۳ یا مرکز

۸۲

۱۴۷ .. شرحی کمرده اجلددر

فقط اولدقجه بویوك علاوه‌لر وار

یعنی بو برازه مفصل، اوکی مختصردر

۲۱ موط

۸۲

حسین بن فضل رحمه الله بیوردیکه حق تعالی بلوردیکه قوللری انوک شکرنده عاجزلردر اکا لایق
شکر ادمزلردی اولردن اول کندو کندویه حمد ثنا قلدی اکر سؤال ادرلرسکه بونده حکمت ندر حق
تعالی قوللرینی کندولری اوکمدن منع ادب بیوردیکه فلا تزکوا انفسکم یعنی کندو نفسکزی ارتیب
مدح اتمک ایتمک کم بن بویلیم و بن شویلیم حال بوکه کندو کندوی مدح ایلدی چون بر کمسه
کندوی مدح اتمک ممنوع اولا اول منع اولنان اشی فعل کندویه نته اشلیه بز ایدرزکم بونک
اوج وجهله جواب وار اول جواب اولدرکه بو حق تعادن قوللره تعلیم چوندرکه بلدرانی نجه
مدح اتمک کرک نتکم بیان ایلدی ایکنجی جواب اولدرکم اکرچه قوللرده مدحه لایق کرکلو
خاصیتلر واردر لیکن اول مدحه لایق اولان خاصیتی دخی ایله کمالده دکلکم هیچ ذمه یرمیه
البته بر وجهله نقص واردر کمال مطلق الله کدر بس بر کمسکم ناقص معیوب اولا اکا لایق
دکلکم کندوی مدح ایده و اوچنجی جواب اولدرکم اکرچه قولده کرکلو خاصیتلر اولا هیچ نقص
دخی اولمیه اول ممدوح اولان فعل کامل اولا اول خاصیت اکا کرو اول الله دن عطای جبلیدر
کندو قوتیله و قدرتیله کسب اولنمش دکل بس بر غیردن ایرشن عطایله کندوی مدح اتمک
نته روا اولا بو اکا بکزرکم بر کشی بر کویه بیک اقچه ویردی دیکه وار بونی فقرایه اولشدر
اول انی الوب اولشدردی دخی یوردکی یرده سویلرکم بخیلین جومرد سخی کم اولاکه فقرایه
بیک اقچه اولشدورن حال بوکه کندونک اورتنده بر پول یوق بر کوعطاسیله کندوی
اوکر بو خوز ایله لکدر بس بوندن اترو منع ایلدیکه حق تعالی کمسنه کمسنی مدح اتمیه و کندوی
اوکمیه اما حق تعالی کندو کندوی اوکمکی روادرکه جمیع صفتی کرکلودر و کمالده در عیبدن
نقصدن منزهدر بالذات قدیمدر دخی بر غیرندن دکلدر عبدالله بن عباس ایدر رضی الله
عنهما بو الحمد لفظ جمیع شاکرلرک کلامدر کورمز مسنکه چون ادم پیغامبر علیه السلام
یاردلدی دخی اقسردی دلنه بو کلام کلدیکه الحمد لله ددی حق تعالی دخی انوک شکر

مقابله سنده اکا رحمت بشارتنی یوروب دیدیکه یرحمک ربک ولذلک خلقک یعنی
یا آدم ربوک سکا رحمت قلدی دخی سنی انوکچون یرتدیکه سن اکا حمد ثنا قله سن اول سکا
رحمت قله زیرا بنوم رحمتم غضبمدن اوکنمشدر ودخی نوح پیغامبر علیه السلام اول وقتکه
کمیه بندی حق تعالی اکا بیوردیکم یا نوح اول وقتکه سن وسنوکله بله ایمان کتورنلر کمیه
کروب قرار طوتسکوز ایدک الحمد لله الذی نجانا من القوم الظالمین یعنی شکر
اول الله کم بزی قورتردی اول ظالم قومک شرلرندن ودخی ابراهیم پیغامبر علیه السلام بیرلکی
وقتنده اوغول قز اولمقدن نا امید کسلمش کن حق تعالی اکا اسماعیلله اسحاق پیغامبری ویردی
علیهما السلام اول دخی اکا شکر ادوب دیدیکه الحمد لله الذی وهب لی علی الکبر
اسماعیل واسحاق ان ربی لسمیع الدعاء یعنی شکر اول الله کم بکا پیرلکوم وقتنده اسماعیلله
اسحاق عطا قلدی بدرستی بنوم ربوم دعالر قبول ایدجی پادشاهدر فضل کرم برله ودخی
داودله سلیمان پیغامبر علیهما السلام چون خلافت هم رسالت ویرلدی اولر دیدلرکم •
الحمد لله الذی فضلنا علی کثیر من عباده المؤمنین یعنی شکر اول الله کم
بزی بکلدی مؤمن قوللرینوک چوقلری اوزره کم هم خلافت ویردی هم رسالت فضل
عنایت برله ودخی بزم رسولمزه علیه السلام بیوردیکه آیت یا محمد الحمد لله الذی
لم یتخذ ولدا ولم یکن له شریک فی الملک ولم یکن له ولی من الذل وکبره تکبیرا
یعنی شکر وثنا اول الله کم بکا بلدردیکم بردر اوغولدن قزدن منزهدر وملکنده شریک یوقدر
وکندو قدیم عزیزدر اکا ذلت عارض اولمزکه بر ولی یه محتاج اولا انی عزتن قلماغچون ودخی
بنم ربوم اولو دریجه درآندن که کمسه انک ملکنه شریک اولا یا خوذ کمسه انوک ولیسی
اولب اکا حکم ایلیه اکر سؤال ادرلرسکه بو شکر بر نعمت مقابله سنده کرکدرکم الله
تعالی قوللرینه عطا قله نتکم جنت اهل رحمتلردن قورتلوب جنته کرجک دیسرلر الحمد لله

الذی اذهب عنا الحزن یعنی شکر اول الله کم بزدن محشر قیامت غصلرن کدروب جنت
نعمتلرن ارزانی قلوب دار سلامته کوردی ودخی بیوردیکه الحمد لله الذی خلق
السموات والارض وجعل الظلمات والنور یعنی شکر اول الله کم کوکلری ویرلری
یرتدی ودخی کندز روشنلغیله کیجه قراکولغن یرتدی بوکره شکر ایده رز آندن اتروکه بولردن
بزه چوق منفعتلر حاصل اولورکه حسابه کلمز اما حق تعالی بو اوغول قز واشدن منزه اولمقده
وملکنده شریک نظیر اولمقده بزه منفعت نه دیکه اکا شکر لازم اولیدی جواب بز ایدرز
کم بو نسنده بزه نعمت منفعت اولدرکم اکر اول پادشاهک اهل واولادی اولیدی بو قوللرینه
نعمت کامل ویرمیدی انلردن زیاده اولنان ویریدی هم انلر بعض نعمته مانع اولب قوللرینه
ویردرمیلردی پس انلر اولماق بونی اقتضا ادرکه قوللره نعمت کامل اولا زیرا اکر شریک ونظیر
اولایدی انلر مزاحم اولب ویرمکدن منع ادرلردی انوک دخی قیداری اولمیادیکه آندن سوزن کچریدی
پس بو نلر اولماق کل دلیل استغنا وبرهان قوت قدرتدرکه کندو اراده تیله متصرفدر
هیچ بر کمسنه اکا مزاحم مانع یوقدر بس قوللرا اوزره واجدرکم دایما اول منعم محسنه
که انعام واحسان دایمدر احصا اولنمز بی نهایت شکرلر ادلر اما چون اول قدر شکره
طاقتلری یتمز باری شکر یرنه کچرانی بللر ودخی بللرکه جمیع عمرلرنی اکا طاعتله کچورلر
هنوز اول اسلام نعمتی شکرن یرنه کلمیه باقیسی خوذ قنده کله ودخی حق تعالی چون قوللرینه
کندویه حمد اتمکی تنبیه ادب بلدردی کندونک صفتلرندن برنی اول اسم الله بله قوشدی
که اول حمد وقتنده انی بله ذکر ادلر تاکه اول حمد له بله تعظیم دخی اولنه نتکم بیوردی
الحمد لله رب العالمین ابن عباس ایدر رضی الله عنه رب معنسی سید دیمک اولور
نتکم حق تعالی یوسف قضیه سنده یوسفدن علیه السلام خبر ویردیکه یوسف اول ساقیه
دیدیکه ارجع الی ربک یعنی دون اول سیدکه واز بن بونده دخی دیمک اولرکم شکر اول عالملرک

سیدنه که جمیع بریوزنده دیرن جانلولرک ربیدر وبعضلر دیدلرکه رب العالمین معنسی
دیمک اولورکم جمیع خلقک خالقی ورازقی وبسلیجیسی اولدرکه بولری حالدن حاله دوندرر
اولا بر نطفه یکن بر پاره اویشمش قانه دوندرر اندن بر پاره اته دوندرر اندن اول اتوک
بعضسن سکوکا وبعضسن دریه وبعضسن سکره وطمرلره دوندرر اندن روح ویروب دنیایه
کتوردر تا اولنجه کرو اولری حالدن حاله تبدیل تغییر ایدر وبعضلر دخی دیدلرکم رب مالک
معنسنه در نتکم دیرلر رب الدار ورب الدابة یعنی بو دارک مالکی وبو دابه نوک مالکی
بس رب العالمین معنسی دخی دیمک اولورکم جمیع عالملرک مالکی در اگر سؤال ایدرلرسکم
بونده نکته ندرکم حق تعالی رب العالمین دیدی خالق العالمین دیمدی یا بر بوکا بکزر صفتلرندن
دخی کتورمدی بو لفظ رب تخصیص قلدی یعنی بسلیجی وتربیت ایدیجی وبو مربوب که
بسلنیجلودر بولرک احتیاجی اول بسلنمکه ارتوغرق اولدوغیچون یارلمقدن رب
دیدی خالق یا فاطر دیمدی زیرا هر مخلوق یارلمغا احتیاجی بر دفعه درکه یارلدکه
دونه دونه تکرار یارلمغا احتیاجی یوغدی اما رزقه وغدایه هر حالده احتیاجلری
واردی انونچون رب دیو ذکر ایلدی اما بو فقیر دخی دیدیکم بو جواب که دیدیلر جواب قطعی
دکل زیرا بوندن بر سؤال دخی لازم کلورکه دیلرچون رب رازق معنسنه اولدیغیچون الحمد
لله رازق العالمین دیمدی لفظ ربله تعبیر قلدی بو سؤال دخی اولسه بز ایله جواب
ویررزکه بو لفظ رب عموم تربیته دلالت قلور اول لفظ رازق همان غدا یوتدن
تربیته دلالت ایدر بلکه بو رزقله تربیت دخی اول صفت ربوبیتنده بله مندرجدی اندن
اترو رب العالمین دیو ذکر ایلدی زیرا تربیت یالکوز غدا ویرمکه مخصوص دکل خلقلری
وسیرتلرن وبدنلرن زیاده قلماغله وکرکلو قلماغله وهر عضوک وهر صفا توک کمالنه
سبب ندر آنلری حاصل قلمغا استعداد واستحقاق نجه کرکدر بولر دخی تربیتی حقله ظهور

کلوردی بس بو لفظ رب انواع تربیته شامل اولدوغیچون بیان قلوب ایروغنی ترک ایلدی وبو فقیر
ایدر بو لفظ رب بر دقیق معنیه دخی دلالت قلور کانه حق تعالی بو لفظله اکا اشارت قلدیکه
مجموع رزقه محتاج یاردلنلرک رزاق اولدر اندن غیری بر دخی رزاق یوقدر تاکه بو قوللر وهم
اتمیلرکه رزقلری کسبلرندر وکندو سعیلریله حاصل اولور زیرا اگر بویله اعتقاد قلالر بو موجب
کفردر نعوذ بالله بس رزاق الله در باقی اورنده همان اسباب وسایلدر بو سوزک تحقیقی دخی انشا
محلنده ذکر اولنه ان شاء الله بس بو وجوه اوزره الحمد لله رب العالمین معنسی دیمک اولورکم
حمد ثنا وشکر لا یحصی اول اللهکم جمیع عالملرک پروردکاردرکه انواع نعمتله بولری تربیت قلور ظاهر
نعمتلرله وهم باطن نعمتلرله بعضسی انلرک غدای روحانیدر ذکر تسبیح اتمک وقرآن اوقیمق
کب وبعضسی غدای جسمانیدر بونلر طعاملر کبی انواعله وبوندن صکره دخی علما اختلاف قلدیلر
بو لفظ عالمین ده کی عالم نه نسنه در بعضلر دیدیلرکم هر جانلو نسنکم بریوزنده حرکت قلور عالم
انلردر وبعض دیدلرکم هر کمسنکم انوک عقلی اوله اکا حق تعالی دن امر نهی برله خطاب اولنه اکا عالم
دیرلر آدم اوغلنلری کب وفرشتلر وجنلر کبی کم کرو قلن بهایم حیوان عالمدن واقع اولمز وبعضلر
دیدلرکم عالم ایکی وجه اوزره درکه عالم دیو جنله انسه دیرلر نتکم حق تعالی بیوردی تبارک الذی
نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا یعنی اولو ویوجه اولدی وبرکتی چوق اولدی
اول پادشاهک کم قرآن ایندردی قولی محمد اوزره تاکه اول قرآن یا خود محمد بو عالملری قور
قدیجی اوله عالمدن بونده مراد جنله انس در زیرا که امر عبادتنده مکلف وخاطب بولردر
اما ایکنجی وجه اولدرکم عالم دیو روزکاره دیرلر نتکم حق تعالی بیوردی وانی فضلتکم
علی العالمین یعنی بن سزی بکلدم کرو قلن زمانک خلقی اوزرینه واوچنجی وجه اوزره عالم دیو
ادم کلدکی زماندن تا قیامته دکن دوکل زمانه دیرلر نتکم حق تعالی بیوردی ولوطا الی الارض
التی بارکنا فیها للعالمین بونک دخی بیانی یرنده ذکر اولنه ودردنجی عالم دیو نوح زماندن

تا قیامته دکن درلر نتکیم حق تعالی بیوردی سلام علی نوح فی العالمین وبشنجی عالم دیو شول
امته درلرکم انلره کتاب انمشدر یهودی نصاری کبی نتکیم حق تعالی بیوردی ومن کفر فان الله
غنی عن العالمین یعنی هر کمسنه کم بو کتابدن کافر اولسه ضرر کندویه در الله انلرك کفرندن ضرر
یوق زیرا الله تعالی جمیع عالم اهلندن غنی ومنزهدر ودخی اول رسالتدن روایت اولندیکه بیوردی
بدرستی حق تعالی اون سکز بیك عالم یراتدی حقیقت بو دنیا کوز سزولك اون سکز بیکدن بری
وبعضلر دیدلرکم بو یارادلمش حیوانلرك هر جنسنه بر عالم درلرکه حق تعالی کلنولك ربیدر اولری
رزق لندرب بسلر ابی بن کعب ایدر عالمین دیدکی فرشتلردر زیرا بونلر اون سکز بیکدر درت
بیك بش یوز مشرق طرفنده در درت بیك بش یوز مغرب طرفنده در درت بیك بش یوز
دخی جنوب طرفنده در ودرت بیك بش یوز دخی شمال طرفنده در بو اون سکز بیك فرشتنولك هر
بریله اول قدر فرشتلر وارکه اولرك حسابن الله بلور الله دن غیری کمسنه بلمز انلردن اونه حق
تعالی براق یر یرتمشدرکه اول یرولك اینی سیر ایتمکا کونش قرق کونده سیر ایدر اما اوزننولك
حدنی الله دن ارتوق کمسنه بلمز اول یرك اچی طلو فرشتلردرکه انلره روحانیلر درلر قتی اواز
کتورب الله تعالینی تسبیح وتقدیس ادرلر اکر بو یر اهلی انلرك برنولك اوازن اشتدیدی اول اواز
هیبتندن کلی جان ویردی انلرك اخرنولك کنار عرش کتورن فرشتلره اولشب طوررلر ودخی
حق تعالی قوللرنه ربوبیت صفتن بیان قلدقدن صکره صفتی رحمتن عرضه قلب بیوردیکه الرحمن
الرحیم اکر صوررسکه حق تعالی بو صفت ربوبیتی ذکر اندکدن صکره اکا صفت رحمت تردیف
ادب ذکر ایتمکده مناسبت نیدی دخی بونجه اسماء صفت وارکن بو فقیر داعی ایله جواب ویررکم
کم بو تربیت مقتضای رحمتدر زیرا بر کمسنه بر ضعیف کروب اکا ترحم قلمانجه انولك احتیاجنی
دفع ایلمز بس حق تعالی الرحمن الرحیم دیدکی کانه اکا اشارت قلدیکم ای قوللروم بن سزی
انواعله تربیت قلدغم وسزلك حوایجلر کوزی یرنه کتورب ضرورتکوزی دفع اتدکوم اندناترو

دکل کم سزدن دخی بکا بر منفعت اوله بلکه بنوم کمال رحمتمدندر دیکه بن رحمان ورحیمم اما کلبی ایدر
بو ایکی اسمدرکه رقیقدر اما بری بوندن رقتی ارتوقدر رقت اکا درلرکم برکشی بر ضعیفی ومحتاجی
کوره جك کوکلندن اکا بر شفقت قوپه اسرکیه یورکی اجیی کله اما حق تعالی بوندن منزهدرکه
انولك اسین کمنلکی بونجلاین اوله اهل لغت بوندن اوترو دیلرکم بو لفظ کم کلبی تعبیر اتدی بو
الرحمن الرحیم تفسیرنده شنیعدر رواکل دردلر اما صحیح بو دیدیکم بو ایدیدی ایکی اسم اسم
لطیف ورفیقدر زیرا رفق اللهك صفتلرندندر نتکیم رسول بیوردی ان الله رفیق یحب الرفق
رفق دیو یمشقلغا وایرلکی ترك اتمکه درلر یعنی حق تعالی حلیم لطیف مشفقدر یمشقلق ولطف
ایتکی سور اول حلم شفقت اوزرنه ویردکی ثوابلری عنف ادب ایرلك ادنلره ویرمن بلکه انلری
دشمن دوتر وبعضلر دیدلرکه اسم الرحمن مبالغه در رحمت قلمقده اسم الرحیم دن هم رسولك
دعاسی دخی بو اشارتدرکم بیوردی انت رحمان الدنیا ورحیم الاخرة یعنی الهی سن جهت
دنیاده رحمان سنکه رحمتولك عامدر مؤمنه کافره رزق ویرمکده اما جهت اخرتده رحیم سنکه
رحمتولك خاصدر مؤمنلره کافرلره دکل وبعضلر دیدلرکه اسم الرحیم مبالغه رحمتده اسم الرحمن دن
زیرا مؤمنه هم دنیاده رحمت قلور هم اخرتده کافرلره دنیاده قلور اخرتده قلمز وبعضلر دیدلرکم
کم ایکسی دخی بر برندن ابلغدر بر وجهله رحمان مبالغه در وبر وجهله رحیم مبالغه در نتکیم بیان
اتدك بو معنیدن اتروبیان قلمایب دیدکی بر برندن ارق وابلغدر زیرا اسم الرحمن اسم الله
کتوردی اسم رحیمدن مقدم طوتدی بوکا اشارت قلدیکه الرحمن خاصدر اسم اولمقده که
الله دن غیری کمسنه انوکله وصف اولنمز اما معنی یوندن عامدرکه کمه دلرسه رحمت قلور
دنیاده اما اسم الرحیم معنیده خاصدرکه انجق مؤمنلره در رحمت اخرتده واسم اولمقده
عامدرکم کم اولورسه رحیم لکله وصف اولنور فلان رحیم کشیدر درلر یعنی شفقتلودر ره
دمك اولور ودخی حق تعالی بو ایکی اسم بیان قلدقدن صکره بر اسمن دخی بیان ادب بیوردیکه مالك

يوم الدين يعني حمد شكر مخصوصدر اول اللهه كه جميع مخلوقاتك پروردكاريدر كه صفت رحمتی
غالبدر غضب اوزرينه ودخی قيامت كوننده پادشاه وحاكم اولدركه هيچ بركمسه‌ی حكم اتمكه
ارادت وير ميسر تتكم دنيده ويردی تا كه كمسه حقنده حيف ظلم اولميه بلكه عدل وفضل
اولاكمی عدل الله عقوبته مستحق اولاكمی فضل الله دولته لايق اولا اما بعضلر قراءتده اختلاف
قلديلر كمی مالك اوقدی ميم الفله وكمی الف برقدی الفسوز ملك اوقدی بو الفسوز
اوقيتلر بونی حجت كتوردلر كم الله وصف اتمكده بومبالغه‌دردديلر زيرا ملك ديو پادشاه
درلر ومالك ديو كمه كركسه درلر برات اسنه وير آواسنه درلر بلكه برآقچسی اولنه دخی
مالك درلر وهيچ برسنسنی اولمايه بر اقچيه مالك دكلدر درلر بس كم كركسه وصف اولنان
اسمدن اول يكركدر كه الله پادشاهلر وصف اولندغی اسمله وصف ايدلر اما آنلركه مالك
اوقدلر ديدلركم الله وصف اتمكا بو كله يكدر كه زيرا اچين دسلركم فلان اشبو ولايتك ملك دكلدر
دمك اولوركم حاكمی درنا نظری دريهيچ بوندن ملك اكلنمز اما اچين دسلركم فلان بو ولايتك
مالك‌درر دمك اولور بو ولايتك ملكيدر اول بنوك صاحبی در بس اول اسم كه مجرد بر
حكمه دلالت قلور انجق ملكه دلالت قلمز الله انوكله وصف اتمكدن اول اسمله وصف
قلمق اولی دركه هم ملكه وهم حكمه دلالت قله زيرا ملك اولنن نسنده حكم متصرف
دخی بولنمز اما هر حكم اولنن يرده لازم اولمز كم تصرف ملك دخی اولا وهم مالك بن ديناردن
رحمه الله روايتدر كه بيوردی رسولك ابوبكرك وعمرك وعثمانك وعلينوك رضوان
الله عليهم اجمعين عادتلری بيورديكم اچين نمازه شروع اتسلر الحمد لله رب العالمين له
بشلرلردی كلسی هب الفله مالك يوم الدين اقورلردی امام فقيه دخی بيورديكه بن اتمدن اشتدم
حكايت قلوردی محمد بن شجاعدن كه بلخی در اول ايدردی ايمن بن مالك الفله اقوردم اهل
لغتدن بعضسی بكا ديدكه الفسوز ملك اوقمق يكركدر الله وصفنده مبالغه قلماغچون بند دخی

آنوك سوز

انوك سوزيله حمزه قراءتن طوتب الف ترك ايلدم ملك اوقدم بر كيجه دوشمده كوردم
بكا بر كمسه كلوب ديديكه نچون مالك نون الفن ترك ايلدك سكا رسولك بوحديث ارشمدمكه
بيوردی اقرءوا القرآن فخما مفخما يعني سز قرآن اوقوك شول حالده كه انی تعظيم ادجی
اولاسز شويله كه تعظيم اتمك كركدر اول سوزيله اول ملك اوقمغی ترك اتمدم اوقدم بر كيجه
كروكوردمكه بر كمسه بكا كلوركه ايدركه نچون ملك دن الف ترك ايلدك رسول عليه السلام
بوحديث سكا ايرشمدمكه بيوردی من قرأ القرآن فله بكل حرف عشر حسنات يعني هر
كمكه قرآن اوقسه هرحرف اچون اكا اون ثواب يازلور نولدی سكا كم هر اوقديغه الف ترك
ادرسن ثوابكدن قرشو اون اكسرسن چون انی اشتدم صباح طوروب قطربی قتنه كلدم كه
اول علم لغتده امامدی صوردم اكا كم يا امام ملك ديمكله مالك دمك آراسنده لغتده فرق
وارميدر ديديكه بلی آرالرندن چوق فرق وار اما بری بودركم ملك ديو بكلرون برينه درلر واما
مالك ديو بكلروك بكنه درلر انی اشدب كروكسائی قراءتنه دندم الفله مالك اوقدم كل
امدی بوكن مالك يوم الدين معنسی ندر انی اشت يعني سز شكر ايدك اول اللهه كم يرده كوكده
يارادلمشلرك ربدر كه جميعی اسركيب هر وجهله ظاهرده باطنده تربيت رحمان رحيم در اما
عاقبت كرو قيامت كوننده بو تربيت نعمتنوك شكرندن سزه سؤال ادب صورسركه يرنه
كتوردكزم يقسه يوق زيرا مالك يوم الدين اولدر يعني حساب كوننوك حاكمی وقاضيسی
اولدر بعضلر ديدلركم مالك يوم الدين دمك جزا وعوض كونی دمك اولورتكم دمشلردركم
كما تدين تدان يعني سن نته اشلرسن سكا دخی ايله اشلنور خيرسه خير شر اولورسه شر
اكر سؤال ادب درلرسكه حق تعالی قيامت كوننوك مالك دردديو تخصيص قلدوغندن
فايده نيدی حال بودركه اول كی جهانك مالكی وحاكمی در جواب بودركم دنيده كمسلر
اولديكه انوكله ملكنده منازعه قلوب ربوبيت دعوليسن قلديلر نمرود فرعون كبی

ودخی بولردن غیری اما اول کونده هیچ برکمسنوك منازعه قلمغه مجالی ولمیسر کلسی دلردلر
مطیع منقاد اولب اکا خضوع برله باش اشغه برغب طورسرلر نتکم حق تعالی اول کونك چنده
دخی دیسرکه لمن الملك اليوم یعنی ای دنیده ملك دعویسن قلنلر قانی ایدك که بکون ملك
کمکدر مجموع خلایق جواب ویرب دیلرکه لله الواحد القهار یعنی جمیع اول دنیده کی انکار
ادنلر اقراره کلوب دیلرکم ملك بکون اول برالله کدرکه قهاردر جمیعی متکبرلری وجبار
لری قهریله کسر ادب مطیع منقاد قلدی اما بوفقیر داعی درکه بونده بو سؤال دخی وارد اولور
سؤال بودرکم حق تعالی بوآراده اول جزا کونی مالك دردیو ذکر ایلدی قیامتك دخی بونجه
آدلری واردر یوم الواقعة ویوم القارعة ویوم الحاقة دخی بنجه بولوه بکزر آدلر
که بولردن برن کندو مالکیتنه اضافت ادب مالك يوم القارعة ويوم الحاقة
دمدی یوم الدین تخصیص جواب بوفقیر کرو ایله ویرزکم الله اعلم در اما وجه مطابقت بو
درکم چون الله تعالی اولا کندویه شکره تنبیه قلدی وکندونوك صفت ربوبیتن بیان
قلدیکه جمیع عالم انوك پروردسیدر مربی حق اولدیلر اول صفت رحمانیتله دنیده اولر
انواع نعمله تربیت قلدی واول انعام تربیت مقابلسنده شکر بیوردیکه هر عضوله اکا
شکر ادرلر نتکم اول نعمتلردن جمیع اعضایه ظاهرده باطنده قوت بله حاصل اولوردی و
تربیت حق کلنه بله واصل اولوردی بس واجب اولدیکه قول کل عضو بله اول منعمه شکره لازم
اولا هر اعضاسی اکا مخالفت قلمقدن صقلیب عبادته صرف ایلیه چون بوکلنی بلدردی دخی
بوندن صکره تردیفا ادب کندونوك مالکیتن بلدردی اول جزا کوننه اضافت ادب اکا اشارت
قلدیکه ای قوللرم ایلیوکزده بر کون قودمکه اکا جزا وعوض کونی دیرلر اول کونده مالك
مطلق وحاکم حقیقی بنم که انده حیف ظلم اولمز رشوتله کمسنه قورتلمز اکر بو قلدغم
تربیت وعطا اندکوم انعاملرك شکرنی ظاهرده باطنده جمیع اعضالرکوزله یرنه کتورسی

اولرسا

اولرسکز آخرنده رحیم لکوم صفتن سزه خاص ادب قورقدقلری کوزدن نجات ویرب بنوم
یقینومده جنتا چنده خیر عوضلرله ابدی سعادته اولشدورم وکر اول نعمتلر موزه کافر
اولسی اولرسکوز شکر ترك ادب هوای نفسه اویب وشیطان غرورینه الذنوب بکا مخالفت قلق
طریقنده جولانا وررسکوز بلسزکه اول جزا کوننده سزه اول فعلکوز مقابلسنده عقاب
عذاب اولسر بس بو احواللره رمز تنبیه ادب مالك يوم الدين دیو ذکر ایلدی غیرنی ذکر
اتمدی بوندن صکره کرو بو قوللره اخلاص عبادته تنبیه ادب بیوردیکه اياك نعبد یعنی
بلدردی مؤمن قوللرنه که خدمته کلوب ایلینده طورحق انوك معبودلغنه اقرار ادوبن کندو
لروك عبودیتلرن ظهوره کتورب دیلر غایت خضوع انکسارله اياك نعبد یعنی ای بزه
ترحم قلوب لطفله انعام تربیت قلن ربموز اول یوم جزادن قورقب سنوك شکرك یرنه
کتورمکیچون سنی ترکیوب سکا مطیع اولب خضوع خشوع برله خاص سکا عبادت ادرزکه
معبود حق سنسن سندن غیری برکمسه دخی عبادت اولنمغه لایق دکلدر ودخی بیوردیکه
واياك نستعين بو کلامله دخی اشارت قلدیکه بو قوللر اول عبادت شویلکه حقدر
یرنه کتورمکده عاجزلردر ضعیف لردر یاردم اولمایینجه بشریتلری بسکرو قوی معاون
کندو یدیکه اولره توفیق عصمت ویریدی اول قوللرنی عبادتدن منع ادب یا ضعیف
سست قلن شیطانوك اغوالرندن صقلیادی بس انلره تعلیم تنبیه ادب بیوردیکه ایدك
واياك نستعين یعنی ای بزم ربموز بز ضعیف وعاجزلرز شویلکه عبادت اتمکدر
سکا ادمرز آنی یرنه کتورمکا یاردم سندن طلب ادرزکه بزه توفیق ویروب اول شیطانی
دشمندن صقلیو ویره سن وعبادت طریقنه بزه سن دلیل اولاسن زیراکه بزی سن یاراتدك
که سکا طپاوز بز ضعیف سن قوی سن کرو بزه سن قوت عطا قلکه اول اخی محسن سنسن
تاکه سنوك عونکله سنوك عبادتوك یرنه کتوروز • ابو علی ماینی ایدر رحمه الله قول دایم

حالنی عرض ایتمکله تضرع ادب توفیق دیلك اوزره اولسا گرك بس ایاك نعبد دیدگی حالن عرض
ایتمك دُر تضرع علٰی که ای چلبم سکا طپارز معبودمز سنسن وایاك نستعین دیدگی توفیق معاونت
طلب ایتمکدر اول عبادت اوزره بو کلام دلیلدر آنوك اوزرکه قول اصلا اول اللهدن مستغنی
دگلکه هر اشه یاردم آندن دیلر یلکور و آنوك یاردمی سز هیچ بر عبادت یرینه گتورمکا قدرت
یمز • بس بو سوز بحث در اول قدریلره اوزرنکم حق تعالی نك توفیقنه و عصمتنه انلر انکار ادرلر
ودخی ایاك نعبد وایاك نستعین معنیسنده اهل تحقیق چوق سوزلر دیمشلر اما بعضسن
ذکر ادب تنبیه قلدق تاکه آندن دخی نظر قلنلر بهره و نصیب الالر ایاك نعبد وایاك
نستعین دیمك یعنی ای چلبم دوکلی علایقلری کسب و غرضلری قوب سکا طپارز و ریادن =
قورتلوب اخلاص اوزره اولمغا یاردم و عصمت سندن دیلرز ودخی سکا ظاهر بدنلرومزله عبادت
ادرز شول کمسلر عبادتی کبی کم بلدیلر سکا عبادت قلدقلری سنوك توفیقکله در دخی سن اساذ
قلمغله در و اول عبادتلری موز صحیح اولب قبولیته لایق اولمغا یاردم سندن دیلرز ودخی سکا عبادت
ادرز سنوك امرکله اول عبادت اوزره سن یرزدم ایله بزه فضلکیله ودخی سکا عبادت ایدرز =
عبادتموزی سن خالص قلیویر ریادن و اول عبادتموزی خوش کورب عجبه دشمکدن صاقنمغا سندن
یاردم ایلکل ودخی سکا عبادت ادرز حالموزی اول عبادته سن لایق ایلکل و یاردم سندن دیلرز
معاونتوکدن محروم قلمغل و کر سؤال ادب دیرلرسکه بو یاردم و معاونت دیلمك اشه هنوز
شروع ایتمزدن اول کرکدی که اول یاردمله اشلنیدی و بو اشدن فارغ اولدقدن صکره یاردم
دیلمك فایده سی نیدی جواب بودرکم اول عملدن صکره معاونت طلب ایتمك اول غلیچون دگل بلکه
انوك ثباتی اوزره طلب درکه شیطان انی عجبه و ریایه برقمغله عملنی ابطال قلمیه یاخود اکا بر
فتور وکاهللق حاصل ایتمکله او عملدن انی منع ایتمیه تا اولیجه اول عمل خیر اوزره قایم و ثابت
اولاحق معاونتیله اما بو فقیر داعی ایدر الله اعلمدر اما احتمال وارکه کلامده تقدیم تاخیر

اولا بو سیاق

اولا بو سیاق نظم کلاچون اولا زیرا اول رب العالمین و مالك یوم الدین ذکرا اولندی اول
سیاق اوزره یاردکه بودخی ایاك نعبد وایاك نستعین ذکرا ولنمش اولا اما معنی مقدم اولا
تقدیر ایاك نستعین وایاك نعبد اولا زیرا قرآنده چوق یرده بنجلاین واقع اولمشدرتکم اذا
زلزلت سورسنده گلور وقال الانسان مالها یومئذ تحدث اخبارها اهل تفسیر دیمشلردر
کم بو کلامده تقدیم تاخیر وار تقدیر کلام بودرکه یومئذ تحدث اخبارها وقال الانسان
مالها زیرا ایر سویلیوب هر کشی انوك اوزرنده ایودن یوزدن نه اشلدکن طانقلق ویرمینجه ادم
اوغلنلری انی تعجب ادب دمزلرکم بویره نه اولدیکه بویله بزم حقموزه سوزه کلوب طانقلق
ویرر بس بو تعجبدن صکره بولکره ندا اولب جواب ویرلورکه بان ربك اوحی لها یعنی بدرستی
سنوك ربوك اول یره وحی ادب سویله دیدی اول انوك چون سویلدی بس بو ایت دخی بو قبیلدن
اولا طلب معاونت اشه بشلمزدن اول اولا اول سؤال دخی حاجت اولمیه اما بعضلر دیمشلرکم بو
جمعله کتوردگی که نعبد و نستعین دیدی بونلله اعبد واستعین دمدی بوکا اشارتدر
قلدیکم عبادت مفروض جماعت اولب اشلمك گرکمش بوندن اترو رسول علیه السلام نمازن جماعتله
وضع ادب سنت مؤکد قلدی تاکه یلوکز یلوکز باشلو باشنه عبادت اتمیلر الله قتنده جماعت
سوکلو اولدوغیچون امر اتدیکه یریوزنده بو مسجدلری بنیاد قلدیلر بو جماعت فضیلتنوك
تحقیق محلنده ذکر اولنه ان شاء الله تعالی و دخی بو ایتده دلیل وارکم سوزك بعضسن غایب
کشیه سویلرکب سویلیه و بعضسنی حاضره سویلرکب خطاب ایله سویلیه بو کلام اللهك
خاصه سندندرکه گاه غیبتدن خطاب ایله سویلرکن کرو غیبته وررد بو سورنك دخی
اولکن غیبتله بشلدی الحمد لله رب العالمین دیدی بو ایته گلیجك خطاب ایله بشلدی
ایاك نعبد وایاك نستعین دیدی قرآنده بونوك مثل چوق در احصی اولنمز و بوندن دخی حق تعالی
بو قوللرك کی گرکلو حاجتلری نیدوکن که انی دیلیلر تعلیم ادب بیوردی اهدنا الصراط المستقیم

ابن عباس ایدر رضی الله عنه معنیسی بودرکم بزی دلالت قلغل طغرو وراست یولا کم انده اکرلك
اولمیه امدی بو یول دکلدر الا الطریق اسلامدر اگر سؤال ادرلرسه که چون صراط مستقیمدن
مقصود بو اسلامدر اسلام خود انلره حاصل اولمشدی حاصل اولمشی کرودلمکلوك معنیسی نیدی
جواب بودرکم صراط مستقیم اکا درلرکم صاحبنی مقصوده ایرشدوره قول دلدکی اول صراط کندوسی
دکل بلکه اول صراط اوزره ثابت اولجق اسبابلردرکه تا مقصوده اولاشنجه انوکله قایم اولا
پس معنیسی بویله دمك اولورکم بزی دلالت قلغل شول اسبابلره کم اسلامه کولکده انوکله ثابت
اولور وانوکله مقصوده اولاشلور وبزی پراکنده یوللردن صقلیوویر روایتدر عبدالله بن
مسعوددن رضی الله عنه کم اول بیوردی که رسول علیه السلام بزوچون بر طغرو خط چزدی وانوك
اکی یانینه ارقروا وق خطلر چزدی اندن صکره بیوردیکه اشبو اول چکدکوم طغرو خط صراط
مستقیم درکه اسلام یولیدر بو صکوره ارقرو چکدکوم خطلر پراکنده یوللردرکه هر برینوك
باشنده بر شیطان اوتورمشدر کلنی کندو یولنه دعوت قلور دیر بو کلك د حق یول بودر رسو
علیه السلام بو حدیثله اکا اشارت ایتدرکه بیورمشدر بدرستی بنی اسرائیل قومی یتمش ایکی بلوك
اولب دینده متفرق اولدیلر اما بنوم امتم یتمش اوج بلوك اولب پراکنده اولسرلر هر بری
بردرلو اعتقاد طوتب اسلام طریقندن چقسرلر کلسی جهنم اولسرلر الا انجق بر بلوکی اوجمقلو
اولسرلر صوردیلرکه یا رسول الله اول بلوك دکولك کملردر رسول علیه السلام بیوردیکه
شولردرکم بن وبنوم اصحابم نه طریق اوزره اولدومسه انلر دخی اول طریق اوزره اولالر قورتلن
انجق انلر اولسرلر والا کروقلنی هب هلاك اولسرلر چون رسول علیه السلام بو حدیثی بیوردی
حق تعالی انوك تحقیقنده بو ایتی اندردیکه وان هذا صراطی مستقیما فاتبعوه ولا تتبعوا
السبل فتفرق بکم عن سبیله یعنی اول رسولم سزه کوستردکی یول بنوم طغرو
یولمدر سز اکا متابعت قلوك اول پراکنده یوللره متابعت قلوب کیتمك کم اول شیاطینلر

یولدر سزی حق یولندن طاغدب جهنم یوللرینه الترلر بس بو فاتحه سورسنده دخی اهدنا
الصراط المستقیم دیو بیوردغی اول یوله اشارتدر معنیسی بودرکه ای بزوم تکریموز ورحیم
رحمانموز وجزا کونینده مالکموز ودنیده اخرتده معبودموز بزی اول پراکنده یوللردن سن صقلیو
ویر اول صراط مستقیم اوزره ایاقلرموزی سن ثابت قلی ویر وکوکلوموزی دخی صقلاغل کیم
اعتقاد حقدن باطله میل ایتمیه وسکا مخالفت اولجق اشلری وسوزلری اشلمکا وسویلمکا
رغبت ایتمیا وموتموز دخی اول طریق حق اوزره اولا پس بو هدایت اوزره ثابت اولمقلق کرکلو
حاجت اولدوغیچون اول قوللره حق تعالی سوره فاتحه ده انی تعلیم قلدیکه تا تکرار نمازدن طشره
دعا ادنوب هر وقتده چوق اوقیلر تاکه بر وقتده حق تعالینوك رضاسی محلنه واقع اولب
اجابت اولنه انوکله ابدی اهل سعادتدن اولالر اخر الومر وقتنده ایمان سلب اولمقدن قورقوسندن
امین اولالر ودخی محققلر دمشلرکم بو ایتده بر قاج دقایق وارکم هر بر معنی بر طایفه نوك دعاسنه
اشارت قلور اول بر معنی اهدنا الصراط المستقیم ایتده بودرکم دمك اولورای بزوم
ربموز بزی دلالت قلغل اول طریق معرفته کم اکا سلوك ایتمکله سنوکله بزوم ارامزده یادلق
ومخالفت کترله معرفت وموافقت حاصل اولا بو دعا مریدلر دعاسدر زیرا مرید اولنلر
ارادتندن اول کد هنوز توبه قلوب مخالفت یولندن چقمدین کا انه شویلدرکه انوکله معبود
اراسنده یادلق واردر بلشلك یوق زیرا اول معبودینوك عظمتندن وجلالندن وقهرندن =
خبردار دکل ولطفندن وکرمندن خبردار دکل غافلدر قپودن ایراق دشمشدر چونکه اول کوکل
عیبینه بر خالی وقتده عقل کوزیله نظر ادب باقدی کندونوك حقیقت صورتنوك عیبلری
اکا ظاهر اولب کوروندی اول احوالنوك اکرلکلری اشکاره اولدی ومخالف کناه رنجلر دینده
واسلامنده بلدی یقینا ولمشکه هلاك اولا بس ندامت الینی باشنه وربه اه فریاد قلدی
وصدق یقین کمرن بلنه محکم قوشنوب اخلاص اتکن بلنه صوقدی ایلدم اولب حقه

قدم بصدق توبه عصاسن الینه الوب توکل طعزجغن بلنه بغلدی رضا وتسلیم ازغن اچنه
طولدردی قناعت قلیجیله هوا ونفسی اولدردی شیطان ملول مقلوب عقل جانن کولدردی
اول حکیم مطلق قپوسنه ایرشدکی انوک فضل عنایت تریاقدن یلیه ورحمتی معجونلرندن بیه
ومغفرت دوالرندن اچه تاکه ظاهری باطنی صحت بلوب سلامت ولا اول قرب بساطنده
اتمغا لایق اولا بس بو کل مقصودی حاصل قلمق اکا میسر اولمزدی الا کو اول رحیم پادشاهک
یاردمیله بس اکا واجب اولدیکه اول معین ومغیثدن مدد یاردم دلیب اکا قرشو خدمت ایتدنده •
هر وقت حاضر اولب طوره ال بغلیوب باش اشغا قلوب کوزلرندن حسرت یشلرن اقدب
اول پادشاهه تضرع بزله اولا شکر اده الحمد لله رب العالمین اندن انوک رحمانلغی
ورحیملکی صفتن دلنه کتوره دیکه الرحمن الرحیم واول قیامت کوننوک عقبلرن وقورقولرن
کوکلنه برغه وکندونوک اول چوق مخالفتلری یولنده سکردب انوکله عقوبته مستحق
اولدوغین خاطرنه برعوب اوته وکندونوک ضعفن وعجزن ظهوره کتوردب اول مالک
الملوک مدح ادب دیه مالک یوم الدین اندن کوکلده وجانله نیاز ادب کندو قوللغنه و
انوک مالکلکنه اقرار ادب اندن استعانت دلیوب ایاک نعبد وایاک نستعین
اندن صکره کندوی بو حالده اوزره ثابت اولمغیچون وطریق مخالفتده ابدی سلامت اولمغیچون
دیاکه اهدنا الصراط المستقیم یعنی بو طریق معرفت اوزره دلالت قلوب سن دلیل
اولغل کم سنوک قپوکده سنوک خدمتکله قایم اولاوز تا حضرتنه واصل اولینجه اگر سؤال
ادب درلرسکه ای فقیه نی زاده سن بو مرید حقنده بو تفصیلکه خوش موافق مسلم طوتدق
تا یوم الدین وارینجه اما اندن اشغا سنده بو لفظ جمعله دعا ونیاز قلدیغی بو بر مریده نیجه
راست کلورکه نعبد ونستعین واهدنا دیه کندو برکن وکر تعظیم نفس جهتندن رواده
درسک کرو کندو سوزکا ناقص اولور زیرا بو قاعدهده که ال بغلیوب مسکنتله تواضعله

تضرع علیه

تضرع علیه طوره بونده تعظیم نفسیچون رواده درسک تعظیمله مسکنت خوذ بله جمع اولماز نتکم
ایدنلغله قرکولق جمع اولماز بس بونوک معنیسی نه اولا جواب بو فقیر داعی ایله ویرزکم الله اعلم
اما بو برکشیدن دعاسنده جمع ایتدکی بزدیو سویلدکی اوچ نسنیه احتمال وار بر بوکه نیت عام
اولا یا خوذ خاص اولا یا خاص الخاص اولا اما عام اولدغی جمیع مؤمنلره بله نیت اتمش اولا حدیث
رسوله موافقت اتمکیچون که رسول علیه السلام بیوردی عمموا الدعاء کم یعنی دعالرکوزی عام
ادک خاص اولدغی بودرکم کندو واهل اولادینه وقرابتنه بله تخصیص ادب جمع اتمش اولا خاص
الخاص اولدغی اعتبار نیجه اولاکه کندو وهر اعضاسندن اترو که سویلمزلر اول سویلر اعضاسی
کدلدز انی نایب دکمش اولا انلر وکچون فعل خیرات بله معاونت طلب ادب هدایت اوزره ثبات
دلمش اولا اول جمعی کندویه تعظیمیچون اولمیه ودخی بو اهدنا الصراط المستقیم ایتدنده ایکنجی
معنی بودرکم ای بزوم رهنمونز سنوک هدایتوک طریقی اوزره بزی سن دلالت قلوب کوستری و
کلکم سنی بلمکله هدایت اوزره ثابت محکم طوروز بو معنی جمیع عام مؤمنلر دعاسیدر و
اوچنجی معنی بو ایتدده اولدرکم ای بزوم رهنمونز سنوکله انس طوتمق طریقنی بزه دلالت قلیوب
کم سنوک انسکله ثابت اولب فرح سرور حاصل ادوز بو دعا عارفلر دعاسیدرکه کندولر
لرله الله اراسنده معرفت حاصل اولمشدر دایم مولا خدمتنه حاضرلردر انوک قپوسنده قرار
طوتمشلردر نازلری ونیازلری هر ساعتده نیجه وکندوزن انوکله درامنا اکا قناعت قلمایب
دخی زیاده تقرب دلرلرکه مقام انسه ایرلر بی حجاب وبی وسیله انوکله انس دوتب کلام ادلر
فی الجمله بو ایتدده واقع اولن دقایق سویلسوز کلام طویل اولور هم قورقرنکه اهل ظاهر
اولنلر قورصغنه بو اهل حال اولنلر سوزلری سکمیه معنیسنده فهم اتمیوب انکاره وارلر
دینلرنه ضرر اولا زیرا سود امرا وغلان قرصغی دانه برنیجه طاقت کتورمز یارلور هلاک اولور
بوندن اوترو سوز دزکنن چکوب بو قدر رتبیه اوزره اقتصاد قلدق باقیسن بلماناسنن حال

طلب ايشوت بولا بوندن صكره حق تعالى كرو مؤمن قوللرينه تنبيه قليو بيرديكم اول صراط مستقيم كملرك
طريقيدركم دايما انى دليلر واول ايكيلكا وزرنه اولنلر طريقندن قچلر ننكم بيوردى صراط الذين
انعمت عليهم يعنى اى برورد نموز سندن اول كمسلر طريقن طلب ايدرزكه سن آنلرى كندوكا
دوست ايدبت آنلره اول انعام ادب كوستروويردك كه اول يولدن سكا واصل اولب وكوكللرين
دخى صقليو ويردك كه سندن غيريه ميل ايتمدلركه آنلر سنوك پيغامبرلرك وصديقلرك دروسنو
بولكده شهيدا ولمش قوللروكدر وصالح قوللركدر اما فقيه رحمه الله مسلسل سندله عاصم دن
روايت قلور وعاصم دخى ابو العاليه دن وابو العاليه بو ايت معنيسنده بيورديكه بو ايت معنيسنده
مراد بوندن رسولدر عليه السلام دخى اول ايكى ياردر آندن صكره كه خليفلرى در بريى ابو بكر
صديق وبريى عمر رضى الله عنهما بو روايت قلن عاصم ايدر اول ابو العاليه نوك تفسيرن قلدوغن
حسن بصريه خبر ويردم حسن ديديكه والله ابو العاليه كرچك سويلدى كركلو سويلدى ومحققلر
دخى ديمشلر كم بو انعمت عليهم ديدكى عارفلر واوليالر وابرارلر ومريدلر وعام مؤمنلردر اما
عارفلره انعام قلدى ايمان معرفتله واوليايه انعام قلدى صدق رضا ويقين ايله وابرارلره انعام
قلدى حلمله ورافتله ومريدلره انعام قلدى عبادتلرينوك حلاوتن وصفاسن بولماغله ومؤمنلره
انعام قلدى طريق هدايته استقامتله پس چنكم بر مؤمن بو ايتى اوقيه بو كلينوك نصيبن كندوگا
طلب قلمش اولوركم عارفلك معرفت واوليانك صدق ورضاسى وابرارلرك حلمى ورافتى ومريد
لرك عبادتلرندكى لذت صفاسى وصالحلرك هدايتا وزره استقامت هباكا حاصل اولا
تاكه بو كلّكا جمع اولماغله حضرتنده مقام قربه واصل اولب مقربلردن اولا وابا عثمان حيرى
ايدر رحمه الله بو صراط الذين انعمت عليهم معنيسى ديمك اولوركه اى بروم دكار نموز بزه شول
كمسلر طريقن دلالت قليوبركم سن آنلره انعام ادب بو يوللك مهلكلرن وشيطانوك حيله لرن
ونفسوك خيانتلرين بلدردى ويردك كم آنلر رياضتله بو يولكه سلوك ايتدلر سنوك قربكه اولشدلر

ودخى بيورديكه غير المغضوب عليهم ولا الضالين يعنى اى بروم دكار نموز شول كمسلر
طريقن دلمزكم آنلرك اوزرنه سنوك طرفكدن غضب اولنمشدر ودخى اول قومك طريقن دلمزكم
يول يو قلوب كمراه اولمشلردر يعنى ديمك اولوركم بزى معصيتلر مزله مخذول محقور قلماغل كم نصرتو
بزدن كسامسن ننكم يهوديلرى مخذول قلوب نصرتوك اولرن كسدك كوكللرينى صقلمدك
تاكه اسلامدن اعراض ادب يهودي اولدلر ودخى اول نصارى كبى بزى ضال كمراه قلماغل كم دين
اسلامى ترك ادب نصرانى اولدلر بدرستى جميع مفسرلر اتفاق قلمشلردركم مغضوب عليهم
ديدكندن مراد يهودلردر ضالين ديدكندن مراد نصرانيلردر اكر ديرلرسكه كفرله بو نصارى دخى
غضب اولنمشدر ويهودى دخى ضال اولمشدر بو تخصيص ندر كه غضب يهوديه صرف اولنه و
ضلالت نصرانيه صرف اولنه جواب بودركم ايدرز بو خبرله بلنمشدر ودخى ايتله استدلال
اولنمشدركه حق تعالى يهودلر قضيه سنده بيوردى وباؤا بغضب من الله ونصرانيلر قضيه سنده
بيوردى قد ضلوا من قبل حكايتلرى اشتغالكله ذكر ادوز ان شاء الله بس بو ايتلرله دخى بوكا بكرز
ايتلرله ظاهر اولديكه غضب يهودى اوزرنه در ضلالت نصارى اوزرنه در اما خبر دخى بودركم
رسول عليه السلام وادى قراده اثر مشدى بركشى كلدى ديديكه يا رسول الله مغضوب عليهم
كملردر ضالين كملردر رسول عليه السلام بيورديكه مغضوب يهودلردر ضالين نصارى
لردر بو خبرله دخى معلوم اولديكه يهودى مغضوبدر نصارى ضالدر اما بو فقير داعى بر حجله
دخى استدلال ايدركه بو غضب يهوده وضلالت نصارى يه تخصيص اولندوغى حكمت بو اولاكه
قوم يهودى شريردر نصارى دن زيرا بو قوم نصارى هيچ بر پيغامبر اولدرمدلر وانجدمدلر
آندن اتروكه بو ملت نصارى عيسادن برو اولدى آندن الوكلر هب بنى اسرائلدى ملت يهودى
اوزره يدى اما بو نصارى نوك انجدمسى بزوم رسولنه واقع اولدى انجق والا يهوديلر نقدر
كه كندولره نبى ورسول كلدى اولدردلر ودخى زحمت ويروب قتى انجدلر وقتا ولديكه بر نيل

اجنده يتمش پيغامبر اولدردلر • بس چون اللهك رسوللريله بولر بو معامله قلديلر لايق اولديلركه
بولره في غضب اولنه بولر مغضوب اولنه اما نصارى اول طريق اسلامى ترك اذب چون پت
معبود اندلر طريق حقى يوقلوب آرندلر كندولره كمراه اولديلر اندن اتر وضلالته مستحق
اولديلر بيلمكن الله و رسول بلورر • و دخى حق تعالى بو مؤمن قوللرنه چون حمد ثنا اوكرتدى كندونك
مرفى لكن و رحمن رحيم لعنى صفتلرن بلدردى و قيامت كوننوك مالك و حاكمدغن بلدردى و كندو
لره كى كركلو دليجك دعا نيدكن تنبيه قليويردى . بوندن صكره اول شكرلرى و اول دعالرى اجابت
اولنماغيچون بيورديكه ديلر امين ابن عباس رضى الله عنه دمشدركه امين دمك معنسى آيله
اولسون دمك اولور اما بو كلمه فاتحه دن دكلدر ليكن رسولدن عليه السلام ايله روايتدركه
فاتحه سورسن قچنكه اوقيا يدى امين دخى درردى • اما مجاهد آيدر بو امين دمك الله آدلرندن
بر آددر معنسى يا الله دعالرموزى قبول قل دمك اولور و دخى رسولدن عليه السلام روايتدركه
بيوردى هيچ بو قوم نصارى بر نسنده سزه حسد اتمدى بو امين دمكده حسد قلدغنلين زيرا انلر
بلديلركم بونى دمكده نقدر فضيلت واردر • كعب الاحباردن روايتدركه بيوردى امين حق تعالى نك
مهردر مؤمن قوللرنك دعالرن انوكله مهرلر • مقاتل آيدر امين دمك دعانوك قوتيدركه حق
تعالى دن چكوب رحمت اندرر • ابن عباس رضى الله عنه آيدر رسوله صوردم ديدمكه يا رسول الله
امين معنسى ندر رسول عليه السلام بيورديكم يا رب ديدكوم لين ايله دمك اولور و دخى رسول
عليه السلام بيورديكه هركمسكه امام ولا الضالين ديدكندن صكره امين ديسه فرشتلر دخى انجلين
امين ديرلر هركمك كم امين ديدكى فرشتلر امين ديدكنه موافق كلسه حق تعالى انوك بجشش كنا
هلرين يرلغر • و دخى بيورديكه . بو كلمه امين درت حرفدر قچن بر كمسه فاتحه اوقيب امين ديسه
اول درت حرفك هربرندن بر فرشته ياردرنا قيامته دكن اول قولچون مغفرت طلب ايدرلر •
دلر حق تعالى در نكه بر فاتحه اوقين مؤمنين مؤمناته نظر عنايت قلوب توفيق هدايت ارزانى قلى وير

كندو فضيلته سورة البقرة مائتان وسبع وثمانون آية بسم الله الرحمن الرحيم الم
امام فقيه اتسندن مسلسل روايت قلدى تا اكا دكن ابن عباس ايردى ابن عباس بيورديكه الم
معنسى انا الله اعلم دمك اولور يعنى بن اول اللهم كه كى بلجين الف انا دمكه اشارتدر لام
الله دمكه اشارتدر ميم اعلم دمكا اشارتدر زيرا بو قران عرب دلنجه اندرلمشدر عربوك خوز
عادتى بودركم برحرف ذكر ادرمرادندن تمام بركلمه اولور • كورمز مسن بعض قايل دمشدر • قلت
لها قفى فقالت لى قاف لا تحسبي انا نسينا الايجاف يعنى بن اول عورته ديدمكه طورغل اولكا
ديديكه قاف بس بو قاف برحرف در مراد اول عورتوك . بو قاف ديدكندن قفت دمكدر يعنى طوردم
دمك اولور بس حق تعالى دخى قرانى اكثر عادت عرب اوزره اندرمشدر اندن برسى بو حروف
مقطعه دركه سورلر اولنده اندرمشدر • بس بو الم ذلك الكتاب لا ريب فيه دمكده
دخى اوچ حرفله اوچ كلميه اشارتدر نتكم بيان ايلدك • اما كلبى آيدر بو كلمه الم قسم دركه الله
تعالى قرانه اندا اچدى ديديكه بدرستى اشبو قرانكه اندرلدى محمد اوزره اول كتابدركه الله
قتندن اندى بونده كمان يوقدر • اما بعض لغت اهل دمشلركم بو كلبى سوزى صحيح دكلدركه
الم قسم اچون اولا زيرا بو قسموك جواب برقاچ حروف اوزرنه عقد اولنمشدركه ان وقد
ولقد وما ولا در بونده بو حروفلردن هيچ برن بولمدق كه بو الم قسم اولا دخى اول اكا جواب
دوشه بس ايله اولجق بو قسمدر ديدكى صحيح اولميه ليكن اكا جواب بودركم آيدلكه حق تعالى نوك
بو قولكم بيوردى لا ريب فيه ديدى بو جواب قسم اولا نتكم بر كشى انده اچوب ديسه والله اشبو
كتابدر بونده كمان يوقدر اول سوزى كرجك شول بونده كمان يوقدر ديدكى اول اندنوك
جواب اولا • بس بو كلمه ثابت اولديكم كلبى نوك دخى قول صحيح در • اما اكر ديسلركم حق تعالى
بو كلامى اوزره انده اچمكده حكمت نيدى اول زمانده كه قران اندردى بو خلايق ايكى طايفيدى
بر طايفسى كرجك ليجيدى و بر طايفه يلان ليوجيدى ولكه كرجك ليوجيدى انده اچمدن دخى

انا نوب كرجكلردى واول كه يلان ليوجيدى اندله دخى انانمزدى اندن قائده نه ايدى جواب بودر
اكا كيم حق تعالى بو قرآنى عرب دلى اوزره اندردى وعربوك بعضيسنوك عادتى بويديكه قچن بر
سوزنى تحقيق قلمق دلسه اول سوزى اوزره اندا يجردى انوكله كلامن تاكيد قلوردى تاكه اكا كمسه
كمان التميب سوزنه انانيدى بس الله تعالى دخى دلديكه حجت بولرك اوزره اندا چمكله تاكيد
ايده تاكه يارن قيامت كوننده عذرلرى ساقط اولا بزانوك كرجك لكنه كمانمز واردى تحقيق
اولنمدى انوكچون يلانلدق ديميلو بوندن اتروانداجديكه بوكتاب انوك قتندندر بوكا كمان يوقدر
وبعضلر دخى ديدلركم الم اوج حرفدر اوج اسمه اشارتدر الف الله ادينه اشارتدر لام
جبرائيل ادينه اشارتدر ميم محمد ادينه اشارتدر عليهما السلام معنيسى دمك اولوركم اول الله دركم
جبرائيلله محمد اوزرينه بو قرآنى اندردى بونده كمان يوقدركم حق در ٭ وبعضلر دخى ديدلركم بو اوج
حرفك هر بريسى الله آدلرندن برادك مفتاحدر الف اسم الله مفتاحدر لام اسم لطيف
مفتاحدر ميم اسم مجيد مفتاحدر ٭ بس معنيسى ايله اولوركم اول الله كه لطيف مجيد در
اندردى بوكتاب محمد اوزرينه كه حقدر بونده ريب كمان يوقدر ٭ ودخى محمد بن علي
الترمذى رحمه الله ايوردىكه بدرستى حق تعالى اول سورتلرك اچنده نقدر احكام قصص
وارسه اول اولنده كى حروفده اكا اشارت قومشدر كل حروف معنيسندن چقرامّا انى كمسه
بلمز الا پيغامبرلر بلور نوره نبوتله يا وليلر بلور نور ولايتله اندن اوتورودوب حق تعالى
كرواول سوره لچنده تفصيل ادوب بيان قلديكه قوللر انى اشدوب آكليلر ودخى ذكر اولنديكه
يهودلرون بر جماعت ديلب رسول قتنه كلدلركه برى كعب اوغلى اشرفدى وبرى حيى بن
اخطبدى وبرى دخى ابى ياسر بن اخطبدى مالك بن ضيفدى وشعبة بن عمردى دخى برنج بولرك
كب ديدلركه يا محمد بزه شويله خبر ايرشديكه سن الم ذلك الكتاب اوقرسن اكر اول
اوقدوغوك كرچكسه سنوك امتوكوك بقاسى يتمش بر يل اولور زيرا الف صاغشده بردر ولام

اوتوزدر

اوتوزدر ميم دخى قرق در جملسى يتمش بر اولور رسول عليه السلام انلرك سوزلرن اشدوب كلدى بولر
ديدلركه بوندن غيرى دخى مى واردر رسول عليه السلام ديديكه بلى المص واردر ديدلرها
طقسن دخى ارتورمش زيرا صاد صاغشده طقسن در ديدلر دخى وارمدر رسول علم بيوردىكه
بلى الر واردر ديدلركه بكن دخى زياده اولدى زيرا رى دخى اكى يوزدر رسول عليه السلام ديديكه
المر دخى واردر اولر ديدلركم يا محمد عددى بزوم اوزرمزه قرشدردك بلمزز كه چوغنى
طوتالم يا خوذ ازين بدرستى اولر قرآندن شول عقللرى ايردكى قدر اكلدلركه عقللرى قرشدى
متحير قلدلر بو حروفدن مقصود ندر بلمدلر چقوب كتديلر زيرا هر كشى عقل ايردكى قدر علمدن
نصيب الور ودخى حق تعالى نولك بو قولى كه بيوردى ذلك الكتاب لاريب فيه معنيسى
بودركم اشبو كتاب بر كتابدركم انمك لكى الله قتندندر بونده شك كمان يوقدر بعضلر
ديدلركم ذلك ديدكى اول عهد ميثاق كونته اشارتدر يعنى يا محمد بن سكا اندرد كم اول
كتابدركم عهد ميثاق وقتنده سكا وعده قلدمدى انى سكا وحيله بلدرديدم ق بعضلر
ديدلركم اول كتاب كه توريتده انجيلده وعده قلدعذىكه محمده اندوروز اوش وقت
تمام اولديكه اكا اندردك اول بزوم قتمزدن اندوكنه شك كمان يوقدر محمد انى كندودن دوز
دكلدر سؤال اكر ديدلرسكه بوكتابه شك يوقدر دمك نجه راست اولا حال بودر خلقوك
چوغى كه كافرلر ومنافقلردر اكا شك ادرلر جواب بودركه يعنى مؤمنلر وعاقللر قتنده بوكتابه
شك يوقدر دمك اولور ٭ بوكا فرلر خوذ عقللردن دكلدر زيرا حق تعالى نجه يرده بولرون عقل
نفى ادوب بيورمشدر فهم لايعقلون ديو بس بولروك شكنه اعتبار يوقدر چون عقللردن
دكلدر وبعضلر ديدلركه لاريب فيه معنيسى ايله كركمزكه بو قرآنه الله قتندن كلدوكنه
شك اولنه زيرا بوكلامت اعجاز دلالت قلوركم بو انسان كلام دكل شول كلامكه انسان اكا بر آيت
سويليمكده نقدر فصحا وبلغا اولورسه دخى عاجز قلدى كتورميه اول كلام الله اولدوغنه شك

ایتمك اهل علمه نته روا اولا ودخی بیوردیکه **هدًى للمتقين** یعنی اشبو کتاب اندرلدی
بیان یوننیدن اول متقیلر جون که شرکدن وکبایر کناهلردن وشرعه مخالف اشلردن وسوزلردن
صاقندیلر بو قران انلره ضلالتدن هدایت وشبهاتدن حقیقتی وحلالدن حرمتی بیان قلیجیدر
که انده کمان یوقدر وکردرلر سکه بو قران جمیع خلایقی بیانچون اندرلمشدر بو متقیلره اضافت
ادب انلره تخصیص اتمکدن فایده نیدی **جواب** بودرکم بو متقیلره تخصیص اندن اتر واولدیکه
بو بیاندن منفعت طوتب عمل ادنلر انلردر چون منفعت انلره حاصل اولدی بیان دخی انلرکجون
اولمش اولدی انوکچون **هدًى للمتقين** دیو ذکر ایلدی ودخی اول متقیلرکه قران انلره هدایت
بیان اولدی انلرك وصفنی حق تعالی ذکر ادب بیوردیکه **الذين يؤمنون بالغيب ويقيمون**
الصلوة ومما رزقناهم ينفقون یعنی متقیلر انلردرکه غیبه ایمان کتوردیلر یعنی اول
اخرتده واقع اولجق نسنلرکه شمدی کوزدن غایبدر کوکلرنده شول کوره طوررکیب اناننب کرجك
لدیلر مراد بوندن رسولك اصحابیدر دخی شول کمسلرکه انلره متابعت قلدیلر تا قیامته دکن
ودخی دیدیلرکه غیبدن مراد الله درکه شمدی کوزه مشاهده دکلدر انوك برلکنه کورمدن تصدیق
ادن ودخی قران انوك قتندن اندوکنی کوزله کورمدن انانب کرجك کین دخی اول غیبه ایمان
کتورن متقیلردندرکه قران حلال ددکن حلال بلدیلر انی طلب قلدیلر وحرام ددکن حرام بلدیلر
اندن یغلندیلر • روایتدر مسلسل سندله حارث بن نصردن که عبد الله بن مسعوده کلب ددی
یا عبد الله بخت سعادت سزه کم یزدن ایمانه سز اکردد کوز رسول مشاهده قلوب انوکله
صحبتلر قلدکوز بز ایله امارزکم سزوك اجر کوز زیاده اولا عبد الله دخی اکا ددیکه یا حارث
بزدخی ایله اومارزکم سزوك ایمانکز اجری وثواب بزدن زیاده اولاکه سز انی کورمدن ایمان
کتوردکوز بدرستی ایمانوك افضل اولدرکه غیبه ایمان کتوره لر بو سوزنی تحقیق تصدیق
قلمغیچون عبد الله بو ایتی اوقدیکه **الذين يؤمنون بالغيب** ودخی اول متقیلردندر اولر

دخی کم بیش وقت نمازی وزرنه قایم اولب وقتلرن صقلیلر وقت کلجك خوش کامل ابدست الب
قبلیه توجه ادب کوکل حاضرلغیله طوروب اخلاصله نیت ادب تکبیر بغلیلر قراءتن وقیامن رکوع
سجدسی برله یرلو یرنجه رعایت ادب ادا قلالر تمام بورسمه اول نماز قلدقدن صکره تضرع ادب
نیازله دعا قلالرکه اندن اول نماز فضل برله قبول اده زیاده مشلردرکم قچن حق تعالی بر قولدن نمازنی
قبول قلسه اول نمازدن بر فرشته یارادر اول فرشته قایم اولب تا قیامته دکن نماز قلوب ثوابن
اول صاحبنه یازلور • ودخی اول متقیلردندر اولرکم الله ویردکی وانلره رزق قلدغی نسنلردن
تصدق ادلر • یعنی زکاتلرن ویرلر وکندولره اوزره نفقلو واجب اولنلرك نفقسنی ویرلر وکندو
لردن زیاده اولندن فقرایه تطوع صدقه دخی قلالر ثواب الله دن اومالر ودخی حق تعالی بیوردیکه
والذين يؤمنون بما انزل اليك وما انزل من قبلك وبالاخرة هم يوقنون یعنی اول
متقیلردندر شونلر دخی کم سکا اندرلن قران کرجك لیب ایمان کتوره وسندن اول کی رسوللره
ودخی اندرلدکموز کتابلره موزه تصدیق ادب اعتقاد قلالرکه حقدر جمیع کلام الله در ودخی دمشلردرکم
اول وقتکه بو ایت اندرلدی یهودله نصاری دیدلرکم بز دخی غیبه ایمان کتوروك ونماز قلدق دخی
حق تعالی ویردکی نسنلردن صدقلر قلدق بز دخی انلروکله برابرزد دیلر چون حق تعالی بو ایت دخی
اندردیکه **والذين يؤمنون بما انزل اليك** بوندن نفرت ادب قچدیلر قرانه ایمان کتورمدیلر
ورسوله انانمدیلر بونکله کرو سچلب ایمان اهلندن چقدیلر کفرلرنی ظاهر قلدیلر • بس حقیقت مؤمن
متقی اولدرکم جمیع پیغامبرلره حقدر دیو اعتقاد قلا وکل کوکدن انن کتابلره حقدر تصدیق
اده بو کلسیله قیامت کوننه وطامیه اجماعکه شمدی یاردلبدر وعملدن حساب اولما عنه
دخی ترازویه صراطه کلسنه یقیننی محکم قلا موقن لردن اولا • ویقین دخی اوچ وجه اوزرندر
بر یقین عیاندر وبر یقین خبردر وبر یقین دلالتدر • اما یقین عیان اولدرکه کشی بر نسنه یی کوز
کورمش اولا هیچ انده شك اولمیه • اکر یوز کشی ایدرسکه اول یوقدر اول انلرك سوزله کمانه

دشمن چونکه کوزله کورمشدر • ویقین خبر اولدرکم برکشی یقین بلورکم مکه مدینه واردر دنیاده اما
اشتمکله بلور کندو هنوز کورممشدر اکر جهان خلقی درلوب دنیاده مکه مدینه یوقدر دیسلر انی
اعتقادندن دوندرمزلر اکا شونیله محکم اولمشدر • اما یقین دلالت شونک کبی که کوره یرییدن
هوایه دتون کتورلوب کیدر یقین بلور شک سوزکه آنده اود واردر اکر بیک کشی درسه آنده اود
یوقدر انی اول یقینندن کمانه برغمزلر • پس مؤمنلرک دخی اخرته یقینلری اکی وجهله محکمدر خبرله
ودلالتله خبرله یقین اولدرکم حق تعالی کتابلرنده خبر ویردی وپیغامبرلری دللرندن خبر
ویردی • اول آنلره انانیدی بلدیکه کل کتاب حقدر ونه خبر ویردیسه کرچکدر وپیغامبر دخی
صادق القولدر دیدکلری حق سوزلرنده خلاف یوقدر • پس بوکله یقین اخرته محکم اولدی
ودلالتله یقین اولدرکه اول پیغامبرلر واولیالر دایم قورقده اولوب کوزلر یاشین دکدکلری
ونفسلرنوک هوالرن ویرمیوب مخالفت قلدقلری هب دلالت قلورکم اولومدن صکره کرو
قیمق وار اول اخرتده اولاجق سنلر اولمقلغی هب اولسر یقین بونسنلر ایله محکم درکه یوزبیک
اخرته منکر درلوب کلسی اولورسه انی اعتقادندن کرو شکه برغمیلر اما اولکه یقین عیاندر
قیامت کوننده یاخود اولوب قبره کریجک کندو حالندن مشاهده ادب بلکه هرکز کمان انوک
جورسنه یقین کلمیه ودخی چون حق تعالی متقیلر صفت نجدر بیان قلدی بوکز اول تقویدن
بولره نه منفعت ونه مرتبه حاصل اولر انی بیان ادب بیوردیکه اولئك على هدى من
ربهم واولئك هم المفلحون یعنی اشبو ذکر اولنان صفتلرله متصف اولنلر الله دن
هدایت بیان اوزره درکه الله تعالی دنیاده اولره اکرام قلدی طریق نجات اولره کوستری ویردی
آنلر دخی اول یوله قدملرنی محکم بصدلر باطله میل اتمدلر اخرتده دخی فلاح بلوب قورتلن آنلر
اولدلر بو فلاح معنسنده علما چوق اختلاف قلدیلر بعضلر دیدلرکم فلاح نعمت عزت اچنده
باقی اولمقدرکه صوکنده زوال اولمیه وبعضلر دیدلرکم فلاح اولدرکه کشی هر مطلوبنه ایرشه

وهم قوندغی نسنلردن دخی نجات بلوب خلاص اولا وبعضلر دیدلرکم فلاح اولدرکه کشی امدغی نسنلرک
غایتنه ایرشه هیچ بر اکسک بلکل امدی قرآنده نقدرکه مفلحون کلمسنوک تفسیری بو معنی
اوزره درکه ذکر اولندی • پس بو فقیر داعی ایدر چون حق تعالی ابتدای کلامنده هدایت وفلاح
متقیلره اضافت قلدی ویدی صفتله آنلری وصف ایلدیکه غیبه ایمان کتورمکدر ونمازی قیله
کرکلو ادا قلمقدر ومالندن زکات ویروب دخی زیاده صدقلر اتمکدر دخی قرآنه وقرآندن الروایة
کتابلره کلسنه حقدر دیو تصدیق قلمقدر دخی اخرته وآنده اولجق احواللره اعتقاد اتمکدر نتکم
بیان اولندی بو کلسنی ذکر ادب اکا اشارت قلدیکه نجات کلی ودخی جمیع مقصوده واصل
اولماغی اسنین کشی کوکدرکه دایم سعینی بو صفتلری کندیه حاصل قلمقلغنه سعی اده اول
نعمتلرک قدرن بلمیب اول منعمک شکرن انکارله اورتجک اولورسه کندی کفرله هلاک
ادنلردن اولور بو معنیه اشارت قلوب بیوردی حق تعالی ان الذين كفروا سواء عليهم ءانذرتهم
ام لم تنذرهم لا يؤمنون یعنی بدرستی حقیقتا شول کمسنلرکم ایمان ترک ادب کفره
کردلر یعنی ایمان نعمتن انکارله اورتدیلر یا محمد سن آنلری کرک قورقت کرک قورقتما
که قورقدغوک وقورقتمادغوک اکسی دخی بولرک قتنده برابردر بولرنه قورقب ایمانه
کلورلر نه قورقمادن انصافله ایمانه کلورلر بو ایتک اتمکلکی سبب بوییدیکم اول یهودلر
اولولریکه درلوب رسوله واردلر الم والمص معنسندن صوردلر نتکم یقاروده بیان
ایلدک اشدب اقراره کلمدیلر انکارله کروب کروا نکارله چقدیلر حق تعالی بو ایت اندرب
رسولنه خبر ویردیکه بولری سن کرک قورقت کرک قورقتمه بولر ایمانه کلسردکل اکر سؤال
ادب درکرسکه چون حق تعالی بلوردی بولر ایمانه کلسردکل پس بولره رسول کندرب دعوت
قلماغوک معنسی ندر جواب بودرکم بو دعوتده بولره الزام حجت وارتاکه یارن قیامت کوننده
دمیلرکه بز بو دین اسلامی حقدغن بلمدک وبرکمسنه دخی کلوب بزه بلدرمدی اکر بلیدک ایمانه

كلوردك بو حجتي دفع ايتمكچون بولره دعوت اولندي نتكم حق تعالى موسى پيغمبري عليه السلام
فرعونه كوندرديكه دعوت قلا اسلام يولنه اني دلالت قلا اكرچه حق تعالى تحقيق بلورديكه
فرعون ايمانه كلمجك دكلدي وبر جواب دخي بودركم بو ايت خاصدر اول رسول فتنه كروب
سؤال ادنلرچون عموم اوزرنه دكلكم تاكل دعوت اولنن ايمانه كلميه بو ظاهردركه اول دعوتله
نچلرايمانه كلمشدر پس مراد بوندن بعض كفار اولاكه كفرلري اوزره ثابت اولالر نتكم اول
رسول خاتون صفيه دن رضي الله عنها كي حيي بن اخطب قزيدر روايت اولندي ديكه اول
وقتكه اتمله عموم رسول قتندن عليه السلام دونب كلدي بر برنه صوردلريكه بو محمدي
بنجه كوررسن اعتقادك نجدر اول بري ديديكه بلورمكه بدرستي بو حقيقت پيغمبرلردندر
اول بري كرودديكه هيچ فكرك وارمدركه اكا متابعت قلاسن اول ديديكه فكرم اولدركه اكا
متابعت قلميم بلكه تا اولنجه انوكله عداوت اشكاره قلب انجد مكا سعي ايدم پس بو ايت
انلروك حقنده اندرلمشدر كيم كرك سن بونلرى عذابلر موزي يا محمد بولره خبرويركك
بلدرمكه بولر قورقب ايمانه كلجك دكللردر بوندن صكره حق تعالى كرو رسولنه عليه السلام
خبرويرب بلدردديكه بولروك سبب انكاريندندر بوايتله كه بيوردي ختم الله على
قلوبهم وعلى سمعهم وعلى ابصارهم غشاوة ولهم عذاب عظيم ابن عباس
رضي الله عنه بو ايت معنسنده بيورديكه بولر كفرلري اوزره ثابت اولب ايماندن قطع نظر
قلدقلرنه سبب بويديكم الله تعالى بولرك كوكللرنه انكار كليدن اوروب اوزرنه شقاوت
مهرن بصمشديكه اچلجق دكلدي بو ختم معنسي بو دكلكم حق تعالى بولردن عقل و
ادراك المش اولا دخي بولر تصرف ادميلر زيرا عقل اولمين خود مكلف اولمز بلكه عقل واردي
لكن تفكر اتمزلردي تاكه اول رسولك رسالتنه دلالت قلن علامتلري ومعجزه لري الكلايب
اندن عبرت الوب ايمانه كله لردي نتكم حق تعالى بو ايتده بو معنيه اشارت قلوب بيوردي

لهم قلوب لا يفقهون بها يعني بولرك ادراك ادجك كوكللري وعقل واردر ليكن فكر ادب
انوكله متفيظ اولمزلر وقولقلرنه دخي مهر اورلمشدركه حق كلامن اشدب قبول اتمزلر
ودخي كوزلري اوزرنه حجاب چكلمشدر هدايت يولن كورمزلركه طريق ضلالتدن چقب
اول يوله قدم اورلر بو كلسيله اخرنده دخي بولره اولو عذابلر واركم انوك وجعي والمي
يوركلرنه ايرشه نه اولكركه قورتلالر نه دري اولب درلكلرنده فايده بولالر امام قاضي
خليل رحمه الله بيورمشكه بو ايتده اكي يرده اشكال واربري لفظنده وبري معنسنده اما
اولكه لفظنده در حق تعالى بو ختم اورمقده بولرك كوكللرن جمعله اكدي على قلوبهم
ددي وقولقلرن مفرد ذكر ادب وعلى سمعهم ددي اندن صكره كوزلرن دخي جمعله اكوب
وعلى ابصارهم ددي كلسن جمعله اكمدي بونك جواب بودركه بو سمعي جمعه اضافت ادب
سمعهم ددكي كفايت قلوردي اول لفظ سمعي دخي جمعله كتورمكدن زيرا بو نسنكه لفظ جماعته
اضافت قلنه وقتا اولر اول نسنه دخي لفظ جماعتله ذكر اولنور وقت اولوركه يالكوز ذكر
اولنور اكر اول كوكل وكوز دخي قلقلين يالكوز ذكر اتسه قلبهم وبصرهم دسه اهل لغت
قتنده اول صوابلو يدي اما بعضسن يالكوز وبعضسن جماعتله اكدوكي علامت فصاحتدر
حق تعالى كلام خود افصح الكلام در بونده اولادركه فصاحت ذكر اولنه اما اول معنيده اشكال
بودركم چون حق تعالى بولرك كوكللري وقولقلري وكوزلري اوزرنه ختم ادب مهر اوردي بولري
هدايتدن منع ايلدي پس كرو بولر بو عقوبتدن مستحق اولديلر جواب بودركه حق تعالى
بولره ختم اتدكي اول كفرلري عوض انوك مكافاتيدي نتكم بر ايتده صريح قلوب خبر
ويرديكه بل طبع الله عليها بكفرهم زيرا حق تعالى طريق هدايت انلره اسان قليويردي
اكر بولر انوك سعينده جهد ادب درشسلر حق تعالى انلره توفيق ويرب طريق هدايته يوردردي
نتكم دخي بر ايتده قسم ادب بيوردي والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا يعني شول

كسلركم بزوم ديمزده سعي ايدوب درشسكر عزتم جلاله خفيجون بز دخي طريقمزده اكا
توفيق ويروب هدايتلرين زياده قلوردق چون بولر كفري اختيار ايدوب دين اسلامده اجتهاد
ترك ايتديلر حق تعالى دخي دنيده انلره ختم طبعله عقاب قلديكه كوكللرنه وقو
لقلرنه وكوزلرنه مهر اوردي نه حق اكلرلرنه اشدوب قبول ايدرلر ونه كوروب عبرت
الورلر واخرتده دخي اولو انجخي عذابله وعده قلديكه عقوبت قلنتكم دنيده عقو
برنه كتوردي كركدركه اخرت عقوبتي دخي يرنه كله كه انوك وعده سنده خلاف
يوقدر ودخي بلكل كم حق تعالى بو قوللريني اوچ صنف ايلدي • اول بر صنفي اولردركم خالص
مؤمنلردر ايمانلرنه شك كمان قرشمز • واكنجي صنف خالص كافرلردركه كفرله ايمان
قرشمز واوچنجي صنف منافقلردركم ظاهرلريني ايمانله يلدزليب باطنلريني كفرله مستور
قلديلر • مثلا شول بافيرككم ايني التونله يلدزليلر تاكه اول اهل ظاهر اولنلر انوك
طشره سنه بقوب التون صنوب الدنلر اما انلركم نقاددر بيچق اثرندن بلورلركه بو قلب
خالص دكل سيجب ايني دخي خالص التوندن چقاررلر اوده بر غورلركه اول التون اريوب كده
باقري سيجلب ظهوره كله بس حق تعالى سوره اولنده درت ايتله اول خالص مؤمن قوللريني
ذكر ايلدي صفتلريله اندن صكره اكي ايتله دخي اول خالص كافرلري بيان قلديكه مطبوع القلب
اولمشلردر حق انلرك كوكللرنه صغمز بوكز بتشليب اول كفرله ايمان قرشدرنلري بيان
قلدي اون اوچ ايتله دخي انلرك صفتن ذكر ايلدي تا اول خالص مؤمن اولنلر انلروك
صفتن اشدوب بلر ايمانلري اندن صقليوب حذر قلالر بوندن اترو بيورديكه ومن الناس
من يقول امنا بالله وباليوم الاخر وما هم بمؤمنين يعني بو انسانلردن بعض
طايفه واركه ايدرلر بز الله ايمان كتوروب اني تصديق لدق واخرت كونني وانوك ايچنده
واقع اولجق نسنلري كرچكلدك درلر حال بودركه بولروك ايمان يوق بو مؤمنلردن دكلدرلكه

منافقلردندر كفرلريني ايمانله ستر ايتديلر اني كندولره دنيا حياتنه سبب طوتديلر مقصو
بو ايتدن اول منافقلردركه حق تعالى رسولنه عليه السلام انلري بلدردي اولر عبد الله
بن ابي بن سلولدي ومعتب بن قشيردي وجد بن قيسدي دخي بولره متابعت قلن كمسكه
وار اول منافقلردن بس بو ايت دلالت قلوركم دلدكي اقرارك مجرد منفعتي اولمازمش
تاكوكلده تصديق بله اولمايجه زيرا بو منافقلر دللريله اقرار ايدرلر ديكه حق تعالى بردر
ومحمد حق رسولدر وقران حقدر واخرت حقدر اما چون كوكللري تصديقده دللرينه
موافق دكلدي حق تعالى بولردن ايمان نفي ايدوب ديديكه وما هم بمؤمنين يعني بولر بو كل اقرار
مؤمنلر دكلدر چونكه كوكلده اخلاصلري يوق بس بولرك افعاللري كانه الله له الدشمق
كب اولدي حال بودركه الله تعالى الدمقدن الدنمقدن منزهدر بريدر اما بو الدشمق اول
منافقلرك كندولر زعملرنجه دركه ايدرلردي بز محمد تكريسيني ومحمدي ومحمده ايمان
كتورنلري الدرز درلردي حق تعالى دخي انلرك زعملرنه موافق خبر ويروب بيورديكه يخادعون
الله والذين امنوا وما يخدعون الا انفسهم وما يشعرون بو لفظ خداع اصل لغتده بر
نسنيني ارتب كزلمكا درلر اندن اترو شول متاع مال وزواده كزلندكي اوه مخدع درلر بس
بو منافقلر دخي ايماني اشكاره قلوب كفرلريني ستر ايدوب كزلدكلرندن اترو حق تعالى بيوردي يخا
دعون الله يعني بو منافقلر يلانجلردر حق تعالى امرنه مخالفت قلجلردر اما كندولر ايله
ظن ايدرلركم الله تعالى ني واكا ايمان كتورنلري الدرلر كوكللرندكي نوك خلافن ظهوره
كتوررلر وما يخدعون الا انفسهم وما يشعرون يعني اول الدمغوك وبال عاقبت
كندولره ايرشوركه كندو نفسلرنه ضرر ايدرلر اما بولروك بونسندن خبرلري يوق بلمزلر
كه حق تعالى بولرك اول يلانلريني رسولنه خبر ويروب بولروك يلانلريني اشكاره قلسر و بوندن
صكره حق تعالى بولروك اول كوكللرندكي كمانلريني مرضه تشبيه ايدوب بيورديكه في قلوبهم

مرض فزادهم الله مرضا ولهم عذاب اليم بما كانوا يكذبون يعنى بو ظاهرلرنده ايمان
كتورنلروڭ كوڭللرنده شك نفاق ضعف واركه كفر ظلمتى آنلرى بورمشدر حق تعالى
اول منافقلرى صيرويه بكزدب نفاقلرنى صيرولغه بكزتدى زيرا نچه كم بر كمسه حسته
اولسه آندن صحت بدن فوت اولور سستلق ضعيفلق حاصل اولور اول ضعفا نوڭ عاقبتى
هلاككنه سبب اولور بس اول نفاق دخى منافقلرڭ كوڭلنده بر مرضدركه آنلردن صحت
قلب فوت ايدر برنه عجز ضعف فتور حاصل قلوركه بو مرض نفاق دخى عاقبت اول منافقلره
هلاك ابدى حاصل قلور آيرق نجات اومليز • بس نچه كم بر كمسنه حسته اولا كندويه علاج
طلب ايتميه ور ايكان علاج ايدين دين طبيبه دخى مطيع اولب رضا ويرميه بلكه شفا قلين ددو
كيچون آنى دشمن دخى طوتا آنوڭ حسنتنى قورلركه دبنجى آرتب زحمت هلاك اولا بس بو منافقلر
دخى چون اول نفاق رنجندن صحت بلوب قورتلمغى طلب ايتمدلر و محمدك عليه السلام
شفقتلو طبيبا آنى دعوت قلديكه اسلام شربتندن اكا رايكان اجرب هلاكدن قورتره صحت
ابدى وسعادت سرمدى حاصل قليويره اولر اكا كوڭلله رضا ويرميوب اطاعت قلمديلر حق تعالى
دخى اونلروڭ اول مرضلرى اوزره دخى مرض زياده قليويرديكه ابدى عذاب اليمه اوغريلر اول
يلانلرنوڭ سببندنكه آشكاره قلديلر علماى تفسير دمشلركه حق تعالى نوڭ فزادهم الله
مرضا مرضا ديدكى اكى نسنه‌يه احتمال وار براكا يارركه بو كچمشدن خبر ويرمك اولا وبردخى
يارركه اولره يوز دعا اولا • اكر بوندن مراد خبر ويرمكسه معنيسى بو اولركم چون بولروڭ كوڭل
لرنده شك كمان رنج غلبه قلمشدى بولر اكا كلمهٔ توحيد شربتن كوكل باديه‌سندن اخلاص
قدحنه قويب ايچمكا طلب قلمديلركه شفا بولالر • بس حق تعالى دخى اولرڭ اول مرضلرى
اوزره دخى مرض زياده قليويردى يعنى اول شكلرى اوزره دخى شك كمان ارترويردى بنوكله كم
قرشو ايات سوره سوره رسولنه عليه السلام قرآن اندردى هر ايت سوره اندكجه بولروڭ

كوكلنده

كوكلنده شك كمان دبنجى آرتردى ومؤمنلرڭ كوڭللرنده صدق يقين آرتردى آنلر انوكله قرشو
هلاكه لكا يقين اولوردى ومؤمنلر نجات بلوب الله تعالى قتنده قرب سعادتنه اولشرلردى • و
كر مراد بوندن خبر اولمايب منافقلر حقنده يوز دعا اولورسه معنيسى بو اولا كم حق تعالى بولرڭ
اول كمانلرى سببله بولروڭ حقارتن ورحمتدن ايراقلقلرندن زياده قليويرديكه انوكله
ابدى عذابه كرفتار اولدلر اكر سؤال ايدرلرسكه بو فزادهم الله مرضا ديدكى يوز
دعايه حمل ايتمك نته روا اولا كه بو يوز دعا قلمق اول كمسه حقنده متصور كلوركه
فعلله خصمندن انتقام قلمغا عاجز اولا دخى ضرورى اكا يوز دعا قلا حق تعالى خود قوى قادردر
هيچ بر وجهله انتقامدن عاجز دكل بو نتسى راست كله جواب بودركم بو نسنه حق تعالى‌دن
قوللرنه تعليمدر كانه مؤمن قوللره تنبيه قلديكه اول منافقلره حقارت ورحمتدن ايراقلق
زياده اولمغيچون يوز دعا قلالردى زيرا كم ير يوزنده خلقڭ شرلولرى بو منافقلردر
كه ايمان وايمان اهلنى استهزايه طوترلر بوندن اوتوركه كافرلردن دخى اشغا درك اسفل
يعنى طامونڭ اڭ اشغا طبقسى كه جهنمدر حق تعالى اولرچون وعده قلمشدر واردر اولر
بر عذاب اليم كه اجيتى يوركلرنه ايرشه آندن اوتوركه مؤمنونز ديو يلان سويلرلردى سرله كوو
انكار قلديلر • الله ورسوله كافر اولديلر و محمد خبر ويردكى يلانندر ديب رسالتنه منكر
اولدلر كافرلره كفرلرندن اوتور برقت عذاب اولسر اما بو منافقلره اكى قت عذاب اولسر بر يلاندن
سويليب مؤمنوز ديدكلريچون بردخى سرله كافر اولدقلريچون بس كرچك مؤمن كيشى اول وقت
اولوركم بو منافقلر صفتلرندن كندوى ايراده ونصيحت قبول ايده كندوى صلاح اوزره طوتا
صلاح يوغكن منافقلر كبى كندوى مصلح صنب تكبرلكه عناد ايدب نصيحت رد ايتميه نتكم
حق تعالى منافقلردن خبر ويرب بيوردى واذا قيل لهم لا تفسدوا في الارض قالوا انما
نحن مصلحون الا انهم هم المفسدون ولكن لا يشعرون يعنى قچن اول منافقلره

وعظ نصيحت قلوب دیلرکه بو یر یوزنده فساد اشلمك ومعصیت اولن اشلره شروع ایتمك زیرا
رسول علیه السلام کلمزدن اول بو یر یوزی شرك کفر و فساد له طولمشدی چون رسول علیه السلام
کوندرلدی اول کفر و فسادلری یردن کوترلوب ایمان وطاعت یرله صلاح ارتمغا بشلدی چون ایماندن
صکره کرو معاصی اشلنه کانه یر صلاحه کلمشکن کرو فساده دونمش اولر نتکم حق تعالی بر آیتده بو معنیه
اشارت قلوب بیوردی ولا تفسدوا فی الارض بعد اصلاحها بس اول منافقلر فساد اشلمك
دینلره دیرلردکه بز مصلح لرز طاعت عبادت اشلرز فساد اشلر اشلمزز ودخی اولره دیرلردکه
خلق آراسنده اکی یوزلولقله دیرلمك کمه کرکسه میل ایتمك اولردرلردیکه بز مصلح لرز نه کافرلره
دشمن طوترز نه مؤمنلری تاکه فتنه‌سی دین اوزرینه غالب کلورسه بزه اولردن شرایرشمیه اکی
جهتدن دخی امین اولاورز بس حق تعالی اولرك حالندن خبر ویروب بیوردیکه الا انهم هم
المفسدون ولکن لا یشعرون یعنی آکاه اولوب بلك ای مؤمنلرکه حقیقت بو منافقلر
مفسدلر عاصیلردر • لیکن بولر کندو فسادلرندن خبرلری یوقدر بلمزلر • کندولری صلاح اوزره
صنورلر شول فساد بولره یتمزمکه دینه کلمك استینلری بولر منع ایدوب کرو دندررلر ودخی
حق تعالی بیوردی کرو بو منافقلر حقنده که واذا قیل لهم آمنوا کما آمن الناس
قالوا انؤمن کما آمن السفهاء الا انهم هم السفهاء ولکن لا یعلمون یعنی
قچن بو منافقلره دینلسکیم ایمانکزی کوکلدن تصدیقله اخلاص اوزره قلوك نتکم محمدك
اصحاب تصدیق اتدیلر اول تصدیقلرنی اقراره بله قشوب خالص مؤمنلر اولدیلر اولر
درلردیکم بز دخی تصدیقمی ایدلوم اول سفیهلر جاهللر تصدیق قلدغنلین حق تعالی خبر
ویروب بیوردیکه آکاه اولوب حقیقت بلوك ای مؤمنلر جاهللر سفیهلر بولردرکه کوکللرنده
سرله تصدیق ترك ایدوب کفر کزلرلر لیکن کندولر عاقل صنورلر بلمزلرکه جاهللرك کی
جاهل اولردر بس اول جاهل لقلرینوك تمرسندن خبر ویروب بیوردیکه واذا لقوا الذین

آمنوا قالوا آمنا واذا خلوا الی شیاطینهم قالوا انا معکم انما نحن مستهزؤن بو
آیت دخی اول عبد الله بن ابی بن سلول وجد بن قیس ومعتب بن قشیر ودخی غیر منافقلر
حقنده انذرلمشدر سبب نزول دخی بو یدیکم ابو بکر صدیق وعمر بن خطاب وعلی بن
ابی طالب رضی الله عنهم اوچی کلوب بو منافقلر جماعتنه اوغردلرکه انورلردی اول
اولوسی عبد الله آنلری کوردیکه کلورلر دوب فتندعی اصحابنه دیدیکم نظر ادوك کورك
کم بو کلن جاهللره بن نه وجهله کلام ایدوب فتکوزدن دندرورم سز دخی بندن تعلیم ادوب
اوکرنوك که سزه دخی کرك اولا چون ابو بکر عمر علی رضی الله عنهم بولره یقین کلدیلر عبد الله
طروکلوب ابو بکرك رضی الله عنه الن طوتوب دیدیکه مرحبا خوش کلدك یا بنی تیم قبیله سنوك
سیدی ومحمدك یولداشی مغاره اچنده دخی انوك امینوك خلاصی ونفسنی مالنی رسول
الله یولنه بذل ایدوب فدا قلن آندن انی قیوب عمرك الن طوتدی رضی الله عنه دیدیکه مرحبا ای بنی
عدی قبیله سنوك سیدی والله امرنده قوی ومحکم طورن ونفسنی مالنی رسول الله یولنه
فدا قلن آندن صکره علی الن طوتدی رضی الله عنه دیدیکه مرحبا ای بنی هاشمك سیدی
رسولدن غیری علیه السلام وای نفسنی فانی رسول الله یولنه بذل ایدن وهجرتده دوکلندن
اوکردن امیر المؤمنین رضی الله عنه آکا دیدیکه تکردن قورق یا عبد الله منافقلغی ترك ایله که
الله یرندعی خلقوك کی شرلوسی منافقلردر عبد الله انی اشدوب دیدیکه یا علی نچون بکا بویله
دیدرسن والله بنوم ایمانم دخی سزوك ایمانکز کبیدر وتصدیقم دخی سزوك تصدیقکوز کبیدر
آندن اول اوچ صحابه کرام بولردن آیرلوب کتدیلر عبد الله اول منافق یارنلرنه دیدیکه کوردکوز
بولری سزدن نه کلامله دندردم آنلر دخی دیدلرکیم بز دایم خیر اچنده یوز مادامکه سن بزوم اچمزده
دری اولاسن همان اول وقت اچنده حق تعالی بو آیت رسولنه علیه السلام انذروب آنلروك
حالندن خبر ویردی بو آیت معنیسی بودرکه کورمزمسن یا محمد اول منافقلرکه قچن مؤمنلره

اغرشسلر درلردیکه بز دخی ایمانه کلدک سز ایمانه کلدکلرین وکوکلده تصدیق قلمیز دخی سزوک
تصدیقکز کبیدر اما قچن اول ضلالتده رئیسلری و اولولری قتنه کوسلر درلرکم بز سزوکلیوز
وسزوک دینکوز اوزرنه یوز بد دستی بز محمدی اصحابیله مسخریه طوتارز بعض اهل تفسیر
درلرکم حق تعالی قچن شیاطینلری قتنه کوسه دیدکندن مراد اول کاهنلریدرکه غیبدن شیا
سوزله خبر ویررلر هیچ بر کاهن یوقدر الا انوک یلسنده بر شیطان مقارندرکم انوک
کوکلنه وحی ادوب خبر ویرر اولر دخی اولروک وحیله اول خبرلری خلق ایچنده نشر ادوب ظهوره
کتوررلر چون بولر شیاطین سوزله عمل ادرلردی حق تعالی انلری دخی شیاطین ادیله ذکر
ایلدی زیرا هر کیمسه کم عالی و متمرد اولا حقا منقاد اولمیه اول دخی شیطاندر چون بو ظالملر
بو کلامی دیدیلر بز محمدی اصحابیله استهزا ایله الورز حق تعالی اول کلاملرینوک مقابله سنده
مکافات قلوب بیوردیکه **الله یستهزئ بهم ویمدهم فی طغیانهم یعمهون**
یعنی الله تعالی دخی یارین قیامت کوننده بولروکله اول استهزالرینه موافق جزا ادوب مکافات
قلا کلبی روایت قلدی ابی صالحدن اول دخی ابن عباسدن رضی الله عنهم ابن عباس دیدیکه اول
استهزا عوض که انلره اولسر بو اولاکه اولر جهنمده عذابده ایکن اولره قرشو اوچماق قپو
لرندن بر قپو اچالر بولری اول قپویه دعوت قلالر بولر دخی اول اوداچنده یروب اندن یکا
اقبال ادلر مؤمنلر جنت ایچنده اول مرصع یواقیتله بزنمش تختلر اوزرنده اوتوروب بولره
نظر ادوب حاللرینه کولشلر اندن اتروکه قچن اولر اول قپویه یقین کلسلر اول قپولره قرشو
کرو یاپله محروم قلالر و بر طرفدن بر قپو دخی اچله اندن یکا دونلر انکا دخی یقین وارجق
اول دخی یاپله مؤمنلر نظر ادوب کلشلر نتکم حق تعالی خبر ویردی مطففین سورسنده
فالیوم الذین امنوا من الکفار یضحکون علی الارائک ینظرون یعنی بکون اول کوندرکه
مؤمنلر بزنلمش تختلر اوزرنده نظر ادوب اول کافرلره کلشلر نتکم اول کافرلر دنیده اولره استهزا

ادوب کلشورلردی اما مقاتل ایدر استهزا جزاسی منافقلره که اولسر حدید سورسنده اول
ایت معنیسیدرکه حق تعالی بیوردی **یوم یقول المنافقون والمنافقات للذین امنوا انظرونا**
نقتبس من نورکم الآیه یعنی اول محشر کوننده کم جمیع خلق صراطه سورلر حق تعالی هر
مؤمنه عمل مقدار نور تقسیم اده تاکه انوک اشغنه اول صراط قرکوسندن کچلر بو منافقلر
نور ویرلیب قرکوده قلالر پس بو منافقلرک ارلری عورتلری دخی اول مؤمنلره ندا ادوب دیلر
که برزی بیکورنا کلنرک یورک تا بز دخی سزوک نورکوزله برز اشقلنلوم بو مؤمنلر دیلرکم
دنوک کرو اردکوزه اول یره نور تقسیم اولنن یره وارک کندوکزه نور طلب ادوک بولر اول
کلام ایچنده ایکن مؤمنلرله انلرک اراسنده بر باروچکله که انوک قپوسی وار ایچ یوزی جنتدن یکا
طاش یوزی طاموردن یکا مؤمنلر انوکله تمیز اولب منافقلردن سچله لر ویر روایت بودرکم
اول منافقلرک فعللری مقابله سنده استهزالرینه عوض اولمایچون انلره دخی الدموق یوتندن
نور ویرله انلر دخی انوک اشغنه یوری طورورکن ناکاه حق تعالی بر یللا قرکولق ویریه
کلوب اول منافقلرک نورلرین سویندوره قرکوده قلالر بو نسنه انلره اول استهزالرینوک
عوض اولا بو کل اول کلام معنیسیدرکه الله تعالی بیوردی **الله یستهزئ بهم** بوندن صکره
بیوردیکه **ویمدهم فی طغیانهم یعمهون** یعنی حق تعالی انلروک اجللرین تاخیر ادوب
اوزدی ویره قویا اول ضلالتلری ایچنده متحیر اولب تردد قلالر اول استهزالرینه عقو
بتلری زیاده اولمایچون بوندن صکره حق تعالی بولروک زیانکارلغندن خبر ویروب بیوردی
اولئک الذین اشتروا الضلالة بالهدی فما ربحت تجارتهم وما کانوا مهتدین
یعنی اول منافقلر کفر ایمان اوزره اختیار قلوب استبدال ایتدیلر هدایت ویروب یرنه بدل
ضلالت الدیلر التون خزینسن قرشون معدننه صتدیلر شکر متاعن اغویه دکشدیلر
بو بازارکانلقده اصلا قلمایب فتی زیان قلدیلر بولر بویله قلدغی اندن اتروا اولدیکه بولر اولدن

هدایت بولمشلر دکلدی زیرا اگر اولره اولدن هدایت ویرلمش اولسه حق تعالی اول حالده دخی
اولره توفیق ویروردیکم اول هدایتلرینی ضلالته دکشمزلردی چونکه اولدن هدایت طریقی اوزره
اولمادیلر یا خود بر ساعت انوک طلبنده اولمادیلر حق تعالی دخی اول جنایت فعللرندن اثر و مجازات
قلوب اولری مخذول مقهور ایلدی ابدی شقاوتده قلدیلر و دخی حق تعالی اول منافقلرک حاللرن
تمثیل ادب خبر ویردیکه تا که مؤمنلر اندن احتراز ادب ایمانلرینی صقلیلر اولر ضایع ایتمیلر نتکم
بیوردی مثلهم کمثل الذی استوقد نارا فلما اضاءت ما حوله ذهب الله
بنورهم وترکهم فی ظلمات لا یبصرون یعنی بو منافقلرک مثل محمدله
علیه السلام شول کمسه مثلنه بکزرکه اوغلی قزیله واهل بیتیله بر یازده قلدی قرکولق درت
یانی بورودی یرتجی جانورلر دخی وار قورقرکه کلوب اوغلی قزیله کل هلاک ایده اول قورقودن
امین اولمامغچون اود یقدی اول اودله انی طوتب کندوی اکلدی و اول اشقده اوغلن قزن هلاک
اولمقدن صقلدی بو منافقلر دخی انجلین کفر وضلالت اواسنده اوغلن قزن واهل بیت و مالن
برله قلمشدی اول شک کمان قرکوسی انی بورمشدی قورقدیکه حق تعالی نوک قهری اول
یرتجلرکبی اکسزن اکا ایرشوب هلاک ایده اول قورقودن کندویه خلق ریاسیچون کلمه
توحید چراغن دلله • لا اله الا الله محمد رسول الله • دیدی انوک نورله اشقلنب کندو
واهل عیالنی ومالنی تلفدن صقلدی تا اکا دکن که عمری اخره ایرشدی حق تعالی اول نورنی
کل اصلیله الدی کروا اول کفر قرکولغنده قالدی نتکم اول اوده یقن جورسی روشن اولب
شعله ویردی مادامکه اودینردی اول شعلده درت یکا یورردی چونکه اودی سوینذی
نوری کتدی بر ظلمات اچنده قالدیکم کوزی اوکندکن کورمز اما بعضلر ابن عباسدن
رضی الله عنهم روایت قلوب دیرلرکه بو آیت یهودلر حقنده اندرلدیکه مدینه نوک
چورسنده اولرلردی هنوز دخی رسول علیه السلام چقمزدن اول انک رسوللکنه اقرار

ادرلردی

ادرلردی تا حد اکا ایرشدیکه قچن مشرکلردن بر دشمنلریله محاربه ومقاتله واقع اولسه اول رسولک
ادینی علیه السلام کندولره شفیع دوتب انوکله نصرت طلب ادرلردی درلردیکه الهی اول رسولک
محمد حقیچون بزه سن نصرت ویر دشمنموز اوزره چونکه رسول علیه السلام چقدی مدینه
کلدی بو کز اکا حسد ادب انی یلنلدیلر اول سببدن کافر اولدیلر پس حق تعالی انلری تمثیل ادب بیوردیکه
اول یهودلرک مثل محمدله علیه السلام اول کمسه مثلنه دندیکه اوغلی قزی واهل بیت ومالیله
بر مغارده قلدی قرکولق اچنده چورسنی یرتجلر الدی اول یرتجلر قورقوسندن بر اود یقوب
کندویه اشق اندی تا انوکله مالنی واهلنی صقلیه اولیرتجلردن اکا ضرر ایرشمیه پس اول
یهودلر دخی رسول کلمزدن اول اکا اقرار ادب انوک ادینی شفیع طوتندقلری اول دشمنلر قورقوسندن
اول کشینوک اودنه بکزردیکه انوکله اشقلنورلردی چون رسول علیه السلام کوزلریله کوردیلر
حسدلرندن انکار قلدیلر اول کشیه دندلرکه اودی یانوب شعله ویررکن ناکاه سوینب
قرکوده قلدی شویله که کوزی اوکندکی نسنینی کورمز اولدی اول قورقدغی نسنلکه کروا اوغردی
چون اول یهودلر دخی صوکی انکار اولدی اول اقرار اودی سوینذی کرو کفرلری قرکولغنده قالدیلر
عاقبت جهنم یرتجیلری جنکالنده هلاک اولسرلر • اما بو روایتدن اول اولکی روایت صحیح ردر
زیرا قضیه اول مناسبدر قدرکه حق تعالی اول منافقلر ذکر بیاتنده در انلرک بیاتنده
دکل و دخی حق تعالی کروا اولرک عنادندن خبر ویرب بیوردیکه صم بکم عمی فهم لا
یرجعون یعنی بو منافقلر بو کلیسیله کندولری صاغرلغه اوردلر کلام حق اشدب قبول ایتمدلر
وحق سویلکدن دلسوز اولدلر و دخی هدایت یولنه نظر ادب عبرت المقدن کوزسوز اولدلر
زیرا حق تعالی بو کوزی قلاغی و دلی اندن اتر و یرتدیکه بو نسنلرله منفعت طوته چون قولق
حق اشتمکله و دل حق سویلمکله و کوز عبرت نظریله منفعت طوتمیه کانه اول اعضالر یارد
بلمامش کبدر انوکچون صاغر و دلسوز و کوزسوز دیو ذکر ایلدی نتکم بعض یرده بو کافرلری موتی

ديو ذكر ايلدى اولو لاردن صيدى بدنلرنده روحلرى واركن كندو احواللرنده سعى ايدركن دخى نتكيم
بيوردى انك لا تسمع الموتى يعنى بدرستى يا محمد سن بو اولولره نداى دعوت اسلام اشتدرمز سن ١
بس بولر دريكن حق تعالى اولو ديو ذكر ايتدى زيرا چون اول حياتلريندن شولكه مقصود دى آنى حاصل قلب
منتفع اولمادلر كانه اول حياتلرى هيچ اولمامش كبى اولدى بو كوز قولق وديل دخى اكجلين اولديكه هيچ
موجود دكل چون بولر اول طريق هدايته طريق ضلالتدن كرو رجوع اتمكلر بوندن صكره حق تعالى
اول منافقلر حقنده بر تمثيل دخى ذكر ايلدى اول نفاقدن صقنمق كى مهم اولدوغيچون ودخى حجت
اولروك اوزرنه توضيح اتمكچون عرب قاعدسى اوزره تاكه مؤمنلر آنى فهم ايدوب آندن قتى
حذر قلالر نتكم بيوردى او كصيب من السماء فيه ظلمات ورعد وبرق يجعلون
اصابعهم فى اذانهم من الصواعق حذر الموت والله محيط بالكافرين اكر سؤال
ادب درلرسكه بو لفظ اوكه حق تعالى بونده ذكر ايلدى بو شك كمان اولدوغى يرده استعمال
اولنزكه ديلر يا بويله اولا يا ايله اولا حق تعالى نوك حقنده حوز شك اتمك متصور دكل اول
علام الغيوب در جميع نسنى علميله احاطه قلمشدر بس اودمك معنسى بونده نيدى جواب
بودركم بو لفظ او اول وقت اولركم ايكى نسنه اراسنده مخير قلماغيچون اولر درلركه يا آنى اشله
يا بونى اشله يا آنى قبول ايت يا بونى قبول ايت بس بو آراده دخى حق تعالى ايكى وجهله تمثيل قلدى
براودىقانلله بر دخى يغمورله كانه بو قوللرنه دستور ويروب مخير قلدى ديديكه اول منافقلر
حقنده سزه ايكى درلو مثال ذكر ايلدم كلام روشن اولماغيچون سز دلرسكوز اول اود يا قانله
تمثيل ادوك دلرسكوز يغمورله تمثيل ادوك كه اكسنده دخى صواب اوزره سز بونى ترك اتمكله
سزه حرج يوق بس بو لفظ او بونده تخييرچون اولدى شكچون اولمدى بس ايت معنسى بو
اولديكه يا محمد اول منافقلروك مثلى شول كشى مثلى كيدركه بر قركو كيجده براوآده
يابنده قلدى دخى كوكدن يغمور اندى اول يغمورك اچنده دخى قركولق وكوك كورلمك ويلدرملر

وار اول يغمو

وار اول يغمورد دكى بو قرآن دور زيرا نتكم يغمور يغمق بو خلقك حياتنه ويرلرى اكنلرى
اصلاح اتمكا سبب قرآن دخى بو خلقه طريق هدايت بيان قلوب طريق ضلالتدن تميز
قلمغا وكوكللرى احلاحه كتورمكه سبب درزكه مزرعى طاعتدر بو معنيده مناسبتى اولدوغ
ايچون قرآنى يغموره تشبيه ايلدى • اما اول ظلمات ددكى بو دنيانك شدتلرى ومحنتلريدركه
مسلمانلره ايرشور دخى اول متشابهلردركه قرآن اچنده واردر معنسى كى راسخ عالملره دخى مشكل
اولمشدر آكا ايمان كتوروب مراد آندن نيدوكن الله تفويض قلديلر • اما اول رعد كرلمك دخى اول
قورقى آيتلريدركه ذكر اولندى قرآن اچنده كافرلر ومنافقلر ايچون ومؤمنلروك دخى عاصيلر ايچون
واول برق يلدرم اول رسول اللهك عليه السلام پيغامبرلكى دليللريدى وانوك علامتلريدى
كه ظهوره كلدى اما اولكه بيوردى يجعلون اصابعهم فى آذانهم من الصواعق
حذر الموت يعنى برمقلرنى قلقلرنه دقرلركه اول صاعقى اشتميلر اولوم قورقوسندن يعنى
معناى حقيقى بودركم اول كافرلر ومنافقلر اول كلام اللهك قورقو آيتلرين اشتمكدن كندولر
صاغرلغه ورورلر حق دكلملر شول قورقودنكه ناكاه بر آيت انه بولروك حاللرين اشكاره قلادهٔ
رسواى اولالر والله محيط بالكافرين الله تعالى خود بو كافرلروك وبو منافقلروك اشكاره
كزلونه حاللرى وارسه جميعن علميله احاطه قلمشدر بلوركه هيچ بر نسنه آكا خفى دكلدر و
دخى بيوردى حق تعالى كه يكاد البرق يخطف ابصارهم كلما اضاء لهم مشوا
فيه واذا اظلم عليهم قاموا يعنى اول كيجه قركوده قلنلركه اشقلرى سويندى اما
اوزرلرنه يلدرم اوبسن يقين قلوركه كوزلرينوك نورنى قپا هيچ بقميلر • بس هر كوزكه اول
يلدرم شعله ويره اول اشغا بر ايكى ادم يوررلر قچنكه چوب قركو اولا كروطوررلر بو منافقلر
دخى كانه آنلرجلين يقين اولوركه اسلام نورى آنلروك كوكلنه يلدرى دوشر قصد ادرلر
كه اول اسلام بولنه يوريكر اعتقادلرنى محكم قلالر فى الحال كرو اول كفر قركولغى ايرشب بورر

کروپشیمان یرلر اما بعضلر درلرکه بو ایشه یکجق یوررلر قرقو اولسه کرو طوررلر دمك بوندن
کنایتدر که چقن اول منافقلر لا اله الا الله محمد رسول الله دسلر مؤمنلرله بله یوررلر
قلیجدن امین مال واوغل قزی اسیر اولب یغما اولمقدن امین اولورلر اول توحید نورله مادام که
دری اولالر اما چقنجه اولسلر اول توحیدلری نوری سویب کرو کفرلری قره کوسنده متحیر
اولب حسرتله قلورلر ودخی بعضلر درلرکم بو ایت معنیسی بودر که چقن اول رسولك پیغامبرلغی
دلیللری ورسالتنوك علامتلری بولره اول نورکب ظاهر اولسه کوکللری اکا میل ادرکم نفاقلر
کدروب تصدیق ادرلر اما چقن کورسلرکم اول مؤمنلر دخی بر محنت زحمت واقع اولورسکم
احد غزاسنده وبیر معونه کوننده واقع اولدی قضیلری اشغا کلسه کرو پشیمان اولب کفرلری
اوزره ثابت اولورلردی ودخی بو معنده اسباط روایت قلدی سدیدن رضی الله عنه اول دیدیکه
بو ایت معنیسی اکا اشارتدر که منافقلردن اکی کشی مدینه‌دن چقب قجدیلر مشرکلره کتدیلر ناکا
کدرکن یولده حق تعالی دیدکلین انلره رعد برقله یغمور ایرشدی قرقولق اولری قبلدی
هر قچنکه صاعقه اولیدی دویموز اولورز دیو قورقدن برمقلرن قولقلرنه صوقرلردی اشتمیا
دیو چقن یلدرم شعله ویرسه انوك اشغنه برز یوررلردی کجك یوللرن کورمیوب کرو
طوررلردی اول هیبت اچنده یربرنه درلرکه ای کاشکه بز صباحه درین چقیدق باری
ورب محمدك الن الوب کرجك انوکله بیعت ادب نفاق ترك اددیك چون صباح اولدی
طوروب رسوله کلدیلر علیه السلام الن طوتب اخلاصله ایمانه کلدیلر نفاق ترك ادوب
اسلاملرن کرکلو قلدیلر • بس حق تعالی بو اکینوك حاللرن اول مدینه‌ده قلن منافقلره مثل قوری
ویردی تاکه انلر دخی بو حالدن عبرت الوب نفاقلرن ترك ادوب اخلاصه دونلر ودخی بیورر
ولو شاء الله لذهب بسمعهم وابصارهم ان الله على كل شيء قدير یعنی اکر حق
تعالی دلسیدی اولروك ظاهر دکی قولقلرنوك اشتمکلکی وظاهر دکی کوزلرنوك کورمکلکن دخی

الیدی نتکم کوکل قلاغنوك وکوکل کوزنوك کورمکلکن واشتمکلکن الدیکه حق اشتمزلر و
کورمزلردی اولردنیده شویله صاغ کوزسن قلرلردی بوکا قادر ایدی عاجز دکلدی بلکه دخی
زیاده عقوبتلر قلمغه دخی قادردی • اما اول حلم صفتی برله انلره عقوبت تعجیل قلمایب اخرته
تاخیر قلدی امدی ای عزیزلر متنبه اولوك بو قصیلروك بیاننده که حق تعالی بو منافقلری
وصف ایلدی وتمثیللر قورمغله سکا اول حال روشن قلدی تاکه سن دخی انلر حلین نفاق
اچنده ایمانکی ضایع ادب اخرتده مفلس اولب قلمیاسن اکر سؤال ادب درسك که الحمد لله
بنوم ایمانمده شکم یوق ودخی اول رسوله کما نم یوق که بن منافقلردن اولم وقران خبر ویردو کنه
ورسول علیه السلام خبر ویردکنه نه که اولمشدر واولجقدر جمیعن کرجك لیشم بس بکا
بوندن صکره دخی حذر قلمق نه‌دن لازم اولا • بو فقیر داعی جواب بویله ویررکه الله اعلم
مقصود بو نفاقدن اهل تحقیق قتنده کشنوك ظاهر باطنه موافق اولمقدر هر احوالنده
نتکم حسن بصری بیورمشدر • ان من النفاق اختلاف السر والعلانية واختلاف اللسان
والقلب والمدخل والمخرج یعنی تحقیق صفتی نفاقدندر کشینوك ایچی حال طشرعی حالنه
مخالف اولمق شویلکه ظاهرنی صوفی سیرتنده دونه باطنده فاسق مفسد اولا یا صورتی
سیرتنی لباسنی علمای اخرت رسمنده دونه که خلق اکا تعظیم حرمت قلرلر انی دیندار
عالم صنوب اندن دین اوکرنمك استیلر حال بودر باطنده اول دنیای وعز وجاه مقصود
ادنمشدر عالم طونندده حرامیدر محبت دنیا انی اسروب عقلنی یوقلمشدر شولردندرکه
حق تعالی داود پیغامبره علیه السلام وصیت قلدیکه الله طرفندن اکا نسنه صورمیه
نتکم بیوردی • یا داود لا تسألني عالما اسكرته حب الدنيا فانهم قطاع طريقي لعبادي
یعنی یا داود بکا واصل اولجق یوللردن صورمغل شول عالملره که انلروك دنیا محبتی اسروب
عقللرن زایل قلمشدر • بدرستی اولر بکا کلن یوللروك حرامیلریدر که قوللروم بکا کلمکدن منع

ادربس بوظاهر دركه حرام يولجيه طغري يول صلوبرمز بلكه درلره صلوبرركه اني هلاك ادب
الندركسن الا بنوك كبي عالملره دخي كتي طاعت عبادت وزهد تقوى يولندن نته صورسكز
اكا سلوك ادب الله رحمته وانوك قربنه واصل اولا • اول اكا غرور امينلك طريقن كوستر و
ويرركه كندو دخي قدم اول يوله اورمشدر تاكم اكا خوش كلوب دنيا سيندن برهديه نصيب
الا • اول غرور دركونه دوشب انوك اوجندن هلاك اولا • ودخي حسن بصري رحمه الله اول
سوزنده دمشديكه نفاقدن برسي دخي ديل كوكله مخالف اولمقدر شول صوفي واعظلركبي
شهردن شهره كويدن كويه اوردناوه يوريب خلقه وعظ نصيحت قلدلر ديللريله هيچ
كندوكوكلترنده اول نصيحتلروك براثري يوق ودخي نيتلري كوكلده اول دكلكم بوخلق انوكله
صلاحه كلوب فسادي ترك ادلربلكه غرضلري اولردن دنيا جمع اتمك درانلر كرك اصلاحه كلسون
كرك كلمسون شول سوقي حكيملر كبي كم بازارده هنكامه قورب خلقي وستنه اوشررز
شول دكلو اول اوتلري ومعجونلرن مدح ادركم خلقي اكا رغبت قلوب اتدن الالر انوكده
مقصود اوت معجون صاتلمقدر اول الانلره اول اوت معجون كرك فايده اتسون كرك اتمسون
اما بوواعظ حال وكسباندن دخي مشكلدر زيرا بو اول علم كه شريف در برخسيس حوز
نسنيي جمع اتمكه التادنمش در شوكا بكزركم برفرشته طوتدي طكز كندر زياخوز بشمغنه
نجس دكدي صقليله بسلر وبو وعظ ادب يا قران اوقيب دنيا جمع اتمك دخي امام اعظم
ابوحنيفه قولنده رحمه الله كتاب استحسانده ايله كتورمشكم ساعوجي عورت كسبندن
وسازجالجي مغنيه عورت كسبندن دخي مشكلدر دمش اول حكيم بارسرمايسي بيان اوتدر
وباليله معجوندر برخسيس برخسيسه صترا نوك افتا ولدركم اول اوتي معجونن مدح اتمكلك
مبالغه ادب كرچكنه يلان قرشدرب كبايركناه مرتكب اولر • ودخي حسن رحمه الله اول
كلامنده ديديكه كشنوك بريره كروب چقدوغي مخالف اولسه اول دخي نفاقدردر ديعني

قچن بركشنوك فتنه كورب اكا عزت تعظيم برله سلام وبرسه كندوني اكا شويله كوسترسكم
هيچ انوك بوندن كرجك دوستي يوقدر اما قچنكه چقا كوكلنده اكا عداوتله چقركه فتده
اوترسه اني مساوي ايلر • بس ايله اولجق برصورتله كردي وبرصورتله دخي چقدي خصوصا كه
برمقصود جون وارمش اولا • دخي اول مقصود برنه كلمسه كردكي وقت اكدكلري حيجق هب
سوكمكا دونر • بس ايت كم اولاكه اول ذكر اولنان صفتلردن بري اولا بلكه بوكلسي
خلق اچنده عادت اولب ايله الفت طوتلمشدركه بومنكردكي دخي اونتدلمش دربلكه بودكلر موز
هنوز رسول عليه السلام دنيدن كتدكي چوق چكمدن خلق اچنده واقع اولدي خصوصاكه
شمدي بزوم زمانمزده نته عجب اولا تاكه حسن بصري رحمه الله ايدر ديكه بن كندوم نفاقدن
اري اولدوغم بلدكوم بكا سوكلودر دنيدن دخي دنيانك اچندكيدن • ودخي حذيفه رضي
الله عنه ايدرديكه رسول زمانينده بركشي كه بركلمه سويليدي اول انوكله منافق اوليدي
شمدي بن اول سوزي سزوك بركوزدن كونده اونكر اشدورن ودخي بركشي كلدي ابن عمره
ديديكه يا عبدالله بزاشبو بكلرا وزرنه كرورز نه سويلرسه كرچك سزديو ويررز قچنكه
فتلرندن چقاوز اولروك حقنده نه كركسه سويلرز بوحال نتدر ابن عمر ديديكه بز رسو
زماننده بنوك كبي اشلري نفاقدن صيردق امدي بوكلسوك مرادي بونفاقدن اول نفاق
دكلديكه اصل ايمانوك ضدي اولا ايمان انوكله بله جمع اولميه بلكه مرادلري اول نسندركه
ايمانله بله جمع اولا مسلمان منافق اولا نتكم رسول دخي عليه السلام اول نفاق علامتلرندن
بيان ادب بيوردي • اربع من كن فيه فهو منافق خالص وان صام وصلى وزعم انه مسلم الحديث
يعني درت نسنه واردر هركيمده اول درت نسنه اچنده اولا اول خالص منافقلردندر اكر
اوروج طوتب نماز دخي قلورسه وكندوي مسلمانلردن دخي صنورسه اكر اول درتدن انده
برسي اولاسي اولورسه اول نفاقدن انده بر بداق اولمش اولور تا اني ترك ادنجيدك بري اولدركه

قچن سویلسه یلان سویلیه قچن وعده اتسه وعده سنه یلان مخالفت قله واکا امین دیو امانت
قوسلر خاین اوله • ودخی برکمسنه‌یله منازعه قلسه حددن کچوب آرتوق سوز سویلیه • بس
بو رسول دخی اصحاب سوزلری اکا دلالت قلورکم • بو نفاقکی درلودر • بری نفاق اکبردر •
وبری نفاق اصغردر • نفاق اکبر • اولو نفاق اولدرکه اعتقادده منافق اوله یعنی تکریه و
رسوله واخرته کزلوجه کمانی اوله • واشکاره سنده دلیله ایمان کتوره بنوک کبی ایمان بو
نفاقله بله جمع اولمز همان کوکافردر • اما اولنجه یدک منفعت واردرکه انی ذریتله
قلجدن صقلر ومالنی خراجدن وتیماردن صقلر • ونفاق اصغر • یعنی کچی نفاق اولدرکم
عملنده منافق اوله نتکم رسول بیوردی علیه السلام واصحابدن روایت اولندی رضی
الله عنهم • ودخی رسولدن علیه السلام صوردیلرکم یا رسول الله مؤمنک علامتی ندر
ومنافقک علامتی ندر • رسول علیه السلام بیوردیکه مؤمن اولدرکه انوک همتی
دایم اورجده ونمازده اوله • وفکر اندیشه‌سی دایم عبادتده اوله • منافق اولدرکه انوک
همتی دایم یمکده اچمکده اوله حیوان کبی • ودخی حاتم اصم رحمه الله بیوردیکه مؤمن اولدرکه
دایم دینی واخرتنی بشرمق فکرنده اوله نیه بقرسه اندن کندو حالنه عبرت الا منافق
اولدرکم دایم دنیایه حریص اوله دینی اخرتنی اوندب اوزاق اندیشلره دوشب
فکر تدبیر دنیاسن بشرمق ایچون اوله • ودخی مؤمن اولدرکم الله تعالیدن ایرقدن امیدن
کسه کروقلن مخلوقدن نسنه امید الا الله تعالیدن اومه • منافق اولدرکم امیدن الله
تعالیدن کسه کروقلن مخلوقدن اومه • دخی مؤمن اولدرکم همان قورقوسی الله تعالیدن اوله
ایرقمسدن قورقمیه دین واخرت اوزره محکم طوره • منافق اولدرکم کمدن کورکسه
قورقه الله تعالی عقابندن امین اوله • ودخی مؤمن اولدرکم دین یولنه مالنی جانی فدا قله
اولب مال کندوکه راضی اوله دینی زیانته راضی اولمیه • ومنافق دخی اولدرکم دین کدوب

آخرت زیانه واردوغنه راضی اوله • مال زیانه واردوغنه راضی اولمیه • ودخی مؤمن اولدرکم
دایم عبادتده وخیر اشلرده اوله بونکله دخی قورقده واغلمقده اوله • منافق اولدرکم دایم
کناهده اوله • وفساد اشلرده اوله • بونکله دخی هیچ قورقسی اولمیه دایم کولمکده اوله وشاذ
لقده اوله • ودخی مؤمن اولدرکم انوک حیاسی چوق اوله • وکمسنی انجتمیه دایم صلاح اوزره
اوله • وکرچک سویلیجی اوله • وچوق سوزلو اولمیه صلهٔ رحم ایدیجی واتاسنه اناسنه
احسان ایدیجی اوله • ادبلو وصبر ایدیجی اوله • الله تعالی‌یه شکرلو اوله ومسکینلره ضعیفلره
شفقتلو اوله • کمسنه‌یه یاوز صاینجی ولعنت ایدیجی وغیبت قلیجی وقوجی وحسود وکین طوتیجی
ونا کس بخیل اولمیه • زیرا بو صفتلر کل منافقلر صفتیدر • مؤمنه لایق دکلدر • بو فقیر
داعی تنبیه ایدب نفاقدن حذر قلوک دیدکی بو ذکر اولنن صفتلردرکه عملده نفاقدر ولکن
بو نفاقک چوغنه شمدکی زمانده علما مبتلا اولمشدرکه دکلی خلق یقک نفاقنه وضلالتنه
سبب بونلر اولمشدر • زیرا بو عوام ناس بونلرک حالنه نظر قلوب آنلره ظن ایدرلرکه
بو حال الله متصف اولمق دخی اسلامک شرطلرندندر • انوکچون اول علما انونکله صفتلنب
اکا ملازم اولدیلر • شول فرض اولمش کبی بلکه فرض ترک ایدرلر بر ساعت انی ترک اتمزلر
بوندن اوترو بیوردی رسول علیه السلام که اکثر منافقی هذه الامة قراؤها
یعنی اشبو بنم امتمک منافقلرینک چوغی عالملری اوله • رسول حضرتک قولنده صادقدر
خلاف واقع اولمز ودخی بیوردیکه • الشرک اخفی فی امتی من دبیب النملة علی الصفا
وابعد الناس منه من یتخوفه واقربهم منه من یری انه بری منه یعنی شرک بنوم
امتم ایچنده کیزلودر • شول قرنجه ازی یوردکی وقت طاش اوزرنده کزلو اولدوغندن
امدی بو شرک دیدکی اول شرک اکبر دکلدرکم الله تعالی‌یه شرک اوله اعتقادنده بلکه اول
کچی شرکدرکه عملدهدر ریا کبی دخی اشبو ذکر اولنن صفتلرکبی بولرکشیدن اصل ایمان

کدرمز کافردر دمزز • اما ایمانوڭ کمالن و حقیقتن کدرر هیچ کمسه بوکا مطلع اولمز
مکرکه اهل بصیرتدن اولا • و بر کمسه بو صفتلردن نجات بلوب قورتلمز مکرکه اهل
تقوی اولا • بو معنیه اشارت قلوب رسول علیه السلام بو حدیثده بیوردیکه خلقك کی
اراغی بونفاقدن و شرکدن اولردرکم دائما اول صفتلردن قورقو اچنده اولا • و انلره کی یقین
اولن اولردرکم کندولری اول صفتلردن اری کورلر هیچ اندن بر تشویشلری اولمیه • حسن
بصریه رحمه الله دیدلرکم الحمد لله بو شمدکی کونلرمزده منافقلر یوقدر حسن دیدیکه
هیهات یا قوم ندرسز اکر حق تعالی منافقلره بر آفت سماوی کوندرب بر دفعده کلسن
هلاك ایدیدی انلروك جیفلرندن یوللرده ایاق بصجق یر بولمیادیکز • بس بو فقیر داعی بو
منافقلر قضیه سنده بو قدر کلام تطویل قلدیغی غایت مهم مقصود اولدوغندن اترو
اولدی • مؤمن خالص اولنلر بو کلامدن متنبه اولوب اوکتلنلر الله تعالی مکرندن امین او
عاقبتلرندن قورقی اچنده اولا • زیرا هیچ بر کمسه بلمزکه اخر اولوم صاعقه سنده ایمانن
سلامت التنه بلی یخشیه یوق • نعوذ بالله من ذلك اکر بو چرکین صفتلر غالب کلوب اولوم
وقتنده انوك ایمانن سلب ایدرسکه کفر اوزرینه کده ابدی جهنمی اولا اول وکلکی ایمانتوك
اکا اصسی نه اولاکه عمللر ختمنه متعلقدر اکا اعتبار اولنور مثلا شول اوروج طوتن
کبی که قشلق وقتنده اوروج اویله وقتنده اوروج اما اکندو وقتنده کون طلمادن یدی
سن اکا بو کشی بو کون اوروج طوتدی دیمسن دمزسن هیچ اول قشلقده اویلده اوروجن
دیدوکنه اعتبار قلمزسن چون بلورسنکه اوروجك تمام کون طلوتنجادر • بس مؤمنلر
مؤمننن دیدکی دخی اول وقت اعتبار اولنورکه تمام عمری کونشی اول ایمان اوزرینه طونماد
چون ایماننن سلب اولندی اول دخی شول اوروجن بین کبی اولدیکه صوم باطل اولدی
انوك دخی اسلامی باطل اولدی بو بابده دخی کلام چوغدی اما شول قدرکه مهم مقصوددر

اکا تنبیه

اکا تنبیه قلدقکه اهل عقل و صاحب ادراك اولنلر بوندن متنبه اولوب هر بری حظن الورر اولکه
اهل غرور و صاحب جهل اوله • اون بو قدر دخی کلام ایدرسم صداعدن غیری حاصلوم یوق
انوکچون اقتصار قلدم بوندن حق تعالی کرو بیوردی یا ایها الناس اعبدوا ربکم الذی
خلقکم والذین من قبلکم لعلکم تتقون حق تعالی بو ایتله جمیع
قوللرینه عام خطاب قلدیکه مؤمن کافر و منافق هب بونده مخاطبدر زیرا بو لفظ ناس اسم
جنس در جمیع ادم اوغلانه شاملدر اولا حق تعالی کافرلره بیوردیکه ای کفارلر اول سزی یوقدن
وار قلوب یاردن ربکوزی برلك اکا هیچ بر کمسنی ملکنده و عبادت اولنمقده شریك قیلمك کم
اول شریکدن منزه مستغنیدر و منافقلره بیوردیکه ای ایمانلرینه نفاق قریشدرنلر کوکلو
کزدن شك کوزی کدرك ایمانکزی خلاصه دندرك اول سزی یاردن خالقکوزی صدقله
برلك که اول ایمانکزدن منفعت بولاسن و دخی مؤمنلرك عاصیلرنه بیوردیکه ای عاصیلر اول
ربکوزه مطیع اولك انوك عطالرینه کفران نعمت اولمك مخالفت یولندن چقب توبیله
موافقت یولنه کرك دلرسکوزکه نجات بولاسن و مؤمنلرك مطیعلرنه بیوردیکه
ای مطیع قوللروم اول ربکوزك عبادت اوزره ثابت اولك طاعت یولندن قدملرکوزی
محکم طوتك که یارن صراط اوزره ایقلر طایندیغی وقت بنده ایقلرکوزی انده ثابت
محکم طوتم اسانلغله سزی کچورب جنتده بنم قربمدن سزه ابدی قرارکاه قلیورم که
سعادت بخشنده اوروب پادشاه اولاسن بس بو یا ایها الناس اعبدوا دیدکی بر کلام اولدیکه
جمیع خلایقه خطاب اولدی کافرلره توحید بیوردی منافقلره اخلاص بیوردی عاصیلره
توبه و طاعت بیوردی مطیعلره ثبات استقامت بیوردی عقل اولن دخی بوندن چوق
درلو معنی کشف ایدر فهم ایتسنده اخی اکلیاسن و دخی بلکلکم بو قران اچنده اولن ندا
الت وجه اوزرینه دربرنه ندای مدح درلر یا ایها النبی و یا ایها الذین امنوا زیرا بنی

پیغامبر دیمك اولور فارسیجه پیغامبر دیمك خبر ویریجی دیمك اولور كأنه حق تعالی آنلری مدح ادب
ای بنمدن خبر ویریجیلر دیو خطاب قلدی زیرا بر كمسنه پادشاه قتنده مقرب سوكلو اولمایجه
قوللرله پادشاه آراسنده ترجمان اولمز • و دخی مؤمنلره ای ایمان كتورنلر دیو خطاب قلدی
بو دخی اول مؤمنلره ایمانلریله مدح ایتمك اولور • زیرا الله قتنده ایماندن سوكلو نسنه یوقدر •
و برنه دخی ندای ذم درلر یعنی خورلق نداسی یا ایها الذین كفروا یا ایها الذین هادوا
نداسی كبی زیرا حق تعالی قتنده كفردن مذموم قبیح نسنه یوقدر ایچون اول كافرلر حق قوب
كفره میل ایتدیلر مذموم اولدیلر و یهودلر دخی حقدن باطله دوندیلر ایچون بو ایكی طایفه
صفت مذمومه كندولره عادت طوتندیلر حق تعالی دخی آنلری ذم ایدوب اول صفتلریله
خطاب قلدی ای كافرلر و ای یهودلر دیو بیوردی و برنه دخی ندای تنبیه درلر تنبیه معنیسی
دخی اویرمق دیمك اولور یعنی بو قوللر كلیسی غفلت ایچره شول اویورر آدم كبیدی كندو
حاللریندن خبردار دكلدی نتكیم بر اویو كشی بر یلان و بر بیجی و یاخود بر حرام قصد ایتسه
كه آنی هلاك ایده بر شفقتلو كمسنه آنی طوتسه كلوب آنی چاغروب اویارر تاكه اول كافر قصد
ایدنلردن كندوی قورتارمق چاره سن ایدنه • پس كافرلر و منافقلر و عاصیلر و مطیعلر دخی هر
برسی بر نوع ایله غفلت اویقوسنده مغرور اولمشلردر كه اول سبیله حرام شیطان و طامو
یلانلری و بیجیلری آنلروك هلاكنه قصد ایتمشلردی حق تعالی ترحم ایدوب كلسنه بیله
اویرمایچون یا ایها الناس یا ایها الانسان دیو ندا قلدی تاكه اول غفلتدن اویانوب
كندولری هلاكلكدن صقنلر سعادت انوك كم اویندی كندوی قورتارمق آردنجه
اولدی هلاكلك آكا كم ندا آوازی قلاغنه كروب اویانمدی یاخود بلك كیو اویانب كرو
اویودی و برنه دخی ندای اضافت درلر بو ندا دخی اول ندادر اولسنلروك الله قتنده شرفنه
و كرامتنه دلالت قلور زیرا بر كمسنه بر كمسنه‌یی اول بنمدر دیو ذكر ایتمز تا آرایرده بر محبت

اولمایجه آندن اترو حق تعالی امرنه مطیع اولن قوللری سودكیچون یا عبادی دیو ندا قلدی
یعنی بنوم قوللروم دیمك اولور چون بونلر الله تعالی بویروغن طوتمغله عزیز مكرم اولدیلر اول
عزیز الله دخی بونلری بنم دیو اكدی اكرچه كروقلی قوللری دخی اولیتدی انوك قوللریدر اما
چون مولالری حكمنه مطیع اولمدیلر هوای نفسه اویوب شیطانه اویدیلر كندولری خور و
حقیر قلدیلر • پس بر نسنه كه خور اولا حق تعالی انی بنم دیو ذكر ایده • و برنه دخی ندای
نسبت درلر یعنی بو عادت درلركم هر بداغی كندو آغاجنه نسبت ایدرلر نتكیم آلما آغاجندن
بتن بداغه آلما بوداغی و انار دن بتن انار بداغی دیرلر آلما بداغی نه انار بداغی دمزلر و خرما
بداغنه اوزوم بداغی دمزلر نسبت معنیسی بودر فهم ایدن اكلر بوندن اترو بعض یرده حق تعالی
قوللرنی كندو اتالرینه نسبت ایدوب یا بنی آدم یا بنی اسرائیل دیو ندا قلدی یعنی یا آدم او
غلنلری دیمك اولور بو دخی اول ندای ناس كبی جمیع خلقه عامدر نتكیم بیانی كچدی • اما
بنی اسرائیل یعقوب پیغامبر نسلیدركه انوك اون ایكی اوغلی واردی هر اوغلندن بر قبیله اولدی
اول سببدندركه بنی اسرائیل اون ایكی بلوك در هر بلوكی كندو اتالرینه نسبت ایدوب اكرلری
فضیلتلری اشتغالكله ذكر ایدرون ان شاء الله • و برنه دخی ندای تسمیه درلر یعنی كندو آدیله
قغرمق یا داود یا ابراهیم یا موسی دیو ندا قلمق تا بوندن بو قوللر بونی اكلیلركم بر
حرمتلو اولو كشی كندودن آشغا اولنه آدیله قغرمق عیب اولمامش اما اكر حرمت ادب
بركركلو لقیله قغرجق اولورسه كندونوك فضلیدر نتكیم حق تعالی قوللرنی ایمان بریله
ندا قلدی كلام مدح لیكن ادنی مرتبلو كشی كندودن یقارو كشی آدن آیدب قغرمق عیبدر
ادب ترك ایتمك در و كندونوك دخی قدرن حرمتن كدرمكدر چون بو ندالرك بیانن اصلیله
سكا تنبیه ادب ذكر ایلدك كله بو كز انی ایشتكم بو ندادن مقصود ندر قچن مولی دلسكم
بر قولنه بر نسنه بیوره اول قولنه اول ادیله چاغروب یونی كندویه دوندرر تاكه كوكل

حاضرلغیله اول مولی بویرغنه کوچکلك قوللق طوتب اکلیه تاکه خطا ایتمدن اول امرینه
کنوره اکر اشلمکی بیوررسه تأخیر ایتمیب آنی فی الحال اشلیه وکر بر نسنه‌ی ترك ایتمکی
بیوررسه کرو تأخیر ادب یکون یارین دیمیب فی الحال ترك اده • پس حق تعالی دخی
جمیع قوللرنه ندای عام ادب بیوروق بیوره اولا یا ایها الناس دیو ندای عام قلدی
تاکه کل اندن یکا متوجه اولب قوللق طوتلر اول امر فهم ایتمکیچون بوندن صکره اول امری
بیوردی دیدیکه اعبدوا ربکم یعنی ربکوزه عبادت ادوك چون بوندا اولنن قوم درت
صنف اولدی بری مؤمن مطیع بری مؤمن عاصی بری کافر وبری منافق پس بو اعبدوا
معنسی دخی درت وجه اوزره اولدیکه هر وجه آنوك بر صنفنه اشارتدر اولا بر معنسی
وحدوا دمك اولور یعنی اول ربکوزی برلك آکا شریك قتمك بو معنی کافرلره اشارتدر
وبر معنسی دخی اخلصوا بالتوحید دمك اولور یعنی اول ربکوزی برلکده اخلاص ادوك
شك کوزی کوکلدن دفع ادوك بو معنی منافقلره اشارتدر وبر معنسی دخی اطیعوا
دمك اولور یعنی مخالفت ترك ادوك هوای نفسه اویوب ربکوزه عاصی اولمك
بو معنی مؤمنك عاصیلرنه اشارتدر وبر معنسی اثبتوا دمك اولور یعنی ربکوزك
طاعتی اوزره ثابت اولك واول اعتقادی سنی که قلمش سز آنوك اوزره محکم طورك
بو معنی دخی مؤمنلروك مطیعلرنه اشارتدر چون بو درت وجهله بو درت صنف
خلقه عبادتی بیوردی بوندن صکره کندونك خالقیتن بیان ادب بیوردی ربکم الذی
خلقکم والذین من قبلکم لعلکم تتقون یعنی مطیع اولك اول ربکوزه که سزوك
اول خالقکوزدر سزی یوقدن وار ادب وجوده کتوردی وسزدن الروکی آتالرکوزی
دده‌لرکوزی دخی اول یرتدیکه جمله نوك خالقی اولدر اولا که اول طاعت کوز سببیله
معصیتلردن کندوکوزی یعنی الله دن قورقسز نجات بولمش قوللردن اولاسز ودخی

بیوردیکه الذی جعل لکم الارض فراشا والسماء بناء وانزل من السماء
ماء فاخرج به من الثمرات رزقا لکم فلا تجعلوا لله اندادا وانتم تعلمون
یعنی مطیع اولب عبادت قلوك اول ربکوزه که سزی یارادب انواع نعمتلرله بسلر
وبو یری دخی سزه دوشك قلیو بردی که اوزرنده قرار طوتب یتورسز طورورسز
وبوتنجه مصالحلروکوز دخی آنوك اوزرنده بتوررسز وکوکی دخی اوزرکوزه بوجه
سقف ادوب صیوان قردی ابن عباس ایدر رضی الله عنهم هر کوك بری بری اوزره مطبق
قبه کبی یارادلمشدر اما بو دنیا کوکی کوك اطرافلری بویره اولشقدر • ودخی عبادت قلوك
اول خالقکوزه که سزه کوکدن طتلو صولر اندردی اول صو سببیله انواع یمشلر بتورب
کنلو قدرت خزینلرندن ظهوره کتوردی سزه رزق قوت اولماغیچون چون اول فضل کرم
برله سزه بو احسان قلدی کلوك امدی سز دخی هیچ برکمسی آکا ارتق قتوبن اول نعمتلره
کافر اولمك حال بودرکم سز دخی بلورسز بو جمیع نسنه‌لروك یارادجسی اولدر آندن
غیری برکمسه دخی یوقدر براوز یارتمغا قادر اولا دکلکه دخی زیاده نسنه اولا • ودخی
دمشلرکم هر نسنه‌که بو دنیاده وجوده کلمشدر هر برنده نشان واردرکه درت جهلله
اول خالقنه دلالت ادر • اولا بو کل موجوداتك وارلغی دلالت قلورکم بولا روك
بر وارقلجیسی وارکه بولری اول وار قلدی کندو کندولردن وار اولمدی زیرا بو محالدرکه دیوز
اشبو او کندودن یا یلدی یا یجسوز یا اشبوطون کندودن دکلدی درزسون چون بر آدناق
حقیر نسنه وجوده کلمز خالق سز بو کوکلر یرلر بو عظمتله نته کندودن وجوده کله •
اکنجی بو یارادلمش نسنه‌لر شول یارادلدوغی اوزره ثابت قایم اولب طوردوغی دلالت
قلورکم اول خالقی بردر کورمز مسنکه یردللدن برو بو کیجه وکوندز بری برنوك
عقبنجه کلورکدر وبو ایله کون طوغر طولنور وبو درت فصل که یازویای کوز قیشدر

ترتیبا اوزره کلورکجی وبویمشلر وچچکلر وفتلو وفتله یردن اکجدن ظهوره کلور
ودخی غیر موجودات که یردن وکوکدن حادث اولور او قاتله که اول اولورنه صوک
نه آرتوق اولورنه اکسك اکر بونسنه‌لرده مدبر بر اولمسه ایکی اولسایدی بوکل استقامت
اوزره اولمایب هر بری تبدیل تغیر اولیدی نتکم بو آیتده حق تعالی بیوردی لو کان
فیهما الهة الا الله لفسدتا یعنی اکر یبرلرده وکوکلرده الله تعالیدن غیری بر اله
دخی اولیدی یرلر کوکلر قمو فساده وریدی • پس بوکله ظاهر اولدیکه معبود خالق بردر
واوچنجی بو مخلوقات اجناس مختلفه اوزره اولدیغی که هر بری بر شکل بر صورت اوزره
وضع اولمشدر بری برینه بکزمز بو دخی دلالت قلورکم اول خالق واحد عالمدرکه هر
جنسنه وضع اوزره کرکدیکی اول وضع اوزره وجوده کتوردی تا اولکه مقصوددر
اندن ظهوره کله زیره بو دخی محالدرکه دیوز بونك کبی عجایب غرایب مصنوعات
برکمسه‌دن وجوده کلدیکه اول بونك کیفیتنده جاهلدر نتکم بر خوب خط کورسك
که بو خط برکمسه‌دن قلمه کلدیکه اول قلم بجه طتمق کرکدکن بلمز بو خوز احمقلقدر
پس بو کله ثابت اولدیکه اول خالق عالمدر جمیع معلوماته آنوك علم احاطه قلیدر •
ودردنجی بو جمیع یاراتلمشلروك کمال اوزره یاراتلدیغی که آنده بر نقص یوقدر دلالت قلورکم
اول خالق قدیمدر قادردر زیرا بو دخی محالدرکه دیوز بونك کبی عظمتلو کوکلر وطاغلر
بوکل یرلرله دکزلرله واچندکی انواع مخلوقله هب بر ضعیف وعاجز الندن وجوده کلمشدر
بو دخی اکا بکزرکه دیه سن بر ضعیف صغیر بر طاغی آرقسنه کتوردی بو دخی دلولر سوزیدر
عاقللر بونی سویلمز مکر اول کمسه‌لرکم عقل اولردن بعیددر جهان قدیمدر دیو دعوی
ایدرلر خالقی نفی ایدرلر زنهار سن انلر جلین اولما شول که قرآن سکا خبر ویردی اکا اعتقادك
صحیح ایدب آنوك اوزره محکم طورغل کورکل که الله تعالی اول قرآنه کمان اولنلره نه

بیوردی

بیوردی بو آیتوك عقبنجه وان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فأتوا بسورة
من مثله وادعوا شهداءکم من دون الله ان کنتم صادقین یعنی بعض اهل
تفسیر دیمشلرکم بو خطاب یهودلره‌در یعنی حق تعالی خطاب ایدب بیوردی اولره که ای یهودلر
که سز اهل توریت سز اکر سزوك کوکلکزده کمان نکوز وارسه اول بزوم قلومز محمده
اندردکمز کتابه که قرآندر آیدر سز الله قتندندر دکلدر محمد کندودن دوزمشدر دوارك
توریتدن اول محمد اوقدیغی سوره مثلی بر سوره کتورك اکا مقابل قلوك دخی نظر ایلك
تا که آنی اکا موافق بلاسز بلاسزکه اول دخی الله قتندندر آنی کندودن دوزمش دکلدر
اکر بو شکك کمان اتمکده کرچك سکوز اول عالملرکوزی وزاهدلرکوزی دخی حاضر قلوب بو
ایش اوزره معاون ادنوك تا که بو اشوك حقیقت سزه ظاهر اولا کمان کوکلکزدن کیدرکه
وبعضلر دخی دیمشلرکم بو آیت مکه نوك مشرکلری حقنده اندرلدی یعنی حق تعالی اولره
خطاب ادب بیوردیکه اکر سزوك اول قلومز محمده علیه السلام اندردکمز قرآنه
کمان نکز وارسه دیرسکزکه محمد آنی کندودن دوزر وادوك سز دخی اول قرآنه بکزر بر
سوره کتورك که سز دخی عربك فصحالری وبلغالری سز اشعار اوقمقده وکلام نثر
سویلمکده وارك اول الهلروکوزی دخی فصیحلرکوزه وشاعرلرکوزه یاردمجی کتورك تا که
اول محمده اوقدیغی سوریه بکزر سز دخی بر سوره دوزب کتورسز اکر محمد علیه السلام
دوزر دیدکوزده کرچك سکوز وکر بو نسنده عاجز قلاسی اولرسکوز بله سزکه اول محمد
اوقدیغی دخی آنوك دوزدکی دکل بلکه الله قتندندرکه کل حقدر آنده بر باطل کلام یوقدر
اما ابو جعفر آیدر رحمه الله اول من مثله کلمسی که حق تعالی بیورمشدر آنوك اخرندغی
هی محمده اشارتدر علیه السلام کانه اول مکه کافرلرنه خطاب ادوب بیوردیکه ای
کافرلر اکر کرچك بو اندردکموز قرآنه کمان نکز وارسه محمد دوزردر سکوز وارك

امدی سز دخی ایچکوزده محمد کبی امیدن که نسنه اوقیمش اولمیه بر محمده کتوردکی سوره
کبی اول دخی بر سوره کتورسن تا اندن معلوم اولا که آنی دخی محمد دزمش اولا والا بیلسنزکه
اول الله تعالی قتندن در • بس حق تعالی اولکه اینله کندونوک صانعلغن اثبات قلدی بلدردیکه نتکیم
جمیع موجوداتک موجدی اولدر • بو ایکنجی اینله رسولنوک علیه السلام رسالتن اثبات قلدی
ذکر ایلدک • اولا الله تعالی اولره بیوردیکه اکر کرجک کماتکون وارسه اول اندردکمز
قرآنه وارک سز دخی آکا بکزر اون سوره کتورک یعنی سورهٔ بقره وآل عمران کبی تا بولردن
اشغا اون سوره تمام اولنجه نتکیم دخی بر اینده بیوردی قل فأتوا بعشر سور مفتریات
چون بو اون سوره‌یه بکزر کتورمکدن عاجز قلدلر یوکز بو آیت اندردیکه آکا بکزر بر
سوره کتورلر بونده دخی عاجز قلدلر بشر مدکز مخلوقك نه مقداراولرکه خالق سوزند
موافق کلام سویلیه بس بولروك عاجزلغن بالکلیه آنلره اظهار قلماغچون بو آیت کوندردیکه
قل لئن اجتمعت الانس والجن على ان يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله الایه
یعنی آیت یا محمد بو کافرلره که اکر جن انس قمو بیره جمع اولب یاردملشسلر شونك
اوزرکیم بو قرآنه بکزر نسنه کتورلر هرکز کتورجك دکللردر بو کلله ظاهر اولدیکه
قرآن کلام الله در مخلوق دکل و مخلوق سوزی دخی دکل و محمد علیه السلام آنوك قولدر
ودخی رسولدر بوندن صکره بو سوره دخی آنلره عجزلرن تحقیق قلماغچون بیوردیکه فان لم
تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التی وقودها الناس والحجارة اعدت للكافرين
یعنی بو کافرلر چون کچن زمانده بو قرآنه بکزر بر نسنه کتورمدلر کلسی زمانده دخی قیامته
کتورجك دکللردر همان بر دلیل سز حجت سوز انکار ایدرلر آیت آنلره یا محمد حذر
قلسونلر شول اودن که آنوك اودونی آدم اوغلانیله طاشلردر یعنی آدم اوغلانلری کبریت
اوك اودونی آنوك کبریت طاشلریدر آنلر کوردکدن صکره آدم اوغلنلریدر حق تعالی طامو

اودن حجر کبریتدن قلدغی بیش نسنه‌دن ارتوردکه اول بش خاصیت آنده موجوددر آیرق
طاشلرده یوقدر بر بودرکه طوتشماسی تیز جکدر و بر دخی سونماسی کیجدر • اوچنجی غایت
چزکین قوقسی واردر • دردنجی اسیسی غایت قتی اولر • بشنجی کوکدیه یا بشجی اولر • و بعضیلر دخی
دمشلرکیم طامونك طوتوغی آدم اوغلنلریله طاشلردر دیدکی معنیسی بودرکیم هر طامو
آهلنوك بوینینه بر طاش اصلمش اولا تاکه اول اود ساکن اولمغا بشلیجق اول طاش آنی غمر
اولب الا طامونك قعرینه اندوره کویالك لنه حق تعالی خبر ویردیکه اول اود بو کافرلر
عذابیله یارقلنب کافرلرچون حاضر اولمشدر بو آیت معتزلهلروك قولن رد ایدرکه دیرلر
هنوز طامو اوچمق یارتلمامشدر اما مذهب حق بودر یارتلمشدر زیرا یارتلمادق نسنیله
قورقتمق حکمت مقتضاسی دکلدر شوکا بکزرکه بر کمسه بر کمسه‌یه دیکه شمدی
سنی قلیجله یا بجغله ایکی پاره قلورم حال بودرکیم بلسنده دموراصلندن نسنه یوق
بس بو کلامی آندن عبث لغو اولور حق تعالی کلام عبث لغو اولمقدن منزهدر اکر سؤال
ادب دیرلرسه که حق تعالی بو آینده طامو حقنده کافرلرچون یرقلنمشدر دیدی بوندن
بو لازم کلورکه مؤمن طامویه کرمز اما بعض یرده مؤمنلره دخی بیوردیکه اول طامودن
حذر ایدلر بس بو آیتله اول غیرینوك آراسنده توفیق نه اولا جواب ایدرزکه بو ایکی
نسنیه احتمال واربری بودرکه باعتبار درکات اولا • یعنی طامونك طبقلری و درکلری
چوق اولا • اول درکه که کفارچون یرقلنمش اولا • مؤمن آکا کرمیه اول مؤمن عاصیچون یر
قلنمش مهیا اولمش درکیه کرلر • و بر دخی بودرکه بر آلت که بر نسنیچون دوزلمش اولا • آنی
بر غیریه دخی استعمال ایتمك ممنوع دکل نتکیم برات الوب غزایه وارمغچون یرقلسك
اندن غیری بر حاجته دخی بنمك غزایه مانع دکل بس اول کافرچون یرقلنمش اوده مؤمن دخی
معذب اولمغه مانع دکل اما مؤمنه جزاسی قدر موقت اولا • وکافرلره تخلید اولنه چون

حق تعالی اول آیتله بو مصنوعاتی ذکر ادب کندونوڭ صانعلغین اثبات قلدی بیانن حجتله
واکنجی آیتله قرآن ورسولڭ نبوتنی اثبات قلدی دلایلله آندن بولره انکار ادب ایمان
کتورمینلروڭ عقوبتن بیان قلدی وعید ایتکلیله بوندن صکره دوندی اول مؤمنلروڭ
ثوابلرن بشارت ادب بیوردیکه وبشر الذین آمنوا وعملوا الصالحات ان لهم جنات
تجری من تحتها الانهار کلما رزقوا منها من ثمرة رزقا قالوا هذا الذی رزقنا من قبل
واتوا به متشابها ولهم فیها ازواج مطهرة وهم فیها خالدون معنیسی بودر کم
یا محمد بشارت قل مشتاقله شول کمسنلره کم بنوم وحدانیتمه وسنوڭ رسالتوکه وبنوم
کلاممڭ صدقنه ایمان کتوروب اعتقاد قلدیلر وبنم حضرتمه لایق کرکلو عمللر اشلدیلر
بدرستی آنلرکچون یر قلنمشدر • شول باغلر وبستانلر که آنلروڭ آغجلرینوڭ ومقاملرینوڭ
وکشکلرینوڭ آلتندن ویاننیدن بال وسود وخمر وصو ارمقلری آقر هر دفعکم اول اجماق
طعاملرندن ویمشلرندن آنلری طعاملندررلر • آنلر دیرلر کم هم آن بودخی اول بوندن الرو
یدکمز طعاملردن در • زیرا لون وشکل آکا بکزر اولا • اما قچن ییسلر هیچ لذتی ورایحسی
اول اولکیه بکزمز بلورلرکه اول آنوڭ غیریدر بعضلر دیدلرکم بودخی اول اول یدکمز
طعاملرندندر دیدکلرینوڭ معنیسی بودرکم یعنی بو طعاملرکه ویمشلرکه بزه کتوردیلر تمام
اول طعاملردرکه بوندن الرو بز دنیاده یدکدی زیرا لون شکل دنیا یمشلرنه بکزر آنی
دخی انجلین صنلر • اما قچنکه آل اوزدب آندن نشاول ادلر کورلرکه هیچ لذت وصفاسی
آکا بکزمز اگرچه نظرده وضع بکزر اما لذتده مخالف ودخی کرکلولکده وقفولری خوب
اولمقده بر برنه بکزر که هیچ بر دنیا یمشی کبی اچنده خام وجرمشی یوقدر • اما ابن عباس
ایدر رضی الله عنهما اجماقده هیچ بر نسنه یوقدرکه اول دنیادکی سنکره بکزیه
الا انجق ادی بکزر یعنی آنده دخی خرما وارور واناروار مود والما دیرلر تنکم بونده دیرلر

اما هیچ نه صورت شکل بکزر نه لذة صفاسی بکزر نخود قفوسی بکزر دکر وقلن طعاملرن
وشرابلرن وطونلرن وکوشکلرن دخی بوکا کوره قیاس ایله ودخی بیوردیکه اول ایمان کتوروب
کرکلو عمللر قلن قوللرمه اول جنت اچنده یر قلنمشدر آری خاتونلر وکرکلو حورلرکه هم
یاردلمقلق لری اردزکه عذر کورمزلر بول اتمزلر وحاجته وارمزلر ودکرمك سمکرمك
آنلرده اولمز وهم خلقلری دخی اردرکه آنلرده کونو وحسد اولماز وبری برن کره کروب
دشمن طتمق اولمز ودخی کند وحلاللرندن غیری کمنسیه نظر قلمزلر وبو کلسیله آنلر آنده
مخلد اولب باقی قلسرلرکه فنا یوقدر ودخی بوندن صکره حق تعالی بو آیت بیوردیکه ان الله
لا یستحیی ان یضرب مثلا ما بعوضة فما فوقها بو آیتوڭ انمکلکنه سبب بو اولدیکه
اول وقت که حق تعالی بو آیتی اندردیکه ان الذین تدعون من دون الله لن یخلقوا ذبابا الآیة
یعنی شول کمسنلر که سز الله قیوب آکا عبادت ادرسنز اگر آنلر کلسی جمع اولب یاردملشسلر
بر سکك یاردمیکر ودخی بر آیتده بیوردیکه مثل الذین اتخذوا من دون الله اولیاء کمثل
العنکبوت اتخذت بیتا یعنی شول کمسنلرکم الله دن غیری کندولره دوست طوترلر
آنلروڭ مثلی اول اورمجکه بکزرکه اوی بتدی بدرستی اولروڭ یقلمغا یا پلمغا کی آسانرغی
اورمجك اویدر الله دن غیرینوڭ دوستلغی محکملکی دخی اورمجك اوی برکلکی کبیدر یهودلر
ومشرکلر بو مثللری اشدوب دیدلرکه بدرستی محمدڭ تنکریسی عجب دکلمیکه سکگله اور
مجکله تمثیل قورر حق تعالی بو آیتی کوندروب بیوردیکه بدرستی الله تعالی سوری سکگله اور
مجکله مثل قوروب حق بیان قلمقدن امتناع اتمز یا دخی آندن یقاروکه سکك یا اورمجك اولا
بعضلر دیدلرکه حقارتده اول سوری سکگدن دخی آرتوق اولن نسنیله ضرب مثل قلمقدن
الله تعالی بغلنمز حق بیان قلما غچون کم آنده طریق هدایته ارشاد اتمك ولا نتسی بغلنه حق تعالی
اول بعوضله مثل قورمقدن که جن انس کل جمیع اولسی اولرسه شونك اوزرکه بر بعوضه یاردکلر

یارتمق اللرندن کلمیه اما بو جمیع حیوانات اچنده حق تعالی مثل قورمغا اول سوری سککی مثل
مخصوص قلدغی آندن اترو ییدیکه انوک یاردلماغی ایروغندن عجبرغندی زیرا شول ضعیف لعله
حق تعالی فیلدن نه یارتدیسه آنده دخی یارتدی فیلدن زیاده آنده دخی اکی قنت یارتدی
که فیلده یارتمدی ودخی بو سوری سکک مادامکه اج اولادری اولور • وقچنکه طویسه
الور • بو ادمر اوغلنلری دخی انجلین قچن درویش اولسلر دنیا فتنلرندن سلامت اولورلر
بلکه شکرن یرنه کتوروب صبر ایتسلر آخرت بلالرندن دخی قورتلورلر • اما قچنکه دنیا ایله
بای اولوب قرنلری طوق اولادرلو ضلالته دشوب آزغون اولورلر • بس چون حق تعالی بو ادم
اوغلنلرنه ضرب مثل قوردی انوکله حق بیان قلماغچون اندن صکره بیوردیکه فاما الذین
امنوا فیعلمون انه الحق من ربهم واما الذین کفروا فیقولون ماذا اراد الله بهذا
مثلا یضل به کثیرا ویهدی به کثیرا وما یضل به الا الفاسقین
یعنی انلرکم ایمان کتوروب حق تعالی نوک برلکنه تصدیق ایدوب ایمان کتوردیلر انلر حقیقت
بلورلرکم بو بعوضله وذبابله واور مجکله قورولن مثاللر حقدر اول ربلری قتندندر •
حق بیان ایدوب هدایت یولنه دلالت اتمکچون در اما دخی ایمان کتوروب یقینلرن آرتررلر •
اما انلرکم کافرلردر یهودلردر و مشرکلردندرلرکه مرادی ندر اول اللهک بو بعوضله سککی
ذکر ایدوب مثل قورمقدن حق تعالی انلره جواب بیوردیکه یضل به کثیرا ویهدی به
کثیرا یعنی بدرستی حق تعالی بولر وکله ضرب مثل قوردی انوکچون که بو خلایقدن نجلر
اکا انکار کوزله بقلر حق تعالی اول سببدن انلری مخذول قلوب نصرتن اولوردن که هدایت
یولنه توفیق بولمیلر وچوقلر اول مثلدن مقصود نیدکن بلکلر اول سبیله حق تعالی اولره دخی
زیاده توفیق ویروب طریق ثوابت اوزره ثابت قلا حق تعالی هیچ برکمسه‌دن نصرتن کسوب
مخذول قلوب هلاک ایلمز الا انلرکه فاسقلردر فاسقلردن مراد شول کمسه‌لردرکم الله

امرینه مطیع

امرینه مطیع اولمیوب معصیتلر اشلیه وفسادلره مشغول اولا • اولخمر اچنه مخصوص دکل زیرا
اصل لغتده فاسق دمک تنکری بویروغندن چیقجی دمک اولور • اما اشارت حق تعالی بو اراده اول
فاسقلروک بعض صفتلرن بیان ایدوب بیوردیکه الذین ینقضون عهد الله من بعد میثاقه
ویقطعون ما امر الله به ان یوصل ویفسدون فی الارض اولئک هم الخاسرون ٥
یعنی اول ضال اولوب هلاک اولن فاسقلر اولردرکم الله تعالی ایله محکم عهدلر ایدکدن صکره اول
عهدلرنی یرنه کتورمیوب کرو بوزدلر سبب قضیه بودرکم الله تعالی موسی پیغامبره علیه السلام
بیوردیکه تورات اچنده که قومنه بیوره تا کلسی اول محمده اقرار ایدوب حق رسولدر دیلر •
ودخی عهد ایدلرکم قچن چقب رسالتن اشکاره قلسه اکا کوکدن شبهه سوز تصدیق ایدلر موسی علیه
السلام بو وجه اوزره انلر وکله عهد ایلدی شویله که اکا اقرار قلدیلر وکلجک اکا تصدیق ایدوب
ایمان کتوروزدرلر • اما قچنکه اول رسول کلدی علیه السلام حقدکن شک سوز بلورکن عهدلرن
صیوب اکا انکار قلدیلر وانی یلانلیب فاسقلردن اولدیلر بعضلر دیدلرکم بو عهددن مراد اول
عهددرکم حق تعالی ادمک ذریتن ارقسندن چقروب انلره بیوردیکه بن سزوک ربکزدکلمیم
اولر اول وقت انوک ربوبیتنه وکندولروک عبودیتنه اقرار ایدوب بلی دیدلر اندن صکره اول
صیوب نفسلری هوالرن ربا دنب اکا طپدیلر فاسقلردن اولدیلر اکر سؤال ایدب دیرلر
سکه اول یهودلر حوز اللهک برلکنه اقرار ادرلردی بس اولا قرارادنلر نیجسی عهدلرن صیمش اولورلر
جواب بودرکم چون انلر محمده تصدیق ایتمدیلرکم انوک رسالت حقدورغن کندو کتابلرنده
الله تعالی بیان قلمشدی نیجه تیل کندو کلمزرن اوک • بس کانه الله تعالی کتابنه ایتمدیلر الله دخی
یلا تلدیلر مشرکلردن اولدیلر وهم قران دخی ایب انوک رسالتن تصدیق ایتدی انلر قرانه دخی شک
ایدب الله قتندن دکلدر دیدلر محمد سوزدر دیدلر هرکم قرانه ادم سوزدر دیسه بدرستی الله
تعالی یه شرک ایدب عهدن صیمش اولور • بعضلر دیدلرکم بو عهد اولدرکم حق تعالی هر کشیه

بنی آدمدن عقل ویردی تا که اول عقل ایله کندو نفسنده فکر ایشه اول ربنی ادراک ایدوب بلوردی
که خالقی اولدر ● چون او بو بابده تفکر قلمدی کانه اول عهدی بوزمش اولور ● قرانده هر قنده که
بو عهد میثاق ذکر اولنه اول اشبو وجه اوزره‌در ● ودخی حق تعالی اول فاسقلر صفتندن بر
دخی بونی بیان قلدیکه اولر حق تعالیه اولا شک کسلمک دیدکی یردن کسلدیلر ابن عباسدن
بویله روایت اولندیکه **ویقطعون ما امر الله به ان یوصل** معنیسی بودرکم حق تعالی
انلره ایله امر ایلدیکه جمیع پیغامبرلره بله ایمان کتوره‌لر بر بریندن فرق ایتمیه‌لر که کلیسی
پیغامبرلقده برابردر اگرچه مرتبده بعضیسی بعضیسندن افضلدر اما اولر مخالفت قلوب
بعضنه ایمان کتوردیلر بعضیسنه کتورمدیلر وبعضیلر دیدیلرکم بونک معنیسی اولدرکم حق تعالی
امر ایلدی صلهٔ رحم ایدیلر وارمغی کلمکی قرابت آراسنده بر بریندن کسلمیه‌لر اولر قطع ایدوب وار
مدیلر امره مخالفت قلدیلر عهدی صیب منافقلردن اولدیلر زیرا یهودیله عرب آراسنده من
وجه قرابت واردیکه عرب اسمعیل پیغامبر نسلندندر ویهود اسحاق پیغامبر علیه السلام
نسلندندر اسحاق اسمعیل حوز قرداشلردر وبزوم رسولمز علیه السلام اسمعیل نسلندندر
چون یهود انکا حسد ایدوب ایمان کتورمدیلر اول آراده قرابت قطع ایتدیلر فاسقلردن اولدیلر ودخی
اول فاسقلر صفتنده حق تعالی ذکر ایدوب بیوردیکه **ویفسدون فی الارض اولئک هم
الخاسرون** یعنی اولر یر یوزنده فساد ایشلرلر فسادلری دخی بویدیکم اولر یر یوزنده کفر
اوزرنه قایم طوررلردی ایمانه کلمک استینی دخی منع ایدرلردی وایمانه کلمشلری کرو کفره
دعوت ایدرلردی ● بس بولر چونکه عهد صیدیلر وقطع رحم ایتدیلر واسلامه کلیوب کلنلری
دخی منع ایتدیلر بو انما الله اولر کلی زیانکار اولدیلر که ایشلرنده مغبون اولوب ابدی عقوبته اوغردیلر
اما اول مغبونلق دخی اولدرکه کلبی ابن عباسدن روایت قلوب بیوردیکه هر مؤمنک اوچماق
ایچنده منزل واهل وخدمتکار واردر وهر کافر دخی ایمانه کلسه اول منزلدن واهل خدمتدن انکا

دخی ویررلردی چون ایمانه کلمدی انکا ویریلجک مقام دخی بر مؤمنه ویریلور اول زیانکار مغبون قلور
ودخی حق تعالی انلرک انکارلرنی تعجب قلوب انلره توبیخ سرزنش قلوب بیوردیکه **کیف تکفرون
بالله وکنتم امواتا فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم
الیه ترجعون** یعنی ویل سزه نتسی انکار ایدرسز الله تعالی نوک واحدانیتنه حال بودرکم سز
بر حیات یوقیکن نطفه ایدکز آتالرکوز صلبنده آناکوز رحمنده سزی تصویر ایدوب روح بر له
حیات ویروب دیری قلدی دنیایه کتوردی بر اجل مسمی سزه تقدیر قلدی هر قچنکم اول اجلکوز
دخی تمام اوله ایره کرو سزی اولدورسز یرلجنده کتم ایدوب کرو اصلکوزه اولشدرسز که طپرقدر
اندن صکره کرو سزی دیرکورسز قیامت کوننده سؤال حساب ایچون اندن کرودوب ودخی بر کوز
اندن یکا دوکه قلدغکز اعماللرله مجازات اولوناسز خیرنه ثواب الاسز شرنه عذاب عقاب
سؤال ایدرلرسکه الله تعالی دن بو تعجب چون اولمق روا اولا بو تعجبلمق بر کمسه‌دن اولورکم
اشیمدکی اشده یا کورمدوکی کوره عجبلیا الله تعالی حوز جمیع نسنلری هنوز یاردلمدن ـ
بلوردی **جواب** بودرکم تعجب الله تعالی دن تعجب معنیسنه درکانه ایدرکم ای قوم عجبلمز
مسن بولری کم الله نته کافر اولورلر حال بودرکه بنبولری اولوکن دیری قلدم نتکم بیان ایچدی
کلبی ایدر چون یهودلر کرو قیب حساب اولنماغی بلدیلر سکوت ایتدیلر زیرا کندو کتابلرنده
دخی بلمشلردی اما مشرکلر انکار ایدوب دیدلرکه کیموک قدرتی یترکه اولدکدن صکره کرو بزی
دیری قله حق تعالی بو آیتی انزال ایدوب بیوردیکه **هو الذی خلق لکم ما فی الارض جمیعا
ثم استوی الی السماء فسویهن سبع سموات وهو بکل شیء علیم** یعنی سزی اولدکدن
صکره یرتمغا قدرتی یتن اول الله درکه جمیع یر یوزنده یارادلمشک یارادلماغنی اول تقدیر
قلدیکه هر بری وقتلو وقتنده وجوده کلور زیرا بو یارادلمش نسنلر کل بر دفعده یارادلدیکه
بو آیت کلدکده هپ یارادلمش اولیدی دخی حق تعالی بیوردیکه بو جمیع انواع یارادلمش نسنلر

کلّ سزوکچون یاراندم دیدی پس بو خلق معنسی بونده قدر معنسنه اولدی نتکم ذکر
ایلدک اما بو کلامکه حق تعالی بیوردی ثمّ استوی الی السماء بو آیت مشکلاتدندر بو
خلایق بو آیتده دخی بوکا بکزر آیتلرده اوچ بلوک اولدیلر بر بلوکی دیدیلرکم بز بو آیتلره وقیبا ایمان
کتورورزکه حق کلام الله در اما تفسیرینه اقدامز نتکم روایتدر مالک بن انسدن رضی الله عنه جهم
بن صفوان کلب اول مالکه رضی الله عنه بو آیت معنسندن صوردی که حق تعالی بیوردی الرحمن
علی العرش استوی مالک اکا ایله جواب ویردیکه استوی معنسی معلوم اما الله تعالی حقنده
کیفیتی نه ایدوکی معقول دکل عقل آنده تصرف ایدمز اما بوکا اشد بایمان کتورمک واجبدر
بونک کبی نسنلردن صورمق بدعتدر بن سنی ایله ظن ایدرمکه ضال کمراه سن انونکچون متشابهدن
صوررسن بیوردی مالک سوربانی طشره چقردلر و بر بلوکی دخی دیدیلرکم بز بو آیتی اوقرز شول
ظاهر لغت احتمال قلدیغی معنی اوزره تفسیر دخی قلورز بولره متشبه دیرلر حق تعالی نی
آدمه تشبیه ایدب عرش اوزره اوتورر دیرلر استوی معنسی بودر دیرلر • حق تعالی بولر وصف
ایتدکی نسنه‌دن عالی و منزهدر که عرش آنی کتورمز بلکه عرش دخی و عرش کتورنلر دخی
حق تعالی نک قدرتی بله کتورلمشدر نتکم حق تعالی یرلردن و کوکلردن یوجه‌در عرشدن دخی ایله
یوجه‌در بو یجا الکله کروا آدم بو بنی طمرندن و آغزنی یاراندن یا قنجقدر اهل سنت مذهب بودر
و بر بلوکی دخی دیدیلرکم بز بو آیتی اوقرز معنسن دخی تأویل ایدرز بو ایشوک تأویل ایکی وجه اوزرینه‌در
بری بودرکی استوی الی السماء دیدکی یعنی امر سمایه متعلق اولدیکه کن دیدی اولدخی وجوده
کلدی و ایکنجی وجه بودرکه یری یراتدقدن صکره اقبال ایتدیکه کوکلری یارده سؤال ایدرلرسکه
نازعات سوره‌سنده بیوردیکه والارض بعد ذلک دحیها یعنی یرلری دوشدی کوکلری
یراتدقدن صکره بو آیت دلیلدرکه کوکلر یرلردن اول یارادلمش اولا • اما استوی آیتی دلالت
قلورکم کوکلر صکره یارادلمش اولا • پس بو ایکی آیت آراسنده توفیق نه اولا جواب بودرکم

ایده ور حق تعالی اولا یری یراتدی بر فلجه دیاجولک کبی کعبه یرنده شرفها الله اندن صکره کو
کلری یاراتدی کوکلر یارادلدقدن صکره یری بسط ایدب دوشدی والارض بعد ذلک دحیها
دیدکی اکا اشارتدر • پس حق تعالی کوکلری یارادب یدی طبقه قلدیکم آنلری یرتمق سزی یرتمقدن
دخی اولودر الله تعالی جمیع یارادلمشلری بلورکه انونک علمندن طشره نسنه یوق • پس بو آیت معنسی
بو اولدیکم شول الله تعالی جمیع یریوزنده کلری سزکچون یراتمغا قادر اولا • و بونک کبی اولو کوکلری
یرده سزی اولدکدن صکره کرودر کورمکا قادر دکلمیدر بلکه قادر در دیمک اولور • و دخی
بوندن صکره حق تعالی اول حبیبنه علیه السلام آدم پیغامبری یراتدغی خبر ویروب بیوردیکه و
اذ قال ربک للملائکة انی جاعل فی الارض خلیفة یعنی یا محمد اکغل انی که
بدرستی ستک ربک بویر فرشتلرینه دیدکه حقیقت بن بو یریوزنده بر خلیفه یرادرم سبب
قضیه بو ایدیکم حق تعالی چون بو یری یراتدی اندن صکره اود یالکندن جان قومنی یراتدی که انونک
دتون یوغدی اول جانونک یریوزنده نسلی اوردی چوقلدی که آنلر جنلردر یریوزنده آنلر
معصیتلره و فسادلره مشغول اولت قانلر دوکدلر حق تعالی دنیا کوکندن فرشتلر کوندردی
آنلره عزازیل که ابلیسدر رئیس دکدی عزازیل اول فرشتلریله کلوب بو جان قومیله محاربه
قلدیلر جنلری صدیلر یریوزندن چقاروب دکزلر جزیره لرنه طغتدیلر یریوزنده اول
فرشتلر قرار طوتب ساکن‌لندیلر امر عبادت اولروک اوزرنه سهل اولدی کوکدکی بکی عبادته
قیرمدلر زیرا شول فرشتلرکم دنیا کوکنده‌در آنلروک سعی و قورقسی عبادت قلمقده ایکنجی
کوک فرشتلرندن عبادتلرندن سهل‌در اول ایکنجی کوک فرشتلرینک قورقسی و سعی اولردن ار
تقدر اکنجدن اوچنجوک دخی آرتوقدر فی الجمله هر کوک فرشته سنوک حضرتنه یقینلغی
مقدارنجه قورقسی آرتوق و سعی زیاده در نقدرکه اشغاراق اولا اولقدر قورقسی و سعی سهل
اولور پس اول فرشتلر دخی چون یرده ساکن‌لندیلر امر عبادت والله قورقسی بولردن سهل اولدی

اول کوکده کلین الومدلر کوکلری دنیادن یکا دوکلندی عادت الله ایلدرکم هر کمسکم کوکلنی دنیایه
دلندن اخرت قویبی کار غبت قلد حق تعالی اول مکاندن انلدخی بر مکانه انتقال ایتدوردی چون
اول طاعته سستسا ولدیلر کوکده کی لین قلدمدلر حق تعالی انلره خطاب ایدوب بیوردیکه بن دلرم
بو یر یوزنده سزدن غیری بر خلیفه یارادم و بو یر یوزنی اکا تسلیم ایدم اول فرشتلر انی ایشدوب
کندولره مشقت کلدی خوش کورمدلر نتکم حق تعالی اولرک قولندن خبر ویوب بیوردی قالوا
اتجعل فيها من يفسد فيها ويسفك الدماء ونحن نسبح بحمدك ونقدس لك یعنی اول
فرشتلر دیدلرکم یر دزمسن بو یر یوزنده شول کمسیکم اولجنلر فساد قلد غنلین انلردخی فساد
ایشلیلر وانلر دخی اولرجلین قانلر دوکلر بزخود سکا حمد ثنا ایدوب تسبیح تقدیس ایدرز وکندو
نفسمزی دخی پاک اری طوتب معصیتدن اراقاولب سکا عبادت قلورز چون اولر کندولری تز
کیه ایدوب اول یاردجق ادمی قدح ایدوب اول جان اوغلنلرنه قیاس ایدوب فسادلرنه طانقلق ویردلر
حق تعالی بیوردیکه قال انی اعلم ما لا تعلمون یعنی یا فرشتلرم بدرستی بنوم علمده کزلو
اسرارلرم وارکه بن بلورم سز اندن خبردار دکلسن ● مجاهد ایدر رحمه الله اول کزلو سرلر
بو ایدیکم حق تعالی بلوردی عزازیل الله تعالی یه عاصی اولب ادمه سجده قلمایب لعنت اولسردی
واول یاردلن ادم مطیع اولب خدمت مقامنده طوروب الله عبادت قلی سردی فرشتلروک
اندن خبرلری یوغیدی ابن عباس ایدر رضی الله عنهم الله تعالی بلوردیکه اول ادمک نسلندن
نیچه پیغامبرلر نیچه ولیلر وصالحلر کلسرلردی حق تعالی یی تقدیس ایدوب تسبیحلر وتهلیللر
ایدسرلردی واکا حمد ثنالر له طاعت قلی سرلردی ودخی اول اشرف موجودات وخلاصه
کائنات محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم که حبیب الله در وبو دکلی مخلوق وجوده کلمکدن
اول مقصود که اولدر اولدخی انوک نسلندن کلسه کرکدی فرشتلروک بوندن خبری یوغیدی
الله تعالی عالمدی بلوردی ● ودخی خبرده ایله ذکر اولنمشدرکه چون حق تعالی دلدیکه ادمی یاردة

جبرائل

جبرائل کوندردیکه واریردن بر قبضه طپرق کتور جبرائل علیه السلام یره ایندیکه طپراق اله
یر اکا اندویب دیدیکه یا جبرائل اول الله عزت حقیچون که سنی بکا کوندردی بندن طپرق
الماغل بن قورقرنکه اول بندن یردلن خلق الله تعالی یه عاصی اولالر انلروک اجندن بنوم دخی الله تعالی
قتنده یاشوم اشغا اولا شرمسار اولام جبرائل علیه السلام انی ایشدوب طپراق المدی کروکوکا
اغدی دیدیکه اکر حق تعالی کرو کندررسه بو کز المرچون جبرائل حضرتنه ایرشب خبری معلوم
اولدی ● بو کز الله تعالی میکائیلی کوندردی یر اکا دخی تضرع قلوب اندویب یلواردی نتکم
جبرائله یلواردی اولدخی کرو دوندی ● حق تعالی بو کز عزرائیل کوندردی علیه السلام عزرائیل
کلدی یر اکا دخی تضرع برله اندویردی عزرائیل علیه السلام اکا دیدیکه یا یر الله تعالی امرن طوتمق
یکرکدر سنوک سوزک طوتمقدن انی یره اوروب بر قبضه طپرق الدی که یرولک جمیع اجزاسی
اندن جمع اولدی بعضسی پاک اری طپرقدی بعضسی چورغ ایدی بعضسی قزل وبعضسی صرو
وبعضسی قره طپرغدی دخی بولردن غیریکه وار دراول ابانی کوکا چقدی حق تعالی اکا دیدیکه
یا عزرائیل نتسن اول یره ترحم قلمدک شول دکلوکه سکا تضرع قلوب یلواردی عزرائیل علیه
السلام ددیکه الهی سنوک امرک طوتمق واجبرغدی بکا انوک سوزن قبول اتمکدن الله تعالی ددیکه
یا عزرائیل اول یاردندوغم ادموک جانلرن قبض اتمکه دخی سنی حواله قلم که سندن غیری کمسه
انی بشرمن عزرائیل علیه السلام ددیکه یا رب اولر بنی دشمن طوتب بکا یوز دعالر قلالر حق تعالی
بیوردیکه یا عزرائیل هر بر بوک الومنه بر نسنه سبب قلم که اورتده هیچ سن کلمیاسن بن
حق تعالی قدرت برله اول طپرغی بلجق قلدی قرق بیل شویله بلجق یاتدی قوریب سقسی کبا وتردی
نتکم حق تعالی دخی براینده ذکر ایدوب خبر ویردی خلق الانسان من صلصال كالفخار
یعنی حق تعالی ادمی یراتدی شول صلصال دنکه فخاره بکزردی صلصال دیوا اول قرو بلجغا
دیرلرکم قیقجق اواز ویره فخار دیو سقسیه دیرلر یعنی اول ادموک بلجغی ایله قرودیکم شول

سقسی کب اوتردی عزازیل اول فرشتلرله کلوب اکا اغرردی چکردی دردیدیکه یا فرشتلر
خبر ویروك بکا کم اشبو رسمه هیچ مخلوق کوردکوکز وارمیدر اکر حق تعالی بونی یاردب سزوك
اوزرکوزه تفضیل ادب یکلیجك اولورسه سزی اکا خدمته وطاعته بیوررسه نجسی قلسرسز
فرشتلر دیدلرکم ربموز حکمنه مطیع اولب نه بیوررسه انی طوتارز اما عاصی اولمازز عزازیل
کوکلنده دردیکه اکر بونی یاردب بندن یکلیجك اولورسه بنی بوزك خدمتنه بیورجق اولورسه بن بکا
مطیع اولمیم اکر بنی یکلیب بونی بنم حکممده قلجق اولورسه بن بونی هلاك ایلیم چون حق تعالی
ادمی یاردب کل اعضالرنی یرلو یرنجه دزدی وانوك اچنه جان اوروبانی حیاته کتوردب ایق اوزره
طوردردی جمیع یارادلمشوك که یرده کوکده وبرله کوك اراسنده نه واردر کل ادلرینی انوك
کوکلنه الهام ادب بلدردی نتکم حق تعالی بیوردی وعلم ادم الاسماء کلها ثم عرضهم
على الملائكة فقال انبؤني باسماء هؤلاء ان كنتم صادقين يعني حق تعالی
جمیع مخلوقك ادلرینی ادم بلدردی دخی هرجنس بو مخلوقدن فرشتلره عرض ادب بیوردیکه
یا فرشتلرم دیلنامدی بکا خبر ویروك کم اشبو یارادلمشلروك هرجنسنوك ادلری ندر اکر بو
ادم حقنده هنوز یارادلمدن فسادنه طانفلق ویودکوکزده کرجك سکوز بس بو خطاب
اشتدکلرندن صکره فرشتلروك جواب نه اولدی حق تعالی انی بیان قلوب بیوردیکه •
قالوا سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم يعني اول فرشتلر
حق تعالی تنزیه ادب اول دیدکلری سوزلرندن توبه قلوب کندولروك عجزنی اظهار ادب دیدلرکه
ای بزوم الهمز بز تنزیه ادرز شول سنلودنکه شنوك شانوکه لایق دکل بز اول سوزمزدن
توبه قلوب دوندك پشیمان اولدق بزی سن عفو ادوب یارلغاغلکه بزم علممز یوقدر الا
شول قدرکه سن الهام ملهه بزه بلدردك بدرستی علیم حکیم سنسن عالمسن بلورسنکه یرلرده
کوکلرده نه اولسر ودخی حکیم سنکه نه دلرسك حکم ادرسن کمسنه مانع یوق وهر اشوك

کل سنوك

کل سنوك حکمتا وزردرکه هر نسنوك حقیقتنی بلمك سنوك علمك اچنده درکه هر
وجوده کلن نسنه البته سنوك علموکه وارادتوکه موافق اولسا کرك چون فرشتلر کندولرنوك
عجز اظهار قلدیلر حق تعالی انلوه ادموك علیه السلام فضیلتن اظهار قلمغچون بیوردیکه •
قال يا آدم انبئهم باسمائهم فلما انباهم باسمائهم قال الم اقل لكم انی
اعلم غيب السموات والارض واعلم ما تبدون وما كنتم تكتمون يعني حق
تعالی ادمه امر ادب دیدیکه یا ادم خبر ویر بو فرشتلره بویرندغم مخلوقاتك ادلرینی
حیواندن وغیریندن هرنه جنسدنکه واردر دخی بولر یارادلقدن حکمت مقصود ندر
وبولردن قنغیسنوك یمك لکی حلالدر وقنغیسنوك حرامدر • چون بربر ادم علیه السلام
جنسلو جنسیله خبر ویرب معلوم قلدی حکمت ندر بلدردی فرشتلر اشدب
ادموك فضیلتن اکلدیلر بلدیلر حق تعالی اول فرشتلره خطاب ادب بیوردیکه یا
فرشتلرم بن سزه دمدمکم یرکوك اهلنوك جمیع سرلرن بن بلورم ویرله کوك
اچنده نه وارسه هب بنم علوممده در سزوك ادمه مطیع اولاوز دیب اقرار اندکوکز
دخی بلورم اول ابلیس اکا انکار ادب بونی بنم حکممده قوبجق اولورسه بن انی هلاك
ادم وبنی انوك حکمنده قورسه بن اکا مطیع اولمایم ددوکن دخی بلورم هیچ برنسنه بکا
یرده کوکده خفی دکلدر • وبعض مفسرلر دیدلرکم اول وقتکم ادم یارادلدی فرشتلر اوزرنه
مشکل اولدی بلمدیلرکه بو ادم می اعلمدر بولردن یوخسه بولرمی اعلمدر ادمدن بس
بو مشکل زائل قلمغچون اول حق تعالی بو یارادلشوك ادلرنه فرشتلره صوردی خبر
ویرمدیلر اندن صکره ادمه صوردی ادم علیه السلام بربر خبر ویردی فرشتلره ظاهر
اولدیکه ادم علیه السلام بولردن اعلمدر بوکن مشکللری اندنه قلدیکه حق تعالی قتنده ادمدن
بولرمی افضلدر یخسه بولردن ادم افضلدر حق تعالی بو مشکلی دخی دفع اتمکچون فرشتلره

بيوردیكه ادمه سجده قلدیلر تا انوكله ادمك فضیلت ظاهر اوله نتكم خبر ویرب بیوردی
وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ
مِنَ الْكَافِرِينَ یعنی چون بز فرشتلره بیوردقكه ادمه سجده ایلك جمیع فرشتلر امره مطیع اولب
ادمه سجده ایلدلر الا ابلیس تكبرلك ادب امتناع قلدی سجده اتمدی كافرلردن اولدی امدی
بو سجده نوك اصل معنسی لغت عربده بر كمسنیه میللكه خضوع ادب تواضع قلمقدر • بس بو
سجده كه ادمه قلدیلر سلامت تحیت سجدهسیدی اكرام یوزندن عبادت سجدهسی دكلدی
كه ادم انلره معبود اولب انلر انكا عبادت قلیدی بلكه طاعت الله تعالی یه قلدیلر كه
امرینه كوزدلر ادم انلره همان بر قبلیدی • بعضلر دیدلركم حق تعالی ابلیس حقنده وَ
كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ دیدكی معنسی بودركم ازلده اول الله تعالی علمنده كافردی اول وقت
ظهوره كلدی یعنی اصلده كافردی اول سجده قلمدوغیچون اولمدی بو قول جبریلر قولدر
سنیلر قول دكل زیرا اولروك مذهبی اولدركه ایدرلر هر كافر كه اسلامه كله اول اصلده
مسلمان ایدی وهر مسلمان كه كافر اوله اول اصلده كافردی درلر اول شمدی اسلامه كلمدی ولو
شمدی كفره كرمدی بلكه اول عهد میثاق كوننده بلی دین مسلمان اولدی ولا دین كافر
اولدی اما سنیلر مذهبی بودركم هر كافر كه اسلامه كله اول وقت مسلمان اولدی وهر
مسلمانكه كافر اوله اولدخی اول وقت كافر اولدی جمیع خیر عملری یویلب هباء منثور اولدی
واول اسلامه كلن كافرك دخی جمیع شركلری ومعصیتلری یارلغب ثوابه مبدل اولدی •
ودخی حق تعالی كو وادم قضیهسندن خبر ویرب بیوردیكه وَقُلْنَا يَا اٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ
وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا
مِنَ الظَّالِمِينَ یعنی بز دیدك كه یا ادم وار ساكن اول جنتوك حوا ایله اچماق اچمكدن نقدر
كركسه بول حدسوز نقدین سوز اول اچماق نعمتلرندن یلن الا صقنوك دنهارا اول

اغجدن

اغجدن یمك یقین ورمك كه بغدای اغجدر • اما سدی ابن عباسدن روایت قلدیكه
اول وزم اغجدر • علیدن دخی بویله قلنمشدر • وبعضلر دیدلركم زیتون اغجدر • اما مشهور
روایت بودركم بغدای اغجدر ابن عباس رضی الله عنهما بیوردیكه اول وقتكه حق تعالی ادمی
یرتدی فرشتلره بیوردیكه انی التون تختا اوزره اوتوروب یقار وكوكا كوزدلر الت
اچماق اچمكدن قوردیلر ادم اچما قدن چونكه كندو جنسن كورمدی اهل جنتله الفت طوتمدی
حق تعالی انكا ایقو حواله قلدی هنوز اویا نقلغله امن غنمق اراسندن یكن انوك صول اكو
سندن حوای یرتدی انكا انوچون حوا دیدلركه دیدن یاردلدی عم اكی طور قلری قریلدی
وادم دخی بغدای اكلوا اولدوغیچون ادم دیدلر ودخی بو ادم حوا اول اغجدن منع اولندقلری
محنتدن اثر ویدی زیرا دنیا محنت بلا اودر • اولدخی بویر یوزنده یاردلدیكه اند ساكن
اولسالر كركدی • بس حق تعالی انی ابتلا وامتحان قلدی بو اغجدن یكی منع اتمكله نتكم
شمدی اوغلنلری دنیده امتحان اولندی حلال حراملة تاكه حلالدن ییلر حرامدن اجتناب
قلدلر • هر كم بو حكمه مطیع اولمسه اول كندو نفسنه ظلم اتمشلردن اولور نتكم حق تعالی
ادمله حوایه علیهما السلام نهی ادب بیوردیكه اول اغجا یمكدن اترویقین وارمك والا
واردیق اولورسكز اكی كوز دخی ظالملردن اولورسز • بس ادمله حوا بو عهد اوزره چون جنتده
ساكن اولدلر شیطان حسد قلوب انوك ارد نجه اولدیكه اول عهد انكا صدربی حق تعالی
قربندن ارق قلا نتكم حق تعالی خبر ویرب بیان قلدی فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا
مِمَّا كَانَا فِيهِ یعنی شیطان اول ادمله حوای اغوی ادب سرجندی اول عهد صدربی
جنتدن ارق قلدی اول نعمتلردنكه انلر انوكله اچما قده نعم قلورلردی اندن چقرب ایردی
سعد بن جبیردن رضی الله عنه روایت ایله اولندیكم ادم علیه السلام جنت اچنده اویله
اكندو اراسنجه وقت كلندی اخرت كون ساعتنجه هما نكروچقدی اخرتوك بركوز

مقدار دنیانک بیک ییلی مقداردر فهم ایلکیم انده آدم نقدر ساکن اولمش اولا • ابن عباس
ایدر رضی الله عنه چون ابلیس لعین آدم جنتده چندن کوردی انواع نعمتلکه متنعم اولدیغنی
اندن چقرمغا حیلیه مشغول اولدی اچماق چندن نقدر حیوان وارسه ابلیس کالسنه کندوی
عرض ایلدیکه انوک صورتنه کروبانوکله بیله کره اچماغه هیچ بری اکا رضا ویرمدی تاکه
صکره یلانه کلدی یلان اول وقت جنتده غایت کوکلو یاراتلمشدی و انوک درت ایغی
واردی ابلیس لعین زایل اولمایب اول قدر جهد ایلدیکه آزاز حیلیله یلانی کندویه مطیع
ادب راضی ایلدی یلان آغزن اچی ویردی شیطان فی الحال انوک آغزنه کروب ایکی چکسی آرا
سنده باشده قرار طوتدی یلان انی الوب اچماق قپوسنه کلدی یلان آغزندن آدمیله
حوایه ددکی چاغرب یا آدم سزی اول دنکوز اول اغجدن یمکلدن واکا یقین وارمقدن یغدی
الا اندن آنرو یغدیکه اول اغج شجره خلددر هر کیمسکه اندن یسه البتده اچماقده مخلد
قلور کروچقمز سزی کرو اول اچماقدن سرب چقرمغچون یغدیکه اندن یمیا سز تاکه
مخلد قلمایب کروچقاسز بوسوزی یلان آغزندن اشدب صندلرکه بوسوزی سویلین
یلاندر بلمدیلرکم اول ابلیس لعین در اول کلامه مغرور اولب یمکا قصد اتدیلر وبعضلر
دمشلر کم حوا آدمه ددیکم کل بو اغجدن ییلوم آدم علیه السلام ددیکه یا حوا رنموز بزی بو
اغجدن یمکی نهی ایلدی بز اندن نته ییلوم چون آدم علیه السلام بویله ددی حوا انوک النه
یاپشب الدی اغجدن یمکا کلدی آدم علیه السلام حوایی غایت سوردی اول محبتدن اکا مخالفت
قلمغی خوش کورمدی چون اول اغج قتنه کلدیلر آدم علیه السلام ددیکه یا حوا کل بو اشی اشلمکال
بو اغجدن یمکی ترک ایلکل قورقرنکه الله دن بزه عقوبت واقع اولا حوا ددیکه یا آدم بلکل کم
اللهک رحمتی واسع در بزی فضل ادب عفو ایلیه بونی دیب حوا صندی اول اغج یمشندن
الوب کندو اول یدی دخی ددیکه یا آدم کوردکمی کم بن یدم بکا هیچ نسنه واقع اولمدی سن

یسک دخی امیدوارکه نسنه اولمیه بلمدی حواکه کندو آدمه تا بعد را دم یمینجه اول عقوبت
انلره واقع اولمز زیرا ما دامکه متبوع صلاح اوزره اولا اول اکا تابع اولنوک صوچی دخی عفو
اولنور • اما چنککه متبوع فسا د اوزره اولسه تابع دخی متبوع دخی بیله عقاب اولنور نتکیم رعیت
صوچیله بکه عتاب اولنمز اما بک صوچیله رعیت بلابلا یه اوغرر و دخی بو قضیه شول
مسئله یه کیدرکه بر کشنوک ایکی عورتی اولسه اول کشی انلره دسکه چون ایکی کوز بیله اشبو
اوه کره سز بوش اولک دسه برسی کرمکله بوش اولمز تا اول برسی دخی کرمایینجه • بس حق
تعالی دخی آدمیله حوایی اول یمکدن اکسن بیله نهی ایلدی حوا یدکله عقوبت واقع اولمدی تا آدم
دخی یمینجه چون حوا یدی کندویه نسنه واقع اولمدی اکا مغرور اولب صوندی اول یمشدن الدی
آدمه صوندی ویردی آدم انی الوب آغزنه برقدی هنوز دخی بغازندن اینمدی اعضالری دترمکا
یتشدی باشلرندن تاج کترلدی اکنلرندن حله لر و زینتلر اچوب کتدی اکسی بیله عریان قلدیلر
عورتلری اچلدی اوتا نوب درت یکا قچرلر حق تعالی وحی ادب ددیکه یا آدم بندن می قچرسن
آدم ددیکه یوق یا رب اما کندو کنا همدن اوتنب قچرن که طورجق یرم قلمدی نقدر
اول اچماق اغجلرندن قصد قلدیلرکه یپرق الوب عورتلرنه پرده ادنلر اغجلر بودغن
یقارو قلدر با دم تنکری تعالی یه عاصی اولدی دیب یپرق ویرمدیلر • اما انجیر اغاجنه
کلجات انلری اسرکیب مطیع اولدی اندن درت یپرق الدی اوکلرنه اردلرنه پرده
ادندیلر اندن صکره حق تعالی آدمیله حوایه بیوردیکه اچماقدن چقوب یره انلر نتکیم حق تعالی
بیوردی وقلنا اهبطوا بعضکم لبعض عدو ولکم فی الارض مستقر ومتاع الی
حین یعنی بز دیدک کم یا آدم و یا حوا و یا یلان و ابلیس لعین انوک اشغا یره بنم قنشلغوم دنکه بکا
عاصی اولنلر بنوم جوارمدن سورلسه کرک انوک جملکوز شول حال اوزره کم بر برکوزه تا
قیامته دکن دشمن اولاسز • بس حق تعالی حکمیله آدم اچماقدن سورلب هند ولایتنه اندی

وحوا جانه ولاينه اندى يلدن اصفهانه اندى ابليس لعين دكز اچنده جزيره يه اندى تا اول
وقتن قيامته دكن آدم اوغلانلرى آراسنده يلانوك وابليسوك دشمنلغى ظاهر اولب باقى قلدى
وحق تعالى ديديكه يا آدم ويا حوا سزه واجب قلدمكه يريوزنده حيات عيش برله درى اولاسز
تا اولنجيه دكين اول عداوت اوزره كه ابليس يلدن سزى هلاك قلمغه قصد قلدلر سز انلروك
هلاكنه قصد اده سز چون آدم عليه السلام حوادن آيرلب يره انديكه اول جنت نعمتلرندن
وقرنشلر محبتندن وحق تعالى قنشلغندن اراق دشدكنه فنى فراق ايدب تمام ايكى يوز ييل
آغلدى آندن صكره حق تعالى اكا برقچ كلمه الهام قلديكه يارلغنمغه اول سبب توبه اولدى
نتكم حق تعالى بيوردى فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب عليه انه هو التواب الرحيم
يعنى بدرستى حق تعالى آدموك كوكلنه برقچ كلمه لر الهام قلديكه آدم عليه السلام انى كوكلندن
صفلب انوكله الله تعالى يه تضرع قلوب اول كناهندن اترو عذرلر دلدى حق تعالى انوك
توبه سن قبول ادب صوچينى عفو ايلدى ومغفرت رحمت طونلنه انى بوردى زيرا اول قوللر
اسركيب توبلرن قبول ادب رحمت مغفرت قلجيدر ● اما كلمه لرده اختلاف قلديلر كيم
اول نه كلمه لر ايدوكه آدموك عليه السلام كوكلنه الهام اولب توبسى قبول لغنى انوكله بولدى
مجاهد ديمشكيم اول كلمه لر آنلردركه حق تعالى آدمله حوادن خبر ويرب بيوردى قالا
ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين يعنى آدمله
حوا ديديلركم اى بزوم ربموز كندو نفسموزه بز ظلم ايلدك سنوك عهدك صيمغله اكر سن بزى
يارلغمايجق ورحمت قليجق اولرسك بدرستى بز زيانكارلردن اولورز ● اما بعضلر ديدلركم
آدم عليه السلام ايتدى محمد حرمتى حقى دلرم بنوم توبه مى قبول قلوب صوچمى عفو اده سن
حق تعالى اكا ديديكه يا آدم سن محمدى ندن بلدك آدم ديدى يا رب اچماق اچنده نظر قلدم
كوردم كه هيچ بر يوق كم انده لا اله الا الله محمد رسول الله يازلمش اولا ● بلدمكه اول

سنوك قتكده جميع مخلوقك يكركى وعزيزرغيدر آندن اترو انى توبم قبول لغنه شفيع
طوتندم ● بس حق تعالى انوك توبسن قبول ايلدى ● ودخى ضحاك ابن عباسدن رضى الله عنهما
روايت قلوركم اول كلمه لر بو اوچ كلمه دركه حق تعالى اكا الهام قلدى اولى سبحانك
اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت رب عملت سوء وظلمت نفسى
وتب على انك انت التواب الرحيم ايكنجيسى فاغفر لى انك انت خير الغافرين اوچنجيسى فار
حمنى انك انت خير الراحمين چون آدم عليه السلام بو كلملرى ديب تضرع قلدى
ايكى يوز ييل آغلدى صكره حق تعالى انوك عذرين قبول ادب اكا رحمت مغفرت قلديكه
قوللرن اسركو رحيمدر ودخى حق تعالى بيورديكه قلنا اهبطوا منها جميعا فاما يا
تينكم منى هدى فمن تبع هداى فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون يعنى بز ديدك
آدمله حوايه ويلانله ابليسكه انوك اول جنتدن كلكز اول يريوزنه اكر بوندن سزه كتاب
اندرلب طريق هدايت بيان اولنسه ورسوللر كلوب دعوت قلنسه هر كيم سزدن بنوم اول
كتابم حكمنه متابعت قلسه ورسوللروم مطيع اولسه هركز انلره اوكلرنده كى قيامت
عذابلرندن قورقو اولميه وصوكلرنده قوب كندكلرى چون دخى هيچ غصلرى اولميه وبو آيت
دلالت قلوركم كشى الله عاصى اولمق سبب اولور انده كى منصبن ونعمتن زايل قلمغه نتكم
آدموك معصيت سبب اولديكه آلدن اچماق نعمتى زايل اولدى بنوك كبى خور مقامه
واقع اولدى ● ودخى ديمشلركم ● قچنكم اره نعمته بولوك ● كركدر قلا شكرن انوك دلوك ●
زيرا معصيت فوت ادر نعمتى ● قچن تغيير اولسه انوكله حالوك ● قچنكم ايرشه كماله اشولك ●
اما ادركه ايره زواله يولك ● ودخى حق تعالى بيورديكه والذين كفروا وكذبوا باياتنا
اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون يعنى شول كمسلركم كافر اولدلر بنم كتابمى
يلانليب رسوللرومه انكار قلديلر آنلر كل اهل ناردن اولديلركه ابدى آنده دايم عذابده

اولالر اگرچه بو آیتدن مراد کفر حقیقیدر اما اول کفران نعمت اولمغه دخی اشارت وار زیرا
بو آیت اوکنده ادمه ویردکی نعمتی ذکر ادب اول آنی عهدن وفا قلمامغله مخالفت
قلوب آلدن فوت اولدوغن بیان قلدی کرو بو آیت یلیسنده بنی اسرائیل نعمتن اکدر مغله
ذکر ایلدی پس اول اشارتا اوزره معنی بودرکم شول کیمسلرکم بنم نعمتلروم بیلر کیلر
آنوك شکرینه مشغول اولمیلر بنم طاعتومی ترك ادرلر انلر كل اصحاب ناردن اولالر سؤال
ادرلر سکه بو آیتده حق تعالی کفر ذکر اتدکدن صکره بنوم آیتلروم یلانلسلر دیو ذکر اتدی
بو مؤمنلر حوز کذب اتدلر و دخی آنلری جهنمده خلودله بیان قلدی مؤمنلر حوز شکر ترك
اتمکله طامودة ابدی قلمزلر پس بو کلامنه راست کله جواب بو فقیر داعی ایله ویورکه
بو تکذیب که وار ایکی قسمدر بری تکذیب بالقولدرکه دلیله اولور بر دخی تکذیب
بالفعلدرکه ایت موجبنجه عمل قلمغی ترك ادة مراد بونده بو معنی اوزره تکذیب
بالفعل اولا • یعنی اگرچه دلیله اقرار ادرکه قران حقدر و پیغامبرلر حقدر و نکم آنلر
خبر ویرزلر کرچکدر لیکن چون آنوکله عمل اتمکی ترك ادر قرآنه مخالف و پیغامبرلره سوز
مخالف اشکر اشدر اول ایله قلدوغی همان یلانلمق وانانمق اولور اول دلیله اقرار
قلدوغنك دخی فایده سی شول قدر اولورکم اگر اول اقرار اوزرنه اولوبلورسه ابدی
طامودة قلمز واول طامودة اولر مخلد قالورلر دیدکی دخی بو معنی اوزره طول مکث اولا
یعنی چوق زمان اول طامودة شکر ترك قلدوغندن اترو عذاب چکه عاقبت کرو چقا
اگر کفران نعمت اولمغی الله تعالیه دوا کورمزسه واکر تکبریه عاصی اولمغی انوك امرن
صیمغی حلال دردیو ادرسه حقیقت کافر اولر اینك ظاهر معنیسی کا حقیقتا اولور =
هیچ تاویله دخی محتاج اولمز بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی
التی انعمت علیکم واوفوا بعهدی اوف بعهدکم وایای فارهبون یعنی

یا یعقوب اوغلنلری اکوك بنوم نعمتلرومی کم سزوك اوزرکوزه انعام قلدم بعضلر دیدلرکم
بنی اسرائیل آندن اترو دیدیلرکم آنلرك دیلنجه اسر دیو قوله ایدرلر وایل دیو الله دیرلر • پس
اسرائیل دیمك عبدالله دیمك اولور • و یعقوب اسرائیل دیدکلری آندن اترو اولدیکه بر فرشته
آنی اسیر قلدیکه آکا ایل دیرلردی قضیه سی دخی بو یدیکم یعقوب علیه السلام اوغلنلریله
بر وقتده سفرده یدی کندو قافله نك آردنجه یورردی غایت قوتلو یدی اول قوتنه نظر
ادب کوکلنه عجب دشدی حق تعالی آکا عاجزلغن بلدرمکیچون حرام صورتنده بر فرشته
کوندردی کلدی دلدیکه اول قافله یه اوره یعقوب انوکله طوتشدی دلدیکه آنی یره
اوروب دشوره نقدرکه جهد اتدی دشرمدی تا برکیجه ایرته یری اغرنجه چکشدلر چون
صباح وقتا ولدی اول فرشته انوك طمرلرندن بر طمرن طوتدی چکدی همان دم
یعقوب دشدی اوج کون آندن یتدی آندن کندویه کلدی انوکله کندو عجزن بلدی
وبعضلر دخی دیدلرکم حق تعالی یا بنی اسرائیل دیدکی اول یهودلره خطابدرکه مدینه نك
چورسنده اولورلردی بنی قریضه و نضیر و دخی بولرولك کبی کیم کل بولر یعقوب اوغلنلریدر
آنلره بیورب دیرکه اکوك اول نعمتلرومی که سزه نیه یازسنده انعام قلدم فرق بیل
اوزرکوزه کرتکیسنله بلدرجین یغدردم اما کفران نعمت اولمك انوك شکرن یرینه
کتورلك دخی بنوم عهدمه وفا قلوك کم بن دخی سزوك عهدکوزه وفا قلم • ابن عباس
ایدر حق تعالی توریتا اچنده بنی اسرائیله عهد اتمشدی که بن اسماعیل اوغلنلرندن بر رسول
کوندرسرم که امیدر هر کیمسکم آنی کرجك لیب اکا متابعت قلسه آنوك کناهنی یارلغیب
رحمت قلم و آنی جنته کوررم و ثوابنی اکی قات قلم بر موسی کتابنه اناتب اکا متابعت قلدو
غیچون بر محمد کتابنه اناتب اکا اوید ویغجون چون محمد علیه السلام بولره کلدی
بولر آنی بلدیلر اول وصفله که حق تعالی توریتده بیان قلمشدی بولر آنی یلانلدلر اول

عهدن وفا قلمغی ترك ایدیلر حق تعالی بو آیتله آنلره اول عهدی اكدروب ذكر ایلدی حسن
بصری رحمه الله بیوردیكه وأوفوا بعهدي أوف بعهدكم معنیسی بودركم سزه فرض قلدیغم
عبادتلری یرینه كتورمكله بو محبت اوندن وخدمت دوشكندن عهده وفا قلوك بن ده حرمتی
صقلكه تاكه بن دخی سزه وعده قلدیغم اجر عظیم ودیداری اول دار نعمتده وقربت بساطنده
وفا قلوب یرینه كتورم وبر بیچلر دخی دیمشلركم بو عهددن مراد اول میثاقدركه آدم آرقه
صیغیب ذریاتن چقروب عهد الدی بو قصه‌یه تمامن سورهٔ اعرافده یرنده ذكر ایده‌وز ان
شاء الله بو آیت اخرنده حق تعالی بندن قورقك دیو بیوردی معلوم قلدیكه آندن قورقمق
دخی فرضدر زیرا كیشی آندن قورقمایینجه آنوك نعمت شكرین یرینه كتوروب عهده وفا قلمز
ودخی بیوردیكه وآمنوا بما أنزلت مصدقا لما معكم ولا تكونوا أول كافر به ولا
تشتروا بآياتي ثمنا قليلا وإياي فاتقون یعنی كرچكلك اشبو قرآنكم محمده اوزرینه
ایندردم موافقدر سزوك كتابكزه كم سزوكله بلدربی برلكی بیان قلمقده وشریكدن
واهل اولادن بنی تنزیه ایدوب بری قلمقده واحكام شریعتوك دخی بعضسنده كم منسوخ
اولنمدی دخی اول قرآنه اول كافر اولنلردن دخی اولمك بو خطاب كروبنی قریضه ونضیره
قومنه در كم بیان ایلدك اكر سؤال ایدرلرسكه اول قرآنه اول كافر اولنلردن اولمك دد
كتوك معنیسی ندر اولردن اول خود عرب مشركلری قرآنه كافر اولدلر دی جواب بودركم
بدرستی یهودك عالملرینوك چوق اتباعلری واردی كه آنلره اخلاصله متابعت قلمشلردی
اكر اول عالملر اسلامه كلسلر آنلر دخی كل اسلامه كلورلردی وآنلر كافر اولسلر اولر دخی
كل كافر اولورلردی بس بوندن معنی بویله اولوركم اشبو قومكزدن قرآنه اول كافر اولنلردن
سز اولمك دخی بنوم آیتلروم آز بهایه صتمك یعنی قومكزدن آز دنیا متاعن الوب اول
كتابكزده وصف ایدكوم محمد علیه السلام صفتلرینی كزلمك زیرا اول محمدك علیه السلام

صفتی

صفتنی بلدلر كه حقدر اما اولروك اول جهله قومدن وظیفه‌لری وطونلقلری واردیكه
آنلردن یرلردی بولر آنوكله ریاست كسب ایتمشلردی قورقدیلركه اكر اول رسولك صفتن
وآنوك حقیقتن بیان ایدرلرسا اولروك وظیفه‌لرن كسلر اول ریاست اللرندن كده آندن
اتروكزلرلردی • بس حق تعالی بنوم آیتلروم آز بهایه صتمك ددكی شامل در شول عالملر حقنه
دخی كم علیله عمل ترك ایدوب دنیا ریاستن طلب ایدوب بكلر قپولرنه ملازم اولالر آنلروك
باطل ومنكر اشلرن كوروب طتمیلر آنلروك خاطرلرن رعایت قلوب منصبلرندن قورقوب
كلام حق كزلیلر اول آز متاع اختیار قلوب كه متاع دنیا در حق اكا قلیل دیوبدر اول
اخرت متاعن كه نه نهایت در انی ترك ایدلر آندن اترو حق تعالی آیت اخرنده وعید قلوب
بیوردیكه وإياي فاتقون یعنی بندن قورقك ایندردكوم كتابه اقرار ایدك اكا كافر
اولمك بنوم آیتلروم آز بهایه صتمك كه اول اخرت دولتندن محروم قلاسز ودخی
بیوردیكه ولا تلبسوا الحق بالباطل وتكتموا الحق وأنتم تعلمون یعنی حق باطله قر
شدرمك كه حق باطلله ستر ایده سز اول محمدك علیه السلام بعض صفتلرندن كز
لیه سز وبعضسن خبر ویره سز اول جهله وسفله قومه آنوكله تلبیس ایده سز تاكه بعضسنه
تصدیق ایدوب بعضسنه انكار ایده‌لر یا خود دین یهودیه ونصرانیه‌یی تلبیس ایدوب اسلامه
قرشدرمك حال بودركه بلورسز الله قتنده قبول اولنمش دین همان اسلام دیندر بویله یكن
دخی حق كزلیو قورسز بندن قورقمزسز وبو آیتك صوكنجه كرو بیوردیكه وأقيموا الصلاة
وآتوا الزكاة واركعوا مع الراكعين یعنی اول باطللرو كزی ترك ایدوك بندن قورقوك
وبیش وقت نمازی ركوعله وقیامله وسجودله وقنلو وقنده قلوك اول نماز قلیجلرله كه
محمد علیه السلام اصحابیدر ودخی اول مالكوزدن فرض اولنان زكاة ویرك كه بو اكسی
فرضلردر هیچ بر كمسنه‌یه رخصت یوقدركه آنلری ترك ایدلر بو آیت دخی دلالت قلوركم

جماعتله نماز قلمق واجبدر بونکله که نماز قلیجلرله باه قلك دیو بیوردی ودخی نماز قلك
وزکوة ویرك دیو بیوردغی واکسن یله جمع ایندکی اکثر علما قتنده اکا دلالت قلور کیم بر برینوك
ملازمدر منفك اولمز یعنی برکمسه نماز قلسه زکاته کوجی یتسه زکات ویرمسه نماز
دخی مقبول اولمز وکو زکات ویرسه نماز قلمسه زکات دخی مردود اولور قبول اولمز •
بس کرکدرکه اکیسی بله قلنه که تاکه محل قبوله واقع اولا ودخی بیوردیکه أتأمرون
الناس بالبر وتنسون انفسکم وانتم تتلون الکتاب افلا تعقلون بو آیت دخی
اول یهودلر حقنده اندرلدیکم مدینه نك جوارسنده در بنی قریظه ونضیره کبی بولر
دایم منتظر اولب دورورلر دیکم محمد نه وقت چقا تاکه اکا ایمان کتورلر دایم طوردی
بولر اوس وخزرج قبیله سن اسلامه دعوت قلورلردی چونکه رسول ویربلدی اوسله
خزرج قبیله سی اسلامه کلدلر اول یهودلر حسد ادب انکاره کلوب کافر اولدلر بو آیت
حق تعالی انده ویربدی معنیسی بودرکم ای یهودلر یعنی اوس خزرج قومنی دعوت قلوب
ایمانه یلترسز کندو نفسکز اوندرسز حال بودرکه دایم الکوزده کتابا وقرسز بلورسز
کم محمدك صفتی توریتده ذکر اولنمشدر هیچ آنی فکر ادب عقلکوزه برقمز
مسز • قتاده ایدر بو آیت دخی دلالت قلور کیم امر معروف ادن کشی کرکدرکم اول
بیوردغی کندو ایشلیه وبرکمسیی یارمز اشلردن یغن کشی کرکدرکم اول اول شی کندو
ترك اده جد واجتناب ادیله تاکه سوزینوك اثری اولا کیم اشتسه قبول اده نتکیم انس خبر
ویردی اول رسولدن علیه السلام که بیوردی اول کیجه کیم بن معراج اولندم بر قومه
اوغرادمکه طوطقلری اوددن صندولرله طغر توردی جبرائله صوردمکه یا جبرائل
بولرنه قومدر جبرائل دیدی یا محمد بولر سنوك امتکوك خطیبلری وواعظلریدر
که خلقی امر معروف ادرلردی کندولر اشلمزدی یاوز اشلردن یغرلردی کندولر اشلردی

وبوندن صکره کرو بیوردیکه واستعینوا بالصبر والصلوة وانها لکبیرة الا علی
الخاشعین یعنی معاونت طلب ادك بوکا هکز یویلمقلغا اول اوزرکوره فرض اولنلری
ادا قلمغا صبر اتمکله دخی چوق نمازلر قلمغله وبعضلر دیدلر کیم صبردن مراد صومدر وصومه
صبر دیدلر اندن اتروکیم انده نفس منع ادب یمکدن اچمکدن وحلالیله جمع اتمکدن یغمق وار
بو کل صبرله اولور • بس صبر دخی صومك بضفقدر آنسوز تمام اولماز • ودخی دمشلر کیم صبر
اوچ وجه اوزره در بر بلایه ومصیبته صبر اتمکدر • وبر دخی طاعت اشلمکا صبر اتمکدر
بو صبر اوکلدن فترقدر اما ثواب دخی آرتوغرقدر وبر صبر دخی کناه ترك ادب اشلمکه
صبر اتمکدر بو صبر اول اکی صبردن دخی اشددر کی پهلوان کرکدرکه بوکا طاقت کتوره
لیکن اول اکیه صبر اتمکدن بونك ثواب دخی اولودر • اما بو ایتدن مراد بو صبردن طاعت
اوزره صبر اتمکدر کیم زحمتنه قتلنه ترك اتمیه • اما اول نمازله الله تعالیدن معاونت
طلب اتمك کی اغردر الا شول کمسنلره کیم دردکیم انلروك کوکل الله تعالیدن قورقجی اولا
کبر ترك ادب متواضع اولا ودخی حق تعالی بیوردیکه الذین یظنون انهم ملاقوا ربهم
وانهم الیه راجعون یعنی اول الله تعالیدن قورقجلر کیم تواضع اهل اولالر وصوم صلوتله
معاونت طلب ایدلر انلردرکه انلروك اعتقادلری یقینلری محکمدر اخرتله اولب
حق تعالی یه اولاشسلر واولدکدن صکره کرو قیب الله تعالی حضرتنه حسابچون جمع
اولسرلر ودخی کرو خطاب ادب بیوردیکه یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم
وانی فضلتکم علی العالمین یعنی یا یعقوب اوغلنلری اکوك بیوم شول نعمتلومی
که سزوك اوزرکوزه انعام ایلدم دخی یکلدم اول زمانکوز خلقی اوزرنه بونکله که سزه
اول کتاب اندرب موسی نبی کوندردم علیه السلام اکا ایمان کتورب برفت ثواب درجات
بلدکز اندن صکره اوش حبیبم محمدی کوندردم علیه السلام اکا دخی ایمان برفت دخی ثواب

درجات بولدکز اجزکوز اکی قت اولدی اول محمده علیه السلام ایرشمیلو وایرشب
ایمان کتورمیلردن سز افضل اولدکز نتکیم اول رسول ثقلین علیه السلام بیوردی اوچ
طایفیه حق تعالی اجرینی اکی قت ویرور بر شول طایفیه کیم بر جاریه صتون آلالر دخی
اکا کرکلو تربیت قلوب ادب اوکردلر اندن دنب انی آزاد قلالر دخی نکاح ادب چفتلنلر
وبر دخی شول طایفیه کیم کمسیه قول اولالر دخی افندیلرنه مطیع اولب خدمت قلالر
هم انوکله دخی الله تعالی یه مطیع اولالر حق تعالی قوللغن دخی یرنه کتورلر وبر دخی
شول طایفیه کیم اول بر پیغامبره ایرشدی اکا ایمان کتوردی صکره بر رسوله وبر
کتابه دخی ایرشدی اکا دخی ایمان کتوردی ودخی حق تعالی بیوردی واتقوا یوما لا
تجزی نفس عن نفس شیئا ولا یقبل منها شفاعة ولا یؤخذ منها عدل و
لا هم ینصرون یعنی یا بنی اسرائیل الله تعالی نعمتلرینوک شکرنی یرنه کتورک اکا کفران
نعمت اولمکدن قورقوک شول کوننک عذابندن کیم اول کون اچنده هیچ بر مؤمنوک نفسی
بر کافروک نفسینی الله تعالی عذابندن قورترمغه طاقت اولمیا بو ایت انده کی سبب بویدیکم
اول بنی اسرائیل کافرلری درلر دیکه بز ابراهیم واسحاق اوغلنلریوز علیهما السلام انلر بزه
شفاعت قلالر الله تعالی انلروک شفاعتلرن قبول ادب بزوم حقمزده بزی عفو
ایلیه حق تعالی انلروک اول امیدلرن قطع اتمکچون بو ایتی کوندرب بیان قلدیکه
اول کونده هیچ بر مؤمن بر کافر نفسینی عذابدن قورترمز واول کافر نفسنده هیچ بر
مؤمنوک شفاعتی دخی قبول اولنمز وانوک نفسیچون فدا دخی ویرلسه قبول اولنمز واولرهم
کز عذابدن منع اولنمزلر کمسه دن اولره نصرت اولنمز وبو ایتله دخی حق تعالی اکا اشارت
قلدیکم کیشنوک اعتمادی اکا اولمق کرک ایمش که کندونوک سعی الله قتنده مرضی اولا دخی
بر کمسیه اعتماد قلمیه کندو نفسنی حیوان کبی هوالرنده صلما قومیه تقوی زمامیله

طریق حقه دایم انی چکا طورب وبوندن صکره دخی اولروک اتالرنه قلدیغی احسان ولطف
بیان قلوب بیوردیکه واذ نجیناکم من ال فرعون یسومونکم سوء العذاب
اگرچه خطاب بولره دور اما مقصود انلری دکلیدور زیراچون عرق نسب متوالی واولشقدر
بولری دخی انلره قشب خطاب قلدی بیوردی اکوک یا بنی اسرائیل انی کیم سزه نجات ویرب
قورتردم اول فرعون قومندن که سزی حقارتله برغوب درلو درلو
زحمتلو اشلرله سزه قتی عذابلر ایلدیلر پس اول عذابوک بعضسنی بیدی انی ذکر ادب بیان
قلدی یذبحون ابناءکم ویستحیون نساءکم وفی ذلکم بلاء من ربکم
عظیم یعنی اول عذاب بویدیکم سزوک چوک اوغلنجقلر کوزی اولدردرلردی وقزجغز
لری دیری قورلودیکه کندولره خدمتکار ادنلر سبب بوکا بویدیکه فرعونه دیدلر اول منجملر
وکاهنلر کیم بو بنی اسرائیل اچنده بر اوغلان وجوده کلسر سنوکله بو ملککدن منازعه قلوب
تختوک الوکدن السر فرعون انی اشدب حکم ایلدیکه بنی اسرائیل اچنده طغن ار اوغلنی اولدورلر
قز طغنسا قویلر امدی بلوک کیم حق تعالی سزی اولردن قورتردیکه اوغلنجقلروکز الومدن
قورتردغی وقزجغزلروکز دخی انلره خدمت قلمقدن قورتردی بو نسنه سزه دکوزدن کی
اولو نعمتدر نتکیم اول اوغلنجقلروکز بغزلمق وقزجغزلروکزی خلایق ادنمک دکوزدن
سزه کی اولو بلا ایدی پس بو حاللری اکوب انوک شکرنه مشغول اولک کتابنه انکار ادب
رسولنی یلانلمک ودخی اول نعمتلرینوک بعضسنی دخی ذکر ادب بیوردی واذ فرقنا بکم البحر
فانجیناکم واغرقنا ال فرعون وانتم تنظرون یعنی یا بنی اسرائیل اکوک دخی
اول عطامکه سزه دکزی ایروب یوللر قلیویردم سزی انوکله غرقدن قورتردم بو اول وقتدیکه
موسی علیه السلام بنی اسرائیلله مصردن چقوب کندی فرعون قومیله انوک اردنه دشدی
چون موسی علیه السلام قومیله اول نیلکه ایرشدی عصایله بوکز اول نیلی اوردی اول صو

بربندن آیرلب اون ایکی یول اولدی زیرا بنی اسرائل اون ایکی بلوک ایدی یعقوبک اون ایکی اوغلی واردی
هر اوغلندن بر بلوک ذریت واردی جمع اولمشدی هر بلوکه اول صودن بر یول آچلدی آرالری قور
یدی موسی علیه السلام بنی اسرائلله کروب چونکه اول صودن چقدیلر فرعون آردنجه ایرشب
لشکریله صویه کردی تمام کلی کچجک صولر روان اولب اول یوللر اورتلدی فرعون قومیله
کلی غرق اولدی بو آیت معنیسی آکا اشارت قلور بو قصه نک تمامی ان شاء الله اشعیا بنده
ذکر اولنه بس حق تعالی وَاَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُونَ دیدکی یعنی بز فرعون اتباعیله
غرق ایلدک بو حالده کم سز آکا نظر قلی طوررردکز حال بودرکم نظر قلنلر بولرک آتالری ایدیلر
یدی بولر دکلدی اما چون اول قصه یی بلریفین بلورلردی کانه کوره طوررلر کبیدی آندن اوترو
خطاب بولره متوجه اولندی • امام ابو اللیث ایدر بو فرعون قصه سی ودخی غیرینک
بیانی اچندر اول ایکی جهان فخرینک رسالتنه علیه السلام علامت وار زیرا چون اول بو قصه
لری خبر ویردی هیچ بر کتاب اوقمدن یازمدن امیکن معلوم ایدیکه اول وحیله خبر ویردی
وحی خوذ اولمشدی الا پیغامبرلره اولوردی ودخی بو آیتده کافرلره تهدید وتخویف واردر کم
انلر جلین عناد قلمایب ایمانه کلکر تاکه انلره واقع اولن بلالر بولره دخی ایرشمیه ودخی بو آیتده
مؤمنلره وعظ تنبیه وار کم کندولری معصیتدن منع ایدلر الله تعالی یه مخالفت قلوب رسولنه
عاصی اولمیلر تاکه دنیا ولاخرت بلالردن امین اولالر ودخی حق تعالی کو بنی اسرائلک وعدیه
مخالفت قلوب رسوللرنه علیه السلام عاصی اولد قلرن ذکر ایدب بیوردی وَاِذْ وَاعَدْنَا
مُوسَى اَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ وَاَنْتُمْ ظَالِمُونَ یعنی چون بز موسی یه
علیه السلام قرق کیجه وعده قلدقکه بزم حضرتموزه متوجه اولا بزوملیه مناجاته مشغول
اولا سز اول وعدیه کویمب موسی علیه السلام کتدکدن صکره سز ورب کندکوزه بوزا
غوی معبود طوتنب آکا طپدکوز کندو نفسکوزه ظلم ایدب زیانلره واقع اولب کافرلردن اولدوکز

ابن عباس

ابن عباس ایدر رضی الله عنهما چون موسی علیه السلام قرق کون قومنه وعده قلدیکه کروکله ذی
القعده اینک اولندن ذی الحجه اینوک اونته دکنکه بیرام کوندر آندن جبل طوره کتدی اول
بنی اسرائل چون یکرمی کون صیدلر دیدلرکه اوتز قرق کون تمام اولدی یکرمی کیجه صیدلر یکرمی
دخی کوندزی صیدلر موسی بزه کلمدی مخالفت قلدی دیدلر اول سامری کیم آدی میخا ایدی انلره
دیدیکم یا بنی اسرائل سز فرعون قومنک عورتلرینک آلتوندن کمشدن زینتلرین عاریته آلدکز
کرو آنلره دکرمدکوز اولا کیم حق تعالی سزه آندن اوترو عقاب ایتمش اولا موسی سزه کوندرمیه کلوک
اول زینتلری هب بکا کتورک اوده یقاین کویندرین اولا کیم حق تعالی موسایی بزه کوندره بنی
اسرائل ورب اول آلتون کومشی جمع ایدب کتوردلر اول سامریه ویردلر که اول قیومجیدی واردی
بولردن اوغلین آندن بر بوزاغو دوزدی آندن اوکدن جبرائیلک آتی آیاغی دیدنکی آکا فرس
الحیات دیرلر طوپراغندن بصدغی یر یاشررردی آندن بر اوج طپرق آلمشدی اول طپراغی اول
بزاغو اچنه صچدی اول بزاغو آت قانی اولب دیرلدی واز ویرب مولدی • اما امیر المؤمنین علی
ایدر رضی الله عنه بر بزاغو دوزدی اچی بوش مشبک آلتوندن اچنه آردندن کلوب یل کروب
اغزندن کوچقردی اچندن ملرکبی یل اواز چقردی چون اول سامری انی دوزدی اول قومه
دیدیکه سزوک الهکوز موسی الهی دخی بودر • اما موسی یولن ازدوب خطا قلدی دمشلر کیم
بو قومه شبهه واقع اولدیغی آندن اوتروا اولدیکه حق تعالی موسی یله اوتز کون وعده قلمشدیکه
اوروج طوتا اول اوروجن صمدن مناجاته حاضر اولا موسی دخی قومیله اوتز کون وعده قلمشدیکه
کلیدی بولر اول وعده یه منتظر اولمشلردی چون اوتز کون تمام اولدی موسی علیه السلام
سهو ایدب اوروجن صیدی حق تعالی آکا امر ایلدیکه آندن اوترو اون کون دخی اوروج طوتا تاکه
میقات قرق کون تمام اولا هم صحیح روایت دخی بودر • بس اول قوم کوردلرکه موسی علیه
السلام آنلره قلدیغی وعده تمامنه ایردی موسی آنلره کلمدی اولر دخی اول اون کونلچنده شبهه

دشدیلر اول سامری سوزینه الذنب بزاغویه طپدیلر بوندن اترو حق تعالی بولره توبیخ ادب
بو ایتله خبر ویردی دونب کرو بو ایتله دخی اولری عفو اتدکن خبر ویوب بیوردی ثم عفونا
عنكم من بعد ذلك لعلكم تشكرون یعنی اول بزاغویه طپدغکزدن صکره سزی
اصلوکزله هلاك اتمدك بلکه حلوملرله سزی عفو ایلدوك تاکه اول نعمت ذکر ادب بزه شکر
اده سز ودخی بز نعمتمزی ذکر ادب بیوردی واذ آتينا موسى الكتاب والفرقان لعلكم
تهتدون یعنی دخی اکوك یا بنی اسرائیل بنوم اول عطامی که موسی‌یه علیه السلام کتاب
ویردمکه اول حلال حرام فرق ادر کا شبهلردن چقمغا طریق نجات اولور یا خود معنیسی
بو اولاکیم بز موسی‌یه علیه السلام کتاب ویردك که توریت در و محمده فرقان ویردك
موسی علمینی دخی محمد علمنی علیهما السلام سزه ویردك اولاکه سز انونکله هدایت بولب طریق
ضلالتدن خلاص بولاسز ودخی بوندن صکره موسی کلب اول قومنه عتاب ادب کرو اسلامه
دعوت قلدوغن خبر ویوب بیوردیکه واذ قال موسى لقومه يا قوم انكم ظلمتم
انفسكم باتخاذكم العجل فتوبوا الى بارئكم فاقتلوا انفسكم ذلكم خير لكم
عند بارئكم فتاب عليكم انه هو التواب الرحيم یعنی اکوك یا بنی اسرائیل
آنیکم موسی علیه السلام چون قومنه کلدی کوردیکم بزاغوی معبود ادنمشلر آنلری اسرکیب
ترحم بزله دیدیکم ای بنوم قومم سز کندو نفسکوزه ظلم ادب فتی ضررلره واقع اولدیکوز
اول بزاغوی معبود طوتنب اکا طپنمغله کلك کرو دونك اول بزاغو عبادتنی ترك ادب کرو
خالقکوز عبادتنه توجه ادك چون اول قوم موسی سوزن اشتدیلر اشلرینه پشیمان اولب
دیدلرکه یا موسی بز نیجه توبه قلاوزکه حق تعالی کرو بزی قبول اده موسی علیه السلام
آنلره دیدیکه سزوك توبکوز اولدرکه اول بزاغویه طپمیانلر اول طپنلروك قلیجله چوکرب
بیونلرن اورلر سزه اول خالقکوز قتنده توبیله الله تعالی رضاسی اچنده اولمق خیرلودر آنلر

که درزی

که درزی اولب الله تعالی عذابنه مبتلا اولاسزکه اول الله کناهلری عفو ادب توبلری قبول
ادیجیدر و رحیم درکه اسرکر اول نفسکزی اولدرمکی کناهکزه لعنتما کفارت قلور ●
خبرده کلمشدرکه اول کمسنلرکه بزاغویه طپدیلر کلوب اولرنوك قپوسنده اوتردیلر هارون
علیه السلام اول طپمیانلری الوب آنلره کلدی الارنده یالن قلیجلر بله موسی علیه السلام
آنلروك اوکنه دوشب کلدی اول قومکم قپولری الیننده دزلرین چکوب اوترلردیکی الاوی
دزلرین کوزنده موسی آنلره دیدیکه یا قوم اشبو قرداشلرکزکه سزه کلدیلر تاکه بوینوکز اورلر اول
سزوك کناهلرکوزه کفارت اولب مغفور مرحوم اولاسز قورقك الله تعالیدن بو حاله
صبر ایلك که حق تعالی لعنت ادب رحمتندن ایراق قلور شول کمسنیکم الینی دزندن اره
یا خود انودغی یردن طورکله یا بولردن بکا کوز چوروب بقا یا الیله ایا غیله کندوی
قورنه بولر کل مطیع اولب آیله اولسون دیدلر ● بس بشلدلر صباحدن کیجیه دك آنلروك
بوینن اوردلر موسی علیه السلام اسرکیب شفاعت بزله دعا قلب الله تعالیدن دلدی
کوردیکه قان اکن چوق اولدی دکلدی حق تعالی دعاسنی قبول ادب وحی اندیکه یا موسی
بولردن قلیجی کتورکل که یدر رسنی بن بولروك توبلرن قبول ایلدم اولدن دخی اولمیندن دخی
کل امدی ای مؤمن سن دخی بو سوزدن اوکت الوب انصافه کل اول نفسوك هواکه طمقدن
الله تعالی عبادتنه دون مخالفت قلیجن الوکا الوب نفسنی دپله تاکه سن دخی الله
تعالی قتنده مرحوم مغفور اولاسن ودخی حق تعالی اول موسی قومنه تادیب ادب اول
اولوجر آنلردن خبر ویوب بیوردیکه واذ قلتم يا موسى لن نؤمن لك حتى نرى الله
جهرة فاخذتكم الصاعقة وانتم تنظرون یعنی اکوك یا یعقوب اوغلنلری
شول سوزلرکوزیکه دیدکوز یا موسی بز سنی کرچك لیب مطیع اولمازز تا الله تعالی‌یی
عیان کوزمزله کورمینجه بو وقتنیه دخی آنده یدیکه موسی علیه السلام اول وقتکه طوز

مناجاته واردی یتمش کشی قومندن اوندلیب طوتا کتدی چون طور طاغنه ایرشدیلر
موسی علیه السلام آنلره دیدیکه سز طاغ اتکنده طورك طوروك کندو یقارو طاغه چقدی
حق تعالی ایله مناجات قلدی الله تعالی اکا لوحلر ایندردیکه انده احکاملر یازلشدی اول
الواحی الوب کروا اول قومه کلدی آنلر دیدیلرکه یا موسی بدرستی سن الله تعالینی کوردك
بزه دخی کوسترکه اکا نظر ایلیوز موسی علیه السلام آنلره دیدیکه یا قوم بن آنی کورمدم
لیکن دلدمکه اکا نظر قلم طاغه بر کز تجلی قلدی اول طاغ پان پان اولدی طاقت کتور
مدیلر موسی نك اول سوزنه اینانمدیلر دیدیلرکه بز سکا اینانمزز تا اول الله تعالینی کوز
مزله کورمینجه ناکاه بولر بو سوزده ایکن بر صاعقه ایرشب کلیسی دوشب جان ویردیلر
موسی علیه السلام آنلری کوروب قتی طارلندی حق تعالی یه دعا قلدی دعاسی قبول اولنب
کرو دیری قلدی نتکیم خبر ویردی ثم بعثناكم من بعد موتكم لعلكم تشكرون
یعنی سزی هلاك اندکمزدن صکره کرو دیرکوردك اولا که سز اول هلاکلکدن صکره
کرو حیات بولدغکز چون اول خالقکوزه شکر اده سز بس کرو حق تعالی آنلره نعمتن ذکر
ادوب بیوردیکه وظللنا عليكم الغمام وانزلنا عليكم المن والسلوى
كلوا من طيبات ما رزقناكم وما ظلمونا ولكن كانوا انفسهم يظلمون ودخی
اکوك اول عطالرومیکه آنالرکوزه ددلرکوزه قلدم شول وقتدکه امر ایلدم موسی یه
علیه السلام اول جبارلر شهرنه کروب آنلر ایله مقاتله قلالر آنلر اول امره مطیع
اولمایوب دیدیلرکه یا موسی یورسن ربوك ایله وار آنلر ایله ایکی کز مقاتله قلك بز اشبونده
اوتورلوم حق تعالی آنلره اول سوزلرندن عقاب ادوب اول بریه ایچنده قرق ییل یوللرن
بغلیب اکلدیکه اول بازنوك کیتکلکی اون ایکی فرسخدی کونش استسی آنلری یولغ انجدردی
حق تعالی آنلروك اوزرنه بلوت کوندردیکه آنلره کولکه ایلدی و دخی حق تعالی آنلره کوکدن

بودرك

بودرك کبی نور صرقدیشدی کیجه اولجق آنلر وکله بیله سیر ادردی آنلره آی یرنه اول
شعله ویرردی آندن صکره آنلره آجلق دخی واقع اولدی موسی یه علیه السلام دیدیلرکه
یا موسی اجلقدن یولوق بو کلدوق بزه چاره قل موسی علیه السلام حق تعالی یه دعا قلدی
دعاسی قبول اولنب الله تعالی آنلره ترنجبین یغدردی هر صباح وقتنده قرغودو شرکب
هر بری آندن بر کون بر کیجه یتجك قدر الورلردی اکر ارتوق السلر اول زیاده الدقلرنه
قرت دشب فساده ویرردی اما جمعه کون اولجق هر بری ایکی کونلك ازق الورلردی زیرا
جمعه ارتسی اول ترنجبین یغمزدی اول ترنجبین شول یاغله قرشمش باله بکزردی چوق
یمکدن آنی اشتدلر طبیعتلری آندن نفرت لندی کلوب موسی یه علیه السلام دیدیلرکه
یا موسی اشبو منی یمکدن لذت طبیعتموز خرابه ویردی اچموز کویندردی دعا قل ربکدن
دلکیم بزه ات طعاملر کندرن موسی علیه السلام آنلروچون دعا قلدی حق تعالی اولره چوق
بلدرجن ویربدی بشمش بریان اولمش آنی یرلردی • اما اکثر مفسرلر دمشلوکم دری بلدرجن
جیندی کندولر طوتب بغزلرلردی آندن بشرب یرلردی بس حق تعالی آنلره آنی اکدوب بیوردیکه
اکوك اول نعمتیمکه سزوك اوزرکوزه بلت کوندروب کولکه ایلدم و دخی سزه ترنجبین
ایله بلدرجن یغدردم دیدمکه دیلدیکیز اول سزه رزق ایندکوم حلال طعاملردن اما
ارتق ایچون آندن نسنه الوب ذخیره قلمك سز اول امره مطیع اولمادکوز الوب آندن قوردب
صقلدکوز قورقدکوزکه دوکنه کیده اج قلاسز آنی ایله قلدغکزدن سز بزه ضرر قلمدکوز
اما کندو نفسکوزه ضرر قلدکوز زیرا چون آنلر آندن الب ذخیره قلدیلر حق تعالی آنی دخی آنلردن
قطع ادوب منع ایلدی ابو هریره رضی الله عنه روایت قلور رسولدن علیه السلام که اول
بیوردی اکر بنی اسرائیل اولمیایدی هرکز طعام فساده وروب ات قوقمیایدی و اکر حوا اولمیایدی
هرکز بر عورت ارتنه خاین اولمیادی بس بو خیانتله طعام فساده واردی آنلروك فعلندن اولدیکه

بری ذخیره ایلدی وبری بغدی یمکا سبب اولدی ودخی حق تعالی اول بنی اسرائیلک بر جرات
لریندن دخی خبر ویروب بیوردیکه وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ
یعنی چون بز ایتدک بنی اسرائیله کیم کروک اشبو شهره کیم یعنی اریحا شهرینه که اکا رمله
درلر قدسه یقین بیک اول شهرده نرده دلرسکوز که سزه نعمت بول دمشلرکیم بو قضیه
موسی ایله هارون وفاتندن علیهما السلام قرق ییل صکره ییدی اچلرنده پیغامبر یوشعدی
علیه السلام موسی پیغامبر اخیرنه خلیفه دکمشدی پس یوشع انلره دردیکه یا بنی اسرائیل
قچنکیم اول شهره کرسز الله تعالی سزه حکم ادرکه انده شهر قپوسنده باشکوز اشغا اکب
اکی بوکلسز شول نمازده رکوع ادرجلرکبی تواضع اده سز ودلوکوزله حطة حطة دیاسز
یعنی حط ایله بزدن خطالرموزی بعضلر دمشلرکیم انک معنیسی لا اله الا الله دمک اولور
وبعضلر دخی ایدر بسم الله دمک اولور یعنی قچن شهره کروب بونکله دسکوز حق تعالی
ایدر اول خطالرکوزی یارلغیا وزکه بر غویه طیدکوز واول نیه یاروسنده طعام ذخیره
قلدکوز ودخی اچکوزده شول کمسلرکیم بزه عاصی اولدلر کللنی عفو ایدروز اما بز اولاکه
محسنلرک احسانن زیاده قلورز یعنی اول بز اغوییه طپمینلرک وطعام کزلمینلرک وکناه
اشلمکا الاورتمینلرک اخرتده درجاتلرن زیاده قلورزچون اول قوم کلب شهره کردلر حق
تعالی امرنه مخالفت قلدلر ازدحام ادب غلبیله کردلر • ابن عباس ایدر اردلرن دوب
کردلر بعضلر ایدر یاتن یاتن کردلر دللرنده سوزلرن دخی دوندروب ایرقچی کلام سویلدیلر
نتکیم حق تعالی خبر ویردی فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ یعنی دوندردی سوزلرینی شول کمسلر
کیم کندو نفسلرینه ظلم ایلدیلر بز بیورمدغموز سوزی دیدلر بز دیدک کیم حطة دیلر انلر

حنطة

حنطة حمراء دیدلر یعنی قزل بغدی دمک اولور حق تعالی امرینی استهزایله طوتب سوزلرن
دوندردلر انلرکه سفیه لر وعقل سوزلردی حق تعالی ایدر بز دخی اول سوزلرن دوندردکلرنه
کوکدن عذاب اندردک که اب اکسزده طوردقلری یرده چکدیلر هلاک اولدیلر بعضلر
دیدلر کیم کوکدن اوداندی انلری کویندردی اول فسقلرینوک وعنادلرینوک جزاسن بولدلر بو
ایت دخی تنبیه در قوللره کیم الله تعالی امرنه مخالفت قلمیالر بیورلدق اشی وسوزی اشلیلر
وسویلمیلر تا کی اکی جهانده عفوندن خلاص بولالر بوندن صکره دونب کرو حق تعالی موسی
قصه سندن نکه تیه یازسنده واقع اولمشدی اندن خبر ویروب بیوردیکه وَإِذِ اسْتَسْقَى
مُوسَى لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ
عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ یعنی
اول وقت که بنی اسرائیل تیه دیدکی اولکه سوسزلق واقع اولدی کلوب موسی یه علیه السلام
فریاد قلوب حاللرن عرض ایلدیلر موسی علیه السلام اولرونچون دعا قلدی حق تعالی انی خبر ویروب
بیوردکه چون موسی علیه السلام قومیچون صو طلب ایلدی دعا قلدی بز اول موسی یه دردککه
عصا کله اول طاشی اور موسی علیه السلام ادم باشی قدر بر مربع طاشی الوب قوم اراسنده
تروسنه برقدی اندن چقاروب عصاسن اکا اوردی اول طاشدن اون اکی چشمه روان اولب
اقدیکه صویی غایت طاتلو یدی بنی اسرائیل دخی اون اکی بلوکدی هر بلوکنه بر چشمه متعین اولدی
هر بلوکی کندو اچجک چشمه سنی بلدیکه هیچ بری دخی بر بلوکک چشمه سندن قرشمدی
حکمت بونده بویدیکم اول اون اکی سبط اراسنده بربرلرله شنبلرندن فخر ادشمک واردی تا که
هیچ بر بلوکی دخی بر بلوکنه قرشوب المزدی کندو سبطنه ویردی انجق کندو جماعتلری
چوغلمایچون پس حق تعالی دخی هر سبطنه بر چشمه اقدی ویردیکه هر بری کندو چشمه سندن
اچه وطورلرن صوره اورتلرنه نزاع واقع اولب خصومت جدل قلمیلر ودخی حق تعالی اولره

بیوردیکه اول منّ سلوادن یك واولاق چشمه‌لردن اچوك لیکن صاقنوك یریوزنده فسادکه
ومعصیتله یورمك که حق تعالی مفسدلری سومز. امّا امام ابو اللیث رحمه الله عطیهٔ عوفیدن
ایله روایت قلورکم بنی اسرائل چون اول اون ایکی فرسخ تیهده یوللری بغلنب قلدیلر صولری یو
عندی حق تعالی اوله اکوز باشی کبی بر طاش ویردی قچنکه بر منزله قونسلر اول طاشی چقروب
قورلردی موسی علیه السلام عصاسیله انی اوروردی آندن اون ایکی ارمق اقردی اچرلردی قچن
اول منزلدن کچسلر اول طاشی بله کوتررلردی قچنکه یردن کوترلردی صو آقمز اولوردی
بعضلر دخی دیمشلر کیم بر چشمه چقردی اقردی امّا اون ایکی بلوك اولوردی هر سبط بر بلوکدن
اچردی مختلف روایت چوق سوزی تطویل قلمق فایده‌سی یوق ودخی حق تعالی خبر ویروب
بیوردیکه وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنْ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا
مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا یعنی اکوك یا بنی
اسرائل انی کیم اول ترنجبینله بلدرجن یمکدن اوصنب ملول اولدکوز کلوب موسی‌یه
دیدکوز کیم یا موسی بز دایم بو بر جنس طعامدن یمکا صبر ایدمزز کیم بر اوم جون ربکدن
دیلکل کیم شول یردن بتن تنسلردن بزه بتوره ویره تره اسفناخ وکروز معدنوس وطرخون
بولروك کلنه بقلدرلر ودخی خیار وشنخیار وقون قربوز کبی بولروك دخی کلسنه
قثّادرلر ودخی بغدی وآرپا وطروك که بولره فوم درلر بعضلر دیدلرکیم فومدن مراد
مخصوص بغدیدر وبر بخلر دیدلرکیم فوم صرمسقدر نتکیم عبد الله بن مسعود فوم یرینه
ثوم اوقیمشدر قرائتده ودخی مرجمکدن ونخوددن وصوغندن بزه بتوره ویره موسی
علیه السلام اولردن بو کلامی اشدوب غضبه کلدی نتکیم حق تعالی خبر ویردی قَالَ
أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ یعنی
موسی علیه السلام آنلره قاقیب دیدیکه ای قوم یعنی دکشدرمك می دیلرسز اول شریف

طعامکه منّ سلوی در بر خسیس طعامکزه صوغان صرمسقدر انوك بو شهرلردن بر شهره
کیم بدرستی سزوك دلدکوکز آنده حاصل اولورکه آنلری اکا سزن بچاسن حاضر نعمتلره
یرکن کنده کوز ذلّته ومحنته بر غسزن نتکیم حق تعالی خبر ویردی وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ
وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ یعنی اول بنی اسرائل اوزرینه ذلت
خورلق قلندیکه اکبخلك وبستا بخلق ادب زحمتلو اشلره دشدیلر کمی طورله کمی
ارقسیله کتوره طاشرلردی دخی نقدر غنی کشی اولسه اول یهوددن اوزرنه محتاجلق
صورتی اثر مشیدی کورن آنلری حقارتده کوررلردی بس دندلر اول یهودلر الله تعالی
نوك غضبنه ولعنتنه لایق اولوبن اول ذلت حقارت وغضب لعنت اولره لایق وواجب
اولدغی آندن اتروا اولدیکه آنلر حق تعالی نك آیتلرینه کافر اولدلر یعنی عیسی پیغامبری
وزکریا ویحیایی ومحمد علیهم السلام یلانلدلر واول رسوللری هیچ صوچلری یوغکن
اولدردلر بس اول غضب عقاب یهودلر اوزره اول الله تعالی امرینه عاصی اولدقلریچون
اولدیکه اسلام ترك ادب کا کافر اولدلر اول پیغامبرلری اولدرمکله معصیتده حدن
تجاوز قلدیلر حق تعالی دخی آنلری مخذول مغضوب قلدی بو آیت دخی کا تنبیه ایدرکیم کشی
الندکی نعمته قانع اولمیب دخی زیاده استسه دنیاده زحمت آرتر آنی طلب قلمقده
واخرتده حساب وعذاب آرتر آنی جمع اتمکله طاعتدن عبادتدن قلدیغیچون ودخی
بیوردیکه إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ یعنی شول کسلرکیم موسی‌یه علیه السلام ایمان کتوروب توریت
کرچکلدیلر ودخی عیسی‌یه علیه السلام ایمان کتوروب انجیل کرچکلدیلر یلوکز موسی‌یه

ایمان کتوروب عیسی یه تابع اولمدیلرکه یهود اولالر یا یلوکن عیسایه ایمان کتوروب موسی یی
یه تابع اولمدیلرکه نصاری اولالر و دخی شولرکه یهود اولدیلر عیسی دینن ترک ایتدیلر و آنلرکه
صابئلردر بونلر دخی نصاری جنسندندر اما اولردن بولورک سوزلری پیغمبر قدر هرکیم
بو طایفه‌دن برکیمسه الله تعالی یه ایمان کتورسه و آخرته اینانسه حاصل اولور آنلره ثوابلری
و مرتبه‌لری اول ربلری قتنده دخی آنلره آخرت قورقوسی یوق و صوکرنده دنیایه قلنلرچون
دخی غصه یوق • اما امام قشیری ایدر رحمه الله معنیسی بودرکیم بدرستی شول کیمسه‌لر
کیم دلده ایمان کتوردیلر کوکلرنده تصدیق یوق دخی آنلرکیم یهود نصاری و صابئلردن
صابئلر آکا دیرلرکیم باشن یقارو کوکا قلدره یعنی فرشته‌یه طپیا و دخی دیننن دینه میل
ایده بولرک حکمنده علما اختلاف قلمشلردر بعضلر دیدلر آنلر اهل کتاب کبیدر آنلردن
چفتلنمک روادر و بوغازلدقلرن یمک جایزدر • بو قول ابو حنیفه نکدر زیرا بولر یهودلر
له نصاری آراسنده برقومدر زبور اوقورلر و بعضلر دیدلر کیم اولر حکمنده مجوسلر
کبیدر بوغازلدقلرن یمک روا دکل عورتلرن چفتلنمک جایز دکل • بو قول ابو یوسف له
محمد قولیدر رحمهما الله زیرا بولر فرشته‌لره طپرلر حکمده اول اوده طپنلر کبیدر •
و دخی حق تعالی بیوردیکه هرکیم بولردن بری الله ایمان کتورسه آخرت کرجکلسه دخی الله
تعالی یه لایق عمل ایشلسه اولره اجر واردر اول ربلری قتنده دخی آخرتده آنلره عذاب
قورقوسی یوق دخی صکلرنده قلنلرچون غصه یوق اگر **سؤال** ایدرلرسکه بونده الله تعالی یه
ایمان کتورمکی اکدی آنجق آخرت کوننه محمده ایمان کتورمکی اکمدی بوندن بولاذ
کلورکیم محمد مذکور اولمدن دخی ایمان صحیح اولا **جواب** بودرکیم الله تعالی یا و یوم
آخره ایمان کتورمکده محمده ایمان کتورمک دخی بیله داخلدر زیرا اصل قواعد بونلک
اوزره‌درکیم کشی الله تعالیه ایمان کتورمش اولمایا تا جمیع حق تعالی محمده ایندردکی

وکرو قلن انبیایه ایندردکی نسنلره ایمان کتورمینجه پس بویله اولجق آیت معنیسی
بویله دیمک اولورکیم هرکیم بولردن الله تعالیه ایمان کتورسه دخی جمیع انبیا اوزرینه
ایندرلن نسنیه ایمان کتورسه و آخرت کوننه کرچکلسه اولره اجر ثواب وار دیمک
اولور و دخی **سؤال** ایدرلرسکه اول هرکیم ایمان کتورسه دیو ذکر ایلدی آندن مراد
برکشی اولور صکره اولره اجر وار دیو ذکر ایلدی اول اولره دیمکدن مرادجق جماعت
اولسه کرک برکشی حوز جماعت اولمز کرکدیکه آکا اجر وار دییدی پس بونجه راست
کلور **جواب** بودرکیم بو کلام الروکچن کلامه منصرفدر الروکچنلر حوز جماعت ایدی
پس ایله اولجق اول هرکیم ایمانه کلسه دیدکی لفظه نظر ایدجک یالکوز کشی اولور معنیه
نظر ایدجک جماعت اولور و دخی حق تعالی بیوردیکه **وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا**
فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ یعنی چونکه بز سزدن عهد میثاق آلدق ابن عباس ایدر میثاق دیدکی اکدر بری
اولدرکه آدم صلبندن چقروب عهد آلدی و بری اولدرکیم توریتده وکرو قلن ایندرلن
کتابلرده عهد میثاق آلدی و دخی طورا اوزرکوزه کتوردک دیدکی دخی اولدرکیم چون
موسی بولره کلدی توریت کتوردی اوقدی آنلر آنوک اچنده کی حکملری و بویرقلری و یرمز
ایشلردن یغمقلری کردیلر اول بولره مشقت کلوب اغر کوردیلر اول حکملری قبول ایتمکدن
قچدیلر زیرا اول حکملر آنلره بر اغوردن ایندرلدی انوکچون آنلره ثقیل کلوب طبیعتلری
اکدی اما حق تعالی بو امته اولو عطا قلدیکه بو فریضه‌لرنی بربرندن لازم قلمدی بری
بری آردنجه فرض قلدی تمام برنی ایشلمکا مقرر اولدقلرندن صکره برنی دخی فرض
ایلدی تا که بنی اسرائیل قومک نفرت ادب امتناع قلمیالر چون بنی اسرائیل اوزرینه حکم
جمله بوندن ایندرلدی آنلره مشقت کلوب قبول ایتمدیلر حق تعالی فرشته‌لره امر ایلدی

فلسطین طاغلرندن بر طاغ کتوردی بیوکلکی بر فرسخ اچنده چرنوک دخی جذی اول قدر ردی
الوب انلروک اوزرینه کلدلرکه بر غلر چون کوردیلرکم قچوب قورتلجق یر یوق ناچار توریت
قبول قلدیلر اول هیبتندن قورقب سجده ایلدیلر سجده لری اچنده کوزلری اول طاغه نظر ایدردی
اندن اتورودرکه یهودلروک بعضسی سجده یه وارجق یوزلرینوک یروسی اوزرینه سجده ایدرلر
ودخی حق تعالی بیوردیکه اول سنه ویردوکم قوتیله طوتک یعنی اول سنه اندردوکم کتابه جدله
طوتک عمل ایدوک انوک اوزرینه دایم اولک هر حالده الله تعالی یه مطیع اولک اول کتاب
اچندکی وعد وعید اوکوک ثوابلری عقابلری خاطر کوزه برغک تاکه اول کتابله عمل قلمق
سزه اسان اوله وانوک عقوبتندن قورقک که معصیتدن امتناع ایدب سعادت بوله سز
ودخی بیوردیکه ثم تولیتم من بعد ذلک فلولا فضل الله علیکم ورحمته
لکنتم من الخاسرین یعنی توریت احکامنی قبول ایتمکه اقرار ایتدکوزدن صکره واول
طاغ کوترلب اوزرکوزه کلدکی عقوبت کوردوکوزدن صکره کرو اعراض ایتدکوز اکر الله تعالی
نوک سزه اول فضلی اولمسه کم عذاب سزدن تاخیر قلدی ودخی سزه رسوللر کوندردیکه
طریق هدایته دعوت قلدیلر والا جمیعکز عقوبته اوغریب زیان کار اولوردیکوز کفر
اوزره قایم اولب ابدی عذابه اوغرردکوز ودخی اول مخالفتده حددن کچنلروک حالن
ذکر ایدب بیوردیکه ولقد علمتم الذین اعتدوا منکم فی السبت فقلنا لهم
کونوا قردة خاسئین بو ایت دخی تهدید تحذیر یچوندر کانه حق تعالی ایدر کم
بدرستی سز بلورسزکه نه عقوبت ایرشدی شول کمسنلره کم بلق اولمغی جمعه ارتسی
حلال کوردیلر کی صقنوک کم انلره ایرشن عقوبت سزه دخی ایرشمیه قضیه بو ایدیکم
بر شهر واردی ایله دیرلردی دکز کنارنده یدی جمعه ارتسی اولجق بالق انده جمع
اولورلردی شویلکه صونک یوزن طوتورلردی ایرق کونلرده از کلوردی بعضلر دیمشلر

کم اول کونده اول بالقلر جمع اولب یونس پیغامبری یودن بالغی زیارت قلمغا کلورلردی
بعضلر دیدیلر کم اندن اترو دکلدی بلکه اول قومه محنت اولمغیچون ایدی چون حق تعالی
انلری بالق اولمقدن منع ایلدی انلر حیله ایلدیلر جمعه ارتسی طرق بر قدر لر یکشنبه کون
چکدیلر کوردیلر کم انلره اول وقتده عقوبت ایرشمدی مغرور اولب امین اولدیلر اول طوتمغی
عادت ایدنب حلال کوردیلر نتکم شمدی اقچه یی ربایه ویرمکه معامله قلمغی حیله ایدرلر
یا زکات وقتی کلسه زکات ویرممکیچون مالن بر کمسنیه بغشلیب زکات وقتی کچجک سهلجه
تسنه ویب کرو کندویه بغشلدر بونک عقوبتی یارن اخرتده باش طپرقدن قلدرب
طورجق ظاهر اولسر انلره کم اخرته ایمان وارایچون اول قوم حیله ایدب بالق طتدیلر حق تعالی
انلره بیوردیکه کلکوز میمون اولک بو حالده کم بنوم رحمتمدن ایراق اولسز جمله سنک
صورتنی میمونه دوندردی اول فعللرندن اترو ودخی حق تعالی بیوردیکه فجعلناها نکالا
لما بین یدیها وما خلفها وموعظة للمتقین یعنی بز انلره قلدغمز عقوبتی عذاب محنت
قلدق اول ایشلدکلری کناهیچون که کچدی وانلردن صکره قلنلره انلروک حالنی عبرت قلدقکه
انی کورب انوک کبی ایشدن یغلنلر دخی اول امت محمدن علیه السلام اول حال اکوت
نصیحت قلدق که عبرت الوب الله تعالی دن قورقلرن دخی زیاده قلدلر بو قصه نوک تمام
اعراف سورسنده ذکر اولنه ان شاء الله تعالی ● امام ابو اللیث رحمه الله ایدر عبد الله بن
مسعوده صوردیلر دیدیلر خبر ویر بزه که اشبو میمونلر وخنزیرلر اول صورت دونتلر دیمی
اورمشدر یوقسه بولر ایو قمیدر عبد الله بیوردیکه حق تعالی بر قوم صورتن دوندرب مسخ
قلدیکه انوک نسلن اورده یلکه بو میمونلر وخنزیرلر اولردن اوکدن دخی یارادلمش بر جنسدر
بوشمدکلر دخی اولروک نسلدرکه قرشو وجوده کلور بوندن صکره حق تعالی دخی بر قضیه
بشلیب بنی اسرائیلدن خبر ویردی بیوردیکه واذ قال موسی لقومه ان الله یامرکم

ان تذبحوا بقرة یعنی چون موسی علیه السلام قومنه دیدکیم یا قوم بدرستی الله تعالی سزه ایله
بیوردکیم بر صغر بغزلیه سز ابن عباس ایدر رضی الله عنهما بونك قضیتسی بویدیکیم توریت ایچنده
بنی اسرائیله ایله حکم اولنمشدیکیم چون ایکی کوی آراسنده بر دپلنمش آدم بولنسه اولدورن
کمدکی بلنمسه قیاس ایدب نظر قلدلر کوررلرکه اول ایکی کویدن قنقیسنه یقینرقدر آنلره دیت
صدلر بنی اسرائلدن ایکی کشی که قردشلردی قصد ایتدیلرکه عمولری اوغلنی اولدورلرکه اکا
عاملدرلردی تاکه آنونك میراثی آلالر واول عمولری اوغلنونك بر قزی واردی غایت جمیله ایدی
قورقلردکه آنی کمسیه ویرمیب کندو نکاحلنه آنی اولدروب کتوردلر آنی بر کوی کنارنه
برقدلر اول کوی قوم صباح طروکلدلر کوردلوکیم قتلرنده بر دپلنمش آدم یترآنی کوروب قتی
احتیاطه دشدلر اول اولدرنلر کلوب اول کوی قومنی طوتب موسی پیغامبره التدیلر علیه
السلام تاکه قاندعوی قلدلر ● اما ابن سیرین رضی الله عنه عبیده ی سلمانیدن رضی الله عنه
ایله روایت قلدیکه بر کشی نونك بر نسندن یقین خصمی واردی غایت مالداردی اما او کشی
درویشدی اول مالدارك آندن غیری وارثی دخی یوغدی واردی آنی اولدردیکه آنونك
میراثنی الا کتوروب آنی دنله کتوردی بر کشینونك قپوسنه برقدی صباح کلوب اول آواسنی
طوتدی که آندن قان دعوی ایده اول آواسنونك قومی قبیلسی دیرلب دلدلرکه بوقان
دعوی ایدنله مقاتله ایدلر بس آنونك قوم دخی دیرلب کلدلر ایکی طرف اولدلر سلاح بغلنب
مقاتله قلمغا قصد ایتدیلر بر کشی ایچلرندن چقا کلوب دیدیکه یعنی سز مقاتلیمی قلورسز
ایچکوزده تکرنونك پیغامبری وریکن طوروب اکا وارسکوز نکه حق تعالی نونك حکمی بواشده
نجیسه آنی سزه بیوره آنونکله خلاص بلسز بس طوروب موسی یه کلدلر علیه السلام قضیتی
اکا خبر ویردلر موسی علیه السلام حق تعالی یه دعا قلب دلدیکه بو اشده خلاص بولمق ندیکدر
بلدوره تاکیم آنی یرنه کتوره لر حق تعالی موسی یه وحی ایدب بیوردیکه ایت اول قومه بر صغر بغز

کسنلر

کسنلر موسی علیه السلام حق تعالی امرین آنلره دکوردی دیدیکه یا قوم حق تعالی بیوررکیم
بر صغر بغزلیاسز آنونك بر اعضا سیله اول الوی برکز اوراسز تاکه اول دیرلب سزه خبر ویره
کندوی اولدورن کمدر سز خلاص بولسز ننکیم حق تعالی خبر ویردی قالوا اتتخذنا هزوا
قال اعوذ بالله ان اکون من الجاهلین یعنی اول قوم آنی اشدب دیدلرکیم یا موسی
سن بزی مسخره یمی طوترسن بونه عجب حکمدر اکر سؤال ایدرلرسکه بو قومدن
بو سوز کفر دکلمیدرکیم موسی نبی علیه السلام مسخره یه طتمغا نسبت طوتدلر بز جواب
ایله ویرورزکیم اول کفر دکلدر زیرا بولرونك قتنده موسی نونك علیه السلام رسوللکی
علامتلری تکرارله ظاهر اولمشدی اول حق رسولدکن وآنونك سوزی حقدغن حقیقت
بلورلردی اکا کما نلری یوغدی بو سوزدن مرادلری اول مقصودلری کشف اولب بیان
اولماغدی حقیقتی دکلدی که آنونك سوزی بولره مسخره لق اولدی ● بس موسی علیه السلام
اولره دیدیکه یا قوم بن الله تعالی یه صغنورم آندنکه جاهللردن اولم یعنی اول استهزی
قلمق جاهللرهغلیدر معاذ الله که بن آنلردن اولم ابن عباس ایدر رضی الله عنه اکر اول
قوم وارسلر نجه اولورسه بر صغر بغزلسلر بولردن جایز اولب مقصودلری یرنه
کلوردی لیکن صرمغاله کندولره تکلیف شدت ایتدلر الله تعالی دخی منع اتمکله
آنلره تشدید ایدب کلفت زیاده قلدی ننکیم حق تعالی خبر ویردی قالوا یا موسی
ادع لنا ربك یبین لنا ما هی قال انه یقول انها بقرة لا فارض ولا بکر عوان
بین ذلك فافعلوا ما تؤمرون یعنی اول قوم دیدلرکیم یا موسی دله بزوم چون اول
ربکه تا بیان قلدکه اول صیغرك کیفیتی نیدر کنجمیدر یشلومیدر موسی علیه السلام
اولره دیدکه نه اولقدر یشلو اولا که قرمش اولا نه دخی اکن کنج اولا بلکه بو ایکسونك اورتسنده
اولا اشلك شونکه سزه بیوردلی بو سؤالی ترك ایدك آنلرکو صرب کندولره

تشدید قلدیلر الله تعالی دخی اولره اول اشده تکلیف زیاده قلدی تنکم خبر ویروب بیان
قلدی قالوا ادع لنا ربك یبین لنا ما لونها قال انه یقول انها بقرة صفراء
فاقع لونها تسر الناظرین یعنی کوردیلرکیم یا موسی دیله بزمچون ربکه بیان
قلسونکه اول صغرک رنکی نیدر موسی علیه السلام دیدیکه یا قوم حق تعالی ایدرکه اول بر
صغردرکیم انک رنکی غایت صرو اولا شویلکه اکا نظر قلنلره انوک حسن غایت سرور
حاصل قلە شویلکه بوکا دخی قانع اولمدیلر کو سؤال ادوب کندولره زحمت آرتردیلر تنکم
حق تعالی بیوردی قالوا ادع لنا ربك یبین لنا ما هی ان البقر تشابه علینا وانا ان
شاء الله لمهتدون یعنی کوردیلرکه یا موسی دیله ربوکا بزمچون بزه بیان قلسونکه
اول صغر اشلمش صغرمیدر یخسه اشلمدک میدر بدرستی اول صغر بزه مشکل اولدی ان شاء
بز اول صغرک کیفیتن تحقیق ایدوب الله تعالی دلکیله انی الە کتوروز ابن عباس ایدر رضی
الله عنهما اکر اول سوزلرنده ان شاء الله دمسلردی انوک تخفیفنه ایرمیوب عاجز قلسرلردی
وهم رسولدن علیه السلام روایت قلورکیم اول بیوردی اکر بنی اسرائل برادنی صغرجق الوب
بوغزلسلر انلره کفایت ایدردی واکر ان شاء الله دخی دمسلر هرکز اول وصفله صغر بولمغه
دکل لردی چونکه صوردیلر حق تعالی کو موسی یه خبر ویردی موسی علیه السلام اولره
خبر ویردی تنکم بیوردی قال انه یقول انها بقرة لا ذلول تثیر الارض و
لا تسقی الحرث مسلمة لا شیة فیها قالوا الآن جئت بالحق فذبحوها وما
کادوا یفعلون یعنی موسی علیه السلام اولره دیدیکه بدرستی حق تعالی ایدر اول بر صغر
درکه بر سوروب آخترمغله خور اولمیا و آنوکله اکن ترله سورلمش اولمیه یعنی هیچ بر ایش
اشلمش اولمیه ودخی جمیع عیبلردن سلامت اولمش اولا • دخی صرولقدن زیاده اکا قرهدن آقدن
والالقدن اکا بر رنک قرشمش اولمیه • چون آنی اشتدیلر دیدیلرکیم ها شمدی بزم مرادمزجه

صفتی تمام بیان اولندی واردیلر اول صغری بغزلدیلر اما یقین اولدیکه آنی ترک ایدوب اشلمیلردی
اول قورقدن کیم اول اولدورن کندو طرفلرندن بلونه یا غایت بهاسی قتی اولدغندنکه اول
صفتلو صغر دکمه کز بلونمزدی • وهبدن رحمه الله روایت در بیوردی اول صغر بریکتدن بو
لندی قضیه بویدیکیم بنی اسرائل اچنده بر صالح کشی واردی انوک بر طفل اوغلنجغی واردی و بر
بزاغوجغی دخی واردی الدی اول بزاغوجغی بر میشه آراسنه الندی صالی ویردی دخی دیدیکه ای
جلیم اشبو بزاغونک امانتن سکا اصمرلدم اوغلنجغمچون تاکه بونده یوریه بیویه آنی کرو
اوغلنجغومه دکورسن انی انده الله تعالی یه اصمرلیوب قودی کندی اول کشی وفات قلدی اول
بزاغو اول میشه ده بیودی بر تسون اولدی قچن آدم کورسه قچردی کمسه انی طوتمزدی اول
کشینوک اوغلنجغی دخی بیودی آناسنه غایت احسان ادجی اولدی غایت صالح اولدی کیجه اوج
بخش ایتمشدی بر بخشن نماز قلوردی بر بخشن اویوردی بر بخشن کلوب آنه سنوک باشی اوجنده
اوتوروردی قچن صباح اولسه واروب آرقاسیله اودن کتوروب بازارده صتردی انوک دخی
بهاسنی اوج قسم ایدردی بر قسمن صدقه ایدردی و بر قسمن کندو یردی بر قسمن آناسنه کتورردی
برکون آناسی اکا دیدیکم ای اوغلوم سنوک اتکدن سکا میراث قلمش بر بزاغوجق وار فلان میشه ده
یورر اتک آنی سندن اترو الله تعالی یه اصمرلیب آندی قیوورمشدر شمدی بیودی وحشی اولدی
آدم کورجک اورکر قچر یور اکا وارا اول ابراهیم واسمعیل واسحق تکریسنه دعا قلوب یلوارکیم
انی سکا مسخر قلی ویره سندن قچمیوب سکا کله انوک علامتی بودرکیم قچن سن انی کورسک
شویله صنا سنکه کونک شعله سی انوک درسندن چقر انوک غایت صرولغندن وکرکلولکندن
اترو ادن مذهبه قومشوز اول یکت طروب اول میشه یه واردی کوردی انی که آنده اوتلردی
چاغروب انی کندویه دعوت قلدی دیدیکه یا بقر سکا اندویروردم اول ابراهیم واسمعیل واسحق
تکریسی حقیچونکه بکا کلاسن بندن قچمیه سن اول صغر انی اشدوب دندی انوک قتنه کلوب

طوردی اول یکت بو بیننه یپوشب آنی ییندی الوب کیدرکن الله تعالی دستوریله اول
صغر سویلدی دیدیکه ای آناسنه احسان ادیجی یکت بنوم اوزرمه بنلکه بیتمکدن سکا
اول آسانرقدر اول یکت اکا دیدیکه انم بکا آیله بیورمدی بن نیجه بنیم بکا آیله بیوردیکه
بوییتدن طوت آل کل دیدی اول صغر کرو اکا دیدیکه یا یکیت اکر بنم اوزرمه بنسک
ابراهیم تکریسی حقی ایرق آبدا سنوک بکا کوجک بیتجک دکلدی که بنی طو تیدک یوری
امدی که شمدن کرو اکر شول طاغه یرنده قب بوملکه بله کل دسک قو پاکله اول انکه
احسان قلدوغیچون بس اول یکیت آنی یدب الدی آناسنه کلدی آناسی اکا دیدیکه ای اوغل
سن درویش سن الوکده مالوک یوق دایم وارب کندوزن آدقلکه اودن کتورب کیجه
ارتیدک طاعت ایتمک سکا یولق مشقت در وار بو صغرجغی صت که سکا الدک یرز سرمایه
اولا اول یکیت دیدیکم نیجیه صتایم انسی دیدیکه اوج التونه ویر آوت بنوملکه طانشما
نیجه صتمغل اول وقت صغرک بهاسی اوج التوندی اول یکیت آنی الدی بزاره وارد یکه صتا
حق تعالی اکا بر فرشته کوندردی تاکه حق قدرتن اکا اظهار ایلیه ودخی بلدورکم اول یکیت
آناسنه نیجه احسان ادیجدر اول فرشته کلوب دیدیکه یا یکیت بو صغری نیه صتو سن
یکیت دیدیکه اوج التونه صترن اما شول شرطله کم انمه دخی طانشم اول فرشته دیدیکم
اوش آلتی التون ویره یم شول شرطله انکا طانشمیه سن یکیت دیدکه اکر بنوک اعزی التون
ویره سن انم رضاسی اولمایجه المزم دونب واردی آناسنه خبر ویردی انسی دیدکه یور
وار آلت التونه صت لیکن کرو بکا طانشما نیجه ویرمکل دیدی کرو بازاره کلدی اول
فرشته دیدیکه انکا طانشدکمی یکیت آیدر بلی طانشدم دیدکه آلتی التوندن اکسکا صتمغل
لیکن کرو بکا طانشغل اول فرشته دیدکم اوش اونیکی التون ویره یم شول شرطله کم
انکا طانشمیا سن یکیت راضی اولمدی واردب کرو آناسنه طانشدی انسی اکا دیدکه یا اغول

اول کلوب سکا مشتری اولن فرشته در آدم صورتنده آدم دکلدر سنی صینو یوردقچن بو کن
سکا کلسه اکا دیکلکم اشبو صغری صتانمی یوقسه صتمایینمی یکیت کرو بازاره کلدی اول فرشتیه
انسی خبرن دکردی اول فرشته اکا دیدیکه یا یکیت وار انکا آیت بو صغری صقلدسونکه
موسی پیغامبر علیه السلام بوبنی صتونالسر بردیکلمش آدمدن آنزو که بنی اسرائیل
اچنده واقع اولسر اوت بون صتمک تا دریسی طلو التون ویرمینجه آنی اشدب اول یکیت
الدی آنی کرو آناسنه وروب خبر ویردی صقلدلر آنی تا بو قضیه اولنجه یه دکن
حق تعالی امر ایلدیکه صغری بغزلیلر اول بنی اسرائل انوک صفتن صرب حق تعالی یه
دلدکلرنوک وحق تعالی اولره صغرک وصفن بیان قلدوغنوک حکمت بو یدیکم اول
آناسنوک خاطرن رعایت ادب احسان قلدوغنوک سکا فاتن یرنه کوره کندو فضلیلدکم
چون اول قضیه واقع اولدی اول حکم انکره بیورلدی اول صفتلو صغر اولدیکه بولدلر
دریسی طلو التون ویروب آنی صتون الدلر بغزلدلر تاکه اول مقتوللک امری ظاهر اوله
قاتل کمیدر معلوم اوله تاکم حق تعالی خبر ویردی وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا
وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ یعنی چونکه سز اول عاملی دپلدکز دخی اختلافه
دشب انوک قتلنی بربرکوزه دفع ادیشدکز بعضکز دیدیکه اول دپلدی بعضکز دیدکی
بو دپلدی طرب موسایه کلدکز علیه السلام اکا دیدکز که الله تعالی یه دعا قلدله
بو بزم امرمزن ظهورنه کله موسی علیه السلام دعا قلدی قبول ادب امر ایلدیکه اکوز
بغزلک زیرا الله تعالی اظهار ادیجدر شول نسنه یکی سز کوکلکزده کزلدوکوز اول
حالدن اکرچه بو آیت قضیه دن صکره ذکر اولنمشدر اما قصه نوک اول بوایندر
چونکه اول صغری الوب بغزلدلر بو کز نیتمک کرکدیکه اول ایش ظاهر اولیدی بلدکلر
موسی یه دیدلرکه بغزلق امرینه کلدی بوکز نیتمک کرک حق تعالی علیه السلام وحی

ادب بلدردی نتکیم کلام منده خبر ویروب بیوردی فقلنا اضربوه ببعضها یعنی بز دیدک کم اول
صغرک اعضالرینک بعضیسیله اول میته اورک تا که حکم ظاهر اولا بو اعضاده اختلاف
قلدیلر که قنغی اعضایدی بعضلر دیدیلر که صاغ ایلوغله اوردیلر و بعضلر دیدیلر کم
دیلیله اوردیلر زیرا سویلیجک آلت اولدر و بعضلر دیدیلر کم شول قویروق دیبنده بر سکوجك
اولور کم اکا عجب ذنب دیرلر خلقتک کرو قودغی وقت اول یردن اول اولسر کرو قلن
بدن اعضالریله آنوک اوزرینه ترکیب اولسر دخی کشی اولدکدن صکره طپرق اچنده قو
صکره چوریین اول عجب ذنب اولور فی الجمله بو اختلاف اوزره چون اول میت اوردیلر دیرلب
طروکلدی اوتوردی بوغز طمرلرندن قنی آقردی دیدکی بنی عمومک اول ایکی اوغلی اولدردی •
همان کرو دوشب اول کلین اولدی آنی دفن ایدب اول ایکی عموسی اوغلن دخی طوتب اولدوردیلر
آنلره هیچ برنسنه میراث ویرمدیلر تا قیامته دکن بو حکم ثابت اولدیکه اولدرن اولدردکی
ورثه سندن میراث یمیه • بس حق تعالی چون اولمشی دیرلوب بولره کوستردی اول بعثه
انکار اولنلر چون بیوردیکه کذلک یحیی الله الموتی ویریکم آیاته لعلکم تعقلون
یعنی کورک ای بعثه انکار اولنلر اول عاملی نیجه دیرکوردکسه کرو قلن اولولری دخی بزه دیر
کورمک ایله آساندر بس بو آیت دخی بوکا یکزر اینلو دلیل حجت اولدی اشبو امته دخی
عربوک مشرکلرینه و دخی غیرینه که بعث حقدر زیرا چون الله تعالی رسولنه بونی خبر ویردی
رسول دخی علیه السلام اصحابه خبر ویردی اهل کتاب دخی که هنوز رسول دیننه کرمه
مشلردی بونی ایشدب رسولی تصدیق ایتدیلر انکارلرنی کوروب بعثه اقرار قلدیلر زیرا حق
تعالی بو آیت آخرنده بیوردیکه اول الله تعالی سزه انواع عجایب قدرتلرین سزه کوستردی تا که
آنی کوروب فهم ایده سز بیله سزکه محمد علیه السلام سزه نه خبر ویرسه حقدر
هیچ برنده ریب کمان یوقدر اما اولرکه مطبوع القلب اولمشدی همان کرو اول حال اوزره

قلدیلر انکاردن دونمدیلر آنلرک حقنده حق تعالی بیوردیکه ثم قست قلوبکم من بعد
ذلك فهی کالحجارة او اشد قسوة وان من الحجارة لما یتفجر منه الانهار وان
منها لما یشقق فیخرج منه الماء وان منها لما یهبط من خشیة الله وما الله
بغافل عما تعملون یعنی حق تعالی اول منکرلره خطاب ایدب بیوردیکه سزه اول
صورتلرین میمونه و طوکزه دوندردکمزی و اول طاغی کوتروب اوزرکوزه کتوردکومزی و
اول بر پاره قورو طاشدن اون ایکی چشمه آقتدغموزی و اول اولمشی دیری قلدوغمزی کوستر
دکومزدن صکره دخی کوکلوکز قوردیکه ای صودن یری قلمدی نه تکری قورقسی صوی قلدی
نه تکری قوللرینه شفقت رحمت صوی قلدی هم کوکلدکه بو ایکی صو اولمیه که کوکل انوکله
یمشنه اول کوکل طاش کبیدر بلکه طاشدن دخی قتدر زیرا طاشلرده طاش وارکه آندن
ارمقلر آقر اول طاش انوکله تازه لنور قورولغی کیدر آنلروک کوکللری بو نیجه مواعظ نصایح
اشتمکله و بو نیجه قورقو اینلرین اشتمکله هنوز دخی بر تازه لنوب یومشتمز و دخی طاشلرده
طاش وارکم ایکی یارلب اچندن صوچقر و بر طمله صو برقز طاشک اوزرینه طامه طامه
زمانله آنده بر یوجکز ایدر • بس شول کوکل کم دایما علم نصیحت دکلیه بلکه کند مطالعه
قلوب اوقیه دخی هنوز آندن کوکلنه بر اثر حاصل اولب یمشتمیه تکری قوللرینه شفقت
ترحم اولمیه دایم عادت آنلری انجتمک و حیف ظلم ایتمک اولا اول کوکل طاشدن دخی
قتدر اول مکرا اوده کره یمشنه • و دخی طاشلرده طاش وارکم تکری قورقوسندن کندوی
یوجه یردن اشغا بر غور بلکه انوک هیبتنه طاقت کتورمیوب پاره پاره اولور نتکیم طور
طاغی کوینب پاره پاره اولدی حق تعالی نک کلام هیبتندن که موسی ایله سویلشدی
الله تعالی غافل دکل شوندنکه سز ایشلرسز • بو دخی زیاده بر وعیددرکه حق تعالی بوکله سزه
معصیتدن حذر قلدرر غافل دکل دیدکوک معنیسی بودر کم فعلکوزه کوره جزا ایدر دمک اولور

عقل اولن بونی فهم ایدب بو اکودلرله اوکنلنورکندونی ابدی سعادته اولشدوردر اولکه شقی
نعوذ بالله ایشدر مقید اولن دخی قساوة ایدب جهنمه مستحق اولور بوندن صکره کرحق
تعالی بو فضیلتری ذکر ایلدی موسی علیه السلام اول قومیله نه زحمتلر چکدی انی رسولنه
بلدردی دوتب اول رسولنک خاطر خوش اولمغیچون تسلی قلوب بیوردیکه افتطمعون ان
یؤمنوا لکم وقد کان فریق منهم یسمعون کلام الله ثم یحرفونه من بعد
ما عقلوه وهم یعلمون یعنی یا محمد سن واصحابک امرمسزکم بو قوم یهودی سزی
کرچکلیدلر حال بودرکم بولردن برطایفه وارکم الله تعالی نک کلامن ایشدرلر دخی حفظ
ایدب معنیسن فهم ایندکلرندن صکره تبدیل تغییر ایدرلر حال بودرکم اولر دخی بلورلر بو نسنه
معصیتدندر الله تعالی یه مخالفتدر بو بلکن دخی اول محمدک صفتن و بعض ایتلک
تاویلن وحکمن توریتدن دندررلر سن بجه طمع ایدرسنکه انلر سکا تصدیق ایدب ایمانه
کله ودخی بیوردیکه واذا لقوا الذین امنوا قالوا امنا واذا خلا بعضهم الی بعض قالوا
اتحدثونهم بما فتح الله علیکم لیحاجوکم به عند ربکم افلا تعقلون یعنی
یهودلر منافقلر قچن مؤمنلره اوغرسلر واصحابیله اتورسلر درلرکه بز محمده علیه السلام
ایمان کتوردک که اول کرچک رسولدر بز کتابمزده انوک صفتلرن اوقیشوز و ایشتمشوز
نکه اول دیو قموحقدر اما قچن اول منافقلر کندورشلرله واولولرله خلوت اتورسلر
انلره [illegible] ایدب درلرکه یعنی سز محمدک اصحابنه خبرمی ویررسز اول کتابمز دخی
صفتلرندن که انوکله بشارت اولنمشدر تاکه یارن اول سزدن ایشدکلری سوزله ریکوز
قتنده مجادله ومخاصمت قلالر دیلرکم سز اول قوم سزکم محمدک علیه السلام صدقنی
فقلر
بلمشکن کروا کا کافر اولدکوز سزوک عقلکوز یوقمیدر انسانیتکوز قنجه واردی بو منا
ایله صوزلردکم بولروک یوکرلوحاللرنی حق تعالی بلمز انلروک فضاحتن اشکا قلماغچون حق

تعالی بیوردیکه اولا یعلمون ان الله یعلم ما یسرون وما یعلنون یعنی بو منافقلر بلمز
لرمیکم بدرستی تحقیق الله تعالی بولروک بربری قتنده سرله رسولنی یلانلدقلرن دخی
واشکاره محمدک اصحاب قتنده اقرارلرن دخی بلور یرده کوکده اکا خفی نسنه یوقدر
ودخی بیوردیکه ومنهم امیون لا یعلمون الکتاب الا امانی وان هم الا یظنون یعنی
بو یهودلردن کمسلر وارکم انلر امیلردر نه اوقمق بلورلر نه یازمق الا اول یلان وباطل
سوزلرکه دزلمشدر انی اول اولولرندن ایشدرلر دکلدر بولر الا وهم ایدب ظن ایدرلر درکم
سنوک پیغامبرلکوکا ظنله انکار ایدرلر یعنی اول کم قوم سفله وجهله در اول ریشلری
توک سوزلرن ایشدرلر اولروک کذب بولری شکه برغلر بولر دخی اول ظنله انکاره دوشر
حال بودرکم رسول علیه السلام بیورمشدر ایاکم والظن فانه من اکذب الحدیث یعنی
یوز کمان التمکوز صقنمق سزه لازم اولسونکه سوزلروک کی یلانی اولدر مؤمن اولان کرکدر
بوندن احتراز ایده ودخی حق تعالی بیوردیکه فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ثم
یقولون هذا من عند الله لیشتروا به ثمنا قلیلا فویل لهم مما کتبت ایدیهم
وویل لهم مما یکسبون یعنی حق تعالی ایدر ویل شول کمسلره کم کندو قبللریندن
اندرلمین نسنه ای کتابلرنده یازرلر دخی دیلرکم بو حکم الله تعالی قتندندر یعنی اول یهودی
عالملری اول مال اللولرندن دنیا الوب توریتدن رسولک حق تعالی قلدوغی وصفنی محو ایدب
انوک عکسن یزرلردی وبعض احکامی دخی که اول دنیا اهلنه خوش کلمزدی انی بوزیب انلروک
تبیعتلرنه موافق حکم یازرلردی دخی درلردیکه بو الله تعالی حکمدرکه کوکدن نازل اولدی
انوکله دنیا الماغچون که دین اخرتی دنیایه صتارلر زیرا اخرته نسبت بو متاع دنیا کل قلیلدر
اندن کرو ویل انلره کم اول الکلریله یزدقلری نوک عذابنه ایرشلر ودخی ویل انلره اول نسندنکه
کسب ایدب الورلر متاع دنیدن امدی ویل دکی بردر در جهنمده چندره که کتر جهنم انوک

عقل اولن بونی فهم ادب بو اکودلرله اوکنلنور کندونی ابدی سعادته اولشدوردر اولکه شقی
نعوذ بالله اشدر مقید اولن دخی قساوة ادب جهنمه مستحق اولور بوندن صکره کرحق
تعالی بو قضیه‌لری ذکر ایلدی موسی علیه السلام اول قومیله نه زحمتلر چکدی انی رسولنه
بلدردی دوب اول رسولنک خاطر خوشلغیچون تسلی قلوب بیوردیکه افتطمعون ان
یؤمنوا لکم وقد کان فریق منهم یسمعون کلام الله ثم یحرفونه من بعد
ما عقلوه وهم یعلمون یعنی یا محمد سن واصحابک امر میسز کیم بو قوم یهودی سزی
کرچکلیک حال بودر کیم بولردن بر طایفه وار کیم الله تعالی نک کلامن اشدرلر دخی حفظ
ادب معنیسن فهم ایندکلریندن صکره تبدیل تغییر ادرلر حال بودر کیم اولر دخی بیلورلر بو سنه
معصیتدن در الله تعالیه مخالفتدر بو بیلکن دخی اول محمدک صفتن وبعض ایتوک
تاویلن وحکمن توریتدن دوندررلر سن نجه طمع ادرسنکه انلر سکا تصدیق ادب ایمان
کله ودخی بیوردیکه واذا لقوا الذین امنوا قالوا امنا واذا خلا بعضهم الی بعض قالوا
اتحدثونهم بما فتح الله علیکم لیحاجوکم به عند ربکم افلا تعقلون یعنی
یهودلر منافقلر قچن مؤمنلره اوغرسلر واصحابیله اتودسلر درلرکه بز محمده علیه الس
ایمان کتوردک که اول کرچک رسولدر بز کتابمزده انوک صفتلرن اوقیشوز واشتمشوز
نکه اول دیر قوحقدر اما قچن اول منافقلر کندو رئیسلریله واولولرله خلوت اتورسلر
انلره [illegible]ت ادب درلرکه یعنی سز محمدک اصحابنه خبرمی ویررسز اول کتابمز دخی
صفتلرندن که انوکله بشارت اولنمشدر تاکه یارن اول سزدن اشتدکلری سوزله ربکوز
قتنده مجادله ومخاصمت قلالر دیلرکیم سز اول قوم سزکیم محمدک علیه السلام صدقنی
بلمشکن کوواکا کافر اولدکوز سزوک عقلکوز یوقمیدر انسانیتکوز قنجه واردی بو منافقلر
ایله صوزلردکم بولروک یوکرلو حاللرنی حق تعالی بلمز انلروک فضاحتن اشکار قلمغیچون حق

تعالی بیوردیکه اولا یعلمون ان الله یعلم ما یسرون وما یعلنون یعنی بو منافقلر بلمز
لرمیکم بدرستی تحقیق الله تعالی بولروک بربری قتنده سرله رسولنی یالان قلدقلرن دخی
واشکاره محمدک اصحاب قتنده اقرارلرن دخی بلور یرده کوکده اکا خفی نسنه یوقدر
ودخی بیوردیکه ومنهم امیون لا یعلمون الکتاب الا امانی وان هم الا یظنون یعنی
بو یهودلردن کمسلر وار کیم انلر امیلردر نه اوقیمق بلورلر نه یازمق الا اول یلان وباطل
سوزلرکه دزلمشدر انی اول اولولریندن اشدرلر دکلدر بولر الا وهم ادب ظن ادجلردرکیم
سنوک پیغامبرلکوکا ظنله انکار ادرلر یعنی اول کیم قوم سفله وجهله در اول رئیسلری
نوک سوزلرن اشدرلر اولروک کذب بولری شکه برغلر بولر دخی اول ظنله انکاره دوشر
حال بودرکیم رسول علیه السلام بیورمشدر ایاکم والظن فانه من اکذب الحدیث یعنی
یوز کمان التمکوز صفنمق سنه لازم اولسونکه سوزلروک کی یلان اولدر مؤمنا ولان کرکدر کیم
بوندن احتراز ادە ودخی حق تعالی بیوردیکه فویل للذین یکتبون الکتاب بایدیهم ثم
یقولون هذا من عند الله لیشتروا به ثمنا قلیلا فویل لهم مما کتبت ایدیهم
وویل لهم مما یکسبون یعنی حق تعالی ایدر ویل شول کمسلره کیم کندو قللریندن
اندرلمین نسنه‌ی کتابلرینه یازلر دخی دیلر کیم بو حکم الله تعالی قتندن در یعنی اول یهودی
عالملری اول ماللولریندن دنیا الوب توریتدن رسولک حق تعالی قلدغی وصفنی محو ادب
انوک عکسن یزرلردی وبعض احکام دخی که اول دنیا اهلنه خوش کلمزدی انی یویب انلروک
نبیعتلرنه موافق حکم یازرلردی دخی درلردیکه بو الله تعالی حکمدر که کوکدن نازل اولدی
انوکله دنیا المغیچون که دین اخرتی دنیایه صتدلر زیرا اخرته نسبت بو متاع دنیا کل قلیلدر
اندن کرو ویل انلره کیم اول الکلریله یزوقلرنوک عذابنه ایرشلر ودخی ویل انلره اول نسنه‌دنکه
کسب ادب الورلر متاع دنیدن امدی ویل دیدکی بر دره در جهنمده چندکه کتیع جهنم انوک

عذابندن یتمش کز الله تعالی یه صغنز و بو ویل اوجکز تکرار ذکر ایندکی شدة عذابه دلالت
قلور اول ویل اچنن چون رسول علیه السلام یولرا ودله وعید قلوب توده قیتدی کندوی
بلدنلد قلر چون انلر نه جواب ویردیلر رسوله حق تعالی خبر ویروب بیوردی وقالوا لن
تمسنا النار الا ایاما معدودة قل اتخذتم عند الله عهدا فلن یخلف الله عهده
ام تقولون علی الله ما لا تعلمون ضحاك ایدر رحمه الله هیچ کافرلرده بو یهودیلردن
جرأتلی دکلدر الله تعالی اوزرنه دخی برکمسه یوقدر تا جرأتلری کا ایرشدیکم عزیر ابن الله
دیدلر ودخی الله فقیردر بز غنیلرز دیدلر ودخی بزی اود طوتمز وعذاب الا شول کونلر
صاغنشنجه که اتالرومز بزاغویه طپدیلر یعنی قرق کون بعضیلر دیدلرکیم اول صاغشلو
کون دیدکلری دنیا کونلریدر صایلور یدی کوندر الله تعالی اولروك قولنی یلانلیا چیقوب
بیوردیکه ایت یا محمد اولبزی اود طوتمز دینلره اول الله تعالی سزه عهد می قلدیکه
عذاب اتمیه الا اهان شول مقدار ادکه سز درسز اکر سز کله اول عهد وارسه اول وعد سنه
خلاف قلمز یا خوذ ایتکم سزه ایتمی کلدیکم اولقدر سز عذاب اولنا سز ارتوق اولما بیسر
یقسه بر باطل سوز مدرکم جهللکه الله تعالی یه افترا قلوب بلمدن سویلر سز خبرده ایله
کلمشدرکم یارن طاموا چنده اولروك اوزرندن اول دیدکلری مدت بچی جك طاموه
خزینداری انلره ندا قلوب دیلرکه یا تکری دشمنلری اوش اول دیدکوکز مدت تمام
اولدی بوکز مدت ابد قلدیکه اخری یوق ایی اشدوب یقین بلدلرکه بولر دخی اندن =
مخلددر اول تصورلری باطل اولا ودخی حق تعالی بیوردیکه بلی من کسب سیئة
واحاطت به خطیئته فاولئك اصحاب النار هم فیها خالدون یعنی بلکه
عذاب ایچنده اول طاموده مخلد اولورا اولکمسکم کندو یه شرك حاصل ایلدی واول
شرکی انی شویله احاطه قلدیکه عمرینوك ختمی انوك اوزره اولدی انلردرکم طاموده عذاب

دایم ایچنده مخلد قلالر بوندن صکره اهل جنت کمدر انی بیان ادوب بیوردی والذین
امنوا وعملوا الصالحات اولئك اصحاب الجنة هم فیها خالدون یعنی انلردرکم
کم الله تعالی نوك وحدانیتنه تصدیق قلدلر ورسولك رسالتنه اناندلر والله تعالی فرض
قلدیغی طاعتلری وقتیله ادا قلوب شرطلرن صقلدلر ومعصیت اولجق اشلردن یغلندلر
اولردرکه اهل جنت اولب انده مخلد قالالر زوال فنا یوق الوم یوق کدا اولب الدن کی
کروفوت اولا دایم ابدی سلطان اولالر ودخی حق تعالی بیوردیکه واذ اخذنا میثاق
بنی اسرائیل لا تعبدون الا الله وبالوالدین احسانا وذی القربی والیتامی والمسا
کین وقولوا للناس حسنا واقیموا الصلوة واتوا الزکوة ثم تولیتم الا قلیلا
منکم وانتم معرضون یعنی بدرستی بز عهد میثاق الدق بنی اسرائیلدن
توریت ایچنده محمدك کلمك لکیله کم انلره انوك صفتلرن بیان ادوب ورسول
حقدغن بلدردك ودخی ادم صلبندن چقروب وقت اولده دخی میثاق الدقکه الله
تعالی دن غیر کمسنه یه طپمیهلر ودردك انلره کم سزه واجب قلدقکه الله تعالی دن
ایرق کمسنه یه طپمیا سز وانی برلیا سز ودخی انکونه انکونه احسان ادوب انلره
شفقت اده سز وبوایت دخی اتا انا حرمتن بیان ادر زیرا کندو یه عبادت قلمغله
اتا انا حرمتن بله مقارن قلدی اکا اشارت قلدیکم کندو یه عبادت قلمق نیجه لازم مسه
اتیه انیه حرمت قلمق ایله لازمدر ودخی احسان اده سز شول کمسنلره کم انوکله سزوك
ارا کوزده قرابت واردر ودخی یتیملره ومسکینلره احسان اده سز صدقیله وکرکلو
دلیله ودخی جمیع خلایقه ایو خلقله خلق اده سز وکرکلو معاشرت قلاسز اسلام حقی
بر بریکونه رعایت قلاسز ونمازك فرضیتن اقرار ادوب وقتیله کرکلو ادا قلاسز وفرض
اولنان زکوة یرنه کوروب اهلنه ورور سز اما سز بو عهدلری اوندوب ایماندن اعراض

قلدیکوز الا سزدن اول عهده آزکشی صقلیوب ایمانه کلدیکه اول عبد الله ابن سلام مدی
اصحابیله سز قموکز اول عهده ترك ایدب میثاقی اونتدیکوز و دخی بوندن صکره بر میثاق
دخی ذکر ایدب بیوردیکه واذ اخذنا میثاقکم لا تسفکون دماءکم ولا تخرجون
انفسکم من دیارکم ثم اقررتم وانتم تشهدون یعنی بر دخی سزدن دخی
عهد میثاق آلدقکه بعضکز بعضکزك قانن دکمیه و بعضکز بعضکزی یرندن یوردندن
سورب چقرمیه یعنی بنی قریظه قومیله نضیر قبیلسی سز کلکز بوکا اقرار ایدکوز حالا
یوردکه توریتده کوزکله بونی مشاهده قلدیکوز کرو اول عهدن طورمدیکوز و دخی بیوردیکه
ثم انتم هؤلاء تقتلون انفسکم وتخرجون فریقا منکم من دیارهم تظاهرون
علیهم بالاثم والعدوان وان یاتوکم اساری تفادوهم وهو محرم علیکم
اخراجهم یعنی اندن سز یا یهودی جماعت عهد ترك ایدب بعضکز بعضکوزی
اولدررسز و دخی بعضکز بعضکوزی یوردندن چقاررسز زیرا بنی اوس قبیلسیله خزرج
قبیلسی اراسنده عداوت واردی و بنی قریظیله نضیر دخی ایکی قبیلهدر بو ایکیدن برسی اوس
قبیله سنه معاونت قلوردی قچن برسی اولارك غالب کلسه دخی برینی مقاتله ایدب
یوردندن چقاررردی بو ایتده دلیل وار کم یوردندن چقرمق بر کمسیی اولدرمک دخی قتله برابردر
زیرا حق تعالی ایکسن بله مقارن ذکر ایلدی و دخی بیوردیکه بر برکوزه معصیتده اوزره
معاونت قلوب عداوت قلورسز وظلم لر حیفلق قلورسز و بو اشده حددن کچرسز اکر
سزه کمسه اسیر اولب الوکوزه کرسه اولدررسز اما سزدن اسیر کلسه سزدن فدا طلب
انلره فدا ایدرسز بو دخی اول میثاقدندرکه کتابکزده عهد اولندی اسیر کره فدا قلمغله
خلاص ایدکز وهو محرم علیکم ددکی اول الروکچن کلامه منصرفدرکه بیوردی و
تخرجون فریقا منکم من دیارهم یعنی اول سزدن بعضکوزیکه دارندن چقرمق سزوك

اوزرکوزه حرام اولمشدی اول امر ترك ایتدکوز دارندن بری بریکوزی اخراج ایتدکوز سز
بوکتابوك بعضسنه ایمان کتوروب بعضسنه کافرمی اولورسزکه اسیره فدا قلاسز
خلاص ایچون اما قتل ایدب یوردندن چقرمق و کناه عداوت اوزره یاردم قلمق بولرکه سزه
حرام اولمشدر بولری ترك ایتمیه سز چون اول کتاب حکمنوك بعضسن یرینه کتوروب لطونا
و بعضسن دوتمیاسز طوتمغی ترك ایده سز ایله اولجق کانه بعضسنه اینانب بعضسنه انکار
ایتمك اولور بو حوز ایمان اولمز زیرا کتابوك بر حکمنه انکار ایتمك کلیه انکار ایتمك کبیدر
الله تعالی سوزن بیلانلمق اولور الله تعالی یی بیلانلمق محضا کفردر کرك ازا اولسون کرك
چوق اندن اتر و بیوردیکه حق تعالی افتؤمنون ببعض الکتاب وتکفرون ببعض فما
جزاء من یفعل ذلك منکم الا خزی فی الحیوة الدنیا ویوم القیامة یردون الی
اشد العذاب وما الله بغافل عما تعملون یعنی سز بوکتابوك بعضسنه ایمان کتوروب
بعضسنه کافرمی اولورسز دکلدر عقوبت و جزاسی سزدن شول کمسنوك کم بونی ایشلدی الا
فضاحت خورلقدر دنیاده نتکم اول بنی النضیر قومینی خورلغله یوردندن چقروب شامه
التدی و بنی قریظه قومنی دپلتدی و انلری دپلکینی دخی دپلتدی و ذریتلرینی اسیر ایلتدی
بو دکلو عقوبت دنیاده اولدی هنوز اول ایشلرینه کفایت اولب انوکله قورتلمدیلر بلکه
قیامت کوننده عذابوك دخی قتینسنه ردّ اولنسرکه الله تعالی سزوك اشلکوزدن
غافل دکل نکه ایشلرسز و سویلرسز بلور کرو اکا کوره مکافاتن قلور و دخی بیوردیکه
اولئك الذین اشتروا الحیوة الدنیا بالاخرة فلا یخفف عنهم العذاب ولاهم
ینصرون یعنی اولرکم عهد میثاق ترك ایدب محمد علیه السلام ایمان کتورمدیلر
الله تعالی عبادتنی قودیلر اتیه انیه و کندو قرابتلرینه و یتیملره مسکینلره احسان قلمدیلر
و تکری قوللرینه کرکلو خلق ایدب شفقت قلمدیلر و ایو سویلمدیلر و نماز قلمغی و زکوة ویرمکی

ترك ایتدیلر بر بینوك قانلرین دكوب یرندن یوردندن چقردلر اللرینه بر ایروغك
اسیری كرسه یعنی بر ایرق كیشیدن كندولره اسیر اولسه اولدردلر وكندولردن ایرقلر
اسیر اولسه فدا قلوب چقردلر كناه معاصی اوزره بربرینه یاردم قلدیلر بولركی اولار
دركم اخرت صتوب دنیای صتون الدیلر فانیی بقا اوزره اختیار قلدیلر بس اخرت عذابی
بولردن تخفیف اولنجق دكل دخی هیچ بر كیسه انلره نصرت ایدوب حق تعالی عذابندن مانع
اولسر دكل ودخی بوندن صكره بیوردی **ولقد اتینا موسی الكتاب وقفینا من بعده**
بالرسل واتینا عیسی ابن مریم البینات وایدناه بروح القدس افكلما جاءكم
رسول بما لا تهوی انفسكم استكبرتم ففریقا كذبتم وفریقا تقتلون یعنی
بدرستی بز موسی یه علیه السلام جمله یوتیدن توریت ویردك وموسی نوك اردنجه دخی
رسوللر كوندردك كه بربر اردنجه كلدیلر وعیسی یه دخی علیه السلام ایاتلر وعلامتلر ویردك
واولولری درلتمك كبی ودلسوزلری سویلتمك كبی واپرصلری صاغ ایلمك كبی ودخی
شول وقت كم انی اولدرمكه قصد ایتدیلر جبرائیلله اكا نصرت قلدق كه انی واروب كوكا كوتردی
بز بو كل افعال سزه احسان یوتیدن ایشلدك اما سز دخی بو طریق هدایت اوزره طورمدكوز
زیرا هر كز كه سزه رسول كلدی نفسكوزه موافق خبرلرله كلمدی هواكزه مخالف كلدی
اولنلب عارلندكوز تكبرلك ایدوب ایمانه كلمدكوز قورقدكوز كه قوم ایچنده متبوع
رئیس اولمشكن اول ریاست الدن كیدوب سز اتباع اولاسز اویدیجكن اویندوا ولاسنی
بس بوندن اوتری بو رسوللروك بر بولوكن یالانلدكوز عیسی و محمد كبی علیه السلام
وبر بولوكن اولدردكوز یحیا وزكریا كبی ودخی بیوردیكه **وقالوا قلوبنا غلف بل**
لعنهم الله بكفرهم فقلیلا ما یؤمنون یعنی قچن رسول اولره دیسكم نچون
حق ایشدوب متابعت قلمزسز اول یهودلر استهزا ایدوب انكار یوتیدن دیلركم بزوم

كوكلومز

كوكلومز سنوك سوزوك ایشتمكدن پرده لنمشدر زیرا جمیع علوم كه بو كوكلومز ایچنده در
الوب احاطه قلمشدر سنوك سوزوكی دخی فهم ایدوب صقلیومز اكر سن پیغمبر
اولیدوك سنوك سوزوكی دخی فهم ایدوب الوردق • حق تعالی اولروك اول سوزلرین رد
ایدوبن بیوردیكه سز انوك سوزنی فهم ایتمدكوز انتدن اتردكل كم سز درستی بیلكه
الله تعالی سزی حضرتندن سروب لعنت قلمشدر انتدن اتوردكه ایمانه كلمزسز
الا از اولوركم سزدن ایمانه كله عبدالله بن سلام كبی اصحابیله ودخی حق تعالی
بیوردیكم **ولما جاءهم كتاب من عند الله مصدق لما معهم و**
كانوا من قبل یستفتحون علی الذین كفروا فلما جاءهم ما عرفوا كفروا
به فلعنة الله علی الكافرین یعنی چونكه بولره الله تعالی قتندن قران
ایندردیكه بولروك كتابلرینه موافق حق تعالی نوك بر لكین بیلدرمكده وانوك
صفتلرین بیان قلمقده وبو شرایعوك بر نیجه احكامنده وبولری اول قران دعوت قلود
كم كندولرده كی كتابلرینی تصدیق ایدلر زیرا قرانه انكار ایدن همان توریته دخی
انكار ایتمش اولور زیرا اكیسی دخی بر پادشاهدن ایندی اكیسی دخی حقدر دین اسلام
تحقیق ایده كلدیلر واول ایكی جهان فخری دنیایه كلمزدن اوك اول بنی قریظه ایله
بنی النضیر قوم كتابلرنده محمدك صفتلرین بیلمشلردی شامدن چقوب مدینه
یورسنه كلوب انده وطن طوتوب اول رسولك چقمقلغنه منتظر اولوب طورمشلردی
كه نه وقت چقا بولر اكا متابعت قلالر تا احد عرب مشركلرندن كیسه انلروكله
مقاتله قلمق دلسكر انلر اول رسولك علیه السلام ادنی شفیع طوتوب حقدن نصرت
طلب ایدرلردی دعا قلوب دیرلردی كه ای اللهمز وربمز بزه مشركلر اوزره نصرت
ویر اول رسولك اری حرمتیچون واول كتاب حقیچونكه اكا ایندرسن بزه انی

وعده قلوب طوررسن بولر اومرلردیکه رسول علیه السلام بولردن قبیله سندن کلدکه اسحاق
اوغلنلری درچونکه اول رسول علیه السلام بولره اسمعیل اوغلنلرندن کلدیکه قریش
قبیله سیدر بولر اول حسددن محمد علیه السلام حقیقت بلمشکن کوکافر اولدیلر اول
کتابلرنده بلدقلری صفتلرینی تغییر قلوب بردرلو دخی قلدیلر شول قورقودنکه دنیا
منفعتلری بولردن زایل اولا بوندن اترو حق تعالی اولره لعنت ایدب حضرتندن سوردی
ابدی جهنم قلدی اول کفرلرندن اترو ودخی انلرونک اول اشلرن ذم ایدب بیوردیکه •

بئس ما اشتروا به انفسهم ان یکفروا بما انزل الله بغیا ان ینزل الله من فضله
علی من یشاء من عباده فباءو بغضب علی غضب وللکافرین عذاب مهین

یعنی نه یاوز نسنیه صاتدلر نفسلرینک ثوابدن نصیبلرینی ونفسلرینه نه یاوز
اش اشلدلرکه دنیا متاعن الوب محمدک علیه السلام صفتلرن تغییر ایدب کزلدلر
حق تعالی اندردکی کتابه انکار قلدلر حسد ایدب شوکا کم حق تعالی کندو فضل برله
نبوت وکتاب اندره قوللرندن کمه دلرسه اکا اهل اولدوغیچون که اول محمد در
علیه السلام یعنی بولر ایمان ترک ایدب کفره دکشدکلری انوچون ایدکه اومرلردی
پیغامبر کندولرک اچندن اولایدی چون حق تعالی اسمعیل اوغلنلرندن کوندردی اکا
حسد ایدب کفره کردلر دوندلر اولره لعنته وتکرینک سخطنه مستحق اولوبن لعنت
لعنت اوزرینه اول لعنت سخط عیسایه کافر اولب انجیل انکار قلدقلریچون اکنجی
لعنت حشم محمده علیه السلام وقرانه انکار قلدقلریچون بس حاصلدر بوکافرلره
بر عذاب که انوک اچنده خور حقیر اولالر ودخی حق تعالی بیوردیکم واذا قیل لهم
امنوا بما انزل الله قالوا نؤمن بما انزل علینا ویکفرون بما وراءه وهو الحق
مصدقا لما معهم قل فلم تقتلون انبیاء الله من قبل ان کنتم مؤمنین

یعنی قچن دنلسه بو مدینه یهودلرینه ودخی چورسندن کلره کم کلوک بو قرانه تصدیق ولک
که محمده اندرلدی اکا انکار ترک ایدب انلر درلرکه بز ایمان کتوررز اکا کم بزم او
زرومزه اندی توریت اچنده ودخی موسی یه علیه السلام ایمان کتوررز درلر اندن
صکره واندن اوکدن اون کتابلره انکار ایدرلرکه زبور وانجیل وقراندر حال بودرکه
اول قران دخی حقدر الله تعالی دن اندرلمشدر کندولرک کتابلرینه موافق چونکه انلر
کتابلرینی کرچک لین کتابه انکار ایدلر کندو کتابلرینه دخی انکار اتمش اولورلر کلوب
اول یهودلر رسوله علیه السلام درلردیکه سن بزه اول سندن الروکی پیغامبرلرموز
کتوردکن کتورمدک بزه هیچ بر پیغامبر کلمدی الا انلر قربان ایدرلردی کوکدن اود
انبانی کویندررردی حق تعالی اولری یلانلیب بیوردیکه یا محمد ایت اولره کم بس
نیچون دپلدکوز اول بندن اوک سزه قربانله کلن رسوللری اکر کرچک انلره اناندکوزسه
فنقی کتاب حکمنده رواکورلمشدر پیغامبرلری اولدرمک دکلدر بو الا سزه حقه عناد
قلدغکزدندر بو ایتکا دلالت قلورکم مؤمن اولانک وایمان دعوسن قلانک کرک کم
قولنه فعل دخی موافق اولا وایشی سوزنی کرچک لیجی اولا کورمزمسنکه اول یهودلر
کندو کتابلرینه ایمان دعوسن قلورلردی حق تعالی انلره دیدکم نیچون پیغامبرلرکوز دپلدکوز
فنقی کتابده وفنقی دینده روادر رسول اولدرمک اکر کرچک مؤمن سکوز ودخی بیوردیکه

ولقد جاءکم موسی بالبینات ثم اتخذتم العجل من بعده وانتم ظالمون

یعنی بدرستی موسی علیه السلام سزه ظاهر ایاتلر وعلامتلرله کلدی عصا اژدها
اولمق یب والی اق نورا ولمق کبی ودکز یارلب یوللر اولمق وحلال الله حرام وحدودلری بیان
قلمق بوکلسنی بلدکوزدن صکره موسی علیه السلام طوره کتدکجک سز کندوکوزه براغوی
معبود طوتنب اکا طپدکوز تحقیق سز کافر اولب کندوکوزه ظلم ایلدکوز ودخی حق تعالی

بیوردیکم وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاسْمَعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ
بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ یعنی چون بز سزدن عهد میثاق
الدق سز عهده وفا قلمدکوز اول اشکوزدن عقاب ادوب طاغی کوزب اسنتوکزه کوتردک
دزلک سزه کم سزه ویردکموز کتاب حکمنی جدله طوتک واکا ملازم اولک اشدک بو کلامی
مطیع اولک آنلر اشدب دیدلرکم سوزکی اشتدک اما امرکا عاصی اولدق اکر طاغ قورقسی
دکل ایسه قبول ایتمزدک اول بزاغویه طپمق لذتی ومحبتی اولروک کوکلنه سکدی اول
کفرلرینوک عوض ایت یا محمد نه یاوز ایماندر اول ایمانکه سزه کفر بیوره ودخی ایتکم
اکر اول بزاغویا طپمق محبتی کوکلوکزده الله تعالیه طپمق محبتیله برابر اولدیسه نه یاوز
ایماندر اول ایمانکوزکم سزه بوزعمی بیرغورکم کندوکوز مؤمن صنورسز ودخی بیوردیکم
قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ یعنی اول یهودلر درلرکه بدرستی اجماق بزمچون مخصوص اولنمشدر
کرو قلن خلقچون دکل بس حق تعالی بیوردیکم ایت یا محمد اولره کم اکر اشبو دیدکوکز لینسه
که اجماق سزه مخصوصدر غیر کوزه دکل دیلک ایمدی الله تعالیدن اولوم دلک که اکا ایرشاسز
اکر بو سوزکزده کوچک سکوز بس پیغامبر علیه السلام آنلره ردکم اکر بو سوزده صادقسکوز
ایدک کم ای چلب بزی اولدر اول تکری حقیچونکم جانوم آنوک قدرة الندهدر سزدن
هیچ برکشی بو سوزی دمیه الا اکر کدرکه طوردغی یرده همان قبض اولنه بولر اندن امتنا
ایتدلر اندن اترو حق تعالی بیوردیکه وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَ
اللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ یعنی بولر اول اولومی هرکز ابدا آرزو ایتمزلر شول قبیح زشت
عمللری قورقوسندن که اشلیب آخرته کوندرمشلردر بلورلرکه ورجق انوک جزاسنه

مبتلا اولور زجاج ایدر رحمه الله بوایتده کی اولو حجت وظاهر دلالت وار
رسولک علیه السلام رسالتنا ورزنه زیرا آنلره دیدیکم دیلک ایمدی اولوم آرزو
ادک انی بلدردی آنلره کم اولر هیچ ابدا اولوم آرزو ایتمزلر بس هیچ برسی آرزو
ایتمدی اول ایمدوکلری دلیل ظاهر اولدی انوک رسالتنه که اول حق رسولدر
اکر برکشی اولردن اولوم آرزو ایتسه رسولک قولنه خلاف اولوردی اما بو ابدا
اولوم دلمزلردی کی دنیایه مخصوصدر اخرت امرنده دکل زیرا اخرتده قچن جهنم
عذابنه واقع اولالر اننده اولوم آرزو ادب دلیسرلر عذابدن قورتلماغچون اما
اول آرزو ویرنه کلجک دکل حق تعالی بو ظالملروک نتدوکن عالمدر بلور یارین کرو
اول فعللرینه موافق جزا قلور ودخی بیوردیکه وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى
حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ
مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ یعنی یا محمد بدرستی
سن بو یهودلروک عالملرنی وبو عربوک مشرکلرنی بو حیاته اوزره کی حریص بلاسن
شویلکه بولردن هر بری آنی سورکه دنیاده بیک ییل عمرلری اولا زیرا اولرکه مشر
کلردر اخرته انکارلری وار دنیایه چوق یشمغی استرلرکه زفنا اولمیالر واولرکه
یهودلردر بلورلرکه نه جنایتلر ونه کناهلر کسب ایتدلر قورقرلرکه اولجک انوک
جزاسن بلالر آنلر دخی آندن اترو چوق یشمق استرلر اما حق تعالی ایدر اکر بولره
اول بیک ییل عمر دخی ویرلسه اول چوق یشمق بولری منع ادب عذابدن قورتزمز
عاقبت کرو اکا مبتلا اولسلر کرک حق تعالی اولروک نه قلدوغن کورهدورر
آنلروک عملرینه کوره جزاسن قلور ودخی حق تعالی بیوردیکه قُلْ مَنْ كَانَ
عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى

وبشرى للمؤمنين بو آیتك اینمكنه سبب بویدیكم عمر بن خطاب رضی الله عنه
یهودلرك عالملرینه دیدیكم نه اولدی سزه كیم بو محمده ایمان كتورمزسز انلر دیدیلر كیم
كیم اندن اترو ایمان كتورمزكیم اكا وحی اندروب قرآنی اندرن جبرائیلدر اول بزوم
دشمانمزدر زیرا بزوم سرمزی كلور محمده آشكاره ایلر ودخی پیغامبرلك
بزوم ایچمزدن اولسه كركدی اول بزوم ملة دشمنلغندن اترو ایرق قبیلدن كتوردی
وهم اول عذاب فرشته سیدر كه بزدن الروكله عذاب اندروب هلاك ایدن اولدی
اما میكائیل رحمت فرشته سیدر اكر اكا وحی اندرت میكائیل اولسه بز جمیعمز محمده
ایمان كتوررداك چون بولر بو كلامی ایدلر حق تعالی بولری تحقیر قلماغچون بو آیتی اندردی
آیت معنیسی بودركیم آیت یا محمد هر كیمسه كیم جبرائیله دشمن اولدی وآنوك وحی
اندردكنه سخط ایدوب طارلغنور اول سخطیله هلاك اولسون كیم اول دیلرسه دخی
دیلرسه انوك خورلغنه آلنده اول سكا قرآن اندرركه سنوك اوزركا اوقیا سزانی
كوكلكده صفلیا سن الله تعالی دستوریله واول قرآنكه سكا اندردك اندن الروان
كتابلركه توریت انجیل زبوردر جملهسن كرچك كیجدر وانلره موافقدر ودخی
ضلالت یولنده یوریینلره هدایت ایدرنتكیم اول كافرلره عذابله وقتالله قورقدجی
مؤمنلره اوجماغله ودیدارله بشارت ایدیجیدر ودخی كرو بیوردیكه من كان عدوا
لله وملائكته ورسله وجبریل ومیكال فان الله عدو للكافرین یعنی اول
عبدالله بن صوریا عمره رضی الله عنه دیدكی جبرائیل بزم دشمانمزدر زیرا بزیم بیلكه
واوغلمزی قرمونی اسیر ایدوب مالموز الغا محمده اول خبر كوزردی اول دایم
بزه بلالر وشدتلر اندروب میكائیل رحمتلر وبوللقلر اندرردی اكر اكانی اولا اولسه
بز جملة ایمان كتورردك حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیكه هر كیم بو فرشتهلردن یه رسوللردن

برینه دشمن اولسه حق تعالی دخی آنی دشمن طوتر شول كیمسه كیم الله تعالی یه دشمن اولسه
بو جمیع اكا دشمن اولور الله تعالی دخی بو عداوتیله كافرلری دن رحمتین دوندروب عذاب
محنت قلور ودخی بیوردیكه ولقد انزلنا الیك آیات بینات وما یكفر بها
الا الفاسقین یعنی بدرستی بز یا محمد سكا آیتلر اندردك ظاهر حلال وحرام
وحق وباطل بیان قلیجیدر بزوم آیتلرموزه انكار ایتمز الا اولركه فاسقلر وكافرلردر
بو آیت دخی اول ابن صوریایه جوابدركه كلدی رسول علیه السلام دیدیكه یا محمد سكا
بر آیت بینه ایندیكه بز سكا متابعت قلاوز بو آیت انلره جواب كلدی ودخی چون
اول ایكی جهان فخری بو یهودیلره اول كتابلرنده عهدی سویلیو وبردیكه حق تعالی
آنلره بلدرمشدی بنوم اخر زمانده بر رسولوم كلسركه اول بنوم حبیبمدر كركدركیم
اكا دخی ایمان كتورسز اول یهودی عالملرندن مالك ابن الصیف بوكا انكار ایدوب دیدیكه
والله محمد حقنده بزه هیچ عهد میثاق ولنمدی حق تعالی انده بو آیتی اندردیكه اوكلما
عاهدوا عهدا نبذه فریق منهم بل اكثرهم لا یؤمنون یعنی بولر هر كز كه
عهد ایدوب عهدلرین بر كدلر بولردن بر طایفه كیم عالملریدر اول عهد ترك ایدوب عمل قلمزلر
بولرك اول عهد ترك ایدنلری یالكز عالملری دكل بلكه بولردن چوغی مطبوع القلب دركیم
ایمانه كلمزلر ودخی حق تعالی بیوردیكه ولما جاءهم رسول من عند الله مصدق
لما معهم نبذ فریق من الذین اوتوا الكتاب كتاب الله وراء ظهورهم كانهم
لا یعلمون یعنی چون محمد بولره الله تعالی قتندن رسول كلدی حال بودركه
بولرك قتندغی كتابی دخی كرچك قیلیجیدر بولردن بر طایفه كیم اولره توریت ویرلمشدر
اوقرلر بلورلر اولر اول الله كتابی سنوك حكمن اردلرینه آتدلر اكا ایمان كتورمدلر صنا سنكه
بولر اول كتابلرنده محمدك صفتلرن اوقیمدلر وانوك رسول ایدوكن بلمدلر ودخی بیوردیكه

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَا
طِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ يعنى بو يهودلر الله تعالى كتابى بونك حكمنى آردلرينه
آتدلر اول شياطينلر كندولردن دزب سليمان زماننده يازدقلرى نسنه‌لره متابعت
قلدلر و پيغامبرلر طريقين قيوب سحره اويدلر اكى نسنه‌يى ترك ادب اكى نسنه طوتدلر
كتابله رسوله اويمغى و آنوكله عمل اتمكى ترك اتدلر شياطينلر ديوان ادب يازدقلرينه
و اول اكى فرشته‌يه الهام اولنن نسنه‌لره متابعت قلدلر آنوكله عمله مشغول اولدلر
اما علما بونك سببنده اختلاف قلمشلردر شول كه مشهور روايتدر برآنى يازدق كه
بوكلسنه كفايت ادر قصه‌يه اولديكم حق تعالى دن سليمانه عليه السلام ايله امر
اولنمشدى كم بنى اسرائيلدن غيردن عورت چفتلنميه سليمان عليه السلام بنى اسرائيلدن
غيردن بر عورت چفتلندى كه صبنة بنت صبورا درلردى آندن اترو حق تعالى سليمانه
عليه السلام عقاب قلدى آنوكله كم آنى تختندن ايروب بر قچ كون يرينه بر شيطان اتردى
ملكنه حكم اندردى خلق آنى ايله ظن اتديلر كه بو سليماندر چونكه آنوك حكمى سليمان
حكمنه مخالف دوشر اولدى خلق آنك اشنده شبهه‌يه دشديلر درلر آصف بن برخيايه
كلدلركه اول اوغلنكن سليمانوك اوستاذيدى چون سليمان بويبت مملكت نبوت
ويرلدى آنى كندويه وزير ادندى كلوب آكا ددلركه اشبونك حكمى سليمان حكمنه بكزمز
بز بو اشده شبهه‌يه واقع اولدق حال نيته اولسه آصف واروب سليمانك خاتونلرى قتنه
واردى اولره سليمانوك حالندن صوردى اولر ددلركم اكر اشبو سليمانسه والله بز هلاك
اولدوكوز زيرا بز دخى كورورزكه هيچ حركتى وحكمى سليمانه بكزمز بونك تمام قصه‌سى
ص سورسنده بيان اتمشوز آكا نظر ادك بونده كرو تكرار حاجت دكل في الجمله چون اول
شيطان بلديكه خلق كندوى بلدلركه سليمان دكلدر واردى نقدر سحر وارسه يازدى بر

ديوان ايليوب سليمانوك تختى آلتنده دفن ايلدى سليمانوك يوزكن دكزه براغب كندو قچدى
سليمان دكز كنارنده كندوى كيجلكه خدمتنه ينشمشدى كوننده اكى بالق ويررلردى برن
صنوب اتمكا ويرردى برسنى بشربيردى چون اول كوننده بالق آليب كروب آكا حقن ويردلر برنى
صندى و برنى كوردكه قرنن يارب آرده بشورة چون بسم الله ددى قرننى ياردى اول بالق
اچندن يوزكى چقا كلدى الله تعالى يه حمد ايدب الذى برمغنه كچردى اول مملكت حكومت
كرو يرنه كلدى حكم ايلدى تا آكا دكنكه عمرى آخره ايردى وفات قلديغ اول شيطان آدم
صورتنده كلوب اول خلقه ددكم اكر دلرسكوز كم سليمانوك علمنى بلاسز كه نيله حكم ادردى
اشبو كرسنوك آلتنى قزوب كورك واردلر اول كرسنوك آلتنى قزدلر چوق دفترلر چقردلر
كوردلركه مجموع سحر كفر آنلركه عالملردى و اهل عقل ادى ددلركم حاشا كم بو سليما
نوك علم اولا و اول بونى يازمش اولا دكلدر بو الا شيطان فعلدر اما آنلركه سفيهلر
جاهللردى ددلركم بو سليمان علمدر واردلر آكا متابعت قلدلر بس بو آيت حق تعالى اول
حبيب محمده عليه السلام اندردى سليمانك عذرن بلدرمكيچون كه آكا يا وز ظن
اتميلر بيوردى كه وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ يعنى بو يهودلر
كتابلرى حكمنى يبانه آتب واردلرينه بر غوب سليمان عصرنده اول شياطينلر يزدقلرى
سحر دفترلرينه متابعت قلدلر سليمان كافر اولمدى ليكن اول شياطينلر كافر اولدلركه
خلقه سحر اوكرتدلر بس بو آيت دلالت قلوركم ساحرلر كافر اولورلر زيرا حق تعالى سحره
كفر ديو ذكر ايلدى وهم بيوردى كه سليمان كافر اولمدى شياطينلر كافر اولدى اكر
كفر دكلمسه ديدى كه ساحر اولمدى چون سحر كفرله تعبير قلدى بيان اولندى كه سحر كفردر
صاحب كافردر دليل آكا كم عمر رضى الله عنه جرير بن معاويه يه كه اميردى بتى يازب
كوندردكه قتنه بولسا كوز ساحرلرى اولدورك كرك ار اولسون كرك عورت اكر كافر اولمسه

عمر رضی الله عنه آنك قتلنه حكم اتمیشدی ودخی حق تعالی بیوردی وما انزل علی الملكین
ببابل هاروت وماروت یعنی بولر دخی متابعت قلدیلر اول ایكی فرشتیه الهام
اولندی كوكللرنه دشولن نسنیه بابل ولایتنده كی بری هاروت وبری ماروتدر ابن
عباسدن رضی الله عنه بولورك فضیلتی ایله روایت اولندیكه آدم پیغامبردن صكره بو
خلایق الله تعالیه شرك ادوب كفره دشدیلر حق تعالیی قیوب بتلره طپدیلر فرشتلر آنی كوردی
صبر ادمدیلر آنلره یاوز دعالر قلدیلر غیرتنه كلوب حق تعالی یه دیدیلركم ای بزوم ربموز
سن بو قوللروكی كوركلو صورت اوزره یرادوب بوله كركلو نعمتلر رزقلر ایلدك بولر سكا
عاصی اولوب سنی قوذلر ایرغا طپدیلر بولری نته هلاك اتمزسن حق تعالی اولره دیدیكم بن
بر قومی عذابله هلاك اتمزن تا اول آنلره بر رسول كوندرمینجه كه واره آنلری اول اشدن
یغادیك امدی سز اچكوزدن ایكی كوز اختیار ادوب چقارك تا كه آنلری یره اندرم واروب
اول قوللرومی خیره دلالت ادوب شرلردن یغلر اول فرشتلر اچلرندن هاروتله ماروت
چقدیلر حق تعالی امر اتدی آنلره یره اندیلر امر معروف ادوب نهی منكر قلدیلر زنادن
وآدم اولدرمكدن وخمر اچمكدن منع اتدیلر بواش اوزره یریوزنده بر زمان طروب
اكلندیلر واول عصرده بر عورت واردیكه جمیع عورتلردن حسنله زیاده ایدی اول
هاروت ماروت آنی اشدوب طوردیلر اكا واردیلر اكا لطف خلق ادوب كلجی قلدیلر و
طلب اتدیلركه آنوكله صحبت ادلر وجمع اولالر اول عورت دیدیكم بن بوكا رضا ویرمزم
تا ایكی كوز دخی اشبو پوته عبادت قلمینجه بولر دیدیلركم بو اوچ نسنه دكل بو غایت
اولو اشدركه بز الله تعالی یه كافر اولاوز قودیلر كتدیلر بر زمان كروب بتوك اوزره چكدی
طروب كرو كلدیلر لطفله اكا كلجی قلوب كندولره دعوت قلدیلر اول دیدیكه البتده شول
پوته طپمینجه بن سزه مطیع اولمزم یا اكا طپیاسز یا خمر اشبو ادمی اولدورسز

یا خمر اشبو خمردن اچیاسز اشبو اوچدن برین اشلمینجه بن سزه صحبته رضا ویرمزم بولر
آنی اشدوب دیدیلركم بو اوچ اشده بو خمر اچمك آسانرقدر كه تزجك استغفار ایده وز
چون آنی اچدیلر عقل آنلردن رجوع قلدی اول آدمی دخی اولدردیلر كه آنلروك اول حالنه
مطلع اولدی تا كه كمسنه یه خبر ویرمیه واول عورتله دخی زنا قلدیلر واول پوته دخی
طپدیلر حق تعالی اول هاروتله ماروت وفرشتلر آراسندغی حجاب كترودی فرشتلر
اولروك حالنه مطلع اولدیلر تعجب قلوب بوكز اول یر اهلنوك حالنی معذور طوتدیلر
آنلروكچون استغفاره مشغول اولدیلر اما خبرده كلمشكم اول عورت آنلردن اسم اعظمی
اوكرندی انوكله كوكا آغدی حق تعالی آنی یلدوزه دوندردی بعضلر دیدیلركم اول زهره
یلدز اولدر علیدن وابن عمردن بونك اوزره روایت دخی قلورلر اما صحیح قول
اولدركم اول زهره اول یدی یلدزدن بر سیدركه افلاك یرادلدوغی وقت اولدخی بله
یرادلدی بونجه نسنلروك تقدیرات ووجوده كلمكنوك اسبابلری اول یلدزلروك دو
رنده قونلمشدر هر برینوك برنسنه اوزره حكم وسلطنت وار زهرنوك سلطنت
رطوبت اوزره دور • اما اول عورت حق تعالی یلدز مثالنه دوندردی امر اتدیكه طاموده
الت آنده عذاب ادرلر نتكم اول صورتلری دونن قومدن كمسنه باقی قلمدی كرو هلاك
اولدی وبو حال كم هاروته وماروته واقع اولدی ادریس پیغامبر عصرینده ایدی واروب
آنی شفیع طوتدیلر تاكم آنلروك صوچلرن حق تعالی دن دلیو ویره چون ادریس حق تعالی دن =
دلدی حق تعالی آنلری دنیا عذابیله آخرت عذابی آراسنده مخیر قلدی اولر دیدیلركه آخرت
عذابنوك نهایتی یوق والمی دخی قتیدر بزلر اكا طاقت كتورمزز اما دنیا عذاب منقطع اولوب
آخره ایرر دنیا مدتی تمام اولماغله پس دنیا عذابن اختیار قلدیلر كه آخرت عذابندن خلاص
بولالر الت آنلری بابل قیوسنده باشلری اشغا آصا قیوب عذابله مبتلا قلدیلر تا قیامته

دکن ابلیس لعین اول سحری دفترلرن الب آنلروک ایاقلری التنه قودی یهودلر واروب اول
دفترلردن سحر اوکرندیلر دی نتکیم حق تعالی خبر ویردی وما یعلمان من احد حتی یقولا
انما نحن فتنة فلا تکفر فیتعلمون منهما ما یفرقون به بین المرء وزوجه
وما هم بضارین به من احد الا باذن الله ویتعلمون ما یضرهم ولا ینفعهم
ولقد علموا لمن اشتریه ماله فی الاخرة من خلاق یعنی اول هاروت وماروت
هیچ بر کمسنه یه اول سحری بلدرمزلردی تا دیمینجه که بز فتنه یوز یعنی ابتلا ایچون و
امتحان ایچون قونلمشوز که ابتلا ایتمدی کفرله ایمانده قونلدی حتی بز بو ملکه بو خلقوک مؤمنن
کافرن تمیز ایدوب ظهوره کتورر هر کمسنه کم بو سحری اوکرنمکی قبول ایدوب کتاب حکمنی ترک
ایتسه کافر اولور و هر کم سحر اوکرنمکی ترک ایدوب کتاب حکمنه عمل قلسه اول مؤمن
اولور بو سوزی کلنه دیرلردی بعض انی ترک ایدوب مؤمن اولوردی و بعض انی ترک ایتمیوب او
کرنمکه حریص اولوب کافر اولوردی انلر نقدر که دیرلردی کافر اولما بونی اوکرنمکی ترک ایت
انلر عناد ایدردی زیرا اولر فرشته لردی دوا کورمزلردی که کمسنه یه کفر اوکردلر اما
اول سحرک کیفیتن اولره بیان قلورلردی دخی اوکرنمکدن منع ایدرلردی شونجلاین کم
بر کشی کلوب بر کشیه دیدکیم زنا ایتدر و اوغرلق ایتدر بکا بلدر اول دخی اکا وصف ایدوب
بلدردی دخی دیدیکیم بو اشلر حرامدر زنهار بولری اشلمکه یلتنمه اولکه ترک ایدر مؤمن
اولور و اولکه ترک ایتمز اشلر کافر اولور بس اول یهودلر واروب اولردن اوکرنورلردی
شول نسنه یکه ایکی حلال آراسنده آیرلغه سبب اولور واری بغلردیکه حلال فتنه
وارمزدی دخی بونلر کبی سحرلرکه وار بو فتنلره سبب اولور اما ساحرلر سحر ایله
هیچ بر کمسنه یه ضرر ایرشدرمزلر حق تعالی ارادتی اولمایجه الا مکر که اول اکا مقدر
اولا اول سحرک اکا اثری اولا بولر اوکرنورلر شول نسنه یی که دنیاده انلره ضرری وار

والخزنان

والخزنده دخی اولره منفعت ایدسر کل دنیاده ضرری بو که دیندن چقرلر اخرتده دخی ابدی
عذابه مبتلا اولورلر بدرستی حقیقت بلدیلر توریتا چنده شول کمسنلر که سحری
اختیار قلدیلر الله کتابی اوزره آنلروک نصیبی یوقدر اخرتده بوندن اترو بیوردی
حق تعالی که ولبئس ما شروا به انفسهم لو کانوا یعلمون یعنی نه یوز نسنه
اختیار قلدیلر کندو نفسلرنکه اول سحردر الله تعالی کتابنی قدلر و انبیالری سنتلرنی
ترک ایتدیلر اگر بللردیکه نه زیانه اوغردیلر اول حالدن دونلردی لیکن حاللرندن خبر
دار دکللردر اگر سؤال ایدرلرسکه اول کچن آیتده حقیقت بلدیلر دیو ذکر ایلدی
بونده اگر بلسلردی یو ذکر ایلدی یعنی بلمزلر دیو دمک اولورز بس بو بلمک و بلمامک
اکسی بله نتسی جمع اولا جواب بودرکم بلورلر لیکن بلدکلرینوک منفعتی یوق زیرا
هر عالم که بلدکله عمل ایتمیه اول حقیقت عالم اولمز زیرا بو علم اوکرنمک منفعتی ندر
قچنکه اول علم مقتضاسنجه عمل قلیه کانه بلممش کبی اولور شوکا بکزرکه بر کشی
صنعت اوکرنه اشلیوب کسب ایتمکچون که اکا سبب معیشتنه بر فایده اولا دیو
اوکرندی اما اشلمز معطل یورر کانه هیچ اوکرنممش کبی اولور بولر دخی بلدکلری
انجلاین در اگر حقیقت بلسلر الله تعالی کتابن قیوب اول سحری اختیار قلمیلردی و
دخی حق تعالی بیوردیکه ولو انهم امنوا واتقوا لمثوبة من عند الله خیر لو کانوا
یعلمون یعنی اگر بو یهودلر ایمان کتوروب الله تعالی یی تصدیق ایتسلر اول سحره
اعتقاد قلمقدن صقنسلر الله تعالی قتنده اولره ثواب خیرلو ایدی اگر بلسلر ولیکن
بلمزلر و دخی حق تعالی بیوردیکم یا ایها الذین امنوا لا تقولوا راعنا وقولوا انظرنا
واسمعوا وللکافرین عذاب الیم یعنی انلرکم الله تعالی یی بر بلدیلر و رسول کرچک
لدیلر زنهار راعنا دمک یعنی مسلمانلر رسوله علیه السلام کلورلردی دیرلردیکه

یا رسول الله راعنا بونك معنیسی عرب دلنجه اشتمك لكوكی بندن یكا طوت سوزمی فكر
ایله حالوم اكله دیمك اولور اما یهودلر دلنجه انوك معنیسی سوكمك اولورچون یهودلر
مسلمانلردن بو كلمی اشدرلردی انلره خوش كلوب درلردی بز محمده همیشه كزلویده
سكردك شمدی اشكاره سوكرز زیرا رسول قتنه كلجك علیه السلام انلر دخی مسلمانلر
كبی راعنا یا رسول الله درلردی مسلمانلرك مرادی ایروغدی نتكیم دیدك اما بولرك
مقصودی سوكمكدی بوندن اترو دیدی حق تعالی كه ای مؤمنلر رسول قتنه كلوب
راعنا دمك آیدك كه بزه نظر ایله یا رسول الله سزه بیورلن نسنیه مطیع اولك كه
حاصلكوز جنتدر ولا كافرلره حوز عذاب الیم وار ودخی بیوردیكم ما یود الذین
كفروا من اهل الكتاب ولا المشركین ان ینزل علیكم من خیر من ربكم والله
یختص برحمته من یشاء والله ذو الفضل العظیم یعنی سومزلر شول كیسلر
كم مدینه یهودلردر دخی اهل نجران نصرانلردر دخی عرب بوك مشركلردر كه رسولكوز
اوزرنه وحی اندرلكه دخی شرایع اسلام بیان اولنه زیرا بولر كافرلردر آنی سورلر
كه خلایق كل كافر اولالر سز دخی انلره برابر اولاسز حق تعالی خبر ویردیكم ایش انلرك
مرادنجه اولمز الله تعالی مخصوص قلور نبوت ورسالت كمه دلرسه آكا ویرر
آكا اهل اولانی اول بلور ودین اسلامله آكا اكرام قلور كه الله تعالی اولو فضل ایسدر
وعطاسی بولدر ودخی بیوردیكم ما ننسخ من آیة او ننسها نأت بخیر منها
او مثلها الم تعلم ان الله علی كل شیء قدیر یعنی حق تعالی ایدر بز برآیت
نسخ ادب حكمن ابطال قلمزز یا برآیت كندو لفظنی ثابت قلوب انوكله عمل قلمغی
ترك اتمزز الا اندن یكرك یا انوك برابری یعنی منفعتده یرنه بر دخی كتوررز آندن
آنی ترك ادب نسخ ادرز بعضلر دیدیلر كیم برآیت نسخ اولوب بالكلیه كتورلمك روا

دكلدر اندكدن صكره لیكن علم اهلینك اكثری دمشلر كیم روادر شونده كیم امر نهی اولا
دخی وعد وعید اولا لیكن قصصده واخبارده نسخ اولمق جایز دكلدر زیرا اول بر درلو
خبر ویروب صكره بر درلو دخی ویرجك اول آوكسی یلان اولمق لازم كلور حق تعالی كلامنده
یلان اولمق روا دكلدر بلمز مسن كیم یا محمد حق تعالی نیه قادر در قدرت یتركمن
دلرسه ناسخ قلدكمن دلرسه منسوخ قلد بوندن صكره كرو بیوردیكه الم تعلم ان
الله له ملك السموات والارض وما لكم من دون الله من ولی ولا نصیر یعنی
سن بلمز مسنكه یا محمد بد رسنی یرلر كوكلر حق تعالی نوك خاص ملكیدر كمسنوك
انده شركت یوقدر یرده كوكده نجه دلرسه اشلر حكم انوكدر كاه بر درلو حكم ادر
كاه بر درلو دخی امر ادر بو قوللره نه نسنه مصلحتدر ونه نسنه مفسددر یكركن اول
بلور كمن ثابت قلور كمن نسخ ادب ترك ادر اما اول یهودلر تكری دشمنلری بو آیت نسخ
اولب حكم باطل اولدوغنه انكار ادرلر اول وقتكه قبله قدس طرفندن كعبه جهتنه
دوندرلدی اول یهودلر درلردیكه اكر اول اول قبلی طورطكوكن قبله حقدسه نچون
اندن دندكوز اكر حق بو شمدی دندكوكز سه شمدیدك خوز باطل اوزره اولمش سز بو
نسنلری اولره بو شریعتلرده صواب كورمزلردی كه برآیت حكمله عمل اده طورركن
انوك حكم باطل اولا برآیت دخی كلد بوكن انوكله عمل ادلر زیرا درلركه اول غلط اتمش
راست حكم اتمش صكره اول حكم كرو دوندررر بو خوز الله تعالی حقنده روادكلبز اولره
جواب ایدرز كیم الله تعالی اشنده مدبردر نجه دلرسه اشلر نتكیم بو خلق یوغكن وار
قلدی كرو یوق ایلر اولدرز آندن صكره كرو دركورر هر بر اشنده نجه حكمتلر وار
پس بو امرنده دخی روادر كیم بر درلو حكم دخی نازل اده نتكیم توریت نازل اولمدن كه
موسی شریعتیدر علیه السلام كلوب آندن الروكی شریعت نسخ ایلدی آندن صكره انجیل

دلرسه

ابن موسى شريعتنی نسخ ایلدی اندن صکره محمد علیه السلام قرآن کلب کندودن اولکی
شریعتلری الله تعالى دلدکی آنده ثابت قلدی حکم توحید واخبار وقصص کبی وبعضنی
بو امته تیسیر اولماغچون امرنده نهینده تبدیل تغییر قلدی زیرا هر عصرده صلاح
نیله اولورسه اول وقته اول عصره موافق حکم نازل ایدرکم خلق آنوکله صلاح بولالر
حکیم مطلقدر هر ایشوک صوابن صلاحن اول بلور نه ایشلرسه حکمتنه موافق ایشلر
بوندنار و بیوردیکه سن بلمزمیسن یا محمد که یرلر کوکلر الله تعالى نوک خاص ملکیدر
بو خلقوک حاللرن اول یکوک بلور کم هر وقتده بولرولک صلاح نیکدر بس اول ناسخه
منسوخه ایمان اولمیلوه وعید قلوب بیوردیکه دینک سن انکار ایدک که یارن قیامت
کوننده سزک بر یقین دوستکوز بولمیا کم سزه منفعت طقونه یا بر یاردمجی بولمیه
الله تعالى دن غیری که سزدن حق تعالى نوک عذابلرن منع ایده ودخی بیوردیکم ام تریدون
ان تسئلوا رسولکم کما سئل موسى من قبل ومن یتبدل الکفر بالایمان
فقد ضل سواء السبیل بو ایتوک سبب نزول بو ایدیکم قریش کافرلری دیرلب
کلدیلر ابو جهل لعین دخی بیله لرنده دیدلرکه یا محمد کرچک رسولسک بو صفای بزه
التون ایله دخی بو مکه نوک یرنی بزه کیکلدیویر و بر دخی دیدلرکم بزوم کوزمزدن پرده
کیدر تاکه الله تعالى یی اشکاره کوروز حق تعالى بو ایتی ایندرب بیوردیکه یعنی دیلرمسز
که سز دخی رسولکوزه دلیا سز شول موسى قوم موسادن دلدکلرنلین سزدن الروکه
آکا دخی دیدلرکه دلوز بزه الله تعالى اشکاره کوستره سن هر کیمسکم ایمان کفره دکشرسه
ایمان اوزره کفری اختیار قلسه بدرستی اول هدایت یولنوک اورتسن ازتمش اولور
بونی دیدکی اندن اتوردیکه رسول علیه السلام بونجه معجزه لر کوستروب رسالتن
اثبات قلدقدن صکره کرو بونک کبی سؤاللر قلمق کفردر ودخی حق تعالى بیوردیکه

ودّ کثیر

ودّ کثیر من اهل الکتاب لو یردونکم من بعد ایمانکم کفارا حسدا من عند
انفسهم من بعد ما تبین لهم الحق فاعفوا واصفحوا حتى یاتی الله بامره ان
الله على کل شیء قدیر بونوک دخی سبب نزول بو ایدیکم احد غزاسنده مسلمانلره
انهزام واقع اولدی رسولک مبارک دیشی اوب زخم دار اولدی اصحابدن نخیلی کشی
شهید اولدیلر آنی کوروب اول یهودیلر مسلمانلره دیدلرکم کوردکوزمی اول محمده او
یدغکوز چون سزه نه ارشدی اکر سز حق اوزره اولسکوز بو یلیمی اولوردکوز کلوک
بزوم دینمزه دونک کم سزه خیرلودر بس حق تعالى بو ایتی ایندروب بیوردیکه بو اهل
کتابدن نیچوقلر آرزو ایدوب آنی دیلرلرکه کاشکا سزی ایمانه کلدوکوکزدن صکره کروی
کفره دوندرلردیکه اول سوزلری سزه خیر صنوب سویلمزلر بلکه کوکللرنده خیانت
ایدوب کندو حسدلرندن سویلرلر حق آنلره ظاهر اولدقدن صکره زیرا توریتده
محمد قولنده صادق ایدوکی و آنوک دینی حقدوکی آنلره بیان اولنیدی هله سز
آنلرک اول یون خلفکرنه بقمک اول سوزلرندن اعراض ایدوک تا آکا دکینکه الله تعالى دن
سزه امر کله آنلروکله قتال ایده سز کندولری اولدرب مالرن الاسزا و غلتلرن قزلرن
اسیر ایدوب کندوکزه خدمتکار ایدنسز الله تعالى نه دلرسه قادردر مسلمانلره
نصرت ایدوب کافری آنلروک الندن هلاک قلدی بس بو قضیه دخی هنوز قتال ایتی نزوندن
اوکدیدی انوکچون قلت ترک ایدک دیو امر ایلدی بوندن صکره بیوردیکه واقیموا
الصلوة واتوا الزکوة وما تقدموا لانفسکم من خیر تجدوه عند الله ان الله بما
تعملون بصیر یعنی نمازک فرضیتنه اقرار ایدوک و آنی وقتیله ادا ایدک رکوعلر
وسجودلرن وقیاملرن خشوعله وحضورله کوکجک رعایت قلوب یرلو یرنه کتورک و
اوزرکوزه دخی مالکوزدن هر جنسدن اولورسه مستحقینه چقروب ویرک وبلوک کم

کندو الکوزله اول صدقلری کوزدن وکرکلو عمللردن نکه قلوب سزدن الرو آخرته کوندرد سز
جمیعنی الله تعالی قتنده صقلنمش حاضر بلورسز وانوك عوضلرن السز سزکه ذره
قدر اندن ضایع اولیسر دکل ننکم کوکدن این کنا بلرك بعضسنده یازلمشدرکه یا ادم
اوغلنی کیجوکی حزینکی قتومده آیلکه اوغرالی ارشمز اوذ کلوب کوبیندرمز وطوردغ
یرده فساده وارمز اکسوکسز حاضر بولیسرسز شول وقتکه اکا فی احتیاجکز اولا الله
تعالی سزوك اعماللروکوزنه مطلع در نه قلدغکزی بلور اکا مجازات قلور اکر خیرسه
خیر وکر شرسه شر وبوندن صکره کرو اول یهودلروك محال سوزلرندن ویرب بیوردی
وقالوا لن یدخل الجنة الا من کان هودا او نصاری تلك امانیهم قل هاتوا
برهانکم ان کنتم صادقین یعنی بو یهودلو دخی بو نصاریلر درلرکه جنته
کرمزلر الا شو کیمسلر کرورکه انلر یهودی اولالر ونصاری درلرکه نصرانی اولنلر
کرورلر حق تعالی انلروك سوزلرن رد ایدوبن بیوررکه ایت یا محمد اول نصاریلکه
یهودلره کیم اکر بو سوزده کرچك سکوز کتورك حجتکزی توریتدن انجیلدن که سزه
اندرلدی کورلوم حجتسوز دعوی مقبول اولمز بولروك حجتلری یوق اما باطل قرو
امولریدرکه اومرلر بوخوز اولمایی محالدر بو ایتده دخی وعید تحذیردر شول کمسلره
کیم طامو عملن اشلیب اوچماق اومرلر ظالملر عوانلرکب دخی وزیرلر بکلرکب که تکری
قوللرینی اسر کمیب حیف ظلم ایدلر ودخی مفسدلر فاسقلر واوقدغن طتمز عالملر کب
ورشوت الوب میلله حکم ایدن قاضیلرکب دخی بولره یکزر وار شول ریا و زرقله عمل
ایدن صوفیلرکب کیم اچی طاشنه مخالفا ولا ودخی حق تعالی بیوردیکم بلی من اسلم
وجهه لله وهو محسن فله اجره عند ربه فلا خوف علیهم ولا هم
یحزنون یعنی حق تعالی ایدر جنته نه یهودی کرور نه نصرانی کرور بلکه

ایجماعه

اچماغه شول کمسلر کرورکه انلر دینلرین الله تعالی رضاسیچون خالص قلدیلر الله تعالی
قتنده مقبول اولن دین طوتدیلرکه دین اسلامدر ومحمد علیه السلام ایمان کتوروب
انوك حکمنه یدلدیلر دخی عمللرنی کرکلو قلدیلر اجر ثواب ربلری قتنده انلره
حاصلدر جنت اچنده دخی انلره عذاب قورقسی اولجق دکل شول وقتکه کافرلر عذاب
قورقسندن اولالر ودخی حزن غصه اولمیا نه اوکلرندهکی عقبلری چون نه صوکلری
قلان ذریتلری چون دکلندنامن اچنده اولالر ودخی مسلر کیم قورقو یارن اوج درلو
بری طامودهابدی قلمق قورقسی وار ایمانله کدن مؤمنلر کلی اول ابد قورقسندن امین
وبر دخی عذاب قورقسیدر عاصیلر کناهلری مقداری چکلر دخی صوکی اول عذاب منقطع
اولب کرو جنته کلر بو قورقودن دخی اخلاصله اولمزدن اوك توبه قلدنلر امین اولالر
وبر قورقی دخی محشرده طورغب حساب قلمق قورقسیدر دنیاده محسن اولنلر دخی اول
قورقودن امین اولالر محسنلر دخی اولردرکیم هر وقتده وهر حالده الله تعالی حاضر
کوروب انوك رضاسی اولمدغی اشلردن ارراق اولالر وطاعتلرن وعبادتلرن انی کوره
طوررکب اشلیلر ودخی بوندن صکره اولیهودله نصارینك اختلافلرن بیان ادب
بیوردیکه وقالت الیهود لیست النصری علی شیء وقالت النصری لیست الیهود
علی شیء وهم یتلون الکتاب کذلك قال الذین لا یعلمون مثل قولهم
فالله یحکم بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون یعنی نجران
نصرانلرینوك الچیلری کلوب مدینهنوك یهودلرله منازعه قلدیلر هر بری دخی بربرنی کفره
نسبت ادب کندوییه حق اثبات ادب یهودلر جماعتی درلرکه بو قوم نصاری
دینکونده هیچ بر اعتبار ایدجك نسنه اوزره دکللر نصاری دخی انلره درلرکیم
بو قوم یهودیه نوك دینکری هیچ اعتبار ادجك نسنه دکل حق دین خوذ بزمدر

حال بودر کیم بو ایکی طایفه نك دخی کتابلری وار اوقورلر اگر اکا نظر قلسلر اولره
حق نه‌قدر ظاهر اولوردی اختلافه حاجت اولمزدی بس کتابلرك قویب بو اختلاف
ادشدکلری کندولرك ضلالتلرینه دلیلدر ابن عباس ایدر رضی الله عنهما اگر اول ایکی
طایفه اول سوزلری اوزره اندلیسلر که بریبرینوك دینینی باطلدر دیو حکم ایلدیلر
ایکیسی دخی سوزنده کوچکدی هیچ بری انده اوزره حنیث اولمزدی زیرا ایکیسی دخی دین حقه
مخالفدی و دخی انلرکیم مشرکلردر چن امتدن و بو امتدن انلروك کتاب یوقدر اولر
دخی بولر ددکلین درلرکه جنته کرمز الا شول کمسلر کرورلرکه انلر بزوم دینمز اوز
رنه در ایرقلر کلی باطلدر بس یارین قیامت کوننده حق تعالی بو دینده اختلاف قلنلرك
اراسنده حکم ایلیسیا بولره کوستره عیان کیم اجماعه کرمکا فنقی دین اهل مستحقدر و
طامویه کرمکا فنقی دین اهل مستحقدر وحقیقت بللرکه دین اسلامدن غیری دین حق
و مرضی یوغمش الله تعالی قتنده کلیسنوك امیذلری دینلرله خلاص بولمقدن منقطع
اولا هلاك لكلری ظاهر اولا و دخی بیوردیکم ومن اظلم ممن منع مساجد الله ان
یذکر فیها اسمه وسعی فی خرابها اولئك ما کان لهم ان یدخلوها الا
خائفین لهم فی الدنیا خزی ولهم فی الاخرة عذاب عظیم بو ایت
اول ططوس ابن اسفسیانوس رومی حقنده نازل اولدیکه بیت المقدسی یقب خراب
ایلدی نه‌قدر مردار جیفلر وارسه کتورب مسجد اقصی ایچنه برقدی شویله خراب
یتدی تا اکا دکنکه عمر خلیفه اولدی امر ایتدی مسلمانلره کیم انی کرو عمارت قلدیلر
بس حق تعالی اندن اترو بیوردیکه کیم اولا کفر ایچنده اندن اشدرك کیم حق تعالی نوك
مسجدلرینی یقا خراب قلا تکری قوللرینی انوك ایچنده الله تعالی ادلرین ذکر ادب اکا عبادت
قلمقدن منع اده هیچ اندن قتی ظالم و کافر اولمیا و اول مسجد عمارت اولدقدن صکره

بوقدر

یوقدر اول رومیلره که اکا کرلر الا اغرلین قورقویله که اگر طیوبلجی اولورلرسه
اولدورلر و دخی واردر اول رومیلره دنیده رسوایلق و فضاحت اول اوج اولو شهرلری
فتح اولب کندولره هلاك اولمغله بری قسطنطنیه بری عموریه و بری ارمنیه و اخرتده
دخی انلره عذاب عظیم وار جهنم ایچنده اما اکثر علما دمشلرکیم بو ایت عامدر جمیع کفارلر
حقنده که کفر اوزره اولمش اولا یا دپلنمش اولا زیرا جمیع کافرلر مسلمانلرله مقاتله
ادب اولاری نمازلرندن منع ادرلر زیرا یزیوز هب مسلمانلره مسجد قلنمشدر بس
معنی بویله اولورکیم شوندن ظالمرق کیم اولاکیم ملة اسلامه مخالفت قلا انلری
نزده اولورسه الله ذکر ادب عبادت قلمقدن منع ایلیه بس بو حکم عموم ایچنده بله داخلدر
شول ظالملرکه مسلمانز دیو دعوی قلورلر کرك کیم عالم اولسون کرك جاهل کندولر
دخی الله تعالینك ذکر اتمزلر ادن مسلمانلری دخی منع ادب قتمزلر و دخی حق تعالی بیوردیکم
ولله المشرق والمغرب فاینما تولوا فثم وجه الله ان الله واسع علیم
بو ایتوك دخی سبب نزولنده اختلاف قلدیلر ابن عباسدن رضی الله عنهما ایله روایت
قلندیکیم رسولك اصحابندن علیه السلام بر جماعت سفره چقمشلردی انلره دمان
کب بلوت واقع اولب قرکولق قبلدی قبلهء بلمدیلر هربری تحری ادب طشلو
طوشنه قلدی کیمی مشرقه کیمی مغربه قلدی چون کونش طوغدی اول ظلمات کتو
رلدی اولره ظاهر اولدیکه قبلهء سهو اتمشلر چونکه رسول قتنه کلدیلر اول
حالدن سؤال قلدیلر حق تعالی بو ایتی اندردب بیوردیکه مغرب مشرق جمیع الله
تعالینوکدر هرنه جهتکه یولنب نماز قلاسز الله تعالی رضاسی انده در و توجه اولد
یکادر بریکا مخصوص دکل بعضلر دمشلرکیم بو ایت حکمی نسخ اولنمشدر فول
وجهك ایله که کلسدر اما بعضلر دیرلرکیم بو منسوخ دکل حکم ثابتدر

زیرا اطوعات حقنده نازل اولمشدر • ابن عمردن روایتدر کم رسول مکدن کلور کن دوه‌سی
اوزرنده هر قنقی یکا یونلسه تطوع قلوردی ابن عمره صوردلر اول آنده بو آیت اوقدی
دخی دردیکم بو آیت بو نماز حقنده انزل اولمشدر و آیت اخرنده بیوردیکم الله تعالی واسع در
علیم در یعنی جود بولدر آزنسنه‌یی قبول ادب چوق عطالر ویرر دخی سزوک نمازلرکوز
نیجه قلدغکزی بلور سزوک نیتکزده صدقکزه اخلاصکزه کوره قبول ادب ثواب ویرر
اما بوالروکچن حکمه مناسب بوندن معنی بودرکم الله واسع علیمدر سزوک بو امری
کوزده طارلغندغکزی بلور واسع درکه سزه شریعتا امرلری کیک قلی ویرر تا نیجه دلرکز
سکوز اکا طاقتکز یتدکجه عبادت ایده سز تکلیف اولمیه ودخی بیوردکم وقالوا اتخذ
الله ولدا سبحانه بل له ما فی السموات والارض کل له قانتون یعنی اول یهودلر
دیدلرکم عزیر ابن الله در و نصرانیلر دیدلرکم عیسی ابن الله در و مشرکلر دیدلرکم فرشتلر
تکری‌نوک قزلریدر حق تعالی منزهدر و بوجه‌در بو نسنه‌دن که اولر دیرلر بلکه یرلر
اهل وکوکلر اهل کل انوک قوللریدر که هب اکا مطیع اولب عبودیتنه اقرار ادرلر
اکرچه بو لفظ عامدر بوندن خاصدر زیر طاعته اجابت قلوب قوللغا اقرار ادنلر
مؤمنلردر انجق و بعضلر دیدلرکم بونوک معنیسی دیمک اولورکم الله تعالی نوک صنعی
آثارلری و برلکنوک طانقلری و ربوبیتنوک دلیللری کوکلر یرلر اچنده ظاهردر وکل
خلق اکا معنی یوندن مطیع درکوجلری یتمزکه کندو خلقتلرن تبدیل تغییر
قلالر یعنی بر ار دلسکه کندوی عورت ایده یا عورت کندوی ار ایده یا یکت کندوی
قوجا ایده یا قوجا کندوی یکت ایده یا قیسن بوندن قیاس ایله کم هیچ برینوک بو اشا
لماقت یتمز چار نا چار کندو حالنده اکا تسلیم در ودخی حق تعالی بیوردیکم •
بدیع السموات والارض واذا قضی امرا فانما یقول له کن فیکون یعنی

الله تعالی یرلری کوکلری هیچ یوغکن وار قلیجدر کم انوک مثل هیچ یارادلمامشدی که
اکا بکزر یارادیدی وکمسه طانشغله دخی برتمدی شول بدعت اهلنه دخی مبتدع دیدر
کلری بوندن انرودرکم بر نسنه درندلرکم انلردن اوک هیچ صحابدن و تابعیندن
برکمسه اولر اشلدکن اشلمدیکه انلر دخی اکا کوره اشلیکلر ودخی حق تعالی قچن دلسکم
بر نسنه‌یی یارده اکا اول در اول دخی اولور بو اول دمک دخی زیاده در زیرا بو کاف
نونکه کن دمکلدر بوندن دخی تعالی منزهدر بلکه قچن بر نسنه‌یی یرتمق دلسه
همان دلدکلین اولور نتکم سن طتمق و یورمک دلسک الوکه طوت دمدن
وایاغکا یور دمدن یورسن طوتسن حق تعالی نوک یرتمقلغن دخی اندن قیاس
ایلکل اما اول اول دیجک اولر دیدکی سکا سوزاکلتما ایچوندرکه بلسن اکلیاسن انوک
یرجک یرتماغنوک حذ مقدار نقدردر بعضلر دیدلر بو آیت نجران الجسنوک حقنده
نازل اولدی که سید وعاقبدر دخی بولروک غیر کلوب رسوله علیه السلام دیدلرکم
هیچ بر مخلوق وارمیکم اتا سوز وجوده کله اول وقت بو آیت اندرلدیکه حق تعالی قچن
یرتمق دلسه اول در همان اولور نتکم مریم اوغلی عیسای یرتدی علیه السلام اتا
سوز ودخی حق تعالی بیوردیکه وقال الذین لا یعلمون لولا یکلمنا الله او تأتینا
آیة کذلک قال الذین من قبلهم مثل قولهم تشابهت قلوبهم قد
بینا الآیات لقوم یوقنون یعنی شولرکم جاهللردر حق تعالی نوک برلکندن خبرلری
یوق دیرلرکه نیچون حق تعالی بزه سویلزکه خبر ویره سن انوک حق رسولسن یاخود
بر علامت نیچون اندرمزکه سنوک نبوتک بزه ظاهر اولا الله تعالی ایدر بولردن
الروکی یهودلر دخی موسای علیه السلام بونلر جلین دیرلردی که الله تعالی یی بزه اشکاره
کوستر بولروک کوکلری دخی قتلقده وکفرده انلروک کوکلنه بکزردی و سوزلری دخی

آنلره مشابه اولدی نتکم کوکلری مشابه اولدی بدرستی بز توریتاچنده سنوك نعتوكی
وصفا توکی بیان قلدق کم سن حق مرسل سن وجمیع پیغامبرلره نقدر معجزه ویردکسه
هب سکا ویردك دخی زیاده ویردك که قمونوك اوزرنه فضیلتوك ظاهر اولا بونی اکلمز الا
اول قوم کم آنلروك عقل وتمیز وارکه توریت اهلنوك مؤمنلری در الله تعالی یه یقین
لری وار ودخی بیوردیکه انا ارسلناك بالحق بشیرا ونذیرا ولا تسئل عن اصحاب
الجحیم یعنی یا محمد بدرستی بز سنی کوندردك قرانله تاکه سن حق بیان ایده سن
وحقدن یکا دعوت قلاسن مؤمنلره بشیر اولب جنتله بشارت قلاسن وکافرلره
نذیر اولب عذابله قورقدسن فحن سن بو اشی یرنه کتورب ودخی بولره دکورسن بوندن
صکره آنلر نکه اشلیلر اول جحیم اهلندن اوزوسن سؤال اولنجق دکل سن ودخی حق تعالی
بیوردیکه ولن ترضی عنك الیهود ولا النصاری حتی تتبع ملتهم قل ان هدی
الله هو الهدی ولئن اتبعت اهواءهم بعد الذی جاءك من العلم ما لك من
الله من ولی ولا نصیر یعنی مدینه نوك یهودلری ونجرانوك نصرانیلری سندن
راضی اولب خشنود اولمزلر تاکه سن آنلروك قبله سنه نماز قلوب آنلروك دیننه
کرمایخه سبب قصیه بویدیکم کافرلر کلوب رسوله علیه السلام صلح اتمك دلرلردی
رسول علیه السلام شویله ظن ایدردیکه مسلمان اولا آنلروك سوزلرنه دلدیکه رغبت
ایدردی الله تعالی خبر ویردیکه آنلر سندن راضی اولمزلر تا سن آنلروك دیننه متابعت
قلمایخه سن آنلروك سوزلرنه اعتبار قلب دعوتلرنه رغبت قلما غل دیمکلکه که
الله تعالی یه عبادت قلجق قبله کعبه در وانوك قتنده قبول اولجق دین اسلام
دیندر وبلکل که اگر سکا بو حق ظاهر اولدقدن صکره که دین حق دین اسلامدر وحق
قبله کعبه در آنلره متابعت قلسی اولرسك سکا بر قریب دوست بولنجق دکل کم

سنی الله تعالی عذابندن صقلیا سکا منفعت طوقنه ودخی سکا بر یاردمجی اولجق دکل
که عذاب سندن منع ایلیا اگرچه بو خطاب رسول حقنده در علیه السلام ولیکن
مراد بوندن امتی درکه حذر ایدب فاسقلر سوزنه اویمیالر ودخی بیوردیکه الذین
اتیناهم الکتاب یتلونه حق تلاوته اولئك یؤمنون به ومن یکفر
به فاولئك هم الخاسرون یعنی شول کمسنلر که بز آنلره کتاب ویردك آنلر
اکا ایمان کتوردلر شویلکم کرکدی اتاندلر شویلکم متابعت قلمق کرکدی اتدلر وکتا
بلری وصف اتدکی صورتنا صفتوکی بیان قلدلر کزلمدلر وحق تعالی اندردکلین اتدلر
حکمنی تبدیل تغییر قلمدلر حلالینی حلال بلوب انی طلب اتدلر وحرامنی حرام بلوب
اندن امتناع قلدلر آنلردر کم محمده ایمان کتورب تصدیق لدلر سعادت فلاح بولدلر
هر کمسنکم محمده انکار قلسه وانی کزجك لمسه حقیقت زیان کار آنلردر کعب ابن
اشرف کب اصحابیله اما بو ایت اول اهل کتابك مؤمنلری حقنده نازل اولدیکه اتوز ایکی
کشیدر جعفر ابن ابی طالبله حبشدن کلدلر قرانه دخی متابعت قلدلر شویلکه متابعت
قلمق کرکدی ودخی بیوردیکم یا بنی اسرائیل اذکروا نعمتی التی انعمت علیکم
وانی فضلتکم علی العالمین واتقوا یوما لا تجزی نفس عن نفس شیئا ولا
یقبل منها عدل ولا تنفعها شفاعة ولا هم ینصرون بو ایت معنسی یقاردو
بر کچدی دردك کم حق تعالی بنی اسرائیل قومنه بیوردیکم یا بنی اسرائیل بنوم اول نعمتلرمی
اکوك کم سزه انعام ایدب تیه ده من سلوی یغدردم واول عالمده زمانکوز قوم اوزره سزی
یکلدم دکزدن یول ویرب سزی کچردم آنلری آردکزجه کچورب هلاك ایلدم قورقك
صاقنوك شول کونك عذابندنکه هیچ بر کمسنه دخی بر کمسنیه عذابیدن غنی قلمز یعنی قورتمغا
چاره قلمز ودخی بر کافر کندو نفسنه فدا ویرسه کندوی قورتمغچون اول فداسی قبول اولنمز

دخی بر مؤمنك شفاعتی اول کافره اصتی قلوب انی قورترمز دخی بولر عذابدن منع اولیسر دکل
ودخی بوندن صکره حق تعالی اول خلیلنوك سنتلرین بیان ادب بیوردیکه وَاِذِ ابْتَلٰی اِبْرٰهِیمَ
رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَاَتَمَّهُنَّ قَالَ اِنِّی جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِی قَالَ
لَا یَنَالُ عَهْدِی الظَّالِمِینَ یعنی چون حق تعالی ابراهیمی ابتلی قلدی بر نیچه حکملرله
ابراهیم انلری یرینه کتوردب تمام ایلدی ابتلی الله تعالی دن اولدرکم انوك حالنی ظهوره
کتوره تاکه اول مستحق ثواب اوله یا مستوجب عقاب اوله زیرا حق تعالی قولنه ثواب
عقاب اتمز الا کندو بلدیکیله کم اندن کلسر مادامکه انوك حالندن عقابه ثوابه مستحق
اولجق نسنه ظهوره کلمایجه نتکم ابلیسدن کفر کلمجکن بلوردی اکا لعنت قلمدی تاکه
اندخی ابتلا قلمایجه اول لعنته مستحق اولمقلغی ظهوره کلمایجه اما اول حکملرکه
انوکله حق تعالی ابراهیمی ابتلی قلدی اول اون نسنه‌دی بشی باشده بشی بدنده اما اولکه
باشده در بری اغزه مسواك اتمکدر وبری ابدستده اغزه صو ویرمك ودخی برونه صو
ویرمك ودخی بیق الدرمق وبری صقالندن نسنه کیدرمیوب قیوب چوقلتمق واول بیش
که بدنده در بری سنت ایلمك ودخی اودیرنی یولمك وحاجت وقتنده استنجا قلمق
وقولتوغی ارتمق ودخی درنقلرین کسمك ابراهیم علیه السلام بو کلسنه وفا قلوب
تمام یرینه کتوردی حق تعالی اکا دیدکه یا ابراهیم بن سنی بو خلقه امام مقتدی قلم که
جمیع سکا اقتدا قلالر بوندن انرودرکه هیچ بر ملت یوقدرکه اول ابراهیم سومیه وبو
سوزده دلیل وارکه کیشی اولولق مرتبسنه ایرشمز الا زحمتله ونفس قهر اتمکله چون
حق تعالی ابراهیمی امام قلوب مقتدی قلدی اول اکا غایت خوش کلب ارزو قلدی که
ذریتندن دخی امام اولا دعا قلوب دیدکه الهی بنوم ذریتمدن دخی امامللر قلی ویرکم
انلره دخی بو خلق اقتدا قلالر حق تعالی اکا خبر ویردکم بنم رحمتم وعهدم ظالملره

وكافرلره ایرشمز یعنی سنوك ذریتکدن بعضیسی کافر اولسرلر کافر اولنلر خود امام
اولمغه لایق اولمز اما بعض ذریتنوك حقنده دعا مقبولدرکه اول حاصل اولا ودخی حق
تعالی بیوردیکم وَاِذْ جَعَلْنَا الْبَیْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَاَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ
اِبْرٰهِیمَ مُصَلًّی یعنی کعبه‌یی بر بو خلایقه دونب ورجق بر قلدق که هر یلده هر
طرفدن اکا ارزو ادب ورلر اما هیچ انده حاجتلری وارزولری تمام اولب کتمیلر بلکه
نقدر واررلرسه هیچ دخی شوقلری اندن کسلمیه دخی اول کعبه‌یی بر امین مکان قلدق
هر کم وارب اکا التجا ایده دکل قورقودغندن امین اولا اکرچه ادم الدرب دخی کرورسه
بوندن انرو دیدلرکه اکر بر کمسنیه قصاص واجب اولسه وارب حرمه کرسه اول حرم
اچنده قصاص اولنمیا بخلین ابن عمردن دخی روایت درکه بیوردی اکر اتام عمری
اولدرن حرم اچنده بلسم هیچ انی اردغی یردن دخی یقارو طورغمیادم بس انوك
کب قصاص واجب اولمش کشی انده کرسه حکم بودرکم اکا یجالدن اچکدن وهیچ بر
حاجتندن نسنه ویرمیالر تاکه ضرورت واقع اولب کله حرمدن چقا اندن طونب
قصاص ادلر ودخی بر اوقچا کلوب حرمه کرسه انی دخی اولمق حرام اولور مادامکه
حرم اچنده دررپوا اولدخی اکا کرمکله امین اولر ودخی حق تعالی بیوردیکه ابراهیم مقامنی
مصلی ادنوك کم انده نماز قله سز بو امر دخی شول وقتده که رسول علیه السلام
مکه‌یی فتح ادب کعبه‌یی طواف قلدیکه طوافدن فارغ اولب ابراهیم مقامنه کلدی
دیدیکه اشبو بزوم اتموز ابراهیم مقامدر عمر رضی الله عنه دیدیکه یا رسول الله
بز بو مقامی مصلی ادنمیلوم حق تعالی بو ایتی اندردب بیوردیکه سز ابراهیم مقامن
مصلی ادنوك ودخی بیوردیکم وَعَهِدْنَا اِلٰی اِبْرٰهِیمَ وَاِسْمٰعِیلَ اَنْ طَهِّرَا بَیْتِیَ
لِلطَّائِفِینَ وَالْعَاكِفِینَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ یعنی بز ابراهیم واسمعیل علیهما السلام

وصیّت قلوب بیوردک که بنوم اوُمی پتلردن نجاستندن و دخی غیرندن پاک ایدب اول ارقدن
کلوب طواف ایدجی قوللرم ایچون و دخی مکه اهلندن آنده مقام طوتنب طورن قوللرم ایچون اردی
ویره دخی آندر ایچون که آنده نماز قلوب عبادت ایدرلر و دخی حق تعالی ابراهیمک نیازلرندن خبر
ویرب بیوردی وَاِذْ قَالَ اِبْرَاهِیمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَارْزُقْ اَهْلَهُ مِنَ
الثَّمَرَاتِ مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَاُمَتِّعُهُ قَلِیلًا ثُمَّ
اَضْطَرُّهُ اِلٰی عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِیرُ یعنی چون ابراهیم دعا قلوب دیدیکم یا رب
اشبو حرم سن مسکنی امن قلغی و یرکه بنوک قوش و حیوانی اولنمیه و اوتی اغجی کسلمیه و بونک
اهل بونک اچنده دپلنمیه دخی بونک اهلنه انواع یمشلردن رزق ایلیوپر شول کمسلره کم
بولردن الله تعالی یه و اخرته ایمان کتورمش اولالر ابراهیم علیه السلام بو رزق دلکلکده
ایمان اهلنی شرط ایلدی کافری بله عام قلمدی اول اول ذریتنه امامت دلدکنده عام
قلدیدی حق تعالی منع ایلدی دیدکه بنوم عهدمکه اول نبوتدر اول ظالملره و کافرلره ایرشمز
بو رزق دخی انجلین صنوب قورقدی بونی ایمان اهلنه خاص قلدی حق تعالی رزقده لطف
عام دکن و رزق امامت کبی دکلدکن بلدروب ابراهیمه خبر ویردیکه یا ابراهیم هر
کمسکم کافر اولا اکا دخی دنیاده عمری مقدر اولدوغی قدر رزقن ویرورن چون مدت
عمر تمام اولا اخرتنه انتقال اده البته بن انی چاره سز اود عذابنه کرفتار قلورن که اول
عذاب و رجق یرلروک کی یاوزدر بوندن صکره دخی حق تعالی کعبه نوک بنیادندن
خبر ویرب بیوردیکه وَاِذْ یَرْفَعُ اِبْرَاهِیمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَیْتِ وَاِسْمٰعِیلُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ مِنَّا اِنَّكَ اَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ یعنی چون ابراهیم علیه السلام کعبه نوک
بنیادن یوجلدوب تمام ایلدی و اسمعیل دخی اکا بله یاردم ایتدی و فرشتلر طاش
طاشیب کتوررلردی اسمعیل صونرلردی اسمعیل دخی اتاسنه صونردی اول طاشلری

بیش طاغدن طاشلردی بر طور سینادن و بر طور زیتادن و بر جودیدن و بر دخی لبناندن
و بر دخی حرا طاغندن اهل حکمت دمشلر کم هر کم بش وقت نماز جماعتله قلسه حق
تعالی اکا اول بش طاغ اغرلغنجه ثواب یزرچون اسمعیل له ابراهیم علیهما السلام کعبه بنیادندن
فارغ اولدلر اکیسی بله دعا قلوب دیدلر کم ای بزوم ربمز بزدن بو عملی قبول ایدب بونی بزه
سبب قربت قلغی و یرکل که سن دعالری اشدب قبول ایدجی سن و کوکلرده کی نیتلری بلجی سن
بو ایت اکا دلالت قلور کم قچن بر کشی خیر عمل قلسه کرکدر کم الله تعالی یه دعا قلوب
انوک قبوللغن دلیه زیرا کتشینوک قورقسی اول عمل قبوللغنده فارغ اولدقدن صکره دخی
آرتوق کرک شول عمل اشلرکن قورقدغندن زیرا حق تعالی عمل قبولی متقیلردن الا ایتکریدن
قورقب کناهلردن صقنانلردن قبول ایدر خبرده ایله روایت قلندیکه ابراهیمله
اسمعیل علیهما السلام چون بنادن فارغ اولدلر دزلری اوزره چکوب نضرع له انوک
قبوللغن دلدلر جبرائیل علیه السلام کلوب دیدکه یا ابراهیم بو دلکوک قبول اولندی
بر نسنه دخی دله بس ابراهیم علیه السلام بر دلکه دخی مشغول اولدی نتکم حق تعالی
بیوردی رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَیْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّیَّتِنَا اُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَاَرِنَا
مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَیْنَا اِنَّكَ اَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِیمُ یعنی ای بزم ربموز برنی سکا
اخلاصله منقاد اولنلردن و اسلام اوزره ثابت اولنلردن قلغی و یرکل دخی بزوم
عبادتموز امرنی بزه سن بلدور و یرکل و بزوم ذلتموزی سن عفو ایلکل کم قوللرک اسر
کناهلرن عفو ایدجی سن سن بوندن صکره دونب بر دعا دخی قلدی نتکم حق تعالی
خبر ویرب بیوردی رَبَّنَا وَابْعَثْ فِیهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ یَتْلُوا عَلَیْهِمْ اٰیَاتِكَ
وَیُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَیُزَكِّیهِمْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِیزُ
الْحَكِیمُ یعنی ابراهیم بلدیکه ذریتندن بعضسی کافر اولسرلر حق تعالی دن دلیوب

دیدکه ای بزوم ربموز چون بعض ذریتموز کافر اولسرلر دیلرنکه کرو آنلروك ایچندن کرو
آنلره رسول کوندره سن سنوك کلامکی آنلرك اوزرنه اوقیا آنلره وعظ نصیحت
ایدب حلال حرام بلدره طریق حقه دعوت قله واولری شرکدن کفردن پاك ایدب ارده
وزکات امر ایدب ماللرن دخی اریده که سن عزیز غالب سن هیچ بر کمسنه سکا غالب
اولمز کمدندر دلرسك انتقام ایدرسن سکا عاصی اولنلردنکه سنوك مثلك یوقدر دخی
حکیم سن امرکده نه ایشلرسك علموکا موافق ایشلرسن ودخی حق تعالی بیوردیکه ومن یر
غب عن ملة ابراهيم الا من سفه نفسه ولقد اصطفيناه في الدنيا وانه
في الاخرة لمن الصالحين یعنی اعراض ایدوب یوز چویرمز ابراهیمك دینندن کیم
دین اسلامدر الا شول کمسنه اعراض ایدر کم کندو نفسنوك امرنه جاهلدر هیچ فکر
ایلمز که بلا اول نفسی الله تعالی یه خدمتیچون یاردلدی آنوك عبادتنکا البتده ولجیدر
هرکم بون فکر ایتموب دین اسلامدن یوز چویره اول سفیه درکه جهانده دخی
زیانکاردر بدرستی اول ابراهیم بز دنیاده ارندلدك نبوت رسالتچون دخی دوست
طوتماغچون دخی تحقیق اول ابراهیم آخرتده جنت ایچنده صالحلرله بلدرکه محمددن غیر
کل صالحلردن اول افضلدر ودخی بیوردیکه اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت
لرب العالمين یعنی ابراهیم بو دوست طوتلمغا وارندلب نبوت رسالت ویرلمکا لایق
اولدغی آندندر که ایدیکم چون ربی آکا دیدکیم دینوکی الله چون خالص ایله طغرودر آنوك
اوزرنکم دین اسلامدر اشوکی الله تعالی یه اصمرله چون حق تعالی آکا بویله امر ایلدی
دیدکه بن دینوم خالص قلدم الله چون واشو امرکا اصمرلدم که رب العالمیندر ودخی حق
تعالی ابراهیمك علیه السلام وصیتندن خبر ویروب بیوردیکه ووصى بها ابراهيم بنيه
ويعقوب يا بني ان الله اصطفى لكم الدين فلا تموتن الا وانتم مسلمون

یعنی ابراهیم علیه السلام درت اوغلنی قتنه جمع ایلدی اولوم وقتنده که بری اسمعیل
وبری اسحاقدر واکسی دخی مدین ومداین در قورقدیکه کندودن صکره ابلیس لعین آنلره
کید ایدوب دین اسلامدن رجوع ایتدوره دیدیکه ای بنوم اوغلنلروم حق تعالی اختیار قلدی
سزچون دین اسلامکه ملت حنیفیه در زنهار اول اسلام اوزره ثابت اولك شول حالت
اوزره درلك کم قچن سزه اولوم کلسه اول اسلام اوزره بلوناسز وانوك اوزرنه که سز بوندن
صکره یعقوب دخی اون ایکی اوغلنی قتنه دروب وصیت قلدی شول وقتکه وروب مصره کردی
کوردیکه اول مصر قومی کل پوته طپرلر قورقدیکه اول شیطان لعین مکر ایدوب اولری دخی فتنه یه
براغا اول دخی ددسی ابراهیم وصیت قلدوغنلاین وصیت قلدی که اسلام اوزره اولنجا
ثابت اولوب انوك اوزره اولالر ودخی حق تعالی بیوردیکم ام كنتم شهداء اذ حضر
يعقوب الموت اذ قال لبنيه ما تعبدون من بعدي قالوا نعبد الهك واله
اباءك ابراهيم واسمعيل واسحاق الها واحدا ونحن له مسلمون بو ایتوك
سبب نزولی بویدیکم یهودلر رسوله علیه السلام دیدیکم یا محمد سن بلمزمسنکم یعقوب
اولدوکی وقت اوغلنلرنه وصیت قلدیکم یهودیه دین اوزره اولالر حق تعالی اولرك
سوزلرن رد ایدوب بیوردیکم یعقوبه اولوم ایرشدوکی وقت سز قتنده حاضر میدکوزکم
که بو دعوی ایدرسز سز خود بلمدن باطل دعوی ایدرسز اما حق تعالی خبر ویروب بیان قلدیکه
اول یعقوب اوغلنلرنه دیدکی بندن صکره نیه طپرسز اوغلنلری دیدیلرکه سنوك معبودکا
وآتالروك معبودنه کم ابراهیم واسمعیل واسحاقدر آنلروك دینته طپرزکه اله واحددر
آنوك شریکی یوقدر بز اول اله مطیع منقاد اولمشوز اگرچه اسمعیل یعقوبك علیهما السلام
عمو سیدی عمو آتا منزلسنده اولماغین ایندخی آتادیو ذکر ایلدیلر ودخی بیوردیکه
تلك امة قد خلت لها ما كسبت ولكم ما كسبتم ولا تسئلون عما كانوا

یهودی اولك یا نصرانی اولك دیدكلرین اشیددر و دخی علیم در آنلره نجه عقوبت قلاجغنی
بلور بو آیتده حق تعالی آكا اشارت قلدیكم رسولنه علیه السلام مؤمنلرله ضمندا اولدیكم
دین اسلامده كل دیكلرا اوزره غالب قلا اهل اسلامه نصرت قلا عاقبت اول وعده سن
یرینه كتوردی كه بنی قریظه قومن قردلر ذریتلرین اسیر ادب مالارین الدیلر و بنی النضیره
قبیله سن یرندن یوردیندن چقرب قودلر و بنی نجران نصاریلرینه ذلت حقارتله
جزیه یزب ذمی قلدیلر بوندن صكره حق تعالی دین محمدی علیه السلام كرو قلن
دینلر اوزره تفضیل ادب بیوردیكه صبغة الله ومن احسن من الله صبغة ونحن
له عابدون یعنی اول قوم نصاریدن برجنس واردیكم آنلره عمودیه دیرلردی قچن
برسنوك براوغلنجوغی دنیایه كلسه عادتلری بویدیكم یدی كون اولجق اولورك بر صولری
واردی الب اول اغلنی آكا طلدررلردی آنی سنت ایتمك یرینه طوترلردی دیرلردكه بوصویا
طلمق آكا طهارتدر آنی كندولره دین ادنمشلردی حق تعالی مؤمنلری اول فعلدن رد ادب
بیوردیكه الله تعالی دینینه متابعت قلوك و آكا لازم اولك كندوكوزی واوغلنجقلركوزی
دین اسلام احكاملرنه طلدرك كه طهارت بولوب پاك اولاسز اول كمسهدن احسن كم
اولا كیم الله تعالی دینینك احكاملرینه طلا و رسولنك سنتلرین یرینه كتوره اوغلنجوغن
انسی ابراهیم سنتین صقلایوب سنت ایلیه انوكله پاك ایلیه دیكه بز الله تعالییه
طاپیجلرز و آنی بزلیوب آكا مطیع اولیجیلرز ابا هریرهدن رضی الله عنه روایتدركه ابراهیم
علیه السلام كندوی سنت ایلدی یوز یكرمی یاشندیدی بركویده شام كویلرندن كه آنوك
آدی قدومدی اندن صكره سكسن ییل دخی دیری اولدی اكی یوز یاشنده تمام وفات بولدی
ودخی بیوردیكم قل اتحاجوننا فی الله وهو ربنا وربكم ولنا اعمالنا ولكم
اعمالكم ونحن له مخلصون یعنی یا محمد آیت اول مدینه یهودلرینه و اول

نجران نصرانیلرینه یعنی بز وملة الله تعالی دینینده مخاصمه می قلورسز سز ایدرسز كه بنكم
الله تعالی یی سز بلورسز بز دخی آنی بلورز دیرسز بچون الله تعالی بلمیلره یردم ادب بزوم
اوزرمزه ضرر قلمغا قصدادرسز حال بودركیم بزوم ربموز دخی سزوك ربكوزدر بزوم عملرموز
ثوابی اجی بزه و سزوك عملر كوزك اجی و ثوابی سزه بز آنوك وحدانیتنه اقرار ادب آكا عبادت
قلمقده مخلص لرز و دخی بیوردیكم ام تقولون ان ابراهیم واسمعیل واسحاق ویعقوب
والاسباط كانوا هودا او نصاری قل ءانتم اعلم ام الله ومن اظلم ممن كتم
شهادة عنده من الله وما الله بغافل عما تعملون یعنی آیت بو یهودلره و نصاری یه
اكر سز اول پیغامبرلر دینین دین طوتندكوزسه بز دخی آنلروك دینلر اوزره یوز اكر ایدرسكوز
كم اول ابراهیم اسمعیل و اسحاق و یعقوب و اول اسباطدن كلن پیغامبرلر یهودیه دین
اوزرهیدی یاخود نصاری دین اوزرهیدی ایدك یعنی كم اولرنه دین اوزرهیدكن الله تعالی می
یكرك بلور یوقسه سز می یكرك بلورسز الله تعالی خبر ویروب بیان قلدی سزك كتابكزده
كم كل انبیالر دین اسلام اوزرهیدی اندن ظالمرق دخی كم اولا كیم كندوسنوك قتندغی بلدیغی
طانقلغی الله تعالی عذابندن قورقمدن كزلیه حال بودركیم الله تعالی بولردن عهد میثاق
المشدركیم بولر آنی كزلمیب بیان قلالر بولروك عملری حق تعالییه خفی دكل هر نكیم =
اشلرسه آنوك مجازاتن و مكافاتن بولسرلر بو كلام ظالملره وعید عامدر مظلوملره
تسلیدركیم صبر ادك حقكوزی ظالملردن قومایب الیویسرن و دخی كرو بیوردیكه تلك
امة قد خلت لها ما كسبت ولكم ما كسبتم ولا تسئلون عما كانوا
یعملون یعنی كرو اول یهوده نصاری یه توبیخ تقریع دركه بیوررا اول انبیالركه
سز آنلروك دینی اوزره یوز دیو دعوی قلورسز آنلر برجماعتیدی كچدیلر كندو عملریله
كندولر جزا بولسرلر سز دخی شمدكی حالكوزده كندو عملركوزله جزا بولسر سز اولر اشلدكندن

سز صورلجق دكل سز یا سزوك عملكزدن آنلر سؤال اولنجق دكل سز یا سزوك عملكزدن آنلر
سؤال اولنجق دكلدر ودخی حق تعالی بیوردیكم سیقول السفهاء من الناس
ما ولیهم عن قبلتهم التی كانوا علیها قل لله المشرق والمغرب یهدی من یشاء
الی صراط مستقیم بو آیتوك دخی سبب نزولی بودیكم مدینه اهل هنوز رسول
علیه السلام آنلروك ایچنه كلمزدن اول اكی ییل نمازلرینی بیت المقدسه قلورلردی
چونكه رسول علیه السلام مدینه یه كلدی آنده اول دخی اون سكز آی قدسه قلدی
آندن صكره حق تعالی قبله لرین كعبه یه دوندردی مكه اهلنوك كافرلری آنی ایشدوب
دیدلركم قبله كعبه دن یكا دوندی محمد دخی یونتی بزوم قبلموزه دوندردی ترا ولاكه
ورو وروو دینموزه دخی دونه بس حق تعالی بو آیتی اندردكه یا محمد ترا ولاكه بو
خلقوك جاهللری وسفیهلری دیلركم نه نسنه دوندردی بولروك قبله سنكه
آنی قودلر بریكا دخی قلدیلر سن ایتكم مشرق ومغرب كل الله تعالی نوك ملكیدر یعنی
نماز الله تعالی ایچوندر كرك مشرقه قلنسون كرك مغربه چونكه الله تعالی امر ایلیه اولا
كیمی دیلرسه كعبه دن یكا دوندرر وكیمی دیلرسه دلالت قلور اول دینكم انوك اكا رضاسی
واردر زیرا كل انبیانوك قبله لری كعبه دن یكا یدی نتكم ابی العالیه آیدر كه صالح پیغا
مبرك مسجدنی كوردم محرابی كعبه دن یكا یدی وموسی پیغامبرك مسجد دخی كعبه دن
یكا صخریه قلوردی ودخی بیوردیكم وكذلك جعلناكم امة وسطا لتكونوا شهداء
علی الناس ویكون الرسول علیكم شهیدا یا مؤمنلر نتكم سزه هدایت ویروب
اسلامه كتوردم وقبلكوزی كعبه یه دوندردم كوسزی اینجلین اختیار ادوب امت عدل
قلدم تاكه یارن قیامت كوننده پیغامبرلرچون كافرلر اوزرنه سز طانقلق ویرسز
ورسولوم محمد دخی سزوك اوزركوزه طانقلق ویروب بچنكلرزی قوی قلا قضیه بودركم

یارن

یارن حق تعالی محشر یرنده چون خلایقی جمع ایده انبیالره صورركم بنوم خبرمی بو امتلره
كوزه دكوردكوزمی انبیا كل دیلركم بلی یارب دكوردك امتلری انكار ایدلر دكرمدلر
دیو انبیالر دیلركم امت محمد علیه السلام كل بروم طانقلرموزدركم بز بولره
خبر ایرشدردك بس امت محمد اولركچون طانقلق ویرلركم بو سنوك رسوللروك
كل هب انلره خبر دكردلر اما بولر عنادلرندن انكار ایدرلر اول امتلر دیلركم بو طانقلق
یا كورمكله یا اشتمكله اولور سز خوذ بزدن اخر كلدكز بزی كورمدكوز وبولروك بزی
دعوت قلدغن اشتمدكوز نته طانقلق ویررسز بو امت محمد علیه السلام دیلركه
بز الله تعالی طانقلغیله طانقلق ویرورزكه كندو كلامنده سزوك قصه لركوزی
پیغامبرلركوزله نیدوكن هب خبر ویروب بزه بلدردی انوكله طانقلق ویرورزكه
حق تعالی اصدق القائلین در ورسول دخی علیه السلام آنلری تزكیه قلوب دیكم
نه كم بنوم امتم دیر حقدر بولر یلان دكلدر بس اول كافرلر ملزم اولوب كلسوك نطق
طوتله سویلمكا مجاللری قلمیه ودخی حق تعالی بیوردیكم وما جعلنا القبلة التی كنت
علیها الا لنعلم من یتبع الرسول ممن ینقلب علی عقبیه وان كانت لكبیرة
الا علی الذین هدی الله یعنی حق تعالی آیدر یا محمد بز سكا اول اولكی قبله یه
قلمغی بیورمدق الا اینده قلوب طهوره كتورمكیچون بیوردقكه اول قبله دونمكده
طارلغنمدن رسولمزه كیم مطیع اولور معلوم اولا وكیم رجوع ایدوب چقنه دونر كافر
اولور اول قبله دوندكدن صكره بدرستی اول قبله دونمكلك غایت ثقیل كلور
الا اولره ثقیل كلمزكیم الله تعالی اولروك كوكلنی ایمانا اوزره صقلامشدر رسولنه
علیه السلام متابعت قلمغله آنلره اكرام قلمشدر اول قبله دونمكدكی هیچ طار
لنمزلر چونكه قبله كعبه یه دوندی اصحاب دیدلركه یا رسول الله اول بزوم قردشلرموزك

نمازلری بتنا اولسرکه اول قبلیه قلوزکن اخرته کندلر حق تعالی بو آیت اندردب بیوردیکه
وما کان الله لیضیع ایمانکم ان الله بالناس لرؤف رحیم یعنی حق تعالی ضایع قلمز
سزوک اول نمازلریکزکه قدسه قلدیکز دخی آنلرک نمازلرینکه اخرته کندیلر الله تعالی
رؤفدر آسرکر قوللرینی نمازلرین قبول ایدر ضایع ایلمز و بعضیلر دیدیلر سبب نزول بو آیتک
اولدیکه یهودلر دیدیلر کیم اول سزدن اخرته کدنلرک ایمانلری باطل اولدی ضلالت اوزره
کندلر چون قبله لری بر یکا دخی دندی حق تعالی بو آیت اندردب بیوردیکه الله تعالی قبله
دوندرمکله سزوک ایمانکزی و تصدیقکزی ضایع ایلمز که بدرستی الله تعالی رؤف
رحیم در و دخی بیوردیکه قد نری تقلب وجهک فی السماء فلنولینک قبلة
ترضیها فول وجهک شطر المسجد الحرام وحیث ما کنتم فولوا وجو
هکم شطره وان الذین اوتوا الکتاب لیعلمون انه الحق من ربهم وما الله
بغافل عما یعملون بو آیتک دخی سبب نزولی بو دیدیلرکیم رسول علیه السلام
جبرائیله دیدیکیم یا جبرائیل سورزکه حق بنوم یوزمی یهودلر قبله سندن بر غیریه
دوندره یعنی کعبیه دوندره یعنی ابراهیم قبله سی و دخی کرو قلن انبیانک قبلسی
اولدی دخی عربا نسلامه دعوت قلمغا اول آثرلو رکدی جبرائیل علیه السلام دیدیکه
یا رسول الله بن دخی سنکلین بر قولم هیچ نسنه یه مالک دکلم ربوکا سن دیلکل آنی
ایشدب رسول علیه السلام کوزلرن کوکدن یکا کوتوردی اول دلک مرادنه حق تعالی خوذ
علام الغیوب در بلوردیو بو آیتی اندردب بیوردیکه بدرستی بز کوررز یا محمد
سنوک کوزلرک کتوروب کوکدن یکا نظر قلدیغک عزتمز حقیچون دوندررز سنوک یوزو
بر قبلیه که سنوک آرزوک اندن یکادرکه اول کعبه در پس الله تعالی امرادب بیوردیکه
یوزکی دوندرکل مسجد حرامدن یکا هرنه یرده کیم اولاسز اصحابو کله یوزکزی نمازده اندن

یکا دوندررک بدرستی شول کمسنهکه کم کتاب ویرلدی آنلر بلورلرکیم اول کعبه دن یکا قبله
حقدر اول ربلرندن اول امرلکه اول ابراهیم قبلسی در الله تعالی غافل دکلدر شول کمسنهکه
عملندن نکه قبله کعبه دن یکا دوندکنه انکار ایدر پس اول یهودلر و نصاری لر رسوله علیه
السلام کلوب دیدلرکه یا محمد بزه بر علامت کتور انوکله سنوک سوزوک کرچک
لکی بزه ظاهر اولا حق تعالی بو آیت اندردیکه ولئن اتیت الذین اوتوا الکتاب بکل آیة
ما تبعوا قبلتک وما انت بتابع قبلتهم وما بعضهم بتابع قبلة بعض ولئن
اتبعت اهواءهم من بعد ما جاءک من العلم انک اذا لمن الظالمین یعنی یا محمد
اکر بو یهودلره و نصرانیلره که کتاب اهلدر کل علامت کتوروب کوستره سی اولرسک آنلر
سنوک قبلکا نماز قلسی دکللر سن دخی آنلروک مصلی سنه قلسی دکلسن یا محمد
آنلر بر قومدر کیم بعضیسی کرو بعضیسنه متابعت قلمز اکسی دخی کتاب اهل بر بر نوک
قبله سنه نماز قلمز سن نته اوم سنکه آنلرسنک قبلکا یولب سکا متابعت
قلالر اکر سن آنلروک هواسنه متابعت قلاسی اولرسک آنلرک قبله سنه نماز
قلاسی اولرسک دین اسلام حقدوغی وکعبه قبله ایدوغی سکا بیان اولدقدن صکره
بدرستی سن کندو نفسنه ظلم ادب ضررادنلردن اولورسن بو خطاب اکرچه رسو
علیه السلام مراد بوندن امتندر و دخی بیوردیکیم الذین اتیناهم الکتاب یعرفونه
کما یعرفون ابناءهم وان فریقا منهم لیکتمون الحق وهم یعلمون الحق
من ربک فلا تکونن من الممترین یعنی شونلرکیم اهل کتابک مؤمنلریدرکه
بز آنلره کتاب ویردک آنلر اول محمدی نعت صفتیله شویله بلورکیم حقدر هیچ
شکلری یوقدر نتکیم ایرق اغلنلر اراسنده کندو اوغلنلرین بلور کمان سز عبدالله بن
سلام رضی الله عنه بونی ایشدب دیدیکه والله بن تکری رسولنی اوغلومدن یکرک بلوردم

عمر رضی الله عنه دیدکه بنه بلوردک یا ابن سلام دیدیکه انوکچونکه بن طانقلق ویرودرم
اول تکریوک رسولدر حق یقین کم شبهه یوقدر اما بنوم اوغلومه طانقلق ویرمزم که
شکسن بنوم اوغلوم اولا زیرا بلمزم که عورت بندن صکره نه ایش ایلر عمر رضی الله عنه
اشدوب دیدکه الله تعالی سنوک کوزلرکی شاد قلسون یا عبد الله ودخی حق تعالی ایدر بدرستی
بو یهودلردن بر طایفه وارکم حقی کزلرلر یعنی رسولک صفتن بلوب اورته قورلر کتابلری
اچنده اشکاره قلمزلر حال بودرکم بلورلر اول محمد حق رسولدر مقاتل ایدر بدرستی
یهودلر رسوله علیه السلام دیدلرکه نچون طواف ایدرسن شول برآوه کم طاشدن یاپلمش
اولا رسول علیه السلام انلره دیدکم بدرستی سز دخی بلورسنز کم اول آوه طواف قلمق
حقدر واول حق قبلهدر توریتده یازلمشدر اولر انکا انکار قلدلر حق تعالی اندن بو ایتی ایندردی
دیدیکه اول توریت اهل بلورلرکم اول وحق قبلهدر شول اوغلنجقلرن بلدکی کبی اما
بولردن بر طایفه وارکم اول قبله حقدغن کزلرلر حال بودرکم اولر دخی بلورلرکه
حقدر یا محمد ابراهیم قبلهسی حقدرسن اول کمانلیدیجلردن اولما غلکه ابراهیم
قبلهسی ایدغنه شک ایدرلر ودخی حق تعالی بیوردیکم ولکل وجهة هو مولیها فاستبقوا
الخیرات اینما تکونوا یأت بکم الله جمیعا ان الله علی کل شیء قدیر یعنی هر بر
دین اهلنوک بر قبلهسی وارکم اولر انکا استقبال ایتمشلردر مرادلری اندن کلنوک الله تعالی درّ
بس بو شرایع اهلنه حق تعالی بیوردکم خیرلره اکردشلو صالح عمل اچنده یعنی بو امته
بیوردکم خیرلره اوکردشک الروچکن امتلردن سز اوکردک صالح عملر اشلمکله
که هر قنده اولرسکز الله تعالی سزی جمع ایدر روحکزی قبض ایدرکوک قوده اولک
کرک دکزده وقیامتده دخی جمع ایدب عملرکوزه مجازات قلورکه بدرستی الله تعالی
کل نسنیه قادردر سزی قیامتده جمع ایتمکا دخی قادردر ودخی بیوردیکه ومن حیث

خرجت فول وجهک شطر المسجد الحرام وانه للحق من ربک وما الله بغافل
عما تعملون یعنی هر نه یرده که نماز قلسن یوزکی نمازده اول مسجد حرامدن یکا
دندر ودخی هر نه یرده که اولا سن یوزکزی اندن یکا دندرب نماز قلوک کا اول کعبهدن
یکا توجه ایدب نماز قلمق امر حقدر سنوک ربوکدن الله تعالی سزوک اعمالکزدن غافل
دکل عملکوزه مجازات قلورکرو بو حکم تاکید قلماغچون حق تعالی بو ایتی تکرار بیوردی
دیدیکه ومن حیث خرجت فول وجهک شطر المسجد الحرام وحیث ما
کنتم فولوا وجوهکم شطره لئلا یکون للناس علیکم حجة الا
الذین ظلموا منهم فلا تخشوهم واخشونی ولاتم نعمتی علیکم
ولعلکم تهتدون یعنی هر قنده نماز قلسکوز یوزکزی کعبهدن یکا یوندلک
تاکه بو یهودلروک سزوک اوزرکزه حجتلری قلمیا زیرا انلر دخی بلورلرکم اولکدن
قبله کعبهدن یکادر یعنی یهودلر درلردکه محمد قبلهسی قنغی یکایدغن بلمدی تا بز
انکا دلالت قلماینجه ودخی درلردکه محمد اگرچه دیمونزه مخالفت قلور اما بزوم
قبلموزه نماز قلور اشبو سنلرله حجت قلوب جاهلار اوزره تلبیس ایدرلردی چون
قبله کعبیه دندرلدی انلروک اول حجتلری کل باطل اولدی الا شولرکم غایت
ظالملردندر اول یهودلردن شول ظاهر روشن سنندخی حجتلرین قطع ایتمدلر
زیرا اولر مشرکلردی دیدلرکه محمددن بزیکوک بلورمشن بودین طریقنی کم
اشدن اولدخی بزوم قبلیه دندی حق تعالی بیوردکه یا محمد قبلهدن دندکوکزدن
اژدر بو مشرکلر بزبرنه معاونت قلوب سزکله حجت محاربه قلدقلریدن قورقمک
بندن قورقک صاقنک کم اول قبلهی ترک ایتمیه سز بن سزه تحویل قبله قلدغم اندن
اژرودرکم سزوک اوزرکوزه اسلام نعمتن تمام ایدیویرم ودخی سزه رسول کوندردم

تاكه اكا متابعت قلوب اولاكه هدايت بولاسز ودخى بيورديكم كما ارسلنا فيكم
رسولا منكم يتلوا عليكم اياتنا ويزكيكم ويعلمكم الكتاب
والحكمة ويعلمكم ما لم تكونوا تعلمون يعنى نتكيم بن سزه كرو
ايچكزدن سزوك مثلكز رسول كوندردم اكر فرشتهدن كوندرسهم سز اكا الفت طتميا دكز
ودخى اكا نظر قلمغه طاقتكز يتميادى كرو جنسكز ادمدن كوندردمكه بنوم كلام سمى
سزوك اوزركوزه اوقيا شركدن كفردن نفسكز پاك ايده وزكوتده بيوره مالكوزى
زكوتله ارده سزه بنوم كتابموك احكاملرنى بلدره حلال حرام ندر اكلدى ويره واول
بلمدكلركوزى سزه بلدوره بوندن صكره بيورديكم فاذكرونى اذكركم واشكروا لى
ولا تكفرون يعنى نتكيم بن سزه رسول كوندردم بو انعاملرى قلدم سز دخى
اول نعمتموك قدرنى بلوك بنى بر لكله ذكر ادك يعنى بكا طاعت قلماغله بنى ذكر
ادك تاكه بن دخى سزى مغفرتله ذكر ادم لسن الله تعالى كنديه واجب قلديكم انى
اكانى كندو دخى اكا كيمكه انى طاعت اچندن اكسا الله تعالى انى خيرله اكر كيمكه
اول الله معصيت اچندن اكسا الله تعالى دن قورقسب انى اشلسا حق تعالى دخى انى
لعنتله وجهنم عذابيله اكر ودخى بنوك معنسى ديمك اولوركم سز بنى اكوك بوللق
وصحت حالنده بن دخى سزى اكم طارلق ورحمت وقتنده تا بن سزى ذكر ادم اول
بلادن قورتولمغله دخى سز بنى خلوتده ذكر ادك بن سزى جماعتلو اچندن ذكر ادم
بن سزى فرشتهلو جماعتى اچندن ذكر ادم نتكيم عمرو بن عاصدن روايتدر ايدر
هيچ بر قوم اولميه كيم درلب الله ذكر ادلر الا الله تعالى انلرى دخى ذكر ادر بن
جماعت اچندن كيم اولوردن دخى عزيز رق دخى مكرمركدر ودخى بر قوم اوليا كيم بريره
جمع اولالر الله تعالى ذكر اتمدن كرو طاغلار كرك كيم اول مجلسلرى اولره قيامت

كوننده حسرت اولا ودخى معنى بودركيم بنوم نعمتلرومه شكر اتمكله بنى ذكر ادوك
تا بن اول نعمتى زياده قلماغله سزى ذكر ادم ودخى سز بنى دعالر قلوب يلوارمغله ذكر
ادك تا بن دخى اول دعالركوزى قبول قلماغله سزى ذكر ادم ودخى سز بنى دنياده اخلاصله
ذكر ادك تاكيم اخرتده بن سزى قورقدغكزدن خلاصله ذكر ادم ودايما اول بنوم نعمتلرومه
شكر ادوك كيم سزه رسول كوندردم بنوم ايتلرومى سزوك اوزركوزه اوقيب
بلمدوككزى بلدردى بنوم نعمتومه كافر اولمك كيم قتى عذابه اوغرميا سز اهل حقيقت
درمشلر كيم حقيقتده نعمت ديدكلرى علم در انده ارتقى بر راحتدن بر راحته دخى نعمت
نعمت ديكلدر كورمزميسنكه قچن بر كشى اچقسه طعامه اكا مشغول اولور تا اول
اچلق زحمتى كيده راحت اولا ويدكدن صكره كرو اچندن تقاضا قوپه دخى ارتوق
زحمته اوغرر بر خلوت بر استركه بوكز اول يدكى طعام اچندن چقرب راحت
اولا صوصايب صو اچمكى دخى بوندن قياس قل وقت اولاكيم كوچك طونلر كيوب راحت
اولاسن اما هوا استى اولب انوكله طارلغنا سن بوكز انى اكندن چقرب بر قمه غله راحت
اولاسن با قيسن بولردن اكله اما علم بر نعمتدركيم هيچ كمسنه اندن ملول اولمز
نقدر چوق اولورسه دخى زياده سن طلب ادر ايرق نعمتلروك بر وجهله زوال
وار علموك زوال يوق بوندن اوتورو حق تعالى بو علم نعمتله منت قلوب شكر اتمكا بيوردى
ودخى بوندن صكره بيورديكم يا ايها الذين امنوا استعينوا بالصبر والصلوة
ان الله مع الصابرين يعنى اى انلركيم الله تعالى نوك برلكنى تصديق اتديلر انوك
نداسنه كركلو قلق طوتك كورك سزه قولق بيوررسه تزجك انى يرنه كتورمك
اردنجه اولك وكر بر نسنه دن اشلمك ديو بيورسه تزجك اندن يغلنمق اوزره اولك
بس نداادن صكره بيوردكه الله تعالى دن معاونت طلب ادك فوا يصلوى ادا قلماغله صبرله

دخی نمازله ودخی اول دینكوز احكاملری زحمتنه صبر اتمكله معاونت طلب ایدك اكر
نفسكوزه مالكوزه اول صبر اتمكله بر ضرر دخی ایرسی اولورسه بدرستی الله تعالی نوك
فضل عنایتی صبر ایدنلرله در حق تعالی بو آیتده آشكاره طاعتی دخی كزلو طاعتی
بله ذكر ایلدی صبرله صلوتله امر ایلدی زیرا بو آشكاره طاعتلرده بدن اوزره
نمازدن فترق طاعت یوقدر زیرا نماز بر طاعتدركه انوك اچنده دخی بونجه طاعتلر
جمع اولمشدر خضوع خشوع حضور كبی دخی الله تعالی یه یونلب سكون اتمك كبی دخی تسبیح
قراءت كبی تكبیر تحمید كبی چون كشی بو رسمله نماز قلمق میسر اوله اندن ارتق
طاعتلر دخی هب میسر اولور ودخی باطن طاعتلرده بدن اوزره هیچ صبردن
فترق یوقدر بوندن اترو صبرله صلوتله امر ایلدی معاونت طلب اتمكده زیرا
هر بری بولرك الله تعالی قتنده كی اولو وكوكلو طاعتدر ودخی بوندن صكره شهید
لرك فضیلتن بیان ادب بیوردیكه *ولا تقولوا لمن یقتل فی سبیل الله اموات
بل احیاء ولكن لا تشعرون* یعنی اول بدر غزاسنده كه مسلمانلردن اون
درت كشی شهید اولدی خلق درلردیكه فلان اولدی وفلان اولدی حق تعالی بو آیتی
اندرب بیوردیكه سز اولدی دیمك شول كمسلر حقنده كه اولر الله تعالی یولنده دپلندلر
بلكه اولر حكمنده شول درلر كیدركه تا قیامته دكن انلره اجر ثواب یازلور دخی اول
جنت اچنده یرده درلرسه طعام لكن سیوادرلر لكن اولردن خبركوز یوق ودخی
بیوردیكم *ولنبلونكم بشیء من الخوف والجوع ونقص من الاموال
والانفس والثمرات وبشر الصابرین الذین اذا اصابتهم مصیبة قالوا
انا لله وانا الیه راجعون* یعنی بدرستی بز سزی ابتلا قلورز بر نسنه‌یله بر دشمن
قورقسیله نتكم واقع اولدی مؤمنلره خندق كوننده تاكه غایت طارلغه واقع اولدلر

ودخی آجلغله ابتلا قلدی بو دخی بر قحطدركه واقع اولدی كونلر كچدیكه اولردن بریسی طعام بو
لمزدیكه افطار ایده ودخی مالكوز اكسیلمكله ابتلا قلورزكم بعضیسی اولدورورز ودخی
ودخی نفسلكوز اولدرمكله ودپلمكله وانواع خستلقلرله وزحمتلرله ابتلا قلورز ودخی
یمشلر كوزی اكسلمكله وبتمامسیله یا بتدكدن صكره آفت ایرشمكله بعضلر دیمشلركم
ثمراتدن مراد اوغول قزدركه كوكل یمشدر چون حق تعالی بو یمشلری مصیبتلری ذكر
ایلدی اندن رسوله علیه السلام بیوردیكه یا محمد بشارت قل مثنیله شول صبر
ایدجیلره كم قچن بو مصیبتلردن اولره ایرشسه جزع فزع قلمایب درلركه بز دخی الله
تعالی ملكی اچنز قوللریوز مادامكه دری اولاوز رزقمزه اول ضمندار در وكرا اولسی
اولورسوز دنب ورجنی یوموز اولدر حاكم مطلق اولدر بز انوك رضاسنه وحكمنه
رضا ویرمشوز هرنجه حكم ادرسه امدی بویله مطیع اولب رضا ویرنلروك حاملر
ندر انی ذكر ادب بیوردیكه *اولئك علیهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك
هم المهتدون* یعنی اشبو صفتلو اولنلر كمسلره اول ربلرندن صلوات ورحمت
وار وهدایت توفیق بونلر دخی انلردر امدی بو صلوات الله تعالی دن اوچ نسنه در
بر طاعته توفیق ویرمك بر معصیتلردن صقلمق بر دخی كناهلری یارلغمق بودر
كومز اوچ نسنه بر صلواتدن اولور حق تعالی خوذ چوق صلوات لر وعده قلمشدر قیاس
ایلكم انوك فایده لری نه مقدار اولا انی انجق الله تعالی بلور بوندن اترو بیوردی رسول
علیه السلام هر كمسكم بر كچمش مصیبتن اكا یا انوك قتنده اكب سویلسلر دخی اول كرو
استرجاع اتسه حق تعالی انوك ثوابن كرو یكلر شول مصیبت ارشدكی كونكی ودخی رسول
علیه السلام بیوردیكه هر كمسنه‌یكم مصیبت ارشسه بنوم دنیادن الحزینه كتدكوم
ذكر اتسونكه مؤمنلره واقع اولدی انوكله صبر ایلسون زیرا مصیبتلروك كی اولوسی اولدی

ودخی عمر بن الخطاب ایدر رضی الله عنه نه کرکلو اکی دنك در بو اکی اوستنده بر کرکلو
سربری دخی وار دیدلر کیم نه یا امیر المؤمنین ایدر صلواتله رحمت اکی دنك در هدایت
اورتلرینده سربیدر بوندن صکره بکز حج شعایرلرندن ونشانلرندن خبر ویروب بیورر
دیکه إن الصفا والمروة من شعائر الله فمن حج البيت أو اعتمر فلا جناح
عليه أن يطوف بهما ومن تطوع خيرا فإن الله شاكر عليم یعنی
اول صفایله مروه یه طواف قلمق حجك مناسکلرندندر هر کمسه کیم حج ایتمکا یا عمره قلمغا
قصد ایلسه انوك اوزرنه کناه یوقدر کیم صفایله مروه نی طواف قلا قصنیه بودرکیم
جاهلیتده مشرکلرك اکی پتلری واردی برنك ادی اساف وبرنك ادی نایله یدی بری
صفا اوزرنده وبری مروه اوزرنده یدی بو صفا ومروه اکی یوجه یردر مکه اچنده
مشرکلرك عادتلری بویدیکیم صفایله مروه آراسنده سعی ادب طواف قلورلردی قرشو
اول پتلرینه اللرن مسح ادب اوپرلردی چون رسول علیه السلام مکیه عمره سن قضا
ایتمکا کلدی اول مدینه قومی کیم انصارلردر صفایله مروه آراسنده سعی ایتدلر دیدلر کیم
بو اکینوك آراسنده سعی ایتمك مشرکلر عادتیدندر اول وقت بو آیت ایندرلدی بیوردیکه
اگر اول اکینوك آراسنده دخی سعی ادب طواف ادهسز آندن سزه کناه اولمز ودخی
هر کیم اول فرض وواجب اولوتدن زیاده طواف قلسه بدرستی الله تعالی شاکردر
قوللرندن از طاعت قبول ادب چوق ثوابلر ویریجیدر علیم در کوکللرنده نیتلرن
دخی بلیجیدر ودخی بیوردیکیم إن الذين يكتمون ما أنزلنا من البينات والهدى
من بعد ما بيناه للناس في الكتاب أولئك يلعنهم الله ويلعنهم
اللاعنون بو آیت اول یهودلر رئیسلری حقنده ایندی کیم کعب بن اشرفدر ومالك ابن
ضیف در وابن صوریادر یعنی اولر بز توریتده ایندردکومز بیناتلری کیم حلال وحرام

ودخی رجم ایتمك ذکر ادر کزلدلر ودخی اول محمدك صفتلرینکه سبب هدادر کتم ایتدلر
بز اول یهودلره توریت اچنده بیان قلدغمزدن صکره اولودر آنلر کیم حق تعالی لعنت
قلوب مخذول قلمشدر وکل لعنت قلیجلر دخی آنلره لعنت قلورلر ابن عباس ایدر رضی
الله عنهم یعنی قچن بر کافر اولسه قبرنه قویسلر اکا صوررلر کیم سنك کمسن دینوك
ندیندر اول ایدر کیم بلمزم دیرلر اکا کیم بلمیاسن دنیاده دخی سنوك حالك بویدی
بر کرز انی شویله اوررلر کیم جنلکه انسدن ایرغی انوك چاغردغن کل اشدر وهر نسنکیم
انوك اوازن اشدر هب اکا لعنت قلور ابن مسعود ایدر قچن اکی کشی بر برینه لعنت
ادشسه اول اکیدن اول لعنت فنقیسنه لایقسه اکا دنر واقع اولور اگر اکیسندن
برسی مستحق اولمسه اول لعنت یقارو کوکا کنزرلر آنده طورجق مکان بولمز کرو
اول لعنت ادنه دونر کلور اگر اول کافرسه اگر لعنت ادن کافر اولسه دونر اول
لعنت کافرلره واقع اولور بو آیت معنیسی بوکا اشارت قلور مگر کیم کفردن توبه
قلوب ایمانه کلا نتکیم حق تعالی بیوردی إلا الذين تابوا وأصلحوا وبينوا فأولئك
أتوب عليهم وأنا التواب الرحيم یعنی لعنت اولمقدن هیچ بر کافر قورتلمز مگر
کیم اول کفردن توبه قلا الله تعالی یله معامله سنی کرکلو قلا وفساده ویروب
آزدردقلری قومه دخی رسولك صفتلرین آنلره بیان ادب اصلاحه کتورلر ایله
اوجق بن آنلروك کناهلرین عفو ادرن کیم بن توبه قلب دونلروك کناهلرین اسیر
کیب بغشلیجیم ودخی بیوردیکیم إن الذين كفروا وماتوا وهم كفار أولئك
عليهم لعنة الله والملائكة والناس أجمعين خالدين فيها لا يخفف
عنهم العذاب ولا هم ينظرون یعنی شولر کیم کافر اولدلر دخی اول کفرلری
اوزره ثابت اولدلر تاکه کروا اول کفر اوزرینه اولدلر اولر اول قوم درکیم اللهك

لعنت وفرشتەلروك لعنتی دخی جمیع خلقك لعنتی مؤمنلردن ودخی کافرلردنکه انوك
دین ملتنه ایرق اولا کلسی انوك ازرنه اولرکه کافر اولب کفر اوزرنه اولا بو حالتده که
اول لعنتی کفر واجب قلدیغی عذاب اچنده مخلد اولا هیچ بر کوز اچوب یومنجه اول
عذاب اولردن بینلمیه یا بر ساعت راحت اولمایغون انلره مهلت ویرلمیه ودخی بوندن
صکره کندو نوك وحدانیتنه دلیل اولان علامتلری ذکر ادب بیوردیکه والهکم
اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحیم ان فی خلق السموات والارض و
اختلاف اللیل والنهار والفلك التی تجری بما ینفع الناس وما انزل ٢٧
الله من السماء من ماء فاحیا به الارض بعد موتها وبث فیها من کل دابة
وتصریف الریاح والسحاب المسخر بین السماء والارض لایات لقوم
یعقلون بو ایتوك دخی سبب نزولی بو ایدیکم مشرکلر کندولره اوج یوز التمش
بوت درزمشلردی الله تعالی قیب انلره طپرلردی حق تعالی دلدیکم انلره اول
معبودلر نوك باطللغن اثبات ادب کندونك وحدانیتن تحقیق ادە بو ایتی انددرب
بیوردیکم ای بتلری معبود ایدنوب طپنلر بلولکم اول طپدقلرکوز کل باطلدر انلر
اله دکلدر سزوك الهکز اله واحددرکه انوك شریك یوقدر بعضلر دیدلرکم بو ایت
مجوسلردن برجنسك حقنده نازل اولدیکه انلره ماینه دنلو ورئیسلری ادی مانیدر
برکون اولماز اول قومنه ددیکم بو یردلش نسنلری کل چفت کوورن اما کوروب برنه
ضد کوورن کیجه‌یله کندزکبی نورله ظلمت کبی اصیلە صوق کبی خیرله شر کبی
غصیله شادلق کبی بر نسنکه بر نسنیه یریه اول انوك ضدنه یرمسه کرك اول
کیمسه‌کم نور وخیر یرددجی اولا اول شر ظلمات یرتمغا صاحب اولماز زیرا نورله قرکولق
وشرله خیر اکیسی بله جمع اولمز بر خالق معلوم درکه اکیدر بری خیر یزدان بری شر بری

نور یاردر بری ظلمات بس حق تعالی انوك سوزن رد ادب بیوردیکم سزوك الهکز اله
واحددرکه جمیع موجوداتك خالقی اولدر بس لا اله الا هو ددکی اکی کلمه‌در بری
اول الله دن غیری معبودلری نفی ادرکه انلر هیچ بری اول الله دن غیری معبودلری نفی
ایدر انلر هیچ بری الوهیته مستحق دکلدر وبری الوهیتی الله تعالی‌یه اثبات ادرکم
الوهیت وربوبیت اکا لایقدر چون بو ایت ایندی الله تعالی نوك وحدانیتنی بلدردی
مشرکلر اکا انکار ادب وحدانیتنه دلیل استدیلر حق تعالی بو ایتی اندرب بیوردیکه •
ان فی خلق السموات والارض الایه یعنی بو یرلری کوکلری یرتمقدن حق تعالی
نوك برلکنه دلیل واردرکه کوکلری یرتدی کورورسن الشده بر دیرکی یوقا وسنده
زنجیرله اصلمش دکل واینی دبدزچراقلرله بزدی منور قلدی ویرلری دخی دوشیب
طاغلری اکا میخ ایلدی انوك اچنده ارمقلر اقدب دکزلر ایلدی ودخی بو کیجه‌یله
کوندزك اختلاف قلمغی بری کلسه بری کیدر وبری دخی کلسه بری کیدر وکیجه اکسلسه
کوندز ارتر وکوندز اکسلسه کیجه ارتر دخی بو لرلوننده مختلف اولدوغی ایله بری
روشنلق وبری قرکولق ودخی بو کمیلرکه دللهدکز یوزنده کاه الرو کیدر کاه کرو
کیدر خلقه منفعتا ولجق یرلرده سیرادر انوکله کسب تجارت ادرلر ودخی درلو
مصالحلرن قیورلر ودخی اول صوکم الله تعالی کوکدن اندرر بو اولمش یرلری اولدکدن
صکره کرودرکورر یعنی قورومشکن کورویشدرر تازه لندرر ودخی بو دبرندابتلری یر
یوزنه صچدی ودخی بو یللری درت طرفدن اسدردکی جنوبدن شماله وشمالدن جنوبه
کاه شرقدن صبایلن کاه غربدن دبوریلن حرکت اندرردکی واول بلوتلر هوادە یرله
کوك اراسنده مطیع منقاد اولب سیراندکی بو کل دلیل نشاندر حق تعالی نوك وحدانیت
اوزره عقل اولب تمیز اولنلره زیرا اکر بو امورلر کا اکی معبود تدبیریله اولسه اوراده

اختلاف واقع اولیدی بو اشکل ضبط اولنموب فساده واریدی ومن الناس من یتخذ
من دون الله اندادا یحبونهم کحب الله والذین آمنوا اشد حبا لله ولو یری الذین
ظلموا اذ یرون العذاب ان القوة لله جمیعا وان الله شدید العذاب یعنی بو
خلایقدن بعضلر وارکم اول تکریدن غیری طپدقلری پوت الله تعالی یه برابر طوتب
انی سورلر شول مؤمنلر الله تعالی یی سودکلری کبی اما انلر کم مؤمنلردر انلرک الله
تعالی یه سوکولری قتیدر اول کافرلر پتلرن سودکلرندن زیرا انلر حاللری خوش اولب بو
للقده اولجق اول پتلرنه طپرلر قچن کم بر زحمته وبر طارلغه اوغرسلر اکا طپمغی
ترک ایتمزلر کرک راحت وقت اولسون کرک بلا وشدت وقت اولسون بلکه اول بلا و
زحمت وقتنده اکا عبادت قلوب تضرعله دعا قلمقلری دخی زیاده اولور زیرا بلورلرکه
اول بلالری کورو الله تعالیدن یکرک دفع ایدجی یوق اکا یلوررلر اکر سؤال ادب
درلرسکه چون مؤمنلرک محبتی الله تعالی یه کافرلر پتلرنه محبت قلدغندن قتی وزیاده
در بو ایتده برابرته ذکر ادب دیدکه کافرلر پتلرن سودکلین مؤمنلر دخی الله تعالی یی
سورلر جواب بودرکم مؤمنلر الله سومکلکده مراتب اوزره در بعضسنوک حب
شول قدردرکم اکا توحید ایتمشدر برله اکی لکدن انی تنزیه ادر اول اقراردن دخی نمز
بوکا محبت توحید درلرکه کوکلده تصدیق دلده اقراردر اما بعضلر بو مؤمنلردن
بو محبته اکتفا قلمدیلر بلکه تنلرن وجانلرن ومالرن دخی الله تعالی یولنه فدا
قلدیلر جمیع اعضالریله اکا عبادت قلب دکل اعضانوک کناهندن صاقندیلر وانوک
یولنده دشمنله مقاتله قلب جانلرن دخی فدا قلدیلر ومالرندن دخی الله تعالی فرض قلدغی دخی
زکوة وعشر ویروب قمدیلر بلکه کندولردن زیاده سن جمیع الله تعالی یولنه قیوب
انوک رضاسی اولدوغیره خرج ایتدیلر پس بولرک محبت ارتوغ قدر شول مؤمن

محبتی دنکه

محبتی دنکه مجرد انی برلدی ایچون کروقلن امرنه مطیع اولمدی ومعاصیدن اجتناب
قلمدی پس فنفی مؤمنک امرندن نهیندن الله تعالی یه کی مطیعرق اولا انوک محبتی
اکا فتزرق ولمش اولور • پس بو ایتوک اولنده الله تعالی اول مؤمنلری ذکر ایلدیکم انلرک
سوکولری حق تعالی یه شول کافرلر پوتلرن سودکلری قدردرکه انی قیوب ایرغا طپمزلر اما
بو ایتوک اخرنده اول محبتلری چوغرق مؤمنلری ذکر ایلدی نتکم ابن المبارک یوررر رحمة الله علیه
شعر تعصی الاله وانت تذکر حبه • هذا لعمری فی الفعال بدیع • لو کان حبک صادقا لاطعته
ان المحب لمن یحب مطیع • معنسی بودرکم سن الهکه عاصی اولورسن حال بودر انی
سورین دیو دعوی قلورسن بو حال سنوک فعلکدن والله کی بدیع در زیرا اکر سن کرجک انی
سورمسنک اکا مطیع اولیدک عادت بودرکم عاشق معشوقه مطیع اولسه کرک • پس الله
تعالی یی سورن دینلر دخی کرک کم انوک حکمته مطیع اولالر • پس حق تعالی اول پتلرن اله
ادب سونلر حقنده بو ایتده کوبیوردیکه اکر بکون اول پتلره طپنلر کوریدیکه یارن
قیامت کوننده کورسلر اول پتلرندن انلره هیچ منفعت اولمسردکل بلکلر دیکه جمیع قوت
قدرت الله تعالی نوکدر اول پتلر بر عاجز مخلوقدر و دخی بلکلر دیکه الله تعالی قتی عذاب
ادجیدر اول پتلره طپنلرنوک الوسنه دخی چکیسنه کل اندن اعراض ادرلردی نتکم حق تعالی
خبر ویروب بیوردی اذ تبرا الذین اتبعوا من الذین اتبعوا وراوا العذاب وتقطعت
بهم الاسباب وقال الذین اتبعوا لو ان لنا کرة فنتبرا منهم کما تبرءوا
منا کذلک یریهم الله اعمالهم حسرات علیهم وما هم بخارجین
من النار یعنی قچن قیامت کون اولسه اول کافرلرک رئیسلری اولورلرکه بوکوقلن
چکیلری حقیر یکم انلره متابعت قلورلردی دینلرنده ودنیالرنده قچنکه اول عذابلری
کوزلریله کورلر اول دنیده کی عهدلری واندلری بولب اول دوستلقلری واولشقلن کری

کسلوب اول کندولره اوینلره دیلرکم بن سزدن بیزارم بن سزی قچن هدایتدن ضلالته
دعوت قلدق سز کندو کندوکزی ضلالته برقدوکز اول آنلره اوینلر دخی آنلره دیلرکم
اکر بزه کرو دونب دنیایه وارمقلق اولسایدی بز دخی سزدن بیزار اولیدق نتکه سز
بزدن بیزار اولدکوز آیرق سزه متابعت قلمیدق حق تعالی آنلری بربرندن بیزار قلدروب
اول دنیده پنلره عبادت قلدقلری اوزره آنلره حسرتلر یدوره زیرا کورلرکم اول
الله تعالی قتنده قربت و نجات بولاوز دیو قلدقلری عمللر کل سبب عذاب و محنت
اولدی آندن اوز و حسرتلر یسرلر اول حسرتله عذابه مبتلا اولسرلرکه نه تابع
قورتلسر نه متبوع نه طپنلر قورتلسرلر نه طپیدقلری هیچ بری طامودن قورتلوب
خلاص بولجق دکللر و بوندن صکره دخی بیوردیکم یا ایها الناس کلوا مما فی الارض
حلالا طیبا ولا تتبعوا خطوات الشیطان انه لکم عدو مبین بو
آیتوک سبب نزولی دخی بو ایدیکم عرب‌دن بر قوم بنی عامر و بنی مدلج و خزاعه قبیلسی
کبی کندو کندولره برنچه نسنه‌یی حرام قلدیلر شول نسنلر دنکه الله تعالی حلال قلمشدر
اکندن و قیوندن صغردن دخی بحیره‌دن سایبه‌دن و وصیله‌دن بحیره اولدرکم قچن بر
دشی دوه بیش کوشک دنیایه کتورسه بیش بیل ایچنده آنوک قلاغنی یروب صالی ویرر
لردی دیرلردیکه شمدن کرو بوکا بنمک یا یوک اورمق یا بغزلق حرامدر قورلردی
کندو اولوب کدنجه و سایبه دخی اولدرکم قچن بر خستلری اولسه یا بر مهم
حاجتلری اولسه درلردیکه اکر بو خستنه مز صاغ اولسی اولورسه یا بو حاجتمز یرنه
کلسی اولورسه بر دوه‌یی نذر اولسون قچن اول حاجت یرنه کلسه یا اول خسته
صاغ اولسه بر دوه‌یی نذر ایچون صلما قیو ویررلردی آکا یوک اورمق بنمک و بغزلق حرامدر
درلردی بولروک تمام قضیه‌سی مائده سورسنده ذکر اولونه ان شاء الله پس حق تعالی

بولری بو اشلردن منع ایدب بیوردیکه ای قومیتک شول نسنلر دنکه یریوزنده حق تعالی
سزه حلال قلدی اکندن حیواندن طریق حقه متابعت قلوک شول یوله یورمک کم شیطان
سزی آکا دعوت قلدی الله تعالی حلال قلدوغنی سزه حرام قلدردی اول خود سزه اشکاره
دشمندر سزکم حق تعالی سزه خبر ویروب بیوردی انما یأمرکم بالسوء والفحشاء و
ان تقولوا علی الله ما لا تعلمون یعنی تحقیق اول شیطان سزه شول اشلری بیوررکم
آنوکله یارین سزه حبس حساب اولسر دنیده دخی آنی اشلمکله حد تعزیر واجب اولور آما
فحشا اولدرکم آنی اشلمکله طامو عذاب واجبا ولا شیطان سزه بو اشلری تلقین ایدر
و دخی آکا بیوررکم الله تعالی اوزرنه افترا قلوب یدنلردوز سز دیا سزکم اشبو نسنلری
حق تعالی حرام قلدی حال بودرکم الله تعالی انی حلال قلمشدر و دخی بیوردکم و اذا قیل
لهم اتبعوا ما انزل الله قالوا بل نتبع ما الفینا علیه آباءنا اولو کان آباؤهم
لا یعقلون شیئا ولا یهتدون یعنی قچن اول کندولره بو نسنلری حرام قلنلره دنلسه کم
کلوک شول الله تعالی کتابنده اندردکی نسنیله عمل ایدک اول حلال قلدوغن حلال کورک
و حرام قلدوغن حرام کورک بولردرلرکم بز آنوکله عمل قلمازز بلکه شول آتالرموزنه طریق
اوزرنه بولدغسه آنلروک ارنجه کدرز حق تعالی توبیخ ایدب آنلرک اول سوزلرن رد
ایدب بیوردکم آنلر یعنی اول آتالری جاهلکن طریق حق تعقل ایتمزکن دخی دلیل سوز حجت
سوز آکا متابعت می قلورلر بوکلامله حق تعالی آکا اشارت قلدیکم کمنک کرکسه سوزنه
اویب آنوکله عمل قلمیه تاکه قرآندن حدیثدن اهل سنت جماعت مذهبنه موافق دلیل
حجت اولمایچه بوندن صکره اول کافرلره مثل قروب بیوردیکه و مثل الذین کفروا
کمثل الذی ینعق بما لا یسمع الا دعاء و نداء صم بکم عمی فهم لا یعقلون
یعنی یا محمد سنوک مثلک بو کافرلره وعظ ایدب حق یوله دعوت قلمقده شول چوبانه

بکزرکیم قیونته صغرنه چاغرر بر یره در شور میچون که طاغلب قردآلنه کرفتار اولمیلر
اول قیون صغرنتکم اولچوبانک چاغردغن اشتمکدن زیاده کلامندن نسنه فهم ایتمزلر
بوکافرلر دخی اول بهایم حیوان کبی همان سوزک آوازن اشیدرلر صاغرلردر که حق کلامن
اشتمزلر و دلسوزلردر که حق کلامن سویلمزلر و کورسوزلردر که طریق هدایت کورمزلر
وعقللری یوقکه فکر ادب ضلالتدن هدایته ادراک ایدلر بوآیت اکا اشارتدر قلولرکیم
هرکیم سکیم وعظ نصایح دکلسه آنوک کوکلنه آندن تأثیر اولمسه اول دخی اول
کافرلر صفتیله متصف اولب کندوی اول حیوانه تمثیل ایتمش اولور نعوذ بالله من
ذلک وبوندن صکره حق تعالی کندو نعمتلرینوک شکری واجبدغنه اشارت
بیوردیکه یا ایها الذین امنوا کلوا من طیبات ما رزقناکم واشکروا لله
ان کنتم ایاه تعبدون یعنی بعضلر حق تعالی حلال قلدغی نسنلردن کندو نفسلرنه
حرام قلوب یمزلردی نفسنه زجر ادب انوکله الله رضاسن دیلرلردی حق تعالی انلری اول
اشدن منع ادب بیوردیکه ای آنلرکه ایمان کتوردکز ییک شول نسنلردنکه سزه حلا
لدن رزق ایلدق دانلردن وحیوان جنسندن دخی الله تعالینک شکرنه مشغول
اولک اکر مرادکز اول یمکدن الله تعالی رضاسی حاصل اولماغنسه الله تعالی
حلال قلدوغندن ییک بلوک که الله تعالینک رضاسی حلال حلال بلوب آنی
طلب ایتمکده در وحرام حرام بلوب آندن بغلنمقده در وبوآیتده حق تعالی بوامت
محمدک فضیلتن بیان قلدی زیرا بوامته رسوللرینه علیه السلام خطاب
قلدوغنلین خطاب قلدی رسوللرینه بیوردیکه علیه السلام یا ایها الرسول
کلوا من الطیبات یعنی یا رسوللر ییک شول نسنلردنکه حلالدر ودخی
بوامته بیوردیکم ییک سزه شول رزقلاندردغموز حلاللردن بس بوحلالدن یمکا

رسوللرله

رسوللرله بوامت امرده برابر اولدی بوحکمده برابر اولمق بوامتنک فضیلتنه دلالت ایدر
چون حق تعالی اولره کندو نفسلرینه حرام قلدوغن کوییمک بیوردی ددلرکه
یا رسول الله چون بو نسنلر حرام دکلدر بس حرام اولان نه نسنلردر حق تعالی اولره
حرام اولان نسنلری بیان قلوب بیوردی انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم
الخنزیر وما اهل به لغیر الله فمن اضطر غیر باغ ولا عاد فلا اثم
علیه ان الله غفور رحیم یعنی سزه حرام اولان بدر نسنه شول آنی بیلن حیواندر
که بوغزلنمدن اوله بالغلکه چکر کدن آرتوق اول اکی نوک الوسی بوغزلنمدن حلالدر بری
دخی اول قاندرکه طور بوغزلندغی وقتین آقر شول قان دکلکیم طلاق قلبه بغردر
بواکیسی اکرچه قاندریمک حلالدر ودخی اول حرام اولوتندن بری طکوز اتیدر
اکرچه اتن ذکر ایلدی ایروغن اکمدی اما مراد انوک کلیسیدرکه جمیع اجزاسی حرامدر
مسلمانلره امامکری وعالملری جمیعا انوک حراملغنه اتفاق ایتمشلردرکه هیچ
بر مذهبده خلاف یوقدر ودخی اول حرام اولوتندن بریسی بیلور حیواندن قصدکه
تکری ادین ایتمدن بوغزلیلر یا خود یهودی نصاری بتلری ادن ذکر ادب بوغزلیلر
بودخی اتفاقی حرامدر اما مسلمانلر تکری ادن اونداب بوغزلسلر بونده خلاف واردر
بعضلر ددلر کیم یمک حلالدر بعضلر ددلرکیم حلال دکلدر اما دینده احتیاط
قلن کشیه آنی دخی یمک یکرکدر ضرورت اولمایجق بس حق تعالی بلوردیکه بعض
قوللری ناچار اولب میته یمکا محتاج اولسرردی اکا رخصت ویروب بیوردیکه
هرکیمسکیم مضطر اولب بوحرام اولان نسنلردن یسه شول قدرکه اجلغی دفع
اولنب هلاک اولمقدن قورتولا اکا کناه یوقدر نچنکه باغ وعاد اولمسه یعنی جماعت
اسلامدن ایرلب مسلمانلرا اوزره قلیچ صلمیه اما هرکیم چقسا یول کسبجه حرام ملق ایتسه

یابکنه عاصی اولب اکا قلیج چکسه آنلره بو رخصت یوقدر امام شافعی رحمه الله بیورد
هر کمسنه کیم بر معصیت اوزره چقسا اکا رخصت یوقدر قول آقاسندن قچمق کبی یا اوغ
ل آتاسنه آناسنه عاق اولب کتسه یا کشی اوزی اغلنجقلرن برقسه کتسه نفقلرندن او
دخی نکه بولوره یکزرواز بو رخصت بولوره روا دکلدر اما بزم اصحابمز که امام
ابو حنیفه در و ابو یوسف محمد در دیمشلردرکیم هر کمسنه میته یمکا مضطر
اولسه بو رخصت کل برابردر کرک عاصی اولسون کرک مطیع اما بعض اهل تفسیر
دیمشلرکیم غیر باغ ولا عاد معنسی بودرکیم اول میته‌یی طلب ایدجی اولمیه و آنی یمک
راضی اولمیه الا ناچارلغله اولا دخی اول اجلیغی دفع اولجق قدر ییدکدن صکره دوی
دخی زیاده یمیه آیله اولجق آنوک اوزرنه کناه اولمز اما اول اضطرارکی میته یمک
اکا مباح اولا آنده اختلاف قلمشلردر بعضلر دیدلرکیم مضطر اولدرکیم اکر اول
میته‌دن یمجک اولورسه قورقرکه هلاک اولا بو امام شافعی قولیدر اما ابن مبارک
آیدر مضطر اولدرکه اکر بازاره کرسه کوز اتمکدن ارتق نسنیه نظر اتمیه و
بعضلر دیدلرکیم مضطر اولدرکیم حال آیله ضعیفا ولاکه فرایض ارو طوررکن ادا
قلمیا و دخی یمکندن اختلاف قلدلرکیم اول یمک حلال اولورمی یوخسه اولمزمی بعضلر
دیدلرکیم یمک لکی حرامدر اما اول مضطر اولب یمکله کناهکار اولمز زیرا آیت آخرنده
الله تعالی غفور رحیم در دیو ذکر ایندکی اکا دلالت قلورکیم اول مضطر اولب حرام
یدکی حق تعالی اکا غفور دریا زلغن و آنی اسرکیب اکا رحمت ایدر و بعضلر دخی دیدلرکیم
اول اکا مضطر اولمق لغله حلال اولور اکا آنی ترک ایدب یممکا رخصت یوقدر زیرا
مسروقدن روایت درکه هر کمسنه کیم مضطر اولب میته یمکا محتاج اولسه دخی ترک
ایدب یمسه آچ اولسه حق تعالی آنی طاموبه قویر و دخی انعام سوره سنده بر آیتده حق تعا

بیوردیکه وقد فصّل لكم ما حرّم عليكم الا ما اضطررتم اليه یعنی حق
تعالی سزه حرام اولن نسنلر بیان قلدی تفصیل‌له الا شول نسنیی حرام قلمدیکه سزک
اکا حالیتا اضطرارده احتیاجکز واردر بس بو حرام ذکر ایدب صوکنده استثنا قلدوغی
دلالت ایدرکیم مضطره اولانه حرام مباح اولورمش اما مضطر اولمیانه یمک حرامدر
یرسه باغ و عاد اولور و دخی بوندن صکره حق تعالی بیوردیکم ان الذين يكتمون ما انزل
الله من الكتاب ويشترون به ثمنا قليلا اولئك ما يأكلون في بطونهم
الا النار ولا يكلمهم الله يوم القيمة ولا يزكيهم ولهم عذاب اليم
بو آیت اول یهودلروک عالملری و اولولری حقنده نازل اولدی زیرا آنلر اوم
لردیکه پیغامبر کندولردن اولا چون کوردلرکیم اسمعیل اوغلنلرندن اولدی
قورقدلرکیم اول قوملرینوک عوامی قتنده بولروک قدر حرمتی اولمایب اولردن منفعت
بولمیلر واردیلر رسولک صفتلرینکه حق تعالی کتابلرنده آنلره بیان قلمشدی آنی
اول عوامدن کزلیب آیرقسی تاویل قلدلر تاکه آنلر آنی اشدب محمد علیه السلام
ایمان کتورمیلر اول عوامدن خاصلری دخی اول عالملرینه دنیا متاعن ویرب اول
صفتلری تبدیل ایتدورورلردی بندن اترو حق تعالی بو آیتی کوندرب بیوردیکه
شول کمسنلرکیم الله تعالی کوندردکی رسولک صفتلرندن توریت ایچنده کز
لیلر آنوک حکمینی تبدیل ایدب آنوک اوزره ثمن قلیل اختیار قلدلرکه دنیا در =
اول باقی قویلرکیم اخرتدر آنلر اولردرکه بیوب قوینلر قرنلرینه الا اود قو
یرلر اکرچه یدکلری حرام لقمه‌لردی ظاهرده اود دکلدی اما حق تعالی حرامه اود دیو
ذکر ایلدی زیرا چون اول حرام عاقبت نار واجب قلجدیکه وقوعنه شبهه یوغدی آنی
محقق طوتب شول واقع اولمش کبی ذکر ایلدی و دخی حق تعالی اولره کلام خیرله سویلمیه

بلكه كلام عذابله وعقابله سويليه ودخى اولرى عفو ادب اول خبيث عمللرندن پاك
قليه اول حالده عذاب اليمه مبتلا قله بو آيت اكا اشارتدر قلوركم هر كمسنيه الله
تعالى علم ويرسه خلقدن اول علمه احتياجى اولسه اول عالم اول علمى كزليب
خلقه بيان قلمسه ياخود انى بيان قلمغه خلقدن اجرت طلب ايتسه ودنيا جمع ايتمك
دلسه اول دخى بو آيتده ذكر اولنان قوملر بله حشر اولب معذب اولور نتكيم ابو هريره
رسولدن روايت قلدى عليه السلام كه رسول بيوردى هر كمسنيه كم الله تعالى علم
ويردى اول كزليب تكرى قوللرنه نشر ايتمدى قيامت كوننده كرك كم انوك اغزنه
اوددن اويان اوره تا فصل خصومت اولنجا ودخى حق تعالى بيورديكه اولئك
الذين اشتروا الضلالة بالهدى والعذاب بالمغفرة فما اصبرهم على
النار ذلك بان الله نزل الكتاب بالحق وان الذين اختلفوا فى الكتاب لفى
شقاق بعيد يعنى اول يهودلر رئيسلرى انلردركم كفر بله ضلالت اختيار
قلدلر اول ايماندن اوزره كم هدايتدر دخى طاموى اختيار قلدلر كم محل عذابدر
اول جنت اوزره كم محل رحمت مغفرتدر نه نسنه بولرى جرات ايتدردى دايم قلدى
شول عمللر اوزره كم اول عمللر اولرى طاموية يقنجق قلور اول اعمال عذابه بولرلر جنتى
قلوب دايم اولدقلرى اندن اتوردركم بدرستى حق تعالى رسولنه قرآن اندردى
طريق حق واول منهاج عدل بيان قلجى بولرلر اكا متابعت قلمغى ترك ايتديلر مخالفت
يولن طوتدلر اول سببله كندولره اول عذاب واجب قلدلر بدرستى شولركم قرآنه
مخالفت قلوب طريق اختلاف طوتدلر انلر اشكاره ضلالت اچنده دردر وحقدن
ايرق دشمنلردر ودخى بوندن صكره حق تعالى بر احسان ندر انى بيان ادب بيوردكم
ليس البر ان تولوا وجوهكم قبل المشرق والمغرب ولكن البر من امن بالله و

اليوم الآخر والملائكة والكتاب والنبيين وآتى المال على حبه ذوى القربى
واليتامى والمساكين وابن السبيل والسائلين وفى الرقاب واقام الصلوة
وآتى الزكوة والموفون بعهدهم اذا عاهدوا والصابرين فى البأساء
والضراء وحين البأس اولئك الذين صدقوا واولئك هم المتقون يعنى بر
احسان اول دكل كم نمازده يوزكزى كاه مشرقه كاه مغربه دندرسز اندن غيرى عملى
ترك ادهسز لكن حقيقتده بر اولدركم الله تعالىى تصديق ايدهسز كه واحددر انوك
شريكى يوقدر بوايتده حق تعالى ايماندن بيش نسنه ذكر ايلدى هر كم اول بيشدن
برنه تصديق ادب اقرار ايتمسه بدرستى اول كافردر برى الله بر لكدر كه انوك
شريكى يوقدر دخى اخرته ايتمقدر وبرى دخى كروقوبمقلغا اقرار ايتمكدر كه البته
اولجقدر هر كشى ايتدكى عمللروك جزاسن بولسردر طاعت اهل ثوابله جنته
ايرسردر ومعصيت اهل عقابله نارده واصل اولسردر وبرى دخى كتابلره تصديق
ايدهكم قرآن دخى توريت انجيل وزبور كلسى كوكدن اندرلمشدر حقدر وبر دخى
فرشتلره اقرار ادهكم انلر كل حق تعالى نوك قوللريدر ودخى اقرار ادهكم پيغامبرلر
كل حقدر اما كمى مرسلدر كمى نبيدر بو بش كلسى ايماندندر هر كمسنكم بولردن
برنه انكار ايتسه اول حقيقتده كافردر بوندن صكره اول بر كه باقيسن كه افضل
احساندر انى ذكر ايلدى بيورديكه اول بردن دخى بر اولدركم الدكى مالدن ويرلر
كندولروك اكا محبتى وارزوسى واحتياجلرى واركن صاغكن حريصكن درويش اولمه
ديو قورقركن وكندوى اورق عمر تصور ايدركن كوكل خوشلغيله ويره وبخللدن
وامساكدن ويرمملكى وجومردلكى سوه كندونوك قرابتنه ويره ودخى يتيملره ومسكينلره
وكلوب قونن مسافرلره ويره دخى يوريب خلقدن دلنلره ويره واورلب الدن مالى

كدنلره ويره نقدر وطتندن مالي چوغنه دخي نهايه كسلمش قوللره واسيرلره قورتو
مايغچون ويره كه بولر كل بر احساندر بوندن صكره فريضلري ذكر ادب بيوردي كه اول
بر احساندندر كه فرض اولنمش نمازلري قيلالر وفرض اولنمش زكوة لري ويرلر دخي قچن
كند ولره الله تعالى ارا سنده يا الله تعالى نوك قوللري ارا سنده عهد ايتسلر اول عهد
قيلمقدن
وفا قيلالر دخي درويشلكده وزحمتلرده وخستهلقلرده دخي كافرلرله مقاتله
صبر ادجي اولالر بو بر احسان كل برنه كتورنلر انلردر كه ايمانلرنده صادقلردر
عملرندن نيتلري دخي صادقدر وكوكللري طغرودر دخي الله تعالى دن قورقوجيلر والكا
مطيع اولب عهدلرن صقليجلر اولوردر بس بو ايت دخي اكا اشارت قلوركم بر
احسان يالكوز اكا دمزلركم فرض اولان طاعتلري يرنه كتورلر بلكه جميع عملركه
كشي الله تعالى حضرتنه يقينجق ادر وطا موعدلريندن اراق ادر كل اولره سعي ادب
حاصل قلمق برك افضلدر كه انوكله زياده مرتبه حاصل اولور دخي بيوردي كم •
يا ايها الذين امنوا كتب عليكم القصاص في القتلى الحر بالحر والعبد
بالعبد والانثى بالانثى فمن عفي له من اخيه شيء فاتباع بالمعروف
واداء اليه باحسان ذلك تخفيف من ربكم ورحمة فمن اعتدى بعد ذلك
فله عذاب اليم ابن عباس ايدر رضي الله عنهما بو ايت عرب قبيلهلرندن ايكي
قبيله حقنده ايندي كه اولر حالت جاهليتده بر بريله مقاتله قلديلر ارالرنده خيلي
كشي دپلنديلر وبعضلر دخي مجروح اولديلر اول ايكي قبيلهدن برسي دخي بر نوك اوزرنه
دن
غالب ايدي اول غالب اولن اول ضعيفنه ديديكه والله بزدن بر اولن قول يرنه سزدن
بر حري دپليوز وبزدن اولن بر عورت يرنه سزدن بر ار دپليوز وبزدن بر كشي يرنه
سزدن ايكي كشي دپليوز چونكه حكم اسلام ظاهر اولدي اول قبيله بربريندن اول

ددكلري

ددكلري اوزره قصاص طلب ايتديلر حق تعالى بو ايت ايندردي بيوردي كه اي انلركم ايمان
كتوردكز سزه قصاص اولنمق فرض اولندي اول اولنلر حقنده قچن كم اول قتل قصدله
اوله والت قتل اوله اما حر يرنه حر اوله وقول يرنه قول اوله وعورت يرنه عورت
اوله بعض اهل تفسير ديدلركم بو حكم ابتداء اسلامده ايديكه حر يرنه حر دپلرلردي
قول يرنه قول دپلرلردي عورت يرنه عورت دپلرلردي وحر يرنه قول دپلرلردي و
قول يرنه حر دخي عورت يرنه ار دپلرلردي بو حكم صكره منسوخ اولندي ان النفس
بالنفس ايتيله اما بعضلر ديدلركم بو حكم دخي منسوخ دكلدر زيرا بو ايتده اني بيان
قلديكم حره حر اوله قوله قول اوله وعورته عورت بو حكم ذكر ايلمديكه اگر قول
حر دپلسه حكم نه اوله بس بو بر ايتده دخي اول حكم بيان قلديكه نفس يرنه كرك نفس
قصاص اولنه كرك حر اولسون كرك عبد اولسون كرك عورت اولسون دخي بيوردي كم
هر ولي كم اول الدورن عفو ادب اني الدرمسه اندن ديت طلب ايتسه واردر اول
وليه كم اول طلبني دخي اول قاتلدن طلب جميل ايده عنف وايرلكله طوتميه واول قاتله
دخي واردركه اكا اول ديت نقص ايتمدن ويره ومهلته بر عوب بكونه يارن دمدن
كركلولكله ويره تسليم ايده وكر اول اولنوك وليسي ايكي اولسه برسي اول اولدورندن قصاص
عفو ادب بغشلسه بر نوك دخي نصيب ماله دونر بس كركدر اول نصيبن اول قاتلدن
لطفله ايده واول قاتل دخي كركدركه اول وليه نصيبني كركلولكله ادا قلب اكا رحمت
ويرميه بو حكم اشبو امته حق تعالى دن تخفيفدر زيرا توريت اهلنه همان حكم يرنه
اولدرمكيدي مال المق يا عفو ايتمك يوغيدي وانجيل اهلنه عفو ايتمك كركيدي مال المق
وقصاص ايتمك يوغيدي اما بو امته حكم اساني اولندي دلرسه قصاص ايده دلرسه ديت
الا دلرسه عفو ايده اما امام شافعي دمشكم واردر اول وليه كي دلرسه دپليه دلرسه

دیتا الا اول قاتل کرک راضی اولسون کرک اولمسون اما بزوم امامملرموز دمشلر کیم ولیه
دیت المق یوقدر مکرکه اول قاتل دیته راضی اولا وانوک اوزرنه صلح اده لر وکر اولد
دیت الدقدن صکره دنب کوریلسه اول ولیه عذاب الیم واردر ودخی بیوردیکم
وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ یعنی بو قصاص
حکم اولنمقده سزه حیوة بقا واردر ای عقل ایسلری اولاکه سز انوکله قاندن دکمکدن
صاقنه‌سز زیرا بو قصاص سبیدر اکی کشنوک حیوتنه بر اول اولدرمک قصد ایدکلرینوک
وبر دخی اول اولدرولدوکی دیو قصد ادن کشنوک حیاتنه سبب در زیرا اول اولدرمکه
قصد ادن بلوردکم انی اولدوررجک اولورسه کندوی دخی انوک یرنه اولدررلر کسی بله
فوت اولور بس اول قصاص قورقسندن انی الدرمکی ترک اده هم کندو حیاة بلور هم
اول اولدرمکه قصد ایتدکی حیاة بلور انوکچون بیوردکه سزه بو قصاصده حیات وار در
اما بو دخی اهل عقل اولنه درکه بونوک مالنی فکر ادب اندن اجتناب اده والا اولکیم اهل
عقل اولمیه اسیر شهوت اولا هوای نفس عقل اوزره غالب قلمش اولا دخی اخرت عذابندن
قورقمیه اول نه دلرسه ایشلر کندوی دخی هلاکه الکابر غور وایرغا دخی زیانه طوقنر
ودخی بوندن صکره بیوردیکم كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ
خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ یعنی بو فرض
واجب اولندی سزوک اوزرکوزه وصیت قلمق قچنکه سزدن برکوزه اولوم علامتلری ظاهر
اولا اکر صوکنده مال قلورسه کرکدر اتنی اشیچون ویقینی قرابتچون وصیت ایلیه سبب
نزول ایت بو یدیکم قچن برکمسه مرض موتنه واقع اولسه کندو قرابتلرین قویب اجنبیلره
وصیت قلورلردی حق تعالی انی منع ادب بیوردیکه اتیه اتیه وکندو قرابتنه وصیت
قلدحق قرابت رعایت قلماغچون اما ایت ارثله بو اتیا اتیا وصیت قلمق منسوخ اولدی

زیرا انلر ورثه لردر نص قرانله حقلری ثابت اولمشدر ودخی شول قرابت حقنده
دخی منسوخ درکه اولدخی ورثه اولا مکر کوقلن ورثه انی جایز طوتلر ودخی بعضلر
دیدلرکم وصیت واجبا اولمقلق دخی منسوخ اولندی اما مستحب اولدیکم دلرسه اده
کم دلرسه ایتمیه ● ابراهیم نخعی ایدر رسول الله وفات قلدی وصیت قلمدی اما ابو
بکر وصیت ایلدی بس وصیت اتمک للک کرکلو اولا اتمسه دخی اوزرنه کناه اولمیه
وبعضلر دیدلرکم بو وصیتوک واجبلغی منسوخ دکلدر بعض اموردة وصیت واجبدر
وبعض محلده مستحبدر اما اولکه واجب اولا اولدرکه اوزرنده حج زکات وصوم
صلوة وکفارات ونذور وار اولا انی ادا قلماغچون وصیت اتمک واجبدر اکر بولردن
نسنه اولمسه کندو مخیردر دلرسه اده دلرسه اتمیه صحیح قول دخی بودر اما امام
شافعی رحمه الله بیوردیکم وصیت واجبدر اول ابن عمر حدیثله که رسولدن روایت
قلدی علیه السلام که بیوردی هیچ بر مسلمان که کیجه یتا وانوک وصیتا دجك
مالی اولا الا اکر کدرکه انوک وصیت قتنده یزلمش اولا برآید رزکه بوندن مقصود
اول واجباتدن اوزرنده نسنه اولجقدرکه ذکر ایلدک والا اکر و استحباب
اوزره اولا ودخی بیوردیکم اول وصیت معروفله اولا یعنی ثلث مقدارندن
زیاده اولمیه که ورثه‌یه تقصیرلق اولا وبو وصیت حق اولدی اول تکریدن
قورقب شرکدن صاقنلره بوندن صکره اول وصیت اشدب تبدیل تغییر قلنلره
وعید قلوب بیوردیکه فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّ
لُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ یعنی هر کمسه‌کیم اول وصیتی اشتدکدن صکره تبدیل
تغییر ادب یرنه کتورمسه انوک کناهی اول تبدیل ادب یرنه کتورمین اوزرنه در
اول وصیت قلنی اوزرنه دکل زیرا اول اوزرنه واجبی اولنی یرنه کتوردی تقصیرلق

اول وصیتدن اولدیکه ترک ایلدی حق تعالی وصیت ادنلرک وصیتن اشیدجیدر واکا
ثواب نه ویرمک کرک دخی علیم در واول وصیتی تبدیل ادنلرک جزاسن دخی بلور ودخی
بیوردیکه فمن خاف من موص جنفا او اثما فاصلح بینهم فلا اثم علیه
ان الله غفور رحیم یعنی هر کیمسه کم قورقسه اول وصیت ادندنکه حقدن میل
اده یعنی ثلثدن زیاده وصیت قله یا کل مالن وصیت قله خطا یوتیدن یا خوذ
قصدله اول وقت وصیت تبدیل ادبحق اوزره اجرا ایتملکده انوک اوزرینه کناه
اولمز زیرا اول تبدیل تغییر قلدوغی ورثه آراسنده اصلاح ایتمکیچون اولور ظلم
حیف ایچون اولمز زیرا ابن عباسدن روایتدرکه وصیتده ضرر قلمق دخی کبایر کناه
لرندندر مؤمن اولن کرکدرکم بو کبایردن کندوی صقلیب وصیتده ضرر قلمیه
حق اوزره اجرا اده ودخی حق تعالی بو فرضوک بیاننده دخی بیوردیکه یا ایها الذین
آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون
ایاما معدودات یعنی ای آنلرکم ایمان کتوردکز فرض اولندی اوزرکوزه رمضان
ایوک اوروجی نتکم سزدن الروکیلره فرض اولندی عددیله که معلوم بر
ایدر اولا که الله تعالی دن قورقب اول معلوم کنلرده یمکدن ایچمکدن وجماعدن
صقناسز اول صوم واجب اولدوغی وقت یعنی ارته طغد عنددن طلو تجیدک
کون طلوندغندن تا ارتیدکن اول اوجی بو امتنه حلال اولندی اما اهل تورینه
بویمک ایچمک وجماع قلمق کون طلوندغندن تا ایتسو وقتنه دکن ایدی اندن صکره
کرو حرام اولوردی تاکو کون طلونجا ودخی بیوردیکم فمن کان منکم مریضا
او علی سفر فعدة من ایام اخر وعلی الذین یطیقونه فدیة طعام مسکین
فمن تطوع خیرا فهو خیر له وان تصوموا خیر لکم ان کنتم تعلمون

یعنی هر کیمسه کم سزدن خسته اولسه اوروج طتمغه طاقت یتمسه یا خوذ
سفرده اولسه یسه واردر اول یین کشیکم ای جکدکدن صکره خسته صاغ
اولورسه مسافر مقیم اولورسه اول یدکلری کون صاغشنجه کوو قضا ادلر دخی
لازم اولور شول پیرلره وشول قرجقلره کم ضعیف اولمشلردر اوروج طوتمزلر
اوروج طتمغا طاقتلری یتمز آنلر کندولر بیلر اما کوننده بر مسکینه بجوق صاع
بغدای یا خوذ بغدای اوتیدن یا بر صاع آرپه یا آرپه اون فدیه ویرلر کندولر
بیلر اما شافعی ایدر رحمه الله چون بو آیت اندی بایلر کندولر یب مسکینلری
طعاملندررلر هیچ اوروج طتمدلر اوروج طتمق فقرا اوزرینه دشدی حق تعالی
بو ایتی اندردیکه فمن شهد منکم الشهر فلیصمه بو ایتله اول اولکی
ایت حکم منسوخ اولدی بایلره دخی فدیه ویرمک منع اولندی واجب اولدیکه
فقرا ایله بایلر دخی بله اوروج طوتالر اما اول حکم باقی قلدی ضعیف پیرلر
وضعیفه قرجقلر حقنده که اوروج طتمغا طاقتلری یتمیه نتکم ذکر ایلدک
ودخی بیوردیکم شهر رمضان الذی انزل فیه القرآن هدی للناس و
بینات من الهدی والفرقان یعنی فرض اولندی سزوک اوزرکوزه شول
رمضان ایچی اوروج طتمق که انک ایچنده لوح المحفوظدن دنیا کوکنه قرآن
اندرلدی جمله یوتیدن آندن صکره جبرائیل علیه السلام ایات مختلف
وقتلر ایچنده رسوله اندردی علیه السلام یکرمی بر ییل ایچنده اما ابن عباس
ایدر رضی الله عنهما قرآن جمله رمضان ایچنده قدر کیجه سنده جبرائیله
اندرلدی ابن جریج ایدر هر رمضان ایچنده قدر کیجه سنده بر ییللق احکام که
اولسردی لوحدن دنیا کوکنه حق تعالی اندردی ولکشلره کم یازجیلر در

آنده محفوظ اولب طورردی قچنکه بر قضیه اولیدی حق تعالی جبرائیله امر
ایدردی آیت آیت آنی رسوله ایندررردی علیه السلام تا اول تمام اولنجه ودخی بو
قرآن ایندرلدی خلقه هدایت یولنی ظاهر قلمغچون تا که انوکله ضلالتدن هدایت
تمییز ایدلر ودخی حلال حرام بیان قلیجیدر شبهه‌لو نسنه‌لردن بولری چقروب سبب نجاتیله
سبب هلاکی فرق ایدیجیدر بوندن صکره حق تعالی کرو بیوردیکه فمن شهد منکم الشهر
فلیصمه ومن کان مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر یعنی هر کیمسه‌کم
سزدن شهرنده واونده حاضر اولسه مسافر اولمسه وصاغ اولسه خسته
اولمسه اول رمضان آینوک اوروجنی طتسون اکر بای اکر یقسول اکر ار اکر عورت
اکر قول اکر آزاد قچنکه مسلمان اوله اما اکر خسته اولسه حساب ایدلر یدکلری
کون قدر کرو قضا ایدلر اول آی چقدقدن صکره بو خسته یله مسافر حکمنی
حق تعالی اول آیتده بر بیان قلمشکن بونده تکرار کرو ذکر ایتدکی آندن اتوویدیکم
اول آیتده خسته ومسافر ومقیم بیله ذکر اولنمشدی وبو آیتده اول مقیم مخیر
اولدیغی حکم چقردی که فدیه ویرب کندو ایمک روا کلدر اما مسافر وخسته
حکم یرنده باقیدر که ییلر کرو قضا ایدلر اما اول پیرلر قوجقلر کم فدیه ویرب
اوروج طتمق آنلره جایز اولدی آنلره دخی خیرلو اولدر کیم بر کونیچون ایکی مسکینک
طعام لندرلر اکر حمیت ایدب کندولر طوترسه دخی خیرلورقدر اما بو رمضانک
قضاسنده دخی اختلاف قلدیلرکه متفرق قمی قضا اولنه یخسه متصل عبدالله بن
عمردن وعلیدن رضی الله عنهما ایله روایت قلندیکم متفرق طتمق که بر کون
یه بر کون طوتا یا بر ایکی کون یه بر ایکی کون طوتا بو مکروهدر اما معاذ بن جبل
وابی عبیده ودخی اصحابدن بر جماعت دیشلرکم قاچ کون یدکن حساب ایشون آندن

صکره بحجه دلرسه طتسون کرک متفرق کرک متصل که آنده اکا ضرر یوق ودخی شول
صیروکم اکا ییمکا رخصت واردر شولدر کم قورقه اکر طوتجق اولورسه نفسی هلاک اولور
یاخود کورن کشیلر انوک خسته لغنه حکم ایدلر بو صاغدن دمیکر یاخود قورقا که اکر
اوروج طوترسه خسته لغی دخی زیاده اولور رخصت واردر که ییه ودخی یوکلو عورت
واوغلن امزرن عورت قورقسلرکه کندولره یاخود اوغلنه اوروج طوترسه ضرر اولور
آنلره دخی رخصت واردر کیم ییلر صکره قضا ایدلر وعذرلو کورن عورت واوغلن طوغورن
عورت دخی حالت حیضنده وحالت نفاسنده بو رخصت اوزردر یدکلری کون صیکر
اول مقدار کرو قضا ایدلر ودخی حق تعالی بیورر کیم یرید الله بکم الیسر ولا یرید بکم
العسر ولتکملوا العدة ولتکبروا الله علی ما هدیکم ولعلکم تشکرون یعنی حق
تعالی نوک مرادی بودر که سزه حکمنی یسر ایلیه حالت مرضده وسفرده ییمکا رخصت
ویرمکله آنی دلمز کم سزه حکمنی عسر ایدب طارلغا برغا حکم ایده کم هر نه حالده اولسکوز
طوتک دیه واول تیسیرندندر که اول یدکوکن کونلری عدد ایدوب خسته لقده یا سفرده
کرو تمام صاغشجه قضا ایده سز قچنکه بیرام کیجسی اولب هلال شوالی کورسز الله تعالی
اولولیب تعظیم برله تکبیر ایده سز شول نسنه اوزره کم سزه هدایت ویردی شرایع
اسلام اوزره وامر دین اوزره تا که بو رخصت نعمت وهدایت رشد نعمتلرین ذکر
ایدب انوک شکرن یرینه کتوره سز ودخی حق تعالی بیوردیکم واذا سألك عبادی عنی
فانی قریب اجیب دعوة الداع اذا دعان فلیستجیبوا لی ولیؤمنوا بی لعلهم
یرشدون بو آیتوک سبب نزولی بو ایدیکم اصحابدن بعضیسی کلوب رسول علیه السلام
صوردیلر که یا رسول الله بزوم مرادمز بزه یقین میدرکه اکل کلی یلوروز یاخود ایراقمیدرکه
قتی چاغروز حق تعالی بو آیتی کوندردی بیوردیکه یا محمد قچنکه بنوم قوللروم

سکا بونم یقینلغمدن ایر قلغمدن صوز صکر خبر ویر انلره کم بن انلره علمومله یقینم که
کوکللرنده کچنی وکجا جکنی بلورم بکا یلورب دلکلر دلکنی اجابت ادرم بکا ایمان کتور
سونلر اولا که هدایت بوله لر رشد بلوب کندولری ضلالتدن قورترلر ابن عباس رضی الله
عنهما ایدر استجابت ولدیکم هر نماز قلدقدن صکره ایدی سن لبیک اللهم لبیک
لبیک لاشریک لک لبیک ان الحمد والنعمة والملک لک لاشریک لک وبکا ایمان
کتورسونلر دیدکی اولدرکم ایدی سن امنت بالله وکفرت بالطاغوت وان وعدک حق
ولقائک حق واشهد انک احد صمد فرد وتر لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد
واشهد ان الساعة اتیة لاریب فیها وانک باعث من فی القبور • ابن عباس ایدر رضی الله
عنهما بو ایت انلدن بروبن بوکلمکلری ترک اتمدم هر نماز صوکنجا اوقدم ودخی بعضلر
دیدلر کم بو ایت معنیسی بودرکم قچن محمد علیه السلام سزی بونم طاعتمه یلتسه سز
اکا اجابت ادب بونم بزلکوم اجابت ادب تصدیق ادک اولا که ضلالتدن هدایته رشد
بلوب طریق نجاته واصل اولاسز ودخی بیوردیکم احل لکم لیلة الصیام الرفث الی نسائکم
هن لباس لکم وانتم لباس لهن علم الله انکم کنتم تختانون انفسکم فتاب
علیکم وعفی عنکم فالان باشروهن وابتغوا ما کتب الله لکم وکلوا و
اشربوا حتی یتبین لکم الخیط الابیض من الخیط الاسود من الفجر ثم اتموا
الصیام الی اللیل ولا تباشروهن وانتم عاکفون فی المساجد تلک حدود الله
فلا تقربوها کذلک یبین الله لکم ایاته للناس لعلهم یتقون بو ایتوک
دخی سبب نزول بویدیکم عمر رضی الله عنه رمضان اچندن بر کیجه هنوز دخی رخصت
ویرلمامشدی یتسودن صکره یتب اویب کروا اویندقدن صکره حلاللیله جمع اولدی طورب
کلوب رسوله علیه السلام خبر ویردی رسول علیه السلام بیوردیکه یا عمر سکا لایق دکلدی

بو ایشی قلیدک عمر رضی الله عنه انی ایشدب اشنه پشیمان اولدی غصیله کرو
دوندی حق تعالی فضل ادب بو ایت اندردی بو قوللرنه رخصتیچون بیوردیکه سزه
حلال اولندی اوروج کیجلرنده حلاللکوزله جماع اتمک که انلر سزوک سزوک
پرده کوزدر سزی زنادن صقلیب طامودن قورتورمغا وسز دخی انلروک پردسی
سز کد انلری طامودن صقلیاسز سزوک کوکلوکز انلروکله ارام طوتا حق تعالی
بلوردکه اول کیجده جماع اتمکلک امانتن صقلمیب نفسکزه ظلم ایله خیانت
ادرسز انوک امرن صیب معصیتله مخالفت قلورسز پس فضل ادب اول تکلیف
کتوردیکه یتسودن صکره جماع اتمک در رخصت ویروب انی سزه حلال قلدی
تا طلوع فجره ولنجه سزدن تجاوز ادب عفو ایلدی اول رخصتدن الرو
قلدوغکزدن ازو سزه عقاب دخی اتمز شمدن کرو رخصت در کر جماع ادهسز
انوکله طلب ادهسز شول ولد صالح کم حق تعالی سزه تقدیر قلدی وجوده کلمککی
سز حلاللکوزله جمع اولمق سببندن ودخی صحابهدن بر کشی که اکا صرمة ابن قیس
درلردی کندو زن بغجستندن خرما اغجلری اچنده ایشلردی یورلشدی چون کیجه اونه
کلدی اوروجن اچمزدن وطعام یمزدن الرو کوزنه ایقو غالب اولب اویودی طعام
وقتنده اویانمدی که افطار ادیدی زیرا اول وقتده طعام یمک یتسو وقتنه دک مباحدی
انجق الروکی شریعت اوزرنه بس اول کشی کچیرک اویدی طعام وقت کچشدی تننه
یمدی صباح کروا اوروج اولدی اچلق اکا یولق زحمت ویردی اخشم وقتنه یقین
رسول انی کوردیکه قت ضعیف اولب متغیر اولمش دیدکه یا ابن قیس سکا نه اولدیکه
بیله متغیر اولدک دیدیکه یا رسول الله دونکی کون طکدن اخشم دکن بغجهده ایشلیب
یورلب اوه کلدم اهلوم دیلدیکه بکا اصیحق طعام ایرشدوره انی ایرشدورنجه کلدی

بکا ایقو غالب اولدی اویودم طعام وقتی کچدی اویندم آجلغله صبا قلدم بکون
آجلق بکا یوللق زحمت ویردی چون رسول علیه السلام آنی اشتدی اکا یوللق ترحم قلوب
آسرکدی حق تعالی کرم وفضل برله رخصت ویروب بو آیتی کوندردی بیوردیکه سزه مباح
اولدیکه ییسز اچسز تاکندز ایدکی کیجه قرکوسندن سچلب سزه ظاهر اولنجه
بعضلر بو آیتک ظاهرن طوتوب برصب قرا ایپلکله برصب آق ایپلکی یانلرینه قیوب
اکا نظر ایدرلردی که تا اول آق ایپلک قرادن سچلنجه ییلر ایدی نتکم عدی ابن حاتم ددی
ایکی صب ایپلک الدم بری آق بری قاره نظر ایلدم که نه وقت آق قرادن سچیله تمام کی
آرته اولمایینجه سچلمدی طوروکلدم رسول قتنه وروب خبر ویردم رسول علیه السلام
آنی اشدب کلمسندی ددیکه یا عدی کی ابله بو نسنن مراد آندن اول ایپلک دکلدر
بلکه کیجه قرکوسیله کندز آقلغی دربونکله اول آیت معنیسی حقیقت اولب شبهه
کترلدی بس حق تعالی حلال قلدیکه تا طلوع فجر اولنجه ییلر آندن امساک ایدب
کون طولونجه ییمیلر چونکه حق تعالی کیجه رخصت ویردیکه جماع ایدلر صحابه‌دن بعضی
مسجدده اعتکافده اوترمشکن کیجه چقب حلالیله جمع اولب غسل ایلدی دوب
کرو مسجده کلوب اعتکافه اوتردی حق تعالی آنی دخی بو آیتده منع ایدب بیوردیکه سز
حلالکوزله مباشرت اتمک که نه کیجه نه کوندزده شول حالده کم مسجدده
معتکفا ولاسز اشبو ذکر اولنان نسنلر مجموع الله تعالی نوک حدودلریدر یعنی
منع اتمک دیرکم امره مخالفت قلوب رخصتلردن زیاده نسنیه شروع اتمیاسز
بلاسز که اعتکافده مباشرت قلمق معصیتدر بس سزه لازمدرکه اول حدودی صقلیب
مخالفت یقین وارمیاسز حق تعالی جمیع احکامنی سچلین بیان قلب تفصیل ایدر اولا کم
سز آنوک نواهیلرندن قورقوب یغلناسز وامرلرن کوجکز ییتدکجه یرنه کتورسز ودخی

بیوردکه ولا تأکلوا اموالکم بینکم بالباطل وتدلوا بها الی الحکام لتأکلوا فریقا
من اموال الناس بالاثم وانتم تعلمون بو آیتوک دخی سبب نزولی اولدیکم
قیس ابن عابسله عبدان بن اشوع ایکیسی برنسنه اوزرنه خصومت قلوب چکشوب رسوله
کلدیلر علیه السلام دعویلرن سویلشدیلر بریسنه یمین لازم اولدیکم آندا اچه حقن
الا الرو کلدیکه یلان یره آنداچه رسول علیه السلام بیوردکه بدرستی سز خصومت
ادب بکا کلورسز اولاکه سزوک بعضکوز طریق حجتده زیرک اولا بعضکوز بوندن اولا
اول زیرکلکله حجتن الروالب باطل دعویسن حقه چوره وبرکوز بونلوکله حجت
ادمیوب حق دعویسی باطله دونه بن دخی سزجلین آدمم اوغلانین باطله مطلع دکلن
الله تعالی مطلع درقچنکه بن برکوزک حجتنه نظر ادب انی حق صنب برکوزدن برکوزه
حق بیورم آیله صنما سونکه بن بیوردغمله اول اکا حلال اولوریدر بدرستی اول بیوردغم
اکا طاموذن برپاره اودر چونکه اول نسنه حقیقتا انوک حق اولمیه بس بو آیت
اول ایکی کشنوک حقنده نازل اولدی اما حکم جمیع خلق اوزره عام اولدی بس آیت معنیسی
بودرکم حق تعالی بیوردی بعضکز بعضکوزک مالنی بربرکوز آراسنده ظلمله ویلاندن
آندله آلوب یمسون تاکه آنوکله حاکملره ایلتجاده سز دخی اول ظاهر حکمیله عمل ادهسز
حال بودرکه باطنده بلورسزکه حق قنغکزکدر دخی آنی ترک ایدرسز دلرسزکه بعض
قردشکزک مالنی یلاندن آندله وجور حیفله یهسز حال بودرکم اول یدکوکز سزه حرا
مدرغن ودعویکز باطل ایدکن واشکوز دخی ظلم حیف ایدکن بلورسز بو آیت اکا اشارت
قلورکم یلاندن آندلچمک وکمسنوک حقنه طمع قلمق حرامدر واول حرام قبول ادب
یمک آنی طاموعذابنه مستحق ادر نعوذ بالله اکر حلالدر دیو یرسه کافر اولور آیدی
جهنمده قلورنتکم سعد بن مسیب رضی الله عنه رسولدن روایت قلدیکه بیوردی

قچن بر کمسه یدن طانقلق ویرسه هنوز اولطوردیغی یردن ایرلمدن آنوك اوزرینه حق
تعالیدن لعنت اینر بو آیت حکم عامدر جمیع باطل اشلری سبب طوتوب مسلمانلرك
مالن ییلره گرك یلان آندله گرك ظلمله گرك اوغرلغله گرك نرد قمارله وینمغله گرك
حاکم اولنلر رشوت آلوب حقسوز یره حکم ایتمکله اولسون دخی نکه بولره بکزر وار قیاس
ایله کل ودخی بوندن صکره حق تعالی بر حکم دخی بیان ایدوب بیوردی یسئلونك عن الا
هلة قل هی مواقیت للناس والحج ولیس البر بان تاتوا البیوت من ظهورها و
لکن البر من اتقی واتوا البیوت من ابوابها واتقوا الله لعلکم تفلحون ابن عباس
ایدر رضی الله عنهما بو آیتوك دخی سبب نزولی بو ایدیکم معاذ بن جبل ثعلبی انصاریله رسوله
کلوب صوردیلر دیدیلرکه یا رسول الله نه اولدی بو آیه کم ایجنه ایلك کی اول طلوع ایدر صکره
قرشو زیاده اولور بیور تاکیم دکرملکوب تمام اولور آندن صکره کرو قرشو اکسلور انجلب
کدر آولکلین اولور حق تعالی بو آیت اندروب بیوردیکه یا محمد کلوب سندن صورنلر عندن
که بو آیوك آرتوب اکسلدکیندن حکمت ندرسن آنلره خبر ویر ایتکم بو آیلر انجلب آرتد
مقصود بو خلقك وقتلری معلوم اولمایچوندرکه بورجلولرك نه وقت اودمك بورجن
لازم اولور واجرتنه طوتلمشلرك وعدسی نه وقت تمام اولور وحامله عورتلرك مدت
نه وقت تمام اولورکه حمل وجوده کله وعدت چکن عورتلرك عدتلری نه وقت تمام منه
ایرزکیم دخی بو آرا ایکی آلتی حلال اولا و اول اوبح طوتلر قلری ای و بیرام قلد قلری ای نه وقتدر
معلوم اولا دخی حجه ورجی وقت نه وقتدر بیان اولنوب شبهه اولمیه ابن عباس ایدر رضی
الله عنهما بو خلق حالت جاهلیتده و ابتدای اسلامده عادتیله قلمشلردیکه قچن اولردن بر
حج آیلری کلمزدن اول احرام بغلنسه اگر کر بجدن اوا اهل اولسه اوینی آردندن دلردی
اول احرامدن چقنجه اونه قپوسندن کرمزدی اول دلوکدن کروردی چقردی یاخود نردبان

قوب آونك اوزرینه چقردی سقفندن دلوب آندن اشغا اینردی اگر اجق اهل و خیمه اهل
اولسه اجوغنوك آردندن کروردی و قپودن کرمکی کندولره حرام کورولردی احرام کیمشکن
حال بودرکه انی حق تعالی حرام قلمشدی وانی منع ایتچون بیوردیکه بر احسان دکلدر اولکه
اوکز قپوسندن کرمکی ترك ایده سز آردندن یا اوستندن کره سز قچن که احرام بغلنا سز
لیکن بر تقوی انودر که الله مطیع اولا شرکدن و معاصیدن کندوی یغا انوك امرن
یرینه کتورمکا سعی ایده پس بن سزه امر ایدوب حلال قلدمکه اولر کوز قپوسندن کرك کرك
حرمله اولك کرك حرمسوز اولك قورقك الله تعالیدن کا عاصی اولمك اول حلال قلدغن
سز کندو نفسکوزه حرام قلمك و حرام قلدغن حلال قلمك دینی امرنی اول سزه گکن قلدیغی
سز کندو کوزه دشوار قلمك که دینی سزوك اوزرکوزه غالب کلور عاجز قلورسز صکره معاقب
معذب اولورسز بس امر الله منقاد اولك اولاکه سز فلح بلوب عقوبتدن قورتلاسز و
بوندن صکره کرو بیوردیکه وقاتلوا فی سبیل الله الذین یقاتلونکم ولا تعتدوا ان
الله لا یحب المعتدین بو آیه دخی سبب نزولی اولدرکیم رسول علیه السلام اصحابیله
عمره قلمایچون مکیه کتدی ودخی مکیه یقین یرده بر قیو واردیکه اکا حدیبیه دیرلردی
انده قوندی مکنوك مشرکلری رسول علیه السلام اول ییل منع ایدوب مکیه کرمکه قومدیلر برای
تمام اول حدیبیده طوردیلر مشرکلر رسولله علیه السلام صلح ایتدیلر انوك اوزرکیم ثمدی
بنجه کلدیسه کرو ایله دونه کیده اما کلسی ییل کله اوج کون اکا مکی شویله خالی قلوب
تعرض ایتمیلر عمره سن قلا ودخی اون ییله دکن انلروك آراسنده اشهر حرامده یا حرم اچنده
مقاتله اولمیه پس رسول علیه السلام اول معاهده اوزرینه دونب کرو مدینه کلدی چونکه
ایکنجی ییل کلدی رسول علیه السلام ینه ایدوب اصحابیله کرو مکه سفرینه چقدی تاکه اول
اوکی ییلك عمره سنی قضا ایلیکم اکا قول ایتمکا قومدیلر دیدی رسول علیه السلام سفر

قصد ایده جك اصحاب قورقدیلر كه مشركلر انلر و كله مقاتله قلدیلر زیرا مؤمنلر حرام ایلدی اچنده
مقاتله اتمكی خوش كورمزلردی تعظیمدن اترو حق تعالی بو ایت اندردی بیوردیكه ای مؤمنلر
سز الله تعالی یه مطیع اولوبن انوك رضاسی یولنده مقاتله ایلك شولركله كم انلر سز وكله
مقاتله اتسلر كرك اشهر حرمده اولسون كرك حرم اچنده اولسون اما سز جهد ایدك كم
عهدكزی صیب اول مقاتله سزدن قلمغا قصد اولیه اول حرم ایلرنده یه حرم اچنده
بدرسنی الله تعالی حددن تجاوز قلوب عهدلرن صینلری سومز بو ایت دخی كما اشارت قلور
كم كشی عهدن صقلمق واجبدر اكر عهد كافرله دخی قلورسه تا اول كافردن اول نقض
عهد اولماینجه نكوكه اول عهد صقلمقدن كروبزمق خیرلو اولا مؤمنلر حقنده و دخی
بیوردیكم **وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ**
وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ یعنی حق تعالی كافرلره مقاتله قلمغا امر ایدب بیوردیكه ای مؤمنلر دیلك اول كافر
هرنه یرده بولاسز رخصت بلوب طوتاسز چنكه عهدلری اوزره طورمیب كروبوزلر
دخی چقرك انلری مكدن نتكم انلر سزی چقردیلر انلر حرمدن بزه شرك كتورلر حرمده
شرك كتورمك الله قتنده دخی اولوكناه در اول حرمده قتل اتمكدن یا خوذ حرم ایلرنده
مقاتله اتكدن مسجد حرام قتنده سز انلر وكله مقاتله اتمك تا انلر سز وكله اوك
مقاتله اتمینجه چنكه عهد صیب انلر سز وكله مقاتله اتسلر سز دخی انلری دیلك
كم كافرلرك جزاسی بودر اكر سز وكله مقاتله اتكدن یغلب اسلامه كلورلرسه الله
تعالی غفوردر كچن صوچلرنی یارلغر و رحیمدر انی اسركر چنكه انی برلیب تصدیق
اتسه و دخی بیوردیكم **وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ**

انتهوا

انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ یعنی ای مؤمنلر بو مكه كافرلرنی دیلك تا كه
حرمده الله تعالی یه شرك اتمك كترلر والله تعالی دینكه دین اسلامدر اول باقی
اولا اكر سزوك برله مقاتله قلمغی ترك اتسلر انلره قتل یغما اتمك یوقدر الا اولر
كم كندولره ظلم ایدب كفرلرنی ترك اتمیلر اول ظلم لری جزاسی انلری دشمن طوتب
هلاك ایدلر و مالرنی یغما قلدلر پس چونكه رسول علیه السلام قربانلرنی سروب اصحابلكه
اول اكنجی یلده مكیه واردلر كروب بیت الله طواف قلدلر هدیلرنی انده نحر
ایتدلر اوچ كون مكانده طوردلر دونب كرو دونب مدینیه كلدلر حق تعالی انده بو
ایت اندردی كه **الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى**
عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَعَ الْمُتَّقِينَ یعنی مشركلر مسلمانلره صوردیلركه قنی ایده سزه قتال اتمك حرام اولدی
صوردقلرندن مرادی اولدیكه انی بلدردی دخی اول ایده مؤمنلره قتال اتمك حرامدر
انلر اول ایده قتال ایدلر دی حق تعالی بیوردیكم چنكه اول كافرلر اشهر حرمده حرمته حرمت
قلمغی ترك ایدب سز وكله مقاتله ایدلر سز دخی انلروك فعل مقابله سنده اول ایوك
حرمتنی قوب انلر وكله مقاتله ایدك كه اول حرمات ترك اتمك سزه قصاص یوتندندر
كه اول انلر ترك ایتدلر سزوك ترك ایتدكوكز انلره قصاص چونكه ندر پس هر كمسكم سزو
اوزركوزه ظلم اتسه حرام ایلری اچنده سز وكله مقاتله قلسه سز دخی جزاسن ایدك
شول قدر كم سزه قلدلر قورقك الله تعالی دن سز عهدی صیوب اعتدی قلمقا اول
انلردن اولمایچه بلك كه الله تعالی نوك نصرتی و معاونتی انلر وكله دركه ظلمدن
صقنلر حیف جور اتمیلر اكرچه بو ایتوك نزول سبب خاصدر اما جمیع جنایتلرده
حكم عام اولدی هر كمسكم بر كمسنه نفسنده یا مالنده خیانت قلسه بو ایتوك

ظاهرله واردر اما کم اول دخی اکا انوک مقابله سنده جزا سنه اده زیاده. انمیه یعنی
الن کسدسه الن کسلر ایاغن کسدسه ایاغن کسلر کوزن چقرسه کوزن چقرلر
ودشن چقرسه دشن چقرلر الدرسه الدورلر یا صلح ادب مالن الالر بو حکم
نفسده اولجقدر اما مالده نقدر مالن تلف اتسه کروا اول قدر مالن الالر زیاده
حیف اتمیلر ودخی بوندن صکره بیوردیکم وانفقوا فی سبیل الله ولا تلقوا
بایدیکم الی التهلکة واحسنوا ان الله یحب المحسنین بو ایتوک دخی سبب
نزول بو یدیکم رسول علیه السلام اصحابه بیوردیکم غزایه چقلر مدینه
قومنوک حاضرلرندن بر جماعت کلوب دیدلرکه یا رسول الله بز نیله سفر یاغن
ادلوم والله بزده زواده یوق دخی هیچ کمسنه بزه بر یاردم ادب زواده ویرمز
حق تعالی اول وقت بو ایتی اندردب بیوردیکم ای انلرکم بیسرا ورزره سز الکوزده
بول نعمتلر کورز وار الله تعالی نوک رضاسی یولنده صدقه ادک النده زواده سی
اولمیلره کندکزی ممسکلک ادب هلاکلکه برقمک زیرا قچنکه سز اول ضعیف
لره زواده یله یاردم اتمیه سز انلر زواده بولمیوب سزوکله کدمیکلر اولرنن قلالر
ایله اوبجق سز انلر سز از قلورسز وقتا اولاکه دشمن غالب اولب سزی هلاک
ایلیه اول صدقه دن ال چکوب ویرمدکز سزوک هلاکلکوکزه سبب اولا و
بر معنی دخی بو در کم تصدق ادک ممسک اولمک کم یارن سز اولاسز اول مالکوز
بر غیری کمسه میراث یه سز هلاک اولاسز اول مالکوزک منفعتندن محروم
اولماغله وکندکزی الوکزله هلاکلکه برقمک دیدکدن بر معنی دخی بو درکم یعنی
حرام مالدن صدقه اتمک که کرو یوزکزه ورلب قبول اولمیه انوکله هلاک
اولاسز فتاوی ده کورمشکم بر کشی حرامدن صدقه اتسه اندن ثواب امسه کافر

اولر

كه اولر قچن کافر اولسه ابدی هلاک اولور براء بن عازب رضی الله عنه بر کشی صورد
کندوی الیله هلاکلکه برقمق اولمدرکه صفتا سلاملیه صف کافر بربونه
قوشوا ولجق کافره حمله قلا دخی اندا دپلیلر براء بن عازب دیدکه اول دکول بلکه
اول اولدرکه کشی کناه اشلیب الله عاصی اولا وانوک رحمتندن امید کسب
توبه ترک ایلیه و بو ایت اخرنده بیوردیکه احسان ادک که حق تعالی محسنلری
سور بونده احسان معنسی بو درکم انده کوکز نفقده نیتکوز اخلاص ادک
اعتقاد کزی الله تعالی یه کرکلو ادک شو قدر کم انده کوکز نفقنوک خلفنی الله
تعالی یرنه قور واخرتده ثواب دخی ویرور زیرا الله تعالی احسانلری ادنلری سور
بوندن صکره بیوردیکم واتموا الحج والعمرة لله یعنی حجکزی وعمرکوزی خالص
لله چون موافیتدن جمیع مناسکلریله وحدودلریله وشرطلریله وسنتلریله
وارکانلریله تمام ادک تلبیه کزده کافرلرکب الله تعالی یه کمسنی شریک قتمک الله
تعالی نک رضاسی اولمدغی اشلری نه حجکزده نه عمره کزده اشلمک فان احصرتم
فما استیسر من الهدی یعنی اول کعبیه کیدرکن احرام بغلاندقدن صکره
حبس اولنسکوز یعنی بیت الله وزمقدن منع اولنسکز یا دشمن منع اتمکله یا بر خستلق
واقع اولماغله هدیدن نه میسر اولورسه کوندرسزکه الب حرمده انی بغزه
دن لیلر اما اول بغزلیجق کون تعیین ایدن سزکه اول اندن بغزلیجق سن بوندن احرامکزدن
حلال اولاسز دونب اندن کرو اهلکوزه وممتلکوزه کله سز کلسی بیلده کرو کلوب
اول حجکزی یا عمره کوزی کرو قضا ادهسز ودخی بیوردیکم ولا تحلقوا رؤسکم
حتی یبلغ الهدی محله یعنی اولرکم محصر اولب مکیه هدیلرن کندردلر
جاین دکلدر انلره باشلرن یولدب احراملرندن چقمق تا اول کون اولمایجه کم وعده

قلمشلردر آنده هدیلرن بغزلتما غچون چونا ول کون اولا بلدکم هدیلری بغزلندی بولا
دخی بونده صچلرن یولدب حرملرندن چقلر پس بو مسئله اصل اولدی جمیع حاجیلره
کرک معتمر اولسون کرک منفرد اولسون کرک قارن کرک متمتع اولسون روا دکل
هیچ برینه کم قربان بغزلنمدن صچلرن یولدلر اکر محصر دخی اولمسه ودخی بیوردیکم
فمن کان منکم مریضا او به اذی من رأسه ففدیة من صیام او صدقة
او نسك بونك دخی سبب نزولی بو یدیکم کعب بن عجره آیدر بیت الله کیدرکن صچومه
بت دشدی شویلکه یوزومدن آقردی رسول علیه السلام کلوب بکا اغردی بو حالوم
کوردی دیدکه یا کعب باشکدغی حیوان چقلسنی انجدرلرمی دیدم بلی یا رسول الله
رسول علیه السلام بیوردیکه یا کعب وار باشکی یولت آلتی مسکین طعاملندر هر
برینه بچق صاع بغدی ویر یاخود اوج کون اوروج طوت یاخود بر قیون قربان ویر چونکه
رسول علیه السلام بو حکم بیوردی حق تعالی انوك حکمن تصدیقی ایچون بو آیت
اندردی بیوردیکه هر کمسنکم سزدن صیرو اولسه یاخود باشنده زحمت اولسه اکا
واردرکم صچن یولدب مسکینلره فدیه ویره یا اوروج طوتا یا قربان اده نتکم بیان
کجدی ودخی بیوردکم فاذا امنتم یعنی قچن اول دشمندن امین اولب حصردن
قورتلسکوز یا خستلقدن صحت بولسکوز کرو حج اده یا عمره ادك اول سزه واجب
اولان قضا ادك ودخی بیوردکم فمن تمتع بالعمرة الی الحج فما استیسر من
الهدی یعنی هر کمسنکم تمتع اتسه اشهر حج اچنده مکیه وارسه عمره قلسه عمره
سندن فارغ اولب مکده طورسه حج وقت کلجك حج ایچون کرو احرام بغلنسه لازمدر
اکا کم هدیدن نفسی میسر اولورسه بغزلیا هدی دخی اوج جنسدر بری اعلا بری
اوسط وبری ادنی در اعلا اولدرکم دوه دن اولا اوسط اولدرکم صغردن اولا ادنی

اولادکم

اولدرکم قیوندن اولا بزوم علمامز قولی دخی بودر اما شول کمسنکم یالکوز عمره اده حج ایمیه
یالکوز حج اده عمره ایمیه انلره هدی لازم دکل اما اولکه متمتع یا قارن اولا یعنی
حجله عمره ایچون بله احرام بغلب تلبیه اده بولره لازمدرکه هدی ویره اول
اوج جنسدن نفسندن میسر اولورسه ودخی بیوردکم فمن لم یجد فصیام
ثلاثة ایام فی الحج وسبعة اذا رجعتم تلك عشرة کاملة ذلك لمن
لم یکن اهله حاضری المسجد الحرام واتقوا الله واعلموا ان الله شدید العقاب
یعنی هر کمسنونك کم هدی اولمسه وصونك الجق نسنسی اولمسه واردر اکا کم حج کونلرنده
اوروج طوتا اخر عرفه کونی اولا وحجدن فارغ اولب کرو اهلندن یماد ویچك یدی
کون کرو طوتا کم تمام اون اولا اول هدیدن بدل اولا اندی اشبو فدیه ویرمك وتمتع
اتمك شول کمسنلر حقنده در کم اول مکه اهلندن اولمیه ایرقدن کلمش اولا پس قورقك
الله تعالی دن امرنی یرینه کتورك ونهی اتدوکندن یغلنوك بلوك کم الله تعالی نوك عقابی
قتدر امرنه مخالفت ادنلره ودخی بیوردکم الحج اشهر معلومات فمن فرض
فیهن الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال فی الحج وما تفعلوا من خیر یعلمه
الله وتزودوا فان خیر الزاد التقوی واتقون یا اولی الالباب یعنی حج آیلری
معلوم وقتلردرکه شوال ایدر ودخی ذی القعده ایدر وذی الحجه نوك اولکی اون کوننده
هر کمسنکم بو آیلر اچنده کندویه حج واجب قلسه احرام بغلب تلبیه اتحکله اکا یوقدر کم
جماع اده یا دلنه کلام جماع کتوروب سویلیه یا کمسیه سوکه ومعصیت اولجق اشلر
اشلیه یاخود بر کمسیله مجادله قلوب برجو اده ولکن قافله واول حج کونلری اچنده
وشول خیرلر کم سز اشلرسز رفث وفسوق وجدال ترك اتحکله اول حج ادبلرن صقله
مغله حق تعالی انی بلور سزه یارن انوك مجازاتن قلور پس سز زواده ادك حج عمره سفرینجون

شول قدرکم سزی دلنمکا محتاج قلمیا بد دستی زوادلرلوک یکرکی اولدرکم توکل الله اولا
طعامدن اترو کمسنه یه آل صونب انجیتمیه بو آیتوک دخی سبب نزولی بو ایدیکیم یمندن
بر قوم ازقسوز حج قلوردی دخی درلردیکه بز توکل اهلیوز زواده کتورمک بزه حاجت
دکل دونلوردی کورو مکه یه جرارلیک ادب خلقدن دلنورلردی وقت اولوردیکه خلقدن
ظلم ادب غصبله الورلردی حق تعالی بو آیتی اندردب آنلره بیوردیکه قچن سفره چقسکز
بله کوزده زواده الوک شول قدرکه انوکله منتلکوزه ایرشاسز بد دستی زوادنوک
خیرلوسی اولدرکم سزی دلنمکدن منع ادب ظلم اتمکدن صقلیه بعضیلر دیدیلرکم
بونوک معنیسی اولدر زواده الوک دنیا سفریچون طعامدن دخی اول سفردن کروک
اوجون تسنلردن ولخوت سفریچون دخی زواده الوک تقویدن که بد دستی زواده لوک
یکرکی الله تعالیدن قورقب کناهلردن صقنمق وبویرقلرین یرنه کتورمکدر بس
قورقوک بندن امرومه مخالفت قلمک یا عقل ایسلری دلرسزکه نجات بولسز بوندن
صکره بیوردکیم لیس علیکم جناح ان تبتغوا فضلا من ربکم بو آیتوک دخی
سبب نزولی بو ایدیکیم کلوب رسوله علیه السلام صوردیلرکیم یا رسول الله بر وقت
جاهلیتده عکاظده بازارنده ومنا بازارنده وذی المجاز بازارنده حجدن اوکدن وحجدن
صکره تجارت ایدردک بزه روامیدرکه اول حج کونلرنده دخی الم صتمق ادوز اول
وقت رخصتیچون حق تعالی بو آیتی اندردب بیوردیکه سزه کناه یوقدر حق تعالینوک
فضلندن سبب معیشتیچون تجارتله رزق طلب اتمکده اول حجکوز کونلرنده چونکه
انوک شرایطلرین وارکانلرین تقصیر اتمیب یرلو یرنجه صقلیاسز بوندن صکره بیوردکه
فاذا افضتم من عرفات فاذکروا الله عند المشعر الحرام واذکروه کما هدیکم
وان کنتم من قبله لمن الضالین یعنی کون طلوندقدن صکره عرفاتدن دونکوز

مشعر حرامده دخی یعنی مزدلفده الله تعالیی ذکر ایدوک تلبیه اتمکله ودعا قلماغله دخی
ذکر ایدوک اول الله کوزی انوک مقابله سنکه سزه دین اسلامه هدایت ویردیکه اول
هدایت ویرمزدن اوک اول کمراه لردن ادکوز کمه هدایت ندر خبرکوز یوغدی
عطا ایدر عرفاته عرفات دیوادویردلو اندن اتروکه جبرائیل علیه السلام ابراهیم
پیغامبره علیه السلام حجک مناسکلرین اندی اوکرتدی دخی دیدیکه هل عرفت یا
ابراهیم ابراهیم دیدیکه بلی عرفت یعنی بلدکمی یا ابراهیم اول دیدی بلی بلدم بوندن
اترو عرفات دینلدی وابن عباس ایدر منایه دخی منا اندن اترو دیدلر جبرائل
علیه السلام ادم پیغامبره علیه السلام اندی دیدیکه تمن یا ادم یعنی آرزو
ایت دلکه ادم دیدیکه اتمنی علی الله الجنة یعنی آرزو ادب الله تعالیدن جنت
دلرن بوندن اترو اکا دخی منا دینلدی ومنایه ومزدلفیه جمع دخی دیرلر حوا ایله
ادم علیهما السلام اکیسی انده بلوشب جمع اولدقلرندن اترو بوندن صکره دخی
بیوردکه ثم افیضوا من حیث افاض الناس واستغفروا الله ان الله
غفور رحیم بو آیتوک دخی سبب نزولی بو ایدیکیم قریش قومی حرمدن چقب
وقفیه طرمغا عرفاته کتمزلردی وقومک بعضیسی دخی حرمک طشره سنده وقفیه
طورزلردی اما بنی اهل ودخی انلردن غیری عرفاتده وقفیه طورورلردی
ودونجک دخی اندن دونرلردی حق تعالی بو آیتی اندردب قریش قومنه دخی
بیوردکیم یا قوم قریش کروقلن خلق نیرده وقفیه طورورلرسه سز دخی انده
طوروک دخی انلر نیردن دونرلرسه سز دخی اندن دونک قچن وقفیه طورسکوز
الله تعالیدن مغفرت طلب ایدوک اول کچمش کناهلرکوزدن اتروکه اول کناه
لری یارلغیجی وقولری اسیرکیجی پادشاهدرچون بو آیت کلدی رسول علیه السلام

ابو بكر صديقه رضي الله عنه بيوردي كه خلق الوب عرفاته الدي واردي انده وقفيه
طوردي رواياتا ولندي رسولدن عليه السلام بيوردي بدرستي الله تعالى فرشتلره
مباهات قلور اول عرفات اهليله كه وقفيه طورورلر بيورركه يا فرشتلرم نظر
ادك بو قوللرومه كم اراق يرلردن كلدلر بنوم امرمي يرينه كتورمكيچون يوزلري
توزلو صچلري طغوق سزطانق اولك كم بن اولري يارلغادم ودخي بيوردكم
فاذا قضيتم مناسككم فاذكروا الله كذكركم اباءكم او اشد
ذكرا بو ايتوك دخي سبب نزولي بو ايديكم عربوك عادتي بو ايديكم حج ايچون
افعاللرندن فارغ اولسلر مناده مسجد خيفله طاغ اراسنده طوروب هر برسي
اتالرينوك ايو اشلرن وخير عمللرن اول اراده بربرينه ذكر ادب اندن دونب طاغلور
لردي حق تعالى انلره تنبيه ادب بيوردي كه حج ايچون اركانلرندن فارغ اولسكوز
دلكوزله اول اللهكزي ذكر ادك انواع خيرلرله كم سزه قلدي نتكم اتالركوزي
ذكر ادرسز حال بودركه اول خيرلر دخي بنده ندر بعضلردرلركم يعني الله
تعالى ي ذكر ادك شول اتالركوزي ادم انكوزي ذكر اندكلرنلين زيرا انوك انسي
وانسي بوقدرين اني اتا سوز وانا سوز يرتدم سزي اتالركوز صلبندن وانا
لركوز رحمندن يرتدم بلكه اللهكزي اتالركوزدن دخي زياده ذكر ادك كم سزه
جميع ايرشن عطالر الله تعالى دندر بن سزه دخي ولجيدر كم جميع وقتلرده
اول اللهكزي ذكر ادهسز ودخي حق تعالى بيورديكم فمن الناس من يقول ربنا
اتنا في الدنيا وما له في الاخرة من خلاق يعني اول حرموك مشركلري حج
وقفيه طورسلر دلركه اي بزوم معبودمز بزه چوق دولر وصغرلر وقيونلر وقوللر
خلايقلر وهر جنسدن ماللر رزق ادي وير ديودلرلردي هيچ كندولرچون اخرت حظندن

نسنه دلمزلردي زيرا انلروك اخرتده نصيبلري يوقدر اما اولركه مؤمنلردر هم
دنيا حظن هم اخرت حظن دخي بله دلرلردي نتكم حق تعالى خبر ويردي ومنهم
من يقول ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار
اولئك لهم نصيب مما كسبوا والله سريع الحساب يعني بو خلقدن كمسلر
واردركم اولر مؤمنلردر حج ايچون وقفيه طوروب دعا قلسلر دلرلركم اي بزوم ربموز بزه
دنيده دخي حسنه روزي قل واخرتده دخي حسنه روزي قل عذاب ناردن بزي صقلغل
ابن عباس ايدر دنيده حسنه مغفرتدر وتوبه در وشهادتدر وزرنه اولملكدر و
صالحه عورتدركه دينته معاون اوله واخرتده حسنه اچماقدر وابدي سعادته
ايرشب ديزاره حاصل اولمقدر الله تعالى جميع مؤمنلره ارزاني قلا يسرله حسن
بصري ايدر دنيده حسنه علم عبادتدر اخرتده حسنه اچماقدر امدي اول
مؤمنلره حاصل در نصيبلري كم دعا قلوب دلدلر اول حجلري ثوابندن دخي اندن
غيري اشلدكلري اعمال خيرلرك ثوابلرندن قتاده ايدر بو ايله ذكر اولنديكه
رسول عليه السلام زماننده بركيشي دعا قلوب دمشكم الهي شول نسنيله كه بكا اخرتده
عقاب ادسرسن اني دنيده بكا تعجيل قليويركه اخرتده سلامت اولم حق تعالى اكا برمرض
حواله قلمش كم نتي يولق ارقليب انحلمش ورنبا نوك حالني رسوله عليه السلام عرض
اتمشلر رسول عليه السلام طوروب اكا كلب صورمشكه بو حال سكا ندن اولدي اول دعا
قلدوغني رسول عليه السلام خبر ويرمش رسول عليه السلام اكا دمشكم يا ادم اوغلي
سنوك اول قدر نوك يوق كه الله تعالى عقوبتنه طاقت كتوره بلاسن ليكن دعا قلب
ايتكل اي ربموز بزه دنياده دخي حسنه واخرتده دخي حسنه روزي قل عذاب ناردن
بزي دفع ايلكل رسول عليه السلام بو ايتي اكا تلقين ايلمش اول دخي دعا قلمش اولمرضدن

كرو آندن دفع ادب عافيت درون قلمش امدى بو دعايه دعاء جامع درلر يعنى دكل دنيا
مقصودى واخرت مقصودى بو دعاده حاصلدر بر بردلكه كتورب ذكر ايتمك حاجت دكلدر
بو دعاء شرطيله يرنه كتورنه دنيا اخرت مرادلرى حاصل اولور انشغا مؤمن حسم
سورسندن ان شاء الله اول شرطلرى دخى ادعونى استجب لكم ايتنده ذكر ادوز پس بو
ايت اخرنده حق تعالى بيورديكه الله تعالى سريع الحسابدر يعنى حساب تيز قليجيدر شول
كمسلردنكه دنياده انلره حسنه ويردى كناه عفو ادب حسنتلرن زياده قلما غلبه اما
ضحاك ايدر حساب تيز اولدغى اولدركم حق تعالى جميع خلايق قيامت كوننده بر
دفعده حسابه طوتب شويله حساب قله كم برينى حساب قلدغى دخى برينك
حسابنه مانع اولميه نتكم بركوك اهل بردفعده طورب اكا مختلف عضرله دعا قلسلر
دوكلسنك مقصودنى اشيدر بلوب اكا غلط واقع اولمز حسابده دخى انجلاين كلسنى دفعة
واحدة شويله حساب قلوركم اول حساب اولنانلر هر برى ايله صنز حساب اولنن انجق
كنددر دخى بركمسه اول حسابده انوكله شريك دكلدر ودخى حق تعالى كرو بيورديكم
وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِي اَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ
تَاَخَّرَ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقٰى وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا اَنَّكُمْ اِلَيْهِ تُحْشَرُونَ
يعنى تكبير ادب الله تعالى ذكر ادك هر نمازدن سلام ويروب فارغ اولدغكز جهه
اول برقچ كونلر اچنده كه معدوددر يعنى تشريق كونلرنده كه بيرامدن صكره اوچ
كوندر عرفه كوننك ارتسندن تكبير ادلر بيرام كوننوك اكندوسنه دكن امام ابو
حنيفه قتنده اما ابو يوسفله محمد قتنده ايام تشريقك اخر كوننوك اكندوسنه دكن
هر نمازك عقبنجه تكبير ايتمك كركدر بو مسئلده فتوى امامينك قولى اوزرهدر بعضلر
ديدلركم بو تكبيردن مراد اول تكبيرلردركم ايام تشريق كونلرنده منياده اول طاشلر

اندنغى

اندنغى وقت هر طاش اندقجه تكبير ادره اوچ كونه دكن اما هر كمسكم بيرامدن صكره ايكى
كون اتسا دخى وجنجى كون ايتدن تعجيل ادب كوجسه اهلندن يكا كيتسا انوك اوزرنه
كناه اولمز شول كمسله كم حجوك كرو قلن احكاملرن ضايع ايتمكدن صاقندى يركوينه
كتوردى اشليا جكن اشلدى واشلميجكندن صقندى ودوت منزلى كلدكدن صكره
دخى دكل معاصيدن كندوى يغدى بر نجلر حجدن دونب جون كرو منزلرنه كلورلردى الله
تعالىدن قورقب جرات ادب معصيتلر اشلرلردى حق تعالى اندن حذر ايدرب
ايت اخرنده بيوردكم قورقك الله تعالىدن بلوك كه سزلك عاقبت درلب جمع وكجق
يركون انوك حضرتيدر كه اندكوكن عملكره اول مجازات مكافات قلوركرك خير اولسون
كرك شر ودخى بيوردكم وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ
عَلٰى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ بو ايتوك دخى سبب نزول بويديكم لخنس بن شريق
درلردى بر كافر واردى غايت دلنده سوز حلاوتلويدى وصورت ظاهرسى دخى كلويدى
اما باطن خبيثدى بر كون مدينه ده كلدكن رسوله صنشدى عليه السلام ديدكم يا رسول
الله تعالى بلوركه بنم دخى قصدم اولدركه سكا واروب ايمان كتورم انوك بو سوزى رسوله
يولتى خوش كلدى كرجك صب ايتدى زيرا الله او سوزنه لطافت طوتب ديدكه والله بن
سكا مؤمنم ومحبنم سنى سورن حال بودركم باطل اوزره انجلاين قت مجادله ادب خصومت
اديجى يوغدى انوكچون بو ايت اندرب حق تعالى بيوردكم بو خلايقدن كمسه واركم يا محمد
انوك سوزى كلامى سكا غايت خوش كلور دنياده يعنى بر سوز سويلمزكه اندن اكا اخرتده
ثواب اولا همان سوزى دنيا حيوتنده خوشدر اخرتده دكل بو كلسيكله اولكوكلندكى يلاندن
قصدنه سنى اشدرمكچون الله تعالىيى دخى طانق طوتر حال بودركه اول باطل اوزره غايت
خصومت قليجيدر ودخى بيوردكم وَاِذَا تَوَلّٰى سَعٰى فِي الْاَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ

الحرث والنسل والله لا يحب الفساد بو دخی اول اخنس حقنده درکه حق تعالی بیوردی
که یا محمد اول اخنس بر کمسه درکم قچن سندن ایرلسه سعی دایم یر یوزنده فساد معاصی
اشلمک و قصد بودرکه دایم یر یوزنده فساد ده اولا مسلمانلرک اکنلرینه اود قیوب هلاک
ایلیه و اغز دخی حیوانلرک سکرین قردی نسللری اورمسون دیو الله تعالی خوز فساد اهلنی
و فساد اشلری سومز هم دخی اول منافق و ظالم رسوله اوغریوب چون اول سوزی سویلدی
چون اندن ایرلدی اغزدغی اکنه اود قوویرب صنشدغی حیوانک سکرین قردی حق تعالی
بو ایتی اندردی اونک باطننده غی خباثت خبر ویردی تا که رسول علیه السلام اونک سرینی
بله کلامنه الدنمیه و دخی حق تعالی بیوردیکم واذا قیل له اتق الله اخذته العزة
بالاثم فحسبه جهنم ولبئس المهاد بو ایت دخی اول اخنس منافق حقنده درکه
قچن اکا دیسلر تکریدن قورق اشبو فسادک ترک ایله اول تکبرلکندن غیرت حمیت
ایدب دخی کناه اوجی اشلر اشلردی حق تعالی اونک عاقبت مالی نیه ایو حکدر انی خبر ویرب
بیوردیکه اول اخنسه جهنم عذاب کفایت ایدرکم اول جهنم قرار طوتجق یرلرک
کی شرلوسیدر اکرچه بو ایت اینمک لکی اخنس حقنده خاصدی اما حکم عام اولدی جمیع
خلایق اوزرینه هر کمسکم انجلین فسادلر اوزرینه مشغول اولا اکا ولجب اولن عقوبتانی
اشکینه دخی ولجب اولر بندن اترو حکما دیدلرکم شول کمسکم اشک دیلکیه و حزمن اوده
یقا قیامت کوننده اول بونک کبی ملامته و عذابه مستحق اوجی شول کمسکم مسلما
نلری دیلکنا سعی اده و دایم انلره زیان ایرشدرمکا قصد اده اونک حالی نیته
اولا ذکر اولندی کیم بر یهودینوک هارون الرشید قتنده حاجتی اولدی بر ییل اونک
قپوسنه ملازمت ایدب واردی کلدی اول حاجتنی برنه کورمدی بر کون کلب
قپوسنده طوردی چون هارون اوندن چقدی الرو واردی الینده طوردی دیدکه

یا امیرالمؤمنین

یا امیرالمؤمنین قورق الله دن هارون انی ایشدب فی الحال اتندن اشغا ایب سجدیه
واردی چون باشن سجده دن قلدردی امر ایتدیکه اونک حاجتنی برنه کوردلر چونکه دون
کروا اونه کلدی دیدلرکه یا امیرالمؤمنین بر یهودی سوزکه نته اولدیکم اتوکدن ایب
سجدیه واردک خلیفه دیدیکم اونک سوزندن اترو اتمدم بلکه الله تعالی نوک
اول قولینی ذکر ایلدمکه بیوردی قچن اکا دینلسکم الله تعالی دن قورق اول عار ایدب
حمیت طوتب تکبرلکله کناه مبتلا اولا اونک کبیلرک یری جهنمدر اول قورقودن
ایب سجدیه واردم بوندن اترو بیوردی رسول علیه السلام که قچن الله تعالی دن
یکا دعوت اولنسکوز اکا اجابت ایدب مطیع اولک و قچن الله رضا سیچون سزندن
نسنه دلسلر ویرک مؤمنلر خاصیتی بو ایلدر و حقیقت ایمان بوکله ظاهر
اولور و بوندن صکره بیوردیکم ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضات
الله والله رؤف بالعباد و بو ایتوک دخی سبب اینمک لکی صهیب بن سنان
حقنده یدی و رسولک اصحابندن دخی بر جماعت حقنده یدیکه انلردن بریسی ابو عمار یدی
و بری سمیه کی ام عمار یدی و دخی خبا یدی ارت اوغلی دخی بولردن غیری بر نچ کشی
صحابدنکه مشرکلری اولری طوتب عذاب ایلدلر اما اول صهیب غایت پیردی
و مال منال متاع غایت چوغدی اول مکه اهلنه دیدکم یا قوم بن بر یشی تمش پیرم
کرک سز وکله اولاین کرک دشمنکوزله بندن سزه زیان یوقدر کلوک مالومی متاعم
کل سزه ویرین دیوم و نفسمی بکا قوک مالومله انی سزدن صاتون الاین اول
کافرلر اکا راضی بس صهیب بندکی طورجغندن ارتوغن انلره ویردی دینیله
نفسینی صتون الدی انی قوویردلر دوب کرو مدینیه کلدی کوردکی ساعت
ابوبکر صدیقه اوغردی ابوبکر بو ایتکه اونک حقنده اینمشدی حق تعالی اونک

حالندن خبر ویرمشدی اکا بشارت ادب دیدکه یا صهیب بزارک اصلو اولسون که سنوک
بیعوک زیانلو اولمز صهیب دیدکه اول نه بازاردر یا ابا بکر بس ابابکر اکا اینن ایت خبر
ویردی صهیب اشدب قتی فرح بولدی اننا اول ابو عمار وام عمار وخباب عذابلهدر
یلدیلر بو ایت انلر اندرلب حق تعالی بیوردکه بو خلقدن کمسه وارکیم مالینی ویرب
کندو نفسینی ودینینی صتون الور حق تعالی رضاسن طلب ایتمکیچون حق تعالی انوک کبی
قوللری اسرکیب مرادلرن یرنه کتورجیدر بس بو ایتوک دخی حکم عام اولدی جمیع شول
کمسنلر حقنده کیم مالینی حق تعالی یولنه انفاق ادب انوکله نفسینی ودینینی زیانه
ویرمکدن صقلیه اول قومدن اولمیاکه مالینی صقلیا دینینی واخرتنی انوکله زیانه
ویرب هیچ قیورمیه ودخی بیوردیکم یا ایها الذین امنوا ادخلوا فی السلم
کافة ولا تتبعوا خطوات الشیطان انه لکم عدو مبین بو ایت
اینمکلکنوک دخی سبب بویدیکم عبد الله بن سلام کیم اصحابیله اسلامه کلدی
اسلام کلدکدن صکره کرو اول جاهلیتده نیجه کیم جمعه ارتسنه تعظیم ادب
صقنیدلر دوه اتن یمکی کندولره حرام کوردلر حق تعالی انلری منع ادب بیوردیکه ای
انلرکه ایمان کتوردیکز جمیعکز کروک احکام دین اسلامه ثابت اولک محمدک
جمیع شرایع اوزره اول امور شرعدن طشره اولمک شول یوللره یورمک کیم
سزی اکا دعوت قلن شیطاندر بدرستی اول شیطان سزوک اشکاره دشمنکوز
در انی که سزه حق تعالی حلال قلدی حلال بلوک وانی کیم حرام قلدی حرام
بلوک وساوس شیطانه ایوب انوک یولنه یورمک کیم هلاک اولورسز ودخی
بیوردیکم فان زللتم من بعد ما جاءتکم البینات فاعلموا ان الله عزیز
حکیم یعنی اکر شیطان سزی طریق حقدن سرجدوب شرایع محمددن غیرینه سیل

ادسز محمد کلوب سزه شریعتلرنی بیان قلدقدن صکره بلوک کیم حق تعالی عزیزدر
وحکیم غالبدر انتقام ادب عذاب قلماغله حکیم دربجه دلرسه حکم ادر مانعی یوقدر
ودخی بیوردکیم هل ینظرون الا ان یاتیهم الله فی ظلل من الغمام والملائکة
وقضی الامر والی الله ترجع الامور یعنی بو کافرلر نه نسنیه منتظر اولب ایمان
کتورمزلر منتظر دکل انلر الا اکا منتظر اولمشلردرکه اول حق تعالی وعده قلدیغی عذاب
انلروک اوزرنه کله بلوت کبی ظلمات قبلیوبن واول عذاب فرشتلری بلاکه انلره
عذاب قلابولره اول وعده اولونن نسنلر اشلنه حق تعالی فصل وقضادن فارغ اولدقدن
صکره یعنی جنت اهل جنته وطامو اهل طاموبه کردکدن صکره که جمیع اشلروک
عواقب الله تعالیه راجع در طاعت اهلنه ثواب ویرر اهل معاصیه عقاب عذاب
قلور وبوندن صکره بیوردیکه سل بنی اسرائیل کم اتیناهم من ایة بینة فمن
یبدل نعمة الله من بعد ما جاءته فان الله شدید العقاب یعنی یا محمد
صورا خی اول بنی اسرائیل کیم سکا انکار ادب مجادله ادرلر بز اولره نه قدر انعام ادب
مجزلر ظاهر ایلدک دکیزی اکی یا رب اولری قورتروب دشمنلرن هلاک ادب انلری
خلاص قلدمی ونیه اچره قرق ییل محبوس اولدقلرنده انلره من سلوا اندرمدکمی و
سنوک صفتوکی وسیرتکی توریت اچنده اولره بلدردکمی کیم شمدی بز وم بو انعام
لرموزک شکرنی ترک ادب انکاره کلب سنوکله مجادله قلورلر هر کمسنه کیم الله تعالی
اولره انعام قلدقدن صکره اول محمدوک علم صفتلرن بلدردکدن صکره تبدیل
تغییر ادب بردرلو دخی قلسلر اول حقی کزلیب باطل تاویللریله انکار اتسلر بدرستی
الله تعالی شدید العقاب درکه اول نعمت اولردن زایل ادب انلره قتی عقاب
عذاب ایلیا بو ایت حکم دخی عامدر جمیع اول کمسلره کیم الله تعالی ویردکی نعمتلرو

شکرینی یرینه کتورمیلر ودخی بوندن صکره بیوردیکم زین للذین کفروا الحیوة الدنیا
ویسخرون من الذین امنوا والذین اتقوا فوقهم یوم القیمة والله یرزق من
یشاء بغیر حساب بو آیت دخی قریش کافرلرینوک رئیسلری حقنده نازل اولدیکه
حق تعالی بیوردی کوکجک کسترلدی اول مکه کافرلرینه بو دنیانک اول فانی حیاتی
منقص لذتلری تا که انوکله الدنوب ویپلب اول ایمانه کلن فقیرلری خور کوروب
مسخریه طوترلر اما اولرکم شرکدن کفردن صقنوب الله مطیع اولدیلر اولر نقدر
فقیرلر ایسه دخی مشرکلردن دنیاده دخی اعلادر جنت یونتدن واخرتده دخی اعلادر
مقام رتبه یونتدن اولر خود طاموده اسفل سافلین ده معذب اولورلر الله تعالی
کیمه دلرسه چوق رزق ویرر اولانوک حسابی بلمز وهیچ برکمسه دخی انی حساب
ایلیومز وهیچ امسمدغی یرلردن انی رزقلندرر وکافرلرینوک دنیاده شکرینی یرینه کتورسه
اخرتده اندن حساب دخی المز • اما اختلاف قلمشلردرکم بو دنیا حیاتی دنیا اهلنوک
کوزینه تزیین ادب کوکجک کوسترن کمدر بعضلر دیدیلرکم شیطاندر زیرا حق تعالی
قوللرینی دنیادن اعراض ادب نفرت ایتدرمکیچون ایتلر اندرب اول دنیانوک فناسن و
غرورن وخورلغین بیان قلدی لیکن شیطان اولری اول باقی سعادتدن ایراق ادب
محروم قلمغیچون بو فانی دیرلکی اولره کوکجک کوستردکه بو کوکل اکا بغلب اخرته انکار
قلدیلر • وبعضلر دیدیلرکم کوکجک کوسترن حق تعالی در بو کلهکم بو دنیانک اچنده
کوزه خوش کورنب کوکل سوجک چوق عجایب نسنلر یرتدی امتلا وامتحان ایچون اما
انلر اکا مغرور اولب الدندیلر بقای ترک ادب دنیایه محبتله محکم یاپشدیلر سعادت
ابدیدن محروم قلدیلر ودخی بیوردیکم کان الناس امة واحدة فبعث الله النبیین
مبشرین ومنذرین وانزل معهم الکتاب بالحق لیحکم بین الناس فیما اختلفوا

فیه یعنی بو خلایق کلسی بر دین وبر ملت اوزرینه اولدیلر نوح زماننده شول وقتکم
طوفان اولب کافرلر هلاک اولدیلر نوحله علیه السلام اول ایمانه کلن مسلمانلر کمیه
کروب خلاص بولدیلر انلردن ارتوق ادم اوغلانتدن دنیده کمسه قلمامشدی کل اسلام
اوزره اولمشدی اندن صکره ذریت اولدن اوردی دین کرو متفرق اولب ملت مختلف
اولدی حق تعالی انلره کورو رسوللر کوندرب طریق حقه دعوت ایلدی وبعضلر دیدیلرکم
خلایق کل بر دین اوزره اولدغی اولدرکم نوح زماننده کافر اولدیلر هیچ بر تکرینی برلر
کمسه یوغدی حق تعالی پیغامبرلر کوندرب نوح کبی وابرهیم واسمعیل ولوط و
موسی کبی علیهم السلام ودخی بولردن صکره کلن رسوللر کبی علیهم السلام مطیع اولنلر
اجماعله مستجیلردی وعاصی اولنلره طامویله قورقدجیلردی دخی حق تعالی انلره
کتاب اندردی احکام حق بیان ایتکله تا که خلایق اراسنده انوکله حکم ایدلر اول دینده
اختلاف قلدقلری نسنلرده • وما اختلف فیه الا الذین اوتوه من بعد ما جاءتهم
البینات بغیا بینهم فهدی الله الذین امنوا لما اختلفوا فیه من الحق
باذنه والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم یعنی اختلاف قلمدیلر بو دینده
الا شول کمسنلرکم اولره کتاب ویرلدی الله تعالیدن دین اسلام حقیقتنه بیان کلدی
بونی بلدکدن صکره کند وحسدلرندن اختلاف ادب دینلرن متفرق قلدیلر بس
الله تعالی اول دینده اولنن اختلافلردن ایمان کتورنلره هدایت قلوب توفیق ویردیکه
حقدن باطل کوردیلر اکلدیلر باطل ترک ادب حق الوطوتدیلر الله تعالینوک عنایت
ورحمتیله حق تعالی هدایت ویرب کیمی دلرسه طریق اسلامه توفیق ویرر
قچن حق طلب قلمقده جد ادب اجتهاد قلسه ودخی بیوردیکم ام حسبتم ان تدخلوا
الجنة ولما یاتکم مثل الذین خلوا من قبلکم مستهم البأساء والضراء

وزلزلوا حتى يقول الرسول والذين امنوا معه متى نصر الله الا ان نصر الله قريب
بو ایت دخی نازل اولدی احزاب قضیه سنده که کافر غالب اولدی اسلام لشکری آز اولدی
رسول علیه السلام خندق قزدی اصحابه قت قورقو واقع اولدی کوکللری طارلدی درلو
درلو ظنلره دشدیلر حق تعالی بیوردی که ای مؤمنلر آیا صنورسز سز که اجماعه کرسز کله
تا که سزدن الرو کلن مبتلا اولدو غنلین سز دخی مبتلا اولمایجه که انلر درویش و
محتاجلغله و درلو بلالرله و خستلقلرله ابتلا اولندیلر اضطرابه و طارلغه دشدیلر
تا که رسول علیه السلام مؤمنلرله دیدیلر کم الله تعالی نوک نصرتی بزه نوقت ایرشه
حق تعالی بیوردی که بلکل یا محمد الله تعالی نصرتی سزه یقیندر یعنی اول مکی فتح
ایلمک کافرلری قرمق بس الله تعالی اول کافرلر اوزرینه یل ویبریب فرشته لشکرن کو
ندردی اول کافرلری صیب هلاک ایلدی مؤمنلره نصرت قلوب نجات ایرشدردی
بعضلر دیدیلر کم بو ایت کل رسوللر حقنده عامدر که امتلرینه دعوته کوندریلشلر درکه
هر بری کافرلردن طارلغا دوشب دیدیلر که بزه نوقت نصرت اولا حق تعالی اولره نصرت
ویرب اول کافرلردن خلاص بولب روز قلوردی و دخی بیوردی که یسئلونك ماذا ینفقون
قل ما انفقتم من خیر فللوالدین والاقربین والیتامی والمساکین وابن السبیل
وما تفعلوا من خیر فان الله به علیم بو ایت دخی اول وقت نازل اولدیکه رسول
علیه السلام خلقی صدقه یه قندردی عمرو بن جموح دیدرلردی صحابه دن بر یشلو پیر واردی
چوق مال جمع ایلمشدی دیدی که یا رسول الله مالمزدن نه نسنه و نه مقدار و یرلوم و
کملره انفاق ایدلوم حق تعالی بو ایتی اندرب بیوردی که یا محمد سکا صورارلرکه بو
مالمزدن نسن انفاق ایدلوم سن ایتکم سزوك کفایتکوزدن و حاجتکوزدن زیاده سن
انفاق ایدك و دخی صورارلر کم کملره انفاق ایدلوم سن ایتکم اتالرکوزه و انالرکوزه دخی

سزه یقین قومکزه و قبیلکوزه و یتیملره و مسکینلره و الندن مال کتمش غریبلره و مسافرلره
و دخی سزنکم مالکوزدن احسان قلوب انفاق ایده سز الله تعالی انی بلور یارن قیامت
کوننده انوك سزه مکافاتن قلور بعضلر دیدیلر کم بو صدقه ایت زکوة ایتیله منسوخ اولدی
دخی نقدرکه قرانده صدقه بیورر ایتلر وار کل زکوة حکمیله منسوخدر و بعضلر
دیدیلر کم وجوب منسوخ اولدی اما استحباب اوزره حکم کرو محکمدر زیرا بوندن انیه
انیه و قومه قبیلیه احسان ایدب یتیملره و مسکینلره و ضعیفلره خیر اولشدرمق وار
هم ایت اخر دخی معنا بوندن بوکا دلالت قلور بوندن صکره حق تعالی جهاد حکمنی
بیوردیکم کتب علیکم القتال وهو کره لکم وعسی ان تکرهوا شیئا وهو
خیر لکم وعسی ان تحبوا شیئا وهو شر لکم والله یعلم وانتم
لا تعلمون بو ایتوك دخی سبب نزولی بو ایدیکم چون حق تعالی غزایه وارمغی فرض
ایلدی بولر اول غزایه وارمغی و سفر چکمکی زحمت سندیلر اول فرض کره کوردیلر بس
حق تعالی بیوردیکه سزوك اوزرکوزه جهاد قلمق فرض اولندی حال بودرکم اول سزه کی
مشقت کلور اما سزوك خبرکوز یوقدر و نسنه اولاکه سز انی کره کوره سز خوش کلمیه
حال بودر اول سزه خیرلو اولا نتکم غزایه وارمغی خوش کورمزسز مشقت کلور حال
بودرکم انده فتح کفار وار اسلام ظاهر اولمق وار اولسه شهادت مرتبسی وار و دری
اولسه غزا ثوابیله مال غنیمت حاصل اولمق وار و نسنه اولاکه اول سزه خوش کله
انی سوسز انده سزه خیر اولمیا نتکم غزایه وارمیب اوده اوتورمق سزه خوش کلور حال
بودرکم اول سزه شردر انده خیر یوقدر زیرا اول غزا اتمکله کافرلر غالب اولور عاقبت
سزوك اوزرکوزه مسلط اولب زحمت قلورلر و اول دیدکوز فایدهلردن دخی محروم
اولورسز بس الله تعالی بلورکم سزوك صلاحکوز و فایدهکوز اول غزا قلمقدهدر سزوك

آندن خبر كوز يوقدر بلمزسن بن بلمك كرك كم خبر الله تعالى دلكندن در بز و مرد لكو
مژده دكل اشوك بن صد خلوسن بزدن يكرك اول بلورکم غيبلر بلجى اولدر هر
نسنه نك نفس كوجنه اكا خوش كلميه بلجك كم دكل خيرات آندن در و هر نسنه كه نفس
آندن لذت آلا و اكا خوش كله بلمك كه دوكلى شر آندن در و دخى بيوردى كم يسئلونك
عن الشهر الحرام قتال فيه قل قتال فيه كبير وصد عن سبيل الله وكفر
به والمسجد الحرام واخراج اهله منه اكبر عند الله والفتنة اكبر من
القتل ولا يزالون يقاتلونكم حتى يردوكم عن دينكم ان استطاعوا ومن
يرتدد منكم عن دينه فيمت وهو كافر فاولئك حبطت اعمالهم في الدنيا
والآخرة واولئك اصحاب النار هم فيها خالدون بو آيتوك دخى سبب نزولى بويدى كم
رسول عليه السلام عبد الله بن جحشى جمازى الآخر آينده ايكى آى اوكدن بدر غزاسنده
طقوز كشيله كندردى كه وارە قريشوك كاروانن اوره چون عبد الله كتدى ايوك
لخيد كه اول كاروانه صنشدلر آنلرى كورجك عبد الله اصحابنوك بعضسنه بيوردكه
باشلرن يولندلر اول كافرلر آنلرك باشلرن يولد كلرن كورجك آمين اولدلر صندلر
كه رجب آى كردى اول اشهر حرمدندر آنلر اندە مقاتله قلمزلر چون اولر اول غزورلە
آمين اولدلر هنوز دخى هلال رجب يكى كورنشدى عبد الله بن جحش اصحابيله اول
كاروان مقاتله ايدب اوردلر مالارن و متاعلرن هب الدلر اول كافرلر مسلمانلرى =
تعييب ايدب سرزنش قلدلر كه حرم آينده مقاتله قلدلر طورب رسوله عليه السلام
كلدلر صوردلر كه بو حرم آيلرنده مقاتله اتمك نجدر حق تعالى بو آيت اندرب بيوردى
ديكه يا محمد بو مشركلر سندن صورورلر كه بو حرم آينده قتال اتمك نجدر ديو امدى
يقسه دكلدر سن ايتكل كم اول آيلر اچنده قتال اتمك اولو كناهدر الله تعالى قتنده

آمّا تكرى قوللرنى بيت الله طواف قلوب عبادت اتمكدن منع اتمك و حرم اچنده الله تعالى يه
اولمق اول بيت الله اهلنى مكه دن سوربچقرمق عقوبت الله قتنده دخى اولودر آندن دخى
اول الله تعالى يه شرك ايدب واحد اينيته انكار قلدوغكز اول حرم آينده قتال اتمكدن
دخى اعظمدر و بو مشركلر زايل اولمايب سزوكله مقاتله ايدرلر شول اميده كم اگر
كوجلرى يته سزى اول دين اسلامدن كرو اول باطل دينلرينه دندرلر ليكن اولروك
اول نسنيه قدرتلرى يتمز امّا سز دخى كى حذر ايدوك صاقنوك كم آنلروك دينته رغبت
ايدب دين اسلامدن اعراض اتميه سز و هر كمسه كم سزدن كرو اعراض ايدب دينندن دنسه
دخى الله تعالى يه كافر اولب اولسه اولودر آنلركم جميع حسناتلرى دنيده اخرتده
باطل اولب هباء منثورا اولديكه اصلا منفعت ويجق دكل بس اول عبد الله بن جحش
اصحابيله كلوب رسول عليه السلام ديدلركه يا رسول الله بز اومردقكه اول كافرلرله
مقاتله قلمقدن بزه مجاهدلر اجر حاصل اوليدى امّا بز آنلروكله رجب اچنده مقاتله
قلدق بزه اجر نه اولا حق تعالى بو آيت اندردكه ان الذين آمنوا والذين هاجروا و
جاهدوا في سبيل الله اولئك يرجون رحمت الله والله غفور رحيم يعنى اولر
كم ايمان كتوردلردى و دخى اولركم قومن قبيله سن و وطنلرن يرلرن ترك ايدب بونم
رضاچون مكه دن انتقال ايدب مدينيه واردلر الله تعالى دينته نصرت ايدب مشركلوكله
مجاهده قلدلر آنلره لا يقدركه الله تعالى دن رحمت اومه و جنت ديدار آرزو
قلدلر الله تعالى غفوردر حرم آينده قتال قلدوغكزى بغشلر و رحيمدر سزى
آسركر بس بو آيتله كم حق تعالى بلدردكم آنلرى رحمت ايدب يارلغدى و دخى حق تعالى
بو حرم آيلرنده قتال اتمكى مباح قلدى بو آيتله كم بيوردى فلا تظلموا فيهن انفسكم
وقاتلوا المشركين كافة الله تعالى بو آيلر اچنده كناهلر اشليب نفسلرنه ظلم

اتمكدن يغدى وكافرلرله مقاتله اتمكا دستور ويردى اجماع ائمه شمدى انوك اوزره‌در كم
مقاتلى كفاركه اهل حرب اولا نه وقت كركسه جايزدر كرك اشهر حرمده كرك غيرنده =
اولسون ودخى حق تعالى بيورديكه يسئلونك عن الخمر والميسر قل فيهما اثم
كبير ومنافع للناس واثمهما اكبر من نفعهما بو ايت دخى عمر رضى
الله عنه ومعاذ وسعد بن وقاص حقنده اندرلديكه اولر ديرلر رسوله كلديلر عليه السلام
ديدلركه يا رسول الله بزه بجه فتوى ويررسن بو خمرله ميسرده كه اشلكوز برسى عقل
كيدرجى برسى مال سلبا ديجى حق تعالى بو ايت اندرب خبر ويرديكه يا محمد سندن
بو خمر اچمكى وقمار اتمكى صورارلرسن ايتكم اول اكسن اشلمكده اولو كناه وار =
بونكله كه اولر سببدر مخاصمه قلب بربرينه شتم ادب فحش باطل سوزلر سويلمكا
ويلدن وكفر اوجق كلامدرلكه كلمكا اما منفعت وار خلق انى صتوب مال قزنقده
ليكن انلروك كناه ارتقدر منفعتلرندن چونكه بو ايت اندى خمرله ميسر
ضررين ومنفعتين بلدردى بعض قوم ديدلركم اثم اولن ترك ادلوم منفعت اولانن
طوتلوم حق تعالى بو ايت اندردكه ولا تقربوا الصلوة وانتم سكارى يعنى نمازه
يقين وارمك شول حالنده كه سز اسرك سز بونى اشدب بريچه قوم كوردلركم
شول تسنكم بزى نمازدن منع ادر اولبزوم حاجتموز دكل ديو ترك اتدلر اما بر =
نجسى ترك اتمدلر نماز وقتا ولجق اچمزلردى نمازن وقتا ولمسه اچرلردى زيرا بو ايتده
حراملغى بيان كلمدى ليكن ضررين ونفعن بيان قلدى حق تعالى بو امته كرامتدن و
خيردن هيچ بر اشلمدك نسنه قومدى هب عطا قلدى اول قلدغى كرامتدن واحسان دن
بردخى اولديكم بو امر شريعت بولره بردفعه بركزدن واجب قلمديكه نفسلرنه مشقت
كلوب اندن نفرت ادلرنتكم بنى اسرائل قومنه كلدى اما قرشو نفسلرنه بر بر عادت

طوتب اوكرندكجه برنسنه واجب قلدى بس بولر چونكه بو خمر اچمكه ابتداى =
اسلامدن كى حريص لردى حرام قلمزدن اوكدن اولا انلره اول خمرك ضررين بلدردى
تاكه اندن متنبه اولب انى ترك اتمكا رغبتلرى قويه چون بعض خلق انى بلدلر
حراملغى ايت كلمزدن اول ترك اتدلر تاكه حق تعالى اندن صكره مايده سورسنده
اول حراملغى ايتنى اندرب بيوردى يا ايها الذين امنوا انما الخمر والميسر و
الانصاب والازلام رجس من عمل الشيطان الايه بونك تفسيرن سورة مائده ده
تفصيل ايده‌وز ان شاء الله چون بو ايت اندى حرام اولدى جميع مؤمنلر اوزره اچمكى
دخى المغى صتمغى دخى روايت اولندىكه اعشى ادلو بر كشى قصد ادوب مدينيه يو
نلدكه وارب انده اسلامه كله يولده بر قچ مشركلره صتشدى صوردلر اعشايه كه
قنجا كدرسن اعشى خبر ويردكه مدينيه وارورم كه محمدده ايمان كتورم
اول كافرلر ديدلركم سن اول محمدده وارمغل كم وارجق سكا نماز بيورر اعشى
ديدكه قول اولنه مولى خدمت اتمك واجبدركه اده ديدلركه دخى سكا بيوررزكه مالكدن
فقرايه ويرسن اعشا ديدكه درويشلره احسان دكرمك دخى واجبدر اولر ديدلركه
سنى زنا قلمقدن دخى منع ادر اعشى ديدكه زنا قلمق دخى بر فحش قبيح نسنه‌در عقل
انى رد اكورمز بكا حوذ اوش پيرلك ارشدى بونم اول حاجتم دكل ديدلر سنى اول خمر
اچمكدن دخى منع ادر انى اشدجك ديدكه اما بو نسنيه بن صبر ادمزن وارايين بر يل
جغرانى بارى اچمكا مشغول اولاين صكره كروكلب ايمان كتورم ديندى كروا ونه كدركن
دوه‌دن دوشب بوين اوزلدى ولدى اونه دخى ايرشمدى بس عقل اولن بوندن فهم
ادركم خير اشى تاخير اتمك خير اولمز عاقبت شر دونر جعفر طيار ايدر رضى الله
عنه حالت جاهليتده دخى بن خمر اچمدم زيرا نظر قلدم كوردم كه عقل كدرر انسان

دکلری خوذ عقلدر کرکدر کشی دایم عقلنی زیاده قلمغه سعی ایده اولا تا که انوکله کماله
ایره والا عقلوك قدرین بلمیب نقص ایدندن حیوان مرتبه‌سی یکرکدر باری عاصی
اولب عذابه مبتلا اولمز اما میسر دخی اولدرکم برجق کشی درلب بغزلمغچون بر دوه
صتون الورلردی دخی اوق برغورلردی هر کموك آدی اولچقسه اول دوه‌ایندن نصیبن
الور دوه بهاسیندن نسنه ویرمزدی وهر کمك آدی کم احرده چقسه دوه‌نك آندن
نسنه المزدی بهاسن دوه نوك کل اول ویرردی اما عطایله مجاهد رحمه الله دیدیلر
میسر قماردر هرنه وجهله اولورسه تا شول اوغلنجقلر قوز یموردة اوینادقلری
وکموك آتدقلری هپ اول قماردرکه اکا میسر درلر خمرله بیله حرام اولندی ودخی
حق تعالی بیوردکه ویسئلونك ماذا ینفقون قل العفو کذلك یبین الله
لکم الایات لعلکم تتفکرون فی الدنیا والاخرة بو آیتك دخی سبب
نزولی اولدیکم عمرو بن جموح رسوله علیه السلام صوردیکه بو صدقه‌ده نه
نسنه‌دن ویرمك کرك حق تعالی بو آیتی اندردب بیوردیکه یا محمد سندن سؤال ایدرلر
کم نه نسنه‌دن ویرمك کرك نه نسنه‌دن صدقه ایدلر سن ایتکیم سزوك وعیالکوزك
نفقه‌سندن زیاده سن صدقه ایدك بس اول صورن کشی بو حکمی بلدکدن نقد ارکه
کسب ایدردی کندویه واهل عیالنه کفایت قدر الوردی دخی باقیسن صدقه
ایدردی تا اکا دکن که زکاة آیتی کلدی بو صدقه‌نك وجوبی منسوخ اولدی
استحباب اوزره قلدیکه آزدن وچوقدن نه دیلرلرسه ویرلر زیاده تقرب ومنزلت
حاصل قلمغچون والا ویرمزلرسه دخی انوکله معاقب ومعذب اولمزلر اما زکوة منع ایدن
معاقب ومعذب اولور وکر فرضیتنه انکار ایدرسه کافر دخی اولور ابدی شقاوتچندن
قلوب ابدی تخلید اولور بس حق تعالی بو خمرله میسری حرام قلمغن وصدقه‌ندن انفاق

ایتمك کرکدکن بیان قلدقلنین امرنی نهیینی دخی سزه بیان قلور تا اولا که سز بو دنیا
امرنده فکر ایدوب بیلاسزکه فنادر بقاسی یوقدر وانوك حیاتی وتمتعی وعزی مناصبی هپ
لعب لهو باطلدر بلوت کلکسی کبی تیز کچر زایلدر واخرت امرنده دخی فکر ایدوب بیلاسز
که باقیدر اکا فنا عارض اولمز انوك عزی مناصبی دایمدر نهایت بولنمز بس بو زلت سزن
عزتنه والوم سز حیاتنه وعزل سوز مناصبه دولته کشی ایرشمز الا عمل صالحله وبو ولیمز
اشیرینه کوزب نهی اولنان نسنه‌دن بغلنمغله بس بو فکر ایدوب اکلمق ثمره‌سی آندن معلوم اولور
فنا سعینی قیوب بقا ایچون دورشلر ودخی حق تعالی بیوردیکم ویسئلونك عن الیتامی
قل اصلاح لهم خیر وان تخالطوهم فاخوانکم والله یعلم المفسد من
المصلح ولو شاء الله لاعنتکم ان الله عزیز حکیم بو آیتوك دخی سبب نزولی بو ایدیکیم
چونکیم بو آیت ایندی ان الذین یاکلون اموال الیتامی ظلما الایه اول قومه غایت
شدت کلوب طارلغندلر یتیملره قرشمغی وماللرین مالنه قرشدرمغی ترك ایتدلر انوکلکیم
قتنده یتیم واردی اکا ایروجه مکان دوزوب طعامین ایردی هیچ قرشدرمدی بس عبدالله
بن رواحه کلدی دیدیکه یا رسول الله حق تعالی بو آیتی امر حقنده قتی حذر ایدوب احتراز قلمجق
آیت ایندردی بز آندن قورقوب اولردن عزلت قلدق طعاملرین ومسکنلرین ایردق آنلره
قرشمقده بزه صلاح واری یخنسه یوق چون سؤال قلدیلر حق تعالی بو آیتی ایندروب خبر
قلیوردیکه یا محمد بو خلق سندن صورلرکه بو یتیملره قرشمق نجهدر سن ایتکیم بو کره
قرشمغی ترك ایتمکدن قرشب کندولری وماللرنی اصلاح ایدی ویرمك خیرلودرکه آنلرندن
اجر الماسین اجرین الله تعالی دن اوماسین اکر آنلره قرشسی اولورسکوز نفقه‌لرنده وحذ
منلرنده ومالرنده طورلرنده آنلرکله شریك اولب اشلرینی قیامه کتوره دکوکزدن
انرو عوض یونندن آنلرك مالندن سزه نسنه ایرشورسه اولرکه دخی سزوك قرداشکوزدر

دینی ایچنده قرداشی قرده‌شنه کرکدر که هر ایشنده معین اوله و بربرینوک مالندن نصیب
دار اوله حق اوزره الله تعالی خوز علیم در بلور اول یتیمک مالینی کم اصلاح اتمکا
سعی ایدر و کم افساد ایدب خیانتله سعی ایدر اکر حق تعالی دیلسه سزه تکلیف ایدب
امرنده قت تضییق ایدردی لیکن انی دیلمدی بلکه فضل عنایت برله سزه امرنی
تسهیل ایدب آسان قلدیکه اول عزیز حکیم در هر ایشی یرلو یرنجه اشلر فعلندن نقص
یوقدر و دخی حق تعالی بیوردیکه ولا تنكحوا المشركات حتى يؤمن ولامة
مؤمنة خير من مشركة ولو اعجبتكم ولا تنكحوا المشركين حتى يؤمنوا
ولعبد مؤمن خير من مشرك ولو اعجبكم اولئك يدعون الى النار والله
يدعوا الى الجنة والمغفرة باذنه ويبين اياته للناس لعلهم يتذكرون
بو ایتوک دخی سبب نزولی بو ایدیکیم ابی مرثد غنوی دیرلردی صحابه‌دن بر کشی
واردی قریشو مکیه واردی اندغی مسلمانلردن مکه قومی طوتیدن چقرب الوب
مدینه‌یه رسول قتنه الیتردی چون کر و مکیه واردی انده بر عورت انوکله حالت
جاهلیتده دوست اولمشدی اڭا عناق دیدی کندو کافر ایدی کلدی اکا دیدیکه یا مرثد
قنی بو ملکه دوستلغوک کربنی اونتدک مرثد اکا دیدیکه یا عناق اسلام بزوم ملکه
اول نسنه آراسنده مانع اولدی سن بزوم اوزرموزه حرام اولدک لیکن لیکن اوش
رسول الله صورین اکر روا اولورسه سنوک دخی رضاک اولورسه سنی چفتلنین
چونکه دونب رسوله کلدی اول نسنه‌دن صوردی حق تعالی بو ایتی اندرب خبر
ویردیکه سز مشرکه عورتلری نکاح لنمک تا ایمان کتورمینجه که بر مؤمنه خلایق
چفت کلنمک خیرلودر بر ازاد مشرکه عورت چفتلنمکدن خوش دخی کلورسه
حسنندن یا مالندن اوزو بس بو مشرکات دیدکی بو ایتده عامدر کل کافریه کم

رسوله

رسوله علیه السلام ایتکار قلدی الله تعالی بو ایتله انلروک نکاحنی حرام قلدی اما
مائده سورسنده کلن ایتله ازاد اولن کتابیه عورتکه انجیل اهلندن و توریت زبور
و صحایف اهلندن اوله مشرکه و مجوسیه اولمیه انلروک نکاحن روا کوروب استثنا قلدی
انی یرنده بیان قلاوز ان شاء الله بعضلر دیدیلرکیم بو ایت عبد الله بن رواحه حقنده
اندرلدیکه بر مؤمنه جاریه‌سی واردی ازاد قلدی دیلدیکه انی چفتلنه خلق اکا طعن
ایدب دیدلرکیم بر جاریه نکاحلنجه فلان حره مشرکة الساکنه حق تعالی ایت اندرب
بیوردیکه بر مؤمنه جاریه نکاحلنمق خیرلودر حره مشرکه نکاحلنمقدن اکرچه
سزه اول خوش دخی اولورسه بس چون کتابیه حره عورت چفتلنمکدن دخی بر ایتله
حلال اولندی اما جاریه کی کتابیه اوله حراملغی اوزره نکاح باقی قلدی علی الاختلاف
زیرا شافعی قتنده حره اولن اره کتابیه جاریه نکاح لنمق روا دکلدر اما علمای فتوی
قتنده کی بزوم امام لرموزدر ایدن چفتلنمک روادر اکر حره چفتلنمک قدرت دخی
یترسه خلاف شافعی نوک که حره‌یه قدرت یترکن امه چفتلنمک روا دکل کرک
کتابیه اولسون کرک مسلمه و دخی حق تعالی بو ایتده بیوردیکه مؤمنه عورتلری
مشرکه لره چفتلندرمک تا ایمانه کلوب مؤمن اولماینجه که بر مؤمن قوله
چفتلندرمک خیرلودر اندن که بر مشرک اره چفتلندره سز اکر سزه اول
مشرک دخی خوش اولورسه بس بو اتفاقدر که بر مؤمنه عورت هیچ بر حالده
مشرک اره چفتلندرمیکر اول مؤمنه کرک حره اولسون کرک جاریه و اول
کافر دخی کرک کتابی اولسون کرک مشرک زیرا بو مشرک ارله مشرکه عورت کیشی
دایم اهل نار عملن قلمغا دعوت قلور الله تعالی توحیده یلتر یعنی کندو
برلیب شرکدن کفردن رجوع اتمکا دعوت قلور و مؤمنلره قرتب عمل صالح

قلمغا يلتز كند و امريله كه بولرسبيدر مغفرت بولب جنته كرمك لكه بس حق تعالى
بو امرلرن و منهي لرن قوللرنه بيان ادب ظاهر قلور تا اولاكه اولرآني اشدب متعظ
اولالر طريق حقدن ضال اولميلر و دخي بيوردكه ويسئلونك عن المحيض قل هو اذى
فاعتزلوا النساء في المحيض ولا تقربوهن حتى يطهرن فاذا تطهرن فاتوهن
من حيث امركم الله ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين يعني ابن عباس ايدر
بو ايتوك دخي سبب نزولي بوديكم ابو الدحداح رضي الله عنه كلوب رسوله عليه السلام
يقين
صوردي ديدكه يا رسول الله بو عورتلر موزله نه قلالوم چون كه انلره عذر واقع اولا انلره
ورالو مني يقسه وارميلوم حق تعالى بو ايت اندرب خبر ويردي ديدكه يا محمد سندن
صوررلركه عذر حالنده اول عورتلر مجامعت قلمق وارمي يوقمي سن ايتكه اول كوردكلري
قان قذر نجسدر سز اراق اولك اول حالتده انلره يقين وارمقدن و جماع قلمقدن
تا ارينجه اكر اول مدت حيض تمام اولب كسلديسه والا تمام اولمدن كسلسي اولرسه صبر
اده غسل ادنجه يا بر نماز وقتي اوزرنه كاجنجه اندن جماع اده بس چونكه ارسنلرسز
انلره جماع ادك شول حق تعالى سزه امر ادب حلال قلمشدر يعني قبل لرندن كلوك
لوطلركبي دبرلرندن كلمك بعضلر ديدلركم چون حق تعالى امر ايلدي عذر حالنده
اندن اراق اولالر برنجه قوم اول حيضلري كوتده انلري سربا ودن چقردلر عزلت
قلدلر تا اول عذرلرندن ارينجه انلردن بر عرب جماعت طرب رسوله كلدلر عليه
السلام ديدلركه يا رسول الله صوفلر قتي اولدي بز عورتلر موزدن عزلت قلوب اودن
چقردق بزم كوكلموز بوكا طاقت كوترمز نيتمك كرك رسول عليه السلام اولره بيوردكم
سزه انلر و كله مجامعت قلمقدن عزلته بيوردي اودن چقرمغا بيورمدي بو خوذ عادت
اعاجم در عادت عرب دكل سز اني ترك ادك بددر ستي حق تعالى شركدن وكنا هدن

توبه قلنلري سور دخي جنابتدن و حدثلردن و عذر حالنده جماع قلمقدن و لوطلر عملن
اشلمكي ترك ادب صاقنلردن راضي اولب سور و دخي بيوردكم نساؤكم حرث لكم
فاتوا حرثكم انى شئتم وقدموا لانفسكم واتقوا الله واعلموا انكم
ملاقوه وبشر المؤمنين بو ايتوك دخي سبب نزولي بوديكم مسلمانلر ديرلرديكم
بز حلاللرموزه يقين لق ادرزنجه ديلرسوز كاه اوكندن كاه ارديندن كاه چلق قين يتر كن
كاه اوطرركن دكل روادر چونكم حق تعالى بيردوغي يردن اولا لوطلركبي دبرندن قلميه
يهودلر بو سوزي اشدب درلردكه بز توريتده بولدقكه چلق قين اتمكدن غيرسي جاين
دكلدر چونكه ارديندن جماع اتسه طوغن اوغلن كوزلري شاشي اولور بس حق تعالى اول
در
يهودلري يلانلمقدن اترو بو ايت اندرب خبر ويردي كه عورتلركوز سزك اكنوكز بر
نتكم بو بر يوزي اكنلر كوز يردر هر قنقي طرفدن ديلرسكوز اكا تخم بر غورسز و عورتلركوز
دخي اغول قز اورنجك يرلركوزدر انلره دخي قنقي جهتدن ديلرسكوز كلوك
چونكه بيوردغم يردن اولا و دخي كندو نفسكوز چون سزدن الرو اخرته عمل صالح كندرك
و صالح اغول قز كوندرك كه سزه انده شفيع اولب الكوزالا انوك سببله نجات بولب
سعادته اولشاسز و حلالكوزله صحبت قلمق دلسكوز بسم الله الرحمن الرحيم
ديو بشلك تا كه شيطان انده بله شريك اولميه طوغن اغول قز صالحه اولا قورقك
الله تعالى دن عذر حالنده عورتلركوزله جماع قلمك والله تعالى بيورمدوغي يردن ارشمك
حقيقت بلوك كه دونب و رجق يركوز يارن قيامت كوننده الله تعالى حضرتدر نكم
اشلرسكوز اكا كوره جزا قلجدر بشارت قلوك شول مؤمنلره بو حدودلري صقلدي
الله تعالى دن قورقدي و انوك وعده لرن كرجك لدي اكا كوره عبادته مشغول اولدي
و دخي بوندن صكره بيوردكم ولا تجعلوا الله عرضة لايمانكم ان تبروا وتتقوا

وتصلحوا بين الناس والله سميع عليم بو آيتك دخى سببى اول بو ايدى كيم
عبد الله بن رواحه آنداجدى كه كويكوسى بشير بن نعمانه سويلميه وآنوك اوينه كرميه
وآنوكله كيمسنه خصم اولورسه آنوك آراسنه كرميه چونكه آنى اول ايشه دعوت
قلسه لر ديديكه بن آنداچمشم اول ايشى ايشلمزم بكا اول حلال دكلدر آندوم اوزره
طورم آندمه صميم حق تعالى بو آيتى اندردى آنى نهى ايلدى بيوردى كه سز الله تعالى
يه آند ايچمك كبى آرقو طوتب علت ايدنمك كه قصدله آنداجاسز دخى آنى علت
ايدب قرابتكزدن كسلسز وآنلره احسان قلمغى ترك ايده سز وخلق اچندن اصلاح
ايتميه سز الله تعالى يه معصيت اولجق نسنيله آندكوزى صقليا سز الله تعالى حق سميعدر
سزوك آندكوزى ايشدر وآندكوزدن قصدكوزى بيلدكن بلور آكا كوره مجازات قلور بس
فقها قولى بودركيم هر كيمسنه كيم بر معصيت اولجق نسنيله آند ايچسه شونوك كبى اتمه يا انه
سويلميم ديو يا خود صلهٔ رحم قلميم يا نماز جماعتله قلميم يا زكوة
عشر ويرميم يا بر كيمسنيه خير احسان قلميم يا شول فلانى الدرميجه يا خود بر نسنه
سنه زيان ايركورميجه قوميم ديو آند ايچدى دخى بوليه بكزر نسنه لر كه اول معصيت
اولور البته واجبدر اول كيمسنه كيم آندنى صيا ترك ايده اول ايتميم ديدكنى ايده وادم ديو
آند ايچدى سا ايتميا آندندن اونكفارت ويره يا بر قول آزاد قلا يا اون مسكين طعاملندره
طيوره يا اون يا لنجق درويشى طونده شول قدر كيم انوكله نماز قلمق روا اولا وكر قتسه
بر طونا اولسه كه دزى كوزى اورتولمسه انوكله جائز اولمز چونكه بو اوجدن برينه كوج يتمسه
اوچ كون متتابع اوروج طوته تاكه كفارت يرينه كله عقابدن قرتله ودخى حق تعالى
بيوردى كيم لا يؤاخذكم الله باللغو فى ايمانكم ولكن يؤاخذكم بما
كسبت قلوبكم والله غفور رحيم يعنى الله تعالى سزى عقابله طوتمز شول

يمينكوزدن اوتورى كيم لغو اولا ابن عباس آيدر يمينده لغو اولدركيم بر كيشى بر نسنه يه آنداچا
شويله صناكيم اول آندنده كرچكدر اول ديدكلكى در صكره بلديكيم آيله دكلمش اول آندى
لغو اولور آندن آكا كناه اولمز وبعضلر ديدلركيم يمين لغو اولدركيم آنداچاسن بر نسنه اى
ايشلميم ديو حال بودركيم آنى ايشلمك خير اولور وايشلمك معصيتدر تنكيم اوكلكى آيتده ذكر
ايلدك چون كوردى خير ايشلمكده در آنى دخى صيب آنى ايشلدى وآندنه ديدكوم لكن
كفارت ويردى بس اول آندى كفارتله لغو اولور زيرا اول كفارت اول آندك حكمنى
آندن ساقط ايدر كناهدن وعقابدن قورتلور ليكن الله تعالى شول آندله سزه عقاب
ايدركيم بر معصيت اولجق نسنه اوزرنه آنداجاسز قصدله تا بر خير كندكزدن انوكله
منع ايده سز آنداجدم ديو علت قلاسز بلوركنكه اول آندن صقلمقدن صيب آنى
ايشلمك خير اولور ودخى انوكله عقاب ايدركيم آندكى صياسن كفارت ويرميا بس الله تعالى
غفوردر شول كيمسنه كيم آندن صيب كفارت ويره ودخى حليمدر سزه تعجيل عقوبت
ايتميوب بو نسنده رخصت ويردى ويوندن صكره دخى بيوردى كيم للذين يؤلون من
نسائهم تربص اربعة اشهر فان فاؤا فان الله غفور رحيم وان عزموا
الطلاق فان الله سميع عليم يعنى حق تعالى بيوردى كيم واردر شول كيمسنه لر كيم
عورتلريله ايلا قلدلر درت آى كچنجه منتظر اولالر ايلا ديو آكا ديرلركيم بر كيشى اند
اجب عورتنه ديكيم والله بن درت ايه دكن سكا يقينلق ايتميم ياخود والله بن
يقينلق ايتميم ديدى انجق اول درت آى بله ذكر ايتمدى اول كيشى مولى اولور يعنى
عورتيله ايلا ايتمش اولور اكر اول درت آى اچنده آندندن دونب عورتيله يقينلق
قلسه حنث اولور اول ايلاسى بوزلور اول آندچون كفارت ويره وكر ايلادن كيشى
صبر واولسه اول مدت اچنده جماعله رجوع ايتمسه ياخود عورت صبر واولسه

جماعه قادر اولمسه یاخود ایراق سفرده اولسه کلوب جماع ایله رجوع ایدنجه ایلا مدتی که
درت آیدر کچی ایرشمز اول وقتلرده دلیله آندمدن رجوع ایتدم دیسه جایز اولور ایلا
آندن ساقط اولور مدت کچمکله طلاق واقع اولمز اما قچن بو عذرلر اولمسا جماع ایله
رجوع ایتمکه قادر اولسه اول درت ای کچسه اکا جماع ایتمسه عورت آندن بر باین طلاق
اولور اما ایکی ای یا اوچ ای دیو آند ایچسه ایلا ایتمش اولمز اکر بو مدتلر ایچنده کرو
جماع ایتسه آندنه کفارت لازم اولمز لغو اولور الله تعالی غفوردر یرلغنر ورحیم در
اسیرکر شول کمسنلر یکه ایلا ادب کرو رجوع ایده آندنه کفارت ویره اما اکر جماع ترک
ایتمکدن قصدلری طلاق اولجق اولورسه اول درت ای کچمکله اول عورت طلاق
اولور زیرا اول درت ای چوب جماع قلمق دلالت قلورکم اول ایلادن مقصود
طلاق واقع اولماغیش اما بعضلر دیدلرکم مدت کچمکله طلاق واقع اولمز لیکن اول
کشیه دیلرکم یا اول عورتکا جماع قل یاخود طلاق ویر اما بز بوم عالملر موز قتنده
مدت کچمکله چون جماع اولنمیه طلاق واقع اولور بو بابده دخی مسائل چوقدر اما
در اولکه اصلدر آیته مناسب آنی ذکر ایلدک اول باقیکه فروعدر کتب فقهلرده مذکور
واقع اولورسه آندن طلب اولنه بس الله تعالی سمیع در اول ایلا قلدنلروک کلاملرن
ایشدر ودخی علیم در ایلادن قصدلری نیدکن بلور ودخی بوندن صکره حق تعالی طلاق
باینده بیوردی والمطلقات یتربصن بانفسهن ثلاثة قروء ولا یحل
لهن ان یکتمن ما خلق الله فی ارحامهن ان کن یؤمن بالله والیوم الاخر و
بعولتهن احق بردهن فی ذلک ان ارادوا اصلاحا ولهن مثل الذی علیهن
بالمعروف وللرجال علیهن درجة والله عزیز حکیم یعنی شول عورتلرکم اولره
طلاق ویرلشدر کرکدرکم البته وجوب یوزیندن اوچ حیض کورنجه عدت چکا بعضلر

اوچ طهر حاصل اولنجا دیدلر اول قروءک معنیسن طهرله تفسیر ایدرلر اما اکثر علما قتنده
مراد آندن حیض در اکرچه بو آیت عدت واجب قلمقدن جمیع طلاق ویرلمش عورتلرحقنده
عامدر لیکن مراد بوندن خاصدر زیرا بیش مطلقا دخی وار کم بو آیت حکمندن داخل دکل بری
اولکم جاریه اولا بر دخی اولکم بالغه اولمدق صغیره اولا بر دخی ایسه اولا کم هیچ عذر واقع
اولمز و بر دخی اولکم حامله یکن طلاق ویرله و بر دخی اولکم نکاح اولنه دخی دخول ایتمدن
طلاق ویرله زیرا جاریه نک عدتی اکر حیض کوررسه حامله اولمیا ایکی حیض کچمکدر اکر
حیض کورمزسه طلاقدن عدت بر بچق آیدر اکر حامله اولسا کرک حره اولسون کرک
جاریه کرک ایسه اولسون کرک حایضه بولروک عدتلری وضع حملله کچر اکر بر کوندن
صکره دخی بر ساعتدن صکره دخی طغوررسه طلاقدن صکره وکر صغیره اولسون که حیض
کورمز یاخود یاشله بالغه اولمش اولا عذر کورمدن اکا دخی ایسه دیدلر حامله اولمایه
عدتی اوچ ای کچمکله تمام اولور اما اولکم نکاحدن صکره دخول ایتمدن طلاق ویرسه
اکا عدت واجب اولمز آنوک دخی حکمی اشتغا کالسز ودخی بو عورتلره حلال دکلدرکم
الله تعالی اولرک رحملرنده یرتدغی نسنه کزلیلر یکلولر کلین یکلوین دیلر ارولک
حقنی ضایع باطل قلماغیچون رجعت ایتمکدن اکر طلاق رجعی اولورسه یا حیض کوردم دیه
حال بودرکم کورمامش اولا اکر کرچک بولر الله تعالی یه ایمان کتوردیلرسه ولاخرته
ایتدیلرسه بو ایشی ایتمیلر وکووکند وارنلری حقلو رقدرکه آنلاره رجعت قلالر
واول عدت مدتی ایچنده که آنلر اکا منتظر اولب کوزلتمشلردر تا انه وقت کم
کچه کووبو اره دخی وارلر قچن طلاق رجعی اولسه ایرقدن ارنلری حقلودرکم کرو
ورلر اکر ارنلرنده اصلاح دیلرلرسه وبو عورتلرک دخی ارنلری اوزره حقلری وار
نتکم ارنلروک آنلروک اوزره حقی وار الله تعالی بیوردیغلین اول ارحق بودرکم عورت

اوزرنه که ارنه مطیع اولا ندرسه طوتا مخالفت قلمیا اکر بیوردغی معصیت اولجق نسنه دکلسه
اما الله تعالی قتنده معصیتلو نسنه اولورسه مطیع اولمیه ودخی اری دستورسز اوندن
چقب قنجه صنبا وارمیه اکر قوردشی واتشی انسی اوی دخی اولورسه وینتده بولن قنشو دخی
اولورسه خصوصاکه یاد اولا ودخی ارنوک دوشکندن قچمیه واری دستورسز اوندن
کمسیه نسنه ویرمیه واکر ویرسی اولورسه ثواب ارنوک کند وکناه کار اولور ودخی دستور
ویرمینجه تطوع اورج طتمیه اکر طوتشی اولورسه قبول اولمز همان اجلغی قلور ودخی اری
سومدغی وخوش کورمدکی کمسلری اونه قومیه کرک ار اولسون کرک عورت کرک بلشو
اولسون کرک یاد ودخی اریندن غیرار کمسدن قرجنی صقلیا ویوزین دخی کوسترمیه و
ارنوک نعمتلرنه کافر اولمیه سندن هیچ بر خیره ایرشمدم دمیه کندواوندن ارتوق
اوده طون چقرب اوترمیه چن اری انوکله صحبت قلمق دلسه کندی عذرم واردیو
بهانه ادب منع اتمیه وکوالی خمرده دخی اولورسه وطوار ارقسنده دخی اولورسه
وارندن دستورسز اوندن چقسه تا کروکلینجه قوشلر اکا لعنت اوقرلر واکر اری
دستور ویرب چقاسی اولورسه دخی کوکدرکم کندویله کوکجک ققولر کتورمیه
وبنکلو طونلر کیمیه که یاد ارنلره کزکا وقفوسی انلرک برنه طفوب اندن فتنه
قوپه وکندویه دخی زنا قلمشجه کناه اولا وکرطون کیورسه دخی اوزرنه برچارله بوریکه
بزکنی کمسه کورمیه اما ققوکتورمکی ترک اده اما قچن اونده اولسه کندوی طونده
بزکله وقنا یقنب کوزنه سرمه قوبا وکرکلو ققولر ادنه ارنوک کندویه رغبتی
ارتر مقچون ودلیله ارنی انجتمیه که تکری قتنده عاصی اولا حق تعالی اندن راضی اولمیه
وارنوک یوزنه یوزن کوزن درب بقمیا که حق تعالی اکا خشم ایلیه ارنوک اوزرنه
چاغرب سویلمیه وکرارنک کوسی کل قانله ارک اولسه اول انی دلیله یلیب اکا خدمت

ایسه دخی منت ایتمیه بلکه دخی قوللقده کندوی اکسکلو کوره واوی قوللغن کوجی
یتدکجه یرنه کتوره طعام بشوره وچراغ یقا واتمک ایلیا ایرق شغل قلمسه اوتوره
ایلجکن اکره که رسول علیه السلام بیورمشدر بر ساعت بر عورت ارنه مطیع
اولب اوترب ایلجکن اکردکی اکا بریل نافله عبادت قلمقدن خیرلودر ودخی بیور
مشدرکه بخت سعادت اول عورتوکدر کم اری اندن راضی اولا زیرا حق تعالی رضاسی
دخی انوک ایچندهدر وهلاک لک اول عورته کم اری اندن خشنود اولمیه زیرا حق تعالی
خشم وغضب دخی انوک ایچندهدر واری اندن بر کون خشنود اولدغی اکا بر یل نافله
نماز ونافله اورج ونافله صدقه اتمکدن خیرلودر فی الجمله دخی حقلری چوق اما شولکه
مهمدی اندن برز مناسبتله بیان قلدق بونی صقلین باقیسن دخی یرنه کتورر اما
بوکز عورت حقندن دخی که ارا اوزرنه واردر برز اندن دخی بیان قلالوم که
اول ایت اشارت قلدغی معنی یرنه کله اولا بر بودرکم کندونه یرسه اکا دخی
یدره ونه کیرسه اکا دخی کیدره اما بو کل حلالدن اولا حرامدن اولمیه ودین اکسوکن
اکا اکوده ابدست ونماز واورج ارکانلری وشرطلری ندر بلدوره وحیض ونفاسی
وقتنده بجه اتمک کرک اوکرده وکر کندو بلمزسه وارب بر عالمدنکه دندارا اولا
کندو اکرنه کله اونه دخی اوکرده وکر بویله اتمسه واردر اول عورته کم اری دستور
نسوز علم مجلسنه ورب کندو دینی اوکرنه اکر اری منع ادب قومیجق اولورسه تکری
قتنده عاصی اولور زیرا حق تعالی بیورمشدرکه یا ایها الذین امنوا قوا انفسکم
واهلیکم نارا الایه یعنی ای انلرکم ایمان کتوردلر کندو نفسکزی دخی اهل
عیالکزی دخی صقلک شول اسبابلردنکه اوده کرمکا وسیله درا اول اسبابلروک
امدی کما وکوسی جهلدرکه کیشی دکل بلدیه ومحنته اوغرمز الا بلمزلکله ودخی اوندن

طشره بنجك مصلحتن عورت قتنده بتورجك كمسه اولسه انی كندو بتوری ویره عورتی =
طشره چقرمیه و دخی نسنه اوتدیغجون و دکدوکجون اولر اولمز نسنه لری بهانه قلوب دکمیه
که یا ین دعوت بجسی اولرك حق تعالی اولسر و کردوکوسه شرع بیوردوغی یرلرده دوکا یعنی نماز
قلمزسه و جنابتله یوریب غسل اتمزسه و دستورسز اودن چقرسه و اینی قیوب یادارلره دکو
ادرسا و دوشکندن قچوب مطیع اولمزسه و ارنوك مالنی یوق یره کمه دلرسه و یوب یا اوغ لکن
صب اتلاف ادرسا اذن شرعله دکمك وار اما ایله دکمیه که بر اعضاسنه زیان ایرشدره
صقنا صورتنه و باشنه و قوللرنه اورمیا که خطرلو یرلردر تا که ارتوق زیانه دخی
صنشمیه و شوخیر نسنه لری اکا بلدوره انوکله مدارا قلب دیرله که اولرك اصل
یاردلماغی اکری ایکودندر طغرلمق ممکن دکلدر شول اکرلجکله ناچار دیرلمك کرك زیرا
پیغامبر علیه السلام بیورمشدر کم قتی ار عورتنوك یوز خلقنه صبر ادب کورسه
حق تعالی اکا ایوب پیغامبر بلاسنه صبر اندوکجون نقدر ثواب ویردیسه اکا دخی
اولقدر ثواب ویرر بعض عالملر دمشلر کم عورتنك جفاسنه صبر اتمکده بر قچ فایده
وار براولکم اوغلنجقلری شابله یمکدن قورتلور و جنغی جولکی صنمقدن قورتلور
و چوقلی دکلب اج قلمقدن قورتلور و طون بر تلمقدن قورتلور و قوغی دخی
اودن کیمکدن قورتلور باقیسن دخی بوندن قیاس ایت و بری دخی بودر کم کوجی
یتدوکنه کوره انی خوش طوتا اما تکریدن قورق عورت اولسه کوکلو طوتنلر ادی ویرمیه
که کیوب طوناب صوقلره دوشب کندوی یادارلره کوسترمیه شول طونلری
ادی ویره کم انوکله طشره چقمغا عارلنه اوین بکلیوب اتوره و کر عورت اکی اولسه یا دخی
ارتوق اولسه هر برنه ایرو ایو ویره عدل ادب یمکده کیمکده و مصالحلرن قورمقده
هب برابر طوتا برینه اکسك ادب ظلم ایلمیه و بر کیجه برنوك و بر کیجه دخی برنوك اوینده یتا

اما اجماع

اما جماع اتمکده مختیردر البتده شرط دکلدر کم هریندنجه جماع اده فنفسنه دلرسه
اده بونده تکلیف یوقدر یا خود برنوك خلقندن اتو ویا حسندن اتو کوکلنده
محبتی ایرو غندن اکا زیاده رق اولسه انوکله عقاب اولنمز زیرا بو اختیاری دکلدر =
اما باقیسنده عدل ادب حقلرن رعایت قلمق کرك زیرا بوکا رسولدن علیه السلام
وعید وارد اولدی که بیورر • ایما رجل کان له امرأتان فلم یعدل بینهما في النفقة
ولم یسو بینهما في المضاجع والمطعم والمشرب فهو بريء مني وانا بريء منه ولا
نصیب له في شفاعتي الا ان یتوب یعنی هر قنقی کشنوك کم اکی عورتی اولا و دخی
اورتالرنده نفقه ویرمکده عدل اتمیه یا بله یتمقده برابر اتمیه یملرن اچملرن برابر قلمیه
اول بندن دکلدر بن اندن دکولم و بنم شفاعتمدن اکا نصیب یوقدر الا مکر کم اول
اشدن توبه قله و دخی عورتك مالندن اتو دوکب سوکب کندو یه بغشلدوب نسنه‌سن
المیه که حلال دکلدر بر پاره اوددرکه الور اخرتده انوکله عذاب اولنور اکر دیدوکه خوش
کوکلله حلال لشمیجق اولورسه و بو حالله کاین بغشلنمق دخی بو بخلکین در نقدر دنیا
عالملری حلالدر دیو فتوی دخی ویررسه اول تکری قتنده حلال اولمز چونکه رضاسیله
اولمیه و دخی اول عورتله وقتها مباح نسنلرله لطیفه و مزاح کبی نسنه اده موا
نسیجون زیرا کشی حلالیله اوینمق اول اوینلردن دکلکم منهی و حرام اولا اما اتلرك
قتنده کشینوك سوزندن سکوت چوغرق کرك کم هیبتلو اولا اندن اوشنلرنه کرکسه
سویلیب کندوی بینی قلیا که انلرك قتنده حرمت قلیا فی الجمله یونده دخی کلام چوق
اما عقلی اولنلره بوقدر اشارت کفایت قلور باقیسن بوندن اکلیا و بوکلسیله ارنلرو ك
دخی عورتا اورزه زیاده مرتبسی وار بر قچ نسنیله بر نفقه ویرمکله بر مهرن ویر
مکله و بر دخی عقلله و بر دخی میراث یمکده که ار اکی نصیب الا عورت بر طلاقتنده دخی

ار مالك دكلدركه اول قيوير مينجه قورتلمغه چاره يوق مكر كه اوله وطلاق دخي رجعي والجوز
رجعت ايتمك دخي ار الندهدر عورت كرك راضي اولسون كرك اولمسون ودخي عزايه
كتمكده ارنلره فرض اولمشدر عورتلره دكل مكر كه نفير عام اولا وبر دخي طانقلق
ويرمكده كم ايكي عورت بر ار يرينه كچر ودخي قاضي اولمق وامير اولمق وخليفه اولمق
ومفتي اولمق واذان اوقمق والكو وچوب نمازده امامت قلمق هيچ برسي بونلره روا
دكل كل ارنلر حقنده ثابت اولمشدر الله تعالى عزيز حكيمدر حكم ايدركه رجعي طلاق قده
ار كو عورتنه طلاق عدت ايچنده رجعت قلا نتكم دردك ودخي طلاق رجعي بوكلمه
اولوركم ار عورتنه ايده سن بوش سن يا بوش اولمش سن يا بن سني بوشدم ديه طلاق
رجعي اولور كرك باينه نيت ايتسون كرك ايتمسون چون لفظنده باين كلمسيه ورجعت قلمق
دخي بودركم دليله اشكاره ايده بن اول سكا دردكم سوزدن رجعت ايدب دندم ياخود اول
عدة چقمدين كرو اكا جماع ايده ياخود شهوتله اول عورتنه يا اپه يا اويه يا شهوتله فرجنه
نظر قلا نه مان كرو رجعت اولور نكاح ايتمك حاجت دكل اكر بودكلرموز عورت ارله اشلسه
يعني اري طوتب شهوتله اپسه يا فرجنه نظر ايليسه امام ابوحنيفه يله محمد قتنده كرو رجعت
اولور اما ابويوسفك خلاف وارديا يد بويله ذكر اولنمشدر بس حق تعالى دخي اول رجعته
مالك اولنن طلاقي فنقدر بيان ايدب بيوردكه الطلاق مرتان فامساك بمعروف
او تسريح باحسان ولا يحل لكم ان تاخذوا مما اتيتموهن شيئا الا ان يخافا
الا ان يقيما حدود الله فان خفتم الا يقيما حدود الله فلا جناح عليهما فيما افتدت
به تلك حدود الله فلا تعتدوها ومن يتعد حدود الله فاولئك هم الظالمون
يعني حالت جاهليتده طلاق صاغشلا محصور دكلدي حق تعالى بو طلاق اوجه حصر ايدب
صاغشي بيان قلدي بو اينده اولا اول ايكي طلاق اكدكم انوكله رجعته مالك اولور بوندن

صكرغي

صكرغي ايتده اول اوچ طلاق ذكر ايلديكه انوكله ابانت تفريق حاصل اولور ارله عورت
اراسنده يا بر زوج اخره وارمينجه كرو ارنه وارمق حلال اولمز بس بو ايتده بيوردكم شول
طلاق كه كشي انوكله رجعته مالك اولور ايكيدر طلاق ويرمكدر يعني اول بر طلاق
ويرسه واردركه كرو رجعت ايدب الا عدت ايچنده اندن صكره بر طلاق كرو ويرسه
كرو رجعت ايدبلمك وار اكر طلاق رجعي اولورسه عورت كرك راضي اولسون كرك اولمسون
وكر بر طلاق باين اولورسه يا ايكي طلاق باين اولورسه واردركه عورت رضاسيله كرو
اكا نكاح قلا كرك عدت ايچنده كرك عدتدن طشره بس قچن رجعت ايدب كرو السه وار
در اول ارهكم اني الوكله طوته كوجي يتدوكي قدر نفقه سن ويره وطون ايليه واوكله
دركلكن كركلو ايليه اني انجتميه ياخود اوزرنده نه حق وارسه ويره ايلوكله صلح ويره
زحمت ويرميه ودخي حلال دكلدر ارهكم ويردكي مهردن كرو نسنه الا اول عورتنه
طلاق ويرميچون مكر كم خلع ايدلر نتكم عبدالله بن ابي قزي جميله طوروب رسوله كلدي
عليه السلام اري ثابت بن قيسدن شكايت قلوب دديكه يا رسول الله ايرق بن ثابتله بر
يره جمع اولمزن ايرلورن رسول عليه السلام اول جميله دردكه اول ثابت ويرسكا ويردكي
بغچي كرو ويرمكه راضي مسن جميله دديكه دخي زياده ويره بن دكه قتون رسول عليه السلام
بيوردكه زياده كرك مز بس رسول عليه السلام ثابت قرب اول عورتيله خلع ايلدي
خلع اكا درلركم يا ار عورتني سوميه يا عورت ارندن قچا مالدن نسنه ويروب كندوي
ارالندن خلاص قلد اما ار قچق نه دلرسه ويره ولكن عورت قاچق اولورسه ار عورتدن
شول مهردن ويردكندن زياده نسنه الميا اول حلال دكلدر ياخود عورتنه دميكم كل بكا
بو قدر مالكدن نسنه ويرسكا طلاق ويره بن بو حلال دكلدر الا مكر اول ارله عورت
ايكسي بلدلركم حق تعالى بيوردغي حقلري بر برنه صقليومز نه ار عورت حقن يرنه كتورر

نه عورت آرخه‌سن یرنه کتورر ایله اولجق چونکه عورت اولا آرانوك مالندن نسنه الوب
طلاق ویرمك روادر نتکم رسول علیه السلام ثابتله جمیله آراسنده مصالحه قلدی
اول جمیله‌یه ثابت مهر ویردکی باغچه‌یی کرو ثابته ویردی ثابت دخی آکا طلاق ویردی
اما آرقچاجق اولورسه حلال دکلدر که عورتدن نسنه الا اگر قنطارله آلتون دخی
ویردسه اگر قاضی و حاکم بلسلر کم اول ارله عورت ایکیسی بریرده طورمغله حق تعالی
بیوردغی حقلری ضایع ایدب دینلرینه ضرر ایدر پس اول وقت روادر وکناه یوقدر که عورت
نسنه ویروب کندوی قورتره نتکم دیدك حق تعالی نوك فرض قلدغی احکام بولردر
سز بوندن اوته تجاوز قلمك زیرا شول کمسکم بو حکمدن تجاوز قلب حق تعالی امرن قوب
شولکه منع در آنی اشلسه اولر ظالملردندر کندو نفسلرینه ضرر ایدر بوندن صکره
حق تعالی اول اوج طلاق ویرمك حکم ندر آنی بیان ایدب بیوردکه فان طلقها فلا تحل
له من بعد حتی تنکح زوجا غیره فان طلقها فلا جناح علیهما ان یتراجعا ان
ظنا ان یقیما حدود الله وتلك حدود الله یبینها لقوم یعلمون یعنی قچن عورتنه
اوج طلاق ویرسه اول عورت کرو المق اوج طلاقدن صکره آکا حلال اولمز تا بر
ار دخی صحیح کابنله وارمیجه اول ار آکا جماع ایتمیجه اما ایکنجی اره وارمق
ثابت اولدی بو آیتله وجماع قلمغی ثابت اولدی سنتله نتکم روایت ایدر ابن عباسدن
رضی الله عنهما ایدر بدرستی رفاعه عورتنه اوج طلاق ویردی آندن صکره آنی
عبد الرحمن بن زبیر جفتلندی طوروب اول عورت رسوله کلدی علیه السلام دیدکه
یا رسول الله رفاعه بکا اوج باین طلاق ویردی آندن بنی عبد الرحمن جفتلندی اول
دخی سست آندامیش نه بیورورسن رسول علیه السلام بیوردکه دلرمسنکه کرو رفاعیه
وارسن دیدی بلی دلرم رسول بیوردکه سن کرو وارولك رفاعیه وارمق روا دکل

تا عبد

تا عبد الرحمن سنوك بالکدن وسن آنوك بالندن طتمایجه پس اول نکاحدن صکره جماع
دخی شرط لازم اولدغی بو رفاعه قضیه‌سیله ثابت اولدیکه آنسوز روا اولمز خلاف
شافعینوکدرکه ایدر نکاحله جماعسز دخی کرو آرنه حلال اولور بو ظاهر آیتله
تمسك ایدر بز حدیث عسیله برله آکا حجت قلورز نتکم بیان ایلدك پس اول جفتلنن
ار قچن کرو اول عورتنه طلاق ویرسه دخول ایتدکدن صکره کناه یوقدر اول اوّلکی
ار دخی اول عورته کم کرو نکاح جدید برله جفتلنسلر قچن یقین بلسلرکه اول حق
تعالی بیوردغی حقلری بریرنه نفصیر ایتموب یرنه کتوررلر امدی بودکلرموزکل الله
تعالی نوك احکاملریدرکه بونی صقلمق فرض لازمدر آنوچون دیدکم بو حق تعالی نوك
احکاملریدر بیان قلورز شول قومکم اولر عالملردر زیرا عالم اولنلر اشدر صقلر امری یرنه
کتورر اما اولکه جاهل اولا نه نسنکه اولره بو احکاملردن بیان اولنه هیچ آکا اعتبار ایدب
صقلمزلر ویرنه کتورمکا قصد دخی ایتمزلر بوندن اتو بیوردی حق تعالی که واذا طلقتم النساء
فبلغن اجلهن فامسکوهن بمعروف او سرحوهن بمعروف ولا تمسکوهن ضرارا
لتعتدوا ومن یفعل ذلك فقد ظلم نفسه ولا تتخذوا آیات الله هزوا واذکروا
نعمة الله علیکم وما انزل علیکم من الکتاب والحکمة
یعظکم به واتقوا الله واعلموا ان الله بکل شیء علیم یعنی قچن عورت
تکوزه ویرسکوز طلاق عدتلری مدت تمام اولمغه یقین اولجق آکا رجعت ایدب ایلو کلکه
خوش طوتك یاخود قوك رجعت ایتمك مدتلری تمام اولب کندو نفسلرینه مالك اولب
کمه دلرسه قوك وارسونلر سز آنلری ضرر یوتیدن طتمك که آنلره ظلم ایده سز یعنی
عدتلری چقمغه یقین اولجق المغه چون کوکلوکز اولمیه آنلره رجعت ایدب دونب کرو طلاق
ویرمك که قصد کوز آنلره بر عدت دخی چکدروب اوزغابرغا سز آنلره ضرر اولا هرکم

که بویله ایشلسه بلسونکه حقیقت کندو نفسنه ظلم اتمش اولور عذابه ارقورطمغله
زیرا الله تعالی منع اندکی نسنه‌ی سبب‌در کندوی عذابه قوشو طمغا بس سز الله تعالی
نوك کلامن سهل کوب ایونه لطمك که عورتکوزه طلاق ویره سز دخی انی ایونه طو
تاسز بو طلاقی دکل دیه سز اکوك اول اسلام نعمتن که حق تعالی سزه ویردی صقلك
انی ضایع اتمك ودخی صقلك اول مواعظلری ونصایحلری که حق تعالی سزوك اوزر
کوزه اندردی اول عزیز کتابنده که قراندر دخی اول حکمت سوزلریکه قران اچنده
واردر انوکله سزه نصیحت قلوب ضررلو نسنه‌لردن منع ادر سز دخی انوکله اکنلب
الله تعالی عذابندن قورقك بلوك حقیقت که الله تعالی سزوك عملکوزدن وقصدکوزدن
تیدکنی بلور اکا کوره سزه مجازات قلور ودخی حق تعالی بیوردیکم واذا طلقتم النساء
فبلغن اجلهن فلا تعضلوهن ان ینکحن ازواجهن اذا تراضوا بینهم بالمعروف
ذلك یوعظ به من کان یؤمن بالله والیوم الاخر ذلکم ازکی لکم واطهر
والله یعلم وانتم لا تعلمون بو ایتوك سبب نزولی بو ایدیکم معقل بن یسارك قز
قرداشنی ابی الدحداحوك عورتی ایدی ابی الدحداح اکا طلاق ویروب قیو ویردی عدت
دخی کچوب تمام اولدی ابی الدحداح اول ایشنه پشیمان اولوب دلدیکه کرو چفتنه عورت
دامی اولدیکه کرو واره قرداشی معقل انی منع ادوب وارمغا قومدی دیدکه اکر سن
اکا کرو ورجی اولورسك بنوم یوزم کورمك سکا حرام اولور بس حق تعالی بو ایت
اندروب بیوردکه چون عورتکزه طلاق ویرسکوز عدتلری مدتی دخی تمام اولسا سز
انلری کرو ارلرینه وارمقدن منع اتمك چون یر یرا راسنده ایلوکله رضا اولسه
ایشو نسنه دکه سزه بیوررلر الله تعالی قیلندن شول کمسنوك که سزدن الله تعالی یه
ایمانی وار والاخرت کوجات لشدر بو حکمه مطیع اولسونکه اکا بو خیرلو رقدر وبو

اصلحدر

اصلحدر نادن وکندوی کمانه بر قصددن بو پاکر کدر الله تعالی هر برنوك بربرنه محبتی
نقدرادغن بلور سز انی بلمز سز ودخی الله تعالی بلورکه خیر وفا ادب عدل اتمك اچنده در
اما سز بلمز سز کم اول اکنوك اراسنده تفریق ادب ایرمقدن سزوك اوزرکوزه نقدر
عقوبت اولسر چون بو ایت کلدی رسول علیه السلام معقل بن یسار قعزدی دیدکه یا معقل
اکر مؤمنسك قز قرداشوکی ابی الدحداحه ویرمکدن منع ایلمه حق تعالی حکمن یرنه کتور
معقل دیدکه یا رسول الله بن ایمان کتوردم الله وانوك رسولنه ومطیع اولدم انوك
حکمنه بن قول اول قرداشمی بجه بیوردسه ایله ایت کرو انی اکا چفتلندر بس رسول
علیه السلام کرو ثابته اول عورتی نکاح ادوب جفتلندردی بو ایت حکم اکا دلالت
قلور کم چون بر عورتك ولیسی اولسه راضی اولمسا که اول عورت کمسیه جفتلندره
حال بودرکه بر بر نوك کفو اولا ارله عورت جهتندن رضا دخی اولمش اولا واردر
حاکمه کم کندوسی انی جفتلندره رضاسی اولمزسه دخی ودخی حق تعالی بر حکم دخی
بیان ادوب بیوردکم والوالدات یرضعن اولادهن حولین کاملین لمن اراد ان یتم
الرضاعة وعلی المولود له رزقهن وکسوتهن بالمعروف لا تکلف نفس الا وسعها
لا تضار والدة بولدها ولا مولود له بولده وعلی الوارث مثل ذلك فان ارادا
فصالا عن تراض منهما وتشاور فلا جناح علیهما وان اردتم ان تسترضعوا
اولادکم فلا جناح علیکم اذا سلمتم ما اتیتم بالمعروف واتقوا
الله واعلموا ان الله بما تعملون بصیر یعنی شول انالرکه دیلرلر اوغلنجقلرن
امزورلر اکی ییل تمام امزرسونلر اکر رضاع مدتن تمام اتمك دیلرلرسه واول
اوغلنوك امزرمکی حق وانسنوك نفقسی اول اتشی اوزرنه در ودخی کیجك طونلری
طاقت یتدکی قدر هیچ بر نفسه تکلیف اولنمدی وکجب قلنمدی طونده نفقده

الاطاقت یتدکی قدر ودخی هیچ برانیه ضرر دکمیکلر اوغلنجوغن الندن جکوب
الوب ایروغه ویرمکله زیرا ایروقدن اولحقلو رقدرکه انی امزوروب تربیت
قلمق کرکه اول کندو راضی اولا ایروغه ویرلر ودخی انیا ضرر اولمیه بونکله که
اوغلن انسی کوکسندن آرتوق کمسه سودن امیا داخی انسی اوغلنی امزورمیوب
انسی اوزرینه برغه یاخوذ اغلن انسی کونده بر درهم استرکه اغلنی امزوره انسی بر
دایه بلدکی بجق درهمه امزورر البته انیه جبر ادب دمیکلرکم کونده بر درهم
ویر انسی امزورسون مکرکه انسی دخی اول قدره راضی اولا وکر اغلنوک انسی
اولمسه اما انسنوک ورثلری اولسه انیه نه واجب اولورسه اوغلن حقنده نفقهدن
وکسوهدن کانسنه ودایسنه ویرلر انلر داخی اول قدر واجبدرکه ویرلر ودخی اکر
اتایله انا طانشب راضی اولسلرکم اکی ییل تمام اولمدن اوغلنه سددن کسلر انلروک
اوزرینه کناه اولمز ودخی بیوردکه اکر دلسکوزکه ایرق دایه طوتب اوغلنی امزورده سز
شول وقت انسی ایرق اره نکاح لنه کروسزوک اوزرکوزه کناه یوقدر قچنکه اول نفقهدن
کسودن شرط قلدغکز ایلوکله اکا تسلیم اده سز قورقک الله دن بو حکمده بر بر کوزه ضرر
قلمک بلوک که الله تعالی سزوک بر کوزه نه وجهله ضرر قلدغکزی بلور اخرتده
اکا مجازات قلور ودخی حق تعالی بیوردکم والذین یتوفون منکم ویذرون ازواجا
یتربصن بانفسهن اربعة اشهر وعشرا فاذا بلغن اجلهن فلا جناح علیکم
فیما فعلن فی انفسهن بالمعروف والله بما تعملون خبیر یعنی شولرکم سزدن
اولالر دخی عورتلرن قویلر اول عورتلرکوز منتظر اولب کندولرچون درت ای اون کون
انورسونلر کمسیه ورمسونلر اودن چقمسونلر کندولری برمسونلر قچنکم اول مدتلری
تمام اولا اولرکندولره زینت قلوب اودن چقدقلرندن سزه کناه اولمز یوقدر انوک

ولیلرنه کم عدتدن صکره حق تعالی انلره مباح قلدغی زینتدن منع ادلر قچنکه انلروک
مرادلری برکمسی کندولره رغبت ایدرب جفت لنمکیچون اولا واول دخی کندونک
کفو اولا اعلی واحسن اولمیه الله تعالی اولروک نه قلدوقلرن بلور وانلری جفت
لنمکدن منع ادن دخی بلور یارن هر برنه مکافاتن قلور بو ایت حکم دخی عامدر
دخول اولمش عورتنه ودخول اولمادغا کرک بچا اولسون کرک بیوک که عدت وفات
واجبدر وزینت ترک اتمک کرکدر تا مدتی تمام اولنجه مکرکه بر مصالحی قو
کمسنسی اولمیه اول وقت چقار زینتسوز مصالحن قوروب کروتکله ودخی حق تعالی
بیوردکم ولا جناح علیکم فیما عرضتم به من خطبة النساء او اکننتم
فی انفسکم علم الله انکم ستذکرونهن ولکن لا تواعدوهن سرا الا ان
تقولوا قولا معروفا ولا تعزموا عقدة النکاح حتی یبلغ الکتاب اجله واعلموا
ان الله ما فی انفسکم فاحذروه واعلموا ان الله غفور حلیم یعنی عدت چکن
عورتلری صریح دلمکدن وعقد نکاح قلمقدن منع ادب تعریضله دلمکی مباح
قلوب بیوردیکه سزوک اوزرکوزه کناه یوقدر کم اری اولمش عورته ورب
تعریضله دلیه سز تعریض بودرکم ورب ایده سنوک خلقوک وسیرتوک بکا یولو
خوش کلور سن بنومله اولمقلوقکی موافقدی او مرنکه سنوکله بنوم ارامزده بر
یره جمع اولمق تقدیر اولنه دخی بوکا یکزر سوزلرکه وار بو سرله دلمک مباحدر
بوکا تعریض درلر عدت اچنده بو وجهله دلمک مباحدر اما اشکاره دلمک و
نکاح ممنوع در دوا دکل یاخوذ دلکی کوکلوکزده کزلیاسز تصریح ایمیاسز
قورقک الله دن که حق تعالی بلور اولارک عدت اچنده سز اولره نه ذکر ایدکوز
انلری جفت لنمکیچون لیکن انلروکله وعده لشوبن یا نکاح یا جماع قلمک الا بو قدر

سویلك كه سن جمیله سنی بنم سكا غایت رغبتم وار اما رمكه بكا نصیبا ولا سن لیكن
عدتك بیتنجه عقد نكاح ایتمكا قصد ایلمك تا عدت تمام ایرمسنجه بلوك كه الله تعالی سزوك
كوكلوكزده نه وارن بلور عهده وفا قلمقدن یا قلمامقدن حذر قلوك انوك امرینه مخالفت
قلمقدن و نهینه مرتكب اولمقدن بلوك كه تحقیق اول الله عفو ادیجیدر دخی حلیم
دركه سزوك اوزركوزه عقوبتنی دنیاده تعجیل قلمز و دخی بیوردكه **لَا جُنَاحَ عَلَیْكُمْ**
اِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ اَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِیضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ
قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِینَ یعنی كناه یوقدر سزك
اوزركوزه قجنكه بر عورت جفتلنه سز دخی انوكله بله اولمق سزه خوش كلمیه انوكله
جمع اولمدن كرو طلاق ویره سز و انده دخی كناه یوقدركه بر عورت مهرن تسمیه قلمدن نكاح
ایده سز دخی دخول ایتمدن طلاق ویره سز زیرا اول كابینی كلمیا نه مهر مثل اولور یعنی
كندو تعلقندن و نسبندن بر عورتنه نه مهر ایدلرسه اكا دخی اول مقدار اولا یا خوذ
اجنبدن بر اكا بكزر عورتنك مالده و حسبده كابینی نیسه اكا دخی اول مقدار اولا اما
جماعدن صكره یا خلوت صحیح اولدقدن صكره طلاق ویرسه تمام مهرن ویرمك واجب
اولور كرك مهری تسمیه اولنسون كرك اولنماسون اكر جماع اولنمادن طلاق ویرسه اكر
مهر تسمیه اولمش ایسه مهر نوك نصف لازم اولور كه ویره اكر خلوت صحیح اولدقدن
صكره دخی مهر تسمیه اولنوك حكم بودر خلوت صحیح اولدركه عورت طرفندن یا ار
طرفندن بر عذر اولمیا كه اول جماع مانع اولا صوم رمضان كبی كندوزده یا محرم اولا
یا خستلق اولا یا عورت حایض اولا یا نفاس كورمش اولا یا قجن بولردن بری اولمسا ایكسی
بر یرده خلوت اولسه ارانده جماع قلمدوغی عذر اولمز كامل مهر لازم اولور و كر
مهر تسمیه اولنمدوق اولسه خلوت اولمدن و جماع قلمدن طلاق ویرسه واردر ار

اوزره

اوزره كه اكا كوچی یتدكی قدر متعه ویره یعنی بر كوكلك و بر دربچك و بر چادركه
اكثنه الا بو اوچ واجبدر كم قلا نحسنلكر اوزره و دخی بیوردكه **وَاِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ**
مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِیضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ اِلَّا اَنْ یَعْفُونَ
اَوْ یَعْفُوَ الَّذِی بِیَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَاَنْ تَعْفُوا اَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنْسَوُا الْفَضْلَ
بَیْنَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِیرٌ یعنی اكر سز انلره جماع قلمزدن اوك طلاق
ویرسكوز حال بودركم مهرن دخی تقدیر ایتمش اولسكوز انلره اول تقدیر قلدغكز مهرك
سزه نصفن ویرمك لازم اولور مكركه عفو ادیب ترك ادلر سزنه المیلر یا خوذ اول
جفتلكن كندو فضل ادوب كابین تمام ویره سزنه اكثمیه هر قنقكوز كم عفو اده تقوایه
اول یقین رقدر الله تعالی فضله و انسانیته قیدر ویرب بیوردكه بر بركوزه اراسنده
فضل انسانیت اونتمك كه یا مهر تمام ویره سز یا خوذ عفو ادب المیاسز كه الله تعالی سزك
نه قلدغكز كورر بلور هر بركوزه احسانكزه كوره مجازات قلور و بوندن صكره حق تعالی
بیوردكه **حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلٰوةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلّٰهِ قَانِتِینَ** یعنی
صقلیوجی اولك فرض اولنمش بیش وقت نماز كوزی و قتلو وقتیله تمام ابدست
المغله و ركوعن و سجودن تمام قلمغله و دخی اورتا نماز كوزی كی صقلك كم
اندن غافل اولمیاسز بعضلر دیدلوكم اول اورته نماز در بعضلر دیدلوكم اویله نمازدر
بعضلر دیدلوكم اكندو نمازدر و روایت مشهور دخی بودر زیرا ابونس كم عایشه نوك
رضی الله عنها ازادلو سیدر ایله روایت قلدیكه عایشه بكا بیوردكه انوكچون بر مصحف
یازم و بكا اصمرلدیكه قجن بو ایته كلسك بكا خبر ایلك چون بو ایته ایرشدم اكا خبر
قلدم اول كندو الیله الوب بو ایت یازدی صلوة وسطی صلوة العصر دیو یازدی
هم حفصه بنت العمردن دخی كه رسولك خاتونلرندندر بو وجهله روایت

اولنمشدر وهم امیر المؤمنین علی دن رضی الله عنه روایت درکه بیوردی بن ایله صنور
دمکه صلوة وسطی ایرنته نمازدر تا اکا دك کم کافرلر رسول مشغول قلوب اکندو
نمازن طار وقتنه قدلر اشتدم انده رسول علیه السلام بیوردکه الله تعالی بولروك
قرنلرن وسنله لرن اودله طولدرسونکه بزی اورتا نمازدن غافل قلدیلر اندن
بلدمکه صلوة وسطی اکندو نمازدر امدی بو اکندو نمازنی کی صقلمغا حق تعالی
تخصیص ادب بیوردغی اندن اتردرکه اول وقتده کیجه شغل چوق واقع اولور خلق
اکا مقید اولب اکندو نمازندن غافل اولب اکثر فوت ادرلر بن انی تاکید ادب محکم
اصمرلدغی اندن اتروبدی هم عقل طریقنجه دخی اورتا نماز اکندو نمازدر زیرا اویله
یله ارتنه نمازی کندزدن صایلور اخشمله یتسو کیجه دن اول اورتنه یرده قلور ودخی
بیوردکه طورك اول نمازلرده الله رضا سیچون بو حالتده که مطیعلردن وقایملردن
اولاسن کانته حق تعالی قوللرنه نمازده قیاملرنی چوق ایلمکا بیوردی نتکم رسولدن =
علیه السلام صوردیلر نمازك افضل فنقدر جواب ایله بیوردکم افضل نماز اولدر کم
سن انده قیام تطویل اده سن امتا زیدبن ارقم ایدر بز نماز اچنده تکلم ادردك بو ایت
ابنب بزی اول کلامدن منع ادب سکوته امر ایلدی بس بو روایتجه معنیسی بودر کم
طورك نمازلرده الله رضا سیچون سکوت ادیجی اولوبن ودخی بیوردکه فان خفتم
فرجالا او رکبانا فاذا امنتم فاذکروا الله کما علمکم ما لم تکونوا تعلمون
یعنی اکر دشمندن قورق سکون ایتی اوزرنه طوررکن قلولك اکر اکا کوجکز یتمسا
طورا اوزرنده ایا یله قلك هر قنتی یکا یونکز یونلرسه کرك قبله اولسون کرك
اولماسون اما چنکه دشمن قورقسندن امین اولاسن الله ذکر ادب نماز کوزی قلولك
شونیلکم سزه بلدردی کمی ایکی کمی اوج کمی درت ودخی بلدردی سزه اول نمازنیکه
اندن

اندن اولك سز انی بلمزدکز وبوندن صکره کرو بیوردیکه والذین یتوفون منکم و
یذرون ازواجا وصیة لازواجهم متاعا الی الحول غیر اخراج فان خرجن
فلا جناح علیکم فیما فعلن فی انفسهن من معروف والله عزیز حکیم
یعنی شولر کم سزدن وفات قلوب کندولردن صکره عورتلرن قویلر دخی اول
عورتلرچون وصیت قلالر نفقدن وکسودن تمام بر ییللق قدریکی اول ییل تمام اولنجه
ارنولك اوندن چقمیه اول شریعتلرده بویله یدیکه عدت تمام بر ییلدی هم
جاهلیتده دخی بویله یدی صکره درت ای اون کوندن زیاده سی منسوخ اولدی
کچن ایتله کم بیان اتدك وعورتنه وصیت قلمق دخی منسوخ اولدی میراث ایتلریله
ودخی رسول قولله کم بیوردی لا وصیة لوارث یعنی میراث خوریه وصیت
قلمق یوقدر ودخی بیوردکه اکر اول عدت چکنلر عدتدن صکره چقجی اولورلر
کندو زینتلرندن نسنه ادرلرسه سزه کناه یوق وکر عدت تمام اولمدن دخی
عذر اولب چقورلرسه دخی سزه اندن کناه یوق الله تعالی غالبدر قهر یله حکیم
در هر اشی یرلو یرنجه درر نقص یوقدر ودخی بیوردیکم وللمطلقات متاع بالمعروف
حقا علی المتقین کذلک یبین الله لکم ایاته لعلکم تعقلون یعنی طلاق
ویرلمش عورتلره متعه واردر طاقت یتدکی قدر بو طلاق ویرلمش عورتلر دخی
درت جنسدر بری اولدرکه اکا مهر تسمیه اولنمش اولا وبر اولدرکه اکا مهر تسمیه
اولنمامش اولا وبری اولدرکم دخول اولندقدن صکره طلاق ویرله وبری دخی اولدرکم
اکا دخول اولنمادن طلاق ویرله متعه واجب اولمز الا شول طلاق ویرلمشه کم
اکا مهر تسمیه اولنمیه دخول اولمزدن اول طلاق ویرله نتکم بیان جکدی بکا متعه
واجبدر بوندن غیرنه متعه مستحبدر واجب متقیلر اوزرنه الله له کندولر

آراسنده جبرله دکل اشبونك اوزره سزه بیان قلور حکملرنی امر نهی اوزره اولا که
بر متنبه اولب حق تعالی بویروغنی اکلیاسز طریق حقا اوزره ثابت اولاسز و بوندن
صکره بیوردکم الم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم الوف حذر الموت
فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم ان الله لذو فضل علی الناس ولکن اکثر
الناس لا یشکرون بو ایتوك قضیسی بودرکم بر ولایتده وبا واقع اولدی قومندن
اوتوز سکز بیك بر روایتده یتمش بیك کشی اول وبادن اولوزدیو قورقب قچدیلر کلب بر
منزله قوندیلر حق تعالی اولرولك کلسن هلاك ایلدی پیغامبرلردن برسیکه اکا حزقیل دیرلردی
کلدی اول قومه اوغرادی کوردکه کل هلاك اولب یتورلر انی کورب دیدکه الحمد
لله اول قادر پادشاهه کم بو اولب چورمش نفسلری کرو دیر کورتمکا قادردر دیدکم طورب
اکا عبادت ایدلر بس اول نبی دعا قلدی حق تعالی اولری دیری قلدی حق تعالی بو قضیه‌ی
رسولنه علیه السلام خبر ویرر تاکه اول بعثه منکر اولنلره دلیل حجت اولب
متنبه اولالر اندن انزو بیوردکه یا محمد سکا خبر ویرلدمی شولروك کم ولا
یتلرندن بونجه بیك کشی اولومدن قچب چقدیلر الله تعالی اولره اول دیدی کلسی
اولدیلر اندن صکره اولری حزقیل دعاسیله حق تعالی دیری قلدی الله تعالی بو
خلق اوزره فضل عطا قلیجیدر اما بو خلقوك چوغی اول نعمت اسننه کفران نعمت
اولشلردرکه شکرن یرنه کتورمزلر بو ایت ودخی بونك کبی ایتلر دلالت قلورکم
محمد حق رسولدر زیرا کندودن الروکلری خبر ویرر حال بودر اول کتاب
اوقومش دکلدی ظاهر اولدی یهودله نصرانیه بیلدیلرکه حقیقتا اول رسولدر ودخی
بو ایت باطل قلور انلروك قولنی که بعثه انکار قلورلر وقبر عذابنه انکار ایدر
ودخی بیوردکم وقاتلوا فی سبیل الله واعلموا ان الله سمیع علیم ابن عباس ایدر رضی

الله عنهما چون حق تعالی اولری دیری قلدی انلره بیوردکه الله یولنده مقاتله ایدب
غزا قلوك اما بعضلر دیدیلرکم بو امت محمدی امر دیدکه الله یولنده غزا ایدلر بولره بیور
دیکه اولومدن قچمك الله یولنده مقاتله ایلك بلوك کم الله تعالی سمیع در سزوك
نه دیدوکوکز اشیدر ودخی علیمدر قصدیکوز نیدوکن بلور ودخی بیوردکم من ذا الذی
یقرض الله قرضا حسنا فیضاعفه له اضعافا کثیرة والله یقبض
ویبسط والیه ترجعون بو ایتوك سبب نزولی بو ایدیکم ابی الدحداح طوردی
رسول قتنه کلدی علیه السلام دیدکه یا رسول الله بنوم ایکی بغچم وار اکر اول ایکیدن
برنی الله یولنه صدقه قلسم انوك عوض بکا اوچماقده انجلین بغچا ویرلمی رسول
علیه السلام دیدکه بلی ویرلور ابی الدحداح دیدکه یا رسول الله اوغلوم دحداحله
انی دخی انده بنوم‌له اولورلرمی رسول علیه السلام دیدکه بلی اولورلر ابی الدحداح
دیدکه یا رسول الله سن طانق اولکه اول بغچه موك بری الله رضا ایچون صدقه
اولسون اندن طورب بغچسی قپوسنه کلدی اچرو کرمکا ادب ایدب کرمدی چونکه
لله ایچون صدقه قلدی قپوده طورب عورتنه چاغردیکه یا ام الدحداح کل بو
بغچه‌دن چقکه بن بونی الله ایچون قودم بس عورت انی اشدب کلدی چقدی رختنی
طاشیوب اول بر باغچسنه واردی ارنه دیدکه مبارك اولسون سکاکه نه کرکلو
ایش اشلدك بس بو ایت حق تعالی اندرب بیوردکه کمدر اولکم کندو مالندن الله
تعالی یه کوکل خوشلوغله ادنج ویره تاکه الله تعالی اکا اولقدر ویره اوچماقده
لچنده یعنی ایکی بیك کز بیك اولقدر ویره الله تعالی صدقلری قبض ایدب قبول
ادر دنیاده واخرتده انوك خلفنی وثوابنی بول قلی ویرر وقبض ایدب ویردکی نعمت
کرو الور شول قومدنکه شکرن یرنه کتورمیکر وبسط ایدب نعمتنی بول قلور اولره کم

آنوك شكون يرنه كثور ب الله يولنه حرج ادلو خير احسان ادب مالكوزى خوش كوكلله الله
تعالى فتنه كندرك كه سزوك دخى دوب ورجق يركون آندن يكادر آبا عثمان نهدى
ايدر بكا خبر ايله ايرشديكه ابوهريره رضى الله عنه روايت قلمش كه الله تعالى قولك
بر حسنه سنه بيك كز بيك ثواب يزر آنى اشدب اول بيل حجه واردم تاكه ابو
هريره يه صتشب آنى صورمكه تحقيق مدر چون واردم آنى بولدم صوردم بكا اول
ايله خبر ويرديكه سكا خبر ويرن اوكت صقلممش يكلش خبر ويرمش بن ايكى بيك كز
بيك ديدم بيك كز بيك ديمدم الله تعالى كتابنده بكا دليل بولدكه كم يوردى
من ذا الذى يقرض الله الاية. الله تعالى نك چوق ديدكى بيك كز بيكدن واكى بيك كز
بيكدن دخى چوقدر آنك حسابنى كم بيلور وبوندن صكره دخى بيورديكه الم تر الى الملأ
من بنى اسرائيل من بعد موسى اذ قالوا لنبى لهم ابعث لنا ملكا نقاتل فى سبيل
الله قال هل عسيتم ان كتب عليكم القتال الا تقاتلوا قالوا وما لنا الا نقاتل
فى سبيل الله وقد اخرجنا من ديارنا وابنائنا فلما كتب عليهم القتال تولوا الا
قليلا منهم والله عليم بالظالمين يعنى يا محمد سكا خبر ويرلمدمى اول بنى اسرا
ئيلك اولولرندن ورئيسلرندن كه موسى دن صكره بنى اسرائيل كافرلرى غالب اولب مؤمنلرينى
قهر ايتدلر كيمنى اولدردب كيمنى آسير قلدلر يورلرندن يرلرندن چقردلر آنلرك ملكلرى
جالوت ايدى چون مسلمانلر چاره سوز قلدلر طورب پيغامبرلرى اشمويل بن هلقانا
كلدلر عليه السلام ديدلركه دعا قلك الله تعالى بزه دخى بر ملك ويره آنوكله ورب
اول كافرلره الله يولنده مقاتله ادوز اشمويل عليه السلام آنلره ديدكه الله تعالى سزه
ملك ورجك اولورسه قتال سزه فرض ادرسه اولاكه سز مقاتله اتميا سز قتالدن يوز
دوندرسز اولر ديدلركه نه اولدى بزه كه مقاتله اتميا وز بو حالده كه اولر بزى وطنلرموزدن

چقردلر واهل عيالموز آسير قلدلر اشمويل آنى اشدب دعا قلدى حق تعالى قتالى
فرض ايلدى اولر اول قتالدن يوز دوندرب ترك ايتدلر اول عهد اوزره ثابت
اولمدلر الا اولردن آز كشى عهده وفا قلديكه اولر اوچ يوز اون اوچ كشيدى
الله تعالى عليمدر بلور اول ظالملرى كه عهد ادب كرو مخالفت قلدلر بوندن صكره
حق تعالى بو قضيه نك بياننده بيورديكه وقال لهم نبيهم ان الله قد بعث
لكم طالوت ملكا قالوا انى يكون له الملك علينا ونحن احق بالملك
منه ولم يؤت سعة من المال قال ان الله اصطفاه عليكم وزاده
بسطة فى العلم والجسم والله يؤتى ملكه من يشاء والله واسع عليم
يعنى چون اولر ملك استدلر كه آنوكله ورب مقاتله ادلر اشمويل عليه السلام
دعا قلب حق تعالى اجابت قلدى بيورديكه طالوت آنلره ملك اولا طالوت
آنلرك اچنده حقير الشانيدى زيرا نبوت لاوى بن يعقوب اوغلانلرندن اولوردى
وملكلك يهودا اوغلانلرندن اولوردى اول طالوت نه لاوى نسلندنيدى بلكه
بر دباغ كشيدى اشك آلور صتردى ليكن عالميدى اول علم سببله حق تعالى آنوك
مرتبه سن رفع ايلدى چون امر ايله اولديكه طالوت آنلره ملك اولا اشمويل آنلره
خبر ويرديكه الله تعالى سزه طالوت ملك قلدى اولر ديدلركه اول بزوم اوزرموزه
قنده ملك اولسركه ملك اولمغا آندن بز احقلورغوز ملكلك بزوم سبطمزدن
اولسه كرك آكا مال ويرلمدى بولكم بزوم اوزرموزه خرج ايليه زيرا ملك اولانه
چوق مال كرك كه لشكرا اوزره خرج ادب مصالحلرن قوره اشمويل عليه السلام
اولره ديديكه تحقيق الله تعالى اول طالوتى سزوك اوزركوزه اختيار قلدى وآنى
زياده قلدى فضيلت يوننده علمله دخى جسمله كه اول مجسم كشيدر هم امر حربه

سزدن اول یکرك بلور ملك كل الله تعالی نوكدر كمه دلرسه اكا ویرر استحقاقله
اولمز الله تعالی نوك علم واسع در ملكه كم صالحدر غنی اول یکرك بلور چون
بو قوم انی اشتدلر آیله ظن ایتدلر كه اشمویل اول سوزی بولره كندودن سویلردی دیلر
اكا كم اكر بو حكم من الله دیسه برآیت نشان كتوركه حقیقت ظاهر اوله حق تعالی
انی دخی بیان ادب بیوردكه وقال لهم نبیهم ان آیة ملكه ان یأتیكم التا
بوت فیه سكینة من ربكم وبقیة مما ترك آل موسی وآل هارون
تحمله الملائكة ان فی ذلك لآیة لكم ان كنتم مؤمنین یعنی
چون انلر آیت نشان استدیلر اولره اول پیغامبر یكه اشمویل در علیه السلام ایتدی
تحقیق اول طالوتك ملك لكنوك علامت بودر كم سزه طابوت كله انوك دخی
قضیسی بویدیكم كافرلر اول تابوت مسلمانلر الندن المشلردی اول مسلمانلر كدی
قچن غزایه چقسلر اول تابوت انلرو كلّه بله اولسه او سرلر دیكه ظفر نصرت
انلروك اولا كافرلر انی الوب الت بر سپرندلكه كمه قمشلردی حق تعالی اول
سببدن اول قوم بواسیر رنجكه مبتلا قلدی بواسیرك اصل اندن قلمشدر جذاموك
اصل ایوبدن برو قلمشدر علیه السلام و آت یمق بنی اسرائلدن قلمشدر كه بتهدن
ذخیره قلدیلردی بولروك هر برن یرلو یرنده ذكر ادوز ان شاء الله العزیز بس
حق تعالی اول تابوت كاممكی طالوتك ملك لكنه علامت قلدی امر قلدیكه فر
شتلره اول تابوت الوب اولره كتوردلر انوك اچنده ربكزدن سكینه وار دیو
اشمویل خبر ویردی اول سكینه اختلاف قلدلر بعضلر دیدلر كم اول دولتك لكدر
یعنی هر مكاندن كه اول تابوت انلرو كله بله اولا كوكللری انده مطمئن اولوركه
نصرت انلروك اولا مقاتل ایدر اول سكینه برحیواندر تابوت اچنده باشی كدی

باشنه بكزر ایكی قندی وار قچن اول تابوت اچندن اواز ویرسه بلورلركه نصرت اولروكدر
وبعضلر دیدلركه اول سكینه بر یشل جوهر در اندن اواز اشدلور بعضلر دیدلركم اول بر یلدر
انوك اچنده اسر انوك اوازسی واردر اول اوازدن بلورلركه انلره نصرت وار دخی اول
اچنده موسی دن وهروندن قلمش بقیه واردركه اول موسی یه انن الواحك پاره لری واول
منّدن كه تیهده یغمشدی اندن بر اولجك بر التون لكنجه اچنده وموسی نوك عصاسی
وهارونك عمامسی اول تابوتنده یدی اول تابوت دخی تمشادن اغجندندی چون حق تعالی
اول قوم باسور رنجیكه مبتلا قلدی بلدلركه اولره اوبلا تابوتندن اولدی دیدلركه
اولا كه بو بلا بزه اول بنی اسرائلك الهلرندن اولمش اولا كه اچومزده كومه قومشوز
یعنی انلر اول تابوته بنی اسرائلك الهلریدر دیرلردی واردلر ایكی اینك كتوردلر بر قكلیه
قشدلر اول تابوت چقرب اول قكلی اوزره بركتدلر اول انكلروك برغولرن كندولر
شهرنده ایكی قودلر سورب اول قكلی بنی اسرائلدن یكا یونلتدلر قیوویردلر حق تعالی امر
ایلدی فرشتلر كلوب اول صغرلری ایكی طرفدن سردلر تا كه بنی اسرائلك اچنه كتوردلر
اول صباح طورب اول تابوتی اچلرنده بولدلر اشمویل علیه السلام اولره دیدی كم
تحقیق اشبو تابوت سزه كلدكی علامتدر اول طالوتك ملك لكنه اكر كرجك مؤمن
سكوز بو ملك لكی اكا الله دندغنه تصدیق ادر سكوز چون اول قوم انی كوردلر بلدلركه
الله دندر اكا مطیع اولدلر و دخی حق تعالی خبر ویردیكه فلما فصل طالوت بالجنود
قال ان الله مبتلیكم بنهر فمن شرب منه فلیس منی ومن لم یطعمه فانه
منی الا من اغترف غرفة بیده فشربوا منه الا قلیلا منهم فلما جاوزه
هو والذین آمنوا معه قالوا لا طاقة لنا الیوم بجالوت وجنوده قال الذین
یظنون انهم ملاقوا الله كم من فئة قلیلة غلبت فئة كثیرة باذن

الله والله مع الصابرین یعنی چون طالوت ملك اولدی غزایه آهنك ایدوب لشکرله چقدی
که اول یتمش بیك کشی جمع اولمش ایدی سیر ایدوب کیتدیلر هوا قتی اسیدی اولقدر قتی صو
سزلق واقع اولدی طالوته دیدیلرکه بزه صویه چاره قل والا هلاك اولورز طالوت اونلره
دیدیکه صبر ایلك که کورهلوم اشموئیل نبی نه دیر طالوت کلوب اکا حال عرض ایلدی اشموئیل
حق تعالی یه نیاز قلدی حق تعالی اکا وحی ایدوب خبر ویردیکه قضیه نه اولسه اول طالوته
خبر ویردی طالوت کلوب اول قومه دیدیکه یا قوم حق تعالی سزی ابتلا قلسه بر ایرمغله
اردن ایله فلسطین آراسنده یوررکه هرکیم اول ایرمقدن یاتوب ایچسه اول بندن دکلدر
بنوم دشمنومه نصرت بولمز وهرکیم آندن ایچمیه الا اوجیله الا ایچه انجق اول بندندر
بنوم نصرتوم آنلرله در وکله دشمنوم اوزرینه پس بو ابتلادن مراد اولدرکم ظاهر اوله
خالص اولنلر کیملردر واولمیانلر دخی کیملردر زیرا شول لرکم مقاتله ایتمك دیلرلر چقن اول
قتال یرینه وارسهلر یوز دوندروب قچرلر اول قدرنی دخی اولری کوروب ضعیف اولورلر
پس حق تعالی دیلدیکه اولری قتال یرینه وارمدن تمیز قلا چون بولر اول مفازادن چقدیلر
قتی صوسزلق اوزرینه کلوب اول ایرمغه ایرشدیلر کل آندن اوجسز قنا قنا ایچدیلر الا اولردن
از قوم اولدیکه حکم یرینه کتوروب اوجله ایچدیلر اولر اوچ یوز اون اوچ کشیدی پس
حق تعالی اول ایچنلرله ایچمینلر آراسنده یعنی حکم اوزره ایچنلرله حکم سوز ایچنلر
آراسنده طوتقلرینه علامت قلدی امر ایلدی طالوته که اول ایچنلری اول آرادن کو
دندره پس طالوت اول علامتدن بلوب مخلص اولمیانلری تجدید کوندردی اول
مخلصلری آلی قودیکه اوچ یوز اون اوچ در چون طالوت اول ایرمقدن کچدی اول
مخلصلرله سیر ایدوب جالوت لشکرینه یقین کلدیلرکه آنوك لشکری یوز بیك کشیدی
کلسی سلاح ایچنده آنی کوروب بو مؤمنلر دیدیلرکه بو دکلو چوق لشکره بوکون بزم نه طاقتمز

یتکه طوروبلردن آما اول کیمه اولومه وبعثه اعتقادلری ویقینلری محکمدی که اولر
عاملردی دیدیلر اوله کم قورقمك ای بجه صاغشدن ازجق چری ساغشی چوق چری نوك
اوزرینه غالب کلور الله تعالی یاردمیله وحکمیله قچنکه اولروك نیتلری خالص اوله
الله تعالی یولنده اولدقلری جوش کلوب طار لغنیملر الله تعالی نوك عونی ونصرت الله
یولنده صبر ایدنلرله اولور ودخی حق تعالی خبر ویردیکه ولما برزوا لجالوت وجنوده
قالوا ربنا افرغ علینا صبرا وثبت اقدامنا وانصرنا علی القوم الکافرین
یعنی چونکه بو مؤمنلر قرشو اولوب جالوته برابر صف طتدیلر الله تضرع برله دعا قلوب
دیدیلرکه ای بزوم ربیموز بزوم اوزرموزه صبری بول قلغل ویر ایاقلرموز بو قتال یولنده
سن دولندور وبز کل بو کافر قوم اوزرینه بزه سن نصرت قلغل ویر ودخی دمشلردر کیم
اول داود علیه السلام چوبانلق ایدوب قیون کودردی آنوك یدی قرنداشی واردی طالوت
قتنده بله اولورلردی آتالرینوك ادی ایشا ایدی چون اوغلنلری کلمدی خبرلرین بلمدی
داوده اولره کیت دیدیکه وار آنلردن بر خبر کتوره چون داود اتسی قتندن چقوب
سفره عزم ایلدیکی کیدرکن بر طاشه اوغردی اول طاش اکا الله تعالی دستوریله سو
دیدیکه یا داود بنی آل بلکه کوترن اول طاشم که ابراهیم علیه السلام بنوم ایله دشمنین
هلاك ایلدی داود اول طاشی الوب زنبیلنه برقدی آندن برین دخی کیدی بر طاشه
دخی اوغردی اول دخی چاغروب دیدیکه یا داود بنی دخی آلغل بن اول طاشم که موسی علیه
السلام بنوم ایله بجکن دشمنلرین هلاك ایتمشدر آنی دخی آلوب زنبیلنه برقدی آندن
دخی برز کیدی بر طاشه دخی اوغردی اول طاش دخی ایتدیکه جالوت بن اولدورورم
بنی دخی کتوردی داود اول طاشی دخی آلوب زنبیلنه برقدی سردی کلدی کوردیکه
بولر صف طوتوب جالوته قرشو طورمشلر جالوت میدانه کروب چاغررکه کیمدر

بنوملە محاربە ایدن کلسون میدانە کروب هیچ بر کمسە چقوب اکا قرشو کلمز اندن
اول کافر چاغردیکە یا بنی اسرائیل اکر سز کرجک حقا ورزیسکوز بر کون چقوب بکا کلسکوز نە
داود انی ایشدوب غیرتە کلدی قرنداشلرینە دیدکە هیچ ایچکوزدە بر کمسە یوقمیکە
بوسنتی سوزە چقوب قرشو ورە بولر دیدلرکە آغزک طوت یا داود بونە سوزدرکە
دیرسن داود اول طرفدن کدوب چری نوک بر طرفنە دخی واردیکە اندە قرنداشلرندن
کمسە یوغیدی کلوب اول خلق محاربەیە قندر طوررلردی ناکاه طالوت اکا چقا کلدی
داود کوردیکە طالوت کلدی اکا دیدکە یا طالوت بنجە معاملە قلورسن شول
کمسنەیلە کە واروب اول سنتی سوزی دیکلیە شرینی یوزندن کوره طالوت اکا
دیدکە هر کمسە کم انی دیکلیە بن قزوم اکا ویرم چفتلندرم و مملکتم یاروسن دخی
اکا ویرم داود دیدکە بن ویرم انوکلە مقاتلە ادیم طالوت انی ایشدوب سوندی چقروب
زرهین و سلاحن اکا ویردی داود اول زرە کیدی کوردی یردە سورینوریدی طالوت غایت
ازون بویلو ایدی چقردی داود اول زرە کرو طالوتە ویردی دیدکە بن بونکلە قتال
ایتمکە عادت طوتمش دکلم شونکلە محاربە ادرم طالوت اکا دیدکە هیچ کندکی بو
ایشدە تجربە قلدغک وارمی داود دیدکە بلی وقت اولوردیکە قیونمە قورت کلوردی
یتوب قلجیلە چالوب ایکی پارە قلوردم طالوت اکا دیدکە قورت بکا نە بکزر اول بر ضعیف
حیواندر بو قوتلو شوکتلو کمسە هیچ اندن ارتوق نسنەیلە دخی تجربە قلدکمی
داود دیدکە بلی وقت اولوردی قیونمە ارسلان کلوردی اوروب دوشوروردم دخی
ایکی چکسنە یاپشوب قفاسنە ایریجە ایکی پارە قلوردم طالوت انی ایشدوب دیدکە
ها بو بکزر ایت بکا کە ارک ندر دیدکە ادم داوددر ایشا اوغلی طالوت بلدکە
کمدر کوردکە کوکلن قرنداشلرندن بوجر انلودی بورالدی دستوردر داود

الرو یوردی صبانن الینە الدی جالوتی انی کوروب الرو یوردی دیدکی سنمی کلدک کە
بنی اولدرەسن بو صپانلە بونکلە حوز ایتە اترلر داود اکا دیدکە سنی همان اول
کلبلردن برسن اکا لایقسن کە کلب کبی اولاسن اول جالوتک باشندە بر اشیق واردی
کە ورنی اوج یوز بتماندی جالوت اکا دیدکە اولا سنی اترسن یقسە بنمی داود
اکا دیدکە کوکدر اولا بن اتم اول طاشلردن برن چقروب صبانە قودی اتدی وروب
کوکسی دلدی ارقسندن چقدی انوک ارندە صفنە طوقنب چوق ادم هلاک ایلدی
بعضلر دیدلر سوکنب زنبیلدن طاشی الجق اول اوج طاش بر اولدی چونانی صبانە
قیب اتدی صپاندن چقیجق کرو اوج پارە اولدی بری جالوتە طوقنب هلاک ایلدی
ایکیسی صفنە طوقنب کافرلردن چوق کمسەیی هلاک اتدی اول لشکری صیب پراکندە
قلدی ننکم حق تعالی خبر ویردی فهزموهم باذن الله وقتل داود جالوت
واتیه الله الملک والحکمة وعلمه مما یشاء ولولا دفع الله الناس
بعضهم ببعض لفسدت الارض ولکن الله ذو فضل علی العالمین یعنی الله
تعالی اول جالوت لشکرینی داود الندە صیوب طاغتدی کندونک عون و نصرتیلە
داودە اول جالوتی اولدرتدی چون طالوت بونی کوردی قزینی داودە نکاح
ادوب ویردی دلدیکە ملک نوک نصفن دخی ویرە وزیرلر منع ادوب دیدلرکە اکر سن
اکا ملکوک نصفن ویرەسن اول سنوکلە ملکوک یاقیسندە دخی منازعە قلور
ملکوک هپ فسادە وارور انی ایشدوب کرو امتناع قلدی دلدیکە داودی اولدورە
اول حالا وزرە قلدی بر زمان چارە بولمدیکە انی اولدورە نقدر حیلە قلدیسە
راست کلمدی داود انوک اوزرە غالب کلدی دلدیکە اولدوریدی ضروری
اولوب ملکوک یاریسن اکا ویردی اندن صکرە بریرە غزایە واروب اندە طالوت

دیلندی ملك كل داوده قلدی هیچ بنی اسرائل اكا دكین برملك قتنده جمع اولمدلردی الا
داود قتنده جمع اولدلر زیرا حق تعالی اكا اون اكی سبطك پادشاهلغن ویردی دخی رسول
ویرب اكا زبور اندردی كه درت یوز یكرمی سوره یدی دخی بلدردی اول داوده نكه
داود دلدیسه دموردن زره دزمك كبی وقوشلرله سویلشمك كبی وطاغلرك تسبیحن
اكلمق كبی وطاغلر انوكله بله تسبیح اوقورلردی نه دیدكلرن اول بلوردی و دخی
بیوردكه اكر الله تعالی نك دفع اتمكلكی دكل مسكه خلقك بعضسله بعضسنوك
شرلرن دفع ایدر جمیع یریوزی كافرلر غالب اولماغله هپ فساده وررلردی نتكم پیغام
برلر سببله علیهم السلام مؤمنلردن بلالری دفع ایدر ومؤمنلرله كافرلری دفع ایدر ودخی
اكر مطیعلر سببله بلالری دفع اتمسه كل عاصیلر هلاك اولالردی نتكم اثرده كلمشدر
اكر تكریدن قورقیجی ارنلر اولمیادی وسود امر معصوملر اولمیادی واوت اوتلر حیوانلر
جقلر اولمیادی دكلیدی عذاب بولرولك اوزرینه شول یغمور دوكلوركبی وكر صالحلر
اولمیادی طالحلر هپ هلاك اولورلردی لیكن الله تعالی فضل عطا ایسدر جمیع عالم
خلقنه بولردن كندولره ضررلو نسنلری دفع اتمكله ودخی بیوردكه تلك آيات الله
نتلوها علیك بالحق وانك لمن المرسلین یعنی اول سكا خبر ویردوكمز حق تعالی
نوك واحد ایتنوك وویردكی رسوللرنوك كوجك لكنوك علامتلری دركه جبرائل
ویربدك سنوك اوزركا اوقدی صدقله كه انده خلاف یوقدر وتحقیق سن دخی
اول ذكر اتدكمز مرسللردن برسنكه بولره ظاهر ایاتلر ومعجزاتلر برلكله كلدك
وبوندن صكره بیوردكه تلك الرسل فضلنا بعضهم علی بعض منهم من كلم
الله ورفع بعضهم درجات وآتینا عیسی ابن مریم البینات وایدناه
بروح القدس ولو شاء الله ما اقتتل الذین من بعدهم من بعد ما

جاءتهم البینات ولكن اختلفوا فمنهم من آمن ومنهم من كفر ولو شاء الله
ما اقتتلوا ولكن الله یفعل ما یرید یعنی اول رسوللركه سكا قرآنده انلروك
خبرلرن اندردك انلروك بعضسن دنیاده بعضسی اوزرینه تفضیل قلدق وج وجه اوزره
بر نبوتنه دلالت اولان نسنلری چوق قلماغله وبر دخی امتنی تكثیر قلماغله وبركندو
نفسنی تفضیل اتمكله نتكم بیان ادب بیوردی اولردن كیمسلر واركم حق تعالی اولروكله
مكالمه قلدی موسی در وكیمسه واركم انوك درجسن رفع ادب یوجلتدیكه اول ادریس در
بعض تفسیر اهلی دیدلركه مراد بوكلمدن هپ محمددر علیه السلام زیرا انی جمیع
خلایقه رسول كندردی وهیچ بر پیغامبره معجزات ویرمدی الا انی محمده ویردی
بلكه دخی زیاده اكا ویردكه ایروغنه ویرمدی كه انجلر اكا سویلدی وبر اوج خرما
چوقلق جماعت طویردی وام معبدك قیونن الیله صغدی ارقلیوب قورومشكن شول
قدر سود صغدلر اوده قب قجق قلمدی هپ طولدی وآیه اشارت قلوب ایكی پاره
قلدی بولركل رفع درجاته اشارتدر ودخی بیوردكه بن مریم اوغلی عیسایه علیه السلام
ظاهر عجایب دلیللر ویردك كه اولولر دیرلدردی صاغرلر دلسوزلر وابرصلری صاغ
قلوردی ودخی اكا روح قدسیله یعنی جبرائل الله نصرت قلوب معاونت قلدق
یقاروكوكا كتوردك شول وقت كه انی اولدرمكا قصد ایلدلر اكر حق تعالی دلسیدی
هیچ بولره قتاله امر اتمیدی بوجتلر ظاهر اولدقدن صكره یاخود دلسه بولری
البته مضطر قلیدی كه كل ایمانه كلرلردی لیكن انی دلمدی بولر دیننده اختلاف
ادب ایكی بلوك اولدلر بر بلوكی اولردن كتابه ورسوله ایمان كتوردلر وبر بلوكی اولره
كافر اولب انكار قلدلر اكر الله تعالی دلسه هیچ بولر مقاتله قلمیالردی ملت واحده
اوزره اولالردی لكن الله تعالی نه دلرسه اشلر كیمی دلرسه صقلر عصمت اچنده

طوترکمی دیلرسه مخذول قلور انوک امرنی وحکمنی کیمسه تبدیل قلمز مجموع مخلوق
انکا الورندن سؤال اولنور الله تعالی فعلیندن سؤال اولنمز ودخی بیوردیکه یا
ایها الذین امنوا انفقوا مما رزقناکم من قبل ان یاتی یوم لا بیع فیه
ولا خلة ولا شفاعة والکافرون هم الظالمون یعنی ای انلرکه ایمان کتوردیلر
انفاق ادب ویرک فقرایه شول نسنه‌لردنکه سزه رزق ایلدک یالکوز زکاته اقتصار
قلمک ویرمکی بلکه نافله صدقه قلر قلوک شول کون کلمزدن اول که انده فدا قلمغا مال
ویروب کندوی قورترمغا چاره اولمیه یا خوز بر دوستدن انکا مدد ارمیه وانک حقندن
شفاعت قبول اولنمیه یعنی کافرلر نتکم دنیاده اولدیلر اخرتده دخی اولجق دکل زیرا
کافرلر ظالملردرکه کندو نفسلرینه ظلم ایلدیلرکه سویلمیجک سوزلری سویلدیلر
دنیایه مغرور اولوب فنا نسنه‌دن غافل اولدیلر اکی جهان سعادتندن دخی محروم
اولدیلر وبوندن صکره دخی بیوردیکه الله لا اله الا هو الحی القیوم لا تاخذه
سنة ولا نوم له ما فی السموات وما فی الارض من ذا الذی یشفع عنده
الا باذنه یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم ولا یحیطون بشیء من علمه
الا بما شاء وسع کرسیه السموات والارض ولا یؤده حفظهما
وهو العلی العظیم یعنی مشرکلر ایدرلردیکه بو بتلر دخی کوک تکری سنوک
شریکلریدر بولر انوک قتنده بزوم شفاعتچیلرمزدر الله تعالی کندونوک
وحدانیتن بیان قلمغچون وانلروک سوزلرن ابطال اتمکچون بو ایتی اندروب بیوردیکه
الله حقیقی ومعبود یقینی یوقدر الا اولدرکه حی قیومدر یعنی اول حی درکه
انوک حیاتی کیمسه‌دن دکلدر وحیاتنوک ابتداسی یوقدر قدیمدر ذاتیله انکا موت
عارض اولمز ودخی قایمدر بالذات ودایمدرکه انکا زوال وفنا متعرض اولمز ودخی

قایمدر

قایمدر هر نفس اوزره نه کسب ایتدکلرین بلور انکا کوره مکافات قلور ودخی منزه‌در
ایقو عارض اولمقدن وامرن عنمقدنکه انکا نه نسنه واقع اولور نه حقیقتا ایوموسنه
اولدرکه اول باشدن قپار کوزلره کله نه بلوا ایورا ولا نه بللوا ویاتق اولا نوم
اولدرکه کوزدن کوکله اینه کوکل ایو یاحس ظاهره معطل قله مقصود بوندن غفلت
دیمک اولور الله تعالی بو خلقک امورلرن تدبیر قلمقدن غافل دکلدر اخبارده کلمشدر
که موسی پیغامبر علیه السلام خاطرنه دشدکه عجبا دنکمز ایورمز اما دلله کلوب
سویلمدی حق تعالی انکا امر ایلدیکه یا موسی ایکی صرچه شیشه ال ایکی الوکا ال دخی طور
صقلا انلرکه دشرمیاسن چون موسی علیه السلام امری یرنه کتوروب طوردی
حق تعالی انکا ایقو حواله قلدی کندی یکمیب ایودی شیشه‌لر الندن دوشوب اوندی
موسی اینو کلدی انی کوروب ملول اولدی حق تعالی انکا وحی قلدیکه یا موسی بو یرلر
کوکلر بنوم قدرتم الندهر شول شیشه‌لر کبیدر اکر بن دخی اویویایدم بولر دخی اول
الکدکی شیشه‌لر کبی کل هلاک اولالردی ودخی یرلرده کوکلرده نکه وار کل انوکدرکه
انوک ملکندهر کیمسنوک ارتقلغی یوق واحددر بو کل موجوداتک وجودی انوک وحدانیتنه
دلیلدر انوک کبی عظمتلو وهیبتلو پادشاهدرکه هیچ بر کیمسه یارن انوک قتنده
جرئت قلوب بر کیمسیچون شفاعت قلومیه الا مکر اول دستور ویره اندن شفاعت
قلهلر بو کلام انکا دلالت قلورکیم شفاعت قلمق حقدر انبیایه واولیایه وجمیع
صالحلره الله تعالی نوک دستوریله ودخی دلیلدر انکا کیم اول مشرکلر بتلرموز یارن
انوک قتنده شفاعتچیمزدر دیدکلری باطلدر ودخی الله تعالی عالمدر بلورکه اول
بتلر دنیاده اول کافرلره بز معبودیز بزه طپوک دیو دعوی قلمدیلر یا خوز اخرتده بز سزه
شفاعتچیوز دمدیلر بولر کل کافرلرک افتراسیدر هیچ بر کیمسه الله تعالی نوک علمینی

احاطه قلمز اول بلدوکن کیمسه بلمز بونی انوکچون ددکم خلقوک بعضیسی فرشتلره طپرلر
انلروک شفاعتن الله تعالی بوکلامله خبر ویردیکه اول فرشتلر سنینه مالک دکللر
دخی الرو کچندن وصکره اولجقدن خبرلری یوق بلمزلر الا انی بلورلرکم الله تعالی
خبر ویروب بلدردی بوندن صکره کندونک عظمتن بلدرمکیچون کرسیدن خبر
ویروب بیوردیکه الله تعالی نوک کرسیسی یری تمشدر یرلردن کوکلردن کیک در
یرلر کوکلر کرسیله طوب طلوا ولمشدر صالح بن ابی تبا حمدن روایتدرکه یدی قات
کوکلر ویدی قات یرلر کرسینوک التنده شول بر حلقه کبیدرکه بر اولو یازیده
برغلمش اولا عبدالله بن مسعوددن روایتدرکه هر کوکک آرالغی بش یوز یللق یولدر
یدنجی کوکله کرسی آراسی دخی بش یوز یللق یول قدردر وکرسیله صوار آسی دخی
بش یوز یللق یول مقداریدر عرش صوار زرنده در الله تعالی عرشدن یقاریدر
یوجا الکله وقدرتله عرش انی کوترمز وعرش اوزره اوتورمز بلکه عرش وعرشی
کوترن فرشتلر کل انوک قدرتیله کوترلمشدر بو یرلری کوکلری قدرتله طوتب
صقلمق انی عاجز قلمزکه اول اولو ویوجه پادشاهدر انوک شریکه احتیاجی
یوقدر ودخی دیمشلردرکم کرسی درت فرشته کوترر هر فرشتوک درت یوزی
واردر بر یوزی ادم یوز وبر یوزی صغر یوز وبر یوزی ارسلان یوز وبری کرکس یوز
ایقلری تحت الثراده اول طاش اوزره درکم بالق ارقسنده در اول ادم یوزله
دعا قلب ادم اوغلنلرنه حق تعالی دن رحمت ومغفرت ورزق بوللغن دلر
وصغر یوزله حیوانلر چون دعا قلب رزقلرن دلر وارسلان یوزیله وحشی ویرتجی
جانورلر چون دعا قلب انلره رزق دلر وکرکس یوزله دعا قلب قوشلر چون رزق
دلر ودخی محمد بن حنفیه دن روایتدر شول وقتکه بو آیة الکرسی اندرلدی دنیده

نقدر بوت وارسه هب یونا اوزره اخترلدی ونقدر کافر بکلری وارسه یونا اوزره دوشب
تاجلری باشلرندن اتلدی شیاطین لرقجوب بربرنه طوقنرلردی جمیع کلب ابلیس
لعین قتنه جمع اولدیلر حاللرندن اکا خبر ویردلر ابلیس انلره بیوردیکه سیر
ادک بو دنیانی طولنوک کورک کم نه حادث اولدی چکن بو طولنو مدینیه کلدیلر
انده بلدلر کم آیة الکرسی انمش بو واقع اولن اندن اتروپمش بس بو آیت قرآن اچنده
اولو آیتدر بونک خاصیتی چوقدر هر صباح وهر کیجه بو آیتله بقره سوره سنوک
اخرن کم ملازم اوله اوقیسه جمیع مرادلری یرنه کلب وجمیع شرلردن صقلنمغا
بو کفایتدر وبوندن صکره حق تعالی بیوردیکه لا اکراه فی الدین قد تبین الرشد
من الغی فمن یکفر بالطاغوت ویؤمن بالله فقد استمسک بالعروة الوثقی
لا انفصام لها والله سمیع علیم یعنی دینده اکراه یوقدر هیچ برکمسنه یه
اکراه ایتمک دینه کل دیو تحقیق هدایت ظاهر اولدی ضلالت دخی ظاهر اولدی
واسلامله کفر دخی ظاهر اولدی هر کمسه کم اسلامه کلدی قورتولدی والا کلیه
جزیه وضع ادهسز اسلام اوزره اکراه قلمیاسز هر کمسه کم پوته وشیطانه کافر
اولسه الله ایمان کتورسه تحقیق اول بر دینه یاپشدیکه محکمدر اکا زوال
یوقدر اندن ایرلمز تاکه یدرانی جنته الترر ودیداره لایق ایلر الله تعالی
اهل اسلامک دخی واهل کفرک دخی دیدکلرن اشدر ونه اشلدکلرن بلور هر برنه
مجازات قلور ودخی بیوردیکه الله ولی الذین امنوا یخرجهم من الظلمات الی
النور والذین کفروا اولیاؤهم الطاغوت یخرجونهم من النور الی
الظلمات اولئک اصحاب النار هم فیها خالدون یعنی الله تعالی صقلیو
جیسی ویاردمجیسی در شولرککم ایمان کتوردیلر انلری کفردن چقارر ایمانه کتورر

ودنیا ظلماتندن وقبر وصراط ظلماتندن جنته ودیداره الدر اما اولر کم کافر اولدیلر
اولرک معین وناصری یهودیسه کعب بن اشرفدر اصحابیله وکر نصرانیسه شیاطیندر
آنلر ایاعیله بولری نور اسلامدن کفر ظلماتنه دعوت ایدر ودنیا روشنلغندن
قبر وجهنم ظلماتنه الترر بولردرکه کل اول نار اهلندن اولب انده مخلد دائم
اولسرلر بوندن صکره دخی خبر ویروب بیوردکه الم تر الی الذی حاج ابراهیم
فی ربه ان اتیه الله الملک اذ قال ابراهیم ربی الذی یحیی ویمیت قال انا
احیی وامیت قال ابراهیم فان الله یاتی بالشمس من المشرق فات
بها من المغرب فبهت الذی کفر والله لا یهدی القوم الظالمین یعنی یا محمد
خبر ویرلمدمی سکا شول کمسنه‌نک قصه‌سی سندنکه ابراهیم علیه السلام مخاصمه قلب
حجت لشدی حق تعالی نوک وحدانیتنده که الله تعالی دنیایی آکا کل ملک ویردی آندن
الرو کمسه دنیایی ملک ادنمشدی که اول نمرود در آنوک عادتی بو ایدیکم بیرامله‌ری
کون جمع اولوبن دکل بر یره چقرلردی چون اول کونلری کلدی کرو چقدیلر ابراهیم علیه
السلام آنلروک بوت خانه‌لرنه کروب قموبتلرنی اوتدی چون اولر کرو دندیلر سرنکون
یره دوکلب یاتر بولدیلر ابراهیم ایلدی ابراهیمی کتوردیلر دیدیلرکم یا ابراهیم بو معبودلرمزی
نیچون اوتدک ابراهیم علیه السلام دیدیکم طپرمسز سز شول کمسنه‌لره کم کرو آنلری سز
الکزله یونرسز آنلرا ابراهیمه دیدیلرکم سن کمه طپرسن ابراهیم علیه السلام دیدیکه
بن طپرم اول ربمکم هم دیرلدر هم اولدورر بعضلر دیدیلرکم بو منازعه‌یه سبب
بو ایدیکم نمرودک عادتی بو ایدیکم طعام احتکار ایدردی خلقه صاتردی هر کم آکا
طعام المغا وریدی ایلنده سجده قلوردی ابراهیم سجده قلمادی نمرود آکا دیدیکه سن
نیچون سجده قلمادک ابراهیم دیدیکه بن اول ربومه سجده قلورم که هم دیرلدر هم اولدورر

نمرود لعین آکا دیدیکه بن دخی اولدورورم هم دیرکورورم ابراهیم آکا دیدیکه نیجه اولدو
رورسن ونیجه دیرکورورسن امر ایلدی نمرود لعین زندانندن ایکی کشی کتوردیلر برن
اولدردی وبرن قیوویردی دیدیکه ایشته برنی اولدردم وبرنی قیوویردم دیرلدم ابراهیم
علیه السلام دیدیکه سن دیری دیری قلدک اولمشی دیری قلمدک بنوم ربوم اولمشی دیری
قلور بونی دیدکده صکره ابراهیم قورقدیکه نمرود اول قومنه کلامنی کرو تلبیس ایده
اول قوم آنیله صنکرکم بو دیدوکنی الوی دیری قلور آنی قیوب ترجک بر آیرق حجته
دخی واردی دیدیکه بدرستی الله تعالی کنشی مشرقدن کتورر کل امدی سن آنی مغربدن
کتور اکر دیرلرسکم ابراهیم نیچون اولکی حجتی وزره طورمدی بر حجته انتقال قلدی
بو مناظره ده بر حجتدن دخی بر حجته انتقال اتمک محمود کلدر جواب آیله ویرلکه
بو انتقال اتمک ایکی درلودر بری انتقال محموددر قچنکه الزامدن صکره اوله وبر
انتقال مذمومدر قچنکه الزامدن اوکدن اوله ابراهیم خود الزام ادب حجتن ابطال
قلدی اول سوزلکه بنم ربم اولمشی دیری قلوردی سن خود دیریدری قلدک دیدی
بونکله اول ملزم اولدیدی آندن صکره بر حجته دخی انتقال قلدی حجتن تاکید
ایچون چون اول کافر اول حجتی ایشتدی بر حجته دخی انتقال قلدی متحیر قلوب
سکوت ایتدی نه قدرتی واردکه کونش سیرنده تصرف قلیدی الله تعالی ظالملره
حجت طریقن وبیان یولن کشف ادب روشن قلمز خبرده ایله کلمشدرکه الله تعالی
بیوردکه بنوم جدلم حقیچون قیامت قوپسر دکل تا بن کنشی مغربندن طلوع
ایتدرمینجه تا بیلکرکه بنم آکا دخی قادرم چون نمرود قوم ایچنده ملزم اولب
عاجز قلدی عارندن غضبه کلوب امر ایلدیکه ابراهیم اوده آتالر زیرا جبارلرک
عادتی بودر قچن برنسنده حجت بولمیب چاره سوز قالسه‌لر عقوبته مشغول اولورلر

بونك قضیه‌سن بر ندم بیان قله‌وز انشاء الله العزیز و بوندن صکره دخی بیوردکه
او کالذی مر علی قریة وهی خاویة علی عروشها قال انی یحیی هذه
الله بعد موتها فاماته الله مائة عام ثم بعثه قال کم لبثت قال
لبثت یوما او بعض یوم قال بل لبثت مائة عام فانظر الی طعامك و
شرابك لم یتسنه وانظر الی حمارك ولنجعلك ایة للناس وانظر الی العظام
کیف ننشزها ثم نکسوها لحما فلما تبین له قال اعلم ان الله
علی کل شیء قدیر یعنی یا محمد خبر ویرلمدی سکا انلرك قضیه‌سندنکه
بخته بیك کشی وبادن قجوب یرلرندن چقدلر بر انلره نیلدك یا خود اول ابراهیمله
حجت قلنلرینه اولدلر ودخی شول کمسکم کلوب بر کویه اوغردی اول عزیر بن
شرحیا یدی بنی اسرائیلك عالملرندندی واسطه‌له مداین اراسنده بر دیره اوغریب
کجدی بر آشکا بنمشدی ضحاك بن مزاحم ایدر اول عزیر پیغامبردی بیت المقدسه
اغردی بخت النصر انی خراب قلمشدی یتمش بیك کشی بنی اسرائیلدن هلاك ادب یتمش
بیك دخی اسیر ایلدی ابن عباس ایدر رضی الله عنهما بخت النصر بنی اسرائیل اوزرینه
کلدی مقاتله ادب انلری صیدی چوق خلق اولردن اسیر قلدی الدی کندی عزیر بن
شرحیا انلرکله بلیدی بنی اسرائیلوك عالملرندندی انلرکله بابله کلدی بر کون
بر حاجت واقع اولدی هرقلوك دیرندن یکا چقدی اشجوکنه بونن کلدی دجله کنا
رنده بر باغ کلکسنده ایدی اول کلکده آشکن بغلیوقدی دخی اول کوی بر طولندی
هیچ انده بر ساکنلو کمسه کورمدی مجموع ویران اولمش اول دیوارلری یقلب انده
سقفلری اشغا جکمش اما یمشلری ارشمش بیجی کمسه یوق ال اوزدب اول اوزمدن
انجیردن بر قج یدی بر ز دخی دیو شوردی دوب کرواشکی قنه کلدی انوردی بر زاول

یمشدن دخی یدی اول اوزمدن بر ز صقدی شیر سندنا چقدی ارتن انجیر حکی سلسی
واردی اکا قویدی اول شیردن ارتنن بر تلوم حکی واردی اکا قویدی آندن دونب
اول کویدن یکا نظر ایلیب آنوك اول یمشلری چوقلوغن وقوملری هلاك لکن تعجب
ادب دیدیکه عجب درلدر حق تعالی اشبولری اولدکدن صکره بو بویله دیرلکی بعثه انکار
ادب دمزدی حق تعالی نوك قدرتنه شك یوغدی ولیکن مقصود ومحبتی اولدیکه آنی
کوزله کورب یقین دخی غالب اولیدی چون عزیر بو کلامی قلدی کوزنه ایقو کلب
ایودی الله تعالی اول ایقو اچنده انی قبض ایلدی تمام یوز ییل انده یتدی واشکن دخی
اولدردی خلق کوزندن وجانورلردن حق تعالی انی پردلدی هیچ کمسنه کورمزدی
هوادن اوجن قوشلردن دخی محفوظدی تا اکا دکن که وقت تمام اولدی حق تعالی
انی کوردی کوردی قولاغنه بر اواز ایرشدیکه ایقوکدن نقدر یتدك یا عزیر اول
دیدکه بر کونك بعضسن یتمش اولام کروا اواز کلدیکه یوق بلکه یوز ییل ایقوده
وفات ادب قلدك اوش شمدی بعث کروا اولندك بونن انوکچون خبر ویردکه تاکدو
حالندن عبرت الا ودخی ندا اولندی اول یمشوکا نظر ایله سلکیه قومش سن و اول
شرابکا دخی نظر قلکه اوزمدن صقب تلومه قویدکدی هنوز متغیر اولب توقمامشدر
صناسنکه اوزرنه هیچ ییل کچمشدر آندن عزیر انلری کوردکه بایغی حال اوزرنه
قدغنلین طورر آندن آشکنه نظر قلدی کوردکه آت دری چورمش اکا دخی ندا ارشدکه
نظر قل اول حمارکه دخی که سنی و انی کرك بو خلقه بر ایت علامت قلاوز تا قیامته
دکن دخی نظر قیل اول چورومش اتلری وطمرلری اول سکوك اوزره نیجه جمع ادب کرو
احیا ادرز عزیر چون انی اشتدی اول حماردن یکا نظر قلدی بر اواز اشتدیکه ایدر
ای چورومش سکوکلر بن سزی کرو احیا ادوبن اچکوزنه روح نفخ ادرم بر یره جمع اولك

اول سکوکلر اغروب یلدرییب متفرق اولوب یوردکن اول ندای اشدوب بریره جمع اولدیلر
اول اوزلمش طمرلر وکسلمش سکرلر یرلو یرنه کلوب اول کی ترکیب اوزره اعضالر
کرو جمع اولدیلر اندن انوک اوزرنه ات بتوب ات اوزرنه دری قپلندی
اچنه جان اوروب فی الحال یریندن طورو کلدی اکزمغا باشلدی عزیر انی کوزله
مشاهده قلوب سجده یه واردی دیدیکه انی اول غیبله بلوردم شکم یوغیدی
شمدی معاینه بلدمکه الله تعالی نه کرکسه قادردر قدرتی یتر دلرسه اولوکی
دری قلور دلرسه دری اولو قلور ودخی بیوردیکه واذ قال ابراهیم رب
ارنی کیف تحیی الموتی قال اولم تؤمن قال بلی ولکن لیطمئن قلبی
قال فخذ اربعة من الطیر فصرهن الیک ثم اجعل علی کل جبل منهن
جزءا ثم ادعهن یأتینک سعیا واعلم ان الله عزیز حکیم مقاتل
ایدر ابراهیم علیه السلام کچرکن دکز قرغنده بر جیفه کوردی دکز حیوانی
چقلری و قوشلر اوشب اندن یرلردی بعضسی چوریب یره سکب کتمشدی ابراهیم
انی کوروب کوکلنه دشدیکه شونککه بعض اجزاسی دکزه طاغلمش اولا و
بعضسی قشلر قرصغنه دشمش اولا عجبا حق تعالی انی نته جمع ادوب نته احیا
قله دلدیکه بونی کوزیله معاینه کوریدی بوندن اتورو دیدیکه ای بنوم ربوم
کوستر بکا که بو اولولری نته دری قلورسن حق تعالی اکا وحی ادوب بیوردیکه یا
ابراهیم بن اولولری دری قلدوغمی تصدیق ایتمزمسن ابراهیم دیدی بلی یا رب تصدیق
لرمکه سن نیا دلرسک قادرسن لیکن دوست دوستک سوزین اشدیجی ودلکن
قبول ایدیجی اولور چون سن بیوردککه بن قلوکی دوست دتدم دیو بن دلرمکه
بودلکله کوکلم انی تحقیق ادوب ساکن اولا انوک نشانی اول اولاکه بو دلکنی یرنه

کله کوزله انی مشاهده قلم یقینم دخی زیاده اولا اول کافر ومشرک قوللرک احیاء
امواتدن سؤال ادرلرسه علی الیقین جواب ویرم چون ابراهیم بو کلامی قلدی
حق تعالی اکا بیوردیکه وار درت قوش ال انلری کندوکا ضم ادوب باشلرینی کسکل
دخی انلروک یکلرینی وانلرینی وسکوکلرینی دوکوب بربرنه قرشدرغل اندن انلری
درت طوب ایلیوب درت طاغ اوزره قوغل باشلرینی الوکا الوب انلری سندن
یکا دعوت قلغل تا قدرتموزی کوزکله انده معاینه کورسن ابراهیم علیه السلام
اول درت قوشی الدی انوک بریسی خروس ایدی و بری طاوس ایدی و بری قرغا ایدی
و بری کوکرجین ایدی حکم یرینه کتوروب اولری بغزلدی دکوب قرشدردی درت
طوب ایلدی درت طاغ اوزره قودی باشلرینی النه الوبن اولری کندوزینه یکا
دعوت قلدی هماندم حق تعالی امریله درت طرفدن درت یل اسدی قیامت
دخی اولورکله قپوسر بری مشرقدن مغربه اسدی و بر مغربدن مشرقه و بری
جنوبدن شماله بری شمالدن جنوبه اول درت طوبدن اول درت قوشک قرشمش
اعضالرن قوپروب بریره جمع ایلدیلر شویله که بر دانه یر بریننوک اتندن و سکو
کندن و یکندن دخی یرنه وارمدی دردی دخی دریلوب ابراهیمدن یکا سعی ادوب
باشسز کلدیلر ابراهیم علیه السلام کندو الله باشلو باشن یرنه قودی اوچب
کتدیلر ابراهیم انی کوروب دیدیکه بن حقیقت بلورمکه الله تعالی عزیزدر ملکی
اچنده حکیمدر حکمیله و حکمتیله اولولری دری قلمقده قادردر محققلر
دمشلرکه ابراهیم علیه السلام قوشلردن بو درت قوشی تخصیص قلدوغی درت
نسنیه اشارتدر ادمی اوغلانی حالیندن بر شهوات نفسانیه که انوکله مشغول
اولب اخرتی اونوتدر بری دخی انواع زینته مغرور اولب اولومی یراغنی ترک ادر

بر دخی اهل و اولادا اوردر انوکله فخر ایلکدن قلور الومسی اکمز بری دخی حلال حرام
و مردار پاک دیمن ندرلرسه نفسه ویرر هیچ حساب کورمز اکمز بو درت قوشک
دخی طبیعت بونک اوزرنه مجبولدی خروس اسیر شهوتدر کم دایم اکا مشغولدر و
طاوس دخی عجایب زینتنه مغروردر و قرغه مردار مستعمل تمیز ایتمیب انوکله تمتعه
مشغولدر کوکرجن دایم اهل و اولادا اوردمک اردنجه در لحزت براغندن اولمز
پس عاقل اولنلر بوندن عبرت آلوب متنبه اولالر خروس کبی اسیر شهوت اولب
طاوس کبی زینته آلدنمیلر و قرغا کبی حلال و حرام نه بلورسه ییب کوکرجنلین
اهل و اولادا اوردمک اردنجه اولمیالر کم بولر کل کشی غفلته برغب اخرت سعاد
تندن یابنده قویجدر بو لحواله نظر قلکه اهل عبرتدن اولاسن غافل زمرسندن
اولمیاسن و بوندن صکره الله یولنه انفاق ایدنلردن خبر ویرب بیوردیکه
مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ
سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ روایت عثمانله عبد الرحمن حقنده نازل اولدی سبب نزولی
بویدیکم رسول علیه السلام تبوک غزاسنه کیتمکه قصد ایلدی خلق صدقه
قودرردیکه غزا اهلنه یاردم قلالر عبد الرحمن واردی درت بیک درهم کتوردی
دیدیکه یا رسول الله سکز بیک اقچم واردی درت بیکن نفسمچون و اهل
عیالمچون الیقودم اوشل درت بیکن کتوردم الله تعالی یه اودنج ویروردم رسول
علیه السلام اکا دعا قلب دیدیکه حق تعالی سنوک اول کتوردوکی دخی الیقودوغکی
دخی مبارک قلب برکتنی چوق قلسون عثمان دخی دیدیکه یا رسول الله اول
کمسنوک کم غزایه یراغی یوق آنلروک یراغی دخی بنوم اوزرمه اولسون بن رانیم

رسول

رسول علیه السلام اکا دخی دعا قلدی روایت اندر ابن حق تعالی بیوردیکه اول
الله یولنه صدقه ایدنلرک مثلی شول اکنجلره بکزرکه یره بوزنه تخم بر عوز بر دانه
سندن یدی باش بتر هر باشده یوز دانه اوله جمله سی بر دانه دن یدی یوز دانه
اولور بس حق تعالی صدقه ایدنلری اکنجلره تشبیه قلدی و صدقه تخمه تشبیه قلدی
بونی بلدردیکه اول صدقه ایدنلرک برنه یدی یوز ثواب ویرمش بوندن صکره دخی
بیوردیکه الله تعالی اول یدی یوز اوزرنه دخی زیاده قلور اجری کمدن دلرسه
الله تعالی نوک فضلی بولدر زیاده قلمقدن هر کشنوک نیتنی و صدقنی بلور اکا کوره
مکافات قلور مثلا نتکم اکنجی اوستاذ اولسه هراشنی وقتیله طتسه و تخمی اکر
صاغ اولسه و یری کوجلک عمارت اولسه حاصلی دخی اکا کوره چوق اولور و کر
جاهل اولسه اکنی وقتیله طتمسا و اکدکی تخم دخی چورک و قوق اولسه اکدکی
یر دخی چالولو و انتلو اولسه و وقتی یر اولسه حاصلی دخی اکا کوره بتر بلکه اصلا
نسنه دخی بتمز محروم اولور زیرا یر خراب تخم چورک اندن حاصل نه بتر
سوز اندن دیدرکه یری عمارت اولدیغی حالده دخی چورک تخم صحسا کرو بتمز و کر تخم
صاغ و یکی اولورسه دخی که یر خراب اولا کرو بتمز امدی بو مثللردر تنبیه ایدلوم
که مقصود ندر اکلیاسن انی عمله کتورب صدقه اکینی جوغلده سن مثلا اکنجلکدن
اوستاذ اولمق بودرکه صدقه یابنده بله بو دنیا فانیدر مال عمر الده باقی قلور
نسنه دکلدر رخصت الده یکن الوم کلب و اینی دلکرلدلمن الدن المزدن اول احسان
خیر تخملرنی صچا کوره و تخم صاغ اولدیغی بودرکه احسان قلدیغی مال حلالدن
اولا دخی ویردکن الله رضا ایچون ویره مراد شهرت و خلق ایچنده اکلمک اولمیه
و یر عمارتلغی بودرکه ویردکی یر محل اولا یعنی صالح کشی و عالم کشی اولا که

علمله عمل قلب کندوی پاك اتمش اولا هم درویش دخی اولا بر حلو واهل عیال اسی اولا
بونك کبی محلده واقع اولن صدقلردرکه حق تعالی تضعیف ادر اکا دك که حسابنی
کروا اول بلور بندن اکا علکه ایکنجی اوستاذ اولدخی دنیایه مغرور اولب مال سوب
ممسك وبخیل اولمقدر ونجم چوقلکی مال حرام وشبهلو اولمقدر ویردکن دخی ریا ایچون
ویرمکدر وپرخز ابلمی اولدرکم ویردکی یر محل اولمیا ظالملر عوانلر اولا فاسقلر مفسد
اولا وبدعت اهل شیخلر اولا وایت کبی دنیایه حریص اولمش دانشمندلر اولا علمی
قویب هوای نفسیله عمل ادر اولا ظالملر وعوانلر قپوسنه ملازم اولب دینلرن دنیایه
صتجلر اولا بولروك کبیه ویرمکدن ثواب اولمز مکرکه شریر کمسلر اولا ویرمیجك
اولرسه خلق اچنده انی الرچکر نه یرده اولرسه عرضن یقر شول عرضن صقلیب
انوك شرندن قرتلمق ایچون نسنه جوك ویررسه اولدخی رودر اما اندن اجر امیه شویله
طوتاکه انی الندن یوقلدی یا حرام الدی واقعن همان حرام المقدر که اول اکا حلال دکل
چونکه محل دکل بو بابدن سوزچوق اکر کلام تطویل اولمق قورقسی دکلمسه بونك بیان تنده
کلام تحقیق ادردك انواعیله اما اهل بصیرت اولانه بو قدر تنبیه یتر زیرا ایرکشی
چاغرب دردمکله اوینور اما اولکه اندن حیات فوت اولمش اولا انی اویرمز الا
اسرافیلك صور اویار رانجق ودخی بوندن صکره کروبیورریکه الذین ینفقون
اموالهم فی سبیل الله ثم لا یتبعون ما انفقوا منا ولا اذی لهم اجرهم
عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون یعنی شولر کم الله یولنده مال
للرن صدقه قلورلر الله رضا سیچون اندن دوب اول اندکلری احسانلرینه منت
قشمزلر یا اول صدقه قلدقلری کمسه دلله وغللله انجتمزلر انلره حاصلدر
اجرلر وثوابلر الله لری قتنده دخی انلروك اوزرنه قورقو وغصه یوقدر دکلی بلالردن

وعقابلردن دنیده دخی اخرتده دخی امین اولردر امدی صدقده منت ایکی وجه اوزره در
بر اولدر الله منت ایلیه یعنی هر قچن اولرسه ایتدوکی خیر اکا سویلیه انوکله
ثوابن یوبا یاخوز اندکی کشیه منت ایده که بن سکا شون ویردم اشبون ویردم
سن بنوملله بو یکلمی ادرسن بکا برحرمتلك یوق دخی بوکا بکزر سوزلر کم وار اکا
سویلمك کلی منتدر ثوابن فساده ویرر اما اذی وتعبیر معنسی اولدرکم سنوکله
اول خیر ایتدکوك درویش اراسنده بر خصومت واقع اولا دخی خلق اچنده اکا دیسنکه
بن فلان وقت سکا شویله اتمدممی وفلان وقتده دخی شویله اتمدممی اکا بونك
کبی سوزلرله سرزنش ادب یوزنه اورسن انی عیبلمکا غلله انجدسن اولك
انجتمك سبب اولور ثواب باطل اولمقلغا بوندن اترو بیوردی حق تعالی که
قول معروف ومغفرة خیر من صدقة یتبعها اذی والله غنی حلیم
یعنی قچن بر درویش قپویه کلوب نسنه دلسه حاضر اولمسه که اکا ویرله اکا
بر کرکلو سوز سویلیب دعایله کوندرمك خیرلودر اول صدقدنکه ویره دخی
یانجه بر انجتمسی دخی بیله اولا ودخی کریم کشیلروك وعلده قلوب ایولیکله دخی
بر یرده ویروزدکی خیرلودر لئیم خسیس کشیلروك صدقه سنندنکه انجتمکله
اولا ودخی یوزلق ادنه ایلك ادب اکا کرکلو سویلمك یکرکدر شول صدقدنکه
انجتمکله ادلر والله تعالی غنیدر شول نسنندنکه سزوك قنکونده در صدقدن
مالدن منت سوز اولنی قبول ادر ودخی حلیمدر صدقسنه منت ادنلره تعجیل
عقوبت اتمز ودخی بیان ادب بیوردیکه یا ایها الذین امنوا لا تبطلوا صدقاتکم
بالمن والاذی کالذی ینفق ماله رئاء الناس ولا یؤمن بالله والیوم الاخر
فمثله کمثل صفوان علیه تراب فاصابه وابل فترکه صلدا

لا يقدرون على شيء مما كسبوا والله لا يهدي القوم الكافرين يعني الله تعالى
رأفت شفقت ادب بيوردكه صدقلرڭزي منت ايتمكله تا كه اجرلري باطل ولا بيوردكه
اي انلر كيم ايمان كتوردڭز صدقلرڭزي منت اذى قلمغله باطل ايلمڭ شول كمسنه كبي
كيم مالني انفاق ادر خلقه ريا ايچون الله و آخرته ايمان يوق يعني اول مشركلر كبي كه
تصدق ادرلر اول مشركلري صدقلرين باطل قلور نتكيم منتله اذى مؤمنڭ صدقه سن
باطل قلور بو اكسنه دخي تمثيل ادب بيوردكه بونڭ كبي صدقه ادنلرڭ صدقه سي
مثل شول قتي طاشه بكزركه اوزرنده لسنه بتمز اما اوزرنده طپراق وار كلور
اكا بر قتي يغمور ايرشور اول طپراقي اوزرندن صويرالور آني شويله يالڭز صاف
طاش قورطا يغي ريا يله و شركله صدقه ادنلرڭ دخي مثل بخللرين دركه اول
رياسي و شركه انوڭ ثوابني شويله صويرالور آني ثواب سوز قور شويله كه يارن
آخرتده اول كسب ايتدكلري خيردن هيچ برنسنيه الكلري ايرشيه محروم قلالر الله
تعالى كافرلري طريق اسلامه ارشاد قلمز وريا اهلي اخلاص يولنه توفيق ويرمز
ما دام كه كافر كفر اوزره اولا و ريا اهل رياسي اوزره اولا بلكه اولري مخذول
حقير قلور كفرلرندن و ريالرندن اترو و اول فعللرنه مجازات اولمق ايچون بوندن
صكره اول منت سوزلردن خالصه صدقه ادنلرڭ مثلن بيان ادب بيوردكه ومثل
الذين ينفقون اموالهم ابتغاء مرضات الله وتثبيتا من انفسهم كمثل
جنة بربوة اصابها وابل فآتت اكلها ضعفين فان لم يصبها وابل
فطل والله بما تعملون بصير يعني مثل شولرڭ كيم ماللرني الله يولنه تصدق
ادرلر الله تعالى نوڭ رضاسن طلب ادب و كوڭللرينه تصديق ادبن كه الله تعالى
اولره دنياده دخي خلف ويره و آخرتده ثوابلر ويره بولرڭ مثلي شول يوجه يرده بر

ديدن بستان كبيدركه اكا بر كز كلو قتي يغمور ايرشه دخي يمشني ايكي قات ويره و كر قتي
يغمور ايرمزسه دخي اوق يمشق يغمور ايرشه بر قات اول بستان يمش ويرمشكن يتر
تازه لنه كر و قوت طوتا ايكنجي بر قات يمش دخي ويره الله رضا سيچون صدقه قلنلر
دخي بخللين دركه ثوابلري قات قات اولور برنه اون ويدي يوز دخي حساب سز الله
تعالى سزوڭ اول صدقلرڭز اخلاصله ويردكوكن دخي بلور و ريا يله ويردكوكن دخي
بيتكونه كوره جزاسن ويرر بوندن صكره كافرلرڭ فعلرين عمل لريچون دخي مثل
قورب بيوردي كه ايود احدكم ان تكون له جنة من نخيل واعناب
تجري من تحتها الانهار له فيها من كل الثمرات واصابه الكبر و
له ذرية ضعفاء فاصابها اعصار فيه نار فاحترقت كذلك
يبين الله لكم الآيات لعلكم تتفكرون يعني سوزمي سزدن
بر كون كه انوڭ بر بستاني اولا دخي انوڭ ايچنده خرما اغاجلري و اوزوم اغاجلري اولا
اول اغاجلر التندن ارمقلر آقا و دخي انواع يمشلر انوڭ ايچنده كندويه دخي پيرلك
ايرشمش اولا و اوجق ضعيفا و غلنجقلري دخي اولا كندوكره بر سبب معيشت طتمغا
چاره لري اولميه كلسنوڭ معيشتنه سبب اول بستان اولا ناكاه اكسوزن بر يل
ايرشكه بادسموم اولا انفاورب قبقره كويندره قدرت دخي يتميا كيم انوڭ كبي بر
بستان دخي دكه و قوتلو ذريت دخي اولميا كه اكا يارديم ادي ويرلر بو حالده شويله
قلا عاجز اولب ندجكن بلميه كافرله منافق مثلي دخي بخللين دركه دنياده خير احسان
قلب اومركه كندويه بر منفعت اولا يارن حق تعالى حضرتنه ورجقكه غايت احتياج
وقتدر كندوي خلاص قلمغا اول شرك و نفاق اودانوڭ خيرلرين كويندرمش اولا هيچ
بر خير بلميه كي انوڭله منفعت لنه و بر شري كندودن دفع ايتمكا دخي چاره سي اولميه واكا

بزیاده‌جی دخی اولمیه که آنی قورتره و دنیایه کرو کلمکی آرزو ایده اول دخی آله کرمیه
نتکم اول پیر یکتلك آرزو قلدی کم اول بستان کرو دکه آکا چاره اولمیه پس حق تعالی
شونلکبی مثللرله آیاتلر بیان قلور تا اولاکه سزلر تدبر ایدب بو معنیلری اکلیا ضلالتدن
بولندن چقب هدایت یولنه کرسن عقل اولن مؤمن بو سوزلردن عبرت آلوب کندو
حالنه نظر قلدی عملنی ریادن خالص قلدی حق تعالی ویردکی نعمتلره کافر اولمیه آنوك
شکرن یرنه کتوره تا الله یولنده سعی ایده آنوك رضاسن حاصل قلدی دلرسکه ابدی سعادت
بلدی نتکم بوکا اشارت ایدب بو آیتده دخی بیوردی يا أيها الذين آمنوا أنفقوا من طيبات
ما كسبتم ومما أخرجنا لكم من الأرض ولا تيمموا الخبيث منه تنفقون
ولستم بآخذيه إلا أن تغمضوا فيه واعلموا أن الله غني حميد يعني ای آنلر
کم ایمان کتوردلر انفاق ایدب خیرلر و صدقلر ایدك شول کسب ایدب جمع ایتدوککز مالك
حلاللرندن و کرکلولرندن پس حق تعالی بو آیتده حلالدن صدقه بیوردی بوکا دلالت
قلور کم حرامدن صدقه قبول اولمز زیرا الله تعالی طیبدر قبول ایتمز الا کرو طیب
قبول ایدر بوندن اترو مجتهدلر علمای سلفدن فتواده ذکر ایتمشلر کم هر کمسه کم حرامدن
بلورکن صدقه ایلسه و آندن ثواب امسه کافر اولور و اول صدقه آلن دخی آنوك
حرامدغن بلوب آلسه آکا دعا قلسه اول دخی کافر اولور زیرا الله تعالی حقیر مذموم
قلدوغن آنلر تعظیم ایتمش اولور و اول مردار و حقیری الله یولنه ویرمکه روا کوب الله
تخفیف ایتمش اولور آکا واجبا ولدیکه بیورق رعایت ایدب حلالدن ویریدی حکم
محلندن صرف ایدیدی چونکه بر عکس قلدی الله الطاعت قلمدی پس ترك الطاعت =
و قصدله کفر صریحدر بوندن قتی حذر قلمق کرك یلوکز بو مالدن صدقیه امر
ایدب قومدی بلکه بیوردی شول سزکچون یردن بتوردکم حاصل کردن دخی انفاق

ایدوك یعنی عشرنی بزوم رضامزچون ویرك تاکه بز دخی سزه زیاده‌لر ویروز اما اول
ویردوکوکز مالدن یاجوبا تدن یا ثمراتدن بزه قصد ایتمك که یارمزندن و چپلیدن
ویره سز شونلیکه اکر آنی سزه ویرسلر سز آنی آلوردکل سز الا امکرنا چار اولب کره
سنمکله الا سز قورقاسز کم اکر آنی المزسکز حقکز کلی فوت اولا عاجز قلدی سز اول
ضرورتله الا سز الله تعالی حوز غنیدر مستغنیدر سزوك مالکوزدن دخی صدقه
لرکوزدن آکا ضرورت یوقکه سزوك خبیث ویرمن صدقلرکزی قبول ایلیه آنوك
قمو فعل محموددر آزی قبول ایدب چوق عوضلر ویرمجکه طیباتدن اولا بو آیتوك سبب
نزولی بو ایدیکم رسول علیه السلام خلق صدقیه قندردی خلق وروب هر بری طاقت
یتدکجه صدقه سن مسجده جمع ایلدلر برکشی اولردن بر صلقم خرما کتوردی هب یرمزدی
رسول آنی کره کوردی بو آیت آندی ایت بو حکم بیان ایلدی پس عقل اولن بونی فکر
ایده که اول کندو یچون ویردکی احرتده باقی ذخیره و زواده قلمقدر باقیسی فنایه
خرج اولب ضایع اولمقدر پس نجه عاقل اولا اولکیم کندویه زواده یچون یارمزن
صقلیه آیوسن یبانه چیب ضایع قلدی یا حوز شیطان اغواسنه ایوب هیچ نسنه
ویرمیه کندوی محروم قلدی نتکم بوکا اشارت قلب حق تعالی بو آیت بیوردی
الشيطان يعدكم الفقر ويأمركم بالفحشاء والله يعدكم مغفرة
منه وفضلا والله واسع عليم يعني شيطان سزی قورقدر درویشلکله ایدرکه
ماللوکی خرج ایدب صدقلر ایتمکل اولا که یبرا اولب کسب ایدمیاسن یامالکی دو
کده سن درویش اولاسن سن دلکا محتاج اولاسن بنوکله زکاتدن دخی منع ایدب
فواحشلره بیورر ربا کبی و زنا کبی و یلدن جلق کبی اما الله تعالی سزه وعده قلور
کندو قبلندن که سزوك کناهلرکوزی یرلغایه و اول ویردوکوکزك دنیاده زیاده

خلقن دخی ویره فضیلیله که الله تعالی واسع الفضل در دخی علیم در بلورسزوک نه
وجهله صدقه قلد غکزی وصدقلری محلنه ویردکلرکزی کرو اکا کوره جزا ءسن قلور
اسدی بلکل بو سوزلرده چوق حکمتلر وار انی اکلمز الا شول کمسنلر کم اکا علم حکمتدن
قولر اچلمش اوله بو معنیلری فکر ادب اکتلنه وانی عمله کتوروب سعادت بوله نیتکم
حق تعالی بیوردی یُؤْتِی الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ یعنی حق تعالی
ویرر حکمت کیمه دلرسه حکمتدن مراد علم دیندر علم فقیه عالم اولمقدر وعلم
قراندر حاذق اولمقدر دخی نه سویلرسه صوابلو اولب ونه اشلرسه شرعه موافق
اولمقدر دخی اول شیطان لعینوک کیدلرن ووسوسلرن بلوب اکا متابعت قلمقدن
صقنمقدر هر کمسیکه بو نسنلر ویرلر بو معرفتلر اکا حاصل اوله اکا چوق خیرلر
ویرلمش اولور زیره نه سویلرسه ونه اشلرسه کتاب سنته موافق اولور دنیا ولخرت
سعادت اکا جمع اولور انوچون دمشدر بعض حکما که هر کیمه که علم حکمت
وعلم قران ویرله ایله کرک کم کندو نفسنوک قدرنی بله دنیا اهلنه دنیا
ایچون تواضع قلمیه زیرا اول نسنکه اکا ویرلمشدر اول دنیا اهلنه ویرلندن
اول افضلدر نقدر دنیاسی چوق اولب منصبی اولو دخی اولورسه دلیل بوکا
که حق تعالی جمیع دنیایه خزاینی ومناصبیله متاع قلیل دیدی اما علمه خیر
کثیر دیدی بس چوقله ازچقن برابر اولا یا از مرتبلو چوق مرتبلو فضیلتدن و
شرفدن چقن برابر اولا ودخی بونکله رسولدن خبر واردا اولمشدر کم بر کمسه دنیا
اهلنه دنیا ایچون تواضع قلسه دیننوک ثلثان کیدر مکرکه دینیچون ودیندار
لری سوب اهل فقره وصلحایه جود احسان قلد ایچون اولا واول افعال خیره

واخلاق

واخلاق حمیده یه انی الفت طندرد ایچون اولا اما بونیت بولنمی شمدی کبریت احمر کبیدر
که عزیز الوجوددر نیجه لر بونده مغرور اولب ایمی طایب ضلالت چقورنه دوشب
هلاک اولمشدر خبری یوق بس بو قرانله اکتلمز الا اولر کم ذو العقولدر بو نوفی
اشیدجک اکلر اولکم مقصوددر انی طوترلر باقیسنه اعتبار اتمز امر اتفاقده
بهادر اولور وانفاق الله یولنه دریغ طوتمز اول امر شیطانه التفات اتمز زیره
یقین واردر بلورکه ویردکی نه دنلیده ضایع اولورنه اخرتده نیتکم حق تعالی
بیوردی وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ یعنی شول نسنکم سز صدقه ایدرسز یاخوذ الله له
سزولک ارکوزده نذرلردن بر نذر ایدب اکا وفا ایدب یرینه کتوررسز الله تعالی
انی بلور ضایع اتمز بلکه قبول ایدب دفترلرکوزه انوک ثواب لرن یازر بر کوزه
یوز ویبک عطالر قلور اما اولرکه ظالملردر امره مطیع اولمزلر وزکات منع
ایدب ویرمزلر یارن حق تعالی عذابندن انی قورتمغا هیچ بر یاردمجی بلونمز
دکلدر سز ایله صنمک که سزک فعلکزی الله بلمز قلدغکز خیر ضایع اولر کوز
مسنکه بیورر إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ سبب نزول ایت هم بودیکم رسول علیه السلام چون صدقه اوزره
اصحاب قندردی اول سؤال ایدب دیدلرکه یا رسول الله بو صدقولک سزله ویرمک
لکیمی افضلدر یاخوذ اشکاره ویرمک لکیمی حق تعالی بو ایت انیدرب بیان قلدیکه
اکر سز اول صدقلرکزی اشکاره قلدسز نه کوکلودر اول اشکاره صدقه ویرمک
وکر اول صدقلرکوزی کزلیب سزله ویرسی اولورسکز اول فقرایه سزه اولـ

خیرلور قدر اشکاره ویرمکدن زیرا ریادن بوبعیدر قدر اما علماء سلف دیمشلر کم
صدقه‌ء سرله ویرمك یکرکدر کرك فرض اولسون کرك تطوع سرك ثواب آرتقدر
علانیته ویرمکدن اکرچه اشکاره ویرمکده دخی ثواب اولور اما متاخرلر دیمشلر کم
شمدی زمان زمان تهمتدر یکرك بودرکه زکات اشکاره ویرلر تهمتدن بری اولماغچون
که زکات ویرمز دیو طعن ایتمیلر اما انفاقدرکه صدقه‌ء تطوع سرله ویرمك
افضلدر ریادن خلاص اولماغچون بس الله تعالی سرله واشکاره ویردوکوز صدقلری
سزك کناهلرکوزه کفارت قلیه ویرن الله تعالی سزك صدقه‌ء سرله واشکاره ویر
دوکوزی دخی بلور دنیاده قبول ایدب کفارت ذنوب ایدر واخرتده دخی اولوثوابلر
ویرر وبوندن صکره بیورر که لیس علیك هدیهم ولکن الله یهدی من یشاء
وما تنفقوا من خیر فلانفسکم وما تنفقون الا ابتغاء وجه الله وما تنفقوا
من خیر یوف الیکم وانتم لا تظلمون بو ایتوك دخی سبب نزولی
بویدیکم رسول علیه السلام اول وقتکیم مکیه عمره سن قضا قلمغا کلدی اسما دخی
بلیدی بوبکر قزی چونکه چقدیلر کلدیلر اسمانوك اتسی قتیله ووده‌سی ابو قحافه بوبکر
اتسی بله چقدیلر اسمادن اکسی برلك دیلدیلر اسما دیدیکه بن سزه اول دکلوکزدن نسنه
ویرمزم تا رسول الله علیه السلام مشاورت قلماینجه زیرا سز بنوم دینوم اوزره دکل سز
ورب رسوله خبر ویردی بو ایت اندی ایب بیوردکه یا محمد سنوك اوزرکه لازم
دکلکیم بولره هدایت ویره سن لیکن الله تعالی دین اسلامه توفیق ویردکی دیلرسه
اکر سؤال ایدرلرسکه بر یرده بیوردیکه بدرستی یا محمد سن هدایت ویررسن
طغری یول اوزرینه بو ایتده بیوردکه هدایت سنوك اوزرکا لازم دکل هدایت کمه
دیلرسه الله ویرر بو ایکی ایت ارا سنده توفیق نه اوله جواب بودرکم اول ایتدن

مراد طریق هدایت بلدرب اکا دعوت قلمقدر بو ایتدن مراد هدایت خاصدرکه
اول ایمانه کلمکا توفیق ویرمکدر بو الله مخصوصدر بس مقصود بو اولدیکه سزنه
صدقه ایدرسکوز انوك ثواب کندی نفسکوزچوندر کرك مؤمنه صدقه ایدك کرك
کافره روایتدرکه عمر رضی الله عنه ذمیلردن برکشی کوردکم یوریب مسلمانلر
قپوسندن نسنه دلنور ای کرب دیدکه بو ذمیلردن بز سکا عدل ایتمدك ماد امکه یکیدك
جزیه وخراج الدق شمدی پیرلك وقتنده سنی ضایع قلدق بیوردی کا بیت المالدن
کفایت قدر نفقه یازدلر بس بو دخی دلیلدرکه کافره صدقه جایزدر بس سز انفاق
اتمز سز الا حق تعالی رضا سیچون ایدرسزچون مقصود اولا کمه کرکسه ایدك سزه
ثوابکز حاصل اولور شول نسنه‌کیم سز مالدن انفاق ایده سز سزه انوك ثواب کامل
اولور ثوابکزدن نسنه نقص اولمزچون حق تعالی بو صدقه ایتلرن بیان قلوب قوللری
صدقه‌یه قندردی بوندن صکره اول صدقه‌ء کمکره ویرمك کرك انلری بیان ایدب
بیوردی للفقراء الذین احصروا فی سبیل الله لا یستطیعون ضربا فی الارض
یحسبهم الجاهل اغنیاء من التعفف تعرفهم بسیماهم لا یسئلون الناس
الحافا وما تنفقوا من خیر فان الله به علیم یعنی بو خیر صدقکه قندردق
شول فقیرلرچوندرکه کندولری الله یولنده حبس ایدب عمرلرینی انوك طاعتنه صرف
ایدرلرکه اولر اصحاب صفه دردرت یوز مقدار کشیدر کسب تجارت ترك ایدب
کندولری خاص عبادتچون مشلردر سفره وتجارته چقمغا قوتلری یتمز انلرك
حاللرین بلمیلر ایله صنورلرکه اولر بایلردر زیرا خلقدن نسنه دلمیب کندولری
عفتده طوتدقلرچون اولری بایلر صنورلردی سن انلروك حاللرین یوزلرینوك علا
متندن بلورسنکه دون نمازن قلوب اویانق اولمقدن وکندو وزن اوروج طوتمقدن

بکزلری صررتشدی وبونلری بیلکری انجلمشدی هیچ بر وجهله خلقدن تشنه دلکن
لردی نه الحاجله نه الحاحسز نه تسنکه سز مالکرکزدن انفاق اده سز آنلره الله تعالی
بلور سزه دنیاده واخرتده کرو عوضلرین قلور وبوندن صکره کرو بیوردیکه الذين
ينفقون اموالهم بالليل والنهار سرا وعلانية فلهم اجرهم عند ربهم
ولا خوف عليهم ولا هم يحزنون بو ایتوک اینمکلکی علی حقنده درکه اول درت
درهمه مالکدی آنجق آندن غیری نسنیه مالك دکلدی اول وقتکه صدقه تحریض
اولندی بر درهمین کندزین وبر درهمین سرله ویردی وبر درهمین اشکاره وبر درهمین
کیجه تصدق ایلدی بو ایت آنده اندرلب بیوردیکه شولرکم مالکرین انفاق ادب تصدق
ادرلر کیجه دخی کندزده سرله دخی اشکاره حاصلدر اجرلری وثوابلری اولره ربلری
قتنده اوله نه اخرتده قورقو وار ونه دنیده غصه وار ایکی جهاندن بدسندن امینلردر
اکرچه بو ایت علی حقنده خاصدر اما حکم جمیع صدقه اهلنه عامدرکه کیجه کندز
سرله واشکاره تصدق ادنلره بو مرتبده حاصل اولور قچنکه ویردوکی حلالدن اولا
وکوکل خوشلغله وبره خالص لله چون وبوندن صکره بر حکم دخی اثبات بیوردیکه •
الذين يأكلون الربا لا يقومون الا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس
ذلك بانهم قالوا انما البيع مثل الربا واحل الله البيع وحرم الربا فمن جاءه
موعظة من ربه فانتهى فله ما سلف وامره الى الله ومن عاد فاولئك
اصحاب النار هم فيها خالدون یعنی شولرکم حلال کورب ربوا یرلر آنلر قیامت
کوننده سنلکه لرندن طورمیسرلر الا شول کیسلر کبی طورسرلرکه شیطان وجن
اکا مکر ارشدرب مصروع ومجنون قلمش اوله اعزلرین کپک کب کوزلری قزره کندو
لردن بی خبر اوله وبعضلر دیدلرکم قیامت کوننده قوپلر شول حالده کم قوپلری

کپ کب ششمش اوله قچن اکلب طورمق استسلر کرو دوشلر طورمیلر محشر خلقی قمو
اولرک اوستندن بصب کچلر ربوا بیندوکلرک علامتی اول اوله بو بلا آنلره واقع اولدوغی آندن
اتروا اولا کیم آنلر درلردیکه بیع اتمك دخی ربوا کبیدر یعنی ربایی حلال کورلردی بیع حلال
اولدوغنلین قچن برکشی ویرسیه نسنه صتسه مدتی تمام اولب وعده سی یتشه
ورب مالینی طلب ادردی اول برحلو مال استنه دردیکه مدتی وعده ی برز آرتر برقچ
ای دخی کوی ویربنده مالکدن بو قدر دخی زیاده ویرم دیو معامله قلورلردی قچن
آنلره دسلرکم اشبو قلدوغکز ربوادر آنلر دردیکه اول بیع اولدوغی وقت زیاده اصیه
صتمق نجه حلال ایسه وعده اجل تمام اولدوقدن صکره کرو مال اوزره زیاده قلمق
دخی انجلین در ربوا دکل درلردی الله تعالی اولرلک اول قولنی ابطال اتمکچون بیوردیکه
الله تعالی بیع حلال قلدی وربایی حرام قلدی هرکیمکه ربندن وعظ نصیحت کلسه
قران اچنده ربانوک حراملغی بیاننده اول آنی اشدب مطیع اولسه اول ربوا یمکدن
یغلنسه اول نهی اولنمزدن اوکدن اشلدوکی کناهدن اکا عقوبت اولنمز زیرا آنلرک
اوزرنه حجت قایم اولمدی آنوک حراملغی بلمدیلر اما شمدیکی وقتده کیم حجت قایم
اولمشدر حراملغی قطعی بلنمشدرکم که آنی اشلیب کرو توبه قلسه لابددر اکا کیم الینده
اول الدوغی زیاده کرو ویره واول اشلدوکی دخی آندن عفو اولنمز آنوک ایشی بوندن صکره
الله قلمشدر دلرسه حق تعالی آنی عصمت اچنده طوتب صقلیا دلرسه مبتلا قلا پس
هرکیم توبه دن صکره کرو دونب اول ربایی حلال کورب اشلسه اول اهل ناردندرکه آنده مخلد
قلا ابن عباس ایدر رضی الله عنهما ربایجی واکا وکیل اولوجی یاورمکا یا الغا وآنوک
یازیجسی وطانقلری ملعون اولنمشلردر رسول دلندن علیه السلام دخی بیورمشدر
رسول علیه السلام زمان کله بو خلایقوک اوزرنه که هیچ برکمسه قلمیه الا ربا ییه

اما اول کمسه‌کیم تمیه کرکدر آنوک آثرندن آکا دخی ایرشه و دخی روایتدر رسولدن که علیه
السلام اول بیوردی بو ربوا ایتمش دخی برج درلو کناهدرکه آدنا سی کشی آناسیله زنا قلمق
کبیدر مؤمن اولن کرکدر کیم بوندن حذر ادب صقنا بو فتنیه واقع اولمیا و دخی حق تعالی
بو ربا حقنده بیوردیکه یمحق الله الربا ویربی الصدقات والله لا یحب کل
کفار اثیم یعنی حق تعالی ربوانوک برکتنی باطل ادب کدررر اما صدقلری قبول
ادب ثوابینی تضعیف ادر و دخی دمشلردرکیم ربا یجنوک مالی اوج وجهدن برندن
خالی دکل یا بوردکه کندو الیندن تلف اولور کدر یا اوغلی قزی الیندن تلف اولور یاخود
برفساد ایشه خرج ادرکیم آندن خیر اولمز الله تعالی سومز شول کمسه‌لرکیم ربوانوک حرام
لغنه انکار ادرلر آنی فعله کتوروب آندن یر و بوندن صکره اسره مطیع اولنلر حقنده
بیوردیکه ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات واقاموا الصلوة وآتوا الزکوة
لهم اجرهم عند ربهم ولا خوف علیهم ولا هم یحزنون یعنی تحقیق
اولرکیم الله و آنوک کتابنه ایمان کتوردیلر یقین کرن محکم قلب شکلرین کتوردیلر کرکلو
طاعتلر ایشلدیلر وقتیله بش وقت نمازلرین کوجلک ادا قلدیلر هرجنسدن مالرینوک
زکاتلرینی ادا قلدیلر محلو محلنه ایرشدردیلر انلره اجرلری و ثوابلری حاصل اولوردرلری
قتنده دخی اولره نه آخرتدن قورقو وار نه دنیدن غصه دکلندن سلامت اولدیلر بوندن
صکره کرو بیوردیکه یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وذروا ما بقی من الربوا ان کنتم
مؤمنین بو آیتوک سبب نزولی بویدیکیم برجماعت بنی ثقیفدن دخی مغیره اوغلنلری
قریشدن جاهلیتده بربریله ربوا قلورلردی بولر درت قرنداشدی بری مسعود و عبد یالیل
دخی ایکی قرداشلری بنی مغیره یله ربوا قلورلردی چون رسول علیه السلام اهل مکه
اوزره غالب کلدی امر ایلدی کل ربوایی ترک ایتمکلکه اهل طایف بربریله مصالحه

قلدیلر

قلمشلردی شونک اوزره کیم بولر کموکله ربوا قلدیلرسه ویردقلرین کروا الالر بونلروک
اوزرنه ربوا قلنلره بولر سنه ویرمیلر رسول علیه السلام بولره کتاب یزب احکام
اسلامی بیان قلمشدی انوک النده یازمشدی که حدوددن قصاصدن مسلمانلره
نکه لازم اولور سنه دخی اول لازمدر مسلمانلره منفعت اولجق نسنلر نکه مالری
ودرملری واهل اولادی ضرردن صقلنمقدر اول حکم سنه دخی ثابتدرکیم کمسه مالکوز
الیا وقانکز دکمیه اهل اولادکز اسیر ایتمیه چونکه اول مدتلری تمام اولدی اهل
ثقیف کلوب اول ربالرن بنی مغیره‌دن طلب قلدیلر اولر مخاصمه ادب چکشومکنوک
امیرنه کلدیلرکه اول عتاب بن اسیددی بو قضیه یی یازب رسوله کوندردی
اول وقت بو آیت انب بیوردیکه ای انلرکه ایمان کتوردیلر قورقک اللهدن ربایی
حلال کورمک اول ربا مالندن باقی قلدین ترک ادک اگر ربانوک حراملغنه کرچک
اینندکزسه شولکه اصل مالکوزدر آنی طلب ادک اول زیاده که ربادر بربوکوز اوز
رنده دین قلمشدر اول دخی حرامدر آنی ترک ادک دوبکرو اولره وعید قلب بیوردیکه
فان لم تفعلوا فاذنوا بحرب من الله ورسوله فان تبتم فلکم رؤس اموالکم
لا تظلمون ولا تظلمون یعنی اگر ربوانک حراملغنه اقرار ایتمسکوز و اول باقی قلدین
طلب ایتمکدن یغلنمسکوز بلوککیم کافرلرسز بو فعلکوز اللهله و رسولله محاربه قلمقدر
بو ایشدن سزه هلاک لک واردر اولر بونی ایشدوب دیدلرکیم بزوم اللهله یا رسولله حرب قلمغا
نه طاقتمز وار بس بزوم توبه مزنه اولا حق تعالی بیوردیکه اگر کرچک ربادن توبه
قلدکزسه واردر سزه کیم اول سرمایه ظلم اولنمیه وارتوق طلب ادب سز دخی ظلم
ایلمیاسز و دخی بیوردیکه وان کان ذو عسرة فنظرة الی میسرة وان تصدقوا
خیر لکم ان کنتم تعلمون یعنی اگر سزکا اولالوکز درویش اولسه

شدّت فقرده اولسه ویرمکی اولمسه سز اکا تاخیر ادب مهلت ویرک تا اکا دکن که آنلره
یسر اوله ویرمکه کجلری یته وکر اول دینی آنلره تصدق ادب آلمزسکز سزه اول تو آبلوددر
که لخزنده ثواب باقی قلور اکر صدقه خیرلو ایدوکن بلور سکوز ودخی بیوردکه واتقوا
یوما ترجعون فیه الی الله ثم توفی کل نفس ما کسبت وهم لا یظلمون یعنی قورقک
شول کونک عذابندن که اول کونا چنده الله دین یکا دوسنس سز سؤال الحساب اولنا غچونکه
اول قیامت کوندر هر نفسه قلدیغی عملک آنک کامل جزاسی اولسر خیرین شردن
ذره قدر ظلم اولنمایسر الله تعالی عادلدر کمسنه یه ظلم حیف اتمز هر کشیه فعلنه
کوره جزا قلور یا خوذ فضلیله عفو ادب رحمت قلور چون حق تعالی ربای حرام قلدی
آنوک مقابله سنده سلم قلمغی حلال قلدی بیوردکه یا ایها الذین آمنوا اذا تداینتم
بدین الی اجل مسمی فاکتبوه ولیکتب بینکم کاتب بالعدل ولا یأب
کاتب ان یکتب کما علمه الله یعنی ای آنلرکه ایمان کتوردکز قچن بربرکوزله
بیع ایدیشسکوز بر وقت اجلکه تا اکادکن اوزرکوزه دین اولا مدت تمام اولجق قضا
ایده سز اول دینی دخی یازک که مقداری ندر اول اجل وقتی دخی یازک کم نه وقته دکدر
معلوم اولا مراد بو کتابنه امر اتمکدن اشهاددر یعنی طانوق طتمقدر زیرا طانقسز
کتابت اتمک حجت اولمز وهم یزمغا امر اولندیغی فایده بودرکه اونتلمیا زیرا دشکردر
قچن برکشی اوزرنه دین اتسه دخی یازمسه اول دین نه مقداردغن انتسه یا خوذ
ایلدو المن نقدردر اونتسه دخی الله دعا قلب یلورسکه الهی انی بکا اکدور ویرحق
تعالی اکا ایدرکه ای قلوم بن سکا یازمغا امر ایلدم سن بکا عاصی اولدک یازمدک
تقصیر سنندندر ودخی برکشی عورتنوک شرندن الله یلورسا بنی آندن قورتر دیو دعا
قلسه حق تعالی ایدرکه بن آنوک باغنی سنوک الکه قلدم بکا دعا قلیجه باغنی شتشب

قیو ویرسکنه بس بوایکی سنده تقصیر قولدندر که کندویه زیان ایدر امره مطیع
اولمدوغیچون ودخی بیوردکه بایعله مشتری آراسنده قضیه نیندر یازسون برکاتب که
عادل اولا مشتری اوزره زیاده حق یازمیه بایع حقندن اکسک یازمیه واجلی دخی آرتوق
اکسک یازمیه بو یازمغا امر اولندیغی کاتبه آندنا ترویدیکه اول وقت یازمق
واجبدی کاتبا اوزره زیرا یازجیلر ازدی صکره بو حکم نسخ ایلدی بو قولیله که بیوردی
ولا یضار کاتب ولا شهید معنیسن یرنده بیان ادوز ودخی بیوردکه کوکمزکه کاتب
یازمقدن ابا ایده یازمزین دیه نتکم حق تعالی اکا اکرام قلب انعام قلدی اول کتابت
بلدردی برغیرین اکا محتاج قلدی کرک کم آنوک شکرین یرینه کتوره کمک مقصودی
اولورسه قتنده یازمقدن امتناع اتمیه حاجتن یرینه کتوره واول کمسه که آنوک اوزرنده
حق وار برجلودر کلسوک کاتب قتنده اوزرنده کی حقه اقرار قلسون تاکه کاتب آنی
یازه اول اقرار اول برجلو اوزرنه حجت اولا اما الله تعالی وعید قلب اول
برجلویه بیوردکه فلیکتب ولیملل الذی علیه الحق ولیتق الله ربه ولا یبخس
منه شیئا یعنی کاتب یازسون اول اوزرنده حق اولان آنوک قتنده اقرار قلوب
یازدرسون لیکن الله دن قورقسون اول اوزرنده کی حقدن نقص ادب اکسک یزمسون
واول کاتب دخی اقراردن اکسک یازمسون ودخی بیوردیکه فان کان الذی علیه
الحق سفیها او ضعیفا او لا یستطیع ان یمل هو فلیملل ولیه بالعدل
واستشهدوا شهیدین من رجالکم فان لم یکونا رجلین فرجل وامرأتان
ممن ترضون من الشهداء ان تضل احدیهما فتذکر احدیهما الاخری
یعنی اکر اول اوزرنده برج اولن عاقل سز اولسه طفل کبی یا احمق کبی یا ضعیف
اولسه عاجز وصبی کبی املا ادمز یا خوذ دلودر یا صاغردر هیچ اشتمز یادکسوزدر

سویلین کاتبه اقرار ادب املا قلدرمغا کوجی یتمز ایسه اول وقت املا قلدرمق اللوییه
لازم اولورکه ولیی حق اولدر یاخوذ اول برجلونك ولیسی یا وصیسی ولسه اول املا
قلدرنه عدلله الملوا املا قلورزیاده ایتمیه برجلو ولیسی قلورسه نقص ایتمیه بلکه حق
تعالی یازمغله دخی اکتفا قلمدی. بیوردکه انوك اوزرینه ارنلردن ایکی طانق
طوتك کم کندو دینکوز اهلیدن اولاحر اولا بالغ اولا اکر ارردن ایکی بلونمزسه بر
ار ایکی عورت طانق طوتك اکر بریسی اول قضیه‌ء اونودرسه بریسی اکا اکدور وبره
زیرا بولر ناقص عقل لردر دکمه کز حفظلری محکم اولمز ودخی قچن بریسی طانقلغه
وبرمکدن امتناع ایتسه اول بریسی اکنلیب ایکسی بله طانقلق ویرلر ودخی بیوردکه
ولا یاب الشهداء اذا ما دعوا ولا تسأموا ان تکتبوه صغیرا او کبیرا الى اجله
ذلکم اقسط عند الله واقوم للشهادة وادنى الا ترتابوا الا ان تکون تجارة
حاضرة تدیرونها بینکم فلیس علیکم جناح الا تکتبوها واشهدوا
اذا تبایعتم ولا یضار کاتب ولا شهید وان لم تفعلوا فانه فسوق بکم
واتقوا الله ویعلمکم الله والله بکل شیء علیم یعنی اول دین اوزره طانق اولنلر
قچنکه حاکم قتنه طانقلق ویرمکه چغرلر ایله کرککم امتناع ایتمیب وارلر طانقلق
ویرلر زیرا امتناع ادب ویرممك منهیدر حرامدر ودخی دمشلرکم امتناع ایتمك
اوج وجه اوزره در بری اولدرکم وارب طانقلق ویرمیه وایکنجی اولدرکه
واره طانقلق ویره اما بلدوکن تمام سویلمیه تقصیر اده تاکه طانقلغنی قبول
ایتمیلر اول حق ضایع اولا اوجنجی اولدرکه طانق اولن کندوی صقلمیه فسقه
معاصیه مشغول اولا انوکله شهادتندن مردود اولا شرع انوك شهادتن قبول ایتمیب
رد ایده اول مؤمنوك حقی ضایع اولا والله حضرتنده عاصی اولا واول مؤمن قتنده خاین

اولا

اولا باطل قلمغله ودخی بیوردکه ملول اولمك اول حق یزمقدن یازوك اکر از در اکر
چوق تا اجلنه دکن زیرا اول یزمق وعده‌ء کودجیدز ومال صقلایجیدرکه
ضایع اولمیه اول یازمقلق عدلکه کی یقیننرقدر دخی کی صوابدر سزوکچون الله
تعالی حکمن صقلمقده ودخی اول لایق وموافقرقدرکم حقکزده ووعده کزده
سزه شك وکمان واقع اولمیه الا مکرکه اول تجارتکز نقدده حاضر اولا که الکزده دور
ادرسز ویرسیه تاخیر اولمیه برزوم بو احتیاط طمز مال مؤجل اولدغنده درچون
نقده اولا یازمزسکوز دخی سزه انده کناه اولمز قچنکه بیع اده سز اول بیعکز
اوزره طانق طوتك کرک نقد اولسون کرک مؤجل بو افضلدر استحباب یوتیدر
زیرا طانق لطمتمسکلو دخی بیعلری جایز اولور ودخی بیوردکه کاتبه یازمقلیچون
وطانغا ضرر اولمیه یعنی سزدن بر کوز کلب اول کاتبه یا طانغا طانقا ولمغه
الحاح ایتمیه سز قچنکه مهم حاجتلری اولا البته انی قوك کلك بومصلحتی
بترك دمیاسز بلکه کویا سز اولارك حاجتی بتب فارغ اولنجه یاخوذ اولردن
غیر کاتب وطانق طلب اده سز اکر الحاح ادب انلره لازم اولورسکوز اول
سزدن معصیت وادب ترك ایتمك در قورقك اللهدن کمسنیه ضرر ارکرب عاصی
اولمك الله مطیع اولب اول یارب طانق لطمتمغی ترك ایلمك تحقیق الله تعالی سزه تعلیم
تادیب ادر انوکله ادبلنوك کم الله تعالی علیم در سزوك نه قلدغکزی بلور
اکا کوره مکافات قلور ودخی بیوردکه وان کنتم على سفر ولم تجدوا کاتبا
فرهان مقبوضة فان امن بعضکم بعضا فلیؤد الذی اؤتمن امانته ولیتق
الله ربه ولا تکتموا الشهادة ومن یکتمها فانه آثم قلبه والله بما تعملون
علیم یعنی اکر مسافر اولب سفرده اولسکوز انده بیع اوزره یازجق کاتب بلمسکوز

ياخود ديوات صحيفه بولمسكوزكه يازسز اول حقچون رهن الوب قبض ايلك كم اول ماكه
وثيقه اولا بو ايتده دليل واركه رهن صحيح اولمز تا قبض ايتمينجه زيرا بونده رهن
قبضله وصف ايلدى اكر بعضكز بعضكزه امين اولسكز يعنى اول برجلو كشى الملوكشتى
قنده امين كوردنا اولسه آندن طتو طلب ايتمدن طوتدوسز آندغى حقه راضى اولسه اول
برجلو دخى اول حق كم اوزرنده امانتدر اول صاحبنه كركلو ادا قلسون ضايع ايتمسون اول
اكا امين ديب اناندى طتو طلب ايتمدى اول دخى الله دن قورقسون آنوك حقنى ويرمكدن
امتناع ايتمسون ودخى هر كمسنكم بر امره طانق اولا طانقلغى حاكم قتنده تمام ادا قلسون
بلدوكى وجه اوزره آنى كزلمسون هر كمسنكم اول طانقلغى بلب كزليه قلب فاجر فاسقدر
الله تعالى خود سزوك نه قلدغكزى بلور كرك كزلك كرك كزلمك اكا معلومدر يارن
اكا كوره سزه جزا سن قلور بو رسمه وعيد تهديد سزه انوكچون قلور كم كمسنه شهادتن
كزليب بر مؤمن حقنى ضايع قلميه ودخى يوردكه لله ما في السموات وما في الارض
وان تبدوا ما في انفسكم او تخفوه يحاسبكم به الله فيغفر لمن يشاء و
يعذب من يشاء والله على كل شيء قدير يعنى الله تعالى نوك خاص ملكيدر كوكلر
وكوكلر اچنده نه وارسه ودخى يرلر ويرلر اچنده نه وارسه كلسى آنوك قوللريدر وقروشلر
بو كل نوك خالقى اولدر ورزق ويرجى اولدر جملهيه حكمى نافذدركه منع ايدجى
يوقدر اكا طاپوك كه معبود مطلق اولدر آندن غيرهب باطلدر مسيح دخى و
فرشتلرى دخى واول صنملرى دخى كه طپرسز كلنوك خالقى الله در بولر كل اكا عابددر
ومعبود دكلدر واحد اولدر جميع يرده كوكده نقدركه مخلوق مصنوع واردر آنوك
ربوبيتنه و وحدانيتنه دليل حجتدر سز كوكلوكزده معصيتلردن نه كه كزلويا آشكاره
قلور سز الله تعالى آنى سزدن محاسبه قلب آنوكله مجازات قلور اول وقتده بو روايت

اتدى مسلمانلره بو لوق مشقت كلدى ديدلركه يا رسول الله بز كوكلمزده بر معصيت تصور
ايدرز آندن كورو آنى ترك ادب ايشلمزز ياخود ايشلرز اول كسى برابرمدر آنلره بو وقت مشقت
اولدى الله تعالى چون بلديكه بو حكم آنلره شديد اولدى رحمت بركه فضل ادب اول
شدتى اولردن كوترب يسر اوزره حكم ايلدى لا يكلف الله آيتن اندردى اوش كلام
بياناى دوز سفيان ثورى رحمة الله عليه بيوردكه بكا خبر ايله ايرشدكه هر پيغمبركه
قومنه كلوردى بو ايتله كلوردى يعنى حكم آنلروك بويله يديكه كوكلرندن كچن نسنهدن
عقاب اولنوردى اولردردكه بزوم بو حكمه طاقتمز يتمز بزوم نفسمز بوكا احتمال قلمز
الله تعالى اول سوزدن اترو اولره عقاب مبتلا قلوردى چون امت كلدى بولره عرض اولندى
بولر قبول اتدلر منع ايتمدلر الله تعالى بولره فضل ادب عقبنجه ايت نيسين اندردى بو
حق تعالى بو ايتده بيوردكه الله تعالى كمدن دلرسه اولو كناهلرى يارلغر چنكه توبه قلا
وكمه دلرسه كچى كناهلر چون عذاب قلور چنكه اكا مصر اولا آنوكچون ديدى رسول عليه السلام
استغفارله كبيره قلمز اصرارله صغيره اولمز يعنى اولو كناهلر توبيله محو اولور
وكچى كناهلر دايم ايشلمكله كبيرهيه دونر بس الله تعالى نيه دلرسه قدرت يتر دلرسه
عقوبت دلرسه عفو اده ودخى يوردكه آمن الرسول بما انزل اليه من ربه والمؤمنون
كل آمن بالله وملائكته وكتبه ورسله لا نفرق بين احد من رسله
وقالوا سمعنا واطعنا غفرانك ربنا واليك المصير روايتدر حسندن ومجاهددن
وضحاكدن رحمهم الله بولر ديدكه بو ايت معراج كيجسى اندرلدى هم بعض روايتده عبد الله بن
عباسدن دخى بويله نقل اولمشدر وبعضلر ديدلركم جميع قران محمده عليه السلام جبرائيل
اندردى الا اش بو ايت رسول عليه السلام معراج كيجسى كندو اشتدى زيرا چون اول
وقتده كوكلردن يقارو بريوجا مكانه ايرشدى سدرة المنتهى دن اوته يجدى اكا دلـ

جبرائیل بلیدی اول وقت جبرائیل اکا دیدی که یا محمد بن بو مکاندن اوته کچمکه دستور
یوقدر و سندن غیری کمسنه یه دخی دستور ویرلمشدر چون رسول علیه السلام اول مکانده
محبوب الله تعالی دیلدیکی مکانه دک واردی جبرائیل علیه السلام آندن اکا اشارت قلدیکیم
یا محمد ربکا سلام ویر رسول علیه السلام الله مدح ادوب سلام قلدی دیدکه •
التحیات لله والصلوات والطیبات یعنی جمیع دیللر اولن عبادتلر و بدنله
اولن و مال ایله اولن طاعتلر کلیسی الله چوندر چون رسول علیه السلام بو رسمه سلام قلدی
حق تعالی دن جواب دخی اکا ایله ایرشدیکه بیوردی السلام علیک ایها النبی ورحمة
الله وبرکاته یعنی الله تعالی نوک سلام و رحمت و برکت یا پیغامبر سنوک اوزرکا اولسون
رسول علیه السلام آنی اشدوب دیلدیکه اول سلامدن امتنه دخی نصیب ایرکورکه ویوردیکه
السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین یعنی الله ک سلامی بزوم اوزرمزه و
اللهک صالح قوللری اوزرینه بیله اولسون چون اللهله رسول آراسنده بو تحیتلر اولندی
جبرائیل آنی کوروب دیدکه اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده و
رسوله بوندن صکره الله تعالی بیوردکه امن الرسول بما انزل الیه من ربه الایه
یعنی رسول علیه السلام کرچک لدی شول نسنه که ربندن اکا اندرلدی رسول
علیه السلام دیلدیکه حق تعالی آنوک امتنی بو کرامتده و بو فضیلتده آنوکله بیله شریک
قلا بیوردیکه بو کل مؤمنلر دخی ایمان کتوردیلر بردر قدیمدر اولنوک ابتداسی یوق
واخرینوک انتهاسی یوق شریکدن و اهل و اولاددن اولمقدن منزهدر دخی فرشتلرینه
دخی ایمان کتوردیلرکه اولر اللهک مخلوق و قوللریدر هیچ برکونه اچوب یو مینجه عبادتدن
خالی اولمزلر و دخی کتابلرینه ایمان کتوردیلر کیم کلیسی حقدر آنوک کلامدر قدیمدر مخلوق
دکلدر و رسوللرینه دخی ایمان کتوردیلرکه کلیسی حق پیغامبردر و آنوک قوللریدر و دخی دیدیلرکه

اول مؤمنلرکه بز رسوللرک کلیسنه ایمان کتوررز یهود نصاری کبی بعضیسنه ایمان
کتوروب بعضیسنی نفی ایتمزز بس حق تعالی دیدکه بو امتوک بو آیت حقنده نه دیرلر کیم
اندرلدک ان تبدوا ما فی انفسکم الایه رسول علیه السلام دیدکه اشتدک مطیع اولدق
بزه مغفرت قل یا ربموزکه سندن مغفرت دیلرز دونب ورجوع یری بوز سندندر یکادرس
حق تعالی بو آیتوک شدتن کوروب اول وقتده بو آیتی اندروب بیوردکه لا یکلف الله نفسا
الا وسعها لها ما کسبت وعلیها ما اکتسبت یعنی حق تعالی هیچ بر نفسه
کوج یتمدکن تکلیف ایتمز الا شونیکم اکا طاقتی یته ارو طورمغه کوجی یتمیا نه بیورمز که
البته طورورکن نماز قلا و صو بولمیانه البته بیورمزکیم صو ایله آبدست آل آتوررکن
قلمغا و طبرقدن یتمم الغا بیورر حاصلدر هر نفسه خیردن نه اشلرسه و یازلور
هر نفسه ضررنه اشلرسه شرلردن عفو ایدک انلردن آنی کیم کوکلدن چوررلر فعله
کتورمیلر بس اول وقت جبرائیل اشارت قلدی رسولکه دیله ویرلسون و رسول علیه السلام
دیدکه ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطانا یعنی ای بزوم ربموز بزی مؤاخذه
ادوب عقوبت قلمغل اکر نسیان ایله یا خود خطا ایله بزدن کناه صدر اولا جبرائیل دیدکه
یا رسول الله اول دلک ویرلدی امتکدن خطا و نسیان کتورلدی دخی نسنه رسول علیه السلام
دیدکه ربنا ولا تحمل علینا اصرا کما حملته علی الذین من قبلنا ای بزوم ربموز
یکلتمکل بزوم اوزرمزه شول یوکلرکه بزدن الرو کلره یوکلتدک یعنی انلره کند و ظلملرندن
بو نجه حلال اولمشی حرام ایلدی کناه قلسلر توبسن کندولری دپلمک بیوردی طونلرینه
نتلرینه نجس دکسه کسب برقمق بیوردی و آبدستی غسل البته صو ایله بیوردی و کندی
اللی وقت نماز بیوردی آنی دخی مسجددن غیری یرده قلمغی دوا کورمدی و اوجده اوروج
چقنجه عورتلرینه ایرشمکی حرام قلدی کیجه و کندزده و طعام یمکی دخی آخشمله یتسو آرا سنده

حلال قلدی آنجق وزکوتده مالترنوك ربعنی ویرمك بیوردی اما بو امته فضل ایدب بوکلنی
تخفیف قلدی نتکیم بلورسن بوندن صکره دخی قلب دیدکه ربنا ولا تحملنا ما لا
طاقة لنا به واعف عنا واغفر لنا وارحمنا انت مولینا فانصرنا علی
القوم الکافرین یعنی ای ربموز بزه شول عمللری تکلیف قلمغل کم بزوم اکا طاقتمز یتمیب
ترك اده وز سن انوکله بزه عذاب ایدن سن بزدن زلات لرموزی عفو ایلکل کناهلرموزی
مغفرتکله محو ایلکل و مسخ ایلکل یعنی صورتلری دونب وینه کچمکی بزی اسرکه رحمتوکله
اوزرموزه طاش یغدرمکه بزوم ولی موز و صقلیوجموز سنسن وکافر قومه اوزره بزه نصرت
قلی ویر آنلری مغلوب منهزم قلی ویر اهل اسلامه عالی و غالب قلی ویر حق تعالی اجابت قلب
دعاسن قبول ایلدی انوکچون دیدی رسول علیه السلام که بن بر ایلوق بولدن قورقو یله نصرت
اولندم یعنی فتح غازیلر دیارلرندن چقب خالص نیتله طبل اورب کافرلردن یکا توجه
قلسه لر بر ایلق یولدن کافرلرك کوکلنه حق تعالی قورقو برغوردی آنلرك چقد قلرن کرك
بلسونلر کرك بلمسونلر چون حق تعالی بو دعالری رسولك کوکلنه الهام ادب بلدردی رسول
علیه السلام بو دعاء قلدی معراجدن دونب منزلنه کلدکدن صکره بو ایتلری وحی ادب
کوندردی کندو کلامندن قلدی تا که بو ایتلری امتنه دخی تعلیم اده تا که رسولك
دعاسی بوله دخی دعا اولا آندن صکره تا قیامته دکن بونکله دعا قلدلر اجابت اولا
زیرا اجابت اولنمش دعادر کرکدر هر مؤمنکم بونی حفظ ادب دایم بونکله دعا قلا
بونك فضیلتی چوقدر کرو قلن دعالر اوزرنه بوندن اتروکه رسول علیه السلام بیوردی
بن جمیع خلق اوزره تفضیل اولندم اوج خصلتله بر اولکم جمیع یریوزی بکا
مسجد اولندی که هر نه یرده دلرسم نماز قلم وضو بولمسم آنوك طپراقله تیمم اولب نماز
قلم ودخی نمازده صفمز فرشتلر صف قلندی واوچنجی بکا سورهٔ بقره نوك

آخر ویرلدی که اول بر کنزدر عرش کنزلرندن بندن اوکدن اول هیچ بر کمسنیه ویرلمدی
بندن صکره دخی ویرلسر دکل و ابو امامه رضی الله عنه روایت قلور رسولدن علیه
السلام که اول بیوردی زنهار سورهٔ بقره یله سورهٔ ال عمران اوکرنوك که اول ایکیسی
قیامت کوننده بلت کب اولب کلسرا اول صاحبلری اوزره کلکه اولب قیامت هولندن
انی قورترسرلر و بر روایتده بیوردی ایکیسی ایکی قوش کب اولب کلسرلر اول صاحبلرندن
اتروجت کشوب انی قورترسرلر اوکرنوك بقره سورسنکه انی حفظ ادب اقمق برکتدر
و ترك اتمك انی قیامتده حسرتدر انی ترك اتمز الا شول کمسنکم اهل باطلدر ساحرلر
کاهنلر کب ودخی اول رسول ثقلین بو سوره حقنده دمشدرکم اکر بو سورهٔ بقره
اوچ یوز ایته ایرشیدی شول حالته ایریدکه کندو سویلیدی شوندن اتروکه
هیچ بر نسنه قلمامشدر الا بونك اچنده جمع اولنمشدر سعادت اولان بونا اوکرنه
حرمتنی صقلیب عمله کوره وبالله العون والتوفیق سورهٔ ال عمران کلها مدینة وهی مائتان آیة
بسم الله الرحمن الرحیم الم الله لا اله الا هو الحی القیوم ابن عباس
ایدر رضی الله عنهما الف لام میم دمك اکا اشارتدرکه حق تعالی بیورر بن اول اللهم که
جمیع نسنه ای بلورن هیچ بر معلومات یوقدرکه بنم علممدن طشره اولا نقدر دقیق
دخی اولورسه بن اول اللهدرا ولکم آندن غیری معبود حق یوقدر و مقصود یوقدر الا اولدر
دردرکه ابدا اکا الوم عارض اولمز وملك وسلطنت زایل اولمز حی درکه حیاتنوك
اوّلی یوق قیومدر قایمدر نفسنك اوزرنه امورلرن تدبیر ادب رزقلرن ویرمکله
و اجللرن احصی قلمغله دکل حی دن اول حی اولدر و دکل حی دن صکره باقی قلن حی دخی
اولدر دایم نی زوالدر آفعالنوك عجایبلری دوکنور دکل ودخی دمشلردر حی قیوم الله تعالی نوك
اولو آدلرندندر کم عیسی اولوی دری قلمق دلسه بو آدلرله دیرلدردی و اصف بن

برخیا دخی بلقیسك عرشنی سلیمانه كوز اچوب یومنجه كتوردكی بو ادلرلیدی و دخی بنی
اسرائل قوم موسی پیغامبردن علیه السلام اسم اعظمدن سؤال قلدی اول انلره بیوردی كه ایدك
اهیا شراهیا یعنی یا حی یا قیوم كه اسم اعظم بودر و دخی بو دكن اهلنوك دعاسیدر
قچن غرق اولمقدن قورقسلر بو دعاء قلسلر قورتلریدن خلاص اولالر و دخی حق تعالی
بیوردكه نزل علیك الكتاب بالحق مصدقا لما بین یدیه وانزل التوریة و
الانجیل من قبل هدی للناس وانزل الفرقان ان الذین كفروا بایات الله لهم
عذاب شدید والله عزیز ذو انتقام یعنی اول الله دركه یا محمد اندردی سنوك
اوزركه جبرائل قرآنله كه حق بیان ایدجدر و الروكی كتابلره موافقدر اللهولك
برلكن بیان قلمقده و احكام شریعتوك بعضسنده و دخی بو كتابدن الرو توریت اندردی
موسی یه و انجیل اندردی عیسا یه علیهما السلام اول بنی اسرائل طریق هدایته بیان
اولوبن ضلالتدن صقلاتمغون و دخی بولردن صكره محمده فرقان اندردكه اول
حلال حرام فرق ادب بیان قلیجیدر و شبهلو نسنلردن چقرجیدر شول كمسنلركه بو قرانه
و محمده و اول كتوردكی رساله انكا قلدلر انلره اخرتده عذاب شدید وار دركه
الله تعالی غالب در انتقام قلمغا غلبه عاجز دكل انتقام ادرا اولردنكه اكا عاصی اولب
شرك ایتدلر و دخی بیوردكه ان الله لا یخفی علیه شیء فی الارض ولا فی السماء
هو الذی یصوركم فی الارحام كیف یشاء لا اله الا هو العزیز الحكیم
یعنی تحقیق اول الله ایله عالم دركه هیچ بر نسنه اكا خفی و غایب دكلدر یرلرده و
كوكلرده كافرلروك نه دكلرین و نه اشلدكلرین بلور قیامتده انلره مجازات مكافات
قلور بوندن صكره كندو صنعندن خبر ویوب بیوردكه اول الله در اولكم سزی ردب
مصور قلور انلر رحمنده نته دلرسه كیما ارزن كیمی قصه كیمی كركلو كیمی قبیح كیمی

ارككلك كیمی دیشی كیمی سعید كیمی شقی نتكیم رسول بیوردی علیه السلام شقی اولدركه
انسی قرننده شقی اولدی سعید اولدركه انسی قرننده سعید اولدی و دخی عبدالله
بن مسعود رضی الله عنه دیدكه ایشتدم رسولدنكه بیوردی اوغلن انسی قرننده قرق
كون نطفه اولب طورر اندن صكره قرق كون دخی اویوشمش قانه دونر و قرق كون
دخی بر پاره اته دونر یوز یكرم كون تمام اولیجه اندن جان ورلورا و اوغلن حركته
كلورا اول وقت انی یا سعید یازرلر یا شقی یازرلر و دخی ذكر اولندی ابراهیم بن ادهمدن
رحمه الله اهل علمدن بر جماعت انوك قتنه جمع اولدیلر كه اندن وعظ نصیحت الالر
ابراهیم اولره عذر ادب دیدكه بن شمدی درت نسنیه مشغولم سزه روایت قلمغه
فراغت حضور بلمزم دیدلر كه اول نه شغلدركه سن انوكله مشغول اولب حضور
بولمزسن ابراهیم دیدكه بری اولدركه بن اول میثاق كوننی فكر ادرم كه حق تعالی
ادموك ذریتن ایكی بلوك ایلدی برنی اهل یمین قلب دیدكه بولر اهل جنتدر قیدم یوق
برن اهل شمال قلب دیدكه بولر اهل ناردر بن بلمزم كه اول وقت قنقی بلوكدن اولدم
ایكنجی اول شغله مشغولم كه حق تعالی بنی انام رحمنده چون یارادب صورتنه كتوردی
اول فرشتكه رحم اوزره موكلدر دیدكه یا رب بو فی سعیدمی یازین یخسه شقیمی یازین
بلمزم كه اول وقت بنم جوابم نته ویرلدی اوچنجی شغلم اولدركه چون بنم عمرم
اخر اولا ملك الموت بنی قبض ایتمكا كله دیكه الهی بو سوك روحنی كفر اوزرمی الاین یخسه
ایمان اوزره بلمزم كه اول وقتده جوابم نته كلور دردنجی شغلم اندركه چون خلایق
یارن محشر یرنه جمع اولا سؤال حساب اولنه اندن صكره ندا اولنه كه مجرملر مطیعلردن
ایرلسونلر عاصیلر ناره و مطیعلر جنته وارسونلر بن بلمزم كه اول وقت قنقی بلوكدن
اولسرم بو اشغال بكا وعظه مجال قومشدركه تكلم قلم واقعه بو سوزلرخوش تمام

وعظ کا ملدر بو احوال او نتایب بو کا کونه استعداد قلمق آثر سعادتندر و بونی اوندب
احوال نفسه مشغول اولمق آثر شقاوتندر ودخی اولرکم بو حدیثلری تمسک ادب دیرلر
شقی اولجق اولدی سعید اولجق اولدی عملک نه فایده سی وار بو سوز دخی اولردن شقاوت
آثر درکه اهل سنت جماعت مذهبندن چقب جبرلر طریقنه کردلر نعوذ بالله ودخی حق
تعالی بیوردکه مصور خالق یوقدر الا اول واحد مطلقدر اولدرکه جمیع اوقات
قوللری اوزرنه غالبدر انتقام قلمغه اهل انکار اولنه حکیمدر حکم بخه دلرسه بو
انسانی قرکو رحم اچنده تصویر ایدر ودخی بیوردکه هو الذی انزل علیک الکتاب
منه آیات محکمات هن ام الکتاب واخر متشابهات فاما الذین فی قلوبهم
زیغ فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنة وابتغاء تاویله وما یعلم
تاویله الا الله والراسخون فی العلم یقولون آمنا به کل من عند ربنا وما
یذکر الا اولوا الالباب یعنی اول الله درکه سکا جبرائیلله کتاب کندردی
اول کتابک بعض آیاتلری محکم وواضحدرکه حلال حرام بیان قلیجدر وکندودن
الروکی کتابلری نسخ ایجدر ابدا کندو منسوخ اولسی دکل و بو آیتلرکه محکمدر کل
کتابلروک اصلدرکی اول وجه ایتدر سورۀ انعامدنکه بیوردی قل تعالوا اتل ما حرم
ربکم علیکم الآیه ودخی روایتدر ابن عباسدن رضی الله عنهما کیم اول اشتدیه کیشیدن
که ایدردی فاتحه ام القرآندر ابن عباس کا دیدکه بلکه ام الکتاب اول انعامدکی
آیتلردر ودخی بیوردکه اول آیتلرک بعضیسی متشابهاتدر یعنی اول آیتلردرکه
یهود اوزره آنلروک معنیسی متشبه اولدی بلمدیلر کعب بن اشرف کبی دخی انوک
اصحابی کبی اول متشابه اولان سورلر اولنده کلن حروفلردر الم المر الر کبی
بعضلر دیدیلر کم محکم اولدرکه انوک معنیسی دوشن اولا دخی بر درلو تاویله احتمال

اولمیا متشابه اولدرکه انوک لفظی دخی بر نوک لفظنه مشابه اولا اما معنیلری مختلف
اولا ودخی دیمشلر کیم محکم اولدرکه لغتده معنینوک حقیقتی اولا متشابه اولدرکه
لغتده معنیدن مراد حقیقت اولمیه مجاز اولا اگر سؤال قلسلر کیم چون بو قرآن بیلنجون
نازل اولدی نیچون کلسنوک معنیسی واضح اولمدی بعضیسی متشابه اولدی اکا جواب
دینلدکه بیکرکن الله بلور اما بونده حکمت بو ایدیکیم علمانوک فضیلتی اظهار اده زیرا
اگر کلسنوک معنیسی دوشن اولسه بعض عالملوک فضل بعضسنوک اوزرنه ظاهر اولمیه دی
کورمز مسنکیم بر کمسنه بر کتاب تصنیف قلسه انوک بعض یرین واضح دوشن قلور و
بعض یرین مشکل قلور آنی شویله قورتاکه طالبلوک آنی بلمکا حرصی وجدی زیاده
اولا زیرا اول نسنوک کیم آله کرمکی آسان اولا کیم کرکسه الجی اولا انوک مقداری سهل
اولور ودخی بیوردکه شول کمسنلرکه آنلروک کوکلنده حقدن باطله میل اولا یهودیلر
کبی آنلردرکه اول متشابه آیاتلره متابعت ادرلرکه اکا معنی ویرلر مقصودلری آندن
فتنه طلب اتمک اولاکه اول شرکدر واول شرکلر اوزره قایم دایم اولمقدر ودخی اکا
تاویل طلب ادرلر تاکه انوکله بو امتوک فناسن بللر وقیامت قیمقلغنوک وقتن بلدلر
حال بودرکه بو قیامت قیمغنوک وقتن و بو امتوک فناسن هیچ کمسنه بلمز الا الله بلور
یعنی قصنیه بودرکه یهودلردن بر جماعت کلوب رسول اوزرنه کلدیلرکه اولردن برسی
حیی بن اخطب ایدی دخی انوک اصحاب دیدیلرکه یا محمد بزه خبر ایله ایرشدیکه سکا الم
اندرلدی اگر بو سوزک کرچکسه سنوک امتوک بقاسی یتمش بر ییل اولا زیرا جمل حسابنده
الف بردر لام اوتوزدر میم قرقدر بو کل یتمش بر اولور چون بولر بونیله تاویل
قلدیلر حق تعالی بو آیت اندردکه وما یعلم تاویله الا الله یعنی بو امتوک بقاسی
نقدر اولور بلمز الا الله بلور دخی اول بلورکیم علم اچنده راسخلردر هر منزل اولنن

کتابک دقایقن وحقایقن بلمکده مبالغه ایتمشلردر عبدالله بن سلام کبی وانوک اصحاب کبی
اما بعضلر دیرلر کم انوک تاویلن الله بلور انجق اولکه علم اچنده راسخلردر هم نستوک
حقایقن بلمشلردر انلر دیرلرکه بزبکا ایمان کتوردک کم بو متشابهک حقیقت معنیسی
الله قتنده در انده مراد ندر اول بلور بزاکا مراد بودر دیو قطع ایتمزز بس بو قراتله
اکتلنمز الا شولرکه عقل اسلردر اشتدکلرن ادراک ایدرلر محکمله عمل ایدب متشابهنه
ایمان کتورب مراد الله تفویض ایدرلر چون عبدالله بن سلام اصحابیله اول یهودلرک
کلامن اشتدلر وانلرک بو کلام الله تکذیب قلدقلرن اشتدیلر دیدلرکه ربنا لا تزغ قلوبنا
بعد اذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب ربنا انك جامع
الناس ليوم لا ريب فيه ان الله لا يخلف الميعاد یعنی ای بزوم ربموز بزوم کوکلو
مزی بو هدایتدن کرو باطله دوندرمکل بزه هدایت ویرب اسلامله مکرم قلدقدن
صکره سن هدایت عطا قلوب انوک اوزرنه کوکلومزی ثابت قلی ویرکم عطا ویرجی
وثابت قلیجی سنسن جمیع مؤمن قوللروکا وای بزوم ربموز الومدن صکره بو جمیع خلایقی
دیرکوب جمع ایلیجی سنسن شول کونده که انوک قیمقلغنه مؤمنلر قتنده هیچ شک کمان
یوقدر البتده اولاسیدر الله تعالی قلدغی وعده لره خلاف اولاسی دکل دعا قلنلروک
دعاسن دخی قبول ایدر فضلیله بوندن صکره کرو بیوردکه ان الذين كفروا لن تغني عنهم
اموالهم ولا اولادهم من الله شيئا واولئك هم وقود النار كداب ال
فرعون والذين من قبلهم كذبوا باياتنا فاخذهم الله بذنوبهم والله شديد
العقاب یعنی اولرکم کافر اولب حقه انکار قلدیلر انلروک اولماللری واولادلری
چوق اولمقلق انلری دنیا بلالرندن وفتنه لرندن دنیاده قورتمغا فایده قلسر دکللر و
اخرتده انلردن عذاب منع ایدسر دکل چون اول مال الله یولنه وانوک رضاسی اولدغی یرلره خرج

اولنمیه

اولنمیه اول اکا قیامت کوننده حسرتا ولمقدن ارتوق منفعت قلسر دکل بو ایتده حق
تعالی اغول قوله مال ذکر ایلدکی اندن اترودرکه خلقک چوغی طاموبه کروب عذابه
مبتلا اولدقلری اول اکنوک اچندن اولرکه انلروک فتنه سنه دوشب غافل مغرور اولور
بس حق تعالی اولکسندن خبرویب بلدردکه اول مال واولاد اخرتده انلره منفعت قلسر
دکل تاکه اولر انی بلب عمرلرنی اول مال واولاد محبتنده صرف ایدب فنایه ویرمیلر و
دخی بونده کافرلری ذکر ایلدکی اندن اترودرکه مؤمنلر انی اشدب عبرت الالر انوکله اکتنلر
بس اول کافرلر اولوردرکه طاموا ودونه تترق اولسرلر وبو مکه کافرلرنوک فعل سنوکله
وسنی تکذیب لدکلری اول فرعون قوم کبیدرکم موسی بله قلدیلر وانی یلانلدیلر و
بولرسنی انجمکا بربرنه یاردم ونصرت قلدقلری اول قوم فرعون بربرنه موسی اوزرنه
یاردم قلدقلری کبیدر والله تعالی دخی بولری دنیاده قتل ایدب هلاک ایتمکا بیوردغی اول
فرعون قومیله غرق ایتدکی کبیدر دخی شولر کبیدرکه اولردن اوکدن کلدیلر نوح قومی
کبی دخی عاد وثمود وقوم لوط کبی که بزوم ایندردکمز ایاتلری وکوستردکمز عجایبلری
ورسوللرومزی یلانلدیلر نتکم رسول علیه السلام بو قومک سنی وکتابمزی یلانلدیلر
پس الله تعالی اولری اول اشکلری سببیله دنیاده عقوبتله طوتب هلاک ایلدیکه
حق تعالی نوک عقوبت کافرلره کی قتندر ترحم یوقدر ودخی بیوردکه قل للذين كفروا
ستغلبون وتحشرون الى جهنم وبئس المهاد بو ایتنوک سبب نزولی بو ایدیکیم
مکه کافرلری چون احد غزاسنده مؤمنلر اوزره ظفر بولدیلر اکا سونب فرح قلدیلر
حق تعالی بو ایتی ایندرب بیوردکه ایت یا محمد اول مکه کافرلرنه که فرح قلورلر
تز اولاکه بوندن صکره سزولک اوزرکونه غالب اولنه هلاک اولب جهنمده جمع
اولاسزکه قرار طوتجق یرلروککی یوزی اول جهنمدر اناکلی ایدر بو ایت بنی قریظه

حقنده اندرلدی سبب بویدیکم رسول علیه السلام چون بدر غزاسنده مشرکلری صیدی
یهودلر دیدیلرکه بو محمد اول پیغامبردرکه موسی علیه السلام انی بزه بشارت قلوب
خبر ویردی وهم صفتنی توریتده بولدق دیدیلرکه رسول کرچک لیب اکا متابعت
قلدلر دونب کرو بعضسی بعضسنه دیدیکه اوتمک صبر ایلک وارب فی الحال اوله
محمدن اویمک بر نظر ادلوم کورلوم دخی بر محاربه مقاتله واقع اولجق نته اولور
بز منتظر اولدلر تا اکا دکنکه احد غزاسی اولدی اصحاب محمدن انده نکنب ایرشب
منهزم اولدلر اول کافرلر انی کورب دیدیلرکه والله بو حال اولدی اول محمدن الا
انده اتروکه انوک حال صفة تغییر اولب حال منقلب اولدی بو حالدن شکه دوشب
اسلامه کلمدلر رسول الله انلروک اراسنده معاهده واردی بر وقت معلومه دکین اول
عهدی صیدلر اکا وفا قلمدلر حق تعالی بو ایت انده اندردی اما عکرمه ایدر رضی الله عنه
چون رسول علیه السلام بدر کوننده نصرت اولب قریش اوزره غالب اولدی دونب کرو
مدینه یه کلدی بنی قینقاع سوقنده یهودلری جمع ایلدی دیدیکه یا یهودلر جماعت اسلامه
کلک شوندن اوکدنکه قریشه ایرشن سزه دخی ایرشه اولر دیدلرکه یا محمد نفسوک
سنی آلدیب مغرور قلمسونکه سن ورب قریشدن بر قوملیه مقاتله قلدکه اولر
محاربه ندر بلمزلر اگر سن بزومله مقاتله قلیدک بلیدک کم اهل حرب کمدر هیچ
بر جلین کمسنه یه صنشمامش ولاسن حق تعالی بو ایت اندرب دیدیکه یا محمد ایت
اول کافرلره که سز بز زماننده غالب اولنوب منهزم اولاسز مؤمنلروک قلیچی النده
قهر اولب هلاک اولاسز اندن صکره جهنمه جمع اولاسز بر کوروک کی یوزی عذاب
بوندن اولدر و بوندن صکره دخی بیوردکه قد كان لكم اية في فئتين التقتا
فئة تقاتل في سبيل الله واخرى كافرة يرونهم مثليهم راى العين و

الله يؤيد بنصره من يشاء ان في ذلك لعبرة لاولي الابصار یعنی تحقیق سزه عبرت
واردر اول ایکی لشکر بربرنه قرشو اولدقده یعنی رسول الله جماعتیله کافرلر جماعتی
که بری الله تعالی یولنده قتال ادر انوک رضا سیچون وبر بلوکی کم کافرلردر
بو ایچون محاربه ادرلر اما مسلمانلر اول کافرلری ایکی کندولرجه کورلردی
صاغشده کوزلریله تاکه اولروک کوکلنه قورقو واقع اولمیه زیرا الله تعالی اولره
بلدرمشدیکه یوز مؤمن ایکی یوز کافره غالب اولور مشرکلر اول وقت طقوز
یوزدی اما مؤمنلر کوزنه التی یوز کورندی تاکه اولره قورقو اولمیه لیکن کافرلر
کورلردیکه مسلمانلر اوچ یوزدن ازغ قدر صکره بو کاسیله اول کافرلروک کوکلنه
قورقو برغلدی صوب قجدلر بو دخی حق تعالی نوک علامتلرندن بر علامتیدی الله تعالی قوت
ویرر نصرت ویرمکله کیمه دلرسکه اهل بدره قرشتلر ویرییب یاردم قلدی مشرکلری
انوکله منهزم قلدی تحقیق بونسنده عبرتلر وار اکاکه اهل بصیرتدر حقی کوزیله کورر
اندن عبرت الور بوندن صکره دخی بیوردکه زين للناس حب الشهوات من النساء
والبنين والقناطير المقنطرة من الذهب والفضة والخيل المسومة و
الانعام والحرث ذلك متاع الحيوة الدنيا والله عنده حسن المآب
یعنی حق تعالی بو ایتده مصاید دنیا قجدرکه بو خلق انوکله طورغا طوتلوب اخرت اونتمشدر
انی بیان ادب بیوردیکه کوکچک کوسترلدی بو ادم اوغلنلرینه بو شهوات آرزولری امدی
بو کوکچک کوسترن یا حق تعالی در یا شیطاندر اکر بو تزیین حق تعالی دنسه ایکی وجهه
اوزره در مؤمنلره امتحان چوندر عصمتیلکیه صقلر و کافرلره عقوبتچوندر خذلانلله
که قهر ایلیه اما اکر شیطاندن ایسه اول وسوسه جهتندندر غرور و وسوسه در اکا متابعت
ادرهلاک اولور اما بو خلقه حب شهواتدن تزیین اولنلرده اولا عورتلری ذکر ایلدی اوغلدن

قزدن اوکدن زیرا بو عورتلرك فتنسی دکل سنلرك فتنلرندن قیدر وار نوقدر نیکمردوا
یتدر رسولدن علیه السلام که بیوردی • ماترکت لامتی فتنة اشد من فتنة النساء یعنی
بن قومدم امتوم اچنده بر فتنه اول عورتلر فتنه سندن قتی اولا زیرا بولرك فتنلری
ادم یاردللدن بر وظاهردر تا بو کونه دکین ودخی مشلر کیم عورتك اکی وجهله فتنسی وار اوغلك
قزك بر وجهله فتنسی وار عورتك بر فتنسی اولدرکیم سبب اولور قطع رحم اولغا قومدن
قبیلدن وارنی کسمکه آتادن آنادن آیرمغا ایکنجی فتنه اولدرکه آنی دنیا جمع اتمکا مبتلا
قلور حلال حرامدن جمع ایدر طاعتدن عبادتدن قلب الخرتده عذابنه مستحق اولور
اما اغول قز فتنسی هممان بر وجهله درکه آنلر ایچون دنیا دیرمکا مشغول اولورکیم قز وجهان
ادب انوکله برکو اون عمارت ایلیه کند واون دینیکله یقب خراب ایلیه اغولسه قالك
ویوب آوره آنونچون دخی بر مقام دوزوین بچنه نمازلر فوت ادب وقتلر ضایع ادب
له
عمرن انوکله فایدوین الخرتده انوکله معاقب اولا دخی اول دنیا طوفلرندن برسی قنطرلر
آلتون کومشدر قنطار دیدکی یتمش بیك آلتوندر مجاهد قتنده اون ایکی بیك وقیه در
ابو هریره قتنده بیك ایکی یوز وقیه در معاذ قتنده وبعضلر دیدلرکه اول بر اوکس کون
طلوس آلتوندر مقنطره دیدکی طقوز اول قدر در وبر طوزف دخی شلمه یورر آنلر ویوند
لردرکه بر بچکلرك محبتلری اکا بغلنمشدر و بر دخی دوه وصیغر و قیون درکه اکثر خلق بو
لرولرك محبتی طوزغنه کرفتار اولب اخرتی اونتمشدر و بر دخی اکن و باغ بستان محبتی طوزق
اولب بچکلرك کوکلی بغلکب طاعتدن وعبادتدن فارغ اولب اولومن اونتمشدرکه اصلا
بر اولوم بر آغنده دکل بس حق تعالی بو آیتده مالدن درت درلو مال ذکر ایلدیکه مصاید دنیادر
اکا اشارت قلدیکه بو خلق دخی درت جنسدر هر جنسی اول مالدن بر نوعله فتنه لنمشدر اولا
مالدن آلتون کومش ذکر ایلدیکه بونکله بازرکانلر وخوجه لر فتنیه دشمشدر ایکنجی صالا آنلر

ویوندلر

ویوندلر بونکله بکلر وسپاهیلر فتنیه دشمشدر اوچنجی دوه قیون وصغر ذکر ایلدیکی انوکله
بو اهل صحرا وطاغلر قومی فتنیه دشمشدر ودردنجی اکن وباغ وبستان ذکر ایلدیکی شهر
بلاد قومیدرکه بونکله فتنیه دشمشلردر هر بری اول محبوبنی کانه کندویه معبود
طوتب الله اونتمشلردر پس حق تعالی بولره بو آیت الخرتده اول محبوبلری فانیدوغنه
تنبیه ادب بیوردیکه اول کل محبوبلر دنوب کوکل بغلدغکز حیات دنیا منفعتیدر
نتکم دنیا باقی اولسر دکل اول حیات دخی باقی دکل واول حیات منفعت قلندکم
اموال مناصب در اولر دخی فانیدرکه بقاسی یوقدر پس نته کوکل بغلرسن اکاکه
یارن سندخی کدرسن اولدخی آلدن فوت اولور اشك همان حسرت ندامت اولسر
اکاکه یارن سندخی کدرسن اولدخی قالور امدی اخرته توجه ایلکل الله دیکله اندغی
ورجك مقامك عمارت قلغلکه کرکلو ورجق پر الله تعالی قتنده درکه باقی اولدر =
بوندن صکره اول الخرتده مؤمنلره وعده قلدقلرن ذکر ادب بیوردیکه قل اؤنبئكم
بخیر من ذلكم للذین اتقوا عند ربهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین
فیها وازواج مطهرة ورضوان من الله والله بصیر بالعباد یعنی آیت یا محمد
سنه خبر ویریمی شول نسنه نکه سنه اول خیرلودر اول کافرلره ودنیایه مغرور اولنلره
کوجك کوسترلن مالردنکه اول الله قتنده شرکدن ونفاقدن وفواحشدن وکبایر کنا
هلردن صاقنن قوللرچون یر قلنمشدر ودنیا زینتنه آلدنب الله عبادتدن غافل اولمیا
نلرچونکه اول بغلر بستانلر اغجلر نولك وکوشکلر نولك آلتندن ایرمقلر اقر کمی سوددن
کمی بالدن بو حالده کیم اکا کرنلر آنده مخلد اولسرلرکه هرکز فنا وزوال عارض اولمق =
دکل نتکم ابو سعید روایت قلدی رسولدن علیه السلام که اول بیوردی • لشبر من
الجنة خیر من الدنیا وما فیها وفی روایة اخری قال لموضع سوط یعنی اجماقدن بر قریش

بر دنیادن دخی کل دنیا ایچنده کدن یکرکدر بر روایتده بر قمجی مقداری وردی زیرا اول بقادر
دنیا هب ایچنده کیله فنادر شك دکلکه بقا فنادن یکرکدر نقدر از دخی اولرسه یالکوز
بولر دکل بلکه حورلر چفتلنمکچون ورب حاضر قلمشدر پاکلر ارکلردر یاردلمق یولندن
دخی خلق یونندن یاردلمق یونتدن ارلقلری بودرکه حیض نفاس کورمزلر قضای حاجت
قلمغا خلایه وارمزلر و توکرمك سمکرمك اولرده یوقدر وخلق یونتدن ارلقلری
بودرکه حسد وکون وغیرت یوقدر ودخی ارنلرندن غیری کمسیه نظرلری یوقدر بو
کل نعمتلرله بولره الله تعالی نوك رضاسی دخی واردرکه اول رضا دکل نعمتوك اولوسیدر
زیرا رضا کل نعمتدر جنت دخی اولمزسه چون الله تعالی نوك رضاسی اولا همان نعمة
کاملة حاصلدر بس الله تعالی قوللروك اعماللری اوزره بصیردر نه قلدقلرن بلور
انکا کوره ثواب عقاب قلور بوندن صکره اول متقی قوللری کمدکن وصف ادب بیوردیکه
الذین یقولون ربنا اننا امنا فاغفر لنا ذنوبنا وقنا عذاب النار الصابرین
والصادقین والقانتین والمنفقین والمستغفرین بالاسحار یعنی بروم
قورقجی قوللرموز اولردرکه دنله لرده خلوت اولب بره تضرع له نیاز قلوب
درلرکم ای بروم ربموز تحقیق بز سنی کرچك لدك که برسن وحق معبود سنسن یار
لغاغل بزوم اولخطالرموزیکه جاهلیت واسلام ایچنده بزدن صدرا ولمشدر و
عذاب نار دخی بزدن سن دفع ادی وبر وانوك اسبابلرندن بزی صقلیو وبر ودخی
بز اول جنت وعده قلدغمز قوللر اولردرکه طاعت عبادت زحمتی اوزره صبر
ادرلر ومعصیتلردن ونفس هوالرن دفع ادب مخالفت قلمقدن صبر ادرلر دخی
دنیا بلالرندن وقتلقلرندن ومصیبتلرندن نه ایرشورسه صبر ادب راضی اولرلر
بزدن کمسیه شکایت دلن اوزنملر بوکلسیله ایمانلرنده صادقلردر کوکلرندن کر

چکلردر دخی کندولرله الله تعالی اراسنده وخلقله کندولر اراسنده قلدقلری و
عدیه وفا قلمقده صادقلردر ودخی حق تعالی دن نه حکم اولرسه مطیعلردر دخی الله
تعالی ویردکی مالدن الله یولنه انفاق ادجلردر انوك رضاسیچون ودخی دنله لرده
طوروب نماز قلب سحر وقتنده استغفار ادجلردر بس هرکم بو صفتلرله متصف
اولا الله تعالی نوك اول قوللرندن اولرکه جنتله حور وقصور باقی نعمتلرنله انوك
ایچون برقلمشدر وبوندن صکره کندونوك وحدانیتن اثبات ادب بیوردکه شهد الله
انه لا اله الا هو والملائکة واولوا العلم قائما بالقسط لا اله الا هو
العزیز الحکیم ان الدین عند الله الاسلام یعنی بدرستی حق تعالی بو خلق
بر تمدن اول کندو ذاتنه طانقلق ویردکه تحقیق معبود حق اولدر اندن غیر اله
یوقدر اندن چونکه فرشتلری یرتدی انلر دخی ایله طانقلق ویردلرکه بولر اولوا العلم
یعنی مؤمنلر طانقلق ویردلرکه الله تعالی قایمدر عدلله هر نفس اوزره کمسیه
حیف ظلم اتمز بو ایتوك سبب نزولی مقاتل قتنده بودرکم عبد الله بن سلام اصحابیله
یهودك رئیسلرنه دردلرکم کلوك محمد دیننه متابعت قلوككم دین حق بودر اول
یهودلر دیدلرکم بزم دینمز سزوك دینکوزدن افضلدر بز انکا نته متابعت قلالوم
حق تعالی بو ایت ایندردب بیوردکه الله تعالی طانقلق ویردکه اندن غیر معبود یوق
الا اولدر قایم بالذات و فرشتلر دخی ایله طانقلق ویرلر تورایتله که اله حق اولدر
عدلله قوللری اوزره قایمدر ودین حق الله قتنده دین اسلامدر اما کلبی ایدر بو ایتوك
نزولنه بر سبب دخی واردر چون رسول مدینهده ظاهر اولدی شامدن یهود عالملرندن ایکی
عالم طوروب مدینیه رسوله کلدیلر چون مدینه‌یی کوردلر برسی برینه دیدکه نه یولق
بکزر اشبو شهر اول پیغامبرك شهرینه کم اخر زمانده کلور چون مدینیه کردلر رسولی

اشدب فتنه كلدلر دیدلركه سن محمدمسن رسول دیدكه بلی محمدم دیدلركه احمد
مسن رسول دیدكه بلی احمدم هم محمدم دیدلركه امدی بزه خبر ویركه الله تعالی
كتابنده اعظم شهادت قنقیدر اول وقت بو آیت ایندی بیوردكه الله تعالی بلدردی
بیان قلدیكه اندن غیری معبود یوق بس كندونوك وحدانیتی اوزره جمیع یرتدغی نسنلری
دلیل برهان قلدی بیان ایلدیكه هیچ بر كمسنوك قدرتی یتمزكم الله وجوده كتوردكی
نسنلر كبی بركمسنه دخی نسنه وجوده كتوره خالق حقیقی اولدر و فرشتلر دخی
طانقلق ویردلر انوك قدرتندن وعظمتندن شول نسنكه انلره معاینه اولندی
واهل علم دخی طانقلق ویردلر شول نسنیكه بولروك قتنده ثابت اولدی بلدلركه
بو مصنوعات مخلوقات انوك فعلیدر اندن غیری هیچ بر خالق دخی یوقدركه انوك
مثلی اوله بو آیت اهل علموك فضیلتنه دلالت قلور زیرا اول كندو شهادتنی ذكر ایلدی
اندن فرشتلر شهادتن بیان قلدی اندن اهل علمی ذكر ایلدی بوندن صكره شهادتنی
تاكید قلماغچون بر دخی تكرار طانقلق ویرب بیوردكه معبود حق اولدر اندن غیری
اله یوقدر حكم جمیع مخلوق اوزره غالبدر وحكیم در حكم ایدر نه اشلرسه حكمتله
اشلركه هیچ بر فعلنده عبث ونقص یوق شویله كه كركدر ایله یرتمشدر ودخی
دین مرضی الله تعالی قتنده دین اسلامدر اندن غیری مقبول دكلدر سعید بن جبیر
ایدر الله تعالی كعبه نوك چوره حرمی ایچنده اوچ یوز التمش پوت واردی هر قبیله نوك
عربدن بر پوتی یاخود ایكی پوتی واردی قچنكه بو آیت ایندی جمیع اول پوتلر یوزلری اوزره
دوشدی بو آیتوك كرامتندن ودخی بیوردكه وما اختلف الذین اوتوا الكتاب الا من
بعد ما جاءهم العلم بغیا بینهم ومن یكفر بآیات الله فان الله سریع
الحساب یعنی اختلاف قلمدی اشبو دیننده یهود نصاری كه بولره كتاب ویرلدی

الا بولر

الا بولر محمدك امرندن بیان ویرلب صدقی معلوم اولدقدن صكره حسد یوزندن
كه آرالرنده قوپدی بو اهل كتابده دخی مسلمانلردی اولره دخی اهل اسلام دیو تسمیه ایدرلردی
چون عیسی علیه السلام اصحابنه مسلمان دیو تسمیه قلدی یهودلر اولره حسد قلدیلر
اسلام ادندن بله شریك اولدقلریچون اول ادی كندولردن تغییر ادب یهود اد قودلر
اما نصاری دخی كه وار انلروك ادینی بولس تغییر ایلدی نصاری دیو تسمیه قلدی
اولر تلرنده حسد اوچیندن هر كمسكم قرانه ومحمده كافر اولب انكار قلسه الله تعالی
سریع المجازاتدر وحساب قلمغی دخی تیزجكدر جمیع خلقی دفعة واحدة حساب
قلور بروقت ایچنده اما هر بری بولردن شویله صنورلركم حسابا اولنی مخصوص
كندودر ودخی بیوردكه فان حاجوك فقل اسلمت وجهی لله ومن اتبعن و
قل للذین اوتوا الكتاب والامیین ءاسلمتم فان اسلموا فقد اهتدوا
وان تولوا فانما علیك البلاغ والله بصیر بالعباد یعنی یا محمد اكر بولر
دینده سنوكله خصم اولب مجادله قلورلرسه سن ایتكم بن دینمی الله ایچون اخلاص
ایلدم قصد قلدم كه عبادتومی الله ایچون ایدم واقرار قلدم كه بنم الهوم اولدر و
بكا متابعت قلنلروك دخی الهی اولدر اندن غیری اله یوقدر ودخی ایت شول كمسنلره
كم انجیل توریت ویرلدی دخی اول عرب مشركلرینه اسلامه كلب دینكزی خالص قلدكزمی
وحق تعالینوك وحدانیتن تحقیق بلدكزمی یعنی اسلامه كلك الله بربلك دیمك اولور
اكرچه لفظی استفهامدر مراد بوندن امردر اكر اسلامه كلب حقك برلكنه ومحمدك
كرچكلكنه وقرانه تصدیق ایدرلرسه تحقیق اولر هدایت بولوب ضلالتدن قورتلدلر
واكر امتناع ایدب مطیع اولمزلرسه سن ملول اولماغل كه سكا واجب اولان بزوم خبرموز
انلره ایرشدرمكدر همان سن امر اولنی كتوردك باقی انلروك نه قلدغن حق تعالی بلور

هر برینه یارین مکافاتین قلور و بوندن صکره دخی بیوردکه إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ
اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ [أليم] أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ یعنی تحقیق شول کمسنلرکم قرآنه و محمده انکار طوتدلر و
حقسوز یره پیغامبرلری اولدورنلری که انلری دکلری درسوب دوست طوتدلر و
اول اچلرنده امر معروف ادوب عدله بیورنلری و منکر اشلردن یغنلری اولدوردلر
مؤمنلردن بشارت قلب مشتلکه انلره بر عذابله که اول عذاب قت مؤلم و اینجدیجی
اولا بس اولر انلردرکم دنیده اخرتده حسناتلری باطل اولب محو اولدی یارن اولری حق
تعالی عذابندن بر قورترجی و مانع بولنمیه و دخی بیوردیکم أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا
مِنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ
وَهُمْ مُعْرِضُونَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ وَ
غَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ مقاتل ایدر بو ایت کعب بن الاشرف
و دخی انوك اصحابی حقنده نازل اولدیکه اولر دیدلر بزدن طغرو یول طتمشلر یوقدر و بزه
موسیدن صکره حق تعالی هیچ رسول کوندرمدی رسول علیه السلام اولره دیدیکه سز
بلورسز تحقیق که بن سزه نه درسم حقدر کتورك توریت قومه کورلم که بن ددوکم
کملین حقدر یقسه یوق بولر امتناع ادوب توریت کتورمدلر حق تعالی بو ایتی انده
انده اندردی اما کلبی ایدر بو ایت ایکی یهود حقنده اندرلدی خیبردن که اولر زنا
قلدلر حکم انلروك کتابنده دخی زنا قلنلره محصن اولسه رجمدی بولر خصومت
ادوب رسوله کلدلر علیه السلام رسول انلره رجمله حکم ایلدی انلر دیدلرکم الله حکمی
بونلیه دکل کم سن بیوردك رسول علیه السلام توریت کتورندی و دخی ابن صوریایی

کتورندی

کتوردی انلروك عالملرندندی فدك قلعه سنده اولوردی اکا رسول الله اندوردی که
توریتده بو حکم نته در کزلمیب طغرو خبر ویره اول دخی اقرار ادوب بیوردکه ذکر ایلدی
که حکم بونده رجمدر بس حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردکه نظر قلمزمسن یا محمد
شول کمسنلره کم علم ریندن اولره نصیب ویرلدی انلر دعوت اولنرلر الله کتابندن یکا
تاکه بولروك اراسنده انوکله حکم اولنه اندن بر طایفه اولردن یوز دوندروب مطیع
اولمزلر بو حالده که الله حکمندن اولر اعراض ادجلردر بولروك جزالری قیامتده
اندن اتروا ولسرکه سنوك حکمکدن اعراض اتدلر کندو قیاسلرنه مغرور اولوبن
که دیدلر بزی اود طتمز الا بر قچ کون مرادلری بو بر قچ کون دمکدن اول بزاغویه طبد
قلری کونلر صاغنشیدی که قرق کوندر یعنی بزی طامو عذاب شول قدر طوتکه
بز بزاغویه طبدق بعضلر دیدلرکم اول بر قچ کوندرکه مراد دنیا کونلری صاغنشدر
که اول قدر عذاب چکلر دخی اندن خلاص بولهلر بعضلر دخی دیدلرکم اولروك مذهبی
اهل جهنم مذهبیدی که درلر طاموده هیچ بر ملته خلود یوقدر انلر دخی انوکچون دیدلر
که بزی اود طتمز الا بر قچ کون بولر الله تعالی حقنده افترا قلب بولردن دنیده
عذاب تاخیر اولندوغی بولری دینلری اچنده مغرور قلدیکه بوك کبی کلام ادرلر بس
بولری قورقدوب بیوردکه فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَ
وُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ یعنی بولر نیلیسرلر
و نه چاره قلسرلر قچنکه بز بولری جمع ادوز اول قیامت کوننده کم انوك قیم قلغنه
مؤمنلر قتنده شك کمان یوقدر البته اولاسیدر هر نفس خیردن شردن نه کسب
اندیسه کامل جزاسن بولاسیدر که ذره قدر ثوابلرندن نقص اولنمیه و کناهلرندن
زیاده عقوبت اولنمیه زیرا حق تعالی قتنده کمسنیه حیف ظلم اولنمز بوندن صکره

بیوردیکه قل اللهم مالك الملك تؤتی الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء
وتعز من تشاء وتذل من تشاء بیدك الخیر انك علی كل شیء قدیر
تولج اللیل فی النهار وتولج النهار فی اللیل وتخرج الحی من المیت وتخرج
المیت من الحی وترزق من تشاء بغیر حساب ابن عباس آیدر رضی الله عنهما بو
آیت منافقلر شاننده نازل اولدی سبب بو ایدیکه چون رسول علیه السلام مكه‌ئی فتح
ایلدیکه عبد الله بن ابی که منافقلرك باشیدی دیدیکه بدرسی محمد اوموركه
ملك فارسه وروم ملك اوله بو آرزو وقچن آكا حاصل اولورا و لجق دکل حق تعالی
اندن بو آیت ایندردی اما مقاتل آیدر رسول علیه السلام ربندن دلدیكه فارسله روم
ملكنی امتنه ویره حق تعالی آكا بو دعای تعلیم ادب الهام قلدی تاکه بونکله دعا قله
اول حاجتی یرینه کله ودخی بعضلر دیدلرکه شول وقتکه رسول علیه السلام خندق
قزمغا امر ایلدی اول خندق اچنده بر طاش ظاهر اولدی اصحاب انی قزمقدن عاجز
قلدلر قزمیی رسول کندو الینه الدی برکز چونکه اوردی اول طاشدن بر نور چقدی
سلمان انی کروب رسوله علیه السلام دیدیکه بر عجب نسنه کوردم یا رسول الله رسول
علیه السلام دیدیکه انی کوردکمی سلمان دیدی بلی کوردم رسول دیدی اول نور اچنده
شام اهلنك قصرلرن کوردم اندن بر دخی اوردی کرو انجلاین بر نور ظاهر اولدی
دیدیکه فارس اهلنك قصرلرن کوردم بو نور اچنده رسول علیه السلام دیدی ثاولا
که ملك شام ایله ملك فارس بنوم امتمه ویرله انلر انوك اوزره غالب اولالر
منافقلر انی اشدیب دیدلرکه بدرسی بو محمد کندو نفسی اوزره قورقدن امین
اولمز چارسوز قلوب دورت یاننه خندق قزطورمشدر فارسله روم ملكن
تمنی قلور بو وقتده اولسه حال بو درکم روم ملكه فارس ملكلری حریر دیباج اوزره

بیوردلر بو محمد حصیر اوزره یتورکن بو پیغامبر مسته حال بو ایکن اولایدی
بو آیت انده ایندرلدی حق تعالی بیوردیکه ایت یا محمد ای اللهم و پادشاهلر
پادشاهی کیمه دلرسك ملك ویررسن حبیبك محمد کبی ودخی آكا اویانلر کبی وکیمدن
دلرسك چکب ملكنی الیدن آلورسن فارسله روم ملكلری کبی ودخی کیمی دلرسك عزیز
قلورسن اهل اسلام کبی وکیمی دلرسك خوار ذلیل قلورسن اهل شرك واهل طغیان
کبی هدایت سعادت ویرمك سنوك الكنده در کرم سن کل نسنه اوزرینه قادرسن دلرسك
سعادت وهدایت ویره سن دلرسك شقاوت ضلالت اچنده قیاسن الهی دلرسك کیجه‌ئی
کوندزه کیوررسن کونی اوزون قلورسنکه اون بش ساعته چقر کیجه‌ئی قصا قلورسنکه
طقوز ساعته اینر غایت قصلدغ اولا اولور دلرسك کندزی کیجیه کیوررسن
کیجه اون بیش ساعته چقاررسن که غایت اوزنغی اولا اولور وکونی طقوز ساعته
ایندررسنکه غایت قصاصی اولدر ودخی کیجای کدرب کوندزکتوررسن تا قیامته
دکن ودخی الودن دری کتوررسنکه یمورددن یوری چقاررسن ودریدن اولوی
چقاررسنکه قوشدن یمورده کتوررسن بعضلر دیدلرکه دریدن اولو ادمدن
نطفه کتورمکدر ودخی دیدلرکم اولودن دری نطفه‌دن آدم کتوررسن ودخی دیدلرکم
اولودن دری کافر بلندن مؤمن کتورمکدر ودریدن اولو مؤمن صلبندن کافر کتورمکدر
یاخود عالمدن جاهل وجاهلدن عالم کتورمکدر زهریدن روایت درکه آیدر رسول
علیه السلام بر کون خاتونلرینوك بعضیسنوك اوینه کردی بر کرکلو صفتلو عورت
اوتورر صوردیکه اشبو کیمدر دیدلرکم خاله‌لرکدن بریسیدر کرو صوردیکه بو نه کمسنه‌در
دیدلرکه خالده در اسود قزی واسود عبد یغوث اوغلی در رسول علیه السلام انی
اشدب دیدیکه سبحان الله زهی قادرکه اولودن دری چقارر زیرا اول عورت مؤمنه

وصالحه يدى آنوك اسنى كافرزى ودخى ديدكه الهى كمه دلرسك حسابسز رزق ويررسن
هيچ صنما دخى يرلردن وهركمسكم بو آيت كيجه وصباحده اوقيه حق تعالى انى عزتنه ارزكوز
ذلتدن صقليا واولمش كللينى دركوز ورزقنى بول قلى وين كند وفضل برله وبوتدن
صكره بيوردكه لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ
وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ابن عباس آيدر رضى الله عنهما بو آيت دخى منا فقلر شانده اندرلديكه
عبدالله بن ابى در باقى اصحابله ايمان اظهار ادب باطنلرنده كفر كزلرلردى عادتلرى
بويديكه يهودلر دوست طوتب آنلردن ياردم ونصرت امرلردى رسول قتنده اولنك
خبرلردن كلب اولنه دكورلردى اومرلرديكه اولر محمده اوزره ظفر بولالردى اصحابيله
الله تعالى اولرى نهى ادب بيوردكه مؤمنلر كافرلرى دوست طوتماسونلر مؤمنلردن
غيرتاكه اولردن عون ونصرت اومالر هركمسكم مؤمن اولب كافرى دوست طوتنسه
الله تعالى دينندن هيچ برنسنده دكلدر زيرا كافره دوست اولن آنوك كفرنه راضى
اولسه كرك وهركمسه كم كفره راضى اولا اول دخى آنجلين كافر اولور الا مكركم كندونوك
هلاكى لكندن قورقب دلله انى راضى قلا كوكلى ايمان اوزره مطمئن اولا ايمانده تردد
اولميا بس الله تعالى سزى قورقدر كند وعقوبتيله كه ضرورت اولمدن اهل كفرى كندوكزه
دوست طتميا سز حذر قلب صقنا سزكم دونب ورجق يركوز اخرتده الله حضرتيدر
سزلك عملكون كوره جزا قلور ودخى بيوردكم قُلْ إِنْ تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ
أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ يعنى آيت يا محمد اكرسز كوكلوكزده عهد كوز صيب كافرلرى دوست
طوتدغكزى كزلرسكوز ياخوذ انى مؤمنلره اشكاره دخى ادرسكوز الله تعالى انى بلور

دخى كوكلر ويرلر اچنده نه اشلرسه قمو اول بلوركى هيچ برنسنه اكا خفى دكلدر بس
الله تعالى كزلوى اشكاره بلمكا وكمه عذاب كمه مغفرت قلمغا قديردر قدرتى يتر
عجزى يوق هركشى نه اشلرسه خيردن شردن اكا كوره جزا سن قلور نتكم بيوردى
يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ
بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ
بِالْعِبَادِ يعنى قيامت كوننده هر نفس حاضر بولسر دنيده خير عملدن نه اشلديسه
شويلكه هيچ ثوابندن برذره نقص اولميه اما شر وخبيث عمللركم دنياده اشلدى انى
كورجك شويله تمنى قلد هر نفسكه ايكا شكه بنوكله اول عمل اراسنده مشرق مغرب
آرا لغنجه ارقلق اوليدى اول عملى اول هركز اشلميدى بس الله تعالى سزى عقوبتله
قورقدر تاكه حذر ادب اول يوز عمللرى اشلميا سز بلد سزكه الله تعالى قوللرنى اسركيجدر
كناه اشلمكله نرجك تعجيل عقوبت قلمز تاخير ادر تا اولاكه بر كتلنب توبه قلالر
طريق ضلالتدن دنب طريق هدايته كلالر تاكه رحمت مغفرت بلوب سعادته
ايرلر ودخى بيوردكه قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ بو آيتوك سبب نزول بويديكم
رسول عليه السلام چون كعب بن الاشرف اصحابيله اسلامه دعوت قلدى آنلر ديدلركه
بز وم الله قتنده مرتبمز شول آتا قتنده اغول مرتبسى كبيدر محبت يوتدن بز الله تعالى
نوك محبلرى يوزچون بولر بويله ديدلر الله تعالى بو آيت اندرب حبيبنه ديدكه آيت
يا محمد اولنه كم بز الله تعالى نوك محبلرى يوز ديرلر اكر سز الله كرجك سورسكوز بنوم
دينمه متابعت قلولك كم تحقيق بن الله تعالى نوك رسوليم آنوك خبر دركم سزه ارشد
اكر سز بكا متابعت قلوب آنوك طاعتنه قصد ادرسكوز آنوك امرنى يرنه كتورسكوز

محبتکوز کرجک اولور الله تعالی دخی سزی سور وکناهلرکزی دخی یارلغوکه اول
الله غفوردر مغفرت قلور رحیم در اسرکر شولریکه توبه قلب آندن یکا محبتله توجه
قلالر زیرا قولدن محبت الله ورسوله وانلرک امرینه مطیع اولب حکمنه راضی اولمقدر
والله دن دخی محبت قولنه آندن کناهن عفوادب رحمتله آنوک اوزره انعام قلمقدر
دخی اکا توفیق ویروب عصمت اچند طتمقدر وقولدن محبت اکا مطیع اولمقدر چون
بوایت اندرلدی اول یهودلر دیدلرکه بدرستی محمددلرکه بزانی خاص دوست
طوتب اکا اکرام عزت قله وز نتکم نصاری عیسی نبی دوست طتدلر و اکا
مطیع اولدلرچون اولر بوکلام اشتدلر حق تعالی بوایت اندردی قل اطیعوا الله
والرسول فان تولوا فان الله لا یحب الکافرین یعنی ایت یا محمد الله تعالی
مطیع اولک شول حکم اوزره کم اندردی ورسوله مطیع اولک شول سنده کم بیان
قلب خبر ویردی امر دنیا دن وامر اخرتدن اکر مطیع اولب منقاد اولرلرسه سعادت
اولرک وکرا ولمایب اعراض ادرلرسه کفر اچنده قلالر الله تعالی کافرلری سومن
دشمن طوتر اولره رحمت مغفرت قلمز ابدی خذلان اچنده طوتر بن بوایتده نظر
قلکورکه الله تعالی کندویه اطاعت قلمغی رسولک اطاعتنه مقارن قلدی اول
کافرلرک رغمنه ودخی اکا اشارت قلدکه رسول علیه السلام کرچک اطاعت
قلمین الله دخی مطیع اولمش اولمز نتکم اول کچن ایتده بیان ادب حق تعالی کندونک
محبتنی اکا متابعت قلمقده شرط قلدی دیدکم ایت یا محمد اکر الله سور سکوز
بکا اویک بن حق مؤمن اولنلره ایله کرکدر کم رسوله مطیع اولب اکا متابعت قلب
سنتیله عمل ایلیه دلرسکه الله تعالی دخی انی سوه اکا رحمت مغفرت قلب عصمت
اچنده طوتا بوندن صکره ادمدن ونوحدن علیهما السلام خبر ویروب بیوردیکه

ان الله

ان الله اصطفی آدم ونوحا وآل ابراهیم وآل عمران علی العالمین ذریة
بعضها من بعض والله سمیع علیم یعنی الله تعالی ادمی ونوحی برکزیده اختیار
قلدی اولا اول مختاردر نیچونکه دین اسلامدر وانی اختیار قلدغی دخی بیش
خاصیتله در اول بوکه انی قدرت الیله کرکلو صورت اوزره یرتدی ایکنجی
کل اسمای اکا بلدردی اوچنجی امر ایلدیکه فرشتلر اکا کل سجده قلدلر دردنجی
انی اجماقده ساکن قلدردی بشنجی انی دکل ادم اوغلانلرنوک اتسی قلدی ونوح دخی
علیه السلام اختیار قلدی بیش نسنیله اول بوکه انی دخی بو بشرلرک اتسی
قلدی زیرا طوفانده کل خلق غرق اولب هلاک اولدلر انوک ذریتی باقی قلب کرو
نسل اندن اوردی ایکنجی انوک عمرینی اوزون قلدیکه طقوز یوز اللی یل حق تعالی
قوللرین مولالری قپوسنه دعوت قلدی بخت سعادت انوک کم عمری اوزن اولا
عمل کرکلو اولا ویل هلاک لک انوک کم عمری اوزون اولا انی شر عملر اچنده ضایع
قله اوچنجی انوک دعاسن کافرلر اوزره اجابت قلب کلسن هلاک ایلدی ومؤ
منلرچون دخی مستجاب قلوب کافرلردن نجات بولدلر دردنجی انی ذریتیله
واکا متابعت قلنلرله کمی اوزره کوروب غرقدن صقلدی بشنجی اولا شرایع
منسوخ اولمقلق انوک سببیله اولدیکه اندن اول کشی خالته سن وعمته سن
یعنی انا سنوک قزقرندشن وآتا سنوک قزقرندشن الموحرام دکلدی
نوح شریعتی انی منسوخ ادب حرام اولدی ودخی حق تعالی ابراهیم اختیار قلدی
علیه السلام بیش نسنیله اولا انی پیغامبروک اتسی قلدی زیرا روایت قلندیکم
انوک صلبندن بیک پیغامبر وجوده کلدی کندو زماننددن تا رسول زمانته دک
علیه السلام ایکنجی حق تعالی انی کندویه خلیل طوتدی اوچنجی نمرود لعینک اودندن

اني صقليوب اودي اكا سلامت ايلدي دردنجي اني جميع خلقه امام ايلدي بشنجي
حق تعالى اني بر قج كلماتله ابتلا قلدي واكا توفيق ويردكه اول كلمه لري اول تمام
ايلدي نتكم سورة بقرده بيان ايلدك ودخي بيوردكه ال عمران دخي اختيار قلدي
مقاتل ايدر مراد ال عمراندن موسى يله هارون اتسيدر كلبي ايدر مريم اتسي عمراندر
كه سليمان اوغلنلرندندر عليه السلام اگر مراد هرون وموسى اتسي ايسه عالملر اوزرينه
اختيار قلدغي بو اولاكه انلروڭ قوم اوزره من سلوى يغدردي اول تيه اچنده
قرق ييل كم بون عالم اچنده هيچ بر پيغامبر قلمدي وگر مراد بوندن مريم اتسي عمران
ايسه عالملر اوزره اني اختيار قلدغي بو اولاكه مريمدن عيسى عليه السلام
اتسوز وجوده كتوردي كه هيچ عالمده بوننده دخي كمسنيه واقع اولمدي كه بولر بربرينوڭ
ذريتيدركه بعضسي بعضسنوڭ ايرنجه كلمشدر بربرنوڭ ديني اوزره در كلسنوڭ دين
دين اسلامدر الله تعالى بولروڭ كلاملرين اشديجي وحاللرين بليجيدركه اكا خفي نسنه
يوقدر ودخي الله تعالى عليمدر اشيدر بلور نكه عمران عورتي سويليب خبر ويردي
نتكم بيوردي اذ قالت امرات عمران رب اني نذرت لك ما في بطني
محررا فتقبل مني انك انت السميع العليم يعني چون اول حنه كه مريم
انسيدر عمران بن ماثان عورتي حامله اولدي ديدكه اگر بني حق تعالى بو حملمدن
سلامت قورترجق اولورسكه اسانلغله دنيايه كتورم اول تكريچون محرر اولسون
محرر اكا درلركه هرگز دنيا عملن اشلميه عورت چفتلنميه مجرد اخرت عملنه مشغول
اولا محرابدن چقميه الا قضاي حاجت ايچون بلكه دايم ملازم اولب ربنه عبادت قلچون
اول حنه بو كلامي قلدي حلال عمران اكا ديدكه اگر بو حملك دشي اولورسه دشي چون عورتدر
مستوره گرك نجه قلسرسن اول حنه اني اشدوب غصيه واردي اول حالده ديدكه يا رب

بن سنڭچون

بن سنڭچون بو حملومي نذر ايلدم تاكه امر دنيادن ازاد اولب سنوڭ قپوڭا خدمتكار اولا
عمرني سنوڭ عبادتكا صرف ايليه سن بلورسنكه بو بنوم قونوم اچنده اركك مدر
ياخود دشي هر نسنه بندن بو نذرمي قبول ايليجي كمدر دعالري اشديجي سنسن وبنوم حملومي
ونيشوجي بليجي سنسن اميدم در بنوم دعامي ضايع قلميا سن فلما وضعتها قالت رب
اني وضعتها انثى والله اعلم بما وضعت وليس الذكر كالانثى واني سميتها
مريم واني اعيذها بك وذريتها من الشيطان الرجيم يعني چون حنه نوڭ
حمل مدتي تمام اولدي اني صاغ سلامت وجوده كتوردي كوردكه قز اولدي ديدي يا رب
بن اول حملومي دشي وجوده كتوردم الله تعالى حوز اني كي بليجيدر كه نه طغردي اركك دشي
كبي اولمز خدمت يرنه كتورمكا بن اكا مريم ديو اد ويردوم مريم ديمك يعني انلروڭ
لغتنده خادم ديمك اولوردي واني يا رب سكا صغندرورم دنيا واخرت شرلرندن واندن
كلن ذريتي دخي اگر تقدير قلدكسه كه اندن ذريت كلا شيطان رجيموڭ كه ملعون مطروددر
وساوسندن واغوالرندن سن صقلغل حق تعالى انوڭ دعاسن قبول ايلدي شيطان رجيمدن
اني دخي وذريتني دخي صقلدي نتكم رسول عليه السلام خبر ويردي هيچ بر اوغلن اولمياكه
اول اندن وجوده گله الا شول طغدغي وقت شيطان اني اليله دورتا اولا وازويب اغلدغي
اندندر الا مريمله اوغلي عيسى عليهما السلام متن ايمديا اول ملعون حنه نوڭ
دعاسندن اتروبس حق تعالى انوڭ اخلاصندن اتروا اني قبول ايلدي اولوكرامته ايرشدردي
نتكم بيوردي فتقبلها ربها بقبول حسن وانبتها نباتا حسنا وكفلها
زكريا كلما دخل عليها زكريا المحراب وجد عندها رزقا قال
يا مريم انى لك هذا قالت هو من عند الله ان الله يرزق من يشاء بغير
حساب يعني حنه مريم انسي اني بر پاره بزه صروب قندق ايلدي الب بيت المقدس

محراب فتنده قودی نقدرکه عالم عابد واردی هر بری جمع اولب طلب قلدکه آنی
آلوب تربیت قله زکریا پیغامبر علیه السلام دیدکه بنوك تربیتنه سزدن بن حقلورغن
که خالته بنوم قنومده در زیرا زکریا نوك خاتونی مریم آنسی حنه نك قرقرداشیدی
عیسا ایله یحیی ایکی قز قرداش اوغلنلردر اول عالملر وعابدلر دیدلرکم بو محرره در
اکر بونی تربیتچون خالته سنه تسلیم ایدهلر نسبدن اترو کرو کندو آنسی احق قدر که
بونی تربیت قله اما کلوك قرعه بر غلوم کمه دوشرسه اول آلوب تربیت قلسون بنوك
اوزره اتفاق ادب چقدلر عین سلوانه کلدلر هر بری قلملو قلمن اول ارمغا برقدیلرکه
اول قلملر بریخندی آنلروك کلنوك قلملری صویه بتب غایب اولدی زکریا قلم صوبوزنده
قالدی وبر روایتده دمشلرکم دکلنوك قلمنی صو الدی اشغاسنه اقب کتدی اما زکریا قلمی
صوبك یقارو سندن یکا اقب کتدی بس اولر کل بلدلرکم آنی تربیت قلمغا زکریا حقلورقدر
قودلر فارغ اولدلر زکریا الوب کندویه ضم ایلدی بو آیت معنسی بوکا اشارتدر قلورکم
حق تعالی بیوردی فتقبلها ربها الآیه یعنی اول حنه نوك نذرینی انوك ربی کوکلو
لکله قبول ایلدی آنی کوکلو غداالرله غدالندردی وکوکلو تربیتله آنی زیاده قلوب آرتردی
آنی زکریایه ضم ایلدی تربیتچون که پیغامبردر اول آکا دلالت قلورکه غیرینه ویرمدی
رسولنوك کفالتنده قودی خبرده ایله روایت قلنورکم زکریا علیه السلام آنوچون بر
مقصوره بنیاد قلدی آنی محراب ایلدی اما قپوسنی دیوارا اورتسنده قلدی که آکا کمسه
چقمزدی الا نردبانله بس زکریا آنوچون بردایه اجرته طتدکه آنی امزروب تربیت ادردی
اول قپویی آنوك اوزرنه کلدلوردی آکا هیچ برکمسه چقمزدی الا زکریا چقردی تا آکا
دکن که بالغه اولدی بویدیکه اول مقصورده یالکوز عبادت قلوردی چون که آکا عذر
واقع اولیدی مقصوردن چقب خالتسی قتنه کلوردی انوك قتنده طوروردی تا عذر

دفع اولنجه آندن غسل ادب کرو مقصوریه واروردی عبادتنه مشغول اولوردی
کندو محرابنده بعضلر دیدلرکم ایسه یدی هیچ عذر کورمزدی طایم طاهره یدی اما
زکریا قچنکه انوك محرابنه قیش کریدی یاز یمشلرن بلوردی ویازن کرسه
قیش یمشلرن بلوردی تانه تانه حکمت بوندن بویدیکم اکر وقتك یمشن بولیدی
زکریا نوك کوکلنه آیله خطورادیدکه بنوك قتنه ادمیدن کمسه کرو چقرآنده بر
کمانه دوشیدی بس اول وقتسز یمشلر بولدعجا آکا یقین اولوردکه اول نسنه آکا ادم
جهتندن دکل بس آندن اترو صربدیدکه یا مریم بوسکا قندن حاصل اولور مریم
دیدکه اول بکا الله قتندندر که فضلیله عطا قلور بدرستی الله تعالی رزق قلندرر
کیمی دلرسه وقتلو وقتسز صنما دغ یردن ودخی بیوردکه هنالك دعا زکریا
ربه قال رب هب لی من لدنك ذریة طیبة انك سمیع الدعاء
یعنی چون زکریا کوردکه الله تعالی آکا یازن قیش طعامن ویرر وقیشن یازلطعامن
ویرر کندونوك دخی یاشی پیرلکا ایرشمشدی اغول قز حاصل اولمامشدی اولمقدن امیذ دخی
کسمشدی آتادن دن بیت المال مفتاح وحکم بنوت انوك آلنده یدی قورقدکه کندو
اولکه اول اهل بیتندن برغیرینه انتقال ایده آخی کروب دیدکه اول الله که قادردر قیشن
یازیمشن وین ویازن قیش یمشن وین قادردر آکا دخی کم پیرلکدن صکره عقیم عوردتدن
اوغلن وین بس اول وقت زکریا ربنه دعا قلب دیدکه یاربی بکا براغول بغشلد عل
سنوك قتکدن وفضلکله که اول ذریت طیبه اولا دکل یارمز صفتلردن پاك اری اولا
یاردلماغی وخلق دخی کرکلو اولا سکا مطیع سنقادو اولا سن دعالر قبولدجی پادشاه سن
بودعامی اجابت قلی وین بس حق تعالی دعاسن قبول ایلدی فرشتلر کوندرردکه آکا
بشارت ادب اغول مشتلیکلرنکم بیوردی فنادته الملائکة وهو قائم یصلی

فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا
وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ يعني جبرائيل عليه السلام كلوب اكا بشارت برله ندا قلدی اول
محرابده نماز قلوردی دیدکه یا زکریا بدرستی حق تعالی سکا بشارت قلوب مشتلر براوغلد
که ادی یحیی در کرچک یحیدر اول عیسایه که الله تعالی نوک کلمه سیدر یعنی کن دیمك
ایله وجوده کلمشدر اول کیشنه کم عیسایه کرچك لدی یحیا یدی هنوز اوچ یاشنده یدی
یحیی اوچ یاشنه کرمشدکه عیسا وجوده کلدی آنده طانقلق ویردکه عیسی الله تعالی
نوک کلمه سیدر دخی روحیدر قچن اول وقت که طانقلق ویردی بنی اسرائیل آنی عجب لدیلو
یحیی ایله بنه طانقلق ویردی زکریا اول طانقلغی اشتدکده وقت طوردی عیسی یی الوب
کندویه ضم ایلدی عیسی بن پاره بزه صارلب قندق اولمشدی بونك قصیه سی انشا
مریم سورسنده ذکر اولنه ان شاء الله تعالی ودخی جبرائیل علیه السلام یحیا نوك
وصفنده که ذکر ادب بشارت قلدی دیدکه اول سیددر یعنی اولودر حکمت ایچنده
ودخی حصوردر عورتلره ایرشمك آرزوسی آنده یوقدر آنوکچونکه اول نفس شهواتندن
منع ایدبدر بو دکل کم عنین اولا یا صلبنده نطفه سی اولمیه زیرا بو آنلرده عیبدر حصور
که پیغامبر اولا پیغامبر حوز عیبلو اولمز بلکه حصور اولدوغی اول فعله قدرته
یتر کن کندو منع ایدوکیدر زیرا فضیلت آنده یوقدر شونده نکه قدرتی یتیب منع
ایده ودخی اول یحیی پیغامبردر صالحلر زمرسندن چون جبرائیل بو بشارتی اکا دکور
زکریا آنی تعجب ایدب جبرائیله کرو سؤال قلدی نتکم حق تعالی بیوردی قَالَ رَبِّ أَنّٰى
يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ يَفْعَلُ مَا
يَشَاءُ يعنی زکریا دیدی تعجب یوزندن دکل کم شك یوزندن یا سیدی بکا بو ولد
قنده اولور اولورکم بن اوش پیرلکه ایرشدم که عمرم یوز یکرمی ایله یقین در عورتم

دخی عاقره در اوغلن کتورمز جبرائیل علیه السلام دیدکه ایله در که دیرسن پیرسن
عورتك عاقر اما الله تعالی نه دلرسه ایشلر قادردر دلرسه یکیتلکی وقتنده ویره
دلرسه پیرلکی وقتنده بس چون بلدی حقیقت که حق تعالی دلکن یرنه کتوردی وسؤال
قلدی نتکم بیوردی قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ
یعنی زکریا دیدکه یارب بکا بر علامت قلغل کم انوکله عورتم حامله اولدوغن
بلم حق تعالی دیدکه سکا علامت اول اولاکه بو خلقله اوچ کون سویلشمکه طاقتك
یتمیه الا اشارتله بعضلر دیدلرکم زکریا کلامدن منع اولندوغی عقوبت یوزندندی
زیرا اکا اوغلدن بشارت قلدیلر اول الله حمدنه مشغول اولمغی قدی اکا علامت دلدی
حق تعالی انوك دلینی خلقله کلامدن اوچ کون حبس ایلدی اما ذکردن و نمازدن منع
قلمدی وبعضلر دیدلرکم اول عقوبت یوزندن دکل بلکه اکا کرامت یوزندندر کم
عورتی حامله اولدوغنك اول علامتی اولا واکا معجزه اولا ودخی مشلرکم اول
علامت دلدکنه سبب بو اولدکه چون اکا یحیا ایله بشارت قلب ندا اولندی شیطان
لعین کلوب اکا دیدکه یا زکریا اشبو نداکه سن اشتدرسن بشارتله اول شیطاندندر
اکر اول الله دن اولسه سکا وحی اولنیدی کرو قلن نسنه لر وحی اولندوغی کبی بس بو شبهه
زایل قلمغچون دیدکه یارب بکا بر علامت قلغل کم تاکه انوکله بلم بو بشارت الله دندر
چون حق تعالی کلامدن منع ایلدی کندو ذکرندن منع اتمدی بیوردکه ربوکی ذکر ایلکل چوق
چوق کیجه کوندز اکا نماز قلب عبادت ایلکل ودخی بیوردکه وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا
مَرْيَمُ إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلٰى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ يَا مَرْيَمُ
اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ذٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ

الیك وما كنت لدیهم اذ یلقون اقلامهم ایهم یكفل مریم وما
كنت لدیهم اذ یختصمون یعنی جبرائیل علیه السلام ندا قلب دیدكه یا مریم الله
تعالی بدرستی سنی اختیار قلدی دین اسلام ایله وسنی كناهلردن وفواحشدن وارنكلر
سكا یاپشمقدن وحیضدن پاك قلدی دخی سنوك زمانك عورتلری اوزره سنی اختیار
قلدی یا مریم سن دخی كركدر اول ربكا مطیع اولغل قیام وسجده ایدنلرله سن دخی
بله ركوع ایلگل یعنی بیت المقدس عابدلریله بله عبادت ایلگل مجاهد ایدر چون بو
خطابلكا ایرشدی اندن صكره نمازده شول قدر طوردیكه قدملری شیشردی وحمیم
دخی ریاضتدن اریب اینجلمشدی بس حق تعالی رسولنه خبر ویردیكه اشبو ایتلرده ذكر
اولنن زكریا ومریم قضیه‌لری اول غایب نبوت خبرلردن دركه سن اول وقت حاضر دگلدك
بز بونی سكا وحی ایدوب بلدردك یا محمد كه سن قتلرنده دگلدك اول وقت كه مریم حقنده
خصومت ایدوب سویلشدلر ودخی حق تعالی اول مریم قضیه سنوك بعضسندن خبر ویروب
بیوردیكه اذ قالت الملائكة یا مریم ان الله یبشرك بكلمة منه اسمه المسیح
عیسی ابن مریم وجیها فی الدنیا والاخرة ومن المقربین ویكلم الناس فی المهد
وكهلا ومن الصالحین یعنی چون مریمه عذر واقع اولدی كوه وارندی كلوب اول
غسل ایدمك یوجكزنه دیلدیكه غسل ایده كرو عبادتنه مشغول اولا حق تعالی جبرائیل ویبردی
كلوب اول حالده كه غسل دیكن اكا ندا قلب دیدكه یا مریم بدرستی الله تعالی سكا بشارت
ایدر بر اوغلیله كه اتا سوزندن وجوده كتوره كندونوك كلمسیله كه كن دیه اول دخی
اولا انوك ادی مسیح عیسی اولا مریم اوغلی مسیح دیدكلری بر یوزنده سیاحت ایدوب
سیر ایدوجیچون ودخی كوز كور كورمزلرك كوزن مسح ایدوب كورر اولدوغیچون دیدیلر
ودخی اول عیسا دنیاده جاه منزلت اسی اولسر واخرتده الله قتنده مقربلردن اولسر عند

اوچماغی

اوچماغی اچنده ودخی اول بشكده اچیكن اسنی دیرزنده خلق سویلیسر ودخی پیرلكی وقتنده
كوكدن ایندكدن صكره كلام حكمت عبرت سویلیسر وجنتده صالحلرله بله اولسر چون
مریم بو ندای اشتدی تعجب ایدوب سؤال ایلدی ننكم حق تعالی خبر ویردی قالت انی یكون
لی ولد ولم یمسسنی بشر قال كذلك الله یخلق ما یشاء اذا قضی
امرا فانما یقول له كن فیكون یعنی مریم دیدكه بكا اوغلن نردن حاصل
اولور هیچ بر بشرك بكا الی دكمدی لیكن الله تعالی نه دلرسه یرادر قادردر چن بر نسنه
یرتمق دلسه اول در اولدخی اولور بس جبرائیل علیه السلام مریمدن یكا اوردی انوك
اتمكلكی رحمنه واقع اولدی عیسی اندن علوقه كلب مریم حامله اولدی اما بعضلر
دمشلر كم بو جبرائیل اوررمكندن حامله اولمق جایزدكل زیرا الارزم كلوركه اوغلنوك
بعضسی فرشتدن وبعضسی ادمدن اولا اما بونك تحقیقی بودركه اول وقتكه الله تعالی ادم
یرتدی انوك ذریتندن عهد میثاق الدی اول نطفلرك بعضسن اتالر صلبنده قودی
وبعضسن انالر رحمنده قودی پچن ارله عورت جمع اولسلر اول اتا صلبندغی صویله انا
رحمندكی صو اكسی بله جمع اولب اندن ولد وجوده كلور بس الله تعالی اول وقت اتاده
قونجق صوی دخی مریمده قومشدی بعضسن صلبنده وبعضسن رحمنده بس جبرائیل
علیه السلام نفخ ایدوب اوردكی اول شهوت حركته كتورمكیچون ایدی زیرا عورتك شهوت
حركت قلمایجه حامله اولمز چون جبرائیل اوردی اول شهوت انوكله مریمدن حركته كلوب
اول صلبنده قونلن صو اب رحمنه جمع اولدی اول رحمدكی صویلكه اكسی بر برنه قرشب
اندن علوقه حاصل اولب مریم عیسایه علیه السلام حامله اولدی حق تعالی قادردر
اول دیدی همان اتسز اوغلن اولدی ودخی خبر ویروب بیوردكه ویعلمه الكتاب والحكمة
والتوریة والانجیل ورسولا الی بنی اسرائیل انی قد جئتكم بایة من ربكم

انی اخلق لکم من الطین کهیئة الطیر فانفخ فیه فیکون طیرا باذن الله
وابرئ الاکمه والابرص واحیی الموتی باذن الله وانبئکم بما تاکلون وما
تدخرون فی بیوتکم ان فی ذلک لایة لکم ان کنتم مؤمنین یعنی
الله تعالی بلدره اول عیسایه کندودن اولکی انبیالرک کتابلرینی و دخی خط کتابت
قلمنی اکا وحی الهام قلیغله دخی علم حکمت بلدرب فقیه قلا و توریت انجیل دخی
ظاهردن اکا بلدرب حفظ ایتدرب سهل وقت اچنده بعضلر دیدلر کیم طوغدیغی وقت
اول توریتی حفظ ادب طوغدی حق تعالی قدرتندن بو بعید دکلدر کیم اولیا و دخی
سویلیه خلایقه رسول اولوبن دیاکه تحقیق یا قوم بن سزه رسالتله کلوب نبوته
علامت کتوردم دیلرکه علامتوک ندر عیسا دیکه علامت اولدر کیم بن سزوک
قتکزده بالچقدن بر قوش صفتنده نسنه دوزم اندن اکا برکن اورم قوش اولا اوچا
الله تعالی دستوریله بعضلر دیدلر کیم عیسی یوبب کلوب رسالت خبرن ویرجک
اول قوم بنی اسرائیل عناد ادب آندن معجزه استدلر دیدلر اکاکه اکر کرچک رسولسک
بزه بر یرسه یرده اکا جان ویر کورلوم واردی عیسی علیه السلام برپاره بالچق الدی
اندن بر یرسه دوزدی اکا بر نفس ویردی ویردی اوجب یرله کوک آراسنه هوایه
کندی حق تعالی اذنیله اول بالچقدن دونب اکا اورمک عیسی دندی آما انی درلدر
لجور متی الله دیندی ننکم مریمه اورمک جبرائیل دندی عیسای رحم ایچنده یرتمق الله
دندی ودخی دمشلر کیم اول خلق اندن یرسه دوزمک دیلدلر ایروغن دلمدیلر زیرا
کرو قلن مخلوقدن عجبرقدر عجایبندن برسی اولدر کیم آندر قندر یوکی یوق اوچر
دخی حیوان کبی طغورر قوش کبی یمرد لمزلر دخی یلیی ممسی وار سود ویرر کندز
اشتغالده کوز کورمز و کیجه قره کوسنده دخی کورمز همان کوردکی کبی ساعتدن دز بر

کو

کون طولندیغندن صکره بر ساعت و برادته یری آغزدقدن صکره بر ساعت کون چقمغا
یقیننا ولنجه و بردخی بودر کیم آدم کورلر کبی کولر وعورتلرک عدذ کورزچون عیسا علیه السلام
انی دوزدی واچدی کوردلر اول قوم کولشب دیدلر کیم زهی سحرک وارمش یا عیسی
دیوب اکا انکار قلدلر عیسی علیه السلام دیدیکه بن آندن کوزسز طوغمشلری کورر
قلورم و تنی الا اولنلره علاج ادرم صاغ اولورا اول قوم دیدلر کیم بزوم طبیبلرموز
وار بوسن قلدغک آنلر دخی قلورا اول عصرده حکمادن جالینوس واردی اول قوم جمع اولب جا
لینوس قته کلدلر عیسانوک علیه السلام سوزنی اکا خبر ویردلر جالینوس دیدیکه اول
کمسنکیم کوزسوز طوغمش اولا اول علاجله کورر اولمز وشول تنی الاکم اکا اکنه اورلر
قان چقمیه اولدخی علاجله کتمز. دونب اول قوم کرو عیسایه کلدلر بر انادن طوغمش
کوزسوزله برتنی الاله طوتا کلدلر دیدلرکه یا عیسا ایمدی بولری بجه صاغ ادرسن کورلم
عیسی علیه السلام دعا قلب آنلری الیله صغدی کوزسوز کورر اولدی ابرص دخی صاغ
اولدی الاسی کتدی انی کورب اول قومک بعضسی ایمانه کلدلر بعضسی کرو انکار ادب
بو سحردر دیدی بس عیسی علیه السلام اول قومه دیدیکه بن اولوی دیری قلورم الله
دستوریله اول قوم کرو جالینوسه واردلر اول خبری دخی اکا دیدلر جالینوس آنلره دیدیکیم
اولمش کشی اصلا علاجله دیری اولمز اکر اول اولوی دیری کورورسه بلوک کیم اول پیغامبردر
طبیب دکل دونب کلدلر دیدلرکیم دیری ایمدی کرچک سک بزا اولو دیرلت کورلوم عیسی
علیه السلام دردت کشی دیرلتدی بری عازردی کندونک یارنلرندندی اکا خبر
ایرشمشدیکی اول وفات قلدی اصحابیله طوروب اکا واردی بر قچ کون کچمشدیکه
اول دفن اولنمشدی آنوک قبری اوزره دعا قلدی قبر یارلب ارو طورو کلدی الله
دستوریله شویلکه یغی اقاطوررردی اولندی اوغلنجقلری دخی اولدی اکنجی بر قچوغنک

اوغلن درلتدی که آکا اغردی جنازه‌یله الوب کدرلردی دعا قلدی درلب طرو کلدی
الله دستوریله اورزندگی طونن کیدی جنازه‌سن بوینته الوب سوری دوندی اهلنه
کلدی اوچنجی عشر درجلردن بر توک قزجغزی وفات قلمشدی اوزرنه بر کیجه کچمشدی
دعا قلدی اولدخی درلدی الله دستوریله اندن صکره اره ویردلر اوغلنجقلری دخی
اولدی دردنجی نوح علیه السلام اوغلی سام درلتدی زیرا اول قوم آکا دیدلرکم
بوسنی درلتدکوک هب یکی اولمش قومدر اولاکه بولر اولمدیدی اولا بولره بر
سکته واوغمق واقع اولمشی اولا کل بزه نوح اوغلی سامی درلتکم چوقدن برو وفات
قلمشدر طپراق اولمشدر عیسی علیه السلام دیدکه آنوک قبر قنده‌در بکا کلوک
کوسترک اول قوم الوب سامک قبرنه کلدلر دعا قلوب فی الحال قبر یاریلوب
ایچندن طوره کلدی کوردلر باشی اغرمش عیسی علیه السلام آکا صوردی بو باشک
ندن اغردی سزوک زمانکزده اغرمق یوغدی سام دیدکه یا روح الله چون سن بکا
دعا قلدک بر آواز اشتدم که طور تکری رسولنه اجابت قل شویله ظن ایلدم که قیامت
قپدی اول قورقودن باشم اغردی عیسی علیه السلام آکا صوردی که جان ترغن نته کوردک
سام دیدکه یا روح الله الوم اجسی هنوز بوغازمدن کتمشدر حال بودرکه اول اولجی
درت بیك ییلدن دخی کچمشدی سام اول قومه دونب دیدکه یا قوم بوکا تصدیق
ایدب متابعت ایدك که بو حق رسولدر بعض قوم کروب ایمانه کلب بعضسی انکار قلدلر بو
قلدغی سحردر دیدلر بس عیسی علیه السلام دیدکه بن سزه خبر ویرورم که اوکزده
نه یرسز ونه نسنه ذخیره ایدب کزلرسز دیدلرکه دیمامیزی خبر ویرتاکه اول بزه
سزوک صدقکا علامت اولا بشلدی عیسی علیه السلام هر برینه آدلو ادیله خبر ویردکه
یا فلان سن اوکده شونی یدک وشونی ذخیره ایلدک چون بونی اشتدلر بعضسی کروب

ایمانه

ایمانه کلب بعضسی انکار ایلدلر دمشلردکم الله تعالی هر پیغامبری که بر قومه کوندردی
اول قوم ایچنده غالب نه نسنه ایشلرسه اول پیغامبرن معجزی اول جنسدن نظام قلوردی
تا بللردکه اول سحر دکلدی موسی زماننده سحر غالبدی آکا اول جنسدن عصا ویردی
آنو کلەنه دلرسه ایشلردی عیسی زماننده طب غالبدی طبیبلر چوغدی عیسایه اول
جنسدن معجزه ویردی که طبیبلر انده عاجز قلدلر بزوم پیغامبرمز زماننده فصاحت
اشعار چوغدی آکا معجزه حق تعالی قرآن ویردکه فصحا وشعرا عاجز قلدلر آکا بکزر بر
آیت کتورمدلر بس عیسی علیه السلام اوله بو معجزه‌لری کوستردی دیدکه اشبو
نسنه‌لرده سزه علامت نبوت وازکم کفایت ایدر اکر مصدق قلردیسکوز بندن صکره
حق تعالی کرو خبر ویردکه ومصدقا لما بین یدی من التوریة ولاحل لکم
بعض الذی حرم علیکم وجئتکم بایة من ربکم فاتقوا الله واطیعون ان الله
ربی وربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم یعنی حق تعالی خبر ویرر عیسی اول
قومه دیدکم بن بر کتابله کلدم سزه کم اول انجیلدر موافقدر اول کتابه کم بندن اکدن
موسی‌یه اندرلدی که اول توریتدر دخی کلدم بن سزه آنوچون کم رخصت ویرم حلال لغنه
شول سزوک اوزرکوزه حرام اولنوک بعضسندن ات یغ ودوه‌لر اتی کبی دخی قنق اسی
قوشلر اتی کبی بونک تحقیقی سوره انعامده ذکر اولنه ان شاء الله تعالی واما اول که
میتدن وطوکز ایدر اصلدن جمیع کتابده حرامدر ایدا بن سزه دلیل سوزن برهان سوز
بز نسنه‌ای حلال قلمازن اما سزه بن دلیل برهانله کلدم واجبدر سزه کم بکا متابعت قلاسز
قورقک الله‌دن شول نسنه‌کم سزه بیوردی آنی طوتك واول نسنه‌لردنکه نهی ایلدی بغلنوك
وبکا دخی مطیع اولك نه که سزه دیرم آنی طوتك که بن سزه خیر صانوجیم بدرستی الله تعالی
بنوم خالقوم ورازقمدر سزوک دخی خالقکز ورازقکزدر آکا طپوك آنی برلك هیچ بر نسنه‌یله

اكا شرك كتورمك اشبو طریق توحید كم بن سزی اكا دعوت ایدرم بلوك كم طغرو یولدر
سزی ابدی سعادته اولشدررر بو ایتده نصارا ای یکلنمق واردرکه بعضلر درلر مسیح الله در
وبعضلر درلر الله اوجك اوچنجیسی در عیسا کندو بونده اقرار قلدیکه الله تعالی انوك
قولیدر انوك مخلوقیدر خالق دکل ودخی حق تعالی خبر ویردکه فلما احس عیسی منهم
الكفر قال من انصاری الی الله قال الحواریون نحن انصار الله امنا بالله
واشهد بانا مسلمون ربنا امنا بما انزلت واتبعنا الرسول فاكتبنا مع الشاهدین
یعنی چون عیسی علیه السلام اول بنی اسرائیل دن کلمهء کفر اشدب بلدکه انوك قتلنه
قصد ایلدلر دیدکه بکا یاردمجی کمدر الله له دینه اول حواریون دیدلرکه اللهك دینه
بز معاونلرن کلبی ایدر اول حواریلر اول ایکی کشی یدی عیسی نوك خالص اصحابیدی اولر
کازرلردی بیز اغزدرلردی عیسی علیه السلام انلره اغزدی نه اشلرسز دیو صوردی
دیدلرکم طونلری اری دجلرز عیسی اولره دیدیکم بن سزی اغز دجلغا قلمایه یعنی کم بوندن
دخی اصلورق اولا دیدلر بلی ایتکم اول ندر عیسی علیه السلام دیدیکه کلك کنا هلردن
نفسموز اردلوم یوزلوموزی اغزدلوم اولر انی اشدب مطیع اولدلر انوکله عهد بیعت
قلدلر دین اوزره رسول الله دن روایتدرکه بیوردی زبیر کم عمتم اوغلدر بنوم
امتم حواریسی اولدر یعنی خالص اولدر دیمك اولور بو حدیث دلیلدر کلبی قولنه که
دیدی اولر عیسی نوك خاص اصحابیدی دیدلرکه بز ایمان کتوردك الله وانوك بزلکنی
کرچك لدك بز سنی یا روح الله طانق طونوز طانق ولکم بز مسلمانلرز اندن دخی
دوب دیدلرکم ای بزوم ربوموز بز تصدیق قلدق شول کتابه کم عیسایه اندردك واول
رسولكا دین اوزره متابعت قلدق بزی دخی اولردن قلکه بزدن الروا اسلامه کلب
سنوك وحدانیتوكا طانقلق ویردلر بوندن صکره حق تعالی اول عیسی قومنك كافرلرندن

حکایت ایدب خبر ویردی ومکروا ومکر الله والله خیر الماکرین یعنی اول عیسی قوم
دلدلرکه بر مکرله عیسای اولدرلر الله تعالی دخی اولره اول مکرلرینوك جزاسن قلدیکه
مکره جزا قلندرك یکرکی جزا قلمقدن الله در دیرا انلروك فعل جور وظلم در الله تعالی
فعل عدل دن کلبی ایدر قصنه بو یدیکم یهودلر جمع اولب عیسی قتلنه اکا قصد ایتدلر عیسی
انلردن قچب براوه کردی جبرائیل علیه السلام کلوب انی بجادن یقاروکوکا کتوردی انلروك
بکلری بی اصل وکند وخبیث کشیه بیوردکه اکا یهودا درلردی کر اول عیسای دبکله دردی
اول خبیث قپودن اچروا وه کردی عیسای اندن بولمدی الله تعالی عیسی شکلنی اکا ویردی
کر وطشره چقدی کوردلرکم چقن عیسایه بکرز فی الحال انی طوتبا ولدردلر واصا قودلر
اکا نظر ایدب دیدلرکه بنوك یوزی عیسایه بکرز ولیکن کروقلن اندام صاحبمز یهودایه
بکرز اکر بو عیسا ایسه یهودا قنی وکر بو یهودا ایسه عیسی قنی بولروك اورتسنده بو سوزدن
مجادله دوشدی اول مجادله دن مقاتلیه ایرشدکه بربرن مقاتله ایدب اولدردلر اوك
مکرلرینوك جزاسی اولره اولا ولدی اما ضحاك روایتنده قصنه بو در کم چون یهودلر قصد
ایتدلر عیسای اولدورلر اول حواریون که اون ایکی کشیدی بر مقصوره اچنه جمع اولدلر
عیسی کلوب دریجه دن انلروك اوزرنه کردی ابلیس لعین انی کوروب اولره خبر ویردی جمع اولب
درت بیك کشی اتلندلر کلوب اول مقصوره نی درت طرفدن اورتیا الدلر عیسی علیه السلام
اول حواریونه دیدیکم قنقکز دریکم چقا دپلنه اول چماقده بو سوله بله اولا اولردن برسی
دیدکه اوش بن یا نبی الله عیسی علیه السلام اکا بر عبا کوکلك ویردخی عبادن عمامه ویردی
ویردخی عصا ویردی حق تعالی عیسی نوك شکلنی اکا ویردی چقدی اول یهودلردن یکا انی طوتب
دپلدلر اصا قودلر واما عیسی پیغامبره علیه السلام حق تعالی قند ویب وانی نورله لبا
سلندردی بیجك اچجك لذتن اندن قطع ایدب کتوردی اوچدی فرشتلر اچنه چقدی

آنلر وكله عبادتنه مشغول اولدی وبوندن صكره بیوردیكه اذ قال الله یا عیسی انی متوفیك
ورافعك الی ومطهرك من الذین كفروا وجاعل الذین اتبعوك فوق الذین
كفروا الی یوم القیمة ثم الی مرجعكم فاحكم بینكم
فیما كنتم فیه تختلفون یعنی حق تعالی دیدیكه یا عیسی بن سنی دنیادن
كوكا كتوررجیین وكرو آخر زماننده دجال عصرنده سنی یره ایندرجیین وآنده سنی اولدروب
باقی قرق یلر وكا اولشدورجیین دمشقلردكم اینسو عربدن بر قوچ چیقتلنسر دجال اولدردكدن
اول دخی اولسر زیرا حق تعالی دن دیلشدركم انی بو امتدن قیله الله تعالی انوك دعاسن اجابت
قلدی بن حق تعالی دخی دیدی یا عیسی بن سنی نجات ویروب قورتارجیین شولردنكه كافرلردر
دخی سنوك دینوكا متابعت قلنلری غالب قلسرین كافرلردن حجت برهانله تا قیامته دكن
عبد الله بن عباس ایدر اولركه اكا متابعت قلدلر اولر امت محمددر علیه السلام زیرا بولر
دركه انی تصدیق ایتشلردر ودخی حق تعالی ایدر سكا متابعت قلنلرك دخی وقلمین كافرلروك
دخی كلیسوك دونب كلجك یری بندن یكا در بن اول كافرلرله سزوك آراكزده حكم ایلیم شول
نسنه كه دنیده اختلاف قلدكوز حق فقكر آنده دركه ظاهر اولا بوندن صكره اول انی بلوك
حالندن خبر ویردكه آخرتده نولسر فاما الذین كفروا فاعذبهم عذابا شدیدا
فی الدنیا والاخرة وما لهم من ناصرین واما الذین آمنوا وعملوا الصالحات
فیوفیهم اجورهم والله لا یحب الظالمین یعنی شولركم كافر اولدلر بن آنلره عذاب
ادرم عذاب شدیدله دنیاده دخی آخرتده دنیده مقاتله ادب اولدرمكله ودخی جزیه وخراج
ویرمكله آخرتده اودله وانواع شكنجیله كه نهایتی اولمیا وآنلره بریردجی دخی بولمیه كه
عذابدن اولری منع ادلر اما اولركم ایمان كتوردلر كركلو عمللر اشلدیلركه اولر امت محمددر
آنلروك اجرلرنی حق تعالی هر برینه كامل قلی ویرر والله تعالی ظالملری سومز وآنلروك دینلرندن

راضی اولمز

راضی اولمز ودخی بیوردیكه ذلك نتلوه علیك من الایات والذكر الحكیم ان مثل
عیسی عند الله كمثل آدم خلقه من تراب ثم قال له كن فیكون
الحق من ربك فلا تكن من الممترین یعنی اشبو آیتلر وبو قصصلركه قرآن
ایچنده بیان قلدق یا محمد جبرائیل اندردك سنوك اوزركه بو آیتلری اوقیه دخی بو قرآن
كلسی اول ذكر حكیم دركه سنوك ربوك قتنده بردر بیضا نوك ایچنده دركه اول لوح محفوظدر
ودخی بلكلكم تحقیق عیسا نوك مثل الله تعالی قتنده آدم مثل كبیدركه انی تپدی طپردقدن
وكركلو تصویر قلدی اتسز انسز آندنا كا كن دیدی اول دخی آدم اولدی انا سوز عیسی دخی
ایجلینا دم اولدی اتسوز بو آیت نجران ایلچلری حقنده نازل اولدیكه سید وعاقب دخی
اسقف دخی بر جماعت عالملرندن رسوله كلدیلر علیه السلام عیسی امرنده مجادله ایتدیلر
رسول علیه السلام آنلره دیدیكه اول حق تعالی نوك قولیدر وانوك رسولیدر بس اول قوم دیدیلركم
كل امدی بزه بر كمسنه كوستر بو مخلوقدن كه اول اتسوز انادن دنیایه كلمش اولا دخی
اولوی دیری قلا بولردیلركه عیسی ابن الله در آنلره رسول علیه السلام بیوردیكه كلوك
مسلمان اولوك بو حجت قوللكم عیسی شك سوز اول اللهك قولیدر اولر دیدیلركم بز سندن
الرو مسلمان اولمشوز رسول علیه السلام آنلره دیدیكه یلان سویلرسز سزی اوچ نسنه ایماندن
منع ادر برطكوز اتن یمك ایكنجی پوته طپمق اوچنجی اللهك ولدی واردیمك بس اول قوم دیدیلركه
بزه آیت عیسی نوك اتسی كمدر حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیكه عیسی نوك مثلی آدم كبیدر
اتاسوز وجوده كلمكده كه حق تعالی اكا اول دیدی اول دخی اولدی بلكل یا محمد تحقیق
اول خبر عیسی كه سكا قرآن ایچنده بیان اولندی ربكدندر اول حقدر سن اكا كمان ایدنلردن
اولمكه انوك مثل آدم مثلی كبیدر وبوندن صكره دخی بیوردیكه فمن حاجك فیه من
بعد ما جاءك من العلم فقل تعالوا ندع ابناءنا وابناءكم ونساءنا ونساءكم

وانفسنا وانفسكم ثم نبتهل فنجعل لعنت الله على الكاذبين يعني چون
حق تعالى عيسى نوك مثلن خبر ويردي اول نصارى آني رد ايتدلر ديدلركه بو آيله دكلدركه سن
ديرسن بو خود مثل دكل چون اولر بوكا انكار قلدلر حق تعالى بو آيت اندرب بيوردكه يا محمد
هركمسه كم عيسى امرندن سنوكله حجت ادب مخاصمه قلا انوك امر بيان اولب بلندكدن صكره
سن انلره دكلكم كلوك بز اوغلنلرمز چقرلوم سز دخي اوغلنلروكزي چقارك وبز عورتلر
چقارلم سز دخي عورتلركزي چقرك وبز دخي كندموز چقالوم سز دخي كند كوز چقك
بوكلموز بر يره جمع اولالوم اندن مبالغه ايله الله تضرع قلوب اخلاصله دعا قلالوم
دليلوم كه الله تعالى نوك لعنتي يلانچلر اوزرينه اولا رسول عليه السلام بولره بو خبر
ويرب وعده قلديكه درلب چقلر فلان وقتده بو لعنت ادشلر اول قوم دخي بو وعده اوزرينه
طاغلدلر اما بو اشلرينه پشيمان اولدلر چون اول وعده لري كوني اولدي رسول عليه السلام
حسنله حسينوك الن الدي فاطمه بلسنده عليكه رضي الله عنهم كلوب اول وعده قلدي
يرده طوردلر اول قوم دخي كل جمع اولدلر رسول عليه السلام بولردن طلب ايلديكه يلا
نجلر اوزرينه لعنت ادشلر اولر ديدلركه بز بونوك كبي اشدن الله صغنرز رسول عليه السلام
ديدكه يوق البتده اوچ اشدن برن قلمق كرك سز يا لعنت ادشك يا خود اسلامه كلوك
يا جزيه ويرمكه راضي اولك اولر جزيه ويرمكي قبول ايتدلر انوك اوزرينه مصالحه قلدلركه
هر يلده ايكي بيك حله ويرلر بيكن محرمده وبيكن رجبده رسول عليه السلام عبيده بن
الجراح انلروك اوزرينه امير دكدي كه اول مال مصالحه يي اولردن جمع ايده دوندلر
كتدلر رسول عليه السلام بيوردكه اگر اولر لعنت ادشلردي كلسي هب هلاك اولرلردي تا
شول ديوار قوغندغي سرجدن برسي دري قلمزدي بوندن صكره كرو حق تعالى بيوردكه
ان هذا لهو القصص الحق وما من اله الا الله وان الله لهو العزيز الحكيم فان تولوا

فان الله عليم بالمفسدين يعني شول سنه كم عيسى دن خبر ويرلدي خبر حق
اولدركه عيسى عليه السلام تكوينوك قولدر ورسولدر ودخي قوان حقدر ونكم قوان
خبر ويردي اول حقدر الله دن غيري معبود يوقدر الا اولدر ملكنده عزيزدر حكم
غالبدر ودخي امرنده حكيمدر كم عيسى نوك عليه السلام يارلمغنه حكم ايلدي اسني
رحمنده انسوز وجوده كوتردي اگر بو كافر بو حقي بلدكلرندن صكره ايمانه كلمزلرسه
تحقيق الله تعالى مفسدلري بلور انلروك اول فسادنه كونه جزا ويرني قلور ودخي بيوردكه
قل يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم الا نعبد الا الله ولا
نشرك به شيئا ولا يتخذ بعضنا بعضا اربابا من دون الله فان تولوا فقولوا اشهدوا
بانا مسلمون يعني ايت يا محمد اولره كم توريت انجيل ويرلدي يا كتاب اهل كلوك
انكار قوك تصديق ادب رغبت قلوك اول كلمه توحيده كه لا اله الا الله محمد رسول
الله كلمه سيدر انكا طاعت قلمق سزوك ايله بزوم اوزرمزده برابردر يا الكون بزه مخصوص
دكل اول كلمه دركم چقجن ديا سز سزوك قانكز ومالكز بزوم قانمز ومالموز كبي حرام اولور الا
مكر كه حق شرعله اولا كلوك جمع اولالوم انوك اوزرينه كم الله دن غيري كمسنه يه طپميا وز
وانكا هيچ برنسنده شريك ايتميا وز وبر مخلوقه انكا اورتق قتميا وز ودخي بعضمز الله دن
غيري رب مولى طوتميا وز زيرا نصارى عيسايي رب طتمشلردر ديرلركه الله اوچك
اوجنسيدر ودخي كلك بعضمز بعضمزه معصيت اولن نسنلرده مطيع اولميالوم شولكه حقدر
انكا متابعت قلالوم سن بو خبري يا محمد بولره ايرشدركر استماع ادب مطيع اولمزلرسه
سزكه مؤمنلر جماعتي سز ايدك انلره چون سز حقه مطيع اولمدكز طانق اولك كه تحقيق بز مسلمانلر
الله ورسوله مطيعز بو ايت انلره دلالت قلور كم حقيقت مؤمن اولنلر منكر وبدعت اهلنه
اولا حق وسنتي لطفله وعظ ادب بلدركر باطلدن حقه دعوت قلالر اكر مطيع اولميه سي

اولورلرسه آنلری فعلیله دشمن طوتب آنلردن اختلاطلرین ودوستلقلرین کسلر اکر اتنی وآنسی وقومی وقرداشی ونسبدنی اوغلی دخی اولورسه زیرا ایمان بونکله کامل اولور ودخی بیوردکه یا

اهل الكتاب لم تحاجون فى ابراهيم وما انزلت التورية والانجيل الا

من بعده افلا تعقلون سبب قضیهء آیت بویدیکم یهود نصاری جمع اولدیلر بر

اوده کم یهودیلرک مدرسه سیدی هر بری آنده منازعه قلوب دیدیلرکه ابراهیم

بزدندر وبزوم دیمزوز اوزره در حق تعالی بو آیتی کوندرب بیوردیکه ای کتاب اهل یهود

نصاری نولدی سزه کم ابرهیم حقنده مجادله ادب حجت لشورسز حال بودرکه سزه توریت

انجیل اینمدی الا ابراهیم دن صکره ایندی سزه بو یهودیلق ونصرانلق ادی آندن صکره ادیندکوز

اول کتابلر کزده دین اسلامدن آرتق آنده بر دین ادی دخی مذکور دکلدر هر کتابکه ایندرلدی

جمعنده ذکر اولن خشنودلو دین الله قتنده دین اسلامدر سز بو باطل دینلری حسد کزدن

شیطانه متابعت قلب صکره وضع ایدکوز هیچ سزده بر ذهن انسانیت یوقمی کم اشبو

دیدوکوز کلامی بر فکر ادب اکلیاسز عقلله بر آنی ادراک ادسز ودخی خبر ویرب بیوردکه

ها انتم هؤلاء حاججتم فيما لكم به علم فلم تحاجون فيما ليس لكم به

علم والله يعلم وانتم لا تعلمون ما كان ابراهيم يهوديا ولا نصرانيا

ولكن كان حنيفا مسلما وما كان من المشركين يعنی سز یا یهودیلر

ونصرانیلر جماعتی خصومت ادرسز محمدک صفتلرنده وحقیقتلرنده حال بودرکم آنی

حقیقت بلورسز لیکن دوتب حسدکزدن آکا انکار ادرسز نیتا حجت لشورسز اول ابرهیم

حقنده که دوتب حسدکزدن آکا انکار ادرسز نیتا حجت لشورسز اول ابراهیم حقنده که سز

کتابکزده آنوک امرندن بر بیان بلمدکز که اول یهودیدر یا نصرانیدر الله تعالی عالمدر

بلورکه ابراهیم نه دین اوزره در سزوک آندن علمکز یوق علمکز اولمدوغی نسنه ده یحتج

محاجمه قلدیسز دوتب بیان قلدیکه اول ابراهیم نه یهودیدر ونه نصرانیدر لیکن اول اسلام

طریقنه قدم بصوب محکم طورمشدر میلینی ورغبتینی دین اسلامدن دخی بر غیرینه دوندرمامشدر

اول مشرکلر دینی اوزره دکلدر ودخی بیوردکه ان اولى الناس بابراهيم للذين

اتبعوه وهذا النبى والذين آمنوا والله ولى المؤمنين یعنی خلقوک کی احقرغی

وافضلرغی ابراهیم دینته لایقرا ولمغا اولردرکه آکا اقتدا ایدب ایمان کتوردیلر وبو پیغامبر

محمد دخی وآکا ایمان کتورن مؤمنلر دخی کل اول ابراهیم دینی اوزره درکه الله تعالی

مؤمنلرک ولیلریدر نصرت معاونت قلوب دشمنی اولنه قهرادی ویرمکلده وکلمهء

توحید اعلا قلوب کلمهء کفر ابطال اتمکده ودخی خبر ویردکه ودت طائفة من

اهل الكتاب لو يضلونكم وما يضلون الا انفسهم وما يشعرون

يا اهل الكتاب لم تكفرون بآيات الله وانتم تشهدون يا اهل

الكتاب لم تلبسون الحق بالباطل وتكتمون الحق وانتم تعلمون یعنی یا محمد

آرزو ادب تمنی قلورلر بر جماعت بو اهل کتابدنکه ای کاشکا بر چاره بلوب دین اسلامدن سزی

دوندرب ضلالته بر غلردی آزدرمزلر اولار الا اولرکه کندولرکین ضال کمراه اولا واول

ضلالته بر قد قلرنوک وبالی کرو کندولره راجع در خبرلری یوق ودخی بیوردکه یا یهود نصاری

نته انکار ادرسز الله تعالی نوک کلامنه وانوک عجایب مصنوعاتنه که آنوک برلکنه دلیلدر

حال بودرسز اول پیغامبر کلمزدن اول آنوک امرندن خبر ویردکزکه اول حق رسولدر

ای کتاب اهل نیچون حق باطلله اورته قدکز کفر ایمانه قرشدرسز بعضسنه ایناب بعض سنه

انکار ادرسز اول محمدک صفتیکه حقدر توریتده سزه بیان اولنمشدر آنی بلورسز

بلورکن آنی کزلیو قورسز دکلدر بو الا حسد کزدن درکه پیغامبر کلمدی الله تعالی بو آیتده

رسولنه دلالت قلوب آنلروک ضلالتنی وآندر معنا قصد قلد قلرنی معلوم قلدی تا که

مؤمنلر اندن عبرت الوب ایمانلری اوزره محکم طوره ودخی یاران قلوب بیوردکه و
قالت طائفة من اهل الکتاب امنوا بالذی انزل علی الذین امنوا وجه النهار
واکفروا اخره لعلهم یرجعون سبب نزول ایت بودیکم اول وقت که رسول
علیه السلام مدینه‌یه کلدی اون یدی یا اون سکز ای نماز بیت المقدس‌دن یکا قلدی
حق تعالی امر ایلدی رسولکه نمازن کعبه‌دن یکا قلا اول کون ارته نمازن قدسه
قلمشدی اویلیه اکندو نمازن کعبه‌دن یکا قلدی اول یهودلروك اولولری که کعب بن
الاشرف ومالك بن الصیف در ودخی برنج بولرك کبی درلدلر اول کندولردن اشغا
جاهللرنه دیدلرکه سز تصدیق ادب کرجك لك مؤمنلروك شول قبله لرنکه کنوك
اولنده صباح نمازن اکا قلدلر اول حقدر انکار قلوك شول قبلارنه کم کونك اخرنده
نمازن اکا قلدلر اولا که اولر دخی سزوك قبله کونه دونلر ودخی درلردی اولولری اول
اشغا مرتبلو قومکم سز محمده وقرانه متابعت ادك کونك اولنده وکرو انکار ادب
کافر اولك کونك اخرنده زیرا بو فعل لایق قدرکه انوك اصحابلرن شك یرغا سز دیاسن
کم بز تورینه نظر قلدق بولدقکه بو محمد حق اوزره دکلمش اولا که اولر دخی
سزوك دینوکزه دونلر بوندن صکره دخی خبر ویردکه ولا تؤمنوا الا لمن تبع دینکم
قل ان الهدی هدی الله ان یؤتی احد مثل ما اوتیتم او یحاجوکم عند ربکم
قل ان الفضل بید الله یؤتیه من یشاء والله واسع علیم یختص برحمته من
یشاء والله ذو الفضل العظیم یعنی اول یهودی رئیسلری اول سفله قومه دیدلر
کم سز تصدیق ادب متابعت قلمك الا شولره کم انلر سزه متابعت قلب سزوك قبلکز
نماز قلدلر سن ایت یا محمد اول مؤمنلره کم تحقیق دین الله قتنده دین اسلامدر بنو
کلکه هیچ برکمسیه ویرلمدی شولکه سزه ویرلدی دین اسلامدن دخی اول قراندن که

حلال

حلال حرام انوك اچنده بیان اولور یا شول حجتلر کم یهودلر سزوکله ربکوز قتنده خصومت
ادسرلر قیامت کوننده اول دخی انده بیان اولنور ایت یا محمد که بدرستی فضل الله قتنده‌در
کمه دیلرسه کتاب ونبوت وهدایت ویرر توفیقله که الله واسع الفضل‌در فضل بولدر
اول فضل کم لا یقدرغن بلور اکا ویرر کم اولو فضل ایسی اولدر ودخی بیوردکم ومن اهل
الکتاب من ان تامنه بقنطار یؤده الیك ومنهم من ان تامنه بدینار
لا یؤده الیك الا ما دمت قائما ذلك بانهم قالوا لیس علینا فی الامیین
سبیل ویقولون علی الله الکذب وهم یعلمون بلی من اوفی بعهده واتقی
فان الله یحب المتقین یعنی قصه‌یه بودرکم عبد الله بن سلامه بیك اکی یوز
وقیه التون امانت قودلر اول انی صاحبنه دکردی بجه قودسه ویرکشی دخی فنحاص ابن
عازورکه یهودلودندر بر التون امانت قدی اول اکا خاین ولدی حق تعالی امانتده امین
اولنی مدح ادب وخاینی اولنی ذم ادوبن بو ایت اندرب خبر ویردی بیوردکه بو اهل
کتابدن کمسه واردکم سن انی امین طوتب قنطارلوله التون قیاسی اولورسك طرز ولغله
کروسکا نقص ایمدن ادا ادر وبرنجه واردر بولردنکه اکر بر التون اکا امانت قویاسن اول
اکا خیانت ادر کرکلو ادا اتمز بلکه کندویه غنیمت کوردنکم شمدی مسلمانلردن دخی
بعضیسی ایله ادر مال امانتی کندو النده مال غنیمت کبی صرف ادر انکار ادب خیانت
قلور ککز لکله ادا قلمز الا مکر انوك اوزرنه محکم طرب لازم اولب الحاحله تقاضا
قلاسن امدی اولر انی ایله قلدغی انی حلال کورب یدوکی قیر مدعی اندن اتو ودرکه
دیرلر عربوك مالن یمکدن بزه کناه یوقدر چونکه اولر بز ومز دیمونه کرمیلر اولروك
مالی حلالدر بزه دیرلر شول خراج کبی کم کندولروك مذهبی اوزره اولمیا نوك مالی
کندولره حلال کورلر الله تعالی اوزرنه افترا قلب یلان سویلر دیرلرکه توریتده

بو حالده اولدر الله تعالی خبر ویردکیم بولر بیلا بخللردر حال بودرکیم بلو بلورلر الله تعالی
اولره کتابلرنده بیورمشدرکیم امانته خاین اولمیلر بولرلك اوزره عهد میثاق دخی
اولمشدر انوکچون بیوردیکه هرکسکیم قلدوغی عهده وفا قلسه امانت صقلمق اوزره
الله دن قورقسه کمسنیه ظلم ایلمسه اول متقیلردن اولور حق تعالی متقیلری سور
بو آیت دخی وعیددر شولرلك حقنده کیم بر مؤمن قرداشنك حقنده خیانت قلب ظلم
ایلیه مؤمن حقیقی اولن کرك کندوی یهوده نسبت قلمیه ایماننی تمیز قله عهده وفا
قلوب امانته امین اوله ودخی بیوردکیم ان الذین یشترون بعهد الله وایمانهم
ثمنا قلیلا اولئك لا خلاق لهم فی الآخرة ولا یکلمهم الله ولا ینظر
الیهم یوم القیمة ولا یزکیهم ولهم عذاب الیم ابن عباس ایدر بو آیت
عبدان اشوع وامرئ القیس حقنده نازل اولدی که بری دخی برندن حق دعوی قلدی
اول حق طلب اولنن کشی دلدکه انکار ایده یالان یره اند ایچا ولحق منع ایتمکچون بو آیت
انده نازل اولدی بعضلر دیدیلرکیم یهودلرك عالملری وربیسلری حقنده نازل اولدی که
رسولك صفتلرینی کزلدلر دینلرینی عهدلرینی دنیادن آز نسنیه صتدلر ودخی دیدیلرکیم
یهودك عالملرندن بر جماعت درلب شامدن مدینیه کلدیلر تاکه اسلامه کلهلر کعب
بن اشرفه صنشدیلر صوردی اولره کیم نیه کلدیکز اولر خبر ویردیلر کیم کلدك مسلمان
اولاوز کعب اولره دیدیکه حقیقت بلدیکز مکم بو پیغامبردر اولر دیدیلر بلی بلدك کعب
اولره دیدیکه بو ایشکزده کندو نفسکزی چوق خیردن محروم قلدیکز انوکچونکه بن دکدمد
سزه چوق هدیه لر کندررم بونکله منع ایلدیکز اول جماعتی اشدوب دیدیلرکه صبر
ایله بر بواشده نظر قلالوم بر نظر ایدوب طوردیلر دیدیلرکه سهو ایتمشوز اول توریتده
صفتی بولدوغمز بو دکلمش بولرندا اول قرارلری اوزره حظ ایدوب نشان الذی

یمین قلدردی هر برنه کیم اول کتابده صفتی ذکر اولنن محمد بودکلدر بوکلندن
صکره اولرولك هر برینه سکز دارشون بز وسکز صاع اربه ویردی پس بو آیت حق تعالی
انلرولك حقنده ایندروب بیوردیکه تحقیق شولرکه عهدلرینی ویمینلرینی دنیادن بر سهل
نسنیه صتدیلر انلر اولردرکه آخرتده انلرولك نصیب یوقدر دخی الله تعالی آخرتده انلره
کلام بشارت برله سویلمیا یا خود سویلدکن دوستلری اشدلر انلره اشتدرمیا نتکیم دنیاده
موسی یه سویلدی اول اشتدی آیروغی اشتمدی یا خود مراد بوندن حق تعالی نوك غضبی
اولا که کمسنه بر کمسنیه غضب ایتسه آکا سویلمز ودخی اولره رحمتله نظر قلمیه قیامت
کوننده دخی کناهلرندن پاك ایدوب آرتمیا یعنی مغفرت قلمیه بلکه اولره عذاب الیم اولا
ودخی بیوردیکه وان منهم لفریقا یلون السنتهم بالکتاب لتحسبوه من الکتاب
وما هو من الکتاب ویقولون هو من عند الله وما هو من عند الله ویقولون
علی الله الکذب وهم یعلمون یعنی بیلدرستی بو یهودلرون بر طایفه واردرکیم تحریف
تغییر ایدرلر اول کتابلرنده ذکر اولنن محمدك صفتلرینی اوقدقلری وقتن عکسنجه
اوقرلر وتاویلنی دخی عکسنجه قلورلر تا اشدنلر ایله صنالرکه اول اوقنن کتابدندر
حال بودرکه اول کتابدن دکل ودخی دیرلرکیم بو اوقنن الله تعالی قتندندر حال بودرکیم اول
الله قتندن دکل الله اوزرنه افترا قلوب یلان سویلرلر حال بودر کندولر دخی بلورلرکه
اول دیدکلری یلاندر ودخی بیوردیکه ما کان لبشر ان یؤتیه الله الکتاب والحکم
والنبوة ثم یقول للناس کونوا عبادا لی من دون الله ولکن کونوا ربانیین بما
کنتم تعلمون الکتاب وبما کنتم تدرسون ولا یأمرکم ان تتخذوا
الملائکة والنبیین اربابا ایأمرکم بالکفر بعد اذ انتم مسلمون یعنی
اولمدی بشردن هیچ بر کمسنکیم الله تعالی آکا توریت انجیل ویره وعلم لچنده فهم ادراك ویره

ودخی پیغامبرلق ویره کم اول مریم اوغلی عیسا درنته جاینا ولا کم اول خلقه ایده اول
الله قول اولمغی قوك کلوك بکا قول اولك بکا عبادت ادك دیه ودخی دمشلوکم یهودلره نصاری
اورتلرنده اختلاف واقع اولب خصومت قلدلر اکی بلوکی دخی درلب رسوله کلدلر
علیه السلام هر بری ددلرکه ابراهیم بولوردندر بنا ولی یوزکم کندو موزی اکا نسبت
ادوز رسول انلره ددکه سزوك کلکز خطا اوزره سز هیچ برکوز اکا لایق دکل سز
انلر اشدب غضب ایتدلر ددلرکه والله سن دلمزسن الا انی دلرسنکه بز سنی کندو
خالص دوست ادنه وز الله تعالی بو ایتی اندرب بیوردکه یوقدر هیچ بر بشره کم الله
تعالی اکا قران ویره وحلال حرام اکا بلدره دخی پیغامبرلق ویره اندن دونه اول خلقه
ایده که الله قوللغی قوك بکا قول اولك ولیکن اولره دیرکه عالم وفقیه اولك الله عبادت
ادجلردن اولك اول کتابدن بلدکوکز نسنه یله عمل ادك زیرا عالم اکا درلرکه بلدکیله
عمل ایلیه اما قچن علمیله عمل قلمسه اول عالم اولمزچون برکسه علمندن کندویه عمل برله
منفعت طتمیا انوکله جاهل کشی برابردر بلکه اول جاهل حالندن یارن انوك حال اشد
اولا عذاب یونندن بلوب عمل قلمدوغیله مجرد علمیله عمل سوزن وتقوی سز الله قتنده
تقرب اولسه هیچ شیطاندن مقرب کمسه اولیادی ودخی حق تعالی ایدر اول
رسوله بو خلقه دخی ایدرکم سز عمل ادجلردن اولك شول نسنیلکه اقورسز ودخی
بلمیسکره اوکردرسز سزه بیورمز اول رسولکه سز ورب الله قوب فرشتلری وپیغا
مبرلری رب مولی ادنسز عیسا یله عزیر کبی اکر اول سزه بیوره بو نسنایله کندو
کافر اولب نبوت اندن نزع اولنه یعنی اول پیغامبر سزه کفره می امر ادرکه فرشتلره
طپاسز توحیده اخلاص قلدغکزدن بلکه بو نسنه سزه اندن ابدا کلمیسر ودخی بیوردکه
وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ

رسول

رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ
عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ یعنی چون
الله تعالی پیغامبرلردن عهد میثاق الدی شول کونده کم ادمك ذریتن صلبندن چقردی
دخی اولردن عهد الدیکه اولکلر صوك کلنه انی ارشدررلر و صوك کلنلر دخی اولکلری کرچید
لیلر چون پیغامبرلردن بو اقراری الدی شونك اوزره کم وقتی کم بن سزه کتاب اندرم
هرنه کتاب اولرسکم اول حلال حرام بیانن ادجی اولا ودخی سزه اول محمدك صفتن و
حقیقتن بیان ادجی اولا اندن سزه یا اهل الکتاب اول رسول کلدکه نعت صفت سزه
بیان اولنمشدر رسول سزه انی خبر ویرمشدرکه اول محمدکوجك لیجدر سزوك
کتابکزی که توریت در انی تصدیق کیاسز قچن ویبلسه رسالتیله اکا ایمان کتورسز
وانوك دینی اوزره اکا نصرت ادهسز بونك اوزرنه کلندن عهد الدی پیغامبرلرله
امتلرندن اندن صکره اولره ددکیم اقرار ادرمیسز بو قلدغکز عهد اوزره کم انی
کرجك لیب اکا نصرت قلدسز قبول ادرمسز اشبونك اوزره اول عهد مکه سزدن
الدم محمده ایمان کتوره سز ددلرکلکم اقرار قلدق قبول ایلدك حق تعالی ددکه
بعضکز بعضکزه طانق اولك بو عهد اوزره که بن سزدن الدم بن دخی اول اقرارکوزه
اوزره سزوکله بله طانغم بس الله تعالی نوك طانقلغی پیغامبرلرچون اولدرکه انلروك
پیغامبرلغن بیان روشن قلدی معجزاتله وعلامتلرله که خلق اندن عاجز اولا وبوندن
صکره بیوردکه فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ
يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ
قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ

منهم ونحن له مسلمون یعنی هرکیم ایماندن وحق بیاندن قلمقدن یونچورب اعراض
ایتسه اول عهد اقرار قلدقدن صکره انلر فاسقلردرکه حق تعالی امرینی ترک ایدب
عهدلرن صدلر یعنی بولر مخالفت ایدب الله دیننه دن غیری دینی طلب ایدرلر روایت
اول وقت کلدیکه کعب بن اشرف اصحابیله خصومت قلدیلر دیننده نصاری بیله
طرب رسوله کلدیلر دیدیلرکه بزوم قنقمز حقلودر قدر ابراهیم دیننه رسول
علیه السلام بیوردیکه ایکوکزدخی انوک دیننده بری سز بولمن دیدیلرکه بز سنوک
حکموکا راضی دکولز سنوک دیوکی طتمازز حق تعالی بوایتی ایندرب بیوردیکه بولر
الله تعالی دیننه دن ارتق دینی طلب ایدرلرکه انی طوتلر حال بودرکه اول الله مطیع
منقاد اولب خشوع خضوع ایدرلر یرلرده کوکلرده کیم وارسه دیلرلن اما اولرکه
کوک اهلیدر الله حکمنه مطیع اولمشلردر طوعله اما اولرکیم یراهلیدر هرکیم اسلامه
لچندن طوغدی الله اول دخی منقاد اولدی طوعله اولکه امتناع ایتدی انی دیلردلمز
مقاتله قلمغله اسلامه منقاد اولدی وبعضلرن الله تعالی قوللرنه غنیمت قلدیکه
سبی ایدب زنجیرله کتوردلر دیلردلمز اسلامه کلدیلر بوکلبی قولدر اما مجاهد
ایدر مسلمانلرک کلکه لری الله سجده قلورلر طوعله شخصنه متابعت قلوب
اما کافرلرک کلکه لری سجده قلورلر اول کافرلر دلورسه دخی دلمزسه دخی بعضلر
دیدیلرکیم کوک اهلی فرشتلر الله منقاد مطیع درلر ادنله ودخی یراهلندن مؤمنلر
مطیع درلر ادنله اما کروقلان نقدردین اهل وارسه ضروری لکا مطیع اولب دیدیلرکه
خالقمز اولدر اسلام کرهله الله بوقدر ددر ولیکن کروکندولر مشرکلردر اما شول
جبلیده امتناع قلمزلر اقراری تغییر ادمزلر خالق حقیقی اولدر اول اصناملری
انده عاجزدر عن ظاهر بلورلر نتکم غیرنده عاجزدر اما اول خلقندن غیرنده اولر

کندودر

کندولرز عجزنجه انلره اقتدار اثبات ایدرلر رای فاسدیله پس حق تعالی ایدر یعنی بولر
دین اسلامدن غیری دینی طلب ایدرلر بوحالتده کیم کلنوک دونب ودخی یری الله تعالی
حضرتیدر آندن رسولنه علیه السلام خطاب ایدب بیوردیکه یا محمد ایت اول
ایمان کتورن مؤمنلره اکر اول اهل کتاب ایمان کتورمزلرسه اولر دسونلرکه بز الله
ایمان کتوردک ودخی بزوم اوزرمزه اینن قرآنه وابراهیمه اینن صحایفه ودخی اسمعیل
واسحاق ویعقوب واسباط ایندرلن صحایفه وموسی یه اینن توریته وعیسایه
اینن انجیله وکروقلن جمیع پیغامبرلره ایندرلن احکامه ایمان کتورب تصدیق ایتدک که
جمیع الله تعالی کلامیدر حقدر هیچ برنوک رسالتنی ونبوتنی دخی بندن فرق ایتمزز کیم
بعضنه کل برابردر اکرچه فضیلتده بعضونک بعض اوزره زیاده رتبسی واردر نتکیم بقره ده
بیان کجدی وبوندن صکره دخی بیوردکیم ومن یبتغ غیر الاسلام دینا فلن
یقبل منه وهو فی الآخرة من الخاسرین روایت مرتد بن طعمه ومقیس بن
حبابه وحارث بن سوید حقنده نازل اولدیکه بولر اوچ کشیدر اما اصح بودرکیم روایت
عموم اوزره در زیرا سبب خاص دخی عموم حکم مانع دکل پس هرکیمسه کیم دین اسلامدن
غیر دینیله دین لتسه انی کندویه دین طوتنسا اول دین آندن مقبول دکلدر اول آخرتده
خاسرلردن ومغبونلردندرکه جنتده کی منزلی ترک ایدب طامده کی منزل اختیار قلدی
ودخی بیوردیکه کیف یهدی الله قوما کفروا بعد ایمانهم وشهدوا
ان الرسول حق وجاءهم البینات والله لا یهدی القوم الظالمین یعنی
حق تعالی نیتسی هدایت ویره برقومه کیم ایمانلرندن صکره کافر اولدیلر واول طاتقلق
ویردیلرکیم رسول حق پیغامبردرکه کلسه درحال بودرکیم کتابلرنده انلره بیان دخی
کلدی انوک حقیقتنی بیلدیلر واکا اقرار ایتدیلر اینانلر بوندن صکره دونب کروانکار ایدب

كافر اولدیلر حق تعالی اولره نته هدایت ویره بلکه ویرمز زیرا اولر ظالملر اولدیلر حقه
انکار ادوب ظلم ایلدیلر الله تعالی ظالملره هدایت ویرمز اکر **سؤال** ادرلرسکه بو
ایتوک ظاهری انکار دلالت قلور کیم اسلامدن صکره کافر اولنلره حق تعالی هدایت ویرمیه
و ظالم اولنلره هدایت ویرمیه حال بودر بنچوق مرتدلر کوردک کیم کرو اسلامه کلدیلر
حق انلره هدایت ویردی و چوق ظالملر دخی کوردک کیم ظلمدن توبه قلدیلر هدایت
اوزره اولدیلر بونده توفیق نته اولا **جواب** بودرکیم مراد بو معنیدن اولدرکه
مادامکه کافر کفر اوزره قایم اولا و ظالم ظلم اوزره قایم اولا و اول اسلامه و بو
توبیه اقبال اتمیلر هدایت بولمزلر اما قچن جهد ادوب اول حالدن دونمکا قصد اتسلر
الله تعالی انلره توفیق ویروب هدایته کتورر بوندن صکره بیوردکه **اولئک جزاؤهم
ان علیهم لعنة الله والملائکة والناس اجمعین خالدین فیها لا یخفف عنهم
العذاب ولا هم ینظرون الا الذین تابوا من بعد ذلک واصلحوا فان الله غفور
رحیم** یعنی اولرکیم اسلامدن صکره کافر اولدیلر اسلامدن ایرق دین طلب اتدیلر انلرک
جزاری الله تعالی قتندن لعنت در یعنی غضب سخط در و رحمتدن ایرق اولب سرلمکدر
و فرشتلردن دخی جمیع خلایقدن دخی نصیبی انوک لعنت در زیرا قچن برکشی برکمسنه یه
لعنت قلسه اول لعنت قلدیغی کشی لعنته مستحق اولمسه اول لعنت دونر کافره
واردر و دخی دنیده شول کمسنکیم انکا دین دشی اولمیا اول کا لعنت قلور اما و لکه دیندشی
اولا اخرتده اول دخی لعنت قلور پس جمیع خلقدن انکا لعنت حاصل اولور بو حالتده کم
اول لعنتله وجب اولن عذاب اچنده مخلد اولا هرکز اول عذابلری یینلمیه و برزلر
وقت انلره مهلت دخی ویرلمیه ابدی اولقت عذاب اچنده مبتلا اولالر الا مکر شول کمسنه
که اول حالدن دونوب اخلاصله توبه قلالر و عملرنی فساددن صلاحه و ظلمدن عدله

وکفردن

وکفردن ایمانه و شردن خیره دوندرلر الله تعالی غفوردر اول کفر اچنده اولانی ینه لغفر
رحیمدر توبه قلانی اسرکر و بوندن صکره بیوردکه **ان الذین کفروا بعد
ایمانهم ثم ازدادوا کفرا لن تقبل توبتهم واولئک هم الضالون ان الذین
کفروا وماتوا وهم کفار فلن یقبل من احدهم ملء الارض ذهبا
ولو افتدی به اولئک لهم عذاب الیم وما لهم من ناصرین** یعنی چونکه
اولره رخصت اندی توبیلکه که توبه ادن قبول اولنه حارثک قرداشنه حارث بن
یازدی کوندردیکه الله سزوک اوزدکوزه توبه عرض ایلدی بو خبر مکده انوک
دوستلرینه ایرشدی اولر دیدیلرکه بد دستی محمده ادرسه اتسونکیم بز منتظر
اولمشوز زمانوک واقعلرینه انکا بز اولوم ایرشه هله بز مکده طوررلوم بو کفر
اوزرینه وقتیکه بزوم کوکلومزه دونمک لک دوشا دونمک لیاوز اول وقت دونوز
حارثه اتن توبه بزوم حقمزه دخی انه توتموز قبول اولنه دیدیلر الله تعالی بو ایت
اندروب بیوردکه شولرکیم ایمانلرندن صکره کافر اولدیلر دخی اول کفر اوزره ثابت
اولدیلر بلکه دخی زیاده قلدیلر انلرک توبسی قبول اولنمز زیراکه اولر توبه قلجق
دکللر بس اولرکیم کفر ارتوب توبه قلمدیلر اولر اسلام بولندن کمراه اولب
هلاک اولمشلردر و دخی شولرکیم کافر اولدیلر و اول کفر اوزره اولدیلر اکر دنیا طولوسی
التون اولسه کندوزی قورترمیچون ویرسه اندن قبول اولنجق دکل و انوکله
قورتلجق دکل اولره عذاب الیم اولجقدرکیم هیچ برکمسه بولنمیه انلره نصرت
ادوب اول عذابدن قورتره پس بو ایت دلالت قلورکیم یارن هیچ برکمسیه اسلامدن
عمل صالحدن ارتوق نسنه خلاص اتمیسر عقل اولن ایروغن قویا اسلامینی و ارکانی
دینی محکم قلوب اخلاصله کوکلو عمله مشغول اولا اولمدن کندویه سعادت قوسن

آجا ودخی بیوردکه لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون وما تنفقوا من
شیء فان الله به علیم یعنی سز ارشمزسز اول الله قتنده عی توابلره جنت اچنده تا
اول سودکوکز مالدن صدقه ایتماینجه بعضلر دیمشلرکه بو آیت حکمی منسوخدر زکوة
آیتیله اما اصح بودرکه منسوخ اولمیه بو صدقدن دخی مراد زکوة اولا یعنی بو اولاکه
سز اجماعه کروب سعادته ایرمزسز تا اول سوکلو مالکزدن زکوة ویرمینجه که آنوکله نفسکزی
بخلدن و محبت مالدن آردسز ودخی ایرکه زکوة ویرمکدن صکره صدقهٔ تطوع حقنده
بو آیت حکمی دخی ثابت اولا بس الله تعالی یه کزلو نسنه یوق هر نه لسنکه سز آنوک یولنده
انفاق ایده سز الله تعالی آنی بلور دنیاده دخی خلفن ویرب آخرتده ثوابلر درجلر زیاده قلور
بوندن اتروبدیکم عمر بن عبد العزیز یکلرله شکر آلوب صدقه ایلوردی درلردی اکا کیم
بو شکره ویردکوک آقچلری نچون صدقه قلمزسن بو شکر صدقه ادرسن اول دردکه بکا بو
شکر سوکلودر دلرمکه اول سودکمدن صدقه ایلیم ودخی روایتدرکم عبد الله بن عمر
رضی الله عنه بر کوکلو جاریه صتون آلدی آنی غایت سوردی بر قچ کون بله سنده طوردقدن
صکره آنی آزاد قلدی بر کمسنیه چفتلندردی اول کشیدن بر اوغلن جوق وجوده کلدی
عمر اول اوغلنجوغی الوب کوکسنه چکردی وسیلردی دیردکه آنوک ققوسی سنده بلورم
درلردی اکا کیم الله تعالی انوک انسن سکا رزق ایتمشدی حلالدن چون سوردک نچون ترک
ایدوب بر کویه ویردک اول دیدکه سز بو آیتی اشتمدکز مکر کیشی سودکن ویرمینجه سودکی
آلنه کومز ودخی هارون الرشیدک خاتونی زبیده انوز بیک آلتون خرج ایدب بر مصحف
یازدردی چون تمام اولدی کتوردلر آلنه آلدی آچدی آچدغنلین بو آیت چقدی فی الحال
کرو بیدی ویردی دیدکه وارک بون هدیه سنه ویرک دخی آقچه سینی فقرایه ویرک که
شیمدی بکا بو مصحفدن سوکلو نسنه یوقدر بس غافل اولردرکه فانی محبوب ویرر باقی

محبوب الالر ودخی حق تعالی بیوردکه کل الطعام کان حلا لبنی اسرائیل الا ما حرم
اسرائیل علی نفسه من قبل ان تنزل التوریة قل فاتوا بالتوریة فاتلوها
ان کنتم صادقین بو آیتوک سبب نزولی بو ایدیکم یعقوب پیغامبر علیه السلام
چقوب بیت المقدسه کدردی یولده اکا بر فرشته صتشدی یعقوب آنی اوغری صنوب
آنوکله چکشدی دلدیکه منع ایلیه اول فرشته آنوک آیاغنی طوتب قصدی صقرکب
دخی قیوویردی کتدی یعقوبک آیاغنده عرق النسا درلر بر رنج وار اول بلوردی
یعقوب آندن قتی زحمت چکدی نذر ایلدیکه اکر اول علت آندن کدسی اولورسه
کی سودکی طعام کندویه حرام ایلیه آنی نفسنه ویرمیه چون اول علت آندن کدب خوش
اولدی اکا کی سودکی طعام دوه آتی ودوه سودی ایدی آنلری کندو نفسنه حرام قلدی
کیمیه یهودلر افترا قلوب درلرکه آنی یعقوب حرام قلدی بلکه اول توریت اچنده
الله حکمیله حرام اولمشدر دیو کندولر دخی آنی حرام کوردلر بس آنلری تکذیب ایتمکچون
حق تعالی بو آیتی اندردب بیوردیکه کل طعام بنی اسرائیل اوزره حلال اولمشدی قاندن و مردار
اولمشدن وطوکزدن اتندن آرتوغی الا شول نسنکیم بنی اسرائیل کندو حرام قلدی توریت اینمزدن
اول آنوک حراملغی توریت اچنده یوقدر آیت یا محمد اول یهودلره کیم درلر
اول توریتده حرام اولنمشدر کتورک اول توریتی اوقوک کورلوم اکر بو توریتده حرام
اولندی دیدکوکز ده کرچک سکوز زیرا اولر درلردیکه بو نوح زماننده ن حرام اولمشدر
شیمدی سز آنی حلال کورورسز زجاج ایدر محمدک رسالتنه کی اولو دلالت ایدن
بو آیتدرکه آنلرک کتابلرنده اولمین نسنه یی اولره خبر ویردی بیوردی اولره که کتابکزی
کتورک اولر امتناع ایدب کتورمدیلر زیرا بلورلردیکه اول خبر ویردکی وحیله در بوندن
صکره کرو بیوردیکه فمن افتری علی الله الکذب من بعد ذلک فاولئک هم الظالمون

قل صدق الله فاتبعوا ملة ابراهيم حنيفا وما كان من المشركين يعني هر
كمسنكم كندودن يلان دوزب الله تعالى بيوردي ديو خبر ويرسه كتابلرندن بيان كلدكدن
صكره وحقيقتي معلوم اولدقدن صكره اولر انلر در كندو نفسلرينه ظلم ايتمشلردر
عذابه مبتلا قلماغله ايت يا محمد كه الله تعالى سوزي كرچكدر كه بو ديدكلري توريته
حرام اولمامشدر سز اول ابراهيم ملتنه وانوك دينينه متابعت قلك اخلاص ايله وطغرو
لغله اول دوه اتندن يك وسوديندن ايچك نتكم ابراهيم اندن يدي ايچدي كندو دلكو
كوزلكه بر حلال اولمشي كندو كوزه حرام قلمك كه ابراهيم مشركلر دين اوزره دكلدر انوك
دين ومذهبي اسلام طريقيدر ودخي بيوردكه ان اول بيت وضع للناس للذي ببكة
مباركا وهدى للعالمين فيه ايات بينات مقام ابراهيم ومن دخله كان
امنا ولله على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا ومن كفر فان الله
غني عن العالمين يعني اول مسجد كه مؤمنلر چون وضع اولندي كه انده عبادت
قيلالر اول بكه در بكه ديدكلري اول كعبه نوك يردركه انده بنياد اولنمشدر مكه انوك
چورسيدركه اول موضع مباركدر بركتي چوقدر كناهلر بر لغنجق يردر واندن يكا
نماز قلنلره اول قبله در اكا اكرام حرمت قلمق دليلدر كشي جنته قويمغه بو كلام
اندن اتر ودركه يهودلر مؤمنلره درلر دكه سبب ندركه بو طاشه طورب طواف ادرسز
اندن يكا نماز قلورسز اولر بيت المقدسه تعظيم ادرلر پس بو ايت انلروك قولنه حجت وبيت
الله تعظيم اثبات قلمغچون اندرلدي كلبي ايدر اول كعبه ء ادم عليه السلام بنا قلدي
ير يوزنده انده عبادت اولندي تا نوح زمانينه دك كه طوفان اولدي اول طوفان
وقتنده حق تعالى بيوردي اول ادم بنيادن يقار والتنجي كوكا كوتردلر حتى كعبه نوك برابرنده
قودلر شمدي اكا بيت المعمور درلر كونده يتمش بيك فرشته اكا طواف قلورلر بركز طواف

قلن كرو نوبت دكمزكه بر دخي طواف قلا تا قيامته دكن پس اول بيت الله ده روشن علامتلر
واركه اول حجر الاسوددر دخي اول حطيمدركه اسكي بنيادن طشره قلمشدر انوك
اردندن اني بله طواف ادرلر دخي انوك علامتلرندن برسي مقام ابراهيمدركه انده قدم
كرينوك اثري وار هر كيمكه اول حرمه كرسه امين اولور يعني بر جنايت ايشلسه ودرب
انده كرسه قصاصدن امين اولور ودخي فرض اولنمشدر الله رضاسن حاصل قلماغچون
اول بيت ودرب طواف قلمق شول كمسنلره كم انده ودرب كلمكا يتچك قدر ازغنه سي
كوچي يتنه ويول دخي امين اوله هر كمسنكم كوچي يتب اول حجي كندويه فرض كورمسه تحقيق
اول الله كافر اولور الله تعالى خود جميع عالمدن منزه غنيدر كركتي ايتسونلر كركت ايتمسونلر
كه انوك ايندكلرنوك فايدسي وكوچ ادوب ايتمدكلرنوك زياني كرو كندولرهدر نتكم علي
رضي الله عنه روايت قلورلركم رسول عليه السلام خطبه سنده ديدكه بلوك اي خلايق
الله تعالى حج فرض ايلدي شول كمسنلره كم اول يوله وارمغا طاقتي يته وكر كوچي يتب
وارمسه اول كشي فتني حالي اوزره دلرسه اولسون كرك يهودي كرك نصراني كرك مجوسي
كه انوك دخي اعتقادي وسيرتي ولوك اعتقادينه مشابه اولدكا اول كعبي تخفيف
ادوب وارمدي دنياي الله اوزره اختيار قلدي ول حكم ترك ايتمكا فيذي الا مكركه خسته
اولا وارمغه مجال ولميه ياخود سلطان جهتندن مانع اولاكه ظلم ادوب وارمغا
قوميه اكر بو عذرلله اولمايوب وارمغي ترك ايلسه بلوك كه بنوم شفاعتمدن اكا نصيب
يوقدر وبنم حوضمدن ياري صو ولمقدن محرومدر وبوندن كرو بيوردكه قل يا اهل
الكتاب لم تكفرون بايات الله والله شهيد على ما تعملون قل يا اهل
الكتاب لم تصدون عن سبيل الله من امن تبغونها عوجا وانتم شهداء و
ما الله بغافل عما تعملون يعني يا محمد ايت اول كتاب اهلنه كه يهود

نصرىدر نته انكار ادرسز الله تعالى نوڭ اول آيتلرينه كه قرآنده دخى فرض وتحديد
كوز
ومحمد دركه حق بيا زاده كلدى الله تعالى حوذ شاهددر سزوڭ اول كفركوزه انكار
بلورسز اكا كوره نيجه فاتن قلورسز ودخى آيت يا محمد اولره كه يا كتاب اهل نولدى
سزه كه منع ادرسز الله تعالى دينندن دخى و رب حج ايتكدن شول كمسنه لريكم اسلامه
كلوب حجوڭ فرضيتنه ايمان كتوردلر دلرسزكم اولرى حقدن باطله ميل ايتدرسز
حال بوددركم سز دخى طانقسز سزوڭ بوسزده كم بو حكم لروڭ حقيقتى توريتده ثابت
اولمشدر الله تعالى غافل دكل بلوركه سز اول محمدڭ نعتنى صفتنى كزليب بنجه
انكار قلدكوز انوڭ جزاسن يارن سزه قلسردر ودخى بيورديكه يا ايها الذين آمنوا
ان تطيعوا فريقا من الذين اوتوا الكتاب يردوكم بعد ايمانكم كافرين و
كيف تكفرون وانتم تتلى عليكم آيات الله وفيكم رسوله و
من يعتصم بالله فقد هدى الى صراط مستقيم يعنى اى آنلركم ايمان كتوردلر
اكر سز مطيع اولب متابعت قلسى اولرسكوز اول اهل كتابدن سزنى دعوت قلن
طايفه كم يهودلردوڭ اولولريدر سزى محمده و قرآنه ايمان كتوردكوزدن صكره
كرو كفره دندرب كافر قلورلر بونى آندن اوتورديكه بعض منافقلر دوندب آنلره متابعت
قلدلر بس حق تعالى مؤمنلرى نهى ايلدى كه اول منافقلركبى آنلره متابعت قلميكز و
بوندن صكره تعجب ايدب بيورديكه سزنته انكار ادرسز الله تعالى نوڭ وحدانيتنه
ومحمدڭ رسالتنه و قرآنڭ حقيقتنه بو حالده كم سزوڭ اوزركوزه حق تعالى نوڭ
كلامى اوقنور آنوڭ ايچنده بنجه عجايب دليللر وار و حجتلر واركم حقڭ بركلكن اثبات
ادر وآنوڭ رسولى دخى سزوڭ ايچكوزده بيله در زجاج ايدر يارركه بو خطاب اصحابه
اولاكه زيره رسول ايچلرنده يدى آنى هركون مشاهده قلورلردى ودخى ياررركه جميع

امته خطاب اولا زيرا آنوڭ آثارلرى وعلامتلرى دخى قرآنكه اكا انديرلدى بزوم ايچو
قزده در بس شويلدركم بز آنى كوره طورورز اكرچه معاينه دكل هركم حق تعالى دينى كندو
حصن ادنوب اكا محكم يابشه تحقيق اكا توفيق ويرلوب طريق ضلالتدن صراط مستقيمه
ارشاد اولنديكه اول طريق وطريق سنتدر اكا يوريندركه طوغرى جنته واصل اولور
ودخى تقوى امر ادب بيورديكه يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتن
الا وانتم مسلمون يعنى اى آنلركم ايمان كتوردكز قورقڭ اللهدن اكا مطيع اولڭ
شويلكه اطاعت كركدر حق اطاعت اولدركم اكا مطيع اولالر كوز ايچوب يومنجه
اكا عاصى اولميالر وآنوڭ نعمتلرى شكرنه مشغول اولالر كوز ايچوب يومنجه آنوڭ
نعمتنه كافر اولب منت سوز اولميالر ودخى دايم آنى ذكر ادلر كوز ايچوب يومنجه
اونتميالر بس بو وجهله اطاعت ايتمك مسلمانلره مشقت كلدى زيرا بشر غفلتدن
خالى اولمز قورقدلركم بو حقى يرينه كتورميالر عاصى اولب عذابه مستحق اولالر بس
الله تعالى فضل ادب قوللردن تخفيف قلدى بو آيت كوندرديكه فاتقوا الله ما
استطعتم يعنى طاقتكز اولدوغى قدر اطاعت كتورب اللهدن قورقڭ بس اول
آيت بو آيتله منسوخ اولندى اما بعضلر ديدلركم جايز دكلكم بو آيت منسوخ اولا
زيرا بو روا دكلكه الله تعالى قوللرينه برحكم ادركم اولروڭ اكا طاقتى يتميه ليكن بوندڭ
جوابى بودركم الله تعالى ايدوكى اطاعته آنلرڭ طاقتلرى يترزدى اما مشقتله قتى
زحمت چكمكله بس آنوڭ اوزره مداومت قلمغا طاقتلرى يتمزدى الله تعالى حق ذ
قوللرينه تكليف قلمز الا آنى كم طاقتلرى يتر بس تخفيف ادب اول مشقتى كتوردى
بيورديكه طاقتكوز يتب مشقت اولمايجق قدر اطاعت ادب بيلدن قورقڭ ثابت
اولڭ اسلام اوزرينه شول حال اوزره اولڭ كم قچن سزه اولم كلسه سز اسلام اوزره

بولیب ایمان اوزره اولاسز پس بو آیتوک منسوخ اولدیغی تقدیرجه کل منسوخ دکل
بلکه شول حق تقاته کلمسی در اول اخر کرو محکم ثابتدر اول امر اوزره کم بیوردلدی
تاکه مؤمنلر ولکن الله دن قورقب مطیع اولالر اسلام اوزرنه ثابت اولب کروانوک
اوزرنه اولالر بوندن صکره کرو اعتصامه امر ادب بیوردکه واعتصموا بحبل الله
جمیعا ولا تفرقوا واذکروا نعمت الله علیکم اذ کنتم اعداء
فالف بین قلوبکم فاصبحتم بنعمته اخوانا وکنتم علی شفا حفرة
من النار فانقذکم منها کذلک یبین الله لکم آیاته لعلکم
تهتدون یعنی محکم یاپشوک دین اسلامه و قرآنه و سنت رسوله الدن قوملک
نصرت معاونت الله دن طلب ایدک قوم قبایلدن اتمک قرآندن شولکه معنیسی روشندر
آنی محکم طوتک اولکه مشکل ومتشابهدر آنی الله تفویض ایدک بعض حکما دمشکم بو
دنیا کانه بر قیودرکه اچنده یلانلر عقربلر واغوسی چوق اژدهالر وار بو خلق آنوک
اچنده دوشمشلردر آندن چقمقلغا امکان یوق الا بر محکم ایلکم اکا یاپشلر چقلر نجات
بولالر پس بو دنیا دخی انجلین دار محنتدر انواع و بلالر بونک اچنده در خصوصا که شمدکی
زمانده هیچ بر وجهله راحتلغی یوقدر محنت بلاسی زیاده اولمشدر پس بوندن قورتلب
خلاص وجهله راحتلغی یوقدر محنت بلاسی ندن خلاص بولمغا هیچ بر وسیله قلمامشدر
آندن آرتوق کم قرآن اپنه محکم یاپشلر دینده اختلاف قلمیلر نتکم یهود نصاری ایتدیلر
بوندن ناتروودی حق تعالی که متفرق اولمک ذکراوک الله تعالی نوک اول نعمت اسلامیکم
سزه عطا قلدی آنی کرکلو صقلک ضایع اتمک شکرین یرنه کتورک سزه سز حالت جاهلیتده
بر بر کوزه دشمندوکز الله تعالی سزی اسلام اوزره جمع ادب کوکلوکز بر برنه الفت طوتدرب
سوودردی سز اول اسلام نعمتنه اولشمق سببیله دین اچنده قرداشلر اولدوکز ودخی سز

اول جاهلیتده طاموننك کنارنه وروب دوشب هلاک اولمقلغا یقین اولدکزدی اول
شرکوکز وعداوتکز سببیله الله تعالی سزی آندن قورتردی بو آیت دخی اوس یله خزرج
قبیلسی حقنده نازل اولدیکه اکیسونک آراسنده اسلامدن اوک قتال واقع اولدی تمام
قرق ییل نا یقین اولدیلرکه بربرن اصل کوکیله قوب فنایه ویرلر چونکه رسول کوندرلدی
مکده آنوک پیغامبرلکی ظاهر اولدی اول اوس یله خزرج قبیلسی مدینیه دکن اشتمکله
رسوله ایمان کتوردیلر هنوز رسول هجرت اتمزدن اوک اول اکی قبیلدن یتمش کشی دریلب
مکیه رسوله کلدیلر متابعت قلدیلر رسول علیه السلام عمسی عباس یله عقبیده
اول یتمش کشیکم انصارلردندر قرشوچقدی آنلر رسول الله علیه السلام عهد بیعت ادب
ایمانلرن محکم قلدیلر مدینیه کرو دندیلر آندن اکی ییل صکره رسول علیه السلام هجرت
ادب آنلرونیکا واردی اول اکی قبیلونک آراسنه الفت واقع اولب عداوت کتورلدی
نسبدن قرداشلر کبی اولدیلر پس حق تعالی آنی اکدرب اولره بو آیت اندردی دیکه
اشبو انجلین حق سزه آیاتلرن بیان قلور بلدوروکه سز جاهلیتده بر بر کوزله عداوت
ادب قتال ادردکوز شمدی اسلام اچنده سزی الفت طوتدرب بر بریکوزه قرداش قلدی
تاکه سز اشبو نعمتی بلوب ظلالتدن طریق هدایته سلوک ادب نجات بولاسز و بوندن
صکره کرو بیوردکه ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر ویأمرون بالمعروف
وینهون عن المنکر واولئک هم المفلحون یعنی اولسون سزدن بر جماعت
که دعوت ایلیلر بو خلقی اسلامه و دخی آندن غیر خیرلره کم واردر و شرع اچنده
مقبول مرضی اولان ایشلری و سوزلری ایشلمکا و سویلمکا بیورلر و شول ایشلرکم
مردوددر و اول سوزلرکم مکروه حرامدر آنلری ایشلمکدن و سویلمکدن منع ادرلر
کم آخرتده فلاح بولب سعادته ایرن آنلردر پس امر معروف قلمق واجبدر و منکردن

دخی نهی ایتمک واجبدر دیجین بر فعل ایشلسکه اول علمانوڭ اختلافندن طشره اولسه اول
ایشلدوکی هیچ بر علمای سلف قتنده روا اولمسه ودخی حق تعالی بو خلقڭ بعضسنه
امر ایلدیکه امر معروف نهی منکر قلدلر کلنه بلکه واجب قلمدی بوکا اشارت قلدیکه
خلقڭ بعضیسی معروف ندر منکر ندر کوکاو بلمز کشی اولاکه معروف منکر کوره
ومنکر معروف کوره معروفدن نهی ایدب منکره بیوره منافقلردن اولا بس هر کیما ول
معروف ندر منکر ندر آنی اوزره نظر ایدب بیلکه اول کتاب سنتدر آکا واجب
درکه امر معروف ونهی منکر قلا ودخی دمشلوکم امر معروف نهی منکر اوچ قسمدر
بری الله یعنی اورماغله دکماکله در اول بکلره مخصوصدر وبر دخی دلله اول عالملروکدر
وبر دخی کوکلله منع ایتمکدرکه آکا انکار اده ایشلکینی دشمن طوتا اول کوکلله عوام
خلقه واجبدر نتکم رسول بیوردی علیه السلام اذا رای احدکم منکرا فلینکره بیده
یعنی قچن سزدن بر کوز بر منکر کورسه اول آکا دل ایله انکار ایلسون آکا دخی کوجی یتمزسه
انکار ایدب الله منع ایلسون اکر آکا کوجی یتمزسه کوکلیله انکار ایدب دشمن طوتسون
که بو اضعف ایماندر وبعض صحابدن روایتدرکم آیدر هر کیمسکیم بر منکر کوره آنی
دفع ایتمکه کوجی یتمیه دخی کوکلنده کره کوره اوچ کز ایتسون اللهم ان هذا منکر
فانا بریء منه یعنی ای چلابم ایشبو فعل منکردرکه بن بوندن بیزارم قچن بونی ایتسه
کندو اوزرندن واجب اولنی ساقط ایتمش اولور کناهدن قورتلور ودخی بیوردیکه
ولا تکونوا کالذین تفرقوا واختلفوا من بعد ما جاءهم البینات و
اولئک لهم عذاب عظیم یعنی ای مؤمنلر سز زنهار اول یهودله نصاری کبی
اولملکه دینده اختلاف ایدب متفرق اولدیلر بر بلوک یهود اولدی وبر بلوک نصاری
اولدی شوندن صکره که اولره کتابلرنده محمدڭ صفتندن بیان کلدی طریق

حق آنلره معلوم اولدی اولر آنلردرکه قیامتده اولره اولو عذابلر حاصل اولر دایمکه
ابدا هیچ اولردن اول عذاب مرتفع اولجق دکل آندن بیان قلدیکه اول متفرق اولنلروڭ
واولمیانلروڭ مرتبلری یارن نولسر بیوردیکه یوم تبیض وجوه وتسود وجوه فاما
الذین اسودت وجوههم اکفرتم بعد ایمانکم فذوقوا العذاب بما کنتم
تکفرون واما الذین ابیضت وجوههم ففی رحمة الله هم فیها خالدون
یعنی اول قیامت کوننده نیچه یوزلر آق اولسر ونیچه یوزلر قرا اولسر اولرکه دین
اسلامده طوتب محکم طوردیلر یوزلری آق اولسر اما بونده اختلاف قلدیلرکه نه
وقت مؤمنلر یوزی آق اولب نه وقت کافرلر ومنافقلر یوزی قرا اولسر بعضلره
دیدیلرکم سنکدن قوبد قلری وقت بعضلر دیدیلرکم بر آتلون اوقدقلری وقتن کم مؤمنلرڭ
کتابلرنده خیر عمللر وانواع حسناتلری یازلمش کورلر شاد اولب یوزلری نورلنه
آق نور اولا واما کافرلر ومنافقلر بتکرنده شرکلر ونفاقلر وانواع سیئاتلری یازلمش
کورلر اول قورقدن یوزلری غضبله قره وبعضلر دیدیلرکم قچن ترازوده مؤمنلروڭ
ثوابلری طرتلوب آغر کله بشارتدن یوزلری آغره وکافرلروڭ منافقلرڭ طرتلوب کنا
هلری آغر کلجک غصه‌دن یوزلری قره وبعضلر دیدیلرکم یارن قیامت کوننده امر
اولنه هر قومکم معبودلو معبودی قتنه جمع اولالر چون هر بری معبودنه اولاشه لر
کورلرکه بر عاجز کندوی قورتارمغا چاره‌سی یوق بولره قچن منفعت ایرشه آنلری
معبود طوتدقلرنه پشیمان اولب اول قدر حسرت یسیلرکه یوزلری قره مؤمنلر
قلالر منافقلرله ودخی کتاب اهل الله تعالی مؤمنلره صورکم سزوڭ ربکون کمدر
آنلر دیلرکم دیموز الله در حق تعالی کرودیکه قچن ربکوزی کورسکوز بلمز سز
بولر دیلرکم ای بزوم مقدس پادشاهمز قچن که اولبزه بلدوره بز دخی بلدون

حق تعالى بولره تجلى قلدى اولر انى كورلر شول قدركه الله دلر اندن مؤمنلر كل سجده يه
وارب اول سجده ايچنده يوزلرى قاركب اقا اولا منافقلرله اهل كتاب سجده قلمغه
كوجلرى يتميه اوكره قلريله اوجلرى بردم بيتوز كب اولا اكلوميلر كه سجده
ايده لر اول عضدن يوزلرى قراره اما اولروك كم يوزلرى قراردى اولره توبيخ
سرزنش قلوب ديلر كم يعنى اول ميثاق وقتنده بلى ديوب ايمان كتوردكوكزدن
صكره كزلوكافر مى اولدكوز واهل كتابه دنيله كه سن محمدن كلمزدن اول انكا اقرار
ايدب كرجكلردكز صكره كلجك انكا انكار ايدب كافر اولدكز ديك امدى طدك اول
عذابلرى اول محمدن قرانه انكار قلدغوكز چون اما اولار كم يوزلرى اق اولا اولر
جنت ايچنده حق تعالى نوك فضل رحمتيله كم انكا ايرشدلر مخلد اولب دايم تنعم قلهلر
بوندن صكره بيوردكم تلك آيات الله نتلوها عليك بالحق وما الله يريد
ظلما للعالمين ولله ما في السموات وما في الارض والى الله ترجع الامور
يعنى اشبو قرانكه جبرائل سنوك اوزركا اندرب انى اوقدى صدقله ودخى شوك
سكا ذكرا ولتن كل الله تعالى نوك حجتلرى وعلامتلرى دركه انى بز سكا بلدردك تا
بلدلركه بز بركمسنيه كناه سوز يره عناب قلمارز تا اول رسول كوندرب حجت بيان
قلمايغه زيرا بولر حق تعالى نوك قوللريدر الله تعالى دلمز كم عالمده قوللرنه ظلم
اولنه جميع يرلرده وكوكلرده يارادلمش نه وارسه كلسى الله تعالى نوك مخلوق و
مرزوقدر كركدر كه كل حاجتلرن ومرادلرن اندن دلكيلر وانكا عبادت قلهلر
اندن غيرنه طپميلر كه عاقبت بوقوللروك دونب ورجوع يرلرى الله حضرتندر جميع
ايشلر اخرتده انكا راجعدر ودخى بيوردكه كنتم خير امة اخرجت للناس
تامرون بالمعروف وتنهون عن المنكر وتؤمنون بالله ولو آمن اهل

الكتاب

الكتاب لكان خيرا لهم منهم المؤمنون واكثرهم الفاسقون لن يضروكم
الا اذى يعنى الله تعالى خبر ويروركه الله قتنده خيرلودين اهل اسلام دينيدر انوك
ايچون بولرى وقايله وصفادب بيورردكه سز دين اهلنوك خيرلوسى سز زيرا بولر
بر خلق دركه كندولره قرشنه دخى قرشميانه دخى ظلم ايلمزلر اندن اترو حق تعالى بولرى
خير ناس ديوكدى كه خلقجون چقارلدلر تاكه امر معروف ايدلر كافرلرله قتال ايدلر
انكا دك كه مسلمان اولالر يارركه بوخطاب اصحابه اولاكه امتنوك خيرلوسى
سز ديونتكم رسول بيوردى عليه السلام قرنلروك خيرلوسى بنوم اصحابومدر اندن
انلروك يلسنجه كلن تابعين زمانى اندن بونلروك خيرلوا ولتلقلرن بنوكله وصف
ايلديكه. بيوردى سز امرايدرسز الله برلك لكله واسلامه دونكله وشركدن كوفرن
ونفاقدن نهى ايدرسز اللهك برلكينى كرجك كيبي انوك اوزرنه طورميب ملازم اولورسز
ومحمدك پيغامبرلغنه تصديق ايدرسز بس اولركم بوصفتله موصوف اولميلر اولر
شر امت اولرلر اكر بوكتاب اهل يهود نصارى ايمانه كللردى بولره اول خيرلويدى
اول دينلرى اوزره قايم اولمقدن بولردن بعضيسى اهل كتابك مؤمنلودر عبد الله بن
سلام كب اصحابيله دخى اولركم يهوددن نصاريدن ايمان كتوردلر اما بولروك چوغى
كروفاسقلردر كعب بن اشرف كب اصحابيله دخى اولركم ايمانه كلمدلر اولر سزه ضرر
ايرشدرر دكل دراكا همان دلله سكب فحش لر سويلمكاله اذنوق قوتلرى يوقكه قتال الله
محاربه قلهلر ودخى بيوردكه وان يقاتلوكم يولوكم الادبار ثم لا
ينصرون يعنى اكر اولر سزه قتالده معاونت قلهلر انلردن سزه منفعت اولاجق
دكل زيرا اولر ترجك يوزدندرب قجرلر منهزم اولرلر اندن صكره نصرت اولسر دكل
كانه حق تعالى اولرك قتالده ضعيف لقلرندن خبر ويرركه اكر اولر سزوك اوزره كوزه

كلورلرسه سزه ضرر ادەمزلر وكرسز وكله بله اولورلرسه سزه اصلری طوقنمز اولروك
حاللری اشبودر تا بوكونه دك يهودلرك شوكتى يوقدر دخى هيچ بر موضعده قتاله قوتلری
يوقدر وبوندن صكره دخى بيوردیكه ضربت عليهم الذلة اينما ثقفوا الا بحبل
من الله وحبل من الناس وباؤا بغضب من الله وضربت عليهم المسكنة
ذلك بانهم كانوا يكفرون بايات الله ويقتلون الانبياء بغير حق ذلك
بما عصوا وكانوا يعتدون يعنى بولروك اوزرنه جزيه وضع اولندى ودخى
قتال لازم هرقنده كه بولنسه لر الا مكركم بولرده اللهك عهد وامانى ولا دخى خلقدن
بولروكله بر عهد اولونه بولر اول خلقه جزيه لرن ويره لر انلروك حكملرى التنده
اولالر وكر عهدلرى اولميجق اولرسه ديلنسه لر اللهك غضبنه وعتابنه مستحق اولالر
دخى اولروك اوزرنه درويش سيرتى قونلمجق برن كوب غنى صناسن صورا واراسن
غايت فقيردر وبعضيسى كندوى فقير كوستره اوزرنه جزيه بى زياده قلميلر اول
نسنكه اولره ايرشور اندن اوترودركه اولر حق تعالى نك ايا تلرنه كافر اولورلر وقرانه
ومحمده انكار ادرلر اول اتلرى ددلركه حقسوز يره پيغامبرلری اولدرورلر
بولر اكا راضى اولب خوش كوردلر اولروكله اول اشده بله شريك اولدلر كانه بله
اولدرمش كبى اولدلر بس اول غضبه دخى مستحق اولدقلرى اندندركه الله عاصى
اولدلر معصيتلرنده حدن نجدلر هر يرده كم الله تعالى بر قومك عقوبتنى بيان ادە اول
عقوبتك سببى دخى ندوكنى بله بيان ادر تا ايله ظن ايتميلر كه حق تعالى اولره كما
عذاب ادر بوندن صكره اهل كتابدن ايمانه كلنوك فضيلتن بيان قلدى ايمانه كلميلر
اوزرنه نتكم بيوردى ليسوا سواء من اهل الكتاب امة قائمة يتلون ايات
الله اناء الليل وهم يسجدون يؤمنون بالله واليوم الاخر ويامرون

بالمعروف

بالمعروف وينهون عن المنكر ويسارعون في الخيرات واولئك من
الصالحين وما يفعلوا من خير فلن يكفروه والله عليم بالمتقين يعنى
برابر دكللر ثوابده مرتبده بو اهل كتابدن شولركم مؤمن اولالر اولاروكله كم فاسقلر
كافرلر اولالر زيرا بو اهل كتابدن بر جماعت واركم كندولرى پاك قلمشلردر الله
كتابيله عمل ادجلردر طرب كيجه ساعتلرنده نماز قلورلر نماز اچنده حق تعالى نك
كلامن اوقورلر بو حالنده كم يوزلرين يره قويب تضرع ادرلر اللهك وحدانيتنه اقرار
ادب محمدى تصديق ادرلر وقيامت كونى كرو بعث اولمغه اعتقاد ادرلر ومنكر
اشلر كندولرى دخى خلقى يعزلر كركلو طاعتلره وانواع خيرلره اوشرلر بولر كل
صالحلردن اولب جنت اچنده محمدك عليه السلام اصحاب اولسرلر دخى بولره
خيرلردن نه كه اشلرلر اكا انكار اولنمز واوندلمز بلكه انوكله عوض كسب ادنه حق
اولورلركه الله تعالى دن كندولر قورقب شركدن كناهدن صاقنلرى بلور
اول كتابك مؤمنلرندن انلره عوض ويرو انلروك كبى اولنلر دخى ضايع اتمز
بوندن صكره كافرلر صفتن بيان قلوب بيوردیكه ان الذين كفروا لن تغنى عنهم
اموالهم ولا اولادهم من الله شيئا واولئك اصحاب النار هم فيها خالدون
يعنى شولركم الله وانوك كتابنه ورسولنه انكار قلدلر ماللريله واولادلريچو
قلغيلكه فخر ادب درلركم بز بوكلو مال الله واولادله عذاب مى اولنورز تحقيق بلسونلر
كه اول ماللرى واولادلرى چوق اولمقلرى الله تعالى عذابندن قورتارمز اصلا هيچ
بر نسنده فايده قلمز اولركل اصحاب ناردن اولب انوك اچنده مخلد اولسرلر ابدا
اندن خلاص بولمجق دكللر بو دنيا اولره منفعت قلسه دكل بوندن صكره اول دنيا
اهل مثلن ذكر ادب بيوردكه مثل ما ينفقون في هذه الحيوة الدنيا كمثل ريح

فیها صرٌّ اصابت حرث قومٍ ظلموا انفسهم فاهلكته وما ظلمهم الله و
لكن انفسهم يظلمون یعنی مثل شول كمسنه‌لرك كم ماللرینی الله یولندن غیری یرلره
هوای نفسنه خرج ایدرلر دنیا عمارتنه مشغول اولورلر شول غایت صوق ییل كبیدركه
بر قومك اكینه ایرشدی اول قوم الله حقین ماللرندن منع ایدوب ویرممكله كندو
نفسلرینه ظلم ایتمشلردی اول صوق ییل انلروك اكینلرین كیدروب هلاك ایلدی
هیچ اندن بر نسنه منفعت طوتمدیلر پس اول ماللرندن دخی الله طاعتندن غیری یره
خرج ایدنلر بو بخیلین درکه اول انكارلری ونفاقلری ییلی اسب اول ثوابلرینی محو
ایدر اخرتده بر وجهله هیچ اندن منفعت طوتسز دكلدر پس اول اكن اهلنه حق تعالی
نتكیم ظلم ایدوب اكینلرین ییلله یقمدی بلكه كندولر نفسلرینه ظلم ایلدیلر الله حقین
ویرممكله كافرلر منافقلر دخی بخلین درکه ثوابلرین كندولر باطل قیلورلر الله شرك
كتورمكله ودیننده نفاق ایتمكله وبر حكم دخی بیان ادوب بیوردیكه یا ایها الذین امنوا
لا تتخذوا بطانةً من دونكم لا يألونكم خبالاً ودّوا ما عنتّم قد بدت
البغضاء من افواههم وما تخفي صدورهم اكبر قد بيّنّا لكم الآيات
ان كنتم تعقلون یعنی ای انلر كم ایمان كتوردیلر سز كندو كوننه دوست
طوتمك شول كمسنه‌لركم سزوك دینكز اهلی دكل سبب بو ایت انكا دخی بو یدیكم
انصارلردن بر جماعت كه جاهلیتده اولروكله یهودلر اراسنده دوستلق ومواصلت
واردی اسلامه كلدكدن دخی یهودلرله اول دوستلغی كسمدیلر حق تعالی اولری اندن
نهی ادوب بو ایتی اندردی پس كركدر دین اهلنه كه كندو دیننه ومذهبنه مخالف
اولنلرله دوستلق بغلمیه زیرا مثللرده دمشلر كم كشنوك كندو حالندن صورمغل
انوك یولداشنه وصاحبنه نظر قلغلكم یولدش یولداشه ایوجی اولور نتكم

رسول

رسول دخی بیورمشدر المرء على دين خليله فلينظر احدكم من يخالل یعنی كشی
دوستنوك مذهب وطریقی اوزره اولور نظر قلسون سزدن بركون كم دوست دوتسه
كموكله دوستلق بغلر صالح میدر طالح میدر عالم میدر جاهل میدر عاقل میدر سفیه
میدر تا كه اندن دین ودنیا جهتندن ضرر ایرشمیه پس حق تعالی اول مؤمنلری كافرلركه
دوستلق ایتمكدن یعدغنوك سببین بیان ادوب بیوردیكه اول كافرلر سزه دوستلق
كوستروب اكرچه ظاهرده سزوكله مقاتله ایتمزلر اما باطنده سزه بر مكر خداع قلمقدن
جهد ایتمكی دخی ترك ایتمزلر وسزه بر فساد ایرشدرمكا سعی ادرلر یا خود سعی ادنلره
بیله معاونت قلورلر سورلركه سز دخی دینكوزه عاصی اولاسز اول سببدن سزه مشقت
محنت واقع اولا اغزلرندن سزه عداوت بغضا وتكذیب اظهار ادرلر اشدرسز اما اول
اشكاره قلدقلرندن كوكللرنده كزلدكلری عداوت دخی اولرقدركه محمدی اولدرمكا
فكر ادرلر تحقیق بز سزه اولردن نشانلر وعلامتلر بیان ادوب خبر ویردك اكر عقلوكز
وارسه فهم ادك كم اكلیاسز بوندن صكره كرو بیوردیكه ها انتم اولاء تحبونهم
ولا يحبونكم وتؤمنون بالكتاب كله واذا لقوكم قالوا آمنا واذا خلوا
عضوا عليكم الانامل من الغيظ قل موتوا بغيظكم ان الله عليم
بذات الصدور یعنی سز ای مؤمنلر جماعتی اولری سورسز ظاهرده سزه دوستلق
كوستردكلری یچون واقعده اولر سزی سومزلر زیرا اولر دینكوز اهلی دكلدر پس اول سزی
سومینلری نتدركم سز سورسز سز دخی سز دكل كوكدن انن كتابلری تصدیق قلرسز كه
حقدر انلر كلسنه ایمان كتورمزلر الا كندو كتابلرینه انا نزلر الله تعالی سزی اولرو
اوزرنه تفضیل ایلدی بو خاصیتله سز یچون اولروكله محبت بغلیاسز حال بودركه
اولر یچن سزه اوغرسلر درلركه بز محمده ایمان كتوردك كه اولحق رسولدر یچن

بر بریله خلوت اولسکر سزه اول سوزی دیدکلرینه قاقیب بر مقلرین اصررلر سزوک
اوزرکوره کینلر طوترلر بر برینه دیرلرکه کورمز مسن بو محمد امتنه کیم نجه
غالب اولدیلر چوقلدیلر الله تعالی رسولنه ایدر ایت یا محمد اولره کیم سز اولک
اول فقیمقلغو کز اراسنه مقصود بوندن اولره یوز دعا قلوب حضرتندن سورک
مکدر امر ایجاب دکل زیرا اولک دیدکی اکر ایجاب ایچون اولیدی هیچ بری قلمیب
قیرلیدی ودخی بعضلر دیدلرکیم بو اولک دیو امر قلدغی لخبار معنیسندر یعنی
ایت یا محمد که سز غافبت شول قفمق اوزرنه اولسرسز الله تعالی اولروک کوکلنک
عداوت وارن بلور انوکله انلره مجازات قلور بوندن صکره مؤمنلره بیوردکه
إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا
وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ یعنی اکر سزه بر
نصرت ظفر ایو شوب غنیمت اله کرورسه نیتکیم بدر کونتده اولدی اولر غایت
ملول اولب غصه لره دشرلر وکر سزه بر هزیمت ومعیشتده شدت واقع اولسی
اولرسه نیتکیم سزه احدده واقع اولدی اولر انکا سویب شاد اولرلر اکر سز صبر ادب
تحمل ادرسکوز اولمنا قفلروک ویهودلروک اذالرنه والله تعالی نوک امرنی یرینه
کتورمک زحمتنه ومعصیتدن شرکدن صاقنسی اولورسا کوز اولروک عداوت
کید اندوکندن سزه ضرر یوق که تحقیق الله تعالی اولروک نه اشلدکلرن کلی
علمیله قلمشدر بلور انکا کوره جزا قلور ودخی بیوردکه وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ
تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ یعنی یا محمد قچن سن
صباح وقتنده چقسک مؤمنلر ایچون حرب یرن یرقلیو ویرسک اول خندق کونتده
الله تعالی سمیع در دعا کی اشدب قبول ادر علیم در کافرلروک نه قلدقلرن بلور ودخی

بیوردیکم إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ یعنی قچن دیلسکر مسلمانلردن ایکی طایفه که انصارلردندر ورسول الله
قتالا تمکدن کافرلردن قورقسلر دخی کرو دونسلر قورمسونلر که الله تعالی اولروک
ناصرلریدر وکوکللرن صقلیوجیدر قورقدن شول وقتکه کافرلردن کرو دونمیا بس
لازمدر مؤمنلره کیم الله اعتماد ادب اشلرن انکا اصمرلیلر بو کلحق تعالی نوک
منتلریدر رسولنه ذکر ادرتاکه بلوب انوک شکرنه مشغول اولالر کافرلروک زحمتلرنه
صبر ادلر اندنا اولره بدر قضیه سن اکدری ویوب بیوردکه وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ
بِبَدْرٍ وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ
بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فَوْرِهِمْ هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ
آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ یعنی بدرده الله تعالی سزه معاونت
قلدی بدر کونتده بو حالتده که سز ازدکوز قورقاک الله دن بو نعمت بلوک انکا عاصی
اولمک اولاکه الله شکرادیجی قوللردن اولاسز اک انیکه سن مؤمنلره ایدردک
سزه کفایت قلمزمی ولکه ربکوز سزه مدد ایرشدرب قوت اده اوج بیک فرشتیلکه
کوکدن اندرلکه الله تعالی ایدر بلی کفایت ادر اکر پیغامبر کوزله بله طوروب صبر
اده سز یوزدندرب قچمق معصیتدن قورقا سز صنقمیا سز دخی دشمن سزه
وجوه لریله کله اول ربکوز سزه مدد ایرشدره بش بیک فرشتیلکه نشانلنمش اولا
یعنی اتلرینوک التی قلی اق اولا وقویرقلری دخی اق اولا وکندولری اوزرنده دخی اق
طون اولا وعمامه لرینوک اوجلرن چکنلری اراسنه برقمش اولالر الله تعالی اولروک
اوزرنه بدر کونتده اوج بیک فرشته اندردی واولره وعده قلدیکه احدده بیش

بيك ايدي ليكن اولرچون عاصى اولوب رسول الله امرينه مخالفت قلدلر اول فرشتلر اولردن
كرو دوندلر اكر صبر ايدوب طورلردي اول فرشتلر انلره ايرلردي مدد ايدوب ياردم قلورلردي
بس الله تعالى كرو بيوردي وما جعله الله الا بشرى لكم ولتطمئن قلوبكم به و
ما النصر الا من عند الله العزيز الحكيم ليقطع طرفا من الذين كفروا او
يكبتهم فينقلبوا خائبين يعنى حق تعالى اول فرشتلر كلوب مدد قلمغى اول
مؤمنلره قلمدي الا اولره بشارت قلدي بعضلر ديشلر كم اول فرشتلر مقاتله ايچون
كلمدلر ليكن اولري حق تعالى بشارت ايچون ومؤمنلرك كوكلي قورقودن ساكن اولمق ايچون كوندردى كم
زيرا ملائكه لر قتال ايدجك مؤمنلره فضيلت اولمز مؤمنلره فضيلت اول وقت اولور
قتال كافرله كندولر قلدلر وكافرلر اولرك اليندن هزيمت بولا اول فرشتلر انلره
معاونت ايچون كلسلر بر فرشته اولره يتردكه انلري هلاك قليدي نتكم لوط قومن
هلاك ايلدي اما بعضلر ديدلركم فرشتلر معاونت ايچون كلدلر انلر دخى مقاتله ايدرلردي
اول فرشتلرى اوردغى اول كافرلرده ظاهر علامت اولوردي هر يرده كه اولر كافرى
اورديدي اول يردن اوديالكي چقردى تاكه ابوجهل ابن مسعوده رضى الله عنه
ديدكه بنى سن دوشرمدك بنى اول كمسه دوشردب هلاك ايدى نقدر جهد
ايتدم سكوم اوجنى اتى طوينغنه ايرشدرمدم ودخى اول فرشتلر چوق كلدكى
فايده بودركم مؤمنلرك كوكل ساكن وثابت اولا وهم بوندن اوتوركه حق تعالى
اول فرشتلري مجاهدلردن قلديكه تا قيامته دكين قنقى مؤمن لشكركه صبر ايدجى
اولا وثواب الله دن اوميجى اولا اول فرشتلر انلره كلوب ياردم قلورلر وانلر وكلمه
مقاتله ايدرلر ودخى اولرك چوقلغنده بر فايده دخى بو ايديكم انلر دعالر تسبيحلر
قلورلر ثوابنى اول مقاتله قلنلره ويررلر بونك تمام قصه سن انشاء الله انفالـ

سورسنده

سورسنده ذكر ايدوز بس دكولدر نصرت الا اول الله قتندندركه عزيزدر غالبدر
ملك ايچنده حكيمدر هر اشى حكمتله ايشلر كاه كافرى مؤمن اوزرينه غالب قلور كاه
مؤمنى كافر اوزرينه غالب قلور حكمت اقتضا قلدوغيله بس فرشتلر كوندروب مؤمنلره
نصرت قلدوغى اندن اوتورودركه اول كافر اولنلردن بر جماعت اصليله هلاك
ايدوب قطع ايليه ياخود منهزم قلوب خوار ايليه نوميذ اولوب كرو مكه يه دونلر
ظفر بولوب مرادلرينه ارمسلر اولديكه يتمش كشيلري ديلندى ويتمش كشى اسير
اولندى ودخى حق تعالى بيورديكه ليس لك من الامر شيء او يتوب عليهم او يعذ
بهم فانهم ظالمون جويبر رضى الله عنه روايت قلور اول كونكه احد جنكى اولدى
رسولك عليه السلام مبارك دشى اوندى انجوكى زخم اولندى قندى صحابه دن يتمش
كشى شهيد اولدى رسول عليه السلام قصد ايلديكه اول مشركلره بد دعا قلا حق
تعالى بو ايت انددب بيوردكه يا محمد سنوك الوكده حكم دن نسنه قلمدى حكم
ارادت الله النده در دلرسه بولره توبه ويروب طريق هدايته اسلامه كتوره دلرسه
اولري اول حال اوزره اولدروب اخرتده عذاب ايليه چون بولر ظالملردن اولدلر چون
بو ايت انددى رسول عليه السلام دعا قلمقدن ييغلندى چون بلديكه الله تعالى علمنده
وارمش انلردن بعضيسى توبه قلوب ايمانه كلسلر هم چوق خلق اولردن صكره ايمانه
كلدلر انلردن برى خالد بن وليد وعمرو بن العاص وعكرمه بن ابى جهل دخى غير بولرونك
بوندن صكره حق تعالى كندونك عظمتن ذكر ايدوب بيورديكه ولله ما فى السموات
وما فى الارض يغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء والله غفور رحيم يعنى
جميع يرده كوكده نكه يارادلمش وار كل انوك ملكيدر وقوللريدر كمدن دلرسه اولو
كناهلرن دخى يارلغر عفو ايدر وكمدن دلرسه كچى كناهلرچون دخى عذاب قلور حكم

اول صغیره اوزره مصر اولسه ترك ایتمسه الله تعالی غفوردر توبه قیلانوك توبسن
قبول ایدر و دخی رحیم در قوللری اسرکیجی کناه قیلسلر تعجیل عقوبت ایتمز بلکه مهلت
ویروب تاخیر ایدر تا اولکه بر انصافه ایدوب توبه قیلالر و بوندن صکره مؤمنلری
ربوادن نهی ایدوب بیوردیکه یا ایها الذین امنوا لا تاکلوا الربوا اضعافا مضاعفة
واتقوا الله لعلکم تفلحون واتقوا النار التی اعدت للکافرین واطیعوا الله
والرسول لعلکم ترحمون یعنی ای انلرکه ایمان کتوردکلر مالکوزی ربایه ویروب
مکله قات قات زیاده ایلیوب یمک که بر سنه‌ای قیمتدن ارتغا صتاسز و دخی اجلکوز
وعده کونی یتجك کوز مالی اوزرینه تسنه ارتورسز بر مدت کروکوی ویرمیجون =
قورقك الله دن اول ربای حلال کورمك تاکه عذابدن نجات بولب قورتلاسز و دخی
قورقك شول اوددن کم یاردلب یارقلنمشدر کافرلرچون معتزلیلر دیمشلرکم هر کمسکم
بر اولو کناه ایشلسه توبه ایتمدن اولوك اوزرینه اولسه اول طاموده مخلد قلور
کافرلر کبی زیرا ربوا قلنلره حق تعالی طامو یله وعده قیلدی نتکم کافرلره وعده
قیلدی اما اکثر اهل علم بونك اوزره درکم بو وعید اولوره درکه اول ربای حلال
کورلر زیرا اول حلال کورن کافر اولور کافر اولسه مخلد قلور بس ایت معنیسی دیمك
اولورکم قورقك شول عمل ایشلمکدنکه اول سزدن ایمان نزع ایدر اوده واجب قلورزیرا
کناهلردن کناه وار کم عاقبت اول ایمان کیتمکا سبب اولور قورق وار کم اتیه انیه
عاصی اولمق دخی اول کناه دن اولا تحقیق اثرده کلمش کم بر کشی اتاسنه اناسنه عاصی
اولدی اکا علقمه دیرلردی چون اجلی یتب حالت نزعه کلدی اکا کلمهٔ شهادت تلقین
ایتدلر طاقت یتمدکه دیوبلمه دلی بغلندی تا اکادکه اسی کلدی اندن راضی اولب
سچون عفو ایلدی اندن دیوبلدی و اول ایمان کیتمکا سبب اولن کناهلردن در قطع

رحم ایتمك و ربا یمك واما تلدغ خاین اولمق ابو بکر وراق رحمه الله امام ابو حنیفه دن
ایله روایت قلدیکه اول ایتدی اکثر کشیدن کناه چوقلغی الوم وقتده ایمان
نزع ایدر اندن ابو بکر دیدیکه بر نظر قلدق شول کناهلره که ایمان نزع ایدر هیچ
ظلم ایتمکدن ایمان نزعنه کدرجی کورمدم و دخی حق تعالی بیوردیکه الله مطیع اولك
جمیع فرایضلرینه کتورك و رسوله مطیع اولك سنتلرینه کتورك و اول فرایضلرکه
قراندا چندر و رسول دلنده حرام اولن نسنلری ترك ایتمك کرك فعل الله اولسون کرك
قول الله زیرا ایشلیجك فرایضلرکه نماز و زکوة و اوروج و حج و غزا قلمق در فایدهسی
اولمز و هم قورتلمغا سبب اولمز بو ترك ایدجك فرایضلرکه حرام لوردن بغلنمقدر برینه
کتورمایجه و بوندن صکره بیوردیکه وسارعوا الی مغفرة من ربکم وجنة
عرضها السموات والارض اعدت للمتقین الذین ینفقون فی السراء و
الضراء والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس والله یحب المحسنین یعنی
سرعت ایدك اول ربادن و دخی جمیع ایمان نزع ایدجی کناهلردن توبه قلمغا و دخی سرعت
ایدك اول قورتجی سببلری یرینه کتورمکا که اول نمازده اول صفه چقمکدر و قتال
صفنده محکم طورمقدر واما ملکه اول تکبیره ایرشمکدر و دخی اول جنته کرمکا اوتك
کینلکی یدی یری و یدی قات کوکی بر برینه اولشدرسلر نه مقدار اولورسه
اولدخی اول قدردر حق تعالی انیڭ ذکر ایلدی اوزونتی ذکر ایلمدی زیرا انی بزوم عقلموز
ادراك ایتمز انوك حدینی الله بلور کلبی ایدر دمشلردرکم جنت دردر بری عدندر
که اول یوجه درجهدر و بری جنة الماویدر و بری جنة الفردوس در و بری جنة النعیم در
و هر جنت بودرتدن کینلکی یرلر کوکلر کینلکیجه در قچنکم بری برینه اولشه
مقصود بوندن بودرکم یاردلمش نسنه‌ده اوچماقدن کینك نسنه یوقدر نتکیم

اسمعیل سدی دیدی اکر ییرلری کوکلری خردل دانه‌سی قدر طوغرسه‌لر انوك صاغشی مقدار
حق تعالی نوك جنتلری وارکه هر بریسی ییرلر کوکلر کیك لکنجه سهل بن سعد ایدر رحمه
الله اچما ق اهلنوك قن صکره کرنه حق تعالی دیه که دیرله تمنی قل سکا نقدر جنت
اول دیکه الهی اشبو قدر جنت ویرتا شوکا دکن ایرق نسنه بولمیکه اشبو قدر دیو
بله کوکلنه انوك تلقین اوله که دیر اشبو قدر اشبو قدر دخی دله انی دخی دلیه اندن
صکره اکا دینله که وارا ولقدرکه دلدوك سنوك اولسون ویرا ولقدر دخی بله اولسون
ویرروایتده دخی کلور اولقدر اون دخی اولسون امدی یولچما فکر بو بلوعیله ونعمتلرکه
کل بر قلمش متقیلر چون امدی اول متقیلر کیمدر حق تعالی وصف ایدب بیوردیکه جنته
لایق اولان متقیلر اولردرکم بایلقده یوقلقده وبوللقده طارلقده وصغلقده
صیرولقده دخی درلکنده مال النده سوکلو یکن واولوم وقتنده وصیت قلمقده فی الجمله
هرحالده کرایو کریوز مالندن الله یولنه انفاق ایده ودخی اولرکم قچن بر کمسیه قفسلر
ققمغن یودب انی عفو ایلیه انتقام اتمکا وزجر قلمغا کوجی یترکن ترك ایده ودخی اولرکم
قچن جمیع خلقدن وقولیدن خلایقندن بونك حقنده نه زلت کلورسه عفو ایلیه که
الله تعالی احسان قلنلری سور اول احسان قلدقلری کرك ازادلو اولسون کرك قول یعنی
اول مجلوردن عفو ایدب قومیا بلکه اکا دخی زیاده احسان قلدتا محسنلردن اولا ودخی
رسولدن علیه السلام روایتدر کم بیوردی هرکم قفمغن یودسه انتقامه کوجی یترکن
ترك ایدب عفو اتسه حق تعالی اکا یرده دلرسه بر حور جفتلندرر ودخی عزتن زیاده
ایدر ویوندن صکره کرو بیوردکه والذين اذا فعلوا فاحشة او ظلموا انفسهم
ذكروا الله فاستغفروا لذنوبهم ومن يغفر الذنوب الا الله ولم يصروا على
ما فعلوا وهم يعلمون اولئك جزاؤهم مغفرة من ربهم وجنات تجري

٤٠٩

١٧٩

من تحتها الانهار خالدين فيها ونعم اجر العاملين بو ایت بر خرما صاتیجی حقنده
نازل اولدیکه بر عورت اکا کلدیکه اندن خرما صتون الا انی دکانته کورب ایدی
امنا کرو اول اشنه پشیمان اولدی بو ایت ایب بیوردیکه شول کمسه‌لرکم قچن زنا
قلدلر یا کندو نفسلرینه ظلم ایدلر بر اجنبی عورت طوتب اپما کله یا بر حیس حساب
اولجق اشلر اشلمکله اندن الله ایله طورجقلرن اکوب قورقسلر دخی اول
کناهلرندن دلله استغفار ایدب کوکلله اکا پشیمان اولسلر بلسلرکم کناه الله دن
غیری کمسه یارلغمز اول اشلدکلری اشه دایم اولب طورمسلرکه معصیتدر حال
بودرکه بلورکه اول معصیتدر اندن صکره اول اشه رجوع اتمسلر انلروك عوضلری
اول توبه لرنه ثوابدر وربلرندن مغفرتدر دخی جنت اچنده باغلر واردرکم انجلرنوك
التنده ارمقلر اقر بو حالتده که انوك اچنده مخلد اولالرنه کوکلو ثوابلر ومرتبلر وار
جنت اچنده اول توبه قلنلره که صدقله کوجاك توبه قلالر زیاد مثلردرکه
دلله استغفار کوکلله نداماتا ولمایجق اول یلا یخلر توبسیدر انوچون دیدی حسن
بصری بزوم استغفارمز کرو استغفاره محتاجدر یعنی چون اول استغفار کوکلدن
ندامتله اولمیا اول کرو کناهدر اکا بر استغفار دخی کرك ودخی بیوردکه قد خلت
من قبلكم سنن فسيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة
المكذبين هذا بيان للناس وهدى وموعظة للمتقين یعنی تحقیق
کچدی سزدن اکدنکلر هر بریسی بر سیرت بر طریق دوتوبن کیمی خیر سیرت وحسن طریق
اوزره کچدیلر نجات بولدیلر وکیمی طریق فساد وقبیح سیرت اوزره کچدیلر هلاك
اولدیلر هر بریوك یریوزنده اثارلری قلمشدر که اندن اولو عبرتلر وار بس سیر
ایدب طواف قلوك بو یریوزنی نظر ایلك کورك که اول حق یلانلیلروك عاقبت

نیه ایردی تا اندن سز دخی عبرت الاسز بعضیلر دیدیلر سیرادک یر یوزنده دیدکی
یعنی قرآن اوقوک دخی معنیسنده فکر ادوب نظر قلوک تا بلهسز اول مکذبلرک جزاسی
نولدی پس بو معنی اوزره سیردن مراد سیر قلبی اولور زیرا قرآن اوقیان اگرچه
بریرده اوتورر غرب شرق ویر کوک وجمیع مصنوعات اول اوتوردغی یردن کوکلله سیر
ادوب مشاهده قلور زیره هیچ برنسنه یوقدر رطب یا یابس قلیل کثیر صغیر وکبیر
شریف حقیر الا قرآن ایچنده مذکوردر بوندن اثر وردکه اشبو قرآن بیاندر بو خلایقه
کل ضلالتدن ودنیلدر کوز سوزلکدن کفر شرک غباریله کوکل کوزنه سبل
ایت کور اولنلره قرآن هادیدر طریق حقه دخی اوکت نصیحت وکرامت خومتدر
شولره کم تکریدن قورقب کناهلردن صاقنورلر ودخی بیوردیکه ولا تهنوا ولا تحزنوا
وانتم الاعلون ان کنتم مؤمنین یعنی کندو کوزی ضعیف قلوب دشمندن
قورقب عاجز اولمک اولاحد کوننده سزه ایرشن مصیبتلره غصه لنمک که عاقبت
سز غالبلرسز انلروک اوزرنه ظفر وبولاغله قتل بولندن دخی حجت یوتدن دخی اگر حقیقتا
مؤمنلرسکوز بو حزن ترک ادوب الله حکمنه راضی اولک بو کلام حق تعالی اصحاب رسول اوزرنه
وعده یدیکه قلدی تا احددن صکره اولره نصرت ولا دشمن اوزره پس اندن صکره نقدرکه
رسول عصرنده غزایه چقدیلر ایچلرنده بر صحابی بیله اولدی ظفر انلروک اولدی اول شهرلرکه
فتح اولندی کل رسول عصرنده فتح اولدی انلرکچدکدن صکره هیچ برشهر فتح اولنمدی شول
وجه اوزره کم انلر فتح ایتدیلر ودخی بو ایتده بو امتک شرف بیانی وار زیرا حق تعالی پیغامبرلرندن
برینه خطاب قلدیسه بولره دخی اینله خطاب قلدی موسی علیه السلام انک انت الاعلی دیدی
بولره انتم الاعلون دیدی پس بو دلالت شرفدر حق تعالیدن بو امته بعضیلر دیدیلر کم بو کلام
انلره وعده یدیکه غالب اوللاردی اگر رسول حکمنه طوتیلرنده ثابت اولسلر غالب اولرلردی

سنکم بدرده غالب اولدیلر لیکن چون رسول امرین ترک ادوب مخالفت قلدیلر بو کون غالبلق انلرک
اوزرنه اولدی قصه بودرکم چون رسول علیه السلام اصحابیله بدر کوننده مشرکلر
اوزره غالب اولدیلر نکه بولردن انلره ایرشدی بو قضیه انشاء الله انفالده ذکر اوله پس
اول وقت ابو سفیان ابن حرب دندی کاربانله مکیه کندی مشرکلر صندلر ابو جهل اوغلی
عکرمه کندی بر قومله کم انلروک بدرده کمسنوک اوغلی کمسنوک اتاسی کمسنوک قرداشی
اولنمشدی اول ابو سفیانه واردیلر که مکنوک رئیسیدی اکا قضیه خبر ویردیلر
اول کاربانده دخی هر کمسنوک که مالی واردی اکا کلدیلر دیدیلر کم بدر رستنی محمد سزوک
اولولریکزی هب دپلدی امدی کلک سز بو مال الله معاونت قلوک کم واروب اول
محمدله محاربه قلدیلر اول انتقامی اندن الالر پس ابو سفیان یوز دوه التیله ودخی
اوزرنده یوز کشی سلاحیله وازغیله اولره معاونت ویردی قریش قومی جمع اولب
اوچ بیک کشی اولدیلر ابو سفیان اوزرلرنه ناظر ومدبر اولب انلروکله بله چقدی
اول قوم ایچنه خالد بن ولید وعمرو بن العاص وعکرمه بن ابی جهل بلیدی هنوز اول
وقت اولر اسلامه کلمامشلردی قریشدن هیچ برکمسنه قلمدی اهل واولادیله تا که
اولری آرقه ادنوب مقاتله ادلر چون رسول علیه السلام اولروک قضیه لرین اشندی
دوش کورمشدی اصحاب جمع ایلدی حق تعالی یه مدح ثنا قلدی دیدکه یا اصحاب بو کیجه
بن دشمنه کوردمکه قلجم کدلمش شویله تاویل قلدمکه اصحابمدن بعضیسی
شهید اولسر ودخی کوردمکه الوم بر محکم دمور کوکلکه صوقدم شویله تاویل
قلدمکه اول مدینه در صواب بو اشده ندر مشاورت قلوب بکا بیورک رسول علیه السلام
خوش کورمدیکه چقوب اولارکله محاربه اده عبد الله بن ابی که منافقلر دیندی انوک
فکر رای بو اولدیکم دیدی یا رسول الله چقبا انلردن بکا وار مغل زیره هر قچنکه بر چقب

دشمنه قرشو وارورز البته بنه بر مصیبت ایرشور هیچ بر دشمن كلوب بزوم اوزرموزه كورمیه
الا البته بز انلره غالب كلورز چون اول بو سوزی سویلدی مسلمانلردن بریسی كه حق
تعالی اكرام ایدوب اكا شهادت قسمت قلمشدی ودخی اندن غیری مسلمانلر كه بدر
انلردن فوت اولمشدی دیدیلر كه یا رسول الله چوق دشمندن یكا تا كه اول تكری دشمنلری
بزی قورقدلر دیوب كندولردن ضعیف صنمه سونلر طوروب اولقدر سویلدیلر كه
رسول طوروب ایچرو كروب سلاحن كیدی كروچقدی خلق دخی چقدیلر بر برینه دیدیلر كه
رسول علیه السلام چهره سنده بن تمام كراهت كوررز صوردیلر دیدیلر كم یا رسول الله تمام
چهره كوزده كراهت اثرن كوررز نه اولدی كه بن بو حال سنده كوررز بزوم بو اشده
حكموز یوق كلكوز سكا مطیعز چقمق دیلرسك چقلوم اوتورمق دیلرسك اوتورلوم
رسول علیه السلام بیوردی كه ایله كركمز كم بر پیغامبر غزا ایچون سلاح كیه دخی
مقاتله قلمدن كروچقره البته كتسون كرك پس رسول علیه السلام سیر ایتدی =
اصحابله احددن یكا اول منافق عبدالله كه منع ایدردی مخذول اولوب قلدی خلقك
ثلث مقداری انوكله دوندی یدی یوز كشی مقداری رسولله قلدی رسول علیه السلام
كلدی احد قتنه ایكی طاغ آراسنده بر كوجوك یرده قوندی دربند اغزی یدی انده بر قاچ كشی
دربند اغزن صقلمق ایچون اوقچلر قودی عبدالله بن جبیر رضی الله عنه رسول انلرك
اوزرینه امیر دكدی اولر اللی كشیدی و بر روایتده یتمشدی رسول علیه السلام
انلره ایصمرلدی كه اشبو یرده محكم طورك دخی بر یره ایرلب كیتمك اكر صنا ونكز صیاوز
سن بوندن ایرلمك پس رسول علیه السلام اندن قلقدی باقی اصحابله مشركلره
یقین كلدیلر ارقلرن احد طاغنه قلوب مقاتله باشلدیلر ابو سفیانك عورتی هند
مصاحب عورتلرله تمام حرب كورمك اوچون طردی قریش اردنده دفلر چلب قریش مدح

ایدب دیرلردی كه بز طارق قزلریوز نمارقا اوزره هم یورورز اكر غالب دونرسز بزمله
معانقه قلورسز وكر یوز دوندروب قاچارسز بزه فراق قوسرز اجاسز پس ابو دجانه
مسلمانلردن بر جماعتله قتی محاربه قلدی ودخی علی رضی الله عنه مقاتله =
قلدی تا اكا دكن كه قلیجی بكلدی دخی سعد بن وقاص اوق دوكوب مقاتله ایدردی رسول
علیه السلام دیردی كه اتنل یا سعد انت انم سكا فدا اولسون مشركلردن بر جماعت قتل
ایتدیلر الله تعالی اولره وعده سن كرچكلدی ظفر روزی قلدی تا كم اول قومك انهزامی
یقین اولدی اول حرب ایتدكلری یردن بز اكرو ایردلر زبیر ایدر كوردم اول سفیانك
عورتی هندی صاحبلریله قچرلردی اول دربنده قونلن قوم اولری كوردیلر چری صندی
صنوب یغمایه یوندلر عبدالله بن جبیر رضی الله عنه انلره دیدی كه اشبو مكاندن
ایرلمك كم رسول سزوكله عهد ایلدی مخالفت قلمك اولر انوك سوزنه التفات
قلمدیلر ایله صندیلر كه مشركلر منهزم اولدی همان اول مكاندن عبدالله قلدی سكز
كشیله خالد بن ولید ایكی یوز اللی كشی یله مشركلردن ناكاه اول دره اغزندن چقا
كلدی حمله ایدب اول قلنلری انده شهید قلدیلر كلوب اولیرده اكثرن مسلمانلرك
آرندن چقدیلر مسلمانلر انلری كوروب متفرق اولدیلر مشركلر كلوب حمله بر دفعه
حمله قلدیلر مسلمانلر انده اوچ درلو حاله واقع اولدیلر بعضلری مجروح اولدیلر
وبعضلر شهید اولدیلر وبعضلر منهزم اولدیلر اما مصعب ابن عمیر طورمشدی تكرو
رسولنه كافرلردن قورردی تا كه انی رسول الینده شهید قلدیلر بو كز زیاد بن سكن
ال قلیجه اوروب طوردی رسول قورردی اولدخی انوك الینده مقاتله قلدی تا اكا دكن كه
انی دخی شهید قلدیلر بو كز حرب مقاتله نوبت یالكوز رسوله دكدی ناكاه بر طاشله
اتدیلر كلب مبارك طودقلرنه طوقندی طودقلری مجروح اولوب مبارك دیشندن برین

اوندی واول عزیز انجوکنه دخی زخم ایوب قندی سفیان بن عوینه ایدر اتوز مقدار
کشی واردی رسول اوکندن چکوب محاربه ایدرلردی کلسنه زخم ایرشب مجروح
اولمشلردی هر بری رسولک علیه السلام الینه کلوب دردکه یا رسول الله بنوم
ذاتم سنوک ذاتوکا قلعه اولسون الله تعالی نوک سلام سکا اولسون دیو وداع
ایدوب دونب مقاتله ایدب شهادت حاصل ایدرلردی اول مصعب بن عمیر الدرن ایله
طعن ایلدیکه اولدردکی رسولدر دیو ریب چاغردکه محمدی اولدردم انی اشدب
اونده بر دخی چاغردیکه اکاه اولک بدرستی محمد دپلندی بعضلر دیدلرکم اول
چاغرن ابلیس ایدی علیه اللعنه انی اشدب مسلمانلر متحیر اولب دندلر چقدلر
ابلیس کلوب ندا قلوب چاغردی مدینه دکی اکاه اولک محمد دپلندی انی اشدب
مدینه قومنک اولرنده عزا ابلوردی مجموع خاتونلری کوزیاشن دکمکا وزاریه
مشغول ولدلر انس بن نضیر اقبال ایدب عمر بن خطابه و طلحة بن عبید الله
فتنه کلدلر اولر انصارلر له مهاجرلردن برجماعتله اوتوررلردی بوللره ددکه سزی
بو آراده نه نسنه حبس ایلدی اولردلرکه محمد دپلندی انوک ملالت حبس
ایلدی انس ایدر بس محمددن صکره درلک سنوک نه اشکوزه کرک سزدخی
وارک کرامتله اولک شونک اوزرنه که اول رسولکز اولدی اندن طرب دشمندن
یکا اقبال ایلدی ورب مقاتله ایلدی اول دخی شهید اولدی کعب ابن مالک ایدر
اول کمسنه رسول بلن بندم مؤمنلردن اکی کوزلرندن بولدم اشق الشده کچراق
کبی یلدرردی قتی وازله ندا قلوب چاغردم یا مسلمانلر جماعت بشارت اولسون سزه
که اوش محمد رسول الله صاغ سلامت بکا اشارت قلوب ددکه یا انس سکوت
قل انس بن مالک ایدر رسولک مبارک یوزینه زخم واردی قانی آقردی الیله اولقانی

سلدی دخی ایدردی نته فلح بوله شول قوم کم رسول اللهک یوزنی قانله بویایلر حال
بودرکه اول انلری مولالری قوسنه دعوت قلد چون اصحاب درلب قاتنه کلدلر ددلر
که یا رسول الله نولیدی سنوکله اشبو اشی ایدنلره بر یوز دعا قلیدک هلاک اوللردی
رسول علیه السلام ددکه بن طعان ولعان کندرلمدم لیکن دعوت ادجی عالملره رحمت
ویریلدم ای چلبوم سن هدایت ویر بو قومه کم بولر بلمزلر بلمدن اشلرلر بس ابی بن
خلف جحمی کلدی ایدردکه یا محمد بن قورتلمیاین اگر سن قورتلسن مسلمانلر اکا
قصد ایلدلر رسول علیه السلام اولره ددکه قوک انی کلسون چون یقین کلدی صندی
رسول الله حارثوک حربسن الوب انی انوکله اندی بوینته طوقنب یرتدی بر زجق دکل
اندن الرو اول ملکنده رسوله برکز صنشمشدی دمشدی اکا بنوم قتمده بر آتوم وار
کونده بر او لجک طریله یملرن شوندن اتوکه سنی انوک اوزرنده اولدرم رسول
علیه السلام اکا ددکه بلکه بن سنی اولدرم انشاء الله چون رسول علیه السلام انوک
بوینی یرتدی دندی قریش قتنه کلدی ایدردکه محمد بنی دپلدی ددلرکه نولدی سکا
بر جوبه زخمندن ازو بویله درسن اول ددکه محمد بکا سنی اولدرورن ددی امدی
والله اول بنوم اوزرمه اول سوزدن صکره تکرجات دخی اولورسه اولکه وورواردی
مکیه کدرکن یولده اولدی پس رسول علیه السلام احد قتنده طوررردی اصحابک
بعضسی قتنه جمع اولدلر قریشدن بر قوم یقارو طاغک یوجسنه چقدلر رسول
علیه السلام ددکه ایله کرکمزکم انلر بزدن یقارو اولالر عمر مهاجرلردن بر قوم ایله
اقبال ایدب واردلر مقاتله قلدلر تاکه طاغدن اشغا ایندردلر اول جبیر بن مطعم قل
یشدندر بر قولی واردی وحشی آدلو اول قوله ایتدی اگر سن محمدی اولدرسی ه
اولورسک سکا بر سروات ویرم اگر علی اولدرورسک سکا کوزی سرملو یوزدوه ویرم

وكر حمزه‌یی اولدرسی اولورسك سن آزاد اولغل اول وحشی دیدیكه اما محمدك اوزرنده
الله‌دن صقلیجلری وار هیچ بر کیمسه انی یا الکوزن بلومزن اما علی دخی بر کیمسه‌درکه
کوزنه کورنتی دری قومز ولیکن حمزه بر بهادر کشیدر اولاکه تناانی بر غافل
بلوب اولدرم پس اول هند وسفیان عورتی وحشیه اوغرنجه دردکه
نولدی هاکی جهد ایله بنم بو شفا ایرشدر سکا دخی شفا اولسون اول ظالم وحشی بر قیا
اردنده کزلندی حمزه مشرکلردن بر قومه حمله قلوب قوودی طاغتدی اول
حمله سندن دونب کلورکن اول وحشی فتنه اوغردیکه قیا اردندن کزلویدی
اکسوزن انی حربه‌سیله اتدی کلدی حمزه‌یه طوقندی حمزه دوشدی اول کافره
هندی صاحبلریله که عتبه قزیدر اول مؤمنلردن اولنلرك یوریب بورنلرن
قولقلرن کسردی کلدی حمزه‌نك قرنني یاروب بغرني چقردی اغزینه الوب چیندی
دخی اول قیا اوزرنه چقب چاغردیکه اوتش بر بدرده بولره بر قلدیغی انتقام الدق
اول سنین کافری چاغردی قنا وارله هبل بوکون یوجلدی دیو رسول علیه السلام
اکا دیدیکه یا عمر شکا جواب ویر عمر اکا جواب ویروب دیدیکه یوجه و اولو الله‌در
سزکله بز برابر دکلوز بزوم اولولرومز جنتده و سزوك اولولرکوز جهنمده بس رسول
علیه السلام کروفترینه بنديکی قتی چوقل کیدی مبارك الني چوقل یقاسندن چقاروب
اول ذوالفقار قلجن چکدی کندوسی مقاتله‌یه باشلدی مشرکلر اوزرنه حمله قلدی
مسلمانلر دخی انوك قتنه جمع اولدیلر اکا معاونت قلدیلر الله تعالی رسولنه نصرت
ویردکه کافرلر جماعتی صیبب طاغتدیلر مسلمانلردن اول غزاده یتمش کشی شهید اولدی
درت مهاجرلردن التمش التی انصارلردن اما کافرلردن اون طقوز کشی وفات اتدی
یا دخی زیاده‌دخی اما رسولك اصحابندن باش بر دوچوغدی الله تعالی انلره تسلی قلوب

بولايت

بولايت اندردی **ان يمسسكم قرح فقد مس القوم قرح مثله وتلك الايام
نداولها بين الناس وليعلم الله الذين امنوا ويتخذ منكم شهداء والله لا يحب
الظالمين ويمحص الله الذين امنوا ويمحق الكافرين** یعنی ای مؤمنلر اکر بو احد
کوننده سزه جراحتلر ایرشدی ایسه اول قومه دخی انجلاین جراحتلر ایرشدی
بدر کوننده بو کونلردرکه بز دندررز خلق اراسنده کون الور طفر و نصرت
سزوك اولور کون اولور انلروك اولور بو بونیله اولدوغی اندن اوتوردرکه الله تعالی
خالص مؤمنلری منافقلردن بیان ادب سچکه دیبسلرنده شانلری ریتی ایمانده خالص
اولنلر حال بلا و شدت و فتنه ظاهر اولور نتکم لقمان اوغلنه دیمشدر بدرستی
التونك کومشك خالصی اوده سزمعله تجربه اولنور ومؤمنك دخی خالصی بلا و
شدتله تجربه اولنور اما تجربه الله تعالی جهتندن اظهار ایلمکدر کندو علمنده بلدوکنی
کم ایرق کیمسه بلمز زیرا حق تعالی ثواب ویرمز و عقوبت دخی قلمز شول نسنیا ایچون
که کندو بلور مادامکه ظهوره کلمیه مثلا حق تعالی بلورکه بر خیر عمل کلسر یا
قولدن فسادکلسر اول بلدوکیله اکا ثواب ویرمز و عقوبت دخی قلمز اول فعل
قولدن ظهوره کلمینجه نتکم حق تعالی علمنده معلوم ایدیکه ابلیس عاصی اولسر
اول بلدوکیله انی لعنت قلوب طرد اتمدی تا اول فعل اندن وجوده کلمینجه بس
انجلاین بو مؤمنلردن دخی ایمان خالص کیمدر وشهادت اوزره اولجك کیمدر انی بلوردی
دلدیکه اول احد کوننده انی ظهوره کتوره تا اول مرتبه اوله ویرله انوکچون دیدیکه
الله تعالی بله شولریکه ایمانلری وار دخی سزوك بعضکزی شهادتله اولدوره بو مرتبلری
سزه ارزانی قله سزه بو شدت انوکچون قلدی اندن اوتورو دکلکم سز حقیر اولاسز کافر
لروك انوك قتنده کرامتی اولا الله تعالی حوز ظالملری سومز سزه بو انکسار انوکچون

قلدیکه سزه کفارت اولب کناهلرکزدن پاك قلدی وکافرلری اصلیله هلاك قلدی تا برکز
دخی جرئت ادب بنوك کبی ایشه اقدام قلمیه‌لر بوندن صکره بیوردیکم امر حسبتم ان تد
خلوا الجنة ولما یعلم الله الذین جاهدوا منکم ویعلم الصابرین
ولقد کنتم تمنون الموت من قبل ان تلقوه فقد رأیتموه وانتم تنظرون
یعنی حق تعالی ایدر ای مؤمنلر ایلمی صنوردکز جنته رایکان شویله نسنه سوز کرید
سزه الله یولنده انوك رضاسیچون بر شدت زحمت ایرشمایینجه تا الله تعالی سزدن اول
جهادکزی ظهوره کتورمینجه دخی سزدن بلایه کیم صبر ایدیجیدر معلوم قلمایینجه تحقیق
سز اول حاله اوغرمزدن اول اول قتال وشهادت آرزو ایدردکز بدرستی آنی اوش احدده
کوردکز بو حالتده کیم کز کوزله اول قلجلر الننده اولورلر حق تعالی بو کلامی انوکچون دیدیکه
اولر بدر غزاسنده شهید اولنلروك کرامتن بیان قلدی ایتلری ایشیدلر آرزو قلدیلرای
کاشکا بز دخی قتال ایدب دپلنیدك تا انلر ایرشدکی مرتبه‌یه بز دخی ایرشیدك دیدیلردی
الله تعالی بو ایتیکه بولره اکدرو ویردی ودخی بیوردیکه وما محمد الا رسول
قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم ومن
ینقلب علی عقبیه فلن یضر الله شیئا وسیجزی الله الشاکرین یعنی چون
رسول اولدی دیب خبر ایشیدلر بعض اصحاب قچدیلر شولرکه ایمانلرنده مخلص دکلیدی
حق تعالی بو ایتی کوندروب بیوردیکه دکلدر اول محمد الا رسولدر شول جمیع رسوللرکیکم
اندن اوکدن کچدیلر پس اولچون اولدی یا دپلندی سز کیرو قچه کز چوب اوکلکی شرککوزه
میل می قلدیکوز هر کیم اسلامدن صکره کیرو اول شرکنه دونسه هیچ الله تعالی نوك
ملکندن وسلطانلغندن نسنه نقصان ایتمز وضرر دکورمز بلکه کندو نفسنه ضرر ایدر
اما تیز اولاکه حق تعالی اول مخلص مؤمنلره کیم مجاهده قلدیلر آخرتده جنتی اولره عوض ویره

و بوندن

و بوندن صکره بیوردیکه وما کان لنفس ان تموت الا باذن الله کتابا مؤجلا ومن
یرد ثواب الدنیا نؤته منها ومن یرد ثواب الآخرة نؤته منها وسنجزی
الشاکرین یعنی هیچ بر نفس یوقدرکه اول تقدیر اولنن اجل تمام اولمدن اوله
بلکه اول لوحده یازلن اجلی کچنکه تمام اولا اول وفات ایدر الله تعالی دستوریله بو ایتده
اشارت وار معتزلنوك قولن ابطال قلمغه زیرا اولر درلرکه هر کیمسه کیم دپلنسه یا خود
هر حیوان کیم بوغزلنسه اجلندن اوکدن هلاك اولور انوکچون ادم اولدورنه قصاص یا خود
دیت لازم اولور وحیواننده ضمان لازم اولور وکر اجلیله اولسه اولدورنه قصاص دیت
وضمان واجب اولمیا ایدی حق تعالی بو ایتیله بلدردیکه هر نفس اجلندن اوك اولمز ودخی
بیوردیکه هر کیمسه کیم الله تعالی فرض قلدوغی طاعتی ایشلیوب اندن دنیا عوضن دلسه
بز انکا اول سودکن ویرورز اما آخرتدن نصیب قلمز هر کیموککه عملدن مرادی آخرت ثواب
اولسه بز انکا آخرتده دلکن ویرورز تا اولاکه اول شاکر قوللرومزی بز ایدی نعمتلر
وکرامتلرله عوض لندرورز بوندن صکره حق تعالی بولره کندولرندن الوکچن انبیانوك
ومؤمنلروك واقع اولن قضیه‌لرن خبر ویردیکه بولره تسلی اولا بولر دخی صبر ایدلر بیوردیکه
وکأین من نبی قاتل معه ربیون کثیر فما وهنوا لما اصابهم فی سبیل
الله وما ضعفوا وما استکانوا والله یحب الصابرین یعنی ای نیچه پیغامبرلر
کیم سزدن الرو مقاتله قلدیلر وانلرله چوق جماعت که اون بکه یقین واردی بله
مقاتله قلدیلر اول پیغامبر دخی واول بله لرندکی مؤمن جماعت دخی قتل اولدیلر
یعنی اولر اول مقاتلدن صکره کیرو قتالی ایتمکدن سست اولمدیلر کندو نفسلرینه
وپیغامبرلرینه واقع اولن قتل ایچون عاجز اولمدیلر چونکه الله تعالی یولنده سعی ایدرلردی
انوك رضاسیچون ودخی دشمنلرندن قورقب ضعیف اولمدیلر اول دشمنلرنه تواضع

وتملق قلمدیلر لیکن صبر ادوب جرأت قلدیلر الله تعالی دخی صبر ایدنلری سور بس
نه اولدی سزه ای مؤمنلر که پیغامبرکوز ایله مقاتله قلمدکز بر تقدیرکه پیغا
مبرکوز اولدی یخون طاغلب کیتدکوز آندن صکره انوکچون مقاتله قلمدکز نیچه
سزدن الروکی قوم پیغامبرلری اولدکدن صکره دخی مقاتله قلمغی ترک اتمدیلر بوندن
صکره اول پیغامبرله مقاتله ایدنلروک قولندن خبر ویروب بیوردکه وما کان قولهم
الا ان قالوا ربنا اغفر لنا ذنوبنا واسرافنا فی امرنا وثبت اقدامنا وانصرنا
علی القوم الکافرین فآتیهم الله ثواب الدنیا وحسن ثواب الآخرة والله
یحب المحسنین یعنی اول قومک پیغامبرلری دپلندکدن صکره دخی دکلدی سوزلری
الا بو یدیکه دیرلردی ای بزوم ربیموز کناهلروموزی سن یارلغیو ویرکلکد بزدن صدر اولدی دخی
اشلرومزده اسراف قمزی سن عفو ایلیو ویر دشمنلرله قتال وقتنده قدملرومزی سن ثابت ویکد
قلیویرکه رجوع اتمیه وز ودخی بزه نصرت ویر بو قوما اوزره که کافرلردر بس بزه نولدی ده
انلر جلبین دیمدکز وانلر جلبین مقاتله قلمدکز طاغلوب اعراض ایتدکوز حق تعالی اولره دنیا
عوض نصرت غنیمت روزی قلدی واخرتده عوض جنتی احسان ایلدی که عوضلروک
کورکلوسی اولدر الله تعالی احسان ایدنلری سور واحسانلرنه جزا کو واحسان ایدر
ودخی بیوردکه یا ایها الذین آمنوا ان تطیعوا الذین کفروا یردوکم علی اعقابکم
فتنقلبوا خاسرین بل الله مولیکم وهو خیر الناصرین یعنی ای انلر که ایمان
کتوردیلر اکر سز مطیع اولسکز اولورسکوز اول منافقلره کیم ایمان کوستروب باطننده
کفر طوتارلر سزی اسلامدن کرو کفره دوندرورلر سعادت اسلامدن سز دخی دونسز
زیانکار اولجی اولوب بلکه اول مولی کز سزوک الله تعالی در سز اکا مطیع اولک وانوک
یویروغن طوتوک هر یرده سزه ناصر ومعاون اولا زیرا کل نصرت قیلجلروک خیرلوسی =

نصرتده

نصرتده وظفر ویرمکده اول مولی کزدر ودخی بیوردکه سنلقی فی قلوب الذین
کفروا الرعب بما اشرکوا بالله ما لم ینزل به سلطانا ومأویهم النار
وبئس مثوی الظالمین یعنی تیز اولا که بز قورقو برغونز شولروک کوکلنه کیم حقه
انکار ادوب کافر اولدیلر شوندن اتروکه الله تعالی یه شرک کتوردیلر بر نسنده که انلره کتاب
ایندی اچنده بر عذر وحجت بیانی اولمدی اول شرکلری اوزره که معذور اولالر انلروک اخرتده
دونب ورجق یرلری ناردر نه یوز مکاندر اول مشرکلروک مکانی که حجت سز دلیل سوز الله
تعالی یه شرک ایتدیلر بو آیت انده نازل اولدیکه خالد بن ولید مشرکلرله یقاروطغا چقدی
دلدیکه رسول الله قصد ایدیدی رسول علیه السلام انلروک اوزرنه دعا قلدی حق تعالی
اولروک کوکلنه قورقو برقدی منهزم اولوب دونب قچدیلر ودخی بیوردکه ولقد صدقکم
الله وعده اذ تحسونهم باذنه حتی اذا فشلتم وتنازعتم فی الامر وعصیتم
من بعد ما اریکم ما تحبون منکم من یرید الدنیا ومنکم من یرید الا
خرة ثم صرفکم عنهم لیبتلیکم ولقد عفا عنکم والله ذو فضل
علی المؤمنین بو آیت نزولنه سبب بو یدیکم چون مؤمنلر حربه شروع ایتدیلر
کافرلر منهزم اولدیلر انی کوروب مؤمنلردن بعضسی یغمایه وتارشه مشغول اولدیلر
ایش بوکز عکسنه دوندی کافرلر غالب اولوب مؤمنلر منهزم اولدیلر انلره ملالت واقع
اولدی حق تعالی بو آیتی ایندروب بیوردکه حق تعالی سزه وعده ایرکجک لدیکه نصرت ویرمکدی
چونکه انوک امرنه مقاتله قلدکز اول دفعه اول احد کونیده تا اکا دک کیم دشمندن سزه
قورقو واقع اولدی اندن اتروکه قولکزده اختلاف قلدکوز بعضکوز دیدکیم بز بونده
نچون طوروز کافر منهزم اولدی بعضکز دیدکه رسول قولندن تجاوز ایتمک طورک بو مکا
نکزدن ایرلمک بس رسول امرنه عاصی اولدکوز اندن صکره که سزه دلدکوکز ظفر نصرت

كوستردك سزدن بعضكز اخرت دليب رسوله مطيع اولدی بريندن ايلدی اول سببدن
بز دخی سزه هزيمت ويوب كافرلری كرو دندردك سزه ظفر ويردكمزدن صكره سزی
ابتلا قلمايچون اول مركزده طورنلرك كناهندن اترو تاكه مؤمن مخلص كمدر
ومنافق كمدر معلوم اوله الله تعالی سزدن كرو عفو ايلدی عقوبتله طوتب جميعكزی
هلاك ايلمدی الله تعالی فضل ايدر عفو ادوب انعام اتمكله مؤمنلر اوزره ودخی
بيوردكم اذ تصعدون ولا تلوون على احد والرسول يدعوكم في اخريكم
فاثابكم غما بغم لكيلا تحزنوا على ما فاتكم ولا ما اصابكم والله
خبير بما تعملون يعنی چونكه سز منهزم اولب طاغه چقدكوز يعنی اول
وقتكم اولر طاغه چقدلر دشمندن قچوب رسول الله عليه السلام انلره ندا ادب
چاغردكه يا مؤمنلر جماعت بن رسول اللهم ونه هيچ بركمسه اكا التفات قلمدی تاكه
وروب طاغه چقدلر بس انوك چون ديدی حق تعالی كه چون سز طاغه چقدكوز هيچ
بركمسنوك سوزن دكلمكه طورمزدكوز حال بودركم رسول عليه السلام سزه اردن
كزدن چغرردی ديردكه حق تعالی سزوك ثوابكز غصه غصه اوزرنه قلدی اول
غصه اولديكه اولردن فتح وظفر وغنيمت فوت اولدی جمع اولب انی سويلشورلردی
بربيلكه اولره نه واقع اولدی ايكنجی غصه بويديكم خالد بن وليد مشركلر انلولريله
طاغه اوزرلرنه چقدی انی كوردلر اول نسنه دن غايت قورقوب دشدلر اول اولكه
غصلرن اونتدلر انوكچون ديدكه حق تعالی سزوك ثوابكزی غم اوزرنه غم قلدی تاكه
اول فتح غنيمت فوت اولدوغنه غصه لنميه سز الله تعالی سزوك عمللروكوزی بلور
اكا كزلو نسنه يوق اكا كوره سزه مكافات قلور ويوندن صكره بيوردكه ثم انزل
عليكم من بعد الغم امنة نعاسا يغشى طائفة منكم وطائفة

قد اهمتهم انفسهم يظنون بالله غير الحق ظن الجاهلية يعنی حق تعالی
اول غصه دن صكره سزوك اوزركوزه امينلك يوندن ايقو اندردی زيرا شول كمسه كم
غصه ايرشه اكا هيچ ايقودن كوكلو نسنه يوقدركم ايو معلكه غصه اندن دفع اولور
بس اول قومه ايقو ارشدی غم غصه انلردن دفع اولندی امين اولندی ايقو غالب
اولمغله شول طايفه كم اولر صدق يقين اهلدر و اولردن بر طايفه واركم اولر اهل
نفاقدر نفسلری اولری غصه يه بر قتشدر اول معتب بن قشيردر اصحابيله ظن ادرلر
الله تعالی يه باطل نسنه لركه ظن انكری بودركم ايرق حق تعالی محمده و انوك اصحابنه
ظفر نصرت قلميه مخذول اولالر شول جاهليت ظن اندكلری كبی يقولون هل لنا
من الامر من شيء قل ان الامر كله لله يخفون في انفسهم ما لا يبدون
لك يقولون لو كان لنا من الامر شيء ما قتلنا ها هنا قل لو كنتم في بيوتكم لبرز
الذين كتب عليهم القتل الى مضاجعهم وليبتلي الله ما في صدوركم
وليمحص ما في قلوبكم والله عليم بذات الصدور يعنی درلركم اندن كرو بزه
فتح نصرت نصيبمی اولا الله تعالی ايدر ايت يا محمد كه نصرت غنيمت كل الله تعالی
دندر كوكلرندن كزلرلر شول نسنه يكه انی سكا اشكاره قلمزلر درلركه اكر بزه فتح نصرت
اولسيدی بز اشبو نده دپلنمزدك ايت يا محمد كل خير شری تقدير ايدن الله تعالی در
اكر سز اوكز اچنده دخی اولسكوز ظاهر اولب اول تقدير اولنن قتل انلره ايرشردی
اول يتدقلری يرده وكر غزايه دخی چقمسلر الله تعالی قتل اولروك اوزرنه حكم ايلمش
اولسه البته كركدی كه دپلنه جاكی يره چقيدی تا انده دپلنيدی الله حكم يرنه
كليدی بس حق تعالی سزی بو واقعه يه ايرشدردكه اندن اترو ويديكه سزی ابتلا قلب
كوكلوكز دكی اشكاره قلا دخی اول كوكلوكز دكی كناهلری پاك ادب ارده كه الله تعالی

كوكلدكی تسنلری بلجیدرا کا خفی نسنه یوقدر و بوندن صکره اول صپ قچنلر حقنده
دخی بیوردیکه إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ
الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ
یعنی تحقیق شول کیم سزدن یوز چویردی صپ قچدیلر مؤمنلر لشکریله مشرکلر بربرینه
ملاقی اولدقلری کون بدر سستی شیطان اولری طوغری یولدن سورجدی اول حاله
اولره کوجلک کوستردی بعض عمللرندن اتوکه انلر اشلدیلر اول رسول امرینه
مخالفت قلمغدی طورک دیدکی یرده طورمدیلر اما الله تعالی کروا ولردن عفو ایلدی
بو کلهکه اصللریله جمیع ذریتلرین بله هلاک قلمدی تحقیق الله تعالی غفوردر
کناهلری یارلغار و دخی حلیمدر تعجیل عقوبت اتمز تاخیر ایدر تاکه بر استغفار
ادب کرودونلر دمشلر کیم بدر سستی عثمان‌ایله عبد الرحمن ابن عوف اراسنده کلام
واقع اولدی عبد الرحمن اکا دیدکه بکا سوکرمیسن بو حالده کیم بن بدر کوننده حاضر ایدم
سن بله دکلدک و بن اغاچ التنده بله مبایعت قلدم سن قلمدک و احد کوننده دونب
کدنلریله سن بله دوندک عثمان جواب ویرب دیدکه اول بدره بله دکلدک کیدرسن
بن اندن غایب دکلدم زیرا رسول حاضر اولدوغی یرده هرکز بن غایب اولمدم اما اول
وقت رسولک قزی خسته‌یدی بن انوکله اولب اکا تیمار ایدردم رسول علیه السلام
اول وقت مؤمنلره قلدوغی قسمتدن بر نصیب بکا دخی ویردی اما اول مبایعت دیدوکک
رسول علیه السلام بنی اول وقت مکه‌یه مشرکلر کوزنجی کوندردی ایدی اول وقت
رسول علیه السلام صاغ الینی صول الی اوزرینه قدی بو عثمان ایچون اولسون دیدی
رسولک صاغ الی بنم صاغمدن صولمدن دخی یکرکدر اما اول احد کونی کیم حق تعالی
قچنلری ذکر ایتدی شیطانک زلته بر قماغیله و اول عفو ایتدکلرین دخی ذکر ایلدی

بن اول

بن اول عفو ایتدکلرندنم بو کلهکه عثمان عبد الرحمن اوزره غالب کلدی بو سوز اکا
اشارتدر قلورکیم بر یرده بر خیر ایش اولسه بر کشی انده بله حاضر اولمسه که اول
ثوابدن بله نصیب اولا بر مانعدن اتوکه اول دخی خیر مانع اولا شویلکه اکر اول
مانع اولمسا اول انده حاضر اولوردی بس شول انده حاضر اولمش کبی اکا دخی کامل ثواب اولور
بوندن صکره دخی بیوردیکه يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَ
قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا
مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ یعنی ای انلرکه ایمان کتوردیلر سز دخی اول
اهل کتابک منافقلری کبی اولمک که اول کندولری کبی منافقلره دیرلردی قچن اولره
سفره تجارته کتسلر دخی اول سفرلرنده اولسلر یاخود غزایه چقب انده دپلنسلر
اکر اولر بزوم قتمزده مدینه‌ده اولسلر نه اول سفرلرنده اولورلردی نه غزاده قتل
اولورلردی حق تعالی بو سوزی انلره سویلتدکی اول منافقلر کوکلنه حسرت اولمغوندر
زیرا شهیدلرک اروحلری بر یشل قشوک قورصغنده درا و چماق اغاجلری اراسنده
نزده دلرسه سیر ایدر اما اول دپلنن منافقلرک بر قرا قشوک قرصغنده دوزخ جحیم
درکلرنده سیر ایدر اولدرن دیرکون الله تعالی دیرکمی و طننده دیرکورر سفرده اولدرر
کیمی سفرده دیرکورر و طننده اولدورر و دخی مؤمنلرک کوکلنی دیرکورر غزایه چقوب
فتح نصرت ویرمکله و کافرلرک کوکلنی اولدرر مخالفت قلب یوز کمان ایتمکله
الله تعالی بصیردر کورر هرنه عملکه اشلرسز کرو انوک جزاسن قلور و دخی بیوردیکه
وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ
وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ یعنی سز اکر الله تعالی یولنده دپلنسز

یاخوز وطنکوزده اولاسز اول الوممکن سزه الله تعالی دن کناهلروکوزه کفارتده و دخی
اول جنت نعمتلریله یکوکدر شول نسنه‌لردنکه اولر جمع ادرلر و دخی اکرسز یعنی منافقلر
جماعتکه دنیده مال جمع ادرلر و دخی اکرسز اوکوزده اولاسز یاغزاده دپلناسز اولدکدز
صکره الله تعالی حضرتنه جمع اولسرسز خیر شر فعلکوزک جزاسن بولسرسز و
دخی بیوردکه **فبما رحمة من الله لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب**
لانفضوا من حولك فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم في الامر
فاذا عزمت فتوكل على الله ان الله يحب المتوكلين یعنی یا محمد الله تعالی
نوک رحمتیله درکه سن بو مؤمنلره مشفق ادب رحیم رؤف اولدک اکرسن اری
سزلو اولایدک وقتی کوکللو اولایدک سنوک قتکدن کمسنه قلمایب طاغلرلردی لیکن
الله تعالی سنی یمشق وجومرد واجوق یوزلو لطفا دجی واحسان دجی واسرکابجی قلدی
بس سن دخی بولردن اولن زلتی وکناه عفو ایلکل اولار ایچون مغفرت طلب ایلکل
و دخی قچنکه سن بروحی اولنمدق اش اشلمک دلسک انلروک تدبیریله اشلکل بس
رسول علیه السلام کی اعلم و اعقلکن اکا امر ایلدیکه مشاورت قل اندن اترکه
اکا است اولنلر دخی هر اشده اکا اقتدا ادب اشلرن مشاورتله اشلیلرکه صواب اولا
وهم بو اصحابله مشورت قلمقده کوکللرنک مودت و محبت زیاده قلور و هم صکره
ملامت اولمقدن قورتلور زیرا دیرکه سزوک مشورتکوزله اشلدوم و دخی رسول علیه السلام
دمشدرکیم هیج بر کمسنه مشورتله شقی اولمدی و هیج کندو فکریله اشلکن سعادته
ایرشمدی و دخی حق تعالی بیوردکه یا محمد اول مشورتدن صکره که اشه قصد ادسن
کرو توکلت الله ایلکل اول مشورته و اصحابه ایلمکل الله تعالی سور اول توکل
ادنلریکه توکللری الله تعالی یه اولا بوندن صکره خبر ویردکه جمیع نصرت الله تعالی

قتندندر

قتنده ندر نتکم بیوردی **ان ينصركم الله فلا غالب لكم وان يخذلكم فمن ذا**
الذي ينصركم من بعده وعلى الله فليتوكل المؤمنون یعنی اکر الله تعالی سزه
نصرت قلوب دشمنی سزدن منع ادرسه شول بدرده قلدغیکین هیج بر دشمن سزه
غالب اولمیا وکر سزدن نصرت قطع ادب دشمنی سزه غالب قلورسه احدکونی کبی کمدر
که الله تعالی دن غیر سزدن دشمن منع اده بس مخلص مؤمن اولنلر هر اشده الله تعالی یه
اعتماد قلسونلرکه اندن انلره نصرت ایرشه اشلری تمام ایرشب ناقص اولمیا و دخی
بیوردکه **وما كان لنبي ان يغل ومن يغلل يأت بما غل يوم القيامة ثم**
توفى كل نفس ما كسبت وهم لا يظلمون بونک سبب نزولی بو یدیکیم چونکه
اول احد غزاسی اولدی انده غارت ادب مال الدیلر قتال قیوب ترک اتدیلر قورقدیلرکه
غنیمت اولردن فوت اولا و دخی ایله ظن اتدیلرکه هر بری نه الورسه کندونک اولا
رسول علیه السلام انی اولره قسمت قلمیه بس حق تعالی بو ایتی اندردب بیوردکه
جایز دکلدر هیج بر پیغامبره کیم غنیمتده خاین اولا و دخی اصحابنه جایز دکلکیم رسول
علیه السلام خیانته نسبت ادلر هر کمسکیم مال غنیمتده خاین اولا اول خیانت قلدوغی
نسنیی یارن قیامت کوننده ارقسنه کتوره کله نتکیم رسولدن روایتدر علیه السلام
بیوردی تحقیق بن سزدن برکوزی بلم قیامت کوننده کله بوینو اوزره بر قیون کتورمش
ملیو ملیو بکا دیکه یا محمد بنی قورتر بن اکا دیمکه بن سنی الله تعالی عذابندن قورتمغا
مالک دکلم بو حدیثده رسول علیه السلام انی بیان قلدیکه خیانت ادن هر نه جنسدن
اولورسه اول خیانت اتدوکی کرک صغر کرک قیون کرک دوه کرک ات کرک التون کومش
انی قیامتده کوروب کلسر و دخی دشلوکیم قیامتده اول طامو اچندن خیانت قلدوغی
نسنه قرشوسنده شکل اولب کزوکا دخی اکا دیکر یورو وار انی الب یقارودن اشغا انه

انى الله كنونه الپ قپويه يقين كلجك كورودوشه كه تا جهنمك قعرنه دكن دونه
انه كروالا دايم الله تعالى دلدكى قدر اكا بورسمه عذاب اولا هر نفسه كامل جزا
اولنه اول كسب ايندوكى عمله اكر خير اكرشر نه خيرندن ذره قدر اكسله نه شرندن
ذره قدر زياده اولا هيچ بر وجهله اولره ظلم اولنميه ودخى بيوردكه افمن اتبع
رضوان الله كمن باء بسخط من الله ومأويه جهنم وبئس المصير
هم درجات عند الله والله بصير بما يعملون يعنى شول كمسنه كم مال
غنيمتك حلاللندن الدى برابر مدر انوكله كم خيانت ادب مال غنيمتى الا الله
تعالى نوك سخطنه مستحق اولا ر وحرامدن خيانتله الانوك ماواسى جهنمدر
كه اول ورجتى يرلوك كى يوزدر اما اولركه حلاللندن قسمتلرن الدلر انلر اولوم
استيدر الله تعالى قتنده جنت اچنده بس الله تعالى بصيردر خيانت ادنى دخى بلور هر
برنه مكافاتن قلور وبوندن صكره بيوردكه لقد من الله على المؤمنين اذ بعث
فيهم رسولا من انفسهم يتلوا عليهم اياته ويزكيهم ويعلمهم
الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفى ضلال مبين يعنى تحقيق الله
تعالى انعام قلدى مؤمنلره اوزره بنوكله كم كندو اچلرندن وكندو اصل نسبلرندن
اولره رسول كندردى عربدن كه نسبن بلورلر وهم كندو جنسلرندن ادم اوغلى
فرشتەدن دكل حق تعالى بو خطاب مخصوص مؤمنلره قلدى زيره رسول كرچكلين
مؤمنلردر وهم رسول عليه السلام نعمت اولدوغى دخى مؤمنلردر كه كلدى انلر
اوزرنه قران اياتلرن عرض ادر اوقور وكلمهء توحيد انلره بيوررکم لا اله الا الله
كلمسيدر تا كه انوكله اولرى شركدن كناهدن پاك اده ودخى اولره قران اوكرده وحلال
حرام بيان قلوب دين اچندن عالم فقيه قلدى كه اوله رسول كلمزدن اول اشكاره خطا

اچندن

اچندن يدى وضالاولمشلردى كرو احد قضيه سنده بيان ادب بيوردى اولما اصابتكم
مصيبة قد اصبتم مثليها قلتم انى هذا قل هو من عند انفسكم
ان الله على كل شيء قدير يعنى اول احد كوننده كه سزه مصيبت ايرشدى سز
ايكى اول قدر ايرشدردكز انلره بدر كوننده قريشوك يتمشن اولدوردكز ويتمشن
دخى اسير ايندوكز اولرسزدن يتمش كشى اولدردى همان چون اول مصيبت احدده سزه
ايرشدى سز ددكز بوحال بره ندن اولدى اشبو مصيبته ندن واقع اولدى مسلمانلر كز
ايت يا محمد اولره كم بوحال سزه واقع اولدوغى كرو كندو قومكز مصيبتندندر
كه دربنده رسوله مخالفت قلدكز يرلرنده طورمدكز بدر سوسى الله تعالى قادردر
هم نصرت ويره هم هزيمت ويره ودخى بيوردكه وما اصابكم يوم التقى الجمعان
فباذن الله وليعلم الذين نافقوا وقيل لهم تعالوا قاتلوا فى سبيل الله او
ادفعوا قالوا لو نعلم قتالا لاتبعناكم هم للكفر يومئذ اقرب منهم
للايمان يقولون بافواههم ما ليس فى قلوبهم والله اعلم بما يكتمون
يعنى شول نسنه كم سزه ايرشدى اول مؤمنلر جمعيله مشركلر جمعى اوغرشدوغى كون احدده
اولسزه الله تعالى نوك ارادتيله وحكميله ايرشدى دخى اندن اتروكه الله تعالى خالص
مؤمنلر كيمدر ومنافق كيمدر انى اظهار اده اول منافقلروك فعل وخاصيتلرى اولدركم
قچن انلره ديلر كلوك الله تعالى يولنده مقاتله ادك ياخوز كندو نفسكزدن واهلكزدن
دفع اتكيچون ادك يا اتمزسكز دخى كلوك بله طورك چرى سز وكله چوق كز كسونكه اول
دخى دشمنى دفع ادر انلر ديرلر ديكه اكر بز قتال اتمك بليدك سزوكله بله كلوردك بو كلام
اولر اول وقت ديدلركم رسول عليه السلام احدده چقدوغى كون بر چرى كوردى ادى سوزلو
قوم اچلرنده برز انلو جماعت وار رسول عليه السلام صوردكه بولرنه قومدر ديدلركه

يا رسول الله عبد الله بن ابيوك آندلشب مبايعت قلدوغى قومدر رسول عليه السلام
ديدكه بز كافر قومندن معاونت استمزز بس ابن ابى اشدب عبد الله اول تابعلريلكه
آندلشمشدى كرو دونديلر عمر رضى الله عنه عبد الله ديدكه مؤمنلرله طوركتمه
اولر ديديلركم اكر بز قتال بليدك كه بكون اديسرسز سزوكله بله طورردق حق تعالى
اولردن خبر ويروب بيورديكه اولر اوك بكون ميللرى كفره يقينرقدر ايمانه ميل
ايتدكلرندن ويا اردملرى كافرلره آرتغرقدر مؤمنلره يا اردم قلمقدن بولردلرايكه
ايمان اظهار ايدوب سويلرلر شول كلامكه اول كوكللرنده يوقدر بلكه كوكللرنده مؤمنلروك
خذلانن دلرلر اكرچه ظاهرده نصرت طلب ايدرلر الله تعالى كى بلجيدر بولر كوكللرنده
كزلدوكى نفاق وكفر ودخى بولردن خبر ويروب بيورديكه الذين قالوا لاخوانهم
وقعدوا لو اطاعونا ما قتلوا قل فادرؤا عن انفسكم الموت ان كنتم
صادقين يعنى شولركه اول قردشلرى منافقلره ديدلر شول حالده كم اوده لردى
اوتوروب جهاده وارمامشلردى اكر انلر دخى بزه مطيع اولالردى جهاده وارميب اوتوره
انلر دخى ديلمزدى ننكم بز وارمدق سلامت اولدق حق تعالى ايدر ايت يا محمد
انلره اكر بو سوزكزده كرچك سكوز اوكزده اولوركن كلان الومى دفع ايلك بعض مفسرلر
ديمشلركم بو آيت ايندكى كون منافقلردن يتمش كشى وفات ايتدى حق تعالى اولره عاجز
لقلرن بلدرمكچون بوكر. شهيدلر حقنده بيورديكه ولا تحسبن الذين قتلوا فى
سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون فرحين بما آتيهم الله
من فضله ويستبشرون بالذين لم يلحقوا بهم من خلفهم الا خوف
عليهم ولا هم يحزنون سبب قضيهء نزول بوديكم مسلمانلر ديرلردكه فلان اولدى
وفلان اولدى بو آيت ابن خبر ويردكه سز ايله ظن ايلمك كه الله تعالى يولنده قتل اولنلر

كرو قلن اولولر كبيدر بلكه اولر ديرلر كبيدر مولالرى قتنده زيرا الجرلرى قيامته دكن
يازلور شول ديرى اولب قزنمش كبى ننكم رسول عليه السلام خبر ويردى شول
قردشلركزكه شهادت ايرشدى احد كوننده الله تعالى انلروك ارواحلرن يشل قوشلر
اچنده قلدى اجمه قارمقلرنه واررلر كلورلر آندن صوين اچرلر ويمشلرندن يرلر
دونرلر عرش آلتنده آلتون قنديللر وار آنده دونرلرچون اولر اول مقاملرنوك و
طعاملرينوك وشرابلرينوك كركلولكن بلدلر واول انلروكچون يرقلنان كرامتلرى كوردلر
ديدلركم ايكاشكه بزوم اول قردشلرومز بلرلرديكه الله تعالى بزه نه كرامتلر يراقلمش
وبزنه كركلو تنعمده يوز آنلره دخى اولوم كلدكى وقت هيچ بر زتاخير دلميلردى و
هيچ قتالدن قورقميلردى چون بو تمنى قلدلر حق تعالى اولره ديديكه سزوك خبروكوزى
اولره بن ارشدرين بس بو آيت اندروب خبر ويردكه سز ايله صنمك شولريكه حق تعالى
يولنده قتل اولدلر آنلر اولودر بلكه مولالرى قتنده ديريلردر اجماق نعمتلريله رزق
لنورلر وشرابلريله صورنورلر بو حالتده كه حاللرن غايت خوش كوروب فرح قلورلر
اول الله تعالى فضليله انلره ويردكى نعمت كرامیچون جنت اچنده ودخى فرح ايدب
سوزلر شول قردشلرچون كه بولره اولشمامشلردر امرلركه ترجات اولره دخى
مرتبهء شهادت ميسر اولا اولر دخى اولره واصل اولالر كروروب حق تعالى اول
شهيدلردن خبر ويردكه اولره اوكلرنده كى عقبلردن قورقيوق ودنياده قوبكتد
كلرندن اترو غصه يوق ودخى خبر ويروب بيوردكه يستبشرون بنعمة من الله
وفضل وان الله لا يضيع اجر المؤمنين الذين استجابوا لله والرسول من
بعد ما اصابهم القرح للذين احسنوا منهم واتقوا اجر عظيم يعنى
اول الله تعالى يولنده قتل اولنلر فرح ايدب بشارت قلورلر اول اجماق نعمتلرله

ومغفرتيله دخي اول جنت ايچنده فضل كرامتيله كم الله تعالى دن آنلره احسان اولندي
نتكم مجاهد ديمشدر قلجلر اوچماغك كليدلريدر كه شهيد اولنه اول قلج
اوچماق قپوسن آچي ويرر ودخي عايشه رضي الله عنها رسولدن عليه السلام روايت
قلوركم بر شهيدك شفاعتي كندو اهلندن يتمش كشيدك قبول اولنور ودخي امام
ابو الليث رحمه الله رسولك عليه السلام حديث معنيسن الوب روايت قلديكه
الله تعالى شهيدلره بيش درلو كرامتيله اكرام قلديكه بندن اولوكي پيغامبرلره اول
كرامتي ويرمدي وبكا دخي ويرمدي بري اولكه جميع انبيانك روحلرن ملك الموت
قبض ايلدي بنوم روحم دخي اول قبض ادسر اما شهيدلر ارواحن الله تعالى قدرتيله
كندو قبض ادر نيجه دلرسه ملك الموت اولرك ارواحلرنه مسلط قلمز ايكنجي جميع
انبيالر اولدكدن صكره يونلدي بندخي يونلسرم اما شهيدلر يونمزلر دنيا
صوينه حاجتلري يوق رحمت صويله يوندلر اوچنجي جميع انبيا كفنلندلر بندخي
كفنلنسرون اما شهيدلر كفنلنمزلر بلكه طونلريله دفن اولنورلر دردنجي جميع
انبياره اولدكدن صكره اولودرلر بكا دخي ديسرلر اما شهيدلره اولودنلمز بلكه
احيا درلر بشنجي جميع انبيايه مقام شفاعت ويرلور قيامت كونتده بنوم
شفاعتم دخي انجلين اولسر قيامت كونتده اما شهيدلروك هر كون شفاعتلري
قبول اولنور كمل حقنده كه شفاعت قلدلر بس الله تعالى مؤمنلروك اجرني ضايع
قلمز و موحدلروك عمللرن باطل قلمز شول موحدلركم الله تعالى يه ورسوله
اجابت قلدلر يعني بدرستي ابا سفيان شول وقت كه احددن دندي ندا
قلديكه يا محمد سنوكله بزوم آرامزده وعده اولسن بدر صغرايده رسول عليه
السلام عمرن ديديكه ايت يا عمر اول وعده بزومله سنوك آراكده اولا ان شاء الله

عمر آكا جواب ويردي اما ابو سفيان اول سوزنه پشيمان اولدي نعيم بن
مسعوده ديديكه دايم اول مدينيه تجارته چقردي يا نعيم قچن كه مدينيه
وارهسن آنلري قورقتغل تا كه چقب كلمسلر چون نعيم مدينيه كلدي ديديكه
بدرستي ابا سفيان چوق خلق جمع ايلدي اني اشدب رسولك عليه السلام اصحابي
كره كوردلر وثقيل كوردلر كه اولردن يكا چقلر چون رسول عليه السلام اولردن
بو كراهت كوردي آندا چوب ديديكه شول تكري حقيچون كه بنوم جانم آنوك قدرتي
النده در آلبته بن آنلردن يكا چقرم اگر سزدن بر كمسنه بنومله چقمزسه دخي بس اول
وعديه رسول چقب كندي يتمش كشي بلسنده تا ايرشدلر اول يره كه آنده سوق وار
هيچ مكه اهلندن بر كمسنه چقمدي اول بازاردن حاجتلرن الدلر كورودتدلر بو
ايت انده اندي بيوردكه شولركه الله تعالى يه دخي رسوله عليه السلام اجابت
قلدلر مطيع اولدلر احدده آنلره جراحت واقع اولدقدن صكره آنلردن اول وعديه
وفا قلوب احسان ادنلر چونكه رسوله مخالفت اتمكلدن قورقدلر آنلره اولو ثوابلر
ويوجه مرتبلر و دخي بوندن صكره بيورديكه الذين قال لهم الناس ان الناس قد
جمعوا لكم فاخشوهم فزادهم ايمانا وقالوا حسبنا الله ونعم الوكيل
فانقلبوا بنعمة من الله وفضل لم يمسسهم سوء واتبعوا رضوان الله والله ذو
فضل عظيم يعني شولركم آنلره نعيم ابن مسعود آنلره خبر ويردي ديدكه بدرستي
ابا سفيان اصحابيله جمع اولدلر سزوكچون قورقك اولردن آنلردن يكا چقمك الله
تعالى اول اشدنلره تصديق يقين زياده قلدي وقتال اوزره جرأتلرن آرتردي ديدلر
كه بز اندن قورقمزز بزوم اعتمادمز الله تعالى يه درر اولنه يتر كركلو اعتماد قلجق
بزه اولدر چون يقينلرن ايله محكم قلدلركه الله تعالى رسولني نصرت سوزن قومز

بس رسول الله بله چقدیلر واردیلر الله تعالیدن اجرلر ثوابلر الله دوندیلر دخی زیاده اول
بازاردن حاجتلرین الدیلر آز بهایله هیچ اولره دخی قتال دخی واقع اولمدی الله تعالی
نوک رضاسن حاصل قلدیلرکه اول اولو فضل عطا ایسیدر اما ضحاک ایدر بو قضیه
اول وقتدیکه احد کونندن چون قریش منهزم اولدی کلب بریره قوندیلر رسولک علیه
السلام اصحابی اچندن چوق مجروحلر واردی رسول علیه السلام قصد ایلدیکه انلردن
یکا چقه یتمش کشی اکا متابعت قلدی انجق انده بو آیت اندرلدیکه انما ذلکم الشیطان
یخوف اولیاءه فلا تخافوهم وخافون ان کنتم مؤمنین یعنی اول نعیم که
سزه خبر ویردی اول مثل شیطاندرکه اندن فعل شیطان کلور کندو مثل دوستلری
کافرلرله سزی قورقیدر سز انلردن یکا وارمقدن قورقمک اما بندن قورقک
شول وقتکه اتروب وارمیا سز اکر کرچک مصدق قلوردیسکوز بن سزه بلددم
که انلروک اوزرنه سزه نصرت ویرورز قورقمک ودخی بیوردکه ولا یحزنک
الذین یسارعون فی الکفر انهم لن یضروا الله شیئا یرید الله الا یجعل لهم
حظا فی الاخرة ولهم عذاب عظیم بو آیتوک سبب نزول بو یدیکم چون
اهل کتاب ایمانه کلمدیلر اول نسنه رسوله مشقت کلدی زیره بوقلن خلق انلره
نظر قلورلردی درلردیکه اکر بو محمدک ددکی حق اولیدی بو اهل کتاب اکا متابعت
قلالردی وقریش دخی که قبیله سیدی ایمانه کلمدیلر خلق انلره دخی بقب درلردیکه
اکر بونک سوزی حق ایسه اول اکا بو قوم قبیلسی متابعت قلایدی بس بو آیت انده
اینب بیوردیکه یا محمد غصه لندرمسون سنی شولرکم کفردن یکا مسارعت
قلورلر زیرا انلر اول کفرلریله الله تعالی نوک ملکندن وسلطنتندن نسنه
نقص ایتمزلر الله تعالی دلرکه انلره آخرت نصیبندن نسنه حظ المیه جنتدن

محروم اولالر نصیبلری همان اولرولک اخرتده اولو عذابلر اولا اول کفرلر نوک ضرر
کندولره اولا ولا اکر اولدن اخره جمیع خلایق جنیدن انسیدن کل متقی اولب
طاعت عبادت قلالر بو کسیله الله تعالی نوک ملکندن نسنه ارتمز
وبو کل کرو عاصی وفاجر اولسلر هیچ بری اکا مطیع اولمسا کرو ملکندن نسنه
نقص ایتمزلر بز سوز سکک قندیجه الله تعالی بولردن مستغنیدر ودخی بیوردکه
ان الذین اشتروا الکفر بالایمان لن یضروا الله شیئا ولهم عذاب الیم
ولا یحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیر لانفسهم انما نملی لهم لیزدادوا اثما ولهم عذاب مهین یعنی تحقیق شولرکم کفری ایمان اوزرینه اختیار
قلدیلر اخرت صب دنیا الدیلر اولر هیچ الله تعالی ملکنه ضرر قلمزلر اما کندولره
عذاب الیم حاصل قلورلر ایله صنما سون اول کافرلرکه بز انلره دنیده مهلت ویرب
مال وغول قز ویردکمز انلروک نفسلرینه خیرلو اولا بلکه بز انلره مال اولاد
ویردکمز اوزن عمرله وعذاب تاخیر قلدغمز اندن اترودرکه انلر معصیت
اوزره دخی جرء تارتورلر اول سببله عقوبتلری دخی زیاده اولا کفرلری مقابله سنن
وخبیث نیتلری مقابله سنده اولره عذاب مهین حاصل ولاکه اکا کرنلرقت اهانت
اولنوردی روایتدر عبد الله بن مسعوددن رضی الله عنه ایدر هیچ بر کمسه اولمیا
ایودن یا وزدن اکا اولوم خیرلودر زیرا اکر صالحلردن اولسه اولوم خیردر بوجهتدنکه
الله تعالی قتنه واررانده نعمتی بوندن خیرلودر وکر فاسق مفسد سه کیرو اولوم
خیرلودر بوجهتدنکه دری اولدقچه معصیت ارتر ومعصیت ارتدقچه عقوبت عذاب
ارتر ودخی بیوردکه ما کان الله لیذر المؤمنین علی ما انتم علیه حتی یمیز
الخبیث من الطیب وما کان الله لیطلعکم علی الغیب ولکن الله یجتبی

من رسله من يشاء فآمنوا بالله ورسله وان تؤمنوا وتتقوا فلكم اجر عظيم
بو آیتك دخی سبب بو ایدیکیم قریشدن بر قوم مکه اهلندن دیدیلرکه یا رسول الله بز ایله
زعم ایلرزکیم بزدن برکیشی اهل ناردندر دیچق اول بزوم دیو قرنی ترك ایدب سزوك
دینوکزه کیرسه سن ایدرسنکه اول اهل جنتندر امدی اشبو نسنه دن بزه خبر ویرکه
اول نندن اولور دخی خبر ویر بزه که بزدن سکا کیم کلسر وکیم کلمیسر حق تعالی بو آیت
اندردب بیوردیکه حق تعالی مؤمنلری قویجق دکل شول کفر نفاق اوزره کیم سز انوك
اوزره سز تا اول پاك مؤمنی خبیث کافردن سجب تمیز قلمایجه ودخی الله تعالی
سزی غیب اوزره مطلع قلمزکه سزه بیان قلوب بلدره ایمانه سزدن کیم کلسر
وکیم کلمیسر لیکن الله تعالی اختیار ایدب ارندلر رسوللرندن کیمی دلرسه قوللرینه پیغامبر
ورسول کوندرمکیچون که کلب انوك خبرن دکورلر و اول غیبا اوزره دخی اول رسوللرن
مطلع قلور وحیله تاکه انلروك نبوتنه دلیل اولا پس سز ایمان کتورك الله تعالییه
دخی انوك رسوللرینه اگر سز الله تعالی یه ایمان کتوروب رسوللرینی تصدیق قلاسی
اولورسکوز وکفردن شرکدن ومعاصیدن صاقنسی اولورسکوز سزه جنت اچنده
اولو ثوابلر اولسر سزه کرکلو بودرکه ایمان کتوره سز اول اکسوکلوکلر ومهمکز
اولمین نسنلردن صورمیا سزکه بلسز سزدن کیم ایمانه کلور وکیم کلمز انوك علمی
الله تعالی قتنده در وبوندن صکره بیوردیکه ولا یحسبن الذین یبخلون بما
آتیهم الله من فضله هو خیرا لهم بل هو شر لهم سیطوقون ما بخلوا
به یوم القیمة ولله میراث السموات والارض والله بما تعملون خبیر
یعنی ایله ظن اتمسون شولرکیم الله تعالی فضل ایدب ویردکی مالده بخل ایدب زکات
صدقه ویرمدکلری وصلهء رحم قطع اتدکلری انلره خیردر بلکه شردر زیرا اولاکه

اول بخیللق قلدقلری بوینلرینه اوددن طوق اولب کچه نتکیم ابن عباس دخی
بیوردیکه سزدن برکوز اول زکات ویرمدکی مال بر اژدها اولوبن کیم اغوسی
چوقلوغندن باشنوك توی دوکلمش کل ولا اکی کوزنده قره نقطلر اولا اول
صاحبنوك بوینینه طولشب یکاقلرینی صوقه اغولیه دیکه بن اول مالکیم که
بخیللق ایدب بندن زکات ویرمدك دینده رسولدن بخیلین روایت اولنشدر
ودخی بیوردیکه یرلر وکوکلر کل اچنده کیلرله الله تعالی یه قالسر یعنی شول وقتکه
حق تعالی کل خلقی هلاك ایده یرده کوکده ملائکدن وجن انسدن وجمیع جانلو مخلوقدن
کمسه دیری قلمیا باقی اول رب العالمین قلا اندن صکره حق تعالی ندا قلوب دیکه
ملك بکون کیمکدر هیچ برجواب ویرجك کمسه بولنمیه کروکندوکندویه جواب
ویروب دیکه ملك بکون اول بر الهکدرکه قهاردر جمیع خلقی قهریله هلاك
قلدی ملك کندویه میراث قلدی اما میراثدن مراد بودکلکه اولدن ملك
کندونوك اولمیا دخی بو خلقا ولمکله اکا دکه بلکه اول اخر ملك انوکدر بونده
میراث ذکر اولندغی مجازدر حقیقی دکل بلکه بو املاك اموال صاحبلرینوك
النده کل عاریتدر اولبخیدکن چقنکه اولکلر اول عاریت کروا صحابنه راجع اولور
پس بو آیت معنسی بودرکیم الله تعالی امر ایلدی قوللرینه بنوکله کیم انفاق ایدلر
بخل اتمیلر اولمزدن اوك اللرنده یکن والا اولدکدن صکره الله تعالی یه قویب
کیدسرلر کندولره اندن منفعت اولسر دکل الا شول ویردکلریندن اولسر انجق الله
تعالی بلور شونکه زکاتن ویروب وشونکه ویرمز ویرنه ویرمینه یارین جزاسن قلور
ودخی بیوردیکه لقد سمع الله قول الذین قالوا ان الله فقیر ونحن اغنیاء سنکتب
ما قالوا وقتلهم الانبیاء بغیر حق ونقول ذوقوا عذاب الحریق ذلك

بما قدمت ایدیكم وان الله لیس بظلام للعبید بو آیت انلره دخی سبب نزول بو ایدیكیم
رسول علیه السلام ابوبكر رضی الله عنه یهودلره كوندردی كه واره اولری اسلامه
دعوت قله ودخی امر ایده اولره كیم زكات ویرلر ایمانه كلالر چون ابوبكر واروب
بو خبری انلره دكوردی فنحاص بن عازورا دیدیكه الله بزدن صدقه دلر بز غنی
اول فقیرمش بو آیت انده اینب بیوردیكه تحقیق الله تعالی اشدی سوزلرینی شولكوك
كم درلر الله تعالی فقیردر بز غنیلرز بز اولاكه اول كرام الكاتبین انلروڭ اول
قولنی یازوب صقلیلر اخرتده انوكله معاقب اولالر ودخی اول پیغامبرلرن كناه
سوزینه اولدكلرنی دخی یازلر یارین قیامت كوننده جهنم خزینه دارلرینه بیورز
انلره دیلركه كروك طدوك اول كوینده جی عذابلریكه اول عذابلر سزه شول
سزدن الرو كوندردككز كفرلروكزدن ونفاقلركوزدن اتوردر والا حق تعالی
قوللره ظلم ایجی دكلدر كناه سوزیره كمسنیه عذاب قلمز ودخی بیوردیكه الذین
قالوا ان الله عهد الینا الا نؤمن لرسول حتی یاتینا بقربان تاكله النار
قل قد جاءكم رسل من قبلی بالبینات وبالذی قلتم فلم قتلتموهم
ان كنتم صادقین یعنی اول كعب بن اشرف ومالك ابن ضیف دخی غیرلریكه
درلر الله تعالی بزه توریتده ایله عهد ایدب بیوردیكه بز ایمان كتورب تصدیق
ایتمیاوز شول پیغامبریكه بزه بر قربان كلمیه كه انی اودانه كویندره اكوسنه
اول قربان كتوررسن یا محمد كه اود انب انی یقا بز سكا ایمان كتورورز حق تعالی
بیوردیكه آیت یا محمد سنه بندن الرو بیجه رسول كلدیلر ایاتلر وعلامتلر كوستر
وبر بیجه پیغامبر اول ددكوكز قربانله دخی كلدی یعنی زكریا ویحیی كبی دخی اول
ایكدن غیریچون اولری دیلدكز اگر بو ددكوكز دم كرچكسكوز قربانه كتورنه

دكر

تصدیق

تصدیق ایدرسز بلكه مرادكوز بو سوزدن حجت عنادر دركه ایدرسز بس حق تعالی رسولنه
علیه السلام تسلی قلوب بیوردیكه فان كذبوك فقد كذب رسل من قبلك
جاؤا بالبینات والزبر والكتاب المنیر یعنی یا محمد اگر بولر سنی
یلنلرسه اول ددكوك سوزلردن ازو صبر ایله ملول اولماكه سندن الرو كلن
رسوللری دخی یلنلدیلر حال بودركه اولر دخی سنجلین علامتلرله وایاتلرله
كلدیلر كندولردن اوكدن كچن رسوللروڭ خبرلرنی دیو كلدیلر دخی روشن كتابله
كلدیلركه حلال حرام وحق باطل بیان ایدر انلری دخی اینانمدیلر بولروڭ عادتلری بودر
اصل انسابدن سن دخی تحمل ایتكل نتكیم اولر ایتدیلر وبوندن صكره بیوردیكه كل نفس
ذائقة الموت وانما توفون اجوركم یوم القیمة فمن زحزح عن النار
وادخل الجنة فقد فاز وما الحیوة الدنیا الا متاع الغرور یعنی اول
وقتكه كل من علیها فان آیت اندی فرشتلر دیدیلركه بز اهل هلاك اولدی بزه
هلاك لك یوق دیو ابدیرا وزرینه دكلوز بس صكره بو آیت اینب خبر ویردیكه
البته هر نفس الومی طادساكرك فرشتلر دخی یقین بلدیلركم كندولر دخی هلاك
اولسرلر بس بو آیت معنیسی بو اولدیكه یا محمد كافرلروڭ جفالرینه صبر
ایلكلكم بو جفا باقی دكل اولر دخی اولسر سز دخی اولسر سز اما سزوڭ اول صبركوز
اجرلری قیامت كوننده سزه كامل ویرله عملكوز ثوابلرندن نسنه نقص اولمیه
بس هر كیم طامو عذابندن ایراق اولب جنته كوردی تحقیق اول نجات بولب سعادته
ایردی قوغل بولری بر چ كون اول دنیا ایله كه دكلدر بو دنیا حیاتی الا مغرور
ادخی متاع در ابن عباس ایدر متاع وغرور دیو شول چولكا وشیشیه واسكویه
وصرجیه درلركه اوب فنایه وارمیاسی یوقدر دوام یوقدر صندغندن كروه

صلاحه دخی قابل دکل بو دنیا دخی انجلین زایل اولب فنا اولور باقی دکل تزجک کچر
ودخی شول سفرده مسافر ازوغی کبدرکه تز دوکنور ودخی حق تعالی بیوردکه لتبلون
فی اموالکم وانفسکم ولتسمعن من الذین اوتوا الکتاب من
قبلکم ومن الذین اشرکوا اذی کثیرا وان تصبروا وتتقوا فان ذلک من عزم
الامور یعنی تحقیق سز ابتلا اولنورسز مالکرده الدن کتمکله واکسلمکله وحقلر
واجب اولماغله زکات صدقه وعشر ونذر وحجه وارمق برله ونفسلرکوزده
دخی ابتلا اولنورسز خستالقله واجلرده دردله واقع اولماغله وغزاده دپلنمکله ودخی
تحقیق سز اشیدرسز شونلردنکه سزدن الرو اولره کتاب ویرلدی ودخی مشرکلردنکه
عرب مشرکلریدر چوق انجتمک اشیدرسز سوز یوتیدن نتکم یهودلر دیدلر الله تعالی
فقیردر بز غنی لرز اکرسز انلروک ازالرینه صبر ادرسکوز والله تعالی یا عاصی
اولمقدن صاقنور سکوز بو اشلروک حقا یقندندر ودخی خیرلو سندندر ودخی
بیوردیکه واذ اخذ الله میثاق الذین اوتوا الکتاب لتبیننه للناس ولا تکتمونه
فنبذوه وراء ظهورهم واشتروا به ثمنا قلیلا فبئس ما یشترون
یعنی چون الله تعالی عهد میثاق الدی شونلردنکه انلره کتاب ویرلدی کتابلرنده وحی
اولنماغله دیدی انلره کم البته کرکدر سزه کم محمدک صفتلرینی وکرچکلکنی
بیان ادهسز خلقه بلدره سز وانی سترادب کزلمیاسز انلر عهدلرن صیب بزومله
یوز معامله قلدلر اول عهد اردلرینه اتب ترک اتدلر انی عمله کتورمدلر اول
محمدک صفتن وسیرتن کزلکله دنیا متاعندن سهل نصیب الدلر باقی فنایه صتدلر
نه یوز سننه اختیار قلدلر کند ونفسلرنه که دنیای الوب اخرتی ترک اتدلر وبوندن
صکره بیوردیکم لا تحسبن الذین یفرحون بما اتوا ویحبون ان یحمدوا بما لم

یفعلوا فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب ولهم عذاب الیم ولله ملک السموات
والارض والله علی کل شیء قدیر سبب نزول ایت بودرکم یهودلر عالملری بکلرینه
واولولرینه محمد علیه السلام بعثا ولمزدن اول درلردیکه بز کتابمزده شویله بولدق
الله تعالی اخر زمانده بر پیغامبر کوندررسر بو پیغامبر لق انوکله ختم اولسر چونک
حق تعالی رسول کوندردی اول بکلری واولولری انلره صوردلرکم بو اول پیغامبرمیدر
که کتابکرده بولدکوز اول یهودلر انلروک مالنه طمع ادوبن انکار قلدلر بو اولک
دکلدر دیدلر کتابلرنده انوک صفتن کزلدلر اول بکلری اندن اترو اولره مالکر
نکم هدیه کوندردلر حق تعالی بو ایت اندردب بیوردکه سن ظن ایلمکل یا محمد شونلری
الرینه کون ماایچون سونرلر ودخی انی سورلرکه اشلدکلری نسنیله حمد اولونلرزیره
اولر دیرلردیکه بز ابراهیم دینا اوزریوز حال بودرکم اول ابراهیم دینا اوزره دکللر
ودخی دیرلردکم بز اوروج نماز اهلیوز وکتاب اهلیوز که انوکله عمل ادرز دیرلردیکه بو
نسنیله خلق اراسنده ممدوح اولالر یا محمد سن طعن ایلمکل بولر بو نسنیله
خلق اراسنده عذابدن نجات بولالر بلکه بولره عذاب دایم وارکم ابدا اندن
چقسر دکللر ودخی بولر کوکلر ملکن ویرک کوکک خزینلری کل الله تعالی نوکدر
کوکدن یغمورلر یغدررر ویردن نباتلر بتوررر بس الله تعالی قادردر نیه دیلرسه
قدرتی یتر هر نوقت دیلرسه قدرتی یترکه اول منکرلره عذاب کوندره ودخی بیوردکه
ان فی خلق السموات والارض واختلاف اللیل والنهار لایات لاولی
الالباب سبب قصنیه بویدیکم مکه اهل دیرلب رسوله کلدلر علیه السلام
دیدلرکه یا محمد بزه بر ایت کوسترکه سنوک خبر ویوب دعوی قلدغک کرچکلکنه
اول نشان اولا زیرا سن بزی دعوی ادرسنکه بو تکریه عبادت قلاوزکه انوک

مثلى و شريك يوقدر امدى آنوك برلكنه بره دليل حجت كرك حق تعالى بو آيت اندروب
خبر ويردكه تحقيق بو يرلر كوكلر يرادلمقده كه اولو عظمتلو محكم قلمردر و كوكلر
ايچنده آى كونش و يلدزلر و يرلر ايچنده ياردلن طاغلر و دكزلر و آغجلر و نباتلر و كيجه له
كندز كلوب كيتمك و كندزك روشنلق اولوب كيجه جهانى قرنكولق بوروميك كلا عجب دليل
نشاندر حق تعالى نوك وحدانيتنه كه بولر بويله ياردلدن بر و ثابت محكم طورر تبديل
تغير اولمز اكر بو يرله كوك ايچنده آندن آرتوق بر معبود دخى اولسه ير كوك ايچندكيله
قمو فساده وريدى بولر كل دليلدر شولره كه آنلروك عقل واردر آنى بيان ادب بيوردكه
الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم ويتفكرون فى خلق السموات
والارض ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار يعنى
شولر كم الله ذكر ادب نماز قلورلر قيام اوزره چقنكه كوجلرى يته وقيامليرى كوجلرى
يتمسه اوتورركن قلورلر و اوتورمغا دخى كوجلرى يتمسه ياتركن ايمايله قلورلر كل
حالده الله اثنا ايب ذكر ادرلر كرك طورركن كرك يورركن كرك اوتورركن و دخى بو
كوكلر يرلر ياردلمغنده فكر ادرلر آندن عبرت الورلر عطاء بن ابى رباح ايدر
ابن عمرله و عبيد بن عميرله عايشه اوزرينه كردم رضى الله عنها اكا سلام ويردم
ديدكه بولر كمدر بن ايتدم عبد الله بن عمر و عبيد بن عمير عايشه ديدكه مرحبا
يا عبيد بن عمير نولدى سكا كه بزى بر كورمكا كلمزسن عبيد ديدكه آندن اتروكه
دمشلردر كم زيارت قلمغا دوستلروكا وارغل شول حالده كم ارزو اولناسن تاكه
آنوكله محبت آرترسن ابن عمر ديدكه بزى بو سوزدن قوغل يا ام المؤمنين بزه سويليو
ويو كل شول عجايبلردنكه رسولدن كوردك آنى ديجك عايشه قتى قتى اغلدى آندن
صكره ديدكه رسولك دكل احوال عجيبدى اما بر كيجه كم بنوم نوبتمدى بكا كلدى دوشكو

كردى

كردى شويلكه كوديسى كوديمه دكدى آندن ديدكه يا عايشه بكا دستور وير سنكله
طورمايوب دستور و عبادت قلم بن ديدمكه والله بن سنوك يقينلغوك سورم
وليكن آرزوك دخى سورم دستوردر يا رسول الله طرو كلدى قربه يكا واردى آندن
آبدست الدى آندن كلوب نمازه شروع قلدى قيامده طورركن شولقدر اغلدى
كه كوزلرنوك ياشى اويلقلرينه ايندى نمازدن فارغ اولوب صاغ يانى اوزره تكيه
لندى صاغ اليني صاغ يكاغنوك التنده قودى كرو شول قدر اغلديكه كوزلرى
ياشى يرى طيوردى آندن بلال ارته نمازن آذانن اوقدى رسوله كلدى كورديكه
اغلر ديدكه يا رسول الله سن دخى اغلرسن بدرستى سنوك حقوكه اندرلدى
ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تاخر رسول ديدكه يا بلال چون اول
بو انعام قلدى بن شكر ادب شكرلو قوللردن اولمايه نولدى بكا كم اغلمايم
بو كيجه بنم اوزرمه بو آيت اندرلدى ان فى خلق السموات والارض الاية
ويل لمن قراها ولم يتفكر فيها ويل هذا لك شولره كم بو آيتى اوقيا بونوك معنيسنده تفكر قلميه بوندن اترو
ديدى رسول عليه السلام بر ساعت فكر بنوك كبيرده بر يللق نافله عبادتدن
خيرلودر ديرو بوندن كيشيه چوق درلو فتح باب اولور عادتا دنلر بلور و دخى
اول تفكر اهل چون بو كوكلروك يرلروك عجايبلرن فكر ادرلر دخى درلركه اى بزوم
ربيموز سن اشبو نسنلرى عبث يره يرتمدك كم بونده بر حكمت اولميا ليكن بر مصلحت اوچون
ياراتدك كه اولرى سن بلورسن سنى تنزيه ادرم شوندنكه بولرى سن يره يرتمش اولاسن
سنوك رسوللروك كلوبن خبر ويردلركه سنوك جنتك وار و ناروك كم سكا عاصى
اولنلرى اكا قيرسن صغلغل بزى اول معاصيدنكه سبب در اول عذاب ناره كرمكا و دخى
بيوردكه ربنا انك من تدخل النار فقد اخزيته وما للظالمين من انصار ربنا

اننا سمعنا مناديا ينادي للايمان ان امنوا بربكم فامنا ربنا فاغفر لنا ذنوبنا
وكفر عنا سيئاتنا وتوفنا مع الابرار ربنا واتنا ما وعدتنا على رسلك
ولا تخزنا يوم القيمة انك لا تخلف الميعاد يعنى اول تفكر قلنلره دخى ديرلركه
اى بزم ربمز بدرستى شول سن كمسنه‌يكه ناره قياسن تحقيق سن انى خوار ادب
فضاحته برغورسن يوقدر مشركلره كافرلره بر نصرت ادجكم انلرى عذابدن
منع ايدرلر چنكه اول عذابه واقع اولالر ودخى ديرلركه اى بزم ربمز تحقيق بز ايشتدك
اول محمدك دعوت قلوردى تصديق ايتمكا بو كلكله دردى ربكوكز بركلنه تصديق
ايدك انكار ترك ايدك بز انى حق بلوب تصديق ايتدك وواجب دكل دكلى خلقك رسول
كوره ايمان كتوره ولكن ايمانه دعوت قلجى قرانده كه تصديق ادب كلمه توحيد
ايدن بن موحدلردن اولاسن ودخى ديرلركه بز سكا ايمان كتوردك اى بزم ربمز دكرز
بزم كناهلرموز عفو ادب يارلغياسن اول اسلام ايچنده قلدغمز كناهلره كفارت
قلجى ويرسن وفاتموزى مطيعلرله قلغل وار ولحلرموزى مطيعلر صالحلر ار
واحلريله جمع ادويركل ودخى ديرلر اى بزم ربمز ويركل بزه شول خيرلريكه وعده قلدك
بزه رسوللرك كوزك ديللرى اوزره كه بزه بيان قلوب خبر ويردكلر دخى قبول ادويا ول
پيغامبرلرك وفرشتلرك كوك دلنده اولنان استغفارلريكه مؤمنلر چون قلدلر
ودخى قيامت كوننده بزى عذابله طتمغلكم قوللروك اراسنده نصرت سز مخذول
قلدسن زيره سنوك وعده‌لروك حقدركه انكا خلاف يوقدر ودخى بيوردىكه فاستجاب
لهم ربهم اني لا اضيع عمل عامل منكم من ذكر او انثى بعضكم من بعض فالذين
هاجروا واخرجوا من ديارهم واوذوا في سبيلي وقاتلوا وقتلوا لاكفرن عنهم
سيئاتهم ولادخلنهم جنات تجري من تحتها الانهار ثوابا من عند الله والله

عنده

عنده حسن الثواب الله تعالى اول تفكر ادب دعا قلن قوللرينوك افعاللرندن خبر
اولا كندو انلروك دعالرن قبول ادب وعده سن يرينه كتوردكن بيان قلدى ثانيا بيوردكه
ربلرى انلروك دعالرن قبول ايلدى جعفر بن محمددن روايتدر بيوردرلر كم الله تعالى
بو دعالرله نياز ايتسه تحقيق انلر قبول اولنور چنكه اجابتنه شك اولميه زيرا حق تعالى
خبر ويردكه ربلرى انلردن اجابت قلدى بو كلكله كه وعده قلوب ديمشدر بكا اطاعت
قلنلروك عمللرين سزدن ضايع قلمزن كرك اردن اولسون كرك عورتدن كه بعضكز
بعضكزك دوستيدر دين ايچنده وبعضكزوك طاعت بعضكزه يكزر بس اولركم مكه‌دن
هجرت ادب مدينيه كلدلر ويرلريندن وطنلرندن سورلدلر بنوم يولومده زحمتلر چكوب
بكا اطاعت قلماغچون عذابلر چكدلر بنوم رسولمله مشركلره مقاتله قلدلر وبنوم
يولمده ديلندلر عزتم حقيچون بن دخى اولره عوض سيئاتلرين محو ايدب كدرم دخى انلرى
اول جنتلره قويمكه اغجلر ينوك التندن ارمقلر اقر بو كلى اولره ثواب وعوض يوشدندر
الله تعالى قتندن بلكلكه ثوابلروك ودنب ودرجتمكا نلروك خيرلوسى الله تعالى
قتنده در انوك بر قرش يرى جميع دنيادن وانوك ايچنده كندن خيرلودر زيرا اول باقيدر
بو فانيدر ودخى بيوردكه لا يغرنك تقلب الذين كفروا متاع قليل ثم ماويهم في البلاد
جهنم وبئس المهاد لكن الذين اتقوا ربهم لهم جنات تجري من تحتها
الانهار خالدين فيها نزلا من عند الله وما عند الله خير للابرار يعني سنى
محزون قلماسون يا محمد اول كافرلروك يريوزنده يوريب كسب ادب تجارت قلدقلرى
كه اول متاع قليلدر يعني كافرلر بو دنيالك ايچنده يدى يا ايكى قش تجارت قلورلردى اما
مؤمنلر زحمتده طارلقده يدى الله تعالى مؤمن قوللرينوك كوكللرينه تسلى قلوب
كافرلروك ودرجه‌لرين خبر ويردى ومؤمنلروك منزللرن دخى خبر ويردى تاكه انلروك

حاللرنه بقب كندو حاللرنه ملول اولمیلر بر قج كون صبر ایدلر تا ابدی سعادته اولشلر
انوچون رسول علیه السلام خطاب ادب مؤمنلره تنبیه اولمق ایچون بیوردكه سزی
مغرور قلمسون ملول اولمك اول كافرلر تجارت قلب ماللرنده تصرف قلدقلری اول
وقت قلیل در تز كچر فانی اولور اندن دونب وارجق یرلری كی یوزدر اول ماللر اول
تجارتلر هركز انده منفعت قلجق دكلدر اما اول كم شركدن فواحشدن صاقندلر
اول مولالرن برلدلر اولره جنتلر واركه اغجلرنوك وكوشكلرینوك التندن ایرمقلر
اقر بو حالده كه انلر انده مخلددر اولمزلر وكرو چقمزلر ابدا بو جنات وقصورلرله
وحورلریله بغلر بغچلریله كل ثواب یوشندن در الله تعالی مؤمنلر موحدلرچون در
شول سعادت دولتچون كه جنت اچنده الله تعالی قتنده در دنیدنا ولخیرلودر مؤمن
مطیع قوللره كم شركدن معاصیدن بری اولمشلردر بوندن صكره بیوردیكه وان من
اهل الكتاب لمن یؤمن بالله وما انزل الیكم وما انزل الیهم خاشعین لله
لا یشترون بایات الله ثمنا قلیلا اولئك لهم اجرهم عند ربهم ان الله
سریع الحساب یعنی تحقیق بو اهل كتابدن دخی كمسلر واركه الله تعالی یه ایمان
كتوردلر وسزوك اوزركونه انن قرانه دخی تصدیق ایتدلر ورسوللرنه دخی ایمان كتوردلر
الله تعالی دن قورقجی اولوبن واكا تواضع ادوبن الله تعالی نوك ایاتلرنی از بهایه صتماز
اول یهودلوكبی كم محمدك علیه السلام صفتلرنی كزلدلر ماله طمع ادوبن اولره
حاصلدر اجرلری وثوابلری ربلری قتنده كه اول جنتدر كل نعمتلرله ودخی الله تعالی
تز حساب ادیجیدر حسابلرن ككز ادر اولار كم مطیعلردر وعقوبتی دخی قتیدر
اولره كم اكا عاصی اولدلر ودخی بیوردكم یا ایها الذین امنوا اصبروا وصابروا و
رابطوا واتقوا الله لعلكم تفلحون یعنی ای انلر كه ایمان كتوردلر صبر ایلك

دینده

دینده بله اوزرنه وجهاد قلمغا وفرایضلری وقتیله ادا قلب معاصیدن یغلنمغا ودخی
صبر ادجلردن اولك رسوللكزله دشمن اوزره تا اكا دكنكه شرك تولك ادب دین اسلامه
كركلر ودخی كافرلرله جنك حرب بغلك مادامكه اولر كافرلر دینلری اوزره قایم اولالر
ودخی صبر ادك طاعتلر زحمتنه ودیوكز اوزرنه ومولاكزله اولمغا دخی صابرلردن
اولك اهل ضلالتوك اذالرنه وسزه اولوردن واقع اولن حادثلره ودخی انلر كوزی بغلیوب
منتظر اولك دشمنله مجاهده قلمغا قورقك الله تعالی دن جمیع بیورلن نسنلری یرنه
كتورمك ارتجه اولك وجمیع مناهیدن یغلنمق ارتجه اولك اولاكه نجات بولب
قورتله سز اودونا مین اولب جنت اچنده امیذ طوتدغكز مقصودلروك كمالنه ایرشه سز
رسول علیه السلام بیوردكه هركم سورة ال عمران اقسه ادابیله وحضور قلبله
ومعانیسنده تفكر قلمغله حق تعالی انوك ایات ساعتنجه اكا امان روز قلجهنموك
كبرسی اوزرنده كه اول صراط در حق تعالی بو مرادی جمیع مؤمنلره ارزانی قلسون سورة
النساء مائة وسبعون ایات كلها مدنیة بسم الله الرحمن الرحیم
یا ایها الناس اتقوا ربكم الذی خلقكم من نفس واحدة وخلق منها
زوجها وبث منهما رجالا كثیرا ونساء واتقوا الله الذی تساءلون
به والارحام ان الله كان علیكم رقیبا ابن عباس ایدر بو خطاب عامدر
ادم اوغلنلرنه یعنی قورقك حذر ادوك اول ربكوزك عقوبتندن معاصیكردن و
شركدن یغلنب انی برلك واكا مطیع اولك سزوك اول مولیكزدر اول كم سزوك
كلوكزی بر نفسدن یرتدیكه اول ادمدر واول ادموك كندو نفسندن كرو جفتی
حوای یاراتدی یعنی چون ادمی یاراتدی وانی اوچمقده ساكن قلدردی انوك اوزرنه
ایقو حواله قلدی شویلكه ادم ایقویله هنوز ایانقلق اراسنده یدی انوك صولك

ایکو سندن حوایی یرتدی چون آدم اویندی آکا دیدلرکم یا آدم اشبو ندر دیدکه مرأه در
یعنی عورتدر مراه اونچون دیدکه مرءدن یارادلدی یعنی آردن یارادلدی صوڭره دیدلرکه
بونڭ آدی ندر دیدیکه حوادر اونچونکه دیریدن یارادلدی وشکلی بغدای اکلویدی
ودخی اول حوا ایله آدمدن چوق ارنلر وعورتلر یاردوب یریوزینه نشر ایلدی مقاتل
ایدر اول اکیسندن الله تعالی بیك ذریت یاراتدی خلقدن بس بو آدم خلقتندن
بیان قلدقدن امر اتدیکه قورقڭ الله تعالیدن مطیع اولڭ اول اللهکم انوکله
حاجتلر دیلشورسز یعنی برکوز بر کوزه دیرکه دیلرن سندن اول الله رضا سچون
وسکا الله تعالیدن قورقدغکز لین ارحام حقنده دخی ضایع اتمکدن قورقڭ قطع
ایلمککه صله رحم ایلمك فرضدر نتکم رسول بیوردی ما من عمل حسنة اسرع
ثوابا من صلة الرحم الحدیث یعنی هیچ برکوکلو عمل یوقدرکه انوڭ ثواب صله رحمدن
تیزرك ویرله ودخی بریاوز عمل یوقدر انوڭ عقوبت قطع رحم عقوبتندن تیزرك
اولا ودخی یلان آند اچمکدن که اول یلان آند بنجه دیارلری صاحبندن خالی قلوب
ویران ایلر ودخی رسول علیه السلام بیوردیکه اول وقتکه الله تعالی رحم یرتدی آکا
دیدکه سکا اولشنه بندخی رحمتم اولشدررم وسندن کسلندن بندخی رحمتم
کسرم بس عاقل اولان کرکدر الله تعالی یه عاصی اولب قطع رحم اتمیا وبوندن صڭره
تنبیه ادب دیدیکه تحقیق الله تعالی سزوك اوزرکوزه رقیب در عمللرکوزی صقلر
یارن اندن سزه سؤال ایدر اکا کوره مجازات قلور ودخی بیوردیکه وآتوا الیتامی
اموالهم ولا تتبدلوا الخبیث بالطیب ولا تاکلوا اموالهم الی اموالکم
انه کان حوبا کبیرا یعنی حق تعالی اول یتیملروك ولیلرینه بیوردیکه ویرڭ
اول یتیملره اول مالکرینیکه قتکوزده در تچن بلوغیته یتلر اول حلال مالکوزی حرام مه

تبدیل

تبدیل اتمك انوکله کند و حلال مالکوزی قیاسز اول حرام یتیم مالن یاسن واقچه
کوزڭ کجمزن یتیم مالنه قتاسن انوڭ کجرن سز الاسز ویکی سن الاسن اسکی قتاسز
وقوین سمزن الب یرینه اروغن قتاسن اریدن بغدیدن دخی اکلین ایوسن الوب یرینه
یا دمزن قیاسن ودخی یتیم مالن کند ومالکوزه قاتب بلیه یمککه اول اولو کناهدر
بو ایت عطفان قبیله سندن برکشی حقنده اندرلدیکه انوڭ قتنده قرداشی اوغلنوڭ
چوق مالی واردی چون اول اوغلن بالغ اولدی مالنی اندن طلب ایلدی اول عمسی منع
ادب ویرمدی بو ایت انده کلدی رسول علیه السلام اول کشی قغرب ایتی انوڭ
اوزرنه اوقدی اول کشی اشدب دیدکه مطیع اولدق الله دخی رسولنه صغینرز
بز الله تعالی یه اول اولو کناهدنکه عذابه مستحق قلور بس اول مالن اسنه دفع ایلدی
چون اول یکت دخی مال قبض ایلدی کرو الله تعالی یولنه انفاق ایلدی رسول علیه السلام
دیدکه تحقیق اول اجرن بولدی کناه یرنده قلدی دیدلرکه یا رسول الله کناه نیتا قلدی
مالن خوذ الله تعالی یولنه صرف اولندی رسول علیه السلام دیدکه اوغلن انفاق
قلب اجرن بولدی اتسی اوزره کناه قلدیکه دیرب جمع ایلدلر وبوندن صکره بیور دیکه
وان خفتم الا تقسطوا فی الیتامی فانکحوا ما طاب لکم من النساء مثنی و
ثلاث ورباع فان خفتم الا تعدلوا فواحدة او ما ملکت ایمانکم ذلك
ادنی الا تعولوا وآتوا النساء صدقاتهن نحلة فان طبن لکم عن شیء
منه نفسا فکلوه هنیئا مریئا یعنی اکر بلسکز که یتیملر مالنده عدل
ایده منسز جور ایدرسز نتکه حلنوڭ عورتلردن شول یکه سزه خوش کله یا اکی یا اوچ
یا دورت دورتدن زیاده حلال دکل بو ایتده قصنه بو دیکیم عایشدن روایتدر
رضی الله عنها اول ایدر خلق بو یتیمه قزجغزلری چفتلنورلردی دخی اولوك اراسنده

عدل اتمزلردي اولروك بر كمسه ولي لرنه دخي يو عديكه اولرو چون سويلرديكه الله
تعالى اندن انرونهي ايلديكه چون قورقرلر عدل اتميوز ديو انلردن جفتلنميلر ايرو
عورتلر جفتلنلر بعضلر ديدلركه سبب بويديكه طول عورتلر الورلردي انلره
يتيم اوغلنجقلري خوش طتمايب انجدرلردي حق تعالى بو ايتي اندروب بيورديكه
چون بلورسز يتيملره عدل ادمزسز بر عورت الوك كم انوك بلسنده يتيملري
اولميا بردن دردة دك سزه حلال اگر قورقرسكوز كه اول درت عورت اراسنده
دخي نوبتلرنده ونفقه لرنده عدل ادميا سز بر عورت جفتلنوك اگر اول بر عورتده
دخي عدل ادميا سز حقن صقليو ميا سز بر جاريه صتوك الوك كه ملك كوز اولا
اول حقوق حره اندن ساقط اولا اشبو سنه يقنيرق ولا يقر قدركه ميل ادب جور
ظلم اتميا سز ودخي بيورديكه عورتلركه اول مهرلرني ويرك كه بو بيوك كزده ديت
اولنمشدر فريضه يوتتدن يا ديانت يونتدن اگر اول عورتلركوز طيب نفسله اول
مهرلرندن سزه نسنه حلال ادسي اولورسه اني يك كه سزه حلال در اندن كناه
عقوبت اولمز متكوكه زجرله ظلمله بغشلدسز اول سزه الله تعالى قتنده حلال
اولمز عقوبتن چكرسز نقدر علماي ضال حلالدر ديو فتوى دخي ويررسه زيرا حق تعالى
انوك حلال اولماغنه طيب نفسي شرط ايلدي جور وظلم خوذ انوك منافيدر قلبه
كمسه مطلع اولمز الله دن غيري بس يونده قت احتياط وار في الجمله انوك حلال
اولدوغي اول وقتدر اراني عورتنه بغشلدي ديو طلب اتميه ادرسه لطفله اده تا
اول عورت كندو ارادتيله اكا اندن حلال اده روايتدر علي دن رضي الله عنه قچن بر كشي
خسته اولسه عورتنوك مهرندن اوز الدوغندن اكي اقچه دلسونكه تا اول اكا
طيب نفسله حلال اده اندن اول اقچيله بال صتون اله يغمور صويله اني شربت ادب

ايچا تاكه اكا شفا اولا زيرا حق تعالى عورت مهرنه طيب نفسله اولسه يك سزه
سكسون علتسوز ديدي باله دخي كلامنده شفادر ديدي ويغمور ماء مبارك ديدي بس بولر
قچن جمع اولسه اميذدركه شفا اولا ودخي بوندن صكره بيورديكه ولا تؤتوا السفهاء
اموالكم التي جعل الله لكم قياما وارزقوهم فيها واكسوهم وقولوا لهم قولا
معروفا يعني مالكوزي سفيهلره ويرمك دمشلركم مراد بوندن اولدركه مالكوزي
عورتلرنده واوغلنلرنده قلماكزكه انلر تصرف ادلرسن كند وكوزي انلره محتاج
قلاسز حاجتكز اولجق دخي سزه بولنميا بس شول مالكوزكم الله تعالى اني سزه قوام
معيشتيچون ويردي اني انلروك النه ويرمك اول مالكزدن اهل كوزي اولادكوزي
كه بالغ اولمامش اولالر سز طعام ملندرك وطون سزادويرك مالكوز اوزرنه دخي
وانلروك اوزرنه قوام سز اولك قچن اولرسزدن نفقه طلب اتسلر الكرزده دخي نسنه
اولمسه انلره كركلو سوزله وعده ايلك كه اوش الله تعالى ويره ادم ديو انلره قت
سوزله جواب ويرمك بوندن صكره بيورديكه وابتلوا اليتامى حتى اذا بلغوا النكاح
فان انستم منهم رشدا فادفعوا اليهم اموالهم ولا تاكلوها اسرافا وبدارا
ان يكبروا ومن كان غنيا فليستعفف ومن كان فقيرا فلياكل بالمعروف
فاذا دفعتم اليهم اموالهم فاشهدوا عليهم وكفى بالله حسيبا يعني يتيملري
صنك وعقلرن تجربه قلك تا اكا دك كم بالغ اولا سز دخي اولردن زيرك لك طيار
ودينلرنده صلاح كوره سز ومالرني صقليب ضايع اتميجكن بلدسز اول وقت اول
مالرينه فتكزده دز انلره دكرك حق سوزيره اني يب طاغتماغه مبادره اتمك
حذر ادك اندن كه بيويكو دخي سزوك اوزدكوره حواله اولب مالرن طلب ادلو شول
كمسنلركه غني اولا اول يتيم مالنه احتياج لري اولميلر اندن احتراز اتسونلر اما اولار

فقیرا اولالر اول یتیم مالندن ایلوکله یسونلر بونده علما اختلاف قلدلر دیدلرکه
بو آیتوک تأویلی اوج وجه اوزره در بعضلر دیدلرکه فقیرا ولن اول یتیم مالندن
یه شول قدرکه آنوک اوزره قایم اولب آنی صقلر بشارر بعضلر دیدلرکه جایز
دکلدرکه آندن ییا مگرکه اودنج اولا یبوتجک کرو تسلیم اده بعضلر دیدلرکه هیچ
برحالده یمک جایز دکل اولکنوک حجت بنوکله درکه برکشی ابن عباسه صوردی دیدکه
بنوم قتمده یتیملروک صاغلور طورجقلری وار اگر آنوک سودندن بندخی منفعتلنورسم
بکا آندن کناه اولورمی ابن عباس دیدکه اگر اول طورجقلروک یوقلوتن استرسک
و آیوزا اولنجلرینه تمار ادرسک و صواججک حوضلرنک کدجکلرن برکدرسک و
فتیله آنلری صوررسک آنوک سودندن یمک سکا کناه اولمز آما اول اودنج دینوک
حجتی آنوکله درکه محمد بن سیرین آیدر عبیده بن سلمانه صوردمکه حق تعالی نوک
بو قولنوک معنیسی ندرکه بیوردی **فلیأکل بالمعروف** یعنی یتیم مالندن یرسه
معروفله یسون بو معروف ندر عبیده دیدکه اودنج الوب کرو ویرمکدر کوزمز
مسنکه صکنده بیوردی چون یتیملره مالارینی تسلیم ایتسکوز آنوک اوزرینه طانقلر
طوتک شعبیله ابو العالیه دخی بویله دمشلر آما اولکیم اصلا یمک جایز دکل دردی
بو آیتله حجت قلورکم حق تعالی بیوردی **ان الذین یأکلون اموال الیتامی ظلما**
نتکیم اوش بیانی کلسر آما دمشلرکیم اشبو آیت منسوخدر اولکچون آیت آنوک ناسخدر
هم امام فقیه دمشدرکیم چون یتیمک وصیسی یا ولیسی فقیر اولسه مالندن شول
آنوک اوزرینه حافظ اولب بشردغی قدر یسه آکا جایز اولا زیرا علمادن چقلر
بونی لا بأس کوردیلر آما افضل بودرکیم آندن احتراز قلالر بس چون اول یتیملر بلوغه
ایرسلر مااللرینی اولره تسلیم ادلر اول تسلیم اوزره طانق طوتلرکیم تهمتدن بری
اولاسین بو واجب دکل آما مستحبدر طانق طوتمزسه دخی جایزدر الله تعالی کافیدر
طانق یوتندن آخرتده آما دنیاده حق تعالی طانقلق ویرمز کوکدرکه کندودن سوزی
قطع ایتمکچون عادل طانقلر طوتا بوندن صکره بیوردکه **للرجال نصیب مما ترک
الوالدان والاقربون وللنساء نصیب مما ترک الوالدان والاقربون مما قل
منه او کثر نصیبا مفروضا** سبب نزول آیت بودرکیم وقت جاهلیتده عادتلری
بو یدیکیم عورته میراث ویرمزلردی ارنلر الورلردی دیرلردیکه میراث آکا کرکدرکه
غزایه وروب قتال ادوه مال غنیمت کتوره نتکیم اوس بن ثابت اولدی اوج قزیله عورتی
قلدی میراثن عموسی اوغلی الدی قزلره عورتنه نسنه ویرمدلر عورت طوروب پیغامبره
کلدی علیه السلام قضیه‌ء خبر ویردی اول وقت حق تعالی بو آیتی اندردی بیوردیکه
ارنلروک نصیبلری وار شول ترکدنکه آتالردن قلا یاخود یقینجق قومدن قلا و
عورتلروک دخی نصیب وار اول آتالردن آتالردن و قومدن قلن ترکدن کرک اول ترکه
آز اولسون کرک چوق هر برینوک نصیب وار فرض یوتندن بو آیتده آنی بیان قلدیکه
ارنلروک عورتلروک نصیب وار آما آنی بیان قلمدیکه نه مقداردر بوندن صکره کلن
آیتلرده ذکر ایلدی و دخی بیوردیکه **واذا حضر القسمة اولوا القربی والیتامی
والمساکین فارزقوهم منه وقولوا لهم قولا معروفا** یعنی چون قرابت
اولنلر قسمت میراثه حاضر اولسلرکه وارثلر مال تقسیم ادوب نصیبلرن الورلر
اول قوملروک بعضسیکه میراث یمزلر آما اول اولنه قرابتلری وار آنلره دخی
اول وارثلر ترکدن نسنجک عطا ادلر استحباب یوتندن چون که ترکه شول مالدن
اولاکه آندن نسنه ویرمکه یاریه یعنی قول خلایق و باغ و ترلا کبی اولمیه آما
چون بولوردن اولسه اولره عذر ادوب ایلوکله خاطرلرن خوش قلالر ودخی اگر ورثه بیوکلردن

اولسه بو اقربایه نسنه بخشیش قلالر ترکدن وکرا اوجق اوغلنلر اولسه اقربایه
نسنه ویرمیکر اما ایو دلله وصیکری یا ولیلری عذر ادب وعده قلالر دیکرکه
معذور طوتک ورثلر کوچوجکلردر ماللریندن الماغه یرمز اما چقن بیویکلر بز انلره
بیوردکه سزه نسنجک عطا ادلر ودخی مسکینلره یتیملره حاضر اولسلرکه
انلروک دخی قرابتا وله انلره دخی بویله ادلر یا اخوذ قرابت اولسون اولمسون ثلثدن
نسنجک عطا ادلر ودخی بیوردکه وليخش الذين لو تركوا من خلفهم ذرية
ضعافا خافوا عليهم فليتقوا الله وليقولوا قولا سديدا یعنی قورقسونلر
شولرکم میتوک فتنه حاضر اولالر اول میتوک اوغلنجقلری ضایع اولمقدن اتالرندن
صکره یتیم کندوا اوغلنجقلری ضایع اولمقدن قورقولر کندولردن صکره یعنی دمسونلر
اول اولنه که سنوک کندو جانکچون قیر مالکی وصیتا ایلکه سکا خرج اولونه او
غلنجقلری قیورمه اولره حق تعالی رزاقدر رزقلرن ورر بلکه دسونلر بز مالوکدن
کندو جانوکه وصیت قل بزن اهل اولادکا قوکه ضعیفلر عاجزلردر ضایع
اولمسونلر الله تعالی دن قورقسونلر ثوابلو سوزلر سویلسونلر واولا ولنه بویله
تلقین اتسونلر وهم قولاغنه دخی کلمهٔ شهادة تلقین اتسونلر کندولر دسونلر
اول اشتسونکه بلکه دیه اما سندخی ایت دیو حکم اتمسونلر اولاکه تاسه سندن
قاقیب انکار اده کافر اولا نعوذ بالله ودخی بیوردکه ان الذين يأكلون اموال اليتامى
ظلما انما يأكلون في بطونهم نارا وسيصلون سعيرا یعنی شولرکم یتیملرک
ماللرینی یرلر ظلم یونیدن حقسوز یره تحقیق اولر یمزلر وقرنلرینه قوینلر الا اود قیرلر
یعنی یدکلری شول حرامدندرکه الیته اولره اود واجب قلورچون واقع اولمغنی شک
حقیقتدی واقع اولمش کب ذکر ایلدی تاکه اندن غایت احتیاط قلالر انوکچون تاکید

ادب بیوردکه ثز اولا اولر سعیرطا موسنه کیرلر اخرتده روایت قلندی معراج کیجسی
رسولدن علیه السلام که بیوردی بن بر قوم کوردم جهنم اچنده قرنلری کوپه بکزر
اچلری یلان عقرب طلو صوردم جبرائیله که بونه قومدر ددی که بولر اولار دردکه
ظلمله یتیم مالن یرلردی نتکم بولر لقمه لقمه اول یتیم مالن یدیلر بولر دخی لقمه
لقمه اود یدورورلر وبوندن صکره بیوردیکه يوصيكم الله في اولادكم للذكر
مثل حظ الانثيين فان كن نساء فوق اثنتين فلهن ثلثا ما ترك وان كانت
واحدة فلها النصف ولابويه لكل واحد منهما السدس مما ترك ان كان له
ولد فان لم يكن له ولد وورثه ابواه فلامه الثلث فان كان له اخوة فلامه
السدس من بعد وصية يوصي بها او دين یعنی حق تعالی سزه بیان قلور اولادکو زك
میراثلرن نتکم قسمت میراث بیان قلدی بیوردکم قچن بر ارایا بر عورت اولسه صوکنده
اغول قزقسه اولارا اوغلنه ایکی قز نصیبنجه نصیب وار یعنی اره ایکی نصیب قزه
بر نصیب وکر قلن هب قزلر اولسه اوغول قلمسه اکر قز ایکی اولب یا دخی ارتوق اولورسه
نقدر زکر کسه اولسون انلره ترکوک ثلثان وار یعنی اوچ بخشدن ایکسی وار نتکم روایت
جابردن رضی الله عنه ایدر سعد بن ربیعوک عورتی ایکی قز بوک النالوب رسوله کلدی
ددیکه یا رسول الله اشبولر سعدک قزجغزلریدر اتالری احد کوننده سنوکله وارب انده
شهید اولدی عمولری کلب مالن الدی بولره نسنه قومدی امدی بولری کمسه المز مالری
اولمایجه رسول علیه السلام ددیکه ثز اولاکه الله تعالی بونسنده سکا حکم ایلیه
اول وقتده که بو میراث ایتی اندی رسول علیه السلام انلروک عمولرنه خبر کندردیکه
قرداشوک سعدک ایکی قزنه مالک ثلثانن ویرکل واناکرنه ثمنن ویرکل باقیسی سنوک اولسون
ودخی اکر قز بر اوجق اولورسه اکا مالک نصف وار باقی قلدن عصبنوک اولور ودخی

اول اولنوك آتاسی آناسی قلسه هر برینه مالك سدسی وار اكر اولنك اوغلی یا قزی
یا خود اوغل اوغلی اولسه وكر اولنوك اوغلی قزی یا اوغل اوغلی اولمسا آتا سندن آنا
سندن ارتوق ورثه اولمسه اولا انسی مالك ثلثن الا باقیس كل اتنوك اولا وكر
اولنوك قرنداشلری اولسه كرك ار كرك قز آناسی ثلثدن سدسه الور آنا سدس مال
آلور باقی قلن هب آتانوك اولور امدی بو كل قسمت كه اولور اول وصیتدن صكره
اولور كه میت ایتدی ودخی میتوك بورجی اودندكدن صكره بونده تقدیم تاخیر وار
یعنی اول قضاء دین كرك اندن تنفیذ وصیت اولور اكرچه قرآنده اول وصیتدر
ابن عباسدن بویله روایت اولنمشدر وبوندن صكره بیوردكم آباؤكم وابناؤكم
لا تدرون ایهم اقرب لكم نفعا فریضة من الله ان الله كان علیما حكیما یعنی
سزوك آتالركوز واوغلنلركوزكه واردر سز بلمزدكزكم بولرولك قنقسی یقینردر
سزه منفعت یوندن دنیاده تاكه میراثدن نیه مستحق اولورسه اكا ویریدكز لیكن
حق تعالی هر برینه بر فرض بیان ایدب سزه بلدردی شونك اوزرینه كه كندونك علمنده
آنده بر حكمت اكر آنی سزه تفویض ایتسه بلمزدكزكه قنقسی سزه منفعتلوراقدر
فساده ورب ضایع ایدردكز پس الله تعالی علیم در جمیع نسنلری یارتمزدن اوكدن
دخی بلور وحكیمدر حكمتنه كوره هر برینه بر فرض تقدیر ایدر وبعضلر دیدلركه
بو ایت معنیسی اكا دخی اشارتدركه سز بلمزسز بو آتكوز یا اوغلوكز قنقسی یقینر قدر
الله تعالی حضرتنه درجه یوندن دخی برینه نسبت تاكه اول یقین اولن دلیه
الله تعالی دنكه اول دخی آنوك منزلنه مرتفع اولا كوزلری سونب شاد اولمغچون
پس بو قسمت میراث فریضه در الله تعالی حكمیله شویله كه حكمتله تدبیر ایدر
هر فرض بیان قلدی جایز دكلدركه اول تبدیل تغییر اولا ودخی بیوردكم ولكم

نصف

نصف ما ترك ازواجكم ان لم یكن لهن ولد فان كان لهن ولد فلكم الربع مما
تركن من بعد وصیة یوصین بها او دین یعنی ارنلر حق میراثده عورتدن
ندر آنی بیان ایدب بیوردكه چون بر عورت اولسه ارن قتنده اكر اول عورتك اوغلی
یا قزی یا اوغل اوغلی اولمسا ارنه تركدن نصف دكركه الا وكر اوغلی یا قزی یا اوغل
اوغلی اولسه ارنه تركدن ربع دكر یعنی دردنده بر بودخی اول عورتك بورجی قضا
اولندقدن صكره و وصیت یرینه كلدكدن صكره اولور بوندن صكره قسمتده عورت
فرض ندر اردن آنی بیان ایدب بیوردكه ولهن الربع مما تركتم ان لم یكن لكم
ولد فان كان لكم ولد فلهن الثمن مما تركتم من بعد وصیة توصون
بها او دین یعنی اكر ار اولسه اوغلی یا قزی یا اوغل اوغلی اولمسا یا قزی اوغل اولمسا
اول عورته مالك ربع دكر اكر اوغل یا قزی یا اوغل اوغلی اولسه عورته مالدن
ثمن دكر یعنی سكزده بری بودخی كرو بورجی اودنوب وصیت یرینه كلدكدن صكره
اولور اما اول عورت كرك بر اولسون كرك درت كلنه همان بر ربع اوغل قز
اولمایجق وبر ثمن در اوغلی قزی ولجق ودخی بیوردیكه وان كان رجل یورث
كلالة او امراة وله اخ او اخت فلكل واحد منهما السدس فان كانوا
اكثر من ذلك فهم شركاء فی الثلث من بعد وصیة یوصی بها او دین غیر
مضار وصیة من الله والله علیم حلیم یعنی اول اولن اركه اندن میراث
یرلو كلاله اولسه یعنی آتاسی واوغلی قزی واوغل اوغلی اولمسا یاخود كلاله عورت
اولسه واول اولن اروكه كلاله در آنوك انه بر قرنداشی یا قز قرنداشی اولسه آنوك
هر برینه میراثدن سدس واردر اكر بو انه بر قرنداشلر بردن ارتوق اولسه دكلی میراث
ثلثه مستحق اولور اما ارككی دیشیسی قسمتده برابر اولور ارتوق اكسك اولمز

وعورت كلاله اولدقده دخی كه آنه بر قرداش اولا بر اولسا سدس یعنی آلتده بر
اكی اولسه یا دخی آرتوق كوك دكل آر اولسون كرك قز اولسون كرك آر قز بیله اولسون
قسمتده دخی استحقاق برابردر بو دخی دین قضا اولب وصیت یرنه كلدكدن
صكره اولوركه ورثیه ضرر اولمیه یعنی وصیت ثلثدن زیاده اولمیه وكر
ثلثدن زیاده وصیت اولنسه اول زیاده اولنن ورثنوك اجازتنه موقوف اولور
بس بو قسمت كل بو ورثه آراسنده فریضه اولنوبدر الله تعالیدن الله تعالی
علیم در آمر میراثده یكركن اول بلوزكه یورودی و دخی حلیم در قوللرنوك
جهلنه بقب عقوبتی تعجیل اتمز و بوندن صكره یورودكه تلك حدود الله و
من یطع الله ورسوله یدخله جنات تجری من تحتها الانهار خالدین
فیها وذلك الفوز العظیم ومن یعص الله ورسوله ویتعد حدوده
یدخله نارا خالدا فیها وله عذاب مهین یعنی اشبو قسمت میراث كه یورلدی
الله تعالی نوك احكامدر سزه بلدردی تا انوكله عمل اده سز هر كمسكم الله تعالیه
ورسوله مطیع اولا بو میراث امرنده انكار اتمیه وانوك حقیقتنه اقرار اده
یورلدغندین عمل ایلیا اول اقرار وعمل اول كشی جنته كوررکه انوك كوشكلری نوك
واغجلرنوك آلتندن ارمقلر آقر بو حالتده كه اول كشی انده مخلدا ولا كروچقمق
وعزل اولمق اولمیا زیرا اول جنت قمو نعمتیله اول كشیه عوض ویرلدكی فوز
عظیم در اما هر كم الله تعالیا ورسوله عاصی اولب بو میراث امرنده مخالفت
قلسه قسمتده الله تعالی حكمن ترك اتسه آرتوق اكسك اتسه یا هیچ قسمت اتمسه
امردن تجاوز اتسه اول فعل آنی ناره كویرركه انده مخلدا اولب خور قلجی عذابلر
مبتلا اولور بوندن صكره كرو یورردكه واللاتی یأتین الفاحشة من نسائكم

فاسـ

فاستشهدوا علیهن اربعة منكم فان شهدوا فامسكوهن فی البیوت حتی
یتوفیهن الموت او یجعل الله لهن سبیلا واللذان یأتیانها منكم فاذوهما
فان تابا واصلحا فاعرضوا عنهما ان الله كان توابا رحیما یعنی شول عورتلر
كم سزوك عورتلر كوزدن زنا قلا سز انوك اوزرنه مسلمانلردن كه حر ولا عاقل
اولا درت طانق طلب ایلك اكر بو درت طانق انلروك اوزرنه زنا ایله طانقلق
ویرسی اولورسه سز انی حبس ادك سجن اچنده تا انوك اچنده اولنجیا دكن یا حق
تعالی انلره بر وجهله دخی طریق حكم بیان قلا انوكله مخلص بولا بو آیت هنوز
حد رجم آیت كلمزدن اوكدن رجم حد ایتله بو منسوخ اولدی بنوك حكم
بیان نور سورسنده ذكر اولنه انشاء الله و دخی یوردكه سزدن اكی بكر كه حر اولا
مسلمان اولالر زنا اده لر یعنی اولنمدك یكدله ار كورمدك قز چقن زنا اده لر سز
انلری دلله تعبیر ادب سرزنش قلب انجدك اول فعللرندن ارتو تاكه اول
اشلرنه پشیمان اولالر توبه قلالر اكر اول زنادن صكره توبه قلسلر عمللرنی
اصلاح ده كنورسلر سز انلردن اعراض ادب انلری انجدك سوزلر سویلمك الله
تعالی توابدر توبهلری قبول ادب عفو ادجیدر و رحیم در كناهلرندن چكنلری
اسیركیجیدر بس صكره رجمله جلد آیت كلدی بو حبسله اذا قلمق منسوخ اولندی
بو تغییر ادب توبیخ قلمق اول زمانده یدی بو یوزاغج حد ورمق شمدی انوك
یرنه طوردی شمدكی زمانده انلروك كبیه تعبیر توبیخ قلمقدن فایده اولمز
ودخی یوردكه انما التوبة علی الله للذین یعملون السوء بجهالة ثم یتوبون ن
من قریب فاولئك یتوب الله علیهم وكان الله علیما حكیما یعنی تحقیق
توبه‌ء قبول ادب كناهدن تجاوز اتمك الله تعالیدندر شول كمسلركم كناه

اشلیلر جهالتله ابن عباس ایدر هر بر مؤمنکه کناه اشلر اول اشلدوکنده جاهلدر
اکر بلسه یقین اولسه اشلمزدی زیرا اول جهالتندندرکه اولر اول لذت فانیه یی
اختیار قلورلر لذت باقیه اوزرینه بو بر جهلدرکه صاحبندن عذاب دفع ایلمز
الا مکر کم توبه قلالر اول توبه دخی وزامدن تز جک قلالر ابن عباس ایدر
هر کم الومدن اول توبه قلسه اول یقیندر توبه قلمش اولور اولوردرکه الله
تعالی توبه لرن قبول ایدب کناهلرنی عفو ایدر الله تعالی علیمدر اخلاصله توبه
قلدقنی بلور حکیمدر حکم ایدر توبه لیله عاصی اولنلره رسول علیه السلام بیوردی
بدرستی الله تعالی قوللرک توبه سن قبول ایدر مادامکه جان غرغره یه کلمیه حسن
ایدر اول وقتکه ابلیس رد اولب یره اندی آنداچدیکه سنوک عزتوک حق بن
آدم اوغلنلرندن آیرلجق دکولم مادامکه جان کوده ده اولا الله تعالی دخی
قسم ایدیکه عزتم حقی بن دخی اولرن توبه نی منع ایتمیم تا جان حلقومه کلمیه
نیجه بوایت مؤمنلر توبه سی حقنده نازل اولدی بوندن صکره منافقلرله کافرلر
توبه سن بیان قلب بیوردی ولیست التوبة للذین یعملون السیئات حتی
اذا حضر احدهم الموت قال انی تبت الآن ولا الذین یموتون وهم کفار
اولئک اعتدنا لهم عذابا الیما یعنی توبه لری قبول دکلدر شول کمسلرک
کم کناهلری اشلیلر دخی آنوک اوزرینه دایم اولالر تا آکادک که آنلردن برسنه الوم
ایرشه جان حلقومه کله ملک الموت معاینه کوره دخی اول وقت دیکه بن توبه
ایلدم بو توبه توبه دکلدر دخی شولرک توبه سی قبول دکلدرکه اولر شول حالتده
که کوکافر کیدلر آنلر اولردرکم بز آنلر ایچون قتی انجدیجی عذابلر بر قلدق بوندن
صکره بیوردکم یا ایها الذین آمنوا لا یحل لکم ان ترثوا النساء کرها ولا تعضلوهن

هن

لتذهبوا

لتذهبوا ببعض ما آتیتموهن الا ان یاتین بفاحشة مبینة وعاشروهن
بالمعروف فان کرهتموهن فعسی ان تکرهوا شیئا ویجعل الله فیه خیرا
کثیرا بو آیتوک سبب نزولی بویدیکم بر کشینوک قتنده قری عورتی واردی
ارزو ایدردیکه یکت عورته الا اول قری عورت دخی بو شمغه کره کوردی مالندن
اترو انوکله صحبت قلوب جمع اولمقلغی دخی ترک ایتمزدی تا که اول نسنه یه اجیه
فدیه ویروب مالیله آندن بوشنا یاخود اوله آنوک مالندن میراث یییه حق تعالی
بو آیت اندروب بیوردیکه ای آنلرکه ایمان کتوردیلر سزه حلال دکلکیم عورتدن
کوجله میراث یییاسز اکر انوک صحبتی سزه خوش کلمیاسی اولورسه طلاق ویرک
آنی اکر اهلکه قتکوزده طوتب بر غیر ارده وارمقدن منع ایتمک شوندن اترو کیم
مهردن اوله ویردوکوکز نسنه نوک بعضن کرو الاسز مکرکیم اولر بر ظاهر معصیت
اشلیلر سزدن چقمق کبی یا زنا قلالر اشکاره اول وقت سزه حلالدرکه خلع ایدوب
اولوردن نسنه آلوب قیو ویره سز اولر وکله کرکلو درلک ویکرا اولر وک صحبتن کره
کورر سکز اولاکه اول صحبتن کره کوردوککز نسنه ده اول عورتلرله سزه آنده الله
تعالی چوق خیر قلا آندن بر صالح ولد روزی قلا سزدن خلف خیر اولب سزه خیر دعا
انوک سببیله مغفور اولاسز یاخود قیو ویره سیوب طوتجق اولورسکوز اولاکه
حق تعالی آندن صکره اول عورتا وزره سزوک کوکلوککزه بر شفقت بر غا خوش
درلسز یا آنی قیو ویره سز الله تعالی آنی بر غیر کونه چفتلندره آندن آکا ولد روزی
ایلیا آنوک اول معیشتنه سبب اولا و دخی بیوردیکه وان اردتم استبدال
زوج مکان زوج وآتیتم احدیهن قنطارا فلا تاخذوا منه شیئا
اتاخذونه بهتانا واثما مبینا وکیف تاخذونه وقد افضی بعضکم

الى بعض واخذن منكم ميثاقا غليظا يعنى دلرسكوزكه اول قتكزدكى عورتنه
طلاق ويروب انوك يرينه بر غيرين كتورسز اكر سز اول عورتنه بك مثقال التون دخى
ويردكز ايسه مهرندن انى حلال كورمك كه اندن بر نسنه سز كرو الاسز چونكه چقمق
انوك طرفندن اولميا حلال مى كوررسز ظلم يوتيدن كه اول ظاهر كناهدر انه حلال
كوررسز اندن اول مهرندن المغى كه تحقيق سز بر يوزغن اچنده بر بركوزه اولشدكز
ويرا اوده خلوت اولدكوز مهر سزوك اوزركوزه واجب اولدى دخى اول عورتلر
سزدن محكم عهد الوب طورزلر نكاحله نتكم حق تعالى بيوردى يا ايلوكله طوتب
معيشت قلوك يا خوذ ايلوكله طلاق ويروب صلى ويرك ارنلرا وزرنه بو كلام
عورتلر ايچون حق تعالى دن محكم عهددر بو عهدى صيب مخالفت قلمقده اثم
عظيم در بوندن صكره ارنلره عورتلردن فنقسن الموق حلالدر فنقسى حلال
دكلدر انى بيان ادب بيوردكه ولا تنكحوا ما نكح اباؤكم من النساء الا ما قد
سلف انه كان فاحشة ومقتا وساء سبيلا حرمت عليكم امهاتكم
وبناتكم واخواتكم وعماتكم وخالاتكم وبنات الاخ وبنات الاخت
وامهاتكم اللاتى ارضعنكم واخواتكم من الرضاعة وامهات نسائكم
وربائبكم اللاتى فى حجوركم من نسائكم اللاتى دخلتم بهن فان لم تكونوا
دخلتم بهن فلا جناح عليكم وحلائل ابنائكم الذين من اصلابكم
وان تجمعوا بين الاختين الا ما قد سلف ان الله كان غفورا رحيما يعنى
سزه جفتلنمك شول عورتلكم انى اتاكوز جفتلندى يا خوذ جفتلنمدى اكا حرام
جماع قلدى اولسزوك اوزركوزه حرامدر الا اولكم حالت جاهليتده اشلدكز
اول كچدى اندنه معاقب اولمزسز وكرشمدن كرو انى اشليجك اولورسكوز بلك

اول اولو معصيتدر ودخى حق تعالى قتنده دشمن طوتلمقدر ويوريجك يوللرك
كى يوزدر كشى جهنمه اولشدرر ودخى حرام اولدى سزه جفتلنمك انالركوزى
وابالركوزى كرك انا طرفندن كرك انا طرفندن ودخى قزلركوزى جفتلنمك وقز
لركوز قزلرين نقدر اوزيب كدرسه واغول قزلرى دخى انجلين دخى قز قرداشلر
كوزى جفتلنمك واتالركوزك قز قرداشن جفتلنمك واناكوزك قز قرداشن
جفتلنمك دخى ار قرداش قزلرن وقز قرداش قزلرن جفتلنمك ودخى شول
انالركوزكه سزى امزردى وبله سود امدكوز قز قرداشلر جفتلنمك ودخى
عورتلركوزك انالرن جفتلنمك كرك قزنه دخول ارك كرك اتمك مجرد قزنه
نكاح اتمكله اول حرام اولر ودخى شول عورتكن قزلريكه سزوك دزكوزده الوكز ده
بسلندى اينه دخى جفتلنمك سزه حرامدر شول وقتكه اناسنه دخول اتمش
اولاسز والا اكر دخول اتمامش اولاسز اول قزى جفتلنمك سزه حلالدر بو
حلال اولدوغنه شرط الده بسلنمك دكل بلكه اول اناسنه دخول اتمكدر اما
الده بسلنمكى ذكر اولندوغى انوكله بلينب مشهور اولدوغيچوندر ودخى حرام اولدى
سزه شول عورتلكرى جفتلنمك كه صلبكوزدن اوغلكوز جفتلندى لر بو صلب
بونده شرط اولدوغى اندنا تروكه بر كمسه بر اوغلنى كم ايرق صلبندندر
اوغول ادنسه انوك عورتن جفتلنمك جايزدر اول اتا لغينه حلال اولور بو
صلبكوزدن ديو ذكر اتدوكى انوكچوندركه تا اول بسلنن اوغلن عورتن دخى
انجلين حرام صنميالر ودخى حرام اولندى اوزركوزه حردن اكى قز قرداشى نكاحله
الوب جمع اتمك وكر عورتنه بركشى طلاق دخى ويرسه اول عورتك كرو قز
قرداشن الموق استدسه اول بشادغى قز قرداشنوك عدتى تمام اولمدنا كا نكاح

اتمك دخی حرام اولور زیرا عدت اچنده آكا نكاح اتمك كرو جمع اتمك اولور آندن
اوتروكه دخی اول طلاق ویردكی عورتندن علاقۀ نكاح قطع اولمامشدر وكر عورت
درت اولسه برن بوشسه دلسه كه كرو بر عورت دخی آلا اول دخی عدت تمام
اولمدن آلورسه آكا حرامدر ودخی اكی جاریسی اولسه اكی قز قردشلر اولسه اول جاریلرك
برنه جماع اتسه دخی برنه جماع اتمك آكا حرام اولور نتكم حره ده نكاحله
جمع اتمك حرامدر الا مكر كه جاهلیتده كچمش اوله اول عفو اولنمش اوله زیرا
الله تعالی غفوردر یارلغرایجیدر كه جاهلیتده اشلدیكی ودخی رحیمدر اسركر
ویارلغر اول كناهلركه اسلام اچنده قچن كه آندن توبه قیلالر ودخی بیوردكه
والمحصنات من النساء الا ما ملكت ایمانكم كتاب الله علیكم واحل
لكم ما وراء ذلكم ان تبتغوا باموالكم محصنین غیر مسافحین
فما استمتعتم به منهن فاتوهن اجورهن فریضة ولا جناح علیكم
فیما تراضیتم به من بعد الفریضة ان الله كان علیما حكیما یعنی
هر عورتكم اردنلری اولا سزوك تحت یدكوزده اولمیا اول دخی حرامدر الا مكر كم الكوزلده
مالك اولب كافردن سبی ادب كتورسزا ولر سزه حلالدر اكرچه كافردن دار حربده اری
دخی وارسه لیكن بر عذر كورب استبرا قلدقدن صكره حلالدر یا خود نكاح لنب
بضعنه مالك اولسز یا بر یا اكی تا درده دكن بس اشبو احكام تحریم كه سزوك
اوزركوزه اوقنور اول حكم كتاب الله در سز اول كتاب حكمنه متابعت قلوك
مخالفت ایلمك بو ذكر اولنانلری حرام بلوك بوندن غیری سزه رخصت اولدیكم جفت
لنا سز بس الله تعالی بو آیتده حرام اولنانلردن اون دردن بیان قلدی یدیسی نسبدن
حرام ویدیسی سببله آندن صكره حلال اولنلری بیان قلدی دیكه بو ذكر اولنتدن =

ارتوغی سزه حلال اولندی اكر امر بو آیتوك ظاهری اوزره اولسه بوندن غیری هب
جایز اولیدی اما بدر سنتی اثرده رسول الله دن دخی كلمشدر علیه السلام مكر بیوردی
یحرم من الرضاعة ما یحرم من النسب یعنی رضاعدن دخی حرام اولور نتكم نسبدن
حرام اولور ودخی بیورمشدركم عورت جفت كنلمیه آنا سنوك قز قردشی اوزره
دخی آنا سنوك قز قردشی اوزره دخی جاریه حره اوزرنه یوقوله دخی متابعت قلمق
واجبدر زیرا حق تعالی بیوردكه وما آتیكم الرسول فخذوه الآیة یعنی نكم رسول
سزه بیوردی آنی طوتوك بس آكا دخی اتباع واجبدر ودخی بیوردیكه بوندن غیری سزه
مباحدر كه مالكوزله طلب ادب آلاسز یا مهر ویروب حره آلاسز نكاح صحیحله
یا جاریه صتون آلاسز تمتیله بو حالتده كه متعففلردن اولاسز زنادن زنا
ادجلردن اولمیاسز ودخی اول عورتلله نكاحدن صكره نه نسنكه لذت الوب منفعت
طوتاسز آنلروك مهرلرینی ویروك اكر خلوتله دخولله منقطع اولب لذت آلورسكز
تمام مهرلرن ویرك كه شرط ایدكوز وجوب یونتدن وكر دخول اتمدن مجرد نكاحله
تلذذ قلدكوز ساكه ناكاه قبل الدخول فرقت واقع اولدی موتله یا طلاقله اول
وقت اول شرط اولنن مهرك نصفنی ویرك كر وجوب یونتدن وكر نكاحدن صكره
ارله عورت مهرده بربر كوزله خشنود لسكن بتوكله كه ار كند ورضا سیله اول
شرط اولنن مهرا وزره دخی زیاده قلا یا عورت كند ورضا سیله مهرنوك
بعضسنی یا كلسنی ارنه حط اتدی یا بغشلدی بنده سزوك اوزركوزه كناه یوق
چون اكی طرفدن رضایله اولدی بس الله تعالی علیمدر بلور قوللروك امرنوك صلا
ندندر حكیمدر حكم ادر محرمات بیان ادب حلالده رخصت ویرمكله وبندن
صكره كرو بیوردكه ومن لم یستطع منكم طولا ان ینكح المحصنات المؤمنات

فمن ما ملكت ايمانكم من فتياتكم المؤمنات والله اعلم بايمانكم بعضكم
من بعض فانكحوهن باذن اهلهن وآتوهن اجورهن بالمعروف محصنات
غير مسافحات ولا متخذات اخدان يعني هر كمسنك كم سزدن ماله قدرتی یتمسكه
مهر ویروب حره یردن مؤمنه عورت چفتلكنه بس اول چفتلنسون برغیرنوك جاریسنی
كه انوك ملكنده در اولدخی مؤمنه اولا اما بو جاریه نكاحلندوغی شول وقتدر كه قتنده
حره دن بر عورت نكاحلوسی اولمیه زیرا حره اوزره امه چفتلنمك حرامدر وبعضلر
ددیلر كه قچن شولقدر ماله كوچی یتسا كه انوكله حره چفتلنمك ممكن اولا اكا
امه چفتلنمك جایز دكل اما بزوم عالملرموز قتنده جایزدر قچنكه قتنده بر
حره عورت اولمسه وبعضلر دخی دیدیلر كم چون حق تعالی امهٔ مؤمنه دیو ذكر
ایلدی بس امهٔ یهودیه ونصرانیه چفتلنمك روا دكلدر بزوم عالملرموز دركه
كه یهودیه ونصرانیه چفتلنمك دخی روادر حق تعالی اول مؤمنه دیو ذكر
ایتدوكی شرط دكلدركه اندن غیری جایز اولمیا نتكم یقاروده كچدی قچن برح
عورت الفقده عدل ایلمیا وزدیو قورقسه كز بر الك ددی حال بودركم اول
عدل ایتمك قورقسی انده واركن دخی اولنسه جایزدر لیكن افضل بودركم مؤمنه
اولا ودخی بلوك كه سزوك ایمانكزی الله تعالی یكركك بلجدر حقیقتنی سز
ظاهریله عمل قلوك چون مؤمنه درالوك سزه اول لازم دكلكم باطننده بحث
اده سز زیرا اسرارینه مطلع اولن الله تعالی در بعضكز نسبده كرو بعضكزدندر
كه كلكز ادم اوغلانیدر اول اورتكزدغیلكه فخر اولنمز ودخی دینكز بر دیندركه
دین اسلامدر اول جهتدن برابرسز بس قچنكه ضرورت واقع اولا جایزدركه
امه چفتلنه بس اول امه دن چفتلنوك مولالری دستوریله ومهرلرینی ویروك

طاقتكز یتدكی قدر اما اول چفتلندوكوكز متعففه اولسون زنا ادیجی اولمسون
آشكاره وگزلو دوست طوتیجی دخی اولماسون زیرا جاهلیتده اچلرنده آشكاره
زنا قلیجی عورتلر اولردی قپولرنه علم دكرلردی بلوا اولا ایچون بعض عورتلر آشكاره
قلمزلردی گزلو دوست طوتب اشكرلردی حق تعالی اول ایكی طائفهٔ نكاحلنمك
نهی ادب بیوردكه محصنات چفتلنكز دیو بیوردی فاذا احصن فان اتين
بفاحشة فعليهن نصف ما على المحصنات من العذاب ذلك لمن خشي
العنت منكم وان تصبروا خير لكم والله غفور رحيم يعني قچن آره ورب
متعففه اولسلر اندن صكره زنا قلسلر اول حره عورت زنا قلیجق اكا حددن نه لازم
اولورسه اول امیه انوك نصفی واجب اولوركه اول اللی اغج حددر بولروك حدلر
حره دن اكسوك اولدوغی اندن اوتوردر حره لر بولدقلری مرادی بولر بولمزلر واولر ارشدكی
حرمته ونعمته بولر ارشمزلر بس هر عقوبت كه اولنور اول نعمت مقابلسنده
اولنور چون امه لرك حرمت ونعمتی اولردن اكسك اولدی بس عقوبتلری دخی
اكسك اولدی اما بو ایتده امه نوك عقوبتن ذكر ایلدی قول حدینی ذكر ایلمدی قولك
واسوك حدی زناده برابردر اللیدر اما حد قذفده وشرب خمرده قرق اغجدر
سكسنوك نصفیدر زیرا امه ده حدك نقصانی اولدوغی رقیتله ناقص اولدوغی ایچوندر
بو علت قولده دخی موجودر نتكم علی بیله عمر رضی الله عنهما ددیلركه قولك حدی حره
حدینوك نصفیدر بس بو امه چفتلنمك شول كمسیه رخصتدركم اكا ایكتلك
شهوتی غالب اولا قورقه كه زنایه واقع اولب دنیاده حده مستحق اولا اخرتده عذابه
بس حق تعالی امه چفتلنمكه ایكی نسنه شرط ایلدی بر حره الما كوچی یتمامك وبر دخی
عنتدن قورقمق یعنی زنادن وانوك عقوبتندن وكر صبر ادب اول امهٔ چفتلنمز سكز

سزه اول خیرلودر قدر اوغلنجقلر کوزت قول اولمقدن قورتلا نتکم عمر دیدی فتی
حکم بر خلایق نکاحلنه کندویه یا رسیی قول ایمش اولور یعنی اوغلنجوغی قول اولور
الله تعالی غفوردر یارلغوسز انی کم بو تخلیدن اوکدن واقع اولدی ودخی رحیم در
نکاح امیه رخصت ویردی چون کناهلرکزدن تعجیل عقوبت قلمدی ودخی یوردیکه
یرید الله لیبین لکم ویهدیکم سنن الذین من قبلکم ویتوب علیکم والله علیم
حکیم والله یرید ان یتوب علیکم ویرید الذین یتبعون الشهوات ان تمیلوا میلا
عظیما یرید الله ان یخفف عنکم وخلق الانسان ضعیفا یعنی الله تعالی
دلرکه انی بیان قلا سزه که امه جفتلنمکدن سزه صبر اتمک خیرلودر نتکم امه
نکاحلنمک مباحدغن بیان قلدی عذر وقتنده ودخی دلرکم سزی دلالت قلا بلدوره
اول سزدن الروکلن شریعتن کم امه جفتلنمک اولره حلال دکلدی سزه حلال قلدی
حرام ندر بیان قلوب بلدوره تا حلال طلب ادب حرامدن یغلناسز ودخی دلرکه
اول حرام اولنمزدن اوک نکه اشلدکز انی سزدن عفو ایلیه زیره الله تعالی علیم در بلورکه
حرام اولدقدن صکره سزدن انی کم اشلدی دخی حکیم در حکم اتمکله امه جفتلنمدن
شولرکم حرة الغا کوجلری یترا استحباب یوشدن وجوب یونندن دکل وبعضلر
دیدلرکم ایت معنسنی بودرکم الله تعالی دلدیکه سزه بیان قلا طاعتنی وسزدن الرو
کچنلروک سیرتن سزه بلدوره که اولرچون بو امروی ترک اتدیلر بن انلره نجه
عقوبت قلدم قچن سز دخی انلر جلین قلسکوز عقوبت سزه اتمزم لیکن عفو ادب
توبکز قبول ادرم الله تعالی علیم در توبه ادنی بلور حکیم در حکمتیله توبلری
قبول ادر ودخی الله تعالی دلرکه سزدن خطالرکزی عفو اده اما اولرکم شهوات
نفسانیه متابعت قلدلر یعنی یهودلر دلرلرکه سز بالکلیه اولو خطالره میل ادسز

209

انلر جلین سز دخی زنایه وفساده مبتلا اولاسز اما الله تعالی دلرکه سزه امر
تخفیف ادب اسان قلا دینه رخصتلر بیان اده انوکله عمل ادب معصیت یوکلرندن
نجات بولاسز زیرا بو انسان ضعیف یارادلمشدر عورتدن ایرو صبر ادمزلر ودخی
یوردیکه یا ایها الذین امنوا لا تاکلوا اموالکم بینکم بالباطل الا ان تکون
تجارة عن تراض منکم ولا تقتلوا انفسکم ان الله کان بکم رحیما
یعنی ای انلر کیم ایمان کتوردکز سز مالکوزی بربرکوز اراسنده ظلمله ویلانله
اجب الما غله یمک وهر نسنکه شریعتده اول وجهله یمک حلال اولمیا ربوا کب
وغضب اتمک وقمارله المق وسرقیله وخیانتله الب یمک بولردن صاقنوک الا
شول نسنه یله که ارتکزده تجارتله اولا بربرکوزله راضی اولاسز بیع شرا کب یاما
مضاربیه الب اشلتمک کب شرط حلال اوزره اولا بس مضاربیه سعی اتکچون سنوه
چقسا اول مال مضاربدن یرسه قیومز ودخی بعضکز قصد ادب بعضکزی دیلمک
که کلکز بردین اهل اولاسز اهل حربدن اولمیاسز یا بر باطل اشله کندوکا بر کمسی
اولدرمکی واجب قلمیا بدرسنی الله تعالی سزه رحیم در کی سزی قتلدن ومالکزی فعل
باطلله بربرکوزدن المغی نهی ادر ودخی یوردیکه ومن یفعل ذلک عدوانا وظلما
فسوف نصلیه نارا وکان ذلک علی الله یسیرا یعنی هر کیم اول مالی
شرع حلال قلمدغی وجهله یسه وقتل نفس اشه امر اولنانـدن تجاوز ادوبن
وحلال کوربا لسه ظلم جور یونندن نیز اولاکه یارین اخرتده بز انی کوینددرجی
اوده قویاوز که بو نسنه الله تعالی یه اساندر مشکل دکل زوانیه کرکسه اول
قادردر ودخی یوردیکه ان تجتنبوا کبائر ما تنهون عنه نکفر عنکم سیئاتکم
وندخلکم مدخلا کریما یعنی اکر سز شول نهی اولندوغکز کناهلر کبایردن

وأولوا الأرحام بعضهم أولى ببعض الآية بعضلريدر لكم بو وصيت حقنده دركم بر
كمسنه مالكريندن وصيت قلورلر ديكه حق تعالى امر ايلديكه اولره ثلثدن نصيبلرن
ويره لر تحقيق الله تعالى هر نسنه اوزره شاهددر ويردوكوكز دخى بلور ويرمدوكوكز دخى
بلور ودخى بيوردكه الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض و
بما انفقوا من اموالهم فالصالحات قانتات حافظات للغيب بما حفظ الله و
اللاتى تخافون نشوزهن فعظوهن واهجروهن فى المضاجع واضربوهن فان
اطعنكم فلا تبغوا عليهن سبيلا ان الله كان عليا كبيرا بو آيت سعد بن الربيع
حقنده نازل اولديكه اول عورتنى بركز شبكيله اوردىكه محمد بن مسلمه قزيدى طوردى
اول عورت رسول الله كلدى حالن خبر ويردى رسول عليه السلام اكا قصاص بيوردى اول
ساعت جبرائيل عليه السلام ايندى بو آيتى كتوردى حق تعالى بيوردىكه بو ارنلر عورتلر
اوزرنه مسلطلردر بو عورتلروك امورلرن تدبير اتمكده وبولره تاديب اتمكده شو
نكله كه الله تعالى بولروك بعضنى بعض اوزره يكلدى زيرا اروك فضيلتى وار عورت
اوزره اكا نفقه ويرمكله وحقن اكا دفع اتمكله وعقل زياده اولماغله واونك مصالحن
تدبير اتمكله بس الله تعالى ارنلرى انلروك اوزرنه قوام قلدوغى انوكله دركه اولاروك زياده
عقللرى وار عورتلرده اول يوقدر ودخى مالكريندن اولره انفاق قلدقلرندن ازو مهرندن
نفقه دن شولركم صالحه عورتلردر ارنلرنه احسان ادجيلردر الله تعاليا مطيع اولجيلردر
ودخى ارنلرنه مطيع اولجيلر حقلرن يرنه كتورب صقلايوجيلردر ودخى ارنلرى غايب
اولجق فرجلرن صقلرلر واولرنى صقلرلر ارلرى سومدكى كمسناى اولرنه كتورمزلر اما
شول عورتلركه معصيتلرنى بلورسز قورقرسز كه سزدن اعراض ادلر انلره نصيحت ادك
ايدك كه قورقات الله دن ارنلر كوزك حقلرن صقلك كه انلروك حق سزوك اوزر كوزه

ولجيدر اكر بو نصيحت قبول اتمزلرسه دوشكلرنه وارمك زيرا چون ارانوك دوشكندن اعراض
اتسه اكر اول عورت ارنه محبت اولرسه اول دوشكنه وارمدوغى اكا مشقت كلور كرو
صلاحه دونر وكر ارنى كره كورجيسه اول دوشكنه وارمدوغنه سوز اندن ظاهر اولوركم
قچمقلق اول عورت جهتندن در وكر بو دوشكدن هجرت قلماغله دخى منفعت ولمزسه
دوكوك شويلكه اعضالرنه زيان ايرشميه اكر انوكله سزه مطيع اولرلرسه انلره علت
طلب ايلمك كه نچون بونى بويله ايلدك البته تكليف اتمك كه سزى سوكرز زيرا بو
سومك كوكله تعلق طوتر كوكله كمسنوك اختيارى يوق بدرستى الله تعالى عالى در
كل يوجدن يوجددر وكل كبيردن اولودر قوللرندن محبت طلب اتمز دخى بولره كورمدكن
يكلتمز بولردن عين طاعت استرسز دخى انجلين اول عورتلره محبت اوزره تكليف قلمك
الله تعالى قمو عظمتله قوللرندن تجاوز ادرسز دخى سوجلرى عفو ادب تجاوز ادوك
انلروك اوزره علت برله بهانه كتورمك بوندن صكره اول عورتله اروك وليلرنه
بيوردىكه فان خفتم شقاق بينهما فابعثوا حكما من اهله وحكما من اهلها
ان يريدا اصلاحا يوفق الله بينهما ان الله كان عليما خبيرا يعنى اكر قورقسكز كه
ارله عورت اراسنده ايرلق واقع اولا بلميا سزكه بو قچمقلق قنى طرفدندر بس بر عادل
كشى كوندرك ار طرفندن كه انوك عقل وتميز اولا واره اول اره ديه خبر ويرنكا كوكلنده
نه وار اول عورت سورمسن يقسه يوقميكه مرادك ندر بلم اكر ايدجك اولرسكه بنم
اكا حاجتم يوق آل بندن نقدر دلرسك انوكله بنوه ارامده نقدر دلرسك ايرولق
ايله ديسه معلوم اولركه قچمق ار طرفندندر اكر درسكه بن آنى سورم مالومدن اكا
نقدر دلرسك ويرايم بندن راضى قل ايرولق ولمسون معلوم اولوركه اول قچى دكلدر بس اول
عورتوك وليسى دخى عورتله خلوت اولب ديا كه اشبو اركا ارزوك وارمى يوخسه يوق

اگر ایدجك اولورسه بنی آندن آیر مالوندن نه دیلرسه ویر معلوم اولورکه چیقمق آنوك
قبلندندر وگر ایدرسا که آرامنده آیرلقا تمه اوت آنی یلنی ویرکه بنوم نفقمی آرتری
ویره بکا ایلوکله دیرنه بلنه کم چیقمق بوندن دکلمش چین اول اکی حکمه ظاهر اولسه
که چیقمق نفقسی طرفندن در اکسی دخی کلب آکا وعظ نصیحت ایدرلر چونکه اول اکی حکم
اول اشدن منع ایدهلر واربرنه دخی نصیحت ایدرلر چون اول اکی حکم انلروك صلاح
اوزره سعی ایدب جهد ایدلر الله تعالی اولرله عورت آراسنده موافقت یرغب صلاحکه
کتورکه تحقیق الله تعالی علیم در انلروك حالنی بلور وانلروك نصیحتندن دخی خبردار
اشبو آیت دلالت قلورکم برایش اوزره حکم دکمك روادر اول خوارج قول دکلکم ایدرلر
الله تعالی دن غیر برکمسنیه روا دکلکم برکمسنیه حکم ایلیا اگرچه بو سوز حقدر
اما انلروك مرادی بوندن باطلدر ودخی حق تعالی بیوردیکه واعبدوا الله ولا تشركوا
به شيئا وبالوالدين احسانا وبذي القربى واليتامى والمساكين والجار ذي
القربى والجار الجنب والصاحب بالجنب وابن السبيل وما ملكت ايمانكم ان
الله لا يحب من كان مختالا فخورا الذين يبخلون ويأمرون الناس بالبخل
ويكتمون ما آتاهم الله من فضله واعتدنا للكافرين عذابا مهينا یعنی الله
تعالی قوللرینه خطاب عام قلور هم مؤمنلره وهم منافقلره وهم کافرلره بس
مؤمنلره معناسی خطاب بودرکه ای مؤمنلر توحیدکز اوزره ثابت اولك الله تعالی
امر ایتدیکی احکامه مطیع اولك عملکوزی اخلاص ایدك هیچ بر وجهله الله تعالی یه
شرك کتورمك اما منافقلره خطاب بودرکه ای ظاهرا اسلام کستروب باطنه
کفر طوتنلر توحیدکزی ظاهر باطن اخلاص ایدك الله تعالی یا شرك کتورمکی ترك
وکافرلره خطاب بودرکه حق تعالی برلکنه شرك ایدنلر اول انکارکزدن دونك آنوك واحدا

اقرار ایدك اول شرکوکز اوزرینه ثابت اولب طورمك ودخی آتا لوکوزه احسان ایدك
وسزکله قرابت اولنه صله رحم ایدك ویتیملره دخی احسان ایدب خوش طوتك دخی
مسکینلری طعاملندرك وشول قونشولرکم سزکله هم قرابت وار انلره دخی احسان
ایتمك سزوك اوزرکوزه لازم اولسونکه آنوك سزوك اوزرکوزه اوچ وجهله حق وار
نتکم روایتدر رسولدن علیه السلام بیوردی قونشولر اوچ وجه اوزره در بر قونشونك
حقی اوچدر وبر قونشونك حقی ایکیدر وبر قونشونك حقی بردر اما اولکه اوچ حق وار
اول قونشودرکم مسلمان اولا هم قرابت اولا بر قونشلق حقی وار بر قرابت حقی وار بر
اسلام حقی وار اما اولکه ایکی حق وار اول قونشودرکه مسلمان اولا انوکله بر قنشلق حقی وار
شولکه قنشلق حقی در آنی برنه کتورلر انوکله محبت کتورب بر وجهله آکا هیچ قتمیلر
ودخی اول قنشوکه نسب یاددر سکا قرتشمز آکا دخی احسان ایله ودخی شول صاحبوك
که سنوکله سفرده یولداشدر آنوك دخی حقن رعایت ایلکل ودخی ابن سبیلکه قونقدر
اوکا کاور آکا دخی کولر یوزله بقب لطفله احسان ایده سن که آنوك حقی لازم اولان
اوچ کوندکدر اوچ کوندن زیاده قلدغك صدقه در ودخی بیوردیکه الوکوزله مالك
اولدقلرکوزکه خدمتکارلرکوزدن در انلره دخی احسان ایدك نتکم علی رضی الله عنه
روایت قلدی رسولدن علیه السلام که بیوردی الله الله فيما ملكت ايمانكم الحديث
یعنی قورقك الله دن قورقك الله دن اول الکرده مالك اولدقلرکوزك حقلرین
ضایع ایتمك سزنه یر سکوز انلره دخی یدرك ونه کیر سکوز انلره دخی کیورك
وطاقتلری یتمدکی ایشکر بیورمك که انلر دخی سزجلین آندن قاندن یارادلمش بر
مخلوقدر انلره ظلم ایلمك ودخی انس روایت قلور رسولدن علیه السلام بیوردی
مادامکه جبرائل بکا کلیدی قنشی حقن صقلمغی بکا وصیت ایدردی شویله ظن

ادردمكه بوى بوندن قنشى ميراث يىيه ودخى عورتلر حقن وصيت قلوردى آيله ظن
ادردمكه انلره طلاق ويرمك حرام اولا ودخى قول خلاينى حقن وصيت قلوردى شونيله
ظن ادردمكه انلرك دخى بر معين وقت وار اولاكه انده البته ازاد قلالر ودخى مسواك
اتمكى وصيت قلوردى آيله ظن ادردمكه شول قدر مسواك ادلركه آغزده دش قلميا
دكله كركه ودخى دون نمازن وصيتا دردى آيله ظن ادردمكه امتومك خيارلرى هيچ
دنياده ايومزلر وبوندن صكره حق تعالى بيوردىكه تحقيق الله تعالى سومز شول
كمسنلريكه يوريشنده كوشك ليجى اولا خلق اوزره تكبر اده دخى الله تعالى ويردكى
نعمتله فخر ادب خلق حوز كوره انوك شكرن يرنه كتورميه ودخى شول كمسنلرى
سومزكه ماللرنده بخيل اولالر الحق عادت ادنب ويرمكى منع ادلر وايرقلرى دخى ويرمكدن
منع ادلر زيرا شول كمسنكم بر معصيتده اولا خلق دخى اول معصيته يلتره تاكه كندو
عيب ظاهر اولميا دخى سومز شول كمسنلريكم الله تعالى ويردكى نعمتى كزليلر انوك
زكاتن ويرميلر شكر ترك ادب كفران نعمه اولالر بس اول نعمتمزه كافر اولنلر چون
قتحوزلغه برنجى عذابلر برقليب طوررز ودخى بيوردكه والذين ينفقون اموالهم
رئاء الناس ولا يؤمنون بالله ولا باليوم الاخر ومن يكن الشيطان له قرينا
فساء قرينا يعنى شول منافقلركم ماللرنى انفاق ادرلر خلق ريا ايچون الله تعالى نوك
برلكنه واخرتده بعث اولنمغا تصديق اتمزلر دكلدر بولوا اول فعل اشلدكى الا
شيطان اولره يولداش اولب اغوا قلدوغيچون در بس هر كمسنكم شيطان يولداش
اولا اول اكا يوز يولداشدركه انى بخيلغه يلتره ودنيايه حريص اولمغيچون قدرره
اخرتده عذابه دخى بله يولداش اولر وبوندن صكره دخى بيوردكه وماذا عليهم
لو آمنوا بالله واليوم الاخر وانفقوا مما رزقهم الله وكان الله بهم عليما يعنى

نه ضرر اولوردى اول منافقلره اوزرنه اكر الله تعالى يه تصديق ادب ايمان كتورلردى
واخرته ايمان كتوره لردى واول الله تعالى رزق اتدكى ماللرندن انفاق ادلردى يلكه
عذابدن انلروك اوزرنه هيچ بر نسنه اولمزدى الله تعالى عليمدر انلروك ريا يله
قلدقلرى عمللرنى بلور وايمان كتورمدكلرن دخى بلور اول انفاقلرى اوزره ثواب ويرمز
اخرت فايده سندن محروم قلورلر ودخى بيوردىكه ان الله لا يظلم مثقال ذرة و
ان تك حسنة يضاعفها ويؤت من لدنه اجرا عظيما يعنى الله تعالى ذره
اغرى قدر بولوك عمللرندن نسنه اكسيتمزكه اول ذره شول اوق صروجه قرنجه
بعضلردر دلركو كون شعلسنده كورنندر اكر اول اشلدكلرى فعل حسنه اولسه
ذره وزن قدر الله تعالى انى زياده قلب تضعيف ادر تا شونيلكه احد طاغى كب
قلور انوك سببيله اكا جنت ولجيا ولور الله تعالى كندو قتندن اكا اولو اجرلر ويرر
كم اول جنت در كلى نعمتلريله ودخى بيوردكه فكيف اذا جئنا من كل امة بشهيد
وجئنا بك على هؤلاء شهيدا يومئذ يود الذين كفروا وعصوا الرسول لو
تسوى بهم الارض ولا يكتمون الله حديثا يعنى بو يهودلروك وبو منافقلروك
حال نيته اولورسر چونكه بز هر امتدن پيغامبرلرينى طانق كتوروز كم بولره تبليغ رسالت
قلدلر واولره منفعتلو نسنلريكه طرق نجاة در ومضرتلو نسنلريكه اسباب
ضلالتدر انى دخى بلدرردلر وسنى دخى طانق كتوروز اولروك اوزرنكه نه اشلدلر
هب طانقلق ويرسن وامتوكك طانقلغن اولروك اوزرنه تصديقليا سن يعنى
چونكه قيامت كونى اولا اول كچن امتلره حق تعالى ديكه اول رسوللركه سزه
كوندردم بونم خبرم سزه دكوردلرمى اولر انكار ادب ديلركه دكرمدلر پيغامبرلر
ديلركم بز بولره رسالت دكوردك طانقلرمز دخى وار حق تعالى ديكه طانقلركوز كمدر

اولر دیلر طانقلرموز امت محمددر علیه السلام بس امة محمدی کتوردلر اولروك
اوزرنه تبلیغ رسالت اولندی دیو پیغامبرلری تصدیق ادب طانقلق ویرلر شوك
سنیلکه قرانده الله تعالی اولره وحیله خبر ویردیکه هر امت رسوللریله نته
مجادله قلدیلر وعاقبت نجه هلاك اولدیلر بس اول امتلر دخی بو امته طعن ادب
دیلرکه بولروك لچنده زنا ادجلر واوغرلق ادجلر وار بز بولروك شهادتلرن قبول
اتمزز رسول علیه السلام کلب بو امتن تزکیه ادب دیکه نکه بولر طانقلق ویردیلر
کرجکدر اول مشرکلر انکار ادب آنداچلر دیلرکه والله یا رب بز سکا شرك ادنلردن
دکلوز بس حق تعالی دستوریله اولروك آغزلری مهرلنه سویلیو میکر اللری ایقلری
طانقلق ویرلرنه اشلدیلرسه خیردن شردن اول کون آرزوادره اول تکریه انکار
ادب رسوله عاصی اولنلر که ایکاشکه بز طپرق اولیدق بو محشر اهل بزم اوزرنه
یوریلردی بولر اول سوزلرن کوزلیومیکر زیرا هرنکه اشلدیلر هب ظاهر اولدی
قدرتلری یتمزکه انی کزلیوبله لر آرزوادرلرکه طپرق اولالر ودخی حق تعالی
بیوردیکه یا ایها الذین آمنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری حتی تعلموا ما
تقولون ولا جنبا الا عابری سبیل حتی تغتسلوا وان کنتم مرضی او علی
سفر او جاء احد منکم من الغائط او لامستم النساء فلم تجدوا ماء
فتیمموا صعیدا طیبا فامسحوا بوجوهکم وایدیکم ان الله کان عفوا غفورا
بو آیته سبب نزول بو ایدیکم عبد الرحمن ابن عوف طعام بشرب ابو بکر وعمر وعثمان
وعلی دخی سعد رضی الله عنهم دعوت قلدی کلبا اول طعامدن یدیلر اول وقت هنوز
خمر حرام اولمامشدی عبد الرحمن اولره خمر کتوردی اچدیلر اخشم وقتا ایرشدی
علی اولره امامت قلدی قل یا سورسن اوقدی لفظنی تغییر ادوبن اول وقت بو آیت انندی

بیوردیکه

بیوردیکه ای انلرکه ایمان کتوردکز نماز قلمجق یره حاضر اولمك شول حالتده که سز اسرك
اولاسز تا کتدکوز بلورا اولمایجه قچنکه بلاسز اول وقت نماز یرنه حاضر کلوك
ودخی یقین کلمك نمازه اول وقت که سزه جنابت حاصل اولا تا غسل ادب طهارت
حاصل قلمایجه الا مکرکه مسافر اولاسز صو بولمیاسز یا یلوکوز کله مسجد اوزرتا سنه
اوغریه آندن غیر کچمکا یول متعذر اولا اول وقت تیمم ادب نماز قلاسز اگر
جنب دخی اولورسکوز وکرخسته دخی اولورسکوز که جنابت واقع اولا غسل ادمیاسز
کرو تیمم الوبن قلاسز بو خسته حکم اولا عبد الرحمان حقنده نازل اولدیکه کوده
مجروح اولدی اکا تیممه رخصت ویرلدی آندن صکره جمیع قوم عام اولدی روایتدر
ابن عباسدن رضی الله عنهما وجابردن ودخی غیری صحابدن رضی الله عنهم بر کشی چچك
چقرب کوده سی مجروح ایدی رسول عصرنده علیه السلام اکا جنابت واقع اولدی
اکا غسل اتدردلر اول سببدن وفات اتدی وربانی رسوله علیه السلام خبر
ویردلر رسول علیه السلام دیدیکه تکری آنلری دپلسونکه آنلری دپلدیلر نیچون
اکا تیمم اتدرمدکوز ودخی ابن عباس دیدیکه بو خسته حکم جذاملر وجدری
وباش برتا اولنلر حقنده در ودخی هر کم سزدن قضای حاجتده یاخود عورتکله
جماع ادره بعضلر دمشلرکم او لامستم النساء دیدکندن مراد ظاهردرکه عورتی
الیله طتساکرو ابدست الا نکم شافعی رحمه الله انی طتمشدر اما بر قوم عالملر موز
فتنده کنایتدر جماعدن ابن عباس قول دخی بودر رضی الله عنهما بس قچنکه سزه حدث
ایرشه یا جنابت واقع اولا صو بولمیاسز که غسل ادره سز تیمم قلك اری طپرقدن
که یریوزنده بلورسز برکز الکوزیره اوربن ایکی ایاکوزیله کل یوزکزه مسح ادك
ویرز دخی اوروب صول الکوزله صاغ قلوکزه مسح ادك بر مقلر اوجندن دیرسکاوارنجه

اندن صاغ الو كله صول قولكا انجلين بدرستى الله تعالى عفو ادجى در فضليله كه
طپرغ يرنه جاين كوردى دخى غفوردركه تقصيرلغكزى يارلغار ودخى بيوردىكه
الم تر الى الذين اوتوا نصيبا من الكتاب يشترون الضلالة ويريدون ان
تضلوا السبيل والله اعلم باعدائكم وكفى بالله وليا وكفى بالله نصيرا
يعنى نظر قلمز مسن يا محمد شول كمسلركم انلره علم توريتدن نصيب ويرلدى انلر
هدايت كفره استبدال ايدب اسلام اوزره ضلالتى اختيار قلدلر دلرلركم طريق هدايت
ترك ايدلر الله تعالى سزدن دخى يكركدر بلجيدر سزوك دشمنكزى زيرا سز ظاهرن بلورسز
حق تعالى حقيقتن بلور الله تعالى سزه كافيدر عذاب منع اتمكده ودخى بيورديكم ومن
الذين هادوا يحرفون الكلم عن مواضعه ويقولون سمعنا وعصينا واسمع
غير مسمع وراعنا ليا بالسنتهم وطعنا في الدين ولو انهم قالوا سمعنا
واطعنا واسمع وانظرنا لكان خيرا لهم واقوم ولكن لعنهم الله بكفرهم
فلا يؤمنون الا قليلا يعنى شول كمسلر دنكه هدايتدن باطله ميل ايتديلر بر قوم
واركم دندرب محمدك صفتنى يرندن تغيير ايدرلر درلركه قولك اشتدك امركا
عاصى اولدق اشت سن يا محمد سندن اشدلمسون يعنى اومنافقلر ويهودلر درلردى
پيغامبره عليه السلام شول وقت كه رسول عليه السلام انلره سوز سويليوب نسنه
بيوريدى درلردى اشتدك اما كوكللرندن ديرلردى عاصى اولدق وچون دلسلر رسوله
عليه السلام برنسنه سويليكر درلردىكه اشت يا ابا القاسم اما كوكللرندن درلرديكه
اشتمكل ودخى درلرديكه راعنا يعنى ايله وهم ايدررلرديكه بو سوزدن مرادلرى
بزدن يكا نظر قل تاكه سكا سوز سويلياوز شويلكه دلرسن مرادلرى اكا سبب
اتمكدى رعونتله دلكرينى دندربنى اتوكله ودين اسلامه طعن ايدوبن وكر اشتدك

عاصى اولدق دسكر واشت اشتمه دكلرى يرنده اشت دسكر وراعنا يرنده
انظرنا دسكر اولره اول خيرلو يدى واول نعت محمدى تغيير ايدب طعن اتمكدن
اول صوابلو رغدى ليكن الله تعالى بولرى مخذول قلب طرد ايلدى اول كفرلرى
مقابله سنه مجازات قلوبن بس بولر ايمانه كلمزلر وكرجك لمزلر الا ازنسنى
تصديق ايدرلر قرانه ايتمزلر دخى كرو قلن كتابلرى دخى تصديق اتمزلر بلك اولره
اصلا خير يوقدر بوندن صكره كرو بيورديكه يا ايها الذين اوتوا الكتاب امنوا
بما نزلنا مصدقا لما معكم من قبل ان نطمس وجوها فنردها على ادبارها
او نلعنهم كما لعنا اصحاب السبت وكان امر الله مفعولا يعنى انلركه
ويرلديلر تصديق ايدب ايمان كتورك شول قرانه كه بز اندردك كه اول موافقدر
حكم توحيدده دخى شرايعك بعضسنده سزه ويرلن كتابكه توريتدر شوندن
اوكدنكه صورتلركوزى محو ايدب كدرب قيبقره ايدب اردكنه دندررز شول
قفاكز كبى اولا بعضلر درلركه بو يوزى طمس اتمك كتايتدر كوكل قاتلغندن يعنى
دمك اولركم شركدن دونك ايمان كتورك اندن اوك كه كوكلوكزه قساوت حاصل
اولب كوكلوكز قوريا ايدى شقاوتده قلاسز ياخود شول اصحاب السبت لعنت ايدوب
صورتلرن ميمونه دندردكموزلين سزى دخى لعنت ايدب دندررزكه الله تعالى نوك
امرى البته اولجيدر امدى بو كلام حق تعالى دن وعيددر تاكه اشدوب يوندن
عبرت الالر اول قبيح افعاللرندن رجوع ايدب اسلامه كلالر ودخى بيورديكه ان الله
لا يغفر ان يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء ومن يشرك بالله فقد
افترى اثما عظيما بو ايت دخى حمزه اولدورن وحشى حقنده اندرلدى سبب
بو يديكم اول وحشى نوك مولاسى شرط ايديكه حمزه اولدوررسه ازاد ايليا

چون اول لشکر برینه ملحق اولدی وحشی حمزه‌یی دپلدی نتکم بیان ایلدک اول مولاسی
وعدیه وفا ایلمدی آزاد ایتمدی چون مکه‌یه کلدی اول اشنه اصحابیله پشیمان اولدیلر
بر رقعه یازوب رسوله کوندردیلر علیه السلام بز اشو مرزه پشیمان اولدق اما بزی سکا
دونکدن شول آیت منع ایدرکه مکه‌ده بزوم قتمزده اوقودک والذین لا یدعون مع الله
الها آخر الایه یعنی تکری‌یه قول اولمغا اولر لا یقدرکه الله تعالیدن غیریه معبود
طتمیلر دخی ناحق یره آدم اولدرمیلر و زنا دخی ایتمیلر بز بوا وچون دخی ایشلدک بندن
اتروسکا متابعت ایدمرز بس اول وقت بو آیت اندیکه الا من تاب وآمن وعمل
صالحا الایه رسول علیه السلام بو آیتی یازوب اول وحشی‌یه کوندردی اصحابیله
چون آنی اوقودیلر کرو رسوله یازوب کوندردیلرکه بو آیتده دخی شرط وارکه اول عمل
صالح ایشلمکدر اولاکه بز آنی ایشلیومیوز بو آیت اهلندن اولمیاوز بوکز حق تعالی
بو آیت اندردکه ان الله لا یغفر ان یشرک به الایه یعنی بدرستی الله تعالی یارلغمز
شول کناهکه آکا شرک کتورمک اولا اول شرکدن آرتوغن یارلغر کمدن دلرسه اما
اول کمسنکم حق تعالی‌یه شرک کتوردی تحقیق الله تعالی حضرتنه افتری قلدی اولو
کناهله رسول علیه السلام کوندردیکه بو آیتده دخی انجلین مشقت شرط اولنمش
بز بلمزرکه اول الله تعالی دلدکندنمی اولا وزیقسه یوق بوکز بو آیت اندیکه قل یا
عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم الایه رسول علیه السلام بو آیتی دخی یازوب
کوندردیکه چون وحشی اصحابیله اسلامه کلدیلر و دخی ابن عمر ایدر رضی الله عنهما
بز قوم عادتموز بو ایدیکم هیچ بزدن برکشی برکبیره ایشلیب اولسه طانقلق ویردک
که اول اهل ناردندر چونکه بو آیت اندی اول طانقلقدن کندوموزی یغدق بس بو آیت
ردادر شولروک قولنی که درلر هرکمسنکه اول کبیره ایشلیب اوله اول طاموده مخلد

قلور

قلور زیرا حق تعالی دخی بو آیتده ذکر ایلدیکه ان الحسنات یذهبن السیئات
یعنی کبایردن آیروغن کدرر کبایر یارلغنمز دیو بونکله حجت قلورلر بس بو آیتده
حق تعالی ذکر ایلدیکه شرکدن غیرین یارلغر کمدن دلرسه بس بو دلک بوندن کبیره
کناهه متعلقدر اولور معلوم اولدیکه اولده یارلغنرمش وبوندن صکره کرو بیوردیکه
الم تر الی الذین یزکون انفسهم بل الله یزکی من یشاء ولا یظلمون فتیلا
انظر کیف یفترون علی الله الکذب وکفی به اثما مبینا بو آیتده دخی سبب
نزول بو ایدیکم یهودلروک رئیسلری ایدرلردیکه بزوم کناهمزدن اولادمز اورتر
ضرر یوقدر ولوکرو شول هیبتلری اوزره دردیس حق تعالی بو آیتی اندروب بیوردیکه
یا محمد نظر قلمز مسن شولره کم اولر نفسلرنی کناهدن بری قلورلر آنلر
دیدکیله اولمز بلکه الله تعالی کیمی دلرسه اصلاح ایدر اول کناهدن بری قلور
آنی اسلامیله کرامتاره کوررر اولروک اجرلرندن شول خرمه چکردکی فتیله جوک
قدر نسنه ضایع ایتمزکه آنلره حیف اولا نظر قل یا محمد که الله تعالی اوزرینه
نسنه یلان دوزرلر بولره عقاب اولنمغا اول آشکاره کناهلری کفایتدر ودخی
بیوردیکه الم تر الی الذین اوتوا نصیبا من الکتاب یؤمنون بالجبت والطا
غوت ویقولون للذین کفروا هؤلاء اهدی من الذین آمنوا سبیلا اولئک
الذین لعنهم الله ومن یلعن الله فلن تجد له نصیرا یعنی یا محمد نظر
قلمز مسن شولریکه اولره توریتدن علم ویرلدی آنلر تصدیق ایدوب متابعت قلورلر
اول جبتله طاغوت بو آیتده مراد بو جبتله طاغوتدن مراد حیی ابن اخطبله
کعب بن اشرفدرکه یهودلروک اولولریدرکه کل اولره سطیع اولمشلردر دیدیلر
اول مکه‌نوک مشرکلرینچون که بولر یوردکلری یول صوابلو رقدرا اول یولدنکه محمد

اویناتمشلردر سبب قصه بویدیکم یهودك اولولری مکیه کلدیلر احد قتالندن
صکره رسول الله علیه السلام عهدلرین بوزوب اول مشرکلرله عهد مبایعت قلدیلر انلره
دیدیلرکیم او مسلمانلردن طتدیغکز دین صوابلورقدر و ابن عباسدن دخی روایتدرکه
اول کعب بن اشرف له حیی بن اخطب مکیه کلدیلر قریش قبیله سنه اول قبیله ء
قریش انلره دیدیلرکیم سز اهل کتابسز و اهل علمسز بزه خبر ویرك بزدن و دخی محمددن
علیه السلام که بزوم دینمز اولدن قلمش قدیم دیندر و محمد دینی یکی دیندر
و دخی بز صله ء رحم ادرز حجه کلنلری صو ورورز اسیرلری قورتاورز
محمد بر کمسه در یالکز اوغلی یوق قرداشی یوق بزوم ایله رحم قطع ایلدی قوم
لغی کسدی قتده بر حجه کلنلرك حرامسی و اوغرسی انوك یاننه اویدی اول بنی
غفار قبیله سندن بزوم دینمز صواب اوزره در یقسه اولرمی صواب اوزره در
انلروك دینلرندن خبر ویر بس حق تعالی بو ایاتی اندردب بولروك کذبنی رسولنه
علیه السلام خبر ویردی بیوردیکه اولو انلردرکه حق تعالی اولری مخذول ادب
رحمتندن ایراق قلمشدر دنیاده جزیه ویرمکله اولره عذاب قلور اخرتده اودله
عذاب قلور شول کمسیکه حق تعالی لعنت ادب نصرتن اندن کسمشدر سن انکا
هیچ بر کمسه بولمیسنکه معاون اولب انی عذابدن قورتره و انکا مانع اولا و دخی
بیوردیکه ام لهم نصیب من الملك فاذا لا یؤتون الناس نقیرا ام یحسدون
الناس علی ما اتیهم الله من فضله فقد اتینا آل ابراهیم الکتاب والحکمة
واتیناهم ملکا عظیما فمنهم من آمن به ومنهم من صد عنه وکفی
بجهنم سعیرا یعنی بو یهودلروك بزوم ملکمزده شرکتلری وارمی اکر بولروك
بو ملکده نصیبلری اولیدی بخللرندن هیچ بر کمسیه شول خرما چکردکندکی

چقورجق قدر نسنه ویرمیلردی بلکه اول محمده حسد ایترلردی شونلك اوزرینکیم الله
تعالی فضلندن اصحابنه هدایت اسلام روزی قلدی و کندویه نبوت و رسالت
ویردی و دخی خاتونلردن طقوزه دك چفتلنمکی انکا حلال قلدی اول یهودلر و دخی
مکه مشرکلری دیرلردیکه اکر بو حق پیغامبر ایسه اول پیغامبرلق شغلندن بویله
عورت جوغلتمغا الی دکمیدی بونك اوزره حسد قلدیلر الله تعالی ایدر بز حقیقت
ابراهیمك النه کتاب ویردك و نبوت علم دخی فهم ادراك ویردك دخی اولره بر
ملك عظیم ویردك که یوسف علیه السلام مصره مالك ایدی و سلیمان دخی جمیع یر
یوزینه مالك ایدی جاریه دن غیری انوك حره عورتلردن اوچ یوز نکاحلو عورتی واردی
اما کلبی روایتنده اول سلیمانك علیه السلام یدی یوز نکاحلوسی واردی و اوچ یوز
جاریه سی واردی و اتاسی داود پیغامبرك یوز عورتی واردی اولری بودکلو عورتلر
پیغامبرلقلرندن منع ایلمدی طقوز عورت محمدی نته منع ایلیسر و دخی مشلو
کیم اولچوق نکاح اتمکدن فایده بویدیکیم رسولك فرق پیغامبرجه قوتی واردی شول
پیغامبرلردنکه رسول اولمیه بس اول قوة قوی اولدیغیچون چوق نکاحلنمق اولره حلال
اولندی و بر فایده دخی بودرکیم قوم قبیله چوغلور زیره هر عورتك ایکی قبیله سی وار
بر اتا طرفندن و بر انا طرفندن بس هر عورتکه چفتلنه انوك اول ایکی قبیله سنولك
یونه دخی اندن یکا دونر انکا معاون اولور و دخی شول کمسکه غایت متقی اولب نفسنی
صقلیوبجه ولا انوك شهوتی قت قوتلو اولور تقاضا ادرکه چوق اوله زیرا اولکه
متقی اولمیه نفسنه فرح حاصل قلور کرکلو صورتلره بقماغله و یا بشمعلکه
اندن دخی نفسنه لذت حاصل اولب یرز ساکن اولور انونچون دیدی رسول علیه السلام
العینان تزنیان والیدان تزنیان یعنی ایکی کوز زنا ادر شهوتله بقماغله و ایکی

ال دخی زنا ادر شهوت برله طتما غله بس چون اول بقمقدن وطتمقدن بر نوعله نفسنه
قضاء شهوت وار متقیلر کندولری اول بقمقدن طتمقدن منع اتمکله شهوت اولرده
جمع اولب غالب اولر اکثر چوق اولندکلری بندن اترو اولر ابو بکر وراق ایدر رحمه الله
کل شهوت جماع شهوتندن غیری کوکل قتی قلور الا شهوة جماع کوکل صافی قلور بس اول
پیغامبرلر علیهم السلام کثرة جماع قلدقلری صفای قلبچون ندی مجرد قضای شهوت
ایچون دکلدی بس حق تعالی بیوردیکه بو یهودلرده کمسنکر وارکه اول ابراهیم اوزرینه
اینن واتوکله کلن کتابه ایمان کتوررو وبعضلر وارکم آندن اعراض ادب انی یلانلر بوقول
کلبی نوکدر اما ضحاک قول بودرکم یهودلر حسد قلورلر قریشکه پیغامبرلق آنلروک
اچنه ویرلدی ودخی اولره ملک عظیم ویرلدیکه خلافت آنلردن غیری کمسیه
صلاح اولمدی بس بو یهودلردن کمسنکر وارکه آنلره حسد ادب انکار ادرلر کافر
اولورلر وبعضلر وارکه ایمان کتورب تصدیق ادرلر بس اول انکار ادنلره جهنم اودی
کفایت قلور عذاب یونتدن ودخی اولروک مرجعن بیان قلوب بیوردیکه **ان الذین
کفروا بآیاتنا سوف نصلیهم نارا کلما نضجت جلودهم بدلناهم
جلودا غیرها لیذوقوا العذاب ان الله کان عزیزا حکیما** یعنی شولرکم قرانه
ومحمده کافر اولدیلر تز اولاکه بز اولری اخرتده بر اوده کوروردکه آنلروک درلرنی
کویندره اول کویندرمکله قور تلمیلر بلکه اول دری یرینه بر ایرق دری دخی تبدیل
ادوز دایم بری اوزره بری تاکه قتشو یکی یکی عذابلر ادلر مقاتل ایدر کونده یدیکز
دریلری یکلنه اما حسن ایدر بنه خبر ایله ایرشدیکه کنده یتمش بیك کز دریلری
کویندر کرو یکی لنور زندیقلر بوندن طعن ادب درلرکه اول آوتلکی دری خوز کناهلو
یدی یندی بو صکره یکی لتن دریلر کناه سوزنه نه یتر بز ایدرز که اول یکی کتن کرو

آوتلکی دری درکه حق تعالی قدرتیله فی الحال کرو یکلنر نتکم هر نفس طبرقده چورر
طبیرق اولور حق تعالی کروا ول طبرقدن یارندعی آوتلکی ادمدر بر غیری دکل
بو دخی انجلیندر بس اول آیرق دری دکی حقیقتی دکل مجازدر بس الله تعالی
غالبدر سلطنتنده که انتقام الور حکیمدر امرنده کافرلرده اودله حکم ادر
بوندن صکره اولرکه مصدق قلردر آنلرک مرجعن بیان ادب بیوردکه **والذین
آمنوا وعملوا الصالحات سندخلهم جنات تجری من تحتها الانهار
خالدین فیها ابدا لهم فیها ازواج مطهرة وندخلهم ظلا ظلیلا** یعنی
اولرکم قرآن ومحمدی تصدیق اندیلر آندن الله تعالی بیوردغی عبادة یرینه کتوردلر
تیز اولاکه بز اولری یارن اول جنتلره قیاورکه آغجلری توك وکوشکلری توك الندن
بال وسود وخمر ایرمقلری اقر بو حالتده که آنده مقیملر اولالر ابدا هیچ زوال
اولمیا نه الوملرلکه نه عزل اولماغله دخی حاصلدر اولره اول جنت اچنده آری خا
تونلرکه خلقلری دخی کرکلو یاردلق لقلری دخی کرکلو دخی کوروز بز آنلری شول
کولکلره که دایم اولا آغجلر کلکسی کشکلر کلکسنه اولشمش اولا هیچ برازالق
اولمیا ودخی بیوردکم **ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها واذا
حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل ان الله نعما یعظکم به ان الله
کان سمیعا بصیرا** بو آیتوک سبب نزول دخی بو بیدیکم کعبنوك مفتاح
بنی شیبه الندهیدی اولا ولجات بنی هاشم الندهیدی چون رسول علیه السلام
مکهیی فتح ایلدی عثمان بن طلحهیی قعزدیدیکه مفتاح کتور عثمان قورقدیکه
انی الوب عموسی عباسه ویره واردی کتوردی رسوله علیه السلام صون ویردی
دیدیکه الغل بونکه الله تعالی نوك اما نتدر رسول علیه السلام مفتاح الوب

اجر ویبته کردی کوردکه کعبه‌نک دیوارنده ابراهیم پیغامبری علیه السلام تصویر
ادب یازمشلر الینده قمارا اوقی طوتر انوک قتنده اسمعیل دخی یازمشلر
اول قربان کلن قوچی بله رسول علیه السلام انی کوروب دیدیکه الله تعالی دپلسون
بونکا قولری بو ابراهیم الینده بو قمار اوقی نیلر نیز بیوردیکه اول صورتلری محو ادب
کیدردیلر اندن رسول علیه السلام بیت اچنده مقصود نیسه یرینه کتوردی دخی کرو
چقدی عموس عباس قرزدیکه مفتاح اکا تسلیم ایده حق تعالی بو ایتی اندردی بعضلر
دیدیلرکیم بو ایت یهودلر حقنده اندرلدی اندن اتروکه رسولک صفت انلرک قتنده
امانتیدی که رسول چیقجق انلر اول امانت کزلیوب بیان قلسلر کرکدی کزلدیلر بیان
اتمدیلر اندن اتروایدی امانا بوندن اول اول بیان اولنن سبب منا سبرق درکه بیتوک
مفتاح کرو عثمانه ویرکه که رسوله ویرمک امانتله ویردی اما حکم جمیع خلق
اچنده عام اولدیکه امانتلری خاین اولمایب اهلنه تسلیم ادلر بو قوللر بری بری حقنده
واول امانتلرکه الله تعالی یله کندولرارا سنده در فریضلر ادا قلمقده وجمیع
بیورلنی یرینه کتوروب نهی اولنن دن یغلنمقده انی دخی وقت وقتیله رعایت ادب
تسلیم ادلر اول امانته دخی خیانت قلمیلر ودخی بو اعضالر هر کشیده که
قونلمشدر کل امانتدر اول یاردن خالق هر اعضای نه مصلحتیچون یاراتدیسه
اکا تسلیم اتمک کرک والا امانت اسنی بیورمدغی یرلره تصرف ادسی اولورسه قیامت
کوننده انوک عقوبتن چکسر ودخی حق تعالی بیوردکه چن خلق اچنده حکم اتسکوز
عدلله حکم ادک یعنی حقله بیورک کمسیه ظلم ایلمک مدعیدن طانق استنک
چن اول طانقدن عاجز اولسه اول اوزرنه دعوی اولنن کشیه اند ویرمکی
عرض ایلک طانقله یمینله حکم ایلک یدرستی الله سزه نه کرکلو نصیحتلر یاتن

قلیجدر

قلیجدرکه سزه عدل اتمکا ویری بر کوزه خیر صنعغا وطغرلق اوزره طرب امانتلری
اسنه دکرمکا بیوررلر اولرکه حقیقتا مؤمنلردر کرکدر بو احکام اوزره ثابت
اولالر دیزه تحقیق الله تعالی سمیع در هر قولک نه دد وکن اشیدر ونه اشلدوکن
کورر هر برنه یارن قیامت کوننده اکا کوره مکافات مجازات قلور شول قدر
که دلر زیراکند وامرینده قایمدر ندلرسه اشلر کمسه اکا مانع منازع دکل ودخی
بیوردکه يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ
یعنی ای انلرکه ایمان کتوردلر الله تعالی یه مطیع اولک کلمهء توحید اتمکله که لا اله
الا الله کلمسیدر تاکه انی کوکلدن اخلاصله تصدیق ادهسز وانوک سزه فرض قلدغی
طاعتلری یرینه کتوره سز بوندن صکره اول رسولنه دخی مطیع اولک محمد رسول
الله کلمسیدر اخلاصله کوکلدن دمکله وانوک بیان قلدغی خبرلری کرجک لمکله
وسنتلرن یرینه کتورمکا قایم اولماغله وبوندن صکره اچکزده اولوا الامر اولنلره
دخی مطیع منقاد اولک اکر بر عبد حبشی دخی اولورسه مادامکه سزه بیوردغی
معصیت دخی اولمیا زیرا طاعت قلمق مخلوقه روا دکلدر شول نسنلرده که خالقه
مخالفت معصیت اولا اکرچه اتلاف عضوله وقتل نفسله دخی اکراه ادرسه
اولی بودرکه اکا والی ایاغی کسلب کوزن چقمغا راضی اولا اکا مطیع اولب خالقه عاصی
اولب کناهکار اولمیه اما اکر بوکا صبر اتمکا کوچی یتمسا انی اشلسه کندویه کناه
اولمز الله تعالی قتنده معاقب معذب اولمز اول اشلدکندن اولور اما بو اولوا الامرده
اختلاف قلدیلرکه کیملردر کلبی ومقاتل دیدیلرکیم چری بشلریدر وضحاک ایدردن
اچنده عالملر وفقیهلردر بعضلر دیدیلرکیم خلیفه‌لر وبکلردر کیم انلره طاعت اتمک
واجبدر نتکیم امیر المؤمنین علی رضی الله عنه بیوردی واجبدر امام اولنلرا اوزرنه که

خلق اوزتسنده عدل الله حکم ادلر کمسنه یه حیف ظلم ایتمیلر حق امانت یرینجه ادا
ادلر تنکری قوللرینه خیانت قلمیلر پس انلر بو اشی یرینه کتوره‌لر مسلمانلر اوزرینه
دخی واجب اولورکم انلره مطیع اوله‌لر اکثر قول بو که اوزرینه درکیم اولو الامر علما
و فقها در دین ایچنده هم جابردن و مجاهددن بویله روایت اولنمشدر رضی الله عنهما
بندن صکره کرو حق تعالی بیوردیکم فان تنازعتم فی شیء فردوه الی الله والرسول
ان کنتم تؤمنون بالله والیوم الآخر ذلک خیر واحسن تاویلا یعنی
پس سز منازعه قلب حلالدن حرامدن و احکام شرایعده مجادله قلسکز بعضکز
ایتسا حق بن ددکومدر و بر بحکز ایتسا بن ددکمدر سز مجادله‌ده قیب اول کلام الله
تعالی یه و انوک رسولنه ردادک یعنی حقیقتنی بلمکیچون الله تعالی بیوردیغی کلامه نظر
قلک و رسولک علیه السلام وحیله خبر ویردکی حدیثلره نظر ادک فنی سوزکیم الله تعالی نک
کلامنه و رسولک کلامنه موافق اولا حق اولدر باقیسی باطلدر نتکیم قلب اقچه و قلب
التون محکه چلمانجه ظاهر اولماز بو جمیع سوزلروک محکی دخی حق تعالی سوزیدر و
انوک رسول سوزیدرکه کرو قلب سوزلری اکا عرض اتمانجه حق باطل ظاهر اولمز اما نتکیم
التونه کومشه صرافلر وارکی قلبن صافیسین تمیز ادرلر اولرکه کندولر صرافلر دکللر
التنه صرافه عرض ادرلرکیم قلبن صافیسین بلیجی ویرلر پس بو سوزلروک دخی صرافلری دیندار
عالملر و فقیهلر درکه سوزلروک حقن باطلن بلیجیلردر کرکدر کیم اشدلن سوزلری تمییز
ادمینلر و ربانلره عرض ادلرتا اولر حقن باطلن اولره تمییز ادب قرآن حدیث محکنه
چلب خبر ویرلرا اولکیم حقدر طوتلر و باطلن ترک ادلر و بعضلر دخی دیدلرکیم بونک
معنیسی بودرکیم پس سزه بر نسنه مشکل اولسه حقیقتن بلمسکوز انی الله تعالی یه
و رسولنه تفویض ادب مجادله‌ی ترک ادک ایدک که انی الله رسول بلور نتکیم عمر رضی الله عنه

بیوردیکه حقه رجوع اتمک خیرلودر اندنکیم باطل ایچنده یولنا زدب حقدن اراغ اولا
کشی بلمدوکی نسنه‌یه بلمزن دمک دخی نصف علمدر اما بلمدن حق بوردیو فتوی
ویرب بلمزن دمکا عار ادنلری کرک کیم یارین طامیا کبری ادلر اولرکیم انوک باطل
فتوی سیله دنیاده عمل قلدیلردی انوک اوزرینه بصب طامیا چکالر بندن اثر وردی
خلیل بن احمد بصری رحمه الله بو خلایق درت جنسدر بری اولدرکیم بلمز و بلمدکن
کم دخی بلمز بلوری صانور انوک کبی کشی احمقدر اولورسز اندن اراق اولک و بری دخی اولدر
بلمز اما بلمدکن دخی بلور اول جاهل منصفدر سز اکا بلمدکن تعلیم ادب بلدرک
و بری دخی اولدرکیم بلور اما کندو بلمدکن بلمزن صانور کمسنه‌یه خبر ویرمز اول غفلت
ایچنده ایقوده‌در انی اویارک بلدکن اکا خبر ویرک تاکه اول دخی انوکله عمله مشغول
اولب سعادت بولا و بر دخی اولدرکیم بلور بلدوکنی دخی بلور انوک کبی کشی عالملردندر
اول نه درسه طوتک اکا متابعت قلوک مشکل اولینی اکا صورک کندوکز مجادله
و منازعه قلمغی قوک و کر انوک کبی صورجق عالم بولمانجق اولورسکز حقیقت
بلدوککز طوتک اولکه شبهه‌لودر انی الله تعالیا و رسوله تفویض ادک اکر کرچک
الله تعالیا ایمانکز وار ایسه و اولومدن صکره کرو قیمتا انکارکز یوغ ایسه بونی بویله
اتمک سزه خیرلودر و عاقبتی کرکلو اولقلق یوتدن بوکرکلودر و بوندن صکره دخی
بیوردیکه الم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک وما انزل من قبلک
یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت وقد امروا ان یکفروا به ویرید الشیطان
ان یضلهم ضلالا بعیدا یعنی یا محمد نظر قلمزمسن شول کمسنه‌لره کیم کندو
ایله زعم ادرلرکیم اولر سکا اندرلن کتابه ایمان کتوردلر و سندن اول وکی انزن کتابلر
دخی ایمان کتوردلر دلرلرکه سنی قیب بر طغیان استنه طاغوته طپرلر کندولرک

ارتاسنه حاکم دکلردیکه حکم ایلیه بنوک قضیتنی بویدیکم بشر درلردی بر منافق بر یهودیله
بر نسنه‌دن خصومت قلدیلر یهود ایدردیکه کل محمده وارالوم اول بزه حکم ایلسون اول
منافق ایدردیکه یوق کل کعب بن اشرفه وارالوم انی حاکم دکلوم بزه اول حکم ایلسون زیره
اول منافق بلوردیکم اکر اسلام شریعتی اوزره حکم اولنورسه دعوسندن کندویه
ضرر اولور و یهودی شریعتنده فایده اولور و یهود دخی بلوردیکه کندو شریعتلرنده
کندویه ضرر اولور و اول شریعت اسلامده کندویه فایده اولور اندن اوترو منافق
دیردیکه کعبه وارالوم زیرا اول یهودلر عالملری بونک الوسیدی و یهود دیردیکه یوق محمده
وارالوم علیه السلام پس بو ایت کلوب اول منافق حقنده خبر ویردیکه نتکیم بیان
اولندی پس اول وقتکیم اولر دعوی قلب بری محمده وارالوم و بری کعبه وارالوم دیردی
عمر بن خطاب رضی الله عنه انلروک سوزلرینی اشتدی کلدی دردیکه حالکز ندر اول
قصه‌لرن عمره خبر ویردیلر عمر اولره دردکه بن سزوک اکی کز ارا سنده حکم ایدین
اشبونده انورک دردی اولر اوتردیلر عمر ایچرو اوه کردی قلیجن الوب چقدی او منافق
بوینینه چلب هلاک ایلدی دردکه منافق اولانوک حکم بودر پس حق تعالی ایدر کورمز
مسن یا محمد شولریکه بز ایمان کتوردک دیو زعم ایدرلر شریعت اسلامدن یوز چویرلر
شریعت یهودیه میل ایدرلر حال بودرکیم اولره امر اولنمشدر کندو دینلری اهل
اولمینلری دوست طتمیلر و انلر دینلرینه شریعتلرینه رغبت ایتمیوب اولری
یدانلریلر ضحاک ایدر بو ایت شول منافقلر حقنده اندرلدیکم دیللریله ایمان
کتوروب کوکللریله ایمان کتورمدیلر یهودلر قولنه میل ایتدلر و رسوله مخالفت
قلمغه رغبت قلدیلر حق تعالی انونچون بیوردیکه اولردیلرکیم کندولره طاغوت
حاکم دکلر یعنی کهنه لریکه غیب سویلیجیلردر و ساحرلری و صویا باقیجیلریدر حاکم

دکلردی

دکلردی اول ندر رسه انوکله عمل ایدرلر شیطان دخی دلرکیم اولری ازدروب هدایتدن
یبانده قیب قتی ازغونلغله حقدن اراغ ایلیا سعادت ابدیدن محروم قیا و دخی حق
تعالی بیوردیکم واذا قیل لهم تعالوا الی ما انزل الله والی الرسول رایت
المنافقین یصدون عنک صدودا یعنی چن اول منافقلره دسلرکیم کلوک
مطیع اولک حق تعالی اول کتابنده بیوردغی حکملره و دخی اول رسول بیوردغی
بویرقلره کورسن اول منافقلریکم سندن اعراض ایدوب قچرلر شول ظاهر اعراض
ایتمکلک کیم انوکله نفاقلری ظاهر اولور بو ایت اکا اشارت قلورکیم برکمسه کیم
حق سوز دکلمکدن قچا و حق سویلیندن دشمن طوتا اول کمسنوک کوکلی خباثت نفاقله
مردار اولمشدر انونچون درکه حق قبول ایتمز شول مستراح کبی کیم ایچنه مسک عبیر
برقسک اول مردار رایحسی اکا غالب کلوب انوک قوقوسن محو ایدر و دخی حق تعالی
بیوردیکم فکیف اذا اصابتهم مصیبة بما قدمت ایدیهم ثم جاؤک
یحلفون بالله ان اردنا الا احسانا وتوفیقا بو ایت ثعلبة بن حاطب حقنده
اندیکه انوکله زبیر ارا سنده خصومت واقع اولدی طروب رسول قته کلدیلر رسول
علیه السلام حقی زبیره حکم ایلدی اول ثعلبه اکا طارلغندی ایچنده نفاق واردی
زبیرله اکیسی بله چقدیلر کدرکن مقداد بن اسوده صتشدیلر مقداد صوردیکه یا ثعلبه
رسول کمه بیوردی ثعلبه اوردن اکب استهزا ایله اشارت قلب دردکه اوش عمتسی
اوغلی زبیره بیوردی چون اول رسول تخفیف قلدی حق تعالی بو ایت اندروب بیوردیکه
حالکر نیته اولا بو منافقلروک و نه چاره ایدوب قورتیلرلر شول وقتکه حق تعالی دن
بولره اول الکریله و دیللریله ایشلدکلری شوم فعللر سببندن اتر و انلره بربلا و مصیبة
ایرشه که کاه برطاغی ازغون حاکم دکمک استرلر و سندن اعراض ایدوب قلدغک دعونه

اجابت ایتمزلر و اندکوك حکم استهزا ادرلر چون اول ثعلبه ایت اشتدی کلوب رسول
فتنه آندا چوب عذر دلدی دیدیکه بالله دکلدی بزوم مرادمز اول سوزدن الا الاحسان
صوابدی سکا استهزا دکلدی حق تعالی آنلری یالانلمغچون بیوردیکه ثم جاؤك
يحلفون بالله ان اردنا الا احسانا وتوفيقا یعنی نفاقلریله بونك کبی
معامله لر سنوکله قلورلر دونب کروکلب الله آندا چرلرکه بزوم مرادمز بوندن
دکلدر الا احسان صوابدر درلر اولئك الذين يعلم الله ما في قلوبهم فاعرض
عنهم وعظهم وقل لهم في انفسهم قولا بليغا یعنی بولر آنلر درکم حق
تعالی آنلروك کوکللرندن شرکدن نفاقدن نه وار دوغن بلور اولروك سوزلرنده نه
ظهوره کتوررلرسه کل کذبدر سن آنلروك بو مچلرندن عفو ادب آنلره عقاب
قلمغل اما اولره دلوکله نصیحت قلغل مبالغه زجرله آنلری الله دن قورقتغل
ودکل آنلره کم دخی بزکن بونك کب ادرلرسه بن آنلره عقوبت قلورن اما بو آیت حکم
منسوخ اولدی بو آیت حکمیله کم حق تعالی بیوردی يا ايها النبي جاهد الكفار
والمنافقين الآيه ودخی حق تعالی بیوردیکم وما ارسلنا من رسول الا ليطاع
باذن الله ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم
الرسول لوجدوا الله توابا رحيما یعنی بز بر رسول کوندرمدك الا اندن اترو
کوندردککه آکا اطاعت اولنه الله تعالی دستوریله آکا عاصی اولب مخالفت
اولنمیا و اکر قیب حکم ایرق یردن طلب اولنمیا اما بو منافقلر چونکه کندو نفسلرینه
ظلم ایلدیلر سنی قیب ایرقدن حکم استمکله چنکه سکا کلالر اشلرنه پشیمان اولب
الله تعالی دن مغفرت طلب ادرلر سن دخی که رسولمسن آنلرچون یارلغنمقلق
استسك اولر الله تعالی یی کندولره عفو ادب یارلغابجی بولالر بس بو آیت دلالت

ایدر کم کشی کناهلرینه دنیاده یکن پشیمان اولب صدقله استغفار قلمایجه یارلغنمز
ودخی حق تعالی بیوردیکه فلا وربك لا يؤمنون حتى يحكموك فيما شجر بينهم ثم
لا يجدوا في انفسهم حرجا مما قضيت ويسلموا تسليما بو آیت دخی اول
الرویچین قضیه حقنده نازل اولدیکه ثعلبه یله زبیر آراسنده خصومت اولدی رسوله
واردلر رسول علیه السلام زبیره حکم ایلدی که عمتسی اوغلیدی هم حق دخی انوکیدی
اول منافق ثعلبه اول حکمه طارلغب دیدکه اول عمتسی اوغلی اولدوغیچون آکا حکم
ایلدی رسول حقنده یوز کمان قلدی حق تعالی بو آیت ایندروب بیوردیکه یا محمد
اشبو منافقلر زعم ایتدکی کب دکلدرکه سکا ایمان کتورلر دخی کرو سکا مخالفت
قلب حکموکا راضی اولمیالر سنوك ربوك حقیچون بولر حقیقت مؤمن اولب ایمان
ایتمزلر تاکه اول اورتالرنده اولن خصومت اختلافیچون سنی حکم دکب حکموکا اولر
راضی اولمایجه شویلکه هیچ کوکللرنده سنوك حکموکا طارلغنمق وکمان اولمیا
بلکه کم سن نه حکم ادرسك اول حقدر اشی الله تعالیه ورسوله تفویض ادب کندولر
مطیع منقاد اولالر شویلکه کرکدر ودخی بیوردیکه ولو انا كتبنا عليهم ان اقتلوا
انفسكم او اخرجوا من دياركم ما فعلوه الا قليل منهم ولو انهم فعلوا
ما يوعظون به لكان خيرا لهم واشد تثبيتا یعنی اکر بز منافقلره فرض
ادب بیورسوزکه کندو نفسلروکوزی قتل ادك تاکه اسلامکز قبول اولنه نتکم
بنی اسرائیله حکم ایلدك یاخود اوکزدن یوردکوزدن چقك کدك دیسوز نتکم مکه
مهاجرلرینه حکم ایلدك کم یورتلرن قیب رسول الله یله مدینیه کدلر بولر آکا مطیع
اولب اشلمیلردی الا آزکشی اولیدی بولردنکه آنی اشلیادی اول آزدیکی یعنی عمار بن
یاسر وابن مسعود وثابت بن قیس دیکه بولر ایمانلری اوزره شویله اولمشلردی دیرکرد

اكر حق تعالى بزه بیوریدی که نفسکوزی اولدورك یاخود یورتلر کوزدن چقك کیدك
دییدی بز آکا مطیع اولوب یرینه کتوریدك رسول علیه السلام آنلردن بو کلامی اشدوب
دیدیکه بولر شول آرنلردرکه ایمان بولردك کوکللرنده شول یوجه طاغدن دخی محکمدر
پس اکر وحق تعالى ایدر اکر بولر شول قرآن وعظیله اکتسلر انوك احکاملریله عمل
قلسلر آخرت ثوابنده اولره اول خیردی ونفسلرینی دیننده ثابت قلوب الله تعالى امرینی
تصدیق ایتکده ومعایش دنیاویده دخی اول یکرکدی ودخی بیوردی وإذا لآتيناهم
من لدنا أجرا عظيما ولهديناهم صراطا مستقيما یعنی اکر سنوك حکموکا
راضی اولوب قرآنله اوکتسلر وانوك ایله عمل قلسلر بز آنلره بزوم قتمزده آخرتده
اولو مرتبه‌لر ویوردك جنت ایچنده دخی دلالت قلوردق دنیاده آنلری بر طوغرو دین
اوزرینه کیم دین حنیفیه‌در دین مرضی اولدر دین یهودیه دکلدر ودخی بیوردیکم
ومن يطع الله والرسول فأولئك مع الذين أنعم الله عليهم من النبيين والصد
يقين والشهداء والصالحين وحسن أولئك رفيقا بو آیتوك سبب نزولی
بویدیکم ثوبانکه رسولك آزادلو سیدی رسول غایت سوردی بر ساعت کورمکا
صبر ادمزدی تا که انوك محبتندن بکزی متغیر اولوب تی ار قلمشدی رسول علیه السلام
آکا صوردیکه نه نسنه سنوك بکزکی بویله متغیر قلدی ثوبان دیدکه یا رسول الله
بنوم خسته‌لغم ورنجوم یوق لیکن چقنکه سنی کورمیم قتی وحشته دوشرم
تا سنی کورو کورنجیا دکن ودخی آخرتی آکارن قورقرنکه سنی اول آخرتده کورمیم
بو غصه بنی بو حاله کتوردی پس بو آیت آنده نازل اولدی ودخی روایتدر شعبیدن
رحمه الله ایدر انصاریلردن بر کشی رسوله کلدی علیه السلام دیدکه یا رسول الله
والله سن بکا کندو نفسومدن سوکلوسن دخی اهلومدن اولادمدن وکلی مالومدن

سوکلوسن اکر کلوب سنی کورملکوم دکل مستدی شویله ظن ایدرنکه صبر ایتمیب فی
الحال جانم ویریدم بویله دیدی دخی آغلدی رسول علیه السلام صوردیکه سنی نه
نسنه آغلتدی اول دیدیکه یا رسول الله انی اکدمکه سن اولسرسن بز دخی اولسرز ولیکن
سنوك مرتبك پیغامبرلر مرتبه‌سیدر بو جلسز بزوم مرتبمز اشغا قالسر اکر جنته کرور
سوز سنی بز انده کورمیسرز بزوم حالمز سندن آیروتنه اولا رسول علیه السلام هیچ
بر جواب ویرمدی الله تعالى بو آیتی اندردی بیوردیکه هر کیمسنه‌لرکیم حق تعالى یه مطیع
اولوب اوزرینه فرض اولنلری بیوردکد وغنلین کوکجك ادا ایده ورسولنه مطیع اولوب
انوك سنتیله عمل قله اولر دخی جنت ایچنده اول کیمسنه‌لرله اولرلرکیم حق تعالى آنلره فضل
بزله درلو درلو انعاملر وعطالر قلمشدر یعنی اول پیغامبرلری کوروب سعادتلر کسب
ایدرلر نه وقت دلرلرسه آنلروك زیارتنه واروب صحبت صفا ایدرلر آیله وهم اتمسونلرکیم
آنلری کورمیلر ودخی اول صدیقلرله اولالرکه اولر رسوللروك خاص اصحابلری وصاحب
سرلریدر دخی اول شهیدلرله اولالرکه الله تعالى یولنده جانلرین شکلون فدا قلب شهادت
مرتبه‌سن بولدیلر دخی اول صالحلرله اولرلرکیم عمل صالح ایشلیب جنته لایق اولدیلر
جمیع مسلمانلردنکه بو پیغامبرلر وصدیقلر وشهیدلر وصالحلر غایت کوزکلولردر
جنت ایچنده رفیق یوتدن ومصاحب یوتندن بو آیت دخی آکا اشارتدر قلورکیم کشی
سودکی کشیلردن هیچ بر وقتده آیرو دشمزمش قچن اول محبت شرطلرین یرینه کتورسه
آکا مصاحب اولجق سببلری ترك ایتمسه نقدر اول سودکی یوجا مرتبه‌ده دخی اولورسه
نتکیم بیان اولندی ودخی حق تعالى بیوردکه ذلك الفضل من الله وكفى بالله عليما
یعنی اول جنت ایچنده مصاحب اولمق الله تعالى دن بر فضلدرکه قلورا اول کندویه
ورسولنه مطیع اولنلره الله تعالى کافیدر قوللروك عملن بلمك لکن هیچ آکا خفی نسنه

یوقدر بلور هر عمله یارین مجازاتن قلور هیچ بر عمل انوک قتنده ضایع اولمز کرک آز
کرک چوق بندنصکره حق تعالی قوللرینی غزایه تحریض ایدوب بیوردیکه یا ایها الذین
امنوا خذوا حذرکم فانفروا ثبات او انفروا جمیعا یعنی ای انلر کم
ایمان کتوردیلر الوب سلاحکزی بغلنوک چقک دشمن یوزندن یکا بلوک بلوک جماعت
اولوبن شو وقتکه رسول علیه السلام ایچکزده بله اولمیه اما اول وقتکه رسول علیه السلام
ایچکزده اوله انکا متابعت قلب بر اغوزدن چقوک متفرق اولمک ودخی بیوردیکه و
ان منکم لمن لیبطئن فان اصابتکم مصیبة قال قد انعم الله علی
اذ لم اکن معهم شهیدا یعنی حق تعالی مؤمنلره خطاب ایدوب بیوردیکه ای
مؤمنلر عز و جل لم حقیچون سزوک ایچکزده کمسنه وار کیم نفاقدن اتورسز وکله
غزایه بله چقمز تخلف ایدوب اوندم قلور اول غزایه چقمغه غایت ثقیل کلور
قچنکیم اول غزاده سزه دشمندن بر زحمت و شدت واقع اولسه یا صبت منهزم اولمقلق
واقع اولسه اول منافق ایدرکیم حق تعالی بکا انعام فضل قلدیکه بله کتیب اومدم
انرو قلدم انلرو کله انده بله بولنمدم اکر بنده بله وارسم انلره اوغرین بله زحمت
بکا دخی واقع اولوردی ودخی بیوردیکیم ولئن اصابکم فضل من الله لیقولن کان
لم تکن بینکم وبینه مودة یا لیتنی کنت معهم فافوز فوزا عظیما
یعنی اکر سزه اول غزاده الله تعالی دن فضل ایرشب فتح ایدوب غنیمتلر الکوزده کرسه
اول ظاهرده کانه دین ایچنده سزوکله انوک اراسنده محبت مودت اولمین منافق کر
تخلف ایدوب اوده قلمشدر ایدرکه ای کاشکا بندخی اولرو کله بله اولیدم اول
انلره ایرشن سعادتدنکه غنیمت الدی اولدیکر بندخی اول اولو سعادته بله ایرشیدم
بندنصکره کرو مؤمنلری قتاله امر ایدوب بیوردیکه فلیقاتل فی سبیل الله الذین

یشرون الحیوة الدنیا بالآخرة ومن یقاتل فی سبیل الله فیقتل او یغلب فسوف
نؤتیه اجرا عظیما یعنی مقاتله قلسون کافرلرله الله یولنده حق تعالی رضاسن
بولمق ایچون و دین اسلام یوجلدب کفری اشغار رغب اهلیی خور حقیر قلمق ایچون شوکمسلر کم
بو دنیا حیاتنی و هوای نفس لذتلرینی صتب انکا بها جنت الدلر و حور قصور الدیلر
واخری بلمز کدورتسوز صافی لذتلر الدیلر دیرزه شوکمسلر کم الله تعالی یولنده
مقاتله ایلیه ایکیدن خالی دکل یا دپلنه شهید اولا یا دشمن اوزره غالب اولب انلری
قتل ایدوب طاغده بو ایکی حالده دخی بزوم قتمزده ثواب برابر درچونکه بزوم رضامز ایچون
وبزه طاعت ایچون اولا ثر اولاکه بز انکا جنت ایچنده انوک مکافاتن ولوم تکلر ویروز
که انوک هیچ وصف بلنمیا بندنصکره کرو مؤمنلری غزایه قندروب بیوردی اول
مؤمنلروک ضعیفلرن مشرکلر الندن قورتمق ایچون ومالکم لا تقاتلون فی سبیل الله
والمستضعفین من الرجال والنساء والولدان الذین یقولون ربنا اخرجنا
من هذه القریة الظالم اهلها واجعل لنا من لدنک ولیا واجعل لنا من لدنک
نصیرا یعنی حق تعالی مؤمنلره خطاب ایدوب بیوردکیم نه اولدی سزه کیم الله تعالی یولنده
دخی اول ضعیفلر حقنده که ارنلردن و اوغلنجقلردن مکه کافرلری الندن اسیر اولب
عذاب چکرلر تاکه انلری اول عذابدن قورته سز دایم اول ضعیفلر بزه دعا قلب ایدرلرکه
ای بزوم ربوموز بزی بو مکه دن دار هجرته چقرکه بنوک قوم ظالملردر سکا و رسولکا
انکار ایدوب شرکله نفسلرینه ظلم ایدرلر و عذابله سکا ایمان کتورنلره ظلم ایدرلر بزه
سنوک قتکدن بر ولی حافظ قلی ویر کلکه بزی صقلیا ودخی بزه قتکدن بر معین ناصر
کندر کلکه بولری بزدن منع ایدوب عذابدن قورتره کلبی ایدر چون رسول مکه یی فتح
ایلدی انلرک دعالری مستجاب اولدیکه الله تعالی رسولی انلره ولی قلدی کافرلردن صقلمالا

وعتاب بن اسيد انلره نصير معاون قلدى كه انوك عادت اولدى ضعيفلر حقنده
عدل ادب ظالملردن انتقام ادردى الله تعالى اول كافرلر الينده اسير اولب ضعيف
قلمشلره اول عنا بله نصرت ويردى اول اسيرلركه مكه اهلندن عزيز اولدلر انلردن
الر وانلروك اچنده ضعيف حقير اولمشكن بندن صكره حق تعالى اول قتال ادن مؤمنلرى
مدح ادب بيوردى الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي
سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ
ضَعِيفًا يعنى اولركم ايمان كتوردلر انلر الله تعالى يولنده اكا اطاعت ايچون ودين اسلام
عزيز قلمق ايچون وكافرلرى حقير قلمق ايچون مقاتله ادرلر اما اولركم كافرلردر شيطان يولنده
اكا اطاعت قلمق ايچون مقاتله ادرلر سز دخى مقاتله قلوك اول شيطان دوستلريله كه
الله تعالى نبى قيب بوتنه طيرلر قورقمك كم شيطانوك مكرى ضعيف در دايم اولمز
نه تيز محو اولور مراد اندن اول بدر غزاسنده واقع اولندركه شيطان اول كافرلره بنلر
استعانت دلكا وارجق بوت اچندن خبر ويرديكه مادامكه بن سزه معاون اولب
يارد مجى اولم سزه كمسنه بو خلقدن بو كون غالب اولجق دكل چون اسلام لشكريله
كافرلشكرى بربرنه قرشو طرشدلر شيطان قچن قچن كرو قچدى كافرلر منهزم اولب
هلاك اولدلر بو غزانوك تمام تحقيقى انشاء الله انفال سورسنده بيان اولنه ودخى
بيورديكه أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ
اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا
إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ بو ايتوك سبب نزولى بو ايديكم رسولك عليه السلام بعض اصحابى
كه كافرلرون انجنرلردى هنوز دخى مكده ايكن دورلب كلدلر رسولدن عليه السلام دستور

دلدلركه سزلره بولدقلرى يرده اول كافرلرى دپليكز رسول عليه السلام اولره دستور
ويرميوب ديديكه صبر ادك ساكن اولك انلرى اولدرمكدن الكوز چكوك سزه بيورلن
طاعتلرى يرنه كتورك بكا دخى امر اولنمديكه بولاروكله مقاتله قلم بوندن صكره
بيورديكه رسوله هجرت بيورلدى مكدن مدينيه واردى حق تعالى اندن امر ايليوب
واجب قلديكه كافرلرله مقاتله ادرلر اول مؤمنلروك بعضسى اول قتال قلمغى كره
كوردلر اما كره كوردكلرى بودكلديكه حق تعالى حكمن خوش كورميلر بلكه طبيعت
بشريته يدى يعنى ادم اوغلانلروك طبيعتنده بو قلمشدركه شول قليچ الندن اولمكدن
طبيعت نفرت ادر دوشك اوزرنده يتب اولمك خوش كلور بوندن اتر ويديكه خوش
كورمدكلرمز بو ايت حق تعالى اندرب خبر ويردى كه يا محمد كوردمزمسن شول
كافرلرى دپلمكا سندن دستور دلدلردى سن انلره ددك كم قتالدن الكوز چكوك
شول سزه فرض اولنان نمازلركوزى كوكلوادا ادب وفقرلرنى صقلك قلوك واول زكوة
كم فرض اولنبدر بجوكن يتانكوزانى مالكزدن فقرايه ويرك چونكه شمدى كافرلرله قتال
اتمك اولروك اوزرنه مدينده واجب اولدى بس بولروك بعضسى كافرلرك عذابلرندن
قورقرلركم قليجله اولدورلر شول الله تعالى عذابندن قورقر كبى بلك اول عذاب
قورقسندن دخى ارتوق اول قتلدن قورقرلر درلركم اى بزوم ربموز نيچون بو قتال
بزوم اوزرموزه فرض ايلدك نيچون بزى اچلموزه تا خير ادب قومدك كم دوشكومزه
الوم ايرشوب اوليدك بو قتل بزدن عفو اولنيدى چون بولر قتلدن نفرت ادب بويله
ددلر حق تعالى اولره دنيانوك فناسن بيان ادب بيورديكه قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ
وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا يعنى ايت يا محمد اولره كم دنيانوك
اجلى يقين در وحيات معايشى ازدر زيرا دايم دكلدر اما اخرت ثواب خيرلودر اول

کمسنکره کم شر کدن وکفردن والله تعالی یه مخالفت قلوب سماصیلر اشلمکدن قورقدی
صاقندی قورقمقکه ایدکوکن عملر ضایع اولا شول حزمه چکردکوک ایچندکی فتیل قدرسنه
ظلم اولنب عملکوز ضایع اولمز بو دنیا نوك خوز ثبات ودوام یوق تینکجی نتکیم رسول
علیه السلام بیوردی مثلی ومثل الدنیا کمن جاء فی ظل شجرة ثم راح وترکها یعنی
بنوم مثلوم بو دنیا یله شول کمسنه مثلنه یکزرکم قشلق وقتنده براغج کولکسنه کلدی
قوندی آنده قیلوله ایدب قشلق ایقوسن ایدیطرو کلدی آغجی یرنده قیب کرو کندی
بن دنیاده معیشت تنعم قلمق مقداری شول قدر ردر عاقل اولنلر بوکا مغرور اولب
لحزت دولتن ترك اتمزلر بوندن صکره حق تعالی اولره نه یرده اولرلرسه اجللری خطا
قلمیب ایرشدکن بیان ادب بیوردیکه اینما تکونوا یدرککم الموت ولو کنتم
فی بروج مشیدة یعنی هرنه یرده که اولاسز الورسز ایرشور اگر یوجه بنیادلر ایچنده
دخی اولرسکوزکه کوکا ایرشمش اولا غایت محکم اولا هیچ بنی آدم اکا کرمکا یول بولمیه
چون اجلکوز تمام اولا نه یرده اولورسکوز الورسز اما چون دخی اجل تمام اولمامش اولا
اولمزسز کرك یوز یرده قلیجله زخم ایرشدورکر و بوندن صکره منافقلردن خبر ویرب
بیوردیکه وان تصبهم حسنة یقولوا هذه من عند الله وان تصبهم
سيئة یقولوا هذه من عندك قل کل من عند الله فمال هؤلاء القوم
لا یکادون یفقهون حدیثا یعنی قچن بو منافقلره فتح غنیمت ایرشه نعمتلر
بول اولب نرخلر ارجز اولسه دیرلرکم بو برنه الله تعالی قتندن ایرشور اما قچن کم
هزیمت واقع اولب بر بلا و زحمت ایرشه نرخلر قز اولا دیرلرکه یا محمد بو برنه
سنوك شوملغوکدندر سبب قصیه بو یدیکم چون رسول علیه السلام مدینه یه کلدی
یهودلر اکا ایمانه کلمیب انکار قلدیلر حق تعالی اولروك اوزرینه بول قلدیغی نعمتلری

امساك

امساك ادب قتلقلر ایلدی نرخلر قز اولدی اول کافرلر دیدلرکم هیچ بز محمددن شوملق
کمسنه کورمدك که بو بزوم اوزرمزه کلدی بشکرموز اکسلدی نرخلرمز قز اولدی
حق تعالی رسولنه علیه السلام بیوردیکه ایت یا محمد اول کافر منکرلره کم قزلق
واجزلق ونعمتلر بول اولب قیت اولمق کلسی الله تعالی قتندندر وکل خیرلرك
وشرلروك تقدیر دخی الله تعالی قتندندر قوله اکر خیر ایرشور اکر شر ایرشور وکر
عمل صالح اشلر وکر فساد اشلر اول تقدیر حق برله در نتکیم رسول بیوردی ان
ما اصابك لم یکن لیخطئك وان ما اخطاك لم یکن لیصیبك یعنی شول نسنکه
سکا ایرشب خیردن شردن اول سکا مقدردی البته ایرشا کرکدی سندن خطا
کلدی واول نسنکه سکا ایرشمیا سندن خطا اده اول سکا ایرشجك دکلدی
اندن اتروخطا قلدی اما بو مسئله اهل سنتله قدریلر ومعتزلیلر اراسنده
اختلاف قندر دیرا اول ایکی طایفه حق تعالی نوك ارادتن وقدرتن قلولك فعلندن نفی
ادرلر قچنکه اول فعل معصیت اولا دیرلرکم کافروك کفر وعاصی نوك معصیت
الله تعالی ارادتیله وانوك مشیتیله دکلدر بلکه اول اشکنوك کند و ارادتیلهدر دلیل
لری بودرکم آیدرلر اگر کافر کفر اشلدکی وعاصی عصیان قلدیغی الله تعالی ارادتیله
اولسه آندن دونب آنلره کفرلرندن وعصیانلرندن اترو عذاب قلسه بو خود ظلم جور
اولور حاشا که الله تعالی جور ظلم یله وصف اولنه بوندن اترو اولر برنه اهل جور
دیرلر اما بز جواب آنلره ایله ویرورزکه سز بو نیله حکم قلدیغکز عقلکز ازلغندن
وفهمکز یوقلغندندرکه الله تعالی اوزرنه جرءت قلوب مخلوق ارادتن خالق
ارادتی اوزرینه غالب قلورسز حاشا که الله تعالی ارادتی مغلوب اولا قول ارادتی
غالب اولا بلکه الله تعالی ارادتی و مشیتی غالب نافذدر هر نسنکه اولر واو بجقدر

كل انوك ارادتيله در كافر كفر اشلدكى وعاصى عصيان قلدغى انوك مشيتيندندر طشره
دكل الا بو قدر واركيم حق تعالى انلرى طريق هدايت وسبل ضلالت بيان قلدى
واختيارى جزوى دخى ويردى نكه دلرلرسه انوكله ادلر وهر فنق فعلكه اشلمكه يون
طوتلر حق تعالى انلره ساعت ساعت انى اشلمكا كوج يتمك ياردى ويرر اما اولره
يوقدر اول ارادتنوك حقيقتن بللرتنكم الله تعالى بلور زيره انجلين اكر يولره دخى
ارادت بلمك حاصل اوليدى بولر دخى انوك كبى وانوك مثلى اولمق لازم كليدى
حاشاكه حق تعالى جل جلاله امثاليله وصف اولنه كه ليس كمثله شئ في
الارض ولا في السماء انوك هيچ برنسنه مثل دكل بس صحيح مذهب اولدركيم
اهل سنت جماعتانوك اوزرنه در واعتقاد صحيح اولدركيم بلاسن بو قوللروك
افعاللرى اكتن خالى دكل يا طاعت يا معصيت اولا اكر طاعت اولرسه انوك ارادت
ومشيتى وقضاسى ورضاسى وامريله ومحبتيله در اكر فرض طاعتلردنسه
واما اكر معصيت اولرسه كرو بو كلسيله در اما رضاسى وبويروغى ومحبتيله
دكل نتكم بيوردى ان الله لا يرضى لعباده الكفر اكر سؤال ادرلرسكم بس حق
تعالى نوك بو قولنوك معنيسى ندركم بيوردى ما اصابك من حسنة فمن الله وما
اصابك من سيئة فمن نفسك يعنى هر خيركه سكا ايرشه اول الله تعالى دندر
وهر شركم سكا ايرشه اول كندو نفسكدندر جواب ايدرزكم بونوك معنيسى اولدركم
برنسنكه خسيس قبيح اولا انى يالكزجه الله تعالى يه اضافت قلمق ادب دكلدر نتكم
يا خالق الخنازير ويا خالق الكلب دمزسن ادب رعايت قلماغچون اكرچه بلورسن
انلروك دخى خالقى الله تعالى در اما جمله يونندن اضافت دوادركه ديا سن يا خالق
كل مخلوق زيرا اول كلب خنازير دخى مخلوقدر جمله انوك بله داخل اولورلر بس بو معصيت

وكفر دخى قبيح اولدوغيچون يالكزجه الله تعالى يه نسبت ادب يا مريد الشر دمك
ادب دكلدر بلكه جمله لفظيله كه قل كل من عند الله ديا سن حق تعالى ازنيله
بورواادر سؤال اكر ايدرلرسكه چون بو قوللروك افعالى الله تعالى نوك مخلوق
اولا بولر انى اشلدكلريچون نيچون كرو عذاب ايليه بز جواب ايدرز بو ثواب عقاب
اولدوغى قوله اول افعاللروك ياردلمغى حق تعالى دن اولب اشلدكلريچون دكل شول كوج بلكه
يتمكلك كيم حق تعالى انلره اشلمكا قصد ادجك ياردى ويردى ياردركه انلر اول كوج
يتمكى طاعته صرف ادرلرى زيرا اختيارى واردى چونكه انى معصيته صرف اتدلر
مستحق عقاب اولدلر زيرا اول معصيته صرف اولنن طاقت طاعته دخى صلح وارد بلكه
اكا صرف اتسه مستحق ثواب اولوردى اتمدى معاقب اولدى عقاب اول ياردلمقدن اترو
دكل بس بوندن اترو ديرزكه كوج يتمك اول عمل اشلمكا اول عملدن اوك ياردلمش
دكل وصكره دخى دكل بلكه چغن اول عمل اشلمكا شروع اتسه اشليب انى تمام
ادنجيادكن قرشو قدرت ياردى ويرركه اول عملك هرجزونه انوك كوجى يتمكى بله
مقارنا ولا اما قدريلركه اول اشه قصد اتمزدن اوك اول كوج يتمكى ياردلب موجوددر
قول انى نجه دلرسه تصرف ادب نياكركسه استعمال ادر بز ايدرزكه بو يله اولجق
قول الله تعالى دن مستغنى اولمق لازم اولوركه اكا احتياجى اولميا كندو نفسنه بذلره
انى اختيار ايده قول مولى دن مستغنى اولمق بوخوز كفردر اكر بو قدريلر ايدرلرسكه
بز قدرتى ومشيتى الله تعالى دن نفى اتمزز ليكن ايدرزكه بو مشيت ايكى قسم اوزره در
برى مشيت جبريدر برى مشيت تفويضدر اما مشيت جبرى انوك كبى كيم برلرى و
كوكلرى وانوك ايچنده نه وارسه ياراتديكه بو ياردلمق انلروك اختياريله دكلدى دلر
دلمز حق تعالى ايجاد قلدى نتكم بو ايتدوه اول ايكى نوع مشيتك جبرى وتفويضنه دراشارت

قلوب بیوردیکم ولو شاء الله لجعلکم امة واحدة ولکن یضل من یشاء ویهدی
من یشاء یعنی اگر الله تعالی دلسه سزی کل برامت قلوردی یعنی جبر ادردی اسلامه
اوزرنه که کلکزی اهل اسلام قلوردی بوکا مشیت جبر درلر اما بوندن صکره بیوردیغی
لیکن کیمی دلرسه ضال گمراه قلور شقی اولور وکیمه دلرسه هدایت ویرر صواب اوزره
سعید قلور بوکا مشیت تفویضی درلرکه کیم دلرسه کافر اولا کیم دلرسه مؤمن
اولا بو دخی اول آزغونلر اعتقادیدرکه الله تعالیدن بنوکله بعید اولمشلردر بز کرو
جواب ایدرزکیم عجبدر بو سزوک نزهاتکز وبو گمراه لغکزکه الله تعالی نوک مشیتنی
طرب تقسیم ادرسز کانه سزوک انوکله بو ملکده ارتق لغکز وار حق تعالی یوجا
منزهدر بو نسنه دنکه سز درسز اما عقللکز یوقکم بو سوزده خطاکز اکلیاسز
چون اکلمزسز باری بن اکلدلم مثلا برکشی برکمسنه ای ایکی ایش آراسنده مخیر قلسه
که بری شر اولا وبری خیر اولا اول کشی وارب اول شری اشلسه اول معذور اولمسه
گرگ معاقب اولمسا گرگ چونکا تفویض اولندی پس سزوک سوزکزدن بو لازم گلورکه
قول معصیت اشلدکی معذور اولنه وگر اول خیر اختیار ادب آنی اشلسه اول آنی مخیر
قلنه منت اتسه گرگ کیم اشده سزوک طرفک رعایت قلوب شرتی قودم خیر اشلدم
پس بوندن دخی لازم گلورکه قول عبادت اتمکله الله تعالی اوزرنه منت قلا بو دخی
بر کلام باطلدرکه اعتبار یوق اما شولرکیم ایدرلر قولک افعالی حقیقی دگل بلک
مجازیدر قول نکه اشلر اگر خیر اگر شر الله تعالی در قولک آنده هیچ اختیاری یوقدر
درلر بز جواب ایدرزکیم سزوک بو سوزکزدن اوج درلو خطا لازم گلور بری اولدر
کیم قولک الله تعالیدن قورقسی قطع اوله هیچ قورقسیه امن طریقن طوتا نه اشلرسه
تکری اشلدی دیم نه صحوم وارکه قورقین دیه فارغ اوله بو صریح کفردرکه تکری یدن

قورقمازین

قورقمازین دیه امیدین قطع مخالف طریقن طوتا وبر دخی بو لازم گلورکیم حق
تعالیدن امیدن قطع اده هیچ بر اشلدکی خیرلردن وطاعتندن ثواب رحمت امنیا
زیرا اعتقادی بودرکیم بن اشلمزن الله تعالی اشلدر دیر پس چون کند اشلمز ثواب
ندن اومسن بو دخی صریحدرکه حق تعالیدن امید کسمک کفردر انه لا ییاس
من روح الله الا القوم الکافرون واوچنجی بو لازم گلورکیم کلام الله یلان اولا
زیرا قرآن ایچنده حق تعالی بونجه حدود بیان قلوب بیوردیکه ادم اولدورنی اولدوره
واوغری نوک الن کسه لر وزنا قلانی اولیسه اولدوره لر ار کیمسه یوز اغاج اوره لر شهردن
قوولر دخی بونجه احکاملرکه بیورمشدر بونه گرک لر چونکه اشلدن الله تعالی اولا
اول قولک بونده صوچی اولمیا پس بو عقوبتلری آکا اشلمک خود ظلم حیف اولور
پس بونده حق تعالی یی ظلمه نسبت ادب ظالم جابر دیمک اولور بو خود آشدی کفردر
الله تعالی بریدر اول اشدنکه بولر درلر اما بونک کبی اعتقادلو کمسنه لره جبریلر
درلرکه حق تعالی قوله نه اشلرسه جبر ایله اشلدر قولک بو آرته اختیاری یوق
درلر بزوم اولره دخی یکرک الزام ادجک حجتمز بودرکه آنوک کبی کمسیه چون
اعتقادی حقه مقر اولمیه بصکر دیمیا بر عکر صاچن صقالن یولکر کرکینجه دوکلر
دوکب دونب سویلیاسی اولرسا دیلرکه بزوم الموزدن نه گلورکه دکدرن الدورن
حق تعالی در اگر دیرسکه سز دکدکوز کرو کند وسوزیله مذهبن باطل قلورز پس
ضروری ملزم اولب کلام قطع اولسا گرک بر دخی بو اوزنده خلاف قلان معتزلی
اولر دخی درلرکه قولک خیر اشلدکی الله تعالیدندر وشر اشلدکی کندو نفسندندر
بو دخی اعتقاد باطلدر چون بو اعتقادلردن فساد فتنه در ظاهر اولدی کل
صحیح اعتقاده که سکا آنی بلمک ولمتمق ولاجیدر آنی اشت زیرا بو اعتقاد جمیع

عبادتلرك اساسدركه اولر بيوك اوزره بنا اولنر وقتيكه ديوارك بنيادي ضعيف اولا
آنوك اوزرنه بنا قايم اولمز يقلوب خرابه وارر بس بو غايت مهم اولدوغيچون بو قدر
كلام تطويل اولدي بو آيت معنسنده بيان قلدق تا كه بنا طاعت محكم اولوب ثابت
اولا بس امام ابو حنيفهٔ كوفي رحمه الله كندو اصحابيله بو اعتقادلروك آرسنده
كردي آني كندويه مذهب ايدندي نه بالكليه قدرلر كبي الله دن قدرت نفي ايلدي
نه خود جبريلر كبي بالكليه قدرت قوللردن نفي ايتدي ديمديكه جميع خير شر قولدندر
حق تعالى دن دكل ودخي ديمديكه كل الله تعالى دندر قولدن دكل يا افعال عبده قسمت
ايدوب ديمديكه خير الله تعالى دن شر قولدندر ديدكلرنكم اهل اعتزال بويله ديديلر بلكه اول امام
اصحابيله ديدلركم قول هر اشي اشلمكه قصد ايتدكي وقتا كه شول كوج يتمكي ياردي ويرن
حق تعالى در دديلرنكم بيانن چكدي اما اول كوج يتمكله اول اشي اشلمك حقيقتا قولك كندو
فعلدر مجازي دكل نتكم جبريلر بويله ديرلر بس معاقب مثاب اولدقلري اندن اوتوردر
طريق ثواب واعتقاد صحيح بودر اهل سنتدن اولنلر كركدركه بو اعتقاد ادنه
دلرسكه دين سلامت اولوب طاعتلر محل قبولده واقع اولاچون بو مهماتدن بر تقرير ادوب
بيانه كتوردك كروك اول آيت معنسنه مشغول اولالم كه حق تعالى بيوردي قل كل
من عند الله يعني ايت يا محمد اول كافرلره كم نعمت بول اولوب نرخلر اوجز
اولجق بو بزه الله تعالى دندر ديرلر وقتا اولوب نرخلر قز اولجق سكا درلركم بو بويله
اولدوغي سن بزوم اوزرمزه كلدكوك اوغورسزلغندندر ديرلركه بو اوجز اولدوغي
نعمتلر بول قيت اولدوغي كل الله تعالى قتندندر آنوك حكم وقضاسيله در بس
نه اولدي بو منافقلره كم يقين اولنلركه بو سوزي فهم ادوب اكليكلر اشتمزلر اكلمزلر
كه اول ربلري قرآنده بونلره نه خبر ويرور و بوندن صكره كرو بيورديكه ما اصابك

من حسنة فمن الله وما اصابك من سيئة فمن نفسك ديمشلركم بو آيتده تقديم
تاخير وار معنيسي ديمك اولوركم نه اولدي اول منافق قومكم بو سوزي يقين اولمزكه
فهم ادلر ديرلركه نه نسنكه سكا خيرلردن ايرشه اول الله تعالى قتلندندر ونه نسنكه
شرلردن ايرشه اول كندو نفسك كناهندندر بعضلر ديدلركم نه نسنكه سكا ايرشه
فتح غنيمتدن اول الله تعالى نوك فضلندندر ونه نسنكه ايرشا بلادن وشدت عدودن
ودرلك طارلغندن اول سنوك كناهكدندر ودخي نه نسنكه سكا ايرشور يا محمد
اول دلايللردن وعلامتلردن كه سنوك پيغامبرلغوكي تصديق ايدر اول الله تعالى
جهتندندر ونه نسنكه سكا ايرشور اول وحيوڭ قطع اولوب جبرائيل سكا بر قج كون
اينمدكي سنوك نفسكدندر كه سوزكده ان شاء الله ديمدك ودخي بيورديكه وارسلناك
للناس رسولا وكفى بالله شهيدا يعني يا محمد بز سني بو خلقه ايلجي كوندردك
كه بزوم خبرموز آنلره دكوره سن سكا آنجق واجب اولدر الله تعالى آنلروك ديدكلري
واشلدكلري اوزرنه طانق يتر نه قلورلرسه آنوك مكافاتن يرنه كتورورسن كا ملول
اولما ودخي بيورديكه من يطع الرسول فقد اطاع الله ومن تولى فما ارسلناك
عليهم حفيظا بو آيتوك سبب نزولي بو ايديكم رسول عليه السلام بيورمشديكه
هر كمسكم بني سوردي حقيقت الله سوردي وهر كم بكا مطيع اولدي حقيقت الله تعالى يه
مطيع اولدي منافقلر بوني اشدوب ديدلركم بو كشي ديلركم بز آني كرچك دوست طوتوز
آنوكچون بويله سويلر حق تعالى رسولني كرچكلمكيچون بو آيتي ايندروب بيورديكه هر كم
رسولك بيوردقلرنه مطيع اولدي بلسونكه تحقيق اول الله تعالى امرينه مطيع اولدي
زيرا رسول دعوت قلدوغي الله تعالى امريلدر بس آكا مطيع اولمق الله تعالى يه مطيع
اولمقدر وهر كم الله تعالى طاعتندن ورسول طاعتندن اعراض ادوب يوز چورسا سكا

اندن ضرر یوق یا محمد بز سنی انلروك اوزرینه کزجی و صقلیجی کوندرمدك کم دایم
کورسن صقلایسن معصیتلره واقع اولمیلر سنوك اشوك اولدرکم همان انلره خبر مون
ایرورسن ودخی بیوردکم ویقولون طاعة فاذا برزوا من عندك بیت طائفة منهم
غیر الذی تقول والله یکتب ما یبیتون فاعرض عنهم وتوکل علی الله وکفی بالله
وکیلا یعنی بو منافقلر چقنکه سنك قتکدن اولسلر دزلرکه سنوك قولکا الطاعت
ایمشوزنکه دزسن کرکلو درسن ندلرسك یورن بزه کم بز سکا متابعت قلمشوز امّا چقنکه
قتکدن طشره چقلر اول کندوزن سکا ویردکلری کلاملرن کیجه کرو تغییر ادب بزدرلو
ودخی تقدیر ادبانی کزلرلر الله تعالی تغییر قلب کزلدکلرن انلروك اوزرینه صقلر
ودخی سکا خبر ویرر تاکه یارن انوکله انلره مجازات قلاسن انلری ترك ادب قوغل
اشوکی الله تعالی یه تفویض اتکلکه الله تعالی سکا کافیدر حالوکی بلوب یرنه کتورمکده
حق تعالی بونی بویله بیوردغی قتاله امر اولنمزدن اوکدندی صکره ایت قتال‌الله بو منسوخ
اولدی و بوندن صکره کرو بیوردی افلا یتدبرون القران ولو کان من عند غیر الله
لوجدوا فیه اختلافا کثیرا یعنی بز تفکر قلمزلرمی بو قرانوك معنیلرنده و
مواعظلرنده که اندن بر عبرت الوب اکلیلر بلرکه بو قران الله تعالی قتندندر انوك
کلامیدر وکر انوك قتندن اولمسا بر غیریدن اولسه انده چوق ثنا قضلر و باطل سوزو
یلان خبرلر بولالردی زیرا بونوك کبی اختلافلر خلق کلامنده اولر الله تعالی کلامنده
اولمز بعضسی بعضسنه تناقض اولا اهل نظر بوندن اثر ودرلرکم اجماع امت دخی
دینده حجتدر زیرا اول اجماع دخی الله تعالی نوك طریق رشده الهام قلمغیله درکم
متفق اولورلر اکر اولدخی الله تعالیدن دکل مسه انده دخی اتفاق بولنمایب اختلاف واقع
اولیدی ودخی بیوردیکم واذا جاءهم امر من الامن او الخوف اذاعوا به ولو ردوه

الی الرسول والی اولی الامر لعلمه الذین یستنبطونه منهم ولولا فضل الله
علیکم ورحمته لاتبعتم الشیطان الا قلیلا بو ایت نازل اولدی وک
منافقلردن بر قوم حقنده کم انلروك اشی دایم اراجیف خبرلر ویرمکدی چون رسول
علیه السلام بر یکا چری کندرسه بولرانی دکلیب خبرلرنه قولق طوترلردیکه انی اشدب
رسول علیه السلام مؤمنلرله کوکللرنه بر ملالت حاصل اولسا بخنلر بس حق تعالی
انلروك بو حالندن خبر ویرب بیوردیکه چون بو منافقلره اول مؤمنلر چریسندن فتح
ظفر خبری کلسه دشمن اوزره انلر انی اشدب سکوت ادرلر اول حالدن کمسیه خبر
ویرمزلر امّا چون بر بلا و زحمت ودشمن انلره غلبه قلدغن اشتسلر انی خلق اچنده یا ب
اشکاره قلورلرکه مؤمنلر انجنه اکر بولر اول خبرلردن سکوت اظهار اتمیلردی
انی رسوله یا خوذ اچلرنده کی اولوا الامره تفویض ادرلردی تاکه اول انلروك جهتندن
ظهوره کلمایجه بولر اتمیلردی تحقیق بلدلردی شول کمسلر کم اول خبری تجسس ادب
خبر ویررلر اول رسولدن علیه السلام واولی الامردن اشتمایجه فاش اتمیلردی
وبعضلر دیدیلرکم اکر بولر جمیع امورلرن حلال وحرام بلمك لکنده رسوله تفویض
ادرلردی واول ندرسه تصدیق ادب قبول قلالردی ودخی اول اولوا الامره تفویض ادرلر
دیکه اچلرنده عالم فقیهدر تحقیق بلرلردی شولرکم علمدن اولر تفحص ادب بلمك
طلب ادرلر بس اول تفویض قلمدقلریدرکه انلرن نفاق ظاهر اولر جهلله نه
دلولرسه اشکرلر اکر حق تعالی نوك سزوکلا وزرکونه فضل اولمیادی رسول کوندرمکله
ورحمتی اولمیادی قران اندرمکله سز جمله کز هب شیطانه متابعت قلیدکز الا
شولر حق تعالی اولروك کوکلنی تقوایله بزدی انلر اولمیادی انلر دخی اچکزده از قوم در
بس بو ایت دلالت قلور کم انوك اوزرینه کم حدیثدن قراندن سنه استنباط ادب

چقرمق روادر اکا اهل اولنلره زیرا حق تعالی استنباط قلمغی رسول قبلندن واهل
علمدن رواکوردی وبوندن صکره دخی بیوردیکه فقاتل فی سبیل الله لا تکلف الا
نفسک وحرض المؤمنین عسی الله ان یکف بأس الذین کفروا والله اشد
بأسا واشد تنکیلا بو آیتک نزولنوک سببی بویدیکم رسول علیه السلام وعده
قلدی ابا سفیان ایله کم بدر صغری غزاسنه چقا مسلمانلر اکا چقمغه کره کوردیلر
حق تعالی بو آیتی اندردی بیوردیکه یا محمد سن الله تعالییا مطیع اولب انوک رضا سیچون
دشمنله مقاتله قلیکم الله تعالی نوک نصرتی سنوکله اکر یالکز جه دخی اولرسک سن
بو امره تکلیف اولنمزسن الا کندو نفسکا انجق دخی برکمسنه بو امری ترک ایتدکندن
سکا ضرر یوق سن ملول ولما غل شول کمسنلر چون که بو غزادن تخلف ایدب کلمیلر
اما تحریض ایتکل دشمنله مقاتله قلمغا شول مؤمنلریکه ایمانلرینی خالص قلمشلر نفاقدن
اولاکه حق تعالی منع ایلیه کندویه واجب قلدوغیله بو کافرلروک شدتلرینی و
شوکتلرینی که الله تعالی قویدر عذاب یوتندن واشددر عقوبت یوتدن قیامت
کوتدوه اول کافرلر عقوبتندن که دنیاده اولرلر اول کافرلر عقوبتندن قورقسندن
تخلف قلورلر بلکلکه اخرتده حق تعالی عقوبتنه واقع اولوسرلرکم انوک نهایت
یوقدر ودخی حق تعالی بیوردیکم من یشفع شفاعة حسنة یکن له نصیب منها
ومن یشفع شفاعة سیئة یکن له کفل منها وکان الله علی کل شیء مقیتا یعنی هرکمسکم
بر مؤمن قرندشی حقنده شفاعت قلسه شول نسنده کم دین ایچنده اکا شفاعت قلمق
روا اولسه شونک کبیکم اول قرندشنوک نفسنه یا مالنه یا اهل واولادنه ظلم ایتمک دیلرلر
اولانی دفع ایده یا حوزلکی کسلو مسلمانلر اراسنده اصلاح ایده اکا اول فعلندن
الله تعالی قتنده اولو ثوابلر نصیبا اولور وهرکم سعی ایتسه بر کناه اولجق یرده

یعنی ظالمک ظلمنه معاون اولسه یا الیله یا دلیله یا حوزلکی کشی ارتسنده دشمنلق
برقسه قوجولغله وغیبتله اولدخی اول فعلندن اولوکناه کندویه نصیب اولور
ودخی مثللرکم بو آیت معنیسی اول حدیثه اشارتدرکم رسول علیه السلام بیوردی
من سن سنة حسنة الحدیث یعنی هرکمسکم اسلام ایچنده بر کرکلو طریق
قسا اکا اندن اتر واجر وارددر وهرکمسکم اول قدوغی طریق طوتبا توکله عمل
قلسه تا قیامته دکن اول ایشلینلره نقدر اجر مزد اولورسه اول ایشلدکلرینیون اول
طریق اول قیانه دخی اول قدر ثواب یازلور شویلکه اول ایشلینلر ثوابندن نسنه
اکسلمز وکر برکمسه بر بدعت طریق قسا اسلام ایچنده که اندن الرویوغدیکا اندن
کناه اولر وهرکم اول قدوغی بدعت طریق طوتب انوکله عمل ایلسه تا قیامته
دکن اول ایشلینلره نقدرکم کناه یازله اول بدعت قوینه دخی اول قدر کناه
یازلور کم انلروک کناهندن نسنه اکسلمز الله تعالی کل نسنه نوک اوزرنه قادر
در هیچ بر ایشده عجزی یوقدر وبوندن صکره دخی بیوردیکم واذا حییتم بتحیة
فحیوا باحسن منها او ردوها ان الله کان علی کل شیء حسیبا یعنی قچن
سزه سلام ویرلسه اهل اسلام سلامیکه سز اندن دخی زیاده قلماغله سلام
ویرنه جواب ویرک یاخود اول سلام ویردکی قدر سز دخی رد ایدب جواب ویرک
واول ویردکندن کرکلو تحیت قلمق اولدرکم اول سلام علیکم دیرسه انجق
سن بونکله جواب ویرسنکه وعلیکم السلام ورحمة الله وبرکاته اکر اول قدر
رد ایتمک دلسک وعلیکم السلام دیه سن تمامی اکر سلام ویرن مسلمانسه اما اکر
کافرلردن ذمی اولرسه وعلیکم دیه سن انجق روایتدر رسولدن علیه السلام که
برکشی کلوب اوزرنه کردی السلام علیکم دیدی رسول دخی علیه السلام وعلیکم السلام

سکا اون ثواب اولدی دیدی رسول دخی انوک سلامن الوب دیدیکه سکا یکرمی ثواب
اولدی وبر کشی دخی کلدی السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته دیدی رسول علیه السلام
اکا دخی جواب ویروب دیدیکه سکا اوتوز ثواب اولدی زیره هر کلمه زیاده اولدقجه
ثوابا اون دخی زیاده اولور ودخی روایتدر که رسول علیه السلام منع ایلدی اینکه
سلام ویرن السلام علیک دیه وجواب ویرن دخی وعلیک السلام دیه زیرا بو علیک
دیمک یالکوز کشی اوزره خطابدر مؤمن خوذ یالکوز دکل فرشتلرله بله جماعتدر
وجماعت اوزرینه خطاب بوردکم سلام المقدم ویرمکده علیکم دیه بو ایتده فحیوا
وردوا دخی دلالت ایدر کم سلام ویرمک سنتدر وانی کرکلو جوابله الوق فریضدر
واما سلام ویرمکده دخی سنتا ولدرکم اتلو کشی یایه اوغرسا سنتا ولدرکم =
بینلو کشی اکا سلام ویره ویوروکشی اوتورنه سلام ویره ویالکوز کشی جماعته سلام
ویره کرک اتلولر اولسون کرک یایقلر بن عالمن وامیرن وباین دیوب جاهل ولنه
ودرویش اولنه سلام ویرمکده اولولمنیه اول بکا الک سلام ویرسون دیوب تکبرلک
قلمیه اما امام ابو حنیفه دن رحمه الله بو ایت معنیسنده بر تاویل دخی روایت ایلکه
اولمشدرکه چن سنه بر مؤمن قرداشکوزدن بر هدیه اولنسه هدیه کردن سز اندن دخی
کرکلورک اکا عوض برله مکافات قلوک یا خوذ کرو اول قدر بارینی قلک کم اندن ضایع
اولمیه ودخی بیوردکه الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیمة لا ریب فیه
ومن اصدق من الله حدیثا بو ایت نازل اولدی شول کمسنلر حقنده کم کروقپمغا
انکارلری واردی بس حق تعالی بیوردیکم اول الله در اولکم اندن ارتوق معبود یوقدر
الا اولدر تحقیق والله اول سزی اولا اولدرمکله قبرلرکزده جمع ایلیسر اندن صکره
کرو قیامت کوننده جمع ایلیسر که بوننده کمان یوقدر وشک اولمق سننه دکلدر

کرچک مؤمن اولسلر بوکا کمان التمزلر الله تعالی دن سوزنده دخی کرچکلک کم اولا اندن
یکرک وعده سنه وفا قلمجرق یا دخی کم اولا که انوک وعده سنه خلاف یوقدر
ودخی بیوردیکم فما لکم فی المنافقین فئتین والله ارکسهم بما کسبوا
اتریدون ان تهدوا من اضل الله ومن یضلل الله فلن تجد له سبیلا بو
ایت دخی منافقلردن یدی کشی حقنده نازل اولدی که مدینه دن کلوب برقچ کون رسول الله
طوردلر کلدکلرنه پشیمان اولب دیدلرکه بز محمد دن کرو دستور الوب مکیه وارلوم
کرو بابلمز اجدادمز دیننه مشغول اولالم بو اتفاقله دروب رسول قتنه کلدلر
دیدلرکه یا رسول الله بزه بو مدینه نوک هواسی خوش کلمدی طورمزز بزه اجازت ویر
کرو مکیه واروب اندن دیموز اوزره ثابت اولاوز رسول علیه السلام انلره دستور
ویردیکه چقلر چونکه چقدلر منزل منزل طورمیوب کتدلر وواروب مشرکلره قوشب
اول نفاقلرن دخی ترک ادب خالص کروکافر اولدیلر اندن صکره مکه دن یازرکان
لغله چقب شامه یونلدیلر مدینه اهل انلری اشتدلرکم کلورلر مسلمانلروک
بعضیسی دیدلرکم انلر کافرلردر کلوک چقالوم انلری دپلیوب مالن الالوم وبعض
مسلمانلر دیدلرکم اولر مسلمانلردر انلری قتل ادب مالن الموق روا دکلدر چون بولراکی
بلوک اولب اختلاف ایتدلر حق تعالی انلروک نفاقنی وکفرنی بیان قلما اچون بو ایت
اندروب بیوردیکه نه اولدی سزه ای مؤمنلرکم بو منافقلر حقنده ایکی بلوک اولب
خصومت قلورسز بعضکز ایدرکم کافردر بعضکز ایدرکم مسلماندر بدرستی حق
تعالی اولری خور ذلیل قلب کرو اولکی کفرلرینه دندردی اول نفاقدن صکره کرو
ارتداده میل ایتدکلری اچون دکرمسز سزکه الله تعالی ضلالتنه بر قدغن کوواردادب
هدایته کتورسز شونکه الله تعالی هدایتدن چقروب طریق ضلالته برغا سز اکا بر

طریق دین بلمزسز که اول انوکله نجات بولا قورتلا ودخی بیوردیکه ودوا لو تکفرون
کما کفروا فتکونون سواء فلا تتخذوا منهم اولیاء حتی یهاجروا فی
سبیل الله فان تولوا فخذوهم واقتلوهم حیث وجدتموهم ولا تتخذوا
منهم ولیا ولا نصیرا یعنی اول کافرلر انی سورلرکیم کاشکا سز دخی انلر جلین
هجرت ترك ایدب کافر اولیدکز نتکیم کندولر کافر اولدیلر سز دخی اول کفر ایچنده انلروکله
برابر اولا سز نتکیم مثلده کلور بدرستی شول کمسنوك کیم اوز دوشب خرمنی بنا
آرزو ایدرکه دوکلی ملتوك خرمنلری اوده یناکندو یله برابر اولا کافرلر دخی چون عملکری
خرمنن کفرله اوده اوردب یقدیلر آرزو قلورلرکیم کل مسلمانلر کافر اولالر انلروکله جهنم
اورنه بله کینلر پس زنهار سز انلری دین ایچنده ومعاونتده دوست طوتمیك تاکرو
اول شرکلرنده توبه قلوب الله ورسول رضا ایچون مدینه یه هجرت قلمایجه اکر بو هجرتدن
اعراض ایدب شرکلرنده دائما باقی اولورلرسه طوتب انلری اسیر ایدوك ونه یرده کز بولاسز
دپلك اولردن برکمسه ای دینکزده دوست ویاردمجی ایدنمك بوندن صکره استثنا
قلوب بیوردیکه الا الذین یصلون الی قوم بینکم وبینهم میثاق او جاؤکم
حصرت صدورهم ان یقاتلوکم او یقاتلوا قومهم ولو شاء الله
لسلطهم علیکم فلقاتلوکم فان اعتزلوکم فلم یقاتلوکم والقوا
الیکم السلم فما جعل الله لکم علیهم سبیلا یعنی بو کافرلری قتل
بولامسز اولدرمك الا امکرکیم شولرکیم واروب برقومه اولشدلر انلروکله سزوك ارا
کزده عهد ومیثاق واردر اول عهد صقلیب انلروك ایچنه کرینا اولدرمك یعنی بنی
خزاعه وبنو مدلج وبنو خزیمه وهلال بن عویمر اصحابیله رسول الله علیه السلام
ایله عهد ایدب اندلشمشلر دیکه مسلمانلردن برکمسه انلروك ایچنه وارسه امین اولا

کمسه آنکا هیچ بر وجهله ضرر ارکورمیه وآنلردن دخی برکمسه مسلمانلر ایچنه کرسه
آنجلین امین اولا بو آیت دلالت قلورکیم اهل حربیله اهل اسلام مصالحه قلمق روادر
قچنکه مسلمانلر مصلحتنه آنده خیر اولا ودخی دیمك شولرکیم کلب برقومه اولشدیلر
کم اول سزه مقاتله کلمشدر اما اولروك کوکللری قتی طارلمشدر عهد صقلیب
سزوکله مقاتله قلمزلر دخی مقاتله اتمزلر شول قوملرله کیم سزکله بلدر قرابتلر ندن
اتر و پس حق تعالی مؤمنلر اوزرنه منتن بیان قلورکیم انلردن بلایی دفع ایدب اولری قتالدن
منع ایلدی بیوردیکه اکر حق تعالی دلسا انلری سزوك اوزرکوزه کوکللرنی حربه قوی قلب
مسلط قلیدی دخی سزوکله مقاتله قلدلرری اما انلروك کوکلنه قورقو برغب کو
کسلرنی سزوکله مقاتله قلمقده طار قلدغی آندن سزه فضل عطادر اکر انلر سزو کله
قتال اتمکدن امتناع ایدب اول صلحلری اوزره ثابت اولورلرسه سز دخی انلروکله
مقاتله اتمك الله تعالی حجت برهان قلمدی سزچون انلروك اوزرنه که نه وقت
دلرسکوز قتال ایده سز قاتلرن دکب مالکرن الاسز بوندن صکره بیوردیکه ستجدون
آخرین یریدون ان یأمنوکم ویأمنوا قومهم کلما ردوا الی الفتنة ارکسوا
فیها فان لم یعتزلوکم ویلقوا الیکم السلم ویکفوا ایدیهم فخذوهم
واقتلوهم حیث ثقفتموهم واولئکم جعلنا لکم علیهم سلطانا
مبینا یعنی بیز اولا که سز بر قوم بولاسزکه انلر دیلرلر هم سزوك قورقلردن امین
اولا وهم کندو قوملری قورقسندن امین اولالر یعنی اول بنی اسدله بنی عطفان
قچن مدینه یه رسول قتنه کلسلر درلردیکه بز سکا ایمان کتوردك اندن رسول علیه السلام
مؤمنلره اسلام اظهار ایدب انلره موافقت کستررلردی تاکه قچن مدینه یه کلسلر امین
اولالر اما قچن مدینه دن دونب کرو مکیه قوملری ایچنه وارسلر درلردیکه بز عقربه

ولکزدن قوردنه ایمان کتوروب تصدیق ایدرز اما اولری استهزا ایله الروزدیب کرو
اول بتلری عبادتنه دونرلردی مرادلری اولودیکه هم مکده امین اولالر هم مدینده انوکچون
دیدیکه حق تعالی هرکزکه دعوت اولنلر شرکدن یکا دونب کروکا رغبت ایدرلر
اکر انلر سزوکله مقاتله قلمقدن امتناع اتمسلر ارایره سزوکله مصالحه یرقمسلر
والکرنی قتالدن چکمسلر سز دخی انلری طوتب اسیر ایدك هر یرده انلری بولب ایرشجك
اولورسکوز دیلك مالکرن الوك زیرا اولرکم اشبو دیدکموز صفتا ورزه اولالر اول
ایله اولدقلرنی سزه ظاهر حجت قلدقکه انلره مقاتله اده سز زیره عهد صیبسزه
وفا قلمدلر ودخی بیوردیکه وما کان لمؤمن ان یقتل مؤمنا الا خطأ ومن قتل
مؤمنا خطأ فتحریر رقبة مؤمنة ودیة مسلمة الى اهله الا ان
یصدقوا بو ایت عیاش بن ابی ربیعه حقنده نازل اولدی اول وقت حارثه ابن
زیدی دیلدی قصنیه بویدیکم عیاش مؤمن الوب مدینه‌دن یکا هجرت قلدی
ابوجهل ابن هشام دخی حارث بن هشام که انوکله انابر قرداشلردی حارث بن زید
بله اول عیاشه کلدلر اردندن مدینه اچنده یتب دیدلرکم بدرسنی انك سکا
اندوروب ایدرکه بوملکه انلق ورحم حقن صقلیب دلرنکه اول انکا کرودونا سنکه
اوغلنلر بنوك کی سوکلوسی اکا سنسن اول انك شونیله اندایچدیکه اوه کرمیه و
طعام یمیه وصو ایچمیه تا سن کروقاتنه کلماینجه کل امدی اول انکی محروم اتمه
کروکندو دینکی الدن قومه بوسوزله انی ایدروب مدینه‌دن الدی چقدیلر چونکه
برزیرا اوزدلر انوك الکرنی برك ایله بغلدلر دیمیه برغب دکدیلر کتوروب مکیه
کلدلر کون استینه برغب اکا جفالر قلدلر انسی دخی اندایچدیکه کروالله تعالی‌یا
کافر اولماینجه انی بر کمسیه ششدرمیه بس انی اول حالا اوزرنه قودیلر کوردیکه

اولوردن

اولوردن قورتلمغا چاره یوق کندوی قورترماغچون اولکه مطیع اولدی ابدن ششدلر
حارث ابن زید کلب اکا دیدیکه یا عیاش اکر اشبو دینکه سن انوك اوزرنه سن اکر طوغرو
دین ساکروانی ترك ایلدك وکر باطل ضلالتسه کندوی ضلالته برقدك بونه حاجتکه
اتدك عیاش انی اشدوب اندا ایچدیکه قچن بر خلوت یرده انوکله بلشسه اول حارث
اولدره زماندن صکره عیاش کروقچب مدینیه رسول قتنه واردی علیه السلام بر کون
مدینه سوقاغنده ناکاه اول حارثه صاتشی کلدی حارث دخی رسوله علیه السلام
کلب مسلمان اولمشدی عیاش انوك اسلامه کلدوکن بلمدی انی اولدردی اندن صکره
بلدیکه اول اسلامه کلمش طرب رسوله علیه السلام اول حالدن خبر ویردیکه کندوید
واقع اولدی اول وقت بو ایت نازل اولدی حق تعالی بیوردیکه هیچ بر مؤمنه روا
دکلکم بر مؤمن دیلکیه الا مکرکه خطا ایله بلمدن اولا بس هرکم بر مؤمن خطا ایله
اولدرسه انوك کفارتی بودرکم بر مؤمن قول ازاد ایلیا وکر کافر قول ازاد قلسه
بو اتفاق قدرکه جایز اولمز ودخی لازمدر اول اولدوروننك اولدرنکی کشنوك اهلنه
دیت دخی ویره یعنی یوز دوه ویره الا مکرکه اول اولنوك ولیلری اندن عفو ایدب دیت
المیلر ودخی بیوردیکه فان کان من قوم عدو لکم وهو مؤمن فتحریر رقبة
مؤمنة بو ایت اسامة بن زید حقنده نازل اولدیکه مرداس دیرلردی بر کشی مسلمان
اولمشدی اما کافر قوم قبیله‌لری واردی انلروك اچنده اولردی انی دخی کافر صنوب
اولدردی صکره بلندیکه مسلمان ایدر بو ایت ابن حکم بیان قلدیکه اکر اولن خطا ایله
اولدرلن اهل حربدن اولاسی اولرسه کندو مسلمان اولا واجب اول اولدروننه
اولدروکه اولدرنکی کفارت بر مؤمن قول ازاد ایده انجق دیت ویرمیه زیراکه
انوك ورثلری کافرلردر اکا مستحق دکللردرکه انوك دیتن میراث یلر امدی بو حکم

اگرچه انلروك حقنده نازل اولدی اما حكم عام اولدی تا قیامته دگین جمیع علما دخی بونك اوزره در ودخی بیوردیكم وان كان من قوم بینكم وبینهم میثاق فدیة مسلمة الى اهله وتحریر رقبة مؤمنة یعنی اگر اول خطایله اولدورلن ذمیلردن اولوبسكم مؤمنلره مطیع اولوب عهد میثاق قلدیلر جزیه ویررلرسه اول اولدورنه لازمدركه انوك ولیلرینه دیتن تسلیم ایلیه وكفارتیچون بر مؤمن قول دخی ازاد ایلیه روایتدركه ذمیلردن ایكی كشی رسوله كلدیلر وبرر وایندن حربیلر دیدی اما امانله دار اسلامه كروب رسول قتنه كلدیلر رسول علیه السلام اولری مستامنه طوتوب كیرو انه بندردی چون رسول قتندن چقوب كیدیلر یولده عمرو بن امیه صنتشدیلر عمر انلروك اكسن دخی دپلدی بلمدیكه اولر مستامنلردر بو ایت دخی انده نازل اولدی رسول علیه السلام حكم ایلدی اول عمروكه اكسنوك دیتن ویره وهم كفارتیچون بر مؤمن قول دخی ازاد قلا بوندن اثر وبیوردیلر علماء كه ذمیله مؤمنوك دیتی برابردر ودخی بیوردیكم فمن لم یجد فصیام شهرین متتابعین توبة من الله وكان الله علیما حكیما یعنی اول خطایله اولدورلن رقبیه مالك دكل ایسه قول ازاد قلا لازمدر اكا كم ایكی ای اولشدوری اوروج طوتا اراده بر كون ییا وكر یا ایسی اولرسه كروار وجهی باشندن طوتا اگر تمام اولمقا بر كون قلمشكن دخی یرسه امدی بو كفارت اول اولدورنه توبسی قبول اولمق ایچوندر الله تعالى طرفندن ودخی حق تعالى نوك عفونه سبب اولمق ایچون دركه الله تعالى اول دیلیسوك نیتی نیدوكن بلور علیمدر واول خطایله اولدردیچون اكا كفارت بیوردی حلیمدر وبوندن صكره دخی بیوردیكه ومن یقتل مؤمنا متعمدا فجزاؤه جهنم خالدا فیها وغضب الله علیه ولعنه واعد له عذابا عظیما

یعنی هر كیمسه كم بر مؤمنی قتل مباح اولمدن محصن اولوب زنا اتمكله یا دینندن ارتداد قلماغله یا قصاص واجب اولماغله بو اوچدن برسی اولمدن قصدله انی اولدرسه انوك جزاسی جهنمده مخلد اولمقدر الله تعالى نوك غضب ولعنتی انوك اوزرنه دركه حق تعالى انوكچون اولو عذابلر بر قلمشدر اما بو مخلد دركندن اختلاف قلمشلردر زیرا بو ادم اولدرمك كبایر دندر بر قوم مذهبین بودركم كناه كبایر اشلمكله مؤمن كافر اولمز كم جهنمده مخلد قلا بس مراد بو مخلد دكندن طول زمان اولا یعنی چوق زمان طاموده عذاب چكه اندن خلاص بوله بس اول طول زمان تخلیدله ذكر ایلدی تاكه اول ادم اولدرمكدن بو تغلیظ زجرله منزجر اولالركه بو الله تعالى بناسن یقمقدر تاكه ابن عمرله ابو هریره رضی الله عنهما دمشلردركم ادم اولدورنوك توبسی قبول اولمز بو دخی غایت زجر اولمق ایچون دركه كیمسه اكا اوزنمیه والا اصح قول بودركم توبه اتسه قبول اولور اما بودركموز اول وقتدركه اول اولدورن مستحل اولمیا اما اگر بونوك قتنی حلالدر دیو اولدرسه اوچ نسنه دن بری اندن واقع اولمدنكه اولو اولا زنا اده یا دینندن دونب مرتد اولا یا خوذ قصاص واجب اولمش اولا ایله اولجق اول اولدورن جمیع علما قتنده اتفاقی كافر اولور ابدی جهنمده مخلد قلور زیرا بو انكار قلمش اولدی بر نسنه نوك حرمته كم اول نص قاطعله ثابت اولمشدر وبوندن صكره بیوردیكم یا ایها الذین امنوا اذا ضربتم فی سبیل الله فتبینوا ولا تقولوا لمن القى الیكم السلام لست مؤمنا تبتغون عرض الحیوة الدنیا فعند الله مغانم كثیرة كذلك كنتم من قبل فمن الله علیكم فتبینوا ان الله كان بما تعملون خبیرا بو ایت دخی اسامة بن زید حقنده نازل اولدیكه اول بر كشی قتنه كلدی ادی مرداس

قتنه کلوب سلام ویردی دخی لا اله الا الله دیدی مرداس انوك سلامن الوب دیدیکه
بن دخی مؤمنم اسامه انوك مؤمنم دیدکنه اینانمدی انی دپلدی کلب انی رسوله
علیه السلام خبر ویردیلر رسول علیه السلام دیدیکه یا اسامه سن آلدردکمی بر
بر کیشی کم اول لا اله الا الله دیه اسامه دیدیکم یا رسول الله اول قلجدن قورقب
دلله دیدی کوکلندن اخلاصله دکلدی رسول علیه السلام دیدیکه یا اسامه
کوکلنی یاردك کوردکمی کم انده اخلاص یوغدی بس اسامه دیدیکه یا رسول الله
بنوم ایچون استغفار قل و طلب ایلکه بن مغفور اولم رسول علیه السلام اکا
دیدیکه اوچکز لا اله الا الله دینی دپلدك بن سنوکچون نجه مغفرت دلیایین
آما درد بخشنده انوکچون مغفرت دلدی و اکا بیوردیکه بر قول ازاد ایلیه
و دخی بر روایت بودرکم رسول علیه السلام غزایه چری کوندرمشدی اولچریدن
رسوله علیه السلام بر کیشی مشتچی کلدی خبر ویردیکه فتح بروزما ولدی کافر
منهزم اولدی و دخی دیدیکه یا رسول الله اول منهزم اولن قومدن برینی قوردم
چون یتشدم قصد قلدمکه قلیجله چلیدم کوردیکه چلرن لا اله الا الله
دیدی و بن مسلمانن دیدی سوزنه اعتبار قلمایب انی دپلدم رسول الله اکا
دیدیکه یعنی سن مسلمانن دینی اولدردکمی اول دیدکی یا رسول الله قلجدن
صغنب ایله دیدی رسول علیه السلام دیدکه کوکلونی یاردك کوردکمی حکم
ادرسن اول کیشی دیدکه دلرزن برقاج کوندن صکره اول کیشی وفات قلدی
الب دفن ایلدیلر یر انی کتورب طشره برقدی بریره کرو دفن ایلدیلر کرو
طشره برقدی اوچکزه دك بو حال واقع اولدی چونا بونك قوم قبیلسی انی
کوردیلر غایت محزون اولوبن خلقدن دخی اوتندیلر کتورب انی الب بر دره یه

برقدر

برقدیلر بس حق تعالی بو ایت اول وقت اندردب بیوردیکه ای انلرکه ایمان کتوردیلر
قچن سز الله تعالی یه مطیع اولب غزایه چقسکوز فکر ادب نظر ایلك کروك
کیمی دپلسز اوجلك ایلمك شول کیمسکیم کلب سزه سلام ویره بن مؤمنم دیه
سز ایتمك اکا کیم سن مؤمن دکلسن اما بعضلر الیکم السلام یرینه الیکم السلم
دخی اوقدیلر بونك معنیسی دخی دمك اولورکیم قچن بر کیمسه سزه بیون ویرب منقاد اولب
متابعت قلسا سز اکا دمك کیم مؤمن دکلسن غرضکز بو سوزدن اول متاع دنیا
اولاکه انوك النده مال غنیمتدن کوره سز دخی انی الغه طمع ادب انی ولکدون
اکو مقصودکز اولسه دخی دنیاده غنایم چوق شول نسنیله طلب ادك اینکم
الله تعالی سزه حلال قلب دستور ویرمشدر یا اول غنیمتلری طلب ادك کیم الله
تعالی قتنده باقی دور فناسی یوقدر اول مال فانی یه طمع ادب اولدرمك شول کمسکو
هجرتدن الرو سز دخی انلر جلین کافردکز اما کفرکوز کدلیب ایمان اشکاره قلوردکز
تاکه اول قومکز الچندن اول توحید سببله امین کیدکز بس حق تعالی سزه عطا قلوب
ایمانکزده اخلاص روزی قلدیکه مؤمن اولدکز بس لازم اولدی سزه کیم اشکزده تا
اده سز نظر قلب کورسزکه تاکه اولدوردکز مسلمان اولمایه تحقیق الله تعالی
خوذ سزوك نه اشلدکوکز وکوکلوکزده قصد کوز نیدکن بلور نه قدر دقیق
اولورسه بس بو ایت حکم دخی عام اولدی جمیع مؤمنلر حقنده که قچن دار حربه
وارلر صافنلر کیم اولدردکلری مؤمن اولمیا بوندن صکره دخی بیوردیکه لا یستوی
القاعدون من المؤمنین غیر اولی الضرر والمجاهدون فی سبیل الله باموالهم
وانفسهم یعنی ثوابلری و اجرلری حق تعالی قتنده برابر دکل مؤمنلردن شول
کمسلروك کم اولرندن اتروقلالر وارب غزا قلمیلر اول کمسلرله کیم الله تعالی بو

مالَلَریله نفسلَریله غزا قِلالَر اُغولدَن قِزدَن چوب مالِلَرِن جانلَرِن حق تعالی یولنه
فدا قلالَر حال بودُر اول اوتورانلَرك بر عذری دخی اولمیا کم قیب كدجك انلَره ضرر اولا
سهل بن سعیددن روایتدر ایدر گوردم مروان بن حکمی مسجد اِچِندَه اوتوردی وادم
بن دخی یانِنه اوتوردم بکا دیدیکه یا سهل بدرستی زید بن ثابت بکا خبر ویردیکه رسول عم
بکا بو ایتی یازدردی هنوز دخی یازرکن ابن ام مکتوم کلدی دیدیکه یا رسول الله و الله
اگر گوجم یتیدی سنوکله هیچ غزادن قلمیادم زیرا اول ابن ام مکتوم اعمایدی بو
ایتانَدَه ایندی دیدی تاکه بنم ایلغوم رسول ایلوغنه اولکشب طورردیکه بو ایت
انده ایندی اول وحیك ثقلتی بنم اوزرمه دخی شوئیله واقع اولدیکه قورقدمکه
ایلغوم یاره یانه اولا اندن اول ثقلت کشف اولب رسول علیه السلام دیدیکه یا ابن
ام مکتوم حق تعالی بو ایت اندردیکه **غیر اولی الضرر** یعنی غزایه وررنلرله وارمینلر
برابر دگل الا مکرکه اول وارمینلر معذور اولالر عذرلرندن اترو وارمیلر سنی حق
تعالی تسلی قلوب معذور طوتدی ودخی بیوردیکه **فضل الله المجاهدین باموالهم**
وانفسهم علی القاعدین درجة وکلا وعد الله الحسنی وفضل الله المجاهدین
علی القاعدین اجرا عظیما یعنی حق تعالی یکرك قلدی اول مالِلَریله نفسلَریله
مجاهده قلنلری مرتبه یوتیدن شول کمسلرکم اوزرنه عذر اولمایب اولرنده
اترو قلدیلر اگرچه نیتلری وقصدلری غزا اوزرنه ایدی زیرا اول طاعته مباشرت
ادب یرنه کتورنوك مرتبسی یوجدر اندن که اتمکی نیت اولا دخی اتمامش اولا اما
اول غزا ادنه دخی وعده اولب وارمیانه دخی کلسنه حق تعالی وعده قلمشدرکه
جنت ویره اما اول مجاهدلر مرتبسن تفضیل قلمشدر اتورنلر اوزرنه اولو ثوابلر
واجرلر ویرمك یوتیدن اندن اولا اجری بیان قلب بیوردیکه **درجات منه ومغفرة**

ورحمة وکان الله غفورا رحیما یعنی اول مجاهدلرك اجرلری حق تعالی دن
منزللردر بر برندن یقار و هشام بن حساندن روایت قلورکم یتمش مقامدر هر مقامك
ارالغی یگرك ات یوریسیله ویلمسیله یتمش ییللق یول قدردر و بوندن زیاده
مغفرت درکه حق تعالی گناهلرن دخی یارلغز ودخی رحمتدرکه اچماقاچنده نهایت
یوق دوکمز نعمتلر ویرر پس الله تعالی غفوردر انلره کم مجاهده قلدیلر مالِلَریله
ونفسلریله ودخی رحیمدرکه فضلیله اول عذری اولب غزایه وارمینلری که
نیتلری وارمغاکی صادقدر اگر عذرلری اولمیادی وررنلرله مرتبده برابر قلدی
ودخی بیوردیکه **ان الذین توفیهم الملائکة ظالمی انفسهم قالوا فیم**
کنتم قالوا کنا مستضعفین فی الارض قالوا الم تکن ارض الله
واسعة فتهاجروا فیها فاولئك مأویهم جهنم وساءت مصیرا
بو ایت اول کمسلر حقنده نازل اولدیکه مسلمان اولدیلر دخی رسول الله علیه السلام هجرت
اتمیب مکده قلدیلر اول مشرکلرله بله اوتوردیلر اول وقتکه رسول علیه السلام بدر غزاسنه
وارردی اول کافرلرله انلر دخی بله چقدیلرکه انلره یاردم قلالر کوردیلرکه صحابه
لشکری ازرق اولر شکه دوشب کوکافر اولدیلر حق تعالی رسولنه علیه السلام ملك
الموتله فرشتهلر لشکرن کوندردیکه مؤمنلره یاردم قلالر بو ایتله حق تعالی رسولنه
انی بیان قلب بیورر تحقیق شول کمسلرکم فرشتهلر انلری دپلیب جانلرن قبض
اتدیلر کم انلر کندو نفسلرنه ظلم ادب ظالم اولدیلر مسلمان اولب هجرت
اتمدیلر ومشرکلرله بله قرشب معاونته چقدیلرکه مؤمنلری قتل دلرلر بس فرشتهلر
انلری محاربه اچنده یوزلرندن وارتلرندن اورب انلره توبیخ سرزنش قلما یچون
صورب دررلردیکه سز قنده اولردکز مسلمانلر اچنده می یوقسا مشرکلر اچنده انلر

عذر کتوروب دِرلردیکه بز بو مکه‌ده اچندن ضعیفلردق بو شرک اهلنه مقاومت
قلمغه طاقتمز یوغیدی ایمانمزی دخی اشکاره اتمکه قورقردق قوشتلر انلره دیدیلر
کم الله تعالی نوک یرلری کیك دکلمیدی رسول الله علیه السلام هجرت ادب مدینیه
وارسکزندی بونیله دیب قلجلرله چلب دیلرلردی حق تعالی رسولنه علیه السلام
خبر ویروب انلروک مقامن بلدردی دیدیکه یا محمد اولروک کلسونك منزللری
ودونب ورجق یرلری جهنم درکه اول یرلروک کی یوزدر عذاب یوتیدن بس بو
ایت اکا دلالت قلورکم قچن بر یرده دین ضعیف اولسه منکر اشلر وفسادلر
غالب اولسه انی منع ادرکمسنه اولمسه شول کمسلرکم کرجك دینلرنده صادق
اولالر دخی لخزنده رغبتلری وتکریدن قورقولری اولا وکوجلری دخی یته اول یری قویب
بر یره دخی وارلرکم انوك قوم صالحلر اولا دینلرن سلامت اتمکچون البته
وجیدرکه اول یردن هجرت ادلر والا اول فساده راضی اولبن اول فسادا اهلنه
قوشب بله اوتوب طوروب یوزلرنه کله بقب سلام ویردلرسه یارن انلروکله
بله معاقب اولورلر چون اولری دشمن طوتب منع اتمدلر یا خوذ اچلرنده قلوب کیتمدلر
مکر اولر قورتیلا که ضعیف درویش اولالر منع اتمکا چقب کیتمکا قدرتلری یتمیا
ناچار اولب اول اهل فسادی دشمن طوتب انلروکله قرشمایب دینلرن ضبط ادب اوتورلر
نتکم حق تعالی بو ایتده بیان قلب بیوردی الا المستضعفین من الرجال و
النساء والولدان لا یستطیعون حیلة ولا یهتدون سبیلا فاولئك
عسی الله ان یعفو عنهم وکان الله عفوا غفورا یعنی حق تعالی ایدر
جهنم اول ضعیفلروك یری اولمزکه اول ضعفلری کوجك اولا کرك ارنلردن کرك
عورتلردن واوغلنلردن شویلکه خرجه ونفقیه کوجلری یتمیاکه چقب کده بیلالر

وار اول مدینه نوك دخی یولن بلمیلرکه واروب کدلر بو ضرورتله اتوب دینلری اوزره
قایم اولالر بولر اولردرکه حق تعالی کندویه واجب قلمشدر انلردن عفو ایلیه زیرا
الله تعالی عفو ایجدرا اولردنکه معذورا اولالر ودخی غفوردرکه اولری یارلغیا عفو
قلمیا فضلن برله ودخی بیوردیکه ومن یهاجر فی سبیل الله یجد فی الارض مراغما
کثیرا وسعة ومن یخرج من بیته مهاجرا الی الله ورسوله ثم یدرکه
الموت فقد وقع اجره علی الله وکان الله غفورا رحیما بو ایت حبیب بن
ضمره حقنده نازل اولدیکه اول یولق قت پیردی مکدن هجرت ادب مدینیه توجه
قلدیکه رسول قتنه واریدی علیه السلام یولده وفات قلدی شعیمه ایرشجك اصحاب
انی اشدب دیدلرکم تولیدی کلب مدینیه ایرشیدی بو هجرت ثوابی اکا تمام اولیدی
حق تعالی بو ایت اندروب بیوردیکه هر کمسکم الله تعالیا مطیع اولب مدینیه هجرت
اتسه اولیه یوزنده چوق التجا ادجك یرلر بولور وکفردن ایمانه دونجك یرلر بولور
قومندن قبیلسندن ایرلب انلره غیظ ادب دین غیرتیچون الله تعالی قتنده رضا
حاصل ادر ورزقنده دخی وسعت بولور بس هر کم اوندن یعنی وطندن چقسا بر یره
کیتمکا قصد اتسه که انده حق تعالی نك ورسولك رضاسی حاصل اولور انده ناول
قصد اتدکی یره ایرشمدن یولده اولسه حق تعالی انوك اجرنی کندویه واجب قلدیکه
جنت اچنده قایم قلی ویره شول ایرشمش کبی بندن اتردمشدر رسول علیه السلام
هر کم خالص نیتیله کعبه سفرنه کتسه حق تعالی حکمن یرنه کتورمکچون یولده کدرکن
اولسه اکر اوندن اویله لك یول دخی کتسه اول کعبه ثواب اکا تمام یازلور واروب
جمیع شرطلرن وارکانلرن یرنه کتورمش کبی غزا سفرنه وصله رحم سفری کبی و
علم دین اوقیمغا کیتمك که عملچون اولا ودخی شول سفرلرکه اکا چقمقده الله تعالی انك

رضاسی وار کل بنجلین در تا حدی بر شهرده و بر الده حرام چو غلسه بر کشی حلال
نفقه کسب اتمکچون دخی بربره سفر اتسه یولده اولسه آکا دخی تمام زاهدلر ثوابی
یازلور با قیسن بوندن قیاس ایت و بوندن صکره بیوردکم واذا ضربتم فی الارض
فلیس علیکم جناح ان تقصروا من الصلوة ان خفتم ان یفتنکم
الذین کفروا ان الکافرین کانوا لکم عدوا مبینا بو آیتده حق
تعالی سفرده نمازی قصر اتمک ایچون بیوردی یعنی قچن سفره چقسکز سزه کناه
یوقدر و حرج دکلدر که نمازکزی قصر اده سز هر نمازده که فرض دردر آنی ایکی قلاسز
اگر قورقسکزکه کافرلر سزه هجوم ادوب قتل ادرلر زیرا تحقیق بو کافرلر سزه آشکاره دشمنلردر
اگرچه حق تعالی بو آیتده نمازی سفرده قصر اتمکی قورقمغله ذکر ایلدی لیکن جمیع مسافرلره
قصر اتمک عام اتمک اولدی گرک قورقو اولسون گرک اولماسون زیرا بو سنتله ثابت
اولمشدر روایتدرکم عمر رضی الله عنه رسول حضرتنه صوردیکه یا رسول الله بز
قورقو اولمدغی یرده دخی نمازمزی قصر ادلوممی رسول علیه السلام آکا بیوردیکه بو الله تعالی‌نک
نوک صدقه‌سیدرکه سزوک اوزرکوزه قلدی آنوک صدقه‌سی قبول ایلک اما اول قورقو ایله
ذکر اولندغی غالب احوال اوزره ایدیکه رسول زماننده مؤمنلروک احواللری سفرلرنده
قورقو اوزرینه ایدی زیرا اسلام دخی ایکن شمدکی لیکن شهرت طوتمامشدی کافر غالبدی
آندن حذر ادرلردی بوندن صکره حق صلوة خوف قورقو وقتنده نجه قلمق کرک
آنی بیان ادوب بیوردی واذا کنت فیهم فاقمت لهم الصلوة فلتقم طائفة
منهم معک ولیأخذوا اسلحتهم فاذا سجدوا فلیکونوا من ورائکم و
لتأت طائفة اخری لم یصلوا فلیصلوا معک ولیأخذوا حذرهم
واسلحتهم ود الذین کفروا لو تغفلون عن اسلحتکم وامتعتکم فیمیلون

علیکم میلة واحدة یعنی یا محمد قچن سن بو اصحابک ایچنده غزاده بیله اولسک
دشمن دخی حاضر اولسه آنده نماز وقتی دخی کلسه سن امام اولوب نمازی آنلره اقامت
ادیویرلوردن برطایفه کلوب سنوکله صف طوتوب نمازه طورسونلر اول برطایفه
سلاحلرن یغلنوب دشمنه قرشو طورسونلر اول نمازی قیلنلری صقلسونلر کیم
دشمنلر اولره نمازده یکن هجوم اتمیه قچن اول سنوکله نمازده طورن طایفه بر رکعت
قلوب سجده‌دن باشلرن قلدروب طورسلر اولر دشمن یوزینه واروب سلاحلرن یغلنوب
طورسونلر اول طایفه کیم نمازه کلمامیش دشمن قرشوسنه طورمشلردی اولر
کلسونلر سنکا اقتدا ادوب بر رکعتی دخی آنلر سنوکله قلسونلر قچن آنلر دخی بر رکعت
قلوب سجده‌دن فارغ اولسلر آنلر دخی سلاحلرن یغلنوب دشمن یوزینه طورسونلر اول
اول بر رکعت قلوب کیدن کلسون بر رکعت دخی باشلرینه قلوب نمازلرن تمام ادوب
سلام ویرسونلر کرو اولر دشمنه قرشو طورسونلر اول ایکنجی طایفه کرو کلوب بر
رکعت دخی آنلر قلوب باشلرینه نمازلرن تمام ادوب سلام ویرسونلر اگرچه آیتده بو
کل مذکور دکل لیکن خبرده عبد الله بن عمردن دخی غیری صحابه‌دن ایله روایت قلنمشدر
که رسول علیه السلام بو صلوة الخوف بو رسمه قلدی بر قوم اصحابمز اختیار کری
دخی صلوة خوفده بودرکه هر طایفه‌یله بر رکعت قلی ویردی سفر نمازی حکمنجه
اما قچنکه صلوة خوف مقیم نمازن قلا هر طایفه‌یله ایکی رکعت قلوردی پس اول
صلوة خوفده سلاحلرن بیله آلدقلری آندندرکم حق تعالی بیوردی بو کافرلر آنی تمنی
قلورلرکم کاشکه سز اول سلاحلرکوزدن و آلت حربدن غافل اولیدکز دخی آنلر
سزوک اوزرکوزه میل ادوب دفعة واحدة حمله ادوب هجوم قلالردی تاکه سزی
قتل ادوب هلاک ادرلردی و دخی بیوردیکم ولا جناح علیکم ان کان بکم اذی

من مطر او كنتم مرضى ان تضعوا اسلحتكم وخذوا حذركم ان الله
اعد للكافرين عذابا مهينا بو ايتوك نازل اولدوغى قضيه دخى بو ايديكم رسول
عليه السلام اصحابيله اغار غزاسنه واردلر انلرى صيب اهل اولادلرن اسير ادب
كرو دوندلر كلوركن اولره يولده يغمور ايرشدى كلب بر دره يه اغجلر التنه قوندلر رسو
عليه السلام سلاحن تشب قودى يالكزجه اول دره نك اوته طرفنه كچدى
ناكاه يقارو طغدن سيل كلب بورده طولدى رسول عليه السلام اصحابدن ايرو دشدى
سيل اورته يرده مانع اولدى بر كمسه اكا ارو كچمكا محال اولمدى اول طاغده كافردن
دخى بعض طايفه واردى اولردن برسى رسول كوردى عليه السلام كه يالكزجه دره نك
برو كنارنده قلمش صودن اوته كچلمز بله سنده سلاح دخى يوق ديدكه بن انوك
رخصتن بولدم وارين اولدورين سرب رسول قتنه عليه السلام ديدكه يا محمد سنى
رخصتن بولدم كمدركم شمدى سنى بندن قورتره رسول عليه السلام ديدكه الله تعالى
قورترر بس اول كافر چكوب قلجن دلدكه رسول چليدى رسول عليه السلام انوك
كوكسنه بر يمروغله اوردى كافر دشدى قلج الندن چقدى رسول عليه السلام
في الحال وارب قلجي الدى ديدكه يا كافر سنى شمدى بندن كم قورتره كافر ديدكه هيچ
بر كمسه يوقدركم قورتره رسول عليه السلام ديدكه اكر مسلمان اولسى اولورسك
سكا كرو قلجوك ويرورم هم سن دخى قورتلورسن اول كافر ديدكم مسلمان اولمازن
ليكن الله تعاليا عهد ادرين كه شمدن كرو سكا هركز اصم ريانوم لقتمنا چون عهد
ايلدى رسول عليه السلام كوروب قلجن كرو ويردى اول كافر ديدكه يا محمد
سن بندن خيرلوسنكه بنى اولدرمكا كوجك يتدى اولدرمدك دندى اول كافر
اصحاب قتنه ورب قصنيه انلره خبر ويردى رسولك عليه السلام اول لطفن اشدب

اولردن

اولردن بعضيسى ايمانه كلديلر اول دره نك سيل دخى كسلدى رسول عليه السلام كرو
اصحاب قتنه كلدى قصه انلره دخى خبر ويردى بو ايت دخى انلروك اوزرنه اوقدى
ديديكه حق تعالى بيورديكه سزوك اوزركوزه كناه يوقدر اكر يغموردن انجنب ياخود
جراحتلو اولب خسته اولرسكز كه سلاحكزى كوروب قيا سن زيره يغمورده سلا
حلركوزه ضرر ايرشور وخسته اولنه دخى سلاح كتورمك قتى ثقيل كلور اما اكن
دخى اول كافرلردن غافل اولب سلاحلركوزى نه يرده كركسه بلكزدن قومك قلجكزى
حمايل ادنب بلكزده كتورك كه غازيلروك هيبتي انوكلدر وهم اولره زينتدر الله
تعالى حوزلخرتده كافرلرچون عذابلر يرقلمشدركه انوك ايچنده اهانت خورلغله
معذب اولرلر ودخى بوندن صكره بيورديكم فاذا قضيتم الصلوة فاذكروا الله
قياما وقعودا وعلى جنوبكم فاذا اطمأننتم فاقيموا الصلوة ان الصلوة
كانت على المؤمنين كتابا موقوتا يعنى چون نمازدن فارغ اولسكز الله تعالى
ذكرادك دلوكزله وكوكلوكزله هر نه حالده اولورسكز طورركن اوتورركن و
يتوركن وبر نيچه اهل تفسير دديلركم چون دار حربده صلوة خوفدن فارغ اولسكز الله
تعالى ذكر ادك صاغ اولنجكز صحيحلر نمازن قلوك اروطورركن وخسته مجروح
اولنكز اوتورركن قلوك دخى طوب ضعيف اولب اوتورمغا طاقتكز يتمزسه ياتركن
ايمايله قلوك كه تحقيق بو نماز فرض اولب معلوم اولندى مسافره اكى ركعت مقيم
اولنه درت ركعت ناوقتلو وقتيله ادا قلالر ودخى بيورديكم ولا تهنوا في ابتغاء القوم
ان تكونوا تألمون فانهم يألمون كما تألمون وترجون من الله ما لا يرجون
وكان الله عليما حكيما بو ايتوك دخى سبب نزول بو ايديكم اول احد غزاسى
كونتده مسلمانلردن چوق كشى مجروح اولب ضعيف اولمشلردى غزايه چقمغا

ایكن قوتلدی بوغدی اول احد كوننده برقاچ كون چند كدن صكره حق تعالی رسولنه عم
بیوردیكه اول اصحابیله اباسفیانوك كروارندنجه وره چونكه رسول علیه السلام خبر ویرد
اصحاب دیدیلركم یا رسول الله جراحتلر موزقت متالم اولمشدر ضعیفز مالمز یتنه اولا
حق تعالی بو آیتی اندردی بیوردیكه ای مؤمنلر اول اباسفیانك كافری قومیله طلب
قلمقده كندوكزی خور ضعیف كوسترمك یلكدجه قوت اوزرنه اولك كه سزه نجكم
انلردن جراحت ایرشدی الم چكرسز سزدن دخی اولره ارشدكم اولر دخی سزجلاین الم
چكب انجنرلر اما ارتقلغی سزه بونجه ثوابلر یازلور انلره همان اجلری قلور ودخی
سز الله تعالیدن انلروك اوزرنه فتح ونصرت امرسزكه انوكله دینوكز اظهار اولنه
ولحزننده ثواب اومرسز بونلر بو نسنیای امقده محروم قلمشلردر الله تعالی
علیم درنكه اولدیسه بلور وحلیم درا ولحق نسنلره حكم ادركه حكمت اوزرنه
وجوده كلور ودخی بیوردیكه انا انزلنا الیك الكتاب بالحق لتحكم بین الناس
بما اریك الله ولا تكن للخائنین خصیما واستغفر الله ان الله كان غفورا
رحیما بو آیتوك دخی انمنك لكنه سبب بو یدیكم ابیرق درلوری بركشی واردی انوك
اوچ اوغلی واردی بری بشر وبری بشیر وبری مبشر اول بشیره اباطعمه دیوكنیت
اتمشلردی شاعری هم منافقدی رسولك علیه السلام اصحابنه دایم هجو ایدردی دخی
بون فلان ایتدی دردی قتاده ایدر بنوم عموم رفاعنوك بر كچیرك چاردجوغی
واردی انوك كلاریدی سلاح وطعام انوك ایچنده یدی بر كیجه اول اباطعمه كلب
انوك ایچنده نكه وارسه الدی صباح اولجق عموم بنی قغرتش واردم دیدیكه یا قتاده
بو كیجه بزی یغما قلب كلارمزده وارنی الشكرنه طعام قلمش نه سلاح بن
دیدمكه بونی كم اشلدی عموم دیدكه اباطعمه درقرداشلریله طوردم رسوله

كلدر

كلدم دیدمكه یا رسول الله اباطعمه بوكیجه عمومك كلارنده طعامدن سلاحدن
نه وارسه اوغرلمش طعامدن چكدك باری اول سلاحی كرو ویرسونلر رسول علیه السلام
انلری قغرب كتوردی اولر غایت سوز اهلیدی فصاحتلری واردی كلب دیدیلركه
یا رسول الله بو رفاعه قرداشی اوغلیله بزوم اهل بیتموزه قصد ایدیلر بوكن دوب
بزه اوغرلوغله تهمت ایدرلركه كندولری قورتره لر بوكروك بو سوزی رسوله علیه السلام
اثر قلدی دلدیكه اول قتادیه سویلیه بو آیتلر انلروك خیانتلرن بیان ایلدی
ویرر وایتده دخی بوددركم اول اباطعمه منافق بر یهودینوك سلاحن اوغرلدی طیب
ازرنده دشدلر ایزنجه اونه كلدیلر كوردیكه طویلدی كتوردیلر اول سلاح انصارلوك
بركشی نوك اولسنه برقدی انی طوتب رسوله كتوردیلر انكار ایلدی قوم دخی درلب
كلدیلر درلو فصاحتلرله كلام ادب انی صوخبسز چقردیلر رسول علیه السلام دلدیكه
اول یهودیه عتاب قله بو آیت حق تعالی اندردی انلروك خاینلقلرن بیان ایلدی
بیوردیكه یا محمد بز سنوك اوزركه جبرائل له قران اندردك عدللیه وامرهیله
تاكه سن خلقی اورتسنده حق تعالی سكا بلدردكی نسنایله وسكا وحی اولنوب
الهام اولنه حكم ایلیه سن سن اول حكم قویب اول اوغریلره خاینلره معین اولمغل
اول خاینلر ایچون قلدغوك مجادلدن اترو استغفار قلغل كه الله تعالی غفور
رحیم در اول اباطعمدن اترو یهودیه خصومت قلوب عتاب قلدغوكی یارلغز
ودخی بیوردیكه ولا تجادل عن الذین یختانون انفسهم ان الله لا یحب من كان
خوانا اثیما یعنی یا محمد سن شولردن اترو طوروب مجادله قلمغل كم اولر كندو
نفسلرنه خاین اولب اوغرلغله ضرر ادرلر تحقیق بلكه الله تعالی سومز شول كمسایكه
خاین اولب اوغری اولا دخی كندو فعلنی براوغه بهتان قله ودخی بیوردكه یستخفون

من الناس ولا يستخفون من الله وهو معهم اذ يبيتون ما لا يرضى من القول
وكان الله بما يعملون محيطا يعنى بولر اول اوغرلقلرين ستر ادب كزلرلر يهوديه
بهتان قلمغله اول كزلدكلرى خوذ حق تعالى يه خفى دكلدر اندن طرب اول ابا طعمه
قوميله يجده كندولردن سوزلر تركيب ادب دزرلركه هيچ كندو نفسلرينه روا
كورمزلر يعنى ابا طعمه يجده بويله تدبير قلديكه كندو اوغرلغن بر يهوديه افترى
ايده كندو اندا چكم بن اوغرلمدم يوكن انوك اوزره برغا اندا ايجا قورتلا حق تعالى انوك
حيانتن بيان قلب اظهار ايلدى الله تعالى خوذ انلروك نه اشلدكلرين عمليله قيلمشدر
بلورتس بو ايت اكا اشارت قلوركم مؤمن اولنلر كركدكم دايم الله تعالى دن قورقو
لچنده اولالر بلركه ايو يوز نه اشلرلرسه الله تعالى بلور يارين انوك مكافاتن و
مجازاتن قلور جهد ايدب دايم بر اشده اولالر كه لو اشكان كه اول ايش حق تعالى
قتنده خشنودلو ايش اولا بوندن صكره كرو اول ابا طعميه قوميله خطاب قلوب
بيورديكه ها انتم هؤلاء جادلتم عنهم في الحيوة الدنيا فمن يجادل الله
عنهم يوم القيمة ام من يكون عليهم وكيلا يعنى چون اول طعمنوك اوغرلغى
اينله ثابت اولدى بلندى رسول عليه السلام دلديكه انوك الن كسه اول طعمه اول
يهودلر اچنده خرمتلو يدى سوزى كچكمسيدى انوك الى كسلدكنه راضى اولمايب
رسول الله مجادله قلدلر بر بلوكى سلاحه كووب كلدلر هجوم ادب رسول قتندن طعمه
الوب قچدلر حق تعالى بو ايت اندرب بيورديكه يا محمد اول يهودلره اى يهودلركم
سز اول طعمه دن و قومندن اترو دنياده مجادله ادرسز انى قورتر مجحون يارين قيامت
كه
كونده كمكز دركه الله تعالى يله مجادله قلب انى عذابدن قورتره يا خوذ سيزدن كمدر
انلروك اوزرنه وكيل اولب انلرين اشلرين الروالنه بله انلرى خلاص ايليه و بوندن صكره

اول طعميه قوميله حق تعالى توبه عرض ادوبن بيورديكه ومن يعمل سوءا او يظلم نفسه
ثم يستغفر الله يجد الله غفورا رحيما يعنى هر كمسكم يوز عمل اشلسه سلاح اوغر
لغله دخى كندو نفسنه ظلم ايلسه براو وغا اوغرلغن بهتان ايلمكله اندن دونب توبه
اتمكله استغفار قلسه شركدن دونب نفاقن اخلاصه دندرسه الله تعالى يه اول
كندويه غفور رحيم بولاكه انى اسيركيب يارلغيه اما بر نچه لر درلركم بو ايت اول
وحشى حقنده نازل اولديكه حمزه يى بلدى اشنه پشيمان اولب رسول قتنه كلدى عم
ديديكه يا رسول الله بنوم بو اشومه توبه وارميدركم مسلمان اولم حق تعالى بو ايت
اندرب اكا بيان قلديكه توبه قلسه اسلام قبول اولنور رسول عليه السلام اكا خبر
ويردى وحشى اسلامه كلدى بو ايت دخى اكا دلالت قلوركم كشى نقدر چوق كناه
قلسه اكر اولو كناه دخى اولورسه چون اخلاصله توبه قلسه حق تعالى انى قبول
ادر يارلغر و دخى بيورديكم ومن يكسب اثما فانما يكسبه على نفسه وكان
الله عليما حكيما يعنى هر كمسكم الله تعالى شرك كتورسه و كناه معاصى اشلره
مشغول اولسه اول شركنوك و معصيتنوك ضررى كندو نفسنه ايرشور الله تعالى
عليم در اوغرلق ادنى بلور و حكيم در انوك الن كسمكه حكم ادر و دخى بيورديكه ومن
يكسب خطيئة او اثما ثم يرم به بريئا فقد احتمل بهتانا واثما
مبينا يعنى هر كم كندو يله حق تعالى اراسنده بر كناه اشلسه اغرلق ايلسه
يلان اندلجب بن اتمدم ديسا اندن كندو يله خلق اراسنده دخى بر كناه اشلسه يعنى
اشلدكى كناه بر صحسز كشيه اول اشلدى ديو بهتان قلسه اول طعمه كبي تحقيق
اول يكلندى كندو اوزرنه بهتان يلان كناهلرين دخى ظاهر معصيت كناهلرين كه
سببدر عذابه مبتلا اولمغا بو ايتدن معلوم قلوركم كناه اشلينوك كناه ضرر در

وعبادت قلدنوك طاعتی منفعتی کروکندو نفسنه عاید اولور اکرچه جمیع یارادلمش
جن انس مشرك كافر اولسلر الله تعالى ملكنه ذره قدر ضرر اولمز وكر بوكلسی كرو
عابد زاهد اولسلر حق تعالى ملكنه ذره قدر نسنه زياده اتمز ودخی بيوردیكم
ولولا فضل الله عليك ورحمته لهمت طائفة منهم ان يضلوك وما
يضلون الا انفسهم وما يضرونك من شيء وانزل الله عليك الكتاب و
الحكمة وعلمك ما لم تكن تعلم وكان فضل الله عليك عظيما يعنی
يا محمد اكر حق تعالى نوك فضلی اولماسيدی كه سكا نبوت ورحمتی اولماسيدیكه
سنی عصمت برله صقلدی اول طعمه نوك قومندن بر طايفه تحقيق قصد
قلدیكه سنی حكمده خطا اتدرلردی بهتانله بر مجسوزك الن كسدرلردی اكر انی
اتسلردی دخی انوك وبال وعقوبتی كندو نفسلرنه راجع اولورردی سكا هيچ بر نسنه
ضرر قلمزلردی بلكه كندو نفسلرنه ضرر قلورلردی بس حق تعالى سكا عطا قلبن اوزركا
قران اندردی ودخی وحی ادب حكملر بلدردی وحكمت نسنه لوی سكا بيان قلدی وحی
كلمزدن اول سكا بلمدكوك نسنلری سكا وحيله بلدردی الله تعالى نوك فضل سنوك
اوزركا كی اولودركه رسالت ويرب جميع نسنای سكا بلدردی بعضلر ددلركم سبب
نزول بويدیكم ثقيف قبيله سندن رسول حضرتنه عليه السلام ايلچی كلدی ددلركم يا
محمد كلدك سكا كه سنوكله بيعت قلاوز شنوك اوزره كم بتلرموزی اوتميا سز
وحاصل لرمزدن عشر اليماسن رسول عليه السلام جواب ويرميب سكوت اتدی حق تعالى
بو ايت اندرب حكم بيان ايلدی بس چون اول طعمه نوك قومی اوغری يدوغی بيان اولنب بلندی
اولر رسولك امرنی تجب قلوب سرله بربرله سويلشدلر حق تعالى انی دخی خبر ويرب
بيوردیكه لا خير في كثير من نجويهم الا من امر بصدقة او معروف

او اصلاح

او اصلاح بين الناس ومن يفعل ذلك ابتغاء مرضات الله فسوف نؤتيه
اجرا عظيما يعنی خير يوقدر اول طعمه قومنوك ياخود اول ثقيف ايلچسنوك سرله
سويلشدكلرنده بعضلر ددلركم بو ايت عامدر جميع ناس حقنده كه سرله كليجيه
طللر يعنی خير يوقدر شول كمسلروك سوزلرنده كم انلر سرله سوزلره طللر الا سرله
شول كمسنه سوزنده خير واركم اول خيره صدقيه بيوره يه خير اشلره بيورب يوز اشلردن
منع اده ياخود الی كشنوك اراسنده خيرله اصلاح اتمك اولا هر كم بو نسنلری اشليه
مرادی بوندن حق تعالى رضاسی طلب اتمك اولا نيز اولا كه بز اخرتده اكا اولو اجرلر وعالی
مرتبلر ويروز بوندن صكره بيوردیكه ومن يشاقق الرسول من بعد ما تبين له
الهدى ويتبع غير سبيل المؤمنين نوله ما تولى ونصله جهنم وساءت
مصيرا يعنی چون اول طعمه نوك اوغرلغی ظاهر اولدی رسول عليه السلام
بيوردیكه انوك الن كسلر مدينه دن قچب مكيه كندی واردی انده دخی بر ديوار دلديكه
كرب نسنه الا اول دلكدن اچرو كوركن ناكاه بر طاش بوشندی انی بلندن بصدی
دبرنمكا مجال قومدی اول دلوك اچنده صباحه دكن قلدی صباح انی اول حال اچنده
بلوب طشدلر مكه دن سورب قوغلر چقدی اندن شام طرفنه كندی كدركن يولده دخی
قافلدن متاع اوغرلدی طوتب انی انده رجم ايدب لما شلكه دپلدلر حق تعالى
بو ايت اندرب بيوردیكه هر كم رسوله عليه السلام مخالفت قلوب توحيددن قچا
طريق هدايت اكا بيان اولدقدن صكره وروب بر طريقه وبر مذهبه متابعت قلاكه
اول مؤمنلر طريقنه مخالف اولا بز انلری اصمرلرز اول بتلرنه كه اول انلری كندويه
دوست طوتندی حال بودركم اول بتلرنه دنيده نه اخرتده قادر ومالك دكللركه
اكا يا زيان يا اصتی ايرشدرلر يا انی بر نوم عذابدن قورترلر بس بز انی جهنمه قويب

اوزه عذابلرینی دخی لازم قلورز دنیا عذابن کوردکدن صکره اول جهنم دوبن ورجق یرلرده
کی شرلوسیدر بو آیت دخی دلالت قلورکم اجماع امت دخی دینده حجت قطعیدر زیره
شول کمسنکم اجماعه مخالفت قلا یعنی جمیع ائمه دین برحکمده اتفاق ایتسلر حق
بودر دیسلر آنلره مخالفت قلمق حکم اسلامه مخالفت اولور حکم اسلامه مخالفت
قلن اکر انکاردن اولسه کافر اولور والا هوای نفسدن اولسه عاصی وطاغی اولور ودخی
بیوردکه إِنَّ اللّٰهَ لَا یَغْفِرُ اَنْ یُشْرَكَ بِهٖ وَیَغْفِرُ مَا دُونَ ذٰلِكَ لِمَنْ یَشَآءُ وَمَنْ
یُشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِیدًا بو آیتوك دخی نزولنه سبب بو ایدیکم
عربدن بر پیر رسول قتنه کلدی علیه السلام دیدکه یا رسول الله بن پیر کلدم لیکن اشبو
کناهلر وخطالر اشلمکدن نفسوم اکن مبالغه ایدب جدادر الا بوقدر کم وار هیچ
بر وجهله حق تعالیه شرك کتورمدم شول وقتدن بروکه آنی بیلوب اکا ایمان
کتوردم واندن غیری کمسنی کندومه دوست طوتمدم وبو معصیتلره دخی
واقع اولدغم حق تعالیه جرأت ایتدکمدن دکلدی اما شمدی پشیمان اولب استغفار
کلدم بوم حالوم حق تعالی قتنده نیته در حق تعالی بو آیتی اندردب بیوردیکم
تحقیق الله تعالی یارلغمز شول کناهیکه اکا شرك کتورمك اولا اول شرکدن
غیری کناهی یارلغر کیمدن دلرسه بو کلام اکا دلالت قلورکم شرکدن غیری کناه
یارلغندغی حق تعالی دلکنه موقوفمش کیمدن دلرسه قطعی دکلمش بوندندخی
کی عذر قلب کناهدن الچکمك کرك اولاکه اول یارلغمزدن دیب مغرور اولنلر
اول مشیت متعلق اولنلردن اولیا عذابه مبتلا اولا ودخی بیوردیکم هرکم الله تعالی
شرك کتوردی آنی قیب ایرغی معبود طوتدی حقیقتا اول کمسنه هدایت یولندن
آزدی حق تعالی رحمتندن بعید اولدیکم بعدینوك غایتی یوق بوندن صکره اول

مکه کافرلرینوك جهلن بیان ایدب واولری ذم ایدب بیوردکه إِنْ یَدْعُونَ مِنْ دُونِهٖ
إِلَّا اِنَاثًا وَاِنْ یَدْعُونَ إِلَّا شَیْطَانًا مَرِیدًا لَعَنَهُ اللّٰهُ وَقَالَ
لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِیبًا مَفْرُوضًا یعنی بو کافرلر طپنمزلر الله
تعالینی قیوب الا بر کمسنیه طپرلرکم اولر اولولردر آنلره روح یوقدر ابن عباس
بویله بیورمش اما حسن بصریدن دخی ایله روایت قلنمشکم اناث دیو اول میته
دیرلرکم آنده روح اولمیه وبعضیلر دیدیلرکم اناث دیو اول لات عزایه دیرلر
ومناته دیرلرکم بتلردر آنلره طپرلر ودخی طپنمز اولار الا اول شیطانه طپرلر
که آنلره پوته طپنمغی کوزکچك کوسترمشدرکم اول حق تعالی امرندن طشره
اولمشدر زیره اول شیطان کلوب بوت اچنه کیردی آنوك اچندن اول کافرلره
سویلردی آنلری پوته طپنمغا قندرردی آنلر صانرلردیکه اول سویلین بتلریدر
اکا سجده ایدب عبادت قلورلردی شیطان اچندن یکن بس چون ابلیس اغواسیله
وآنوك بویروغیله اول پوته طپرلردی کانه شیطانه طپنمش اولورلردیکه اول
یعنی فاسد مفسددر اول کندو نفسنی فساده ویردی آندن دوبن غیرینی دخی
فساده ویرر آنوکچون حق تعالی آنی قودن سرب رحمتندن ایرق قلدی چون کوردیکه
مطرود اولب ملعون اولدی دیدیکه یا رب عزتوك حقیچون بن دخی بو قوللرکدن
کندومه بر معلوم نصیب الم اغوا ایدب ازدرمغله بس اول کمسنلرکم اکا مطیع اولب
متابعت قلدیلر طریق حقدن اعراض ایدب مخالفت قلدیلر اولر آنوك معلوم
نصیبیدر اما مقاتل دمشکم آنوك معلوم اولنمش نصیب اولدیکم یارین قیامت
کوننده هر بیك آدمدن برین سچب اجماعه قویلر طقوز یوز طقسان طقوزی آنوك
نصیبی اولا بلکه الو بنطاموی کده ودخی حق تعالی اول ملعونوك اغوالرندن خبر

ویرب. یبوردیکه ولاضلنهم ولامنینهم ولامرنهم فلیبتکن اذان
الانعام ولامرنهم فلیغیرن خلق الله ومن یتخذ الشیطان ولیا
من دون الله فقد خسر خسرانا مبینا یعنی اول لعین شیطان دخی دیدیکه
سنوک بقاک حقیچون بولری هدایت یولندن وحقه متابعتدن قلمقدن آزدرم
واولره باطل خبرلر ویرب دیمرکه اجماق یوقدر طاموغ یوقدر واولب کوپقمق
یوقدر بوسوزله انلری غروره برغب دیندن چورم ودخی بیورم انلره کم دوردن و
صغردن وقیوندن قولقلرین یرب پونلریچون صلما قویلر بوقضیه مائده سورسنده
ذکر اولنه انشاء الله تعالی ودخی بیورمکه حق تعالی یرتدوغنی تبدیل تغییر
ایدلر یعنی دین دندرلر الله تعالی حرام قلدوغنی انلره حلال کوسترم وحلال قلدوغن
حرام کوررلر ودخی اول ای کونش وطاشلر اغجلرکه ادم اوغلنلرینوک مصالحیچون
انلره مسخر یاردلدی انلر انی کندولره معبود طوتب انلره طپلر انوک یاردلدوغی
نسنندن اولری تغییر قلدلر بس هر کمسه کم شیطانوک بو اغوالرین بلب الله تعالی یه
محبتن قویب انی دوست طتسا تحقیق اول کمسه اشکاره ضلالتده در حق
قیب باطله اویب دنیاده واخرتده زیانکار اولر ودخی حق تعالی بیوردیکه یعدهم
ویمنیهم وما یعدهم الشیطان الا غرورا اولئک ماویهم جهنم و
لا یجدون عنها محیصا یعنی شیطان انلری قورقدرر درویشلکله وقوامورکه
برغب دیرکه شاید عمر کوز اوزون اولا پیر اولاسز بو مالسز نجه کچه کرک اولا ارتده بو
مرادلر ومقصودلر وار کشی اکا ایرشمز الا دنیا جمع ایتمکله بو طاعت عبادت
سنوک نکه کرک که عمرک اکا ضایع ادب دنیا کسبن قیاسن ازلده سکا نه تقدیر
اولدیسه شول کلسر کرک شقی کرک سعید سکا اول عملدن فاید یوق در شور

بو مال جمع ایله صوقله که سکا کرک اولا کیمه کرکسه انی ویرب تلف قلمه اولاکه صکره
سن محتاج اولاسن بونوک کبی باطل سوزلرله انی مغرور قلب صلهء رحم ایتمکدن
وخیر یرلره خرج ایتمکدن منع ایدر ممسک بخیل اولب جمع ماله حریص اولور دکلدر
شیطانوک بو وعده لری الا بر باطل غروردرکه بونوکله چوقلری اماسوز قیب
هلاک ایلر بس اولر کیم بونوک غرورینه الدنب مطیع اولالر اولروک دونب وارجق
یرلری جهنمدر که اندن قچب قورتلجق وصغنجق یر بولجق دکلردر وبوندن صکره
بیوردیکه والذین آمنوا وعملوا الصالحات سندخلهم جنات تجری
من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا وعد الله حقا ومن اصدق من الله
قیلا یعنی اولر کیم حق تعالی نوک وحدانیتنه تصدیق ادب رسول علیه السلام و
قرآن کرجکلدلر وانوک ایچنده امر اولنن فریضه لری یرینه کتوروب نهی اولنن نسنلردن
یغلنلر حرام حرام بلوب قچدلر وحلال حلال بلوب انی طلب ایتدلر تا اولاکه اولری
اوجماق بستانلرینه کورورزکه انوک اغجلرینوک التندن درت ارمق اقر بری خالص
صو ارمغی که نقدر چوق طورورسه قوقب یوب متغیر اولمز وبر دخی سود
ارمغی کیم هرکز طورماغله اکشمز وبر دخی خمر ارمغی که ایچنلره غایت لذت ویرر
باشلرن اغرتمز وعقللرن اکسلتمز واچوب دوکمز وبر دخی بال ارمغی کیم غایت
صافی ایچنده هیچ کدورت یوق بو کلسیکه انده مخلد اولالر کیم هیچ حاللری
تبدیل اولمیه فنا ایله یا زوال الله یا بر شدت ومحنت واقع اولماغله بلکه وار دنجه
نعمتلری زیاده اولب کرامتلری ارته که اشبو دکلومز کل الله تعالی یا ورسولنه
مطیع اولنلره وشیطانه متابعت قلمیسنلره وعده حقدرکه اولنمشدر یرینه کلسه
کرک کیم اولاکه انوک سوزی یه وعده سی حق تعالی وعده سندن حق اولا وکرچکرک

اولا ودخی بیوردکه لیس بامانیکم ولا امانی اهل الکتاب من یعمل سوء
یجز به ولا یجد له من دون الله ولیا ولا نصیرا سبب نزول بو ایتنك اولدرکه
یهود نصاری دیدلرکم اجماعه کرمز الا یهود نصاری کوروں مؤمنلر دخی دیدلرکم
چونکه بز مسلمانز اولدق کناه اشلمکدن بزه ضرر یوق دیدیلر حق تعالی بو ایت انزل ب
بیوردیکه ای مؤمنلر جماعت نه سز تمنی قلدغکز اولسر نه اول یهود نصاری
تمنی قلدقلری اولسر بلکه هر کم بریوز عمل اشلسه اول انوك عقوبتیله جزا
اولنسه کرك اول تمنیسی اکا منفعت قلجق دکل اوجماعه اول کمسلر کرسرلرکم
الله تعالیه ورسوله ایمان کتوره دخی عمل صالح اشلیا وکناهلردن یغلنه چونکه بو
ایت کلدی مسلمانلره قت مشقت اولدی ابا بکر رضی الله عنه دیدیکه یارسول
الله بس بو ایت حکمندن کم فلاح بلوب قورتلور رسول علیه السلام بیوردیکه
یا ابا بکر هیچ خسته اولمز میسین یا سکا برحزن غصه واقع اولمزمی یا حوادث روزکار دن
شدت زحمت اولمزمی هر نسنکه دنیا بلاسندن بر مؤمنه ایرشه تا شوك برد کیجوك
ایغا بندغی دخی کناهه کفارتدر دنیده انوکله مجازات اولنر بو دخی مؤمنلره حق
تعالیدن فضل برله بشارتدر امااولرکیم الله تعالیه وانوك رسولنه مطیع اولمایب کافر
اولدلر انلره الله تعالیدن غیری کندولره بر معاون بولنجق دکللرکیم یاردم ادب اولری
عذابدن قورترلر وبوندن صکره دخی بیوردکیم ومن یعمل من الصالحات من ذکر
او انثی وهو مؤمن فاولئك یدخلون الجنة ولا یظلمون نقیرا یعنی
هرکیم فریضه حق تعالی قلدغی طاعتلری یرنه کتوره وحرام قلدغی نسنلردن یغلنه
کرك اردن اولسون کرك عورتدن چونکه اول مؤمن اولا طاعت وعبادت اشلینه که
ثوابا ولماغنه وشرك معصیت اشلینه عقاب عذاب اولماغنه اعتقاد اولا اولردر

شکسوز اجماعه کررلر اول قلدقلری عملدن شول خرمه چکردکنوك اوزرندکی
چوقجق قدر نسنه ضایع اولب اکسلمز مقصود بوندن انی بلدرمکدر نقدر از
عمل دخی اولرسه انوك جزاسن بلورز کرك خیر کرك شر ودخی بیوردکه ومن احسن
دینا ممن اسلم وجهه لله وهو محسن واتبع ملة ابراهیم حنیفا
واتخذ الله ابراهیم خلیلا یعنی کم اولا دین یوندن شول کمسندن کرکلوکم
اول دینی الله تعالی رضا سیچون خالص انوك عبادتنه خضوع برله توجه قلمش
اولا وعبادتنی توحیدنی کوکلو قلیجی اولا وابراهیم ملتنه متابعت قلمش اولاکه دین
اسلامدر انوك اوزرنه ظفر وطرورب کروقلن باطل دیندن اعراض اده شول ابراهیم
که حق تعالی انی کندویه دوست طوتمشدر اندن اتروکه ضعیفلره واچلره
بول طعام ویروردی وقتلرده برکز ناکاه بر طعام از بلوب طعام حاجت اولدی
مصرده بر دوستی واردی اکا بر اوغلن کوندردی دولرلکه اکا ادنج طعام ویره
تاکه کندونوك حاصلی ایرجك کرو ویره چونکه اول خدمتکارلر دویله اکا ایرشدیکر
حال اعلام قلدیلر اول دوست دیدکه قورقرنکه حاصل ایرنجه بنوم دخی زوادم
یتمیه بندخی طعامه محتاج اولمم بویله دیب ویرمدی اول خدمتکارلر کرو
دوندلر اوتندلرکیم شویله دوکلری بوش ابراهیم قتنه کلا خلق دیلرکه واردلر
کرو بوش کلدلر بو غیرتله ورب برینه قومندن چوالکرن طلدرب دوه کره یکلادیلر
الب ابراهیم مقامنه کلدیلر یکلرینی دوشردلر هر بری بریکا طاغلدلر انلردن برسی
کلب ابراهیمه علیه السلام قضیه خبر ویردی ابراهیم علیه السلام انی اشدب ملول
اولدی اوینه کروب ایقویه واردی جاریلری چقب اول چوالکری اچوب کوردلر هپ
طلو اوندر اندن بر زاون الوب یغردلر اتمك ایلدلر ابراهیم علیه السلام اویانجه

تاسعی

چون ابراهیم اویندی اتمکی الینه کتوردیلر ابراهیم صوردیکه بو اون نره دن الە کردی
اول جاریلر دیدیلر کیم اول دوستك قتندن کلن یوکلردن آلدق ابراهیم علیه السلام
دیدیکه بو اول مصری دوستمزدن دکلدر بلکه اول سماوی دوستمزدندر سبب
بو اولدیکه حق تعالی انی دوست طوتدی و بر دخی بو دیدیکم اول وقتکه اول فرشتەلر
ادم صورتنده انوك قتنه کلدیلر و ورب اولره ادم قوزیغی صوب بر سمز بزاغویی
بریان ادب اوکلرنه کتوردی اولر یمدیلر ابراهیم علیه السلام دیدیکه نیچون
یمزسز اولر دیدیلر کیم بز بر نسنه انوك بهاسن ویرمینجه یمزز ابراهیم علیه السلام
دیدیکه دیلك ایمدی بهاسن ویروك دخی یك اولر دیدیلر کیم بونك بهاسی نەدر
ابراهیم علیه السلام دیدیکه بهاسی اولدرکیم اول صوبجق بسم الله دیاسز و یمکدن
فارغ اولیجق الحمد لله دیاسز اول فرشتەلر انی ایشدوب بر برینه سویلشوب
دیدیلرکیم لایقدرکیم حق تعالی بونی کندویه دوست طوتنه پس حق تعالی انی کندویه
خلیل طوتندی و بر دخی سبب اولدرکیم کافرلروك رئیسلری کلوب اکا قتی اولکر
اولری دورلو دورلو طعاملرله اغزلیب هدیەلر و احسانلر قلدی اولر انوك اول
لطفن کوروب اوتندیلر ابراهیمه دیدیلرکه هیچ سنوك دخی بزوم قاتمزده بر
حاجتوك اولامیکم یرنه کتوروز ابراهیم علیه السلام دیدیکه بلی حاجتم اولدرکیم
بر کز باش یره قیوب الله سجده ایدەسز اولر اکا مطیع اولوب سجده یه واردیلر چون
اولر سجده یه واردیلر ابراهیم علیه السلام دعا قلوب دیدیکه ای جلیل بنم بن بونم الومدن
کلنی ایشلدمکه سکا سجده قلدردم سن دخی بولرکله سکا لایق ایشلکل حق
تعالی اولروك کوکلنه توفیق هدایت برغب کفردن چقروب اسلامه کتوردی
باشلرین سجده دن قلدروب جمیع ایمانه کلدیلر حق تعالی ابراهیم علیه السلام بو سببدن

کندویه دوست طوتندی و دخی روایندر جابردنکه رسولدن علیه السلام خبر
ویردی رسول علیه السلام بیوردیکه حق تعالی ابراهیم دوست طوتندی اوچ خاصیتدن
اترو یدی بری اولکیم طعام یدردی و بری اولکیم کیمه اوغرسه سلام ویروردی و بری
خلق دنلە اویقوده یکن اول طوروب نماز قلوردی هر کیمسەکیم بو خاصیتلری کندویه
حاصل قلسه شك دکلکیم اول دخی الله تعالی قتنده دوست طوتلور و بوندن صکره
دخی بیوردیکه ولله ما فی السموات وما فی الارض وکان الله بکل شیء محیطا
یعنی یرلر کوکلر اچنده نه مخلوق وار ایسه کلیسی حق تعالی نوك قوللریدرکه کیمسنوك
انده شرکتی یوقدر و دخی الله تعالی نوك انلروك اچنده حکم نافذدر منع ایدجی یوقدر
و دخی الله تعالی کل یاراتلمش نسنەنك علمیله احاطه قلمشدرکه انوك هیچ بر نسنه
علمندن طشره دکلدر و دخی بیوردیکه ویستفتونك فی النساء قل الله یفتیکم
فیهن وما یتلی علیکم فی الکتاب فی یتامی النساء اللاتی لا تؤتونهن
ما کتب لهن وترغبون ان تنکحوهن والمستضعفین من الولدان وان تقوموا
للیتامی بالقسط وما تفعلوا من خیر فان الله کان به علیما یعنی یا محمد
سکا بو عورتلروك میراثندن فتوی طلب ایدرلرکه بولره میراث دکرمی یقسا
دکلمی دیو عرب عورتلره و اوغلنلره میراث ویرمزلردی غزایه وارمزلر دیو ایت
یا محمد که الله تعالی سزه بیان قلوب بولروك میراثلرندن خبر ویرر شول قرآن اچنده
که سزوك اوزرکوزه اوقنر اول عورتلروك یتیملری میراث حقنده کیم سز انلره فرض او
میراثلری حقنده کیم سز انلره میراثلرینی ویرمزسز و انلروك صورتلری قبیح اولدوغیچون
نکاحلنمقدن دخی اعراض ایدرسز و معمر ابراهیمدن ایله روایت قلندیکیم بر کشینوك
قتنده بر یتیمه قز جغر واردی صورتی قبیحه یدی اما انوك خیلی مالی واردی اول اد

آنی قبیحه اولماغن جفت لنمکا کره کوردردی ومالندن اثروآیروغا ویرمکا دخی قیمزدی
ابراهیم ایدر عمر رضی الله عنه بیوردیکه هرکمسه قتنده که بریتیمه قبیحه اولا و
انوک مالی اولا وار دوکا کم اول آنی جفت لنه ودخی یا محمد سندن اول ضعیف
اوغلنجقلر میراثدن دخی صورارلرسه سن ایتکم الله تعالی فتوی ویرب سزه بیان قلور کم
اول یتیملروک حقنده عدلله قایم اولاسز آنلره حیف وظلم ایتمیاسز نه تنسکم اول
اوغلنجقلروک وقزجغزلروک حق اولا میراثدن کابندن آنلره دکورسز هرنکم خیردن کت
سز ایشلیاسز الله تعالی آنی بلور یارن کروسزه عوضن قلور بس بو آیت دخی اکی نسنیه دلا
قلور کم آتادن دددن غیری کمسه آنی چفتلندرسه جایزدر وبری دخی یودرکم اول
یتیمه قزی کمکه بسلیا کروکندو جفتلنمک وارمش قچن کندونک محرم اولمسا ودخی
بیوردیکم وان امرأة خافت من بعلها نشوزا او اعراضا فلا جناح علیهما
ان یصلحا بینهما صلحا والصلح خیر واحضرت الانفس الشح وان تحسنوا
وتتقوا فان الله کان بما تعملون خبیرا یعنی اکر بر عورت بلساکه اری آندن
کندوی یوجا طوتب آنی خوش کورمسه وآنوکله جمع اولمغی ترک ایشه وآندن اعراض
ادب آنوکله کلجی قلمغی ترک ایشه کناه یوقدر اول ارله عورتکم اورتلرنده صلح
ادلرکم اول صلح ایتمک خیرلودر بو آیت محمد بن مسلمه نوک قزیله اری اسعد بن
زبیر حقنده نازل اولدی چون اول محمد قزنی چفتلندی اول قز کنجدی حسن
واردی قچنکه قرلغه دندی آندن اعراض ادب اوزرنه بر یکت عورت دخی چفتلندی
آنی اول آوکلکی اوزرنه اختیار قلدی محمد بن سلمه قزنه اولجفا کلب وآردی
رسوله علیه السلام شکایت قلدی آند بو آیت نازل اولدی حق تعالی بیوردکه اکر
بر عورت بلسکه اری آندن کندوی چکوب مجامعت قلمغی ترک ایلدیکی یا آندن یوز

دندرب آنوکله اتورمغی وکلجی قلمغی ازلنسه کناه اولمز ارله عورتکم اورتلرنده صلح
قسمتده ونفقده یعنی عورت نفقدن سهل نسنیه راضی اولا ومهرندن دخی نسنه بغشلیا
شول شرط اوزره که اری آنی اول بر عورتیله قسمتده برابر اولا طوتا بر کیجه آنوکله اولا
بر کیجه بنوکله اولا شول وقتکه عورت اریندن ایرلمغی خوش کورمیه اول عورتوک
اریله بله اولمق حرص آنی یلندیکه اول نفقسندن ومهرندن بعضسنی ترک ایده
تاکه اریندن ایرلمیا زیرا صلح ایتمک خیرلودر شوندندکه یا ایرلنه یا بر بریندن نشوز
اعراض ایتمکله وسوز کلجی ترک ایتمکله بر یرده طورلر اکر سز اول عورتلر کوزلکه معیشت
قلمغی کرکلو قلسکوز دخی برنه میل ادب برنه جور ایتمکدن قورقسکوز ساقنسکوز
بدرستی الله تعالی سزوک اول قلدغکز عمل بلور آنی ضایع قلمایب کرو
مکافات ادر ودخی بیوردکه ولن تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء ولو
حرصتم فلا تمیلوا کل المیل فتذروها کالمعلقة وان تصلحوا وتتقوا
فان الله کان غفورا رحیما یعنی سزوک قدرتکز یتمز کم اول یکت عورتله
قری عورت محبتنی کوکلوکزده برابر طوتاسز نقدر چوق جهد ادرسکوز
لیکن قسمتده نفقده باری عدل ادک کیجه نوبتنی ویمک یمک عادتنی اکیسی
آراسنده برابر قلوک بر اوغوردن قسمتده نفقده اول اوکلکی قاری یشلورق عورت
ترک ادب اول یکت عورته میل ایتمک اول آوزلکی شول معلقه کبی اولاکه نه
بلواری وارنه بلوا دسوزدر یا خود شول زندانه کرمش کب اولا ابو هریره روایت
قلور رسولدن علیه السلام که رسول بیوردی هر کمک اکی عورت واربرنه دخی
برندن آنوک میلی آرتوغرق اولسه اول کشی یارن قیامت کوننده بریانی دوشک
کله بندن اتورسول علیه السلام خاتونلری آراسنده عدل ادب قسمت قلوردی

دخی دیدکه قسمتده بنوم الومدن کلن بوردکم ادرم اما اول تسنیکه سن مالك سن بن
مالك دکولم کم محبتده برابر طوتم اندن اوربنی ملامت قلب عتاب اتمکل ودخی حق
تعالی بیوردکم اکر نفقده قسمتده اصلاح ادب برابر قلورسکوز وجور میل اتمکدن
صاقنرسکوز تحقیق الله تعالی غفور رحیم در اول کوکلوکزده محبتله اولن میل سزدن یاد
لغیا وبوندن صکره بیوردیکه وان یتفرقا یغن الله کلا من سعته وکان الله واسعا
حکیما یعنی اول ایشلو عورت صلحه راضی اولمسه نفقده قسمتده البته اولکیت
عورتله برابر اولمق دلسا اردخی راضی اولمیب طلاق ویرسه بربرندن ایرلسلر هربرنی
حق تعالی اولبول فضلیله غنی قلد رزق ویر کمسیه محتاج قلمیاکه اول الله تعالی
جمیع خلقه رزق ویرمکده فضل بولدر حکیمدر نیجه دلرسه حکم ایدر مانع یوقدر
ودخی بیوردیکه ولله ما فی السموات وما فی الارض ولقد وصینا الذین اوتوا
الکتاب من قبلکم وایاکم ان اتقوا الله وان تکفروا فان لله ما فی السموات وما
فی الارض وکان الله غنیا حمیدا یعنی یا امت محمد بلوك که یرلر وکوکلر
لچنده نه وارسه الله تعالی نوك خاص ملکیدر کمسنونك شرکتی یوق تحقیق بز سزدن
الرووکلن کتابلر اهلنه کم نصاری ویهوددر وصیت قلوب بیوردق وکتابکرده سزه
دخی بیوردقکه الله تعالی دن قورقاسز انی بر لیب بولکنه تصدیق ایده سز توحیددن صکره
بیورلن احکام شرایع یرنه کتوروب صقلیاسز اکر بو وصیت قلنن نسنلره انکار ادب
حق تعالیا کافر اولسکوز تحقیق بلوك کم بو یرلر کوکلر لچنده کیله کلی الله تعالی نوك
ملکیدر بو جمیع خلایقك ایمانندن وطاعتلرندن اول مستغنی در انکا احتیاجی یوقدر
نکه اول اشلو جمیع افعالنده محموددر نقض یوقدر منزهدر ذات وافعال
کل نقایصدن که انوك افعال کل حکمت اوزردر ودخی بیوردیکه ولله ما فی السموات

وما فی الارض وکفی بالله وکیلا یعنی الله تعالی نته بو خلقدن مستغنی اولبن
افعال محمود اولیاکه بو یرلر کوکلر قمودخی لچنده نه وارسه کل انوك ملکدر ومالك
مطلق اولدر جمله یرکوك اهلنوك مدبری ورزق ویرجلریا ولدرکه کافی در بو جمله
سنه ربوبیت یونیندن وصقلمق یوندن بوندن صکره اول عبادندن رجوع ادب
ایرغا طپنلره تهدید ادب بیوردیکه ان یشأ یذهبکم ایها الناس ویأت
باخرین وکان الله علی ذلك قدیرا یعنی ای کافرلر وای منافقلر الله تعالی عبادتدن
اعراض اتمش سز حق تعالی دلسکه اول مخالفتلرزدن وعصیانکرزدن اتروسزی هلاك
ادب یرکوزه برقوم دخی یاردب کتورکه اول قوم الله تعالیا سزدن مطیعرق و
منقادرق اولا اول الله تعالی انکا قادردر قدرتی یتر و بو ایتده تخویف تنبیه وار
شول کمسنلره کم بکلر حاکملر ورئیسلر وقاضیلردر ورعیتلری ارا سنده
عدل اتمزلر ودخی شول عالملره کم کند ولر علملله عمل قلب خلق طریق حقه ارشاد
قلمیلر قادردر حق تعالی که انلری کیدرب یرلرنه برکمسه کتورکه قوللرنه اول
عدل ادب خیر صا نوجی اولالر ودخی بیوردیکه من کان یرید ثواب الدنیا فعند
الله ثواب الدنیا والاخرة وکان الله سمیعا بصیرا یعنی هرکمسکم قلدغی
عملدن مرادی متاع دنیا اولسه الله تعالی رضاسی اولمسه باری عملنی اخرت ایچون قلسونکه
دنیده رزق ویرمك دخی الله تعالی دندر ولاخرتده اجماق ویرمك دخی الله تعالی دندر
وبعضلر درلرکم سبب نزول بو یدیکم مشرکلر اقرار ادرلر دیکه کند ولرك دخی خالقلری
الله تعالی در وانلره بو دنیاده خیر ویرن اولدر اما اخرتده انکارلری واردی
حق تعالی انی خبر ویروب بیوردیکه دنیا ولاخرت خیر کل انوك قتندندر ویرن اولدر
هرکم اخرت خیرن استیا انکا انی ویرر وهرکم دنیا خیرنی استیا انکا دخی کند و

دلدکن ویورکمه دلرسه اما آخرت نصیبندن محروم قلور وبعض اخبارده روایت
اولنمشکم جهنمده بردره واردرکم جهنم آنوک عذابندن دایم تکریه صغنور اول
دره شول عالملرچون یارقلنمشدرکه درلکی ریا اوزرنه در الله تعالی هرکشینوک
دلکن اشدر وکوکلرنده نیت ندر بلور اکا کوره مجازات قلور وبوندن صکره بیورر دیدکه
یا ایها الذین امنوا کونوا قوامین بالقسط شهداء لله ولو علی انفسکم
او الوالدین والاقربین ان یکن غنیا او فقیرا فالله اولی بهما فلا تتبعوا
الهوی ان تعدلوا وان تلووا او تعرضوا فان الله کان بما تعملون خبیرا
یعنی ای آنلرکه ایمان کتوردلر سز عدل اوزرنه قایم اولوجلردن اولک سوزکزی
حق سویلک اکر اول سوزدن نفسکوز اوزرنه یا آتکوز انکوز یا قومکز قرابتکز
اوزرنه ضرر دخی اولسی اولورسا اول حقله طانقلق ویرمکده کرک اول انوکچون
طانقلق ویردوکوز کشی بای اولسون کرک فقیر اولسون غنی اولنلره میل ادب
بایلغندنا اترو طانقلق ویوب فقیر اولنلره درویشلکندن اترو بلدوکوز طا
نقلغی کزلیب انکار قلمک الله تعالی اولی در سزدن انلروک حالن بلوب اسرکمکده
کرک بای اولسون کرک فقیر کرک کندو نفسک اولسون کرک اتک انک کرک
قوم قرابتوک اولسون کرک نفسکز دلکنه اویب طانقلق ویرمکده میل اتمک
شولکه حقدر انوک اوزرنه طانقلق ویرک قورقک الله تعالی دن حقدن عدو
ادب جور حیفا اتمکا میل اتمک اکر شهادتکزی دندرب دلوکز طولشدروب شول
بلدوکوز لین حق طانقلغی ویرمسکوز اول طانقلقدن یوز دندروب وارب حاکم
قتنده طانقلق ویرمیسی اولورسکوز تحقیق الله تعالی سزوک اول شهادت کزلیب
طغروا قامت قلمدغکزی بلور یارن انوک جزاسن قلور بس بوایت قورقو ویرب

حذر قلدرر اول طانقلر بلدکلری شهادتی کزلمیب میل حیف اتمایب طانقلق ویرکر
تفصیلن اتمیکلر بوندن اترو بیوردی رسول علیه السلام من کان یؤمن بالله والیوم
الاخر فلیقم بشهادته علی من کانت الحدیث هرکم الله تعالی یه ایمان کتورمش اولا و
اخرته انانمش اولا اول طانقلغن طغرو ویرسون کموک اوزرنه اولورسه میل
اتمسون ودخی هرکم انوک حق تعالی یه ایمانی اولا واخرته انانمش اولا اوزرنده کموک
حق وارسه انکار اتمسون انی اکا تمام دکورسون انی زحمته قیب قاضیه سلطانه
وارمغا محتاج قلمسونکه ارتده خصومت اولا ودخی حق تعالی بیوردیکه یا ایها
الذین امنوا امنوا بالله ورسوله والکتاب الذی نزل علی رسوله والکتاب
الذی انزل من قبل ومن یکفر بالله وملائکته وکتبه ورسله والیوم الاخر
فقد ضل ضلالا بعیدا بوایتوک سبب نزول بویدیکم عبدالله بن سلام واسید
واسدکه بوایکسی کعبا وغلنلریدر ودخی ثعلبة بن قیس دخی بولردن درلب رسول
قتنه کلدلر دیدلرکه یا رسول الله بز سکا ایمان کتوریب وسنوک کتابوکه تصدیق ادب
وموسایه انانب بولردن ارتق رسوللره وکتابلره انکار دخی قلالوم رسول علیه السلام
انلره ددکه یوق بلکه الله تعالی یا ایمان کتورک وانوک رسول محمد علیه السلام
ودخی اول کتابکه رسولا اوزرنه اندردی دخی شول کتابلره کم بوکتابدن الرو اندرردی
اکا دخی بله ایمان کتورک چون رسول علیه السلام بوکلام قلدی حق تعالی رسولنی
تصدیق قلما ایچون بوایت اندروب بیوردی ای انلرکه موسی یه وعیسایه علیهما
السلام ایمان کتوردلر الله تعالی یا ایمان کتوریب رسول محمد دخی ایمان کتورک
بعضلر ددلرکم بوخطاب جمیع مؤمنلره عام در اول ایمان کتورک دیب امر قلدیغی
بودکلکم ایمانلری یوقدر ایمان کتورلر بلکه مراد آندن اول اوزلکی ایمانلری اوزرنه

ثابت اولمقدر معنيسي دمك اولوركم اى ايمان كتورنلر اول ايمانكز اوزره ثابت اولب
محكم طورك واول رسولك عليه السلام تصديقي اوزره دخى ثابت اولك واكا اندرلن
كتابه تصديق ادب انوكله محكم طورمغا كى جد ادك واندن اوكدن اندرلن كتابلره
دخى تصديق ادك هركمسه كم الله تعاليا كافر اولسه وانوك برلكنه انكار قلسه ودخى
فرشتلرنه بونيله اعتقاد قلسه اولركه حق تعالينك قولدر وكتابلرنه آيله
تصديق اتمسه كم اولر دخى كل حقدر كوكدن انزال اولنمشدر حق تعالى كلامدر مخلوق
دكلدر ورسوللرنه دخى آيله اعتقاد قلمسه كم اولر دخى كل حق تعالى نوك قوللردر
وهم كروقلن قوللرا اوزرنه رسوللردركم آنلرى مولالرى قتوسنه دعوت قلمغا
كلديلر ولاخرته دخى آيله تصديق اتمسه كم اولنلر كرو بعث اولنور اندن حساب
سؤال اولنور كمى جنتده قرار طوتب مقيم اولوركمى طاموده قرار طوتب مقيم
اولر بوكلسنه بونيله اعتقاد قلميلر تحقيق هدايت يولندن ازب حقدن بعيد
اولورلر وبوندن صكره كرو بيوردى كه ان الذين امنوا ثم كفروا ثم امنوا ثم كفروا
ثم ازدادوا كفرا لم يكن الله ليغفر لهم ولا ليهديهم سبيلا بشر المنافقين
بان لهم عذابا اليما يعنى شول كمسلركم موسايه واكا انن كتابه ايمان كتوردلر
وموسادن صكره كرو كافر اولدلر اندن كرو عيسى يه ايمان كتوردلر وانجيله اندلر
وعيسى دن صكره كرو كافر اولدلر اندن محمدك كلجك اكا واكا اندرلن قرانه كفرلرن
زياده قلديلر وبعضلر دردلركم شول كم ايمان كتوردلر موسى يه واندن صكره كافر
اولدلر عيسايه واندن صكره ايمان كتوردلر محمد هنوز دنيايه كلمدن تحقيق
دنيايه كلب دعوت قلدى كرو اكا كافر اولدلر وكفرلرن زياده قلوب تا اونجه
اول كفرلرى اوزره ثابت اولب دردلر الله تعالى بولروك هيچ بر كفرنى يارلغردكل

او

اول ارادة عنى ايمانلرى بله چونكه كرو كفر اوزرنه اولدلر يرا ايمانله كفر اول وقت
يارلغنركه اول ايماندن صكره ايرق كفر بولنميا والا اگر بر كافر مسلمان اولسه
اول اسلام انوك اول كفر اچنده اشلدكى خطالرنه كفارت اولور اگر اول اسلام
اوزره طورر ايسه اما اگر اول اسلامدن صكره كرو كافر اولسه اول اورتدغى اسلامك
منفعتى كرو مرتفع اولور اول اولكى كفرنده اشلدكلرى خطالرله بله عقوبت
قلنب عذاب اولنور الله تعالى اولروك كبيه طريق هدايت توفيق ويرمز مادامكه
ضلالت اوزره دايم اولالر بس يا محمد شتله اول منافقلره كم اولر كچون عذاب
اليم يار قلنمشدر بوندن صكره اول منافقلر كمنلردر صفتلرن بيان ادب بيوردكه الذين
يتخذون الكافرين اولياء من دون المؤمنين ايبتغون عندهم العزة فان
العزة لله جميعا يعنى اول منافقلر اولردركم مؤمنلرى قيب كندولره يهود
لرى ونصرانيلرى دوست طوتدلر ويارديم نصرت اندن استدلر يعنى بومنافقلر
اولروك قتندن مى طلب ادرلركه محمده اوزرنه وانوك اصحابى اوزرنه منع
ظفر بولالر تحقيق منع ظفر وغالب اولمق كلسى الله تعالى قتندندر وبوندن
صكره بيوردكم وقد نزل عليكم في الكتاب ان اذا سمعتم ايات
الله يكفر بها ويستهزء بها فلا تقعدوا معهم حتى يخوضوا في
حديث غيره انكم اذا مثلهم سبب نزول ايت بودر كم مشركلر مكه ده كه
اولولرديلر اينن قرانه استهزايه الوب كلرلردى حق تعالى مسلمانلرى اولر وكله
اوتورمقدن منع ادب بيوردى كه بدرستى يا مؤمنلر سزوك اوزركوزه اندرلدى
قران اچنده سورة انعامده كه قچن سز اشتسكوز بو كافرلردنكه حق تعالى دن انن
ايانلرى كلب استهزايه الوب انكار ادرلر سز آنلرو كله بله اوتورمك تا اول كلام

برابرق کلامه دخی مشغول اولمایجه اکر بو منع اولنده عاجزدن صکره کرو بولرله اتور سی
اولرسکز سز دخی اول کناهدن نصیب المقده انلرله برابرسز بس بو ایتده دلیل وار
اکا کم هر کم بر معصیت مجلسنده اتوره اول معاصی اهلیله انلرک اول فعلنه
انکار ادب ایتمیا اول کناهده انلرله برابر اولور ایله کرک کم انلرک اول منکر
اشلرنه ویا رمز سوزلرنه انکار ادب منع ایلیه وکر منع اتمکه قدرتی یتمز ایسه بر نسنه ایله علت
ادب طوره قلقلرندن کده انلرله اتورمیا تا که بو ایت اهلندن اولب عقوبته
مستحق اولمیه ضحاک ایدر هر کمسه کم دینده بر نسنه طورغوسه اول قرانه حدیثه
مخالف اولا اول بدعت اولر انی طورغرن مبتدع اولور کل مبتدع خوز تا قیامته دکن
اول بو ایت حکمنه داخل اولر و بوندن صکره بیوردیکه ان الله جامع المنافقین
والکافرین فی جهنم جمیعا الذین یتربصون بکم فان کان لکم فتح من
الله قالوا الم نکن معکم یعنی تحقیق الله تعالی جمع ادیسر منافقلرله
بو کافرلری کلیسی جهنم عذابا چندن نتکم دنیده حق تعالی نوک کلامیلرن استهزا ایله
المقده بله جمع اولب شریک اولالردی اکر اول کفرلری اوزره اولسی اولرلرسه
منافقلرکی شرلولردن اولدقلری چون کافرلردن اوک انلری ذکر ادب بشلدی و خبر
ویردیکه منافقلر انلردر که سزوک حالکز زمانک واقعه لری ایر شب بر درلو حاله
دخی دونب متغیر اولمغه کوزلتمشلردر اما چونکه فتح نصرت حق تعالیدن سزه
اولسه دشمنی قهر ادب غالب اولسه کز درلرکه بز سزله بو محاربده بله
دکلمدک بزه دخی بو غنیمتدن نصیب ویرک وان کان للکافرین نصیب قالوا الم
نستحوذ علیکم ونمنعکم من المؤمنین فالله یحکم بینکم یوم
القیمة ولن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلا یعنی اکر نصرت و ظفر

کافرلره

کافرلره نصیب اولسه که مؤمنلر اوزرنه غالب اولالر کافرلره درلر کم بز سزله
دوست اولمقلغه غلبه بولمادکمی وبز سزه بو مسلمانلرک احواللرندن سزه خبر
ویروب سزه عیبلرن کشف اتمدکمی بو سوزلرله اول کافرلره منت اظهار ادب کندولره
دخی کفرلرن بیان قلورلردی الله تعالی خبر ویردیکه یارین قیامت کوننده حق تعالی حکم
ایلیا اول منافقلر وکافرلر ومؤمنلر اراسنده که حاللرنه اولیسر الله تعالی کافرلره
دولتی وحجتی مؤمنلر اوزرنه دایم قلیسر دکل قیامت کوننده نتکم علی رضی الله عنه
بو ایتدن سؤال اتدیلر دیدیلر کم حق تعالی بیوردیکم کافرلریچون مؤمنلر اوزرنه ظفر
نصرت ویول بولمق قلمز حال بودر کم بولر بزوم اوزرمزه غالب اولب مسلط
اولرلر بس کیفیت معنای ایت نیته در علی رضی الله عنه دیدیکه کافر مؤمن اوزره
مسلط اولمز قیامت کوننده بوندن صکره دنیاده منافقلرک حاللرندن انی بیان
قلب بیوردیکه ان المنافقین یخادعون الله وهو خادعهم واذا قاموا
الی الصلوة قاموا کسالی یراؤن الناس ولا یذکرون الله الا قلیلا یعنی
بدرستی بو منافقلر کندو عملرنجه ایله ظن ادرلرکه اول ایمان اظهار ادب
کفرلرن کزلدکلریله حق تعالیی الدرز صنرلر بلمزلرکم الدنن کرو کندولر در
حق تعالی قیامت کوننده انلره اول فعللرنه موافق کرو جزا قلسر جزالری اول اولسر
کم صراط اوزرنده حق تعالی مؤمنلره نور تقسیم ادسر کم اول صراط اوزرنده =
ظلماتن انونکله کچلر اول وقت اول منافقلره دخی بله نور ویرله انلر اول نوره =
مغرور اولب صراط اوزره سعی ادرکن اول نورا اولردن کرو النه اول صراط اوزرنده
قره کولقده باقی قلوب متحیر اولالر بر قدم سعی اتمکه مجاللری قلمیا ندا اولنه
انلره کم بو سزوک اول دنیده کی فعللوز جزاسیدر که ایمانکزله مؤمنلری الدردکز

واول منافقلروک برصفت بودرکم قچن مؤمنلرله نمازه طورسلر نمازی کندولره
بر اغر یوک کورنورلردی واپی کندولره فرض کورب قلمزلر بلکه خلق ریا ایچون
قلورلر خلق کورلر اشدلر که اشده آنلر دخی مسلمانلردر نماز قلورلر والله تعالی
دخی ذکر ایتمزلر الا از ذکر ایدرلر از اولدوغی اولدرکه ریای خلق ایچون ایدرلر قبول
اولنمز اکر اول از لغیله الله رضا ایچون اولسه قبول اولنب غایت چوق اولیزدی
مؤمن اولنلر کرکدرکم بونک کبی صفتلردن کندوی اراق قله بوندن صکره بیوردیکه
مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ بين
لَهُ سَبِيلًا یعنی اول منافقلروک صفت بودرکم کفرله ایمان آراسنده مترددلردر
نه خالص مؤمنلردرکه آنلروک جماعتندن اولالر نه بللو مشرکلردرکه کفرلرین
اشکاره قلالر هرکمسیکم حق تعالی مخذول قلب طریق حقه هدایت ویرمیه
سن اکا ضلالتدن چقجق یول بولجق دکلسن ودخی بیوردیکم يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا
لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا یعنی ای آنلرکم کندو زعملرنجه ایمان کتوردک
دیرلر اکر اول قولکزده کرجکسکز مؤمنلری قیب کندوکزه یهودلری دوست معاون
طوتمک دلرسن کم آنلری دوست طوتماغیله کندو عقابکزه کرو الله طرفندن
اوزرکوزه آشکاره حجت بولاسز زیرا اول فعلکز سزوک اوزرکوزه ظاهر حجت
اولور عقاب بولمغه بوندن صکره اول منافقلرک مقامندن خبر ویرب بیوردیکه
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ
مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا یعنی تحقیق منافقلروک

مقام

مقام طامود وکلرنوک کی اشغا سندهدرکه اکا هاویه دیرلر کافرلر درکسندن
دخی اشغا اولسرلر زیرا که کافرلردن بولر دخی شرلودرکه کفرلرلیب اسلام اشکاره
قلورلر دینی استهزا ایدرلر کافرخوذ کفرن صریح ایدر دین اهل اولاروکله مغرور
اولمزلر بس اولاروک کم مقام هاویه اولاهیچ سن اولاری عذابدن قورترمغا بر
معاون بولمیاسن الا مکر اولر قورتلهکم نفاقدن توبه قلب ایمانلرین خالص قلالر عملرین
خیرله اصلاح ایدلر الله تعالی قتندهکی مقبول اولن دینی محکم طوتب انوک وحدانیتنه
التجا ایدلر ودینلرنی خالص قلالر ریادن قچن بوذکر اولنن نسنلری یرنه کتورسلر
آنلر دخی اول کرجک مؤمنلرله بله اولورلر زیرا اولالکه حق تعالی مؤمنلره اولو ثوابلر
ویره بو آیت دلالت قلورکم بو منافقلر حق تعالی یرندغی خلقوک کی شرلولردر زیرا
اولره کافرلردن اشغا درکی اسفل وعده قلدی اوزاچندن آندن درت نسنیله
استثنا قلوب اولری نفاقدن قورتلجق نسنلری بیان قلدیکه انوکله درک اسفلدن
قورتلورلرکم اول درت توبه واخلاص واصلاح ودخی اعتصامدر ودخی ایتکم قچن
بو درددی یرنه کتورسلر اولر دخی مؤمنلرله بله اولورلر واولره دخی مؤمنلردر
دیمدی ودخی دیدکه زیرا اول مؤمنلره اجر عظیم ویره دیمدی اولروک اول آنها للرنی
کرن کورب آنلردن اعراض قلدغیچون وبوندن صکره دخی بیوردیکه مَا يَفْعَلُ اللَّهُ
بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا یعنی
حق تعالی هیچ عذاب قلمق دلمز اکر سز انوک نعمتلرنه شاکر اولوب اکا ایمان
کتورب رسوللرنی وکتابلرنی تصدیق ایدرسکوز الله تعالی شاکردرکه قوللرنوک
اخلاصله اولن از عمللرنی قبول ایدر چوق ثوابلر ویرر ودخی علیم در شکر ادب
ایمان کتورن قوللرنی بلور وکوکللرنده اخلاصلرن دخی بلور شاکر مؤمن اولنه عذاب

اولوردکه بز زماننده احمق اچندن بولره مرتبلر وثوابلر ویرورز پس الله تعالی عفوردر
اولروك کناهلرین یارلغو رحیم در اسیرکر انلره رحمت ابدی سعادته اولشدرر
ودخی بیوردیکه یسالك اهل الکتاب ان تنزل علیهم کتابا من
السماء فقد سالوا موسی اکبر من ذلك فقالوا ارنا الله جهرة
فاخذتهم الصاعقة بظلمهم ثم اتخذوا العجل من بعد ما جاءتهم
البینات فعفونا عن ذلك واتینا موسی سلطانا مبینا یعنی سبب
نزول ایت بو یدیکم کعب بن اشرف و فنحاص بن عازورا ودخی بولروك تابع درلب
رسول قته کلدیلر علیه السلام دیدلرکم بز سکا ایمان کتورمسوز تا کوکدن سن
بزوم اوزرمونه بر تمام کتاب اندرمینجه که فرشته انی کتوروب کتوره سن اقیا سن
بزاشدوز پس حق تعالی بو ایت اندروب بیوردیکه یا محمد بو یهودیلر سندن دیلرکه
که بولروك اوزرنه کوکدن بر دفعده تمام بر کتاب اندرسن نتکم موسایه اندی
علیه السلام سن بولروك بو سوزلرینه طارلغما که بولر موسادن دخی اولو
نسنه دیلدیلر دیدیلرکه یا موسی بزه الله تعالی ی اشکاره کوستر که بز انی ظاهره
مشاهده اتمینجه سکا ایمان کتورمزز دیدیلر بولر اول قومدرکه موسایله سیر
ادوب طور سینا یه کلدیلرکم بزی کوردیلر یا کلام ممزی اشدیلر اول اولو سوزلریله
کندولره ظلم ایلدیلر بز انلروك اوزرنه صاعقه حواله قلدق اودانلری کو
یندردی بو کل سیله موسی علیه السلام قتلرندن غایب اولجک طوره کلوب
که بولری قرنداشی هارونه اصمرلدی علیه السلام بولر بزی قیب بر اغویه طپدیلر
حال بودرکم موسی علیه السلام بولره بنجا ظاهر علامتلرله کلمشکن عصا اژدها
اولمق کبی ودکز یارلب بولر کچوب فرعون قومیله غرق اولدغی کبی بویله یکن

255

دخی بز بولروك اول اشلرین عفو ایلدك اول طپنلری کل اصلیله هلاك اتمدك وموسی یه
علیه السلام قوی حجتلر وبرهانلر ویردك کم انوکله عدو اولب مجادله قلنلر اوزرنه
غالب کله ورفعنا فوقهم الطور بمیثاقهم وقلنا لهم ادخلوا الباب
سجدا وقلنا لهم لا تعدوا فی السبت واخذنا منهم میثاقا غلیظا
یعنی بز طور طاغینی بریندن قپردق بولروك اوزرنه کتوردك شول وقتکه بولر توریتن
لچندکی احکامه حقدر دیو اقرار قلدیلر اما اول شرایع که بولره کتوردك انی قبول
اتمکدن امتناع قلدیلر ودخی بز دیدك کم اریحا قپوسندن کرجك بلوکزی بکب
رکوع سجده ادرکب کرك ودخی دیدك کم جمعه ارتسی کندوکزه ظلم ادوب بالق
اولمغی حلال کورمك بو حکملرله بز توریت اچنده بولردن کی محکم عهد میثاق
الدق بولر بو کللی احکام ترك ادوب اول عهدلرین صدیلر فبما نقضهم میثاقهم
وکفرهم بایات الله وقتلهم الانبیاء بغیر حق وقولهم قلوبنا
غلف بل طبع الله علیها بکفرهم فلا یؤمنون الا قلیلا یعنی اول عهدلرین
صدقلرندن اترو وحق تعالی نوك ایاتلرینه کافر اولب صوجسز کنا هسز پیغمبرلرین
اولدردکلرندن اترو الله تعالی بولری مخذول قلب لعنت ایلدی قپوسندن سروب
رحمتندن بعید قلدی دخی اول سوزلرندن اترو که درلر بزوم کوکلوموز غلافلی اچنده
قیلنمشدر بز سنوك سوزکی فهم ادمزز اول ایله دکلدرکم بولر درلر بلکه الله
تعالی اول کفرلری سبیندن اولروك کوکللری اوزره مهر اورمشدرکم اول مهری
کرو الله تعالی دن غیری کمسنه اچمز اندن اترو درکه بولردن ایمانه کلمزلر الا
ازلری وبکفرهم وقولهم علی مریم بهتانا عظیما ودخی عیسایه علیه السلام
انکار ادوب کافر اولدقلری چون واول مریم اوزره اولو بهتان ادوب سویلدکلری چون حق

تعالی بولری لعنت قلب مخذول قلدی حال یوررکم مریم غایت عابده یدی زاهده
یدی حق تعالی انی کزیده قلب ولایت قوسن اکا اچمشدی انا سوزاندن عیسای علیه
السلام وجوده کنوردی کند و قدرتین اظهار اتمکچون یهودلر انی کوروب اکا طعن دلن
اوزدب بهتان قلدلر انوک بر عم‌وسی اوغلی واردی یوسف بن ماثان درلردی
بیت المقدسده خدمتکاردی انوکله بهتان قلدلر بو قصه‌نه تمام اشعا مریم
سورسنده ذکر اولنه انشاء الله بس حق تعالی اولری یلانلمغچون بوایت اندوب
انکروک بهتانن بیان ایلدی وبوندن صکره بیوردیکه وَقَوْلِهِمْ اِنَّا قَتَلْنَا
الْمَسِيحَ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللّٰهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلٰكِنْ شُبِّهَ
لَهُمْ وَاِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اتِّبَاعَ
الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيزًا حَكِيمًا یعنی
حق تعالی اولری مخذول لعنت قلدوغی دخی بو سوزلرندن اترویدیکم دیدلر بز مسیح
مریم اوغلی عیسادر علیه السلام انی الدردک اصا فدق دیدلر حال بودرکه
اول عیسا تکرینوک رسولدر بولر انی الدرمدلر واصمدلر لیکن عیسا صورتن اولروک
برنه ویردک انی الدردلر وانی اصدلر قصه‌نه بویدیکم یهودلر جمع اولب عیسی‌ی
الدرمکا قصد اندیلر عیسی اولردن قچب قدسک قنده طوررتیا اوززنده براوه
کزدی اول یهود اول اوی بکلریله کلب اورتیا الدلرکه عیسی چقب قچمیا طوتب
اولدوررلر بس اول ملك برکشیه بیوردکه ادی یهودا ایدی کرا‌چرو عیسی‌ی اولدر
دیو اول هنوز کرمدن جبرائیل اوك سقفندن کلب عیسی‌ی کوکا کتوردی چون اول
یهودا اچرو کردی عیسی‌ی بولمدی حق تعالی اول کرنوك صورتن عیسایه دوندردی
چون کلب چقدی طشره کوردلرکه عیسا چقدی فی الحال طوتب اولدردلر کن عیسی

دکوکم

دکوکم یهوذا ایم دیو کوردی قورتلمدی اولدرب اصا قدلر صکره اختلافه دشب
دیدلرکه اکر بو اولدردکمز عیسا ایسه اول کرن یهوذا قنی وکر بو یهوذا ایسه عیسی
قنی زیرا حق تعالی همان انوك یوزن عیسا شکلنه دوندرمشدی کروقلن اعضاسو
اول یاردلدوغی اوزره طوررردی بولر اکا نظر ادب دیدلرکه یوزی عیسا یوزی
وکرو قلن اعضالری یهوذا اعضاسی بس اولر اختلافه دشدلر بعضلر دیدلرکه
بو عیسادر بعضلر دیدلرکه عیسا دکلدر بس اول اختلاف ادنلر عیسا نوك دپلندکنه
شك اندلر بولره علم یقین حاصل اولمدیکه اول عیسادر یا خوذ دکلدر الا کمان بر ظنکه
دیرلر دیکه بو اولن عیسادر حق تعالی خبر ویردیکه بولر انی یقین بلب اولدرمدلرکم
اول مسیح در بلکه حق تعالی اول عیسی‌ی علیه السلام کوروب برمکانه التدیکه انده
الله تعالی حکمتندن غیر کمسنوك حکم جاری اولمزکه اکا حکم ایلیوبلکه الله تعالی منیع در
که عیسی‌دن قتل اتمکی منع ایلدی وحکیم درکه انی رمضان ایننه قدر یحیی وبر
روایتده عاشورا یحیی حکم ایلدی کندودن یکا کوتوردلر ودخی بیوردکه وَاِنْ مِنْ
اَهْلِ الْكِتَابِ اِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا یعنی هیچ بر اهل کتاب یوقدر یهوددن نصرانیدن الا البته اولمزدن اول
عیسی‌یه ایمان کتوررر زیرا چنکه بر یهودی حالت نزعه کلسه اخرت احواللری عالم
غیبدن اکا معاینه اولنسه بر فرشته کلب انی اوررردیرکه یا تکری دشمنی تکرینك رسول
عیسا سکا کلوب حق تعالی خبرن سکا ایرشدرردی سن انی یلانلدك اکر اول حالده
کلن نصرانی اولرسه اوررردخی درکم یا تکری دشمنی عیسا سکا کلدیکه اول انوك
قولدر دخی رسولدر سن ایله ظن ایلدك اول تکرینوك اوغلدر حق تعالی اولودر
یوجادر اندنکه انوك اهل اولادی اولا بس اول یهود دخی ونصرانی دخی اول وقت

ایمان کتوروب اقرار ایدرکم عیسی تکری نوك قولیدر و رسولیدر اما اکا ایمان بأس دیرلرکم اول
ایمانوك آخرتده منفعتی اولمجق دکلدر واول ایمانلری یارن قیامت کوننده کرو آنلروك
اوزرنه حجت اولوب طانقلق ویره سرلر بعضلر دیدلرکم عیسی آنلروك اوزرنه طانق
اولور اقرار ایدرسرکه بن الله تعالی نوك قولی یدم و رسولیدم سزه خبر ویروب تبلیغ
رسالت قلدم سز بنی یلان تلیوب بکا بهتان قلدکز و بعض اهل تفسیر دیدلرکم **قبل**
موته دیدکی عیسی اولمزدن اوکدن دیمك اولور یعنی هیچ بر کمسنه اولمیا یهودیدن
ونصرانیدن الا عیسی کوکدن اینجك اکا ایمان کتوررلر دجال چیقدیغی وقتن کیم بیت
المقدسده صحرا اوزره اینه و خبر مشهوردر یوردرکیم دمشقك منارهٔ بیضاسیه اینه
دجال اولدوره خاچلرنی اوده کلیسالری خراب ایده قرق ییل امام مرشد اوله اندن
صکره اوله بو امتانوك نمازن قلالر پس اول وقت دخی ایمانه کلما کوك و توبه قلماغوك
منفعتی اولیسر دکل زیرا ایمان بأس درکه اول انکار قلدقلری حاللری مشاهده قلب ایمان
کتوررلر اول معتبر اولمز و دخی بیوردیکه **فبظلم من الذین هادوا یحرقون حرمنا**
علیهم طیبات احلت لهم و بصدهم عن سبیل الله کثیرا و نا
اخذهم الربوا وقد نهوا عنه واکلهم اموال الناس بالباطل واعتد
للکافرین منهم عذابا الیما یعنی اول یهودیلروك کفری و شرکی سببندن آنلروك
بعض حلال قلدیغمز نسنلردن اوزرلرنه حرام قلدق فسقلرندن انیکه فسق ایسدر
و دابلرندن اینکه لطیف ایسدر و قیونك صغروك یغلرن دخی پس بو حلال نسنلر اولره
حرام اولندیغی خلقوك چوغنی منع ایدب دین اسلامه کلمکا قومدقلرندن اتروکیدی
و دخی اول ربوا آلدقلرندن اتروکه اندن نهی اولنمشلردی دخی خلقك مالارین باطل
یره الوب یدکلرندن اتروکه حکم اوزره رشوت آلورلردی قاضیلر بکلرکبی پس چون اول

کافرلر چون بزکی اینجدخی عذابلر یر قلدقکه بز حرام قلدوغمز آنلره حلال قلدیلر
انوکله کافر اولب اول عذابه مستحق اولدیلر و دخی بیوردکیم **لکن الراسخون فی**
العلم منهم والمؤمنون یؤمنون بما انزل الیك وما انزل من قبلك و
المقیمین الصلوة والمؤتون الزکوة والمؤمنون بالله والیوم الاخر
اولئك سنؤتیهم اجرا عظیما یعنی الا اولر ظالم اولب کافر اولدیلرکه
علم ایچنده کامل اولدیلر علم حقیقتا ذراك ایدیلرکه بولر اهل کتابك کوچك
مؤمنلریدر عبدالله بن سلام کبی و انوك اصحابی کبی حق تعالی بونی استثنا قلب
خبر ویردکی اندن اتروکیدیکه اول یهودیلره معصیتلرندن اترو حرام اولان نسنلری
اول عبدالله خبر ویردی آنلر انکار ایدب دیرلردیکه بو نسنلر اصلدن حرامیدی
سن حلال قلدوك بزوم ظلمومزله حرام اولنمدی پس حق تعالی بو آیتی ایندروب خبر
ویردیکه اول حرام اولان آنلروك ظلم و عصیانی سببیکدر اول علم ایچنده راسخ و
کامل اولنلر بو اهل کتابدن بلورلرکه قرآندن نکه سنوك اوزرکا ایندرلدی
اول حقدر سن کرچك رسول سنکه اولره کوندرلدك فقلرندغی کتابده سنوك
صفتوك و هیئتوك یازلمشدر اولر و دخی سنوك اصحابوك سکا ایندرلن کتابه
و سندن الکو ایندرلن کتابلره دخی ایمان کتوروب تصدیق ایدرلر و دخی اولرکیم
نماز قلیجلردر و فرض اولنان زکوتلری ویرجلردر دخی الله تعالی نوك برلکنه تصدیق
ایدب اولومدن صکره کرو بعثه اقرار ایدجلردر آنلر دخی بو کلسنه ایمان کتوروب تصدیق
ایدرلر پس اولرکم بو صفتلرله موصوف اولدیلر ثنا ولاکم بز اولره جنتا ایچنده اولوم
و چوق عطالر احسان ایدوزکه انوك وصف دله کلمیا و بوندن صکره بیوردیکه
انا اوحینا الیك کما اوحینا الی نوح والنبیین من بعده واوحینا

الی ابراهیم واسمعیل واسحاق ویعقوب والاسباط وعیسی وایوب
ویونس وهارون وسلیمان واتینا داود زبورا ورسلا قد قصصناهم
علیك من قبل ورسلا لم نقصصهم علیك وكلم الله موسی تكلیما یعنی
یا محمد بز سكا جبرائیل كوندروب احكام شرایعلری بلدردك نتكیم نوحه كوندردك دك
وامر ایلدك كه سن دخی اولدخی توحیدا اوزرنه ثابت اولب بو خلقی اول
توحیده دعوت قلاسن ودخی اول نوحدن صكره علیه السلام كلن پیغامبرلره
دخی بونسنلری امر ایلدك وابراهیم دخی كوندروب بلدردك واسمعیله اسحاقه
دخی كه انوك اكی اوغلدر ویعقوبه دخی بلدردك كه اسحاق اوغلدر ودخی
اسباطه كه یعقوبك اوغلنلریدر اولر اون اكی سبطدی كه هر اوغلنوك بر
سبط كلمشیدی اون اكی اوغلی واردی بولروك كل پیغامبرلرنه وحی ایلدك كیم
توحید اوزره كندولر ثابت اولب خلق دخی اكا دعوت قلالر ودخی انلر جلین وحی
ادب بلدردك عیسایه وایوبه ویونس وهارون وسلیمانه وداود دخی كه اكا
زبور ویردك انی یر یوزنده خلیفه قلدق ودخی اول رسوللرموزه كی سكا مدینه
كلمزدن اوك مكده انلری سكا تسمیه ادب ادلریله بلدردم واول رسوللره كیم
انلری سكا بلدرمدم بحكم شرایع اسلام سكا بلدروب سنی رسول كوندردم انلری
دخی ایله كوندردم كه قوللرومه تبلیغ رسالت قلالر اندن صكره بیوردیكه الله
تعالی تكلم قلدی موسی ایله شویله كه كلام حقیقیدر مجاز دكلدر اویا نفلقلدر
اوقوده دكل ودخی بو پیغامبرلروك صاغشنده علما اختلاف قلمشلر كعب احباردن
روایت بنوك اوزرندركم كل پیغامبرلر اكی بیك كز بیك دخی اكی یوز بیكدر ومقاتل
ایدر كل بیك كز بك دخی اكی یوز بیك در وسقاتل ایدر كل بیك كز بك دخی درت

یوز بیك

یوز بیك ویكرمی درت بیكدر اما ابی ذری غفاریدن رضی الله عنه بویله روایت
قلندیكم بیوردی بن رسوله علیه السلام صوردمكه یا رسول الله انبیانك صاغشی
نقدردر ومرسللر نقدردر رسول علیه السلام بیوردیكه انبیا یوز ویكرمی درت
بیكدر ومرسللر اوچ یوز اون اوچ در هم حدیث مشهور بو بابده بودر ودخی
بیوردیكه رسلا مبشرین ومنذرین لئلا یكون للناس علی الله حجة بعد
الرسل وكان الله عزیزا حكیما یعنی بن كوندردك بو رسوللری بشارت
ایدیجی اولوبن انلره رحمتومزله واوچماغ نعمتله مشتاقیه ودخی قورقدیجی اولوبن
انلری كم بزه ورسوللرمزه مطیع اولمدیلر عذاب عقابه طامولچنده كه هیچ نجات
بولنغا چاره اولمیه وبولری كوندردكمز اندن اترو اولدیكم یارین قیامت كوننده
بو كافرلروك بزوم اوزرمزه حجتلری اولمیا دمیكر كم بزه رسول كلوب بزه خبر ویر
مدیكه بز انلروك خبرین اشدوب سكا مطیع اولیدق اكر حق تعالی هیچ رسول كوندر
مسه دخی بولره قلدیغی جزا عدل اولوردی ظلم اولمزدی زیرا اولروك هر برنه حق
تعالی عقل ویرمشدی اولا كه انوكله الله تعالی نوك وجودنی و برلكنی بلمكه كفایت
قلوردی كند و فضلندن انوكله قومیب رسوللر دخی كوندردی وكتابلر اندردی تاكه
اول كافرلر اوزرنه یارین حجت دخی غالب اوله كلامه مجاللری قالمیه بس الله تعالی
غالبدر قهریله دشمنلرندن انتقام اله انكارلری ایچون وحكیمدر حكم ایلدی رسوللر
كوندرمكله تاكه حجت اهلنوك انوكله حجتلری منقطع اولا ودخی بیوردیكه لكن
الله یشهد بما انزل الیك انزله بعلمه والملائكة یشهدون وكفی با
لله شهیدا بو ایتوك سبب نزولی بو یدیكم ابن عباس ایدر رضی الله عنهما مكه نوك
اولولری رئیسلری دیلب رسول قتنه كلدیلر علیه السلام دیدیلركه سنوك منفتوكی

وحقیقتوکی یهودلره صورودقکه کتابلرنده نجه درر بن خبر ویرلر انلر شویله زعم
ایدرلرکه هیچ کتابلرنده سنوک صفتوکدن نسنه بلمزلر امدی بز بر کمسه کوررکه
اول سنوک حق رسولدغکا طانقلق ویره بز دخی اشدب اناتورز حق تعالی بو ایت
اندروب خبر ویردیکه اگر بو یهودلردن هیچ بر کمسه سکا طانقلق ویرمزسا الله
تعالی اولودر طانقلق ویرمکلن بو خلقدن اول طانقلق ویرورکه سن حق رسول
سن جمیع خلقه کوندرلمش سن پیغامبرسن وسکا اندرلن قران حقدر اندرلدی
انوک امریله که انوک اچنده حق تعالی نوک علم وار جمیع نسنلروک حقیقتو
انوکله بلنور و دخی فرشتلر طانقلق ویررلر الله تعالی طانقلغیله که سن
حق پیغامبرسن بس الله تعالی کافیدر طانقلق یوتندنکه دخی بر کمسه اولمیه
هیچ بر کمسه یوقدرکه اول الله تعالی دن افضل اولا طانقلق یوتندنکه قران
سنوک اوزرکا اولاندرردی و دخی بیوردیکه إن الذين كفروا وصدوا عن سبيل
الله قد ضلوا ضلالا بعيدا یعنی انلرکم کافر اولب حق تعالی نوک وحدانیتنه
انکار قلدیلر انوکله دخی اولمدیلر بلکه دینه کلمک استینی دخی منع اتدیلر تحقیق
انلر طریق حقدن کمراه اولب حقدن کی بعید اولدیلرکم رحمتدن محروم قلدیلر
شول کیسلرکم عاصی و فاسق اولا بز توبیه کلمک استینی دخی منع ادب قومیا
اولر دخی هان بولردن در مکر توبه قلب انصافه کله لر و دخی بیوردیکه إن الذين
كفروا وظلموا لم يكن الله ليغفر لهم ولا ليهديهم طريقا إلا طريق
جهنم خالدين فيها أبدا وكان ذلك على الله يسيرا یعنی بدرستی اولرکم
حق تعالی نوک وحدانیتنه انکار ادب کافر اولدیلر و محمدوک صفتن کزلیب
اکا ظلم ایلدیلر الله تعالی انلری یارلغمز کلدر مادامکه اول کفرلری اوزره طورلر و دخی

اولره طریق اسلامه توفیق ویرجک دکلدر الا بولری مخذول قلب شول کفر
شرک طریقنده قویسردرکه اول طریق جهنمدر اول کفرلرنوک عقوبتندن
اوتروکه انی ایمانا اوزره اختیار قلدیلر و بعضلر دیدلرکم یارن قیامت کوننده
مؤمنلره بر طریق کشف اولنه اولر انی طوتب کدلر ور جنته و اصل اولالر
و اول کافرلره هیچ بر طریق رفع اولنمیه الا جهنم طریقی رفع اولنه که انلر
اول یولدن طموعذابنه اولشلر بر حالتده کم انده دایم اولب مخلد قالالرکرو
چقمیلر اولری انده مخلد قلب عذاب اچنده قومق حق تعالی یه اساندر مشکل
دکل و دخی بیوردیکم يا أيها الناس قد جاءكم الرسول بالحق من ربكم فآ
منوا خيرا لكم وإن تكفروا فإن لله ما في السماوات والأرض وكان
الله عليما حكيما یعنی یا اهل مکه بدرستی سزه رسول کلدی اچکزدن هدایتله
وکرچک لکله و حجتلر عرض ایلمکله اول ربکزدن که سزی انواع نعمتلرله تربیت
قلور سز الله تعالی نوک وحدانیتنه ایمان کتورب انوک کتابنی و رسولنی تصدیق
کمز سزه اول خیرلودر کفردن و پوته طپنمقدن زیرا اول پوته طپمق سزی هیچ
بر عذابدن قورترمز و کر محمدی تکذیب حق تعالییا کافر اولب نعمتلرینه انکار
ادرسکز الله تعالی سزدن مستغنی درذاتنه قدرسنه احتیاجی یوقدر اول کفرکزدن
انکارکزدن اکا ضرر یوقدر ضررکز و نفسکزه در زیرا کوکلر و یرلر کل انوک ملکیدر
و کل انوک مخلوقیدر قولیدر علیمدر سزوک اول کفرکوزی دخی بلور ایمانکزی دخی بلور
حکیمدر سزدن نه کلجکنی بلوزکن سزه تکلیف ادب حکم ادر تا رن قیامتده حجتکز
قطع اولب عذر کتورمیاسز و بوندن صکره بیوردیکه يا أهل الكتاب لا تغلوا في
دينكم ولا تقولوا على الله إلا الحق إنما المسيح عيسى ابن مريم رسول الله

وكلمته القيها الى مريم وروح منه فامنوا بالله ورسله ولا تقولوا ثلثة
انتهوا خيرا لكم انما الله اله واحد سبحانه ان يكون له ولد له ما في السموات
وما في الارض وكفى بالله وكيلا بو آيتك سبب نزولى بو ايديكم نصاريدن بر
قوم وارديكم انلره ماريعقوبيه درلردي انلر درلرديكه همان الله عيسادر وبر قوم
دخي وارديكه انلره نسطوريه درلردي انلر درلرديكه عيسى تكرينك اوغلدر وبر قوم
دخي وارديكه انلره ملكانيه درلردي ومرقوشيه درلردي انلر درلرديكه الله اوج
اوجنجيسدر يعني بر مريم وبر عيسى وبر دخي اولدر درلردي چون بو سوزده حدن
بجه ديلر قتي افترايه مشغول اولدلر حق تعالى اول ظالملرى اول كلامدن منع ايدوب
بيوردي كه اي كتاب اهلي يعني اي نصارى جماعتي كندو نفسكزه ظلم ايدوب دينكزده
حدن كچب مقداركزدن ارتوق سوز سويلمك اكن دخي يلب الله تعالى اوزرينه افترا
قلمك الله تعالى شانته لايق اولمين نسنه كيله اني وصف ايلمك كه اوليجقدن واوغل
دخي منزهدر اول بردركه انك شريك يوقدر اول مسيح كه مريم اوغلى عيسادر
انك قولدر ودخي رسولدركه دعوتيچون كوندرلمشدر وانك كلمه سيدركه
مريمه القا ايتدي يعني اكا امر ايدوب اول دردى اول نسنه اندن الله تعالى قدرت
بزله وار اولب وجوده كلدي بس اول عيسا اندن بر روحدر يعني بر مخلوقدركه
جبرائيل اول مريمه كلب كوكلكي يقاسندنا وردي اولغل الله تعالى امريله ديب
چون جبرائيل نفسي عليه السلام اول مريمك قرننه ايرشدي في الحال الله تعالى
قدرت بزله مريم حامله اولدي عيسى انسي رحمنده حركت ايلدي اول نفس
اكا روح اولدي واول عيسى نوك انسي مريم دخي الله تعالى نوك بر خلايقدركه
يرتدي بس سز الله تعالى نوك وحدانيتنه انكار كرينيتك ادك اكا بر درديو اعتقاد

ادك ورسوللرسنه كلب نه خبر ويردلرسه انلري كرجك لك ايتمك كم بن وم الهمز
اوجدر بو سوز كوزدن يغلنوك كم سنه اول كفر اوزره دايم اولب طورمقدن ايمانه
رجوع ايتمك خيرلودر حقيقت بلوك كم الله تعالى بردر منزهدر يوجادر اندنكه
انوك اهل وولدي اولا بو انوك شانته لايق دكلدر يرده وكوكده نكه مخلوق وار انوك
قولدر وملكدر بو سوز اوزره حق تعالى كفيل شاهد يتركه اندن يكرك شاهد يو
ودخي بيوردي كه لن يستنكف المسيح ان يكون عبدا لله ولا الملائكة
المقربون ومن يستنكف عن عبادته ويستكبر فسيحشرهم اليه
جميعا بو آيته دخي سبب نزول بو ايديكم نجران قبيله سندن بر جماعت رسول
حضرتنه كلب عليه السلام عيسا امرنده مجادله قلدلر رسول عليه السلام انلره ديديكه
عيسا تكرينوك قولدر ودخي رسولدر دعوتيچون كوندرلمشدر اول قوم ديدلر كم يا
محمد بو سوزي سويلمكله عيسا كندويه عار كوررکم كمسنوك قولى ولا واكا قوللق
اده حق تعالى انلروك سوزلرني يلان ايتمكيچون بو آيت اندروب بيوردي كه بدرستي عيسا
كندويه عار ايتمزكه اندن الله تعالى يه قول اولب قوللق ايليه بلكه اول كندو اقرار
ادركه الله تعالى نوك قولدر وانوك مخلوقدر وشول فرشتلركه حضرت جلا
قربنده طورب انوك عرشن كوترلر وعرش طواف قلورلركه اولر بو بشردن چوقدر
اولر دخي الله تعالى يه قول اولمقدن واكا قوللق ايتمكدن عار ايلمزلر عيسا دخي انوك
قوللرندن بر قولدر اول نته عار ايليه مولاسنه قول اولب اكا عبادت ايتمكدن عار
تكبرلك ادب كندوي اولو طوتانلر اولاكه حق تعالى انلري حضرتنه جمع ايليه امر
اده يوزلرى اوستنه سوريب جهنمه برغا وبوندن بيوردي كه فاما الذين امنوا و
عملوا الصالحات فيوفيهم اجورهم ويزيدهم من فضله واما الذين

استنكفوا واستكبروا فيعذبهم عذابا اليما ولا يجدون لهم من
دون الله وليا ولا نصيرا يعني شول كمسنه لركم الله تعالی نوك برلكنه اقرار
ادب تصديق ايتدلر اندن عمل صالح ايشلدلر اكا قوللق ايتمكدن عار ايتمدلر الله تعالی
دخی انلره يارين قيامت كوننده اول عمللرينه كامل ثوابلر واولومزدلر ويره دخی كندو
فضل برله جنت ايچنده انلروك نعمتلرينی وكرامتلرينی زياده قيلی ويره اما شول
كمسنه لركم اولولنب اكا عبادت قيلمغا عار ايتدلر انلروك اول فعللری مقابله سنده
حق تعالی انلره بر عذاب قيلاكم غايت مؤلم وموجع اولا وانقطاع اولميا دايم اولا
هيچ بر كمسنه كندولره ناصر ومعين بولميلركم اولردن حق تعالی عذابلرين منع ايدلر
وانلره راحت ايرشدرلر بس هيچ بر كمسنی الله تعالی عذابندن قورتورمز الا ايمان ايله
عمل صالح قورتورر عقل اولان كرككم دايم التجاسی الله تعالی يه وانوك عبادتنه
اولاكه درلو بلالردن مخلص بولا ودخی بيوردكه يا ايها الناس قد جاءكم
برهان من ربكم وانزلنا اليكم نورا مبينا يا مكه اهل بدرستی سزه كلدی
ربكزدن بر حجت دليل كم اول محمد در ودخی اندردك سزه بر نوركه اول
قراندر تا اول محمد سزه دليل اولب قران ايله عمل ايتمك يولنه دعوت ايدب دلالت
ايدر حرام حلال ندر سزه بلدره انوك كه سعادت وار اكا متابعت قيلب قران
نوريله كندوی كفر شرك قركولغندن وبدعت ملوثلغندن قورتره بدبخت
شقی اولدركه قران خبرين اشدب حقه مطيع اولميا يوز برتره نتكم بيوردی
فاما الذين امنوا بالله واعتصموا به فسيدخلهم في رحمة منه و
فضل ويهديهم اليه صراطا مستقيما يعني شول كمسنه لركم الله تعالی نوك
وحدانيتن تصديق ايتديلر اكا عبادت قيلمغله شيطانه متابعت قيلمقدن كندولر

صقلندلر

صقلندلر اول عبادت كندولره وساوس شيطانه صغنجا قلديلر بس حق تعالی اولره
دنيده هدايت ويروب طريق حق اوزره ثابت قلی ويره ولاخرتده اولری جنته قيب
فضل برله شول نسنه لری عطا قلاكه انلروك هيچ خاطرلرندن كچمش اولا
وبوندن صكره بر احكام دخی بيان ادب بيوردیكه يستفتونك قل الله يفتيكم
في الكلالة ان امرؤ ليس له ولد وله اخت فلها نصف ما ترك وهو
يرثها ان لم يكن لها ولد فان كانتا اثنتين فلهما الثلثان مما ترك وان
كانوا اخوة رجالا ونساء فللذكر مثل حظ الانثيين يبين الله لكم
ان تضلوا والله بكل شيء عليم بو ايت دخی جابر بن عبد الله حقنده نازل
اولدی كلب رسوله عليه السلام صوردیكه يا رسول الله بنوم بر قز قردشوم وار در
انوك ميراثندن بكا نه دركر حق تعالی بو ايتی اندردب اوكلا اول جابروك قز قردشی
ميراثن بيان ايلدی اندن صكره جابروك ميراثن بيان ايلدی بيوردیكه يا محمد سندن
كلب حكم ميراثدن نسنه صوررلرسه سن ايتكم الله تعالی سزه شونيله حكم ايدر اول
كمسنه حقنده كم انوك اوغلی قزی اولميا وانسی اتاسی اولمياكه اكا كلاله درلر يعنی
بر كشی اولسه انوك اوغلی قزی وانسی اولمسا دخی انوك بر قز قردشی اولسه اول قز
قردش اول اولنوك مالنوك نصفنی ميراث بير واكر قز قردش دری قلسه اول
قردشی ميراث بر انوك مالنی چكنكم اول قردشوك اوغلی قزی اولميا بدرستی حق
تعالی بو ايتده اول قز قردشيله ار قردش حكمن بيان قلديكه انلروك اوغلی قزی
اولا وانی بيان قلمديكه اوغللری وقزلری اولجق نته اولا بو حكم رسولنوك عليه السلام
دلی اوزره بيان قلدی بيوردیكه چقن بر كشی اولسه برقزن قوسا بر دخی قز قردشن
قوسا اول قزی تركنوك نصفن الا باقی قلانن قز قردش الا وكر قز قردش اولسا برقز يله

ايات

اوقردشن قوساکرو آنجلین قز نصفن الا باقی قلدن ار قردشی الا بو مسئلده اتفاقدر
اما اوکلکی اختلافدر زیره ابن عباس دیمشدر که قز قزله قز قردش میراث یمز ترکه هپ
قزك اولر اما جمیع صحابه اکا مخالفت قلب دیدیلرکم قزلرله قز قردشلر قلجق
عصبه اولورلر قزلر نصیبلرندن باقی قلدن انلر الورلر ودخی حق تعالی بو ایتده
بویوردکه اکر اولك قز قردشلر ایکی اولسلر یادخی ارتوق اولسلر اول اولنوك ترکسندن
انلره نصیب ثلثاندر اتفاقی وکر اول قز قردشلرله ار قردش دخی بله اولسا اول
قردشه ایکی قز قردشجه نصیبا لا ایکی نصیب قزالا شول وقتن که بو ار قردش
قز قردشلرله اتا انا بر قردشلر اولالر یا خود انا بر قردشلر اولالر اما اکر انا بر
قردشلر اولالر ار قردش قز قردش جمیع ثلثده شریکلردر اندن زیاده نصیبلری
یوقدر بو مسئله یقارو سوره نوك اولنده بیان اولنمشدر بو دخی اتفاقدر پس
حق تعالی بو قسمت میراث حکمن سزه بیان قلدی اندن اوترو که قسمتده خطا قلمیا
سز ورثه نوك حقن یرلو یرنجه دکورسز ارا کزنده حیف ظلم اولمیاکه الله تعالی
بو جمیع نسنده عالمدر سزوك نجه قسمت قلدغکز بلور کرکدرکم اول
قسمتده احتیاط اوزره اولاسز بعضکز بعضکزه حیف ظلم اتمیاسز

سورة المائدة مائة وعشرون آية بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الذین امنو اوفوا بالعقود احلت لکم بهیمة الانعام الا ما یتلی
علیکم غیر محلی الصید وانتم حرم ان الله یحکم ما یرید

یعنی ای انلرکم ایمان کتوروب تصدیق اتدیلر بوندا ایله خطاب اتمك حق تعالیدن
بو قوللره مدح ثنادر زیرا هیچ الله تعالی قتنده ایماندن شریف نسنه یوقدر
پس اول اشرف اشیا بولنمز الا مؤمنده بولنور اندن اوترو انلره اول ایمان شرفیله

تعظیم ادب آمنوا دیو ندا قلدی بوکا جوامع الکلم درلر زیرا بونده چوق معنی درج
اولنمشدرکه ایمان کتوردك لرن ذکر ایلدی نه نسنیه ایمان کتوردکلرن بیان قلمدی اما
بو بر لفظدرکه مشتملدر جمیع معتقدات اوزره که اول تصدیق اتمكدر اولا الله
تعالی نوك برلکنه ومحمدوك رسالتنه جمیع رسوللرله وقرانکه کلام الله در جمیع
کوکدن انن کتابلرله ودخی بعثه وحسابه وعذاب قبره سؤالیله ودخی ترازوییه
وصراطه وبرات اعماله که بعضلرینوك صاغنه وبعضلروك صولنه یا خود اردندن
ویرله ودخی ثوابه عقابه وطاموییه اجماغنه که کل بولر حقدر وبولروك کلنه اعتقاد
قلمق مؤمن اولنلره واجبدر اکر بری اکسك اولا انوك ایمانی کامل اولمز پس حق تعالی مؤمنلره
امنوا دیو خطاب قلدغی شول مؤمنلر حقندهدرکه بو کل اعتقاد انده جمع اولمش اوله
وثمره سی دخی ظاهر اوله ثمره سی ظاهر اولدغی اولدرکم هر اعتقاد قلدوغنك اقتضا سنجه
عمل ایده مثلا اولومه اعتقاد قلدغوك اندن ظاهر اولورکم دنیا عمارتنه مشغول اولمیه
وحسابه اعتقاد قلدوغی اندن معلوم اولورکم دنیا جمع اتمکا حساب قورقوسندن مشغول
اولمیا وثوابه عقابه اعتقاد قلدوغی اندن بلنورکم معصیت اولجق اشلردن کندوی
چکا ثوابا ولجق اشلره اوزده ال فی الجمله بو مذکوردن کرو قلانن قیاس ایله تا
بلاسنکه مؤمن حقیقی کمدرکم بو مدحه لایق اولا ابن مسعود رضی الله عنه ایدر که
هر ادب اوکرنجی ایی سوزکه اوکرندوکی ادبله ادبلنلر تحقیق الله تعالی نوك ادب
اوکرتمکی قرانیله درپس چون اشتسك کم الله تعالی ای مؤمنلر دیو ندا ادر کرجك مؤمنسك
اول ندایه کرکلو قلق طنغل اکلمق ارزنجه اولغل کم البته سنی بر خیره بیوررکم
اشلیاسن یا بر شردن منع ادرکم بغلناسن پس چون بو مائده سوره سنوك اولنده مؤمنلره
ای انلرکم ایمان کتوردلر دیو ندا قلدی ارزنجه بیوردکه عهدلری وفا قلوك بو دخی

اول جوامع الکلمدندرکه بنجا بونک ایچنده درج اولنمشدر زیرا بو عقود عهودکم وار در
اوچ نوع اوزرنه در برنجی اول عهدلردرکم حق تعالی کندویله قوللری اراسنده قو
مشدرکم اول فرایضلر یرینه کتورب امر نهی صقلمقدر واکنجی اول عهدلردرکم
قوللر کندولریله الله تعالی اراسنده قلمشدر اندن ایچمکله وندر قلمغله دخی
بولره بکزر نسنیله واوچنجی اول عهدلردرکم قوللر بری بریله قلورلر معاملات
کبی بو کل سنده وفا قلده عهده مخالفت قلمیا مکرکه عهدلری معصیت
وفعل حرام اوزره اولا اول وقتن وفا سندن خلاف یکرکدر بوندن صکره بیوردکه
سزه حلال اولندی و رخصت ویرلدی یمک لکا بو انعاملک بهیمه‌لرندن انعام دی مشتمل در
دوه‌یه صغره دخی قیونه و دخی اول وحشی‌لردن کیکه و وحشی صغره وکچیه وقلانه و
طوشنه الا شول حیوانلرکم سزه وک اوزرکوزه انوک حراملغی ایت اوقنب حرمتی
ثابت اولدی اندن غیریسی حلال در الا مکرکم حالت احرامده اوله اولمق حلال کورکر
اولدخی حلال دکلدر بدرستی الله تعالی حکیم در نجه دلرسه حکم ایدر نه دلرسه
حلال قلور نه دلرسه حرام قلور یرندوغی قوللره صلاح نیدوکن اول یکرک بلور
کمسنه انوک حکمنه مانع دکل نه ایشلرسه اندن سؤال اولنمز اما قوللر ایشلدکلرندن
اول سؤال ایدر بوندن صکره دخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا لا تحلوا شعائر
الله ولا الشهر الحرام ولا الهدی ولا القلائد ولا امین البیت الحرام
یبتغون فضلا من ربهم ورضوانا یعنی ای انلرکم ایمان کتوردکز حلال کورمک
شعائر اللهدن برینی ترک ایتمکی شعایر شول عبادتلردرکم حجده ورنلر اشلر صفا ایله
مروده سعی ایتمک کبی وعرفاته چقب وقفیه طورمق کبی وکلب مناده طاش اتمق
وقربانلر باش بولتمک کبی وبیت الله طواف ایدب حجره استلام قلمق کبی ودخی

ودخی بولره بکزر نه وارسه بوکا سبب بویدیکم انصاریلر قچن حج ایتسلر صفا ایله
مروه اراسنده سعی ایتمزلردی ومکه اهل عرفاته واروب وقفیه طورمزلردی ویمن
قوم عرفاتدن کرو دونرلردی کلب طاش اتمزلردی حق تعالی نهی ایدب امر ایلدیکه
امور مناسکدن هیچ برین ترک ایتمیلر ودخی بیوردکه اشهر حرمده قتال حلال
کورمک ودخی اول بیت الله سورلن هدیه وقلایده ارقرو کروب القالغی حلال
کورمک بو دخی اولدیکم اهل جاهلیت عادتلری بویدیکم قچن مکدن یکا چقسلر
اول دوه‌کم قربانچون سوره کدرلر انوک بوینینه بر نسنه اصرلردی امین اولمغچون
که کمسنه اوله ارقرو چقرب زیان دکرمیلر بللرکه بولر حاجیلردر زیرا بو عرب
لچنده دایم حرب جنک اکسک اولمزدی الا اشهر حرمده که رجبدر دخی شوال
ذی القعده وذی الحجه در بولرده قتال اتمزلردی اما بو ایلردن ایرو غندن قتالدن
امین اولمزلردی مکر شول کمسنلرکم هدین سورب حجه کده واول هدیسنوک بوینینه
بر نسنه اصب علامت اده بللرکم حجه کدر انوکله قتال اتمزلردی هدیی اولمین
بندوکی طورنه یا یوک دوسی بوینینه علامت ادردی بوزدی اولمین کندو علامت
ادردی قتالدن امین اولمغچون قچن مکدن کرو اونه دنسه اول حرمدکی اغچلر
قبندن بر پاره صویب الوب بندکی طور بوینینه علامت ادردی تاکه انوکله حا
جیدوغی بلنه قتالدن امین اوله الله تعالی امر ایلدی مسلمانلره دخی که امینلک
اوزره انلری قرار طوتدرلر انلره تعرض قلمیالر بر نوع مصلحتچون تا اول وقته
دکن که بو علامتله امینلغی بو ایت کلب منسوخ قلدیکه بیوردی اقتلوا
المشرکین حیث وجدتموهم یعنی مشرکلری دیلک قنده بلورسکز ودخی
ایتدیکم بیت الله قصد ایدب کلنلره دخی تعرض قلمک که حلال کورب قتال ایده سز

مالن الاسن بو حکم شریح بن ضبیعه حقنده درکه یمامه‌دن کلدی رسول قتنه
علیه السلام بر قج کلام ایلدی چون انوک قتندن چقدی کیدرکن مدینه اهلنوک
طورلری سورسنه اوغردکه اوتلقده یوررلردی کلسن سروب الدی بله یمامیه
التدی یمامه‌دن حج وقتنده چقب مکه‌یه قصد ایتدیکه کده بلسنده چوق مال
تجارة واردی رسولک اصحاب علیه السلام قصد ایتدلر چقلر انوک مالنی غارت
ایدلر حق تعالی اولری اول ایشدن منع ایلدی بونوکله که بیوردی ولا امین البیت
الحرام یعنی بیت حرامه کلمکا قصد ایدنلره دخی حلال کورب تعرض ایتمک کم اولر
اول ربلرندن زیاده اصی اولما کیدرلر ودخی اول حج ایتمکله ربلرینوک رضاسن طلب
ایدرلر اول ربلری اولردن راضی اولمز تا اولر ایمانه کلمایجه بو کلسی اول کچن
ایتله کبی منسوخ اولدی الا اول اولکی حکم شعایر الله حکم ترک ایتمکدر اول
کبی محکمدر منسوخ دکلدر اول امور مناسکدن هیچ برن ترک ایتمک حلال
دکلدر بوندن اوزره دیدلر بزوم اصحابمزکه چون برکشی افعال حجه شروع ایتسه
اندن اول حجنی فساده ویرسه لازمدر اکا کم حرمدن قورتلماغیچون حجک جمیع
افعاللرن ترک ایتمدن ایشلیا حرمدن قورتلا اما کلسی یلنده کرو اول حجنی قضا
ایلیه ودخی اول حرم ایلرنده قتال ایتمک دیدکی حکم دخی منسوخ اولدی قتال
ایتیله بس اول ایلرده دخی انلروکله قتال ایتمک جایز اولدی اما اول هدیله قلاید
حکم دخی منسوخ اولمایب ثابت اولدی هرکمسنکم هدینن سورده کدب بوینینه
علامت قلسه نیکم دیدک اندن احرامه نیت قلسه اول محرم اولر اکا حلال اولمق
جایز اولمز تا افعال حجدن فارغ اولب هدین بوغزلمایجه بس بو احکاملر بعضی
بعضسنه معطوفدر لیکن بعضی منسوخدر و بعضی محکم ثابتدر نیتکم ایشاد

قلدق ودخی بیوردیکم واذا حللتم فاصطادوا ولا یجرمنکم شنان قوم ان
صدوکم عن المسجد الحرام ان تعتدوا وتعاونوا علی البر والتقوی
ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان واتقوا الله ان الله شدید العقاب یعنی چون
احرامکزدن چقب کرو حلال اولسکز سزه رخصتدر کم نه وقت دلرسکوز آولیا سز
آولک ودخی اول مکه اهلنوک سزوکله عداوت قلب حدیبیه یلنده سزی منع ادب
مکیه قویمدقلری سزی اکا یلتمسونکه انلره مکافات قلمقده حددن بچاوز ادسز انلردن
ماللرن الوب قتال ایتمکی حلال کورسز بس بو ایت دلالت قلورکم برکمسیه مکافات
ایتمک استمک اول قلد وغی فعلک عکسیله جایزدکلمش زیرا اول اعتدا وظلم اولور
نیتکیم بیان ایلدک ودخی بو ایتده بیوردیکه سز بربری بر تقوی اوزرنه قدرک کم حق
تعالی اکا بیورمشدر وهم انوکله عمل ادک نیتکم ابن عباس بیورمشدر بر اولدرکم
حق تعالی انی ایشلمکا بیوردی تقوی اولدرکم حق تعالی انی ایشلمکدن نهی ایلدی بو
سوز رسول سوزنه علیه السلام موافقدرکه بیوردی الدال علی الخیر کفاعله
یعنی برکمسنی خیر ایشا قندری ویرمک اول خیر کندو ایشلمیجه ثواب ویرر و بو حدیث
اکا دلالت قلورکم اگر شر معاصی ایشلره قندری ویرسا اکا دخی اول کناه ایشلینجه
کناه یازلور ودخی بیوردی کناه ظلم اوزره بربر کوزه معاونت قلمک قورقک الله
تعالیدن انوک امرنه مطیع اولک که بدرستی حق تعالی نوک عقاب قندر اکا کمسه
طاقت کتورمز اگرچه بو ایت اول یمامه حاجلری حقنده نازلدر اما حکم جمیع خلق
اوزره عامدر مؤمن اولن کرک کم یاردمی حق اوزره اولا فساد منع ایلیه واولرکه
حق بلورکن قویلر فساده وفسق اهلنه معاون اولالر حق تعالی دینن یقمغا قصد ایتمش
اولرلر حق تعالی انلری دشمن طوتر ورسولی انلردن بری اولور برکمسنکم الله تعالی

رسولیله انی دشمن طوتنا اول جمیع یركوك اهل اچنده دشمن طوتلر آیله اولسه
اول رحمتدن وشفاعتدن محروم قلور مكركم اول اشندن توبه قلوب كرو حقه
معاون اولا وبوندن صكره بیوردیكه حرمت علیكم المیتة والدم ولحم
الخنزیر وما اهل لغیر الله به والمنخنقة والموقوذة والمتردیة و
النطیحة وما اكل السبع الا ما ذكیتم وما ذبح علی النصب وان
تستقسموا بالازلام ذلكم فسق یعنی حرام اولندی سزه اوزركوزه
میته یمك میته هر حیوانه ایدرلركیم بوغزلنمدن كندو اوله بالقدن غیریكم صودن
طشره اولا اما چقن بالق دخی صو اچندن اولمش بولنسه اولدخی میته در یمك لك
حرام اولور وچكركه اولسی دخی یمك حلال در نتكم رسول علیه السلام بیوردی
احلت لنا میتتان ودمان الحدیث یعنی اكی كندو اولمش یمك بزه حلال اولندی
كه بری بالق وبری چكركه در واكی قان یمك دخی حلال اولندی بری جكر وبری
طلاقدر وبر دخی قان یمك واچمك حرام اولندیكه بوغزلنن طوردن اقر اما
شولكی اقدقدن صكره باقی قلور بوغز وطلاق كبی یا شول ات اوزرنه صروجق
كه قان اثرندن قالور اول مباحدر ودخی طكز اتی یمك حرام اولندی اكرچه انجق
حق تعالی اتی یمكی ذكر ایلدی اما اجماع علما بونك اوزرهدركیم جمیع جزوی حرامدر
ظاهرده وباطنده ودخی حرام اولندی شول نسنا یكه یمك كم الله تعالی دن غیر
چون بوغزلندی وانی بوغزلمق وقتنده اوزرنه الله ادی ذكر اولنمدی بلكه پوتلر
ادی ذكر اولندی ودخی بوغولب اولمش اتی یمك واغچله دوكلب اولمشوك و مشك
یوجه یردن اشغا اوجب یا قیویا دوشب اولمشوك یا اكی حیوان بر برن سوسب اولدر
اتی یمك بولر كلی حرامدر یا بر یرتجی جانور یرتب اولدردكلوك اتی یمك كلی حرامدر

الا مكركم اولدرمدن تمام دیریكن ایریشب بوغزلیه سز اول وقت یمك حلال اولور
ودخی شولكم بتلر الینده بوغزلنه انی یمك دخی حرامدر ودخی بونجلین حرامدر
شوندن یمك كم بر اغاج دبنده یا بر قیا قتنده یا بر بكار قتنده یا بر طاغده اوده اوزدو
طاشجورلب زیارت دیو اكا اعتقاد ادب بو اغاج یا بو قیا یا بو بكار مباركدر بو
كلن صیر وصاغ اولور وبونك قتنده حاجتلر روا اولور دیو بوغزلدقلری دخی
شول پوت وكنده بوغزلنن كبی مردار اولور انی یمك حرامدر ودخی شول نسنلركم
ازلام ایله قسمت اولنه اولدخی حرامدر بو ازلام قضیتسی اولدركم اهل جاهلیتده بو
عادت واردیكم اون كشی دركلب بوغزلمچون بر دوه صتون الورلردی انی بوغزلیب اتنی طقوز
بخش ادرلردی دخی هر برسی كندو اوقندن بر اوق ویررلردی اون اوق اولوردی
اول اون اوقی كلسن كنزرلردی بر بوك الته ویررلردی اول كشی اول اون اوقی بر
نسنه یله سترادرادی قوشچكوب بر بر اول اوقدن چقاررلردی هر كمك اوقی
چقرسه اول دوه اتندن بر بخش الوردی تا كه طقوز اوق چقردی اول اوقلروك
اسی طقوز بخش انی الوردی اول اوتنجی اوق كمك چقرسه كه اتندن اكا نصیب
قلمامش اولا اول دوه نك بهاسن كل اول ویرسا كركدی ودخی بر عادتلری بو یدیكم
قچن برسی اولردن سفره كتمك استسه اكی اوقی چقرردی برنده یازلمشدیكم ربوم
بكا بیوردی وبرنده بو یازلمشدیكه ربوم بنی منع ایلدی اول اكی اوقی قیب بر یرده
صونردی الوردی اكر اول اوق النه كلسه كه ربوم بكا بیوردی یازلمشدر
وكجب اولوردیكه اول سفره كیده تخلف ایتمیا اكر بری چقسا كه ربوم منع ایلدی
یازلمشدر اكا رخصت یوغدیكم اول سفره چقیدی بس حق تعالی بو كلسندن نهی
ایلدی دیدكیم بو كلسی فسق وضلالتدر ومعصیتدر بولردن برنه حلال دین كافر اولور

وبوندن صكره بيورديكه اليوم يئس الذين كفروا من دينكم فلا تخشوهم
واخشون اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتي
ورضيت لكم الاسلام دينا فمن اضطر في مخمصة غير متجانف لاثم
فان الله غفور رحيم بو آيت مكه فتح اولدغي وقتده نازل اولدي سبب قضيه
بويديكم رسول عليه السلام مكه‌ء فتح ايلدي رمضانك سكزنجي كون قالشيديكم
حقيقدي هجرتك سكزنجي يلنده چون مكه‌يه كردكي بيوردي ندا قلديلر كم هركم
لا اله الا الله ديدي قورتلدي وهركم سلاحن برغوب مطيع اولدي قورتلدي وهركم
قپوسن ياپب فنا الدن ال چكدي قريش اني اشدب حق تعالى امرنه مطيع اولب الكرن
كوزوب اسلامه كلديلر بس اول وقت بو آيت بيوردي بوكون يعني عرفه كون كه
رسول حج ايدوكي يلده كافرلرك اميدلري قطع اولدي آندن كه سزكرو آنلرك
دينكره دونه‌سز زيرا اول ييل هيچ آنلر وكلديه بر مشرك يوغيديكم بيت الله طواف
قلديكه هب اهل اسلام ايدي ودخي حق تعالى اول مسلمانلره بيورديكه بو مشركلرك
صولتندن وجوشندن قورقمڭ كم بونصرتم وعنايتم سزوكلديه در بندن
قورقڭ كم امرمي اتمياسز تركك بكون دينكز احكاملرني تمام ايلدم يعني رسول
عليه السلام مادام مكه‌ده ايدي همان فريضه‌لردن نماز فرض اولنمشيدي چون
مدينه‌يه كلدي حلال حرام احكاملري آنده نازل اولدي بو آيت دخي اول عرفه كون
حجه وداعده ايندرلدي بيورديكه دينكز قاعده‌لرين بكون تمام محكم قلدق و
نعمتلرمي وعطالرمي سزوك اوزركوزه تمام قلدم وديدم كه هيچ بر مشرك
سزوكله بله حج ايلمديه امين‌لكله مكه‌يه كروب فتح ايدوكوز وعده‌مي سزه يرينه
كتوردم دينكزده دين اسلامي سزه اختيار قلدم كه اني محكم طوتب آرو غندن

اعراض

اعراض ايده سز زيرا آندن غير دين بوم قتمده مقبول دكلدر خبرده آيله واردا ولمش
كه رسول عليه السلام بو آيت اندكدن صكره سكسن بر كون دري اولدي آندن آخرته
انتقال ايلدي چون بو حكملري حق تعالى قلدي كروايتوك اولنده كي حكمك بيانينه
باشلدي زيرا بلورديكه خلقك بعضيسي مضطر اولب اول حرام اولنن نسنه‌لردن
يمگا محتاج اوليسرلري بس اول ضرورت وقتنده هلاكلكدن قورتلمق ايچون آنلردن
يمك مباح قلب بيورديكه هركم ضرورته واقع اولب آچقسا شويلكم آچلقدن قريني
انجلسه هلاك اولمغا يقين اولسه حلالدن ييجك طعام بولمسا الا اول ميته‌دن
وحرامدن بولنسه رخصت قلدق اكاكم اول هلاكلكي دفع اوليجق مقداري بيا آندن
زياده‌ء يملكه ميل ايدب قصد اتميا بدرستي الله تعالى غفوردر اول دكلويدكن
عفوادر رحيمدر اول حالتده اني آسركيب حرامدن ميته‌دن يمگا رخصت ويرر
ودخي بوندن صكره بيورديكم يسألونك ماذا احل لهم قل احل لكم الطيبات
وما علمتم من الجوارح مكلبين تعلمونهن مما علمكم الله فكلوا مما
امسكن عليكم واذكروا اسم الله عليه واتقوا الله ان الله سريع
الحساب بو آيتوك دخي سبب نزول بويديكم عدي بن حاتم رسول حضرتنه
كلب صوورديكه يا رسول الله بز بر قومزكم كلب لرله وطغانلرله اوودرز الله تعالى
ميته‌يي حرام قلدي بس بزه حلال نه نسنه‌در بيان قلي ويز رسول عليه السلام اكا
ديديكه كلبدن يا طغاندن كه قنقسنكه اوامريني تعليم ايدب اوكردب آندن قوويرسك
آنوك اوزرنه الله آدني تسميه ايتسك يكل شول وقتكم سن ويرنجه طوتا طوره عدي
ايدر بن ايدم كه يا رسول الله اگر بن ويرنجا اولدرسا دخي ييمي رسول عليه السلام
بيورديكم اگر اولدرسا اما آندن نسنه يمسه سن آندن يكلكه اول آني سنوكچون طوتمشدر

آما اولدرکه نسنه یباسی اولورسه سن آندن یمکل اول انی کندو نفسیچون طتمشدر معلّم
دکلدر اوچن سن الله تعالی ادن تسمیه ادب کلبوك شکاره قیوویرسك برکلب کلب بر
یکادن اکا قرشسه اول اوی دپلسکر سن آندن یمکل تا بلنجا یدکن کم اول مسنوك کلبوك
طوتب قتل ایلدی چون رسول علیه السلام اکا بو جواب ویردی بونك تصدیقنده
حق تعالی بو آیت اندردی. بیوردیکه یا محمد سندن صوررلر کم بزه نه نسنه
حلال در سن ایتکم سزه حلال اولدی شول نسنه‌لردن یمك کم الوکرکه بغزلیا سز
یا برکمسه بغزلیا اوزرنه الله تعالی ادی تسمیه اولنه ودخی حلال اولندی اوندن
یمك لك شول جراحت ادیجی قشلر وکلبلر کم طوتب طوررلر نسنه یمزلرکه اولره
معلّم درلر یعنی او آمزن اوکرنمشلردر کم سز اکا تعلیم اتمش سز نتکیم حق تعالی سزه
بلدردی مجاهده صوردلر کم انجا وطغان وپارس بولروك شکاری نجه در مجاهد
ایدر بو کلی جارحه ایسدر آنلر وکله او اتمك قیورمز چکنکد او آمزن اوکرنمش اولالر
بس اول کلبله طغان اولدوغندن بلك قچنکم سز چکون طوتا طوره پاره لیب
نسنه سندن یمیه ودخی قچن اول کلب وطغان اوه صلی ویرسکز الله تعالی ادن
ذکر ادب قیوویرك یعنی بسم الله الله اکبر دیك اول طوتب اولدردکی بغزلمش یرنه
طوره سزه یمك حلال اولا والا الله تعالی ادن ذکر اتمدن قیوویرسکون اول طوتب
اولدردکی میته اولور انی یمك حرام اولور بس بو کلامده دلیل وارکه عالمك فضیلت
آرتوقدر جاهلدن زیره برکلب که او آمزنده عالم اولا آنوك دپلدکی یینه حلال
اولور عالم اولمین کلبك طوتدغی مردار اولور اول عالم اولن کلبك جاهل کلبلر اوزرنه
بوقدر فضیلت ولجق آدمده عالم اولنك مرتبسی جاهلدن اعلا اولدوغنه هیچ
شك یوقدر بس حق تعالی بو آیت آخرنده قوللرینی تخویف ادب بیوردیکه قورقك الله

تعالی دن

تعالی دن میته دن یمك که آنوك اوزرنه الله تعالی ادی ذکر اولنمیه زیرا الله تعالی
هر عمله مجازات قلمغه قادر کدر قوت اولمز وبوندن صکره بیوردیکم **الیوم احل**
لکم الطیبات وطعام الذین اوتوا الکتاب حل لکم وطعامکم حل لهم
یعنی بکون سزه بیان اولندیکم حلالدن شول بغزلنن نسنه‌لری یمك سزه حلال اولدی
دخی شولر کم کتابیلردر آنلروك بغزلدغی دخی سزه یمك حلال اولدی دخی سزوك
بغزلدغکز وطعامکز دخی آنلره یمك حلال اولدی زجاج ایدر بونك تاویل اولدرکم
یعنی سزه حلال اولدیکه اول اهل کتاب دخی طعام لندرسز زیرا بو حلال حرام برله
وفرایضلری ذکر اتمکله خطاب اولنمز الا اولرکه مسلمانلردر واهل شریعت اسلا
میه در ودخی بیوردیکه **والمحصنات من المؤمنات والمحصنات من الذین اوتوا**
الکتاب من قبلکم اذا آتیتموهن اجورهن محصنین غیر مسافحین
ولا متخذی اخدان یعنی دخی سزه حلال اولندیکه جفت لنا سز شول مؤمنه عورتلر
دنکه حرامدن کندولرن صقلایجلردر دخی شول عورتلر کم سزدنا وکدن آنلره کتاب
ویرلدی یعنی انجیل وتوریت اهلندن دخی نکاحلنمق حلال اولدی قچنکه حرایردن
وکندولری یا زارنلردن صقلایجی اولالر بو شرطله کم آنلره مهرلرن ویرسز ظلم
اتمیه سز وسز دخی متعففلردن اولاسز اشکاره زنادن صاقناسز دخی کزلو دوست
طوتب سرله زنا اتمیه سز بونن آندن اترو بیوردیکه وقت جاهلیتده اشکاره زنا قلمقنی
عیب ادرلردی اما سرله زنا ادنی عیب اتمزلردی بوندن اترو الله تعالی زنانوك کزلوسنی
دخی اشکاره سن دخی حرام قلدی چونکه بو آیت کلدی اهل کتاب عورتلرن مسلمانلره
نکاح جایز اولدوغن بیان قلدی اول کتابیه عورتلر دیدلرکم اگر حق تعالی بزوم
دینمزدن راضی دکل ایسه بزوم نکاحمزی مسلمانلره حلال قلمیادی آنلروك اول

كلامكلرن رد اتمكيچون حق تعالى بو آيتده بيورديكه ومن يكفر بالايمان فقد
حبط عمله وهو فى الاخرة من الخاسرين يعنى هر كمسه كم الله تعالى نوك
وحدانيتنه ايمان كتورمك واجبكن آنى ترك ادوب انكار اتسه مجموع عملى آنوك باطل
اولور اعتبار اولنمز اكر اول كفر اوزره اولسى اولورسه آخرتده دخى زيانكارلردن اولور
ومغبونلردن اولوركه ابدى عقوبته اوغرايوب سعادت كنجندن محروم قلور بو حكم
جميع مسلمانلر اوزره عامدر بوندن اثر ودرديلر بزوم اصحابمزكه قچن بركشى نماز قلسه
آندن دونب مرتد اولسه اول نمازك وقت چقمدن كرو مسلمان اولسا واجبدر آكا كم
نمازين كرو دندره زيرا كفرله اول باطل اولدى اكر مسلمانكن حج لازم اولب حج دخى قلديسه
كركدركه اول حجن دخى كرو دندره زيرا اول مرتد اولمزدن اوك نه عمل قلديسه اول
كفرانى كرو هب باطل ادر لازم اولور كم كرو دندره قچن بركشى كلمهٔ كفر سويلسه
يا قصدله يا هزلله آكا دخى همان حكم بودر بلمزدم دمك عذر اولماز زيرا دار
اسلامده جهل عذر اولمز وبوندن صكره بيورديكه يا ايها الذين آمنوا اذا قمتم
الى الصلوة فاغسلوا وجوهكم وايديكم الى المرافق وامسحوا برؤسكم
وارجلكم الى الكعبين حق تعالى بو آيتده ابدستوك فرضلرن بيان ادب بيورديكه
اى انلركم ايمان كتوردلر قچن نمازه طورمق دلسكز دخى ابدستسكز اولمسا يوزلركوزى
يوك الن صاچندن اشغا اكك آلتنه دكن وبر قلق يمشغندن دخى بر قلق يمشغنه دكن
الن بچقلريله وطولوكلرله وقشلردين وكريكلردين وبيق قللرنك اولتمكله ودخى
الكز يوك بر مقلر اوجن ديرسكا وارنجا ديرسكلر كوزى دخى بله وباشى مسح ادك
ربعنه دك فنق طرفدن اولرسا وآيقلر كوزه دخى ادكله اولسكوز مسح ادك اوكسن
اولسكز يوك ايقى برمقلرى اوجندن تاطپوغادك آما طپوقلرى دخى بله اولا وباقى

بولردن غيرى سنتلرن وادبلرن دخى رعايت قلاسن تاكه نماز قلمق سنى روا اوله ودخى
بيورديكم وان كنتم جنبا فاطهروا وان كنتم مرضى او على سفر او جاء
احد منكم من الغائط او لامستم النساء فلم تجدوا ماء فتيمموا
صعيدا طيبا فامسحوا بوجوهكم وايديكم منه يعنى اكر نمازه طورمق
دلدكوكز وقتن جنابت اوزره اولسكوز غسل ادك اما غسللكزده كى غايت احتياط
ادك كه هر بر قل دبندن جنابت وار آكا صو ايرشمينجا جنابت كتمز وكر بر لمعه قدريه
صو ايرميجك اولورسه همان جنابت يرنده باقى اولور قلدوغى نماز جايز اولمز
بلكه عاصى اولورسن حق تعالى فاطهروا ديدكى صيغهٔ مبالغيله بوكا اشارت قلدى
غسلده قتى احتياط كرك صو ايرشمدك ير قلميه جميع يرلرى قللرى دبى الويا ودخى بيورديكه
اكر خسته اولسكز يعنى بدنكزده جراحت اولسه يا جذام اولسكز ياخوذ چچك
وقبرجق چقسكز يا ايش يرت اولسا غسل ادب صو دكمكدن قورقسكزكه زياده اولا
يا هلاك اولا وزديو يا مسافر اولب سفر اوزره اولسكز ياخوذ قضاء حاجت قلب
محدث اولسكز يا عورتلرله مجامعت قلسكز صو بولمسكوزكه ابدست الاسز اول
وقت سنه رخصت دركه يريوزندن ارى طپراق اوزرنه تيمم ادسن نماز قلاسن
تا صو بولب استعماله قادر اولنجا تيمم كيفيتى بودركم اولا ايكى اوجوب ير اوزره
اوره آندن كتوروب الن بربرينه قاقب برز توزنى سلكه آندن يوزنه چليو مسح اده
وير دخى اده ايكى آلنوك بر مقلرى اوجندن تاطولكب ديرسكلرله بله قوللرنوك
اچنه طاشنه چليو مسح اده تاكه نماز قلمق آكا مباح اولا ليكن تيممده حدث
كترلب نماز مباح اولماغيچون نيت اتمك فرضدر آنسز تيمم صحيح اولمز ودخى الله
تعالى بيورديكم ما يريد الله ليجعل عليكم من حرج ولكن يريد ليطهركم وليتم

نعمته عليكم لعلكم تشكرون يعني الله تعالى نوك مرادي بو احكامدن
اول دكلكم سزه تكليف ادب طارلغه برغا مراد اولدركم سزي حدثدن وجنابتدن پاك
ادب ارده كناهلركزه دخي كفارت اولا زيرا ابدست آلمق وغسل اتمك عبادت يرنه كتور
مكيچون كناهلره كفارت اولور دخي بو حكملري دلركم سزوك اوزركوزه نعمتلريني تمام قله
اول تيممه رخصت ويرمكدر واحكام شرايع اسلامي بيان قلمقدر تاكه اول رخصت
نه نعمتدر بلهسز اولاكه الله تعالى يا انوك شكرن يرينه كتوره سز زياده ثوابلر بولاسز
وبوندن صكره دخي بيوردي كه واذكروا نعمة الله عليكم وميثاقه
الذي واثقكم به اذ قلتم سمعنا واطعنا واتقوا الله ان الله
عليم بذات الصدور يعني ذكر ايدك حق تعالى نوك انعاملريني وعطالرينكه
سزوك اوزركوزه احسان قلديكه اول اسلام نعمتيدر ورخصتلر بيان قلمقدر
ودخي اول عهد وميثاقي كوكه كم اتكوز آدم صلبندن سزي چقردي سزوك ربكز
دكلميم ديب خطاب قلدي سز بلى ديب جواب ويردكز اشتدك مطيع اولدق ديو
انوك مالكلكنه وسزوك عبوديتكزه اقرار قلدكز اول عهد يرنه كتورك قورقك
الله تعالى دن اول عهدي صمك كه حق تعالى كشتوك كوكلنده سرلريني وكزلو اشلريني
بلجدر بندن صكره دخي بيوردي كه يا ايها الذين امنوا كونوا قوامين لله شهداء
بالقسط ولا يجرمنكم شنآن قوم على ان لا تعدلوا اعدلوا هو اقرب
للتقوى واتقوا الله ان الله خبير بما تعملون يعني اي انلركم ايمان كتوردكلر
سز حق اوزره قايم اولوجلردن اولك وحق سويليجي اولك عدل اوزره طانقلق
ويريجي اولك بر قومك دشمنلغي سزي انكا يلتمسوك كم عدل اتمكي ترك ايده سز انلروك
فعلنه مكافات قلهسز بوكلدمه سبب بويديكم چون الله تعالى مسلمانلره مكه

فتح ايدي ويردي امر ايلدي اول مسلمانلره كم اول مكه اهلنوك انغالرينه موافق
مجازات قلميلر اول چن اشكرني عفو ادب سوزده حكمده انصاف عدل اوزره
اولالر انوچون بيوردي كه عدل ايدك وسوزوكزده حق اوزره اولك كه الله تعالى دن
قورقب اطاعت قلمغا اول يقينرقدر قورقك الله تعالى دن نكه بيوردي يرنه
كتورك كم نه اشلدكوكزي سزوك اول عليمدر بلور اكر طاعت اكر عصيان انكا
كوره مجازاتن قلور بوندن صكره اولروك ثوابلرن بيان ادب بيوردي كه وعد الله
الذين امنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة واجر عظيم يعني مكه اهل
اسلامه كلدكدن صكره دديلر كم يا رسول الله بزوم حاصلمز اخرتده ندركم اشبو بزي
تحقيق اصحابوكله مكدن چقردك بو ايت ايب بيان قلديكه الله تعالى وعده قلدي
شونلره كم ايمان كتورب كركلو عمللر اشلديلر الله ورسوله مطيع اولديلر اولره مغفرت
وار دركم شرك ايچنده اشلدكن انغالري يارلغندي ولخرتده دخي اولره اولو ثوابلر
ومرتبلر وار الله تعالى قلده ودخي بيوردي كه والذين كفروا وكذبوا باياتنا اولئك
اصحاب الجحيم يعني اولكم محمد عليه السلام واكا اينن كتابكم قراندر انكا
اندلر واول انكار اوزره اولديلر انلر كل اصحاب جحيم دركم انده مقيم اولسرلر
ابدا ودخي بيوردي كه يا ايها الذين امنوا اذكروا نعمت الله عليكم اذهم
قوم ان يبسطوا اليكم ايديهم فكف ايديهم عنكم واتقوا الله
وعلى الله فليتوكل المؤمنون سبب قصنيه ايت بويديكم چون رسول عليه السلام
مدينيه كلدي بني قريضه قبيلسي يله ودخي نضير قبيلسي يله مصالحه قلديكه
بولر مدينيه يقينيدي ودخي بولردن عهد ميثاق الديكه اوزنكرنده بربريله قتال
ايتميلر برجنايت واقع اولب انلره ديت لازم اولرسه اول ديت ويرمكده بربرنه

معاونن اولالر بس بو عهد اولدقدن صکره رسول قتنه ایکی مستامن کلدی یعنی
اول امانا اولمشلردن ایکی کشی کلدی حاجتلرن بتوردی چقب رسول قتندن کدرکن عمرو بن
امیه آنلره صتشی کلدی حربی لردن صنب اکسن دخی دپلدی رسول علیه السلام انی
اشدب ایکی حر مسلمانوک دیتی نقدرسا اول قدر دیت صلدی آما دلدیکه اول عهد
قلدغی قومدن بو دیتا اوزره یاردم طلب ایده طرو کلدی ابو بکرله عمری وعلی رضی
الله عنهم الوب بنی نضیره واردی خبری آنلره بلدردی آنلر اشدب دیدلرکه مرحبا
خوش اولا آما صبر ادکوز قردشلرموز بنی قریضه یله بر مشورت ادلوم رسول
علیه السلام اصحابیله بر اولویه قیب بر صفده اوتورندکر وآردلر بر مشوره ادب
سلاحلرن جمع اتدلر اتفاق ادب رسول اصحابله قتل اتمکا قصد اتدلر اما کعب بن
اشرف انده دکلدی غایبدی کا منتظری چون بو اتفاقی قلدلر جبرائل علیه السلام کلب
رسوله علیه السلام قضیتی خبر ویردی رسول علیه السلام انی اشدب طرو کلدی
چقدی کتدی چون رسول کلمدی کر و کلمدی ابو بکر دخی طرو کلدی چقدی آردنجه
عمر چقدی آردنجه علی چقدی اول قوم دخی تصورلرندن محروم قلدلر حق تعالی
بو آیت اندرب بیوردیکه یا ایها الذین امنوا اذکروا نعمة الله علیکم اذ هم
قوم ان یبسطوا الیکم ایدیهم فکف ایدیهم عنکم واتقوا الله الآیه
یعنی ای آنلرکم ایمان کتوردلر اکوک حق تعالی نوک اول نعمتلرن که سزوک اوزرکزه
قلدی شول وقتکه اول قوم دلدلر ال اوزدب سزی قتل ادلر حق تعالی آنلروک
ارادتلرن محو ادب آنلروک شرلرن سزدن منع ایلدی بعضلر دیدلرکم سبب نزول
بو آیتنه اولدیکم بر کیجه رسول علیه السلام یالکز جه بقیعه واردیکم شهدا قبرلرن
زیارت ایده ناکاه بر یهودی چقا کلدی که جنکده غایت بهادردی دیدکه یا محمد اکر پیغا
مبرز

ربو دعوی قلدیغن ده کرچک سن کتور شول قلیجوکی بکا وین زیرا کرچک رسول اولنلر بخیل
ممسک اولمزلر رسول علیه السلام کتوردی قلیجن اکا ویردی اول یهودی قلیجن الوب چکدی
یالن ایلدی دخی انی حرکت اندردی دلدیکه رسول اوریدی حق تعالی انوک کوکلنه بر
قورقو برقدیکه اول قورقوانی منع ایلدی جرئت ادمدی کتوردی قلیجن رسوله کرو
ویردی حق تعالی رسولنه علیه السلام اول نعمتنی منت ادب بو آیت کوندردی ایت اخرنده
بیوردیکه فورقک الله تعالیدن انوک نعمتلری یرته کتورک الله تعالیا توکل ادک که
مؤمنلره واجبدر الله تعالیه توکل ادب اشلرن اکا تفویض اتمک ودخی بیوردیکه ولقد
اخذ الله میثاق بنی اسرائیل وبعثنا منهم اثنی عشر نقیبا وقال الله انی
معکم لئن اقمتم الصلوة واتیتم الزکوة وامنتم برسلی وعزرتموه
واقرضتم الله قرضا حسنا لاکفرن عنکم سیاتکم ولادخلنکم
جنات تجری من تحتها الانهار فمن کفر بعد ذلک منکم فقد
ضل سواء السبیل یعنی الله تعالی بنی اسرائیلدن تورت اچنده عهد میثاق الدیکه
الله شرک کتورمیوب جمیع رسوللرنه ایمان کتورلر اول توریت اچندکی احکامله عمل
ادهلر وهر سبطدن بر کشی کند وقوملری اوزرنه کفیل ضمین کندررک آنلر اول اوزره
طانق اولالر اول عهده وفا قلمایجون بعضلر دیدلرکم بو اون ایکی نقیب دیدکی اولدرکم
موسی پیغامبر علیه السلام بنی اسرائیلک هر سبطندن بر کشی چقردی امسکرندن اول
جباردیکره کوندردیکه واروب آندن بر خبر کتورلر بخه قومدر بللرچون اول جباردیکلر
کوینه ایرشدلر آیله کوردلر اول قومی که برنک یکنه ایکی کشی صغز بولردن دخی بر صلقو
اوزملرن بر تختهاوزرنه قیب بش کشی انجق کتورر وانارلرنوک یارسنه دانسن
چقرجق بولردن درت بش کشی صغز چون بولر اولروک اول قامتلرن وهیئتلرن

كوردكلر كالب هر بری كندو سبطی قومنی واربا ولجبارله حرب جنك اتمكدن قورقدب
منع ایلدیلر الا یوشع بن نونله كالب بن یوفنا بو ایكیسی كندو سبطلرین واربا انلر كله
قتال اتمكا قندوری ویردیلر بس الله تعالی اول عهد میثاق الدقدن صكره كه بیوردی
ورب بنی اسرائیل اول جبارله مقاتله ادلر اول اون ایكی نقیبكه هر سبطك ملكلریدی
كه موسی علیه السلام هر برن بر سبطه ملك دكمشدی حق تعالی انلره بیوردیكم بنوم
عنایتم و نصرتم سزوكله در تا دامكه سز دایم اولب نماز كوزی تمام یرینه قلاسز و
زكوتكزی ویره سز و رسوللرومزی كرچكلیاسز و انلره تعظیم ادب حرمت برله
نصرت قلمغا و قوت ویرمكا بلوكز برك قوشب قلجی الدن قومیاسز و قومكزه دخی
بیورسز انلره ایمان كوروب تعظیم برله یاردم ادلر و الله تعالیا مالكزدن كوكلو اعتقادله
وكوكل خوشلوغیله اودنج ویره سز اجری الله تعالی دن اوماسز یعنی درویش قوللرینه نفقه
یاردم اده سز اجرن الله تعالی دن اوماسز اگر بویله ادسی اولورسكز عزتم حقیچون
سزوك كناهلروكوزی محو ادب كدرم سزی اول جنتلره كورمكه انجلر نوك التندن
ارمقلر اقر اما هر كمسكم بو عهدی قلدقدن صكره كروبزوب سزدن بر كوز كافر
اولسه حقیقت بلسونكه طغرو یولی خطا قلدی صبب اندن جهنمه كندی و بوندن
صكره بیوردیكه فبما نقضهم میثاقهم لعناهم وجعلنا قلوبهم قاسیة
یحرفون الكلم عن مواضعه ونسوا حظا مما ذكروا به ولا تزال تطلع على
خائنة منهم فاعف عنهم واصفح ان الله یحب المحسنین یعنی بو بنی اسرائل
موسی دن صكره عهدن صیب رسوللرومزی اولدرب كتابلری احكاملری ضایع
اندكلرندن اترو انلری لعنت قلوب رحمتمزدن ایراغ ایلدك صورتلرین دوندرمكله
عذاب ایلدك و كوكللرنی قتی قلب ایمان حلاوتن حالی قلدقكه حق تعالی كتابنوك احكاملرن

تبدیل تغییر ادرلر رجم ایاتن و محمدك كتابلریندن كدرب یرینه ایرقسی حكم قورلر
حق تعالی حرام قلدغن انلر حلال كوررلر اول كتابلریله عمل قلمزلر اول كتابلرنده
بیورلن حكمك نصیبندن ترك ادب محروم قلورلركه اول محمده ایمان كتوروب انكا
اویمقدر و انوك سبیله جنته اولشمق در بس حق تعالی رسولنه علیه السلام بیوردیكم
یا محمد سن زائل اولمدن دایم بولروك خیانتنه و عهدلرن صیمقلغنه مطلع اولور
سنكه سنی اولدرمكا قصد ادرلر الا بولردن از واردركه سكا كرچك اعتقاد ادب
خالص مؤمن اولمشدر قو بولری ترك ایله انلره عقاب ایلمكه الله تعالی خلقدن عفو
ادنلری سور بو حكم قتال ایتی كلمزدن اوكدی صكره قتال ایتیله عفو اتمك منسوخ اولدی
ودخی بیوردیكه ومن الذین قالوا انا نصارى اخذنا میثاقهم فنسوا حظا
مما ذكروا به فاغرینا بینهم العداوة والبغضاء الى یوم القیمة
وسوف ینبئهم الله بما كانوا یصنعون چون الله تعالی یهودلر حالن و عهد
بزدقلرن ذكر ایلدی انلروك صوكنجه بشلیب نصاری حالن دخی ذكر ایلدیكه بونلروك
معامله سی انلردن دخی كركلو دكل بلكه اولردن دخی اقبحدر یعنی بولردن كمسلر وار
كه دیرلر بز نصاری یوز بولردن دخی انجیل اچنده عهد الوب و عده قلدقكه محمده
ایمان كتوروبانكا متابعت قلالر بولر دخی اول بیورلن حكم اونتدلر اول محمده اویمق
نصیبندن محروم قلدلر بولر دخی اول یهودلر كبی عهدلرن صیدلر بس بز دخی اول
یهودله نصاری ارا سنه تا قیامته دكن عداوت و بغضا برقدقكم بر برن سومیب
دشمن طوتالر خبرده كلمشدركه بولروك ارا سنه عداوت برغن بلوس درلكوردی
بر كشی واردی ولدی ناكاه نصاری یله یهود ارا سنده قتال واقع اولدی بو بلوس
اولردن چوقا دم دپلدی دلدیكه حیله ادب بو یهودله نصاری ارا سنه عداوت

برغب بر برنه قودره کند نوك بر کوزن چقردی طرب نصاری قومنه کلدی انلره
دیدیکه بن کمسه بلورمسز اولر دیدلرکه بلی بلورز شول کمسنکه برزدن بیجا ادم
دپلیب بزومله بنوك کبی شکر اشلدك اولدخی دیدیکم بلی بودردکلری کوزی اشلدی
لیکن اول اشومه توبه ایلدم زیرا بن دشمنم کوردمکه بکا عیسی بن مریم کلدی
یوزمه بر شبکه اوردی اوش کوزم چقردی دیدکه سنوك بنوم قوممله نه
اشوك واردکه بویله قلیدك بن انوك الن طوتب توبه ایلدم اوش سزه
کلدمکه ارا کزده بیله اولب سزوك دینکوز حکملرن بلدرم تکم عیسی بکا
دشمنم بلدردی بو نصاری انی اشدب اکا تعظیم حرمت قلدلر اکا بر یوجه
صومعه بنیاد قلدلر دیواردن برینده خلق طرفندن بکا بر دریچه قدلر اول
چقب اول صومعکه عبادت ادردی خلقه قرشمزدی وقتا ولوردکه خلق انوك
صومعسی قتنه جمع اولرلردی اول دریچه‌دن اولره ندا قلب بر سوز سویلردیکه
انلر انی غایت منکر کوررلردی اول سوزنه انکار ادرلردی دوتردی اول کرو اول
سوزنی تاویل ادب بولره تفسیر ادردی ویرردی انلره خوش کلب کرو کلسی قبول ادب
اکا مطیع اولرلردی بر کون بولری کرو جمع ادب دیدکه یا قوم بکا کرو بر یکی علم
حاصل اولدی دکلك سزه خبر ویرین دیدلر یوری ندرسن دیدکی یا قوم اشبو جمیع
نسنلریکه الله تعالی یارتدی بودنیاده کلسن ادم اوغلانته منفعتا ولما ایچون در
یارتدی بولر دیدلرکه بلی ایلدر بن اول دیدکه یا نیچون سزا ولخمر خنزیر کندوکزه
حرام قلدکز حال بودرکه بوبر یوزنده یارتدن کل سزچون یارتدی بولر انوك سوزن
قبول اتدلر خمر خنزیر حلال کورب یدلر اچدلر بر قچ کون بنوك اوزرنه کچدی
کرو قومنه دیدکه بکا بر یکی علم حاصل اولدی جمع اولب کلك که سزه اندن خبر

ویرین دوکلی جمع اولب حاضر کلدلر اول دریچه‌دن بولره ندا ادب دیدکه یا قوم خبر
ویرك بکا کم کونش قنغی طرفدن طوغر اولر دیدلرکه مشرق طرفندن طوغر اولره دیدکه
خبر ویرك بکا کم ای ویلدزلر قنغی طرفدن طوغر دیدیلرکه مشرق طرفندن طوغر
اول دیدکه بکا خبر ویرك کم بولری مشرق طرفندن طلوع ایتدورن کمدر دیدلرکم
الله تعالیدر بس اول دیدکه امدی بلوك که الله تعالی مشرق طرفنده نمازکزی اول
یکا قلوك اول سوزله قبله لرن دخی مشرقه دوندردلر چون بر قچ کون کرو کچدی اول
قومدن برقچن اوزندلیب اچرو قتنه کوردی بعضلر ایله روایت قلدلرکه اول
کوزن چقرما مشدی یوما قویب انلره کوزسوز کب کوسترمشدی حیله قلمق ایچون
چون اول قومدن برقچن اچرو قویدی اول یمق کوزن کرو اچدی انلره دیدکه بنوم کرلو
علموم وار دلرمکه انی سزه بلدرم بو کیجه کرو بکا کلدی دیدکه بن سندن راضی
اولدمکه کلب قوممه دینلرینی مشکللرن حل ادی ویردك کوزمی الیکه صیغیو ویردی
کوزوم کرو صاغ اولب اجلدی بن دلرمکه بوکیجه کندو نفسومی عیسی یولنه قربان
ادم اویت اول سرومی باری سزه بلدرب قربان اولم خبر ویرك امدی بکا هیچ
بر کمسنوك کوجی یترمکم الله دن غیری اولوی دیری قلق صاغزی اشدر و کوز سوزی
کوردر و دلسوزی سویلر و ینی الای صاغ قلا اولر دیدلرکه الله دن غیری انی کمسنه قلمغا
قادر دکل اول دیدکه امدی بوددکلروفی بلوك کم هب عیسی اشلمشدر تکری اولدر
اکا طپوك اول جماعت قبول ادب چقدلر کندلر بر جماعت دخی قزب کوروردی
انلری دخی فتنه کورب انلره دخی اول اولکی جماعتنه خبر ویردکلین دیدی اما بولر
دیدیکم بلوك عیسی تکری یوك اوغلیدر بولر دخی چقدی اول اعتقاد اوزره کتدی
اوچنجی بر جماعت دخی قزری فتنه کوردی انلره دخی ایدکلین خبر معلوم

قلدی آما بو اوچنجی طایفه دیدکه بلوک الله تعالی اوچک اوچنجیسی در بو مریم بر
عیسی و بر دخی الله در زنهار بو اعتقاد اوزره محکم طورک آیرق کمسنه سوزینه
اعتبار قلمک بن خود بو کیجه نفسوم عیسی یولنه قربان ایدرم بولر دخی اول سوزه
اعتقاد بر کدب چقدلر کتدلر چون کیجه کلدی کجنک بعض ساعت چوب بوکرک
اچندن چقدی کتدی اول کتدوکی بلورسز ایلدی بو قوم صباح طوب کلدلر آنی
بولمدلر اوچ طایفه آراسنده خلاف واقع اولدی برنی دیدکه بزی ایله وصیت قلدیکه
عیسی الله در ایکنجی طایفه دیدلرکم سز یلدن سزه ایله بلدردکه عیسا تکری یوک
اوغلدر اوچنجی طایفه دیدیکه سز دخی یلدن سز بزه ایله بلدردکه الله تعالی اوچک
اوچنجیسیدر بر عیسادر بر مریم بر دخی اولدر پس بو نصاری آراسنده اوچ بلوک اولب
قتال واقع اولدی چوق قوم هلاک اولدلر تا قیامته دکین اول عداوت آنلروک اچنده
باقی قلدی اول طایفه کم عیسا ابن الله دیدلر اولره نسطوریه دیدلر اولرکه عیسا
الله در دیدلر آنلره ماریعقوبیه دیدلر اولرکم اوچک اوچنجیسی دیدلر آنلره ملکائیه
دیدلر زنهار دین اچنده بنوک کبی خصومتلردن حذر ایدک که بولر عملکری کوینددر بو محو
ایدجدرتز اولا که یارین قیامت کوننده اولره خبر وینه حق تعالی کم حق اوزره کمدر
باطل اوزره کمدر بوندن صکره کرو بیوردیکه يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا
يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ یعنی یا یهود نصاری بلوک کم
تحقیق سزه کلدی بزوم رسولمزکه محمددر سزا اول کتابکزدکی توریت انجیلدر
کزلدکوکز احکاملروک چوغنی سزه بیان ایلرکم اول رجم ایددر دخی خمرله خنزیرک
حراملغی ایددر و ربا یملک لکوک و محمدک صفتن بیان قلن ایتلرکبی و چوغنی دخی عفو
ادب سزه خبر ویرمزکه آنی تبدیل تغییر ادب کزلمش سز خبرده کلورکم آنلروک
عالملرندن بر یسی رسوله کلدی علیه السلام صوردیکه اول بزدن عفو ادب خبر ویرمدوکوکز
نه نسنه در رسول علیه السلام آندن اعراض ادب جواب ویرمدی بدرستی اول
یهود دلردکه آنوک کلامنه مناقضه ادب دیدیکه سن هیچ بر نسنه قومدک هب
بیان قلدک چون رسول علیه السلام اکا بیان قلمدی طرب اول یهودی قتندن چقدی کتدی
رسول علیه السلام اصحابنه دیدکه اول یهودی بن شویله ظن ادرنکه بو دیدوکی کلامنده
کرچکدر زیرا اول صوردغی نسنه کتابنده اکا بیان اولنمدی و دخی حق تعالی بیوردکم
سزه تحقیق نور کلدی دخی بیان ایلیجی کتاب کلدی نور دیدکی قرآندر و دخی محمددر
زیرا نور دیو اکا دیدلرکه نسنلر انوکله ظاهر اولا کوزلره آنلروک حقیقتنی قلا
قرآنه دخی نور دیدی زیرا کوکل قرانغیدن چقن آنوک حکم کوکله کرسا آنوک معنیسی
کوکله دوشن شکلروک و شبهلروک حقیقتنا اول کوکل کوزله اکا کوسترر و حلال
حرام و باطل حق فنقدر اکا اشکاره ادب بیان قلور و دخی بیوردیکم يَهْدِي بِهِ اللَّهُ
مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ
يَهْدِيهِ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ یعنی حق تعالی هدایت ویرر اول قرآنله شول کمسنیکه
آنوک رضاسی اولدوغی نسنلره متابعت قلکه اول محمدی کرچک لکدر و آنوک
دیدکنه اویمقدر آنی حق تعالی دلالت ادر سلامتلق یولنه که اسلام یولدر اول یولدن
اولسلامه واصل اولرکه حق تعالی در دخی آنوک کوکلندن کفر حلاوتنی چقارر کفر ظلماتندر
و ایمان حلاوتن کوررکه نوردر دخی آنلره توفیق ویرب صراط مستقیمه دلالت ادرکه
اول دین اسلامدر و دخی بیوردکم لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ

فی الارض جمیعا ولله ملك السموات والارض وما بینهما یخلق ما یشاء
والله علی كل شیء قدیر یعنی تحقیق كافر اولدی شولر كم دیدلر كه عیسی الله در وانی
معبود طوتوب اكا طپیدلر ایت یا محمد اول عیسی یی معبود ادینلره كه كیمك كوجی
یتر الله تعالی نك عذابلریندن بر نسنه ای منع ایتمكه اكر دیلسه اول مریم اوغلی عیسانی
انسیله بیله هلاك ایلیه دخی جمیع یریوزنده یارادلمشی بیله پس اول عیسی كه كندو
نفسنی هلاكلكدن قورتمغه قدرتی یتمیه اول نیجه معبود اولی بیله پس بو كل یرك
كوكلر و یرلری الله تعالی نوك خاص ملكیدر جمیع یارادلمش انوك قوللری و قرواشلری
انوك حكم بولرلرك ایچنده كچیجیدر نه دیلرسه یارادر قادردر دیلرسه اتا سوز
دنیاده اوغلن كتورر دیلرسه اتسوز انسوز طپردن وجوده كتورر زیرا الله تعالی كل
نسنه اوزره قادردر عجزی یوق بونی حق تعالی اندن ایتوردكه اهل نجران دیدلر اكر
بو عیسی بشر ایسه انوك اتسی اولیدی انوك نطفه سندن اولیدی انلروك اول
كلاملرن دفع ایتمكچون حق تعالی ایتی انزال ایتدی و دخی بیوردكه وقالت الیهود و
النصاری نحن ابناء الله واحباؤه قل فلم یعذبكم بذنوبكم بل انتم بشر
ممن خلق یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء ولله ملك السموات والارض
وما بینهما والیه المصیر بو ایتوك سبب نزولی بو یدیكم رسول علیه السلام اول
یهودله نصاری قومن حق تعالی نوك عذابیله و عقابیله حذر قلدردی قورقدیكه
یهودلر دیدلر كیم بز الله تعالی قتنده حرمتده كرامتده شول سوكلو اتنه قتنده بونا اوغل
بكیوز ایچون انه اوغلیله بر وقت قاقیب سخط ایدرسه بر وقتده كورر راضی اولب وحشر
كرو خوش طوتر حق تعالی بو ایتی ایندوب انلروك اول باطل زعملرینی رد ایدوب بیوردیكه
بو یهودله نصاری دیدلر كیم بز الله تعالی قتنده شول مشفق اتا قتنده كی اوغل بكیوز

انوك دوستلری یوز و پیغامبرلرینوك اوغلیوز دیدلر ایمدی سن بولره ایت یا محمد
كه اكر بو دیدكوكزده كرچك ایسكز پس سزوك اول اتلروكزی و سزدن الروكچلری
جمعه ایرتسنده مخالفت قلب بالق اولمقده حیله قلدقلری ایچون حق تعالی عذاب
ایدب صورتلرن دوندردی یا سز اقرار ایدب ایدرسز كه بزی اود طوتمز الا قرق كون
طوتردر دیرسز سزوك زعمكوزجه دخی هیچ بر اتا كوردكزمیكم اوغلونی اوده كیندره
یا بر دوست كوردكوزمیكم دوستنی اوده كویندره بلكه سز دخی انوك قتنده كرو قلز
یارادلمش خلق كبی سز اول قلدغكز تصور باطل محضدر حق تعالی قوللریندن كیمی
دیلرسه عفو ایدب كندو دینینه هدایت ویرر كیمی دیلرسه هدایت ویرمیب انی خور و حقیر
قلور اول كفر اوزرینه اولدوب اكا عذاب قلور بو یرلر و كوكلر ملك دخی بو ایكی نوك
اراسنده نه وارسه مخلوقدن كل الله تعالی نوك ملكیدر مجموعنك دونب وارجغی
یری انوك حضرتیدر كه هر بری نه ایتدیسه عملنه كوره مجازات قلور و دخی بیوردیكه
یا اهل الكتاب قد جاءكم رسولنا یبین لكم علی فترة من
الرسل ان تقولوا ما جاءنا من بشیر ولا نذیر فقد جاءكم بشیر ونذیر والله
علی كل شیء قدیر یعنی حق تعالی اول یهودله نصاری یه تعییر ایدر سرزنش
قلوب كتابلرینه نسبت ایدب دیدیكه یا توریت اهلی و یا انجیل اهلی نه اولدی سزه كم
اول كتابكزله عمل قلمدكز هیچ سزوك فعلكز كتاب اهلی فعلنه بكزمز بو شو كتابكز
كم بر كشی كندوزی غایت اصلولردن صیر كیمسنوك فكرن بیلكمز طابشقسز كندو رایله
عمل ایلر دخی صواب كلمز اكا دیدلر ای عقل اهلی بولدی سكا كه عقلو كلیه عمل قلمدك
هیچ سنوك بو اشوك عاقللر ایشنه بكزمز بو سوز اكا سرزنشدر دیمك اولوركه عقلك
یوقدر وارمیسه بویله قلمزدك پس حق تعالی اول یهود نصارایه یا كتاب اهلی دیوب ایدا

قلدوغی بو وجه اوزره در بس نه دن صكره بیوردیكه تحقیق سزه بزوم رسولمز كلدی كه
احكام دینی و شرایع اسلامی بیان ایلیه پیغامبرلر كسلب وحی انمز اولدقدن صكره كه
عیسی آراسنده آلتی یوز ییل چكدی فترت اولدی یعنی دین اهل حق اوزره سستا اولدی
دین اثری محو اولدی آكا دعوت قلیجلر قطع اولدیغچون بس بن اول رسولمزی وقت آخرده
ویبردك كم سزی كروه اول طریق حقه دلالت قلا تا یارین قیامت كوننده دیمیاسز كم بو
دینی مندرس اولدقدن صكره بزه بر رسول كلمدیكه اوچماغله بشارت ایدب بشیر اولا
وعذابله قورقدب نذیر اولا بس اشته محمدی سزه بشیر نذیر كوندردك مطیع اولا
نكوزه اوچماغله بشیر اولا انكار ادنكوزه طامو عذابیله نذیر اولا الله تعالی نیه دلرسه
قادردر دلرسه یارلغار دلرسه عذاب قلور و بوندن صكره بر قصیه دخی بیان ادب بیوردیكه
واذ قال موسى لقومه يا قوم اذكروا نعمة الله عليكم اذ جعل فيكم
انبياء وجعلكم ملوكا وآتيكم ما لم يؤت احدا من العالمين یعنی
موسی علیه السلام اول قومنه دیدكم یا قوم حق تعالی نعمتلرینی كه سزه قلمشدر آنی اونتمك
و انوك احسانلرینی صقلك كه سزوك اچكزده سزه پیغامبرلر ویردی كلبی ایدر بو پیغامبرلردن
مراد موسی بیله هارون دنارتوق علیهما السلام اول یتمش كشی در كم موسی علیه السلام
قومندن انلری اختیار ادب سجدی الوب طوره بیله واردی بعضلر دیدلر كم بنی اسرائیل
اچنده قلنن پیغامبرلر در كم اولر در بیك پیغامبردر و دخی دیدكم آنی دخی اونتمكلر
كم سزی فرعونه قول اولمشكن قورتردی مالك قلدی یعنی اهل بیت ویردی و خدمتكار
و اغول قز ویردیكه سز انلره حاكم ادوز ابن عباس ایدر قچنكه بر كشینوك اوه بر كمسنه
كلب دستورسز كرمیا اول ملك در بعضلر دیدلر كم بر كشی كمسنه یه احتیاجی اولماق
پادشاهلق در ننكم رسول علیه السلام بوكا اشارت ادب بیوردی من اصبح آمنا في

سربه

سربه معافا فی بدنه وله قوت یومه فكانما حیزت له الدنیا بحذافیرها یعنی هر
كمسنه كم آوجكزنده صباح لسا آمین الوبن و بدنی دخی عافیت اوزرنه الوبن بوكلیله
آنوك اول كونه یتجك نفقسی دخی اولا آیله دتكه دنیا پادشاهلغی كل آكا جمع اولمشدر
و دخی دیدكم حق تعالی سزه ویردكی عطای عالمده خلقندن هیچ بر كمسنه یه ویرمدیكه
دكزی یارب سزی كچردی و دشمنكزی غرق ایلدی و سزه بلوت ویربیوب كلكه قلدی
طاشدن سزه چشمه‌لر اقدب هر سبطكزه چشمه‌لو چشمه‌سی معلوم قلدی دخی بوك كبی
نجه عطالر و دخی بیوردكه يا قوم ادخلوا الارض المقدسة التي كتب الله لكم
ولا ترتدوا على ادباركم فتنقلبوا خاسرين یعنی موسی علیه السلام قومنه دیدكم
یا قوم كروك شول یره كم اول مطهره در شركدن كفردنكه اولیا انبیا مسكنی قلنمشدر
اول شام دردلر سكن كه سز دخی آنده كرمكله كناهلركزدن پاك اولاسز اولیه دخی اول
حق تعالی آنده كرمكی سزه واجب قلمشدر كه كرسكز كرك بعضلر دیدلر كم اولیه در
اولكه حق تعالی ابراهیمه وعده قلدیكه اول یر انوك اولا و آندن صكره انوك ذریتنه
میراث اولا سبب وعده بویدیكم اول وقتكم ابراهیم منجنیقه اورلب هوایه معراج
اولندی حق تعالی جبرائیله آكا ویردی دیدكه یا ابراهیم حقه سكا ایدر نظر اتسون كوز
ارذكی یره دك كم بز آكا وعده قلدق اول انوك ملك اولا و آندن صكره اوغلنلری
ساكن اولالر انلره میراث اولاكه اول شام ولایتنده فلسطین و اردن شهریدر
دخی جوره انلره تعلق اولان یرلر بس موسی علیه السلام اول قومنه دیدكم كروك اول ارض
مقدسیه كم الله تعالی اول یری سزوك اتكوز ابراهیم علیه السلام واجب قلمشدر
ساكن لنمغا آندن سزه میراث دركم سز ساكن لناسز سزه امر حق تعالیدن ایله اولمشدر
سز بیورلدوغكز نسنه‌دن كرو دونمك كه دونجك اولورسكز دونمكلكیكز سزه غایت

كم

غایت زیانکارلقدرکه الکرندن درجاتلری فوت اولب لطا مودرکلرنه مستحق اولرسن
پس موسی علیه السلام بنی اسرائیلک هر سبطندن بر کشی اختیار قلب چقردی اون
ایکی کشی فلسطین شهرنه کوندردی که وارب اول قومی کورلر اول شهری کورکر
کلوب اولردن بولره خبر ویرلر چون اول اون ایکی کشی جباریلره واردیلر اول شهر
قومندن برنج کشیه صنتشدلر کلوب آنلر بو اون ایکی کسن دخی طتدلر هر بریسی بولردن
ایکیشر کشی بکلری اچنه قویب الب بکلری قتنه واردلر بعضلر ددلر کیم آنده ورجق
عوجه صنتشدلر که اول دخی اول جباریلردندی کال اول اون ایکی کسن دخی دیز شریب
برنانکنه قویدی کتورب ملکلری قتنه واردی انوک الینده هب آتکندن دکدی
اول ملکلری آنلره نظر ادب ددکه اشبو قومدرکه بزوم شهرلروموزی کلب بزدن
المق دلرلر دلدیکه اولری هب دکلیا عورت منع ایلدی ددیکه بو ضعیفلکری اولدرب
ندرسن بولره بو قومک هیبتن وشوکتن کوردکلری یتر بولره برز تنسنجک انعام
ایله قوویرکتنسونلر ورب آنده اول موسی یه وقومنه خبر ویرسونلر که بوندن
کلمکن امیدن کسلر پس اول ملک آنلری قوویردی وبرصلقوم ازوم ویردی
ایکی اغاج اوزرنه قدلر کتورب آندن کندلر وموسی دن یکا دندلر یولده بربریله
سویلشدلر که بو قومک خبرن ورب بزوم قومه سویلمک کیم اولرا اشدب
بولرو کله کلب قتال اتمکدن قورقلر الله تعالی حضرت پیغامبری موسی یه وعده
قلمشدرکیم بو شهری اولره فتح ادی ویره اولما سونکه موسی دن غیری کمسنیه
خبر ویره سن بو اتفاق ادب چونکه کرو موسی قتنه کلدلر علیه السلام اول اتفاقلرن
اوزره طرمیب هربری قوملو قومنه خبر ویردیلر الا همان یوشع بن نون دی
بری کالب بن یوفنا یدی بولر قوملرنه خبر ویرمدلر چون موسی بولردن خبری بلدی

امر ایلدی

امر ایلدی قومنه که یراغ ادلر اول فلسطینه کیتمکه اول قوم آنلروک صفتلرن
اشدب غایت قورقشلردی دیلب موسی قتنه کلدلر نتکم حق تعالی خبر ویرردی
قالوا یا موسی ان فیها قوما جبارین وانا لن ندخلها حتی یخرجوا منها
فان یخرجوا منها فانا داخلون یعنی اول قوم ددلر کیم یا موسی اول یرده
جباریلر وارکیم غایت قوتلو ظالملر جبریلر ندلرسه اشلرلر هر بریرنک قامت
اوزونلغی سکسن ارشون بز آکا ورب کیرمزز تا آنلر اول شهرلردن چقمیه نچه
ایلیا وریحا در قچنکه آنلر اندن چقلر بز وارب آنده کیروز قال رجلان من
الذین یخافون انعم الله علیهما ادخلوا علیهم الباب فاذا دخلتموه
فانکم غالبون وعلی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین یعنی چون
اول قوم کلب موسی یه علیه السلام اول خبری ویردلر اول یوشعله کالب آنلره
ددلرکه اول ایکیسی تکررن قورقجلری الله تعالی صدق یقین فضل برله آنلره انعام
قلمشدی یا قوم قورقک اول قوم اوزرنه بابدن کرک یعنی اریحادن وایلیادن
قچنکه سز آنلروک اوزرنه کرسز آنلر سزوک چوقلغکز کورلر بلرلر اوزلب
کوکللری صنغلواولا سز آنلروک اوزرنه غالب کلاسز اکر کرجک حق تعالی نوک
وعده سنه اینانمشسکز الله تعالی یه اعتمادکزی محکم ایلک انوک امرنه مخالفت
قلمنک چون یوشعله کالب آنلره بو جواب ویردیلر اول قوم کرو جواب ایله ویردلر
که حق تعالی بیوردی قالوا یا موسی انا لن ندخلها ابدا ما داموا فیها
فاذهب انت وربک فقاتلا انا ها هنا قاعدون یعنی ددلرکه یا موسی بز
ابدا البته آکا کرمزکلوز ما دامکه اول قوم انوک اچنده اوله سن بو اون کشی نوک
سوزنی قبول اتمزسن اول ایکی کشی سوزنی اعتماد ادرسن بز شوندن ورب کیرمزز

بوری سن وار ربوکله یعنی ربوکا ایتکم سکا نصرت ایلیا نتکم فرعون اوزرنه
قلدی سن انلروکله وار مقاتله ایله ربوک دخی سکا یاردم ایلسون اشوکی تمامه
ارکوری ویرسون بز اول جبارلرکله مقاتله اتمکا کوجمز یتمز بز اشونده اوتورلوم
موسی علیه السلام انلروک اول کلامن اشدب غضبه کلدی نتکم حق تعالی خبر ویردی
قال رب انی لا املک الا نفسی واخی فافرق بیننا وبین القوم الفاسقین
یعنی موسی علیه السلام حق تعالیا نیاز ادب دیدیکه یا رب سن عالمسنکه بن
همان کندو نفسمه مالکن وقرداشم هارون نفسنکه بکا اول مطیعدر بو قوم سکا
مخالفت قلب بکا مطیع اولمزلر بولر فاسق قومدر سن بخه دلرسک امر ایله =
بز ومله بو عاصی قوم اراسنده چون موسی علیه السلام بو نیازی قلدی حق تعالی بیور
دیکه قال فانها محرمة علیهم اربعین سنة یتیهون فی الارض فلا تاس
علی القوم الفاسقین یعنی حق تعالی عتاب ادب اول قومه بیوردیکه تحقیق
بولروک اوزرنه حرام اولندی اول ارض مقدسیه کرمک قرق ییل بولر بیرزنده
اول بادیده تحیرده محبوس اولب قالارکه چقمقلغا چاره بولمیالر پس اول طرفلر
یازده یولکری بولروک اوزرنه بغلندی کندزن محبوس اولب طورزلردی کیجه اولجق
بولره بو لجغز اچلورکبی اولورزدی سیر ادب کیدرلردی صباح کرو کندکلری یره
کلورلردی قرق ییل تمام اولره دون ایفوسن حرام قلدی بو حالل اوزره اویانوق اولدلر
حیرت اچنده فلسطینله ایلیا اراسنده ارالقلری الت فرسخدی اوزونا اوزونلکی
فرسخدی قرق ییل تمام انده بو عقابله محبوس اولدلر هیچ بر وجهله چقمغا چاره
بولمدلر اول تیهده انلره غایت زحمت شدتا ولدی اما موسی بیله قرداشی هارونه
علیهما السلام حق تعالی اسان قلی ویردی شول ابراهیمه علیه السلام اودی صوق

قلی ویردکنلین خبرده ایله واردا ولدیکه موسی بیله هارون انده وفات قلدلر واول
قومرکم امرنه مخالفت ادب عاصی اولدی اول ارض مقدسیه کرمک انلره حرام اولدیدی
انلر کلسی انده هلاک اولدلر انلروک اوزرنه مالک حاکم اولنلردن کمسنه قلمدی یوشعله
کالبدن ارتوق چون مدت اولدی حق تعالی دستوریله یوشع اول قومک ذریتن الوب
اول جبارلره اوزره واردی بر کون صباحدن کون طلو تیجه انلروکله مقاتله قلدی
یقین اولدیکه اول جبارلر صنغه بولر فتح بولکر کون دخی طلوتمغا بشلدی ترکوده
مقاتله قلمق متعذردی مقاتلی بزوب ارتیه تاخیر قلورلرسه انلر دکلنب
کرو شوکت طوترلر بس یوشع دعا قلب حق تعالی دن دلدیکه کونک طلوتمغنی برز
تاخیر ایده تاکه بولره نصرت ولا حق تعالی دستوریله کون اوچ ساعت مقداری
یقارو صچردی تاکه انلر اول قوم فتح ایتدلر اول شهری الوب انلری قردلر اول وقت
یلدزلر سیرلرنده قرشدلر منجملر اندن بر وحسابلرن یکلدلر اندن اتروردکه اکثر
سوزلری موافق کلمز چون حق تعالی بو قصیه رسولنه خبر ویردی اکا تسلی ادب
دیدکه یا محمد سندخی بو فاسق قومک ایمانه کلمدکلرنه ملول اولب غصه لنمغل
بولویا لکن بو عنادسنوکله ایتدلر سندن الروکان رسوللرمزله دخی بویله ایتدیلر
بوندن صکره بو کز بشلدی ادموک اکا وغلی قضیه سندن خبر ویوب بیوردیکه و
اتل علیهم نبا ابنی ادم بالحق اذ قربا قربانا فتقبل من احدهما ولم
یتقبل من الاخر قال لاقتلنک قال انما یتقبل الله من المتقین یعنی
یا محمد خبر ویر قومکا ادمک اول اکا وغلی قضیه سندن شویلکه کرچکدر
یعنی قضیه بویدیکم ادمله حوا چون یر یوزنه ایندلر قرشو حامله اولب اکز طغرردی
بر دفعه قابیل طغردی قز قرداشی اقلیما ایله وبر دفعه هابیل طغردی قز قرداشی لبوذ ایله

اما هابیل قرداشی حسنندن قابیل قرداشنوك حسن كركلو ایدی چون اولر بویدیلر حق
تعالی نسل اورمکیچون ادمه علیه السلام بیوردیکه اول طوغن قزی صکره طوغن
اوغلنه ویره صکره طوغن قزی اول طوغن اوغلنه ویره دکشدره بر قرندن بله
طوغنی بربرینه ویرمیه چون حکم بویله اولدی ادم دیلدیکه قابیلله طوغن قزی
هابیله ویره وهابیلله طوغنی قابیله ویره قابیل اکا راضی اولمدی دیلدیکه کندو بله
طوغنی کندو اله ادم علیه السلام دیدیکه حق تعالی ایله حکم ایله دیکه بر قرندن بله طو
غنلری بربرینه ویرمیم دکشورم قابیل دیدی کم حق تعالی ایله حکم ایلمدی اما سنوك
هابیله محبتوك اولدوغیچون اکا میل ایدب اقلیمایی کم کلو اولدوغندن اترو اکا ویرر
سن پس ادم علیه السلام قابیلله هابیله دیدیکه وارك ایکیکز دخی قربان ایدك فنقکز
قربانی قبول اولسی اولورسه اقلیمایه اول مستحق اولا پس قابیل اکینجیدی واردی
اول اکنوك یارمزلرندن دردی درشردی بر دستنه ایلیب کتوردی اما هابیل قیون
ایریدی واردی قیونك غایت ایوسندن بر قوج الب کتوردی اکیسی دخی قربانلرنی طاغ
ارزنده قربان یرنده قودیلر اول وقت قربان قبوللغنوك علامتی اولدیکم کوکدن اود
اینب یقردی قابیلك کوکلنده اندیشه سی اولدیکم قربانم قبول اولورسه دخی اولمزسه
دخی قرداشنی هابیله ویرمزم چون قربانلرنی قودیلر کوکدن اود اینب هابیل قربانن
یقدی قابیلك یرنده قلدی قبول اولمدی اول هابیل قوجیدیکم اوچماق اچنده
بسلندی اسماعیل زماننده اول قوجیدیکم اسماعیل قربانته فدا اولندی پس قابیل
کوردیکم قربانی قبول اولمدی هابیله دیدیکه البته بن سنی اولدررم هابیل دیدیکه
نیچون اولدررسن قابیل ایدر اندن اتروکه سنوك قربانوك قبول اولدی بنوم اولمدی
هابیل دیدیکه حق تعالی تکرهیدن قورقنلروك طاعتن قبول ایدر بندن کناه اولمدیکه

قربانم

قربانم رد اولنه سنوك اول خیانتوك ویوزینوك قربانوکی رد ایلدی انوکیچون
دمشدر بعض حکما کم عاقل اولان اولدرکم عمل صالحه اشلیا دخی قورقه اولا
زیرا حق تعالی متقیلر طاعتن قبول ایدر احمق زیانکار اولدرکه الله تعالی نوك
عذابندن امین اولب ندلرسه اشلیه کم حق تعالی بولردن خبر ویرب بیوردیکه
لئن بسطت الی یدك لتقتلنی ما انا بباسط یدی الیك لاقتلك
انی اخاف الله رب العالمین انی ارید ان تبوء باثمی واثمك فتكون من اصحاب
النار وذلك جزاء الظالمین یعنی هابیل قابیله دیدیکه اکر سن بندن یکا
ال اوزدیسی اولرسك كه بنی اولدورسن بن سندن یکا ال اوزدردکلم که سنی اولدورم
بن اول عالملروك ربی عذابندن قورقرم بن سکا ال صنمدوغمدن مرادم اولدرکم بنی
اولدرمکله بنوم کناهم یوکن بله الوب دناسن وسنوك کناهلروك یوکن دخی بلکه
بنی اولدرمزدن اوکدن کسب ایلمش سن تا انوکله اصحاب ناردن اولاسن که ظالملروك
جزاسی اولدر ودخی حق تعالی خبر ویردیکه فطوعت له نفسه قتل اخیه
فقتله فاصبح من الخاسرین یعنی اول قابیلك هوای نفسی دخی اکا متابعت
ایدب منقاد اولدی اول قرداشنی اولدرمکلیکه خوش کوستردی قصد ایتدیکه
اولدوره اما بلمزدیکه نجه اولدوره ابلیس لعین اکا قوش ایله متمثل اولدیکه
بریلان کتوردی اکا قوشو طاشله باشنی دوکه دوکه اولدردی انی قابیله تعلیم ایلدی
قابیل دخی قرداشنی یتدوغی یرده طاشله باشن اوردی اولدردی اما بعضلر دیدیلر
کم اول انی اولدردکی بالطبع دی تعلیمله دکلدی زیرا بوادم اوغلنی اکرچه اولدرمک
کوردوغی یوغیسا دخی بدرستی طبیعتله بلورکه بو نفس فنایچون یارتلمش درنیله
کرکسه انی اتلفا تمك ممکندر پس بر طاش الوب اوردی اولدردی هیچ ولاینده

زیانکار اولدی دنیاده اناسنه عاق اولب انی قیدن ماغله واخرتده زیانکار اولدی
الله تعالینک کندویه سخط قلدرماغله چون دیلدی نجه ایتمک کرکدکن بلمزدی
زیرا یر یوزنده اول واقع اولان میتا ولدی بر طرحجغا قیب ارقسنه کوتوروب یوردردی
خبرده حق تعالی ایله بیوردیکه فبعث الله غرابا یبحث فی الارض لیریه
کیف یواری سوأة اخیه قالت یا ویلتی اعجزت ان اکون
مثل هذا الغراب فاواری سوأة اخی فاصبح من النادمین یعنی حق
تعالی بر قرغا وردی کلوب قابیل قرشوسنده یری اشب طیرغن چقردی چقر ایلدی بر
اولو قرغای کتوروب انوک اچنده دفن ایلدی طپرغی اوستنه یوردی تاکه اول قابیله
تعلیم اولا قرداشن دفن اتمکا چون قابیل انی کوردی دیدکه ای وای بکا شول بر قرغدن بن
دخی ضعیف اولدومکه قرداشوم ستر اتمکا چاره بولمدم پس اول چاره بولمیب یو کلنب
یوردکه پشیمان اولدی اکا پشیمان اولدیکه اولدردی زیرا اکر اول اولدردکنه
پشیمان اولسه اول ندامت انوک توبه اولوردی حق تعالی یارلغردی چون انی دفن ایلیب
ادم وحوا قته کلدی علیهما السلام ادم صوردکه هابیل نه ایلدک قابیل دیدکه بنی
هابیل اوزرنه کوزنجی ایلدک قنده دلرسه انده یوررر بر نج کوندن صکره طوید لر
قابیل هابیلی دپلدی انوک قبری اوزرنه وربحوا ایله ادم بر نج کون اغلشدلر کرودندلر
اندن قابیلک عاقبتا کا ایرشدیکم بر طاغ اوزرنده یوررکن بر اکوز انی سسب یاردن
اجردی طمرلری وسکرلری پاره پاره اولدی بعضلر دیدلرکم ادم اکا یوز دعا قلدی
حق تعالی انی بر چکردی مقاتل ایدر قابیل قان اتمزدن اوکدن یرنجی جانورلرو قو شلر
کلی هب ادمه انس طوتب بله یوررلردی چون قابیل قرداشن دپلدی اول حیوانلر ادمدن
ارکب قچدلر اوچوب هوایه کتدی وحشی جانورلر طاغ لره بریکره طاغلدی یرنجلر

میشکره

میشکره طاغلدی اندن صکره اول اقلیمای شیث چفتلندی علیه السلام عبدالله
بن مسعوددن روایتدرکه رسول علیه السلام بیوردی تا اول وقتدن بروکه قابیل
هابیل اولدردی حسددن ظلمله تا قیامته دکن قنده که بر کمسنی ظلمله اولدررلر
اول اولدرنه نقدر کناه اولرسه اکسک سوز اول قابیله دخی اولقدر کناه یازلور
اول ادم اولدرمک سنت اندن قلدیغیچون شمدی دخی کندودن بر بدعت طرغوب
اشلمک کم اوتلنه کم اول نقدر اشلنرسه اول طرغرنه دخی اول اشلین قدر
کناه یازلور اکر بر خیر نسنه بنیاد قوسا انی اشلسلر اکا دخی اولقدر ثواب یازلور
ودخی حق تعالی بیوردکه من اجل ذلک کتبنا علی بنی اسرائیل انه من قتل
نفسا بغیر نفس او فساد فی الارض فکانما قتل الناس جمیعا
ومن احیاها فکانما احیا الناس جمیعا یعنی اول ادم اوغلی قابیلک
جنایت سببندن بنی اسرائیل اوزره توریتا اچنده تغلیظ تشدید ادب فرمن ایلدک
هرکم ظلمله بر ادم اولدرسه اول اونه بر کمسه اولدرمدنکه انی انوک یرنه
قصاص ادب اولدرمک واجب اولیدی یا خوذ بر یوزنده فساد اشلیب انکریه شرک
کتورمدن یا اولو اولب زنا اتمدنکه اولمکه مستحق اولیدی بولردن برسی اندن صدر
اولمدن اولدرسه وانی اولدرمکی حلال کورسه کانه جمیع خلق دپلمشجه کناه
اولور انوک جزاسی ابدی عذاب جهنم اولور وهرکم بر اولومه یقین اولمش کشی دیرکورسه
یعنی اوت اچنده قالمش وصویه غرق اولمش قورتنسه یا خوذ بر کمسه سن اولدرمش
کشی که یرنه اولدرسه کرکدی عفو ادب قویویردی یا اجلقدن یا صوسزلقدن
هلاک اولغا یقین اولمشدی انی طعام لندردی یا صوردی دخی بولره بکزر نه وارسه
اکا جمیع خلق دیرلتمشجه ثواب وار زیرا بر مؤمن دیریا ولماغله جمیع مؤمنه منفعت

کمز

وارکه

انلر وكچون دعا قلب رحمت مغفرت دلرا ولمسی دخی انجلین در دکلندن منفعت كسلورو
بوندن صکره بیوردیکه **ولقد جاءتهم رسلنا بالبينات ثم ان كثيرا منهم**
بعد ذلك في الارض لمسرفون یعنی تحقیق بزوم رسوللرمز کلدیلر اول بنی
اسرائیله امر ونهی قلمغله كه انلروك قولاحق ودعویلری صدقیغا اول بیان کلدکدن صکره
بنی اسرائلك چوغی کروحدن تجاوز ادب مشرکلر اولدیلر امر الله ترك ایتدیلر ودخی بیوردیکه
انما جزاء الذين يحاربون الله ورسوله ويسعون في الارض فسادا ان يقتلوا
او يصلبوا او تقطع ايديهم وارجلهم من خلاف او ينفوا من الارض ذلك
لهم خزي في الدنيا ولهم في الاخرة عذاب عظيم یعنی تحقیق جزالری
وعقابلری شول کمسنه لروك كم الله تعالیا ورسولنه مخالفت ادب عاصی اولالر وامرلرین
ترك ادلر ویر یوزنده فساد اشلره سعی ادلر ادم اولدرلر ومالكرین الالر اولدرکه انلری
اولدورلر دخی اصا قویلر بو ایتوك سبب نزول بویدیكم یدی کشی بنی عرینه دن مدینه یه
کلدیلر اول هوا انلره خوش کلمیب مزاجلری تغییر اولدی رسول علیه السلام انلره دیدکه
اگر چقیا اول بزوم دوه لرموزك سوتندن وبوللرندن ایچسكز سزه شفا اولدی وادرلر رسول
دوکن ایتدیلر عافیت بولب کرومزاجلری قوی اولدی دوب اول چوبانلره قصد ادب
اولدردیلر کندولرمرتد اولب اول دوه لری سوردیلر کتدیلر رسول علیه السلام انی اشدب
انلروك اردنجه ادم صلدی وادب طتدیلر کتوردیلر رسول علیه السلام امر ایلدی
اللرین ایقلرین کسدیلر وکوزلرین اویدیلر اسیه قرشو بر قدیلر تا که اول جفا ایله اولالر
رسول بونی اشتدوکی بو حدودن انمزدن الرویدی بس حق تعالی بو ایت اندروب انلروك
حدودینی دکن بیان ایلدکم دخی بر واقع اولمجق اول اقامت ادلر بس حق تعالی بو ایت
حکمنی عام قلدی جمیع خلق اچنده اما علما اختلاف قلدیلر بولروك حکمنده که

یول کسیجلردر بولر اوچ جنسدر بر جنسی اولدرکم مال الورا اولدرمز بر جنسی بودرکم
هم اولدورور هم مالن الور بر جنسی اولدرکم اولدورر مالن المز بعض علما دیدلرکه
فچن بو اوچ جنسدن بری اله کرسه واردر امامکم بوذکر اولنان عقوبتدن فنقسن دلرسه
اکا اشلیا دلرسه اولدوره دلرسه دیرلکه اصا قویه دلرسه خلافدن الن ایغن کسه دلرسه
اولیردن قوب کدره زیرا حق تعالی مخیر قلدی بولروك عقوبتدن یا بویله اده یا بویله
اندوروب بعضلر دیدلرکم هر جنسنوك برد رلو عقاب واردرکم فعلنه کوره عقوبتن
قلالر اما بزوم اصحابمز قتنده مختار قول بودرکم اگر مال السه اولدرمسه الن ایغن خلاف
کسلر یعنی صاغ الیله صول ایغن کسلر یا خود صول الیله صاغ ایغن کسلر قیو ویرلر
یا اولله یا دیرلکه اگر اولدرسه مال المسه اولدورلر الن ایغن کسمیلر واگر الدوب مال
دخی الدیسه ابو حنیفه قتنده بودرکم الن ایغن کسلر دخی اولدورلر اما ابو یوسف له
محمد قتنده بودرکم اولدورلر الن ایغن کسمیلر سعد بن جبیر وابن عباس قول بودرکم
اگر مجرد اولدروب مال المدیسه اولدورلر واگر اولدروب مال دخی الدیسه الن ایغن کسلر
اندن اصا قویلر بعضلر دیدلر اولدورلر اندن اصلر عقوبت عبرت اولسون چون بعضلر
دیدلرکم دیریکه اصالر اصالر اندن سکویله بوغزلغوسنده دورتلر تا اولنجه حرکت
اورزه اولا و دخی حق تعالی نفی ادلر دیدکی اولدرکه نریه واررسه قولر هیچ بریرده قرار
طتدرمیلر کانه شول دیدن سرب چقررکب بعضلر دیدلرکه نفی اتمك اولدرکم حبس
ادلر قیو ویرمیلر دنیا توك کندن سرب طارینه برغلر کانه اول دیدن قولمش کب
بس بو عقوبتلر دیندره انلره فضاحت رسوایلقدر اگر توبه قلمیجق اولورلرسه بو عقوبتلر
کناهلرینه هنوز کفارت اولمز بلکه اولره اخرتده بولره دیندکی عقوبتدن دخی اولو قات
عذاب اولورکه اول اولو عذابدر بوندن صکره استثنا قلوب بیوردیکه

الا الذين تابوا من قبل ان تقدروا عليهم فاعلموا ان الله غفور رحيم يعنى
قورتلمزلر عقوبتدن الا شولر قورتلورکه طوتلمزدن اوك اول اشلرنه پشيمان اولوب
توبه قيلالر الدقلرى مالى كرو اسنه رد ايدلر دنيا عقوبتندن دخى قورتيلالر الله تعالى
غفوردر كناهلرى يارلغر رحيم در اسركيب توبه لرين قبول ايلر و بوندن صكره كرو بيوردى
يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا فى سبيله لعلكم
تفلحون يعنى انلركه ايمان كتوردلر قورقك الله تعالى عذابندن معصيت اشلردن ايراق
اولك و انوك حضرتنه قربت كسب ايدب فضيلت بولمغا كركلو عمللر اشلمكله وسيله
طلب ايدك يعنى وكندز انوك رضاسى اولدوغى يرلرده سعى ايدك انوك دخى دشمنلرنى قهر
اتمكله دين اسلامى يوجا قلمغله مجاهده قلك تاكه عقوبتلردن نجات بولوب ثوابلره و
مرتبلره اولشاسز ودخى بيوردكه ان الذين كفروا لو ان لهم ما فى الارض جميعا
ومثله معه ليفتدوا به من عذاب يوم القيمة ما تقبل منهم ولهم عذاب
اليم يريدون ان يخرجوا من النار وما هم بخارجين منها ولهم عذاب مقيم
يعنى شول كيسنلر كم حق تعالى نوك برلكنه انكار ايدب انوك رسولنى يلان لديلر يارن قيامت
كوننده اول عذابلرى كوزلريله معاين كورجك اكر دنيا خزينلرى كل انوك النده اولسه
كوجى يتساكه اولرى كل ويروب كندو نفسنى عذابندن قورتره هب ويريدى دك قورتيلدى
حق تعالى ايدر اكر اول نسنه كوجلرى يتسا ويرسلردى دخى اول فدا اولوردن قبول اولنمزدى
بلكه اولره كى انجدجى واجدجى عذاب اولوردى بس قجن كه اول كافرلر عذاب ناره مبتلا
اولسه لر قيولردن بكا سكردلر اندن چقمغا قصد ايدلر عذاب فرشتلرى قوشوكلب دموردن
كرزلرله قزل اوذكيدن انلرى اوروب يرلرنه دندررلر كه اولرى عذاب ابدى واردايم هيچ
انقطاع اولمز زيرا كفرك جزاسى اول اولر و بوندن صكره بيوردكه والسارق والسارقة

فاقطعوا ايديهما جزاء بما كسبا نكالا من الله والله عزيز حكيم بو ايتده حق تعالى
اول ارى ذكر ايلدى اندن عورت اكدى زيرا اوغرولق ارنلرده چوق واقع اولور اما زنا ده
اول عورت اكدى زيرا بولكار انلرى فتنيه برغجدر اكثر زنا بولردن اولور ايت معنسى
بودركم قجن ار اوغرلق قلسه يا عورت اوغرلق قلسه صاغ اللرنى كسوك بلكلرندن
بو ايت طعمة بن ابيرق حقنده نازل اولدى اما حكم جميع اوغرلر حقنده عام اولدى
ودخى بو ال كسمكده علما اختلاف قلدلر بعضلر بو ايتوك ظاهرله حجت ايدب ديدلركم
ازجوق نه اوغرلسه واجب دركه الن كسلر هم بو حديثله دخى استدلال ادرلركم
ابو هريره رسولدن عليه السلام روايت قلديكه بيوردى لعن الله السارق يسرق البيضة
فتقطع يده الحديث يعنى حق تعالى لعنت قلدى شول اوغريكه بر يمرده اوغرليه الى
كسله يا بر ايب اوغرليه الى كسله ودخى ابن جبير ايدر رضى الله عنه بن النبى قطع ادرن شول
كسنوك كم بر نعلن اوغرليه بهاسى بر اقجه اولا و بعضلر ديدلركم اوج درهم لك اولما بنجه
الى قطع اولنميه يا دخى زياده اولما بنجه الن قطع اتمكلر زيرا بونك اوزره رسولدن عليه السلام
واصحابدن جوق اثر واردر اولمشدر بس حق تعالى امر ايلديكه اوغرلق ادنوك صاغ الن كسلر
كرك ار اولسون كرك عورت اول فعللرنوك جزاسى اولماغچون دخى الله تعالى دن اولره عقوبت
اولماغچون كه الله تعالى عزيز در حكم غالب در حكيم در حكم ادر اوغرلره ال كسمكله
و بوندن صكره بيوردكه فمن تاب من بعد ظلمه واصلح فان الله يتوب عليه
ان الله غفور رحيم يعنى هر كمسه كم اوغرلق ايدب مسلمانلره وكندو نفسنه ظلم
اتدكدن صكره كرو توبه كلسه الدوغن ايلتواسنه كرو ويرسه يا صلح ايدب خشنود لسه
الله تعالى انوك توبسن قبول ايدب كناهلرن عفو ادر الله تعالى غفور در كچمش كناهلرى يارلغر
رحيم در توبه ايدب مالى كرو اسنه ويرنى اسركر الن كسمكدن عفو ادر و دخى بيوردكه

ألم تعلم أن الله له ملك السموات والأرض يعذب من يشاء ويغفر لمن يشاء والله
على كل شيء قدير يعني يا محمد بلمزمسن كم يرك وكوك خزينه لري كل الله تعالى
نوك ملكدر نجه دلرسه حكم ادوب تصرف ادر كوك خزينه لرندن رحمت يغمورلرن
بلوتلرله يره يغدرر و يرخزينه لرندن انواع اوتلر ودانلر و يمشلر يريوزنه قوللر يچون
بتروب اظهار ادركه انى بيلوب انوك شكرينه مشغول اولوب عبادت قيلالر بس هر كم
اول نعمت بيلوب شكرن ترك ادة كندو حقنه قانع اوليه بر كمسنه دخي طمع ادوب
ظلمله يا اوغرلغله آلا وزدوب دخي آكا مضر اولا آكا عذاب اتمكا قادردر دنياده الكن
كسدرمكله امّا اچن توبه قلوب مالكرو رد ايلسه قادردركه عفو ادوب الن كسدرميه
زيرا اندلرسه اشلمكا قادردر كمه دلرسه عذاب ادر كمي دلرسه عفو ادر وانى يارلغر و دخي
بيوردي كه يا أيها الرسول لا يحزنك الذين يسارعون في الكفر من الذين قالوا
آمنا بأفواههم ولم تؤمن قلوبهم روايت ابو لبابه حقنده نازل اولدي اول
منافقلردندر قضيه بو ايديكم رسول عليه السلام شول وقتكم بني قريظه‌يه حصر
ايلدي اول ابى لبابه منافق اول ابى قريظله اندلشمشدي كه نه قضيه اولرسه رسولك
قتنده انلره ايرشدره انلر اول وقت خبر اذ كوردي كه اكر سز قلعه كزدن ابن بولره
كلسي اولرسكز هپ دپلرلر اولما سونكده انا سز رسول عليه السلام انى اشدوب ملول اولدي
حق تعالى رسولنه تسلى ادوب بيوردي كه اي بزم رسولمز سني محزون قلمسون اول
كمسنكروك فعلكم كفره كرمكا سرعت ادرلر انلردنكم دللريله ايمان كتوروب مؤمنز
درلر اما كوكللرنده تصديقلري يوقدر و دخي بيوردي كم ومن الذين هادوا سماعون
للكذب سماعون لقوم آخرين لم يأتوك يحرفون الكلم من بعد مواضعه
يقولون إن أوتيتم هذا فخذوه وإن لم تؤتوه فاحذروا يعني يا محمد شولردن

دخي ملول اولمغل كم يهودلردر كلب سوزك سوزكي دكليب اشدرلر تاكه جيقب اشتد
كلري سوزلري دخي آندن اشتدك ديب سوزك اوزركا يلان سويلرلر و بولروك بعضلري
دخي برايرق قومچون سندن سوز الوب دكلرلركه انلره ايرشدورلركه انلر سنوك قتوكا
كلمزلر بو كلاملوك قضيه‌سى بودركم براز بر عورتله خيبر اهلندن زنا قلدلر اول قوم
انلري رجم اتمكا خوش كورمدلر اتفاق ادوب بني قريظه يهودلرنه مكتوب يازوب اول
زنا ادنلري بله اولره كوندردلر تاكه اولر انلري الوب رسول قتنه وارلر عليه السلام اول زنا
قلنلروك حالن رسوله عليه السلام بيان قلالر كوررلركه رسول انلره نجه حكم ادر اكر
حد اورمغا حكم ادرسا حكمنه راضي اولالر و كر رجم اتمكا حكم ادرسه قبول اتميلر بس اول
يهودلر الوب انلري رسوله كالدلر عليه السلام اول اكي زانيوك حالن ذكر ايلدلر رسول عليه السلام
انلره صوردي كه سز كندو كتابكزده بوكا حكم نجه بلورسز بولردلركم بزوم كتابمزده
حكم بودركم يوزلرنه قرادرتب يوزراغ حد اورلر عبدالله بن سلام انلره ددي كم يلان
سويلدكز انده دخي حكم رجم در قني توريت كتورك واردلر توريت كتوردلر احدلر
برسي في الحال اول رجم ايتن الينه اوذنه قويب و كندن اكي ايتي و صوكندن كي ايتي او قودي
رجم ايتن اوقمدي عبدالله بن سلام اكا ددي كه خوش كورمدلر اتفاق ادوب بني قريظه يهود
يهودلرنه مكتوب يازوب اول زنا ادنلري بله اولره الكي كتورن الني كتوردي كوردلركم
انده دخي رجم ايتي يازلمش دلركم يا محمد عبدالله بن سلام كرچك سويلدكي بنده دخي
رجم در رسول عليه السلام بيوردي اكسن بله رجم ايلدلر و دخي ابوهريره رضي الله عنه
ايدر بركون بز رسول عليه السلام قتنده اوتورمشدق ناكاه يهودلردن بركشي كلدي كه اجلرندن
بر كمسنه زنا اتمش محصنكن اتفاق ادوب طانشمشلر رسوله كشي كوندروب صورلركه
آكا حكم ندر اكر بر سهل نسنيله حكم ادرسه انى طوتلر و انى كندولره حجت ادنلر

الله تعالى قتنده كه رسولك بونلیه حكم ایلدى دیو وكر اول كتابلرنده فرض اولنان رجم
اینكله حكم ادرسه مطیع اولمیلر ترك ادرلر پس كعب رسوله علیه السلام دیلركه یا ابا
القاسم بزدن بر مزمحصنكن زنا قلدى سن اكا نجه حكم ادرسن انوك عقوبتى ندر
رسول علیه السلام انى اشدوب طروكلدى بن دخى بله طروكلدك تا كه انوكله یهودلر
مدرسه سنه كلدك كوردك كم اول یهودلر عالملرى توریتدن درس ادرلر رسول
علیه السلام كروب دیدیكه یا یهودلر جماعتى سزه انده ویروم كه اول موسى یه علیه السلام
توریت اندرن الله تعالى حقیچون كرلیب طغرو خبر ویره سز كه كتابكزده زنا ادنلرك عقوبتى
نجدر اول اولو عالملرى جواب ویرمیب طوردى انا كرو قلنلرى دیدلركه حكم بودر
یوزنه قرادرتوب یوز اغاج جلد ادرلر رسول علیه السلام انلرى قویب اول اولولرینه
اندویروب صوردى اول دخى ناچار دیدیكه یا ابا القاسم چون انده ویروب الزام ادرسن
بلككم بزوم كتابمزده دخى محصن اولب زنا ادنه رجم واردر پس رسول علیه السلام
اكا دیدیكه نیچون اول حق امرنى قویوب رخصتله حكم ایلدكز اول عالم یهود خبر ویردى كه
بزوم ملكموزك تعلقاتندن بر كمسنه زنا قلدى ملك انى حبس ادوب حددن تاخیر
قلدى بر قومدن دخى بر كشى زنا قلدى ملك دلدیكه انى رجم ایلیه انوك قومى دروب
كلدیلر دیدیلركه یا ملك اكر اول سنوك قومكدن زنا ادنى رجم ادرسك بونى دخى ایت اگر
اتمزسك بونى اندكوكا بز راضى دكولز دیدلر پس انده اترو صلح ادوب قویوب حدله
حكم ایلدیلر رسول علیه السلام بیوردیكه بن سزوك اراكزده كروكندو كتابكزله حكم
ادرنكه بونى رجم ایدم سز پس بو قضیه لر سببیله بو ایت اندیكه حق تعالى بیوردى
یا محمد بو یهودلردن كمسنلر واركه كعب سنندن خبر صوروب خبر اشدرلركه وارب
انوك اوزرینه افترالر دوزوب محمددن اشتدك دیو خبر ویرلر و دخى سكا كلمینلر قومیدن
بر

كعب سنندن سز الوب خبر التر لر حق تعالى كتابلرنده وضع ادوب قودیغى حكملرى
یرندن تبدیل ادوب یرینه كندو دلكلرنجه حكم یزرلر كتوروب سكا ادم كوندروب
صوررلر واكا اصمرلرلر اكر سنه جلدیله حكم ادرسه قبول ادك انى یرینه كتورك حد
اورك اكر سنك دلكوكه موافق حكم اتمزسا كه رجم اتمك بیوره صقنوك سز انى
قبول ادوب انوكله عمل اتمك و دخى حق تعالى خبر ویروب بیوردیكه ومن یرد الله فتنته
فلن تملك له من الله شیئا اولئك الذین لم یرد الله ان یطهر قلوبهم لهم
فى الدنیا خزى ولهم فى الاخرة عذاب عظیم یعنى هر كمسنى الله تعالى كفر
وشرك اچنده قیوب انى عذابله رسواى ادوب خور حقیر قلمق دلسه سنوك قدرتوك
یتمز یا محمد كه انى الله تعالى عذابندن منع ادوب خلاص اده سن امدى بو كفرله
قلب عذابندن خور اولجق اولوردركه الله تعالى اولروك كوكلنى خالص و صادق نیتله
پاك قلمق دلمدى و اول كفر و شرك كدورتن چقروب ایمان حلاوتن قومغا دلمدى بس
بولره دنیاده خزى فضاحت وار الدرمكله و سبى ادوب جزیه الماغله و یرلرندن وطن
لرندن اواره قلمغله بوندن صكره دخى لحزندن اولو عذاب واركه اود عذابیدر و بوندن
صكره بیوردیكه سماعون للكذب اكالون للسحت فان جاؤك فاحكم بینهم
او اعرض عنهم وان تعرض عنهم فلن یضروك شیئا وان حكمت فاحكم
بینهم بالقسط ان الله یحب المقسطین یعنى یا محمد بو یهودلر یلان سویلرلر
ویلان اشدرلر و حرام یجیلر دركه اول حرام انلرى اصلیله اودلچنده هلاك ادجدر
حرامدن مراد بونده رشوت الوب یمكدر نتكیم رسول علیه السلام بیوردى كل لحم نبت
بالسحت فالنار اولى به یعنى هر كمسنكم انى حرامله بنا اولنا ردمغا كرو اودیكركدر صوردلر
كه یا رسول الله سحت نه نسنه در رسول علیه السلام بیوردیكه حكم اتمكا رشوت الق زیرا

الله تعالی رشوت آلنه دخی ورشوت ویرنه دخی لعنت ایدبدر اما بو رشوت اتفاق
حرام اولدوغی آنده درکه سنوك حقك اولمدوغی نسنه‌ای سكا بیورمكچون رشوت الالر
یاخود سنوك اوزركده بر كوحقن لازم اولمشدر ویرسك كركدی آنی ویرمكدن دفع ایتمكچون
رشوت الالر آلنده ویرنده ایكیسی بله ملعوندر حق تعالی رحمتندن ایراقدر لیكن امام ابو اللیث
ایله بیورمشكم بر كیشی كندو نفسینی هلاك لكدن قورتارمقچون یادینینی ومالینی زیاندن
صقلمغچون رشوت ویرسه اول ویرنه ویرمكلكی حرام اولمز وملعون دخی اولمز اما
بو حرام اولمغی اول رشوت الن اوزرینه اولور بز وم قتمزده مقبول كلام بودر دمش
نیكم روایتدر عبد الله بن مسعوددن رضی الله عنه اول حبشه دیدی بر واقعه اولدی
ایكی آلتون رشوت ویردی آندن آنی سؤال قلدیلر جواب ایله ویردیكه انوك كناهی الن
اوزرندر ویرن كیشی اوزرینه دكل بس حق تعالی بیوردیكه یا محمد قچن بو كتاب
اهلی بر بریله منازعه قلب سكا حكم اسیتو كلسلر بز سنی آنده مخیر قلدق دلرسك
حكم ایله دلرسك آنلردن اعراض ایت حكم ایلمه كه اول اعراض ایدب حكم ایتمدكوكدن
هیچ بر وجهله سكا ضرر یوقدر اما اكر حكم ایدرسك اولرونك آراسنده عدل ایله حكم
ایلملكه الله تعالی عدل ایله حقله حكم ایدنلری سور اما بو تخییر آیت كرو منسوخ
اولمشدر بو آیتله كه حق تعالی بیوردی وَأَنِ احْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ یعنی یا محمد
حكم ایله بونلرونك آراسنده شول حكمله كه الله تعالی اكا اندردی بوندن صكره
كرو بیوردی وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ
مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُوْلَـئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ یعنی حق تعالی رسولنه تعجب قلدردب
ایدركه یا محمد عجب لمزمسن سن بو یهودلریكه سنوك حكموكا اقرار ایدب
وراضی اولب سنی بنه حكم اوزره حكم دكلر حال بودركم بولرونك قتلده دخی تورت

وار الله تعالی نوك حكم انوك اچندن اندرلمشدركه زنا ایدنلره محصن اولجق رجم وار
محصن اولمسه یوز آغج جلد وار ودخی جراحات حكملریكه بنی النضیردن مجروح اولنلره
یا قتل اولنلره ارشدن دیتدن نقدر لازم اولورسه بنی قریظه‌دن اولنلره انوك نصفی
اولا بولر كتابلری اچنده بو حكم بلوركن قوررلر عمله كتورمزلر كلب سندن حكم
طلب ایدرلر قچن سن بولره تكری حكمیله حكم ایدسن كرو اول حكم اندوكدن صكره
انوكله عمل قلمقده دخی اعراض ایدرلر بولر بز توریتده ایمان كتوروز درلر اما ایدنجك
آنی تصدیق ایتدكلردن دكلردر ودخی بیوردیكه إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالأَحْبَارُ بِمَا
اسْتُحْفِظُواْ مِن كِتَابِ اللّهِ وَكَانُواْ عَلَيْهِ شُهَدَاء فَلاَ تَخْشَوُاْ النَّاسَ
وَاخْشَوْنِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلاً وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَـئِكَ
هُمُ الْكَافِرُونَ یعنی بز توریت ایندردك كه انوك اچنده بیان هدایت وار
ضلالتدن قورتارور ودخی اول كلب سندن فتوی طلب ایتدكلری حكمك انوك اچنده
نور اچنده كبی روشن احكاملروك وشرایعلروك بیان وار رجمدن جراحتدن وجنایاتدن
كم انوكله حكم ایده كلدیلر شول پیغامبرلر كم اول توریت تصدیق ایدب انوك حكمنه
تسلیم اولب مطیع اولدیلر موسی زماننده علیه السلام عیسی زماننده انلر جمیع
درت بیكدن آرتقدر بلكه موسی‌دن محمده دك علیه السلام اول توریتله یهودلر
اوزره حكم اولندی آندن آرتق رسول دخی علیه السلام رجم حكم ایلدی آنلروك اوزرینه
توریتله ودخی علمای راسخلر وانلردن اشغا مرتبلو عالملر حكم ایلدیلر كم الله تعالی
كتاب توریتدن حفظ اولنمشدر وانوك اچنده قونلمشدر حال بودركم بولر دخی اول احكاملر
اوزرینه مطلع در خفی دكل وبوندن صكره حق تعالی مدینه یهودلرینه بیوردیكه یا یهود

مدينه اول خيبر يهودلرندن قورقمغن آنلره اول آيت رجم خبر ويرك بوندن قورقك
كم اول حكم كزلمياسز وبنوم رسولم محمدك صفتن تبديل تغيير قلمياسز بنوم احكاملر
وقويصلر ومي دنيا نك اول فاني متاعنه صتمياسز كم آكا طمع ادب بنوم حكموم ترك
ايليه سز هر كمسنكم الله تعالى اندردكي حكمله حكم اتميا اني ستر اده آنلر كافرلردر
ابن عباس ايدر هر كم الله تعالى حكملرندن بر حكمه انكار اتسه اول كافر اولور حقيقتنه
اقرار اتسه اما انوكله عمل قلمسه اول فاسقلردن اولر وبوندن صكره بيوردكه بيان ادب
شول حكم كه توريت اچنده در وكتبنا عليهم فيها ان النفس بالنفس والعين
بالعين والانف بالانف والاذن بالاذن والسن بالسن والجروح قصاص
فمن تصدق به فهو كفارة له ومن لم يحكم بما انزل الله فاولئك هم
الظالمون يعني حق تعالى بيوردكه فرض ايلدك بني اسرائيل اوزرنه توريت اچنده كه
بر كشي بر كمسني قصدله اولدرسه اني دخي اولدوررلر وكوكوزن چقرسه قصدله يا بر
كسسه قصدله يا قلاغن كسسه قصدله يا دشن چقرسه قصدله يا خونجر احتلو
قلسه قصدله بوكلسنده قصاص ادلر ودخي شول اعضاده كم قصاص اتمك انده ممكن
اولا طوطقلر كبي ودخي ذكرلر كبي ودل كبي واكي ايق واكي ال كبي شول شرطلكم اول
جنايت قلن كشي اعضاسي بو جنايت اولون كشنوك اعضاسيله سلامتا ولمقده بكدش
اولا شويلكم بر كوزي صوغلمش كشنوك كوزن چقرسلر صاغ كوزندن اترو قصاص ادب
چقرميلر يا بر الي طتمز اليندن اترو يا بر ايغي صوغلمش كشي يوك ايغندن اترو ويا بر قورت
يمش چورك دشدن اترو صاغ اعضالري قصاص اتميلر بلكه اكي عدل كشي نه مصلحت
ادرسه صلح ادب تسنه جوك ويرلر اما هر كمسنكم انعام ادب اول جنايت ادن كشيدن
حقني دنيده عفو ايلسه وقصاص اتمكي ترك ايلسه الله تعالى انوك چكمش كناهلرنه كفارت

قلب

قلب اني دخي عفو ايلر وانوك سببيله اول جنايت ادندن دخي قصاص ساقط اولب
اول باغشلندغي اكا دخي كفارت اولر نتكم رسول عليه السلام بيوردي من اصيب
بشيء في جسده فتركه لله تعالى كانت كفارة له يعني هر كمونك كم بدنته بر الم
ايرشسه اول اني الله تعالى رضا ايچون عفو ادب اول الم وزحمت ايرشدردن كشيدن
قصاص طلب قلمسه انوك اول كناهلرنه كفارت اولور ودخي حسن بصري رضي الله
عنه ايدر نيتا ادجي قيامت كونده نيتا قلب ديكم الله تعالى قتنده كمك لجي وار طورسون
طلب اتسون طورميه اول وقت الا شولر طوركم دنيده اول صوجلو عفو ادجدي
بس هر كمسنكم الله تعالى اندردكي حكمله حكم ايلمسه اولر كندو نفسلرنه ظلم
ادجلردر زيرا ظلم اكا درلركم بر اشني اشلميجك يرده اشليه وسوز سويليجك
سويليه شول كمسنكم كندوي عقوبت ادجك يره قرشولطونا يلكلكم اول كندو
نفسنه ظلم ادب نسناي قوميجق يرده قودي ودخي حق تعالى بيورديكه وقفينا
على آثارهم بعيسى بن مريم مصدقا لما بين يديه من التورية وآتيناه الانجيل
فيه هدى ونور ومصدقا لما بين يديه من التورية وهدى وموعظة
للمتقين يعني بن مريم اوغلي عيسي ي كوندردك اول رسوللر موز ازنجه
كه كندودن الرو كچن توريت كرمك ليجدر وكلام ودعوت اكا موافق در ودخي
بز اكا انجيل ويردك كم انوك اچنده بيان هدايت ضلالتدن وكمراه لقدن صقلر
ودخي روشن بيان واردر احكاملري ظاهر قلور اسباب نجات واسباب هلاك
معلوم قلور وحق باطلدن تميز ادر دخي اول انجيل توحيد بيان قلمقده وبعض
احكام شرايع بيان قلمقده اكيخه اندرلن توريته موافقدر دخي اول انجيلده
هدايت ونصايحلر وار طريق صوابه دلالت قلور شول كمسنلر ايچون كم تكريدن قورقر

شركدن وگناهدن اوتجوق نسنلردن صاقنجلردر ودخی بیوردیکه وليحكم اهل
الانجيل بما انزل الله فيه ومن لم يحكم بما انزل الله فاولئك هم الفاسقون
یعنی بز امر ایلدک انجیل اهلنه کم انجیل ایچنده کی احکام شرایعله کرکلیب حکم ایدلر
هر کیمسه‌کیم الله تعالی اندردوکی حکمله حکم ایلمسه اولر فاسقلردندر کیم حق تعالی
امرندن طشره چیقدی عاصی اولدی بو حکم عامدر بزوم اوزرمزه دخی کیم اکر بر کیمسه حق
تعالی حکمین قوسه دنیایه واتوک فنا متاعنه طمع ایدب کندو هواسیله حکم ایلسه
شرعه واجماع امته مخالفت قلسه اولکی ایت حکمنجه ظالم فاسقدر الله
تعالی ظالملری وفاسقلری سومز وبو سومامک دشمن طوتلماغه دلیلدر ودشمن
طوتلمق سخط عتابا اولماغه دلیلدر ومسخوط مغضوب اولنلروک یرلری جحیم درکه
اندی عذاب اولنه حق دلدوکی قدر عاقبت کروچقا اکر اول حکم الله مخالفت قلدوغی
ورسوله علیه السلام دخی اجماعه متابعت قلمغی استحلال وجهیله اولمزسه
والا اکر اول فعلنده مستحل اولسی اولرسه اول اولکی ایت حکمنجه کافرلردن اولر
اول ظلم فسق صنفلردن دخی کفرله کندویه بله جمع ایدب ابدی اهل ناردن اولر اهل
ایمان اولنه کرک دکم بو اشدن کی حذر اوزره اولا ودخی بیوردیکه وانزلنا اليك
الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه من الكتاب ومهيمنا عليه فاحكم
بينهم بما انزل الله ولا تتبع اهواءهم عما جاءك من الحق لكل جعلنا منكم
شرعة ومنهاجا یعنی یا محمد بز اندردک سکا بر کتاب حق بیان قلیجدر وحجتلری
ظاهر قلیجدر بز انی سکا اندردک مکرمن عبث وفایدن سوزین دکل ودخی توحید
وبعض احکام شرایع بیان قلمقده اندن الروم منزل اولن کتابلره موافقدر اول
توریت انجیل زبوردر ودخی بو کتاب شاهددر وحاکمدر انلروک حقیقتنه که اولر

کل الله تعالی قتندن منزلدر ودخی اولروک بعض احکاملرنی بو کتاب ناسخدر
بس سن حکم ایلکل بولرلق ارا سنده شول قرانله که حق تعالی سکا اندردی اول
قومک هوالرنه ومرادلرنه متابعت ایدب سکا کلن قران حکمندن اعراض ایتمکلکم اول
حق بیان ایدجدر هر بر رسول نبی کم کندردک اکرچه کل ایمانده وتوحیدده وطریق
حقه دعوت قلمقده بردر اراکرنده اختلاف یوقدر اما هر بروک قوملوک صلاح
تلبیسه انلره انی فرض ایلدی شریعت قدق امرده تخفیف تکلیف قلماغله ودخی
بیوردی ولو شاء الله لجعلكم امة واحدة ولكن ليبلوكم فيما
اتيكم فاستبقوا الخيرات الى الله مرجعكم جميعا فينبئكم
بما كنتم فيه تختلفون یعنی اکر حق تعالی دلسه سزی کلکزی بر ملت اوزره
وبر شریعت اوزره قلدیدیکه قوم موسی وقوم عیسی وقوم محمد کل بر ملت اوزره
اولیدی واینی کتابلروک احکاملری بر شرع اوزره اولیدیکه شرع محمدی دردوملت
اسلامیدر لیکن قلمدغوک احکام بو یدیکه سزی ابتلا وامتحان قلیدی یعنی کندو
علمنده کی کزلو نسنلری ظهوره کتوریدی تا بلیدکز اولسنه ویرلن شرایعلروک
احکاملرن وکلن رسوللروک علیهم السلام سنتلرن یرنه کتورب عمل قلمقده وامره
مطیع اولمقده ونواهیدن اجتناب اتمکده فقکز الله تعالی یه ورسولنه مطیع اولر
کموکز مخالفت قلوب اکا عاصی اولر وبوندن صکره بیوردیکه خیراتلره اکردوشک
یعنی طاعتلره وصالح عملر اشلمکا اوشک نمازلرده اول صفی واول تکبیره ایشمکی
ترک اتمک که سزوک کلوکزک دوب ورجوع یری الله تعالی حضرتیدر نکه اشلدکز
دینکز احکامنده ورسولکز سنتنده ونه اختلافلر که قلدکوز قیامت کوننده دفتر
لرکوزه هب سزه خبر ویرسر بو کلام وعیددر ایمان اهل اوزره تا که دایم حذر اوزره اولب

خبر عمل لرا اوزره سعى ادلر بدعت اشلری ترک ادب سنتله عمل قلدلر حکم قرآنه مخالفت
قلمیلر. بوندن صکره بیوردیکه وان احکم بینهم بما انزل الله ولا تتبع اهواءهم
واحذرهم ان یفتنوک عن بعض ما انزل الله الیک فان تولوا فاعلم انما
یرید الله ان یصیبهم ببعض ذنوبهم وان کثیرا من الناس لفاسقون
بو ایتنک سبب نزولی بویدیکم بنی النضیر یهودلری اتفاق ادب سویلشدلر دیدلرکم کلک
درلب محمده وارلوم اولا که انی دیننده فتنیه برغوز اول دخی ادم اوغلندر فرشته
دکل طوروب جمع اولب کلدیلر دیدلرکه یا محمد سن بلورسنکه بز بو یهودلرک عالملری
وسیدلری واشرافلری یوز اکر بز سکا متابعت قلسی اولورسوز کل یهودی سکا متابعت
قلورلر. بزنه مخالفت قلمزلر بدرستی بزومله بو قوم مومن اراسنده خصومت واقع اولدی
بز انلروکله بزوم ارامزده سنی حاکم دکروز تا بزوچون انلروک اوزرینه حکم ایده سن بزوم
سزومزن قوی قلاسن تا بز دخی سکا ایمان کتوروز رسول علیه السلام راضی اولمایب
اول اشدن استاغ ایتدی حق تعالی بو ایت انزال ایدوب بیوردیکه یا محمد حکم ایله
بو یهودلر اراسنده شول قرانله کم الله تعالی سکا اندردی زنهار حکم ایلمکده انلروک
هوالرینه ومرادلرینه متابعت قلمغل کی حذر ایله صقنلکه سنی فتنیه برغب الله تعالی
اندردکی حکملروک بعضسندن سنی اعراض ایتدرمسونلر اکر انلر سنوک حکمکده راضی
اولمیب یوز دندررلرسه بلکلکم انلره دیندکه بلا ایرشدرسرز یورندلرندن و
مکانلرندن اواره قلماغله شام اطرافنه واخرتده دخی عذاب ادسرز نارله بدرستی
بو قوم یهودک اولولری وعالملری چوغی فاسقلردندر وکاذبلردندر زیرا فاسقلکا
درلرکه حق تعالی طاعتندن طشره اولا کرک خمر اچسون کرک اچمسون ودخی بیوردیکه
افحکم الجاهلیة یبغون ومن احسن من الله حکما لقوم یوقنون

یعنی یا محمد. بو یهودلر کندولر اهل کتابدرلکن کتابلری حکمن قیب سندن دخی بر حکم مى
طلب ادرلرکه انی الله تعالی سکا اندرممشدر بنکم اهل جهالت ادرلر الله تعالی دن
یکرک کمدر حکمنده عدل ایلیجی شول قومکم انلروک الله یقین واردر کوکلنده انکار و
کمان یوقدر. ودخی بیوردیکه یا ایها الذین امنوا لا تتخذوا الیهود والنصاری
اولیاء بعضهم اولیاء بعض ومن یتولهم منکم فانه منهم ان الله الله
لا یهدی القوم الظالمین بو ایتنک سبب نزولی بویدیکم اول وقتکم احد غزاسی
اولدی مسلمانلردن بر قوم قورقدلرکم کافرلر انلروک اوزرینه غالب کلر شول کمسلرکم
اول یهودلردن یا نصرانلردن انلروک اراسنده مصاحبت واردی دیدلرکم اول دوستلق
اوزره انلروکله معاهده ادرلرکم کلب انلره یاردم ادلر الله تعالی انی نهی ادب بیوردیکم
ای انلرکم الله تعالی یه بلدکوز یهودلری ونصرانیلری کندوکزه دوست طتمک که سزه
نصرت ادب یاردم قلالر انلر بعضسی بعضسنوک دینی اوزره درلر بر بر نوک دوستیدرلر
کمسکم سزدن انلردن برن دوست طتسه بدرستی اولدخی انلردن اولر یعنی اولرکم
خالص مومنلردر یقینلری الله تعالی نوک قدرتنه ونصرتنه غالبدر انلر الله قیب
کافرلر معاونتنه اعتماد قلمزلر اما شولرکم ایمانده صادق دکللر اسلاملری نفاق
اوزره در انلر درکم انلروکله مصادقت ادب انلردن یاردم امرلر اولر ظالملردر الله تعالی
ظالملری طغرو یوله ارشاد ادب بجتلرن قوی قلمز مادامکه اول حال اوزره طرب صدقله
ایماندن بکا توجه قلمیلر ودخی بیوردیکه فتری الذین فی قلوبهم مرض یسارعون
فیهم یقولون نخشی ان تصیبنا دائرة فعسی الله ان یاتی بالفتح او امر
من عنده فیصبحوا علی ما اسروا فی انفسهم نادمین حق تعالی اولرک
نفاقن بیان ادب بیوردیکه یا محمد کورمزسن سن شول کمسلرکه کوکللرنده شرکری

ونفاق قلدی وار ایو شرلر اول مشرکلره قرشو اوتورمغا وانلردن معاونت طلب ایدوب
عهد بیعت قلمغا دیرلردی انلره کیم بز قوررقرز کیم بزه اوزره موزه بر شدت قحط وغلبه
کفار واقع اولا بز کرو انلره محتاج اولاوز باری سزین معاون اولک حق تعالی ایدر
اولاکه الله تعالی رسولنه علیه السلام نصرت ایدوب فتح ایلیه شونلرکیم اندن نومید
اولمشلردر یاحق الله تعالی قتندن بر حکم ایرشکیم بنی قریظه قروب بنی النضیر یوردلرندن
اواره قلب شام ولایتنه برغا بغلو اشلری اجوب انلره یلقلر وغنیمتلر میسر قله واول
منافقلرک نفاق اظهار ایدوب بردکری برلوب اول کوکلرنده یهودلر غالب اولادیو
کزلدکلری خبرلر اشکاره اولا اول اشلرنه پشیمان اولالر زیرا اول منافقلرکم کافرلردن
یار دم اومرلردی محمد اوزره یهودلر غالب کله دیو چون کوردلر که بنی قریظه قوم
قرلدلر بنی النضیر قوم یوردلرندن سورلدلر انلر اول دیدکلری سوزه پشیمان اولدلر ودخی
حق تعالی بیوردیکه ویقول الذین امنوا اهؤلاء الذین اقسموا بالله جهد ایمانهم
انهم لمعکم حبطت اعمالهم فاصبحوا خاسرین یعنی چونکه الله تعالی
اول منافقلرک پرده لرن یرتب نفاقلرن اشکاره قلدی ولکه خالص مؤمنلردی حاللری
ظاهر اولب بریبرینه سویلشب دیدلرکیم اشبونلر دکل میدیکیم الله تعالییه کی جهد له
مغلظه اند ایچب دیرلردیکه بولر دخی مؤمنلرله درر وانلرک دینی اوزره درر حال بو درر انلر
کله دکللردر اوش جمیع خیر عملری باطل اولدی کتدی اول کفرلرله هیچ بولره بر ثواب
اولمجق دکلدر دنیده لعنته ریا نکار اولدلر مقاملری جحیم اولب اوچماغده مقاملرن
مؤمنلر میراث یدلر وبوندن صکره بیوردیکه یا ایها الذین امنوا من یرتد منکم
عن دینه فسوف یاتی الله بقوم یحبهم ویحبونه اذلة علی المؤمنین اعزة
علی الکافرین یجاهدون فی سبیل الله ولا یخافون لومة لائم ذلک فضل

الله یؤتیه من یشاء والله واسع علیم ابن عباس ایدر بو ایت شول مرتدلر
اوزرینه نازل اولدیکه ابو بکر صدیق خلافتنده مرتد اولدلر قصیه بو درکیم بدروستی
عرب دیندن دوندلر اما دوندکلرن کزلرلردی دیرلردیکه بز طانقلق ویرورزکیم الله تعالیدن
غیری معبود یوق ومحمد انوک رسولیدر علیه السلام چون رسول علیه السلام وفات
قلدی اول مسیلمۀ کذاب چقدی پیغامبرلق دعوی قلدی یمامه اوزرینه غالب اولدی
اول عرب قومی اکا متابعت قلدیلر اما اول قوم یمامه اکا اویمایب امتناع ایتدیلر
ابو بکر صدیق رضی الله عنه اصحابله مشاورت قلدیکه اول مسیلمۀ قومیله مقاتله
ایدلر اصحاب دیدلرکیم بز نیجه مقاتله ایدلم بر قومیله کیم اولر حق تعالی نوک وحدانیتنه
ورسولک رسالتنه طانقلق ویررلر حال بو درکیم رسول علیه السلام دمشدر بن امر
اولندمکیم بو خلقله مقاتله ایدم تا اکا دکن کیم لا اله الا الله دیلر چون اول کلمه یی
دیلر انلرک قانلری ومالری بندن صقلنلر الا مکر کیم الحقلو اول ماللردن واولدور
قانن دکمک حقله اولا اما حسابلری الله تعالی اوزرینه درکیم کوکلرنده ایمانلرنه
صدق قلری وارمیدر یقسا یوق ابو بکر صدیق انلره دیدیکه زکوة دخی اول مالک حقندندر
که ویررلر والله اکر بر دوه دیزن بغلیجق تصمکیه رسول زماننده که ویررلردی شمدی ویرمیجک
اولورلرسه بن انلردن المایجق دکلم درکیه مقاتله ایدرم بس اصحاب ابو بکر سوزی
اوزره اتفاق ایدوب لشکر جمع ایدوب یمندن اولره یدی بیک کشی کلدی اوچ بیک دخی
بونده جمع اولدی خالد بن ولید انلره امیر دکدی کوندردی وواردیلر اول مسیلمۀ
دخی یمامه قومیله عرب جمع ایلدی مقاتله قلدیلر کی اولو قتال واقع اولدیکه مسلمانلر دن
بوز قرق کشی شهید اولدی ثابت بن قیس وسالم دخی انده شهید اولدلر یقین اولدیکه
مسلمانلر لشکری صیندی اما حق تعالی کرو انلره نصرت ایدوب معاونت قلدی ول

مسیلمهء کذاب اصحابیله اولدردیلر اول مرتد اولان قوم کرو توبه ایدب ایمانلرن
اخلاص اوزره قلدیلر بس حق تعالی بو آیتی رسوله علیه السلام وفاتندن الرو کندرب
خبر ویردیدی که بر قوم سزدن صکره ایمانلرندن رجوع ایدب کرو دونسر اکر انلر
مرتد اولب کرو دونرلرسه تز اولا که حق تعالی بر قوم کتوره ابوبکره ومؤمنلره معاونت
قلب مددار کوره الله تعالی انلری سوه وانلر دخی الله تعالی یی سولر وابوبکر دخی انلری
آتا اوغلن سورکبی سوه انلر دخی اوغل آتایی سورکبی سولر ومؤمنلره رحیم یمشق کوکللو
اولالر کافرلر اوزره اری سوزلو اولب هیبتلو اولالر شول زنجی جانورکبی الله تعالی
یولنده وانوک طاعتنده مجاهده قلدلر اول قلدقلری طاعتده هیچ خلقک ملا
متندن قورقمیلر که بونسنه الله تعالی نوک توفیق و فضلیدرکه کمه دلرسه عطا
قلب هدایت برله اسلامه کتورر انوک فضلی بولدر علیمدر هدایت کمک صلاحیت
واردر بلور بو قومدن مراد دمشلردرکیم اول یمندن کلن قومدرکه مؤمنلره معاونت
قلوب مدد ایردلر کافرلری منهزم قلدلر وبوندن صکره بیوردیکم انما ولیکم الله
ورسوله والذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة وهم راکعون
ومن یتول الله ورسوله والذین آمنوا فان حزب الله هم الغالبون بو آیتوک
دخی سبب نزولی بودیکم یهودلردن بعضیسی چون اسلامه کلدلر اول کلمیشلر انلردن
هجرت ایدب ایرلدلر عبدالله بن سلام اول ایمانه کلنلردن اولولری عالملری یدی انلری
دیو شرب رسوله کلدی علیه السلام دیدکه یا رسول الله بو یهودلر بزوملکه عداوت
اظهار ایتدلر اندلشب اتفاق قلدلرکیم هیچ بر نسنه ده بزه قرشمیلر بزوم دخی منزللر
انلروک اچنده مسجده دن ارتق اوروب کلنجاک یرموز یوق حق تعالی بو آیتی اندرب بیوردیکه
بدرستی حقیقت سزوک دوستکوز ومعاونکز الله تعالیدر وانوک رسولیدر وایمان

کتورن مؤمنلردر بونی اشتدلر دیدلرکه بز راضی اولدق دوست طوتمغه الله تعالی یی
وانوک رسولنی ومؤمنلری بعضلر دیدلرکیم بو آیته سبب نزول بودیکم چون رسول
علیه السلام هجرت ایدب مکه دن مدینه یه کلدی بنی اسد قبیله سندن کهریمه اوغلنلری بیله
آدرن عورتندن یدی یوز کشی مدینه دن رسول قتنه کلدلر کلب دیدلرکه یا رسول الله
بز اهل عربتندن اولدق وقوم قبیلدن ایرلدق بزه کیم نصرت قلسر حق تعالی بو آیتی
اندرب بیوردیکه سزوک بدرستی ناصرکوز ومعاونکز الله تعالیدر ورسولیدر و
ایمان کتورن مؤمنلردر ودخی انلردرکیم نماز قلجلردر ورکوعده یکن زکوة ویرجلردر
بونوک دخی قضیه سی بودیکم بلال اذان اوقدی رسول علیه السلام مسجده وروب نماز قلولر
لردی نمازدن فارغ اولب چقدی کتدی خلقک بعضیسی دخی مسجدده نماز قلورلردی
کیمی قیامده کیمی رکوعده کیمی سجدده کیمی تشهدده ناکاه بر مسکین کلب خلقدن بر
نسنه دلدی کروچقب کیدرکن رسول علیه السلام انی فغردی صوردیکه هیچ کمسه سکا
نسنه ویردمی اول مسکین دیدکه ویردلر یا رسول الله رسول علیه السلام دیدکه نه ویردیلر
اول دیدکه بر کمش یوزک ویردیلر رسول علیه السلام صوردیکه کیم ویردی اول دیدکه شول
نماز قلن ویردی رسول علیه السلام دیدکه انی سکا نه حالده اول مسکین دیدکه رکوعده یکن
ویردی رسول علیه السلام نظر قلدی کوردیکه اول دیدکی علی در رضی الله عنه که
رکوعده یکن اول مسکینه اشارت قلدی تاکه کلب برمغندن یوزکن چقردی الدی
حق تعالی بو آیتی علی حقنده اندردی والذین یقیمون الصلوة ویؤتون الزکوة
وهم راکعون ودخی بیوردیکه هر کیمسه کیم الله تعالی یی ودخی رسولنی کندویه دوست
طوته ناصر ایدینه و صحبت رسولله و اصحابیله اولسه اول الله تعالی لشکریندن اولور
الله تعالی لشکرخود غالب اولب دشمنلری قهر ایدجیدر عاقبت نصرت خیر اولورکدر ودخی بیوردیکه

يا أيها الذين آمنوا لا تتخذوا الذين اتخذوا دينكم هزوا ولعبا من الذين
أوتوا الكتاب من قبلكم والكفار أولياء واتقوا الله إن كنتم
مؤمنين سبب نزول آيت بودركم رفاعة بن زيد وزيد بن الحارث ایکیسی دخی منافقلردی
اما ظاهرده اسلام کوسترررلردی مسلمانلردن بعضلری انلرله دوستلق دررلردی
حق تعالی انلری نهی ادب بیوردیکه ای انلرکم الله بزلدلر ورسوله ایندلر سز کندوکزه دوست
طتمک شول کمسنهلریکه اولر سزوک دینکزی باطل دیب مسخریه طوترلر شول قومدنکه
انلره سزدن الرو کتاب ویرلدیکه اولر یهود ونصاریدر ودخی اول کافرلرکه عرب
مشرکلریدر دخی مکه کافرلریدر قورقک الله تعالیدن بولردن برنی دوست طتمکدن اکر
کرچک حق تعالینوک وعدسنه ووعیدینه ایمانکز محکم اولدیسه بوندن صکره
بیوردیکم وإذا ناديتم إلى الصلوة اتخذوها هزوا ولعبا ذلك بأنهم
قوم لا يعقلون بوکا دخی سبب نزول بویدیکم رسول علیه السلام جبرائیله دردیکه
بزدن کمی مؤذن قلالوم که نمازیچون اذان اوقیا جبرائیل علیه السلام دردیکه یا محمد
سنوک اوزرکا لازم اولسون اول قره قولی مؤذن ادهسن زیرا اول فرشتلر اچره مشهوردر
هم فقرا اولوردر دخی الله تعالی قتنده جمیع مؤذنلردن اول سوکلودر بس رسول علیه السلام
بلالی قغرتدی اکا اذانی تعلیم ایلدی بیوردیکه مسجد اوزرینه چقا اذانی اوقیه چونکه
بلال چقب اذانی اوقدی نفاق اهلی وشرک اهلی انی مسخریه طوتدیلر ودخی مکهء فتح
اندکی وقت امر ایتدی رسول علیه السلام کعبه طامنه چقب بلال اذانی اوقیه چون چقدی
اوقدی عرب کافرلری وجاهللری کرو مسخریه طوتدیلر بس بو آیت اندرلب بیوردیکه
قچن سز نمازیچون اذان اوقیب ندا ایتسکوز منافقلر ویهودلر وعرب مشرکلری انی استهزایه
الوب اوینه طوترلر کولشورلر امدی اول ایله ایتدکلری اندندرکه اولر بر قومدرکم عقللری

یوقدر

یوقدر انده خیردن نه وار بلمزلر سدیدن روایتدر که ایدر مدینهده بر نصرانی
واردی قچن ایشتسکه مؤذن اشهد ان محمدا رسول الله دیسه اول ملعون ایدردیکه
الله تعالی یلانجی اوده یقسون ناکاه بر کیجه انلر اویورکن جاریسی اود الدی چقدی
اولچنه بر پاره اود دوشوردی اول اوی اود طتدی اچنده اول کافر اهلیله بله
اوده یندی اول دعاسی کندو حقنده قبول اولندی ودخی بوندن صکره بیوردیکه قل
يا أهل الكتاب هل تنقمون منا إلا أن آمنا بالله وما أنزل إلينا
وما أنزل من قبل وأن أكثركم فاسقون بو ایتنه دخی سبب نزول
بویدیکم یهودلردن بر جماعت رسوله کلدیلر علیه السلام صوردیلرکم سن بو
کچن رسوللردن قنقیسنه ایمان کتوررسن حق دیرسن رسول علیه السلام بیوردیکه
بن الله ایمان کتوردم دخی بزوم اوزرمزه اندرلن کتابه وابراهیمه اندرلن
کتابه وجمیعنی بر بر ذکر ایلدی چون عیسی یه کلدیکه انی الحق اول یهودلر انوک
پیغامبرلغنه انکار قلدیلر ودخی دیدیلرکم هیچ بر بردین بلمزکم سزوک دینکزدن
شرلو اولا بس حق تعالی بو ایتی اندردب بیوردیکه ایت یا محمد اول کتاب
اهلنه که سز بزوم دینومزه طعن ادب عیب ایدرکوز وایمانمزی کره کوررکوز
دکلدر الا اندن اوترو درکم بز الله تعالییه ایمان کتوروب وبزه اندرلن قرآنه وبزدن
الرو اندرلن توریته وانجیله ایمان کتوروررز تحقیق سزوک چوغکز فاسقلردرکم
اول فسقکزدن اوترو ایمان کتورمزسز والا سز بلورسزکم بز حق اوزره یوز لیکن
سز فسق اوزره سز فاسق اولدوغکز دینکز اوزره ثابت اولدغکز دنیده ریاست
ومال وعزت سودوکوزدن اوترو وبوندن صکره دخی بیوردیکه قل هل أنبئكم
بشر من ذلك مثوبة عند الله من لعنه الله وغضب عليه وجعل منهم

القردة والخنازير وعبد الطاغوت اولئك شر مكانا واضل عن
سواء السبيل يعنی یا محمد ایت اول کتاب اهلنه کم خبر ویرینی سنه بو مسلمانلردن
دخی شرلو رك کم سز انلروك دینلرینه طعن ایدرسز جزا عوض یوشدن الله تعالی قتنده
یهودلر دیدیلرکم اولکم اولا کم جزا یوشدن الله تعالی قتنده سزدن شرلو اولا رسول حق
تعالیدن خبر ویردکه شول کمسه شرلودرکم الله تعالی اکا لعنت قلدی وانوك اوزرینه
غضب ایلدی انلردن بعضیسنی میمونه دوندردی وبعضیسنی خنزیره دوندردی اول
ملعون مغضوب اولد قلرندن اترو انلری مخذول دخی قلدیکم واردلر شیطانه طپیدلر
بولر کلی شرلولردر منزلت یوشدن الله تعالی قتنده دخی کی ازغونلر دندر طغرو یولی
قیب خطایه دوشمشلردر چون بو ایت کلدی مؤمنلر اول یهودلره ندا قلجق یا میمونلر
قردشلری وخنزیرلر قردشلری دیرلردی اولرانی اشدب باشلرن اشغا قلوب خجیل
اولرلردی و دخی بیوردیکم واذا جاؤکم قالوا امنا وقد دخلوا بالکفر وهم قد
خرجوا به والله اعلم بما کانوا یکتمون یعنی اول یهودلر منافقلری
قچن کلب قنوکزه کرسلر ایدرلرکه بز سوزك صفتوکی کتابده بولدق سنی تصدیق
ایدب ایمانه کلدك مرادلری بونده اولدیکه مؤمنلر انلری خوش کوروب مدح ایدهلر
الله تعالی اولروك حاللرندن خبر ویوب بیوردیکه تحقیق بولر سزوك قتکزه کوردلر
کفرله چقرلر کرو کفرله کم بولرده تصدیق یوقدر بوردکلری سوزده انلره منفعت
اولسردکل الله تعالی کی بلجدرکه بولرکو کلرنده نه کزلرلر واکا کوره مجازات
قلور وبوندن صکره بیوردیکم وتری کثیرا منهم یسارعون فی الاثم والعدوان
واکلهم السحت لبئس ما کانوا یعملون لولا ینهیهم الربانیون
والاحبار عن قولهم الاثم واکلهم السحت لبئس ما کانوا یصنعون یعنی

یا محمد کورسن سن بو اهل کتابدن چوغنی که خطا ومعاصی اوزره وظلم شرك اوزره
جرءت ایدب اوشرلر دخی رشوت السحت کذلیب باطله حکم ایتمکا مبادرت قلورلر
نه یوز نسنه ازق الورلر دنیادن کند ولره اخرتچون نجون اول عالملری وعابدلر
اولره امر معروف ایدب اول معصیت اولجق سوزلردن رشوت الوب حکم ایتمکدن منع
ایتمزلر نه یاوز اشلری وار اولروك کم انلری نهی ایتمزلر اول قبیح افعاللرنه راضی
اولورلر بدرستی بو ایت مفهوم حق تعالی دن قوللره یاوز عالملردن شکایتدرکه
عالمله عمل قلمغی ترك ایدهلر منکر اشلری کروب نهی ایتمیلر امر معروف قوبلر هوای
نفسه متابعت قلالر معصیت اهلیله قرشب اوترلر وانلرو کلله ییلر اچلر انلروك
حاللری یوز دزدر ایمانی سلامتتی اتمك اسینن کوکدرکم انوك کبی عالملر صحبتیندن قچا
شول یرنجی جانوردن قچرکبی بلکه اندن دخی زیاده زیرا اول یرنجی نوك زیانی دنیاده
اولدر سکدر اما انوك کبی عالمله صحبت اولماغون زیانی اخرتده عذابه اوغرمقدرکه دلی
انوك وصفن بیان قلمز وبوندن صکره دخی بیوردیکه وقالت الیهود ید الله مغلولة
غلت ایدیهم ولعنوا بما قالوا بل یداه مبسوطتان ینفق کیف یشاء و
لیزیدن کثیرا منهم ما انزل الیك من ربك طغیانا وکفرا سبب قضیه
بو یدیکم الله تعالی بو یهودلره رزق بسط ایدب بول ایلدی چونکه اولر عاصی اولب
حق تعالی نعمتلرینه انکار قلدیلر الله تعالی انلروك اوزرینه رزقلرن کرو طار قلدی
پس اول یهود قوم دیدیلرکم الله تعالی نوك الی بغلندی که بزدن رزق طوتدی منع
ایلدی صفت بخلله الله تعالی ی وصف ایلدیلر حق تعالی اولره وعید قلوب بیوردیکه
انلروك اللری بغلندی جهنم ایچندن چون بو انلره واقع اولجق دیدیکم اولماغنده شك
بوقدر اندن اترو واقع اولمش کبی خبر ویردی یا خود معنی بو اولاکم بولروك اللری خیراندن

ممتنع اولدی بخلادن اولب امساك ایدلر الله تعالی اولره ویردکی عطالردن کمسنه‌یه
سنه ویرمدکلر بن دخی اولروك فعلنه کوره مجازات قلدق دنیاده تعجیل عقوبت
ایدب واول دیدکلری سوزلریله آخرتده دخی معذب اولب الله تعالی رحمتندن ایراق اولدیلر
بلکه الله تعالی نوك قدرت اللری مبسوطدر رزق بولدرنجه دیلرسه قوللری اوزره
انفاق ایدر دیلدکی قدر هر برینه ویرر نتکم رسولدن علیه السلام روایتدر حق تعالیدن
حکایت ایدب خبر ویردیکه الله تعالی اکر سزوك اولکز آخرکز جنکز وانسکز بر یره جمع
اولب هر بر کوزوك آرزوسی و مرادندر بندن دیلسکز بن سزوك کل اول مرادلری کوزه
ویرسم بنوم خزینه‌لرم ملکمدن اکسلمیه الا شول قدر کم بر اکنی بر دکزه طالدروب
کوچقرسن انوك صوییدن نقدر اکا بولشدرغنجه که اکسله اول قدر اکسلور مراد
بوندن بودر کم اول اکنه نتکم دکزدن نسنه اکسلمز بو جمیعنه دلکلرن ویرمکله
بنوم خزینه‌لرمدن دخی نسنه اکسلمز ودخی بیوردیکم بو یهودلرك چوقلری اول سکا انن قرآنله
کندولره کفر وطغیان ومعاصیه مصر اولمق زیاده ایدر یعنی نقدر کم سکا قرآن
ایندرلدکه انلر اکا انکار ایدب طغیانلری زیاده اولا وبوندن صکره دخی بیوردیکه و
القینا بینهم العداوة والبغضاء الی یوم القیمة کلما اوقدوا نارا للحرب
اطفاها الله ویسعون فی الارض فسادا والله لا یحب المفسدین یعنی بز بولروك
آرالرینه عداوة بغضا برقدق تا قیامته دکن دینلرینی مختلف قلوب بر برینه دشمن
طتدردق نقدر کم بولر جمع اولب اتفاق ایدلر محمده وانوك اصحابنه مکر حیله
اودن یقمغه چیقرون کم آنلره بر زیان ایرشدرلر آنلرو کلله محاربه قلالر الله تعالی انلروك
کوکلنه قورقو برعب اول نسنه‌دن اولری منع ایدر اول غضبلری اودنی اول قورقو ایله کرو
سوندورر بولروك اشلری بریوزنده دایم فساده سعی اتمکدرکم تکری قوللرینی

تکریدن ارتق کمسنه‌یه طمع ایلترلر الله تعالی مفسدلری سومز وانلروك عملندن راضی
دکل ودخی بیوردیکه ولو ان اهل الکتاب آمنوا واتقوا لکفرنا عنهم سیئاتهم
ولادخلناهم جنات النعیم یعنی اکر بو یهود ونصاری الله تعالی نوك وحدانیتنه
تصدیق ایدب محمده وقرآنه اعتقاد قلسه شرکدن ومعاصیدن صقنسالر
انلردن کناهلری عفو ایدب انلری کل اجماعه قیدق کم انده تنعم قلالردی ودخی
بیوردیکه ولو انهم اقاموا التوریة والانجیل وما انزل الیهم من ربهم
لاکلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم منهم امة مقتصدة و
کثیر منهم ساء ما یعملون یعنی اکر بو یهودی نصاری اول توریت
انجیل ایچنده کی احکامله عمل ایتسلر واول کندولره ایندرلن کتابلرله وقرآنله تصدیق
ایدب بوله وارسلر الله تعالی انلره کرکلو منفعتا وحق وقتلرده اوزرلرندن یغمورلر
یغدوردی ویردن نباتلر ودانلر بتوروب انلری بول رزقله غنی قلیدی دنیانوك
آخرتوك خیرلرین اولره جمع ایدیوریدی وبولردن بر جماعت اکر اول بیورلنی اشلیدیلر
الله تعالی اولره اوستلرندن آلتلرندن خیرلر عطا قلیدی دنیاده دخی آخرتده
دخی خیر اجنده اولالردی ابو موسی روایت قلور رسولدن علیه السلام فتی کشی کم بو
اهل کتابدن کندو رسولنه ایمان کتوره اکا طاعتدن ایکی قت ثواب اولور ودخی بیوردیکم
بولردن بر جماعت وار کم اول جماعت عادله درکم اولر اهل کتابك مؤمنلریدر
اما بولردن چوقلری یوز عمللر اشلرلر کم ایمان کتوروب تصدیق ایتمزلر عاقبت هلاك
اولورلر ودخی بیوردیکه یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک وان لم
تفعل فما بلغت رسالته والله یعصمک من الناس ان الله لا یهدی
القوم الکافرین بو آیتوك دخی سبب نزولی بو یدیکم یهودلر رسوله علیه السلام دیدکلر

شول وقتکه اولری اسلامه دعوت قلدی استهزا ایله اولوبن یا محمد سن دلرسنکه
نصاری لر عیسی یه محب مشفق دوست اولدغی کبی بز دخی دوست طوتوب سکا مشفق
محب اولاوز بو حوزه اولجق دکل رسول علیه السلام اولردن بو کلامی اشدوب سکوت ایتدی
دعوتی کسدی الله تعالی امر ایلدی کم اولری دعوت قلا اسلامه اول آنی یلانلدقلری
دعوتدن منع ایلمیا بو آیتی اندروب بیوردیکه یا محمد ایرشدر اول سنوک اوزرکا وحی
اولنن قرآن ربوکدن هیچ برسنی ترک اتمکل و دخی بکا برکمسه‌دن زحمت ایرشادیو قور
بیجک
قمغل اشکاره دعوت ایلکل اکر سن بو سکا جمیع وحی اولنن اینلری بولره ایرشدر
اولمسک سن انوک هیچ بر رسالتن ایرشدرمامش اولورسن زیرا حق تعالی آکا امر ایتدیکم
جمیع رسالت ایرشدره پس بعض رسالت ترک اتسه ایرشدرمسه کلن ترک اتمش اولور
نتکم برکمسه قرآندن بر آیت انکار اتسه کلنه انکار اتمش اولور بوندنا نزول رسول
علیه السلام خلایق جمع ادوب دیدیکه ای خلایق بن دخی سز جلین بر آدم اوغلین اکر بلور
سکوز بن ربموک رسالتن بر نسنده تقصیر ادوب سزه ایرشدرمدم انی بکا خبر ویرک
تاکه انی شویلکه کرکدر سزه ایرشدره‌یم خلق مجموع طورلوب دیدیکه یا رسول الله بز
طانقلق ویرورزکم سن تبلیغ رسالت ایتدک امتکا خیر صنوب نصیحت قلدک سنوک
اوزرکا واجب اولنی یرنه کتوردک پس رسول علیه السلام یهودلره اشکاره دینلرینی عیب
ادوب بتلرینه سکمکا قورقردی که اولردن آکا بر شر فتنه ایرشه الله تعالی بو آیتله
خطاب قلوب دیدیکه یا محمد بونم خبرم بولره ایرشدر رسول علیه السلام بولره
دیدیکه الهی بن یلکوزم قورقرم که بونم اوزرمه جمع اولوب ضرر ایرشدرلر الله
دیدیکه بدرستی الله تعالی سنی اولروک شرلرندن صقلایجدر قورقمغل رسول علیه السلام
کیجه کیجه اصحاب بکلرلردیکه کافرلردن آکا بر زیان ایرشمسون دیو چون بو آیت

اندی

اندی رسول چقوب اصحابنه دیدیکه یا اصحاب آیرق سز بنی بکلمک که الله تعالی بنی
کافرلردن صقلدی الله تعالی دین اسلام اوزره کافرلره ارشاد اتمزسه مادام که شول کفرلری
اوزره طورلر بندن صکره تبلیغ رسالت نیجه اتمک کرکدر انی بلدروب بیوردیکه قل
يا اهل الكتاب لستم على شيء حتى تقيموا التورية والانجيل وما
انزل اليكم من ربكم وليزيدن كثيرا منهم ما انزل
اليك من ربك طغيانا وكفرا فلا تأس على القوم الكافرين يعنی
ایت یا محمد ای کتاب اهلی هیچ سز دین اوزره دکلسز قلدغکز عمللروک ثواب
اولمز تا توریتله انجیل ایچندکی احکاملری قایم اولوب عمله کتورمینجه واول سزوک
رسولکز اوزره این قرآن تصدیق ادوب انوکله دخی عمل قلماینجه اما یا محمد بولروک
چوغی زیاده قلب افترالرین آرترلر سکا اندرلن قرآنه اول آزغونلقلرینه مصر اولبن
وقرآنه کافر اولبن لیکن سنوک اوزرکا واجب اولن شول بزوم رسالتموزی انلره
ایرشدرمکدر و نصیحت قلمقدر اکر اولره منفعت اولمایب قبول اتمزلرسه اندن
سکا ضرر یوق اولرسنی یلانلدقلریچون اول کافرلروک سوزلرینه غصه‌لنب
ملول اولماغل روایتدر ابن عباسدنکه بیوردی رافع بن حارث و سلام بن مشکم
و دخی مالک بن ضیف جمع اولوب رسوله کلدیلر علیه السلام دیدیلرکه یا محمد
سنوک ظنوک بودکلی کم سن ملة ابراهیم اوزره سن وانوک دینی اوزره سن دخی
بزوم قتمزدکی توریت حقدر دیو تصدیق ادرسن طانقلق ویرورسنکه الله تعالی
قتندر رسول علیه السلام دیدیکه بلی ایلدر لیکن سز اول کتاب ایچنده چوق نسنلر
احداث ایتدکوز حق تعالی اوزره افترا ادوبن وانوک احکامنه انکار قلدکوز شول
نسنلرکه سزه عهد میثاق اولندی دخی انلری بیان اده سز سز انلری کزلیب امره

مخالفت قلدکز بن سزوک بو افعالکزدن بریسنه بیزارم اکا رضام یوقدر حقدر دیرم حق اکادر مکه الله تعالی دن انزال اولندی اول یهودلر دیدلر کم بز بزم المزدکیه ایمان کتوردک بز هدایت حق اوزریوز سکا ایمان کتورمزز چونکه اولر ایله دیدلر حق تعالی بو ایت اندردی رسولنه دیدیکه ایتسز هیچ برنسنه اوزره دکلسز تا کیم بیان ایلدک و بوندن صکره بیوردیکه **ان الذین امنوا والذین هادوا والصابئون والنصاری من امن بالله والیوم الاخر وعمل صالحا فلا خوف علیهم ولاهم یحزنون** یعنی اولر کیم دیلیله ایمان کتوردلر کندولر منافقدر و دخی اولر کیم یهودلر در

و صابیلردر یعنی دیندن دینه میل ایدجلردر و دخی نصاری هر کیم بولردن ایمانلرین

یکه اخلاص ایدب محمدی تصدیق ایدب اناندلر واخرته ایمان کتوردب عمللرینی الله تعالی

لایق قلدیلر انلره الله تعالی قتنده ایمانلرینوک و عمللرینوک ثوابلری وار در که

ایچون اول جنتدر و دخی اولروک اوزرلرینه اخرت قورقولرندن نسنه اولمز و دنیده قلدقلری

انلره غصه اولمز الله تعالی انلروک و کلرندکی صکلرندغی تشویشلردن امین قلور و دخی بیوردیکه **لقد اخذنا میثاق بنی اسرائیل وارسلنا الیهم رسلا کلما جاءهم رسول بما لا تهوی انفسهم فریقا کذبوا وفریقا یقتلون وحسبوا الا تکون فتنة فعموا وصموا ثم تاب الله علیهم ثم عموا وصموا کثیر منهم والله بصیر بما یعملون** یعنی تحقیق بز عهد میثاق الدق بنی اسرائیلدن توریت اچنده کی حقی کزلیب بیان قلالر و دخی انلردن یکا رسوللر کوندردک هر دفعه که رسول اولره کلدی انلروک هوالرینه موافق اولمین خبرلرله دعوت قلدی بعضلر انلری یلان دیلر عیسی و موسی کبی علیهما السلام و بعضلری انلری الدردیلر یحیی و زکریا کبی علیهما السلام و دخی بولردن

غیری

غیری پیغامبرلر دنکه اولدردیلر پس حق تعالی رسولنه دخی امر ایلدیکه اولره تبلیغ رسالت ایلدرک سوزلری اوزرنه غصه لنوب ملول اولمیه و ایمانه کلمدکلرنه طارلغنمیا زیرا اولر کلیانندن دردن اول یوز افعاللری و رسول انجد مکی عادت طوتا کلمشدر ایله ظن ایدرلر اولر کیم اول رسوللری یلان طوتغله و انلری اولدرمکله هیچ بر معاقب اولب دنیکه شدته بلایه و قحطه و بایه اوغرامیلر و اول فعللری انلری بر فتنیه برقمیا پس انلر بو ظنله کوز سوز اولدیلر کیم حق کورمدیلر و صاغر اولدیلر که حق اشتمدیلر تا که بر فهم ایدب هدایت یولن المیالردی پس بو واقعه لره و بو شدتلره کل اوغردیلر کر و حق تعالی اولردن عفو ایدب اول بلالری دفع ایلدی انصافه کلب کرو ایمانه کلمدیلر انلروک کروچو قلری اولکلین حقدن صاغر و کوز سوز اولدیلر الله تعالی اولره رسوللر کوندردی که اول صاغرلغی و کوز سوزلغی اولردن کیدره کورب اشدب هدایت بولالر انلر اول رسول دخی یلان طوتیب کورکلرن صاغرلقلرن دخی زیاده قلدیلر اشتدکلریله عمل قلمدیلر و کوردکلرندن عبرت المدیلر که کوز قولق یارتلماغندن مراد بو ایدی چونکه اولدر مقصود در یرنه کلمدی پس اول اعضالری معدوم اولدی وارلغنوک فایده سی اولمدی الله تعالی حوذ انلروک نه قلدقلرن بلور کیم اول رسوللری نیجه تکذیب قلدیلر و نیجه دیلدیلر عاقبتانوک مکافاتن انلره قلور و دخی بیوردیکه **لقد کفر الذین قالوا ان الله هو المسیح ابن مریم وقال المسیح یا بنی اسرائیل اعبدوا الله ربی وربکم انه من یشرک بالله فقد حرم الله علیه الجنة ومأویه النار وما للظالمین من انصار** یعنی اول نجرانوک نصرانلری شویله زعم ایدرلردیکه انلر عیسایه علیه السلام ایمان کتورمشلردر الله تعالی بو ایتله خبر و یردیکه انلر عیسایه کافرلردر و اکا ایمان کتوردک دیدکلرنده یلانجلردر و دخی خبر و یردیکیم عیسا

آنلری الله تعالی‌یه برلکا دعوت قلدی آنلروك قول عیسی اوزرنه افتری درنلکم بیوردی
تحقیق کافر اولدی شولرکم دیدلر الله مریم اوغلی عیسادر حال بوکه کم عیسی کلوب
آنلره دیدیکه یا بنی اسرائیل برلك الله‌یه وانکا مطیع اولك کم بنوم خالقم ورازقم ودخی
سزك خالقکز ورازقکز اولدر هر کمسه‌کم اول الله‌یه دخی بر کمسنه‌یی ملکنده وعبادتنده
ارتق قلسا دخی اول شرك اوزره اولسه تحقیق الله تعالی انکا جنته کرمکی حرام ایدر آنوك
ابدا قرار ایدجك یری طامو اولور واول شرك وکفر ایتمکله ظالم اولنلره بر کمسنه بولنجق دکلکم
نصرت ایدوب انی عذابدن قورته ودخی بیوردیکم لقد کفر الذین قالوا ان الله ثالث
ثلاثة وما من اله الا اله واحد وان لم ینتهوا عما یقولون لیمسن الذین
کفروا منهم عذاب الیم یعنی تحقیق کرو کافر اولدی شولرکم دیدلر الله تعا
اوچ معبوددن بریسیدر یعنی بر مریم بر عیسی و بر الله تعالی‌در الله تعالی آنلروك سوز
لرنی رد ایدوبن بیوردیکه یوقدر معبوددن بر معبودکه انکا لیقمق لایق اوله الا الله
تعالی‌که واحددر نکه بو کافرلر دیدکلری سوزلری باطلدر اکر اولر بو سوزلرندن دونوب توبه
قلمیجق اولورلرسه عزتم حقی البته اول کافرلری عذاب الیم طوتسر مکرکه توبه
قلوب بو سوزلرندن دونلر نتکم توبیه قندرب بیوردی افلا یتوبون الی الله و
یستغفرونه والله غفور رحیم ما المسیح بن مریم الا رسول
قد خلت من قبله الرسل وامه صدیقة کانا یأکلان الطعام انظر
کیف نبین لهم الآیات ثم انظر انی یؤفکون یعنی بولر دخی
بو نصرانیلردن توبه قلمزلرمیکم دونلر الله تعالی‌دن یکا واول شرکلرندن استغفار
قلمزلرمی اکرچه لفظ استفهامدر اما امر معنسنه‌در دیمك اولورکم توبه ایدوك
الله تعالی‌دن یکا دونك واول شرکلرکوزدن وکفرلرکوزدن استغفار ایدوك کم توبه

واستغفار قلنلره الله تعالی غفوردر کناهلرنی ویارلغیوروحیم‌در اسرکیب توبه
لرنی قبول ایدر ودخی عیسی کندونوك قولی ورسولیدکنه حجتله بیان قلب بیوردیکه
دکلدر مریم اوغلی عیسی الا اول کندودن الروکچن رسوللردن بر رسولدر وانسی
دخی صدیقه جاریکلرمزدن درکه هنل ومقال پیغامبرلره بکزر وکندو دخی واوغلی
عیسی دخی طعام یرلر صو اچرلر شولکم یرلر اچرلر آنلروك حیاته سبیله در ویانه
اچنه البته قضای حاجت دخی لازم اولور دیب معبود اولدرکه یمن اچمن صفت
انسانیدن منزهدر یمکا اچمکا محتاج اولن معبود اولمغا لایق اولمز نظر ایله کورکم
الله تعالی بجه علامتلر بیان قلور عیسا ایله مریم حقنده اکر آنلر اکسی دخی الهلر
اولسا طعام یمیلردی وصو اچمیلردی بر نظر ایله کورکم بجسی یلدن دزب انکار
ایدرلرکه برلکومه اقرار ایتمزلر بوندن صکره الله تعالی اولروك جهلندن وعقللری
اکسوکندن خبر ویروب بیوردیکه قل اتعبدون من دون الله ما لا یملك لكم
ضرا ولا نفعا والله هو السمیع العلیم یعنی ایت یا محمد طپنورمسز الله
تعالی‌یی قیوب اول عیسا یکم قدرتی یتمز سزدن دنیده بر بلایی دفع اتمکا یا اخرتده
سزه بر منفعت ایرشدرمکا بونیله یکن دخی الله تعالی عبادتنی ترك ایده‌سز حال بوکه
دنیا واخرت بلاسن سزدن دفع ایدن الله تعالی‌در اکیجهانده سزه منفعت ایرورن دخی
اولدر اول سزوك نه سویلدککوزی ایشدر سمیع‌در وسزه بجه عقوبت ایتمك کرکن بلور
ودخی بیوردیکم قل یا اهل الکتاب لا تغلوا فی دینکم غیر الحق ولا
تتبعوا اهواء قوم قد ضلوا من قبل واضلوا کثیرا وضلوا عن
سواء السبیل یعنی ایت یا محمد ای کتاب اهل بو دینکزده افراط ایدوب حددن کچمك
حقه مخالف ایدوبن یهودلروك افراط عیسی حقنده بو یدیکم انی تکذیب ایدوب ضلالته

نسبت ایتدیلر و نصارا انوك افراطی بو ایدیکم عیسایه الٰه دیدیلر بس حق تعالی بنلردن نهی
ایدوب بیوردیکم سز متابعت قلمك اول اهل کتابدن که رئیسلری کوزدر سزدن الروکیدیلر
اول هوالرینه ایوب شهواتلرین اختیار قلدقلرینه کم حقدن کلن بیان و برهان سزدن
الروا ولر ترك ایتدیلر هدایت یولندن آزدیلر و خلقك چوغن دخی آزدردیلر صوابلو یولی
خطا ایدوب منع لکه دشدیلر مقاتل ایدر بو آیت اول عابد برصیصا حقنده کلدیکه
شیطان لعین کلب اکا دیدیکه سنی حق تعالی بو زمان اهلی اوزره تفضیل قلدی تاکه
سن اوله حرامی حلال و حلالی حرام قلاسن سن دخی بوله بر طریق قیاسن که انی کندو
دین طوتنلر واردی اول بواشه شروع ایدوب بر باطل طریق قودی حقه مخالف خلق
اکا متابعت قلدیلر بندن صکره اول برصیصا اول اشه ندامته کلوب کندویه زجر اتمکیچون
بر زنجیر کتوردی بوین جنبرندن کندویی اصا قودی بر فرشته کلوب اکا دیدیکه ایله
طوتکه سن توبه ایلمدك بو سکا اوینلرله سنوك حالوك نه اولسر بس عاقل اولن
بر طریقه قدم اورسه کرکدرکه هم کندو صواب اوزره اوله هم اکا اوینلر و الا
کندوده هلاك اولور و اکا اوینلر دخی بله و دخی بیوردیکه لعن الذین کفروا من بنی
اسرائیل علی لسان داود و عیسی بن مریم ذلك بما عصوا و کانوا یعتدون
کانوا لا یتناهون عن منکر فعلوه لبئس ما کانوا یفعلون یعنی لعنت
اولندی شولرکم بنی اسرائلدن کافر اولدیلر داود دلی اوزره و مریم اوغلی عیسی اوزره
یعنی اول جمعه ارتسی بالق اولینلره داود دعا قلدی انوك دعاسیله صورتلری مسخ
اولوب میمونه دندی و اول مائده یه انکار قلنلره عیسی دعا قلدی صورتلری مسخ اولوب
طوکزه طوندیلر نکم اوش قضیتسی کلسر بس اول صورتلری دوب لعنته لایق اولدقلری
و رحمتدن اراق اولدقلری اندن اتر اولدیکه الله تعالی حکمنه مخالفت قلوب عاصی

اولدیلر

اولدیلر دینلرنده حددن تجاوز قلدیلر و اول منکر قبیح افعاللردن یغلمدیلر بلکه اول
اشلدکلری اکن خوش کلوب فرح قلورلردی نه یاوز اشدیکه اولر انی اشلدیلر لعنته
و عذابه مستحق اولدیلر و دخی بیوردیکه تری کثیرا منهم یتولون الذین کفروا
لبئس ما قدمت لهم انفسهم ان سخط الله علیهم و فی العذاب هم خالدون
یعنی یا محمد کوررسن سن بو یهودیلرك چوقلرینی که دوست طوترلر شولردنکه
عرب مشرکلری در و دخی اول منافقلر دوست طوترلر اولریکه کافرلردر نه یاوز
اشدر اولکم اکا کندو نفسلرینه اقدام ایدرلر انوکله تکرینوك سخطنه و عقوبتنه
و عذابلرینه مستحق اولورلر بو حالتده که اولر عذاب ایچنده مخلد اولورلر و دخی
بیوردیکه و لو کانوا یؤمنون بالله و النبی و ما انزل الیه ما اتخذوهم
اولیاء و لکن کثیرا منهم فاسقون وکر بو یهود نصاری الله تعالی
و دخی رسوله و اکا انن قرآنه ایمان کتوروب تصدیق اتسلر اول مشرکلری دوست
طتمزلردی و بو منافقلرك دخی اکر ایمانلری تحقیق اولسه یهودیلری دوست طتمزلردی
معاونت و نصرتده بولرك چوقلری فاسقلردرکم عهدلرین صیجلردر مؤمنی حقیقی
اولدرکم اول عهدی وفا قلدی و مصاحبی کرو کندو جنسی اولا بلکه تقوی و دینده
کندودن ارتق مرتبلو کشیلرله اولا تاکه زیاده صلاح کسب ایدوب ابدی سعادته
اولشه و دخی بیوردیکه لتجدن اشد الناس عداوة للذین امنوا الیهود و الذین
اشرکوا و لتجدن اقربهم مودة للذین امنوا الذین قالوا انا نصاری ذلك
بان منهم قسیسین و رهبانا و انهم لا یستکبرون یعنی سن تحقیق بولاسن
یا محمد خلقك دشمنلق یوندن کی قتی ایمان اهلنه کم یهودیلردر بنی قریظه دن
و نضیردن دخی شولرکم مکه مشرکلریدر و دخی تحقیق سن بولاسن بو کافرلرك دوستلق

یوتندن کی یقینلری ایمان اهلنه اولردرکم درلر بز نصاری یوز یعنی اول وقتدغی نصاری
مسلمانلرا اوزره قلج چکوب چقمقلقلری ازدی واجابت قلب اسلامه کلمکلری
تیزدی اما اکثر مفسرلر انوک اوزره درکم مراد بو نصاری‌دن انلردرکم اسلامه
کلمشلردر هم سیاق آیت دخی انکا دلالت قلور کیم صوکنده حق تعالی اولری ثوابلندردی
دیدکلریله دیری اولوب دیدکلری بو ایدیکه دیدیلر ای بزوم ربیموز بز ایمان کتوردک بزی
سن سوزک بیلکوکه طانقلق ویرنلرز مرسندن یازغل ودخی اسباط سعیددن
روایت قلور نجاشی حبشدن رسول الله علیه السلام اوناکی کشی کندردی یدی نصاری
نوک عالملری وبیشی عابدلرندن قورقجلوندن تاکه کلوب رسولک علیه السلام حالینه
نظر ادلر واندن نسنه صورلر چونکه کلوب رسوله ایرشدلر رسول علیه السلام حق تعالی
اندردکی کلامدن انلروک اوزرنه اوقدی انلر اشدوب اغلشدلر انکا ایمان کتوروب
تصدیق اندیلر کرودوب اول نجاشی قاتنه واردلر رسولک علیه السلام حقیقتنی
وصدقنی انکا خبر ویردیلر نجاشی دخی اشدوب رسولدن یکا علیه السلام هجرت قلدیکه
وریدی بولده وفات قلدی جبرائل علیه السلام کلوب انوک وفاتن رسوله علیه السلام
خبر ویردی رسول علیه السلام مسلمانلرله انوک اوزرنه نماز قلدی وانوکچون طلب
مغفرت قلدی بس بو نصاری مؤمنلره مودتله یقین اولب اسلامه کلمکا رغبتلری یهود
کردن تیزرک اولدوغی اندن اترودرکم انلردن قرآنه ومحمده علیه السلام ایمان
کتورمکا تکبرلک ادب اولولنمز لرتنکم حق تعالی خبر ویرب بیوردی وَإِذَا سَمِعُوا
مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ
يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

یعنی

في

یعنی قچنکم اول رسوله انن کلام اشتدلرکم حق تعالی رسولک علیه السلام صفتلری
وصدقنی بیان قلمشدی کوزلرینوک یاشلری روان اولب آقدی شندن اترو که
بولره حق ظاهر اولدی بلدلر دخی دیدلرکم ای بزوم ربیموز بز ایمان کتوردک انکاکم
بو قرآن حقدر الله تعالی کلامیدر بزی اول مهاجرلر وانصارلر زمرسندن بیله
یازغلکم سنوک رسولکا ودخی جمیع رسولره بیله ایمان کتورمشلردرچون بولر ایمانه
اول مکه کافرلری آنلره عتاب قلوب دیدلرکم نچون الرودن قلمش دینکزی ترک اتدکوز
بزیکی دوروشمش دین طتدکز اولر دیدلرکه نولدی بزه ایمان کتورمیا وز الله تعالی‌ی
تصدیق اتمیا وزکه قرآن انوک کلامیدر ومحمد علیه السلام انوک رسولدر
دخی شول نسنکه صدقدن بزه کلدی بز اومارزکه الله تعالی بزی اول صالحلرله
کم آنی بزلیب انکا عبادت قلورلر اولجنتله بیله کوره الله تعالی اولری مدح ادب
انلروک سوزلرن خبر ویردی ودخی ثوابلرن بیان قلوب بیوردیکه فَأَثَابَهُمُ اللَّهُ
بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ
یعنی الله تعالی اولری ثوابلندردی اول دیللرندکی توحیدلری سببیله شول جنات
لرله که کوشکلرینوک وآغجلرینوک آلتندن ارمقلر اقربالدن سوددن وخمردن
وزنجبیل وسلسبیل ودخی ارمقلری کم اولر اول جنتلرده مخلدا ولالرهیچ بر
وجهله زوال اولمیا دایم اولا مؤمنلروک موحدلروک عوضلری یارن شول اولسر
بوندن صکره اول کفر اوزره ثابت اولب ایمانه کلمسلروک عقوبتن بیان ادب بیوردیکه
وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ یعنی اولرکم کافر
اولب بز ویردیکومز قرآنه ومحمده انکار ادب یلانلدلر دخی اول انکارلری
اوزره اولدلر اولر کل اصحاب جحیم درکم انوک اودی عذاب یولوق قدر ودخی بیوردی

يا ايها الذين آمنوا لا تحرموا طيبات ما احل الله لكم ولا تعتدوا
ان الله لا يحب المعتدين وكلوا مما رزقكم الله حلالا طيبا و
اتقوا الله الذي انتم به مؤمنين بو آیتك اینمکا سبب بو ایدیکم اصحابدن بر
جماعت عثمان بن مظعون اوندن جمع اولدیلر بر بریله عهد میثاق قلدیلر کیم کندولری
چکوب اول خلقدن نچیب بر خلوت مقامده عزلت ادوب عبادت قلالر ییمکدن ایچمکدن
کندولری قطع ادوب رهبانلر کبی ریاضت قلالر حق تعالی اولری نهی ادوب بویوردیکه
ای آنلر که ایمان کتوردیکز الله تعالی حرام قلمدیغی نسنه لری سز کندوکزه حرام قلمك
دینکزده حدن بچمك کیم حق تعالی حدن کچنلری سومز کم الله تعالی اولره حلال
قلدیغی آنلر حرام قلالر و حرام قلدیغی حلال قلالر سعد بن مسیب ایدر عثمان بن
مظعون رسوله کلدی علیه السلام دیدکه یا رسول الله کوکلومه بو نسنه دشب بکا
غالب اولدی هیچ بر کمسنه یه انی خبر ویرمکی سومدم تا که شمدی اوش سکا خبر
ویرورم رسول علیه السلام دیدکه نفسوك سکا نه سویلر یا عثمان عثمان دیدکه
یا رسول الله نفسوم بنی اکا یلترکم کندومی خصی قلم تا که اول شهوة فرج بندن
قطع اولا رسول علیه السلام دیدکه ساکن اول یا عثمان که بنوم امتمونك خصاسی
اوروج طتمقدر تا نفس انونکله ساکن اولا ودخی عثمان دیدکه یا رسول الله دخی بنوم
نفسوم بنی یلترکم چقم بر طاغ باشنده مترهب اولب خلقدن کندومی عزلت
قلم رسول علیه السلام کرو دیدکه ساکن اول یا عثمان بنوم امتمونك رهبانلغی
مسجدلرده اوترمقدر نماز وقتلرنده منتظر اولبن ودخی عثمان دیدکه یا رسول
الله نفسوم بنی یلترکم یر یوزنده سیاحت قلب سیر ادم رسول علیه السلام دیدکه
ساکن اول یا عثمان بنوم امتمونك سیاحت یر یوزنده غزا ایدر و حجه و عمره قلمغا وار مقدر

عثمان

عثمان دیدکه یا رسول الله نفسوم بنی یلترکم کلی الومدکی مال ترك ادم شویله
خالی قلم رسول علیه السلام دیدکه ساکن اول یا عثمان سن کندن کوننده صدقه قلدو
غوك و کندو نفسوکا و عیالوکا کفاف قدر نفقه قلدوغك مسکین و یتیملری
استرکیب عطا قلدوغك اول مالوکی کل ترك اتمکدن افضلدر ودخی عثمان دیدکه
یا رسول الله شو نفسوم بنی یلترکم عورتمه طلاق ویرم عبادته مجرد قلم رسول
علیه السلام دیدکه ساکن اول یا عثمان بدرستی هجرت اتمك بنوم امتمونك اچنده
کندونوك اوزرینه حرام اولندن یغلتمقدر یا خود بن حیاتده یکن وطنن ترك ادب
بنوم قتومه کلمکدر یا خود وفاتمدن صکره کلب قبرمی زیارت اتمکدر یا خود کندو
اوله صوکنده بر ایکی اوچ یا دورت عورت قله اکا دخی هجرت ثواب واردر عثمان دیدکه
یا رسول الله بنی طلاق ویرمکدن نهی ایلدك نفسوم بنی اکا یلترکم انونکله جمع ترك
ایدم رسول دیدکه ساکن اول یا عثمان چون بر مؤمن اهلیله یا کندو ملك جاریسیله
جمع اولسه اکر اول جماعدن اکا دینده ولد حاصل اولمسا حق تعالی اکا جنتده بر خدمتکار
اوغلن ویرر و کر اکا اول جماعدن ولد اولسه دخی کندودن اوك اولسه اول
اکا یرت طوتجی اولسه قیامت کوننده اول اکا نور اولور عثمان کرو دیدکه یا رسول
الله نفسوم بنی یلترکم هرکز ات یمیام رسول علیه السلام دیدکه ساکن اول یا عثمان
بدرستی بن اتی سورم و یمکلکی دخی سورم چون که بولم اکر بن ربومه دلیدم کم که
بکا هر کون ات طعام لندرن اول انی بکا طعام لندرردی عثمان دیدکه یا رسول الله
نفسوم بنی یلترکه کندومه هیچ طیبات دیمیم رسول علیه السلام دیدکه ساکن اول
یا عثمان بدرستی بکا جبرائل علیه السلام ایله امر ایلدیکه ایکی اوچ کونده بر طیب
ادنم ودخی اصم لدیکم هر جمعه کون طیب ترك اتمیم یا عثمان بنوم سنتمدن اعرا

اتمکل هر کم بو یومی سنتمدن اعراض ایده اندن توبه قلمدن اوله قیامت کوننده
فرشتەلر انی بو یومی حوضمدن کلمکدن منع ادب کرو دوندررلر چون رسول
علیه السلام عثمانیله بو کلامی قلدی جبرائیل کلب بو آیتی کتوردی بیوردیکه ای مؤمنلر
الله تعالی سزه حلال قلدوغی نسنەلری سز کندوکزه حرام قلمک دیدی الله تعالی
قدغن حددن اوته چکمک کم الله تعالی حلال حرام قیلیجی سومز زیرا حلاله حرام دین
وحرامه حلال دین اتفاق قدرکم جمیع علما قتنده اول کافر اولور کافر اولمیچون حق
تعالی سومز بس حق تعالی بیوردکه شول حلال نسنەلردن کم الله تعالی سزه رزق
ایلدی یورقلک الله تعالی دن اول سزه حلال قلدوغی سز حرام ایلمک اکرا اول
الله تعالیا سز کرجک مؤمن سکز بوندن صکره بیوردیکه لا یؤاخذکم الله باللغو
فی ایمانکم ولکن یؤاخذکم بما عقدتم الایمان فکفارته اطعام
عشرة مساکین من اوسط ما تطعمون اهلیکم او کسوتهم
او تحریر رقبة فمن لم یجد فصیام ثلاثة ایام ذلک کفارة ایمانکم
اذا حلفتم واحفظوا ایمانکم کذلک یبین الله لکم آیاته لعلکم
تشکرون حق تعالی بو آیتده یمینلرنه کفارت بیوردی زیرا چونکه بولر
بر حلال نسنه‌ی کندو نفسلرینه ایمیون دیو حرام قلسلر اول انلردن یمین اولور
انونچون دیدلر بزوم عالملرومز کم چون بر کشی بر حلال نسنه‌یچون دیسکه بو بنوم اوزرمه
حرام اولسون دیه اول یمین اولور الله تعالی اولره بیوردیکه اندلرین صیب بیلر حنث
اولالر اندن اکا کفارت ورلر بس بو آیت دلالت قلورکم بر حلال اوزره یمین
ایتسه ایتمیم دیوا اول اندن حنث اولمق خیرلودر ودخی دلالت قلورکم کفارت ویرمک
حنث اولدقدن صکره کرک زیرا اول حنثه بیوردی اندن کفارته بیوردی تکم حق

تعالی بیوردی الله تعالی سزه عقوبت ایتمز شول یمینکزده لغو ایتمکله ابن عباس رضی الله عنه
بیوردیکه لغو اکا دیرلرکم بر کشی بر نسنه‌نه اوزرینه الله انداچه شول ظن اوزرکم کندو
کرجک صنا حال بویورکه یلان چقدی اندن اثرو معاقب اولمز سعید بن جبیر ایدر رضی
الله عنه بر کشی بر انداچه بر یمینله کم اول انوکله انداچمک کرکمزدیکه بر حلال
نسنه‌یی کندویه حرام قلدیه طعام یمکده یا طون کیمکدن یا طورمکدن یا سوز سویلکدن
یا بریره وارمقدن کم حرام اولمیه انی کرو ترک ایتمکله الله تعالی اکا عقوبت ایتمز اما اول
اند اوزره طرب دیدکن اشلسه الله تعالی اندن اثرو عقوبت ایدر وهب بن منبه صوردکم
حق تعالی لغوک بو قولندن بیوردی الله تعالی اندکزده لغوله سزه عقوبت ایتمز بونی دد
ددلر وهب دیدکه یمین اوچدر بر لغودر بر یمین عقددر بر یمین صبردر بریکه لغودر
کشی کلامنده یوق والله هاء والله دیه کوکل بونک اوزرنه عقد اولمیه یعنی بو اند
کوکلنده محکم بغلو اولمیه همان دلنه کله کدره اول لغو اولور انوکله مؤاخذه اولنمز
و یمین عقد اولدرکه کشی انداچه براشی اشلمیم دیو دخی اشلیا انوک اوزره کفارت
لازم اولور اما یمین صبر اولدرکم انداچکم شول فلانک مالنی بن اندملکه الم اکا کفارت
لازم اولمز بوندن صکره کفارت یمین ندر انی بیان قلدیکم اول اون مسکین طعام
لندرمقدر شویلکه اهل عیالکز طعاملندردغکز اورتسی اولا یعنی اول قدر چوق
اولمیاکم ارته اسراف اولا اولقدر از دخی اولمیاکم طیمیلر بر قشلق طعامنده ویرلو
بریتسو طعامنده علی بویله بیوردی شریحه صوردیلرکم کفارت نیکله اولا دیدکه
زینله ایتمکله اول صورن دیدکه اکر انکله اتمکله طعاملندرسم نته کوررسن شریح
دیدکه بو اهلوکی طعاملندردغک اعلاسیدر بندنا وسط کرک اما عمرله علی رضی الله
عنهما دیدلرکم اکر مسکینه ویرمک استسه بغدایدن بچق صاع وین هر برینه ورکندو

طعام ملندر مقاستنسه بر فشلق طعام من وبر بتسو طعام من يدن وكر طعام لندر ر مسا
كه طوتن ايليه آدناسى بر طوتندر آندن زياده نذر سه اده امام نخعى ايدر هر مسكينه
بر طوتن اده حسن بصرى ايدر كى طوتن ايليه اق بر ازار وبر ردا وكر طوتن دخى تميب
قول آزاد ادرسه بوندن مؤمن ولمق شرط دكل كافر مؤمن فنقيسى اولورسه جايزدر تبى
اول كفارت ويرجك كشى بو اوچك اورتسنده مخيردر دلرسه طعام لندره دلرسه
طوتن اده دلرسه آزاد قلد اكر بو اوچندن برن بلومسه لازم اولور اكا كم اوچ كون
اوروج طوته تاكه حق تعالى بيوردى كفارت بودر چينكه آند اچلر زيرا حق تعالى بيوردكه
آندكوزك كفارت بودر چنكه آند ايچاسز بس اول آندلركوزى صقلك اكر صميمى حق
اندسه كه معصيت ترك ايتمكجون اولا آنوك اوزرنه محكم طورك وكر بر حلال نسنه
ترك ايتمكسه آند حيث اولب كفارت ويرك اما كفارت اوروجله اولجق بر روايتده
غيرندن كلى علما اتفاق بودركم اوچ كون متتابع طوتالر حق تعالى قوللرنه اشبو نجلين
بيان قلور امرن نهيني تاكه شكر ادلر اشبو نعمته كم حق تعالى انلره كفارت يمينلرندن
مخلص قلدى ويردى وبوندن صكره تحريم خمردن خبر ويرب بيوردى كه
يا ايها الذين امنوا انما الخمر والميسر والانصاب والازلام رجس
من عمل الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون انما يريد ان يوقع بينكم العداوة
والبغضاء في الخمر والميسر ويصدكم عن ذكر الله وعن الصلوة
فهل انتم منتهون بو آيته دخى سبب نزول بو ايديكم سعد بن ابي وقاص
خمر ايچب بر كشيله انصارلردن نسبلرنده فخر ايتدلر سوزده بربريله ايركشب مقاتله
ايتدلر سعدك آنده باشي يارلدى عمر رضى الله عنه انى كورب دعا قلدى ديدكه يارب
اشبو خمر حقنده سن بيان شافى نقديرك تيسكه ادسرسن بزه كوستركه بونك خير

يوق ماللرى اتلاف ادب عقللرى نقص ايدر حق تعالى اول آيت اندردكه يسئلونك
عن الخمر والميسر الايه عمر كرو دعا قلدى ديدى يارب بزه بو خمر حقنده سن
بيان شافى قلمدى ويرا اول آيت اندى كه سوره نساده در لا تقربوا الصلوة وانتم
سكارى عمر رضى الله عنه اوچنجى كز دعا قلب ديدكه يارب بو خمر حقنده بزه دخى
يكرك بيان شافى قلمدى وير حق تعالى اشبو آيت اندرب بيوردكه ايا ايمان كتورن مؤمنلر بلورك كم
تحقيق اول خمرى دخى ودخى اول نسنه لركم ايجلدن ادموك عقلن بوريب سكر حاصل
ادر ودخى قمار جميع انواعيله دخى اول بتلركم دكه قپ اكا طيرلر يا اول اوقكم قسمت
وقتنده بر عورلر بولر كلسى رجسدر عمل شيطاندندر حرامدر انى كركلو كوسترن كشيه
شيطاندر كه انوكله انوك دينن فساد ويره سز آندن اجتناب ادك انى ايچمكى ترك ادك
اولاكه فلاح بولب قورتلاسز بدرستى شيطان دلركه سزوك آراكزه انى ايچرمكله واول
قمار اوينمغله بغض عداوت براغه انوكله آرتنده منازعه ومقاتله قويه هب اتلاف دين
وهم اتلاف مال اولا وقت ولاكه اهلاك نفس دخى اولا ودخى دلركم انلر وكله سزى
الله تعالى ذكر ايتمكدن وطاعتلرندن منع ايليه ونمازلرى فوت ايده وره زيرا اول حالده
نمازه يقين وارمك ديو نهى اولندى يلكه غالب بودركم ابتداء اول سكر زايل اولنجا بر قچ وقت
نماز اولب واول قماردن دخى نفسه بولذة شيطان حاصل اولوكه نماز اوندر تكريى
اكمز بس سز انلردن يغلنمز مسز يعنى يغلنوك دمك اولور عمر رضى الله عنه بو آيت
كلجك ديدكه يغلندق يارب وبر كشى كعب احبار صوردكه بو خمر توريتده دخى حرام
اولندمدى ديدى بلى اشبو آيت توريتده دخى يازلمشدر انا انزلنا الحق لنذهب
به الباطل الايه يعنى تحقيق بز كلام حق اندردك تا انوكله باطل كتوروز وايونلرى
انوكله باطل قلدوز ونايا قرسب ايغله رقص اورمغى ونيا وازلرن اشتمكى ودخى اول خبيث

خمر اچمكی حرام باطل قلدوڭ الله تعالی قسم ایندی كندونوڭ عزتنه وجلالنه هر
كمسنه كیم دنیاده بو حراملری فعله كتورمكله حرمتنه یرده سنی بنه بن آنی قیامت صوسز
لوغیله مبتلا قلمم هر كیم آنی ترك ایلیه بن حرام قلدوغمدن صكره عزتوم حقی بن آنی
حظیرهٔ قدسده صورم صورلركم حظیرهٔ قدس نه در دیركه قدس الله در وحظیرهسی
جنتدر وبوندن صكره بیوردی **واطیعوا الله واطیعوا الرسول واحذروا فان**
تولیتم فاعلموا انما علی رسولنا البلاغ المبین یعنی الله تعالیا وآنوڭ رسولنه
مطیع اولڭ اول حرام نسنهلردن امتناع قلوڭ آنلری فعله كتورمكدن حذر قلوڭ اكر سز
الله تعالیا ورسولنه مطیع اولمقدن اعراض ایدرسكز بلوڭ كیم بدرستی بزوم رسولمز اوزرنده
ولجا اولنه سزه بر خبر ایرشدرمكدر باقی حساب بزومدر اوزرمزه در دیو چونكه بو آیت ایندی
اول حیی بن اخطب رسولڭ اصحابنه توبیخ تعییر قلوب دیدكه اول اچن توبه قلنلروڭ
حاللری نه اوله دیو حق تعالی بو آیتی ایندردی بیوردیكه **لیس علی الذین آمنوا وعملوا**
الصالحات جناح فیما طعموا اذا ما اتقوا وآمنوا وعملوا الصالحات ثم اتقوا
وآمنوا ثم اتقوا واحسنوا والله یحب المحسنین یعنی كناه یوقدر شولروڭ اوزرنه كیم
ایمان كتوروب عمل صالح اشلدیلر اول خمری حرام اولمزدن اول اچدیلر یاخود حرام اولدقدن
صكره حرام اولدوغن بلمدین اچدیلر چونكه شركدن صاقندیلر الله تعالینوڭ برلكنی كرچكلدیلر
وقرآنه ایندیلر ودخی ایو عمللر اشلدیلر آندن معصیتا وكچی اشلردن صاقندیلر وآنوڭ
حراملغنه دخی تصدیق ایتدیلر آندن اول خمر اچمكدن وخلقه ظلم ایتمكدن صاقندیلر
وتكری قوللرنه معامله لرنی كوكلو قلدیلر زیرا الله تعالی عمللرنی كوكلو ایدنلری سور
روایتدر عبد الرحمن سلمیدن رضی الله ایدر شامده بر جماعت خمر اچدیلر معاویه
آنلروڭ اوزرنه امیر ایدی دیدیلركه بو خمر بزه حلالدر بو آیتوڭ معنیسن یكلش تاویل

ایندیلر معاویه بو قضیهیی یازوب عمره كوندردی عمر آنی كوروب جواب یازوب كندردیكه
آنلری بكا كوندركل سنوڭ قتڭده عیلر آنلری دخی فساده ویرمدن بس معاویه آنلری عمره
كندردی چون اولر عمر قتنه كلدیلر عمر رضی الله عنه جمیع اصحابی قتنه جمع ایلدی
اولره دیدیكه بولروڭ امرنده صوابلو حكم نجه در آنلر دیدیلركیم بولر الله تعالی اوزرنه افترا
قلدیلر حق بیورمدوغی نسنهیه دینده شروع ایندیلر بولروڭ كل بوینلرن اور بولر بو حكم قلدیلر
علی رضی الله عنه سكوت ایدوب طورمدی عمر علی یه دیدكه سن بو اشده نه حكم ایدرسن علی
رضی الله عنه دیدكه بنوم رایوم بودركیم بولردن اولا توبه طلب ایلیك اكر قبول ایدوب توبه
ایدرلرسه سكسن اغچ حد اور وكر قبول اتمیلر بوینلرن اور عمر اولردن توبه طلب ایلدی
توبه قلدیلر سكسن اغچ حد اوروب كروقیوویردی بو كلام اكا دلالت قلوركیم كشی نقدر
عالم اولورسه دخی بر یغی عالملرله حكمده مشورت قلمق كرك ایمش تاكه دورایله حكم ایدوب
خطایه واقع اولمیه خصوصا كه اهلاك نفسده اوله ودخی بوندن صكره بیوردیكه **یا ایها**
الذین آمنوا لیبلونكم الله بشیء من الصید تناله ایدیكم و
رماحكم لیعلم الله من یخافه بالغیب فمن اعتدی بعد ذلك فله
عذاب الیم بو آیت اول حدیبیهده یلندیدیكه وحشی جانورلر وقشلر آنلروڭ منزللرنه
غلبه قلدیلر اولر محرم ملردی الله تعالی اول محرملری ابتلا قلمغچون یعنی علمنده كی
كزلوی ظهوره كتورمكیچون دیدیكه ای مؤمنلر تحقیق الله تعالی سزی ابتلا قلور بعض
صیدله اول بعض دیدكی احتمال واركه معنیسی مادامكه حرمده اولالر ایله اولسه یعنی
صید اولر ودخی احتمال واركم اول بعضندن مراد قورو یر صیدی اولا دكز اوی اولمیه زیرا
دكز اوی محرمه حلالدر بس اول صیدله ابتلا قلور كیم یوررا اولا یا یموده اولا آنی الله
ایرشدی یلده سزكم الاسز وبعضسن سلاحكزله آله كوره سزكیم بو كلری ولا فجعنا

چقمغا طاقتلری یتا بو ابتلا قلدیغی صیدله محرمکن آندن اوتوردرکه سزوك الله تعالی
قورقجغن کمدر وقورقمیانکن کمدر بوکله تمیز ادب ظهوره کتوره اول قورقنلرك
فضیلتنی بیان قلدی هرکیم تجاوز ایلدوکندن صکره اول صیددن اولسه اکا عذاب الیم وار
دنیاده کفارت وجزا ویرمکله ودخی تعزیرله وآخرتده عذابله اکر توبه سز اولسی اولورسه
ودخی بیوردیکه یا ایها الذین آمنوا لا تقتلوا الصید وانتم حرم ومن قتله
منکم متعمدا فجزاء مثل ما قتل من النعم یحکم به ذوا عدل
منکم هدیا بالغ الکعبة او کفارة طعام مساکین او عدل
ذلک صیاما لیذوق وبال امره عفا الله عما سلف ومن عاد فینتقم
الله منه والله عزیز ذو انتقام یعنی ای آنلر کیم ایمان کتوردیلر سز قورینده صید
ادب اولدیکمك بو حالده کیم سز محرم اولاسز یا حرم اچنده اولاسز هرکیم سزکم اول
صیدی سزدن قصدله دپلسه انوك اوزرینه اول دپلدکی مثلی فدا لازم اولر یا دودن
یا صغردن یا قیوندن مثلا اولدردکی دوه قشی اولسه یاخود یبوك لکده اولقدر بر ایرق
حیواندن اولسه بر دوه فدا ویره وکر حمار وحشی اولسه یا بیوك لکده اول قدر اولسه بر
صغر فدا ویره کرو فدانك بو تقدیر اوزره قیاس ایدوك بس ایکی عدل مسلمان کشیلر اول
دپلدن حیوانه نظر قلب انی قیمته طوتلر اندن انوك قیمت دوه المغا یترسه دوه الا
صغره یترسه صغر الا قیون قیمتنه ایرشورسه قیون الا اول هدیله کعبیه یتشب آنده
بغرلیه اتنی فقرایه تصدق قلا دیه یاخود انوك قیمتنه بغدای الا هر مسکینه آندن بچوق
صاع بغدای ویره یاخود هر نصف صاع یرینه برکون اروج طوته ابن عباس ایدر اول
قیمته انوکچون طوتلرکیم اول طعامله اوروجك حدی نقدردر بلنه بس اول کشی بو اوج
نسنه آراسنده مخیردر دلرسه طعام لندره دلرسه هدی آلب سویه کره دلرسه اوروج

طوته بو کل آندن اتوردر کیم اول کناهنوك عقوبتنی طادکه تا که اول نسنه انی اول
دپلمکدن منع ایده اما اول اوحرام اولمزدن اوك که اولدیلر کچدی انی الله تعالی
عفو ایلدی اولرکیم حرام اولدقدن صکره دوبکروا اولدیلر الله تعالی اولردن انتقام ادر
عقوبت قلمغله بوکلسیله کفارت دخی واجب اولرکیم وبن وبعضیلر دیدیلرکیم بر دفعه
اولدرمکله کفارت واجبا اولمز مکر کیم تکرار واقع اولا الله تعالی غالبدر حکم ادب
انتقام الماغله وبوندن صکره بیوردیکم احل لکم صید البحر وطعامه متاعا
لکم وللسیارة وحرم علیکم صید البر ما دمتم حرما واتقوا الله
الذی الیه تحشرون یعنی سزه حلال اولندی دکزاوی حرمده یکن دخی حرمده سوزن
ودخی اول اولمدن طشره صو برقدغی دخی سزه حلال اولندی ودخی اول دکز صوی ایرشب
صوردغیله یتن نسنلر دخی انوك طعامدر سزه دخی حلال اولدی تمتع قلمغچون و
یولن کچن مسافرلرچون ودخی ابو هریره ایدر بن بحرینده ایدم بحرین اهلی بکا صوردی
شول بالقدنکه دکز انی طشره اتب دخی دمکه بك آندن قورمن چونکه دوبت مدینیه
کلدم اول قضیه‌ء عمر بن خطابه صوردم اول دخی بن حکم ایتدوکم امرا ایلدی
ودخی سزوك اوزرکوزه حرام اولندی قرویراوی مادامکه محرم اولاسز قورقك اول
الله تعالیدن احرامده وقتلده صید اتمك کردوبن ودخی بر کوز محشر کوننده آنوك حضرنده
ودخی بیوردیکه جعل الله الکعبة البیت الحرام قیاما للناس والشهر الحرام والهدی
والقلائد ذلک لتعلموا ان الله یعلم ما فی السموات وما فی الارض وان الله
بکل شیء علیم یعنی حق تعالی اول کعبه کیم حرمدر جمیع خلقه امن قلدی
تا بر کشی بر صوچ اشلیب جنایت اتسه یا آدم دپلسه وارسه اول بیت الله التجا قلسه
قورتلورکه خلقوك اول معیشتنه قوام اولمشدر قچن آنده یکا توجه ادب هدیلرینی

تقليد اتسكز امين اولورلركم اول شهر حرامده انلره غارت اتمك وهدى وقلايدلري
الوق حرام اولديغي امدى حق تعالى اول حرمي امن قلديغي بونچوندركم بلكز تحقيق الله
تعالى عليمدر بلور يرلوك وكوكلروك مصالحي نه نوك ايچوندر وبو خلقوك دخي مصالحن
بلور وهر قلوك سرني وعلانيه سن بلور ونيتن مخلص كمدر ومنافق دخي كمدر بلور
ودخي تهديد ايدوب بيورديكه اعلموا ان الله شديد العقاب وان الله غفور رحيم
ما على الرسول الا البلاغ والله يعلم ما تبدون وما تكتمون يعني بلوك كم
تحقيق الله تعالى عاصيلره عقوبت قلسه انوك عقابي قتيدر كمسنه اكا طاقت كتورمز
وتوبه قلب كروكا دونتلره غفوردر يارلغر ورحيمدر اسركر عفوادر بس مؤمن اولن
كركدركم دايم انوك عقوبتندن قورقه طوره امينلك طرفن طوتميه وانوك رحمتندن
دخي اميدن كسميه بو قورقو يله اميد اراسنده طورمق ايچون استعداد قلا زيرا رسول عليه السلام
اوزرنه بو واجب دكلكم خلقان كوكلنده كيني بلمكلكي طلب ايده اكا واجب اولان حق تعالى
حكمني قوللره ايرشدرمكدر اما ظاهرلرن وباطنلرن بلن الله تعالى در هر برنوك
حالنه كوره مجازات ايدر ودخي بيورديكه قل لا يستوي الخبيث والطيب ولو اعجبك
كثرة الخبيث فاتقوا الله يا اولي الالباب لعلكم تفلحون كلبي ايدر بو ايت
يمامه نوك حاجيلري حقنده نازل اولديكه مسلمانلر دلدلر انده شريح بن ضبيعه نوك
مالن الالر حق تعالى نهي ايدوب خبر ويرديكه انوك مالي الوق حرامدر اكرچه اول حرامك چوق
خوش دخي كلورسه انوچون حق تعالى بيورديكه ايت يا محمد حلال للهحرام برابر دكلدر اكر
اول حرامك چوقلغي سكا دخي خوش كلورسه قورقك الله تعالى دن اي عقل اسلري سزوك
اوزركونه اول حرام اولن نسنه اي حلال كورمك تا كه انوك عذابندن امين اولب فلح
بولاسز ودخي ضحاك رضي الله عنه ديمشكم حرامدن صدقه يله حلالدن قلمق اكسي

برابر دكل زيرا حرام صدقه الله تعالى حضرتنه اولشمز وانوك خزينه سنده قونلمز حق
تعالى طيبدر كرو اكا طيب كرككم لايق اولا اما اول صدقه كه حلالدن اولا الله تعالى نوك
قدرت النه واقع اولور قبوليت بولور نقدد ازدخي اولورسه بر مثقال حلال بكركدر انده
كه برطاغ اغزنجه حرامدن صدقه اولا وهر كم حرام صدقه دن ثواب اوما اول كافر
اولور ودخي بيورديكه يا ايها الذين امنوا لا تسئلوا عن اشياء ان تبد لكم تسؤكم
وان تسئلوا عنها حين ينزل القران تبد لكم عفا الله عنها والله غفور
حليم قد سالها قوم من قبلكم ثم اصبحوا بها كافرين بو ايتوك سبب نزولي
بو ديكم اول وقتكم حق تعالى حج فرض ايدوب بو ايتي اندردي ولله على الناس حج
البيت الاية رسول عليه السلام بو ايتي اوقدي ديدكه اي خلايق سزوك اوزركوزه حج
فرض اولندي بر كشي طوروكلب ديدكه هر يلدمي فرض اولدي يا رسول الله رسول اكا جواب
ويرمكدن اعراض قلدي دونب اول كشي سوالن تكرار قلدي رسول عليه السلام ديدكه
اول تكري حقيچون كه جانوم انوك قدرت النده در اكر ها ديجك اولورسم اول سزه هر يل
واجب اولور تحقيقكه واجب اولا سز اكا طاقت كتورمزسز ترك ايدسي دخي اولورسكوز كافر
اولورسز اندن دونب ديدكه اول عمركزده برحج اتمكدر اول وقت حق تعالى بو ايتي
كوندروب بيورديكه اي ايمان كتورنلر صورمك شول نسنه لردنكه اكر سزه اولا ظاهر
سزي اول ملول قلور اكا طاقت كتورمزسز اكر سز اول نسنه لردن صورسز شول
وقتا چنده كم جبرائيل محمده قران ايندريور دخي وحي قطع اولنمدي اول سوالكوزك
جوابي سزه ظاهر اولنور تحقيقكه ظاهر اولا سزه مشقت اولور بس بونوك كبي سوالدن
فارغ اولك اولكه سزه بيان اولندي ايتدوكك الله تعالى سزدن اول صوردوغكز
نسنه لري عفو ايلدي بونكله كم ايت ايندروب اني سزه واجب قلمدي الله تعالى غفوردر

عفو ادر حليم دردر سزه تعجيل عقوبت ايتمز سزدن اول كلر بو نسنه‌لردن سؤال قيلديلر
نتكم عيسى قومى مائده ديلديلر وموسى قومى تكريى بزه آشكاره كوستر كوركم ديديلر
اول سوزلريله كافر اولوب جملسي هلاك اولديلر صاقنوك كم سز دخي انلر كبي چوق
سؤال ايتمكله هلاك اولمايسز ودخي بيوردي كه ما جعل الله من بحيرة ولا سائبة
ولا وصيلة ولا حام ولكن الذين كفروا يفترون على الله الكذب واكثرهم
لا يعقلون بو آيت عربلرك مشركلري حقنده اينديلر ديكه چون اولرك دوه‌لري بشنجي
دفعه كوشكلسه اركك طوغرسه اني القب صنملري ايلنده قوربان ادرلردي اتني مخصوص
ارنلره قيلورلردي عورتلره ويرمزلردي اما كندو اولسه بتزلدن ار وعورت كلي
بله يرلردي وكر طوغن كوشك دشي اولسه بشنجي دفعه آنوك قلاغن يررلردي كم اكا
بحيره درلردي قيو ويررلردي يوكن قرقمزلردي آنوك اوزرنه الله آدين ذكر ايتمزلردي سودني
مخصوص ارنلر ايچرلردي عورتلر ايچمزلردي اما چون اول بحيره اولسه آنيدن ار وعورت
بله مشترك اولورلردي اما سائبه اولدركم چون سفره كيتسلر نذر ادرلرديكه اولدشي
دوه‌لردن برسي اكر اول سفرندن سلامت كلسي اولورسه الهه‌لرينوك اولا يا خسته‌لري
صحت بولسي اولورسه يا بر حاجتلري يرينه كلسيچون نذر ادب صلما قيو ويررلردي ملك
لرندن چقاررلردي كتوروب اول صنملرينوك خدمتكارلرينه تسليم ادرلردي الهه‌لريچون
آيرق اكا بنمزلردي اما يوكي واوريني نسل خاص ارنلروك اولوردي عورتلرك سوزن اما
وصيله اولدركم چون بر قيون يدي دفعه قوزولسه اكر يدنجي دفعه اولن قوزيسي
اركك اولسه اني الهه‌لريچون بوغزلرلردي اتني مخصوص ارنلر يرلردي عورتلره نصيب
ويرمزلردي وكر دشي اولسه كرو آيرق قيونلرك كندولره تصرف ادرلردي وكر اكز
قوزلسه درلرديكه قرنداش قرنداشه حكمنه ارقرنداشه اولاشدي ايكسي بله حرام اولدي بولره

منفعت ارنلره مخصوص اولدي وكر اولجك اولورسه ار وعورت مشترك اولا اما حام
اولدركم چون بر اركك دوه‌نك صلبندن اون كوشك وجوده كلسه كوشكي نوك كوشكي
اونه يوبه يا رسه درلرديكه بونوك آرقسي شمديدن كرو بيندن صقلنلدي بنمك بوكا
حرام اولدي ديو صالمه قورلردي يوك اورلمزدي وبنلمزدي واوتلقدن صودن منع
اولنمزدي بوده دلرسه اوتلردي وصولرزدي درلرديكه بوكلي الله تعالى حكميلدر بس
حق تعالى انلروك كذبن اظهار ايتمكيچون بو آيت اندردب بيوردي كه الله تعالى هيچ بو بحيره‌دن
ودخي سائبه‌دن دخي ووصيله‌دن وحامدن برن حرام قيلمدي ليكن شول كيم كافرلردر افترا قيلوب
الله تعالى اوزرينه يلان دوزرلر حرام ادن كندولردر الله تعالى دكل بولروك اكثرينوك عقل
يوقدركم فهم ادلر بيلرلركم حلال ايدي دخي الله تعالى در حرام ايدي دخي الله تعالى در حلال اولدركه
اول حلال قيلدي حرام دخي اولدركم اول حرام قيلدي آندن غيرينه محلل وآننه محرم
بندن صنكره اولروك جهلندن خبر ويروب بيوردي كه واذا قيل لهم تعالوا الى ما انزل
الله والى الرسول قالوا حسبنا ما وجدنا عليه اباءنا اولو كان اباؤهم لا
يعلمون شيئا ولا يهتدون يعني چون بولره دنلسه كه كلك الله تعالى كتابنه متابعت
ايلك آنك حلال قيلدغن حلال بلك وحرام قيلدغن حرام بلك ودخي رسولك سنتله عمل
ايلك كه نجات بولاسز انلر ديرلركه بزه طريق سنت ودين شول يتركه آتالرموز ودكر
آنوك اوزرنه اشليو كلديلر بز دخي اني اشلرز حق تعالى ايدر بولر آتالرينه ده كرمي متابعت
ادرلر بونكله كم اولر جاهل لردي هيچ نسنه بيلمزلردي هدايت اوزرنه دخي دكللردي
بس حق تعالى نهي ايلدي تقليد باطلدن امر ايلديكه حقه تمسك ادلر حجت اسلاميله عمل ادلر
شمديكي زمان ايمان دعوسين ادنلر دخي اكثر بو تقليد باطله اويمشلردر بدعت قاعده‌لر
سنته مخالف كتابه مخالف اشلرلر حجتلري بودركم اتدن دددن اشلنو كلمش قاعده

سنت ضلالتنه دونمشدر ضلالت سنته مجموع قاعدهء اهل کفره مشابهدر بوکا که
دین خرابه وارمشدر علم اچنده رسوخت وکمالیت دعوی قلنلر دخی عادت جاهلیت
طوتب هوای نفسه متابعت قلمشلردر دنیای معبود ادنب حق الدن قومشلردر بوکا که
دین فساده ورب قواعد اسلامیه اونودلمشدر اهل دین اورتده غریب اولمشدر جمیع خلق
انلری دشمن طوترلر صغنورز بز الله بونک کبی حالدن که زمانه خرابه وارمشدر بندنه صکره
حق تعالی زمانوک فسادنه تنبیه ادب بیوردیکه يا ايها الذين آمنوا عليكم انفسكم
لا يضركم من ضل اذا اهتديتم الى الله مرجعكم جميعا فينبئكم
بما كنتم تعملون یعنی ای انلرکم ایمان کتوردیلر کندو نفسکز امرنه لازم
اولک انی اصلاحه کتورک کم بر غیرکز اشلدکی کناهله معاقب اولمزسز چونکه سز
هدایتا وزره اولاسز روایتدرکم بوایت معنسندن ابوبکر صدیقه صوردیلر اول
آیله جواب ویردیکه چون کورسن که خلق دنیایه حریص اولب هوالرنه متابعت قلالر
دنیای آخرته اوزرینه اختیار قلالر هرکشی نوک فکری کندویه خوش کله اورتدن
مشاورت کتوره اول وقت کندو نفسوکا مخصوص اولن مهما نوکا مشغول اولب
نفسوکی مالوکی اصلاحه کتور کل خلقه مشغول اولماغل قوغل ودخی بنجلاین بوایتدن
ابا ثعلبی خشنی صوردیلر اول دخی دردکه بن بوایتدن رسوله صوردم علیه السلام
رسول بیوردیکه یا ابا ثعلبه سز امر معروف ونهی منکر قلک چون کورسن دنیای
خلق اچنده اختیار اولنه وهر کشی چغنلغنه وحرصنه اویب بخیل ممسک اولا
هر کشی کندو عقلی خوش کوره اول وقت سنوک اوزرکا لازم اولسونکه خاص کندو
نفسوک امرنه مشغول اولب انی اصلاحه کتوره سنکه سزدن صکره کلن کونلر صبر
کونلریدر اول کونلرده سزوک طریقکز طوتب سز جلاین عمل ادنلره سزوک اللی کوز

اجر بجه اجر یازلور ودخی روایتدر ابابکردن رضی الله عنه خطبه سنده دیدیکه ای خلایق
سز بو ایتی اوقرسز اما تاویلنی راست تاویل ادمزسز بو ایتده یدیکم برنجه کشیلر
اسلامدن نصیب اولب اسلام لذتن طاتمشلردی اما مشرکلردن قوم قبیله لرن دلرلردکه
انلره دخی اسلام حلاوتندن طادرلر بو ایت کلب بیوردیکه کندو نفسوک امرنه لازم
اولمق سزوک اوزرکوزه اولسون دیو بس ابوبکر صدیق رضی الله عنه دردکه اول تکری
حقیچونکه ابابکرک جانی انوک قدرتی الندهدر یا ایتدهء امر معروف نهی منکراده سز
یاخود حق تعالی کندو قتندن عذاب سزوک اوزرکوزه عام قلا زیرا حق تعالی شرط
قلدیکه چون سز هدایت اوزره اولاسز اول وقت اول ضلالتده اولنوک ضلالتندن سزه
ضرر یوق دیدی بس اول هدایت اوزره اولمقدندر امر معروف ونهی منکر قلمق دخی
چون سز انی ترک اده سز هدایت اوزره اولمزسز بس عقوبت کلکونه عام اولور اماچون
بر دفعه امر معروف ونهی منکر قلاسز مطیع اولمیلر اول وقت کندو نفسکز
اوزره لازم اولک اولروک ضلالتندن سزه ضرر اولمز بو شرطله که اولری اول فعللرندن
اترو دشمن طوتاسز هیچ بر حالده انلره قرشمیاسز سز حق اوزره اولاسز انلروک ضلالتندن
سزه اول وقت اولمز ضرر بس بو احکام اسلامیه کرکلو رعایت قلوک کم جمیعکز دونب
ورجق یری قیامت کوننده الله تعالی حضرتیدر سزوک جمیع دنیاده نه اشلدکوز
سزه خبر ویرجدر ودخی بیوردیکه يا ايها الذين آمنوا شهادة بينكم اذا حضر
احدكم الموت حين الوصية اثنان ذوا عدل منكم او آخران من غيركم
ان انتم ضربتم في الارض فاصابتكم مصيبة الموت تحبسونهما
من بعد الصلوة فيقسمان بالله ان ارتبتم لا نشتري به ثمنا ولو كان
ذا قربى ولا نكتم شهادة الله انا اذا لمن الآثمين بوایتوک سبب نزول بویلکم

اوچ کشی سفره کتدلر بری تمیم الداری وبری عدی بن براء ودخی بدیل بن ورقاکه
عاص بن وایلوك آزادلو سیدی دخی عمرو بن عاصك بس اول سفرده بدیل بن ورقایه
موت ایرشدیکه اول مسلمان ایدی اول تمیم له عدی بن برایه وصیت قلدیکم اولو
اکسی دخی نصرانیدی آنلره بیوردیکه اول بلسنده متاعندن نه وارسه اهلنه دکورا
بس اول متاعنی نه وارسه آدلواریله یازوب طونلجنه درب بله قودی چونکه آنلر
انی الوب مدینه یه کلدیلر اول متاع اهلنه تسلیم قلدیلر اول اهل اول طونلجندن اول
برات بولدیلرکم متاعوك آدلری یازلمشدی انوك ایچنده بر کمش قدح بله یازلمش آنلر
انی بله تسلیم اتمدیلر بس مطلب بن وداعیله عمرو بن العاص رضی الله عنه اکسی آنلر کله
اول قدح اوزره خصومت قلب رسول قتنه کلدیلر علیه السلام اول وقت بو آیت اینب
بیوردیکه ای آنلرکم ایمانکن محکم قلدیکز چونکه سزدن برکونه اولوم ایرشسه و
قلسکز سزوك ارزوکزده ایکی مسلمان عادل کشیلر طانق کرك اول وصیتوکزه سزن
وسزی بلور قومدن چونکه وطنکزده مقیم اولاسز اما چونکه سفرده اولاسز اول
حال واقع اولاسزه تعلقاتندن بله کمسه بلنمایاکم وصیتوکزه طانق طوتاسز ایکی کشی
غیر مسلمانلردن طانق طوتاسز وکر مسلمانلر ایکی دینا یرقدن طانق طتاسز اول
ایکی طانق کتورب حبس ایده سز ایکندو نمازی قلندقدن صکره بونی انوچون دیدیکه
رسول علیه السلام ایکندودن صکره حکم ایدردی خلق آراسنده یعنی اول وقت
اول ایکی طانق کتورب رسولك علیه السلام منبر قتنده طورغزه سز اول ایکی طانق انده
اجب دیلرکم اکر بز ایکی طانغه شکوکز اولب کمان ایتدکورسه بالله بو اندمزله
بز متاع دنیادن نسنه یه طمع ایدب المازز اکرچه کندو قرابتمز دخی اولورسه بز الله
چون طانقلغی کزلمزز چونکه بزدن صورله وکر صورلب کزلیسی اولورسوز بز عاصیلر

اولنمش اولورز چون بولر بو رسمه آنداچدلر کتدلر صکره اول قدح کرو آنلروك اللرنده
بولندی صترکن بازارلچنده دیدیلرکه بو قدح ندر آنلر دیدیلرکم بز بونی اول بدیلدن
صاتون الدق کرو خصومت ایدب رسول قتنه کلدیلر اول وقتده دخی بو آیت ایندیکی فان
عثر علی انهما استحقا اثما فاخران یقومان مقامهما من الذین استحق
علیهم الاولیان فیقسمان بالله لشهادتنا احق من شهادتهما وما اعتدینا
انا اذا لمن الظالمین یعنی چون الملاع اولنسه اول ایکی شاهد اوزره که خاین
اولب مالدن نسنه کزلدیلر اثمه مستحق اولدیلر ایکی غیر کشی اول اولنوك ولیلرندن
اول ایکی اولکی طانقلروك یرنه طوروب آند ایچلرکم بالله اشبو متاع اول صاحبومزوك
متاعندن ودخی بزوم یمینمز وشهادتمز اولی درکه قبول اولنه مسلمانلرون اولروك
شهادتلرندن کافرلردر بز اعتدی قلب ظلم حیفا اتمزز شهادتمزده دخی دعوی مزده
دخی اکر اعتدی اتمش اولورسوز بس بز ظالملردنوز بوندن صکره بیوردیکه ذلك ادنی
ان یاتوا بالشهادة علی وجهها او یخافوا ان ترد ایمان بعد ایمانهم واتقوا
الله واسمعوا والله لا یهدی القوم الفاسقین یعنی اول ولیلر لایق قدرکه
اول شهادت حق اوزره اقامت ایدلر شول لکه وجهدر یعنی چون مدعی علیه اوزرنه
خیانت ظاهر اولا مدعیوك شهادتی انوك شهادتی یرینه طورر تاکه شهادتدن خاین اولمیلر
وجه اوزره طانقلق ویرلر ودخی بو مدعی یمین وشهادت مدعی علیه یمین یرینه طورد
آندن اتروا اولا که اول مدعی علیه یمین یرینه اول مدعی علیه قورقا اکر بونك خیانت
ظاهر اولسی اولورسه یمینلری رد اولنور اول مدعی یمیننه بس اول قورقدن اشنائ ادب
شهادتلرنده یلان ایتمیلر انوچون تهدید ادب بیوردیکم قورقك الله تعالی دن خیانت
اتمك بیورلن نسنایی اشدك تصدیق ادب عمله کتورك کم الله تعالی خاین لره هدایت ویرمز

تا اول خیانتندن توبه قلمایнجه بس حق تعالی بلدردکم سفرده البتده کشیه ذمی دخی
یولداش اولورقجن ایله واقع اولسه اول مسلمانه موت حاضر اولسه دلسکه وصیتا اوزره
طانوق طوتا اول ایکی طانوق طتمغی روا کوردی ضرورتدن اثر واکر اول ورثه انلروك شهادتنه
کمان ایتسه ایکی دخی یمان قلدیکه تمامت کرك شریح قاضی رحمه الله دیدیکه یهودك نصاری نوك
شهادتلری جایزدکل مسلمانیچون الا سفرده اولدخی وصیتا اوزره اولیجق اما بز وقم علما رموز
دیدلوکم ذمیلروك شهادة مؤمنلر اوزره هیچ بر حالده جایز دکلدر وصیتده نه غیرنده
زیرا اول ابتدای اسلامده واقع اولدیکه اهل اسلام ازدی رسول الله علیه السلام اصحابیدی
انجق مدینده باقی انلردن طشره کیمسه یمیدی کیمی حتی صکره اول او اخران من غیرکم
منسوخ اولدی اول ایتله کم بیوردی واشهدوا ذوی عدل منکم دیدی یعنی
شاهد کرکن کندولردن دیمیلروك شهادتلری باطل اولدی الا کر وجنسی ذمی اوزره جایزدر
انجق وبندن صکره بیوردیکه یوم یجمع الله الرسل فیقول ماذا اجبتم قالوا لا
علم لنا انك انت علام الغیوب یعنی قورق خیانت اتمکدن شول کون هولندن
که حق تعالی رسوللرینی جمع ایلیه دیه انلره که سزوك قوملرکز نه نسنه ایله اجابت قلدیلر
توحیده وسزه نه جواب ویردلر بولر اول حق تعالی نوك سؤال هیبتندن واول کونوك
شدتندن بعض موفقلر دیدیلرکم بز اندن خبرمز یوق غیبلری بیلجی سنسن دمشلرکم بولر
بو کلامی اول بعث اولیجق دیدیلر وبعضلر دیدیلرکم جهنمی کورد کلری وقت کوکریوب یالکنه
انوك هیبتندن هیچ بر مقرب فرشته وبر مرسل پیغامبر قلمیا الا نفسی نفسی دیه اول
وقت دیدیلر اول پیغامبرلر دخی بزوم اندن علومز یوق غیبلری بیلجی سنسن دیو اولروك دخی
عقللری اول وقت دهشت واقع اولوب حیرتده دوشدلر اما اندن صکره اول دهشتلری اولردن
زایل اولوب بر منزله دخی نازل اولالرکه کندولروك تبلیغ رسالت قلدقلرین وانلروك

تکذیب

تکذیب کد قلدقلری خبر ویرلر بر بری اوزره شاهدا ولالر کلسونلر اوزرنه بزوم رسوللر شاهد
اولانتکم سورة نساده بیان ایجیدی بندن صکره عیسی قصیه سندن خبر ویوب بیوردیکه
اذ قال الله یا عیسی ابن مریم اذکر نعمتی علیك وعلی والدتك اذ
ایدتك بروح القدس تکلم الناس فی المهد وکهلا واذ علمتك الکتاب
والحکمة والتورية والانجیل واذ تخلق من الطین کهیئة الطیر
باذنی فتنفخ فیها فتکون طیرا باذنی واذ تخرج الموتی باذنی واذ کففت
بنی اسرائیل عنك اذ جئتهم بالبینات فقال الذین کفروا منهم ان هذا
الا سحر مبین یعنی حق تعالی اخرتده عیسی پیغامبره علیه السلام دیدیکه ویردیکی نعمتلری
ذکر ادوب عدد ایلیه افضلنی اظهار قلمایچون بویله بیوره که یا مریم اوغلی عیسی اکغل
اول نعمتلری کیم سنوك اوزرکا عطا قلدم اولا سکا نبوت ویروب قوللروم رسول
کندردم دخی انوك اوزرنه بو بجه انعاملر ادوب کافرلروك طعنندن قورتردم واکا
مقام ولایت دوز قلدم انی خاص بزوم نعمتمزه قدم وسکا معاونت قلدم جبرائیل
الله دخی سنوك دلوکك عقدده سنی کوزردم بشکده یترکن خلقه سویلدك دخی پیرلك
حالنده سویلدك شول وقتکه سنی کوکدن یره اندردك وانوز یاشکده سکا وحی اندردك
اوج یلدن صکره سنی کوکا کوتردك ودخی سکا قلمله خط اتمکی بلدردك دخی علم فهم ویردك
وتوریت انجیل سکا حفظ ایتدردك ودخی اکغل انی کم بلجقدن قش هیئتده سن برنسنه
تقدیر ادردك بنم اذنمله اندن اکا نفس اوروب بنم اذنمله اول قوش اولوب اوچردی واندن
کوز سوز طوغمشلری کوررادردك وابرصلروك کوده لری الاسن کد رودك بنوم دستور دیلد
ودخی اولولری دیرلدوب سنلدن طوردردك بنم اذنومله ودخی اول وقت کم بنی اسرائیل
سنی اولدرمکا قصد قلدیلر سن انلره عجایب علامتلر ایله کلدك انا نمدیلر اولروك

شرتنی سندن منع ایلدم سنی جبرائیلله کوکا کتوروب آنلردن برینی سکا تشبیه قلدق
سنی صنوبانی الدردلر اصدلر دخی بو کلسیلکه اول کافرلردن بعضسی دردلرکم دکلدر
بو الا اشکانه سحردر وهب ایدر بیت المقدس سوک عقبلرندن بر عقبسنده شیطان
لعین عیسایه صنتشدی علیه السلام ابلیس اکا دردکه یا عیسی سن شول کمسنکم ربو
بیتنوک صفتنکا ایرشدی بشکنده لطفلکنده سویلدک دخی اولولری دری قلورسن کوزسوزی
ابرصی اکلدرسن کوررایلرسن عیسی علیه السلام انی اشدوب دردکه یا ملعون بلکه
عظمت قدرت اول الله تعالی نکدرکه انوک اذنیله بن دری قلدم واولدیکه
بنی سویلتدی ابلیس لعین دردکه سن بر یورنوک معبودسن عیسی علیه السلام
دردکه برک دخی کوکک معبود الله در بولر بو کلامده یکن ناکاه جبرائیل ایرشدی اول
ملعون قندیلکه اوردی دکیزلروک اورتسنده بر قدی ودخی حق تعالی بیوردیکه واذ
اوحیت الی الحواریین ان امنوا بی وبرسولی قالوا امنا واشهد باننا
مسلمون یعنی دخی اکعنل یا عیسی اول احسانموزکه سن کلب حواریونه تبلیغ
رسالت قلدک بن انلروک کوکلرنه الهام ادوب تلقین ایتدم کم بنم واحدانیتومه ایمان
کتورک ورسولمی تصدیق ادک اولر بنوم تلقینوملکه سنوک دعوتکا اجابت قلب دردلرکم
بز ایمان کتوردک الله تعالی‌ی وانوک رسولنی کرجک سن طانق اول یا عیسی کم بز
الله تعالیه مطیع منقاد اولنلردنوز ودخی بیوردیکه اذ قال الحواریون یا عیسی ابن
مریم هل یستطیع ربک ان ینزل علینا مائدة من السماء قال اتقوا الله
ان کنتم مؤمنین بو ایتوک سبب نزول بودیکم عیسی علیه السلام قچن بر
یکا چقوب یورسه اوچ بیک کشی دخی ارتق اکسک اکا بله متابعت قلورلردی کمی اصحابندن
کمی رنجور معلولدی دعا طلبچون یوررردیکه کندویه بر شفا اولا کمی اکا نظر ادبا استهزا

ایلا ایچون یوروردلردی بر کون اول مغاریه واقع اولدلر بیله لرنده طعام جهتندن نفقلری
یوغیدی بولتق اجقدلر دردلوب اول حواریونه دردلرکم سن عیسی نوک صاحب سن دیک
عیسی یه کم الله دعا قلکه تا بزه کوکدن مائده اندره طعاملنوز حواریوندن برسیکه
شمعوندی کلب عیسی یه علیه السلام اول قومک خبرن دکردی عیسی علیه السلام
اول شمعونه دردکه یا شمعون وار انلره ایتکم قورقک الله تعالی دن اکر کرچک مصدق
قلرسکز کند ونفسکز چون بلدرلک شمعون کلب بو کلامی بو قومه دکردی بولر دخی
کورونه جواب ویردکن حق تعالی بیان ادوب بیوردکه قالوا نرید ان ناکل منها وتطمئن
قلوبنا ونعلم ان قد صدقتنا ونکون علیها من الشاهدین یعنی اول قوم کرو
شمعونه دردلرکم یا شمعون ایت عیسی که بز دلرز اول مائده دن ییب کوکلومز ساکن
اولا شبهمز کتوله آندن که بزی آندنیکا دعوت ادرسن ودخی بلوزکه سن بزه پیغا
مبرن ورسولن ددیکوکده کرجک سن ودخی بز آنی معاینه قلب شمدی حاضر اولنلره و
بزدن صکره کلنلره بو حاله اوزره شاهد اولاوز چون عیسی علیه السلام بو کلامی اشتدی
طوروب اکی رکعت نماز قلدی آندن دعا قلب دردکه قال عیسی ابن مریم اللهم
ربنا انزل علینا مائدة من السماء تکون لنا عیدا لاولنا واخرنا وایة
منک وارزقنا وانت خیر الرازقین یعنی ای چلبم اندر بزوم اوزرمزه کوکدن
بر مائده کم اول مائده بزوم اولمونه ولحزمونه عید اولا اول کون یکشنبه کونیدی بس
اول کون اولره عید اولدیکه اکا تعظیم ادرلر ودخی اول مائده انوک دلالت نشان اولا
سنوک وحدانیتوکا ورسولک صدقنه عطا قل بزه اول مائده یکی معطی لروک خیرلوسی
سنسن که نی غرض ویرورسن بس بو دعانوک جوابنده حق تعالی بیوردکه قال الله انی
منزلها علیکم فمن یکفر بعد منکم فانی اعذبه عذابا لا اعذبه

احدًا من العالمين يعني حق تعالى عيسى يه وحي ايلدي ديدكه يا عيسى سن اولـ
دلدكوك مائده يي بن اندرورن اما هر كم اول مائده ايندكدن واندن يدكدن صكره كرو عيسى يي
سن دن انكار ادرسكون يدرسي اولانكار ادنلره بن اول عذاب قلم كم دخي هيچ بر كمسنه يه
انجلين عذاب اتمش اولم سلمان فارسيدن روايتدركه اول يوردي عيسى عليه السلام
بر قلدن طقنمش اري جبه كيدي ايجي اوزره طوربي صاغ الني صول اوزره بغلدي قوم
يله باشن اشغا بر غبا اغلدي شول قدر اغلديكه صقلي وكوكسي كوزي ياشندن اصلندي
اول حالله تضرع قلب دعا اردردي اول دعا ايچنده ايكن كوكدن مائده ايندي اوزرنده
بر دستار اورتلو خلق جمله انكا نظر قلورلردي عيسى دخي نظر ادب اغلردي ايدردكه
اي چلبم بو مائده يي بزه رحمت قلي وبر عقوبته سبب قلماغل بس اول مائده انبـ
عيسى نوك الينده مقرر اولدي عيسى بسم الله ديب مائده نوك اورتوسن كدردي
كورديكه ايچنده بر بريان اولمش بالق هيچ قلچي يوق يعني اقا يوررز باشي وجنده نسي
وقويروغي قتنده ملتق طوز دخي اول مائده اوزرنده درت كرده واردي بريندة زيتون
وبرنده بال وبرنده ياغ وبرنده بنير ودخي اندا كنده ندن ارتق انواع بقول واردي
الا اول يوغدي عيسى عليه السلام ديدكه كلوك امدي اول دلدكوكن نسنه دن يك تاكه
حق تعالى سزه مدد ايره وفضلن سزه دخي زياده قلا اول قوم ديدلركه يا روح الله
اندن سن يكل عيسى عليه السلام ديدكه بن صيغنرم الله تعاليه اول طعام يمكدن لكن
اني دلينلر يسلر كرك فرزدي عيسى عليه السلام اول طعامكه يلكر محتاج اولنلري
وصيرولري وبرص جذام اهليني وكترملري دديكه انلره سزيك ددي سزه شفادر اما
سزدن غيري يينلره بلا وجفادر بو حاللو معلوللر بلنا وچوز اردن عورندن اولـ
طعامدن ييب طويدلر دندلر دخي اول بالق اولكي هيئتي اوزره تمام طوردي

اندن اول مائده كوككتورلدي بولر نظر ادركن تا اكا دك كم كورنمز اولدي اول يينلر
كل رنجلرندن عافيت بولدلر وفقيرلر محتاجلر غني اولدلر اندن يمينلر پشيمان اولدلر
تمام قرق صباح قشلق وقتنده ايندي هر اينديكه باي درويش اولوكيچي ارو عورت جمع
اولب اندن يرلردي اول مائده ركلب طورردي تا زوال وقتنه دكين زوال وقتي اولجق
كوكا قلقردي اولر باقه قلورردي تا غايبا اولنجه اندن صكره بر كون انزردي وبر كون
انمزدي الله تعالى وحي قلدي عيسايه كم بو مائده يي يمكلكي فقرايه تخصيص ايتكل
بايلر يمسونچون امر بونيله اولندي بايلره قتي شدت واقع اولديكا اكا لجيوب اول مائده يه
شك ايتدلر وخلق دخي شكه بر قدلر ددلركم بو اني مائده حقمي صانرسز بو عيسانوك
سحردر چون بولركو انكار ادب كافر اولدلر حق تعالى عيسى يه وحي ادب بيورديكه
يا عيسى بن بو قومله شرط ادب طورورم كه اكر انكار ادرلر بن بولره بر عذاب ادرم كه
اول عذاب دخي خلقدن هيچ بر كمسنه يه قلمدم عيسى عليه السلام ديدكه يا رب
اكر بولره عذاب ادرسك سنوك قوللرو كدر حكم سنوك وكر عفو ادرسك دخي حكيم سن
حكموك غالب بس اول انكار قلدقلري كيجه عورتلريله يتدلر ا وچوز اوتوز كشيدي
صباح وقتنده كه طرو كلدلر كل كنده ولري طوكز صورتنه دونمش بولدلر دينلكه بو عقو بتكه
مبتلا اولدلر اخرتده دخي قتي عذابه واقع اولسرلر وبندن صكره بيورديكه واذ قال
الله يا عيسى بن مريم ءانت قلت للناس اتخذوني وامي الهين من
دون الله قال سبحانك ما يكون لي ان اقول ما ليس لي بحق ان كنت قلته
فقد علمته تعلم ما في نفسي ولا اعلم ما في نفسك انك انت علام الغيوب
يعني قيامت كوننده حق تعالى عيسى يي كتوره نصاراي جميعا ايده انكري رسواي ادب
توبيخله كذبلريني اشكاره قلماغچون جميع محشر خلايقي ايچنده صوره عيسى يه

یا عیسی سنی ایتدک بو خلایقه که بنوملە انی کندوکزه معبود طوتوڭ الله دن غیری
اول سوزڭ هیبتندن عیسی ی دترمک طوتا شویلکه سوڭکلری چتلدسن کندو اشده
دیکه ای بنوم ربوم سنی بن تنزیه ادرم اندن که سنوڭ شانوڭه لایق اولمیانی سویلیم و
بڭا روا دکل و کرکمز شول سوزی سویلمککیم اول سندن غیریه طپنمغه دعوت اوله اکر
اول سوزی بونلره بن سویلمش اولورسم سن خود بلورسن سڭا خفی نسنه یوق سن
بنوم نفسومده دنیاده نه کلدوکن بلورسن اما بن سنوڭ علمولدوکی کی که بڭا غیبدر اکا
مطلع اولمزم که غیبلری بیلجی سنسن اولمشی اولجغی هپ بلورسن و دخی کور عیسی دن
خبر ویروب بیوردیکه ما قلت لهم الا ما امرتنی به ان اعبدوا الله ربی و
ربکم وکنت علیهم شهیدا ما دمت فیهم فلما توفیتنی کنت انت
الرقیب علیهم وانت علی کل شیء شهید ان تعذبهم فانهم عبادک
وان تغفر لهم فانک انت العزیز الحکیم یعنی دخی عیسی علیه السلام
دیکه یارب بن دمدم بونلره الا شول نسنه یی که سن انی بڭا بیوردڭ که دیم بنده سی طپوڭ
اول الله تعالی یه که بنم ربوم دخی سزوڭ ربکز دخی اولدر و دخی بن بونلروڭ اوزرنه
صقجیدم اول بونلره ایرشدردکوم خبرده که مخالفت قلمیلر مادامکه دنیاده بن
بونلروڭ اراسنده یدم چون بڭا حکم ادب کوکا کوتردی بو حاللرنه رقیب سن اولدڭ
کم دکل نسنایه حاضر سنسن بونلره بن تدبکوم و بونلر بڭا نه دیدکن قموسن بلورسن اما
بندن صکره بونلر نه دوندلر بن بلمزم اما دخی سن بلورسن اکر عذاب اده سن قوللروڭدر
و کر یارلغیاسن کرو حکم سنوڭدر حکیم سن نیا کرکسه حلمڭ غالب و کردرلرسکه عیسی
اول کافرلر چون مغفرت ندن دلدی کافرلره خود مغفرت اولمایجغن بلوردی دیونکم
عیسی علیه السلام اولروڭ بعضیسی توبه یه کلدی کوزدن رجوع ایدکن بلوردی بس

دلدکی بو معنی اوزره اولدیکه اکر اول کفر اوزره اولنلره عذاب ادرسڭ قوللروڭدر
انلروڭ اوزرنه قادرسن و شول کم اول کفرلرندن دونب رجوع ایدلر انلری یارلغرسن
سنڭ حکمڭ غالبدر اکا مانع یوق و بوندن صکره بیوردیکه قال الله هذا یوم ینفع الصا
دقین صدقهم لهم جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا رضی الله
عنهم ورضوا عنه ذلک الفوز العظیم لله ملک السموات والارض وما
فیهن وهو علی کل شیء قدیر یعنی حق تعالی دیدی قیامت کوننده اشبو کرو
اولنن کلاملری عیسی یه و دخی بیورکه بکون شول کوندرکه موحدلره توحیدلروڭ
منفعتی ایرشه و رسوللره تبلیغ رسالت قلدقلرنوڭ وانلری تصدیق ادب ایمان کتور
دلروڭ ایمانلری منفعتی انلره حاصل اوله که اول جنتلردر کوشکلری نوڭ و اغجلرینوڭ
التندن ازمقلر اقر بو حالتده که انلر انده ابدا مخلد اوله موتله یاغلله کرو فوت
اولمق قورقسی اولمیا اول دنیده قلدقلری طاعتلر سببیله حق تعالی اولردن راضی
اولا اولر دخی اول حق تعالی طاعتلرنه جنتلر عوض ویردکنه الله تعالی دن راضی اولا
بس بو جنته کروب حق تعالی نوڭ مؤمنلره رضاسی حاصل اولدوغی وانده مؤبد مخلد
اولدوغی کی اولو سعادتدر زیرا هر پادشاهڭ احسانی و عطاسی کندونوڭ عظمتنه
کوره اولور و عظمت دخی سلطنته کوره و مملکتنه کوره اولور بس الله تعالی
عظمتندن اولو عظمت یوقکه اول خالقدر اندن غیری نه وارسه انوڭ مخلوقدر
کلسنوڭ اوزرنه قادردر و امورلرنده مدبردر و دخی انوڭ سلطنتندن و مملکتندن
اولو سلطنت و مملکت یوقدر جمیع کوکلر عالمی و یرلر عالمی دخی بونلروڭ ایچنده نه
وارسه کل انوڭ ملکیدر و کلنده متصرف اولدر نیجه دلرسه وار قلور نیجه دلرسه یوق ادر
کیمی دیرلدر کیمی اولدورر کیمی قالدرر کیمی اندررر نیجه دلرسه قدرت یتر قادردر نه دلرسه

اشلر کیسه مانعی یوقدر خالق ذو الجلال اولدر اول اخر سعادت انوکدر که انوک امرینه

منقاد اولب انوک حکمینه تسلیم اولا ایکی جهانده اولولغه ایرشب ابدی دولت بولا وشقاوة

کلی وذلت سرمدی ومحنت ابدی انلر وکدر اکا انکار قلوب کلن رسوللره متابعت قلمدیلر

قرآن حدیث قیب هوای نفسله ووسواس ابلیس ایله عمل قلدیلر دنیای اخرت اوزره اختیار

قلب کندولری ایکی جهانده زیانکار قلدیلر زیرا دنیایه رغبت ادب اخرت

ترک اتدیلر عاقبت ضروری اول دنیای دخی ترک اتدردیلر اول

دخی فوت اولور دنیا واخرت بله زیانه وارر حاصل

لری عقباده عذاب نار اولور صخینوز بن

الله تعالی یه بونک کبی خسراندن کم حسرت

ابدی اولاندر کنه امکان اولمیه

والحمد لله وحده وعلی

اتمام هذا المجلد الاول

~~٣٠١~~
312

١٢٤٧ [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

بلکل که ای عزیز دوستلر اول سید الکائنات محمد مصطفادن صلی الله علیه وسلم که
بیوردی بدرستی بو قرآن ایچنده بر سوره واردور که انی اوقیانه دخی دکلینه اول سوره یارین
شفیع اولوب قورترسیر در اول سوره یسیندور امدی بو شفاعت و قورتلمق اول وقتدر که
اول اوقیان دخی دکلین انی حرمتله اوقیه دکلیه و الدن کلدوکی قدر تقصیر قلمیوب انک
ایچندهکی اوکوتلریله اوکتلنوب عمله مشغول اوله بر چوق عذرلر اورتایه کتورمیه بونکله
علت تمیه که اول عذرلر الله قتنده قبول اولمز بس حق تعالی بیوردیکه یس معنیسی دیمک اولور که
اوقی یا محمد سوره یس یعنی یاسین بو سورهنک ادیدور اما ابن عباس حضرتندن روایت
اولندی که یس دیمکلکی دلنجه یا انسان دیمک اولور مقاتل و ضحاک قولی دخی بونک
اوزرنهدور ابن حنیفه ایدور یا محمد دیمک اولور قتاده ایدور یس قرآنک آدلرندن بر
آدور کعب ایدور اندندورکه حق تعالی قسم ایتمشدور بیورلری کوکلری یارتمدن بیک ییل
اوکدندن و قرآنه دخی بیله اندایجیک بونک اردنجه کم بیوردی والقرآن الحکیم یعنی اول
قرآن حقیچون که حکیمدور یعنی حلالک حرامک محکملکی بونکله دورکم ایروق اول تبدیل
تغییر اولنمز حلال اولنان حرامه دونمز و حرام اولنان حلاله دونمز الا وقت اضطرارده که
حالت مخمصه اولا اجلقدن اولومه حدنه وارا یا صوسزلقدن اول آجلغی صوسزلغی دفع
ادهجک قدر اولا اول وقت حرام مردار مباح اولور ایروق وقتده دکل و دخی حق تعالینک
بویرقلریله که حکم اولنمشدور انی ابتدا اشلمک کرکدر و لیدخی محکمدور تبدیل اولنمز و دخی
شول نهی ادوب اشلمک دیدوکی اشلر محکمدور ابتدا اندن یغلنمق کرک اول دخی محکمدور
تغییر اولنمز و دخی بعضلر دیدیلر که حکیم حاکم معنیسنهدور یعنی بو قرآن کندودن اولنان
کتابلری اوزرنه حکیمدور و انلری کچجکلیجی دور انلر و انلرک ایچندهکی وعظ و نصایح کلی بو قرآن
ایچندهدور و احکاملردن دخی بعضیسی بو قرآنده محکم ثابتدور و بعضیسی منسوخ اولمشدور
حکمی طوتلمز و دخی بیوردیکه انک لمن المرسلین یعنی حق تعالی قرآن حکیمه اندایجیک بیوردی

یا محمد

یا محمد حقیقتا سن مرسل پیغمبرلردن سن مقصود بوندن اول کافرلرک طعنا سوزلرین رد
ایتمک ایچوندور که دیدیلر لست مرسلا یعنی مرسل دکلسین بس حق تعالی قرآنده اندایجوب اثبات
قلدیکم یا محمد سن مرسللردن سن کافرلر سوزی غلطدور اکا خاطرک ملول قلمه دیدی و دخی
بیوردیکه علی صراط مستقیم یعنی یا محمد سن طوغری یول اوزرنه سن که اول طریق اسلامدور
اما بعضلر دیدیلر که بو اول لکن رسوللرک صفتندن خبر ویرسکدور یعنی دیمش اولور که یا محمد
سن شول مرسللردنسین که انلر طوغری یول اوزرنهدور که کلی رسوللرک طریقی اولدور که اندن
ارتوق یوله یورین واصل اولمز جنت یولین ازدروب جهنم یولنه سلوک اتمش اولور اول یول
قبول اولنور دکلدر نتکم حق تعالی بیوردی ومن یبتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه الآیة
یعنی هرکه اسلام دینندن ارتوق کندو بر دین طلب قلسه کانونکله نجات بولا اول اندن قبول
اولنمیه کی اول آخرتده زیانکارلردندور و دخی بیوردی تنزیل العزیز الرحیم یعنی اندوردی
بو قرآنی اندورمک بوندن اولکسکم عزیز رحیمدور عزیز دیمک حکیمی غالب پادشاه دیمکدر
قرآن اندوروب محمدی رسول کوندردی هیچ کمسنهنک قدرتی یتمز که انی رسول اولمقدن منع ادهبله
رحیم سی کیجیدور دیمک اولور زیرا اول اسرکدوکیدن قرآن اندوروب محمدی بزه کوندردی و جنسمزدن
دلیل قلدی طریق حق اوزره که قرآن یولیدور تاکه انونکله الفت طوتوب طوغری یوله بیله قدم اوره
و دخی بیوردیکه لتنذر قوما ما انذر آباؤهم فهم غافلون یعنی یا محمد بز بو قرآنی سکا آنکیچون
اندوردق که انونکله قورقوده سن بر قومی که آتالرینه رسول کلوب قورقودمدی بولر اول
قورقودن غافللردور بو معنیجه ما انذر دوکی ما نفی ایچون اولور و بعضلر دیدیلر کم سن بو قومی
قورقوده سن نتکم بولردن اولکی آتالرینی قورقودلدی مؤمن نصیبی بو دورکه انلرک احوالنه
نظر ادوب کندوده عبرت آله اولوندن غافل اولوب بو فانیه مغرور اولمیه و دخی بیوردیکه
لقد حق القول علی اکثرهم فهم لا یؤمنون یعنی یا محمد حقیقتا بزوم قولمز واجب اولدیکه
بو کافرلرک چوغی اوزرنه که بولر ایمانه کلمزلر اول قول ددوکی اولدور که حق تع اندایجوب
بیوردی لاملأن جهنم منکم اجمعین یعنی عزم جلالم حقیچون طولدورم جهنمی جنیدن
ادمدن شولرکه کم شیطانه اویوب قرآنه و محمده اویمیه ترک اتدلر و بعضلر دیدیلر که
بو قولدن مراد عذابدور یعنی بدرستی بنوم عذابم واجب اولدی بولرک چوغی اوزرنه که
بولر قرآنی کوجیکلمزلر و محمده ایمان کتورمزلر بس مؤمن نصیبی بودورکم قرآنی حکمیه امر زیرنه

کتورمکله واتمه دده وکندن ایراق اولمقله وقصصلرندن عبرت آلماغله ومثاللرندن کندو
حاللرینی اکلماغله ونصیحتلرندن اوکوتلنمکله ومحمده اعتقاد ادوب سنت یولنه قدم بصماغله
وانك خلقنه خلقلنمکله تاکه ثمرهٔ تصدیق ظاهر اولا والا بو دکلر ومرددنا ثوا اولمز نسه اول تصدیق
حق اولمز بلکه منافقلر تصدیقی کبی اولا کاثری هیمان دلده دور فایده‌سی یوق ودخی بویوردیکه
انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا سقاتل ایدور بونك سبب نزولی بویدیکم ابا جهل ملعون
اندیجدیکم اکر محمدی خلوت بولاجق اولورسه اوزرینه طاش برغوب هلاك ایلیه طوروکلوب
رسولی استیوکندی کوردی بریره نماز قیلور برا اولو طاش کتوردیکه سجده‌یه واردوغی وقت
انی باشی اوزرینه برغه کوتردیکیچون رسول سجده‌یه واردی کلدیکه اول طاشی برغه الی شوله
یوقارو کتورلمشله قوردی طاش دخی النده یاپشدی چاره بولمدی دونوب کرو اصحابی قتنه
کلدی تاکه اول طاشی الندن کوجله ایردلر وبرکیشی بنی مغیره دن قصد ادوب کلدیکه
رسولی اولدوره دیدی حق تعالی کوزن کورمز ایلدیکه رسولی کورمدی اما سوزنی اشدوردی
اول دخی چاره سز اولوب دونوب قومنه کیتمنا استدیکه انلری دخی کورمدی که قتنه دکلوب
انی دخی یدوب الوب کتدلر پس بولر بوایشه چاره بولمیوب عاجز قالدقلرندن حق تعالی اولکسنلره
تشبیه قلدیکم اللری بویونلرنه بغلو اولا هیچ برخیر ایشه اوزتمیلرتکم بعضلر دخی بویله دیشلر
انا جعلنا فی اعناقهم اغلالا یعنی بز بونلرك اللرینی بویونلرنه دسورلدوك اکرچه بو ایتده اللری
ذکر اولنمدی اما ال بله اولدوغنه دلیل واردورکه بوینه دسور اولمز الا ال ایله اولورکه الینی
بوینه بله دسورلرچون بویونا کلدیکانه ال دخی بله اکلمش کبی دور ودخی بویوردی فهی الی
الاذقان فهم مقمحون یعنی کانه اول اللری چکاربنك التنه دسورلنوب اکلرنی قصوب
یوقرو قالدوردی اشغه ایقدوی یولرن کورمزلر فی الجمله دمك اولورکم بولرك اللری دوکلی خیرلردن
بغلودرکه بولردن خیر کلمز پس مؤمن نصیبی بو ایتده بودورکم نظر ایده کوره کم حق تعالی اول کافرلر الندن
خیر قطع اولدوغن ذم ادوب شونلرالی بوینه دسورلنمش کمسنه یه بکزتدی انی بلدوردیکه بو
صفت یرمز حقیر وخور صفتلردور مؤمن اولاندن کرك کم بو نوله عکسن طوته الی دوکلی خیرلردن
یکا آچق اولا کندوی کفر اهلندن تمیز طوتمه چون اول صفتله خور وحقیر اولدی بوجومردلق صفتیله
عزیز ومکرم اولا ودخی بویوردیکه وجعلنا من بین ایدیهم سدا ومن خلفهم سدا فاغشیناهم
فهم لا یبصرون یعنی بز بولرك اوکلرنه ادرلرنه سدا ایلدوك کم حایل اولدی بولرا اسلام هدایت

بولمزلر

بولمزلر وظلمتله شونیله قیلدق کم هدایت یولین کورمزلر کانه حق تعالی ایدورکیچون بولر بزوسله مخالفت
یولن طوتدلر حق یوله توجه اتمدلر بز دخی انك مکافاتی اول باطل اعتقادلرنی انلره سد ایلدوك
اول کفرلر ظلمتی انلروك اوزرینه یوروب هدایت یولندن انلری محروم قلدق پس مؤمن نصیبی
بوندن بودورکم فاسد اعتقادلردن کوکلینی پاك ایده اهل سنت جماعت اعتقادینی محکم
طوتوب یولنی سنت یولنه دوندوره تاکم حق تعالی انی نور ایمانله قیلیوب طریق هدایت اوزره
ثابت طوته ودخی بیوردیکه وسواء علیهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم لا یؤمنون بولفظ اکرچه
استفهامدور مراد بوندن توبیخ وسرزنشدور یعنی دمك اولورکه یا محمد سن بولری کرك قورقوت
کرك قورقوتمه بولر ایمانه کلوب سنی تصدیقلیجك دکللر بوایت شونلرکا قولر حقنده کلدیکم
اول کفر اوزرنه اولدلر یا دیلندلر زیرا انلروك کوکلنه شقاوت کلدی اوزیلوب مهرلندی
اول مهر اوزره کتدی مؤمن اولنلر کرك کم الی معاصیدن جکه انك اوزرنه مصر اولمیه تاکم
حق تعالی اولسببدن انوك کوکلنه مهر اوره هیچ وعظ ونصیحت اکا اثر قلمیه وعظ اتدوکلری
واتمدوکلری برابر اولا توبه سزکیدوب اول دخی بلاءیه مبتلا اولا ودخی بویوردیکه انما تنذر
من اتبع الذکر وخشی الرحمن بالغیب فبشره بمغفرة واجر کریم یعنی یا محمد بدرسینی سنوك
قورقتمغك فایده‌سی شول کمسنه حاصل اولورکم بو قرانی اشدوب نصیحتلرن مواعظلرین
قبول ادهلر واول غیبدن وریلن خبرلره اناوب رحماندن قورقالر پس قچن بویله اولسالر سن
انلره بشارت ادوب موشتله کیم انلری دنیاده یارلغوب اخرتده اجر کریم ویرورز
یعنی برثوابلر ویرورزکم انوکله کراشلره ایشورلر پس مؤمن نصیبی بوندن بودورکم حقه عناد
اتمیوب قران نصیحتلرن قبول ادوب رسولنه اقتدا قیلا اول حق لشنلردن کم خبر ویردی
اکرچه شمدی غیبدور اکا شك اتمیوب صدقنی محکم قیلوب رحماندن قورقه بونی دخی اکلیه
کم خشیت ادنجه رحمان اذنی کتوردی جبار قهار اذنی کتورمدی بوکا اشارت قلدیکه
یعنی بن رحمانم دایم قورقوده اولوب امیذ دخی کسه کل هم قورقوده هم رجاده اولغل اول کیسنه
کندویه قنادادینکلکا وجوب منزله ایره سن قورقوده اولوب امیذی ترك اتمکل بولرلك برینی
طوتوب برن ترك ایدن برقنا تلو قوشه دونر بلورسنکه قوش برقنادله اوجوب مقصوده ایرمز
کیشی دخی بولرك برن طوتوب برن قومغله مقصوده اولشمز اکسین بله طوتکم مغفرتله اجرکریم
سکا بشارت حاصل اولا ودخی بویردیکه انا نحن نحیی الموتی ونکتب ما قدموا واثارهم وکل

شئ احصيناه في امام مبين يعني يا محمد اكر بو قومك سني كرچكليوب آخرته ايمان كتورمزلرسه
صبر ايله كه بر حقيقتا بوا ولنديكي آخرتده كوررلر كوروب قوپاروزكندولردن اوكدن هر نه
عمل كوندرديلرسه بزاني دفترادوب صقلرز يعني ايكي فرشته قومشوزكه اناكاتبين خيردن شردن
نه عمل ايشلرلرسه ديخي كندولردن صكره نه سعادته طريق قودلرسه خيردن شردن كه
خلق آنلرك ايزلرنجه ايشلنه انلره ديخي نصيب يازيلور اكر خير اكر شر نتكم رسول عم بيوردي من سن
سنة حسنة الحديث يعني هر كم بر كوزل سنته موافق قاعده قوسه خلق آكا اقتدا قيلوب
اني ايشلينه نه قدر ثواب اولورسه اول قاعده قويانه آكا برابر ثواب اولور و اكر بر سنته مخالف
بر مز قاعده قوسه خلق اني عادت طوتوب ايشلسه اول ايشلينه نه قدر كناه اولورسه آكسكسز
اول قاعده قويانه دخي اول قدر كناه اولور و اثارهم بعضيلر بو دور اما مجاهد ايدور و اثارهم
ددوكي يعني بر بونلرك ادملرندن يره ززنتكم بسرو قدن روايتدر ايدور ماحطا عبد
خطوة يعني هيچ بر قول اولميه كه اول ادمن آده الا هر ادمنه بر ثواب يا بر كناه يازلور يعني خير
يوله آدمسه ثواب يازلور شر يوله ادسه كناه يازلورهم بوكا دليل دور رسول اول قولي كه
بني سلمه قومي مسجددن ايراق اولديلر ايچون دلدلركه اولرن صاتوب مسجده يقين كله لر رسول
انلره ديديكم ديارکم يكتب اثارکم يعني بر وكوزترك ايتمك آكا ملازم اولوك كه سزك قدمكوز ايزلري
دخي يازيلور ادمكوزنقدر اولورسه اول قدر ثواب اولور و هر بسنه كه بوادما وغلانلري ايشلر
سوپلر كلسني بر صقلامشوز لوح المحفوظده انده طشره نسنه يوقدور ليكن مومنلر اولادكه كركدر كه
بواتيه نظر قلوب دايم خير اوزره سعي ادهكه ثوابي زياده اولا و دخي بويرديكه واضرب لهم
مثلا اصحاب القرية اذ جاءها المرسلون يعني صورت قورب يا محمد خبر وير قومكه كه بولرك
سنوكله شلريني اول قريه اصحابي كبي اولديكم رسوللر آكا كلدي كه قريه انطاكيه دور عيسى
پيغمبرك رسوللري آكا قومنه كلدي سبب قضيه بودوركه شول وقت كه عيسى عم كوكه كوترلدي
اول حواريون كه اصحابيدور انلره ايله وصيت قلدي بر يرده طورميلر هر بري بر شهره طاغلوب
متصرف اولالر بولرك دخي عيسى پيغمبر دعاسيله هر برسي انبيا معجزاتي كبي معجزه لري واريدي
چون عيسى دفع اولندي اول رسوللردن ايكيسي انطاكيه قومنه كلوب دعوت قلدلر نتكم حق
تعالى بويوردي اذ ارسلنا اليهم اثنين فكذبوهما يعني چونكه بز كوندردك رسوللر و حرز انطاكيه
قومنه بري تومان و بري طالوش اول قوم اول ايكسني يالانلدلر انلره انانمدلر اكرچه سؤال دوب درسك كه

بولري

بولري خود عيسى پيغمبر كوندردي حق تعالى كوندردكده دوكي نه وجهله دور جواب
بزايدورز عيسى پيغمبر كوندردي حق تعالى لسنك رسوليدور ليكن رسولك رسولي كرو همان
الله رسولي اولور زيرا انلر بر ايش ايشلمزلركه انده حق تعالى نك رضاسي اولميه پس انده الله
رضاسي بيله اولدوغيچون آنك كوندردوكي كندويه اضافت قيلوب بز كوندردك ديدي
پس اول قوم چون اول ايكي رسولي يالانلدلر اول وقت كه كلوب انطاكيه كردلر باشليوب
چاغردلركه يا قوم ايمانه كلوك كه معبود حق الله دور اول بوتلره عبادتي قوك كه اول عبادت
شيطاندور في الحال اول ايكيسني شهر شاهنك عوانلري طوتوب شاهلري قاتنه التدلر چونكه
بولر اول شاه قتنه كردلر كوردلر كه اول بوتلره سر طپرسز انلر هيچدور باطلدور بدرستي سيزك
معبودكوز اول الله دوركه حكمي كوكلرده و يرلرده يجر كمسنه مانع دكل سزدن هر قنغكوز كه اول
بوته عبادتي و زره اولا انك ابدي يري اوددر جهنم ايچنده چون اول شاه لري اشتدي
غضبه كلوب اكسن دخي بصدور باغلادي اندن صكره زندانه قويدي بولر زندانه كوندكن
صكره شمعون كلوب انطاكيه كيردي بولرك زندانه كردوكين اشتدي طوروب زندانه
كلدي اول زندانجي يه دديكم بكا دستور ويركيم بن اشبو زندانده غيلره بر زيارة ايتمك ايدورن
زندانجي دستور ويردي ايچرو كيردي باشلدي اولا هر برينه بر زيارة ايتمك ا ولشدوردي تا كه
صكره اول ايكي يارنلري قتنه كلدي انلره دديكم بن اندن او تركلدم كه شاه قاتنه سزك ايكيكوزك
خلاصلغنه سعي ايدم سز كلدوكوزا وقت ايشوك بونيله كلمدوكوز بلمزدوكوز كه سيزين مطيع اولجق
دكلمزالا شول وقتكه اولا لطفله يومشاقلغله طوتاسيز بدرستي سز و لك شلكوز شول عورت
مثلنه دوديكه عمر بول اوچو غني كجدي و غلان طوغرمدي صكره براوغلان طوغردي تربيت ايتمك
بلمزدي في الحال اوپ و قتندن اوكدن اتمك يدوردي اول اتمك بوغازنه طوروب اول وغلان
اولدوردي سز دخي بلخلين بو شاهه كلدوكوز دعوت و قتي اولمدن دعوت ادوب و متك ايله
كندو كوزه بلا كتوردكوز اندن شمعون بولري قيوب بوتخانيه كلديلر و بوردي تا اكادكن كه بولر
دريلوب بوتخانيه كلدلر اول بوتلري و كنده طوروب كوكلي بونن اللهه دوندروب اكا تضرع
قلوب سجده ادردي بولر شويله ظن ادرلر ديكم اول دخي بولرك ملتندندر كندو الهلرينه
سجده ادر بر قاچ كون بويله ايلديكا انلر شين پادشاهلرينه سويلدلر اول پادشاه اني قغروب
صور ديكه سن قنده سن شمعون ديكه بني اسرائيلدن بر كشيم انلردن كوكلي كيدلر بن انلرولنجده

هر اشلرینوك تدبیرن قلیوردی ومجون انلردن کمسه قالمادی واش سنوك اصحابوك کلدم
تاکه سزوکله انس طوتام وسزوکله اکلنم دیدی پس اول پادشاه بوکا برقاج نسنه طانشدی
بونك دخی دوکیله عمل اتدی تدبیری غایت خوش کلدی شمعون دخی بولروك اراسنده بر زمان
اکلندی تمام ایشی کوردی که استقامت اوزره اولدی اندن بر کون اول شاهه قتنده
مناسبتله اول اکی یارنی اکدی دیدیکه ای پادشاه بکا خبر شویله ایرشدیکه بو نجه زماندر
سنك کیشی حبسده قونمش سن اندن اوتروکه انلر سنی اوق الهه طبیعه دعوت قلمشلار
اولا بوتلری قعزوب کتورسنك اشتسم انلروك کلامی نه در دیرلر سنوك طرفندن بن انلروکله
مخاصمه قلسم اول پادشاه دیدیکه بلی آدم ویبردی اکسن دخی کتوردیلر انك الینده طوردیلر
شمعون بولره کندوینی بیلمز اوروب صوردیکه خبر ویروك بکا کیم سزوك الهکوز کیدور
اولوردیلر کیم بزوم الهمز اولدر که دلسیزلره دل ویرور وصاغرلره اشتمك ویرور والاتنلولرك
آلالغن کیدرور شمعون دیدیکه دیلك امدی بر نسنه کوستروك کوره لوم واردلر برانادن
کوزسز طوغمش کیشی وار ایدی کتوردیلر اول کیسی دعا قلدیلر کوزلری آچلدی شمعون دخی
بر کوزسوزه دعا قلدی اول دخی صاغ اولدی انلره دیدیکم بو نسنده سزوك بنم اوزرمه
فضیلتکوز یوق برابروز اندن برابرص کتوردیلر بو اکیسی دعا قلدیلر انك تنی صاغ اولوب
آلالغی کندی شمعون دخی برابرصه دعا قلدی اول دخی صاغ اولدی شمعون بولره دیدیکه
بونده دخی فضیلتکوز قالمدی دخی بنم سنکوز وارمحانی کوروك ددی بولر ددلر بلی واردر
بزوم بر تمرز اولدور رهوم دردلدور شمعون دیدیکه بنوم بوکا قدرتم یوق ددی دوندی
اول پادشاهه دیدیکم یا پادشاه بولر اکر بوتلری کتوره سن ولاکم اولردر دلدوب هم
اولدوره لوکر و فضیلت سکا وسنوك بوتلروکا اولا بولردن اشغه قلمیا وزا اول شاه
ایدور سن بلورسن کم حقیقتا انلر نه کورور نه ایشیدور اولوی انلر قتنده دردلدور شمعون
کورو اول شاهه دیدیکه یا ملك بولره صورکه اول ددوکری نسنه اشلمکه قدرتلری
یتر می اول ملك دیدیکه بزوم قتمزده بر میت وار که یدی کوندور اولهلی انك براتاسی واردر
اکنده بغچسنده کتمشدور انك اهلی وقومی انك کلمکوکنه منتظرلردور انی دفن اتمکه
دستور ویرمزلر تا خبر اتدلوکه اتاسی کله امراتدیا ولولوبی کتوردلر بولروك اوکونه قودیلر
اول شاه دیدیکم دیك امدی کوره یز اول الهکوزانی نجه دردلدور بو اکیسی اشکاره دعا قلوردلر

شمعون کزلوجه دعا قلوب بولر یارد مارددی حق تعالی قدرتی برله اول اولو دردلدی
انی کوریجك شمعون دیدیکه بن طانقلق ویرورن کم بولرنکه دلر کرچکدور وبولروك
معبودی حقدور اول شهر اهلی دریلوب ددلرکه سیزوك اتفاقکوز بردور دیوب
بولری طاشله اولدوردلر اندن اول ولینك اتاسی کلدی حبیب نجار دیو علتی کوردی
اسلامه کلدی انی دخی اولدوردلر چون بولر رسوللرنه بو ایشی قلدیلر حق تعالی جبرائیلی ویبردی
کلوب بولروك اوزرنه صیحه قلوب چاغردی کلیسی هب هلاك اولدی پس بو قضیه کلی
اول ایتلر معتسید ورکه حق تعالی بیوردی اذ ارسلنا الیهم اثنین فکذبوهما فعززنا
بثالث یعنی چونکه بز اکی رسولی کوندردك اول قوم انلری یالانلدلر بز اول اکسن قوتلندردك
اوچنجیسیله که شمعوندور فقالوا انا الیکم مرسلون یعنی بو کنا وچمع اولوب ددلرکم
بز سزه رسول کوندرلمشوز که سزی باطلدن حقه دعوت قلاوز حق تعالی بیوردی که
قالوا ما انتم الا بشر مثلنا وما انزل الرحمن من شیء ان انتم الا تکذبون یعنی اولکافرلر انلره
ددلرکم دکلسز الا بز کبی ادم وغالبنی سیز هیچ اول رحمان دیدوکوز ادمیلردن بر رسول
کوندرمدی دکلسز الا یالانجیلرسز که دیرسز بز تکری رسوللری یوز حال بودورکه سزی عیسی
کوندرمشدور بولره انکار قلدیلر وبو رسوللر دخی ددلرکم حق تع بیوردی قالوا ربنا یعلم
انا الیکم لمرسلون یعنی ددلرکم بزوم ربمز بلورکه بزی عیسی سزه کندونك اذنیله کوندرمدی
بلکه حق تعالی امریله کوندردی وما علینا الا البلاغ المبین یعنی بو انکارکوزدن بزه ضرر
یوقدور البتده بزوما وزرمزه سزی ایمانه کتورمك واجب دکل زیراکه کوکلری دوندیجی اللهدر
بزه واجب اولان همان حق تعالینك خبرن سیزه اولشدورمقدور اندن خاینا ولمیا وزباقی
حسابکوز اول قتنده دور دینجه دلرسه اشلیه و دخی بیوردی قالوا انا تطیرنا بکم لئن لم
تنتهوا لنرجمنکم ولیمسنکم منا عذاب الیم یعنی انطاکیه قومندن حق تعالی یغموری
طوتدی انلر محط واقع اولدی انی کندولرنك شوم فعللرندن کورمدیلر بلکه اول رسوللره
اضافت قیلوب ددلرکم بزه ایرشن قحط وشوملق سیزوك شرکوزدندور اکر سیز بزدن فارغ
اولوب یغلمزسکوز البتده سزی طاشله رجم ادوب دپلروز ودخی بزدن سیزه قتی انجیجی
عذابلر حاصل اولور ودخی بیوردیکه قالوا طائرکم معکم ائن ذکرتم بل انتم قوم مسرفون
یعنی بو رسوللر دخی انلره جواب ویروب ددلرکم سزوك شوملغکوز کروسز وکله دیرکم سزوك

اول یرمزخبیث فعلکوزدن ایرشدی شول وقتن که الله طرفندن وعظ اولنورده کوز
انوکله اوکوتلنمیو باغی اول شومه ضایردکوزدکلسنر سنیز الا بر قوسیز که حق تعالی بیه مخالفت
قلوب اکا شرک کتوروب حددن کجرسیز ودخی بیوردیکه وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ
يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ یعنی شهرک
اورتاسندن بر کیشی تیز کلوب ددیکه یا قوم متابعت ادوبا ونولک اشبو رسوللرکه
بولرک ددوکلری حق دوردونیا ول کیشی بو رسوللره صوردیکه هیچ اشبو دینه دعوت
قلدوغکوز چون بولردن حق استرسنیز انلر ددلرکه بزوم اجرمز الله قتنده دور بولرده اجر
دلمزور لیس دونوبا ول کیشی کروا ول قومه چاغردیکه یا قوم متابعت قیلوک شول کمسه لره
کم سزدن اجر حق استمزلر بولر هدایت بولمش قوملردوربو کلوب چاغران کیشی دمشلوکه اول
حبیب نجار دیدی و علیل اولمشکن اول رسوللر دعاسیله کوردردی اول اسلامه کلدی تفصلو
ددلوکه صبر وایدی انلرک دعاسیله شفا بولدی چون اول حبیب اشتدیکه اول رسوللری
اولدورمکه قصد اتدلر سعی ادوب کلدیکه انلری منع اده اولدورمکه قومیه اول قوم اول
حبیبک سوزلرن اشتدلر بلدلرکه اول دخی انلرک دیننه متابعت قلمشدور ددلر اکاکه
یا حبیب یعنی سن دخی بزوم دینمز قودک وارو با انلرک دیننه می متابعت قلدوک حبیب
انلره جواب ویردی شویلکم حق تعالی بیوردی وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
یعنی تولدی بکا کم طپمیام شول اللهه که بنی یرتدی کم سزوک اولدوکدن صکره رجوع اکوزاندن
یکادورنکم اتدوکوز هب بولسرسزدونوبا اول قوما ددلرکم یا حبیب کل کرو بزوم دینمزه
دون اتاکدن دک دینلرنی ترک ایلمه کوحبیب بولرک جوابنده ددی شویلکم حق تع بیوردی
أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ یعنی بن
اللهدن ارتق بو بوتلری معبودمی طوتاین که اگر الله اده جک اولورسه اول الله دلسه کم بکا ضرر
ایرشدوره و بر قتی بلایه ومحنته ایرکوره اول بوتلرک قدرتی یتمیه که بندن اول بلایه دفع اده لر
اگر شفاعت قلموق دلسلر هیچ شفاعتلرندن دخی فایده اولمیه إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
یعنی اگر بن سزدوکوز طوترسم اشکاره زیان اچنده اولورن إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ
یعنی حقیقتا بن ایمان کتوردوم سزوک اول ربکوزه کم سزی یاردوب رزق ویرن اولدور سز
دخی بنوم سوزم اشدوک بخلین طانقلق ویروک کم الله بردور اندن ارتق معبود یوقدور ابن عباس

ایدور

ایدوبچون اول قوماندن بو خبری اشتدلر فی الحال انی طوتوب قیویه بر قدلر که اکا رس درلر نتکم
برایتده بویرور واصحاب الرس اما قتاده ایدورانی طاشله دپلدلر اول طوتمیوب ایدردیکم
ای چلبه بو قومه هدایت ویرکه بولر بو ایشی بلمدن ادرلر وسقائل دخی ایدور طوتوب اول
حبیبی ایقلری التنه بر قدلر شول قدر بصدلرکه بغرسقلری جقدی اندن صکره قیویه برقدلر
اندن اول اوچ رسولی دخی دپلدلر چون حبیب نجارک روحی بدندن انتقال ادوب اول شهیده
جنته قوندی کندویه اول حاصل اولان کرامتلری کوردی کندو قومنک سلامته کلمه کرن
ارزو قیلوب ددیکه قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي
مِنَ الْمُكْرَمِينَ یعنی ای کاشکه بونبوم قومم بله لردیکه بنوم ربوم بنی نیجه یار لغیوب اهل کرامتدن
قلدی انلر دخی اول رسوللره ایمان کتوروب بو سعادته ایرشلردی کندو اولدکده دخی انلرک
خیرصا نوسین کسمدی اما دی عقلی اولان مؤمنلره وعظ نصیحت بودورکه بو قومنک حالندن
کندویه عبرت الوب قران حدیث نصیحتلرن قبول ادوبا نوکله اولمدنا وکندلنه انلرک دلیل
اولوب خیرک بلیتیلدی دوشمن طوتمیه بر قاچ کون دنیا لذتنه مغرور اولوب کندوی
دوکنمزبلاره صوقمیه ودخی حق تعالی بیوردی وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ
مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ یعنی بز اندرمدک اول حبیبک قومی اوزره حبیب اولدکدن صکره
کوکدن ملائکه لشکرنی که انلری هلاک ایده وز دخی کمسه انلره رسول کوندرمدوک ودخی
حق تعالی بیوردی إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ یعنی اولمدی بولره الا صیحه
که جبرائیلی ویردوک بر کز بولرک اوزرنه چاغردی همان بولر طوردقلری یرده براوغوردن
یخدلر شویلکم هیچ حرکتلری قالمدی ودخی بیوردیکه يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ یعنی وای
پشیمانقلونه اول قوللرک که اخرتده دیسرلر دو وای وای بزوم حسرتلرومزه کاشکه اول
رسوللره اینانیدقانلره اول فعلی اشلمیادک حق تعالی ایدور مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ یعنی اول قومه هیچ بر رسول کلمزدی که الا انلرانی استهزا ادوب
مسخره یه طوتورلردی اما اخرتده اشلری اول فعللرینه نداست اولسرلر پس چون حق تع انطاکیه
قصه سین رسوللرنه خبر ویردی کندو قومنک حالنه انلری ضرب مثل قلدیکه بولر
اندن عبرت الوب انصافه کله لر رسوللرنه عناد قلمیه لر بونکله دخی قومدیلکه اول مشرکلری
الوب کچن امتلرک عذابیله قورقتدی و بیوردیکه أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ

انهم اليه لا يرجعون يعنى يا محمد كورمزلرمى كه بو سنوك قومنكه بولردن اوكدن نيجه
قرنلري هلاك ايلدوك عقوبتمزله هركز اثرلري قالمادي دونب كوبوسى انلردن بولره
كلمكه چاره بولمدي وان كل لما جميع لدينا محضرون دكلدور بونلرك كليسي الا جميع
بزوم قتمزده حاضر اولسرلر قيامت كوننده اندن دونوب بويردي وآية لهم الارض
الميتة احييناها واخرجنا منها حبا فمنه ياكلون يعنى حق تعالينك برلكنك
علامتلرندن برسى اولدوركه اولمش يرلري بز بولره دركلدي ويردك يعنى قوريوب تازه لكى
كتدوكدن صكره كوكلدن يغمورلر اندروب اول قورولغى تازه لكه دوندردك اندن دترلو
اوتلر بتوروب دنيايه كتوردك كه اندن يبالر وجعلنا فيها جنات من نخيل واعناب
وفجرنا فيها من العيون ليأكلوا من ثمره وما عملته ايديهم افلا يشكرون يعنى دخى بز
يارتدق بولر ايچون بوستانلر وباغلر وانك ايچنده خرمالر واوزملر بتوردك ودخى
يوردن بيكارلر چقروب ايرسقلر اقتدق تاكه اول يمشلردن يبالر واول صولردن ايچه لر
واول اللري عمللريله اشليوب حاصل اندوكلرندن دخى يبه لركه اكولر ايچلر اول اللري
عمللري شكرمدكلري نعمتلردن دخى يبه لركه اغجه بتن يمشلر دور وانلر باغلر دوروسو
لردوركه قيون صغير بلندن چقري ويردك تولدي بولره كم بو نعمتلري بولره يراديدور نه
هيچ شكر ايلمزلر وانك وحدانيتنه اقرار قلمزلر اكرچه لفظا استفهامدور امّا معنسنه در
يعنى بولدي شكر اتمزلر دوكي بو نعمتلر ايسنه كه انلره انعام قلدي اكا كفران نعمت اولمسونلر
شكر اتسونلر دستنا ولور ودخى بويرديكه سبحان الذي خلق الازواج كلها مما تنبت
الارض ومن انفسهم ومما لا يعلمون بو لفظ سبحان دخى مصدردر دائم معنسنه يعنى
تنزيه ايدرك آ ديلكنا اول پادشاهي كه دورلو نعمتلري يرتدي اول يرتديكه شول لسنلردن
كم يربتورر انواع اوتلركه حيوانلر وكوزه علفا اولوب نينى منفعتا اوله غيجون دخى
بولكنه اقرار ادوب اورتاق قتمقدن ايراغ اولسونلر زيرا پادشاه دور اولكه كندو
نفسلرندن دخى انواع صورتلر يرتدى كه بولرك اندن خبرلري يوق بوكلسونلك ايچنده دليل
برهان وانظاهركه اول واحددور شريكي يوق وپروردكار عالمدوركه نظيري يوقبوند
صكره كندونك وحدانيتنه دليل ولا تلردن بر علامت دخى بيان قلديكه اعتبار اتري
دخى اردوقا اولوب اولاكه انضافه كله لر نتكم بويردي وآية لهم الليل نسلخ منه النهار

فاذا

فاذا هم مظلمون يعنى حق تعالينك وحدانيتي علامتلرندن بر دخى بو دوركه تن بولاره كيجه
قلى ويردق كوندوزى اندن صيروب چقاروب كوزه يتش بولريكه كوندوز روشنلغنده
ايكن ناكاه كوروزلركه جهاني ظلمتله قبلر ودخى ددلركه حق تعالى دنياى قره كويرتدي
اندن صكره كونشي چراق يرتديكه تا جهان اول طوغه دنيا انوكيله روشن اولور تجنكه اول
طولونه كروقوم قولي اوزرنه قالور شونيله كه يارتدلكي ودخى حق تعالى بويرديكه والشمس
تجري لمستقر لها ذلك تقدير العزيز العليم يعنى كونش كه يارتدلدي سيرادوب يورور
كندو مستقرنده ومستقردوكي كونك غايت صوك منزليدركه اندن اوته كچمز مغربنده
مشرقنده زيرا هر كون كه طوغار اكي كوننده برمنزلده طورمز طلوندوغى دخى انجلين درا وچيوز
التمش منزلي وار واوچيوز التمش طولنجق منزلي وار اورلمقده قصا لمقده ودخى ابي ذر
غفاريدن روايت دوركه ايدور بروقت رسول الله اوتوردم كونش طولنديكه بكا ددكه
يا ابا ذر بلور مسنكه بو كونش نرده طولنور ددمكه الله بلور وانوك رسولى بلور رسو
بيوردي كه مغربده طولنور دخى كيدر وارور عرش التنده سجده ايدر دستور دلوركه كلوب
كروطوغه دستور ويرلوركلوب طوغرامّا يقين اولديكه دستور دلنه اوت دستور
ويرليه تا كه شفيع طتوب طلب ايليه زارلغى حددن نيجه دستور ويرله كه واره طلوند
يردن طوغ وارده مغربدن طوغه حق تعالى كونش مستقرنده جاريدر اولوردوكي بودركه
اول عرش التنده درلبس كونشك سيري منازلرنده اول عزيز العليمك تقديري برله درعزيزدر
انتقام المق برله عليمدور اول كونش امرن تقدير قلوبياني يرتمقده ودخى ابن عباس روايتي
بونيله اوقوردر والشمس تجري لا مستقر لها يعنى كونش منازلنده سيرادر كه انك مستقرى
يوقدور دائم سيران اوزره دوررور ودخى حق تعالى بويردي والقمر قدرناه منازل
حتى عاد كالعرجون القديم يعنى آيه دخى منازل تقدير قلدق كوكده كاه ارتر كاه اكسلور
كلبي ايدور هر كون بر منزل يتور برمنزل چقرتا شول قرار كاهنه ايرشور كه اندن اوته كچمز
بجملة يوقاندن دونوب كرو يقين منزله كلور ودخى دمشلركه آى منزللري اوتوزكوننده
سيرادر نتكم كونش بريلده سيرادرسقا تاليدور آيوك ايني سكسان فرسخ دور دكرميدر
كونش دخى انجلين درامّا آكنسك روشنلغى يارتدلدوغى وقتن برايدي آيوك نورنوك
طقسانطقوز بخشي آلوب كونه ويردلر انوك روشنلغى زياده اولديكه آي بربخش نور له

قالدی و دخی آخر منزلنده ایجلوب صارارد وغن شول خرمانك قورومش ایجه بوداغنه
تشبیه قلدی نظر ایدنلرك كوزنده اكرچه كند ونفسنده وحقیقتنده كی اولدور
اما بقانلرك كوزنكی ایجه كورنور اندن حق تعالی بیوردی لا الشمس ینبغی لها
ان تدرك القمر ولا الیل سابق النهار وكل فی فلك یسبحون عكرمه ایدور هر برنك
ولایتی وحكمی وسلطنتی واردور كونك ولایتی وسلطنتی كوندوزده در آیك حكمی
وسلطنتی كیجه ده در یوقدور كونشه كیجه ده طلوع ایده وآیه دخی یوقدور كیجه لكن
نور صحوب كوندوز حكمن ظهوره كتوره كركدور هر بری كند وسلطنتنده طوغه
طوله و دخی نه كیجه قره كونسی كوندوزده وشنلغونه غالب كلوب قراردیلور ونه كوندز
آیدنلغی كیجه قره كوسنه غالب كلوب ایدن قلور و بعضلر دیمشلر كه كوك شول كبو كلنمش
دكرموجی كبیدور آیله كون دخی شول یلدوزلر كه دوراد لرانده یورورلر ودخی بیوردی
وآیة لهم انا حملنا ذریتهم فی الفلك المشحون یعنی یو سكننك قولرینه بر علامت دخی
حق تعالینك برلكنه كه بز كتوردك یولرك اتالرینی وعورتلرینی واوغلانلرینی هنوز
دخی بولرا اتالری صلبنده ایدی اول نوحك كمسنده كه لجناس حیوانله طولمشدی ودخی
بیوردیكه وخلقنا لهم من مثله ما یركبون یعنی اول نوح كمسی كبی بولره لشنه یرتدق
كه اكا بنرلر قتاده ایدورا ولدوه درقووده بنرلرنتكه دكزده كمیه بنرلر اتاسدی
ایدورا ول دیدوكی شول ذورقلر وشول كمیلر در كه شمدی دكزده بنرلرصو كیجه كلن
ایت دلالت ادركه اول كمی دوردزیرا بوندن صكره بیوردیكه وان نشأ نغرقهم فلا صریخ
لهم ولا هم ینقذون یعنی اكردلرسوز بولری اولصو اچنده غرق ادوه وز شویلكه هیچ
بولره برمددایرجی بولنمیه بولركندولری اول غرقدن منع ادوب نجاتلرنه چاره بولمیه لر
الا رحمة منا ومتاعا الی حین یعنی انلری قورترمغه سكركه بزدن رحمت اوله كه
سلامتانلری چقاره وزغرق اتمیه وزقویا وزكه تمتع قلالرتا اجللری تمام اولنجه
پس عقلی اولانلر كرك كه بو علامتلره نظر قلوب حقیقت بله كه حق تعالی بردور شریكی
یوقدورا كر بردخی اله اولایدی یرلوكوكلر قمو اچنده كیله فساد ده واره یدی ودخی حق
تعالی بیوردی واذا قیل لهم اتقوا ما بین ایدیكم وما خلفكم لعلكم ترحمون یعنی چون
بولره دنلسكه الیوكوزده كی آخرت امرندن قورقلا نو كیچون عمل قیلوب استعداد

ایدوك

ایدوك وارده وكوزه قلان دنیا امرلرندن قورقلانو كله مغرور اولوب الدیمك تاكه
رحمت اولوب عذابا ولنمیه اما مقاتل ایدور الیوكوزدن قورقك ددوكی یعنی سیزدن
الروكیجنلر كبی اولمدكه انلرع ایرشن بلا سیزه دخی ایرشه وما خلفكم ددوكی یعنی
اركوزده كلیورون لخرت عذابندن دخی قورقلا ولاكا ولوناسیز عذابدن نجات بولاسز
بولرا كا هیچ اعتبار قلمزلر وما تأتیهم من آیة من آیات ربهم الا كانوا عنها معرضین
یعنی هیچ بولره كلوب ظاهر اولمیه اول ربلرینوك برلكنه قادرلكنه دلالت قلان لنشانلر
ورسولك كوجكلوكنه دلیل ولان علامتلردن آیكی یا رلموكبی وحیوانلردن سویلمك
كبی ویا رمقلرندن چشملر اقمق كبی الا بولرا نلروك كلسندن اعراض ادوب یلانلر رسولیلوب
تكریدن قورقماغی ترك ادهلر لیس مؤمن نصیبی بودوركه دایم تكریدن قورقجی اولا اوكندوكی
عقبه یوجا و نوتمیه واردنده قیوب كند وكنك حسابنی شمدیدن قایوره وانی بیتلیمك
اردیجه اولا حسابده مناقشه ادوب قتی طوتلمق همان عذابدور ودخی بوندن صكره كافرلر
زندیقلرندن خبرویردیكه مسكالردور واذا قیل لهم انفقوا مما رزقكم الله قال الذین
كفروا للذین آمنوا انطعم من لو یشاء الله اطعمه ان انتم الا فی ضلال مبین نو آیتك سبب
نزولی بو یدیكه مؤمنلر سكتنك كافرلره درلودیكه مسكنلره درولیشلره تصدق ایدوك
شول مالكوزدنكه زعمكزده رسق اولالله اچوندوردرسیز یعنی كافرلر اكنلرندن وقونلرندن
صغرلرندن بعضسین سیجوب بو الله اچوندور درلردی قچن مؤمنلر بولره اول تكریچون قلدغكوز
مالكوزدن مسكینلره صدقه قلوك دیسلر بولر درلودیكه بز رزقلندوره لومی شول
كمسلوی كه اكر دلسه حق تعالی انلری رزقلندوروردی پس چون قدیتی یتركن انلری
رزقلندورمیدی بز دخی انوك دلكنه سوا فقت ادوب انلری رزقلندورمزدا شنیو
سوزی كر درلودی استهزا وجهله درلودی دكل كحقیقت ولا امدی بو سوز بخیل
سوزیدوركه كند ولره علت طوتوب ویرمه میكچون دیرلوكحق تعالی ویرمدوكنه بزدخی
ویرمزدرلو یوزعمی كه ایدرلر بو باطلدور زیرا حق تعالی برینجه قوللری غنی قلدی وبرینجه
قوللری فقیر قلدی ابتلا یوتندن درولیشه دنیا ویرمدوكی بخیللوغندن دكل اكر دنیانك
انك قتنده سوری سچاك قدرنجه قیمتی وارسه كافرله برایچوم صو ایچورمیدیكه دو شمنلری
پس مؤمنلردن دوستكن ننه منع ادیدی ویایلره صدقه قلوك دیدوكی دخی كندو یوقلودكو

در

انلروك مالنه احتياجي اولدوغندن دكل بلكه ابتلا دوركه اول بايلري درويشلر ايله
صناركه كوره اول نما للرندها ولان فقرا حقيني چيقروب الله عشقنه ويوررلمي يوخسه
مال سوكوسي تكري سوكوسندن ارتوق كلوب چيغانلق وبخيللق قلورلمي حق تعالينك
دلكنه كمسنك تعرضي يوق نيجه دلرسه اشلر اوزلرا حكمتنه كمسنك عقلي ايرمز بس مؤمن
نصيبي بودوركه الله حكمنه مطيع اولوب امرنه يرنه كتوره تقديري علت ادينوب كندوي
خيرلردن قطع ايلميه بو فاسد اعتقاد دوربو اعتقادي طوتنلر قورقوواركه جهنمده
ابدي قاله نعوذ بالله منه اول كافرلر مؤمنلره ددلركه ان انتم الا في ضلال مبين يعني دكلسز
سز الا اشكاره خطا اچنده سزكه اتالركوزدينن قيوب محمده اويدكوز درويشلر اولوب
زوم مالموزه محتاج اولدكوز بعضلر ددلركه سز خطا اچنده سز مؤمنلر سزي خيره صدقه
بيورسيز تقديريا علت كتوروب منع ادرسز ودخي حق تعالي بويردي ويقولون
متى هذا الوعد ان كنتم صادقين يعني رسول بولري قرشو اخرت عذابيله قورقودردي
اولاكه بولردن ايمانه برغبت قوبه ديو بولر عنادوب كلوب درلر ديكه يا محمد اكر
اشبو قيامت كه بزه وعده قلوبا نوكيله قورقودرسن ددوكلر وكوزكرچكسه ايت كه نه
وقتا ولسر حق تعالي انلرونك جوابنده ديكه ما ينظرون الا صيحة واحدة تأخذهم
وهم يخصمون يعني يا محمد بولر منتظر دكللر الا برصيحه كه اول صيحه بولره اكسوزنا يرشه
شول حالده كه بولر بربريله الشمقده صاتمقده مخصوصتاد ركن ابن عباس ايدور رضي الله
عنهما مراد بو صيحه دن اول صور حالتد وغيدور ونتكم عبد الله بن عمردن رضه روايتدر
ايدور والله صور اوريله شول دمكه خلايق كلي يولرنده وبازارلرنده اولالرتا كه بربرنز
چوزيلوب الكيشي يا يوردكن كه انها سوريلشورلرا ولادخي الشمدن صور اوريله وبركشي
بوستلنجوغين صوا ارمغه صوبولين طوته اراسنده هنوز صوكلوب بوستانه ايرشمدن
قيامت قوبه ودخي بيوردي كه فلا يستطيعون توصية ولا الى اهلهم يرجعون
يعني اول صيحة صور بولره اكسوزده شويله ايرشه كم كلي هب اول ساعتده وصيت
قلمغه طاقتلري يتميه هيچ برنسنه ايله بلكه بازارلرندن دونوب اولرينه كلمكه مجال
بولميه لر حق تعالي اول صورده بوخلايقه نه اولسر لونوايتده اني بيان قلدي بوندن صكره
ايكنجي صورده حالنه اولسر اني بلدوردي كه ونفخ في الصور فاذا هم من الاجداث الى ربهم

ينسلون

ينسلون يعني صور اوريله كوره سين تاكه بوخلايق اولمشكن باش طبرقدن قالدروب
اول ربلري حضرتنه برين جمع اولالرشويله صنالراول صوروك اراسي بولرم اوقيوليه كچدي
اويانديلرا يوكيچوز ديلر قالوا يا ويلنا من بعثنا من مرقدنا يعني سنلدن قالقوب كوره لر
اول دنياده بولره خبر ويروب قورقودولن كون واقع اولمش اول كونك قورقولرنه لسنيت
اول سنلده يانديقلري انلرم شول ونجور اخيليقي كبي اولمش ولا ديلركم اي واي بزوم
هلاككوكمزه كم اويارديي بزي بواويوب دلحتا ولدوغمز يردن اول فرشتلركم بولروك
اوزرنه شوكلدي دنيده عملارن يازرلردي بولره جواب ويروب ديلركم هذا ما وعد
الرحمن وصدق المرسلون يعني بوكون اول كوندوركه حق تع وعده قلدي ويبدوكي رسوللر
دلندن سيزه خبر دكور ديكم بوكونا لبتده كما لسنرا ولجقدورا ولرسوللرسزه بوكوندن خبر
ويردوكي هب حو ايدي اما سز عنادوب انما نمدوكوز كما نكوز قالمادي اوش عين اليقين
سزه واقع اولدي كه كوزوكوزله كوردكوز ودخي حق تعالي بيوردي كه ان كانت الا صيحة
واحدة فاذا هم جميع لدينا محضرون يعني دكلدور بولره واقع اولان اولدوكدن صكره
الا اچاغز مق دوركه ايرشورتا كه بولر جميع بزوم قتمزده حاضر اولنورلر ودخي حق تعالي
بيوردي فاليوم لا تظلم نفس شيئا ولا تجزون الا ما كنتم تعملون يعني اول قيامت كوني
بركوندوركه هيچ برنفسك عملندن ارتوق اكسك اولجق دكلدور هر نكم اشليدلركا كوره جزا
اولنورلر خير عملارنه خير عوضلر وشر عملرنه شر جزالر وعقوبتلر اولنورلر عقلي
اولانلرم كوكدوركه سعيني خير عملارا وزرنه قللرتا كه يارين قيامت كوننده خير عوضلر
عالي مرتبه لره ايرشلر عمل شرله كندولري عذابه مبتلا قلميلر چون حق تعالي قيامت قوبجنن
خبر ويردي بو كز اول كونده خير عملله واولانلرا وجماق اچنده مرتبه لر بولورلرانك بعضسندن
نوادا ده خبر ويردي تاكه اول كونك هولندن قورقوب شر عملرندن الچكه لر كوركلو
عملار اشليدلر اول جنتده كي مرتبه لره بولودن برشوق ورغبت قوبه بوندن اونوري بيوردي
ان اصحاب الجنة اليوم في شغل فاكهون يعني بدرستي اوجماق اهلي اول قيامت كوننده
شغل اچنده يمشلنوب تنعملرده دلراما اول شغلده اختلاف قلدلركلبي ودخي
مقاتل ديشلركم اوجماق اهلي اول يرده لراچنده بكرجوزيلرله صحبته مشغول اولنوب
طاموا هلننك حالندن خبرداراولميلر بلكه انلر هيچ خاطرلرنه دوشميلر كندولره اول

صحبتلر صفاسی شونکله لذت ویرمکده طاموانک اهلی هیچ خاطرلرنه دوشمیه زید بن ارقم
رسولدن روایت قیلوب ایدرکه بدرستی حق تعالی اوچماق اهلنک هر برینه یوز کیشی
قوتنجه قوت وشهوت ویره یمکده ایچمکده رسولدن بو یله خبر ویریجک اهل کتابدن برکیشی
دیدیکم یا رسول الله شول کمسنه که ییه ایچه اکا حاجت واقع اولمزمی رسول بویوردی که
هر بری ییوب ایچدکدنصکره بدنلرندن اول طعام دری کبی سیزوب چقه شونکله که
مسک قوقوسی کبی اولا قارنلری اچلوب یرنه اوتوره آچغه لر هیچ یمش کبی اولالر ودخی
هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ یعنی اوچماق اهلی وجفتلری که حورلردر
اول کوشکلر ایچنده شول برنمش تختلر اوزرنده که انلر اوزرنده دخی حجاللر وار یعنی درلو
درلو حریرلرله برنمش حجاله کبی اولا ایچنده اوچماق خاتونلری واوتوره لر حلالرله
بو حالده که حوریلردن یصدقلره تکلنوب تنعم ادرلر اغاجلر کولکسنده بوستانلر ایچنده
ودخی بویوردیکه لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ یعنی حاصل اولا اول اوچماق اهلنه
جنت ایچنده یمشلرکه بربرندن کوزراق لذتی بکزمز ودخی بونکله جمیع نه آرزولری وارسه
انلره انده حاصل اولا ودخی بیوردی سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ رَحِيمٍ یعنی بونلره حق تعالی
طرفندن قرشو هدیه لرله فرشته لر کلوب سلام تحیت ایرشدوره لر ودخی دیمشلرکه
اوچماق ایچنده بربرنه صتاشوب حق تعالی طرفندن سلام تحیت قلالر ودخی بویوردی
وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ یعنی اول قیامت کوننده حسابدن صکره ندا اولنه
که ای کافرلر مؤمنلردن سچلوک که بدرستی مؤمنلر فوز سعادت بولدیلر وای منافقلر
مخلصلردن سچلوک که مخلصلر فلاح بولدیلر وای عاصیلر مطیعلردن آیریلوک که
مطیعلر بوکون عافیت راحت بولدیلر ودخی بویوردی أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا
تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ یعنی بو محشر اهلی بربرندن سچلدکدنصکره
حق تعالی انلره خطاب ادوب سرزنش یوله دیه که بن سیزه بوندن اول وکتاب
کوندروب خبر ویردیممی سیز شیطانه مطیع اولمیه بو آیتده حقه مطیع اولمقلغی
طپمقلق لفظیله بیان قلدی زیرا ابن عباس ایدور هرکه برکمسنیه مطیع اولسه اول
نه درسه انی طوتسه اول اکا طپمش اولور یعنی ای آدم اوغلانلری بن سیزه عهد ادوب
دیمدیممی شیطانه مطیع اولمکه اول شیطان سزوک آشکاره دوشمنکوزدر دیمدیممی

ودخی

ودخی بیوردی وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ یعنی بنی ترلک وبکا مطیع اولوک که طوغری
یول توحید یولیدور اول یوله کیدنلر اکلنمدیکی صیما دن جنته اولاشورلر او لوسعادت یولیدر
ودخی بیوردی وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ یعنی بدرستی اول شیطان
سزدن نیجه خلقی ازدوردی ایکی جهانده محروملردن قلدی ایدی هلاك اولوک برقدی شوکا نظر
ادوب عقلله برفهم ادراولمزمیسزکه سزدن اول کچنلره نه ایشلدی تا اندن بر عبرت الوب اول
شیطانه مطیع اولمیه سز سلامت قورتولاسیز چون اول کافرلری ومنافقلری وعاصیلری
سوروب جهنمه التدلر قچن طاموقپوسنه یقین وارسلر اول طاموخزینه لری انلره ایرشلرکه بونلره
دیه لر هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ یعنی اشبو شول جهنمدرکه
سز بوکا کیرسکوکه دنیاده وعده لنوب دورسکوز اما سیز انی کرچکلمدکوز اول دنیاده
کی کفرکوز عقوبتی بودرکه اکا کیروب معذب اولاسیز ودخی بیوردی الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ
وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ یعنی بو کافرلر یارین قیامتده انکار ادوب
دیه لرکه والله ای بزوم معبودمز بز سکا شرك ادنلردن دکلوز دیو بربرله خصومت ایده لر
قونشولری واولادی واهلی وقومی وقبیله لری بربرنوک اوزرنه طانقلق ویره لرکه بونلر مشرك کافردر
بونلر انکار ادوب باندیلیجه لرکه بز مشرك کافردن دکلوز پس حق تعالی ایدور بوکون اول کوندرکه
بونلرك اغزلرین مهرلوره وز دلری سوزدن قاله الری بزه سویلیه وایقلری طانقلق ویره
شول نسنه اوزرنه که دنیده کسب ایدلرشکدن وسعاصیدن چون اول قوم کوره که کندو
اعضالری کندویه طانقلق ویردی عتاب ادوب اعضالرنه دیه که ای رحمتدن ایراق
اولوك هلاك اولوك سیزم کلسون بن سیزی اوتدن قورترمغیچون جالشورن سیزم نه کلدیکم
کندو هلاك اولوکون طانقلق ویرورسز انلر دیه لرکه بزوم المزدن نه کلور قمولسنه سویلیدی
بزی دخی سویلیدی پس مؤمن نصیبی بودرکه کندوزی معصیتدن نجکه نفسنه عتاب
ادوب دیه که ای نفس اوتانه اللهدن صنما غل کمسنکاه اشلرسن سنی کمسنه کورمز حق تعالی
حاضر ناظردر فرشته لر سنوکله بیله دور طانقلر ولو خود بلوکده کتورور سن یارن
محشرده طانقلق ویریجك رسوای اولسرسین رسوا ایلغی اکوب شمدیدن کندوکی دیوشور
تاکه سلامت قورتولاسین ودخی حق تعالی بیوردی وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا
الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ یعنی اکربزدلسه وز بونلرك کوزلرین اول ضلالته هدایته نظر قلمقدن

هدایه دوندوردیلر وکفرلرن محو ادوب کیدردیلر بولر دخی سبقت ادوب کیده لردی
چون بونلرک کوکللری قساوت اوزره اولدی واول کفرلرله اولان عمللری کوکللرنه
حجاب اولوب قیلدی وکوکل کوزینه شرک قره کولکی اورتدی بونلر طریق هدایتی قنده کورر بسرلر
اما کلبی ایدور اکر بز دلسوز انلرک کوزلرن کور قلایدق نتکه کوکللری کوزی کور
اولمشدور تاکه هیچ یوروکلری یری کورمیلردی نتکم لوط قومنک کوزین قلدق
شول وقت کم لوطی یالانلدلر قنوقلرنه ال اورتمق دلدیلر ودخی بویردی ولو نشاء
لمسخناهم علی مکانتهم فما استطاعوا مضیا ولا یرجعون یعنی اکر دلسوز بو کافرلری
کلسنلر اول ضلالتدنا ونوری صورتلرنی محو ادوب طاشه دوندوردیلر شویله یرلوینده
قالورلردی کم بدنلرنده جان قالمیایدی نه الرو وارمغه طاقتلری یتیدی نه کرو وارمغه
ودخی اکر دلسوز یا محمد سنوک بو قومنی کالی صورتلرن طوکوزه ومیمونه دوندریدک نتکم
موسی قومیله عیسی قومن دوندردوک تاکه وارمغه کلمکه طاقتلری قالمیایدی ودخی
بویردی ومن نعمره ننکسه فی الخلق افلا یعقلون یعنی یا محمد بو قوم عمرلرنه مغرور
اولورلر وقوتلرنه الده بورلر ایلمی صنورلرکه اول عمرک دوکنمسی اولمیه واول قوتده ضعیفی
وعاجزلغی اولمیه بزوم خود دستمز ایله دورکه هرکمسنوک کم عمرنا وزون قلاوز عاقبت
انک خلقتنی تبدیل وتغییر قلورز طوغری بو یونی اکی بوکرز قوتن ضعیفلوکه ویکیتلوکن
پیرلکه دوندرورز بولره بو حالتلری قامغه اول کندولره معیوب طوتدقلرینک قوتلری تمیز
بلکه انی اشلینا ولعیوب دوکرکه برده ونظیری یوقدورتا انی فهم ادوب برلیلردی
هلاکلک یولندن چقوب سلامتلک یولنه کیرلردی ودخی بویردی وما علمناه الشعر
وما ینبغی له ان هو الا ذکر وقرآن مبین بو ایت دخی اول کافرلره انوک جوابی دورکه دیرلردی
بو محمد شاعردورا اولا اوقدوغی قرآن دکل شعردور لیس حق تعالی بو ایتی اندروب
بویردیکه بز اول محمده شعر اوکرتمدوک واکا شعر اندورمدوک واول محمد دخی اکا لایق دکلدرکه
شاعر اولا واوقدوغی شعر اولا دکلدورا اول محمد الا بزوم رسولمزدور واول اوقودغی دکلدر
الا ذکردور یعنی وعظ ونصیحت دور دخی قرآندورکه حقی باطلدن وحلالی حرامدن بیان
قلیجیدور اکر ایدورلرسه روایت اولندیکه حضرت رسول علیه السلام دلندن شعر کلمدی تا بوکا
ندرسن کم شعر دکلمیدور نتکم دیدی پیغمبر علیه السلام انا النبی لا کذب انا ابن عبد المطلب

وبردخی ذکر اولندیکم برکون سوروچوب مبارک ایاغی طاشه دوقندی برمغی قنادی
دیدکم هل انت الا اصبع دمیت وفی کتاب الله ما لقیت پس بو شعر دکلمیدر
بز ایدورز کم بو کلمه لر رسولدن شعر قصدنه کلمدی بلکه دلندن کلدی سویلدی
شعره موافق دوشدی نتکم قتاده ایدور عایشه یه صوردوم که هیچ رسولدن شعر
کلمدیمی عایشه دیدیکم سوزلروکی کرهی انک قتنده شعردی هرکز اول شعر اوقمدی
الا قرنداشم بنی قیسک بیتنا اوقردی انک دخی لفظن ترکیبن ایرقیسی دردی ابوبکر دردی
یا رسول الله بو بیت بویله دکلدور رسول علیه السلام دیدیکم بن شاعر دکولم وبکا لایق دکلدرکم
دلومده شعر اولا پس بونی فهم اتمه کم شعر اوقومق مطلق یرمزدور رسول شعرکه انوکله سغنی
ادوب یرلرلر یا خود اچنده یا دغرو باطل سوزلر اولا انی اوقومق حرامدور رسنومدور اولان
اولدورا اما اول اشعار وابیات که وعظ ونصایح اولا قرآن وحدیثه موافق اولا یا الله
ورسولی مدح اتمک اولا اول حلالدور رسنوم دکلدور بلکه انی اوقومقده ثواب وارتجی کم
اوقیانک مرادی صلاح نفس ولا شهوات نفس اولمیه عقلی اولانلر بوندن چوق سغنیلر
ادراک ادرلر ودخی بوندن صکره حق تعالی بویردی لینذر من کان حیا ویحق القول
علی الکافرین یعنی بز قرآنی اول محمده اندوردک تاکه انوکله قورقوده شول کمسلریکه دیری
اولا حق تعالی اندلچوب دیدی عزیزم حقیچون جهنمی طولدورمبکا ورسولمه کافر
اولانلرله پس عقلی اولان بوکا نظر قلسون که حق تعالی بویردی بو قرآنی بن انوکیچون
اندوردم که محمد انوکله قورقوده شول کمسلری کم دیریا ولا دیری کومراد بو درلکه
اشبوکوده جانا ولوب حرکت قلماغسه بوخود کافرلرده اشکارده صغرده دخی
واریس بونده بودلک دکل بلکه کوکل دریکیدور زیرا مقصود حیات اولدوکه کیشی
کندوی دنیاده اخرتده اصلو وزیانلونه لنسندور فکر ایلیه زیان اولاجق یرلردن
صاقنوب اصلولنسنلری کندویه حاصل قلا کافرلرده بو اکلمق اولمدی حق تعالی انلری
اولیلردن صایدی کورک کم عقلی اولان کندوی بولنسند کافرلرده تمیز ایده عقلله
بوندن صکره حق تعالی لطفی برله ترحم قیلوب بو قوللرنه وعظ نصیحت قیلورتا انکله
عبرت الوبا وکوتلتلا اولاکه بو سعادته ایرشلر نتکم بویردی اولم یروا انا خلقنا لهم
مما عملت ایدینا انعاما فهم لها مالکون یعنی یا محمد کورمزلرمی بونسنک قومک که

زبونلری ایچون کندو قدرتیله و قوتیله و امریله دوه لر و صغرلر و قیونلر یراتدق که بونلر
انلرک کلسنه مالکلردر و لمشلر در بیرلر بونلرک اوزرلرنده یولر و سودن ایچرلر و
یوکلرن اولر وطونلرا دینوب کیرلر و دخی بیورر دیکه وذللناها لهم فمنها رکوبهم ومنها
یأکلون یعنی بز اول یاراتدیغمز انعامی بونلره مطیع قلدق که بینوب یوک اوروب نوبه
دلولسا سورر لر کیدرلر بونلر یاش چکوب اندن یغلیلر لکسن بوغزلیوب اتلرن یارلر
یرلر انلری مطیع منقاد قلدق هر نه ادرلرسا بویون ویورلر بز و امرمزله ودخی
ولهم فیها منافع ومشارب افلا یشکرون یعنی دخی واردر اول انعامدن دورلو
دورلو منفعتلری که مرددک بینمک و یوک یوکلتمک و اتن یمک و دوه یوکندن عبا لوادینوب
کیمک و قیون یوندن کچلر اولرا دینوب و کینکارا دینوب کیمک و دخی سودلرندن
بونجه پنیر و یاغ کبی دخی بوکا بکزر نعمتلر تولدی بونلره که اشبو نعمتلره نظر ادوب بو
نعمتلری بونلره یاردی ویرن شکر ادوب انی برلمز لو واجبدر بونلره که انی برلیوب اکا شکر
ادهلر و دخی بیوردی واتخذوا من دون الله الهة لعلهم ینصرون یعنی یا محمد
بو سنوک قومک اشبو نعمتلری یارادن معبودی ترک ادوب اندن ارو غیری معبود طوتدلر
شونیله ظن ادرلرکه اول معبود طوتندقلری انلره یاردم ادوب بزوم عذابمزدن
قورتره لا یستطیعون نصرهم وهم لهم جند محضرون یعنی حال بودر که اول طب
اتدوکلری باطلدر انلرک قدرتلری یتمزکه بزوم عذابمزی انلردن دفع اده لر و دخی
بوکا ولا ولطیبد قلری پتلرک لشکریدر که انلرک قاتنه جمع اولورلر قولا خادملر
کبی انلره خدمت ادرلر نتکم دنیاده بوتلری قتنه خدمته جمع اولورلردی یارن قیامت
کوننده دخی کلیر عذابده جمع اولالر پس عقلی اولان کشیلره بو ایتلر معنسندن بونی اکلمق
کرک زیرا اول سکا نعمت ویرن کیشی اورتاده برسبیدر انک کوکلی الله قدرتی قبضسنده در
دلرسا دوندرر پس اول سکا ویرلن سنوک رزقکدر تا وقت یتنجه انک قتنده امانتدر
چون وقت یتسه حق تعالی انی دخی برنسنیه محتاج قیلور و انوک کوکلنه ایله برغور که اول
نسنه سکا ویرمینجه اولحاجت یرنه کلمز پس چارناچار انی سکا ویرور اما ویردورت
حق تعالیدر اکا دخی بر دعا قلور سن اول دخی سندن اکا عطادر ثوابا یسی اولور سن
اما سکا اول دعا قلوب سنت قلمق ازکیچون واجب دکل بلکه الله اچون قلمق واجبدر که

منعم

منعم حقیقی اولدر بوندن صکره دونوب حق تعالی رسولنک خاطرن تسلی قلمغیچون
بیورودیکم فلا یحزنک قولهم انا نعلم ما یسرون وما یعلنون یعنی یا محمد بوکا فولرک
سنی یلانلد قلری غصیه برقماسون که بز بونلرک سنوکله کوزلو اشکاره عداوت
قلدقلرن بلورز تیزا ولا که انتقامسن انلردن الاورز و دخی بیوردیکم اولم یر الانسان
انا خلقناه من نطفة فاذا هو خصیم مبین یعنی کورمز لرمی بو کافرلرکه بز بونلری
برقطره صودن نیجه یوغکن وار قلدق که شمدی کلوب کرو قوبمغه انکار ادوب
اشکاره خصومت ادرلر دمشلر که بو ایت ابی بن خلف حقنده ایندی که اول بر چوروش
سکوکی الوب رسول قتنه کتوردی دیدی که یا محمد اشبو چوروش سکوکی کیمدر که اندن کلور
دیرکورن پس حق تعالی کندو قدرتن اظهار اتمک ایچون بو ایتلری تنبیه ایچون بیوردیکه
بونوکله عبرت ادوب اکلیه لرکه یوغکن بر طمله صودن وار ایلن قادردر دیوغ اتدوکدن
صکره کرو ایله ایده بس بوکا قولرک خصومتن بیان قلدیکم بعثه انکار ادوب بحث
قلدی وضرب لنا مثلا ونسی خلقه قال من یحیی العظام وهی رمیم یعنی ابی بن خلف بزوم
قدرتمزه انکار ادرک مثل قوروب ایدور که اشبو چوروش سکوکلری کم دیرکورور هیچ
کندونک یارادلدوغنه نظر قلمز که اندن عبرت اله اکلیه ایدی و نوتمشدر فکر ادوب خاطرنه
برقمزو دخی بیوردیکه قل یحییها الذی انشاها اول مرة وهو بکل خلق علیم یعنی ایت
یا محمد اول سکا حجت ایدنکا قوله که اول چوروش سکوکلری کرو دیرلتمکه قادردر اول پادشاه
که اول دفعه سنی یوغکن وار قلدی دخی علیمدر بلور سنی کرو نیجه قوپارسقلیغی و دخی
بیوردی الذی جعل لکم من الشجر الاخضر نارا فاذا انتم منه توقدون یعنی ایت یا محمد
اول سکوکلری دردلدور رسول پادشاه که تازه اغجلردن سیزه اودیاراتدی که انوکله یاقوب
منفعت طوتسز کلبلی یدور اغجلراو دطوتوصقلر اما عناب اغاجی او دطوتمز اندن او تووددکم
کازرلر انوک اوزرنه بزدوکلر که اول اغاج او دطوتمز اول خالق که اغجده او دصقلر قادردر که
سزی کرو دیرکوره و دخی بیوردیکه اولیس الذی خلق السموات والارض بقادر علی ان
یخلق مثلهم یعنی اول یرلری کوکلری بو عظمتله یاراتمغه قادر اولان اکا قادر دکلمیدر که
بز جلیق کیر و تصویر ادوب اخرنده کرو دیرکوره یعنی قادردر دیرکورور دملنا ولور نتکم
بیوردی بلی وهو الخلاق العلیم یعنی بلی قادردر اول الله کرو دیرکورسکه کم یاردیجیدر

يا رتمقلغي كبي بليجي پادشاهدر و دخي بيوردي انما امره اذا اراد شيئا ان يقول له كن فيكون
يعني اول خالقك حكمي ياراتمقده نه دلرسه اول ديه همان اولا بلكه هيچ اولدمك دخي حاجت
دكل همين ديلدوكي كبي اول وجوده كلور اما بو كن ددكي تيزجك يارتمقلق اكلتمغيچون ذكر
بلوريجه تيز يارادور و دخي بيوردي فسبحان الذي بيده ملكوت كل شيء واليه ترجعون
يعني سيز تنزيه ادوب آديلك اول پادشاهي دوكلي نسنه نك يارتمقلغي و دوكلي نسنه نك
جزئيه لريله انك قدرتي النده دور كه دوكلي نسنه يه قادردر و اولمدن صكره كوده لره
وارمجق يرلو و كوزاندن يجادور هر بو كوزه عملكوزه كوره مكافات قلسر كمنه فضلله
كمنه عدلله كما نوك حكمنده حيقي وظلمي يوقدر و اما ابو الليث ابي بن كعب روايت قلدي
رسولدن كه رسول ع م بيوردي هر نسنه نك كوكلي وار قرانك كوكلي يس سوره سيدر هر
كمسه كم يس سوره سين اوقيسه مراد اندن تكري رضاسي اولسه اول كيشي يارلغنور دخي
جميع قراني اون ايكي كز اوقومش جه ثواب يازلور اول مؤمنه و دخي قنغي مسلمانك جان نزعنده
كلسه و انوك قاتنده يس سوره سي اوقونسه حق تعالى انك هر حرفنه اون فرشته كوندرر
كه انلر النده صاف طوتب طوره لر انوكيچون رحمت ديليوب يارلغنمق دليلر انك جاني
قبض اولنجه بيله حاضر اولالر و دخي ملك الموت انوك جانن قبض ايتميه تا اوچماق ملكلرندن
برسي كلوب اكا اوچماق شرابندن ايچورمينجه هنوز دوشكنده ياتوركن اندن ملك الموت
روحن قبض ايليه تا قنمشلر اخرته كيده و سنده قنمشلر ياته وكور قوپيجق قنمشله
قوپه و حساب و قتنده قنمش ولا هيچ بر پيغمبر و لاحوضندن ايچمكه محتاج اولميه
تا اكا دكين كه قنمشلر اوچماقه كيره حق تعالى دن دلروز كه بو قانمقلغي جمله مؤمنلره
لطفي برله ميسر قلا امين يا رب العالمين سورة الصافات كلها مكية وهي مائة وثمانون واية

بسم الله الرحمن الرحيم والصافات
صفا ابن عباس ايدر رضي الله عنهما يعني حق تعالى فرشته لر صفنه اندلجر
تكم مؤمنلر صفنه انداير نماز اچنده يعني اول فرشته لر صفي حقيچون بعضلر ديمشلر كه
حربده غازيلر صفي حقيچون ياخود قيامت طوره جق انسانلر صفي حقيچون ياخود يرله
كوك اراسنده قوشلر صفي حقيچون ياخود مسجدلرده جماعت اولوب صفله نماز قلانلر
حقيچون في الجمله بو ايتده طاعتده صف طوتمغلوغك فضيلتنه اشارت قلديكم

رسول حديثنده بونك فضيلتنه چوق حديث وارد اولمشدر اكر بو صفك فضيلتي
اولمسه حق تعالى عظمتي برله انديجميدي زيرا انديجمز الا برنسنه يه كه اول
انديجن قاتنده اولغيرتشريفا ولاو دخي بيوردي فالزاجرات زجرا يعني فرشته لر
حقيچون كه ادم اوغلانلريني و زرنه مؤكل اولوب انلردن شرلريني منع ايدر
و دخي ديمشلردر كه شول كتابلر حقيچون كه كوكدن اندورلمشدر حق تعالى
قوللرن كناهلردن منع ايتمكلچون و دخي بيوردي فالتاليات ذكرا يعني
جبرائيل حقيچون كه تكري كلامين پيغمبرلره اوقودي و بعضلر ديمشلر كم بوندن
مراد شول مؤمنلردر كه قران اوقورلر ان الهكم لواحد مجاهد ايدر بولرك
كلستنه حق تعالى قسم ايتدوكندن مراد كندو وحدانيتن اثبات قلمقدر كه انده
حق تعالى ديركه فرشته لر حقي و كتابلر حقي و قران اندورن
جبرائيل حقي و قران اوقيان مؤمنلر حقي حقيقت بلوك كم سزورك تكوز و خالقكوز
و رازقكوز بردر كم انك شريكي يوقدر و دخي بيورديكم رب السموات والارض
وما بينهما ورب المشارق يعني سزوك تكوز اولدر كم كوكلري و يرلري يراتدي
و دخي يرله كوك اراسنده نكه موجودات وار اني ياراتدي و دخي هر كون كونش طوغد نجي
مشرقلري و طلوعندن مغربلري ياراتدي سزوك تكوزدر و دخي بيوردي انا زينا
السماء الدنيا بزينة الكواكب يعني بز سزوك تكوز اياز كم دنيا كوكني يلدزلرله
بزه دوك كيجه قرم كوستنده سنيره چراق ولاشعله ويره انوكله يولوكوز اكليه سزهلاك
اولمجق يردن صاقنه سز ابن عباس ايدر روايت اولدر كم پيغمبردن ع م كه اول بيوردي
كواكب شول لحيته اكيسري قاقلمش كبي كوكه بركتمشدر انده شعله ويرر و دخي
حق تع بيورديكه وحفظا من كل شيطان مارد يعني سزوك تكوز اولدر كم يلدزلري
كوكه زينتچون و سزه چراغ اولمغيچون يراتدي دخي انى صقلدي هر شيطاندن كه
قوتلودر رقيتي سركشدر انلرچين كه كوكه چقمق استسلر فرشته لر انلري اول
يلدزلر شعاعندن اوداكوب انلري اتارلر و دخي بيوردي كه لا يسمعون الى الملاء
الاعلى ويقذفون من كل جانب دحورا يعني بو شيطانلري اوده اتوب قوما دقلري
اندن اوتروددر كم بولر چقوپ اول حق تعالينك حكملرن يا دخي فرشته لرن قولق

طوتوب دكلیوب خبرلر الورلر كه كلوب یریوزنده اولان كندولره دوستلرینه كما آرنیه
صالحیلر وصوبیلر بلقچیلر ومنجملر دورانلره خبر ویروب خلق اچنده فتنه یره غلو
یس بولور كوكه چقمق استسلر بولره كوكك هر طرفندن اودله اتلورلر سورنوب خور
اولمغیچون تنكه مسلسل روایتلر ایدرلر ابن عباسدن ایدرر وقتلرده بركون رسول حضرت
اصحابدن برجماعتله اوتورمشدی ناكاه بریلدوز آتلدی شعله لندی رسول علیه السلام
دیدیكه یا اصحابم جاهلیتده بوبویله اولسه سز بوكانه دیر سیز دیدلركه یا رسول الله بز
ایدرزكه بر اولو كیشی اولمكلوكك علامتیدر رسول علیه السلام بویردی اول آتلدوغی نه كمسنك
اولومیچون ودرونه دركلیچوندر اما حق تعالی برحكم ایلسه انی ایشدوب عرش كتورن
فرشته لر تسبیح ادرلر ویدنجی كوكك فرشته لری عرشك فرشته لرینه دیرلركه ربمز حكم ایلدی
دیوانلر بولارده خبر ویررلر تا كه هر كوكك اهلی بربرینه خبر صوروب خبر ویررلر خبر الورلر
تا اكا دكن كه خبر كلوب دنیا كوكنه اینه بوجنیلر شیاطینلر انلری طوتوب انلردن خبر دكلرلر
اول خبرده انلره ملكلر اودله اتارلر اما بن كلمزدن اوكوردی چقوب اول خبری دنا لوب
دوستلرینه خبر ویررلردی اول حق خبره اوزرینه بونیچه زیاده یلان قتارلردی خلقی فتنیه
برغورلردی لكن شمدی بولری قطع اولنمشدر چقمغه مجال بولمزلر اودیله سورلورلر
ودخی بویردی ولهم عذاب واصب الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب
یعنی بوشیاطینلره خبر المق یوقدر اول ملأ اعلیدنكه عرش فرشته لریدر طوتیمزلر اوغورلین
چقوب كوك فرشته لرندن خبر قاپدقلری دورانی دخی تیز چیك فرشته لر دیوب كورد بچه
اوداتیورلر انی یقارلر اخرتده دخی اول شیاطینلره عذاب دائم واردر نهایت بولنمز شهاب
دیو لغتده هر آق نسنیه درلر كه نورلو اولا ثاقب بلدریجی نسنیه درلر مقصود بوندن
اول اوددر كه شیاطینه اتارلر ودخی بویردی فاستفتهم اهم اشد خلقا ام من
خلقنا یعنی یا محمد صورینو مكه اهلنه كه كرو قوپمغه انكار ادرلر خبر ویروب تقریر
قلسونلر كه بولری اولدوكدن صكره كرو یاراتماغمی قتی دشواردر بزه یوقسا هیچ اول
یوغكن واراتدوب یاراتمغی قتیدور ودخی بویوردیكه انا خلقناهم من طین لازب یعنی
فكر ادوب كورمزلر كه بز بولری اصلنی كه ادمدر برپاپشق یاپچقدن یاراتدق بولر كلی انك
نسلیدر بولر اول یاپچق اچنده قنده ایدی بوندن نته عبرت المزلر انكار ادرلر ودخی بویردیكه

بل

بل عجبت ویسخرون واذا ذكروا لا یذكرون واذا راوا آیة یستسخرون یعنی یا محمد بلكه سن
عجب ادرسن كه سكا كوكدن وحی اندرلیور بوكافرلر انی ایشدوب مسخره الورلر سوزكی
یلانلرلر ودخی بولره وعظ ادوب اوكلرنده واقع اولجق حاللرینی كه اودرسان بولر انوكیله اوكتلمز
لر وچن سنك پیغمبرلغنكه حجتلمكیچون برنشان كوسترسوز آی ایكی پاره اولمق كبی بولر انی
كوروب مسخره الورلر ودخی بویردی وقالوا ان هذا الا سحر مبین یعنی درلركه بو اولان
علامت دكلدر الا اشكاره سحردر جادولقدر ودخی كرو قوپمغه انكار ادوب درلركه
ائذا متنا وكنا ترابا وعظاما ائنا لمبعوثون اوآباؤنا الاولون یعنی قچن بز اولسه وز
قوری سكوك قالسه وز یعنی بز كرومی دیریلوب قوپاروز یا بزدن اول كچن اتالرومزده
كرومی قوپارلر هیچ بونی عقل قبول ادجك نسنه دكلدر پس حق تعالی بویردی قل نعم وانتم
داخرون فانما هی زجرة واحدة فاذا هم ینظرون یعنی ایت یا محمد بلی كرو قوپارسز بوحالتده
كه سز خوار ذلیلسز ودلیل اولوب قوپمقلغكوزه سوقدور بر صیحه كه اول صوره حاجت نمقدر
محتاج اولمزكه بر دخی چالنه ناكاه اول وقت بوخلایق كلیسی سنلردن چقوب
كوكه نظر ادرلر كوررلر كه اول كوك نیجه تغییر اولدی ویره نظر ادوب كوررلر كه نیجه دوندرلدی
چونكه اول كرو قوپدقلرین معاینه كوررلر انكارلری كتوررلر اول رسولك سوزلرن
انكار لوكه بولره درلردی البته كرو قوپمق حقدر بولر اكا اینانیوب مسخره الورلردی تكم
حق تعالی بویردی قالوا یا ویلنا هذا یوم الدین یعنی بو قیامته انكار ادنلر اول وقت
دیلر كه ای وای بزوم هلاك اولوكمزه كه اشبو كون جزا وحساب كونیدر كه اول رسوللر دردی
بز انانمزدق اوش بوكون نكه اتدوك بولسروز اول انلروك اوزرنه موكل اولان فرشته لر
انلره جواب ویروب دیه لر هذا یوم الفصل الذی كنتم به تكذبون یعنی بوكون فصل
قضا كونیدركه سیزه خبر ویرلوردی سیز بونی یلان طوتوز دورلو دورلو حجتلر كتوروب
انكار ادردوكز پس مؤمن علامتی بودركه بوآیتلری خاطرنه برغوب اول واقع اولجق كون
ایچون اعتقادن محكم قیلوب انك یراغنده اولا كافر كبی وعظ نصیحت اشدیجك مسخره یه
الوب انكار قلمیه واكا اوكوت ویرنلری دوشمن طوتمیه اكا كافرلر دلیله وكوكل ایله
انكار ادرلردی اما مؤمنلر انكاری فعلله در اشدیجك الله حق دور درلر اما عمله
كلنجك سوزینه خلاف ایشلر یعنی بر اشلركه هیچ اخرته اعتقادی اولانلر ایشنه بكزمز نعوذ

بالله بو دخی مسخره یه طوتمقدر ایشده حق دیه دونه انک خلافنی اشلیه بوخود محضا
منا فقدر رسنا فقلریزی طاسونلر کنك اشغه سنده اولسنلر و دخی حق تعالی بیوردی
احشروا الذين ظلموا وازواجهم وما كانوا يعبدون من دون الله فاهدوهم
الى صراط الجحيم یعنی حق تعالی قبلندن ندا اولنه که سوروك جمع ایلك شونلری که کافر اولدیلر
دخی انلرك اشالرین و معاونلرین و دخی شول شیاطینلرکه بونلری اغوا ادوب
ازدوردی و اول معبودلرین که الله قیوب اکا طبرلردی سوروك التوك بولرك کلیسنی
اول جحیم طاموسنه چون اول عذاب فرشتهلری بونلری سوروب اول جحیمه التلر حق تعالی
بر فرشته ویربیه کله اول عذاب فرشتهلرینه حق تعالینك بو خبرن دکوره که بیوردی وقفوهم
انهم مسؤلون یعنی حق تعالی بیورور که بونلری طورغورکوز که بونصورولسه کرك
شوندن که کلمهٔ توحیدی ترك اتدلر پیغمبرلرو فرییلانلدلر کتاب ویربدولك انامدلر
چون بونلر اندمحبس اولنوب سؤال اولونلر عاجز اولوب متحیر قلالر حق تعالی قبلندن بونلره
دنله که ما لكم لا تناصرون بل هم اليوم مستسلمون یعنی بوالدی نسینه که بر بریکوزه
یاردم ایرشمزسیز و بر بریکوزدن بونی دفع اتمکه سعی اتمزسیز دنیاده باطل حجتلرله
کندوکوزدن حقی منع اتمکه سعی ادوب یاردملشدوغکوز کبی بلکه انلرك نطقی
طوتولوب باش اشغه یره برغوب ذلیل منقاد اولالر نتکم حق تعالی بیوردی واقبل
بعضهم على بعض يتساءلون یعنی بربرینه قرشو خصوشله صورو شلو چیلری اولونلرینه
دیهلر کما کوسیزاولمسکوزبز اول رسوللره اویاردوق بزی سیز منع ایلدوکوزکلوك امدی
بو عذابدن بزی قورتاروك یاخود بر زعذابمزسیز الوك اول اولارید دیهلر کما کوبزه هدایت
ویرلسه سزی دخی دلالتادن دك شمدی دکلموز بوعذابده برابور زکرك قتلنالوم کرك
قتلنمیا لوم بزه قورتولجق یریوق اول پوته طپنلر پوتلرنه دیهلرکه بز دنیده سینی انوکیچون طپردق
که بوکون بو عذابدن بزی قورتاره سیز اول پوتلری دخی سوزه کلوب دیهلر که بزوم نه سزدن
ونه سزوك طپدوغکوزدن خبرمز واریدی بز برجانسوزلنسنه ایدوك کومزالتودن
کموزکومشدن بر تیجه فردسوردن طاشدن واغچدن کوزمزکورمز قولاغمزاشتمزدلومز سویلمز
بزدن سیزه منفعت نه ایدی که بزه طپردوکوزبزیرا ایدوك سیزوك بزه طپدوغکوزدن
بزسزی دعوت ادوب کلوك طپوك دیمدوك بزی سیزم معبودوزن و سیزی بوایشه

یلتین

یلتین شیاطینلردی سزوك معبودکوز حقیقتده انلردورکه سز انلروك اغواسنه
اویکوز وارد وك کوو اول شیاطینلر قورترسون بوکز شیاطینله خصومت قلالر اول
دخی دیهکه بنوم الوندن نه کلورا وزرکوزه قلیچ چومتوطوتوب اشلتمدوم کوکلوکوزه بروسوسه
برغوردوم همان اویارد وکوز اول رسوللر دخی بونجه وعدلرله ایله نسنه خبر ویردلردی
نته اویمادوکوزهیچ بنی ملامت قلمك واروك کندوکوزی ملامت قلوك که صوکلوکوزی
فکر اتمدوکوز بلایه مبتلا اولدوکوز واروك نه نسنه بنوم مددوم وار نه سزوك بکا مددکوز
وار بوکونکی کون و دخی بیوردی قالوا انكم كنتم تأتوننا عن اليمين یعنی اول ضعیفلری
قویلرنه و بجیلری اولونه دیهلرکه سز بزه قوی حیله کلوردوکوز بزوم عملمزی کوچك
کوستردوکوز بوخوضعیفلریدق سز بزوم اوزرمزه قویلرایدوکوز غالبلرایدوکوز قورتلمغه
چاره مزیوغیدی سزوك سبنکوزله اوش مبتلا اولوپ بدی عذابه اوغردق امما قرطبی ایدور
بوسوزی بربرنه اول شیاطینلروك مشرکلری دیهلرکه سز بزوم صاغمزدن کلدوکوز بوکلامك
حقیقتی اکا اشارتدورکه ابلیس مردود اولدوغی وقتانده چوب ددیکه بن بولروك غرتك
حقیچون صاغلرندن کلم صوللرندن کلم اوکارندن کلم ارد لرندن کلم سش بولروك چوغنی شکر
ادیجلردن بولمیا سین اهل تفسیر دشلرکه شیطان صاغدن کلدوکی اولطرفدن کلور
باطلی اکا حق کوستروب حقی باطل ایله اورته قورصولندن کلدوکی بودورکه انی درلیشلو
قورقودرصوکنده قلان اهل بیتك وا وغلانجقلروك درویش قلك دیواچ قاله دیوقوم
قبیلدن کستربولره لسنه ویردرمز وزکاتی دخی منع اتدورروا وکندن کلدوکی بودورکه
اخرتی انکار اتدورطاموبوقدور دیوضلالته برغورچون مشرکلر اول قویلرنه بوخبری
دیهلر دخی بولره جواب ویرهلر نتکم حق تعالی بیورور قالوا بل لم تكونوا مؤمنين یعنی دیهلرکه
سز اولدن حق تعالی بویروغنی اوزره دکلدوکوزکه بز سیزه انی تلبیس ادوب حقدن منع ایدیدك
وما كان لنا عليكم من سلطان بل كنتم قوما طاغين یعنی دیهلرکه بزوم سزلك اوزرکوزه
سلطنتمز یوغیدیکه البته جبرادوب دلردلمزسزه اولایشی اشلدیدك بلکه سز بزاز غون
کمراه قوم ایدوکوز بزوم نه صوچمز واردور فحق علينا قول ربنا انا لذائقون یعنی واجب
اولدی بزوم کوکلمزا اوزرینه که اول ربمز قولیکه ابلیسه ددی البته بن جهنمی طولدریسرین
سنوکله و دخی سکا اویانلروك کلیسیله پس چون بز اول ابلیسه اویدق البته حق درکه

اوُدلچنده اول عذابلری طاده وزو دخی بیوردی فاغویناکم انا کنا غاوین یعنی اول
کافرلوك اولولری اولکجیلرنه دیه لرکه بز سزی هدایت یولندن آزدردق ضلالته برقدق
بز دخی سز جلین آزغون اولدق پس حق تعالی بولرك حقنده بیوردی فانهم یومئذ
فی العذاب مشترکون یعنی بو کافرلرك بو شیاطینلرك آزدیجیلری و آزدورلری دخی اود
اچنده عذابده بیله شریکلر و اورتاقلر قیامت کوننده و دخی بیوردیکم انا کذلك نفعل بالمجرمین
یعنی بزوم معامله مز عاصیلرله یارنا وش بویله اولسر بلکل اسدیکی عزیز بوکجن ایتسلر
معلمندن بو فهم و تنورك عقلی اولان برکمسه ایله مصاحب و تملق کرك کم انك صحبتندن
انك دیننه و آخرتنه ضرر اولا خیر اولمیه و جهد ایده کندو دخی صلاح اوزره اولا و تکوی
قوللرندن دخی صالحه یلتیه زیرا معلوم اولدیکم آزدلر و آزدرتلر حالی جهنمده عذابه مبتلا
اولمقدر اوجماقدن و دیداردن محروم اولمقدر پس او کان اوکدورن کیشی اوجماقده
حق تعالی یی کورمکلقده ابدی سعادته اوغره یوب عذابدن نجات بولور اما بو خلقك
اکثر او کمنی وازمنی عالملر او جبندندر حق تعالی بو قوللرینك انتقامن بولردن قوتیه الا که
بولر کلیسی او لو سنی کجنیسی دنیایه حریص اولوب عوانلر قپوسین طواف ایدرلر شول عالم که
وعظ نصیحت ایچون اصلاح نفس ایچون و کسب آخرت ایچون و محبت الله ایچون کلمشدور
لنی عزو دنیایه کندو علمنه خدمتکار اولجاغکن علمنی کندولره خدمتکار قلدلر زنهار عاقل
اولانلر شمدیکی زمانه عالملرینوك صحبتندن شول بایونك یلاندن تجربکی قچمق کرك بلکه
بولردن دخی آرتوق حذر قلمق کرك یلان اغوسی دنیا حیاتن فوت ایدر اما بولرك
صحبتی و سوزلری اغوسی آخرت حیاتن فوت ایدر نعوذ بالله پس کرو حق تع بیوردی
انهم کانوا اذا قیل لهم لا اله الا الله یستکبرون یعنی کافرلر او دعذابنده ابدی
عذابه مبتلا اولدقلری اندن اوترودرکم دنیاده اول رسوللر و مومنلر بولره درلردیکم کلوك
حق تعالینك برلکنه اقرار ایدوب لا اله الا الله دیك بولر تکبرلك ایدوب اول کلمه دن
یوز دوندوررلردی نتکم حق تعالی بیوردی ویقولون اینا لتارکوا آلهتنا لشاعر
مجنون یعنی اول عنادلرندن و کفرلرندن درلردیکه یعنی بز معبودلرمز عبادتن قویالوم
ترك ایده لوم بر شاعر دلیسوزنه می اویالوم پس عاقبت اول فعللری انلری انك کبی عذابه
کرفتار قلدی پس مومن اولان کرك کم دایم دلنده الله ذکرن عادت قلا نتکم حق تعالی

انی

انی رحمتله اکوب کندونك قربن حاصل قلا والله یولنده سعی ادوب رسولنك سنتله
عمل ایلیه کافرلرکبی باطل حجتلر و جوزلك عذرلر ادوب دمیه که آتالرومزدن کورم کلدکمز
عادتلری قویالوم بر طریق دخی طوتالوم بو دخی شقاوته تزیدور دلیل سعادت دکل
و دخی بیوردی بل جاء بالحق وصدق المرسلین یعنی بزوم اول رسوللرمز بولره کتوردکی
حقدورکه اول قراندور و دخی کلمه توحیددور نتکم دلندن بیان قلوب خبر ویرور جمیع
حقدور کرچکدور انده کمان یوقدور اما سزای کافرلر ظالملر انی یلانلیوب انمدکوز
و عناد ادوب مطیع اولمدکوز بودورکم انکم لذائقوا العذاب الالیم یعنی سز البته
بر عذابه طادیسرسزکه انك وجعی و بلاسی انجیدجیدور بو عنادکوزه سبب اولدور
و دخی بیوردی وما تجزون الا ما کنتم تعملون یعنی جزا لنمزسز آخرتده الا شول شرککوز
و معصیتکوز سببیله که دنیاده انی کسب ایتدوکوز بوندن صکره حق تعالی بیوردی
مومن مطیع قوللری استثنا قلوب کافرلردن سچوب چقاردی و بیوردیکم الا عباد الله
المخلصین یعنی بو کافرلر عذابندن قورتولمز الا اللهك شول قوللریکه انلروك کوکللری
شرکدن و کفردن پاك اولمشدور و طاعتلری ریادن خالص اولمشدور و دخی بیوردی
اولئك لهم رزق معلوم یعنی بو مخلص قوللر بولره حاضر و لا دوام اوزره رزقلری که
هیچ اکسلمدیسی اولمیا پس کرو اول رزقی بیان ادوب بیوردی فواکه وهم مکرمون
یعنی اول رزق معلوم انواع یمشلردور نسنکلی مختلف بری برنه بکزمز که هیچ بر وقت منجر
دکلکه بولنمیا بولر اول یمشلردن بیه لر بو حالنده که الله قتنده مکرم معزز اولوب نعمت
قلالرکه صوکنده هیچ اهانت اولمیه دخی اول رزق نه یرده دورانی دخی حق تعالی بیان
قیلوب بیوردی فی جنات النعیم علی سرر متقابلین یعنی اول انواع یمشلر و نعمتلر
بوستانلر ایچنده درکم غایت کورکلودور کورنجك کوزلر سونیور دو شولر بو حالده کم
اول مخلص قوللر تختلر اوزره بر برنه قرشو اوتروب صحبت قیلورلر و دخی بیوردیکه
یطاف علیهم بکأس من معین بیضاء لذة للشاربین یعنی انلروك اول خدمتکارلری بو
لروك اوزرنه طولانه التوندن طولو قدحلرله که لونی اق ایچنلره لذت ویروب آرزولرت
یتوررور و دخی بیوردی لا فیها غول ولا هم عنها ینزفون یعنی شونك کبی خمردورکه اندن
باش اغرمق و بر نفس خوش کلمیجك و انجنه جك نسنه یوق و ایچنلره لذت وارکن آه یوق و عقللر

دخی کدرمز ودخی بویردی وعندهم قاصرات الطرف عین یعنی اول مخلص قوللرک قتنده
شول حوریلر اولالر کوزلرینک نظیری کندولرینک جفتلری اوزره قصر ادوب قانع اولمشدر
دخی برکسنه یه کوز آچوب نظر قلمزلر وانلرک کوزلری غایت کورکلودور که قراسی کبی قرادور
اغی کبی اقدور وکوزلری بیوکدور ودخی انلرک وصفنده بویردیکه کانهن بیض مکنون
یعنی اول حوریلرک اقلیغی کاته دوه قوشی یومرده سنه بکزر که انی اسیدن صوقدن کزلیوب
ال ایرشمش اوله بو کلامی حق تعالی عرب قاعده سی اوزره انده دمشدرکه عربک عادتلری
بویدی غایتا اق اولانلرک سننه دوه قوشی یومرده سنه بکزه دورلردی انده اوترو حق تعالی
دخی بویله دیدی ویرنجلر دلرکه بیض مکنون دیدوکی یعنی شول یومرده قابنک التنده کی تر
قابه دلرکه کزلودور اکا ال ایرشوب یا اسی صوق ایرشوب مکدر قلمز ودخی اول مخلص بریرینه
قرشو اوتروب دنیاده کی حاللرندن صورشلر انوکله سوزلرنی ایدوب زیاده تنعم
قلالر ودخی بویردیکه فاقبل بعضهم علی بعض یتساءلون قال قائل منهم انی کان لی
قرین یعنی اوجماق اهلی بربریله سویلشورکن بریسی دیه که بنوم دنیاده قرینم واردی عجب
انوک حالی نولدی بو اول قضیه دورکه حق تعالی الکهف سوره سنده بیان قلدی بو ایتده
بویردی واضرب لهم مثلا رجلین جعلنا لاحدهما جنتین من اعناب یعنی بولر ایکی قرداشلر
ایدی اتالری اولدی بولره مال میراث قالدی ایکسی اولشدلر بریسی کندویه دکن مالی دنیا
عمارتلرنه وباغه بوستانه قوله خلایقه ونفسی هوالرنه خرج ایلدی زیرا اکا فرایدی آخرته
ایمانی یوغدی اما اول بری مؤمندی کندو نصیبین آخرته خرج ایلدی دنیایه
اعتبار قلمدی عاقبت اول مؤمن نسنیه محتاج اولدی طوروب اول کافر قرداشنه کلدیکه
اول حاجتن اندن دلیه چون حاجتن عرض ایلدی اول کافر قرداشی ددیکه مالکی نه قلدوک که
کلدوک بکا محتاج اولدوک اول مؤمن اکا خبر ویروب ددیکه بن انی آخرته زواده کوندردم
بن وارینجق انده حاضر بولام اول کافر اکا ددیکه سن آخرتی کرچکلیجی سن نتکم حق تعالی بویورر
یقول ائنک لمن المصدقین ائذا متنا وکنا ترابا وعظاما ائنا لمدینون یعنی اول کافر مؤمن
قرداشنه ددیکه سن اول قیامت کوننی کرچکلیجی دنمسین مالکی اکا خرج ایلدوک ای عقلوسیز
دلو یعنی اوشیوترا اولوب طپراق وسکوک اولدوغمزدن صکره کرو دریلوب محاسبه یه
اولور دیرونه اولجو لستندورلوری وارکه سنوک بنوم قاتمده حاجتک بیتجک دکلدور لیس

اول

اول مؤمن جنتلجنده اول قرداشین اکوب بو قضیه نسین خبر ویردوکدن صکره اصحابلرینه
صورندکم حق تعالی بویردی قال هل انتم مطلعون یعنی اول مؤمنلر دیه کم ای
یارانلر هیچ بنوم قرداشمه مطلع اولدوکوزمی کمنه یرده دورتا کوره یدوکوزکه نه حال واقع
اولدیا اول اصحاب اکا دیه لرکم بزدن یکرک سن بلورسن طلب ایت که اکا مطلع اولاسن
حق تعالی خبر ویردیکه فاطلع فراه فی سواء الجحیم یعنی اول مؤمن انی کوردی اوجماقدن
طامولیجنه نظر قیلوب حق تعالی اول قرداشنک حالین کشف ایلدی اکا کوستردی کوردیکه
یوزی قره عذاب ایچنده بیتلاچون اول مؤمن انی کوردی ندا قلدی نتکم حق تعالی بویردی
قال تالله ان کدت لتردین یعنی ای قرداشم والله سن بکا قصد ادوب یقین اولدیکه سنجلین
بنی دخی ازدروب اغوا ایله هلاک ایدیدوک بنی دخی سنوک حالوکه برابر قلایدوک ودخی بویردی
ولولا نعمة ربی لکنت من المحضرین یعنی حق تعالی انعام ایلدوب بکا اسلام نعمتن
دوزی قلمسه ایدی شمدی شول عذابده سنوکله بن دخی بله حاضر اولوردوم الحمد لله که
بنی صقلیوب سنوک اغواکه دوشورمدی پس اول مؤمن کرو قرداشندن یوزینی دوندروب
بو اوجماقلجنده کی یارانلره حق تعالینک لطف انعامن خبر ویروب ددیکه فما نحن بمیتین
الا موتتنا الاولی وما نحن بمعذبین اکرچه لفظا استفهامدر مراد بوندن نفی دور یعنی
ای اصحاب بز ایرقا اولوردکلوز همانا اولوم طاتمق شول ایدیکه طاتدق بو کلامی اول
وقتده دیسلرکه حق تعالی اولومی بر قوچ صورتنده قیلوب امر ایده که کتوره لر طامو ایله اوجماق
اراسنده بوغزلیلر اوجماق اهلی وطامو اهلی کلیسی بیلرکه ایریق بولاره شمدنکرو مقاملو
مقاملرنده تخلید ثابتدور بو بشارتله دیه لرکم بز طامو اهلی کبی عذابه ولنوردکلوز
ابدی نجاته ایرشدوک ودخی حق تعالی بویردی ان هذا لهو الفوز العظیم لمثل هذا
فلیعمل العاملون یعنی اشبو کامل نجات وابدی سعادت بن جنتلجنده حاصل
اولدیکه اول نعمته ایرشکی ابدی دولتچون دورشسون بنوک ایچون زحمت چکوب
خلقک زحمتلرن کتورسون کتورنلره عاقبت اوش اوجماقلجنده بنوک کبی سعادت ایرر
ودخی بویردی ذلک خیر نزلا ام شجرة الزقوم یعنی ایش بو اوجماقلجنده وصف اولنان
خیرلودور مقام ومنزلت یوندن انلره کم ایمان کتوروب عمل صالح قلدلر یوخسه اول
طامولجنده زقوم اغاجلرندن ییوب عذابه مبتلا اولمغی خیرلودور انلره کم کافر اولوب

حقه مطیع اولمدلر و دخی بویوردی انا جعلناها فتنة للظالمين یعنی اول زقوم اغاجنی
ذکر ایتدوکمز بو ظالملره فتنه قلدق زیرا حق تعالی خبر ویردی بونلرک رسول حضرتنه
انکارنی زیاده اولدی بربرینه درلردی کیم محمد سزه خبر ویرور که اودلجنده اغاج وار بو اولورمی
دلولک کنه دلیل دورر زیرا اودلجنده اغاج اولمق محال دورر و دخی طبیعتی الیتده
کیوندورر حق تعالینک قدرتنه نظرلری کوردورار اکا یدرلرانی فهم ایتمزلرکه او
دخی مخلوقدور حق تعالی حکمته مسخردور انک حکمی اولمایجه برچوب کیوندورمکه
قدرتی یتمز نتکم نمرود اودی ابراهیمی کیوندورمدی چون اکا امر اولندی صوق ولا یا
بوندن صکره حق تعالی اول زقوم اغاجنی وصف ایدوب بویوردی انها شجرة تخرج في اصل
الجحيم یعنی اول زقوم اغاجی بر اغاجدور که جحیم طاموسنک اورتاسنده چقمشدور طلعها
كانه رؤوس الشياطين یعنی انک یمشی یعنیه شول شیاطین باشنه بکزرز شتلکده
شول اولوبلارلردورکه بقمغه اندن اورکوبونی دخی حق تعالی شیاطین باشنه انونیچون
بکزتدی تاکه انک زشتلوکی اندن فهم اولنه بوندن صکره انلرک یمکلرین بیان
ایدوب بویوردی فانهم لآكلون منها فمالئون منها البطون یعنی طامو اهلی اول زقومک
یمشلرندن یییه لر تو حالنده که قرنلری اول یمشله طلوا اوله روایت اولنور ابن عباسدن ایدور
رسول علیه السلام بویوردیکه ای خلایق قورقک الله دن اولمسون اولوم کوزه الا اسلام اوزره اولسون
اکر اول کفرله کیدنلر ید وکاری زقومک بر قطره سی بو یر اوزرینه دوشیدی بو دنیا اهلنک
کلی معیشتلری اغوه دونیدی حالی نه اوله اشول کسنک کیم یدوکی اول اوله اندن ارتق
طعامی اولمیا و دخی بویوردی ثم ان لهم عليها لشوبا من حميم ثم ان مرجعهم لالى الجحيم
یعنی اول زقومی یولره اچورلک اچون اول قینامش جهنم صولرندن اچوره لر اندن صکره
کوزدوب وارهجق یرلری جحیم طاموسیدورکیم بولره اندن قورتلجق یوق نه اولکه
زیرا انده اولوم یوق عذاب دخی ابدیدور اخری یوق بوندن صکره حق تعالی بونی بیان
قلدیکیم بو عذاب نه دن واجب اولدی انهم الفوا آباءهم ضالين فهم على آثارهم يهرعون
یعنی طامو اهلی عذابه مستحق اولدقلری بوندن اوترو اولدیکیم بونلر دنیاده کلوب اتالرنی
ددهلرنی کمراه وازغون بولدیلر بونلره بر رسول کوندردم کلوب هدایت یولینی بونلره بلدردی
معلوم قلدی بونلر اول رسوللر سوزن فهم ایدوب کلمدیلر اکا التفات قلوب کوز قدملرن

اتالری یولی اوزره بصوب اول ازغون یوله یتشدلر و دخی بویوردی ولقد ضل قبلهم
اكثر الاولين یعنی حال بودورکه بلورلردی بونلردن اول ابلیس و دخی بونچه اسلو ضلالته
دوشوب چوقلری ازغون اولوب عاقبتلری تیه ایرشدی تاکه بونلر دخی اول ضلالته
یته ایرشدلر و دخی بویوردی ولقد ارسلنا فيهم منذرين یعنی یا محمد تحقیق بز رسوللر
کوندردک اول قوملره اول رسوللر رسولک عذابله قورقودقلری خبرلره اینانموب عقوبتله
مبتلا قلدق نتکم حق تعالی بویوردی فانظر كيف كان عاقبة المنذرين الا عباد الله
المخلصين یعنی یا محمد نظر قل کورکه اول قورقودلوب ایمانه کلمینلرک عاقبتی نه اولدیلر بزوم
عقوبتمز برله هلاک اولدیلر الا اللهک شول خالص قوللری قورتولدیکه ایمانه کلوب
شرکدن و کفردن کندولری ارتدلر و دخی یاشلدی بر برا ولکن رسوللریچه کندولری
نجاته ایرشدلر و هم مؤمنلر دخی اکلیلوکا ولحقه مطیع اولمیوب اتالری ددهلری
عادتلرندن کچمینلرک حالی نیجه اولدی مؤمن اولان کرک کیم شول کمسنه محال قدور
انده تکوسنوک و رسولک رضاسی یوقدور ترک ایده لر اول بدعت عادتلری قویالر سنت
یولن والرو لکن صالحلر یولن طوتالر اتادن دده دن اشبونی کوره کلدوک شونی
اشلر اوزره یمکی قوبالر بوکا قولرجتی دورکوک کیم بولر ایمان نوریله حقی باطلدن تمیز ایده لر
کندولری کا قولردن نیجه لر سنتله عمله مشغول اولالر تاکه کندولرک سببیله اتالری
ددهلری دخی قورتولالر پس حق تعالی بویوردی ولقد نادانا نوح فلنعم المجيبون یعنی اول
نوح قومنه کوندردوک طقوز یوز اللی ییل انلری بزوم عبادتمزه دعوت قلدی انلر
اندن اعراض ایدوب اکا جفالر قلدیلر عاقبت عاجز قالوب انلردن بزه شکایت الن
کتوردی دیدیکه انی مغلوب فانتصر یعنی کافرلر بو قومم اوزرمه غالب اولدیلر بکا یاردوم
ایله دیجون قومم اوزره بو دعاء قلدی پس بز کورکلو مجیب بز اول دعاسینی قبول ایلدوم
نتکم بویوردی ونجيناه واهله من الكرب العظيم یعنی قورتردق اول نوحی و دخی نوحک
اهلینی کمنلوسکسان کشیدیلر اندن عوزتدن کم نوحه ایمان کتورمشلودی
اول قورقولو عقوبتدن کم غرق اولمقدور و دخی بویوردی وجعلنا ذريته هم
الباقين یعنی اول ذریت کم سام و حام و یافتدور انلری دخی بله صقلادق که هلاک
اولمدلر نتکم سمرة ابن جندب رسول حضرتندن روایت قیلور کیم اول بویوردی سام

عربك اتاسيدور وحام حبش اتاسيدور ويافث دوم اتاسيدور بو اوچ جلنش قبيله
بو اوچندن وجوده كلوب اوره مشدور طوفاندن صكره ودخی حق تعالی بیوردی
وتركنا عليه في الآخرين يعني اول نوح اوزرنه كوزل اوكمقلق اولدوكندن صكره
تا قیامته دك كلن امتلر اچنده انی كوزل ثنالر ایله اكدق دیو بیوردی سلام
على نوح في العالمين يعني سعادت بركتا نوك اوزره جميع عالم اچنده انا كذلك نجزي
المحسنين يعني بو كوزل ثنا جميع عالمده اول نوحه مخصوص دكل بلكه هر عملن كوزل قلنلره بزدخی
ایله عمل قلورز انه من عبادنا المؤمنين يعني اول نوح بزوم مؤمن موحد قوللرمز
دندور انونكیچون بو كوزل ثنایه مستحق اولدی ودخی بیوردی ثم اغرقنا الآخرين
يعني ذريتيله نوحی قورتردقدن باقیسن كه كافر قومیدی هپ عذاب ایله غرق ایلدك
وان من شيعته لابراهيم اذ جاء ربه بقلب سليم يعني يا محمد بل كل كم ابراهيم دخی نوح
اتباعندندور وانك ملتنه نصرت ایدیجیلر دندور چونكه اول ابراهيم اقبال قلدی
ربنوك طاعتنه بر كوكل ایله كم اول كوكل شركدن نفاقدن پاك خالص دور نور ایمان ایله
طولودور ودخی بیوردی اذ قال لابيه وقومه ماذا تعبدون ائفكا آلهة دون الله
تريدون يعني ابراهیم چون یونی رتی عبادتنه دوندردی اول اتاسنه وقومنه
دیدیكم اشبو طپندوغكوز بوتلرنه لشنه دوركم طپرسز یعنی الله دن ارتق یلان یره
بر معبود دخی طوتندوكوز دلرسزكه الله قیوپ اكا طپرسز فما ظنكم برب العالمين
يعني اول عالملر تكریسنه طنكوز ندور یارن اكا ملاقی اولیحق نه جواب ویره سزكه
بو كون انی قیوپ بوغه طپرسز ودخی بیوردی فنظر نظرة في النجوم فقال اني سقيم
فتولوا عنه مدبرين بعض روایت معلنسنده دیمشلر كم اول ابراهیم قومنك بیراملری
كونی اولدیا اول قوم كلی اولوسی كجه سی شهردن طشره بیرام قلمغه چقدلر نمرود
ملعون ایله اتاسی وقوم قبیلسی كلوب ابراهیمی دخی دعوت قلدلر كه انلر وكله
بیله چقه شول نیته كه انلروك اول سرورلرن وسیرانلرن كوروب انلروك دینلر
رغبت قله پس ابراهیم كندوی انلردن قورترمغیچون یلدوزه نظر قلدی فكر ایلدی
دیدیكه بن صیرویم علتم وار دیمچون كوردلر اول التمزلر اعراض دوب قودلر كتدلر اما
بر نیچلر ایدور اول قومنك عادتی بویدیكم انلر صیرولنی شوم كوررلردی صیرودن

قچرلردی ابراهیم اندن اوتوری دیدیكم بن خسته یم تا كه انلر اندن قاچوپ انی كندو حالنه
قویالر ابو هریره رسولدن مروایت قلور كم ابراهیم پیغمبر هیچ یلدن سویلمدی الا
اوچ كز اكیسی حق تعالی ذاتنه تعلق اولان ایشنده دور وبریسی ساره حقنده دور
اول اكیدن بری بودیكم بن خسته یم دیدی خسته دكل ایدی حق تعالی اكا خستلق
ویرمشدی اكنجی بوتلری اوفاتدی ددیكه بولری اول اولو بوت اوفاتدی اما حقیقتده
اكیسی دخی كرچكدی اكرچه ظاهر یالاندور زیرا مجموع ادم بو دنیاده اولوم دو
شكنده دور پس هپ خسته دور ودخی اول بوتی صنیجق اكا صوردلركم سنی صندورك
دیدی انی اوادنا واتدی اوش بو اولو بوت دور انلر صاندلركه انلری اول بوت صندی
اما ساره حقنده دیدوكی بودیكم ساره الوب دمشقه كدركن ناكاه بر ظالم
جبار بكوك مملكتنه كوردلر ساره نك دخی اول عصر اچنده نظیری یوغیدی ابراهیم
اكا دیدیكه یا ساره اشبو جبار ظالم بله جنا ولورسه كه سن بنوم حلالوم سن ظلم
ادوپ بنوم اوزرمه غلبه قلمسنی بیندن الا اكر سكا صوررلرسا كم بو سنوك نكدور
سن ایله خبر ویركم بن بونك قرنداشیم یعنی اسلام اچنده زیرا یوزنده شمدی سكله
بندن ارتق اهل اسلامدن كورمزن چون اول یره كردلر اول ظالمك اعوانلرندن بریسی
اول ساره كوروب فی الحال اكا خبر ایكوردی دیدی ملكوكه بر عورت كیر دیكه سندن
ارتق كمسنه لایق دكل اول انی ایشدوب فی الحال كیشی صالدی ساره الوب كتوردلر
ابراهیم انی كوروب بیارقجاره بولمدی طوروب نمازه شروع قلدی كم الله ایله مناجات
قله ونصرت اندن دلیه چون ساره اول ظالمك قاتنه كیردی اول ظالم انی كوروب
طاقتی قالمادیكه صبر ایدیدی فی الحال اندن یكا ال اوزتدیكه طوتایدی اكی الینوك
حق تعالی قوتن الدی شویلكم هیچ اصلا طوتمغه مجالی قالمدی پس اول ظالم سارهیه
یالواردی بكا دعا قل حق تعالی الروملك كرو قوتن ویرسون سكا زیان دكورمیم ساره دعا
دعا قلدی الینوك قوتی یرینه كلدی كرو صبر ایده میوب اول اوزاتدی الری اوكیدن
دخی بتر طوتلدی كوردیكه چاره یوقدر سارهیه كروبا لواردیكه بكا دعا قل ساره دعا قلدی
كروبا نغی اولدی صبرا تمیوب اول ظالم كرو ال اوزتدی الری اول اكی كز طوتلدوغندن
دخی قتی مبتلا اولدیا ول ظالم كرو سارهیه ددیكه سنوكله بنم ارامده عهد اولسون

كه ايو وق سندن بكا شرله ال و تميم دك بو كوز دخي دعا قل ساره دعا قيلوب الري ياغي
اولدي پس الوب كلن كشي قتغردي ددي سن بكا ادم كتورمه مش سن كتوروب هاجر
ادلو بر خلدي ثيقي واردي انكا بغشلدي عذر دلدي اول كشيه ددي ايلت بو يكيدن الدوكسه
انكا دكو راصمرله كه اكيسي دخي ملكو مزده طورميوب چيقسونلر كتشونلر پس ساره واروب
ابراهيم قتنه كلدي ابراهيم دخي اني كوزوب نمازدن فارغ اولدي ددي كه يا ساره خبر
نه ساره ددي كه خير خير كه حق تعالى اول ظالمك شرندن بني دفع ايلدي قضيه نه نه اولدوغين
ابراهيمه خبر ويردي ددي كه اوش بكا بر خذمتكار دخي ويردي ابو هريره بو حديثي روايت
قلدي ددي كه يا قبايل عرب سزوك اتا كوز اول هاجردر خبرده ايله كلورکم ساره اول
هاجري ابراهيمه بغشلدي اول جاريه دن ابراهيمك اوغلي اسمعيل طوغدي بو عرب
قبيله سي كلي انك نسلندن وجوده كلديلر پس حق تعالى بويوردي فراغ الى الهتهم فقال الا
تاكلون ما لكم لا تنطقون يعني اول ابراهيم قومي اندن اعراض ادوب بيرامه كتديلر
ابراهيم دخي سيل ادوب انلروك بوتخانه لرينه كلدي كورديكه قپوسي اچق دبا تمسته
يوق ايچرو كوردي كورديكه بولروك اللرنده انواع طعاملر طبقلر دوزلمش طورورچون
اني كوردي ددي كه الا تاكلون يعني نيچون اشبو طعاملردن يمزسز بولر خوذ كلسي جماد
التوندن كوموشدن توچدن باقردن طاشدن واغجدن ايدي هيچ بولردن جواب كلمدي
بو كز ابراهيم ددي كه ما لكم لا تنطقون يعني نه اولدي سيز كم بر سويليوب
جواب ويرمزسز فراغ عليهم ضربا باليمين يعني ابراهيم كوردي كه كوروهيچ جواب
يوق بشلدي بو كزدلدي كم بولري بالته ايله بر براوا دردي قتي قوتله اوروب خرد
خيرم تنكماني قيوبانلره طپرلردي بولروك كلسن اوادوب بالته اول اوغلو
بوتوك بوينينه قودي كتدي ودخي بويوردي فاقبلوا اليه يزفون يعني چونكه اوفور بيلا
تمام ادوب كروندولر اشتدلركم ابراهيم بوتخانه يه كروب بوتلرن اوفاندي سرعتله
يلشوبانكا كلدلر ددلركه يا ابراهيم بولاره بو ايشي سني قلدوك قال اتعبدون ما
تنحتون والله خلقكم وما تعملون يعني ابراهيم انلره ددي كم طپرسز شول كسيكم
كندو الوكوزله يونارسز دورسز حال بودوركم سز دخي اول دوزدكو كوزي دخي
يارده دن الله تعاليدور نيچون خالقي قيوب بو برجانسز سويلمز كودمز اشتمز نسنيه

طپورسز كه يوزندن سكك قورومغه قدرتي يمز اصيسي يوق زياني چوق كه معبود دخي قودكوز
باطله طپرسز قالوا ابنوا له بنيانا فالقوه في الجحيم يعني اول كافرلرچون ابراهيمدن
بو جوابلري اشتدلردلري طتولوب سويلمكه مجاللري قالمادي عاجز اولوب ددلركم
بوندنا وتوروكلحن بنيانه قيلولك كه اچنده اود ياقوب بوني اوده برغوروزكم غايتا ولواو
اولانكم حق تعالى بويردي فارادوا به كيدا فجعلناهم الاخسرين يعني انلر ددلركم ابراهيم كيد
ادوبا اوده يره غلو تقالر اولدوره لر برا ابراهيمي بولروك اوزرنه يوجه وغالب قلدق بولري
خور حقير قلدق كه ابراهيم دنيده واخرتده سعادت اچنده اولدي بولر زيانكارا ولدلرچق
زماننكمدن حق تعالى انلري هلاك ايلدي ودخي بويردي قال اني ذاهب الى ربي سيهدين
يعني چونكه اول قوم هلاك اولدلر ابراهيم انلروك شغلندن دنيكم بدزسيتي بكا حق ولدي بو
مكاندن هجرت قيلوب اول ربيم طاعتنه توجه قلام اولاكم اول بني صقليه ثوابلو يوله دلالت
قيلوب بني كندودن ارتوقدن غني قيلوب محتاج قليمنه ودخي بيوردي رب هب لي من
الصالحين فبشرناه بغلام حليم يعني ابراهيم يا بلدن قدسه هجرت قيلوب عبادته مشغول
اولوب صونكمده بر خير خلف قالسون ديو دعا قلدي ددي كم اي بنوم ربيم بكا بر اوغل بغشله كم
سنوك صالح قوللروكدن اوله اچون دعا قلدي اوغل دلدي بز دخي انكا فرشتهلر كوندروب
براوغلانله بشارت قلدوكه اوغلانلغي وقتنده دخي حليمدي واولولغي وقتنده عليمدي
ودخي بيوردي فلما بلغ معه السعي قال يا بني اني ارى في المنام اني اذبحك فانظر ماذا
ترى يعني ابراهيم اسمعيلي ويردوك بزكوكلنك ميلي انك محبتنه رغبت قلدي بز غيرت قلدق
كه انك كوكلنده اوغول سوكوسيله بزوم محبتمز بيله جمع اولميه اول محبتي قطع ايمكيچون ابراهيمه
بويردوق كه اوغلي اسمعيلي قربان قلا وهم ابراهيم صالح اوغول دلدي بز دلدوق كم انك
صلاحيتن انكا كوسترورز بيله كه اول دلدوكي اوغل يوددورتا كه كوكلي مطمئين اولا بس چون
ابراهيم دخي و اوغلي اسماعيل دخي امرومزه مطيع اولوب چقدلر بيت الله دن يكا يونلدلر و
بر روايتده قدسه بعضلر بونده اختلاف قلدلر ددلركه قربان اولان اسحاقدور بو قول عليدن
وكعبدن وابن عباسدن روايتا ولنمشدور عكرمه وقتاده وعبد الله بن سلام قولي دخي بودر
اما انلوكم ددلر اسماعيلدور انلر دخي حجت قيلورلر قرانله هم حديثله اما قران دليلي بوكم اول
قربان قضيه سن بيان قلدي اندن صكره بويردي وبشرناه باسحاق اما قربان اسحاق اولسه

بو بشارتله اسماعيلي ذكر ايديجك اما حديث دليلي بوكه رسول بيوردي انا ابن الذبيحين
يعني بز ايكي قربان اولمشلرك اوغلي يوز مراد بوندن برسي اتاسي عبد الله ايدي وبرسي اسماعيل
ايدي روايتده خبرده بويله كلديكه ابراهيم بر كيجه اويوردي دوشنده اكا ديلديكه حق
تعالي سكا بيوردي اوغلوكي قربان ايده سن ابراهيم قورقو ايله اويانوب كلدي ديديكم شيطاندن
اللهه صغندوم اول كيجه ايرتيه دك عبادت قلدي ايكنجي كيجه كروا اول دوشي كوردي ويانوب
شيطاندن اللهه صغندي كرو عبادته توجه قلدي اوچنجي كيجه اولدي اول دوشي بعينه
كرو كوردي وبحودن اويانوب ديديكه بو دوش كو شيطاندن اولايدي دفع اولايدي بو حكم
الله قبلندندر ضايع اتميوب يرنه كتورمك كرك اوغلي اسماعيل يانده ياتوردي اني كوكسنه
اوروب صباحدك اغلدي چون صباح اولدي حق تعالي امرنه مطيع اولدي اسماعيل اناسي
هاجره ديديكم يا هاجر بن دلرمكه حق الله بكا بيوردي طاعتي يرينه كتورم اوغلوم اسماعيل
بنوم ايله بيله كوندر هاجر طوروب اسماعيلي دوزدي قوشدي كه بيله كوندره ابراهيم
بر بچاق وبر ايب بيله كتوردي كعب الاحبار ايدر شيطان اول وقت ديديكم اكر بولري
بن شمدي فتنيه بن عور رسم برقدوم والا ابدا بن عليسر ديكم ايستي چون ابراهيم اوغلني
بوغزلمغه الدي كتدي شيطان اناسي قتنه كلدي ديديكه يا هاجر ابراهيم اوغلني ايله
قنجه كتدي هاجر ديديكه صباح اتاسي الوب بر حاجته وارمش بر كتديلر ديدي شيطان
ديديكم ابراهيم اوغلني حاجته الوب كتمدي بلكه اني بوغزلمغه كتدي هاجر ديديكم سبب
ندوركه ابراهيم اوغلني بوغزليه شيطان ديديكه زعمي ابراهيم شويله امر ايلديكم اوغلني
قربان ايليه هاجر ايدر چون بكا امر ايلدي كركدر كه البته رضي حكمنه مطيع اولا
اني ايشدوب طاقتي طاق اولدي سويلمكه مجالي قالمادي دوندي بوكز اسماعيله اتاسي
اردنه دوشدي يتوب اسماعيله ديديكم يا اسماعيل بو اتا كله قنجه كيدرسن اسمعيل
ديديكم بر حاجته واردي اكا كيده رز شيطان ديديكم اتاك سني حاجته التمز بلكه
اولدورمكه ايلدور اسماعيل ايدر سبب ندوركه اتام بني اولدوره شيطان ايدور
اكا شويله امر ايلديكم سني بوغزليه اسماعيل ديديكم والله اكر بو ايشي اتامه حق تعالي بيوردي
البته كركدوركه اني اشليه بس شيطان اندن دخي اميد كسدي بوكز ابراهيمه واردي ديديكه
يا ابراهيم بويله صباح وقتنده بو اوغلني الوب قنجه كيدرسن ابراهيم ديديكه بر حاجت

اولد

اولديكه اكا كيده زور شيطان ديديكه سن انوكله هيچ حاجت اولوب كتمزسن بلكه
بوغزلمغه التورسن ابراهيم ديديكه بن اني نيچون بوغزلايم شيطان ايدور انونيچون كه حق
تعالي سكا ايله بيوردي بس ابراهيم ايدر چون الله ايله حكم ايلدي والله البته كرك كم
اول الله حكمنه مطيع اولوب يرنه كتورم شيطان اندن دخي نوميد اولوب حسرتله
قودي كتدي اول مرادندن محروم قالدي ودخي بيوردي فلما بلغ معه السعي الى اخر الآية
يعني چون ابراهيم اوغليله قربان يرينه كلدي ديدي اي اوغلم بن دوشمده كوردوم
بكا ايله حكم اولندي كم سني بوغزلايم سن بو ايشي نيجه صواب كوررسن ايت اني ايله ايده لوم
اسماعيل ديديكم قال يا ابت افعل ما تؤمر ستجدني ان شاء الله من الصابرين يعني
يا اتا سن اشتكل شول نسنه كه سكا بيورلدي ولديا ان شاء الله سن بني صبر
ادنلردن بولاسن نتكيم الله حكميدور بنا اكا مطيع اولورم بو ايشي تعجيل ايت تاخير قلمغل
اولا كم شيطاندن بر علت ير شا الله تعالي قتنده معاقب اولاسين بس حق تعالي بيوردي
فلما اسلما وتله للجبين يعني ابراهيمله اسماعيل چون ايكيسي راضي اولوب حق امرنه مطيع
اولدلر ابراهيم الله يولنه اوغلن تسليم قلدي اسماعيل نفسن تسليم قلدي ابراهيم
اوغلنك الني اياغني اوزده قودي كم بوغزليه حق تعالي اسمعيله وحي قلدي كه سنك بنوم
قتمده دعاك مستجابدور بو وقت اچنده دعا قل قبول ادين اسمعيل ديديكه اي چلبيم
بن سكا دعا قلورم دعام قبول ايلكل الهي اولدن اخره قنغي قولك كه سكا شرك كتورميوب
توحيدله سنوك حضرتوكه اوله شه سن اني ايا زلعيوبيا وجماعته قوتغيل چون اسمعيل بو دعا
قلدي اتاسي كوز ياشيله اه فراق بوله اوغلنك ساچنه ياپشديكه بوغزليه اوغلي
ديديكم اي اتا دكله سكا اوچ وصيتم وار ديه بن اندن سكا حكمي يرينه كتورمك آسان اولا
اول وصيتم بودوركه بنوم اكي الوم محكم بغليه سن تاكه جان الجيسيله حركت ادوب
سكا الوم طوقنميه بن اول سبب ايله الله قتنده معاقب اولميم واكنجي وصيتم اولدوركم
يوزم اوزره قويوب بوغزليه سن تاكه يوزمي كوروب باسركيوب قياسيه سن دخي انوكله
الله قتنده عتابا اولنه سن اوچنجي وصيتم بودوركم بني بوغزلدقدن صكره كوكلكومي
انامه الته سن قتنده صقليه تاكه اني كوروب بني اونوتميه چون بو وصيتلري
قلدي ابراهيم بچاغن الته الوب اول نازك بوغزينك اوستنه قودي كه چاليدي

حق تعالی انك بوغزی اوزرینه بر پاره دن تخته یاراتدی اما ابراهیم انی کورمزدی نتقدرکه بچاغی
چالدی بوغزینه بردخی ایلمدی دکلکه کسمك ایچون ابراهیم کوردیکه بوغزن کسمز دونوب
اوغلنی یوزی اوزرینه یقدی اکسه سندن چالدی حق تعالی اول تخته کبی اکسه سنه
خلق ایلدی کروبچاغ کسمدی چون ابراهیم کوردیکه بچاغ کسمز بچاغن طاشه
چالدی بچاغ طاشی ایکی پاره قلدی ابراهیمی کوروب تعجب قلدی دیدیکه اشبونك کبی
اتی کسمدی اول قتی طاشی نیجه کسدی حق تعالی امریله بچاغ دله کلوب دیدیکم یا ابراهیم
انی کم حق تعالی کسدی دیمیه بنوم نه قدرتم وارکه کسم ابراهیم بچاغله بو خبری سویلشورکن
حق تعالیدن بولبشارت کلوب بویردیکه وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا
إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ یعنی بزندا قیلوب دیدوككم یا ابراهیم سكا دوشنده امرایتدوكمز
تمامی یرینه کتوروب وفا قلدوك اول قربانی یرینه کلدی هرو غم سنه وفا قلانلرم بز شول
عوضلری قلورز کم سكا قلدق زیرا احسان ادمنك جزاسی کرو احساندر اولورتکم
شر اشلینك جزاسی عقوبت اولور دخی بویردی إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ
عَظِيمٍ یعنی یا ابراهیم شبو حکم بزسكا قلدق بو ابتلا ظاهر دیدر دلدوككه بزوم محبتمز
سنك کوكلوکده اوغلوك محبتندن غالب ایدوغن ظهوره کتورم و ذکه سنی دوست طوتندغمزه
سبب اولدوركه جمیع یر کوك اهلی بیله لرو دخی سن بزه دعا قیلوب صالح اوغل دلدوك سكا بز
اسمعیلی هبه قلدق دلدوککه صلاحیتن سكا ظاهر قلالوز چون بوکلی ظهوره کلوب
اشکاره اولدی اول اوغلوك قربانی یرینه بر عظیم شریف قوچ فدیه کوندردك انك یرینه انی
قربان قلاسن پس ابراهیم حق تعالیه شکر ادوب تکبیر قلدی اول قوچی قربان قلدی و
دخی حق تعالی بویردی وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ یعنی اول ابراهیمك کوزکلو معامله سندن
اوتروتا قیامته دکن قوم اچنده ایله قلدق کیم هرملتانی کوزکلوثنا ایله انکارلر سَلَامٌ عَلَىٰ
إِبْرَاهِيمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ یعنی برثنا قلدق وثنا قلدورد قجمیع دل اوزره ابراهیم
ایچون بزوملة عملی کوزکلو قلانلرم بز شویله عوضلر ایدرز وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا
مِنَ الصَّالِحِينَ یعنی بشارت قلوب اول ابراهیمه اسمعیل قربانندن صکره اسحاق مشتولدق
کیم پیغمبر اولوب صلحادن بولوکدن اولسر زیرا بو اسمعیل اسحاقدن اون اوچ یاشی اولویدی
ودخی بویردی وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ
یعنی

یعنی بزمبارك و بركت قلدق اول ابراهیمه و زریتنه دخی اسحاقه اوزرینه بركت قلدق دیدوكی اول
ایدیکه اوغلنی قون ومالن چوق قلدی شول قدرذریتا وره دیکه محسنا اولنمزدی و دخی
اول کسنك ذریتلرندن محسنلر اولوردی وکی موسی و هرون کبی داود کبی سلیمان و عیسی
کبی وکتابلر اهلنك مؤمنلری کبی و دخی انلرك ذریتندن اشکاره کندو نفسلرینه ظلم ایدیجیلر
اولسرلر دیکی شول کافرلر دو دکه حق تعالی لیتك ایاتلرینه انکار ادوب یلانلدلر ابن عباسدن
روایت اولندیکه اول قوچ کم قربان ایچون کلدی اوجماقد اچنده قرق ییل اوتلمشدی اول قوچ
ایدیکه ادم اوغلی هابیل قربان قلدیدی حق تعالی انی دیله قبول ادوب کوککه کتوروب اوجماق
اچنده صقلدی تا اکادکن کم اسمعیل بولنه فدا کوندردی اسمعیلدن بوغزلمغی انوکله دفع
ایلدی چون حق تعالی بو قضیه بیان قلدی بوکز بر قضیه دخی بویردی وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ
مُوسَىٰ وَهَارُونَ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ یعنی بز انعام قلدق موسی ایله
هرون اوزرینه پیغمبرلك ویرسكله و دخی اول کیسنی و انلروك قومینی کم انلرم متابعت
قیلوب ایمان کتوردلر اول لوعقوبتدن نجات ویروب قورتردق یعنی دوشمنلرنی نیله
غرق ادوب انلرم قومیله نجات ویردوك وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ یعنی بز موسی ایله
و هرونه اول قومیله نصرت ویروب یاردوم قلدق کم انلر اول فرعون اوزرینه غالب کلدلر
وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ یعنی بز اول موسی ایله هرونه کتاب ویردوك کیم حقی
باطلی بیان ادجیدور و حلالی حرامی بیان قلیجیدور وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
دخی موسی ایله هرونی ثابت قیلوب دولندردك طوغری یوله اوزرینه کم اول اسلام یولیدر
و دخی اول کسیچون انلردن صکره کلنلروك دللرنده کوزکلوثنالر قلدق کم انلروکیچون
ثنالر قیلورلر وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ یعنی بزدن سلام و تحیت و مغفرت و رحمت
اولسون موسی ایله هرونه کم انلر بزوم مخلص و صدیق قوللروم زدندور بزوملة معامله سن
کوزکلو قلانلرم بز دخی کوزکلو معامله قیلورز و بزم عقیلی اولانلر بو قضیه لردن ایله اکارلر کم
هر کم حق اوزره محکم اولا هر نه عمل کم اشلرسه الله ایچون اولا حق تعالی دخی انوکله کوزکلو
معامله قلوب دنیاده هر ایشنه نصرت قیلوب اخرتده رحمت مغفرت قیلورز و دخی حق
تعالی بویردیکه وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ یعنی بدرستی الیاس دخی بنی اسرائیل پیغمبرلرندن

بو مرسل پیغمبردر دیرلر دیمشلر الیاس دیدکلری خضردر اما صحیح بودر که الیاس
ایله قدوری قوردیدر خضر دکزده یورور جزیره لرده یورور عرفه کوننده عرفاتده بر بریله
بولشوب جمع اولورلر واول الیاس یوشع بن نون دن صکره ایدی حق تعالی انی بعلبک قومنه
رسول کوندردی انلر انی یالانلدیلر حق تعالی انی قوللغیله هلاک ایلدی الیاسه ذدی
یا الیاس دله بندن نه دلرسن سکا ویره یم الیاس ایدی که الهی دلرم بنی سندن یکا کوتوره سن
حق تعالی انی کوکه کوتوردی بر زمان یر اهلی ایدی بر زمان کوک اهلی اولدی هم آدم اولدی
هم فرشته لردن اولدی که فرشته لر ایله اوچر ودخی بیوردی اذ قال لقومه الا تتقون
اتدعون بعلا وتذرون احسن الخالقين الله ربكم ورب آبائكم الاولين يعني چون
الیاسی قومنه کوندردک کلوب قومنه ددیکم یا قوم اللهدن قورقمزمیسز یعنی قورقک
الله دن بولدیسزه کم اول بعله طپرسز که اصی سزه منفعتسز بوتدور اول خالقلرک
کورکلوسینی ترک ایدرسز اکا طپرسز که سزوک دخی واتالرکزک دخی پروردکاری وخالقی
اولدر ودخی بیوردی فكذبوه فانهم لمحضرون الا عباد الله المخلصين يعني اول
نفسنه ظالملر بزوم اول رسولمز الیاسی یالانلدلر بد رستی انلر اول یالانلری سببله
اود عذابنه حاضر اولسرلر الا شکوانلر حاضر اولمزلر کم شرکدن و کفردن کچندیلر خالص
قیلوب حق تعالینک قوللری اولدیلر ودخی بیوردی وتركنا عليه في الآخرين سلام على
الياسين يعني بز اول الیاسک صونکیچه کلنلر دلنده الیاس ایچون کوزکلو ثنالر قلدق
بزوم سلامیمز ورحمتمز اول الیاسه وذرتنه ودخی اکا متابعت ایدن مؤمنلره وذرتنه اولسون
انا كذلك نجزي المحسنين انه من عبادنا المؤمنين يعني اول الیاس بزوم محسن ومطیع
قوللرومزدندر اونیچون انوکله بو کوزکلو معامله قلدق هر کم انجلین احسان اهلندن
اولوب کوزکلو عمل اشله اکا دخی انجلین کوزکلو احسان وعطالر قیلورز ودخی
بیوردی وان لوطا لمن المرسلين اذ نجيناه واهله اجمعين الا عجوزا في الغابرين ثم دمرنا
الآخرين يعني بد رستی لوط دخی بزوم مرسل پیغمبرلرومزدندر وچون انی دخی قومنه ویردک
وارو انلری کلمهٔ توحیده دعوت قلدی انلر دخی انی یالانلدلر اکا اویمادلر بز اول لوطی
واکا متابعت قلانلری اهلی ایله جمله قورتردق الا اول عورتی عجوزه هلاک اولنلر اچنده بله
هلاک ایلدوک ودخی اندن ایروغن بله قویسله هلاک ایلدوک واوزرنه طاش یغدردق

وانکم

وانکم لتمرون عليهم مصبحين وبالليل افلا تعقلون يعني حق تعالی مکه قومنه خطاب
ادوب بیوردیکه یا مکه اهلی تجرکز سفر قلمسز اول هلاک اولان قومک کویلرینه
صباح وقتنده وکیجه وقتنده اوغرسز هیچ انلرک حالنه نظر قیلوب کندوکوزه بر
عبرت المزسز اکر سزده انسانیت واکاملق وارمیسه بو حاللردن عبرت الوب بر انصاف
ادیدوکوز اما سزده صفت حیوانیت که احمقلق وطبیعت کندلکی درکه غالب اولمشدر
انونیچون بو حاللردن متنبه اولمزسز وهر کسنه که وعظ نصایح قبول اتمسا حقه منقاد
اولوب طاعته یدلمسه اول دخی انلردن اولور ودخی بیوردی وان يونس لمن المرسلين اذ ابق
الى الفلك المشحون يعني بدرستی یونس دخی بزوم مرسل قوللرومزدندر وچونکه بز انی نینوی قومنه
رسول کوندردک وارووب اول قومی دعوت قلدی اول قوم انی یالانلیوب اکا اویمادلر بز
دلدوککه اول قومه عذاب کوندروز دوزام اتدوک یونسه که سن اهلوکله بولرک اراسندن
چیق زیرا بولره عذاب کوندرورز چون یونس حق تعالیدن بو حکمی اشتدی اهلن الوب
ایچلرندن چیقوب کتدی واول قومنه ددیکم سز نیچون بنوم دعوتمه اویوب اول باطل یولکزی
قیوب معبود حقه طپمدوکوز حاضر اولوک امدی که سزه اوچ کوندن صکره عذاب
کلسه بو قومک سوزته اعتبار قلمدیلر یونس بولردن اوغورلین اهلن الدی کندی یاندیسنه
اول قومه عذاب اثری بلوردی ایکنجی کون دخی زیاده اولدی اوچونجی کون عذاب کلوب بولری
قپلدی چون بولر یقین بلدیلر که عذاب کلسه اول وقت بلدیلر کم یونسک سوزی حقدر
چونکه یکا سکردوب یونسی استدیلر که اکا سطیع اولالر اولنده دستاطوتالر تا که بو عذاب
بولردن دفع اوله اول قدر که استدیلر یونسی بولمدیلر چونکه عاجز قالدیلر دیلوکم یونس غایب اولدی نسیه
انک تکرسی حاضردر کلوک اکا یلواره لوم لیس اولوکیجی ارو عورت مجموع ددلدلر باش اچوب
الله تضرع قلدیلر اخلاص ایله حق تعالی اول عذابی انلردن دفع ایلدی اول اخلاص ایله دوندکلرندن
اوتوچون اوچ کون کچدی یونس اشتدیکه بولره عذاب اتمدی یونس غضبه کلوب ملول
اولدی اما ملول اولدوغی حق تعالینک تقدیرنه دکل ایدیکه عذابی بولردن منع ایلدی دیو
بلکه اندن اوتو ملول اولدیکه اول قوم اچنده یالانجی اولاو هم اول قومک عادتلری بویدیکیم
ایچلرندن بر کسنه نک یالانجیلغی ظاهر اولسه انی اولدررلر ایدی پس یونس بلمدیکه بولردن
عذاب دفع اولندوغی انلرک اسلامی سببندن اولدی ایله صندیکه بولره عذاب کلمدی

بو قضا غلبه اول قومی قودی کیدی دکیز کنارینه کلدی کوردیکه بر قوم بر کمینک ایچنده تمام
طولمشلر کیتمکه قصد ایدر یوردکن یونس دیدیکه بنی دخی کمیه بیله آلوک یونسی دخی بله کمیه
قویدیلر پس حق تعالی اذ ابق الی الفلک المشحون دیدوکنک معنیسی بودر بوندن صکره
بیوردی که فساهم فکان من المدحضین یعنی چون یونس کمیه کردی بر زکندلو دخی دکیز
موج اوزره اضطراب کلمدی دکز قینادی یقین اولدیکه هلاک اوله لر دیدیلر که اوزرمزده
بر تکیر عاصی قول وار انوکیچون نحال بویله اولدی انی بولوب دکزه اتمق کرک که بز بو
افتدن سلامت اوله وز پس وار دلو قرعه بر قدلو یونس ادنه چقدی دلتانا اوزرنه ثابت
اولدی یونسک حجتی قالمادی کتوروب یونسی دکزه اتدلر نتکم حق تعالی بیوردی فالتقمه
الحوت وهو ملیم یعنی حق تعالی امریله بر بالق حاضر اولوب طورمشدی فی الحال انی لقمه
کبی اول بالق یوتدی بو حالده که یونس کندوی اول فعله اوزرنه ملامت قلوردی نیچون الله
دستورلسز بو قومی قویوب کدیدی بو عقوبته اوغرهیا یدی پس ملیم دیو اول کمسیه درلر که
ملامته لایق اوله کرک ملامتا تشونلر کرک ملامتسونلر چون یونس بالق قرننه اندی اوچ قات
قره کولوکلو آنی قیلدی بر کیجه قره کوسی بر دکیز قره کوسی اول قره کولوکلو آلتنده حق تعالیه تسبیح
تقدیسه مشغول اولدی نتکم حق تعالی انبیا سوره سنده بیوردی فنادی فی الظلمات
ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین پس اول تسبیحه و ذکره مشغول اولدوغی
سببا اولدی انک بالق قرنی زنداندن خلاص اولمغنه نتکم حق تعالی بیوردی فلولا انه کان
من المسبحین للبث فی بطنه الی یوم یبعثون یعنی اول یونس بالق قرننده بن تسبیح دیجی قوللردن
اولمسه غرتم حتی تا قیامته دکین بالق قرننده قالوردی انک قبری اول اولوردی پس بوندن
بونی انکلمق کرک که الهه عبادت قیلوب ذکره و تسبیحه مشغول اولمق کیشیی هم
دنیا بلاسندن قورتارر و هم اخرت عذابندن قورترور حق تعالی اکا نجات روزی قیلور
و معصیته مشغول اولمق اکی جهان بلاسنه مبتلا قیلور و دخی بیوردی فنبذناه بالعراء
وهو سقیم یعنی چون یونس بزه تسبیح قیلجیلردن اولدی بالغه امر اتدوک کرانی دکز کنارندن
بر یره اتدی انده نه بنیاد واردی نه اغج نه خوداوت واردی بو حالنده که اول یونس خسته
ایدی خبرده بویله ذکر اولنندیکه اول بالق قرننده اتی ارتمشدی دیرنی کوده سی کونداسی سنه
طاقت کتورمدی حق تعالی بیوردی وانبتنا علیه شجرة من یقطین یعنی اول یونسک اوزرنه

بو قبق اغاجن بیتوردک که اکا کولکه ایلیه هم انک بیراغی نازک در کوده سنه طوقنوب
زحمت اتمز دخی خبرده کلمشدر که چون یونس بالق قرنندن دکز کنارینه اتلدی بیه جک
ایچه جک لسنه یوغدی حق تعالی امر ایلدی که بر کیجی اکا کولدی کیدردی انک سودندن
ایچردی اول قبق اغاجی کولکسنده اوتوردی تا اکادکن کراتی کروینه کلنجه قوتلندی اندن
صکره اول اغج قورودی یونس انی کوروب غایت غصلندی واغلدی و دخی حق تعالی
بیوردی وارسلناه الی مائة الف او یزیدون فامنوا فمتعناهم الی حین یعنی یا یونس
بدرستی تحقیق بن سنی رسول کوندردک بر قومه که یوز بیک ایدی بلکه دخی ارتوق که یوز یکرمی
بیک ایدی انلرک هلاکیچون بویله قیورمدوک بر قبق اغاجی قرودوغنه یوللق قیوردک غصه
لندوک سن انلری قودوک قچدوک حال بودر که اول انلر کلی ایمانه کلدلر سکا اتانوب بز بر دلر
انوکیچون عذابی انلردن دفع ایلدوک بر زمان دخی دنیده باقی قودک که اجللری مدتنه
ایرشه اندن صکره اولوم طاندوره وز دنیاده اولانلرک عاقبت اولوم شربتن ایچمیشجه
چاده یوقا کر بنک بیل دخی عمری اولورسا پس یونس طروکلوب یتنو شهر یدن یکا
سیر ایلدی ناکاه انده بر اوغلانه اوغرادی که قیون کودر یونس اکا دیدیکه یا اوغلان
قنغی قومدن سن اوغلان دیدیکه یونس قومندنم یونس اکا دیدیکه قچن دونوب اوه وارهسن
اول قومه دکل کمه بن یونسی کوردوم اوغلان ایدر والله انلر بر قومدر که قچن بر کشی
بر سوز سویلیسه انی خطا بوغله اثبات قلماسه انی دیلرلو بندن طانوق استرلر که نه
دیرین یونس ایدر راشبو یرلر کلی سکا طانقلق ویره لر که سوزک کرچکدر پس اوغلان اوه دونوب
واردی اول پادشاهه خبر ویر دیکه بن یونسی کوردوم سزه سلام قلدی اکا انانمدلر تاکه
چقوب اول دده وکیره واردلر اول یرایچلریله طانقلق ویردلر که اوغلان خبر ویردوکی
کرچکدر چون اول پادشاه انی اشتدی اول اوغلانک الن الوب تختنه کچوردی دیدیکه
چون سن یونسی کوردک و بزه بشارتن دکوردک پس بو ملکه شاه اولمغه بندن سن لایقرقسین
تمام قرق ییل اول اوغلان انلره پادشاهلق ایلدی یونسی خبر ویردوکیچون پس عاقل اولانن
بوندن انکلمق کرک که عاشقلر معشوق خبرن دکورنکی حرمتلو اولسه کرک اندی پس مومن
دعوی قیلورکه بن اللهی و رسولی سوررن دیر بو عجبدر که بولار معشوقلرندن خبر ویرن
بولوک قتنده خور حقیر و دوشمن طتولر اولدور بوکا دلالت قیلور که دعویلری یلاندور انوکیچون

خبر ویرن حرمتسزاولور ودخی حق تعالی بویردی فاستفتهم الربك البنات ولهم البنون
یعنی یا محمد صور مکه اهلنه کم سزوك دیکوزك قیزلری میوار دور وسزوك اوغلانلروکوز مقاتل
ایدر بو قضیه یه سبب بو دور کم فرشتهلردن بر طائفه وار کم انلره جن درلر ابلیس دخی
انلردندور کافرلر بر نیجه لری دیرلر کم بدرستی الله تعالینك اول جنیلر بولوکی قیزلریدور
ابوبکر انی ایشدوب انلره ددیکه انلروك انالری کمدور ددلر کم جنیلروك اولولری بنس حق
تعالی بوندن اوترو دیکم صور یا محمد مکه اهلنه کم بولرنته کندولره ار اختیار قلورلر
و دیلونه قیزلر اختیار ادرلر ودخی بویردی کم ام خلقنا الملائکة اناثا وهم شاهدون
یعنی یا محمد بولر قتمزده حاضر اولوب کوزه می طورورلردی بز فرشتلری دیشی یاراتدق بولر
انی کوروب خبر ویرورلر الا انهم من افکهم لیقولون ولد الله وانهم لکاذبون یعنی
یا محمد آکاه اولوب خبردار اول کم بو سوزی دخی بولروك یلانلرندندور کم ایدورلر اللهك
اوغلی قیزی واردور حقیقتا بولر یالانجیلردور کم سوزلری افترادور ودخی بویردی اصطفی
البنات علی البنین یعنی یا محمد بو کافرلر دیرلر کم اول قیزلر اختیار قلدی اوغوللر اوزرنه ایت
بولره کم ما لکم کیف تحکمون افلا تذکرون یعنی نه اولدی سزه یا مکه قومی کم اول حقه بونك
کبی باطل حکم لر ادرسز عقلوکز دیوشورسز و کوتلنمزسز اول اوغولدن قیزدن منزهدور قیزلر
اختیار قلمقدن بری دور بو سوزلرك شاننه لایق دکلدور اول یوجه در بولنسندن کم سز وصف
ادرسز ودخی بویردی ام لکم سلطان مبین فاتوا بکتابکم ان کنتم صادقین یعنی ایت یا محمد
بولره کم سزوك بو سوزه کم درسز ظاهر حجتکوز ودلیلکوز می واردر شول کتابکز اچنده کم سزوك
اندورلدی کتورك اول حجتکوز وعذرکوزی ایندور بو سوزه اوزرنه کم ددکوز کوزه لوم اکر بو دعویده
کرچکسکوز وجعلوا بینه وبین الجنة نسبا ولقد علمت الجنة انهم لمحضرون سبحان
الله عما یصفون الا عباد الله المخلصین یعنی بو مکه کافرلری دیرلر دیکه بدرستی ابلیس
رحمانه قرداشیدور حق تعالی بو آیتی کوندروب بویردیکه بو قبیلهٔ قریش الله ایله ابلیس آراسنده
قرابت ونسبی ثابت قیلورلر ایدورلر کم بو ملائکهلر جنیلردن اللهك قیزلریدر دیرلر بدرستی
اول ملائکهلر دخی کلی بولر کم انلر ویچون تکوینك قیزلریدور دیولر اول ایله دینلر کلسی اوده حاضر
اولسزلر بلکه اول فرشتهلر دستور ویرلسیدی که انلروك حقنده بو سوزی دیولر اول انلر اولا
یدی اول دینلری الوب طاموه قویارلر حق تع بریدور منزهدور اول ظالملر وصف ایتدوکی سوزدن

حقیقتا انلر اول اودغابنه حاضر اولسرلر الا شول قوللر حاضر اولمزلر کم انلر الله برلیوب مخلص
قوللردن اولدیلر بونك کبی سوزلردن اراغ اولدیلر ودخی حق تعالی بویردیکه فانکم وما تعبدون
ما انتم علیه بفاتنین الا من هو صال الجحیم یعنی بدرستی سز دخی اول نسنه کم طپرسز
الوکوزدن کلمز کم بر کمسنهٔ کمراه قیلوب آزدوره سز الا شول کمسنهٔ آزدوره سز علم ازلده
انك ضلالتی وجحیم طاموسنه کرمکلکنی تقدیر ایتمشوز اوکا دقی آزدرق سزوك الوکوزده
دکل اما هر بر کوزه شول قدر ارادت واختیار ویرمشوز هر نسنه قصد ایتسکوز اکر خیر اکر
شر اکا کوچکوز یتر وچون کم ایودن یاوزدن بر نسنه قصد ایتسه کوز کم اشلیه سز یا سولیه سز
سزه قدرت ویرورز هر نکم اشلرسز اول سزوك کسبوکزدور انوکله جزا اولنورسز خیرسه خیر
شرسه شر سنیلروك اعتقادی بودور زیرا جبریلر اعتقادنه وارسه کم نه کر کسه اشلیه سن
دخی بنوم الومدن نه کلور الله اشلتدی دیه سن بو باطلدر بو سوزدن لازم کلور کم کوکدن
اینن کتابلر باطل اولا و کلی پیغمبرلر یلانجی اوله نعوذ بالله بو سوزدن کفر لازم کلور پس مؤمن
اولان کرکدور کم بوندن صاقنه ایمانینی اخر وقت شیطانه نصیب قلمیه ودخی بویردی کم
وما منا الا له مقام معلوم وانا لنحن الصافون وانا لنحن المسبحون یعنی اول کافرلر
چون فرشتهلر حقنده افترا ادوب بونك کبی باطل کلمه سویلدیلر حق تعالی انلروك باطللرن
آشکاره قلمق ایچون امر ایلدی جبرائیله کم یا جبرائیل این محمده خبر ویر دکلوز بز بو فرشتهلر
جماعتی الا هر بریموزك کوکده بللو معلوم مصلاسی واردر کم انده تا اللهه عبادت قیلورز
ودخی بزدوکلومز اول عبادتده صف طتوب طورمشوز اول معبود قدیمه تسبیح ادوب طاعت
قلورز ومجاهد روایت قیلور ابی ذردن ودخی ایدور رسول عم بویردیکم اطت السماء
وحق لها ان تئط الحدیث یعنی کوکلر اکلدی و حق در اکا کم اکلدیه زیرا کوکلر اچنده بر قرش یر
یوقدور الا انده فرشته الن قیوب سجده یه وارمشدور معنیسی اکا اشارت قلور کم کلی فرشتهلر
حق تعالینك قولیدورلر اکا طاعت ایچون یارادلمشدورلر اول کافرلرك سوزی یلکش و باطلدر حق
تعالی اندن منزهدور ودخی بویردیکم وان کانوا لیقولون لو ان عندنا ذکرا من الاولین
لکنا عباد الله المخلصین یعنی بو مکه کافرلری ددلر کم اکر بزه دخی بر کتاب و بر رسول کلسیدی
اول یهودیلره ونصرانیلره کلدوکنلین بز دخی ایمان کتوروب اللهك مخلص قوللرندن اولوردق
انی بلوردك فکفروا به فسوف یعلمون یعنی بز محمدی انلره رسول کوندردك واکا قرآن کبی

اندردك اتلرا اول سوزلرنه طورسیوب محمدي وكتابمزي يالانليوب كافر اولدلر اما تيز
اولا كم بيله لر اول كفرلرينوك جزاسيني بولالر دنياده ذليلمك اهلي واولادي اسير اولوب مالري
غنيمت اولا ولاخرتده طامو عذابي ابدي اولا ودخي بيوردي كم ولقد سبقت كلمتنا لعبادنا
المرسلين انهم لهم المنصورون وان جندنا لهم الغالبون يعني يا محمد بزوم كلامز ازلي
ازلده بويله سبقت ايتمشدر كه بز رسوللرمزه نصرت قلاوز نتكم برايتده بيوردي كتب الله
لاغلبن انا ورسلي يعني حق تعالى تقدير قيلوب فرض ايلدي بيورديكم غرتمحق بن دخي بنوم
رسوللروم دخي دشمنلرا اوزره غالب اولورلر بدرستي بنوم منصور قوللرمدر دشمنلر
اوزرنه ودخي حقيقتا بزوم لشكروم كم رسوللر مؤمنلردر دنياده غالبلردر وعجله
ولاخرتده دخي غالبلردر كه مغلوب اولمزلر ودخي تسلي قيلوب اول رسوله بيوردي
فتول عنهم حتى حين وابصرهم فسوف يبصرون يعني يا محمد بو كافرلردن يوزكي چویر قتالدن
شول وقته دكن كه بولرم قتال امر ايدم زيرا بو قضيه دخي قتال ايله بيورلمزدن اوكدي ودخي
بولره بلدوركه تيزا ولا بولر اول وقتي كه كوزلريله كوره لر بولره نه عذاب اولسه ودخي بيورديكه
افبعذابنا يستعجلون يعني بولر بنوم كبي پادشاهك عذابنه اوغرمغه ايولري
كه كلوب سكا ديرلر يا محمد اول بزه وعده قيلوب قورقدوغك كرچكسه كتور كوره لوم
يعني بولر ايلمي زعم ايدرلركم بزوم عذابمزه طاقت كتوره لر فاذا نزل بساحتهم فساء
صباح المنذرين يعني فجركه اول بزوم عذابمز بولرك يقيننه اينه نه يا وز صباح
كوره سن سن اول عذاب ايله قورقودلنلرك صباحلرن روايتدر رسولدن كم شول
وقت كم اول رسول خيبر اوزرنه قوندي ديديكم خيبر هلاك اولدي زيرا قچن كم بز بر قومك
ميداننه قونسه وزكه انلر قورقودلمش قوم اولالر دخي ايمانه كاميلر انلرك صباحي نه
يا وز صباح اولسه دوركم انلره اللهك عقوبتي اينسه كر واكنجي كو حجت وتاكيد
اولمغيچون مبالغه برله بيوردي وتول عنهم حتى حين وابصر فسوف يبصرون يعني
يا محمد بو كافرلرك سنوكله قلدقلري ايشه طالغنمه بولري قورقودوب بزوم عذابمزدن
خبر ويرتا اكا دكن كه بولره قتال ايله بيورم مكه كه فتح ايدي ويوم بولرا اول وقت كوره لركم
نيه اوغراسيرلر بوندن صكره كندو ذاتيني كافرلر سوزندن تنزيه ايتمك ايچون بيوردي
سبحان ربك رب العزة عما يصفون يعني حق تعالى ايدور يا محمد سنك ربك كم عزت

وقدرت ايسي درمنزهدر اول نسنه دن كه كافرلر انى صفا ايدرلر وسلام على المرسلين
يعني حق تعالينك سلامي اول رسوللر اوزرنه اولسون كم بنم خبرلرومي قوللروما يرشدردلر
تقصير لق ايتمدلر بو ايتده دليل وار كم مؤمنلر جميع رسوللره سلام ويره لر وغيرلره اكا لر
ودخي بيوردي والحمد لله رب العالمين يعني چوق شكر وثنالر اول اللهه كم اول كافرلري
هلاك ايدوب مؤمنلره نصرت ويردي ودخي حق تعالى حمد ايدوب اكا تنبيه قلديكه قوللري
دخي دايما اكا حمد قلالر وحمدولك مقابله سنده نعمت كامله وسعادت سرمد ايرشلر

سورة ص وهي ثمانون وخمس آية نزلت بمكة المشرفة

بسم الله الرحمن الرحيم

ص والقرآن حق تعالى بيورديكه صبونك معلينني متشابهدر كمسنه ديمزكه بونك
معلنسي حقيقت بودر اللهك مرادي نه ايدوكن كروالله بلور اما تفسير اهلي هر بري بر عقلي
ايرشدوكي قدر حق تعالى حضرتي الهاميله تاويل قلدلر اما مقصودي الله تفويض قلدلر
بعضلر ايدرلركم ص معلنسي الله وعده سنده صادقدر نكه ديدي يو نه كتوردي خلافي تمز
عمل صالح ايشلينلره جنت ديدي ويردي وبد عمل ايشلينلرك شركدن ايرو غني فضلي
ايله يارلغرايا خود عدل ايدوب كناه مقداري قدر عذاب وعقوبت ايدرا اندن صكره
عفو ايدركو وجنته قويا ايمانله كتسه وبر نيچه لر دركم ص قسمدر يعني انده حمله در
والقران ددوكي دخي اكا عطفا ولنور اول دخي اندور معلنسي ديمك اولوركم انده بچرن
سورة صاده دخي قرأت ابن مسعود دايدور ص والقران معلنسي ديمك اولوركم سن قرآني
تصديقلك ايلي حقيقت كرچك بلوك تا كه حقدن باطلي تميزادوب بيله سن اما ضحاك
ايدور معناسي الله تعالى انكم بيوردي كرچكدور ديمك اولوراندن بيوردي ذي الذكر
يعني قرآن حق كه مشرف عزتليدر ودخي اندن اوكدن اينن كتابلرك قضيلري
ايچندهدر بل الذين كفروا في عزة وشقاق يعني بو كافرلرك قرآني يالان تليوب ايمانه
كلمدوكلري بو دكلكم بر ظاهر حجت ديا وله انوكله عذر ايده لر بلكه بولر غايت تكبرلك
ايچنده دركم ديننده اختلاف ايدرلر بلكه بولر غيرت جاهليت برله عداوت طتوب
كندولري نجاتدن ايراق قلودلر بوندن صكره بولري انذار ايدوب بيورديكم كم اهلكنا
من قبلهم من قرن فنادوا ولات حين مناص بر نيچه لر دشلركم بو آيتا ولحق تعالينك

اندن ایجد و کندی جواب ایدوب ذکر ص حقی و قرآن حقی بولدن اوکدن بونیجه ایتی هلاك قلدق
اول کتابی و رسوللری یالان ایلدقلرندن او توزی آینجه چاغرشوب دنیده مدد
دیلدیلر که بولر قاچاجق یر بولمدی تا که عذابمزدن قورتلالر کلدی ایدی و یعنی اول کافرلر که
مؤمنلرله قتال ایتدکلری وقت عادتلری بو ایدیکم بعضیسی بعضیسنه دیردی مناص
یعنی یمن لغتنده دیمکدر اولوکم یا و غوردن حمله ایدوك کندو کوزی بولم اوزوك اولوز اوله
قورتولالم قورتولالم پس چونکه عذاب کلدی کرو اول عادتلریله و زرنه یربرنه مناص دیو چاغر
غرشدیلر حق تعالی بویوردیکم ولات حین مناص یعنی شمدی سنن قاچاجق یر یوقدر که بو عذابدن
قورتولیه سز و دخی بیوردیکم **وعجبوا ان جاءهم منذر منهم** یعنی بو کافرلر عجبلدیلر انی کم
بولره قورقودیجی کرو کندولردن کلدی بولر عرب ایدی هم بولره کلن رسول دخی عربیدر ولکن
فصیح ایدی اول محمد سید الکائنات و مفخر الموجودات **وقال الكافرون هذا ساحر**
كذاب چون رسول الثقلین کلوب رسالت دعوسین قلدی بو کافرلر غیرته کلوب انی
کتورمدیلر دخی دیدیلر کم اشبو محمد ساحردر بیله بخیلردن دور که ایدور بن الله اك رسولیم
اجعل الالهة الها واحدا ان هذا لشيء عجاب یعنی بو محمد بونی دعوی قلور کم الله بردر
اندن اوتوق تکری یوقدر بو بر تکری بزوم حاجتلرمزی یرینه کتورمکه نیجه قدرتی یتر
یا نیجه باشرور بزوم بونیجه معبودلرومز دخی کلسنه ایرتمز بو ایش که عجب ایشدر و دخی
بیوردی **وانطلق الملأ منهم ان امشوا واصبروا على آلهتكم ان هذا لشيء يراد** امام
ابو اللیث ایدور ابن عباسدن بویله روایت اولندیکه ابو طالب چونکه صیرو اولدی
قریشدن بر جماعت دیلوپ انك قاتنه کلدیلر دیدیلر که یا ابا طالب سنك اول قرداشك
اوغلی بزوم اول معبودلرمزه سوکر سنوك کبی سوزلر دیر و بونك کبی ایشلر ایشلر بز اندن قچی
ایجدوك اکا بر کمسه و بر حالخ اول سوزدن نهی ایده ابو طالبك یاننده اوتورمجق بونیجه
یر واردی ابو جهل لعین قورقدیکه اول رسول کلوب عموسی یاننده اول یرده اوتوره انی
ابی طالب اسرکیه اکا قتی سوز سویلمیه بولروك دخی مقصودلری یرینه کلمیه اول قورقودن
ابو جهل صچردی اول یرده کچدی اوتوردی ابو طالبك کشیسی رسوله واروب دیدیکه
سکا عمك ابو طالب سلام ایدوب سنی قغرور رسول فی الحال طوروب عموسی قاتنه
کلدی اوتورمجق یر بولمدی الا قابو یاننده یر بولدی اوتوردی ابو طالب اکا دیدیکه یا قرنداشم

اوغلی محمد بو سنك قومك قبیلك سندن شکایت قیلورلر بویله دیرلر کم بولروك معبودلرینه
بونك کبی سوکوب ایشلر ایدرمش سن نیچون بویله ایدرسن رسول ایتدیکم یا عمی بن بولردن دلمیم
الا بر سوزدر که دیه لر قورتولالر تا که جمیع عرب بولره مطیع اولوب حرمت قیلالر و دخی
عجم قومی اول سوز ایله بولره خراج ویره لر ابو طالب دیدیکه اول نه سوزدر رسول بیوردیکه
لا اله الا الله بونی ایشدوب اول قوم قوبه لطرو کلدیلر اکا اوتدن طوتلدن برغوب دیدیلر کم بو
محمد بو دیکی معبودلری ترك ایدوب بر معبودی طوتالم دیر بو ایش که عجب ایشدر و دخی بر معبود
بونیجه معبودلر بیشرمز و غی ایشی نیجه باشرور بینی اول اشرفلردن بربلوك جماعت دیلوب
ابو طالب قتنه واروب بو بونه دیدیلر کم ثابت اولوك دولتك صبر ایلك بو معبودلر کورك
عبادتی اوزرنه که مرادی بو یر اهلی وجوده کلمکه بودر بولر سز هیچ بر ایش تمام
اولمزلر **ما سمعنا بهذا في الملة الآخرة ان هذا الا اختلاق** یعنی اول کافرلر دیدیلر کم بز بو سوزی
کم محمد دیر هیچ ایشتمدك دخی ملتلرجنده کر یهودی و نصاری ایدور دکلدور بو سوز الا بویلا ایت
سوزدر کم کندودن دوزمشدر دیدیلر کم بو خلقی یلان سوزله کندویه اویدورمق استکر
شمدی بو سوزی مسلمانلر دیرلر انلروك حقنده که خلقی حق یوله دعوت قیلوب فساددن
طاعته یلتلر دیرلر بو دخی بر دکاندر قورمشدر ورانی کندویه سبب ایدنشکه خلقدن عزت
بولا اوکله سبب ایدنیوب دنیالنادنیه اکرچه بو دکاندر حقدر و بونك کبی ایدور طائفه
دخی چوقدر بلکه اکثر بودر اما اهل اخلاص دخی اکسوك دکل لیکن بولر نظرلرن همان
کلسنه بر قیلورلر عقل ایله ادراك ایدوب تمیز قلمزلر قطع حکم ایدرلر کم بولر هب ریا اهلیدر
بو سوزدن اوکش خطایه دوشرلر خبرلری یوقدر و دخی حق تعالی بویوردیکه **أأنزل عليه
الذكر من بيننا بل هم في شك من ذكري بل لما يذوقوا عذاب** یعنی حق تعالی خبر ویرر کم بو کافرلر
حسدلرندن دیدیلر که بو مخصوص اولندی بزوم ارامزده نبوت اکا ویرله و کتاب بوکا اندوریله
بوکا بو سوزی تحقیق ایله دیمزلر بلکه بولر بزوم کتابمزدن شکده ایدوب کمان ایدرلر حق ایدیغنه
اعتقاد ایتمزلر و بزوم بر کلمزی دخی انکار ایدرلر بلکه بو شکی و بو انکاری ایتدن اوترو ادرلر که
هنوز بولر دخی بزوم عذابمزی طاتمدیلر اما تیزا اولا که طاده لر کمانلری کتورزیله بر یرده کم اصلا
فائده قلمیه و دخی بویردیکه **ام عندهم خزائن رحمة ربك العزيز الوهاب** یعنی حق تعالینك
رحمتی خزینه لرینوك مفتاحی بولروك الندهمیدر که نه دیلرسه نبوتی اکا ویره لر بلکی بو ایله

دکل حق تعالی الننه در فضل اتوکذورکمه دلرسا اکا ویررکه ملکنده غالبدر وکمه دلرسه
وهابدر عطای چوق قیلور ودخی بویردیکه ام لهم ملك السموات والارض وما بینهما
فلیرتقوا فی الاسباب یعنی بویرلرکوکلر ملکی ودخی بویرله کوك اراسنده نه وارسه بونطالم
کافرلر وکمید ورکه بیغمبرلغی کندولرکمه دلرسا اختیار ادوب اکا ویرلربلکه جمیع ملك
اللهکدر نه دلرسه قیلور مختار اولدر واول کیمسه کم دلیوب اکا وحی ایلدی رسول اولدرکم
بوکافرلر حق تعالی حکمته راضی اولمزلرسه کندولره بر چاره ادنسونلرکه کوکلره قیوسندن
یوقرو چقالر بزوم حکمومزی منع ادوب کندولرکلرن یرنه کتوره لر بو سوزلرکلی اولظالملر
سوزنشدور هم انلرم عاجزلغین بلدروب توقیقدور بو حکمله منزجر اولوب بیغلنالرزیرا
قول اولانکرکدر کم مولی حکمته راضی اوله هر نه حکم ادرسه کندونفسنه اول حکم خوش کلمسه
دخی منع اتمکا لندن کلمز ودخی بویردی جند ما هنالك مهزوم من الاحزاب یعنی بوکافرلر
لحن کم بزوم رسولمزی اولدورمك قصدندن ادلر بلسونلرکه بولر صنقمش هلاك اولنمش
چریدورکه نصرت بزوم رسولمزکدور بولرك مقصودی یرینه کلمجك دکلدور حق تعالینك
بو سوزی بدر واقعه سندن اوچ یل سندن خبر ویروب تنبیه قلمقدورکم بو نصرتانده رسول الله
واقع اولدی قریشك جمیع اعیانلرنی هلاك ادوب قیوه برقلدی ودخی حق تعالی رسولننك
خاطرن رعایت ادوب ملول اولمغیچون بویردیکه کذبت قبلهم قوم نوح وعاد وفرعون
ذو الاوتاد یعنی یا محمد بوکافرلرسنی یلان ایلدقلرنه خاطرن ملول طوتمغل کربو مکه قومندن
اول اول نوح قومی نوحی یلان ایلدلر وعاد قومی هودی یلان ایلدلر وفرعون دخی محکم بنیا داستی ایدی
غایت قوتلو ایدی ومیخلراسی ایدی یعنی دورت میخ دوزمشدی هر کمه که قاقسه اول دورت
میخله انی بن میخلردی اول دخی قومیله رسولمز موسای یلان ایلدلر ودخی بویردیکه وثمود
وقوم لوط واصحاب الایکة اولئك الاحزاب یعنی یا محمد یلان ایلیانلر انجق انلر دکل بلکه ثمود
قومی لوطی وبیشه قومی دخی شعیبی یلان ایلدلرکه بولرکلیسی بیغمبرلری اوزره جمع اولدلر انلری
هلاك اده لر بو قریش دخی اول جماعتلردن برسی درکه سنوك اوزره وك هجوم اتمك دلرلر ان کل الا
کذب الرسل فحق عقاب یعنی دکلدور بوکلیسی الا انلر دودرکم کلن رسوللرمزی یلان ایلدلر بزوم
دخی عذابمز انلره واجب اولدی کم هر برن برعقابله هلاك ایلدوك وما ینظر هؤلاء الا صیحة
واحدة ما لها من فواق یعنی یا محمد بو سنك قومك دخی منتظر لر دکل الا شول بر اول صور چالنغه

منتظر

منتظرلر دوردخی واقع اولسه کرو رجوع اولمق یوقدور اول وقتن اولر دخی برخیوه واقع اولوب
قورقودن عقللری یا وقیلوب شول اسروکه دونه لرکه هرکز کروانلره ایامق بولنمیه وبر
محنته اوغره یالرکه صوکنده راحت بولنمیه ودخی حق تعالی بولردن خبر ویروب بویردیکه
قالوا ربنا عجل لنا قطنا قبل یوم الحساب ابن عباس ایدور بو ایتك سبب نزولی
بویدیکم رسول قریش قومنه دیدیکه هر کسنه که اللهه ایمان کتورمیه وبنی کرچک تمیه
یارن قیامت کوننده انك برات صول الننه ویرورلر اول قریش قومی رسولك سوزن
لطیفه الوب ددلرکای بزوم دبمز برات موزبزه دنیاده تعجیل قلیور کل حساب کونی
کلمزدن اوکدن یعنی بو سوزی انکاردن دلرسولك خاطری بولوطارلغندی
حق تعالی کروا بونك خاطرن اجماغیچون بیوردیکه اصبر علی ما یقولون واذکر عبدنا
داود ذا الاید انه اواب یعنی یا محمد صبرایله بوکافرلرك سوزلری اوزرنه کم سکا دیرلر
وسنی یلان ایلیدلر اول بزوم قولومز داودی ایکم طاعته نیجه قوی ایدی دایم بزم طاعتمزه
اقبال ادیجیدی وبزه مطیع قوللردن ایدی انا سخرنا الجبال معه یسبحن بالعشی
والاشراق یعنی بز طاغلری مسخر قلدق اول داودله کیجن اول بزه طاعت ادوب
تسبیح اتسه هر کون اولنده واخرنده طاغلر دخی تسبیح دردی ابن عباسدن روایتدرکه
اول اصحابنه دیدیکه هیچ قرانده قوشلق نمازن بولدوکوزمی ددلرکم یوق ابن عباس
ددیکم حق تعالی والاشراق ددوکی اول قوشلق نمازیدورکه داوده قیلوردی ودخی
حق تعالی بیوردی والطیر محشورة کل له اواب یعنی یا کوزدا وده طاغلری مطیع
قلمدق بلکه قوشلر دخی انك قاتنه جمع اولنوردی کلیسی اکا مطیع اولوب انوکله بری
تسبیح قیلوردی ودخی بویردی وشددنا ملکه واتیناه الحکمة وفصل الخطاب
یعنی بز انك صقلیجلرنی قوی قلدق ودخی علم فهم وبیغمبرلك ویردوك دخی قوللروم
اراسنده طاتوغله واندله حکم اتمك ویردوم سقانل ایدور هر کیجه داوده صقلدی
محرابنده اوتوز اوچ بیك کیشی حق تعالینك ملکنی قوتلو قلدق ددوکی بودور دخی خبرده
کلمشدور شویله روایت اولندیکه بر کیشی بر اوغلانه ظلم ادوبا وکوزن الدی اول اوغلان
اوکوزن دعوی قیلوب سویلدوکیچون اول کیشی انی شویله دخی اوردی اول اوغلان انك
ظلمندن یا رده دیلیودا وده قاتنه کلدی اول کشیدن اوکوزن دعوی قلدی اول کیشی

انكار ايلدي داود اوغلاندن طانق استدي طانق بولمدي داود حكمي تاخير ايلدي اول
كيجه دوشنده حق تعالى اكا الهام ايلدي كه اول كيشي اولدوره اول اوكوزي اوغلانه
تسليم ادە داود ايانى كامدى دديبو دوشه عمل ايتمك ولمزشايد سهو اولا اولدم
جبرائيل كلوب اشكاره اول حكمي اوزره وحي كتوردي داود اول حكمي بني اسرائيله خبر
ويردي بني اسرائيل اني اشدوب طارلغندلر ددلركم بر كيشي بر اوغلانه بر شايله اورمش
سن اني اندن اوتوري ديلرمسن داود دديكم بو بر بويرقدر كه حق تعالى بويرمشدر چون
بني اسرائيل بلدلركم حق تعالى امريدر راضي اولوب مطيع اولدلر داود اول كيشي حاضر كتوردي
اكا دديكم حق تعالى بكا ايله بويردي كم سني اولدورهم اول كيشي ددي كم كرچك ايتدوك يا تكرينك
پيغمبري كه بن انك اتاسني الدايوب باغ اراسنده ايلدوب اولدوردم اوكوزن الدوم ليس
داود دخي اني اولدوردي اوكوزي كروا اوغلانه ويردي بو سببدن داودك هيبتي عظيم
اولدي پادشاهلغي قوتلو اولدي ددلركم داود نه حكم ادرسه الله تعالى وحي ايله در
بوندن صكره حق تعالى كوكدن بر زنجير كوندردي شويله معلق اصلمشدي بويردي كم
يا داود دشمندن كو خلق اراسنده بو زنجير له حكم ايله كل هر كمسه كم الين صونوب اول زنجيره
ايرشا بل كل كم اول حق اوزره دور اولكم صونوب ايرشميه اول باطل اوزره دور بو زمانده
حكم بونك اوزرنه اولدي زمانله بر كيشي مكو بر كيشينك كوجيله بر دانه انجوسن آلدي النده كي
عصانك ايچن اويوب اول انجوني انده كزلدي اول انجو ايسي اوكله دعوي ادوب داوده
كلدلر انجوني دعوى ادەدديكه اشبو كيشي بنوم انجوم آلدي كوجيله بن سوزمده كرچكن
يا الان دكلن النا اوزاندي زنجيره ايرشدي واول انجو آلان دخي انجو استه ددديكم منه اشبو
عصامي طوته طورچون اول انجو ايسي عصاي النه الدي اول كيشي ددديكم بن انجوسيني بو كا
دكوردم سوزمده يلان دكولم او ولدخي زنجيره صونوب الي ايرشدي داود بو ايشده متحير
قالدي پس اول وقت زنجير كوكه كتورلدي حق تعالى امر ايلدي كم اندن كورطا نوغله اندله
حكم ايده حق تعالى حكمت وفصل خطاب ويردك ددوكي بو ايدي و دخي بويردي وهل اتيك
نبؤ الخصم اذ تسوروا المحراب يعني يا محمد اول دعوجيلرك خبري سكا ايرشديمي شول وقت
كه محرابه چقدلر داودك محرابنه صوزدلر يردن يوقرو يوجه اولدوغيچون حسن بصري
ايدور داود كونلريني دورته تقسيم ايتمشدي بر كون خاتونلريله مصاحبت قلوردي بر كيجه كون خلق

ايچنده

ايچنده حكم ادردي و بر كون الله ايله خلوت اولوب عبادت ادردي و بر كوني بني اسرائيل
ايچون قومشرايديكه اندن صوروب اوكرنه لر بر كون بني اسرائيل قومنه صوردي كه تنغكورك
كوجي يتوركه بر كون الله عبادتنه فارغ اولا شيطان هيچ بر وجهله اكا نسنه ايرشدورمية
ددلركم يا تكري پيغمبري هيچ بريموزك النندن كلمز داود كوكلندن كچوردي كه مكر بنم
كوچم يته ديو كوكلنده كچوردي كلوب محرابنه كردي قپوسين بغلدي محرابده قرشو طوروب
نماز قيلوردي بر قوش كلدي غايت كوركلو دورلو دورلو زينتله بزنمش كلوب داودك
يقينته قوندي داود اكا نظر قلدي غايت كوكلنه خوش كلدي اندن كوكلنه برلنسه دوشدي
اما يقين واردي كه طوته قلقوب اكا دخي يقين كلدي حريص اولوب طمع ايله صونديكه طوته
كوروك قاچدي اوچ كز الققاروب طوتمدي دريچه ده الي ارقاسنه طقوندي اما كوز
خطا اتدي طوتمادي قالقوب محرابك دريچه سنه قوندي اول محرابك اردنده بر حوض
واردي مكر بر خاتون انده غسل ايده يوردي داود كروالن صونديكه اني اول
دريچده طوتا يدي كو وطوتامدي قوش اشغه اندي داود دريچه نظر قلدي ناكاه
كوزي دوش كلوب كوردي كه بر عورت غسل ادرد اول خاتونك دخي كوزي اكا دوش
كلدي في الحال ساچني چوزوب اوكله كوده سيني بورودي داودك كوكلنه اول خاتونه
نظر ايطقوندوغندن بر وسوسه واقع اولوب اوكله نمازندن حضوري بوزلدي
متوجه محرابدن اشغه اندي اول خاتونك اونه وارە صوره اول كمدر واردي
اني بولوب صوردي كه سن كمسين اول خاتون خبر ويردي كه داود ددديكم سنك
حلالك واري دور اول خاتون دديكم فلان لشكريله فلان يره كديدور اني اشدوب
دونيدي اوكلدي اول صوباشي سنه كم كوندرمشدي اكا بيتي يازدي دديكم تجنكم بنوم
بر ايتم سكا ايرشه اول حتا اوغلي اوريايي اول الا تلو لشكرينك مقدمي قلە سن چون بيتي
اكا ايرشدي اول سوزي يرنه كتوروب اني چري باشي قلدي الروطوتدي چون دشمنه
مقابل اولدلر اولا اوغرشدي اني دوشوب انده شهيد قلدلر چون داودك وفاتن
اشتدي كويندي تا اكا دكن كه انك عدتي تمام اولدي اندن صكره اني دليوب چفتلندي
وقتلو ده بر كون داود محرابنده اوتورمشدي ناكاه ايكي فرشته چقه كلدي قپو بغلو
ايكن داود انلري كوروب قتي قورقوب دوشدي نتكم حق تعالى بويردي اذ دخلوا على داود

ففزع منهم قالوا لا تخف خصمان بغى بعضنا على بعض فاحكم بيننا بالحق ولا تشطط
واهدنا الى سواء الصراط یعنی اول قورقشلر داودك قورقودغن بلدلر دیدلر کم یا داود
قورقمه بز ایکی دعوجی یوز بری بریموزه حددن کچوب ظلم ایلدوك سکا کلدوك کم بزم
آرامزده عدل الله حکم ایله کل جور وحیف ایلمکل و دخی طوغری یوله دلالت ایلکل داود
دیدیکه دعوکزی دیکوز ندور ایدوك ایشدیین بولو خبر ویردیلر نتکم حق تعالی بیوردی ان هذا
اخی له تسع وتسعون نعجة ولی نعجة واحدة فقال اکفلنیها وعزنی فی الخطاب
یعنی اول ایکی فرشتهنك بری دیدیکه اوشبو قرداشمدر بونك طقسان طقوز قیونی وار
بنوم بر قیونم وار بکا غالب اولوب دیرکه اول بر قیونی دخی بکا ویر یا اول دخی بنم ملکمه
اولسون دیرسن نه دیرسن یا داود داود جواب ویروب دیدی نتکم حق تعالی بیوردی
قال لقد ظلمك بسؤال نعجتك الى نعاجه وان کثیرا من الخلطاء لیبغی بعضهم على بعض
الا الذين امنوا وعملوا الصالحات وقليل ما هم یعنی داود اکا دیدیکه حقیقتا بو قرد
سکا ظلم ایتمش کم سنوك اول بر قیونی الوب کندو طقسان طقوز قیوننه قاتمق دلمش
بدرستی بو شریکلر ولوجوغی بعضیسی بعضسنه ظلم ادرلر الا مکر شول کمسهلر کم ایمان کتوروب
عمل صالح اشلدلر انلر ظلم ایلمزلر بولر دخی آزدرکم بر برنه عدل ادوب ظلم اتمیلر چون
داود انلروك ارا سنده بویله حکم ایلدی بو فرشتهلر دلدلر کم کندولرن اکا بلدوره لر
تا کم بو دعویدن مرادنه ایدوکنی داود فهم ایلیه زیرا اول طقسان طقوز قیوندن
مقصود داوده تنبه قلماغیدی کم انك طقسان طقوز عورتی واریکن اول اوریانك
بر عورتن دخی کندو الموق دلدی پس اول ایکی فرشته بر برنه باقشوب کلمسدی داودك
کوزنه قرشو کوککه کتوردلر داود چونانی کوردی بلدی یقین حق تعالی اول ایکی فرشتهلریله
انی حکمده امتحان ادوب ابتلا قلدی نتکم حق تعالی بیوردی وظن داود انما فتناه
فاستغفر ربه وخر راکعا واناب یعنی داود دلدیکه بزانی اول فرشتلرله ابتلا قلدق
صوچینی اکا تنبه قلدق پس اول دخی رتبدن مغفرت طلب ادوب توبیله الله طاعتنه
اقبال قلدی قرق کون سجدهیه واروب باشنی یردن قالدرمدی الا الحق نماز قلمغه
قالدوردی اندن کرو سجدهیه واروب اغلردی اول خطاسندن اوتوریته طعام یودی
نه صو ایچردی تا اکا دکن کم حق تعالیدن وحی کلدی یا داود کتور باشکی سنك صوچوکی

عفو ایلدوك اما کلبی ایدر ابن عباس رضی الله عنهما بویله روایت قلدیکم قرق کون داود
سجدهیه واروب اغلدی کوزی یاشندن ویرده یاتمقدن یوزینك دریسی چوردی
دوشدی کوزی یاشندن اوتلر بتوب باشی اوداچنده قالدی پس ندا ادوب دیدیکه یا رب
سن بنی نته اسرکیه سن بن بلورم کم سن بندن انتقام ادیسرسن اول خطامدن اوتوری جوکم
داودن بو تضرع کلدی حق تعالی جبرائیلی ویبردی کلوب داوده دیدیکم یا داود حق تعالی سکا سلام
قلدی دیدیکه وار اوریانك قبرنده حلاللق دلسون فلان کون انك قبرندن اواز کله تا بزانی
یارلغیایوز پس اول کون کیجه سنده داود واروب اوریانك قبرینی اوزرنه چاغردی حلاللق
دلدی اول قبردن اواز کلدیکم یا تکری پیغمبری حلال قلدوم داود کرو دوندی اونده کلدی جبرائیل
دخی کرو کلدی دیدیکه یا داود اوریایه بو خطاکدن خبر ویردیکی کم اکا ایلدوك دیدی
یوق جبرائیل دیدیکه پس کروار ایشولك همان ضایع ادوب ویردی وار خبر ویر کوردنه واقع اولور بر بر
خبر ویردی دخی حلاللوغن دلدی جواب کلدیکه یا داود بن اخرتده سنوکله دعویجی قوپارن
حلال اتمزن دیدی داودنی ایشیدوب غصیله کرو دوندی ملامتنی قیلادی قرق کون
تمام کرو اغلدی تا که حق تعالی رحمتی برله اسرکدی جبرائیلی کوندردی کلوب دیدیکه یا داود
بو سنوك صوچوکی اول قولمزدن دلدوك بزوم رضامز اچون عفو ایلدی یا شکی قالدور
یا شوکی سل بز دخی سنی یارلغدوق نتکم حق تعالی بیوردی فغفرنا له ذلك وان له عندنا
لزلفى وحسن مآب یعنی بز اول داودك کناهینی یارلغدوق که انك بزوم قتمزده قربتی و مرتبسی
وار دخی اخرتده دونوب کلجك کوزکلو مقامی وار اما بعضی اهل تفسیر دمشلر کم بو قضیه داود
حقنده صحیح دکلدور کم پیغمبر حقنده بونك کبی ایشلر ظن اولونه که حاشا اولکناه قصد
ایلیه اما صحیح بودر کم چون اول ایکی دعویجی سوزیله انی ظلمله نسبت قلدی دیدیکه
اول سکا ظلم ایلمش قیونکی آله قیوننه قاته خطاسی همان بو ایدی بوندن اوتوری اغلردی
تا یارلغنیجه بوندن صکره حق تعالیدن اوتندوغندن تا اولیجه باشن قالدروب کوکه
باقمدی پس مؤمن اولان کرك کم بو حالدن کندوسنه انصاف ایده دیه کم داود کبی پیغمبر
ایکن شول دکلو سوچی عفو اولنمدی تا تمام قرق کون سجدهده اغلیوب تضرع قلمایجه
عجب بنوم بو دکلو چوق کناهلوم نیجه یارلغنسر کم او رتاده بر کناهمه پشیمان اولمیوق
بلکه کناه اشلومه سونیورز اغلموق خوذ قنده قالدی حال بودرکم ولی دکلم بنی دکلم پس اولو

قورقوب ایكا كرك كیم كیجه كوندوز ایشودكی كناه معصیت اوزتاده براغلیوب اخلاصله توبه
كلوب الله دن یكا دونه امید دوركه كناهی عفو اولونه حق تعالی فضلیله و دخی بویوردیكه
یا داود انا جعلناك خلیفة فی الارض فاحكم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضلك
عن سبیل الله یعنی بو خطاب عزت برله دیدوك كیم یا داود بز سكا اكرام قلدق پیغمبرلق و بر ملكله
و دخی سنی یریوزینه خلیفه قلدق خلیفه اكا دیرلر كیم كندودن اول كیتمش یرینه طوره پس داوددن
صكره پیغمبرلق بر كسنده ایدی و سلطنت حكومت غیری كمسنه ده ایدی ایكیسی بیله حق
تعالی داوده جمع ایلدی هم پیغمبر هم پادشاه قلدی و اكا دیدیكه خلقك اراسنده عدل الله
حكم ایله كل صاقین كه هوای نفسكه تابع قیلوب جورله حكم ایلمیه سین كه اول هوای
نفس سنی الله یولندن سورجودور طاعتدن معصیته برغوردر ان الذین یضلون عن سبیل الله
لهم عذاب شدید بما نسوا یوم الحساب یعنی شول كمسنه لر كیم نفسی هواسنه اویوب
طاعتدن ایقلیری سورچدی ایمان مقتضاسنجه عمل قلمدیلر انلره قتی عذاب اولیسردور اندن
اول حساب كونی اونوتدیلر اخرتدن قورقوب اكا لایق عمل قلمدیلر پس بو ایتدن دخی
متنبه اولوب اوكونلمك كرك شول كمسنه لر كیم تكری قوللرینه اوزره حاكم اولا یا بیكلو كله یا قاضی اولا
یا صوباشلو غله كی صقینه كیم كندو نفسی دلكیچون یا خوذ بر یاریق كیشی دلكیچون تكری قوللرینه
ظلم حیف قلمیه تا كه اول قتی عذابدن خلاص اوله و دخی حق تعالی بویوردی وما خلقنا السماء
والارض وما بینهما باطلا یعنی بز بو یرلری كوكلری دخی نكیم بولرك اراسنده وارسه هیچ
بر نسنه عبث و باطل یره یرتمدق كه اول یرادلدوغندن بر حكمت و بر مصلحت اولمیه بلكه
بز انلری یارتدوغمزدن كیم اولدی كیجدی كیمی اولویورور كی اولسردور ذلك ظن الذین كفروا
فویل للذین كفروا من النار یعنی بو نسنه اول كافرلرك ظنیدور كیم دیرلر بو یرله كوك
اكسی دخی هیچ یره یرادلمش نسنه دوركه انده بر مصلحت یوقدور انوكیچون درلر كیم اخرته انكار ادرلر
هلاك اولكا فرلر طاسو عذابدن بو حكمته انكار اذرلر و دخی بویوردیكه ام نجعل الذین
امنوا وعملوا الصالحات كالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین كالفجار بو ایتوك دخی
اینكنه سبب بو ایدیكیم مكه نك كافرلری درلر دیكم بو ایمانه كلان مفلسلر دررویشلردور رضو
كم بزوم غنیلروم شریفلرومز وارایكن اول اخرتده بولره اكرام عزت اولونه اكر اول اخرت ددكاری
كرچكسه دخی انلره ویرلندن بزه دخی ارتوق ویرلسر پس حق تعالی بو ایتی اندوردیكیم ظن باطل

ایدوكی

ایدوكن معلوم قلدی معنیسی بودوركیم بز برابرمی قیلورز شول كمسنه لری كیم ایمان كتوروب
عمل صالح اشلدیلر انلروكله كیم بزه شرك كتوروب كافر اولدیلر یا خوذ بزدن قورقوب مطیع
اولانلری قیلورمزی شول بزدن قورقمیوب عاصی اولانلر كبی قیلورز بو محال و باطل سوزدر كم
دیرلر و دخی بویوردیكه كتاب انزلناه الیك مبارك لیدبروا ایاته ولیتذكر اولوا الالباب
یعنی یا محمد بو قران بر كتابدوركیم جبرائیل سكا اندوردی بو مبارك كتابدور بركتی چوقدور رسول
كمسنه لرك اكا ایمان كتوروب یاغنی كرچكلیه لر و انك ایچنده كیله عمل ایلیلر و بو كتابی بز اندن
اوتورو اندوردوك كه انك ایتلرنی اوقیوب معنیسنده تفكر قلهلر و عقلی اولانلر انوكله اوكوتلنلر
پس بو ایت معنیسی دلالت قیلوركه هر كیم قران اوقیه تدبر ادوب انوكله اوكوتلنمسه و ایتلردن
طاعته عبادته رغبت قیلمسه وعیدلردن لجنه قورقودوب كناهلردن بعلنمسه
اول احمقدور جاهلدور غافلدور كركسته جمیع علومی اول كوكلنده حفظ ایلسون زیرا
دوكلی خطالك اصلی دنیا سومكدور اكثر علمانك خوذ شمدی محبتی اكا غالبدر قرانك
اكثر ایتی خود دنیانی ذم ادیولر حق تعالی ذم ادوب تحقیر قلدوغی نسنیه حریص اولوب
متابعت قیلورلر پس بولر قچن اول قرانله متعظ اولوب اوكوتلنلر كاشكه بولرك بو فعللری
ضرری كندولره لازم اولایدی اما تعدی قیلوب ضرری عامه اولدی زیرا بولر حرام ایدوكنی
بیلوب اشلرلر اما عوام الناس مستحل اولوب دیدلرن دخی نعمایه ویردلر نعوذ بالله منه
و دخی حق تعالی بویوردی ووهبنا لداود سلیمان نعم العبد انه اواب خبرده كلمشدوركیم
داود اوریانك عورتن جفتلندیا اول شرطله الدیكه داودك صوكنده اندن طوغان
خلیفه اوله پس اندن سلیمان طوغدی كوورینه اول خلیفه اولدی حق تعالی عظمتیله
انی مدح ایدر بویوردكیم بز سلیمانی داوده عطا قلدق نتكیم ابن عباس دخی ایدور بزم اوغلومز
قیومزیه عطادر حق تعالیدن كرك كیم انك شكرن یرینه كتوره وزانلری كوركلو ادبلرله
تعلیم ایده و زنا بویروب تكریه عاصی اولمیلر كوركه حق تعالی اول كوركلو ادبلدن اوتری
سلیمانی مدح ادوب دیركه اول سلیمان نه كوركلو قولدوركه اواب ایدی یعنی دایم یوزنی بزوم
طاعتمزه دونور وقت عبادتدن غافل اولمزدی نتكیم اشبو ایتده دخی بویوردی اذ عرض علیه
بالعشی الصافنات الجیاد بو ایتك دخی سببی بو ایدیكیم اهل نصیبین جمع اولوب اتفاق
قلدلر كیم سلیمانله سقاتله ادهلرچون كلوب محاربه قلدلر سلیمان انلری قهر ایلدی طاغندی

هلاك قلدی بولردن سلیمانه غنیمت مالتدن بیك عربی آت دكدیكی سلیمانه عرض ایلدیلر
اكندو وقتی ایدی سلیمان انلره نظر ادوب انلرك حسننه تعجب قیلوردی تا انلره شول
قدر مشغول اولدیكه كونش طلوندی اكندو نمازندن غافل اولدی چون كون طلوندی
نمازن اكدی كندو حالته غصیه كلدی تكم حق تعالی خبر ویردی **فقال انی احببت**
حب الخیر عن ذكر ربی حتی توارت بالحجاب یعنی چون اكندو وقتنده اول كوركلو تازی
اتلری كا عرض اولندی اكا مشغول اولوب نمازی فوت اولدی دیدكیم یعنی بن اختیار ایچی
قلدوم اول مال محبتن بنوم ربم عبادتی اوزره تا كه كون واردی حجابه كردی **ردوها**
علی فطفق مسحا بالسوق والاعناق یعنی دوندرولك اول اتلری كرو بكا كتورولك ددی
پس دوندروب كرو كتوردلر بشلدی قلیجله كیمنك بونین كیمنك انجوكن قردی تا كه اول
طقوزیوزین هلاك ایلدیكه اكا عرض اولندی اول عربی اتلر كم خلق النده واردور اول
نسلدندر قالمشدور بعضلر دیمشلر دوركیم اول اتلروك قنادی واردی جن شیاطین
انلری دكیزدن چقرمشدی بر نیچلر دمشلر كم انلروك بونین انجوكین كسوب قرمدیكا اما قلیچ اله
بویونلرنده انجوكلرنده نشان ادوب الله یولنه سبیل قلدی زیرا بونك كبی منكر فعل ایله
نته توبه اولا خود فعل منكر اولسه كرك اما بوكا بو قدر جواب جایز اولا كه اول وقتده انك
كبی اشلمك مباح ایدی اول دنیا مالین تحقیر قلماغیچون حق تعالینك فریضه سی فوت
اولدوغیچون ودخی حق تعالی بویردی **ولقد فتنا سلیمان والقینا علی كرسیه جسدا**
ثم اناب بو ایتك قضیه سی دخی بویدكیم حق تم سلیمانه امر ایلدكیم بنی اسرائیلدن خلفه اولبنی اسرائیلدن چفتلنمدی
ایروق قبیلدن چفتلندی حق تعالی اكا اندنا و تری عتاب ادوب قرق كون ملكنی الدی
بر دیوه ویردی كه اكا اصطخر دیرلردی سلیمانك عادتی بویدیكم حاجته واریجق یوزوكن
چقروب جاریه سنه اصمرلردی چقیجق كروالوردی اول دیو اول جاریه صورتنده انده حاضر
اولدی سلیمان دیوی جاریه تصور ادوب یوزوكی دیوك النه ویردی دیو یوزوكی الوب
تحته چكوبا و توردی مملكه حكم ایلدی سلیمان چون حاجتدن فارغ اولدی چقدی
كوردیكه سلطنت تحتنه بر سلیمان دخی او تورمش بلدیكه بو ایشده بوكا حق تعالیدن
بر عقوبت وار ضعیوب چقیدی سیاحته قصد ایلدی قرق كون تمام غربت چكوب بو بحجه
واقعه لر اوغردی عاقبت حق تعالی ملكن كروویردی پس بو ایت معنیسی بودوركم بدرستی

سلیمانی ابتلاء قیلوب بر ملكنی النددن الدق انك تختی اوزره بر دیوا و توردق اندن صكره
كروا اكا ملكنی ویردوك دوتوب كرو ملكنه كلدی اما ابن عباس ایدور كعبه
بو ایتوك معنا سنددن صوردوم ایله خبر ویردیكه بر دیو واردیكا اكا صخر دیرلردی بر كون
سلیمان اكا صوردیكه یا صخر بو آدم اوغلنلرنه نیجه مكر ایرشدور رسن اول صخر ددیكه
یوزوكی بكا كوستر خبر ویرین سلیمان یوزوكی چقروب چون انوك النه ویردی كسوروب
اول صخر دیو ایچی فی الحال دكیزه بر قدی ملك سلیمانك الندن كندی تختنه اول صخر دیو اوتوردی
سلیمان انی كوروب كندوی غربته بر قدیا اول صخر دیو سلیمانك عورتلریله مصاحبت
اد ردی اما انلره الصونمزدی بونلر اول دیوك حالته و فعلنه نظر ادوب انكار ادرلردی
ددلردیكم بو سلیمان نمیدور بو ختسه دكل بو صخر دیردیكه بن سلیمانم بو تلردن دیكه
سلیمان دكلسن سنوك حالین و فعلوك سلیمان حالته و فعلنه بكوكز بولر بو حالده خیرتده
قالدلر نا كاه بر كون بر عورت سلیمانه بر بالق صدقه قلدی سلیمان دخی اول بالغی الوب
بویان ایلدیكه ییه نا كاه بالغی بركن اول یوزك بالوق ایچندن چقه كلدی الوب انی فی الحال
بر مقته یچوروب حق تعالیه حمد ثنا قلدی اول ملك و سلطنت كرو یرنه كلدی اول
صخر دیوی بولوك كتورولك دیدی واردلر اول صخری بولدلر كتوردلر امر ایلدی سلیمان
بر طاشی اویدلرا اول صخر دیوی ایچنه قیوب اغزنی بر كتدلر دكیزه بر قدلر ددلركه بو سنوك زندانكدر
تا قیامته دكن اما تفسیر اهلنك بر نیجه سی بو نیله تحقیق ادرلركم بو ذكر اتدوكلری روایت
بو ایت معنسنده صحیح دكلدور زیرا حق تعالی حكیمدور هر نسنه یی بر لو بر نیجه دوزر انك
حكمتنه بولایق دكلدوركه دیه وز بر دیوی پیغمبر تختنه اوتوردی سلیمانلروك
حكیمی اوزره انی مسلط قلدی اما بو ایت قضیه سنده تاویل نیدوكن یكركن الله بلور
اما اهل تحقیق دمشلر كم سلیمانك اوغلی یچغی واردی انجق بر كون ملك الموت سلیمانك
زیارتنه كلدی قتنده اوتوردی اول اوغلانجق ملك الموتی كوردی قورقدی بكوزی متغیر
اولدی انك هیبتندن صبر و اولدی سلیمان انی كوروب یله امر ایلدیكه اول اوغلانی
یوقاری كتوریب بولوتا و زرنه قویه تا كه اول حالدن زایل اولا چون یل انی بولوتا وزرنه
قودی اول اوغلانك وعده سی تمام اولدی ملك الموت انی انده قبض ایلدی اولمش جانسز
كوده یل كتوروب سلیمانك تختنه قودی پس حق تعالی براتك تختی اوزرنده جسد بر قدق

دوکیکا اول اولمش اوغلانک کوده سی دوردیر اجسد دیو لغتده اکا دیرلر که اول طعام
یمیه صو ایچمیه پس سلیمان انی کوروب خیله جزع قیلوب آجیدی اندن اوترو که بردخی
اندن ارتوق اوغلی قیزی یوغیدی حق تعالی اکا تنبیه قلمغیچون ایکی فرشته کوندردی کلوب
سلیمان قتنه کیردیلر سلام قلدیلر بریسی دیدیکه یا سلیمان اشبو کیشی بنوم اکنوم
ایچنه یوروری پاصیدی هم اکنوم فساده ویردی سن نه دیرسن سلیمان اکا دیدیکه
نیچون بونک اکنی ایچنه یوریوب فساده ویردوک اول دخی دیدیکه یا سلیمان بو کیشی
اکن خلقک کچه جک یرنه اکمش ایرو قچه جک یر مجال بولمدوم چاره اوغره دم سلیمان
دونوب کروا اکا دیدیکه نیچون سن اکنوک خلقک یولی اوزره اکدوک بلمزمیدک که البته
بو خلق اول یوله یوروسلر کرک پس فرشته دونوب سلیمانه دیدیکه کرچک ایتدوک اندن
اوترو سن بو اولوم یولنده اوغل قیزا کنی اکدوک بلمزمیدوک که بو حادثیق کلی اول یوله یورسلر
کرک بونی دیوب اول فرشتلر غایب اولدیلر سلیمان بو سوزدن کندو حالنه تنبه اولوب
خطا قلدوغن بلدی توبه ادوب الله نک طاعتنه توجه قلدی ثم اناب معنسی بودر و دخی
بوندن صکره غی ایت دخی بوکا دلیلدور که حق تعالی سلیماندن خبر ویروب بویردی قال
رب اغفرلی وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد من بعدی انک انت الوهاب یعنی ای بنم ربم صوچم
عفو ادوب با رلغه بکا بر ملک ویر که بندن صکره انک ملک وحکم دخی کمسیه ویرمیس
بدر سلیمان بو آرزوی اتدوکی اندن اوترو ایدی که ملک وسلطنت اکا معجزه اوله انک
نبوتنه علامت اوله و دخی اکر اول ملک وسلطنت اندن صکره بر کمسیه ویرلسه اولکر نفسی
طاقت کتورمیه صبر اتمیه حق تعالی یه عاصی اولا نیجا لفت قلا ابو کله ابدی هلاک اولا و دخی
حق تعالی بویردی فسخرنا له الریح تجری بامره رخاء حیث اصاب والشیاطین کل بناء وغواص
واخرین مقرنین فی الاصفاد یعنی بو دعاء قلمزدن اوکدن اکایل وشیاطین مسخر اولماشدی
چون بو دعاء قلدی حق تعالی اکایلی وشیاطینی دخی مسخر ومطیع قلدی انوکیچون بویردیکه
بز اول سلیمانه یلی مسخر قلدق انک امریله هر قنغی طرفه دلرسه اسر بو حالنده کم یومشق لطیف
نیجه دلرسه اکا مطیع اولا و دخی انجلین شیاطینی دخی اکا مسخر قلدق کی انوکیچون نیجه دلرسه
بنیاد قلورلر کمیسی طا تیجلر دورکما انوکیچون دکیزده طالوب انجولر وجواهرلر چیقرورلر و دخی
اول شیاطینلر اوله مرده لرن دلردلمز مطیع قلدق که دسوردن بویونلرنه باغ ایلیوب

زندانلدی بند ایلدی تاکه کمسیه شرلری طقونمیه و دخی بویردیکه هذا عطاؤنا فامنن
او امسک بغیر حساب یعنی دیدک اول سلیمانه کم یا سلیمان بو کلی سکا بزوم عطامز دورکه
انوکله سن اکا کرامت قلدق بو شیاطینلروک قنغی سن دلرسک ازادقیلوب یولنه
قویو یو قنغی سن دلرسک طتوب نه دلرسک اشلت و بنا ودروب زندانه برق که بولردن
اوتوری سکا اخرتده حساب عقاب یوق و دخی بویردیکه وان له عندنا لزلفی وحسن ماب
یعنی بدرستیکه اول سلیمانک بزوم قتمزده تقربی واز دخی دونوب کلجک کورکلو مقاملری وار
پس مؤمن اولانکرک کم بو سلیمان حالندن عبرت اله دیه کم شول سلطنتله بو دنیا اکا وفا
قلمدی نیم خود الومده نه وار یحرک بودورکه الده وارخی اخرت عمارتنه خرج ادوب انده باقی
قلام تاکه بنوم ابدی سعادتمه سبب اولا و دخی بوندن صکره حق تعالی بر قضیه دخی
بشلدی بویردیکم واذکر عبدنا ایوب اذ نادی ربه انی مسنی الشیطان بنصب وعذاب
یعنی یا محمد یوسکه کافرلر سوک زحمتنه صبر ادوب طارلغمه اکعل اول بزوم قولمز ایوبک
صبرینی ترا نوک بدننه خستقلر ومشقتلر ویردوک ومالنه هلاکلک ویردک اول بر تنه
ندا قیلوب تضرع له دعا قیلوب دیدیکه شیطان بکا زحمتا یرشدوردی ایس کیجی پادشاه
برا اکا دیدکم ارکض برجلک هذا مغتسل بارد وشراب یعنی چون بزه التجا قلوب تضرع
برله دعا قلدی بز اکا نظر رحمت قیلوب ددوکم ایاغک یره قاق یعنی جبرائیل کلوب اکا
ددیکه یا ایوب صاغ ایاغکی یره قاق چونکه قاقدی ایاغنا لتندن بر بکار چقدی الحق
اندن غسل ایلدی جمیع بدنی صاغ اولوب مرضی چقدی جبرائیل مرد دیدیکم برایاغکی دخی
قاقلدی دخی قاقدی بر بکار دخی چقدی صوق اندن ایچدی اچنده کی علتلر دخی ازلدی
شفاء کامل حاصل اولدی و دخی بویردی ووهبنا له اهله ومثلهم معهم
رحمة منا وذکری لاولی الالباب یعنی بز اول ایوبک اهلن واولادن هلاک اتدوکی ایدی اول
صبردن اوتوری کرودیر کورووب اکا عطا قلدق و بر اول قدر دخی انوکله احسان ایلدک
نظر رحمت قیلوب دخی عقلی اولانلره اوکوت اولمغیچون ابن عباس ایدور اکا اهلنک شلنی
ویردک دوکی بودور کم حق تعالی اهلنک یکتلوکن کرو ویردی اندن صکره یکرمی دورت
ار اوغلان دنیایه کتوردی و دخی حق تعالی بویردی وخذ بیدک ضغثا فاضرب به ولا
تحنث انا وجدناه صابرا نعم العبد انه اواب یعنی ایوبک عورتنه شیطان ایله تلقین

قلدی که اگر سز شیطان آدنه بوغزلرسکز ایوب شفا بولوردی کلوب عورت ایوبه خبر کوردی
ایوب آکا غضبناک اولوب دیدیکه بن اول شیطان لعینه بر اوج طبراق دخی ویرمزین یونه سوزدر که
سویلرسن والله اگر بن صاغ اولور ایسم سکا یوز آغاج اورم چونکه حق تعالی اکا صحت ویردی اول
اندن یرنه کتورمکه حق تعالیه نیاز قلدی حق تعالی بویردیکه یا ایوب الوکه بر چبوق آل کم
انک صاغیشی یوز اولا انوکیله اهلوکی بر کز اور آندوک یرنه کله حنث اولمیه سن لیس
یوز تازه مرسین چبوغن بر دسته ایدوب بغلدی التنه الوب انوکله بر کز اوردی اندندن بری
اولوب قورتولدی لیس اول صبردن اوتوری حق تعالی انی مدح ایلدیکه دیدکه بدرستی بز انی صابر بولدق
بولدق اول ایوب نه کوزکلو قولدور بزوم طاعتمزه اقبال ایدیجیدور وهابیدور ایوب مدیدی
ییل اول رنجه مبتلا اولدیکه بدننه قورتلر دوشدیا تنی درسینی سکوکنه دکین یدیلر اول
صبر ادوب دلیله حق تعالی ذکرنه مشغول ایدی لیس مؤمنلر اولان کرک کم بو حالدن عبرت
الوب کندویه طاعت عبادتی عادت قلا و حق تعالی دن نه کاورسه صبر ایلیه انوک
حکمن یرنه کتوره طارلغوب کندویی مخالفته برقمیه که انک قرینده سعادت بولا و دخی
حق تعالی بر قصیه دخی بویردیکه واذكر عبادنا ابراهيم واسحق ويعقوب اولي الايدي والابصار
یعنی یا محمد اکفل بزوم اول قوللرومزی که ابراهیمدور و اسحاقله یعقوبا و علنلریدور
بولر بزوم عبادتمزده قوتلولردور بزوم امرومز یرنه کتورمکده بصیرت ا سیلری ایدی
انا اخلصناهم بخالصة ذكرى الدار وانهم عندنا لمن المصطفين الاخيار یعنی بز بولری
اوروندلدک تخصیص قلمغلغله بزی ذکرا تمکده و جنتی اکوب دایم انوکیچون سعی
اتمکده هرکز انلروک اخرت وهمتندن ارتوق وهملری یوغیدی دایم رجولری الله دن
یکا یدی بدرستی بولر بزوم قاتمزده اختیارلو نمشلردندور رسوللوکله دخی او زندلر
جنتا چنده و دخی بویردیکه واذكر اسمعيل واليسع وذا الكفل من الاخيار یعنی یا محمد
دخی اکفل اول قومنک اسمعیلی که وعدنه سنده بغایت صادق ایدی دخی اول یسعی که الیاسک
خلیفه سی ایدی و اول ذا الکفلی دخی که بو زیبغمبر طیوزغه کفیل اولمشدی بو کلیسی
بزوم قاتمزده اخیارلردندر که بزوم یولمزده بونجه جفالر چکوب صبر ایلدیلر عاقبتلری محمود
اولدی و دخی بویردیکه هذا ذكر وان للمتقين لحسن مآب یعنی اشبو سوره ده ذکر اتدوکمز
پیغمبرلر قصیه لری کلی الله تعالینک عظمتن بیان قلمقدور که بصیرتی اولانلر بونلرله عبرت

الوب

الوبیا و کتلتو رکندویه تقوی اذوغن المتاوزره اول متقیلر اچون الله قتنده دونوب
وارجق کوزکلو مقاملر واردور جنات عدن مفتحة لهم الابواب یعنی اول کوزکلو
مقام ذکر اتدوکمز اول بوستانلر و کوشکلردور که انده طوروب مقام اولجق یردر
قپولری اول متقیلر اچون اچلمشدور قنغی قپوسندن دلرسه کیرم متكئين فيها يدعون
فيها بفاكهة كثيرة وشراب یعنی اول متقیلر جنتده مخته لو وزندمده تکیه لسوب اولـ
دورلو چوق یمشلردن و انواع ایچجک شربتلردن که آرزو ایدرلر انوکله تمتع قلالر و
سرور حاصل قلالر وعندهم قاصرات الطرف اتراب یعنی اول متقیلرک قتنده شول
خاتونلر اولالرکه انلر نظرلرینی قصر ادوب غیریه بقمیلر بو حالتده کم اول کلسی بریاش اوزرنه
اولالر اولوکیچی اولمیه هذا ما توعدون ليوم الحساب یعنی بو ثوابلرکه وعده اولنمشدور بتیع
حساب کوننده حاصل اوله ان هذا لرزقنا ما له من نفاد یعنی بو ذکر اولنان اوجماق
و قمو نعمتلوله بزوم عطامزدور متقیلر اچون که انک دوکنمسی یوق و دخی کوز بویردیکه
هذا یعنی اشبو نعمتلرکه رزق ایلدوک کلی متقیلرک و کدورلیس متقیلر سوزی بونده چون
تمام اولدی بوکز اول طاغیلرک مقامندن خبر ویردی وان للطاغين لشر مآب جهنم
يصلونها فبئس المهاد یعنی بدرستی بو کافرلر اچون دونوب وارجق یاوز مقاملر واردورکه
اول جهنمدور که اکا کورلرنه یاوز وارجق مقامدور اولکه اندن ایروق بر طوره جق
یر دخی یوقدر که بر نفس راحت اولالر هذا فليذوقوه حميم وغساق وآخر من شكله ازواج یعنی
اشبو صو بو صودورکه اسیلوکی غایته ایرشمشدور طادسونلر انی بو طاغیلرکه عناد
ادوب حقه مطیع اولمدیلر دخی اول غساقدن که اول طاسو اهلنک دریلرندن سیزوب
چقمشدورکه غایت صوقدورکه زمهریر جهنم دیرلر حمیم اسسلکندن قیتی کیوندورکه
اول غساق قیتی صوقلوغندن کیوندورر اما غایت یوکر شول دخی افدور و دخی حمیمله
غساقدن زیاده بولره بکوز بر عذاب دخی و اولدیخی انواعی اولا و محنتی بر برندن قیتی اولا
و دخی بویردیکه هذا فوج مقتحم معكم لا مرحبا بهم انهم صالوا النار یعنی اول کافرلرک اولولری
اتباعیله جهنمه کتورمجهنم خزنیدارلری اولولرنه دیلر کم اشبو جماعت کم سزکله کلدلر
بولر دخی دلر دکلمز اول اوده سزکیله بله کیرن چکلردکم حق تعالی بولری شاد قلماسون
بولره بولق ویرمسون که بولر اول اوده کیریجیلردرکم قالوا بل انتم لا مرحبا بكم انتم قدمتموه

کلنا فبئس القرار یعنی اول او یوندلر دخی اولا ولو لونه دیلو که حق تع سنه بو الئق واحالق
ویرمسون که بزی دخی کفره سزا اولدوغی کبی سزه متابعت قیلوب اشبو عذابلره کرفتار
اولدوق دیگنه بزم مقامه درلیس انلری قیوب بوکو حق تعالی یه نیاز ادوب دیه لر
نتکم حق تعالی بیوردی قالوا ربنا من قدم لنا هذا فزده عذابا ضعفا فی النار یعنی
ای بزوم ربمز هر کمسنه کم کفرده شرکده بزدن مقدم اولوبن اوکورتدلر بولاره عذابلرنی
زیاده قیلوب اکی بزوم عذابمزجه قیلویرکه بزی دخی ازدوردن بولر ایدی دیه لر بوندن صکره
جوره باقوب اول رسوله ایمان کتورن درویشلری استیلر کورمیلر دخی دیه لر وقالوا
ما لنا لا نری رجالا کنا نعدهم من الاشرار یعنی دیه لرکم نولدی بزه کم باقوب بونده اول
ادملری کورمزکه بز انلری دنیده شرلولردن صیاردق اتا کوزدده کوزدیلرنا ازدردکونه
سزا رعونلردن اولدوکوزدیردلر اتخذناهم سخریا ام زاغت عنهم الابصار یعنی بز انلری
دنیاده مسخره یه طوتردق طعن کلوردق عجب بولر بونده حاضر دکللرمی یوخسه بزوم
بوکوزلوومز خیره واقع اولوب بولردن کرومی دوندلر دیکه بولری کورمز حق تع کرو بیوردی
ان ذلک لحق تخاصم اهل النار یعنی اوشبو طاتو اهلی بر بریله خصوصت ادوب
سوبلیجکلری حق دورکم اولسز فایده سی حسرت وندامتدور قل انما انا منذر وما من
اله الا الله الواحد القهار یعنی حق تعالی ایدور ایت یا محمد بو کافرلره کم بن همان بر قورقودیجی
کلدوم سیتمی اللهک بولکزی بیان ایدرم اکا ایمانلری انک عذابیله قورقودورم
بلکه هیچ بر معبود یوقدور الا اول اللهدورکه قهار دور صفت قهر یله دلسه جمیع
یاردلمشی قهر ایلیه کمسنه اکا مانع دکل دور رب السموات والارض وما بینهما
العزیز الغفار یعنی اول اللهدورکم یرلرک وکوکلرک دخی اولدوردخی یرله کوکلر ارسنده
یاردلمشنه وارسه کلسنک مالکی اولدور اکاطپنلری یارلغ غفار دور ودخی بیوردی
قل هو نبؤا عظیم انتم عنه معرضون یعنی ایت یا محمد بو قومکه کم بو قران خبری عظیمدور زیرا
اول عالملر پروردکارینوک کلامی دردکند ونک عظمتی مخلوقی اوزرنه نیجه یسه کلامنک عظمتی
دخی مخلوقی کلامی اوزرنه ایله دورامانسز اندن یوزدوندرمشسز انی ترک ادوب ایمان
کتورمزسز انک عظمتندن بیخبرسزکه انوک ایچنده بتوم پیغمبرلرنه دلیل برهان وارکه
ادم قصه سی واندن برو کچن رسوللروک قضیه لری هپ انده دورلو رسزکه کتاب اوقومدم

وقلم

وقلم طوتوب یازو یازمدم پس بونکلی کمسنه خبرویردوم دکلدور الا وحیله درنتکم حق تعالی
بیوردی ماکان لی من علم بالملأ الاعلی اذ یختصمون یعنی بنم علمم یوغیدی بلمزدم که کوکلرده
فرشتلر حق تعالی ایله سویلشدلر شول وقت کم حق تع انلره یریوزنده بن ادم یاراد ورم دیدی
انلر ددلرکم یاراد ورمیسن برکمسنه که انلر بو یریوزنده فساد لر ادوب قانلر دوکلرکلوبن
بن بونسی خبرویردوکم کوزمک اله یا کتابدن اوقومغله دکل بلکه وحیله دورنتکم حق تعالی
خبرویردی ان یوحی الی الا انما انا نذیر مبین یعنی بو خبرلر بکا وحی اولمزالا اندن اوتروا اولورکه
بن ظاهر رسولم سزی قورقودیجی نکلدوم بنیم سوزمده هیچ خلاف یوقدور بکا اویان نجات
بولور اویمیان هلاک اولوردو دخی خبرویردیکم اذ قال ربک للملائکة انی خالق بشرا
من طین یعنی یا محمد خبرویر بو مکه کافرلرنه چونکه سنک ربک بو فرشتلره دیدیکم بن دلوم
بالحقدن بر ادم یاراده دم فرشتهلر ددلرکم بز سنکا حمد تقدیس ایدروز ندرسن انی کم
فساد ایلیلر حق تعالی ددیکم بن بلورم شول نسنه کم سز بلمزسز فاذا سویته ونفخت
فیه من روحی فقعوا له ساجدین یعنی چون صورتینی شکل ایدوب جمیع اعضالرنی
یرلو یرنجه دوزدلت انک ایچنه جان اوردوک امر ادوک فرشتلره کم اکا سجده ایدوک جمیع
یردقعه کلسی اکا سجده قلدلر نتکم حق تعالی بیوردی فسجد الملائکة کلهم اجمعون
الا ابلیس استکبر وکان من الکافرین یعنی کلی امرومز طوتوپ ادمه سجده قلدلر الا ابلیس
تکبرلک ادوب سجده اتمکدن یغلندی کافرلردن اولدی لیس عاقل ولان بو سوزدن فهم
اتمک کرککم اللهه مخالفت قیلوب امرن طوتمین انکاردن اوتوریا اولورسه فی الحال
کافر اولورا اکرکهللوکدن اولورسه قورقوا دکم اخروقتده ایمان سلب اولوب خیمی شر اوزره
اولا ودخی حق تعالی بیوردیکه قال یا ابلیس ما منعک ان تسجد لما خلقت بیدی استکبرت
ام کنت من العالین یعنی حق تعالی خطاب عتاب بریله ددیکه یا ابلیس نه نسنه سنی منع
ایلدیکه بز الو قدرله یاراتدوغمز ادمه سجده ایلمدوک اولو لنب تکبرلکمی اتدوک یوخسه
بنوم امرمه مخالفت قیلوب کندوکی یوجه لودیمی صیدوک بر نیجه اهل تفسیر ددلرکم بز بو
اینجا وقوروز بوکا ایمان دخی کتوروز اما حق تعالی اللروسله یاراتدوم ددوکنک معنیسی
ندوکنی بلمزوز اندن مرادنه ایدوکن کرو الله بلور اما بر نیجلر ددلر بز انی تفسیر ادوب حق
تعالی ددوکنک دیرورکا دیدی کندو الیله یاراتدی اما انی تفسیر اتمزوز بر نیجلر دخی

ددركه بز اول ایلی تفسیرده دوز شول لسنیله که حق تعالی نك صفتنه لایق اولا یعنی ایدرز کم
حق تعالی آدمی یارتدی قدرتیله و دلکیله و قوتیله و دخی بیوردیکه قال انا خیر منه خلقتنی
من نار وخلقته من طین یعنی اول ابلیس ددیکم بنوم فضیلتم بیکرکدر اول ادمدن انوکیچون
که بنی اودن یارتدوك آدمی بالچقدن یارتدوك بنوم اصلم ایدنلقدر انوك اصلی
قره کولك بن قره کولغه نجون سجده قلاجون اول خبیث بو رسم الله مخالفت قلدی حق تعالی
انی مطرود ایلدی نته کم حق تعالی بیوردی قال فاخرج منها فانك رجیم وان علیك
لعنتی الی یوم الدین یعنی یا لعین چیق بو کوکلر عالملردن و بو فرشته صورتندن کیم سنم حضرتمدن
سوریلمشلردن اولدوك حقیقتا سنی رحمتمدن ایراق قلدوم تا قیامته دکین ابدا سکا
رحمت اولمیوجق دکل بلکی جهنمی اولدوك کافرلر ایله بیله اول خبیث مطرود و ملعون اولدوغن
بلدی صورتی دوندرلدی کوکلردن قوولدی و تانمدن نخیا سزلغندن جرئت ایدوب
ددی نته کم حق تعالی خبر ویردی قال رب فانظرنی الی یوم یبعثون یعنی ای بنم ربم چون
بنی حضورکدن ایراغ ایلدوك ادمدن اوتری دلرن سندن نکه بکا اولومدن امان ویرسن
شول کونه دکین که اولنلر ترودیرتلر حق تعالی انك دلکن قبول ادوب بیوردیکه قال فانك من
المنظرین الی یوم الوقت المعلوم یعنی تو ری وارسن اول مهلت ویرلمشلردن اولکه سکا اولوم
اولمیا اول قیامت کوننه دك چون اول ملعون اولومدن امان بولدی بو کز اندا یچوب دیدیکه
نته کم الله خبر ویردی قال فبعزتك لاغوینهم اجمعین الا عبادك منهم المخلصین یعنی
دیدیکه یا رب سن بنی ادمدن اوتری لعنت قلدوك عزتك حقیچون بن دخی انك ذریتنی
کلسنی تا قیامته دکن اغوا ایدوب آزدورم چوغنی سکا شکر ایدیجی بولمیاسن و سکا طپنوجی
بولمیه سن جمیعین بکا اویدوروب جهنمی قلام الا سکوسنوك مخلص قوللروك اولا سکا
التجا ادوب عصمتك ایچره اولالر قورتولالر چون اول ملعون انده ایچدی ازدورم دیو حق
تعالی دخی اندا جواب بیوردی قال فالحق والحق اقول لاملأن جهنم منك وممن تبعك
منهم اجمعین یعنی یا ملعون بن حقم سوزم دخی حقدر و حق ایدورز که عزتم حقی سنك
ذریتوکله و سکا اویانلرله بن دخی جهنمی طولدورم پس مؤمن اولان بونلدن عبرت الوب
اکلمق کرك کیم حق تعالیدن سوزی کرچك کمسه یوقتکه ددی قلورسن که بزاوغلانلرسن
برلسنه اشلمکه جهان خلقی دریلوب یکمز البته انده ایچدوم الشلرم دیرسن عجب حق تعالی

اندن

اندن ضایع قلاجی بزنه کلمه می دیرسن یا اول ملعون انده ایچدیکه ازدورم عجبا سرکینه فارغمی
اولا دیرسن پیغمبرلر انك اغواسندن امین اولمدلر اولیالر کلیسی عمرلرینی مجاهده ایله کچوردلر
سن خود بولردن دکلسن نه خوش فارغسن مکر اکا کندوکی خاص قول ایلدوك اندن اوتری فارغ
بونك کبی حالدن اللهه صغنوروز و دخی حق تعالی بویردی قل ما اسئلکم علیه من اجر
وما انا من المتکلفین یعنی ایت یا محمد بو کافرلره کم بن سزی حقه دعوت ادوب بو
قرانله خبر ویردوکمدن اوتری سیزدن نسنه دلمزن یا خود بن سزی دعوت قلمغه
کندومدن کلمدوم و بو یرقلری سزه بن قلمزن ان هو الا ذکر للعالمین یعنی دکلدور بو قران کیم
بن انو کله سزه خبر ویرورین الا حق تعالیدن نصیحتدر و رحمتدر والسنه ولتعلمن نبأه بعد
حین یعنی حق تعالی عزتیچون بله سز بو قرانك حق ایدوغن نه شك یوقدور اولدوکوکوزن صکره
یا خود اسلامنه کلدوکوزدن صکره اما بو بلمکدن فایده اولمیق دکلدور عقلی اولان
شمدیدن تدارك ادوب ایشین اکلمق کرکدر که اولا بو نصیحتلردن کندوینه نصیب الوب
سعادته سعی ایده تا که مخلص قوللردن اولا سورة الزمر وهی سبعون وخمس آیات نزلت بمکة

بسم الله الرحمن الرحیم

تنزیل الکتاب من الله العزیز الحکیم یعنی اشبو کتاب که قراندور اندورلمشدور اول الله
قتندن که عزیزدر کمسه دلرسه نعمتله انعام قیلور مانع یوق و دخی حکیمدر و حکمتنه نسقا
اولا تضیع ادوب باطل قلمیه بلکه کندونك صلاحی انده ایدیکی اندن اوترو ایله تقریر اولندی
اول حکیم مطلقدور و دخی بیوردی انا انزلنا الیك الکتاب بالحق فاعبد الله
مخلصا له الدین یعنی یا محمد سکا جبرائیل اندوردك بو کتاب ایله و قیوب بزی بر بلمك اوزره
قایم اولغل و بزوم عبادتمزه مخلص اولوبن دایما اولغل اکرچه حق تعالی بو خطابی رسولنه
قلدی مراد بوندن قومیدور دیرار رسول خود توحید عبادته مجبولدور یعنی انا اوزره یرادلمشدر
اما مقصود بودر ایت یا محمد اول قومته کیم بنی برلسونلر عبادتلرن بکا خالص قلسونلر دیسونلر
کیم طپمقدن انك شریکی واردور الا لله الدین الخالص یعنی یا محمد دیکل بو قومکه اکاه اولسونلر
کیم ولایت و وحدانیت اللهکدور و دین خالص کیم اسلام دینیدور انوك درانden ارتوق
دینلر انوك قتنده مقبول دکلدور و دخی بیوردیکم والذین اتخذوا من دونه اولیاء ما
نعبدهم الا لیقربونا الی الله زلفی یعنی شول کمسنلر کیم اللهدن ارتوق کمسنلری معبود طوتندلر

بلورلر كه اولردن اصي زيان كلمز اما ديرلر كه بز بولره طپمزوز الا كه بولر سبب اولالر بزه الله قتنده
يقينلق بولالم ورومرتبه حاصل قلالم حق تعالى ايدور ان الله يحكم بينهم فيما هم فيه
يختلفون يعني بدرستي حق تعالى بولرولك اراسنده حكم ايليه قيامت كوننده حق قنغي دور
شول نسنده كه بولر اختلاف ادرلر ان الله لا يهدي من هو كاذب كفار يعني بدرستي حق
تعالى دلالت اتمز دين اسلامه شول كمسنه كه انوك برلكنه ايمان كتورمز انك حقنده
افترا قيلوب يلان سويلر ديركه فرشتلر انوك قيزلريدور وعيسى انوك اوغليدور ديرلر حق تعالى
يوجه دور ايدور بو نسنه دن كه انلر وصف ادرلر بس بولره توفيق هدايت ويرلمز تا بو يلان
لرن ترك ادوب دين اسلامه رغبت اتسينجه ودخي بويرديكه لو اراد الله ان يتخذ ولدا لاصطفى
مما يخلق ما يشاء يعني اكر حق تعالى دلسيديكه كندوا وغل قيز طوته نتكم سز ديرسز بو
يرتدوغي مخلوقدن دلدوكن اختيار ادبدي سبحانه هو الله الواحد القهار يعني الله
تعالى كندوني تنزيه ادرايدور كه اول الله پاكدور ايدور انلر ديدكلري نسنه دن كه انك شريكي
يوق بردور كيمدلرسه يارندوغندن قهر اتمكه قادردر اما حليمدور تعجيل اتمز تاخير
ادركه تاخيرله دفع اولنمز بوندن صكره كندونك برلكي بيانده بر دليل بويوزديكه كلي
مخلوق اندن عاجزدوركه بويردي خلق السموات والارض بالحق يكور الليل على النهار
ويكور النهار على الليل يعني اول الله بر الهدوركه كوكلري ويرلري يرتدي وانده حقيچوركه
انده بونجه حكمتلر وار يعني باطل يره يارتمديكه بر مصلحت وبر منفعت اولميه ودخي
كيجه كوندوزه دورر وكوندوزي كيجيه دورر يعني كوندوزك دخي برزن كيجيه كورور
كوندوزي قصه قلور وكيجه اوزون ايلر ودخي كيجه كوندوزه كورور يعني كيجنك دخي
برزن كوندوزه دورر كوني اوزن ايلر كيجه قصا لدور كون كيجه دن وكيجه كوندوزدن
نصيب الور ودخي بويردي وسخر الشمس والقمر كل يجري لاجل مسمى الا هو العزيز
الغفار يعني ايله كونشي حكمي التنده مسخر قلدي هر بر فلكنده سير ادوب بو يوزنده حق تعالى
قوللرنه ايدنلق وروشنلق ويرور بو رصيحر تا قيامته دكن دخي بونجه مصالحه قوللرنك
سبب اولورلر اكاه اولونكه اول عزيزدور غالبدور حكمني اجرا ادر انتقام برله شول
كمسلركه توبه ادوب شركدن دونمدي ودخي غفاردور شول كمسلركه توبه قلدي ودخي
بويردي خلقكم من نفس واحدة ثم جعل منها زوجها وانزل لكم من الانعام ثمانية ازواج

يعني

يعني اول الله دوركه اول سزوك كلكوزي آدمي جفيتيكه حوادوراني دخي ادمدن يارتدي
ودخي سزوك اچون سكز دورلو حيوان يارتدي كه انه بنرسز كمنه يوك اوررسز كمن بوغزلسوب
اتن يرسز وسودن ايچرسز ودخي بيوزديكه يخلقكم في بطون امهاتكم خلقا من بعد خلق
في ظلمات ثلث يعني يرادرسزي انالروكوز قرننده يارتمقدن صكره بر يارتمق دخي
يعني اول بوطمله قيوصو قلدي انالروكوز بلنده اندن كتوروب انالروكوز رحمنه برقدي
اندن اول صوي برا ويوشمش قانه دوندردي اندن صكره بر چينمش اته دوندردي
اندن صكره اكا صورت نقش ادوب يرلو يرنجه اعضالرن دوزدي اندن صكره اكا جان
ويردي بوكلسيني اوج قات قره كولوق ايجنده وجوده كتوردي برانانك قرني قرنكلغي وبر
رحم قره كولغي وبر دخي اول مشيمه قره كولغي كه اوغلان انانك اجنده اولور اوغلان
طوغجق وقت اول دخي بيله دوشر ذلكم الله ربكم له الملك لا اله الا هو فانى تصرفون
يعني اول نسنلركه بويله حالدن حاله كتوروب يارددورا اول سزوك ربكوزدركه
جميع ملك سلطنت انوكدور اندن ارتوق معبود خالق يوقدور الا اول دور بس نه اولدي
سزه كه بوكلسيني يارددن اول ايدوغن بلوركن بونكوزي اندن ايروغه دوندرورسز عبادت
ادرسز بوندن صكره بويرديكه ان تكفروا فان الله غني عنكم ولا يرضى لعباده الكفر وان
تشكروا يرضه لكم يعني اكر سز حق تعالى برلكنه انكار ادوب ايروغه طپرسز اوك
سزوك اقراركوزدن وعبادتكوزدن مستغنيدور احتياجي يوقدور زيرا بو انكاركوزدن
انك ملكنه ضرر يوق اما حق تعالى بو قوللروك كندو ولره كفرني دين ادندوكلرنه رضاسي
يوقدور كه انوك ويردوكي نعمته انكار ادوب كافر اولالر اما اكر بو نعمتلري اندن بلوب
اكا ايمان كتوروب اني برلنجك اولورلرسه بولردن راضي اولوب اول دينى قبول ايلر بولره
اجر عظيم روزي قيلور ولا تزر وازرة وزر اخرى ثم الى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم
تعملون انه عليم بذات الصدور يعني بر كشي دخي بر كشينك كناهيله عذاب اولنمز بلكه
هر كشي كندو كناهيله معاقب اولور بوندن بونى تنبيه قيلوركه شول حقه دعوت ادنلره
اوياتلروك زيانى ومحنتي كوا اولا ويانلرن دورا اول باطل اول يانندن اوتوري عذاب
اتمزلركه كندونك يلنده وكندن اوتري عذاب ادرلركه كندو فعليدور اما حقه يلتينه
دخي اول اولميا دوغندن دخي زياني يوق زيرا اكا واجب اولان اول حقي بلدورمكدور

ایچون البته اویدورسق و واجب دکلکه اول اویمایچون اکا عذاب ایده لر اما حق تعالی کزلسه
تکوی قوللرینه انی بلدورسه اول وقت اکا عذاب اولور حق کزلدوکیچون لیس هر حاله الله
اولورسکوزده و توبه وار هیچ بر کوز آخرتده زیرکوز حضرتی دورسز و اول خیردن شردن
نه اشلدوکوزسه سزه خبر ویره اول دفترلرکوزده یازیلوب احصی اولنمشدر و اندن
اول عمل کونن کورمه جزا قلسه اکا کزلو نسنه یوقدور کوکلرلر ایچنده اسرارلری بلور پادشاهدر
ودخی بویوردیکه **وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ** یعنی عجبدور بو آدم اوغلینک
حالی کم چون انک بدننه بر بلا یا ماله بر زیان ایرشسه اول مولاسندن بکا تضرع برله
اقبال ادوب اکا دعا قیلور یالوارور **ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ**
مِنْ قَبْلُ اندن صکره اول بلایی کتوروب کندو قتندن اکا بر انعام قلسه و اول زحمت یرینه
راحت قوسه اول اولکی حالی اونودوب اول دعاسن تضرعن ترک ایدر **وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا**
لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ یعنی بیلور بوکزه الله شرک کتوروب اکا شریک قوشر تا که کندو نفسن
وایرو کسلر نفسن دخی ازدروب الله طاعتی یولندن چقره شیطان عبادتنه الته
قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ یعنی ایت یا محمد اول کافرلره که بر زیوسله
بو معامله قیلورلر هله بر قاچ ازجق کون بو دنیاده هوای نفسله دد اول کفرو کله که
تحقیق سز طاسو اهلندن سز اولومدن صکره حالکز اولور بیله سز ودخی بویوردی که
أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ یعنی شول
کمسنه لو کم اول کیجه وقتلرنده قیامنه طوروب رکوع سجده برله نمازلر قلا و آخرت عذابلرندن
قورقه و الله دن رحمت و مغفرت اومه برابر میدور اول کمسنه یله کم اول نماز قلمیه
و آخرت عذابلرندن قورقمیه رحمته و مغفرته امیدی اولمیه بو اکنک برله کوکجه ایرا قلیغی
وارکم عاصیلرله مطیع بر اولمز ودخی بویوردی **قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ**
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ یعنی ایت یا محمد شول کافرلره کم بلن ایله بلمین
برابرمیدور یعنی شول کمسنه کم حق تعالینک برلکن بیلوب اکا مطیع اوله دی برابرمیدر اولور
اول کمسنه یله کم اکا انکار ایدوب مخالفت قلا انک نعمتلرن ییوب ایر و غه طپه بنوم
یو صنعی و بو قدرتی کوروب شول کمسنه لر عبرت الورکم انک عقلی و زیرکلکی اولا لیسن بوندن
اکلمق کرککم جاهل ایله عالم مرتبه سی برابر دکل جاهل اولدورکم بلدکیله عمل قلمیه

نه قدر

نه قدر عالمسه عالم اولدورکم بلدوکی واشتدوکی ایله عمل قلا اکر درس اوقیوب یازی
دخی یازمدیسه زیرا عالم حقیقی اولدورکم مقصود علم ندورنله انی حاصل قلا چون اول
مقصودی بلمدی همان جاهلدور شول کمسنه کبی که النه بر نفیس جوهر کردی اول
انی بلمدیکه جواهردور واردی بر بوله صاتدی یا خود جواهر ایدوکن بلدی اما خمار
ایدی حالت سکرانده عقلی یاری قلمزکن واردی بر خسیس نسنه یه صاتدی الان
الدی کیتدی یا بلدقدن صکره کن بلدیکه نه زیانه اوغردی کرو اله کتورمک محال لیس
اول کمسنه کم عالم اولا و علم جواهرلرین جمع اولمش اولا اول نوکله آخرت سعادتن
حاصل قلمیه انی عادت و الت ادینوب مناصب دنیا و عزت دنیا حاصل قلا لیس
اول محبت دنیا انی مخمور قلمشدورکه اول خمار ایچنده او جواهرلری بو خسیس
دنیانک فانی و حقیر عزتنه ویروب ضایع قلدی اولومدن صکره ایلیجک بلکه نه زیانه
اوغرمشدور بو کمسنه یله دعوی قیلورکه اولدخی علما زمره سندن دور هیهات
یونسنه بعد المشرقین دور انصاف اولان بو سوزدن حالن کاردانما اولکه اهل
انصاف دکلدور بو سوز اکا یا غیر طواره قساغی طوقنور کیبی زیرا اهل حق ولمین انصاف
ایتمز ودخی بویوردیکه **قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ** یعنی ایت یا محمد بنم اول قوللرومه کم
ایمان کتوردیلر قورقک اول ربکوزدن ثابت اولوک توحیده و زنهار هیچ بر ایشده اکا عاصی
اولمک کوللرزا اولسون کرک چوق اولسون انلرن بویوردی **لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا**
حَسَنَةٌ یعنی هر کمسنه کم دنیاده کوزکلو عمللر اشلدی اکا آخرتده اوجماق وار اول کوزکلو
عمللدن بریسی اولا کلمهٔ توحیددور زیرا اول اولمیجه کرو قلان عمل فایده قلمز ودخی
بیوردیکه **وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ** یعنی یا محمد اکو
بو مکه کافرلری سزی انجدیسه حق تعالینک یرلری کینکدر بوندن انتقال ایدوب
مدینیه وارک آخرتکوز ایچون عمل صالحه مشغول اولوک وطنلر وکوزدنا یرلدغکوزه
صبر ایدوک که حق تعالینک اوجماغی اولدور صبر ادوب طاعت قلانلرک ثوابلری و مرتبه لری
کامل ویرلسر نهایتی یوق حسابی یوق سفیان روایت قیلور رسولدن ع م بویوردی
بن سزوک یور یجوکوز حوض قتنده ودخی سفیان ایدور اول وقت که اشبو آیت کلدی
مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا یعنی هر کمسنه کم بر ذره حسنه برایلوله اشلیوب

کلسه بڭا اون اول قدر عوض ویرورز رسوله دا اول وقت دیدیکه یارب بنم امتمده
ایلوکك دخی زیاده قیل حق تعالی بو ایتی کوندردیکه مثل الذین ینفقون اموالهم فی
سبیل الله کمثل حبة انبتت سبع سنابل فی کل سنبلة مائة حبة یعنی مثالی
شول کمسنه‌لرڭکه الله یولنه مالّلرن خرج ادرلر شول بر دانه بغدای کبیدر که یره
بوغه‌سن اندن یدی باش اولا هر باشنده یوز دانه اولا یعنی هر کمسه که بر حسنه
ایشلسه بڭا یدی یوز عوض ایلوك ادرز رسوله دکوردی یارب بنم امتمه دخی
زیاده قل بو کز بو ایت کلدیکه من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا فیضاعفه له
اضعافا کثیرة یعنی هر کمسه که مالندن الله ادونجه ویره یعنی الله یولنه خرج
ادوب درویشلره احسان قله کوکل خوشلغیله حلال مالندن حق تعالی انوڭ
ثوابلرنی قات قات زیاده قلار رسوله کوردی یارب بنوم امتمه خیر ویکی دخی زیاده
قیل بو کز حق تعالی بو ایتی کوندردیکه انما یوفی الصابرون اجرهم بغیر حساب بونی
ایشدوب رسوله م سوندیکی دلیکی قودی و دخی حق تعالی بویوردی قل انی امرت ان
اعبد الله مخلصا له الدین یعنی بو ایت قضیه‌سی بودر که قریش کافرلری رسوله دیدلرکه
هیچ بر نظر ایتمزمیسن بو اتاڭ دیدڭ ملتنه و بو قومڭ اولولرنه که بوته طپرلر نیچون
بونلره رغبت قلمزسن حق تعالی بو ایتی کوندردیکه ایت یا محمد بڭا بویرلدی ما الله‌ی برلیه
انی دین طتوب عبادتمی خالص ایتمك ایچون قلام وامرت لان اکون اول المسلمین یعنی
دخی بڭا امر اولوندی که بو شهر اهلندن اول الله‌ی برلیجی و انڭ حکمنه مطیع اولوجی بن
اولام و دخی بویردیکه قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم قل الله اعبد
مخلصا له دینی فاعبدوا ما شئتم من دونه یعنی دخی ایت یا محمد بن دینی خالص الله
ایچون قیلوب اڭا عبادت قیلورم وارورك سز دخی اندن ارتوق کمه طپرسکوز طپوڭ
اکرچه بو امر کبیدور ظاهرده اما تهدید ادوب قورقتمقدر حقیقتده نتکم بر کیشی قولنه
قاقیوب دیرکه یوری وار نه دلرسڭ اشله بن سنڭ حقڭدن کلم دیمکدر بو دخی انجلین در
جون قریش کافرلری رسولڭ بو خبری اشدوب امیدلری کسلدی اندن که رسوله م
اندوك ملتنه دونه دیدلرکه یا محمد سن نیچون اتاڭ دیدڭ ملتن قودڭ زیانکار اولدڭ
اولدوك حق تعالی بیوردیکه قل ان الخاسرین الذین خسروا انفسهم واهلیهم یوم القیمة

الا ذلك هو الخسران المبین یعنی ایت یا محمد بدرستی زیانکار انلردر که قیامت کوننده
کندولرن دخی اولادلرن و اهلن دخی طاموغ عذابنه مستحق قلدلر بن زیانکار دکلم زیانکار
سز سکوز که انکا اولوك بلوڭ که اشکاره زیانکارلق اولدر که اهل بیتکوز ایله
نفسکوزاله زیانکار اولدی و دخی حق تعالی بویردی لهم من فوقهم ظلل من النار ومن
تحتهم ظلل ذلك یخوف الله به عباده یا عباد فاتقون یعنی یارن قیامت کوننده بونلرڭ
اوزرلرنده یاقله یعنی اورتولری دوشکلری اوددن اولا اوش بونلرنه که حق تعالی
ذکر ایلدی قرآن ایچنده بونکله قوللرن قورقودر تا که ایماننه کلوب کفری ترك ادهلر بونڭ
ایچون ایت اخرنده کوردیکه ای بنوم قوللروم قورقڭ و دخی حق تعالی بویردیکه والذین
اجتنبوا الطاغوت ان یعبدوها وانابوا الی الله لهم البشری یعنی شول کمسنه‌لرکه
کندولری بوته طپمقدن و غیبتدن سویلیجلره اتا نمقدن کندوی بغدلرا کا اعتقاد
ادوب مطیع اولمدلر حق تعالی عبادتنه اقبال ایتدلر جنت بونلر ایچوندر اخر اولوم
وقتنده فرشته‌لر کلوب اڭا جنتله بشارت قیلورلر و سنلدن قوبچق دخی بشارت
قلورلر و دخی حق تعالی امر ایدر بشارت ایت نتکم بیوردی فبشر عباد الذین یستمعون
القول فیتبعون احسنه یعنی یا محمد شوله جنتله دخی بنوم رحمتمله و دیدارمله
شول قوللروه که سندن قرآن ایشده‌لر دخی انوکله عمل ادهلر حلالنی حلال بلوب اڭا
سعی ادهلر حرامندن اجتناب ادهلر کلبی ایدور یعنی بر کیشی کلوب بر قوملۀ مصاحب
اوتوره انلروك سوزلرنولنا یوسن تیلوسن دکلیه تیغی سوزکو درکلو لیسه انی صقلیه
انوکله عمل ایلیه دخی هر اوتوردوغی یرده انی خبر ویره و لکه یرمز سوزلر درانی
سویلمکدن و اشتمکدن بغلنه و دخی قرآنی دکلیه و حکملرن اکلیه هر یرده که زجر و
قصاص ایتمك اکلورر و یا نیجه عفو ایتمك خیردر دیو دکرادر اول عفو ایتمکی تاکه احسن در
اول زجر ایتمکدن اما کندو نفسنوك سوچنه کندوی زجر ایتمك یکرکدور عفو ایتمکدن
که کندوین عادت طوتمیه بونلرن صکره بیوردیکه اولئك الذین هدیهم الله
واولئك هم اولوا الالباب یعنی بونلر انلردور که حق تعالی بونلره توفیق ویرشدور
ایشوڭ کوردکلوسین اشلمکه بونلره کلمۀ توحید برله اکرام عزتلرن زیاده قلمشدور
عقل اسیلری دخی بونلردور که کندولره نجات حاصل قلدلر و دخی بیوردیکه افمن حق

عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنْقِذُ مَنْ فِي النَّارِ يعنى شول كمسنه كه علم ازلده الله سبقت
اولدی که نار واجب اولدی اکا یعنی یا محمد سن قورترمق طلب ایدرسن شول کمسنه که
انک ازلده علموم ده اول اوده واجب اولمشدر اول قبیح خبیث عملندن اوتوری
بو نصیحتلر کندودن قورتلنلر احوالین بیان ایدوب بیوردی لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ
لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ
الْمِيعَادَ یعنی شول کمسنه لر که ربلرندن قورقدیلر انی برلیوب امرینه مطیع اولدیلر انلره اوجماق
ایچنده یوجه کوشکلر وار بری بری اوزرنه بری برندن یکرک دخی تختلرینک کوشکلرینک
التنده دورلو دورلو ایرمقلر اقوب بوستانلر بوستانلر حق تعالیدن قرآن ایچنده وعده
اولنمشدر که اول وعده خلاف اولمق دکل و دخی حق تعالی بیوردی أَلَمْ تَرَ أَنَّ
اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ
یعنی کورمزمیسن که یا محمد حق تعالی کوکدن یغموری نیجه اندوردی ایچنده انی
یوروب بیکارلر و چشمه لر چیقردی یوزی تماما اونکله قرتن اولوب اکینلر بیتوردی
ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ یعنی
اول تازه لکه نظر ایدوب مغرور اولمشکن ناکاه قورور کورورسن که صوورا وه تورد
اولور شول چوروشنه دونر هلاک اولنور عقلی اولانلر بونک ایچنده کفایت اداده ایچند
اوکوت نصیحت وار که بو نونکله اوکوتلنه زیرا اوغلانلق عالمی تازه لق کبیدور
یکتلک شول تماما اولوب آکز قوانه کلدوکی کبیدور و اولصرر دوغی بیرلک و قیجیدور
اوه نوب دوکلدوکی اولوب طپراغه کردوکی کبیدور بوندن اوتور حق تعالی عقلی اولنلر
اوکوت وار دیدی انک که عقلی یوقا اوکوت ویرسک دوشمن طوترشمدی زمانه
خلقندن چوغی بو حال اوزره دور و دخی بیوردی که أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ
فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ یعنی شول کمسنه نک حق تعالی کوکلنی کیکتیدی و یوسشاتدی انک
برلکنی قبول ایتدی اول شول کمسنه کبیدور که انک کوکلنده مهر اورلدی الهی برلمکه
هدایت بولدی پس اول کوکلی کیکش بلکه الله دن اکا نور فیض اولوب کوکلی سنورا اولمشدر
اندن ایچی توحید ایله طاشی عبادتله قرتن اولمشدر تجنکه بو آیت انندی رسوله صوردی
کم یا رسول الله بو کوکل کیکلمک نیجه دور رسول ع م بیوردیکه تجن بر کوکله نور کیرسه اول

کوکل

کوکل اچیلور کیکر دیدی ایتدلر یا رسول الله هیچ انک علامتی اولورمی که انونکله بیلنه
رسول ع م بیوردیکه انک علامتی اولدر که انک کبی کوکل بو دنیادن کنغر تور اویدور اوکو
قوچ اخرت بقا اویدورانلرین کتو بورنلو ونبیلورکه اولومه اولدن دواولسر اول الماکدن اول
یراغنه اولور بونلر کوکللرک علامتی بودور فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ
فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ یعنی هلاکلک و قتی عذاب شول کمسنه لره اولور که انلرک کوکلی قوریوب تیجی اولمش
بو قتی کوکلک علامتی انوک کبی کیسی دنیا ایله کرکا ایله اغراض ایدوب دنیا یه یوینلمشدر اوکوتده
دنیا عملی تکراره وعظ نصیحت انتره انلر بنوک کبی طائفه دن انشاره صلاحی ایچنده
هیچ صلاحیه قابل دکل بنوک کبی کوکلدن الله صغنورز و دخی بیوردیکه اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ
الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا بو آیتک دخی قصه سی بودرکه مسلمانلر اول یهودیلردن
کو ایمانا کلمشلر دیدی انلر دیرلردیکه توریت اول توریتدن خبر ویرولک و لکلیا اولک و اخرکیلرک
علمی انده جمع اولمشدر دیرلر حق تعالی بو ایتی اندردی یعنی حق تعالی سزلرک اوزرکزه سوز
لرک کوکلرکی سوزی اندوردیکه قرآندر و هم کتابدر زیرا کتاب اولان کتابلر منسوخ
اولدیکی کی طوتلمز بو کتاب بدور که بعضنی بعضنه بکزر تخلف دکل اول اوکر کتابلر
دخی توحید نیلمکده و بونیجه حکملرنده بوسوافقدورلر و دوندیکتابدور و بونک ایچنده تحقیر
اده جک نسنه یوقدور و بونیجه ایتلر بنوک دخی تاویلی مشکل که عالملرک اسیلری
قطع ایدمز مدرک دکدر بو ایته ایمان کتورورز که حقدور اما تاویلن الله دن اوتوکیسه بیلمز
و دخی بیوردی تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ یعنی بو کتاب بر کتابدرکه بنوک
ایچنده فاتحه سورة سی وار اولدرکه کز اندر اولمشدور و دخی ایچنده خبر و قصصلر وار که
تکرار بیان اولنور و دخی هم قرقولاینلر وارکه ایلی قیچی الله دن قورقر قورقولرک اعضالری
دتریوب تندکتسلری تشنولور یقین اولورکه هلاک اولور ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ یعنی بونور قو ایتلرین صکره رحمت و مغفرت ایتلرین اوقوسلر اول رحمته
امیدطوتوپ اعضالری و کوکللری کروسا کن اولوپ شوقیله ذکر و عبادته مشغول
اولورلر ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ یعنی بو شبوقرآن
عظیم حق تعالیدن هدایتدر و توفیقدر کیمی دلرسه بنونکله دین اسلامه دلالت قلور
هدایت قلور بنونکله سعادته ایرر اما هر کیمسه که مخذول و مطرودر قلدی هیچ برکسنه

الندن كلمزكه انى ارشاد ادوب صلاحه كتوره زيرا اعتقادى باطله شويله سرشته اولوبدر كه
اندن ايرلمق محالدر انتكه بر بويه سكمش بزى اغرسون ديو نقد ديورلرسه آغرسق محالدر
اكو دكول صوبن علاجلرله اوزره دوكريسك دخى كوكلى مهرلنمش كشى ابجليندر وجميع علومى
انك قولاغندن كوكلنه دوكيسى اولورسك صلاحه كلمك محالدر ودخى حق تعالى بويردیكه
افمن يتقى بوجهه سوء العذاب يوم القيمة يعنى شول كمسه كم قيامت كوننده اوده كروب
اول قتى عذابلرى يوزيله دفع ايده يعنى يوزوني اول عذابه قلقان ادوب اكا قرشو طوته انك
حالى شول كمسه حالى كبيدر كه جنت ايچنده يوزى نورا ولوب حق لقاسنه نظر قلا مراد
بوندن بودر كم ازغون كيشى كم ضلالتله يوزونى اوده اولاشدوره اول هدايت
بولوب يوزنى نوره اولاشدورن ايله برابرا ولمز وقيل للظالمين ذوقوا ما كنتم تكسبون
يعنى ياردن قيامت كوننده بونك كبى ظالملركه كندولره ظلم ايدلر هدايتى قيوب ضلالته دوشدلر
اخرتى قيوب دنيايه مشغول اولدلر الله عبادتى اوزره شيطان عبادتن اختيار قلدلر
اللرن ايقلون دسورليوبا وده اتالر يوزلرينا وزرنه دخى ديه لركم اى ظالملر وار ولك امدى
اول عذابلرى كه كندو كوزه قوندوكوز ظاهدوكوزا ول قرانى ورسولى نصيحتلرن ياننليوب
اوبماد وغكوزله وبوندن صكره رسولنه تسليا دوب بويرديكه كذب الذين من
قبلهم فاتيهم العذاب من حيث لا يشعرون يعنى يا محمد بولر سنى يالاندوغنه ملول
اولوب طارلغنمه كه اول اتدوكلرى انلرم قالجق دكلدر انتكم بولردن اول كچن قوم رسوللرونى
يالانلدلر اكا اوبمادلر بولاره هيچ صانمدقلرى يردن بولر غافل ايكن عذاب كوزونوب هلاك
قلدقكه اثرلرى دخى قالمادى فاذاقهم الله الخزي في الحيوة الدنيا ولعذاب الاخرة
اكبر لو كانوا يعلمون يعنى حق تعالى انلاره دنيا عذابن طاتدوردى اول قبيح فعللرندن اوترى
اما اول سهل عذابدر واندن كه اخرت عذابى اولودر واولوب قورتلمسى يوقدر اكر عقللرى
اولوب بيلورلرسه ليكن بولرلك عقلى يوقدر كه فهم ادوب اكليه لر پس عقلى اولان بو وعدلره
نظرادوب كندونفسنه انصاف ادوب اول حاله واقع اولمزدن اوك اوكوتلنمك كرك اول
كافرلر كبى حقه عناد ادوب تاكه كندوبى دنياده واخرتده هلاك قلميه ودخى بويرديكه
ولقد ضربنا للناس في هذا القرآن من كل مثل لعلهم يتذكرون يعنى بدرستى بز بو قرآن
ايچنده بيان قلدق هر مثلدن اولا كه اوكوتلنلر يعنى هر نسنه امثاللريله كوره لر شقاوتى قيوب

سعادت

سعادت كسب ادهلر ودخى بويرديكه قرآنا عربيا غير ذي عوج لعلهم يتقون يعنى بز
اندوردك بوقرانى عرب دليجه بولره آسان اولمغيچون انك كبى قراندوركم بونده خلاف
يوقدر وبزوم كلام قديمدر مخلوق دكل انوكيچون اندوردك كم بولر ايشدوب معنيسى
فهم ادهلر اولاكه كوكللرنه قورقو دوشوب كندولرى اول شركدن كفردن صقنلر بوندن
صكره بر دخى حق تعالى ضرب مثل قوروب بيوردیكه ضرب الله مثلا رجلا فيه
شركاء متشاكسون ورجلا سلما لرجل هل يستويان مثلا يعنى حق تعالى مثل ادوب بيان ادركم
بر قولكه بر قاچ كشنك اوله هر بريكا مخالف حكم ايليه برى بر ايش اشله ديو بيوره برى كرو
اول ايشى اشلمه ديو بيوره اول قول اشلوسه بوندن قورقر اشلمزسه بوندن قورقر اوزتنا ده متحير
قالمشدر ايده حكن بلمز دايم زحمت ايچنده وبر قول دخى خالص بر كشنك قولى بوبيوخن طوتر
فارغ اولورا وزتنا ده نزاع يوق بو ايكسنك حالى مثلده برابرا ولامى اولمز شول كمسه كم كافردر
اول جميع شياطينلرك قولى اولمشدر هر برى دورلو دورلو فسادده يلتركيجه كوندوز
اول فساد ايچنده رلحتلق كورمز عاقبت هلاك اولورا ولكه مؤمندر تكرى قوليدر
شياطينك اكا حكى كچمز يالكوز جبه مولاسى بويروغن طوترانو كيله عمل ادر دنياده واخرتده
سلامت اولورپس بو ايكسى قچن برابرا ولا اما بر نيچه اهل تحقيق دمشلر كم بو مثل دنيايه
حريص اولانلرله دنيادن يوز چوروب زهد تقوى طوتنلر مثلیدر شول كمسه كم رغبت
دنيايه غالبدر وانى دورلو دورلو آرزولر ومختلف اشلر مولاسى عبادتندن كوكلى
بر اكنده قيلور هيچ كلوب عبادته مشغول اولسه بر ساعت اول انديشلردن كوكلى فارغ
اولمز كه مولاسنه لايق كركت تمام قلا اما اول كمسه كم زاهد اولوب دنيانك جميع
شغللرندن فارغ اولوب اكچمشدر ومولاسى حضرتنه كوكل فارغلغيله عبادت ايدر اول
قدركه اخرتده عقوبت اولنه ودخى اميذ طوتوبن كرم فضيليله اسكيوب اكا رحمت قلا جنتله
ديدار روزى قلا پس بو ايكيسى اخرتده منزلتده برابر اولامى برابر دكل زيرا اول دنيه آرزولرى
قولى اولدى واول الله قولى اولدى پس نفيسى قولى حرمتى تكرى قولينك حرمتيله قچن برابر اولا
بو مثلدن صكره حق تعالى بويردى الحمد لله بل اكثرهم لا يعلمون يعنى حمد شكر اول الهه
كه انتيا رقيلوب مؤمنى وزاهدى كندو وقتنده فضيلت اهلندن قيلوب سعادته اولاشدردى
اول كمسه لردن قلمديكه رغبتى حريصى دنيايه غالب اولدى مولى عبادتندن ايراغ اولوب

شقاوته اولاشدیلر اما بونلر ول ایچون کی بیلمزلر اول بو ربنه ایمان کتوروب خالص اکا عبادت
قلمق خیرلو دور بونلر اکنده باطل معبوده عبادت قلمقدن بوندن صکره حق تعالی ایبوردی
انك میت وانهم میتون بو آیت انداوکتك سببی بودیکه قریشك کافرلری مکرلر ادوب
رسوله ارشدوریمدلر بونکوز ناچار اولوب دیدیلرکه ایو وقت چارمز قالمدی محمدك اولندن
قورتولمغه اندن ارتوق کم کوزطتوب منتظر اولاوز تا اکادکن که اوله قورتولاوز نیس
حق تعالی ایبوردیکه بو کافرلر ایلمی صنورلرکه سن اوله سن بونلر دنیده باقی قلالر
خبر ویربولره که سن ده اولورسن بونلر دخی اولسرلر بونچه دشلرکه حقیقتا سنده اولورسن
انلر دخی اولوردمك اولورز زیرا هر کیشی که دنیایه کلدی البتده اولیسر اکا کمات
یوقدر اول لسننه هممان واقع اولمش کیبدور اندن اوتریا اولودیو خبر ویردی
ودخی ایبوزدیکه ثم انکم یوم القیمة عند ربکم تختصمون یعنی اولدوکوزدن صکره
قیامت قوپرکو ویریلیسرسز حق تعالی قتنده بر بریکوزله خصومت ادلیسرسز یعنی مؤمن
کافرله ومظلوم ظالمله بر بر ندن حقلو حقن دعوی دیسرلر سؤال ادرلرسه که حق تع
برایتده ایبوزدیکه لا تختصموا لدی یعنی بنوم قتمده خصومت قلمك که فایده سی یوقدر
زیرا بوندن اوکدن بن سزه قورقوا ایتلون کوندروب بوحالی اولجغین بلدوردم ایدیلیس
بونده خصومتاده لرد دوکنك معنیسی ندور جواب بودورکه قیامت کوننك طوره جق
یرلری چوقدور خصومت اولمیه بعضسنده اولانتکه بریرده فهم لا یتساءلون
دیر یعنی بر بریله صورشمیالر وبر یرده ایدور واقبل بعضهم علی بعض یتساءلون یعنی
بونلر بعضسی بعضسنه اقبال ادوب صورشالر دیر بودخی انجلاین بعضی بو قفده
قورقو غالب اوله صورشغه مجال قالمیه وبعضی یرده قورقو دفع اولا بربرندن صورشالر
قرانده بونوك کبی ایت چوق کلورنتکم روایت اولور رسولدن که ایبوردی یارن قیامت
کوننده خلق اراسنده خصومت زائل اولمیه تا اکادکن که جان خصومت قله کوده دیه که
بن بر بیابانه اتلمش اغج کبی ایدوم اولومدن هیچ نسنه کلمزدی بو اشلرا سنوکن اوجکدن
اوغره دوم دیه جان دخی کوده یه دیه که بن بریل کبی ایدوم که اولومدن هیچ نسنه کلمزدی
کوچم یتمزدیکه بن براش اشلیم بو واقعه سنوکن اوجکدن اوغره دوم لیس بو اکنك حالنی
کوز و اکله کوزسوزه تمثیل قلمشلر که اکیسی بر باغه کیردلر کوتورومه دورلومش

وار

وار ایدوغن کورورلیکن یوریمزکه واره الا اما کوزسوز یوریبیلورلیکن یمیش قنده وار
کوزمزلیس بو کوزسوز اول کتوروبی کتوردی باغ ایچنده یوروردی کتوررم اول کورودکی
یمشلو ذردردیکه اکیسی بیله بیه لرهم بیله بدلرلیس عقوبته اکیسی بیله مستحق اولدلر
جان اول کوزسوز دورکوده اول کتورومدورر اول باغ بو دنیادور اکیسی بیله جمع اولما
غله بوکناهلری قزندلر اونکیچون هر عقوبته اکیسی بیله مستحق اولدلر عقللی اولانت
بوندن چوق نصیحتلر اثر ودخی بویوردیکه فمن اظلم ممن کذب علی الله وکذب بالصدق
اذ جاءه الیس فی جهنم مثوی للکافرین یعنی هیچ بر کمسنه یوقدر اندن ظالمراق که
الله اوزرینه یالان سویلیه دیه که انك شریکی وار یا اهلی واولادی وار دوردیه یاخود
اکا بر کوچك خبر کلسه قرانکبی اول انی یالانلیه تکبرلك ادوب یا اکا یا ش اندورمیه کافرولا
بلمزمیکه کافرلرك طوره جق یری جهنمدور ودخی حق تعالی بویوردیکه والذی جاء بالصدق
وصدق به اولئك هم المتقون یعنی شول کمسنه که قرآنله کلدی ابی بکر صدیق که کلدی
یاخود کلی اصحاب که کلدی یاخود کلی مؤمنلرانی که کلدی لرکرچك متقیلر بونلردورکه
شرکدن وفواحشدن کندولری صقلدلر لهم ما یشاؤن عند ربهم ذلك جزاء المحسنین
یعنی اول متقیلره حاصلدورنکه آرزوادرلر اوجماقلچنده سولاریی قولنشیلغندکه
الله برلیوبیاکا اخلاص له مطیع اولانلرك جزاسی بودورودخی ایبوردیکه لیکفر الله
عنهم سوء الذی عملوا ویجزیهم اجرهم باحسن ما کانوا یعملون یعنی بو محسنلر عملرینی
خالص لله ایچون قلدلر والله مطیع اولدلر اندن اوتروکه الله تعالی بولردن عفو ادوب
محو ادهشول قبیح عملرینی که الله برلیوب صکره هوای نفسنه اویوب مخالفت قلدلر
ودخی حق تعالی بولره ستره جزا قلمیه زیرا بولرده خطا وذلت قالمادی صدقیله چون
استغفار ادوب عملرین کورکلو قلدلر ودخی حق تعالی ایبوردی الیس الله بکاف عبده
ویخوفونك بالذین من دونه بو ایتوك دخی انداوکتنه سبب بودیکم مکه کافرلری رسوله
حضرتنه دیدلرکه یا محمد سن دایم طورشوب بوبزوم معبودلرومزه سوکرسن کیصقین
که بونلردن سکا بر زیان یا بربلا ایرشمیه حق تعالی بو ایتی کوندردی اما بر روایتده سبب
بونی دیمشلرکه بو کافرلر براولو بوتلری واردی اکا عزی دیرلردی رسول خالدبن ولیدی
کوندردیکه وارهانی وفده ایدیا اول بوتخضرتا ایدن قیمالکا دیکه یا خالد کی حذر قل

بونك بر قوتي وار كمسنه بوكا قارشو طورمز بونوك بر شريكي اوغرادسن خالدلر و يوردويوب
بالته ايله اول بوتي صورتندن جالدي بوزنيخ كسندي حق تعالى بو ايتى انداوردي معنيسي
بودر كه يا محمد الله تعالى قوليتك جميع اشلرين بونه كوروب دوكلي بلالردن صقلمغه
يتيرمي وقادر دكلمي كه بوكا قولسيني الله دن ارتوق كمسنه ايله قورقودرلر محكندولري صقلمغه
دخي قادر دكللر ومن يضلل الله فما له من هاد ومن يهد الله فما له من مضل أليس الله
بعزيز ذي انتقام يعني شول كمسنه كه حق تعالى توفيق ويروب هدايت اوزره طوتدي هيچ
بر كمسنه اني آزدوريجي دكلدر سوره نك اولنده بو آيتوك معنيسي بز ذكر ايلدوك زنهار بونك
كبي ايتلر كلور شيطان سني جبرله كندو اعتقادنه الدتسون كه ديه سن قولنه اشلرسه
حق تعالى اشلدور اكر شر اكر خير بو خطادور باطلدور قولك فعلنده ارادت واردور
دنياده آخرتده قوللر اوزرنه اولنان عقاب كندونك كسب اتدوكي مقابلسنده دور
اكر خير اكر شر كورمزميسن بر كيشي بر كمسنيه سوكسه يا اورسه اني دوكرلر اولدورسه
يرنه اولدورلر اوغورلق قلسه الين كسرلر سوجي ايچسه يا كندو عورتنه يا بر كوز
عورتنه يا زانيه ديو سوكسه اول عورت ديدوكنلين اولمسه اكا حد اوررلر اياق
طانقلغي دخي قبول اولنمز نسن بولركلي اول كشنوك فعلندن واقع اولدوغيچون دوراكر
ايدورسوز كه بولري حق تعالى اشلدور ردو نه عقوبتادر بو خود ظلم اطلاق اتمك كفردر
إن الله لا يظلم مثقال ذرة يعني بدرستي حق تعالى كمسنيه ذره قدر ظلم ايلمز ودخي
بر آيتده بيوردي كه وما ظلمهم الله ولكن كانوا أنفسهم يظلمون يعني حق تعالى بولره
ظلم ايلمدي ليكن بولر كندو نفسلرنه ظلم ايلدلر ودخي نيجه بونوك كبي ايتلر كه قولك
فعلي كندو فعلي وكسبيدور ديو بيان ايلر قرآن عظيمي ايچي طوبطلودور بو بابده سوز
چوق سويلرسوز كتاب طويل اولور عقلي اولانه بو قدر تنبيه يتر ودخي بله سن كه
حق تعالى ملكنده حكمن اجرا قلمقده عاجز دكل غالبدور اكا دشمن اولنلر انتقام ايدجي
دور مؤمن اولان كرك كه انوك انتقامندن قورقوب مخالفتده بولنميه ودخي حق تعالى
بيوردي كه ولئن سألتهم من خلق السموات والأرض ليقولن الله يعني يا محمد
بوكافرلر ظالملر دخي بيلورلر كه اول طپندقلري يارتمقده عاجزلردور قدرت بوده دورليكن
عنادلرندن بزه مطيع اولمزلر زيرا اكر بونلره صورسك كه اشبو يرلري كوكلري كم ياراتدي

درلر ديكه الله ياراتدي بوكا انكار ايتمزلر زيرا بيلورلر اول طپندقلري بونسنده عاجزدور
قل أفرأيتم ما تدعون من دون الله إن أرادني الله بضر هل هن ممسكات رحمته يعني
يا محمد ايت بوكافرلره كه خبر ويروك بكا شول نسنه كه سز الله قيوب اكا طپرسز اني معبود
طوترسز اكر حق تعالى دلسه كه بنوم بدنومه بر بلا ايرشه يا صيرولق ايرشدوره يا خود دنياده
معيشتمي طارلغيله قلا اول بوتلروك كوچي يترمي كه اني بندن دفع ايليه هيچ بو بوتلروك
الندن كله مي اني بندن منع ادوب اتدورسيه قل حسبي الله عليه يتوكل المتوكلون
يعني ايت يا محمد حق تعالى بكا كافيدور يتر كه جميع شرلردن بني صقليوب دوكلي خيرلري بكا
ايرشدوره بن اكا اعتقاد قيلوب اينسومي اكا اصمرلدوم كه جميع اعتقاد ادوب انابجيلروك
انابجي اولدورين دخي اكا انابدوم سزدن وبوتكوزدن بكا خشيت يوق بو ايتدن دخي
عقلي اولانلر اكلر كه كيشي الهدن ارتوق كمسندن قورقميه واندن ارتقدن اومميه اشين
اكا انابت واعتماددن اكا قلا كندو اخلاص طاعت بولنه كين ودخي بيوردي كه قل يا قوم
اعملوا على مكانتكم إني عامل فسوف تعلمون من يأتيه عذاب يخزيه ويحل عليه
عذاب مقيم يعني يا محمد ايت اول قومكه كه سكا ايدرلر اكر سن بو بوتلرومزه سوكمكدن سوكت
اتميه سي اولورسنك بز سني هلاك اتمكه سعي ايدرز ديكلكه يا قوم واروك هر نه بكوز
كندوم رتبه كوزجه منزللروكوزه كوچ كوزنيدوكي قدر دور ليشك بنوم هلاكم كلوكمده بن دخي
سعي ايدرين سزوك هلاكلوكوزه تيز اولاكه بله سز حق تعالينك عذابي كلوب كيم خورلغيله
دنياده هلاك اذر ودخي بله سز كه اخرتده اول اخري بولنمز محكم عذاب كيمه واجب
اولور وحق تعالينك نصرتي وعنايتي دنياده اخرتده كيمه ايرشور قرتاردرور بوندن صكره
بيوردي كه إنا أنزلنا عليك الكتاب للناس بالحق فمن اهتدى فلنفسه ومن ضل
فإنما يضل عليها وما أنت عليهم بوكيل يعني يا محمد بز سنوك اوزروكه جبرائيل اندردك
قرآنله تا كه حقدن بكا دعوت قلاسن كلمه باطلدن كلمه توحيده قغره سن كه حق تعالى
اولدور هر كمسنه بزي بر بليوب قرآني كرچكلدي انوكله عمل ادوب سكا انانديغي بلسون كه
منفعتي كندو نفسنه دور كه سعادت قپوسن كندويه اچدي وشقاوت قپوسن يا بدي
وهر كه بزي بر بلمكدن يوز دوندروب قرآنه ايمان كتورمدي وسني يالانلدي حقيقت بلسون كه
اول عقوبتي كندو نفسي اوزره واجب قلدي يا محمد بز سني بولر اوزرنه البته مسلط

وصیقلیجی قلمدق كه دلر دلمز ایمانه كتوره سن سندن همان واجبا اولان تبلیغ رسالتدر وهدایت ویرمك بزه در
یتشدوردیكدن صكره بو آیت دخی نازل اولدی بیغمبرك اولره قلبی وزمحكمی اولمزدن او كندی اتمامصكره
عذابه یوروسوایتاری كلدی بوحكمار قالدیلر رسول اتمامنه همان دعوتاده قوییدوردون
دوندوتمیزدونمیه بیلكه دعوت قیلوردی دوتن قورتولدی دونمیلری قلبی
التنده هلاك اولدی الله یاردمیله ودخی بیوردیكه الله یتوفی الانفس حین موتها
والتی لم تمت فی منامها فیمسك التی قضی علیها الموت ویرسل الاخری الی اجل مسمی
كلبی ایدور بونوادم اوغلانلرینك لحق تعالی جانینی قبض ایدرا ولومرلری وقتنده واوصیالرك
دخی روحنی قبض ایدرا ویقولری وقتنده اول كمسكه اول ویقولجنده اولومی تقدیر اولنوب
وعمرنی تمام اولمشدور انوك روحنی طوتار كرو بدننه كوندورمز اول ویقوده اولور
كروطورمزاما اول كمسنكم دخی عمری مدتی تمام اولمامشدور انوك روحنی كوكروقیوویرور
كلوب بدننه ایرشیجك كروا ویانوب طوروب نه ایش اوزره ایسه كروانكا مشغول اولور
تا اول تقدیر اولنان عمری آخرنه ایرشیجه ان فی ذلك لآیات لقوم یتفكرون یعنی بو
اویقولجنده وكلی قوللروفری كمز اولدورب كمن دیركورو بآخر عمرنه دك تاخیر قلدو عمرنه
بونوم وحالاتینده دلیل نشانلر واردور شول جهله كه انلرك معبودی بوطبدقلرینك
هیچ بریسی بونسنه قادر دكل بونی اشلیلر یا خود بونلردن بواشی منع ادهلر اما بوعلامتی
اكلمق بلمك شول قوملجوندور كه انلرك عقلی اولوب بومعنیده فكر ایلیلر ودخی بیوردیكه
ام اتخذوا من دون الله شفعاء قل اولو كانوا لا یملكون شیئا ولا یعقلون یعنی یا محمد
بوكافرلر اللهدن ارتوق اول بوتلره طپرلر كه انلر بونلره شفیع اولالر بونلری قورتره لر آیت یا محمد
سنی شفیعمی اولور شول كمسنلر كه كندولردن بونسنه دفع اتمكه مالك دكللر بولر انلره
طپدوغز دخی انلر اكلمزلر زیرا جماددر ولانك نه ادراكی واراكلیه بیله بوسلعون كافرلر اندن
دخی ادراكی یوقدور كه طپدقلری برجانسز حجردور یا شجردور كندولر اللریله دونجه
یا شلونه بیلك چكوج ویا كسرا ورلر دونوب كرو انلری شفیع طوتوب انكا طپرلر
انلردن دخی خسیسدور كه انی ادراك ادهمزلر ودخی بیوردیكه قل لله الشفاعة جمیعا
له ملك السموات والارض ثم الیه ترجعون یعنی ایت یا محمد كه جمیع اشلرده امر اللهكدر
دخی شفاعتده امر اللهكدور انوك امرنسوز هیچ بركمسنه شفاعت قلمزنتكم دخی بر یرده بیوردی

من ذا الذی یشفع عنده الا باذنه یعنی هیچ بركمسنه یوقدور كه انوك قتنده شفاعت قلا
الا انك دستوریله بونی دخی اولكافرلرك زعملرن باطل قلماغیچون دیدیكه انلر بوتلرنه
درلر دیكم بولر بزوم شفاعتچیمزدور ودخی بیوردیكه واذا ذكر الله وحده اشمأزت
قلوب الذین لا یؤمنون بالآخرة واذا ذكر الذین من دونه اذا هم یستبشرون یعنی چون
اول الله واحد اكلسه بوكافرلره دیسلركه دیك سز دخی ایدوك لا اله الا الله اول آخرته
ایمانی اولمیانلرك كوكلی بوكلمه دیمكدن اوركوچر وغصه بولوپ دورت یانلرن قبلر
اما چن اللهدن ایروغی اكلسه یعنی كندو بوتلری اكلسه كوره سن بونلری كه شاد اولوب
سوینورلر انلر اكلدوغنه بونونك قصیه سی بو ندیكه چون حق تعالی رسولینه امر انوك
قتنده یقیتلعن وكرمتن بیان قلدی ولكافرلر ایشدوب ملالت دكونه غرق
اولدیلر صنایدك كه جانلری خلقومنه كلدی چونكم بو آیته ایرشدی افرأیتم اللات
والعزی ومناة الثالثة الاخری بولر غایت فرح بولدلر صناسن كه اولولری دیرلدلر
مناة ولات وعزی بولرا ولو بوتلرینوك آدلریدور بولرك قصیه سی والنجم سوره سنده
ان شاء الله الرحمن بیان قلنه وز ودخی حق تعالی رسولنه بو آیتی تلقین ادوب بیوردی
قل اللهم فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة انت تحكم بین عبادك
فیما كانوا فیه یختلفون یعنی ایت یا محمد اول اللهدور یرلری كوكلری یاردیجی وكوزلری
اشكاره بلیجی وقوللرك كوكلنه دوشمیشی ودوشجكی بلیجی واشلرك اولمشی واولجغی
بلیجی یارن قوللرك آراسنده حكم ادوب شول دینا اوزره كه اختلاف قلدلر حق قنغی در
بولره ظاهر اولا ودخی بویردیكم ولو ان للذین ظلموا ما فی الارض جمیعا ومثله معه
لافتدوا به من سوء العذاب یوم القیمة وبدا لهم من الله ما لم یكونوا یحتسبون
یعنی جمیع یریوزینوك خزینه لری وانلرك شول كمسنلرك اولسه كه ظالملر اولوب كافر
اولدیلر واول دكلو دخی یلسنده اولسه كلسینی كندو نفسینی اول قیامت عذابندن
قورتر مغیچون فدی ویره لردی دك قبول اولونیدی اما قبول اولجق دكل ودخی ظاهر اولا
بوكافرلره حق تعالیدن شول وقت كه سنلردن قوبالر شول دنیده هیچ ومقلری لسنه
یعنی دنیده خیر عملر اشلرلردی واومارلردیكه آخرتده انلر ثواب بولا بولره اول اومدقلری
حاصل اولمیه زیرا شركله عملك فائده سی اولمز ضایع اولقدن ارتوق وبدا لهم سیئات

ما كسبوا وحاق بهم ما كانوا به يستهزؤن يعني ظاهر اولا بولره اول اشلدوكلري يارمز
عمللرك عقوبتلري ودخي واقع اولا بولره اول مؤمنلري ورسولي و قوللري واخرت عذابلرن
اشدوب استهزا ايلدكلري نيوك عقوبتلري كه اكا طاقت كتورسيه ودخي بويورديكه
واذا مس الانسان ضر دعانا ثم اذا خولناه نعمة منا قال انما اوتيته على علم بل هي
فتنة ولكن اكثرهم لا يعلمون يعني قجن اول ابوجهل كافره بر بلا ويا بر زحمت
ايرشسه ودخي غيره بزه دعا لر تضرع برله اخلاص ادركه هيچ انده ريا يوق قجن بز فضل
ادوب اول بلايي زحمتي كيدروب انك يرنه صحت وعافيت وراحت انعام قلسه ور
بوكو ديركه حق تعالى بوني بكا انده اوترو ويرديكه بن بوكا لايق دوم وهم بونك بنم قاتمده
دواسي واردي اول دوا ايله بو نسنه بكا حاصل اولدي حق تعالى ايدوريلكه اكا واقع
اولان بلايه عطا بزدن ابتلادوركه قول انوكله ابتلا اولنور تاكوره وز شكرلو قوللردني
دوريوقسه نعمتمزه منكر اولان كافرلردنميدور ولكن بولرك چوغي انى فهم ادوب
ادراك ادمزلر قجن بر بلا ويا بر زحمت تقدير التسه وزا انوكله تكبرلك ادوب بزي اونودر
ديمزكه بكا بو نعمت اندن ايرشدي بكا لجيدوركه اكا شكر ادوب اول نماله واجب
اولان حقلريكه زكوتدور وصدقه دور وانك رضاسي اولدوغي يرلره صرف
اتمكدور تاكه اول نعمت دنياده زياده اولوب اخرتده دخي اولا انوكله ابدي
سعادت حاصل ايده اما هواي نفسه خرج ادوب دنيا عمارتنه مشغول اولوركه
صوكي فنا وخرابدور اكي جهانده اول سببيله محروم اولور ودخي حق تعالى بويورديكه
قد قالها الذين من قبلهم فما اغنى عنهم ما كانوا يكسبون يعني بو سوزلري يالكز
مكه كافرلري ديمدلر بلكه بولردن اوكدنكيلري دخي ديدلر قارون وامثالي كبي عاقبت
انلري هلاك ايلدوكه هيچ اول جمع ادوب دردكلري مال بزوم عذابمزه قرشو طوروب
دفع اتمكده فايده قلمدي واصابهم سيئات ما كسبوا والذين ظلموا من هؤلاء
سيئات ما كسبوا وما هم بمعجزين يعني انلره اول اشلدوكلري يارمز فعللرك عقوبتلري
وبلالري ايرشدي وبو مكه كافرلردن دخي شول كمسلركه بزه ونبومزه كتابمزه انكار
قلماغله كندو نفسلرينه ظلم ايلدلر تيز اولا كه انلره ايرشدوكي اول فعللرينك عقوبتي
بولره دخي ايرشه زيرا حق تعالى دلسه كه بولره عذاب قلا بولرك اللرندن كلمزكه اجت

كندو

كندولردن دفع ادوب كتوره بيلر ودخي بويورديكه اولم يعلموا ان الله يبسط الرزق لمن يشا
ويقدر ان في ذلك لايات لقوم يؤمنون يعني بلمزلرمي كه بو كافرلر بدرستي حق تعالى ايدور
كه بو رزقي كمه دلرسه بول قيلور وكمه دلرسه قيت قيلور غني قلان دخي اول فقير قلان اول
عقلي اولانلر اكلرلركه بو رزقي كمنه بول كمنه از قلدوغمزده بزوم وحدانيتمزه دليل واردر
شول قومه كه انلروك اللهك برلكنه ايماني واردور زيرا اكر بو تكري دخي واريسه
اورتاده مخالفت قلايدي بري باي قلدوغن بري درويش قلايدي وبري درويش قلدوغن
بري باي قلايدي پس بو قانون محكمدر وتبديل تغييرا ولمز دلالت قيلوركه اول حاكم مطلقدور
بوندورانك مثلي يوقدور ودخي بويورديكه قل يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم لا تقنطوا
من رحمة الله ان الله يغفر الذنوب جميعا انه هو الغفور الرحيم يعني يا محمد ايت شول قوللرومه
كه كناه اشلمكده حددن كچدلر نفسلرينه قتي ظلم ايتدلر اللهك رحمتندن اميد كسوب دمسونلركه
بو بودكلو كناه اشلدوك بنوكله بزه مغفرت اولمز بلكه حق تعالى جميع اولو كناهلري دخي
كچي كناهلري دخي يارلغر قجنكه توبه ادوب اخلاص ايله اكا دونسكوز كه اول توبه ادنلري عفو
يارلغر ورحيمدور توبه دن صكره دخي قوللرني سزكر وايتدوركه قتاده ايدوركه بر قوم
شرك ايجنده ايكن اولو كناهلر حاصل اولمشدي قورقولرديكه اكر ايمانه كلسوز بو كناهلرم
عفو اولنميه پس الله تعالى بو ايتيله اول قومي ايمانه دعوت قلديكه ايمانه كلهلر اميد كسميلر
وبنجلود مشلركه بو ايت حمزه اولدورن وحشي حقنده كلدي دديلركه ايمانه كلديكي ساعت ادم
ديلمشدي ونزا قلمشدي قورقرديكه مغفور اولميه حق تعالى بو ايتي اندوردي بوني اشدوب
ايمانه كلدي پس كركدركه هر كشينك نقدر چوق كناهي اولورسه ديمه كه بكا رحمت
اولمز بلكه توبه ادوبن كركدركه توبه قلماين دن كسميه ودخي اولو كناهدوراندن دخي توبه
اتمك كرك ودخي بويورديكه وانيبوا الى ربكم واسلموا له من قبل ان ياتيكم العذاب ثم لا
تنصرون يعني كناهلروكوزدن رجوع ادوب اول ربكوز طاعتنه اقبال ايدوك
انك برلكنه اقرار ادوب حكمنه مطيع اولوب منقاد اولوك شوندن اوكدن كرسز
عذاب كله هيچ بر كمسه سزه نصرت ادوب اول عذابدن منع اتميه اما محققلر بو ايت معنسنده
دمشلركه رجوع ايدوك اللهدن بكا وتقصيرلغكوزدن عذر ديلمكله وعمللروكوز اللهچون
اخلاص قلماغله واشلروكوزي اكا اصمرلمق برله قجن بويله قلسه كوز اول وقت عذابدن

نجات بولوب قورتلمش اولورسز ودخی بیوردیکه واتبعوا احسن ما انزل الیکم من ربکم من
قبل ان یاتیکم العذاب بغتة وانتم لا تشعرون یعنی سز متابعت قیلوب مطیع سنفادن
اولوک شول کوزکلو حکمالره که قرآن اچنده سزه کوندرلدی اول ربکوزدن کم سزی وار
قیلوبا لوان نعمتلرله بسلر شول که سزه حلال قلندی اکا سعی ایدوک اول که حرام قلندی
اندن یغلتوبا تدن اوکدن که اکشوزده سزه عذاب کله سز اوک خبر کوزا ولمیه و دخی بیوردیکه
ان تقول نفس یا حسرتا علی ما فرطت فی جنب الله وان کنت لمن الساخرین یعنی سز مطیع اولوک
اول ربکوزدن اندورلن کتابک حکمنه قورقک الله دن شوندن اوکدن که نفس
اوسمد ویغی عذابلر اوغره یه دخی پیشمان بیوب دیه که وای بنوم حسرتلرم نه که الله تعالی
طاعتلرن ترک ادوب ضایع قلدوم اونک ذکرنی قیوب طاعتلرنده تقصیرلق قلدوم ودخی
او تقولوا ان الله هدانی لکنت من المتقین یعنی سز اللهه مطیع اولوب قرآنله عمل ایدوک
شوندن اوکدن که بو قوغجیلر انکار ادوب دیه سز اگر حق تعالی بزه حق دن باطلی بیان
قلسیدی بز دخی ایمانه کلوردک مؤمنلر اولوردق هیهات ای مشکین ضمائل کم بو انکارله
قورتلا بیلمه حجتلر دلیللر طوغریلیر سزک اوزرنه مجموع لشسنه سزکا خبر ویرلدی هیچ
اسباب نجاتدن واسباب هلاکدن سزکا بیان قلنمدیمی تا هوای نفسنه اویوب اکا
متابعت قلمدوک هیچ بر عذرا ده جک مجال قالمیه دلر دلمز مطیع اولوبا یشوکه حسرتلر
بیه سزنته که حق تعالی بیوردی او تقول حین تری العذاب لو ان لی کرة فاکون من
المحسنین یعنی دونک اللهه بشوندن اوکدن که نفسکوز اول عذابلری کوریجک دیه که
ای کاشکه دستور ویرلیدی بو کوز دونوب دنیایه وارایدوم بو انکارلری بو شرکی ترک
ادوبا اللهه ورسوله مطیع اولایدوم بن اللهی برلیوب مؤمنلردن ومحسنلردن اولایدم
بو حسرتلر انده هیچ نفسنه بر فایده سی اولمق دکلدورا اول وقت سزکا دیسرلر که بلی قد جاءتک
آیاتی فکذبت واستکبرت وکنت من الکافرین یعنی حقیقتا سزکا کلدی بزوم کتابموز که
جمیع اسباب نجات وجمیع اسباب هلاک اچنده بیان اولمشدور لیکن سن اونی عناد
ادوب یالانلدک باش کتوروب تکبرلک قلدوک حقله باطل اراسنده تحیرده قالوب
فکر ایدمدوک شیطانا وزر وکغا لبا ولوب سنی الله بر لکنه انکار قلدوردیکا قولدن
اولدوک لیس لایقا اولدی سزکا کم عذابا لیمده مخلد قالا سز ودخی بیوردیکه ویوم القیمة

تری الذین کذبوا علی الله وجوههم مسودة الیس فی جهنم مثوی للمتکبرین یعنی قیامت کوننده
کورسز شول کمسنلروک کم یوزونی الله اوزرینه یالان دعوی قلدلر دیدلر کم اننک شریکی وار
یوزلری قره اولسر لیس لایق دکلدور بونک کبی تکبرلره که مقاملری جنت اولا ودخی
محققلر اچنده دمشلر کم عذاب یوننده بو خلقک قاتیسی قیامت کوننده اولا کم الله تعالی
حقنده بر لسننه دعوی قلالر کم اول اللهه لایق اولمیه کندو حاللرندن اللهه یقیناق دعوسین
قلا دعولیسنده کرچک اولمیالر بولر دخی کلی اول الله اوزرینه یالان دعوی قلانلردن اولورا کوز
بو حاللردن توبه قلمادن کتسه اونک دخی یری جهنمدور لیس مؤمن ولا نکورک کم الله یولنده
اشی قلبلغله اولمیه دلرسه کم قورتولمشلردن اولا نته که حق تعالی بیوردی
وینجی الله الذین اتقوا بمفازتهم لا یمسهم السوء ولا هم یحزنون یعنی حق تعالی نجات ویروب
شول کمسنلری قورترکا انلر کندولری صالح عمللر اشلیوب شرکدن معصیتدن صقندلر
شول سببلن یا یشدلر کم انوکله فوز صلاح حاصل ولورلیس انلره هیچ عذابا یرشمز وحزن
غصه دخی انلره آخرتده یول بولمزسر ور لجنده ابدی سعادت حاصل قلالر ودخی بیوردیکه
الله خالق کل شیء وهو علی کل شیء وکیل حق تعالی بونی دلدیکه اول بوتلر حقارتن بلدور
اول کا معبود دیو یپطیدنلره زیرا دیدیکه حق تعالی دوکلی لسننک یاردجیسی دور لیس اول
بوتلر دخی اول یاردلمشدن بونسیدور شول کم کندو نفسنده عاجز مخلوق اوله اول
معبودلغه نته لایق اوله ودخی هر عبادت قومک عزتی کرامتی اولطیدوغی عزتنه کرامتنه
کوره اولوب چون اول معبودطتوندقلری کندو کبی خور حقیرا وله کندو یی بر محنتدن
قورتومغه چاره سی اولمیه اکا طپنلروک نه عزتی کرامتی اوله بلکه اول معبودلرندن انلر دخی
خور حقیر اولا ودخی بلکه حق تعالی جمیع مخلوقات رزقلرینه کفیلدور واشلرن لبشرمغه
قادردر هر کسه کم اکا اعتماد قیلوب اشین اکا اتا نه جمیع خیر قپولری آچله اشی صلاحه
کله دنیا آخرت مقصودلری هب میسر اوله هیچ مشکل اشی قالمیه بوندن صکره کندونک
قدرتن بیان ادوب بیوردی له ملک السموات والارض والذین کفروا بآیات الله
اولئک هم الخاسرون یعنی یرکوک خزینه لری انوکدور وکلیدی دلری اننک قدرتی یدنده در
اول کوکلری خزینه سندن بر سی یغمورلر خزینه سیدور که اول یغمورلر بیتورمک سببیله
اولمشکن قورویدن اغلر انواع یمشلرله اوتلر بیتورور قولرینه وحیوانجقلرنه رزق ادر

شول کمسنه لر که بو قدر دلیلی کوره دورکن حق تعالینک ایتلوینه کافر اولسه کم اول قراندور دخی
محمد مصطفادور حقیقتا انلر زیانکارلردور که ثوابی قیوب عقاب اختیار ایتدیلر الله ورسوله
اویماغی قودیلر شیطانه وهوای نفسه اویماغی اختیار ایتدیلر جنتی وحوریلری وتجلیی وحله لری
وتجلی سرایلری ... وزقومه وقینار دصوله ویلانلره وزبانیلره واوتدن طونلره وتاجلره
وقطراندن کوکلکلره دکشوردیلر بوندن اولونه زیان اوله ودخی بویوردیکه **قل افغیر الله**
تأمرونی اعبد ایها الجاهلون یعنی بو ایته سبب بو ایدیکم کافرلر رسول حضرتنه دیدیلر که یا محمد
اتاکدن دکلسن توکی ادوب بازدوک سن دخی باشقه بو دین طوغردک که هیچ کمسنه بو رسمی
بو قاعده لری ... که سن اشلرسن کورمدوکلری یوق کل بو قوسته قیبلنه مخالفت قلمه
کورزوم دینیمزه متابعت قل دوکلوم سنی اولو ایدینالوم لما لموز سنوک یولته خرج ایده لوم
پس حق تعالی رسوله بو ایتی کوندردی دیدیکه یا محمد ایت بولره که یعنی بکا ایلمی بویورورسز که
الله قومیا ندن اترو غیره طپسه ای بیچاره کورنسوز جاهللر اکرسزوک دخی عقلکوز وار ایمش سه
ذره قدر توفیق یاری قلسه نیجه کوندورزیوز کوزی اولنیم معبودم قپوسندن یره اوروب
خدمتندن اولایدوکوز که قپوسی فضل کرم قپوسیدور نیجه سوچلولرک سوچین اندن عفو
اولنوب ابدی دولته ایرشورور دخی بویوردیکه **ولقد اوحی الیک والی الذین من قبلک لئن اشرکت**
لیحبطن عملک ولتکونن من الخاسرین یعنی یا محمد سکا دخی وسندن اولکی پیغمبرلره دخی
ایله وحی اولوب بویلدی اللهی برلنیه لر اکا شرک کتوررسیلر اکر یا محمد سن ول کافرلره اویوب
اللهه شرک ایدجک اولورسک غزتیحقیچون جمیع عمللروک یویولوب باطل ولا دخی حقیقتا
سن نیجه قیمتی نه قدر حرمتلو ومکرم دخی اولدوکسه دنیاده ولاخرتده زیانکارلردن اولاسن
خصوصا کمسندن ایوق کیشی بکا شرک کتوره انک حالی نته اولا بلکل ایی قرنداش حق تعالی
بلوردیکه رسول اکا شرک کتورمجک دکلدی لیکن بو خطابی رسولنه قلدوغی انک امتنه
تنبه ادوب بلدورمکدی یعنی هر کمسنه ایمانه کلدوکندن صکره کروالله شرک کتوررسه
جمیع عمللری یویولوب هباء منثورا اولدی نه قدر الله قتنده حرمتی دخی وارسه کورزمیسن
کم بر کیشی دنیا بکی قتنده نه قدر مقرب اولسه دونه کلوب انک سوچ اشلسه اول نه قدر مقرب بسه
یا اولدور ریا منصبندن عزل اد قپوسندن قوار خور حقیر اولور الله سوچلو اولماغی
دخی بوندن قیاس قلغل کم اول جمیع پادشاهلروک پادشاهیدور ودخی بیوردیکه **بل الله**

فاعبد

فاعبد وکن من الشاکرین یعنی یا محمد ول کافرلروک اغواسنه اویمه اللهی برلیوب اکا مطیع اول
انک عبادتنده محکم طور اول سکا ویرلن پیغمبرلک ورسوللک نعمتنه شکر ادوب شکرلو
قوللردن اول بو خطاب دخی اکرچه رسوله دور جمیع مؤمنلره کور بوندن تنبه اشارت
وار زیرا رسوله مرادیم شاکرلردن ایدی بوندن مراد بو امتدور کم بولودایم حق تعالیه شکر
ادرلر شول نعمتلره کم بولره انعام قلدی وکندونک برلکن بلدورسکله بولره اکرام
وتوفیق وهدایت ویروب دین اسلام بولره عطا قلدی ودخی بویردیکه **وما قدروا الله حق**
قدره والارض جمیعا قبضته یوم القیمة والسموات مطویات بیمینه بو ایتک سببی
دخی بو ایدیکم یهودیلر حق تعالی حقنده سوزلر دیدیلر کم شاننه لایق دکل ایدی حق تع
بو ایتی کوندروب بویردیکه یعنی یهودیلر وصف ایدیسلر اول الله نتکم اکا لایقدور زیرا
اول پادشاهدور کم انوک مثلی یوقدور جمیع یرلر انوک سلطنتیدور ذره دخی سلطنت
یوقدور وکوکلر دخی قیامت کوننده انک قدرت قبضیله درلوب کتوریلیسر مجموع فنا
واروب اثری قالمیسر بوندن صکره حق تعالی ول کافرلر سوزلرندن کندوی تنزیه ادوب
بویردیکه **سبحانه وتعالی عما یشرکون** یعنی حق تعالی ریدور ویوجه دور اول
سوزلردن که کافرلر اکا شرک کتوروب یالان سویلرلر بو ایتده دخی مؤمنلره تنبیه
اشارتدور کم اول کافرلر سوزلری کبی بولر دخی حق تعالی حقنده کلام ثمیلولر که اللهی
تعظیم ادهلر شویله کم کرکدور وانوک شاننه لایق سوزلرله انی مدح ثنا ایدهلر تا که انک
قتنده قربت بولوب سعادته ایرشلر ودخی قیامتک احواللرندن خبر ویردیکم ایشدلر انکله
اوکتلتو دنیانک براغنده اولالر کافرلر ایسه کفری ترک ادوب ایمانه کله لر مؤمنلر ایسه
غفلتلرن ترک ادوب زیاده عمللره مشغول اولالر اولکون لچون استغفار ایده لر نتکم
بیوردی **ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله** یعنی بجن
صور اورولد جمیع یرده وکوکده کم وارسه هپ هلاک اوله الا شول کمسنلر قاله که حق تع
انلروک قالدوغن دلرد وایتادرلر رسولدن ... صوری صوردلر کم یا رسول الله صور
نه نسنه دور رسول ... خبر ویردیکه اول بر بوینوز کبیدور که انک اول واز چقان یرلک
دکوشلکی یرله کوکک اراسنجه دور برکز اوریله جمیع خلایق قورقونه دوشوب متحیر قالالر اندن
بر کز دخی چالنه یرکوک اهل هپ هلاک اولالر بجن اوجونجی اورولمک وقتی ولاجمیع اولخلر صور

ایچنه جمع اولونه اندن بر دخی اوریله اولجانلر کلیسی شول قواندن اروچقر کبی چقوب کوده‌لی
کوده سنه طاغله پس حق تعالی یرلره کوکلره صاعقه دوکی بودورکه جمیع اوله لر الا شول که
حق تعالی دلر اول قاله که اول جبرائیلدر و دخی میکائیل و اسرافیل و ملک الموتدر و دخی
اول عقوبش یوره سنده کی شهیدلردر که قلیچلری بوینلرنده حمایل اولمشدر و دخی حق تع
بیوردیکه **ثم نفخ فیه اخری فاذا هم قیام ینظرون** یعنی اول اول صوردن که جمیع اوله لر
اندن صکره بر صور حیاتله ناگاه کلیسی باشطیراقدن قالدروب کوکدن یکا نظر
قلالر کوره لر اول کوکلر پاره پاره اولوب متغیر اولوب کیدر و یرلره نظر قلالر که بولری حساب
یرنه دعوت قیلورلر و دخی نظر قلالر کوره لر که بولردن نیجه شفقت کتورمشدر و هر بری
کندو نفسلرنه مشغول اولمشلر و دخی کورلر که اول دعوجیلر بریرنه تلواشلر لر که کمسنک
حقی کمسنه ده قالمز که پادشاه کرك سلطان بودر و لیشك محققین اندن الورلر کم اول ظالم
اتمش اولا یا دوکمکله یا سوکمکله یا مالینی المغله سوجسن بره و دخی حق تعالی بویردی که
[لیله] **واشرقت الارض بنور ربها** یعنی اول وقت که قیامت قوبه یریوزی اول ربك نوریله وعد
روشن اوله ظلم قره کولکلری کتوره له کمسنه حیفا اولمیه **ووضع الکتاب وجیء
بالنبیین والشهداء وقضی بینهم بالحق** یعنی حساب دیوان قوریله خلقك عمللری دفترلری
کمنك صاغنه کمنك صولنه ویرله و جمیع پیغمبرلر و شهیدلر کلیسی بریره کتوریله اندن بو
خلقلر اراسنده عدلله حکم اولونه ظالملر مظلوملر اراسنده و پیغمبرلر ایله امتلر اراسنده
سؤال جواب اولونه **وهم لا یظلمون** یعنی هیچ ظلم اولمیه ثواب اهلنك ثوابی اکسلمیه
و کناه اهلنك اشلدوکندن ارتوق لنسنه دفترنده بولنمیه جزاسی اکا کوره اوله و دخی بیوردی
صکره بیوردیکه **ووفیت کل نفس ما عملت وهو اعلم بما یفعلون** یعنی هر کشی نفسنه
اتدوکی عمللرك جزاسی تمام اولونه کرك خیر کرك شر که حق تعالی بیجرك بیلیجیدور که بولر نلر اشلدیلر
پس بولری جمیع ادوب حساب طتوب دفترلرین اللرینه ویردوکلری اندن اوتورودور کم اول
اشلدوکلرینی بر بر کوره لر اوقیالر تا بیله لر که بولره اولنان ظلم دکل کرو کندولرینك جزاسیدور
اما پادشاه کریمدر دلرسه فضلیله عفو ادهلرسه عدلله کناه قدر عذاب اتده اندن
صکره ایمانه کیدنلری چقروب کروا اوجماغه التلر و ایمانسز کیدنلری طاموده مخلد
قلالر بوندن صکره حق تعالی اوجماغ اهلی اوجماغه طامو اهلی طاموه نیجه وارورلرنی بیان

ادور

ادوب بویوردی **وسیق الذین کفروا الی جهنم زمرا حتی اذا جاؤها فتحت ابوابها** یعنی
حسابدن صکره حق تعالی زبانیلره امر ایده که بو کافرلری حقارتله شول حرکله کبی
سوره لر جهنمه قچن که اول جهنمه کله لر انلرك قپوسی بولردن یکا اچله **وقال لهم خزنتها
الم یأتکم رسل منکم یتلون علیکم آیات ربکم وینذرونکم لقاء یومکم هذا** یعنی
جهنمك خزینه‌دارلری انلره صوره لر که سزه کوکنا جنسکزدن ولجکوزدن رسول
کوندرلمدیمی که حق تعالینك وحیلرینی سزه اوقیالر و سزه کوزه اوقیالر و بوکونك اشبو عذابه
اوغره یاجغکوزی سزه قورقودوب خبر ویره لر ای شقیلر تا که سزانلرك خبرلرین ایشدوب
دعوتلرینه اویایدوکوز بو بلالردن قورتولیدوکوز **قالوا بلی ولکن حقت کلمة العذاب
علی الکافرین** یعنی بو کافرلر اول وقت اقرار ادوب دیه لر بلی بزه رسوللر کلدیلر بو کلسن بزه خبر
ویردیلر لکن بز انانمدق و اویمدق و هم دخی حق تعالینك اول اندلجوب نیم عزتم حقی
البته بن جهنمی کافرلرله طولدوررم دیدوکی واجب قلدی بو عذابی کافرلر اوزرینه چون
طامو خزینه‌دارلری بو سوزی بولردن ایشده لر دیه لر که **قیل ادخلوا ابواب جهنم خالدین
فیها فبئس مثوی المتکبرین** یعنی کرو ای شقیلر اول جهنمك قپولرندن بو خالده که سیز
مخلدسز کروچقمق یوقچون سز تکبرلنادوب کلمه توحیددن قاچدوکوز رسوللرینه
مطیع اولوب حق تعالی کتابلرینه انانمدوکوز کوکلمدیکز اول متکبرلرك یرلرینه کیمنه ناوز
طورمجق یردر پس اهل عقل اولانه بو ایتلر معنسننده کندویه نصیحت بونی کاکلمتورك کم
انلر حق تعالی کلامنه و رسوللر کلامنه اعتبار اتمیوب اول عذابه مبتلا اولدیلر مؤمن
اولانه ذکرك کما اوقدوغی و اشتددوکی کتابه اعتبار ادوب و رسول سوزلرینی کندویه
دلیل ادنیوب شمدیدن انوکله عمل ایلیه غفلت و نخوتیدن کندوی اویاده کافرلر کبی
طامو عذابنه اوغرمیجق اصی سوز فائده سوز حسرتلر اولمیالر چون حق تعالی طامو اهلی
حالینی بیان قلدیکه عقلی اولانلره تهدید اولیچون بو کز مؤمنلر مطیعلر حالن بیان ادوب
بویوردی **وسیق الذین اتقوا ربهم الی الجنة زمرا حتی اذا جاؤها وفتحت ابوابها وقال
لهم خزنتها سلام علیکم طبتم فادخلوها خالدین** یعنی انلر که شرکدن و کفردن
و یاوز اشلردن صقندیلر و تکبریدن قورقودیلر انلر دخی بولك بولك کبی بر اقله کبی دوجو [کلوله]
اوکلرینجه و یانلرینجه فرشته‌لره عزتله و کرامتله اوجماغه التلرچن که بولر دخی اوجماق قپوسنه [شنه]

وارسلرا اوجماق قبولری دخی بولره اجله اول اوجماغك خزینهدارلری تعظیمله بولره قرشو كلوب
دیهلر كه سلام اولسون سزه كه سلامت مقامنه ایرشدوكز برقاچ كون دنیاده ایو عملله
مشغول اولدوكز رشیدی قورتجات بولوب سعادته اولاشدوكز كیرك ولنا مدیا اول جنته
بو حالده كه سزانوك اچنده مخلدسز كه چقمیوجق بوجنت اهلی دخی بوكرامله
اوجماغه كیره لرسقا ملو مقاملرنده ساكن اولالر حق تعالی یه حمد وثنا قیلالر نتكم حق تع
بویوردی وقالوا الحمد لله الذي صدقنا وعده واورثنا الارض نتبوء من الجنة حيث
نشاء فنعم اجر العاملين یعنی كوزلر كورمدوكی وقولقلر اشتمدوكی وكوكللردن كچمدوكی
مقاملری وحوریلری وكوشكلری وتختلری وتاجلری وحلهلری كوردكلری وقت
دیهلر شكر اول پادشاهه كه بزه رسول كوندروب قلدوغی وعدلری اوش یرنه كتوردی
اوجماغی كندو قولنشولغندن بزه قرارگاه قلدی كه بزنه یرده دلرسو ناندهیوردلنوز هرنه
آرزو ادرسوز بولنور نه كوزركلو لنسنه دور بو عمل ادوب تكرینه مطیع اولانلروك
ثوابلری ومرتبهلری بس كو عقلی اولانلر بو آیتده او كوتا لوب كرك كه كندوی سعادتدن
ایراغ ادمجك ایشلردن كسه رسول سنتیله وحق تعالی كتابیله عمل ادهفاسقلر ومفسدلر
یولن ترك ادوب صالحلردن عالملردن اولا منصب وعزت سوكوسندن كچوب خلوت
اختیار قلمش اوله دخی بیكرك اكا سعادتا جله ودخی بویوردی وترى الملائكة حافين
من حول العرش يسبحون بحمد ربهم وقضي بينهم بالحق وقيل الحمد لله رب العالمين
یعنی یا محمد كوره سن اول فرشتهلری كه عرشك چوره سنی قیلیوب اول ربلرینه حمد
ادوب تسبیح ادهلر بو سوزی حق تعالی رسولنه بیان قلدوغی بزه تعلیمدر كه بز دخی
اللهه حمد ادوب انوك قربتنه اول سعادتا ونده مقام طوتمغه لایق اولاوز وقضى
بينهم بالحق ددوكی كورنوارادهاولكن سوزلرن تأكید قلمق ایچوندر یعنی قیامت
كوننده حق تعالی قوللرارسنده عدلله حكم ایلیه كمسنه نك وزرن كمسنه ویه حق تعالیه
قوللرانی كورنوب حق تعالی یه شكر ثنا قیلالر دیهلر شكر اول عالملری یرادن پروردكاره كه
نی اولطالملردن قورتردی پس عقلی اولانلر كرك كه كمسیه دخی كندو نفسنه ظلم حیف
ایلمیه تا یارین حق تعالی حضرتندن اول دخی ظالملر جماعتیله حشر اولوب كندوی عذابه
كرفتار قلمیه سورة المؤمن وهي ثمانون وسبع ايات نزلت بمكة

بسم الله الرحمن الرحيم حم روایتدر ابن عباسدن كه بو حمیملر
سورهسی كلی مكهده انمشدر ومحمد بن حنیفه دخی بویله روایت قیلور ابن مسعود دیمشدر
حامیم سورهلری قرآنك دیباجیدر اما قتادهایدور بو حامیم قرآنك دلرندن برادر
ودخی دمشلر كه بو اسم الاعظمدر ودخی دمشلر كه بو قسمدر كه حق تعالی اندلیچه یدر
بو حمیم سورهسیله بریتجه دمشلر كه بو حامیم متشابهدندر بوندن مراد نیدوكن الله
بلور بزه واجب بودر كه بوكا ایمان كتورز حقدر تكرینك كلامیدر ولالحق تنزيل الكتاب
من الله العزيز العليم یعنی اشبو قرآن كه محمد سزوكزاو زكوزه او قورالله قتندن اندرلمشدر
شاعر وكاهن سوزی دكل اول الله سوزیدر كه ملكتنده عزیزدر ودخی یاراتدوغی خلق
وانلروكنه اشلدوكن بلور علیمدر ودخی بیوردی غافر الذنب وقابل التوب شديد
العقاب ذي الطول لا اله الا هو اليه المصير یعنی اول الله كناهلری ستر ادوب
یغشلیجیدر ویارلغیجیدر وشول كمسنهلردن كه اخلاصله شركدن وكفردن دونوب
لا اله الا الله ددی واتدوكی كناهلرن پشیمان اولوب اللهدن قورقوب توبه قلدی خلقدن
قورقوب یا اوتانوب یا اشلمكدن عاجز اولوب كوچی یتمیوب توبه قلمیه كه اول توبه تكری ایچون
اولمزهر عمل كه اول تكری رضاسی ایچون اولمیه اول مقبول اولمز ودخی الله تعالی نك عقابی
قتیدر شول كمسنهلره كه شرك كفرا ورزه واللهه عاصی اولمق اوزرنه دنیادن كندی
كلمۀ توحید ایتمدی وقلدوغی كناهلرن استغفار قلمدی عقلی اولانلر بوندن بونی فهم
ایتمك كرك كه بو ارادهحق تعالی كناهلری یارلغیجیدر وتوبهلری قبول ادیجیدر ردكندن
صكره دیدی كه عقابی دخی قتیدر بوكا اشارت قلدی كه قول كركدر دایما قورقیجی
اوله كه اتدوكی عمل مقبول اولمیوب كورویوزنه اورله وهم امید طوته كه كندو كرمندن
فضلیله قبول ادوب اكا ثوابلر احسان قلا كناهی چوق اولوغنه باقوب توبه ترك ایتمیه رحمته
امید طوتوب توبه قلا واللهك كرمنه مغرور اولوب نه كركسه اشلمیه بلكه عقابی دخی
قتیدر كندو ضعیفدر انوك عذابنه طاقت كتورمز وبوندن صكره دیدی كه حق تعالی
قوللریا وزره فضلی عطا قلیجیدر اول غنیدر رحمتی بولدر اخلاصله اكا دونلره كه
بر پادشاهدر اولكه انوك مثلی وبكدیشی یوقدر جمیع قوللروك عاقبت دونوب واروجق
یرلری انك حضرتیدر وهر برینك عملنه كوره جزاسنی ادیجی اولدر اكر خیر اكر شر ودخی

بیوردیکه ما یجادل فی آیات الله الا الذین کفروا فلا یغررك تقلبهم فی البلاد
یعنی حق تعالی اول رسولنه کانه ایله بیورورکه یا محمد چون بز غفار الغفور و توبه لر قبول
قیلوب عفو ایدوکمز و عقابمز قتلغین و قوللرمزه احسانمز چوقلوغن سکا ایتا ایدوب
بیان ایتدوك یونی اشتدوکندن صکره سنوکله خصومت ایدوب مجادله قیلوب بزوم
ایتلرومزی یالان ایتمزلر الا انلر که کافرلر در دورسن بولرولنا اول الرندن دنیا چوقلری بول دوغی
اشاغه یوقارو واروب کلدوکلرنه و تجارت ایدوب مال بولوب صاتدقلرینه بقمه اول حاللری
سنی مغرور قلمیه سون دیسه که بولر کلمه توحیددن و توبه دن قچرلر کرو دنیاده خوش تمتع
ایدرلر بولره یونلسنه استدراج در که بن بولری هیچ خبرلری یوغکن اکسوزین طوتاریت
بوندن صکره بولره تهدید قیلوب پاشلرندن حذر ایدوب نیتك لچون بیوردی کذبت قبلهم
قوم نوح والاحزاب من بعدهم وهمت کل امة برسولهم لیاخذوه وجادلوا بالباطل
لیدحضوا به الحق فاخذتهم فکیف کان عقاب یعنی حق تعالی دیرکه یا محمد بولرسنی
یالانلیوب سکا ایا و زقصد ایدوب مجادله قلدقلری نظر ایلغمه که بولردن اول نوح
قومی یوخی یالانلدلر و نوحدن صکره کلن احزاب دخی رسوللرین یالانلدلر و دخی هر امت
رسوللرنه قصد ایتدلرکه انی طتوب اولدوره لر و باطل حجتلرله شرکلرنه و ذره انلر وکله
مجادله قلدلر تاکه اول دین اسلامی که حق دور اول حجتلرله باطل قلالر و اول
رسوللر ردوکی خبری رد ایتدلر اکسوزن انلرم عقوبت قیلوب عذابمله طوتدق که
برکمسنه انی کندودن دفع ایتمکه مجال بولمدی پس یا محمد بو عقابمی نته کوردوك سن اول
قومی که انی حق بولمدلر می صبر ایت که بولره دخی تیز زماننده اول عقاب واقع اولا و دخی بیوردیکه
وکذلك حقت کلمة ربك علی الذین کفروا انهم اصحاب النار یعنی یا محمد ازلده
حق تعالی بو کلامی بویله سبقت قیلوب واجب ایلدی بو کافرلر و ذره که بولر اودا هلندندر
البتده اول وعد یرنه کلسه کرکدر سن بولر وکلا ایمانه کلمدوکلرنه ملول اولوب طارلغمه
و دخی بیوردیکه الذین یحملون العرش ومن حوله یسبحون بحمد ربهم ویؤمنون به
ویستغفرون للذین آمنوا یعنی شول فرشتلرکه عرشك چوره سنده عرشی طواف ایدرلر
بولر جملسی حق تعالی یه حمد و ثنا قیلوب تسبیح ایدرلر و اوك وارلغنه و برلکنه
تصدیق ایدرلر دخی دایم حق تعالی دن یارلغنمقلق طلب ایدرلر شول کسنلر اچونکه انلر قرانه

اناتوب وانوك رسولنه ایمان کتوردلر بو ایتدن بو معلوم اولدیکه مؤمنك الله قتنده اولو
فضیلتی وار که انلروك کبی مقرب فرشتلر دعاسنه مستحق اولوب عرش التنده و چوره سنده
بولن دخی دعا ولالر اما مؤمن اولوب فرشتلر دعاسنه اول وقت مستحق اولدلر که هر
وجهله کندوی بو عذابدن امین قلمش اوله بو امن دخی حاصل اولمز الا شول کسنه یه
که ثمره ایمان انده حاصل اوله یعنی ذکر یدن قورقه کناهلردن یغلنه طاعته
عبادته سوقی اوله اللهك عظمتن کوکلنه طولدوره کندو وجودن یوق بیله عزت
دنیادن کچوب عزت بقاءیی اختیار قلاش یحق بو وجهله مؤمن اولسه اول فرشتلر اکا دعا
قیلوب دیرلرکه ربنا وسعت کل شیء رحمة وعلما فاغفر للذین تابوا واتبعوا سبیلك
وقهم عذاب الجحیم یعنی دیرلرکه ای بزوم ربیمز سنوك رحمتك بولدور و علمك جمیع
نسنه یه قبلامشدر و رکه سنوك علمندن طشره نسنه یوقدور یارلغا غل و سوچلرن
عفو ایلکل شول کسنلرك که شرکدن دونوپ اسلامه کلدی و معصیتدن دونوب
طاعته کلدی سنوك امروك متابعت قلدیکه اول قران سنت یولیدور و دخی بولردن
آخرت عذابن دفع ایلدکل قتاده مطرفدن روایت قیلورکه ایدور بو تکری قوللرندن
کروالله قوللرنه کی خیر صاحبی فرشتلری بولدق که دایم بولرولنا صلاح دلرلر و تکری قوللرندن
کروالله قوللرینه کی خاین وکی شر صاحبی بو شیطانی بولدق که دایم بولروك ضلالتین
وازغونلغین دلرلر پس هر مؤمن که مؤمنلر خیر صاحبی اولا اول الله قتنده ملك مقرب
مرتبه سنده اولور و هر کسکه مؤمنلر خیر صاحبی اولمیه اول الله قتنده شیاطین
مرتبه سنده اولورکه مردود اولور و دخی اول فرشتلر بو دعاء قلورکه ربنا وادخلهم
جنات عدن التی وعدتهم ومن صلح من آبائهم وازواجهم وذریاتهم انك انت
العزیز الحکیم یعنی ای بزوم ربیمز سکا ایمان کتورنلری کیورکل اول عدن جنتنه
که انلروك اچون وعده قلوبدور رسین دخی بولروك آتالرندن دده لرندن و اهل بیتلرندن
و اوغوللرندن و قیزلرندن شول کسنلر که نفسینی اصلاحه کتوردلر فسادن و باطل
اشلردن دوندلر سکا مطیع اولدلر طاعتنه عبادتنه توجه قلدلر انلری دخی بیله اول
اوجماغه کیورکل سن ملکوکده عزیزسن حکمك غالبدور کمسنه مانع یوق و دخی ایشوکده
حکیمسن هر نه اشلرسك یرلو یرنده اشلرسن و دخی دیرلرکه وقهم السیئات ومن

تق السيئات يومئذ فقد رحمته وذلك هو الفوز العظيم یعنی ای بزوم ربمز صقله
بوشونمش قوللروكی دنیاده كفردن و معصیتلردن كه صقلیاسن تحقیق آخرتده سن
آكا رحمت ایدوب عذابلردن قورتارورسن پس اول كانسل نجات اولدوركه قوللكی دنیاده
سكا عاصی اولمقدن صقلیاسن بو كز حق تعالی اول كندونك كافر اولانلرك حاللرندن
خبر ویردیكه اشدتلرا وكنلوب آنوكیله نفسلرن صلاحه كتورملرا ولیكن دعالره
لایق اولاملر ودخی بویردیكه ان الذين كفروا ينادون لمقت الله اكبر من مقتكم انفسكم
اذ تدعون الى الايمان فتكفرون یعنی شول وقت كم كافرلری جهنمه التلر كوزلريله
اول عذابلری كوزه لركوركندو نفسلرنه غضب ایدوب دوشمن طوتالركندولری اولبعا
صیلرلده سلامت قالمزلرپس اول وقتده ولطا سوخزنیدارلری انلره نداقلوب دیه لركه ای بیچاره
لر حق تعالی دوشمن طوتدیغی اولورقدور سز دوشمن طوتدوغكوزدن واندنكه سیز
كندو نفسكوزه قیلورسز اول اولودر وانوك عقابی قتی دوراندن اوتوركه سز دنیاده
ایمانه دعوت اولنوردكوز آكا انكار ایدوب كافر اولدوكوزلپس اول انكار ایدوب كافر اولدوكوز
حاصلی اشبو عذابلر دوركه كرفتار اولدوكوز كوچقمق یوق ودخی بیوردیكه قالوا
ربنا امتنا اثنتين واحييتنا اثنتين فاعترفنا بذنوبنا فهل الى خروج من سبيل
یعنی اول كافرلر دیه لركه ای بزوم ربمز سن بزی ایكی كز اولدوردك وایكی كز دیرلتدوك بر شیمدی
كناهلرومزه اقرار ایلدوك كوقو بمقوحق ایش هیچ بزه بو عذابدن چقمغه یول واری كه
بواسلر وموزدونه وز اما بو ایكی اولمكده وایكی دیرلتمكده اختلاف قلمشلردور ابن مسعود
ایدور اول نطفه ایدیكا ولوحق تعالی دیرلدوب آكا جان ویردی دنیایه كتوردی آخرت
وعده سی یتیجك كوراولدوردی یاران قیامتده كوروه بر كوروركتكم برآیتده بویردی كیف
تكفرون بالله وكنتم امواتا فاحياكم ثم يميتكم ثم يحييكم ثم اليه ترجعون یعنی
سز اللهه كافراولورسكوز كه سز اولوایدوكوز بن سزی دیری قلدوم اندن صكره كره
اولدورراندن كروه دیركورسم كرك اما بزیچه لر دیرلركم اول بزادم صلبنده ایكن قدرت
الیله بركنده چقروب دیرلتدی كندونه طانوق طوتوب كوراولدوردی بر دخی دنیاده
اولدورلیسر دور وعده سی تمام اولیجق آخرتده كوروه دیركورلیسر بزیچه لر دیرلركم براولمك دنیده
وبراولمك سنله دوركه انده دیرلوب منكیر ونكیره جواب ویردوكدن صكره كرواولسر

ودخی

ودخی حق تعالی بیوردیكه ذلكم بانه اذا دعي الله وحده كفرتم وان يشرك به تؤمنوا فالحكم
لله العلي الكبير یعنی اول كافرلره دیسرلركم سز بو عذابه مخلد اولدوغی اندن اوترودوركم
چون سزه دیسلركم لا اله الا الله دیك سز آكا انكار ایدردكوز اما چون كم اكا شریك كتورسكه
ویوته طپمغه قغرسلر انی كرچك طوتوب اندن نجات اسكوردكوز پس بو حكم بو كون سزه اول
پادشاهدندوركه دوكلی مخلوقدن یوجه دور مجموع مخلوق انك قهری آلتنده مسخردر
وقدرتیله وكمال مرتبه سیله اولودور مثلی یوقدور ودخی بویردی هو الذي
يريكم آياته وينزل لكم من السماء رزقا وما يتذكر الا من ينيب یعنی چونكه حق
تعالی قیامتده نه واقع اولدوغن بلدوردی اندن صكره كندونك عظمتن بیان
ایدوب بویسكه اهلنه كندونك قادرلغنه دلیللر كوستردركه كوكلر ویرلروایی كونش
ویلدوزلردر وكیجه كوندوزدر یاز وكوزدور هر وقتده مختلف احواللریله دنیا متغیر
اولور ودخی كوكدن سزه یغمورلر اندورورب انواع نعمتلر بیتورور اما سز بو دلیللره نظر
ایدوب ییاوكوتلنمزسز بوقرانله الا شول كمسنه لركم اوكوتلنوب الله طاعتنه رجوع ایتمش
اولالر ودخی عجایب صنعتلرنه باقوب انك برلكن وقدرتن اكلیوب انی برلمز الا شول
كمسنه لركه اندن یكا دونمش اولا ودخی بیوردی فادعوا الله مخلصين له الدين ولو كره
الكافرون یعنی حق تعالی كاننه موءمنلره امرایدوب بیوردیكه اكر عبادتكوزدن اغراض
قلدلرسه بیزا ولاانوك خراسن بولا اما سز اول اخلاص برله عبادت قیلوك كه دین خالص
اللهوكدور اكرچه كافرلره اول سزوك عبادت قلدوغكوز مشقت كلوب خوش كورمزلرسه
ودخی بویوردیكه رفيع الدرجات ذو العرش يلقي الروح من امره على من يشاء من عباده
لينذر يوم التلاق يوم هم بارزون یعنی سز عبادت قیلوك اول اللهه كم انك مرتبه سی
عالی دور وكوكلری یاراده یجی دور یاراردوب بری بریا وزرینه طبقه قلدی ودخی
دنیا خلقتندن دنیاده مرتبه لرن یوجه لدوبجی دور واخرتده اوجماقلرنده دخی یوجه
درجه لر ویرن اولدور وعرش ایسی اولدوركم عظمتله عرشی یاراده ووب یردن كوكدن یوجه
قلدی دخی جبرائیل وحی برله اندورر قوللرندن كمه دلرسه كم اول پیغمبردر اول وحی اوللتان
قرانله قورقوده لر شول قیامت هوللندن كه یركوك اهلی جمیع اكا صتاشسر شول كونلرنده
كم پاسن طپراقدن قالدروب پطروكله لر اول حاللر بولره ظاهر اولا لا يخفى على الله منهم شيء

يعني بونلر اهلنوك و كوك اهلنوك عمللرينوك هيچ برنسنه كزلو دكلدر بلكه ظاهردر و دخي
بيوردي لمن الملك اليوم لله الواحد القهار برنيجه لر ددلر كه شول وقت كه صور اورلوب
مجموع خلايقوك هلاك اولالر يركوك اهلندن دري قالميه دنيا قموسي اسوز قاله اول وقت
حق تعالى ديه كه قاني اول ملك بنومدر ديو دعوي قلانلر كوروك بو كون ملك كموكدر هيچ
بر كمسنه بولنميه كه انا جواب ويره كوكندو كندويه جواب ويروب ديه كه بو كون ملك
اول الله كدر كه بردر قهار دور قهري قموغنايه ويروب ملكي الرندن الدي
و برنيجلر ددلر كه حق تعالى بو كلامي قيامت كوننده جميع خلايقوا وزرنه ديسه كه بو كون ملك
كموكدر جميع خلايق اقرار ادوب ديه لر كه ملك اول واحد القهار پادشاهكدر و حق تع
ديه كه اليوم تجزي كل نفس بما كسبت لا ظلم اليوم ان الله سريع الحساب يعني بو كون
اول كوندر كه هر نفس نه عمل قلدي ايسه خير دن شر دن ازدن چوقدن كركدر كه انكله جزالنه
زيرا بو كون ظلم يوقدر بدرستي حق تعالى نك حسابي تيزدر بر ساعتده جميع قوللرني
حساب ادوب قصاص ادر حقلو حقلو نه مخلوق حقن الي ويره ويرلو يرينه كوندرر
و دخي بيوردي وانذرهم يوم الازفة اذ القلوب لدى الحناجر كاظمين ما للظالمين من
حميم ولا شفيع يطاع يعني يا محمد قورقوت بونلري شول كونله كه كلمكي يقين و ملشدر
انك كبي كوندر كه انك قورقولري هيبتندن يوركلر اغزنه دكله كلوب طشره چقه كرو
واروب يرنه اوتوره بو حالتده كه ايچلري غصيله طولمش اوله بر نفسي راحتله و رسيلو و دخي
عاصيلري
اول ظالملره اول وقتده بر دوست و بر شفاعتا در قوم بولنميه كه انلروك حقنده شفا
قبول اولنوب قورتوله لر و دخي بيوردي كه يعلم خائنة الاعين وما تخفي الصدور بو ايت
معنيسي اول اوكدنكي ايت معنسنه اشارت قيلور كه ددي هيچ برنسنه الله اوزرنه
كزلو دكل يعني كوزلروك خيانتله نظر قلدوغن دخي بلور هر كسنك نظرنه كوره جزا قيلور
پس كركدر كه دايم مومن اولان نظرني عبرتله قيلا و كوكلن فكرته قلا حق تعالى حرام قلدوغي
صاحبي
يرلره بقميه و كوزيله كمسنه يه اشارت قيلوب استهزا قلميه كوكلني بره مرحولردن صاقين
قلا تا كه كندوي بو وعيددن قورتاروب سلامت قيلا و دخي بوندن صكره بيوردي والله
يقضي بالحق والذين يدعون من دونه لا يقضون بشيء ان الله هو السميع البصير يعني
حق تعالى حقله حكم ايلر ثوابا و بحق يره اثلك ديو بويردي عقابا و بحق يره بغلنك ديو

سورد

ديو بيوردي اما شول نسنه كه الله دن غيري قيوب سز انا طپرسز انلروك هيچ برنسنده قدرتلري
يوقدر كه يا خير يا شر انلرك حكم اده لر حاكم مطلق در كه الله تع سميع دور بو كافرلرك نه
ددكلرن اشيدور و نه اشلدوكلرن كورور انلرك موافق يا دنجا بسن قيلور و دخي بيوردي كه
اولم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين كانوا من قبلهم كانوا هم
اشد منهم قوة وآثارا في الارض فأخذهم الله بذنوبهم وما كان لهم من الله من واق
يعني يا محمد بو مكه كافرلري بو يريوزنده سير ادوب يورومزلرمي كه اول كندولردن
اوكدونكيلروك يورتلرنه و حاللرنه نظر ادوب كندولره بر عبرت الالر كوره لر كه انلروك
صوكلري نيه ارشدي حال بو دور كه انلري قوت و شوكت يوننده و چوقلق يوننده
و دنيايه حريص اولوب ياراق سفرلره كيدوب دنيا جمعين طلب اتمك يوننده عاقبت اول
انجادلري و كبرلري كناهلري ايچون حق تعالى انلري عقابله ايله طوتديكه هيچ بر كمسنه
بولنمدي انلردن كه حق تعالى نك عذابن منع اده بيله پس اول عذاب انلردن اوتوري
ميتلا اولدوغن دخي خبر ويروب بيوردي كه ذلك بانهم كانت تأتيهم رسلهم
بالبينات فكفروا فأخذهم الله انه قوي شديد العقاب يعني اول عذاب واقع اولدوغي
سبب بو ديكه بحق بونلره اول رسوللري بزوم مطرقيموزدن كلوب انلري دعوت قلورسه
وشركدن و كفردن منع اتسه دخي بولنن روشن دليللر كتوروب بزوم برلكموز اثبات
قلسه بونلر اول رسوللري دخي اول كتوردكلري دلايللري دخي كافر اولوب انكار ادرلردي
پس اول كناهلري سببيله حق تعالى انلري عقوبتله طوتدي كه بدرستي اول قوي در
قادر دور كه ديلرسه عقوبتله طوتمغه طوتا دانك حكمنه كمسنه مانع يوقدور و دخي
عقابي قتيدور شول كمسنه كه عقابا ده و دخي كرو حكايت قصيه سندن بولره
باشليوب خبر ويرديكم بولر انلروك حالنيله اوكوتلنوب ايمانه كله لر بيوردي كه ولقد
ارسلنا موسى بآياتنا وسلطان مبين الى فرعون وهامان وقارون فقالوا ساحر
كذاب يعني يا محمد تحقيق بز كوندردوك موسى اول طقوز ايتله كه انوك رسوللوكنه
طانقلق ويرر ايدي و دخي ظاهر حجتلريله اول فرعونه و دخي هامانه كه فرعونك
وزيري ايدي و اول قارونه كه اول دنياليه مغرور اولوب بزي و نوتمشدي انلر بزوم رسو
لمزه
ددلر كه بو يلانجي دور و اكا انانمدلر فلما جاءهم بالحق من عندنا قالوا اقتلوا ابناء الذين

آمنوا معه واستحيوا نساءهم وما كيد الكافرين الا في ضلال يعني چونكه موسى بونلره كلدي
نزود قتمزدن رسول اللهكله وطوغرو يوله دلالت ايتمك ايله بونلر اكا مطيع اولميوب دديلركه اول
موسايه ايمان كتورهنلرك اوغلنلري قرنيب اولدوروك عورتلريني اولدورمك يعني بونلركيد قلدلركه
ايمانه كلنلر آجيع اولوب كرو دونهلر انلرخود ايمانلريني محكم قلمشلر ايدي اگر كندولرني
اولدوررلرسه كرو دونمزلردي دكلدور بو كافرلرك قلدقلري كيد الا ظاهر خطادور
ضايعدور و دخي بيوردي كه وقال فرعون ذروني اقتل موسى وليدع ربه اني اخاف
ان يبدل دينكم او ان يظهر في الارض الفساد يعني بو فرعونه دديلر ديكم موسايي
قردشي هرونله سورسلكوندن چقسونلر كتسونلر بولرنيا اولدورسك تا كه سنك ملكتنه
فساد كلميه فرعون دديكه قويك بني موسايي اولدورين كه بن بلورم بنوم ملكومك صلاحي
اني اولدورمكده دور اوارسون اول موسى ربنه يالوارسون كوره ين اني بندن نيجه
قورتارور قورتارزن اگر موسى اولميجك اولورسه سزوك دينكوزي دوندروب بندن
ايروغه دعوت قلا و دخي بيوردي وقال موسى اني عذت بربي وربكم من كل متكبر
لا يؤمن بيوم الحساب يعني موسى چون فرعونك بو قصدلرن اشتدي انك شرندن الله‌ه
صغنوب دديكه صغنورم اول ربمه دخي سزوك ربكوزه هر متكبرك شرندن كم
تكبرلك دوب ايمانه كلمزلر اول حساب كونيني كرچك ايتمزلر كه كشي دنياده نه اشلسه
حسابن اولورسه كرك و دخي بيوردي كه وقال رجل مؤمن من آل فرعون يكتم
ايمانه اتقتلون رجلا ان يقول ربي الله يعني بر كيشي كلوب فرعونه دديكم سن دلرسن
بر كيشي كم اول ايده كم بنوم ربم الله دور خربيل دلردي بر كيشي وار ديانوك آتاسي فرعون
قبيله سندن ادي و اناسي بني اسرائيلدن ايدي فرعونك عموسي اوغلي ايدي اما فرعوندن
اوغورلين موسايه ايمان كتورمشدي چون كوردي كه موسايي اولدورمك قصد
ايدلر آچقه كلوب بو خبري سويلدي و دخي حق تعالى بيوردي كه وقد جاءكم بالبينات
من ربكم وان يك كاذبا فعليه كذبه وان يك صادقا يصبكم بعض الذي يعدكم ان الله
لا يهدي من هو مسرف كذاب يعني دخي خربيل دديكم اولدوررسز بر كمسه‌يي كه اول
ظاهر دليللر كتوروب سنوك رسالتين تحقيق ايلدي بو نجه معجزه عصا ايله اشلدي و اليني
يقاسنه چكوب آق نور كبي كرو چقردي بو نيله ايكن دخي سز اني اولدوره لوميمي ديرسز اگر اول

هو

موسى بو قلدوغي دعويده يالان ايسه اول يالانينك وبالي كرو كندويه اوغرار هيچ اني سنوك
اولدورمك كركمز حال بودر كه انك يالان ايدوغنه سزوك دليلكوز و حجتكوز يوقدر اما
اگر اول موسى ددوكي سوزلرده كرچكسه سزا اني يالانلوسزانك وعده قلدوغي عذابلروك
بعضيسي دنياده ايرشه كوره سز مفلس اولوب بلا ايله بخيللق عادتادينه و دخي حق تعالى
خبر ويردي يا قوم لكم الملك اليوم ظاهرين في الارض فمن ينصرنا من بأس الله ان جاءنا
يعني اول خربيل انلره دديكم يا قوم هله بو كون مصر اچنده خبرويك بجا كم اگر موسايي اولدرز
اول موسى تكرينيسندن بز عذاب كلهسي اولورسه اول اللهك عذابندن بزي كم منع
ادر فرعون اول مؤمنك بو خبرلرن دكلدي دديكه قال فرعون ما اريكم الا ما ارى وما
اهديكم الا سبيل الرشاد يعني اول فرعون دديكه بن سزه بيورمزن اسلك ديوالا
شول نسنه بيوردوم كه اني بن كندو نفسمده حق صواب كوروربن سزي يلتمزن الا طوغرو
صواب يوله يلترن و دخي حق تعالى بيوردي كه وقال الذي آمن يا قوم اني اخاف عليكم
مثل يوم الاحزاب يعني اول ايمانه كلن خربيل دديكم يا بنوم قومم قورقرن سزوك
اوزركوزه كم اول موسايي يالانلدوغكوز سببيله عذاب كله اول لروكجن امتلر عذابي
كبي كه كمسنه اكا منع بولنميه مثل دأب قوم نوح وعاد وثمود والذين من بعدهم وما الله
يريد ظلما للعباد يعني سزه ايرشه شول عذاب كبي كم نوح قومنه دخي عاد قومنه ايرشدي
و دخي انلردن صكره كلنه ايرشدي حق تعالى قوللرينه ظلم ايلمزكه كناهلري يوغيكن
انلره عذاب كوندوره بلكه هر قومه كم عذاب كوندرورسه كندولرنك شومسلغندندر و دخي
بيوردي كه يا قوم اني اخاف عليكم يوم التناد يعني اول مؤمن دديكم يا قومم بن سزوك
اوزركوزه قورقرن اول كوندن كه هر قومي انده عمللري عمليله قغرلر تا كه اول عمللرينه كوره
جزا اولنلر اول شول كوندر كه حق تعالى خبر ويردي يوم تولون مدبرين ما لكم من الله من
عاصم ومن يضلل الله فما له من هاد يعني اول عمللريله قغرلن كون اول كوندر كه طاسودن
يكا سورولسر معاينه اولور حسابدن صكره دونوب كروا آردكوزه قچاسز اول
وقت سزه دنيله كم نره يه قچرسز بو كون اول الله عذابندن سزي صقلايجي يوق و منع ايديجي يوق
شول كمسنه كم حق تعالى توفيق ويروب هدايته كتورميه اني بر كمسنه ارشاد ادوب هدايته
كتورمز و دخي حق تعالى بيوردي ولقد جاءكم يوسف من قبل بالبينات فما زلتم في شك

ثم جاءكم به حتى اذا هلك قلتم لن يبعث الله من بعده رسولا يعني اول خربيل كرو فرعون قومنه
ديدكه بودر سني تحقيق اول يوسف سزه كلدي موسادن اوكدن سزه ددوكندن مراد فرعون
قومي كورمدلر اما يوسفك زمانجه كلن قوم فرعون قوميدي يعني اول يوسف بو مصر اهلنه
كلدي بيناتله موسادن اوكدن بينات دديكي يعني دوشلر تعبيرا تمكله سز وسزوك
اتالركز اول دوش تعبيرين كرچك لمكده كه يوسفا خير ويردي تا اكا ذكن كه يوسف
وفات اتدي سز ايدوكزكه يوسفدن صكره ايو قا الله رسول كوندرمز كذلك يضل
الله من هو مسرف مرتاب يعني حق تعالى اشبو بخلين باطل سوزلر سويلمكله كمراه ادرلر شول
كمسنلري اول شركنده حددن نجه دخي حق تعاليننك بركننه شكتا ديجي ولاو دخي حق تعالى
بيوردي كه يجادلون في آيات الله بغير سلطان اتيهم كبر مقتا عند الله وعند الذين
امنوا كذلك يطبع الله على كل قلب متكبر جبار يعني انلر كه حق تعالينك كتابلرندن ايتلرندن
ودخي ويريلن رسوللرنده دليل سز وبرهانسز مجادله قيلوب حقدن عناد ادرلر انلر
اللهدن ودخي مؤمنلردن كه اولود دوشمنطتولمق حاصل اولور پس اشبو بخلين مجادله
قلدقلرندن اوتوري حق تعالى كبرله سهر اولور وهر متكبر ولك كوكلنه اول جبارلق ادوب
حقه مطيع اولمز عناد ادوب اللهي برلمز بوندن صكره حق تعالى اول فرعونك سركشلوكندن
خبر ويروب بيوردي كه وقال فرعون يا هامان ابن لي صرحا لعلي ابلغ الاسباب اسباب
السموات فاطلع الى اله موسى واني لاظنه كاذبا يعني اول فرعون سركشلنادوب وزيرنه
ديدكه يا هامان بنوم ايچون بريوجه كوشك بنياد ايله اولا كمبن انوكله بو كوكلر طريقندن
چقوب اول قپوسنه ايرشم واول موسانك معبودنه مطلع اولام نظر ادم كه دعوى ايدر
يني اول كوندردي ديرين شويله ظن ايدرن كه موسى بو سوزنده يلاندور حق تعالى بيوردي كه
وكذلك زين لفرعون سوء عمله وصد عن السبيل وما كيد فرعون الا في تباب يعني
شيطان فرعونه اول قبيح يا وز عمللرني تزيين ادوب شويله كوكچك كوستردي كه اني دين
يولندن وتوحيد يولندن دوندردي دكلدور بو فرعونك اشلري الا اخرتده زيانكارلق در
زيرا بو ساعي لخشيار قلدي كه ازدور وفاني دور وبو ساعي ترك اتدي كه نهايتي يوق باقيدر بوندن
دخي قبيح زيان نه اولا ودخي بيوردي كه وقال الذي امن يا قوم اتبعون اهدكم سبيل الرشاد
يعني اول خربيل كرو فرعون قومنه ديدكه اي بنوم قومم كلوك بكا مطيع اولوك كه سيزي طوغرو يوله

وصوابلو

وصوابلو دينه دلالت قلايين نتكه حق تعالى بيوردي يا قوم انما هذه الحيوة الدنيا متاع
وان الاخرة هي دار القرار يا قوم اشبو دنيا لذتنه مغرور اولوب الدنمك كه بو دنيا
كلمسي براز نصيبدر وبويله ايكن دخي هنوز بقاسي يوقدر وفناسي يقيندر وبولوت
كولكه سي كبي تيز خبنجر شول وبخود دوش كبيدر كه اوبا نرسن نسنته يوق دوشه
مغرور اولانلر احمقدر وصلودكل سعي ادرسكوز اخرتا يچون سعي ايدوك كه طونمجق
براولدور نعيمتي باقيدر ولري يقلمز الچنه كرنلر اولمز طونلري اسكمز زوالي يوق عقلي
اولانلر اكا سعي ادرلر فاني قودرلر ودخي حق تعالى بيوردي من عمل سيئة فلا يجزى الا
مثلها ومن عمل صالحا من ذكر او انثى وهو مؤمن فاولئك يدخلون الجنة يرزقون
فيها بغير حساب يعني هر كسنك كه عملي اللهه شرك كتورمك ولا اكا جزا اولنمز الا اخرتده
اودليه زيرا شركك مقابلي اودا اولور وهر كه اردن يا عورتدن ايمان كتوروب عمل صالح
اشلسه انلردور كه اوجماغه كروب انواع نعمتلرله ارزقلنورلر كه اول نعمتلرك
حسابي مقداري يوق اگر ايدورسك كه حق تعالى هر كمسنك سيئه اشلسه اكا اودليه
جزا اولنوردر ديدكانده يا اردن يا عورتدن ديو بويله بيان قلدي حكمتي نه ايدي بز ايدورز كه
عمل صالح ايمانله اردن دخي عورتدن بله اشلمك كركلودور الله قتنده پس تحريص جهتندن
الكسنبله اكدي تا بويا وزعمل اردن دخي كلملك زشتدور وعورتدن دخي كلمك انذت
دخي زشتركدورا اول قباحتندن اوتوري ذكر اتمدي ودخي حق تعالى بيوردي كه ويا قوم مالي
ادعوكم الى النجوة وتدعونني الى النار تدعونني لاكفر بالله واشرك به ما ليس لي به علم
وانا ادعوكم الى العزيز الغفار يعني اول خربيل كرو ديدكه يا قوم نولدي بكا كمبن سزي
دعوت ايدرن اللهي برلمكه كه اول سزه عذابا بديدن قورتولمغه سبيدور واوچماق
اچنده ابدي سعادته اولشمغه سزه سبيدور وسز طوروني بني ودخي كيرسكه دعوت
ادرسز زيرا بكا دلالت قيلورسز كه اللهه كافر اولام وبن بلمدوكم نسنيله اكا شرك قلام
بو خود عمل تاردور وهر كه بو عمله مشغول اولا انوك جزاسي عذابا بديدور بن خود سزي اللهه
دعوت ادرين كه ملك كند عزيزدور ودخي توبه ادوبا كادونلوي يارلغرغفاردور
ودخي بيوردي كه لا جرم انما تدعونني اليه ليس له دعوة في الدنيا ولا في الاخرة وان مردنا
الى الله وان المسرفين هم اصحاب النار يعني حقا سزبني بليتر سزا اول بوتدن بكا حال بودوركه

انوك قدرتي يوق وبردلك وخلجتا يشدوب قبول اتمك النندن كلمز دنيا منفعتندن
ونه اخرت منفعتنده فائده سنده بزوم كلمزولك دونوب وان جق يري قيامت كوننده الله
حضرتيدور انلركم شرك كتوررسكده حددن كچمشلردور انلر ايديا واهليدور ودخي
بيوردكه فستذكرون ما اقول لكم وافوض امري الى الله ان الله بصير بالعباد
يعني اول خربيل ديدكم اگرچه شمدي عناد ادوب حقي اشتمزسز تيزا ولاكه اوزركوزه عذاب
ايتجك بيله سز بنوم نصيحتلرومه حقدورانا اول يلمك صبر واولدقدن صكره علاج اتمك
كبيدور عبث يرجون سز بنوم نصيحتم قبول اتمزسز بنم سزي ترك ادوب بو نفسم امرمي
وتدبيرلرومي تا الله اصمرلدوم كه اول قوللرينك حالن بلور وته اشلدوكن كورور هر برينه
عملنه كوره يا رن سكا فات قلورچون اول قوم خربيلوك بو سوزلرن اشتدلر قصدا تدلركم اني
اولدوره لر بولردن قچوب كندي فرعون اردنجه استيوادم صالدي نه قدر كه دورشدلر
بولمغه چاره اولمدي نتكم حق تع بويردي فوقيه الله سيئات ما مكروا وحاق بال فرعون
سوء العذاب يعني حق تعالى اول خربيلي صقليوب انلردن دفع ايلدي اول شري كه دلدلر
اكا ادهلر كرو اوليا وزقصدلرينوك شري كندولره اوغره دي كه عاقبت غرق اولدلر پس عقلي
اولان بو سوزه اشارت قيلوركه يا وزلغه قصد ايدنى حق تعالي ليه اصمرليه كه حق تعالى انك
انتقامن يرنه كتوره ودخي بيوردكه النار يعرضون عليها غدوا وعشيا ويوم تقوم
الساعة ادخلوا ال فرعون اشد العذاب ابن عباس ايدور رضي الله عنهما يعني بو كافرلرك
جانلري تن كيجه اوداوزرنه عرض اولنور ابن مسعود ايدور انلرك جانلري برقره قوشك
اچنده دوركوننده اكي كز اول ودليچنده منزللرن سيرادرلر اما ابن شرجيل ايدور شهيدلرك
جانلري بريشل قوشلر اچنده دورا وچماغي سيرادوب وار وعرش التنده آصلمش قنديله دونر
فرعون النوك جانلري برقره قوش اچنده بركيجه وقتنده طاموعه عرض اولنور وبراخشام
وقتنده طامويه عرض اولنور پس بو ايت حجت لازم قيلوركه اول كمسلرا وزرنه كه سيتن عذابنه
انكار ادرلر زيرا بو ايتك اثباتنه دليلدوركه بواوده عرض اولنق كوننده اكي كز قبر اچنده در
بوندن صكره قيامتده جهنمه كيرجك لودن ذكر اتدي ديدكه اول كون كه قيامت قوپه يوالي
فرعونه ديه لركه يا ال فرعون كيروك اول عذابك قاتنسنه كه طامونك اشغه طبقه سيدر
ودخي حق تعالى بويردكه واذ يتحاجون في النار فيقول الضعفاء للذين استكبروا

انا

انا كنا لكم تبعا فهل انتم مغنون عنا نصيبا من النار يعني چون طاموده كيره لر ودخي
اودلچنده بر بريله خصومت قلالر انلركه دنياده ضعيفلر دروليسلري سوزلري كچمزدي
اول بيوجيكارنه خصومت قيلوب ديه لركه بز دنياده ديكوزده سزه تابع ايدق هيچ
سز دخي شمدي بوبزه واقع اولان عذابدن بره زن سز دخي الوب كتوري ويروريمي سز نتكم بز
دنيده سزن اتباع اولوب اول دنيا زحمتلرن سزدن دفع اتمكه يا ردوم قيلوردوق وقال الذين
استكبروا انا كل فيها ان الله قد حكم بين العباد يعني اول اولولري وريشلري دخي
اول ضعيفلرنه جواب ويروب ديه لركه بزوم كلموز اولا ودلچنده هر بريموز محصلو حصه سيخه
كناهموز قدر عذابن يوز بريموزوك دخي برنه هددقلمغه چاره يوقدور بدرسيني حق تعالى
قوللري اراسنده حكم ايلدي هر بريموزي منزللو منزلموزه قوندوردي كه تبديل تغييراولنمز
ودخي بيوردكه وقال الذين في النار لخزنة جهنم ادعوا ربكم يخفف عنا يوما من
العذاب يعني اول طامو اهلنك طامولچنده عذابلري قتي اولوب حددن كچسه چوغ شو
طامو خزنيه دارلوته ديه لركه دلكن اول ربكوزدن بزوم عذابمزي شول دنيا كوني مقدارنجه
بز تخفيف ادوي ويرسون تا كه بر راحتا ولاوزا ول خزنيه دارلر بو نلروك سوزلرن رد
ادوب بوجوابي ويره لركه حق تعالى بيوردي قالوا اولم تك تاتيكم رسلكم بالبينات
قالوا بلى قالوا فادعوا وما دعاء الكافرين الا في ضلال يعني خزنندارلر ديه لركه سيزنم
اول رسوللروكوز كلوب بواحوالري حجت برهانله خبر ويرمدمي ديمدلرمي كه كروقوليسز سز
اليوكوزده حساب واد صراط وار جهنم عذابلري واركا يديدور قورقك بو كفركوزدن
كزودونك كلمه توحيد قلعه سنه كيروك كه قورتولاسز سز انلري يلانلدوكوزانلره مطيع
اولمدوكوز انلر دخي ديه لركه بلى بزه خبر ويردلر تز باطل حجتلر له انلره معارضه ادوب انا نمدق
خزنه دارلر ديه لركه دلك امدي نقد ردلرتكوزيا لوار وك هركز قبول اولجق دكل زيرا بو
كافرلروك دعاسي جميع خطا اچنده دور رضا يعدور فائده قلمز ودخي حق تعالى بيوردكه
انا لننصر رسلنا والذين امنوا في الحيوة الدنيا ويوم يقوم الاشهاد يعني بز نصرت
ايله دوزوويردوكمز رسوللروموزه حجتله برهانله دخي اول كمسلره كه دنياده بزوم رسوللرومزي
كرچكليوب بزه ايمان كتوردلر شول كوننده كه جميع خلايق حاضر اولالر اول پادشاهي بي زوال
قتنده يعني كافرلر انكار ادرلرسه بو رسوللر كلوب بزه خبر ويرمدلر بولره بزانانوردوك

رسوللر دخی دیرلرکه بز بولره خبر ایرشدوردک بولر بزه اینانمدلر پس بو قضیه اوزرینه اول
فرشته‌لر دیرلرکه ادما اوزرینه موکللردور حق تعالی حضرتندن طانقلق ویره‌لرکه
بز بلورزکه بو رسوللر هیچ بر وجهله خبرلری بولره ایرشدورمکده تقصیرلق ایتمدیلر امّا بولر
عناد ادوب انلری یالانلدیلر پس حق تعالی رسوللرومزه دخی ایمان اهلنه نصرت ایدرز
دیدوکی بو دور مؤمنلروک و رسوللروک سوزی حق اولسن کافرلر رسوای اولسنلر و دخی
حق تعالی بیوردی يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ یعنی
رسوللرومزی و ایماندن کتورن قوللرومزی کوچکلیوپ اول منکرلری رسوای ادرز رسول
کونندکه اول کافرلروک عذرلری مقبول اولمیه و اندن انلره ذره قدر منفعت اولمیه
حاصللری حق تعالینک غضبیله جهنم اوله که مقاملروک کجی ایاورتی اولدور پس
عقلی اولان اکلر که عذرک منفعتی دنیاده اولور ستر آخرتده اولمش مش لیس کرک که هر
کیشی سوزجن بوندن اکوپ اخلاصله توبه کلوپ عذرن دیلمک کرک بوندن صکره کوو
حق تعالی بیوردی وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ هُدًى
وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ یعنی حق تعالی کروجیبنه تسلی قیلوب دیدیکه کافرلر انجدکنه
ملول اولمیه زیرا پیغمبروک عادتی بودر که اللهه یا رمز اشلر و سوزلر کورسه
اشدنسه قتی تصلنور یقین اولورکه قاقمقدن کندوینی هلاک ادره انوکیچون بو قراندن چوق
یرده رسولک کوکلنی تسلی قلدی صبر یلتدی بونده دخی ملک اولورکه یا محمد بو کافرلر یا لکوز
سنی و سکا اینن کتابی یالانلمدلر سندن اوک بز موسایه توریت ویردک کاانک لجنده
دلیل هدایت واریدی که کشی ضلالتدن صقلردی و دخی بنی اسرائیله کتاب ویردوک
توریت زبور ریی انجیلی انلروک اوزرینه اوقودلر بو کلی هدایتیدی که ضلالتدن بولری قورتردی
وهم بولروک لجنده حبیبم محمدوک صفتلری بیانی واریدی دخی اوکوتلر و نصیحتلر واریدی
انلره که عقللری وار زیرا نصیحتی حیوان جماد قبول ایتمز الا اولکه ادمدور عقلی وار ادم که
بو قراندن نصیحتلرن اشدوب قبول ایتمیه اول دخی اشکدن و صغردن و طاشدن انجدر بر سی در
بلکه انلردن منفعت وار بولردن یوق زیرا اول حیوان طاش اغج عاصی اولوپ جهنمه کیرمز
بو ادم ایکن تکری یه عاصی اولوب جهنمه کیرور ایله اولیجق انوک کبی آدمدن اشکده یکدور
طوکوزده یکدور عقلی اولان بو سوزه انصاف ادر انکار ایتمز منکیرلر ایله بزوم اشومز یوق بلکه

حق اهلیه دور بوندن صکره حق تعالی رسولنی صبر بیوروب دیدیکه فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ یعنی یا محمد ایله بو کافرلر سنی
انجدوکلرنه که حق تعالینک وعده‌سی حقدور البته انلره دکرسه دخی دلمرسه دخی سنوک
دینک جمیع دینلر اوزرینه غالبدور و اول تکلیه سکا فتح اولسه کرک و اول انلروک اذاسندن
نفسک انجنوب طارلغندوغیچون استغفار ایله و دخی امتوکا کناهلریچون مغفرت
طلب ایله حق تعالی اکا استغفار ایت دیو بیوردوغی لیغفر لك الله ایتی کلمه دنا و کیدی
وسبح بحمد ربك دیدوکی اکندو وقتنده نماز قیلدمک اولور ویر یچلر دیدلرکه یعنی کیجه
وکوندوزده دلوکله اللهه تسبیح ادوب حمد ایلکل ملول اولمه که حق تعالی کافرلردن
انتقام الور پس عاقل اولان کرک که اللهیچون مجاهده ادوب دوزلیشه انجدوکنه
ملول اولمیه که اشیخی اللهه اصمرلیوب دایمدلی تسبیحدن اولا و ذکرده اولا حق تعالی انک
حقنی ضایع ایلمز و دخی بیوردیکه إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ
إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ یعنی یهودیلر دجال حقنده مجادله قیلوب دیرلردیکه
بزوم صاحبمز اخر زماندن کلسه انک دخی سلطنتی وار که دکیز لوده لر و ایرمقلر انک
یا نیجه بیله اقولر بو ملکی کروبزه اصمرلیسر بو سببدن اوتوری حق تعالی بو آیتی کوندروب
دیدی شونلرکه حق تعالینک آیتندن مجادله قیلورلر یعنی دجال دخی حق تعالینک علامتلرندن
بر علامتدر که قیامت قوپمغنلاتری انوکله دور انوکیچون بو آیتی دیدی یعنی انلر که دجال
ایچون مجادله قیلورلر هیچ بر دلیللری و حجتلری یوق که الله قتندن کلمش اوله دکلدور
بونشنته الا انلروک کوکلنده اولوجق دیرکه دیرلر دجال بزدن در ملکی بزه کرودوندرور
بولر اوندقلری اولوجغه ایرشجک دکللر اول دلکلری ضایع اولسر بوندن صکره بیوردیکه
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ یعنی یا محمد صغنغل اللهه اول دجالک فتنه سندن
که حق تعالی سنوک دعاکی دخی اشدوب و اول یهودیلروک سوزلرن دخی اشدورن دیرلرو
دخی بصیردور دجالک فتنه سین سندن دفع ادر اول دجالک امرن بلورکه نه اولسر و
دخی بیوردیکه لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
یعنی یا محمد سنک بو قومک انکار ایدرلرکه بز انلری اولدوکدن صکره کوتورب ایده وزبدرسی
بو یرلری کوکلری یاراتمقلق اولودور اخی اولادی یاراتمقدن بولری بو عظمتله یاراتمغه

قادردر کلمیدر بلی قادردر کوزیوموب اچنجه مجموعن وجوده کتوره لیکن بو خلقك
چوغی بلمزلر بو دجال دروکلری حق تعالینك مخلوقندن بر مخلوقدر حق دکلدر طشره
برچوب دیرتمك الندن کلمز لیس انی یاردوب کوندورن دخی و بولری یاره دوب کورو
قوپارن دخی اول اللهدر که واحددر ولیکن بولر عنادادوب انی کرچکلمز و دخی
بیوردیکه وما یستوی الاعمی والبصیر والذین امنوا وعملوا الصالحات ولا المسیء
قلیلا ما تتذکرون یعنی یا محمد بو کافرلر دلرکما کرسزوك اعتقادکوزنجه بو قیامت
قوپاسی اولورسه اشیو بزوم کبی شریفلر غنیلر وار ایکن شول حقیرلر تنبللر و مفلسلرمی
مرتبه بولالر بو بعیددر درلر یا محمد نتکه کوزلو ایله کوزسوز برابر دکلدر که ایشن کورب
مصالحن قیوره اگرچه اول کوزسوز اولان سلطان نسلیسه دخی چون یدیجیلی اولمیه
یاردن اوچوب چقورلره دوشوب دکنلره طولشوب برافته اوغرار اما کوزلو اولان
اول کوزسزلکی سببیله کندوبی دوکلی مهلکدن قورتارور نقدر اصلی حقیر دخی اولورسه
پس شول کمسه که ایمان کتوروب عمل صالح اشلدی اول شول کوزلو کبیدرکه کوکل کوزیله
نظر ادوب حقی طوتوب باطلی ترك ایلدی دنیاده اخرتده کندوبی مهلکه دن قورتارور
برابر اولسز شول کمسه که انك کوکلی کوزی کور اولوب حقه باطله نظر ایلمدی
قرانی کندوبی بیلدیجی قلمادی عاقبت اول جهنم یارلرینه اوچوب وطاسو چقورلرینه
دوشوب واوددن دکنلره دولشوب دورلو دورلو افتلره اوغره لسیر اگر اتاسی پیغمبر
دخی اولورسه پس عاقله بو سوز یتر که بله خیر اشلین ایله شر اشلین برا اولمز خیر عملده
اولان سعادته ایرر درویش اولوب اسکی طون ایچنده دخی اولورسه اشر عملده اولان شقاوته
ایرر سلطان اولوب حریر دخی کیرسه زیرا کرامت الله قتنده عمل ایله دور مال ایله اولوغیله
دکل و دخی بیوردیکه ان الساعة لاتیة لا ریب فیها ولکن اکثر الناس لا یؤمنون
یعنی یا محمد تحقیق اول قیامت کلجکدر که انده شك کمان یوقدر لیکن بو خلقك چوغی
اکا ایمان کتورمز وانی اشدوب اوکوتلنمز و دخی بیوردیکه وقال ربکم ادعونی استجب
لکم ان الذین یستکبرون عن عبادتی سیدخلون جهنم داخرین یعنی سزوك
ربکوز بیوروانلره که ایمان کتوردلر بکا دعا قیلوك که دعاکوز قبول ادهیم و کافرلره دیدیکه
بنی برلك سزی یارلغیم اما انلر که تکبرلك ادوب بزوم عبادتمزدن تجرلوبره سطیع اولوب

بر کلمه

بر کلمه اقرار اتمزلر تیز اولا که انلر خور حقیر اولوب جهنمه کیره لر پس حق تعالی دعایه بیوردی
اول دعای قلمقده دخی ادبلر وارکم بریسی کتوره تا دعا مقبول اولا الا ادبلر بولنمسه قلدوغی
دعا باشندن یوقو چقمز اول یدوکی لقمه حلال کرك وکیدوکی طون حلال کرك ودعا
قلدوغی نماز اردنجه کرك و شریف وقتلرده کرك اخشام ایله یاتسو اراسنده احیا ادوب
دعا قیله یا دون نمازندن صکره یا سحر وقتلرده و دخی شریف کونلرده جمعه کون سجد
ایچنده اولا و عرفه کونلرنده که اوزوج اوله دعا قلا و رمضان ایچنده اولا خصوصا که
انك اول اخرا اون کوننده اولا وهم اعتکافا و طورمش اولا و دخی رجب اینك اول جمعه
کیجه سنده و پیغمبرلر و ولیلر تربسی قتنده بو کلسنده ابدستله قبلیه قرشو اکی دزی اوزرنه
چکوب اکی النی یوقارو باشنه برابر یا یوزونه برابر کتوره اما باشن یوقو طتوب کوك
یوزونه باقمیه بوینن اکوب زارلغیله مسکینلوکله دعا قلا تکبرلك ایله قلمه جهد ایلیه کم
کوزندن یوطمله یاش کتوره کم اول دعا قبول اولدوغنك نشانی دور و کوکلی دعا وقتنده
غافل اولمیه کندوبی شویله حاضر طوته کم کانه شویله حق تعالی حضرتن کوره طورر کبی
یالواره و دخی علما بونجا دعا قیلوك ددوکنده اختلاف قلمشلر دور بونجلر دشلردر
بکا دعا قیلوك غفلتسز بن دخی قبول ایدم مهلتسز یعنی تیزجك و بونجلر ایدور دمك
اولورکم بکا دعا قیلوك جفاسز یعنی طاعتده عبادتده اولوك و دعا قیلوك کنا
ومعصیت وظلم ایچنده دعا قلمك تا که بن دخی وعده وفا قیلوب قبول ایدم
و دخی سز بکا اخلاص ایله دعا قیلوك خطاسز تا بن دخی عطا قیلوب دعاکوزی قبول ایدم
نعمان ابن بشیر ایدور رسولدن روایت قیلورکم بیوردی ان الدعاء هو العبادة یعنی
بو دعا قلمق همان عبادتدور بلکه دوکلی عبادتك خلاصیسی دعادور زیرا حق تعالی
اول بیوردیکه بکا دعا قیلوك صکره دیدیکه هرکم بنوم عبادتمدن تکبرلك لنسه دعامدن
تکبرلك ایلسه دیمدی بوکا اشارت قلدیکم دعا عبادتدور و بو دعا حقنده دخی سوز چوق
اما عقلی اولانه بو قدر اشارت یتر و دخی حق تعالی بیوردیکه الله الذی جعل لکم اللیل
لتسکنوا فیه والنهار مبصرا ان الله لذو فضل علی الناس ولکن اکثر الناس لا یشکرون
یعنی اول سزی یوقدن وار قلان الله در که سزوکیچون کیجه یاراتدی تا که انده قرار طوتوب راحت
اولاسز و خلوت اولوب اول ربکوزله صحبت قلاسز حاجتلر و کوزیاتك قپوسنده عرض ایده سز

وكوندوزی دخی سنی روشن منور قلدی كوز چراغیله تا كه اول رزق سببنه و معیشتكوز جهتنه سعی اتمك كركز اولا و هم اول قره كوللقدن و ایدنلقدن بصیرتله باقوب كندو كوزه بر عبرت الاسزكه كفر قره كوللقدور و كناه اشلمك قره كوللقدور و طاعت اشلمك ایدنلقدور پس كشنوك سعی كركدور كه اول ایدنلقده اولا قره كوللقدن الچكوب فارغ اولا اسلمیه كه بذرستی حق تعالی بو خلقه اوزرنه فضل ایسی دورد انواع عطا قیلور كیجه و كوندوز یاد تمغله یودن اغچدن انواع دورلو نعمتلر بتورسكله و بدننه و اعضالرینه صاغلق ویرمك ایله اما بو خلقك چوغی دیلر بونك نعمتلرن اكوب شكر ایلمزكه انی برلیوب باكانطیع اولا و دخی بیوردیكه ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ یعنی اشبو كلی نسنه‌لری یاره‌دوب سنی احسانه یدن اول دیكوزدركه كلنك خالقی اولدور اندن ارتق بر معبود دخی یوقدور سزاندن یوز دوندروب وانی یاد ایلیوب قنجه واره سز كه قورتولامیسز كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ یعنی اشبو بجلین یاد ایلیوب باكا ادوب یوزدوندردلر حق تعالینك ایتلرندن كم بولره اندورلردی بولردن اوكد تكیلوردی دخی اننا كوركزقباتری نیه ایرشیدی و دخی بیوردیكه اللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ یعنی اول الله دوركه یوزلری سنی قرار كاه قلیویردی و كوكلری اوزركوزه یوجلتدی سایبان قلدی بو اكسونلرا راسنده یاراتدی و صورتكوزی نورلو صورتلو وزره قلدی كه كوقلدن حیوان صورتنی یاراتمدی كه انلر رزقلرن یردن اغزلریله الوب یرسز الویردی كه انوكله صونوب الورسز انلرنه كبی اجی و كمی اكیشی و تلر یاره‌دوب رزق ایلدی سنی انواع لذتلو طعاملر یاره‌دوب حلال قلدی كه انی یه سز اسدی بو كلسنی یاره‌دن سزوك ربكوزدور كماانك مثلی یوقدور بو جهه‌دور اول الله سزوك جمیع تصوركوزدن كه اول عالملروك ربی در جمیع بركاتلر انك كیفیتندن درو بوندن صكره كندونك بقاسن ذكرادوب بیوردیكم هُوَ الْحَيُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی بو سنی وجوده كتوروب جمیع نسنه یاره‌دن خالقدور رحیدر اول معبود حق اولدور اندن غیری معبود یوقدور سز عبادتكوزا كا قیلوك اخلاصله كه دین انكدور وانی بر لك وانك عطالرن ذكرادوب ایدوك الحمد لله هزار شكر اول عالملری یاره‌دن

پادشا

پادشاهه كم موجوداتی یاردوب بزه بو انعاملری قلدی كه كندونك وحدانیتن و قدرتن بلدوردی و دخی اول رسولنه خطاب ادوب بیوردیكه قُلْ اِنِّي نُهِيتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَاُمِرْتُ اَنْ اُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ یعنی ایت یا محمد اول مكه كافرلرنه كه بنوم ربم نهی ایلدیكه شول نسنه‌لركم سز طپرسز الهی قیوب چون بكا كلدی روشن دلیللركه اول قراندور بكا بیان قلدیكه اللهدن ارتوق معبود دكل باطلدور اكا طپمقدن خیر یوقدور بنی هلاك كالكدور و بنی اكا امر اولوندوم كه ربمه مطیع و منقاد اولام وانی بر لمكده استقامت اوزره اولام اندن غیره میل اتمیم جمیع مصالحمده و امورمده توجهم اندن بكا قلام بو سوز دخی اشارتدور عقلی اولنلره كه اللهدن غیره اعتماد قلمیه و كلی عبادتن اكا ادوب جمیع حاجتلرن اندن دلیه و دخی بیوردیكه هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا اَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ یعنی اول اللهدوركه سزوك اول اتا كوز ادمی طپراقدن یاراتدی اندن صكره سزی اتا صلبندن بر نطفه‌دن یاراتدی و اول نطفه دوندروب انا رحمنده بر اوشنمش قان ایلدی اندن سنی جان نفخ ادوب و لطفل حالنده انا رحمندن دنیایه چقردی تا كه اول حالدن حد رجاله ایرشوب بیرا ولاسز تا اكادكن كه اول سعادا ولتان اجل مسمی ایرسز اندن اخرته انتقال ادهسز و بعضیكوز اول یكتلك وقتنه ایرشمدن اولا ولوم شربتن طادهسز تا بیله سز كه دایم بیرلكه سوقوف دكل و غافلقده یكتلكده دخی اولوم اولورمش هر حالده عمره مغرور اولمیوب اول اولوم یراغنده اولاسز تا كه بو اندیشلودن فكرادوب سبب سعادته سعی ادهسز و دخی بیوردیكه هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَاِذَا قَضٰى اَمْرًا فَاِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ یعنی اول اللهدوركه اول نطفه ایكن سزی دیركوروردنیایه كتوردی تحن وعده كوز تمام اولسه كروا اولدوردر اندن صكره بعثچون كرو دیركوررو دخی كه بر نسنه یارتمق دلسه اول دلیسه اولور بلكه اول دمك حاجت دكل همان اولمق دلدوكی كبی اولور قادردركه بو تبیك بونك كبی نرلری كوكلری كوزا چوب بو صنعه وارا ایلیه دلمزسه یوق ایلیه كه بو لنسنلر اكا اسان دورشكل دكل پس بوكا قادراولان قادردكلیمی كه سزی قوبره بیلی قادردور نیه دلوسه عجزی یوق و دخی بیوردیكه اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي اٰيَاتِ اللّٰهِ

بزه

انى يصرفون يعنى يا محمد نظر اتمزمسن شول كمسنلرى كه بز سكا اندردكمز كتابه مجادله قيلوب
انكار ادرلر بو اللهدن دكلدر ديو عجب بونلر اول قرآنى قويوب وحقه اويميوب كه بزى نركمكدن
بجرلر دخى نره دونسترلركم قورتولالر الذين كذبوا بالكتاب وبما ارسلنا به رسلنا فسوف
يعلمون يعنى انلركه بزم كتابمزى يالانلدلر دخى شول نسنه يله كه بز رسوللرمزى انوكله كوندردك
انى يالانليلر كه اول كلمهٔ توحيددر دخى بزم بويرقلرمزدر كه انى اشلميلر تيز زمانده
بيلهلركه انلرك آخرتده نه واقع اولسهدر انلردن حق تعالى اول واقع اولجق نسنهلرى بيان ادوب
بيوردى كه اذ الاغلال فى اعناقهم والسلاسل يسحبون فى الحميم ثم فى النار يسجرون
يعنى بزم كتابمز حقنده شول وقت بيلهلركه الرى بوينلرنه دموزلرنه دخى زنجير
طاقوب زبانيلر اول غايت قيزنمش اسى صولرك اوزرنه كه اوده دونمشدر يوزلرى
اوزرنه سورويهلر اندن كتوروب اوداجنه برغلركه شول طوترق كبى طوتشالر اندن بويره
بولره توبيخ ادوب سرزنشلر ادوب صورهلر نتكيم حق تعالى بيوردى ثم قيل لهم اينما كنتم
تشركون من دون الله قالوا ضلوا عنا بل لم نكن ندعوا من قبل شيئا كذلك يضل الله
الكافرين يعنى طاموخزينهدارلرى انلره صورهلركه اول اللههى قيوب طپيدوغكز بوتلر وكوزكه
سزانى اللهه اورتاق قاتاردوكز كلسلرسنين يارده وماده قورترسلرنه انلر ديهلركه اولر
دخى كندو نفسلرنه مشغول اولوب بزى اونوتدلر ودخى ديهلركه بلكه بز دنياده بر نسنيه
طپيمدوقكه بزه منفعت حاصل ولا حق تعالى يارن كافرلرك اول بحثلرن دخى شويله
آزدوره دوركم اولجتليرى كندولره عذاب ارتوره دور ذلكم بما كنتم تفرحون فى الارض بغير
الحق وبما كنتم تمرحون يعنى ديهلركه اول جهنم اهلنه كه اشبو عذابلره واقع اولدوغى اندن
اوتروددوركه سز دنياده مغرور اولوب بيلوب بر باطل اشده تكبرلك ادرز دكوز اللهه ورسولنه
مطيع اولميوب قرانه اناندوكز عاصى اولوب مسلمانلرى مسخره طوتردوكز اكولردوكز
بوكلى سزولك اول فعلكز جزاسى دوركه اوش بولدوكز زيرا عقللى اولانلر كرك كه منتبه اولوب
دنياسنه ومنصبنه مغرور اولوب بيلميه كندودن اشغهلرنى حقير كوروب بغتميه
تكرى سوزنه ورسولى سوزنه مطيع اولوب يديله عاصى اولوب تكبرلك قلميه تا كه اول دخى
جهنميلر نلو كنده اولوب عذابه مبتلا اولميه نتكيم حق تعالى بيوردى ادخلوا ابواب جهنم
خالدين فيها فبئس مثوى المتكبرين يعنى ديهلر اول اللهه ورسولنه مطيع اولميوب عاصى

اولانلره

اولانلره اول جهنمك قپولرندن قيغسندن ديلوسكز كيرك كوز بو حالده كه سزانده مخلدسز
كوچمق يوقدر يا اوزدور اول متكبرلرك طوزهجق يرلرى كه حقه اويمقدن تكبرلك
ادوب كلمهٔ توحيددن بجرلر ودخى بيوردى كه فاصبر ان وعد الله حق فاما نرينك
بعض الذى نعدهم او نتوفينك فالينا يرجعون يعنى بو كافرلرك انجتدوكلرنه ملول
اولمه صبر ايله كه بدرستى حق تعالينك وعدهسى حقدر سكا كوسترورز دنياده بولره وعد
قلدوغمز عذابلرك بعضيسنى كه قتالده رهزيمت دوركه كمى سنوك الوكده اولدوره وركمن
صيوب طاغدوب وكيمن قيزليه اسير ايدوب سنا الرن غنيمت الاسن ياخود سنى دنيادن
انتقال اتدورهوز بولرك دنياده بو عذابلرندن سكا كوسترمدن عاقبت بولرك دخى
دونوب وارهجق يرلرى بزدن يناذور آخرتده كورهسزكه بولرك اول عملرنه سكافات ايدهوز
ودخى بيوردى كه ولقد ارسلنا رسلا من قبلك منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم
نقصص عليك يعنى يا محمد بدرستى بز سندن اوكدن رسوللر كوندردك هر برن بر قومه اول
رسوللرك بعضيسنى سكا بيان قلدق كه بيلورسن وبعضيسنى سكا خبر ويرمدوك انلرى بلمزسن
كلى اول رسوللرومز قوملرونك بلاسنه وزحمتنه صبر ادوب قتلندلر عاقبت اول قومى
هلاك ادوب كندولرى قورتردق سن دخى انلرجلين صبر ايله يا محمد كورهسن كه بولرك
دخى عاقبتلرى نيه ايرشور ودخى بيوردى كه وماكان لرسول ان ياتى باية الا باذن الله
فاذا جاء امر الله قضى بالحق وخسر هنالك المبطلون يعنى هيچ بر رسولك التندن كلمز
وقدرتى يتمزكه كندو كندودن دلايل وبرهان كتوره ومعجزه كوستره كندونك رسوللوكنه
الا حق تعالى امريله دوراكه بولرانلره اناميلر ويلا نليلر اول رسوللرن زبانه يوقامتجرزكه
قيامت كله بولره اول عذابله حكم اولونه اول انواع عذابلريله عذاب اولونه كه اول عذاب
اولدوغى بولره عدلدر ظلم دكلدر زيرا كندو فعللريله كسب ايلدلر اكر مسلمانلر كبى انلر دخى
مطيع اولسلر عذابدن سلامت اولوب سعادته ايرزلردى پس اول عذابه اوغرهدقلرى وقت
زيانكار اولسلر انلركه شمدى ايشلرى بطلان اوزرهدر ظالملر مشركلردر اندن حق
تعالى انعاملرن ذكر ايلدى الله الذى جعل لكم الانعام لتركبوا منها ومنها تاكلون ولكم
فيها منافع عليها حاجة فى صدوركم وعليها وعلى الفلك تحملون يعنى اول اللهدوركه
سزه ويجون قيون وصغر ودوه يارتديكه اول دوهلرك بعضنه سز اول قيونك صغرك اتلرن

ولتبلغوا

يبه سز وسودلرن ايچه سز ودخي انلردن سزه چوق منفعت وار دور دلرنزه يوكلرنزن بلكه ترسلو يتنه
ودخي ارقالرنزه كه بنوب بر شهردن بر شهره وارورسز اول كوكلو كوزده كي حاجتلو كوزه ايرشه سز
وقتا ولاكه تورقودن اول حيوانجقلرن بنوب مقصودلره كوزه ايره سز وقتا ولاكه دكيزده
كميلره بنوب هر مصالحكوزه انوكله بيشاره سز ويريكم اياته فاي ايات الله تنكرون يعني
اوشبولر انوك كلي دليل وبرهاندور حق تعالينك وحدانيتنه كه كوسترور تا بر فهم ادوب
انصافه كله سز پس سز بو عجايبلري وبو ايتلري كوروب قنغي برينه انكار ادوب ديه سز كه بو الله دن
دكلدور ودخي بويردي افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم
كانوا اكثر منهم واشد قوة واثارا في الارض فما اغنى عنهم ما كانوا يكسبون يعني يا محمد
بو منكرلر هيچ بو يريوزنده سفر ادوب يورومزلرمي كه نظر ادوب كوره لر اول كندولردن اوك
انكار ادنلر عاقبت نيه ايرشدي كندولر هلاك اولوب يورتلري هلاك اولوب مسكنلري ويران
اولدي انلره بر عقوبت قلدو عمرلر اول رسوللروني يالانلدقلري اچون قلدق حال بودور كيم انلر
بونلرك قوتدن دخي چوغيدي قوتلري وعمرلري وملكلري ويريوزنده صغرلري بولردن زياده
ايدي بويله ايكن دخي هيچ بردورلشو اولا شلدوكلري بولره منفعت ادوب بزوم عذابمزي
انلردن دفع اتمدي پس عقلي اولان كركه عمرينه ومالنه ياقوتنه ياقومي قبيله سنه باقوب
مغرور اولميه دنيه كم اخرتده بولردن بكا منفعت ولاكشيه همان منفعت كندو سعينك
اولور اكر قدرتي يتركن خيراته سعي ادوب شرلردن كندوني بعرسه ودخي حق تعالي بويرديكه
فلما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما كانوا به يستهزءون
يعني چونكه اول قوملرنه رسوللري كلدولر بزوم برلكمزه ظاهر دليللرو حجتلو كتوردلر بولر اول
كندولرك ناقص واتبر عقللرنه وكم بلدوكلرنه راضي اولدلر هيچ اول رسوللر كتوردكلري
دلايللره ومعجزه لره نظر قيلوب التفات اتمدلر اشغه يوقرو ايراق يقين اول تجارتچوكلو نك
الدندلركلن رسوللروني استهزايه الدلر عاقبت كوتوانلره داولاشدي اول استهزا قلدقلري
عقوبتي انلر ايله صنولر ديكه اول انلره قلا سلامت قورتولالر فلما رأوا بأسنا قالوا امنا
بالله وحده وكفرنا بما كنا به مشركين يعني چونكه انلر دنياده بزوم عذابمزي كوزلريله
كوردلركه اوزرلرنه اندورلدي دلركم بز ايمان كتوردوك اول الهه كم بردور وبترا اولدق
اول بوتلردن كه الهه شريك قيلوب انلره طپردق ودخي حق تعالي بويرديكه فلم يك ينفعهم

ايمانهم لما رأوا بأسنا سنت الله التي قد خلت في عباده وخسر هنالك الكافرون
يعني اول منكرلرك ايمان كتوردوكلري بنوك ذره قدر منفعتي اولمادي چونكه بزوم عذابمزي
كوردليجه انانمدلر پس حديثله ثابتدوركم هر كافر اخر وقتنده ايمان كتورور قبول اولنمز
زيرا اول جهنمده كايرين كوسترورلر ضروري ايمان كتورور اول معتبر اولمز زيرا اكا
دخي اول مثادلو ونك عقوبتلرن كوسترورلر اني كوروب توبه كلوريوكا دخي توبه
يا اس ديرلر توبه قلمق كرك كم سلامت ولا حق تعالي سنتي شويله جاريدر ولمشدور
بوكچن امتلر اچنده كه عذابي اشكاره كوريجك ايمانه كلورلر اما اول ايمانك منفعتي اولمز
ودخي سنت الله ايله دوركه كافر اولوب ايمانه كلمينه دنياده ولاخرتده عذاب قيلورلر پس
اول كافرلر اول وقت زيانكار اولورلركه كلمة توحيددن قچرلرسه ولان كرك كيم اول كلمه
دلندن ايروطوتميه تا دنياده ولاخرتده انوك دولتنه وسعادتنه سبب اوله والله الموفق

سورة السجدة وهي والهادي خمسون اية نزلت بمكة المشرفة

بسم الله الرحمن الرحيم

حم تنزيل من الرحمن الرحيم يوقروكچن سورده ديدك كه بو حم معنيسي متشابهدور والله دن
ارتوق كمسنه بلمز بوندن مراد ندور اما انلركم علم اچنده راسخلردور انلره حق تعالي اكاشف ستي
قدر بو معني كشف ادوب سويلمشلر اما انلر دخي دلمزلركه مراد بوندن حقيقت بودور
بلكه كروا الهه تفويض ادرلركه يكركن الله بيلور پس حم دمك اولوركم حكم اولنوب
تقدير اولندي يازلدي لوح المحفوظده شول نسنه لركم اولسردور تا قيامت كوننه دك
وبنيجلر دمشلركم بو يرلركوكلر ملككني صيقلبيجي اول الله دور قدير قوي دور عاجز دكل
وبنيجلري دخي دمشلركم بو حم قسمدوركه حق تعالي انداينجه بيورور كه بو سوره حقيچون
اشبو قران بنوم كلاممدوركه جبرائيل اني اندوردي اول رحمن قتندن كه رحيمدور انلدن
يكا دوين قوللرون اسركيوب رحمت ادجيدور ودخي بويرديكه كتاب فصلت اياته
قرانا عربيا لقوم يعلمون يعني اشبو قران اندي رحمن رحيمدن بر كتابدوركه بونك دليللري
حجتلري بيان اولنمشدور حلال وحرام حق وباطل بونكله معلوم اولوب بلنمشدور رسول
قوملچون كه عقللري وار فهم ادوب بونك اچنده كي بلورلر اوتوكيچون قران عرب دلي اوزره
اندورلديكه كندو دللريدور ايزوق دل اوزره اندورلسه بولر اني فهم ادوب بلمزلردي

ودخي بيوردیكه **بشيرا ونذيرا فاعرض اكثرهم فهم لا يسمعون** يعني بو قرآن اندوزلدي
بو حالتدن كم مشتوجه دورا وجماغله حق تعالينك ديدارن كورسكلكه وقيامت احوالرندن
وطاموعذابلرندن قورتلوب سلامت اولماغله اولكمسلر كه ايمان كتوروب عمل صالحه
مشغول اولدلر هواي نفسدن كچوب لذت دنيايي ترك ايتدلر اخرت سعينه دورشدلر
ودخي بو قرآن قورقوديجيدورا وجماقدن محروم اولماغله وديدار حقدن وابدي زوالسيز
نعمتلردن محروم قلماغله وقيامت قورقولرنه وطاموعذابلرنه اوغرامغله شول كمسلركه
ايمان كتورمسكدن تجدلر باطل اشلره مشغول اولدلر كوكلردن دنيا غرتنه بعليوب اخرتدن
يوزدوندردلر چو قلري بو دنيايه مغرور اولوب بونك لذتنه الدندلر اخرتده غني ابدي سعادتدن
يوزدوندردلر بوسكه اهلنونك چوغي بو حق كلامني اشدوب قولقلرنه قويمزلركه بولره منفعت
ايرشه زيرا اشتمك اول وقت حقيقتا ولوركه اول قولغه طقونن سوزدن اشلره بر عمل
بلوره شول بو مشتق بره نعيمو رطقنور كبي كما ندن لنسنه بته والاجون اليشدروب اندن عمل
كاميه شول قيق چورق بر كبيدوركه نعيمو رطوقنوب طاينه كيده اكا لنسنه نسكميه كه اندن
بتورسيه كه منفعتا ولاودخي حق تعالى اولكافرلرونك حكايتلرونك خبر ويروب بويوردیكه
**وقالوا قلوبنا في اكنة مما تدعونا اليه وفي اذاننا وقر ومن بيننا وبينك حجاب فاعمل
اننا عاملون** يعني يا محمد بو كافرلر ددلر كه بزوم كوكلموز برده اچنده اورتلوب قيلنمشدر
بزنه ديدوكني فهم ايدوب اكلمزوز واول سن دعوت قلدوغك نسنه يه بزوم كوكلمز ايرشمز
اولحجابلر اني سمع ادرو ودخي قولاغموزده صاغرلق وارسنك كلامك بزه ايرتمزوار سن
كندو معبودوك اشته مشغول اولكه سكا بويردي بز دخي كندو معبودمز خدمتنه مشغول
اولالوم سن بزوم هلاكلوكمزه سعي ايت معبودكله بز دخي سنك هلاككنه سعي ايدلوم
معبودمزله روايتدر محمد بن كعبدن عتبه بن ربيعه بر كون قريش اچنده اوتوروركن
ديدیكه يا قريش قومي نه درسز طورهيم وارهيم اول محمدله بر قاچ سويليه يم وبر قاچ اكا مصلحت
كوستره يم اولا كه اول سبيله بزدن سوزن منع ايده بوني اول وقت طانشوب ددیكه كوردي
وارنجه رسولك اصحابلري هر كون ارتدي چوغالدي پس اول قريش قومي ددیكم يا ابا
الوليد طور وارنه مصلحت درسك ايتا ولاكه بر مصلحته اويه پس عتبه ابن وليد كه
مشركلر ولولرندن ادي طوروب اول سيد المرسلين قتنه كلدي واوتوردي ددیكه يا

قرد شمز اوغلي سن دخي بزدنسن بو قومك وزرنه بر او لوايش كتوردوك بولروك درلمش جماعتلرن
طاغتدوك وطپيدقلري معبودلرني عيبا دوب دينلريني باطل قلدوك لكن اتالرني اتالرني
دده لرني هب كفره نسبت ايتدوك اكر بو سوزي چقروب سويلدوكندن مرادك مال ايسه
مالموزدن جمع ادوب سكا اول قدر مال ويرلوم تا كه سن دوكلمزدن مالدار اولاسن
وكر عزت وشرف استرسك دوكلمز اوزرنه بر تشريف قلالوم هيچ بر ايشومز سندن
ايرو سنوك طانشغكسوز اشلميه وز اكر اني دلرسك كسن بزوم اوزرمزه حاكم اولاسن
اوزرمزه سني حاكم دكيوب سنوك حكمندن طشره اولميه وز وكر بو سويلدوكك
سوزلر سكا اولدوشكل حيالرد ددنه كه سكا غالب اولوب عقلوكي
بوزر كندودن اني دفع ادوب كيدرمكه كوجك يتمزاولوب سني سويلدورسه
اكا دخي طبيبدن بردوا وبر علاج استيه لوم مالموز سنك يولونه خرج ايده لوم
تا كه اول نسنه سندن دفع ايدوب قورتره لوم چونكه عتبه سوزن سويليوب
فارغ اولدي رسول مبشلدي **بسم الله الرحمن الرحيم حم تنزيل من الرحمن الرحيم
كتاب فصلت اياته** اوقودي بو كلسيني اول ايته وارنجه كه حق تعالى بويردي
فان اعرضوا فقل انذرتكم عتبه بوني اشدوب طوردي كو واصحابه قتنه كلدي بولر دخي
كوردلركه عتبه كلورير بره ددلركه والله يدزنيتي بوابو الوليد سنن برصورتله كلوركه اول
كندوكي صورت دكل چون كلدي بولروك قاتنه اوتوردي بولر صوردلركه ليو كدن نه خبر
واردي عتبه ددي بن بر سوز اشتدوم كه هيچ ابجلين بر سوز دخي اشتدوكم يوق والله اول
سوز نه شاعر سوزيدور نه خود ساحر سوزيدور نه كهنه سوزيدور يا قريش جماعتي كلوك
بكا مطيع اولوك اول كيشي كندو حاله قوك نه كركسه ايتسون سز دخي كندو قتكوزده اولوك
ددلركه يا ابا الوليد والله اول محمد سني سحرلدي دليله ازا ولمش كه سني دخي كندو يه اويدوره
عتبه ددیكه هله بنوم فكروم بودر صواب كوررسكز دخي فكركوزده نه خوش كلورسه اني
اشلك پس حق تعالى رسولنه بيورديكه **قل انما انا بشر مثلكم يوحى الي انما الهكم اله واحد
فاستقيموا اليه واستغفروه وويل للمشركين الذين لا يؤتون الزكوة وهم بالاخرة
هم كافرون** يعني ايت يا محمد بولره كه بن دخي سنجلين بر ادمم اوغلانيم اولكم سزه خبر ويردوم
بنوم مولامدن وحي اولنورانك خبريدوركه سز دكوزدورم بيلوك حقيقت كه سزوك معبودكوز

خالقکوز واحددر وکه شریکی یوقدر و سزانی برلیوب قرار اوزره محکم طورورك شمدیدك
اکا اندوکوز شرکدن بری اولوب اندن یارلغنمق طلب ایدوك هلاك اولمشرکلره در که
کلمهٔ توحید برله کندولره آریلق حاصل قلمادلر حق تعالی امرنه منقاد اولوب مالارینوك
زکوتن ویرمدلر انوك فرضیتنه اقرار اتمدلر دخی کلسیله بولرا اولمدن صکره قوپمغه دخی
انکار ایدرلر بوندن صکره مؤمنلر صفتن بیان ادوب بویردیکه ان الذین آمنوا وعملوا
الصالحات لهم اجر غیر ممنون یعنی انلر کم الهی بلدلر و انوك امرنه مطیع اولوب حرامدن و شبهه‌لو
اشلردن کندولری یغدلر حاصل اولور انلره شول کامل ثوابلر کم هیچ اکلمز تقدیر
اولورلرسه ویردلرن یرینه کتورمیلر کوکوصاغلقن کتوردکلری کبی ثوابلر دیوانلرنده
یازیله بوندن صکره کوا اولکافرلره زجر تهدید ادوب بویردیکه قل ائنکم لتکفرون بالذی
خلق الارض فی یومین وتجعلون له اندادا ذلك رب العالمین یعنی ایت یا محمد اول مکه
کافرلرنه کم سز کافرمی اولورسز انکارمی قیلورسز اول خالقه کم بو یرلری یاراتدی
اکی کونده یعنی یکشنبه کون باشلدی دوشنبه کون دوشدی تمام ایلدی سزانوك
کبی پادشاهه شریکمی قیلورسز و انوك معبودلغنه اورتاقمی قتارسز که جمیع
عالملروك ربی اولدور یعنی اول معبود که بو یرلری یاراتدی خلقك دخی یارادیجیسی اولدور
اکودلسیدی حق تعالی بو یرلری کوکلری بر لحظه ده یارده یدی کم قوللرینه تعلیم ادردی
ایشده ایوه جلا اولمیالر هر ایشی کم طوتالر کا کاربجه طوتالر اما اخبارده کلمشدور که
دوکلی اشلرده تاتیله طوتمق خیرلودر اما برقاچ ایشده تعجیل خیرلودر اولا کناهدن
توبه قلمق اکنجی بوز برج اوده‌نك اوچنجی فریضه اولان طاعتلری وقت کلیجك یرینه
کتورمك دردنجی قنوق کلسه اوکنه طعام کتورمك بشنجی جنازه چقرسق التنجی قیز
بلوغیته ایرنجه اره ویرمك یدنجی خیره نیت اتسه تیز ایشلمك خیرلودر و بولردن
ارتوغنده اوتمك خیرلودر و رلیس حق تعالی یری یکشنبه کون یاراتمغه ابتدا قلدی دوشنبه
کون دوشنوب تمام قلدی وجعل فیها رواسی من فوقها وبارك فیها وقدر فیها اقواتها فی اربعة
ایام سواء للسائلین یعنی اول یرلری یارادن خالق انوك اوزرنده محکم طاغلر دخی
یاراتدی که بو یرلر انوکله ثابت اولا حرکته کلوب چلقمیه تاکه بو یرده اولمش مخلوق انوك
اوزرنده قرار طوتوب اندن منفعت الالر و دخی اول طاغك برکتین حق قلدی اندن اکنجلو صولر

یا

یاراتمغله بو مخلوق هر بری اولخلقن انوکله قیوده لر واول آدملر انس طوتمیان وحشی حیوانلر
اول طاغلر قرنده مغاره لرکده وقیالرکه قولتوغنده یورتلر طوتوب وطن قیلورلر و اول طاغلر
یمشلرندن بیوب وصولرندن ایچوب خالقلرنه فصیح دل برله تسبیح تقدیس قلورلر و دخی
حق تعالی اول یرلرکه ینده بو انواع مخلوق رزقلرن وسبب معیشتلرن دخی هر برینوك
عمری اولدقجه تقدیر ادوب کمنه آز کمنه چوق یاراتدی ویردی دورت کون اچنده دنیا
کونلرندن دلیلرکه دلمیلرکه برابر عدل یوننندن رزقلرن ویرمکده یعنی حق تعالی جمیع مخلوقك
رزقلرن یاراتدی هر برینه مقدارلو سقدرنجه تقدیر قلدی دلرسه ویرور دلمزسه
دخی ویرور کافره دخی ویرور مؤمنه دخی ویرور دلممك ایله رزق اکسلمز دلمك
ایله دخی ارتوق ویرلمز اما حق تعالی اچون بندن دلك دیو امر ایلدی اول بویروغی یرینه کتورمك
اچون دلمك یالوارسق کرك زیرا حق تعالی قوللرینوك کندویه یالواردوغن سور
ابن عباسدن روایتدر ایدور اول نسنه کم حق تعالی یاراتدی قلم یاراتدی امر ایلدی
یا قلم یاز دیکه یا رب نه یازیین دیکه یاز شول نسنه کم تقدیر اولدی بو کوندن تا
قیامته دکن اولجقدور اندن صکره بالقی یاراتدی اندن اول صونك بخارندن کوکلر
یاراتدی اندن یری دوشدی اول بالغك ارقسی اوزرنه اول بالق حرکته کلدی یر دخی
چلقندی قرار طوتمدی طاغلر ایله بو یرلری حق تعالی محکم ایلدی تا قرار طوتوب منفعت یاردی
و دخی ابن عباس ایدور رض بو آیتك معناسندن رسوله صوردم بویله بویردیکه
حق تعالی بو جانلری کوده لردن دورت بیك یل اوکدن یاراتدی دورت کون اچنده
بو روایتجه اول دورت کون آخرت کونلریدور دنیا کونلری ایله دکل زیرا آخرتك بر کونی
دنیانك بیك کونی قدردور و دخی بویردیکه ثم استوی الی السماء وهی دخان فقال لها
وللارض ائتیا طوعا او کرها قالتا اتینا طائعین یعنی حق تعالی چون یری یاراتدی
اول حکیمی کوکلره توجه قلدی دلدیکم اول کوکلری بخاردن یارده ده زیرا اول وقت کم حق
تعالی عرشی یاراتدی عرشك التنده صودن ایری نسنه یوغدی عرش صو اوزره ایدی نتکم
بیوردی وکان عرشه علی الماء اندن صکره اسیللك برقدی اول صو قیناددی اندن حق
تعالی اول صو اوزرنه یل حواله قلدی اول صو چلقندی کوپك یاراتدی کوپوك جمع اولدی
یری اول کبوکدن یاراتدی کوکلری اول طوتندن یاراتدی که صونك بخار دیدوراندن کوکله یره

بیوردیكه بنوم طاعتمه كلوك منقاد اولوك دلرسكوز اختیاریله دلرسكوز اختیارسیز
بیلورلربنی كه بن سزوك خالقكوز وربكوزوز حال دلیله یرلر وكوكلر دخی ددلركه
بز سنوك امروكه مطیع شقادا اولوب كلوب اختیاریله مطیع اولدق ددلر ودخی
دمشلردوركم حق تعالی اكسنه بیله كم یاراتدی وعم خلق اندن منفعت طوتالر كه كوكلر
خزینه سی یغمورلردر و یرلرك خزینه سی بتورسكدر و حق تعالی بولره امر ایلدیكه دلرلو
دخی دلمزلرسه دخی چیقر بولر اكسی دخی ددلر كه بز كلدوك سكا مطیع اولوبن اختیاریله
يعنی ایلجلرندكی مطیع اولوبن چیقردلر كرهله چقرمادلر وهب ایدر و حق تعالی بویردیكه
یاكوك یوكی ویلدزلروكی اشكاره ایله دلرسك رضا ایله دلرسك كوجله بوكلام بر
مثل وجهیله سویلیور اما حقیقت بودوركه اكسن دخی یاراتدی امر ایلدیكه ایلجلرندكی
كوزلولوینی كتوره لر عاقل ولانلر بونی فهم تمك كوك كم مخلوق ولان البته خالقه مطیع
اولسه كرك اكر سركش اولوب مطیع اولمق دلمسه البته انی قهر ایله دلودلمز كتدوره
مطیع قلور انوك ملكندن خوذ چقوب كتمكه امكان یوق بس خیر انده دوركم كندو
اختیاریله مطیع اولوب امرن یرینه كتوره دلرسه اكی جهانده یوزی اقاولاسعادت
بولا و دخی بیوردیكه فقضیهن سبع سموات فی یومین واوحی فی كل سماء
امرها وزینا السماء الدنیا بمصابیح وحفظا ذلك تقدیر العزیز العلیم يعنى حق تع
بویدی قات كوكلری ایكی كونده چون یاراتدی هر كوكده بربویرق قودی وفرشتلردن بوطایفه
یاراتدی هر برن بر درلو طاعتده قودی وبیوردیكه بز دنیا كوكن چراقلوله بزه دلك كم زینت
اولا وهم بو مخلوقك اسباب معیشته یاردوم اولا و دخی انوكله صقلانه له كه شیاطین
چقوب اوغورلین كوكلرده اولنان حكملردن كه فرشتلر اراسنده سویلیورلر اناشدوب
كلوب یریوزنده كندو دوستلرینه كه اربه صاحبلر و صوفیه یاقیجلر و منجملر دور انلره بر
كوچكه اون یالان قتوب خبر ویرمك دلسه اول فرشته لر یلدوزلر نورندن اوداكوب
انلره اتارلر كوودوندورلر تا كه كلوب اول یالان خبرلره خلق اعتقاد ادوب ایمانلرن زیان
دكورمیلر اندی بوكلی ذكر اولنان انوك صنعندن اول عزیز تقدیریله دوركه ملكنده حكیمی
غالبدور و دخی قوللرینوك نه اشلدوكلرن بیلور علیم دور و دخی بیوردیكه فان اعرضوا فقل
انذرتكم صاعقة مثل صاعقة عاد وثمود يعنى حق تعالی بیوردیكه یا محمد اكر بوكافرلر زوم

قدرتلو وقردن وعظمتمزدن كه بولره وصف ایلدوك بوكوكلر یرلو یرتمقده و بوا كسنك اراسنده
یاره دیلن عجایبلردن عبرت المیوب اسلامه كلمكدن اعراض ادرلرسه سن ایت كم بن انذار ادوب
قورقتدوم شول عذابله كم اول عذاب عاد قومنه و ثمود قومنه واقع اولوب هلاك اولدلرسز
دخی انلروك ایرسن كیبی برشوب هلاك اولسرسز مقاتل ایدور عاد دله ثمود دالكی قرداش اوغلا
والیاس ایله یسع اكی قرداش اوغلانلر ایدور و عیسی و یحیی اكی قرداش اوغلانلر ایدور و دخی حق
تعالی بیوردیكه اذ جاءتهم الرسل من بین ایدیهم ومن خلفهم الا تعبدوا الا الله قالوا لو
شاء ربنا لانزل ملائكة فانا بما ارسلتم به كافرون يعنى اول عاد دله ثمود قومنه
چونكم رسوللری كلدلر اول وكلرندكی اخرت قورقولریله وطاموعذابلریله قورقتدلر و اوجماق
نعمتلرندن خبر و یروب انكا رغبت ایتدوردلر و انلردن الروكیلر بودعوته مطیع اولمیوب
كلمهٔ توحیددن تجدقلیچون نتیجه سی هلاك اولدلر و سطیع اولنلر نتیجه سی قورتولدلر و دخی
ددلر كم دنیا فانیدور بقاسی یوق اندن اعراض ادولیم اردوكوزده اخرت عذابلری
كلوب ستن دخی یتیه دورر كلوك اول معبوده طپوك كم معبود حق اولدور اندن غیری
باطلدور چون اول رسوللر بوخبرلری انلره دكوزدلر اول قوملری انلره ایله جواب ویردلركم
اكر اول بزوم ربمز بزی كندویه دعوت قلمق دلسه كوكدن بر فرشته اندوره یدی بر جلین
برآدم كوندورمیدی بد دستی بز انانمروز شول نسنیه كم سیز كلوب خبر ویررسیز
یسن كر و حق تعالی خبر و یردیكه فاما عاد فاستكبروا فی الارض بغیر الحق
وقالوا من اشد منا قوة اولم یروا ان الله الذی خلقهم هو اشد منهم قوة وكانوا بایاتنا
یجحدون يعنى اول عاد قومی تكبر ایلدوب نفسلرن هیچ براولوغه استحقاقلری
یوغكن اولو طوتدلر ایماندن اعراض ایتدلر ددلر كم بزدن قوتلو كم اولا بزا كا مطیع منقاد
اولاوز اول بنه حكمن كجوره اول قوتلو قلرینه مغرور اولدلر كه اكی كون استمه طوترسه
یرلوندن طوتسغه مجاللری قالمز بس حق تعالی بویرور كم عجب بولر نظر ادوب كورمزلرمی
كم اول الله بولری بر ضعیف نطفه ایكن یاردوب بونلره بر قوت عطا قلدیكه انلروك قوتی
بولردن ارتوقدور نیچون بولر انكا یاقوب بر عبرت المزلر ولكی بر لیوب انكا مطیع اولمزلر اول انلروكم
كوندردوكمز رسولكه هوددور یلانلرلر وانوك ویردوكی خبره اناننمزلر انكار ادرلر فارسلنا
علیهم ریحا صرصرا فی ایام نحسات لنذیقهم عذاب الخزی فی الحیوة الدنیا ولعذاب الاخرة

بیذور

اخزى وهم لا ينصرون يعني چون اول عاد قومي قوتلرينه انانوب باشجكدلرينه ايمان كتورميوب
وارن رسولك هوده انكار قلدلر بز دخي انلرك اوزرينه بر قتي اوزلو يل حواله قلدق كه شول
اويله يا قرسه اول يل دخي ايله يا قردى شول نحس شوم كونلر اچنده كه انلره عذاب
اولدي تا مؤمنلره مبارك كون ايدي كه كندولره سلامت كوني ديكه كندولر سلامت
اولدلر اول كافرلرك زخرندن قورتلدلر امدي بز اول عذابي انلره اندن اوترو كوندردك
كه اول انلري رسوايلغيله هلاك ايديجي عذابي دنياده طاتدوره وز اخرته وارمزدن
اوك اول اخرت عذابي خود دنيا عذابندن قاتي قدور بولر اكا اوغرايسيلر هيچ بر كمسه
اولميه كه انلاره يار دوم ادوب اول عذابدن قورتره چون عاد حالندن خبر ويردي يوكن
ثمود حالندن خبر ويرورك كه اولدخي نه مغرور اولوب ايماندن قچدي يوز دوندردلر
قتي عذابله هلاك اولديلر كم بيوردي فاما ثمود فهديناهم فاستحبوا العمى
على الهدى فاخذتهم صاعقة العذاب الهون بما كانوا يكسبون يعني عاددن صكره ثمود
قومنه صالحي رسول كوندردك حقدن باطلي وكفردن ايماني انلره بيان قيلوب بلدردك
انلري طريق ضلالتدن طريق هدايته دعوت قلدق كه دنيا و اخرت بلالرندن خلاص
اولوب ايكي جهانك سعادتن حاصل قلالر اما انلر كه ايمان اوزرينه اختيار ادوب
ازغونلق يولنه كتمكي سودلر طوغري يوله يوروب دولته ايرمكي ترك ايتدلر رسولك
اويمادلر بز دخي انلرك اوزرينه بر خور قلجي قتي عذاب كوندردوك انلري دخي بونكله هلاك
قلدوق اول شركلرندن وكفرلرندن اوتروكه حاصل قلدلر ونجينا الذين امنوا
وكانوا يتقون يعني انلري هلاك ايتميوب قورتاردق كه صالحه ايمان كتوردلر واونلرك
دوستي اولدلر و كندولري يغدلر شركدن و دخي يارمز عملاردن ايراق اولدلر
ودخي حق تعالى بيوردي كه ويوم يحشر اعداء الله الى النار فهم يوزعون يعني يا محمد
ذكر ايت اكا ذور بولره شول كوني كه صور وله اول تكري دوشمنلري طاموده ناكاه بو حالده
كه اول وار انلر حبس ولنورلر بغلالر طوره لر طاموقبوسنده تا صوكي دخي واروب انلره
اولاشنجه حتى اذا ما جاؤها شهد عليهم سمعهم وابصارهم وجلودهم بما كانوا يعملون
يعني اول كافرلر ومنافقلر چون كه اول طاموبه كلوب كوزلو ايله معاين كوره لر بولره صوره لر
كه قنې اول الهه شريك قيلوب كندو اعتقادكوزجه معبود طوتدوغكوز اينددوك

امدي

امدي كلسون سزي بو الله عذابندن قورتسون بولر اول وقتده كندو شركلرين انكار ادوب
ديرلركم والله اى بزم ربمز بز سكا شرك كتورمزلردن دكلوز ليس اول ساعت انلرك
اغزينه مهر اورله اول دللرله انكار ادوب كزلدوكلري شركلرين ونفاقلرين قولقلري
طانقلق ويره كه بولر حق تعالى نك وحدانيتنه وكلز رسولك صدقنه دلالت
ادرلكننلري كوردلر ياتلدلر ودخي كوز وقلان اعضالري بربر طانقلق ويروب
رسواي اولدلر ودوب كندو اعضالرينه عتاب ادوب ديه لر نتكم حق تعالى بيوردي
وقالوا لجلودهم لم شهدتم علينا قالوا انطقنا الله الذي انطق كل شيء وهو خلقكم
اول مرة واليه ترجعون يعني بولر اول فرجلرينه وكوز وقلان اعضالرينه ديه لركه اي هلاك كلك
سيزه كلسون بز سزي اوددن قورترمغيچون انكار ايده رو زسيزه نه كلدي كه كندو
هلاككوزه اوزرمزه طانقلق ويرورسز اول اعضالري ديه لركم بزه نه ملوز دن نه كلور
بزي سويلتدي اول الله كه جميع حيوانلرك دل ويروب سويلدور اول الله در كم اول
سزي دنياده يارتدي دل ويروب سويلتدي قادردر اول دلسزي سويلتدن كم
قولاغي كوزي دخي سويلتدى زيرا اول دخي بر ايا ره اتدر سز حقه انكار ادوب دنيده
مطيع اولمدوكوز اوش شمدى دونوب كالجك يروكوزانوك حضرتي اولدي اسدي
عاقل اولانلر بو ايتدن متنبه اولوب كندولري دوشوره لر فرصت وارايكن
استغفار ايتملر دميلر كه بو خلوتلرده يا طاغلر دره لر اچنده كناه اشلروز
بزي كورمز صنما سونلر كه كندولر طانقلرن بله كتورويورلر وينه اندن طانقلر محتاج
دكلدر خصوصا كه حق تعالى كندو ناظر دور براشي كه كندو بيلور اولا اكا خود
طانق استماعنه حاجت دكل بوكي اولو قدرتدر ايماني ولان بوكا اعتقاد ادوب
نفسيني هوالوددن يغموار دنجه اولمق كرك ودخي حق تعالى بيوردي كه وما كنتم
تستترون ان يشهد عليكم سمعكم ولا ابصاركم ولا جلودكم ولكن
ظننتم ان الله لا يعلم كثيرا مما تعملون يعني اي كافرلر سزوك يقينكوز سزوك
اول اشلدوكوز قبيح عملر وكوز بو قولقلر كوز و كوزلر كوز طانقلق ويره سيز رسواي
اولاسز ليكن سز ايله اعتقاد ادردكوز حق تعالى سزوك اشلدوكوز اشلري بلمز
دورلو دورلو فسادا اشلره و باطل سوزلره مشغول اولمغيله عمريكي ضايع ايتدوكوز

وذلكم ظنكم الذي ظننتم بربكم أرديكم فأصبحتم من الخاسرين يعني حق تعالى بيورر كه
سزوك اول ياوز كمانكز كه كوزديكز اوش بوكون سزي هلاك ايلدي مغبونلردن
اولدوكز ابو هريره روايت قيلور رسولدن عم كه بيوردي حق تعالى بيورر كه بن
قولمك اعتقادي قتنده يم بن انوكله بيله يم هر يرده كما قال حسن بصري بو حديث معنسن
بيورمشدر كه شول كه خالص مؤمندر اول الله اعتقادي بودر كه حق تعالى
غفارستاردر رحيمدر بولدر توبه ادوب دوننلري فضلي برله رحمت قيلوب
كناهلرن بولغر عيبلرن اورتر اكا اميد طوتوب وعتابندن قورقوب اخلاص ايله
توبه قيلور اندن الروكجن تقصيرلريچون كوز ياشين دوكوب ايو عمللره مشغول اولور
اولكم منافقدر حق تعاليه اعتقادي كوركلو قلمز ايله صنور كه انك نه قلدوغن
الله بلمز ياخود بلورليكن اعتبار قلمز حق تعالى نظرن سهل كورر اول يارمز
فواحش اشلره سعي ايدر سوجيلر نماز قلمز زنا ادر زكوة ويرمز يلكه سوبار تكبر ايدي قورقمز
مسلمانلري دوكمكله وماللرن الماغله انجدور اخرت عذابن اكمز الله رحمتندن
اميد كسر توبه قيل دينه جوابي بودر كه ايدور ربنوم برييم طاسودور بو دكلو كناهله
بكا رحمتي اولور توبه قيلوب نيله يم جونكه قبول ولنمز اخرتي زيانكارا ولور نعوذ بالله
منه بونلرك حقنده حق تعالى بيورر كه فان يصبروا فالنار مثوى لهم وان يستعتبوا
فما هم من المعتبين يعني بو حال الله عمر كچورنلرك اخرتده اودر اوليري صبر ايلسونلر بولر
شول سوزلرينك جوابي دور كه دنياده بو بونه درلودي صبر ايدوك اتالروكوز ديت
كوزه كلدوكوز عادتي قوملك كندوكوزه يردورلودين وطريق دوزينك حق تعالى دخي انلرك
جواب ويروب بويرديكه اكر انلر اول عادتلرندن صبر ادوب دونمزلرسه عاقبت وارجق
يرلري اودر اولسر اكر اول وقت عذرلر كتوروب كرو دنيايه وارمق طلب ادرلرسه
اول عذر مقبول قلميه اولوب انكا ويريلجك دكل بس عقلي اولان عذر ديلجك وقت شمدي
دور كه قصورلرينه كتورنكه جاره وار هنوز دخي عمر سرمايه سي الدن جيقمادي زيرا دخي
سوزدي كه وقيضنا لهم قرناء فزينوا لهم ما بين ايديهم وما خلفهم وحق عليهم القول في
امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم كانوا خاسرين يعني حق تعالى ايدور برا ول
ياوز ظن ادوب عادتلرندن دونميلرك شياطين بولداشلرني مسلط قيلورز كه انلره اول

حساب كونن واخرتده ثواب عقاب ولجغين يلانلمايغي اول باطل اعتقادلريني كوركلو
كوسترورلر امرندن شكلرن ازدوروب دنيايه رغبتلرن زياده قيلورلر اول اتالري عادتلرن
انلرك خوب كوسترورلر بس بونكله انلرك عذاب ابدي واقع اولورلر اول ولاچنده كندولرد
الروكجن اسلركه كول بجز كرك ادمدن كه بولر دخي مكه اهلي اول الروكجنلر كبي حقيقتا
زيانكارلردن اولدلر كه ثوابدن محروم اولوب عقوبته اوغرادلر ويوكز حق تعالى
اول كافرلر قولتدن حكايت ادوب خبر ويرديكه وقال الذين كفروا لا تسمعوا
لهذا القران والغوا فيه لعلكم تغلبون يعني حق تعالى ايدورر اول ابو جهل اتباعي
بن كافر اولوب دين اسلامدن اعراض اتدلر در لركه قچن محمد يا انوك اصحابندن بر كمسنه
اشتسكوز كه قران اوقور سز قتي اوازله جغرشوب انلروك يوزونه قرشو ابيات
اشعار اوقيه سز تاكه انلروك اوزرنه اوقدقلرن تلبيس ايده سكوز سزولك اول غلبه كوز
چوغلدسي انلروك اوزرنه غالب كله كه انلري كيد دورسز حق تعالى دخي انلر جواب انلروك
حقنده بيورديكه فلنذيقن الذين كفروا عذابا شديدا ولنجزينهم اسوء الذي
كانوا يعملون يعني عز مجلاله حقي طولدورمز بندخي ولكافرلر اولوب قراني استهزايه
الانلرك دنيانك قتي عذابلريني كه كمي اسير ايدلر لوماللرن عورتلرن مؤمنلرك حلال قلدوم
انلري قهر ايله مؤمنلر قلنجي التنده هلاك قلدم بوكيله دخي قومم بقادر حقيچون اول
اتدوكلري ياوز عمللرنه موافق اخرتده دخي ودلچنده انلري ابدي قلام ودخي بيورديكه
ذلك جزاء اعداء الله النار لهم فيها دار الخلد جزاء بما كانوا باياتنا يجحدون يعني
اول تكري دشمنلرينوك عذابي اول اودر كه انلر ايچون اول ودلچنده طورهجق
سقامدلر واردر كه اول اودبزوم كتابمزه ورسولمزه انكار قلدقلرينك عوضي دور
يس عقلي اولنلركوك كم بو ايتلرله اوكوتلنوب قرانه ورسوله اويقليغي كوركلو ايدوب دليله
حوديوب فعليله انكار قلميه زيرا جون انانتعلق اثري بر فعله بولنميه اول انانمش
اولمز منافقلر بلوكنه قارشوب طاموانك اشغه طبقه سنه كيدر زيرا كه كوكلده
اعتقادي خالص اوليجق اعضالري كوركلو عمللر سزرا ما تجركه اعتقادي فاسد اولوب
ياذمر اولسه سوجي طلومي كبي بجس اولوراندن يا زمز عمللر سرز فهم ايله اي قرداشكر بو
سوزدن سكا معنيلو اجله بوندن ضكن حق تعالى ولكافرلرولك عاصيلرولك طامو ايچنده

ینجه حسرتلر بیسیرلر انی بویردی وقال الذین کفروا ربنا ارنا اللذین اضلانا من الجن والانس
نجعلهما تحت اقدامنا لیکونا من الاسفلین یعنی اول عاصیلر طاملره واردقلرنده جهنمه شویله
دیه لر ای بزم ربمز کوستر بزه شول ایکی طایفه دن کجن و آدمدن اوغلانلری دورنج
باطل اشلری خوش کوسترب حقدن ازدیلر تا که بز دخی بوکون انلری
ایاقلرمز التنه بصوب خور حقیر قلاوز نتکیم انلر بزی اغوا ایله حقارتله برقدلر عقللی
اولانلر اکلر که بونک کبی سوزلری حق تعالی خبر ویردوکی بو امته غایت فضلی عنایتی
اولدوغندندر که تنبه ایدرتا که اول اشیالردن کندولری ایراغ اده لر
انلرک کبی اوده کروب حسرتلر یمیه لر بوندن صکره انی دخی خبر ویردیکه مؤمنلرک
کوکلنه اولوم وقتنده اکا فرشته لر کلوب خیر بشارتلر ویره لر و دخی بیوردیکه ان الذین
قالوا ربنا الله ثم استقاموا یعنی بدرستی شول کیمسه لر کم اخلاص برله دیدلر بزم ربمز الله در
اندن انوک اوزرنه طوغرو لغیله طوردیلر دلکوکی دینک اوزرنه قلبیلو غیله طوردیلر
منافقلقدن کندولری اردوب طاعت اوزرنه محکم طوروب حق تعالینک فرضلرین
یرینه کتوردیلر اول عمللرین دخی اخلاص ادوب ریادن صقلادیلر و رسولک سنتلرینه
ملازم اولدیلر نتکیم شول ربموز الله در دیدکلرینه محکم طوروب دونمدیلر انوک
طاعتنه دخی بیون ویروب انکله مطیع اولدیلر بلکه ویرن اولدور منع ایدن اولدور
اصی زیان ایرشدورن اولدور بس اندن ارتق کیمسه نه یوقدر الله دن ارتوقدن قورقمدیلر
اوامید طوتمدیلر واندن غیریدن قورقمدیلر چون بو اعتقادله بو عمل اوزرینه محکم طوره لر عوضنده
بویله در کیم حق تعالی بیوردی تتنزل علیهم الملائکة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة
التی کنتم توعدون یعنی انلرک اوزرینه فرشته لر اینوب بشارت قیلورلر شول وقت کیم اروا حلری
قبض اولونه دیرلر کیم ای بکری دوستلری ایلروکی عقبه لردن قورقمک کیم اندن سلامت سز
قالاناهلکوزه ولادکوزه ایچون دخی غصلنمک کیم حق تعالی انلره دخی کافیدر اشلرین قیورور
اما مقاتل ایدر فرشته لر انوک اوزرینه ایرر قیامت کونینه کو کلوردن دیرلر کیم بزی بلورمسز دیرلر
کیم بلمزوز اول فرشته لر دیه لر کیم بز سزوک عملکوز یازان فرشته لروز بشارت اولسون سزه
شول اوچماغله کیم دنیاده وعده اولنمشدی بو بشارت اولیسر در الله ملیس ایده
براولوم وقتنده بر دخی قبره ایچنده بر دخی قیامت قوپدوغی وقت لکن بو بشارتلر

شول کمسنلره اولسر کم اول دنیاده دایم قورقوده وغصده ایدیکه آخرحالوم نه اولا
دیو اول قورقدوغندن اینی قورترمغیچون بو بشارتلری قلالر زیرا خبرده رسولدن
ایله کلمشدورکه دنیاده قورقن انده امین اولسه کرک دنیاده امین
اولان انده قورقوده اولسه کرک ایکی قورقیله ایکی امینلک بر یرده جمع اولمزو دخی
حق تعالی بیوردیکه نحن اولیاؤکم فی الحیوة الدنیا وفی الاخرة ولکم فیها ما
تشتهی انفسکم ولکم فیها ما تدعون یعنی اول عمل فرشته لری دیه لر کیم بز
سزوک دنیاده دخی دوستلروکوز ایدوک اوشمدی اخرتده دخی دوستلروکوز
ایز بشارت اولسون سزه کیم مجموع کوکلوکوز دلدوکلری وسودکوکوز لسنلری
اوچماغ ایچنده هب سزه حاصل اولمشدور نتکیم حق تعالی بیوردی نزلا من غفور
رحیم یعنی اول اوچماقده سزه ویریلن نزول یونندن بر حاصل طعام دور که
ویرلمشدور اول سوکیوب کناهلری یارلغیجی پادشاهدن که انک نهایتی
یوقدور و دخی حق تعالی بیوردی که ومن احسن قولا ممن دعا الی الله وعمل صالحا وقال
اننی من المسلمین یعنی کیمدور سوز یونندن غایت کورکلو شول کمسه دن که اول الله
قوللرینی الله طاعتنه یلترکم کندو دخی کورکلو عمللر اشلر دخی دین اسلام اوزرنه محکم
طورور دیبچلر دیمشلر کیم بو آیت پیغمبرلر حقنده دورکیم اذان اوقیوب مسلمانلری
نمازه چغرورلر کندولر دخی اذانا وقیوب اذان ایله اقامت اراسنده نماز قلورلر و بر
نیچلر دیمشلر کیم بو عامدر شول علما اوزرنه کیم مسلمانلره دینلری امرن بلدورورلر
امر معروف ادوب منکر اشلردن یغوب دنیادن اخرته یلترلر خلقدن نه کلورسه
صبر ادرلر کتورزلر الله رضاسن حاصل قلمغیچون سعی ادرلر ارکان اسلامی
قیلدورورلر زیرا حقیقت بلورلر کیم اول اوچماق بشارتلرن ایشدوب اوچماغه
کیرمکلک سببلرینک قوتیسی بودورکیم الله قوللرنه خیر ضامنقدورکه هم کندولر
عمل ادرلر هم الله قوللرین اول طاعته یلترلر و دخی حق تعالی بیوردیکه ولا تستوی
الحسنة ولا السیئة ادفع بالتی هی احسن فاذا الذی بینک وبینه عداوة کانه
ولی حمیم بو آیتک دخی سبب نزولی بو یدیکم اول ابوجهل لعین رسول النجیدوردی
رسول علیه السلام انوک یوزن کورمکه کریه کوروب دوشمن طوتاردی حق تعالی رسولنه

خلقا وكردوب بو يوزدن ديكه يا محمد يالوكله طارلغنوب صبرسزلق اتمك بر اولمزسن ايو
سوزله انوك اول يارمز قبيح سوزلرن دفع ايله كل تجن ايله انتسانا ولسنوكله
اول اللهه عداوتي ولان كيشي سكا شول قرابتي وار كبي دوستا ولور وما يلقيها
الا الذين صبروا وما يلقيها الا ذو حظ عظيم يعني ويرلمز اول كوركلو سوزله
يارمز سوزي دفع اتمك وسوجيلري حليملك برله عفوا تمك الا انلره ويرلور كه انلر
خلقلندن ذاسن كتورسكه صبر ادوب الله تعالى طاعتن يرينه كتوره لر فضلر زوقيله
اد ايدع لر امدي بو خلقي حاصل اتمزدي يعني ياوزه ايدنه ايلوك اتمك ولا اله الا الله
كلمه سن ايتمكله شرك دفع اتمك ويرلمز الا شول كمسلره كم اولر الخرتده اولو نصيب
ايسى دورو دخي بيورديكه واما ينزغنك من الشيطان نزغ فاستعذ بالله انه
هو السميع العليم يعني يا محمد اكرسنك كوكلوكه شيطاندن بر وسوسه ايرشيجك
اولورسه كسنى صبرسزلغه يلتيه واول زحمتى كتورسكدن طارلغنمغه يلتيه
انك شرندن اللهه صغن ولصبري لدن قوته احتمال قيل كم اول الله سنك اول
صغندوغكى اشدور قبول ادر دخي اول كافرلرسكا نه دوكارن ونه سويلدوكلرن
عليمدور بيلور انلره عقوبت ايده جك وقتي دخي بيلور بس حق تعالى بو خلقي رسولنه
بلدورديكي استنه تعليم ايچون ايدي تا كه امتي دخي بو عادتا وزره دين اچنده صبر
ادوب خلقلك زحمتن چكه سوچيلرن عفو ايده ياوزلق ايدنه ايلوك ايدنلر تا كه
اول دخي عار ادوب اوتانه انصافه كله ياوزلغي ترك ايده ايو خلقي عادت ايدينه دشما
دوست اوله و دخي بيورديكه ومن اياته الليل والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا
للشمس ولا للقمر واسجدوا لله الذي خلقهن ان كنتم اياه تعبدون حق تعالى بو كون
اول كافرلره كم ايه كونشه طپرلر كندونك برلكي دليللرن بلدوروب انلره طپمقدن
منع ادوب بيوردي كم اي كافرلر حق تعالينك برلكنوك علامتلرندن دور بو كيجه
ايله كوندوز كلوب وبو ايله كون طوغوب طولندوغي دايم بر قرار اوزره دورا تدوكى
كه ايوك سلطنتي كيجه دور كونشوك سلطنتي كوندوزدر بو كليسي دلالت قيلور كه
الله تعالى بردور شريكي يوقدور نيه دلرسه قادردر عجزي يوقدور عقلي اولانلر
كرك كم بولره نظر ادوب انلري ياره دونك برلكن اكليوب بله سز اكا طپه سز كه دوكلنك

خالقی

خالقي اولدور پس بوايركونشه طپمك كه بولر مخلوقدور معبودلغه لايق دكل اللهه
سجده قيلوب عبادت قيلوك كم بولروك خالقي دور اكر بو آيه كونشه طپمقدن
مرادكوز الله رضاسي حاصل اولماغسه اللهك رضاسي اندهدور كم اكا اسطيع
اولوب طپيه سزانلدن غيره طپميه سز و دخي بيوردي كم فان استكبروا فالذين عند
ربك يسبحون له بالليل والنهار وهم لا يسئمون يعني يا محمد اكر بو تكبرلك ادوب
اللهه طپمغي ترك ادرلرسه نه ضرري يوق شول كمسلر كم سنك ربك قتنده دور
يعني فرشتهلر كم يقينلق مقامنده دورانلر كيجه كوندوز دايم تسبيح تقديس ادوب
عبادت قيلورلر كم هركز انوك ذكرندن عبادتندن برساعت اوصنتا ولمزلر بو ايتدن
دخي بونى بلدورديكه بروم عبادتمزدن اكا منفعت يوق وكناهمزدن ملكنه
زيان يوق طاعت قيلورسوز منفعت بزومدوركه نفسمز عذابدن قورتوله ومعصيت
قيلورسوز زيان بزومدوركه نفسمز عذابه مبتلا اولا و دخي بيورديكه ومن اياته
انك ترى الارض خاشعة فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت وربت ان الذي احياها
لمحي الموتى انه على كل شيء قدير يعني حق تعالينك برلكنك علامتلرندن بريسي دخي بودر كم
سن اشبويري كورسن كه قورومش طپراقدور كه هركز اوزرنده كوك ورات
يوق اما چون كه ياغمور ناولنا اوزرينه كوكدن صوانداورسوز اول يرقيا رور حركته كلور انواع
دورلو اوتلرو دياحينلر چچكلر بتوب اول يريوزي زينت طوتوب تازه لنور امدي
اول الله كه اول يري اولدوكدن صكره ديركوره كورا ولدوره دخي اولدكدن
صكره ديركوزب طپراقدن كوچقرور زيرا اول الله قادردر نيه دلرسه قدرتي يتر
و دخي حق تعالى بيورديكه ان الذين يلحدون في اياتنا لا يخفون علينا افمن يلقى في النار
خير ام من ياتي امنا يوم القيمة اعملوا ما شئتم انه بما تعملون بصير يعني يا محمد انلر كم
بزوم كلاموزه ايمان كتورمكدن و بو ايتلروزه نظر ادوب بزوم برلكمز اكلمقدن
باطل جهتنه ميل ادرلر بولر بوك كوجي يتمزكه بزوم عذابمزدن كندولري كزليه لر بو عقلسزلر
بو فكر ايلسونلركه شول كمسنه كيمي دوركه اكا كتوروب خور حقير كلخانه اودون ايتارلر كبي
اودو اتالريا اولمي يكدوركه قيامت كوننده دوكلي قورقولردن امين اولوب جنته
كيدوب اولو سعادته ايرشه ايت يا محمد بولره كم هله بو كون سزنه دلرسكوز اشلك كه

سزنه اشلدوكوزى بلوركورور يارن جزا كوننده اول عملكون كورمجزا اولنا سيز
اى مسكين ادم اوغلنى كواشبو قورقوى سكا دنيا بكى قلسه طاغدن طاغه
قجوب دلوكلر وقيسوب كزلسيدوك بو تعجبدوركه اول الله تعالى قورقيسى سنوك ايجوكده
بر ضعيف ادم اوغلانى قورقسى قدر يوقدور بوكلي ايمانك ضعيفلوكنه دليلدور نعوذ
بالله منه وبوندن صكره بيوردكه ان الذين كفروا بالذكر لما جاءهم وانه لكتاب
عزيز لا ياتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد يعنى انلركم انكار
قلدلر حجون اول قرانى بولوره كلدى حال بوكم اول قران بر عزيز كتابدور رسولار قتنده وكوكده
الله قتنده دوكلى كتابلردن صكره اندروپ انلرونك حكمن بنوكله منسوخ قلدى
ودخى بر كتابدوركه بنوك ايجنده باطل كلام اولمقدن بريدور عالى دور جوق فايده لر
وثوابلر حاصل اولورلركه ايمانى اولوپ وقيامتلرن بنوك بر دخى يوقدور وبوندن اوكدن
كلن كتابلردن بر كتاب كلمديكه بونى يلانليه بلكه كلسى بنوك كلجكن بيان اتدوب كوكجى
ايدى وبوندن صكره بر كتاب دخى كلجك دكلدوركه بونى يلانليه وشيطانك دخى
طاقتى يتميكه قرانك حقنه باطل ديوبله يا بر سوز قران اوزره زياده ايده روا ايتدور
عليدن رسوللدن مصور دركم يا رسول الله سن خبر ويردوك كم سندن صكره بو امتك
متفرق اولوب بوللك بولك اولسه كركدور هر بري بر مذهب طوتوب طريقلرين ازدورسر لر
خبر ويرنوكم اول وقت نجات نيله اولور رسول ايدور نجات اول عزيز كتابله در كم
اندن اولنانى يلانليجى بر كتاب دخى كلمدى واندن صكره دخى كلجك دكل كم
اندور لمشدور اول الله دن كه امرنده حكيمدور وجميع اشلرنده كوركلودور واوكولمش در
هر كم قراندن غيرى نسنه دن علم طلب قلدى حق تعالى انى كمراه قيلور كم قران حكمن قيوب
ايروغيله حكم ايلدى الله تعالى انى قهرله هلاك ايدر طوغرو يول قران يولدور اشكاره
نوردوركه كفر معصيت قره كولقلرندن قورتاردور رشددن الروكيلر ول خيرى انوك
ايجنده دور رشددن صكره اوجقلروك دخى بيانى انوك ايجنده دور قطعي حكم سزوك
ايجوكوزده قران حكيمدوركم انده هزل باطل يوقدور رزمانك جمكله اسكمزانوك عبرتلرى
دوكنمز وعجايبلرى اكلمز ودخى حق تعالى بيوردكه ما يقال لك الا ما قد قيل للرسل
من قبلك ان ربك لذو مغفرة وذو عقاب اليم يعنى يا محمد صبر ايله بو كافرلر سكا نه ديرسكه

نو

بولديمز لرسكا الا الرو كجن رسوللره كم ديدلرسه سكا دخى انى ديدلر يلانلر ساحرلر
وشاعردرلر انلرم اول سوز طبيعتا ولمشدور اتادن دده دن سنت قانون قلمشدر
عجبا مغله ودخى سكا بويرلمدى الا شول نسنه بويرلدى كه سندن الروكى
رسوللره بيورلدى بولوره بويره سن الله طبه لرا للهدن ارتوغن ترك اده لر ودخى
بلكل كم يا محمد سنوك ربوك مغفرت ايسى در ورشول كسلم كم توبه قلدلر وعقاب
اليم صاحبى در رشول كسلم كم كفر ومعصيت اوزره اولدلر ودخى بيوردى كه
ولو جعلناه قرانا اعجميا لقالوا لولا فصلت اياته ءاعجمي وعربي قل هو للذين امنوا
هدى وشفاء والذين لا يؤمنون في اذانهم وقر وهو عليهم عمى اولئك ينادون
من مكان بعيد يعنى بز بو قرانى عجمى دلنجه اندورسوزدير لرديكه نيجون تفصيل ادوب
بيان قلمدى بونه عجب كه قران اعجمي ولا رسول عربى ولا انلرى يلانلمغه بودخى
قتى سببا ولايديكه ايت يا محمد بو قران هدايتدور رشول كسلم كم ايمان كتوردلر شركدن
كفردن صاقندلر ازغونلق يولونه يوز ومكدن صقلر ودخى شفا دوركه كوكل كوزى كور
اولمشلوك تودن اتوردور كوزسوزلكدن قورتادور اما انلركم اخرته ايمانى يوقدور
انلروك قولقلرنده اغرلق وصاغرلق واردوركم اشتمزلر اول قران بولرولنا وزرنه حجت
اولسر انلر كلى ولطايفه دوركم حق سوزى يشدوب فهم ايلمزلر صنا سنكه
بولرايراقدن قغرلور وقيامت كوننده انلروك كبيه ايراقدن تينا اولنوب اول قبيح
ادلويله جاغره لركم يا فاسق يا منافق يا كذاب يا فلان ديوبس عقلى ولنلوكرك كم
كندولر حق سوزى اشديجك صاغرلغه اورسلر كوكل قولاغيله دكليوب انوكله عمله
سعى ايده لرتاكه انلرحلين ولر دخى فاسقلق ومنافقلق بوله قغرلميه ودخى بيوردى كه
ولقد اتينا موسى الكتاب فاختلف فيه ولولا كلمة سبقت من ربك لقضى بينهم
وانهم لفي شك منه مريب يعنى بدرستى بز موسايه توريت ويردوك اول قومك بعضيسى
انى كرجكلدى وبعضيسى يلانلدلر اكر بزوم ازلده بولردن عذاب تاخير اتدوكمز واجب
اولمش دكلمسه تا قيامته دكن بز بولره عذاب كوندروب اول يلانلدقلرينك جزاسن
قيلوردق نتكم بولردن الروكيلرى قلدق اما بولر بزوم اول عذابمزدن كه قويد قلوندن
صكره اولسر ظاهر شك ايجنده دورلر كم خبرلرى يوق ودخى حق تعالى بيوردكه

من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعليها وما ربك بظلام للعبيد يعنی يا محمد بوكا
بولوك انكارندن بزه ضرری يوق هر كمسه كه ايمانه كلوب عمل صالحه مشغول اولدی انوك
منفعتی كندو نفسنه دوركه سعادته ايرشوب سلامت اولور وهر كه اول كفرا چيده قالدی
انوك او ذرتی اولدی زيان كندو نفسنه دوركه ابدی عذابه اوغرايوب محنتدن قورتلمز
سنوك ربوك يا محمد قوللرونه ظلم ايديجی دكلدر عذابه مستحق اولميانه عذاب اتمز
انی دخی كناهی قدر ايدر ارتوق اتمز و دخی حق تعالی بيورر ديكه اليه يرد علم الساعة
وما تخرج من ثمرات من اكمامها وما تحمل من انثى ولا تضع الا بعلمه ويوم يناديهم اين
شركائی قالوا اذناك ما منا من شهيد يعنی يا محمد بو كافرلر سكا صورارلر اول بزه وعده
قلدوغك كون نه وقتدر ولسر كرچكسه بزه خبر ويرا تيكل كه اول كونك علمی الله ه رد غنك
اولنور يعنی انوك نه وقت قوپاجغين اللهدن ارتوق كمسه بلمز دخی شول اغجلر بودا
طمور و جغی اچنده نه قدر ميش چيقرلر انی الله بلور و دخی شول عورتلر كم حامله اولورلر انك دخی
قرنی اچنده اول اوغلان ميدر قيز ميدر و نه صفتلو در الله بلور و طوغدقدن صكره
عمرينك مقداری نه قدر اولسر الله بلور هر كم بو نسنه لرك قطعی بن بلورن ديو حكم ايليسه قزلی
كافر اولور اول ابدی جهنمی اولور زيرا حقه انكار اتمش اولور و اول قيامت كوننده بوكا
ندا اولنوب دنله كه قانی اول بكا شريك طوتوب بنی قيوب طپدوغكوز كلسه سزی
بو عذابدن قورتارسه نه بولور ديرلر كه بز سكا خبر ويروب ديدوك كه بزدن هيچ بر كمسه
بو قدر اولسندن ارتوق كمسنوك قولی بن ديو طانقلق ويرمش اولا دنياده الله ه
شريك طوتدقلرندن بيزار اولالر اول طپيدقلرونه انكار ايدرلر و دخی حق تعالی بيورر ديكه
وضل عنهم ما كانوا يدعون من قبل وظنوا ما لهم من محيص يعنی اول دنياده اللهی قويوب
عبادت قلدقلری بولوردن ضايع و بلورسوز اولدوكين شويله يقين شكسوز بيله لر كه
بولره هيچ بيرينك عذابندن قاچوب قورتولجق يری يوقدور انيه سعی ايدرلرسه فايده سی
يوق ضايع اولورمش بس كرك كه عقلی اولانلر دايما سعی الله رضاسن بولمغيچون ايده
خلقی قويه زيرا خالقی رضاسن قيوب خلق رضاسن كوزدن دورلو دورلو فسادلره
ومعصيتلره و بدعتلره قارشسه كرك وقتا ولا كه انلروك رضاسن كوزه دوب
دينن دخی ضايع اده كفره كروب ابدی جهنمی اولا و دخی بيورر ديكه لا يسام الانسان

من

من دعاء الخير وان مسه الشر فيؤس قنوط يعنی بو ادم اوغلانی هيچ كندويه خير دلمكدن
ملول اولمز بدننه صاغلق دليوب ايچليم بكا عافيت وير ديو طلب ادر نيوم رزقمی بول
قليو ديو يالوارر تجن بر بلا و بر قتلق و درويشلك واقع اولسه اول خيردن اميد كسوب
تكريدن و تكرينك رحمتندن نوميد اولور اول معبودينی و نودورو دخی حق
تعالی بيورر ديكه ولئن اذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته ليقولن هذا لی وما
اظن الساعة قائمة ولئن رجعت الى ربی ان لی عنده للحسنى يعنی تجن كرو برانلرو اول
بلا و زحمتی ايرشدوكدن صكره بدنلرنه عافيت ويروب نعمتلر عطا قلسو زايد ورلر
كم بز بو نعمته و عافيته مستحق اولمشدوك بزه البته حقدی كه بو نسنه اولايدی
درلر بزوم فضلمزه انكار ادرلر و دخی ديرلر كه هيچ بز اعتقاد اتمزوز كه قيامت قوپه
دخی بو نعمتلو زايل ولا اول محمد زعمنجه قيامت قوپه سی اولورسه كرو اول وقت دخی
اوجماق بزوم دور حق تعالی بيورر كه فلننبئن الذين كفروا بما عملوا ولنذيقنهم
من عذاب غليظ يعنی حق تعالی ندا ايدر كه بنوم عزيم و بقام حقيچون البته كركدور دكه
اول بو كافر اولانلرو اول خبيث عمللرينوك جزاسن ايدما اول وقت عذابلری انلرو تخفيف
اولميه و دخی حق تعالی بيورر ديكه واذا انعمنا على الانسان اعرض ونأى بجانبه واذا
مسه الشر فذو دعاء عريض يعنی بو كافرلر اوزرينه تجن كم بز انعام ادوب و نعمتلر
و عافيتلر ويرسوز اول كافرلر بزدن اعراض ادر ايماندن و عبادتدن يوز چويرور كندو
كندويه باش چكوب بزه يالوارمقدن و ايمانه كلمكدن ايراق اولورلر اما تجن بر بلا و بر زحمت
حاصل اولسه كوره سن اوزون اوزون چوق چوق يالواروب دعا قيلورلر كه بو زحمتی
بزدن كيدرا كورايدورسك يوق ولكن ايتده ايتدی تجن شر بلا ايرشسه اميدن كسر يالوارمز
بو ايتده ديكه بلا ايرشسه چوق چوق يالوارورلر بو ايكی ايت معنيسی بيجه
توفيق اولنه بز ايدورز كه بو يا اعتبار شخصدور يعنی كيشی وار كه اميدن كسمز
يالوارور بوكا دخی يا زار كه ما الله دن غيری معبوددن اميد كسر بيلور كه انلردن شفا
كلمك محالدور دور نزا اللهه يالوارور امدی مؤمن و عاقل اولان كركدور كه بو سعيد
حظ اله بو كافرلر كبی نعمته مغرور اولوب معبودی عبادتن و نوميه صاغلجغنه
باقوب بيلميه كه انوك شوكتنه مغرورلق وار بلكه هر حالتده اول پادشاهنه يالوارمغی

وعبادتی کسیمیه دلرسه که دوکلی مرادیرنه کله ودخی بیوردیکه قل ارأيتم ان كان
من عند الله ثم كفرتم به من اضل ممن هو في شقاق بعيد یعنی یا محمد ایت بو کافرلره که خبر
ویروك بکا که اکر اشبو قرآن الله قتندن اندورلدیسه که سز انی کتوروب بیلو
انکار ایده سز اول وقت که سزه عذاب کله نه دیسرسز نه جواب ویریسرسز یاخود
اول عذابدن قورتولمغه نه چاره ایده سز ودخی ایتکه نه اولاشوندن قتی ازغون که اول
الله ایله بونوك کبی ازاق وزاق مخالفت قلدلر انصافله نظر ادوب حالن اکلمیه
وبوندن صکره بیوردی سنريهم آياتنا في الآفاق وفي انفسهم حتى يتبين لهم
انه الحق اولم يكف بربك انه على كل شيء شهيد بو آیتوك دخی سبب نزولی بودیکم ابو
جهل لعین رسوله کلوب ددیکه یا محمد اکر حق رسولسك بزه بر علامت کوستر
رسول ایمدی آیه اشارت قلدی وکندی ایکی پاره اولدی ابو جهل لعین ددیکه یا قریش قومی
بدرستی محمد آیی ایکی پاره قلدی چوره اطرافلره آدم صالولك اکر جمیع اطرافده آیی
ایکی پاره کوردولرسه بیلورز که علامتدر والا همان بوندن کوزدیسه بیلورز که
سحردر ایسه هر ولایته آدملر صالدیلر خبر بلدیلر که جمیع ولایتده اول علامت ظاهر
اولمش اول لعین اشدوب کووانکار قلدی ددیکه بو سحردر دوکلی اطرافه اولاشمش
پس اول وقت بو آیت اندی بیوردیکه یا محمد بز بولره بزوم آیتلریمزی جمیع اطرافده کوستر سوز
تا بولره ظاهر اولا بالله لوسن حق رسولسن نخبر ویرورسن کلی حقدر وبر نیجه لر دیرلر که اطرافده
آیتلریمز کوسترسوزدر دوکی معنسی بودور یعنی بزوم برلکموزه دلالت قلان وقدرتمزه
نشان اولان نسنهلری بولره کوسترسوزکه یرده کوکده ویرکولك اراسنده بونجه
مصنوعات که واردور هر برین بر نوعله صنعه کتوردوك بر بونه بکرمز وکندولره دخی
بزوم وحدانیتمزه دلالت قیلورلسنهلر ترکیب ادوب یاراتدوك اکر تصبیرتله نظر
قیلورلرسه اکلولر باشدن ایاغه ایچلری طاشلری بو عجایب اعضالرله ترکیب اولنمق
اول خالق واحدوك صنعیدور سنوك ربوکه اول یتر که بولره وحدانیتك دلیللرن کوستر
رسول کوندردی حقی باطلی بواراده بیان ادوب بلدوردی دخی سنوك ربوك طانقلغی
کفایتدر که بو قرآن الله ندور واوتوك کلامیدور واول ربك دوکلی نسنهنه اوزرنه
حاضردور طانقدور بولروك نه اشلدوکلرن بیلور که بولر انکار ادرلر ودخی حق تعالی

بیوردیکه الا انهم في مرية من لقاء ربهم الا انه بكل شيء محيط یعنی آکاه
اولك یا محمد که بولر کوروب قیوپ اول الله حضرتنه سؤال یرنه جمع اولمقلغه شك
کمان ادرلر آکا انکار دلری وار اما بوندن دخی آکاه اولکم اول ربك دوکلی نسنهیه علمله
قیلامشدورکه انوك علمندن طشره نسنه یوقدور بولروك اتدوکلری
عمللرن دخی بیلور وبولره اده جك عقوبتن دخی بیلور ایسشومز اولان کیشی کرك که هر
یرده الله حاضر کوره براتیشه ویرسونه مشغول اولمیه که انی الله کوره وایشده
یا ادن قیامت کوننده انوك عقوبتنه مستحق اولا
سورة الشورى وهي اربعون وتسع آيات
بسم الله الرحمن الرحيم حم عسق اکرچه بو
دخی متشابهدور اما ابن عباسدن رضي الله عنهما بویله روایتا ولندیکه حا
حکم الله دور میم ملك الله دور عین علو الله دور سین سناء الله دور قاف
قدرة الله دور یعنی حق تعالی ایدور که بنوم سلکم حقی وبوحیلکوم حقی وقدرتم حقی
بن عذاب ایترم رسول قلومه که لا اله الا الله محمد رسول الله دیدی دخی عمل صالحه
مشغول اولوب کناهلرندن یغلندی اما قتاده ایدور حم عسق حق تعالینك
ادلرندن برادور وبر نیجهلر ددلر که قرآن ادلرندن برادورکه بوندن صکره بیوردی
كذلك يوحي اليك والى الذين من قبلك الله العزيز الحكيم یعنی یا محمد الله تعالی سکا وحی
ایلدی حم عسق برله نتکم سندن الروکیلره وحی ایلدی بو سوزه دلالت قیلور که بو سوزه
حم عسق حق تعالینك ادلرندن برادور واندن بیوردیکه الله العزيز الحكيم یعنی غالبدور
انتقام ادر رسوللرکسلره که رسوللرنه اجابت ادوب مطیع اولمیالر حکیمدور حکم ادر
سکا وحی اندور رسکله ودخی بیوردیکه له ما في السموات وما في الارض وهو العلي
العظيم یعنی یرکوك اچنده یاردلمش نه وار ایسه کلی انوك مالکیدور برکمسه آکا شریك
دکل واول یوجه پادشاهدور که انوك قدرتی اولودور شیلی دخی یوقدور ایس بو آیتدن
عقلی اولان آکاه کم دوکلی ملك انوکدور کندو دخی انوك قولیدور قولوینك خوذ النده
نیه مالی اولوسه سولا سنك اولورا لنده مالی دخی فندی تصرفنده اولا اول ددوکن
اشلیه اشلمه ددوکن اشلمیه والا ایله اتمرسه افندسنوك عقوبتنه واقع اولور فهم
فکر ادرسه بو معنیدن دخی چوق قبوللر اچلور اکرسن دخی تلرددن ایسك فهم ایت که اکلیاسن

ودخی بویوردیکه تكاد السموات يتفطرن من فوقهن والملائكة يسبحون بحمد ربهم
ويستغفرون لمن في الارض الا ان الله هو الغفور الرحيم يعنی حق تعالی قیامتك
یقینلغندن خبر ویروب بیوردیکه یقینا واولدی حق تعالینك عظمتی هیبتندن کوکلر
یاریلوب پاره پاره اولا بو تنبیهه اتمکدور قوللره که غافل اولوب دنیایه مغرور اولمیلر
اول کون ایچون یراقده اولالر بونی بزه بلدردوکی دخی انوك غایت عنایتندندور ودخی
بیوردی فرشتهلر اول ربلرینه تسبیح ادوب حمد ادرلر ودخی یوزندن کیلو ایچون که
مؤمنلردور اللهدن مغفرت طلب ادرلر بلکه الله تعالی گناهلری یارلغیجیدور
واسیرکیجیدور ایچن که توبه ادهلر بو سوزلرکا اشارت قیلورکه اول فرشتلر گناهدن
مخالفتدن خالی ایکن حق تعالیدن قورقوب دایما انوك ذکرینه مشغوللردور حالك
بودورکه انلر طاموده کوروب عذابا ولو ایچون دکللر ای آدم اوغلانلری سزنه اولدیکه
بو ایچه مخالفت معاصیله الله ذکرین اونتدوکوز قیامت بویله یقین کلدوکن بیلمشکن
و توبه سز کیدنلر عذابه مستحق اولدوغن اشتمشکن دخی بر غفلتدن ایلمزسز توبه قلوك
کما الله تعالی غفوردور ودخی بیوردیکه والذين اتخذوا من دونه اولياء الله حفيظ
عليهم وما انت عليهم بوكيل یعنی شول کمسنکم اللهدن ارتوق کمسنه دوست
طتوب اکا طیدرلر حق تعالی انلروك ادوکلری عملکرینی عالمدور فرشتهلر یازدرور
دفتر قیلوب صیقلیجیدور یارن بربرانی حسابا دوب جزاسین قلیجیدور یا محمد سن
انلروك اوزرینه مسلط دکلسن که البته جبرله ایمانه کتورهسن همان سنندن
واجب اولان اولدورکه بزوم خبرمز انلره دکورهسن باقی حسابلری بزوم اوزرمزه در
ودخی بیوردیکه وكذلك اوحينا اليك قرآنا عربيا لتنذر ام القرى ومن حولها وتنذر
يوم الجمع لا ريب فيه فريق في الجنة وفريق في السعير یا محمد اشبو نجلین جبرائیله اندردك
انلروك دلی اوزرینه قرانی سکا اوقویاسن تا که اشده لر فهم ایدهلر وهم سن اول قرانله
بو مکه اهلن قورقودهسن وانوك چورهسندکی شهرلری قورقودهسن یا لکوز قرانله بلکه اول
جمع کونی که قیامت کونیدور خبر ویروب انوکله دخی قورقودهسن که انوك کلمکنده
شك کمان یوقدور الله ایله مؤمنلر قتنده اکرچه بو کافرلر شك دخی قیلورلرسه اول
باطلدور معتبر دکل پس حق تعالی اول کونه جمع کونی اوتیکیچون دیدیکه یرلر وکوکلر اهلی اول

اخر

اخر کلی انده جمع اولسرلر اندن صکره ایکی بولك اولوب بر بولوکی مؤمنلر مطیعلردور اوجماغه
کدیسرلر ودور بر بولوکی کافرلر عاصیلردور طاموه کدیسرلردور جنته کیدن قوم
دورلو نعمتلره تنعم قلسرلر طاموه کیدن قوم دورلو محنتلر ایله تألم کورسرلر جنته
کیدنلر کوشکلرده تختلرده پادشاه اولسرلر طاموه کیرنلر عذاب درهلرنده فریاد
قلسرلر جنته کیرنلر یراقلو نیوبا وچماق بحجلرنده سیراده سرلر طاموه کیرنلروك انلوی
یلانلر وایتلردور جنته کیرنلر دیدار مجلسنه وارو زیاده سعادت بولیسرلر
طاموه کیرنلر زبانیلر یوزن کورشکیله زیاده محنتلر کورلیسرلر عقلی اولان بو ایکی
حاله نظر ادوب شمدیدن اسباب سعادته سعی ادوب کندوی کرك که نجاته
اولاشدوره اول محنتلردن قورتاره ودخی بیوردیکه ولو شاء الله لجعلهم امة
واحدة ولكن يدخل من يشاء في رحمته والظالمون ما لهم من ولي ولا نصير
یعنی حق تعالی دلسیدی بو خلقی کلسن بر ملت اوزرینه قلایدی که اول اسلامدور
لیکن اول دین اسلامله اکرام ادر دیلدیکمه دلرسه یخی اول اسلام اهلی اولا
اولکا لایق اولا ودخی اخرتده اولکر اسله جنته قیوب ابدی دولته ایرشدورور
اما انلر که کندو نفسلرینه ظلم ادوب کافر اولدلر حقه اویمادلر انلره هیچ بر کمسنه
بولنمیه که اللهك عذابن انلردن منع اده وانلره یاردم ادوب قورتاره ودخی
بیوردیکه ام اتخذوا من دونه اولياء فالله هو الولي وهو يحيي الموتى وهو على كل شيء
قدير یعنی یا محمد بولر دوستی طوترلر اللهدن ارتوق کمسنه الله تعالی یکر کدور دوست
طوتمغه و خذمت اتمکه بولروك مصالحلرینه اول ولیدور یغمورلر یغدورور ویردت
اغجدن نعمتلر بیتورور وصیرو اولسلر صاغلق ویرور یرلروك وکوکلروك زینتی و
خالقی اولدور کفرله اولمش کوکلری معرفتله دیرکورور پا ولدوکلرندن صکره دخی کنه
دیلدوکن بدیجیدور ویرور جنتا هللته ودخی نیه دلرسه قدرتی یترقادردور ودخی
بیوردی وما اختلفتم فيه من شيء فحكمه الى الله ذلكم الله ربي عليه توكلت واليه انيب
یعنی یا محمد ایت بولره شول نسنهده که سز بو دین امرنده اختلاف ادرسز حقی باطله و باطلی
حقه نسبت ادرسز انی بلمکله اللهك کتابته تفویض قیلوك که انوك حقیقتن بلمك
الله قتندهدور سز بولنسنلری ذکر ادوب بیان قلابنوم ربوم دور که کلی امرمرنی اکا تفویض

قیلوب اندن یکا اقبال قلدوقم طاعتله بو آیتدن دخی عاقللر اکلمق کرك کم دنیاده و دین بابنده
مجادله قلمق کشی خطایه التورمش نتکم اول مجادله سببیله اهل دین مذهبلرین آزدوب یتمش اوج
بولك اولدیلر که انلروك کلیسی طامولقدر الا بر بولکی اوجماقلودر انلر دین سنت جماعتدر
پس مؤمنلر کرك کم اول اهل سنت مذهبی که امام ابوحنیفه رحمة الله علیه و رضی الله عنه
اعتقاد قلدوغیدر اصحابیله طتوبالدن قومیه اولبجه انوك اوزرنه سعی ایده دیننده اختلاف
ایتمکی قویه ودخی بیوردیکه فاطر السموات والارض جعل لکم من انفسکم ازواجا
یذرؤکم فیه لیس کمثله شیء وهو السمیع العلیم یعنی ایت یا محمد شول الله کم سنی سزی
اکا دعوت ایدهرین اول بویرلرك و کوکلروك خالقیدر و دخی اول اللهدر که سزك کندو نفسکزدن
ارکك دشی یاردوب بربرنه جفت ادر انوکله نسلکوز چوغلدر و قبیلهکوز آرتورر ودخی
صغرکوزدن و قیونکزدن ارکك دشی یاردوب آنلروك نسلن چوغلدر سزه انلردن منفعتلر ایرور
وسزی اول رحم قرکوسی ایچنده یاردوب دنیایه کتورر وانوك قدرتی کبی هیچ بر نسنه اکا
بکدرش یوقدر بولرك نه سویلدکلرن ایشیدرو نه اشلدکلرین کورر عمللرنه کوره جزا قیلور
انوك نظیری یوقدر زیرا اول خالقدر دوکلی نسنهیی بلیجیدر نیه دلرسه قادردر رحیمدر وقیو
بوصفتلر اندن آرتوقدرن ایراقدر موجود دکلدر وطمغه یارسعبود دکلدر طبتمق وعبادت
قلمق اول خالقه لایقدر که هر فعلی محموددر و بوکلی موجوددن اول مقصوددر وآنی قیوب
آیروغه طبتن انوك رحمتندن محروم ومطروددر وبوندن صکره بیوردیکه له مقالید
السموات والارض یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر انه بکل شیء علیم
یعنی یرلروك خزینهلری انوك قدرتی الندهدر که کوکلردن ویرلردن نعمتلر بتورر کیمه
دلرسه رزقن بول قیلور زیرا بلورکه انوك صلاحی اندهدر اول جمیع نسنهیی بلور پادشاهدر
کیمه بول قلمق کرك بلور وکیمه قیت اتمك کرك بیلور حکیمدر هر صیره شفا اولاجق شی
ایچوردر ودخی بیوردیکه شرع لکم من الدین ما وصی به نوحا والذی اوحینا الیك وما
وصینا به ابرهیم وموسی وعیسی ان اقیموا الدین ولا تتفرقوا فیه یعنی یا محمد
حق تعالی سزه دینلردن بر دین اختیار ایدوب آنی سزه بیان ایلدیکه اول دین اسلامدر انوکله
اکرام قلدی اول دیندر اولکم نوحه دخی انوکله وصیت قلدی اول قومنی اکا دعوت قلا کندودن دخی
اول دین اوزره قایم طوره ودخی اول دیندر که سکا وحی ایلدك خلقی اندن یکا دعوت قلاسن

ودخی

ودخی ابرهیمه وموسایه وعیسیه وصیت اتدوك کم اول دین اوزره محکم طورك توحید یولندن
چقمك اول توحید اوزره اختلاف قیلوب دیننده پراکنده اولمك انوك عبادتنده
اخلاص اوزره اولوك ودخی بیوردیکه کبر علی المشرکین ما تدعوهم الیه الله یجتبی الیه
من یشاء ویهدی الیه من ینیب یعنی که اولوکلدی مشرکلر اوزرنه شول توحید اخلاص کم
سن انلری دعوت ادرسن دین اسلام اوزره جمع اولك اهل کتاب کبی دینکوزی اختلافله
پراکنده قلمك دیرسن اول انلره قتی زحمت کلور اما الله تعالی کیمی دلرسه اول دینه کم لایقسه
اول دین ایچون آنی اختیار ایدر اول دیندن یکا وکیمه دلرسه هدایت ویروب ارشاد ایدر شول
کیمسهیه کم دینه رغبتی وار حق علمنه انوك دوکنمکی مقدردر ودخی بیوردیکه وما تفرقوا
الا من بعد ما جاءهم العلم بغیا بینهم ولولا کلمة سبقت من ربك الی اجل مسمی
لقضی بینهم وان الذین اورثوا الکتاب من بعدهم لفی شك منه مریب
یعنی بو مکه مشرکلری پراکنده اولوب دینلرین طاغتمدلر ودخی بو اهل کتاب دینلر طاغتمدلر
پراکنده قلمدلر الا بولاره ظاهر حجتلر کلدوکدن صکره بو اهل کتابك
کتابلرندن محمدوك کلجکی بیان اولدقدن صکره بولر انوك صفاتنی اوقیوب بیلورلر که
محمد حق رسولدور ودوکلی پیغمبرلروك ختمیدور رسول کندو اوغلانجقلرنی نیجه سی
بلمکده شکلری یوقسه محمدی بلمکده دخی ایله اذیلیکن حسددن انکار قلدلر هوالرنه
اویدلر حیرده کلمشدورکم هر نسنك آفتی واردور دینك آفتی هوادور زیرا غیرت
جاهلیتدندورکم آتالروموز عادتیدور ترك اتمزوز دیرلر کم نتکم شمدی مسلمانلر دخی
سنت ترك ادوب یوبجه بدعتلر وحرام اشلر اشلرلر حجتلری اولکا فولر حجتی دورکه
دیرلر الرودن قانون دور عادتدور اولوکلدی اشلر وز دیرلر بوکا نظر قلمزلر که بو اش
تکری قتنده و پیغمبرلر قتنده خوشنودلو اشمیدور یوخسه دکلمیدور یا بو ایش
صالحلردن ولیلردن می قالدی یوخسه ظالملردین عادت قالدی اصلن بلمدك
قرو حجتله بویجه فسادلر و ظالملر اشلرلر عاقبت کندولری اللهك عذابنه وعقابنه
اوغرلر بوندن اوتوردی حق تعالی بو آیتده کم اکر علم ازلده بو امته عذابلردن تاخیر
اتمك تقدیر اولوندوغی اولمسه شمدی بولره هلاك کلن حکم اولنوب اشلری
تمام اولوردی الا اول تقدیردورکم وقتنه کویدورر ودخی شول کمسلرکم انلره

توریت وانجیل ویردی اول الوکن پیغمبرلردن صکره اولورو دخی بو قرآنه
ظاهر شک ایدوب کمان ایچنده دور اول هوای نفسه اویوب آرزولرینه تابع اولمشدر
فلذلك فادع واستقم كما امرت ولا تتبع اهواءهم وقل آمنت بما انزل الله
من كتاب وامرت لاعدل بينكم الله ربنا وربكم لنا اعمالنا ولكم اعمالكم
لا حجة بيننا وبينكم الله يجمع بيننا واليه المصير يعني یا محمد سن بو لوریا اول قرآنه
و توحیده دعوت ایله قغرا اول سکا بیوردیغی اوزره قایم اولوب محکم طور بونلرک
هوالرینه وآرزولرینه اویما غل یعنی اول کافرلر رسولی تا لری دده لری دیننه یلتوردی
حق تعالی دخی رسولنه بو آیتله حجت کوندردی دیدیکه یا محمد آیت بن ایمان کتوردوم
کرچکلدوم تنکرینک کتابنه و دخی بوندن الو رسوللرینک کتابنه و دخی بنکا
امر اولندوم که سزولک آراکوزده اول کلمه توحیدی ادوب سزی آنکا دعوت
قلام که ایدهسز لا اله الا الله اکر او یار سکوز سعادت سزوک اکر اویمز سکوز بیلوک
که اول بزوم ربمزدور سزوک دخی ربکوزدور سزوک دینکوز سزه بزوم دینمز بزه
آرامزده حجت حاجت دکل الله تعالی سزوکله بزی قیامتده بر یره جمع ایلیه
اول وقت معلوم اولا بیله سزکم حق قنغی دور باطل قنغی دور کلموزک دونوب
وارجق یری اللهدن یکادور و دخی بیوردیکه والذين يحاجون في الله من بعد
ما استجيب لهم حجتهم داحضة عند ربهم وعليهم غضب ولهم عذاب
شديد یعنی برنیجه کشی اسلامه کلدیکدن صکره طمع قلدیکه کروا اولا و کلکی جاهلیته
دونه حق تعالی کرو بو آیتی کوندردی و برنیجه لر دیرلر بو آیت کلدوکی بودیکه
یهودله نصاری کلوب دیدیلر اوزره رسول الله حجت قلدیلرکه بزوم کتابمز سزوک
کتابکوزدن اول کلدی و بزوم پیغمبرلرومز سزوک پیغمبرکوزدن اول کلدی
بزوم دینمز سزوک دینکوزدن خیرلودور حق تعالی آنلرک جوابی بو آیتی انداوردیکه
بیوردی شونلرکه حق تعالی دیننده حجتلر قیلورلر خلق اسلامه کیردکدن صکره آنلرک
خصومتلری باطلدور حجتلری مقبول دکلدور آنلرک اوزرینه حق تعالینک غضبی
واردندن او تروکه حقه اویموب کندو عقللریله مکابره مجادله قیلورلر دخی
آخرتده آنلره قتی عذابلر واردور اول باطل خصومت لرندن او توری و دخی بیوردیکه

الله الذي انزل الكتاب بالحق والميزان وما يدريك لعل الساعة قريب یعنی سزی
وجوده کتورن اول اللهدورکه سزه کتابلر اندوردی یعنی اورتا کوزده عدل
قودی بیوردیکه عقلله انصاف ایدهسز حق تعالی بیوردوغی احکاملرینه و حدودلرینه
مطیع و منقاد اولاسز بو حجتلری ترک ادوب آخرته انکار ایتمیه سز نه بیلسنه
بیلدوردی سکا یا محمد بو قیامت احوالینی اولاکه اول قوپلق کونی یقین اولا
نیچون بو کافرلر متارعه قیلوب انکار ادرلر کندولره ظلم ادوب کلمه توحید
یولنه کیرمزلر و بوندن صکره بویردیکه يستعجل بها الذين لا يؤمنون بها والذين
آمنوا مشفقون منها ويعلمون انها الحق الا ان الذين يمارون في الساعة
لفي ضلال بعيد یعنی اول کافرلر دیدیلرکه اول وعده قلدوغکوز کونه نه وقت
وار دیلسز خبر ویروک اکر کرچکسکوز حق تعالی بیوردی ایدور شونلرکه اول قیامت
کوننه انکار ادرلر ایمان ایتملری یوقدور بیلمزلرکه اول کونک شدتی نیجه دور استهزا
ادوب تعجیل ادرلر نه وقت اولور دیو طلب ادرلر اما آنلرکه اعتقادی وار
اول کونک کلمکندن قورقولر بیلورلرکه اول قیامت کلمکی حقدور اول ثواب عذاب
کونی و ترازویله حساب کونیدور احواللری قتیدور قاضی رب العالمیندور
محضرلری ذبانیلردور زندانی جهنمدور انده کیرنلرک یدوکلری زقومدور ایچدکلری کلرى
حمیمدور کیدوکلری قطراندن طونلردور اشلری یولداشلری یلان عقربدور
اورتولری دوشکلری اوداولری ودانی حق بلنلر اندن قورقوب آنوکیچون اولمدن
یراغ ادرلرکه اندن خلاص بولالر کیموک که اول کونه کمانلری وار آنوکیچون جدالی
وخصومت قیلورلر آنلر اولوضلالتده دورشوپ حقدن ایراغ اولمشلردور تیز اولا
بیله لورنیه واقع اولیسر اکر آنلردن برینوک دنیا طلوا التونی اولسه کندوینی قورتریغیچون
آنی ویرسه یارن قیامت کوننده اول اندن قبول اولنا جق دکل اما شمدی یا لکوز
بر کلمه ایله قورتولورلر ظالملوک قدرنی بیلمزلر و بوندن صکره حق تعالی کندو لطفنی
بیان قلوب بیوردیکه الله لطيف بعباده يرزق من يشاء وهو القوي العزيز
یعنی حق تعالی لطیفدور قوللرینه کیمه دیلرسه رزق ویرور دکافر اولسون مؤمن اولسون
عاصی اولسون مطیع اولسون دنیاده آچلغیله هلاک قلمز آنلری هلاک قلمغه

قوی و غالب ایکن و دخی بلکه کمال اللهدن لطفندن قوللرینه نهایتی یوق دکیزلر مرکب
و اغجلر قلم و یرکوک اهلی یازیجیلر اولسه انوک لطفنک بیکده برن یازوب دوکدن
میلردی و انوک لطفندن بریسی اولدرکه هر قوله رزقنی اولبخیه دک براغوردن
ویرمیدی کند و خزینه سندن کیزلدی قرشوکرلنا ولدوغنی قدر ویردی بوینی
بویله قلدوغنده لطفلو و حکمتلو وار زیرا هر کشیه اولبخه تقدیر اولنان رزقنی
کلسن ویرسه صغرهجق یر بولمیادی برکیشی بریللق رزقنی کتورزور قویاجق یر
بولیمز بونجه یللق حاصلی برینه صغره بیدی اکر صغرهجق یر دخی بولسه و قتا اولایدی
که کیمی چورویدی هلاک اولایدی یا خوذ اوغری و حرامیلر الی یریدی یا خوذ بر
کند و دن قوتلوجه غالب اولوب ظلمله النیدن الایدی کند و رزقسوز قلایدی
هلاک اولایدی و بر دخی بو کمه وقتا ولجکی معلوم اولایدی کیجه و کوندوز لقمه
ازیوب تشویشده اولایدی کما لبتده بو رزق دوکنجه بن اولورم دیو و دخی
بر بوکه عمرلری شویله معطل کچیدی که هیچ بر مصلحته الصونمیلردی دنیا
خراب اولوب معمور اولمیادی لیس عقلی اولنلر کرک که حق تعالینک
بو لطفلرن فکر ادوب دایما انوک ذکرنه مشغول و لاکر اول لطیف دنیاده لطف
اشلدوکنلین اخرتده دخی لطف برله حسابدن عقابدن قورتروب نجات ابدی
روزی قلا و بوندن صکره دنیانک و دنیا طلبا دنلوک حصه سن و لخرة
طالبا ولانلوک فضیلتن بیان قیلور بیوردیکه من کان یرید حرث الاخرة نزد له
فی حرثه ومن کان یرید حرث الدنیا نؤته منها وما له فی الاخرة من نصیب
یعنی هر کیمک که طاعتندن و عملندن مرادی اخرت سعادتی اولسه بز انوک دنیا
اخرتده دخی مرادلرن یرینه کتوروب زیاده درجه لر حاصل قیلورز اما شول
کمسنک که عملندن و سعیندن مرادی دنیا سعادتی اولسه بز اکا دنیاده شو
قدر ویرورز اما اخرت نصیبنی قالمز زیرا عملی تکر ایچون اولمدی شول عمل که
تکر ایچون اولمیه اولهباء منشور در اخرتده انوک ثوابی اولمز بوندن او تروددی
رسول کونین من کان نیته الاخرة جمع الله شمله یعنی هر کیموک که عملندن مرادی
نیت اخرت اولسه حق تعالی انوک طاغلمش اشلرن جمع ایدر و بایلغی انوک کوکلنوک

ایچنده ادر دنیایی اکا حق تعالی دلردلمز او ممدوغنی یردن درزقلندورر اما هر
کیمک نیتی دنیا اولسه حق تعالی انوک اشلرن براکنده قیلور و درویشلوکی
اکی کوزی سونلنا و کنده دیکه قورتر قدر جهد ادوب دورشورسه کلمز اکا الا شولکه
تقدیر اولندی اول کلور لیس عقلی اولانلر کرک که دایم مرادی اخرت اولا و سعی
جهدی انوکیچون اوله دولتی باقی دوردلرسه که ایکی جهانده مرادن بوله
اما شول کمسنکه اخرتی قیوب دنیا مرادنه طالب اولا دنیاده دخی محروم در
عاقبت النده النورلر اخرتی خوذ اولدن فوت اولوب کیدور ویدورر اکسنده بله
زیانکاردر و نعوذ بالله منه و دخی حق تعالی بیوردیکه ام لهم شرکاء شرعوا
لهم من الدین ما لم یأذن به الله ولولا کلمة الفصل لقضی بینهم وان الظالمین
لهم عذاب الیم یعنی یا محمد بولروک بندن ازوق معبودلری وارکه بولره بر درلو
دخی دین طریقین بیان ادی و یردی شول نسنه دن که حق تعالی انی بیورمدی
وانی حق ذیوب کتاب انده ورمدی اکر اول علم ازلده تقدیر اولمسه بو استلرک
عذابلری اخرته تاخیر اولتوب بولره تعجیل عقوبت دنیاده اولماسی بولار اروکی
امتلر کبی دنیاده عذابا تدروب هلاک اولایدیکه بدرستی ظالملر
یوم قیامتده انجیدیجی عذابلو وارکه انوک نهایتی یوق تری الظالمین مشفقین مما
کسبوا وهو واقع بهم یعنی یا محمد کورهسن قیامت کوننده اول ظالملری که
نفسلرینه ظلم ادوب بزه و کتابمزه و رسولمزه انکار قلدیلر اول خبیث باطل عمللره
عملرن چورودتدیلر غایت قورقوجی کوره سن شول نسنه لر که اشلدیلر حال بودر که
اول قورقولریا و لان نسنه یه واقع اولوبدورلر خبرلری یوق و دخی حق تعالی
بیوردیکه والذین امنوا وعملوا الصالحات فی روضات الجنات لهم ما یشاؤن
عند ربهم ذلك هو الفضل الکبیر یعنی انلر که بزه و بزوم کتابمزه و رسوللمزه
ایمان کتوروب کرچکلدلر و بیوردوغمزی یضلرنی وقتیله ادا قیلوب رسوللمزک
سنتلرنی یرینه کتوردلر انلروک مقاملری اوچماق بوستانلری ایچنده یوجه کوشکلر
اوزرنده التوندن کومشدن تختلر اوزرنده نکار زوادوب دلرلو الله تعالی قتنده
انلره حاصل دردلو کرامتلر کوزلر کورمدوکی و قولاقلر اشتمدوکی نسنه لر انلره هیب

حاضردر اولوسز یاشله وزوال سز دولتله وسعزولسز بجاکوکله دخی اللهک
خوشنودلغله که صوکنده عقاب یوق بوکلیسی الله تعالی لیدن قوللرینه
کی اولو فضلدر که قیلور هیچ برکمسنه بو دولته عملیله مستحق اولمز و دخی
بیوردی که ذلك الذی یبشر الله عباده الذین امنوا وعملوا الصالحات
قل لا اسئلکم علیه اجرا الا المودة فی القربی ومن یقترف حسنة نزد له
فیها حسنا ان الله غفور شکور یعنی شول ثوابلرکم حق تعالی انی قوللرینه مشتولر
دنیاده کندو کلامیله اول قوللره در کم کوکلو اعتقادیله ایمان کتوروب صالح عمللر
مشغول اولدلر دایم جهد لو حق تعالی رضاسن کسب اتمکدر دنجه اولدیایت
یا محمد بو مکه اهلنه کم شول نسنه کم بن انی سزه کتوروب بیان ایلدوم اول نسنه ایچون
سزدن اجر و حق طلب قلمزن الا شول کی استرم کم بنوم قرابتمه دوستلق قیلوب
انجتمیه سز و دخی شول عمللری سومسن کم سزی اللهه یقین قیلور زیرا هرکمسه کم
ایو عمللر و کودکلو خیرلر کسب ایتسه بز اول حسنه سندن انو توزی دنیاده توفیق
ارتوروب اخرتده ثوابلرن و درجه لرن زیاده قیلورز که حق تعالی کناهلرندن توبه
قلنلره غفوردر و نعمتلرینک شکرن ینه کتوره نه شکرن قبول دار عملنه
چوق ثوابلر ویرور دیمس عاقل ولانلر کرک کم اولمزدن اول دولتده استغفاره
چوغالدن و کوکلندن پشیمانلیغی ارتوره اخلاصله مشغول اولا کم محل قبوله واقع
اوله اکی جهان دولتن میسر قیلا و دخی بیوردیکه ام یقولون افتری علی الله کذبا
فان یشاء الله یختم علی قلبك ویمح الله الباطل ویحق الحق بکلماته انه علیم
بذات الصدور یعنی بولر ایدورلرمی اول محمد بو سوزلری کندو نفسندن دوزر
سویلر الله بیوردی دوغی بنسنلر دکلدور دیرلر حق تعالی ایدور یا محمد اگر حق تعالی دلسه
سنوك کوکلنی شویله صقلیه کم هیچ بولروك سوزلرندن سنوك کوکلوکه بر ذره قدر
شبهه و مشقت بولمیه و جمیع باطللری هلاك ادوب محو ایلیه و دین اسلامکه
حقدر واخظهور کتوروب اشکار قیلا کندو کلامیله کم قراندور و دخی نصرتیله
که اول عالمدر محمد ولك کوکلندکی هرقوی بلور و کافرلروك کوکلندکی یلانلقلرن
دخی بیلور هر بر سونك نیتنه کورو جزاسن قیلور و دخی بیوردیکه وهو الذی یقبل

التو

التوبة عن عباده ویعفوا عن السیئات ویعلم ما تفعلون یعنی اول اللهدور
اول که قوللرندن اخلاصله و کوکلندن ندامتله اولان توبه لرن قبول ادوب
توبه دن اوك اشلدوکلری کناهلری عفو ادوب یغشلر و نولوك نه اشلدکلرن
بیلور خیرنه خیر و شرنه شر جزا ویرور لیس بل کلکم توبه اکی قسمدر بری شرکدن توبه در کم
اول کافر کفرندن دونب ایمانه کله و بر قسمی دخی شرکدن غیری کناهلردن توبه
توبه قیلا بو دخی اکی قسمدر بر کناه اولدر کم کندو ایله الله اراسنده اولان نماز
قلمامق و زکوة ویرممك و حجه کیدیچیوب وار ماموق و رمضانی قصدله یمك
دخی بوکا بکزر نسنه لرکم واردر بولروك توبه سی انلری کرو اودمك در رحمان
استغفار دکل سویچی ایچمك و زنا قلمق و غیره مخالفت قلمق دخی بولره بکزر نکه
وار اخلاصله توبه قلسه عفو اولنور اما اول کناه که انده بر قول حقی متعلق اولنور
اولا اول حلالق دلمینجه قبول اولنمز غیبت کبی یلان کبی بهتان کبی یاخود
عرضین یقمق و سوکمك کبی یاخود کوجیله یا اوغورلغیله مالین یمك کبی
بولروك کلسنده حلاللق دلمینجه توبه قبول اولنمز یا قیس بوندن قیاس ایله محمد بن
مطرفدن روایتدور رایدور بعضی کتب معتبرده کوردوم که حق تعالی ایدور روای
نه عجبدر بو ادم او غلانی که بر کناه اشلر بیلور که بندن اروق کناه یارلغ
کمسه یوق دور ردونرا ولکنا هندن استغفار ادر بن انی یارلغرن نه اول کناهی
ترك ادر نه رحمتمدن امیدن کسر قرشو اشلدوکجه توبه ادر یا فرشته لر و من بن سزی
طانوق طوتدوم که اول قولوم یارلغدوم امدی بو قرشو اشلدکجه توبه ادردوکی
بودکل کم اول توبه دلله اوله کوکلدن اخلاصله اولمیه دخی اول یارلغنه اولخوذ
اصلا قبول دکل بلکه انوك کبی توبه اول اشلدوکی کناهدن دخی اولو کناهدر
اکا دخی توبه کرك مراد اول توبه دن بو در که ارتوق صمیه کور اول کناهه دونمیه اما
هوا و نفس و شیطان اکا غالب کلوب کور و دوندوره اول دخی پشیمان یوب
کو صدقله توبه قلاکی فهم ایله شیطانی سینی بو سوزله غروره برقمسون و دخی
حق تعالی بیوردیکه ویستجیب الذین امنوا وعملوا الصالحات ویزیدهم من
فضله والکافرون لهم عذاب شدید یعنی حق تعالی دعالرنی قبول ادوب دلکلری

واریسه ویرورشول کمسنلرکه الله‌ه اعتقادلرنی کوزکلوادوب صالح عمللر اشلدلر
ودخی انلروك دلکلرنی اوزرنه فضلیله زیاده قیلور ثوابلرن واوجماقده درجه لرن
ارتورور ودخی کافرلر ایچون قتی یاوز عذاب واردور اما اول عذاب انلردن تخفیف
اولونمز ودخی بیوردیکه ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض ولکن ینزل
بقدر ما یشاء انه بعباده خبیر بصیر اکر حق تعالی بوقوللرینك کلسنه
بومالی رزقی بول قلیویررسه هیچ اشلمدن نعمتلر حاضر ویرلسه کلی هب الله‌ه
طاغی اولوب عاصی اولالردی لیکن هر برنه شول صالحی اولدوغنی قدر بولادیویرور
اما امام ابو اللیث سفیان ثوری ابراهیمدن بو ایت معنسندن ایله روایت قلدیکم
اکر حق تعالی هیچ کسب اتمدن قوللره رزق ویرسیدی مجموع فارغ اولوب یریوزنده
فسادلر قلالردی هیچ برکمسه خیره الصونمیایدی لیکن بولوکه هر برن بردرلو
کسبه مشغول قلدی انوکله اکلنوب فساد اشلودن یغلنالر اما بو کسبه اعتقاد
قلمقدن مخلقلنا اوچ مرتبه سی وار اکی باطل بری حق اول بر بودورکه رزقم کسبمدندر
دیو اعتقاده ایدر تکری او نوده بو کمزدور زیرا رزق کندو فعلندن کورمش اولور
وبر دخی بو کم رزقم تکرییدندر هم کسبمدن دردیو شرکدور بو یله اعتقاددن مشرك
اولور زیرا کندو فعلن الله‌ه شریك قلمش اولور رزق حاصل اتمکده بو اکی اعتقاد
باطلدور اما اول که حق اعتقاددرکه ایده رزاق الله‌دور قادردرکه بنا شلمدن
رزق ویره لیکن هر برنسنه‌یه برسبب قومشدر بو بنوم دورشدوکم دخی بر
سببدور رزق ویرن الله‌در بو یله اعتقاد ایدن خالص مؤمندور پس حق تعالی
بوقوللرینك حالن کوزجه بیلجیدور یعنی حق تعالی یویخی دخی بلور یاوزی دخی بلور
باطل اعتقادی اولانی دخی بیلور هر برینك فعلنه کوره یارانجراسن قیلور ودخی
بیوردیکه وهو الذی ینزل الغیث من بعد ما قنطوا وینشر رحمته وهو الولی الحمید
یعنی سزه رزق ویرن الله‌دورکه اول رزق اسبابلرن یلورینجه دوزمشدورکه
انلردن بری یغموردورکه کوکدن یره یغدورر انواع نعمتلری یردن اینجدن سزه
بتوررکه انی بیوب شکرن برینه کتوره سز تجن اول شکرونده قاصر اولوب اول نعمتلرك
قدرن بلمسکوز اول یغموکه انوك اسبابندندور انی حبس دوب طوتار یره اندورمز

اول نعمتلرنی ازبشوررتاکه انوك قدرن بیلوب اندن یکا یوز طوتوب اکا تضرع ایله
یالوارهلرتا اکادکین کمنه امیدلری کسلوب نومید اولالرا وتمنیالرکه بولره یغمور ویرله
کور اول الله‌دورکه امیدلری کسلدوکدن صکره اول یغموره وطوتا کما ولدورتمش
وقتدن وقته کرك اولدوغجه اندوررا کالایقدورکه اول عطالرندن اوترو حمد وثنا
قلنه که فضیلی برله احسانی دائم قوللرونه عامدور ودخی بیوردیکه ومن ایاته
خلق السموات والارض وما بث فیهما من دابة وهو علی جمعهم اذا یشاء قدیر
یعنی حق تعالی‌نك وحدانیتی وکمال قدرتی نشانلرینوك بری بوکوکلر ویرلر
یارتملقدور ودخی بواکنك ایچنده یارهدیلن مخلوقدورکه حرکت قیلورلر زیرا بو
یرلو کوکلر اکی ولو مخلوقدورکه ایلنی یارتمغه نه ادم اوغلانی‌نك قدرتی یتر ونه ایروغك
پس اول الله که بو عظمتله وقدرتله بولری فنایه ویره وقتا قلدقدن صکره
کرو وجوده کتورروب جمع اتمکده قادردر عجزی یوق پس بوکافرلر بوقدرته نظر قلمزلر
کم بونعثه انکاردرلر حشر نشر بو قدوزدیرلر وبوندن صکره بونی بلدوردی کم کیشیه
هرنه کلورسه کندو فعلندن کلوررتاکه انی بیلوب انصافه ایده لر شیطان کیبی
ثنی اشلیوب الله‌دندور دیمیلر جبر اهلندن اولمیلر کندو اختیارلرندن بیلوب
استغفاره مشغول اولهلر نتکم حق تعالی بیوردی وما اصابکم من مصیبة
فبما کسبت ایدیکم ویعفو عن کثیر وما انتم بمعجزین فی الارض وما لکم من دون
الله من ولی ولا نصیر یعنی مصیبت کم سزوك نفسکوزه ومالکوزه ایرشور اول
سزوك یاوز عملکوزدن ومعصیت اشلدوکوزدن ایرشورکه دنیاده انوك
عقوبتیدور اما انوك چوغنی حق تعالی عفو ادر فضلیله عقوبت اتمز امیر المؤمنین
علی رضه ایدوردیکه یا قوم رسول اوزرنه اینن ایتلروك ایکی اسیدطوتاجق ایت قنغیدر
سزه خبر ویرینی درلر دیکه خبر ویر ایتیا وقوردی انلروك اوزرنه دخی دیردیکه
معصیتلرکه ادم اوغلانه ایرشور هب کندو کسبلری درکنا هدنایرر اما حق
تعالینك عفو اتمدکی چوقدور رسول لشتدن که حق تعالی عفو ادوب دنیاده
عقوبت قلمادی اول الله کرم وجومرددر اکرمدرا اندن اول عفو اتدوکندن اخرتده کرو
کرو عقوبت قلا ضحاکدن روایتدورکم بیوردی هیچ برکمسه اولمیاکه قران اوکرنه

اندن کورواونوده الا اول دخی کناهی شرندندور اول دخی بو سوز اوزره بو ایتی اوقودی
یس نه معصیتا ولا کما اول قوان اوقوما سقدن دخی اولو معصیتا وله قچن حق تعالی
دلسه کم سنی اول کناهکوزدن اوتری جزا وعقوبت قلا سزاکا قادر دکلسزکه
انك عذابن سزدن دفع منع اده سز البته اول سنی جراسن اذر یعنی الله دن
غیری سزوك بر ولی کوز یوقدورکم الله عذابندن سزی صقلیه انی منع اده الا کم
الله رحم ایلیه و دخی بیوردیکه ومن آیاته الجوار فی البحر کالاعلام ان یشأ یسکن
الریح فیظللن رواکد علی ظهره ان فی ذلك لآیات لکل صبار شکور یعنی حق تعالینك
وحدانیتی وقدرتی نشانلرنوك برسی بودورکه کمیلری طاغ کبی صو اوزره سیر
اتدورر سهل مدتلر جنده بر اقلیمدن بر اقلیمه ایرکورور اکر دلرسه اول کمی
سورن یلی ساکن قلا اول کمی صو اوزرنده طولانوب طوره زمانلر کچه دپرتمکه مجالی
اولمیه کمسنتك الندن کلمزکه اول یلی کتوروب اول کمی یوروده یاخود یلسوز
اول کمی یراده الور والته بولنسالر جنده دخی نشانلر واردر حق تعالینك برلکنه
شول کمسنلر اچون کم انك طاعتنه صبر ادوب نعمتلرنه شکر ایلرلر یس حق تعالینك
صبر ادوب نعمتنه شکر ادر شول کمسنکه انك الهه ایمانی واردور عقلی اولا انلر
بو عجایب مصنوعاتلردن عبرت الوب اول صانعك کمال قدرتن اکلیه بلهکه اول
عبادت ـــــ اولنمغه اول لایقدور دایم انك عبادتنده اولوب صبر ایلیه و دخی
بیوردیکه اویوبقهن بما کسبوا ویعف عن کثیر ویعلم الذین یجادلون فی آیاتنا
ما لهم من محیص یعنی دلرسه حق تعالی اول کمیلری هلاك قلا اول کناهلری
شرندن که کسب ادوب قوندلر یوته طیدلر شرك کتوردلر الله حقندن لایق اولمیان
سوزلری سویلدلر اما کرو لطفی برله انلروك چوغندن کرو عفو ادر انلروك فعلنه
کوره قلمز کندو فضلنه کرسنه لایق اشلر ودخی حق تعالی عالمدور بلورکه
انلروك کتابنه تکذیب ادوب مجادله قلانلر کملردور وقچن دلسه حق تعالی که انلری
هلاك قلا هیچ بر کمسنه یوقدورکه اول حقادتدن انلری صقلیوب عزیز قلا یس
اول عزیز قلدوغن کمسنه ذلیل قلمز اول ذلیل قلدوغن کمسنه عزیز قلمز معز مذل
اولدورکه نه دلرسه اشلر قدرتی کاملدور رمانیجی یوقدور ودخی بیوردیکه

وما اوتیتم من شیء فمتاع الحیوة الدنیا وما عند الله خیر وابقی للذین آمنوا
وعلی ربهم یتوکلون یعنی شول نسنه کم سزه ویرلدی اول برقاچ کون الوکوزده
دنیا منفعتیدورکه کروتوقا ولسرا اما شول نسنه کم انك قتنده در آخرت
کرامتلری وابدی سعادتلر اول خیرلودور وباقیدور شول کمسنلره کم الله
ایمان کتوروب شرکدن معصیتدن صقندلر الله امرن یرینه کتورمکی مشغول اولوب
کندو اشلرن الله اصمرلدلرکه قول قولقده کرك قولوك اکسوکن بولا قیورور
چون انلر ایله اعتقاد قلدلر حق تعالی دخی جمیع مهماتلرن یرینه کتورر اول سعی ادوب
دورلشنلردن انلره دخی زیاده فضل احسان قیلور ودخی بیوردیکه والذین
یجتنبون کبائر الاثم والفواحش واذا ما غضبوا هم یغفرون یعنی اول آخرت
دولتلری وعزتلری دخی شول سوسنلره خیرلودورکه انلر دنیاده شول کناهلردن
ایراغ اولوب قاچدلرکه حد لازم اولور واخرتده عذاب اولور ودخی قچن بر کمسیه
غضب قلسلر اول غضبلرنی یودوب انددن عفو ادرلر انتقام طلب اتمزلر ودخی بیوردیکه
والذین استجابوا لربهم واقاموا الصلوة وامرهم شوری بینهم ومما رزقناهم
ینفقون یعنی اول باقی سعادتلر وابدی کرامتلر دخی شول کمسنلره دورکم
انلر اول دیلری دعوت قلدوغی عبادته اجابت ادوب مطیع اولدلر وبیوردوغی
نمازلری وقتیله کورکلو ادا قلدلر وقچن بر اش اشلمك حاجت اولسه بر برینه طانشو
اشلدلر کندو فکرلرنه اکتفا قلمدلر دخی بز انلره رزق اتدوکمز نعمتلردن
بزوم رضامز اولدوغی یرلره خرج اتدلر هوای نفسه مخالفت قلدلر ودخی بیوردیکه
والذین اذا اصابهم البغی هم ینتصرون یعنی اول الله قتنده خیرلوسقالر وکراملر
دخی شولرووك درکم قچن انلره بر کمسه دن ظلم ایرشسه انلر عدل ادوب انصاف
برله اندن قصاص ادوب انتقام کوررر کم خلق اچنده خور قلنلر وانتقام المغه
قادر ایکن دخی سوررلرکه عفو ادرلر یس عقلی اولا انلر اکا کم بو نسنلر کلی مکارم
اخلاقدندر دکر رسولی اوکله خلقلانمغه بیوردی کرکدر مؤمن اولان
کیشی دخی بو خلقلری کندونه حاصل قیلوب بذی فلاحه اولاشه ودخی بیوردیکه
وجزاء سیئة سیئة مثلها فمن عفی واصلح فاجره علی الله انه لا یحب الظالمین

يعني هر كمسنه دلرسه كه كندويه بر زحمت ايركورن كشيه اول دخي مكافاتن قلمق كرك
اول كسنه كندويه نه مقدار قلديسه اول دخي اول مقدار قلا ايدي بوني رعايت
قلمق قتي مشكل اولوراندن اوتوردي كه هر كمسنه اول ظالمدن عفو ايتسه
اول عفويله اني صلاحه كتوررسه انوك اجري الله اوزرنده دور لاجرم ويرر كندو
وعدهسي ايله بدرستيكه حق تعالي ظالملري سومز يعني دائما كه ظلم ايدرلر اولالر اماقچن
توبه قلسلر ذكر والهه دونسلر انلري سورتائبلردن اولورلر زيد بن اسلمدن
روايتدوركه بولر اوچ طائفه دور بر بولوكي مكهده اولان بولوكدن بر بولوك عادتلري
عفو ايدوب صبر قلمقدر و بر بولوكي انتقام طلب ايتمكدور اول اولكيلر اينتكه والذين
استجابوا دراول مدينهكيلر حقنده اندي بو ايتيله كه بيوردي والذين اذا اصابهم
البغي هم ينتصرون انما انلر كه صبر ايدوب عفو ايدرلردي انلروك حقنده بو ايتي انديكه
حق تعالي عظمتيله انلره ثنا قلدي بيوردي كه فمن عفى واصلح فاجره على الله انلر كه
ظالملردور كندولر مسلمانلره ظلم ايدرلر انلروك حقنده بو ايت اندوردي كه انما
السبيل على الذين يظلمون الناس ايتي دورر دروايت قلندي كه ابوبكر صديق رسول
قتنده اوتوردي منافقلردن بر كيشي اكا سوكردي ابوبكر طنمزدي رسول هم دخي
سكوت ايدوب تبسم قيلورردي باشلدي ابوبكر دخي اول منافقه جواب
ويرم رسول مرظ وكلدي كتدي ابوبكر ارديجه وارردي ديدي كه يا رسول الله
نه دامكر اول بكا سوكردي سز اوتوررديكز چونكه بن جواب ويرم ني ند دوروب
كتدوك سبب نه ايدي رسول بيوردي كه اول سكا سوكركن بر فرشته انمش ايدي
قرشوسنوك طرفندن اكا جواب ويرزدي چون سن جواب باشلدوك اول فرشته
طوردي كندي يرينه بر شيطان كلدي بن بر يرده اوتورمزكه انده شيطان حاضر
اولا اول وقت بو ايت انديكه فمن عفى واصلح فاجره على الله ايتي دور ودخي محمد بن
منبهدن روايتدور قيامت كوننده قيغرجي قيغره ايده كه هر كيموك كه الله قتنده حقي وار
طورو كله كه دنياده ظلم ايدوب اندن عفو ايدوب اصلاح ايدرلردي يوندن صكره
بيوردي كه ولمن انتصر بعد ظلمه فاولئك ما عليهم من سبيل يعني شول كمسنهلر كه كندو
ظلم اولندقدن صكره عدل ايدوب قصاص ايتدلر حقلرندن الدلر شول يرده كه قصاص حلال

اوله

اوليه اول يرده ظلم ايتمك روا دكل يعني بر كمسنه بن كوبه لعنت قلدي يا بر وجهله اول
لعنته ياسوكولمكه لايق دكل ايدي اما ظلم يونندن اول دخي دميه كه بن دخي
انتقام ادوب اكا لعنت ايدين ياسوكهيين زيرا ظلم مقابلسنده كوو ظلم ايتمك
حلال دكلدور بلكه عفو ايتمك اولي دور زيرا وقت اولا كه اندن ارتوق ديه سن
بوكا اوليحق سنوك اوزروكده اولا سن اكا خصم و الجاغكن اول سكا خصم اوله مظلوم
ايكن ظالم اوله اول ظالم ايكن مظلوم اولا و دخي حق تعالي بيوردي كه انما السبيل
على الذين يظلمون الناس ويبغون في الارض بغير الحق اولئك لهم عذاب اليم
يعني شولر كه انمكناه طريقنه ياطاغي اولوب الله مخالفت ايشلرده اولالر
سعيلري دايم فسادا ايشلرده اولالر عذاب اولنكي ايجدي بجسي انلرم حاصلدور ودخي
بيوردي كه ولمن صبر وغفر ان ذلك لمن عزم الامور يعني هر كمسنه كه كندويه ظلم ايتدوكلرنه
صبر ايتسه اول ظالمدن قصاص طلب ايتسه بلكه عفو ايدوب اندن كچسه بو صبر
ادوب عفو ايتمك ايشلروك اولوسي دورايس عقلي اولانلروك بو ايتلر معنسندن
خلق اوكرهنوب عفو ايتمكي عادت طوتر وصبري كندويه بيشه قيلوب خلقك زحمتن
كوتورر كندو كمسنيه زحمت ايتمز حق تعالينك ثناسنه لايق اولوب انوك
جوارنده فوز وسعادت بولور وبوندن صكره بيوردي كه ومن يضلل الله فما له من
ولي من بعده وترى الظالمين لما راوا العذاب يقولون هل الى مرد من سبيل يعني هر كمسنه
كه حق تعالي مخذول قلا اكا هدايت قپوسن اچميه اني شول خلقه ظلم ايتمك حالتنده
قويرايزوقانك بر قوتيجي ومعيني يوقدر كه اني دين حق اوزرنه ارشاد ايده حق تعالي
اندن توفيقني الوب خذلان اچنده قودقدن صكره يا زقيامت كوننده
كوره سن يا محمد اول ظالملري عاصيلري چقيكلر و لعذابي كوزلريله كوره لر ديرلر
كه عجبا هيچ بزه برچاره اولا مي كه دونوب كرو دنيايه واره وز سكا ايمان كتوره
كوركلو عمللر قلاوز ليكن اول وقت بر تمني قلالركه اولمقلغي محال اوله عقلي اولان
شمدي اول ارزوده جكين الده ايكن نه ادجك ايسه التسون ايله طوتسون كه
اول حاله واقع اولدنجا اول ارزو قلدي دلكن زينه كتوروب اني دنيايه كووكوترلر
كوره لركه نه ها درلو ادراول دعوليستك يالاني دكل ايسه ودخي بيوردي كه وتريهم

يعرضون عليها خاشعين من الذل ينظرون من طرف خفي وقال الذين آمنوا ان
الخاسرين الذين خسروا انفسهم واهليهم يوم القيمة الا ان الظالمين في عذاب
مقيم يعني يا محمد كوره سن اول ظالملري كه صوره لرطاسوا اوزره شول حالتده
كه غايت قورقولردن واوتاندقلرندن خورمقهور باشلري اشغه كوزلري بقمیا لرزيا
نوزلري اوزره سوريسورلر بلكه كوكلري ايله اوغورلين بقالر ودخي قيامت كوننده
اول مؤمنلردن مظلوملر ديه لركه بدرستي حقيقتا زيانكارلر شول كمسنه لركه كندو
نفسلرندن واهللرندن زيانكار اولدلر كه مسلمانلره ظلم ايلدلر قوندقلري حسناتلر
اول ظالم اتدوكلري كمسنه لرك دفترلرنه يازلدي كندولر مفلس قالوب جهنمي
اولدلر واهللري عيالري كذابيله قارشوب ظلمله معاون اولدلر اكاه اولوك
كه حقيقتا ظالملر دايم عذاب اچنده اولورلر حق تعالي بو كلامي بيان قلدغندن
مراد بو اولاكه مظلوملر ايله اول ظالملر حالي ننه اولسه صبر ادوب تحمل قلالركه كندولر
دخي اول ظلمه ال اوزتميالركه انلره واقع اولان بولره دخي واقع اوله حق تعالينك
قولارينه شايد عنايتي اولدوغندن تنبيه ادوب بلدورتا كه صوكره حسرت
يميلر ودخي بيورديكه وما كان لهم من اولياء ينصرونهم من دون الله ومن يضلل الله
فما له من سبيل يعني قيامت كوننده بركمسنه يوقدور كه الله دن ارتوق بولره نصرت
ادوب عذابدن قورتره بو سوزله حق تعالي اكاه تنبيه ادركه شمديدن الله دن كندو
دوست طوتونانلردن ايروغك دوستلوغن ترك ايدن كه بو دنيادي يوقدور شول
اوربجاوي كبي يايلماسي دخي يقلماسي دخي تيز جك اولورفانين يوقدور
هر كه الله دوستلوغن ترك ادوب اندن غيريه دوست طوتدي اول ضال كمراه اولور
هر كمسنه كه حق تعالي هدايت يولندن ضلالت يولنه برغه اكا ايروق هدايت يولنه
كيرمكه چاره ودليل بولنمز سعادت انك كه حق تعالي اكا هدايت يولنه توفيق
ويروب كندو خدمتنه لايق قلدي ودخي بيورديكه استجيبوا لربكم من قبل
ان يأتي يوم لا مرد له من الله ما لكم من ملجأ يومئذ وما لكم من نكير
يعني اجابت ادوك اول ربكوزه دعوتنه كه سزي ايمانه وطاعته قغرور رسول كوندر
كلمزدن اوكدن كه تيني قيلوب دنيايه كلمكي ارزو ايدن سز چاره اولميه ودخي

اول كون كلمزدن اوكدن كه الله ك عذابي كلكه كمسنه اني دفع اتمكه چاره بولميه
ودخي اول كون سزه اول عذابدن قاچوب صغنجق وبر صقلانجق يربولنميه ودخي
سزه يركشي بولنميه كه اول عذاب سزدن تغيير ادوب دوندوره عقلي اولان اول
كونه واقع اولمدن شمدن كوا الله وانوك طاعتيني صغنجه ادينه كه يارين انوك
نجاتنه سبب اوله بونده صكره بيورديكه فان اعرضوا فما ارسلناك عليهم
حفيظا ان عليك الا البلاغ يعني يا محمد بومكه كافرلري اكر بزوم دعوتمزدن
اعراض ادوب ايمانه كلمزلرسه وبزوم امروم زه مطيع اولمزلرسا سن طارلغنمه كه برسني
بولروك اوزرنه صقلايجي كوندرمدوك كما ليتند بونلري ايمانه كتوره سن
جبر ايله وسكا واجب دكل الا شول كه بزوم خبرمزدور بولره ايرشدوره سن
باقي حسابلري بزوم اوزرمزه دور ودخي بيورديكه وانا اذا اذقنا الانسان
منا رحمة فرح بها وان تصبهم سيئة بما قدمت ايديهم فان الانسان كفور
يعني بو ادم اوغلنلرنه انواع دورلو نعمتلر ايرشدوررز بزوم قتمزدن اول نوكله شاد
اولوب بيلورنيده حكن بلمز هواي نفسنه اويوب بزوم طاعتمزي ترك ادر مخالفت
بولرنده سكردوب اول نعمتي بزويردوكمزا ونودر خاطرنه دخي دوشمز كه شكرن ايده
امليجن بولره بر زحمت وبر قيتلق ايرشسه كندولر اشلدوكلري كناهلري شرندن
كوره سن بو ادم اوغلنلري هب بزوم نعمتلرومزه كافرولور بزدن يكادل اوزره
كه ذلورسه شكايت قيلورلر نعمت وقتنده بزه شكرايلمزلر بو آيت دخي اكا اشارت
قيلوركه عقلي اولان نعمتاله كوبجك فسادلره دوشميه وبر مصيبت ايرشيجك
صبر ادوب الله دن كمسنه شكايت قلميه ايمان مقتضاسي بودوركه مؤمن و
صفتي بو دركه بويله اولا ودخي بيورديكه لله ملك السموات والارض يخلق ما يشاء
يهب لمن يشاء اناثا ويهب لمن يشاء الذكور او يزوجهم ذكرانا واناثا ويجعل
من يشاء عقيما انه عليم قدير بو آيته حق تعالي كندونك عظمتن وبايلغين ذكر ادر
وقولاروك عاجزلغن وكندونك قوللره احسان وعطالرن بيان قيلور بيوروركه
يرلر وكوكلر ملكي كلي هب الله مخصوصدر كمسنك انده شركتي يوقدور قادردر
بو كلسنه قدرتي يترنه دلرسه يارةدور ونه صورتا اوزره دلرسه وجوده كتورر

کمه دلرسه نسلندن قیز عطا قیلور که ایچلرنده هیچ ار اوغلان یوق و برینچلرینه
هم ار اوغلان هم قیز اکسن بیله عطا قیلور و برینچلرک رحمنی عقیم قیلوب نه ار
و نه قیز ویرور اول پادشاه علیمدر بیلور هر کشیه نه نسنه صلاح اولور
اکا کوره ویرور و بو نسنه لر اوزرنه دخی قادردر نه دلرسه اشلر مانعی یوقدر و
دخی بیورر دیکه وما کان لبشر ان یکلمه الله الا وحیا او من وراء حجاب
او یرسل رسولا فیوحی باذنه ما یشاء انه علی حکیم بو آیتک اکا سبب بو ایدیکیم
یهودیلر کلوب رسوله دیدیلر که نیچون اول الله سکا سویلمز یا سکا نظر ایلمز نتکم
موسایه سویلدی یا کوردی اکر کرچک پیغمبرسک کرک بویله اولایدی حق تعالی بیورر دیکه
هیچ بر ادم اوغلانی یوقدر که حق تعالی انک ایله سویلیشه الا کلام وحی ایله دور
یعنی الهام ایله در قولاغنه بر آواز اشدیلور اولانی فهم ایدوب اکلر دخی انک مقتضاسنجه
عمل ایدر بو جایز دکل حق تعالی یوز یوزه اشکاره عیان دنیاده کمسنه ایله سوز
سویلیشه یاخود حجاب اردندن سویلیشور نتکم موسی ایله سویلیشدی اغاج اردندن
یاخود جبرائیل کوندرور کلور انک وحینی اوقور اول انی بیلور عمله مشغول اولور
حق تعالی علی حکیم دور یعنی یوجه دور اندن که انی دنیاده کمسنه کوره یا انکله
عیان مواجهه اولا سوز سویلیشه و دخی حکیمدر ایله حکم ایلدیکه هیچ بر کمسنه
انی دنیاده کورمیه و انکله عیان کلیمچی قلمیه و دخی بیورر دیکه وکذلک اوحینا
الیک روحا من امرنا ما کنت تدری ما الکتاب ولا الایمان ولکن جعلناه
نورا نهدی به من نشاء من عبادنا وانک لتهدی الی صراط مستقیم یعنی یا محمد
کورالیچلین سکا جبرائیل کوندردوک بزوم امرومز ایله یاخود قرآن اما قرطبی ایدور
روح دیدکلری اولدر کم بو جسملر انکله حیات بولورلر حق تعالی قرآنه دخی روح
دیدی زیرا بونکله جهلدن و کفر اولومندن حیات بولورلر و دخی یا محمد بز سکا
قرآنی وحی اتمزدن اول سن نه قرآن اوقومق بیلوردک و نه ایمان بیلوردک یعنی بو خلقی
ایمانه نیجه دعوت اتمک کرک انی دخی بیلمز ایدوک لیکن بز جبرائیلی قرآن ایله سکا
کوندردوک کم اول قرآن نوردر ضیادر کوزلوکدن قورترر یولی اکا بیان قیلور شول
کمسنه که هدایت بولمغه اهل اوله بز اول قرآن ایله اکا توفیق ویروب هدایته کتورورز

بدرستی

بدرستی سن بو خلقی دین اسلامدن یکا دعوت قیلورسن انجق هدایت ویروب یوله کتورن
بزوز و بوندن صکره بیورر دیکه صراط الله الذی له ما فی السموات وما فی الارض
الا الی الله تصیر الامور یعنی سن بولری شول الله یولنه دعوت قیلورسن که یرلر کوکلر
اچنده نه وارسه کلی انوکدور و کلی اشلروک عاقبتی اندن یکادر دونمکدور
پس عقلی اولنلر کرکدورکم بو الهه کیدن طوغری یوله و زرنه قدمنی محکم باصوب
طاعت عبادته ذوقین بلسنده کتوره تا که اول حضرت قدسه ایروب سعادت
تحتنه اوتوره متنعم اولالر
سورة الزخرف وهی ثمانون وتسع آیات نزلت بمکة

بسم الله الرحمن الرحیم

حم والکتاب المبین حم معنیسی بو قوللوکی سورده بیان قلندوق تکراره حاجت
دکل اکا نظر ایله بله سن والکتاب المبین یعنی بز اندردوک بر کتاب که او کتاب
بیان ایدر هدایت یولنی ازغونلق یولندن دخی بو اشتک هرشیه کم احتیاجی وار حلالدن
حرامدن که انی بیله بو کتاب بیان قلیچیدر و دخی بیورر دیکه انا جعلناه قرآنا عربیا
لعلکم تعقلون یعنی حق تعالی اند ایچر بیورر که بو کتاب مبین حقیچون بز جبرائیل ایله
بو قرآنی اندروب وصف ایدوب بیان قلدوق عرب دلی اوزره تا که انی اشدوبا ولاکم
فهم ایدوب معنسن اکلیه سز اکر یوق دل اوزره اندرسوز سز انی فهم ایدمزدکوز
دلکوزجه اندردک اکلیه سز حجت کوز قالمیه و دخی بیورر دیکه اکر سز بو قرآنی یلانلرسکوز
اکا نقص یوق که اول بزوم قتمزده لوحه صقلمشدر یوجه در شریفدر محکمدور
اکا باطل قرشمز حکیمدور یعنی حلالک حکمن دخی و حرامک حکمن دخی محکم
قلمشدر تبدیل اولاجق دکل بو کتاب دوکلی کتابلر اوزرنه حکیمدور که انلروک
حکمن بوزر اما بونوک حکمی باقیدر قیامته دکن حرام قلدوغی حلاله دونمز و حلال
قلدوغی حرامه دونمز حرام قلدوغنه حلال دیسه مجموع علما قتنده کافر اولور
اندوکی حسنات هب باطل اولور عورتی بوش اولور مؤمنلر اولان کرک کم بوندن احتراز
ایده و دخی حق تعالی بیورر دیکه افنضرب عنکم الذکر صفحا ان کنتم قوما مسرفین
یعنی سزه وحی اندروب امر نهی اتمکدن و سزی عذاب ایله قورقتمقدن بالکلیه ترک ایدوب
اعراض می ایده لوم بونکله کم سز شرک اتمکده مسرف اولوب حددن کچدوکوز یعنی البته

سزه اذا ادوب عذابله قورقودرزایواشلق بیوروب یاره حزاشلردن یغاروزاولاکر
برانضافه کلوب کندوکوزی دیوشوره سز والا آخرتده اول قورقمقاتزی ظاهر اولا
عیان کوره سز نداملله حسرت ییه سزکه منفعت قلمیه ودخی بیوردیکه **وکم**
ارسلنا من نبی فی الاولین یعنی نیجه پیغمبر کوندردک الروکیلر ایچنه نتکم سنی
کوندردک بو قومك ایچنه سینی بو قومك نیجه اندورسا اول امتلر دخی انلری ایله
ایخدورلردی وکوکلوکی طاطتوب ملول اولمیه بزوم ستمز ایله اولمشدور که هر
ابراهیمك بر نمرودی واروموسانك بر فرعونی وارسنوك دخی ابوجهلك وار التده
بو صالحك بردوشمنی اولسه کرك تاکه اول انك اذاسنه صبر ادوب تحمل
قلدقچه بزوم قتمزده تقرب درجه مرتبسی یوجله ودخی بیوردیکه **وما تاتیهم من نبی الا**
کانوا به یستهزؤن یعنی پیغمبر کلمدیکه اول امتلره الا انلر انی استهزایه الوب
مسخره یه طوترلردی **فاهلکنا اشد منهم بطشا ومضی مثل الاولین** یعنی اول
بزوم رسوللرومزی تکذیب ادنلر بولردن قوتلولر ایدی سکا خبر ویردوك اول
هلاك اولنلروك قضیه لری وسینی کچدیایله صانمشونلر سنوك بو قومك کم انلر
هلاك اولدی بولر سلامتا ولا سینی عالمه رحمت ویردوماندن اوترودورکه بولروك
عذابلری دنیاده تعجیل اولونمز اما آخرتده کوره دیدوکمز حقیدر یوخسه ناحق ودخی
بیوردیکه **ولئن سالتهم من خلق السموات والارض لیقولن خلقهن العزیز العلیم**
یعنی یا محمد اکر بو مشرکلره صورسك بو یرلری کوکلری کم یاراتدی انکا راتیوب دیه لرکه بولری
اول الله یاراتدی کم ملکنده عزیزدور یاراتدوغی اوزره حکیمی غالبدور وانلروك
نیلدوکن بلور علیمدور نیجه سی انکار ادرلر بوکا کم کونشدن روشن در معلومدور که
اول بو تلری براوز یارتمغه قادر دکلدر نه یاراتمغه بلکه یوزلرندن سکك قومغه کوچلری
یتمز انك کبی عاجزلرچین بنوك کبی کوکلروی یرلروطاغلرو دکیزلر یاراده لر ودخی بیوردیکه
الذی جعل لکم الارض مهدا وجعل لکم فیها سبلا لعلکم تهتدون یعنی بو یرلری
کوکلری یاراداندن اول اللهدورکه یرلری سزه دوشك قیلوبیردی اوزرنده دورلو
مصالحکوزه سعی ادوب منتفع اولورسز دخی سزه اول یرلرچنده شهردن شهره وکویدن
کویه یوللر ایدی ویردی تاکه انی بلوب اول مقصودلره ایرشوب هدایت بولنه کبی سز

ودخی نعمتلرینه وکن بلدورمیکچون بیوردی **والذی نزل من السماء ماء بقدر فانشرنا**
به بلدة میتا کذلك تخرجون یعنی اول سزه انعام ایدن منعم اولدورکه کوکلردن وزنله
مقداریله صولر اندورراندن اول صویله یری احیا ادوب اولمش یرلری دیرکوردور
یعنی شول یرده کوکوراوت یوغکن قوریوب کچمشکن انواع تازه اوتلر بتورر چیچکلر
طاغلری ویازلری وباغلری وبغچلری بر ربیس آخرته نیچون انکار ادهسزکه سزوك
اولسته لروکوزدن دریلوب قوبمق دخی ایجلابن دور **والذی خلق الازواج کلها**
وجعل لکم من الفلك والانعام ما ترکبون یعنی اول اللهدورکه سزوك ایچون
انواع دورلو اوتلو وحیوانلر یاراتدی ودخی سزوك ایچون صواوزرنده کمیلر یاراتدی
کم سز هر اطرافه مقصودلروکوزه وارسز کله سز ودخی سزوك ایچون قیون صغر
یاراتدی که انلروکله منفعت طوترسز وحیوانلر یاراتدی بنه سز ودخی بیوردیکه
لتستووا علی ظهوره ثم تذکروا نعمة ربکم اذا استویتم علیه وتقولوا
سبحان الذی سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین یعنی اول الله تعالی سزه دوه لر
اتلر قترلر یاراتدی ویردی که سز انلروك ارقالرنه بنوب تمام دولنوب اوتورسز
که اول نعمتك قدرن بلوب اول سزه نعمت ویرن ربکوزی اکا سز دخی دیه سزکه
بز تنزیه ادوب آریلروز اول پادشاهیکه بو حیوانی بزه مسخر قلدی زیرا که
دلوسوزبنوب کیدره دوزاکر اول فضل عنایت برله بزه مسخر قلمیایدی بزوم بوکا
طاقتمز یتمزدی کیم کندومزه مطیع قلدیدق دخی بوکا نا الث اولوب تصرف قلایدق
وانا الی ربنا لمنقلبون یعنی عاقبت بز دخی بودیخاخرتده اول ربمزدن یکادو توجه
کلموزانوك مخلوقیوز خالقموز اولدور بد رسیتی عثمان بن اسود روایت قلور مجاهددن
که بیوردیکچن برکیشی طواره بنسه دیه کم بسم الله الرحمن الرحیم اکر خوذ دیمسه
شیطان انوك اردینه بنر دخی اکسه اوروراکر اول کشی ایرلمق بلورسه شیطان
اکا ایرله دیو قندوری ویرورانی یلدورواکر ایرلمق بلمزسه ایدور سویله یعنی
باطل سوزلره یلیتوب هرزه لر سویلدورو دخی علی ابن ربیعه ایدور ترکون امیر
المؤمنین علی ایله برطواره اردولاشدوم کچن کم بنمکه ایاغن اوزنکویه قودیدیکه
بسم الله چون بنوب بطوغرواولوتوردی دیدیکه الحمد لله اندن بو ایتی اوقودی

سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وانا الى ربنا لمنقلبون پس كركدور
مؤمن اولان شيطاني كندودن ايراق ايليه دايم دولتدن كتميه بسم الله هر نيه
بشلرسه الله اديله باشليه تاكه ايشي تمام كله ودخي بيورديكه وجعلوا
له من عباده جزءا ان الانسان لكفور مبين يعني بو مشركلر حق تعاليتك قوللرندن
بعضيسن اكا شريك قلدلر بد رسيتي بو آدم اوغلنلري حق تعالى ويردوكي نعمتلرك
اشكاره كافر اولدور شكرن يرينه كتورمزلر كم سبب زياده اوله و اول نعمت ثابت
محكم اولمغه سبب ولا رسوله مبيورمشدوركه بو نعمتلر شول وحشي حيوان
كبيدر نتكم اول وحشي بغلنمايجه قرار طوتمزلر پس بو نعمتلر دخي شكر باغيله بغلنمايجه
الده طورمز عقلي اولان كرككه دايما اول كندويه انعام ايدن منعمه شكر
خدمتي يرينه كتوره ذلرسه انوك قتنده قدري حرمتي دخي زياده اوله و بوندن صكره
حق تعالى بيورديكه ام اتخذ مما يخلق بنات واصفيكم بالبنين واذا
بشر احدهم بما ضرب للرحمن مثلا ظل وجهه مسودا وهو كظيم بو آيتك سبب
نزولي بو دوركم بني مليح قبيلسني ديرلر ديكم فرشتهلر الله قيزلريدور حق تعالى انلروك
اول باطل سوزلرن رد اتمك اجون بيورديكم يعني الله كندو يارتدوغي نسنهدن
كندويه قيزلرمي طوتور نه عجب سويلرلر بو باطللري شويلمي اولديكم حق تعالى سزه اختيار
ادوب اركلر اوغلانلر ويره كندويه قيزلر اختيار ايدن حال بو دوركم قچن سزدن بريكوزك
بر قيزي طوغوب كلوب سنك موشتولسلر بكزكوز تغير اولور داني كويه كورورسز
غصيله كوكلوكز طوتيطلوا ولور شول نسنه كه سز كندوكوزه راضي كورميوب
كويه كورورسز كوكلوكز خوش اولميوب يوزكوزه غصه قره كولنجي اوتوره اني سز اللهه
نته روا كورورسز بو نسنه سزوك غايت حماقتكوزدندر زيرا عقلي اولان بو سوزي
سويلمز كم الله حقنده محال اولا حق تعالى بو جهه دور منزهدور انلدن كه بونلر ديرلر
ودخي حق تعالى بيورديكه اومن ينشؤا في الحلية وهو في الخصام غير مبين
يعني حق تعالى كندويه قيزلرمي طوتر يعني شول كمسنهلري كه انلر التون كومش بزكلر وحلهلر
اچنده تربيت اولنه دايم محبتلري انوك اوزرينه اوله حال بو دوركه انلر بر سوزه كليجك
فصاحتلري يوقدر انلر فصاحتي كبي نته ديرسز كه بونلر اللهك قيزلريدر نه عجب

باطل

باطل سوزلركوز وار كم خالقكوزه افترا ايتلورسز ودخي توبيخ طعن ادوب بيورديكه
وجعلوا الملائكة الذين هم عباد الرحمن اناثا اشهدوا خلقهم ستكتب شهادتهم
ويسئلون يعني بو عقلسوزكافرلر يا محمد بو فرشتهلري كه تكرينوك قوللريدور حق تعالى
يارتدوغي وقتده بونلر انده حاضر اولوب كوردلر بلدلرمي كم بو فرشتهلر ديشيدر يا ايركلدور
بونلر خود اول وقت موجود دكلدر ايدي پس نه وجهله بويله طانقلق ويررلر تيز اولا كم
بونلروك اول طانقلقلري دفتره اولوب يازله يارن قيامت كوننده بونلردن سؤال
اولونه كوره لركه بزه تانق اول سوزلرندن اوتوريجه سي انتقام اده روزلر پس عقلي اولان
كرك كم دللرن ذكره تسبيحه حركت اتدوره يارمز سوزلردن منع اده خصوصا كه
الله حقنده افترا ويلانه باطل سوزلره مشغول قيلا نعوذ بالله منه اول سوزلر كشي
جهنمده مخلد قيلور بو كز حق تعالى اول كافرلروك باطل حجتلرندن خبر ويروب
بيورديكه وقالوا لو شاء الرحمن ما عبدناهم ما لهم بذلك من علم ان هم الا يخرصون
يعني بو كافرلر ديرلركم حق تعالى دلسيدي كه بزي كندويه طپندوق بز فرشتهلره يا بوتلره
طپمزدق حال بودور كم بونلروك بو سوزه حجتلري يوق دكلدور بو سوز بونلردن
الا بر باطل دليلسز يالان سوزدور بو دخي شيطان صفتيدركه الله امرينه مطيع
اولمدي عاصي اولدي دونب كلوب كندو كناهيني اللهه نسبت ادوب ديديكم
سن بني يجون آزدردك بو كافرلر دخي شيطان جماعتيدر انوك اجون بو باطل سوزي
حجت ادينورلر و هر كمسه كم كناه و معصيت اشليه دخي دينه كم الله اشلتمسه
اشلمزدوم اول دخي شيطان جماعتندندر مذهبي فاسد واعتقادي باطلدر
عقلي اولان بو سوزدن كندويي ايراغ اده زيرا كه بونوك كبي كسنهلروك صحبتندن
قچرلر اغولو يلاندن قچر كبي و بيرتيجي جانوردن قچر كبي زيرا بونلروك زياني دنياده دور
انوك زياني اخرتده دوركه اخري بولنمز عذابه اوغرر ودخي بيورديكه ام اتيناهم
كتابا من قبله فهم به مستمسكون يعني بو كافرلر بو سوزي كندولردن
بر علمي كتوروب ديرلر يوخسه بز بونلره قرآندن اوكدن بر كتاب دخي اندروب
انده نه كركسه اشلك ديو مي بيورددق كم بونلر اني تمسك ادينوب انوكيله عمل ادرلر
بل قالوا انا وجدنا اباءنا على امة وانا على اثارهم مهتدون بلكه بونلروك حجتلري

بودورکه دیرلر بز اتالرومزی اشبو دین اوزره دربولدوق بز دخی انلروك اثارین
ازلیو انلروك طریقنه قدم اوردوق کیده روز وكذلك ما ارسلنا من قبلك في
قرية من نذير الا قال مترفوها انا وجدنا اباءنا على امة وانا على اثارهم مقتدون یعنی
یا محمد بویجلین کم سکا دیرلر هیچ سندن اوکدن بر قریه دخی پیغمبر کوندرمدم
الا اول قومك بایلری متکبرلری اول رسول دعوتنه مطیع اولمیوب ددلرکه
بز اتالرومزی اشبو سنتا اشبو قاعده اوزره بولدوق بز دخی کروانلره اقتدا قلدق
که اول قاعده اوزره کیدروز انلر خوذ کافرلر ایدی بو شیطانی حجتلری قلمق
انلره عجب دکل ایدی اما عجب بودورکه بو حجت مسلمانلردن کلور نه قدر بدعت
سنته مخالف اشلر وارسه اشلنور نیچون بو اشی اشلرسز دیجك حجتلری کافرلر
کبی بودرکه اتادن اشلنو کلدی عادتدور دیولر بلمزلرکه اولا بو اشوك اصلی
کیمدن قالدی پیغمبرلردنمی یا ولیلردنمی یا صالحلردنمی قالدی یاخود کافرلردن
وفاسقلردن بدعت اهلندنمی قالدی خبری یوق انی بلورکه اتادن عادت قالدی
چون بدعت حرامدورکه اشلرلر او زرتاده سنت ددوکلنا اسلامدور داونودلدی
قالدی بدعته صاپلور مسلمانان اولدورکه هر ایشوك اصلن صوره اره یه کوره که
بو قاعده کمدن قالدی اکر سنت پیغمبردن اولسه یا انوك خلیفه لرندن واصحابندن
قاعده قالمش اولسه یا اولیالردن یاخود مشایخلردن قالمش عادت اولسه کرانلر
اهل سنت جماعت مشایخلری دور جبریدن وقدریدن ومعتزلیدن ورافضیلردن
دکلدورا ولانی اشلیه چونکه شریعته مخالف دکلدور اما قچن بولردن اولسه
معلومدورکه اول بدعتدور واصحاب شیطاندورکه انوك الهامیله دورمشدر
کرکدور انی ترك اده کورمزمسن حق تعالی بوکا اشارت قیلوب بیوردیکه
قال اولو جئتكم باهدى مما وجدتم عليه اباءكم قالوا انا بما ارسلتم به
كافرون یعنی یا محمد ایت بوکا قوله شول نسنه که بن سیزه کتوردم اول صوابلورق
وکورکلورك دکلمی درشول نسنه لردنکه اتالرکوزی انوك اوزرنه بولدوکوزه
اشلیو کلدکلر خوب بودرکه بن کتوردوم اول عاتبکوزی قوك کلوك بکا اویوك اول اتالرکوز
جبارلق ادوب کلن رسوللرنه اویمادلر ددلر رسوللر سزنه کتوروب خبر ویردکوکوز نسنلان

بز انانمزو زوسنیزه مطیع اولمزوز ددلر بر کورولك انلروك عاقبتی نیه ایرشدی حق تعالی
بیوردیکه فانتقمنا منهم کیف کان عاقبة المکذبین یعنی انلر رسوللرنه انکار
ادوب اویمادقلری چون بز دخی انلره عذابله انتقام ایتدوك هر برینی اصلیله هلاك
ایتدوك بر نظر ایت کورکه اول رسوللری یلانجیلیانلروك اخراشلری ننه اولدی بولروك
دخی حاللری بویله اولسرچون سکا اناتمیالرینك عقلی ولان بوسوزدن انکار کررسوله
مخالفت قیلوب سنتی ترك ایدن اهل بدعتدرلر اهل بدعتدن ولان دخی جهنمه
کافرلرله معذب اولورلر پس کرکدورکه ایمان اهلی اولان کندویه نجات استرسه بدعت
عادتلری قیوب هر اشینی سنتا اوزره قلا تاکه اول الله قتنده سوکلو اولوب
سودوکی نسنه لری کامیسر اوله کورمزمسن ابراهیم اتاسنه وقومنه نه دیدیکه حق
تعالی بیان ادوب بیوردی اذ قال ابراهيم لابيه وقومه انني براء مما تعبدون
یعنی ابراهیم سرزنش قیلوب قومنه و اتاسنه ددیکه بن بیزارم وبریام سزوك
معبودکوزدنکه طبرسز الا الذي فطرني فانه سيهدين الا شول الله دن بزی
دکلم که بنی یوقدن وار ادوب وجوده کتوردی بندرسیتی اول الله بزی اوکا کردن اسلام
اوزره ثابت قلا ومحکم طوته وجعلها كلمة باقية في عقبه لعلهم
يرجعون یعنی اول کلمه توحیدی حق تعالی ابراهیمك ذریتنده نسلنده ثابت قیلوب باقی
قلدی تاکه اکا رغبت قیلوب کفرلرن ترك ادوب ایمانه کله لر ابراهیمك اول حق
اوزره ثابت اولوب کلمه توحیدی تکرار قلدوغی برکت ایدیکه تاخیره دکین
انوك نسللرندن ایمان اهلی اکسلمدی پس هر کمسنکم دلنده دایما اول کلمه ثابت قلا انکله
الفت طوته امیددرکه حق تعالی انی وانوك نسلینی دخی عصمت ایچنده طوتوب صقلیه
شیطان انوك ایمانینه ضرر ایرکورمیه وبوندن صکره حق تعالی بیوردیکه بل متعت
هؤلاء واباءهم حتى جاءهم الحق ورسول مبين یعنی یا محمد بولر ایله صنماسونلرکه
کندولری واتالرینی اول مال نعمتلریله تنعم وتمتع قلدورن بنم دکلیم کم بن بولری
اول ابدی نعمتلرله دخی تنعم قلدوردم بلکه کوندردم شونلری یعنی مشرکلری دخی
اتالرینی تا کلدی بولره بیان وظاهر حجتلری کتوره توحیده دعوت قیلیجی دورتاکه
اشدوب اول دعوته اجابت قلالر کفری ترك ادوب اسلامی عادت طوتالر

اول سببدن ابدی سعادت بولالر ودخی حق تعالی بیوردی ولما جاءهم الحق
قالوا هذا سحر وانا به کافرون یعنی چون اول قرآن بونلره کلدی بونلر انکار ادوب
دیدلر کم اشبو محمدک سویلدوکی سحردر وکندولری سحردر بو اول محمد دخی اول خبر
ویردوکنه دخی منکر اولدیلر ودخی غیرت جاهلیت بونلره عناد اتدوب
اول رسوله وزیری حقیر کوروب دیدلرکه وقالوا لولا نزل هذا القرآن علی رجل
من القریتین عظیم یعنی اکر بو قرآن حقسه نیچون بو قرآن طایفیله مکه دن بر اولو
کیشی اوزرینه انمیدی وبریتیمه انیدی یعنی کرکایدی که مکه ده ولید بن مغیره
انیدی یاخود طایفدن ابو مسعود ثقفیه انیدی بو ظالم مرتد صنورلر دیکه کندولر
قتنده مال ومال اهلی یاخود اصلی نسبی اولو اولنلر حرمتلو اولور وغافلین الله قتنده
دخی اولو وحرمتلو اولور دیلمزلرکه الله قتنده حرمت تقوایله وطاعتله وکفردن
شرکدن بری اولمغله اولور پس حق تعالی انلرک کلامین رد ادوب بیوردیکه
اهم یقسمون رحمة ربک نحن قسمنا بینهم معیشتهم فی الحیوة الدنیا ورفعنا
بعضهم فوق بعض درجات لیتخذ بعضهم بعضا سخریا ورحمت ربک خیر مما
یجمعون یعنی حق تعالی ایدور بنم رحمتم وعنایتم خزینه سنوک مفتاحی بونلروک
النده میدر کم بونلر کیمه دیلرسه رسوللک وپیغمبرلک ویرلر دیلمدوکلرندن رد ایدهلر
مختار بزوم قتمزده درقوللرومزدن کمی دیلرسوز رسوللکا ویرورز شول کم
رزقلو وسبب معیشتدور پیغمبرلک مرتبه سندن ادناکن دخی ونالرنده
انی بز قسمت قلدوق تفسیرسنوک اصلاحنه کوره بو دنیا سراینجنده انولک اختیاری
بونلروک النده قلمدق بر سهل نسنه ایکن اول رسالت بر اولو افضل نسنه ایکن
انی نته بونلره تفویض ایدوز کندولرکمه دیلرسه رسالت ویرلر بز بونلروک بر بیچه سن
اوزرینه تفضیل قلدق دنیاده مالله وعزتله وریاستله تاکه بعضیسی بعضسنی
کندو مسخر قلوب خدمت قلدوره کمی مولا اولا کمی قول کمی راعی اولا کمی رعیت بونلر بیلمی
صنورلرکه انلره ویرلن اول دنیا ریاستی یاخود اول برقاچ کونلک فانی مالکری
اخرت سعادتندن خیرلو اولا انلروک اول برقاچ کونلک فانی مالکرندن وریاستلرندن
سنوک ربوکک رحمتی خیرلودر روا اسلامدن اول باقی عزت ودوکنمز مال وابدی

نعمه

نعمه خیرلودر ودخی بیوردیکه ولولا ان یکون الناس امة واحدة لجعلنا لمن یکفر
بالرحمن لبیوتهم سقفا من فضة ومعارج علیها یظهرون یعنی حق تعالی بیورر کم
بوکافرلر ایله صنماسونلر کم اول دنیانک بزوم قتمزده رغبتی وار ایدی چوق اولانک
عزتی وار دنیانک ریاستی ومالی ولمین بزوم قتمزده خور ذلیل در بو ظن فاسددور
بویله دکلدر بلکه بو خلقک اول کفره رغبت اتدوکلری احتیاطی دکلمسه
نیچه کم بوکافرلری بو دنیالکده کوره لر غرتم حقیچون اول بزه کافر اولانلروک اولرینی و
اولرینک سقفینی کومشدن ایدیدوم که انلک اوزرینه چقالردی ودخی بیوردیکه
ولبیوتهم ابوابا وسررا علیها یتکئون وزخرفا وان کل ذلک لما متاع الحیوة الدنیا
والاخرة عند ربک للمتقین یعنی دخی اول مؤمنلروک کوروب جزع ادوب کوکلری
پریشان اولمقلغی دکلمسه بوکافرلروک اولری قپولرن واولری اچنده تختلرن
که اوتورلر ویاتورلر کلسنک التوندن وکومشدن ایدیدوم ودنیای بونلروک
اوزرینه یغمور کبی یغدوریدوم وهرکز دنیاده بونلروک باشلرن اغرتمیایدوم
دایم بونلری صحتده طوتایدوم اکر بوبیله قلسوز بوکلیسی دکلدور الا کروستاع
دنیادورکه بقاسی یوق فانیدور الخرت دولتی وجنت سعادتی باقی دور
یکر کدور ربک قتنده شول کمسلرکم تکریدن قوروب شرکدن وکفردن والله
سوندوکی اشلردن صاقنوب یراغ اولدلر پس عقلی اولانلر اکر الله کلامنه
شکلری یوقسه بو سوزلردن اوکوت الوب بو دنیانک برقاچ کونلک بنیادسز
فانی دولتنه کندوکی مغرور قلوب بوقنا اوسنوک عمارتنه مشغول اولوب
بو بقا اوینی خراب قلمیا یوب بلکه الله کی دنیا ایله اول بقا اوین عمارت
قلاکه واروب طورجق بری اولدور بوسقامدن خودکیجه کلوب جمله اخرتدن
یکا سفر ادوب کیده یوزرتاکه برکون عمرلخرنه ایروب یاغ اولوم طوزاغنه طتولور
کوقورتلمغه خودچارم یوق حسرتله وندامتله وارلو جاغن دوکدوب عریان
اخرته انتقال ادر بو دنیا سندن صویولوب عریان قالدوغی سهل ایدی کرو
انکایدلی بولنوردی مشکل بودورکم عملدن مفلس عریان اولا نعوذ بالله اکر اول سبب
اخرو قتنده ایماندن مفلس عریان قاله لکی جهاندن زیان کار اولانه بو قدر سوز کفایت

قلورکه متعظ اوله والا چوق سوزك فائدهسی اولمز بردونم بتمل آری یکرکدورکه
تیمار ادوب اکا تخم صچاسن بته یوز دونم حورق یردکه تیمار ادوب تخم صچاسن
بتمیه تخمك دخی بیابه کیده ضایع اوله فهذا نیت که بو سوزدن مقصود ندور
اکلیاسن و بوندن صکره حق تعالی بیوردی ومن یعش عن ذکر الرحمن نقیض له
شیطانا فهو له قرین وانهم لیصدونهم عن السبیل ویحسبون انهم مهتدون
یعنی هر کیمسه کم قرآنه ایمان کتوروب حق مشاهده قلمقدن کوزن کور قیلوب کلمهٔ
توحیددن اعراض ایتسه و قرآنله عمل قلمقدن قچسه بز انوك اوزرینه بر شیطان
مسلط قیلورز کم اول انك دنیاده آزدرمغه قرینی اولور و آخرتده دخی توکله اول
شیطانی بر زنجیر ایله دیزرز کم عذابده دخی قرینی اوله بدرستی اول شیاطینلر
انلری دین اسلامدن و قرآنله عملدن منع ایدرلر و اول عمللرینی بونلره تزیین ایدوب خوش
کوسترورلر بونلر دخی ایله ظن ایدرلرکه کندولر حق اوزره اولوب عمللری هدایت
حتی اذا جاءنا قال یا لیت بینی وبینك بعد المشرقین فبئس القرین یعنی بونلر بو حال
اوزره ثابت اولوب کوچه دوتمزلر تا اکا دکین که هر بری اول قرینی شیطانله
یارین بزوم حضرتمزه کله لر اول حقه انکار قلدقلری اول شیاطین سوزیله
محنته اوغردقلرن کوزلریله مشاهده قلیجق هر بری اول شیاطینه دیه کم ای
کاشکه بنوم ایله سنوك آرامزده مغرب ایله مشرق آراسنجه ایراقلق اولایدی سنی
کورمیدوم سن بکا دنیاده نه یاوز یار اولدوك کم بنی حقدن منع ایدوب بو حاله
اوغرتدوك و دخی بکا نه یاوز یولداش اولدوك که سنوکله بله عذابده کرفتار اولدوم
دیه پس عقلی اولانلر بو کلامدن دخی کرك کم متعظ اوله ولا حق تعالی ذکرندن و قرآنله
عمل قلمقدن اعراض ایتمیه بلکه جد و جهد ایدوب عمله اوله اللهی ذکر ایتمکی کندویه
قلعه ادینه دیلرسه کم اول شیاطینلردن واکا قرین اولمقدن و دنیاده آخرتده پشیمان
اولوب حسرت یمکدن امین اوله اول حسرتی و ندامتی شمدی ییوب حقه متابعت
قلاکه اول خیرلودور زیرا آندن اول قصورینی کوروب تدارك ایدوب یرینه کتورمك
محال در بونده تدارکه امکان وارکن هنوز الده عمردن سرمایه وار بارینی دخی ضایع
اتمیه و دخی بیوردیکه ولن ینفعکم الیوم اذ ظلمتم انکم فی العذاب مشترکون

یعنی

یعنی اول کافرلر عاصیلر قیامت کوننده حاللرن مشاهده قلیجق دلیه لرکه الجوب
اللهه حاللرندن عذر کتوره لر حق تعالی بیوره کم بو کون سزوك عذرکوزدن سزه
منفعت یوقدر چون سز دنیاده کفر ایله و شرك ایله معاصی ایله کندوکوزه ظلم ایلدکوز
اویانکوزه اویدورانکوز ذهب عذابلجنده مشترکسز سزی اندن خلاص یوقدر پس
مؤمن اولان دنیاده کرکدور کم کندو بر خیرلو یار طوتوب کم انوك دینینه معاون
اولوب اکر بیسن طوغرلدیوب انی هلاککلت یوللرندن دوندروب نجات فوز
یوللرینه کتوره دنیادن آخرته وقسادن طاعته و کهللکدن شوقه نشاطه
یلیته طاعت بولته تاکه یارنجنته دخی بیله مقارن اولوبا بدی سعادته
ولا بوندن صکره حق تعالی اول رسولنه بیوردیکه افانت تسمع الصم او تهدی
العمی ومن کان فی ضلال مبین یعنی بیوروردکه یا محمد بو صاغرلره و کوکلی کوزی کور
اولمشلره سن حقی اشتدورمکی صانورسن وطوغری یوله هدایت ایلیه یمی صانورسن
چون بونلروك کوکلی قولاغی صاغر اولوب و کوکلی کوزی کور اولدی و بونلر بزوم علمومزده
ایله درکم ظاهر ضلالتلیجندن درسنوك قنده قدرتك یته کم بو صاغرلره
سوز اشتدروب بو کور سوزلری طوغری یوله کتوره سن پس عقلی اولان بوندن اکاکم
شول کیمسه لر کم وعظ نصیحت ایشدوب دخی فساددن کچمسه اول حق تعالینك
کلامی و رسولی سوزلری انوك کوکلنه بر اثر ایتمیه و منصف اولوبا انصافه کلمیه
معلوم دورکه اول دخی کوکلی کوزی کور و کوکلی قولاغی صاغر اولوبا اهل ضلالت
اولانلردن اولا پس انك دخی حاصلی بو اولا کم حق تعالی بیوردی فاما نذهبن بك
فانا منهم منتقمون او نرینك الذی وعدناهم فانا علیهم مقتدرون یعنی یا محمد
سن بونلری حقه اویدورمزسن اما بو دکم سنی بونلروك ایچندن انتقال ایتدروب
بزوم حضرتمزه کتوره وز اول بونلره وعده قلدوغمز عذابلری سکا کوسترمزدن
اوکدن اندن صکره بز بونلره انتقام ادوبا اول عذاب وعده سن بونلره کتوره وز انوك
ایچون ددی قتاده کیم رسول کتدی قتاده بونده قالدی و دخی دیدیکم بونه ایله ذکر
اولندیکه رسولدن صکره امتنه نه ایو شیکه دوراکا کوسترمدلر اندن صکره تا
دنیادن کیدنجه دکین کیمسه انی سرورلیجنده کورمدیا و الحزن لیجنده ملول کتدی

ودخی حق تعالی بیورر دیکه یا محمد یا خود بونلری وعدن قلدوغمز عذابلری سنوك
حیاتنده سکا دخی کوسترورز کوزه سن که بر بولسنه اوزرلرینه قادروز قدرتمز
یتربس شونی اولان کرك کیم دایم حق تعالی خاطرینه برغوب دیه کم حق تعالی قادردر
کوز یوسوب اچنجه مجموع عالمی قدرتی وقهری برله فنایه ویره هیچ نسنه قومیه زیرا
ملکنده نسنه نقص اولمز بتوکله دایم کوکلی قورقوده اولا تاکه بوندن غیری
قورقولر تا امینلوکته سبب اولالر زیرا حق تعالی اکی قورقوی بر کوکلده جمع اتمز که هم
بونده هم انده قورقه یا که بونده قورقوده اولان انده امین اوله و بونده الله قورقو
سندن امین اولان انده قورقولجنده اوله کرك رسولدن مرحدیث صحیح بویله
کلمشدور ودخی حق تعالی بیورر دیکه فاستمسك بالذی اوحی الیك انك علی
صراط مستقیم وانه لذکر لك ولقومك وسوف تسئلون یعنی یا محمد
چونکم بوکا فورسنوك دعوتنه اجابت قیلوب سکا مطیع اولمدلر سن بولری قوغل
محکم طوتغل شول قرانی سکا وسکا ایمان کتورنلره دخی دنیاده واخرتده شرف
حاصل ایدرتیزا ولا کم اول سنوك قومك که عربدور بو قران لغتندن سؤال
اولنور اتوك شکرن بوینه کتوردلرمی یوخسه کتوردمدلرمی زیرا بو قران اولو نعمتدر
که حق تعالی قوللرنه اندوردی کندولره هلاك سبیلرینیله درلك
لجنده بیان قلدی ودین اچنده بیان قلدی که دینلری ودنیالری نیله
تمام اولجقدور واحکاملری بلدوردی بوندن اولو نعمت دخی نه اولا وبوندنصکره
دخی بیورر دیکه واسئل من ارسلنا من قبلك من رسلنا اجعلنا من دون الرحمن
الهة یعبدون یعنی یا محمد سندن اول وکلن رسوللر و قومی صورکورکم هیچ بر رسو
ل کلدی کم اول قومینه اللهدن غیری کمسنیه طپنمغه دعوت قلا بو خطاب اکرچه
پیغمبره دور مقصود بوندن بواستدور یعنی دیمك اولور کیم صورك سزدن اول و
کتاب اهلنه کیم هیچ بر رسول کلدی کیم برایستی اللهدن غیری کمسنیه طپنمغه دعوت
قلا هر کلن رسولك دعوتی اللهه دیکادور نتکم سن دعوت قیلورسن اما بولرك
عنادی ذرکم اشدوب حقه مطیع اولمدلر کلسینی استهزاء الورلر تیزا ولا کم
اول فعللر نیولیجزاسن حق تعالی بولره ویره ودخی بیورر دیکه ولقد ارسلنا موسی

بایاتنا الی فرعون وملایه فقال انی رسول رب العالمین یعنی بندرستی بز موسییی
کوندردوك فرعونه بزوم جهتمزدن معجزاتلر ایله واروب اکا دخی اعواتلرینه دیکه
حقیقتا بن سنك رسول کوندرلدوم اول عالملروك ربندن فلما جاءهم بایاتنا
اذا هم منها یضحکون یعنی چونکه موسی کلدی انلره ایتلرومزله یعنی معجزاتله کم اول
عصادور ودخی الی نورا ولمقدور بولر انی کوروب استهزاء الوب کولدی بولروك
حالی اتادن دده دن عادتلریدور یالکوز سکا اتمدلر بولسنه کم اتدلر ودخی
حق تعالی بیورر دیکه وما نریهم من ایة الا هی اکبر من اختها واخذناهم
بالعذاب لعلهم یرجعون یعنی بز بولره هیچ بر عذاب وبرنشان کوسترمدك
الا اول کوستردکمزدن صکرکیسی دخی اولورقایدی اول قیزلق کوندردك
انصافه کلمدلر باغلرنه ویمشلرنه افت کوندردك انصافه کلمدلر ارتنجه طوفان
کوندردك یقینا ولدیکه نوح طوفانی کبی ولاکر وانصافه کلمدلر بوکز جکوکه کوندردك
شویله کم اولرینوك قپوسن سونلرن یدلر اولرینوك اچنده اوردن دوشکدت
بولدقلرن اکنلرندن قفتانلردن بروسن یدلر ساچلرنه یدلر انصافه
کلمدلر بوکز تخلدیکه بتن دبتن قوردی حواله قلدق اولری قابلری قیقلجقلری
طولدی برلقمه بولیمزلردی بتسوزینیه بیه بلولردی کروانصافه کلمدلر بوکز
قوربغه کوندردك شول حالده اولدلر کا یا قلری بصاجق یر بولیمزلردی یاتجق
اوستلرنه شولقدر یغلوردی که دینکه مجاللری قالمزدی هنوز کرو
انصافه کلمدلر بوکز ایچدوکلری صولرن قان دوندردك مسلمانلر الورلر ایچرلر
انلر ایچجك قان دونر کرو انصافه کلوب ایمانه کلمدلر نقدر انواع عقوبتله زجر
ایلدوك اولطیدقلری معبودلرینك ضعیفلوغن انلره بلدوردك که هیچ بر
عقوبتی انلردن دفع اتمکلکه چاره بولمدلر ولا کم بر ایمانه کله لردی
ویردن بکادونه لردی اولامی دیدك دونمدلر نکم اول عقوبتلرومزدن برلیسی
انلره کلوب واقع اولسه اول رسوله دیرلردیکه وقالوا یا ایها الساحر ادع لنا
ربك بما عهد عندك اننا لمهتدون فلما کشفنا عنهم العذاب اذا هم ینکثون
یعنی انلروك اچنده کی عالملر اولان ساحر دیرلردی انلر وارا سنده امر ومرتبه برله که

اولوا اولوردی اندن کلوب موسی پیغمبره دیرلر کم ای ساحر یعنی عالم بزوم
ایچون دعا قل اول ربکه شول سنکا حقیچون که سنکا انی بیوردی بزی انوکیله
اکا دعوت ایدرسن بو عقوبتی بزدن کوترسون بز اکا ایمانه کلوب انی بر بیلورز موسی
دعا قلدی بر اول عقوبتی انلردن کتوردوک کروهمان عهدلرن صیوب ایمانه
کلمدلر دخی بتر اول فرعونک طغیانی ارتوب قومینی اول ضلالته یلتدی تتکم
حق تعالی بیان ایدوب بیوردی ونادی فرعون فی قومه قال یا قوم الیس لی
ملك مصر وهذه الانهار تجری من تحتی افلا تبصرون یعنی فرعون قومن جمع ادوب
انلروك ایچنده خطاب ایدوب چاغردی دیدیکم یا بنوم قومم بو مصری که کوررسیز
قرق فرسخ ایچنده بنوم ملکوم دکلمیدر و بو نیل ایرماغی بنوم تحت یدمده دکلمیدر
و بنوم کوشکلروم و باغلروم اراسنده اقمزمی بولرکلی دلیل دکلمی کم موسیدن ارزه
بنوم فضیلتم وار کورمزمیسز کم موسی مفلس بر کویدر نه مالك دکل اول نه متابعت ایدن چوك
کیشی دورکم انوك سوزینه اویوبا تا لرو کوزدیتنی وقاعدهلرینی ترك اده سز ام انا خیر
من هذا الذی هو مهین ولا یکاد یبین یعنی حقیقتا بلوك کم بن یکرکن اوش بو موسادن
کدا اول خور و حقیر دور و بنوم فصاحتمه نظر قلمزمیسز کم دلومك کلامی نیجه فصیحدور
اول موسینی کوروك که یقین اولمزکه دلنده برحجاتن بیا نه ادهبیله یعنی اول دلیکه
دکوب یا قوب اکا کلامنك عقدهسی حاصل اولمشدی طوتلوب سوبلیدی اندنا وترو
فرعون بو سوزی دیردی و دخی فرعون دن خبر ویروب بیوردیکه فلولا القی علیه
اسورة من ذهب او جاء معه الملائكة مقترنین یعنی فرعون قومنك قاعدهسی
بویدیکم قوللری التون بلزوك کیردیا اول موسا ده یوغدیبس اندنا وترو دیدی اول
فرعون ظالم که اکر موسی حق رسول اولسه نیچون بوکا مال ویرلمیدی یا التون
بلزوکلر کیمیسیدی یا کوحق پیغمبرمسه نیچون بلسنجه بر فرشته کلوب انك کلامن
تصدیق قلمیا یدی و انکا معاون اولمیدی بیچاره ملعون صانوردی که
همان عزت اول لعنا الله بلمزلردیکه الله قتنده دنیانوك مقداری براو زمقدار نجه
یوقدور و دخی حق تعالی بیوردیکه فاستخف قومه فاطاعوه انهم كانوا قوما فاسقین
یعنی فرعون اول قومنه دردیکه بن کندو نفسومه نه صواب کوروم سنز دخی انی

صواب

صواب کورورمز کم هیچ موسایه متابعت قلمقده خیر یوقدور اکر وار ایسه بن متابعت
ادردوم بو سوزلرله اول قومینی یلتی و بردیکه انوك سوزنه اناتونبا کاسطیع اولدیلر
زیرا ایدرسیتی بولر فاسق قوملردورکه عهدی صیجیلردور الله عهد ادوب کروصیق
کی اولورکناهدورکه استهزا و استخفاف قلمقدور بو خود کفر تبط القدور
و دخی حق تعالی بیوردیکه فلما اسفونا انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین یعنی بو فرعون
قومیله چون حددن کچوب بیزی قاقتدلر بز دخی عذابمزا انلره و اجب اولدی
انلروك کلسینی غرق ادوب هلاك ایلدوك که انلردن بر کمسه باقی قالمادی
روایت ادورکم کمال ابن فضلدن که ایدور بن عروق ابن محمد قتنده ایدوك
وهب دخی انده بیله ایدی کوردوك بر قوم کلوب کندو عاملرندن غروره شکایت
قلدلر انوك ظلمنی انوك اوزرنه اثبات قلدلر عروه انك النده برعصا واردی وهب
صونوبا اول عصای عروه انك الندن الدی اول عاملك باشنه اوردی باشن
یاروب قانی یوزنه روان اولدی عروه اکرچه امیر ایدی اما حلیمدی وهبك
اول اشینی خوش کورمدی دیدیکم یا اباعبدالله بزوم قاقدو غیمزی بزدن عیب
کوررسن کورسن قاقرسن وهب دیدیکم نولدی قاقیمه حال بودرکه بوادمیلری
یاره دن پادشاه قاقرکورمزمیسن که حق تعالی ایدور فلما اسفونا انتقمنا
منهم یعنی چون بولر بزی قاقتدلر بز دخی بولردن انتقام ادوب هلاك ایلدوك
بو ایتا کا دلالت قیلور کم اللهه مخالفت قیلوب عاصی اولنلره زجر ادوب
غضب اتمك روادور زیرا حق تعالی رکن اسلامدر بو حدودلری دخی قودی مفسدلری
طاغیلری زجر اتمك ایچوندورکه ادم اولدورنی یرینه اولدوردلر و اوغورلق ایدهنك
الین کسلر زنا ادنسه یوز اغاج اوروب شهردن سوره لر خمر ایچنسه سکسان
اغاج اوره لر بره کیسنوك عورتنه زنا لفظیله سوکسه یوز اغاج اوره لر ایروقطانقلغی
دورستا ولمیه و کرو قلان حدودی دخی بولاره قیاس ایت اکر بو زجر
عقوبتلر اولمسه بو خلقك حالی ضبط اولنمیوب اسلام قایم اولمزدی پس البته
بو قانون سیاست دخی و بو زجر شرعی دخی کرکدور بو خلق اراسنده استعمال
اولنه دین قاعدهسی تمام اولمغیچون پس بوندن صکره کرو حق تعالی بیوردیکه

فجعلناهم سلفا ومثلا للآخرين يعنى بز بو مكه اهلندن الوكيكا فولري هلاك ادوب
بوصكركن غى امت محمدن انلري مثل وعبرت قلدق كه انلري اشدوب والاكه
اوكوتلنوب كندويه عبرت الوب انصافه كلهكه كفريدن وعصياننندن رجوع ادوب
ايمانه وطاعته توجه قلالر ودخى حق تعالى بيوردي كه ولما ضرب ابن مريم مثلا اذا
قومك منه يصدون يعنى چون اول مريم اوغلى سنينم تشبيه ايله وصفا ولندي سنك
قومك تعجب ادوبا وازلرن كتوروب ددلر كه چون نصارى ددلر كه مريم اوغلى عيسى ابن
الله در چون عيسى اكا اوغل اولمق روا اولسه نصارى قولنجه نيچون بزوم سوزلرمز
روا اولمية يعنى فرشتهلر الله قيزلريدور ددوكمز نيچون جايز اولميه بو سوزله مكه
كافرلري رسوله معارضه قيلوب جغرشورلردى وقالوا ءالهتنا خير ام هو ما
ضربوه لك الا جدلا بل هم قوم خصمون يعنى اول مشركلر معارضه قلدلر جغرشوب
ددلر كم بزوم معبودلرمز مى يكركدور يوخسه چون عيسى اكا اوغول ويجق
كوك بزوم معبودلرومز دخى كه فرشتهلر ويوتلر دورلر اكا شريكلر ولمقدر روا اولا
اكرا اول عيسى اوغل طتولدوغندن اوتوري اوده كيرمك روا اولورسا بزوم بوتلرمز
دخى معبود طتولدوغندن اوتوري وفرشتهلر دخى معبود طتولدوغندن
اوتوري اوده كيرمك روا اوله حق تعالى ديركه يا محمد بو كافرلرسكا بو سوزلرله
قلمزلر مثل كتوروب الا مقصودلري باطله برجدل قلمقدر وبلكه بولرا ولدت
قتى مجادله قيلجلردور باطلله انلر اول طبيعتده دور بوندن صكره حق تعالى
عيسى وصفا ادوب بيوردى كه ان هو الا عبد انعمنا عليه وجعلناه مثلا
لبنى اسرائيل ولو نشاء لجعلنا منكم ملائكة في الارض يخلفون يعنى اول نصارى كه
عيسى حقنده اعتقاد قيلورلر اول افترادور باطلدور بلكه اول عيسى دكلدور الا
الله قوليدور اول الهه قول اولوب عبادت قلمقدن عار ايتمز اما بز اكا پيغمبرلق
نعمتن انعام قلدق واو كله اني شكر قلدق ودخى بنى اسرائيل قومنه
اني مثل قلدق كه اني قدرتمزله اتاسز وجوده كتوردك تا كه اكا نظر عبرت
قيلوب بزوم كمال قدرتمزي بلكيه لر وبزدن غيري معبودلرك عاجزلكن
وحقارتن بيله لر اوكر بز دلسوز بريوزنده سزوك مكانلروكوزده فرشتهلر قلايدق

سزوك يروكوزده انلر خلف قلالرديكا دخى قادرايدوك وليكن اراده اراد
واريزينه كلسه كرك ايش كوردوك بوت عيسانك بعضى وصفندن خبرويرب
بيوردي كه وانه لعلم للساعة فلا تمترن بها واتبعون هذا صراط مستقيم يعنى
بدرستيكه اول عيسانك نمكلوكي علامتدور اول قيامت قوپمقلوغنه روايتدور
ابوهريرهدن كه بيوردي قيامت قوپميه تا عيسى چقوب يريوزنده كورلميجه كه
امام اولا عادل اولا اولماز كه بن عيسى ايله برصفده طعام يميجه هركمسه كم
سزدن بولشوب كوره يا اولورسه بندن اكا سلام دكوره سيز ايشبو اباهريرهنوك
بو سوزلري دخى اكا اشارتدور كم نزول عيسى يقيندور چون اول اينه هما
قيامت قوپمشدور ايش كركدور كم غرورى ترك ادوب عمارت دنياني قيوب
دين اخرت عمارتنه مشغول اولاسز ودخى حق تعالى ددي كه يا محمد ايت بو قومنه كم
سزاول قيامتك قوپمقلوغنه شك اتمك كم حقدور اول باطل دينى قيوب بكا
متابعت قيلوك وبكا مطيع اولوك كه سزي دوكلى عذابدن قورتروب الله رحمتنه
واصل قلان طوغرو يولدور ولا يصدنكم الشيطان انه لكم عدو مبين
يعنى حذر قيلوك كم شيطان سزي طوغرو يولدن دوندروب ضلالت كمراهلق
يولنه بر قمسون كم اول شيطان سزه اشكاره دوشمندور انته سى دوشمن اولميه
اى عزيز كم ادم سبيندن لعنت اولوب وحما قدن سورلدي وكوكلردن سورلدي
ويتمش بيك يللق عبادتي هب يوزونه اورلدي ادى عزازيل ايكن ملعون اولدي
بونوك كبى درده اوغرايان عجبا سنوكيله صحن دوستا ولا عقلى ولان يوندن اكلسون
كه شيطانك بونجه عبادتى هبا منثورا ولدى انوك كبى غيرتدن دوشدوكى
بريروقصدوغندن اوتوري اولدي كه ادمه سجده قلمدي اتمدي مطرود اولدي
مقبول ايكن ودخى بزه بيوردي كه بنوم يوريوغمه طتوب بكا مطيع اولوك ددي
اول ضعيف ادم اوغلنلري دخى بو يوريوغى ترك ادوب هواى نفسه اويمشلر دايم
ايسلري بو يوروق صمق يارن الله قتنده بنو كله اومرلوك عزت كرامت بولالر وجما
كيره لر ابدي دولته ايره لر بو مقصود عجبا قچن حاصل اولا بركستنوك بر قولى فنلتم سنك
خدمتنه بولمسه افندسي انذن خشنود اولمسه بو كليسيله افنديسنه ديسه كيم

بگنا ات ویرطون ویربنی زادایله ویکانال نعمت ویرعجب بودلك حاصل اولامی
اول افندیسنه عاصی ادیکن سنوك حالوکی الله ایله بوندن قیاس ایله
جهد ایله اولمزدن اوکدن توبه قیلوب سولاکه مخالفتی ترك ایله شیطانی
دوشمان بلوب اکا مطیع اولمغی قویاسن طریق هدایت اوزره اولاسن که قورتولاسن
ودخی بیوردیکه **ولما جاء عیسی بالبینات قال قد جئتکم بالحکمة ولابین**
لکم بعض الذی تختلفون فیه فاتقوا الله واطیعون ان الله هو ربی وربکم
فاعبدوه هذا صراط مستقیم یعنی حق تعالی بیوردکم چونکه عیسی قومنه کلدی
بزوم قتمزدن اول کتابله کم انجیل دور اکا اندورداك انلره خبرویروب دیکه
یا قوم تحقیق بلوك کم بن سزه حق پیغمبر کلدوم ودخی اول علامتلر یله کم اولوبه
دری قیلورن صاغرلروك صاغرلغن ودلسزلروك دلسزلکن کیدروزنا برصلروك
کوره لوندن الالغن کیدروزن واوکوزده یدوکوزکزلو لتسنلودن کورمدن خبر
ویررن بالجقدن قوش دوزنا وروزنا وجرکیدرهب کلیسی بولنستلر ولك بکا الله
قتندن دردودخی اونیچون کلدوم که شول برنیجه حلالدرکه امدی اختلاف قلدوکوز
بعض کوزایدورکه بوحرامدور کوك کم سیزه انی بیانایدم شبهه کوزکیدن کلوك
یا قوم اللهدن قورقك بکا مطیع اولوك بویروغمی طتوك اللهك وحدانیتنه اقرار
ادوك کم بنوم ربوم دخی اولدورکه بر ذوروشرنکی یوقدور کلمزانوك قولیوز
بزی یاره دن خالقمز اولدوراکا طپنوك که طغرو دین یولی اسلامیولیدورانذن
ارتوغی قبول اولنوردکلدور **فاختلف الاحزاب من بینهم فویل للذین ظلموا من عذاب**
یوم الیم یعنی چون عیسی کلوب بولره بوسوزی سویلدی اول قوم ستفرق اولوب
عیسی حقنده هرزوا ته مشغول اولدلر اول سوزلره دلاوزتدلر دذلر کم بوساحردر
یعنی اول یهودلر ستفرق اولوب عیسی اولدورمك قصدینه اختلاف قلدلرکه
نه وجهله اولدوره لرهلاك ــــــــ شول قومه کم بنوك کیبی اشلره قصدادە لرکم
کندولره ظلم ایلدلر کوره لرکم اول عظیم اولوکونده نه عذابه اوغره لیسرلر **هل ینظرون**
الا الساعة ان تاتیهم بغتة وهم لا یشعرون یعنی بولر انکارله محکم طورو
منتظر اولمزلرالا شول قیامت کوننه کویرلرکه اول کون بولره آپاکسوزن هیچ

صائد

صانمدقلری وقتده کله کم بولروك اندن خبری اولمیه نیچه حسرتلرنیه لوکه هیچ فایده
قلمیه پس عقللی اولانلر کرك کم اول کون کلمدن کوزنی اچوب حالینی تدبیر قلمق
کرك کم عاقبتنه اولسنرشیطانن اغواسنه اویوب شیطانن اتباعندن فتنه
دوشوب یولنی ازتمیه کم انلرشول قرانله حدیثله عمل اتمیوب هوای نفسه اویان
دانشمندلردورکه عالم صورتنده حرامیلردور مسلمانلروك مالن یرلر حرام
وجهله کمی قاضی اولوب رشوتله وحقلونیا ولمدوغی یردن حیفا دوب الماغله
کمی بکلر وزیرلرخزمتنده دوشوب بولدوغن دیو شورسکله ودخی شول کمسلردرکم
ظاهردن زهادصورتنده دوزبادی خلق اچنده صوفی حیقرر اما باطنی دنیادن
بکا ودنیا عزتن طلب قلماغله شهرتا فتنه مبتلا اولمشدورتا اکا خلق صالح
دیو اعتقادادوب برلنسنه جك هدیه وجهیله خلقك مالین یر مقصودی
خلقك صلاحنی کلمکلوکی دکل ای کاشکه بوددکلروم باری مسلمانلروك الحق
مالکلرن زیان ایدنلرایدی اما قیتی مشکل بودورکم انلروك دینلرن زیانه ویرورلر
بنوکله کم ادلری عالم وصوفی وواعظ خلق انلروك حالنه باقوب دنیا یه حریص
اولوب حلال حرام بولدقلرن جمع اتدوکلرن کوروب وحرام بدعتا شلرن بولاشدقلرن
کوربانلره متابعت قیلور دینلری خرابه واروزیلکه چونغی بولروك بوخلقی تکرسوك
کرمنه مغرورقیلوب منکرایشلره یلترکندو ودخی ضالکراه اولوب خلقی دخی اذدرر
پس عقللی اولانکرك کم بولروك صحبتندن قچه اغولویلاندن نجرکیبی بولری کندویه
دوستطوتمیه تاکه قیامت کوننده پشیمان اولمیه نتکم حق تعالی بیوردی
الاخلاء یومئذ بعضهم لبعض عدو الا المتقین یعنی شول دوستلرکم دنیاده بوبرنه
عاصی اولمقده یارنلر دوستلر اولمشلردرکیجه وکوندوزایچکو صحبتنده فی الجمله
حق تعالی حرام قلدوغی اشلرده دوست یارا ولوب عمرلرن ضایع اتدلر یارن
قیامت کوننده انلر بربرنه دوشمن اولسرلرتچن کم اول دوست اولوپ اشلدوکلری
ایشوك جزاسینی کوزلریله کوره لرالا مکرشول کمسلرکم تکریدن قورقوب جیلردوانلر
بربریله یار اولوب دایم سعیلرنی علم مجلسنه وصالحلر صحبتنه ومسجدلره وذکرلر
صحبتنه یلمتك دوستلوغندن فایده اولورهم دنیاده هم اخرتده عقللی اولانلر

دوست طوتمزلر الا شول كمسنه لري كه بربرن كورمجك كوكللرنه الله قورقوسي دوشه كله
آخرت فكري اوله و اول انديشه سي انلرك و الا بوندن ارتوق دوستلر سكا دوشمان
اولا انلوك الوبا اوده اتا رخيروك يوق كلبني ايدو رهزن دوست كه سكا طاعت
يولنده دوست اولميه اول سكا دوشمندر و عبدالله بن عمر ايدور بر كشنوك اوچ
دوستي واردي بري برندن خاصيدي ناكاه بر واقعه اولدي اول دوستك
كه خاصنه واردي ديدكه يا فلان اوش بو نوك كبي ايش واقع اولدي دلرن كه
متابعت قلاسن اول ديدكه بن سكا يار دوم ادر دكلم و بنوم اصم سكا دوقنمز يوري
وار اول بر دوستنه اول كنجي دوستنه واردي اول دوستي دخي ديدكه يوري
بن سنوكله بله يدشول يره دكن كم سن وارليسر سن اول ارادن بن كرو دونرم سني انده
قورمازدن كرو اوچنجي دوستنه واردي انكا دخي واقعه ددي اول دوستي دخي
انكا ديدكه بن سندن ايرلمازم سنوكله بله يم عبيدا يدورا اول اولكي دوست مالي دركه
اولوم واقعه سنه اوغرمجق انكا فائده سي طوقنوب اصني ايلمز يوزدوندورر دوبركي
كيسه سنه اكنجي دوست اهلي و قومي قبيله سي دوركه سنلك بله واروزلر
اندن كرو دونرلر واوچنجي دوست عملي دركه هيچ برحالده اندن ايرلمزو دخي
روايتدوركه امير المؤمنين عليه بوايتوك معنسندن صوردلركه نته در
دلر علي ديدكه اكي دوست كه مومن اوله دخي اكسندن بري اوله دخي اول قلان
انكا خير دعالر اده اول دخي اولدوكده روحلري برين جمع اولورا اول وقت انلر
دخي بربرن مدح ادوب ديرلركه نه كوركلو يارايدوك سن بكا و نه خوش كرجك
دوستايدوك سن بكا و اكي دوستلر دخي كه كافرلر عاصيلرا ولالر وانلروك دخي
اكسندن بريسي كجم اوله اول قلان اكا شردعالرادوب نه يرده اولورسه انوك
شرن انكا ريجن اولدخي اولسه اكسنوك روحلرن برين جمع ادرلر انلر دخي بربرنه
ديرلرنه يا وزيار ايدوك سن بكا ونه شرلو قرداش ايدوك سن بكا پس ستقي اولان دوستلرك
بربرنه هم دنيده خيري وار هم اخرتده خيري وار عاقل ولدوركم كندويه
صالحلري دوست ادينه و دخي حق تعالى اول متقي اولانه قوللرحقنده بيوردي كه
يا عبادي لا خوف عليكم اليوم ولا انتم تحزنون يعني حق تعالى اول كندودن

قورقق قوللرنه يارن قيامت كوننده ديسركه اي بنم قوللروم بوكون سزه قورقو
يوقدور و غصه دخي يوقدور كم بن اكي قورقوي قولومدن جمع ايلمزن كه هم دنياده
قورقوده اولا هم اخرتده قورقوده اولا بوندن جكجك قورقوي انده كچوردك بوكون
سزه فرح كونيدور دونوب كروا اول متقيلري وصفادوب بيوردي كم الذين
امنوا بآياتنا وكانوا مسلمين يعني بزوم اول متقي قوللروم انلردر كم بزوم
اندوردكمز ايتلره ومز اعتقاد ايده خالص مسلمانلر اولردور كم الهك
هر بويروغنه يديله لر اشلبنجك بويروقلرن اشليه لر ونهي ايدوكي اشلردن يراغ
اولالر كرك ازا ولسون كرك جوق و دخي اول قوللرنه ديه كم ادخلوا الجنة
انتم وازواجكم تحبرون يعني اي قوللروم كيروك اوجماغه سز دخي واهلكوز دخي
بوحالتده كم قتي سرورده سكرم و منعم ولاسز و اول نعمتلردن دخي بوريدكه
يطاف عليهم بصحاف من ذهب واكواب وفيها ما تشتهيه الانفس وتلذ الاعين
وانتم فيها خالدون يعني اول قورقوجي قوللرا وزرنه اوجماقده جكرنيوب
طوافايديمش بيك التون طبقلر هرطبقده بردورلو طعام بربرنه كي
بونده يوق دخي شول بردقلر طوافايده كه نه ارزوكي وارنه اغزي دكومي بردقلر
و دخي هر نفس اندن ارزو قيلورسه حاصل ولا و كوزلر باقيجق لذت الاجق
نسنلر انده هب برقلنمشدور بوحالتده كم سزانده مخلدسز كروچقمق يوق
و دخي بيوردكه وتلك الجنة التي اورثتموها بما كنتم تعملون يعني اشبو
جنت كم سزه وصف ايلدوم سزوك ايچون حاضر اولوب دوزلمشدور شول
عملكوز ايچون كه دنياده دورشدوكوز ايدي لكم فيها فاكهة كثيرة منها
تأكلون و دخي حاصلدور سزه اول اوجماقلرده چوق چوق يمشلر كه دوكنور
دكل و قيتي كچوب بولنمز دكل كم سزلره يتيسر سز جميع اعضالروكوزاندن لذت اليسر حاجت
و بدنه راحت اولسر حق تعالى اول قورقوجي قوللروك وصفنده خبروير ديكه جنت
ايچره نته اولسر بوكرا و لعاصيلروك فاجرلروك حالتدن خبروروب بيوردي
ان المجرمين في عذاب جهنم خالدون لا يفتر عنهم وهم فيه مبلسون يعني انلر كم
مجرملر دربزه و رسولمزه مطيع اولمدلر دايم عذاب جهنده مخلد اولسرلركه قورتولالر

نه درلك كلرنده منفعت اولسترکه چقالر کوزلجوب یوممش قدر هیچ عذابلري
اکسلمیه بوکلیسله انده عذابلجنده حق تعالینك رحمتندن امیدلري کسله
زیرا حق تعالینك رحمتي مؤمن محسنلره یقین در بونلر خود ایماندن واحساندن
محروم قالمشلردر ولیس انده بونلره رحمت اولمیه ودخي حق تعالی بیوردیکه وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ یعني مجرملره سوچیمز وکناهسزینه عذاب
قلمزوز کیم ظلم اوله لیکن بونلر کندولره ظلم ایلدلرکه بونلره کتاب ورسول
کوندردوم وکندولره عقل ادراك ویردك کیم اول رسول خبرندن که ایشدورلر
که فکر ادوب اکلیه لر حقي وباطلي انوکله تمیز ایده لر اول کمسه سبب نجات دورانی
طوتالر واول که سبب هلاکدر اندن ایراغ اوله لر لیکن بونلر انوك عکسن طوتدلر
حقه بویون ویرمیوب تکبرلك ادوب شیطانه وهواي نفسه متابعت
قلدلر کندولر کندولره ظلم ایلدلر لاجرم بو عذابه مستحق اولدلر ودخي حق تعالی
بولرك عذابلجنده حاللري نته اولسه اندن خبر ویروب بیوردیکه وَنَادَوْا
يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ یعني تجي که اول مجرملرك عذابلري
قتي اوله بلالري حددن نجه اولورلر زواذوب جهنمك خزینه داري تجم شو
دیه لرکم یا مالك بز وصیحون اول ربوکه دعا قل کیم بزوم روحمزي قبض ایلیه
باري یوق اولوب بو عذابدن قورتولالوز یا باري روح کیدوب بو بدنمز خالصسور
قالوب ترجما دا ولاور عذاب اول بدنمزه اولونه احسین والمین طوتمیاوز ابن
عباسدن بویله روایتدورکم بیك ییل انلر بو رسمه مالکه یالوارهلر بونلره جواب
کلمیه بیك ییلدن صکره حق تعالی مالکه وحی ایلیه انلره جواب ویره کم
بو عذابدن سزه قورتلمق یوق انوك ایچنده مخلدسز ودخي بوله سزلش قیلوب
بیوردیکه لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ یعني اول مجرملره
عتاب ایدوب دیرکم بیوردروز سزا اول عذابه بدیدن قورتولمق دکلسز کیم سزه جبرائیل
کوندردك اول قرانله که حق در رسنانی اشدوب انکار قلدوکوزا اول حق سوزلر
سزه اجی کلدی خوش کورمدوکوز ایله وطعن قلمشسوز که کتابمزه و رسولمزه اکا
ادوب سطیع اولمیالوی اول عذابه ابدي مخلد قلاوز وعده مزه خلاف اولوب بحکم ازلي

ند

تبدیل اولنمق دکل وعذابدن نجات طلب ادنلرك کیم دنیاده الیني معصیتلردن
چکه قدمني طاعت یولنده بوك بصه تاکه ابدي سعادته این ودخي حق تعالی
بیوردیکه أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ بو ایتوك دخي سبب نزولي بویدیکه مکه کافر — لرینوك
لرا اولري واردي خلوت یرده اکا داندوم دیرلردی هچ بر کز لوطانشقلری
اولسه اول اعیانلري کندولر اعتقادنجه اوصلولري انده در یلوب طانشق
ادرلردي چون اول سید المرسلین انلرك اچندن چقوب دینا سلامي ظهوره
کتوردي اولدین باطلي ردایلدي نتکم کون طوغوب کیجه قوم کوشن سوزر اول
کافرلر قتي اجیدیلرکه کندو دینلري باطل اولدي برقاج بیوجك ملعونلري
اتفاق ادوب اول دارندوه یه دردلرکه اول حبیب الله که برو جهله هلاك
اتمك طانشغن ایده لرتا که اندن قورتلوب کروکندولري باطللرن ثابت
قلالر لیس ابو جهل لعین وعمرو ابو البختري که بوکلي هشام اوغلانلریدور
جمع اولوب دردلرکم بو تدبیرمزي اکل سویلیشلوم قتي سویلیسیلوم اولاکیم
محمدك تکرسي ایشدوب اکا خبر ویره ابلیس لعین انلرك اول اتفاقیني
ایشدوب کندوي بر پیر صورتنه دوزب کلدي بونلرك اراسنده اوتوردي
بونلر اکا دردلرکه بزوم سرله کلمجمز واد برانکا شکاره قلمزوز سن بزوم ارامزدن
چیق نیلرسن ابلیس لعین ددیکم سز بندن اوشنمك که ایسته سزوك سزکوز
بنوم قتمده فاش اولمزبن چوق زمان کچورمش کشیم بنم چوق قاشلر صتامشم
بو تدبیر کوزده بن سزه معاونت ایچون بورده اشتدلر سوزلرن فاش ادوب تدبیرلره
مشغول اولدلر برسي ددیکم بنوم تدبیرم بودورکم بو محمدي طوتالوم بر اوه
قوالوم قپوسن صووه یالوم اولتجیدك اچنده قالسون ابلیس ایدور بو اسنده
خطا قلدوك بو فکر دکل زیرا قومي قبایلی انك چوقدر وکلوب انی چقاره لر قوتو ویره لر
سزانی سزه اتمك الکوزدن کلمیه وبریسي ددیکم انی طوتالوم بر وحشي دوه یه
بغلیلوم انی بر صحراده اورکوده ویرلوم کتسون واره طاشه اغاجه اوره هلاك
ایده یا خود بر اریق یا دیره واقع اوله بونده سویلدوکي سوزي انده دخي سویلیه
طوتالر اولدوره لر ابلیس لعین ددیکم سن دخي فکرك خطا قلدوك زیرا قومي قبیلیسي

اوشویله ایدن الا ایدی و آخوذیرا ایریق یره واره اول لطیف فصیح سوزلر ایله انی منع ایدرلر
کندویه دوندوره دونوب انلر و کله کلوب سز و کله محاربه ایلیه دیرلر کیم یا شیخ
کوردکلو سویلدوک بوکه ابوجهل لعین دیکمن ایله صواب کوزورمکه یوز کشی
جمع ایدوب زهر قبیله دن که انلرک اغنیا انلرندن اوله جمع اولوب انلر اوزرینه
اشکاره غلبه قیلوب اولدوره لر عربک جمیع اغنیا انلرندن اندن اوتری قیمتی چوق
دکللر پس دیت اوزره مصالحه اده لر بن یوز دوه ویروب انلرک دیتینی اوده یم
قورتولاوز ابلیس دیدیکم ها بوسنوک فکروک صواب ایلوا یو فکر ایلدوک دیوب
بو اتفاق اوزره عهد ایدوب برلک اولوب طاغلدیلر و اروب انی اشلیلر پس حق تعالی
بو ایتی اندوردیکم سوردی ام ابرموا امرا فانا مبرمون ام یحسبون انا لا نسمع
سرهم ونجواهم بلی ورسلنا لدیهم یکتبون یعنی بونلر جمع اولوب دردلر می کم
بزوم رسولمزه زیان ایرشدوره لر بزوم دخی تقدیرمز جمع اولوب بر کمسه دور که
انلره عذاب ایدوز و انلر خوش کلمیین دین اسلامی دلر دلمزا اشکاره ایده وز
یعنی ایلیه صنورلر بر انلرک قتنده سرله چولدیله کلجارن اشتمزوز بلی اشدورز
و دخی انلرک قتنده بزوم ایلجیلرومز واردور کیم انلرک نه سویلدوکلرن یریزدفتر
ادوب یازرلر یارن قیامت کوننده بر بر اول کزلو اشلدوکلری اشلرن رغم
ادرلردی که کمسه کورمیلمزه هب دفترلرنده نقیردن قطمیردکن اکسوکسز بولالر
و انکله جزا اولونه لر و دخی بیوردیکه قل ان کان للرحمن ولد فانا اول العابدین
یعنی ایت یا محمد بو مکه کافرلرینه کما کوا اول رحمانک ولدی ولا یدیا اول سزدن
اوکدن اعتقاد ایدیجی بن اولایدوم اما انی بونم الاهم منزه دور بو سنندن کم سیز
در سرتکم حق تعالی کندو ذاتن تنزیه ادوب بیوردی سبحان رب السموات
والارض رب العرش عما یصفون یعنی اول کوکلری و یرلری و عرشی یارادن
پادشاه منزه دور پاکدور اول سنندن کم بو ظالملر انوک حقنده وصف
ادوب سویلیلر فذرهم یخوضوا ویلعبوا حتی یلاقوا یومهم الذی یوعدون
یعنی یا محمد قوسن بو کافرلری اول باطللرینه مشغول
اولوب ندرلرسه اسقولرتا اکاد کن که اول وکلرنده وعد اولان قیامت کوننه

صحا شیخه اول وقت کوزلریله کوره لر کم بو وعدلرومز حق ایمیش یوخسه باطل
و دخی کندونک وحدانیتن و عظمتن ذکر ادوب بیوردیکه وهو الذی فی السماء
اله وفی الارض اله وهو الحکیم العلیم یعنی اول کافرلرکه یریوزنده بوتلری قیوب
بزدن غیری معبودلر طوتمشلر دورانلرکلی بر مخلوق عاجزدورکم معبودلغه
لایق دکل اول الله که کوکلرده معبود دور کوکلر اهلی اکا طپرلر یرلر اهلی معبودی
دخی اولدورکم اول یارتدی کرک بو یر اهلی دخی کوک اهلی دخی اکا طپرلرکه حق معبود
یرلرده کوکلرده اولدورکم امرنده حکیمدور نیچه دلرسه اشلر و قوللرینک جمیع
احواللرینی اکا معلومدور نه سویلدوکلرن بیلور اکا مخفی نسنه یوقدور بوندنصکره
کندو ذاتنوک عظمتن ذکر ادوب بویردیکه وتبارک الذی له ملک السموات
والارض وما بینهما وعنده علم الساعة والیه ترجعون یعنی اول کافرلر وصف
اتدوکلرندن عالی و منزهدور اول الله کم یرلر و کوکلر ملکی و یرکوکلر اراسنده نکه
موجودات و مخلوقات وار ایسه کلی انوک خاص ملکیدور انده هیچ برکمسنه نک اشتراکی
یوقدور و مجموع انواع نعمتلرکه کوکدن یغمورلر ایسوب یرلردن بترکمی حیوان
غداسی کمی انسان غداسی بو مرزوقات کلی انوک خزینه سندن تقسیم اولنور
هر شخصک صلاحی و کفافی قدر خالق رزاق تقدیر قلمشدور تا قیامته دکن نه
اولسه و اول قیامتک دخی وقتی وحینی اول الله بیلور که تقدیر قلمشدر
علم ازلیده بو مجموع خلایقک عاقبت دونوب وارجق یری اول حضرت المجیددورکه
یوقدن وار قلدی کرو یوق اولیسرا و یوقلوقدن کرو وار قیلوب حضرته جمع
ادیسرا اول الله و یردوکی نعمتلروک شکرندن سؤال ادیسر شاکرلری اوجماغه
قیوب کافرلری طامویه قویار و دخی حق تعالی بیوردیکه ولا یملک الذین یدعون
من دونه الشفاعة الا من شهد بالحق وهم یعلمون یعنی بو مکه کافرلریکه الله یه
قیوب فرشته لری و دخی غیری طپرهیچ بریسی بونلره شفاعت الوب عذابدن قورترمغه
مالک دکل قدرتی یتمز الا اول کیمسه لرکم اخلاص ایله کوکلدن الله یه
طاپنقلو و یورلر بردورلی یوقدور ددلر انلر بر برینه شفاعت ادوب قورتارورلر
پس حق تعالی نبلندیکه الله راضی اولمدوغی قوللره شفاعت فایده قلمز کیشی کرک کم اولمزدن

اوله خیرله کندودن اللهی راضی قلا تا که کندو دخی شفاعته محل اولا تا شفاعتی
بکه و بوندن صکره کندو خالقلغین ذکر ادوب بیوردیکه ولئن سألتهم
من خلقهم لیقولن الله فانی یؤفکون یعنی یا محمد بو کافرلر دخی بیلورلر کم خالق
سطلو یوزوا ولطید قلری بر عاجز وضعیفدر اکر بولره صورسک کم سزی کم
یاراتدی الله یاراتدی دیرلر زیرا حقیقتا بیلورلر کم اول معبود طوتوندقلری
بر چوب دیر تمکه قادر دکلدر وکلی یاراتمق اللهه مخصوصدر ولیکن کافرلیکه
اتکار قلسو تلوضروری اقرار ادرلر و دخی بیوردیکه وقیله یا رب ان هؤلاء
قوم لا یؤمنون فاصفح عنهم وقل سلام فسوف یعلمون یعنی بو کافرلر ایلمی صاتور بوکره
بولروك بزسولرن وفسلدلرن وجولدلرن ومحمد حقنده نه سویلدوکلرن بلمیوز
قیامتك علیمی خوذ بزوبر قتمزده در اول محمدوك قولن دخی بلورکه ایدور یا رب
اشیونلر بر قومدورکه بونلر ایمانه کلمزلر کفر اوزره ثابت اولمشلردور یا محمد
قوبولردن اعراض ایت بولره صوا یلو سوزلری سویله که تیز اولا یقین زمانده بیله لرکه
ایشی نته ذرحق کیملک التده در حسرتلرنیه لرفایده قلمیه جهنم عذابی ایچنده سوبتد

سورة الدخان مخلد اولالر وهی خمسون وتسع آیات مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم • حم والکتاب المبین

اول حی حلیم مالك الملك حقیچون ودخی اول کتاب حقیچون که قوانده باطلی
وحرامی وحلالی بیان قلیجیدور انا انزلناه فی لیلة مبارکة انا کنا منذرین
یعنی حقیقتا اندردك بزا اول قرآنی بر کیجه‌ده کم اول قدر کیجه‌سیدور اول برکتی مسلم
اوزره چوق قلدوریجلره اول کیجه مغفرت رحمتا ولور و اول کیجه اندوردوك
دیمك معنیسی بودر کم قرآنك جملسن اول کیجه لوح المحفوظدن دنیا کوکنه
اندوردك اول کفرام سفره وشته لرکم یازرلر اندن صکره جبرائیل آیت آیت
وسوره سوره هر قضیه‌ده اولدقجه کرك اولان ایتلری ستفرقا اندوردی وبر روایتده
بودرکم اول کیجه‌دن دخی بر کیجه دك اول بیل اچنده نه قدر حکم اولنسه ایکنجی
بیله دکن انی لوح المحفوظدن دنیا کوکنه اندوردی اندن صکره قرشو قضیه‌ته
اولدقجه ایتا ندوردی فی الجمله معنیسی بودر کم حق تعالی ایدور بز بو قرآنی اندردك

اندن

اندن اوتروکم انوکیله قوللرو منی قورقوده وز اولا کم اوکوتلنوب اول کفرلرن ایمانه
دوندوره لر و دخی بیوردیکه فیها یفرق کل امر حکیم امرا من عندنا انا کنا
مرسلین رحمة من ربك انه هو السمیع العلیم یعنی اول کیجه قرآنی اندوردك
کوا اول کیجه اچنده حکم اولنور بو یروزنده اولاجق محکم ایشلر بو یلدن کلیسی
یله دکن نقدر یغمور یغسه قنغی یرده قیرلق وقنغی یرده اوجوزلق اولیسر
ونه یرده قیتا ولیسر ودنیادن آخرته کم کدیسر ودنیایه کم کلسو وقنغی ولایت
خراب اولوب قنغی عمارت اولیسر وبلالر محنتلری چوغالیسر بوکلی اول قدر
کیجه سنده بریللق حکم ظهوره کلوب براتلر یازیلوب کمی جبرائیله کمی میکائیله
کمی عزرائیله اصمرلنورتا اول بیل تمام اولنجه اول دفترلرنده یازلمش بولدقلری
حکملری یرنیه کتوره لرلیس ای غافل بو نه غرور دور کم کیجه کوندوز کوکوکه
دوشمش بو دنیا تشویشلری آروکیجی یا شوکه اوشمش بر یاره‌ق یالیجون اروك
اغولو رحمن یرسن ایچوك طاشوك اول اغودن تشمش سن ایله صانورسن که
بو نعمتا لوکه کیردی تنعم ادوب بیوب ایچوب سمردوك عذابن نخشمی دور
هیچ بونی خاطره کتورمزسن که بو یللق دفترده اولا کم ادوك اولولردن یازلمش
ولا برایلق یا بر هفته‌لق عمروك قالمش ولا سن مغرور طول اسل ایچنده دنیا
عمارتنه مشغول ودین عمارتن خراب قلماغله مشغول بلمزمسن که کینه حاك
کفنتك بزازدکاننده بونمش حاضردور و تابوتك تختته لری نجار دکاننده یازلمش
بغلوطوروندکه سندن اوکدتکیلر الدنوب مغرور اولمشدی کلامیدی
کوزوك آچ حالوکه مغرور اولوب اولدانمه کم عاقبت پشیمان اولمیه سن شول
قوش کبی کم دانه‌یه الوب بوینی طوزاغه کجدی عاقبت هلاک کلکه ایرشدی
و دخی بلك کم حق تعالی ایدور بز بو حکمی و بو امرلری که اول کیجه بیوردق
کلی بزوم قتمزدندر که حکمی محکمدرکه تبدیل تغییر اولمز وقتا یوشد کنلیز
ظهوره کلور بر ساعت کورقالمز اول کیجه اچنده قرآنی اول حبیبمز رسول الله سنه
کوندردیکمز ربك وزدن بیلوکم سنه رحمتدر و اکر ایمانه کوزوار ایسه بیلوك کم اول
الله سمیع دور ایشدور حقدن باطلدن نه سویلرسکوز و علیمدور بیلور کزلو اشکار

نه تدبیرا درسکوز ودخی بیورر دیکه رب السموات والارض وما بینهما ان کنتم
موقنین لا اله الا هو یحیی ویمیت ربکم ورب آبائکم الاولین بل هم فی شك
یلعبون یعنی اول سزوك سمیع علیم ربکوز دور کوکلروك یرلروك و یرله کوك
اچنده رب اولدوغی اکرانك برلکنه شکوکوز وکمانکوز یوغسه اعتقادکوز
حقسه ارتق بر دخی حق معبود یوقدور الا الحق اولدورکه کیمی دیلرسه دیرکوردر
کیمی دیلرسه اولدورر سزوك ربکوز دخی سزدن اولکی آتالروکوزك وخالقی
ورازق ومربیسی اولدوغی بلکه بونلر نقدر وعظ نصیحتا دکسك اعتقاد اتمزلر
شول شکلر کمانلری اچنده اول باطل اشلرنه مشغول اولوب عمرلرن اچوردرلر
ودخی حق تعالی بیورر دیکه فارتقب یوم تأتی السماء بدخان مبین یغشی الناس
هذا عذاب الیم یعنی یا محمد بو قریش کافرلری بری بربلوب کتنا بمزه انانمدلر سنی
کرجکلمدلر منتظر اول سن دخی کوزت شول کونی که بولر کوکدن قیزلق وقحطلق
کله بولری اجلق عذابیله مبتلا قلاوزکه اول اجلق دوکلنی قبلایه هیچ بری لحلق
بولمیه که بو اجلق عذابی ایکی قتی الجدیجی عذابدور لیس حق تعالی اول قیزلغی وقحطلغی
دخان دیو ذکر ایلدی قیزلغی دتونه وبخاره بکزتدی بونده مناسبت ایکی وجهله در
بری اولدورکه قحط برکیشی غایت اجقسه یرله کوك اراسنده اکا دومان کبی
کورونور کوزی دونر غایت ضعیف اولور وبری دخی اولدورکه قحطن یغمور
یغمسه یرلر قورسه واوتلر بتمسه یریوزی هب غبار اولور آدم ایاغندن وطوار
ایاغندن ویل اسدوککدن توز هوایه کتورلوب بخار دتون کبی اولور مسروق دن
روایتدورکه ایدور وقتاده برکون برکیشی مسجدده حدیث ایدوردی اکا بو آیتك
معنیسندن صوردلر اول ایله خبر ویردیکه قیامت کونی اولسه کوکدن دتون
اینه منافقلروك قولقلرن وکوزلرن دتونه طولدوره بقمیالر وسوز اشتمیالر
اما مؤمنلره شول زکام ایرشمش کبی اوله مسروق ایدور بو سوزی ایشدوب
واردوم عبد الله قاتنه کیردوم بو سوزی نقل ایلدوم عبد الله بو سوزی
اشیدیجك طوروب طوغری اوتوردی دیدیکه ای خلایق سزدن برکمسنه قجن بر نسنه
صوره اکر کرچك بیلورسه خبر ویرسون اکر تحقیق بلمدوکی نسنه اولسه دیسو
زکه

405

انی الله بیلور بو آیتك قضیه سی بودورکه اوش قریش قومی اول وقت رسولی
یلانلدلر رسول علیه السلام انلره یاوز دعا قیلوب دیدیکه ای چلبم بو مضر قومی وزره
بلا کی قتی قیلیوبر بولره حق تعالی اول یوسف زمانی قتلغین جو اله قلدی مردار
اولمش یدیلر وکلبلری یدیلر اجلقدن شویله اولدیلرکم کوکه بقجق کوزلرنه
کوك اراسی دتون کبی کورنوردی انکیچون حق تعالی دخان کونی دیدی بو بلایه
مبتلا اولدیلر اول قومك اولوجلری ابو سفیان وعتبه بن ربیعه وعاص
بن وایل دریلوب رسوله کلدیلر دیدیلرکه یا محمد اول ربوکه دعا قل کم بزدن
بو بلاء دفع ایلسون بز ایمان کتورلوم سنکم حق تعالی خبر ویردی ربنا اکشف عنا
العذاب انا مؤمنون انی لهم الذکری وقد جاءهم رسول مبین رسول علیه السلام دعا
قیلوب دیدیکه ای بزوم ربمز بو قومدن بو اجلق عذابن سن دفع ایله که بونلر شرط
ایدوب دیدیلرکه بدرستی بو عذاب کشف اولورسه بز مؤمنلردن اولورز حق تعالی
بیورر دیکه بونلره بو توبه وبو نصیحت قچن فایده قلسرکه بوندن اوکدن بونلره رسول کلوب
بو وعظلری خبر ویردی بونلر انانمدلر حال بودورکم کوندردوکم رسول کندولردن
ثم تولوا عنه وقالوا معلم مجنون انا کاشفوا العذاب قلیلا انکم عائدون
یوم نبطش البطشة الکبری انا منتقمون بویله ایکن دخی انلر اندن اعراض ایدوب
بونی جویردلر دیدیلرکم بو دلو دوده ناولورسه سویلر یعنی اولرکی کیشی ایدیالر وکچنلرك
قضیه لرن دفترا دوتا وقورلردی رسول انلره اندن خبر ویروب اولکی امتلرك
قضیه سین سویلیجك بو ظالملر اشدوب دیرلردیکه اول جبر له یسار دن بو محمد
اشدوب کلوب خبر ویرور دیرلردی رسوله انانمیوب یلانلدلر حق تعالی خبر ویروب
بیورر دیکه انا کاشفوا العذاب قلیلا انکم عائدون یوم نبطش البطشة الکبری انا
منتقمون یعنی کوزبولردن سهل وقت بلایی کترهسنی اولورسوز بولرکو تیزجك
اولکی اشلرنه دونرلر بولرعهدی بکار طایفه دکلردور اما بزدخی بولره کوودوسنی
اولورسه اول عقوبتله طوتمقلغموزکونی اکسونلرکه طوتسروز بدرستی بز
بولردن انتقام دلیسروز دوکی اول بدر کونیدی کم انلروك اولولرنی کلسن
رسولك قلیجی لشنه هلاك ایلدی انلره انتقام ادوب دوکلن برقیوبه برقدردی

کفرلرندن اوترو و بعضلر ددلر کیم اول اولو طوتمقلق ددوکی قیامت کوني دوراندە
ابدي عذابله طوتشرلر کیم اریق قورتلمغه امکان یوق ودخي دوشلر کیم دخا
کوني دخي قیامت کونیدور دکمجن سنله لرندن بوخلایق جقسهلر کوکدن دوتون
کبي دومان اینوب خلایقي هپ قبلیه مونسلر شول زکام کبي اوله اما کافرلرك
ومنافقلرك اغزلرندن وقولقلرندن کیروب انلري شیشوره هر کافر بردوه
کبي اوله محشر کوننده پس اول وقت دیەلر بو کافرلر کیم ای چلابمز وای دیوم بزدن
بو عذابي کشف ایدي وبزي دنیایه ایلت که واروب اندە سکا ایمان کتوره وز
حق تعالی ایدر کیم بولره نوا وکوتلمك شمدي نه فائدە ایدي ونه کیم بوندن اول بولره
رسول کلوب بو خبرلري دکوردي بولر اکا اجابت قیلوب قبول اتمدلر شمدي که
کوزلریله کوروب یقین بلدلر سه که دنیایه رجعت دلرلر اکر بولري کندو
زعملرنجه دنیایه رد ادرسوز دخي همان بیانجا شلوننده اولسرلر کیم بولر
یالنجیلردور ودخي حق تعالی بیوردیکه ولقد فتنا قبلهم قوم فرعون وجاءهم
رسول کریم ان ادوا الي عباد الله اني لکم رسول امین یعني یا محمد
سنوك قوموندن اوکدن فرعون قومیني بو عقوبتله مبتلا قلدق انلره دخي بزوم
قتمزدن بر رسول کوندردك که اول بزوم حضرتمزده کویملردندور که اول موسی در
کلوب انلره دیدیکم یا فرعون بو تکري قوللرینه طب زحمت وپرمه بو بني اسرائیلي
بکا تسلیم ایدوب کلوب بنوم دینمه کیروك بکا متابعت قیلوك کیم بن سزه
رسول ایسنم بکا وحي کلمزدن اوك دخي بن ایچکوزده یرامیزدوم وار دورنید
بر فعل خیانت کورمدوکوز بوکون بکا نه ایله تهمت ایدرسز کندومدن کلمدوم
الله قتندن کلدوم وان لا تعلوا علي الله اني اتیکم بسلطان مبین یعني اول الله
امرندن مخالفت قلمك وانوك برلکنه اعتقاد ادوب اکا عبادت قلمغه تکبرلك
قلمك باش چکوب فسادلره مشغول اولمك بن سزه ظاهر حجتلرله کلدوم
که کوردوکوز یعني عصا اژدرها اولمق والینی بقاسنه قیوب کرواق نور کبي
چقرمق دخي بولره بکوزرلنسنلر واني عذت بربي وربکم ان ترجمون وان لم تؤمنوا
لي فاعتزلون یعني بن صغندوم اول تکري کیم بنیم دخي سزوك دخي ربکوز اولدوکه

یعني

یعني صقلیه شوندن که سز بکا زبان دکوره سز یا خود اولدوره سز اکر بکا مطیع
اولوب ایمان کتوره سي اولورسکوز اکي جهانده سلامت اولدوز بني کرچکلمجك
اولورسکوز بندن ایریلوك کوره سز که حالکز نته اولور فدعا ربه ان هؤلاء قوم مجرمون
یعني یارب بولر مجرم قوممدور بکا مطیع اولوب سکا ایمان کتورمزلر بني بو ظالملردن
سن قورترغل پس حق تعالی بیوردیکه فاسر بعبادي لیلا انکم متبعون یعني حق تعالی
وحي قلدي دیدیکه یا موسی کیجه نوك اولندن اول سکا ایمان کتورن قوللرمي
الغل سفر اتکل تا که اول فرعون دخي لشکریله سزوك ایزوکوزجه
ازدکوزجه اویه کوره سز که دخي قیچ اکا عذاب تقدیر قلمشوز پس موسی حق تعالی
دستوریله اول بني اسرائیل کیم اکا ایمان کتوروب متابعت قلمشدي کیجه نك اولندن
فرعون قومي اویقویه وارمشکن جمعین الوب سفر قلدي شام طرفندن یکا
چون نیلك کنارنه ایرشدلر حق تعالی بیوردیکه یا موسی عصا کله اول صوي
اورغل موسی نیل صوینی عصاسیله اوردي صو یاریلوب قوري اچلدي موسی قومیله
کوروب کجدلر موسی دلدیکه کرو عصا ایله اول صوي اوره اول کیلین
کوره قاریشه تا که فرعون کلوب کچمیه یول بولمیه حق تعالی کرو وحي ادوب بیوردیکه
واترك البحر رهوا انهم جند مغرقون یعني یا موسی قوغل اول دکیزي اورمغل شویله
اچوق کیك قورو یول اولوب طورسون که فرعون قومیله اکا کیروب غرق اولسنلر
کرك چون فرعون بلدیکه موسی کندو قومني الوب کتمش لشکریله اردنه دوشدي
موسی نیلي کچوب قومیله اوتورمشدي فرعون دخي نیل کنارنه کلدي باقدي
کوردي صو یرینجا طاغ کبي اولمش یغلمش طوره واراسي قورو یول اولوب طورور
دلدیکه کین لشکریله بکا نه بولرکلي ایغیرلر بنمشلردي نقدر که دیه کوردلر بري
اول صویه کیرسدي حق تعالی دستوریله جبرائیل بر غریب صورتنده بر یوند بنوب کلدي
بولرك اوکنجه صویه اوغردي اول ایغیرلر دخي اول یوند قونسي ایزنجه صویه کردلر
تمام شول کلیسي کردوکي وقت حق تعالی دستوریله اول طاغ کبي یغلان صولرك
اوزرنه یقلوب اوغرادي مجموعني الته الوب بوردي هلاك ایلدي اول باغلري
بوستانلري وکوشکلري سرایلري یرنده قودلر نتکیم حق تعالی بیوردي کم ترکوا من

جنات وعيون وزروع ومقام كريم ونعمة كانوا فيها فاكهين كذلك واورثناها
قوما آخرين يعني اول فرعون قومي غرق اولوب نيجه بوستانلر وآقار صولر واكنلر
وكوزل كوشكلر سرايلري و يوزلري يرنده قودلر و دخي اولجوق مالر و بونعمتلركم انوكيله
كوكس كروب تكبر ايتكله تنعم قيلورلردي ناچار هب يرنده دوكوب كتدلر
بن عاصي اولدقلري چون بزانلري قهر ايله اول سلطانلردن مالرندن شويله چقردق
انلرك صوكيني بني اسرائيل قومنه ميراث قلدق كلوب يوزلرنه اوتوردلر عورتلرينه
مالرنه حاكم اولوب تصرف قلديلر بس عقلي اولان كرك كم بوحالدن كندوينه
عبرت الوب و كوكلنه كندو حالته مغرور اولميه بو عزت منصب الوينده دايما اوله صانميه
بو دنيا منصبي الده ايكن انوكيله باقي درلك منصبين كندويه حاصل قلا شويله
بله كم بو دنيا بر دكزدور اول منصب و دنياسي بر زورقدور و كندو براوجي در
بو دكزك اندن كلمشدور كه اول طوز اغله بو دكز ايچنده كي جواهرلردن اولايوب كندوينه
برلشنه حاصل ايده كم ابدي باقي قلا اما بر نيجه كيشي نفس هواسنه مبتلا
اولمش اول دكزه آغ براغوب دايما غفلت اولاركه يوب نفس سمرده و بر نيجه كيشي
همتين بوجه طتوب بالق اوزوسندن كچمشدور اغ بر غوب دايم صدف
اولارك ايچندن اكادورلودورلو جوهرلر حاصل اولوب انواع ايله انواع مقصودلر
حاصل اولوب بزه كله پس انلركم منصبين والتدي كيمي الجو غزن كوردو دنيا عزتي
ودنيا نعمتي اوتورمغه التطوزقا دنمش اول بالق اوجنبي دوركه هواي
نفسدن ايچمزا كه مبتلا اولمشدور ايچنده وجواهرده رغبتي يوق اما اولكه
دنيا و منصبي الت و طوزاق ادينوب همتين بوجه طتوب بالق اوزوسندن
كچمشدور ديوب نفس سمرمتك هوسندن كچمش دور اخرت مصلحتنه و شغلنه
نفسين و مالجو غزن صرف ايلر اول اوجي دوركه اخرتده حورلر و كوشكلر
و تختلر و تاجلر و حله لر و باغلر بوستانلر اولر عقلي اولانه بوقدر سوز
كفايتدر كم فهم ادوب بوندن زياده سوز اكليه و دخي بيوردكه فما بكت
عليهم السماء والارض وما كانوا منظرين بو ايتوك معلسندن ابن عباس ايدور
رضي الله عنهما هر مؤمنك كوكده بر قپوسي واركه اندن انوك يوق و عملي طاعتي

جقر

چقروانلردن اكا رزق اينرچي اول مؤمن وفات قلسه اول قپو كه كوكدن انوك طاعتي
چقرقوق كون اول انوكيچون اغلر و بعضلر ديدلركه كوك اهلي و يراهلي انوكيچون اغلرلر
كه انك كوككه طاعتي چقمزاولدي و اول نماز قلدوغي و ذكر ايتدوكي يرلر اسوز
قالدي پس حق تعالى خبر ويردكه اول فرعون قومي بر قومدوركه انلروك هلاك
اولدقلري چون نه كوك اغلر ونه ير اغلر و نه بولر عذابدن مهلت و يرلو ربو ايتاكا اشارت
قيلوركه مؤمن مطيع قوللر الله قتنده حرمتلودركه اسلرى وار و يركوك انوكيچون
فرقكون ملول محزون اولوب اغلرلر و فاسق و فاجر و منافق ظالم قولكروك الله
قتنده عقابي و عذابي وار انلروك اولوميله يركوك اهلي شاد اولسرلر دنيادن برقسادي
اهلي اكسلدي و بر معصيت قپوسي يا بيلدي پس عاقل اولان اولدوركم كندو لري
صالحلردن قلا لر الله قتنده و يركوك اهلي قتنده دخي دوشمن طتولوب عذابه كرفتار
اولميلر و دخي حق تعالى بيوردكه ولقد نجينا بني اسرائيل من العذاب المهين من
فرعون انه كان عاليا من المسرفين يعني چون اول بني اسرائيل قومي بزوم رسولمزه مطيع
اولوب بزه ايمان كتوردلر و كندو بمزه اناندلر بز دخي انلري فرعونك قتي جور عذابندن
قورتردق كه انلري اوغلانلرين اولدوروب قيزلرين كندولره قول و قرواش ديو ايلرلردي
و انلرك قتي ايشلر اشلدوب بلا قيلورلردي بد ديستي اول فرعون ظالملردن
و متكبرلردندي كه كندويني اولوكوروب حددن كچدي انوكيچون انلري
هلاك ايلدوك بني اسرائيلي انوك شرندن قورتردق نتكم حق تعالى بيوردي ولقد
اخترناهم على علم على العالمين وآتيناهم من الايات ما فيه بلاء مبين يعني بز اول
بني اسرائيل قومني اوزندو قيلوب كوزنده اتدوك كندو زمانلري قومنك اوزرنه زيا بز
ازلده بلوردق انلر اوزندوا ولمغه لايقيدي بز انلره دورلو دورلو علماء سلو و نشانلر
ويردك كه بزوم وحدانيتمزي حق بلوب مطيع اولدلر زيرا اول ايتلر ايچنده بزوم
ازلده علمومزده كي لوحكمتلر آشكاره قلاجق نسنلر وارديكه اندن اوتوردكيزي
موسانك الي يار دق و عصاي اژدها قلدق و دخي نيچه بونك كبي عجايبلر كوستردك
تاكه سنكوكافر كمدور مؤمن مطيع كمدور ظهوره كله چون فرعون قوميله اهل
انكاردن اولدلر انلري هلاك قلدق و موسي قوميله مطيعلردنا ولدلر انلره نجات

ویردك اول سنكرلرڭ بوتلرڭ انلاره میراث قلدق بوندن صكره حق تعالی مكه
كافرلرینی ذكر ادوب بیوردیكه ان هؤلاء لیقولون ان هی الا موتتنا الاولی وما
نحن بمنشرین فأتوا بآبائنا ان كنتم صادقین یعنی بو مكه كافرلری دیرلركه
بزوم دكلدور بوا ولمك لكن بزم الا همان شول بر اولومدر كه اولورز
كینه دیرلیرك قوپمازوز اندن صكره یا محمد سكا دیرلركه بزكوكوپاروزدن
كرچكسه كوزكسوزرڭ امدی اول اولمش اتالرمزی دیرگوزرك كورلوم حق تعالی
بیوردیكه اهم خیر ام قوم تبع والذین من قبلهم اهلكناهم انهم كانوا مجرمین
یعنی یا محمد بوسنوڭ قومڭمی خیرلودر یوخسه تبع قومی خیرلودر انلرانی یك بلدقلرندن
اوتروهلاك قلدق ایلیمی صنورنولركم هلاك قلمیا و رشوتیله سلامت قورتولالر
حق تعالی بوارادە تبع قومنی اكدوكی اندن اوتروایدیكیمه انلرڭ هلاكنی و مقلیغی
بومكه قومنه یقین ایدی چوزمان كچمش دكلدی بو تبع دخی اول قومڭ پادشاهلریدی
اول تبع شعیب پیغمبره ایمان كتوروب مسلمان اولمشدی اما اول قوم اكا ابتاعت
قیلوب بله چون ایمانه كلمدیلر حق تعالی اول قومی هلاك ایلدی اندن اوتروكه انلر
اللهه شرك كتوروب مجرملردی اولدیلر بوندن صكره حق تعالی دونوب بولره كندونك
عظمتندن و كمال قدرتندن خبرویردیكه بولرانوكله اوكوتلنوب اول عظمتندن
اویانولرلنی برلمكه كوكلرندن برزغبت قوپه و دخی بیوردیكه وما خلقنا السموات
والارض وما بینهما لاعبین ما خلقناهما الا بالحق ولكن اكثرهم لا یعلمون
یعنی بوكافرلر بوكوكلرو بویرلره نظر قیلوب بولرڭ یاردلمغنده برفكرا تمزلرمی بو
فكرا تمزلرمی بوكوكلری و بویرلری و بولرڭ ارا سنده بوكلی موجوداتكه یاردقدر المشتد
بز بولری عبث یرلره یاراتمدقكه بولر بر فائده و بر منفعت اولمیه یا خود انده
بر اسرار حكمت اولمیه بولری بز یاراتمدق الا ادملر و غلامنه عبرت ایچون یاراتدقكه
اندن بزوم عظمتمزی اكلیالر و بولرایله محكم طوروب تبدیل تغییر اولمدوغندن وحدانیتمز
بله لر و دخی بولری برانوكیچون یاراتدق كوكدن بر كتاب اندوره وزكه انده ایچی طلو
امرنهی و لا اوجماغه رغبت اتدوره و ریطاموندن حذر اتدورمك ولا بویرق طتوب
طاعت ایدن و نفسینی كناهدن یغان اول اوجماغه لایق اوله و بویروقطتومیوب
معصیت

معصیت قلان طامویه مستحق اوله لیكن بوخلقڭ چوغی بونسندن غافلدور
بلمزلركه بویركوكڭ نه لسندن اوتوری و نه مصلحتدن اوتوری یارادلدی
و نظر عبرت قیلوب فكرا یلمزلركه كندولری غروره برغوب هوای نفسله عمرلرین
ضایع ادرلر بوندن صكره كروتهدیدا دوب بیوردیكه ان یوم الفصل میقاتهم
اجمعین یعنی انلركم بویرلره كوكلره باقوب بزوم عظمتمزو قدرتمز اكلیوب ایمانه كلمزلر
حقیقتا بلسونلركه اول فصل كونی بولرڭ ایچون و عده لنمشدور جمیع اولكیلر
واخركیلرانده جمع اولونسرا اول قلدقلری عمللرڭ جزالرنی بولسرلولیس حق تعالی
قیامت كوننه فصل كونی دیو ذكر ایلدی یعنی ایرلمق كونی تا اوغلندن و قیزانادن
و قرداش قرداشدن و ارعورتندن و دوست دخی دوستندن ایرلجق كوندور كه
هر بری نه كندوقیوسی اوله دخی بر بینوڭ قیوسنی قالمیه پس اول كوننه كوندور حق تعالی
بیان ادوب بیوردیكه یوم لا یغنی مولی عن مولی شیئا ولا هم ینصرون الا من رحم الله
انه هو العزیز الرحیم یعنی اول فصل كونی اول كوندوركه هیچ بر دوست دوستندن
و یا بر یاقیجی قومندن قیلسندن شفاعت برله نصرت ادوب حق تعالینك عذابن دفع
اتمیه بلكه كندونفسنی دخی قورترمغه چاره بولمیه الا اكرشول كمسلر شفاعتیله
كندویی و بن كوینی قورتاره كه انلره حق تعالی نظر عنایت قیلوب رحمت قلمش اوله
اندن اوتروكه انلر دنیاده اللهه برلكنه ایمان كتوروب رسوله اناندلر كورواول
ایمانلریله اخرته كتدیلر انلر بربرنه شفاعت قیلوب عذابدن قورتارورلر كه اول
پادشاه عزیزدور یعنی حكمی غالبدوركه قولن عذابله انتقام اتمكه و دخی رحیمدر
مؤمنلری اسركیوب عفو اتمكه و دخی بیوردیكه ان شجرة الزقوم طعام الاثیم
كالمهل یغلی فی البطون كغلی الحمیم یعنی اول فصل كوننده اول بر مطیع
اولمیانلری كه طامویه قویا و زبد رستی اول زقوم اغاجیكه بزیاراتدق طامونده اونڭ
یمشی اول عاصیلرڭ طعامی اولسر شنوڭ كبی یمشلركم ییجك اول قرنلرنڭ اچنده شول
اریمش توج و قلای كبی قیناینه و شول اسی قوان ایچنده قینا دوغنلین تاكه
ایچلرن طوغره یوپایچوره و زا ول زبانیلره حق تعالی بیوردیكه خذوه فاعتلوه الی
سواء الجحیم ثم صبوا فوق رأسه من عذاب الحمیم ذق انك انت العزیز الكریم

اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهٖ تَمْتَرُونَ يعني طتوك ای زبانیلر اول ابو جهل اول ولیدی
وعتبة وشيبة ودخی انلرم بکزر اول عاصیلری که بنم انا نمیوب کتابمی
یلانلدلر و رسولمی انجتدلر سو روك بولروك كلسینی اول جحیم طاموسنك
اورتاسنه دلر دلمز عنفله اندن یوزلرینوك اوزرنه برم غوك تا اول یونلری
یزدن ایروغه دوندروب عبادتنا تدوكلرینك جزاسین بولالر و دخی
غایت قیتا نمش استی صولری باشی اوزرنه دوكت و اكا دیك كما ابدی طاتغل
بو عذابلری كه دنیاده كندو اعتقادوكده كی غیر بر مکرم كسنیدوك دیردك
كه یوسکه بلادندم بندن عزیز شریف كمسنه یوقدور عارا دردك كه اول
رسوله متابعت قلیدولنا ولر رسولینی بو عذابلرله قورقودوب خبر ویرور دی
كه سن انا نمیوب كمان قلوردوك باق اشبو عذابلوی اول عذابلردور كه سن بوكا دشنا
شك ادوب انكار قیلوردكوز اوش اول انكاروك عاقبتی سزی بوكا ایرشدوردیكه
ابدی بو عذابدن قالاشسزنه اولوب قورتولاسز نحیا تاكوزدن سزم منفعتا ولاحق
تعالی اول عاصیلر و ظالملر مرتبه سن بیان قلدیکه تهدید برله بو كزا ولمطیعلر
و مؤمنلر مرتبه لرن ذكر ادوب بیوردیكه اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ اَمِينٍ فِي جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ يعنی انلركم بزوم برلكمزم
انانذلر و رسولمزم كوجكلیوب اندوده وكمز كتابله عمل ایلدلر شركدن و كفردن
بریجا و لوب كندولری كناهلوندن یغدلرا انلر یارن اخرتدم اول امنیلك مقامندن
اولسرلركه اوجماق درا ول یوخیه كوردكلومنزلرده اوتوروب عذابدن وبلادت
و دوكلی زحمتلردن واولومدن امین اوله لروا اول كوشكلرینك جوره یانلری
بوستانلرا وله وانواع یمشلر بوله باغلر بوستانلر بونمش اوله واول سوددن و بالدن
و خمردن واول یمیز توقمزاری صودن ایر سقلر و اولسندسدن و استبرقدن
طونلر كیه لر تختلر اوزرنده بری برنه قرشو اوتروب صحبت بوله تنعم قلالر هر كز
برملاست و پرلشولیش عارض اولمیه ابدی جنتلرچنده باقی قلالر كَذٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ
بِحُورٍ عِينٍ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِنِينَ يعنی انلرا اوش بو ذكرا ولنانلیك
اوچماق مرتبه لریكه انلرم حوریلر جفتلندوررز كه یوزلری آق و بیجا قلری قول

وکور

وكوزلری كوركلو ولا یدنلیرسوك نا زكلكی آتلمش یا بنوق كبی اوله وهر اعضالری
شوبله سنورا ولاكه بقن صورتن اینه كبی انوك اچنده كوزه وهر یمشدن كه اول
اوچماق اچنده آرزو ادوب طلب قلالر همان اول ساعت اچنده حاضر اولا
بو كلسیله دوكلی قورقولردن امین اولالرا ولطاسوا هلنه واقع اولان زحمتلردن
هیچ برسی بولره یول بولمیه نتكم حق تعالی بیوردی لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ
اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُولٰى وَوَقٰيهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ يعنی اول اوچماق اهلی اوچماق اچنده
هر كزا ولوم طاتمیه لر الا اشول اولوم كه دنیاده طاتمشلر دی اندن صكرم ابریق
اولوم اولمیه اول جحیم عذابلرندن حق تعالی انلری صقلیه قورتاره كه هر كز
سرورلرنه شرور قارشمیه و دخی بیوردیكه فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
یعنی بو اوچماق اهلی اول ابدی تنعمه واصل اولوب عذاب جحیمدن صقلنوب
سلامت اولدوغی یا محمد سنوك فضلوكدور بو دكلكه كندولروك استحقاقیله
ولا زیرا حكمن طوتنلرم بنوك كبی اولونجات كاملة روزی قلدی پس بو كلامه اكا
اشارت قیلوركه كشینوك عملی كشینیه البته اوچماق واجب قلمز بلكه واجب
قلان حق تعالیسوك لطف و لوعن سیدور كه علم ازلدم سبقت قلدی طاعتا شلینه
عوض كندو فضلیله اوچماق و برن مخالفت قیلوب معصیت اشلینلرم عدلیله
طاموی قویه پس تقدیر تبدیل اولمز و بو وعده خلاف اولمز تاكم سنوك
قولك یویر وعده طتوب اشنوك بیورسكله البته سنوك اوزروكه حق واجب
قلمزكه اجرته طتولمش كشی كبی قرشو اشلدوكجه اكا حق ویرن سن همان حقی ولدوركم
یا الیحق و اج قو بیا سن اكسوجكن قیوریوین سن لس حق تعالی دخی هر قولك دنیاده
مصالحن قیوروب یوبجه انعام احسان اكا ایرشدوركه عمری اولدوقچه
قلدوغی طاعتا ولصاغلق نعمتی شكرینك برینه طورمز خصوصا كه
بو كوكوقلان نعمت كه قولة ویردی كه اسلام نعمتی دراكوبیك ییل عمری اولوب
كیشی طاعت قلسه انوك شكوز برینه كتورمیه سن خودا اللی التمش ییل عمر اچنده
نقدر طاعتا نیم سن كه انوكله بو نعمتلروك شكوری ودنه دخی اوچماقلو ولاسن
پس معلوم درکه حق تعالی كشینیه دنیاده دخی اخرتده دخی ویردوكی كندونك

فضلی احسانی در بزوم اکا استحقاقمز یوقدر ودخی حق تعالی بیورر دیکه
فانما یسرناه بلسانك لعلهم یتذکرون فارتقب انهم مرتقبون یعنی یا محمد
بز بو قرآنی سنك قومنه کلمز قیلوب کوز سنك دلکجه اندرردك تا کم آکلاشلوب
فهم ایده لر کیم سنك بلاغتی فصاحتی انسانك کامل بلاغتنه و فصاحتنه بکزمزانی
بزوم حق کلامومز بلوب ایاولاکه انوکله او کوتلنوب کندولری عذاب الیمدن قورتاره لر
چون بولر سکا اوتیا دلر بزوم اولکتابمزی یالانلدلر اکا دونوب منتظر اولوبیدرلرکه
سن اوله سن انلر قورتوله لر نته کیم انلر سکا کوز طوتولرسن دخی انلرك هلاکته
منتظر اولوب کوز طوتغل کیم بز دخی کورنجه هلاکلرنده روزلیس بو کلام دخی اکا
اشارت قیلور کیم هر کمسنه که سکا یا و زصنه انك اشیني اللهم اصنم له حق تعالی بر یه
کتورر و رسول حقکی اندن الی ویرور رضا یع اتمز روایتدر ابن عباسدن که خواص
قرانده کلمشدر بو دخان سوره سن جمعه کیجه سنده کیم او قیسه اعتقاد ن کورکلو
اولوب ثواب الله دن او سنه صباح یارلغنمش طروکله وهي ثلثون وسبع آیات سورة الجاثیه
بسم الله الرحمن الرحیم حم تنزیل الکتاب من الله
العزیز الحکیم حم معنیسی یوقاروده بیان قلدق تکرار قلمغه حاجت دکل یعنی حق
تعالی بویوردی کیم اشبو کتاب که قراندر اندورلمشدر اول اللهدن که حکیمدر غالبدر
حاکم مطلق اولدر که نیجه دلرسه حکم ایدر مانعی یوق ودخی بیورر دیکه ان فی خلق
السموات والارض لآیات للمؤمنین یعنی بدرستی بو کوکلرلجنده یاره دیلن کونش
وای و یلدزلر و بوافلاك کیم دورایدر ودخی بو یرلجنده یاره دیلن طاغلر دره لر و اغچلر
وایرمقلر و دکزلر و انواع دورلو مختلفا و تلو وجچکلر و یمشلر و بونلردن غیری دخی نیکه
عجایبلر وار کلیسی ظاهر دلیللر و نشانلردر حق تعالینك وحدانیتنه و کمال قدرتنه
کیم سلو که دلرلر اللهم ایمان کتوروب مؤمن اولالر کفر شرکك نجاستندن کندولری یا کنادوب
ودخی بیورر دیکه وفی خلقکم وما یبث من دابة آیات لقوم یوقنون یعنی حق تعالینك
وحدانیتنه دلیل اول آیالکوز ذکر اولنان دکل بلکه سزی یارتمقده دخی اولونشانلر
واردر انوك برلکنه که بر طمله صوی تابلندن صزوروب چقردی اکی بول یولندن یچوردوب
انا رحمنه بر قطره ایکن اول صوی قانه دوندردی وقانی بر پاره ات ایلدی اندن باش ویرلو

بونجه

بونجه کوز قولاق اعضالري دوزدي و قوتی لیجنده بونجه عجایبلر یاراتدي و یکن بغر بوررك
و یوکرك و اوده و قاوق و بغرسق و معینه و دخی اتله دري داستنده طمرلر و سکرلر یراتدی
کیم بو بدن ترکیبی انوکله دوزیلوب یا و تورمغه طورمغه آسان اوله و سکوکاري دخی یراتدی
کیم بدن انوکله قایم اوله و فی الجمله بو آدمی یاره دیلن عجایبلر سو یلرسوز انی یازمغه نه قلم
یتونه کاغد بو قدر اشارتدن عاقل اولانلر یا قیسن دخی اکلر بو عجایب حیوانلرکبی الیسی
کمی وحشی عجایب اشکال صورا وزره بر طمله صودن یاراتمشدر و رصدقی و یقینی
اولانلره عبرت و دلیلدر کلی حق تعالینك برلکنه و قادرلکنه ودخی
بیورر دیکه واختلاف اللیل والنهار یعنی بو کیجه قره کولکی کلوب جهانه طولدوغی
و کون نورن ظلمات پرده سیله بوروردوکی و اندن صکره کوندوز ایدینلکی شکری
بو صودن کلوب قره کولکی لشکرن صیوب قوذوغی جهانی کون نوریله منور اولدوغی و کاه
کیجه قصا لدوغی بو کلی دلیلدور روشن که الله بردر وار ایجنیشی بو قدورروا نوك
که زهنی و عقلی وار در اکلر بیلور که الله بردور مثلی و بکزه شی یوقدور و دخی بیورر دیکه
وما انزل الله من السماء من رزق فاحیا به الارض بعد موتها وتصریف الریاح آیات
لقوم یعقلون یعنی شول یغمورلر کیم الله تعالی کوکدن اندورر رقولرنه یردن اغجدن
رزق بیتورمکه سبب اولور و بوا ولمش قورومش یرلری کروا انوکله دیرکوروب تازه
قیلور و دخی اول یللری که اسدورر بعضی رحمت یلی درکه اسرقولرنه رحمت نعمت
حاصل اولور بعضیسی عذاب محنت یلی دورکه اسر بونجه ولایتلری خراب ایدر و اهلینی
هلاك ایدر کا مجنوبدن شمال اسدورر نه دلرسه اشلر عقلی اولانز قوم بونی اکلر بیلور
انکاری کوکلدن چقروب یرنه ایمان قورسر کشلکی ترك ادوب یرینه اسلام اتقیادقور
ودخی بیورر دیکه تلك آیات الله نتلوها علیك بالحق فبای حدیث بعد الله وآیاته
یؤمنون یعنی یا محمد اشبو کلی ذکر اولنان سنوك ربوك وحدانیتنك نشانلری و علامتلری یدورکه
جبرائیل ویریدوك سنوك اوزرنه او قور جمیع حقدورکه اکا ریب کمان یوقدور بو سنوك
قومك حق تعالینك کلامنه تصدیق ادوب ایمان کتورمز بونك کبی حق کلامی
واردورکه اعتقاد ادوب بزوم کلامومزه ایناناز ویل لکل افاك اثیم یسمع آیات الله
تتلی علیه ثم یصر مستکبرا کان لم یسمعها فبشره بعذاب الیم یعنی یا محمد اولویل

دره سنده هلاکلک حاصل اولور رسول کمسنه که بزوم کلاممزی یالانجیلر دور
فاجرلر عاصیلر دور اشدورلر بزوم آیتلرمزی کما انلرک اوزرینه اوقنور انلرک حکمتندن
اعراض ادوب یوز چویرورلر شویله صنا سن بولر اشتمزلر شول خبر ویرسن یا محمد
انلره اول فعللرینک جزاسی بر عذاب ایله که ابدی و دردی ایلام ادوب بجیدیجی در بو آیتدن عاقل
اولانلر بونی آکار که حق تعالینک کلامنی اوقیوب یا اشدوب اشتمز اوریسه اندن کوکلنه
بر قورقو واقع اولوب بکریدن قورقماسه حق تعالینک سوزن استخفاف ادوب بینی
طوتمش اولور انک کلامن بینی طوتمق خود کفردور نعوذ بالله کفر خود صاحبینی ابدی
طاموده چقارمز لیس مؤمن و عاقل اولدور که حق تعالینک کلامنی اشدیجک اکا تعظیم
ادوب الله دن اوتانه قورقه کناه اولجق اشلودن الینی چکه توبه استغفار قیلوب
طاعته عبادته یونله دلرسه که کندوبی بو خطردن قورتاره و دخی حق تعالی بیوردیکه
واذا علم من آیاتنا شیئا اتخذها هزوا اولئک لهم عذاب مهین یعنی قچن بزوم بو کلاممزدن
اشتسه که قراندورانده سخریه الوب دیسه که بو دخی شول رستم و یا اسفندیار
سوزلری کبی بر حکایه دور بوکا نه اعتبار دیسه التفات قلمیوب نه دلرسه اشلسه
بو فعللرینک جزاسی حاصل اولورانلره انک کبی عذابلر که صاحبنی قتی خور قیلور من
ورائهم جهنم ولا یغنی عنهم ما کسبوا شیئا ولا ما اتخذوا من دون الله اولیاء
ولهم عذاب عظیم یعنی بو بزوم آیتلرمزی استهزا قلانلرک الیلرنده جهنم
واردر که اکا کیرنلرک عذابی اول کسبا دوب جمیع مال قلانلرک صاغوغازلری یا خود
اوغلی وقیزی انی اول عذابدن قورترمغه چاره سی اولمیه و اول الهی قیوب اندن غیری
دوست طوتدوغی کمسنه اول عذابدن انی منع ایده میه انلره عذابک کی اولوسی واقع اولاکه
قورتلمغه هیچ امیدی قالمیه و دخی بیوردیکه هذا هدی والذین کفروا بآیات ربهم
لهم عذاب من رجز الیم یعنی اشبو قران هادیدور حقی باطلدن و هدایتی ضلالتدن
سیجیدور رسول کمسنلر که کافر اولوب اول ربلرینک کلامنی انکار قلدیلر انلره آخرتده قتی
انجیدیجی و اجیدیجی عذابلر واردر عقلی اولان کرک که قرانه اعتقاد ادوب هدایت
بولون طوته ضلالته دوشوب شیطانه یاردم ایده شیطان کشینی غرورلق ایله دنیا
هلاککه قیولرنه صاقیدور هلاک ایدر اول صانورکندوبی کورکلو اعتقادله

وحد

وخیرلو اشلرده یورورنلمزکه کندوبی الیله مهلکه یه بر قمشدر و رضسمدوغی
یردن هلاکه اولوریس بوندن صکره حق تعالی کندو نعمتلرن ذکر ادوب بیوردیکه
اندن بر عبرت الوب اضافه که لرا اول انعاماندن ستعمت خدمتنه مشغول
اولالر الله الذی سخر لکم البحر لتجری الفلک فیه بامره ولتبتغوا من فضله
ولعلکم تشکرون یعنی اول الله در اولکم دکیزلری سزه مسخر قلدی تاکه انوک
بوزی اوزرنده انک اوزرنده طاغ کبی کمیلری یل سوروب اجنده کی متاعلریله
طوارلریله اقلیمدن اقلیمه الوب غرقدن صقلیوب مقصودلرکوره اولاشه سیز
انوکله حق تعالیدن زیاده رزقلر و اصیللر طلب اده سیز اولاکه اول سزه بو لطفی
و بو انعامی اشلینه شکر ادوب اول نعمت حقن یرینه کتوره سیز تاکه حق تعالی
اول نعمتلر و کوزی دخی زیاده قلیوره و دخی بیوردیکه وسخر لکم ما فی السموات
وما فی الارض جمیعا منه ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون یعنی دخی اول
الله در که سزه کوکلرده کیلری و یرلرده کیلری مسخر و مطیع قلدیکه ای و کونش
و یلدوزلر کلی فلکلرنده و زنله مقدارنله سیر ادوب سزوک مصالحکوز یرینه
کلورکاه ربیع فصلی کلور او تلر بترکه حیوانجقلر او تلیه اندن سود حاصل
اولا اول سوددن دورلو دورلو طعاملر یاغ کبی یوغرت کبی و کاش پینر کبی و دخی
بولره بکزر نسنه لرکه واردر و دخی چیچکلر اچلوب یریوزی و اغجار
باشی بوداقلر ایله نقش اولوب بزه تورتا که اول چیچکلردن اول زوجقلو سزلک
اچون انوک کبی لذتلو بالار دوزه لرکه سزه اندن شفا اولوب چوق منفعتلو حاصل
اولاکه مؤمنی یا قوب کیجه قوم کولرندن قورتولاسز و اول اغاجلر چیچکلرندن دخی
دورلو دورلو یمشلر بتوروب انوکله سزی بسلندور ور و هم عقلی اولانلره بولردن
عبرت حاصل اولا اکلیه لرکه اول بولری بو اولمش قورودن و اغاجدن وجوده
کتورن پادشاه قادردر که اولدوکدن صکره بو مخلوقی کوردیر کوره هر بر نیه
عمللنه کوره جزا قلا خیرنه کوره خیر و شرنه کوره شر و بوندن صکره یای فصلن
کوندردکه کونک اندن حرارتی یره برغه اول سنبله بوی دن بتن دانه لر اوزرنه باش
طوتوب و بنه و اغجدن یمشلر کوینوب و بوستانلرده قاون قربوز و خیار ارشه

واندن صكره كوز فضلى كلوب اول حاللرى ديروب ديو شوره سزا نبالرا دوب
صقليه سزچي كدار دنجه قيش فضلى كله اني دخي بر حاصل اير شنجه ذواده ادينوب
هر بيرينوك شكرين قيلوب اول سزه نعمت ويرن الله‌ه عبادت قلا سز هم بو فضللرن
واقع اولان احواللرن عبرت الوب حاللرن اكا سز اول اسيلردن وصوقلردن
طاسو عذابلرن اكا سز تا كه ايچكوزه بر قوزق حاصل اوله طاعته عبادته
شوقكوز ورغبتكوز زيادته في الجمله سوز چوق پس بو نجه كلا غلكم يرده كوكده هر نكم
چوق يارتمشدور كلى سزوك مصالحكوز ايچون دوزمشدور وسزه جميع انك
حكميله مطيع منقاد اولمشدور نه دلو سكوز اشلو سز بو كلسى اندن فضل
رحمتدور وبونك اچندن چوق دليللرو ار شول كمسنه كه انلر فكر اهلى در فكر ادوب
انوك وحدانيتن وعظمتن وقدرتن اكلرلو وكندولرك ضعيفلوغن وعاجزلغين
اكلرلو وانوك عظمتنه كوره اكا خدمت قيلورلو اما تفكر قلمق حق تعالينك يارتدق
نسنلرده روادور حق تعالينك كندو ذاتندن وصفاتندن تفكر اتمك روادكل
نتكم رسول م بيوردي تفكروا في الخلق ولا تفكروا في الخالق يعني بو ياردلمشده
فكر اذوك كم اول ياردنك عظمتن وقدرتن اكليه سز واول ياردنده فكر ايلمك كم
شيطان سزي غلطه بره غوب كفر اولاشدوره زيرا اول حضرت رسالت
بيورديكم شيطان سزدن بريكوزه كلوب ايدوركم بونلرى كم يارتدي ايدوركم
الله يارتدي وبولرى كم يارتدي ديركم الله يرتدي ودخي اللهى كم يارتدي بجن سزدن
بريكوز بو فتنه دوليسه ديسونكم بن ايمان كتوردوم الله‌ه وانوك رسولنه اندن
صول يانينه توكورسونكه شيطان اندن منع اولا ودخي بيورديكه قل للذين آمنوا
يغفروا للذين لا يرجون ايام الله ليجزي قوما بما كانوا يكسبون بو ايتوك انمكلوكنه
سبب بو ايديكم مكه ده قريش كافرلرندن بريسي عمره سوكدي عمر قصد قلديكم اني طوتوب
عقوبت قلا حق تعالى بو ايتي كوندروب ديديكه ايت يا محمد شول كمسنلركم ايمان
كتوروب عمل بن كوركلو قلديلر انلركم حق تعالينك عقوبتندن قورقمزلر كم انلردن
الوركي قوينه هب عقوبتله هلاك قلدي سز انلرى بن قوك تا كه بز هر برينوك عملنه
كوره اخرتده جزا قلاوز اما بو عفوا دوب الله قوسنا اول وقتا يديكه دخي قتال ايتكه

اقتلوا

اقتلوا المشركين دور هنوز دخي انمه سنشدي بو آيت اينجك كه حق تعالى بيوردي بو
مشركلرى نيرده بولورسكوز اولدورك بو عفو اتمك وانلروك زحمتنه صبر اتمك
نكه وار بو ايتدن اول كلمشدور انلروك حكمى بو ايتله منسوخ اولدي بو ايت حكمى
ثابت اولوب محكم اولديكه انلرى نرده بولورلرسا اولدوره لر تاكيم خراجه مطيع
اولسلر اولدورسيلر بو عفوا اتمك اگرچه كافرلر حقنده ثابت دور مؤمنلر حقنده دخي
ثابتدور رسولك بو حديثله كم بيوردي من اقال عثرة اخيه المسلم اقال الله عثرته
في الاخرة الحديث يعني بر مسلمان قرداشنك سوچن عفوا ده وبا نوك اول زحمتنه
نص قرآن دخي وارد در كم والعافين عن الناس ايتي دور معلنسي بودور كم اوچماق
يارادیلوب يارقلنمشدور شول كمسنلر ايچون كه خلقدن صوچلرن عفوا ايدلر زيرا
بو عفوا اتمك كوركلو خلقلردندركه كيشي انوكله الله قتنده يقينلوق حاصل ادرود دخي
حق تعالى بيورديكه من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعليها ثم الى ربكم
ترجعون يعني هر كمسنكم كوركلو عمل اشلسه انك فايده سي كوكندو نفسنه
ايرشور وهر كمسنكم ياوز يارمز عمللر اشلسه انك دخي عقوبتي وبلاسي كو كندو
نفسنه دور يعني حق تعالى بو ايتله اكا اشارت قلديكم كشينوك عملى ضايع اولمز
خير شر آز چوق نه اشلرسه بولور ودخي بوكا اشارتدور كم قوللرك طاعتندن
حق تعالى منزهدور مستغني درنه ايو عمللر اشليوب مطيع اولمق انوك ملكن
ودخي سلطنتن ارتورر ونه مطيع اولميوب عاصي اولمق انك ملكنه زيان وضرر
ايدر اما طاعت عبادت قلمغله حق تعالى حضرتنده كرامت وحرمت بولور كناه
معصيت قلمغله كندويه عذاب محنت ارتورر پس بو خير عمل وشر عمل قلانلر دخي
عاقبت دونوب واره جق يرلرى اول پادشاه حضرتيدور كه انده جمع اولورلر هر برى
اتدوكي عمل ايله مجازات اولنورلر پس اختيار كشينوك اوكندن چون ظاهر اولدي
دلرسه خير اشليوب قورتجات بولسون دلرسه شر اشلسون كه عذاب عقاب بولسون
ايروق عذر يوق ودخي بيورديكه ولقد اتينا بني اسرائيل الكتاب والحكم
والنبوة ورزقناهم من الطيبات وفضلناهم على العالمين يعني بدرستي
حقيقتا بز يعقوب اوغلانلرينه كه موسى وداود وعيسى در كتاب ويردككه

توریت انجیل زبوردر دخی انوڭله قوللر مرادلرنده حکم ایلیه‌لر دخی انلرڭ ایچنده
نبوّت یعنی پیغمبرلق قودق کم انلرڭ ذرّیتندن بیڭ پیغمبر کوردک وانلره
حلال رزق ویردک وانلری قرق ییل بادیهٔ تیهده کونکبیله بلدرجین بغدی دق
ودخی اول فرعونی قومیله هلاک ایدوب انلرڭ یورتلرین انلره میراث قلدق وانلری
انسانلر نعمتیله اول زمانه انلری قومی اوزرینه تفضیل ایدوب بجلدوک ودخی حق تعالی
بیوردیکه وآتیناهم بیّناتٍ من الامر فما اختلفوا الّا من بعد ما جاءهم العلم
بغیاً بینهم انّ ربّک یقضی بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون یعنی بز بولره
کتاب ویردک کم اول کتاب حلالی حرامی بیان ایدیجی دور وکندولردن الرو
کچنلرڭ احواللرین قصه‌لرین بلدورجیدور دلیسی بولره اول محمّدڭ صفتنی وحقیقتنی
کتابلرندن بلدوردوکمزدن صکره بولر اول دینده اختلاف قلدیلر کندو
دینلرینی ترجیح ایتمک استدیلر محمّد اوزرینه کینه وحسدلرندن وضلالتندن که
کندولره عزّت کرامت طلب ایدرلر محمّدی تحقیر ایدرلر بیدرستی حقیقتا یا محمّد
سنوڭ ربّک یارین قیامت کوننده اول اختلاف قلدقلری دیننده بولرڭ
اراسنده حکم ایلیه اول وقت بله‌لر کم دین حق قنغی‌در ودخی بیوردیکه ثمّ جعلناک
علی شریعةٍ من الامر فاتّبعها ولا تتّبع اهواء الّذین لا یعلمون یعنی یا محمّد بز سنی
بر مذهب طریق اوزره قودق کم انوڭ ایچنده سکا احکام محدوددر وفرایض اوامر ایلدوک
یرنه کتوره سن یوسنوڭ قومڭ کلوب سنی کندو ملّتنه‌می دعوت قیلورلرکه بو ملّة
حقّی قویوب دونه سن سن اول بز کوستردکمز طریق وملّة اوزره ثابت اولوب محکم طورغل
اول بزوم وحدانیّتمز انکارندن جاهللرڭ هوالرینه اویمغل انّهم لن یغنوا عنک
من الله شیئاً وانّ الظّالمین بعضهم اولیاء بعضٍ والله ولیّ المتّقین یعنی یا محمّد
اکر سن انلره اویوب بو دینا سلامتی ترک ایدرسه‌ی اولورسن انلرڭ الندن کلمزکه
اللهڭ عذابندن یرلشنه منع ایده‌بله‌لر بیدرستی انلرکه بزوم کتابمزه انکار قلمشلر علم
ظالملر اولدیلر انلر بربرینه دوستلر اولوب بربرلرڭ دیننی اوزره اولورلر امّا الله تعالی
تعالی شرکدن صاقنوب اخلاصله ایمان کتورنلره دوستدر اولوروانلری سوز
بوندن صکره بیوردیکه هذا بصائر للنّاس وهدیً ورحمةٌ لقومٍ یوقنون یعنی اوش
بوقران

بو قران وبو دلایل خلایقلرڭ بر بیانیدور کم بونلرڭ کوکللرڭ کوزلرین اچوب کندولره
اصلولرنی کوستردی حرام حلال ندور بیلدوردر ودخی هدایتدر کم ضلالت
یولندن طریق ثوابه یلدر ورحمتدر انوڭله عمل قلانلره عذابدن ابدی سعادته
اولاشدورر امّا بو دلایل قرآن بصیرت هدایت ورحمت اولدوغی شول
قومه‌دور کم انلرڭ الله ورسولنه وکتابنه اعتقادی کوکلوا وله و یقین
بله‌که جمیع نعمتی انعام قیلان وانوڭ اسبابنی کوکدن اندورن اللهدور قوللرینه
فضل یوندن بودکل کم قوللر اول نعمته کندو فعللریله مستحق اولالر تا کیم
اندوره وبوندن صکره حق تعالی اول کافرلرڭ صانولرینی بوتمغیچون که درلر
اکر بر آخرت کرکوقوپاسی اولورسه بز انلردن تکری قتنده یکرک اولورز زیرا بز اشرقلو دوز
انلر خود بر جمعی آچ عریلردر حق تعالی بو ایتی اندوردی ام حسب الّذین اجترحوا
السّیّئات ان نجعلهم کالّذین آمنوا وعملوا الصّالحات سواءً محیاهم
ومماتهم ساء ما یحکمون یعنی یا محمّد ایلمی صنورلر شول کمسنه‌لر کم بن شرک
کتوروب کتابمز انانمدلر هوالرنه اویوب دورلو معاصیلره مرتکب اولدیلر
بز انلری برابرمی قلاوز شول کمسنه‌لر ایله کم انلر ایمان کتوروب عمل صالح ایشلینه‌لر
یا خود انلرڭ اولمسلرن ودیریلکلرن برابر قلاوز اکر بویله ظن ایدوب انکا اعتقاد
ایدرلرسه نه یاوز حکم ایدرلرکه بو حکملرنده زیان ایدرلر دیدوکلری ولا حقدکل
مجاهد ایدر مؤمن دنیاده ولاخرتده دخی ایمانله بله‌دور زیرا دائماً دنیاده در
ایمانن شرک وکفر خطرلرندن صقلر اولیجک دخی ایمانله کیدرکو قوپیجق ایمانله
قوپر اول ایمان وسیله اولوب انوڭیله ابدی سعادته ایرشور ودیداره مستحق
اولور امّا کافر مادامکه دنیاده دورکندوی ایمان نورندن نچورویا ولکفر
وسیله اولوب انوکله ابدی شقاوته عذابه مبتلا اولور وهم جابر حدیثی
دخی بوکا دلالت قیلور کم بیوردی یبعث کلّ عبدٍ علی ما مات علیه یعنی هر
قول نه اوزرینه اولورسه کروانوڭ اوزرینه قوپر مؤمن ایمانله قوپر کافر کفر اوزرینه قوپر
پس عقلی اولان کوک کم عمل خیر اوزرینه سعی ایدوب انی کندوی عادت ایدینه تا کم اخر
وقتنده اولومی انوڭ اوزرینه اولا وقوپمقلغی دخی خیر اوزرینه اولا پس حق تعالی کرو بیوردیکه

وخلق الله السموات والارض ولتجزى كل نفس بما كسبت وهم لا يظلمون
يعني حق تعالی بو کوکلری یرلری کم یاراتدی عبث یاراتمدی بلکه انوك یاراتدلماغنك
بویله حکمتلری وار بصیرت ولنلره کا نظر ادوب اکلرلرکه بنوك خالقی وار
غایت قدرتی کمالده دوربونی ول حکمتا وزره وجوده کتورمشدور
انك عظمتن اکلیوب اکا عبادتده اولتاکه اول معبود دیخی شدید وخیر عوضلر
ویروب مقام قریب روزی قلا واول کمسنه کم معبود حقی قویوب یروق باطل
معبوده طبیه انلره اول فعللرنه موافق جزا ویروزنتکم ایتدیکه اشارت ادوب
بیوردی **ولتجزى كل نفس** يعني بز بو یرلری کوکلری انوك ایچون یاراتدق که بو قوللرومز
انوکله ابتلا قلاوز کونه وزکه قنغی قوللومز بزوم عظمتمز اکلیوب وحدانیتمز
اقرار ادوب بزه عبادت ایدر وقنغی قوللومز هوای نفسه اویوب بزی قوراپ وغیره
طپرتاکه اول وعده قلدوغمز کون کلیجك هر نفسه نه کسب ایتدیسه اکا کوره مکافات
قلاوزکه هیچ بر نفسه ظلم اولنمیه ثواب اهلینك ثوابی نقص اولنمیه ومعصیت
اهلننك اشلدوکی اوزرنه زیاده اولنمیه شول اشلدوکی قدر جزا اولونه ودخی بیوردیکه
**افرايت من اتخذ الهه هويه واضله الله على علم وختم على سمعه وقلبه وجعل
على بصره غشاوة** يعني يا محمد کوردکمی سن شول کمسنلری کم کندو نفسنی هوالرن
معبود طتونوب اکا طپرلر زیرا هر کمسنه کم نیجه کوتدوز برلسنك محبتینی کوکلنده
قیلوب انوك سعیندلوله اول انوك معبودی اولور انوکیچون دیدی رسول الله
تعس عبد الدنيا والدرهم يعني هلاك اولدی التونله اقچه قولی زیرا انلرك محبتی انلره
اولدی الله عبادتن ترك ایلدی انلروك قولی اولوب انلری معبود ادنمش اولور
پس حق تعالی بیوردیکه اول هوا اهلی هدایتدن دکل اندن عنایت توفیق برله اکا نصرت
ویرسوب مخذول قلدی کوکلنه وکوکلی قولاغنه مهر اوردکه حقدن یکا رغبت
اتمز وحق کلامین اشتمز ودخی کوکل کوزینه حجاب چکدی حق تعالینك مصنوعاتنه
نظر قیلوب اندن استدلال ادوب انوك وحدانیتنی اکلیوب اول حجابله محجوب
اولوب ضلالت اچنده قالور **فمن يهديه من بعد الله افلا تذكرون** يعني کمدورکه صکره
اکا هدایت ویروب طوغری یوله کتوره حق تعالی انی کمراه ادوب ضلالته برقدن

هیچ بر سوزله متعظ اولوب وکوتلمزلر کرالله تعالی دیننه اقبال اتمیه اولدیغی
توحیدی یولنه کوسترکه اکا هدایت ویروب اسلام کرامتن روزی قلمز پس قول
حقدن یکا یونلمك کرك تا که حق تعالی دخی هدایته توفیق ویره هیچ بر کمسنه
کلوب قاپو قیمایینجه اکا قاپو اچلمز ودخی بیوردیکه **وقالوا ما هي الا حياتنا الدنيا
نموت ونحيا** يعني بو کافرلر اخرته وکوروشمغه انکار ادوب دیرلرکه دکلدور بزوم
دیرلکمز الا همان اشبو دنیاده دوربز اولورز دیریلمز یوق قومدوروده
بز اصلا یارادلمزدن اوك اولو ایدوك دیرلدوك **وما يهلكنا الا الدهر** يعني بزی
هلاك ایلمز الا بو زمانك چکمکله بزی هلاك ایلر اندن صکره کرو دیریلجك دکلوز
وما لهم بذلك من علم ان هم الا يظنون يعني بولر بو سوزدرکه سویلرلر حقیقتا
اول سوزك اصلین بلمزلر بلمددن جهلله سویلرلر بولر اشلرندن وبو سوزلرندن
دکلدورلر الا غایت جاهللردور زیرا بوندن قتی جاهللق نه اوله اشکاره حق تعالینك
برلکنه دلیللری کوره دورکن انکار ادوب بعث کونی یوقدور دیه لر بو خود
ظاهردر اولکدور لیس بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه **واذا تتلى عليهم
اياتنا بينات ما كان حجتهم الا ان قالوا ائتوا بابائنا ان كنتم صادقين**
يعني نجنکه بزوم ظاهر اول روشن ایتلرومز که حلالی حرامی ووعدی ووعیدی بیان
قلیجی دوریولر اولنا اوزرلرنه عرض اولونوبا وقونسه بولرك ایرو قجتلری وجوابلری
قالمز الا دیرلرکه بو دکلر وکوزکوچکسه که قیامت وار دیرسز و بز اولدکدن صکره
کرو قوپارورز دیرسز کلولانمدیاتالرومزی دیرلدوك کوره لوم حق تعالی انلرك جواب
ویروب بیوردیکه **قل الله يحييكم ثم يميتكم ثم يجمعكم الى يوم
القيمة لا ريب فيه ولكن اكثر الناس لا يعلمون** يعني يا محمد ایت بو قیامته
بعثه منکر اولانلره شول الله کم سزی بر اولو نطفه دن یوغکن دیری قیلوب
وار ایلدی سزه دنیاده عمر ویردی تچن اول عمر کوز نهایته ایرسه کو سزی
اولدورراندن صکره وعده قیامت تمام اولسه کمانوك قومسنده مؤمن ولنلره شك
یوقدور اول قیامت وقت قوپاروب سزوك اولکوزی اخر کوزی بر یره جمع ادرکه اول
قلدوغکوز عمللرله سزه مکافات ولنه لیکن بو نکته قوسنك چوغی بونسن جاهل

غافل دکلمزلر اما تیز اولا که بیله لر و طاقت بولمکدن تحسردن ارتوق فایده لري
اولمیه پس حق تعالی کندونك قدرتن و عظمتن بیان ایدر انلرولك افلاسن
عاجزلغین بلدورمك ایچون بیوردی **ولله ملك السموات والارض ویوم تقوم**
الساعة یومئذ یخسر المبطلون یعنی یا محمد بولسنك انلر جوغازلرنه ویر
یج کون اللرندکی عاریت ملکه جوق کزلرنه مغرور اولوب بزدن اعراض قلمسونلر
اول یرلر کوکلر ملکی کلی اللهکدور که بولرولك اچندن انك حکمی نافذ در کمسه
منع ایده جك یوق برقاچ کون صبر قلسونلر که اول وعده قرکونی یرنه کلوب اول قیامت
قوپه اول کون بغته منکر اولوب باطل اشلرده اولنلر قتی زیانکار اولالر
ودخی اول قیامتك بعضی صفتلرندن خبر ویروب بیوردیکه **وتری کل امة**
جاثیة کل امة تدعی الی کتابها الیوم تجزون ما کنتم تعملون
هذا کتابنا ینطق علیکم بالحق انا کنا نستنسخ ما کنتم تعملون
یعنی ای قوم ویرلن براتلر بزوم شول بیتلرومزدورکه سزولك اوزرکوزه حفظه فرشته لر
قودوقلری ازدن چوقدن نکه اشلدوکوزسه دفتر ادوب انی یزرلر اکو خیر اکو شر
تا که بوکون انوکله جزالنه سز خیره خیر عوض شره شر عوض اما ابو اللیث
صحیحله رسولدن خبر ویروب دیدیکه رسول علیه السلام بیوردیکه اول نسنه کیم الله
یاراتدی قلم یاراتدی اندن اول قلمه امر ایلدیکه یازدی دنیاده نه اشلنجك ایسه
خیردن شردن تا قیامته دکن اندن حق تعالی انلری بو براتلر ایچون جمع ایلدی
تا هر قوله اشلدوکن اکدوری ویرمکیچون زیرا بز استنساخ قلدق دیدوکی دلالت
قیلور کیم هبا اولاجق نسنه یازیلوب فارغ اولنمشدور هر کیشی اول یازلانی عمله
کتورور کندونك ارادتی واللهك تقدیری برله اما ابن عباسدن بویله روایت
قلدلر کیم حق تعالی فرشته لر موکل قلمشدر که اول لوح المحفوظدن یازلانی دن هر ییل
رمضان کیجه سنده یازرلر مکتوب قیلورلر تا که سی رمضانه دکن هر قولنه اشلیجك
ایسه هر پنجشنبه کون اکندودن صکره اول فرشته لر که لوح صاغنده صولنده
یازیجیلر دورانلروك یازدقلری دفترلری اول قول اوزرنه موکل اولان فرشته لروك
که صاغنده صولنده یازیجیلر دورانلروك یازدقلری دفترلرینه مقابل ادرلر برنه

سوافق بولورلر که نه ارتوغی وار نه اکسوکی وار ودخی قرطبی ایدور اول حفظه فرشته لر
جمیع قوللرین نه کلورسه یازرلر هفته ده برکون لوح المحفوظه مقابله ادرلر شول
نسنه که اندن نه ثواب ولا ونه عقاب ولا انی محو ادرلر حق تعالینك بو ایتی
که **یمحوا الله ما یشاء ویثبت** ایتی دور بو معنیه اشارتدور ودخی بیوردیکه
فاما الذین امنوا وعملوا الصالحات فیدخلهم ربهم فی رحمته ذلك هو الفوز المبین
یعنی شول کمسنه لر کیم اعتقادلرنی اللهه کوزکلو قلدیلر وصالح عمللرنه مشغول اولوب
فساد اشلردن کندولری یغندلر اول پادشاه پروردکار انلری کندونك فضلی
ورحمتیله اول سعادتمنده ادخال اولاشدر و بظاهر فوز نصرت وعز و کرامت میسر
قیلور ودخی حق تعالی بیوردیکه **واما الذین کفروا افلم تکن ایاتی تتلی علیکم**
فاستکبرتم وکنتم قوما مجرمین اما شول کمسنه لر کیم کافر اولدیلر بزوم برلکمزه
انکار ادوب کتابمزه ورسوللرمزه انانمدیلر یارن انلره اولدیغه دکونده دیلسر کیم
سزولك اوزرکوزه بزوم ایتلرومز اوقنمدی سز انی ایشدوب تکبرلك ادوب حقه مطیع
ومنقاد اولمیوب مجرم قوملردن اولدوکوز **واذا قیل ان وعد الله حق والساعة**
لا ریب فیها قلتم ما ندری ما الساعة ان نظن الا ظنا وما نحن بمستیقنین
یعنی ودخی قچن سزه دیسلر کیم حق تعالینك وعده سی حق در اولومدن صکره کرو بعث
اولجق دور اول قیامت قوپمقلغه شك یوقدر جواب ویرو ایدوردکوز کیم بز
بلمزوز اول ساعت ددکوکوزنه نسنه در بز اکا اعتقاد قلمزوز الا انك ولمغنه
شك ایدروز بزوم انوك اولاجغنه یقینمز یوقدر پس حق تعالی کرو بیوردیکه **وبدا لهم**
سیئات ما عملوا وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن یعنی ظاهر اولوب اشکاره اولدی
بولره اول یاوز عمللری که دنیاده اشلدلردی اول انلری یقلوی طانقلق ویرسکیله
ودخی ولاشدی بولره اول والجب و لاان عذابلر که اشدیجك استهزا ایلرلردی
صنورلردیکه اول عذاب اولره واقع اولجق دکل پس حق تعالی خبر ویروب بیوردیکه
وقیل الیوم ننسیکم کما نسیتم لقاء یومکم هذا ومأویکم النار وما لکم
من ناصرین یعنی اول طاموخ خزینه دارلری انلره دیه لر کیم یا قوم بوکون اول کون ددکم
بز سزی او دعذابی ایچنده ترك ادوب اونوده ورکه ابدی انده قلاسز زیرا سز دنیاده

بوکونه اولشمقلغیچون عملی ترک ایدوب و بودوکوز کوروک کمسنه‌نک مکانی کوزدر و قرار
کاهکوز اودرکه سزی اول عذابدن منع ایدوب قورتارجی یوقدر ابدی هلاک
ایچنده قالیسرسز ذلکم بانکم اتخذتم آیات الله هزوا وغرتکم الحیوة الدنیا فالیوم
لا یخرجون منها ولا هم یستعتبون یعنی اوشبو عذابلو سزه واقع اولدوغی اندن
اوترودرکه حق تعالینک آیتلرین استهزا ایلدوکوز ایمان کتورمدوکوز و اول
دنیانک باطل و فانی دیرلکی سزی مغرور ایلدیکی صاندوکوز کبی اول حیوة سزه متعدد
اولا انوکله آخرتده‌کی باقی حیاتدن اعراض قلدوکوز لیس انوک سکا قیاتی ولدوکم بوکون
اول ابدی عذابه کیره سزکه سزی ایروقاندن چقوب خلاص اولمقلق یوق و دخی ناره
کیرنلر کوردوکدن صکره دخی کلامه اولنمیه بلکی اول عذابده ترک اولنوب قنوله و دخی
بیوردیکه فلله الحمد رب السموات ورب الارض رب العالمین یعنی حق تعالی خبر ویروب
بیوردیکه چون اول کافرلر کفرلر ایله اول عذابه مبتلا اولالر انلری کوروب مؤمنلر
دیه‌لو کم شکرنی عدد اول پادشاهه کم یرلروک کوکلروک الاهی و پروردکاریدر
اولدوردو کلی حمد و ثنا انکا لایقدر که بنم بو انعامنی احسان قلدی و اول عذابلردن
سلامت قلوب بنم سعادت ابدی روزی قلدی ❀❀❀❀❀❀ وله الکبریاء فی السموات
والارض وهو العزیز الحکیم یعنی عظمت قدرت و عز سلطنت دخی یرلرده کوکلرده
اول اللهکدر که ملک ایچنده عزیزدر و حکمتنده و جمیع افعالنده حکیمدر اولدرکه
نه اشلرسه نقص یوق کمالده دور لایقدر که یرلرده کوکلرده جمیع یارادلمشلر
سورة حمدی و عبادتی انکا مخصوص اوله الاحقاف وهی ثلثون وخمس آیات
بسم الله الرحمن الرحیم حم تنزیل
الکتاب من الله العزیز الحکیم یعنی اول حی قدیم و ملک عظیم حقیچون
بو قرآن اندورلمشدر اول الله قتندن که ملکنده عزیزدر و حکمنده حکیمدر
غالبدر و هر نه اشلرسه یرلو یرنجه ایشلر حکیمدر و بو قرآنی اندوردی که
انک کلامی قدیمدر مخلوق دکل و مخلوق کلامی دخی دکل بو آیت دخی رد ایدوب منع
ایتمک ایچوندر رسول کمسنه‌لرکه قرآن مخلوقدر و مخلوق کلامیدر دیدیلر ضال
کمراه اولدیلر عقللی اولانلر کرک کم کندولری بو فاسد اعتقاددن ایراق طوتوب

اهل

اهل صلاحدن اولالر و دخی حق تعالی بیوردیکه ما خلقنا السموات والارض
وما بینهما الا بالحق واجل مسمی والذین کفروا عما انذروا معرضون
یعنی یا محمد حق تعالی بو آیتده انکا اشارت قیلوب بیوردیکه شول کمسنه‌لر کم بزم
کلامیمزی انکار ایدوب توحید یولنه کوزلرین اچمزلر انلری شویله سبب قویوب اوزاول قلدقلری
شویله عبث کیده انکا مکافات اولنمیه بر نظر قلسونلر کم بز اشبو کوکلری که اوزرلرنده
قبه حضرا قلدق و یرلری انلرک التلرنده دوشک قیلوب انلری مطیع قلدقدر و کلی
مصالحلرن انلرک اوزرلرنده انلر دوزی ویردک و یرله کوکلر اراسنده که یاراتدق
و اشیالر که دوزدک بز عبث ایچون یاراتمدق الا بزوم عظمتمزی و قدرتمزی ظهور
کتورمک ایچون یاراتدق و بونلری دخی ابدی بقا ایچون یاراتمدق بلکه بونلره
دخی بر اجل مسمی تقدیر قلدق که اول اجل تمام اولنجه بو ایکی کون و یلدوزلر فلکلر
سیر ایدوب اسباب دنیا مرتب اوله و بو مخلوقلر آنلری قوامه کلوب ضبط اولنه
اما قچن اول مدت کماله ایرشا کرکدر که قدرتمزله بو یرلری کوکلری فنایه ویروب
بر امر عظیم اشکاره قلوز که بو یرلر و کوکلر و بونلرک ایچنده‌کی مخلوق کلی اول امر
عظیم ایچون یارادلمشدر انکا قیامت کونی دیرلر هر شخص نه قلدیسه خیر شر
کورکدر که اول کونده مکافاتی اولنه اما انلر کم کافر اولدیلر حقی باطل ایله اورته
قودلر نه قدر انلری بو کوز ایله انذار اولنوب قورقودله انلر اندن اعراض ایدوب
یوز چوردیلر انوکله او کوتلنمزلر و برغا قبتلرن فکر ایدوب ایمانه کلمزلر انکا واقع
اولیجق بله‌لر که حال نیته اوله و دخی بیوردیکه قل أرأیتم ما تدعون من دون الله
أرونی ماذا خلقوا من الارض ام لهم شرک فی السموات یعنی یا محمد ایت شول
قومنه کم بوتلره طپوب ایدورلر بونلر خالقمزدر و معبودمزدر دکلوک اندی بکا خبر
ویروک کوسترونک کم بونلر یرلردن نه نسنه یاراتدیلرنکم اول بنوم خالقم یاراتدی
یوخسه بونلر کوکلری یاراتمقده بنوم خالقیله اورتقلق دعوی ایتسینی قیلورلر ائتونی
بکتاب من قبل هذا او اثارة من علم ان کنتم صادقین یعنی دخی ایت بونلره یا محمد
کتورک بکا بر کتاب اشبو قرآندن اول انک ایچنده بیان احکام یازلمش اولا که
سزدن سزنشکزین کتوردوم یاخود انبیالر علمالری سوزیله روایت اولنور سزد دخی

انجلین بر کلام کتوروک اگر بو قولکوزده کرچکسکوز که دیرسز بونلر دخی معبوددور
الله بنم بیوردیکه بولره طپاورجون رسول نوقولی ولره ددی انلر ملزم اولوب عاجز
قالدلر ناچار سکوت ایتدلر پس عقلی اولان بوندن اکلیه کم بر سوز دعوی
اولوب سویلیمیه که انک عاقبتی فضاحت شرمسارلق اوله قایلی اولمیه
ودخی بیوردیکه ومن اضل ممن یدعوا من دون الله من لا یستجیب له الی یوم
القیمة وهم عن دعائهم غافلون یعنی کم اوله کفرده وضلالتده شوندن ازغون
کم اللهدن اوتوق معبود دیو دعوی قلدوغی برکمسه دوره کم تا قیامته دکن
اکا دعا قلوب یالوارسه هیچ اول جواب ویروب حاجتن بره کتورمک دکل بلکه
اول یالواردوغی کمسه انوک اول عبادت قیلوب یالواردغندن دخی خبردور تکم
حکایتده کلور برکافر نیتمش ییل بر بوته عبادت قلدی عاقبت اکا بر مهملیش واقع اولدی
طورویا اول بوتنه کلدی که یالواره اندن دلیه تا اول حاجتن انوک اول بوت
یرینه کتوره کلدی اول کیجه ارتیه دک انک لیننده زارلغیله یالواروب یا صنم دیو
چاغردی هیچ اکا بر جواب کلمدی چون عاجز قالدی کوکلنه الهام الهی ایرشدی که
جمیع عمرمی بنوک عبادتنده فنایه ویردوم عاقبت بکا بر حاجت واقع اولدی
کلوب یوددکلو زارلغیله یا صنم دیو چاغردوم اولاکه بودلک انوک قتنده تمام اولا
چون اخلاصله بونن اللهه دوندروب برکز یا صمد دیو چاغردی حق تعالی اکا
عظمتله لبیک دیو جواب ویردی فرشتهلر تعجب قیلوب دیدلر که ای بزوم
اللهمز بو نه عجب ایشدر که برکز عمرنی بوت عبادتنده چوره برکون سکا سجده
اتمیه بو نیجه کز اول بوته چاغره اندن کلمیه برکز سکا چاغرمغیله سن اکا لبیک دیو
جواب ویره سن حق تعالی انلره ددیکم یا فرشتهلروم اکا چاغردی جواب کلمدی بزه
چاغردی اکر بز دخی جواب ویرمسهوز صمدله صنطر اسبن نه فوق اوله یدی کل
حق تعالی فضلنه نظر قیل نه حاجتک واریسه اکا عرض ایله کم مقصود دیرنه کله والا
دوکلندن نونسیدا ولورسن پس بوندن صکره حق تعالی کو اول بوت طپنلرک حالی
نه اولسر قیامت کوننده انی خبر ویردی واذا حشر الناس کانوا لهم اعداء وکانوا
بعبادتهم کافرین یعنی چون اول قیامت کونی اولوب خلایق محشر یرینه جمع اولسلر اول

بوتلر کم انلره طپرلردی کر اول کندولره طپنلره اشکاره اولوب انلردن بیزار
اولالر دیرلر که ای احمقلر بز بو کندو نفسمزدن عاجز بر مخلوق ایدوک بزدن
معبودلغه لایق نه فعل کوردکوزدی که بزه طپدوکوز ومزه سیزدن
خبرمز واریدی بزه طپدوغکوزدن بزسزدن دخی وعبادتکوزدن دخی بیزاروز
پس اول کافرلرک فضاحتی وخجالتی وحسرتی اول وقت زیاده اولسه انلرک
طپدقلرنه پشیمان اولسلر حق تعالی انلری زیاده تنبیه ایچون بیوردیکه
واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات قال الذین کفروا للحق لما جاءهم
هذا سحر مبین یعنی چون بو ظالملرک اوزرینه اوقونسه بزوم آیتلرمز که
حلالی حرامی وامر ونهی بیان قیلیجیدور ودخی بزوم وحدانیتمزی اظهار
ایدیجی و روشن دلیللر کوستریجیدور بو کافرلر دیرلردی اول بزوم حق کتابمز
بونلره کلیجک کلدوکی بو بزوم اوزرمزه اوقنان الا اشکاره سحردر دیرلردی
ودخی بیوردیکه ام یقولون افتریه قل ان افتریته فلا تملکون لی من الله شیئا
هو اعلم بما تفیضون فیه کفی به شهیدا بینی وبینکم وهو
الغفور الرحیم یعنی یا محمد بو کافرلر دیرلرمی که محمد بو کتابی کندودن
دوزدیکه خبر ویرور بو کوکدن اینمشدر دکل سن ایت بولره کم ای قومم اکر بو کتابی
الله اوزرینه بن افترا قیلوب دوزسم اولورسم حق تعالی اندن اوتروی بکا عذاب
قلسه کم سزوک هیچ برکوزک الندن کلمزکه اول عذابی منع ایلیه سزنه کوکسه
دیلکه الله تعالی کی بلیجیدور سزوک فعلکوزی که اکا طالوب
قرآن حقنده یلان سویلرسز الله تعالی بکا طانق یترکه شول حالی اوزرنه
کم سز وکله بنوم ارامزده وار در اننا اکر توبه ادوب بو حالکوزدن دونوب ایمانه
کلورسکوز اول الله غفوردر سزی یارلغر و رحیمدر واسرکر عصیانکوزی
ستر ادوب رحمت قیلوردی ودخی بیوردیکه قل ما کنت بدعا من الرسل
وما ادری ما یفعل بی ولا بکم ان اتبع الا ما یوحی الی وما انا الا نذیر مبین
یعنی یا محمد ایت بولره کم اول کوندورلن رسول سن بن دکلم بندن اول دخی رسوللر
کوندرلدی بیلمزم که بنوم ایله دخی سز وکله نه اشلنسر بو ایتوک سبب نزولی بودیکم

رسولك مدوشنده كوزديكه مكه دن چقوب بر خرما لواغاجلو يره كيدر
طوروب ياني اصحابنه خبر ويردي اصحابنا ياله صاندلركه رسوله وحيله
خبر ويرلدي بولنسنه غايت شاد اولوب سوندلر بنوك اوزرينه بر زمان كچد
هيچ بولره بولنسنه ظاهر اولمادي ددلركه يا رسول الله اول دوكوكوزدت
هيچ بر اثر معلوم اولمدي رسولم بيورديكه اول نسنه خبر ويردوكم دوشد
كوكدن انمش وحي دكلدي بلمزم كه اولنه لسند وراولامي اولميامي بن دخي
اني خبر ويردوم كه سنم دخي اولتورلبس حق تعالي رسولنك سوزن تصديق اتمك
بوايتي كوندردي چون رسولم بوايتي اوقيوب بولره خبر ويرديكه اول كوندريلن
رسول بن دكلم بندن اول چوق رسول كلدي بن بلمزم كه حق تعالي بكا دخي سينه
رحمتمي قلسر يوخسه سنم دخي بكا دخي عذابمي قلسر بو بليه ديجك ددلركه يا رسول الله
ايله اولبجق سنوكله بزوما اورتا مزده هيچ فوق يوق نتكم سن بزه نه اولاجغن بلمز سن
بزسكا نه اولسر بلمز وزلبس بو سوزي اشدوب مشركلر مسلمانلره طعن ادوب
عيبا تدلر ددلركه انالر وكوزدده لركوزدينن قيوبا ونيادوكوزا لابرسحر لنمش
كشنيه اويدو كوزكه كندو دخي بلمزكه كندو يرنه اولسرلبس حق تعالي رسولك خاطرن
تسلي قلماغيچون ايت كوندرديكه تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ
ذَٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا يعني بوكافرلر
ديرلرديكه چون كرچك رسول لدور نيچون بو فرشته اينوب بنوك رسولدوكنه
طانقلق ويرب دايربنله دعوت قلمنيه يا نيچون كوكدن بوكا بر خزينه اتميه كم
بواني نفقه قيلوب تصرف قلمنيه كم محتاجلقدن قورتولا يا نيچون بوكا
باغلر بوستانلر ويرلمنيه كم بواندن يبه بددرستي او يمادوكوزسز الا سحر لنمش
عقلن يا وقلمش كشنيه اويدوكوزلبس حق تعالي بيورديكه يا محمد اولر اولدي بركتي
چوق اولدي اولا لتهلك كه سيني حق رسول قلدي دلرسه اول الله تعالي سكا
ددوكلرندن دخي يكرك باغلر بوستانلركه اغاجلرينك التندن ايرمقلر اقه
واتوك اچنده سكا دخي بوجه بوجه سرايلر قليوبرين سن صبر ادوب تحمل قلغل
خاطرو كي ملول طوتمغل اتلرسكا سحر ردد كلرنه يارن قيامت كوننده حق اوزره

كم ايدوكي معلوم اوله سنز ايتكل بن سزي هما ن قورقود وجيعليو كوزده كي قورقلو
كوني بنم اكدورجيم يادن سزو كله نه اشليجكن الله بلور و دخي بيورديكه
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ
فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ يعني يا محمد ايت اول قومكه
كم خبر ويروك بكا كم بو قران الله قتندن اندريلوب سز بوكا قواولوب انكار ادرسكوز
بو حالده كم بني اسرائيلدن بوكا طانقلق ويرلمش اوله حقيقتا سزنه جواب ويرمش
اولاسز عكرمه ايدور اول بني اسرائيلدن عبد الله بن سلامدر كه توريته
طانقلق ويرديكه قران حقدور و محمد حق رسولدور و بعضلر ددلركم طانقلق
ويردي بني اسرائيل قومي مثلي اوزرنه اول طانق ابن يامين در كه عبد الله بن سلام
قرداشي وعلي درومشلردوكي عبد الله بن سلامدر يعني نتكم ابن سلام
طانقلق ويردي قران و رسول حق ايدوكنه ابن يامين دخي ايله طانقلق ويردي
حالبودر انلرايمانه كلوب مؤمن دخي اولدلرسز بوكلسيله تكبرلك
ادوب كندوكوزي اولوكوزو ايمانه كلمدوكوزده دوكوزكه توريت دخي قوانكي در
اولكيلردن قالمش دور زمه سوزدور موسي دخي محمدلكين يلانجي دربوكله ظالم
اولوب كمراه اولدوكوزبدرستي حق تعالي ظالملره هدايت ويرمزمادامكه
اولظالملقدن رجوع اتميه و دخي حق تعالي بيورديكه وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا إِفْكٌ
قَدِيمٌ يعني ددلر شول كمسلركم كافرلردور ومشركلردور ورئيسلردور اول مسلما
تلروك ضعيفلروك كورنجك ددلردي اكر اشبو محمد دينى حقسه بزوم كبي عزتلو شريفلر
واريكن اوش بوبونك كبي حقير لرضعيفلر بزدن اوكوردلرمدي اول دينه كه كمكه
بلمزلرمي كم حق تعالي اول دينه كم لايقاولورسه اني اختيار قيلور كندونك
فضلي ددكمه دلرسه اكا ويرور اكر دنيا جهتندن نه قدر حقير وضعيف
دخي اولورسه اما شول كم دين اسلامه لايق دكل اكا ويرمزنه قدر عزيز وشريف
اولورسا نتكم بريرده دخي بيورمشدور ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ پس
چون كافرلر ايمان كتوروب قرانله هدايت بولمدلر اول سعادتدن محروم

قالدلر کوردلر اول ضعیف دوردیوب تحقیر اتدوکلری ایمان نوریله ایچلری منور
اولوب طاعتله اعضالری بری حسندلرندن درلو دیکه بویوا ولدن قالمش
اولا یالان سوز دوربنوک اعتباری یوق دورنتکم شمدی خلق ایچلرندن
برسی الله تعالی یه توجه ادوب طاعته عبادته شروع اتسه هم مسلمانلری
هم کندو نفسینی اصلاح قلمغه ملازم اولسه عالم جاهل قالمز کلی اکا طعن
دلن اوزه دوپ اغولو سوزلر ایله یوره کن مجروح ادرلر انی ذم ادوب کندولری
تفصیل ادرلر مقصودلری دلکلری بودورکه کندولرونک کوکلری کوزی
آچلمیه شول عالم کم سنتله عمل اوزرنه اوله سنتی ترک ادوب بدعته دوشن
عالملر ایله نه بدعت بلکه حلالی قیوب حرامه دوشنلر ایله مثلی شو کایکزرکه
یاوغری قره کوده کلوب بر مسلمانی اوین دلیور ووردی که کیروب انک واحیه
متاعینی الوب انی مفلس قویه ناکاه بر کیشی بر طوتا مجرم یاقوب اوزرنه کلدیکی اول اوغری
یه اولچین خوش کلمه کم رسوای اولوب اوغرولغی طیولدی بلکه رخصت
بولسه انی اولدورردی پس شمدی عالملرونک چوغی دخی غفلت قره کولغنده
مسلمانلرونک کندولرونک یاوز عملیله دینلرن وایمانلرن یغمایه ویرورکن
ناکاه بر توفیق ویرلمش قولچقه کلوب حقی آشکاره قلسه بولرونک یرلری
طار اولوب البته انوکله عداوت بغلیوب بولدقلری ضعیف دلیللر ایله تاویل
ادوب حقی اورتمک استرلرکه فضاحتلری ظاهر اولمیه حق تعالی قولارنه خیر
صانوسی یوق ودخی بیوردیکه ومن قبله کتاب موسی اماما ورحمة
وهذا کتاب مصدق لسانا عربیا لینذر الذین ظلموا وبشری للمحسنین
یعنی یا محمد بو قراندن اول موسایه کتاب اندورلدی که اول مقتدیا اولوب
خلق اکا اقتدا قلالرتا که اول اشبو کتاب که قران دورسکا اندورلدی عرب
دلی اوزره کندودن اول انن کتابلرونک حقایدوغن کرچکلیجی دورلس
بو کتابی سنوک قومنه کندو دللری اوزره اندوردک اندن اوتروکم معلنسنده
فهم ادوب حقی اکلیه لر تولرزه تلبیس اولنمیه وهم سن انذار ادوب بولر یزوم
عذابمزله که قورقوده سن که حقی ترک ادوب باطلی طوتماغله کندولره ظلم ایلدلر وهم

بشا

بشارت قیلوب سوندوره سن اوچماغله وبزوم دیدارمزله اول قوللرومزه کم یخی
برلیوب کتابمی کندولرکوچکلدلر سنی حق رسول بلدلر محسنلردن اولدلر ان
الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون اولئک
اصحاب الجنة خالدین فیها جزاء بما کانوا یعملون یعنی شول کمسنلر کم بوت
عبادتن ترک ادوب اخلاص ایله شرکدن بری اولوب ددلر کم بزوم ربمز الله در
اندن رسول اوزره اعتقاد قلبنله طوغرو طوردلر اول الله حکمنه منقاد
اولوب رسولنه مخالفت قلمیوب دیدوکن طوتدلر وقرانله عمله مشغول
اولدلر انلرونک اوزرنه هیچ اخرتده قورقیسی یوق واولدوکدن صکره دنیده قیوب
کندکلری اهل عیالی ایچون دخی عجب حالتری اولا دیو غصه‌لری دخی یوق زیرا
حق تعالی صالحلرونک صوکنه کندو خلفا اولوب انلرونک مصالحلرنه کفایت
قیلور لیس انلره کم کان لله ولا یخچن اونک ایشی ضایع اولا امدی بنوک کبی قوم کم
سوزنن فعلنده استقامت اوزره اولا باطله وبدعته مثلی اولمیه بولر کلی اوجماغ
اهلی دورانده مقیم مخلد اولوب حق تعالی قربنده تنعم قلالر اول دنیاده کورکلو
عمللرینوک عوضلری که بر قاچ کون صبر ادوب انی اشلدلر نفس هوالرن ترک ادوب
مخالفت طاشی ایله طاشلدلر ودخی بیوردیکه ووصینا الانسان بوالدیه
احسانا حملته امه کرها ووضعته کرها وحمله وفصاله ثلثون شهرا
حتی اذا بلغ اشده وبلغ اربعین سنة قال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک التی
انعمت علی وعلی والدی وان اعمل صالحا ترضیه واصلح لی فی ذریتی انی
تبت الیک وانی من المسلمین بعضلر دیشلر کم بو ایت ابو بکر صدیق حقنده اندی
وبعضلر ددلر کم بو جمیع خلایق حقنده عامدر زیرا سبب نزول خاص اولمق حکم
عام اولمغی منع ایلمز بو قاعده دور یعنی حق تعالی بیوردکم بز بو ادملرو غلنلرنه وصیت
قلدق کم اتالرنه واناالرنه احسان ادەلر انلرونک خاطرلرن رعایت قلالر که بزوم
رضامز انلرونک رضاسی ایچنده در خصوصا اتا وانا خشنود اولمیجه زیرا اول انه مادام
انلرن حامله اولا تا طوغنجه یوکنجه بلالر وزحمتلر چکوروانونک اغرلغیله اندن
الحیبیل دخی امزوردسی زحمتن چکر که کیجه راحت کورمز قرننده کتوروب کتوردو

امورنیسی مدتی تمام اولوزای اولور حضرت علیدن روایتدورکه بر کیشی اکا کلدی دیدیکم
یا امیر المؤمنین بن اولندوم بر قیز اوغلان الدوم بکوصاغ سلامت علت یوق
اکا بر نسنه کیمانم یوق اما التی آیده اوغلان دنیایه کتوردی یا امیر المؤمنین
والوالدات ایتی ایله بو آیتی اکا اوقودی دیدیکه التی ای حمل مدتی یکرمی دورت
ای کی ییل اولور صاغ مدتی جمله اوتوز ای اولور اوغلان سنوکدر اوغلان لکدور تعجب
قلمغل بو اصلدورکه التی ایدن ازده طوغن اوغلانک نسبی اتادن ثابت اولمز
زنادن اولور انلری یره لوییس بور و اینجه بو آیت بکر حقنده درچون اول عقل
کامل اولوب اوتوز اوچ یاشنه ایرشدی اندن قرق ییل تمام اولدی رسولی
کرچک بلوب اکا ایمان کتوردی دیدیکه یا رب بکا الهام اولدوب بلدورکل شول
نسنه لرکیم انو کله انعام قلدوغک اسلام نعمتله تاکه سکا شاکر قوللردن اولوب
نعمتکه کافر اولنلردن اولمیم ودخی سکا کورکلو عمللر قلایم کیم سن اندن راضی
اولوب قبول ادهسن یوزومه اورمیه سن ودخی دلرکیم بنوم ذریتم صالح
ادهسن بو لوی صالح مسلمانلردن قلاسن انوک دعاسنی حق تعالی قبول ادوب
کلسنه اسلام روزی قلدی ودخی دیدیکه یا رب بن سندن یکا اقبال ادوب
اخلاص له توجه قلدوم که بن مسلمانلر دینی اوزره یم دنیاده آخرتده بنی اسلامدن
ایرمغل ودخی بیوردیکه اولئك الذین نتقبل عنهم احسن ما عملوا ونتجاوز
عن سیئاتهم فی اصحاب الجنة وعد الصدق الذی کانوا یوعدون یعنی ابو
بکر دخی انوک اتاسی واناسی و ذریتی ودخی انلره بکزر کمسنلردورکیم بز انلرك
کورکلو عمللرن قبول ادوب اولو ثوابلر ویرورز کناهلرن دخی عفو ایدوب روزکر توبه دن
اوکدن اشلدکلری اندن اوتر وعقا اولنمیلر اوجماغ اهلیله اولر تنعم قلالر شول
یوم کرچک وعده یرنچونکه بولنه قلدق دیدك بن صدقله کلنه ویره رسولم
سطیع اولان جنت دیدی وویرورز لیس بز وم وعده مزه خلاف یوقدر
یونه کلسه کرکدر ودخی حق تعالی بیوردیکه والذی قال لوالدیه اف لکما
اتعدانی ان اخرج وقد خلت القرون من قبلی وهما یستغیثان الله
ویلك امن ان وعد الله حق فیقول ما هذا الا اساطیر الاولین یعنی شول

کمسنلر

کمسنلرکم اتاسنه اناسنه اف دیدی یعنی یارمز سویلدیکه انلری ملول
قلدیکم اد بوندن عبد الرحمن ایدی ابو بکر اوغلی ایدی اتاسنه اناسنه قتی سویلیوب
اکا مسلمان اول ددکلرچون انلره دیدیکه یعنی بکا وعده قیلوب قورقودرمسز
ایدورسزکه اولورسز اولدوکدن صکره قوپرسز بوخونا ولاجق نسنه دکل اتاسی
اناسی ایدورلر دیدیکه وای سکا یا عبد الرحمن مسلمان اول اخرته ایمان کتورکه قیامت
حقدور اول ایدور دیدیکه دکلدور سزوك سوزوکوز الا شول اولکیلردن قلمش
یالان سوزلردر یازلودر دیدیك امدی کر یو سوزکوز حقسه شول فلانی سنله لردن
چیقروك کوره یم بوتلرایروقچاره بولمیوب اللهه یالواردلر دیدلرکه ای بزوم
اللهمز بوکاسن هدایت ویروب ایمان روزی قلبن حق تعالی اول عبد
الرحمن سوزندن اوتوری که اتاسنه اناسنه ددی حق تعالی بو آیتی اندوردی
اولئك الذین حق علیهم القول فی امم قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم
کانوا خاسرین یعنی اول ددوکی قوملر انلردورکه چون استلر جنده بولوردن اولکچمشلر
جن کافرلوندن بدرستی انلره عذاب واجب اولمشدورکه انلرکلیسی حقیقتا زیانکارلردر
اخرت عقوبتنه مبتلا اولمشلردور چون عبد الرحمن رسولدن بو آیتی اشتدی وهم
اتاسنوك وانا سنوك دعاسی اجابت اولنوب حق تعالی اکا ایمان ویردی انده ایمان
کلوب اسلامینی کورکلو ایلدی زیرا اتانوك اناك اوغلی قیزاوزرنه دعاسی
مستجاب دورکرك خیرا اولسون کرك شرا اولسون تا سعادت ودولت انوککیم
انلری خشنود قیلوب خیر دعالرن الایا وزدعالرندن صقنه ودخی حق تعالی
بیوردیکه ولکل درجات مما عملوا ولیوفیهم اعمالهم وهم لا یظلمون
یعنی هر کشنك اخرتده مرتبه سی وار شول سندن اوترو که دنیاده عمل قلدلر خیر
اشلیته ثواب عملنه کوره وشر اشلینه عقاب فعلنه کوره نه ثواب اهلینك
ثوابنی اکسولدا اولور ونه معصیت اهلنوك کناهی عقوبتی زیاده اولوربلکه انلره
عدل اولور ظلم حیف اولمز زیرا کیشی بو دنیا بازارنه کیرسه النده سرمایه سی نقدر
اولورسه متاعن دخی اول قدر الور واخرت سرمایه سی نه قدر اولورسه اخرت
متاعن دخی اول قدر الور ودخی بیوردیکه ویوم یعرض الذین کفروا علی النار اذهبتم

طيباتكم في حيوتكم الدنيا فاستمتعتم بها فاليوم تجزون عذاب الهون بما كنتم
تستكبرون في الارض بغير الحق وبما كنتم تفسقون يعني شول كون كه
بو كافرلرك كوزلرندن حجاب كتوريله بو لر اول جهنم عذابلريني وزرنه عرض اولنه
كوزلريله اول عذابلري كوره لركم دنياده انكار ادرلردي اول طاموخزينه دارلري
ديه لركم اول دنياده سزه خبر ويردكلري عذابلر ومحنتلر اشبولردوركه سز بوكا
انكار ادوب شك ايتدوكوز اول عمر سرمايه سز دنيانك فاني ديرلكنه راضي
اولوب مغرورلغله ضايع ايتدوكوز اول مكدر صفا سز لذتلرله منتفع اولوب
تنعم قلدوكوز بو ابدي دولتي اول فاني درلكه صاتدوكوز ليس بوكون اول كوندركم
سيز جزالنه سزا اول قيتي خورلق عذابلرله شوندن اوتروكم باطله اويوب ايماننه
كلمكي ترك ايتدوكوز ودخي اندن اوتروكم الله‌ه عاصي اولوب امرنه مطيع اولمدوكوز
پس عقللي اولان بو ايت معنسنه كركدوركه كندويه چوق دورلو اعتبار حاصل
ادوب كندو حالنه متنبه اوله اوكتلنه بو دنيا لذتنه مغرور اولوب
عمر سرمايه سين فنايه خرج ادوب اخرت تنعمندن اول شهوات اسيري اولوب نفس و
شيطان قولي اولان دانشمندلرك سوزن قولقلرنه قويياكه ديرلر شولكي
ايتلر كافرلر حقنده دور مؤمنلر حقنده دكل كرچك كافرلر ايچون كلدي اما
بو قوانك ظاهر معنسنده قالوب اول لبني ولبنك لبني يعني ايچي و ايچنوك
ايچي قيوب ترك ايتمك شوكا بكزركم بر كيشي ايكي قوز دوكاري شول يومري قول قابدر
بو خود غايت جهل دور زيرا قوزدن مراد قابي دكلدور بلكه ايچي دور ودخي ايچنك
ايچيدور كه ياغيدور ايچندن چقر بو خود ظاهردور كا مؤمن بوني ادراك ايدر
اول قابي دخي اعتبار اولنوب يله سعدودا ولدوغي اونك حرزي وحاويسي
اولدوغيچون كه فساده ويرسكدن صقلر حال بودوركم رسول عليه السلام
بيورمشدور ان للقران ظهرا وبطنا ولبطنه الى سبعة ابطن الحديث يعني
قرانك طاشي وار دخي ايچي وار ايچنك ايچي واريدي قاته وايچنه اكوهمان مراد
قرانك ظاهر لغت معنيسي اولسه يا خود اول خاص اولسيه كه اونك ايچون اندورلدي
پس بوندن كه رسول بيوردي فايده نه ايدي يا خود علي ديدكي كه اكر بكا دستور

اولسه

اولسه قراني تفسير ايتمكه يالكوز فاتحه‌نك تفسيرندن قرق دوه يوكلدم يدوم اكر
مراد ظاهري اولسه بو معاني فايق و رموز فايق و اظهار حقايق بو لفظ لغتدن
نتيجه مفهوم اولونايدي پس معلوم دوركه طلوب قالمق اول معاني باطندن
محجوب اولماغله دوركه مشاهده ايتمز يا خود اسير نفس اولوب اول مكدر
منغص فاني لذتلر صبي كبي ميل ادوب قالمشدور او مراكي راحت بله جمع
ايده بو تيمي حاصل اولمق عزيز الوجود در اكر بو تمني فايده قلورمسه امير المؤمنين
عمر رضي الله عنه نه ديدي كه ذكر ايده زو بوندن اراق اولوب
كيدردك شول وقت كم صوصدلدي اكا بر قدحله بال شربتي كتوردلر النه الوب
قدحي دوراتدي يعني برالندن برالنه وبرندن دخي برنه اندن ايچميوب اوته بر غيريه
ويردي ديديكه بونك لذتي تجرا ايتمز حساب انتقام يرنده قالور صوروب ديدلركه
نيچون بوني ايچميوب يرنده قودوك كوردايلدوك عمر ديدكه قورقدوم اكر
ايچرسم بو ايت اهلنك زمره سندن اولام تا كه اخرتده ديه لر بكا سن تنعمكي
دنياده ايچوردوك بو كون كرك كم اول عذاب هونه اوغرد ياسن عجبا اول كافر
حقنده نازل اولدوغندن جاهلميدي ادراك قلمديمي سنجلين مغرور اولوب
تميني يردوشمدي حاشا اعلم علما اوليدي كه مكشوف القلب ايدي عملي اصلندن
ومنبعندن الوب خبر ويرورديدي ودخي مشهور روايتدوركم عمر ايدور بر كون
رسول عم وزرنه كيردوم بر حصير اوزرنه ياتورار اول حصيرك اينلوي مبارك بدننه
اثر ادوب يول يول ايلمش اني كوروب اغلدوم ديدكه يا عمر نيچون اغلرسن بن دخي ديدم
يا رسول الله اول كسري بله قيصري كه دوم كه روم چين پادشاهلريدور الله دشمنلريدر
انلر بودكلو مال الخزاين ويرلدي بو لنعمت برله تمتع ادرلرسن كه الله حبيبي
ورسولي سن سني اشبو حالده كوروب اغلدوم رسول عم ديدكه يا عمر انلر بر قومدر كه
دنياده انلرك معيشتلري تعجيل قلنمشدور بز بر قومزكم بزوم معيشتلرمز
اخرته تاخير اولنديدي ودخي اشارت قيلورلركم معيشت دنيا كفافدن زياده اولسه
اخرتده ضرري وار دور پس اهل بصيرت اولنلر كندولري ضررا ولحق اولنسندن پرهيز
قيلورلر اما انلركم بو معانيدن و بو حقايقدن كندولري خالي و عاري قيلوب ظاهرده

قالمشلردر معلومدرکه اول صفت بهیمیا ولصفت بشریت وصفت ملکیت
اوزره غالب گلمشدر رفقها قتنده بو قاعده درکه حکم غالبکدر دنیا قیاسین
بوندن قیاس قیل و بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه واذکر اخا عاد اذ انذر قومه
بالاحقاف وقد خلت النذر من بین یدیه ومن خلفه الا تعبدوا الا الله انی
اخاف علیکم عذاب یوم عظیم یعنی یا محمد صبر ایله بو قومک سوزلیدوکلرنه
اول هودی اشکل بر انی عاد قومنه رسول گوندردک واروب اول قومنی احقافله
چونکه انذار ادوب قورقتدی بعضلر دیدیلر که احقاف شامده بر طاغدر وراسا قرطبی
ایدر احقاف دیوبینه دیرلر که یوجه اولا قرشو یقلوب اقا اولا یعنی
احقافله بولره عذاب گلوب هلاک اولاجقلردن خبر ویروب قورقودردی حال
بودرکه اول انذار هوددن کندودن اول قوملر اچندن دخی اول گچمشدی وکندودن
صکره دخی اولندی بونکله که دردی یا قوم سز طپمک الا اول اللهه طپوک که
بن دورشریکی یوقدور دنو دلوسه قادردر قورقرم که اگر سز اکا ایمان کتورمیه سی
اولورسه گورسنی اول عذابلو گلکه قهر ایله سزی هلاک ایلیه و دخی حق تعالی بیوردیکه
قالوا اجئتنا لتافکنا عن الهتنا فاتنا بما تعدنا ان کنت من الصادقین
لرمز
یعنی اول هود قومی دیدیلر که یا هود گلدوک بزی اکامی یلترسن که قورقودب بزی معبود
عبادتندن دوندرسن کندو معبودکه طپندوره سن یوری وار کرکجکسک
اول بزه وعده قلدوغک عذابی کتور گوره لوم حق تعالی خبر ویردیکه قال انما العلم
عند الله وابلغکم ما ارسلت به ولکنی اریکم قوما تجهلون یعنی هود اول
قومه دیدیکه یا قوم اول عذابک ایندیکی وقتی علم الله قتنده در دانی بلمزم الله نه وقت
حکم ایدن اول وقت گلور دیکاشول ولجیدورکه بیورولن تبلیغ سنزه ایرشدورم
سزی اول ربکز عبادتنه واتی برلکه دعوت قلام عذاب کتورمک بنوم الومده
دکل لیکن بن سزی گوررم که غایت جاهل قومسز بو سنزم دینلن خبرلو بر نظر ادوب فکر
ایلمیز میسز که بو سوزلره اولنان انکارک عاقبتی عذاب گلمکدر دیو تکم سزدن الوور
واقع اولدی بولر اکا التفت قلمزلردی و دخی حق تعالی بیوردیکه فلما راوه عارضا
مستقبل اودیتهم قالوا هذا عارض ممطرنا بل هو ما استعجلتم به ریح فیها

عذا

عذاب الیم یعنی چون اول قوم هودی یالانلدلر اکا اینمدلر حق تعالی انلره قحط ویرب
گوکدن درت ییل یغموری طوتدی بر طمله اندورمدی بولر اچلقدن محنته
اوغرمشلردی امّا دخی ایمانه گلمدلر حق تعالی دلدیکه بولره عذاب گوندوره
امر ایلدیکه طاسو خزینه دارلرنه طاسوز بخیرلر قدرت واودلرندن انلر و لناوزره حواله
قلا و انلرولک یقیننده برده واریدی اکا وادیه غیث دیرلردی هرکیمک حاجت
یغموری یغسه اول بولت اولدره دن قوپردی پس حق تعالی امر ایلدیکه بولت
اول عذابلری کتوروب اول دره دن چقدی انلر سوندلر که هوای اشبو
شول بولتدر که گلوب بزوم رسولکنلرومزی بخیرلر وتره یغمور یغدورر هود
انلره دیدیکم یا قوم بو گلن بولت دکلکم سزه منفعت قلا بو گلن بولوتک اچنده شول
نسنه‌لر واردر که دخی هنوز وقتی گلمدن سیزانی طلب ادوب ایستردوکوز
گلیجه ایوردوکوز اول گلن بر بولت درکه انک اچنده قتی بلیه عذاب وار روایتدور کم
بو ایتاندوکدن صکرکن رسولک بو عادتی بویدی که هرقچن بر بولت
چقسه مخالف یللر اسسه صورتی تغیر اولوب کیروردی چقردی وارودری
گلوردی صورلردیکم یا رسول الله نه حال اولدی دیردیکه قورقرکم بو گلن بولت
اول عاد قومنه گلن بولت کبی اولا انوک اچنده عذاب اولا مطر رحمت اولمیه
تا گلوب یغمور یغمایینجه رسولک خاطری فرح بولمزدی پس رسولک بو فعلی
اکا اشارتدرکم قول گرکدرکه دایم اللهک عقابندن امین اولمیه انده قورقو
دوشه و دخی حق تعالی بیوردیکه تدمر کل شیء بامر ربها فاصبحوا لا یری
الا مساکنهم کذلک نجزی القوم المجرمین یعنی یا هود اول عاد قومنه گلن
قتی عذاب بلی دورکم اول دیلرنیک امر ایله هر نینه ایرشورسه هلاک ادرسول حاله
دورکم بولرولک اثرلری بلورمز الا مسکنلری گورنور الحق بزوم رسولمزی یالانلیا — نلری
اشبو عذابله قهر ادوب هلاک ایدرز بو قصیه حق تعالی رسولنه خبر ویردی
رسولنه تسلی خاطر ایچون که قومنک ایجتدوکلرنه طار لغنوب ملول اولمیه
بلکه بو انسان عادت مجبولدر انوک اوزرینه که کندونک هواسنه مخالف
سویلینه عدو اولا و دخی اولکه قومنه وعید دورکم بونی اشدوب رسول

قولندن تجاوز اتمیلر عنادی ترك ادوب مطیع اولالر تا كه عذاب كلوب انلری
هلاك قلمیه ودخی بیوردیكه ولقد مكناهم فیما ان مكناكم فیه وجعلنا لهم
سمعا وابصارا وافئدة فما اغنی عنهم سمعهم ولا ابصارهم ولا افئدتهم
من شیء اذ كانوا یجحدون بایات الله وحاق بهم ما كانوا به یستهزؤن
یعنی یا محمد ایت بو سنوك قومنه كم حق تعالی اول سزدن الوكی قومی بدرستی
حقیقتا مكانلندردی اشبو مكانلرده كه سزی مكانلندرمدی وانلره ملكلندر
ردو كه سزی ملكلندرمدی ودخی انلره قولق ویردیكم انوكله حقی ایشدوب
اوكوتلنلر وكوز ویردیكم انوكله بو مصنوعاته نظر قیلوب اللهك برلكن اكلیلر
وكوكل ویردیكم انوكله فكر ادوب حق تعالی یاراتدوغی عجایبلردن انك قدرتن
اكلیوب ایمانه كله‌لر انوكله نجات بولوب عذابدن قورتولالر بولری اول كوز قولق
واول كوكل عذابدن قورترمدی چونكه انلر اول التی محلنه صرف ایتمدلر قولقلری ایله
هدایت طریقن ایشدوب طوتمدلر وكوزلریله بو مصنوعاته نظر قیلوب اللهك
وحدانیتن اكلمدلر وكوكله بو مخلوقاته فكر ادوب انك قدرتن ادراك ایلمدیلر
اول نجاتی سبب هلاك اتدلر زیرا حق تعالینك ایتلرینه انكار قلدلر وانی استهزا
الوب اعتبار قلمدلر لاجرم بولره ایرشدی اول استهزا قلدقلرینك جزاسی كه انلری
اصلیله هلاك قلدی ودخی بیوردیكه ولقد اهلكنا ما حولكم من القری
وصرفنا الایات لعلهم یرجعون یعنی ای مكه قومی بدرستی بز هلاك قلدق
سزوك چوره كوزده كی كویلردن شهرلردن انواع دورلو عذابلوله ودلیللر
اظهار قلدق بزوم قدرتمز ووحدانیتمز بلدورمك ایچون تا كه هلاك اولمیه‌لر
اول انصافه كلوب اول كفرلرندن دونه‌لر اسلام طریقنه قدم اوره‌لر فلولا نصرهم
الذین اتخذوا من دون الله قربانا الهة بل ضلوا عنهم وذلك افكهم وما
كانوا یفترون یعنی نیچه بولوه یاردم قیلوب بزوم عذابمزدن قورترمدی اول
اللهدن غیری معبود طوتوب طپیندقلری نسنه كه انوكله یقینلق طلب ادرلردی
دیرلردیكه بز بولره طپیندوز الا انلردن اوترو طپیندوزكه بولر بزی اللهه یقین قله
پس انلر نه اولدیكه انلری شفاعت قیلوب سزی عذابدن قورتره مدلر بلكه انلر

كندو نفسلرینه مشغول اولوب بولره منفعتلری طوقنمدی اول عبادتلری هب
باطل اولوب ضایع اولدی اول یالان سوزلریدوركه اولری حقدن منع ایلدی
نتكم شمدی اوش بو مكه قومینی منع ایدر ودخی انلروك اختلاق قلری وافترالری در كه
بولر دخی اذرلر بولروك دخی عاقبتلری انلر حالینه هلاك اولوركه ایربسیر نتكیم انلره فائده
اولمدی بولره دخی اولمیسر بو ایتلر دلالت قیلور كم كیشی اللهدن غیریه اعتماد قیلوب
یا مالنه یا عملسز علمنه یا جاهنه یا عزتنه یا اصلنه مغرور اولوب هوای نفسنه
اویوب اخرت سعیی قوسه انكا فائده اتمز حسرتی ارتوق ودخی بیوردیكه
واذ صرفنا الیك نفرا من الجن یستمعون القران فلما حضروه قالوا انصتوا
فلما قضی ولوا الی قومهم منذرین ابن عباسدن ایدو روایتدر دخی سبب
نزولی بودیكم چون رسول علیه السلام دعوته كوندرلدی شیاطین كوكلره چقوب
سوز اوغرلمقدن منع اولندیلر ودیله اتوب منع اتدلر كوردلر بو شیاطینلر كه بولری
بعلتدی دیلوب ابلیسه قتنه كلدلر انكا اول خبری دكوردلر ابلیس دیدیكه كره بریكی
واقعه اولمشدر بولیشه انوكیچون اولمشدر وارو ك مشرقی مغربی دوراید وك اولا
برانكا مطلع اولاسز لیس اولردن بر طائفه سیر ایدركن رسولی بولدلر بر خرما اغاجی
التنده نماز قیلور وكیع بن صفیاندن روایتدر وروایت سعدسنده كه اول كلنلر
طقوز شخص ایدی انلروك برسی زوبعه ایدی كم اول خرما اراسنده كلوب
رسول وانلر حاضر اولدلر رسول یاتسو نمازن قیلوردی جهر ایله قرانا اوقوردی
بولر انی ایشیدوب بربرینه دیدلر كم سكوت ایدوك دكلك بو اوقدوغی ایسم
اولوب رسولك اوقدوغن دكلدلر چون رسول نمازدن واوقمقدن فارغ اولدی
انلر دخی دونوب اول قوملرینه كلدلر منذر ومؤمن اولوب یعنی شركدن وكفردن
قورقدوجی اولوب نتكیم حق تعالی بیوردی قالوا یا قومنا انا سمعنا كتابا انزل
من بعد موسی مصدقا لما بین یدیه یهدی الی الحق والی طریق مستقیم یعنی اول
جنی قومنه دیدلر كم ای بزوم قوموز بدرستی بز ایشتدوك محمددن كه موسادن
صكره انكا اندرلدی بو كتاب اول كتابلره موافق انلری كوچكیچی شركدن وكفردن
قولری الله عبادتنه وانی برلمكه دعوتا دیجی نتكیم انلردن الوكی كتابلر دعوت ادرلردی

ودخي طوغرو يوله دعوت ايدجيكه اول دين اسلامدر وانده اكريلك يوقدر وهر كم كفر يولندن
چقوب اول يوله قدم اوردي ايكي جهانده سلامت اولوب قورتلدي ودخي حق تعالى
بيوردي كيم يا قومنا اجيبوا داعي الله وآمنوا به يغفر لكم من ذنوبكم ويجركم من
عذاب اليم يعني اي بزم قوممز اول الله قتندن سزي دعوت ايدن رسوله اجابت
ادوب مطيع اولك انكا ايمان كتوروب انك كتابني كوچكلك تا كه اول سزلرك
كناهلركزي يارلغيه واول طاموننك قتي اينجيدجي عذابلرندن سزي خلاص قلا
ومن لا يجب داعي الله فليس بمعجز في الارض وليس له من دونه اولياء اولئك في
ضلال مبين يعني هر كمسه كم اول الله قتندن دعوتجيسي رسوله اجابت قيلوب ايمان كتورمسه
ايله بلسون كه اول الله عذابندن قاچوب قورتولمغه طاقتي يتمز كرك مغربه كرك مشرقه
كتسون كرك يرلرك التنه اتسون حق تعالى اني طوتمقدن عاجز دكلدر اللهدن اوزكه
دخي بر كمسنه اني عذابندن قورترمغه يارديمجي وناصر يوقدر كه اول عذابي اندن منع
ايده بس اول كمسنهلر اول رسوله متابعت قلميوب واللهي برلميوب انكا تصديق ايتميلر
انلر كلي اشكاره ضلال وخطا ايچنده در وخبرده ذكر اولنديكه چون اول رسول حضرتنه
بولوشن جني جماعتي كلوب اول قوملرنه انذار ادوب قورقتدلر اول جنيلرك اولولرندن
دريلوب بر جماعت اولوب رسوله كلدلر مكده بطحاده بولشدلر رسول
بولرك اوزرنه قرآن اوقودي انلري ايمانه دعوت قلدي انلر ايمانه كلدلر رسول ع م
انلره امر معروف ادوب منكر نسنهلردن نهي قلدي انلر ايشدوب مطيع اولدلر عبد الله
بن مسعود دخي اول كيجه رسول الله ايله ايدي رسول ع م انك ايچون بر دائره چزدي ديدكه
اشبوندن طشره چقماغل اكر چقاجق اولورسك ايري يوق قيامته دكن بني كورمزسن يعني
انلرك هيبتنه طاقت كتورميوب اولورسك ديمك اولورچون رسول ع م انلرك دين
احكاملرن اوكرەدوب كوندردي دونوب عبد الله قاتنه كلدي رسوله صوردي كه
يا رسول الله بدن سيني بر اكي هيبتلو آوازلر اشتدوم اول نه ايدي رسول ع م بيوردي كه
بر آواز اول ايدي كه بن انلره سلام ويردوم انلر سلاميمه الدلر اكنجي بو ايديكه انلر بندن رزق
دلدلر انلره بن سكوكي كندولره رزق ويردوم واردلر كندلر ودخي حق تع بيوردي كه
أولم يروا أن الله الذي خلق السموات والأرض ولم يعي بخلقهن بقادر على أن

يحيى

يحيي الموتى بلى انه على كل شيء قدير يعني بو آخرت منكري اولنلر فكر ايلمزلرمي كيم عبرت
الوب شول الله يرلري كوكلري ياراتمقده قادر اولاسوك كبي عظمتله هيچ انكا بولري
ياراتمقده بر عجز حاصل اولميه ننه بو اولمشلري دري قلمقده عاجز اولا بلكه
انك قدرتي كاملدر وننه كركسه ياراتمغه كوجي يتر قادردر بوني اندن
اوترودر ديحق تعالى بوكا قولدخي اكرچه آخرت وبعثه انكار ادرلردي اما يري
كوكي ياراتدوغنه انكارلري يوغيدي اونكيچون بو آيتده يري كوكي ياراتدوغي صورت
قيلوب بعثه حجت قاطعه بيان قلدي ودخي بيوردي كه ويوم يعرض الذين
كفروا على النار أليس هذا بالحق قالوا بلى وربنا قال فذوقوا العذاب بما كنتم
تكفرون يعني اول قيامت كوننده بو كافرلري عاصيلري طاموده يقا سورهلر
بولرك كوزندن حجاب كتوروب اول عذابلري اشكاره مشاهده قلالر بولره
اول وقت ديهلر كم يا ظالملر اشبو عذابلركه كوررسز دنياده بوكا انكار ادردكز
شو حقيمي دردكلميدور انلر ديهلر كم حقدور واي بزوم ربمز ولي بو اقرارك انلره
ذرهجه منفعتي يوقدر انده كم اندي ظالملك اول عذابك لذتي انك مقابلهسنده كه
اللهي قيوب انك غيره عبادت اتمك سنره غايت لذت ويرور دي كفر حلاوتلو كلوب
ايمانه كلمك سنره اجي كلور دي بس عوض بو دوركم انك اغوسن بو كون طاموده سز
بله سزكه اول حلاوت نه ايمش هر مؤمن عاصيلرنه دخي يارن بو بيله ديسهلر اول دنياده
اللهه عاصي اولوب خمر ايچوب زنا اتمك ومسلمانلرن حيف وظلم اتمك ويالان
سويلمك لذتي نه ايمش كوروك ديهلر بس عاقل اولان كرك كم شمدي وقت الده
ايكن استغفاره وخلقله خلاللشمغله كوجي يتركن كندوئي قورترمغه سعي ايده
ودخي حق تعالى كوروز رسولنه استمالتچون بيوردي كه فاصبر كما صبر اولوا العزم
من الرسل ولا تستعجل لهم كأنهم يوم يرون ما يوعدون يعني يا محمد صبر ايله
بو كافرلر سني يالانليوب انجتدوكلرنه نتكم سندن اول وعقل ايسي قرنداشلروك
رسوللردن استلر نولكم جفاسنه صبر ادوب حق اوزره قايم طوردلر نوح وابرهيم
واسحق وموسى ودخي بولردن غيري بو نبي حق تعالى رسولنه انوكيچون بيوردي كيم
قصد قلديكه اول قوم اوزرنه يا اوزدعا قلا حق تعالى امر ايلديكه صبر ايده تا كه سقا نالله

اتیه اینه انلروکله جوابا دوب جهاد قلاننکز اولیکی رسولك امرا ولندی اندن
اوترو دیکه یا محمد صبر ایله ایوب بولره تیز جك عذاب دلمکل اول عذاب
بولره یقیندر اول کون کم اول عذابی کوره لر شویله ظن ایده لر بولر دنیاده وسنله
اکلنمدیلر الا شول کونك برساعتی کبی کم کجدی ودخی بیوردی کم
لم یلبثوا الا ساعة من نهار بلاغ فهل یهلك الا القوم الفاسقون
یعنی جمیع عمرلری که دنیاده کجدی انلروك رحلتلغی انلره اول عذابی کوردیجك
شول برساعت کجمش کبی اولا بس عقلی اولان کوك کم شول برساعت رحلتاجون
ابدی رحلتلغی ترك اتمیه که لحقو اولدورکم بر بارمق بالیجون طاسیله
اغولیجه کندوبی هلاك ایدن حق تعالی بلاغ دیدوکی دیمکنا ولورکه
یا محمد اشبو کلامی بز قوسکه دیدوك تمام وعظ نصیحتدورکه ایرشدوردوك
وعظ نصایحی اشتدوکدن صکره عاصی اولوب هلاك اولمزلر الا شول قومرکه
حقه عنادا دوب قبول اتمیه فاسقلردن اولا ودخی حق تعالی بیوردی
بو ایتده هلاك اولمزلر الا فاسقلر اولوردی کافرلر اولوردیمدی لیس بو فاسق
لفظیله ذکر اتدوکی کافره اشارتدورکه بو عموما اوزره دلالت قلا اول فاسق
کرك کافر اولسون کرك مؤمن اولسون نجون قران اوکودن ایشدوب طوتمیه
اول فسقی فسادی ترك اتمیه کندوبی اول هلاکلك مقاسنه البته مبتلا قیلور
سورة محمد علیه السلام وهی ثلثون وثمانی آیات نزلت مدنیة
بسم الله الرحمن الرحیم الذین کفروا
وصدوا عن سبیل الله اضل اعمالهم کلبی ایدور بو ایت اول بدر غزاسنده
اول مکه نك رئیسلری بری عتبه وبری شیبه دخی خلفك اکی اوغلی بری ابی
وبری امیه ودخی بولردن غیری کسه وار بولر اول بدر غزاسنده جقاجق وقت
خلقی طعاملندروب رسول الله بیله غزایه جقمقدن منع ادرلردی بس حق تعالی
بو ایتی اندروب بیوردی شول کسلرکم اللهك وحدانیتنه انکار ادوب
قرانی یالانلدلر وکیرینك قولی الله یولنده غزا قیلوب فرضی برینه کتورمکدن منع
اتدلر حق تعالی انلروك جمیع حسناتلرن باطل قلدیکه دنیاده اشلدلر زیرا هر
عمل

عمل کرایمانسز اولا اولماز یعنی بعض ولردر لرایمانسز عمل باطل اولور کفار حقنده
عامدر نتکم دخی برایتده بیوردیکه والذین کفروا اعمالهم کسراب یعنی انلر که کافر اولدلر
انلروك عمللری اول اوق یرده سرابه بکزر که صوصمش کشی کوروب صو صانوب سوینه
کلی کلی کوره کم بنجا دکنورملمش نسنه یوق کرو صوا وزره محروم قالور کافرلر دخی
خیر حسنات قیلوب ثوابا ومدوغی عاقبت شویله اولسر ودخی بیوردیکه والذین
امنوا وعملوا الصالحات وامنوا بما نزل علی محمد وهو الحق من ربهم کفر عنهم
سیئاتهم واصلح بالهم یعنی شول کسلرکم اللهك وحدانیتن تصدیق قلدلر
ورسول حق پیغمبر بیلوب اناندلر وکندولره بیورولان طاعتلری فریضلرن سنتلرن
وقتلو وقتیله ادا قلدلر ودخی جبرائیل محمد اوزره اندوردوکی وحیه وقرانه ایمان
کتوروب حق بیلدلرکم اول کفرلجنده اشلدوکلرنی عفو ادوب محو ایلدی رسوله ایمان
کتوردکلری سببله والله بیوردوغی طاعتی برینه کتوروب غزا قلدقلریله وانلروك
حالنی صلاحه کتوروب دین اسلاملجنده ظاهر قلدی تا که خلقه مقتدا اولدلر
دین انلروکله قوت طوتدی بوندن صکره حق تعالی بونی بلدوردیکه اول کافرلرك عملن
ابطال ادوب مؤمنلروك عملن اصلاح ایدن نه نسنه در بیوردیکه ذلك بان الذین
کفروا اتبعوا الباطل وان الذین امنوا اتبعوا الحق من ربهم کذلك یضرب الله
للناس امثالهم یعنی بو کافرلروك عمللری باطل اولوب سرابه بکزدوکی اندن اوترو
اولدیکم اول شرکی وکفری ایماندن اسلامدن اوزرنه اختیار قلدلر واما مؤمنلروك حاللری
اصلاحه کلوب خلوق اولدلر الله ایله رسولقاتنده قربت بولدلر وکناهلرندن خلاص
بولدلر اندن اوتروکم انلر حقه متابعت قیلوب قرانله عمله مشغول اولدلر کفری شرکی
ترك ادوب ایمان اختیار قلدلر دخی الله رضاسیجون هوالری رضاسن ترك اتدلر حق
تعالی اشبو نجلاین ضرب مثل ادوب مؤمنلروك کافرلروك عمللرن بیان اندرتا
بو اکی طائفه بله لرکم عمللری نولری یادن نه مرتبه یه ایرشدور رتا انلروکله متنبه
اولوب احواللرن اصلاح ایده لر بوندن صکره حق تعالی مؤمنلری کافرلر ایله
مقاتله قلماغه بو ایتی اندوردیکه فاذا لقیتم الذین کفروا فضرب الرقاب حتی اذا
اثخنتموهم فشدوا الوثاق فاما منا بعد واما فداء حتی تضع الحرب اوزارها

يعني اي مؤمنلر قچن كافرلر ايله اوغرشسكوز انلروك بيونلرين اوروك تا اكا دكن كه
انلري سست ادوب قهرايده سز انلروك الدن ايقلرين محكم بغلك اندن صكره دلر سكوز
رايكان احسان ادوب ازاد قله سز ياخود اول مالله سزدن نفسني فديه ويروب
صتون اله قيو وين سز بو ايتك ظاهر بله حجت ادوب بعضلر ددلر كم اسير قتل
اتمك مكروهدر و يا ازاد قلالر يا مالندن فديه الوب قيو وين لر اما ابراهيم نخعيدن
روايتدور كم بيوردي امام بونده مخيردور دلرسه اولدوره لر دلرسه قول ادنيوب
كندويه خدمتكار ايدينه لر و هم ابو بكردن روايتدوركه اول بيوردي قچن كافر
اسير اولوب الوكوزه كرسه سز اندن فدا طلب اتمك بلكه اولدورك كم بو مشرك
اولدورمك بكا دوكلي لنسندن سوكلودور بو خبر ايله اما ملر و فرديرلر اسير
اولدورمك قايرمز رواد راتا ابن جريج ايدور و دخي اندن اندن غيري اهل تفسير
روايت قيلورلركه بو مشرك اسيرلرن قيو ويرمك ايتلري منسوخدور بو ايتله كم
حق تعالى بيوردي فاقتلوا المشركين حيث وجدتموهم يعني مشركاري ديلك هر قنده
بولورسكوز زيرا رسول دخي مكه فتح ادوب ابن خطل مسلمانلر اسيرله فدا قلمق
ضرورت اولميجه روا دكلدور زيرا اول اسيري كرو مقاسنه دوندروب كافرلري
ردا تمك كرو اهل كفر قوتلونلر تورسقدور بو مكروه دور نتكم انلره آلت سلاح
صاتمق مكروه دور ريس كركدور كم اول مشركاري قيره لر و اسير ادوب الدن ايقلرن
بغليلر تا اكا دكن كه ارادن حرب كتوريله انلر اسلامه كله ياخود مسلمانلره بويون
ويروب خراج ويرمكه مطيع اوله لر و بعضلر ددلر كم حتى تضع الحرب اوزارها
يعني معلنسي بودور سز مشركاري اولدورك اسير ايدوك قولنوك تا اكا دكن كه عليسي
چنيقه بويلري اوه ده شركاركتور وله اللهه طيله جهان عدل لله طولا قوردقيون
صتا شوب نجه كيده زيان دكورمسه و دخي بيوردي كه ذلك ولو يشاء الله لانتصر
منهم ولكن ليبلو بعضكم ببعض والذين قتلوا في سبيل الله فلن يضل اعمالهم
سيهديهم ويصلح بالهم ويدخلهم الجنة عرفها لهم يعني رسول لسنه كم بن
سنين بيوردوم اني اشلن اول كافرلر ايله سقاتله ايلك كه حق تعالى بولردن انتقام
قلمق دلسه بولري عذابله هلاك ايلردي هيچ قتالسز ليكن دلديكه قتاله سزوك

ثواب

ثوابر و اوجماقدن چنده مرتبه حاصل قلمقلغه طالب ولانكوز قيني درايي ظهوره كتوروب
بيان قله شول كمسنكم الله امرينه مطيع اولوب اول الله دشمنلريله الله رضا سيچون
مقاتله قلدلر دخي اول يولده ديلنديلر حق تعالى انلروك عملرينك ثوابني ضايع
و باطل قلمز اما نيزا و لاكه حق تعالى انلري هدايت اوزره ثابت قيلوب اخرت قورقولر ندن
خلاص قله دخي حاللريني صلاح اوزره قليوين ابو سعيد حضري رسولدن روايت
قيلور كم رسول ايدور ديارن قيامت كوننده اوجماق اهلنه قچنكم اوجماغه كيرمكه
دستور اوله هر بري دنيده منزللو منزللرن نيجه بلورسه انده دخي منزللرين دخي بكرك بله
كه هيچ يا كلمدن منزللو منزلته واره لر ابن مسعود ايدور رسول دنياده اولرندن جقوب
جمعيه كيدوب جقوب طاغلوب هر بري اوين يا كلمدن طوغرو منزللرنه نيجه
كلورسه اوجماغ اهلى دخي منزللرينه جنته كيرنجك شويله واره لر حق تعالى انلروك
معاشلريني دنيده دخي كوركلو قيليوين و اخرتده دخي كوركلو قليوين و دخي حق تعالى
مؤمنلري غزاده قندروب بيوردي كه يا ايها الذين امنوا ان تنصروا الله ينصركم
ويثبت اقدامكم والذين كفروا فتعسا لهم واضل اعمالهم يعني انلركم ايمان
كتوردلر اكر سز كافرلر ايله مقاتله ادوب الله دينينه يارده قيلورسكوز الله تعالى
دخي سزه يارده قيلور اول كافرلر اوزرينه سزي غالب قله قدملر كوزي انده ثابت
قليويره كافرلر منهزم اولوب سيز ثابت قايم طوره سز اما انلركه كافرلردر اولدلر هلاك
و رحمتدن ايراقلق و باشلري آشغه اولوب نوسيدا ولمقلق انلره اولا و دخي
حسنا نلري باطل اولوب ردا ولنمق انلره اولا و دخي بلكل بو ايت معنيسي دينينه
نصرت قلمقده يالكوز بو غزايه مخصوص دكل بلكه الله يولنده محكم طوروب شول
شريعت يولندن جقوب منكر و فساد اشلين دوشنلري و سنت يولن قيوب
بدعته دوشنلري كيمن نصيحت ايله كمن زجر ايله كوطريق مستقيمه دعوت قلمق
و نفسني هوا لرندن منع ادوب وساوس شيطانه اويمامق دخي كلسي دينينه يارددر
كمكه الله يولنده اخلاص ايله امر معروف و نهي منكره مشغول اوله دين اهلنك
دينين فسادن يغماغيچون حق تعالى اكا دخي توفيق ويروب عنايتله يارده ايدر
پس انلروك اول ثوابلريني باطل قلان ندوراني بيان قيلوب بيوردي كه ذلك بانهم

كرهوا ما انزل الله فاحبط اعمالهم يعني اول عمللريني باطل قيلدي اولدور كم انلر محمد
اوزرينه اينديلن نسنه يه انكار قيلوب انكا ايمان كتورمكي كريه كوردلر ايش
اول نسنه انلروڭ احسنالرني ابطال ادوب ثوابلريني ضايع ايلدي كوردوڭمو
بونلري قورقوتمغله عبرت المغه بيوردي افلم يسيروا في الارض فينظروا كيف
كان عاقبة الذين من قبلهم دمر الله عليهم وللكافرين امثالها يعني بونلر يريوزينده
برسفر ادوب يوروميزلرمي كه اول كندولردن اوكدنكيلروڭ اخر ايشلري نته اولدي
كه بونلروڭ ديارلرينه ومسكنلرينه نظر ادوب عبرت الالر كوره لركه
اول انكارلرندن اوتري انلري حق تعالى عذاب ايدوب هلاك ايلدي تا بله لر بونلره
دخي انجلين عذاب وارور بوندن صكره بيورديكه ذلك بان الله مولى الذين
امنوا وان الكافرين لا مولى لهم يعني اول مؤمنلرڭ نصرتي اولدوغي ايچندن اوتري دركم
الله تعالى مؤمنلروڭ ناصري وياردمجيسيدر واني بربليوب ايمان كتوردكلري ايچون
اما بو كافرلر مخذول اولوب مقهور اولدوغي ايچندن اوتوردركم بونلروڭ ناصرلري
وياردمجيلري يوقدر اما اول معبود طوتوب طبندقلري قادر دكل كم انلره
نصرت قيلوب انلره كلن عذابلري منع ايده لر انوكيچون دايم مؤمنلر دخي انهزام
اولنوراولديخي بانيتلرنده خلل واقع اولور اخلاصلري محكم اولمز ياخود نفسلرنده
عجب واقع اولور نتكه حنين غزاسنده رسول لشكرينه واقع اولدي بوندن
صكره حق تعالى اول مؤمنلروڭ وكافرلروڭ يارين قرار طوتجق يرين بيان ادوب
بيورديكه ان الله يدخل الذين امنوا وعملوا الصالحات جنات تجري من
تحتها الانهار يعني بدرستي حق تعالى شول كمسنه لري كه ايمان كتوروب عمل صالح
اشلدي بيورولان طاعتلري يرينه كتوردلر انلري شول اوجماقلره قويا كم انلروڭ
جوره لري بوستانلردور واغجلردور واقاريسقلردور واول اغجلروڭ هر
بوداغنده دورلو دورلو يمشلر دوردكم نه شكلي بربرينه بكزر نه لذتي والذين كفروا
يتمتعون وياكلون كما تاكل الانعام والنار مثوى لهم اما شول كم كافر
اولدلر دنياده ويرلن نعمته مغرور اولوب معيشتدادرلر شول حيوان كبي كم دايم
همتلري يمكه ايچمكه ودشيلر ايله قرشمغه ايلنمشلردور اول باقي لذتلري اونو

اولنو تمشلردر

اونوتمشلردور حال بودركم عاقبت منزللري وقرارگاهلري طاموعذابيدر اولد
ايچندن بو ايتدن حق تعالى قوللرينه اني تنبيه قلديكم چوق يوب ايچمك مؤمنلر صفتي
دكلدور كافرلر وحيوانلر صفتيدر انلردن كشي يه كوكل قتلغي وطاعته سستلك
وكاهللك حاصل اولور شهوات غالب اولوب شيطان انوكله اكا ظفر بولور بنه
دورلو معصيت وارسه اني اكا كرا ادوب اشلدورر دنياده اخرتده زيانكار قيلور
وبو چوق يمكوڭ زيانن وازيمكوڭ فايده سن اكر تفصيل ادوب قلمه كتوره وز بربونك
كبي كتاب اولور اما عقلي اولانه بو قدر تنبيه اشارت يتر وحق تعالى بيورديكه وكاين
من قرية هي اشد قوة من قريتك التي اخرجتك اهلكناهم فلا ناصر لهم يعني اي بجه
كوي وشهر اهلي كه انلر قوتلولردي لشكر يوننده ن ودخي مال يوننده ن يا محمد بونسنوڭ
اهلوكدن كه مكه قومي دررسيني ايچلرندن چقردلر واروب مدينه ده يورتلنديكچون
انلويزي وكتابيمزي يالانلدلر بز دخي انلره عذاب كوندروب هلاك ايلدك هيچ بر
كمسنه ناصر بولنمدي كم بزوم عذابمزي انلردن منع ايده لر بونلر دخي حذر قلسونلر كم
عاقبتلري انلرجلين اولوب عذابه اوغريالر بر كمسنه انلره دخي ناصر بولنميه كه انلري
عقابمزدن قورتره ودخي بيورديكه افمن كان على بينة من ربه كمن زين له سوء عمله
واتبعوا اهواءهم يعني شول كمسنه كم الله دن اكا توفيق يرشوب اسورحق اكا ظاهر
اولوب انوكله هدايت بولوب استقامت اوزره اولدي برابرميدر شول كمسنه يله كم
انك اول قبيح ويارزعمللري اكا خوش كوستريلوب جميع عمري كفرله وفسق وفساد له
كچدي اول باطل اشلره طالوب بوت عبادتنده عمري ضايع قلدلر هواي نفسه
اويوب يعني مقصودي بودركه كافرله مؤمن مرتبده برابر دكل سلطان سراينده اوتوز
سلطان خوننه خدمت قلان قنده برابر اولا شول كمسنه يه كم كلوب بيتاغنده طوروب
كيجه كوندوز كلوب طعامنه خدمت قلا عقلي اولان بو كلامدن فهم ادوب نصيبين
الور بو سوزدن مراد ندور ديلور ودخي حق تعالى بيورديكه مثل الجنة التي وعد المتقون
فيها انهار من ماء غير اسن وانهار من لبن لم يتغير طعمه وانهار من خمر لذة للشاربين
وانهار من عسل مصفى ولهم فيها من كل الثمرات ومغفرة من ربهم كمن هو
خالد في النار وسقوا ماء حميما فقطع امعاءهم يعني شول اوجماغڭ صفتي

که شرکدن و یارمز ایشلردن صاقنوب تکبردن قورتلمق ایچون وعد اولنمش دور
بودورکه انک ایچنده صو ایرمقلری وار قوقمز بیمز و لذتی متغیر اولمز و دخی سود
ایرمقلری وار هرکس اکشمز نتکم طوریجق دنیا سودلری اذا اکثر یکه یارمز اولور
و دخی خمر ایرمقلری وار که ایچنلره غایت لذت ویرور و بوزه کبی اغرتمز ایچوب دوکتمز
و دخی بال ایرمقلری که دنیا بالی کبی دردوشی و بولانوغی یوقدر دورت ایرمق
کلیسی کوثر ایرمغندن اقوب جمیع اوجماق اهلنه ایرشور و دخی واردر اوجماغ
اهلنه انواع یمشلرکم دنیا یمشلرینه بکزمز نه لذتی نه صفاسی و لطافتی ییلر ولک
جمیع اعضالری اندن لذت الور و دخی اول اوجماغ اهلنک دنیده قالدقلری حق
تعالی عفو ادرلر شول کمسنلرکم مغفور اولوب جنت ایچنده بنوک کبی تنعمده اوللر
انلر برابرمیدر شول کمسنلر ایله که طامو ایچنده عذاب ایله مخلد اولالر اولقینامش
صولری انلرک ایچوره لرتا که استیسندن ایچلری قینایه اریوب طوغره یوب دوکله
عاقل اولانلر نظر قیلوب فکر ایلیه قنغیسی خیرلو ایسه انی اختیار قلمق معنیسی بودرکم
اول ایکرنا ولانک حاصلی نه سبب ایله اولورسه دایم جدنی و سعینی انکا قیلا ایشده
مطیع اوله و اونکله عمله مشغول اوله شول منافقلر کبی اولمیه کم حق تعالی بیوردی
ومنهم من یستمع الیک حتی اذا خرجوا من عندک قالوا للذین اوتوا العلم ماذا قال
انفا اولئک الذین طبع الله علی قلوبهم واتبعوا اهواءهم یعنی سبب قضیه بودرکم
رسول مجمعه کون خطبه اوقودی منافقلر خطبه سنده عیب ایدلر ایچیقجق
انلروک بعضیسی عبدالله بن مسعوده صوردیکم شمدی بو رسول نه دیدی حق تع انلردن
خبر ویروب بیوردیکم یا محمد بو منافقلردن کمسنلر وارکم سنک خطبکی و وعظکی
دکلرلرتن قولاغیله کوکللری اندن غافلدور ایچی کم سنوک قتوکدن چقالر اول عبدالله
ابن مسعوده علم ویرلمشدور انکا صورلر استهزا ایله کم بو محمد شمدی نه دیدی بو دکلکم
بلمک ایچون اولا بس انلرو کیجوز ذی حق تعالی انلر شول کمسنلردرکم الله تعالی انلروک کوکلنه
مهر اورمشدر اول فعللرینک عوضی کم انلر نفسلری هواسنه اویوب الله ایله
بو معامله قلدلر بو ایاتا کا اشارتدورکم حق تعالی کلامی اوکوتلرن و رسولک
حدیثنک نصیحتلرن هرکمسه کوکل وجان قولاغیله دکلمیه وانک مقتضاسنجه

عمله

عمله مشغول اولمیه اول خاصة ایمان دکلدور بلکه اکر اول دکلری قران حدیث
نصیحتلرن حقیر کورسه و استخفاف قلسه چقوب استهزا ایله خبر ویرسه
کافر اولور مجموع حسناتلری محو اولوب یویلور عقلی اولانکرکدور بونده قتی احتیاط
قله بوندن صکره حق تعالی کرچک مؤمنلروک بیاننده بیوردیکه والذین اهتدوا
زادهم هدی واتیهم تقویهم یعنی شول کمسنلرکم اللهه ایمان کتوردیلر و رسولک
سوزنه جان کوکل ایله کوردکلو قولاق طتوب دکلرلر و نکم ایشدورلرسه کوکلنه انی دخی
قیلوب صقلر و اونکله عمله مشغول اولورلر حق تعالی دخی انلروک جانی ایچنده بصیرتلرن
ارتوزدور رسولک کلامیله انلروک تصدیقن ارتوریا اونکله طریق حقده هدایتلرن
زیاده قلیورورو تقوی طریقن انلره روشن قیلوب طتولجق سوزلری و طتولمیجق
سوزلری دخی انلره الهام ایله لطفا دوب معلوم قیلورتا که انلر عملرندن حبطت
اوینردوداولمیلرپس مؤمن صیفتی وعظ نصیحت دکلمک بو طریقیله کرک کم هدایتلری
زیاده اولویا الله قتنده تقرب بولالر و دخی حق تع بیوردیکه فهل ینظرون
الا الساعة ان تاتیهم بغتة فقد جاء اشراطها فانی لهم اذا جاءتهم ذکریهم
یعنی یا محمد بو سنوک قومک ایمان کتورمدوکلرندن منتظر اولمزلر الا وعد قلدوغمز
قیامت کوننه منتظر اولورلرکه اکسوزن بولره کلوب ایرشه انک خود علامتلری ظاهر
اولدی زیرا اول علامتلردندرکه آی کوکده ایکی پاره اولدی و دخان چقوب عالمی
طوتی و آخر انبیا رسول دنیایه کلدی دو ایتدو رخصتدن بیوردیکه رسوله
صوردلرکه یا رسول الله قیامت نه وقتدور رسول م دیدیکه انک علمی الله قتنده در
لیکن قوبمقلغی یقینا ولمقلغنک علامتلری وار دروچن بازارلر کساد اولا وقتسز
یغمورلر یغوب اوتلر بتورمیه خلق ایچنده غیبت ظاهر اولا زنادن اوغلان دنیا
کله مالکولکیشیلن تعظیم اولنوب دزولیشلری حقیر کوروله و مسجد ایچنده غیبت
و ما لایعنی سوزلر اوازه سی چقه فاسقلر و اهل منکر حق و ذره غالب اولالر و بو
علامتلرکه رسول بیورمشدور کلیسی هپ واقع اولمشدور بو کالی هبانک قربنه
دلالت قیلور کرکه کلمکی یقین در پس شمدی انکا ایمان کتورمسوپا اول شرکدن معاصیدن
توبه قلمیسلر اول قیامت کلدکدن صکره نیجن بولورلر الی ایره که اوکوتلنوب توبه قلالر

وقبول رسه دخی قچن مقبول اولنوب مرضی اوله بلکه اول توبه مردود اولوب صاحبی مطرود
اولور لیس عقلی اولان تدارکی شمدیدن قلمق کرک وقتی و فرصتی الده ار اوکن کوزلیوب
صاقنمق کرک یاردن اوچمقدن اوچون یاقطا یتوب یاردن اوچه صکره اوکنه
باقمق فائده قلمز و دخی بوندن صکره بیوردیکه فاعلم انه لا اله الا الله واستغفر
لذنبك وللمؤمنين والمؤمنات والله يعلم متقلبكم ومثويكم یعنی یا محمد شول کم
بزوم وحدانیتمزه دلیلدور بزانی بیان قلدق قصور قومدق سن بو قول لا اله الا الله
اوزرنه محکم طوروب ثابت اولغل و اول قومکی بو کلمیه دعوت قلغل و دخی سنك
کناهك اچون و مؤمنلرك ارنلری و عورتلری کناهلری اچون دخی مغفرت
دلکل بوندن اوتر وایدیکم رسول ع م ایدوردی بن کونده یتمش کز و بر روایتده یوز کز
استغفار ایدرم دی کناهتدن پاك ایکن بزه و لجاجدر که کونده بیك کز استغفار
ایده وز زیرا بحر کناهه غرق اولوبدورز همواره اولا کندو نفسنزه مغفرت دلمك بو ایتله
تنبیه اولنوبدر که حق تعالی رسوله اول کندو نفسکه مغفرت دله دیو بیوردی
زیرا بر کمسنه که بر اولو قتندن صوچلو اوله اول صوچلو اولوب بر ازیق صوچلولك
سوچن باغشلمغه اول اولویه یالوارسه سوزی قبول اولمز لیس واجبدر که اول اچ
کندو سوچن دلیه اندن صکره بر کواچون اول اولو قاتنده سوچن دلمکه یارار اولا
روایتدور ابن جریجدن ایدور عطایه صوردوم دودم که مؤمنلر اله فریضه نمازن
قلدوغم وقت دیکل استغفاری اول کیمنك اچون دلیم عطا ذیکم اولا کندو
نفسنك اچون دلکل رسوله حق تعالی اول کندو نفسنه استغفار قلمغه
امر ایلدی و دخی حق تعالی بو ایتك اخرنده بیوردیکه کوندوزن طاغلوب نه اشلدکلر
کوزی بیلور و کیجه مسکنو کوزه دخی کلوب نه قلدوغکوز بیلور مراد بوندن دخی
تنبه ذکرم غافل اولوب بو قولکز کندولری اهما الله معصیتلره بن غوبه صکره
حسرتلریمیه لر و دخی بیوردیکه ويقول الذين آمنوا لولا نزلت سورة فاذا انزلت
سورة محكمة وذكر فيها القتال رأيت الذين في قلوبهم مرض ينظرون
اليك نظر المغشي عليه من الموت فاولى لهم طاعة وقول معروف فاذا عزم الامر
بو ایتك دخی سبب نزولی بودر که مؤمنلر رسوله تیز تیز و دخی انمکه انتظر ایتمشلردی

اول

اول منافقلر نوك خبرلرن اشتدکله فرح بولورلردی بر وقت وحی اینوب کلدکسه
طارلغورلردی بولره وحشت کلوب وحیه قتی مشتاق اولورلردی لیس حق تعالی
انلردن خبر ویروب دیدیکه یا محمد شول کمسنلر کم سکا ایمان کتورمشلردر
بزوم وحیمزه مشتاق اولوب دیرلرکه نیچون سوره انمز اولدی قچن کم بولره بر محکم
سوره اندورله که حکمی ثابت اوله منسوخ اولمیه وانولرچنده قتال و رسوله
مطیع اولمق بیورله مؤمنلر خالص اولانلر فرح بولوب سونیورلر اما انلرك کم کوکلی
شك نفاق دبخیله صیروذرکوزه سن انلرکیم شول اولوم خستلیغی غالب اولوب
عقلی النمش کیشی نیچه بقرسا انلر دخی سکا ایله نظر ادرلر یعنی کوزلرن دکوب
قتی قتی سکا بقرلر اول قوان اندوکن کریه کوز اوین ایت یا محمد وای سنه حذر ایدوك اول
اللهك عذابندن که اولسنه خوش کلمیه جك عذابلر سیزی قیلان لیس سز بو
ایتلر اندوکن کوریه کوزدکوز اچون سنه بو خیرلو یدی که اللهدن ایت ایتوب سزی
طاعته و عبادته و کوردکلو سوزلره دعوت قلدی طیب قلبله مطیع اولدق
دیدوکوز فاذا عزم الامر یعنی قچن اول قتال وقتی کلوب سنه امر قتال واجب اولسه
اول سنه یکلنسه سزانی کوزرسز کوکلوکوزاندن نفرت ایدر بوندن صکره دونوب
بیوردیکه فلو صدقوا الله لكان خيرا لهم فهل عسيتم ان توليتم ان تفسدوا
في الارض وتقطعوا ارحامكم یعنی اکر بولر اول رسولکزه یکر چیکلسلر اکا مطیع
اولوب یدلسلر بولره اول شرکدن نفاقدن او خیرلو یدی که ابدی سعادت
بولورلردی ایت یا محمد بولره کما اکر بو امتا و زرده سیزو الی و لا یدوکوز بولروك امری
سینه اصم لنیدیا و لا که سنز بر یوزنده معصیتلره و فسادلره مشغول اولوب ارحاملر کوز
قطع ادوب قومدن قبیلدن کسلیدوکوز بعضلر دلر کم بو ایت معنیسی دیمك
اولور کما اکو سنز بو الله تعالی دیننندن که اسلامدر اعراض ادرسکوز اول رسولی
کتوردوکی خبرلره انانمیوب یر یوزنده قانلر دوکمکله و دیله قیزلر و کوزینه
کوموب قبیلدن کسلمکله فسادلر اشلرسکوز بنولك کبی قومی الله تعالی مخذول
قیلوب رحمتندن ایراغ ایلرسکم بیوردی اولئك الذين لعنهم الله فاصمهم
واعمى ابصارهم یعنی بولرك کبی قوم که اللهك لعنتنه مستحق اولوب رحمتندن

اداغ اولوردی حق تعالی بونلرك كوكل قولاغن صاغر قیلورکه حقی اشتمزو ایشدوب
هدایت امرندن فکر اتمزلر و دخی کوکلری کوزن کور قیلورکه هدایت یولن کورمزلر
کمراه اولوب ضلالت یولنده قالورلر ابدی سعادتدن محروم اولورلر اول
انکارلرنك عقوبتندن اوتوری و دخی حق تعالی بیورر دیکه افلا یتدبرون
القرآن ام علی قلوب اقفالها یعنی یا محمد بو قومك بو قرآنی اشتمزلرمی که اندن
عبرت الوب اول اندورلن وعد و وعیدلر آیتلرندن و اول قرآنك عجایبلرندن
فکر ادوب بیله لرکه بو حق دور الله قتندندر مخلوق کلامی دکلدور بلکه
بونلرك کوکلری اوزرینه کلیدلر اورلمشدر و عملری کوکلرینه مهرلنمشدور
انونیچون انده فکرلری قاصردر فهم اتمزلر و دخی بیورر دیکه ان الذین ارتدوا
علی ادبارهم من بعد ما تبین لهم الهدی الشیطان سول لهم واملی لهم
یعنی شول کمسنه لرکه اسلاملری انلرك ظاهر اولدقدن صکره و رسولك صفاتنی کتابلردن
بولدقدن صکره کرو کافر اولوب شرکه دوندلر و شیطان بونلره اول هدایتی ترك اتدروب
ضلالتده اولمغی کوزلرینه بزیوب خوش کوستردی انلرك اوزرینه محکم طوردی حق تعالی دخی
انلره امهال ادوب عقوبتلرینی تاخیر قلدی اول رسولنی یلانلدقلری ایچون عقوبتلرن
تعجیل قلمدی تا که ضلالتلری اوزادقچه عقوبتلری زیاده اوله و دخی بیوردیکه
ذلك بانهم قالوا للذین کرهوا ما نزل الله سنطیعکم فی بعض الامر والله
یعلم اسرارهم یعنی اول بولره لعنت اولوب صاغرلق و کوزسوزلك و تاخیر عذاب
اولدوغی اندن اوتوردرکه بولر دیرلر اول بنی قریضه یهودلرنه و بنی نضیر قبیلسنه
کم انلر الله تعالی اندوردوکی قرآنی خوش کورمیوب آکا ایمان کتورمکی ترك اتدلرین
سزه بعضی ایشلرده مطیع معاون اولاوز اول محمدی انجیتمکده یار دخی اولاوز حق تع
خبر ویردیکه الله تعالی انلرك کزلو اشلرن بلورکه اورتالرنده نه سویلشورلر تا بولر
صنمیالرکه انلرك اتدوکلری بلنمز نه کرکسه اشلیلر بوندن صکره انلری اولوسلرله
قورقودوب خبر ویردیکه فکیف اذا توفتهم الملائکة یضربون وجوههم
وادبارهم یعنی نیلیسرلر بولر شول وقت که ملك الموت اول اعوانلری قورقنج و هیبتلو
صورتلرله انلرك کلوب دزنجلرندن دبرلرنه دکین جانلرن چکار شول یاش یوکچالو

اور

اوزنش کبی دیره چقادرلر و یوزلرینی اکسلرنی اوردقلریله دوکه لر بو رسم جانلرینی
قبض ادوب عذاب فرشته لری بونلرك النه ویره لر تا قیامته دك دخی سنله لرن
کیجه کوندوز انلره اودعذاب ایده لر ذلك بانهم اتبعوا ما اسخط الله وکرهوا
رضوانه فاحبط اعمالهم یعنی اول جانلری قانلغله الوب بولری یوزنه اکسلرنه
دوکدوکلری اندن اوتوردرکه بولری حق تعالی سوسیوب خشم اتدوکی نسنه لره
ملازم اولدلرکه اول کفردور و رسولی یلانلیوب قرآنه انکار اتدوکلری در و دخی
الله تعالی خشنود اولدوغی عملی ترك ادوب انك رضاسی اولمدوغی عمله مشغول
اولدلر حق تعالی دخی انلرك حسناتلرنك ثوابنی باطل قلدی نتکیم بیان
ایلدوکمز کبی و دخی حق تعالی بیوردیکه ام حسب الذین فی قلوبهم مرض ان لن
یخرج الله اضغانهم ولو نشاء لاریناکهم فلعرفتهم بسیماهم ولتعرفنهم
فی لحن القول والله یعلم اعمالکم یعنی ایلمی صنورلر شول کمسنه لرکه کوکلرینه شك
وکمان و نفاق مرضی بیله مبتلا اولمشدور بز انلرك اول کوکلرندکی نفاقلرینی
و مؤمن قوللرمزه کزلدوکلری خیانتلری و اول رسولمزه قلدقلری عداوتلری
اظهار قلمیوب بلکه نه قیلورلرسه و نه سویلرلرسه کلسن اشکاره قیلوب
انلری رسوای قلام و کردلرسو زسکا اول منافقلری کوستره وز وانلرده علامتلر
قومشوزکه انلرك نفاقلرینه دلیلدور سن انلرك اول خبیث علامتلرن
کوریجك بله سن که انلر دینلرنده خالص دکللردور و دخی یا محمد بو کوندن صکره
بیوا ولا کسن منافقلری سنوکله سویلشدوکلرندن بله سن که دللرنده کذبلری
ظاهر اولا ایت بولره که حق تعالی نه اشلیجه کوکوزسزولك هنوز اشلمدن بلورکا
کزلو نسنه یوق اشلدوکوزدن صکره نته بلمیه و دخی بیوردیکه ولنبلونکم
حتی نعلم المجاهدین منکم والصابرین ونبلوا اخبارکم یعنی بز سزی حقیقتا
قتاله امر ادوب ابتلا ایدروزکه تمیز ادوب چقوره وز شول کمسنه لری که الله امرینه
رضا ویروب جانی و نفسنی الله یولنده صرف ادوب فدا قلالر مجاهدلردن اولالر
و دخی شول کمسنه لرکه تروم حکمومزا انره قیچ کلوب بطارلغنورلر اول اینن ایتلر و نری
کرینه کوز ورلر تا که اول عملریله انلری ظهوره کتوره وز تا که اول ایمانلرنده صادق

اوتلدر وکاذب اولنلر آراسنده بو علامتلر ایله تمیز اولنه و دخی بیوردیکه ان الذین
کفروا وصدوا عن سبیل الله وشاقوا الرسول من بعد ما تبین لهم الهدی
لن یضروا الله شیئا وسیحبط اعمالهم یعنی انلر کم کافر اولوب اللهک وحدانیتنه
انکار قلدیلر واسلامه کلمککه قصد ایتدکلری منع ایتدیلر قومدیلر کرک اسلامه کلهلر
اللهه ورسوله دوشمان اولوب دیننده مخالفت قلدیلر دین حق ایدوکی ومحمد
حق رسول ایدوکی کندو کتابلرنده بیان اولندقدن صکره بولرغنا دادوب
حقه منکر اولدیلر اما بو انکارلرندن ذره قدر اللهک سلطنتنه زیان ایرمز کرک
انک ملکی اکسیله یا خود انوک سلطنتنه وپادشاهلغنه زیان اولا بلکه کندو
نفسلرینه زیان اولورکه دنیاده قلدقلری عمللرینک ثوابلرنی حق تعالی باطل قیلور
هیچ عمللرنی قبول ایتمزلر بس عقللی اولانلر بو ایتده بونی فهم ایدرکه برکشی نهایت قول
کناهندن توبه قلوب طاعته یونلمک استنسه برکمسه انی منع ایلسه قومسه
حالیندو درکه کناهی ترک ایدوب توبه قلمق فرض ایدوکن والله عاصی اولوب اولیو
مطیع اولمق واجب اولدوغن بیلورکن بونیله قلسه کرک بیلسون کرک بیلمسون زیرا اولسون
کرک اولورکه کیجی اعوزت اولسون قورتوا رکا اول دینی بینی کوربا اللهه عاصی اولمق
روا کوروب طاعتدن توبهدن یغدوغی آخر وقتده سبب اولا دنیدن ایمانسز
کیدوب بو ایتلچنده اکلنلردن اولا تا که انلروک بولوکندن اولمقدن قورتولا
بوندن صکره حق تعالی ایمان اهلنه خطاب ایدوب بیوردیکه الذین امنوا اطیعوا
الله واطیعوا الرسول ولا تبطلوا اعمالکم یعنی ای محمد انلرکم ایمان کتوردیلر اکر
ایمانکوزده صادقسکوز شول ظاهرکوزده اللهه ورسوله نیجه اطاعت کتوررسکوز
باطنکوزده دخی ایلیجه مطیع اولوک یعنی الله تعالی بسنه فرض قلدوغی طاعتلری
ورسول سنه بلدوردکی سنتلری آشکاره جماعتله اولیجق نیجه یرینه کتوررسکوز
خلوتلرکوزده اولیجق دخی ایله یرینه کتوروک هیچ برابرینه مخالفت قلمک آشکارهکوزده
ایمان وطاعت کوستروب خلوتلرکوزده کفر عصیان ایشلمک اتوکله اول ظاهرده
قلدوغکوز طاعتلروک دخی ثوابلرین باطل قلمک بو الفالیه ایدور رسولک اصحابی
ایله ظن ایدرلر دیکه نتکم شرک ایله عمللک فایدهسی یوقدر ضایع اولور ایمان ایله دخی

کناهک زیانی یوقدر عفو اولنور صنورلردی و بونیلر دخی اسلامه کلوب منت
ادوب سویلرلردی حق تعالی بو ایتی اندردی انلردن اول عمللرندن و اول
منتلردن دفع ایچون تا بیله لرکه ایماندن صکره کناهک دخی زیانی واردر اکر توبه
قلمدن کیدرسه اولورسه انده عقوبت اولنور و دخی بیله لرکه منت اللهکدر که
انکا توفیق ویروب اسلامه کتوردی والا کندوسی شویله محروم اولوب قالوردی
بو ایتدن دخی عقللی اولانلر اکلورکه دنیا ایله ذریلمککه خلق ایچنده صوفی ولا خلوتنده
فاسق اوله وظاهرنده زاهد اوله باطننده کلب کبی دنیایه حریص اوله فی الجمله
آشکاره حالته کزلو حالی موافق اولمیه مخالف اوله ولا ایله اولیجق منافق مرائی
اولور انوکله اول ظاهرده قلدوغی عمللر دخی باطل اولوب ثوابلری ضایع اولور
شول اکنجیه دونرکم تارلاسن دوزر قوشلر ایچنه چورک تخم صچر خلق انک تارلاسن
دوزدوکنه باقوب خوش اکنجی صنورلر بیلمزلرکه طپراق ایچنده کی کزلدوکی
تخم چورکدور بتوب حاصل ویرمز محروم قالور و دخی حق تعالی بیوردیکه
ان الذین کفروا وصدوا عن سبیل الله ثم ماتوا وهم کفار فلن یغفر الله لهم
بو ایتوک سبب نزولی بو ایدیکم برکیشی کلوب رسوله صوردیکه یا رسول الله
بنوم اتام اکرچه کافر ایدی اما قتی احسانلری چوغدی انوک حالی نته اولدی رسول
جواب ویردیکه سنوک اتاک بنوم اتام و ابراهیم اتاسی کلیسی اودا ایچنده در اول
کشی انی ایشدوب دوندی کتدی حق تعالی بو ایتی کوندردی رسولک
قولن تصدیق ایتمک ایچون بیوردیکه انلرکه تورومز برلکنه انکار ادوب بزوم یولمزه کرمکه
قومدیلر اندن اول کفرلری اوزره اولدیلر الله تعالی انلری یارلغمز بس بو ایت دخی اکا
اشارت قیلورکم تکری قوللرنی طاعتدن منع ادوب ذکر عبادت اهلنی ایجیدوب
فاسقلق ظالملق یاردمجی اولوب تولیسر اولنلر دخی [illegible] ایدنلر اوغر اولوبا اللهک
عقوبتنه اوغرارلر و دخی بیوردیکه فلا تهنوا وتدعوا الی السلم وانتم الاعلون
والله معکم ولن یترکم اعمالکم یعنی کندوکوزی دشمننه ضعیف کوستروب
انلری صلحه دعوت ایلمک ما دامکه سالم اولا ادوب غزای [illegible] سز قیورمز سز مجح
اولمزکه عاقبت سزوک الکوز عالی اولسر زیرا اللهک یاردمجی سزیله در و هیچ سزوک

عملكوكوزدن وثوابلروكوزدن لشنه نقص اولمز وسنز ظلم حيفا ولنمزكه
اللهك فضيلي عظيمدر بوندن صكره ايمان اهلنه دنيانك حقارتني بيان قلمغيچون
بيوردي كه انما الحيوة الدنيا لعب ولهو وان تؤمنوا وتتقوا يؤتكم اجوركم ولا
يسئلكم اموالكم ان يسئلكموها فيحفكم تبخلوا ويخرج اضغانكم يعني بذرستي
حقيقتا بيلوكم بو دنيانك درلكي ومعيشتي شول عقلسزاوغلنجقلراويوني كبي بر
باطل فرحدر وركراصلي يوقدر اكرسز اول باطل درلكي واصلسز فرحي ترك ادوب
ايمان طريقني اوزره قدمكوزبرك باصوب طوغروطوزه سي اولورسكوز شركدن نفاقدن
كندوكوزي صقلرسكوز حق تعالى سزوك قلدوغكوز عملكوزوك ثوابلريني تمام كامل
ويره و مرتبه كوزي عالي قلا و دخي اول الله سزوك جميع مالكوزي دلمز كه انفاق
ايده سز بلكه شول سزدن زياده اولان لشنه دلركه انوك يولنده انفاق ايده سز
انوكله تقرب بولاسز و زياده درجه لر حاصل قلاسز اكر اول الله سزه الحاح ادوب
جميع مالكوز دلسه اولجوق دلمكلكي سزي مشقته بوقسه سزاني و سزدن بخل
ادوب كوزسزوك اول كوكلوكوزده كي الله ورسوله و دخي مؤمنلره دشمنلغكوزي
جقروب اشكاره قلا يدي و نفاقكوز معلوم اولايدي و دخي بيوردي كه ها انتم
هؤلاء تدعون لتنفقوا في سبيل الله فمنكم من يبخل ومن يبخل فانما يبخل عن
نفسه والله الغني وانتم الفقراء وان تتولوا يستبدل قوما غيركم ثم لا يكونوا
امثالكم يعني اكاه اولوك سزيا مؤمنلر جماعتي كم دعوت اولوب سز الله طرفندن
يكا بيورلورسز كه انك يولنده رضاسي قزنمغيچون تصدق قلاسز و درويشلره و ضعيفلره
معاونت قلاسز اما سزدن بعضكوز اول الله يولنده انفاق قلمقدن بخل ادر ويرمز
بس بلسون شول كمسنه كم بخل ادوب جفانلق ادركندو نفسنه جفانلق ادركه
اول الله يولنده انفاق اتمك ثوابلريندن كندويي محروم قور الله تعالى خود سزوك مالكوزدن
عملكوزدن دخي مستغني در ذره قدر اكا احتياجي يوق ولكن سزوك انك قتنده
ثوابلرينه و رحمته و مغفرته احتياجكوز واركه اسبابلرين يرينه كتوروب اني طلب
ايده سز اول سنه فرض قلدوغي يرينه كتورميه سز اول دخي قادر در كه سزي هلاك
ادوب يركوزده بر قوم دخي كتوره كه اول قوم سزدن خيرلو اولالر الله ورسوله كي

مطيع اولوبجي اولالر الله عاصي ولمقده سزه بكزمنيلر تفجن كم بو آيت انديدر لوكم
يا رسول الله اول نه قومدر ذكر اكر بز اعراض ادرسوز الله ايلري بزه قومي يرومزه خلف
قوم رسول الله اول وقت سلمانك قتنده اوتورردي رسول الله اول وقت اليني كتوروب
سلمانك انكنته قودي ديدي كه اوش بوني خلف قور قوميله و دخي ديدي كم اكر بو
ايمان يا خود علم فلك غلاده اصلمش اولسه بو فارس اوغلنلرندن ار تلر
اولايدي كه اكا ايرشوب حاصل قلالردي بو حديث سلمانك الله قتنده
مرتبه سن و شرفن بيان قيلور ليس عيقلي اولان بو لحرايتده بوني نصيب اولورزكم هر كشينه
اخرت مرتبه سي وشرفي حاصل ولمزا الا عمل خيرله حاصل اولور
سورة الفتح عشرون وتسع آية وهي مدنية بسم الله الرحمن الرحيم
انا فتحنا لك فتحا مبينا ٥ مقاتل ايدر اول وقت كه مكيه بو آيت انديدي
وما ادري ما يفعل بي ولا بكم يعني بن بلمزم كه بنوم ايله دخي سزوك ايله نه اشلنه
ولحقا فده بونك بيانين كتيجا ولمشركلر بو آيتي ايشدوب مؤمنلره طعن دلن
اوزه دوب دلركه نته متابعت ادرسز بر كشيه كم كندو بره واكا اويانله
نه اوله جغندن خبري يوقجون مكدن مدينيه كلدي اول مدينه منافقلري
دخي انلرجليين طعن ادوب مؤمنلري عيبلاتدلر مؤمنلره بولشدن قتي ملالت
اولوب كافرلركوكلنده قتي فرح حاصل ولدي حق تعالى خود بو نسنيه عالمدي
بلوردي اول مؤمنلروك ورسولك كوكلرندن اول تخرني دفع اتمك اچون بيوردي كم
انا فتحنا لك فتحا مبينا ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر ويتم
نعمته عليك ويهديك صراطا مستقيما وينصرك الله نصرا عزيزا يعني يا محمد
زودن حكموم سكا ظاهر شونيله تقدير اولندي كه بزسني اسلام ايله مكرم قيلوب
سكا رسالت خلعتني كيوردك كم بو خلقي اول اسلامه دعوت قلاسين بو كلسن
سكا اندن او تري قلدوق كه الله تعالى سنوك دخي كلمزدن الروكي و دخي
كلدوكدن صكره اولان كناهلروك بارلغيه و اول پيغمبرلك نعمتني
سكا تمام قليونم بو دين اسلامي سكا اشكاره قلما غله و دخي سني هدايت اوزره
ثابت قيلوب سندن الروكي پيغمبرلر يولنه سلوك اتدورم و سكا نصرت ويروب

سر

دشمنلر اوزره غالب قلدی دایم اللهك عزیز نصرتی اچندر اولاسزجون بو آیتلر کلدی
سنولك اچون یا بزوم اچون ندر حق تعالی بو آیتی انذورذیکه ليدخل المؤمنين
والمؤمنات جنات وسنا فقلر حقنده بویردیکه ويعذب المنافقين والمنافقات
بس حق تعالی دیدیکه یا محمد بز بو فتح ونصرتی سکا تقدیر قلدق که اول فتح خدیبیه در
حدیبیه بر قیودر اول یره انوکله ادویرلمشدر اول قیودخی رسولك معجزاتلرندندر
رسی دیدکر رسول حدیبیه غراسنه قصد ایدنجك کافرلر انك صویون چکوب دوکندیلر
تا که مؤمنلر کلوب صو بولمیه لر اچون رسول انده ایرشدی کوردیکه قیوده صو
یوق رسول مبارك اغزین براوج صو الوب مضمضه ایلدی اول قیواچنه اغزندن
دوکدی اول قیونك صویی دبندن قینایوب چقدی طوپطلو اولدی الوب
اکسلمز ودخی بویوردیکه هو الذي انزل السكينة في قلوب المؤمنين
ليزدادوا ايمانا مع ايمانهم ولله جنود السموات والارض وكان الله
عليما حكيما یعنی اول اللهدر اول که مؤمنلرك کوکلنه سکونت ودلکلك
اندوردی که سکا منقاد اولوب عهد بیعت قلدلر انلر اول تصدیقلری اوزرنه
دخی زیاده تصدیق قلالر اول شجر اعتقادکو کلرنده دخی راسخ اولا علی ابن ابی طلحه
ابن عباسدن ایله روایت قلدیکم زیاده تصدیق اوزرنه بودورکه اول حق تعالی
قوللرینه کلمهٔ توحیدی فرض قلدی انجق رسولنی کوندردیکه اول کلمه ایله بو
قوللری الله قبوسنه دعوت قلا اچون کلمهٔ توحیدی قبول ایدوب اول فرضی
اعتقاد ایدیله یرینه کتوردلر بوکا انلرك اوزرنه نماز فرض ایلدی اچون انی تصدیق ایدوب
ادا قلدلر انلرك اوزرنه صوم وحج وجهاد قرشوز زیاده قلدی هر برینه اعتقاد ایدوب
زیاده تصدیق حاصل قلدلر انوکله تقربلری دخی زیاده اولدی ودخی بویوردیکه
یرلرك وکوکلرك لشکری هپ اللهكدر وملك انوکدور کوکلر لشکری
فرشتلردور ویرلر لشکری کجنك وانسك مؤمنلریدور وهیچ برکمسنه الله لشکری
اوزرینه غالب کلمز کاراده الله ایله اولا که حق یارتدو غی خلقندن افعالنده علیمدر
بلور وامرنده حکیمدور هیچه درلسه اشلر که مؤمن قوللرنه نعمت احسان قیلورو کافرلره
محنت خذلان قیلور ودخی بویوردیکه ليدخل المؤمنين والمؤمنات جنات تجري
من تحتها الانهار خالدين فيها ويكفر عنهم سيئاتهم وكان ذلك عند الله فوزا
عظيما یعنی یا محمد حق تعالی سکا فتح نصرت وکافرلر یا الحق وعده قلدی اندن اوتروددرکه
اول بزوم وحدانیتمزه وسنك رسالتکه تصدیق ایدن ارلری وعورتلری کیرین
شول بوستانلره که انلرك کوشکلری واغاجلری التندن ایرماقلر اقر بو حاللنده کم
انلر انده دایم مقیم اولالر اولومطا تمیلر واندن چقوب دخی کیتمیلر ودخی حق تعالی
انلرك کناهلرین عفو ایدوب انلرك مقابله سنده خیر عوضلر روزی قلدی کندو
جوارنده کی اوجماغه کیروب سوچلرن یغشلمق وانلری دایم انده ابدی اخرتده
کی کامل سعادتدور واو نجاتدور انوك کبی ابخیدیجی عذابلردن خلاص قلوب نهایتسز
سلطنت روزی قلابو ندن تسکنه بویوردیکه ويعذب المنافقين والمنافقات
والمشركين والمشركات الظانين بالله ظن السوء عليهم دائرة السوء وغضب الله
عليهم ولعنهم واعد لهم جهنم وساءت مصيرا یعنی حق تعالی رسولنه ومؤمن
قوللرنه فتح نصرت ویروب بوکرامتلری اخرتده انلره وعده قیلوب بیان قلدوغی
اندن اوترودورکه اول منافق ارلره ومنافقه عورتلره ومشرك ارلره ومشرکه
عورتلره عذاب قلمقکه انلر اول بوت عبادتی اوزره قایم اولوب دایم اولدلر والله
یا وزکمانلر اندلرکمانلری بویدیکم اکر بز اللهه ومحمده تصدیق ادوبا و یارسوز
قودقو زکه اول الله محمده نصرت قلمیه اول مخذول مقهور اوله بزدخی انوکله بله
مبتلا اولاوز بو قورقودن تصدیقی ترك ایدرلر ذی حق تعالی بویردیکه کروانلرك
اوزرنه واقع اولسرغا قبتا اول قورقدقلری خذلان هزیمت دنیاده ونی نهایت
عذاب اخرتده بنوکله که الله تعالی انلره غضب سخط قیلوب دنیده مؤمنلرك
قلیجلری التنده انلری حقارتله هلاك ادوب اخرتده رحمتندن دخی ایراق قلدی
وجهنمی بولنه مقام ابدی قلدیکه اول جهنمه دونوب وارجق یرلرك کی شرلوسی دور
اول مقامده ساکن اولمز الا شول کمسنلر کم الله ورسول امرنه مطیع اولمیوب هوای
نفسه اویوب شیطان طوزاغنده اسیر اولا که اول دنیا سوب اخرتی ترك اتمکدور
وکرو بویوردیکه ولله جنود السموات والارض وكان الله عزيزا حكيما یعنی یرلر
وکوکلر ملکی اللهدور وبونك اچنده کی مخلوق کلینه دورلو جنس وارایسه کلی انك لشکریدر

اکا مطیع منقاددر هیچ بر مخلوق یوقدرکه انک هیبتی النده قهر اولمامشدر کورمزمسن
نمرود کبی متکبر جبار قولینی که عاصی اولدوغیچون لشکرلرنک ضعیفجه
کم اولان لشکر ایدوکی نمرود اوزرینه حواله قیلوب لشکریله اکا هب کلی هلاک ایتدوردی
یا کعبه یقمغه وارن ابرهه لشکرینی ابابیل قوشیله هلاک ایلدی و فرعون اوزرینه
تخل بتن وقوربغه وچکرکه لشکرین حواله قیلوب درلو درلو بلالر اوغراتدی
پس عقلی اولانلرکیم هیچ بر وجهله اللهک غضبندن ومکرندن امین اولمیه
اول عالمبدر انتقام ایتمکله شول کمسنلر که کفر ونفاق اوزره اوله لر یاخود توبسز
کناه اوزره مصر اولوب کیده لر ودخی حکیمدر رسولنه واکا اویانلره نصر وفتح ایله
حکم ایدر واویمیانلری قهر ایتمزاسله حکمی در کمسنه انک حکمنه مانع ومعارض اولمیه
ودخی بیوردیکه انا ارسلناک شاهدا ومبشرا ونذیرا لتؤمنوا بالله ورسوله
وتعزروه وتوقروه وتسبحوه بکرة واصیلا یعنی یا محمد حقیقتا بز سنی
اول امتنه شاهد کوندردک بز ومخبر ومزکی انلری ایرشدورمک ایله تاکه یارین
قیامت کوننده دیسلرکه بزه کلوب کمسنه بو قضیه لردن ایرشدورمدی وسنی
مشتوحی ولبشارتجی کوندردک اوجماغله ونذیرله شول کمسنلرکه سنک دعوتنه
اجابت قیلوب سکا مطیع اوله ودخی سنی قورقودیجی کوندردک جهنمله وانک
دخی درلو درلو عذابلریله شول کمسنلره کم دعوتکه التفت قلمیوب حقه مطیع
اولمیه ودخی کاننده حق تعالی قوللرینه بیوردیکه ای قوللروم بن سزی انکیچون یوقدن
وار قیلوب وجوده کتوردم که بنوم بر کلمه ایمان کتورب کوندردوکم
رسولمی کرچکلیه سز واوله بویرسه انی طوتاسز وانک دیننه معاون اولوب
دوشمنلری بوینینه قلیچ اوره سز واکا تعظیم ادوب عزت اکرام قیلاسز واول سزی
یاره دن خالقه کیجه کوندوز عبادت قیلوب امرینه مطیع منقاد اولاسز تاکه
اول دنیا ولخرت بلالرندن نجات بولوب سعادته ایرشه سز پس عقلی اولان
کرکدر بو سوزدن متنبه اولوب سعی اوله ولاکه اللهدن ارتقدن یوینی اذاد
قلا اخالصیجه الله قولی اولا واتوک قیوسنه ملازم اوله تاکه ابدی سعادت تاجینه
کرامت عزت بولا ودخی حق تعالی بیوردیکه ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله

ید الله فوق ایدیهم فمن نکث فانما ینکث علی نفسه ومن اوفی بما عاهد علیه الله
فسیؤتیه اجرا عظیما یعنی شول کمسنلر کم حدیبیه کوننده اول اغاج التنده سنکله
عهد قلدیلرکه اول عهد انلرک بنوم رضام حاصل قلدی ایله بلسونلرکم انلرک اتیمله
عهد بیعت قلدیلر زیرا رسول بیعت قلمدی الا الله امریله قلدی پس کانه اللهله
بیعت قلمش اولالر انک رضاسن طلب قلمغیچون ایله اولیجق اللهک عنایتی ونصرتی
الی بولوک اول الله امرینه مطیع اولوب بیعت قلانلر الاوی اوزرینه در ثواب درجه
ویرمککده وفا قیلور وهرکیم اول عهد اوزرینه طورمیوب کروبوزسه بیدرستی
اول عهدی صیماغلق عقوبتی کروکندو اوزرینه واقع اولسر اما هرکیم الله ایچون کندو
اوزرینه قلدوغی عهده وفا قلسه اول بیعت اوزرینه طوروب رسوله معاون اولسه
تیز اوله که الله تعالی اکا اولو مرتبه لر ویروب چوق چوق ثوابلر روزی قلا عاقل
اولانلر انلر اکلرلوکه وافیلردن اولوب تقرب بولالر عهدی صیوب منافقلردن اولمیلر
ودخی حق تعالی بیوردیکه سیقول لک المخلفون من الاعراب شغلتنا اموالنا
واهلونا فاستغفر لنا یقولون بالسنتهم ما لیس فی قلوبهم قل فمن یملک
لکم من الله شیئا ان اراد بکم ضرا او اراد بکم نفعا بل کان الله بما تعملون
خبیرا بو ایتک دخی سبب نزولی بودرکیم رسول ع م اول حدیبیه کوننده کیم مکیه
سفر قلدی اسلم واشجع وغفارکه منافقلردن ایدی منزللری مکه ایله مدینه
اراسنده ایدی رسول بونلری طلب قلدیکیم مکیه بیله کیده لر بونلر بریره جمع اولوب
دانشدلر دیدلرکیم بز بو کله طوروب بر قومه نیجه واره لوم که اول قوم کلوب بونک
اصحابنی قیره لر کندوده هزیمت واقع اوله بز اول قومله دشمن اولوب بونک ایچون مقاتله
قلالوم تاواروب کوروز نیجه بو اتفاقی ادوب کلدلر دیدلرکیم یا رسول الله بزوم
سلاحمز ویراغمز حاضر دکلدر سز وارک بز دخی بر قاج کوندن صکره ارد وکوزدن
سزه ایرشورز دیدلر رسول ع م کندی بونلر علتا دوب کروقالدلر دیدلرکیم صاغ سلامت
کلجکنا اولور سه عذر ادوب دیه وزکه اهلمز مالمزی مشغول قلدی واریدق
سیچومزی عفو ایت دیه وز اول بزه انانوب عفو ایلیه بز ومراتفاقمزدن اول خودخبردار
دکلدور پس حق تعالی رسولی دونوب کرو کلمزکن هنوز یولده ایرشمدن انلرک اتفاقنی

ويلان عذر ديلجكلرني رسولنه بو آيتده خبر ويردي بويورديكه يا محمد تيز اوله اول سندن
كرو قالان عربلردن سكا اقبال ادوب عذر كتوروب ديه لركه اهلمز ومالمز
بزي مشغول ايلدي بز كديجك اولر ضايع اولور ديو قورقدق كه اول قورقو اولمسه
اولمسه سنوكله بيله چقردق بز سنوك قتنده سوجيلو اولدوق بزوم ايچون مغفرت
طلب ايله بو بر سوزدر ديليله سكا سويلرلر اما كوكللرنده هيچ استغفاره رغبتلو
يوقدر كرك سن انلروك ايچون مغفرت ديله كرك انلر سندن بو عذري ديلجك
يا محمد سن انلره ديكل كه حق تعالى سزه بر مضرت ايرشدرمك دلسه يا هزيمتله يا بر بلا
يا خود سزه بر منفعت ايركورمك دلسه نصرت ويروب دشمنزه غالب قلمغله
كمك قدرتي يتركه اول اللهك عذابني منع ايده بيله يا اول منفعت سزه ايرشمكدن
دفع ايده بيله اللهدن اوزوق بو ظاهردر كه هيچ بر كمسنه بوكا قادر دكلدر سز صنما كز
قلدوغكوزي الله بلميه بلكه اول الله عليمدر بلور بو كوز قالمقدن مرادكوز نه ايدي
سز بو عذركوزده يلانجيلرسز ودخي حق تعالى بويردي بل ظننتم ان لن ينقلب
الرسول والمؤمنون الى اهليهم ابدا وزين ذلك في قلوبكم وظننتم ظن السوء
وكنتم قوما بورا يعني سزوك قلدوغكوزه هيچ بر عذركوز يوق بلكه ايله صاندكوز كم
رسول الله اول مؤمنلر كلي انده هلاك اولسرلر هيچ انلر صاغ سلامت كرو دونوب اولرنه
اهللرنه اولشمزلر ديكل هر كز اندن اوترو كرو قالمق كوكلوكوزه خوش كوسترلديكه ياوز
قبيح كمان ايلدوكوز اوكله تخلف قلدوكوز هلاك اولمش قوملردن اولدوكوز
وبوندن صكره بيورديكه ومن لم يؤمن بالله ورسوله فانا اعتدنا للكافرين سعيرا
يعني شول كمسنه كم ظاهرده انانذوغي كبي اللهه ورسوله باطننده انانمسه سري
اشكاره سنه مخالف اولسه نزولن ظاهر حالته اعتبار ادوب اول ايماني اندن
قبول اتمز و رهمان كر واول كافرلر اعتقادندر ديد رسيتي برير قليوب حاضر قلمشوز
سعير طاموسنك عذابلريني اول كافرلر ايچون بس عقلي اولان كرك كم بو آيتلودن
اعتبار الوب ظاهرين باطننه موافق قلا معامله سن اللهله طوغرو قلا طريقنده
خاين اولميه بلكه صلب اولوب دينده خلل ايرشيجك يرده اولميه دخي دينني فساد
ويروب اول دخي اهل سعيردن اولميه ودخي حق تعالى بويورديكه ولله ملك السموات

والارض

والارض يغفر لمن يشاء ويعذب من يشاء وكان الله غفورا رحيما يعني حق تعالى
قوللرينه كندونك غناسين وفضلين وعدلن بيان قيلوب بويورديكه يرلروك كوكلروك
ملكي اللهكدر وهر نيجه دلرسه حكمته متصرفدر وكمه دلرسه فضل ادوب
يارلغر لطف احسان قيلور وكمه دلرسه صغيره كناهلر ايچون دخي عذاب قيلور حكمتدن
وعدلن ظهوره كتورمك ايچون وحق تعالى غفوردر توبه قلنلروك كناهلرن يارلغر
رحيمدر واكا يالوارنلري اسركر بس كركدر كم عقلي اولان فقرني اكا عرض ادوب
اندن اوميا لركه يركوك خزينه لري انوكدر وكناهلرنه باقوب رحمتندن اميد
كسوب توبه ترك اتميلر ورحمتنه كرمنه مغرور اولوب بيلوب كناهه مشغول اولميه لر
كه فضلي وارسه عدلي دخي وار عاصيلردن انتقام ادر وبوندن صكره بويورديكه
سيقول المخلفون اذا انطلقتم الى مغانم لتأخذوها ذرونا نتبعكم
يريدون ان يبدلوا كلام الله قل لن تتبعونا كذلكم قال الله من قبل فسيقولون
بل تحسدوننا بل كانوا لا يفقهون الا قليلا يعني يا محمد اول حديبيه كوننده
سندن تخلف ادوب قلنلر تيز اولاكه ديرلر ايچن سز اول خيبر اوزرنه غنيمت كيده سز
قو بز دخي سزوكيله بيله كيده لوم بو غزاده بيله اولالوم دلرلركه الله تعالى ينك
حكمني تبديل تغيير ايده لر يعني حق تعالى رسولنه بيورديكه يا محمد اول متخلفلر دخي
غزايه سندن دستور دلسلر سن انلره بله كتمكه دستور ويرمكل بس ايتكل انلاره
كه سز بزومله بو خيبره بله وارمقلغه دستور يوقدر كه كلوب غنيمته شريك
اولاسز الا امكركه مطوع اولاسز واره سز كه سزه غنيمتدن سزه نصيب
اولميه سزوك حقكوزده حق تعالى بويله بويردي بوندن اوكدن حديبيه غزاسنده
اما ايچن اول متخلفلر سزلردن بوكا شبه اشتسلر ديسرلركه حق تعالى نهي ادوب
منع اتمدي بلكه سز بزه حسد ادرسز كه اول غنايمدن نصيب دكميه امدي
اول سوزي انلر ديمزلر الا اندن اوتوري ديدزلر كه ادراك ايدن مزلر دخي اول انفاقلر
ترك اتمكه رغبتلري يوق نه ازدن نه چوقدن ودخي بويورديكه قل للمخلفين من
الاعراب ستدعون الى قوم اولي بأس شديد تقاتلونهم او يسلمون فان
تطيعوا يؤتكم الله اجرا حسنا وان تتولوا كما توليتم من قبل يعذبكم عذابا اليما

يعني يا محمد ايت سكا تخلف قلان عربلره كم قتالدن اوتري حديبيه‌دن كرو قالدلر
تيز اولا كم سز دعوت اولناسز بر قومله قتال قلمغه كم انلر قتي قوتلولردر حرب ايدنلردر
بعضلر ديمشلر كم اول قوم اهل يمامه در كم رسولدن صكره ابو بكر صديق مقاتله
قلدي اصحابيله سعيد بن جبير ديديكه اول قوم هوازن ثقيف قبيلسيدر پس سزه
امر اولنه كه مقاتله ايده‌سز تا اكا دكين كه مسلمان اوله‌لر اكر اول امره مطيع
اولوب اجابت ايدرسكز نيتكز اخلاص ايله اولوب الله رضاسيچون مقاتله
قلسز الله تعالى سزه اخرتده كوركلو ثوابلر ويره درجاتلركزي رفع ايدي ويره اكر
اول حديبيه‌ده اعراض قلدوغكز كبي بونده دخي اعراض ايده‌سز اولورسكز حق
تعالى انك مقابلسنده سزه قتي عذاب ايليسر كه غايت مؤلمدر اولا چونكه بو ايت كلدي
اول قومك كوترملري وضعيفلري ديدلر كم يا رسول الله اكر اول قتال بزه دخي امر اولنورسه
حالمز نيته اولا كه بز اول قتاله طاقتمز يتمز كيرو چقمز و حق تعالى انلرك حقنده
بو ايتي اندردي ديكه ليس على الاعمى حرج ولا على الاعرج حرج ولا على المريض حرج
ومن يطع الله ورسوله يدخله جنات تجري من تحتها الانهار ومن يتول
يعذبه عذابا اليما يعني شول كمسنه‌لر كم كوتورم اوله‌لر ياخود خسته اولوب ضعيف
اوله‌لر انلر تخلف ايدوب كرو قالورلرسه انلره كناه يوق انلر معاقب اولنمزلر اما
شول كمسنه‌لر كم بو عذرلردن بري اولوب اول غزاده الله ورسوله مطيع اوله‌لر سرلرن
ظاهرلرين اخلاص ايله بزه‌تن قلالر كوكللرين نفاق خباثتندن ارينه‌لر حق تعالى انلري
اوجماغه كوروب بوستانلر و كوشكلر اوزرندن انواع حله‌لر ايله وتاجلر
ايله طاشلرين بزروب كندونك لقاسي نوريله كوكللري اولا يمقلر شربتلر ايله
انلري صوورركر سرايلرنوك واغچلرنوك التندن ايرمقلر اقا اما شول كمسنه‌لر كم عذرسز
اولميوب تخلف ايدوب غزايه وارميه حق تعالى اكا جهنم الجنده قتي عذابلر قلور كم
طعامي اود اولور و دخي بيور ديكه لقد رضي الله عن المؤمنين اذ يبايعونك
تحت الشجرة فعلم ما في قلوبهم فانزل السكينة عليهم واثابهم فتحا قريبا
يعني يا محمد بدرستي حق تعالى راضي اولدي شول مؤمنلردن كم سنوكله ام غيلان
اغاجي التنده بيعت قلدلر بنك درت يوز كشيدي اما عثمان مكيه وارمشيدي انده

حاضر

حاضر دكل ايدي رسول عم بيور ديكه عثمان الله ورسولي حاجتيچون ومؤمنلر مصلحتي
ايچون بوارادن غايب اولمشدور اوش بيعت عثمان ايچون اولسون ديوب بر اليني بر
النك اوزرنه قودي كندو مبارك اليله عثمان ايچون بيعت قلدي پس حق تعالى اول
بيعت قلنلرك كوكللرندكي صدقلرن ووفالرن بلدي انلرك كوكللرنه وقار
وسكونت اندوردي واولردن راضي اولدي فتح خيبر ايله اكا عطا قلدي تكم بيورديكه
ومغانم كثيرة يأخذونها وكان الله عزيزا حكيما يعني حق تعالى اول مؤمنلره خيبر
غنيمتن عطا قلدي كه بي حساب ايدي انلر اول بيعتلرنوك عوضي كم الله تعالى
عزيز وحكيمدر مؤمنلره نصرت غنيمت ايله حكم ايدر و كافرلره قتل هزيمت ايله حكم
ايدر هيچ بر كمسنه يرده كوكده انوك حكمنه معارض يوق و دخي بيور ديكه وعدكم الله
مغانم كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه وكف ايدي الناس عنكم ولتكون
اية للمؤمنين ويهديكم صراطا مستقيما يعني حق تعالى رسولنه و مؤمنلره بويله
خطاب ايدوب بيور ديكه حق تعالى سزه چوق غنيمت ماللر وعده قلدي كه اني الاسز
كن رسول الله كن رسولدن صكره تا قيامته دكين اما چون خيبر غنيمتن شمدي
سزه تعجيل قلدي و دخي مكه اهلندن اسد وغطفان و دخي بولردن غيري دلذلر كم
اول اهل خيبره معاونت ايدوب خيبرده سزوكله حرب ايده‌لردي الله تعالى انلرك
اليني سزوكله حرب ايتمكدن منع ايلديكه رسول الله مصالحه قلدلر انلر اوزرنه كم رسوله
اصيلري اولمرسه زيانلري دخي اولميه فتح خيبر ايله سزه عطا قلدوق تا الكوز اول غنيمت
ايچون دكل بلكه سزدن صكره مؤمنلره دخي عبرت اولا ايمانلرن محكم قلالر زيرا اول
فتح خيبرده مسلمانلر سكز بيك ايدي وكافرلر لشكري يتمش بيك ايدي بو عبرت قدرت
دكلميدر كه سكز بيك كشي يتمش بيكا اوزره غالب كله بو ظاهر ذكر الله‌نك
نصرتيله در الله‌نك نصرتي اولمزالا مؤمنلره اولورا اول ايمانلرنده اخلاصلري
اولدوغيچون دخي بيور ديكه اول ماللر خيبري سزه غنيمت قلدوغي دخي اندن اوترودركم
سزي طريق مستقيم اوزره ثابت قلا اول فعلكوز استقامت اوزره اوله و دخي
بيور ديكه واخرى لم تقدروا عليها قد احاط الله بها وكان الله على كل شيء قديرا
يعني حق تعالى سزه بر غنيمت وعده قلمشدركم سزلك اكا قدرتكوز يتمز كم ما الا اولنه بلكه

اول فتح مكه دور اما حق تعالی نك علمی محیطدر الله هر نیه دلرسه قادردر قدرتی یتر
كمه دلرسه فتح نصرت ویرور كه دلرسه محنت هزیمت ویرور و دخی بیورر دیكه
ولو قاتلكم الذين كفروا لولوا الادبار ثم لا يجدون وليا ولا نصيرا يعنی اكر اول حدیبیه
كوننده مكه كافرلری سزوكله مقاتله قلسلر ادی ارتدن دونوب كروصغشوب
قجارلردی اندن كندولره بر دوست بولمیالردی كه انلره اصی طوقنه ویاردمجی بولمیه لركم
بولره یاردم قیلوب هزیمتدن صقلیه و دخی بیورر دیكه سنة الله التي قد خلت
من قبل ولن تجد لسنة الله تبديلا يعنی اشبو دوستلره نصرت قیلوب غالب
قلمق دوشمنلره قهر ادوب مهزوم قلمق الله تعالینك سنتیدر كه اول ازلده تقدیر
اولنمشدر هیچ بركمسنه اللهك سنتن تبدیل تغییر ایدمز كه نصرت یرینه
انهزام اولونه یا خود هزیمت یرنده نصرت اولونه و دخی بیورر دیكه هو الذي كف
ايديهم عنكم وايديكم عنهم ببطن مكة من بعد ان اظفركم عليهم
وكان الله بما تعملون بصيرا بو ایتوك دخی سبب نزولی بو ایدیكم رسولك حدیبیه
كوننده كمنكیه واردی بر جماعت مكه اهلندن تنعیم طرفندن چقوب رسولكم
اوزرنه مطلع اولدلر كه رسولی طوتالر رسولك انلری طوتدی اما انلره ضرر قلمدن
كروصالی ویردی اول وقت بو ایت اندورلدی بیورر دیكه اول اللهدر اول كمسی
انلرك الكن سزدن منع ایلدیكه انلردن سزه ضرر ایرشیده سزدن انلره ضرر ایرشید
اول مكه اورتاسنده بوندن صكره كه سزی انلرك اوزرنه مسلط وحواله
قلمشدی هر نكم سز اشلرسز الله تعالی بصيردر انی كورور اكا مخفی نسنه یوقدر و دخی
بیورر دیكه هم الذين كفروا وصدوكم عن المسجد الحرام والهدي معكوفا
ان يبلغ محله يعنی بو مكه كافرلری شول كمسنه لردر كم اللهك وحدانیتنه انكار
اتدلر و سزی مسجد حرامی طواف قلمقدن منع اتدلر و اول هدیكوزی دخی محلنه
ایرشوب انده ذبح اولنمقدن منع اتدلر كم حاجیلر هدیسیوك محلی منا ایدی و عمره
قلانلر هدیسیوك محلی صفا قاتنده ایدی و دخی بیورر دیكه ولولا رجال مؤمنون ونساء
مؤمنات لم تعلموهم ان تطؤهم فتصيبكم منهم معرة بغير علم ليدخل الله
في رحمته من يشاء لو تزيلوا لعذبنا الذين كفروا منهم عذابا اليما يعنی يا محمد اول

مكده

مكده شول مسلمانلر و مسلمه عورتلر دكلمسه سز انلری بیلمزسز كم مسلمانلردر
و دخی بلمزلكله انلری مشركلردن صانوب بوینلرن قلیچله اوریدوكز انلر الننده
بصیدوكز انلردن سزه بیلمزلكله دیت لازم اولایدی كه خطایله مسلمانلری
اوریدوكز و مشركلر سزی تعییب تعییر ادوب دینه لردیكه كندو دینلری اهلن دخی
دپلدلرند كم بزی دپلدلر اول مكیه كیروب بویله دخی قلسلر حق تعالی انلردن
كمی دلرسه كندو رحمتنه كویروردی سز ولنخوداند كناهكوز یوغیدی و كر
اول مؤمن ارلر و مؤمنه عورتلر كندولری اول مشركلر اراسنده تمیز ادوب سچلوب
بریكا چقایدی عزتم حقیچون اول مكه اهلندن مشركلرنه سزوان قلیچلر و كوزلر النده
قتی عذاب ادردك اول مسلمانلر انلره قرشوب بله اولدوغی اول عذابانی اولردن منع
ایلدی بو كلامدر اكا اشارتدر قیلوركم هر قنغی یرده الله دوستلردن بر كمسنه
اولسه انك صلاحی و دعاسی بركاتنده اول ایچلرنده اولدوغی قومك اوزرندن
نیجه افتلر منع اذنتكم اول مؤمنلر سببیله كافرلردن محنتی كوتردی و دخی بیورر دیكم
اذ جعل الذين كفروا في قلوبهم الحمية حمية الجاهلية فانزل الله سكينته
على رسوله وعلى المؤمنين والزمهم كلمة التقوى وكانوا احق بها واهلها
وكان الله بكل شيء عليما بو ایتوك سبب نزولی بو ایدیكم اول مكه كافرلری دیدلر كم
بو محمد بزوم قرداشلرومز اولدوردی بوكز كالدیكم بزوم اوزرمزه كیروب منزللرومز
و یورتلرومز الاو الله بزقومزوزكه بزوم اوزرمزه كیره لر كو كافرلرندن اشبو حمیت
چون قوبدی حق تعالی ای رسولنه خبر ویروب بیورر دیكه اول كافرلر كوكلرنده حمیت
قلدلر اول جاهل حمیتن حق تعالی رسولی اوزرنه و مؤمن قوللری اوزرنه سكونت
و دلكلك اندوردی اول حمیتلرن انلردن دفع اتمك ایچون تا كه رسول اصحابیله
ساكن اولوب مطمئن اولدلر انلر وكیله مصالحه قلدلر كوردوكن حق تعالی اول
مؤمنلره كلمة تقوی الهام ادوب كوكللرنه برقدیكه لا اله الا الله كلمه سی دور
تا كه انی كوكللرندن دللرنه كتوردلر اول كلمه در انلری دنیاده هزیمتدن صقلدی
نصرت ظفر بولدلر و اخرتده دخی طاموغ عذابندن نجات بولوب ابدی سعادته ایرشدلر
بولر الله تعالی علمنده اول كلمیه احق ولایق اولدقلرندن اول مكه اهلندن اول

خلعتی بولره کیوزدی انلر کیورمدی بس حق تعالی کلی تسنیته علیمدور ایمان اهلینی
بیلورلکا ایمان معرفت ویروب کندویه مقرب قیلورلر اولکه اهلی دکلدر انی دخی بیلور
قبوسندن رد ادوب مطرود محروم قیلورلیس مؤمن اولانلر کوک کم بو نعمتک قدرن
بلوب شکرن لازم اولاتا اول نعمت ثمره سی دخی زیاده اوله دنیاده اخرتده
غنی اولا و بوندن صکره حق تعالی بیوردیکه لقد صدق الله رسوله الرؤیا بالحق
لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله امنین محلقین رؤسکم ومقصرین لا تخافون
فعلم ما لم تعلموا فجعل من دون ذلک فتحا قریبا بو ایتوک دخی سبب نزولی
بو ایدیکم رسول علیه السلام اول حدیبیه هنوز چقمزدن اوکدن دوشنده کورمشدی کم
اصحابیله مکه یه کیروب طواف قیلورلر بو دوشی رسول علیه السلام اصحابه خبر ویرمشیدی
اولکم خالص مؤمنلردی بشارت قیلوب سوندیلر انلرکم منافقلردی یورکلرنده دوکون
اولدیچون رسول حدیبیه واریجق که مکه یه کیرمکدن رسولی کافرلر منع ایلدیلر
منافقلر دیدیلرکم محمدک دوشی یالان اولدی اکر کرچک سه نیچون منع اولندی
دیو سویندیلر مؤمنلر انلرک کلامندن اینجندوب ملول اولدیلر حق تعالی اول منافقلر
سوزن رد ادوب مؤمنلرک کوکلنه سرور کیورمک ایچون بو ایتی کوندردی بیوردیکه
بدرستی حق تعالی رسولنک دوشنی تحقیق قلدی و وفا قیلوب کرچک ایلمک ایچون
یا محمد سن دخی اول مؤمنلر دخی عزت و بقا حقیچون کله سی ییل کیره سز اول
مسجد حرامه ان شاء الله بو حالنده کم دوشمنلر شرندن امین اولاسز بعضکوز
باش کوزی یولودجی اولوب بعضکوز صاچکوز قصر ادیجی اولاسز دوشمنلردن تورقیه سز
حق تعالی عالمدور انی کم سز بلمزسز یعنی حق تعالی بیلور کم سز کله سی ییل بیته کیروب
طواف ایده سز اما سز انی بلمزسز انوکیچون کوکلکوزه بو اندیشه دوشر
ملول اولورسز لیکن حق تعالی سزه بو مکه نک فتحندن اوک فتح خیبر و غنیمه قلدیکه
انوکله غنیمت بولاسز اندن صکره بو مکه فتح ادوب فتوح بولاسز و دخی بو بیوردیکه
هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین الحق لیظهره علی الدین کله وکفی بالله شهیدا
محمد رسول الله یعنی اول الله دور اولکم رسولنی کلمه هدایتله کوندردی
کراول لا اله الا الله کلمه سیدر یعنی طانقلق ویرمکدور کما الله دن ارتق طپنغه

لایق معبود یوقدور الا معبود حق اولدور و دخی حق دینله کوندردیکه اول دین
اسلامدور اندن ارتق دین الله قتنده مقبول دکلدور اندن او ترکوندردیکه
اول دین اسلامی جمیع دینلر اوزره اظهار قلا و هیچ بر اهل دین اولمیه یوقدور
الا کرکدور کم قیامتدن اوکدن بو اسلامه کیره لر اکرچه بو کافرلر سکا انکار
ادوب یلانلرلرسه و سنوک رسول اولدوغکنه طانقلق ویرمزلرسه الله تعالی
اکا طانق یترکه سن انوک رسولسن بونی اول وقت بویردیکه حق تعالی
سهیل الله رسول مصالحه قلیجق حجت یازمق طلب ایلدی رسول محمد رسول الله دیو
یازدردی انلر کم بیاز ایلدوک سهیل دیدیکه بز سنک رسول ایدوکک
بلمزوز و طانقلق دخی ویرمزز حق تعالی دیدیکه اکر اهل مکه و سهیل طانقلق
ویرمزلرسه که سن رسولسن حق تعالی طانق اولدوغی سکا یتر و دخی بیوردیکه
والذین امنوا معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم تریهم رکعا سجدا یبتغون
فضلا من الله ورضوانا یعنی محمدکم رسول الله در و دخی مؤمنلردن شول کمسنلرکم
انوکله بیله درانلر کافرلر اوزره ایری سوزلودر و بری برنی سویجیلردر هرقنده کم
بولوری کوره سن رکوع سجود ایدیجیلر کوره سن یعنی چوق نماز قلیجلر کوره سن کم حلالدن
کسب ادهلر الله رضاسن طلب قلمقده سعی ادرلر و بریجه اهل تفسیر دیمشلر کم
والذین امنوا معه اشداء علی الکفار دیدوکی عمردر رحماء ابا بکردر بینهم
دیدوکی عثماندر تریهم رکعا سجدا دیدکی علی در یبتغون فضلا من الله
ورضوانا دیدوکی طلحه در و زبیردر و دخی سعد و سعید و عبد الرحمن بن عوف
و عبیده بن الجراح دورکم بولرکلیسی عشره مبشره در یعنی اون کیشی دورکه
حق تعالی انلری اهل جنتدندور دیو خبر ویرمشدور رسول علیه السلام انلر مشتولمشدر
و دخی حق تعالی کرو بوکلسنک بیاننده بیوردیکه سیماهم فی وجوههم من اثر السجود
ذلک مثلهم فی التوریة ومثلهم فی الانجیل کزرع اخرج شطأه فازره فاستغلظ
فاستوی علی سوقه یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار وعد الله الذین امنوا
وعملوا الصالحات منهم مغفرة واجرا عظیما یعنی بولرک علامتلرنده صیرولق
ذکر دونله لرده او یا نقلردن اولمشدور و بو بجلر دیمشلر کم اول وقار خشوع

نو زیدوركه قیامتده یوزلرینه اوروب انوكله بللنوا ولالر وبو صفت كه بولر ذكر اولندی
قرآن اچنده توریتده دخی بولروك صفتی ایله بیان اولنمشدر اما بولروك انجیلده
شول اكنی دانه كبیدور كه اكی بیرق اولوب بردن بتندی چقدی اندن اكا قوت
حاصل اولوب یوغلندی اوزدلك وزره طوغرولوب طوردی شوبله كه اول
اكنجی اكا نظر ادوب سوندی پس محمد دخی بر دانه كبی بتوب طهوره كلدی اولا
ابو بكر اكا ایمان كتوردی متابعت قلدی رسوله ما انوكله بر قوت بولدی اندن
بری بریا دنجه چون اصحاب ایمانه كلوب چوغالدلر رسول انلروك چوقلوغیله
فرح بولوب سوندی تاكه مكه كافرلری انلروك چوقلوغن كوروب خوش كلمیوب
طارلقنه لر وارد فجه یوركلرنده جراحتلری ارته پس حق تعالی وعده قلدی رسوله
ایمان كتورنلره كناهلرن یارلغمغله واولو ثوابلر ویوجه مرتبه لر ویرمكله
ودخی روایت ایدور رسولدن كه بیوردی هر كم انا فتحنا سوره سن دایم وردانیوب
نماز ایچنده یا نمازدن طشره اوقسه مكه فتح اتمكده حاضر اولنلر جه حق تع اكا ثواب ویره

سورة الحجرات وهی ثمان عشر ایات بسم الله الرحمن الرحیم

یا ایها الذین امنوا لا تقدموا بین یدی الله ورسوله واتقوا الله ان الله سمیع
علیم بو سوره نك اولنده بر قاچ ایتلر كه كلمشدر وحق تعالی رسولنك یارنلرینه
بنوكله ادب اوكرتمشدوركه انوكله ادبلنوب رسولك حرمتن صقلیلر انی
كندولر كبی یاخود غیری ادم كبی طوتمیلر تاكه مرتبه لری عالی اولوب اخرتده عقوبتلرندن
قورتولالر پس اول ایت بیوردیكه ای انلركه ایمان كتوردلر اللهدن والله ك رسولندن
اوكورتمك یعنی فخر الله تعالی سزه بر نسنه بیورمسه اندن اوكوردب سزانی
اشلمك تا اول اشلمیجه یا اشلمكه دستور ویرمینجه سبب قضیه بودیكم
قربان بیرامنده بر جماعت رسوله ما بیرام نمازن قلمزدن اوك قربان بوغزلدلر رسول
نمازدن صكره انلره بیوردیكه اول قربانكوز روا دكل ارتق بوغزلمك كیمانی وقتندن
اول كدن بوغزلدوكوز پس حق تعالی بو ایتی كوندردیكه ایرتق هیچ بر اشده رسولدن اوكورمیلر
ودخی رسول بولره سویلمینجه بولر اوكوروب اكا سوز سویلمیلر مسروق ایدور
رمضانك شك كوننده بر عایشه قتنده ایدق سود كتوردلر بن دخی اوروجم

ایچون

ایچون عایشه دیدیكه بو اوكورتمك نهی اولنمشدر كورمزمسن كه حق تعالی كلامنده
نه بیورور بو ایتی اوقودیكه بو ایت اوروج حقنده در اما مقاتل ایدور بو ایت
انلكرونك سببی اوچ كیشی حقنده در قضیه بودر كه رسوله ما بیر مجری كوندردی
منذر بن عمرو انلره امیر ایدی بونلر كیدر كن بیر بن معونه و بنو عامر بن صعصعه ارقوری
چقدی بونلری منع ادوب قیردی همان اوچ كیشی قورتلوب مدینه یه كلدلر بو كمكز
ایكی كیشی سلیم قبیلسندن رسوله كلوب صلح ادوب كروكیده یورلردی رسول
انلره هدیه ویروب طون دخی كیورمشدی اول اوچ كیشیه ناكاه صتاشی كلدلر
انلره صوردیلر كیمسز قبیلدن سز انلر انلر دخی بنو عامر قبیلسی مدینه یقینجق اولمق
ایچون دیدلر كیم بنی عامر قبیله سنده یوز بلمدلر كیم بونلر بنی عامردن قاچوب قورتلدلر
فی الحال اول اوچ كیشی اول ایكی كیشی اولدوردلر طونلرن الدلر رسوله كلدلر
رسوله ما قوركه دیدیكه اول كندو كیوردوكی طونلردی انلره دیدیكم سز بو اشده تعجیل
ایتدوكز نیچون بیورلمیان نسنه اشلدوكز پس حق تعالی اول وقت بو ایتی ایندروب
انلری اكتلدی بو بیوردیكه ای ایمانلرنده صادق اولانلر ایشده ایو نیجی اولمقده تشبیه
كسنه اولدورمك قورقك اللهدن بویروغن طوتوب نهی اتدوكی نسنه لردن بعیلنوب
الله ورسوله امرنه مخالفت قلمك كه حق تعالی اماندلیكلروك قولن ایشدوب
اول ایكی كیشی اولدوردلروك كوكلرنده نیتلرینی بیدوكن بیلور بو ایت اچنده حق
تعالی ایلنك قولرنه زافت كتورنلروك ادلرن مؤمنلر كله اكدی ای عاصی اولنلر دنیو
اكمدی بنوكله معتزله مذهبین باطل قلدی كه انلر ایدور كیشی كبایر كناه اشلیجك
ایماندن چقر دیرلر اكر ایله اولسه حق تعالی اول ادم اولدورنلری ایمان اهلی دیوب
خطاب قلمیایدی ودخی بوندن صكره بیوردیكه یا ایها الذین امنوا لا ترفعوا
اصواتكم فوق صوت النبی ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم لبعض ان تحبط
اعمالكم وانتم لا تشعرون بو ایتك سبب نزولی بودیكم بنی تمیمدن رسوله الچی
كلدی سكسان كیشی انلردن بریسی اقرع بن حابس ایدی وبری زبرقان بن بدر ادی
وعطارد بن حاجب ادی كلوب رسول قتنده سویلیشدلر دیدلركه یا محمد بزوك شن
سویلیه بز ومشاعرلرومز وخطیبلرومز دخی سوز سویلیمكه بزه دستور ویردیو

درت یکا چاغرشوب غوغا قلدلر رسولك سوزن بصدردلر پس حق تعالی بو آیتی کوندرب
انلره دخی نصیحتا ولمغیچون بویردیکه ای انلرکه ایمان کتوردلر اوازلروکوزی کتورب
شونلدکلو چغرشمك کم رسول اوازن بصدوره سز ودخی سز بر بریکوزه آدین
آیدوب قغردوکوزلین اکا دخی چغرمك بلکه اکا تعظیم قیلوب حرمتله وقارله
سویلك یا رسول الله ویا نبی الله دیو سویلك اکر اول حرمتسزلکله سویلیه سی
اولورسکوز اول فعلکوز سزوك حسناتلروکوزی بویارکیده ورسزوك اندن
خبرکوز اولمز ترنیجه لر بو آیتی دلیل کتوروب درلرکم کبایر کناهلر کشینك عملن بویار
اما بز ایدورزکه کناه عملی باطل قلمز مکر کم کفر سویلیه یاخود حق تعالی
حرام قلدوغنه حلال دیه یا حلال قلدوغنه حرام دیه یاخود شریعت اسلامیه
اولویجق وحرمت قیلیجق نسنهلری اول سهل کوروب استخفاف ایدوب شونلر کبی کم
قرآنی یا قوانا وقیاتی حقیر کوروب بو دخی نیه کرك دیسه چالغوییه وچالغو چالنه
حرمت قلسه دکانه جك نسنه بودوردیسه یا جنبله مسجدلچنده قصدله
برکناه قلسه نیدرمش بو دخی برایرقاولرکبی براودردیسه یاخود ابدستسوز قصدله
نماز قلسه یاخود حق تعالی فرض قلدوغی طاعتلری ترك اتسه اولنیم نه مصلحتومه
یارزکر اشلنیه یندیسه یا قبلهٔ قصدله ایزیق یکا قلسه یاخود دیسه کنا شو
کناهلر اشلمك یعنی سوچی ایچمك وزنا قلمق وسوچسز ادم اولدورمك و
ظلمله یرم کیشینك مالن الوب یمك ویزه کی ایخیدوب دوکمك وسوکمك نه کورکلو
نسنه دور خوش صفاسی وار دیسه وبو طاعتلری ترك ادوب اشلمه مك
نه لذتلو نسنه دردیسه اتفاقا اهل تقوی واهل فتوی قتنده کافر اولور مجموع
عملی بویلور عورتی بوش اولور اما برکناه حرام ایدوکن بلوب اشلسه نفسینی
یکمسه اول ایشی اشلمك خوش دکل ایدوکن بلسه قصدی اندن توبه قلمق اوزره
اولسه انوکله عملی باطل اولمز اما حق تعالی بو آیتده عمل باطل قیلور دیو ذکر ایتدوکی
شول استخفافدن اوترو ایدی رسوله استخفاف قلمق خود کفردر اندن اوترو
ابطال عمله ذکر ایلدیکچون بو آیت اندی ثابت بن قیس اوینه کیروب اغلردی ایدردکم
بن طامو اهلندن اولدوم زیرا انك قولاغی برك ایدی رسول قاتنه کلنجك قاترق سویلدکی

ایدی حق تعالی رسول قتنده قتی سویلمکه نهی ایلدی اول کندو حالنه ملول اولوب
اغلردی کلوب رسوله انك حالندن خبر ویردلر رسول علیه السلام انی قغروب کتوردی دیدیکم
یا ثابت سن اهل جنت سن طامو اهلی سنوك غیروکدورکم عملی سنجلین اولمیه پس
ثابت دیدیکه یا رسول الله بوندن صکره ایروق سویلیم آوازومی چقرمیم چون اول
ثابت بو عهدی قلدی حق تعالی بو آیتی کوندردیکه ان الذین یغضون اصواتهم
عند رسول الله اولئك الذین امتحن الله قلوبهم للتقوی لهم مغفرة واجر عظیم
یعنی شول کمسنهلر کم آوازلرن الچغردرلر اکل سویلر رسول قتنده انلر اولردورکم حق
تعالی انلروك کوکلنی اخلاص نوریله نورقیلوب معاصیلردن پاك صافی قیلور
وتقوی انلروك کوکلنده دولندوردی که هر اعضالری انلرك کوکلنه تابع اولوب
انواع عبادتله زینت اولدی زیرا بو معلومدرکه پادشاه صالح اولیجق رعیت دخی صالح
اولور مملکت عدالله معمور اولور دخی که پادشاه ظالم وفاسق اولسه رعیت دخی
هپ اکا تابع اولور مملکت ظلمله فسقله خراب اولور کوکل ایله اعضالری دخی
بوکا قیاس قلغل زیرا حدیث رسول دخی بوکا شاهددرکه بویردی اکاه اولوك که
بوآدمغلنی بدننده بر پاره ات وار دور قچن اول صالح اولسه جمیع اعضا صالح
اوزره اوله قچن اول فساده وارسه جمیع اعضا فساده وارور جمیع اعضالری
صلاحه کلسه انوکله انلروك دنیاده کناهلرنه مغفرت اولوب آخرتده اولو ثوابلر
ویوجه مرتبهلر حاصل اولور ودخی بویردیکه ان الذین ینادونك من وراء الحجرات
اکثرهم لا یعقلون بو آیتوك دخی سبب نزولی بویدیکم رسول علیه السلام اسامة بن زیدی
لشکر ایله بنی عنبر قبیلسنه کوندردی واروب اول قبیلهٔ اوردی ماللرن الوب
ذریتلرن اسیر قلدی الوب رسوله کلدی اول قبیلهدن بر جماعت دخی دیلوب رسوله
کلدلرکه اسیرلرن فدیه ویروب صتون الالر اول وقت رسول علیه السلام خاتونلرنك
حجرهسنده ایدی زیرا هر خاتونك باشلو باشنه بر حجرهسی وار ایدی اول قوم
کلوب رسول حقیقجه صبر ایتمدیلر حجره ادن کلوب رسوله چاغردلر رسول علیه السلام چقدی
بولرالرو واروب ذریتلری ایچون شویلدلر رسول انلردن بزنه دیکم دیسز حکم
ایله بجه کم حکم ادرسن بز قبول ایدهم اول کیشی نه ددوکن رسول انوك حکمن سلم

طوتوبانلروك يارويش اذا قلدى ويا روشن نهايه كسوب آلديلر اول وقت حق تع
بو ايتى اندروب بيوردى كم بدبرستى يا محمد شول كمسنلر كه سكا حجرات اردندن
چاغرورلرسن چقيجه صبر ايتمزلر انلروك چوغى عقلسزدر دوكم سنك حرمتك وادبك
صقلمزلر ودخى بيوردى كه ولو انهم صبروا حتى تخرج اليهم لكان خيرا لهم
والله غفور رحيم يعنى يا محمد اكر كلوب اولسكا چاغرنلر سن انلره چقيجه صبر ايتسلر
انلره خير لو ايدى اما الله تعالى غفوردر توبه ايدنلرى يارلغر رحيمدر توبه قلدقدن
صكره اشركور ورحمت ايلر پس اى عزيز بو ايتلر كلى تا اولدن بوكا دكين اكا اشارتدر كم
كشى ادب صقلمق واجبدور زيرا ادب صقلمق اولولر قاتنده ومشايخ صحبتنده
اخرت عالملرى قتنده كيشى يوجه مرتبه لره ايرشدور دردنياده اخرتده اكا خير
سعادت قبوللرن آچى ويرور بوندن اوترو بيوردى رسولم كه ربنم ربى بنى ادبلدى
وادبومى كوركلو قلدى زيرا ادب صقليان سنتى دخى صقلر وسنتى صقليان
فرضى دخى صقلر فرضى صقليان الله قتنده قربت قيلور اكى جهاندن سعادته اولاشر
اما ادب ترك ادن سنتى دخى ترك ادر ياخود كوركلو اداقلمز نيجه كركسه ايشلو
تجن بوبله اولسه اول كيشى الله دن ايراق دوشوب اسورلرندن محروم قالور ابن عطا
ايدور بو ايتلر كلى اكا دلالت قيلور كم اشغه مرتبه لو كيشيلر كندودن يوقرو
مرتبه لولره حرمت قلالر اندن يوقروا وتورمغه طلب قلميلر واتوك قاتنده چاغرو
سويلميلر باش اشغه قيلوب ادب برله اوتوره اكا سويلرلرسه جواب ويره سويلمز
لرسه دنمية خصوصا كه مريد شيخ قاتنده وشاكرد اوستاد قاتنده اكر حجه
صناعت اهلى دخى اولورسه اكر علما شاكردى دخى اولورسه بو ادب لازمدر
ودخى اوغل قيزاتا انا قاتنده وخاتونلر حلاللرى قاتنده خصوصا كه يا دارتلر
اولا ودخى قول خلايق افنديلرى قتنده ورعيتلر بكلرى قاتنده ادب صقلمق كم
انلروك قتنده نه كركسه سويلمية لر اولورا ولمز لسنيه كولميلر وانلك ايليچه
يوروميلر وسوزلرنه حجت ويرميلرنه بويروقلرن صاطوتالر كناه اولجق ايش اولورسه
اكا مطيع اولميلر اكر دوكوب سوكرلرسه دخى زيرا حقيقت اهلى حق تعالى نك
كلى امرنى واجب كورورلر انى تعظيم دوبن هيچ بويروغنى مستحب كورمزلر كه

اشلمز

اشلمزلرسه كناه اكا راولميلر بلكى الله نك امرنى ترك ادنلر كناه اكا راولورلر درلو قيغى
امر كركسه اولسون بونلروك سوزلرى قويلوغنه بو ايتلر ووك اخرى اكا دلالت قيلوركم
اول صبر ايتموب چاغرنلرى حق تعالى جنونه نسبت ادوب عقلى اولردن نفى ايلدى
ودخى بيوردى كه صبر ايتسلرا اولره خير ايدى پس صبر ايتمك ضدى خير اولديا ولشردر
پس شره مبتلا اولمزالا اول كه عقلى ناقصدر ودخى اظهر وروشن دليل بودر كم
ايت اخرنده الله تعالى غفوردر رحيمدر ديدى پس بو غفران رحمت ذكر اولنمزالا
بر موضعده كم اندن الرو برتوغله معصيت ذكر اولنمش اولا پس معلوم اولديكه
اول الله نك اذنى اوزره قلدوغى امرلرن دخى ترك ايتمك معصيت ايمش انوك ايچون
تعليله ديدن صكره والله غفور رحيم ديو ختم ايلدى بو بابده دخى سوز چوق
اما كامل عقل اولنلره بو قدر سوز كفايت قيلور چونكه مقصودى حق اولا ومرادى
وصلت حضرت الاهى اولا اما اولكم نفسه اسيرا ولوب عقلنى انك هواسى تدبيرنده
انواع حيله لر بوله تصرف قيلوركم حضرت امرينيجه واصل اولا اول محروم دور
انلركم عقلى خبط اتمشدور بر قومانلر وكله كلامنمز يوق ودخى حق تعالى بيوردى كه
يا ايها الذين امنوا ان جاءكم فاسق بنبإ فتبينوا ان تصيبوا قوما بجهالة
فتصبحوا على ما فعلتم نادمين بو ايتوك سبب نزولى بو ايدى كم رسولم وليد بن
عتبة بنى المصطلق قبيلسنه كوندردى كه واروب انلروك زكوتلرن وعشرلرن
جمع ادوب رسوله كتوره اول قبيله رسولك الجيسى كلدوكين ايشدوب
تعظيمدن اوترى اكا قرشو چقدلر بو وليد بولروك جمع اولوب كلدوكلرن كوردى
قورقديكه بونى طوتالر اولدوره لر زيرا حالت جاهليتده اسلامه كلمزدن اول
بو كله انلروك ارسنده عداوت واردى انى اكذى كرودوندى رسول حضرتنه
كلدى رسولم مصوردى حالننه اولدى وليد خبر ويردى كه يا رسول الله چون
انلره واردوم كوردوم قموسى الحلنوب قرشو چقدلر بنى زكوة درسكدن منع ادوب
قودلر قصد قلدلركم بنى اولدوره لر رسولم ماتى ايشدوب قصد قلديكم اول قومه
لشكر كوندوره واروب انلروكله قتال ادهلر اول قوم دخى بو قصدى ايشدوب دنيلو
رسوله كلدلر ديدلركم يا رسول الله چون سنوك الچوك كلدى خبر بزه ايرشدى بزانى

تعظیم قلمقدن اوتوری استقبال قلدق وسنک حرمتک صقلیوب همان بزی کوریجک
دوندی یوریوب کیتدی تجربه قالدق بلمدک حالنه اولدیکه رسوله بو قضیه
ایشدوب ملول اولدی اول ولیدوک ایشنه کما اشلدی بس اول وقت حق تعالی
بو ایتی اندردب بویردیکه ای انلر کم ایمان کتوردکز کلیجک بر فاسق سزه کلوب بر یالان
خبر کتورسه سز انی ایشدوب فی الحال اناغمک بلکه توقف ادوب انک حقیقتن
طلب ایدوک تاکه جهالله بلمدن بر قومه زیان ایرشدروب سز صکره اول ایشکوزه
پشیمان اولمیاسز فائده اولمیه کل اندی نظر قل کم حق تعالی بو یالان خبر ویرنی
فاسق لفله ذکر ایلدی بونی بلدردیکه فسق اول خمر ایچمکه مخصوص دکل بلکه اللهک
امرندن طشره اولمق کلی فسقدور وانا مرتکب اولان فاسقدر دکرک خمر ایچسون
اولسون کرک ایرو غیری بس شول کمسه کم اکی یوزلو اولوب بر دوستدن بر دوسته
یارمز خبر دوزوب ایرشدوره دخی انلری بر برنه دوشمن ادوب ادشدوره اولدخی
فاسقلردندر دکر اکا قوچی دیرلر هر جماعتده کما ولا انلرک دعاسی قبول اولمز اکر
اول دعا قلان پیغمبر دخی اولورسه بو مشهور خبردر که موسی پیغمبر اوچ کون
استسقایه چقدی چقوب دعا قلدی حق تعالی قبول ادوب انلره یغمور ویرمدی
موسی مناجات قیلوب ددیکه الهی سنوک قوللروک اوش اوچ کوندر ولدیکه
سکا یالواروب صودیلرلرنته درکم بولروک دعالرن قبول اتمزسن حق تعالی وحی ادوب
ددیکه یا موسی بولروک حقنده نه سنک دعاک قبول ایدرن نه کندولرک زیرا سزک
ایچکوزده بر غماز وار که دایم قوچیلغی عادت طوتمشدور موسی ددیکه
یاربا اول کمدر کم ایچمزدن چقره لوم حق تعالی بویردیکه یا موسی بن سزی قوچیلقدن
منع ادرن بن سنی کوقوچیلقمی ادرن انیا اول قومکه جملیسی توبه قلسونلر اول دخی
انلرو کله بله توبه قلا انلره یغمور ویرمجون قمو توبه قلدلر حق تعالی یغمور ویردی
و دخی ابن عمر روایت قلور رسولدن مرشول وقت که حق تعالی اوجماغی یرتدی دیدکه
یا جنت سویله حق تعالی امر یله اوجماغ سویلدی ددیکه بدرستی سعادت بولدی
شول کمسه کم بکا کیردی حق تعالی بویردیکه یا جنت عزم جلالم حقی سکز طایفه سنک
اچوکده یورتلمیه بر اولکم دایم خمر ایچجی اولا اکنجی زنا قلیجی اولا اوچنجی اتاسنه

اناسنه عاق اولوچی اوله ودردنجی دیوث قرطبان اوله یعنی عورتینی یادار یله کلیجی
قلور کوزه متقید اولمیه غیرتی ترک ایلیه وبشنجی عوان اولوب مسلمانلری ایجیده
والتنجی اولکم عورت کبی اذه کندوی طوتی ویره ویدنجی اولکم قومدن قبیلدن
کسله وسکزنجی اولکم الله ایله عهد ادوب یرینه کتورمیه پس عقلی اولان موسلمن
بوندن حذر قلمغه بو قدر سوز یتر الا عقلی اولمیانه چوق سوز سویلمکه فائده سوز
باش اغرتمقدور پس اندن سکوت ایدرکندورور دخی بویردیکه واعلموا ان فیکم
رسول الله لو یطیعکم فی کثیر من الامر لعنتم ولکن الله حبب الیکم الایمان
وزینه فی قلوبکم وکره الیکم الکفر والفسوق والعصیان اولئک
هم الراشدون فضلا من الله ونعمة والله علیم حکیم یعنی ای موسلمانلر بلوک
اولرسول کم سزوک ایچکوزده در سزوک پیغمبرکوزدر و دخی یادکوزدور
اکر اول رسول الله سزوک سویلدوکوز سوزلروک اولچوغنه اویوب سزه دکوکر
ایدجک اولورسه سزکنا هکار اولوب یارن هلاک اولورسز بو کون حالکوز بنه
اوله یعنی اصحاب رسوله دورت یخادن قندوری ویرورلردی که بنی مصطلق
قومنه جری کوندروب اوزره لردی حق تعالی انوک اچون بو ایتی کوندروب انلری ادبلدی
کم حکم ادوب رسوله بونک کلام سویلمیلر رسوله بویرسه انوک حکمته مطیع
اولالر و دخی انلره قلدوغی احسانی ولطفی خبر ویروب بویردیکه سز اول رسوله
حکم ایتمکی قوک ولیکن اول نعمتک شکرن یرینه کتورمکه سعی ادوک که الله تعالی
سزوک کوکلوکوزه ایمان سودروب تزین قلدی وانی قبول اتمکه سزه توفیق ویردی
و قطعی دلیللر ایله کوکلوکوزده محکم قلدی انوک مقتضاسنجه اعضالروکوز
ایله عمل قلوب اول وعده قلنان ثوابلری کندوکوزه حاصل قلاسز و دخی سزه
کفری و فسقی اشلیانلری و معصیتلری کریه کوستروب دوشمن طوتدوردی انلرک
عقوبتی عذابن اولدوغن سزه بلدردی تاکم اندن اجتناب ادوب عقوبتلرندن
خلاص اولاسز اندن صکره خبر ویردیکه کموک که حالی بو اولا ایمان اکا محبوب
اولوب معاصی اکا مبغوض مکروه اوله هدایت بولمش قوللر اولان اولردر پس ایمان
محبوب کفر معاصی مبغوض مذموم کوسترلدوکی اول اللهدن سزه فضل

احسان واولو نعمتده ولجيدر وذكر اتك شكرك برينه كوره سزاوار عليم در
سيوزوك شكر وكوزيلو راكا كوره عوضلر ويرور ودخي حكيمدر يعني ذلرسه حكم ايدركه
انوك كلي فعلي يرليو يرنجه در يس عقلي اولانلر فهم ايدركم بو ايتده دليل وار در انوك
اوزرنه كه مؤمنلر كركم فسق معصيت سويليميلر وانلري اشليلرله مصاحب
اولميلر زيرا حق تعالى انلري كريه قلدي ولدخي كريه كورنج والا خوش كورونب
دوست اولورسا الله كلامنه اعتقاد قلماموق دلالت كفردر نعوذ بالله اما
مؤمن اكر اول فسقه ومعصيته مبتلا اولاسي اولورسه دخي اولاني سو دكندن مبتلا
اولمزلكي اول شهوتي وغفلتي دوركه اني معصيته يلتر والا اول معصيتي
سوبنا اشلمزاني اول كمسنه سور كه شقيدور اثر سعادتنه بوقدور
ودخي بويور ديكه وان طائفتان من المؤمنين اقتتلوا فاصلحوا بينهما فان بغت
احديهما على الاخرى فقاتلوا التي تبغي حتى تفيء الى امر الله فان فاءت
فاصلحوا بينهما بالعدل واقسطوا ان الله يحب المقسطين بو ايتوك دخي
سبب نزولي بو ايديكم رسول عم اشكنه بنوب چقدي كه انصارلرله برقاچ كلام
ايده بر مصلحتدن اوتري كلوب برارداه اشكي اوزرنه انصارله كلجي درد
اول ارادها اشكي بول ايلدي ومنافق عبد الله بن ابي ديدي بو اشكوك خلقت
يولندن كيدركه يولمدن ياتلرني طوتدوك اشكك بولي قوخوسيله خلقي بوغدوك
بو سوزي ديوب اوف ديدي دخي بورنن طوتدي بو ايش رسوله مشقتلو كلدي انك
سوزندن طارلغندي اني كوروب عبد الله بن رواحه دونديا ولمنافقه كلام
قيلوب ديديكه بو سوزي سن اشكندن اوترومي ديرسن والله اول اشكوك بولي قوخوسي
سنوك بدنك قوخوسندن يكركدر كوردكلوده عبد الله ايله اول منافق ارالرنده
منازعه قوبدي مقاتله قلدلر عبد الله بن رواحك قبيله سي دردي كه اوس
قبيله سي در واول منافقك دخي قومي دردي كه خزرج قبيله سي دربونلروك ارا سنده
نعلين ايله ويوم روغله وخرما بوداغيله مقاتله قوبدي رسول عم چقوب سنه
كلدي حق تعالى بو ايتي كوندروب بويور ديكه اكر اكي طايفه مؤمنلردن قتال اتسلر
اول اكسنك اراسنده مصالحه بس رسول عم قصد قلديكه مصالحه قلا انلروك

بعضى

بعضيسي مصالحه خوش كورمدلر بو كونه بويله امرايدرولدي كه اكر اول اكي طايفه دن
بري باش چكوب صلحه راضي اولميسه سزا بو كله مقاتله ايلك تا اكاذك كه الله امرنه
راضي اولوب صلح ايليه اكر اول اشندن دونوب صلحه راضي اولسه سزاو رتا ارنده
حقله صلح ادوك هيچ بيرنه حيف ادوب اول اكثونك اراسنده عدل ادوك ميل محابا
قلمنك كه حق تعالى صلح ادنلري سورر بس بو ايتوك حكمي جميع مسلمانلره عام اولدي
كه چقن اكي مسلمان جماعتي بر بريله منازعه ادوب مقاتله قلسلر واجبدر
مسلمانلره كه وديلوب انلروك اراسنده صلح ادهلر اكر بولوك ظالم اولوب
مطيع اولمزلرسه انلروكله مقاتله ادهلر صلحه راضي اولنجه ودخي بويور ديكه
انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بين اخويكم واتقوا الله لعلكم ترحمون يعني بيرسي
مؤمنلر بربرينه معاونت قلمقده شول اكي قردشي كبي در زيرا ادوكلي بر دين اوزره در
وبر قوللقلو در نتكم رسول عم بويردي مؤمن مؤمنله شول بنيا دكبي در كه بريرن بعلر
يعني طاش يا كربوج ما دام كه ايزوالا اول محكم بنيادا ولمز پس كم بر بريني بعلر
يا يسلر اول وقت محكم ديوارا ولور دكمه لنسنه اكا خلل ايرمز بس مؤمنلر دخي
حق اوزره بر بريه معاونت اولسلر كليسي بر اعضا كبي در دخي كشنك بر اعضاسنه
زحمت واقع اولسه اتوك دوكلي اعضاسي بله زحمتده اولور راتيه ذلك اوتقو كلمز
بس مؤمنلر دخي ايله كركدر كه بر مؤمن قوله مصيبت واقع اولسه بله ملول اولالر
وكرتشا ذلق واقع اولسه كرونله شاد اولالر اكرشونليه اولورسا كه بر مؤمنه
غصه واقع اولسه كم كروقا لاني سويه لر واكوشا ذلق واقع اولسه ملول اولالر بو
حسود لقدر وبنا فقلوقدر ايمان صفتي دكل در ودخي بويور ديكه يا ايها الذين
امنوا لا يسخر قوم من قوم عسى ان يكونوا خيرا منهم ولا نساء من نساء عسى ان
يكن خيرا منهن بو ايتا ولحجرات ده دن جاعرتلر حقنده انددورلدي كه مسلمانلرك
ضعيفلريني عيب ادوب مسخره يه طوترلردي وبر يجلر ددلركم ثابت بن قيس حقنده
كلديكه رسول قتنه كلديا وتوره جوق يربولمدي بوارادها وتورمق استديكا اكا يرجوكز
كلدي ويرمدلر اول برادي وبرمين مؤمني تقيير ادوب سرزلنش قلدي حق تعالى
بو ايتي انذروب بويور ديكه اي ايمان كتورنلر هيچ بر مؤمن سزدن بر مؤمني عيب ادوب

مسخره یه طوتمسون اولا که اول عیبا دوب مسخره یه طوتدوغی کسنڭ مرتبسی
الله قتنده اندن یکرك اوله دخی بر مؤمنه خاتون بر مؤمنه خاتونی عیبا دوب
طعن ایتمسون اوله که اول عیبا تدوکی خاتونڭ منزلتی الله قاتنده اندن خیرلو اوله
بونی دخی حق تعالی عایشه حقنده دیدی اندن اوترو کم عایشه ددی ام سلمه
کندی جمیله دور حسنی خوب در اما عیبی بودور که بر زبونی قصه در شول کلو
سوزی ایچون حق تعالی اکا عتاب ایتدی اندوزدی بروم حالمزننه اولا که دلومز دایم
خلقی عیبا دوب طعن ایتمکلجنده دور زیرا بو ایتك دخی حکمی جمیع ارتلو وخاتونلر
اوزرینه عامدر هیچ برکمسه اردن عورتدن روا دکلکم بر یارینی بولداشینی
عیبا یدن یا حق تعالی یارتدوغندن برکمسنه سرزنش قیلوب مسخره یه طوته
انوکیچون ددی ابن مسعود که بلا کشنڭ سوزینه شوکل دور قورقرن اکر
بر کلبی مسخره یه طوتام بن دخی انجلین اولام ودخی حق تعالی بیوردیکه ولا تلمزوا
انفسکم ولا تنابزوا بالالقاب بئس الاسم الفسوق بعد الایمان ومن لم
یتب فاولئك هم الظالمون یعنی ایمان کتوردن مؤمنلك بعضکوز بعضکوزی
طعن ایتمك زیرا مؤمنلر وارنفسلوی بر نفس کبیدر هر کم بر مؤمن قرداشینی طعن ادوب
سرزنش قلسه کندوکندوینی طعن ایتمش اولور ودخی بر بریکوزه لقب طاقمك
محمد بن کعب ایدور لقبا ولدورکه برکشی کفردن ایمانه کله دخی کروا اکا اوتلکی دینیله
جاغروزلر یا یهودی یا نصارا دیرلر اما صحیح بودورکه هر لقب که سن بر کمسنه
دیرسن اول اکا خوش کلمیوب انجنه حق تعالی نهی قلدوغی اولدور اندن حذر
کرك زیرا خبرده کلمشدورکه مؤمن مؤمنه جاغرمق بو ادبله جاغرمق کرك که
اول اکا خوش کله انجنمیه زیرا مؤمنك قانن دوکمك نیجه حرامسه انی
انجتمك دخی حرامدور هر نه وجهله اولورسه وبرنیجه تفسیرده ذکر اولنمش کم
بو ایت مالك بن ابا اما لکه بن عبد الله بن حذر حقنده نازل اولدی اما حکمی جمیع
مؤمنلر اوزرینه عامدر اولدی سبب بو ایدیکم اول مالك نسنه قسمت ادردی
عبد الله اکا کلوب یا اعرابی دیو جاغردی مالك دخی یا یهودی دیو جاغردی رسول
انی ایشدوب اکسنه دخی امر ایلدیکه اولری اوزرنه کوسیلر تا توبه قلمایینجه بوندن

اوبر

اوتری بیوردی حق تعالی که آدلروکی یاوزی وقبیحی مؤمن قرداشکوزه ایمانه کلدکدن
صکره بودورکه سز اکا کفرله لقبا ده سزاده نسز یا یهودی یا نصرانی دیو قغره سیز
هر کمنذکر یو فعل صادر اولسه کروتوبه قلمسه انلر ظالملردن اولورلر کم
کندولری دکلوینله عذابه مبتلا قلورلر پس اول عبد الله ایله مالك اکیسی توبه یه
کلوب عهدلرن محکم قلدلر تاکه الله تعالی توبه لرن قبول ایلدیکه رسول اوزرنه
اندن کوکوزدلرو دخی بوندن صکره حق تعالی اوچ دورلو معصیتدن نهی
ادوب بو ایتی اندوردیکه یا ایها الذین امنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان بعض
الظن اثم یعنی ای انلر کم ایمان کتوردلر بر مؤمن قرداشکوزك حقنده یاوز کمان
اتمکوزکم کناهه مرتکب اولاسیز اما ابو سفیان دیمشدورکه ظن اکی
دورلودور بر ظن اولدورکم انی اتمك کناه در بری اولدورکم انده کناه
اولمز اول کناه اولان ظن اولدورکم ظن ادوب شویله اولا دوکلك نسنه
حقیقتن بلمیوب جقوب کمه کرکسه خبر ویره سن اول وقتن کناهه مرتکب
اولورسن اما اولکه کناه اولمز اولا اولدورکم کوکلوکده کمان ادرسن اما انی کمسیه
خبر ویرمیه سن زیرا حق تعالی ظن اتمك حرامدور کناهدور دیمدی اما ظن اتمکدن
کناهدور ددی وهم اول نسنه کم کناهدن کوکله دوشه کیشی انی دله کتورسه
یاخود عمله کتورمیه حق تعالی انی عفو ادیدور انوکله معاقب اولمزسکوکم
انوك اوزرنه قصدینی محکم قلا که رخصت بولیجق اشلیه اول وقت کناه اولور
انوکله معاقب اولنورلر اما بو نهی اولنان ظن اولدورکم نفس کوکل اندن یکا حقیقت
دیو میل اده اکا دولته دخی خبر ویره مثلا شنوك کبی کم برکسنوك اغزیندن سکا
یارمز قوقودوقندی سکا روا دکلکم انی خمر ایچمش دیو ظن ادوب خبر ویره سن
یاخود بر مؤمنی کوردك خلوت یرده بر عورتله کلیجی در روا دکلکه انك حقنده
یاوز کمان ادهسن زیرا امکان وارکه اول حلالی اولا یاخود کندو محرمی اولا
ودخی قچن بر مؤمنی کورسه که برکافرله مجلسنده یا کافر اوندم طوروز کوکمزکه اکا
یاوز ظن ادوب خبر ویره زیرا احتمال وارکه اول کافر ایله انك مصلحتی وار اولا
یاخود سن کجوك طلبنده اولا الحاصل کوزیله حقیقت شرعا مخالف کناه اوکجق

نسنه کورمینجه یاخود برغایت نابجق مسلمانی کشیدن اشتمینجه که اول دخی
بر کوزمایله کوردم دیه وکمسیه یا اوزکمان التمیه سن زیرا بو نسنه
بیلتین کیشی شیطاندور انوك خودمرادی دایما اولدورکه تکری قوللرینی کناهدن
خالی قلمیه اما مؤمن اولان دخی جهد ادوب کندوینی تهمتا وبجق یردن صقلمق
کرك که مسلمانلری کمانه برنه غوبه اتنا وجندن کناهه کرمیلر و دخی
حق تعالی بیوردی ولا تجسسوا یعنی ای ایمان کتورنلر بر بریکوزك حالینی صوروب
ایرلمك اول دخی یا اوزکمان التمکوك ثمره ستدندورکه چون بره کوحقنده برنسنه
کمان ایلدی کوکل اکا قانع اولمز بو کوصور رایدورکه انوك حقیقتن بله مرادی
اولدورکه اول مؤمنك للهده اورتا سنك سستورا اولان اشینی اوله برده سن برتوب
خلقه اشکاره ایلیه مؤمن صفتی بودورکه کوردوکی عیبینی ستر ادوب عفو ایلیه
پس بو صوروب یا یرلمك دخی حرامدر معصیتدورکه تتکم یا اوزظن اتمك معصیتدر
ودخی بیوردیکه ولا یغتب بعضکم بعضا ایحب احدکم ان یاکل لحم اخیه میتا
فکرهتموه واتقوا الله ان الله تواب رحیم یعنی ای ایمان کتورنلر بر بریکوزی
غیبت اتمك سوزنی سزدن بریکوزکه اولمش قرداشنك تنینه سزانی نیجه کرهه کوردیسیز
سن خوش کلمز لیس اللهدن قورقك بر مؤمنك دخی نیجه ایشدوب خاطری ملول
اولجق سوز سویلمك ای عزیز اول عقلی اولا نه غیبتدن یغلمغه بو ایات کفایت
قیلور اکر معلسندن تامل ادرسه زیرا بر نظر ایله کورکه حق تعالی غیبت
قلمقدن دیونهی اتمك ایله قومدی بلکه اوچ قبیح تشبیله تاکید قلدیکه ادم یکدر
وادم دخی کندو قردشی درو قردشی اولدقده دخی دکلدور الا اولمش قردشی درلیس
تجی مسلمان اولا که بو حاله راضی اوله کرچکتا یمانی اولان کرکدورکم بنوکله کندوینی
غیبتدن منع ایلیه خصوصا که جابر ایله ابا سعیدا کیسی بیله رسولدن
روایت قلدلرکم بیوردی ایاکم والغیبة فانها اشد من الزنا الحدیث یعنی
یا مؤمنلر غیبتدن حذر اتمك سزولنا وزرکوزه اولسونکه اول غیبتکناه عقوبتی
زنادن قتی دور زیرا وقتا ولا کا اول زنا ایدن توبه قلانك توبه سن قبول قیلوب
یار لغمز اول غیبت قلدوغی کشی اکا حقن حلال اتمینجه و دخی انس روایت قلدیکر

رسول علیه السلام بوکون بنه وعظ ادوب ربانك کناهلرن ذکر ایلدی قتی تهدید بوله خبر ویردی
بویوردیکه بر انجه ربا ادن کیشی انك کناهی اولور قدورا وتوزالتی کز زنا قلمقدن
انا اکاه اولوك بیلوك کما اول ربادن اولورق کناه بر مؤمنك عرضن یقمقدور
پس بو حدیث دلالت قیلورکم غیبتك عقوبتی زنا عقوبتندن و ربا عقوبتندن
دخی قتی دور و دخی سدیدن روایتدورکم سلمان فارسی بر جماعتله سفرده ایدی
عمر دخی انلر وکله بیله ایدی کلوب بر یره قنوب جادرلرن قوردلر و طعامارن
اوزتنبه قودلر سلمان اویجوده ایدی بولره جادر قورمغه یا طعام پشورمکه
یاردومحظوقمندی اول جماعتك بعضیسی دیدیکه سلمان برکیشی درکم طعامك
وجادروك قورلمش کوره درجونکه سلمان اویاندی دلرا کاکم یا سلمان
یوردی وار رسوله بزوم ایچون قتق دله کما نوکله قتقلنا وزسلمان طوروب
رسوله کلدی خبر دکوردی رسول علیه دیدیکه یا سلمان انلره خبر دکورکم انلار
قتقلندلر قتق حاجت دکل کلوب سلمان بولره خبر ویردی بولر دلرکم بز
هنوز طعام طاتمدق اما رسول خوذیلان سونیلمز طور دلر رسول قاتنه کلدلر
ددلرکم یا رسول الله سنوك قولك حقدورانا بز دخی قتق یمدوك بنوك کیفیتی نه در
بن بلدور رسول علیه السلام بیوردیکه اول صاحبکوزاوبورکن سویلدوغکوز سوزلر سیزی
قتقلندوردی بو نی خبر ویروب بو ایتی انلروك اوزرینه اوقودی دیدیکم یلمدکوزمی
کم غیبت اتمك ات یمکدور ات یمك خود قتقلروك اولوسی دورلس انلر انی
ایشدوب سلماندن حلاللق دلیوب توبه قلدلر مؤمنلر هپ واجبدورکه بو
غیبتدن توبه قلالر زیرا ایت اخرنده حق تعالی توبیه اشارت قیلوب الله تعالی
تواب رحیم دردوکی دلالت قیلورکم غیبتدن دخی توبه روا دور امام ابو
اللیث بویله بویرمش کم بو غیبتدن توبه قلمقده علما اختلاف قلمشلردورکم
اول غیبت قلدوغی کشیدن حلاللق دلمدن توبه قلسه حلال اولا یحی اولمیا می
بو مسئله بزوم قتمزده اکی وجه اوزرنه درا کر غیبت قلدوغی کشی اشتمدن فی
الحال توبه قلسه کوکلنی انك اوزرنه مقررقلسه کاریوقا ول کناهی قلمیه توبه سی
جایزدور اما اول کیشی اشتدوکدن صکره توبه سی جایز دکلدورتا اول حقنی حلال

ایلیمیجه واکرا اولغیبت اولنان کیشی ایراقده اولسه واروب حلاللق دلمك ممكن
اولمسه کیشی غیبت قلسه بونده دخی چاره بودورکه صدقله توبیه کلوب
دلیني یالاندن غیبتدن وفحش سوزلر سویلمکدن اریده طاعته عبادته ملازم اوله
کندونك اول رنده حقی اولنلر ایچون دعا قیلوب مغفرت طلب ایده زیرا مؤمنك
مؤمن اوزره غیبتده دعاسی قبول دورا اولاکه حق تعالی مغفرت قیلوب عفو ایلیه
یار بوندن حق طلب اتمکه محتاج اولمیلر ایدی عزیز قرداش اکر بو ایتك تفسیرینه
مناسب اوله خاطره دوشنی دله کتوروب تفصیل ادرسوز رسوز اوزاتوریو کتاب
ای کتورمز امّا کوزلو اولانه قره کودن تورتولمغیچون برچراغ یتر کوزسوز اولانه بیك
چراغ اولورسه فایده اتمز زیرك اولانلر بو سوزدن مقصود ندور فهم ادرلر زیاده
تفصیله حاجت دکل و بوندن صکره حق تعالی بیورر دیکه یا ایها الناس انا خلقناکم
من ذکر و انثی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اکرمکم عند الله
اتقیکم ان الله علیم خبیر بو ایتوك دخی سبب نزولی بو ایدیکم ثابت قیسك
برزولاغی اغرایدی ایراقدن سوز اشده مزدی اندن اوتوری کندویه عادت قلمشدی
که رسوله یقینجه اوتوروردی وعظك اشتمك ایچون ناکاه برکیجه رك قالدی
خلق کلوب برلو برینه اوتوردی اول صکره کلوب خلقی ادملیوب رسولك قتنه دك
واردی اول قومدن برکیشی دیدی بولدی یوکا که یر بولدوغی یرده اوتور مز خلقی بصه بصه
الرو کیدر ثابت انی اشتدی دیدیکه بو سویلین کمدور دیدیلرکه فلان کشیدور ثابت
اکا اناسی اداسیله تعییر ادوب دیدیکه یا فلانه نك عورتك اوغلی سوزمی سویلیرسن اول
سوزیله جماعت ایچنده خجیل اولوب اوتاندی باشن اشغه قلدی بو ایت انده اندی
رسوله دیدیکه اول اناسیله برکوین سرزنش قلان کمدور ثابت دیدیکم بنم
یا رسول الله رسوله بو ایتی انك اوزرینه اوقودی ثابت دخی اشتدی استغفار قلدی
و بعضلر دیدیلرکه اول وقت که رسول مکّه‌یی فتح ایلدی بلاله امر ایلدیکه اذان اوقویه
حارث بن هشام دیدیکه اوشبو قرغه دن ارتوق ادم بولمدیلرمی که اذان اوقویه یعنی بلال
قره اولغین حقیر کوردی انلر صنوردیکه عزکرامت الله قتنده دخی دنیا اهلی کبی مال الله بالی
اولوغله اوله انوکله فخر ادرلردی پس حق تعالی بو ایتی اندوب بویردیکه الله قتنده کرامت

عزت نیله دور دیو بیوردیکه ای خلایق بن سیزی برار کك ایله بر دیشیدن یاراتدوم کیم
ادمله حوادورانلدن سیزی بوتوقلندروب بولك بولك قبیله لر ایلدوك مضر کبی
وربیعه کبی وبنو سعید کبی وبنو عامر کبی تا که بنو کله بری بریکوزك نسبنی
معلوم اولوب بیله سز قنغی کوز قنغی نسیدن دورانوکله سزوك بروم قتمزده
کرامتکوز وعزتکوز ظاهر اولمزکه بو فلان قبیله سی دور دیو باکا اکرام ایده وز
اول فلان قبیله سی دور دیو تحقیر ادوز بلکی حقیقت راست سزوکی
اکرمکوز وعزیز دغکوز بروم قتمزده اولدورکه بزدن قورقوجی اولا وبزدنکی قورقه
تکوزك دخی علامتی اولدورکه بزه عاصی اولوب کناه اولجق بزدن کی صاقنجی اولا
وبروم امر ومنعمکی یدیلجی اوله وتقدیرمزه راضی اولوب بزدن شکایت قلیجی اولمیه
ودخی روایتدور رسولدن که بیوردی فجر قیامت کونی اوله حق تعالی ایده که
یا قوم سز دنیاده کندوکوز ایچون نسب قلدوکوز بن دخی کندوم ایچون نسب
قلدوم سیز کندو نسبکوزی دنیاده نه یوجه قلدوکوز فلان اوغلی فلان دیمکله
بنوم نسبیم که تقوی دور اشغه برقدوکوز بزدن قورقوب طاعت قلیجیلری خور
حقیر کوردوکوز اول نفیس طونلر کوزله کندوکوزی عزیز کوروب اول بروم متقی
قوللروك عبالرنی کوروب ذللته طوتدوکوز بو کون اول کوندوکم بن کندو نسبمی
یوجلدوب سزوك نسبکوزی اشغه برغم بن سنه ایت کوندروب ددوم که
سزوکی اکرمکوز الله قتنده کریدنکی قورقیجکوزدر سز اکا نظر قلمیوب دیدکوز
بن فلان اوغلیم سن فلان اوغلیسن امدی بو کون متقی قوللرومی کیم نیکا سنسوبلردر
مرتبه لرن رفع ادوب اولوکراملری ایرشدوره بن کوره بن کرسزوك نسبکوزدخی
سزی نیه ایرشدور دور بودخی تنبیه در عقلی اولنلر کیم بیله لر الله قتنده کرامت
عزت اندن قورقوب کناهلری ترك اتمکده دور و انوك امرن یرینه کتورمکده ایمش
اصلی اولوغلغنده ومالده ومنصبده دکلمش تاکه انلروکله فخر اتمکی ترك ادوب
عمل سعینده اوله ودخی بیوردیکه قالت الاعراب امنا قل لم تؤمنوا ولکن قولوا
اسلمنا ولما یدخل الایمان فی قلوبکم وان تطیعوا الله ورسوله لا یلتکم من
اعمالکم شیئا ان الله غفور رحیم بو ایتوك سبب نزولی دخی بو ایدیکم بنی اسد

قبیلسنه قیرلق وقحطلق واقع اولدی کوردلر کم اجلقدن هلاك اولورلر طوروب
اهلی واولادلریله رسوله کلدلر اوزرلرنه اسلام اظهار ادوب دیدلرکه
یا رسول الله کندو اختیارمزله اطاعت قلوب سلامة کلدوك اهلمز واولادمزله
سکا کلدوك کم بزی مال غنیمتدن طعاملندوره سن لیکن ایوقلج ویردکندن
نم دخی زیاده ویرسن حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردیکه یا محمد بو عرب
قبیله سی سکا دیرلر کم بز اللهی وسنی تصدیق ادوب ایمانه کلدوك سن ایت بولره کم
سزوك شول ظاهر کوزده اقرارکوز کبی باطنکوزده تصدیقکوز یوقدور سز
مؤمنلردن دکل سز لیکن ایتدوکوز کم بز سزه بیون ویروب مطیع اولدق شول
قورقودن کم بزی قروب اهلمزاولادمز اسیرایده سز والا سزوك کوکلوکوزه هنوز
ایمان محبتی کرممشدور که انده تصدیق اوله اکر سز شول ظاهرده کوز مطیع اولدغکز
الله ورسوله باطنکوزده دخی تصدیق ادوب مطیع اولورسکوز الله تعالی سزك
عمللروکوز ثوابندن هیچ برنسنه نقصان ایتمیه سزه کامل ثوابلو ویریله کم تحقیق
الله غفور رحیمدور انلر کم کوکللرنده تصدیقلری یوق ولا دخی بوندن صکره
ایماننده صادق اولانلر کمدور حق تعالی انی بیان قیلوب بیوردیکه انما المؤمنون
الذین آمنوا بالله ورسوله ثم لم یرتابوا وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی
سبیل الله اولئك هم الصادقون یعنی بدرستی ایمانلرنده صادق اولانلر
انلردورکم اللهك وحدانیتنه ورسولك نبوتنه ظاهرده وباطنده
تصدیق ادهلر اندن اول ایمانلرنده هیچ بر وجهله نه اللهده ونه رسولده کوکللرنده
شك ایتمیلر اللهه مطیع اولوب انك رضاسی یولنده ماللریله نفسلریله دین اسلام
دوشمنلرینه قلیج صالوب غزا قیلالر که حجت مؤمن انلردور حجون بو ایتی رسول
انلروك اوزرنه اوقودی انلر کلوب اللهه اند ایجدلر که بز باطنمزده دخی مصدقلروز
حق تعالی بیوردیکه قل اتعلمون الله بدینکم والله یعلم ما فی السموات وما
فی الارض والله بکل شیء علیم یعنی ایت یا محمد سز انلره ایچکلمی دینکوزی
بلدورسز سزوك اوزرنه سزکه اکا بلدوره سز اول نی بلمزالا اول اللهدر اول کم
جمیع یرکوك اهلنك سرلرن بیلور اکا خفی نسنه یوقدور کم اولدر وکلی نسنه یه علیم

بلور

بیلورسزوك کوکلوکوزده دخی کوتصدیق اولا وکوتکذیب اوله انی بیلور یا دشاهدر
ودخی بیوردیکه یمنون علیك ان اسلموا قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله یمن
علیکم ان هداکم للایمان ان کنتم صادقین ان الله یعلم غیب السموات
والارض والله بصیر بما تعملون یعنی یا محمد بو قبیله سنك اوزرکه منت ادوب
ایدورلر که بز اهل اولادله ایمان کتوروب سکا کلدوك سن ایت بولره کم
اسلامکوزایله بنم اوزرمه منت قلمك بیلکی منتا ودرکون اول اللهك درکم
سزه توفیق هدایت ویروب ایمانه کتوردی اکو بو باطنکوزده ظاهرکوزده مصدقلر
دیو دعوی قلدوغکوزده کرچکسکوز بدرستی الله تعالی اخود یرکوك اهلنك
ایچلرندهکی سرلرن بیلورسزوك اول فعلکوزه کوره یا رن مکافات قلسر
بو ایتلر دخی اکا دلالت قیلور کم مؤمن ولنلر کرك کم عمللرنده مخلص اولوب ریای
ترك قلدقلری عمللرده عجب ادوب اللهه منت قلمیلرزیرا جمیع منتا اللهكدر
که انده معرفت روزی قیلوب اهل عبادتدن قلدی واول عبادته لایق آلت
ویردیکه انوکله عمله کتورورلر نظر عبرت قیلورسکوز اندن ذکر تسبیح ادرسکوز
وکلامی حقی ایشدوب مطیع اولورسکوز وقوللق ادوب طاعت ادرسکوز
کونفع اول مطیعهدورقولوك اورتاده نسنه وارکه منتا یلیه صاغلق ویرن
اول قوت ویرن اول لبس کرکدورکم منتا اللهدن کوروبا اکا طاعت قلا
سورة ق صدقله واخلاصله وهی خمسون آیات نزلت بمکة
بسم الله الرحمن الرحیم ق قتاده ایدر
قاف الله تعالی لنك ادلرندن برادور بعضلر دیدلر کم قرآن ادلرندن برادور
ابن عباس ایدورکم قاف بر طاغدر دیدورکم حق تعالی انی یشیل زمرددن یرتمش
جمیع عالمی طولنوب احاطه قلمشدور بو کوك یوزی یشیل صفت کوزندوکی
اندندر واول طاغ حجابك ادندر درکم کون وارور انده طولنوروا اول حجابله
اول طاغك راسی برییللق یولدور ظلمات قیلمشدور اللهدن غیری کمسنه
بلمز کرانده نه وارادور بو کوکلر ولن طرفلری اکا اولشقدور بعضلر دیشلر کم قاف
دیمك معنیسی بودور کم الله تعالی اشنده عدلله قایم درکم ذره قدر حیفی

وظلمی بو قدور و دخی ضحاك ایدوراول بر طاغدور دنیایی طولانوبدور خلقه
کبی طولنوب ایچنه آلمشدور و هیچ بر ولایت و بر شهر و بر کویی یوقدور دنیا ایچنده
الا اول طاغدن انده بر طمری اولاشمشدور و انوك اوزرنده بر فرشته واردر کم
اکا موکلدور انوك ایاسی انك اوزرنه اورمش طورور و دخی کم حق تعالی بر قومی هلاك
اتمك دلسه اول فرشتیه امر ادر اول بر اول طمرن جکر اول یر زلزلیه کلوب قومیله
اشغه یکر. والقرآن المجید. دیذوکی قسمدور یعنی اند ایچر بیورور کم قاف
حقیچون دخی قرآن مجید حقیچون یا مکه اهلی سز اولدکدن صکره البته کرو
قوبرسز زیرا بونلرك کرو قوپمغه انکارلری واردی انوکیچون حق تعالی قسم قلدی
اولاکه بر انصاف کلوب ایمانه کله لردی و دخی بیوردیکه بل عجبوا ان جاءهم
منذر منهم فقال الکافرون هذا شیء عجیب یعنی بوکا قولروك یا لکوز انکارلری
اول نعته دکل بلکه بونی دخی تعجب قیلورلر دیرلرکه بو نه عجبا ایشدور کم محمد بزوم
نسیمزدن اولا و بزه رسول اولا بونی اکلمزلرکه ارادت حکمت الله اللنده درکمی دلرسه
اختیار قیلور کرامت عزت و یورکمی دلرسه رد ادوب ذلت اهانت قیلوردر و دخی
حق تعالی بیوردیکه ائذا متنا وکنا ترابا وعظاما ذلك رجع بعید یعنی بوکا قولر
اللهك قدرتنه انکار ادوب دیرلرکه اشنبوزوم طپراغ اولدوغمزدن صکره یعنی
کرو یکلنوب مخلوق قیلمق اولسر و زبو بر تصرف بعیددر کم اولقلغی ابدا ممکن دکلدر
زیرا عقل بصیرت یوقکه کندولروك اول یوقلوغن فکر ادوب صکره انه رحمتنده
بر نطفه اولوب نته وجود. کلدیلرانی اکلیوب بو بعثه انکاری ترك ایدهلر و دخی
حق تعالی بیوردیکه بوکا قولر قلدوغی تصوری بزبلمزمیورکه طپرق اولدقدن
صکره کرو قومغی بعید کورورلر بدرستی بز بلورز حقیقتا کیانلروك
اتلرن یبوب وطمرلرنی و سکرلرنی چوروب سکوکلرنی دخی فنایه ویروب
جمیع بدنلرنی تراب مبدل قیلورالا اول وجا سکوکی قالور الحق کم اکا عجب الذنب
دیرلر اخر صوکا قالوب چورونا ولدور کم کرو یرادلجق وقت دخی اول یارادلان
اولدورکم کرو قلان بدن انوك اوزرنه بنیاد اولنور بزوم قتمزده برکتاب وارکه
بو جمله اولجق تقدیر اتمز انده قلمه کلوب یازیلوب صقلنمشدر البته اولسه

کوکدور بولروك انکاریله بزوم تقدیرمز تبدیل اولجق دکلدر نتکم حق تعالی بیوردی
قد علمنا ما تنقص الارض منهم وعندنا کتاب حفیظ بیانی تفسیری کچدی و دخی
حق تعالی بیوردیکه بل کذبوا بالحق لما جاءهم فهم فی امر مریج یعنی بلکه بوکا قولرك
عنادی اکا ایرشدیکم بعثه انکار ادوب قومدلر اول اندو زیلن قرانه و کوندریلن
رسوله دخی انکار قلدلرکه بولر کلی حقدور رئیس قریش قومی بو مختلف سوزلر
اچنده حاللری کندولره ملتبس اولمشدورکه کوکلی اضطرابدهدرکه هیچ
بر قرار بولمزلر پس حق تعالی بولره اولوسدن صکره کرودیرکورمکه کندو قدرتن
اظهار قلمایچون بر دلیل بیان قلدیکه اول کندونك وحدانیتنه و کمال قدرتنه
کی اولو دلیلدور عقلی اولان انی انکار اتمز نتکم بیوردی افلم ینظروا الی السماء
فوقهم کیف بنیناها وزیناها وما لها من فروج والارض مددناها و
القینا فیها رواسی وانبتنا فیها من کل زوج بهیج یعنی اولوسدن صکره
کرو دیرکورمکه بزوم قدرتمزه انکار ادنلر هیچ بو اوزرلرنده یعنی کوکلره نظر
قلمزلرمی کم بز اول کوکلری نیجه بنیاد قلدق کم در کسوز قدرتمزله طورر
و انی یولدزلرله مزین قلوب بزه دك کم نیجه قره کوسنده ای اولمجق انلرم شعله
و نور یوللرن اکلیلر و دخی بز انی ایله یا رتدق که هیچ انك بر یارغی و دلوکی
و خللی یوق و دخی بو التلرنده کی یرلره نظر قلمزلرمی کم بز انی بسط ادوب کعبه
الننده یارتدق دوشدوك و انوك اوزرنه یوخجه طاغلری میخ کبی محکم قلدق
تاکه اول یر قرار طتوب ثابت اولوب انوکله منفعت طوتالر و دخی بز بتوردك
اول یرلرچنده انواع دورلو اوتلرکه کمی کندولره غدا اولا کمی حیوانلره غدا اوله
و دخی بیوردیکه تبصرة وذکری لکل عبد منیب یعنی انواع مخلوق کم یرده کوکده
واردر بو کلسن بز یارتدق شول قوللرایچون که انلر توحیدلرنی اخلاص
ادوب بونلرنی معبودلرنه دوندروب طورورلر و دخی بیوردیکه ونزلنا من السماء
ماء مبارکا فانبتنا به جنات وحب الحصید والنخل باسقات لها طلع
نضید رزقا للعباد واحیینا به بلدة میتا کذلك الخروج یعنی بز اندردوك
اول کوکلردن شول یغمورلری کم انوك برکتی چوقدور دوکلنسنه تلتحیات

اوشكله دوروا اول يغمورله بوستانلر و باغلر بتوردك وبجيله جك دانه لر
بتوردك كه بنزع وحيوانلره قوت غذا اولا و دخي يوجه خرما اغاجلرن بتوردك
اوكك قات قات بربري اوزرنه جمع اولوب دانه لري جقرا اولدقمه ايجندكه
ينلره لذتتو يوردبو كلسيني بزقوللره رزق اولماغيچون ياراتدق كه بنوب بزه
شكر ايدنلر و دخي اول يغمورله بزدري قلدق شول اولمش يرلري كه انك
اوتي قروروب كچوب قوروبوقالمشدي كوكرورلسنه يوغدي انواع بنانلرله
والوان جيچكلرله انى بزين قيلوب تروتازه قلدق كه كورن كوكلر اندن فرح بولور
پس بو كلسنه نظر ادوب انكلك كه اولطرقدن اولورد زيلوب كروجقمق
دخي بوبخليندر بولري ياراتمغه قادر اولان بونكا دخي قادردر كه انلري دزر
كوروب يردن بتوروب جقرور انجلين تجي كه ادم اوغلانلريا ولوب كين لريريوزي
خالي و استسوز قاله حق تعالى امر ادوب قرق كون يره شول ادم منيسي كبي صو
يغدوره بويرلر ايجنه سنكه ادملر و اتلرن و سكرلرن و طمرلرن و سكولكلرن
هب بتوروب بويره جمع ايده اندن حق تعالى بولري كوودبر كورورسنله دن
بو يله دورجقمقلو ديدوكنك معنيسي بو دور بوندن صكره رسولنك
خاطرن تسلي قيلوب كافرلر زحمتنده صبرايتدورمك ايچون بويوردي كه • كذبت
قبلهم قوم نوح واصحاب الرس وثمود وعاد وفرعون واخوان لوط واصحاب
الايكة وقوم تبع كل كذب الرسل فحق وعيد • يعني يا محمد بو قومك سني
يلانجيلدقلرنه طارلغوب ملول اولمغل بولردن اول نوح قومي يلانجيلدلر نوح پيغمبري
واصحاب رس دخي پيغمبرلرن يلانجيلدلر الله تعالى انلري هلاك ايلدي رس بر قيودر
يمامه قتندن انوك قتنده ساكن اولان قومه اصحاب رس ديرلر و دخي ثمود قومي
صالحي يلانجيلدلر و تبع قومي كه حمير قومي دور رسوللرن يلانجيلدلر امعاذ روايت
قيلور عبد الله ابن عباس عبد الله بن سلامه كلوب تبعدن صوردي كه
تبع كمدور عبد الله بن سلام ديدي كه عربدن بركيشي دوركه خلق اوزرنه ظاهر
اولدي كلوب توريت عالملرندن بربولك كيكلر جماعتله بولوشدي اول انلر
سويلدي انلر دخي اكا سويلدي اول تبعك قومي ديدلر كه بو تبع بزم ولندين كوزي

نرك ادوب يوق دين طوتندي اول كيكلر ددلر كم اي ترغيله بزم ارامزده تمييز
اولنمز الا شول ديله كم كيوند و دخي دربا و دقيا لومدا كا كين لم قنغمزك دينى
حقسه كرجكسه قورتولا و لكه يلاند دركيونب هلاك اولا تبع ددي خوش اوله
پس اول يرده او ديا قدلر تبع اول كيكلرن ديديلر دك ايدي سزكرك اول كيكلر
جميع مصحفلرن بيونلرنه حمايل ادينوب اولاوده كيردلر اول اودكي يا ريلوب
نوله يول اولدي كيجدلر اندن صكره تبع كندو قومنه ديدي كم دك امدي سز دخي
كيروك بولر الوزك واردلرچون اول اوداسيسي نولوه ايرشدي كرو طوردلر تبع
انلره ديدي كه البته كرسكوزكرك بولر كردلر چون اول اودا اوزتاسنه واردلر اود
يالكنوب بولرك دوزت يانلرن قپلادي قپقره كمور كبي ياقوب هلاك
ايلدي تبع انى كوروب في الحال اسلامه كلدي عمل صالحه مشغول اولوب صالحلردن
اولدي پس حق تعالى بولري رسول حضرتنه ذكر ادوب ديديكه بولر كلسي كلن رسوللري
يلانجيلدلر بزم دخي انلره عذابمز واجب اولدي كه كلسن هلاك ايلدوك ديكل
بو اهل مكه دخي رسوللرن يلانجيلمقدن حذر قلسونلر و الا اولجن استك كبي
عذابمزه مبتلا قيلورز و دخي بويورديكه • افعيينا بالخلق الاول بل هم في لبس
من خلق جديد • يعني بولري يوغكن ياراتدوغمزي عاجزمي قلديكه اولومدن صكره
كرو اعاده قيلوب قوبرمقدن بزي عاجز قلا بلكي بر نسنك اصلي و رسمي معلوم دكل
ايكن انى وجوده كتورمكده بزه تدبير تكلف حاصل اولور اما شول كه رسمه
بنيادي معلوم اوله انى اول رسم اوزره كرو تركيب بوزلديسه بو بر تقدير تمثيلدر
ايدوروز و الا اول و اخري الله تعالى قدرتنده همان بردركه ارادتي متعلق
اولمغه موقوفدر ايچي اولدورمك دلسه اولدورر و دير كورمك دلسه ديركورر
انك قدرتنده عجز يوقدور بلكه بولر اول شكاري اوزره قايم طوروب اولومدن
صكره كرو ياراتمغه انكار ادرلر و دخي بويورديكه • ولقد خلقنا الانسان
ونعلم ما توسوس به نفسه ونحن اقرب اليه من حبل الوريد • يعني بز بني
بز ياراتدق بو ادم اوغلانلرني كرو مجموعنك كوكلنه نه دوشدوكن بيلورز كه بزم
علمومزله بولره شول بيون طمرلري بوينلرنه نيجه يقين ايسه اندن دخي يقينوزكه

نندوکلرن بیلورو زهیچ بر اشلری خفی دکلدور و دخی بیوردیکه **اذ یتلقی المتلقیان**
عن الیمین وعن الشمال قعید ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید یعنی چون
ادم اوغلانک اغزندن کلامی چیقر اول ایکی فرشته که کوندوزن بله اولورلر
بری صاغنده بری صولنده اخشامه دکن اغزندن چقان کلامی حاضر اولوب
اکو خیر اکو شر یازرلر وکون طولنوب اخشام اولسه اول ایکی فرشته دفترلرن الوب
اللهه عرض اتمکه کیدرلر اول ایکی کیجه فرشته لری اینرلر کرو بری صاغنده وبری
صولنده صباحه دکن بیله اولورلر اول کیجه نک سوزلر اشلر حاضر اولوب یازرلر
اول صاغنده غی فرشته وصولنده غی فرشتیه سوکلدور اول یازدیجیه کناه
یازمز تا التی ساعته دکن اولمارکه توبه کله اکر توبه کلورسه یازلمز عفو
اولور والا توبه قلمسه یازرلر بس عقلی اولان کرک کم فکر ادوب دایم دفترلرن
اوقیودورم یعنی حالنه نظر اده کوره کم کیجه کوندوزده الله حضرتنه کوندردکی
نه دفتردور کندونک نجاتی بشیمی دور یوخسه هلاککلکی بتسمیدورا کونوزی
آق ولحق بتیلر ایسه سعادت انوک دخی ارتوری کورنسون وکرکندونک الله قتنده
وجمیع انبیا واولیا وکوکلر خلقی ویرلر خلقی اجنده یارن رسوای اولوب یوزن قرادر
باشی اشغه اولحق بتی ایسه اول وقت کلمزدن اولک شمدیدن توبه صندوسیله
اول پشین طوغره توبه سیا نه التسون یکی دفتر بغلسون که یارن حساب
وقتنده ذلیل دولاشوب رسوای اولمیه و دخی حق تعالی بیورد یکه **وجاءت**
سکرة الموت بالحق ذلك ما كنت منه تحيد یعنی حق تعالی کلجکی کلدی دیو خبرویردی
زیرا برنسته که کلمکلکی محقق اوله انده شک اولمیه کانه اول واقع
اولمش کبی دور اندن اوتروبیوردیکه اول اولوم سکراتلری وقتلقلری شکلنوز
کلوب بولره واقع اولسر یا بوکون یارن حقله یعنی یا سعادت ایله یاشقاوت
ایله اولوم وقتنده اول ایکی حالندن برسی ظاهر اولور و اول وقته اکا درلراوش
بو کون اول کوندورکه سن بو کونی کریه کوروب قچردک اوش اول قورقدوغنه واقع
اولدوک و دخی بیوردیکه **ونفخ في الصور ذلك يوم الوعيد كل نفس معها سائق وشهيد**
یعنی قچن بر اولومدن صکره کروقوبقلق صوری چالنسه که اول عاصیلره وعده

اوکنه

اولنان عذابلر و مطیعلره وعدا ولنان ثوابلر واقع اولحق کوندور و اول کونده هر
نفس اول محشر یرینه سوردلوب کلیسر سور وجیلری بله اولان قرینلری درشیا طینلدن
و اول طانقلر دفترلرن یازن فرشتلردور و کیجه ایله کوندوز اول اشلدوکلری
یحوکزلو درکه خیر شر اتلروک اوزرنده اشلدیکا طانقلق ویرلیسر و دخی کندونک
اعضالری طانقدور هر اعضانه اشلدیسه خبر ویرلیسر اول وقتده هر نفس کندو
حالنه پشیمان اولوب فایده سوز زارلقلر قلیسر بس حق تعالی قبلندن انلره
دنلسرکه **لقد كنت في غفلة من هذا فكشفنا عنك غطاءك فبصرك اليوم**
حديد یعنی ای بیچاره ادم اوغلانی سن بوکونه واقع اولمقدن غافل ایدوک وخبر
ویرنی یلانلیوب ایمان کلمزدک انانمزدوک اوش بو کون اول دنیاده کی غفلت حجابن
سنوک کوزوکدن اچی ویردوک اول کوزکا و زتلوا ولانی معاینه اشکاره کوزدک که
بو کون کوزلرینوک کورسکلوکی غایتیا یتی اولدیکه سکا شبهه این جک نسنه قالمدی
خیر شر نه ایسه سکا معلوم اولدی و دخی بیوردیکه **وقال قرينه هذا ما لدي عتيد**
القيا في جهنم كل كفار عنيد مناع للخير معتد مريب الذي جعل مع الله الها
اخر فالقياه في العذاب الشديد یعنی اول فرشته کم انوک برا تلرن یازردی انی سوروب
الله حضرتنه کتوره دیه کم یا رب بو اوش اول کیشی دور که بنی اوزرنه موکل قلدوک ادی
اوش کتوردوم حق تعالی امر اده اول ایکی فرشتیه کم انوک جهنمه هر کافری کربزوم
وحدانیتمه انکار ادوب رسوللمری وکتابلمری یلانلدلر حقدن اعراض ادوب
کندو نفسلرنه ظلم ادوب بخلق قلدلر اسلامه کلمکدن یغلندلر طالمخاین اولوب
برلکمه وکمان ایلدلر نودن ایوغی بزوم ملکمزه شریك قاتدلر انی کندولره معبود
طوتدلر بره غلک انلرنی اول عذابلر ایچنه کم اول عملرینوك لذتی ندور کوره لرحیت
اول جهنم اهلی عاصیلری بونی اشتسلر دیه لرکم بزی ازدرمدی الا شیطان
ازدردی حق تعالی خبر ویردی **قال قرينه ربنا ما اطغيته ولكن كان في ضلال بعيد**
یعنی اول شیطان که دنیده انك قرینی ادی دیه کم یا رب بن بونی ازدرمدوم الا کندوسی
حقدن ازاغ اولوب ازاقلر غونلقلرده دوشمشدی چون بولر الله حضرتنده
بر بریله منازعیه دوشلر حق تعالی بیوره کم **قال لا تختصموا لدي وقد قدمت اليكم**

بالوعید ما یبدل القول لدی وما انا بظلام للعبید یعنی حق تعالی ایده کم اول
شیطانله بنم حضورمده مخاصمه قیلوب چکشمک کرکمز بن سزه بوندن اوکدن کتاب
کوندروب یوا لحق واقعه لری هپ بلدوردم ومی شمدی بو حجتک فائده سی اولمز
بنوم بو حکموم و تقدیرم تبدیل و تغییرا اولوب بردورلو دخی اولمق دکل البتده کلسه
کرکدر بن کمسنه یه ظلم حیف اتمزم بن بلورم که بولره ضلالت لندی ایدی وایقلرت
دخی نیجه ازدردلر انوک مکافاتی یه بز کلسه کرکدر انی بسا ائمه روایت قیلورلر رسول الله
کر بیوردی هیچ سزدن بر کمسه یوقدور الا انوکیله بر جنی و بر فرشته یولداشلودور
دد لر کم یا رسول الله سنوکیله دخی بله وارمی ددی بلی وار در اما حق تعالی بکا یاردم
قلدی اول جنوم اوزرنه که مسلمان اولدی بوزیر بکا الا خیر بویوردو دخی حق تعالی
بیوردیکه یوم نقول لجهنم هل امتلأت وتقول هل من مزید وازلفت الجنة للمتقین
هذا ما توعدون لکل اواب حفیظ یعنی حق تعالی ایدور یا رن قیامت کوننده
طاموا اهلن جهنمه قویدقدن صکره دیه وزکه یا جهنم اول سکا وعدم قیلوب طولدوردم
ددوکمز عهدی تمام ز بنیه کتوردوکمی جهنم دیه که یا رب دخی زیاده وار لیسه
کتورم دیمشلر کم طولدقدن صکره دخی زیاده استدوکی اول جنده کیلمه قتی عذاب
وغضب قلدوغندن دورکه کندو خالقلرنه مخالفت قیلوب عاصی اولدلر ابو هریره
ایدور جهنم طورمیه قرشو زیاده استیه اکا دکن که حق تعالی الرو کمشلردن اکا
بر قوم قویا که جهنمه ایچی طوب طلو اوله که بر کیسی انده صغاجق یر قالمیه ایچی طاره
دیه یا رب یتر دیه و چون جهنم اهلیله طوله اوجمق دخی بره توب دورلو دورلو
زینتلر ایله یقنجق ولا اشول قومه کم شرکدن صاقنوب اولوکنا هلردن نغلند لر
شویله یقین اوله که هنوز دخی کرمدن اکا نظر قیلوب تفرج اده لر اول وقت
انلره دینله کم هذا ما توعدون لکل اواب حفیظ یعنی اشبو اوجماق اول
انواع نعمتلر ایله بزه نوب دنیده ایکن وعده شول کمسنلر اچون که الله طاعتنه اقبال
ادوب هر حالنده اللهک امرن صقلدلر کنا هلرندن استغفار ادوب اللهدن یکا
توجه قلدلر و دخی حق تعالی بیوردیکه من خشی الرحمن بالغیب وجاء بقلب منیب
ادخلوها بسلام ذلک یوم الخلود لهم ما یشاؤن فیها ولدینا مزید یعنی دخی

اوجماق انلرولک ایچوندورکه اول رحمانی دخی انک عقوبتلرنی کورمزدن اولک اندن
قورقوب انوک بویرقلرنی طوتدلر واول بسوره دمو غیبرلردن تجلدلر الله تعالینک
طاعتنه بوینلمش وطاعتینی اخلاص صدله قلمش کوکل ایله الله حضرتنه اولاشدی
یارن انلره دنله که کیرو لک اوجماغه کم سلامتلوکله عذابدن قورتلدکوز
ایریق سزم انده اولومه یوق خستلق یوق وافتلر واقع اولمق یوق که اول قیامت
کونی خلود کونی دورا اوجماغ اهلی اوجماقده مخلد درکه اندن چقمق یوق اول
اوجماق اهلنه نه ارزو اذلرسه انده هپ کلی انلره حاصل اولور و دخی انلرولک
ایچون بزوم قتمزده زیاده دیذار کوردمک وانواع کرامتلر ایله تحفه لر و هدیه لر
دخی حاصل درکه اخری یوق و دخی بیوردیکه وکم اهلکنا قبلهم من قرن
هم اشد منهم بطشا فنقبوا فی البلاد هل من محیص یعنی یا محمد ایت بو مکه
قومنه کیم بولردن اوکدن بز نیجه قومی هلاک قلدق کم انلر بو مکه اهلندن اوروب
طوتمقده دخی قوتلولر ادی بولر سفرلرنده تجارتلرنده کزوب طواف ادوب کورسونلر
هیچ اللهک عذابندن چقوب قچاجق وصغناجق یر بولدیلرمی که قورتولالردی
بولر دخی قورتولجق دکلاردور و دخی بیوردیکه ان فی ذلک لذکری لمن کان له
قلب والقی السمع وهو شهید یعنی یا محمد بدرستی حق تعالینک بوالروکی اسلرو
قلدوغی عذابلر و بو عقوبتلر ایچنده کی قرانله سکا خبرو یردی سنوک قومکه فکر
ادوب اوکوتلنجک وکوتار وارسول کمسنه که عقلی وار کوکللری و یا نفدور یا خود
قرانه کوردکلو قولق طتوب دکلدی بو حالنده که کوکلی انده حاضر اولا غایب غافل اولمیه
پس عقلی اولان اولدورکه اشتدوکی سوزلره کوکلک قولاق اوروب کوکلنی انده
حاضر قلا اول اشتدوکی سوزلرک معناسنده فکر ایلیه کوره کم اندن مقصو
ندور و اول مقصودی کوب انوکله کندوینی اوکوتلیوب اکا کوره عمله مشغول اوله
تا که ایکی جهانده سعادت کنجنه یول بولوب ابدی غنا حاصل قلا و الا بو ایله قلماسه
ابدی هلاککلک مقامنده کندوینی دوکمز محنته اوغراده و دخی بیوردیکه ولقد
خلقنا السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام وما مسنا من لغوب
بو ایتوک دخی سبب نزولی بویدیکه یهود یارددلر کم اول وقت کم الله تعالی یرلری کوکلری

وبرله كونك اراسنده غیلری یارتدی فارغ اولدی جمعه ارتسی كونی راحت
اولدی دكلندی دد لرچون انلر اللهی عاجزلغیله ونورغونلغیله نسبت قلدلر
حق تعالی كندودن اول صفتی نفی ادوب قادرلغین وقویلغین بیان قلمایچون
بیوردیكه بدرستی بز یرلری كوكلری واكسنوك اراسنده غیلری كلستی التی كونده
یرتدق كه هیچ بزه یورغونلق وعاجزلق ایرشمدی بدرستی راحتا ولوب اول
كمسه دكلنور كه اشندن اكا یورغونلق حاصل اوله اما بزوم قدرتمز ایله كمالدر
كوز یومنجه یوزبیك سوك كبی كوكلر ویرلر یارده دردق هیچ بزه انده عاجزلق اولمیه لیس
عقللی اولانلر بومعنیده بونی فهم ایده كم هر كمسه كم الله حقنده بو یهودیلر سوزی
كبی سوز سویلیه اولكافر اولوب یهودیلر جماعتندن یازیلور ابدی جهنمی اولور
مؤمنلره واجبدور كه الله قتنده اعتقادینی كوركلو قیلوب شكه دوشمیه
والا ایماننه خلل ایرشور ودخی بیوردیكه فاصبر علی ما یقولون وسبح بحمد ربك
قبل طلوع الشمس وقبل الغروب ومن اللیل فسبحه وادبار السجود یعنی یا محمد
یومكه كافرلری سنی ایجیدوب یالان دقلرنه صبرایله نه دنلرسه دیسونلر سن
ربوك حمدنه مشغول اولوب اكا تسبیح تقدیس ایله كل كون طوغمزدن اول
ارته نمازن قلغل وطولنمزدن اول اولنا ویله ایله اكندو نمازن قلغل وطلوندقدن
صكره كیجه اخشاملهیاتسو نمازن قلغل وقتلروكی انوك طاعتنه صرف
ایدكل انلروك ملامتنه یقمغل كه كوزه سن انلروك عاقبتی نیه ایرشورلس
عقللی اولان مؤمن دخی كركدركم كیجه كوندوزده الله عبادتنه مشغول اولوب خلقك
سوزلرن اردنه اترنه كرسنه دوكلرنه اوبمیه كم یارن قیامت كوننده اولا اول
سوزلرنه كندولر پشیمانا اولوب حسرت ییسنلركم فایده اولجق دكل ودخی بیوردیكه
واستمع یوم ینادی المناد من مكان قریب یوم یسمعون الصیحة بالحق ذلك یوم
الخروج یعنی یا محمد دوریش عمل ایله قولق طوت شول كونه كم یقنجق یردن سكا
اسرافیلك صوری اوازی كله شول كونده كه اول اوازی جمیع خلایق ایشدلركه
اولحقدورا اولمقلغنده هیچ شك كمان یوقدور كه خلایقك سنله لردن چقوب
حسابیرنه كلجك كونی اولدورا اندن صكره اكی بولك اولوب بری جنته وبری طامویه

محنته واره جق كون اولدور ودخی حق تعالی صوراوازن یقنجق یردن اشدسن
ددوكی اول قدسدور كه اسرافیل صورنی صحرااوزرنده جالسن زیرا قدس دوكلی
یرلردن كوكه اون سكز میل یقنجق دور دوكلی یرلردن توجه دور ودخی بیوردیكه
انا نحن نحیی ونمیت والینا المصیر یوم تشقق الارض عنهم سراعا ذلك حشر
علینا یسیر یعنی یا محمد بدرستی بز وزكم بولری نطفه دن یرادوب حیات ویروب دینده
دریلقدق كرواولدورنده ایچون وكروا اولدوردكدن صكره دیركورملز ایچون
كه دوكلی خلایقك دونوب كلجك یری بزدن یكادور شول كونده كم كوكلر پاره پاره
اولوب یرلر یارله بولرولنا وزدنده اجیله بولر چقوب تیز تیز سرعتله بزدن
یكاكلهلر كه اول حلقی دیرلدوب یریره جمع ایلمك بزوم قدرتمزه اساندور
مشكل دكل ودخی بیوردیكه نحن اعلم بما یقولون وما انت علیهم بجبار
فذكر بالقران من یخاف وعید یعنی یا محمد سن ملول اولمغل كم بز بولروكنه
دوكلرن بلورز وسكا ولحرته كروقوتمغه انكاردلرن دخی بلورز وبز سنی بولروك
اوزرنه مسلط قلمدق كم دلردلمز جبر ایله سن بولری ایمانه كتورهسن اما بز سنی
بشیر كوندردك كم ایمانه كلنه اوجماغله ورحمتله بشارت قلاسن ونذیر كوندردك
كم ایمانه كلمینلری بزوم عذابمزله قورقودهسن تا اكا دكن كم بزوم امرومز سكا ایرشه
بولروكله قتال ادوب قلیجك لننده بولری قهرایدهسن زیرا سن شمدی بولری
اول سكا اندورد كمز قران لجنده عقاب وزقولرایله قوروقت كه عقابمدن عذابمدن
قورقان ا نوكیله اوكونلنوب ایمانه كلور روایتدورد رسولدن علیه السلام هركم قاف سوره سن
چوق اوقویه حق تعالی اكا سكرات موتی كوكر قلیویره ومحشر قیامتده اولوكرامته ودولته
سورة الذاریات ایرشه بفضل الله ورحمته وهی ستون ایة نزلت بمكة
بسم الله الرحمن الرحیم ۝ والذاریات ذروا
فالحاملات وقرا فالجاریات یسرا فالمقسمات امرا انما توعدون لصادق وان
الدین لواقع ۝ یعنی حق تعالی قسم اذكرا اول صبا وزجیل حقی كه اسوپ صبا وزر ابن عمردن
روایتدور كه بیوردی بویلی كه حق تعالی یرتمش درسكز یلدور ردردی انوك رحمت یللریدر
ودردی عذاب محنت یلیدرا اول یللر كم رحمت یلیدر بری ناشرات در بری مبشراتدور

بوي ذاريات دور بري مرسلات دور كه هر بري قوللرينه رحمت بركات وليعيچون يارادلمشدر
واما اولكه عذاب يللريدور بري عاصفدور بري قاصفدور بري صرصردر بري
عقيمدر كه اثروكي امتلري حق تعالى بونلر ايله هلاك ايلدي ابو الطفيل ايدور علينك
قتنده حاضر اولدوم كه خلقه وعظ ايچنده ديدي كه حق تعالى كتابندن نه صورارسكز
جواب ويرم والله هيچ ايت يوقدر كه بن اني بلمديم قنغيسي كيجه انمشدر وقنغيسي
كوندوزده انمشدر پس ابن الكوا صوردي كه حاملات وقرا نه در علي ديدي كه
بولتلردر كه يغمورلر كتوررلر ودخي صوردي كه جاريات يسرا نه در علي ديدي كه
كميلردر كه صو اوزرنده يوررلر الله قدرتيله ودخي صوردي كه فالمقسمات امرا نه در
علي ديدي كه فرشتهلردر اما ابن عباس ايدر ذاريات اول يللردر كه اسر ذروا ددوكي
اول يللر اسوب صاوردوغي نسنهلردر فالحاملات وقرا ديدوكي اول بلوطلردر كه
صو يوكن كتوررلر حق تعالى بويرديغي يرلره دك كيدر فالجاريات يسرا ديدوكي اول كميلردر
كم كاه لكله دكيزده يوررلر فالمقسمات امرا ديدوكي درت مقرب فرشتهلردر
بري جبرائيل بري اسرافيل بري ميكائيل وبري عزرائيلدر كه بونلرك هر برينك بر ايشي واردر
اول ايشلري انلره تقسيم اولنمشدر اني يرلو يرينه كتوررلر كه انلر اول ايشلرده مدبرلردر
بو ايتلراني بيان قيلوب بيوردي كه حق تعالى اندن خبر ايدر كه ايشيتدكلرينز حقيچون
واول صو كتورن بولتلرينز حقيچون واول دكيزده يورين كميلرينز حقيچون بيلوك
حقيقتا كه اول سزه وعده اولنان نسنه البته حقدر واول جزا كوني البته واقع
اولجقدر پس بوندن صكره ايتاخرندن هر طائفنه جزا اولجقدراني بيان قلدي كه ديركم
طامو اهلي اوداجنده عذابله قتيلنسلر واوچماق اهلي متقيلردر اوچماقده
يكادلكتازندن وسرايلر اچنده تنعم قلسرلردر ودخي بيوردي كه والسماء ذات الحبك
انكم لفي قول مختلف يؤفك عنه من افك يعني بوندن صكره حق تعالى كوكاره دخي اندك جوب
بيوردي كه اول كوكلر حقيچون كه كوركلو جمال اوزره يارادلمشدر ومحكم بنياددر كه
انده خلل يوقدر بدرستي سز اول محمد حقنده مختلف سوزلر اوزره سز نيجه
وقت ديرسز كه اول مجنوندر زيرا انلرك قتنده كي غايت عالم اولانه ساحر ديرلردي
وكي غايت جاهل اولانه مجنون درلردي پس رسولك اشنده متحيرده قالوب كاه ساحر

كا

كاه مجنون درلردي بعضيسي ايمانه كلوب بعضيسي كافر اولوردي پس حق تعالى بيوردي كه
دونديرلور ديشول كمسنه كه دونديرلور شول قضيه سي توبيديكم اول كه كافرلري
سكننك دورت يانندنه نه قدر عقبهلر وار ايسه هر برنده ادملر قودلر كه اياق
يردن رسولي ايشدوب ايمانه كلمكه منع ادوب اغوا ايله كرو دونديرورلردي
وبعضيسي كرو دونوب كلمزدي رسوله كلوب ايمان كتوررديلر پس يؤفك
عنه من افك عنه معنيسي بودر كه اول رسوله ايمانه كلمكدن شول كمسنه اعراض
ادوب كرو دونردي كه حق تعالى اني مخذول قيلوب ايماندن دونديرمشدر
شول وقتكه ادملك ذريتندن عهد ميثاق الديكمز قبول ادوب كمنز رد ايلدي
ودخي بيوردي كه قتل الخراصون الذين هم في غمرة ساهون يسئلون ايان
يوم الدين يعني لعنت ولنوب رحمتندن ايراغ اولدلر انلر كم يالانچيلردور حقي يالانلدلر
ودخي انلر كم جهل ظلمتلري اچنده قالدلر اخرت امرندن كوز سوزاولدلر الله امرندن طتوب
ايمانه كلمكدن غافل اولدلر وحقي استهزايه طتوب صورارلر كه يا محمد اول
ددوكك حساب وقتي نه وقتدر پس حق تعالى انلره جواب ويروب بيوردي كه
يوم هم على النار يفتنون ذوقوا فتنتكم هذا الذي كنتم به تستعجلون
يعني خبر ويرلوره كم اول استدوكلري كون بونلرك اول كوندر كم انلر اول كون
اچنده عذاب محنت برله طامو اچنده اودا اوزره كيوردرله وطامو اچنده طامو
خزنيدارلري انلره ديرلركم طادك امدي شول عذابلريكه سز دنياده اني استهزا
ادوب صورردكوز نه وقت اولوردي بو كلنجه ايو ردكوز اوشبو عذابدركم واقع
اولدوكوز بوندن صكره حق تعالى اول مطيع اولوب شركدن صقنانلرك مرتبهلرك
وثوابلرن بيان ادوب بيوردي ان المتقين في جنات وعيون اخذين ما اتيهم
ربهم انهم كانوا قبل ذلك محسنين يعني بدرستي شول كمسنهلر كم الله تعالى ليدن
قورقوب كناهلردن صقنديلر انلر يارن اوچماقده بوستانلر اچنده وارمقلر
كنارنده اوتوروب متصرفا ولاشول نسنهلرده كم حق تعالى انلره عطا قلدي فضلي
برله ويرديكي اول ثوابلردن ومرتبهلردن وبن كربولر دنياده بو حالدن اوكدن
محسنلر ايدي عملرني كوركلو قيلوب تكري قوللرينه خير صانچي اولدلر كانوا قليلا

مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ
وَالْمَحْرُومِ يعني دخي انلروك عادتي بويديكم كيجه دن ازا ويورلردي ذكر الله
ايله مناجاته مشغول اولورلردي ودخي سحر وقتنده نماز قيلوب سحر وقتنده
كناهلرن اكوب كوز ياشين قيدوب استغفاره مشغول اولوب عذرلرين
دلنورلردي ودخي كندو مالرندن نصيب معلوم قلمشلر ايدي فقيرلر ايجون
كه اني انلره دكورلردي كركسه اول فقيرده بخيل لردن اولسون كرك محروملردن
اولسون سائل ديو اول درويشه درلركم يوروب خلقدن لسنه دلر محروم
انلر دورلركم پرهيزكار ومتوكللر دور كمسه دن نسنه دلمز وكمسه انلروك ملكا بلرن
دخي بلمزلركم التوب اكا نسنه ويره لر يعني بولري دخي صوروب ارلوب احسانلرن
ايرشدورلردي اندن اوتري بو اولو سعادته ايرشدلر ودخي بيوردي كه وَفِي الْأَرْضِ
آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ يعني حق تعالى كندونك وحدانيتي
وقدرتي اوزره دليل بيان ادوب بيوردي كه يريوزنده نشانلر وعلامتلر
واردركه يقين لوي اولانلر اكا نظر قيلوب الله تعالينك وحدانيتن وقدرتن اكلرلر
زيرا بو قويرلر ودكيزلر طاغلر دره لر اوولر وبيكادلر وايرماقلر وانواع يمشلركه
قرواغاجدن بتوب ظهور كلور رنكا دي بري برينه بكزرونه شكلي قالبي بربرينه بكزر بوكلي
دلالت قيلور كه الله بردر وارلوك قدرتي كمالنه درنه دلرسه اشلر عجزي يوق
ودخي انلوك برلكي وقادرلكي نشاني سزوك كندو نفسكوزده دخي واردر فكر ادوب
كورمزمسزكه بو قطره منيدن سزي مختلف صورتلر اوزره نيجه يارتدي كم بربريكوزه
بكزمزسز بو طمله صوني بويله مختلف اشكاللر دوزن قادردر كه اولدوكدن صكره
كرو ديركوروب سزدن سؤال جواب قلا كمكوزي فضليله اوچماغه قيوب كمكوزي
عدليله طاموغه قويه ودخي بيوردي كه ۝ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ فَوَرَبِّ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ۝ يعني سزوك كالكوزلر رزقي
اسبابلري كوكدن كلوركم اول يغمورلردور اكر اول كوكلري يارەدن خالق سزه
بو رزقلري ويرميايدي كم اولايدي اندن ارتوق كم سزه ويرايدي وبو دانه لري يردن
چقروب وبو يمشلري اغجدن يارادوب چقروب كم بتوره يدي پس بيلوك كم سزوك

رزق

رزقكوز اول كوكدن كلور يسندنردكم بولري ودخي براليه كوكلراسي نه وارسه كلي انك
ملكي اول يارتمشدور واول سزه وعده اولنان ثواب عقاب دخي انك النده دركم
مطيع قوللره ثواب جنت ويرور وعاصي قوللره محنت وعذاب ويرور ودخي حق تع
انداىجوب بو قوللروك رزقلرندن اوتري بويردي كه يرلر كوكلر تكريسي حقيچون بودرسي
اول رزق كم سزوك ايجون يارتدومدر البته اول سزه ايرشور كركسه طلب ادوك
كرك اتمك سنكه شول دلوكوزده ددوكوز كلمهٔ توحيد حقدور نيم دخي
رزق ويرسكلوكم البجلين حقدور شبهه يوقدور روايتدور رسولدن كم كر بويردي
ادم اوغلانلرينك ونيكي لكي اللهك رزاقلغنه اعتقادلري ضعيف اولدوغي اكا
ايرشديكم الله رزقلري ايجون اندايجور دلر بو كلسيله دخي اناميوب كيجه
كوندوز طاعتلري عبادتلري قيوب اكا سعي ادرلر اكر بريهودي يا بر نصراني بر
كشيه دليسه كم بوكون بو كيجه رزقك نيم بويمه كلسيدن ال دليسه اكا انانوب
اول كون اوزوق يردن رزق طلب اتمكي ترك اديدي اما اللهه شول قدر دخي
اعتقاد ادمز دخي بنو كله سؤسنلك دعوليسن ادرصغنور زا اللهه سنوك كبي
حالدن ودخي حق تعالى رسولنه اول ابراهيم قضيه سندن خبر ويروب
بيوردي كه هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا
سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ يعني يا محمد سكا خبر ويرلمدمي اول
ابراهيمك قونقلرندن كم انلر كلدلر جبرايل ايله اون فرشته ايدي الله قاتنده
اكرام اولنمشلردر ندي چون انلر كلوب ابراهيم قتنه سلام ويردلر ابراهيم
طوروب كلوب انلره اكرام قيلوب سلاملرن الدي ددي كه بولو بر قومدركه بن بولري
بلمزم زيرا اول وقت سلام يوغيدي كمسه سلام ويرمزدي چون انلر كيروب سلام
ويردلر ابراهيم بلدي كه اولر بو قومدن دكلدورانددن طوروب اهلنه يتكا يوزودي
شول وجهله بو كلنلراني بلمدلر واروب بر سمز بوزاغو قربان ادوب انلروك الينه
كتوردي نتكم حق تعالى خبر ويروب بيوردي فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ
فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ يعني چون ابراهيم اهلندن يتكا واروب بولره
بوزاغو قربانن كتوردي انلروك النده قودي بولر يمدلر ابراهيم ددي كه نيچون يمزسز

انلرده دلوکم بزه بهاسن ویرمدوکمز نسنه یمزوز ابراهیم دیدیکه بنک بهاسین
ویروک انلر دیدیلر کم بهاسی ندر ابراهیم ایدیکه صونیجق بسم الله دیه سز یمکدن فارغ
اولیجق الحمد لله دیه سز بو فرشتهلر انوک سوزن ایشدوب قتی تعجب قلدیلر دیدیلرکم
زهی پادشاه کم بو نوک کبی ادملسنلندن بر وجوده کتورمش اوچون کوردی
انلر یمدیلر ابراهیم قورقدی نتکیم حق تعالی بیوردی فاوجس منهم خيفة
قالوا لا تخف وبشروه بغلام عليم یعنی بولروک یمدوکلرندن ابراهیمک
کوکلنه قورقو واقع اولدی بولر دخی ابراهیمک قورقدوغن بلدیلر دیدیلرکم یا ابرهیم
بزدن قورقمغل کم بز سکا بشارته کلدوک بشارتا ولسون سکا الله تعالی
بر عالم اوغول بغشلیه دیدیکه ادی اسحاق در فاقبلت امرأته في صرة فصكت
وجهها وقالت عجوز عقيم یعنی ابراهیمک خاتونی ساره دخی انک خدمتنده
ایدی انلردن اول سوزی ایشدوب چاغروا لیله یوزن اوردی اول حالی عجبلیوب
دیدیکه بن بو نجه زمان قجوردم کا اوغلان اولمدی شمدی قارلیغم وقتنده
بندن اوغلان نیجه اولور قال كذلك قال ربك انه هو العليم الحكيم جبرائیل انی
ایشدوب دیدیکه دوکل کرچکدور اما سنوک ربک اول پادشاهدورکم
قادردور سندن اوغلان دنیایه کتوره زیرا اول حکیمدور حکم ایلدکم سن
پیرولدن صکره اوغلان دنیایه کتوره سن ودخی اول علیمدورا اوغلانک
وقت طوغر طوغمزانی بلور اکر سندن اوغلان طوغمق ممکن دکلمسه بزی
کوندروب سنه بشارت قلمیایدی چون ابراهیم بلدیکه بولر فرشتهلردور قال فما
خطبكم ايها المرسلون قالوا انا ارسلنا الى قوم مجرمين لنرسل عليهم
حجارة من طين مسومة عند ربك للمسرفين یعنی ابراهیم اول فرشتهلره دیدیکه
سزوک ایشکوز مصلحتکوز ندور رای مرسلترنه مقصود کلدوکوز انلر دخی دیدیکه
بز کوندرلدوک بر قومه کم مجرملر و مشرکلردور تاکه انلروک اوزرینه شول کرت
کبی پیشمش طاش یغدوروب هلاک ایدهوز سنوک کبی طاشلرکم اوزرنده قاره وقیزل
خطلر وار بو طاش اول فلان اوغلی فلانکدر کا اول بنوکله هلاک اوله کلسر
اول طاش سنوک ربوک قتندن اول مشرکلری هلاک ایتمک اچون ابراهیمنی ایشدوب

لوطه ایچون قتی ملول اولدیکه اول قومه ایچنده ایدی پس حق تعالی بیوردیکه فاخرجنا
من كان فيها من المؤمنين فما وجدنا فيها غير بيت من المسلمين وتركنا فيها اية
للذين يخافون العذاب الاليم یعنی حق تعالی ایدور چقردق بز اول لوطی قومنک
ایچندن شول کمسنهلرکم ایمانه کلمشلر ایدی بولمدق بزدن ارتق بز اول لوط شهرلرینک
ایچنده مؤمن اولرندن کا اول دخی لوطک اوی ایدی یعنی امرأتدوک جبرائیله کم لوط
قیزلریله اول قومی ایچندن کیدردی جبرائیل یرلری وشهرلری طاغلریله قوپاروب
قنادی اوزره کوتروب کوکاره چقاردی اندن باشی اشغه دوندروب
قیووردی کلسن انوکله هلاک ایلدوک اول هلاک اولنلرک یرینه نشان عبرت
قودق انلردن صکره کلنلرتاکه انی کوروب عبرت الالر شول کمسنهلرکم انلرک
قورقولری وار اول قتی عذابلردن ودخی بیوردیکه وفي موسى اذ ارسلناه الى
فرعون بسلطان مبين فتولى بركنه وقال ساحر او مجنون فاخذناه وجنوده
فنبذناهم في اليم وهو مليم یعنی بو موسی قصیتهسنده دخی فکر ادوب
اعتبار الاجق نسنهلر وارکه چون اول موسی بز فرعونه کوندردک ظاهر دلیللر
لهکه الندهعصا اژدرها اولوردی والینی بغلاسنه صوقوب کوچقره
نور اولوب شعله ویروردی فرعون اول بزوم حقه دلیل ولان برهانلر ویری
کوروب کلی لشکریله اعراض ایلدی ددیکه بو موسی ساحردور یا خود دلودر
چون اول بزوم رسولمزی سحره وجنونه نسبت ایلدی بز دخی انی لشکریله عقاب
ادوب دکیزه غرق ایلدوک بو حالنده کم کندوکندو نفسینی ملامت قیلوروخلق
دخی ملامت قیلوردی الله ورسولی موسایه عاصی اولوب بونجه قومی دخی
کندوشریله هلاک ایلدی پس لاجرم الله ورسوله عاصی اولانوک حالی دنیاده
واخرتده دخی هلاک کلدور وبوندن صکره بیوردیکه وفي عاد اذ ارسلنا
عليهم الريح العقيم ما تذر من شيء اتت عليه الا جعلته كالرميم یعنی اول
عاد قومنک قضیتهسنده دخی عبرتلر واردور عقلی اولوب اکلیوبیلنلره کهچون
بز اول هودی انلره رسول کوندردک که انلری باطلدن حقه وضلالتدن هدایته
بلتیه انلر دخی اکا چون انکار ادوب یالانلدلر بز دخی انوک مکافاتی انلره قتی بل

حواله قلدق كم اكا ريح عقيم ديرلر يعني منفعتسز يل كه انده خير يوق هلاك قلمقدن
غيري اول عاد قومنك هيچ برنه طوقنمزدي ياغمورلردن وطوارلرندن الا
تلف قيلوب كلسن هلاك قيلوردي شول قورو يبرق كبي كم اياغ التنده
باصلوب اوه نوردي ابن عباسدن رضي الله عنه روايتدر كه حق تعالى يوبردي
هيچ بر يوزنه يغمور يغدورمزدي الا اول وقت نوح قومي طاغي اولوب حددن كچدلر
اول وقت صو دخي صو خزينه دارلرينه غالب كلوب صوي يكمديلر شول دكلو اندكيلر
غربدن شرقه وارنجه يريوزني صو قپلادي اول نوح قومني هلاك ايلدي ودخي
اول عاد قومي چون عاصي اولوب حددن كچدلر اول يل دخي خزينه دارلري اوزرينه
غالب كلوب بر يوزك خلقه سنه صغمقيل چقدي يرك التندن مجموعيني هلاك
قلدي اعضالرن اوروبا لدي كندي كوزلري شول اوبجاكبي برلو برنه قالدي ودخي
حق تعالى بيوردكه • وفي ثمود اذ قيل لهم تمتعوا حتى حين • فعتوا عن امر ربهم
فاخذتهم الصاعقة وهم ينظرون • فما استطاعوا من قيام وما كانوا
منتصرين • يعني اول ثمود قومنك حكايتلرنده دخي عقلي اولوب فكر ادنلره چوق
عبرتلر واركه كندوي انوكله غفلتدن اويارة الله ورسوله عاصي اولميه زيرا چون
صالح پيغمبر انلره كلوب دعوت قلدي ديكه يا قوم بر قاچ كون عمركز سزه تقدير
اولندي بو مقام فانيده كلوك اول مدت اخره ايرنجه اول دريلكو كوزي الله طاعتنده
كچوروك كه انوك صوكنده حيات باقي سعادتن بولاسز اول باطلي قيوب حقه
اونوك الله امرنه عاصي اولمك انلر كندو نفسلرينه ظلم ادوب خالقلرنه عاصي اولوب
انوك طاعتن ترك اتدلر ليس اكسوزن بولره صاعقه ايرشيدي كه جبرائيل بر كز چاغردي
انلروك ايقيدي التندن اوججوب انلري كوزلري كوزه طوزركن هلاك
ايلدي كوجاري يتمدي كه اول عذابه طاقت كتوروب طوزوب بله لر ياخود اول
عذابي كندولردن منع ايده لركي هلاك اولوب فنايه واردلر ودخي بيوردكه • وقوم
نوح من قبل انهم كانوا قوما فاسقين • يعني بولروك كلسندن اوكدن اول نوح
قومني هلاك قلدق كه بولر حالندن عبرت الوب الله عاصي اولميلردي زيرا عاصي
وفاسق قوملردي بولر دخي انلردن چون عبرت الوب واينمدلر انلر جبلين عاصي اولدلر

انلروك

انلروك كلسني بيله هلاك ايلدوك بس بزوم عادتمز ايله جاري اولمشدر كه بزم
رسولمزه مطيع اولميانلري ايله هلاك ايدرز وآيت يا محمد سن دخي بو قومكه كم
اكر بو حاللرندن دونميلر بره وسكا اطاعت كتورميلر انلري دخي عذابيله طوتوب
هلاك ادرز ودخي بيوردكه والسماء بنيناها بايد وانا لموسعون
والارض فرشناها فنعم الماهدون يعني حق تعالى كندونك وحدانيتنه
وكمال قدرتنه وقوتنه دلايل بيان قيلوب بيوردكه اشبو كوكلري
نه يا ردوب قدرتمزله قوتمزله كتوردك كه هيچ بر دوكي يوق كرونزا كا قادرز
اول كوكلري يكنجه دلو سوزكيكده وزو دخي بو يرلري بسط ادوب دوشدوك
بش يوز يللق يول كعبه نك التندن كه كوركاو خالق يوزو زينه كركسه قدرتمز
يتر ودخي بيوردكه ومن كل شيء خلقنا زوجين لعلكم تذكرون يعني هر نسنه
كه بز يارتدق چفت چفت اكثر دولوتا كه بزوم قدرتمز وبرلكمز اندن فكر ادوب
انوكله اوكوتلنه سز زيرا كرك كم هر جنسدن كه يريوزنده ديره نوروار انوك ازكيكي
ودليشيسي دخي وعوللي قيزي وكيجه ايله كوندوز وآيله كون ودنيا ايله اخرت ويازله
قيش واولوم ايله درلك بولر كلسي دلالت قيلور بزوم برلكمزه سن بيان قيلوب
ظهوره كتوردوك ولا كه بوا انوكله اوكوتلنوب اولبره انكاركوزي ترك ادوب
حقه مطيع اولاسز ودخي بيوردكه ففروا الى الله اني لكم منه نذير مبين
ولا تجعلوا مع الله الها آخر اني لكم منه نذير مبين يعني حق تعالى بيوردكه ايت
يا محمد اول قومنه كم قاچوك الله عذابندن صغنوك الله تعالى نك رحمتنه
ودخي قاچك اكا عاصي اولمقدن صغنوك انوك طاعتنه ودخي قاچك كناهلردن
صغنوك توبه قلعسنه كه بن سزه اول اللهدن اشكاره اودله قورقودجي كلدوم
قورقك اول اللهدن اكا افترا قيلوب ديمك كه انوك شريكي وار وبكذه شي ياخود
انك اوغلي قيزي وار حق تعالى بريدر وارايدر بولنسلودن كه انوك اشي واورتاغي
اولا واكو بولنسنه لري ديه سي اولورسكوز بنيلوك بن اشكاره قورقودجي حق تعالى نك
عذابيله چون رسولم بو خبري قومنه ايرشدوردي انلر قبول اتميوب همان
انكارلري اوزره قايم اولدلردلركم بو محمد يا ساحردور يا دلودور كلوب

بزی کندواتالر و مردن طیبه کلدوکمزی قودورب کندو معبودنه طپدوردمتواستر
بوخود اولسترلسنه دکلدور پس رسول گم انلردن بوکلامی اشدوب کوکلی طارلدی
ملول اولدیکه اولر حقی اشدوب اسلامه کلمزلر دیو حق تعالی اول رسولنك
خاطرین خوش قلماغیچون بیوردیکه كَذٰلِكَ مَا اَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ اِلَّا
قَالُوا سَاحِرٌ اَوْ مَجْنُونٌ اَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ يعني يا محمد خاطروك ملول
طوتمغل کم بولردن اوکدنکی قومه دخی هیچ بر رسول کلمدی الا انلر اول رسوللرنه
بوسنوك قومك سکا ددوکلری کبی ساحردرلر مجنون درلر بولر اول قومی کورمدلر
کم انلر بوسوزی وصیت قلالر دیدوره لر بلکم بولر بر عاصی قومدورکم اللهه عاصی
اولمقده حددن کچمشلردورکم قرشو بری بریلرده بخه کلن قوم اتفاق قلمشلر
کبی سوزلری براولمشدورکم کلن قوم رسوللرنه ساحردولو دیرلر و دخی بیوردیکه
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا اَنْتَ بِمَلُومٍ وَذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ يعني يا محمد سن بولاره
بزوم خبر و خزاین ایرشدوردك بولر قبول اتمدلر اعراض اتدلر سن دخی بولردن اعراض ایلکل
کم اول اعراض قلدوغکدن اوتوری سن بزوم قتمزده ملامت اولنمزسن زیرا سن
سنك اوزروکه فرض اولانی یرینه کتوردوك کم تبلیغ رسالت دور سن وعظ نصیحت
قیل کندو اصحابوکه وعظ نصیحت منفعت قلمز الا شول کمسنه کم انلروك
ایمانی وار دور و دخی شول کمسنه کم انلر ایمانه کلمك مقدر اولمشدور اتی اشدجك
ایمانه کلورلر پس بوسوز اکا دلالت قیلورکم وعظ نصیحت صلاحیته قابل اولانه
ایده لر اما اولکم قابل دکل اکا سوز خرج اتمیلر کم چورق یره تخم صاچمش کبی اولورکم
تخمی ضایع اولور لسنه بتمز و دخی سنله اوزرنه صاخو صاچمس کبی اولورکه
فایده سی یوق وطکوز بوینینه بوغنق اصمش کبی اولورکم طوکوزا نوك کبی کشیدن
یك که اللهه عاصی اولوب طاعتوه کیرمزنه ایچون یاردلدیسه اتی یرینه کتوروروز
اولخود سوزن اشدوب طوتمز اکا عاصی اولور طاعتوه کیرو و عقلی اولان بوسوزدن
چوق نسنه اکلرا کو بصیرت ایله فهم درسه و دخی حق تعالی بیوردیکه وَمَا
خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ مَا اُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا اُرِيدُ اَنْ يُطْعِمُونِ
اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ يعني یارتدوم بوجنله ادماوغلنلرن انلدن

اوتر

اوتروبنی برلیلر و بن انلره نسنه بیورمطوتالرو بیرمزا شلردن بغم اشمیلر اندن
یغلنلر پس بولر توحید عبادت ایچون یاردلدلر زیرا اول شکل قاستا وزره و کوزکلو
اعضالرا و زره بولری تصویر ادوب یارتدوم اول کندو یاردملقلری حسن صورت
اوزره کم بولری تصویر ادوب یارتدوم دلالت قیلورکه اولرخالقلرنه عبادت قلالر
والا بولری اونکیچون یارتمدوم که بولو بکا رزق حاصل ادی ویره لرکه بنی طعاملندیره لر
یاخود بردوشمن اولا بن اندن عاجز اولام بولر بکا یاردم قلالر بلکه بولره حقیقتا
رزاق اللهه دورکه جمیع مخلوقه رزق ویرن اولدور دانه لری یردن بتورن و یمشلری
اغجدن بتورن اولدور و دخی دوشمنلرینی عقوبتله قهر اتمکه قوتا سی اولدورکم
قوتی غایت محکمدور هیچ بر وجهله اکا ضعف عجز حاصل اولمز قوی قدیر
اولدورکم کوز یومنجه جهانی خراب قلمغه قادردر دو قدرتی یترو بو سوز اکا
دلالت قیلورکم کیشی سعیله کندو یه رزق حاصل اتمز الا اول الله مقدر قلدوغی
کلور البحق بیجلر طورمزدو رلیشور دخی قرنی طویمز و نیجه لرا یشلمز و تورلو خزاین
قتنده جمع اولمشدور پس مؤمن کرك کم رزقاشن اللهه اصمرلیه کندو خدمته
مشغول اوله و دخی بیوردیکه فَاِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ اَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونِ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ يعني نضر بن
الحارث کلوب رسوله ددیکه یا محمد سن بزی دایم عذابله قورقودرسن ایدیا کم
بودیدوکك کرچکسه ایت بنه اول عذاب نه وقت کلور پس حق تعالی بیوردیکه بدرسی
حاصل اولوب یرقلنمشدور اول مکه نك مشرکلرنه کم نفسلرنه ظلم ادوب
شرك کفر اچنده قالدلر عذابدن نصیبلری اول کندولردن الرو کچنلر نصیبی کبی کم
عذابه اوغرادلر استعجال ادوب یومسوتلرکم وقتی یقین در ایراق اولدورکم
کلجك دکل پس اول نضر بن حارث یوردی حق تعالی اکا مهلت ویردی تا اول بدر
کونی ویجق انی مؤمنلر قیلیجی لشنده کلب کبی دیلتدیا ول یودوکی عذابه جهنمه اولاشدی
ابدی هلاك اولدی پس کی قتی عذاب اول ویل ده سنده حاصلدور شول کمسنه کم
کافر اولدلر شول کونه اچنده کم انلره وعده اولنویدورکه اول قیامت کونیدر صقنورز
بز اللهه انك کبی کوندن عقوبتندن کم عذابنك اخرینه نهایتی اولمیه سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ اَرْبَعُونَ وَثَمَانِ آيَاتٍ

بسم الله الرحمن الرحيم

والطور وكتاب مسطور في رق منشور والبيت المعمور والسقف
المرفوع والبحر المسجور يعني حق تعالى قسم قيلوب اندايجر شول طاغه كم انده موسى
پيغمبر له سكالمه قلدي اكا طور دنلر ادي زبيرد رسداين قتنده ودخي اول كتابه
انداجر كم مسطوردر يعني لوح المحفوظه كه آدم اوغلانلرنك عمللري نكوار
خير وشرنكم اولدي واولجق دورانده يازلمشدور ياخود اول يازيجيلر كم آدم اوغلنلرنك
عمللري دفترلري كه صحيفه اولنوب يازلمشدور يارين قيامت كوننده هر
كشينك براتن الجوبا الوالنه ويرسلر كوك كم كندولر اوقيالر نعضلر دلر كم مسطور
قراندور كم مصحفلرده يازلمشدور حق تعاليتك كلامي دور اكا اندايجر ودخي اول
بيت المعمور اندايجر كم دردنجي كوكده كعبه برابرنده براودور كه كوندن بيك فرشته
اكا طواف قيلورلر تا قيامت كوننه دكن بركلنه كرو نوبت دكمز هنوز آدم يارادلمزدن
اوكدن اني فرشتلر بنيا د قلمشلردي ودخي ديرلركم اني مكده كعبه برابرنده قوديكم
فرشتلر طواف قلالر ودخي ديمشلر كم حق تعالى يا قوتدن براو ياردوب كعبه
يرنده قودي آدم اكا طواف قيلوردي واندن صكره ذريتي دخي طواف قلدلر طوفان
وقتنه دكن اندن صكره كوكه كتورلدي كه انوك اورني يوله كولندار اسيجه در
ودخي اول سقف مرفوعه اندايجر يكه كوكلردن يردن بش يوز يللق يول يوقاروه
كتورلمشدور ودخي اول بحر مسجوره اندايجر كم اول عرش التنده براولودكر دور
اكا بحر حيوان ديرلر انوك صوبي شول آدم منيسي كبيدور حق تعالى بو كلسنه
انداجوب اني بيان قيلور ان عذاب ربك لواقع ما له من دافع يعني بو كلسيني
يا ردن خالق غزيتجون بدرسنيتي اول عاصيلر ايچون يا ردلن عذابلري البته واقع
اولسرانوك وقوعنده شك يوقدور وهيچ بركمسنه قادر دخي دكلدور كه اول
عذابلري واقع اولدقدن اني دفع اده بله بوندن صكره اني دخي بيان قلدي كه اول عذاب
نه كوننده واقع اولسر بويردي يوم تمور السماء مورا وتسير الجبال سيرا يعني
اول عذابلر واقع اولسر شول كونلرجنده كه كوكلر اهليله دوراداوب چكرنينه
فرشتلر قورقودن يوبره قرشه موج اوره وطاغلر دخي يرندن قوپوب بولتلركبي هواده

سيراده يريوزي دونيدورا ولا فويل يومئذ للمكذبين يعني قتي وهلاك اول
يلانجيلر ايچون كه بو قيامت كونني يلانليوب انانمزلر ادي اول يلانليلر كملردر
اني بيان ادوب بيوردي كه الذين هم في خوض يلعبون يعني اول قيامت كونني يلانليلر
انلردوركه باطل اشلرن طلوب طوادرلردي وحق سوزلينلري استهزا ايلورلردي
كولشورلردي ودخي بيوردي كه يوم يدعون الى نار جهنم دعا هذه النار التي
كنتم بها تكذبون يعني اول قيامت كوننده قچنكه دلردلمز اول يلانليلري
طاموا اوديته الثلريقين وارجق جهنم خزينه دارلري انلره ديرلر كمكي باقك
اشبو شول اوددر كم سز اني انانميوب يلان ايلردوكز كه بو محمد ساحردر بو سحر ايدر
دردوكز افسحر هذا ام انتم لا تبصرون اصلوها فاصبروا او لا تصبروا سواء
عليكم انما تجزون ما كنتم تعملون يعني كوردوك امدي اشبو عذاب كم نفسكوزه
واقع اولدي سحرميدور يوخسه سز نوا اودي كورزمي سز بلكه سزوك عقلكوز
يوغيدكم اول حق سوزي اشدوب فهم ايدمدوكز كيروك امدي اول اودعذابنه
ابدا اندن سزه نجات يوق كرك اول عذابه صبر ايدوك كرك اتمك اكيسي
دخي سزه برابردور نه صبر ادوب قورتولورسز نه صبر اتميوب قورتولورسز بدرسيتي
بوكون بولسكوزكرك اول دنياده قلدوغكوز شركلرك وكفرلروك وتغافلروك
جزاسين بس حق تعالى عاصيلروك ويلانجيلروك مرتبه لرن بيان قلدي بنده
تنبيه وعظ اولماغيچون كه اندن كندوزره برخوف حاصل ادوب معاصيلردن
يغلنياوز بوندن صكره اول مطيع متقي قوللروك مرتبه لرن بيان قيلوب بويردي كه
ان المتقين في جنات ونعيم فاكهين بما اتيهم ربهم ووقيهم ربهم عذاب الجحيم
يعني شول كمسنلر كم شركدن وفواحشدن صاقندلر انلر بوستانلر وباغلر ايچنده
ابدي تنعم قلالر بو حالنده كم اوجماق يمشلرندن يمشلنوب غايت فرحلو
اولالر حق تعالى انلره اول كرامتلري اوجماقلرجنده كندو جوارنده ارزاني قلدي
واول پادشاهلري انلردن جحيم عذابيني ايراق ايلدي وچنكم انلر اوجماقه كيرسلر
حق تعالى قبلندن انلره دنله كم كلوا واشربوا هنيئا بما كنتم تعملون يعني
يا اوجماق اهللري ييك اول اوجماق نعمتلرندن نكه ارزوا درسز ويمشلنوك

هر قنغی یمشدن که اشتها قلورسز واول انواع شرابلرندن دخی ایچوك خاطر کوز
نکه دلرسز ابی مباح قلدوم که ایروق الیوکوزده حساب کونی یوق نقدر که
ینه تیزایچه سز سز سکوب قوتکوز وحسنکوز ارتوره که اندن سز صفراوی
وبلغمی و دیوی بر بخلر حاصل اولمق قورقوسی یوقدر که دنیا طعاملرندن
اولوردی بو کلی نعمتلر و لحتلر سزه اول دنیاده قلدوغکوز عملار عوضیدر که
خالص بنم رضام اچون قلدوغکوز و دخی بیوردیکه متكئين على سرر مصفوفة
وزوجناهم بحور عين یعنی دنله او جماع اهلنه بیك اچوك تنعم قیلوك تکیه لنك
اول جواهرلرله و یاقوتلرله بزنمش تختلر اوزره که بر بریانه صف صف طوتوبن
پس انلر اول تختلر اوزره اوتوره لرکه آکی دوست بربرن کورمنه رزو قلسلر
تختلری انلری کتوروب کیده لر بر بره صتیاشی کلوب صحبت قلالر کرو مقاملو
مقامنه کله لر و دخی حق تعالی ایدور بز انلره جفتلندوردك شول قحوریلر
که کوزلری بیوك و کورکلو لردر تا که انلر و کله ابدی تنعم ایجره صحبت قلالر
و دخی بیوردیکه والذين امنوا واتبعتهم ذريتهم بايمان الحقنا بهم ذريتهم
وما التناهم من عملهم من شيء یعنی شول کمسنه لر کیم اللهه و رسوله و آخرته
ایمان کتوروب کرچکلدلر و ذرتیلری دخی مؤمن اولوب انلره متابعت قلدلر
بولوغیته ایرشوب اتالرله خیر عملار اشلدلر انلر دخی اوجماقده مرتبه لو لجنده
اولالر اما او جوق ذرتیلرنیکم ایرشوب خیر عملار اشلمدن کندلر اتالری قرده شلری
مرتبه سنده بیله اولالر ابن عباس ایدور رضی الله عنهما حق تعالی مؤمنلرك
ذرتیلری مرتبه لرن دخی بوجلدي وین اکرچه مرتبه لرنده اتالرندن اشغه
اولورلر عمل سز اولدقلری اچون تا که بر یره جمع اولماغله کوزلری کوکللری شاد اولوب
فرح بولالر پس حق تعالی ایدور بز انلرك عملرندن نسنه اکسمزوز اول اوغلانلری
قنرلری انلرك درجه لرنده بیله اولدوقلری اچون نه اتالرینك مرتبه لری اکسلور
ونه ذرتیلری مرتبه لری اکسلور دکلی برابر مرتبه بیله اولورلر و دخی بیوردیکه
كل امرئ بما كسب رهين یعنی هر کیشی کندو عملنه طتودر یا دن قیامت
کوننده عملنه کوره عوض اولور کندو دنیا لرو لخرته خیر عملار کوندر دونیاتی طتو قلدسه

اوجما

اوجماق اچنده کوشکلر و سرایلر و حوریلر تاجلر و حله لر و تختلر باغلر و باغچلر
و کوزلر کورمدوکی و قولق اشتمدوکی و کوکلدن کچمدوکی نسنه لر عوض اولور حق
تعالی قوکشولغنده پیغمبرلرله و اولیالرله و صالحلرله و کندونك سودوکی
دوستلر ایله صحبت قلوب تنعم ایده سز دخی زیاده اللهك دیدارن کورمکله
فرح حاصل ایدسز اما اکر کندودن اوك شر عملار و فسقلر و ظلملر کوندردیسه
طامو اچنده اوددن دره لر دبنده و اوددن کوشکلر یلانلر عقربلر و اغولو اژدرهالر
و قطراندن طونلر و شیطان قونشلغنده زبانیلرله مصاحب اولوب کیدوکی
اود دوشکی اود توسی و دایچدوکی و دکبی قیتار صولر تکرینك رحمتندن نومید
و لقاسندن محروم ابدی عذاب اچنده حسرتلر بیسبر بوندن صکره کرو اول
متقیلر صفتن و کرامتن بیان قیلوب بیوردیکه وامددناهم بفاكهة ولحم مما
يشتهون يتنازعون فيها كاسا لا لغو فيها ولا تاثيم یعنی اولنره دنیاده
مطیع اولوب قورقوجی قوللر و مزه اوجماق اچنده دورلو دورلو یمشلر عطا
قیلورز که جمیع اعضالری اندن لذت الورلر و دخی نیجه دورلو اتلر ارزو قلورلرسه
ویرورز که یحینی کرك بریان کرك قوشلر اتی کرك قیون اتی هر نه جنسندن ارزو
قلورلرسه حاضر ایدرز و بربره جمع اولوب صحبت قلالر اول اوجماق اچنده
بربرنه طولو شرابله قدحلر صونشرلر که اول صحبتلرنده هیچ بر لغو و باطل سوز اولمیه
و اوجماق شرابلرن ایچمکده انلره اثم کناه اولمیه و دخی بیوردیکه ويطوف عليهم
غلمان لهم كانهم لؤلؤ مكنون واقبل بعضهم على بعض يتساءلون یعنی اول
اوجماق ولدانلری الترنده طولو قدحلرله بولره خدمت قلالر که هر کشنوك کندونك
غلمانلری اولا مرتبه سنه کوره و اول غلمانلر دخی کورکلولکده و اقلقده شول
صدف اچندکی انجویه بکزرکیم هنوز دخی ال دکمه مشدور و کوزلر کورممشدر
وقتاده ایدور بزه شویله ذکر اولندیکه رسولم نبوایتی اوقیوب اول اوجماق
غلمانلر صفتن بیان ایدیجك بر کیشی طوروب ایدیکه یا رسول الله خدمتکارك
صفتی بو یله اولیجق اول خدمت قلدوغی کشنك صفتی نته اوله رسولم بیوردیکه
شول تکرینی حقیچون که بنم جانم انوك قدرت النده دور اول خدمت قلدوغی کشنوك

فضیلتی اول خادمه اوزرینه شول بدرا اولمش ایدی فضیلتی کبی دینیلدیلر اوزرینه لیس
حق تعالی ایدور اول اوجماق اهلی بر برینه قرشو اوتوروب اول دنیده کی
احوالیری صورشورلر قانی اول بزوم دنیاده طار لقلر و زحمتلر چکدوکمز
و دخی اول دنیانک دورلو دورلو واقعه لرینه اوغره یوب زاحتلق کورمدکمز
الحمد لله که حق تعالی بزی اندن چقروب باشبونک کبی عزتلره و مرتبه لره اولاشدوردی
ای کاشکه انده اول عمرومزی الله طاعتنده کچوروب صالحلر صحبتندن
ایرلمیادق دخی یکرک مرتبه لره الوردق کیم بیلدی و دخی حق تعالی انلردن خبر
ویروب بیوردیکه قالوا انا كنا قبل فى اهلنا مشفقين فمن الله علينا ووقينا
عذاب السموم یعنی اول اوجماق اهلی دیه لرکم بز بو مقامه کلمزدن اوک قتی قورقو
ایدوک که اولطاسو عذابلرینه مبتلا اولوب بو سعادتدن محروم قلاوز
شکر اول پادشاهه کم بزه فضلیله احسان قیلوب رحمت و مغفرت عطا قلدی
اول اغولو هلاک ایدیجی عذابلردن بزی قورتروب بو سعادتا بدیه اولاشدردی
و دخی بیوردیکه انا كنا من قبل ندعوه انه هو البر الرحيم یعنی دخی دیسرلرکم
زبو دنیاده اکا دعا قیلوب یالواردق که بزی عذابلردن صقلیوب رحمت
مغفرت عطا قلاوش اول ربمزکه احسان قلیجی دور بزی اسرکیوب رحمت
قلدی و اول دوستلرینه وعد قلدوغی دولته و سعادته بزی ایرشدوردی
و دخی بیوردیکه فذكر فما انت بنعمت ربك بكاهن ولا مجنون ام يقولون
شاعر نتربص به ريب المنون یعنی یا محمد اوکوتله خبر ویر تو مکه قومنه شول سنه
کم اوجماقده مؤمن قوللر ونره یرقلادق و دخی شول سنه کم طامودده ضلالت
اهلنه وکافرلره یرقلادق بولرسکا کاهن مجنون درلر سن ملول اولمه کم سنوک
ربک رحمتی حقیچون سن کاهن دکلسن دخی مجنون دکلسن سن سویلدوک
سوزکاهن سوزی دکل بلکه الله سکا وحی ایدرسن سویلرسن یاخود بو کافرلر درلر
سکا کم بو محمد شاعردور نکم سویلر کندو کندودن دوزوب سویلر بزهله صبر ایده لوم
بونک اولسنه دکن کوزطوب منتظر اولالوم اکا دکن کم بو روزکارک بلالری و
مصیبتلری اکا دخی ایرشوب هلاک اولا بز قورتولاوز اکر انلرا یله درلرسه

سن

سن دخی قل تربصوا فانى معكم من المتربصين یعنی سن ایت کم سز بنم هلاکلوکمه
منتظر اولورک بن سزوک هلاکلوکوکزه منتظر اولاین کوره لوم کم تقدیر الله نه
ایلر اهل تفسیر ایله ذکر ایتمشلر کم اول رسولک اولومنه کوز طوتانلر کلسی رسولدن
اوکدن هلاک اولدیلر بس کیشی برکمسنیه خیر صاناق کرک کم تا کندونه دخی
خیر ایرشه والا یا وز صنانوک صانوسی کندونه طولشور و دخی بیوردیکه
ام تامرهم احلامهم بهذا ام هم قوم طاغون ام يقولون تقوله بل لا يؤمنون
یعنی یا محمد بو کافرلری یلنین کندو عقللریمی درکه بزی یلانلیوب سنی ایجدورلر بلکی
بولر یوکسه قومدورا اللهه عاصی اولمقده حددن کچمشلردور بولر اول قوللردر که
انصافه کلمزلر یاخود سکا دیرلرمی کم بو محمد سویلرسه کندودن سویلر بولر بو سوزی
دیمزلر الا اندن او تورودیرلرکه بولر بز بوم کنا یمزی کرچکدلر ونه رسولمز انا بو ترلو
فليأتوا بحديث مثله ان كانوا صادقين یعنی کورسونلرسه کم کندودن سویلر
قرآن دکلدور بولر دخی بر اکا بکزر سوز کتورسونلر تا که سن کتوردوک اکر بو
دیدوکلرنده کرچکلرسه و دخی بیوردیکه ام خلقوا من غير شیء ام هم الخالقون
یعنی نه اولدی بولره کم بر کندولره با قوب عبرت المزلرمی کم اول الله بولری بجه یرتدی
تا که انوک برلکنه اقرار اووب اکا عبادت قلالر یوخسه بولر شویله
بر باطل یره عبثی یاره دلدلومی قلولرسه صورلمیه و حساب اولنمیه یا بولره
و ایش بیورلمیه و نه یاد دیراشلردن یغلنمیلر یوخسه کندولری و بو خلقی کرو
یاره دیجی کندولرمیدور یاخود اللهمیدور بلکی تحقیق بولری دخی کوکلان
خلقی دخی یاره دن خالق مطلق اللهدور و قیامت کوننده دخی دیرکوره تا اللهدرکه
قادردر دیرلسا اولدوررد لوسه دیرکوز راشنده عجز یوق و دخی بیوردیکه
ام خلقوا السموات والارض بل لا يوقنون ام عندهم خزائن ربك ام هم
المسيطرون یعنی بولر بزوم قدمتره که انکارا درلر بر نظر قیلوب فکر ایتسونلر که
اشبو کوکلری یرلری کندولرمی یاراتدیلر یوخسه بزمی یاراتدق حقیقت بیلورلر که
کندولر بونسنده عاجزلردور بلکه دوکلنک خالقی بزوز لیکن بولره یقین یوقدرکه
اکا اعتقاد اده لر یاخود سنک ربوکک رزقی خزینه لری بونک و رحمتی عنایتی خزینه لرینک

مفتاحلری بولرک الندمیدورکه کندولر نیجه دلرسه ایله تصرف قلالر ورسوللوکی
کمه دلرسه اکا ویرهلر یوخسه بو خلق اوزره بولرمی مسلطدورکه بولرک احواللرن
کوزدهلر ام لهم سلم یستمعون فیه فلیأت مستمعهم بسلطان مبین یعنی
بولرک بر سبیلری واردرکه انونکله کوکه چقوب اول عالملر تکرنیسندن سوز اشدرلر
دخی اینوب انونکله حکم ادرلر اکر ایله ایسه اول چقوب سوز ایشدن بر ظاهر
دلیل کتورسون انلر کوزهلوم اول الله قتننده اولرک نیجه قربتی وار اکا مغرور اولوب
کندولری قورتولمشلردن صیارلر ودخی انلرک جهلن بیان قلماغیچون بیوردیکه
ام له البنات ولکم البنون یعنی ایت یا محمد بو جاهللرک نه روا کورورسز که
دیهسز فرشتهلر اللهک قیزلریدر واکر سزدن برکیوزک قیزی طوغسه کلوب
انی سزه سشتولسلر یوزکوز ترشی ادوب قاشکوز ملول اولورسز اوغلوکوز طوغسه
سوینوب شاد اولورسز بس شول سزه کرنه کلن نسنهیٔ اول اللهه اضافت
ایتمکی نه روا کورورسز بولسنه سزوک غایت جاهللغوکوزه دلالت قیلور کم
عقلوکوز ناقصدر کامل دکل عقلی نته اولا شول قومک کم اللهه قیزلر اطلاق ایدرلر
کندولره اوغول حق تعالی سزه هدور اهلدن دخی اولادن دخی انلرک فعلی
وقولی ظاهر ایچون دورو دخی بیوردیکه ام تسئلهم اجرا فهم من مغرم مثقلون
ام عندهم الغیب فهم یکتبون یعنی یا محمد سن بولره دین احکاملرن بلدورکه
وشریعت امرن اوکرتمکه حقمی طلب درسن که اول انلرک اوزرنه اغر بورج
کله اودیمیلر اندن اوترو ایمانه کلمکدن تجدقلر نه برعذرلری ویوجتلری
یوق زیرا سن بولردن ایمانه کلدوکلریچون حق استمزسن که اول بولره بورج کله اندن
اوترو ایمانه کلمیلر یوخسه بولرک قتنده اول عالم غیبدن کتابمی وارکه انلر انی
یازوب اوقورلر ودخی انونکله حکم ادرلرکه بولر کرو قوپاجق دکللر بو علمی بز لوح
محفوظدن سطر ادوب قلمه کتوردوک کربزدن ارتوق انکا کمسنک اطلاعی یوق
ودخی حق تعالی بیوردیکه ام یریدون کیدا فالذین کفروا هم المکیدون ام لهم اله غیر الله
سبحان الله عما یشرکون یعنی بیلورک بو کافرلر دلولرکه محمده بو کید ادوب زیان ایرشدرهلر
بلمزلرکه اول کافر اولانلر عذاب کیدنه دوشیسرلرکه هیچ انونک نجاتی اولجق دکل عجب

بولر

بولرننه سی انصافه کلمزلر بولرک اللهدن غیری بر خالقلریمی دخی واردرکه بولری
یاره دوب بولره رزق ویرور یا خود بزوم عذابمزاولردن منع ادر انلری قورتارر
حق تعالی پاکدور منزهدور اول نسنهدن که کافرلر انی وصف ادرلر اکا اهل
اولاد وشریک اطلاق ادرلر حاشا که حق تعالی بونکله موصوف ولا اول واحد
شریکی یوقدور بس حق تعالی بو ایتلری ذکر ایچون ویر بدیکه مؤمن مسلمان بو
حاللردن وبو اعتقاددن کندولری ایراغ ایلیه حق تعالییه وانونک رسولنه
وکتابنه کوکچک اعتقاد ادوب انونکله عمل صالحه مشغول اوله که عاقبت
نجات بولوب قورتوله اول کافرلر کوکلی کبی قتی قالمیه وعظ نصیحت قبول
ایده وان یروا کسفا من السماء ساقطا یقولوا سحاب مرکوم یعنی بو کافرلر دیرلر
دیکم بز ایمانه کلمزوز تا سن کوکدن بزوم اوزرمزه بر پاره بولوت اندورسنجه حق
تعالی بیوردیکه یا محمد انلرک کوکلی ایله قتیدر اکر کوکدن بز انلرک اوزرنه
اول دوکلردن دخی اندوره سی اولورسوزکه کوزلر ایله کورهلر دیهلر بو دخی بولوت
دور قات قات بری براوزرنه دایمدر دیلور طاغلوا اولورا اول کوکللری قتلغندن
انلاده منفعت ولمیا دیکه انلر ایمانه کلهلر فذرهم حتی یلاقوا یومهم الذی فیه
یصعقون یوم لا یغنی عنهم کیدهم شیئا ولا هم ینصرون یعنی یا محمد قو بو کافرلری
تا شول کونلرنه دکین کم کوزلر ایله معاینه کورهلر انونک اچنده انلره اولوم واقع
اولوروا اندن صکره معذب دخی اولورلر اول کوندورا ولکم انلرک هیچ بر
حیلهلری وچارهلری انلری بزوم عذابمزدن قورترمغه منفعت قلمیه دخی
برکمسنه انلره نصرت دخی بولنمیه که انلری شفاعت ادوب قورتره ودخی
بیوردیکه وان للذین ظلموا عذابا دون ذلک ولکن اکثرهم لا یعلمون
یعنی بدرستی شول کمسنلرکم کندولره ظلم ادوب کافر اولدلر انلره طاسو عذابندن
اوک دخی عذابلر وارکم دنیاده درلو قتلقلرو بلالره اوغرهیالو ومؤمنلرک
قلیچلری النده دپلنوب وعوللری قیزلری اسیر اولا ودخی قیامته
دکین اولدکدن صکره قبرلرنده عذاب چکه لیکن بولرک جوغنک اول
عذابه ایمانلری یوقدورکه اکا تصدیق ادوب کندولره نجات حاصل ادهلر

بوندن صکره اول کافرلرك زحمتنه صبر ایتمك ایچون رسولنه تسلی قیلوب
واصبر لحکم ربك فانك باعیننا وسبح بحمد ربك حین تقوم ومن اللیل
فسبحه وادبار النجوم یعنی یا محمد سن شول حق تعالی بویردغی یرنه کتورو بویردغی
لشنلردن ایراغ اولغل و کافرلرك سنی یالانلیوب انجتدکلرنه صبر ایلیکل که
بزوم نظرمزده سن الله سنك احوالکی مشاهده قیلورز اکا کیزلو سننه یوقدر
بزوم حفظمزده انلر سکا مکر ایرشدورمزلر سن اول ربك بیوردغی نمازلری
قیلوب اکا حمد ایلکل شول وقت که طورکلورسن ادته نمازی واویله نمازی واکندو
نمازی دخی کیجه دن نماز قلغل که اول اخشام نمازیله یاتسو نمازیدر وبر نیجه لر دمشلر
طوردوغك وقت نماز قلدوغی چون نمازه طورسك سبحانك وقوغل اخره دکن
ودخی یلدوزلر غایب اولدقدن صکره دیدوکی کوادته نمازنه اشارتدور وبو
ایتده دلالت قیلورکه ادته نمازندن تاخیر ایتمك اسفار وقتنه دکن افضلدور
زیرا یلدوزلر غایب اولمز تا اسفار وقتی اولمایجه حق تعالی خود ادته نوك ایکی
رکعتن قلمغه اول وقت بیوردی پس عقلی اولانلر بو ایته نظر قیلوب بونی
فهم ایده که دنیاده الده کلدکجه امر معروف نهی منکر قلا فاسقلرك ظالملرك
انجتدوکلرنه صبر ادوب الله عبادتنده کیجه کوندوزده مشغول اوله
ذکر نصیحت قبول ایتمیوب عناد قیلورلرسه کندوی حکه خلوت اولوب الله
عبادتنه انوکله مناجاته فارغ اولوب کندوی اصلاح اده سورة النجم ستون آیة
بسم الله الرحمن الرحیم ﴿ والنجم اذا هوی ابن عباس
ایدور رضی الله عنهما حق تعالی قرآنی اندایجرکم رسول اوزرینه ایت ایت سوره سوره
اندوردی وقتذ وقته قضیه واقع اولدقجه تا اول اخرتمام اولنجه یکرمی
ییل ایچیدیکه قرآن اولدی بعضیلر دیدیلر کم شول روشن یلدوره نجم یلدوز
اندایجیدی بنوك قضیه سی بو ایدیکم رسول ع م بولری دین اسلامه دعوت قلدی
قریش قبیله سی دیلوب کلدیلر دیدیلر که یا محمد سن اتاك دده ك دینلرن ترك
ایلدوك یولی ازدوك سن دخی ازغون اولدوك کندو کندوکدن کوکسه
سویلرسن پس حق تعالی بو ایتی اندوردیکه والنجم اذا هوی ما ضل صاحبکم

وما غوی ﴿ وما ینطق عن الهوی ﴿ ان هو الا وحی یوحی ﴿ علمه شدید القوی ﴿
ذو مرة فاستوی ﴿ یعنی اول اندوردکمز کتابی حقیقیجون سزوك اول صاحبکوز
محمد اتاسی ابراهیم دیننی ترك ایتمدی کندو دخی ازمادی وکمسه دخی ازدرمدی
واول سویلدوکی قرآنی دخی کندو هواسیله سویلمدی وجمیع انوك سویلدوکی
دکلدور الا وحیله دورا اکا وحی اولنور اول انی خبر ویرور وانی اکا بلدورر
وحیله اول الله کم قویدور وقوتی محکمدر غایت قوتاسی دور هیچ اکا
عاجزلق عارض اولمز ودخی بویردیکه وهو بالافق الاعلی ثم دنی فتدلی فکان
قاب قوسین او ادنی یعنی اول جبرائیل مشرق طرفندن کندو خلقتی اوزره مستوی
اولوب کندوی محمده کوستردی محمد انی اول صورت اوزره کوردی که انوك
ایکی قنادی واردی بری مشرقده وبری مغربده اندن قرشو رسولمزه یقین اولدی
ویقین اولدقجه اکسلدی تا شول قدر یقین اولدیکه یا نوك ایکی باشی بربرنه یقین
اولدوغی قدر اولدی تا که انی جمیع اوقاتده کوریجك بله که اول جبرائیلدن اشکا
شکی اولمیه بعضیلر دیدیلر کم اول افق اعلاده مستوی اولوب قرار طوتان رسول
ایدی که معراج کیجه سی عرشه یقین اولدی قوسین قدر یعنی ایکی ارش قدر
بلکه دخی یقین فاوحی الی عبده ما اوحی ما کذب الفؤاد ما رای یعنی چون
رسولم یقین اولدی رتبه یوننده مکان یوننده دکل زیرا انك مکانی بو قدر
زماندن مکاندن منزهدور پس اول وقت حق تعالی وسیله سز اول مکرم معزز
قولنه وحی ایلدی اسرارلردن شونی که وحی ایتمك دیلردی زیرا حبیب بریره کلیجك
ارالرنده سویلینن خبرلره کمسنه مطلع اولمزلر اندن اروق انوکیچون اول وحی
نیدوکن بلدورمیوب دیدیکه وحی ایلدی اول قولنه شول نسنه که وحی ایلدی
ودخی بویردیکه محمدوك کوکلی کوردوکی نسنه ده یالان دکلدور یعنی جبرائیلی کورمکده
یا خود الله تعالییی کورمکده کوکلی کوزی ایله محمد بن کعب ایدور رسوله صوردیلر
دیدیلرکه یا رسول الله ربوکی کوردوکمی دیدیکه بن ربمی کوردوم کوکل کوزیله دکل
ودخی بیوردیکه افتمارونه علی ما یری ولقد راه نزلة اخری عند سدرة المنتهی
عندها جنة الماوی یعنی یا محمد یا منکر قوم سز انکار ادوب محمدوك کوردوکی

دشنیه مجادله می قیلورسز کرا نوک کوردوکی حقدر و انوک سوزنده یلان یوقدر
کرناکا اولو ایتلرومزی کوستردوک بدرستی اول محمد جبرائیلی انشده برکز دخی
کوردی کعب الاحبار ایدور یعنی تنکری برکز دخی کوردی بدرستی حق تعالی
موسی پیغمبر ایله ایکی کز سوزلشدی و رسولی محمد کندوینی ایکی کز کوستردی
کعبک بو خبرندن عایشه دن سؤال ایتدیلر عایشه ددیکه بو سوز اولو سوزدرکه
بونک هیبتندن تنم دترردی ددیلر اکا کیم یا مؤمنلر اناسی حق تعالی بیوردیکه
ولقد راه نزلة اخری عایشه ددیکه بن بو ایتدن رسوله صوردوم بکا ایله
جواب ویردیکه جبرائیلی ایکی کز کندو صورتنده کوردوم یره افقدن نازل
اولدیغنده کذا تفسیر اهلنک کلامی بودورکم بو ایتدن مراد جبرائیلی کورمکدر
سدرة المنتهی قتنده اول سدرة المنتهی بر اغاجدورکه اذی طوبی دور اکر بر ییکت
بر بوکلک آته بنوب انوک اوزدکی طولنمق دلسه اول ییکت و تجلیدی هنوز دخی
اول بیندوکی بن کلمیسیدی و جماغ اهلنک برکلرن و حلهلرن اول اغاج کتورور
و دخی بوداغنده یمشلر وارکه بربرنه بکزمزنه لذتی و نه شکلی و بعضلر دیمشلرکم
سدرة المنتهی طوبی اغاجندن غیری غیری بر اغاجدور دیدی کوکدن یوقو و عرشک
صاغ یاننده او اغاجک ایرمقلری انوک دبندن چقر و اکا سدرة المنتهی انونکیچون
دیدلرکیم شهیدلر انوک اروالحلری اکا ایرشور و دخی فرشتهلر اکا دک چقه بیلورلر
ابجق اندن یوقو و کچمزلر و جبرائیل مقامی دخی انده دور حق تعالیدن نازل اولان
حکم اکا دک اندن اشغه جبرائیل اندورر و یرلردن کوکلردن چقان عمللر و خبرلر
دخی اکا دک چقر ابجق اول اراجقدن اللهه عرض اولنور کرک خیر و کرک شر و جنة
الماوی دخی انوک قتنده دور اکا دخی جنة الماوی انونکیچون دنلدیکه مؤمنلرونک
اروا حلری اکا اولاشور اذ یغشی السدرة ما یغشی ما زاغ البصر وما طغی یعنی
قپلادی بورودی اول سدره اغجینی فرشتهلردن شولقدرکه بورودی هر
بوداغنده فرشتهلر مقام ادنوب انده اللهه عبادت قیلورلر رسوله صوردیلرکه
اول سدره یی بورودن نه ایدی رسول بیوردیکه حق تعالی التوندن چکرکهلر یارتمشدر
اول اغجی کی بورییوبیدورر و دخی حق تعالی اول محمد کوکلرده معراج اولوندوغی

کیجه نه کوزلری کوردوکن خبر ویردی هیچ کرچکلدورکه انک کوزی کورمدکندن
اوترو کوکلی کورمدوکندن میل ادوب خبر ویرمز و دخی بیوردیکه لقد رای
من ایات ربه الکبری یعنی بدرستی اول محمد ربنوک اولو ایتلرینی کوردی انوک
کمال قدرتنه و عظمتنه دلالت قیلور اول اولو ایت اولدیکه رسول
جبرائیلی کوردیکه انوک التیوز قنادی واردی و کندوسی ایله یرله کوک اراسی
طولمشدی چون رسول علیه السلام انی کوردی خبر ویردی تعجب ادوب اکا انکار قلدلر حق
تعالی انلروک انکارلروینی دفع اتمک ایچون خبر ویردیکه اول جبرائیلی کز کورمدی
بلکه بر دفعه دخی کوردی اول کوردکندن خبر ویرورتکه دیر راستایدر انک
سوزنده خلاف یوقدورکم اول کوردوکی ربنک اولو ایتلرندندر و دخی بیوردیکه
افرایتم اللات والعزی ومناة الثالثة الاخری الکم الذکر وله الانثی تلک اذا
قسمة ضیزی یعنی ایت بو کافرلره یا محمد کم سز لاتی عزایی و مناتی عبادت قلدغکز
ایچون اخرتده سزه منفعتی قلادیرسز اول سزه منفعت قلاجق دکل بولکندو نفسلرندن
عاجز سزه نه اصیلری طوقنه دیرسز قتاده ایدور بونلر اوچ بوت دور اوچ طایفه
نوک لات طایفه اهلنک بوتی دور اکا طپرلر و عزی قریش اهلنک بوتی دور
و منات نصاریلر اچوندور بونلر بولره قنولدوغنه سبب بودیکیم مشرکلر دیلرو
دلدیلرکم اول بوتلرنه کورکلو ادقویالر اتفاق ادوب لات برنا داالله قومق دلدلر
حق تعالی دللرنه لات کتوردی انی قودلر و اول منات برنه منان قومق دلدلر منات
جاری اولدی انی قودیلر و دخی دیمشلرکم اول عزی خرما اغاجیدی طایف
اهلی اکا طپرلردی رسول علیه السلام خالد بن ولیدی کوندردیکه وار و اول خرما
اغاجن کسه اول خرما اغاجنوک اچندن بر عورت چقدی کندی ساچی یرده
سورینور خالد انوک اردنه دوشدی یتوب انی بالته ایله دلدی کلوب
انی رسوله خبر ویردی رسول علیه السلام بیوردیکه اول عزی اولدیکه اولدوردک
اندن صکره اکا طاپلمز و دخی ملیح قبیلسی فرشتهلره طپرلردی دیرلردکه
فرشتهلر اللهک قیزلریدور بزوم ایچون شفاعت قلالر اندن اوتوردی که
حق تعالی کذنیجه جاهللرسز که بونک کبی سوزلر سویلرسز بونه دورکه سزوک

اوغوللر وکوزا وله انوڭ قيزلري ولا بس بو قسمتكوز سزوڭ غايت جور ظلم
دركه سنى اوغول لايق كوزه سزا كا قيزلر حق تعالى برى دور منزه دور
سزوڭ تقسيمكوزدن و دخى بيورديكه إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ
جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى يعنى دكلدورا ول بوتلركه اندن سنى بر منفعت
ايرشه الا همان برادد دكه سز دخى اتالروكوز دخى انلره برادا ورمش سز بري
بريكوزه اويوبن حق تعالى سنى حجت برهان اندورمدى كما ول ددوكوكوز
سوزلري انوكله اثبات قلا سزا كا متابعت ايلوب طيدوغكوز اول دكلدور
الا بوظنله كما نله دور يقين بلمزسزكه اول اله دور ومعبود لغه اول لايقدر
اول اتالروكوزڭ دخى نفسلرينه ارزوا درسه اكا طبوب دين حقى ترڭ ادرلردي
كه اسلام دور حال بودوركه انلره دبلوندن دليل كلدي كه اول كتابدور
رسولدور طريق حذا بر بر معلوم قلدلر و دخى بيورديكه أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى
فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى يعنى شول كسنلر كم بنى شفاعت قلادي والدهي قبوب قرشلو
طبرلرا نلره اول ارزولرى حاصليمى ولسربلكه اوجق دكل هيچ كسنڭ يرده كوكده
ودنياده اخرتده وثوابده عقابده حكمى كچسردكل الا حق تعالينڭ كچسرزيرا كلى
ملك انوكدور وبركوك اهلى هبا انوڭ قوللريدورا ول اسرکمدوكن كمسه اسر کمز
واول صقلدوغى كمسه رحمت كورمز وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ
عَنْهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى يعنى اول كسنلركم قرشتلردن
شفاعتا ومويانلن طبولرا ول ايشدن منزجرا ولسونلركه نيجه فرشتلر واردركه
اجنده كه انلروڭ شفاعتى هيچ كمسنيه فايده قلسر دكل الا شوندن صكره فايده
قيلوركم حق تعالى بر كسندن راضى اوله شفاعته دستور ويره يعنى اهل ايماندن
اولاكه اول شفاعته اهل اولا و دخى بيورديكه إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ
الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَى وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا يعنى شول كسنلركم اخرته ايمانلرى يوق كروقوبيغه انكار ادر
فرشتهلر دشى ديوادويرورلر حال بودوركه اول سوزلرى اوزره بر دليللرى و

وجتنبلري يوق اول يقينسز قروكما نخوذ انلري ول واجب ولان عذابلردن منع ايدم
بس اول طيدقلري عبث بن كي جاهللقلرندن واحمقلقلرندن دور و دخى بيورديكه
فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى يعنى يا محمد ترڭ ايله
سن دخى قوشول كسنلريكه انلر بزوم كتابمزدن يوز چوردلر اكا ايمان كتورو ب
تصديق ايدوب انوكله عمله مشغول اولمادلر انلروڭ عملرندن مرادلرى بو دنيا
معيشتى اولدى دار اخرت دكل انلروڭ نهايت عملرى حيات دنيادر كه
اخرت امرندن برشى بلميوب غافللردور تحقيق سنڭ ربوڭ كي بلبجى دوركم
طريق هدايى كم ترڭ ايلدي ودين اسلامى كم تمسك ايلدي و دخى بيورديكه وَلِلَّهِ مَا
فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
بِالْحُسْنَى دخى تكرسوڭ درا ولكم كوكلرده دور و دخى ولكم يرلرده دور
تا جزا ويريله انلره كم يا وز اشلدلر دخى جزا ويره انلره كم ايلوڭ ايلدلرا وجماغله ودخى
بيورديكه الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ يعنى انلركم
صاقنورلريا زقلروڭ اولولرندن دخى زشت اشلردن يعنى حد ولجبا يلين اشلردن
الا كيجى يازقلردن دكل يعنى حد ولجبا يلين كيجى كناهلر ديدوكى ولدوركم كيشى
انى اشليجك تيز حك الله قورقوسن ايچنه بر غوبا ول اشلدوكنه بشيمان اولور
كندو نفسنى ملامت ادوب تيز حك استغفار ادره اما انلركم اخرت غاملريدور
معانى قرانه محققلردور انلر ديمشلركم الا اللمم ددوكى ولا اللمم معتسته در
يعنى اهل احسان دور انلركم كباير اشلدلرنه صغاير كلسندن اجتناب قلدلر نتكم
بو سوزه شاهد دور رسولڭ ولحديثى كم بيوردي اياكم والمحقرات من الذنوب
يعنى صقنمق سزوڭ او زركوزه اولسون شول كناهلردن كه سز انى حقير كورر سز
سهل طوتارسز زيرا حق تعالينڭ عقوبتى كناهلر اچنده كيزلودورا ولاكه اول سن
سهل كوردوكڭ كناه اچنده اول عقوبتنه مبتلا اولاسن و دخى دليل عقلى بودر
بر لسنته اغوا ولا عقلى اولان انوڭ چوغندن نيجه قرسه ازندن دخى تجربه ايتمكرا غو
اولدوغيچون نيدر بونوڭ چوغن يمك كرك ازندن نه زيان قيورمزبيه بن ديم چون

بلديكه اغووارا لبتده زياندن حالي دكل حال بودوركه اكر اول اغواني اولدورجك دخي اولورسه التندن بودنيا معيشتي وبو فاني ديرلك فوتا ولورايجق اول اخوذ اغوادخي بمزسه الدن عمرلخره ايرشوب فوتا ولاجق ايديا مابوكناه اغوسي مشكل دوركه كشيدن باقي ديرلكي فوت ادراوچماق نعمتلري الدن چقوب انوك بدلي طامو عذابلري حاصل ادر عقلي اولان كرك كم اول ارتوق بوكناه اغوسندن صقنه قصد ادوب هيچ بركناه اشلمينه كرك كيجي كرك بيولك اما سهويله واونوتماغله واقع اوليجق حق تعالى فضليله بواتتدن اني عفو اتمشدور بوقدر سوزي بوايت معنسنده اوزاند وغمز غايت كركلو ومهم اولدوغيچون ايديكه غافللر تنبه اولوب غافللر قوتا ولابوكناهلردن صقنالر الله رحمت قلا ودخي بيوردبكه اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ اَعْلَمُ بِكُمْ اِذْ اَنْشَاَكُمْ مِنَ الْاَرْضِ وَاِذْ اَنْتُمْ اَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى يعني يا محمد بوعاصيلر بنوم رحمتمدن كناهلري چوقلوغنه باقوب اميد كسمسونلركه سنك ربك فضلي بولدور اخلاصله توبه قلوب بزدن بغا دونلري يا زلغيوب رحمت قيلوررز زيرا سزوك اللهكوز اول اللهدوركه سزوك اتاكوز ادمي طبراقدن يرتدوغي وقت بيلوردي كه سزانوك ذريتي اولوب دنيايه كليسرسز ودخي سزانا كوز صلبنده اناكوز رحمنده دوشيجك كه سزي اول قرن كوبردده ياراتدي سزوك كلي احوالكوزي سزدن يكرك اول بيلوردكه سزدن نه كلسر قنغكوز مطيع قنغكوز عاصي اولسر كندوكوزي كناهدن بريسوزد يوب مدح ايلمك ياخود بعضكوز بعضكوزي بلمدن يوزينه قرشومدح ادوب بوايوكشي دورصالح در مدح اتمسون كه سزوك قنغكوز بزدن قورقوب كناهدن صاقنجي دوراني بيلورز سز كندو نفسكوزي عيبسز كوروب برابلوروز ديمك اول بيزي يا رودن بيلوركه اولمكه قنغكوز مستحق دور وقنغكوز مستحق دكلدور بوندن اوتروردي رسول عم اذا رَاَيْتُمُ الْمَدَّاحِينَ فَاحْثُوا فِي وُجُوهِهِمُ التُّرَابَ يعني قچن اول مدح ادنلري كورسكوز كه بركمسنة مدح ادرلر سزانلروك يوزنه طپراق صاچوك يعني اني تحقير ادوب اول سوزندن منع ايدوك اما مدي بومدح اتمك دخي اوچ وجه اوزره در بري اولدوركه يوزنه قرشو مدح اده وبري

اولدور

اولدوركه ار دندن مدح اده بركمسنه قفته مدح اده كم بيلوراول كيشي واروب انوك مدح اتدوكيني بلدورز بواكيشي منهي دور منموم مذمومدرا اما قچن بركيشي بركيشي اردندن مدح التسه مرادي اكا ايرشدورمك ولمسه اشتدوكي واشتمدوكي اكا براولسه اول وقت قيوزمزا اما شول شرطله كم اول اوكدوكي صفتلو وارا ولا اكر بوغنسه ياخود واردندن ارتوق مبالغه لرسولمسه كوبالبجيلودن اولوركذابلر ديوانده يازيلوربوندن قتي حذر قلمق كرك ودخي حق تعالى بيوردبكه اَفَرَاَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى وَاَعْطَى قَلِيلًا وَاَكْدَى يعني اول وليد بن مغيره رسولك اصحابنه مالندن سهلجه نفقه ايلدي دخي طوته قودي ايريق ويرمدي پس حق تعالى اندن اوتروردخي انوك كبي ادنلروك حقنده بيوردبكه كوردوكمسن يا محمد شول كمسنه كم حقدن اعراض ايلدي مالندن برزانفاق ادوب كرو طوته قودي كند وكندوبه بخل ادوب جمغانلق ايلدي اَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى يعني اول اخرتده حاجتنه اولسراني بلمديمي كه اني صواب كوردي حقي باطل ايله اوزره قودي اَمْ لَمْ يُنَبَّاْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى وَاِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى اَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ اُخْرَى بنوك قضيه سي بويديكم عثمان رضي الله عنه يولنده صرف ايلدي وليد بن عتبه اكا كلوب دديكه يا عثمان سن مالكي خرج ادوب كيده رورسن يارين درويش محتاج اوليجق نيجه ادرسن عثمان ددديكه بنم كناهم چوقدور اميد طوترم كه انوكله كفارت ولا وليد ددیكه كتوراول مالكي بوزن بكا ويراول كناهلروك يوكيني سندن الام انوك عقوبتي بنوم اوزرمه اولا سن قورتولاسن عثمان اني اشدوب مالندن بوزن اكا ويردي حق تعالى بوايتلري اندوب بيوردبكه اول وليدوك علم غيبه اطلاعمي واردوركه بوبله ايدوديوخسه اول موسايه حق تعالى اندوردوكي كتابده ودخي اول ابرهيمه اندوردوكي كتابده اكا بوحكم بيان اولنوب خبروير لمديمي كه بريكي كناهندن اوتوري دخي بركمسنه عقوبت اولنمز هركيشي كندوكناهيله معاقب اولور وبوايتده ابرهيم الَّذِي وَفَّى ديواكدي يعني وفا ايدجي وفاسي بويديكه حق تعالى خبرن تقصير اتمدن قوللوينه ايرشدوردي وكندويه امر اولنان سنتلري يرنه كتوردي دخي قوتشلق وقتنده دوردت ركعت نماز قيلوردي اندن اوترو حق تعالى ابرهيمه وَفَّى ديوادويردي

ودخی بیوردیکه وان لیس للانسان الا ما سعی وان سعیه سوف یری ثم یجزیه
الجزاء الاوفی وان الی ربک المنتهی یعنی هیچ بر کشی اخرتده بولمسز دکل الا شول
کندو سعی ادوب قزندوغی عملار ولنجزاسن بولورا کر خیر اکر شر اکرچوق اکراز
تیز اولا که اخرتده انوک جزاسن کوره وانوک قلدوغی عملاروک دونوب
واره جق یرلری وخلقک دخی دریلوب اخر جمع اولاجق یرلری اول دیلری حضرتندر
نه قلدلرسه دنیاده بر بر بولاجق یرلری اولدراجق دورنوایتاکا اشارتدر که
هر کشی کندو عملنک جزاسین بولور ودخی بر کسنک کناهندن اوتوری بره کوینه
عذاب اولنمز کرکم اول دخی انوک فسادنه یاردم ادی ویرشی ولا کوروب
منع اتمکله یا اول ایشه یلتیو ویرسکله ودخی بیوردیکه وانه هو اضحک
وابکی وانه هو امات واحیی یعنی اول اللهدورکه اوچماق اهلنی اوچماقده
کولدورر وطامو اهلنی طاموده اغلادن دخی اولدور وبنیجه قوللرینه نعمت
وراحت ویروب کولدورن اولدور ودنیاده اولدوروب اخرتده کورودیرکورندی
اولدور وهر برنه حسابادوب عملنه کوره جزاسین ویرن اولدور وانه خلق
الزوجین الذکر والانثی من نطفة اذا تمنی وان علیه النشاة الاخری
یعنی دخی اول اللهدورکه بر نطفه دن هم رککی یاراده دور هم دیشیسن که
اول نطفه رحم اچنه دوکله انوک دخی خبری یوقکه اول نطفه نه اولسر حق تعالی
اندن نه شکل ادوب وجوده کتوررلیسر تا طوغمایینجه معلوم اولمزنیسن حقیقتا
اول اولمکدن صکره کورودیرکورمکه دخی قادردر یوغکن وار قیلوب یاندن
کوا اولدوروب یوق ایدن قادردرکه کورودیرکوروب وار ایلیه اولدر دوکی
وعده لری برنه کتوره پس حق تعالی بوایتلر ایله انی بیان قیلوب بلدوردیکه شول
اولکوزه نظر قیلوب کورنوک که اصلا وجودکوز یوغکن بر نطفه دن وار قلدی
کوز قادردور یوق قلدقدن صکره دیرکوروب وجوده کتوره پس بو غایت
جاهللقدورکه اشبو ظاهر ایتلری کوره دوردکن انکار ادرلر ودخی بیوردیکه
وانه هو اغنی واقنی وانه هو رب الشعری یعنی اول الله در که کمه دلرسه مال
ویروب طونوب ویروب مسکن باغ بغچه ویروب دغنی قیلور وبعضنه ازلسنه ویروب

اکا قناعت قیلور ودخی اول شعرانی یاره دن اولدور شعری بر یلدوزدورکه
جوزادن صکره طوغر خزاعه قبیلسی اکا طپرلر پس حق تعالی بیوردیکه
اول شعری بر مخلوقدورکه انوک خالقی بردور معبودلغه لایق اولدورکه
خالق اولا نخوذ دنیده انی قنا ایجون یارتمشدور رفنا اولاجق نسنه نجه
معبودلغه لایق اولا بغا طاپوک کم کلی مخلوقک خالقی بنم بقا بنوبیجوندر
مطلقا بروغه ویرن دخی بنم بوندن صکره تهدید ادوب بیوردیکه
وانه اهلک عادا الاولی وثمود فما ابقی وقوم نوح من قبل انهم کانوا هم
اظلم واطغی والمؤتفکة اهوی یعنی اولکی عادی دخی هلاک ایدن اولدر
که هود پیغمبر قومیدرانلردن صکره برعاد دخی واردی انوک اچون حق
جل وعلا حضرتی عادا اولی دیدی ودخی ثمود قومن هلاک قلدی که اول قومک
رسوللری صالح پیغمبر ایدی هیچ انلردن برکمسنه باقی قومدی وبو عاد ایله
ثمود قومندن اوک نوح پیغمبر قومن دخی هلاک ایلدی که انلر قیتی کفر ضلالت
اچنده ایدیلر زیرا طقوزیوز اللی ییل اچلرنده دعوت ایلدی قومندن اکا کمسنه
اجابت قلمدلر بلکه صیروا انلری او غلانلرنه وصیت قیلورلردی که بزاوکوز
سز قلاسی اولورسکوز زنهار اکا اناتوبن انوک دیننه کیرمک ودخی اول
مؤتفکه قومی که لوط قومیدورکه انلری جبرائیل کوکه چقروب دوندردی ویره
دوشوب هلاک اولدلر فغشیها ما غشی فبای الاء ربک تتماری یعنی قیلادی
لوط قومنی شول نسنه کم قبلادی یعنی وزدلونه طاش دخی یاغدردی قطاشله
بصدوردی هلاک ایلدوک اول مؤمنلرنه نجات ویروب قورتردق پس یا ادم
اوغلانی سن اول بر توکلی قنغی نعمتنی انکار ادوب دیرسن که بو نعمتلردن دکل
مجموع خیرلری سنی انوک بیکن بری بر نعمتک شکرین یرینه کتورمکه دخی سعیکوز
یوق ودخی بیوردیکه هذا نذیر من النذر الاولی ازفت الازفة لیس لها من دون
الله کاشفة یعنی بو محمد سنی کوندردن اول اول کوندردکمز رسوللرومز
کبی برقوروقوجیدر نتکم نوح وابرهیم وصالح وموسی ودخی غیریلر کلوب اول قومی
نزوم عذابمزله قورقوتدیلر انلر اکا انکار ادوب اجابت قلمدلر عاقبت کلسز هلاک

ایلدوك پس بو محمد دخی بزدن سزی قورقودیجی در اکر اجابت قیلورسکوز دنیا
والخرتده هلاکلوکندن قورتولدوکوز والا شول انکارله طوروسنی اولورسکوز
بیلوك كه اول وعده قلدوغمز قیامت كونی یقینجق كلدی كه انوك علمی الله قتنده در
اندن ارتوق هیچ برکمسه انوك نه وقت كله جکن بیان قیلوب کشف ایدمز ظاهر
اولیجق بله سز ایشتنه اولیسر ودخی بیورر دیکه افمن هذا الحدیث تعجبون
وتضحكون ولا تبكون وانتم سامدون فاسجدوا لله واعبدوا یعنی اشبو
قرانی ایشدوب دخی تعجب ادوب كولوشورمسز دخی یلانلرمسز اول الجنده کی
وعیدایتلری ایشدوب ایجکون برقورقودوشوب اغلشمزسز حال بو دور که دخی
سز اول قرانی استهزایه الوب تغنی ادرسز اکزیه طوترسز حالکوز دن غافلسز
كلوك بو غفلتی ترك ادوك سجده كوزی وعبادتکوزی الله ه قیلوك وانی برلك
والا قوالیشکوز باطل اولوب عاقبت هلاك اولسرسز پس بو ایت دلالت
قیلور که قرانی ایشدوب مطیع اولمیانلرکروهمان اول غفلتلری اوزرنه اولانلر
حالاری کبی الله قتنده مذموم دور قورقوادکرانی سهل طوتدوغیله اخر
ایمانسز کیدوب ابدی کرفتار اولالر سورة القمر خمس وخمسون ایة وهی نزلت بمکة

بسم الله الرحمن الرحیم

اقتربت الساعة وانشق القمر یعنی رسول مکه کافرلرنی ایمانه دعوت
قلدی انلر اندن رسول ایدوکنه اثانمیوب معجزات طلب ایتدلر دد لرکه یا محمد سندن
اول وکلان پیغمبرلر هر بری رسوللوکنه بر دلیل برهان کتوردلر سن دخی اکر
کرچکسك وکرچکدن رسولسك بزه بر نشان کوستر سکا اناندلوم رسولم
دیکه نه دلرسیز ایدوك دد لرکه اکر پیغمبر ایسك شول بدر اولمش ایی
ایکی پاره ایله کلوب بره الشون کوره لوم اندن کوروکوکه چقوب بتون اولسون
پس رسول حق تعالی حضرتندن نیاز ادوب دعا قلدی حق تعالیدن وحی کلدیکه
یا محمد بو نی سندن دلیجکلری بزوم علمومزده وار دی مقدر اولمشدور سندن
اشارت قلمق بزدن ایکی پاره قلمق پس اول مکه کافرلری جمع اولوب طوردیکن
رسولم ایه بارمغیله اشارت قلدی ای یرنده حرکت ادوب اورتاسندن ایکی پاره

اولدی ابن مسعود ایدور بز رسول الله ایله ایدوك كم ایکی پاره اولوب
بره اندی یاروسی حراطاغنك بریاننه اندی ویاروسی دخی بر یاننده اندی
طاغ اکسکنلر ارسنده قالدی کروکوکه چقوب ایکی پاره جمع اولوب
بره کلدی بوتون اولوب یعنی کبی نوروبردی ضحاك ایدور چون سکه
اهلی اول معجزاتی کوردلر ددلرکه زهی جادو در بو محمد کر بونوك کبی سحری کوکلرده
دخی اثاد را بو جهل لعین ددیکه چوره اطرافلره ادملر صالوك کوره لوم
که بوندن ارتوق یرده بونی کورمش کمسه وارمی که ای ایکی پاره اولدی اکر
بوندن غیری یرده اولمدیسه ظاهر بو سحر دور دلیس چوره اطرافلره بیتلر وادملر
صالدلر هر یردن خبرایله کلدیکه فلان کیجه فلان وقتده کوردك كه ای ایکی
پاره اولوب بره اندی کروکوکه چقوب بوتون اولدی انی ایشدوب اول
کافرلر ددلرکه زهی قوتلو سحرکه جمیع عالمه ظاهر اولدی کروانکاردن قومدلر
پس اول وقت حق تعالی بو ایتی اندوردیکه اقتربت الساعة وانشق القمر وان
یروا ایة یعرضوا ویقولوا سحر مستمر وكذبوا واتبعوا اهواءهم یعنی قیامت
یقینجق کلدیکه ای ایکی پاره اولدی بز رسول کلدوکی دخی قیامت یقینلغنك
علامتلرندن ایدی که اخر رسول ایدی اندن صکره بر رسول دخی کلسر دکل
ایدی پس اول ای ایکی پاره اولدوغی ورسول کلدوکی اکیسی دخی قیامت
یقینلوغنه علامت اولدوغیچون بو ایتی اندروب خبر ویردیکه حق تعالینك
علامتلرندن بر علامت کورسلرکه انك رسوللوکنك کرچکلوکنه دلیلدور
اندن اعراض ادوب انکار ادرلر هیچ بر حقیقتده فکر ایلمزلر ایدورلرکه بو سحردر
جمیع عالمه اثر ظاهر اولدی بزوم اول ایتمزی ورسوللرزی وقیامت قوپیقلغی
یلانلدلر اول نفسلری هوالرنه اویوب اول باطل بوتانه طابعی ترك ایتمدلر ودخی
بیوردیکه وکل امر مستقر یعنی هر کلام که حق تعالیدن بیورلمشدور
انوك النده بر حقیقتی واردور شول حکم که دنیده اولاجق دور تیز ظاهر اولور
وشول حکم که اخرتده اولاجق دور تیز زماننده اول دخی بلنسر در یعنی هر کشی
عملو عملیله یارین قیامت کوننده حکم اولنوب یرلو یرنده قرار طوتدور یسر

اوچماق اهلنه ثوابلر و درجه‌لر حکم اولنوب جنتده قرار طوتدوره وطاموا
اهلنه عقاب عذاب حکم اولنوب جهنمده وسعیرده قرار طوتوله سعادت
انوک کم اولکی جماعتدن اولا اول اکینجی طائفه‌دن کیدوبی ایراق قلا و دخی بو یردیکه
ولقد جاءهم من الانباء ما فيه مزدجر حكمة بالغة فما تغن النذر یعنی بدرستی
بو مکه اهلنه اول الروکی امتلرک حاللرندن شول قدر بیان و یرلدیکه
انوک ایچنده کی بولره وعظ نصیحت اولوب اول شرکدن معاصیدن منزجر
اولوب یغلیجق لسنلر و اردی تیز بو قرانکی محکم کامل حکمت سوزلر دور
عقللی اولوب اداراک ادنلر اما بولر بو قورقولرک منفعتی یوقچونکه بولر رسوله
ایمان کتوروبا کا متابعت قلمدلر و دخی بولره عذاب کله **فتول عنهم يوم يدع**
الداع الى شيء نكر خشعا ابصارهم يخرجون من الاجداث كانهم جراد
منتشر مهطعين الى الداع يقول الكافرون هذا يوم عسير یعنی یا محمد
چون بولره بزوم خبرلروم ارشد دوب حجتی تمام ایلدوک بولرسکا اونماد لرترک
ایت قو بولری شول کونه دک کم اسرافیل قدسک صحراسی اوزرنه طوروب
صورنی چاله بولری دعوت قیلوب قعره اول قورقلو وهیبتلو اشلرکم کورلمجک
بولورک کوزنه قتی منکر کلوب نفرت قلالر بو حالده کم انی کورمکده کوزلری
غایت ذلتنده قورقوده اولا جر رب قالیه یومقمغه مجاللری قلمیه وچونکه سنله‌لرندن
چقالر شول چکرکه معدنلرندن چقر کبی بولک بولک دورت یکا اوچالر و یریرنه
قادیله‌لر کاه اول یکا صاورغوب کاه بو یکا صاورغالر بیللو تیز یکا یونطوتمیلر
کیده بیلر بولر دخی اول کون هیبتندن ایله اولالر خبرده کلمشدور که چقجق
سنله اهلی سنله‌لرندن چقالر قرق ییل و بر روایتده یوز ییل شویله خیرتده
قالوب طوره‌لر اول محشر اسی سنده اول دکلو زحمت چکالر که فریاد ادوب
دیه‌لر الهی بزی بو مکاندن ایرکیدر اکر طاموبه دخی قویرسک راضی اولدق تک بو
زحمتدن راحت اولالوم پس اول وقت الر قفر یحیدن یکا سر علیه ایوشوب
اقبال ایده لرکه اول دخی اسرافیل و رایله صاونرلرکه اکا وارسعله نجات بولسرلر
وارده لرکم ره‌لر اول دکلو هیبتلر وارکه هیچ برکسنه اکا طاقت کتورمز انی کوروب

اول انکار ادوب کفرنه راضی اولالر دیه لرکه اوش بو کون بزوم اوزرمزه بولق
قتی دشوار کوندورکه قورتولمغنمزه امید یوقدور اندن صکره بولری حسابه
قعره لرتا شول بالغ اولدقدن صکره اولیجه دک نکم اشلدیسه و نه سویلدیسه
کوک بر برانده حساب و یره سعادت انوک کم شمدیدن انده جواب ویرمک ایچون
سعی اده بوندن صکره حق تعالی رسولنک خاطرن رعایت قیلوب تسلی
ایله بیوردی **كذبت قبلهم قوم نوح فكذبوا عبدنا وقالوا مجنون وازدجر**
فدعا ربه اني مغلوب فانتصر یعنی یا محمد بولر سنی یالانلدقلرنه کوکلوک طارطوتمغل
که بو سنوک قومندن الرو نوح قومی دخی اول قوتمز نوحی یالانلدلر اکا دلودر لر الله
دیوب دخی قومدلر بلکه اوزرنه اوشوب چاغرشوب شول قدر دوکدلرکه
عقلی کیدوب دوشدی چونکه حددن نجدلر کوکلی طارلوب بزه دعا قیلوب
یالواردی دیدیکه الهی بولر بنم اوزرمه غالب اولوب بنی قهر ایلدلر بکا معاونت
قلغل بولره عذاب و یرسکله چون دعا قیلوب بزه یالواردی بز دخی انک دعاسن
قبول ادوب مرادن یرینه کتوردوک نتکم بیوردی **ففتحنا ابواب السماء**
بماء منهمر وفجرنا الارض عيونا فالتقى الماء على امر قد قدر یعنی کوکلروک
قپوسن اچدق اول قتی چوق دوکلیجی یغمورلریزه اندوردک و دخی یروک
صولرینک کوزلرن اچوب روان ادوب قندق کوک صوییله یر صوینی برنه
قاوشدی شول وقتا چنده کم اول الرقلیعی مقدرا اولنمش ادی **وحملناه**
على ذات الواح ودسر تجري باعيننا جزاء لمن كان كفر یعنی کتوردک بز اول
نوحی کمی اوزرنه کم تخته‌لرله و میخلرله محکم دوزلمش ادی که غاج اغجندن
ایدی و بر روایتده قوز اغجندن ایدی پس اول کمی صو اوزرنه سیر ادوب یورودی
بزوم نظر عنایتمزله و صقلمغمزله و اول کمی کتوروب نوحی قومیله قورترد غمز
عوض یوننددن ایدی اول نوحه کم انی انجتدلردی و عقوبت یونندن جزا ایدی
اول قومنه کم کافر اولوب انی انجتدلر پس حق تعالینک سنتی بودورکم
دوستلرن انجتدنلری البته یا دنیاده قهر ایلر یا اخرتده زیرا دوست دوستنی
کمسنه انجتدوکن خوش کورمز انوک انتقامن طلب ادر بو عجب دکل کم کافرلر

اللهك دوستلرن اینجتدورلردی زیرا الله دوشمنلری ایدی اما عجب بودرکه
مسلمانلر دیوب تکری سور و ذکرو اللهی سون قوللری دوشمن طتوب اینجدرلر
اول دوستلردن فایرق اتدوکلرنه طازلغنورلر امیذ وارکرحق تعالی انلردن
دنیاده اخرتده دخی انتقام اده اولکرجک دوستلری حقینی اول یالان دوستلر
قومنه و دخی بیوردیکه ولقد تركناها آية فهل من مدكر فكيف كان عذابي
ونذر ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر يعني بدرستی بز اول
کمی شویله باقی قودق تا اندن صکره کلنلره عبرت اوله زیرا دمشلرکم بوم رسولمز
دنیایه کلمک یقین اولمشیدی دخی اول کمینک بعضیسی اول جودی طاغنده
طورردی اما بعضلر دیدلرکم بزانی ایت قودق صکره کلنلره عبرت اولوب
حق تعالینک عظمتن و کمال قدرتن اکلیلر زیرا نوح کمیسندن الرو
کمی یوغیدی اول جبرائیل نوحه کوستردی اول دوزدی اندن صکره اکا کوره
دوزدلر پس حق تعالی اندن اوترو دیدیکه بزانوک کبی عبرت قودق هیچ برکسه
وارمیدرکه اللهک صنیعنه باقوب عبرت الاکم کوره نوح قومینه دسمه
هلاک اولوب قهر اولدی اول نوکله اوکتلنوب ایمانه کله یا محمد سنه کوروش
سن بزوم عذابمزی و رسولمز کلوب بولره انذار ادوب بولر ایمانه کلدوکلرنی بولر
عذابه حقمیدور دکلمیدور بدرستی بز بو قرانی کندودللرنجه اندروب بولرهم
اوقماسینی هم حفظ ادوب ازبر بلمسینی اسان قلیویردک هیچ برکسه وارمی
کم انوکله اوکتلنوب کندوبی یوکور حسن بصری روایت قیلور رسولدن که
بیوردی اکر حق تعالی بزه اول قرانی کلکر قلدق دمسه هیچ برذل اول قرانی
اوقومغه طاقت کتورمسیدی دکل کم حفظ اتمک و دخی بیوردیکه كذبت عاد
فكيف كان عذابي ونذر انا ارسلنا عليهم ريحا صرصرا في يوم نحس مستمر
تنزع الناس كأنهم اعجاز نخل منقعر فكيف كان عذابي ونذر يعني قوم عاد
دخی رسوللرنی هودی یلانلدلرکم بنوم دخی انلره عذابم و انذارمننه اولدی
بدرستی انلره دخی برقتی صوق یل مسلط قلدق برکون لجنده کم اول کون انلره
نحس شوم اولدی تاکه اول یل انلروک اوزرنه دایم اولوب یدی کیجه سکز کون

اشدی تاکه روحلرنی بدنلرندن نزع ادوب چقردی و اعضالرن یرندن
اوزوب قوباردی شول بودق قلمش خرما اغاجی اوزده کی کبی کم دوشوب
یاته هر بریتک بوینی اوزوبی التمش ارشدی و بر روایتده یتمش ارشدی اندن
اوتوری خرما اوزدکنه تشبیه قلدی که اول دخی اوزون اولور یعنی
چون اول هود پیغمبر انلره اول یلک کلوب هلاک ایده جکن خبر وردی انلر
انی استهزا ایلوب کولولردی وادلو براوه یره چقدلر دیزلرنه دکن جقورلر
قازوب کندولری کومدلر دیدلرکم یا هود ایتا ول یله کم کلسون امدی بزی
بو یرمزدن کتورسون چقرسون پس حق تعالی امر ایلدی اول یله کم کلوب برولک
التنه کیردی بشلدی اکن اکن انلری یردن چقاروب هوایه دوکدوردی هواده
اکسن بر بریته اوروب یره بر غوردی کم و قالبلری انلرک نظر ادوب باقشورلردی
دخی کفرلرندن دونوب ایمانه کلمزلردی تاکه کلسن اولر سمه کتوروب
یره برقدی اندن صکره قوم طراق قومدی صاو دنیا اوزرلرنه دوکدی کم طراق
التنده قالدلر هلاک اولدلر یدنجه کون انلر اول طراق التنده اکلدولری کلوردی
انوک ایچون دیدی حق تعالی کم بنم دخی عذابم انلره کورنه اولدی کم و بیوردی
ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر يعني بز بو قرانی سنوک
قومکه ذکر قلیویردک کم اوقیوب دکلیوب اکلیالر کم انلره بر نصیحت اوله
اول الوکچون قومدن عبرت الوب انصاف کلهلر هیچ بولردن اول قرانله اوکتلنوب
ایمانه کلورواریمیدور بو تکرار ذکر اتدوکی زیاده تنبیههدور و رغایت عنایتندن
و هم کی بو قوللروک اول اوکتلنمک مهم اولدوغیچون تکرار اصمرلرکه غافل
اولمیلر و هم توبیخ سرزنش ذکر بوینی براکی اشدوب التفات تمیه لردخی اول
هوای نفسینی ترک اتمیلر اول باطلی قیوب ایمانه کلمیه لر انلرک تعییب تعییر دورکم
اول حاللری یا دمزلغن انلره تنبیه قلمقدور و دخی حق تعالی بیوردیکه
كذبت ثمود بالنذر فقالوا أبشرا منا واحدا نتبعه انا اذا لفي ضلال
وسعر أألقي الذكر عليه من بيننا بل هو كذاب اشر سيعلمون غدا
من الكذاب الاشر يعني يا محمد ثمود قومی دخی رسولمز صالح انلره کلیجک یلانلدلر دلر

اشبو دخی بزدن برجلین بر مخلوقدور واره لوم بو بزوم کبی خلقه متابعتیمی
قلالوم اکر بزوم اتالوم دینن قیوب بو بر مخلوقه اویاجق اولورسوز بوکی
کوزسوزلکدور کم کندوم اشکاره خطایه وضلالته برقمش اولاورز یعنی اشبو
بزوم ایچمزده بونجه اغنیا نلر و مالدارلر وار ایکن اول رسوللوکه اشبو کشیمی
مخصوص اولندی که بزدن بر میوزه ویرلمیه بوکا ویریله بلکه بو کذابدور الله اوزره
افترا قیلورکه بن رسولم دیو تکبرلوکندن بیلوب یلان سویلین انلرمیدور یوخسه
صالحمیدور یعنی قیامت کوننده انلره ظاهر اولا بیله لرکم اول بیلوب الله اوزره
یلان سویلین کندولردور صالح نکم ذدی قولنده صادقدور و دخی بیوردیکه
إنا مرسلوا الناقة فتنة لهم فارتقبهم واصطبر ونبئهم أن الماء قسمة بينهم
كل شرب محتضر فنادوا صاحبهم فتعاطى فعقر فكيف كان عذابي ونذر
یعنی اول صالح قومی دیلدلر صالحدن کم انلره کندونک پیغمبرلغنه دلیل و آیت
کوستره قیادن بر دوه چقاره صالح ربنه دعا قیلوب یالواردی حق تعالی اکا
وحی ادوب دیدیکه یا صالح بز اول دوه بولره چقرورز اما اول بولره فتنه اولورکه
انوک اوجندن هلاک اولسرلرسن دخی اولرولک زحمتلرینه صبر ایت قنلان بولرک
هلاک اولوکنه کوز طوتوب منتظر اول دخی خبر ویر بولره کم بنجن اول دوه بز
چقاره وز اول ایچدوکاری صو بولرولک ایله دوه ارا سنده کرک کم قسمت
اولونه بر کون دوه ایچه بولر صو المیه و بر کون بولر اولا اول دوه کلوب ایچمیه
هر برسی کندو نوبتنه حاضر اوله بر بریلوک نوبتنه برسی کلمیه چون اول دوه
حق تعالی دیدوکلرنلین اول قیادن چقاردی اول صو ده بولرولک ایله مشترک
اولدی بولر انی صواب کورمدلر قصد اتدلرکه اول دوه اولدوره لر اکی ظالم فاسق
واردی بری مصدع ویری قدار انلری دوزدلر کوندردلرکه واروبان اول دوه اولدوره
کلوب اول دوه نک یولی اوزرنده اوتوردلرکه کیجیجک اکا زیان ایرشدوره لر
چون کلوب دوه اوغرادی اول مصدع قداره جاغردی حاضر اول اوس کلدی
دیو چونکه کلدی اوقله اتوب اول دوه نک سکرین کسدی دوشوب هلاک
ایلدلر انلری دخی نیم عذابه ینه اولدی إنا أرسلنا عليهم صيحة واحدة فكانوا

كهشيم

كهشيم المحتظر ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر یعنی بدرستی بز
کوندردک انلروک اوزرینه جبرائیلی کم واروب بر کز قتی صیحه اوروب هیبتله
جاغردی انک هیبتندن کلیسی شول باغ النده اوه نوب باصلان قوو بیرق
کبی ازیلوب بجدلر یا خود شول قوم کلی کبی اولدلر امدی یا محمد بز بو قرآنی سنک
قومکا اوکوتلنمک اچون کافرقلیو یردق هیچ بر کمسه وار مدیکم انوکله اوکوتلنه لر
و دخی بیوردیکه كذبت قوم لوط بالنذر إنا أرسلنا عليهم حاصبا إلا آل لوط
نجيناهم بسحر نعمة من عندنا كذلك نجزي من شكر یعنی اول قوم لوط
دخی بزوم کوندردوکمز نذرمزی یلان طوتدلر اکا ایمان کتوروب بزی بلمدلر بز دخی
انلروک اوزرنه طاش یغدروب انلری هلاک ایلدوک الا لوطی قیزلریله سحر
وقتنده نجات ویروب قورتردق بزوم اول قورتردوغمز اکا بزوم قاتمزدن
کی اولو نعمت عطا ایدی حق تعالی کندوبی بیلوب نعمتلرینه شکر ایدن قوللره
بوکی عوضلر ویرور دنیاده دخی بلالردن صقلر اخرتده دخی کافرلر ایله
عذابا ولمقدن قورتارور و دخی بیوردیکه ولقد أنذرهم بطشتنا
فتماروا بالنذر ولقد راودوه عن ضيفه فطمسنا أعينهم فذوقوا عذابي
ونذر ولقد صبحهم بكرة عذاب مستقر فذوقوا عذابي ونذر ولقد يسرنا
القرآن للذكر فهل من مدكر یعنی بدرستی بولوی اول لوط بزوم عذابمزدن
قورقودوب عقوبتمزدن خبر ویردی انلر انی یلان طوتوب اول عذاب کلمکنده
شک اتدلر اول رسوللرینه انانمدلر بز جبرائیلی بر قاچ فرشته ایله انلری هلاک
قلماغه کوندردک واروب لوط اوینه قنوق اولدلر اول کافرلر زنالیوب
کلدلرکه انوک قنوقلرینه قصد اشلیه لر جبرائیله امر ایلدوک کم قنادیله
انلروک یوزلرین صغادی کوزلرینک کورمکلکی کیدوب جملسی کورسوز
قلدق نذیر خبر ویردوکی عذابی انلره طاتدوردق صباح وقتنده انلری اول
عذاب کلوب قپلادی جبرائیل شهرلرینی طاغلریله یرلریله قوپروب هوایه کتوردی
باشی اشغه دوندروب صالی ویردی ایسوب هلاک اولدلر اول دنیا عذابیله
اخرت عذابینی انلره اولاشدوردق تا قیامته دکن عذابده اولالر قیامتده خود

دخی اولوسینه مبتلا اولالر زبانیلر انلره دیه لر کم دیك امدی طاتك اول الله
سزی قورقوتدوغی عذابلری که سز انکا انکار ادردکوز ودخی بویردیکه ولقد جاء آل
فرعون النذر کذبوا بآیاتنا کلها فأخذناهم أخذ عزیز مقتدر
أکفارکم خیر من أولئکم أم لکم براءة فی الزبر یعنی بدرستی اول فرعون
قومنه دخی قورقودجیلر کلدی موسی ایله هرون دوراندر ویردوکمز اول طقوز
ایته انلر کلمسنه انکار قلدلر بلا نلدلر بز دخی انلری عقوبتله طوتدق شول قتی
عقوبتله کم انتقام ایدیجی دورکافرلر اوزرینه الله قادردر نیجه دلرسه انتقام
قلمغه انکا و رسوللرینه مطیع اولمیانلره بوکز دوتوب مکه کافرلرینه تهدید
ادوب بیوردیکه یعنی سزوك کافرلروکوز دخی قویمی دورانلردن که ذکرایلدك
حق تعالی انلری هلاك ایلدی سزی دخی هلاك قلمغه قادردر دور ضعیفتنا کوزکه
عاجز اولا یوقسه سزوك عذابدن قورتلمغه برائتلروکوزمی وار بوایتین کتابلرده
بومعلومدورکه عذاب یوقدور البتده اول عذابلره اوغراسکوز کوزکوك یوخسه
بولر کندولری قورتلمشی بیلورلر بوخوذطن فاسددور ودخی بیوردی أم یقولون
نحن جمیع منتصر سیهزم الجمع ویولون الدبر بل الساعة موعدهم والساعة
أدهی وأمر یعنی یوخسه بولر ایدورلرمی که بز دوکلمز اول عذابدن بری بریمزی
منع ایدیجیوزکسته بزه غالب اولمز الله تعالی بیوردیکه تیز اولا که بولر اول
جمعیتلری بدر کوننده طاغلوب منهزم اولالر بونلردن دونوب قچالر عمر
ایدورچون بوایت انذی بن ایدوردم که عجب بونه طاغلمق اوله چونکه بدر کونی
اولدی رسولی کوردوم قالقوب سلاحن کیوردی بوایتی اوقوردی بلدوم که
اول کافرلره انهزام وارددور ودخی بیوردیکه بز بولری اول دنیا عذابیله قومزوز
بلکه قیامت کونی بولروك بوین جمع اولوناجق کوندورکه اول قیامت عذابی دخی
اولوقتی دوردنیا عذابندن بوکز اول اخرت عذابندن وصف ادوب بیوردیکه
إن المجرمین فی ضلال وسعر یوم یسحبون فی النار علی وجوههم ذوقوا مس
سقر إنا کل شیء خلقناه بقدر وما أمرنا إلا واحدة کلمح بالبصر
یعنی حقیقتا بومجرملر وبوکافرلر دنیاده قتی ضلالت خطالجنده دور اخرتده دخی

سعیر طاموسنك عذابلری زحمتنده دور شول کونده کم انلری یوزلری اوزره
اودلیجنه سورینه زبانیلر انلره سرزنش قیلوبن دیه لرکه طاتك اول سقر طاموسنك
عذابلرندن اول فعلکوزه کوره عوضلرا ولماغیچون که انکار ادوب تانمزدوکوز
حق تعالی ایدور هر نسنه بز یاراتدق وبری برینه مشاکل ومواقف یاراتدق
محمد بن کعب ایدور بوایت اول قدریلر حقنده انمشدرکه اللهدن قدرتن نفی ادوب
کندولره اثبات قیلورلر اولی اور قولنه اشلرسا کندو قدرتیله دور
حق تعالی قدرتیله دکل الله قدرتن نفی ادوب عجز اثبات ادرلر کافر اولورلر
پس یارین قیامت کوننده انلری طاموده یوزلری اوزره سوریوب دیه که
کوروك اشبونسنه دخی سزوك قدرتکوزله می دور یوخسه بزوم قدرتمزله
می دربیلوك که جمیع نسنه بز قدرتمزله یاراتدق که جمیع قوللرنوك افعاللرینك
خالقی بزوز ابن عباس ایدور حق تعالی هر نسنه که یاراتدی بز تقدیرمزله یاراتدق
دیدوکنك معنیسی بودورکه هر نسنه که یاراتدیانی اصلاح ادجك
رزقیله یاراتدی دمدن حیواندن وقورو یر حیوانلرینه وقوشلرینه اصلاح
ادجك رزق یاراده دی ویردی جمیع مخلوقه دخی انجلین ودخی الله تعالی
بویردیکه دکلدور بزوم بویروغمز اول قیامتی قوپرمغه الا شول کوز لچوب
یوممشیجه دور یعنی تیز دلسونز اول قیامتی قوپاره وز بزکز امرایدر وزهمان
اولور کوز یوموب اچمقدن دخی تیزکرانی قوپرمغه بزوم عجزمز یوق ودخی بویردیکه
ولقد أهلکنا أشیاعکم فهل من مدکر وکل شیء فعلوه
فی الزبر وکل صغیر وکبیر مستطر یعنی بدرستی بز هلاك ایلدوك سزوك
مثللوکوزی وسزوك اهل ملتوکوزی چونکه رسوللرینی یالانلدلر هیچ سزدن برکمسه
وارمیدورکم بوندن عبرت الوب اوکوتلنه بلکه بولر حقدور دخی اللهدن عقوبتندن
قورقوب ایمانه کله بولر ایله ضنما سونلرکم نه ایلدیسه کندولره قالهبلکه نه اشلرلر
ونه سویلرسه اولکتابجنده صایلوب قلمه کلمشدر اولودن کیچیدن نه قلدلر
لوح محفوظده سطر اولنوب یازلمشدور بزوم علمومزدن طشره دکلدور ودخی
بیوردیکه إن المتقین فی جنات ونهر فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر یعنی

شول کمسنه‌لر کم شرکدن و قولحشدن صاقندیلر و ایریق کناهلردن دخی تغلیندیلر
انلر او چمافده بوستانلر اچنده او ایرمقلر کنارنده شریف مکرم یرلرده اول اولو
قادر پادشاهک قوکشلغنده ابدی سعادتلر اچنده نعمتلر فلسنرلر پس سعادتی
اولنلر بو باقی دولتی حاصل قلماغیچون سعی ایده اول هلاکلک سببلریندن
صقنه ابدی غذابلو کندوی مبتلا قلمیه دایم اخلاصله عبادته مشغول اولا

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ مَدَنِيَّةٌ وَآيُهَا ثَمَانٌ وَسَبْعُونَ آيَةً وَيُقَالُ مَكِّيَّةٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ یعنی اول
وقت کم حق تعالی ایتاندروب بیوردیکه رحمانه سجده ایدوک اول مکه کافرلری
دیدلرکم رحمن کمدور بز بلمزوز رحمانی الا مسیلمهٔ کذابی بلورز حق تعالی کندو
ذاتن بلدورمک ایچون بونی بیوردیکه اَلرَّحْمٰنُ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ خَلَقَ الْاِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ
یعنی اول رحمان کم سز انی بلمزوز دیو انکار ادرسز اولدورکه محمده قرآن اندوردی
کم جبرائیل انک اوزرنه اوقودی اول اوکرندی اول دخی امتی اوزرنه اوقودی امتی دخی اوکرنه
انوکله عمل ادوب دنیالرن و اخرتلرن معمور ادهلر و دخی رحمان اولدرکه
ادمی اوغلانلرنی یاراتدی و انلره عقل فصاحت ویروب کوکو قلان حیوانلردن
انلری تمیز قلدی شکل قامت یونندن دخی عقل ادراک یونندن و دخی بیوردیکه
اَلشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ یعنی آیله کون دخی یاراتدیکی
انلروک فلکلری و منزللری وار اول منزللرنده سیر ایتدوکی لری حسابله و مقدارله
درکه اندن تجاوز اتمزلر تا انلروکله بو آیلروک یللروک و کونلروک ساعتلروک
حسابی معلوم اوله اوزاندوغی قصالدوغی بلنه هر ایشلروک وقتلری انوکله بلنو
اولا و دخی هر نجم ایله شجر سجده ادرلر نجم دیو شول نسنیه درلرکم بتجک یره یایلور
یوقارو وارور و طوره جق اینجوکی یوق قاوون قاربوز و خیار قباق کبی و دخی
بونلره بکزر اوتلر کبی و شجر اکا دیرلرکه انوک اورو طوره جق اینجوکی وار ایاق اوزرنه
طورور بودقلور یعنی بولروک کولکه لری صباح وقتنده و اخشام وقتنده اول
رحمانه سجده قیلورلر سجده معنسی بودورکم هر نسنه نک کولکه سی اول ایکی وقتده
یره دوشوب اوزانور شوکا بکزرکه یوزیره قیوب سجده ایلدی و کوز یوقرو قالقدقچه

صباح

صباح وقتنده کولکه دریلوب قصالور اکا بکزرکه سجده قلدورلر اخشام وقتی
یقین اولیجق کون اندوقچه کولکه کرو سجده یه وارور یاخود بو سجده ادرلر
دیدوکندن مراد بودر ولاکن بو کلی حال دلیله اللهه تسبیح ادرلر نتکم حق تعالی
بیورمشدور • وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ • بو آیت معنسنده هیچ بر نسنه یوقدر
الا اول اللهه حمد له تسبیح ادر و دخی بونی بیوردیکه وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
اَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ وَاَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ یعنی دخی رحمان
اولدورکه کوکلری بشیوز یللق یول قدر یرلردن یوقارو کتوردی و دخی ترازو اندردی
که خلق انوکله طارتلجق نسنه لری طارتوب بربرنه عدل ایلیه لر نوح زمانه دک
ترازو یوغدی حق تعالی انی نوح زماننده اندوردی و امر ایلدیکه قوللرنه اول ترازوده
جفا دوب ظلمه میل اتمیلر طارتوده عدل اوزرنه اولالر خلقک حقلرن
کسمیلر الاجق وقتی ارتق طارتوب صاتجق وقتی اکسک طارتوب ویرمیه لر
و دخی دلده سوزلرن ترازو ایله سویلیه لر حددن کچوب باطل سوزلر سویلمیلر
حقی اروکتوره لر و کره قلان مصلحتلرنده دخی حاجتلری قدر سویلیلر و حق سوزی
دخی سویلیجک یرده قورقماغله و اوتانماغله کسنه قیوب دیننده تقصیر اتمیلر ارتوق
سویلیوب کناه یوکن ارتورمیلر عمر کوهرن اکسوکنه کرکمز یره خرج اتمیلر بلکه
اول ارتوق سویلریونه • سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ • دیوب قویا کندو
ذخیره اولا انوکله باقی اولوب دولتنه ایرشه لر و دخی بیوردیکه وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا
لِلْاَنَامِ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْاَكْمَامِ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ
فَبِاَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ و دخی رحمان اولدورکه یری بسط ادوب دوشدی
خلق ایچون که انک اوزرنده مصالحلرن قیوره لر دخی اول یر اچنده انلروک ایچون
انواع یمشلر یاراتدی و ویردی و دخی خرما یاراتسویردی که اول قبونک اچنده نیجه
عجایب خلقت اوزره لطیف لذتلریله انواع منفعتلر حاصل اولورکه
صایلمز و دخی داته لو ستوردی که هر بری بر دورلو لذت ویرور کی ادمه غذا
اولور کی حیوانه که اول صماندر اکا درعلف دردو ادمه غذا اولور بوغدای
درطاری دور و دربقلادور و نخوددور مرجمک دورو دخی دارجین یاراتدی ویردی

كه انوڭله دماغلرڭز كونكجك قوقولر وار ايسن حق تعالى سورهٔ نكتا ولنده نعمتلر ذكر
ادوب جنله انسه خطاب ادوب بويورديكه يا جنله انس بو اللهك
نعمتلرنده قنغيسنه انكار ادوب ديرسز كه بو نعمتلردن دكلدر و حق تعالى
بو سورهده نعمتلرڭ الا ديو ذكر ايلدي نعما ديو ذكر اتمدي زيرا الا ديو
جميع نعمتلره ديرلر و دخي خزمتكارلر والتونه كومشه وشول كه مالك جنسيدر
الا ديرلر اما الاء ديو هم بولره ديرلر هم برلحلق ايرشوب بلالر زحمتلر دفع اولدوغنه
ديرلر بو سورهنك اچنده بولر ذكر اولندوغيچون حق تعالى هر ايتلر اخرنده كتورديكه
سز اول اللهك قنغي الاسنه انكار ادرسز وبوندن صڭره بويورديكه خلق الانسان
من صلصال كالفخار وخلق الجان من مارج من نار فباي الاء ربكما تكذبان
يعني ياراتدي ادمي شول قورو بالچقدن كه ساقسي كبي قورولغندن اواز ويرردي
وجنيلرڭ اتاسن كم ياراتديكم اول ابليسدر دوربراودياڭلكندن كه انڭ دوتوني
يوق و برنيجه دلركم كوكدن اشغه بر يوفقه بولوت وار اول بولوتايله كوك اراسنده
اود وار كم يلدورمار اندن قوپار اول جنيلرڭ اصلي اول اوددن يارادلمشدر وكوكه
يا قيجق سن كوكي اول بولوتاردندن كوروسين شول نازك پرده اردندن لشتنه
كورورسكبي ايشته يا ادم اوغلاني حق تعالى سيزي كالو كوزي بر نفسدن ياراتدي
كه ادمدر واي جنيلر سيزي دخي جميع كوزي بر نفسدن ياراتدي سز بو نعمتلرك
قنغيسنه انكار ادرسز كه بو اللهدن دكلدر ديرسز و دخي بيورديكه
رب المشرقين ورب المغربين فباي الاء ربكما تكذبان يعني اول رحمان كون
مشرقنوك دخي اي مشرقنك ربي در و دخي كون اوزانجق كونش چقديغي مشرقك
دخي ربي اولدور واي مغربلرينك كه طولنوزلر اناروك دخي ربي اولدور ياخود
غايت طولندوغي مغربلروك ربي اولدور معنيسي بونك بودور كم اي جنله انس
سز كركسه مشرقده اولوك كركسه مغربده اولوك هر قنده اولسكوز اللهك ملكي
اچنده سز شرق وغرب كلي انك ملكيدر ويدوكوز رزقي دخي سيزه ويرن
اللهدور سزي ياردب واردقلان وهر ايشكوزه ياردم ايدن اولدور بو كليسله
انك قنغي نعمتلرنه انكار ادوب درسز بو اللهدن دكل و دخي بيورديكه مرج البحرين

يلتقيان

يلتقيان بينهما برزخ لا يبغيان فباي الاء ربكما تكذبان و دخي ايكي دڭيز
ياراتديكم بري بره اولاشق برينك صوتي اجي و برينوك طاتلو اكسننك اراسنده
حاجز مانع ياراتدي كه بري برنه قارشميه اما غريب بونده بودور كم اول اراده
مانع اولاني شول يله لطيف ياراتمشدور كه كوزلراني كورمز بعضلر ديمشلر كم
اورتاده مانع اولان همان اللهك قدرتيدور كم قارشغه قومز اندن ارتق
مانع يوقدر يعني بو دڭيزلري سزوك منفعتكوزلچون وسزه اندن عجايب وغرايب
عبرتلر و حكمتلر ظاهر قلديكه سز اندن عبرت الوب انوك قدرتلرن اڭليا سز
واني برليه سز بو نعمتلرننه انكار ادرسز و دخي بويورديكه يخرج منهما اللؤلؤ
والمرجان فباي الاء ربكما تكذبان يعني اول رحمان دور اولكم اول
ايكي دڭيزدن سزوك ايچون انلي ايري كيمي و ووفق انجيلر چقاري ويرديكه هم سزه زينت اولا
هم دخي ايري مصالحلروكوزه منفعت قلاسز ننه انوك اول نعمتلرنه انكار ادرسز
و دخي بيورديكه وله الجوار المنشئات في البحر كالاعلام فباي الاء ربكما
تكذبان يعني دخي انوك قدرتيله دوركه اول كميلر دڭيزلچنده طاغ كبي
كورولوب سيرادر انوكله برا قليمدن برا قليمه كيدرسز بو نيجه نعمتلردن اولا سز
ننه انكار ادرسز و دخي بيورديكه كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذو الجلال
والاكرام فباي الاء ربكما تكذبان يعني هر نسنه كم يريوزنده وار دور كليسي فاني
اولسردور هيچ بري باقي قالسردكل باقي اول اللهدور كه اولو ملك اسي دور وعظمت
اسي دور و دخي كريمدور كه كناهلري عفو ادرچونكه بو ايتدن فرشتهلر ددلركم
فنا وهلاكلوك ادم اوغلانلرنه دور يريوزنده انلر دور ليس اندن صڭره حق تعالى
بيورديكم هر نسنه كم وجوده كلدي هپ هلاك اولسرلر ايلس فرشتهلر دخي يقين
بلدلركم كندولو دخي هلاك اولسرلر بو دخي بر نعمت دركه اوجهلري بيلدوردي تاكه
غافل اولميوب انوك يراغنده اولالر بر قنوب كوجه جك يره كوكلالرن دولاندورميلر
كانه حق تعالى ايدور واي قوللر و ما الله تعالى سزوك معينكوز دور ايشكوزي اكا
اصمرلك هيچ بو خلقه اعتماد قلمك زيرا بونلر چون كندو نفسلردن هلاكلوكي
شع ايدمزلر سزه نه منفعتلري ايرشه باقي اول اللهدر كم خلق فنايه واريجق اكا فنا عارض

اولمزسزدن كناهلری عفو ادوب باغشلرو كوزه معاونلر ولانا ولدور سزا انوك كبی
ربوك كمسنی یاردوب احسان ایلدی قنغی نعمتلرینه انكار ادرسز ودخی بیوردیكه
یسئله من فی السموات والارض كل یوم هو فی شأن فبای آلاء ربكما
تكذبان یعنی كوك اهلی ودخی یر اهلی كلسی هب اندن دلرلر كوك اهلی یر اهلی ایچون مغفرت
ورحمت دلرلر هر كون اول الله ایشده در كمنی عزیز قیلور كمنی ذلیل قیلور كمنی اولدورر
كمنی دیرلدور كمنه ویرور كمندن الور بو ایتوك سبب نزولی بودر كیم یهودیلر دیدیلر كیم
حق تعالی جمعه ارتسی هیچ نسنیه حكم ایلمز حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردیكه
هر كون اول ایشده در دلیسی چون جمیع حوایجكوزی اندن دلرسز انوك نعمتلرینه
انكار ادرسز ودخی بیوردیكه سنفرغ لكم ایها الثقلان فبای آلاء ربكما
تكذبان یعنی سزوك اوزكوزه عمللركوزی حفظ ادوب صقلیا وزای جنیلر
وای ادملر اوغلانلری تا كه یارن عمللركوزه كوره مجازات مكافات قلالوز لیسی اول
اللهك نعمتلرینه نه انكار ادرسز كه عمللركوز ضایع ایتمیوب صقلیاوز
احسانكز ضایع ایتمیه دوشمنلركوزه اوزرینه سنی یاردوم قلا بو كلی نعمت اندن
حاصل اولا ایسه ولجیدور كه سن دخی انكا شكر ادوب خدمتی یرینه كتوره سز
ودخی بیوردیكه یا معشر الجن والانس ان استطعتم ان تنفذوا من اقطار
السموات والارض فانفذوا لا تنفذون الا بسلطان فبای آلاء ربكما
تكذبان یعنی حق تعالی خطاب ادوب بیوردیكه ای جنیلر جماعتی وای ادملر جماعتی
اكر كوجكوز یترسه اكر اولومدن قاچوب یرلر وكوكلر اطرافندن چقاسن كیده سیز
اولومسنه ایرشمیه چیقوك كیدوك اما چقوب كیدمزسز هر قنده كروارور سیز
ملك سلطنتنوكدورر اولدر ایرشور ابن عباس ایدور رضی الله عنهما بو خطاب
بولره قیامت كوننده اولسر شول وقتكه كوكلر یاریله فرشتهلر اشغه ایینلر دنیای
خلقه كبی قبلایوب طوره لركه اول جمیع خلقدن بریا الكون حق ولا اولولق یوننددن
اما اول وقتانلره دینله كم یا جنیلر ویا ادملر اكر كوجكوز یترسه كر بو یرلر كوكلر
طرفندن چقوب كیدوب بزوم عقابمزدن قورتولاسز چقیك كیدوك چقوب كیدوب
قورتولمزسز الا مكر كه بر دلیل برهان كتوره سز انوكله قورتولاسز یس اول پادشاه بو

قیامت

قیامت قورقولرن بیان ادوب بلدوردكی توبه ادوب انصافه كلوب انوك قیوسنه دونمك
ایچوندر اول دخی اولو نعمتدر سز انوك قنغی نعمتلرینه انكار ادرسز ودخی بیوردیكه
یرسل علیكما شواظ من نار ونحاس فلا تنتصران فبای آلاء ربكما تكذبان
یعنی حق الله اولو نجنیلر وك كافرلری اوزرینه دوتمسز اودیا لكلری شول ارنیش
توج كبی اولا كه انوكله معذب اولالر هیچ بری بولردن اول عذابدن یقلمیالر ایچون
بیلورسز اول عذابدن سزی صقلیوب قورتاریجی یوق الا اول الله دور نه سز انوك
قدرتینه انكار ادوب باقی بلمزسز ودخی بیوردیكه فاذا انشقت السماء فكانت
وردة كالدهان فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی چنكه اول قیامت اولوب كوكلر
یارلسه انوك رنكی شول قیزل رنكده دولنسه كه قلغه مایل ولا یا شول كوللكوك
ات رنكی كبی ولسه كه هوا فیزغونا ولیجق قیزللغه مایل اولور هوا معتدل
اولسه اقلغه مایل اولور بولوتا اولوب صوقا ولسه قره لغه مایل اولور فی
الجملة هوا مختلف اولدوقچه بردولو رنك كورینور یعنی قیامت كوننده دخی
كوكلر یاریلجق ادملر وغلانلر نسوك وجنیلر وك كوزلری انوك هیبتندن مایل اولوب
هر باقدقچه كوزلرینه بر دولو رنك كورینه یس ولكه یرلر كوكلر متغیر اولا انك
هیبتندن واول قورقولردن سزی قورترمز الا اول الله قورتاردور لیس سز انوك قنغی
نعمتلرینه انكار ادرسزكه اول انوك نعمتی اولمیه ودخی بیوردیكه فیومئذ لا یسئل
عن ذنبه انس ولا جان فبای آلاء ربكما تكذبان یعنی قیامت كوننده هیچ برجنینك
وبر ادمینك كناهندن بو یله صورلمیه كه اشبونی سن نیجه اشلدوك زیرا اولر
جمله اشلدوكی وقت دفترا اولوب صیایلمش یازلمشدور صورمغه حاجت دكل
اما سرزنش بله صوره لرانی طیراق باشوكه سنوك او تا تمدن نیجه تا دوب اشبو
كناهلری اشلدوك وبعضلر دیدلركیم سؤال اولنمیا جنیلردن وادملردن
كافرلر ذكر علامتلرندن بلنوا ولالر اما مؤمنلر عاصیلری جنیلردن وادمیلردن
سؤال اولنه بیس چون الله قیامت كوننده سؤال ادوب هر بریكوزه ثواب درجات
ویره او جماق اچنده سز انوك ننه اول نعمتلرینه انكار ادرسز وانی بیلیوب ایمان كتورمز سز
ودخی بیوردیكه یعرف المجرمون بسیماهم فیؤخذ بالنواصی والاقدام فبای آلاء

ربکما تکذبان یعنی اول کافرلر قیامت کوننده یوزلری قراسندن وکوزلری چاقوندن معلوم اولالر موخرنیدارلری حسابدن صکره طوتیالنور وك الترن بونلر دمورلیلرا لتلری ساجن کتوروب انوکله بغلیلراد لرندن شونیله طوب کبی اولالر کتوروب زبانیدار انلری اول حالله یوزلری اوزره جهنمه انالر اچون سزاکا ایمان کتوروب مطیع اولاسز اول سزی بوعذابدن قورتاررور وسعادت دوری قیلورلیس بونعمتك قنغیسنه سزانکاراد وباندن دکلدورد یرسز ودخی بیوردیکه هذه جهنم التی یکذب بها المجرمون یطوفون بینها وبین حمیم ان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اولطامواهلی فجر جهنمه یقین کلسلر طاموا خزنیدارلری انلره دیه لرکم اشبو شول جهنمدورکه سز بونی یلانلیوپ نامنزدکوز پس انلری اول جهنمه قویالرانلر اول وعذابیله اول قینی اسی قینار صولرارا طواف ادهلر یعنی اوزدلرنه براجلق حواله اولونه طعام استیلر انلرزقوم کتوره لرکه هر صلقومی بر منکردیوباشنه بکرزانی انلر یدوره لر بوغزلرنده طوره اشاغه کچمیه بولر قرناداروب صوددلیه لر اول وقت اول قینار صودن کتوره لر بولرانی الوب ایچمکه کتورسلر یوزلرنه یقین وارجق یوزلرینك انی قپوب انك اچنه دوشه چونکه ایچه لر انجلری قیناپوب قرنلرنده نه وارسه طوغره یوپ اشغه دوکه اندن صکره کر واجلق واقع اولا کر زقومه التلر اندن یبوب بوغزلرنه طوره کر وحمیمه التلر کاه انده طولاندروب یوزدیلر طواف ادهلر دوکی معنیسی بودور یعنی کانه حق تعالی بیوردیکر یاجنله انس بن جهنم عقوبتلرینی سزه خبر ویردوکم دخی نعمتدورکه اشدوب اول کفرلردن یعغلنا سزایمان طاعتا بینه یا بشه سز تا بوهلاککدن قوتسندن چقوب قورتولاسز پس بونیم نعمتلرومك قنغی برنه انکار ادرسز چون حق تعالی سورهنك اولندن تا بوکا دکن بلالر دفع اتدوکی نعمتلردن خبر ویردی بوکز باشلیوب بوندن تا اخرنه دکن اولکناهلردن صقنوب الله دن قورقان قوللره نعمتلرا ولاشدیوردوکن ذکراد وب بیوردیکه ولمن خاف مقام ربه جنتان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی هر کسکم بر معصیت اشلمکه قصد اتسه دخی اول

قیامت کوننده کی حسابلری اکسه اول الله ایلنده طوروب صورولجق وقتی خاطرنه کتوروب قورقسه دخی اول معصیتی ترك ادوب اشلمسه اخرتده حق تعالی انکا ایکی جنت ویرور پس اول الله کیم عملکوزه عوض سزه اوجماق ویره اجر وکوز ضایع اولمیه انك نعمتلرینه نه انکار ادرسز ودخی اول ایکی جنتك صفتین بیان ادوب بیوردیکه ذواتا افنان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی بوستان ایچنده انواع بوداقلر واردرکه هر برنده انواع یمشلر وار اغجلرنیوك طاللری بربرنه کچمش دوردلو درلو یمشلر بربرنه قرشمشدر پس اول سزه بو راختیلری وعطالری اللهك قنغی نعمتنه انکار ادرسز ودخی بیوردیکه فیهما عینان تجریان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی بوستانلر جنده ایکی ایرماق دخی واردر وروان اولوب اقرلرشول صودرکه نه دادی تغیر اولور طورماغله نه قوقوسی اولور ایرمقلری سزه تفرج اچون وزیاده نعمت اولماغیچون یاراتدی سزانوك نعمتنه نه انکار ادرسز وانی بیلمزسز ودخی بیوردیکه فیهما من کل فاکهة زوجان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول ایکی بوستانلر جنده هر یمشدن ایکی دورلو یمش واردر بیطلو وبری اکشی زیرا طبیعت دخی دنیاده اکا اوکرنمشدورا لبته ادزواد رنفس ارزو قیلدوغی خوذهب انده اولسه کرك بعضلر ددلرکم هر یمشدن ایکی دورلو اولدورکم هم قرونسی هم یاشی نتکم دنیاده اولور پس اول الله کیم سزه بونك کبی انواع یمشلر یاره دوب رالحتلقلو وکوکلرشاد اولاجق نسنلر یارقلیوب ویره سزا نوك قدرتنه ونعمتنه نه انکار ادرسز ودخی بویور دیکه متکئین علی فرش بطائنها من استبرق وجنا الجنتین دان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اوجماق اهلی بوستانلر جنده تختلرا وزرنده ودوشکلرا وزرنده تکلنوب تنعملر قلالرشونك کبی دوشکلر اصتارلری بیشیل استبرقدن اوله استار بویله اولیجق قیاس ایت کر یوزی نیه اوله ابن عباس دیدیکم یوزی شول نسندندورکه حق تعالی خبر ویردی کوزلرانی کورمش دکل قولقلر اشتمش دکل کوکلره دن کچمش دکل ودخی یمشلردن دیرمك قولای دورا ورو طورورکن صونادسه ایرروا وتورورکن صونرسا دخی ایرر وتکلنوب صونسار

دخی یرده هیچ زحمت اولمزلیس اول الله کم سزه بونوک کبی پادشاهنه تختلر و بوجه
دوشکلر یاراتدی ویردی سز انک وحدانیتنه نه انکار ایدرسز انکا مطیع
اولمزسز و دخی بیوردی که فیهن قاصرات الطرف لم یطمثهن انس قبلهم ولا
جان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول اوجماقلرده شول خاتونلر وار که ازلرینه
قاقلردر و اوزلرندن غیری کمسنه یه کوزن قالدروب باقمزلر و اوزلرن هیچ
اول ارلرندن غیری بر کمسنه نه جنیلردن نه ادمیلردن ال دکورمش دکلدر
سزه انوک کبی مطیع اولور خاتونلر یاراتدی که سزدن ایرو غیره نظرلری یوق سز انک
نعمتلرینه نه انکار ایدرسز اندن اول خاتونلری وصف ایدوب بیوردی که
کانهن الیاقوت والمرجان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول اوجماق خاتونلرینک
یوزلرینوک اقلیغی شول مرجان کبیدر و بیکاقلرینک قیزللغی و صفالیغی یاقوت
کبیدر و حق تعالی انلری بو حال اوزره بزتمشدر که باقیجق کوزلر و کونلردن
لذت الورسز اول اللهک وحدانیتنه نه انکار ایدرسز و دخی بیوردی که
هل جزاء الاحسان الا الاحسان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی دکلدر اول
کلمۀ توحیدوک عوضی که ایدورسز لا اله الا الله الا اوجماقدر و دخی دنیاده
قلدوغک خیرلروک و احسانلروک دکلدر عوضی الا اولدر که الله تعالی سکا
اخرتده احسانلر ایلیه که سن کندو احسانکی اونوده سن و دخی اللهدن قورقوب
معصیتلری ترک ایدنلروک دکلدر عوضی الا اشبو ایتلرده ذکر اولنانلردر ور
اما سزوک احسانکوز مقابلسنده اوجماقلر و بوستانلر و حوریلر احسان
قلدوغی نعمتلری بیان قلدی تاکم احسانکوز ارتوروب زیاده ثواب طلب ایده سز
پس بو نعمتلروک قنغسنه انکار ایدرسز و دخی بیوردی که ومن دونهما جنتان
فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول تکریدن قورقنلر اچون اولکی ایکی اوجماقدن
غیری ایکی اوجماق دخی واردر که اول اولکی ایکی بری جنات نعیمدر و بری
جنات عدندر و اکی دخی بری جنات فردوسدر و بری جنت المأویدر
پس الله تعالی کندودن قورقنلره بونوک کبی اوجماقلر یاراتدی زیاده کرامتلر
ارزانی قلدی سز انوک فضیلی کرمنه نه انکار ایدرسز و دخی بیوردی که مدهامتان

فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول صکره عی ایکی جنتک یشللغی دخی شول
قدردر قیو لقده قرهلغه مایلدر و بو نعمتی ذکر ایلدیکی انوکیچوندر که بو خضرته نظر
اتمکله کوزلروک نوری و صفاسی اوتریس سز انوک نعمتلرینه نه انکار ایدرسز
واکا انانمزسز و دخی بیوردی که فیهما عینان نضاختان فبای الاء ربکما تکذبان
یعنی اول ایکی جنت اچنده ایکی پیکارلر واردر که چقدوغی یردن طلو طلو قینار
چقر هیچ اکسلمز اولدوکنمز اکسلمز اریقلری یارادانک نعمتنه نه
انکار ایدرسز و دخی بیوردی که فیهما فاکهة ونخل ورمان فبای الاء ربکما تکذبان
یعنی اول صکره عی جنتلرده دخی درلو درلو یمشلر وار دخی خرما یله انار وار هر
قنغی اغج دبنه وارهسز انک التنده انواع والوان یمشلر بولاسز کر صورتده شکلی بر بره
بیکر اما لذتنه بکزمیه و دخی فاکهه دیجک خرما ایله اناری صکره ذکر اولندغی
فایدهسی نه ادی زیرا انلره دخی فاکهه دیرلر اما انلری تخصیصله اکدوغی
فضیلتنه دلالت قیلور کم انلر دوکلی یمشلردن افضلدر و یا خود بولر غدا اولو
طعامدن صایلور انوکیچون یمشدن صکره ذکر اولندی پس بونوک کبی نعمتلری
یارادن خالقک سز قنغی نعمتنه انکار ایدرسز و دخی بیوردی که فیهن خیرات
حسان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول دورت جنتک ایچنده حوریلر وار که
خلقلری خیرلودر و یارادلمقلری کورکلودر و هیچ بر ادم خلقله موصوف
دکللر و دخی انلروک کی حسنی ادناسی بو دنیا اهلنک کی حسنی اعلاسندن
بیک کز یکرکدر و پس بونلر کبی حسنی وخلقی یارادنک قنغی نعمتنه انکار ایدرسز
و دخی بیوردی که حور مقصورات فی الخیام فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول
حسنلری و خولری خوب خاتونلر قصرا ولمشدر انلر اچون بر ردانه انجودن
چادرلر جنتده اول چادرلروک کینلکی بر فرسخ یردر التوندن دورت بر قپوسی
واردر و بو نعمتلری یارادنک سز قنغی نعمتنه انکار ایدرسز و دخی بیوردی که
لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی شونوک کبی خاتونلرکم
هیچ ارلردن اول انلره کمسنه الی ارشمش دکل نه جنیلردن و نه ادمیلردن متکئین
علی رفرف خضر وعبقری حسان فبای الاء ربکما تکذبان یعنی اول جنت اهلی تنعم

قالدیلر تکلنوبن بیشیل دوشکلر اوزرنده کم تختلر اوستنده دوشنمشدور
دزیلور کبی انواع رنکلر ایله منقش که حقك قدرتیله وجوده کلمش مخلوق صنعی
دکل حسنی باقیجق کوزلر الور ای جنیلر وای آدمیلر بو نعمتلرکم ذکر اولندی کبی
بلالر دفع اتمك نعمتی کبی راحتلر ایرشدرمك نعمتی که اول پادشاه سزوك ایچون
قلدی سز انوك قنغی نعمتنه کافر اولوب انکار ادرسز که دیه سز بو نعمت اندن بر
دکلدور بو خود محال و باطلدور ریس[?] بو نعمتلروك قدرن بیلوك انوك شکرین
یرینه کتورمك سعینده اولوك که ایکی جهانده بلالردن خلاص اولوب ابدی راحته
اولاشه سز و دخی بیوردیکه **تبارك اسم ربك ذی الجلال والاکرام** یعنی اول بو نعمتلری
یارادن پادشاه اولودور بو جهه عظمتا بیتی دور دخی که بیز دورقولرینه کرم قیلور
سوچلرین عفو ادوب بغشلر تجز[?] که صدقله اخلاصله اندن یکادونه لر واندن
قورقوا و زره اولالر شقاوتا یلرن ککنا ه اشلمك دور الدن صالی ویروب سعادت
ایلرینه یاپشلر که خیر عمل اشلیوب اللهی کندودن راضی قلمقدور **سورة الواقعة**
تسع وتسعون آیة بسم الله الرحمن الرحیم
اذا وقعت الواقعة لیس لوقعتها کاذبة خافضة رافعة یعنی حق تعالی کاته
شویله بویردیکه اول یوم نعمتلر و مزه که ذکر ایلدوك اگر شکرن یرینه کتورمکه
سعی اتمیوب کفران نعم اولورلرسه بر اولردن انتقام ادوه و زحمت که اول واقع اولوجی
واقع اولا یعنی قیامت قوپه قیامته واقعه ددی و لصورا وازیله اولدوغیجون
زیرا اول بر آوازدور ابراقدوغی آشیدوب یقیندوغی دخی اشدور شنوك کبی قیامتکه
انك قوپمقلغنده خلاف و شبهه یوق و قوپدوغی وقت دخی صفتی بودورکم
نیجه قومی اول عمللر ایله و ایو خلقلر ایله اوجماغك یوقاری واعلاسینه چیقروب نیجلرك
کرامت عزت بولمه یقینلغن ارتوروب یوجه مرتبه یه ایرشدوره و نیجلروك ذلت
حقارت بولمه ایراقلغن ارتوروب جهنمده لونه دوشوره و نیجه لری
بکلکدن و سلطانلقدن اشغه بر عوب بخور حقیر قلا نیجه دوریشلری یوجلدوب
پادشاه و سلطان قلا نیجه متکبرلری قهر ادوب نیجه ضعیفلری اولومه
ایرشدوره **اذا رجت الارض رجا وبست الجبال بسا فکانت هباء منبثا**

وکنتم

وکنتم ازواجا ثلثة یعنی بو واقعه لر شول وقتا ولا کیرلر قبی حرکتنه کلوب
ساکن اولمیه شول قدر چلقانه کم ایچنده وارسه هپ طشره برغه وطاغلر دخی
یرندن قوپوب شول ات طوپراغندن قوپان توزکبی هوایه کوترولوب بلورسز اولا
اول وقت سزلرك کلوکوز اوج بولك اولاسز ایکی بولك اوجماغه کیروب بر بولوکو کوز
طامویه کیرن اول ایکی بولوکدن بری سابقلر اولاکه انلر مقربلر اولالر و بری بولکی اصحاب
یمین اولالر و اول بر بولك که طامویه کیده لر انلر اصحاب شمال اولالر نتکم حق تعالی
بیوردی **واصحاب المیمنة ما اصحاب المیمنة واصحاب المشأمة ما اصحاب**
المشأمة والسابقون السابقون اولئك المقربون فی جنات النعیم یعنی حق تع
اول طائفه لروك مرتبه لرن بلدورمك ایچون رسول حضرتنه بویردیکه تنبه ادوبن
یا محمد سن نه بلورسن که اول اصحاب میمنه نك مرتبه لری نه دور انلر اول قومدور که
بیتلری صاغ اللرینه ویریلسر انلر اولخیر و برکتلو لسرو دخی یا محمد سن نه بلورسن
که اول اصحاب مشأمه نك مرتبه لری نه دور اول طائفه درکم بیتلری صول
اللرینه ویریلسر انوکله اولوشرلو و عذابلو اوغرسیزلرو دخی اصحاب یمین اولدر که
ادم ذریتندن حق تعالی عهد میثاق الدوغی وقت آدمك صاغ یاننده
دوروب اللهك معبودلغنه وکندولروك قوللغنه اقرار ایلدیلر دنیایه کلوب
اول اقرارلرن یرینه کتوردیلر قوللوقلرنه دوریشوب قوللق ایلدیلر عاقبت قیامت
کوننده عرشك صاغ یاننده طوروب اوجماغ یولن طوتدیلر و اصحاب شمال اولردرکه
اول عهد میثاق وقتنده آدمك صول یاننده طوروب اللهك معبودلغنه و کندولرك
قوللغنه انکار قلدیلر و دنیایه کلوب همان اول انکارلری اوزرنه محکم طوروب
دونمدیلر عاقبت قیامتده دخی عرشك صول یاننده طوروب طامو یولن طوتالر
و دخی سابقلر انلر دورکه ایمانه کلمکده ایودیلر و طاعتلری یرینه کتورمکده
وغزایه واروب دین دشمنلریله محاربه قلمغه اوکوندیلر پس یارن اوجماغه کیرمکه
اولدخی اوکوردیسر لر ایچون حق تعالی بو اوچ طائفه ذکر ایلدیکه ترغیب ترهیب ایچون
بولروك مقاملرن ایشدنلروك ایچلرندن شوق و رغبت قوبوب انوك اسبابلرن یا
پشالر اولده ولتی کندولره حاصل ادهلر و اول قومك حاللرن ایشدوب ایچلرندن

قورقو وندامت قپوپانلروك اسبابلروك الدن برغوب ترك ادوب كيرو سلامت
بولنه چقالر اولا تعظيمیچون اول سابقلر مقامندن خبر ويروب بويورديكه
فی جنات النعیم ثلة من الاولین وقلیل من الاخرین یعنی اولر ایمان وطاعته
اوكوردجیلر جنات عدنده تنعم قلانلر اما بولر بو امتك اولكیلرندن چوق اولسنلر
اصحاب كبی تابعین كبی وتبع تابعین كبی اخرنده آز اولسنلر كه فتنه وفساد
چوغلوب خلقك بولری اللهدن دنیایه دونوب ومحبت دنیایه غالب اولوب
طاعت عبادتدن محبتی از اولا اما بعضلر دیدیلر كم بو سابقلر الروكی امتدن چوق
اولا وبو اخر امتدن از اولا ولكن استلردو رجوع اولا ازا ولان بو امتدور
بو روایتدن اولا اولكی روایت صحیحرقدر زیرا رسول عم بویرمشدر ذكر بواكی
بولك كه اولكیلردن چوق واخركیلردن از اولا بولر اكیسی دخی بنم امتمدن اولسندر
ودخی رسول عم بویردیكه بویكرمی صف ولا لر سكسان صف بنم امتمدن اولا
بو حدیثلر دلالت قیلورلركم اولكی روایت یكركدور صكره كیدن بونكر حالرن بیان
ادوب بویوردیكه علی سرر موضونة متكئین علیها متقابلین یطوف
علیهم ولدان مخلدون باكواب واباریق وكاس من معین لا یصدعون عنها
ولا ینزفون یعنی سابقلر اوچماق اچنده درله یاقوتدن طوقنمش تختلر اوزرنده
كوركلو تنعم ایدیجی اولالر بو حالده كه بر بورینه قرشو اولالر بربرین زیارت قلالر برداخی
برنی اردندن كورمیه ودخی اتلرنه خدمت قیلوب قرشو دولانه اول اوچماق ولدانلر
كه انلر مخلدلردور دوكلی بر یاشی وزرینه دوركه تغییر اولمزلر زیرا بقا ایچون یا
ردیلدن لا بد تغییر اولمسه كرك كهز یاده نقصان اولمیه بعضلر دیدیلر كه اول
خدمت قیلان ولدانلر كافرلروك معصوم كیدن اوغلانجقلریدر زكر اولردرت
ایمان طاعت بولمدیكه ثواب ایسی اولالر وبعضلر دخی دیمشلر كم مؤمنلروك
معصوم كیدنا وغلانلریدر حسناتلری یوقكه یاشلرنه مرتبه بولالر كناهلری
یوقكه معاقب اولالر بس جنتده خدمتكار اولالر امدی بو ولدانلروك خدمتی بودركم
بعضسنك اللرنده كومشدن اغزی دكرمی قولپسز مشربه لر اولا كه اكا اكواب دیرلر
وبعضسنك النده اغزی طار ارق قولپلو برد قلر اولاكه اكا اباریق دیرلر وبعضسنك

اللرنده

اللرنده قدحلر اولاكه سعین ایرماغی شرابندن طلوكه اكا خمر بیضا دیرلر اخرنده اندن
ایچنلروك باشی اغرمز وعقللری كتمز ولیجوب دوكنمز بلكی ایچدوكجه عقلی ارتوردر
توق ویروروب ممالكه ایچمكلكه اشتهاسی ادر ودخی بویوردیكه وفاكهة
مما یتخیرون ولحم طیر مما یشتهون یعنی اول سابقلره ویرلور اول انواع یمشلر
كه انلر ازوادو باختیار صحاحادرلر ودخی قوشلر اتندن انلر ازوادرلر نسنه
بریان یخنی دلرلرسا یاخود اكسینی بله بوار لحقیده حق تعالی یمشی اندن اول ذكر ایلدی
اكا دلالت قیلورلركم طعاملبه یمش بر صفرده مجمع اولسنه اول یمشی یینه لر اندن
طعامی ینه لر ودخی بویوردیكه وحور عین كامثال اللؤلؤ المكنون جزاء بما كانوا
یعملون یعنی اول سابقلره حوریلر دخی ویریله كه غایت اقدر شول انلمش ینبه
كبیدوركم الوكنه برنیه یاپشسنك نازكلوكیدن سورملو كوركلو صدفدن چقمش
اینجو یكركه هنوز اكا ال دكمه مش وكوزلر انی كورمه مش اولا بو اوچماق اچنده كی
نعمتلر وكرامتلر انلره اول دنیاده اشلدوكلری عملروك عوضیدر حق تعالی
بو ایتده شول عمل اشلمدن اوچماق اومانلره تنبیه قلدیكه اولصانوكوز سزوك
هب باطلدور سعی ایمیجه مقصود حاصل اولمز حكایتده كلوركم ابراهیم
ادهم بر كون حمامه كیرمك استدی اول حماميجی اكا دیدیكه یا درویش پولوك وارسه
كم كیره سن یوغسه كیرمه ابراهیمی اشدوب اوتوردی اغلدی اول حماميجی كوردیكیم
یا درویش طوركیر پولوك كرمز نیچون اغلارسن ابراهیم ددیكه ای قرنداشم بن انوكیچون
اغلارم كم حمامه كیرمكه قومدوك اندن اوترو اغلارم كه سن شیطان اوینه
حقسوز كیرمكه قومدوك یارن اول رحمان اوینه عملسز كیرمكه نته قویالر ای عزیز
زنهار عمل قوماشن سن سن اول بوتنده چوغالدیكوزكر یارن انده انوكله غنا بولوب
دولت حاصل ایده سن ودخی بویوردیكه لا یسمعون فیها لغوا ولا تاثیما الا قیلا
سلاما سلاما یعنی اول اوچماق اهلی اول مجلسلرنده فحش ویارمز سوزلر اشتمیلر
وكناه اولاجق سوزلر دكلمیلر ودخی سویلمیلر واول ایچدوكلرندن انلره كناه
اولمیه دلرنده سوزلری بربرنه سلام اولا ودخی حق تعالی فرشته لر كوندروب
هدیه ایله انلره سلام ادرلر كه انلره دایمدر وكلی نسنه لردن سلامتلق اولاجون

حق تعالى اول سابقلر مقامن و آنلرك احوالن بيان قلدى بوكرا اول اصحاب يمين
مقامن ذكر ادوب بويورديكه وَاَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا اَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ
مَخْضُودٍ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ لَا مَقْطُوعَةٍ
وَلَا مَمْنُوعَةٍ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ يعنى يا محمد سن نه بيلورسن كه بو اول اصحاب يمينه
نه كرامتلر و نه خيرلر روزى قلدقاندن صكره ديديكه اول يمين اهلى اوجماقده
سدره اغجلرى اراسنده اولك يمشلرندن يرلر سدره ديو بر اغاجه ديرلر كه اولك
دكنى يوق يمشى دخى دنيا يمشنه بكزر و دخى طلح يمشلرندن يرلر كه منضود دور
يعنى سوزديرلركه بربرى اوزرنه بوداقلرده بتمش دور انجيره بكزر و دخى ايرلمز كتمز اوزاق
كوكلر اچنده بر اغج واركه اتلو كيشى سكردوب يوز يلده اولك كولكه سندن
چقميه و دخى ايچر ايرمقلرى كه عرش ايچى النندن كلور سوددن اق و بالدن طاتلو
قوقوسى مسكه بكزر و دخى دورلو يمشلردن يه لر شويله كه حدى يوق هيچ بر
وقتى كچوب اكسلمز بولنور بو ممنوع دخى دكل يعنى اول صونوب ايرميه يا
اوالغيسى اولا كيرلميه بلكه بو جهله بوداقلر الله اولوردكن و ياتوركن دخى صو
اوكنه اكلور و دخى بو جهله دوشكلر كه بربرى اوزرنه دوشنمش دور رسول م
بيورديكه اكر بو قات وسندن بر دوشكلر و چوب اشغه دوشسه
يتمش يلده انجق ايرزدى اما بو جهله كه قچان بر مؤمن اكا چقمق استسه اول
دوشكلر حق تعالى قدرتيله شول دوه چوكر كبى انجيز و مؤمن چقيجق
كرو قالقار هيچ اول مؤمن ولانه اتمكه چقماغه زحمت اولمز و دخى بويرديكه
اِنَّا اَنْشَاْنَاهُنَّ اِنْشَاءً فَجَعَلْنَاهُنَّ اَبْكَارًا عُرُبًا اَتْرَابًا لِاَصْحَابِ الْيَمِينِ يعنى تحقيق
بز يارتدق اوجماق قيزلرينى دخى اول خاتونلرى كه دنيده خير عمله كلدلر
كلسنى بكر قلدق و ارنلرن سوبجى قلدق انلردن غيره كوز قالدروب بقمزلر و ياشلرى
دخى بونلرى دخى برابر اولا اوتوز اوچ ياشنده و بونلرى التمش ارشن ادم پيغمبر
بويى دكلو اما اول اوجماقده يارادلن حورلردن صالح عمليله وارن خاتونلرك
حسنى جمالى دخى كوركلو اولا زيرا بونلر عمله كلدلر اول عمل نورى بونلرك حسن
دخى منور قلديكه دخى زياده اولور ام سلمه رسوله بو ايت معنسندن صوروب

دد

ديديكه يا رسول الله حق تعالى بو بكر و ارنلرى سوبجى يارتدوغى كيملردور رسول م
بويرديكه يا ام سلمه انلر شول دنياده اكى بوكلوب ياشى اغرمش كوزلرى نورى كتمش
چپاقلو قريلردوركه كناهدن صاقنوب خير عملر اشلدلر انوكله اخرته كتدلر
شونك كبى حالله كلدوكدن صكره حق تعالى بونلرى كبى حسن يارادر ديكلر
ساچلرى قوزجق كوزلرى سورملو اول كيرنلرك يوزلرى بدر اولمش اى كبى اخر
كيرنلرك يوزلرى كى يلدوز يحى يلدوز كبى ادبا قيجق صورتينا ولجيفتى يوزنده
شول ايينه يا قمش كبى كورور عورت دخى ارى صورتنه ياقسه صورتن
انده كورور اليته بقرسه دخى انجلين دخى انجو كندا لكنه يا قرسه دخى انجلين
هر اعضالرى ايله منورا يلنيه بكزر و دخى انلرده توكورمك و سومكورمك
و حاجته وارمق يوقدر بو كرامتلر و بو سعادتلر كلى اصحاب يمين ايجوندر كه
اولدن اخره اشلرن صاغ ادوب كودكلو عملر اشلدلر و دخى بويرديكه ثُلَّةٌ
مِنَ الْاَوَّلِينَ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ يعنى بو اصحاب يمين بو امتك اولنده دخى چوغدى
اخرنده دخى چوق اولسر اكرچه سابقلر اخرده از اولسر و يمين چوق
اولسر و دخى بوندن صكره اوچنجى طائفه كم طامو اهلى ذورانى بيان
بويرديكه وَاَصْحَابُ الشِّمَالِ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ
يعنى يا محمد سن بيلمزسن كه بو شمال اهلنه نه خورلقلر و نه شرلر واقع اولسر
بولر طاموده سموم اچنده دور يعنى عذابلر اچنده كه صو قيلغى يوزلرى اتن
طوغرر و بدنلرى اتن اريدور هلاك ايدر دخى اول حميم اچنده دوركه قينار
صولردور بر قطره سى انجيلرو لك ايچن طوغر بويرسطشين دوكز و دخى اسى
بخارلر و دو بونلر ايچنده دوركم قيقره بوزومشدور رايحه جلن صولرى صوش
دكلكه استيلردنانى ايچوب بر زراحت اولا لوبلكه ايچدوكجه عذابلرى
ارتر و كيو نحلوكلرى ارتار دو دونوب واره جق يرلرى بر كريم خوش يردكلدوركه
انده وارماغله بر عذابلرى بيتيله ياخوذ قورتوللرامدى بولر بو عذابه بوندن
اوتورو مستحق اولدلر كه بويرديكه اِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِينَ وَكَانُوا
يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ يعنى بولر دنياده ماجوغازلرنه مغرور اولوب تكبرلك

ادرلردی بو اولو معصیتنا وزره دایم اولورلردی بو اراده کناهی حنث دیو ذکر
ایلدی زیرا انلر اول شرکلرله انده ایچوب دیرلردیکه اولنی تکری کورو قوپرمز
بنوک اوزرینه محکم طوروب دونمزلردی وكانوا يقولون ائذا متنا وكنا
ترابا وعظاما ائنا لمبعوثون او اباؤنا الاولون یعنی اول شرکلریله دیرلردیکه
اشبو بز اولدوکمزدن صکره و اتمز چوروددکدن صکره دیریلوب کرو
ادمی اولسه وز یا اول بزدن الروکی اتالرومز طپراق اولوب کندکدن صکره
کرو دیریلوب صورتمی کلسه بو اولمقلق ایکن امکان بعید دور دیرلردی
حق تعالینک قدرتنه انکار ایدرلردی پس حق تعالی بویردیکه قل ان الاولين
والآخرين لمجموعون الى ميقات يوم معلوم ثم انكم ايها الضالون المكذبون
لآكلون من شجر من زقوم فمالئون منها البطون یعنی ایت یا محمد بدرستی
اول سزدن الروکی امتلر دخی و اخر امت کہ سز سز کلکوز دخی البته اول معلوم
کونکه قیامت کونیدور انده جمع اولسکوز کرک اندن صکره سز ای کمراهلر
کم اخرتی یلانجیلرسز البته عزتم حقیچون اول زقوم اغاجنک یمشلوندن ییسرسز
شویلکیم انوک صلقوملری ایله قرنکوز طوپطولو اولیسر ایچکوز کیوندروب
طوغره لیسر انوک اوزرینه بوکز اول قینار صولر ایچلیسر سز شول صوصالق
اولمش دوه لوکبی کم ایچوب قنمیالر یا خود شول یوشق قومسالر یرلرکه غایت
کون طوقنوب قیزمش اوله و دخی صوصالی ویره لر ایچه کر اول صویه قنمیسز
دخی شویله اولسرسز نتکم بویردی فشاربون عليه من الحميم فشاربون
شرب الهيم هذا نزلهم يوم الدين نحن خلقناكم فلولا تصدقون یعنی اول
زقوم اوزره اول قینار صولردن ایچه لر شول صوصامش دوه کبی کم ایچوب
قنمیه اشبو زقومی یوب قینار صولر ایچمک و اول اودلجنده اغولو یلانلر و
عقربلر صوقمق کلسی اول حساب کونده بونلر ولک جزالریدور اندن اوتروکم
ز بو یوقلقدن وارقلدق کندولر دخی بلورلر کم هیچ نسنه دکل ایکن وجوده
کتوردوک بو عجیبدور دکر بولر انکار ایدوب بزی کرچک طوتمزلر پس لایقدور که بو عذاب
ابدیه قالالر بوندن صکره بوکا اول کندونک عجایب صنعلرندن خبر ویردیکه

عبرت الوب انصاف قلهلر انوک برلکنه اقرار ایدوب انکارلری ترک ایدهلر و دخی بیوردیکه
افرايتم ما تمنون ءانتم تخلقونه ام نحن الخالقون نحن قدرنا بينكم الموت
وما نحن بمسبوقين على ان نبدل امثالكم وننشئكم فيما لا تعلمون
ولقد علمتم النشأة الاولى فلولا تذكرون یعنی خبر ویروک بکا کم شول
نطفه کم سزوک صلبکوزدن چیقر انه رحمنه دوشر اول نطفه اول قره کوطاره
یرده قانه دوندروب و قانی اته دوندروب و اول اتی شکله کتوروب و انک
ایچنده سکوکلر و سکرلر و طمرلر و اولوکیجی بندکشلر دوزن و اندن صکره کمزلرک
وکمز دیشی یاردوب وجوده کتورن سز میسز یوخسه بز میوز بلکه سزوک و کده انلروکده
خالقی بزوز بویا دیمقدن صکره سزوک اراکوزده هر بریکوزه اجل مسمی برله اولوم
تقدیر ایدن دخی بزوز کم بعضکوز بیرا اولورلر اندن کذروبز عاجز دکلوزکه اکر دلسوز
سزی هلاک ایدوب سزوک مثلکوز بر خلق دخی کتوروز وزکه سزدن یکرک اوله
و اللهه کی مطیع اولوجیلردن اوله لر و بوندن عاجز دکلوزکه سزوک صورتکوزی
برشکل اوزره یاره دوزکه سزوک انده خبرکوز اولمیه یا میمون صورتنده
یا طوکوز صورتنده و اکا دخی عاجز دکلوز کم اولدوکدن صکره کروزو حلوکوزی
بدنلوکوزه دوندروب دیری قلوز شول اول یاردلماغکوزی تحقیق بلورزکه
انده کماتکوز یوق اول تا کوزک قوتی لجنده سزی یاردوب بچه صورت ویروب
وجوده کتوروز شول حالکوزه یاقوب تنه بر عبرت الوبا و کوتلنمز سز
کرو قوپمقلغه انکار ایدرسز هیچ براثکوز یوغکن یارتمغه قادر دکلمی افرايتم
ما تحرثون ءانتم تزرعونه ام نحن الزارعون لو نشاء لجعلناه حطاما فظلتم
تفكهون انا لمغرمون بل نحن محرومون یعنی نه اولدی سزه کم شول اکدککوز
اکندن بر عبرت الوبا و کوتلنمز سز بکا خبر ویروک کم شول یر اچنه ساچوب
طپراغله اورتدکوکوز تخملروکوزی یردن بتورن اللهدور کم سزی دخی اول
یارتدی اکدلسوز کا اتی اولیسلوغیله تازه لنوب بتدوکدن صکره کوکو قوروده
هلاک ایدوزنا اکا دخی قادروزنا شویله قلاوزکه پشیمان اولوب تعجبلر قلاسز
کر بو بویله تازه ایکن نته بویله اولدی قوریوب صوردی دیه سزکه بز بیچاره قالوب

معذبا اولدوقا کیمز قورودی کندی بلکه بز محروملردن اولدق که بو اکینمزک
منفعتی بزدن فوت اولدی بز هلاک اولسوز زننه بنوکله اوکوتلنوب عبرت
المزسن و دخی بیوردیکه افرایتم الماء الذی تشربون ءانتم انزلتموه من المزن
ام نحن المنزلون لو نشاء جعلناه اجاجا فلولا تشکرون و دخی خبر ویرورک
بکا کوشول طاتلو صولرکم ایچرسز واکنلر وکوزی صواروسز انی اول بولوتلردن
بزه اندورن بزورسز دکل بیزا کر دلسوز اول صویی دخی طوزلو واجی قلاوز ایشوکیکم
ایچوب صومز الحمکه قدرتکوز یتمیایدی اکا دخی قادر دوزلیس نه اولدی سز اول
بونک کبی طتلو صولری ایچورن پادشاهه شکر اذوب انک وحدانیتنه اقرار
قلمزسز و دخی بیوردیکه افرایتم النار التی تورون ءانتم انشاتم شجرتها ام نحن
المنشئون نحن جعلناها تذکرة ومتاعا للمقوین و دخی خبر ویرک بکا کم شول
اود کم اغاجدن چقوب یقرسز انک اغجن سزمی یاراتدوکوز که بربرنه چالیجق اود
چیقه دخی یقاسز بلکه اول اغاجی واول اغاج ایچنده کی اودی دخی یارادن بزوز
خلق منفعتیچون بیشرا اول چقمق اچون یاراتدق انوک ایچنده اوذکر لدوک
وانی کرا اولاجق وقت بخه چاوتبا و دچقاجغن سزه بلدوردک بونی
بزاوکوت اولماغیچون یاراتدق که اول اوددن اخرت اودینی اکوب عبرت الاسیز
اول انکارلرکوزی ترک اده سز و دخی انی بر سعیره لره یعنی مسافرلره واسوز
یرلره واقع اولانلره که انده ایل کویی اولمیه که اوداولازقلری دخی دوکنمش اولا
فی الحال اول اغاجی بربرنه چالوب ازق بیشورمکه الت یاردی ویردک تا که
بو نستلن یاقوب برعبرت الوبا وکوتلنه لر اول انکارلری قوب اقراره کله لر
و دخی بیوردیکه فسبح باسم ربک العظیم یعنی یا محمد سن اول دوک اولوادلرن
دلوکه کتوروب انی حق ذکرایلکل ونماز قلغل کم سکا بونک کبی کراستلرن
دوزی قلیوب کندوبه سقرتعلدی نولروک انکارلرنه سلوا اولمه و دخی بیوردیکم
فلا اقسم بمواقع النجوم وانه لقسم لو تعلمون عظیم انه لقرآن کریم
فی کتاب مکنون لا یمسه الا المطهرون تنزیل من رب العالمین یعنی بوکافرلرکه
قرانه انکار اذوب دیرلرکه بو محمدوک دوزمه سوزیدر و رسولیلردوزر اول ایله دکلدر

کردیلرکن انی انذایچین اول قرانکه ایاتی انذورلدی اکا ایمانلری که چکلرسه بدرستی
اول قرانه انذایچیدوکمزکی اولوانذدورکا انذایجروزکم اول قرانکه محمد سزوک
اوزرکوزه اوقورقران کریمدر ولوح المحفوظده اول مسطورمکنوندر و کرکز ذن غیری
کمسنه انکا اطلاعی یوقدر وطوتمزانی الا شول قرشتلرکم کناهدن اریدور ودخی
اوقومزاول قرانی طوتمزاول مصحفی الا انلرکم اریلردور عبدالله بن ابابکر روایت
قیلورکه رسول علیه السلام بتی یازدی انوک ایچنده بونی دخی بله یازدی که طوتمیالر
قرانی الا اریلق اوزرینه عبد الرحمن بن زید ایدور دوقلرده بز سلمانله قتنده اوزردق
چقوب قضاء حاجت قلدی کروکلدی بزاکا ددوک یا اباعبدالله اولاکه سکا
قراندن نسنه صوردوقیچون ابدست المادوک سلمان ددیکه الوبه الوب
طوتمزم انجی ابدستسز طوتمقدن منع اولندیا وقومقدن منع اولنمادی یاشلیوق
نیوددن دلرسوزا اوقودی بیس بوندن معلوم اولدی که ابدستسز کیشی اوقومق
دورستامامصحف طوتمق دورست دکل اما جنبا ولا نلره نه اوقومق دوا در
نه طوتمق مکرکه دعانیتنه اوقویه شول ایتلریکه قران اوقومق نیتنه اوقمیه
و دخی بیوردیکه اول قران محمد انذورلدیا اول عالملر ربندن که جمیعنی یاره دن
ورزق ویرن اولدور اول کمسنک دوزمه سی دکلدور ومخلوق کلامی دکلدور
و دخی بیوردیکه افبهذا الحدیث انتم مدهنون وتجعلون رزقکم انکم
تکذبون یعنی ایکافرلر اشبو قرانه دخی انکار می ایدرسز یالانلرسز وبن سزه رزق
ادوب ویردوکم نعمتلره یالان شکرلر ادرسز بن یغمورلر یغدوروب اکنلرکوزی
صوارذم بکا شکرن ادوب دیمزسز الحمد لله اول دیمزسز بزه یغمورلر یغدوردی
بلکه اعتقاد ادوبانی یلدوزه نسبت ادوب دیرسزکه بونی بر فلان یلدز یغدردی
زیرا دایم تجربه اولنمشدورکه اول یلدوز فلان یردن طوغنجق یغمور یغر بوایتده
حق تعالی تنبیه قلدیکم کیشی بومخلوق الهدک قدرتنه تعلق ولان نسنلرده اورتاق
قوب دمیکم اول دکلمسه بویله اولمزدی بوخطادورشرکدن بو جهله دیرکم
اکر اول فلانی حق تعالی سبب قلماسه اول بویله اولوزدی الله اکاعنایت قیلوب یاردم
ایلدی دیه بو سوزمچق دورلومعنی وارفکر ادوب تامل ادنلرانی اکلولر تفصیل اتمک حاجت

دكل اما مثال اده لوم یا قیسنی اندن اكلیه سز مثلا بر كیشی یا ولوقتنده سوچلو
اولدی بابك یا وزیر كم كركسه اولسون اول كیشی قصد ایلدی كه اول سوچلوی
اولدوره یا خود الن كسوب كوزن چقاره یا خود كی قتی دوكوب صالی
ویره بر كیشی شفقتا دوبانی ذلك ایلدی قوتردی اول بلالردن ایشتدن
دمیلوكم اول فلان دكلمسه اول فلان اولوردی یا بربلیه اوغردی بو خطادر
زیرا انی قورتون الله دور اول كشنك كوكلنه الله شفقت برقسه اول انی ذلك
ایلمزدی و اول بكولك كوكلنه ترحم برقسه اونك شفاعتن قبول ادوب صالی
ویرمزدی همان اوزنا ده الله انی سبب قلدی یغمور سوز دخی بوتمكه
قادر ایكن بو اكنی بتورن یغمور دور الله دكلدور دیمك نیجه خطایسه
اولدخی ایله دور وازامدی یا قیسن بوندن قیاس ایله و دخی بیوردی كه
فلولا اذا بلغت الحلقوم وانتم حينئذ تنظرون ونحن اقرب اليه منكم
ولكن لا تبصرون یعنی ای كافرلر چون الوكوزده قدرتكوز وار ایچون اولجان
بوغازنه كلمش كسندن كه قوم كوز قبیله كوزاو غلو كوز قیز كوز دور اولومی اندن
منع ادوب جانینی قورترمز سز حال بو دور كه اول وقتانده حاضر اولوب
كوز كوزله بقه طورور دیسز اول وقتا اول اولنه بز و امروموز و حكموموز كه ملك
الموت دركلوب جانن قبض ادر سزنى سزدن اول یقین دور اما سز انی كورمز سز
اول اولنكوزنه تنسیه واقع اولور و دخی بیوردیكه **فلولا ان كنتم غير مدينين**
ترجعونها ان كنتم صادقين اكر سز بو قول كوزده كرچكسكوز كه دیرسز بز عزیز
شریفلرو نجورلردن حقیرلردن دكلوز و كسنونك تملوكی دكلوز بزوموزیار مز
سوزمزكه محاسبا ولنوب جزا اولونموز دیك امدی اول اولومی منع ادوب
ملك الموتی كوروندورك كه كسنك جانینی قبض اتمكه قومیه سز بلكه عاجزلر سز
حقیرلرسزكه اولجا كوننده اهانت حقارت بوله جمع اولنوب حساب
اولنورسز بوندن صكره بوندن صكره كروا اول بیوده اولنده ذكر اولنوغی
اوچ طایفه بیان قیلوب بیوردیكه **فاما ان كان من المقربين فروح وريحان**
وجنت نعيم واما ان كان من اصحاب اليمين فسلام لك من اصحاب اليمين

یعنی اولنوكوزا اول مقربلردن و سابقلردن ایسه الله قتنده راحت رحمت اونك
و اول فانی اولمز و د و كتمز اوچماق اول نعمتلرله اونك و اكر اولنوكوز اصحاب
یمیندن ایسه ایلری جنت لرجنده سكا قوتشی قلوم دایم انلر سكا سلام اده لر فرشتلر
اولومی وقتنده واروب اكا بشارت قیلوب دیه لركم سكا سلام اولسون قورقمه
غصلتمه قبرنه وارجق واروب دیه لر سكا سلام اولسون و قوپدوغی وقت و ترازو
وقتنده و صراطی كچه جك وقت جمیع شول قورقولرنه كلوب اكا دیه لركه سكا سلام اولسون
قورقمه غصلنمه كسن دوكلی قورقولردن سلامتسن و دخی بیوردیكه **واما ان كان من**
المكذبين الضالين فنزل من حميم وتصلية جحيم ان هذا لهو حق اليقين
فسبح باسم ربك العظيم یعنی اكر اولنوكوز اخرته منكرلردن ایسه و هدایت
یولندن ازنلردن ایسه انلرونك قوناجق یرلری جحیمدور و وارجه جك شرابلری
حمیمدور ویه جك طعاملری زقومدور و حاصلی دایم عذابا ولیمدور
اشبو قصیه لركه اولدن اخره ذكر اولوندی اوچماق اهلنونك نعمتلرندن و
طاموا اهلنونك مختلرندن و اول عبرت الاجق ایتلردن كه حق تعالینك وحدانیتنه
وقادرلغنه دلالت قیلور كلیسی حق دور یقین اوزره كه انده كمان یوقدور یعنی
یا محمد سن اول ربوكی دایم ذكر ادوب توحیدنه مشغول اول لعل و انی یادمزلیشدن
تنزیه ادوب سبحان الله دیه كل تا كه میدان قرنیه تنزل ادوب متمكن اولاسن
حق تعالی بو امری رسولنه قلدوغی اندن دكلدور كم اونك ذكرندن رسولنه غفلت
بولنه بلكی زیاده تقرب حاصل قلمغیچون درهم امتنه تنبیه اشادتدور كم اول
قدر كمالات قدرتله اكا تسبیحه امر اولنجق بزم خود بودكلو قصور غفلتله كركدر
كلی ایامز بلكی اوقاتمز بلكی انفاسمز كلی انی تقدیس تحمید قلمقده كچوره و زاولا كه
انوكله بزم دیخا ولحضرتدن میدان قرنیه بر فتح بابا ولا عبد الله بن مسعود ایدور
اشتدوم رسول الله دن كه بیوردی هر كسكم هر كون وردا دینوبا اذا وقعت سورسن
سورة الحديد اوقیه هر كز اكا درویشلك واقع اولمیه **وهي تسع وعشرون اية**
بسم الله الرحمن الرحيم
سبح لله ما في السموات والارض وهو العزيز الحكيم یعنی حق تعالی تنزیه

تقدیس قلدی وانی ذکر ادوب تحمید وتوحید قلدی جمیع کوکلرلچنده نه وار ایسه
ایدن وکونشدن وییلدوزلردن وجمیع یرده دخی نه وار ایسه جنیلردن وآدمیلردن
وخوشلردن طیوردن وهوامدن اغچلردن وطاشلردن وطاغلردن ودره لردن
واولو ارمقلردن ودخی نه که یولم یکزر وار ایسه کلیسی اکا خضوع ادوب
کیمی قال الله تسبیح قلدلر زیرا هر بری نظر قیلوب کندوزده انک آثارلرن
بولدلر که کندولر مصنوعدر وصانعه خدمت کرکدور دیبش هر بری کندو
حالنده مقتضاسنه کوره اکا بو طاعت کوستردی اما بو نسنلرده غافل همان
بو آدملر واوغلانی ذکرکه چوغی کندو حالتدن غافلدرکه اول صانعی ذکرنده وصانعنده
تأمل قلماشدورکه اول صانعی ذکر ادر آدم کورسه خوش کلمیوب
منع ادروانی دشمن دخی طوتار بوندن اوتورو دیدی حسن بصری که اکر سز شول اوکوز
انجدیکی تحمیدی اکوزکی سیز کله بیله دورلر تسبیحلرنا ایشدیدوکوز اول واجده
واز طوتمیا ایدوکوزدو دخی سمرة بن جندب روایت قیلور رسولدن علیه السلام اول امتی
تسبیح قندرو بو بیردیکه سوزلرک یکرکی دورتدور سبحان الله
والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر هر قنغیسن انک اوک یا خود صوکن ایدورسک
زیانی یوقدور رنک دلوک انک ذکرندن غافل قلمیه که اول غالبدور که ذکر ایتمیلردن
انتقام ادر حکیمدور نه دلرسه حکم ادر نکسنه حکمنه انک مانع اولوردکل ودخی
بیوردیکه **له ملک السموات والارض یحیی ویمیت وهو علی کل شیء قدیر** یعنی یرلرک
کوکلرک خزینه لری مخصوص انک ملکیدور که بونکسنه اکا شریک دکل حکم تصرف
انکدور که نه دلرسه ویرورکمدن دلرسه الور کمی دلرسه دیرلدورر کمی دلرسه
اولدورر واولدورمک دخی النده دور دنیاده اولدورر ودرلتمکه دخی قادردر
آخرتده دیرکوروب عملکن جزاسن قیلور قادردر اول نیه دلرسه اولدرمکه
دخی درلتمکه دخی هیچ برایشده عاجز دکل ودخی بیوردیکه **هو الاول والآخر
والظاهر والباطن وهو بکل شیء علیم** یعنی کلی نسنه دن اوک اولدور وکلی
مخلوق فنا اولسه باقی اولدور ودخی اولدورکه اولی یوق واخردرکه اخری یوق واخرتی دخی
یاده دن اولدورو دخی ظاهر اولدورکلی نسنه نکنا وزنه غالبا اولدورودکلی نسنه

ظهور

ظهوره کوردیجی اولدور وباطندورکه کلی نسنه کوزلینجی اولدور ظاهردور که آدم
اوغلانلری یاراتدی وباطندورکه ظاهر نعمتلر دخی اندندر وظاهردور صنعله
وباطندور ذاتله که کمسنه آنی کورمز ودخی نکه کولو اشکاره یارادلمش وار
کلنک خالقی اولدور بو عجایبی افعالنرائیله کندونک برلکی واولولیغی ظاهر
اما بالذات کندوسی باطن کوزلر انی ادراک ادمز ودخی اول دنیا والاخرت
امرن کی بلیجی دور علمله جمیعن قبل مشدورکه انوک علمندن طشره نسنه
یوقدور ودخی بیوردیکه **هو الذی خلق السموات والارض فی ستة ایام ثم
استوی علی العرش یعلم ما یلج فی الارض وما یخرج منها وما ینزل من السماء
وما یعرج فیها وهو معکم اینما کنتم والله بما تعملون بصیر** یعنی اول
اللهدور اولکم یرلری کوکلری التی کونده یاراتدی قدرته تانی اوکرتمک ایچون که
ایشده تعجیل امیلر والا قادردر کم کوز اچوب یومنجه یاراتدی ونولری
یاراتدغندن صکره حکمینی عرش اوزره مستولی قلدی انده دخی متصرف
اولدی عالمدور بیلور کم یرلچنده نه قدر نسنه وار صولردن کنجلردن واولیلردن
ودخی یردن چیقان نسنلردن بیلور اوتلر ودانه لر وخزینه لر واخرتده اولیلر
ودخی کوکدن اینن نسنلری بیلور قار ویغمور کبی ودخی مخلوقک رزقلری
کبی وفرشتلر کبی ودخی یردن کوکه نه چقدوغن بیلور فرشتلردن وقوللرک
ایولیاو عملرلرندن وبو جانلردن کم حقیقجی کوکه اغدورلر انک علمی سز وکله بیله در
هیچ بر نفس سزدن ایرلمز یعنی هیچ بر نسنه یوقدور که سزانی اشلیه سز اول انی
بلمیه والله دور اولکم سزوک نه اشلدوکوزی کورور بیلور اول عملرکوزه
کوره مجازات قیلور خیره خیر وشره شر ودخی بیوردیکه **له ملک السموات والارض
والی الله ترجع الامور یولج اللیل فی النهار ویولج النهار فی اللیل وهو علیم
بذات الصدور** یعنی یرلر کوکلر ملکی هپ انوک ملکیدورکه یوقدن وار قلدی
کسنک انده نزاعی یوق وانلرک باطل دعوی برله نزاع قلدلر جملسن اول پادشاه
قهری برله هلاک قلدی اول اکا ویردوکی ملکن کرو الندن الدی پس ما تلک لمک
اولدورکم کلسنک دونوب وارمجق یری اولدور هر ایشلرک اصلی اندن دورکم

دوكلسنك خالقي اولدور كيجه‌يي كوندوزه كويرور و كوندوزي كيجه‌يه كيويرور كوندز
كلسه كيجه كيدر و كيجه كلسه كوندوز كيدر كمسنه بلمز قنجه كيدر وقت اولور كم
كيجه‌نك بر زن كوندوزه كويرور كوني اوزدوبا اون بش ساعت ايلر و كيجه
قصا اولدور طقوز ساعت ايلر وقت اولور كوننك ارتوغن كيجه‌يه كيويروبا ورر در
اون بش ساعت ايلر كوني قصا اولدور طقوز ساعت ايلر بونه حكمتندور كه كون
ايدنلغي كيجه‌يه كيرمجك قرم كونه دونر و كيجه قرم كولكي كوندوزه كيرمجك و ايدنلغه دونر
كلسي اونك وحدانيتنه و كمال قدرتنه و علمتنه دلالت قيلور كه اول جميع
كوكل الجنده خيردن شردن نه وارسه بيلور اكا كوره مكافات قيلور يعني
حق تعالى يوسونك ناقولندن بو ايتاخره دكين تكر بيان قلديغندن وقويب
اكا اميد طوتوب ايماني بر ليه لر و انوك حكمن طتوبا نوك رضاسن طلب
ادوب كندولري صقلمايوب نه كركسه اشليوب نه كركسه سويليميلر زيرا جملسني
ايشدوب بيلور يا دن انوك جزاسن قيلور بوندن صكره اوكيجون بويردي كه
امنوا بالله ورسوله وانفقوا مما جعلكم مستخلفين فيه فالذين
امنوا منكم وانفقوا لهم اجر كبير يعني اول سيزي يا زه دن خالق ايجو كوزي و طاتش
كوزي و سز كوزي اشكار كوزي جونكه بيلور اكا كوره جزاسين قيلور ريش انوك بر لكنه
ايمان كتورك و رسولني كرجكلك و انوك رضاسين حاصل اولاجق يرلره صدقه قلدر
ايلك شول بوم سالرومزدن كه سزه امانت ويروب سزي انوك اوزدينه
خليفه قيلوب مالك قلدق تا بر قاج كون وعده مز تمام اولنجه سزه يتجك
قدر حرجلنه سز فلان قرشو بر ومرد درويش قولرومزه وين سزهر كم سزدن ايمانه
كلوب حق تعالى بر لسه و رسولني كرجكلسه و اول مالدن بزوم مرضامز
ايجون صدقه لر ايلسه انلره جنت ايجنده اولو ثوابلر و نوجه مرتبه لر واردر و انوك
اولولغن اندن ادتو كمسنه بلمز و دخي بويورديكه وما لكم لا تؤمنون بالله والرسول
يدعوكم لتؤمنوا بربكم وقد اخذ ميثاقكم ان كنتم مؤمنين يعني نه اولدي سزه كم
اول الله ايمان كتورمزسز حال بودوركه اول رسول سزي طوروب دعوت
ايلدكم اول سزي يارادوب رزق ويرن پادشاهه كوره ايمان كتورك سز حقيقتا خود

اول

اول دوكوزسزدن عهد ميثاق المشدور اول وقت كم ادم صلبندن سزي چقردي
بن سزوك ربكوز دكلميم ديو خطاب قلدي اول وقتن قولوغه اقرار دوب
بلي ددوكوزكك كم اول عهدي بوكون يرنيه كتورن سز اكر اول وقتن كرجك مصدق قلر
اولدوكوز ايسه نه ايحي بو ادم اوغلني شول شيطان نفس كه دايم طوروب اني
هلاك اولاجق يرلره يلتر كه انلر ظاهر دوشمنلر دور دنياده اخرتن انلردن اكا
خير اولاجق دكل هيچ دليلسز حجتسز انلروك دعوتنه اوياره لكلوكه
اوغر و اللهدن رسولدن ايرودوشوبا وچماق نعمتلرندن محروم قالدوغنه
راضي اولورز اول اللهله رسول دعوتنه مطيع اولوب اجابت ايتمزكدوكلي سعادت
انلره اويمقدر دور بو لوكي قتي دوست و خير صاحبلردور حال بودوركه اللهله
و رسولدور رسولرنه خلاف يكلش يوقدور ليس جاهللقدن دور يا خود ايمان
ضعيفلغندندر كه قلبه قلماشه دوشمشكن انا بو رلركي كرجك شفقتلو دوستلرنه
انانميه لرضعفتور وز اللهه بز بسوك كبي حالدن و دخي بويردي كه هو الذي ينزل
على عبده ايات بينات ليخرجكم من الظلمات الى النور وان الله بكم لرؤف رحيم
يعني اول اللهدور كه جبرائيلي قولي محمده كوندردي تا كه اول قران ايتلرنانك اوزرنه
اوقويه كه اول ايتلر حلال حرامي بيان قيلور و اشليجكنا سنلري بلدورر و اشليجك
لسنلري دخي بلدورر تا كه اول قران سزي كفر شرك قره كولغندن جقروب ايمان يقين
ايدنلغنه كيورن و سزه توفيق هدايت ويروب ضلالتدن امين ايليه كه اول الله
سزه رؤف رحيمدور راسنابب رحمتي سزه بلدوردي كه التجا قيلوب ضلالتدن
وطغياندن خلاص بولاسز و دخي بويرديكه وما لكم الا تنفقوا في سبيل الله
ولله ميراث السموات والارض لا يستوي منكم من انفق من قبل الفتح وقاتل
اولئك اعظم درجة من الذين انفقوا من بعد وقاتلوا وكلا وعد الله الحسنى
والله بما تعملون خبير يعني نه اولدي سزه كه اول الله راضي اولدوغي يوله يوالكرزدكي
مالدن كوزدن تصدق قلمزسز اول بخيللق ادوبا نفاق قلمادوغكوزدن
سزه فايده نه اولسر كه ياين اولوب دوكلن ترك ادوب كدسيرسز مال خود دوكلي
اللهك سزه تصدق بيورن دخي اول بيش فنايه وارمزدن اوك الله يولنده صدقه لر

قیلوب احسانلر ایلیك والا جمیع کوز عاقبت هلاك اولوب یر کوك ایچنده کی خزینه لر
ایله کوزا اللهه میراث قالسر اول دخی انك ایدی آخر کوز اولوك اولسر و دخی سزدن
بریکوز الله یولنه مالجوغزن خرج ادوب بکری د وشمانلریله سقاتله قلدوغنك
ثوابی و فضیلتی برابر دکلدر و رکه رسول الله قلدی مکه فتح اولمزدن اول
شول کمسنه ثوابیله که اول رسولدن صکره اسلام ظهوره کلدکدن
صکره سقاتله قیلوب صدقه لر احسانلر ایلدی اما بو اولك ادنلری دخی وصولك
ادنلری دخی حق تعالی جنت اجره کورکلو سقاسلر وعده قلمشدر و اکسنوك دخی
حاللری کورکلو در حق تعالی انلروك انفاق ادوب سقاتله قلدقلرن بیلور
اجرلرن ضایع اتمز اما اول رسول الله قلتان عملراندن صکره قلتان عمللر ایلیه
برابر اولمز ثوابیا تمکنك سببی بو پیکم رسول علیه السلام بویردی تیزا ولا سزدن صکره
برقوم کله کرکندر عمللرنه باقوب سزوك عمللرو کوز حقیر کوره لر ازغنه لر اصحاب
دیدلر کم یا رسول الله انلرمی افضل اولسر یوخسه بز رسول علیه السلام بویردی که اکر انلردن
برسی احد طاغی قدر التون الله یولنه انفاق ایلیسه سزوك برمدارنیز یا بغدای
صدقه قلدوغکوز فضیلتنه انلر ایرشمیه بلکه نصفنه دخی ایرشمیه لیس ثوابنی
حق تعالی اندروب انلروك اول عمللروك فرق ادوب بیان ایلدی رسولنك سوزن
کوچکلدی و دخی بویردیکه من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا فیضاعفه له
وله اجر کریم یعنی حق تعالی ایدور کمدور که اول الله ویردوکی مالدن الله یولنه
کوزا اخلاصله کوکل خوشلوغیله درویشلره ویره حق تعالی انوك عطاسنی
قبول ادوب شولقدر ثوابلر ویره کم انوك حسابنی اولمیه و اکا کورکلو مرتبه لر
حاصل ولا آخرتده الله قتنده ثواب دخی جمیع مؤمنلری صدقیه و احسانه
قندرماغیچون اندورلدی که الله یولنه مالرندن اخلاصله تکلفسز صدقه لر
قللرکه اول ثوابلر بولالر خلقدن اوتانوب یاخود ایو جوم دکشیدر دسونلر دیو
ویرسیلرکه اول قبول اولنمز ثواب دخی حاصل اولمز و دخی بویردی که یوم تری المؤمنین
والمؤمنات یسعی نورهم بین ایدیهم وبایمانهم بشریکم الیوم جنات تجری من
تحتها الانهار خالدین فیها ذلك هو الفوز العظیم یعنی یا محمد اول قیامت کونی

سول

شول کوندوز که سن کوره سن اول ایمان کلن مؤمنلری و عورتلری اول صراط اوزرنده
دنیاده اللهی و رسولی کرچکلدقلرندن او توری و اول کورکلو عمللری قلدقلرندن
او توری الله تعالی نور ویره کم اول نور صراط قرم کونشدن انلروك کنده صاغنده
صولنده شعله ویره اول کله اول صراطدن کچه لر فرشته لر طوروب انلره بشارتله
چاغروب دیه لرکه ای مؤمن ارنلر وای مؤمنه عورتلر سزه بوکون بشارتلر اولسون
اوچماق ایچنده اولو کرامتلر ایله و اول کورکلو بوستانلر ایله که اغاجلرینوك التندن
ایرمقلر اقوب حالده کلاندوه ابدی مقیم اولاسز اشبو سعادتلر سزه کلسی
الله دن فوز عظیم درکه عذابدن قورتروب بو کرامته ایرشدوردی و دخی بویردیکه
یوم یقول المنافقون والمنافقات للذین امنوا انظرونا نقتبس من نورکم قیل ارجعوا
وراءکم فالتمسوا نورا فضرب بینهم بسور له باب باطنه فیه الرحمة وظاهره
من قبله العذاب ینادونهم الم نکن معکم قالوا بلی ولکنکم فتنتم انفسکم
وتربصتم وارتبتم وغرتکم الامانی حتی جاء امر الله وغرکم بالله الغرور
و دخی اول قیامت کونی اولدوزکم اول کونده منافق ارنلر و منافقه عورتلر اول
ایمان اهلنه چاغروب صراطده دیسرلر کم بو زجویرولك اکلنك بزه مهلت ویروك
نوروکوزا شقلنوز یعنی اول وقت کم خلایق صراط اوزرنده اولالر ناکاه برقره کولق
کلوب انلری بورویه اندن صکره حق تعالی قوللری اراسنده نور قسمت ایلیه
هر مؤمنه عملی مقداری نور ویریله اما منافقلر و کافرلر شویله نورسوز قره کوده
قالالر اول مؤمنلروك نورندن انلره اصلا شعله اولمیه نتکم کوزلو کشیلر
کوزی نورندن کور سوزلره فایده یوقدر پس اول وقت دیه لرکم یا مؤمنلر بزه کیرو
کویرك یوروك نوروکوزله بز دخی نورلنه وز اول مؤمنلر انلره دیه لرکم دونك دنیایه
وارووك نور طلب ایلك که بو نوری دنیاده قزانوب طوتا کلدوك یاخود دیه لر
محشر یرینه وارووك انده نور طلب ایدوك که بو نورلر انده قسمت اولندی بولر انی اشدوب
نور طلب قلماغیچون دونه لر کلوب هیچ نسنه بولمیالر بولر دونوب کروواریجه
اوچماغ اهلیله انلروك اراسنده بر دیوار چکله بر قپوسی ولا اول دیواروك
ایچ یوزی جنتدن یکا ولا طاش یوزی طاموددن یکا اولا مؤمنلر اول قپودن کلوب

او جماعته كيره لر و اول منافقلر دخي آز زواد و پ كله لركه اول قپودن نچه لر اول
قاپو يا بله اولوردي وار ارديندە قالورلر بو تنسته كندولرك عمللري جزاسي دوركه
دنياده الله دينني مسخره يه الوردلر ايدي اولر دخي مسخره يه طوتوله بيلر اولديلر ار
ارديندە اول مؤمنلره چاغروب ديه لركم يا مؤمنلر بز دخي دنياده سزك دينكوز
اوزره دكلميدوك و جماعتده بيله دكلميدوك بزي نيچون قودوكوز كندوكوز
مؤمنلر دخي انلره جواب ويروب ديه لركم بلي ظاهرده بزومله بيله ايدوكوز
ليكن سز كندوكوزي هلاك قلدكوز كوكلوكوزده اول كفري كزليوب دائم
قلدوغكوز ايله دخي كوز طوتوب منتظر اولدوكوزكه اول رسولكوز اوله سز كفركوز
اشكاره قلاسز و اول دين اسلام وكروقوبقلغه شك كمان التدكوز و اول دنيانك
باطل و فاني ديرلكلري سزي مغرور ايلدي تا اوش بوكونه دكن سزه كلدي
اول مغرور قيلجي شيطان سزي اللهك كرميله الدوب غروره براقدي اوش
عاقبت بنوك كبي محنتلره واقع اولدوكوز و دخي بويورديكه فاليوم لا يؤخذ
منكم فدية ولا من الذين كفروا مأويكم النار هي موليكم وبئس المصير
يعني بوكون اول كوندركه سزوك نفسكوز اچون فدا قبول اولنمز كه سز قورتولاسز
نه خود كافرلردن قبول اولنوركه اللهك وارلغنه بيرلكنه انكار قلدلر انلروك دخي
سزوك دخي وارجق يروكوز اوتدعذابيدركه انده مخلد اولاسز اولچمش كفرلركوزدن
وشسكلوكوزدن اوتوري و سزه اول اولي دوركه انده مقرر اولاسز كه سزه دخي
كافرلره دخي اول وارجق يركوزه يا اوزيدوركه انده بر راحت اولاجق يري يوقدور
كه بر ساعت عذابدن امين اولاسز و دخي بيورديكه ألم يأن للذين آمنوا أن
تخشع قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق ولا يكونوا كالذين أوتوا الكتاب
من قبل فطال عليهم الأمد فقست قلوبهم وكثير منهم فاسقون بو آيتوك
سبب نزولي بويديكم رسولك اصحابي بركون ملول اولدلر ديدلركم يا رسول الله
بزه خبر سويليكل كم اندن كوكلومزه بر فرح حاصل اولاجق تعالي يوسف سوره سين
اندورديكه قصصلروك كوركلوسي در انلره خبر ويردي فرح بولدلر اندن صكره
بر دفعه دخي ملول اولدلر ديدلركه يا رسول الله بزه خبر ويركه كوكلومز فرح بولا

عمدن

عمدن قورتولا و حق تعالي بو آيتي اندوردي كه الله نزل احسن الحديث كتابا
متشابها پس رسولك مقاندن خبر ويردي فرح بولدلر بر دفعه دخي ملالت
حاصل اولدي كه كوردلر يا رسول الله بزه خبر ويركه ملالتمز دفع اولا اول وقت
حق تعالي بو آيتي اندردي معنيسي بودوركه وقتا ولمادي كم بو ايمانه كلنلروك
بر قورقو واقع اولوب كوكلري يومشانه و اول قرانكه حقدر بولره اندي حلالي حرامي
بيان قلماغيچون و دخي وقت اولمادي كم انوكله اوكوتلنه لر شول كمسنه لر كبي اولميه لركم
انلره كتاب ويرلدي بولردن اوكدن يعني كوكلري قتي اولمقده اول كندولردن اولركي
يهوديلر و نصرانيلر كبي اولميلر پيغمبر حقمزدن الروواريدي عمرلري اوزون
اولمقلق انلروك كوكللرين قورقوده ايمانه كلمدلر قاني انلر بولردن الا آز كمسنه
انلردن بولرلوك چوغي فاسقلر دوركه الله امرنه مطيع دكللر ضعيفونوز بزا اللهه شول
منافقلر قورقوسندن كه طاشلرنده بر قورقو كوستره لر كوكللرنده قورقو اولميه قورقو
اولدوركه اول كوكله واقع اولا اندن صكره ايچروندن سزوب طشره اعضالرنه
بلوره شول تولقدن پاك سزركبي تاكه اول اعضالري جميع كناهدن پاك اولوب
اول قورقو سببيله ارتينه اللهه لايق اولا بوندن صكره دنيايي ذم ادوب بويرديكه
اعلموا أن الله يحيي الأرض بعد موتها قد بينا لكم الآيات لعلكم
تعقلون يعني بيلوك كم حق تعالي بو قورومش اولمش يرلري ديركوردا اولدوكدن صكره
يعني اصلاح ادوب ترتيب قيلور اول يغمور صويله كه اندن دورلو دورلو اوتلر
و نعمتلر بتوب كمي انسانه و كمي حيوانه غدا اولور تحقيق بز سزه قران اچنده علامتلر
و نشانلر بيان قلدق تاكه عقللي ولانكوز اولاكه بر انوكله اوكوتلنه سز يعني بو
مثالدور اوكوتلنمك اچون كه شول قورومش يرلري يغمور صولري نيچه تازه لندررسه
بو قاتن دخي اولا اولمش كوكللري ايله تازه لندوررا اندن ايمان معرفت و صدق
اخلاص و شو وصفلر بترا اول صاحبني ابدي سعادته ايركورمكه اكا قوت و غدا
اولور و دخي بونده دلالت واركه اول قورومش يرلري يغمورله وقتي اولمش كوكللري
قرانله بنچه يومشادرسه اول يرا التنده اولولري دخي ايجلين دري قلمغه قادردر
و دخي بويرديكه ان المصدقين والمصدقات وأقرضوا الله قرضا حسنا يضاعف

لهم ولهم اجر كريم يعني اول صدقه ويجي مؤمن ارنلر وصدقه ويجي مؤمنه
عورتلر كه تصدق قيلورلر الله‌دن ثوابا وتوبن صدقه قله وكوكل خوشلغيله
انلر ولنا اول حسناتلري زياده اولنور هر بريچون اون دخي يدي يوزه واريجه
ودخي اكا دك حسنات الله‌دن غيري كمسنه بلميه في الجمله اول صدقه ايدنلرك
صدقه واخلاصنه كوره زياده اولورلر اول ويردوكي كشنوك مستحق اولدوغنه
كوره ثوابي زياده اولور يعني صدقه ويردوكي كشي شول دلنجي درويشلر اولسه
آوت بدعت اهلي اولمسه شول يولوكار قلندزيلر وشول ديزلري اچيق يوريلر
كبي اما انلر دخي قلمسه انلره ويردوكي صدقه‌دن بره بر ثواب اولور انجق اول
شول ين بكرزكم اكر كوتوخمن كتورورلر توق كتورمز اما اكر بدعت اهلي اولانلره
صدقه قلسه هيچ ثواب ـــــ اولمز شول چوروق يره تخوم صاچمش كبي اولور تخوم
دخي ضايع اولور لشنه بتمز وكر شول درويشلره ويرسه كه زنا اهلي اولا اكر
دلنجي دخي اولورسه بره اون ثوابا اولور وكر دلنجي اولمسه وشيخ اولمسه اما
كندو مجلسنده يا شهرنده يا كوينده بر زنا اهلي عيال بند اولسه درويش
تسنجك كسب اتمسه يا ضعيفلكدن يا پيرلكدن ياخود اولو كشي اولسه كه
درويش اولدي چقوب نه كركسه اشلمكه عار ادرلر ولك كبيه ويرمك برنه
يتمش ثوابا ولور وكر بو درده كر علم اهلي اولاجق اولورسه برنه يدي يوز ثواب
اولور شول يركبي كم بردانه‌دن يدي باش بتوره هر باشنده يوز دانه اولا خصوصا
اكر اول ويردوكي هم درويش اولا هم عيال بند هم عالم هم متقي صالح اولا اول
ويردوكي صدقه‌سي انك عبادتنه يارده اولا اول تشويش سوز كوكل حاضرلغيله
طاعت قلا صدقه‌سنك اول قدر ثوابي اولوركم انوك حسابي اولمز بس عقلي
اولانلر اشبوكا نظر ادوب قنده ارتوجق ثواب اولورسه اكا ويرسون نتكم اكنجيلر
كله سنه يرمد ويرجك يري وار يكن اني كك قيوب مدنه بش مد ويرن يره اكرمدنه
مد ويرن يره اكمز چوروق يره هيچ اكمز اشبو سوزلردن كي فهم ايدن چوق نسنلر
اكلر ودخي بويرديكه والذين امنوا بالله ورسله اولئك هم الصديقون والشهداء
عند ربهم لهم اجرهم ونورهم والذين كفروا وكذبوا باياتنا اولئك اصحاب

الجحيم

الجحيم يعني شول كسنلر كم الله‌ه بركلكن بلدلر ودخي جميع پيغمبرلرك اعتقاد قيلوب
حق دوردلركي كرجك شومنلر انلردورر والله قاتنده شهيدلر مرتبسنده
ايرنلر دخي انلردورر ويارن قيامت كوننده اولو اجر وكامل نور حاصل ايدن دخي
انلردورر اما شول كسنلر كم كافر اولدلر بزوم بركلكمزه انكار ادوب رسوللرومزي
يلانلدلر وقواتنا انانمدلر بونلر كلسي جحيم طاموسنه مستحق اولمشلردور كم ابدي
انده معذبا ولالر بوندن صكره اول دنياكه انلر اكا محبت كتوروپ اخرتي
اونتمشلردور حق تعالى اني ذم ادوب حقارتن برلستيه تشبيه ادوب
انلري اندن صوروب اخرته رغبت قيلدورمغيچون بويرديكه اعلموا انما
الحيوة الدنيا لعب ولهو وزينة وتفاخر بينكم وتكاثر في الاموال
والاولاد كمثل غيث اعجب الكفار نباته ثم يهيج فتريه مصفرا ثم يكون
حطاما وفي الاخرة عذاب شديد ومغفرة من الله ورضوان وما الحيوة
الدنيا الا متاع الغرور يعني اي دنيا معيشتنه مغرور اولوب اخرت سعادتن
ترك ادنلر بيلوك كم حقيقتا دكلدور بو دنيانك عزتي وجاهي ودرلكي الا
بر لهو باطل او غلنجقلدا ويونخوغي كبي دور عمري ضايع قلمقدن ارتوق
فائده‌سي يوقدور ودخي برقاچ كونلك باطل بزنيندور واكوزده بربرنكوزه
فخر ادشمكدور كه فلانر فلانزا وغليم سن فلانسن فلانزا وغليسن ودخي مال
چوغالدوشوب واوغول قيزا وزه دوبانوكله فخر اتمكدور كه عاقبت ندامت
حسرتدور نتكم علقمه روايت قيلور رسولدن م كه بويردي بولدي نجا كم
بو دنيايه ميل ايليم دكلدور بو دنيا بنم شلم الا شول يولجي كبيدر كم ياي كوننده
كلوب براغ كولكه‌سنده قوندي برزد كلندي طورزدي كندي اغجله كولكه
يرنده قالدي پس بو دنيانك دخي حالي بوندن ارتوق دكل برقاچ كون طورر
كوچوب وطننه كيدر اول قوندوغي كر ويرنده قالور بر كمسنه دخي يرنده قوناز
حق تعالى دخي تمثيل ادوب بويرديكه بو دنيانك مثلي شولكي حاجت اولوب
كرك اولدوغي وقت ياغان ياغموره بكزركم كوكدن ير اكنلرا وتلر بتورر اول
اكنجيلرك كوكلي اكا ياقوب سوينور شاد اولور كم اكنلرومز خوش بولا ولدي

اندن بركیجه براف سماوی ایرشوب ناكاه قوروود رنگی متغیر اولوب هلاك
اولور بودنیانك نیسلری دخی انجلین دوركه هلاكلوكی قریب دور بو ادم اوغلانی
دخی بودنیا اكنلوككنده تروتازه طوغوب انه قرنندن دنیایه كلوب بونی قیامت
چكوب بویورنكیتا ولوریشل قیزل رنگلوطونلرله بزنوب صالنور اول
قد قامتنه ورندیتلرنه یاقوب فخرادراته وانه اكا باقوب سوسنورلركه بنولنكی خوب
شكلوقامتلو ورزه نسنلوم اولدی ناكاه بركون اولوم یلی اسدی انوك
اوززه طوقوب انوك نورلوتازه صورتنوك رنكن صارولغه دوندروب
قوتن الوب اولوم دوشكنه بره غوزملك الموت واروب اولومدا وراغیله
انك عمری اكنن الوب انی طپراق لحنده دقن ادرلرا یقلوالننه یاصلوب
بلورسوزا ولورا ول مغرور اولوب الدانذوغی زینتیجو كاركلی بر كونه قالوركندو
واروب اخرتده عذاب الیم اوغرر چونكه اول دنیا ایله فخرادوب انی اختیار
قلدی اما اخرتده اللهك خوشنودلغی ورحمتی شول كسلنه دركه انلر دنیانك محبتی
تركادوب اخرتی اختیار قلدلر پس دكلدور بو دنیانك حیاتی الاشول متاع
كبیدوركه كمنسر چون یاسقسیدن دوزلدی انوك بقاسندن هلاكلوكی
تیزدور دنیا اخطراوزن دورسهل نسندن طقولسه اوونور او وندقدن
صكره كوكسوز الموقحال دورهمان دنیا دخی انجلین دورلیس حق تعالی بودنیانی
تمثیل ادوب بولنسنیه بكرندوكی اندن اوتورودوركم عاقل اولانلر انی اسندوب
الكلیدنلر اخرتی قیوپا كاسعی ایتدیرچون بورسمه دنیانك فناسن بلدوردی
بوكه دونیا ولبقا اوندن خبرویردی واندن یكا رغبت قلدروب اكا سعی
اتمكه قندروب بیورديكه سابقوا الى مغفرة من ربكم وجنة عرضها كعرض
السماء والارض اعدت للذين امنوا بالله ورسله ذلك فضل الله يؤتيه
من يشاء والله ذو الفضل العظيم یعنی اوكوردوشك بربریكوزدن اول ربكوزك
مغفرتنه حاصل قلمغه كناهلردن توبه قیلوب صالح عملر اشلمكله وجماعتلرده
حاضر اولوب امامه اول تكبیرنه ایرشمك ایله ودخی یوتیشوك اول اوچماغه كیرمكه
كم انی یرلركوكلر انیجه دور یعنی اكر یرلری كوكلری بربرنه اولاشدوروسلر دخی شول

صحیاد

صحیانچه كوكی چكوب اوزه دوب دوشسلر بو یوكلكی نه مقدار سه اوچماغك
كنكلكی دخی اندن بولدور بو برمثال دور اكلتمغیچون اما اوچماق برنسنه دركم
حق تعالی اندن دخی بول واندن دخی كیك نسنه یرتمدی پس اوچماق اول
اولولغیله واول كوركلو زینتلرله یاردیلوب یاراقلنمش دور شول كسلر ایچون كه
اللهك وحدانیتنه اناندلر ورسوللرن كرچكلدلر وقران حكمنه مطیع اولوب
عمل صالحه مشغول اولدلر پس اوچماق مرتبه لرنیه ایرشه جك سببلر كر توحید
طاعتدور بولر اللهك فضلی دركه قوللرنه عطا قیلور اما كمه كندو دلرسه اكا ویرور
ودلمدوكنه ویرمز انوك فضیلی عظیمدور وعطاسی بولدور بوندن صكره كندونك
حكمتن وقضاسن بلدوروب خبرویردی كه هر نسنه واقع اولیجق قولطارلغنوب
شكایت دلی اوزدوروب خطالر واقع اولوب عذابه مستحق اولمیه ودخی بیوردیكه
ما اصاب من مصيبة فى الارض ولا فى انفسكم الا فى كتاب من قبل ان نبراها
ان ذلك على الله يسير یعنی هیچ برمصیبت یوقدوركه اول یریوزنده واقع اولور
یغمور یغمامق كبی و برخلو قیزلق اولوب واوتلر اكنلر یتمه مك وبمیشلر از
اولمق كبی ودخی نفسلرده كوزه ایرشن بلالر وزحمتلو كبی وصیر ولقلر كبی واغیرلر
ودخی نفسه خوش كلمیین نسنلر الا جمیع لوح المحفوظده یازلمشدور ودخی اول
نفسلری یاراتمزدن اول ربیع بن صالح ایدر اول وقت كه حجاج سعید بن جبیری اولدرمكه
كتوردی ربیع انك ایچون اغلدوم سعید بكا دیدی كه یا ربیع نیچون اغلرسن بن دیدم كه
اشبو سكا واقع اولان حال ایچون اغلرم اول دیدیكه اغلما اغل بونسنه الله علمنده
بوزه مقدر اولمشدر ودخی بر وجوده كلمدن اشمدوكی بوایتیكه بو یردی اشبو
ایتی اوقودی اخره دكین پس بونسنلر اللهه كندو ورشكل دكل بنه كركسه قدرتی
یتر ونوندن صكره بیوردیكه لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا بما
اتيكم والله لا يحب كل مختال فخور الذين يبخلون ويأمرون الناس بالبخل
ومن يتول فان الله هو الغنى الحميد یعنی بوسن خیردن شردن واقع اولاجق
نسنلری كه نفسكوزه كیررده ودخی یرلر یاردلمدن تقدیر قلوب لوحده یازدوغمز
اندن اوتوردركه چاره سز ولك الوكوزدن برنسنكوز فوت اولسه یا هلاك اولسه

يابدنكوزدن صاغلغكوز كيدوب برخستلق وبرزحمت واقع اولسه غصلميه
سز بزوم تقديرومزه راضي اولوب ديه سز كه بو الله علمنده بن يازلمشدر وحكم
اولنمشدر بزه رضادن ارتق چاره يوق وهچ نكم الوكوزه بر بولجه نعمت راحت
وصحت وقوت حاصل اولسه ديه سز كه الله قتندن بن عطادر وكه ابرشدي
بن بونك شكري واجبدور ديوبا توكله فخر ادوب تكبرلك اتمكزلتادرسز
كه الله تعالى سومز هر كسه اول اتنه كبيرن نعمتله فخر ايليه كنديي اولو
كوروبا ول نعمتك شكرين بيته كتورميه امديا تلر بر قومدر كه كندو نفسلرنه
بخل ادوب ماللريني برلطتوب صقلرلر الله حقيني چقروب فقرايه ويرمزلر وخلقه
دخي بيورركه اتلر دخي ويرميلر و صقليلر ولاكه درويشلك واقع اولا مالكوز تلف
قيلوب كيده رودسكوز يابيرلكنا برشه يا خستلق واقع اولا كسنا بزه ميه سين
اول وقت كرك اولا ديوب برتبرنه اغوا ايله بخيللغه ومسكلوكه بويرورلر حق تعالى
بويورهكم بزوم حكومزه مطيع اولميوب بزوم يولمزده ماللريني نفقه قلمقدن
اغراض اتسه حق تعالى انلروك نفقه لرندن مستغني دور احتياجي يوقدر انك
جميع اشيلري كوركلودر كه هيچ عيب يوقا ول نفقه ايدنه وامين دخي باين
عمللري جزالرن بولسيرلر ابن عباس ايدور هيچ بركمسه يوقدر كه اولا اتدن
كيدنه غصلميه والله كيم نه سوميه اما مومن عاقل كامل اولدر كه التدن
كيده نولنه غصه نسي برنه صبر قيله كه وقت ايسه كديسر دي هاشمدي كنددي
والله كيم نه نك سونيه شي شكر ديه كه بو دخي طوردر الشنه دكل عاقبت الدن
كديسر بارى الدن كتمدن شكرينه مشغول اولاين ودخي بويرديكه ۝ لقد
ارسلنا رسلنا بالبينات وانزلنا معهم الكتاب والميزان ليقوم الناس
بالقسط وانزلنا الحديد فيه بأس شديد ۝ ومنافع للناس وليعلم الله
من ينصره ورسله بالغيب ان الله قوي عزيز ۝ يعني بدرستي بز كوندردك اول
رسوللرومزي ايو ايشلرم بويرماغله ويارامز ايشلردن يغماغله وحلال وحرامي
بيان قيلوب ۝ بلدورسكله وانلرم كتاب دخي اندوردك تا امتلرينه احكامن
اوكردوب بلدوره لر ودخي ترازو اندوردك تاكه انوكله بربرينه عدل اداده لرا المقده

ويرمكده ظلم اتميلر دخي بز انلره دمور يارتدق اني انلره قوت قليويردك قليجلر ايليو
بزوم دوشمنلرومزله صواشه قلالر كندولره منفعت ولاجق التلر دوزوب
مصالحلرن برينه كتوره لر بخاق يالته كبي اكسن وقازمه واكته وصبان دموري
كبي دخي نيچه كركلو لاجق نسنه لر وار دمورا تندن بو كلسيني حق تعالى انوكيچون قلديكه
كوره بو التلري وبو سلاحلري قنغيسي كوكل ايله كرچكلر وقنغيسي يالكلر بدرستي
الله تعالى امرينه قويدر وركسه اني عاجز قلمز وسلطنده عزيزدر كمسه اكا
غالب اولوب ذليل قلمز ودخي بويرديكه ولقد ارسلنا نوحا وابرهيم
وجعلنا في ذريتهما النبوة فمنهم مهتد وكثير منهم فاسقون يعني بدرستي
بز نوحله ابراهيمي كوندردك انلري بزوم طاعتمزه دعوت قلالر واول اكسنك
نسلندن بيغمبرلر كتوردك موسي وهرون كبي وداود وسليمان كبي ويعقوب
وزكريا وصالح كبي عليهم السلام هر برنه كتاب دخي ويردك انلروك ذريتلرن
بعضيسي هدايت بولوب طوغري يوله كلدي اما چوقلري اتدن اول كتابي ترك ادوب
ايمان طريقندن چيقوب ضلالت يولونه كيدرلر فاسقلردن اولدلر ودخي
بويرديكه ثم قفينا على آثارهم برسلنا وقفينا بعيسى ابن مريم وآتيناه
الانجيل وجعلنا في قلوب الذين اتبعوه رأفة ورحمة ورهبانية ابتدعوها
ما كتبناها الا ابتغاء رضوان الله فما رعوها حق رعايتها فآتينا
الذين آمنوا منهم اجرهم وكثير منهم فاسقون يعني اول نوحله ابرهيمدن
صكره انلروك ارديجه مريم اوغلي عيسايي كوندردوك واكا دخي انجيل
ويردوك واكا متابعت قيلوب ايمان كتورنلروك واني كرچكليلروك كوكلنه
شفقت سوكو برقدق كه اني سودلر وبري برن دخي سودلر ومحكم طوردلر دوتوب
يهودي ونصارى اولمدلر ودخي اول رهبانيتكم كندو كندولردن طوردوب
اشلدلر اني بز انلره واجب قلمادق الا انلر حق رضاسن طلب قلماغيچون اني قلدلر
اما شويله كه حقدي ينه كتورمدلر دوتوب كروي يهودي كبي نصارى اولدلر يعني
عيسى ام كوكه كتوردكدن صكره چون مشركلر چوغالدلر اول مسلمانلري انجيلدلر
انلر دخي اولطاغلردن قاچوب طاغلره كندلر واول طاغلرده مغاره لري

صومعه‌لرده اولنلر بر زمانده انده عبادت قلدیلر عاقبت اول ایشه نفسلری
طاقت کتوره‌مدوب اول حالدن کروده دوندیلر کمی یهودی اولوب کمی نصاری اولدیلر
حق تعالی ایدور انلرکم اول نفسلرینوک اوزرینه واجب قلدیلر اوزرنده ثابت
اولدیلر بر لحظه‌ده اولو اوجماق دیدارو ویریلیسر و اما انلروک چوغی فاسق اولوب
کروه یهودی نصاری اولدیلر و اختیارلرن خرابه ویروب کندولرینی ابدی عذابه
مبتلا قلدیلر بو آیتده مؤمنلره تنبیه اشارت واردرکم هرکسکم حق تعالی
واجب قلمدوغی نسنه‌لردن کندو کندویه طاعتدن عبادتدن برنسنه
واجب قلسه کرکدرکم انی صقلیه ترک اتمیه اشلیه الا ترک اده‌جک اولورسه
کندویه فاسقلق ایدن اوکورمش اولور بوندن اوترو صحابه‌لروک بعضیسی وصیت
قیلوب دیو دیکر نهار شول تراویح قلماغی رمضان کیجه‌لرنده ترک اتمیوب ملازمت
قیلوک والا ترک ادرسکوز فاسقلردن اولورسکوز زیرا حق تعالی واجب قلمدن
کندوکوزه سز واجب قلدکوز لیس کرک کم طاعت و ریاضت یولنده استدرلجله
تا ازازا اوکرنوا اوکرنوا دوترب یوقرویه چقه تمام قوادنه وارنجه انده طوره ایروق
یوقرو چقمزسه باری اشغه دخی اینمیه والا اولدن نفسنی صنمادن باشرسیوب
کرو اشغه سنه دونجک اولورسه کرا اولکی عادتنه کندو دخی فاسق اولوب
فتنیه دوشر وقتا ولا کرنجه مسلمانلر انوک اولکی حالنه باقوب نفرت قلالر
انلروک دخی اعتقادنه فتنه اولا دخی صلاحیت اهلنه هیچ اعتقادی قالمیه
انلروک دیننه انوکله خلل واقع اولا بو سوزده چوق اشارت وار فکر ادوب
اکلرسه و دخی حق تعالی بویردیکه **یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وآمنوا برسوله یؤتکم**
کفلین من رحمته ویجعل لکم نورا تمشون به ویغفر لکم والله غفور
رحیم یعنی ای انلرکم ایمان کتوردلر قورقکز اللهدن و انوک بویرقلرن طتوک و بویرمدقلرندن
قاچوک اول عیسایه موسایه نیجه ایمان کتوردکوز ایسه و انوک رسولی محمده دخی
ایله ایمان کتوروک اول اسلامکوز اوزره ثابت اولوک تاکه اول الله سزه اکی قات
اجر ویره و زیاده رحمتلر ویره براولکی رسوللره ایمان کتوردکوکزلجون بودخی بو
رسوله ایمان کتوردکوکزلجون و دخی یارن صراط اوزرنده سزه نور قلیویره‌کم انوک شعله‌سیله

صراطدن

صراطدن کچوب اول ظلماتدن قورتولاسز و دنیاده دخی طریق حقی سزه واضح روشن
قلاکه انوکله هدایت بولوب طوغری یوله واره سز دخی کناهلروکوزی یارلغیوبکه
اول مؤمنلروک کناهلرن یارلغر غفور در یعنی توبه قلسلر اسرکر رحیم در و دخی بویردیکه
لئلا یعلم اهل الکتاب الا یقدرون علی شیء من فضل الله وان الفضل
بید الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم یعنی تاکه حقیقت بو اهل
بله‌لرکه الله تعالینک فضلندن کندولره حاصل قلمغه هیچ برنسنه‌نه قدرتلری
یتمز الا انکه الله عنایتی برله فضل اده زیرا بدرستی بو ثواب مرتبه ویرمک الله ارادتنه
دوکمه‌دلرسه اکا ویرجکه کوزه برکسه قولدندا اکا اهل ولاکه اول فضل
عظیم اسی دراول ویردوکنه یکوک اهلی دریلوب سنع ادمرلر و اول ویرمدوکنه برکوک
اهلی دریلوب ویره مزلر بلسلر کرک کم عاقل اولانلر جمیع ایشنی اللهه اصمرلیوب کندونه ایجود
سورة المجادلة یا دلدیسه اکا مشغول اوله **وهی اثنی وعشرون آیة نزلت بمدینة**

بسم الله الرحمن الرحیم

قد سمع الله قول التی تجادلک فی زوجها وتشتکی الی الله والله یسمع تحاورکما
ان الله سمیع بصیر • عکرمه ایدور روایت تغلبه قیزی خوله حقنده انداکه
اری اوس بن صامت ایله اول خوله رسول حضرتنه کلوب ددیکه یا رسول الله
بنم اروم بکا دیکه سن بکا انام ارقسی کبیسن رسول علم اکا ددیکه بن شویله
ظن ایلدوم کرسن اوسه حرام اولدوک اول خوله ددیکه کی ظن ایله بنم ایشوم
یا رسول الله حق تعالی جانبنه شکا فدا قلسون بشلدی رسول ایله مجادله قلدی
اول وقت عایشه رسولک علم باشین یویوردی عایشه اول خوله عتاب
ادوب ددیکه یا خوله سوزوک قصالت وتجادلک کوزمزسن رسولک مبارک
یوزونی کیمنجه متغیر اولدی اللهدن اکا وحی انیه یوزر روایت یدیکه یا محمد الله تع
اشتدی سوزنی شول عورتوک کادی المندن شکایت قیلوب مجادله قلدوغکوزی
ایشدور و انوک حالنی اولدوغی کورور بیلور اکا خفی نسنه یوقدر و دخی
بویردیکه **الذین یظاهرون منکم من نسائهم ما هن امهاتهم ان امهاتهم الا اللائی**
ولدنهم وانهم لیقولون منکرا من القول وزورا وان الله لعفو غفور یعنی سزدن

شول کمسنه لرکم عورتلرنه دیرلر سن بکا انامک ارقه سی کبی سن یاخود سن بکا انامک قرنی
کبی سن یا انامک اویلوغی کبی سن یا انامک فرجی کبی سن یا باشک یا ارقک انامک ارقه سی
کبی دیو دردیسه یا یوزک یا بوینک انامک اعضاسی کبی دیو دردیسه یا قیز قرنداشم
اعضاسی کبی دیو دردیسه بو کلسنلرک عورتلری انلره حرام اولورلر تا حق تعالی بویردیکه
بولرک عورتلری بولرک انالری دکلدر بولرک انالری ایلردر که انلری طوغردی
یا امزردی بو عورتلرک حرام اولمغی بولره انالری حرمتی کبی دکلدر بولره کفارت
ویرسکله حلال اولور بولرک دلندن کلن بو سوز بر یلان سوزدر که اولور اما
حق تعالی سوچلرن باغشلیوب کناهلری یارلغیجیدر که سزک بو سوزکوزله حلال
کوزارسنده ایریلمیوب اولماسون دیو کفارت قودیکه تا انی ایدیب سزه اول حرام اورتادن کوده
انوکله کتوره له حلال ولا زیرا اول جاهلیتده بو سوزلر ایله عورتلرینه طلاق اولوردی
بو بوندن ایریلورلردی حق تعالی انی نسخ ایدوب کفارت بویردیکه انوکله اورتادن
قرفتا ولمیه تکم اول کفارتلری بیان ایدوب بویردیکه بز و مردضامرلجون صدقه لو
ایلسه انلری جنت اجنده اولو ثوابلر و یوجه مرتبه لر واردر انوک اولوغی اندن
ارتوق کمسنه بلمز و دخی بویوردیکه وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
یعنی شول کمسنه لرکم عورتلری انالری ارقه سنه بکزده لر کوره اول سوزلرندن پشیمان
اولوب دونمک استسه لر که عورتلری انلره حلال ولا اول عورتلر ایله
ایرشمزدن اوکدن کرکدر که بر قول ازاد قلالر کرک مسلمان اولسون اول قول کرک
کافر اولسون اندن عورتنه یاپشسون طوتسون که حلال ولا اشبو حکم
سزه اللهدن وعظ نصیحتدر که طوتاسز ایشکوز صواب اولوب طوغری یوله
واره سز حق تعالی خود سزک قلدوغکوزی بیلور بو عهده وفا قیلوب بو نیه
کتوروب وفا قلانکوزی دخی بیلور هر بریکوزک فعلنه کوره یارن جزا قیلور
و دخی بویوردیکه فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا
یعنی هر کمسنه کم سزدن ازاد ایده جک قول بولمسه که کوجی یتمسه انک اوزرینه اولسون
که ایکی ای تمام اوروج طوته ارادن بر کونی یمیه عورتنه یاپشمزدن اوک بو ایکی آی

دلالت

دلالت قیلورکم عورته دخی واجبدر که کندوسنی صقلیه اول کفارت ویرنجه
کلمزدن اوک ازینه مطیع اولمیه انوکله صحبت قلالر زیرا حق تعالی اکسن بیله
نهی ایلدی بر بونه یاپشمقده علما اتفاق قلدیلر کم بو ایکی ای اوروج اجنده بر کون عذرسز
اوروجن بیه جنا ولور نسا ولجب ولور که کرو باشدن طوته اول طوتدوغی
بوزلور کیدر اما اکر عذر ایله یسه که صیر ولق واقع اولسه که صرورتی
یسه بونده اختلاف قلدیلر عطا دیکه اکر عذر ایله یسه حق تعالی کرید ور اول
عذرینی انوک ایجون ره کرو باشدن طوتمیه اما امام ابو حنیفه ایله اصحابی
قتنده کرک عذر ایله یسون کرک عذرسز یسون تتابع بولنمدی ارادده قطع
اولندی کرو باشدن طوتمق کرک و دخی بویردیکه فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ
سِتِّينَ مِسْكِينًا یعنی اکر اوروج طوتمغه دخی کوجی یتمسه انوک اوزرینه
لازم اولسون کم التمش مسکینی طعاملندوره هر مسکینه بر بطمان بغدای
یاخود بر بطمان خرما ویره مدینه اهلی قولنجه اما عراق عالملری قتنده ایکی بطمان
بغدای یاخود بر صاع اریه یاخود بر صاع خرما ویره هر کون ایچون و دخی بویردیکه
ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ
یعنی بو کفارتکه حق تعالی سزه امر ایلدی بوندن اوتروردرکه بیله سز الله تعالی
سزک سزله سویلیدوکوکوزی دخی بیلور تا که اللهه ایمان کتوروب و انوک رسولنه
تصدیق ایده سز که بو ذکر اولنان کلی اللهک فریضه لری و احکاملریدر ترک
ایتمک ولمز و بونکا انکار ایدنلر کافرلر اولورلر و کافر اولوب اللهه و رسولنه و انک
فریضه لرنه ایناتمیلر خود قیتی انجدیجی عذابلر وار و دخی بویردیکه إِنَّ الَّذِينَ
يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا
آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ یعنی شول کمسنه لرکم اللهه و انوک رسولنه
دوشمن اولالر اللهی و رسولی انجده لر زیرا کمسه اللهی انجتمک متصور دکلدر
و کلی انوک مقهوریدر اما انوک مؤمن و متقی قوللرین انجتمک کا ته انی انجتمک
کبیدر و دیادن حق تعالی اندن انتقام آلدیلر بونک کبی کمسنه لر خورلغیله و حقارتیله
اللهک خشمی انجنده هلاک اولدیلر انواع عذابلر ایله حال بودر که تحقیق بونلره

قرآن اندردرکه انک ایچنده حلال حرام ندر و طوتاجق بویروق ندر و طوتمیاجق
جمیعنی بلدوردک بیان قلدق بونلری ایشدوب اشتمز اوردلر و اردخی رسولمزی
یلانلدلر کافر اولدلر بونلر کیچون غایت خور قلیجی عذابلر یر قلیوربد وزکم
آخری نهایتی یوق و دخی بویردیکه يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ یعنی نوکا قولره اولخون
قلیجی عذابلر شول کون ایچنده درکم الله تعالی بونلرک اولکیلردن آخرکیلردن
سنله لرندن بریره جمع ایلیه دخی نکه قلدلرسه هپ بونلره خبر ویروب بلدوره
تا کیم بونلرک اوزرینه لازم اوله و لا انکار نه ایده میلر زیرا حق تعالی اشلدوکلرینی
دفتره دوب صقلامشدر اولرانی اشلیوب اونتمشلردر دوچون دفترلرین
الهالوب نظر قلالرهپ اشلدوکلری وکلرنه دوشه کله حق تعالی حوذهی
لنسنک اوزرینه حاضردور نه قلدقلرن بیلور و دخی بویردیکه أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ
وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ
أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ بو آیتک
سبب نزولی بویدیکم کافرلردن و منافقلردن بر بولک جماعت کعبه قتنده
دریلوب اوغورلین رسول حقنده چولدیله لسنه سویلیشورلردی بربرینه
دیرلردیکه قتی چاغر و سویلمک تا که محمدک تکرسنی ایشدوب محمده خبر ویرمسون
اوغورلین کندولر اراسنده بو سوزلری سویلرلردی قچن کورسلرکه بر مؤمن بونلره
بقادور رسوزلرن کسه قورلردی اشتمسونلر دیو لیکن حق تعالی بو آیتی اندروب
بونلره خبر ویروب بلدوردیکه بونلر سریله چولدیله سویلدوکلرن الله تعالی بیلور
بویردیکه یا محمد بن سکا بلدورورم کر بدر بیتی الله تعالی یر اهلنک دخی کوک اهلنک
کوکلرندن نه وارن بیلور و کیزلونه اشلدوکلرن بیلور هیچ اوچ کیشی بر یره کلوب
چولدیله سویلشمیلر الا انلرک دردنجیسی الله در و دخی بش کیشی بر یره کلوب
سویلشمیلر الا انلرک التنجیسی الله در یعنی اورتالرنده سویلشلن کزلو سوزلرن
نیجه بیلورلرسه الله تع اولردن یک بلور و دخی بولردن از و بولردن چوق نقدر کر کسه اولسون

الا

الا الله تعالی نه یرده اولورلرسه انلرک ایله بیله دور حاللرن بیلور صقلریارین
قیامت کوننده نه قلدلرسه هپ انلره خبر ویروب دیسن بو ایتله حق تعالی انلری مؤمنلردن
ایرو چولدی قلمقدن نهی ایلدی بر زمان انلر دخی نعلنوب اتمدلر اما صنکره اول
ایشلرینه کوروب اشلدلر حق تعالی کورودخی بو ایتی اندروب بویردیکه أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي
أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ
یعنی نظر قلمزمسن یا محمد شول کمسنلره کم نهی اولوندلرکه ایروق سویلشمیلر نعلنمشکن
دونوب کنو سویلیشورلر اوتالرنده چولدلر و یالان سوزلر و ظلم و حیف و الله
امرنه و رسول امرنه سلام قلدوغی کبی قلمزلر یعنی یهودلردن کلوب قچن رسول
اوزرینه کیرسلر السام علیکم دیرلردی رسول دخی انلره وعلیکم دیو جواب
ویرورذی یعنی انلر دیردیکم سوت بلاسن اوزرکوزه اولسون رسول علیه السلام دیردی
سزوک اوزرکوزه اولسون بر کون عایشه رضی الله عنها انلاره اول سلامی ایشدوب
قاقدی دیدیکه اللهک لعنتی و غضبی سزوک اوزرکوزه اولسون رسول دیدیکه
یا عایشه ساکن اول کندوکی یومشقلوغی عادت ادنکل بو ایریلکی و فحش سویلمکی
ترک ایلکل عایشه دیدیکه اشتدوکی یا رسول الله نه دیلر رسول علیه السلام دیدیکه
یا عایشه سن اشتدوکی بن انلره نیجه جواب ویردوم بنوم دعام انلرک حقنده
قبول اولنور انلرک بنوم حقمده قبول اولنمز حق تعالی اول وقت بو ایتی اندوردی
بویردیکم یا محمد اول یهودیلرکم کلوب سنوک اوزرکه کیروب حق تعالی بویرمدوغی
لسنه ایله سلام ادرلر دخی بر بریله سویلیشورلرکچون بو حق رسول دورنچون اول
الله رسولنه ددوکمز سوزدن اوترو بزه عقوبت ادوب عذاب ایلمز حق تعالی
ایدور بونلره جهنم عذابی یترکه دونوب وارجق یرلری اولدورا کیرسیلر بریرلرک
نه یاوزیدورا اول جهنم که دونوب اکا وارلیه و دخی بویردیکه يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ
وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ بو ایته دخی سبب بویدیکم

رسوله مجی بر نجاجری کوندرسه غرالجون منافقلر بربریله اوتوروب چولدی
ادرلردی تا که مؤمنلر انلری کوروب کیدن جرم صندیلر ولا دیو غصیه
دوشلر اول مؤمنلری غصلندرمکیچون ایله سویلیشورلردی حق تعالی
بو آیتی اندروب بویردیکه ای انلر کم دیلکوزله ایمان کتوردکوز کوکلکوزده ایمان
اثری یوقدر بربریکوزه اراسنده کناه معصیت وظلم جور ولاجق سوزلرله
چولدشمیك که الله تعالی امرینه و رسولی امرینه مخالفدر ولا بلکه کلیجکوز الله بویردوغی
طاعتلرده و عبادتلری برینه کتوروب معصیتلر ترك اتمکده اولسون وترقك
اللهدن شول منافقلر ویهودیلر قلدقلری کلیجلر کبی قلمك که اولدکدن
صکره درلیوب جمع اولاجق یروکوزه اول الله حضرتیدر که اندن جمیع عملکوزه
مکافات اولنسر بو آیتدن کرچه مؤمنلره دخی تنبیه واردر که بر قاچ کیشی
بر یرده جمع اولوب اوتوردکده یا خود سفرده یولداش اولوب کیدرکن بر قاچو کوز
اوتوروب چولدیله کلیجی ایتمك حرامدر زیرا اول بر قاچ مؤمنلرك کوکلنه
اندن ملامت حاصل اولور شویله ظن ایدرکم کندولرچون سویلیشورلر اکر
سفرده اولسه خوف کوکلنه انلردن احتیاط دخی حاصل اولور مؤمن اولدرکه
دخی بر مؤمن قردشی انجنمك یرده اولمیه بلکه جهد قله مؤمنلرك کوکلنه
سرور حاصل قله و دخی بویردیکه انما النجوی من الشیطان لیحزن الذین
امنوا ولیس بضارهم شیئا الا باذن الله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون
یعنی نجی منافقلر مسلمانلری کورسلر براراده درلیوب چولدیدرلردی اول
لسننه مسلمانلره قتی مشقت کلوردی انجنورلردی حق تعالی بو آیتی اندروب
بویردیکه بدرستی بو منافقلر چولدی قلدقلری اول شیطانك مکوندندر که
انی انلرك کوکلنه کوکجك کوستردی ویرور سویلدور قصدی بودر که اول
مؤمنلر انجنه غصیه دوشه حال بودرکه اول منافقلرك چولدلرندن
مؤمنلره بر ضرر ایرشه جك دکلدر الا تنکرا اللهك دیلکی وتقدیری ایله اولا
پس مؤمنلر اشلرن اللهه اصمرلیو باکا توکل قلسونلر که جمیع ایشلره کفایت قلیجی
اولدر انوك تقدیری ولمانیجه کمسه کمسه یه نه زیان ایرکوری بلور دونه اصی دکلدی

بلور

بلورکندونك معامله سی الله ایله کوردکلو اولسون و دخی بویردیکه یا ایها الذین
امنوا اذا قیل لکم تفسحوا فی المجالس فافسحوا یفسح الله لکم واذا قیل انشزوا
فانشزوا یرفع الله الذین امنوا منکم والذین اوتوا العلم درجات
والله بما تعملون خبیر بو آیت دخی سبب نزول بویدیکم ثابت بن قیس رسول
حضرتلرینك مجلسنه کلوب انك بر ز قولاغی بر کوك ادی دیو دیکه رسوله
یقینجق اوتوره اشتمك ایچون خلق دخی هپ یرلو یرنه اوتورمشدی اولکلوب
اوتوره جق یر بولمدی کسنه یرجوکز کیکدی ویرمدی شویله ایاغن طوردی رسوله
بویردیکه رحم الله من وسع لاخیه یعنی الله رحمت قلسون اکا کم قردشنه یرجوکز
کیکدی ویره اول وقت حق تعالی بو آیتی اندروب بویردیکه ای انلرکم ایمان کتوردکز
نجی دنلسه که مجلسلرده یر کیکدولك سز دخی مطیع اولوب یر کیکدولك الله تعالی
سزولك دخی جنتده یر وکوزکیکلکه و دخی سزی بر خیردن یکا دعوت قلسلر اکا
اجابت ایدولك یعنی نجی سزه دنلسه قالقولك نمازدن یکا یاحق اداقلماغه یا بر
کمسه ایچون طانقلق ویرمکه یا یرجوکز کیکدی ویرمکه سز اکا اجابت ادوب
قالقولك اول سوزسیزه اغر کلمسون که ثواب نفس انجتدوکی یرده در و دخی بیلوك
که حق تعالی مرتبه سنی بوجهه قلمشدر و درشول کشینوك که مؤمن اولا هم عالم اولا
اول کشیدن که انجق مؤمن اولا عالم اولمیه صقاتل ایدوریارندن قیامت
کوننده نجی مؤمنلر اوجماق قپوسنه ایرشه لر شول مؤمن که عامل دکل دیرلر که
سز عالم دکلسز وار عملك سببیله اوجماغه کیرا ول عالم اولا انلره دیرلر که سز
طورولك اوجماغ قپوسنده بو خلقه شفاعت قیلولك اندن صکره کیده سز
پس بیلولك که حق تعالی سزولك سوزه طوتوب یرکیکدوکوزی دخی بیلور و سوزه
طوتمادغکوزی دخی بیلور اکا کوره جزاسن قیلور و دخی بویردیکه یا ایها الذین
امنوا اذا ناجیتم الرسول فقدموا بین یدی نجواکم صدقة ذلك
خیر لکم واطهر فان لم تجدوا فان الله غفور رحیم یعنی ای انلرکم ایمانه
کلدوکوز نجی رسول الله سرله کلیجی قلسکوز اول کلیجدن اوکدن بر صدقه ایدولك
که طوتوب ویرمکدن اول خیرلودر دخی سزی پاك ادوب کناهدن اریدیجی دوراکو

صدقه ادمجك لسنته بولماسكوز حق تعالى غفوردر اسركيه فضليله رحمت
ايليه بنوك دخي سببی بو ایدیکم بایلو رسول قتنه کلوب سزله کلیجی قیلورلردی کم درویش
قوم نوبت بولمزلردی که رسول حضرتنك كلامن ايشيده لردی پس رسول الله سويلشمزدن اوکدین
که آنی ویرمینجه سویلشمیلر زیرا اول وقت دخی زکوة فرض اولمیوبیدردی پس آنلره اول
صدقه ویرمك آغر کلدی بوکز واروب اوتوروب رسول الله کلام اتمزلردی الا علی انجق بر آلتون صدقه
ادردی دخی رسول الله کلام ایدردی اول سببله درویشلر قورتولدیلر رسولك كلامن ايشيدب
صحبت ایدرلردی بوندن صکره حق تعالى کرو رخصت ویروب بو آیتی کوندردیکه ءاشفقتم
ان تقدموا بين يدي نجويكم صدقات فان لم تفعلوا وتاب الله عليكم فاقيموا
الصلوة واتوا الزكوة واطيعوا الله ورسوله والله خبير بما تعملون يعنى ايى
دنيا اهلى ما لومز دوكنه صاتوب قورقب بخيللق مى قلدكوز کم رسول الله آنی اتمك سزه خوش
کلديى اتمدکوز حق تعالى سزدن کرو عفو ایلدی که سزدن دخی صدقه کوزدن دخی اول غنی در
محتاج دکلدر سز جمیعکوز اکا محتاج سز طورك خشوعله کوکلك طهارتله نماز قیلوك و
مالکوز حسابایلك ییل تمام اولیجق زکوتن ویروك دخی الله ایله رسولنه مطیع اولك نیه که
اشلمکه بیورديلر آنی اشلك ندن که اشلمکدن بیوردیلر اندن بغلنوك که الله تعالى سزوك
خيردن شردن نکه اشلرسز بیلور یارين قیامت کوننده جزاسن قیلور هیچ بر عملکوز ضایع اولمز
ودخی بیوردیکه الم تر الى الذين تولوا قوما غضب الله عليهم ما هم منكم ولا منهم ويحلفون
على الله الكذب وهم يعلمون يعنى يا محمد کورمزمسز ونظر قلمزمسز شول منافقلره کم
واروب یهودیلری کندولره دوست طوتبانلر کله اوکتلشورلر حال بودرکه آنلر بر قومدرکه
الله تعالى آنلره سخط قلمشدر اول منافقلر نه حقیقتا سزدندرلر نه آشکاره آنلردندر
قچان مسلمانلر آنلره دیسه لر که سز یهودیلری دوست طوتدکوز مکر سز دخی ظاهرده ایمان
کوستروب باطنده آنلر کله سز آنلر آندایجوب دیرلر دیکه بز ظاهرده باطنده مؤمنوز دخی سزدنوز
حال بودرکه کندولر دخی بیلورلر که اول آندلرنده یلانجیلردر ودخی بیوردیکه اعد الله لهم
عذابا شديدا انهم ساء ما كانوا يعملون اتخذوا ايمانهم جنة فصدوا عن سبيل الله
فلهم عذاب مهين يعنى حق تعالى اول عملری جزاسی آنلروك ايچون قتی عذابلر بر قلمشدر آخرتده
که بولورك حقیقتا نه یاوز اشلری واردرکه یلاندن یره آندایجرلر اولیلاز آندلری کندولری قلبجدن

قورتلمغيچون

قورتولمغيچون قلقان ادينورلردى كه اولميوب قورتولالر بو اوغللری وقيزلری اسيرلكدن
قورتولالر بو كلسيله ايماننه کلمکه قصد ایدن خلقی دخی وعورلين منع ادرلر
ايماننه کلمکه قومزلر بونلرك جزاسی آخرتده قتی خورلقلق بر عنجی عذاب واردکه
صوکنده عزت یوقلتمز و دخی بویردیکه لن تغنى عنهم اموالهم ولا اولادهم
من الله شيئا اولئك اصحاب النار هم فيها خالدون يعنى بونلرك مالنره واولادلرنه
اعتماد قیلورلرسه که بزوم دنیامز ویاردمجیلر ومرجوعمزدر آخرتده انلروك قورتولاوز
دیرلرسه بلسونلر کم اول مالری واولادلری آنلره هیچ بریسن عذابدن قورتارمغه
فایده قلیجق دکلدر آنلر کلیسی ولحال اوززه اولیسی اولورسه ایدی اصحاب
ناردن اولسرلر شول کون لجتندم که الله تعالى جمیعسن اولدن آخره یهودی
قوینه نصاری نه اول منافقلری هب حضرته جمع ادوب بولره سؤال ایده تکم
حق تعالى بویردی يوم يبعثهم الله جميعا فيحلفون له كما يحلفون لكم
ويحسبون انهم على شيء الا انهم هم الكاذبون يعنى شول کونکه الله تعالى
آنلروك جمیعسن قوپاروب حضرتنه کتوره آنلردن صورمغيچون برلمکه انکار
ادوب رسولمزی یلانلدوکوز آنلروسزه دنیاده یلاندن آندایجدوکلری کبی
آخرتده الله آندایجرلر که والله ای بزوم ربمز بز مشرکلردن دکل ایدوك
ایله ظن ادرلر کم بو آندلری بولره بولشنه منفعت قلاوم مؤمنلر دخی آنلرك
آخرتده آندلرن ایشدوب یالله صنالر کم بومنافقلر دخی دنیاده بر طریقه اوزرنه
ایمش حق تعالی خبرویردیکم آکاه اولوب بیلوك کم بولر آندلرنده یلانجیلردر وبولر
ظاهرلرنده ایمان کوستروب باطنلرنده کافرلر ایدی بو آندلرندن اولره فایده اولاجق
دکل ودخی بویردیکه استحوذ عليهم الشيطان فانسيهم ذكر الله اولئك
حزب الشيطان الا ان حزب الشيطان هم الخاسرون يعنى شيطان
بولروك اوزرنه غالب اولوب مستولی اولدی تا الهی برلمکه واولمغه بولره اول
اونتودی والله عبادتندن منع ادوب کندو طاعتنه یلندی بولر جمیعسی
شیطانك لشکری اولوب اکا متابعت قلدلر بیلوك حقیقتا آکاه اولوك که
شیطانك لشکری ولانلر آخرتده کندو تفسلرنده دخی ما اللرنده دخی زیانکاردر

هیچ برندن منفعت بولاجق دکللردر مکر دینده ایکن اولجالرندن دونوب کفرلرن ایمانه
دکشورەلر ودخی بویردیکه إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ كَتَبَ اللَّهُ
لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ یعنی شونلرکم اللهه ورسوله دوشمن اولوب انلروك
امرنه وحکمنه مخالفت قلالر انلر شول خوارلوغله هلاك اولمشلردرکه ظالمونك
اجنده انلر اشغه طبقه سنده اولاکه انلر درك اسفل دیرلر اول منافقلر سقاییجی دور
حق تعالی تقدیر قیلوب بویردیکه بن ودخی بنوم رسوللروم غرتم تحقیچون البته غالب
حجتلر ایله دخی دلیللر ایله غالب اولنشه وزکرك انلروك اوزرینه انلری قهر ادوب
دوستلو وزیرکه مؤمنلردر قوتا رسوزکرك کہ الله تعالی قوی دعزیزدور
کندو لشکرنی قهر قلمقدن منع ایدرکسه انوك اوزرینه قهرله غالب اولمز کلسنی قهر ایدن
قهارا اولدور ودخی بویردیکه لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ
مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ وَأَبْنَاءَهُمْ وَإِخْوَانَهُمْ وَعَشِيرَتَهُمْ أُولَٰئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ بو ایت خاطب بن بلتعه حقنده نازل اولدیکه قضیه سی اشغه شخن سوره سنده
بیان اولنمشدر معنیسی بودرکه یا محمد سن دوست طوتار بلمزسن الا شول قومی کم
انلروك اللهه ایمانی اولا ولاخرته ایمانی اولا ویاراولوز بولمزسن شول کسلری که اللهه
ورسوله دوشمن اولوب مخالفت قلدلر اکر انلر اتالری وغلانلری وقرنداشلری وقوملری
دخی اولاجق اولورسه یعنی تکرره ورسوله کرچك ایمان کتورنلر اللهه ورسوله دوشمن
اولانلر ایله دوستلق بغلمدلر انلردورکم حق تعالی انلروك کوکللرن ایمانله تصدیق
برله طولدوردی ودخی انلره معاونت ادوب نوریله قوتلندوردی وایمانی احیا
قلماغله اولسنته دورکه انلری اوجماغه اولاشدوروب اول بوستانلره کیوره
انلرکبی بوستانلرکم اغجلر التنده ایرمقلر اقوب حالنده که اوجماقلچنده مقیم اولالر الله
تعالی انلردن راضی کم اکا ایمان کتوروب طاعت قلدلر بولر دخی اللهدن راضی که
اول ایمانلری طاعتلری مقابلسنده اولرمجنت دیدار ارزانی قلدی بولر کلی الله لشکریدر
ودخی اکاه اولوب بیلوك کم نجات بولوب سعادته ایرشنلر انلردور ایمان کتوروب

عمل صالح اشلیوب رسولك علمی دینده حشرا ولا الله تعالی لشکرندن صایلمه قیامتده

سورة الحشر

ابدی سعادته اولاشه

اربع وعشرون اية

بسم الله الرحمن الرحيم

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ یعنی تمازمقلوب
خضوع قلدی وتنزیه ادوب تسبیح قلدی اللهه شول کسلرکم کوکلرده در وشول کسلرکم
یرلرده در انواع مخلوقدن کمی دکیزده کمی طاغده او وادیده بس اول الله عزیزدر ملکنده
حکیمدر وامرنده نتیجه ذللرسه حکم ادرکسه مانع یوق وهر ایشوك دخی اصلحن
اندن یکرك کسه بلمز ودخی بویردیکه هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ بو ایتوك قضیه سی بودرکم حق تعالی اول بنی النضیر یهودیلرن
سوروب چقاردی انی مؤمنلره وطن قلدی بو قضیه نك قولی بودرکم رسول ع م
اوچ یرچکوندی اول اوجلدن برسی مرثد بن ابی المرثد ایدی رسول ع م انی یدی کیشی
اوزرینه امیر دکدی برطرفه کوندردی سیرادوب کندلرتا که بطن رجیعه ایرشدیلر
یرلغ دیبنده اوتوردلر بله لرندن خرما عجوه واردی اندن یدلر اول خرما چکردکلری
دوشدی قالدی انلر کوندوز کوزلنوب کیجه یوردلردی انده اول کون طلعنده
کزلندلر اول هذیل قبیله سندن بر عورت قیون کوددی اول یغ دیبنه کلوب اول
خرما چکردکلرن کوردیکم یاتور اول چکردکلروك کوچوکلوکنه باقوب ددیکه بو یثرب
ولایت خرماسیدر کل الا مدینه خرماسیدر واروب اول قومنه چاغروب خبر قلدیکم
کلوك اول قوم کلدلر ددلرکه خبرنه دردی یا قوم غافلسز سزه مدینه دن کسه کلمشدر
اشبو چکردك مدینه خرماسیدر اول قوم یایلوب اول طاغی استدلر بولدلر
انلری کم اول طاغده کزلنمشدر بو قوم ددلرکم کلوك اینوك سزه امان اولسون سزی
تشنه قلمزوز انلر ددلر کم برکندوا لومزله سزه اسیر اولمز لیکن مقاتله قلدلر اول
یدی کشینك بر قاچی اولدوردلر الا عبد الله بن طارق مجروح قلوب اولدی صاتوب
قودلر کندلر اول قورتولدی انلروك اراسنده بریالکوز عاصم بن افلح قالدی ترکشی اوکه
دوکوب انلروکله مقاتله قلدی وقلاشدی تا اکادکین کم اوقی دوکندی خربه سن
النه الدی انوکله مقاتله قلدی تاکه اول دخی اولدی اول انله قلیچ الدی انوکله دخی جنك

ایلدی اخراجی ضعیف قلدلر حق تعالی لیله نیاز قیلوب دیدیکه الهی کونك اولندن بیرو
سنوك دینوك قوروماغیچون دوریشورین دلرنکه بو کونك اخرنده سن دخی بنم جسمم
بو کافرلر عذابندن قورویاسن الهی عز جلاله حقیچون بو مرادمدن بنی محروم قلمه کیمس
عاقبت انی دخی شهید قلدلر اولنلری یوریوب صویدلر اندن اول عاصم وزره کالدلر
حق تعالی اصار وجه اری کوندردی کلوب انی طوتوبا وزرنه قوندلر بو کافرلر جا
اتمدلرکه واروب صویالر قودلرکندلر اولکیجه تمام یغمور اولدی سهل کلوب انی الدی
کندی طلحه نقدرکه استدلر بولمدلر اما اول حبیب کم یولداشیله اسیر قلدلرادی
الوب مکیه واردلر قریشدن بر قاچ کیشی دریلوب برغور تیله اول حبیبی صاتون
الدلر اندن اوتروکه انلروك بدر غزاسنده مؤمنلر کسلرن اولدورمشلردی دلدلرکه
اول حبیبی زجرله اولدوره لر اندن انتقام الالر اما انلر اول اسیر اولوب طوتولدوغی
وقت حرم ایلری اچنده ایدی انلر اول وقتلرده ادم اولدورمزلردی صبر قلدلر تا که
اول حرم ایلری چقدی اندن اول حبیبی کتوردلرکه آصه قویالر اول حبیب انلره دیدیکه
قوك بنی اکی رکعت نماز قلایمن اندن صکره نه دلرسکوز قلاسز قودلر اکی رکعت نماز
قیلوب یزکوکه الدی دیدیکه یا قوم اکر اولمکدن قورقوبامان دلدی نماز قلمقنه
ددوکوز قورقوسی اولسه دخی زیاده قیلوردوم اما بیلوك کم بن الله و رسولی یولنده
اولمکدن قورقمزم بوندن صکره نیاز ادوب دیدیکه ای حلیم بونده برکمسه یوق
کم بنم سلامم رسوله ایرشدوره بو امانتی سکا اصمرلدوم بنوم سلامم حبیبوکه سن
ایرشدور اندن اولکافرلر بکا دیدیکه الهی بونلروك صاغشن ازایلکل بولری هلاك
ادوب مؤمنلری غالب ایلکل اندن شهید قلدلر رسول ع م اول وقتکه مدینیه
کلدی اول بنی النظیر ایله مصالحه قلدلرکه انلر رسولله معارضه قلمیه لر و رسوله
انلردن زیان دکمیه بنی رسول اول اکی کشنوك دیتندن اوترو انصار قبیله سندن
یاردم طلب ایلدی خیبرچون علی یه ایرشدی اول دخی دیدیکه بو بنی نظیر قومی رسولله
اندلنمش یوقدر انلردن دخی معاونت طلب ایده لوم رسول ع م ابوبکری وعمری علی
الوبا بنی نظیر قومنه کلدی دیدیکه بکا ایرشن دیته سن دخی یاردم اد و لحی بن
لخطب کا اول قومك اولولری دردرسوله دیدیکه یا ابا القاسم اوتورهله بز سکا اول

طعام ویره لوم اندن صکره نه دلرسك ویره وزدرسول ع م صفا اولوبا اول یارلریله
اوتوردلر اول حی بن اخطب اصحابنه دیدیکم یا قوم بو محمد اوچ کشیله اله کردی هیچ بوندن یکورك
رخصت اله کیرمیه انی اولدوردلك ایریق ابدش کورمیه سن چون بو اتفاقی قلدلر جبرائل
کلوب بولروك اول اتفاقلرون رسوله خبرویردی رسول ع م فی الحال بر حاجت واقع
اولمش کبی سرعتله قالقوب اصحابیله مدینیه کیردلر برکیشی کلدی کاصوردلر اول
کیشی دیدیکم کوردم رسول الله کلدی اولا یرشدوکی یرده براوه کیردی اندن طوردلر
حی بن اخطب دیدیکم ابو القاسم کتمکه ایوردلر و زکر طعام ملندوره وزاندن صکره
دلدوکن ویره ونانلر اول یرافده ایدی بن کند و مرچون رسول ع م دوتوب مدینیه
کلدی خلقی جمع ایلدی جرئیله انلره واردی مقاتله قلدی حیله ادم هلاك ایلدی
کعب بن اشرف دخی بعضلر دلرکه اول مقاتله ده اولدوردلر محمد بن مسلمه وابو ن
ائلی اکسینی دخی اول بنی النظیره کوندردی واروبا اولردن اودنج خرما استیلر محمد بن
مسلمه جقوب یولداشلریله بر کیجه انلره کلدلر دلرکه سزدن اودنج خرما استیو
کلدوك الروواردیکه بولر وکله سوبلیشلر طوتوبانی دپلدلر قالثنی دونوب رسوله
کلدلر رسول ع م جری جمع ادوبا اول بنی النظیره واردی دیدیکه کلوك بویروکوزدن چقك
کیدوك یقین کریمشکوزا یرسه کلوب کسوب الوب کیده سن انلر راضی اولمدلر پس رسول ع م
انلری انلری حصار ایلدی اکرندی چون علجز اولوب ددلرکه یا ابا القاسم نکه بزدن دلرسن
ویره لوم رسول ع م دیدیکه یوق بو قلعه کوزدن چقوك کیدوك دخی بزرده یوکی کتوری
بلدوکنجه رختوکوزدن بله الوك سلاحدن ارتوغن انلر کرو راضی اولمدلر پس رسول ع م
اون بش کون انلری اکرندی تا م ایلدیکه خرما اغاجلرین کسدلر واولرن دلدلر چون یهودیلر
انی کوردلرکه اولری دلندی اولاودن چقوبا یرق اوه کیردلر اول مسافقلر باقوب ایکه
بره یاردم اده لوز زیرا اول منافقلر انلره دیمشلردیکه اکر سزی یرکوزدن چقرمسی اولورلر
بز دخی سزوکیله بله چقاوز اکر سزوکیله مقاتله قیلورلرسه سزه نصرت قلاوزدیو
عهد قلمشلردی چون بولکوردلرکه اوغره یالجقلری بلاده اوغره دلر اول عهدا نلردن
هیچ برسی بلورمیسن یر برنه طانشوب ددلرکم بو خرمالروم کندکدن صکره بونده
طورمقدن فائده نه اولسر ددلرکه یا ابا القاسم نه دلرسك سکا ویره لوم شول شرط

اوزره كم بر قوم باشمز اذا د فلا سن چقا وزكيده وزليس رسول ع م انلري شهرلرندن سوردي
چيقردي بر دروم بيوكي دخي تلرندن بله ويردي سلاحلرن ويرمدي سلاحلرندن ارتوق
باقي قلان مالارن الوب مهاجرلر ارا سنده قسمت قلدي انصاردن هيچ
كمسنه يه نسنه ويرمدي الا ايكي كشيه ويردي ايحتياج اولدي مهاجرلر كبي محتاجلردي
بري سهيل بن حنيف ايدي وبري سماك بن خرشه دجانه ايتسي ايدي اول وقت حق تعالى
بو ايتي اندوردي كه هو الذي اخرج الذين كفروا من اهل الكتاب من ديارهم
لاول الحشر ما ظننتم ان يخرجوا وظنوا انهم مانعتهم حصونهم من الله شيا
فاتيهم الله من حيث لم يحتسبوا يعني اول الله در كه اول اهل كتابدن كافر اولنلري
سوروب يرلرندن يورتلرندن چيقردي كه اول شهرلرندن د زيلوب چيقوب سوردي
انلر اولدي عسكر ايدوردهم كه محشر يري شام ادوكنه شك تا درسه بو ايتي اوقيسون كه
حق تعالى بيوردي ير الحشر كه دنلدي شهردن چيقوب انلر دلركن بن چيقالوم رسول
دمدي كه محشر يرنيه چيقوك يعني شامدن يكا بس عكرمه بو كله تمسك قيلوردكم
محشر يري شام اولا پس حق تعالى بو بيوردي كه يا مومنلر هيچ سز ظن اتمز سنكم بولر يرلرندن
يورتلرندن چيقالر يعني بني النظير قومنك عزتلرينه وقلعلرينه باقوب هيچ يرلرندن
چيقوب كيده لر ديمزلردي بو بني النظير قبيله سي دخي صنورلر ديكه اول قلعه لري
انلردن الله تعالى عذابني منع ايدر قورتارور حق تعالى اول انلرو وعن قلدوغي حكمني
وعذابني هيچ انلر امد وقلري يردن انلره اندوردي اول اولولري كعب بن اشرفي ديلدلر
ودخي ديشلركم رسولچون نجري ايله انلردن يكا چقدي حق تعالى انلروك كوكلنه
قورقو بر قدي كه صوقا فلر بنولك اغزلرينه اولوا اولو قبولر ايلدلركه انوكله اولرن صقليلر
مسلمانلر ياشليويا اولا اولرن دلوب ايچروكيروردلردي اول يهوديلر انلري كوروب
طاملرينولك انلر دخي برايان دلوب چيقوب قچرلردي نتكم حق تعالى بو بيردي وقذف
في قلوبهم الرعب يخربون بيوتهم بايديهم وايدي المومنين فاعتبروا يا اولي
الابصار يعني حق تعالى انلروك كوكلنه قورقو برقدي كه اولرن كندو اللريله يقدلر
بلدلر كه كندولر كندو يبسرلر دوربا ري مومنلر اوتورسون ديويقدلر مسلمانلر دخي
دخي كلوب بريكا دن يقدلر محادثه قلمغه قولاي اولا اي كوكلاري كوزلحي ولا انلر حق

تعاليننك بو امرنه نظر قيلوب عبرت الوك كه نه حكمتلري واردر ودخي بو بيردي كه
ولولا ان كتب الله عليهم الجلاء لعذبهم في الدنيا ولهم في الاخرة عذاب النار يعني اكر
حق تعالى اننك اول تقديري دكلمسه بولري جزين عربدن سوروب چيقروب
شام ولايتنه التمك دنيده بولره عذاب قلايدي مومنلروك قليجي التنده هلاك قلايدي
واوغلن قيزن اسير ادوب ماللرن غنيمت قلماغله ولخرتنده اودايله قلدي ليكن اول
تقدير ما سبق ايرنه كلسه كرك ايدي كلدي ودخي بو بيوردي كه ذلك بانهم شاقوا الله
ورسوله ومن يشاق الله فان الله شديد العقاب يعني سوريلوب يورتلرندن
دنياده اوارة اولمق والخرتنده اود عذابنه مبتلا اولمق بولره اندن اوتروا ولدي كه
بولر اللهه ورسوله دين ايچنده مخالفت قلدلر كمكه حقه باطل وباطله حق ديه
كندو خالفنه دوشمن اولا پس اخرتنده دخي حق تعالى انلره قتي عذابلر له عقوبت
قيلور كه هيچ بر كسه انلره ناصر بولنمز ودخي بو بيردي كه ما قطعتم من لينة او تركتموها
قائمة على اصولها فباذن الله وليخزي الفاسقين عكرمه ايدور چون مسلمانلر بني
النظيرا وزرنه واردلر باشلدلر اولخرما اغاجلرن كسه لر بر نيچه لرانلري منع ايدوب
قومدلر ديدلركه حق تعالى بر قومي ذم ادوب خور لادي اول كتليري فسادده ويردكلر
بر نيچه لر ايدوردلر ديكه كسولك حق تعالى بر يرده بو ايرشد وركرسز دوشمنه
نكا ايرشدور درسز اول كلي يا ذيلوب تقديرا ولمشدور حق تعالى بو ايتي كوندروب
بيوردي كه شول نسنه كم سزا ول لطيف كوركلو خرمالردن كسدوكوز اول الله
دستوريله در اول كسميوب قودوغكوز دخي الله دستوريله در كسلمكه
تقديرا ولاني كسدوكوز كسلمكه تقديرا ولمياني قودوكوز ابن عباس ايدور رضي الله
عنهما چون رسول ع م امر ايلديكه اول خرمالري كسلر بني النظير قومنه اول غايت
قتي كلدي ايديدلر مومنلره دلركم سز شونيله اعتقاد قيلورسز فساد اشي سومزسز
حال بو دوركه فسادي بو يوزنده سز اشلرسز بوكز كسركن كسمدلر قودلر حق تعالى بو ايتي
اندوردي كه اول كسدوكوز يوخرمالر واول قودوغكوز خرمالر عجوه در ردو كلي
الله دستوريله در كه اول عهدلرن صبحي عاصيلري خور حقير ادوب رسواي قلمسز
بوندن صكره بو بيردي كه وما افاء الله على رسوله منهم فما اوجفتم عليه من خيل

ولا ركاب ولكن الله يسلط رسله على من يشاء والله على كل شيء قدير يعني
اول وقتكم رسول ع بني النضير قومنك مالارن جمع ادوب الدي بوعرب قومي رسولدن
انی طلب قلدلركم اول يدرمالن قسمت قلدوغنلين اني دخي مسلمانلر اراسنده
قسمت ايليه اتمديم مهاجرلر اراسنده قسمت قلدي انصاره ويرمدي اول
قوم اني خوش كورميوب بربريله سويلشدلر حق تعالى بوايتي اندروب بيوردي كه
شول نسنه كه حق تعالى رسولنه ويردي بني النضيردن انی سزات دوه سكردوب
غزا وجهله المدوكوز ليكه يايان يوريوب كلدوكوز ليكن حق تعالى رسولي محمدي
انلر اوزرينه مسلط قلدي كه سز اني فتح اتدوكوز حق تعالى دوكلي نسنه يه قادردور
قدرتي يتر كه رسولنه نصرت ادوب مال غنيمت رسولكدور كند وكمه دلرسه
اكا ويره بوندن صكره اول مال غنيمت كملره ويرلسه كرك اني بيان ادوب بيوردي كه
ما افاء الله على رسوله من اهل القرى فلله وللرسول ولذي القربى واليتامى
والمساكين وابن السبيل كي لا يكون دولة بين الاغنياء منكم
وما اتيكم الرسول فخذوه وما نهيكم عنه فانتهوا واتقوا الله
ان الله شديد العقاب يعني شول غنيمت مالي كه الله تعالى رسولنه ويردي اول
بني النضير وفدك وخيبر مالندن حكم انده اللهكدور رنجه بيوره ودخي رسولك
نجه تقسيم ايده اول بني النضير مالي خالص رسولكدور صلح اوزره فتح اولندي
قهر يله فتح ادوب المدوكوز دخي اول رسولك قرابتنكدور اندن ارترسه يتيملرك
مسكينلركدور ودخي ابن سبيلكدور مالك انش ايدوب اوچ نسنه صناعه
رسولكدور بني النضير دخي فدك ويردي خيبر اما بني النضير كندونك
خاصي ذركه كندو حوايجي لچون قوتلشدورا اما فدك ابناء سبيل لچوندور
واما خيبري دخي اوچ قسم يلدي بر قسمني مسلمانلر اراسنده تقسيم قلدي بر
قسمني اهل بيتك نفقه سيچون قودي اندن ارتاتن كرو مسلمانلر لچون قودي
تاكه اول اغنيالرك اكا الاري يوروب فقرا اوزرينه غالب كلوب كندولر الوبده
تصرف قيلوب تداول اتميلر كه شونك لنده كاه بونك لنده اولا شول
نسنه كه رسول سزه مال غنيمتدن ويردي اني الوك وامرندن نكسنه تويردي

اوكله

اوكله عمل ايلك شول نسنه دن كه سزي منع ايلدي اندن يغلنك قورقوك الله دن
رسولنه مخالفت قلمنك كه الله عقابي الله عاصي اولانلره كي قتيدور بوندن صكره
اول مال غنيمت مهاجرلره چقدوغني بيان ادوب بيوردي كه للفقراء المهاجرين
الذين اخرجوا من ديارهم واموالهم يبتغون فضلا من الله ورضوانا وينصرون
الله ورسوله اولئك هم الصادقون يعني اول غنيمت مالي شول فقرانكدور كه هجرت
ادوب مالارن وشهرلرن ترك ادوب رسول الله يله كلدلر يعني اول مهاجرلر قويوك
كم مكه اهلي انلري يرلرندن ويورتلرندن چقاروب مالي ترك ادوب كلوب
سزه اولاشدلر سز دخي انلرك حقن بيلوك كه انلر بونسنه ده اللهك رضاسن وجنت
لچنده فضلن طلب قلماغيچون اتدي ودخي انلر الله ورسوله مطيع اولوب
قليچ اوزولوانلرك امرندن طشره اولمزلر انلر كلي ايمانلرنده صادقلردر چون انصار
انلرك حقنده بو ايتي اشتدلر كوكللري خوش اولوب سوندلر دركه اول مال غنيمت
كليسي انلرك اولسون ويزوم مالموز دخي انلرك اولسون چون انصارلر دخي حكم
راضي اولوب بوجوابي ويردلر حق تعالى انلره دخي ثنا قيلوب بيوردي كه والذين تبوؤا الدار
والايمان من قبلهم يحبون من هاجر اليهم ولا يجدون في صدورهم
حاجة مما اوتوا ويؤثرون على انفسهم ولو كان بهم خصاصة ومن يوق
شح نفسه فاولئك هم المفلحون يعني شول كسلركم مهاجرلر كلمزدن اول مدينه
لچنده وطنلنوب متمكن اولدلر دخي رسول كلمزدن اول انلر كوكللرن ايمان
اوزره دولندروب قرار طوتدلر مؤمنلردن كم هجرت ادوب انلره كلسنه
اني سورلر وانلره نسنه لچون طارلغتوب كوكللرندن حسد اتمزلر وسلول اولمزلر اول
مال غنيمتي قسمت اتمكده اول مهاجرلري كندو نفسلري اوزرينه اختيار ادوب
ديرلر كه كلي اول انلرك اولسون بلكه بزوم مالموز دخي انلرك اولسون كندولرك
حاجتلري وار ايكن دخي انلري اختيار ادرلر هر كمسه كم كندو نفسنك چغانلغندن
صاقنسه هواي نفسني ترك ادوب برابر وغي اختيار قلسه بن يمزسنم قيورمزنك
اول يسون ديسه فلاح بولوب قورتولان انلردور ودخي ابو هريره ايدور بو ايت
انصارلريدن شول كمسنه حقنده كلديكه اتوك اونيه برقنق كلديكه اوتنه زواده دن همان

کندولر واوغلانجقلرینی یتیجك کتسنه واردی کندولر دخی ورحلوا ایدی اهلنه
اصمرلدیکه ارکن اوغلانجقلری ویوت کیجه اول وارجه طعامیجا اول قوتوق
الینه کتوب چراغی دوزرکبی اول قوتوق قرین طویورسون ولاکن اول سببدن
حق تعالی بزه رحمت قلا اول کیجه ایله ایلدلر کندولر آج یاتدلر اول قونوغی طیوردلر
حق تعالی بو آیتی انداوردی انلرك حقنده ودخی دیمشلر که انصاریلردن برکشیه
بریشمش باش هدیه کتوردلر اول دیدیکه اول کم شول فلان قوکشومز بندن دخی
محتاجدر اولا اول دخی اکا کوندردی بو رسمه اول باش الی اوه چکنیوب ینه یدیجی
کزدی اول لکن اوه کلدی برین کندو نفسلری اوزره اختیار قلدلر کندولرك
اکا احتیاجی واریکن دخی بنه بو آیت انلرك حقنده دورلیکن ثواب درجات
ویرمکن حکمی خاص دکلدر عامدر هر کم انلر خلیین بخیللغی وجفاتلغی کندو
نفسندن کیدروب کندونك حاجتی واریکن دخی کندو یمیوب بر درویشه
یدورسه لاجرم انلرك ویریلن مرتبه اکا دخی ویریلور حق تعالینك فضلی عامدر
روایتدر رسولدن ع م هر کسنکم زکوتن ویرسه وقونوغنا لینه طعام کتوره
حرمت قلسه بو واقعیه اوغرامش کشیه مالندن لتسنه ویرسه اول دخی
جفانلقدن بری اولمش اولور چون حق تعالی اولا مهاجرلری مدح ایلدی بوندن
صکره شول کسیلری مدح ایلدیکه انلرك طریقنده اولدلر نتکم بویوردی
والذین جاؤا من بعدهم یقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذین سبقونا
بالایمان ولا تجعل فی قلوبنا غلا للذین امنوا ربنا انك رؤف رحیم یعنی
دخی فلاح بولوب قورتولان انلردرکه اول مهاجرلردن صکره وانصاریلردن
صکره انلردرکم کلدلر انلره تابعین دیرلر یعنی رسولی کورمدلر اما رسولی
کورنلری کوردلر انلرك طریقنه متابعت قلدلر انلردن الرکچنلره دعا قیلوب
دیرلردیکه ای بزم ربمز یارلغا قل کم مهاجرلر وانصاریلردر و دخی
بزم کوکلمزده اولکن ایمان اهلی قرندشلرمز ایچون خیانت وحسد وعداوت
قلما غل که ای بزم ربمز سن مؤمن قوللرك اسرکیوب رحمت ایدیجیسن بو آیتده
دلیل وارکه هر کسنکم صحابه اوزرینه ترحم ادوب انلرکیچون مغفرت طلب ایتسه

جمیع

جمیع کوکلنده انلرکیچون خیانت حسد اولمسه انوك مسلمانلقدن حظی وار وصحابه
اجرینجه اکا دخی اجر وار هر کم اصحابی یاورلعیله اکسه انلرك اوزرینه ترحمی اولمسه
کوکلنده انلره خیانت طوتوب حسد قلسه انك مسلمانلقدن حظی اولمز
زیرا حق تعالی اول مهاجرلری ذکر ایلدی اندن انصاریلری ذکر ایلدی اندن صکره
تابعینی ذکر ایلدیکه انلرك اردلرینجه کلدلر انلرك سیرتن طوتوب انلرکیچون
دعا قلدلر و بو آیتده دخی دلیل وارکم مؤمن اولانلره والحیدو رکچمش مؤمن
قرندشلری ایچون دعا قلالر دخی اتالری دده لری ایچون واوستادلری ایچون دعا قلالر
که انلره دینی احکاملرن وعبادت طریقلرن وادب ارکانن اوکرتدلر بوندن
صکره حق تعالی منافقلر حقنده بویوردیکه الم تر الی الذین نافقوا یقولون
لاخوانهم الذین کفروا من اهل الکتاب لئن اخرجتم لنخرجن معکم
ولا نطیع فیکم احدا ابدا وان قوتلتم لننصرنکم والله یشهد انهم لکاذبون
یعنی نظر ایتمزمیسن اول منافقلره کم بنی النضیر یهودیلری کم کفرلیجنده انلرك
قرندشلریدور انلره دیرلر کم اکر سزی اول یرکوزدن چقارورلرسه والله بز دخی
سزکیله بیله کیدرز و شول سزه حقارتا ولان یرده هرکز بز محمده مطیع
اولمیاوز واکا یاردم قلمیاوز واکر سزکیله مقاتله قیلوب محاربه قیلورلرسه
والله سزه یاردم ایدرز حق تعالی طانقلق ویروب بویوردیکه لئن اخرجوا لا یخرجون
معهم ولئن قوتلوا لا ینصرونهم ولئن نصروهم لیولن الادبار ثم لا ینصرون
یعنی بو منافقلر سوزلرنده یالانجیلردر رهمان سوزلری دللرنده درکم سویلرلر
کوکللرنده انوك حقیقتی یوقدر شول ایمانلری کبی بنی النضیر یهودیلری سورلیلوب
چقریلورسه انلربیله چقاجق دکللر وانلرکیله مقاتله قلنسه انلرا اولره یاردم
قلاجق دکللر وکر یاردم قلورلرم دیرلرسه دخی انك اوزرنه محکم طورجق
دکللردرکه یوز دوندروب قجیسرلر اندن صکره نصرت اولنلاجق دکللر واول هرمیمی
کندولردن منع ایتمك الرندن کلمز ودخی بویوردیکه لانتم اشد رهبة فی
صدورهم من الله ذلك بانهم قوم لا یفقهون یا مؤمنلر جماعتی سزوك
قورقوکز بو منافقلر کوکلنده دنیاده الهدن آخرتده عذابلری قورقسندن دخی

قنیده درامدی بولر ایله اولدوغی اندندورکه بولر بر قوم در الله عذابلرنی و عقابلرنی فکر
ادوب کلیومزلر عقللری وادراکلری یوقدر اول سزوک قلبجکوز التنده بر نفسده
جان ویروب اولمک زحمتی ارتوق کورورلر اول لحظه توک ابدی عذابلرندن بوندن
صکره اول یهودیلر ولیحربن مقاتلده عاجزلقلرن و ضعیفلقلرن بیان
قیلوب بیوردیکه لا یقاتلونکم جمیعا الا فی قری محصنة او من وراء جدر
بأسهم بینهم شدید تحسبهم جمیعا وقلوبهم شتی ذلک بانهم قوم لا یعقلون
یعنی بو یهودیلر سز وکله مقاتله قلمغه عاجزلقلرندن صحراده چقوب مقاتل
اولمزلر الا اول قلعه لری واولری لچندن ادزلر یاخود دیوارلری اردندن ایدرلر
اماقچن که بولر بربریله محاربه قلسلر بربرن قیوب هلاک ادرلر اماقچن مؤمنلر ایله
محاربه قلسلر عاجز قالوب قلعه دن قلعیه قچرلر سن بولری ایله طاپوررسن که
اول یهودیلر که بومنافقلر کوکلندن بربریله اتفاق اوزره دوردسوزلری بردر بلکه
کوکللری مختلف پراکنده دوردنه یهودیلر کوکلی اول منافقلره دوزلوردونه
منافقلروک انلره برسوزدرکه ذلت سوبلرلر امدی بولر سوزده بر اولوب کوکللری
مختلف اولدوغی اندندرکه بولروک عقللری یوقدر الله تعالینک عذابندن
تصرف ادهمزلرکم فکر ادوب بالکلیه لراندن نجات بولمغه سعی ادهلر بوندن صکره
حق تعالی بولره مثل قیلوب بیوردیکه کمثل الذین من قبلهم قریبا ذاقوا
وبال امرهم ولهم عذاب الیم یعنی اول بنی النظیر یهودیلرینک مثلی شول
کندولردن اوکدن اولان بدر قومی مثلی کبیدور بولر یقین زمان لچنده اولدی
که اکی ییل قدری اولدی انلر اول کناهلرینک عقوبتن طاتدلر اخرتده انلر دخی الیم [عذاب]
اولدلر و دخی اول منافقلر یهودیلر مثلی کم بربرنه یاردم ایدهوز دیو عهد [ایدوب]
یلان بولندلر انلروک دخی مثلی شول شیطان کبیدورکه برکشیه کفر تلقین
ایدرکافر اولسنی قورتارین دیرجن کافر اولسه دیرکه بن سندن بیزارن بو ایتدن
مراد اول برصیصا حکایتیدورکه روایتدور ابن عباسدن رضی الله عنهما
یعنی قصنیه بودورکه بنی اسرائیل لچنده بر راهب واردی چوق زمان الله عبادت
قلمشدی نقدر دلولر صیرولر کتورسلر انلره عزایم اوقیوب دعا قیلوردی خوش اولوردی

کیدرلر

کیدرلردی بر قیز اوغلان کتوردلرکه عقلی قارشمشدی اما غایت جمیله ایدی قرداشلری
وار ایدی کتوروب انک قتنده قودلرکه اکا علاج اده شیطان لعین انک اردنجه اولوب
اول دکلو وسوسه قلدیکه اتوکله زنا قلدردی اول قیز اندن حامله اولدی چون که
حملی ظاهر اولدی بوکز شیطان انی قودقونه بر قیدی کرسن بر زاهد کشی ایدوک خلق
سکا اعتقاد قلمشلردی بو نیجه صبرولر دعا کله شفا بولوب صاغ اولورلردی
شمدی بر ایش قلدوک که کلوب اول قیزوک قرداشلری بونی حامله کوره سی
اولورلرسه متغیر دورکه سندن دزکا ایرین خود بویرده کمسه یوق سنی
طتوب رسوا ایلقیله اولدورلیسرلر ایاری بوحال سکا واقع اولمدن اول قیزی
سن اولدوردفن ایله کلوب صوزرلرسه دیکل کرا اولجیکی انی طوتدی
بردفعه کلوب انی شونیله قتی طوتدی که بوندی اولدوردی جاره اده مدوم
الندوم دفن ایلدوم شیطانک سوزیله انی اولدوروب دفن ایلدیکندن صکره
شیطان برادم صورتنده کلوب اول قیزک قرداشلرینه اول برصیصانه قلدیسه
بر بر خبر ویردی وارروب اول بکاری قولاغنه دکدی اول بکاری خلقی جمع ادوب
الدی کلدیلر انی صومعه سنده بولوب باشغه اندروب باشنه اواز اتدردلر
چون اوازه ایلدی اول بک بویردیکه انی اصه تودلر شیطان قرشوسنه کلوب
اکا بر صورتله کورندی دیدیکه اشبو بلالره سنی بن اوغرتدوم کل امدی سکا
برسوز دیرین انی طتوب مطیع اولسنی کروقورتارین دیدیکه ایت نه دیورسن شیطان
دیدیکه بکا سجده ایله دیدیکه ایپده اصلمش بنیجه سجده ایدیمین شیطان دیدیکه
باشوکی اشغه اکوب براشارت ایله بکا یتراولدی یه ارنه باشن اشغه اکوب اشارت
قلدی کافر اولوب ایمانلسنز جان ویردی شیطان دخی حاشا بن سندن بیزارن اول
عالملر تکریسندن قورقوندیوب قودی کندی بس بومنافقلر دخی اول یهودیلره
برسنره معاون اولاوز دیو وعده قلدلر عاقبت تمیوب انلری مخذول و حقیر قلدلر
نتکم اول شیطان اول راهبه قلدی پس عقلی اولانلر کرک کم فاسقلر جاهلر
سوزنه الدنوب اخرتده حقارتده و تیه لرا و یارسه عالملر و علمله عمل
قیلانلر عالملر سوزنه اویه شول عالملر صحبتندن قاچه که عزت منصب سوکوسی

وتنعم دنیا سوکوسنی یوزه کی اچنده سثول ایچ قوردی کبی برامتشدر اولوب بتی
یورنوردیقین اولمشدرکه قورودوب هلاك ایلیه سن انوك صحبتنده
نه قدر منفعت طوتاسن نتکه حق تعالی بیوردی **كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ**
إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ
الْعَالَمِينَ فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ
یعنی اول منافقلرك مثلی اول یهودیلر اله اول شیطان مثلنه دوندیکه اول
راهبه دیدیکم کافر اول سنی قورتارین چونکه اول کافر اولدی شیطان اکا دیدیکم
بن سندن بیزارم پس اول شیطان ایله اول راهبك عاقبتلری نار اولدیکه ایکیسی
دخی اوده عذابی ایچنده مخلد اولالر اول منافقلر یهودیلر خراسنی ایچلینا ولیسر
که کفردن چقمیوب ظالملردن اولدیلر و دخی بیوردیکه **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا**
اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ یعنی ای
انلرکم ایمان کتوردیلر قورقك الله دن مطیع اولوك هر برکوزکندو نفسکوزه نظر
قلسون کورسونکه یارین قیامت کوننده کندویه ذخیره نه کوندردیکه کندویه
بوله زیرا هر کشی انباره نه قویرسه اوزوغی اول اولسر لیبن کرکدورکه کیشی نظر
قیلوب فکر ایلیه اخرت انبارینه نه قویا رنه عمل کوندرور اکر ذکر و تسبیح و نماز
زکوة صدقه و احسان و اوروجلر و یتیملره و ضعیفلره ترحم قیلوب خیرلر
قلمق و دخی مظلومدری ظالملردن قورترمق و تذکری قولاریته خیر صانمق
و کناهلردن صاقنمق و صالحلری و طاعت و عبادت اهلینی تکری ایچون
سومك و انلره دینا و زره یاردوم اتمك و فاسقلری و ظالملری تکری رضا سیچون
دوشمن طوتمق و انلره قارشمق دخی بولره بکورلسنلو که وار کندودن اوك بولری
کوندروب انده اخرت انبارندن صقلدی ایسه خوش دولت سعادت کیجارن
کندویه یارقلدی که یارین اوکله بانی اولوب ابدی سعادت تحتنه
سلطان اولا والا کندودن اوك اولنی نمازلقلر و کندویه بخیللقلر ادوب
صدقه لر و زکوتلر و یرممك و فسقلر فسادلر اشلمك و تکری قوللرن اسرکمیوب
ظلملر اتمك و بدعت اهلی شیخلری سوبانار و کله صحبت قیلوبانلره خیرادو

بدعتلره یاردوم ایدی ویرمك دخی بولره بکنزر کرینه ایشلر کوندردیسه یوسغیندیه
زیاناکار اولوب عاقبت یارین قیامت کوننده حسرتلر یوب بونجه پشیمانلقلر ایله
سکمك کبی باشی دوکر فایده اولمیه پس حق تعالی بو ایتده دونه دونه تکرار الله دن
قورقك سزوك خیر شرینه قلدوغکوزا اول الله بیلور دیوعتاب ایتدی و کرمندن
بو ایتده ادوب اشارت قیلدی که طاعتلره عبادتلره و خیر احسانلر اتمکه سعی ایدوك
که سزه رضا سی انده دور و فسقه فسادلره الاورتمك که سزه غضبی و عقابی انده دور
حق تعالی چون هر کشیه امر ایلدی نظر ایده کوزه کندودن الروته کوندردیکی پس عقلی
اولان یوامره مطیع اولوب حالته نظر قلمق کرك بوددکه ایشلردن قنغسنه
مشغولدور صدق فرار دوروب دخی یکرك مشغول اولسون شکر ایلسون که الله تعالی
توفیق ویروب انی کندو قپوسنه لایق قلدی واکر اول صکره دید وکرنظا مواسبا لره
مشغول ایسه عمرسرمایه سی الدن دوکنوب کتمدن اول حالدن توبه قیلوب
شیطان قپوسندن قاچوب رحمان قپوسنه کلسون باقی عمرنی اول قپوده خدمتده
کچورسون جدله محکم طوروب سعی ایلسون اولاکه اول پادشاه کریم اولکی تقصیرلقلرن
دخی انوکله بیله فضل ادوب عفو ایلیه بوندن صکره حق تعالی کرمومن قوللرن اوکتلیو
بیوردیکه **وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ**
یعنی ایمانلرنده صادق اولانلر زنهار سز دخی شول یهودیلر و منافقلر کبی اولمك که دلکری
ایله بزی برلیه لوکوکلنوبله انکار ادرلر بزوم بویروغمزی طوتمیوب بویرمدوغم ایشلره
مشغول اولالر چون انلر الله امرن اونوتدیلر و انوك عذابنه و عقابنه انکار قلدیلر حق تعالی
دخی انلردن نصرتن و توفیقن کسندی اول نفسلرینه یارن کرك اولاجق نصیبلرن اونوتدیردیکه
هیچ برا کوتیا اول یا دخی یمزلر بولر کلیسی فاسقلردن و عاصیلردن اولدیلر چون انلر تکرینوك
اول عظمتن و قهارلغن اکوتیانی برلمك ترك اتدیلر الله تعالی دخی انلری توفیق رحمتله
اکمغی ترك ایلدی و دخی انلر اول الله ایله قلدقلری عهدی صدق لرکچی محمد کلسه
بزا کا ایمان کتوره وزدیو عهد اتدیلرکه اول وقت توریتده انجیلده انوك صفتن اوقیوب
بلدیلردی صکره اول عهدلرن حسدادوب کرو صدلر اول کتابلری حکمن ازدلرنیه
اتدیلر حق تعالی دخی انلره کندو حاللرن اونوتدوردی تاکه بونفسلرن قورترمجق عمل اشلیو

كندولردن اولك آخرته كوندرمدكلرى اولراول عهدلرن صياناردن اولدلر يس مؤمن اولانلر كندوني

بولروك عملندن ايراق قلانى مؤمن ايكن فاسقلر ديوانته يازميه كندودن الروخير

عمللر كوندورنك جهدنده اولا اللهك عظمتى وصفت قهرن اكا طوره اونوتميه

تا كه الله تعالى انى دخى توفيقله و رحمتله اكا بوندن صكره حق تعالى اول اللهى

ذكرادوب مطيع اولانلرك او نودوب عاصى اولانلرك مقاملرن ذكرايلدى

كه مطيعلرك دخى يكرك شوقى ارته اول عاصيلرك دخى كوكللرندن بو قورقو بوب

اندن يكا دونه لر و دخى بويرديكه لا يستوى اصحاب النار واصحاب الجنة اصحاب

الجنة هم الفائزون يعنى طامواهليله اوچماق اهلى دنيده آخرتده اكيسى برابر دكل

شولكه اوچماق اهليدور دنيده دخى انلر كرامتده دوركه اولوكيجى باى بخشولانلرك اكرام

ادوب اللرن اوپوب تبرك اندن دعا دلرلر انوك توفيق ويرلمش قوللرى دوزكه كناهلردن

الن چكوب طاعت عبادت يولنده سعى ادرلر آخرتده دوكلى خلق قورقوده اولديجق انلر

عرش الندنده راحتده اولسرلر نتيجه لر سعادت بولوب عذابدن قورتلسرلر اما شونلركه

طامواهلى دور دنيده دخى تكرى قوللرى ارسنده خور حقير كسنه اكا كوللو نوزيله بقمز

مكر كوكندو جنسى اولا آخرتده دخى خور مخذول الله دن فضل عنايت اولميجق

هيچ كسنه اكا يار دوم قيلوب عذابدن قورتر مز لسر اوچماق اهلى طامواهليله قنده برابر

اولا اوچماق اهلى الله قوللغنده پيغمبرلر صحبتنده التوندن يا قودن وزبرجدن

كوشكلرده جنده خوريلرله فرشت تختلرده اوزره انواع حله لر برله دورلو دورلو نعمتلر جنده

ابدى تنعم قلالر اما طامواهلى شيطان قوللغنده زبانيلر ارسنده اوددن طونلر

كيوب اوددن دره لر اوددن اولره لحده دوشكلرى اودور تولرى اودديدوكلرى اود

ايچدوكلرى اوديس بواكى حال نجه برابر اولا انوكيچون حق تعالى بويرديكه اوچماق اهلى

فايزلودر يعنى سعادت بولوب قورتولانلر انلردور وطامواهلى دخى شقاوت بولوب

هلاك اولانلر انلردور هلاك اولانله قورتولان قنده برابر اولا بوندن صكره كروعظ

ادوب بويرديكه لو انزلنا هذا القرآن على جبل لرأيته خاشعا متصدعا من

خشية الله وتلك الامثال نضربها للناس لعلهم يتفكرون

يعنى اكر بوقرآنى بر طاغه ادمه ويردوكمز تميزى واداركى ويرديدوك دخى اكا اندرديدوك

اول

اول وعدوعيدلركه قرآن ايچنده دراول طاغ اوچماق شوقندن وطامو قورقوسندن

پاره پاره اولايدى بو ادم اوغلانى بنه طاقت كتوروب ايچندن اوچماغه برشوق قويمز

يا طامودن قوروب كندوني بر صلاحيت يولنه يوريتمز ليس بو ادم اوغلانى كوكلى اولك

طاغدن قيادن دخى قتى در كه بو قورقوايتلرن ايشدوب كندوني معصيتلردن نهيمز

يا خوداول وعده ايتلرنى ايشدوبا وكتلوب براوچماق عملن اشلمكه شوقى ارتمز حق

تعالى ايتك بومثالرندن عبرت الوب برانصاف كلمز انوك كبى ادمدن طاش طپراق

يك كه حال دليله خالقنه تسبيح درعاصى اولمز و دخى حق تعالى بويرديكه هو الله الذى

لا اله الا هو عالم الغيب والشهادة هو الرحمن الرحيم يعنى اول معبودحق كه عبادت

اكا لايق دور دكلدور اول الا الله دور وجميع مصنوعاتك صانعى اولدور قوللرنك

كزلو ايشلرن دخى بيلور واشكاره اشلرن دخى بيلور دنيده حالنه اولسر بيلور واخرتده

دخى حالرينه اولسر بيلور دخى نه اولجق دور بيلور بوعالمده اولعالمده اولان اشلرى

واولجق ايشلريه هب بيلور اكا خفى نسنه يوقدور جميع مخلوقه رزق ويرور دنيا

مقصودلرن ويرنيه كنوزور رحماندر ومؤمنلره رحمت مغفرت قيلور رحيمدر

اس كرو دخى بويرديكه هو الله الذى لا اله الا هو الملك القدوس السلام المؤمن

المهيمن العزيز الجبار المتكبر سبحان الله عما يشركون يعنى معبودحق اولدركم

اندن اوتوق الله يوقدور الا اولدور جميع يرلرنك كوكلرنك پادشاهى اولدوركم اندن

ارتوق الله يوقدور انوك سلطنتنه زوال يوقدور جميع عيبدن ونقصدن واهل

عيالدن وشريكدن منزهدور مقدس سلطاندور زماندن مكاندن وجهاتدن ستدن

پاك منزهدور فى الجمله خلق انوك ذاتندن تصور قلدقلرندن عالى دور انوك ذاتنوك

حقيقتى وحدتندن غيرى كسنه ادراك ادمه يلمز دخى اول بوديدوكمز لستلردن سلامتدر

اكا زوال فنا عارض اولمز انوك سلطنتنه تبدلات تغيرات واقع اولمز واكا مطيع

اولانى قوللرن دخى ابدى سلامتلق ويرنى اولدوركه انلرى آخرت عذابندن سليم قيلور

و دخى مؤمندوركه اكا ايمان كتورن قوللرى سونلر ايمانى قبول ايلر وعده لرنى اتلره ويرنه كتورجى در

انوك وعده لرينه خلاف يوقدور و دخى مهيمندر قوللرا وغورلين واشكاره نه اشلرسه

انوك اوزرينه شاهددور و دخى عزيزدوركه انوك مثلى يوقدور حكمى اوزره غالبدور

نه دلرسه اشلر عاجز دكلدور و دخی جبار دوركه قهر ايله عالمی مسخر قيلور كسنه كندوی
اول قهر ايتدن قورترمز انوك مقهوريدور و دخی متكبر دركه انوك كبرياسنه وعظمتنه
كسنه ايرشمز جميع اولولروك اولولغی انوك عظيميتی قتنده اوز قدر مقداری يوقدور
عجبدور كه بوكا قولر اول پادشاهه لايق اولميان نسنلری وسوزلری نته دلرو وصف
ايدرلر بولردن وكلوندن اول منزهدور ومقدسدور و دخی بويورديكه هو الله الخالق
البارئ المصور له الاسماء الحسنى يسبح له ما فی السموات والارض وهو
العزيز الحكيم يعنی اول الله دراولكم انه رحمنده مخلوق ياراده دور خالقدر ردی
اتالری صلبنده نطفه لر ياراده دور اول نطفه لری رحم اچنده دورلو دورلو صورتلر
بغلوربر بينه بكزمز اول مصور در دخی اول بارئ دركه اول مصور اولان جسمه
روح ايجاد ادوب انی حركته كتورور وجميع اعضالرده اول روح متصرف اولور كز در
كوز انوكله كورور وقولاق انوكله ايشدور ودل انوكله سويلر ال انوكله طوتار اياق انكله
يورور وقچان روح اولمسه كوده بر پاره اغج كبی جماد اولوب قالور هيچ بر اعضادن
مقصود حاصل اولمز نيس اول پادشاه اولو پادشاهدور انوك كوركلو ادلری واردر
طقسان طقوز ادوركه انی دلندن ذكر ادوب صايسه وكوكلنده معنيلرن فكر ادوب
هر ادندن كندوی بر نصيب الوب الله خلقيله خلقلنسه اولا وجماقه كيرور ابوهريره
روايتنده بويله كلمشدر رسولدن و دخی يرلرده كوكلرده كمسه وار ايسه جميع انوك
عظمتن ذكر ادوب تواضع ومسكنت قيلور وانكا تسبيح تقديس ادرلر الله تعالی
ملكنده عزيزدور وامرن يرينه كتورمكده حكيمدور هيچ كمسه انوك حكمته مانع دكلدر

سورة الممتحنة وهی اثنی عشر آيات ٥ بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا عدوی وعدوكم اولياء تلقون اليهم بالمودة وقد
كفروا بما جاءكم من الحق يخرجون الرسول واياكم ان تؤمنوا بالله ربكم ان
كنتم خرجتم جهادا فی سبيلی وابتغاء مرضاتی تسرون اليهم بالمودة وانا
اعلم بما اخفيتم وما اعلنتم ومن يفعله منكم فقد ضل سواء السبيل
٥ بو ايت اول خاطب بن بلتعه حقنده نازل اولدی قضيه بودوركه رسولك عادتی
بوايديكم قچن بر يره غزايه كتمك ايراغن قلسه فتحه كيده جكن كيزلردی يا خود ايرتين ديو

ايراقيردی واره جغی يری معلوم قلمزدی منافقلر اتلرن خبر اولاشدوره ديو الا اصحابك
خاصلری بيلورلردی كه قو فلان قومدن كسنه بلمزلردی تا چقوب قصد ادوب كيتنجه
وقتلرده بركون رسول حربی ايراغن دوزدی كه مكيه كيده يدی اول مكه دن بر مغنيه
عورت كلدی يعنی ساز چالوب ايرلايجی رسول مقامنه كلدی رسول م اكا صوردی كه
نه نسنيه كلدوك اول عورت ديديكه انوكيچون كلدوم كه بكا نسنه ويره سن رسول م
اكا ديديكم قريش ايكتلرندن الدوغك عطالری نه ندوك اول عورت ديديكه بدرده
سز انلری قيردوك كمسه انده قالمدی اولومه اندن ازنسنه حاصل اولور رسول م بيوردی كم
اكا نسنه جك ويره لر دونه كوكيده چون رسول ديدوكن اكا ويردلر اول عورت قصد
ايلديكه دونه كيده خاطب اكا ديديكه سكا بر طون ويره ين اون التونله كه مكه قومنه
بنی اولاشدوره سن اول عورت بنی الوب قبول ادوب كندی همان اول ساعت جبرائيل
كلوب خبر ويردی رسول م علی ايله زبيری دخی مقدادی قعروب ديديكه اوچ كوز
روضته دبير خانه ايرشوك انده بر عورت كيده يورر بلسنده بيتی سی وار اول بيتی
اندن الوك بولر دخی تيز چقوب اول روضه يه ايرشدلر كوردلر كه اول عورت كيده يورر
يتوب طوتدلر ددلر كه سنده بيتی وار تيز چقر اول عورت ديديكه بنمله بيتی يوقدور
الحاح ادوب بجد طوتدلر انديجديكه بنوم له بيتی يوقدور ردی بولر انا نمدلر طونن
صويوب چقردی انلره انی ويردی اره ديلر بولمدی يربونه ددلر كه دونوم كيده لوم
بوندن بيتی يوق علی ديديكه جبرائيل كلوب بونسنه رسوله ددی خبر ويردی جبرائيل
سوزندن بونك سوزی كرچكدور والله بن دونمم تا بيتی بوندن المايجه يا خود
بونوك باشن التمم رسول فاتنه پس علی قليچن چكديكه انوك باشن چاله فی الحال ساچی
اراسنده چقروب بيتی ويردی علی الوب بيتی رسوله كلدی اول قودلر خاطب بن بلنعه دن
سلام قبول ادوه سز يا مكه قومی بله سز كه رسولك قصدی بودوركه سزوك
اوزركوزه واره غافل اولميا سز بو رسمه خبرلر يازمشكه انلری دوستلق كوستروب
عمرانی اشدوب غضبنه كلدی ديديكه يا رسول الله بكا دستور وير بو منافقك
بوينن اوره يين رسول دونوب اول خاطبه ديديكه بو نه اشدركه قلدوك خاطب ديديكم
بكا امان ويرايوم يا رسول الله خبر ويره يين بن بوم اول قريش قوسيله اولاشقلغم واردر

اتماین اولردن دکلم بوسنوکله کلن مهاجرولرک کلسنک اول مکده قبیلیسی واردر
کرکندولری انوکله صقلولرین دخی دلدوم که انوکله انلروک لچندن بر برایدیم بتوم
قبیلم دخی صقلنله بواشی کافرمرتد اولوب اشلمدوم بن اسلامدن صکره کفره رضام
دخی یوقدور بن حقیقت بیلورم که حق تعالی رسولنه وعده قلدوغی نصرتا البته
یرینه کلسه کرک خلاف یوقدور رسول مجون انی اشندوب دونوب عمره
ددیکه بو خاطب بدر کوننده بزومله بیله ایدی نه بلورسن یا عمر حق تعالی
اولکه اول بدر کوننده حاضر اولانلره نظر رحمت قیلوب دیمش اولاکه یا بدر اهلی نه
دلرسکوز اشلک که بن سزدن عفو ادوب یارلغدوم پس اول وقت بو ایت کلدی
یعنی ای انلرکم ایمان کتوردلر سزدن وستطوتمک شول کسیلری کم بنوم دشمنه
اولا دخی سزوک دوشمن کوزا ولا تاکه سن اکا دوستلق و زره نصرت قیلوب
بتی کوندوره سن نصیحت قلاسن حال بودور کم انلر حق تعالی دن سزه کلن قرانه
و رسوله کافر اولوب بلا نلر لوسنزی دخی رسولی دخی مکه دن سورزلر اول تکرینک
وحدانیتنه ایمان کتوردوکوزدن اوتروا کرسن بنوم رضام لچون غزا قلمغه
چقدوکوزا ایسه سزله بولره دوستلق کوستروب خبرا ولاشدورمک بن خود
سزوک کزلو اشکاره نه قلدوغکوز بیلورم که اشکاره ایمان کتوره سن دخی سزله
کافرلره دوستا ولاسن اکر سزدن بریکوز بنمدن صکره بونی اشلیجک اولورسه
بدرستی اولطوغری یولدن خطا اتمش اولور بوندن حذر اتسونلر پس بوایت صریح تهدیددر که
مؤمنلرکافرلرله دوستا ولمیلرانلره رضا کوزیله بقمیالرا کرا تالری و قرداشلری
و اوغلانلری دخی اولورسه و دخی بویردیکه ان یثقفوکم یکونوا لکم اعداء
ویبسطوا الیکم ایدیهم والسنتهم بالسوء وودوا لو تکفرون
یعنی اکر اول کافرلر غالب اولوب سزی طوتارسه ولورسه دوشمنلقلرن اول وقت
سزه اشکاره ادوب سزه عذاب ادوب اولدورمکه الاوزده لر وسکوب انجیترکه
فحش سوزلرله دل اوزده لر سزدن انی ارزوایده لرکه انلروک دینلرینه کیروب انلرحلین
کافر اولاسز و دخی بویردیکه لن تنفعکم ارحامکم ولا اولادکم یوم القیمة
یفصل بینکم والله بما تعملون بصیر یعنی اکر بو بتی کوندروبانلره دوستلق

کوستر

کوستردوکوکوز قوم قرابتدن اوترو ایسه سزوک قرابتکوز واوغلوکوز قیزکوز کم مکده
واردور یاردن قیامت کوننده سزه منفعت ایدجک دکللر زیرا سز وکله انلروک اراسنده
ایرولق اولیسر انلر ناره کیدوب سز جنته کیدیسر سز ابدا انه سز انلری کورسز نه انلر
سزی کورور الله تعالی سزوک نه اشلدوکوکزی کورر سزه اتوک مکافاتن قیلور بر
ایش ایشلک که خیر مکافاتن بولاسز و دخی بویردیکه قد کانت لکم
اسوة حسنة فی ابرهیم والذین معه اذ قالوا لقومهم انا برءاء منکم ومما
تعبدون من دون الله کفرنا بکم وبدا بیننا وبینکم العداوة والبغضاء
ابدا حتی تؤمنوا بالله وحده الا قول ابرهیم لابیه لاستغفرن لک وما املک لک
من الله من شیء ربنا علیک توکلنا والیک انبنا والیک المصیر ربنا لا تجعلنا
فتنة للذین کفروا واغفر لنا ربنا انک انت العزیز الحکیم یعنی بدرستی
سزه ولجبدورکه بولسنک ابراهیمه کوزکلو اعتقادایده سزندن اوترو اتمز سز اول
طریقی کوزکلو طریقدور سزاکا اوبولک تنکلم اول ابراهیم کندو ایمان کتورن مؤمنلر
ایله اول کافر اولان قوملرنه ددیلرکم بز سزدن دخی دینکوزدن دخی اول تکری قویوب
طپندوغکوز معبودلردن دخی بیزاردورسز سزوک بو قلدوغکوزه بز منکر وز سزوکله
بزوم ارامزده دوشمنلق اشکاره اولدی ابدا هیچ دوستلق اولاجق دکل تا اکادک
اول الله برلکنه سز دخی ایمان کتوره سز لیکن سزه دخی ولجبدورکه اول ابراهیم
مؤمنلر ایله دیدوکلین دیه سز اول قومکوزه الا سکر ابرهیمک اول سوزینه
اقتدا قلمیه سزکه اتاسنه ددی بن سنوک ایچون اللهه دعا قیلوب هدایت
دلیم سکا روزی قلسوالاینه الوم دن کلمز کیم تکری سنوک عذابلوندن لشته سنندن
منع ادهبیلم قودنادم اکر ایمان کتورمزسک ولیکن سزوک سوزکوز بو اولسون که
دیه سز ای بزوم ربموز اشمزی و اهل اولادمز ایشلرینی سکا توفیض ادوب اصم لدق
و بز سنوک طاعتنه اقبال ایلدوک که اخر دونوب وارجق یروم سنوک حضرتوکدر
و دخی ایدوک که ای بزوم ربموز بزوم خالقموزی بو کافرلره فتنه قلیوریسکل یعنی
بزوم ذقموزی قیتا یلیوب انلروک بول ایلمکل تا شویلیه ظن ایدهلرکه کندولر حق اوزرنده در
بز باطل اوزرنده یوز و دخی انلری غالب قیلوب بزوم اوزرمزه مسلط قلمغل که بز طعن

ادوب دنیه لر کم دینکوز حققنده اول معبودکوز سزه نصرت قلمایدی بزوم الومزده
سزی حقیر قلمیایدی ای بزوم مربمز بزوم مکنا هلوقمزی سن یارلغاغل عزیز حکیم
سنسن حکمك دوکلنه غالبدورنه دلرسك ایشلرسن برکمسه مانع دکل بوایتله حق
تعالی اول حاطب بن ابی بلتعیه تعلیم قلدیکه نیچون سن بوابراهیم دیدوکلرین دمیادك
که سن دخی قومك دخی دشمن اللّه هلاك ادلمقدن قورتولایدوك طوروب
انلری بنی تازه وب دوستلق کوسترمیایدوك اکرچه بوانوك حققنده انذی اما حکمی
جمیع مؤمنلره عام اولدی تا قیامته دکن بونکله اوکوتلنوب اشلرن اللهه اسمق للدر
کندولر عبادته توجه قلالر مؤمن واریکن کافرله دوستا ولمیه لر ودخی بویردی که
لقد كان لكم فيهم اسوة حسنة لمن كان يرجوا الله واليوم الاخر ومن يتول
فان الله غني حميد عسى الله ان يجعل بينكم وبين الذين عاديتم منهم مودة
والله قدير والله غفور رحيم یعنی بدرستی سزه لازمدرکه اول ابراهیمه ایله قو منه
کوردکلومتابعت قیلاسز که اللّه دن وقیامت کوننده کی احوالدن قورقسه کوزدو
اللّه دن ثواب اوسوب اخرت مرتبه لرن استرسکوز اکرسزدن برکیکوز حقدن
اعراض ادرسکوز انوك حکمن طوتوب یغلنورا ولمزسه بدرستی حق تعالی
مستغنی در اندن که انوك اعراضندن انوك ملکنه خلل ایده بوکلسیله اول
اللّه اعراض ادنلره دخی کورکلو معامله قیلور رزقنی کسنوب یروغه ویرمز رزقنی عمرنی
قصا قیلوب دنیدن چقرمز چون حق تعالی بوخبری بولره ویردیکه ابراهیم اتباعنه سنیله
بیچه دوشمان اولدی بو مسلمانلر دخی قوملری اراسنده دوشمنلق اشکاره قلدلر اما
بربچه سنه اول مشقت کلدی حق تعالی بوایتی اندوردیکه عسى الله ان يجعل
الى الاية یعنی یا مؤمنلر بو حکم سزه مشقت کامسون ولاکه اول مکه اهلیله کرسزه لنه سز
دوشمان اولمشلر دور سزوك ارا کوزده کوربرد وستلق برغه بربکونله منفعت
که اللّه تعالی بوستنیه قادردرکه رسولنی اول مکه اهلی اوزرنه غالب قلا انلری
اکا مسخر قلیویره ودخی اللّه تعالی اکنا هلرنی یارلغنجی دورانلروك کم توبه قلالر وتوبه دن
صکره اسرکیوب رحمت ایدیجی دور بوندن صکره حق تعالی اول مؤمنلری دوشمن
طوتمیانلری وانلر وکله مقاتله قلمیان قوملری که خزاعه قومیله بنی مدلج اتلره

صله

صلهٔ رحم ادوب کلمکده وهدیه قلمغه رخصت ویروب بویردیکه لا ينهيكم الله
عن الذين لم يقاتلوكم في الدين ولم يخرجوكم من دياركم ان تبروهم وتقسطوا اليهم
ان الله يحب المقسطين یعنی ای مؤمنلر حق تعالی سزی نهی ادوب یغمز شول قوملرکوزه
وارووب کلوب هدیه قلمقدن که انلر سزوکله دین غیرتنده مقاتله اتمدلر
یا سزی یورددوکوزدن چقروب سورمدلر سزه انلره واروب کلمکده احسان ایلك
وانلروکله عهد قلدوغکوز اوزره وفا قیلوب عهد ایلك که اللّه تعالی عهد ادوب
وفا قلنلری سوردودخی انما ينهيكم الله عن الذين قاتلوكم في الدين واخرجوكم
من دياركم وظاهروا على اخراجكم ان تولوهم ومن يتولهم فاولئك هم
الظالمون یعنی بدرستی حقیقتا حق تعالی سزی نهی ادر صلهٔ رحم ادوب دوست
طوتمقدن شول کشیلری کم انلر سزوکله دین غیرتنه محاربه قلدلر یعنی مکه اهلی دخی
اول کسنلرکم انلره معاون اولدلر سزی یوردکوزدن چقردلر یا خود چقرلمه معاونت
قلدلر هرکسکم انلردن بربنی سزدن دوست طوتسکوز انلره خیرخواه اولوب نصیحت ویر
سکوز سزدخی انلر جلین کندو نفسنه ظالم ادنلردن اولورسز ودخی بویردیکه يا ايها
الذين امنوا اذا جاءكم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله اعلم بايمانهن
بوایتوك دخی سبب نزولی بودیکیم رسول حدیبیه بلنده مکه اهلیله صالحه
قیلوب کندولیله انلروك اراسنده عهدنامه یازدیکیم مسلمانلردن مکه قاچوب
مکه اهلنه اولاشه انلروك ولا کرو ویرسیلر اما اکر مکه دن برکسه چقوب مسلمانلره
کلسه یولرکرو ویره لر نیس بوعهددن صکره برعورت چقوب مکه دن رسوله کلدی
ادی سبیعه ایدی اردنجه ایری استیوکلدی رسوله دیدیکه انی بکا کرو ویر کم مسکله
بزوم ارامزده شرط بوزوادرسول دیدیکه شرط بوزارلره دور عورتلره دکل
اول وقت حق تعالی بوایتی اندوردی بویردیکه ای انلر کم ایمان کتوردلر چن برعورت
هجرت ادوب ایمانه کلوب سزه اولاشدوغی ول اسلامنه حرصی وشوقی ولوبی چقدی
یوخسه اردن کوب سنوب یا برایر یوغ خندندن اوتوری چقدی کلدی اللّه تعالی خود
انلروك سرلرن بیلور که ایمانلری صدق قله می دور یوخسه یوق ودخی بویردیکم فان
علمتموهن مؤمنات فلا ترجعوهن الى الكفار لا هن حل لهم ولا هم يحلون لهن

وآتوهم ما أنفقوا ولا جناح عليكم أن تنكحوهن إذا آتيتموهن أجورهن
ولا تمسكوا بعصم الكوافر واسألوا ما أنفقتم وليسألوا ما أنفقوا
ذلكم حكم الله يحكم بينكم والله عليم حكيم يعنى چون دكوب بلسكوز كيم
انلر حقيقت مؤمن اولوب كلدلر انلرندن قاچوب كلدلر ايا بر اياريق غرض ايچون كلمدلر
سز انلرى كوكا قولره ويرمك كه مؤمنه عورتى نك كافرلرنك حلالنمك حرامدر ومسلمه
عورت دخى كافرلرى نكاحلنمك حرامدر اما مسلمانلردن برينى اكر چفتلنمك
استنسه اول كافرلرينه انلر ايچون نه خرج ايتسه ويرسون اندن چفتلنسونلر اكر
مسلمانلردن هيچ بركسه انى چفتلنمسه اول كافرلرينه نسنه ويرمك لازم دكل
ودخى سزوك اوزركوزه كناه يوق اكر انى چفتلنه سز چون كه انلرك مهرلرن ويره سز
بو ايتله اول ارينه مهرز ويرمك حكمى منسوخ دور وبو ايتده دليل وار كيم چون بر عورت
دار الحربدن چقسه ارندن باين اولور وهم بو ايت ابو حنيفه قولنه قوت دوركه بويردى
انك كبى عورته عدت لازم دكل وهلماما محمد ايله ابو يوسف قتنده عدت
لازمدور ودخى حق تعالى بويرديكه سز انى كافرلرك عصمتنده ايكن طوتمك ايچون بر
عورت كافر اولوب دار حربه اولاشه ار ايله انك اراسنده عصمت زايل اولور واردور
اولاره كيم اول عورتسوك قيز قردشن الا ياخود اندن ارتوق دورت عورت دخى
چفتلنه پس اولاره بو قدوركه اول عورت ايچون عدت كوزده اوچ عورت
اوزرنه بر دخى ايليه ودخى حق تعالى بويرديكه اول دار حربدن چقان عورت
كم ارينه صوروك كه سز بولرولك اوزرنه مهردن نه خرج ايلدوكوز تا كه انلر دخى
طلب قلالر اول مسلمانلر اولان عورتك مهريدن نه ويردلر بو ايتوك كافى حكمى منسوخ دور
شوندن ارتوق كيم نه مسلمه عورت كافره وارمق حلالدور نه كافر نه مسلمه
عورتى چفتلنمك حلالدور اما مسلمانلرك انلرى چفتلنمك حلالدور چون كيم مهرلرن
انلره ويره لر اوشبو حكم الله تعالى نك امريدور وهيچ دور اورتا كوزده حكم
اولنور الله تعالى عليمدور نسنه قيغى نسنه يكر كدورا ول بلور حكيم در نيجه دلسه
حكم ايدر مانعى يوق ودخى بويرديكه وإن فاتكم شيء من أزواجكم إلى الكفار
فعاقبتم فآتوا الذين ذهبت أزواجهم مثل ما أنفقوا واتقوا الله الذي

أنتم به مؤمنون يعنى اكر سزدن بر كيمسه نك عورتى مرتده اولوب دار حربه اولاشه
اندن صكره سز غالب اولوب دشمنى قهر ايتسكوز اول چفتلرى مرتده اولان كشيلر
اول مال غنيمتدن انلره مهر ويردوكلرى قدر نسنه ويروك باقيسنى قسمت قلوك
بو ايت دخى جميع علما اتفاقيله منسوخدور الا اشبو منسوخ دكلدوركه اخرتده
بويردى قورقك شول اللهدن كه ايمان كتوردوكوز انى كرچكلدوكوز ودخى بويردى كيم
يا أيها النبي إذا جاءك المؤمنات يبايعنك على أن لا يشركن بالله شيئا ولا
يسرقن ولا يزنين ولا يقتلن أولادهن ولا يأتين ببهتان يفترينه بين أيديهن
وأرجلهن ولا يعصينك في معروف فبايعهن واستغفر لهن الله إن
الله غفور رحيم يعنى يا محمد چون مسلمانلر اولوب سكا اول كافر عورتلرى كلسلر كه
سكا كله عهد بيعت قلالر شول شرط اوزره كيم هيچ بر وجهله شرك كتورميه لر
يعنى اللهدن غيريه طپميه لر دخى حقسوز يره كمسنه نك مالن اليميه لر دخى حرام ايله برين
جمع اولميه لر دخى قيز طوغنجق قيزلرن اولدورميه لر واوت ايچوب بو كارن دوشورميه لر
ذكر اولنديكيچون رسول عم مكه فتح ايلدى صفا اوزرنده اوتوروب ارنلر ايله
بيعت قلدى چون ارنلر بيعتدن فارغ اولدى عورتلر ايله دخى بيعت قلدى كه
الله تعالى يه شرك كتورميه لر واوغرلق ايتميه لر ابو سفيانك عورتى ديدى كه
يا رسول الله بن ابو سفيانك مالندن نسنه الدوم بيلمزم كم حلال مى دور
يوخسه حرام ابو سفيان ديدى كه شول نسنه كه الدوك شمديه دك دخى نكه
الا ايسن سكا حلال اولسون رسول عم ديدى حق تعالى دخى كچمشلرى عفو ايلدى
رسول عم بيعت اچنده ديديكه زنا قلميه لر ابو سفيانك عورتى هند ديديكه
يا رسول الله حره عورت زنامى قيلور ودخى رسول عم ديديكه كوچك قيزلرينى اولدورميه لر
هند كولدى ديديكه كيچى ايكن بسليه لوم بويوجك اولدوره لوم رسول عم انى اشدوب
تبسم ايلدى ودخى رسول عم ديديكه ارنلرينه بهتان قلميه لر يعنى ايريق اردن
اوغلان طوغروب دخى ارلرينه بو سندندور ديميه لر بو بهتاندر هند كولدى ديديكه
يا رسول الله بو بهتانك فحش واقبح نسنه در سن بزه بو بويرديسن لاصوا ايلو نسنه
بويورورسن ودخى رسول عم ديديكه حق تعالى شونله بويرديكه سن بيعت قل اول عورتلر

جماعتله کرسن یوریدوغك کورکلو نسنلرده مطیع اولا لر سکا عاصی اولمیلر
یعنی سنی نهی ایتدوکك نسنه دن یعلنه لر صاغو صاعمیه لر طونلرن چقروب یاد اتلر له
خلوت اولمیلر دخی بوکا بکزر نسنه لرکه وار دفر بوبنی اشدیجك کوهند
دیدی یا رسول الله بزاش بو مجلسه اوتورکیجون او تورمدوك که دیدوکك
شرطلرده مطیع اولاسی ولورلرسه بولروکله بیعت ایلکل حقی بیعت قلسلر بولروك
اچون الله دن مغفرت دیلکل اول شرك کفرلرچنده ایشلدوکلریچون بدرستی
الله تعالی عفو ردر اسلامه کلنلرك جمیع شرکلرن یارلغرر رحیمدر اسنی کیوب
عفو ادر دخی بویردیکه یا ایها الذین امنوا لا تتولوا قوما غضب الله
علیهم قد یئسوا من الاخرة کما یئس الکفار من اصحاب القبور بو ایتك
دخی سبب نزولی بو یدیکم مسلمانلروك درویشلروك بعضسی عادت قلمشلردی
کیم یهو دیلرله اوتروب مسلمانلردن خبر ویرورلردی کندولره زوادچق
حاصل ادرلردی حق تعالی انلری اول ایشدن نهی ادوب بویردیکه ای انلرکه
ایمان کتوردلر سزدوستلق بغلمك بر قومیله کم الله تعالی انلره غضب
قلمشدر انلر اخرتدن امید کسمشلردر رسول نسنه دن کا انلره بر حظ نصیب
حاصل اولا اخرتده اول رسوله عناد ادوب ایمان دقلرندن او تروحال
بودرکه حقیقتا بیلورلرکم اول رسولدر زیرا صفتلرن توریتده او قویوب
بیلوبدورلر نتکیم شول کافرلرسنله لرتمکی اولولردن امید کسمشلردر دیرلر
کیم بولر ایرو ق قوپاجق دکللردر بو یهودیلر دخی الله قتنده غی دولتلوندن امید کسمشلر
پس مؤمن اولانلره روا دکل کم بولروك کبی مجرم قومیله دوستلق ادوت
بغلیه نعوذ بالله من ذلك

سورة الصف اربع عشر آیات نزلت بمکة

بسم الله الرحمن الرحیم

سبح لله ما فی السموات وما فی الارض وهو العزیز الحکیم یعنی حق
تعالی یه حمد ثنا قلورلر شول کم کوکلرده در و دخی انلرکه یولرده دراول
پادشاه ملکلر اچنده عزیزدر و حکمی بنه دلرسه اکر حکیمدر و دخی بویردیکه
یا ایها الذین امنوا لم تقولون ما لا تفعلون کبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون

بوایتك

بوایتك دخی سبب نزولی بو یدیکم رسولك اصحابی احد غزاسندن اولدن دلرکم اکر بلیدوك
کیم عملك الله قتنده قنغیسی سوکلودر انی ایشلیدوك حق تعالی انلری اول سوزله
احد غزاسنده ابتلا قلدیچون اول غزاده قاچدلر حق تعالی انلری اول عهده
وفا قلمدقلرن تعییر ادوب بویردیکه ای انلرکم ایمان کتوردلر نیچه سویلرسز شول
نسنه کم اشلمیه سز الله قتنده اولودر دشمن طوتلمش انلردرکم سویلیلر شول
نسنه کم اشلمیلر بو سوزی عامدر شول کسنه حقنده کم خلقه نصیحت ویره لر
کندولر طوتمیه بونك کبی کشیلروك مثلی شول کشیه بکزر کم کندونك قوتینه
عقرب کیرمیشدر صوقرانی کیده روب کندونی قورترمز الینه سکلن اوشلینه جك
الوب خلقدن سکلری اوشلر یا خود شول کشیه بکزر کم دوکلی عالم خلقنه دوریشو
طوت دیکر کندو یا لنجق عقلی اولان بوندن چوق نسنه لر انکار و دخی بویردی که
ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص یعنی بدرستی
حق تعالی سور شول کسنلری که کندو یولنده دشمنلریله صف طوتوب مقاتله قلالر
اول صافلرنی شویله محکم طوتالر صانا سن کیم قالایدن دوکلمش بنیادر دور
هیچ اکا خلل ایرمز حق تعالی انلری اول قالای دیوارده تشبیه قلدی شول نسنه لر
اوزدرن اتفاقلری محکم اولوب بر برندن مخالفت قلمدقلریچون پس مؤمن مؤمنله
الله یولنده معا و نتی شویله قلمق کرك کم دوکلی بر نفس کبی اولا اتفاقلرنده هیچ
مخالفت اولمیه تا کا الله قتنده محبوب اولا و دخی بویردی کم واذ قال موسی لقومه
یا قوم لم تؤذوننی وقد تعلمون انی رسول الله الیکم فلما زاغوا ازاغ الله
قلوبهم والله لا یهدی القوم الفاسقین یعنی بدرستی موسی اول کا قومنه دیدیکم
یا قوم بنی نیچون اینجدورسز یالان نلیوب سوکمکله حال بودر کم تحقیق بیلورسز
بن سزه رسول کوندرلدوم چون انلر حقدن باطله میل ایتدلر تو حقدن بنجاوزایتدلر
حق تعالی دخی انلروك کوکلنی هدایت یولندن دوندردی انلری مخذول قیلوب اول
یهودیلك وزره ثابت قلدی الله تعالی دین اسلامه ارشاد قلمز شول قومی کیم انلر
عاصیلرلك بجیلردر حقدن بکا دغبتلری یوق و عیسادن دخی خبر ویروب بویردیکه
واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی

من التورية ومبشرا برسول يأتي من بعد اسمه احمد فلما جاءهم بالبينات قالوا
هذا سحر مبين ودخي چون عيسى بني اسرائيله ديدكه بن سزه رسول كوندرلدم
كه سزي اسلامه دعوت قلام ودخي بيلوك كم بن سزه بر كتاب كتوردوم اول بندن اوكدكي
توريت كتابنه موافقدر سزي الله ك وحدانيتنه دلالت قلمغه ودخي انك
بعضي احكاملرين كه امر ونهيدر و وعد و وعيددر سزي الله جوارنده سعادته
ايرشمكه رغبت قلدوررم وكفر ومعصيت قيلوب سعادتدن محروم قلمقدن
قورقودورم ودخي بن سزه مشتبجي كلدم بر رسولله كه اولندن صكره كلسه انك ادي
احمددر وجميع رسوللرك سيدي اولدور كه حبيب رب العالميندر بخت سعادت
انلرك كمه اكا ايمان كتوره شقاوت ابدي انلرك كم اكا انكار ادوب مطيع اولميه چون
عيسى انلره كلدي بونجه ظاهر عجايب اشلر كوستردي اولولر ديركوردي كيني صاغرلري
اشدورر قلمق كبي دخي بونجه بونك كبي كوز سوزلري تيتي الالري صاغ قلمق كبي
دخي بونجه بونك كبي عجايبلر كم حدي حصري يوق اكا انكار ادوب ديدلركم بو اشكاره
سحردر روايتدور خالد بن سعداندن كه رسول حضرتنه صوروب ديدلركم يا رسول الله
بزم كندو نفسكدن خبر وير ايشدن لوم رسول ديديكم بن اتام ابراهيمك دعاقلوب
دلدوكي يم و قودشم عيسانك بشارت قلدوغيم ودخي انام بكا حامله ايكن
دوشنده كوردوكيم كه اندن ايرافاستدن بر نور چقوب تا بوندن شامه دك و
بصرنك كوشكلري سرايلري هب ظاهر اولدي ودخي حق تعالى بويوردي كه ومن اظلم
ممن افترى على الله الكذب وهو يدعى الى الاسلام والله لا يهدي القوم الظالمين
يعني شول كسنه دن قني ظالمرقكم اولا كم كندودن يلانلر دوزه الله اوزرنه سوزليه
و انلرك كتابلرنه وكلن رسوللرنه انكار ايليه حال بودر كم اول كتاب و رسول دين
اسلامه دعوت قيلورلركه اول دين محمددر ليس بو انلرك كبي ظالملري حق تعالى
اسركيوب هدايته يولنه يوروتمز مادامكه اولر اول ظلم كفر اوزره دايما اولالر مكر كه
اندن اعراض ادوب حقدن يكا انابت قلالر بو ايتلر كلي اكا اشارت قيلوركم بر كسنه
خلقي الله يولنه دعوت قلسه دوكن كندو طوتسه اول الله فتنه اولور دوشمن
طنولمش اولور واكر اول دعوت قلانلر اهل حق اولوب مرشد صايب اولسه عيسى وسوسي

كبي

كبي ناصح حواري اولسه اكا متابعت قلميانلر ظالملردن وفاسقلردن اولور اكر مسلمانلر
اولوب ناصحنه منكر اولسه حال بودر كه اولكا نصيحت قلانده هيچ بر شرعه
مخالف منكر ايش اولمسه قورقو واركه اول دخي عمرلرنده ايماني نزع اولوب
ايمانسز كيده نعوذ بالله من ذلك ودخي بويوردي كه يريدون ليطفئوا نور الله بافواههم
والله متم نوره ولو كره الكافرون يعني بو ظالملر دلرلركه الله ك دينني
باطل قلالر اول باطل هرزه سوزلرله كه اغزلرندن چيقر الله تعالى كندونك
وحدانيتن وكتابن حقلغن البته اشكاره قلبجي در يهود ديله نصاري كركسه
اني خوش كورسون كرك كورمسون بولرك نه مقدارلري وار كه اشكاره قيلدوغي نور
اسلامي بولر باطل سوزلرله محو اده لر بلكي بولري بو سوزله استهزا قلمقدر بولرك
مثلي شوكا بكزر كه يردن كوكه يوقو واورويا اول نور ويرن كونك نورن سيوندرمك
استيه اول بيجه محال ايسه بو باطل سوزلر ايله دين حقي دخي محو ايدلوم ديدكلري
ايله محالدر ودخي بويوردي كه هو الذي ارسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره
على الدين كله ولو كره المشركون يعني اول الله در كه رسولني هدايتله وكلمه
توحيدي اشكاره قلماغله كوندردي كه اول دين حقي اظهار ايده جميع دينلر اوزره
اول مشركلر اني خوش كورمزلرسه دخي بيدرسيتي بو كيلي سمدي دين كرة
اولمشدور كه هيچ بر دين يوقدور الا دين اسلامك اوزرنه غالب كلمشدر وملة
اسلامده وكلي ملتي مقهور ومخذول قلمشدرور ودخي بويوردي كه يا ايها الذين
امنوا هل ادلكم على تجارة تنجيكم من عذاب اليم يعني حق تعالى
كوزديكم بو قوللر اخرتي بازارنده بقا اصيلري قيمتي اغنيا ر اتميوب ترك ايتدلر فاني
تجارته مشغول اولدلر عمر سرمايه سين ضايع قيلورلر بولره ترحم قيلوب كمال
عنايتندن تنبيه ادوب بويردي كه اي انلركم ايمان كتوردلر سزي بن بازركانلغه
دلالت قيلايني كم اول بازركانلق سزي اول الجيديحي عذابلردن صقلر بو بازركانلق
كه سز قيلورسز اول سزي عذاب اليمه اوغره در عاقبت حسرت وندامتدور دنيا نفس
هوالرنه اويوب المقده صاتمقده خيانت قيلورسز يلان سوزلر ايله بلكه يلدن
اندلر ايچمكله متاعلر كچورده سز ترازوده كلده ارتوق اكسوك طوتاسز مسلمانلره

خیر صانمزسز عاقبت اول سزی عذاب الیمه ایرکورزلر اول عذابدن قورتاران نسنه دوکن
خبر ویروب بویردی که تؤمنون بالله وتجاهدون فی سبیل الله باموالکم
وانفسکم ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون یعنی اول سزی عذابدن
قورتران بازرکانلق اولدرکه اول اللهه ورسوله قلدوغکوز تصدیقی اوزره
محکم طوره‌سز انی ضایع قلیجق سببلردن کناهلر اشلمکدن حذر ادوب صاقنه‌سز
والله یولنده هم مالکوزله هم نفسکوزله مجاهده قیلوب دورلیشه‌سز مالله حاصل
اولان طاعتلری که زکوة وصدقه وحج وخیر حسنات کبی نفسه مخالفت
قیلوب ویره‌سز واول نفسیله حاصل اولان طاعتلری دخی که نمازدر اوروج
طوتمق ذکر تسبیح ادوب قرآن اوقمقدر بولری دخی یرینه کتوره‌سز که بونسنلری
اشلمک سزه خیرلودر ترک ادوب اشلمه‌مکدن اکر حق تعالینک ثوابلرینه
واول جنت وعدن قلدوغلرنه اعتقادکوز وارسه بوندن صکره اول حاصل اولان
اصیلری بیان قیلوب بویردیکه یغفر لکم ذنوبکم ویدخلکم جنات تجری من تحتها
الانهار ومساکن طیبة فی جنات عدن ذلک الفوز العظیم یعنی اول اخرت
تجارتنک اصیلری بودرکه حق تعالی کناهلرکوزی یارلغیوب سزی شول
بوستانلره کوره که اغجلرینک التندن وکوشکلرینک جوره‌سندن ایرمقلر
اقر اول ابدی مقام اچنده دخی کوزکلو ساکنلنجک یرلره قوندوره کوزلر کوردوکی
یوق حق تعالیدن بولنسنلر اولو نعمتدر وکاسل تجارتلردر فضلیله عطا
قیلودر دخی بویردیکه واخری تحبونها نصر من الله وفتح قریب وبشر المؤمنین
یعنی بو اوجماق نعمتلرندن وثوابلردن ومغفرتلردن زیاده دخی دنیاده
سزا اول نعمتی غایت سورسز اول نعمت دخی اولدورکه الله سزه نصرت ویروب
دشمنلرکوز اوزرنه تیز خلت ظفر بولوب دنیاده هر مرادکوز حاصل اولا یا دین
اخرتده دخی اول مرادکوز حاصل اولا بولری بیان قلدقدن صکره حق تعالی
رسولنه بویردیکه یا محمد بشارتیله مشتولله اول مؤمنلره کم ایمانلری اوزره
ثابت اولوب صدقله بو تجارتی حاصل قلدیلر اول قلدوغمز وعدلری انلره یرینه
کتوروز دکر بزوم وعدمزده خلاف یوقدر دخی بویردیکه یا ایها الذین امنوا

کونوا

کونوا انصار الله کما قال عیسی ابن مریم للحواریین من انصاری الی الله قال
الحواریون نحن انصار الله فامنت طائفة من بنی اسرائیل وکفرت طائفة
فایدنا الذین امنوا علی عدوهم فاصبحوا ظاهرین یعنی ای انلر کم ایمان کتوردکوز
سز الله رضاسیچون الله دیننه معاون اولوب اول رسولنه نصرت قیلوک نتکیم
حواریون عیسایه نصرت قیلوب دین حقه معاون اولوب یاردم ایتدیلر شول وقتکم
عیسی انلره دیدیکه دین اوزره بنوم معاونلرم سزدن کملردور اول حواریون
دیدیلرکم بز سنوک معاونکوز اللهه که الله دینی بزوق کتوروب اندن اروق
دینلری اشغه برقعه یاردمجلو زبولره حواریون انوکیچون دیدیلرکم طونلری اق
ایدی ودخی کناه معصیتلرندن کوکللری دخی پاک اولوب اغارمشدی
شول نازک اق ایتمکلره دخی حواری دیرلردی اول کیکدن وقواده جق لسندن
ادیبوب وتوک حاصندن اولدوغیچون پس برجماعت بنی اسرائیلدن عیسایه ایمان
کتوردیلر وبر جماعت کتورمیوب کافر اولدیلر بز دخی اول ایمان کتورنلره نصرت
ویردوک قوی قلدق اول ایمان کتورمین دشمنلری اوزرنه کر انلر بزوم نصرتمزله
انلروک اوزرنه غالب اولدیلر انلر خور ومخذول اولدیلر پس حق تعالینک سنتی بودرکم
اهل حق اولوب دینه ودین اهلنه معاون اولانلره اولدخی ایکی جهانده سعادت
قپوسن اچی ویرور دنیا واخرت مرادلرن انکا میسر قلیویرور فضلی وعنایتی برله

سورة الجمعة احدی عشر ایة مکیة بسم الله الرحمن الرحیم

یسبح لله ما فی السموات وما فی الارض یعنی یرلرلجنده وکوکلر اچنده نقدر
مخلوقکر وارد ور جمیع اول پادشاهه مسبحدر انکا تسبیح تهلیل ایدر.
حق تعالی بو سورة‌نک اولنده قرشو بونی تکرار قلدوغی کتدونک عظمتن چوق
ذکر ایتمک قوللرن واجب دوغن تنبیه ایدرکه اونوتمیلر زیرا انسان نسیاندن
مشتقدر ودخی بویردیکه الملک القدوس العزیز الحکیم یعنی انوک کبی
پادشاهی تسبیح تنزیه ایدرکه پادشاهلغی ومملکتی زایل اولمز دخی اول
پادشاهی تقدیس ایدرلرکم اول جمیع عیبلردن واوغولدن قیزدن وانوک دخی
ملکنده کمسه انکا شریک اولمقدن اولا ایدورمنزه در عزیزدر ملکتده حکیمدر.

بنجه دلرسه حکم ادر و دخی بیوردیکه هو الذی بعث فی الامیین رسولا منهم
یتلوا علیهم و یزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمة و ان کانوا من
قبل لفی ضلال مبین یعنی اول اللهدر که امی عربلر اچندن که اوقومق یازمق
بلمزلر ایدی انلرك قومندن انلره رسول کوندردی تا که حق تعالینك اول آیتلرندن
که اکا اندورمشدر انلره اوقویه و انلری اول شرکدن توحیده
دعوت قلا و اول بتلره عبادت قلمق نجاستندن انلری پاك ادوب دیده
و نفسلرن اصلاح ادوب زکوة امر ایده و قرآن اوکرده وب حلالی حرامی بوله بلدر
زیرا کلدی بولر رسول بوله کلمزدن اول که الا ظاهر اولشر ا خطا اچنده
مبتلا اولمشلر ایدی تا که بولر هدایت بولدلر و دخی بیوردیکه و آخرین منهم
لما یلحقوا بهم و هو العزیز الحکیم ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء و الله
ذو الفضل العظیم یعنی بر قوم کم بولرك اردنجه کلسرلر عربدن عجمدن مسلمان
اولوب صالح عملر اشلیسرلر که اولر دخی انلره اولاشوب انلرحلین هدایت بوله
سعادته اولاشیسرلر که اول الله عزیزدور کیمی دلرسه عزیز قیلور حکیمدور کیمی
دلرسه سعادته حکم ایدر کیمه دلرسه شقاوتله حکم ایدر پس بو اسلام خلعتی
و ایمان کرامتی حق تعالینك فضلیدر که دلرسه دخی انی ویروبا تو که اکا
اکرام ادرنجه اول کراسته اول لایق اولوب مستحق اولا الله تعالی ولو فضل اسی در
احسانك غایتی یوقدر بوندن صکره حق تعالی و قد قلرن طوتمیانلری
حیوانلرك کی بلهنه تشبیه ادوب بیوردیکه مثل الذین حملوا التوریة
ثم لم یحملوها کمثل الحمار یحمل اسفارا بئس مثل القوم الذین کذبوا
بایات الله و الله لا یهدی القوم الظالمین یعنی شول کسنلرك صفتی که
انلره توریت ویرلدی و انلره امر اولندیکه انك اچنده کیله عمل اده لر انلر تو که
عمل اتمدلر محمدك صفتنی اورته قیوب کزلدلر حسدلرندن اکا ایمان کتورمدلر
انلر شول اشکه بکزرکه طبیعتلری احمق اولمقده ارقاسنه کتاب یوکن کتوره اچنده
نه وار دو خبری اولمیه نتکم یهودیلر توریتی کتوررلر اچنده کیدن خبرلری یوق
نه یاونه صفتلو قومدر اول قوم کم مثلی بونك کبی اولا حق تعالینك اندوردوکی کتا

وکوندردیکی رسولی حقدور غن بیلورکن انکار ادوب یلانلیلر حق تعالی انلرك
کبی ظالملره هدایت ویروبا وچماق یولنه دلالت قلمز مکرکه اول حالدن
انابت قلالر امدی بو آیت دخی اتمك اله سبب خاص یهودیلردر اما حکمی عامدور
هر ملت کم انلرك اوزرنه کتاب اندوریله و رسول کوندوریله انلرك اول کتابدن
کندولره حظ نصیب همان شول اوقوماسیله معلنسنده درس ایتمکلوکی حاصل
قلا اوتا نوکله متعظ اولوب عمل قلمیه که مقصود کتاب و ارسال
رسل اولدوردلنده خوش تحقیق معانی ولا بوجه وجوهلر له هر آیتی و هر کلمه
دقتنه دوشوبتا ویللر تقدیر اده هیئته کلام و معانی و بیان و اصول
فروع قومیه درج اده اما عمل جهتنده مفلس محروم جاهل مغرور مستورکه اول دخی
کندوینی برخوش اشده در بلمز کرالله قتنده سوچلوا ولمق یوتندن کی اولوا ولدرکه
سویلر اشلمز همان کندونك عزتنه و جاهنه الثا دنمشدر که اول حرام حلال
شبهه لو طعاملری یبوب بدنن سمرده که الله قاتنده بدتر مغبوض مطرود دور
نتکم رسولك بیورمشدور ان الله یبغض الحبر السمین یعنی حق تعالی
کرکه کوروب دوشمن طوتر شول عالمیکه اول سمز اولا زیرا ثمرۀ علم بودور عالم اولنلرك
بدنی الله قورقسندن ریاضتنا و دیله ادبیه هر حالده مراقب اولوب متعظ
اولا زیرا بو سمرمك دلیل غفلتدور دلیل جهالتدور رجهالت سبب دخول
نار در نعوذ بالله من ذلك غافل اولا ناره بو قدر تنبیه کفایتدر اما انلرکه
جنونیت مستولی قلمشدر نصیحت سویلینی دوشمن طوترا کا سوز خرج اتمك
فائده سی یوق نتکم مقبره ده دریا قوت نثار قلاسنکی فهم ایتکم بو سوزدن
معنی طویاسن و دخی حق تعالی بیوردیکه یا ایها الذین هادوا ان زعمتم انکم
اولیاء لله من دون الناس فتمنوا الموت ان کنتم صادقین و لا یتمنونه ابدا
بما قدمت ایدیهم و الله علیم بالظالمین یعنی حق تعالی بیوردیکه یا محمد ایت شول
کمسنه کم دین اسلامدن دونوب یهودیلکه رغبت قلدلر اکر بونی دیرسکوز که بز
اللهك دوستلری یوز بزی سوز مؤمنلر دکلدور اکر بو دعویده کرچکسکوز ایمدی
کلوك اللهدن اولوم دیلك تا یدوك که ای چلبم بزی اولدورسکا قاوشالوم زیرا

بولنسنه که کیشی معشوقنه اولاشدورمغه سبب اولا اولاني سویجي اولورامدي
انلري دخي اولاشدورمزالا اولوم اکر بو بحث دعولیسنده بولورکچکسه انلري نیزه
ایرشدورن سبب کا اولومدور اني ارزوقلسونلر اما ابدا بولرا اولوم ارزوقلمزلر
شول قبیح عملرندن اوتروکه کندولردن اول اخرته کوندرمشلردر و دنیا اولرکوا اوبجق
دخي ارتوق محبتنه اوغرلرلر الله تعالى علیمدر بو ظالملرک حالاتنه کیبولرا اولومي
ارزوقلمزلر و دخي بیوردیکه قل ان الموت الذي تفرون منه فانه ملاقيكم
ثم تردون الى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم تعملون يعني
ایت یا محمد بو یهودیلره بدرستي شول اولوم که سز اني کیرو کوروباندن قچرسیز
بدرستی اولا اولومسزه البته ایرشیسردر اندن قورتلمغه چاره یوقدر اندن صکره
کوزوکوپ باطنیزه اول پادشاه حضرتنه جمع اولیسرسز که یرلرده وکوکلرده نه وارذن
بیلوروسزوک کزلو اشکاره ایشکوزي بیلور اول دنیده قلدوغکوز عملکوزي یزبرسزه
خبر ویرور اندن عملکوزه کوره سزه جزاسن قیلورکه هیچ بري ضایع اولمز پس عقلی
اولانلر بو حاله نظر قیلوب کرکدورکه اول وقت کلمزدن اول انک تداركن ایده
قورتلمغه چاره بنیي اولدورکه حق اوزره اولوب عمل صالحه مشغول اولا که سوت کا
اسان اولا و اولومدن صکره عقبه لردن دخي قورتولا هر مرادي یرنه کلوب
سعادته اولاشه بوندن صکره حق تعالى مؤمنلره نصیحت قیلوب بویوردیکه
يا ايها الذين آمنوا اذا نودي للصلوة من يوم الجمعة فاسعوا الى ذكر الله
وذروا البيع ذلكم خير لكم ان كنتم تعلمون یعني انلرکم ایمان کتوردلر
بجن جمعه کوني جمعه نمازیچون اذانا اوقونسه اول اللهي ذکر ادوب نماز قلماغیچون
اندن یکا سعي ایدوک واروبا اولخطبیه قولاق طوتوبا توکیله اوکوتلنوک لسنته
صاتمغي ترک ادوبا اکرچه صاتمغي اکذي صاتون المانغي اکمذي اما اکیسي بله مقصوددر
یعني المانغي صاتمانغي ترک ایدوک دمکدر اولورا اما بوندن علما اختلاف قلمشلردور بعضلر
دذلرکما اولخطبه اذاناندن صکره لشنته السنه صاتشه بیعي جایز دکلدر
زهري ایدوراما منبر محققینه قلدوغي جایزدور اما ضحاکدن روایتدور ایدور
جمعه کون زوالدن ایرلسه القوصاتمق حرام اولورا اکر بن قاضي اولایدوم اول بیعي کرو

دوقدر دور

دنلدي ودر و دخي عکرمه ابن عباسدن روایت قیلورکم جمعه کون نچن کم نمازیچون
اذان اولونه اول نماز وقتی کچنجه الموق صاتمق جایز دکلدور اما فقهادن عامه
اهل فتوي دیمشلرکم حکم شرعده بیعي شراسي جایزدور زیرا نهیا اولوندوغي
نمازیچون دور بو معنیدن اوترو دکل کما اول بیعده بولونه انوکله بیعنه خلل
ایرشه اما سهل اعتبار دور عقلی اولانلرکرکم علماء خاصه وفقهاء اخرت
کلامنه اعتبار قلالر که ذکر ایلدوک زیرا دین احتیاط اولا ولکي قولي ذکر دین
اولردن منتشر اولمشدور کوزمزمي سن که حق تعالى المانت صاتمک دیو منع ایتدکدن
صکره بویوردیکه اول المانغي صاتمغي ترک ادوب جمعیه سعي ایدوکوز خیرلودر
اول المقدن صاتمقدن بیلورسیچون تاکیدله الله تعالى سکا اول خیرلودر دیو طانفلو
ویرمیچون اني ترک ادوب نماز وخطبه دکلمکه سعي قلمنیه سز مفتیلر
بونله دیمش دیو رخصت کوزده سن بو دخي اخرت رغبتي ضعیف اولدوغندن ودنیا
حرصي قوتي اولدوغندندر بو تولک علامتي ندامتدور شول اوزره کما اول حریص
اولوب جمعه سعیلرن ترک ادوب دیروب دیرشوروب جمع اتدوک اخرا اولوم
کلوب قوتنا ولیسرا اولخرت سعادتیچون جهد ادوب سعي ایتمکدن مخوذ دنیده ایکن
قوتنا ولوب محروم ومغبون قالیسرسن کي حذر قیلکم بو زیانلو بازارده اکده نوب
انده مغبون اولمیه سن و دخي اول جمعه دن فارغ اولدقدن صکره مشغول اولمق
کرک حق تعالى اني بیان ادوب بویوردیکه فاذا قضيت الصلوة فانتشروا في الارض
وابتغوا من فضل الله واذكروا الله كثيرا لعلكم تفلحون یعني بجن
نمازدن فارغ اولسکوز چیقوب یریوزنده طاغلوک اللهک فضلن طلب ایلک
دخي هر لسنده که انده اللهک رضاسي وار انده حاضر اولوک صبر وصورتق کبي
وجنازه حاضر اولمق کبي وعلم مجلسنده وصالحلر زیارتنه وقوم قبیلسنه اولاسنغي
یا بوشومن قردشکوزک خیر حاجتن یرینه کتورنکه دخي بولره بکزرنکه وارسه که انده
سکا ثوابا اولور سعي اده سن کناه اولجق یرلردن صاقنه سن و دخي اللهي دلیله وکوکل
ایله چوق ذکر اده سن تا اولاکه بو ذکرکوز و خیرلو یرلره سعیکوز سبب اولا انوکله نجات
بولاسز و دخي بویوردیکه واذا رأوا تجارة او لهوا انفضوا اليها وتركوك قائما قل ما

عند الله خير من اللهو ومن التجارة والله خير الرازقين بو آيتك سببِ نزولى بو ايديكم
مدينه‌ده قيتلق واقع اولمشدى دحية الكلبى كاروانله تجارتدن شامه كيتمشدى
كه بغدايى كتوره‌يدى خلق اكا منتظرلر ايدى نه وقت كلور ديو هم عادت بو ايديكم كاروان
كلسه سفردن طبل چالوب خلق اكا قرشو واررلردى ناكاه جمعه كون خلق مسجدده
ايكن رسول عم منبره چقمشيدى كه خطبه اوقويه طبل چالندى بلديلركه
دحيه شامدن كلدى حق تعالى انلروك اول فعللرين كريه كوروب ديديكه قچن بو قوم اول
كاروانى كورسلركه تجارتدن كلورديا اول لهوى اشتسلر اندن يكا چقوب طاغلورلر
سنى منبر اوزره شويله طوروررلر ايت يا محمد اولره كه شول نسنه كه الله قتنده
ثوابلردن سزه اول خيرلودر اول لهودن ديخى تجارتدن ودخى رزق ويرنلروك يكوسى
وخيرلوسى الله‌دوركه رزّاق حقيقى اولدر ايزوعجى كلى مرزوقدوركه رزقى اندن
جابردن روايتدوركه ايدور بز رسول الله جمعه‌ده ايدوك كه رسول عم خطبيه چقدى
ناكاه كاروان كلوب طبل چالندى خلق طاغلوب كتديلر رسول عم منبرده طورو
قالدى جماعتدن اون كيشى قالدى بن عورتله رسول عم خطبه اوقويوب انلروكله
جمعه قلدى ديديكه اكر بو قالانلر ديخى قالقوب اولا ولكيدلر الله اولا اتشلر
بودره‌يه اكنوب انلروك كلسن قپليوب هلاك ايلردى بس عقلى اولانلره كركدركم
بو آيتله متنبه اولوب رزق طلب قلمايچون نمازى جماعتى ترك اتميه‌لر طاعته
عبادته محكم طوروب سعى ايده‌لر بيله‌لركه رزق الله ضمنيدادر دتا اولنجه رزق
مقدردر كلور كيمسه كسنك لقمه‌سن چينه‌مز هر ديش هر چكه كندو لقمه‌سن اوكودر
تا اولنجه چكه رزقن اوكوتمكدن خالى دكلدور رعطل قالمز بس اولكه الله ويره‌جكدر
انى اكا اصمرليه اول ايش كه كندونى بيورلمشدر انى يرينه كتورمكه جهد ايده

سورة المنافقون وهى احدى عشرة آيات نزلت بمدينة

بسم الله الرحمن الرحيم

اذا جاءك المنافقون قالوا نشهد انك لرسول الله والله يعلم انك لرسوله والله يشهد
ان المنافقين لكاذبون بو آيت اول منافقلروك غرورلرندن و يلان بيخلقلرندن
اعلام ايدوب بلدورمك ايچون اندورلدى بويرديكه يا محمد قچن اول منافقلر سكا كلسه‌لر

دالرّيله

دالرّيله ديرلركم بز طانقلق ويرورز سن الله‌ك رسولى‌سين اما كوكللرندن انكار ايدرلر بولر
طانقلق ويرمزلرسه ديخى الله بيلوركه سن انك رسولى‌سن ليكن الله تع طانقلق ويرر
كه بو منافقلر يلانجيلردركه كوكللرندن تصديقلرى يوقدر بولر ايمان اوزره دكللردر
بلكه سوزلرى همان دللرنده‌در وديخى بويرديكه اتخذوا ايمانهم جنة فصدوا عن
سبيل الله انهم ساء ما كانوا يعملون يعنى بو منافقلر اول يالان اندلرنى كندولره
پرده ايتديلركه انوكله كندولرى اولمدن صقلرلر شول مقاتله اهلى حرب وفتنه
كندولرى قلقانله اولمدن صقلدقلرى كبى بوندن صكره دونوب بو خلقى ديخى
منع ايلديلر كلوب بو دين اسلامه كيرمكدن بدرستى بولرنه يا وز ايشلر قيلورلركم
ظاهرلرنده اسلام اشكاره قيلوب كوكللرنده كفر كزلرلر وخلقى منع ايدرلر وديخى بويرديكه
ذلك بانهم آمنوا ثم كفروا فطبع على قلوبهم فهم لا يفقهون يعنى بولر اولاند
ايچوب خلقى دينندن منع اتدوكلرى بنوكله دركم بولر اشكاره ايمان كتوردلر دليله
كوكللرنده كفر طوتدلر بولروك كوكلى مهرلندى اول كفر اوزره اندن او توزى هدايت بولمن
اكليومزلركه اندن يكا رغبت قلالر وديخى بويرديكه واذا رأيتهم تعجبك اجسامهم
وان يقولوا تسمع لقولهم كانهم خشب مسندة يحسبون كل صيحة عليهم
هم العدو فاحذرهم قاتلهم الله انى يؤفكون يعنى اول منافقلردن برسى عبد الله
بن ابى ايدى كه مجسم شكل كيشى ايدى هم دلنده فصاحتى واردى واردى
واردى كوزنلره بو خوش شكل وفصيح كورينور ايدى اندن او توزى حق تعالى بويرديكم
يا محمد قچن سن بولرى كورسك بولروك جسمى و فصاحتى سكا خوش كلور وكوسكا سوز
سويليلر سن انلرى دكليوب كرچكلر سن صنورسن كه بولر سكا كرچك ايمان كتورمشلردر
سوزلرى حقدر بولر شول چانسوز اغج كبى دركه ديواره سوكنوب طوررلر
اكر اول ديوار اولمسه دوشرلردى بولر ديخى خوش شكل تمام صورتدوركر اول اغاج
بولره بر ديوار دكيبدوركه انكا طيانوب طوررلر هيچ طوردقلروك منفعتى يوقدركم
اول ديوارده اول اغج نسنه اشتمز ونسنه فهم اتمز بولر ديخى انكلين در ودخى انلروك
كوكلى شويله قورقوده دركه هر كمسنكم كلوب برسوز سويليسه قورقيه دوشوب شويله
ظن ايدرلركم بولروك نفاقن اشكاره ايلرلر بولر دوشمن دريو خبر ويرورلر بس حق تعالى

رسولنه انلری بلدروب بویدیکه یا محمد بونلر دوشمنلردر وبلس بونلردن حذر ایله
ظاهرلرینه مغرور اولوب شرلرندن امین اولمیه حق تعالی بونلری لعنت ادوب هلاك
ایلسون که بلا یجیلردر ونیجه حقدن دونمشلردر ودخی بیوردیکه وَاِذَا قِيلَ لَهُمْ
تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللّٰهِ لَوَّوْا رُؤُسَهُمْ وَرَاَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ یعنی عبد الله بن ابی که منافقلردندر وانکا دیدلر کیم یا عبد الله سنك
حقوکده تهدید ایتاندی یوری وار رسول اللهه کیم رسول ایجون اللهدن مغفرت
طلب ایده سوچوکی دلینه انی ایشدوب اول منافق باشن صالدی ذدیکه ایمان کتور
ددوکز کتوردم زکوة ویردکوز دیمدن ویردوم همان بر محمده سجده اتمه مز قالدی
مکرواره ونسجده ادوز بوندن اوتوری حق تعالی بو ایتی اندوردی بیوردیکه
یعنی بو منافقلره دنلسه کیم کلوك رسول الله سزوکیجون مغفرت طلب ایدیور سون
یارلغنه سز باشلرن صالوبان اول استغفاردن یوز دوندردلر وایمانه کامکه
تکبرلك ادوب کزلو اول کفرلری اوزره محکم طوردلر بوکز حق تعالی انی خبر ویردیکه
اول استغفارك انلره منفعتی یوقجونکه انلر اول انفاقدن دونمیه لر نتکم بیوردی
سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ اَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ اَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَا سقين
یعنی یا محمد کرکسه بونلر ایجون مغفرت طلب ایت کرك ایتمه اکیسی دخی بونلرك حقنده
برابردر الله بونلره مغفرت قلمز مادامکه بونلر نفاق اوزره اولالر زیرا حق تعالی فا سقلری
هدایت بولنه دلالت قلمز جونکه اول فسقلری اوزره ثابت اولالر ودخی بیوردیکه
هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلٰى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللّٰهِ حَتّٰى يَنْفَضُّوا وَلِلّٰهِ خَزَائِنُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ یعنی اول منافق عبد الله بن ابی
برغزاده رسول الله بله ایدی اول کنده اصحابی منافقلره اوکوت ویروب دیدیکه بو
محمدوك یاننده غیلرلسنه نفقه ویرمك که بولره نفقه ویرمیجك طاغلوب کیدرلر بو
دخی قورتولوروز بوندن صکره اکی کیشی جکشدیلر بری جهینه قبیله سندن بری
غفار قبیله سندن اول غفاری انوك اوزرینه غالب کلدی اولردن برسی یعنی غفاری
قبیله سندن انصار دیلیه جهینه قبیله سنی اندلشمشدی اول عظیم النفاق
اولان عبد الله بن ابی اول جهینه قبیله سندن اولا نه دیدیکه یوروك واروك اول

اند

اندلسند وعکوز کشی یاره کیم سنی یاردوم ایلیه و اول منافق دخی دیدیکه والله بر مثله
بو محمدوك مثلی شول سوزی سویلین مثلنه دونمشدورکه ایتوکی سمرت تاکه سنی
طلیه یز بولره یاردوم قلدوغمزجه بولر بزی باصیجق ایدندلر والله اکر بو دفعه بز دونوب
مدینه یه واروز رسوللرکم عزیزلردر اول حقیرلری البته اول مدینه دن سوره لر بر
اوغلانجق اندن اول سوزی ایشدوب طوردی رسوله کلدی خبر ویردیکه اول عبد الله
بویله دیدی رسول دیدیکه ای اوغلانجغم اولاکه اکا نسندن اوترو قاقیوب بو خبری
سویلرسن اول اوغلان دیدیکه یا رسول الله یوق والله بن ایشتدوم که ایله دیدی
رسول کرو ددیکه اولاکه اشتمکده خطا قلدوك اکلیومدوك اولا اول اوغلان دیدیکه
یوق والله بو سوزده غلطم یوق بن ایشتدوم ایله دیدی حق تعالی اول اوغلانجغك
سوزن کرجك کلمك ایجون انده بو ایتی اندردی بیوردیکه یا محمد بو منافقلر دیرکم بو محمد
قننده غیلرلسنه نفقه ویرمك که طاغلوب کیده لر بونی بیلمزلر که کوکلر خزینه لری
هب خدا الله قننده در کوکدن یغدیرن اول یردن بیتورن اول ودوکلنه رزق
ویرن الله دور لیکن بو منافقلر اول اللهك امرندن وحکمتلرندن بی خبرلردور
اکلیومزلر دخی دیرلرکه اکر بز بو دفعه مدینه یه وارسیدوك عزیزمز وقویلرومز اول خورلری
ذلیللری سوروب کیدرزیدی جون بو ایتی اندی سلوك سوزی کرجك کلدی ودخی بیوردیکه
يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا اِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ مِنْهَا الْاَذَلَّ وَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ یعنی بو منافقلر دیرلرکه اکر دونوب
مدینه یه وارهسی اولورسوز اول عزیزلر ذلیللری جیقروب سوره لر یعنی عزیزلر کندولر
وذلیللر رسول ودور اصحابیله حق تعالی خبر ویروب بویردیکه عزت دخی قوت دخی
اللهکدر ورسولینکدر ودخی اکا اویان مؤمنلرکدر ونکه حق تعالی انلری قوتلندروب
انلره نصرت ویردیکه عزت قوت ایمان اسلامدن عزتیدور وانوك قوتیدر لیکن بو منافقلر
بلمزلرکه ایمانلرن تحقیق ادوب تصدیقه دکشورلر صانورلرکه عزت ما لله یا اصل
نسبله در بلکه عزت ایمانیله واسلام شرفله در عقلی اولانلر تقوی ابینه محکم
یاپشوب عبادت میداننده قدملرن برك بصالرکه تا الله قننده عزت ابدی بولالر
بوندن صکره حق تعالی کرو مؤمنلره نصیحت قیلوب بویردیکه يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا

لا تلهكم اموالكم ولا اولادكم عن ذكر الله ومن يفعل ذلك فاولئك هم الخاسرون
يعني اي انلر كم ايمان كتوردلر كحذر قيلوك كم مالكوز واوغوللكوز قيلوكوز الله طاعتندن
غافل قلماسون هر كمسنه كم مالي واوغللري الله عبادتندن غافل قلا انلري ياپرسغه
واصلاحه اتمكه مشغول اولوب عبادتلري ترك اده ياخود وقيتله اداقلميه
قلدوغي وقت دخي كوكلي انوك تشويشنده براكنده اولا بر ركعت نمازي
خضور له قلميه بولر دنيده اخرتده زيانكارلردور بوندن صكره مالكزدن صدقه
قلمغه امر ادوب بيوردیكه وانفقوا مما رزقناكم من قبل ان ياتي احدكم الموت
فيقول رب لولا اخرتني الى اجل قريب فاصدق واكن من الصالحين ولن يؤخر
الله نفسا اذا جاء اجلها والله خبير بما تعملون يعني الله يولنده صدقه ايلك شول
مالكوزدنكه الله تعالى سزه رزق ايلدي شول وقتدن اوكدن كه سزدن بريكوزه
اولوم كله دخي اول مالندن خيرلر قلمادغندن اوتري پيشمان اولوب ايا دنته
قالدوغي بيله دخي ديه كه اي بنوم ربم نولايدي بني بز دكرو عمر ويروب دنيايه
كوندريدك تاكه اول مالومدن صدقه ويريدوم سنوك اولصالح قوللروكدن اولايدوم
ضحاك روايت قلدي ابن عباسدن كه اول بويردي هر كمسنك كه مالي اولا زكوة ويرميه
ياخود كوجي يته حجه وارميه اولوم وقتنده كرو دنيايه كلمك ارزو قلا كه اول
قصورني يرنه كلوب كتوره ابن عباس بوني ديجك بر كشي ديدكه الله دن قورق
يا ابن عباس اول دنيايه كرو كلمكي استينلر كافرلر اولورلر ابن عباس ديدي كم
دلرسك بو سوزمه طانق سنوك اوزروكه قراندن ايت دخي اوقيا ين ياشليوب
بو ايتي اوقودي اول كشي ايشدوب ديدكه يا ابن عباس نه قدر ماله زكوة واجب
اولور ديدكه ايكي يوز درهمده بش درهم ودخي اول كشي ديدكه حجه نه قدر نسنه
ايله وارمق واجب اولور ابن عباس ديدكه واروب كلنجه زاواده يه وبنوده قدرتي
يته اول وقت واجب اولور بس كشي اجل كلمزدن اوك بو خيرلره اقدام ادوب اخرته
كوندرمك كرك والا چون اجلي مدتي تمام اولا هيچ بر نفسه هيچ بر ساعت دخي تاخير
قلمز كه بر قصورنه تدارك قلا الله تعالى خوذ سزوك نه قلدوغكوز بيلور تاكو خيرا كو شر
يا دن اكا كوره جزاسيني قيلور سعادتنك كم سعي خيرا وزره اولوب جزا لوحاصل قلا

عا

سورة التغابن عاقبت ندامت اولميه وهي ثمان عشرة اية نزلت بمكة

بسم الله الرحمن الرحيم

يسبح لله ما في السموات وما في الارض له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير
يعني يرلر وكوكلر اهلي جميع اول اللهه تسبيح تقديس ادرلر كم ملك دائم انوكدر
ايروغه فنا وار و جميع حمد وثنا اكا لايقدور كه هر ايشده محمود در و جميع
لاي وانك نعمتيله تربيت اولنور بس لاجدوركه هر حالده اكا حمد اده لر كه اول الله
دوكلي نسنيه قادردر قدرتي بيله حمد ادنلره زياده نعمت ويرور و شكري
ترك ادنلره قتي عقوبت قيلور ودخي بيوردیكه هو الذي خلقكم فمنكم كافر
ومنكم مؤمن والله بما تعملون بصير يعني اول الله در كم سزوك كلكوزي بر
نفسدن بلندن دنيايه كتوردي سزوك بعضكوز مؤمن اولدي اللهك توفيقيله وبر
نيجه كوز كافر اولدي انك خذلانيله وبعضكوز خالص مؤمن اولدي ظاهرا و باطنا
وبر نيجه كوز ظاهرا مؤمن اولوب باطنده كافر اولدي كه اولر منافقلردور
يعني يارادلمقده كلكوز برابر مجموعكوز اعضالري وخلقتي وشكلي شمائلي ادم اوغلي
بيا بر ليكن احوالكوز مختلف بعضكوز اولحالكوزه مؤمن اولوب ايمان كتوردكوز
بعضكوز كافر اولوب انكار قلدكوز الله تعالى خوذ سزوك ايمانكزدن كفركزدن نه
قلدوغكوزي بيلور يا دن كروا اكا كوره مكافات قيلور ودخي بيوردیكه خلق السموات
والارض بالحق وصوركم فاحسن صوركم واليه المصير يعني اول الله دخي كوكلري
يرلري ياراتدي حق ظهوره كلمك ايچون واول ثواب عقاب حجتلري تحقيق اولنماق
ايچون اكا باقوب استدلال ادلر ديه لركه بونلري ياراتمغه قادر اولان اكا دخي
قادردركه اولدكدن صكره كرو دريكوره سؤال حساب ادوب خير نه ثواب
وشر نه عقاب بلر جزا قيلا ودخي اول رحم ايچنده سزي انواع صورتلر اوزره مصور
قلدي و صورتكوزي احسن صورت قلدي كرو فلان حيوان شكلنده قلمدي
و نيجه عطالر سزه انعام قلدي كي احتياط قيلوب اكا قاوشلق كه عاقبت
كرو دونوب واره جق يركوز اولدور و دخي بيوردیكه يعلم ما في السموات وما في الارض
ويعلم ما تسرون وما تعلنون والله عليم بذات الصدور يعني اول الله كوكلرده و يرلرده

نه وارسه بیلور ودخی کوکللردن نه کچرسه انی دخی بیلور صنما کوزکه نه کورکسه قلاسز
ونه کورکسه سویلیه سز اولانی بلمیه واندن حساب اولنمیه بلکه انوک بعضی
عقوبتی سزه دنیاده دخی اولور نتکم تنبیه ادوب بیوردی الم یاتکم نبؤا الذین
کفروا من قبل فذاقوا وبال امرهم ولهم عذاب الیم یعنی بدرستی بلدوکوزمی
سزه اول سزدن اول کیلرک خبرلری کلمدیمی اشتدوکوز کا انلر اول قلدقلری عملرک
عقوبتی دنیاده طاتدیلر که اول انلرک کناه کفارتی دکل ایدی که انوکله اخرتده
قورتولالر بلکه زیاده اخرت عقوبتلرن دخی کورسیلر بوندن صکره اول عذاب
بولمغه نه سببدن واقع اولدیغنی بیان ادوب بیوردیکه ذلک بانه کانت تاتیهم
رسلهم بالبینات فقالوا ابشر یهدوننا فکفروا وتولوا واستغنی الله والله
غنی حمید یعنی اول عذاب عقوبتی انلره اندن اوتوری طکما اول رسوللری انلره حجتلرله
ودلیللرله کلدیلر انلر اکا متابعت قیلوب اویمادیلر دیدیلرکه بزلر بر ادم بزکلوب
بزی انلرومز دیندن برایرق دینه می دلالت قیلور اکا اولوب کتابمزی انکار قلدیلر
وایماندن کلمکدن اعراض قلدیلر الله تعالی خود بولرک ایمانلرندن مستغنی در
هرکز اکا احتیاجی یوق ودخی اول الله غنی در قوللرک ایمانلرندن وعبادتلرندن
دخی قلسلر اکا ضرر یوق قلسلر دخی اکا منفعت یوق بلکه ضرر ومنفعت کرو کندولرن در
هم دنیاده هم اخرتده ودخی اول الله تعالی حضرتی حمید در یعنی کلی ایشلری محمود در
که قوللرندن از عبادتی قبول ادوب چوق ثوابلر ویرور ودخی بیوردیکه
زعم الذین کفروا ان لن یبعثوا قل بلی وربی لتبعثن ثم لتنبؤن بما عملتم وذلک علی الله یسیر
یعنی بو عربک مشرکلری شویله زعم ادرلرکه ولدوکدن صکره کرو قوباجق
دکللر ایت سن یا محمد بلی اول ربم حقیچون البته کرو قوپسرلر اولمدن صکره
اندن صکره دنیاده نه قلدوکوز سه الله عزیچون بر بر کورسترخیر شر ویوسه
کرک اندن اول عملروکوزه جزا اولنسکوز کرکدر خیر شر اوچوق کرکه بولسنلوی اللهه
اشلمک کوج دکلدر اسان در اونوک قدرتنه عجز عارض اولمز ودخی بیوردیکه
فامنوا بالله ورسوله والنور الذی انزلنا والله بما تعملون خبیر یعنی چون بلدوکوز
که کوکلری یرلری اول یارتدی وسزی دخی بو شکل صورتا وزره اول یارتدی

وسزلره

وسزولرک نه قلدوغکوزو ونه سویلدوکوکوزی دخی بیلور اکا کزلو دکل وسزی اولدورب
کرو دیرکورسه وعملرکوزه کوره جزالر قلسه بوکلسندن دلرسکوز که نجات بولوب
قورتولاسز کلوک امدی اول اللهه ایمان کتوروب اول رسولینه کوجکلک
واول اندردوکمز نوره که قرآندر جبرائیل انی محمده اندوردی که انوکیله
ضلالتن طریقی ندور وهدایت طریقی ندور روشن اولدی حلال حرام ندر انوکله
معلوم اولدی الله تعالی سزلرک کی ایچه دقیق عملرکوزی بیلورکه ذره قدرسنه
خفی دکلدر اول عملرکوزه کوره سزه مجازات ادر ودخی بیوردیکه یوم یجمعکم
لیوم الجمع ذلک یوم التغابن ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا یکفر عنه سیئاته ویدخله
جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا ذلک الفوز العظیم یعنی حقیقتا
سز قوبسز سز شول جمع اولدوغکوز کونکه مجموع یرکوک اهلی اولکیلر واخرکیلر
انده جمع اولسرلرکه اول مغبونلق کونی در یعنی کافرلره جنت یرینه نار اولسر
وشربتلر یرینه حمیم اولسر طعام یرینه زقوم اولسر وای بنچه عاصیلرکه نعمت
وراحتا ومرلردی عذاب محنتا ولا بوندن اولو دخی نه مغبونلق ونه زیانکارلق
اولا اما انلرکه مؤمنلردور عمل صالحه مشغول اولدیلر الله تعالی انلرک کناهلرن
کفارت قیلوب یارلغیه وانلری شول بوستانلره کویره که انوک اغاجلرینک
التندن ایرمقلر اقار انلر انده ابدا مخلدلر اولالرکه زوال عزل اولمیه ونفسلرینه
ایچنه جنک خلال واقع اولمیه ایدی سرور وفرح ایچنده اولالرکه بولسنه اللهدن
اولو نجات وکامل سعادتدور ودخی بیوردیکه والذین کفروا وکذبوا بایاتنا
اولئک اصحاب النار خالدین فیها وبئس المصیر یعنی ای انلرکه ایمان کتورمیوب
کافر اولدیلر بزوم کتابمزی ورسوللرمزی یلان قلدیلر انلر دخی طا سواهلی اولدیلرکه اول
عذاب ایچنده مخلد اولالر اولطامونه یاوزد ونوب وارجق یردر اکو بیله لردی
جمیع دنیا انلرک اولسه قورتولمغیچون فدیه ویره لردی تا اندن خلاص اولالردی
لیکن یادن انده بولسنه اولمق ممکن دکل اما بو کون قورتولمق اساندر که بر کون
کلمه توحیدا درسه اول عذابلردن خلاص بولوب ابدی راحتلغه اولاشور ودخی
بیوردیکه ما اصاب من مصیبة الا باذن الله ومن یؤمن بالله یهد قلبه والله بکل شیء علیم

یعنی هیچ بر آدمه اوغلانته بر مصیبت ایرشمز یا مالنه یا خود نفسنه یا اوغلنه قیزنه
اولوم کبی و صیر ولوق کبی و مالی تلف اولمق کبی الا حق تعالی اراتك دلکیله
و علمیله دراول دلکنسز بر چوب دپرمز هر کم بوکا ایمان کتوروب اعتقادینی
کوزکلو قلسه بلسه که اللهدندر و طارلغنوب کیمسنیه شکایت قلمسه
حق تعالی انوك کوکلنه هدایت ویروب دلنه توحید کلمه سن کتورور و انوکله
اول صابرلر مرتبه سن بولور و الله تعالی عالمدر و رضا برلوه نه ثواب ویرجکن بیلور
فضلیله اکا عطا قیلور و دخی بیوردیکه واطیعوا الله واطیعوا الرسول
فان تولیتم فانما علی رسولنا البلاغ المبین یعنی سز اللهه مطیع اولوك فرض قلدیغی
طاعتلری برینه کتوروب انوك تقدیراتندن سزه نه ایرشورسه حکمنه راضی اولاسز
خیر ایرشورسه شکره مشغول اولاسز زحمت بلا ایرشورسه صبر ادوب ثواب
اومیاسز شکایت دلین اچوب نه کرکسه سویلمیه سز که ثوابندن محروم قالوب
دخی اولو بلا یه اوغرمیاسز و دخی رسوله مطیع اولوب سنتلرن برینه کتورك
اول نیجه الله یولنده کافرلرك و منافقلرك قهرن و بلاسن چکوب نیجه قایم
طوردیسه سز دخی اخرته اول ایمانی ضعیفلرك واللهی دلیله سوزلرك تکنلرنه
و تشنعلرنه قنلنوب طاعت یولنده عبادتا وزره محکم طوروك بر وقت اولا که
اول حالتلرنه پشیمان اولوب سزوك حالکوزا ره وسنجه نیجه یاشلرن دوکلر فایده
قلمیه اکر بو دد کوزلین اللهه و رسوله مطیع اولمیاجق اولورسا کوزکه
بو حکملردن اعراض اده سز بدرستی اول رسول اوزرنه واجب ولا تهمان سزه الله
خبرنا یرشدورمکدر و حسابی الله قتنده در انده وارجق بلهسز کم حالتنه اولا و دخی
بیوردیکه الله لا اله الا هو وعلی الله فلیتوکل المؤمنون یعنی بو جمله
مصنوعاتی وارقیلان اول الله دورکه اندن ارتق معبود قادر و خالق و صانع یوقدور
الا اولدور کرچك ایمانی اولانکسنلر جمیع ایشنی کرك کم اول الله اوزرنه تفویض ایدیه که
توکلرك جمیع ایشلرینه کفایت قلان اولدور و کندو همان واجب اولان طاعتلری
برینه کتورمکه فارغ اولا اکرچه بر وجهله کسب دخی شرطدور اما همین انکا طوتمیه
کرزقی اندندر زیرا انك اولحرکتلری و دورشمکلری بر سبب برینه کتورمکدر یردن

ایچندن تشنه بتورمکه قادردکل بتورن اللهدر و روزاق دخی اولدر بو نسنیه
اعتقادنی کوزکلو ادوب کندویی هیچ بله تا که توکلی کرچك اولوب مرادی برینه کله و دخی
بیوردیکه یا ایها الذین امنوا ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم
وان تعفوا وتصفحوا وتغفروا فان الله غفور رحیم بو ایته دخی سبب بو یدیکیم بر قوم
مکده اسلامه کلدکلرکم چیقوب مدینه یه رسول قاتنه کله لر هر بریسوك اهلی
و اوغلی قیزلری اوشوب منع ادوب دلرکم بزی ضایع ادوب و بویودنلو کوزترك ادوب
نیه کیدرسز چون انلر طوروب رسول قاتنه کلدکلر کوردلرکم اهل اولادلرنه عقاب
ادرلر حق تعالی بو ایتی کوندروب بیوردیکه ای انلر کم ایمان کتوردکلر حقیقت بیلوکه کم
سزوك اهل اولادکوزدن بعضیسی سزه دوشماندورکم سزی رسولا دنجه وارمقدن
منع ادرلر و ومزلرکم واروب دین کوزاننده اصلاحه کتوره سز انلرك فتنه لرنه واقع
اولمقدن حذر قیلوك اما اکر انلردن سوچلرن عفو ادوب عقاب اتمکی ترك ادرسکوز
اولدخی کوزکلودور بدرستی الله تعالی غفوردر مؤمنلرك کناهلرن یارلغر
رحیمدر ارسکیوب رحمت ایدر و دخی بیوردیکه انما اموالکم واولادکم فتنة
والله عنده اجر عظیم یعنی ای مکه اهلی سزوك اولادکوز سزه فتنه دورکم
رسوله دنجه هجرت اتمکه قومزلر اول باقی دولتدن سزی محروم قلمشلر دور
بلمز سزکه مرتبه لروك اولوسی الله قتنده دور رسوله کلسلره کم ایمان کتوروب
اوغولدن قیزدنا و ترو اللهه عاصی اولمیه لر انلره ایلوك یوشدورمك اچون کندولر
هلاك اتمیلر بوندن صکره بیوردیکه فاتقوا الله ما استطعتم واسمعوا
واطیعوا وانفقوا خیرا لانفسکم ومن یوق شح نفسه فاولئك هم المفلحون
یعنی ای ایمان اهلی قورقوك اللهدن شول قدرکه طاقتکوز یترا اول وعظ نصایح که
سزه بویرلمشدور انی ایشدوب قبول ادوك اللهه و رسوله مطیع اولوك انلرك
امرنده مخالفت قلمك و اول مالکوزدن تصدق قیلوك کم سزوك نفسکوزه اولخیر اولور
چغانلق ادوب ویرمه تکدنکه صکره قلان دوشمنلر ازوغی اولورسندن
الور کوندردوکلرا و حماقده سنوك ازوغك اولور بس هر کسکم کندودن
بخیللغی دفع ادوب الندن و ادنی الله یولنه کوندرسه کندوییه اخرت زواده سن

ادلنسه سعادت بولوب قورتولان انلردر و دخی بیوردیکه ان تقرضوا الله قرضا
حسنا يضاعفه لكم ويغفر لكم والله شكور حليم عالم الغيب
والشهادة العزيز الحكيم يعنی اكر سز الله يولنده مالكوزی وديج ويره جك
اولورسكوز كوكل خوشلغيله الله تعالی سزوك اول ديجوكوزی زياده قيلوب ويرر
اونه دك ويتمشه دك ويتمشدن يدی يوزه دك و دخی اكا دك كه احسانی اللهدن
ايو قوكمسه بلميه كه الله تعالی شكوردر از نسنه لطفله قبول ايدوب فضليله
چوق عطالر قيلور دخی حليمدر قوللروك سوچنه باقوب تيز جك عقوبت ايتمز قوللروك
صدقه‌لرن اخلاصله ويردكلرن دخی بيلور غرضله ريا ايله ويردكلرن دخی بيلور هيچ برن
ضايع ايتميوب يرلو يرنجه عوضين ويرور انك پادشاهلغی اولور اندن كمسنه حيف
ايلمز عزيزدر اول سلطنت اچنده حكيمدر حكمی اد ريجه دلوسه كمسه حكمته مانع دكل

سورة الطلاق وهي احدى عشرة آية بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها النبي اذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتهن يعنی حق تعالی رسولنه
خطاب ايدر ولكن امتی دخی بله مراددر زيرا الكوز رسول دكل زيرا جمعله خبر وير
بويرديكه يعنی يا محمد سن دخی وسنوك دخی امتك دخی قچن اهلكوزه طلاق
ويرسكوز شول وقت اچنده طلاق ويركوزكه عده‌لرندن ارسيوب پاك اوله
سز دخی كوزوا انوكله جمع اولمادن اولا على ايدر اكر بو طلاق ويرمك طريقن اوكات
صقلسه‌لر هيچ بر كشی عورتنه طلاق ويردوكنه پشيمان اولميا ايدی يعنی ارندغندن
صكن كورو جمع اولمدن طلاق ويرسه اكر كوكلنه خوش كلسه كرو طوته كلمسيه
اولورسه يولنه قيو ويره و دخی عكرمه ابن عباسدن روايت قيلور ايدوركه بو طلاق
ويرمك درت وجه اوزرنه در اكی وجه اوزره حلالدور واكی وجه اوزره حرامدر
اما اولكه حلالدور بری اديجی جمع اولمدن طلاق ويرمكدور و بری حامله ايكن
طلاق ويرمكدور اما اولكه حرامدر بری عذر كوروپ طورركن طلاق ويرمكدر
وبری انوكله جمع اولدقدن صكره طلاق ويرمكدور و دخی بويرديكه واحصوا العدة
واتقوا الله ربكم لا تخرجوهن من بيوتهن ولا يخرجن الا ان يأتين بفاحشة
مبينة وتلك حدود الله ومن يتعد حدود الله فقد ظلم نفسه لا تدري لعل الله

يحدث بعد ذلك امرا يعنی قچن اهلكوزه طلاق ويرسكوز انوك عدتن صقلك زيرا انلرك
عقلی ناقص وغفلتلری غالبدور دوقت اولاكه صقليوب ويرميلر قورقك اللهدن انك
امرنه مطيع اولك اهلكوزه طلاق حلال وجه اوزره ويروك حرام وجه اوزره ويرمك
اكر بر كمسه اول حرام وجه اوزره طلاق ويرسه جميع فقها قتنده عورتنه طلاق
واقع اولور ولكن كندو كناهكار اولور و دخی قورقك اللهدن طلاق ويروب
انی اوكوزدن چقرمك تا عدتی تمام اولماينجه اول عدتی تمام اولمسی ساكنلمسی ونفقه‌سی
كروا اوزرنه در وانده كركدر ظلم ايلميه و اول عورته دخی يوقدر كه عدتی تمام
اولنجه اودن چقنه مكر كه زنا فلاحدی برنيه كتورمك ايچون چقاره‌لر
امام شعبی ايله قتاده درلركه عدت اچنده اول عورت يورودكی فاحشه در و اول
اری دخی چقاردوغی معصيتدر ليس امدی بو طلاق سنتا اوزره ويرمك و عدتن
صقليوب كوزتمك حق تعالينك حكملرندندر هر كمسه كم اول حكملری ترك
ايلسه اول بويردوغنلين طلاق ويرمسه كندو نفسنه ظلم ايدوب زيان ايتمش اولور
زيرا بلمزكه حق تعالی اندن صكره اكا نه ايش قليسر يعنی كرك كم طلاق ويرنجك
بر طلاق رجعی ويره تاكه كرو محبت اولورسه الا هيچ خلق طويمدن كرو نكاح حاجت
اولمدن عدت اچنده رجعت قيلا اول عورت دخی كرك راضی اولسون كرك اولمسون
عدت اچنده رجعت روادر شهوتله يا پشسه يا تقبيل ادره رجعت تمام اولوب
كرو عورتی اولور اما خود بر طلاق باين ويره كر كوكلنده الفه محبت قوپرسه
بر سبب ايله الفه ممكن اولا تيز جك تجديد نكاحله اكر اوچ طلاق ويرمسی
اولورسه كرو الفه محبتی اولسه نه رجعت روادر نه خود تجديد نكاحله الموق
بلكی اول اردن عدتن تمام قيلوب بر ارده دخی وارمق كرك تا كه اول ار انوكله جمع اولا
اندن طلاق ويره بر عدت دخی انك ايچون تمام ايليه اندن صكره اكا الموق
حلال اولا وقتا ولاكه اولورسه دخی جمع اولدوغن اكوب تفرقت ايده و دخی بويرديكه
فاذا بلغن اجلهن فامسكوهن بمعروف او فارقوهن واشهدوا ذوي عدل
منكم واقيموا الشهادة لله يعنی قچن اول عده‌لری مدتی تمام اولسه اوچ عذر
كورمك ايله اكر عذر كورمزلر دلنسه يا اوچ ای كچمكله حذر كورمزلر دلنسه كرو الفه

کوکلوکوز و محبتکوز اولورسا خوشلوغله الوك زیان کورمك اکر بر طلاق یا ایکی طلاق
ویرلمش اولورسه الا المغه محبتکوز اولمزسه کرو خوشلوغله ایرولوك اکا ضرر
دکورمك لیکن ایریلجق اولورسکوز یا خود رجعی طلاق ویروب کرو رجعت
ایتسکوز اکی مسلمان کشییی طانق اولك طلاق اوزره یا رجعت اتدوکوکوزه
طانق طوتك که بو مستحبدر اکر طانق طوتمازلر اما اکر نکاح ایکلیوب
الثق استنسه اول نکاح اوزره طانق طوتمق واجبدر طانقسز اولماینجه نکاح صحیح
اولمز و دخی حق تعالی اقیموا دیو خطاب قلدوغی اول طانقلره در کم بو بردیکی
طانقلر جماعتی اولکتور دکوکوز طانقلغی حاکملر قتنده عند الله شول بلدککوز
یزنه کتوروب اداقیلوك الله حقیچن یزنه کتوررسك اچون و انوك امرینه مطیع اولماغیچون
و دخی بیوردیکه ذلکم یوعظ به من کان یؤمن بالله والیوم الآخر ومن یتق الله یجعل
له مخرجا ویرزقه من حیث لا یحتسب یعنی اشبو نصیحتلر سزه امر اولندیکه بو کلامه اوکو
تلنه سز انوك کیم الله و آخرته ایمانی اوله انکرکیم اول بلدوکی طانقلغی کرامیه
هر کیم الله دن قورقوب عورتنه طلاقی سنت اوزره ویرسه کرو مراجعت
قلمق اکا میسر اوله حق تعالی اکا اومادوغی یردن رزق ویره و دخی هر کیم بر دنیا
زحمتنه صناشنه صبر ایلیوب الله ه مطیع اولسه حق تعالی انی اول زحمتدن
چقاروب رزقینی بول قلیویرور و دخی بیوردیکه ومن یتوکل علی الله فهو حسبه
ان الله بالغ امره قد جعل الله لکل شیء قدرا یعنی هر کسکم الله ه اعتماد
قیلوب رزاقلغنه انانسه رزاق اوزرنده ایشنی اکا اصمرلسه الله تعالی انوك
ایشلرین یرینه کتورمکه کفایت ایدر سالم بن جعد روایت قیلورکم اشجع قبیله سندن
برکیشینك دشمن طتوب اسیر قلدی اتاسی طوروب رسوله کلدی و اوغلنك حالن خبر ویروب
کافرلردن شکایت قلدی رسول علیه السلام بویردیکه اکا وار صبر ایله الله ه اصمرله واروب
صبر ایلدی حق تعالی اوغلنه خلاص ویروب کافرلردن مال غنیمت ایله چقردی
اتاسنه کتوردی اما عبد الله بن عباس روایتنده عوف بن مالك اشجعی رسوله
کلدی دیدیکه یا رسول الله اوغلومی دشمن اسیر قلدی اناسی قتی جزع ادر نیجه بیورر سن
رسول علیه السلام دیدیکه سکا دخی ایله کرککم واروب لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

دیکلوکی

دیکلوکی چوغالده سزدونوب عوف اوینه کلدی رسول حضرتی بیوردوغن اهلنه
خبر ویردی خاتونی دیدیکه نه کوزل طوتشنه بیورمش ایشلد لکیجه کوندوز اول کلمیه
مشغول اولدیلر اوغلنه حق تعالی خلاص ویروب کافرلوك بر بولك قیونن سوروب
اولرینه کلدی حق تعالی اول وقت بو ایتی ایندروب بویردی که هر کیم حق تعالی دن کلن
زحمتنه صبر ادوب الله دن قورقسه شکایتی ترك ادوب حمد و ثنا قلسه حق تعالی
انی طارلقدن چقروب صنمادوغی یردن اکا رزق ویرور و هر کیم ایشن الله ه
اصمرلسه الله تعالی انك جمیع ایشلرن یرینه کتورمکده کفایت قیلور پس اول بلادن
خلاص بولوب قورتولمق ایکی وجهله در بری اولکم اول بلایی حق تعالی اندن دفع ایده
قورتولا و بری اولدرکم حق تعالی انکا صبر روزی قیلوب رضا ایله اکا مقید که
الله دن کلدی دیو انکا راضی اولوب طارلغنمیه اولثوابلر حاصل قلا
بلکه بدر سیتی حق تعالی حکمتی قوللری اوزره یکوریجی در خوشلوغله دخی رحمتله
دخی هر بلایه و هر راحتنه حق تعالی بر وقت و بر اجل معلوم قلمشدر کم بلا وقتی
کلسه البته اول واقع اولور کمسنه انی دفع ادهمز و خوشلق دخی راحت وقتی کلسه
البته اول واقع اولور کمسنه انی دفع ادهمز هیچ بر ساعت وقتدن الرو یا صکره اولمز
حق تعالی تکن اذا دیله و دخی بیوردی واللائی یئسن من المحیض من نسائکم
ان ارتبتم فعدتهن ثلاثة اشهر واللائی لم یحضن واولات الاحمال اجلهن
ان یضعن حملهن یعنی اول وقتکم انت کالوب حق تعالی بیوردیکه طلاق
ویرلمش عورت منتظر اولوب کندولری کوزلسونلر تا اکا دکنکم اوچ عدد کورملر
اندن صکره عدتلری تمام اولوب دخی برکمسنه وار ایدی معاذ بن جبل صوردیکم
یا رسول الله اکر اول عورت ایسه اولوب عدد کورمزسه اولرنیجه عدت چکه اول
وقت حق تعالی بو ایتی کوندردیکه اول خاتونلر کوزدن بر کمسنه اولورسه کیم آیسه
اولوب حیض کورمز اولا سز انوك عدتنه شك اده سز انلروك عدتی اوچ ای کچمکله
تمام اولور بونی اشدیجك بر کشی دیدیکه یا رسول الله بالغه اولمدق عورت اولورسه
انوك عدتی نته اولا حق تعالی بیوردیکه اولکسلرکم هیچ حیض کورمزلر انلروك دخی
عدتلری ولا یسه لر عدتی کبی اوچ ای کچمکله تمام اولورلر اندن صکره بر کشی

طوروکلوب دیدیکه یا رسول الله اکر حامله اولورسه عدتی نه اولا حق تعالی
بیوردیکه اول عورتلر که حامله ایکن طلاق ویریله انلرک عدتلری اول یوکلرین
دنیایه کتوردیکجک تمام اولور اکر توشاندوغی کون دخی دنیایه کلورسه حلال
اولور که بر ارده دخی واره بوندن صکره بیوردیکه ومن یتق الله یجعل له من امره یسرا
ذلك امر الله انزله الیكم ومن یتق الله یكفر عنه سیئاته ویعظم له
اجرا یعنی هر کم الله‌دن قورقوب طاعتلر عبادتلر رحمتنه قتلنوب معصیتلردن
یغلنا جق اولورسه حق تعالی جمیع ایشلرن آسان قیلور و طاعتلره توفیق ویروب
معصیتلردن صقلیور و راشیو نستلوکه ذکرا ولندی حق تعالینک حکمیدر و فرض
قلدوغی بیورقلری ذکر قران ایچنده رسولنه اندروب سزه بیان قلدی هر کم الله‌دن
قورقوب بو حکملرله عمل ادوب بو فریضلری یرینه کتورسه انلرک کناهلرن
کفارت قیلوب آخرتده جنت ایچنده اولو ثوابلر ویرور وز بوندن صکره کروا اول طلاق
ویریلن عورتلر حکمن بیان قیلوب بیوردیکه اسكنوهن من حیث سكنتم
من وجدكم ولا تضاروهن لتضیقوا علیهن وان كن اولات حمل فانفقوا
علیهن حتی یضعن حملهن یعنی اول طلاق ویردوکوکز اهلوکزی سز نرده ساکنلنوز
سکونزانی دخی انده ساکنلندورک طاقتکوز یتدوکی قدر طلاق ویروب
انلره ضرر کورمدککه نفقه لرنده و ساکنلنجک یرلرنده انلره طارلق کوسترمز
اکر اول طلاق ویردوکوکز اهلکوز حامله اولسه اول یوکن کیدرنجیدکن انی نفقه
لندورک بوندن اوتورو علما اتفاق قلدیلر کم طلاق ویریلن عورت حامله اولسه
اوغلانجوغی دنیایه کلنجه نفقه ویره لر اما چون حامله اولمسه لیکن رجعی طلاق
ویریلمش اولسه اتفاقی در که اونن ساکنلندره عدت تمام اولنجه و کر باین طلاق
ویریلمش اولسه عراق مفتیلری قتنده سکنی و نفقه یوق بوندن صکره بویوردی فان
ارضعن لكم فآتوهن اجورهن وأتمروا بینكم بمعروف وان تعاسرتم
فسترضع له اخری یعنی چون اول طلاق ویردوکوز اهلوکوز سزون اوغلانجقلرکوز
امزورسه سز انلره اول امزوردکی حقینی ویروک زیرا اکر نفقه انه اوزرنه در اول
امزورمنک حقی دخی نفقه‌دندر اول دخی انه اوزرنه در اول وقت که عورته طلاق

ویرلش

ویرلمش اولا دخی بر بریکوزله ایلولک اوزرنه طانشویا شلک که اکیکوز بر بریکوزه موافقت
قلاسز انصاف اوزرنه ار عورته اکسولک ویروب ضرر اده نه عورت اندن ارتوق
طلب اده که اکا زیان اتمک استیلر اکر بر بریکوزه اوکوتلشیمجک اولورسکوز یعنی
ار راضی اولمیه که اول عورت اوغلانن امزوره عورت دخی راضی اولمیه که انی امزوره
یعنی عورت ارتوق حق طلب اده ار اول دلدوکندن اکسک ویرمک طلب اتسه اول
وقتن برایری امزوریجی عورته ویره اکر اول کندو طلاق ویردوکی عورتندن اکسوکه
امزورسه اکر اول امزوردکنه التی دخی اولورسه اکا ویره لر و دخی بیوردیکه
لینفق ذو سعة من سعته ومن قدر علیه رزقه فلینفق مما آتاه الله لا یكلف الله
نفسا الا ما آتاها سیجعل الله بعد عسر یسرا یعنی هر کم عورتنه طلاق ویرسه
الندہ نعمتی بول اولوب بای اولسه کوجی یتدوکی قدر اکا نفقه ویره و کر درویش
ایسه شول قدر که حق تعالی ویردی اول دخی اندن کوجی یتدوکیجه اکا نفقه ویره
حق تعالی هیچ برکسنه یه تکلیف اتدوب کوجی یتدوکندن زیاده نفقه بیورمدی
اکر الله‌نک حکمنه مطیع اولورسکوز یتوالا کر دوشوارلقدن صکره یابلق
اولا و دخی بیوردیکه وكاین من قریة عتت عن امر ربها ورسله فحاسبناها حسابا
شدیدا وعذبناها عذابا نكرا یعنی ای نیجه شهر اهلی کم ربونک امرنه مطیع
اولمدیلر آخرتده بز انلری قتی حسابه طوتوب منکر عذابلرلا یلیوب کورن اندن نفرت
اده لر دنیده دخی انلردن نصرتی کتوروب مخذول قلدق و برو در عنایتمزی کوروب
اندن محروم قالدیلر و دخی بیوردیکه فذاقت وبال امرها وكان عاقبة امرها
خسرا اعد الله لهم عذابا شدیدا فاتقوا الله یا اولی الالباب یعنی اول
قریه اهلی اول اشلرینوک رسوایلقلرن دنیده دخی طاتدلر عاقبت اخرلری دخی
پشیمانلق و ندامت و زیانکارلق اولدی اول دنیده واقع اولان بلا و محنت
انلروک اول کناهلرینه کفارت اولمدی کم انوکله آخرت عذابندن باری قورتولالردی
چون کناهلری کفر ایدی اندن رجوع قلمدیلر اندن اوتوری آخرت عذابلرن دخی
یا دقلد قکرانوک نهایتی یوقلیر ای عقل ایسی مؤمنلر سز الله‌دن قورقوک الله‌نه
و رسوله مطیع اولوک دلرسکوز کم اول عقوبتدن قورتولاسز و دخی بیوردیکه

الذين آمنوا قد انزل الله اليكم ذكرا رسولا يتلوا عليكم آيات الله مبينات
ليخرج الذين آمنوا وعملوا الصالحات من الظلمات الى النور يعني شول كسنه لركم
اللهه ايمان كتوروب انك رسولنه كه جمله لر بيلوركه بو ذكر سيني سنن قرآن اندردى
كه وعد وعيد ذكر ايلدي مطيعلر له عاصيلر ايچون ودخي سنن رسول كوندردى
كلوب سزه آنك اوزركوزه حق تعالينك آيتلرن اوقور شويله كه واضح روشن
انوكله سزه حلال حرام بيان قلا بو لطيف اختيار دخي حق تعالى اندن اوتوري قلدي كه
اول اللهي بيلوب اول رسولاري كرچكلينلري كفر شركدن قورقولغندن چقروب
ايمان طاعت نورينه ايلتلر نه كيم كه انوكله ابدي سعادته اولاشه لر ودخي بيوردى
ومن يؤمن بالله ويعمل صالحا يدخله جنات تجري من تحتها الانهار خالدين
فيها ابدا قد احسن الله له رزقا يعني هر قوم كه ايمان كتوروب ايمانى اوزره
محكم طوروب صالح عمللر اشلديا وزرنه فرض اولان طاعتلري يرينه كتوروب
رسولك سنتيله عمل ايلدي حق تعالى انى آخرتده شول بوستانلره كوريركه اغجارلرينك
التندن ايرمقلر اقوب حالنده كه انلر انده مقيم مخلدا ولالر ابدا انلره زوال
اولميه كه حق تعالى انلر ايچون كوركلو نعمتلر وخوش مقاملر وچماق اچنده ياراتدى
بويدوركه هيچ كوزلر كورمش دكل وقولاقلر اشتمش دكل ودخي بيوردى كه الله الذي
خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن يتنزل الامر بينهن لتعلموا ان الله على كل
شيء قدير وان الله قد احاط بكل شيء علما يعني بو احكاملري سزه ذكر ادوب
بو دعوت قلدن اول الله در كه يدى قات كوكلري ياراتدى ويدى قات
دخي ايچلين يرلري ياراتدى وكوكلردن يره وحي اندوروب احكاملر وبويرقلر بويردى كه
انوك حكمي يرلرده يجيدور كمسنه مانع دكل بو كلشيني اندن اوتوري قلدي
تا سز آكا نظر قيلوب بيله سز كه تحقيق الله تعالى دوكلي نسنه يه قادردر بو اولنيلو
اولدكدنصكره كرو ديركوزور مطيعلره جنت ديدار ويرور وعاصي قوللره عذاب
تا دويرور وبوني دخي بيله لركه اول الله عليمدر دوكلي نسنه قيلامشدر هيچ
بر نسنه انك علمندن طشره دكل اول بلمدوكي نسنه يوق هر كوكلر اچنده نه اولورسه
بيلور وهر يرلرده نه وار ن بيلور بر جوب حركته كلدوكين بيلور و ساكن اولدوغن بيلور

بو بيلوركوجي بتردي دوكندن آكا اشارت قيلور بو قوللرنه اولورسه اشلمينه لر ونه كركسه
سويلمينه لر بله لركه الله بيلوركوا انتقام قيلوب مكافات قلمه قادردر يا دنياده
عقوبت قيلور يا آخرتده بلدككه اكسنده بله عقوبت قيلور هيچ بركمسنه بولنمنكه آكا ياردم
ادوب عذابدن قورتره حق تعالينك فضل اولميا جق اولورسه

سورة التحريم وهي اثنتا عشر آية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها النبي لم تحرم ما احل الله لك تبتغي مرضات ازواجك والله غفور رحيم
بو آيتك سبب نزولي بويديكم رسولك خاتونلريله قسم ايتمشدي طقوز خاتوني
واردي بركون بر كيجه بريله اولوردي وبركون بركيجه بريله اولوردي تا طقوز كيجه سني
بو رسم دوراردي وقتلرده بركون عايشه نوبت دكمشدي رسولك ماريه ادلو
قبطيلردن بر جاريه سي واردي انوكله اول كون خلوت اولدي ناكاه رسولك
خاتونلرندن حفصه رسولك اوزرنه اول جاريه ايله خلوت اولمشكن چيقه كلدي
رسول عم ديدي كه يا حفصه بو سرّي صقله عايشه بلدورمه كه بو ماريه بكا حرام
اولسون ايرتي بنوكله خلوت اولميا عم حفصه رسولك سرّن صقلميوب عايشه يه
خبر ويردي حق تعالى دخي انى رسولنه خبر ويردي كه حفصه خبري عايشه يه
دكورردي رسول عم حفصه يه فاقيوب طلاق ويردي حق تعالى جبرائيلي ويبردي كه
كلوب ديدي يا رسول الله حق تعالى سكا بويروركه اول ماريه واريسم ديوب كندوكه
حرام قلدوغنه كفارت ويره سن كه حق تعالى حلال قلدوغن سن حرام قلمق اولمز
ودخي حفصه يه رجعت ادوب كرو نكاح ايتكل كه اول چوق اوروج طتوجي دور وچوق
دون نماز قيلجي درلش اول وقت بو آيت كلوب بيوردي كه اي بزوم پيغمبرمز
حق تعالى سكا حلال قلدوغي نسنه يي نيچون حرام قيلورسن اول اهلوك عايشه
رضاسيني طلب ادرسن كه كوكلي خوش اولمق ايچون الله حكمن بردورلو دخي اذه سن
الله تعالى غفوردر اول ماريه يي نفسكه حرام قلدوغك سوچوكي تمام باغشلدي
رحيم دركه اندن اوتوري سكا عقوبت قلمدي وحفصه يه دخي سنك حقكده قلدوغي
بيهوده يي عفو ايلدي سركيوب اكا عقاب قلمادي ودخي بيوردي كه قد فرض الله لكم
تحلة ايمانكم والله موليكم وهو العليم الحكيم يعني حق تعالى

اول اندلو کوزدن اوتورینم انده کفا دتلرن بیان قلدی که اول سزوک سولکیوزدر
وسزی صفلیجی دور ودخی علیمدور حفصه نوک مارینه حفصنده عایشیه نه دیدیکن
بیلور وحکیمدور حکما دزکه کفارت یمین ویرونیا انک کنا هندن قورتوله لر
ودخی بیوردیکه وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ
عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَٰذَا
قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ یعنی چون رسول خاتونلرنوک بعضسنه سرله کلیجی قلدیکم
اول انی کیزلیه خبر ویرمیه چون حفصه اول سری کیزلمیوب عایشیه خبر
ویردی حق تعالی حفصه نک اول خبر ویردوکی رسولنه بلدوردی رسول حفصه
قغزوب کتوردی اول عایشیه نیچه خبر ویردوکی برنیچه سنی اکا خبر ویردی
وبرنیچه سنی ویرمدی اندن اوتورو دیرلرکم کریم کشی عتابنی چوق قلمز چون رسول
حفصینه خبر ویردی دیدیکه بونی سکا کم خبر ویردی یا رسول الله رسول ددیکه
بونی بکا خبر ویردی اول علیم خبیردر جمیع کزلو واوزتاو اشلر اکا معلومدر بیلور
کرو اول انک جزاسن قیلور ودخی بیوردیکه إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا
وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ
بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ یعنی یا حفصه ویا عایشه سز رسول حقنده دیدوککوز سوزه اکر
توبه ادوب دونرسکوز بدرستی کوکلوکوز حقدن یکا میل ادر حق تعالی توبه کوز قبول
ادوب سزدن کرو عفو ادر واکر سز بری برکوزه رسولی انجتمکه یاردمجی اولورسکوز
که اکا عاصی اولاسز انکیچون نک مثلی اول نوح عورتیله اول لوط عورتی مثلی کبی اولورکه
انلر دخی بر ایش اشلدلرکه اللهک رسولن انجتدلر وکرسز دخی انی انجیده سز بیلوک که
بدرستی الله تعالی انک دوستی ویاردمجیسیدور ودخی جبرائیلله مؤمنلرک
صالحلری که ابوبکر وعمر وعثمان وعلیدر ودخی باقی اصحاب کلسی اکا
یاردمجیدر وبولروک کلسیله فرشتلر دخی اکا یاردمجیدر سزا کیکوزیچون بولارنه
مقاومت ادنه بیلورسز که اکا عاصی اولورسز ابن عباس ایدور رضی الله عنهما
عمر له بر حجه واردوم بعضی منزلده چون کاوب قوندق دیدوم یا امیر المؤمنین
اول اکی عورت نه عورتلردر که بو إِنْ تَتُوبَا ایتی انلروک حقنده اندی کا نه عمر بو صورده

خوش

خوش کورمدی دیدیکه عجبلرن سینی یا ابن عباس که بلمزمسن انک بری بنیم قیزم حفصه دردر
وبری عایشه در ابوبکر قیزیدر وبندی عمر کرو دیدیکه یا ابن عباس بز قریشدن
بر قوم ایدوک کم عورتلر اوزرنه غالب اولمشدوک که انلرنی مسخر ایدی چون مدینیه
کلدوک کوردوک بو مدینه قومینک عورتلری بولروک اوزرنه غالب بولر انلره مسخر
اولمشلردر وانلردن بزوم عورتلرومز دخی اوکرنه توب بز قوملیه برجواب ایدرا ولدلر بر
کون اوده اهلومه قافدوم کوردوم اولدخی بکا قرشو غضب ایله سویلدی بن اکا
ددوم که یعنی بکا قرشومی سویلرسن اول بکا دیدیکه بنی سکا سویلدوکی کجر کورمزمیسن
والله رسولک خاتونلری دخی رسوله برجواب ادلرا انلردن برنسی اوش بو کون کیجیه دکین
رسولدن قاچوپ ایروا اوتوردی قاتنه وارمدی عمر ایدور طوردوم حفصه قتنه
واردوم بو سوزی اکا سویلدوم ددوم بو خبر کرچکمی حفصه ددیکه کرچکدور
بن ددوم که سزدن برکوز امینمی اولورسزکه اول رسول غضب اندوکی سببیله
الله دخی سزه غضب اده اولماسونکه رسوله قرشو برجواب دوباکا جواب ایدن سز
قاقدسز اندن لشته دلمه کلنه دلرسنک بندن دله کل عمر ایدر انصاردنیلودن
بنوم بر قوکشم واردی بن رسول قتنده دکل ایکن رسوله وحی اینسه اول کلوب
بکا خبر ویرور ادی اکر بن انده ایکن وحی اولسه اول انده اولمسه کلوب بن انی اکا
خبر ویرور ادم بر کون کلوب بنی قغزدی طوردوم اکا چقدوم ایدور بو کون اولو
ایش واقع اولدی بن ددوم که کوردوکمی حفصه زنایکارا ولوب نومینا ولدی
واردوم حفصه قاتنه کیردوم کوردوم اوتوروب اغلر ددوم که یا حفصه سزدن
برکوزه رسول طلاقمی ویردی ددیکه بلمزم بو کون اومدن هجرت ایدی کلمدی
طوردوم رسول قاتنه واردوم کوردوم بر حصیر اوزرنده اوتورر حصیر ایلری
اول مبارک تننه اثر ایلمش ددوم که یا رسول الله خاتونکه طلاقمی ویردوک
ددیکه یوق یا عمر بن ایتدوم که الله اکبر کورمزمیسن یا رسول الله بز قریش قومی خاتونلر
اوزرنه غالبدوق چون مدینیه کلدوک بولری بر قوم بولدق که عورتلری بولروک
اوزرنه غالب بزوم اهلومز دخی بولردن اوکره توب بز قومله برجوادرا ولدلر رسول
انی اشدوب کلومسدی زیرا رسول اول خاتونلرنه قنی غضب قلمشدی اول اشلردن

اوتوركه رسولك سرّن كزلميوب بربرنه خبر ويردلر رسول الله اندن انجنوب آندن انجديكه
برآى انلردن فاننه واردميه اول وقت بو سوره نك اول آيتلري اندي كه رسولك
اندنه كفارت بيوردي وعايشه ايله حفصه حقنده دخي توبه اشارت
قلديغنك بيان ايلدوك بوندن صكره حق تعالى بيوردي كه عسى ربّه
ان طلّقكنّ ان يبدله ازواجا منكنّ مسلمات مؤمنات قانتات
تائبات عابدات سائحات ثيّبات وابكارا يعني حق تعالى اول رسولك خاتونلر
رسولدن ايرلماغله تهديد قيلوب بيوردي كه اي خاتونلر اكر سز رسولي انجيدوب سز
اول فاقيوب سزه طلاق ويره سزه اندن ايرليه سز اولا كه انك رتبي ونسولاسي
سزوك يرڭوزه اڭا سزدن دخي يكرك خاتونلر جفتلندوره كم انلر رسولك امرنه
يديليجي اولالر ودين امرنه اڭا يارديجي اولالر الله دن قورقيجي اولالر دخي كناهلردن
توبه ايديجي اولالر وكيجه كوندوز عبادت قيليجي اولالر وكوندوزلردن اوروج ايله كچورجي
اولالر كمسي انلردن اركورمش اولا كمسي بكرا اولالر كه بر ده لجنده بيوتمش اولالر
بعضي اهل تفسير ديمشلر كم حق تعالى بو اركورمش عورت وبكر دوكي رسولنه
جفتلندوره اول اڭا وعده قلدوغي دوركه اوجماغ اجنده جفتلندوره ديسير
فرعون عورتي آسيه در وقيز اوغلان عيسى اناسي مريم در اوجماغ اچنده حق
تعالى قوقلق ادوبا وجماغ اهلني نعمتلرله وخلعتلرله قوقليوبا ول
اكسني رسولنه جفتلندوره ديسر بوندن صكره حق تعالى كرو مؤمن قوللرينه
نصيحت قيلوب بيوردي كه يا ايها الذين آمنوا قوا انفسكم واهليكم نارا وقودها
الناس والحجارة عليها ملائكة غلاظ شداد لا يعصون الله ما امرهم
ويفعلون ما يؤمرون يعني اي انلر كه ايمان كتوردلر كند ونفسلروكوزي صقلك
اودن واقع اولمقدن الله ورسوله مطيع اولماغله دخي اولادكوزي والوكوز
الننده غيلوري دخي بيله صقلك ودعا بندن انلري طاعته عبادته بيوروب
كناه اولاجق يرلردن يغماغله وانلره ادبا وكوتمك اله شنوك كبي اودن كه انوك
دوترو غي اولا ادما وغلاني كيرمدن كبريت طاشلريدوركه انوكله يالكلنور اندن
صكره اودوني ادما وغلانلوي دركه انارلرا ول كافرلردن طتوشوب يانا دانلروك

استيسيله

استيسيله مؤمنلرك عاصيلرني يوق وطبقده عذاب ادرلر كناهلري قدروا اول
طاموتك اوزرنه موكل فرشتلر واردور كم سوزلري غايت قتلولردور
كمسنه اسركمزلر انلرايله يبچه طوتارلرسه ايقلرايله دخي ايله طوتارلر هيچ الله
امرنه عاصي اولمزلر دنيا بكليري عوانلري كبي دكل كه رشوت الوب قيوويره لرايلكه
نه بيورلورسه تقصير ايتميوب يرينه كتورورلر بوندن صكره كافرلره خطاب
ادوب بيوردي كه يا ايها الذين كفروا لا تعتذروا اليوم انما تجزون ما كنتم
تعملون يعني يارن قيامت كوننده اول كافرلر دلجوب عذر ايتمك استسلر فرشتلر
انلره ديرلركم اي دنياده الله ورسوله كافر اولانلر دلكوز طتوك بوكون عذر ايلمك
كه عذركوز قبول اولاجق دكلدور رسول قلدوغكوز معصيتلرله كركدور بوكون معاقب
اولاسز معذب اولاسز بوندن صكره كرو مؤمنلري توبه يه قندزوب بيوردي كه
يا ايها الذين آمنوا توبوا الى الله توبة نصوحا عسى ربكم ان يكفر عنكم سيئاتكم
ويدخلكم جنات تجري من تحتها الانهار يوم لا يخزي الله النبي والذين آمنوا
معه نورهم يسعى بين ايديهم وبايمانهم يقولون ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا
انك على كل شيء قدير يعني اي انلر كم ايمان كتوردلر توبه ادوبا الله دن يجادوك
شونك كبي توبه كم نصوح اولا توبه نصوح اولدوركم جميع كناهلرنه كوكلدن صدقله
پشيمان اولوب دليله استغفار قيلا وقصدني محكم قلاكه ايروق اول ايشلردن
يكا الوديلا وزتميه تا اولنجه يدك بو توبه قلسكوز اولا كه سنزولت اول رتكوز سزلك
كناهلروكوزي يارلغيه واول جنتلره كويره كم اغجلرونك التندن ايرمقلر اقشول
كون لجنده كم حق تعالى رسولني اندمخور قيلوب عذاب ايلمزيا كيمه دلرسه شفاعت
قلدوغيچون عتابا يلمز ودخي شولركم رسوله ايمان كتوردلر انلرولك اول عبادتلري
نورلري صراط اوزرنده اونلريچه وصاغلريچه بله سعي ادوه انوكله صراطدن كچه لر اما
انلركه منافقلردور حق تعالى انلروك ول عملري هوا قوقجرا قلاتنكم انلر دنياده دين
اسلامي استهزا قلورلردي ظاهرده مؤمن وباطنده كافر اولورلردي انلر دخي صراط
اوزرنه اكا كورمجرا اولنه كه حق تعالى برسهلجه اشقلق ويره ايقلرن فالدوره لركه
يورويوب كچه لر في الحال اول ايشق كورسونه قم كوده قالوب بصالوم ديه لر اشغه

دركات اسفله دوشه لر بس اول مؤمنلر ولك جمله سي منافقلر ولك نوري سويندوكين
كوروب بزومده سيونه ديو فريادلر ديه لركه اي بزوم ربمز بزوم نورمزي تمام قيلوب
صقليوب بزم كناهلرمزي عفو ايدوب يارلغيو ويركه سن نيه كه كرسه قادرسن
يارلغمغه دخي نورمزي تمام قيلمغه ودخي بويوردكه يا ايها النبي جاهد الكفار
والمنافقين واغلظ عليهم ومأويهم جهنم وبئس المصير يعني يا محمد غزا قيل
بوكافرلره قليج اورمغيله ومنافقلره تهديد قيلوب كي قتي قورقوتماغله بولرك اوزرنه
هم قليجله هم قورقوتماغله محكم طوروب ايري سوزلر ايله دونوب ايمانه
كله لر اكر دونميوب ايمانه كلمزلرسه بولرك دونوب وارجق يرلري جهنم در وكه اول
جهنمه نه يا ووزير دور ودخي بويوردكه ضرب الله مثلا للذين كفروا امرأت نوح وامرأت
لوط كانتا تحت عبدين من عبادنا صالحين فخانتاهما فلم يغنيا عنهما من الله
شيئا وقيل ادخلا النار مع الداخلين يعني اول مكه كافرلري رسوله استهزا ايده
الوب ديرلرديكه بو محمد بزوم قومزدور بزه يارن قيامتده شفاعت قلا قورتره ديرلردي
حق تعالى انلره مثل قوروب بويردكه اول مكه كافرلري محمددن شفاعت ومددقلوسنك
مثلي شول نوح عورتيله لوط عورتي مثلي كبيدركه برينك اري واعله وبرينك اري
واهله ايديلر كسي صالح قولمزدن لكن ايدي اول ايكيسي قوللرومزه مخالفت
قيلوب خاين اولدلر لوط عورتنك خيانتي بويديكه فجر اولنه قونوق كلسه اول ظالملره
خبر ايدر ديكه كلوب اول قونوغله لواطه قيلالر ونوح عورتنك خيانتي بويديكه جقوب
ناسه ديرديكه نوح مجنوندر ديبس اول ارنلر سوزلك صحبتي انده فايده قيلوب دنيا
عذابندن قورتمدي واخرتده دخي خودكوروا اول كسينه ايديلر لركه واردلر اول
اوده اول كيرنلر له بيله پس بو مكه كافرلري دخي اول رسولك اهل بيتي كجنكه رسوله
مخالفت ادهلر اكا عاصي اولالر انلرجلين رسولك شفاعتي وصحبتي بولره دخي فايده
قلمزبلكه ابدي عذابه مبتلا اولالر بوكز مؤمنلره مثل قيلوب بويرديكه ضرب الله مثلا
للذين امنوا امرأت فرعون اذ قالت رب ابن لي عندك بيتا في الجنة ونجني من فرعون
وعمله ونجني من القوم الظالمين يعني حق تعالى كافرلرا لنده زحمت جكن مؤمنلره
مثل قيلوب بويرديكه انلر بزوم يولمزده بلا وزحمت جكدوكلري شول اسيه مثلي

كبي دردكه

كبي دوردكه فرعون النده زحمتله اولدي نه قدركه فرعون ديوكدن دونديو جبر ايلدي جاره
اولمدي بوكز دورت ميخله اكي النده اكي اياغنده جاه ميخ ادوب كون اسيسنه قرشو
كوه قودي كوكسي اوزره دخي بر دكرمن طاش باصدوردي اول بلا ومحنت اجنده
صرادوب حق تعالى نه نياز قيلوب ديرديكه اي بنوم ربوم حالومي كورورسن بنيم اجون
سنوك قتنده اوجماغ اجنده بر او بنيا دايدي بو يركل بني بو فرعونك عذابندن وبو ظالم
قوملردن سن قورتر حق تعالى انك دعاسن قبول ادوب كوزندن حجابن كتوردي اول
اوجماغ اجنده مقامن اكا كوستردي اني كوروب جميع زحمتن اونوتدي دخي كولدي
اول قتنده غيلردلركه بودلودركه عذابده ايكن كولر اول خود شوقله جان تسليم
قلدي سعادته اولاشدي جميع دين اوزرنه الله يولنده الحنوب جان تسليم ادنلر مرتبه سي
دخي بويله اولور ودخي بويوردكه ومريم ابنت عمران التي احصنت فرجها فنفخنا
فيه من روحنا وصدقت بكلمات ربها وكتبه وكانت من القانتين يعني يا محمد
ذكرايتسا ول عمران قيزي مريمي كه يهوديلر جفالرنه ومحنتلرنه صبر ايلدي كندوني
عفتده طوتوب فواحشدن صاقندي بز اكا جبرائيلي كوندروب يقاسندن اوردك
بزوم روحمزدن بر روح له كم اول عيسانك روحي ايدي اول اندن حامله اولوب
عيسايي دنيايه كتوردي بكر حالتندن هيچ انك فاتنه ادوارسدي اول مريم او على عيسا
ودخي اول جبرائيلي كه بز بشارتله كوندردك كرچكلدي اول پيغمبرلره اينن كتابلرمزه
ايمان كتوروب تصديق قلدي اول اللهه مطيع اولانلردن اولدي بو ايتلردخي حق
تعاليدن مؤمنلره هم بشارتدر وهم قتدرسقدركه الله يولنده دين اوزره محكم
طوروب دوريسه لر منافقلرك زحمتنه صبر اده لر تا كه ابدي سعادت اجنده دولت
سورة الملك بولالر وزوال ستردو كيمز راحت ونعمت بولالر كلها مكية وهي ثلثون اية
بسم الله الرحمن الرحيم
تبارك الذي بيده الملك وهو على كل شيء قدير يعني حق تعالى كند وعظمتندن
خبر ويروب بويوردكه تبارك يعني بوجه اولدي وذاتي واحساني دايم اولوب بركتي
كثير اولدي وانعامي ثابت اولوب قوللري اوزره شول وجهله صادر اولديكم عقل
اني ادراك اتمز وصايلوب حسابه كلمز ابدي پادشاهدركم وارلغنك اولي يوق

واخرده کم اخرتینک نهایتی یوق زوالدن وفنا عارض اولمقدن پاک منزهدور الذی بیده
الملک یعنی اول پادشاهدور اولکه کوکلر ویرلر ملکی وعالم جسمانی وعالم روحانی
وعرش کرسی وانده یوقورو وارسه ونکه اولدی واوجود دکلسی انک قدرت
قبضه سنده مقهوردر نیجه دلرسه تصرف ادر امری نافذدر کمسنه مانع دکل وهو
علی کل شیء قدیر یعنی اول پادشاهدور اولکه انک قدرتی کمالنده درهیچ برنسنه اندن
عاجز قلمزکه نیجه دلرسه عزیز قیلورکه دلرسه حقیر قیلورکه دلرسه ملک ویررکه دلر
دلرسه ملکن الورکمن عالم قیلورکمن جاهل غافل قیلورکمن سعید کمن شقی کمن فاسق
کمن تقی قیلور انک حکمتنه واسرارلرنه عقول عقلا ادراک ادوب تصور قلمقده متحیر
الذی خلق الموت والحیوة یعنی اول پادشاهدر اولکه اولومی ودیرلکی یاراتدی یعنی
دنیای یاراتدی که انک اهلی موت اچون وفنا اچوندور ودخی آخرتی یاراتدی که انک اهلی
بقا اچوندر مقاتل ایدور اولومی یاراتدی دیدوکی نطفه دور انه صلبنده دخی
علقه ومضغه دور انا رحمنده که حیاتی یوق وحیات یاراتدی ددوکی رحم اچنده
صورت انسان تصویر ادوب اکا جان ویروب حرکته کتوررکلبی ایدور حق تعالی
اولومی یاراتدی بر ابلق قوچ صورتنده برکمسیه اوغرایوب بکمیه وقوقوسنی اکا دکالا
کورکدور کمی اوله ودخی دیرلکی بر ابلق آت صورتنده یاراتدی هرکمه اوغرسه
کچسه حیات بولور ودخی اولومی مقدم ذکرایلدی حیات اوزره یقینلغی اکدوب
قورقوتمغیچون کمانک براغنده اولالر بعید صانوب غافل اولمیلر ودخی بونی بلدرمک
اچون کم هرمیتک موتی وهردرینک حیاتی اندندرکه خالق الاعیان وخالق الصفات
اولدور که کمی دیرکورورکمی اولدورور ویوفقیر داعی ایدورکه اولومی مقدم ذکراندوکی
حیات اوزره اصل اعتبار اولا که اول عدمدر اندن وجوده دلیش اول یوقلق که هنوز
نطفه وجوده کلمزدن اوکدور موت منزلنده اولا واول وجوده کلوب صورت انسانی
کیوب نفخ روح اولدوغی حیات منزلسنده اولا والله اعلم ودخی یورکماولومی مقدم
طوتدوغی وعظ ونصایح اچوندور وبو موت اچنده کی کامل نصیحت وارعقلی اولوب
ادراک ادنلره ننکم رسول علیه السلام بویردی وکفی بالموت واعظا یعنی بر تقدیرا اولمدن
صکره بعث وسؤال الحساب وصراط وترازو وبرات وشدت احوال قیامت واوده

کیرمک اولمسه دخی دنیا لذاتنه مغرور اولمیوب اعراض اتمک اولومی یتردی خصوصا که
اولومدن صکره بونیجه عقبه لر موجود اولسه کرک عقلی اولان بولری ذکر ادرکن
بو فانی مقاماتک لذاتنه وعزت منصبنه نه مغرور اولوب سعادت ابدیه ترک اده
زیرا دنیا مقام ابتلادرتا که بقای سونلرله فنای سونلر بونده تمییز اولوب ظهوره کله
نتکم حق تعالی بیوردی **لیبلوکم ایکم احسن عملا** یعنی الله تعالی بو موتی وحیاتی انده
اوتوریاراتدی کم بوا کسنک ارا سنده ابتلا طریقی اوزره سزوک قنغی کوزلن محبتی
اللهه واخرته وعیش بقایه اولوب اکا سعی ادر وقنغی کوزلک محبتی بودار غروره
اولوب جدتی سعیتی انده یتا ادوب حقدن اعراض ایدر وابن عمر روایت ادر رسول
که بوایت معنسنده نوبیردی تا حق تعالی ظهوره کتوره سزدن قنغکوز کوزلکلور کدر
عقل یوننده وقنغکوزکی صقنجی درحق تعالی حرامی قلدوغی نسنلردن وقنغکوز
طاعتلرایونجی دور وقنغکوزک کوکلی اللهدن قورقوجی درو عملنی کوزلکلو ایجی در
وبونک بیانی بودورکم حق تعالی اوجماغ یاراتدی واکا کیرمکه لایق قوم یاراتدی وطامو
دخی یاراتدی واکا کیرمکه لایق قوم یاراتدی کلسنی قرشدوروب قیوویردی ودخی بولری
عمل ایله ابتلا ادوب امر نهی انتدی امرن طوتنلر واول نهیدن یغلنانلر جنتله وعده
قیلوب مخالفت ادنلره عذاب نارله وعید قلدی تا امرطوتانلر جنتنه مستحق
اولوب طوتمیانلر طامویه مستحق اولالر بو ابتلا وامتحان ددوکی بوقوان اچنده
هربرده کلورحقیقت مراد دکل زیرا بوصنا استونجربه اتمک شول کمسنلر حقنده درکه
هرنسنه نک شالنی اولور بلمیه اما حق تعالی حقنده ابتلا قلمق کندو علمنده
کی اسوری ظهوره کتورمکدور **وهو العزیز الغفور** یعنی اول الله غالبدورکاقولنی
انتقام ادوب عذاب قلمقده که هیچ برکمسه اکا مخالفت قیلوب بویروغن صمغله
انی عاجز قلمزاکا انتقام اتمکدن ودخی الله تعالی غفوردرکناهلرن یارلغرشولرکه
توبه ادوب ضلالتدن یولتدن نیجه هدایت یولنه کیره **الذی خلق سبع سموات**
طباقا یعنی اول عزیز غفور اولان پادشاهدور که قدرتی برله یدی کوکلری یاراتدی
طبقه طبقه بری بری اوزرنه قبه کبی هر کوکک قالنلغی بشیوز ییللق یولدور واراسی
دخی اول قدردر دکعب ایدوربو دنیا کوکی برموج کبیدور هواده طورمشدور معلق

خالق قدرتیله ۶ واکنجی کوك آق مرمردندر ۶ واوچنجی کوك دموردندر ۶ ودردنجی
کوك توجدندور ۶ وبشنجی کوك بقردندر ۶ والتنجی کوك آلتوندندر ۶ ویدنجی کوك
قزل یاقوتدندور ۶ وکوکلردن یوقاری حجابلر واربجه یدی دکیز واردر نوردن اولـ
حجابلر اوزرنده موکل اولان فرشتهنك ادی قیطاطروس در بوندن صکره کندونك
کمال قدرتن بیان ایلمك ایچون بیوردی که ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت یعنی
حق تعالی خطاب قیلور رسولنه ودخی قوللرینه که ای انك کوکلره نظری وار باق
کورنو کوکلری که هرکز کورمیهسن اول رحمانك یاراتدوغی کوکلرده بر عیب
بر خلل برلشنه که اندن قوتا ولوب نقص اولمش اوله بلکه انده اعوجاج یوق استقامت
اوزره شویله مستویدور که بعضسی بعضسنه متصلدور وانفصالی یوقدر اندن کرو
بیوردی فارجع البصر هل تری من فطور یعنی نظرکی کرو دوندر کجدله باق بو
کوکلرك هیچ انده یاروق ویرتوق وارلق کورورمسن بلکه انده بر نقص خلل بولنمیوب بزوم
کمال قدرتمز اکلیوب عبرت آلاسز وکرو تکرار نظره امر ادوب بیوردی که
ثم ارجع البصر کرتین یعنی اکنجی کز نظر ایله بو تکرار باقمغه امر اتدوکی اندن
اوتوردرکه بر کمسه بر کز باقمغله انوك عیبنه مطلع اولمز دوندور ویا نتیجه
پس الله تعالی کانه خبر ویردیکم اکر سن دوتدرود وتدروا کا بقاسی اولورسك دخی
سن انده بر خلل بولاسی دکلسن بلکه ینقلب الیك البصر خاسئا وهو حسیر یعنی اول
کوزلرك باقمقلقده عاجز اولوب دونه کروسندن یکا بو حالنده که چون کله نظردن
کسله کوکه بقمقدن انده بر عیب بولمیوب متحیر قله بوندن صکره اول سمانك
زینتندن ومنفعتندن خبر ویروب بیوردیکه ولقد زینا السماء الدنیا بمصابیح
یعنی تحقیق بز یاراتدق اول کوکی کم سزه یقیندور اکا نظر کوزایر شویر روشن چراغله
کم یلدوزلردر حق تعالی یلدوزلری چراق دیو ذکر ایلدی عادت اوزره بو ادملر او
تلری اولرن ومسجدلرن روشن چراقلرله بزدلر حق تعالی دخی کانه ایدورکم بیت
دخی بز دوم سقفنی شول دارك کم سز انوك اچنده طورورسز شول چراقلرله کم
سزولك چراغکوزدن دخی روشن تا که انوکله کیجه قوق کولرندن قروده ودکیزده
یولکوز اکلیوب هدایت بولاسز ودخی سنفعتا ولدور کم بویوردی وجعلناها رجوما

السما

للشیاطین واعتدنا لهم عذاب السعیر یعنی بجن اول دوشمنلر وکوز شیاطینلر
قصد ایتسلر که کوکه چقوب خبر اوغورلیهلر فرشتهلر ارا سنده اولنان احکامدن
تاکه اینوب کندو کاهنلرنه خبر ویرهلر انلر دخی کندولردن خبرلر قاتوب بر اهلنه
خبر ویرهلر امر اینه دوز فرشتهلرکم اول یلدوزلردن اود الوب اتارلر کمشه
ایرشوب یقار کیوتدورر کمینك عقلی الوب مصروع ادر شول غول کبی اولور که
ادم اذدورر عقوبتلری بودور واخرتده دخی انلروك ایچون سعیر طاموسی عذابلرن
یاراتدی وللذین کفروا بربهم عذاب جهنم وبئس المصیر یعنی بز یاراتدوق
شیاطینلردن وانسانلردن جهنم عذابلرن شول کمسنهلر ایچون که حق تعالی
وحدانیتنه انکار ادوب کافر اولدیلر بولروك اول واره جق یرلری نه یاوزیردور کیم
انوك عذابی بونلری کلی احراق ادر اذا القوا فیها سمعوا لها شهیقا وهی تفور
یعنی اول شیاطینلروك وانسانلروك کافرلرنی جهنمه اول زبانیلر کاتوب
اوددن قصاجلری کسوروب بوکله بر بر طوتوب اوده اتالر اتنلر اوددن شول
اشدی اغرماسی کبی اوازلر اشدلر کم اول اود قینامسی اوازی والا یاخود بولردن
اوتك اتلی قودرا وازی اولا بو حالنده کم اود قینایوب یاتلری دیدیم کوینیدوره تکاد
تمیز من الغیظ کلما القی فیها فوج سألهم خزنتها الم یأتکم نذیر یعنی یقین
اولورکم اول جهنم کافرلره خشم ادوب کورسکله قینادوغندن یرتلوب پاره پاره
ولا هر پاره که انله اولا او داچنده اول قومدن بر جماعت صوزه بولره اول جهنم
خزینهدارلری سرزنش ادوب عذابلری اوزره عذاب وحسرتلری اوزره حسرت
ارتورمغ ایچون دیهلر یا قوم سزه هیچ بر رسول کلمدیمی کم سزی بولنسنلردن خبر ویره
تورقوردیدی تا سز بوندن حذر ادوب ایمانه کلیدوکوز بو حاله واقع اولمیادوکوز
قالوا بلی قد جاءنا نذیر فکذبنا وقلنا ما نزل الله من شیء یعنی اول قوم بو خبرلری
اشدیجك دیهلرکم بلی بزه تحقیق رسول کلدی بو خبرلری بزه دکوردی اما بز اول
رسولی یالانلدق دیدك کم سنی یالانجیلرسن الله اوزره افترا ادرسن الله بزه نه کتاب
اندوردی ونه رسول کوندردی ان انتم الا فی ضلال کبیر یعنی دیدوك اول رسوللره
کم دکلسنز سز الا اول خطا اچندهسز کم کلوب بزی اناقرده مزد ینلرندن چقروب

نك

اذدرمق استرسز ودخی جایزدر دیکم بو سوزی اول زبانیه سوزلری اولا که اول قومه
خطاب ادوب دیه لرکم اول سوزلرک جوابی اولا یعنی یا قوم دکلمش سز سزالا اولو
خطا ایچنده ایمش سزکه رسوللکوزده بو نوك کبی کلامی تمش سز اول سوزلری اشتمه
مشسز **وقالوا لو كنا نسمع او نعقل ما كنا في اصحاب السعير** یعنی دیه لرکم
اکر رسوللردن بزا اولحق سوزلری اشتیدك دخی عقلمزه بر عوب یا قلموز و اخرموز
فکر ایدیدوك شمدی بزاو دا هلندن اولمزدق **فاعترفوا بذنبهم فسحقا لاصحاب
السعير** یعنی اول کافرلر اقرار ایتدلر شرکلرنه بر وقتده که بولره منفعت اولمقدن
یا عذرلری قبول اولمقدن یولی ایرا قدور و دخی دیمشلر کم سحق جهنمده بر دره نك
ادیدور که عذابلری بولقی دور اول کافرلر اچون یرقلنمش دور **ان الذين يخشو
ن ربهم بالغيب لهم مغفرة واجر كبير** یعنی تحقیق شول کمسه لرکم الله دن قورقدلر
کورمدن کوزلرندن غیب ایکن و دخی انك عذابلرندن قورقدلر کم هنوز غیبدور
مشاهده قلمدلر بدرستی بونلر اولاچوندر مغفرت که کناهلری یارلغنه
واولو مرتبه لر دخی جنت اچنده بو دنیده قورقوده اولانلر اوك دوراتا قورقمق
تمرسی بودرکم منهی بتسنلردن و حرام افعاللردن بغلنه حق تعالی امرینه مطیع اولا
ودخی بیوردیکه **واسروا قولكم او اجهروا به انه عليم بذات الصدور** بو ایتك
سبب نزولی بو یدیکم کافرلردن بر جماعت رسول حضرتنه دل اوزه دوب طعن
اتدلردی جبرائیل کلوب انی پیغمبرینه خبر ویردی بو کافرلر انی اشدوب بربرینه کزلو
سویلیشورلردی ایدورلردیکم قتی سویلمك کم محمد تکریسی اشدوب محمده خبر
ویره پس حق تعالی امر صیغه سنده خبر ویروب بیوردیکه سز سوزکوزی کزلك
کزلو سویلك کرك اشکاره سویلك بدرستی حق تعالی کوکللر اچنده خیردن شردن
نه کیزلودوکن بیلور سزوك سویلدوکوکوز نسنه نه بلمیه **الا يعلم من خلق وهو اللطيف الخبير**
یعنی سزوك سرکوز نسنه بلمیه کم اول سزی اشکاره یاره دن اولدور یا خود قوللروك
کوکلنده نه وارسه نه بلمیه کا اول کوکلی یاره دن اولدور بر مخلوق ادم اشلدوکی
ایشوك بیلوسن بیلوب اول پادشاه یاراتدوغی مخلوقی نسنه بلمیه کا انوك علمی لطیفدر
کلی معلوماتی احاطه قلمشدر علمیله و خبیردر جمیع دقایقلری بیلور اکا خفی نسنه

بوقدر یرالتنده یتان تخملری بیلورکه نیجه یاتوردوقی کلیجك انی طپراق التندن
لطف برله لطیف تازه بتوروروا اول ضعیف یومشق یا بن چوق اول قیتی یری یاروب
چیقه کلوردا اول فنی جکردکلرلیجندن لطف برله تازه لطیف اکی یپراق بتوروب اکا
قوت ویروب اوز دوریوغوتلادر یوداق ویروب انواع یمشلر چقرور وحیوانلقلر
قرننده فاتله روتی را سنده طتلو اق سود ویرور صقلرانی بر قطره قاندن ورندن
اول سوده قادلمز وانه رحمنده بر نطفه درلودرلو صورته قویروانوك انده یاتدوغن
بیلور انده مدتی قراری تمام کلنجه بتوروب رزق ویرور اندن لطف برله یول
ویروب اول طار یولدن اول معتدا رحمته ایله وجوده کتورور هر بونوك کبی لطایفلر
انك علمی و قدرتی برله ظهوره کلور بر ده کوکده بولری بلن پادشاه قوللروك سرن
نه بلمیه عقلی اولان بو سوزلر اوکونلنه ایچین طاشین خیرله فرتن قیلوب یارامز
افعاللردن صاقنه بوندن صکره نعمتلرن ذکر ادوب خبر ویردیکا اول نعمتی
شکرن یرینه کتوره لر **هو الذي جعل لكم الارض ذلولا فامشوا في مناكبها
وكلوا من رزقه واليه النشور** یعنی اول الله دورکم بو یری سزوك ایچون یاره دوب
سزه مطیع منقاد قلدی و یومشق ایلدی وشرقدن غربه دکن دو یدو زدوشدی و
طاغلرله ایی برکتدی تاکه اندن نه دورلو مقصودوکز وارسه بتوره سز باغلر و بوستانلر
و اکینلر ایده سز و قیولر ازمقلر ایده سز و انوك اطرافلرنده یرده دلرسکوز ایراق یقین
یوروییه سز انواع منفعتلر و کوزبیتورم سز و اتحی اول یرا و زرنده بتن یمشلردن یه سز
وانوك شکرن یرینه کتوره سز و دخی بیله سزکم سزك اندن قیوب دونوب وارجق
یرکوز اولدور مقصود بو سوزدن اولدرکم حق تعالی اولا کوکلری یاراتدوغن خبر
ویردی اندن کروقوقیقدن خبر ویردی اکا اشارت قلدیکم بو یرلری کوکلری یاراتمغه
قادر اولان یردن اولمشلردی دخی دری قلمغه قادردور تا که اول بعثه انکار اذو
ایمانی ترك تولنا یتمیلر بوندن صکره بعثه منکر اولانلری تخویفا دوبانلردن
خبر ویردیکم **ءامنتم من في السماء ان يخسف بكم الارض فاذا هي تمور** یعنی
امین اولور سز عقوبتندن و عذابندن اول الله دن کم کوکلرده دوکلی اکی وجه اوزره
مکان اطلاق ایتمك دکل بروجه بو دورکه امین سز اندن کم انوك ملکوتی کوکده دور

يعني قوشلرك مسكني اندن دورور دخي عرشي وكرسي انده دور ولوح المحفوظ انده در
وكتبلري واحكاملري اندن در وامرلري ونواهيلري اول كوكلردن نازل اولور واكنجي وجه
اول مشبههلر اعتقادي اوزره در كه حق تعالى مخلوقه تشبيه ادرلر يعني ايمين مي اولورسز
اندن كم زعم ادرسز اول سماده دور بو اهل سنت جماعت مذهبنه مخالفدر يعني
ايمين مي اولورسز اول اللهك عذابندن هر اراك قومنه كم كوكدن عذاب كلوب هلاك ايلدي
حق تعالى عالي در اندن كم مكاني معين اولا يا مكانه احتياجي اولا يعني دمك اولور كم
قورقك الله دن كه انك ملكي سماده در تا كه سزي عذاب ايله يره كچوره نتكم قارونى كچردي
تا اول يرسزي دوراتدوره قيامته دكن يدنجي قات يره اندوره ودخي قورقوي تأكيد
اتمك ايچون ذكر و بيوردي ام امنتم من في السماء ان يرسل عليكم حاصبا
فستعلمون كيف نذير يعني يا محمد ايمين مي اولورسز انوك عذابندن كم اول علاوه دركه
تا كه سز اوزركوزه طاش ياغدوره نتكم لوط قومي اوزره ياغدردي هلاك ايلدي
تيز اولا كه بيله سز شوم سزي عذاب ايله اندرداتدوكم ثمره سي نه اولا اول قورقودولن تسنلوي
كوزكوزله كوريجك بيله سز كه اول بلمكلك انده منفعتي اولميه بوندن صكره بيوردي ولقد
كذب الذين من قبلهم فكيف كان نكير بو ايتك سبب نزولي رسوله تسلي خاطردركه
رسول اول كافرلري اسلامه وتوحيده دعوت قلدي انلر رسولي تكذيب ادوب دعوته
اجابت اتمدلر رسولك مبارك خاطري طارلغندي انلرك تكذيبي اتدوكنه پس حق
تعالى بو ايت ايله انوك خاطرن تسلي ايدرايدوركه يا محمد يالكوز بو كافرلر سني تكذيب
اتمدلر بلكه بونلردن اولوكي امتلر دخي كلن رسوللرني يلانلدلر اشتدوك كم عاقبتلري
نيه ايرشدي صبر ايت نظر قيل كوره سن كه بونلره دخي بنوم عقوبتم نيته اوليسر
بوندن صكره كندونك دليل وحدانيتن وقدرتن بيان ادوب بيوردي كه
اولم يروا الى الطير فوقهم صافات ويقبضن ما يمسكهن الا الرحمن انه
بكل شيء بصير يعني منكرلر كوروب عبرت المزلر مي اوزرلرنده شول اوچيجي قوشلر
كم حق تعالى انلري نته يارتمشدور واول قناتلرن وچلكلرن نته دوزمشدور كم
هواده دوشه ويقوپا وچرلر التنده واستنده طوتاردي يوق كاه قناتلرن اچرلر كاه
حركت ادوب كندولرن ضم ادرلر انلري صقلمز انده الا اول رحمن كه انلره دخي رحمي

و

وار تا كه اول وجماعتله مقاصدلرنه ايرشهلر ايچون يوريوب وار دسغه عاجزلر دور
بدرسي اول پادشاه كريم هر نسنه نوك صلاحي نيله دور بيلور واول صلاحي اوزره برن
اني تدبير ادر ودخي بيوردي كه امن هذا الذي هو جند لكم ينصركم من دون الرحمن
ان الكافرون الا في غرور يعني اي كافرلر كسوزلرك بكا خبر ويرك كم كمدورا وشن طايفه قلركوز
سن قوت ويا ردوم ادن سزي رحماندن غيري عذابدن قورتارر بيله قجن كه انكا عاصي اولا سز
جون جواب ويرمكدن عاجز قالدلر حق تعالى بيوردي كه دكل در بو كافرلر الا الدنوب
باطل اشلوده قالمشلر دوركو بيوردي امن هذا الذي يرزقكم ان امسك
رزقه بل لجوا في عتو ونفور يا خود خبر ويرك اشبو الهلر وكوزدن كمدور كه سزه رزق
ويره اكر اول الله تعالى سزدن رزقي منع ايده سي اولورسه تحقيق معلوم در كه الله
تعاليدن غيري رزق ويريجي يوق ليكن بو كافرلر سركشلك ادوب حقدن نفرت ادرلر
ايمانه كلمكدن ايراق اولورلر صنورلر كه طوغرو هدايت اوزره يورر افمن يمشي مكبا
على وجهه اهدى امن يمشي سويا على صراط مستقيم يعني شول باشي اشغه يوزي اوزره
يوريني طوغرو يورور ديو حسنه شول كي اياغي اوزره طوغرو قاستا اوزره يوريني صوا
اوزره يورور يعني حق تعالى تمثيل ادر مؤمنلرله كافرلر حالي اوزره بو يوروز شولركه
كوكللري كوزي كورا ولوب كفر شرك قرانلوغنده قالورانلر شول يوزلري اوزره يورور
كيدورور انلركم اسلام نوري اوزره وعبادت طريقي اوزره اولنلر انلر اول ايكي اياق
اوزره طوغرو يورولر كيدورامّا قتاده ايدور شول كافرلركه كفر شرك اوزره اولدلر
ايمانه كلمدلر حق تعالى انلري قيامت كوننده يوزلري اوزره حشر ايده جهنم يولنه
يوروده واول مؤمنلركه ايمان وطاعت اوزره اولدلر انلري طوغرو قاستا اوزره
حشر ادوب جنت يولنه يوروده ودخي بيوردي كه قل هو الذي انشاكم وجعل لكم
السمع والابصار والافئدة قليلا ما تشكرون يعني حق تعالى رسولنه خطاب
ادوب بيوردي كه يا محمد ايت اول كافرلره اول الله در كه سزي يوغكن وار قلدي وسزه
قولاق ويردي كه انوكله حقي اشيده سز وكوز ويردي كه انوكله حقي كوره سز وكوكل ويردي كه
انوكله هدايت طريقني تدبر وفكر ادوب انا كلنه سز بو كليسي سزه طاعت اتلويدوركه ويردي
يا دن قياسن مجتكوز قالميه وسز بو يرلن بو يرو قيلري يرنيه كتوره سز اني الله

تعالی طاعتندن ایرلیق یرلره آلتیدن کوزلنی بزلیوب اکا طاعت ایتمدوکوز ایچون اولو نعمتلره
سزولن شکر کوزازاولدی و دخی بویردی قل هو الذی ذراکم فی الارض والیه تحشرون
یعنی ایت یا محمد اول الله در کم سزی یرپوزنده اتا صلبندن نطفه ایدوب انا رحمنه برقدی
اول رحمده نطفه قان دوندردی وقانی اته وسکوکه دوندروب جان ویردی دنیایه
کتوروب سزی جوغالتدی عاقبت کروا اولدوربا اولدوکدن صکره دوتوب
وارجق یرکوز اولدور و دخی بویوردیکه ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین
یعنی حق تعالی خبر ویرور اول کافرلردن کم کاوب رسوله دیرلر دیکه اول وعد قلدوغکوز
کون که کلسرنه وقتدور بزه خبر ویرولك اکر کرجك سکوزلرسن حق تعالی انلره جواب ایچون
بو ایتی اندوردیکه قل انما العلم عند الله وانما انا نذیر مبین یعنی ایت یا محمد اول
قیامت قوپمقلغنك علمی الله قتنده دور بن سزی قورقودجیم اشکاره بز دلله قورقودب
خبر ویروزم که بیله سز اولا که بر انصافه کلوب فهم دوبادراك اداده سز و دخی
بویردی که فلما راوه زلفة سیئت وجوه الذین کفروا وقیل هذا الذی کنتم به تدعون
یعنی وقتی کم اول کافرلر اول قیامت علامتلری ظاهر اولوب یقین اولدوغن کورهلر اول
قدر غصه قیلهلر انلری که شول یدوب دیلمکه التدوکلری آدم یوزلکی بیلکلند
قارره وقیامت کوننده اول عذابه یقین وارجق اولقدر ملالت غالب اولا که یوزلری
شول طونولمش کولنشه دونه قاررهزبانیلر انلره دیهلر کم اشبو اول کوندور که دنیاده
ایوبن صوردکوکوزکه نه وقتا ولسن واسدوبن یلانلردوکوزحتی قتوب باطل دعویلر
اد ردوکوزکم براولوب جوروکوب سکوکلر ومر طپراق اولدقدن صکره کرومی دیرلودز
دیوانکارا دردکوزو دخی بویردیکه قل ارایتم ان اهلکنی الله ومن معی او رحمنا
فمن یجیر الکافرین من عذاب الیم یعنی کافرلر رسوله دخی مؤمنلره یاوزدعا قیلوب
هلاك اولسونلر دیدیلر حق تعالی بویردیکه ایت یا محمد بز مؤمنلرو زاکی خبر دن بزه کوز طوتمشسوز
یا بودور که حق تعالی بزه اولوم ویروبا اولدوره دوتوب وارجق یرومز جنتدر ولا یا خود
بزه ترحم ایدوب سزولن اوزرکوزه نصرت ویروب غالب قلاسزی اولدوربعذاب الیمه
اولور سه اول عذابا لیمدن بو کافرلری کم قورتارلر سنز و دخی بویردیکه قل هو الرحمن امنا به
وعلیه توکلنا فستعلمون من هو فی ضلال مبین یعنی ایت یا محمد بز ومرخالقمزن

رحماندور فضلی بولدور در لرسه بزه عذاب الیم دلرسه رحمت ایدوب یار لغیه بزا کا
ایمان کتوردوک دخی اسموزی اکا اصمرلدق و دخی بوبیله ایکن بزا نوك عذابندن قورقوز
و رحمتندن او مادوزوکربزه عذاب ایده سی اولورسه کرقوکنا همزدن او ترودور
وکر رحمت ایده سی اولورسه کندونك فضلی عطاسی دراما سزکه کافرلرسزا نوك عذابندن
سزی کم قورتاریسر بیله سزکه اولاشکاره ضلالتده اولان مؤمنلرمی در یوخسه
سزمی سز و دخی بویردیکه قل ارایتم ان اصبح ماؤکم غورا فمن یاتیکم بماء معین
یعنی ایت یا محمد خبر ویرولك بکا کم ای کافرلر اکر حق تعالی سزولك زمزم صوینی یره
غورا تدوره سی اولورسا کم اکا هیچ بر قوغه ایرشمیه کم اولا کم سزه انجلین باکار دی
اقیجی صو کتوره الله دن غیری ابو هریره روایت قیلور رسولدن علیه السلام که بویردی قرانده
بر سوره وار دور که او توز ایتدور اکا ملازمت ایدوبا وقیامته اول شفاعت ایدر
تا اکا دکن که یار لغنه اول سوره تبارك دور و عبد الله بن مسعود ایدور دخی براولو
قبره قویلسه منکر و نکیر باشندن یکا دن کلوب سؤال اتمك دلسهلر باشی دلیله
کلوب سوئلیه بندن یکا دن سزه یول یوقدور بکا سؤال اده سز زیرا بو آدم بیله
تبارك سوره سن اوقوردی دیه دونوب ایاقدن یکا کلهلر ایاق دخی دیه بندن یکا سزه
یول یوقدور که بکا سؤال ایده سز زیرا بو بنوم اوزرمه طوروب تبارك سوره سن
اوقوردی پس بو سوره یه سوره منجیه دیرلر یعنی قورتاریجیدرا و قیامتلری قبرعذابندن
و دخی انوك جمیع افتلرندن

سوره ن وهی اثنان وخمسون ایة مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

ن والقلم وما یسطرون ابن عباس ایدور رضی الله عنهما نون اول بالقدر که
حق تعالی یرلری انوك اوزرنه دوشدی اول بالق حرکت ایلدیکی یرلر سلکندی حق تعالی
طاغلری یارادوب انوکله محکم قلدی بدرستی بو طاغلر یرلر اوزرنه فخرادرلو
تا قیامته دکین اما حسن ایله قتاده ایدور نون دوات دور کم قلم ایله ذکر اولنمشدر
و دخی دیمشلر در که نون الله تعالی ادینك نوریدر ایدوبا نوك اول حرفی در و بر نیجهلر دیر
رحمان ادینك اخر حرفیدر اما قلم اولدور کم حق تعالی اول انی یارادوب دیدیکم
یا قلم یاز قلم دیدیکم نه یازه یم بویردیکه یاز نه شول نسنه کم تقدیر اولندی و اولجق در

تا قیامته دکن بس الله تعالی قسم ایتدی اول بالغه قلمه تعظیم ادوب زیرا انك
یازدلسنده وطوغرو اولماغنده حق تعالینك اولو حکمتلری وار ودخی بونده فایده لر
ومنفعتلر وارکه وصفنی احاطه قلمز ودخی جایزدر که قسم بونده نون
وقلم یارهدن خالقی حقیچون دمك اولا وما یسطرون ودخی شول نسنه حقیچون که
حفظه لر یازرلر ادملر وعلائقلرینك عمللرندن ویا زنجیلردن یازرلر لوح محفوظ اوزره
ما انت بنعمة ربك بمجنون بو جواب قسمدر که حق تعالی بیوردی نون حقی ودخی قلم
حقی واول حفظه لر سطر ادوب یازدقلری حقی یا محمد سن اول ربکك نعمتلرینه مجنون
دکلسن نته کم اول کافرلر زعم ادرلر بیان قصتیه بودر که اول نسنه که قرآندن
انزوردلدی اقرأ سوره سی دوردتا اکا دکن که ما لم یعلم در دی وجبرائیل کلوب رسوله
تمام اوقوتدی رسول قیلو ردی کافرلر انی کوروب دیدیلر که محمد دلو اولدی که ایتورکاه
چقر رسول شاعردر مجنوندر بیچاره در دیجو زکندوی اکا نسبت ایتدیلر اول کافرلیق مشقت
کلدی حق تعالی انك تسلیسی قلدی وقسم یرله بوییردیکه یا محمد سن بنوم رسولمسن
کافرلر وحه دعوته کوندردوم اول انعاملری که سنوك ربوك عطا قلدی پیغمبرلق
ویردی وسکا قرآن انزوردی سن بو نعمتلرك شکرین یرینه کتورمکده غافل ومجنون
دکلسن نته که اول کافرلر دیرلر وان لك لاجرا غیر ممنون یعنی یا محمد اول کافرلرك
الجتمكلکلرینه تحمل ادوب صبر ایتدوکندن اوتوری سکا جنتلر اچنده اولو
اجرلر ومرتبه لر واردر که هرکز انقطاعی یوق وسنوك اوزرینه اول نعمتلره منت
دخی اولمیز ودخی بویردیکه وانك لعلی خلق عظیم یعنی یا محمد سن اولو خلق اوزره
یاردلمش سن کوکلوکی بو کافرلر مقابلتندن اوترو طارلتمغل بس رسولك مرخلقی
کورکلو ایدی حلمی دخی ایله ایدی غیرت صقلردی اسیرلری قورتاروردی واچلری
طویوروردی کمه اوغرسه اولو کیچی دیمین سلام ویرردی هیچ برحاجته کلنوك
حاجتن رد ایتموب یرینه کتوروردی وصبیلری صوره واردیدی کرك مطیع اولسون
کرك فاجر ومسلمانلرك جنازه لرنده حاضر اولوردی وقونشلرینه کوزکلو قونشولق
ادردی وبیرلره اهل اسلامدن حرمت ادردی سوجیلولردن سوجین عفو ادردی
ازمشلری اصلاح ادردی طعامه دعوت ایتسلر اجابت ادردی جومردکرم وسخا انوك

عادتی

عادتی ایدی قاقمقلغی یوقدی عفو ادردی خلقك کی حلیم وکیمها دریدی کمسنه
حیف ایتموب عدل ادردی ودخی نامحرم عورتك النه یاپشمدی ویله سننده
برکیجه برلقمه بیله یاتمدی برباده التنده لقمه اولوب فاالسه کیجه برمحتاجه ویریجه
اوه واررمزدی واهل بیتی ایچون بر ییللق زواده ارتوق دخیره ایتمزدی ولدیجاد برودن
خرمادن ایدیکانی دخی کرو الله ییولنه قومشدی کم کلوب دلرسه ویروردی کرو اول
اکسلنی یرینه قوردی کندو نعلین وطونن یماردی اونده هر نه اش اولورسه اشلردی
کمسنه یوزینه چلروب باقمزدی حیاسندن وکوبر قول یا برجاریه دعوت ایتسه
واردی کتوردکلری هدیه قبول ادردی اکو بر ایچوم سود وطوشن اویلوغی دخی اولورسه
کرو اول کتوره نسنه نك عوض ادردی اندن یردی صدقه یمزدی نفسیچون ودنیا
ایچون قاقمزدی فاقسه تکریچون ودین غیرتیچون قاقاردی حقی الر وطتوب کتوروردی
اندن کندوزیه واصحابنه ضرردی اولسیدی نقدر یاردیجینه حاجتی اولسه دخی
کافرلردن کندویه معاونت دلمزدی وقتا اولوردی اجلقدن یوزکی اوزره طاش بغلاردی
نه بولورسه یردی حلال طعامدن پرهیز ایتمزدی خرما بولسه ایتمکسز یردی اربه ایتمکی
ویعدای ایتمکی بولسه قتقسز یردی حلوا ویا بال بولسه یردی سود بولسه ایتمکسز
ایچردی قناعت ادردی قاون قاربوز بولسه یردی وسوکیوب طعامی یمزدی ونحون
اوزرندن دخی یمزدی الن سلمه چککی یعنی الین دیلطوب بیچه یمزدی یالکوز یوزده اولورسه
یورزوردی دشمنلر ارا سنده کی تواضع ادردی کمه اوغرسه کولر یوزیله بقردی وبحیه
طون بولسه کیردی ونیه کرکسه بیزردی اردنه ادم دخی الوردی وقت اولوردی
یالین ایاق ویالین باشی اچوق دخی ایله ازاده یوروردی وقتا اولوردی سوز دخی یوروزدی
کوچك وقوی دخی سوردی فی الجمله انوك اخلاقی کمسنه وصف ایده دکل لیکن شول
قدر که قرآن اچنده فدر که امر وارکلمشدر یرینه کتورمشدر کرك وجوب ایچون اولسون
کرك مندوب ودخی نواهیدن نه وارسه کلتدن امتناع قلدی کرك تحریما اولسون کرك
تنزیه انك ایچون ددی عایشه رضی الله عنها انوك خلقی صوردیحق که انوك خلقی قرآندر
بس اکا کرجك امت اولانلر ایله کرك دورکه انوك خلقلریله خلقلنلر تا اکا اقتداسی
تحقیق اوله بوندن صکره حق تعالی بیوردی فستبصر ویبصرون بأیکم المفتون یعنی حق تعالی

ایدور یا محمد تیز اولاکه کوره سن بیله سن و اول کافرلر دخی بیله لر شول وقت که زبانیه لر
اوده جمودله یوزلرین وارقالرین دوکلر سزوک قنغکوز مجنوندور موسلومی دلوده
یوخسه اول کافرلرمی ان ربک هو اعلم بمن ضل عن سبیله وهو اعلم بالمهتدین
یعنی تحقیق یا محمد سنک ربک کی بلیجی در شول کسنه که طریق اسلامی ترک ایدی ضلالته
دوشدی وانی دخی یکرك بیلور که طریق هدایته کیمدور سن صبر ایله که اول حراکوندن
ضالّ اولان و دخی هدایت اوزره اولان کیم ایدوکی معلوم اولا و دخی بیوردی که
فلا تطع المکذبین ودوا لو تدهن فیدهنون بو آیتک سبب نزولی اولدورکم مکه
مشرکلری دیدیلرکه یا محمد کل بر زمان سنوک معبودکه طپه لم بر زمان دخی انلرك
معبودلرنه طپ انلر کوکی نرك ایتمه تا سنی انجمکی بز دخی ترك ایلیه وز ایمدی حق تعالی
بو آیتی اندروب بیوردی یا محمد زنهار مطیع اولماغل تویلیجی ظالملرک سوزلرنه که
اللهک وحدانیتنه انانمیوب سنی یلانجی لر بولر سورلرکه سن دخی کافراولاسن انلرده
مداهن اولالر ولا تطع کل حلاف مهین هماز مشاء بنمیم مناع للخیر معتد اثیم
عتل بعد ذلک زنیم بو آیت ولید بن مغیره حقنده نازل اولدیکه رسولک اولو عدوسی
ایدی حق تعالی بیوردیکه یا محمد مطیع اولمغل هر یالان اندایجی جیلن خصوصا که اول
ولید اولاکه اول الله دینی یلانجی دوریلانن یرلو اندایجی جیدور حقیر فاجردور رأی
ازتمییز یوقدور دخی اول ولید طعن ایدیجی مغتاب در دخی خلقی اراسنده نماملق ایله
یوریجی دور دخی خیردن منع ایدیجیدورکه توحید کلمه دینی منع ایدر و بخیللر
مالیله نه کنده منتفع اولور نه ایروقلره و دخی کنده و نفسنه ظالم ایدیجی دور و فاجر
عاصی در و دخی جوق یمیوب ایجیجیدور و جسمی صاغ ایجی ریجور ظاهری خوش باطنی خرابدور
بوندن صکره بو کلسیله زنیمدر یعنی حرامزاده دور شهرن خوشب رسولدندر
روایت قیلورکه رسول بیوردی لا یدخل الجنة جواظ ولا جعظری ولا العتل الزنیم
یعنی او جماعته کیرمز جواظ دخی جعظری دخی عتل الزنیم اولدورکم قرنی کیك ولا جوق
بیجی اولا خلقه ظلم ایدیجی اولاجق بو آیت انداول ولید بن مغیره اناسنه کلدی دیدیکه
یا انا محمد بکا اشبو ایله دیدی که حکیمیدور انامی دخی زناسنه اقرار ایتدی که اول اندن طوغدی
ان کان ذا مال وبنین اذا تتلى علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین یعنی مطیع اولمه

یا محمد

یا محمد سن بو صفتلرله موصوف اولان ظالمه اکرچه اول چوق مال و اولاد ایسیدر اول
اهل اولادیجوقلغی انی مغرور ایدوب یلننه پیش دورکه قجن انوك اوزرینه بزوم آیاتمز
اوقونه انکار ایدوب ایدورکم بو اول کچنلرک یلانلری و باطل سوزلریدورکم سنسمه
على الخرطوم یعنی تیز اولاکه قیامت کوننده بز انی علامتلیه وز بر قبیح علامتله کم جمیع کافرلر
اراسنده انوکله مشهور اولا مقاتل ایدور اول علامت قیامتده اول اولاکه حق تعالی
یوزن قاره ایدوب کوزلرین اق ایلیه و دسوار ایلیه که اوده دونمش دوالرن بورننه
دمورلیلر یوزی اوستنه سوریوب جهنمه الده لر پس حق تعالی یوزی اوزره طاغ
ایندوزدوکی غایت خورلغله و حقارتله بر مغضوب دیمکدر اولورکه یوزنده طاغ اولمق
اولو عیبدور و هیچ نولیا اثری محو اولوب کتمز الله تعالی اول ولیدی وصف ایلدی یالان
انداسیله و خورلغیله و عاصیلغیله بو نوکله اکا ریغار اولاشدوردی که اندن نه دنیده
ایرلیور نه اخرتده انا بلوناهم کما بلونا اصحاب الجنة یعنی حق تعالی ایدور بز بو مکه
و منی ابتلا قلدق یدی ییل قیزلقله تنکله اول بوستان اهلن ابتلا قلدق که انلر اهل
ایدی اول بوستان انلرک اتالرینك ایدی یمن طرفنده صنعادن ایکی فرسخ یول اکاری
ایدی اتالری عادتی بویدیکم اول بوستانی و اکینی حاصلندن بر ییللق نفقه الیقوردی
باقیسن الله یولنه صدقه ایدردی قجن کریمش کسیدی کسنلردن یرندن قلانی مسکینلره
ویروردی قجن که خرماسن درسه الندن یرلشته دوشردی اول دوشکه دوشنی
کندولر الوردیلر اشوری دوشنلری دخی مسکینلره نصیب قیلوردی قجن اکین
بچسه اوراقدن قلانی مسکینلره قوردی و دخی خرمن دوکسه چوره ساچلان و چاچ
النده قلان مسکینلره قوردی و قچان باغنی اوزومن کسسه کسیجیلردن قلانن
درویشلره قوردی قجن کسوب فارغ اولسه اوزومنك کروعشرین ویروردی و صکره
اول اوزومك قووینندن عشرین ویروردی قجن اول بکمزدن حلوا یا لوزینه بشورسه
عشرن ویروردی حاصلندن بچوب عشرن ویروردی ولسنه قالدقدن صکره
دخی عشرن ویروردی فی الجمله بغدایندن و اوتندن و اتمکیندن عشرن ویروردی تکرار له
چون حالت موته کلدی اوغلانلرنه وصیت قلدیکم اول عادتی ترك ایتمیه لر چون اول کشی
وفات ایتدی اول باغی بوستانی اول اوچ اوغلی میراث ایدلر و حاصلی وقتی دخی ایرشدی

بواوج قرداش جمیع اولوب دانشدیلر دیدیلر کم بزوم اتامز عقلسز کشی ایدی بز ومز بو بحبه اهل اولادز
وار اول اتدوکن بز اتمزکه یشارزمز وزننکم حق تعالی بیوردی اذ اقسموا لیصرمنها
مصبحین یعنی بو اوج قرداشلر اند ایجدیلرکه صباح طوره لر خلقلر اوره مدن مسکینلر طویمدن
واده لر خرمالرن کسلر ولا یستثنون یعنی ان شاء الله دیمدیلر قطع حکم ایلدیلر واروب
کسمکه فطاف علیها طائف من ربک وهم نائمون یعنی اول کیجه حق تعالی اودویردی
اول اغاجلری قبقرم یاقدی کوییندوردی شول قره کو کیجه ده دوندی حال بوده دوکم اولر
دخی اویقوده ایدی فاصبحت کالصریم فتنادوا مصبحین یعنی اول بوستان
قوردی شول اوددوقوتمش یره دوندی بونلرک خبرلری یوق صباح وقتنده طوزو
بوبرنه چاغرشدیلر ان اغدوا علی حرثکم ان کنتم صارمین یعنی قالقوک ایرتلک
ایرجک اولکنکوزه باغکوزه اگر کسمکه قصد ودکوز وارسه مسکینلر طوتمیوب کلمزدن
اول فانطلقوا وهم یتخافتون ان لا یدخلنها الیوم علیکم مسکین یعنی قالقوب
کندیلر اول مالاردن یکا بوحالده کیزلو وغورلین کیزلو سویلیلردی مسکینلر
ایشدوب واردمرجه اوتمیسونلر دیو تاکه واروب اولر وکلیه یاغچلرنه بله کیرمیلر وغدوا
علی حرد قادرین یعنی ایرتلیوب ایرته رکن اول باغلری یولنه قصد ادوب کیردیلر شاد اولو
سونیوکیدردیلردی صنوردیلرکه اول یمشی دیرمکه یولو قادرلردر فلما راوها قالوا
انا لضالون بل نحن محرومون قال اوسطهم الم اقل لکم لولا تسبحون
یعنی اوردتالرنده کی اوصلولری که طوغروسوزلو ایدی دیدیکه بن سزه دیمدیم می که نیچون
اندکوزه استثنا ادوب سبحان الله دیمدوکوز زیرا اول وقت استثنا اتمک تسبیح
اتمک ایدی پس اول اشلرینه پشیمان اولوب حسرت یدیلر نتکم حق تعالی خبر ویردی قالوا
سبحان ربنا انا کنا ظالمین یعنی کوزدیلرکه بوستانلری بویله هلاک اولمش دیدیلرکه
بز تنزیه ایدرروز ربموزی تعظیم ادوبن که اکا عاصی اولدق درولیشلری منع ادوبن کندو
نفسمزه ظلم ادوب ظالملردن اولدق که بونک کبی اولوزیانه اوغره دق فاقبل بعضهم
علی بعض یتلاومون یعنی باشلیوب بر برینه اول اشلردن اوتروملامت اتدیلرکه نیچون بویله
قلدوکوزکه محروم اولدوکوز قالوا یا ویلنا انا کنا طاغین یعنی چون بر برینه دیدیلرکه
ای ویل بزه که طاغیلردن وعاصیلردن اولدق مسکینی منع ادوب بزدخی محروم اولدق

امید

امیدوار اول الله رحمتنه طوتوب دیدیلر عسی ربنا ان یبدلنا خیرا منها انا الی
ربنا راغبون یعنی چون بز ایشموزه پشیمان اولوب توبه ایله ربمز حضرتنه توجه قلدق
امید طوتورن اولاکه اول ربمز اول باغمزدن یکرکن بز عوض ویره جنتا چنده پس حق
تعالی بویوردی کذلک العذاب ولعذاب الاخرة اکبر لو کانوا یعلمون یعنی بخیل
اولوب فقرا حقلرن منع ایدنلروک دنیاده عقوبتلری بوددکه مالارن انلا فایدی
اما اخرتده عذابی دخی اولودوراول کسلره کم کناهندن توبه اتمدن اولدلرو مکر
کافرلرنه دخی دنیاده اچلق وقیزلق عقوبتن شونلیه دودکه قلدق اخرت عذابی دخی
اولودور اکر ایمان کتورمزلرسه اکر بخیللر مله لردیکه اشبونلیه اولورهیچ بخیللق
ادوب مالارن صقلمزلردی پس حق تعالی جونکا فرلروک عقوبتن بیان ایلدی
مؤمنلرک ثوابلرن بیان ادوب بویوردیکه ان للمتقین عند ربهم جنات
النعیم یعنی بتحقیق حاصلدور شول مؤمنلرکم شرکدن ومعاصیدن صاقنورلر
اول جنتلر کما نوک ایچی نعیم خالصدور دکدورکی یوقا ول ربلری حضرتنه کم
کرمیدورکرمنوک نهایتی یوقچون الله تعالی جنت نعمتلرن ذکر ایلدی عتبه بن
ربیعه دیدیکه اکر محمد کرچکسه که اوجماق وار اندروک حالی بزوم حالمزدن
یک اولسدکلننکم بزدنیاده نعمتله منصبله انلروک اوزرنه تفضیل اولندق
اخرتده دخی یکرک اولسروزغایتی بو اولاکه بزوم انلیه برابر اولالر حق تعالی بولروک
سوزلرن رد ادوب بویوردیکه افنجعل المسلمین کالمجرمین ما لکم کیف تحکمون
یعنی حق تعالی ایدورو بزامرقرده حیف ظلممی ایدرروزکم مؤمنلر حالین مجرملرکافر
حالی کبی ایده وزحاشا که مؤمنلر ذلت واهانت اولا بلکه عزت کرامت اولور
وانواع حقارتلر واهانتلر عذابلر جنده اولکافرلره اولورکه تکبرلک ادوب
ایمان کلمدلر ویل سزه نولدیکه بونوک کبی حکملر ادرسز ام لکم کتاب
فیه تدرسون ان لکم فیه لما تخیرون یا خود سزوک کوکدن انمش کتابکوز
وار دوروکه انده یازلمش دوریازن سز بونی اختیار ادرسکوز ونه ارزو
ادرسکوز اول اولا ام لکم ایمان علینا بالغة الی یوم القیمة ان لکم
لما تحکمون یعنی سزوک بزوم اوزرمزه عهدکوز وایمانکوز مغلظکوز می واردر یا بو

اندلیجوب سن دیدوکمی قیامتده سزه دلرسکوزانی ویرورز بویله تندن حکم ادرسن
آخرتده حالکوز مؤمنلردن یکا ولا یا انلروک ایله برابر اولاسز ودخی بویردی کم
سلهم ایهم بذلک زعیم صور بونلره یا محمد که بونلردن قنغیسی کفیل ولدی بو
دد وکلری بونک حاصل قلیورن ام لهم شرکاء فلیأتوا بشرکائهم ان کانوا صادقین
یا خود بونلروک طانقلری وار دوکه بونلر ددوکلری حق دورا وجما قدر مؤمنلر
اولورسه بونلر دخی اول اوجق دور دکوز رسونلرا اولطانقلرن کوره لوم اکوسوزلرینه
کوچکار انیسه بو استفهاملر کلاملرکه حق تعالی خبر ویردی مراد بونلر زجر وتوبیخ دد
واولا ومدقلرندن بوتینیذا تمکدورکه اول بونلره اولجق دکلدور بس بوکا الله تعالی
اول قیامت احوالندن خبر ویروب بویردی که یوم یکشف عن ساق ویدعون
الی السجود فلا یستطیعون خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة یعنی یا محمد اکدور
بونلره شول کونی که اولوبلالو وقتی قوذقولو اشلرا نده ظاهر اولا اول وقت بله لرکه
پیغمبرلرندن دلوکلی حق دورا ول عذابلرا اولره اولجق دور بو کشف ساق ددوکی حق تعالی
اول قواعدا وزره ذکر ایلدی یعنی اول قیامت هوللندن بونلر سجده یه دعوت اولنالر طاقتلری
یتمیه کم بولوب سجده ایده بیله لر زیرا اول کافرلروک ومنافقلروک بللری وارقالری
شول ضعیف بونیوزی کبی برده مبتوی اولا اکلمیلر ابا موسی اشعری روایتدر اتا استدن
کا اولایدوراشتدوم رسولدن قجن قیامت کونی اولسه هر بر قوم دنیاده نتیه
طپندیسه اول معبودلری مصور اولوب کوریه هر طایفه معبودنه واره توحید
اهلی یرلرنده طورو وقاله لر انلور دیه لرکم قمو خلق کتدلر سز نیه منتظر اولوب طوررسز
اولوایده لربزوم دخی بر توم وار دیکه دنیاده اکا طپردق بزانی کورمزدوک انلر دیه لرکم
اکر معبودکوز کوره سی اولورسکوز بلمیسز دیه لر بلی بیلورز دیه لرکه کورمدوکوز نی
نته بیله سز بونلر دیه لرکم اندن بیلورزکم اتوک مثلی ونکده شی یوقدور وهیچ بر نسنه
اکا بکزمز لیس حق تعالی کمال کرمندن بونلردن حجابی کیوره الله تعالی‌یه
نظر اده لر دخی سجده یه وارده لرکر وقالان قوم کم کافرلر ومنافقلردور ارقالری بوینوز
کبی اولادلیه لرکه سجده اده لر طاقتلری یتیوب قفالری اوزره دوشه لر الله تعالی
اول مؤمنلره دیه کم باشکوزی کتوروک کم سزوک هر بریکوز اچون بویهوددن ونصاریدن

قدیم

قدیم ویرودوم که انلری طاموده التلرسزی وجماعة التلرا بویورده ایدورن بوحدیثی
عمر بن عبد العزیزه سویلدوم ددی اول الله در اولکه اندن ارتوق معبود یوقدورالا
اولدور تحقیق اتاک اشبو حدیثی سویلدیمی بویورده ایدور اوچ کز اندلیجدوم اکا که
اتاندی اندن عمر دیکه اهل توحید حقنده هیچ بر بوندن سوکلو حدیث اشتمدوم
پس اول مؤمنلر باشلرن قالدروب باقه کوره لر اول یهود نصارا ومنافقلروک یوزلری
وترقوده جرری قالمش وغضب وسلامت یوزلرنده غالب اولوب قارمش وکندلرک
یوزلری قارددن دخی بکرک اغارمش اولا پس بونلروک سجده یه طاقتلری یتمدوکی
محروم قالدوغی سببی بویدکم حق تعالی خبر ویردی وقد کانوا یدعون الی السجود وهم
سالمون یعنی تحقیق بونلر دنیاده سجده یه قغریلوردیکم کلوک اول واحد حقه عبادت
ادوک حال بودورکه اولر اول وقت صاغلر صحیحلر ایدی کلوب سجده اتمدلر تجدیل
شمدکی حالده بونلره سجده یه دستور ویریلور لیس بوندن معلوم دور که شول
دنیاده صاغ وسلامت اولوب یوزنی قبلیه دوندورمیه ونماز قلمیه اولوب
سنلیه هو دقلری که یوزن قبلیه دوندرورلر حق تعالی قبلندن کرودوندرلر
ودخی حق تعالی بویردی که فذرنی ومن یکذب بهذا الحدیث سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون بو دخی اکی جهان فخری رسول حضرتنه تسلی خاطر دکه ایدور
یا محمد ملول اولمه بو کافرلروک اشیبن بکا قوکم قرآنی تکذیب ادوب انا نمزلربن بیلوردم کم
بونلره نتمک کرک سنوک طاقتک یتمزکه بونلردن انتقام الاسن بر قادر وقاهر دکلوز
تیزا ولاکه بز استدراجله بونلری بر بره اندوره وزکه هیچ خبرلری اولمیه الله تعالی
بو عاصیلری استدراج قلدوغی بودورکه انلره صاغلق وعافیت ویره ودخی
چوق نعمت ویره بونلرا اول صاغلغیله ونعمت ویرلدوکنه باقوب مغرور اولالر صکره
انلره بونسنه فضل وانعام دوندرلروک الله قتنده بر مرتبه لری وار دیوزکه بلمزلرکم
حق تعالی انلری غافل قیلوب از ازدرجه درجه صنمد قلوریر دن بر بلایه اوغرده ا بوکله
هلاک اولورلر نتکم بویردی وأملی لهم ان کیدی متین یعنی بونلره مهلت ویروب
اوزه دورن عقوبت اتمزن تا شول وقته دکن کم عمر تمام اولا بیلوک کم حقیقت
بنیم عقوبتم کی شدیددر شویله طوتره کم هیچ قورتولمغه چاره یوقدور حق تعالی ویردوکی

انعاملرنه كيد ديو بيان ايلدي كيد صورتنده اولدوغيچون كه آزار سببا ولوبانوكله
هلاككلوك واقع اولور ودخي بيوردي كه **ام تسئلهم اجرا فهم من مغرم مثقلون**
بو كلام دخي يوقاروكچن كلامه متعلقدر كه بيوردي ام لكم كتاب الاية يعني يا محمد
سن بونلردن اسلامه دعوت قلدوغك ايچون نحقمي دلرسن مالرندن كه انلر اغير
صانلغون كله يوكسنلر يعني ديمك اولوركيم يا محمد سن بونلردن هدايتا وزره اجر
استمزسن كه بونلر اولنا وزره يوك كلوب مالرنه قياس ايده لر ودخي اول سببدن اشناع
ادهلر ودخي بيوردي كه **ام عندهم الغيب فهم يكتبون** ياخود لوح المحفوظ بونلروك
قتنده مي درنه سويلرلكا باقوب اندن اوقيوب سنوكله محجتلركتوررلر وقيامته وقرانه
انكار ادرلر **فاصبر لحكم ربك ولا تكن كصاحب الحوت اذ نادي وهو مكظوم**
يعني يا محمد صبر ايله اول ربوك حكمته كيم سكا مقدر اولمشدي بونلرسكا كيم قيلورلر انوك
حكمي قضاسي برله قيلورلر اول وعده كيم سكا قلدق دوشمنلر اوزرينه نصرت
ويرمك اني ايراغ صانمغل يونسكل اول يونس بن متي كبي اولمغل كيم قومنه عذاب
دلدي بر عذاب كوندردك اول قوم اني كوروب ايمانه كلدلر بز دخي عذابي اولردن كرو
دفع ايلدوك يونس انلره عذاب كلوب هلاك اتمدي ديو طارلغندي بزاني بالق
قرننده حبس ايلدوك كوكلي طولو غم غصه اولوبن بزه ندا ادر ديكيم سندن اوزوق
معبود يوقدر الا سنسن اي بنم منزه سلطانم بن بونفسومه ظلم ايلدوم ارحم الراحمين
سنسن ديو قوق كون بالق قرننده اواز ويردي **لولا ان تداركه نعمة من ربه لنبذ بالعراء
وهو مذموم** يعني الله تعالينك رحمتي عطاسي ايرشميادي كه اول توبه قلميادي
آتلايديا ول بالق قرننده اول صحرايه كيم انده نه اوت نه اغج واردي كيم اني اورته ايدي
بو حالنده مذموم حوراولوب دوردي لياكن چون توبه قلدي حق تعالي اني قبول ادوب
يارلغدي اول بالق قرنندن اني بر صحرايه برقديا وزرنه برقبق اغجن بيتوردي اني كيم
كولكه لديننكم قضيه سي يوقاروكچدي **فاجتبيه ربه فجعله من الصالحين**
يعني چون توبه قيلوب حالته سقرا ولديا ول الله اني كوكزيده قيلوب مرسل پيغمبرلردن
قلدي حق تعالي بو ايتده رسولنه اكا اشارت قلديكيم قولحق تعاليذ نكلن مقدراته
راضي اولوب طارلغنميه وكوصبرا تميوب طارلغنو رسه تيز چك استغفاره كلمه كه

حق تعالي قبول ادوب يارلغيه پس كرودونوب حق تعالي مكه كافرلري قضيه سن خبرويرب
بيوردي كه **وان يكاد الذين كفروا ليزلقونك بابصارهم لما سمعوا الذكر
ويقولون انه لمجنون** يعني يا محمد يقين اولدي بومكه كافرلري كه سنوك قرانوقودغك
اشدوب كوزلريله نظر ادوب سيني سورچوده لركه دوشوب هلاك اولاسن سنو
امروكده خيرتده قالوب طبيعتلري سندن نفرتا تدوكچون سيني جننه لنسبت
ادوب ديرلركه بو محمد مجنوندر وحال بودرركه سندن عقللو يوغدر ودخي بلورلرليكن
حسدلرندن بو كلامي ادرلر كلبي ايدر بني اسد قبيله سندن كوزجيلر واردي كه
بعضي اوچ كون اچ اولوردي اندن هر نه كيم باقوب هيچ بو نجلين كورمدوم ديسه في الحال
كوزي اكا ايردي وعرب دن دخي كسه اولوردي بر كوزاكي كون طعام يمزدي دخي لاجو عند
بريان اچردي اكر قيون يا دوه نجسه ايدوردي هيچ بونوك كيي دوه يا قيون كورمدوم
كه بو نجلين كوركلو اولا سهل براكاروو ارمدنذ دوشردي وبعضي قبايلدن كسه واردي
كه سموز دوه ياصغر كيبيه اكا كوزاور وردي دخي خزينه سكاونه ديرديكه لقچه ايله
زنبيلي ال وار شول دوه نك اتندن كتور سهل بر وارمدنذ دوشردي بوغزلردي پس اول
مكه كافرلري اتفاق ادوبا ول كوزجيلري كتوردلركه رسوله نظر ادوب
ديه لر بز بونوك كبي ادم وبونوك كبي حجت كورمدوك ديه لراكا كوزايروره لر هلاك اولا
حق تعالي اني عصمتده طوتوب صقلدي اندن كه ضرر ايروره لر بو ايتي اندوشكلكه
سبب بو يديا نوكيچون ديديكه رسوله دار العين حق بد رستي بوكز نيجه ادمي ستليه
قويرونيجه دوه چولمكه قويار بس قچان بر كسنه يه باقوب كوزكوزه خوش كلسه ايدوك
كه حق تعالي بركات ويرسون حسن ايدور كمنه كه كوزنافني ايرشنسه دواسي اولدوركه
بو ايتي اوقويه شفا بولا پس حق تعالي بويوردي كه **وما هو الا ذكر للعالمين** يعني بو كافرلر
قرانه انكار ادرلر حال بودوركه دكلدور اول قران الا جميع عالملر خلقنه جنه واسنه
وعظ نصيحتدور بونوك كبي قراني كتورننه مجنون ديولر جنت حقيقي انلرده دركم
سورة الحاقة انلرك عقلنك كمالن بيلورلر اني جنته لنسبت ادرلر **وهي اثنان وخمسون اية**
بسم الله الرحمن الرحيم الحاقة ما الحاقة بو
كلمه دخي قيامت اددلرندن برسيدر يعني بو حاقة بر ساعتدر كيم واقع اولمقلغي

واجبدور وکلمکی ثابتدور که انده شك وکمان یوقدور حاقه دیو تسمیه اولندی
اندن اوتوری که اشلروك حقیقتی انده معلوم اولور ذکیمك عملنه ثواب درجه حق
اولورانی لوزر وکیمك عملنه عذاب عقاب حق اولورانی لوزنیس اول کونك
امری وهولی عظیم اولدوغیچون بیوردیکه حاقه ددیکنه لسندور دیوب قومدی
بلکه تکرار رسولنه خطاب ادوب بیوردیکه وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ یعنی یا محمد
سنی نه بیلدورسن کیم اول قیامت کونینه اولوکوندورانوك شانی بیوك عظیمدور بیسن انك
عظمتن وشدتن ذکر اندوکدن صکره بیلدیلوب اول قیامتی تکذیب ادنلروك
حاللرن بیان ادوب بیوردیکه كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ یعنی اول صالح وهود قومی
اول قارعه کونینی اینلدیلر یعنی قیامت کونن قیامتی قارعه دینوز کوایلدیکی ایچون
کا اول کونده دورلو دورلو قورقولو کوکلره طقوشور ودخی اول بلالر تلنانلرك عقوبتلرن
ذکر ادوب بیوردی فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ یعنی چون اول ثمود قومی صالح
پیغمبری یالاندلیلر اول طغیانلری سببی اولدی هلاك اولدقلرینه اوزرلرندن اشغه
کچوردی وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ سَخَّرَهَا واما عاد قومی دخی هلاك
اولدلر قتی صووق یلله کم خزینه دارلروك حکمندن طشره ارتوق چقدی حق تعالی
حکمیله بربری اردنجه عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا یعنی حق تعالی
مسخر قلدی یدی کیجه سکز کون دایما اولوبن که هیچ برساعت سستا ولوبن
ساکن اولمدی فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ یعنی یا محمد اکرسن انده
حاضر اولایدوك کوریدوك اول قومی کیم اول سکز کون اچنده اول دیارده اول یل اراسن ده
ننه هلاك اولوب دوشمشلر صنایدوك کیم اول شول قوبارلمش برغلمش خرما اودیکی
کبی یاتورلردی ابن عباس ایدور حق جل وعلی کوکدن برقطره صو اندورمدیکه الا وزنله
اندوردی دخی براریجه یل اسدورمدی الا اولچی ایله الا عاد قومنه ونوح قومنه
عاد قومن هلاك اتمکده یل بجاوزاتدی خزینه داری حکمندن کمسه انی منع اده مدی
ونوح قومن هلاك اتمکده صو دخی بجاوز اتدی خزینه داری حکمندن انکا کمسه مانع اولمدی
کیم کلسن هلاك ایلدی نتکم حق تعالی بیوردی فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ یعنی یا محمد
نظر ایت باق کیم هیچ بولردن باقی قالمش کمسه کورمسن یعنی ایله هلاك قلدق که بربقیه

فالمدی بوندن صکره فرعوندن خبر ویروب بیوردیکه وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ
وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ یعنی فرعون دخی کلدی اندن الروکی کافرلر عادتیله نمرود
کبی دخی انوك غیری کبی واول لوط قومی کوی کبی کیم زیروزبر اولدلر جملسی
خاطئه ایله کلدلر یعنی شرکله کلدلر وخبیث عملر ایله فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ
أَخْذَةً رَابِيَةً یعنی اول مولالرنوك رسوللرینه اطاعت اتمدلر عاصی اولدلر بس حق تعالی
بولری قتی عقوبتیله طوتدیکه شدتی قتی زیاده ایدی نتکیم انلر قبایحلرن ونجا
لفتلرن زیاده قلدلر ودخی بیوردیکه إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ یعنی
چون صو طاغی اولدی خزینه داری اوزرینه نوحك علیمی طوفان کونینده دکلی نسندن
یوجلوب اون بش ارش صودن یوقرو کلدی بز سزی یا امت محمد اول وقت اتالروکز
صلبنده کمی اچنده کتوروب غرقدن صقلادق لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ
یعنی نوح قومنی هلاك ادوب سزه نجات ویردکمزدن عبرت اولوب اندن اعتبار ادوب
اوکوتلنه سز انلروك فعلن سز دخی اشلیه سز که انلر چلین هلاك اولاسز ایشیدی اشی
بو خبرلری ایشدور شول قولقکیم اشدوب صقلیجی دور واول اشتدوکیله عمل ادوب
منفعت طوتیجی در بوندن کرو سوره اولنده کی قیامت بیاننه واردی بیوردیکم
فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ یعنی اول یوم حاقه واقع اولمقلوغی شول وقت ددکی
اسرافیل برکز صوره وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً یعنی یوریلر اوزرنده
اولنلر وانجلر بیله قوپه وطاغلر دخی یرلو یرندن قوپالر دخی بربرینه طوقنوب پاره
پاره اولالر اولا شول یومشق طپراقدن دپه لر اولالر اندن دخی طاغلر ویرلر کلی شوله
صاورلمش توزکبی بلورسزا ولالر فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ
فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ یعنی اول قیامت کونینده کوکلر یاریله فرشتلر اینمکله واول
کوکلر اول کونده حق تعالی هیبتندن ضعیف اولوب پاره پاره اولالر وَالْمَلَكُ عَلَى
أَرْجَائِهَا یعنی فرشتلر اول وقتده کا اول صورا ورله هنوز اولمه مش اولا بو کوکلك
کنارلرنده اولالر وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ یعنی اول کون یا محمد سنوك
ربیکك عرشینی کتوره سکز فرشته بو حلایق اوزرنه وبعضلر ددلر کیم فرشتلردن سکز
بخش اولا اما عددلرن الله بیلور اما خبرده کلمشدور پیغمبردن ع م بیوردیکه اول عرشی
صف

کوکدن فرشته‌لرک هر بریسنک باشی عرش اوزرنه کتورلمش دورت ایاقلری یدی قات
یردن اشغه تحت الثرایه اینمشدر و قولاقی یومشاغندن بوینی کنارینه دکن یدی
یوز ییللق یولدر کی غایتده اوچوجی قوشک اوچماغیله انلرک تسبیحلری بودرکه
ایدرلر سبحانک حیث کنت یعنی اولولق سنوکدر هر نه یرده اولورسه و دخی
وهب ایدر دورت فرشته‌لردن درت فرشته نوک عرشی کیلری اوزرنه دوردر اول فرشته‌لرک
هر بریسنک دورت یوزلری واردور بر یوزی صغر و بر یوزی ارسلاندن و بر یوزی
کرکس و بر یوزی ادم و دخی بیوردی یومئذ تعرضون لا تخفی منکم خافیة
یعنی اول قیامت کونی سورلوب سز حسابکزیه عرض اولنا سز حساب قصاص
و برانلر اوقوماغیچون که سزدن هیچ اولا الله حضرتنه کیزلو دکل علما دیمشلر
کم قیامتده اوچ عرض واردر بریسی عرض حسابدر و بریسی دعوی جبلر له عرض
خصومتدر و قصاص ایچون و بر دخی دفترلر اوقومق ایچون عرض اولنور و دخی
بیوردیکه فاما من اوتی کتابه بیمینه فیقول هاؤم اقرؤا کتابیه اما
هر کیمسنک کم براتی صاغ الله ویریله کم اچیننده حسناتلری یازلمشدور
انی کوروب سرور حاصل اولا و اصحابنه ندا ایدوب قیغرو دیه کم کلوک برشم
اشبو کتابمی اوقوک کورک کم بن سعادته ایردوم انی ظننت انی ملاق حسابیه
یعنی بن دنیده شویله یقین بلوردم که قیامت کوننده اوشبو حسابی و بو کرامتی
کورسم مر بحمد الله که خیرینه ملاقی اولدوم فهو فی عیشة راضیة فی جنة عالیة
قطوفها دانیة یعنی شول کمسنکم حالی بویله اولا اول جماعة کیروب برخشنودلو
دیرلکده اوغره یه کم اول یوجه کوشکلر اوزرنده اوتوره کم یوجه خرما و اوزوم
اغاجلری اولا و اول انواع دورلو اغاجلرک یمشلرن دیرمکه اسان اولا اورو
طوردکن صونرسه ایرشه کلوا واشربوا هنیئا بما اسلفتم فی الایام الخالیة
یعنی اوجماعک رضوانلری و خدمتکارلری دیه‌لر انلره ای مؤمنلر بیک بوا جماعک
یمشلرندن ایچوک اول ایرمقلرندن سکسون سرخ وقانمقلق اولسون شویلکه
هرکز بو طعاملردن علت و رنج حاصل اولمز و صو کتده بول و تغوط ایتمک دخی یوق
نه قدر یرسکوز و دخی الله تعالیدن اتوق کمسدن سرمنت دخی یوق و نه ادسکوز

کناه

کناه دخی اولمز و دخی ایدیله بو مرتبه لرسزه اندن اوترودور کم اول ایام دنیاده
صالح عملر اشلدوکوز سزدن اول کدن کوندز دکوز و اوروچلر طوتوب تنلوکوز
ارقلاندردکوز و صوسز جکرلروکوز یاقدوکوز دیکا مدیکوز سزه اتوک عوضی
ایدا شغم ادوک که بو تورک صوکی و دوکنه بیتی یوق بوندن صکره حق تعالی
اصحاب شمالدن خبر ویروب بیوردی و اما من اوتی کتابه بشماله فیقول
یا لیتنی لم اوت کتابیه ولم ادر ما حسابیه یعنی شول کمسنلرک کم براتلری
صول النه ویریله ایده که ای کاشکه بو براتیم الومه ویرلمیادی و اولمدی
صکره کروقوبلمیادوم و بو حسابلری دخی بولمیادوم و بو حاله اوغرمیادم
یا لیتها کانت القاضیة ما اغنی عنی مالیه هلک عنی سلطانیه یعنی ایده کرای
کاشکه اول اولوم کم بکا واقع اولدی ایدی اول بکا واقع اولایدی کم ایرتوکروقوبلمیادم
واول اسرافیل اوردوکی صور نعیشه سبب اولمیه اولومه سبب اولایدیکم بن بوشدة
و بو محنته صتاشمیایدوم اول دیروب دیوشوردکم مالوم کورورین کم بو کون
بکا منفعتی یوق و بنی عذابدن قورترمزوا اول دنیاده قلدوغم حکملر خلقی اوزره سلط
اولوب عزتله دیرلدوکم ضایع اولدی بو کون اوش حقیر ذلیل اولدوم پس حق تعالی
بیوره کم خذوه فغلوه ثم الجحیم صلوه ثم فی سلسلة ذرعها سبعون ذراعا
فاسلکوه یعنی طوتک بو ظالمی بوینینی دموراک والینی دخی بوینینه دموراک و دخی
اول جحیمده ره لرنه برغک دخی زنجیرلرکه اوزونی اتورک یتمش ارشدور فرشته ارشیله
یوقوا وجونی اغزندن صوقک دخی دبرندن چقرولکا رتازنا و جلرن بوینینه صاده
قولک واول شیطانکم انکا اغوا ادوب ازدردی انی دخی اول زنجیره بله دیزک عذابده
مشترکدور حدیثده ایله روایت اولندیکم اکر اول زنجیرک بر حلقه سن ترازونک
بر کفه سنه قوسلر و دخی دنیا یارد لاکدن قیاسته دکن نه قدر دمور یارادلدیسه کلی
برکفه سنه قوسلر اول بر حلقه انلردن اغر کلیدی و بر حدیثده دخی کلوبدور کم اکر اول
زنجیرک بر حلقه سن قاف طاغی اوزره قوسلر اسیسیندن اول طاغی ژیر یر دکن ازیدیدی
بو ایت حدیثه دلالت قیلورکم ظالملر اهلنوک جسمی بیوک عظیم اولورکم بو قدر زنجیر
کتورمکه طاقت کتوره ویلسن حق تعالی بو اصحاب شماله بو عذاب محنتی ولعنتنه سببدر

انی بیان ادوب بویردیکه إنه كان لا يؤمن بالله العظيم ولا يحض على طعام المسكين
یعنی بو عذابلواندن اوترودرکه اول دنیاده اولو اللهه ایمان کتورروب انوک برلکن
تصدیق اتمدی و درویشلری طعاملندورمدی وکمسنه‌یی دخی قوندورمدی که
طعاملندوره‌لر ۞ فليس له اليوم هاهنا حميم ولا طعام الا من غسلين لا يأكله
الا الخاطئون ۞ بوکون بونوک برشفقتلو اوزی کیویوردوستی یوق کم شفاعت
ادوب قورتره و دخی اول عذاب جحیمده اکا ییجک طعام یوقدور الا غسلین واردر که
اول طامو اهلنوک کوده‌لرندن سزوبا قان صارو صولردور اول دخی اوددن بتر
یاقیجیدور دیکوتدور یعنی دریمز الا غسلینی الا الخاطئ ایجلر که حق یولدن کمراه اولوب
ضلالت یولنه وارنلر و دخی حق تعالی بر کلامه دخی شروع ادوبن رسولنی اولکافرلر
دروکی سوزدن تنزیه اتمک ایچون بویردی فلا اقسم بما تبصرون وما لا تبصرون
انه لقول رسول كريم یعنی حق تعالی ایدور بن قسم ایدرم شول نسنه‌لر که کوررسز
بوجهانده یرده کوکده و دخی اندایجره شول نسنه‌لره کم سز انی کورمزسز کوکلر عالمنده
عرش کرسی و فرشته‌لر کبی و لوح قلم کبی دخی شول کندوکوزه کوردوکوز بدنلو وکوز
واعضالو وکوز کبی وکوزمدوکوز جانلرو کوزو کوکلو کوز و نفسکوز کبی بو
کلسنه اندایجره که تحقیق اول قرآن اول جبرائل کریمک دلندن اوقونمش سوزدر
واول رسول کم محمد دورا ولدخی الله تعالی قتنده کراملو عزیز قولدورانوک دلندن رسالت
ایله سزه اولنان زکوزه اوقیورا اول شیاطین خبری دکلدور کم دیرلر وما هو بقول
شاعر قليلا ما تؤمنون یعنی بو قرآن شاعر کلامی دکل و انی اوقیان رسول دخی شاعر
دکل نتکم اول ملعونلر ابو جهل دیر محمد شاعر مجنوندور لیکن سزولک ایمانکوز ازدور کم
اکا اعتقاد اتمزسز ولا بقول كاهن قليلا ما تذكرون یعنی بو قرآن کاهنلر و بجادلر
سوزی دکل لیکن سز انوکله اوکوتلنمزسز تنزيل من رب العالمين بل کم بو قرآن اندرلمشدر
اول جمیع عالمک ربندن که قادر مطلقدور ولو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا
منه باليمين ثم لقطعنا منه الوتين یعنی اولکافرلر دیرلر دیکه محمد اول اوقدوغی
قرآنی کندودن دوزر حق تعالی ایدور اکر اول محمد بزوم ایچانده کم قرآن اوزرینه کندودن
بر حرف ارتوردیدی یا بر حرف نقص ایدیدی عزتم حقیچون بز انی الین طوتوب قوتله اکا عقاب

ادوب بو ینی طمرلرن کسوب هلاك ایدیدوك بن قدر برومز قتمزده خلقك افضلی
واکرمی اولدیسه دخی بو کلامه اکا اشارتدر قیلور کم الله تعالی هیچ برکسنیه محابا قلمز
اکا عاصی ولانانره و دخی تهدیددور رسولدن غیریه تا که حق تعالی کلامندن برنسنه
تغییر اتمیه‌لر و دخی بویوردیکم فما منكم من احد عنه حاجزين یعنی هیچ برکسنه سزدن
قدرتی یتمز کم اکا عذاب اتمکدن منع ایلیه و مانع اولا وانه لتذكرة للمتقين
یعنی بدرستی اول قرآن وعظ نصیحتدور شول‌لره کم شرکدن و نفاقدن و فواحشدن
صاقنه و دخی رحمتدور مطیعلره کم معاصیدن صاقنه وانا لنعلم ان منكم مكذبين
بدرستی تحقیق بیلوروزای مؤمنلر که سزدن چوغکوزاول قرآنی و محمدی یلانلیوجی سز
یعنی منافقلر وانه لحسرة على الكافرين یعنی اوشبو قرآن حسرت و ندامتدر کافرلر اوزرینه
قیامت کوننده که اکا ایمان کتورمیکی دنیاده ترك اتدلر شول وقت که توحید اهلنوك
اوجماغ ایچنده منزللرن کوره‌لر الله تعالی لطفیله انلره کرامتلر قلدوغن کوره‌لر دخی
قتی حسرت یییه‌لر که قرآنه اعتقاد ادوب رسولی کرچکلدلر وانه لحق اليقين یعنی بو حسرت
ندامت یادن کافرلره اولمقلغی حقدرکه بونده کمان یوقدور بوندن صکره حق تعالی
رسولنه بیوردیکه فسبح باسم ربك العظيم یعنی یا محمد اولوربک ادینی تنزیه ایت
وایسوکی اکا تفویض ایله که ناصر ومعین اولدر

سورة المعارج وهي اربع واربعون آيات

بسم الله الرحمن الرحيم

سأل سائل بعذاب واقع للكافرين ۞ بو آیتك سبب نزولی بو ایدیکه عثمان بن مظعون
مکه مسجدنده اوتورردی صحابه‌دن بر جماعتله و نضر بن حارث تکریدن بونوك کبی هرزه
سویلمکه محمدك سویلدوکی حق سویلیوا اول ملعون ددیکه بن سویلیورسم حق سویلرین عثمان
ددیکه محمد ایدورکه لا اله الا الله نضر ایدور بن دخی ایدورم لا اله الا الله لیکن فرشته‌لر
انوك قیزلریدور بوندن صکره دونوب اول ملعون ددیکه الهی اکر بو محمد ددوکی
حقسه وطوغروایسه بزوم اوزرمزه کوکدن طاش یاغدورا یا بردورلو دخی عذاب
کوندریس حق تعالی جبرائیلله بو آیتی کوندردی بیوردیکه یا محمد اول دعا قیلوب عذاب
دلنیجی کرد حقیقت بیلسون که اول عذاب شکسز واقع اولیجقدر آخرتده کافرلره اولیجق
ليس له دافع من الله ذي المعارج یعنی اول عذاب کافرلره واقع اولیجق هیچ برنسنه

انی دفع ادە مزاول الله بوجهە کوکلر ایستی دور واولور درجات ایستی دور تعرج الملائکة
والروح الیه فی یوم کان مقداره خمسین الف سنة یعنی فرشتلر دخی جبرائیل ایرلر
چقارلر انولك امری نازل اولدوغی یره شول کونده کم انولك مقداری اللی بیك ییل قدر در
فی الجملة دیمك اولورکم اول واقع اولور الله تعالی لیدن کافرلره قیامت کوننده کم انك
مقداری اللی بیك ییل قدر در بو دنیا ییلی صاغشنجه و دخی حق تعالی رسولنه بویردی که
فاصبر صبرا جمیلا یعنی اول نضر ملعون یا نوبن عذاب دلدوکی رسولی استهزا ایلوب دخی
ونجی اندوکن یالانلمشوا وزره ایدی رسولك اکا کوکلی طارلغنمشدی ایدن اوتر و بویردیکه
یا محمد طارلغنمه صبر ایله شونلیه کم صبرك صبر جمیل اوله یعنی کوزکلو صبر ایله کم انده جزع
اولمیه ساکت اول کوزلرونکی شاذ طوت کورمسن انلرونك عاقبتلری نه اولور انهم یرونه
بعیدا ونریه قریبا یعنی بونکا قوتوکلكلری فنلغندن اول قیامتا ولمقلوغن بعید
کوردولر یوقدور دیو اولجق دکلدور دیو انکار ادرلر اما بز اول قیامت کوننك کلمکلکی
ایکن یقین کورورز زیرا بزوم وعدن مزده خلاف یوقدور البته اولجق دور بوکز اول
کوننك صفاتندن خبر ویروب بویردیکه یوم تکون السماء کالمهل وتکون الجبال
کالعهن ولا یسئل حمیم حمیما یعنی اول قیامت کونی شول کوندورکه اول کونده کوکلر
شول اریمش کومش ویا قیرکبی اولوب پاره پاره اولوب دوکله طاغلر دخی شول
دوکلمیش یوکه دونر یعنی توزکبی کوکه کتورلیه دخی شول خلاقج یایندن آتلجق درلو
رنکله بویکلر ینجه کوزینورسه بو طاغلر دخی کمی قیزل کمی اق کمی صاری وکمی قره کورنیه هیچ
بر قوم قبیله دوستلر بر برن اول کونده صورمیه کم حالوك نه در زیرا هر کیشی کندو
شغلی تشویشنده اولا مجالی اولمیه یبصرونهم یود المجرم لو یفتدی من عذاب
یومئذ ببنیه وصاحبته واخیه وفصیلته التی تؤویه یعنی حق تعالی بویردیکه
کا بیصرون اول کونده قوم قبیله بر برن کورورلر اما هر بری کندو نفسنه مشغول
اولدوغندن بربرن صورمزلر والا کورمملکدن دکل زیرا قیامت کوننده هیچ بر مخلوق
یوقدر که اکندو نولك صاحبی کورنیك قرشوسنده اولورلر کرك آدمی اولسون کرك جنی
اولسون هر کیشی اننك اتاسن وقردشن واناسن واوغلانجوغن کورورلر بیلورلر لکن قیامت
قورقوسندن صورشمزلر زیرا اول کونده ینجه مجرملر آنی تمنی ایدەلرکی کاشکه بندن بوکونك

عذابدر

عذابندن قورتولمایچون فدا قبول ادەلردی اوغلانجقلرومی صتایدوم وقردشومی
صتایدوم وعورتمی صتایدوم دخی قومدن قبیلەدن وبکا نسبتی اولانلردن کم وارسه
وییر یوزنده کلی نه وارسه نیم اولسه ویریدوم تك قبول ادەلردی بونفسمی قورتاریدم
تنکم حق تعالی خبر ویردی ومن فی الارض جمیعا ثم ینجیه کلا انها لظی نزاعة للشوی
تدعوا من ادبر وتولی وجمع فاوعی یعنی حق تعالی بویردیکه حقا که انلروك ادزولری
یرنیه کلنجك دکل انلر قورتولجق دکل بدرستی اول اودکم اکا لظی دیرلر اول براوددورکه
یاشك درسینی باشدن واعضالری کوده دن قوپروپ ایرتلایجی دور ودخی اول لظی کندو
دعوتنا دوب قعر ورسول کسلرینکه توحیددن وایماندن اعراض ایلدی تدا ایلیوب
چاغر ورکم یا کافرلر ویا منافقلر بندن بکا کلوك کسزوك قوارطوناجق یروکوز بوندە در
دخی شول کمسنیه قعر ورکه دنیادە مال جمع ایلیوب حق تعالی یولونه ویرمدی منع ایلدی
ودخی بویردیکه ان الانسان خلق هلوعا اذا مسه الشر جزوعا واذا مسه الخیر
منوعا یعنی بدرستی بو آدم اوغلانی صبرسوز بخیل یاردلدیقجن کم درولسکك واقع
اولسه حق تعالی فرض قلدوغی حقلری منع ادوب ویرمز الا المصلین الذینهم علی صلوتهم
دائمون یعنی شونلرکه صبرسوز وبخیل اولمزلر کم انلر موسلرو نماز قیلجلردر وحقن
حق تعالینك ادا ادرلر دخی نمازلری اوزره قایملردور یعنی نمازلرن ادا ادوب صقلرلر
والذین فی اموالهم حق معلوم ودخی انلردرکم کندولرونك مالرندن معلوم صاغشلو
حق وار زکوة وصدقه کبی کم اخرته ذوغی ادنمشلردور هر کون ویرورلر للسائل والمحروم
یعنی بر شول دلنجیلرلچون کم قبولره کلورلر دلرلر وبر دخی محروملرلچون بعضلر دیمشلرکم
محروم اولردرکم احتیاجلرن کمسنیه بلدورمزلر دلنمزلر وکمسه انلروك درولشن ایدوکن
دخی بلمزلر کم نسنه ویرەلر وبرنجه دیرلرکم محروم اولدر ولیشدورکم ایش اشلنیه
اشی الورکلمیه وبیغمبردن بره خبر ایله ایرشدی کم صوردلر محروم کمدر واول ددی
اول کمسەدورکه باغی باغچه سی اولا یمشی بتمیه واکنی تارلاسی اولا حاصل ویرمیه وقیونی
صغیری اولا سود ویرمیه ودخی بویردیکه والذین یصدقون بیوم الدین موسنلر انلردرکم
مولیلرونك عذابندن قورقولر امین اولمزلر ان عذاب ربهم غیر مامون یعنی تحقیق اولی ربلرنك
عذابی امین اولجق نسنه دکلدور وخصوصا شولرکم طاعتنده قصوری دخی واردور

ومعاصیدن حذر دخی کبر لربدر نسیتی شونلر کم فیامتنه اعتقادی یقینی ولا کمانی اولمیه
ودخی کندو فسق فسادا اولدوغن دخی بلیه لا یوق داکا کما اولعذابدن امین اولمیه
والذین هم لفروجهم حافظون ودخی انلر دورکم فرجلرینی حق تعالی حرام قلدوغی
نسنه‌دن صقلیه‌لر وطونلرینی باغینی کمسه‌ا وزرنه شیشمیه‌لر الا علی ازواجهم
او ما ملکت ایمانهم فانهم غیر ملومین یعنی الا بدلرنی کندو نکاحلنه حلاللری اوزرنه
شیشلردر ده دکن یا خود کندو ولوك ملکنده اولان جاریه‌لرنه شیشلرکما انلرع ما لله
مالك اولدلر یا میراث ایله یا هبه ایله یا وصیت ایله اکر بو جاریه‌لری یوزدخی اولر
اولروکله مصاحبت قلمقده بولر ملامت اولنمزلر برکسنك دورت نکاحلو عورتی
اولسه ویوزدخی جاریه‌سی دلسه برجاریه دخی صتوندالایا اوچ عورتی ولسه یردخی
المق استشه کمکه انی ملامتادوب کرنه کورنسه وعیبا لتسه کا قوا ولورچون حق تع
حلال قلدوغن خوش کورمیه کرنه طوته اما اکر ملامتی اولورسه کربو دکلو حلاللنوك
وجاریه‌لرنوك حقوقلرن یرنیه کتورمز نفقه‌لرن کسوه لرن یرلو یرنجه دورمزلر ودخی
کندو نه ظلمه ادتورنق لنسیته کرکدور دیه بو وجهله کافوا ولمزاما غیبت ایتمش
اولورا اکرادندع سویلیرسا وکریوزنه سویلرسه نصیحتا ولورضررا ولمزا کرا ولکشیه خوش
دخی کلمزسه اسدی بوکلام جاریه‌لرحقنده دورملکی اولیجق حلال اولانفد ر چوق
دخی اولورسه انوکله لواطه قلمق حرامدور زیرا اول ملکنده اولمق اصل حرامی مباح
قلمز خمر ایجمك کبی یا خنزیر اتن یمك کبی ایمان اهلنه نه بنی صحیحدور نه بتو یا یجمه‌سی
زیرا رسول ع م بویرمشدورکم إن أخوف لما أخاف علی أمتی عمل قوم لوط یعنی بنوم کی
قورقدوغم امتلرنده لوط قومی عملیدور ودوایتده دخی بویوردیکه لا ینظر الله تع
الی رجل اتی رجلا او امرأة فی دبرها یعنی الله تعالی رحمتا تمز شول کمسنیه کم براکك
ایله یا برعورتله دبرندن جماع ایده اکر کندو حلالی ایسه دخی ودخی علی رضی الله عنه
بویردی قچان براکك دخی براکك ایله قضاء شهوت لتسه یادن قیامت کوتنده انی
برغایت بوخیه اصه تو تا یلر طاسو اهلی کلی بلیه لرکه بو لوطی عملن اشلمشدور ودخی
ابن عباس ایدور یارن محشرده اول لوطی عملن اشلینلر شو یله حشر اولالرکم برینوك
ذکری برنیوك دبرنده او لا شول ایت جاتشوردکی جمیع اهل محشر لجنده کما اول حالله

رسوای

رسوای اولالر وخمر ایجن اسرك قوبه فدحی النده واذما اولدورن یالین بجاق النده کندو
اوزه اولدورده کرودرلیه تا فصل قضا تمام اولنجه کروفلان معصیت اشلینلری
دخی بوندن قیاس ایت بونده سویلیجك کلام چوغدی ولیکن بو تنبیهات اوزره اقتصار
اندوك غافل اولانلر فمن ابتغی وراء ذلك فاولئك هم العادون هر کیم بو ذکر اولنان
حلاللردن قناعت ایتمیوبا وته حرامه کچوب انی طلب ایدرسه اول ظالملردندر ولورکه حرامی
حلال اوزره اختیار اده والذینهم لاماناتهم وعهدهم راعون یعنی دخی مؤمنلر
انلردورکم امانت صقلایجی اولالر صاحبنه اکسوکسز دکورهلر وعهدلرن دخی رعایت
اده‌لر وشول امانتلر وعهدلرکم کندولره الله تعالی ادستنده درندرلر وکفارتلر
وفرض اولنان عبادتلرکبی که کی اشلمکلمه ادا اولتورکمی ترك ادوب یغلمامغله ادا
اولتور غیبت یالان کبی ودخی زنا وربا اتمك کبی دخی بولره بکرزنه وارسه کبایر کناهدن
ودخی اول امانتلر وعهدلرکه سنوکله بوخلق اراسنده دورانی دخی رعایت ادهلر
که بونده مخالفت قلمق منافق صفتیدرتکم رسول حضرتی ع م بویوردیکه آیة المنافق
ثلاثة وان صام وصلی وزعم انه مسلم اذا حدث کذب واذا وعد اخلف واذا اؤتمن
خان یعنی منافقك علامتی اوچدوراکر اول اوروج طوتوب نماز دخی قیلورسه وکندوی
مسلمان دخی صانورسه اول خالص منافقدر چون بو اوچ صفتانده اولا
برنجی ولکم سویلیجك یالان سویلیه برنجی ولکم وعده قلسه کسنله مخالفت قیلوب
یرینه کتورمیه ودخی امین دیوب امانت قوتلسه اکا دخی خیانت ایلیه کرك اول
امانت مالده اولسون کرك سرلرده سوزده اولسون باقی نکه بولره بکرزوار ودخی
بیوردیکه والذینهم بشهاداتهم قائمون یعنی دخی مؤمنلر انلردورکم اشتدکلری
طانقلغی صقلیدلر اکرا ونوده وزدیو قورقولرسه یا ذه قوی لرتا که حاجت اولوب
قچن دقیلری وقتن کرکمدن واده لرحاکم قتنده طانقلق ویره لرشول وجه اوزره کیم
کوردلری یا اشتدلرا نولك اوزرنه زیاده نقصان اتمیه‌لر ودخی تاکید ایچون کو ویوردیکه
والذین هم علی صلواتهم یحافظون ودخی مؤمنلر اولردرکم نمازلرینوك اداسنه
دایم وقتیله ملازم اولالر اشغال دنیایه مشغول اولوبانی وقتدن فوت اتمیه‌لر
رکوعنه وسجودنه وقیامته وقرائته وجمیع ارکانلرینه خلل ونقصان ایرکورمیه

وحفظ ایدوب صقلمق معناسنی بود و ركه نمازدن طشره اولان شرطلر كه واردر
بدنی ارتمق وستر عورت ایتمك وقبله یه یونلمك ونیت ایتمك وتكبیر ایتمك ووقتدر
بولری اوقات صقلیه اولكی ایچنده دائمون وبو ایچنده حافظون دیدوكی اشبو معنیلره
دلالت ایدر كه ذكر ایلدوك بوندن صكره حق تعالی بویوردیكه اولئك فی جنات
مكرمون یعنی اولر كه اشبو ذكر اولنان صفتلرله موصوف اولسلر كامل
مؤمنلر اولوب جنتلر ایچنده ثوابلرله وهدیه لرله اكرام اولنور وفرشته لر دائم
زیارته كلوب سلام ایدرلر حق تعالی لیدن ارمغانلر كتوررلر فمال الذین كفروا
قبلك مهطعین عن الیمین وعن الشمال عزین یعنی یا محمد نه اولدی بو كافرلره كم بونلر سنی
سندن یغلوب طوپ طوپ كوزلریله سكا چوروب باقادیرلر بولوك بولوك كلوب كیمی صاغوكده كیمی
صولكده حلقه حلقه اولوب اوتوررلر اندن اوترو دكلكم سنوكله موانست
ومصاحبت قیلوب علموكله ووعظكله منفعت طوتالر بلكه سنك عیبلروك
تجسس ایدوب حقوب ظهوره كتورمك ایچون ایطمع كل امرئ منهم ان یدخل
جنة نعیم یعنی اول مشركلر بونه دیرلر دیكه محمدك اصحابی جنته كیررسه
بز انلردن اول كیرورز انلره اوچماق نعمتلرن ویرورلرسه بزه انلردن ارتوق
ویررلر پس حق تعالی انلرك امیدن قطع ایتمك ایچون بو ایتی اندروب بویوردیكه
اومرمیه هر بر كیشی بونلردن اول اوچماغه كیروب نعمتلرله تنعم ایده لر كلا ردع
ومنع وزجر اولسون انلر سوزلرندن كه بو اوسولری ولجق دكلدر انكه اول كفر اوزره
اولالر انا خلقناهم مما یعلمون یعنی تحقیق بز بونلری یاراتدق شول نطفه دن
وعلقه دن بیلورلر جمیع ادم اوغلانی اندن یاراتدق و بونلر ایله حكم ایلدوك بو ادم
اوغلانلرندن هیچ بر كیمسه اول جنته كیرمیه الا اولر كه ایمان كتوروب صالح
عمللر اشلیه لر بونلرده چون نه ایمان وار ونه عمل صالح وار ادنیله اومرلركه اول جنته
كیره لر پس حق تعالی بو كلامنی محكم قیلوب قسم ایلدیكه فلا اقسم برب المشارق
والمغارب انا لقادرون علی ان نبدل خیرا منهم وما نحن بمسبوقین یعنی الله
تعالی بویوردكه بن قسم ایدرز شول مشارقلرنی حق كه كون اندن طوغر ومغاربلر
دنی حق كه كون انده طولنور ومشارقلری جمعله كتوردی اول اعتبار اوزره كه

هر

هر كونك بر مشرقی وار كه كون اندن طوغر یوز سكسن مشرق كوزله قیشوك وار ویوز
سكسن مشرق ایلك یازله یایوك وار ومغارب دخی بو تحلیل دوفی الجمله حق تعالی
بویوردكه بنوم كمال قدرتم حقیچون كه كونیشی بربلده ینججه مشرقلرده سیر ایتدورن
اكا دخی قادرم كه بونلری بركلی هلاك ایده وز بونلروك یرینه بر خلق دخی یاراده وز كه
اولر بونلردن خیرلو اولالر بزوم قدرتمزه اندن عاجز دكل كم یاتمغه قوتمز یتمیه فذرهم
یخوضوا ویلعبوا حتی یلاقوا یومهم الذی یوعدون یعنی یا محمد قو بونلری نه دلرلرسه
سویلیلر ونه دلرلرسه اشلیلر واول باطله طالوب عمرلرن دنیا لهوی ایچنده
چوروتدلر بزوم طاعتمزدن وایمان كلمه سندن یوز دوندردلر تا كوزلریله مشاهده
ایدوب كورنجه اول كونلرنی كم انلره وعده ایچون وعده لنمش دورلر پس اول كونی بیان
ایدوب بویوردیكه یوم یخرجون من الاجداث سراعا كانهم الی نصب یوفضون
یعنی اول كوندر اولكم یرلرندن اسرافیل صوری وازندن ایشدوب باشن قالدروب
طوروكله لر محشر یرینه سرعتیله دوب دورشلر ویلشلر شول صنغونه چریكی
كم علم سنجاقدینه سكردشلر ریشلری قتنه یا خود شول بوتلری طبیجیلر
كبی كم بوتلردن یناسكردلر خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة ذلك الیوم الذی كانوا
یوعدون یعنی بو حالتده كم كوزلری یوللوقورقوچیدن اولانا بر قیاقلوی برقیاق اوزرینه
یوملمیه قورقودن وخورلق ویوزقاره لغی ولری یورومش اولا اول كوندر اولكم
دنیده انلره وعده اولوب قورقودلمشدر سورة نوح وهی عشرون ایة مكیة

بسم الله الرحمن الرحیم

انا ارسلنا نوحا الی قومه یعنی تحقیق بز نوحی رسول قیلوب قومنه كوندردك
سریانی دلنجه انوك ادی ساكن دیمكدر ولو ربویردقكم ان انذر قومك من قبل
ان یاتیهم عذاب الیم یعنی قورقوت اخرت عذابیله ودخی اوكوت وییر دعوت ایله
كم كفردن ایمانه دونه لر وضلالتدن هدایته كله لر اندن اوكدن كه عذاب الیم
نازل اوله ولافقی المجیدیجی وودرتلو اولا كما اول طوفاندن دوغرقا ولمقدور ودخی بویوردیكه
قال یا قوم انی لكم نذیر مبین یعنی اول نوح بزوم امرومز ایشدورمك ایچون
كلدی اول قومنه ددیكم ای بنوم قوم وقبیلم سزه بن اوكوتجی وقورقودیجی كلدوم اشكاره

ودل ایله کمسنز اول دلی بیلورسز اول قومه دلرکمی اوکوت ویرورسن اینا شیده لوم حق
تعالی خبر ویردیکه ان اعبدوا الله واتقوه واطیعون یعنی نوح دیدیکه اینی اوکوت
ویرورمکه الله یه برلیه سز بوتلری قیوب اکا عبادتده سز و اندن قورقوب
معصیتلردن یغلنا سز و بنم دیدیکم اکا مطیع اولاسز یغفر لکم من ذنوبکم
ویؤخرکم الی اجل مسمی ان اجل الله اذا جاء لا یؤخر لو کنتم تعلمون
یعنی نوح دیدیکم الله مغفرت ادوب جرم قلدوغکوز کناهدن شرکدن وسزه امان ویرور
عافیت ایله اکرسوم بویرده وعمر طوتسکوز اول عمرکوزلرکزی دک که وعده اولمشدور
بدرستی الله تعالی لینک چون عقوبتی وعذابی کلدیکه هیچ برکمسنک طاقتی یتمزکه انی منع
ادوب تاخیر ایده اکر سنفعنا دعقلوکوز وار ایسه چون نوح بو رسالتی کوردی
انلر مطیع اولمدیلر اما اکر دیرلرسه کم ننه دیدی نوح اول قومه کم سزی تاخیر ایلیه
خیرو بن طورورکن اجل کلسه تاخیر اولنمز بویله اولیجق خو حکم نتناقض اولور بز
ایدورورکه مثلا حق تعالی حکم ایلمشدی نوح قومنه اکر ایمان کلسه لر عمرلری بیک
ییل اولسه کرکیدی والا کفر اوزره باقی قالورلرسه طقوز یوز ییل تمام اولنجق
اولری هلاک ایلیه پس نوح پیغمبر اول وحی ایله معلوم اولمشدی انوکیچون
دیدیکه ایمان کتوروک تا اجلکوز تاخیر اولونه مسماه دکن کم تقدیر اولنیدی
املجق اول اجل اطول کلسه بر نفس دخی تاخیر اولنمز پس نوح طقوز یوز اللی ییل
اول قومی دعوت ادوب اوکونلدی اول قومدن ارتوردیکی کندویه الایلانمق وسکو
ودولملت ارتوردی کوردیکه هیچ بولردن صالح کلمز بوکز حق تعالی یه توجه
قلدی ننکم حق تعالی بویردی قال رب انی دعوت قومی لیلا ونهارا فلم یزدهم
دعاءی الا فرارا یعنی نوح دیدیکه یا رب بن قومیمی علی الدوام کیجه کوندوز کیزلو اشکاره
توحیده دعوت ایلدوم بن دعوت قلدوغمجه بولروک دخی ایماندن ایراقلغی وقاچمق
لغی ارتور دخی بیوردیکه وانی کلما دعوتهم لتغفر لهم جعلوا اصابعهم فی اذانهم
واستغشوا ثیابهم واصروا واستکبروا استکبارا یعنی بدرستی بن هر بارکم
بولری دعوت قلدوم سنی برلیه لر کفر شرکدن بری ولالر تا سن بولری یارلغیه سن
بولر بارمقلرن قولاقلرینه صوقرلر تا کم بنم کلامم اشتمیه لر اول کفرلری اوزره قایم اولوب

طورودلر اول غرتیجو کلری تا تیلری کبی بن عوبی ایمانه کلمکدن تکبرلک ادرلر ودخی بیوردیکه
ثم انی دعوتهم جهارا ثم انی اعلنت لهم واسررت لهم اسرارا یعنی نوح دیدیکه اندن
بن بولری دعوت قلدوم ایمانه اشکاره اندن هم کیزلو هم اشکاره قلدی یعنی اولا
امر معروف ونهی منکر ایتمک طریقی اوزره یومشاقلغله وهم سرله دعوت قلدی کوردی
انوکله اولمز بوکز اشکاره جدله قوتله دعوت قلدی کوردی اولدخی اولمز بوکز
جددن دخی ارتوردی هم کیزلو هم اشکاره دعوت قلدی ننکم بیان ایلدوک ودخی
بیوردیکه فقلت استغفروا ربکم انه کان غفارا یعنی بدرستی نوح قومنی بالا نلدلر
حددن بجدلو بونجه دعوت اولندقدن صکره حق تعالی انلردن یغمورلری طوتدی
وعورتلری عقیم قلدی قرق ییل نسللری کسلدی مالری هلاک اولدی باغلری
بوستانلری قورودی وصولری صوغلدی نوح انلره دیدیکه یا قوم اول کفرکوزدن
وشرککوزدن توبه ادوب ربکوزه دونوک که اول غفاردر توبه ادنلری یارلغر اکر توبه
ایده یسی اولورسکوز یرسل السماء علیکم مدرارا ویمددکم باموال وبنین
ویجعل لکم جنات ویجعل لکم انهارا یعنی شرککوزدن توبه ادرسکوز حق تعالی
قبول ادوب حاجتکوزی اولدقجه کوکدن یغمورلر ویریه وهم سزه مدد ایروب
مالکوز واوغلوکوزی قیزکوزی کوروب ویروب دخی باغلرکوزی وبوستانلرکوزی تازه لندره
وایرمقلر وکوزلر اقیده نعمتلرن سزه بول ایده وبن بوسوزی دخی قبول ایتمدلر بوکز
باشلدی حق تعالی نک عجایب قدرتلرندن که کندولرده واردر انوکله تذکر ادوب
اوکونلدی ننکم الله تعالی خبر ویردی مالکم لا ترجون لله وقارا وقد
خلقکم اطوارا یعنی نوح دیدیکه نولدی سزه که اول اللهک عظمتندن قورقمزسز
وانوک عظمتی حقیقتی بلمزسز حال بودر اول سزی یاراتدی حالدن حاله کتوردی
بر نطفه ایکن قان دوندردی وقاندن بر پاره ات دوندوردی دخی سکوکلر وسکرلر
وطمرلر واعضالر یاده ادوب صورته کتوردی واول صورته جان ویروب قوه کویردن
دنیایه کتوردی اشبونلک کبی قد قامت ویردی نیچون انی قیوب بر وغه طپرسز بوکز
بونی قیوب کوکلرو یرلر عجایبندن خبر ویروب تنبه ایتدی ننکم حق تعالی خبر ویردی
الم تروا کیف خلق الله سبع سموات طباقا وجعل القمر فیهن نورا وجعل الشمس سراجا

یعنی نظر اتمزمسز اشبو کوکلرکه عبرت الاسز الله تعالی نیجه یاراتدی بو یدی کوکلری طبقه
طبقه بربری اوزرنه که هر کوکك دخی قالکلغی بشیوز ییللق یول قدردر واره لقلری
دخی بشیوز ییللق یول قدردر و دخی ایی بو کوکلر ایچنده نور قلدی یوزی جمیع کوکلره
ایدنلق ویرور واردی یراهلنه شعله ویرور و کونشی دخی چراغ قلدی که کوندوزی
انوکیله روشن قیلورنا که هر صاحب کوزی یرنه کتورمکه اسان اوله و دخی
اولومدن و کروقوپمقدن خبر ویردی نتکم حق تعالی بویرور والله انبتکم
من الارض نباتا ثم یعیدکم فیها ویخرجکم اخراجا یعنی الله تعالی سزولتا کوز
ادم طپرقدن یاراتدی سزی دخی اندن یاراتدی وجوده کتوردی عاقبت سزی
اولدوربا و لطپرق ایچنه قارشدورلسر اندن صکره کروچقارلسز شویله چقرمق
که هیچ بر نیکوزا اول طپرقدن قالجق دکلدور و دخی حق تعالی خبر ویردی والله جعل لکم
الارض بساطا لتسلکوا منها سبلا فجاجا یعنی نوح اول قومه ددیکم کورمزسز کم الله
تعالی بویری سزه نیجه دوشیو ویردی تاکه انولتا وسننده اوتوره سز قنده حاجتکوز
اولورسه وارهسز پس اول پادشاه سزه بونوك کبی انعاملر قیلاسنی قیوب براصی سز
زیاتسز لنسنیه طایمق روا دکلدورانی برلك وبکا مطیع اولوکا ندن اوکدتکه
عذاب کله نوحك یولرنه قدرکه وعظن کلامن اشتدلر دخی بترانادلری ارتوب
نوحه سکوپانجندلر نوح کوردیکه بولردن هیچ بری ایمانه رغبت اتمز نوکز حق تعالی
توحیدا دون عرض حال قلدی نتکم حق تعالی خبر ویردی قال نوح رب انهم عصونی
واتبعوا من لم یزده ماله وولده الا خسارا ومکروا مکرا کبارا یعنی نوح ددیکه
یارب بتحقیق بنم قومم بکا عاصی اولوب مطیع اولمدلر برکمسنیه مطیع اولدلرکه
انلروك مالی واولادی انکا ارتورمدی الا زیانکارلق ارتوردی یعنی اول رئیسلری
وسقتدالری بولره دین ایچنده حیله اوکره دورلر و قندوزرلرکه نوحی دوکلر وسوکلر
واولری منع ایدهلر انوك سوزن اشدوب ایمانه کلمکدن نتکم حق تعالی خبر ویردی
وقالوا لا تذرن الهتکم ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا یغوث ویعوق ونسرا وقد
اضلوا کثیرا ولا تزد الظالمین الا ضلالا یعنی اول رئیسلری وشریفلری کروقلدن اشغه
قومه ددلرکه سز نوحك سوزن ایشدوب بو الهلرکوز عبادتن ترك اتمك و دخی الوکوز

چمکدن

چمکدن عبادتندن اول پوتلروکوزلك که ود در و دخی سواع در و دخی یغوث در
و دخی یعوق در و دخی نسر در دایم بو بش صنمکوزه عبادت ایلك بولری ترك
ایلمك نوح ایدر الهی بو پوتلر سبب اولوب نیجه قومی ضلالته براقدلر سن دخی اول پوتره
طپن مشرکلره زیاده قلمه خسارتدن ارتق و عذابدن ارتق کم بولن ظالملردر و دخی
حق تعالی خبر ویردی مما خطیئاتهم اغرقوا فادخلوا نارا فلم یجدوا لهم
من دون الله انصارا یعنی بو نوح قومی اول سیئاتلری و خطالری سببیله
دنیده صویه غرق اولدلر و قیامتده اوده کیروب غرق اولسرلر پس اول نوح قومی صو
عذابنه واقع اولوب هلاك اولدلرنه اول طپدقلری صنملردن ونه اول رئیسلردن
یاردم ایدیجی بولمدلرکه اولولری اول عذابدن دخی قورتاره جق دکلر چون کوردی
نوح بولر ایمانه کلمزلر حق تعالی دخی وحی ایله اکا بلدوردیکه شول ایمانه کلنلردن ارتق دخی
برکمسنه ایمانه کلجك دکلدر پس نوح دخی انلروك هلاکلوکن دلدی نتکم حق تعالی خبر ویردی
وقال نوح رب لا تذر علی الارض من الکافرین دیارا انك ان تذرهم
یضلوا عبادك ولا یلدوا الا فاجرا کفارا یعنی نوح ددیکه یارب بو کافرلردن
بو یریوزنده اولردار لو ایچنده کمسنه دیره بو قومه کلن هلاك ایله اکوسن بولری رد اتمیجك
اولورسك بولرسنك اول ایمانه کلن قوللروکی دخی ازدورورلر و بولردن دخی اولاد کلمز الا
فاجر کلور سنك عبادتکدن اعراض ایدوب ایروغه طپرلر بو کلام شول رسول علیه السلام
دیدوکی کلام کبی ددکه بیوردی الشقی شقی فی بطن امه یعنی شقی اولدکم اناسی قرننده شقی
اولدی بولر دخی انلردن ایدی بوندن صکره نوح نفسیچون و اتاسی اناسیچون و اهلی
ایچون و دخی مؤمنلر ایچون مغفرت دیلوب دعا قلدی نتکم حق تعالی خبر ویردی رب
اغفرلی ولوالدی ولمن دخل بیتی مؤمنا وللمؤمنین والمؤمنات ولا تزد
الظالمین الا تبارا یعنی نوح ددیکه یارب بنم کناهلرومی ستر ایله و دخی اتام و انام
کناهلرن ستر ایله بزوم کناهلرومزله بزه عقوبت ایلمه و دخی شولروك کناهلرن دخی که بنم
دینمه کیروب سفینمه دخی بله کیردلر و دخی جمیع مؤمن ارنلره و مؤمنه عورتلره بله رحمت
ایله یارلغه تا قیامته دکن بو دعا امتیچون در عکرمه روایت قیلور ابن عباسدن
رضی الله عنهما اول ابن عباسك عادتی بویدیکم کیجه قران اوقوردی بر آیت اوزره یحسه که

انذنا کار توصفا حاصل اولایدی یا عکرمه دیردی یارن اشبو آیتی بکا اکدوریارنده
انی اکا اکدوردی اکدوردقده دیردی که یا عکرمه بد رستی اول نوح پیغمبر کافرلرا وزره
دعا قلدی هلاک اولدیلر مؤمنلره دعا قلدی مغفرت ایله کافرلر حقنده قبول اولنوب هلاک
اولدیلر و مؤمنلر حقنده دخی قبول اولنوب مغفور اولدیلر انک دعاسیله بعضی اصحابدن
ایله روایت اولنمشدر که دیدی مؤمنلرک نجاتی اوچ نسنه ایلهدر بر نوح پیغمبر دعاسیله
و بر دخی اسمعیل پیغمبر دعاسیله درکه قربان و قتنده قلدی و بر دخی بزوم رسولمز
علیه السلام شفاعتیله درکه گناهکارلر حقنده

سورة الجن وهی ثمان وعشرون آیات مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

قل اوحی الی انه استمع نفر من الجن یعنی حق تعالی بیوردیکه ایت یا محمد خبر ویر
اول مکه کافرلرینه که الله تعالی بکا وحی ایلدی قرآن ایچنده خبر ویردیکه بدرستی
جنیلردن بر بولک که طقوز شخص ایدی نصیبین اهلندندرکه اول یمینده ایدی و جنیلرک
اشرفلرندن ایدی و دخی سعید بن جبیر ایدر ابن عباسدن ایله اشتدم که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اصحابدن بر جماعتله قصد ادوب سوق عکاظیه کتدیلر اول وقت
شیطانلر کوکلره چیقوب خبر اوغورلمقدن منع اولندیلر بو کله که انلری اودایله اتدیلر
جمعنه قومدیلر اول شیاطینلر ددیلر که اوشبو حال اولدوغی کلدی الا بر نبی دنیاوره دردکم
یکی کوندلدی سفرایلک کورک که بو مشارقده یا مغاربده ظهوره کلمشدر که بز منع
اولندق پس بو جن شیاطین بر بوزنه طاغلوب استدیلر که تا نه حادثه اولدی ایله لر
انلردن بر بولکی تهامه دن یکا چقدیلر رسول علیه السلام اصحابیله نخلده ارتته
نمازن قیلوردی رسول الله حضرتنک قرآن اوقدوغی آوازن اشتدیلر طوروب
دکلدیلر تعجب ایدوب ددیلر والله اشبودرکه بزه حایل اولدی کوکه چیقوب خبر
المقدن پس کرودونوب قوملرینه کلدیلر اول اشتدوکلرندن خبر ویردیلر نتکم حق تعالی
خبر ویردی فقالوا انا سمعنا قرآنا عجبا یهدی الی الرشد فآمنا به
ولن نشرک بربنا احدا یعنی تحقیق یا قوم بر قرآن اشتدوک عزیز
شریف کریم که انک مثلی عزیز بولنمز انوک کبی قرآن که هدایته دعوت ایدر و طریق صوابه
یلترکه اسلام توحید طریقیدر دخی کورکلو ایشلره دعوت ایدوب یارمز اشلردن نهی

پس بز اول قرآنی تصدیق ایدوب الله ایمان کتوردک و بلدوک که محمد حق رسولدر
قرآنی اکا اندرمشدر و اعتقاد قلدق که خالقمز بردر و انوک ملکنده
شریکی یوقدر هیچ برکسه بزانکا شریک قلمزوز و دخی بیوردیکه وانه تعالی
جد ربنا ما اتخذ صاحبة ولا ولدا یعنی یوجلدی بزوم ربموزک عظمتی و ذکری
و سلطنتی قموتصوردن و دخی کندویه زوجه طوتمدی انوک سلطنتی عظمتی
یوجه دوراندندرکه اول اهل و لاده احتیاجی اولا و دخی بیوردیکه
وانه کان یقول سفیهنا علی الله شططا یعنی اول بزیلربزه ددلرکم بدرستی اول
سفیهمز ایدی دیدیکه ابلیس دور تکبریدن ارتق تکبری واردیوب بزیکا دعوت
ایدردی اول جنیلر دخی بزوم عقلسوزلرومز جاهللقلرنده الله اوزرنه بو سوزی
دیرلردی کذب جوریوننددن یولرکالی بالده یحیلر ایمشز بلدوک که الله تعالی بولردیدکلر
حالی و منزهدر و دخی بیوردیکه وانا ظننا ان لن تقول الانس والجن علی الله کذبا
یعنی بو جنیلر ددلرکم بزوم ظنمز بو ایدیکه بو جنیلردن و آدمیلردن کمسه الله اوزره
کذب ادوب افترا ایتمزلر بویزوم کافرلرومز و آدمیلر کافرلریکه دیرلر بو پوتلرومز تکریلردر
اول تکریدن ارتوق بزانا بوزروز کمیلادن دکلرضا بوزردق شمدی بزه بو قرآنله بیان
اولندیکه انلروک سوزلری هپ کذب افترا ایمش بوارایه دکن اول جنیلر خبرید ورکم
حق تعالی خبر ویردی بوندن اشغه حق تعالی کلامنی درکه بویوردی وانه کان رجال
من الانس یعوذون برجال من الجن فزادوهم رهقا یعنی بو آدمیلردن حالت
جاهلیتده کمسلر واردی بر تسفرده کلوب بر دره یه و بر اسوز یازیه قونسالر جنیلر
شرندن صغنوب دیرلردیکه اعوذ بسید هذا الوادی یعنی صغنورز اشبو
دره نک جنیلرنوک و لولارینه که بزی برقلرنوک شرندن صقلیلر که اول سوزله
اولکیجه انلر امان ایچنده اولورلردی بو آدمیلروک انده صغندوغی انلروک کبرین
و طغیانن ارتوردی دیرلردی بزوم دخی اولو لغمزه اکا ایرشدیکه جن انس بزدن امان
دلرلر و دخی بیوردیکه وانهم ظنوا کما ظننتم ان لن یبعث الله احدا یعنی یا مکه
اهلی اول جنیلر کافرلری و دخی سز طبد وغکوزلین صنورلردیکه الله تعالی اولمدن
صکره برکسه کوفوب حق دکلدوردیرلردی اندن ایمان کتورمزلردی نتکم سز صاندوکوز

بدرستی الله تعالی کوجنیلر کلامندن خبر ویروب بویردیکه وانا لمسنا السما
فوجدناها ملئت حرسا شدیدا وشهبا یعنی اول جنیلر ایدور بدرستی بز کوکه
چقدق که سوزاوغورلیه وزننه که اول اشدوبا وغرلردق بولدق اول کوکی که حارس
طوبطلوا ولمش قوتلو فرشتهلر دخی یلدوزلر دخی یلدوزلرکه چقانموزی یانوك یالکی برله
اتارلر و دخی خبر ویروب بیوردیکه وانا کنا نقعد منها مقاعد للسمع فمن یستمع
الآن یجد له شهابا رصدا و دخی ددلرکم بدرستی بز بوندن اول کوکه چیقوب
اوتوره جق یرلرده اوتورردق قولق طوتوب دکلردك فرشتهلردن اولاجق نسنهلردن
اراوندن سویلشورلر اما شمدی هر کم قولق طوتوب خبر المغه چقسه انك کوزنجی
ملائکهلر وار بیلورلرکه شهاب ایله انی اتارلر دخی یقارلر کیوندورورلر دخی خبر
ویردیکه وانا لا ندری اشر ارید بمن فی الارض ام اراد بهم ربهم رشدا یعنی اول
جنیلر بر برینه دیرلرکه بز بلمزوز بشبو حال کم کوکده ظاهر اولدی حق تعالی بویر اهلنه
بنوکله خیرمی دلر یوخسه شرمی دلر تا که ایمان کتورمسین هلاك اولالر ایمان کتورزر هدایت
بولالر یاخود حق تعالی رسول کوندرردوکندن بویر اهلنه عذابمی دلر بولره رسول کوندروب
طریق هدایتی بلدوره سکله و دخی بیوردی وانا منا الصالحون ومنا دون ذلك
کنا طرائق قددا یعنی اول جنیلر ددلرکم بز دخی بعضمز مؤمنلر صالحلروزو دخی
بعضمز کافرلر فاجرلروز بزوم هوامز مختلف دورهی بریموز بر طریقده در و دخی بیوردیکه
وانا ظننا ان لن نعجز الله فی الارض ولن نعجزه هربا و دخی اول جنیلر ددلرکه اکر
اول پادشاهمز بزه عذاب اتمك دلسه یعنی شکسز بیلورزکه ملکندن چقماغه
طاقتموز یوقدر که عالم ملك ملکوت دخی انوکدور و دخی بیوردیکه وانا لما سمعنا
الهدی آمنا به فمن یؤمن بربه فلا یخاف بخسا ولا رهقا یعنی اول جنیلر ددلرکه
چون بز اول قرانی اشتدوك که هدایت یولنه دعوت ایلر انکا تصدیق ایدوب ایمان کتوردوك
و محمدی حق رسولدر دیو بلدوك وهر کمسه کم اول ربنه ایمان کتوردی اول هیچ قورقماسون که
عملنك ثوابی نقص اوله یاخود انکا ظلم حیف اوله کناهنه اوزره ارتوق یازیله یا برابر کیشی
کناهی چون انکا عذاب اولنه و دخی بیوردیکه وانا منا المسلمون ومنا القاسطون
فمن اسلم فاولئك تحروا رشدا واما القاسطون فکانوا لجهنم حطبا یعنی اول

جنلر

جنیلر ددلرکه بزدن کمسنهلر وارکم الله‌یی بر بیلوب انوك حکمنه مطیع و منقاد اولمشلردر
و دخی کمسنهلر وارکه طریق حقدن کچمشلردر و جور ایدیجیلردر و اول کمسنهلرکه اسلامه
کلدیلر اولردورکه طریق حقی طلب ایدوب صوابه قصد ایتدیلر اما اولرکه حق طریقنی قیوب باطله
رغبت ایتدیلر انلردورکه کندولری جهنمه اودون اولوب طوترقا ایتدیلر اودون کبی وان لو استقاموا
علی الطریقة لاسقیناهم ماء غدقا لنفتنهم فیه ومن یعرض عن ذکر ربه یسلکه
عذابا صعدا یعنی حق تعالی بیوردیکم اکر بو اهل مکه هدایت اوزره طوغرو طورسهلر
بز اولره کوکدن طتلو صولر یغدروب واولره بول نعمتلر بتوررده‌وك که معیشتلری
بول اولیدی و دخی بز اول نعمتلر ایچنده انلری ابتلا قلیدق کم اول نعمتلرك شکرین
یرینه کتوروب بزوم طاعتمزه مصرف ایدرلر یوقسه کفران نعمتمی ایدرلر اما بعض اهل
دمشلرکه اکر بولر کلسی کفر طریقی اوزره طوغرو طورسهلر و کفر اوزره ثابت اولسهلر
دخی بز اولاره وقتیله چوق یغمورلر یغدورردق و بول نعمتلر بتوردك ماللرن
وطوارلرن ارتوریدق اول نعمت ایچنده انلری ابتلا ایده قلمایغیچون تا انلر انوکله فتنیه
دوشلردی ایله صنالردیکه اول انلره ویرلن خیردر بلمیهلردیکه اول حال انلره مکر
استدراج ایدر تا انوکله عذاب و عقوبته دوشرلر اما انلرکه حق تعالی اندوردکی
قرانی و محمدی تصدیق اتمکدن اعراض ایلدی واول دینی برلمدی اول کمسه یوروب جهنمه
قتی دشوار ایچنده اولاویوب اولدورکم اول کافرلری سورهلر بر صین بچق اوددن قیا
اوزره چقمغه ال ایاقاوروب ال قیایه چقمق استیلر اللری ایقلری یاپلکلنه
کیوه قورقیله دك اول قیا اوزرنه چقیجق طایبوب کرو اشغه دوشلر کرو سورهلر
چقوك دیو دایم بو عذاب اوزره اولالر عذابا صعدا ددوکی بودور و دخی بیوردیکه
وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا یعنی حق تعالی بیوردیکه مسجد الله ایچوندر
بنوکله خلقه مسجدلرك شرفن بلدوردی انکا تعظیم ایدهلر واندن بویردیکه اول
مسجدلرده قلدوغکوز عبادته دخی برکمسهٔ اورتاق قاتمك یعنی اول یهود نصاری
کنیسهلرینه کیروب عبادت ایدرلر اول عبادتده شرکلری وار پیغمبرلردن دخی بعضسنه
تصدیق ایدوب بعضسنه اتمزلر بس حق تعالی امت محمد مؤمنلرنه بویردیکه اول خرکلن
پیغمبرلری تصدیق ایدیگلر مسجدلره کیروب عبادتلرنی خالص الله ایچون ایدهلر بلسنه

اکا شریك اتمیلر و بعضلر دیدیلر که مساجد دیدوکی اول اعضادر که انوکله سجده اولنور
آلین و بورون و الوك ایکی ایاسی و ایکی دیز کوزی و ایاغك پارمقلری ایلتی یس حق تعالی
بیورر که بو سجده ایده جك اعضالر بنم ملکمدر بن یاراتدم و بنم ملکیمی بر اوغه
خدمت اتدورمك بنی قیوب اول اعضالر ایله ایروغه سجده اتمك سجده کوزی یکا تخصیص
ادوك و دخی بیوردیکه وانه لما قام عبد الله یدعوه کادوا یکونون علیه لبدا یعنی
حق تعالی خبر ویرور که وقتاکه اول محمد بطن نخلده طوردی بعض اصحابیله ارته نمازن
قیلوب جهرله قران اوقوردی اول جنیلر کجرکن انی اشدوب طوردیلر دکلدیلر اول قران
انلره خوش کلوب صفا ویردوکندن و دخی رسول سومکدن زیاده اولدوغندن
بر بری اوزرینه قات قات اولوب یقین اولدیلر دیدی کیم رسولنا اوزرینه اوشلر و دخی
بیوردیکه قل انما ادعوا ربی ولا اشرك به احدا یعنی ایت یا محمد بن مخصوص اول ربمه
عبادت ایدرین دخی برکمسه عبادتمده اکا اورتاق قاتمزن و دخی بیوردیکه
قل انی لا املك لکم ضرا ولا رشدا قل انی لن یجیرنی من الله احد ولن اجد من دونه
ملتحدا و دخی ایت یا محمد بومکه کافرلرینه کم بن حق تعالینك قولیم بنم الومده حق تعالی
خبرنا اشتدورمك دن اورتوق لتسنه یوق نه سزه ضرر ایرکورمکه طاقتم یوق نه خود
هدایت ایرکورمکه زیرا بو اکسنه دخی بنم مولام سالکدور ایت دخی یا محمد اکر بنم مولام
بکا عذاب قلمق دلسه هیچ برکمسنه التدن کلمز کبنی اندن کندو صغنجه سنه الوب
اول عذابی بندن منع ایده بن هیچ الله دن اورتوق قاچوب صغنلجق یر بولمیا دمکه
اکا صغنم و دخی بیوردیکه الا بلاغا من الله ورسالاته یعنی بنی حق تعالی یلیتك
عذابندن قورتارمز الا شول که بکا وحی اولنان قران خبرلرینی سزه ایرشدورم
و رسالتی یرینه کتورم اکا عاصی اولمیام ومن یعص الله ورسوله فان له نار جهنم
خالدین فیها ابدا یعنی هر کیم اللهه عاصی اولا انی برلمیه و انوك رسولنه مطیع اولمیه
و اکا اینن قرانی تصدیق اتمیه بدرستی قیامت کوننده انوك خاص قرارکاهی جهنم عذابیدر
ابدا که انده مخلدا و لاخلاص بولمیه و دخی بیوردیکه حتی اذا راوا ما یوعدون فسیعلمون
من اضعف ناصرا واقل عددا یعنی پیغمبر اول کافرلری زبانیلر ایله قورقوتدقدی
طامولجنده بو کافرلر دیدیلر کیم یا محمد اول بزی قورقتدوغك زبانیی وتطقوز زبانیه ایمش

بوقدر

بز بوقدر چوغلوغله اولورزه نه طاقت کتورر حق تعالی بو ایتی اندردوب بیوردیکه
یا محمد بو کافرلر بوا اشتدوکلری عذابلری اول وقتکه کوزلریله کوره لر بیله لرکه
کیمك یاردمجیسی ضعیفدر و کیمك لشکری آزدر اول مؤمنلر
یاردمجیسی و انلروك مولالری چریسی قوتلودر یو خسه اولکلن کافرلر معاونلری
قوتلودر یا اولرك لشکری چوقدر و دخی بیوردیکه قل ان ادری اقریب ما
توعدون ام یجعل له ربی امدا یعنی اول حارث کافر کلدی رسوله دیدیکه یا محمد اول
عذابکه بزی انوکله قورقودرسن اول نه وقتا اولور بزه خبر ویر یو خسه مرادوك
نوندن بزی مسخره یه طوتمقدر حق تعالی بو ایتی اندردوب بیوردیکه یا محمد اول کافرلره
ایت که بن بلمزم اول سزه وعد اولنان کونك یقیننی دور دیو خسه اول کونله سزوك اراکوزده
دخی اوزاق مدتی دورنه قالدی عالم الغیب فلا یظهر علی غیبه احدا یعنی غیبلری
بلیجی اولدور اندن ازتوق کمسه بلمزکه اول قیامت و اول عذاب کونی سزه نه وقت
کلسر هیچ برکمسه اول غیب اوزره مطلع قلمزانی قلاویله الا من ارتضی من رسول فانه
یسلك من بین یدیه ومن خلفه رصدا الا مکر برکمسه پیغمبرلردن اختیار ادوب
بیرنجه غیبدن اکا بلدوره اول اندن خبرویره اول معجزات اولوب پیغمبرلغنه دلیل
اولا بدرستی اول الله تعالی غیبی قچن پیغمبره بلدورمك ایچون فرشته کوندوره و
وحیله انوکله دخی فرشته لر کوندره رکمی اوکنجه کمی اردنجه کوزدجی اولوب صقلرلر
تاکه شیاطیندن برکمسه حاضر اولوب اول غیبدن واروب رسول خبر
ویرمدن انلر اول خبری فاش ایدوب خلقه اراسنده تا اول معجزات یرینه کلمیه بو بو یاله
اولدوغی انوك ایچوندر کیم لیعلم ان قد ابلغوا رسالات ربهم تا بو خلق بلسونلر کیم تروم
رسوللرومز ایرشدوردیلر خبرا اولرتبلری سوزی درحقیقتا اورتوغی اکسوکی
یوق و تبدیل تغییر یوق و اول رسوللرمز بلدیلر که اول اکا وحی اولنان اول مولاسنی سوزیدر
قبل حقدندور جهت شیطاندکل و دخی بیوردیکه واحاط بما لدیهم واحصی
کل شیء عددا یعنی الله تعالی علمیله احاطه قلمشدور جمیع پیغمبرلرینجه تبلیغ
رسالاتا تمش دور واتدوکن بیلور و خلقدن دخی کیم قبول اتدی و کیم دخی اتمدی بیلور
زیرا جمیع مخلوقاتك یرده وکوکده صاغشلرینه مقداردور انوك علمی الجنده کلی معدود

سورة المزمل اون علمندن طقسز سنسنه یوقدور وهی عشرون آية مكية

بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها المزمل قم الليل الا قليلا نصفه • يعنی حق تعالی خطاب ادوب رسولنه
بیوروركه ای كلیمه بورونوب یاتان طوركیجه نمازه مشغول اول ولا اول كیجه دن
از رق وقتكه نصفدور انی اویوكل او انقص منه قليلا او زد عليه ورتل القرآن ترتيلا
یاخود اول نصفدن بر ز نقص ایت كه كیجه نك ثلثی اولا ثلثانن اویو یات یاخود
اول نصفدن بر ز زیاده قیل كه ثلثانن احيا ادوب ثلثن اویو یاسن ودخی اوقوغل
قرآنی ترتیل ایله اوقومق ولدوركم آوازن قیوویوب ساكن اوقیه حرفلرن بر بردن
سچه حركتلرن یرلو یرنجه ایده امدی بو رخصت ویرمكدور رسوله دون نمازنده
یا یاروسن قلاسن یا اوچ بخشنده بر بخشن قلا یا اوچدن اكی بخشن قلا زیرا كم كیجه
ساعتلری حقیقتا نه قالدی نه كیجدی الله بیلور البحق امّا بعضلر دیمشلر كم دون نمازی
بش وقت نماز فرض اولمدن دوكلی امتا وزرنه فرض ایدی چون بو امتا وزرنه بش وقت
نماز فرض اولدی بولردن دون نمازی فرضی كتوردی مستحب ولدیكم قیلورسه حق تعالی‌یه
یقینلغی ارتر واولو مرتبلر وكرامتلر حاصل در قلمزسه بو مرتبلر حاصل اولمز وكناهكار
دخی اولمز امّا رسول وزرنه فرض ایدی مخصوص زیاده قربتدن اوتوری ودخی بیوردیكم
انا سنلقي عليك قولا ثقيلا • یعنی یا محمد القا ادیسر وز سنوك او وزرنه بو قرآنكم غایت
اولو اغرقدر وعظیمدر واوامر نواهی‌ی اجنده امر نهی واردور نمازلرن قلمق كبی كه انوكله عمل
اتمك نفسلره ثقیل كلور امّا تحمل ادوب عمل ادنلوك دخی یارن قیاستده ترازوسی
اغركلور ودخی دیمشلركم قرانوك انمكلوكی اغردورنتكم حق تعالی بیوردی یو قرانی بر
بر طاغه اندورسوز اول طاغ انكا طاقت كتورمیوب پاره پاره اولیدی بوندن اوترو
دیدیكه رسوله مردوه اوزرنده ایكن وحی كلسه اول وحینك ثقلتندن دوه‌نك كوكسی
یره ازدی دیر نمكه طاقتی قالمازدی تا اول وحی تمام اولمینجه ودخی بیوردیكه
ان ناشئة الليل هي اشد وطئا واقوم قيلا • یعنی یا محمد كیجه ساعتلری بر برینجه دن
قوپوب كلیجی دوراوك اجنده عبادت قلمق نشاطی وصفاسی ارتوقدر وركوندن ساعتلو
ودخی كوكله رقت حاصل ایدیجی دور الله دن ثوابا وموجی الانانه وقربت طلب ادوب

مناجات قلانلره ودخی اوقودوغی قرانك معلنسن فكر ادوب صوابا وزرنه فهم اتمكه
اول قریبرقدر اندن اوتروكم كیجه ده اواز كسلور داوالقار حركتی قطع اولوركوزكمسه
كورمز قولق اشتمز وكوكل بریره جمع اولورودخی اكرچه دونله طورمق نفسه
ثقیل كلور لیكن مرتبه وثواب دخی رحمته كوره اولورودخی بیوردیكم ان لك
في النهار سبحا طويلا واذكر اسم ربك وتبتل اليه تبتيلا • یعنی یا محمد سكا كوندزده
شغل طویل واردكه حوایجك یرینه كتوردیمكده متصرفسن واروسن كلورسن یاری
كیجه كندوكی فارغ قیل عبادت ایچون اول ربكك آدینی ذكر ایله كل انوك اچون مناجات
ادوب نمازلره مشغول اول یاری اشغالدن كندوكی قطع ایله توجهكی خالص
اللهه قیل تا عبادتك ودعاك ومناجاتك كلی خالص اولا اننه كه اول سنی كوندرن قلدی
سندن اندن ارتقدن محبتكی قطع ایله واكا عبادتكی كرندره ایله توكلی اكا ادوب اشوكی
تفویض قیل ودخی بیوردی • رب المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه وكيلا
• یعنی یا محمد سنوك ربوك اول الله در كه مشرقك دخی مغربك خالقی اولدور واندن
ارتوق معبود مطلق یوقدور الا اولدوركه واحددور شریكی یوق كندوكه دوست
وناصر وصقلیجی انی دین واكا اعتماد قیل كاقرلر سوزنه باقوب كوكلوكی طار طوتمه
فاصبر على ما يقولون واهجرهم هجرا جميلا • یعنی صبر ایله یا محمد اول مكه كافرلری سكا
كذاب ومجنون ددوكلرنه طار لغنمه كندوكی بولردن ایرغرلت ایله كوكلوكی ایله جزع
قلمه وفحش كلام اتمه وذرني والمكذبين اولي النعمة ومهلهم قليلا •
یعنی الله تعالی خلق عادتی اوزره بیوردیكم یا محمد سن كوكلوكه یوغصه برقمه كه بو
كافرلره نه ایده‌سن كه انلردن انتقام الاسن ولما لجوعا رلرنه ونعمتلرنه مغرور اولوب
سنی تكذیب ادنلری بكا قو انلردن انتقام اتمكلكه بن كافی ایم برقاچ كون بولریم مهلته
قو كوره سن كه بن بولره نه قلسرن بودنیا كونلری بولره اوزاق كلوب بیلورلو امّا بو ازدركم
تیز كچر بسی بولروك عقوبتن بیان ادوب بیوردی ان لدينا انكالا وجحيما وطعاما
ذا غصة وعذابا اليما • یعنی تحقیق بزوم قتمزده بو كافرلر ایچون ایاق باغلری واردر دردلو
دودلو عذابلر وجحیم طاموسنك ودلری واردور ودخی شول دكنلو طعاملر واردكه
ایتر بوغزه طقلور قالور نه اشغه اینر نه یوقو وحیقر اول دنیاده قلدقلری نعمت جزاسی وبو كلمسیله

بولاره كي قتي ايلام ايديجي عذابلر دخي واردر دخي بيوردي كه يوم ترجف الارض والجبال
وكانت الجبال كثيبا مهيلا يعني بونلره وعد اولنان عذاب اول كونده در كم اندن
يرلر قتي حركت ادوب طاغلر زلزله ايله كله شوي ايله كه اقر قوم كبي اولا قرار طوتميه حق تعالى
هيبتندن و دخي بيوردي كه انا ارسلنا اليكم رسولا شاهدا عليكم
يعني يا مكه كافرلري بز محمدي سزه رسول كوندردك و طانق كوندردك تا قيامت
كونند سزوك اوزركوزه طانقلق ويره كم بنوم خبرمي سزه ايرشدوردي سزوك
ينيچه كوزاني تصديق ادوب ينيچه كوز يا نلدي و دخي خبر ويرديكه كما ارسلنا الى
فرعون رسولا فعصى فرعون الرسول فاخذناه اخذا وبيلا يعني نتكم موسى بن عمراني
فرعونه رسول كوندردك فرعون تكبرلك وسركشلك ادوب موسانك پيغمبر لغنه
انانميوب يالانلدي بز دخي اني بر عقوبتله طوتدق كه نيله غرق ايلدوك و كوسز دخي
محمدي يالانلرسكز سزي دخي انجلين هلاك ايده وز و دخي بيورديكم فكيف تتقون ان
كفرتم يوما يجعل الولدان شيبا السماء منفطر به كان وعده مفعولا
يعني سز اكر كافر اولوب كفر اوزره كيدن سي اولور سكوز كندو كوزي نيجه صقليوسر سز
شول كونك عذابندن كه اكر اول كونده اوغلنجوقلر اولايدي انوك هيبتندن باشلري
اغاريدي يعني اول فزع كوننده كه اول صور چالنه حق تعالى هيبتندن بو كوكلركي
يارلوب پاره پاره اولا نا كه اول حشر حساب ولمؤمنلره جنت وكافرلره اودوغدن
خبر اولمشدر و جميع يرنده كله اشلنه ان هذه تذكرة فمن شاء اتخذ الى ربه سبيلا
يعني و شيوايتلركم ذكر اولندي تمام وعظ تبليغ در و هيچ اكسوكي يوق كم دلرسه بوكله
اوكودلنوب اول ربندن يكا يول طوتوب طوتسون دلرسه سعادت يولا زيرا حجتلر
دليللر ظاهر اولدي عذر قالمادي و دخي بيورديكم ان ربك يعلم انك تقوم ادنى
من ثلثي الليل ونصفه وثلثه وطائفة من الذين معك يعني يا محمد سنوك
ربوك بيلور كه بو كيجه لرده سن نه سقدار طورورسن كاه اولور كه ثلثاندن
اكسوك طوروسن وقت اولور كه ثلثي طورورسن يعني حسن بصري ايدور چون
قم الليل ايني انذي دون نمازي فرض اولدي بر ييل تعضي مؤمنلر ملازم اولمشلر رسول الله
اولره قتي زحمت اولدي زيرا جميع مؤمنلر ملازم اولمشلر ليس بواينيي اولانه رخصتيچون

اندروب بويورديكه والله يقدر الليل والنهار علم ان لن تحصوه فتاب عليكم
يعني الله تعالى تقدير ايدي بو كيجه نك كوندوزك ساعتلرين رعايت ادوب
حق تعالى بيوردوغيلين زينه كتوره سز زيرا اكمسلر اولوردي كه وقتي زينه كتورب
صقليوميم ديوايرتيه دك اويانوغ اولوردي حق تعالى رحم ادوب بوايتله دون
نمازنوك فرضيتن يولدن كتوردي چون كيجه صقلمقدن عاجز قالدلر انلره دت
عفو ادوب باغشلدي نافله قلدي تاكم دلرسه و نه وقت دلرسه دون اچنده
طاقتي يتن زياده مرتبه استين طوره قيلا و دخي بيوردي فاقرءوا ما تيسر من القران
علم ان سيكون منكم مرضى يعني حق تعالى بيورديكم قراندن نقدر ميسر اولورسه
اوقوك دون نمازي اچنده و دخي غيري نمازده زيرا حق تعالى بيلور كم سزدن بعض كوز
خسته اولور دون نمازي وقتنده و دخي غيري نمازده ديرا اياغي اوزره طورمغه
طاقت كتوردمز واخرون يضربون في الارض يبتغون من فضل الله واخرون
يقاتلون في سبيل الله و دخي بعض كوز يريوزنده سفر ادوب الله تعالى نوك مقدر
قلدوغي رزقدن معيشت ايچون طلب ادرلر و دخي بعض كوز الله يولنده مقاتله ومجادله
قيلورلر بودون نمازيني بشا ديمزلر بوايت دلالت ادركم كسب حلال دخي غزا مرتبه سنده در
زيرا حق تعالى اكسن برينه اكدي وجمع ايلدي و دخي علقمه دن روايتدر كه رسول م
بيوردي ما من جالب يجلب طعاما من بلد الى بلد فيبيعه بسعر يومه الا كانت
منزلت عند الله منزلت الشهداء يعني هيچ بر كشي اولميه كم اول بر طعام الوب بر شهردن
بر شهره النه دخي الندوكي كون نرخ نسوك اوزرنه ايسه اكا صاته الا انوك مرتبه سي الله
قتنده شهيد مرتبه سي كبي دور بوايتي اوقودي رسول ع م مصدا قنده و دخي بيورديكه
فاقرءوا ما تيسر من القران واقيموا الصلوة واتوا الزكوة واقرضوا الله قرضا حسنا
يعني اول قراندن اوقوك ميسر اولدوغي قدر و بش وقت فرض اولنان نمازلري و كوزي
كيجه كوندوزده شرايطلرن صقلا مغله قيلوك و مالكوزدن فرض اولنان زكوتي ويروك
و صدقه لر لحسان ايلرادوب الله تعالى يه اودخي ويروك كه خوش كوكل ايله واري نيتله
كه ريادن خالص ولا تا انوك عوضي دنيده مال ارتماغله ولخرتده ثواب مرتبه زياده
اولماغله يولاسز و دخي حق تعالى بيورديكم وما تقدموا لانفسكم من خير تجدوه عند الله

هو خيرا واعظم اجرا واستغفروا الله ان الله غفور رحيم يعني نه لنسنكم او كوردي
سز نفسكوز اچون كوندوره سز بو صالح عمللردن و خيراتدن كه كرچك نيتله و اخلاصله
ايشلمش اولاسز انك ثوابني سز الله قتنده بولورسز كه اول سزك خيرلو دو رجعا نلقادوب
ويرمدكوكوزدن دخي اولورقدر و سز ثوابا ولمقده دنياده معامله ادوب تجارتدن
و دخي كناهلروكوز اچون استغفار ادوب مغفرت ذلك كه الله تعالى كناهكي
ستر ادوب عفو ايدجي دور قوللري اوزره رحيمدور توبه ادوبا تدن بكا دوننلره

سورة المدثر وهي ست وخمسون اية بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها المدثر قم فانذر يعني سبب نزول بودوركه رسول محراطاغندن جبرائيلي اول
وقتكه كوردي يعني رسالته كلدوغي وقت اني هيبتنا لوب وقدي خديجه
اوينه كلدي ددي كه يا خديجه بني اورتكل خديجه طوروب رسولي بر كليم ايله
اورتدي رسول مباشر بوروب ياتوردي جبرائيل كلدي ددي كه اي بورنوب راحلق
استيوتيا نطور يوقور احتلق اندن دور كه بلوكي باغليوب بوخلقي بيم قومه
دعوت ايدسن قالق بوخلقكي بزوم عذابمله قورقوت بولري كفردن ايمانه دعوت قيل
وشركدن توحيده يلنه تاكه مخالفت يولندن چقوب موافقت يولنه كيره لر وانكا
طريقندن اقرار يولنه سلوك ادهلر و دخي بيوردي كه وربك فكبر وثيابك فطهر
يعني يا محمد طور نماز قيل اول ربوكي ولو لا غيل اندن كه اول بوترطيبلر انوك حقنده
سويلرلر و دخي طونك پاك قيل بعضلر ديمشلر كه طون مراد كوكلدور يعني كوكلني توبيله
معصيتلردن ارتيت و دخي كوكلوكي بزدن غيريدن ارتيت پاك قيل و دخي ديمشلر كه
عملدور يعني عملني دخي ريادن و عجبدن ارتيت بن ياراولا اما زجاج ايدور طونكي
قصه ايلكل زيرا طون قصه اوليجق نجاستدن ايراغ اولور و اوزون اولسه
نجاسته يتمكدن امين اولمز و دخي بيوردي كه والرجز فاهجر ولا تمنن تستكثر
ولربك فاصبر يعني يا محمد نفسوكي پاك ايله معاصيلري ترك ايله هرنسنه كه كسيني عذابه
يقينجق ايلرسن اندن ايراغ اول و دخي عملكي الله اوزرنه منت اتمه كه اني چوق كورهسن
و دخي كمسنه عطا اتمكل كه اندن سن دنيادن چوق عوض اوماسن و اول ربوكك عظمتنه
اكوب انوك امري اوزره صبر ايلكل و اولكا فلوروك اذالرنه طارلغمانغل و دخي بيوردي كه

فاذا

فاذا نقر في الناقور فذلك يومئذ يوم عسير على الكافرين غير يسير
يعني يا محمد صبر ايلكل كم تيز زمانده چون صوره اوروله اول كون قتي دشوار كوندور
كافرلر اوزرنه كاكر دكلدور بو ايت دلالت ايدر كه اول كون مؤمنلر اوزرنه اسان اولا
و دخي بيوردي كه ذرني ومن خلقت وحيدا وجعلت له مالا ممدودا وبنين شهودا
ومهدت له تمهيدا بو ايت وليد بن مغيره حقنده نازل اولدي يعني يا محمد كوكلوكي
مشغول طوتمغل ايشني بكا اصمرلغل شول كمسنك كه اني يالكوز ياراتدوم بلسنك
نه مالي واريدي ونه اولادي بن انكا چوق مال رزق ايلدوم و اوغول قيز ويردوم مجاهد
ايدور اوزاوچ اوغلي واردي حق تعالى ايدور بن انكا اوغللر ويردوك انوك قتنده حاضر لوردي
ماللري ونعمتلري چوق اولماغين احتياجلري اولمزدي كه سفره يا تجارته كيده لر
و اول قدر مال بسط ايدي ويردوك انكا كم نيه كركسه قدرتي ايرر ونه دوراولسنه
ارزوا السه يرنه كتورور و دخي بيوردي كه ثم يطمع ان ازيد كلا انه كان لاياتنا
عنيدا سارهقه صعودا يعني اول وليد بو كلي نعمتله كه بزوم رسولمزه فخر ادر
دخي اومركز بز انكا زياده مال ويره وز حقا كه بو اولچوده كلدوكز بز شمديدن كرو نه مالن
ارتوررز نه خوذ اوغلانلرن بلكه اكسلسه كرك پس اندن صكره نه مالي قالدي
ونه اوغلانلري كلي هلاك اولدي حق تعالى ايدور اول وليد عنادوين بزوم ايتلرمزي
تكذيب ادوب تصديق تمكدن اعراض ادرتيز اولا كه بز انكا تكليف ادوب حواله قويا اوز
سقرطاسوسنك بشنجي قيوسنده بر طاغ چقمغه كم چقماسي غايت دشواردر
نه ال ايلجك يروار دور ونه حود اياق ايلجك يروار دولمز انكا چقمغه وتميالك لحاح
اولنه الن اوره چقمقلغه الي ارنيه الن كيدرسه كرو يا يغي ولا ونوكا اياغن بصه
كه چقه اياقلري ارنيه شول زحمت مشقتله چيقه تا يوجسنه چقيجق طاينه كرو
يتمش يللق يول قدر اشغه دوشه تمام تكليف ادوب كروسوردلر چقمقلغه اشو
سقرلچنده عذاب اولونه بوندن صكره حق تعالى انوك محنيثا فعاللرندن بيان
قلديكه اول عقوبته واجب قلنجي دور بيوردي انه فكر وقدر فقتل كيف قدر
ثم قتل كيف قدر بو ايتك سبب نزولي بوديكه مكه كافرلري اولولري دارالندوه
جمع اولدلر دلركه اشبو كون عربلروك موسم كوني دور خلق جمع اولوردي محمدوك

سوزي جميع خلقه يا يلوب فاش اولدي بو خلق اندن سنڭ صوڭرا ارلوسه نه جواب
ويرمز دركه دلودوردي لوم بر نيجه لري دديلركم وارده لر انوڭله سويلشلر انوڭ
فصاحتني وعقلني كورده لر سزوڭ سوزكوزيلا ثنليه دديلركم شاعردوردي لوم وير
نيجه سي دديلركم بو لوعربلر دور شعر كوريدوردلر انوڭ سوزي هيچ شعره بكزمز
كوسنزي يلا ثنليه لر دديلركم كاهندوردي لوم بر نيجه لري دخي دديلركم بو لوكاهنلري
كوردلوغيندن خبر ويرورلر هيچ قيوزمزلر بو خوذا ولا حق سوزي يا اشي استثنا
اتميجه سويلمز كوسنزي يلا ثنلو لوبس اول وليد ابن مغيره يه دديلركم سن فكر ادرسن نه ديه لوم
اول ملعون بر ساعت بولودن بو نن دوروب فكر ايلدي كورو بوله دوروب دديكم بن انڭ
امرنده فكر ايلدوم نه ديمك كركسز بلدوم اما ساحر دوردي لوم كه سحرله اري
عورتندن ايرور وقومي قبيله بر برندن ايرور ليس اتفاقلري بو نوڭلا ودر مجمع اولديكر
صورتده محمد ساحر دوردي لر حق تعالى بو ايتي اول ملعون حقنده بيوردي يعني اول
وليد فكر ايلدي محمد حقنده كه بز اكا نه ديه لوم وتقدير اتدي كندودن بر سوز كه
اكا ساحر دديه لر و دخي بيوردي كه ثم نظر ثم عبس وبسر ثم ادبر واستكبر فقال
ان هذا الا سحر يوثر ان هذا الا قول البشر يعني اندن نظر اتدي محمد ولتامرنده يوزي
ترش اولدي لوني متغير اولوب اندن ايمانه كلمكدن اعراض ايلدي تكبر ايلنادون
دديكه دكلدور محمدوڭ دديكي الا سحر دوركه اثر ايلوجادولرني بربرندن اوكن نورده قور يش
ددلركم بونوڭ سحري ندور جواب ويرديكه اري عورتندن ايرور اتاي اوغلدن وقرداشي
قرداشندن ايرور واني اول صاحب يمامه مسيلمه دن روايت ايدر دكلدور
بو سويلدوكي الا ادمي سوزيدور حق تعالى بيوردي كم ساصليه سقر وما ادريك
ما سقر لا تبقي ولا تذر يعني تيزا ولا كم بن اني سقره كويرم كه اولطامونڭ بشنجي
طبقه سيدر انوڭ هيبتني وعظمتني فهم اتدوردمك اچون بيوردي كه سكا نه نسنه
بلدوردي يا محمد كه اول سقر نه هيبتلو نسنه دور ديس بيان ادوب خبر ويردي كه
اول سقرات قومزدي قومز سكوك قومز الا كيوندورر واولكيوميشله دخي قومز كورو
يكلتور بر باعيلين اولورانده كو كيوندوروب نه دري وتركه حياتندن اصي بولا
ونه اولدوب توركه عذابدن قورتولا لواحة للبشر عليها تسعة عشر يعني اول سقر

كيونديجي ديوزلري بريان ادوب قبيح ادبجي درواعضالري قويا ربجي درانوڭ اوزرنه
مسلط اولان اون طقوز فرشته دور بو لوطاموخزنيدا دلو بنوڭ ريسلري درامما
زبانيلروڭ صاعنشلرني الله دن ارتوق كمسه بلمز اما مراد بو اون طقوزدن اول
مالكلردور دخي انلروڭ كله اون سكز فرشته دخي واركه اولروڭ كوزلري يلدوردمكبي در
اغزلرندن اودبالكي چيقراولردن اسن كمكلك كتورلمش دردايم اولطامو اهلنه غضب
ادرلر واولروڭ بريني يمش بيك ادمي كتوروب سقره اتار بو ايت اينجك اولطامونڭ
مالكلري اون طقوزدور اول وليد ملعون ديديكه بن انوڭ بشنه كفايت ايدرن
وهر اكي وغلوم دخي انلروڭ برنه يترا و يوني بنا وغلانلر وملة دفع ايدرن كرو قلان
مكه قومي دخي طقوزن دفع ادرلر ومشركلردن بر دخي كم غايت قوتلو ايدي ايدور بن انڭ
كلسن دفع اتمكه يته رن صاغ چكنوم ملة او توني وصول چكنوم ملة طقوزني دفع ادوب
كلسن سورويا وده اتادم سز چرسز كيدرسز وار دوب اوچماغه كيرسز چون بولر
كلامي قلدلر حق تعالى بو ايتي اندوردي وما جعلنا اصحاب النار الا ملائكة وما
جعلنا عدتهم الا فتنة للذين كفروا يعني بز مسلط قلمادق اوطاموڭ انار دن الا
فرشته لردن قلدق كم زبانيلردور اري سوزلولر دور وقيتي قوتلولر دوركه هيچ بر
كمسه اكا غالب اولمز ودخي انلروڭ عددلرين اون طقوز قلدوغمز دكلدور الا ابتلا
ايچون دركم مؤمنله كافر تميز اولونه تاكه كافر بوني اشيدوب فتنيه دوشه بونڭ
كبي كلاملر سويليه ومؤمن اشيدوب كوكلنه قورقو دوشه اندن قورتلمق اسبابنه
سعي اده و دخي بيوردي كه ليستيقن الذين اوتوا الكتاب ويزداد الذين
امنوا ايمانا ولا يرتاب الذين اوتوا الكتاب والمؤمنون يعني بز اول زبانيلروڭ
ريسلري دور ساعشني اون طقوز قلدوغمز اندن اوتوردوركم يهوديلروڭ يقيني اوله
محمدوڭ سوزنه زيرا انلروڭ كتابنده دخي ايله خبر ويردو ايچون كندولر كتابنه موافق
ايشده لر اعتقاد ادهلركه رسول خبر ويردوكي توريته موافق انلروڭ دخي تصديقي
وبلمكلكلري زياده اولا اولركه اهل كتابدور يهود ونصارى كبي شك
كمانتميه لر اول سوزه كه كتابلرنه دخي موافق در ومؤمنلروڭ دخي كتابلري دفع اولا
چون حكم قران اولكي كتابلره موافق اولا و دخي بيوردي كه وليقول الذين في قلوبهم مرض

والكافرون ماذا اراد الله بهذا مثلا يعني بز اول طاموريشلو بنيك عددلرين
اولقدر قلدوغمز اندن اوترودركه اول كوكللرنده نفاق قصيروسي اولانلر ودخي
مشركلر ديه لركه بو مثلدن الله نك مرادي ندودركه بو طاموخزنيه دارلوبي اون طقوز
ديو ذكر ايلدي تا كه بو قضيه منافقلروك وكافرلروك ضلاللرين ارتوره وكربو حق
تعالى سوزيمسه نيچون ايتمدي يكرمي دراوتوزدور بو ساغشلوا راسته برى اكسك
اولايدي نيچون بو اون طقوزه مخصوص قلدي ديو حق تعالى بيوردي كه كذلك يضل الله
من يشاء ويهدي من يشاء يعني ايله دوركه حق تعالى انلري اول منقدار ساغشله
مخصوص قلدي تا كه بو مثلله يول كوسترانلره كه اول يوله لايقدور وبو يولدن
منع ايده انلري كه يوله لايق دكلدر واول كه طوغرو يوله اهليدور راشد وباقرار ادد
عمله مشغول اولور بو يولكبي ايتلري اشد ايجك اعراض دوب نيچون بو يله نيچون شو يله
ديو بوكا مشغول اولمز بوندن صكره لشكرنيك قوتن وچوقلوغن بيان ادوب بيوردي كه
وما يعلم جنود ربك الا هو يعني يا محمد بز اول عددي مخصوصي كه ذكر ايلدوك اندن
اوترو دكل كه فرشتلرومز از اولاسنوك ربوكك لشكرنيك قوتني وصاغشني
كمسنه بلمز الله دن ارتوق ودخي بيوردي كه وما هي الا ذكرى للبشر يعني دكلدور
اول سقر طاموسن ذكر ايتمك الا وعظ نصيحت ولماغيچون بو ادملره وغافلنرنه تا كه بو كله
اوكتلنوب اندن نجات بولماغيچون دوريشلر بوندن صكره حق تعالى قسم ادوب
بيوردي كلا والقمر اذا ادبر والصبح اذا اسفر يعني حقا كه بو امر اخرت بولار زعم
اتدوكنلين دكل كه انده دنيده كيلين بزه قوت مال ويرله مكنت بولاوز ديه لر نبوم
قدرتمز حق كه اي يارتدق دنيايه شعله ويرور ودخي اول كيجه ظلمتن كيدروب
صباح روشنلوغن كستورن قدرتموز حقيچون انها لاحدى الكبر نذيرا للبشر
يعني اول سقر بدرسيتي طاموده كاربيتولكي اولوسي دزبر طاموديدر كه دوزر
اول درك جهنم اكنجي لظى دور اوچونجي حطمه دور دردنجي سعير دور بشنجي
جحيم دور التنجي هاويه دور يدنجي سقر دور كه ذكر ايلدوك جميع خلقه
قورقو دخي اولماغيچون كه انولك عذابندن قورقوب الله دونه لر ودخي بيوردي كه
لمن شاء منكم ان يتقدم او يتاخر يعني بز اول كفر وشرك اهلي اولا انولك مقاملرين

وتوحيد وطاعت اهلنك مرتبه لرين ذكر اتدوكمز اندن اوتروركه كم دلرسه اشدوب
الروكله كفردن معصيتلردن توبه قيلوب مؤمن موحد ولا سعادت بولا وكم دلرسه
كروطوره توحيددن طاعتدن ايراغ اولا شقاوت اهلي اولوب سقر طاموسنه مبتلا
اولا ودخي بيوردي كه كل نفس بما كسبت رهينة الا اصحاب اليمين يعني هر نفس
قيامتده حساب وقتنده كندو عملنه طوتو دورنه عمل قلديسه اكا كوره جزاسن
الور الا اولر كه ميثاق وقتنده ادمك صاغ يانندن طورمشلر قيامتده دخي عرشك
صاغ يانته طوروب بيتلري صاغ اللرنه كلور ودخي اهل اسلامك اوغلانجقلري
كم عمل فرض اولمدن اولدلر عمللرينه مرتهن دكللر بلكي اولر في جنات يتساءلون عن
المجرمين ما سلككم في سقر يعني بو اصحاب يمين اوچماق بوستانلري ايچنده
اوتوروب اول كافرلري كوره لركه سقر ايچنده عذابه مبتلا اولمشلر انلري مسخره يه
طوتوب سرزنش برله صوره لركم نه نسنه اشلدوكوزكه سزي بو سقره كيوردي
حق تعالى اولولر جوابلرين خبر ويردي كه قالوا لم نك من المصلين ولم نك نطعم
المسكين وكنا نخوض مع الخائضين وكنا نكذب بيوم الدين حتى اتينا اليقين
يعني اول سقر اهلي اقرار ادوب ديه لركه بز اول نمازوك فرضيتنه اقرار ادوب ايكن
قلمازلردن اولمدق وزكوة فرضيتنه دخي اقرار ادوب مالموزدن مسكينلري طعام
ملتمدق ودخي مسلمانلري استهزايه الوردق وباطل سوزلري سويلينلرله
وباطل اشلري اشلينلرله بيله سويلردك وبيله ايشلردوك وقيامت كوني
اولدوغنه انانمزدق واندن خبر ويرنلري يالانلردق تا اكا دكن كه اول اشتدكمزي
كوزمزله كوردوك كما نموزكتدي بس حق تعالى خبر ويردي كه فما تنفعهم شفاعة
الشافعين فما لهم عن التذكرة معرضين كانهم حمر مستنفرة فرت من قسورة
يعني قيامت كوننده پيغمبرلردن وفرشتلردن واوليالردن وباقي صالحلردن
كه شفاعت قيلان بونلردن هيچ برينوك شفاعتي انلره منفعت قلميه كه نجات بولالر
بس نه اولدي بو مشركلره كه بو قرآن اوكوتلريله اوكوتلنمكدن اعراض دوب قچرلر صنا سن
كه بولر شول اشكلردوركه اوجي لندن قچرلر ياخود ارسلاندن اوازن اشدوب اوركوب
قچرلر الله تعالى بولري وحشي اشكلره بكزتدي واندن قچدقلري يچون بو ايته اشارت

قیلوردکه هر مؤمن کم علم مجلسندن وقران حدیث نصیحتندن قاچه اولدخی بولردندر
بل یرید کل امرئ منهم ان یؤتی صحفا منشرة بو آیت نزولنه سبب بو دورکه
مکه کافرلری دیدیلر کم بنی اسرائلدن بر کیشی کناه اشلسه کیجه یا توب صباح طورو
کلوب اول اتدوکی کناه دخی کفارتی باشی اوجنده بر صحیفه‌یله یازلمش بولوردی
سن دخی بزه بیچون کتورمزسن انجلین اکر کرچك پیغمبرسن حق تعالی بو آیتی اندردی
بیوردیکه بو مکه اهلی هر بری دیلرلرکه بولره بر یازلمش صحیفه اینه که انچنده
کناهلری و توبلری یازلمش اوله کلا یعنی بو دیدوکلری هیچ ابدا اولسه دکل بل لا یخافون
الآخرة یعنی بولر بو نسنه‌ده دوکلری اوکوتلنمك ایچون دکل بلکه اول آخرته انانمیوب
وعذابدن قورقمیوب بونلر کبی بیهوده سوزلر سویلرلر ودخی بیوردیکه کلا انها
تذکرة فمن شاء ذکره وما یذکرون الا ان یشاء الله هو اهل التقوی واهل المغفرة
یعنی ایش ایله دکلدورکه بولر ظن ادرلر بلکه حقیقتا اول قران وعظ نصایح دور
جمیع خلقه کوندرلمش درکم دلرسه که بو قران ایله تأمل ادوب انوکله اوکوتلنسون بو
آیت کلیجك ابوجهل لعین دیدیکه بز و مردلکموزه قودلر بز خود دلمزوزکه اول قرانله
اوکوتلنمز الا اولرکه حق تعالی دلیه اول الله تعالیدر که لایق قدوراندن قورقوله وانوك
برلکنه انانله وانکا شریك کتورمیه وانکا لایق قدورانی برلیوب انکا مطیع اولالر دخی
سورة القیمة دخی مغفرت ادوب یرلغیه فضلیله ان شاء الله تع وهی اربعون آیة نزلت مکیة

بسم الله الرحمن الرحیم

لا اقسم بیوم القیمة • یعنی کافرلرجون بعثه قیامته انکار اتدیلر حق تعالی انلروك
کلامین رد ادوبن بیوردی لا یعنی اول کافرلر دیدوکلرین دکل کم دیرلر بلکی بن قسم
ایدرین اول قیامت کوننه البتة اولسر دورا اولمقلغنه کمان یوقدور ودخی
ولا اقسم بالنفس اللوامة یعنی حق تعالی ایدور بن قسم ایدرن اول نفسلره
کم صاحبین ملامت قیلور بزه عاصی اولدقلریچون نتکم ابن عباس عمردن روایت
قیلورکم اول بیوردی هیچ بر نفس یوقدورکه اول کندوینی ملامت قیلمیه اکر نفس
محسنه اولورسه کندوینی ملامت قیلوب دیرکه ای کاشکه دخی ارتوق احسان اولو
قلایدوم و اکر نفس مسیئه اولورسه دیرکه ای کاشکه بونی اشلمیایدوم لیس یعنی

بو

بویله اولدیکه بن انده ایچه‌یین قیامته ودخی اول نفس لوامه‌یه که البته قیامت قوپر
اولومدن صکره ودخی بیوردیکه ایحسب الانسان الن نجمع عظامه بلی قادرین
علی ان نسوی بنانه یعنی یا یلمی ظن ادر اول ابی بن خلف که بز انوك چورودکندن
صکره سکوکلرن کرو جمع ادوب یرلو یرنه قیوپ اول انوك ایاسن کرو اکا اولا
شدوده بویله یوغکن یو نسنه‌یه قادر اولان اول سکوکلرن یبو کلرن جمع اتمکه
نته قادر اولمیه بلکه قادردر انوك کفینی شول دوه طبنی کبی یا اشك یا صغر
طبنی کبی قلادکه هیچ الیله بر نسنه اشلمکه قدرتی بیتمیه ودخی بیوردیکه بل یرید
الانسان لیفجر امامه یسئل ایان یوم القیمة یعنی اول ابی بن خلف بو سوزندن دلرکه
کناهلرن اوروطونه وتوبه سین تأخیر ادیه کم الیومده کونلرچق اولوم وقتی کلیجك
توبه ایدرم کاته معنیسی بویله دیمك اولدیکه بلکی دلر بو ادم اوغلانی کم قیامت کونینی
تکذیب ادیه حالبودورکه اولکون بولروك الیندنه دراول اکا استهزا ادوب صورر
اول قیامت کونی نه وقتدور حق تعالی خبر ویروب بیان قلدیکه فاذا برق البصر وخسف
القمر وجمع الشمس والقمر یعنی اول صوردقلری قیامت کونی شول وقتا اولسرکه
کوزلر اول کون چرخشه انوك هیبتندن وعجایب واقعه‌لرندن خیرت ودهشت
غالب اولا کوزلرن دخی یوممغه قورقالر ودخی اول کونده ایوك نوری کیده آیله
کونش اکی قوشولمش حیثت اوکوزی کبی نورلری کیده برینه کله یقول الانسان
یومئذ این المفر یعنی اول کونده اول انکار ادنلر خیرته دوشوب دورت یکا باقشوب
قاچوب صغنجق یرقنده دوردیه‌لر حق تعالی بیوردیکه کلا لا وزر الی ربك یومئذ
المستقر یعنی حق تعالی بیوردکم حقا که اول کونده انلره نه صغنجق طاغ وارنه کیزلنجك
اغجلو یر وارده برقلعه وارکه اکا کیروب لرکه اکا کیرمکله عذابدن سنع اولونه همان اول
کونده دونوب وارهجق یر و قرار طوتجق یر حق تعالی حضرتیدرکه ینبؤا الانسان
یومئذ بما قدم واخر یعنی صورروله خبر ویریله بو آدم اوغلانلری ودخی خبر اولونه
اول کونده عملدن نه کم تقدیر اتدیسه اول مالندن نه کم خیر ادوب کوندردیسه ودخی
صوکنده سنت صالحه‌دن و سیئه‌دن وورثیه مالندن نه قودی کندی
صورولوب مکافات اولونه ودخی بیوردیکه بل الانسان علی نفسه بصیرة ولو القی

معاذيره لا تحرك لسانك لتعجل به يعني بلكه هر انسانك اوزرنه كندو نفسندن
كوزجي وطانقلر وار كه انك اوزرنه هر نه اشلديسه وسويلديسه طانقلق ويرلر
زيرا هر اعضا بر بري اوزرنه ديقبدر ورنه فعل اتدرسه قدرتى تميزكه براشي كيزليه يا
خوذ انكار ايده وكرعذر دليوب دلن اجوب دخي سويليسه وحجتلر كتورسه هيچ
حجتى وعذري قبول اولنمز نقدر دنيده اولكنا هى برده اچنده دخي اشلديسه
كور واخرتدن كزليوب كندو كندويه طانقلق ويريسر بو سوز تمام اولدي بو كز برسوز
دخي بيان ادوب بيوردي كه ان علينا جمعه وقرانه فاذا قراناه فاتبع قرانه ثم ان
علينا بيانه بو ايته سبب نزول بو ايديكم وقتا كم جبرائيل كلوب وحي كتوريدي ايتي اوقو
رسول ما اوقودم ديو وروب حفظ اتمك اچون ايتك اولندن تعجيل ادوب اوقوردي
پس الله تعالى بو ايتي اندروب بيورديكم يا محمد ايوب ديلك حركت تدورمكه تعجيل
اتمه كل تا جبرائيل وحي تمام اتمينجه بزوم اوزرمزدر دوراني سنوك كوكلوكه جمع ايديرمك
وانوك اوقوسقليغني ديلوكه كاكرايلمك پس قچن كه جبرائيل اوقسه فارغ اوله اندن صكره
سن اوقومقلغه شروع ايله حلال حرام قيغي دور تميزا يله بزوم اوزرمز دور اونك
احكاملرن وحدودلرن سكا بيان ادوب بلدورمك بو احكاملري تمام ادوب
كو بيوردي كلا بل تحبون العاجلة وتذرون الاخرة يعني بو كافرلر بعثه انكار
قلدقلري بلدوكلرندن دكل بلكه بو ال حيات عاجله كه شمدي نقد دراني سودكلر
اول حيات باقي كه اخرت حياتي دوراني ترك اتدلر بربونه ديرلركه نقدي قيوب
نسيه يه نيچه راضي اولالوم بوكا مغرور اولوب اخرتي ترك اتدلر قيامته انكار اتدلر پس
اول قيامت كوننك حالندن بيان ادوب بيوردي وجوه يومئذ ناظرة الى ربها
ناظرة يعني اول قيامت كوننده نيچه يوزلر تازه لنوب اول عمل طاعت دخي ذكر تسبيح
نوريله روشن اولا اول ربونك لقاسنه نظر ايديجي اولا ووجوه يومئذ باسرة
تظن ان يفعل بها فاقرة واي نيچه يوزلر دخي قبيح اولوب طتولمش ايكي قارده
وبولر يقينا بله لركه بولره برقتي دشوار عذاب واقع اولسركه بللري صيسر ودخي
بيوردي كه كلا اذا بلغت التراقي وقيل من راق وظن انه الفراق يعني بو كافرلركه جان
التدلر دكلدوركه بلكه قچن انلروك جاني كلوب خلقومه وبويني چنبرنه ايرشسه

اوزه

انوك قومي قبيله سي چوره سنه دريلوب وبو ترسلراني اسركيوب ديه لركه
هيچ بوكا افسون كبي اوقيوب دوا قيلجي واريمي وبعضلر ديدلركه اول وقت
حالت نزع اولا رحمت فرشتلري كلور بر جماعت وعذاب فرشتلري كلوب بر جماعت
پس بو عذاب فرشته لري رحمت فرشتلرنه ديرلركه بونك جانيني كوكه كيم يتورر سز
يوخسه بز ميا غدوره لوم اول وقت يقين بيلور اول خسته كم كندويله قوم قبيله
ارا سنده فراق اولور ودخي بيوردي كه والتفت الساق بالساق الى ربك يومئذ
المساق يعني اول اولتك اكي ايچوكي دولاشيسر شول وقت كه كفننه صاره لور ودخي
ديمشلر كم ساقدن قتي دشوارلغنه واقع اولمغه ديرلر بو معني اوزره مراد بودركم
دنيده عمرينك اخري كم سكرات موت واقع اولور ودخي اخرتوك اول كوني كه
اولوب سنليه كيرور سوال منكر ونكير شدتي واقع اولور بر كونده اكي قانلق
جمع اولدوغنه ساق وساقه طولاشدي ديرلر عرب قاعده سنجه ذكر ايلدي يعني اول
اكي قانلو جمع اولدوغي كون سنك سورولوب وارمجغك ربوكدن يكا دور ودخي
بيوردي كه فلا صدق ولا صلى ولكن كذب وتولى ثم ذهب الى اهله يتمطى
بو ايتلر بو جهل لعين حقنده انديكه حق تعالى ايدور اول بوجهل بر ايمان كتوروب
تصديق اتمدي واسلامه كلوب نماز قلمدي ليكن بزي يالانلدي بزوم طاعتمزدن
اعراض ايلدي اندن دونوب اهلنه كتدي يوروملك كنده صالنوب كوشكلنمكله
اولى لك فاولى ثم اولى لك فاولى بو وعيد دور وعيدا وزره معني بودر كم ويل
سكا وشرلو سكا كم سن هلاككه لايقسن تهديد تاكيد قلمايچون بوندن صكره
بيوردي كه ايحسب الانسان ان يترك سدى يعني ايلمي صانورلر بوجهل شويله صالمه
قيوويرلمش اولا اكا امر نهى اولميه شويله عقوبتسز وثوابسز قورتولا بوكاله كم رسوله
واشا اوبا ناتع بونيجه جفا ايده الم يك نطفة من مني يمنى ثم كان علقة فخلق فسوى
يعني انوك اصلي بايرده لماغي نطفه دكلمدي كه اتا صلبندن انا رحمنه دوكلدي اندن
بر پاره اويوشمش قان اولدي حق تعالى انى انا قرننده پاره دوب صورت ايلدي طوغرو
قامت ويروب اكي ال واكي اياق واكي كوز ودكوز ويردي وايشدور قولاق ويردي وسويلر
دل ويردي جميع اعضالري يرلو برنجه دوزدي شويله كه كركدر ودخي بيوردي كه

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْاُنْثٰى اَلَيْسَ ذٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلٰى اَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتٰى
يعني حق تعالی بیوزورکه اول منیدن ایکی جنس خلق ایتدی بری ارکك بری دیشی
تاکه بونلردن اوته نسللی اوره یه الله هی بریلیجیلر چوق ولا ییس اشبو نسنه لری ایشلمکه
قادر اولان قادر دکل اولولری دیخی دیرکوزه قدرتی یتر عجزی یوق نه دلرسه ایشلر
سُورَةُ الدَّهْرِ وَهِيَ ثَلٰثُونَ اٰيَةً بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْـًٔا مَذْكُورًا يعني تحقیق کلدی
ادم اوزرینه روزکاردن بر وقت اول قرق ییل دکه هیچ کمسنه بلمزدی که انك
ادی ندر و بوندن مقصود مراد ندر الا الله تعالی بیلورذی ایدی یعنی الله تعالی
چون دلدیکه ادمی یاره امر ایتدی جبرائیله که یردن طپراق جمع ایده بشارتمیدی
اندن اسرافیله امر ایلدی اول دخی بشارتمیدی اندن عزرائیله امر ایلدی اول امر طتوب
جمع ادوب کتوردی بنوك قضیه سی یوقروده بقره سوره سنده تمام سویلنمشدر
پس اول طپراق یوغرولوب بالجق اولدی اندن صکره صلصال اولدی یعنی قوروب
شول صاغسیه دوندی که اوتردی اندن صکره شول قومش قاره بالچعه
دوندی که قرق ییل نکه ایله طائفه ارسنده یاتدی هیچ براکلوردنسنه دکلیدی
و دخی دیمشلر کم اخر مخلوق که یاردلدی ادم یاردلدی کرو قلان مخلوقکلی ادمدن
اول یاردلدی بوندن صکره بویوردیکه اِنَّا خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ اَمْشَاجٍ
نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا یعني بز بوادمی اوغلانلرینی برقارشق نطفه دن
که اول اردیله عورت صوینی دراولناق قیو عورتك صاری ورق صوقاکسن رحم
اچنده جمع اولوب دخی صورت بغلادق دورت طبیعت مختلفا یلدولكا اوددر
یلدور صو در طپراقدور قدرتمزله بولری جمع ادوب صقلادق تاکه بز بولری خیرله
شرله ابتلا قلاو زکه کورنوز اول قوللرنیله امر ومز نهیمز اشدوب باکا اطاعت
ادرلرمی که کوزلریله بزوم وحدانیتمزه دلیل ولان نایتلرینی کوروب تصدیق
ایدرلرمی تا اولاکی نعمتمك شکری یرینه کله یوخسه ترك ادوب کفران نعمتمی اولورلر
و دخی بیوردی که اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا یعنی بز اول انسانه
طریق خیری وطریق شری وطریق ایمانی وطریق کفری وطریق سعادتی وطریق شقاوتی

بلدردك

بلدردك تا کوره وزکه قنغسی موحد و قنغسی مشرك اولور و قنغسی مطیع اولوب نعمتمز
شکرن یرینه کتورر و قنغسی عاصی اولوب کافر اولور بوندن صکره اول کافر اولانلره
یوقلدوغمز عذابی نبیان ادوب بیوردیکه اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَاَغْلَالًا
وَسَعِيرًا یعنی تحقیق بز بر قلادق اول کافر اولانلر ایچون اخرتده زنجیرلر دخی بویون
دسورلری که انلرك صاغ الکن بویونلرنه زنجیرله بله دسورلیلر بر انلری قاردرب
صول اللرنه کله اندن سعیر طاموسنه التلر که یا لکلنوب انلرك ایچون
یرقلنمش دور و دخی اول شناکرلرك کم کافر اولمقدن بری اولدلر سقاملرن بیان
ادوب بیوردیکه اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا عَيْنًا يَشْرَبُ
بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا یعنی اولر که ایمانلرنده صادقلردور ایچه لر اوچماق
خمرندن بر قدحدن که اول خمرك طبیعتی صوقلقده کافور کبی اولا و لذتی دخی زنجبیل
کبی اولا لکن هر بری دنیا کافورته و دنیا مسکینه بکرمز اما بونلر وکله وصف
اتدوکی کوکللرع اکلتمک ایچوندور و اول کافور برچشمه نك ادیدور اوچماق اچنده که
خمر قادشور الله تعالی لینك دوستلری اوچماق اچنده اندن ایچه لر و دخی اول چشمه
بریرده دکلکه قارشو ایچه جك وقت جمع اولالر بلکی اول یومغی نیه دلرلرسا اقیده لر
اقمق دخی کندو فعللریله دکل بلکه مجرد کوکلی دلکیله قنغی یرده اق دیرسه اقه
کرك یوقاردن اشغه کرك اشاغه دن یوقرو حق تعالی دستوریله بوندن صکره
انلرك دنیده افعاللری و اول مرتبه یه استحقاقلری نیدی بیان ادوب بیوردیکه
يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا یعنی بز و نسله قلدقلری عهدلرنه
وفا قیلورلردی و قایصلرن یرینه کتوررلردی زیرا شول کسلرکم بر نسنه ایشلمکی
کندولره واجب قلسه انی تقصیر اتمیوب یرینه کتورر ایچك حق تعالی واجب قلدیغی
نسنه دخی کرك سعی ادرلرکه یرینه کتوره لر و دخی اوچماغه کیروبا ولکافور
بیکا ردندن ایچنلر انلردور که قورقارلر اول قیامت کوننده که انك هولی و عذابی ظاهر
اوزقدور که کوکلر یاریلوب یلدوزلر دوکلوب فرشته لر فزعه اوغره یوب تقدر
صولرو ارسنه صوغلیجق کوندور و دخی بیوردیکه وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلٰى حُبِّهِ
مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَاَسِيرًا یعنی طعاملرنه و زکندولرك حاجتی وار ذولری

واریکن که اندن ارتوق طعاملری اولمیاکه کندولر یبه لر مسکینه ویروردلرکه قبولر
طولابجی دروبیتملر ویروردلرکه انلری غایتا دیجی یوقدور واسیرلره ویروردلرکه
کافرلردن اسیر اولوب کلمشلردر اکثر مفسّرلر دیمشلردرکه بروایت علی وفاطمه
حققنده نازل اولمشدر و قضیه بویدیکه حسن وحسین خسته اولدلر رسول
انلری صورمه واردی و دخی عامه عرب صوره واردلر علی یه دیدلرکه یا ابا الحسن
نولیدی اگر بو اوغلانجقلرک اوزرنه نذر ایدیدوک بولره شفا اولمغه سبب
اولایدی علی وفاطمه وفضّه ادلو برجاریه لری واردیلا و هم دخی نذر ایتدلر اولرکه
ایچون اگر خسته لقلرندن بریا وجق اولورلرسا اوچ کون شکرانه اوروچ
طوتالر الله تعالی اول اکسنه صحت وعافیت ویردی رسولک قیزیا ونده ازدن
چوقدن نسنه یوغیدی واردی علی اول شمعون یهودیدن اوچ ادبه اورنج الدی
کتوردی فاطمه طوردی انک برصاعینی دگرمنده طارتوپ اون ایلدی یوغردی
اندن بش قرصه ایلدی صاغشلادیجه علی رسول الله لخشام نمازن قیلوبا وه
کلدی طعام کتوروبا وکلرنیه قودیلرکه افطار اده لر قپویه بر سایل مسکین
کلدی دیکه السلام علیکم یا محمد المنک اوی مسلمانلر مسکینلرندن
بر مسکینم طعاملندرولر بنی که حق تعالی سزی اوچماق مائده لریله طعاملندروره
چون انی اشتدلر انی کندولر اوزره اختیار ادوب طعاملرن اکا ویردلر کندولر
صودن ارتوق طعام طاتمدلر دخی اوچ یاتدلر طکله کروا اوروج طوتدلر فاطمه
طوروبا اولا دیه نک کو برصاعن طارتوب یوغوردی قرصه لر ایلدی علی رسول الله
لخشام نمازن قیلوب کروا وه کلدلر طعامی اوزتایه کتوردلرکه افطار اده لر
قپویه بریتیم کلدی دیکه السلام علیکم یا محمد المنک اوی بن بریتیمم مهاجرلردن
اتام عقبه کونند شهید اولدی طعاملندرولر بنی که حق تعالی سزی اوچماق
مائده لریله طعاملندوره کروانی اختیار ادوب طعاملرن اکا ویردلر اکی کون آچ
یاتدلر صودن ارتوق نسنه طاتمدلر چونکه اوچنجی کون اولدی کروا اوروج طوتدلر
فاطمه طوروب برصاع ادیه دخی طارتوپ یوغردی قرصه لر ایلدی علی رسول الله
اخشام نمازن قیلوبا وه کلدی طعام کتوروبا ورتایه قودلرکه افطار ایده لر قپویه

کو

کو قپویه بر اسیر کلدی دیکه السلام علیکم یا محمد المنک اوی کافرلر بنی اسیر ادوب
باغلدلر بکا طعام ویرمدلر طعاملندرولر بنی کم بن محمد اسیریم حق تعالی سزی اوچماق
طعامیله طعاملندوره کروانی اختیار ادوب طعاملرن ویردلر کروکیسی آچ یاتدلر
صودن ارتوق نسنه طاتمدلر چون دردنجی کون صباح طوردلر علی حسنک حسینک
الن الوب رسولدن یکا کتدی اچلقدن شول قوش یورلیسی کبی دترلردی
رسول ام انی کوروب دیکه یا ابا الحسن بو کوردوکم نسنه بنی قتی ملول ایلدی
بونسزولک حالکوزندور دردی فاطمه قاتنه واردی کوردی فاطمه محرابده اوتورر
اچلقدن قرنی ارقاسنه یاپشمش کوزلری ایچرو دوشمش رسول ام انی کوروب
یورکی یولق اجدی اول ساعت جبرائیل کلوب دیکه ال یا محمد حق تعالی سکا
مبارکلک کوندردی اهل بیتک حققنده دیکه نه الاین یا جبرائیل بو هل اتی سوره سن
کتوردی دیکه بو سوره حق تعالی بولرک حققنده اندروب بولره ثنا قلدی و
احسانلرن قبول قلدیا ولو اجرلر ویردی کیس بو اجرلرده تنبیه اشارت وارکه
کندودن کسوب براجی طیوررسق الله تعالی بر سوکلودور دخی خالص الله ایچون اولا
و دخی حق تعالی بیوردیکم إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً
وَلَا شُكُورًا یعنی علی وفاطمه وحسن وحسین وفضّه اول طعامی طعاملندردکده
کوکللرندن الله رضاسی ایچون ایدی دیرلردی ضمیرلرندن که بز سزی طعاملندرورسق
اوترونه دنیده عوض استرورز نه اخرتده ثواب إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا
قَمْطَرِيرًا بلکه بز اول دیمزدن قورقوب طعاملندرورز شول کونک هوللندن که
یوزلر ترش اولوب قتی عقوبتلر اوغره یسرزیرا کا اول کون قتی صعب کوندورلیش
حق تعالی خبر ویردیکه فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا
یعنی اولدوکم بورسم احسان قلدلر اول کونک هوللندن اکوب حق تعالی دن قورقدلر
الله تعالی انلری اول کونک هوللندن صقلیوبا مین قلدیا ول یوزی ترش اولمق
مقابلسنده یوز تازه لکن وحسن سرور عطا قلدی وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا
یعنی عوضلندوردی اول درویشلک وطاعتلر زحمتنه صبر اتدوکلرندن اوتوری
اوچماغله وحریردن حله لرله و دخی بیوردیکه مُتَّكِئِينَ عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا
فیها

شمسا ولا زمهريرا يعني بو دولتي بو سعادتي حق تعالى بولره ويرور بو حالنده كم
تنعم ايديجي اولالر اول بزنمش تختلر اوزرنده اوتوره لر برده ايچنده شويله كه هيچ انلره
كوناسيسي وقيش صوقي ايرشميه يعني هيچ بر وجهله انلره انجمك حاصل اولميه
ودخي بيورديكه ﴿ودانية عليهم ظلالها وذللت قطوفها تذليلا﴾
﴿ويطاف عليهم بآنية من فضة واكواب كانت قواريرا قواريرا﴾ يعني اوجماق اغجلرينك
كولكه سي بولره يقين اولا دايم راحت اولالر واول اغجلردن يمشلر ديومك بولره اسان
اوروطورنلر ايرشه واوتورورکن صوناندلر ايرشه اغجه چقمق وسلكمك
زحمتي اولميه مجاهد ايدور اوجماغك يري كومشدندور وطپراغي مسكدندور
واغجلرينوك اوزره كي التوندندور وكومشدندور وبوداقلري اينجودندور وزبرجد
وياقوتدندور ويمشلري بريوره بكزمز ودورادوب چكرنيه
انلروك اوزرته بردقلر اغزي ذكرمي اولا قولپي وامزوكي اولميه سرچه دن اولا ودخي
بيورديكه ﴿من فضة قدروها تقديرا﴾ يعني اول بردقلري كومشدن اولا اما صفا
وروشنلغي سرچه كبي اولا ايچنده كي صو طشره دن كورينه دنيا كومشنك
خلافنجه زيرا دنيا كومشني نقدر يوفقه ايتسلر سكك قنادي كبي اولسه هنوز ارده
صو كورنمز ليكن اوجماغك شيشه لري كلي كومشدور وصفاسي سرچه كبي اقلغي كومش
كبي وانلروك اچنده كي شراب ايله تقدير اولنمشدر ايچن كشينك دلكندن
ارتوق اولا ونه اكسك اولا ودخي بيورديكه ﴿ويسقون فيها كاسا كان
مزاجها زنجبيلا عينا فيها تسمى سلسبيلا﴾ يعني صونديله جنت اهلي جنتلر چنده
بر شراب ايله كم اكا زنجبيل قارشمش اولا زنجبيل بر بيكاردور كه اكا سلسبيل
ديوادويرلمشدر اول دنيا زنجبيلي دكلكم اجي ولا تيز اولا اما بو عرب زنجبيلي قتي
سوردي حق تعالى انلره اول سوديكلري نسنه ايله وعده قلدي تا اولا كه اكا رغبت
ادهلر واكا سلسبيلي ديدوكلري اندن اوتوردور كه انلروك بوغازلرينه اوزلوتن
ايترمنزلوبن ايوشور واقمقلغي دخي ايتي اقوب بوغزدن يومشقلوغله بحر ودخي سلسبيل
ديدوكي ديمك اولوركم حق تعاليدن اكا يول دله كم اول يولدن سني اكا اشدوره
ودخي بيورديكه ﴿ويطوف عليهم ولدان مخلدون اذا رأيتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا﴾

يعني اول اوجماق اهلي انك اوزرلرنه كيروب وادوب خدمتلر ايده لر شول اوغلانلر
بيرلمزلر واولمزلر بر ياشده اوزرنده طورورلر هر برينك قلغندن وپاكلكندن صناسن
كرسن چاشش اينجو كبي دورر اوجماقده هيچ بر كسنه اولميه كم بو بخلين خدمتكار بيك
اوغلانلر ويرلميه كي اشغه مرتبه لودن ودخي بيورديكه ﴿واذا رأيت ثم رأيت نعيما
وملكا كبيرا﴾ يعني يا محمد قچن كوزك ايله اول جنته نظر ادهسن انده كوره سن كم
بو اوغلانلري وبو نعمتلري كم هيچ وصفه صغمز نسنه دكل هر برينك باشلرنده تاج
اولا پادشاهلر كبي وملكا كبيرا ديرلر كه انك زوالي اولميه ونه مقصودي وار
انده بولنه حق تعاليدن كلن فرشتلر اوزرنه دستور سوزكيرمكه طاقتلري اولميه ودخي
بيورديكه ﴿عاليهم ثياب سندس خضر واستبرق وحلوا اساور من فضة وسقيهم
ربهم شرابا طهورا﴾ يعني انلروك اوزرلرنده طونلري سندسدن اولا كه اينجه حريردن
ولوني يشيل اولا كه رنكلروك كوزكلوسي دور ودخي استبرقا ولا بو غنجه
حرير اولا عادت دنيا اوزرنه كه بزوك اينجه سندن كوكلك دوب كيرلر پس حق تعالى
انلروك سوديكلري اوزرنه وعده قلدي بو اكي جلبس اوزرنه كم هم اينجه طونلري اولا هم
يوغنرقا ولا ودخي اولسوسنلر واول غلمانلرينه لر كومشدن بلزوكلرله كه هيچ دنيا
كومشنه بكزمز سعيد بن مسيب ايدور هر بريسنك قولنده اوچ بلزوك اولا بري
التوندن وبري كومشدن وبري مرواريدن شنك كبي بلزوكلر كم صناسن هيچ
الله الثماشدور ودخي حق تعالى انلره صوه ره شول شراب ايله كم دوكلي علتلردن
ارديجيدور وكندو بولانقلقدن صافي درانی ايچنه بول حاجت اولمز دنيا شرابي كبي
دكل ودخي بيورديكه ﴿انا نحن نزلنا عليك القرآن تنزيلا﴾ يعني يا محمد بز بو قرآني
جبرائيل ايله سنوك اوزركه اندردوك سوره سورن ايت ايت شويله كه اندورمكدن
﴿فاصبر لحكم ربك ولا تطع منهم اثما او كفورا﴾ يعني يا محمد كندوكي حكم شرع اوزره
ثابت طوت حق تعالى حكمنه راضي اولوب صبر ايله تبليغ رسالتي ربنه كنوز صقين
مطيع اولمه اول فاجره دخي كفوره بو كافورلردن كه اولر وليد ايله عتبه در يعني عتبه
ايله وليد كلوب پيغمبره ددلركه اشبو اشي بز وسله اندن تا وترواد زسنك كم مالوك
يوق فقيرسن كل بو سوزدن دونسكا اولقدر مال ويرلوم كه جميع مكه قومندن

﴿ان هذا كان لكم جزاء وكان سعيكم مشكورا﴾

سن بابي و لا سن اول كافرلرك سوزندن حذر ايتدر ديمك ايچون حق تعالى بو آيتي انديردي
و دخي بيورديكه وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَاَصِيلاً وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ
لَيْلاً طَوِيلاً يعني يا محمد نماز قيل اول نمازلرده ربكك آدلريني ذكر ايله صباح وقتنده
دخي و ايكيندو وقتنده كه اصل دديكي اكي وقتدر و كيجه دخي اكا
سجده ايله ديديكي احتشا ملله يا تسو نماز يدر و كيجه اوزوننده اكا تسبيح ايت
دديكي دون نماز يدر يعني دون نمازن قلمقدر بو امر استحبابا ايچوندر و حق
ايچوندر رننكم مزمل سورهسنده بياني كچدي و بوندن صكره بيورديكه اِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلاً يعني اشبو قريش قومي دنيا نعمتلرندن
دوست طوتوبا و كلرنده آخرت شغادتلرندن ترك ايتدلر و اول حسابي عقوبتي اغر
و مشكل كوني دخي و نوتدلر انوكيچون عنادا دوب حقه مطيع اولمزلر و دخي بويرديكم
نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا اَسْرَهُمْ وَاِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا اَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلاً يعني بز بولري
يا رتدق و خلقلريني قوي قيلوب كوركلو ايلدوك تاكه بولر بزم مطيع اولالر او لمادلر
پچي دلسوز بولري هلاك ايدوز بولرنه بر قوم كتورز كه اولر بولردن بزم مطيع رق
اولالر و دخي بيورديكه اِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ اِلَى رَبِّهِ سَبِيلاً يعني تحقيق
اشبو سوره وعظ نصيحتدر و قولر و مزه هر كمدلرسه كه بنوكله اوكوتلنه اوكوتلنسون
كه بز طريقتواسلامي بيان ايلدوك حق باطلدن معلوم اولدي و دخي بيورديكه
وَمَا تَشَاءُونَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّهُ اِنَّ اللّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا يعني سز طاعته و عبادته
توفيق دلمك لكي دلمزسز الا شول وقت الله تعالى سزي يارتمزدن اوكدن بيلوردكم
طريق حقي كم طوتسر و توحيد طريقن باطله كم تبديل دليسر و دخي حكيمدر حكم ايلدي
هدايتله شولره كه اولهدايته اهل اولا و دخي بيورديكم يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ
وَالظَّالِمِينَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيمًا يعني كمي دلرسا اكا مادراسلام خلعتن كيوردر
دنيده و قيامتده دخي فضلله اوجماغه كيوررشولري كه اكا اهل اولا اما ظالملري
عذاب اليمه كيورر و عد لله كه اولرو اي ايچون تمام ير قلنمشدر سُورَةُ الْمُرْسَلَاتِ
وَهِيَ خَمْسُونَ آيَاتٍ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا يعني حق تعالى قسم ايدر

شول

شول فرشتهلرن كه ادرسال اولنمشدر معروفله كه انلروك چوقلوغي شول آت
يلسي كبيدور كه اكا عرف ديرلر و دخي اول قتي يلحقيچون كه بريرلرده طراغي صاوورر
و دخي اول يل حقيكه بولوتلري قوبادورر و اول فرشتهلر حقي كم قيامتده بيتيلر نشر ادر
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا عُذْرًا اَوْ نُذْرًا يعني اول قران حقي كه فرق
ايلدي حقله باطل اراسنده و دخي فرشتهلر حقي كه اولر پيغمبرلره و دخي القا اتمكه
انلر عذر يوبندن كافرلرك حجتلري قطع اولونه يا زن دميه لركم بزم رسول كلوب
خبر ويرمدي يا خود و يحي اندوردكلري انذارايچون اولا كه بو كافرلري قورقودهلر و
انلرم بلدوره لركه بنوك كبي عذابلر وار اندن حذر ادوب انكار ذي ترك ادهلر و دخي
بيورديكه اِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ يعني حق تعالى حجوز بو كز لتستلره انديجوب بيورديكم
تحقيق شول قيامت كوني وحشر نشر كوني و سؤال حسابي البته اولاجقدر وانك
اولاجقنه شك كمان يوقدر رلس خبر ويرديكه اول كونه وقتا وليسر دور
فَاِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ وَاِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ وَاِذَا الرُّسُلُ
اُقِّتَتْ لِاَيِّ يَوْمٍ اُجِّلَتْ يعني بزم اول وعدم اولتان كون اول كوندر كه انده يلدوزلرك
نوري محو اولوب قبقره اولا و كوكلر حق تعالى هيبتندن پاره پاره اولا و طاغلر
يوندن قوپ سوروله كيده هيچ اثري بلورميه و يلدوزا اولا و پيغمبرلر دخي جمع
اولالر اول وقت ايچون كه تاجيل اولنمشدي و اول كوني تعظيم ادوب ديكه
يا محمد هيچ بيلورمسن كه اول رسوللرنه كون ايچون تاجيل اولوب جمع اولدلركه
قوملري اوزرنه طانقلق ويره لركوربيان ادوب بويرديكه لِيَوْمِ الْفَصْلِ وَمَا اَدْرَاكَ
مَا يَوْمُ الْفَصْلِ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ يعني اول تاخير اولوب تاجيل اولندقلري
اول فصل كوني ايچون دركه حق تعالى اول كونده حكم ادوب هر دعوجيلر اراسنده
دعويلرن فصل ايده و هر ظالملردن مظلوملرك حقن الي ويره و اول كونده دو ستلله
دوستلر اراسنده و اوغل قيزله اتا انا اراسنده و قردشله قردش اراسنده ايرولق واقع
اولا هر برينه كندو قيوسي ولا اول كونك عظمتندن كورمز مسن كه انوك عظمتي و لو
اولدوغندن اوتوري حق تعالى رسولنه بويرديكه يا محمد اول فصل كوننك عظمتي مقداري
سكانه لسنه بلدوردي كه بله سن نه كوندور و اول كونده او لكم عذابلروانكي قيتلري

ویل اجنده اول قیامت کوننه انکار ادوب تکذیب ایدنلر ایچون د دخی بیوردیکه
الم نهلك الاولین ثم نتبعهم الاخرین کذلك نفعل بالمجرمین ویل یومئذ للمکذبین
یعنی بز هلاك ایتمدوکمی شولریکه بولردن اول کلدیلر اول رسوللری تصدیق ایتمیوب
تکذیب ایدرلرسه که الله تعالی سنتی بودر اول کافرلره کم قیامت کوننی یلانلدیلر
الم نخلقکم من ماء مهین فجعلناه فی قرار مکین الی قدر معلوم فقدرنا
فنعم القادرون ویل یومئذ للمکذبین یعنی نیجه منکر اولورسز اول بعث
کوننه که دیرسز کیمك قدرتی یترکه بزی اولومدن صکره چورومشکن
کروقوپره سزی بز اول بر طمله خور و ضعیف صودن یاراتمدوقمی که اول چیقه حق
وقته دکین معلومدر بعض کوزاوزون بویلو و بر نیجه کوز قصه بویلو و بعض کوزدقوم
یغز بوکلی تقدیراتی بز قلدق نه کورکلو تقدیر ایدیجی بزوز اوشبونلره قادر اولان
قادر دکلمی کم سزی طپراقدن وجوده کتوروب وار ایلیه ویل عذابی اول کمسنهلر ایچوندر
کم اول یاردلمغی کوزیله کوره دخی صکره یاردلمغه انکار ایلیه و دخی بیوردیکه
الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا وجعلنا فیها رواسی شامخات
واسقیناکم ماء فراتا ویل یومئذ للمکذبین یعنی حق تعالی اولکی صنعتندن
خبر ویردیکه انوکله عبرت الالر تعبه ایمان کتوره لر بیوردیکه بز بو یرلری سزه کفایت
قلمادقمی مادام که دری اولاسز انوك اوزرنده اولورو باغلر و باغچهلر ادنیه سزه هر
مصالحکوزی انوك اوزرنه بتوره سز و چون اوله سز اولورو کوزی انوك التنه کیزلیه
دیرلوکاکوزده دخی انسو زسنه چاره یوق و اولومکوزده دخی انسو زسنه چاره یوق
و دخی قلدق اول یرلرده محکم طاغلرکه کی اشغه اینوب کتمشدر اول یرلری
محکم طوتماغیچون که سزه منفعت ویره و دخی سزی طتلو صولرله کاه یردن
کاه کوکدن صوادق ویل عذابی شول کمسنهلر ایچوندر که کوزیله بولسنلری کورکن
حق تعالینك وحدانیتنه انکار ادهلر و دخی بیوردیکه انطلقوا الی ماکنتم به
تکذبون انطلقوا الی ظل ذی ثلث شعب لاظلیل ولا یغنی من اللهب انها ترمی
بشرر کالقصر کانه جمالة صفر ویل یومئذ للمکذبین یعنی قیامت کوننده فصل
حسابدن صکره زبانیلر اول تعبه انکار ادنکافرلره کم دیهلر یورولك اسدی شول

شول عذابدن یکاکم سزانی دنیده یلان ایلردوکز و دخی وارولك اول کولکیه کم اوج بوداق
اولمشدر و شول کولکه دکلکم سزه منفعت ویره یا اوددن یالکندن سیزی قورتره قضیه
بیان بودر که چون طاموا اهلی اودکناره کله لر بر پارهء یالك اول اوددن اوج
بوداق اولا یولوردولك دخی چوره لرن قیلایجکه بولری کندونك ایچنه الا اما قرطبی ایدر
بونوك بیانی بودر که کونش جمیع خلایقك باشی اوزره اولا اول کون اولرك
اوزرندن طوتن اولمیه و بولره کیزلیجك صغیجق یر دخی اولمیه کونش اولری قادرده
نفسلرن طوتن چقمقغه قومیه حق تعالی دلدوکی قوللری قورتروب عرش کولکسنه
التنه داخل ایدوب ویروب دلحتلندوره اندن بر پاره اود عنق کبی یا سرادق کبی
جهنمدن دو توتلنوب چیقه اوچ پاره اولا بو طاموا اهلینی اول دوتون قیلایه
انوك ایچنده قالالرتا حسابدن فارغ اولنجه نتکم دوستلری کندو عرشی
کولکه سنده اولالراندن صکره هر بیولوکه امراولونه قرار کاهلرنه وارهلر جنت اهلی
جنتنه و طاموا اهلی طاموه وار اول دخان کم کولکه کبی انلری قیلایه اول کولکه دکلکم
انلری اول کونك اسیسندن دلحتلندوره بلکه اولره اودحرارتن ارتوره و ویره کم کون
حرارتندن دخی اشد اولا اودیالکندن دخی مانع اولمیه و اول اودات انلری
قوغلره هر قوغلك بو یوکلکی یرالاجق قدرا ولا شویلیه که چوقلوغی شول قره دوه سود
کبی ولا بو بریادنجه کله و دخی بیوردیکه هذا یوم لا ینطقون ولا یؤذن لهم
فیعتذرون ویل یومئذ للمکذبین یعنی قیامت کوننده مواقفه چوقدور
بعضی موقفده سویلیلر و دخی بعضی موقفده سویلمکه دستور اولمیه بو اول شول
موقفدر که انلر سویلمك استیلر انلری سویلمیه لر دیه لر اشبو کون اول کوندر کم
سویلمیه لر و دخی انلره دستور ویرلمیه کم عذر دلیه لر ویل اول کمسنه کم قیامته
انکار ادهلر شمدی سویلمکه قدرتی وارکن و عذر دلمکه طاقت یترکن ترك ایلیه
دلمیه و دخی حق تعالی بیوردیکه هذا یوم الفصل جمعناکم والاولین فان کان لکم
کید فکیدون ویل یومئذ للمکذبین یعنی فرشته لر دیه لر حق تعالی قیلندکه
اشیاوك قضا و حکم کونی دورکه اهل جنت ایله اهل نار آراسنده فصل اولونه وتدا
اولونکم یا امت محمد سیزی جمع ایلدوك سزدن الروکچنلرله اکر قورتلمغه چاره کوزوارسه

ایدوك كم نفسو كوزی قورتم سز بو كلامی انلرم انونكچون دیرلر كه تا كندولروك چارهٔ كری
بوقلوغینی وكندولروك عاجزلقلرینی انلرم بلدوره لر تا عذابلری اوزره دخی
زیاده عذاب اولا ویل عذابی انلرم كم حق تعالی قدرتینه وقیامت كوننه
بعثه وحشره انكار ادوب یا لا ایلیه بوكز سكذبلری قیوب اول متقی حالندن خبر ویر
بیوردی كه انّ المتّقین فی ظلال وعیون وفواكه ممّا یشتهون كلوا واشربوا
هنیئا بما كنتم تعملون انّا كذلك نجزی المحسنین ویل یومئذ للمكذّبین
یعنی انلر كم شركدن وكفردن ومعاصیدن وفواحشدن صاقندلر اول حشر كوننده
اوجماق اغاجلری كولكه لرنده اولالر اول كونك هیچ اسیسی زحمتن كورمیلر اول
بیكارلردن ایچوب تمتع اده لر كه حق تعالی انلروك ایچون قمتشدور باغلری وبوستانلری
ایچنده ودخی یمیشلر اول یمیشلردن كه كندولر ارزو ایدلر واختیار قلالر ودخی فرشته لر
انلره دیرلر كم یك اول یمشلردن وایچوك اول شرابلردن كه سكسون سنی علتسز زحمتسز
بلكه بو نعمتلر سزه عوض در شول عملردن اوترو كه دنیاده قلدوكوز تحقیق بز ایش
بونوك كبی عوضلر ویرورز اول قوللرومزه كه كوركلو عبادتلر ایلرلر ویل عذابی انلره كم
بونوك كبی ثوابلری انكار ادهلر ودخی بیوردیكه كلوا وتمتّعوا قلیلا انّكم مجرمون
ویل یومئذ للمكذّبین یعنی كافرلره خطاب ادوب بیوروركم یك اول دنیا
طعاملرنی شول بهایم یدوكی كبی تمتع ادوب دیلوك بر قاچ كون ای كافرلر فاسقلر
نیه ایرروكن كوره سز بو تهدید ووعید دور انلره كم دنیایه راضی اولوب بعثه انكار
ادرلر ودخی بیوردیكه واذا قیل لهم اركعوا لا یركعون ویل یومئذ للمكذّبین
بو ایت ثقیف قبیله سی حقنده اندیكه دلر بز ایمانه كلوب بلوموزی اكوب طورومزوزكه
اول بزه حقارتدور حق تعالی بیوردیكه قچن انلره دیلسه لركه خضوع ایدوك نمازك
وجوبنه نماز قیلوك انلر اول نمازك فرضیتنه اقرار اتمزلر ونماز دخی قلمزلر پس بولو
حق تعالینك كلامنه تصدیق ایتمیجك وانوك احكامنه تصدیق ایتمیجك فبایّ حدیث
بعده یؤمنون دخی قنغی سوزی تصدیق ادوب اقرار ادرلر ویل عذابی انلره كم اتی یلان دلر
سورة النبأ وحقه اقرار اتمدلر وهی اربعون ایة نزلت مكیّة
بسم الله الرحمن الرحیم عمّ یتساءلون

بو ایتوك سبب نزولی ولیدیكم چون رسول بعث اولندی قیامت خبرلرن اولو قریش
قومنه ایردوردی انلر اكا انكار ادوب برونه صورردلردی كه بو كیشی نه نسنیله كلدی
بو قیامت كه دیرننه اولوروه وقت اولوریونی كه دیرلردی انكار یونندن دیرلردی
اعتقادلری ایله ایدی كه اول اولسر دكل پس حق تعالی بو ایتی اندروب بیوردی كم بولر
نه نسنه دن سوئلشورلر اندن كرو بیان ادوب بیوردی عن النبإ العظیم یعنی بولر
اول خبر عظیمدن صورروشورلردی كه قران محمده خبر ویردی كه اول قیامت كونیدر
الّذی هم فیه مختلفون یعنی اول خبر دوركه بولر انده اختلاف قلدلر بعض
تصدیق ادرلر بعضیلری دیرلركه اول نبا عظیم قراندور كم انده اختلاف اتدلر بعضیلری
كه مؤمن اولدلر ددلر كه حقدر ومخلوق دكلدور وبعضیلری كه ایماندن قاچدلر
ددلر كه اول خود محمدوك كندو سوزیدور ومخلوقدور پس حق تعالی بیوردی كلّا
سیعلمون یعنی حق تعالی بیوردیكه بو كافرلر تدع ومنزجر اولسونلر بو كلامدن كم كمان
التوب دیرلر بو قیامت كونی اولسر دكل یا خود محمد بو قرانی كندودن دوزر دیرلر تیز
اولا كه بیله لر بو كافرلر اول قیامتده بو سوزلری نه الروكتورلیسر ودخی بیوردیكه
ثمّ كلّا سیعلمون ودخی تیز اولاكه بیله لر اول وعیدلری اولوم وقتنده ودخی حشرده
معاینه اولا شك كمان كتوریله ودخی كندینوك وحدانیتنه دلیل اولان صنایعلرن
ذكر ادوب بیوردیكه الم نجعل الارض مهادا والجبال اوتادا یعنی بو مصنوعاتدن
خبر ویردیكی انكا اشارت قیلورز كم بونوك كبی عجایب وغرایب مصنوعاتی وجوده
كتورمكه قادر اولان سزی وجوده كتورمكه اولدوكدن صكره احیا ادوب
سزی وار قلمغه نته قادر اولمیه بلكه اول دوكلی نسنیه قادردر عجزی یوقدر
كورمزمسز بو یری سزه دوشك واوو قرار قلجق مكان قلمدقمی وانی سزه مسخر ومطیع
قلمدوقمی كم انوك اوزرنده هر مقاصد كوزی یرینه كتوره سز ودخی طاغلری
اول یر اوزرنده اوتاد قلمدقمی كه یرلر انوكله مخلنوب صو اوزره قرار طوتدی
تا كه سزه اندن منفعت اولا ودخی بیوردیكه وخلقناكم ازواجا یعنی سزی انواع
اوزره یارتمدوقمی كه بعض كوزا ركك بعض كوز دیشی وبعض لونی اق وبعض كوز صارو
وبعض كوز قاره وبعض كوز قزل وبنجه كوزا یوخولو وبنجه كوز یا وزخولو وطبیعتكوز

بربرینه بکوفرز و دللرو کوزیربرینه بکوفرز ۰ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۰ یعنی سزک اویقوکوز
سزه راحت قلمدوقمی سبات اکا دیرلر کم کشی حرکتدن قویه اماجان کوده ده
اوله ۰ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ۰ یعنی کیجه یی سزه ایله قلمدقمی که قموغ کوسیله
سزی اورتر یورتر شول طونکوده کوزی بوروروکی کبی اشغالکوزدن
فارغ اولوب کلوب اوکوزده ادام طوتوب دکلنه سز ۰ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا
۰ یعنی کوندوزی سزه روشن قیلوب مطلب معیشت قلمدقمی که هر بری دلوسکوزا اشلمک
سزه اسان اوله انده تفرقه ده سز ۰ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۰ یعنی سزوک
باشکوز اوزره بویدی کوکلری محکم قلمادیقمی که هر بری قالکلغی بیشیوز یللق یول
درکسزانی قدرتمزله طوتاروز ویرده سزه رزق حاصل اولمق اسبابلرن سزه
اندن انداوروز ۰ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۰ و دخی سزه حاصل اولماغیچون کونش
پاره دوبا کا نور ضیا ویروب روشن قلمادیقمی و اکا حرارت ویرمدوکی کم میسلر
کوزی کوی تلدی ویره وانوک نوریله بونجه منفعتلر حاصل ادهسز ۰ وَأَنْزَلْنَا
مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ۰ یعنی سزه بولتلردن
صولر اندورمدوکمی ویللری اکا حواله قیلوب اول بولوتلری صقوب سزه اولردن
صولر اندورمدوکمی تا انک سببیله یردن سزه رزق اولاجق دانه بتورروب و بغدای
وارپه و طارو و دخی بولره بکزر دانهلر و دخی دابه لرکوزه رزق اولاجق اوتلر بتوروب
انلردن دخی سزه انواع نعمتلر حاصل اولا و دخی اول یغمورلر ایله باغلر و کوزه
اغجلر بتوروب و زکه بو دقلری بربرینه کرمش اولا بوکلیسز بای دمقعنه
قادر اولان اکا دخی قادردرکه سزی اولدوکدن صکره کوره دلوب بوندن
صکره بعثدن خبر ویروب بیورر دیکه ۰ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا يَوْمَ
يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۰ یعنی اول قیامت کونی یوم فصل دیرکه وعده
اولنمشدر اول کیلرن ولخر کیلرن دوکلی دخی اندن جمع اولوب حساب
اولنسه کرک هر کشی عملنه کوره جزا لنسه کرک امدی اول فصل کونی اولدرکه
اسرافیل صوری چاله بو خلق یرالتندن باش قالدروب محشر یرینه بولک بولک
کله دلر ایتدو رسعادن که اول رسوله بو ایتدن صوردی دیدی یا رسول الله

بو بولا

بو بولک بولک کلدوکلری نیجه دور رسول دیدیکم یا معاذ فتحا اولنسندن
صوردک دیوبن مبارک کوزلرندن یاش روان اولدی اندن دیدیکه یا معاذ بنم امتم
اون بولک اولسهر بر بولکی میمون صورتنده قوپسهرلرکه انلر دنیاده قوجیلق ادوب
خلقی بربرینه دوشمنه قیلورلردی و بر بولکی طوکوز صورتنده قوپسهرلرکه انلر دنیاده
حرام بیجیلر ایدی یا کوجله ظلمله یا رشوتله یا اوغورلغله یا امانته خیانت
اتمکله و بر بولکی ایقلری بویونلرینه بتوب یوزلری یا وزرنه سورینوکله لرکه انلر دنیاده
ربا بیجیلر ایدی و بر بولکی کوزنسوز قوپوب کله لرکه انلر دنیاده ظلمیله حکم
ایدیجیلر ایدی دکلر قاضیلر و صوباشلر و پاینلر کبی و بر بولکی صاغر و دلسوز
قوپسهرلرکه انلر دنیاده عملاریله عجب ادرلردی عملارنی خوش کوروب منتادرلردی
و بر بولکی دللری اغزلرندن صارقوب قوبه کوکسلری اوزرنه دوشمش اولا اغزلرندن
ایرکلر اقدکه خلق انلردن الجنه لر اول دللرن چینوکله لرکه انلر دنیاده خلقه وعظ
ادرلردی کندولری اول سوزلرینه مخالفت ادوب عکسن اشلرلردی و بر بولکی مرداد
اولمش کوده دن دخی بتر قوقر قوپالر تا محشر خلقی انلرک بیسندن الجنه لر انلر اولر
درکه دنیاده نفس هوالرن یرینه کتوروب دورلو دورلو لذاتله تنعم اتدلر حق تعالی
حقن مالکلرندن ویرمیوب منع اتدلر و بر بولکی اوددن اغجلر اوزرینه اصلوب کله لر
اولر دنیاده بکلر و سلطانلر قتنده غمازلق ادرلردی و بر بولکی قطراندن جبه لر کیوب
کله لر کوده لرینه یاپشمش اولا انلر دخی اولر دورکم دنیاده کبرله کوچکلنورلردی کیمسه
عاقل اولانلر بو صفتلردن کندوینی ایراق ایتمکه تا که یارن بو حال اوزره قوپمقدن
نجات بولا و دخی اول قیامت صفتلرندن بیان ادوب بیورر دیکه ۰ وَفُتِحَتِ
السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ۰ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۰ یعنی اول
قیامت کوننده کوکلر پاره پاره اولوب اچله یول یول اولا و طاغلر دخی یرلرندن قوپوب
سیرایده شول دنیده سراب کبی هوایه کتورلوب بلورسوز اولا و دخی بیوردیکم
۰ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا لِلطَّاغِينَ مَآبًا ۰ لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ۰ یعنی اول
جهنم که بر یاردقانی بو جمیع خلقک اوزرندن کچمکه کونچی قلندق یعنی بودرکم
اکا خبر ادرلر یا جهنم بو ادماوغلانلری سنک اوزرنده اوغره دیسر و زکوزجی

اولوب كوزت كه كندو اهلوكي الى قويا سننه كه بونى بر كيشى بر كسه ايله وعن قلسه
يوللر ورزندن طوروب اكا كوزطوتر منتظر اولورنه وقت كله ديو پس جهنم اول طاغيلرك
دونوب وارجق يرلري دوركه توحيد طاعت يولندن چقدلر و كفر ضلالت يولنده
حددن كچدلر انلر اول جهنمده اكلنوب قاله لر نيجه حقبلر كه حقب سكسن ييلدر
وهر ييلى اوچيوز التمش كوندر وهر كونى دنيا اهلى صاغشيله بيك
ييل قدردر بو دركمز بر حقب دكلدر وهر حقب كچدوكجه دخى كلور مراد بوندن تابيد
تخليددر انما احقاب ديو ذكر اتدوكى اندن اوتروردركه بو عرب قاتنده بو حقب
كى اوزق واراق مدتدر تابيد دمك اولور ذكر بو طاغيلر اول جهنمده ابدى اكلنه لر
كه هيچ چقمق اولميه ودخى بيوردي كه لا يذوقون فيها بردا ولا شرابا الا حميما
وغساقا جزاء وفاقا يعنى اول جهنميلر انوك اچنده بر صوجق يل وكولكه بولميلر
كه بردم اول حرارتي دفع ادوب راحت اوله لر وصوجق صو بولميلر كه ايچوب صوسزلقلرى
كيده بوركلرى صويه الا ايچدوكلري غايت قينمش صو اوله ودخى شول طامو اهلنك
كوده لرندن اقان قان وايرين وصار وصولري اوله بولسنه اولره عملرينه موافق
جزا اولونه زيرا عمللري كفر وشرك ايدى دنيده پس چونكه اولر شركدن كفردن اولو
معصيت يوغيدي اولره دخى عذابدن اولو وسيله جزا قالملر كه او عذابي دورر
ودخى بيوردي كه انهم كانوا لا يرجون حسابا وكذبوا باياتنا كذابا وكل شيء
احصيناه كتابا يعنى بو كافرلر عادتلري بو ايديكيم هركز اول حساب كوننيدن قورقمزلردي
وانوك ثوابندن اوممزلردي زيرا اكا منكرلر ايدي ودخى محمدي و بزوم كلامميزي
يالانلرلردي حال بو دوركه بز انلروك نه اشليجكلرن و يوغكن وارايجقلرن
اول لوح محفوظده يازدق وكاتبي فرشته لر دخى سوكل قلدقكه بو كلى افعاللرن
دخى اقواللرن جميع دفتر ادوب يازرلر احصى ادرلر ودخى بيوردي كه فذوقوا فلن
نزيدكم الا عذابا يعنى اول جهنم اهلى صوسوزلقدن فريادا دوب چاغرشيلرز نه ير
انلره زمهريردن طامودن صوق صوق كتورهلر كه انوك صوغى اول ايسى صو عذابندن
دخى ارتوق اولا اول دنيادنيلر كوتروب انلره وير لر ودخى ديه لر طاددوك ايشبو صوغي كه كم
بز سزه ارتورمز الا عذابا اوزره عذاب اتورورز بوسوز انلره اول عذابدن ارتق

اولا

اولا بونلردن صكره اول مؤمنلر حاللرن بيان ادوب بيوردي كه ان للمتقين مفازا حدائق
واعنابا وكواعب اترابا وكاسا دهاقا يعنى تحقيق اول مؤمنلر ايچون كه شركدن
كفردن صاقندلر طامودن نجات بولوب جنته اولاشمقلق واردر ودخى جنت اچنده
اولره ديوارلو باغچه لر واردركه انده خرما انجيرلر ايله اوزملر واردر بو ايكيسني ذكر اتدوكى
اندن اوترودركه عرب اچنده مكه ده مدينه ده بو ايكيسي مشهوردر ودخى انلره
قيزاوغلان چوريلر واردركوكسلري ياغرشق كبي طوماللشدردركم تمام قوامنده در
ودخى ياشده برابر اولوب اول ياش اوزره قرار طوتالر هركز يكتلكلري كتميه
واول اول مؤمنلره بربري اردنجه طولو خمر قدحلري كله كم ايچدوكلرنجه صفالري
وفرحلري ارته ودخى بيوردي كه لا يسمعون فيها لغوا ولا كذابا جزاء من ربك عطاء
حسابا يعنى اول مؤمنلر اوچماق اچنده فايدهسز سوز اكسومكه كركمز سوزلر اشتميلر
زيرا بونك كبي سوزلر كوكله اغر كلور انوكيچون جنت اچنده بو سوزلر سويلنمز وكمسه
دخى اشتمز پس بو ثوابلر كلى سنك ربكدن سكا عوض بونلدندر قلدوغك عمل مقابله سنده
ودخى عطالر كيثردركه مؤمنلره ويرلور ودخى بيوردي كه رب السموات والارض
وما بينهما الرحمن لا يملكون منه خطابا يعنى بو عطالر سكا ربكدندر كم
يرك وكوكك خالقيدر ودخى يركوك اراسنده نه وار ايسه كم اول رحمندر هيچ بركمسه
اندن شفاعت قلمغه مالك اولمزكه اكا سويليه يوم يقوم الروح والملائكة
صفا لا يتكلمون الا من اذن له الرحمن وقال صوابا يعنى اول كونده كه روح
فرشته لركه صف اولوب طوره لر بعضلر ديدلر كه اول جبرائيلدر ودخى ديدلر كم
اول بر فرشته در يالكوز كندوسي بر صف اولسر وقلان فرشته لر بر صف دورلسر
واول كون هيچ بر كمسنك ذهره سي اولميه كه شفاعت اتمك ايچون دل اچوب سويليلر
الا شول كمسنه لر كم الله تعالى اكا شفاعت اتمكه دستور ويره قومنه وقبيلسنه
شفاعت قلاهر سويليه صواب سويليه ذلك اليوم الحق فمن شاء اتخذ الى ربه
مابا يعنى اول قيامت كوني وانوك احواللري ولمقليغي البته حقدر هر كم دلرسه
كم توحيد وطاعت عبادت برله اول تندن تيكا وارجق يردوزه شمدي دور سوز
كه الله ايكن تذاكر رخصت واردر دولتيش كرو تخويف ادوب بيوردي كه

إنا أنذرناكم عذابا قريبا يوم ينظر المرء ما قدمت يداه ويقول الكافر
يا ليتني كنت ترابا يعني بز سزي انذار ادوب قورقودرز اول قيامت عذابيله كم
انك كلمسي كلكي يقين دورر اول كوندر اولكم هر شخص كندودن اوكدن نه عمل
كوندردسه كوزيله كوره مؤمن عملارينك ثوابلرن كوره فرح قيلا وكافر دخي كفر
شركله عملارن كوره ايده كه اي كاشكه بن دخي طبراق اوله يدوم كيدي يدوم تك
بو عذابه مبتلا اولميايدوم نيوكا اولر بوارزوي اول وقتده درلر كم حق تعالى جميع
حيوانلري محشر يرينه جمع ادوب بربيرلرندن حقني قصاص ادوب الدقدن صكره
بوينوزلو قويندن بوينوزسز قيونك حقن الا امر ايده انلره كم طبراق اولك كليسي
كورو طبراق اولالر كافرلر اني كوروب ديه لر اي كاشكه بز دخي طبراق اولوب كروقويميايدي

سورة النازعات وهي اربعون وخمس آية بسم الله الرحمن الرحيم

والنازعات غرقا يعني الله تعالى قسم ايدوب بويوردكم نازعات حقيچون حق تعالى
حكيم مطلق دورنه دلرسه اشلر اول اشلدوكندن صورولمز اما مخلوق صورلور
كندو قوللرينه بويوردكه بندن غيري كمسنه يه اند ايچمك وكندوسي يارتدوغي مخلوقه
اند ايچمكدن مقصود بودركه اول قسم ايتدوكي نسنه لروك كندو قتنده شرفي
وحرمتي وارن بيلدوره تا كراشدنلر انلري شريف بيلوب تعظيم ادهلر زيرا هيچ
بركمسه خسيس حقير نسنه يه اند ايچمز تا كندو قاتنده اول شريف اولميانجه پس
اول نازعاته اختلاف قلدلر بعضلر ديدلر كم اول ملك الموتدركه كافرلرك
كوكسنده نزع ادر شول دموردن بودقلري چوق چنكال ايله ياش يوكا اوردوكي
چكدوكي كبي تا انلرك جاني كوده سنك جميع اطرافندن تا برمقلري اچندن
ودرنقلري وجيندن چكه لر وطمرلرندن وسكورلرندن تا اول اولوم آجيسي اني
شويله قيلدتكم صوبه غرق اولاني صوقيلا ردخي باي قيضنسنه غرق اولوب
برابر اولا وغرقا ددوكي كرها دمك اولور يعني هيچ بركافر يوقدوركم انك اولومي
حاضر كلدوكده الا جهنمده انك اوزرينه عرض اولنور جاني چقمزدن اوكدن اني كوردوكه انك
ليجنده برقوم كوروركه كاه اول اوده طالركاه كروچيقر اول وقت انك جاني اول
قورقودن كوكوده سنه غرق اولوركيدر شول طالر كبي چقماغي كركه كوردوكي دخي

سورد

بويوردي كه والناشطات نشطا يعني اول فرشته لر حقيچون كه مؤمنلرك جانلريني
نشاط ايله وايسرله قبض ادرلر يعني هيچ بر مؤمن يوقدوركه انكا اولوم حاضر كلدوكده
الا اوچماق اچندن انكا منزليني عرض ادرلر تا قوال اوچماقده كندينك دوستلرندن
برقوم كوره كه اول قومي اني كندولره دعوت ادرلر تره كل ديو اول وقتده
انك جاني دخي اول شوقله چقماغه نشاط ادر اول وقت اني قبض ايتمك شول
دوكنك ديزي باغي شسشوب قيوبرمك كبيدور رواده اولنلنه صولنه كيك يرلرده
يوروره ودخي بيورديكه والسابحات سبحا يعني اول فرشته لر حقيچون كه
كوكدن يره سرعتله يوزبايزن حق تعالى امرن يرينه كتورمكايچون ياخود اول يلدزلر
حقيچون كه دكيزا وزرنده يوزبا اول فرشته لر حقيچون كه مؤمنلرك جانلريني
يومشاقلغله چكرلر دخي بر زورلو دكلنه ودخي بيورديكه فالسابقات سبقا
يعني اول حق تعالينك طاعتلرينه سبقت ايدن فرشته لر حقيچون كه اوچماقده
منزللرين كوريجك سكردوم وقتده بريرندنا كوردرلر ودخي بيورديكه
فالمدبرات امرا يعني اول فرشته لر حقيچون كه بو مخلوقك تدبيريني انلره اصمرلنمشدر كه
اولر جبرائيلدور وميكائيلدور واسرافيلدور ودخي عزرائيلدور جبرائيل قوللرايچون
پيغمبرلره وحي اندرمكه موكلدور وميكائيل يغمورلو يغدورمغه واوتلر
بتورمكه موكلدور واسرافيل صوره اوزره موكلدور وعزرائيل قوللرك جانلرن
قبض ايتمكه موكلدور بوكلسي قسمدركه حق تعالى انده ايچدي جوابي مضمردر
اما قسملره دلالت ادركه نازعات وناشطات وسابحات وسابقات ومدبرات
امر حقيچون البتة قيامت قوبسه كركدر نتكم سياق كلام دخي دلالت ادر ودخي
بيورديكه يوم ترجف الراجفة تتبعها الرادفة يعني اول قيامت البتة قوبار
شول كونده كه اوروله اول دفعه يرلره كوكلره قتي زلزله واضطراب واقع اولا
يرده كوكده كمسنه قالميه كلي اوله واكنجي صور دخي انك اردنجه واقع اولا واول
اولمشلري كوزديركوره ودخي بيورديكه قلوب يومئذ واجفة ابصارها خاشعة
يعني يوركلر اول كونده شويله قورقويه واقع اولوركم يرندن قوپادور اول كوكللراسنك
كوزلري دخي ذليل اولوب قورقويه دوشه وقورقو نشاني كوزلرنده ظاهر اولا يقولون

اَيِنّا لَمَردُودُونَ فِي الحَافِرَةِ ءَاِذَا كُنّا عِظَامًا نَخِرَةً يعني اول كافرلر ديرلركه بز
اولدوكمزدن صكره كرو ديريلورميز ولكن يكيدن كمغ واوغاللغمز مي دولسر وز
هيچ بو اولجق لشنه دكل يلخوذ بز يرالتنده سكوكلر ومزجور ويا ذيلوب
كتدوكدن صكره بز يكمسه دريلي يلوبوزاولمزلشنه دوركه ديرلر و
دخي سوردي قَالُوا تِلْكَ اِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ يعني اكر بز دوكلري كبي دريلورسه ك بز
زيانكار دوز بوخوذ اولسر دكل پس حق تعالى خبر ويرديكه فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ
فَاِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ يعني حق تعالى ايدوركه دوكلي خلقي ديرلدوب قوپرسق بر
كي اسانن دوركه اول اسرافيلك برصوري اوازنه سوقودوركه حياله دخي ناكاه بو خلق
دوشكدن اوياتوب طوروكله لر بوير ساحره ايوكيجون دلركه جميع حيوانانك
اويوسقيلغي واوياتقليغي بونك اوزن دوربوندن صكره فرعونه دنيده واقع اولان
عقوبتله بولازه وعظ ادوب بويرديكه هَلْ اَتَيكَ حَدِيثُ مُوسَى اِذْ نَادِيهُ رَبُّهُ
بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى يعني تحقيق يا محمد سكا موسانك خبري كلديجون انك
ربي اول موسايه نيدا قلدي واول وادي مقدسده كه اول درنك ادي طوى در
بويردي اكا كم اِذْهَبْ اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغَى فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلَى اَنْ تَزَكَّى وَاَهْدِيَكَ اِلَى
رَبِّكَ فَتَخْشَى يوري وار يا موسي اول فرعونه كم سركش اولوب يو جلدي تكبر اولدي
اني توحيده وبروم طاعتمزه دعوت ايله اينتا اكا كم هيچ رغبتك واريمي اول سيني
ياره دن خالقي برليوب باينه سين كه بن طانقلق وبرورمانذن اروق
معبود يوقدور الا معبود حق اولدورتا كه بوسوزله نفسكي شركدن كفردن ارين سن
وبن سيني دلالت ايدم هدايت يولنه تا سن انك عذابندن قورتوب سلامه كله سن
اكا مطيع اولاسن پس چون موسي حق تعالى دستوريله فرعونه كلدي اني توحيده دعوت
ايليوب خبري اكا دكورذي فرعون اندن معجزه طلب ايلدي رسالتنك صدقي اوزره
فَاَرَيهُ الْاَيَةَ الْكُبْرَى فَكَذَّبَ وَعَصَى يعني موسي اول فرعونه اولو معجزه لر كوستردي
كه دلالت ادردي دعوليسنك كرچكلوكنه اول آيت برسي عصا اژدرها اولدوغي
بر دخي اليني قياسندن ايچرو صوقوب كوچقاردوردي الي اق نور اولوردي شوكله كه
كون نورنه غالب كلوردي فرعون اني كوروب تكذيب اتدي موسايه ساحر ديوب

فعلني

فعلني سحره نسبت اتدي قولني قبول اتمدي اكا عاصي اولدي نتكم حق تعالى خبر ويردي
ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعَى فَحَشَرَ فَنَادَى فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلَى يعني اول فرعون ايماندن
اعراض ادوب موسانك هلاكنه سعي ايلدي قومني بربره جمع ايلدي
كندو بر يوجه يره چقوب بولنه خطاب ايلدي ديدكه يا مصر اهلي دنيا
اول بوتلو كوركه طپاندسرانلردن يوزدوندورمك غيبادتكوزاوزره دايم اولك
كه اولرسز وليكن معبودلر وكوزدور بن سزوك اولو معبودكوزنچون فرعون
عنادادوب بوسوزي سويلدي فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُولَى يعني
الله تعالى اول فرعوني هم دنيده عقوبتله طوتديكه غرق دورهم
اخرت عقوبتله طوتديكه عذاب ناردور ودخي ديمشلركه عقوبت اخرت
اولدوركه فرعون لعين ايكي لشنه سويلمشدي بري اول بري اخر اول سوزي
بويديكم ايتديكي انا ربكم الاعلى نتكه بيانا يلدوك بو كلمه ده كندوايله اولان
اصنامليري طپمقده بله شريك قلدي امّا قرقيلدن صكره اخر بوسوزي
سويلديكه مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرِي يعني بن سزه هيچ بندن ارتوق معبود
واردن بلمزن بوسوزله عبادتي كندويه تخصيص قلدي كر وقالان اصنامي
نفي ايلدي پس حق تعالى اني اول ولكي سوزيله دنيده عقوبت قلدي كه غرق ايلدي اخر
سوزيله اخرت عقوبتن اتديكه اوددعذابيدور پس حق تعالى بوردي كه
اِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشَى يعني بدرستي اول فرعوني قوميله هلاك اتمكده عبرت
نصيحت وار شول كمسنه لره كم ايجلرنده قورقوا ولا تا كه اول فرعون اشلدوكن
اشلمية لر قورقالر كه اكا واقع اولان عقوبت بولره دخي واقع اولا بو كوزدن دونوب
حق تعالى مكه قومني اوكوتليوب بوردي كه ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَاءُ
بَنَيهَا رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّيهَا يعني اي مكه قومي سزوك ياردلماغكوزمي
قوتي قدور يو خسه بو كوكلر ياردلماغي قوتي قدور وتمام قدوردكوزله مشاهده
ادوب كوردوكوز بو سقف مرفوعدركه كوكلري يارتمقلق اشددرك دسزي يارتمقدن
پس اول كوكلري يارتمغه قادر اولان بو شدتله سزي بعث ادوب قوپرمغه نته قادر
اولمية كافرلركه كورمزسزكه اول كوكلري نيجه بنا قلدق بر بري اوزره بوقالوكو غلوله

ومسافت بعیده برله هر بری بش یوز ییللق یول اولا و انوك سقفنی کتوردی دركسوز
وانی مستوی قلوب دوزلندی که نه بردورلو دلوکی وار نه بر یاروغی وار
ودخی بیوردیکه واغطش لیلها واخرج ضحیها یعنی اول کوکك کیجه سینی
قرکو ایلدی که کوك کنارندن ظلمات ظهوره کلوب جهانی قپلادوکی اول
قره کو اچندن کوندوزده روشنلغن چقاروب عالمی منور ایلدی وکلق کلوب
ایدنلغی محو اتدوکی دخی ایدنلق کلوب ظلماتی دفع اتدوکی اول خالق واحد قدرتی
برله در بوکا قادر اولان سیزی بعث اتمکه ننه قادر اولمیه ودخی یردن خبر ویروب
بیوردیکه والارض بعد ذلك دحیها اخرج منها ماءها ومرعیها
والجبال ارسیها یعنی اول الله تعالی دوشدی بو یرلری وکوکلری یاره دوب
دفع اتدوکدن صکره ودخی چیقردی اول یرك صولرینی دخی اوتلاریتی بو
کلامده کلام مجاز معدودر که اکی نسنه ذکر ایلدی جمیع یردن چیقان نسنه‌لر اوزرنه
قوت یوننددن ومتاع یونندن که حیوانلره کورکلو کورکلو انواع دورلو نباتلر والشا
کرکلودانه‌لر ویمشلر اغچلر وصولر وصوددن حاصل اولان نسنه‌لر بالق وطوز
کبی کیمی اقیجی وکمی بیجی ودخی بوجلتدی طاغلری ثابت قلدی یر اوزرنه تا یر سقرر
اولوب یوسنا فقلرسن حاصل اولا ودخی بیوردیکه متاعا لکم ولانعامکم
یعنی بو کلی کمیار دلمشدور بعضیسی سنی تمتع اتمك ایچون وبعضیسی سزك انعاملرکوز
تمتع اولماغیچون دوردنا کلسندن منفعتلر حاصل ولا بوندن کروقیامتدن خبر
ویروب بیوردیکه فاذا جاءت الطامة الکبری یوم یتذکر الانسان
ماسعی وبرزت الجحیم لمن یری یعنی حق تعالی بو قیامت احوالندن خبر ویروب
بیان قلدوغی اندن اوتروردر که تمتعلرنه مغرور اولوب اخرتی ونوتمیلر بیوردیکه
قچن او الطامه کبری کلسه یعنی اول اکنجی صور چالنوب جمیع خلایق یردن باش
قالدورسه یاخود جنت اهلی سجیلوبا وجماعه کیرسه وطامو اهلی طاموسنه
کتسه اول کون هر شخص کافردنیده نیه سعی اتدوکن کالی خیردن دفترنه نظر ادوب
بله ودخی جحیم طاموسی ظاهر اولوب کورینه شوله کم کوریجیلر دورکی یعنی کلی
یاوز عملولر او الجحیم طاموسن کوردکلری وقت بله‌لر کم کلی یاوز نسالولردور

زیرا دنیاده ایلمه‌ظن ادرلردیکه اشلدوکلری هب کورکلودور ودخی بیوردیکه
فاما من طغی واثر الحیوة الدنیا فان الجحیم هی الماوی یعنی هر کسکم کافر متکبر
اولدی سرکش اولوب ایمانه کلمدی ودنیا حیاتینی وفانی لذاتی حیات باقی ولذات
باقیه اوزرنه اختیار قلدی دار اخرتی قیوب دخی اشغنه دنیایه مشغول اولدی
دکه جحیم تحقیق انك مقامی دور واما من خاف مقام ربه ونهی النفس عن الهوی
فان الجنة هی الماوی یعنی هر کسکم یارن حق الینده طوروب حساب سؤال اولنمقدن
قورقدی نفسینی ارزولرن منع ایلدی هوای نفسه اویمادی تحقیق جنت انك مقامی در
امیر المؤمنین علی ایدوردی بنیم قورقدقلرندن کی قورقدوغم اکی نسنه دور بری
طول امل بری هوایه اویمقدر طول امل کشیه اخرتی اونتدورر وهوایه اویمق
حقدن منع ایلر حق سوزی قولاغنه قویمز وحقه متابعت اتمز ودخی بیوردیکه
یسئلونك عن الساعة ایان مرسیها فیم انت من ذکریها الی ربك منتهیها
یعنی یا محمد اول کافرلر سکا صورارلر قیامتك طورمقلغی نه وقتدور سن نه بیلورسن
انی که انلره خبر ویره سن سنی اول نسنه دکلسن تا اول قیامت نه وقتدر وجغن
انلره بلدورهسن سکا نه انك کلجکن بلدوردك کم خبر ویره سن نه وقت کلجکن بلدر
انك نه وقت ولاجغنك علمی ربك قتنده درانی بلمکلکی الله‌ه قو عایشه ایدور
رسول علیه‌السلام زائل اولمیوب دایم قیامتی ذکر ادوب صورردی چون بو ایت انیدی صورمقدن
یغلندی ودخی بیوردیکه انما انت منذر من یخشیها کانهم یوم یرونها لم یلبثوا
الا عشیة او ضحیها یعنی حق تعالی ایدور یا محمد سنی بز بر قورقدجی کوندردك
که قوانله قیامت احواللرن ذکر ادوب قورقوده سن شول کمسنلرکه انلر اول قیامتدن
قورقولری وار سکا اولا لازمدکلدور که انك نه وقت قوپدوغن بلدورهسن شویله
بلکی اول قیامته انکارادنلر شول کون که سنلرندن طوروبا اول کونی کوره‌لر
صنالر کانلر قبرلرنده اکلنمدلر الا طاکدن قوشلوغه یاخود اکندودن اخشامه دکن
سورة عبس اولطول مکثلرنی بلورمسیه وهی اربعون ایات نزلت بمکة
بسم الله الرحمن الرحیم عبس وتولی
یعنی سبب نزول سوره بودورکم رسول علیه‌السلام او توروردی عتبه بن ربیعه بلسند ایدی

قولينك اعيانلرندن بر جماعتله كه پيغمبر انلري اسلامه دعوت قلمغه مشغول ايدي
شول ايدي كه بولر اسلامه كلمك ايله چوق كمسنه بله ايمانه كلور د رسوله
انلر مشغول ايكن ابن ام مكتوم كلدي اعمى ايدي بلمديكه رسول دعوته مشغول لردر
سلام ويروب ديدي كه يا رسول الله بني قاتوكه ال اوكرت بكا شول نسنه لردن
كه حق تعالى سكا بلدوردي رسول ام اكا التفات ايتميوب اعراض ايتدي اولر ايمانه
حريص اولوب انلر مشغول ايدي حق تعالى بو سورة انزل ايتدي بويوردي كه محمد يوزن
ترش ايدوب اعراض ايلدي ان جاءه الاعمى وما يدريك لعله يزكى او يذكر فتنفعه
الذكرى چونكه اول كوزسوز اكا كلدي نه بلدوك يا محمد كه اول دعوت ايتدوكلروك
توبه يه كلوب شركدن كندولري ديده لر يا خود اول كلامكله اوكوتلنه لر يوزكي
ترش ايدوب اول اعمادن اعراض ايلدوك نه بيلورسن اكر اول اوكودي اكا ويرسك
اولا كم كناهلرنه توبه ايدوب كندوني اندن پاك ايديدي اول قرانله متعظ اولوب
خير عمللر اوزره اولايدي ودخي بويوردي كه اما من استغنى فانت له تصدى وما
عليك الا يزكى اما شول كمسنلر كم نفسلري ومالري ايله حق تعالينك ثوابندن
وسنك ديكوكدن وموعظلروكدن مستغني اولمشلردر عتبه وشيبه
وامية دنسن انلر يوزكي دوندوررسن سكا ضرر اولورا اكر انلر ايمانه كلميلر و
كندولردن شركدن ارتميلر سكا واجب اولان تبليغ رسالتدر اني يرينه كتوردن
فارغ اول كم دلرسه دونه وكم دلرسه دونميه ودخي بويوردي كه واما من جاءك
يسعى وهو يخشى فانت عنه تلهى اما شول كمسنلر كم خير سرعتله سكا يوروديه
حال بودر كه يديجنسي دخي اولميه يولده سوروجوب يوزوما اوزرنه دوشم ديو قورقن
اولا دخي ربندن قورقه ديني امرن اوكرنمكه كله سن اندن غافل ولاسن اكا التفات
قلميه سن بو ايتلر انتدوكدن صكره رسول ام ابن ام مكتوم كلدكجه اكا اكرام
ادوب ايدوردي كه مرحبا بر كمسنه كه بنوم ربيم بكا اندن اوتوري عتاب ايلديكي وخي
بويوردي كه كلا انها تذكرة يعني يا محمد شمديدن كرو بويله ايتمكل ويوزوكي دوندورمكل
شول كمسنه دن بكا كما اول نفسني اللهدن مستغني طوتسه سن اعراضده سن اول
كمسنه دن كه تكريدن قورقوب دوربدر سيتي اشبو ايتلر موعظ ونصايح در فمن شاء ذكره

يعني

يعني هر كمسه دلرسه كم بو قرانله اوكوتلنه اوكوتلنسون اولمزدن اولك في صحف
مكرمة مرفوعة مطهرة بايدي سفرة كرام بررة يعني بو قران نصائحلري يازلمشدر
اول لوح المحفوظده كه الله تعالى قتنده كرامتلودر وهيچ بر كمسنه اللهدن
غيري اكا مالك اولوب متصرف دكل دخي كوكلردن يوجه كتورلمشدر ومطهردر
تنا قصدن وباطلدن وعيبدن ودخي شياطين الي مس ايتمكدن بلكي اول الله تعالى
يازيجيلري اللري ايله يازلمشدر كه پاكلر ومكرملردر الله تعالينك قتنده
دخي مطيعلردر الله امرنه وكناهلردن بريدر ودخي بويوردي كه قتل الانسان
ما اكفره من اي شيء خلقه من نطفة خلقه فقدره ثم السبيل يسره
يعني لعنت اولسون اول ادمه كافر اولانلر عتبه دخي انك اصحابي دخي اولركم حالاري
اولوركه حالاري نيجه اولسه قيامتده دكن نه نسنه اني بويله كافر ايلدي بلمزمي كه
الله تعالى اني بر نطفه دن ياراتدي كه غليظ مردار صودر انك يارادلماغني
انا قرننده تقدير قلدي دورلو دورلو حاللر اوزره اندن اكا يول ويروب كاكولحله دنيايه
كتوردي وخير وشر طريقن بلدوردي بويوردي كه ثم اماته فاقبره ثم اذا شاء انشره
يعني دنيايه كتوروب عمري اخره ايرشدوكدن صكره اولدورر قبر اهلنه ايلور
طبراق التنده اني ستر ادر حيوانلر نهايتمز اولوسي كبي طشره بر غلمز كم حقير
اولا اندن قچان كم وقت كلسه طبراقدن قوپاروب دنيادة قلدوغي عمللروك
جزاسني ويرور ودخي بويوردي كه كلا لما يقض ما امره يعني حقا كه يرينه كتورمدي
ادا ايتمدي هيچ بر كمسه شول نسنه اوزره فرض اولندي بونجه طول امل زمان
چكمكله تا ادمدن بو وقته كلنجه بلكي قصور اوزره دوشورلكه حق امردي دور
كمسه عبادتي يرينه كتورمز ودخي بويوردي كه فلينظر الانسان الى طعامه
انا صببنا الماء صبا ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فيها حبا وعنبا
وقضبا وزيتونا ونخلا يعني حق تعالى دليل كوستروب بيان ايدركه كندو كمال
قدرتن كه قوللري متنبه اولالر بويوردي كه نظر ايلسون بو ادم اوغلانلري شول
معيشت ايدوب يدوكلري طعامه كه انك امرن بر نيجه تدبير ايلدوك دوكرو ضرورتي
انك اوزرنه دفعه دفعه ديخ دوكملك اندن يري يارده زونا نواع اوتلر بتورورز

ودخی بتوروب وباش بوبجه بوبجه لر بتوروز که بزکا کمکله برقاج یل قرشو بجرلر
ودخی زیتون اغجلرن وخرما اغجلرن بتوررز ودخی بتوردیکه وحدائق غلبا وفاکهة
وابا متاعا لکم ولانعامکم یعنی باغلر دخی ادی ویردوک لچنده اوزده کی
یوغون اغجلر بتوردوک بوجه بوجه اوزرنده یمشلر ایله هر نوعدن که لذت ایچون یینورلر
غدا ایچون دکل ودخی یاش اوتلر بتوردک اول صوایله که دابه جقلره غدا اولا ایس
بوکلی ذکر اولنانلری اندن اوتوردی یا دتدق تا هر بوندن سز تمتع اده سز دخی اول
انعاملر وکوز تمتع ایده بوندن صکره کوک وقیامتی ذکر ادوب بویردیکه فاذا جاءت
الصاخة یوم یفر المرء من اخیه وامه وابیه وصاحبته وبنیه لکل امرئ
منهم یومئذ شان یغنیه یعنی بودد وکمز نعمتلرله تمتع وتنعم شول قدر اولا که
قیامت کلمیه امالجق اول صاخه کله که صور اوازی دور رقولقلر طقوتوب
صاغر ایلیه اول وقت جمیع دنیا الجنده وارسه فنا اوله اندن اول کونی بیان قلدی
کیه اول کون قردش قرداشدن قاچه واوغول قیز اتادن انادن قاچه وعورت
کندو حلالندن قاچه واتا انا اوغلندن قاچه ودخی قیامتک بعض احوالندن ذکر
هر بر نفس کندو حالنه مشغول اولا کمسنه قیوسی اولمیه وبعضلر دیدلر کم قردشدن قچان
قابل اولا کم هابیلدن قچه که حق طلب ایتسون دیو واتاسندن اناسندن قچان
محمد مصطفا اولا وابراهیم دخی اتاسندن قچه ولوط عورتندن قاچه ونوح اوغلندن
قاچه واول کون هر شخص شول قدر ایشلرو کله کم کندودن ایروغک قیوسی قالمیه
ودخی بویردیکه وجوه یومئذ مسفرة ضاحکة مستبشرة ای نیجه یوزلر اول قیامت
کوننده روشن اولا وکولج اولا وفرح اولا واول شادلق که کوکللرنه واقع اولا انک نوری
وسروری یوزلرندن ظاهر اولا انلر اولا لر که سولیلرنه مطیع اولدلر دنیاده انک امرین
یرینه کتوردلر ودخی بویردیکه ووجوه یومئذ علیها غبرة ترهقها قترة اولئک
هم الکفرة الفجرة یعنی نیجه یوزلر قیامت کوننده قره اولسر شول دوتون کبی
واولشیسر شول کون دوتلمش وتوز جکمش کبی بولرا اول ظالملر دورکه الله تعالینک
وحدانیتنه انانموب تکذیب ایتدلر وقرانی ورسولی دخی یلان ایلدلر

سورة التکویر وهی تسع عشر آیات

بسم الله الرحمن الرحیم اذا الشمس کورت

واذا

واذا النجوم انکدرت یعنی اول قیامت قوپقلعوک وقتی ظاهر اولور قچان کونش نوری
کیدوب دوریله شول عمامه دوریلور کبی محو اولا کیده ودخی یلدوزلر نوری کیدوب
کلی بره دوکله واذا الجبال سیرت واذا العشار عطلت واذا الوحوش حشرت
واذا البحار سجرت ودخی اول کون طاغلر یرندن قوپوب هواده سیر ایده بجار کبی ودخی
اول کونک هیبتندن هر کشیه شول قدر شغل اولا که اون ایلق حامله دوه لرنی صالمه
قویالر دخی کندو قیولری اولا بونی اندن اوترو ذکر ایلدیکه انک کبی دوه عرب قتنده قتی
سوکلو اولور کم اول کونده هر شخص نه قدر سوکلو نسنه سی اولسه کندو قیوسی قالمیه
ودخی طاغده غی وبیابانده غی ادمدن اورکن جانورلر کلوب شهره ادملر اراسنه قیوله
صور هیبتندن بعضلر دیدلر کم نه قدر وحشی وارسه هر جنسدن کلی قیامتده حشر
اولالر قصاص ایچون حتی سکلک دخی حشر اولا قصاصدن صکره کلی کر وطپراق اولالر
الا قوشلردن شولر که انلردن ادم اوغلاننه کوزنیجک فرح حاصل اولور طاوس وقمری
وطوطی کبی بولر قالالر ودخی دکیزلر اقوب بربرنه قیوله کلی بر دکیز اولا ویلدوزلر جهنمه
دوکلوب انک حرارتندن اول دکیزلر قینایه صویی اوده دونه طامو اهلنه عذاب
اتمک ایچون ونقد زجیره وارلسه دکیزده کتورولر کیده کلی قینار صو اولا اول صور فوع
وقتنده هنوز یر کوک یرلو یرنده طوررکن بو ادم اوغلانلری کبی بازارده کمی اوده ایشلو
ایشنده مشغول لکن ودخی بویردیکه واذا النفوس زوجت یعنی اول کون جانلر تننه
جفت اولالر حشر اولنماغیچون وحشر اولدقدن صکره شو مؤمن مؤمنه لرله جمع اولالر وکافر
کافره لرله جمع اولالر وصالحلر صالحه لرله وفاجر فاجره لرله جمع اولالر وهر شخص
دخی عملو عمللریله جمع اولالر وحسابدن فارغ اولدقدن صکره مؤمنلری اوجماقده
حوریلرله جمع ادهلر وکافرلری جهنمده شیاطینله جمع ایدهلر واذا الموءودة سئلت
بای ذنب قتلت یعنی موءوده اولدرکم عرب طوغن قیزلرنی جاهلیتده دیری دیریکن
قودقوب واره ویوملکدن عار ایلتوب دیریله بر کومرلردی پس قیامت اول کوندرکم اندم
موءوده صورولهکه سنک سچوک نه ایدیکه اتاک اناک سنی اولدوردلر بوکا سؤال اول
اولدوردنلره توبیخ اولمغیچون دور انکا زجر اولمغیچون دکل وبعضلر سئلت او قودیلر
یعنی اول سؤال ایدن موءوده کندو اولا اتاسنه اناسنه صورهکه کنه سوچدن اوترو

بنی اولدوردکوزنبوم خوذ سوجوم بوغدی و دخی بیوردیکه واذا الصحف نشرت
واذا السماء کشطت و دخی اول قیامت کوننده اول اعمال صحیفه لری شول
قادیغا ذکبی اوچوب کله کیمن صالغ النه کیمن صول النه ویریله و دخی شول اوک
سقفی یالخوذ بولنسنه نک قبلغی کوتریلور ذکبی کوکلر اچنده کیلور اول وذندن کوتریله
واذا الجحیم سعرت واذا الجنة ازلفت علمت نفس ما احضرت و دخی اول کون جحیم
طاموسی یالکلنه بورادیجه قاقزلیجون و اوجماق بنه توب یقین اولا متقیلر
ایچون اولدن بوکا کلیجه ذکر اولنان سوزلر اول جوابی بودر که هر شخص اول
کون بیله که کندودن اولا انده نه عمل قلدی تاکه جزاسن بولا خیرسه خیر شرسه شر
زیراکه اول کون جزا کونیدر هر کشی عملنه کوره جزاسن بولور و دخی حق تعالی قسم ادوب
بیوردیکه فلا اقسم بالخنس الجوار الکنس واللیل اذا عسعس والصبح اذا
تنفس یعنی حق تعالی ایدور بن یاین جرم اول بش یلدوزک ذاتی حقیچون که مریخ زحل مشتری
زهره عطارددر که بولر کوندوزده کزلنوب کیجلرده ظاهر اولورلر و دخی اول یلدوزلر
ذاتی حقی کم کوک فلکلرینه سیر ادرلر کاه طوغرلر کاه طولنورلر و دخی کیجه نک ذاتی حقی
ایچون که ظلمتله قبلا نورا ولنده و کور و روشن اولور آخرنده و دخی اول صبح وقتنک
ذاتی حقی که روشن اولوب آرتمقده اولور کیجه دکن انه لقول رسول کریم ذی
قوة عند ذی العرش مکین مطاع ثم امین یعنی حق تعالی قسم ادوب بیوردرکه
تحقیق کما انسوز اول قرآن بر رسولک اوقودغیدور که اول ذاتی قتنده مکرم معززدر
او قوتلی اول پیغمبر محمد اوزره یعنی جبرائیلدر که حق تعالی انکا قوت ویرمشدر
غایت قوتلودر بر ساعت اچنده کوکدن یره اینر و یردن کوکه چقر و اول قوتندنکه
لوط قومنک شهرلرینی قناد اوزرنه قیوب قوپاروب کتوردی کوکه چقاروب
هلاک ایلدی و اول جبرائیلک ذاتی قتنده قدری و مرتبه یسی واردر و دخی کوکلر اچنده
فرشتهلرکا مطیع اولوب طاعت اتمک اولجهدردر و کلی فرشتهلر انک حکمندن
طشره دکلدردر و دخی اول جبرائیل امیندر وحی رسالته اوزره کما اندوردوکی بزوم
کلامزدر دکندودن نه بر حرف ارتوردور ونه بر حرف اکسلدور تنکه محمد یرپوزنده
اشیتمور دور جبرائیل دخی کوک یوزنده اشیتمودر و دخی بیوردیکه وما صاحبکم

بمجو

بمجنون یعنی حق تعالی ایدور بن قسم ایدرن نه که قرآن بنم کلامدور رسول دخی انی
کندودن سویلمدی و محمد دخی سزی توحیده و طریق اسلامه دعوت ایدر حق سولدر
مجنون دکلدور نتکه کافرلر دیرلر ولقد راه بالافق المبین وما هو علی الغیب
بضنین یعنی تحقیق اول محمد کوردی جبرائیل کندو صورتی اوزره مشرق طرفندرکه
اول انکا رسالت اندروب وحی ایلدی پس بیلوک اول محمد قرآندن سنه خبر ویرد وکنده
متهم دکلدور که انکا سوء ظن ادهسز واکر ضادله ضنین اوقولنسه دیمک
اولور که اول محمد بخیل دکلدور که قرآنی بر ساعت سنه اوقویه و بر ساعتا و قومیه
بخل ایده بلکه اول نقدر دلرسکوز سزه اول قرآنی اوقوردیغ طوتمز و دخی بیوردیکه
وما هو بقول شیطان رجیم فاین تذهبون یعنی اول مکه کافرلری دیرلردیکه بو قرآن
دکل بلکه شیاطین سوزیدور محمده اوکردورلر اول جبیقر خلقه خبر ویرور و حق تعالی
انلروک سوزلرن رد ایتمک ایچون بو آیتی اندروب بیوردیکه اول قرآن کاهنلر و شیاطینلر
قولی دکلدور که ملعون اولوب مطرود اولمشلردور دبلکی بزوم حق کلامزدر دلالت
ادراکا اوبانلری سلامتلق یولنه کما اول اسلام یولیدر سز بو ضلالت یولنه دوشوب
نره کیدرسز بونوک کبی روشن نجات یولی وارایکن و دخی بیوردیکه ان هو الا ذکر
للعالمین یعنی دکلدور بو قرآن الا وعظ نصیحتدر جمیع عالم اهلنه کم جن انسدور
و دخی شرفدور قرآن که انک کبی اولو پادشاه بولوه کتاب کوندروپ و کوت نصیحت و یره
بوندن دخی اولو نه شرف اولا و دخی بیوردیکه لمن شاء منکم ان یستقیم یعنی تحقیق بز
طوغری یولی بیان ایلدوک دلیل برهانله کم دلرسه طوغری یول طوته طوتسون که
طریق حق بودر و چونکه بو آیت اندی ابوجهل لعین دیدیکه چون دیلکه بزی تفویض قلدیلر
نه اول یولی کرکمز پس حق تعالی بیوردیکه وما تشاؤن الا ان یشاء الله رب العالمین
یعنی حق تعالی بیوردیکه سز ایمانه کلمیکی دلمزسز الا اول عالملروک ذاتی دلمیجه پس
مشیت اول الله تعالینکدر که کمه دلرسه توفیق ویرور سعادته ایرکوردکمی دلرسه
خذلان اچنده قیوب ایدی جهنمی قیلور حاکم مطلق اولدور نظیری یوقدور

سورة الانفطار وهی تسع عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم

اذا السماء انفطرت واذا الکواکب انتثرت یعنی اول قیامت کونی علامتی اولدور کم

كوكلر ياريلوب پاره پاره اولا و يلدزلر دوكله يوزلري نحو اولا وإذا البحار فجرت
وإذا القبور بعثرت علمت نفس ما قدمت وأخرت يعنى اول كون دكيزلر دشيلوب
بربرينه قيوله اجي طتلوسي قاريشه براولا اولصو دهيبتندن اوزتاده مانقلر
كتوريله افجملسي براولا و دخي سنله لر اهلي اول كونده ناشي طبرقدن قالدروب ديريله
طوركله ودخي يرالتنده نه قدر كيزلولنسنه وارسه ظهوره كله و هچ بوذكر
اولان علامتلر اولسه اول كون هر شخص بيله كندودن اولور خيردن شردن نه عمل
كوندردي وكندودن صكره خلق اراسنده نه طريقه ونه عادت قودي كندي
خيردن شردن كه خلق اني اشلرلر متابعت ادوب انكا دخي انلردن بر نصيب ايرشور
يا خير يا شر ننكك ابو هريره رسولدن روايت قيلورکه رسول دبيوردي
هركسكم خلقي طريق هدايته دعوت ايليه دخي انكا اول ثواب عمل ايليه لر اول اشلينه
نه قدر ثواب اولورسه اول طريقي قويانه دخي اول قدر ثواب اولور اشلين ثوابندن اكسنه
اكسلمز و دخي هر كسكه بر خلقي ضلالته دعوت قيلا دخي بر كمسه انكا اويوب اول
ازغونلغي اشلسه اول اشلينه نه قدر كناه اولورسه اول طريقي اول عادتي قويانه دخي
اول قدر كناه حاصل اولور اكسولمز و دخي بيوردي كه يا ايها الانسان
ما غرك بربك الكريم الذي خلقك فسويك فعدلك يعنى حق تعالى كافرلره خطاب
ادوب بيوردي كه اي كافرلر نسنه الدوب سزي مغرور ايلدي كه اول كريم
كافر اولدوكز كه اول كريم دورتوبه ادنلري عفو ادر و دخي اول پادشاهدر
اول كه سزي بر قطره بولانق صودن ياراتدي اعضالركزي تسويه قيلوب برلو برنجه
دوزدي قاشكزي تعديل ادوب طوغرو قامتلو وزره بنا قلدي كوزلو كوزي
برن بيوك برن كوچك ياراتمدي و برالي اوزون برالي قصه ياراتمدي جميع اعضالريكه
وارادور كلسن عدل اوزره ياراتدي و دخي بيوردي كه في اي صورة ما شاء ركبك
يعنى حق تعالى سيني نه صورتا وزره تركيب ايتمك دلديسه علم ازلده اول صورتي
تركيب قلدي يا اناك صورتن تركيب اتدي يا عمك صورتنه يا خود اتاك قوم قبيلسنه
مشابه وجوده كتوردي يا خود دلكي نيجه اولديسه بوين ايله ياراتدي يا اوزون
يا اورته يا قصه بويلو ياراتدي يا قره يا اغر يا صرو شين يا بغداي كلو يا كودكلو يا جركن

ودخي بيوردي كه كلا يعنى انسان نياه ايمانه كتورمز بو خلقي ذكر اتمك ايله بل
تكذبون بالدين وان عليكم لحافظين كراما كاتبين يعلمون ما تفعلون
يعنى تحقيق سزوك اوزركوزده بزوم موكل فرشتهلروم وار سزوك عملكزي
كوزي صقلاينجيلردر خير شر نه كه اشليه سز ديوان ادوب يازرلر انلر بزوم
قاتمزده اكرام اولنمش فرشتهلردر دائم اوغلانلر سزوك عملكزي يازيجيلردر
خيردن شردن نه اشلدوكوكزي بيلورلر هيچ سزدن ايرلمزلر الا ايكي وقتده بر حاجت
وقتنده بر جنابت حالنده و دخي بيوردي كه ان الابرار لفي نعيم وان الفجار لفي
جحيم يعنى اول مؤمنلر كه مصدقلردر شركدن معاصيدن بري اولمشلردر
انلر جنتده انواع نعمتلر اچنده تنعم ادرلر ابوبكر عمر كبي دخي رسولك اصحابلري
كبي دخي شولركه انلر ولد حالنه جالي بكرينه مؤمنلردن و دخي اولركه فاجر فاسقلر
اسلام دينندن چيقمشلردر انلر جحيم اچنده معذب اولورلر يصلونها يوم الدين
وما هم عنها بغائبين يعنى اول فاجرلر كيده لر اول جحيم قيامت كوننده هيچ اولر
اول عذابدن خلاص بولمزلر وما ادريك ما يوم الدين ثم ما ادريك ما يوم الدين
يعنى يا محمد سن نه بيلورسن كه اول قيامت كوني نه كوندركي اول كوندر اول كونكه
هيچ بر شخص بر شخصي قورتارمغه مالك اولمزلر نتكم بيوردي يوم لا تملك نفس لنفس
شيئا والامر يومئذ لله يعنى اول كونده اولكم بر مؤمن بر كافره شفاعت قلمق
دلسه اصلا قلميه زيرا شفاعتك فائدهسي ايمانلهدور ايمانسزه فائده قيلماز
سورة المطففين زيرا حكم قضا اول كون الله تعاليك در البحق وهي ثلثون ايات
بسم الله الرحمن الرحيم • ويل
للمطففين • بو سورهنك سبب نزولي بو ايديكه رسول ام اول وقتكه مدينهيه
كلدي كوردي مدينه قومي كيله ترازوي اكسوك طوتر بعضسي ترازوده ايكي طاش
و كيلده ايكي كيله طوتارلردي بري اكسوك بري تمام تمام ايله الوب اكسوك ايله
ويرورلردي رسول ام انلري بو ايشدن نهي ايلدي يعلمدلر پس حق تعالى بو سوره
كوندروب ويل ايله انلره وعيد قلدي بيوردي كه جهنمده ويل دره سنده كي قتي
عذاب اول مطففلرايچوندر كه ترازوده كيلده انلرنسنه يه طمع ادوب المقده

ویرمکده نقص ایدرلر و دخی بیوردیکه الذین اذا اکتالوا علی الناس یستوفون
واذا کالوهم او وزنوهم یخسرون یعنی مطففین انلردر که چون خلقدن کندولر
ایچون اولچوب طارتوب آلسهلر تمام آلورلر طارتوب آلورلر و چون خلقه
ویرمک ایچون صاتوب اولچسهلر یا طارتسهلر اکسک اولچرلر طارتارلر و دخی بیوردیکه
الا یظن اولئك انهم مبعوثون لیوم عظیم یوم یقوم الناس لرب العالمین
یعنی بلمزلرمی اول مطففلر کیم ارتوق آلوب اکسک صاتارلر که بونلر قوپسرلر گرکدر
اولومدن صکره اول کونده که انك قورقولری اولودر و عقابلری قتیدر اول
کوندر اول کیم خلایق طوره الله تعالی الیتده حساب ایچون یارم کون که اول
بش یوز یل مقداری دیدورلر انده طورسقلق مؤمنلره صباحدن زوال وقتی قدر اوله ابن
عمر روایت قیلور رسولدن که بیوردی طوره اول وقتده که سزدن برینکوز تاکه
نجه النندن قولاغنك ورتاسنه دکن دره تبه تاکافرلر اول طول زماندن طورمقدن یوحالله
فریاد ایدوب دیهلر کیم بزی بو طورمق عذابندن قورتار اکر طاموبه دخی التورسکوز
راضیوز دیهلر و دخی بیوردیکه کلا ان کتاب الفجار لفی سجین یعنی حقا که بو کافرلر
اول بعثه تصدیق ایتمزلر بو فاجرلرك عمللری کتابلری سجین ایچندهدر اول
سجین یدی قات یر التنده بر طاشدر بو یرلردن اولودر ایچی قوقودر حق تعالی
ایله امر ایتمشدر که شیاطینلرك و کافرلرك و فاسقلرك جنلردن و
انسلردن اول کفرلری و شرلری دیوانلری که یازلمشدر انده التوب انده قویالر و جانلرن
دخی انده قویالر که اول بر وحشی و قرانلق یردر ابلیسك ذریتیله طورمق حق
سقامی اولدر بونلری انده قودقلری اهانت و حقارت ایچوندر و هم اول شیاطین
انلرله طانوق اولمق ایچوندر که قیامتده انلرك اعمالی اوزرینه طانقلق ویرهلر نتکیم
مؤمنلرك عمللرینه فرشتهلر طانقلق ویرسهلر بوندن صکره اول سجینك
عظمتن و صفتن بیان ایدوب بیوردیکه وما ادریك ما سجین کتاب
مرقوم ویل یومئذ للمکذبین یعنی یا محمد سن نه بیلورسن که اول سجین نه عظمتلو
قورقنج نسنهدر و اول کتابدر که جمیع شر دیوانلری انده جمع اولوب
یازلمشدر که کافرلر شیاطینلر جنیلر و آدملر اشلمشدر و ویل دخی سنك

عذابی اولکسلر ایچوندر که بو قوم پیغمبرلر وقرین یالان ایلیوب بعثه انکار ایتدیلر و
دخی بیوردیکه الذین یکذبون بیوم الدین وما یکذب به الا کل
معتد اثیم اذا تتلی علیه آیاتنا قال اساطیر الاولین یعنی اول مکذبلر انلردرکه
پیغمبرمزدن قیامت قوپماغن اشدورلر انی آنمزلر یالاندور دیرلر بس یالان بلمزلر اول
قیامتی الا شول ظالملر که حددن کچمشلردر و مؤمنلرینه عاصی اولمشلردر
ولید بن مغیره کبی و انك اصحابی و اتباعی کبی کسلر کیم قچان بزم آیتلرمز قرآنك
اوزرینه اوقونسه ایدورلردیکه بو اولکیلرك یازلمش سوزلریدر بر یالان
سوزدر اعتبار یوقدر و دخی بیوردیکه کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا
یکسبون یعنی اول ایله دکلدر که انلر دیرلر بلکی ایمان کتورمدکلری اندن
اوترودرکه اول کفرلری و معصیتلری که کسب ایتدیلر انك ظلماتی قات
قات اولوبن کوکللری قپلادی و عقللری اوزرینه غالب اولدی تاکه اول کوکللری
اولوب حیات قالمادی اندن اوترو بو قرآنی تکذیب ایدوب رسولمزه انکار ایدرلر
و دخی بیوردیکه کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون ثم انهم لصالوا الجحیم
ثم یقال هذا الذی کنتم به تکذبون یعنی حقا که بو کافرلر قیامت کوننده
اول ربلرندن محجوب اولوب انی کورمیسرلر و انك رحمتندن منع اولسرلر و انلرك
مکانلری جحیمدرکه اکا کیرسرلر انده مخلد اولوب خلاص اولمیسرلر و چونکه
اول جحیمه کیروب ... دلوی انلره توبیخ سرزنش قلماغیچون دیهلرکه
اشبو اول طاموددرکه سز دنیاده پیغمبرلردن ایشدوب بونی انانمیوب یالان ایلردکوز
چون کافرلرك حاللرن و سقاملرن بیان قلدی بو کز مؤمنلر احواللرندن بیان
ایدوب بیوردیکه کلا ان کتاب الابرار لفی علیین وما ادریك ما علیون
یعنی حقا که مؤمنلرك احواللری براتی علیین ایچندهدر علیین بر سقامدر
یدنجی کوکده نیچه که مؤمنلرله جانن دخی براتی یانندهبله قورلر مرتبهسنه
کوره انك شرفن بلدرمك ایچون حق تعالی پیغمبره بیوردیکه سن نه بلورسن
یا محمد اول علیون نه شریف مقامدر کتاب مرقوم یشهده المقربون یعنی اول بر
کتابدر که مؤمنلرك جمیع خیراتی دیوانلری انده جمع اولوب یازلمشدر و جانلری

دخی اندن اوزادلو تمشلردر اول دخی مقرب فرشتلر سکانی دردر بس بیدی مقرب فرشته
هر کون بری اول مؤمنلرک باتلرنه طانقلق ویرلر ودخی بیوردیکه إن الأبرار
لفي نعيم على الأرائك ينظرون تعرف في وجوههم نضرة النعيم یعنی بدرستی
اول مؤمنلر که صادقلر صالحلردر اوجماقده نعمتلر اچنده تنعم ایده لر
بو حاللنده که بزنمش تختلر اوزرنده اوتوروب یرده لر اچنده نظر ایده لر حق
تعالی نک دیدارنه ودخی اول حق تعالی ویردوکی مرتبه لره ودخی اول اهل ناره نظر
ایده لر که اول دشمنلری نیجه عذابا اولنورلر کوره لر بس سن بیله سن یا محمد که انلرک
یوزلرنده اول نعمتلرک اثر بهجتی تازه لکلرن که ظاهر اولمشدر ودخی بیوردیکه
يسقون من رحيق مختوم ختامه مسك وفي ذلك فليتنافس المتنافسون
یعنی اول جنت اهلی صولریله بر شرابدن که اق خمردر هیچ غش و کدورت یوقدر صافیدر
که مهرلنمشدر و مهری مسکدندر ودخی ایچن کیشی اغزندن کیدرسه مسک قوقسن
بولورلر دنیا شرابلرینک ایچیلدکدنصکره دوردوسی قالور اول جنت شرابن ایچیلدک
صوکنده مسک قالورلرمش اول ذکر اولنان نعمتلر ایچون ایوسون ایولنلو توکیچون
کونلشسون کونلشنلر وانک ایچون دورشسون دورلیشنلر که زوالی یوقدر باقیدر
ومزاجه من تسنيم عينا يشرب بها المقربون یعنی اول رحیق شرابنک قاریشیغی
بر صودر که اکا تسنیم دیرلر یوقرودن اشاغه دوکلور اهل جنت اوزرینه بس
انی وصف ایدوب دیدیکه اول تسنیم بر شرابدر که انی مقربلر قاریشقسز ایچرلر
اما انلر که اصحاب یمیندر رحیقله قاریشیق ایچرلر وبوندنصکره کوراول
کافرلر احوالن بیان ایدوب بیوردیکه إن الذين أجرموا كانوا من الذين آمنوا يضحكون
وإذا مروا بهم يتغامزون یعنی بدرستی انلر که مشرکلردر مسلمانلرک ضعیفلرن
کورنجه استهزا و مسخره ایله کولشورلردی و قچن که مسلمانلر انلرک قاتندن
اوغرایوب کچه بربرینه کوز قاقوب طعن ایدرلردیکه کوردوک بو کاهنلری که ایشدن
قاچوب محمده اویمشلر بو ایتک سبب نزولی بودرکه علی مؤمنلردن بر جماعتله
منافقلر جماعتنه اوغرایوب کچدیلر اولری مسخره ایله الوب کولشدیلر انلرک حقنده
بو ایتی اندوردی ودخی بیوردیکه وإذا انقلبوا إلى أهلهم انقلبوا فكهين وإذا

راو

رأوهم قالوا إن هؤلاء لضالون یعنی اول کافرلر و منافقلر قچنکه اولرنه دونرلر
عجیله فخرله دونرلر دیرلرکه بونلر بکزر کمراه دورکلی الیشورزدوزلمش تشویشمز یوق
تجی اول مؤمنلری کورسلر دیرلردیکه اشبونلر کلی ازغونلردر که اتالری دینلرن
ضایع ویردیلر اندن محمده اویدیلر حق تعالی بیوردیکه وما أرسلوا عليهم حافظين
فاليوم الذين آمنوا من الكفار يضحكون یعنی حق تعالی ایدر بو منافقلر
مؤمنلر اوزرینه موکل کوندرلمدی که انلرک اوزرلرینه عمللرن صیلر یا یوله بر
بویرمدق کرسزا اول مؤمنلر اوزرینه کوزجی اولورلرک قیامت کونی اول کوندرکه اول ایمان
کتوردیلر دخی اول کافرلره کولشرلر جنت اچنده على الأرائك هل ثوب الكفار ما
كانوا يفعلون یعنی اول مؤمنلر جنت اچنده بزنمش تختلر اوزرنده یرده لرله اوتوره لر نا کاه
باقوب اول دشمنلری کافرلری کوره لر که قتی عذابده در کولشدیلر که بزدن
ایکا کولوک یا فلان و یا فلان دیه لر انلرک طاقتلری قالمیه کم حیقه بله لر بس اول
کافرلره جزا لنمزلر الا شول دنیده اشلدوکلری استهزادن اوتوری جزالنورلر سورة
الانشقاق وهي خمس وعشرون آية بسم الله الرحمن الرحيم
إذا السماء انشقت وأذنت لربها وحقت یعنی یا محمد خبر ویرا که دور بولوره شول
کونی که انده حق تعالی هیبتندن کوک یاریله یاره اولا اول ربنک امرنه شدوب
اطاعت کتوره زیرا حقدر و رکوکک کم اول یاره دن خالقنه مطیع اولا اکا واجبدر
امری یرینه کتوره ودخی بیوردیکه وإذا الأرض مدت وألقت ما فيها وتخلت وأذنت
لربها وحقت یعنی دخی اکد وراتی کم اول کون بویرلر شول صحتیان نجه کوزکبی
چکله کیکینه بو خلق اوزرنه صغمق ایچون شویله دوز اولا که طاغ دره انش و چقور
قالمیه شول برحالی کبی اولا مغربدن مشرقه باقنه هیچ حجاب اولمیه کوزمکده اما
عندن
هر شخص شولا یاغی بصدوغی یردن ارتوق یر اولمغه چاره سی اولمیه ادم چوقلو
ودخی بویرلر چنده نه وارسه کلی طشره برغه خزنینه لودن واولولردن که انده امانت
ایدی کورمولاسنه اصملینه انک امرنه اجابت ایدوب مطیع اولا امری یرنه کتوره
ودخی بیوردیکه يا أيها الإنسان إنك كادح إلى ربك كدحا فملاقيه یعنی ای ربنه
کافر اولان ادم تحقیق سن اشبو عملده جهد ایدوب دورلیشی سن سعی ایتمکده بوندن

اول ربك ايچون تا كه جهد ادوب كسب ايده سن خير دن شردن اكا ملاقي اولوب كورسيز
باري برايمانه كلوب سعيك خير عمل اوزره اولسون كه الله قتنده انوكله وارووب
اني كوره سن و دخي بيورديكه فاما من اوتي كتابه بيمينه فسوف يحاسب حسابا
يسيرا وينقلب الى اهله مسرورا يعني قيامت كوننده بو خلقك قسم اولا بر قسمنك
بر انلري صاغ اللرنه كله حق تعالى ايدورانلر تيز حساب يسيرله حسنا اولونه
شاذلقله دونوب اول جنت اچنده حق تعالى انلرك اچون يارتدوغى حوريلرينه
وخدمتكارلرنه وارهلر و دخي بيورديكه واما من اوتي كتابه وراء ظهره
فسوف يدعوا ثبورا ويصلى سعيرا يعني اول كافرلرك كوكسلرن دلوب صول اللرن
كوكسلرندن چيقوب لرنوزلري دخي قاره اولوب قفالرنه دونمش اولا بيتي سن ادندن
صول اللنه ويرلركه اول بر انلري دخي قاره اولا تيز اولا كه انجه واويلي ديوب
هلاك اولدوم ديو فريا دايده چاده بولميه اول يا لكلمش سعير طاموسنه كيره كه
عذابي فخده ربو عذابله اول مبتلا اولدوغى سبب بو ايديكم انه كان في اهله مسرورا
انه ظن ان لن يحور بلى ان ربه كان به بصيرا يعني اول كافرلر دنياده اول اهلي وما لي
اراسنده شاذ اولوب مغرور اولمشدي كندوه نعمت ويرني اونو تمشدي اينله صا
نوردي كه اولومدن صكره بو كروقوبسردكل بلكي قوب بز كلسر لركم تحقيق
انك هر احوالنه بصير دورنه قلدوغن بيلور واكا كوره مكافات قيلور و دخي بيورديكه
فلا اقسم بالشفق والليل وما وسق والقمر اذا اتسق لتركبن طبقا
عن طبق فما لهم لا يؤمنون يعني حق تعالى قسط دبيورركه اول شفق حقيچون
كه كوكدن طلوندفدن صكره اقلق دورد اول وقت نيجه عارف قوللر ومنكا عبادت
وقوللوق ادهجك وقتدور اول وقت شريف دردودخي اول كيجه حقيچون كه جميع
كوندوز براكنده اولوب سبب معيشتن طلب ادنلرى انسانلردن وكروقلان
حيواندن كلسن اولو اوينه ومكانلو مكاننه جمع ادر ظلماتله و دخي اي حقي
ايچون كه نوري تمام اولوراون اوچونجي واون دردنجي واون بشنجي كون كه دنياده
هيچ ظلمات واقع اولمز نورلو اولور بس حق تعالى بولره انديچوب بويوركه
اي ادم اوغلانى سز حالدن حاله دونرسز طبقا دن دوكي حاله كتنا يتدور

يعني نطفه قانه وقاندن مضغيه ومضغه دن ات دري وشكول اولوب صورت
اولنغه وكهل اولمغه وقيرغللدن پير اولمغه ويولكدن فوتوتا اولمغه
فرتوتا اولوب بونا مغه اندن اولوم شربتن ايچوب اخرت كيتمكه واندن كوروقوب
محشر يرنيه كلمكه واندن بورحضرتمه كلوب حساب ويرمكه حسابدن صكره
يا جنته ياطاموه كيرمكه وقوارطوتمغه تولدي بولره كم اشبو حالدن كوزله كوروركن
دخي بره ايمان كتوررلرو قراني تصديق اتمزلر و دخي بيورديكه واذا قرئ عليهم القرآن
لا يسجدون بل الذين كفروا يكذبون يعني قچن كه قراني بولرك اوزرنه
اوقويه اني اشدوب الله تعاليه تواضع ادوب اني يرلمزلر كاسنقاد اولوب حكمنه
يديلوب نماز قيلوب سجده لر ايلمزلر نه قدر دليل سجره لركه واضح اولوب بولره ظاهر
اولا انكار دلري كذب يقين حاصل اتمزلر بلكي انكار دلون اوتوروبا ني يلانه نسبت ادرلر
والله اعلم بما يوعون فبشرهم بعذاب اليم يعني الله تعالى كي بلجي دو ذكم بولركو كالرنده
نه كزلر انكار دن ويلاندن وحيانندن مشتوله بولره يا محمد بو عذابله كم قتي احيدبجي در
دايمدورو بوندن صكره استثنا ادوب بوبورديكه الا الذين امنوا وعملوا
الصالحات لهم اجر غير ممنون يعني يا محمد مؤمنلره اول بشارتي قلغل كم كافرلره
قلدوك الا جنتله ونعمت دايمه برله بشارت قلغل انلره كم ايمان كتوردلر وعمل
صالح اشلدلر فريضه لري وسنتلري وقتيله ادا ايلدلر انلره اجرلر و ثوابلر وار
بزوم قتمزده دوكتور واكسلور دكل واول عطالر ونعمتلركه انلره ويريلور انلك
ايچون انلره منت اولنمزكم معيشتلري اولمنتله سكدر اولا بلكي دايم صافي وباقي در
سورة البروج وارد يچه ارتونقص اولنمز وهي اثنى وعشرون آيات مكية
بسم الله الرحمن الرحيم
والسماء ذات البروج واليوم الموعود وشاهد ومشهود يعني الله تعالى
بيوررركه اول كوك حقيچون كم بروج اسي دور يعني كوشكلر واولديچنده كه الله تعالى
يارتمشدورنه لكن كوز اول بيلور و دخي درلر كما ول اون اكي بروج دور كه يدي يلدز
انده سير ايدر بر كون بر آي بر زحل بر مشتري بو مريخ بو عطارد بر زهره و دخي بو بورديكم
اول كون حقيچون كه قيامت كوني دور حساب ترازوانده وعده لنمش دور مؤمنلره

جنّتکا قولهٔ طاموانده وعدلنمش دُر و دخی شاهد حقی که جمعه کونیدر و مشهود
حقی که یوم نحردر و بعضلر دیدیلر کم شاهد محمّد مصطفادر صلّی الله علیه
وسلّم و مشهود قیامت کونیدر بونده اختلاف چوقدر کلام مطوّل اولمغه حاجت
دکل و دخی بویوردیکه قُتِلَ اَصْحَابُ الْاُخْدُودِ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ یعنی
دیلندی مطرود اولدیلر اول اصحاب اخدود که خندقلر قازوب ایچنه اود قویوب
مسلمانلری اوده یاقدیلر دخی لعنت اولوب آخرتده کیوتدیجی اوده کویسرلردر
کم قرقلو دانلوک اوزرنده اولسرلر انلرانک الننده معذب اولسرلر رسول
حضرتی علیه السلام بو اصحاب اخدودی ذکر ایدوب خبر ویردیکه پادشاهلردن بر پادشا
واردی انک بر ساحری واردی اول ساحرک عمری آخره یتوب پیر اولدی اول
پادشاهه دیدیکم بن پیر اولدوم وقتم یتدی کورا شبو اهلوکدن بر زیرک عقللو اوغلان
وار ایسه اشبو علمی اکا اوکره دیم سنکا کرک اولور دیدی اول پادشاه نظر ایدوب
اهلندن بر زیرک اوغلان بولدی بویوردیکه اول ساحره ملازمت ایدوب علم سحری
اندن اوکرنه اول ساحرله بو اوغلانک اولری آراسنده بر راهب واردی عیسایه
ایمان کتورمشلردن ایدی بر صومعه ده خلوت اولوب عبادت ایدردی اول اوغلانک
یولی اوستنده ایدی بر کون اول اوغلان نجه کن دیدیکه بر کیرشیم اشبو راهبله بر دم
اوتورسیم کورشیم که بونک دخی سوزی کلیجیسی ندر کیردی اول راهب قاتنه اوتوردی
بر زمان اکلنوب ساحر قاتنه کچ واردی اول ساحر کچ کلدوکچون دیو دوکردی ساحردن
دخی اوه کیدرکن کوروب راهب قاتنه کلوب اکلنوردی اوه کلنجک دوکرلردی کچ کلدوکچون
دیو اوغلان بو حاللردن راهبه شکایت ایلدی راهب اکا دیدیکم قچان ساحر سکا دیسه کم
نیچون اکلندوک سن ایت که اوده اکلدلر و اکر اوده صورسلر دیسکل کم ساحر اکلدی
پس اوغلان بو ترتیبله واروب کلوب راهبدن خیلی علم حاصل قیلوب ریاضت
قلدی بر کون بو ساحره کیدرکن کوکلنه دوشدی که کرکدر بکا اشبو ساحرک
علمنی دخی اول راهبک علمنی دخی تجربه ایدم کورم قنغیسی حقدر ونا کاه کوردی
بر اولو یلان چیقوب شهر خلقنک یولن کسمش قتی زحمت ویرر اوغلان دیدیکه
ها بوکون تجربه کونیدر بر طاش کتوروب اول یلانک قاتنه کلدی دیدیکه ای چلبم اکر

بو راهبک دیدوکی و انک امری و دینی حقسه سنک قاتوکده اول یلانی بنم اولومدن
هلاک ایت دیو ایله دیوب اول طاشله اکا اتدی اول طاش ایرشوب هلاک ایتدی حق
تعالی انی اولدردی خلق انی ایشدوب دیدلرکه اول یولی کسن اژدرهایی اشبو
اوغلان کلوب اولدردی خلق آراسنده اوکله مشهور اولدی اوغلان کلوب
بو قضیه یی راهبه خبر ویردی راهب اکا ایدر اوغلانجوغم سن بندن خیرلو اولدک
اولا که بر فتنه یه مبتلا اولاسن زنهار بنی بلدروب اله ویرمیه سن دیدی پس اوغلان
ریاضتله کرامتی اکا ایرشدیکه صاغرلری ایشدوررایدی و کوزسوزلری کورر ایدر
الاجه لری صاغ ایلردی زیرا لو خسته لکلر اولسه اکا دوا قیلوردی اول پادشاهک
بر کوزسوز وزیری واردی اول اوغلانی ایشدوب کتوردی اوغلانه دیدیکه بکا
اوغلان علم سحرده اکا ایرشدوک که صاغرلری و کوزسوزلری خوش ایدرسن
اوغلان دیدیکه ساحرلکوم دخی کیمسه یی خوش ایتمک الومدن کلمز شفا ویرن
ربمدر اول وزیر دیدیکه ربوک ملکمیدر اوغلان دیدیکه یوق بنم دخی
سنک دخی ربومز الله تعالی در اکر سن اول الهه ایمان کتورر سک بن دعا قلام
الله تعالی شفا ویره اول وزیر اسلامه کلدی اوغلان دعا قلدی کوزلری کورر اولدی
طوروب پادشاه قاتنه کلدی پادشاه دیدیکه سنک کوزلرک کورمز ایدی نه کلمیدی
دیدی بلی کورمزدی اما ربوم کوز ویردی پادشاه اکا دیدیکه ربک دیدکک بنمی یم
وزیر دیدیکه یوق لیکن بنوم ربیم دخی سنک ربک دخی الله تعالیدر اول
ملک دیدیکه سنک بندن غیری ربوکمی وار دور دیدیکه بلی بنم دخی سنک دخی
ربومز الله دور اول ملک اکا لازم اولوب صوردیکه بو آیتی سکا کمدن حاصل
اولدی وزیر چاره سوز اوغلانی خبر ویردی اول ملک اوغلانی قغروب دیدیکه
ای اوغلان سحرک بو کامه ایرشدیکه سن بونک کبی نسنه لره شفا ایدرسن اوغلان دیدیکه
بن ساحرلکوم دخی کیمسه یه شفا ویرمک الومدن کلمز شفا ویرن ربمدر ملک
دیدیکه ربک بنمیم اوغلان دیدیکه یوق لیکن بنوم ربوم دخی سنک ربک الله تعالیدر
پس اول ملک اوغلانه زحمت ویردی تاکم اول راهبی خبر ویردی اول راهبی کتوردیلر
دیدیلر اکا کم کل دینوکی ترک ایت راهب راضی اولمدی بویوردی بیچقو کتوردیلر باشینه

قیوب اکی بچیدلر اکی پاره اولوب اکی یکاد وشدی اندن اول وزیری کتوردی
اکا دخی دیدیکه دینکدن دونجون دونمدیکی دخی بچقوایله اکی پاره ایلدی
اندن اوغلانی کتوردلر اکا قیامدیکه بچقوایله دیلیه لر بر کشنک النه ویردی
دیدیکه الننك بونی کمی ایله تا دکیز اورتاسنه دکن دینندن دونرسه خوش والا
دونمزسه غرق ادهلر اوغلان دعا قیلوب دیدیکه ای چلبم بنی بولرك التندن قورتر
ننه بلورسك فی الحال کمی اختر لدی ویردیا اول قوم غرق اولدلر اوغلان صاغ
سلامت کروا ول ملك قتنه کلدی طوردی ملك انکا صوردیکه حال ننه اولدی
اوغلان قضیه خبر ویردی بوکز اول ملك انی بر جماعته دخی ویردی دیدیکه التك
بونی فلان طاغك یوجسنه چقروك اشغه دکولیو ویروك پاره پاره اولسون الدلر
اول دکی بر التدلر کم طاغدن اشاغه برغلر اوغلان دعا قیلوب دیدیکه
ای چلبم بنی بولرك شرندن قورترنجه سن بیلورسك طاغ برکزسلکندیا ولکشیلر
کلی طاغدن اشاغه یولتدلر هلاك اولدلر اوغلان صباح صاغ سلامت کروکلدی
اول ملکا لیننده طوردی خبرنه اولدوغن انکا بلدوردی اول ملك دیدیکه بردورلو
تدبیرله دخی هلاك ایدهم اوغلان دیدیکه سن بنی اولدورمکه بشا دیمرسن تا بن دیدوکم
سن ایتمیجه اول ملك دیدیکه نه دیرسن اوغلان دیدیکه مملکتك اهلن کلی برین
جمع ایلکیل اندن بنی اصله قوغل دخی بنم ترکشمدن بر اوق الغل دخی بنیم یایوم
ایله اتغل دیکلکه بسم الله اتارن اشبو اوغلانك تکرلسی ادیله
بس اول ملك اوغلان دیدوکلرین اتدی دخی بر اوق الدیا انك ترکشندن بسم
هذا الغلام دیوبنا تدیا وق کلوب قولاغیله کوزی بوجاغی ارسنه که اکا
صدغ دیرلر اکا دوقندیا اوغلان الینی اول اوق یرنه قودی دخی اولدیا ولانده
حاضر اولان خلق دیدلرکم بز بو اوغلانك تکرلسینه ایمان کتوردك بس اول ملکه
دیدلرکم یا ملك انا وشدی قورقدوغنه اوغره دوك صتاشدوقك که دوکلی خلق
مسلمان اولدیلر بس اول ملك بیوردیکه یوللری باغلدلر و دخی دیدیکه
یول اغزنده خندقلر قازوك اول خندقلرلرجینه اودیاقك هرکم دینندن کودونه
قوك اولکه دونمیه اوده برغك واردلر اول دیدوکنی قلدلر اول خلق کتنده کلوب

اول

اول اوده دوشرلردی ایماندن دونمزلردی تا که اخر بر عورت کلدی بر امزر اوغلانجوغی
واردی جون اوده یقین کلدی انك حرارتن کوردی اوغلانجوغك اسرکیوب دلدیکه
کرودونه اول اوغلانجق سویلیوب دیدیکه یا انا دونمه سن حق اوزره سن جون اول
خاتون انی ایشدوب کتوروب کندوزی اول اوده اتدی عاقبت بو قضیه حبش
ملکنه ایرشدیکه اول مسلمانن ایدی غیرتکلوب کمیلرله جریطا دتوبا اول
ملکوك اوزرنه کلدی ساحل عادن ایله ساحل حبادان اراسنده کلوب انده اوغرشدلر
اول ملك احدود کوردیکه انلر غالب اولدلر انی طوتغه قصد اتدلر قاچوب انی یکمیوب
دکینه کردی انده هلاك اولدی حبش خلقی انك ملکنه مستولی اولدی تا اسلام
وقتنه دکین انك حکمنده اولدلر و دخی خبرده کلمشدر اول ملك اولدوردوکی اوغلانك
قبرنی بولدلر عمر زماننده اول اولدوکی وقت الینی صدغ اوزرنه کموتدیدی کورو
همان انجلین طوردی تجی کالن یرندن کیددسلردی قانی اقردی یرینه قوسلر
دکوردی عمره بتی یازوب بو خبری بلدوردلر عمر دخی بتی یازدیکه اول اوغلان اصحاب
احدوددن درانی کروا اول حال اوزره قولدکه الله تعالی انی یاردن قیامت کوننده
کرو اول حال اوزره حشر اده بس حق تعالی اول اصحاب احدودی دیلندی دوکی
بو دوراولرکه خندقلرده کیوندوردیجی اودلرنا قدلر اول مسلمانلری کیوندوردلر نتکم
حق تعالی خبر ویردی اذ هم عليها قعود وهم على ما يفعلون بالمؤمنين شهود
یعنی اول ملك کندو دیندشلریله اول اودکنارنده تخت قوروبا وتوردلردی اول
اعوانلری وخداملری اول مؤمنلره نه اشلرسه بولر دخی انی مشاهده قیلوب طانقلق
ویرورلردی که مؤمنلر ضال کمراه اولدلر بوتلرنی قیوب کوزنم معبوده
طپدلر یادن قیامت کوننده دخی کروا اول مؤمنلره نکم اشلدلرسه کندولر طانقلق
ویره لرعذاب ابدیه مبتلا اولالر و دخی حق تعالی بویردیکه وما نقموا منهم الا ان
يؤمنوا بالله العزيز الحميد الذي له ملك السموات والارض والله على كل شيء
شهيد یعنی اول کافرلر مؤمنلر اوزرنه طعن ادوب خشمله الصوتما دلرا لا اندن
اوترو کم انلر ایمان کتوروبا اول الله تعالینك وحدانیتنه تصدیق اتدلر که عزیزدور
غالبدور قهرله حکمیله کلی مخلوق اوزرنه که کمسنه انکا غالب اولمز و دخی حمیددرکه جمیع

افعال الله و احسن صفتلو اوله دللو اوزرنه ممدوح در انك كبی پادشاهدر كه یرلر
كوكلر كلی انك ملكیدر خاص كسنك انده شركتی یوق و دخی دو كلی نسنك اوزرنه
علمیله حاضردر هر نسنه كه قوللر اشلرلر اوانی بیلور انكا غالب نسنه یوقدر و دخی
اول كافرلرك حالندن بیان ادوب بیوردیكه ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات
ثم لم یتوبوا فلهم عذاب جهنم ولهم عذاب الحریق یعنی اول كافرلر كه مؤمنلری
و مؤمنه عورتلری دیننده اوده كیوندوردلر اندن اول دین لرندن توبه ادوب الله دن
یكا رجوع اتمدیلر اولره اخرتده عذاب جهنم كه كفرلرندن او تر وكیوندوردیجی قتی عذابلر
واراول مؤمنلری یاقدقلرندن او توری و دخی بیوردیكه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات
لهم جنات تجری من تحتها الانهار ذلك الفوز الكبیر یعنی اولركه بزی برلدلر و بزم
پیغمبرمزی تصدیق اتدلر و صالح عملر اشلدلر بز فرض قلدوغمز عبادتلری و قیله
ادا قلدلر انلرولر ایچون یازه ذیلوب یارقلنمشدر اول باغلر بوستانلر كه اغجلرینك
النندن ایرمقلر اقار انك هر برینك لذتی بر دورلودر كه بر برنه بكزمز بوكلیسی برا اولوفوز
سعادتدر كه عذابدن قورتلوب بونك كبی مرتبه لره ایرشه و دخی بیوردیكه ان بطش
ربك لشدید یعنی یا محمد سنوك ربكك عذابنی و عقوبتله طوتمقلغی كی قتیدر رسول كمسلر
كه انی عذابله طوتمق دلرا انه هو یبدئ و یعید وهو الغفور الودود ذو العرش
المجید فعال لما یرید یعنی اول الله تعالی ذرا و لكم خلقی اول یوغكن وارقلدی كرو
اولدورب یوق اتدوكدن صكره كرو اعاده ایدرا اندن كرو بعث ادر و دخی اول
پادشاهدرا ولكه عفوردر توبه ایدن مؤمنلرك كناهلرك یارلغر ودود مستلرنی
سورطاعته توفیق ویروب معیشت دلكلرن كوكلندن قوللرینك صفا و محبت
بن غور كه انی سورلر و دخی اول الله ذر كم عرش عظیم اسی درلیكن اندن اولو دركم
انك عرشه احتیاجی اولا مكان یوننددن یلكی قدرتن بلدورمك ایچون یاراتدیغی درسه
اشلمكه قادر در كاه اولدور كاه درلدور كاه عزیز قیلور كاه ذلیل قیلور
كمی عدو قیلور كیمی حلیل اراداتنه كمسنه مانع دكل هل اتیك حدیث الجنود فرعون وثمود
بل الذین كفروا فی تكذیب یعنی یا محمد تحقیق سكا خبر ایرشدی اول لشكرولك كه فرعون
و ثمود قومی ذركه انلر موسایی و صالحی یلانلدلر الله تعالی انلری هلاك ایلدی پس بومكه

قومی

قومی دخی انلردن اعتبار الوب ایمانه كلمزلر دخی انلر حلیلین سنی تكذیب اتمكده قائم
طورمشلردر والله من ورائهم محیط یعنی یا محمد صبر ایلكل برقاج كون بولوك
اذا سنه كه الله تعالی بولرولك اوكن ارددن علمیله احاطه قیلوب قیلامشدر
جمله نیلدوكلرن بیلور بولر الله كندولردن انتقام المكی عاجز قلمزلر یا انك
عذابندن قاچوب قورتولمزلر نتكم بولردن الروكیلوری انتقام ادوب هلاك
ایلدی بولر دخی حاضرا ولسونلر كه بر بولردن غافل دكلوز و دخی بیوردیكه بل هو قران
مجید فی لوح محفوظ یعنی بوقرانایله دكلدر كه بوكافرلر دیرلر محمد كندودن دوزر
بلكی بوقران شریف و عظیم قراندر كه كلام خالقدر مخلوق دكل بوكا بكزر نه بر
سوره نه بر ایت نه بر كلمه كتوری بیلور كه لفظی موجز اولا و بیامع المعانی اولا بلكی قران
بولوح اوزرنه محفوظدر شیاطین الكا ایرمكدن و كمسنه انی تبدیل تغییر اتمكدن
بولوح بر نسنه در كه حق تعالی انی اق انجودن یارتمشدر باشی عرشه اولاشمشدر
ایكی كنارى قزل یاقوتدن درانی كوكدن یرنه قدر ایسه اول قدر دراشغه او جی
بر فرشته نك اوسوزنده در كه ادی فطرقاندر حق تعالی كوننده اوجیوز التمش
كز اول لوحه نظر ایلرنه دلرسه اشلر كمسنه مانع دكل سورة الطارق وهی اربع عشرة آیة
بسم الله الرحمن الرحیم والسماء والطارق
وما ادریك ما الطارق النجم الثاقب یعنی حق تعالی قسم ادر كه سما حقیچون
دخی طارق حقیچون و دخی انك تعظیمن بلدورمك ایچون ددیكه یا محمد سن نه بلورسن
كه اول طارق نه نسنه در اول طارق بریلدوزدر كه ثاقبدر و طارق اندن اوتورو
درلركه كیجه كلور كوندوز غایب اولور كیجه كلن نسنیه طارق دیرلر ثاقب اندن
اوتورو درلر كه چون اندن شهاب الوب شیاطینه اتارلر اورركیوندورر رجوا
قسم بودركه بویوردی ان كل نفس لما علیها حافظ یعنی الله تعالی كوكلری یلدوزلری
انداچوب بویردركه هیچ بر نفس یوقدر كه الا انك اوزرنه فرشته لر واردر كه انلرك
سویلدوكلرن و اشلدوكلرن یازرلر صقلرلر بوندن صكره بویردیكه فلینظر الانسان
مم خلق خلق من ماء دافق یخرج من بین الصلب والترائب یعنی حق تعالی اول قیامت
انكارا دتلوكندولرولك اصل خلقتلری ندن ایدوكن بیان قلدی تا كه اندن عبرت

الوب صوغلرن دخی اکا قیاس ادەلر بویوردیکه بولر یاردلدلر شول صودنکه انا رحمنه
دوکلمشدر و انا بلندن چقوب و اتانک بوینی چنبرندن اکسننک و دثناسندن
بوتنک کبی شکل صورتنا دوب جیفردی درلودرلو حاللره وزره تبدیل
اولوبن و دخی بیوردیکه انه على رجعه لقادر یعنی اول الله کم نطفه دن بونک
کبی مختلف صورتلر کتوره تحقیق اکا دخی قادردر کما اولدوکدن صکره کرو اعاده
قیلوب وجوده کتوره و دخی بیوردیکه یوم تبلى السرائر فما له من قوة ولا ناصر
یعنی اول الله تعالى قادردر دیری قلمغه هر کمسنه اولدوکدن صکره شول کونده
که سرلر انده ظاهر اولور نیجه صوفی صورتنده غیلر حرامیلر صفتنده نیجه فاسق
صورتنده غیلر اولیا صفتنده حشر اولور هیچ بر کمسنه نک انده قوتی یتمزکه کندو نفسنی
عذابدن قورتره یا بر ناصر یاردم دخی بولونمز که اندن عذاب منع ایلیه و دخی
بیوردیکه والسماء ذات الرجع والارض ذات الصدع یعنی حق تعالى قسم ایدر اول
کوکلر خالقی حقیچون که صدع اسیدر یعنی یرلر یاریلور رهل پیل بجیدر اوتلر
و بوستانلر و اغاجلر و یمشلر بترکه ادما و غلانه قوت اولورلر انه لقول فصل وما هو
بالهزل یعنی بو درستی اول قران بنوم کلاممدر دوروقلی حقدر حقی باطلدن فصل
ادوب ایریجی در و اول لعب هزل دکلدر و دخی بیوردیکه انهم یکیدون کیدا
واکید کیدا یعنی اول مکه کافرلری داندویه کروب بونوم رسولمه مکر حیله
دوزرلر که اکا بر زحمت یتشدورهلر بز دخی انلروک ایچون سزله او دلجنده عذابلر
دوزوب یارقلاردونانلروک امرنده مکافات دنیده قتل قودق بولدقلری یرده
اولدوره لر و اخرتده عذاب قوذ قابدی هلاک اولالر فمهل الكافرين امهلهم رويدا
یعنی مهلت ویر یا محمد کافرلوه براز زمان تا اولیجه اولدقلری وقت کوره لر که بز انلرغ
نه انتقام ادهوز سورة الاعلى وهی تسع عشرة آية بسم الله الرحمن الرحيم
سبح اسم ربك الاعلى یعنی نماز قیل یا محمد اول ربک امریله اول نمازده تنزیه
ایت اول ربوکی که دوکلی مخلوقدن اعلى در حکمی نافذدر وامری غالبدر
ایت سبحان ربی الاعلى بنکه خبرده کلمشدر ردرکم یا رسول الله رکوعمزده
نه دیه لوم اول ساعت بو آیت انذیکه فسبح باسم ربك العظيم رسول مدد دیکه

رکوعکزده بونی ایدوک کوردکلرمز سجودمزده نه دیه لوم بو سونک اولیاتذیکه
سبح اسم ربك الاعلى رسول مدد دیکه بونی سجده کوزده قیلوک و دخی اول
ایتدا سبحان ربی الاعلى دین سائل ایدی بیانی بودرکه سائلوک کوکلنه
حق تعالینک جل و علا عظمتی دو شدی دیدیکه یا رب بکا قوت ویرتا سنک
عظمتوکه و سلطنتوکه نظر ادهیم حق تعالى کوک اهلی قوتنجه اکا قوت ویردی نیش
بیک ییل اوجیدی نظر ایلدیکوردی هنوز حجابلر حالی اوزره یعنی اوجیدوغی یرده
عرش نور زیدن قنادی کیو تدیکر والله تعالى دن قوت دلدی حق جل و علا ایکی
اول قدر قوت ویردیا و نبیک ییل دخی اوجیدی قالقدی تا قنادی یاندی تاکه
اخر کوردی بریاوری کبی نظر ایلدیکوردی همان یا بغی حجاب حالی اوزره سجده یه
واردی سبحان ربی الاعلى دیدی اندن حق تعالى دن دلدیکه کرو اولکی مقامنه
اندوره و دخی بیوردیکه الذي خلق فسوى یعنی تسبیح ایت اول اللهه کم سنی
یاراتدی اکی لوککی تسویه قلدی و اکی کوزلوکی و ایقلروکی تمام در و زدی سنی
کوزنسوز کتورمدی یاراتدی و دخی بیوردیکه والذي قدر فهدى یعنی تسبیح ایت
اول اللهه که اخلیکی و رزقکی و عملکی تقدیر قلدی اندن سنی دلالت قلدی معرفته
و اسلامه و یمکه و ایچمکه سنده یا ادما و غلانی نماز قیل تسبیح ایت بو سکا انعام
ایدن سیدوکیکه اول بردور شریکی یوقدور و کمسنه یه هیچ بر وجهله احتیاجی
یوقدور بلکی کلی مخلوقاتک احتیاجی اکا دور هر وجهله که هیچ بر وجهله اندن
استغناسی یوق کوزیو ممشجه زیرا قادردر کوزاجه یومدرمیه و یومرسه
اجدورمیه پس کرکدر که دایم قول اکا مسبح و مذکر اولا نتکم انک نعمتی
اکا هر نفسده و هر لحظه ده ایرشمکدن خالی دکل و دخی بیوردیکه والذي اخرج
المرعى فجعله غثاء احوى یعنی مسبح اول اللهدر که یردن بتوردی انوکله انعاملوکوز
طعمرندن سنی سود ویردی و اول سوددن نیجه دورلو نعمتلر سنی مسخر قلدی یوغرت
و یاغ و پنیر و دخی بونکا بکزر لسنلو بوندن صکره اول او تلری کوک قردوب
ایاقلرا لتنده اوه دوب قرردب دوکدی توزا ولوب کندی صانکه جهانه کلمدی
پس بو نسنیله سکا تنبیه ادرکه سنک دخی دنیایه کلمک و کیتمک دخی انجلیندر

تا که دنیایه مغرور اولوب آخرتی اونوتمیاسن ودخی بیوردیکه سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنْسَى
إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ یعنی قچان جبرائیل رسوله آیت کتورسه اول وقتده رسول اونودرم
دیو اوقورایدی جبرائیل الله اوقوردی حق تعالی نوآیتی اینوروب بیوردیکه یا محمد
ایومکل کم بز اول قرآنی سکا اوقورز تکرار ایلمه وقتده جبرائیله بیورسون
تا سن انی حفظ ادهسین اونوتمیاسین الا شول قدرکه حق تعالی دیلر اونوده سن صکره
کرواکاسین یعنی اونوتمقلق ازواقع اولا نتکم روایتدور رسول منبرده
قرآن اوقورکن برآیتی ترک ایتدی اوقمادی ابی بن کعب صوردیکه یا رسول الله اول آیت
که اوقمادک قوندوقمی اول یا نسخ اولندی رسول ایتدی یوق بلکه اونوتدوم یا خود
ما شاء الله دیدوکی بودرکه سن اونوتمیاسین الا شونی که حق تعالی انی رفع ایدوب
حکمنی نسخ ایتمکه دلیله انی کوکلوکدن اونوتورهودخی بیوردیکه إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا
يَخْفَىٰ یعنی الله تعالی سرّ و نسرّله اشلدوکی بیلور ودخی آشکاره کوز بیلور
ودخی کیزلو آشکاره حاللر و کوکلده بیلور و دنیا کوزه نه تنسنه صلاح وار و نه تنسنه
فسادی وار انی دخی بیلور بس اول وحی ایتدوکی قرآندن نه دیلرسه اونوتور و دیلرسه
کوکلوکده محفوظ قرار ایدر و ایتدوکنه دیلرسه اشلر ودخی بیوردیکه
وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ یعنی تیز اولاکه یا محمد اول قرآنک حفظنی سکا کلولاوریه
هیچ بر مشکلک قالمیه ودخی بیوردیکه فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَىٰ
یعنی یا محمد اول قرآنله اوکوتله بو خلایقی اکر اولا کوتدن انلره منفعت اولورسه
یعنی دیمک اولورکه اول قرآن اوکوتلری منفعت ایتمز الا اولره که انلرو تاللهدن
قورقوسی ولایتر اول قورقوسی ولان تیز اولورکه اوکوتلنورا یمانه کلوب صالح
عمللر اشلر کندوینی دعذابندن قورتارور ودخی بیوردیکه وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى
الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ یعنی یا محمد سنک
اوکوتلرکدن شول ایراغ اولور کیم انلر شقیلر وک اشقیسی دوروولید
و ابوجهل کبی که بزوم علموزده ایله واجب اولمشدر که انلر اول اوده کیررلر
دوزکه نار جهنمدور زیرا بو دنیا اوتی نار صغری درنته که حسن بصری
روایت قیلور رسولدن که بیوردی بد رستی سزوک اشبو اودوکوز جهنم اودندن

یتمش جزدن بر جزدر و تکراره صو بیرطالدور لمشدر تا که حرارتی ساکن اولوب
منفعت طوقنمغه یارایه و یقینده واری بلنه اکر اول تکرار ایله طالدرلمیدی نیز اکا
یقین وارمزدی دوکوز بو دنیا اودی دایم الله تعالی یه صغنوب یالواروکیم کوجهنم
اودینه قومیه لقمان حکیم ایدور شول شیکم اول ناردکبرایه کرنسیر انک بش علامتی وار
برجوق بیوب جوق اویوتمق و بر یکیشی اوزره سمراولمق و بر یکوکلی قتی اولوب
اثر اتمامک و بر یا اولورکیموب نه کرکسه اشلمک و بر یتوبه اتمزن بو حاللر اوزره اولور
یا رن الله ایلسندن دورمق صغنورز اللهه یونک کبی حاللردن بش بوشیی اول
نار کبرایه چونکه کیره نه اولورکه اول عذابندن خلاص بوله نه اتک کبی حیات بولورکه اول
درلکدن فایده بولا اول حال اوزره جهنمده قاله ودخی بیوردیکه قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ یعنی تحقیق نجات بولدی اشبو عذابدن و سعادته ایرشدی
جنته کیرمک ایله شول کیم توحید ایله کفر و ظلمتدن پاک قیلدی و دخی یا رن درولیشلر
یا بشوب خصومتدن دوب حق طلبنا تمکدن قورتردی فلاح بولدی اولکیم فرض اولان
زکوتی مالندن چیقروب اهلنه و یردی دخی اول ربونک وحدانیتینی ذکر ایتدکدن
صکره تکبیر ایدوب بش وقت نمازی وقتیله ادا قلدی ودخی بیوردیکه بَلْ تُؤْثِرُونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ یعنی حق تعالی خطاب ایدوب اول دنیا اهلنه
بیورورکه سز اول اسباب فلاح که توحیددور و اللهه تکبیر ایدوب نماز قلمق
ترک ایدرسز بلکه حیات فانی که دنیا حیاتیدور انی اختیار ایدرسز حال بودورکیم
آخرت حیاتی یکرک و باقی درانی قورسز ودخی بیوردیکه إِنَّ هَٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ
صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ یعنی اول توحیدله نفسنی کفردن پاک ایتمکدور و زکوتله مالن
پاک ایتمکدور و کندوینی فقر احتیاجندن قورتارمقدور و تکبیر ایدوب نماز قلمق
سبب سعادت و فلاح اولدی و بو اهل دنیا دنیایی اختیار قلوب آخرتده باقی
حیاتی ترک ایتدوکلری سبب شقاوت اولدیغی اولکی کتابلرده دخی یازلمشدر که
سُورَةُ الْغَاشِيَةِ اول ابراهیمله موسایه انن کتابدور وَهِيَ مَكِّيَّةٌ سِتٌّ وَعِشْرُونَ آيَةً
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ
الْغَاشِيَةِ یعنی حق تعالی دلدیر رسولنه قیامتدن خبر ویره اول اذله غاشیه دور

اولاستنبه فلما غيجون بيوردیكه يا محمد هيچ سكا غاشيه خبرى كلدى بو غاشيه
دخى قيامتادلرندن برادر و غاشيه اتوك ايچون ديلديكه احوالتريله خلقى قپلار
و دخى اوده غاشيه ديرلركه قولرك يوزن قپلاديغيچون بس دونوبا ول كونك
احوالندن خبر و يروب بيورديكه **وجوه يومئذ خاشعة عاملة ناصبة** يعنى يوزلر
و نيجه يوزلركه قولر بو زيده و غايت قورقيجى اولوب عذابلجنده ذلتده اولا و يوزى
اوزره غايتا و دايجنده سورونه برا و دن يوقسنه تكليفلده اولجقمقلغه باصلوب
دخى زحمت چكوب دخى اول يوقشك تمام يوجسنه جقه جقد و غنلين كروا وجه
دايم بو عذاباوزره اولا و دخى دمشلزكم بو ايت نصارانك رهبانلرى حقنده
نازل اولمشدوركه عاملة ناصبة ددى يعنى اولر دنياده عمل ادوب ياصنلر
ادوب نصبلجنده داحتلقلرى يوغيدى اخرتده دخى عذابلجنده محنتلر مشقتلر
چكسرلركه بو يوردى **تصلى نارا حامية تسقى من عين آنية** يعنى اول كافرلر و رهبانلر
كينلرا ول اسى اوده كم اوج بيك ييل قوزدلدى تاكه قبقرم اولدى و قكلق اولدى
و صوه ديله اولرا ولا و دا جنده يوقينا ربيكار دن كه اسلكى غايته ايرشمش دور
ليس لهم طعام الا من ضريع يعنى اول كافرلر طاسونك بعضى دده كه سنده طعامى
زقوم اولا و بعضسنده غسلين اولا و بعضسنده ضريع اولا ضريع براوتدوركه مكه
يولنده و يمنده بترجى دوه انك تازه سن ليسه اصر دوغنلينا ولور و قجان قوروسه
شول كذى قيناغنه دونزكا فرلرك طعامى ايجلين طاسوده ضريع اولا يدوكلرى
وقت بوغزلرنه طوره ناشغه كيده نه يوقو وجيقه **لا يسمن ولا يغني من جوع** يعنى اول
طاسو طعامى نيمكله سمر دونه دخى اجلغين كيدروب شبع ادر بلكى دخى عذاب
اوزره عذابا ولورا شبو جزا شول كمسنلر ايچون دركم دنيده نفسلرن زحمته بر عو
عمل اتدلر توحيد سوزمعصيتلرجنده يوكز وصف ايلديى شولركه معصيتلرى
ترك ادوب الله ايچون عمل ايلدلر بيورديكه **وجوه يومئذ ناعمة لسعيها راضية**
يعنى اى نيجه يوزلرا ول غاشيه كوننده دوشن اولا نه و نعمت كراستلجنده اولا
و اول عملركه دنيده سعى ادوب زحمت چكديديا ول سعينك ثوابلرن كوروب راضى
و خشنوذا ولاجوز كرا نك عملى خوشنوذلوا ولا الله تعالى قتنده و دخى بيورديكه

في جنة عالية لا تسمع فيها لاغية يعنى بو مرتبه لرو بو ثوابلركه حاصل اولور بو جبه
جنتلر لجنده مرتبه لردر روايتا ولنمشدر و بيغمبر دن كه بيورديكه بندنسى الله
تعالى رضا سيچون دوست طوتنلر شول كوشكلرده اولالركه اوجماق اهلى انلرى
نظرادوب شول كوكده كى يلدوزكوزدكلرى كبى و لا سننك كبى جنت كه ايچا كا
كيرن كيشى سن انده كنا ه اولجق سوزلر و باطل كلاملر اشتمزسن زيرا اوجماق ايجنده
اهل جنت سويلمزالا حكمت سوزلرن سويلرلر و حق تعاليك حمد و ثناسنه مشغول
اولالر و دخى بيورديكه **فيها عين جارية فيها سرر مرفوعة واكواب موضوعة
ونمارق مصفوفة وزرابي مبثوثة** يعنى اول جنتلجنده بيكارلرا ولاكه صويى
سوددن اقا ولا و بالدن طتلوا ولا انددن بركر ايجنلرا يو قوصمنيه و انك ايجندن
غلى و حيا نيتنى و حقيدنى و حسدينى و كلى كنا اهلرنى سوزه كيدره پاك ايده و دخى
اول جنت اهلى هر بريرده اوتروبادز وايدلرا و شيوندن دخى بر جشمه اولسه ديو
في الحال انده دخى برجشمه اولا روان اولوبا قه اكر جيه كوشك اوزرنده دخى اولورسه
و دخى درلو درلو شرابدن ادزوا نسلرا ول ادزوا تدوكلرى روان اولوبا قه و دخى
اول جنت ايجنده يوجه تختلر اولا كه قولانك اوزرنه جقمق استسه اشغه ايجغده
شونيلكه اياغن قالدروبا وزرنه جيقه اول تخت كو يوقو و قالقه انمك استسه
كوايله اولانتكم خبرده كلمشدور رسول حضرتى نم بويرديكه اول تخت اوزرنده
دوشكلر وار يوجه كه اكاندن اشاغه اوجيدى يوز يلده يرم اينديى و دخى اول
جنتده اغرى دكرمى قوليسوز بردقلر واركه قنولمشدور اير سقلر كنارنده ايجارى
طلونكم دلرسه الوب ايجه طولدورمق حاجت اولميه و دخى هر وقت كه ايجمك دليه لر
اول بردقلرى و كلرنده طلو حاضر بولا لر ايجه لر و دخى اول جنت ايجنده صف صف
قنولمش يصدقلر واركه جنت اهلى انلر اوزرنه اوتوره لر و دخى حاليجه لر وارجوق
دوشنلمش صنا سن كه ساجلمش كبيدر بوكليسى اول كسنلر ايچون دركه دنيده
معصيتلرى ترك ادوب عمرلرنى حق رضاسى اولديغى طاعتلره صرف اتدلر واكر
بر كمسنه تعجبا دوب ديسه كه بونك كبى نسنه لر نه اولا بردن غائب سن اكا ايتكه
حق تعالى بو يوردا **افلا ينظرون الى الابل كيف خلقت** يعنى بولر جنتجنده بونك

کبی تسنلر یاردلدوغن بعید کورورلر نظر قلمزلرمی اشبو دوه‌لرکه الله تعالی
بوطمله صودن بونک کبی عظیم جثه حیوانی ننه یرتدی بودوه ذکر اندوکی مخصوص
اول ایچوندورکه عربک یقین لشنه اولدور حیوانلردن و دخی بیوردیکه والی السماء
کیف رفعت والی الجبال کیف نصبت والی الارض کیف سطحت یعنی دخی بوکوکلن
بقمزلرمی آلتندن دیرکسوز واوستندن اصلمسش دکل هواده معلق نجه طوردر
حق تعالینک قدرتیله یاخود بوطاغلره بقمزلرمی که یراوزرنده نیجه دکلمشدور
بویرلره میخ اولوبن هیچ طاغلردن بوطاغ یوقدورالا انک برطمری قاف طاغنه اولشمشدر
و دخی بر فرشته واردکه اول قاف طاغنک اوزرنه موکلدر هرچن الله تعالی دلسه
که بویروک اهلنه تنبیه ادوب ایا رسغیچون اول فرشته‌یه وحی ادر اول یروک
طاغنک طمیرنی چکی ویرور اول یرزلزله‌یه کلور و دخی بویره بقمزلرمی که صوبک
اوزرنده نیجه دوشمشدور بولری بوصغله یاردن قادر دکلمیدر که جنتده انک کبی
بوجه تختلر یاره دیبله قادردور قدرتی یتر و دخی بیوردیکه فذکر انما انت
مذکر لست علیهم بمصیطر یعنی یا محمد بولره وعظ نصیحت قیل اکدورا اولرزه
عذابلروقری که اخرتده یارتلمشدورا اول کافرلر ایچون بدبسیتی سن قرانله قورقودجی سن
بولورلک اوزرنه مسلط دکلسن که جبرله اسلامه کتوره سن بوکلام هنوزکافرلری
اولدورمکه آیت کلمزدن اوکدن ایدی آیت قتال‌الله بو منسوخ اولدی منسوخ اولان
دخی شول سن مسلط دکلسن دوکی درایچوق که لست علیهم بمصیطر دی والا
باقیسی کو محکمدور و دخی بیوردیکه الا من تولی وکفر فیعذبه الله العذاب
الاکبر ان الینا ایابهم ثم ان علینا حسابهم یعنی یا محمد نصیحت قیل انلره کیم
وعظکی ایشدورلر الا شونلره دکل کیم انلر ایماندن اعراض ادوب کافر اولدیلر الله
تعالی اولره طاسوده اولو عذابلر ایلیسردورکه دایم دراستیسی قتیدور
وقعری اوزقدور و چوقلری دموردور اولوسدن صکره عاقبت کلجک یرلری
بزدن یکادور و حسابلری بزوم اوزرمزه دورکه اولودن کچیدن کلی حساب
سورة الفجر ایده روز عملرینه کوره جزا ایده دور نزلت بمکة وهی ثلثون آیات
بسم الله الرحمن الرحیم والفجر ولیال عشر

والشفع والوتر واللیل اذا یسر یعنی الله تعالی قسم ایدر بویوزکم صبح وقتی حقی
ایچون لیس بو وقت صبح اکی دور بری فجر مستطیل دور بوقاروا وزنجه اغارور
اکا صبح کاذب دیرلر شافعیلر وقتی دور اول کیجه دندوروبری دخی ارقورو
اغارور اکا صبح صادق دیرلر حنفیلر وقتی درا اول کوندوزدندر و دخی اندایچر اول
کیجه‌یه که اول ذی الحجه‌نک اول اون کونیدر یاخود محرمک اول اون کونیدر و دخی
حقیچون دخی تک حقیچون جفت قمو خلوقدرنک اللهدور و دخی نمازه اندایچر که
بعضیسی جفت بعضیسی تکدور و دخی اول مزدلفه کیجه‌سی حقیچون که حاجیلری
عرفاتدن اکا کلورلر و دخی بیوردیکه هل فی ذلک قسم لذی حجر یعنی تحقیق اشبو
ذکر اندوکمز قسمده عقلی اولانلره خلقدن و دخی بیوردیکه الم تر کیف فعل
ربک بعاد یعنی الم تعلم یعنی بلمدوکمی وسکا خبر ویرلمدیمی یا محمد که اول عاد قومنک
عاقبتینه ایردی اگرچه لفظا استفهامدور تقریر معناسنه دور یعنی تحقیق
سکا کلدی اول ارم خبری که ذات العماددر وارم عادک اتیدور بعضلر دیدیلر کم ارم
جنتا دیدورکه انی یاپدیلر کیومزدن اوکدن لیکنه اولدی کعب الاحبار ایدور
اول کیجی عاد هود قومی دکلدور هود قومی دخی اول عادک اوغلانلریدورا اول عادک
اکی اوغلی واردی بری شداد وبری شدید عاد اولدیا اول اکیاوغلی قالدیا کیسی
دخی پادشاه اولدیلر قهرله اول ولایتی طوتدیلر اندن صکره شدید اولدی شداد
قالدی یالکوز کلی ولایته مالک اولدی یر یوزونک هپ پادشاهلری کلی اکا مطیع
اولدیلر شداد قتی حریص دیی کتابلر اوقوسلغه اول کتابلریا و قدیجه اوجماق
صفتلرن اوقوردی ونفسی انی دعوت ادوب یلتردیکه انجلین دنیاده برشهر اده لو
اولاشی لیشارمعه یوزکشی وکیل ذکردی هر برینه بیک کیشی یاردمجسی قودی و
دنیاده نه قدر بکار پادشاهلروارسه کلسنته بنی کوندردی تا کم حکم اتدوکاوری
یرده نه قدر قیمتی جواهر و طاشلر وارسه جمع اده لرکتوره لر واول شدادک حکمنده
اکی یوز التمش پادشاه واردی هر برنه ایله خبر ویردیا اول یوز وکیلکه واردیی
کلسی معمارلر وایدی تمام اوستادلر ایدی چقدلر اول یوزبیک کشی ایله دنیانک
دوراندلرکزدلر تاکه اول بنیادی یاپمغه موافق بریر بولالر انده بنا اده لر تاکه

یمن ولایتنه کلدلر انده بر اولو صحرا بولدیلر ده بنی دیبنی یوق کورکلو بیشادلر اقو
دلرکه بو ارم صیفتی در پادشاه امر ایلدی واردلر اول شهرک اینی واوزونی
تقدیر اتدیلر دخی یمنی عقیقلرله اکا بنیاد اوردیلر اول عقیق بنیاد اوزرنه بر کرپیج
التون و بر کومش پایدلر انک ایچنده انواع جواهرلردن مرصع الجولرله اولر اتدیلر باغچه
یونه مسک عنبر اتدیلر و اول اولر اراسنی بوستانلر اتدیلر ایچنده التوندن کومشدن
اشجار دوزدیلر و بختلر ایلدیلر دردلو جواهرلردن دریا قوتیله مرصع دوزدیلر
شتول وجمله صفتلرندن که اشتدی اوقودیکوجی یتدوکی قدر انده دوزدی
تا که خلقت النده التوندن کومشدن بولدوغن جمع اتدی الذی وغوردی
اوزرنده انجو جواهر قومادی جمع ایلدی تا که اولر اول التوندن نسنه قالمادی
دردلنا سپاهیی طارلدی اچلقدن نجوق خلایق هلاک اولدی واخر ظلمی اکا ایرشدی
که بر کون کندینک وزیرنه دیدیکه بو بجه روزکار کچدی که بنم خزینه لرم هیچ
سنک سعیک برله طولمادی اصلا دیمادی هیچ بر تقصیرلغک سببی نه دیلمزم معلوم
اولمدی اول وزیر دیدیکه ای پادشاه بنی معذور طوت که سنک دولتکده
بن ایله سعی ادوم جمیع رعیت النده براکنده اولمشنه وارسه دریلوپ سنک
خزینکه قونوله شمدی هر بریننک الماسی ویرماسی قالمشدر والتوندن نسنه
قالمادی شداد دیدیکه شاید بولرسکا حالتون ایله کومشدلر اولا بوکا بر تجربه
کرکدر و بله وزانلوک حالی کرچکمی دربوخسه یالانمی دربلس بویوردی شدادک کندینک
جاریه لرندن بر جاریه الوپ کوزکلو طونلر کیوردلر بر بلور نسوزکشنک النه ویردلر
دلرکه بونی بردوره بندوره شهرک بر بوجاغندن کیره چاغره که اشبو
جاریه بر التونه کمالور نقده بنی اول کیشی اول رسمله شهره کروب چاغردی و بر
طرفندن شهرک کوجقدی هیچ بر کسه انی المغه رغبت قلمدی تا مکو براوغلان
طشره کویدن کلمشدی اول جاریه یی کوروپ اکا رغبت ومحبت کتوردی اول کیشیه
دیدیکه سن اکلنی طور جاریه یی بن الایم انی اکلیوب اناسی قاتنه کلدی اول حالدن
خبر ویردی دیدیکه یا انا اکر اول جاریه بنم الومه کرمزسه حقیقت بن اولورم
انک محبتی ایله اناسی دیدیکه ای اوغل سن نیجه کندو جانوقدن سوکلوسن لیکن بتلوسن

بروم

بروم اول نسنیه طاقتمز یتمز و اکر بو قدر نسنه یه کمسنک یوقلقدن کوجی یتیدی
بونیله کاسد اولمیا یدی هیچ سکا دکورسیلردی الا لردی اول اوغلانی اشدوب
نومید اولدی دخی جزع برله طارلغندی قصد اتدیکه کندوسنی هلاک ایدیدی اناسی
انی کوروب دردمانده متحیر قالدی دیدیکه ای اوغلوم سنک ایشو کدره دردمنده
قالدوم بلمزم نه قیلایم اوت بر نسنه خاطرومه کلدی که سنک اتاک اوده طپو
جیدی و بو اوده طپوجیلرک عادتی بودیکیم اولیجک کمدفن اده لرانک اغزنه بر التون
برغورلر اتاکک سنله بشن اچ انی طلب ایتا و کوروب کمسنه المادیسه سنک
مقصودک اولکله برینه کله پس اول اوغلان بتعجیل واروپ اتاسنک قبرنه کلدی
اچدی کوردی که اتاسنک بدنی چوریمش اتاسنی طشره یرغوب قفاسنی اردی
اول بر التونی بولدیا الدی کتوردی واروپ اول جاریه یی الدی اوکتوردی هنوز
دخی دکلنوب اوتورمدیایدی که شدادک ادمیلری کلدلر انی الوب شدادک
قاتنه کتوردلر اول جاریه ویردوکی التونی صوردیلرکه نه جهتدن حاصل اتدک
اوغلان کوردیکه طوغری سویلمینجه چاره یوق حالتدن طوغری خبر ویردی شداد
انی اشدوب وزیرنی قاتنه قغردی دیدیکه هیچ بن نه احتیاطدن بن کورمسن اندن
نی خبر سن یا سنک بو ایشی قرمدوغک غفلتدندر ولا یا خود بکا خیرصانوکلا اولمد غندن
ولا بوکی حالدخی سننده خوشنود لو حال دکلدر زهر کمسکم پادشاهنک امینی
اولا انده اشبو خیانتدن برسی اولا که اول پادشاهنک مصلحتنده غافل اولا
یا اکا خیرصانوسی اولمیه واجبدر اکا عقوبت اولونه لیکن سنک سابقا
چوق خدمتلرک واردر انلردن اوترو عفو ایلدوم اما بلکل بر نوعله بو خلقه
صلونرو اربیوردیکه نه قدر اوده طپوجی وارسه سنله بشن اچدلر و اندن بولدقلری
التونی نه قدر حقیر دخی اولورسه کتوردلر فی الجمله اوچ یوز بیل انک بناسنه
دوشدلر تا کم تمام اولوپ اندن فارغ اولدلر شدادک عمری اول وقت یدی
یوز ییله ایرشمشدی چون اول معمارلر فارغ اولوب کلدلر شداد انلره دیدیکه
وارک انک چورەسنه قلعه ایدوک اول قلعه نک طولانیه بیک کوشک
ایدوک هر کوشک اوزرنه بر علم ادوک تا که اول کوشکلرک هر برنده بر وزیرم اوتوره

پس واروب کورر اول بیوردوغی بنا اندلر انی دخی تمام ادوب کلدلر شداد امر ایلدی
اول بیك وزیره اول یاپدوغی بنایه کتمك ایچون یراغ ایلیه لر اکا ارم ذات العماد
دیو اد ویردلر و بر قاچ بکلوینه بویردیکه کندو ویره ساکن اولوب سنجاقلرن صقلیه لر
اول ایل اوزره محکم طوروب دغایت قلالر اول شداد اهلیله تمام بیکر بیل دخی
انك یراغندا اولدلر اندن صکره اول بیك وزیرله واهلی و قبیله و خدمتکارلریله
اول قلعه دن بنا سیرا اندلر چون زمانله اکا بر کون و بر کیجه منزل قالوب یقین
کلدلر الله تعالی انلروك اوزرنه جبرائیلی ویربدی کلوب کوکدن بر کز چاغردی کلمسنك
او دی صنوب هلاك اولدلر شویلکه هیچ بر دیری قالمادی کل امدی ای غافل
نظر ایله عبرت السون اولرك حاللرندن که دنیایه رضیت قلدلر دنیده انلروك
عاقبتلری نیه ایرشدی بو اوکوتدن کندوك دخی نصیب ال پس حق تعالی خبر
ویردیکه ارم ذات العماد التی لم یخلق مثلها فی البلاد دیو بعضلر قتنده بو دور
اما صاحب کشاف ایدور اول عاد وصفی در که اول عاد مثلی یاردلمدی
جمیع بلاده جسم عظیم و قوت کامل که هر برنك بویده اوزونلغی درت یوز
ارشیدی قوتی دخی شول قدر ایدیکه برا ولو قیایه کلوردی قوپروب کتورردی
کلوب بر قبیله اوزرنه برغوب هلاك ادردی و دخی حسن ایدور ارم عاد اوغلیدر
عاد شیما وغلیدر رشیم سام اوغلیدر سام نوح اوغلیدر ارم ذات العماد اولوچون
ذی درلرکم انلر اولو بوجه کوشکلرده کورلردی دخی انك اوزرنه کوشکلر بنا قیلورلردی
کا ایراق یرلردن کورنوردی و بوندن صکره بیوردیکه وثمود الذین جابوا
الصخر بالواد یعنی سنك ربك نیلدی اول ثمود قومنه که انلر صالح قومیدر طاغلر
اویدلر مسکانلر ادندلر واکی یوز کیشی کتورمدوکی طاشی انلروك بری کتورردی اول وادی
قراده ودخی بیوردیکه وفرعون ذی الاوتاد الذین طغوا فی البلاد یعنی یا محمد
کورمزمسن که سنك اول مولاك نیلدی اول فرعونه که ذوالاوتاددر
ذوالاوتاد دیوا اونکیچون دیدلرکه غضب اتدوکی کیشی یره چار میخ ادوب کوردی
درت میخ واردی اکسن اکی النه واکسن اکی ایاغنه میخلردی ودخی اندا وترو
دیدلرکم لشکری چوغدی هر یره کم قونایدی حسابسز چادرلر قورلردی یا میخ چوق

قاقلور

قاقلوردی وبو عاد وثمود وفرعون طاغی اولوب مخالفتده حددن کچدلر
فأكثروا فيها الفساد فصب عليهم ربك سوط عذاب یعنی یا محمد یوزنده
فسادلری وضلالتلری چوغالندلر پس اول فسادلری جزاسین سنك ربك
اولرقتی عذاب اندردی کلسن هلاك ایلدی پس اول سوره اولنده قسم اتدوکی
اندلرجوابی نویدیکم بویردی ان ربك لبالمرصاد یعنی یا محمد قیامت کوننده هیچ
برکمسنك ربوکدن کیزلنجك یر یوقدر کم کلی بر یره اوغرویوب سنك ربك
اوزرنه عرض اولنسه کرك کم ربك انلروك عملاری اوزره کوزجیدر اول بو صراط
یولیدور اوچ انا اوزرنده یدی عقبه واردر که جهنم اوزرینه کرلمشدر ابن عباس
ایدور اول عقبه ده ایماندن صورلر اکر ایمانی نفاقدن ریادن سلامت قورتلور
خوش والا سلامتا ولمزسه بره غیلور جهنمه واکنجیده نمازدن حسابا ولنور
اکر رکوعی قیامی سجودی وقتلریله ادا اولنمش بولنورسه قورتلدی والا بولنمزسه
ردا ولنور جهنمه اوچنجیده زکوندن حسابا ولنور دردنجیده اوزوجدن
حسابا ولنور بشنجیده حجله عمره دن حسابا ولنور التنجیده ابدستدن و
جنابتدن وغسل اتمکدن سؤال اولنور یدنجیده قوللیشی حقلریدن واتایه
انایه احسان اتمکدن وصله رحمدن صورلور بو عقبه لردن سلامت کچه
بلنلودر که جنته کیرمکه یول بولورلر ودخی بویردیکه فاما اذا ما ابتلیه ربه
فاکرمه ونعمه فیقول ربی اکرمن یعنی اولانی بن خلف ودخی باقی کافرلرکه
اول ربی انی ابتلا وامتحان ادوب نعمتلر ویروب رزقنی بول ایلسه ایدر ربیم
ربیم بنی سوردی بکا اکرام ادوب فضیلتلر ویردی بن بولشنه اهل ایدم انك
ایچون ویردی واما اذا ما ابتلیه ربه فقدر علیه رزقه فیقول ربی اهانن
یعنی قچان ابتلا ادوب دکمنك ایچون انی درویش ادوب رزقنی فترق
التسه وزاتا اجلقلو و زحمتلو واقع اولسه ایدور دیکه بنی ربیم مردود ومطرود
قلدی بکا عقابا دوب اهانت قلدی ربندن شکایت ادر حق تعالی بویوردکه
کلا یعنی بنم اهانت اتمکلوکم مالنن واوغلن قیزن الماغیله یا درویش قیلوب
خستلقلره واقع اتمکله دکل یا اکرام ادوب دخی فضیلت ویرمکلوکوما ولا دکل

لیکن بنده‌ها نتا ایتکوما اندن معرفتی نوع اد وب توفیق ویرمیوب خذلان
اجنده قودوغمدور واکرامادوب فضیلت ویردوکوم معرفته وطاعته توفیق
ویردوکومدور دینوم قانمده سکرم اولوب عزت بولان طاعتله بولور ومطرود
اولوب اهانت بولان معصیتله بولور ودخی بیورد یکه بل لا تکرمون الیتیم
ولا تحاضون علی طعام المسکین یعنی بلکی سز اهانته لایق اولدوغکوز اندن
اوترودر که یتیملره ایلولك اتمزسز وانلره ظلم ادوب ماللرن یرسز ودخی اهلکوزی
وعیالکوزی وقونشولرکوزی وبربکوزی قند دیویم سز کسه کیملری
طعاملندورمه‌لر وتأکلون التراث اکلا لما وتحبون المال حبا جما یعنی یتیملرك
مالینی که اتالرندن میراث دکشدر حلال وحرام بلمیوب خوش طعام یرسز
وهر بصالحکوزی کوروب خرج ادرسز ایو شو بنا کاه رشیده اولا مالن الورد ن
الادیو یاخود ورثه کوزکه حلال وحرام دیمیوب مال جمع ایلدی سزه میراث
قودی کندی حال بوذور سز دخی بیلورسز او لانی حرامدن جمع ایتمشدر خوش
قتی فرحلا دوبانی یرسز ودخی اول مال جمع ایتمکی جوق جوق حریص اولوب قتی سور سز
ودخی بیوردیکه کلا منزجر اولوب بو ایشدن یغلنك که بو ایش بویله کرکمز که
سزادرسز اکوك اولخرا کوندر که اولسر اذا دکت الارض دکا دکا وجاء ربك
والملك صفا صفا یعنی شول وقت که یر زلزلنه کله پاره پاره اولوب دوپدوز
اولا شویلکه صوکینی هیچ یوبونده بر یوده لیجك نسنه قالمیه ودخی سنك ربك
حکمی اول کونده جمیع خلق ارا سنده ظاهر اولا وفرشتلر قموا شغه اینوب بوخلقك
چوره سن صف اولوب طوتالر خلقه کبی تمام دیدی صف اولا وجیء یومئذ بجهنم
یعنی اول کونده جهنم دخی کتورلیه که انی یتمش بیك زبانیه یا پشوب کتوره لر
اول وقت بر کز کوکوروب جهنم چکنه انك هیبتندن هیچ برکسنه قالمیه اولیالردن
انبیادن وفرشتلردن الا دیزلو یا وزرنه دوشلر نفسی نفسی دیو فریاد ایدلر و
دخی بیوردیکه یومئذ یتذکر الانسان وانی له الذکری یعنی اول کونده بو ادم او غلانی
هنیاوکونللنسر وتوبه اتمکی اکیسرا اما اول وکوت واول توبه قنده سنفعت ادربو اوکوت
توبه دادتکلیفده کرك ایدیکه دنیاده ودنیا بوقصوره تدارك اولا یدیچون وقت تکلیف

اخره ایردی قصوره تدارك اولونمز بس اوکونلنمکك دخی فایده سی اولمز زیاده حسرت
اولور انجق ندامتله نتکم حق تعالی بویردی یقول یا لیتنی قدمت لحیاتی یعنی شول کیم
دنیاده ایمان کتورمدی یاخود ایمان کتوروبانك مقتضاسنجه عمل اتمدی یعنی
بولن طوتدی اول کونك هولندن وجهنمك هیبتندن کوریجك دیسر کرای کاشکه
بن ایمان کتوریدوم تاکه شمدی بکا فایده اولیدی وبکا زواده اولایدی
بو بر قو وتمنی دوربلا فایده ودخی بیوردیکه فیومئذ لا یعذب عذابه احد ولا یوثق
وثاقه احد یعنی اول قیامت کوننده اول کافرلره شول عذاب بریلایده لرکه هیچ برکمسیه
دنیده البخلین عذاب اولنمدی ودخی برکسنك النذن کامز کم البخلین عذاب ایده ودخی
بویتلرنه واللرته شول بندلری اوره لرکه هیچ برکمسه دنیده البخلین بندا اورلمدی
وکمسنك قدرتی یتمز که البخلین کمسنه بند اوره بوندن صکره مؤمنلر حالندن خبر
ویروب بیوردیکه یا ایتها النفس المطمئنة ارجعی الی ربك راضیة مرضیة
فادخلی فی عبادی وادخلی جنتی یعنی اول مؤمن مطیع قوللردن اخرتة کیده جك
وقت فرشتلر کلوب بشارت برله دیرلرکه ای حق تعالیه لنك ویردوکنه قناعت ادوب
نعمتلرنه شکر ایدن نفس وانك ذکرینه طاعتنه کوکل دولندورن نفس دونکل فا
مقامدن ارتحال اتکل اول ربك حضرتنه اول سنك ایچون اوجماق ایچنده یرقلانن
مرتبه لره وثوابلره بوحالده که الله تعالی سندن راضی وامرنه مطیع اولدوغك ایچون
وسکا دخی شول مرتبه لری ویره لر اول عملك مقابله سنده که سنده راضی ولاسن
ویارن قیامت کوننده ندا اولونه که یا نفس مطمئنه وارینما ولصالح قوللرم جماعتنه
قارش انوکله بله جنتمه کیر ورحمتمه واصل اول

سورة البلد وهی عشرون آیات

بسم الله الرحمن الرحیم • لا اقسم بهذا البلد
وانت حل بهذا البلد • یعنی الله تعالی قسم ادوب بویروکه یا محمد بن اندا بجرم
اشبو مکه شهرنه کم سن انده وجوده کلدوك ودخی سکا حلال قلدق که انك ایچنده
برساعت قتال ادوب اول کافرلردن دلدوکنی قتل ایلدوك نا اول مکه فتح ایلدوك
سندن غیری کمسنه یه انده قتال اتمکی حلال قلمدق وعطادن روایتدر که الله
تعالی مکه حرام قلدی یرلر کوکلر یاردیلدن بروکه انك حرمتنده قتال اولنمیه

واغجلری کسلمینه واوتیلری بچلمینه وچانورلری اولنمینه تا قیامته دکن کامدوز
حلال اولمادی الا رسوله حلال اولدیکه کوندوزدن برساعت قتال ادوب مکه
فتح ایلدی ودخی بیوردیکه **ووالد وما ولد** یعنی حق تعالی قسم ذکر بن اندا بحرم
اولمکه حقی ایچون وادم حقی وانك ذریتی حقی جواب قسم بودر ذکر بیوردی
لقد خلقنا الانسان فی کبد یعنی بز بوادم اوغلانینی طوغرو قامتا اوزره یاراتدق که
بولرچالدوکی زحمتی هیچ بر مخلوق چکمز اولا انا صلبندن سنز بروب چقاردقانا رحمنه
دوشدوك بر زمان انك طارلغن وقراکلوغن چکدی اندن دنیایه کلوب بشك
زحمتن چکدی اکی الی بغلنمش اغله که یوزتدن سکك قونغه طاقتی یتمزدی چون بشکدن
چیقوب یاشی برفاج بیله ایردی یا علم اوکرنمك زحمتن چکر معلم قورو تسیله
یاخود صناعتنا وکن بونیا وستادقور قولن چکولرچون علم وصناعتا وکوندی
دنیا شغلنه مشغول اولوب انك زحمتن چکر بوندن صکرم اولنور براولور زحمته
اوغردکم اولا ومصالحن قیوره نا اولنجه دکن اولدوکدن صکرم منکیر ونکیر
سؤال قودوسی نا فصل قضا اولنجه اهل جنت جنته واره واهل نار ناره واره
اول وقت مؤمنلر بوکلی زحمتدن قورتولوب راحتا ولالر واولرکه رلختا ولمزلر
کافرلدور زحمتك بلانك دخی اشدتنه اوغرارکه نهایتی یوق ودخی بیوردیکه
ایحسب ان لن یقدر علیه احد بو ایتك سبب نزولی بودیکه برکافر واریدیکه کلد
ایدی اسیدا وعلی رسولی غایت سومزدی لیکن کی قوتلو ایدی قوتی شول مقدار یدی
برقالك صحتیانی اوزته یوننر برایاغیله بصردی سکه یکنلری انی کلوب دورت یاندن
چکولردی یاغینی دیرده مزلردیکه اول صحتیانی الالر صحتیانی پارده پاره اولوردی
پس اول قوتیجوغنه انانوب رسوله دوشمن اولوب فخرادردی پس حق تعالی ایدوذکر
ایلمی صانورا اول کافرکه هیچ برکمسنه انك اوزرینه قادر اولوبانادن انتقام المیه
اول قوتیجوغنه الدنمسون که انی اول حال اوزره یارده دن کرو قادرذرانی
هلاك اتمکه ودخی بیوردیکه **یقول اهلکت مالا لبدا ایحسب ان لم یره احد** یعنی
اول کافر فخرادوب ایدور بن بونجه چوق جمع اولمش مالی محمد ولدعداوتی اوزره
خرج ایلدوم کرانی ولدوردیدم چاره قلمادم ایلمی صانورا اول کافرانك قلدغن

کمسه

کمسه کورمز یانه سویلیدوکن اشیتمز اول نکه اشلر ونکه سویلر الله تعالی انی کورر
ایشدور واخرنده انك جزاسن قیلور ودخی بیوردیکه **الم نجعل له عینین ولسانا**
وشفتین وهدیناه النجدین یعنی بو کافر نظر اتمزمی بزوم نعمتلرمزه نا کم اندن
عبرت الوب بزی بولیه بزاکا ایکی کوز ویرمدوکی که جمیع مصالحن انونکله کورور
واکا بردل وایکی طوداق ویرمدوکی که انونکله سویلر کرك ادا ولمسه اول طوداق
لر ایله اغزن بورتیوب ساکن اولا ودخی اکا بلدردك طریق خیری که هدایت یولیدر
وطریق شری بلدوردك که ضلالت یولیدور وکچیلوکی وقننده دنیایه کلدوکده
انك ایکی چشمه سن اکا دلالت قلدق که ایکی طوداغیله طتوب انانه نولنی کلی
استدلال قلمدقمی بزوم وحدانیتمزه تا که بوندن اداك ایده بله که بزبنیه
کرکسه قادرز وعجزمز یوق ودخی بیوردیکه **فلا اقتحم العقبة وما ادریك ما العقبة**
یعنی اول محمد عداوتنه چوق دنیا خرج اتدوم دیو فخر ایدن کافر هنوز عقبه دن
گچمه مشدور واول عقبه کندویی برقامشدر دیلس اول عقبه نك تعظیمن بیان
ادوب بیوردیکه یا محمد سن نه بیلورسن که نه اول عقبه نه اولنسنه در عقبه دن
مراد بعضلر دیدلرکه صراطدور وبعضلر دیدلرکه طاغ مواله اوجما قدر اسنده
چکلمسی دشوار دورکم ایج یوزی جنتده یکنا طاشی یوزی طاموندن یکنا اهل نارله
جنت اراسنده مانع اولا ودخی بیوردیکه **فك رقبة او اطعام فی یوم ذی مسغبة**
یتیما ذا مقربة او مسکینا ذا متربة یعنی اول صراط عقبه سنه اوغرایوب
گچندوکه سبب دنیاده بویوننداذادتمك ذرکم براسیری قوللوغندن ازاد قیلا کندو
ودخی طامویه دوشمکدن ازاد اولا ودخی اجلق وقتنده اجلر طعاملندرمق
یعنی اورچه اچ طیوررسق یاخود قیزلق وقتنده یا قیتی صوقارده قنده سنه
چوق تصرفایه مرلو وقتاری قیتی دشوارا ولوبا اول وقت انلری طعاملندرمق
سبب اولور صراطدن گچوب جنته کیرمکه پس بیات قلدق که طعاملندرمق
بریتیم اولا که کندونه قرابتی قوملعی اولا ودخی برمسکینه ویرمکه انك نه بولاسی
ونه برحصیری اولا که برا اوزرینه دوشیوب یاته اودتوسی دوشکی طراق اولا بونك
کبی احسان اتمکدرکه کشیی صراطدن گچورور ودخی بیوردیکه **ثم کان من الذین امنوا**

وتواصوا بالصبر وتواصوا بالمرحمة اولئك اصحاب الميمنة يعني اول احسانلري
اشليه بو حالتده كه مؤمن اوله و ايماني اوزره ثابت اوله زيرا جميع عمللرك اعتباري
قبوليتي ايمان ايله در واندن كه ايمان اولميه نه قدر اندن خيرات كلورسه دخي محل
قبوله واقع اولمز و دخي شول مؤمنلردن اوله كم كندو نفسلريني دخي و غيردن دخي
طاعت زحمتي اوزره صبره قندوروب لر زيرا واتيدر اول رسولدن كه جنت
زحمتلر و بلالرله قبلانمشدر واكا صبر ايتمكده اول مقصوده ايرلمز و دخي كندولري
وايرقلري بو برينه ترحم و شفقت اتمكه يلنيه لر زيرا رسول عليه السلام بيورمشدر من لا
يرحم الناس لا يرحمه الله پس بونك كبي مؤمنلر دوركه بتيلري صاغ الترينه
ويريلوب رحمته و جنته واصل اولالر و دخي سوزديكه والذين كفروا باياتنا هم
اصحاب المشأمة عليهم نار مؤصدة يعني شول كمسه كه محمده كافر اولدلر و قرآني تصديق
اتمدلر انلر دوركه يارين قيامت كوننده بتيلري صول الترينه ويريلوب صول
طرفدن طامويه سوره لر قچان بولرا وده كيرلر اولا او دقپولري اولرك اوزرنه
ياپيله كلتلنه مهرلنه انده قلالر كه هيچ خلاص اولميه هيچ بر باجه ودلوك اولميه كه
اندن اشق كله يا بر صوجق يل كيروب انلره راحت ايرشدوره سورة الشمس وهي خمس عشرة آية

بسم الله الرحمن الرحيم والشمس وضحيها
والقمر اذا تليها يعني حق تعالى قسم ديبوروركه اول كونش خالقي حقيچون
وانك روشنلغني و حرارتني يارادن خالق حقيچون و دخي اول آي حقيچون كه
كونشك اردينجه كيدر كيجه كون طلوعنه انك هلالك كوردرسز و دخي بويورديكه
والنهار اذا جليها والليل اذا يغشيها يعني اول نهار خالقي حقي ايچون كه
كيجه ظهوره كلسه كيجه قره كونش سوررز دخي اول ليل خالقي حقي كه ظلماتيله
كوندوزر روشنلغني سوروب جهاني قركلوغله اورتر و دخي بويورديكه والسماء
وما بنيها والارض وما طحيها يعني حق تعالى بويورديكه اول سما حقيچونكه
نيم مخلوقمدور ونيم كمال قدرتم حقيچون كه اول كوكلرك واكا متعلق
اولانلرك ستاروك خالقيم و دخي اول يرلر حقيچون كم سوم مخلوقمدرونيم تا نم
حقيچون كم يري يارادب بوزينتلرله وانواع منفعتلرله تسويه ادوب دوشدم

و دخي سوزديكه ونفس وما سويها فالهمها فجورها وتقويها يعني حق تعالى
بويوروركه بو انسانلرك نفسلري حقيچون كه بنيم صنعم و مخلوقمدر و دخي بنم عزتم
و قدرتم حقيچون كه اني راست ادوب هر اعضالرني ياراندوم كه كندولره دخي
منفعت ويره اكر ياراتدوغمز غيري صفتا اوزره يارادلسه خلقتلري قبيح
اولوب هيچ منفعت ويرمزدي و دخي اول خالقي حقي كه اول نفسه الهام ادوب نه
اشلمك كركدر بلدوردي طاعتلردن و خيراتدن كه كندونك سبب نجاتي
اندهدر و رونه لسندن يغلمق كركدر اني دخي بلدوردي معصيتلردن
و ازغونلقلردن كه كندونك سبب هلاكي اندهدر و دخي سوزديكه قد افلح
من زكيها وقد خاب من دسيها يعني حق تعالى نا اولدن بو كاذك كم انده ايجدي
دمك اولوركم كوننجي وايجحق و كيجه ايله كوندوزحق و يرله كوك حقي كه حق تعالى
اكا طاعت و معصيت يولن بلدوردي تحقيق فلاح بولوب قورتولان انلردركه
نفسني معاصيدن و ياره مز خلقلردن و كفردن شركدن توحيد صويله واخلاص
صابونيله يودي ارتدي پاك اتدي صلاح اوزره اولدي اوليجه و تحقيق زيانكارلر
اولدي و نفسني خور و حقير قلدي شول كمسه كم نفسن غافل قيوب معصيتلر و انكارلر
و ضلالتلرده دائما بولاشدوردي حق تعالى دن قورقمدي انوكله اولدي بوندن
صكره اول ثمود قومنك طغيانلرندن و شقاوتلرندن خبر ويرديكه اول
انكارلري و ضلالتلري نيه ايرشدي تا بو مرتبه كافرلري انوكله متنبه اولوب
اوكونلر و دخي بويورديكه كذبت ثمود بطغويها اذ انبعث اشقيها يعني اول ثمود قومي
اول رسوللريني كه صالح پيغمبري طاغيلقلرندن و شقاوتلرندن اني
اني يالانلدلر واندن معجزه استدلركه قيادن دوه چيقره خلق اني تصديق قلمق
ايچون اول دوه دكلري كبي چقاردي تكم بو قوم اعرافده و هودده قصه سي
بيان اولوب كجدي اول قوم ايچلرندنكي شقيلري قدار بن سالف دي ومصدع بن
دهر ايدي انلر واروب اول دوه نك صكرن قيروب اولدوردلر تكم حق تعالى
بويوردي فقال لهم رسول الله ناقة الله وسقيها فكذبوه فعقروها يعني
تكرار رسول صالح انلره ديديكه حذر ادوك صاقنك كه بو الله تعالى دوه سيدر

معجزه ايله كلمشدر وشرفى وكرامتى وار فلاندن دوه لر اوزرنه اندن الجكوب زحمت ويرمك قولدنو بتيجه صوين ايجسون والا سنى حق تعالى دن عذاب كلور اول قوم صالحى يلان تلديلر اول دوه نك شكولرين قيردلر اولدوردلر اكا التفات قلمادلر نتكم حق تعالى خبر ويردي فدمدم عليهم ربهم بذنبهم فسويها ولا يخاف عقبيها يعني الله تعالى انلوك اوزرنه اولضلالتلرى وشقاوتلرى سببيله غايت عقوبت برله عذابا نذروب هلاك ايلدي كه اولوسى كبيسى خاص عامى كلى اول هلاكلكده برابر اولدلر كلينك انده رضاسى اولدوغيچون زيرا بر قومك اچنده بر قاچ كشى فسادا شلسه كرو قلان قوم اكا راضى اولوب انى منع اتمسلر عذاب كتنه عام اولور ايچون دوه اولدورلرانك عاقبتندن قورقميوب الله تعالى دخى انلرى هلاك ايلدي زيرا بر موجود يوقدر كه انك حكمنه تعرض اده بيجون بويله قلدوك ديه اندن صورقه كه مجموع يرلري وكوكلري اهليله هلاك ايلسه كمسنه مانع معارض يوقدر ملكنه وسلطنتنه ذره قدر ضرر يوقدر قادردر نه دلرسه اشلر سورة الليل وهى عشرون ايات نزلت بمكة

بسم الله الرحمن الرحيم والليل اذا يغشى والنهار اذا تجلى وما خلق الذكر والانثى يعنى حق تعالى قسم ادوب ايدر اول كيجه حقى ايچون كه ظلماتله كوندوزدن روشنلغن اورتر يوله كوك اراسن كلى ظلماتله قيلادر واول كوندوزي يارادن خالقى حقى ايچون كه ظلماتى ايچندن چقاروب عالمى روشن قيلور ودخى جميع حيواندن وادمدن اركك وديشى يارادن خالقى حقى ايچون ان سعيكم لشتى يعنى تحقيق اى ادم اوغلانلرى دينلوكوز دخى مختلفدر كموكوز اشلديكي عملن اشلر ايمانله هيچ اكا معصيت قرشدرمز اسانلغله اوچماغه كرور وكموكوز معصيت اشلر ايمانله طاعتى ترك ادوب اكا خطر واردر كه اخر وقتنده كثرت معاصى كوكلن قرار دوب اول ايماندن سلب اولورايمانسز كيده وكموكوز طاعتله معصيتى بر برينه خلط ادر وكر يادن تارودن ثوابى ازتوق كله كناهدن فضلمزله انى دخى عفو ايدرز چون ايمانى سلامت اولوب كله زيرا اول عبادت طاعت كه حضرتمزده ايمانله كله

اذ دخى اولورسه اول قبوليته محل بولور اول اعمال خيرات كه كفر شرك كله اول نه قدر چوق اولورسه مردود در قبوليته رجا اولمز ودخى بويرديكه فاما من اعطى واتقى وصدق بالحسنى فسنيسره لليسرى يعنى شول كمسه كه كفردن شركدن صاقندي حق رضاسيچون مالندن صدقه ويردي وكلمۀ توحيدي تصديق ادوب الله تعالى برلدي ومؤمنلره وعد اولنان جنتى وثوابلري كرچكلدي وسعيى اوتكيچون قلدي بز اكا توفيق ويروب جنت عمل طريقنه يورر وسكلكى كلور قليوررز ودخى بيورديكه واما من بخل واستغنى وكذب بالحسنى فسنيسره للعسرى اما اول كمسه كه مالندن زكوة صدقه ويرميدي بخل ايلدي كندو وبى اول ثوابدن مستغنى كوستردي كه اكا هيچ احتياجي يوق ودخى كلمۀ توحيدي تكذيب ادوب حق تعاليلنك وحدانيتنه انانمدي وجننه ثوابه اتكاد قلدي بز دخى انى مخذول ادوب اكا توفيق ويرمزوز معاصى وضلالت طريقني اكا اسان قليورز بو سورە نك سبب نزولي مفسرلرك اتفاقى برله ددلركه ابابكر صديق رضي الله عنه حقنده در شول وقت اميه بن خلف وابى بن خلف بلاله كه انلرك قوليدور اسلامه كلدوكيچون عذابا دلرديكي كوروب غيرت كلدى كندونك بر قولى وار ايدى اسلامه كلمزدى اول قولى ويردى اون وقيه دخى التون ويردى صتون الدى حسبة لله ازاد قلدى ليس اول ابوبكر حقنده بو سوره نازل اولدي كه انلر بو صفتلرله موصوف اولدلر ودخى بيورديكه وما يغنى عنه ماله اذا تردى يعنى اولكه بخل ادوب مالدن ويرمدلر كندولرا اولوب مالن دنيده ترك ادوب كتسلر يارين قيامت كنده عذابه دوشوب سلا اولنجق اول مال اكا نه اصي قلسر عذابدن ارتوق ودخى بيورديكه ان علينا للهدى وان لنا للاخرة والاولى يعنى طوغرو يولى قوللروزه روشن قلمق بزوم اوزرمزه درحجان دلسوز قوللروزه هدا يولن ظاهر قلورز اول يولده انك كوكلى كوزنى اچى ويرورز واهل ضلالتدن اول يولى ستر ادوب كوكلنك دخى بزوم اوزرمزه دوركندن دلسوزانى كورلورز تحقيق اخرت ملكى دخى بزوم در انك اهلن دخى بز يارتدق بزوم درا ولوكه مؤمنلور انلرى اخرتده ثواب كرامت ويوملكه عزيز قلورز ننه كه دنيده معرفت ايمان

ويرمك الله عزيز قلدوم وكافرلري آخرتده عذاب محنتله حقير قلدوم تنه كه دنيده
كفر شركله حقير قلدوم ودخي بيورديكه فانذرتكم نارا تلظى لا يصليها الا الاشقى
الذي كذب وتولى يعني بن سيزي قورقوتدوم براوده كه قيغلري صاچلوب
اهلي اوزره يالكز اياغلجي در واكا كيرنلره قتي خشم دوب قاقيجي در بدرستي
كيرمز اول اوده الا اشول شقيلر كه رسوللري وانلرك كتابلرين وقيامت كونني
يلانلدلر وايماندن اعراض ايتدلر بو آيتدن لازم كلمز كه استثنا ايتدكدن طاموية كيرمك
همان كافره مخصوص اوله اهل ايماندن عاصيلري كيرميه زيرا دركات نار حقده
شول دركاته كه كافرلر كيرر اكا مؤمنلردن عاصيلر ولانلر كيرميه برابيق دركية كيره
ودخي بيورديكه وسيجنبها الاتقى الذي يؤتي ماله يتزكى يعني تيز اولا كه ايراغ
اولا اول اودن ابوبكر كه كنديني كفردن ومعاصيدن صقلدي وماليندن حق
تعالى واجب قلدوغي حقي ويروب زياده صدقه لر دخي ويردي كنديني دخي ماليني
پاك ايدوب زياده قلدي ودخي هر كمسه كم دينده پرهيزكار اولوب كنديني كناهلردن
صقلدي وماليني وارلغيله زكوتن ويردي ويوغسه كوجي يتدوكجه صدقه ايلدي
اول دخي ابوبكر كبي اول اودن ايراغ اولوب ابدي سعادته ايردي قورتولدي ودخي بيورديكه
وما لاحد عنده من نعمة تجزى الا ابتغاء وجه ربه الاعلى ولسوف يرضى
بو آيتك سبب نزولي بويديكه چون ابوبكر صديق بلالي صتون الوب آزاد قلدي كافرلر
ديدلركه ابوبكر بلالك حقنده بوني اندن اوتورو قلديكه بلال انلرده طوغنه خدمت ايدردي
اول دخي اندن اوتورو اكا عوض قلدي ودخي اول ابوبكرك آتسي ابي قحافه ابوبكر آزاد قلدوغي خوش
كلدي قو اولدوغندن اوتورو ابوبكره ديديكه يا ابابكر بلمزمسن كم هر قوسنك آزاد ايلوسي
كنديوجنسلرندندر وچون آزاد قلورسن باري بر كمسه آزاد قيل كه انك كوركلو
بر بقماغه يارا صورتي ولا وقوتي اولا پس حق تعالى بو آيتي اندروب بيورديكه هيچ
بر كمسنك ابوبكر قتنده منتي يوقدركه جزاسي ونعمتي بوغديكه ابوبكر آتدوكي اكا عوض
اوله انجيون ايديدي ليكن مرادي انك فعلندن اول رب اعلانك رضاسندن
اوتروايدي تيز اولا كه اول رتبه دخي اكا اول قدر ثواب ويره كه اول دخي راضي اولا ودخي
هر كمسنكم حق رضاسيچون بر ايشي اشلسه حق تعالى اكا دخي اول كرامتي ميسر قلا

سورة

سورة الضحى وهي احد عشر آيات — بسم الله الرحمن الرحيم

والضحى والليل اذا سجى ما ودعك ربك وما قلى يعني كوندوزي يارادن خالق
حقيچون وضحى حقي وضحى وقتنده قلنان عبادتلر حقي ودخي اول كيجه قرنكوسن ياردن
خالق حقي واول كيجه قلنان عبادتلر حقي سني ربك ترك ايتمدي يا محمد اول وقتدن بروكه
سكا وحي اولندي ودخي سني كريه كوروب دوشمن دخي طوتمادي اول وقتدن بروكه
سني سودي بونك قضيه سي بويديكه قريشك مشركلري مدينه نك يهوديلرنه خبر
كوندروب صوردلركه بونك حالي دعوليسي حقميدر ديوخشه باطل اوله يهوديلر
ديدلركم واروك اصحاب كهف قصه سندن وذو القرنين قضيه سندن صوروك
ودخي روحدن صوروك اكر بولردن سزه خبر ويرمزسه اول نور زنه بيلوك كرچكدر ديش
اول قريش اولولري ديلوب كلوب صوردلر رسول عم اولره ديديكه دونك بو كون
واروك يارن كله سزه خبر ويرم ديدي انشاء الله ديمدي اونوتدي اندن اوتوراون
بش كون وحي كسلدي جبرائيل كلمدي بعض روايتده قرق كون كلمدي مشركلر ديدلركه
محمدي تكريسي اونوتدي ترك ايلدي واني دوشمن طوتدي رسول اني ايشدوب ملول
اولدي حق تعالى اول كافرلرك سوزلرين رد قلمغيچون ورسولنه تسلي اولمغيچون
بو سوره ايندوردي ودخي بيورديكه وللاخرة خير لك من الاولى ولسوف
يعطيك ربك فترضى يعني يا محمد سنك ربك حقي شول كرامتلر وعزتلر كه سكا
ربك آخرتده ويرسيدور دنياده ويردوكي عزتلردن وكرامتلردن يكركدر زيرا كه
عزت دنيا فانيدور وعزت آخرت باقيدور ودخي تيز اولا كه حقيقتا ربك
طاعتلرك ثوابلرن ويره ودخي جنتده كوثر وسفا مشفاعت ويرم وسنوك شفا
عتوكله امتكك كناهلرندن اولقدريا دلغيه كم سني اندن خشنود اولاسن ودخي
الم يجدك يتيما فاوى حق تعالى رسولنه قلدوغي احسانلرني ذكر ادوب منت
وهم تسلي ايدوب بيوروركه يا محمد سن يتيم دكلمدوك كم طوغمدن آتاك اولدي
وسكز ياشنده اناك اولدي سني اول وقت تركدا تمدوك عموك ابوطالبه اولاشددرق
انك كوكلنه شفقت بروب سني تربيت ايدوب ردك ستمديكي حالده كه سكا وحي
اذوب رسالت ويردوك سيني نته تركدا ايدوزو دخي بيورديكه ووجدك ضالا

فهدى يعنى يا محمد سنك ربك سنى نبوتدن وحكمتدن وقرآندن وقرآن وقصه‌دن
جاهل بولدى دخى ايمانه دعوت ايتمكدن بوكلسنه سنى لايق ادوب هدايت
ويردى ودخى كچى اوغلان ايكن مكه دره سنك بعضسنده ازدك ابوجهلله
سنى كوردك عبد المطلبه ايرشدوردك ودايك حليمه سنى امزوروب تربيت
قلدقدن صكره الوب كتورركن يا ورى قلدى سنى بولكلسندن ضايع
ايتوب صقلدقوترك ايتدوك شمدكيحالده مى ترك ايده روز ودخى بيوردكه
ووجدك عائلا فاغنى يعنى يا محمد ربك سنى علم حكمتدن وقرآندن وما لدن
درويش بولدى وكوكلوكى دخى فقير بولديكه خلقلره لتده كى ما لتدن
اومردوك سكا حكمت ويروب وقرآن ويروب ونيجه قبايل وشهرلرى سكا
فتح ايدوب وخديجه ماليني كلى سكا ملكلندروب سنى غنى قلدى ويردوكى
نسنيه قانع قلدى ودخى بيوردىكه فاما اليتيم فلا تقهر واما السائل
فلا تنهر واما بنعمة ربك فحدث يعنى حق تعالى بويوردكه يا محمد سن يتيملك
چكوب صنادك ودرويشلكى دكدوك كوردوك امدى سن يتيملرى چاغرو
وسوكيلمه وانلرى يوزوك دروب باقمه وانلروك حقلرنى ضايع ايلمه واتسنه
دخى خبر قيلكه انلروك ماللرين ظلمله الاورمسونلر ودخى قچان سكا بر سايل
كلسه انى بار مغله دوتوب يا خود ايري سوزله منع ايلمكل كندوفقروكى اكثل
اراجوق واردن اكالسنه ويركل ياخود لطفله خوش سوزله كوندركل بو ايده
جميع خلقه تنبيه اشارت واردركم حق تعالى اكا نعمت ويره اكا واجب
اولوركه فقرانك حقينى ضايع ايتميه كندونك اصلده درويشلوكن اكاكه دنيايه
كلدكده برحبه سى يوغدى حق تعالى اكا بودكلو نعمت روزى قلدى ودخى
ديديكه يا محمد اول ربك سكا ويردوكى نعمتدن خلقه خبر ويرسويله اول نعمتنى
خلقه بلدوروسكا ويردوكى كراماتلردن خبر ويروبندن دخى تنبيه وارا اكا كه
هر كسكم قرآن بله كركدوركم حسبة لله كمه كركسه اوكرده اجرت المسه
وابو سعيد خدرى روايت قلور رسولدن كم بويوردى ان الله جميل يحب
الجمال ويحب ان يرى اثر النعمة على عبده يعنى اول الله تعالى كوركلودر كوركى

سوروانى دخى سورزكه قوللرى ويردوكى نعمتلروك شكرن يرينه كتوروب انى
خلقه سويليوب اظهار ايليه اما مرادى انوكله فخرلنمق اولميه بلكى حق تعالينك
احسانن بلدورمك ولاواكا منتجا ولاكه كندو اول نعمته لايق دكل ايكن
حق تعالى فضلندن عطا قلدى پس اول نعمتك اثرن كندوا وزرنه بلورده شول
يتتااوزره كه درويش انك غناسن بليوب اندن حاجتلرن طلب ايده لر
سورة الانشراح وهى ثمان آية بسم الله الرحمن الرحيم
الم نشرح لك صدرك يعنى بو سورده دخى حق تعالى بعضى عطالرنى ذكر ادوب
رسولنه منتا درسبب منت عطادركه رسولنه بويرديكه ربمه بر لسنه صورد
اى كاشكه انى صورميا يدم هر كرده دم يا رب ابراهيمى كندوكه خليل طوتدوك موسى
سكالمه قلدوك خطاب ادوب بويرديكه الم يجدك يتيما فآوى تا بوكادكى
بويردى برسنك صدرك كلكتمدوكى توحيدله وايمانله بعضلردرلركم
بواولدوركم جبرائيل اوغلانلغى حالتده دايه سى قتنده ايكن كلوب انك كوكسن ياردى
يوركنى چيقرديزمزمدن بر قوغه صو چيقروب كتوردى انى يودى اچنده نه وارسه
ارى دوب پاك ايلدى اندن لكنچه كتوردى اچنده علم ايمان طلوانى رسولك
كوكلنه طولدوردى كيرويرينه قودى جبرائيل اليله صغادى كوكسى كروباتيجى اولدى
ودخى ديمشلردوركم بونوك معنيسى بودوركه برسنوك كوكلوكى يومشق قلمادقى
وحى قبول قلماغيچون وخيرا ثلرى سومك ايچون وانى دخى طاهر قلمادقى شياطين
وسوسلرندن كم سنك كوكلوكى انجتميه ودخى بويرديكه ووضعنا عنك وزرك
الذى انقض ظهرك ورفعنا لك ذكرك يعنى يا محمد برسنى عصمتمز اچنده طوتمدقى
كه كناه اشلمكدن اكربزومصفلا مقلغمز اولمسه سن اول كناهدن اغربوكاريو
يوكلنوردك انك كبى اغربوكلركه ارقاكى بومثل وجهى اوزره بياندور حقيقت
دكلكم رسولك كناهلر قزنمش اوله بو وجهله دخى اندن عفو اولنه ودخى بعضلر
ديدلوكر برسنك كوكلوكدن اول يارمزخلقلرى چقردق ارتدق ودخى يارمز طبيعتلو
كيدردك كم سنك كوكلندن اول نبوت ورسالت يوكى سكا اغركلوردى بو تاويل
اوزره بيان معنا حقيقى در مجازى دكل زيرا اول انشراح صدرك تتمه سى دور

ودخی بیوردی یا محمد بز سنك مرتبه كی وشرفكی یوجلدوب رسالت ونبوت ویر
مدوكی ودخی سنك ذكرك اكمغی توجه فلما ذكرت كه بش وقتده اذان اوقنسه
وقامت اوقنسه ودخی نمازده تشهدا وقونسه ومنبرده خطیبلر خطبه
اوقسلر بنوم ادیله سنك ادوك بله ذكر اده لر وكافر اسلامه كلسه كلمهٔ
شهادتی كتورسه بنم ادم ذكر اتمدكجه مومن اولمز تا سنك ادوك بیله
قوشمایجه ودخی قران اجنده هر یرده بنم ادم ایله سنك ادوك بله ذكر ایلدوم
بومرتبه لری وبو شرفلری اكمتمش كه سندن اول وكیلم ویرلن مرتبهٔ اكا دسن ودخی
بویردیكه **فَاِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا** یعنی هر زحمتك ردنجه بر راحت
وار دنیده ودخی دنیا زحمتلرینك صوكیجه اخرت بوللوقلری وار یعنی هر كم دنیده
درویشلوكله طاعت عبادت زحمتن چكدیسه اكا اخرتده جنت راحتلقاری وار كه
نهایتی یوق ودخی تاكید فلما عیجون اكی كز تكرار اتدوب بیوردیكه دشوارلغله
كلكلك وار كه اول اندن ایرلمز انوكیچون ددی رسول ع م والله اكر اول دشوارلق
بر وقایجنده اولایدی اول كلكلك انی استیوبارنجه كیریدی ودخی
ددیكیم بر دشوارلق اكی كلكلك اوزره غالب اولمز زیرا اكی عسر بر عسر معتنسنه در
واكی یسر هر بری بر یسر معتنسندن عبارتدور بو معنیا راهل معانی قتنده معلومدر
ودخی بیوردیكه **فَاِذَا فَرَغْتَ فَانْصَبْ وَاِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ** یعنی قچن غزادن فارغ
اولسك یا محمد اجتهاد دوب طاعت قیل دوكدنیكا تضرع قیل حاجتلروك
للغندك
دله ودخی قچان نمازدن فارغ اولسك دعایه مشغول اول كندو نفسك اشغا
فارغ اولسك قایم اولوب نماز قیل واول زبوكدن یكانیا نادوب حاجتلروكی
اكا عرض ایله **سُورَةُ التِّينِ وَهِيَ ثَمَانُ آيَاتٍ** بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ وَطُورِ سِينِينَ یعنی حق تعالی قسم ادر تینله زیتونه
بعضلر دیشلر كم اول شامده ولا یتنده اكی طاغ دور تین بر طاغدور قدسده
و زیتون بر طاغدور شامده دمشقه یقین اما اكثر مفسرلر بونك اوزره در
اول بیلن انجیرله زیتوندور حق تعالی بو اكی یمشه اندا انجدیا نوكیچون بو اكی اغاج
جمیع یمش ویرن اغجدن عجبا غجدور منفعتی چوقدور لیس بویوردكه انجیر حقی

وزیتون

وزیتون حقی یاخود بولروك شرفنی بیان اتدوب كندو ذاته اضافت قیلوب قسم
اتدی بویردكه انجیروك وزیتونك خالقی حقی ودخی اول طور حقی كه انجا دور
وموسی انده سكالمه قلمشدور **وَهٰذَا الْبَلَدِ الْاَمِينِ** یعنی دخی وشبو مكه
شهری حقی كه امین دور بوكا كیرن قورتلور اولدور نسكدن یا سوروب چقار تور
لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِي اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ یعنی حق تعالی
بویوردكه انجیر حقی وزیتون حقی وطور سینا حقی وسكهٔ امین حقی تحقیق بز بو
ادمی اوغلانلری كوركلو قامتا اوزره واحسن صورتا اوزره یاراتدق طوغرو
اكی ایاغ اوزره یوروده ودخی اكی ال ویردوك یا رمقلو یرتدق نه كركسه طوتر ولجوق
دل ویردك نه دلرسه سویلیر بواول وقتدور كه تمام یكتا ولا وقوتی كمالده اولا
وبویی اوزره یعنی تمام كمالده اولاسقراندن صكره بزاول انسانی اسفل
سافلینه بز غورروز یعنی اولاین قوتنی ویكیتلوكنی الوب ضعیف الحال قیلورز
پیرلكه واذل عمر بز غوروز بلی اكی بوكلور عقلی نقص اولور بلدوكن بلمز اولور
اوغلانلیغی حالنه دونر اما بو سعیدن انسیرك سعی بودور چون انسان كه
كافر فاجر دور بزوم اول احسن صورتی وكوركلو قامتا وزره یاراتدوغموز
نعمتك شكرن بیرنیه كتورمدلر بز دخی انلری اولدوكدن صكره بز غوروز اول
اسفل سافلینه كه جهنمك اشفه دركیسی دور **اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ**
فَلَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ یعنی حق تعالی سوسنلری استثنا قلوب دیكه الا شولركه
الله تعالینك وحدانیتنه تصدیق اتدلر وكوركلو عملار اشلدلر كه اللهه لایق
اولا انلره حاصل اولاد وكمز اكسلمز ثوابلر زیرا بر مومن یكیتلوكی وقتنده قوتی
وحیاتی نی عمل صالحه خرج ایلیه قچن حستسه اولا اكا شول یكیتلوكده قوتی وار كن
عمل اتدوكی كبی ثوابلو یازیلور تا قیامته دكن اكسوكسز وسنتسز ودخی رسولدن
ع م روایتدوركه بویردی قچان بر طاعت اهلی مومن وفات قلسه اول اكی
فرشتلو یكوكه چقر دیرلر كه یارب اول قولك وفات قلدی كه بز اكا موكل ایدوك
نه دستور دیرسه كوكده سكا عبادت قلالوم حق تعالی بیوردكه جل جلاله وعم
نواله بنوم كوكده فرشتلوم چوقدور طلودر ولیكن یوروك سز اول قولومك قبرینه

واردوک تا قیامته دکن اکا یکجه و کوندوزده نه قدر طاعت و عبادت قیلوردی
کور اول قدر ثواب یازولور و دخی بیوردیکه فما یکذبک بعد بالدین الیس الله
باحکم الحاکمین یعنی حق تعالی بو یرلرده آدم اوغلانی تنبیه ایلدی
یعنی حق تعالی بو کورکلو صورتده یاراتدقدن صکره و بونجه حجتلر بیان
قلدقدن صکره تا کذب سنی اول حساب کوننی و حکم قضا کوننی یالانلیه‌سن حق
تعالی‌کی عدل ادنلرک عدلی دیمیسی دکلمیدر و حکمنده کما قولری عدلله طوته
و مؤمنلری فضلله طوته و دخی دیمشلر کم بو خطاب رسوله‌در یا محمد بونجه
حجتلر دلیللر ذکر اولندقدن صکره کمدر کم سنی تکذیب ایدوب قیامت
کوننه اینانمز الله تعالی حاکملرک قادری و قویسی دکلمیدر دوستلریله
اولولرک اراسنده حکم ایدوب دشمنلردن انتقام آله بلی انک حکمی نافذدر
سورة القلم جمله حاکملردن کمسنه مانع و معارض دکلدر وهی تسع عشر آیات
بسم الله الرحمن الرحیم • اقرأ باسم ربک
الذی خلق یعنی اوقی یا محمد قرآنی اول ربک آدیله که بو خلایقی یاراتدی جمیع اهل
تفسیر اتفاق ایدرلر که اول اینن سوره قرآندن بودر سبب قضیه بودر کم
چونکه رسوله قرق یاشنه ایردی قولاغنه ندا اولوردی کلوردی که یا محمد
اما کیم ایدوکن بلمزدی قورقردی که بو کاهنلق واقع اولا تا که بر کون
جبرائیلی کندو صورتنده کوردی طاقت کتورمدی عقلی کیتدی کتوروب خدیجه
کتوردیلر دیدیلر که نیلدوک کندوکی بر دلونه چقتلندر دیدی چون رسوله افاقت
بولوب کندوه کلدی قضیه خدیجه‌یه خبر ویردی خدیجه طوروب ورقة بن نوفله
واردی کم اول انجیل اوقوردی تفسیرله اندن عداسه کلدی که اول راهبدی
انلر خدیجه‌یه دیدلر که انک بر عظیم اولو نشانی وار که ظهوره کلسه پس بر کون
دریه واردی جبرائیل بو سوره‌یی اندروب امر ایتدی اکا ابدست الوب ایکی رکعت
نماز قلدردی چونکه دوندی اوه کلدی خدیجه‌یه انی خبر ویردی و هم ابدستی نمازی
اوکرتدی اما بو روایت بودر کم عروه عایشه‌دن روایت قلدی دیدی اول
نسنه کم رسوله وحیدن ظاهر اولدی کرچک دوشدی که کیجه کوردوکی

ایدرته افلقی کبی تیزجک واقع اولوردی اول وقت اکا خلوت سوکلو اولوب عزلت
ایلدی واروب حرا طاغنه انده اکلنوردی اندن دونوب خدیجه‌یه کلوردی بر
کون اول حراده ایکن جبرائیل کلدی دیدی اوقی یا محمد رسول ما انا دیدیکه بن اوقیجی
دکلم نه اوقیایم جبرائیل بنی طوتوب باصدی قصیدیکم قتی زحمته واقع اولدوم اندن بنی
قیوویروب دیدیکه اقرأ باسم ربک الذی خلق تا اکا وارنجه کما لم یعلم اول
قورقوسیله رسول اعضالرنی دترمک طوتوب خدیجه قاتنه کلدی دیدیکه بنی اورتوک
برکلیم ایله بورونوب دترمه قودلر یاتدی تا اول قورقوسی کیجنجه پس حق تعالی اقرأ باسم
ربک الذی خلق دیدوکی معنی بودر اوقی یا محمد اول ربکک آدیله کم یاراتدی و انی برله کم جمیع
مخلوقاتی یاراتدی اولمامغی اندن دور اول مخلوقک اشرفی که انساندر انی بیان ادوب
بیوردیکه خلق الانسان من علق یعنی یاراتدی بو آدم اوغلانی بر پاره اویوشمش
قاندن و بر آیتده طپراقدن و بر آیتده قورو صودن دیو بیوردی بو آیتلر کلی بربرینک
تصدیقیدر زیرا اول یارادلمق طپراقدن ایدی اندن نطفه‌دن اندن علقه‌دن
اندن مضغه‌دن نته که جملهسی بر آیتده بیان اولوندی بوندن صکره بیوردیکه
اقرأ وربک الاکرم یعنی اوقی یا محمد اکر سن اوقیجی دکلسک سنک ربک سکا
معاونت قیلوب انی فهم ایتدوره که اول کریمدر قوللری جهلتدن تجاوز
ایدوبیجیدر و جهلله اشلدوکلرنی دخی عفو ایدیجیدر و دخی بیوردیکه
الذی علم بالقلم یعنی اول الله‌در اول کم خط کتابتی اوکرتدی قلمله بونکله
بو کتابک فضیلتنه تنبیه قلدی بونده اولو منفعتلر اولدوغیچون زیرا بو انواع علوم
دیوان اولنمه و بو حکمتلر محفوظ اولنمه بو کوکدن اینن کتابلر احکامی صقلنمز
الا بو خط کتابیله اکر اول یازمق اولمیایدی دین و دنیا هیچ قایم اولمیایدی بو شرفدن
اوتوری انونکله قوللرنه منت قلدی و دخی بیوردیکه علم الانسان ما لم یعلم یعنی
آدمه ایله بلدوردی جمیع مخلوقاتک آدلرنی الهامیله و رسوله بلدردی قرآنی
بلمزکن دخی جمیع آدم اوغلانه بلمدوکلرن بلدوردی کمال کرمندن و اول علمله
انلری جهل قرکلوغندن چقاروب علم نورنه کیوردی و دخی بیوردیکه کلا
ان الانسان لیطغی ان راه استغنی ان الی ربک الرجعی یعنی حقیقتا بو کافرلر طا

وعاصي اولورلر چونكه كندولري مستغني كوره لر الله تعالى ايلدن ابوجهل كبي وانك
اصحابي كبي فرعون كبي كه ربوبيت دعوليسن قلدي وقارون كبي كه مال الله عجب
ادوب فخر ايلديجي امرنه عاصي اولدي مال الله ين خسفا ولدي وبلكه يا محمد اولـ
طاغي اولوب مال الله سركشلك ايدنلرك عاقبت دونوب كلجك يرلري ربكدر يعني كه
بر بر محاسبه اولوب جزا الكسلر كوك مطيعلر جنته طاغيلر ناره كرسه كرك ودخي
بيورر ديكه **ارايت الذي ينهى عبدا اذا صلى** بو ايتك سبب نزولي بو نديكه ابوجهل
لعين ديديكه لات عزي حقي اكر كورم محمدي كه يوزن يره قويوب سجده ايلر وارووب
ايا غيم ايله قفاسينه باصوب شول قدر طوتام كه ايا غم التنده اوله كوردي پيغمبري
كه نماز قيلور ودي واردي قصد ايلديكه بصا يدي يقين واريجق جيتين كورو قاچدي
انكا صوردلر كه نيجون قاچدك ديديكه اوكومده بر دريك خندق كوردوم ايچي اود
يالكيله طولو اندن اوتوركو قاچدوم وارميدوم پس حق تعالى بو ايتي انديردوب
بيورر ديكه كورمزمسن يا محمد اول كافري كه الله تعالى قولني سولاسي عبادتندن
منع ايدر يعني بزوم عبادتمزدن يعمق استر **ارايت ان كان على الهدى او امر بالتقوى**
يعني كورمزمسن كه ابوجهل اسلامي قبول ادوب هدايت اوزره اولا يدي دخي اول
نمازدن منع ايتمكلكي قويوب كفردن كافرلري منع ادوب اسلامه وتوحيده امر ايليدي
انكا خير اولور دكلميدي كفره معاون اولمقدن ودخي بيورر ديكه **ارايت ان كذب**
وتولى الم يعلم بان الله يرى يعني يا محمد اكر اول ابوجهل سني تكذيب ادوب ايماندن
اعراض ادرسه بويني بلمزمي كه الله تعالى انك نه قلدوغن كورور وركو واكا جزاسن قيلور بو ايت
جوابي دوركي اوللكن ايتلو ولنكه ارايت الذي ينهى عبدا اذا صلى ديو بيوردي
ودخي بيوردي كه **كلا لئن لم ينته لنسفعا بالناصية ناصية** يعني حقا كه ابوجهل
بزوم رسولمز محمدي لجتمكدن يعلتمز اولورسه توبه ادوب اولمزدن اولنا سلامه
كلمزا اولورسه عزتمه حقيچون ايله قتي طوتا روز نه اني اول الني سلجندن دوزخه مجالي
اوليه يعني قيامت كونندن اني طوتوب الني سلچيله اكي ايا قلريني بغليوب طوب كبي
جهنمه اتالور بو ايتلدكه ابوجهل حقنده انذي حكمي عام در جميع خلائقه كه بو كلمه
اوكولنوب كشه خيراتدن منع اميلر يعني بغميالرو يغمق استيني منع ادوب

زجرايده لر ودخي بيوريديكه **كاذبة خاطئة فليدع ناديه سندع الزبانية** يعني بز
يوزينه وناول الني سلچي طوتالركه اول ناصيه نك صاحبي الله تعالى وزرنه يلان
سويليوب اهل اولاد اطلاق ادر شركدور خاطي دور الله تعالينك رزقني يرد خي
برايروغه طبر بو ايت كلنجك رسول عم اوقودي ابوجهل لعين ايشدوب ديديكه يا
محمد بن قومي قبيلمي قعروب جمع ايدم سنك ربوكي بندن منع ايده لر حق تعالى بويرديكه
ايت يا محمد اول اهل مجلسن واول اصحابن ديو شورسون كه اكا يارد م ايده لر بز دخي
اول زبانيلري قعره وز كه عذاب فرشتهلريدور وايري سوزلولردر قتي قوتلولردور
هيچ ترحملري يوق چون ابوجهل زباني ادن اشتدي قورقو يله كرو دوندي اكا ددلر
محمددن قورقدوكمي ديدي يوق اما انوك قتنده بر انلو كوردوم بني زبانيله قورقتدي
بلمزمكه زبانيه نه نسنه دور اول انلو بندن يكا قصد ايلدي قورقدومكه بني يوديدي
اندن اوتوري قاچدوم ودخي بيورديكه **كلا لا تطعه واسجد واقترب** يعني يا محمد
حقا كه سن اول ابوجهله مطيع اولمه اندن قورقوب بكا عبادتكي ترك ايتميوب نماز
قيل سجده ايله اول اعمال صالحه ايله اول ذي كه تقرب حاصل ايله روايتدور
مجاهددن ايدور قولوك سولاسنته كي يقين اولماغي اول وقتا ولوركه سجده ده اولا
سورة القدر زيرا حق تعالى بويرديكه سجدايت بكا يقين اول اسن **وهي خمس ايات بالخلاف**

بسم الله الرحمن الرحيم ۝ **انا انزلناه في**
ليلة القدر ۝ يعني تحقيق بز انذوردك قراني جمله يوتندن لوح المحفوظدن دنيا
كوكنه قدر كيجسنده بوكا قدر كيجسي اندن اوتوري ديلدي كه اول كيجده مقدر اولنمش
بريلليق حكمي ظهوره كتورب دنيا امرلرندن واجلدن ورزقدن دخي بولردن غيري
نكما ولا اتلري تسليم ايدر اول ايشلري تدبير ايدجيلره كه اولر دورت فرشتهدر
جبرائيل وميكائيل واسرافيل وعزرائيلدور ودخي اول كيجه نك شرفن بلدورمك ايچون
بيوردي كه **وما ادريك ما ليلة القدر ليلة القدر خير من الف شهر** بو ايتوك
سبب نزولي بو ديكم رسول عم اصحابيله اوتوروب خبر ويرديكه بني اسرائيلدن بر
كيشي بيك ايل سلاح كوتوروب غزا قلدي كوندونا ودوج طوتاردي كيجه ايرتيه دك
احيا ايدردي تا اولنجه سلاحن اوزرندن كيدرمدي اصحابني اشدوب تعجب

قلدقلرکنده و عمللرینی تقصیر کوروب آز رغبت لرحق تعالی بو امتنه قدر کیجه سی ویروب
بویردیکه اول قدر کیجه سنک ثوابی بیک آیدن یکرکدورا اول بیک ایدن که قدر کیجه سی اولمیه
پس رسوله صوردیلر اول نه کیجه دور رسول بیوردیکه سزانی طلب ایلک رمضانک
آخر اوننده تکلوی کیجه سی یکرمی برنده واوچنده وبشنده ویدیسنده وطقوزنده
ودخی دیمشلردر که اکثر علمانک اتفاقی اناندر که یکرمی یدنجی کیجه ده در
ودخی بویوردیکه تنزل الملائکة والروح فیها یعنی اول کیجه ده هر کوکدن فرشته لر
اینر و سدرة المنتهی دن جبرائیل بله اینر و بو آدم اوغلانلرینک مؤمنلرینه دعا قیلورلر
و بولورک دعالرینه آمین دیرلر ایرته یری اغرنجه و خبرده کلمشدر که جبرائیل کعبه
طامنده طورور اکی قنادی واردر بری مشرقه ایرشور و بری مغربه ایرشور و بر یشیل
علم کعبه طامنه دیکه قور و بر علم پیغمبر روضه سنه و بر علم قدس مسجدینه و بر
علم طور سینا طاغینه اندن جبرائیل جمیع فرشته لره یریوزنه طاغلوب مؤمنلره
سلام ادرلر باذن ربهم من کل امر سلام یعنی اول فرشته لر اندوکاری و سلام
قلدقلری کلی اول ربلرینک دستوریله دور واول کیجه ده کلی افتدن و بلالردن
سلامتلودور ودخی شیطانک اول کیجه ده شر اشلمکه طاقتی یتمز بلکه کلی خیر و برکتدر
و رحمت مغفرتدور تمام هی حتی مطلع الفجر یعنی بو دکلرمز کلی واقع دراشلور
سورة البینة یریوزنده ایرته طوغنجه وهی ثمان آیات نزلت بمکة
بسم الله الرحمن الرحیم لم یکن الذین کفروا
من اهل الکتاب والمشرکین منفکین حتی تاتیهم البینة یعنی بو کافرلر
اکی بولک اولمشلردی بر بولکی اهل کتابدور یهود نصاری کبی و بر بولکی مشرکلردر
که بوت طپرلردی تورتینده انجیلده بولمشلر ایدی که آخر زمان پیغمبری محمد کلسه کرک
دیرلردیکه بز ایشبو دینمزی و قاعده مزی ترک ادردک کلونجه اول وعده اولنان رسول
کلمینجه پس حق تعالی بو سوره ده اندروب بویردیکه یعنی منفک اولوب زایل اولمزلر کفرلرندن
شول کافرلرکه یهود نصاری در اهل کتابدن ودخی اول بوت طپان مشرکلردن اول
جنیث سوزلرن وانکارلرن ترک ایتمزلر تا بولره بیان کلمینجه و کتاب کلمینجه بینه دن
مراد بونده محمد مصطفادر صلی الله علیه وسلم چون اول بینه بولره کلدی بر بولکی

اول کفرلرندن منفک اولوب اول جنیث سوزلرن ترک ایدنلر اسلامه کلدلر بونلر اهل کتابک
مؤمنلریدور ودخی عربک مشرکلرندن دخی اسلامه کلدلر و بر بولکی باغی و حسد بوننده
دومیوب کفرلری اوزره ثابت اولدلر ودخی بویوردیکه رسول من الله یتلوا صحفا
مطهرة فیها کتب قیمة یعنی اول بینه که اولره کلدی بو مرسولمز محمددر که الله دن
کلدی اوقور بر قرآن که زیاده دن و نقصاندن اریدور که رسول شول اندوریلن اوزره
نه بر حرف ارتوق ایدر ونه بر حرف نقصان ودخی یلاندن و تناقضدن مطهردر و انک
ایچنده یازلمش نسنه لر وارد که قیمه و مستقیمه در دلالت ایدر صلاح و ثوابا و زره
معصیت شرک اوزره دلالت ایتمز توحید طاعته یلتر و شرکدن معاصیدن نهی ادر
ودخی بویوردیکه وما تفرق الذین اوتوا الکتاب الا من بعد ما جاءتهم البینة
یعنی اختلاف ایدیشوب متفرق اولمدلر محمد حقنده یهود نصاری الا بولره حق باطل ظاهر
اولدقدن صکره که قرآن نازل اولدی وکندو کتابلرنده دخی حقیقتنی بلدلر دیکم
وکلی ایله اتفاق قلمشلر ایدی کیمحق اول آخر زمان پیغمبری بزه کلیه بزاکا ایمان
کتورورزدرلر دیچون کوردلر کلدی برنیجه لری دلرکا اول وصفا ولنان صفتلر
بونده یوق ایمانندن اعراض ایتدلر ایدی شقا و تمرده قالدلر ودخی بویوردیکه وما امروا
الا لیعبدوا الله مخلصین له الدین حنفاء یعنی بو اهل کتاب کتابلرنده بیورلمدیلر کم
الله تعالی یه لیوب اکا عبادت اده لر بو حالنده که عبادتلری خالص الله اوله ودخی
بر کمسه عبادتلرنده اکا شریک قلمیلرکه حق دین اللهه طپمغه مخصوصدر و که دین
اسلامی طوتالر اروغه میل ایتمیلر حقه متابعت اده لر و بیت الله حج ادوب طواف
ایدنلر ویقیموا الصلوة ویؤتوا الزکوة ذلک دین القیمة یعنی بو اهل کتاب
بیورلمدی کتابلرنده الا اکا بیورلدلر که موحد اوله ولا دخی نمازی وقتیله ادا ایده لر و
زکوتک فریضته اقرار ادوب مالرندن فقرا حقنی چقره لرکه طوغرو محکم دین بودر
اکریلیکی یوق ودخی بویوردیکه ان الذین کفروا من اهل الکتاب والمشرکین فی نار
جهنم خالدین فیها اولئک هم شر البریة یعنی شولکم اهل کتابدن کافر اولدلر ودخی
بوت طپن مشرکلردن کا اسلامه کلمدلر قرآنه و محمده انکار ایتدلر اول کفر اوزره ثابت
اولدلر ایلر اول نار جهنمده دایم مخلد اولسرلرکا اولر بو یارادلمش مخلوقک شرلولریدور

بوندن صکره مؤمنلری مدح ادوب بویردیکه ان الذین امنوا وعملوا الصالحات
اولئك هم خیر البریة یعنی اول کمسنه لر که الله‌ه تصدیق اتدلر و کوکللرندن ایمانلری خالص
قلدلر و افعاللرنی دخی پاك قلدلر اصحاب رسول کبی و تابعین کبی دخی اولر کم بولره
متابعت قلدلر تا قیامته دکن بولر کلی یارادلمشلرك خیرلوسیدر و عبدالله ابن عمر
ایدر والله مؤمنلر الله قتنده کعبه‌دن اکرمدر و حسن بصری صوردلر بونلر
معلنسندن که مؤمنلردن فرشته‌لر خیرلومیدر حسن دیدیکه قنده برابر اولور
فرشته شول مؤمنله که ایمان کتوروب صالح عمللره مشغول اوله پس مؤمنلرك
ثوابلرن بیان ادوب بویوردیکه جزاؤهم عند ربهم جنات عدن تجری من تحتها
الانهار خالدین فیها ابدا یعنی مؤمنلرك اول ثوابلری اخرتده اول بوستانلردر و یا
دورکه انك اغاجلری التنده ایرقلر اقار خمر ایرماغی و سود ایرماغی و صو ایرماغی که
قوقوسی بوزلمغی یوق بو حالتده که انلر انده دایم مخلددر چقماسی یوق و زوالی یوق
و دخی بویوردیکه رضی الله عنهم ورضوا عنه ذلك لمن خشی ربه یعنی الله تعالی
اولردن راضی اولدوغی ایدن اوتوردر که انك وحدانیتنه تصدیق ادوب بویرقلرنی
یرینه کتوردلر و معصیتلردن ایراغ اولدلر و بو قوللر دخی الله تعالی‌دن خشنود که
اومدقلرندن دخی کرك نعمتلر بولدلر و قورقدقلری نسنه‌لردن قورتولدلر لیس
بو ثوابلر بولمق و حق تعالینك رضاسنه ایرشمك و قورقولردن قورتولمق کلسی شولره
حاصلدر که دنیاده الله‌ه بلدلر و اندن قورقب معصیتلردن ایراغ اولدلر وهی ثمان ایات

سورة الزلزال

بسم الله الرحمن الرحیم • اذا زلزلت
الارض زلزالها واخرجت الارض اثقالها یعنی سبب نزول سوره بودیکه ابتدا
اسلامده بو خلق ایله زعم ادرلر دیکه الله تعالی بولره صغایردن اوترو عقاب
اتمزلر الکبایر ایله ادر حق تعالی بو ایتی انزل ادوب قیامتك بعض احوالن بیان ایلدی
بویردیکه قچان حرکتنه کلوب اضطرابنده اوزرنده کیلر کلسی پاره پاره اولا
و یرلر التنده غیلری ظهوره کتوروب طشره برغه کیجلری و ما للری و دخی بویردیکه
وقال الانسان ما لها یعنی کافرلر انی کوروب دیه‌لرکه نه اولدی بوینکه اجنده‌کی
خرابیتی و اولولری طشره بوقدی بلمیلر کم قیامت قوپدی یومئذ تحدث اخبارها

بان ربك اوحی لها یعنی اول کونده یر خبر ویره بوادملر اوغلانلری اوزرنده نه کم
اشلدلر ساخیردن شردن مؤمنلر ایچون دیه‌لرکم بولر بنم اوزرمده نماز قلدلر
و اوروج طوتدلر و حجه واردلر عمره قلدلر و جهاد اتدلر مؤمن انی اشیدوب فرح
بولا شاد اولا و فاجرلر ایچون دیه‌کم بولر بنم اوزرمده شرك اتدلر و زنا اوغرلق
اتدلر و خمر ایچوب دورلو فسادلر اشلدلر فاجرلر انی اشدوب ملول محزون اوله‌لر
دیه‌لرکم نه اولدی بو یره بو یله خبر ویرور حق تعالی رسولنه دیه‌که یا محمد اول یر
سنك ربك وحی ایلدی سویله دیو انك ایچون بویر بو خبرلری ویردی یومئذ
یصدر الناس اشتاتا لیروا اعمالهم یعنی اول کونده بو خلق بو دوره‌لر اول
حسابدن صکره بولك بولك پراکنده اولوب انده کلری عملك مکافاتن و جزاسن
کورمك ایچون اولرکه کافرلردر عمللرینك جزاسی طاموی کوره‌لر انواع عذابلرله
مؤمنلر بولوکی حورلرله تمتع اده‌لر فاجرلر بولوکی شیاطینلرله معذب اوله‌لر
مؤمنلر بولوکی سندس دیباج کیوب بزنمش تختلر اوزره تکیه قورلر فاجرلر
بولوکی یوزلری اوزره اوداجنده سوریله‌لر مؤمنلر بولوکی باشلرنده تاج
نوردن کوشکلر اوزرنده اوتوره‌لر فاجرلر بولوکی باشلرنده اود دره‌لر
ایچنده عذاب کوره‌لر مؤمنلر بولوکی التون طبقلر اوزره دورلو طعاملر
یئه‌لر و فاجرلر بولوکی زقوم ایله غسلین یوب حمیم ایچه‌لر زیرا بونلر دنیاده
دخی بو حال اوزره ایدیکه مؤمنلر بولوکی مسجدلره و علم مجلسلرینه سعی ادرلردی
و فاجرلر میخانه‌لره و فسادلره سعی ادرلردی و دخی مؤمنلر بولوکی زکوة و تسبیحه
و خیراته مشغول اولورلردی و فاجرلر فحشه و هرزواته و شهوات نفسانیه‌یه
مشغول اولورلردی لاجرم اخرتده دخی حاللری اکا موافق اوله بوندن اوتوری
بویردی رسول کونین هیچ بر کمسنه اولمیه قیامت کوننده الا کرك کمسه کندوی
ملامت قیله اکر محسنلردن اولورسه نیچون دخی زیاده احسان اتمدم دیو
تحسر قیله و اکر عاصیلردن اولورسه نیچون بن بو عاصیلقدن اعراض ادوب
توبه قلمادم دیه کندوکی ملامت قیله شول وقت که ثوابی عقابی کوزلریله کوره‌لر
معاینه و دخی بویوردی که فمن یعمل مثقال ذرة خیرا یره ومن یعمل مثقال ذرة شرا یره

یعنی مؤمنلرك اوزندن کمکه شول کونش شعاعنده اوچان توزجوغاز مقداری خیر
ایشلسه بوله وا اول مقداری کوشر ایشلسه دخی بوله اما مؤمنلرك خیر جزاسی
آخرته تأخیر اولنمشدر انده بولسرلر واما شرلرینك عقوبتی دنیاده تعجیل اولنور
کندو نفسلرنده حسته‌لقلرنده یا اهللرنده یا ماللرنده تا که دنیادن چیقه کیده
هیچ اوزرنده شر قالمیه که انوکله آخرته کیده واما کافرلرك شرلری جزاسی آخرته
تأخیر اولنمشدر که عذابن عقوبتن انده کوره‌لر اما خیرلرینك جزالری دنیاده تعجیل
اولنور بدنلرنده صحت عافیت بولماغله وطول عمرله ودخی اهللرنده واولادلرنده
شونیله که ذره قدر خیرلری قالمازکه انوکله آخرته کیدنلر منفعت بوله‌لر روایت
قیلورلر ابو اسحاق رضی الله عنه دن که برکون عایشه‌نك اوزرینه کیردم ابو سفیان نعوری
بله ایدی قپویه بر درویش کلوب سؤال ایتدی عایشه‌نك قتنده برسله طلو اوزم
وار ایدی طوروب عایشه بر دانه الوب اول اوزومدن اول درویشه ویردی
بزانی ازغیوب بربرمزه باقشدق عایشه بن دیدیکه تقدیر ایدوك کوزوك اول
بر دانه قاچ ذره قدر اولا حق تعالی خود ذره قدر ضایع اولمیه دیدی سورة العادیات

وهی احدی عشر آیات بسم الله الرحمن الرحیم

والعادیات ضبحا سبب نزول بودرکه رسول علیه السلام بنی کنانه‌یه کوندردی
منذر بن عمرو بی انلره امیر دکدی انلر چون کندیلر اکلندیلر خبرلری کیجکدی رسول علیه السلام
محزون اولدی بلمدی نولدی جبرائیل ایندی بو سوره‌ی کتوردی خبر ویروب رسول الله
انلرك حاللرن بلدردی یعنی اول آتلر حقیچون که یلمکده نفسلری آوازی چیقر
فالموریات قدحا ودخی اول آتلر حقی که سکردمده طرنقلرندن اود چیقر طاشلو
یرلرده فالمغیرات صبحا یعنی اول آتلر حقی که صباح وقتنده کافرلره غارت قیلورلر
فأثرن به نقعا دخی اول آتلر حقی که سکردمده یومشق یرلرده طرنقلرندن توز قوپاروب
هوایه توزودکه ویره قونار فوسطن به جمعا دخی اول آتلر حقی که سکردمله دشمنلر
جمعنك اراسنه کیروب طوغرو هزیمت قیلورلر اکرچه بو سوره اولدن بوکا کلیجه
ظاهر صیغه قسم در اما ضمنا رسوله کندو لشکرندن خبر ویرسکدر وکانه ایدرکم
یا محمد سنك اصحابك آتلری یلسور نفس ویروب طاشلو یره کلیجك طرنقلرندن

اود چیقر و یومشق یره واریجق ایاقلرندن توز قوپاروب صباح وقتنده اروب
کافرلره غارت ایدرلر ظفر نصرت انلرکدر ملول اولمه اول قسملر جواب کم
ذکر ایلدوك جواب قسم بودرکه ان الانسان لربه لکنود یعنی تحقیق بو ادم
اوغلانلری اول دیلرینك نعمتلرینه کفران نعمت اولوبن منت ایتمزلر بر زحمت چوق
واقع اولسه شکایت ایدرلر بونجه کوردکلری راحتلقلری اردنه اناذلر بر زحمتی
اکاذلرینك راحتی اونودرلر بد دیستی اول الله تعالی انلرك احواللرینه مطلع در
نتکم بیوردی وانه علی ذلك لشهید وانه لحب الخیر لشدید یعنی الله تعالی عالمدر
بیلور ودخی اول کنودنکدا شلراتك علمن الله تعالی صقلرلر اکا یارن جزا قیلور
بعضلر دیدیلرکه عرب اچنده برعصرده اوچ کیشی وار دی بری جومردلغله سخاوتله
مشهور ایدی اکا حاتم طی دیرلردی و بری بخیللوغله و ناکسلوغله مشهور ایدی
اکا حباحب دیرلردی بخلی اکا ایرشمشدی که ایتمك بشورمك ایچون اود یاقمزدی
تاکیجه دوکلی خلق اویومینجه تا برکسه اویانسه فی الحال اودی صیوندرردی
قورقودیکه کسه کلوب اتدن اود الا باقی حالنی بوندن قیاس ایت و بری طمعله
مشهور ایدی اکا اشعب دیرلردی انك دخی طمعی اکا ایرمشدیکه قچن کورسه بریردن
کلن چیقارورلر اول بشلردی اونیناکه کین سیورردی کا اولکلن شاید کندویه
کله و قچن کورسه برکیشی بوینن قاشور ایله صانوردیکه کوکلکین چقاروب
اکا ویرور ودخی کنود دیو اول بخیله دیرلرکم کمسنه یه عطا ویرمز اهلینی اچ یالیز
طوتر اولورا اولمزیره قولن خلایقن دوکر طعامن یالکوز یرلس الله تعالی بوندن
اوتورو بویردیکه بد دیستی بو ادم اوغلانی بو ماللی سوب جمع ایتمکده یولوق قیدور
ودخی حق تعالی عبادتن و نعمتلری شکرین ایتمکده ضعیفدر افلا یعلم
اذا بعثر ما فی القبور وحصل ما فی الصدور ان ربهم بهم یومئذ لخبیر یعنی
بلمزمی اشبو ماله حریص اولوب بخل ایدنلر که قچن بو سنلرده یاتانلر باش قالدروب
طپرقدن طورسلر و اول دفترلردن جمع اولنوب حاصل اولان ظهوره کلسه
وکوکللرنده کی کزلو خیر شر بیان اولنسه کرك بلمزلرمی کم حق تعالی بولرك کلسنه
خبیردر ظاهرلرن و باطنلرن بیلور اول کونده انلره مکافات قیلور ذره قدر لسنه

ضايع اولمز سورة القارعة وهي ثمان آيات بسم الله الرحمن الرحيم
القارعة ما القارعة وما ادريك ما القارعة يعني اول قارعه كه قيامت كونيدر
اولو قورقولو كوندر واتك قورقولري كوكلري طوبتجي درسن نه بيلورسن كه يا محمد
اول قارعه كوننك عظمتي وهولي نه لشنددر واول قارعه اول كوندر كه خلايق
اول كونده شول جكركه كبي دخي اول كلبك كبي اولالر بولك بولك عريان يالين اياق
جولان اوروب يوريه قاريشوب متحير قالالر نتكم حق تعالى بويوردي يوم يكون
الناس كالفراش المبثوث وتكون الجبال كالعهن المنفوش يعني اول قيامت كوننده
بو طاغلر شول بويانمش يوك كبي حلاجلر يايندن اتيلورتوزرايله توزوب بو طاغلر
دخي دلودلو رنكده اولالرصورکبي فنه اولاجون اول كونله هول قورقولري ظاهر
اوله اسرافيل صورجالماغله طاغلر قوم كبي اقه ودخي هول ارتقرق ولسه هوايه
كتورليه ودخي ارتقرق اولسه توزكبي اولوب بلورسز اولا ودخي بويورديكه فاما من
ثقلت موازينه فهو في عيشة راضية يعني اول قيامت كوننده هر كسنك كه ترازوده
اول كوركلو عملري يتك نماز زكوة واوروج دخي خيرات صدقات كبي ثوابلري اغر
كلسه كناهلرندن اكا امر اولونه جنته وارمغه كه اول اهل سعادتندن اولدي
اكا كوركلو خشنودلو ديرلك واركه صوكندن اولوم يوق ونعمت دائم وازوال
يوق وبابلق واركه درويشلك يوق وصحت عافيت واركه مرض واوجاع
وبلا ومحنت يوق وامينلك ودلحتلو واركه قورقو يوق واما من خفت موازينه
فامه هاوية وما ادريك ماهيه نار حامية يعني هر كسنك كه كناهي اغر كله
ترازوده ثوابندن اول اهل شقاوتدن اولو پامر اولونه كه اول دركه هاويه
يه قله پس انك يري انا هاويه اولور انا ديوانايه ديرلر يعني نتكم انه اوغلانجغن
كندويه قوجوب ضم اده صغنجق اتلري دخي هاويه ايلجه ضم اده ودخي ام ديو
دبيه ديرلر بو معني اوزره دمك اولوركه انلري كتوروب باشي اشغه هاويه
انالر دبلري اينه هاويه دوشه پس اول هاويه نك هولي عظيم وامري شديد
اولدوغيچون بويرديكه سن نه بلورسن كه يا محمد اول هاويه نه لشنه دردوتوب
كرو خبر ويرديكه اول براودر كه انك حرارتي غايته ايرمش در كه اتدن زياده دخي

حرار

حرارتنا اولمز سورة التكاثر وهي ثمان آيات بسم الله الرحمن الرحيم
الهيكم التكاثر حتى زرتم المقابر يعني سبب نزول سوره بودر كه بنو عبد
مناف قله بنو سهم قبيله سي چوقلوغله فخر اندلر بنو عبد مناف قبيله سي چوق
كلدي بنو سهم اوزره تفاخر اندلر بنو سهم اتلوم ددلر كم بغي وقتال بزي هلاك
ايلمشدر كلوك سزوك دخي بزوم دخي دريلر وقري واولولر وقري صيالوم
انده سعلوم اولاكم قنغمز ارتوقدور پس وارد وب اولولرن دريلرن صايدلر
بنو سهم انلردن زياده كلدي حق تعالى انلرك حقنده بو سوره انزور دي
بيوردي كه سزي مشغول اتدوب غافل قلدي اول چوقلوغيله فخر اتمك تا كه
كلوب مقبره كوزي دخي صايدوكوز اول تفاخر كوزي بركسنه دكل كم سزه اول
مهم اولا ايدي دخي دنيده ولا خرتده سزه منفعت ويره يدي سزه امر دين مهم ايديكه
اني اشليا يدوكوز وبعضلر ددلر كه يعني سزي اول مال واهل اولادچوقلغي
حق تعالى طاعتندن غافل ادوب مشغول قلدي تا كه اول حال اوزره سزه
اولوم ايرشوب قبركوز زيارت اتدوكوز دي روايت اولندي رسولدن كه
بو سوره اولن اوقودي دخي ايدوردي كه بو ادم اوغلاني ايدوركه نيم مالوم
دكلدور وسنك مالوك دكلدور الا شول كه يدوك فنا اولدي كندي
يا خود كيدوك اسكتدوك يا خود تصدق ادوب اخرته باقي قلدوك باقي ورثه نك
درانده نصيبك يوقدور بوندن صكره بويوردي كه كلا سوف تعلمون ثم كلا سوف
تعلمون كلا ددوكي ردع زجردور ودخي تنبيه دورشنك اوزركه كركمز كندو
نفسنه توجه نظري اولانلر كشيه كه انك اولوهيتي وجميع قيدي دنيا اوله
هيچ دين قيورميه تيزا ولاكه سزه اولوم نازل اولدوغي وقت وقبراچنده سؤال
اولندوغكوزوقت بلسز كه نه خطا اوزره اولدوكوزكوزيله مشاهده ادهسز
كه سزدن الروه نقديما اتدوكوز امدي بو كلام تهديددركه بنوكله قورقوحاصل
ادوب غفلتكوزدن اويانه سز وكلمه ثم بر له تكرار تهديد محكم ومؤكد
قلدوغيچوندر يعني دمكا اولوركم اول اولوم وقتنده وقبراچنده بلدوكدن
صكره دخي بيكرك اندم بله سز كه عذاب نازل اولا يله سزه كم حسب نسب

هیچ کمسنیه فایده قلمسز دکل و دخی بیوردیکه کلا لو تعلمون علم الیقین یعنی حقا که
اکر حقیقت ایله بیلیدوکوز که بو مال اصل نسب ایله فخر اتمیدوکوز بلکه فخر کوز
اخلاص ایله عمل صالح قلمقده اولایدی و اول عذابدن قورقوسی کوکلوکوزده شویله
مقرر اولایدی که صانارسز اول جحیم طاموسی کوزکوز الینده شویله ظاهر
اولایدی کوره طورورسکز نتکم حق تعالی بیوردی لترون الجحیم ثم لترونها
عین الیقین یعنی اول قیامت کونینی و طامو عذابلرینی که بونده کوکلوکوزله و
تحقیق عین الیقین خبرن استماع ایله کوردکوزدی و بیلدوکوزدی انی عین الیقین
بو کوزله کوره سز ظاهر اکما اول قورقودقلرندن دخی ارتغرق اولا ثم لتسئلن یومئذ
عن النعیم یعنی عزتم حقی اول قیامت کوننده صوررلر و لیسرسز اول نعمتلردن که
بن سزه عطا قلدوم علی بیوردیکه کمکه قوت وجه اتمک بیسه یا خود صوغوق صو
ایچسه اول نعمتدن دی صوررلر و ابن مسعود دایدورکه امن صحتدن دخی صوررلر
جابر ایدور رسول الله ابو بکر عمر بن کلدیلر بنی انلر ولکنه تازه خرما کتوردم یدیلر
و صو کتوردم ایچدیلر رسول بیوردیکه اشبو اول طعاملردندر که یارن سؤال
اولنور و دخی رسول علیه السلام بیوردیکه اوج نسنه دن حق تعالی قوللرنی صورمز قیامتده
شول ستر عورت ایتی اورته جک طوندن و طاعته قوت اولاجق طعامدن دخی
شول اسیدن صو قدن صلانجق قدر اودن بولردن ارتوغی صوررلر و لسنه کر کدور
هر نعمتلرسا سورة العصر وهی ثلث آیات بسم الله الرحمن الرحیم
والعصر ان الانسان لفی خسر یعنی حق تعالی قسط دوپ ایدر اکندو وقتنه
فضیلتندن اوتری و بو دلیل ایله کما اورته نمازی در و حفظنی واجبدور هر کشیه
کم اندن غافل اولمیه و هلاکی وقتیله اداء اتمکده فنی مشقت وار که اول وقتده
اشتغال التجارات واشتغال المعاش لیل حق اولور یا خود عصردن مراد رسول
اولا که انک شرفی کوفلان زمان اوزره زیاده اولا انک وجودی شرفیله
وظهور اسلام ایله بو سورة نک سبب نزولی بو ایدیکه اول وقتکه ابو بکر اسلامه
کلدی اول مکه کافرلری دیدلر که زیانکار اولدوک یا آبانک اتالروک دینی ترک
ایلدوک ابو بکر انلره دیدیکه خسارت زیان حقی قبول اتمکده دکل خسارت انده در که

حتی قیوب شول بوته طپنلرکه کمسنه نک کلامن اشتمز و کمسنه نک حالن کورمز هیچ
بر کمسنه دنیاده بلادن و آخرتده عذابدن قورتلمق التندن کلمزلر اول ساعت
جبرائیل کلوب بو سورة کتوردیکه اکندو نمازی حقی بد بسیتی بو جمیع انسان کافر
بجاردلرنده زیانکارلردر آخرتی صاتوب دنیایی الدلر بو خسران ایله شقاوته دوشدیلر
الا انلر که ایمان کتوردلر دخی عمل صالح قلدلر و دنیا بیع ادوب آخرت صاتون
الدلر رابح اولوب سعادته ارردلر نتکم حق تعالی بیوردی الا الذین امنوا
وعملوا الصالحات یعنی بو ایمان کتوروب عمل صالح قلنلر ولکه دیوانلرنه ثوابلری
یازیلور اخرتده کامل مرتبه لر انده ویرلور یعنی حق تعالی بیوردیکه زمانک خالقی
حقی بو ابو جهل دخی اول مغیره اول جنته کی مقاملردن و نعمتلردن زیانکارلردر
الا اول ابو بکر و عمر و عثمان و علی بولر ایمان ایله و اعمال صالحه بوله اول
مقاملره اصحاب فاذدلر دخی اولکم قیامته دکن انلره ولکه عملن اشلدلر انلره دخی
بو اصحابله در و دخی بیوردیکه وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر یعنی دخی انلر
زیانکار دکللر که قرآن ایله توحیده قندورلر و سنت ایله عمل قلمغه و دنیادن
اعراض ادوب آخرته توجه اتمکه رغبت اتدوردلر و دخی بربرنه و جمیع خلقه
صبر اتمکه وصیت قلدلر که عبادت زحمتلرنه و شداید دنیایه صبر ادهلر
و خلقی کلی بونک و ذره رغبت اتدوروب صبره قندوردلر بولردن غیری انسان کلی
سورة الهمزة خسرات نقصانده در مکیة وهی تسع آیات
بسم الله الرحمن الرحیم
ویل لکل همزة لمزة یعنی اول ویل دره سی کم جهنم انک عذابندن الله
صغنورز و دخی قنی عذاب شول کمسنلر ایچون درکه همزه لمزه در همزه اولدرکم
بر کمسنه یوزونه قرشو غیبت ادوب عیبلیه و اکا طعن اده و لمزه اولدرکم ارد نجه
غیبت ادوب عیب ایده کوزیله قاشیله و دودقلریله ارد نجه مسخره یه طوتوب
اشارت ایده و دخی تمام ملک ادوب اکی دوستی ارا سنده دشمنلق بر غه بو آیت
اول ولید بن مغیره حقنده نازل اولدیکه رسولی غیبت ادوب یوزونه قرشو طعن
ادردی اما حکمی جمیع غیبت ادنلر حقنده عام اولدی و دخی بیوردیکه الذی جمع

مالاً وعدّده يحسب انّ ماله اخلده يعني اول ويل ايله عذاب شديد دخي شول
كمسنه يه دركه چوق مال جمع ايلدي وانوكله قوللر وخلايقلر صتون الوب كندو
يارديمجي طوتندي ودايما انى طوتوب صيماغى كيجه كوندوز عادتدندي ولقوردن
كه اكسلمه ضايع اوله ايله ظن ايدركه اول انى دنياده مخلد قيلور واولومي اكا كتورمز
منع ايدر تا اولدوكنيجه بو اولمز كلّا لينبذنّ في الحطمة وما ادريك ما الحطمة
يعني اول كيشي مرتدع اولسون اول صانوسندن كه اول مالي واوزاق انديشه لر
اول ماله مغرور اولوب يوجه يوجه بنيالر يابدوغي يونمه طاشلر له وباغلر
وباغچه لر دكدوكي انى دنياده مخلد قوير وامورلرنه ايرشه بو اولسر لشنه دكل البته
اول غزتيم حقي انلسر و برغلسر اول حطمه اچنده كه طاسونك بر دكسي اولدورانك
نشاني عظيم وامري عجيب اولدوغيچون حق تعالى بيوردي سن نه بلورسن يا محمد
اول حطمه نه لسنه دوزلس كرويان ادوب بويوردي كه نار الله الموقدة التي
تطلع على الافئدة يعني اول حطمه بر اوددوركه حق تعالى يا رتمشدور تجن يالتسه
سكوكلري اوه دوردو درليري كيوندوردغالبا ولور قوادا وزرنه كه يوركت
اوردتايسي دورادما وغلاننك بدننده اندن لطيف واندن نازك اعضا يوقدور
واندن قتي متألما ولور يوقدور سهل المه واذى اكا عارض اولمقانى اولدورور
خصوصا كه انك اوزرنه جهنم اودي مستولي ولاليس اول اودان دريسن
وسكوكن اوه دوب كيوندوزدكدن صكره يوركتا وزره غالبا ولدوغي
اندن اوتروا ولاكما اول ويا ديمز فاسد اعتقادلو يريدور وخبيث نيتلر يريدور
پس قجان اول اودا اطلاع ايتسه اول قوادا وزره اني كيوندورسه اول صاحبي
اولسه كرك اوليجن خوذ عذابك اجسين طوتميسه كرك چون اجس طوتميه بي فايده
اولسه كرك اندن خوذ اولوردا ولمسه كرك تا اول عذابا ولمانك فايده سي اولا اول
متألما ولمقدور بوندن اوتروكه قجان اول اودغالبا ولمق دلسه حق تعالى كرو
انى وجوده كتوره اتن دريسن وجميع اعضالرن يكي يارده دوب اودكروانى طوتر
اول يوركه ايوم عذابي دايما ولماغيچون ودخي بويرديكه انها عليهم موصدة في
عمد ممددة يعني اول حطمه نك قپولري وطبقلري انلروك اوزرنه بغلنه شويلكه

اول طبقه لر اوزرنه اوددن ديركلر چكله ودموردن ميخلر كه اوده بكوزا ولا
اول ديركلر ميخله محكم يابلو قلا ايدي اچلميه انوكيچون بويله محكم بركدورلوكه
طشره دن ايچرو ويلچو كركوميه كه اتلرندلر احتلق اولميه وايچرودن طشره اسيسي چقميه
بلكه دخي زياده اولالر آيدي انده محنتلر اچنده قالالر سورة الفيل وهي خمس آيات
بسم الله الرحمن الرحيم الم تر كيف فعل ربك
باصحاب الفيل يعني حق تعالى بيوردكه يا محمد سكا قرآنله خبر ويرلمديمي كه ربك
نه ايشلديكي اول اصحاب فيل قومنه ونه عذاب ايله هلاك ايلدي تا ايله سن اندن عبرت
الاسن قضيه اصحاب فيل بويديكه يمن ملكي ابرهة بن صباح صنعاده بر كنيسه
بنيا دقلدي شويله كه اول عصرلچنده نه روم ولايتنده نه شام ولايتنده برانك
مثلي دخي يوغيدي چون كنيسه تمام اولدي حبش پادشاهي نجاشي اكين بتي يازوب
كوندردكه سنك ايچون بر كنيسه بنيا دقلدوم هيچ سندن اول وكچن پادشاهلر
انك مثلي بنيادن نه يا پدلر ونه كوردلر امدي قصدوم بودوركه اول عربك
اولولردن دخي اكا زيارته كتورسيجه قوميم چون عرب قومي ابرهه نك نجاشيه
مكتوب كوندردوكن بلدلر قصد ايتدلركه اول كنيسه يه ضرر ايركوره لرتاكه
اول مقصودنه دخي ايرشميه بنيكنانه قومندن بركيشي چقدي اول حمسدن ايدي سوردي
مكدن يمنه كلدي كلوب اول كنيسه يه كيردي درت طرفنه نظر ادوب كوردي
محرابنك اچنده خرابلق ادوب چقدي كندي كو مكدن بخاسفر قلدي اندن
صكره ابرهه كلوب ديديكه بكا بو جرئتي كم قلدي درت يانندن اصحابي دديلر
كم اي پادشاه بوني كسنه ايتمدي الا شول كيشي كم عربدن اول كندولنجلرنن كي اوي
زيارت ادرلر ابرهه ديديكه بنوم اوزرمه لازم اولسون بن دخي جرئت ادوب
البته اول اوي يقمينجه قوميم ايله خراب ايدم اني كه بر كمسنه ايروقج اتميه
و بر روايت دخي بودركه قريشدن برقاچ يكيتلر چيقوب نجاشي ولايتنه وارد
قصد ادوب كلدلر اول كنيسه قتنده اوددياقدلر كندولر غايت يل اسردي اودوي
اودي كنيسه يه برقدي اول كنيسه كلي اوده يانيدي ابرهه اني كوروب قصد
قلديكه واره كعبه يي قوب خراب ايده تا كعبه ادبجيلر انك كنيسه سنه ايده لرليس

اول کنیسه‌یی اولکیدن دخی یکرک عمارت قلدی یا امر ایلدی یراغ ادوب لشکر جمع ایده‌لر
واروب اول فیلن دخی الوب مکه‌یه قصد ایلدی چون اول فیل لشکرا وکیجه
یوروسه انلره رخصت اولمغه دلیل اولوردی چونکه مکه‌دن یکا یون طوتدی
بر قاچ کون کچدی بنی سلیم قومنه یقین کلدی اول قومه بر کشی کوندردی که واروب
انلری دعوت ایده تا که حج اندن کروانك کنیسه سنه ایده‌لر کعبیه وارمیه‌لر
بنی کنانه قومندن بر کشی اکا صتاشی کلدی انی اولدوردی ابرهه انی ایشیدوب
دخی بتر غضبه کلوب تیزلدی طورمدی سوردی بر کشی چقدی اندن یکا که
اول یمنك اشرفلرندن وملکلرندن ایدی اکا ذونفر درلردی قومنی دعوت
قلدی جمیع عربدن ابرهه ایله حرب ادوب جهاد اتمك ایچون تا که انی بیت الله‌دن
منع ایده‌لر کلوب انوکله مقاتله قلدلر ابرهه کلوب انلری هزیمت قلدی ذونفر
قاچدی اصحابیله ایرشوب انی طوتدلر اسیر ادوب ابرهه قاتنه کتوردلر
ابرهه قصد اتدیکه انی اولدوره ذونفر دیدیکه ای ملك بنی اولدورمه کل
اولا که بن سنوکله اولدوغم خیر اوله بنی اولدورمکدن پس ابرهه انی بند
ادوب بله سنده حبس ایلدی اولدورمدی کروسفره سیرادوب کندی
تا که خثعم ولایتنه ایردی نفیل بن حبیب اکا قوردی چقوب انوکله مقاتله
قلدی ابرهه انی دخی صیوب نفیلی اسیر اتدی دلدیکه انی دخی اولدوره‌یدی
نفیل دیدیکه یا ملك بنی اولدورمه کل بن سکا عرب ولایتنه یاردم اولام
انی دخی اولدورمدی قودی سیرادوب طایفه کلدی مسعود بن معتب
قرشو چقدی اصحابیله ثقیفدن دیدیکه ای ملك بز سنوك قوللروکوز ایز
بزوم سنوکله مخالفتمز یوق بزوم اوموز اول دکلدر اول لات منات اویدرکه
سن دلرسن یقاسن دخی ولکه عربا اندن یکا حج ادرلر اول مکه‌ده قریش اویدور
اوش سنوکله کمسه کوندوره‌لوم اکا قولاوزا اولا پس ابرهه یوللردن کچدی ابا رغال
اکا قوشوب کوندردلر یولده دلیل اولوب اولرلك ایله کتدی تا که کلوب مغمسه
قوندلر که مکه ایله منا ارسیدر ابو رغال انده وفات اتدی عربانك قبرینی طاشلدلر
اول قبری مغمسده ایرشن طاشلرچون قریش اشتدلر بلدلر که انوکله قرشو طوروب

مقا

مقاتله قلمغه طاقتلری یتمز طاغلره دره‌لره کتدلر مکه‌ده کمسه قالمادی
الا عبد المطلب قالدی زمزم او درهٔ شیبه قالدی کعبه‌نك پرده‌سی قتنده
عبد المطلب کعبه سوسنتك اکی الین اوزونیا یدوردی ای چلبم
هر کشی کندو منزلینی قورور دستنده بو سقاموکی قوروغل تا که دشمن کلوب بوتلرم
غالب اولمیه هرنیجه که سن دلرسن اشله ابرهه بر کشی کوندردی کندونك
دوه‌لریله تا که واروب مکیه قریشك مالرنی متاعلرنی طاشتدی عبد المطلبك
قریشك اول وقتا اولوسیدی اکی یوز دوه سن الدلر ودخی ابرهه حمیر اهلندن
بر کشی دخی مکیه کوندردی دیدیکه وار بو شهرك سیدی وا اولوسی کمدور اکا
ایت کم بیلوك حقیقت بو ملك سزوکله حرب اتمکه کلمدی انك ایچون کلدیکه
اول اوی یقه اکر سز قرشو طوروب مقاتله اتمسکوز سزوك قانکوز دوکمه‌که
بزوم قصدومز یوقچون ایلچی کلوب مکیه کیردی عبد المطلبه خبر دکوردی
عبد المطلب دیدیکه بزا نوکله حرب اتمك دلمزوز وبزوم اول طاقتمز یوق که
انوکله معارضه ایدوز اشبو الله تعالی اویدور حرام قلمش در دخی انك
خلیلی ابرهیم اویدوردر اکو منع ادرسه حرم اویدور ایده وا کوروسه که یقاسز
ارادتنا نوکدروا والله بزدن انی منع ایدر یوقدور ایلچی انی اشیدوب دیدیکه
کل امدی بنوملله بله ملکه اصمرلدیکه سنی بله التم عبد المطلب انوکله کتدی
اوغلانلرینوك بعضسی دخی بیله کتدی تا که لشکره کلدی ذونفر انوکله دوست ایدی
انی صوردی بولدی کلوب اکا دیدیکه اوشبو بنم واقع اولان لشنیه
سندن فایده اولمیا میکه معاونت اده سن ذونفر دیدیکه بر کیشی کیم ملکك النده
اسیر اولا عجب بوکون یارین بنی اولدوره دیو انتظارده اولا انك نقدر سوزی
مقبول اولا الا بو قدر وارکه اول صاحب فیل نیم دوستمدر اکا ادم کوندوره‌یین
اصمرلیا سن قدروکی شرفکی اکا بلدوره‌یین تا اول سکا دستور الیویرن اول ملك
اوزره کیروب نه دلرسك انوکله سویلشه سن عبد المطلب دیدیکه بو دخی کفایت
ادر پس ذونفر اول صاحب فیله ادم قوشوب عبد المطلبی بله کوندردی واروب
عبد المطلبك اولوغن وشرفن اکا بلدوردی اول صاحب فیل انی الوب ابرهه

قاتنه کیردی ترجمانله اکا سویلدی عبد المطلبك کلامی ابرهه یه خوش کلدی دیدیکه
نه دلرسن اول ترجمانه دیدیکم بنم حاجتم سندن اولدرکه شول ایکی یوز دوه می بکا
ویرسن که آلدلر ترجمان انی ابرهه یه خبر ویردی دیدیکه یددیستی سنی کوروب بکا
سیرتك یولق خوش کلدی لیکن اشبو سوزك بنی صوتدی که سن دینك بناسی اوی
مهمکدور انی ذلك اتمکی قودك بن یقمغه کلدوم طورزدوك دوه کی استرسن
عبد المطلب دیدیکه بن دوه اسیین دوه استرم اول اوك دخی ایسی وار دلرسه
منع ایده دلرسه یقدوره اول بتو ملله منع اولونمز ابرهه دیدیکه کمدور که انی
یقمقدن منع ایده بله عبد المطلب دیدیکه اشته سن اشته اول ته بیلورسك
انیت پس ابرهه دیدیکه عبد المطلبك دوه لرنی ویردلر الوب کندی کلوب قریشه
خبر ویردی مکده کمه قالمش ایسه اولر دخی طاغلره دره لره طاغلدلر عبد المطلب
کلوب کعبه قاپوسنك خلقه سنه یاپشوب دیدیکه ای چلبم هر کیشی کندو
اوین صقلر بوا و دخی سنوك اوکدور دیوبی یقمغه کلن سنك دوشمانکدور بن
ضعیف کمترقلوکما اکا طاقتم یوقدر ورکه انی بن دفع ایدم قوی قادرسن سن بکه
دلرسن ایله انیت بونی دیدی دخی خلقه الندن قودی اهل بیتی واوغلانلریله طاغ
باشنه کندلر منتظر اولدلر که کوره لر ابرهه مکیه نیلر چون صباح وقتی اولدی
ابرهه یراغ قلدیکه مکیه کیره انی خراب ایده فیلینی ولشکرینی حاضر قلدی اول فیلك
ادی محمود ایدی وکنیتی ابا العباس ایدی وابرهه نوك کنیتی ابا الیکسوم ایدی جون
بوکه مکدن یکا عزم اتدلر فیلی الو وطبوبن نفیل بن حبیب اول فیلوك یاننه کلدی قولاغنه
دیدیکه یا فیل محمود چوك وکلدوکك یوله دون هیچ بیلورسن که نه ینه قصدکا دوب
کیدرسن والله اوشبو کلدوکك حق تعالی شهریدور که حرام قلمشدر دحذر ایله فی
الحال اول فیل یاتدی یورومدی نه قدرکه اوردلر یورومدیا ولوکوزله باشن
اوردلر طورمدی یوزینی یمنه دوندلر طوردی سکردی شامه دوندر یلدی کیدی
مکیه دوندرلر کرویاتدی بولر بونیله مشغول لکن تاکاه حق تعالی دکیز طرفندن قوشلر
کوندردی قرلغوچه بکزر هر قوشك بلسنده اوچ طاش واردی بر منقارلرنده
ایکیسی اکا یاقلرنده بویوکلکی نخود ومرجمك دکلو ایدی اول طاشی هر کمکنا و زرینه

بر قدرلسه دینلرنه طقنوب بینلرندن کچدی هلاك ایلدی دوکوب کلدوکلری یوله
قاچمغه قصد اتدلر که قورتوله لر اول قوشلر اوزرلرندن کلی اول طاشلری صالی
ویردلر هر طاش کندو صاحبنه ایرشوب دوقوب بو غرنه اتدی ایچنه ایشوب یوره کن
کیوندیردی یراوغوردن هلاك ایلدی شویله که یولرده منزلرده صیره سیه دوشوب
هلاك اولدلر الا ابرهه اول سقدرا اولانده طاشلر ایرشوب کوده سنه دوقندی
اول طقوندوغی یرلردن شول پارمق وجی دکلو انلری اوزولوب دوشردی یرندن
قان وایروك اقادیا ول حالله قاچوب صنعایه ایرشدی صنا یدوك که شول
چغه قوشی یاورسنه دونمشدی تا اکا ایرشدی که کوکسی اتی چوریوب دوکلدی
یورکی یارلوب اولدی واوغلی یکسوم دخی هلاك اولدی و دخی دمشلر دورکه بوفیل
قضیه سی رسولك مولودی یلنده ایدی نتکم روایتدور قیس بن مخرمه دن دیدیکه
بن دخی رسول دخی اول فیل یلنده طوغدق پس بولوك قضیه سن بیان اتمك ایچون
واهل مکیه عبرت اولماغیچون حق تعالی بو سوره ده اندروب بویدیکه الم تر کیف
فعل ربك باصحاب الفیل یعنی یا محمد نظر ادوب کورمزمسن که نسنوك ربك اصحاب
فیله نته عقوبت قلوب طاشله هلاك ایلدی اول وقت که کعبه یی یقمغه قصد اتدلر
الم یجعل کیدهم فی تضلیل وارسل علیهم طیرا ابابیل ترمیهم بحجارة من سجیل
یعنی الله تعالی کوندردی انلروك اوزرنه قوشلر جماعتن بولك بولك بلق قارله
قرلغوچ کبی دکیز طرفندن کا اولر اول قومه اتارلردی بر طاشله که بالچقدن پشمش
کرمت نخودن کچرك مرجمکدن بویوجك ابن عباس ایدور ام هانی اوندن بن اول طاشدن
برن کوردوم شول قیون قیغی مقداری ایدیا وزرنده قیزلجه خطوطلر واریدی
واول کسنتکدی واتاسی اذیا وزرنده یازلمشدی که انوکله هلاك اولایدی
باشلیوب اولطاشله چون انارلردی طقوندوغی یرده کوده لرندن دریسی قوپوب
دوکلوردی شول چیچك چقرمش کبی اول حبدیا ول کوننده واقع اولدی کوردلر واکر
اول طاش دخی دپسندن طقونسه دبرندن چقردی یاننه طقونسه بریانندن
چقردیا وکتدن طقونسه اردندن چقردیا ردندن طقونسه اوکدن چقردی
فجعلهم کعصف مأکول یعنی اول قومی طاشله شویله هلاك قلدیکه صنایدك

شول طوارجیمش اکن بیراغی کبی اولوب یاتورلردی قاتیرق یل اولسه صاوردی
پس الله تعالی کمال قدرتن بلدرمك ایچون خبر ویردیکه انولر کبی جبارلری
هلاك اتمکه مخلوقدن کی ضعیفلرن مسلط قیلورنتکم نمرودی اوزرنه سوری
سکك حواله قلدی قرق کون بینسن یدی اندن اولدی تاکه عقلی اولانلر بو حاله
باقوب عبرت الالر سورة الفرش وهی اربع ایات بسم الله الرحمن الرحیم
لایلاف قریش اهل تفسیر دیمشلردرکه بو سوره ایله الم تر سوره سی بربرنه
متصلدورکه انده حق تعالی بویوردیکه بز اول قوشلره امر ایلدوك کا اول اصحاب فیلی
هلاك ایلیوب چینمش یپراق کبی قلدق بو قریش قومی مکه ده لازم اولوب قرارطوتما
غیچون وکعبه یه قونشی اولماغیچون دخی بو ایکی قیشن اکی کز رحلت اتمکه اسباب
معیشتلرنه بربرله الفت طوتماغیچون و دخی بویردیکه ایلافهم رحلة الشتاء
والصیف یعنی بو قریش قومی تجارلردی قیش اولسه اردنه فلسطینه سفرادرلردی
طعام طاشمقلغه زیرا اول دکیرکنادیدو رسوا هلدرصوق اولمز وتجاز یای
فصلی اولسه شام یولن ترك ادوب یمنه سفرادرلردی کاول طرف صوجوق
اولوردی بربلده اکی کرس سفراتمك انلره قتی مشقت اولدی کیاین قشین اولدن
بولنمزلردی الله تعالی اول حبشه قومنك کوکلرنه رغبت میل برقدی کتمکلرله
طعام کتوروب مکیه صاتمغه تجارتده مشغول اولدلر مکه اهلی اوج کونلك
سفرادوب چقرلردی اول طعامدن صاتون الورلردی حق تعالی اولردن یای
قیش یمنه شامه رحلت اتمك زحمتن کتوردی امرادوب بویردیکه فلیعبدوا رب
هذا البیت الذی یعنی یا محمد انیتا اول قریش قومنه مکه ده مقیم اولوب عبادت
قلسونلر وایمان توحید اوزره جمع اولسونلر واشبو اوکدزنی عبادتنه جمع
اولوب الفت طوتسونلر شول یاین قیشین رحلته جمع اولوب الفت طوتدقلری
کبی اطعمهم من جوع وامنهم من خوف یعنی اول ربه عبادت قیلوکه سزی اجلقدن
طعاملندردی و قورقودن امین ایلدی یعنی بولوبرقیتی اجلق واقع اولدی که
جیفه وکوینمش سکوکلاری یدلر و دخی اول اکی کز رحلت اتمزدن اول غایت اجلق
چکرلردی اول اجلقلری اولردن دفع ادوب سبب رحلته و رحلتدن صکره

حبشه قومنك کوکلنه رغبت بن عوف دکیردی اولان طعامی ایرشدوردکه و دخی
مکه حرم قیلوب اندن دوشمن عدوکلوب سقاتیله فلمقدن واتلری سکانلرندن
سوروب دخی بزمکانه التمکدن امین اولدلر و دخی اول اهل مکه جذام اولمقدن
امین اولدلر حق تعالی انلری حفظ ایلدیکنده طولتمشدر سورة الماعون وهی سبع ایات
بسم الله الرحمن الرحیم ارایت الذی یکذب بالدین
یعنی یا محمد نه دیرسز اشبو کافرلر حقنده که قیامت کونینی تکذیب ادرلر انلرك حاللری
قیامت کوننده ننه اولیسردور روایت عاص بن وایل حقنده اندورلمشدورکه
اول بعثه انکار ادردی و دخی بویوردیکه فذلك الذی یدع الیتیم ولا یحض علی
طعام المسکین یعنی اول کافرلردرکه قیامت کوننی تکذیب ایدن که یتیملره جفا
ادوب حقلرینی منع ادرلر و دخی کندوی وغیرنی مسکینلری طعاملندورمغه
قندورمزلردی مسکینلر ویتیملر قتنه کلیجك انك یوزنه چاغروسوبلر بعضیلر
دیدلرکه بو ایت ابو سفیان حقنده اندورلمشدورکه اول اکی دوه بوغزلدی
اتن اولشدوردی بر یتیم کلوب ایت استدی اول انی چاغروب منع ایلدی و دخی
بویوردیکه فویل للمصلین الذین هم عن صلاتهم ساهون یعنی ویل لحینده عذاب شدید
اول نماز قلنلره که نمازلرندن غافل اولوب وقتلرنی فوت ادرلر یا خود سهو غفلتله
قلدلر شول منافقلر کبی کما ابدست سوز اعتقاد سوز خلق دلتدن قورقوب
قیلورلردی وخلق کورمدوکی یرده قلمزلردی و دخی بویوردیکه الذین هم یراؤون
ویمنعون الماعون یعنی ویل اول کمسلر ایچوندرکه عمللرنده ریا ایدرلر اخلاصله عملی
ترك ایدرلر یا خلق زحمتندن قورتلماغیچون عبادت ایدرلر یا خود خلق ارسنده مدح
اولنوب خوش کشی دیسونلر دیو اشلرمرادی حق رضاسی دکل واخرتده ثواب دکل و دخی حق تعالی
قوللرندن ماعونی منع ایدر یعنی اودن کمسیه اودصو ویرمز و بالته کورك و حوالی چولمك و تکنه
وقشق وکبچه و دخی بو لوه بکزرنسنلر او آلتدن نسنه منفعتی ایچون ویرمز یعنی ویل الله
قتی عذاب شول کمسلره دررکه بو صفتلرله موصوف اولوب کمسیه منفعتی طوقنمیه سورة
الکوثر نزلت بمکة وهی ثلث ایات بسم الله الرحمن الرحیم انا اعطیناك
الکوثر یعنی حق تعالی بیورر که یا محمد بز سکا خیر کثیر و بردك قران کبی و علم کبی مقاتل ایدور

مراد بوندن بر ایرماقدر و جنت ایچنده یا الجی مسك در و قومی قیری انجو در و اقلیغی
قاردن اق در ولذاتی بالدن طاتلو در و اکی کناری التون تدور و بو مشقلغی سود
کپوکندن یومشق در و قدحلری کناری کومشدن در و کوکده کی یلدزلو ساغشنجه
بر انجودر اندن ایچن ایرواق صوصمز اولا اندن ایچن مهاجرلر اوله فقیرلری اولا که
طونلری کیرلو و ساچلری طاغنق قپولری انلره اچیلمزلر و کورکلو نعمتلو عورتلری
انلره چفتلنمز و زمزلر دنیوی حاجتلری یرنه کلمز اول ارزواوزره اولورلر اما
مرتبه لری الله قتنده شویلدر و کرم اکر بری انداینجوب دیسه که اوشبو
لسنه فلان و فنده اولسدر دور دیو حق تعالی انی یلان قلما میچون کرك کم
اول دوکن یرنه کتوره و دخی بیورر دیکه فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ یعنی بش وقت نمازی
قیل الله رضاسیچون یا محمد دخی اجتهاد قیل طاعت اچنده کوکسکی قبلیه
توجه ایدورو دخی بیرام کون بیرام نمازن قیل قربانکی نحر ایله و الوکی دعا و فتده
کوکسوکه براکتوررو دخی بیور دیکه اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ یعنی عاص بن وائل کرسنی
دشمن طتوب طعن ایدر دیرکه بو محمد ابتر در صوکنده قلانجق کمسه یسی یوقدور که
اثر اکدورسن اکا ملول و ملغل کما بتر اولدور او لدکدن صکره اکلسر دکل سن حق د
قیامته دکن بتوملله یله اکلیسرسن هر مکانده اونود ولا ئسی دکلسن اولکی اهلیله
واولادیله قطع اولوب کدلیس اصلا نسل قلانجق دکلدور سُورَةُ الْكَافِرُونَ وَهِيَ سِتُّ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُونَ
لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ بو سورهنك سبب نزولی بودر کیم قریشدن بر جماعت
کلوب رسوله دیدلرکم یا محمد اکر سو رسك بز سنك دینوکه کیرو زکل سن بزیل
بزوم دینمزه دونوب بوتلو وزه اکر اما ایله بزبیل دخی بز سنك دینوکه دونوب
سنك تکرکه اکرما این لوه بعضلر دیدلرکه قریش دیلوب عباسه کلدلر دیدلر
اکر اول و دستك و علی محمد برکز اکر امر برله الینی بزوم بوتمز اوزرنه قوسا بز دخی انك
دکن کرجکلیوب اکا ایمان کتوروردك حق جل جلاله و عم نواله بو سوره انذوب
خبر ویردیکه یا محمد ایت اول مکه اهلنه که ای کافرلر بن طپمزم شول بوتلره کم سز طپرسز
بن سزك دینکوزه دونمزم وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ یعنی سز دخی طپر دکلسز شمدیده کرو

اول معبوده که بن طپرم تا اکا دکن کیم یا ردن کوزکوزله الیوکوزه نه کلور کوره سز و دخی
بویردیکه وَلَا اَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُّمْ وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ یعنی بن شمدیکیحالده
سزوك صنملر و کوزه طپوجی دکلم و دخی بوندن الو و طپوجی دکلم اکا زیرا بیلورم
کم اکا طپمقده نه قدر ضرر وار در و سز دخی شمدیکیحالده عبادت ادیسر دکلسزیم
دیمه جهلکوزدن و عقلوکوز ازلغندن اندن دیدیکه لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ
یعنی تحقیق سز حجتی تمام ایرشدوردم بنیم اوزرمه لازم دکل کما لیتده سزجبر
ایدم دخی اسلامه کتورم ثابت اولوك طوروك اول دین کوز اوزره تا اکا دکن کیم
یاردن کوزکوزله کوره سز نیه او غره لیسر سز بن دخی ثابت اولوب دینم اوزره طورورن
که حق تعالی بکا اول دینله اکرام قلدی یا بدا سزوك دینکوزه دونور دکلم بو سوره
اندوکی قتال ایتی کلمزدن اول انذی ایت قتال ایله منسوخ اولدی بو سوره اکا دلالت
قیلور کیم بر کیشی قچان بر منکر نسنه کوره یا اشتسه دخی انکار ادوب
منع اتسه انك سوزن اندن قبول ایتمسلر انك اوزرنه شول انکار ندن ارتوق نسنه
واجب اولمز اکا لازم اولان همان اولدر که کندو حق مذهبی و طریقی اوزره طوره
انلری دخی اول مذهبلری و طریقلری اوزره قویه سُورَةُ النَّصْرِ وَهِيَ اَرْبَعُ اٰيَاتٍ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ
وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا سعید بن جبیر ایدور مهاجرلردن
بر جماعت کوکلرنده نسنه جوك واقع اولمشدی عمر اوزره که ابن عباسی کندویه
یقین ادوب اکرام ادردی اولره اولقدر اکرام اتمزدی که اکا ادردی نه صوردرسه
اکا صوردردی بر کون عمر اول مهاجرلره دیدیکه بو کون سزه بر نسنه کوسترم کیم
انوکله سزه ابن عباسك فضیلتی ظاهر اوله بیله نیز عمر اول مهاجرلره صوردیکه
اذا جاء سورهسنوك نزولی سزه نه معلوم قلدی بولر دیدلرکه الله تعالی رسولنه
امر ایلدیکه قچان کوره بو خلق اکا بولك بولك کلوب ایمان کتورسلر اول اللهه حمد
ادوب استغفار ایده عمر ابن عباسه دیدیکه سن نه دیرسن یا ابن عباس اول دیدیکه
بو سوره ایله رسولك اولومندن خبر ویردیکه نه وقت اولسر دیکه یا محمد قچان سکا
حق تعالی ایلدن نصرت کلوب فتح اولنسه بلکه اول وقت سنك اولومك کلمك علامتیدر

پس دیو کی چوق تسبیح ادوب اکا حمد ایلدککل اول قوم بو شکله بلدیلر که ابن
عباسک فضیلتنی نه قدر دوراندیلر اوزره امیر المؤمنین علی رضی الله عنه
ایدر که چون بو سوره اندوردیلر رسول مرضیته اولدی چیقوب خلقی جمع ادوب
انلر وکله وداع و وعظ ادوب کروا اوینه کیردی برکوندن صکره اخرته انتقال
اتدی ابن عباسدن روایت اندوردکه بویردی بو سوره نک معنسنده حق تعالی
بویردیکه یا محمد چون سکا الله تعالیدن دوشمنلر اوزرنه نصرت کلسه.
قریشدن دخی غیریدن دخی مکه نه فتح ویرلسه و طایفه دخی بولوردن غیریه
وکورسک بو خلقلرکه جماعت کلوب سکا ایمان کتورسلر که شمدیدک بربر
کتورلردی اول وقت بلکل کر سنا ولور سنا اولا اولوم ایچون استعداد قلغل
چوق تسبیحله و استغفارله تنکم بویردی **فسبح بحمد ربك واستغفره انه كان**
توابا یعنی حمد ثنا قیل الله تعالی یه کسکا اولو نعمت تمام قلدی ابتداء اسلامده
بربر کیشی کلوب ایمان کتورردی شمدی بولک بولک کلوب کتورردلر زیرا چونکه
حق تعالی مکه فتح ایلدی عرب قومی بلدیلرکه بو حق رسولدر زیرا اصحاب فیل کلوب
اولدکلو غلبه لشکرله انی فتح اتمدی بلدیلرکه بوکا فتح ایدن الله تعالیدر
بولک بولک قبیله قبیله کلوب ایمان کتوردیلر **سورة اللهب وهی خمس ایات**

بسم الله الرحمن الرحیم **تبت یدا ابی لهب**

بو سوره نک سبب نزولی بویدیکم شول وقت که حق تعالی وانذر عشیرتك الاقربین
ایتی اندوردی بویردیکه یا محمد یقینجی قومیکی قبیلکی جمع ادوب قورقوتغل
بزوم عذابمزدن رسول مرصفا اوزرنه چیقوب چاغردی واصباحاه دیو زیرا
اول وقت خلقی جمع اتمک استسنلر عادتلری ایله ایدیکه بر یوجه یره چیقوب بو لفظی
چاغررلردی ایشدن جمع اولوردی چون رسول مرتبا قلدی جمع اولوب دردلر
انلره دیدیکم بنم ربم ایله امر اندیکه یقین قوملوکی قورقوتغل امدی بیلورک
که بن سزی بو کون دعوت ادرن که دیه سز لا اله الا الله دیک سز بو کلمه ایدوک
تاکه بن ربم قتنده سزولر ایچون طانقلق ویرم انکار ادوب بو کلمه دیمدیلر اول
ملعون ابی لهب دیدیکه یا محمد جمیع کونده زیانکارلق سکا اولسون اوشبو ندت

اوروبی

اوروبی بزی قغروب کتوردک اول وقت حق تعالی بو سوره اندوردی ابولهبه
جوابا و لما عیچون یعنی هلاک و زیانکار اولدی ابولهب کندو سی که توحیده
انکار ادوب رسولک سنفادا اولمدی و ابولهب رسولک عموسی ایدی ادی
عبد العزی ایدی یعنی بوت قولی اندن اوتری حق تعالی ادیله اکمدی ابولهب
دیو کنیتله اکدی زیرا چون اهلله و اولادله دوزوب و ارجق یری اوداولسر
که لهباسی دور یعنی فیثیا التلاودور حق تعالی انک حالتنک عاقبتیرله اکا کنیت
قلدی تنکم شرلولره ابوالشر درلر و خیرلولره ابوالخیر درلر و دخی بویردیکه
وتب ما اغنی عنه ماله وما کسب یعنی ابولهب دیدیکه اکر بوقودسم اوعلی دیدیکی
حقسه بنم مالوم چوق مالوم ایله فدیه و یروب کندو نفسومی قورترم حق تعالی
بویردیکه چون الله تعالیدن اکا خسارت هلاکلک ایرشدی انی اول عذابله هلاک
اولمقدن نه مالی قورتاررور نه اوغلی قیزی قورتارور هیچ برندن اکا فایده اولسر
دکل یس خبر ویروب بویردیکه **سیصلی نارا ذات لهب** یعنی تیز اولاکه اول ابو
لهب یالکلوا ودکیره که هرکز کوجیقمیق اکا ابدا واقع اولمیه **وامراته حمالة**
الحطب یعنی اولابولهبک عورتی دخی بیله کیره اول اودکه لهباسی دور دوررسولک
دوشمنی دور دیودورانی اصحابیله اودنا اوه قوجیلق ادرتمام درانک تمام لغین
حق تعالی اودون کتورمکلوکه تشبیه قلدی زیرا اودون کتورن اودیا قوب برینه
قویو ویرسانجه کیوندروب فساده ویرورسه اول نمام دخی خلقلرا راسنده
قوجلقله هرکسنک کوکلنه خشم غضب اودن برغورانلوک دینلری حاصلین
فساده ویروردی و دخی دمشلرکم اول ابولهبک عورتی دوتله لوله واروب
ادقاسیله دیکن یوکن کتوروب رسولک مسجدی یولنده صچردی تاکه رسولک
واصحابنوک ایاقلرنه باتوب انلره ایرا اذه ینکم حق تعالی بویردی **فی جیدها حبل**
من مسد یعنی اول عورتک دیکن یوکن ارقاسنده مرما لغندن بوکامش ایب ایله
بو ینندن اشوری کتوروب کوکسنده برکدوب کلوردکن بورولدی ارقاسنده
کی یوکی بردیوارا اوزره قودی که بر ترد کلنه جبرائیل کلوب دیوارا ردندن اول یوکی
چکی ویردی اولایپ بوغازنه کچوب انده بوغلدی جانی جهنمه اصمرلدی اما تفسیر

اهلنك اكثری ددلر كه بو عذاب اكا آخرتده اولسه كركدر بو بيتده اودن زنجيرله طوق
ادرلر ار قاسنده اوددن ديكن بوكن كتوره لتنده اودا وسننده اوددايم بونكله
معذب اولا دوايندور ابوبكردن چون بوسوره انديرسوله خبر ويردي
اول ابولهب عورتي ايشدوب طوزدي رسوله كلدي ابوبكراني كوردي كه كلور ددكه
يا رسول الله نولايدي بوشرلودن كندو كوزي كزليدو كور رسوله ددي كه
يا ابابكر اوكله بنمله اراده حق تعالى حايل قيله چون اول شرير ه ايچرو كردي رسولي
كورمدي ابوبكره ددي كه يا ابابكر سنك اول صاحبك بنم اوزرمه هجو ادوب
يا رمز سوزلري سويلدي ابوبكر ددي كه والله بنم صاحبم شعر ايتمز انك كبي سوزدخي
سويلمز اني ايشدوب اول ملعونه ددي كه يا ابابكر سن كرچكسن انا بوزن ديو
دوندي كتدي ابوبكر ددي يا رسول الله بوسني نيچه كورمدي رسول ددي كه يا ابا
بكر بر فرشته كلوب اوكله بنمله اراده حايل اولوب بني ستر ايلدي تا دونوب كدنجه
سورة الاخلاص وهي اربع آيات بسم الله الرحمن الرحيم
قل هو الله احد بو سورهنك سبب نزولي بويدركيم يهوديلردن بر جماعت دنلو
رسول قاتنه كلدلر ددلر كه يا محمد سنك معبودك صفتي نيچه دور بز خبر ويرتا بز
اكا ايمان كتورهلوم زيرا سنك ربك كوكلردن وطوندن ياردتدي وابليسي اوددن
ياردتدي كندوني ندن ياردتدي التوندور كومشمي دور يوخسه ايرقجوهردمي در
رسول اني اشدوب غضبه كلدي بكزي متغير اولدي في الحال اول وقتده
جبرائيل بو سوره كتوردي كه حق تعالى بويوردي ايت يا محمد اول سؤال ايدنلره كه
اول بنم ربيم كه بر كاطبيردن اولا تلهدور كه بر ذرانك نظيري يوقدور وبكده شي
ودخي ملكنده واحددر شريكي يوقدور هر ايشده قادردر معيني يوقدور ودخي بويورد
الله الصمد يعني بنم ربيم اولا تلهدور كه يمكدن ايچمكدن منزهدور بيجوف دكلدر
جميع مخلوقاتك احتياجي اكادر حاجتلري وقتده قصدلري اندن يكادر بو تلو
عرض حاجت قلمقده تا كه بر نفس وير وباتمقده وهر نفس ويرمكده بر جز وحيات
حاصل اولمقده اندن مستغني اولمزلر اما انك هيچ بر وقتده بر مخلوقه احتياجي
يوقدور زيرا ذاتده هو سيدلروك سيدي وما لكلروك مالكي دايم باقي واشلره

نهایت

نهایت ادنجي اولدور لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد يعني كافرلر ديرلر ديكه يا
محمد سنك ربك بو ملكي كمدن ميراث يدي وانلدن كم ميراث يسر حق تعالى بوايتي اندردو
بويرديكه بن كمسهدن طوغمدوم كه ملكي اندن ميراث يم كمسه بندن طوغمدي كه اول
بندن ميراث يه بس الله تعالى يه ولد اطلاق قيلمق روا دكل نتكه يهوديلر
عزيري اطلاق اتدلر ونصارا مسيحي اطلاق اتدلر ولدا اتانك جزوي اولسه كرك
الله تعالى يه جزو اطلاق روا دكل ودخي اوغول اتانك جنسي ومثلي اولسه كرك
الله تعالى مثل وجنس اولمقدن منزهدور ودخي اوغول قيز جفت اولماغله اول
جفت بر له مباشرت قلماغله اولور الله تعالى جفتدن دخي غيرندن دخي مبرادور
واحد فوددر بو ملكلر وزمانلر ومكانلر وبوجفتلر ولنعللر ياردلمزدن الو اول
واردي سلطنتي وپادشاهلغي شمدي نيچه ايسه اولا اول بوغكن دخي همان
انك اوزره ايدي بو املاك مخلوق ياردلماغله انك سلطنتي زياده اولمدي يا بولر
اولمسه دخي نقص اولمز پادشاه قديمدور وهيچ بر كمسه انك بكدي شي دكلدر
انك ذاتي كمسنك قولنه وفعلنه بكزمز وصفاتي دخي كمسه صفتنه بكزمز مخلوق
اني وصف اتدوكلريدن عالي ومنزهدور ردوا يدور عليدنكه بويردي هر كمسه كم
ايرته نمازندن صكره بو سورهء اخلاصله اون بر كرا وقسه اول كون اكا هيچ بر كناه
ايرشميه نفذر شيطان اردنجه اولوب جهد ادرسا دخي الله تعالى اني عصمت
سورة الفلق ليجنده طوته فضيلله وكرميله وهي خمس آيات نزلت مدنية
بسم الله الرحمن الرحيم قل اعوذ
برب الفلق بو اكي سورهنك سبب نزولي اولدركيم لبيد بن اعصم يهودي رسوله
سحر ايلدي بر طرق دخي قللر ويركوش كه اون بريرده دوكلمش ويربردق ليجنده قيوب
اول بردغي بر قيو ايجنده كيزلديا وزرنه بر طاش باصدردي وبر صورت دخي
دوزبا كا اكنه لر صابجو باني دخي انده قودي اول سحرك اثرندن اول ميونك صوبي
شول قناصونيه دونمش ايديكيلر اول سحر اثر ادوب رسوله مخسته اولدي
حق تعالى اكا اول سحري بلدورمك ايچون اكي فرشته كوندردي بري كلوب باشي
اوجنده اوتوردي وبريايا غي اوجنده اوتوردي رسوله اويا نوقلوغله اويو
مقلق

اراسنده یاتوردی نه بللو اونه دی نه بللو اونا قدی اول فرشته نك بری دیدیکه
بو شخصه سحر اتمشلردر اول بری اکا صوردی بوکا کم سحر قلدی اول بری جواب
ویردیکه لبید بن اعصم قلدی کوو بری ده دیدیکه اول سحری قنده کیزلدی
دیدیکه فلان قیوده کیزلدی رسول علیه السلام انلرك سوزن دکلدی تمام اشتدی صقلادی
چون اویاندی علی ایله زبیره اکسنه نشان ایدی ویردی کوندردی واردیلر اول
قیوده سحری بولوب چقردیلر رسول علیه السلام قاتنه کتوردیلر همان ساعت جبرائیل
بو ایکی سوره انردی که اون بر ایتدر رسول علیه السلام اول دوکملو اوزرینه بو سوره
اوقودی اول اون بر دوکم شششدی رسول علیه السلام اول زحمتی کتوریلوب کندی
صناسن کم بر باغله بغلنمشدی شششدیلر قیو ویردیلر اما بو سورنك معنیسی
بودر و دیکم ایت یا محمد بن صقلانورن و صغنورن و یاردم دیلرن بو خلقك
خالقنه بو خلقی فلق دیو اکدی و ذکر ایلدی زیرا فلق شق معنسنه در بو خلقی دخی
اتا بلندن وانا رحمندن منشق اولوب چقردی و نتکم بر یار ریلوب یاوتلر بتر طاغلر
یاریلوب صولر اقار بولوتلر یاریلوب یغمور قطره لری دوکلور دانه یاریلوب
حبوبات بتر چکردکلر یاریلوب بوستانلر و اغجلر بتر و کیجه قره کوشی یاریلوب
کوندوز روشنلغی چقر بونلردن اوتر و بعضلر دیدیلر کم بونك معنیسی صبح خالقی حقی
ایچون دیمك اولور و دخی دیمشلر کم فلق جهنمده بر دره در و رسول علیه السلام بیوردیکه
فلق جهنم اچنده بر اغاجدر رنجان حق تعالی بر کا قوه قتی عذابا اتمك دلسه امر ایدر که
انك یمشندن یدوره لر روایت اولنديکه کعب الاحبار در و کم کنیسه لرندن بر کنیسیه
کیردی کوردی بر قومانده عبادت ایدرلردی دیدیکه ذی ادغون قوم که زیانلو عمللره
دوریشورسز فلق سزورك ایچون یارقلنمش دسرزدن راضی اولمشدر و صوردیلر
اکا فلق ندور یا کعب دیدیکه او دلچتده بر قیودر چون انك قپوسی اچلسه جمیع طامو
اهلی انك عذابندن فریاد ادوب چاغرشلر استیسی قاتلغندن و دخی بویوردیکه
من شر ما خلق یعنی دخی صغنورن اول خلقك خالقنه یاراتدوغی خلقك شرندن که
جن انس در و بو خلق ایکی قسمدر بر تکلیف اهلیدر و کم انلره طاعت بیورلمشدر انلرك
شری معاصیلر و مخالفتلر قلمق و بر برینه ضرر ایرکورمك ظلم حیف اتمك و یربت

اولدرور

اولدورمك و دوکمك و سوکمك و دخی بونلره بکزر نه وار ایسا و برقسمی حیواندن که
مکلف دکلدورانلرك یمك ایصورمق و صوقمق و اغولمق و یرتمق شول یبجی جانورلر
کبی و یر یوزنده یورون حشرات کبی و دخی اول مخلوق شرندن که حیوان دکلدور
جمادندر او ده کیویمك و صیو غرق اولمق و اغو ایچمك او زرنه لشته دوشوب
هلاك اولمق و دخی نکر بونلره بکزر وار و دخی بیوردیکه ومن شر غاسق اذا وقب
یعنی دخی صغنورن خالق خلقنه اول کیجه قره کوسنك شرندن که قچان کلوب کوندوز
روشنلغین کیدره و قره کولغله جهانی طولدوره اول وقت جنیلرك انتشاری
وفتنه در و اذیسلردن دخی اهل فساد شروعی و فتنه در و شیاطینك وساوسی
و فتنه در بوندن اوتر و صغنمغه امر ایلمشدر و دخی بیوردیکه ومن شر النفاثات
فی العقد یعنی دخی صغنورن شول عورتلرك شرندن کم سحر له دوکملردوکوبا وزرینه
افسون اوقورلر اوردرلرعورتلری بونده انك ایچون ذکر ایلدیکم اکثر بو سحر بولوردن
واقع اولور و دخی بیوردیکه ومن شر حاسد اذا حسد یعنی دخی صغنورن شول
حسدانلرك حسدندن قچن کم حسد ادهلر حسدا ولدورکم کمسنك التده
نعمت عزت و منصب و مال الولدوغن دلمیه چون بنده یوقدوراندن دخی اولمسون
دیر حق تعالینك تقدیرنه و قسمتنه راضی اولمیوب غضب ادده و خیرده کلمشدور کم
حسد کشینك ثوابنی یرکیدرنتکم اوداود وینی یرکیدر و بو سوزده دلیل وار کم
هیچ شرلرده حسددن شرلو نسنه یوقدور که حق تعالی دوکلی شرلری بو سوره ده
ذکر ایلدی صوکنی حسد ایله تمام ایلدی و دخی بو ایت دلالت ایدرکم الله تعالی ادین
ذکر اتمکله رقیه اتمك جایزدر رحق واقع اولسه سورة الناس وهی ست آیات
بسم الله الرحمن الرحيم ● قل اعوذ برب الناس
ملك الناس اله الناس ● یعنی حق تعالی بیوردیکم ایت یا محمد بن التجا ادوب صغنورن
شول اللهه کم بو خلقك رازقیدر و دوم تبیلر یدوردیکم انواع نعمتله اولری بسلر
و دخی انلرك مالکیدر امری و حکمی بونلرك اچنده یکر و دخی انلرك معبودی
و خالقیدر و یرن و دخی و یرمین دخی اولدور لیس بو سورده حق تعالی کندونك
ربوبیتنی و مالکیتنی و الهیتنی بو ناسه اضافت قیلوب مخصوص قلدیکی حال بودر که

دوکلی مخلوقك ربی و مالکی و الهی دور اما جون وسوسه موسوسدن ادم صدرنه
واقع اولور ایروغه واقع اولمز وهم استعاذه اول موسوسدن اولور نتکیم حق
تعالی بیوردی من شر الوسواس الخناس الذی یوسوس فی صدور الناس من الجنة
والناس یعنی صغنورن الله تعالی یه شر شیطاندن که بنی صقلایه انك شرندن
و مکاید لرندن زیرا بن ضعیفم طاقتم یتمز کم نفسیمی انوك شرندن صقلیویلیم چونکه
اول وسوسلرنی طمرده قان یورودکبی یورودر بن انی کوره مزم اول بنی کورور الله تعالی
قادردر وارلیجق انك دفعنه که بنی انك شرندن و وسوسه لرندن صقلیوویریس
اول شیطانك ادی خناسدر یعنی یورینی اغزینی اوزه دوب ادم اوغلی کوکلنه وسوسه
قیلور هیچ کم ذکردن غافل اولا اما هیچ کم ذکره مشغول اولا کندوینی قبض ادوب
شول کزینی دریلور هیچ کم فارغ اولسه کرو شیطان باشلیوب وسوسه ادر
ادم قلدوغی کبی حسن بصری ایدور تحقیق بو ادم اوغلانلرندن دخی شیاطین
وار جنیلردن دخی شیاطین وار صغنورك الله تعالی یه بو اکسننك دخی شرلرندن
زیرا جن شیاطینی کوکلده وسوسه ادر ادم شیاطینی اشکاره کلور دخی دیمشلردکیم
ناس دروکی بوار احقدن جنه دخی انسنه دخی صلنجی وار اکر اول ناسدن جن مراد
اولورسه دیمك اولورکم وسوسه ادر شول مؤمنلرك کوکلنه کیم جنیلردن در
وسوسه ادر ادم کوکلنه عقبه بن عامر ایدور رسول علیه السلام بکا دیدیکه یا عقبه هیچ
بو صغنیجیلر صغنمادیلر الله بو ایکی سوره ایله صغنه قل اعوذلرین و دخی خبرده کلور
کم جبرائیل رسوله دیدیکه یا محمد سکا خبر ویرمیه یمی شول صغنجق لسنلر وکورکلو
رسول علیه السلام دیدیکه خبر ویر اول ندر جبرائیل دیدیکه اول

معوذتین سوره سیدرکه اول محکم قلعه در
اکا کیرنلر دوکلی بلالردن و شرلردن
امین اولورلر حق تعالینك فضلی برله
صدق الله العظیم
وبلغ رسوله
الکریم

تم تحریر کتاب التفسیر لابی اللیث
نصر بن ابراهیم السمرقندی والحمد لله کما هو اهله
ومستحقه وصلی الله علی سیدنا محمد النبی وآله وصحبه وسلم
تسلیما کثیرا فقد وقع الفراغ من تحریرها ستة عشر ذی القعدة فی یوم
الجمعة وقت الصلاة کتبه الفقیر الی رحمة الله تعالی یوسف عبد الله
الجندی فی بلدة اشکودرة حماها الله عن الآفات والبلیات
غفر الله له ولوالدیه ولجمیع المؤمنین والمؤمنات
والمسلمین والمسلمات الاحیاء منهم والاموات
ولمن قال آمین ودعا للکاتبه
آمین